Színház, Film, Művészet

Bernd Róza

Bemutató a Madách Szinházban

„Bernd Róza", a ma is élő nagy német költő, Gerhardt *Hauptmann* műve került most bemutatásra a Madách Színházban az „Ártatlanok?" után. A történet egy kis bajor községben játszódik. Flamm Kristóf bíró, a nála nyolc évvel idősebb, lábára béna feleségével él együtt és Bernd Rózával, akit kiskora óta a házban neveltek, mivel a lány anyja meghalt. Bernd Rózának csak az apja él. Az öreg Bernd apó egyetlen vágya, hogy leányát minél előbb férjhezadja a község módos és tisztességes könyvkötőjéhez. A szép, fiatal lány egyébként tetszik Flammnak,, s a lány is szerelmes belé, de nem tehetnek semmit, mert utjukban áll a béna asszony. Rózára a gépész is szemet vet, de a leány visszautasítja a durva közeledést. A könyvkötő Bernd apóval egyetemben sürgeti az esküvőt, de a lány még nem akar férjhezmenni. Később jut tudomására ennek oka: Bernd Róza gyermeket vár. Most Flammné is bekapcsolódik a meseszövésbe s próbálja lecsillapítani az ellentéteket. Ettől kezdve bontakozik ki a dráma és jut el a végső kifejléshez.

A címszereplő *Moory* Lucy, a Debrecenből erre a szerepre a színházhoz szerződött fiatal színésznő meglepetése a darabnak. Az egész együttesből talán ő az egyedüli, aki legjobban átérezte, magáévá tette a darab mondanivalóját és húsból-vérből való megtévedt leányt vitt a színpadra. Egyes jelenetei annyira jók — például a Flammal és Flammnéval való beszélgetése a második felvonás közepén, — hogy az ember megfeledkezik arról, hogy a színházban ül. A színvonalat mindenütt tartja, csupán az első felvonás első jelenetére kell figyelmeztetnünk, ahol darabos és játéka szinte szétesö.

Ignáth Gyula Flamm Kristófja olyan nehéz és súlyos szerep, amelyet nagy bátorság volt alig egy heti próba után megszólaltatni. Mindenesetre megnyugtatás számunkra, hogy Ignáth Gyula az „Ártatlanok?" zsidó ügyvéd figurája után, új arcát és mint operaénekes, a hangját is bemutatja. A tépelődő, a szerelmes, az indulatain uralkodni tudó ravasz és számító férfi alakja bontakozik ki előttünk, aki szereti ugyan a feleségét, de annak szerencsétlen és idős volta miatt el-elkalandozik a családi tűzhely mellől.

Tompa Béla és Szakáts Zoltán jól beillenek a környezetbe. Tompa Béla Bernd apója kedves, lányáért aggódó figura, aki azonban erélyes és indulatos is tud lenni. Tompa Béla szép kerek játékot ad, s lépést tart a dráma cselekményével.

Szakáts Zoltán tipikus német könyvkötő. Helytelenül fejezzük ki magunkat: nem is német, bajor. Magábamélyedő, kissé légiessé váló egyénisége arra enged következtetni, hogy megértette a drámát és tisztában van az író mondanivalójával. *Bicskey* Károlyról, aki a gépész alakjában jelentkezik, már nem lehet elmondani mindezt. Jól fogta fel a szerepét s igyekszik hűségesen megmintázni a gépész alakját, de sokszor pózol és feleslegesen szaval. Több realitast várnánk tőle.

Flammné, azaz *Dinnyési* Juliska a béna, tehetetlen asszony alakját viszi színpadra. Éppen helyhezkötöttsége miatt kellene jobban éreztetnie a nézővel, hogy mennyire magában hordja az egész tragédiát. Türéséből, szenvedéséből, lelki vívódásaiból vajmi keveset éreztet. Erénye a nyugalom, amellyel látszólag a férfit is kezében tartja s ez a tekintélytartás az, amit Hauptman maga elé képzelt a szerencsétlen feleség alakjában. Meg kell még emlékeznünk *Egyed* Lenkéről, *Hidassy* Sándorról, *Palocz* Ágnesről, *Luttor* Mártáról és *Pilisi* Babáról, akik sziután közrejátszottak a siker kiérdemlésében.

Nagyon tetszettek *Bercsényi* Tibor ízléses reális díszletei, amelyek hűen ábrázolják azt a miliőt, amelyben a dráma forrong.

A rendező *Kiss* Ferenc szép munkát végzett, különösen akkor, ha tekintetbe vesszük, hogy a darab zaklatott körülmények között érlelődött és került a közönség elé. A háborús körülményeknek tudható be ugyanis, hogy az együttes nem tudta megütni teljesen azt a hangot, amely kifogástalanná tette volna Gerhardt Hauptmann „Bernd Rózáját".

Biró András

Vendégjátékok az Erzsébetvárosi Szinházban

Hírt adtunk arról, hogy a szegedi színház együttese vitéz *Bánky* Róbert és *Erdélyi* Mihály igazgatók megállapodása folytán átmenetileg az Erzsébetvárosi Színházban kapott otthont. A szegediek három társulata már megkezdte a próbákat a színházban. A prózai együttes szerdán mutatkozik be a *Magyar Elektra* című darabban. Pénteken az operettegyüttes lép színpadra Lehár *Cigányszerelem* című darabjával, majd azután, a jövő hét közepén ismét a prózai társulat játszik: *Az első* szerepel a műsoron. Ezt követően Huszka Jenő *„Gül baba"* című operettjét adják elő. A szegedi operatársulat is szorgalmasan készül már a budapesti bemutatkozásra. A tervek szerint *november 1-én mutatják be a Traviatát.*

Erdélyi Mihály, mint vendéglátó, egyébként újabb bizonyítékát adta kartársi együttérzésének: *vasárnap, október 15-én az Erzsébetvárosi Színházat Hámory Aladár Békésről a fővárosba érkezett társulatának engedte át,* így vasárnap a szegedieket megelőzően, még egy alföldi társulat lép színpadra a budapesti közönség előtt. A békési színészek *„A pénz nem boldogít"* című darabot adják elő délután fél 4 és ½6 órai kezdettel.

*** Új szereplők az Aidában és a Pillangókisasszonyban.** Az Operaház jövő héten teljesen új Aida-együttest léptet fel. A király Fehérpataky Lévin, Amneris Palánkai Klára, Aida Pluhár Melitta. Radames Megyesi Pál, Ramfis Mezei Zsigmond lesz. Jövő vasárnap először énekli a Pillangókisasszony címszerepét Rigó Magda, partnere, Suzuki: Németh Anna.

*** Páger Antal Sopronban.** A soproni színtársulat bemutatta Vaszary János „Egy nap a világ" című színdarabját, Páger Antallal a főszerepben. A másik vezetőszerepet Kamarás Gyula, a Vígszínház volt tagja játszotta. A darab Sopronban a vendégszereplőkkel háromszor került előadásra.

*** Jubileum az Andrássy Színházban.** Az Andrássy Színház immár második jubileumához érkezett el: Theodor Rodet „Ne bízz a nőben" című darabja hétfőn, október 16-án ötvenedszer kerül szinre.

*** „All a bál" a Beleznay-moziban.** A Beleznay filmszínház műsorára tűzte az „Áll a bál" című magyar vígjátékot, amelynek főszereplője a hercegnő, akit a nagyapa elválaszt szerelmesétől, hogy azután sok érdekes bonyodalom után a fiatalok egymásé lehessenek. A film nagyobb szerepeit Szeleczky Zita, Simor Erzsi, Vaszary Piroska, Csortos Gyula, Pataky Jenő és Bilicsi Tivadar játsszák.

Színházi műsor

OPERAHÁZ. Vasárnap (11): József-legenda. Coppélia. (Esz.) Hétfő: Nincs előadás. Kedd (5): A Rajna kincse (III. 2). Szerda: Nincs előadás. Csütörtök (½5): Aida (V. 2). Péntek (½5): Iphigenia Aulisban (Operabarátok, bsz.) Szombat (½5): Figaro házassága (II. 2). Jövő vasárnap délelőtt (11): Traviata (bsz.); este (½5): Pillangókisasszony (IX. 2). **NEMZETI SZINHÁZ.** Vasárnap délután (2): Tacskó (bsz.); este (5): A mama (bsz.) Hétfő (5): A mama (bsz.) Kedd (5): A mama (X. 2). Szerda (5): A mama (XI. 2). Csütörtök (5): A Nagyúr (OD.) Péntek (5): Tacskó (bsz.) Szombat (5): Szókimondó asszonyság (B. 3). Jövő vasárnap délután (2): Tacskó (bsz.); este (5): Szókimondó asszonyság (I. 3). **MAGYAR MŰVELŐDÉS HÁZA.** Vasárnap (½5): Háry János (opera vendégj., V. 2—2). Hétfő, kedd: Nincs előadás. Szerda (5): Rigoletto (Opera vendégj., V. 1—2). Csütörtök (½6): A mama (A. 2). Péntek (½6): A mama (C. 2). Szombat (½6): A mama (D. 2). Jövő vasárnap délelőtt (10): A mama E. 2); délután (½4): Örök titok (film). **VIGSZINHÁZ** 2, 5). Vasárnap délután bsz.); este (R), hétfő (A), kedd (B), szerda (C), csütörtöktől mindennap, jövő vasárnap délután is (bsz.): Mesebeszéd. **UJ MAGYAR SZINHÁZ** (2, 5). Mindennap, vasárnap délután is: Utcai ismeretség. **ANDRÁSSY SZINHÁZ** (½3, 5). Mindennap, vasárnap délután is: Ne bízz a nőben! **MADÁCH SZINHÁZ** (2, 5). Mindennap, vasárnap délután is: Bernd Róza. **FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ** (5). Mindennap: Luxemburg grófja. **VIDAM SZINHÁZ** (2, 5). Mindennap, vasárnap délután is: Romeo és Piroska. **PESTI SZINHÁZ.** Vasárnap (2, 5), hétfőtől mindennap (5), jövő vasárnap (½2, 5): Candida, Az imádó és a férj. **ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ.** Vasárnap (½4, ½6): A pénz nem boldogít (Békási színház vendégj.) Hétfő, kedd: Nincs előadás, Szerda, csütörtök (5): Magyar Elektra (Szegedi színház vendégj.) Péntek, szombat (5); jövő vasárnap (2, 5): Cigányszerelem (szegedi operettegyüttes vendégj.) **JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ** (½4, ½6). Vasárnap délután és este, hétfőtől csütörtökig mindennap: Az első, péntektől mindennap, jövő vasárnap délután is: Aranyhattyú. **KISFALUDY SZINHÁZ** (½4, ½6). Vasárnap délután és este, hétfőtől csütörtökig mindennap: Aranyhattyú, péntektől mindennap, jövő vasárnap délután is: Az első. **NEMZETI SPORTCSARNOK** (3, ½6). Vasárnap délután és este, szombat, jövő vasárnap délután és este: A népvarieté téli cirkusza.

Fedora
cipők

Moziműsor

(Rövidítések: n = negyed, f = fél, h = háromnegyed)

—□—

ADRIA (Margit-krt 5/b, T: 353-707). Láthatatlan bilincs, 3, 5, 7; v. ü. 11 és 1-kor is. **ANDRÁSSY** (Csengery-utca 39, T: 124-127). Sári bíró, f 4, f 6, f 8; v. és ü. f 2-kor is. **ANNA** (Rákóczi-út 22. T: 225-238). Fekete liliom, f 3, f 5, f 7; v. és ü. f 1 is. **ATTILA** (Rákóczi-út 82, T: 222-641). Beáta és az ördög, 10, h 12, f 2, f 4, f 6, f 8; v. és ü. 11, f 2, stb. **ATRIUM** (Margit-krt 55, T: 153-034). Ördöglovas, f 3, f 5, f 7; sz. v. f 1 is. **BARLANG** (Károly-körút 3, T: 422-722). Ártatlan, 3, 5, 7; sz. v. 1 is. **BAROSS** (József-krt 63, T: 149-510). Magyar sasok, 4, 6; v. ü. 2 is. **BELEZNAY** (Akácfa-u. 4, T: 225-003) Áll a bál, 11, 1, 3, 5, 7. **BELVÁROSI HIRADÓ** (Petőfi S.-u. 6, T: 181-244). Egy nap a cirkuszban Egészséges nemzedék, Híradók, rajzoshíradó. Folyt. előad. 10—21. **BELVÁROSI** (Irányi-u. 21, T: 384-863) Magyar sasok, f 4, f 6, f 8; vasárnap: f 2, f 3, f 4, f 5, f 6, f 7, f 8. **BETHLEN** (Bethlen-t. 3, T: 225-003) Nehéz eset, 3, 5, 7; v. ü. 1 is. **BUDAI APOLLO** (Széna-tér, T: 351-500). Magyar sasok, 15-én d. e.: Lázadás Marokkóban, f 4, f 6, f 8; v. ü. f 2-kor is. **CAPITOL** (Baross-t, 32, T: 131-337). Fedora, 1, h 3, f 5, f 7; v. 11, h 1 is. **CSABA** (Üllői-út 4, T: 146-040) Cseresznyevirág, f 3, f 5, f 7; v. és ü. f 1-kor is. **CORVIN** (József-krt és Üllői-út s, T: 133-988). Az első, 2, 4, 6; v. ü. 11-kor is. **DEÁK** (Teréz-krt 28, T: 125-952). Ördöglovas, f 3, f 5, n 7; sz, v. 12-kor is. **DUNA** (Hollán-u. 7/a. T: 111-994). Nehéz eset, f 3, f 5, f 7. **ERZSÉBET** (Erzsébet-k, T: 222-401). Mintaférj, 3, 5, 7; v. ü. 1 is. **FORUM** (Kossuth L.-u. 18, T: 189-707). Ördöglovas, f 3, f 5, f 7; sz. v. 1 is. **HIRADÓ** (Erzsébet-krt 13. T: 222-499). Nagyvilág gyermekszemmel Nyár a Lofot-szigeteken, Híradók, rajzoshíradó, Folyt. előad. 9—21. **IPOLY** (Csáky- és Ipoly-u. s T: 29-26-26). Magyar sasok, 4, 6; sz. v. 2-kor is. **JÓZSEFVÁROSI** (T: 131-316). Magyar sasok, 3, 5, 7; v. 1 is. **KAMARA** (Dohány-u. 42, T: 423-901) Maga lesz a férjem, f 12, f 2, f 4, f 6, f 8. **KORZÓ** (Váci-u. 9, T: 18-28-18). Majális, h 3, f 5, n 7; sz, 1, v. ü. 11 is. **KULTUR** (Kinizsi-u. 28, T: 188-120). Tengerparti randevú, 3, 5, 7; v. 1-kor is. **MESEVAR** (Szent István-krt, T: 114-502). Egy gép nem tért vissza, f 4, f 6, f 8; v. ü. f 2-kor is. **NEMZETI APOLLO** (Erzsébet-krt 45, T: 222-002). Majális, f 4, f 6, f 8; sz, f 2, v. ü. 11, f 2 is. **NYUGAT** (Teréz-krt 41, T: 121-023). Magyar sasok, f 3, f 5, f 7; sz. v. ü. f 1 is. **OTTHON** (Beniczky- és Baross-u. s, T: 146-447). Irta az élet, h 3, h 5 h 7; v. ü. 11 és h 1-kor is. **PATRIA** (Népszínház-utca T: 115-673). Viharszárnyak, h 12, f 2, f 4, f 6, f 8-kor. **PEST** (Erzsébet-krt. T: 221-222) Makkhetes, f 12, f 2, f 4, f 6, f 8. **PETŐFI** (Rottenbiller-u, T: 428-478). Nixi mindig bajt csinál, f 3, f 5, f 7; v. ü. f 1-kor is. **RADIUS** (Nagymező-u. 22. T: 122-098). Nóra, h 3, h 5, h 7; sz, 1, v. 11, 1 is. **RÁKÓCZI** (Rákóczi-út 68, T: 426-326). Nixi mindig bajt csinál, 11, 1, 3, 5, 7. **SCALA** (Teréz-krt. T: 11-44-11). Menekülő ember, 2, f 4, f 6; v. f 1-kor is. **SZÉKELY** (Erzsébet-körút 26. T: 226-425). Kisasszony a mostohám, f 3, f 5, f 7. **SZITTYA** (Vilmos császár-út, T: 111-140). Majális, f 4, f 6, f 8; sz, v ü. f 2 is. **TURÁN** (Nagymező u 21, T: 120-003). Magyar sasok, h 1, h 3, h 5, h 7; v. ü. 11-kor is. **UGOCSA** (Ugocsa-u. 10, T: 154-422). Sári bíró, f 3, n 5, f 7; v. f 1 is. **UJBUDA** (Horthy Miklós-út 61, T: 268-899). Cseresznyevirág, 3, h 5, f 7; v. ü 1-kor is. **URANIA** (Rákóczi-út 21, T: 146-046). Vádol a védő 3, 5, n8; v ü. 11 órakor is. **ZUGLÓI** (Angol-utca 26, T: 397-002). Kerek Ferkó, n 4, n 6, n 8; v. f 2-kor is.

Öt hadibajnoki mérkőzés

A hadibajnokság vasárnapi fordulója öt mérkőzést hoz, a már szombaton lejátszott Csepel—Nemzeti Vasas mérkőzésen kívül. A legnagyobb érdeklődésre a Sport-utcai *Mávag—Ferencváros* mérkőzés tarthat számot. A most pompás formába lendült Üllői-úti gárda számára nem jelenthet komoly akadályt a gépgyári csapat, amelyben pedig vannak kvalitások és Kiss Gyula személyében akad egy olyan kimagasló klasszis is, aki akár meglepetésre is vezényelheti lelkes és képzett együttesét. A valószínűség *a Ferencváros 2—5 gólos győzelmét helyezi kilátásba,* ez a siker még nagyobb arányú is lehet, ha a hétről-hétre mind jobban nekilendült Fradi-támadósötös fokozni képes eddigi formáját.

Az *Elektromos—Ujpest* mérkőzés színhelye a Latorca-utca. A mérkőzés érdekessége, hogy a villamosiak csatársorát *Barna,* a nagyváradiak kivételes képességű összekötője erősíti. Az Ujpestnek csak egészen kiváló teljesítménnyel teremhet babér, a most igen jónak igérkező vendégiátó csapattal szemben.

A *Kispest—Zuglói Danuvia* meccs Kispesten kerül lejátszásra. A Zugló legutóbbi súlyos veresége nem mérvadó, a csapatban komoly képességek vannak, s a Kispestnek nagyon kell igyekeznie, hogy mindkét pontot birtokba vehesse. A *Beszkárt—Gamma* mérkőzés ugyancsak a Sport-utcában kerül lejátszásra, a Mávag—Ferencváros mérkőzés előjátékaként. A Gamma csatársorának lényegesen javulnia kell ahhoz, hogy az otthoni pálya előnyét élvező közlekedési csapattól akár egy pontot is elvehessen. A *Ganz—Szentlőrinc* mérkőzés a Mávag-pályán jut dülőre, s a SzAC győzelmi esélyeit helyezi kilátásba. A fél 1 órakor kezdődő Beszkárt—Gamma mérkőzéstől eltekintve valamennyi vasárnapi hadibajnoki meccs délután fél 3 órakor kezdődik.

Sportkicsik

() **A sportegyletek nemzetőrségeket szervezhetnek.** A honvédelmi miniszter a belső nyugalom biztosítására nemzetőrség megszervezéséről rendelkezett, amelynek főparancsnoka vitéz Béldy Alajos vezérezredes. A sportfőhatóság előterjesztésére a honvédelmi miniszter hozzájárult ahhoz, hogy a társadalmi sportegyletek önálló nemzetőrségi alegységekbe szervezkedjenek. A társadalmi sport és testnevelés vezetője felhívja az ország valamennyi sportegyesületét, hogy önálló nemzetőri egységüket haladéktalanul alakítsák meg. Budapesten a megalakulás megtörténtét a lövészszövetségnek (V. Alkotmány-utca 3) személyes kiküldött útján, vidéken pedig a területileg illetékes leventeparancsnokságnál kell bejelenteni. A felhívás ezekkel a szavakkal zárul: „Elvárom, hogy a magyar sporttársadalom minden tagja lelkesen és haladéktalanul teljesíti hazafias kötelességét és ezáltal is biztosítja nemzetünk nagy harcának győzelmes megvívását."

() **A MAC atlétikai viadalán** a 200 m-es síkfutásban Makláry MAC 24.3 mp-cs, 1000 m-en Gyergyói MAC 4:14 p-cel, kalapácsvetésben Németh Imre MAC 5.9 m-mel győzött. A 10.000 m-es síkfutás a beállott sötétedés miatt már nem került lebonyolításra.

() **A női atlétikai csapatbajnokság** befejező számai vasárnap délután 2 órakor jutnak dülöre a BBTE Pasaréti-úti sporttelepén.

() **A főiskolai atlétikai csapatbajnokság** vasárnap délelőtt 10 órakor folytatódik a BEAC-sporttelepen.

() **A labdarugó szövetség** fokozott fegyelemtartásra hívta fel a hadibajnokságban résztvevő labdarugókat. A fegyelmetlen játékosokat szigorított eljárással, második fokozatú büntetéssel sujtják, hogy ilyenformán megóvható legyen a hadibajnokság kifogástalan sportszerűsége.

Turistaélet

A GALYATETŐI TURISTAHAZ HASZNALATAT KORLATOZTAK

A turistaszövetség galyatetői menedékházát kezelő Kárpát-egyesület képviselője a szövetség ianácsának jelentést tett a menedékházielep idei üzeméről. Az élénk nyári forgalom után most ugyancsak elcsendesedett az élet a Galyatetőn, annál is inkább, mert szigoruan keresztülviszik azt az elvet, hogy a házban csak turisták, leventék, cserkészek és katonák szállhatnak meg, e szervezeteken kívülálló idegenek nem. A menedékház egyébként a szigorúbb belső fegyelem érdekében új kezelőt kapott.

A vasárnapi ügetőversenyek

A vasárnapi ügetőversenyek kimagasló eseménye a Magyar St. Leger. A 20.000 pengős dijért nat ló fog versenyezni a szokatlanul hosszú, 3200 méteres távolságon. Derbiformájával Emir verhetetlen lenne, de Jászó, Felvidék és — ha simán végig megy — Butterfly megnehezitik a győzelmét. Kálnok és Radvány minden valószinüség szerint csak statisztálni fognak. Jelöltjeink:

I. Foliáns — Firma — Tigris.
II. Fergeteg — Feszes — Iskolás.
III. Irány — Bunken — Radnát.
IV. Emir — Jászó — Felvidék.
V. Lila — Ráró — Peter Watts.
VI. Zsupán T. — Ördög — Késmárk.
VII. Billy — Hamis Cs. — Bázis.
VIII. Farsang — Elimán D. — Dinom-Dánc.
IX. Dolfy — Formás — Hypolit.
X. Csudabogán M. — Huberta — Cabala.

A versenyek délután ½1 órakor kezdődnek.

JÓ ÁLLAPOTBAN LÉVŐ
GYERMEKKOCSI ELADÓ
Telefon: 364-317

KÖLÖZKÖDJÖN
HERENDIVEL
Endresz György-tér 4/b
(Iszta bútorkocsikkal)

Szegedi Kenderfonógyár

cégvezetője, dr. Böhm Alfréd úr hollétéről sürgősen értesítse budapesti fióktelepét.

Hirdetmény

A m. kir. postatakarékpénztár a Baja, Petőfi-utca 44. sz. alatti zálogházi fiókjában a zálogtárgyak elzálogosítását és átírását (meghosszabbítását) a forgalom teljes lecsökkenése és a személyzetnek bevonulása miatt 1944. évi október hó 14-én megszünteti.

A zálogtárgyak október hó 30-ig még a helyszínen kiválthatk. E határidőig ki nem váltott zálogtárgyakat Budapestre, IX. ker., Kinizsi-u. 12. szám alatti központi zálogházba szállítjuk és azok a zálogjegyen feltüntetett lejárat napjáig már csak postai úton lesznek kiválthatók.

A már elárverezett zálogtárgyak netáni árverési többletét az érdekelt zálogjegytulajdonosoknak, a zálogjegy beküldése ellenében, postai úton küldi meg a m. kir. postatakarékpénztár.

Budapest, 1944. évi október hó 9-én.

Olvashatatlan aláírás,
miniszteri osztályfőnök,
vezérigazgató,

Fájdalomtól lesújtva tudatjuk, hogy kis Leikecskénk,

Péter Andriskánk

f. hó 13-án hajnalban, 11-ik évében itthagyott bennünket. Gyászolják szülei, Matuszka Péter ny. á. alezredes és neje, öcsikéje, nagyszülei, hűséges Mincsikéje és kiterjedt rokonsága. Nyugodjál békében! Temetése f. hó 15-én, vasárnap d. u. ½3 órakor a farkasréti temető halottasházából az evang. szertartás szerint.

Lakás: II., Bethlen-utca 27. szám.

Egy a sokszáz közül...

Egy felderitőgép személyzetének önfeláldozó hősi harca a tulerővel

Kun Szabó László főhadnagy, a kedves, csöndesszavú repülő üldögél *felkötött karral* a szobámban. Nagy csodálkozásomra elmondja, hogy újra itthon van. Egy pár napra, vagy ahogy ő mondja: „míg ez a semmiség" meg nem gyógyul... Ritkán szokott felbukkani halk lépteivel nálunk, de ha elmegy, mindig megelevenedik előttem egy mozgalmas, sokrétű, hősi élet, a magyar repülők annyi dicsőséggel teljes élete.

— Mi történt veled? — mutatok a karjára.

— A k-i kaland maradványai — mosolyog szárazon.

S biztatásomra szerényen, halkan, éppen hogy érthetően elmondja, mi történt:

— *Julius 3-án az alkonyati órákban egy közelfelderitő gépre könyörögtem fel magamat. Mint haditudósító, úgy gondoltam, hogy érdekes látnivalóban lehet részem az ellenséges terület fölött.* Ott üldögéltek mellettem a gépben Simorjai *Simorjay András hadnagy,* repülőgépvezető, megfigyelőtisztünk, *Szotyori-Nagy János hadnagy* és a lövészünk, *Murankó István szakaszvezető.* L. és K. között szerettük volna az arcvonalat felderíteni és a w-i zsákban az egyik repülőteret bombázni. A gép simán felszökkent a repülőtérről és negyvenperces repülés után mintegy kétezer méter magasságban elértük az arcvonalat. A frontot átlépve, a gép erős légvédelmi tüzet kapott. Amikor a célhoz értünk, Simorjay hadnagy siklásba vitte a gépet és bár erős gépágyú tüzet kaptunk alulról kioldotta bombáinkat. Utána azonban rögtön visszafordultunk a saját területek irányába, mert a hangyabolyként felzúgatott repülőtérről *négy Lagg. 5. jelzésű orosz vadászt vettünk észre,* amint nagy sebességgel felszáll. A mi gépünk ugyanis nem légiharcra készült és ezért el akartuk kerülni az összecsapást ilyen aránytalan túlsúlyban levő ellenséggel, főleg azért, mert hiszen más feladatunk is várt még megoldásra. 1500—2000 méter magasságban azután K. irányába fordultunk újra, mert itt akartuk megkezdeni a felderitést.

— *Amint a város fölé érkeztünk, amely elkeseredett harcok színhelye volt és alulról csupa omladék, meg rom nézett fel ránk, észreveltem a négy orosz vadászt, amely szívósan a nyakunkon maradt.* Nem szerettük volna, ha megzavarják munkánkat és ezért a felhők védelme alá fordultunk. Tíz perc mulva újra megpróbálkoztunk a céllal. *A négy vadász makacsul keresett bennünket a város fölött, mi pedig csak egyedül voltunk, de a feladatot el kellett végeznünk!* Már harmadszor vagy negyedszer próbálkoztunk, amikor láttuk, hogy a vadászok nem fognak egykönnyen otthagyni bennünket. Erre *rátörtünk a vadászokra* s az egy gépből nagy géppuskatüzet zúdítottunk rájuk. Ezután *villámgyorsan újra a felhők mögé kerülünk,* de most már tudtuk: ha ötödször is nekivágunk a város fölötti légtérnek, akkor vagy le kell számolnunk a vadászokkal vagy azok intéznek el bennünket, mert hiszen azóta már ők is rájöttek, hogy mit akarunk. Töprengésünknek Szotyori hadnagy, a gép parancsnoka vetett véget, aki kiadta a parancsot, hogy *mindenképpen a város fölé kell repülni és a feladatot minden áron el kell végezni.* Még egyszer figyelmeztetett bennünket a légtér fokozott figyelésére.

— Én figyelmeztettem, különösen arra kell ügyelniök az embereknek, nehogy a vadászok a felhők mögé bújva, beengedjenek bennünket a város fölé és akkor csapjanak ránk, a valószínűleg megindúló földi légelhárítással együtt, alulról és felülről. Alig végeztem szavaimat, a lövész bekiáltott a gépbe: *támadnak a vadászok!*

— A figyelmeztetés után Szotyori hadnagy azonnal a géppuskához ugrott s odakiáltott nekem, hogy *„te csak fényképezz nyugodtan, majd én elintézem őket!"* Önkéntelenül átültem a gép baloldalára, hogy a jobboldalról, alulról, felülről és oldalról támadó gépeket könnyebben lencsevégre kaphassam. Talán ennek köszönhettem az életemet, mert a következő pillanatban *a fejem mellett foszforcsíkok süvítettek el, amelyek Szotyori hadnagy géppuskájának a hevederjén robbantak.* A hadnagy hátraesett, én meg nagy ütést kaptam a hátamra s míg előrebuktam, kezemmel mindenfélében megkapaszkodva, éreztem, hogy a gép zuhan... Hirtelen kinéztem, láttam, hogy alattunk forog a föld, tehát dugóhúzóba estünk. Kiugrásra gondoltam, de szerencsére nem tudtam kinyitni a tetőt, ugyanis a jobb karomat ellőtték könyökben és nem tudtam mozgatni. Ekkor láttam, hogy Szotyori hadnagy ejtőernyője teljesen szét van lőve és a huzat kivitte a szétesett ernyőt a fülke szétroncsolt falán, a szél meg belekapott az ernyőbe és úgy húzta szegény bajtársamat, hogy csak úgy kékült-zöldült. Ekkor bátorságára és kötelességtudására jellemző, páratlan jelenet zajlott le: a rádiókészüléke után nyúlt és fátyolozott hangon, akadozva jelentette a földi rádióállomásnak, hogy *feladata végrehajtása közben négy gép megtámadta, de a feladatot megkísérli végrehajtani annak ellenére is, hogy a személyzet minden tagja megsebesült.* Míg beszélt, sikerült róla az ejtőernyőt levágni és így már szabadabban tudott mozogni. A tetőt közben sikerült kidobni, kiugorhattunk volna, de a gép parancsnokának már nem volt ejtőernyője... Egy másodpercnyi dermedt szünet volt, senki nem akart elsőnek indulni, arra gondoltunk, hogy valamelyikünk átadja Szotyori hadnagynak az ernyőjét... Ekkor Simorjay hadnagy hangja szólalt meg az „egymásközötti" rádióban, azt mondta, hogy a bajtársát ő itt nem hagyja, de megkísérli a gépet földre tenni, mi ugorjunk ki... *Mindenki a gépben maradt...* A gép már csak 200 méterre volt a földtől és Simorjay hadnagy, aki maga is két sebesülést kapott, halálos küzdelmet vívott a géppel, hogy sikerüljön letennie... Végre alattunk egy tisztás bukkant ki hirtelen s mielőtt még lélekzethez kaptunk volna, már oda is vágódtunk a halkan ringó vadvirágok közé... Még fel sem ocsudtunk a zuhanás és a gép összetörése körül keletkezett zuzódásoktól, amikor láttuk, hogy a négy orosz vadász utánunk jön és lőni kezd bennünket, sebesülteket, akik tehetetlenül feküdtünk a földön...

— Ekkor erős légvédelmi tűz zúdult az erdőből valahonnan a vadászok felé, amiből boldog sóhajtással tudtuk meg, hogy saját területen értünk földet... A fák alá csúsztunk s ekkor *Szotyori hadnagy hasonfekve mászott oda a szintén több sebből vérző Simorjayhoz és úgy, zúzottan, sebesülten, véresen, megölelték egymást a földön...*

— Én örültem magamban, amiért úgy megsebesültem, hogy nem tudtam kiugrani, mert az oroszok biztosan szétlőttek volna, amikor az ejtőernyőmmel védtelenül lebegek a magasban...

— És aztán mi történt veletek? — kérdeztem.

— *Német katonák megtaláltak bennünket, a lezuhant gép irányába kutatva és rövidesen egy német tábori kórházba kerültünk.* Ott volt hős parancsnokunk, Szotyori hadnagy, aki sebesülten is csak arra gondolt, hogy feladatát elvégezze. Mint később kiderült, miközben rádiózott, *vénalövést kapott* és a karja tehetetlenül lógott az oldalán.

— Ott feküdt a másik ágyban Simorjay hadnagy, aki bajtársát megmentette s sebesülten is csak az önfeláldozásig menő bajtársiasságra tanított valamennyiünket. Hiszen az élete kockáztatásával kísérelte meg a leszállást a súlyosan sérült géppel akkor, amikor valamennyien — az egy Szotyori hadnagy kivételével — kiugorhattunk volna...

— *S végül ott feküdt a hős szakaszvezető is, aki szintén önként a gépben maradt és inkább vállalta az esetleges halált, mint hogy kiugorjon a gépből, amelyből parancsnoka nem tudott kiugrani, mert nincs ernyője... Pedig a szakaszvezető, még ha akart volna se tudott volna segíteni...*

— Képzeld el, *a harci szünetekben a német katonák csapatosan jöttek át hozzánk az árkokból, mert, mint mondták, látni akarták annak a magyar gépnek a személyzetét, amelyik négy kísérlet után ötödször is megkísérelte végrehajtani túlerejű ellenséges támadásokkal szemben a feladatát* és amelyik önként bentmaradt gépében és vállalta a bizonytalan kimenetelű leszállást, csak azért, mert valamennyien az életüknél is többre tartották a hűséget a parancsnokkal, a bajtársukkal szemben...

Csöndesen ültünk, néztem a haditudósító főhadnagy finom profilját. S egyszerre Curtius római vitéz legendájára gondoltam, aki a legdrágább áldozatot követelő hasadékba ugratott lovával és teljes fegyverzetével, azt kiáltva az arannyal és ékszerekkel odatolakodó népnek, hogy nincs értékesebbje egy nemzetnek, mint egy önmagát feláldozó, bátor és igaz férfi...

Veress László

ECHO
HANGLEMEZFELVÉTEL
6 pengőtől
MARNITZ
IV. PETŐFI SÁNDOR-UTCA 14. SZAM.
Telefon: 188—634 és 386—151

Negyvennyolc órán belül mindenütt meg kell alakitani a nemzetőrséget

A rádióban vitéz *Béldy* Alajos vezérezredes, az ifjúság honvédelmi nevelésének országos vezetője, mint a nemzetőrség főparancsnoka, pénteken este az alábbi beszédet mondotta:

— Mint a nemzetőrség kinevezett főparancsnoka, közlöm a honvédelmi miniszter alábbi rendeletét: Valamennyi levente-, csendőr- és rendőrfőparancsnokságnak. *A honvédség részét alkotó nemzetőralakulatokat a már kiadott intézkedések szerint Magyarország minden ellenség által meg nem szállott községében 48 órán belül meg kell alakitani.* Elsősorban számítok az önfeláldozásra nevelt harmadik korcsoportbeli leventékre és ezek vezetőire, továbbá minden elszánt magyar férfire, aki nem hajlandó otthonát és családját az ellenséggel együttműködő partizáncsapatok garázdálkodásának kitenni. *Elrendelem, hogy a megalakított nemzetőregységeknek a csendőr-, illetőleg rendőrparancsnokok vezetése alatt a beszivárgott bandák leküzdésében részt kell venniök.* Olyan községekben, ahol sem honvédállomásparancsnokság, sem csendőrség nincs, a nemzetőrparancsnokok gondoskodnak a közbiztonságról és vezetik a bandák elleni harcot. Tudom, hogy a nemzetőregységek hősi magyar virtussal bocsátkoznak harcba a határainkon beszivárgott fegyveres bandákkal és nem tűrik, hogy életüket és vagyonukat néhányfőnyi garázda csoport veszélyeztesse. *A rendőr- és csendőrparancsnokságok az esetleg kiürítendő községeket alakulataikkal együtt az ellenséggel harci érintkezésben hagyhatják el.* E parancsot minden helységnek, ahol rádió nincs, az előljáróságokon a leventeparancsnokságok utján azonnal továbbítani kell. *Csatay Lajos honvédelmi miniszter.*

Honvédszemélyek után járó visszahagyott illetmények folyósitása a menekült hozzátartozók részére

A honvédelmi minisztérium felhívja a tényleges katonai szolgálatot teljesítő tisztek, tisztjelöltek, az ezekkel hasonállásúak, továbbá a tiszthelyettesek, a hivatásos és továbbszolgáló tisztesek ama hozzátartozóit (vagyis feleségét, szülőjét, testvérét stb.), akik a hadműveleti kiürítés vagy egyéb ok miatt állandó lakhelyükről eltávoztak, vagy elmenekültek és ez okból tényleges katonai szolgálatot teljesítő férjük, gyermekük, testvérük stb által kiállított „Nyilatkozat" alapján a részükre visszahagyott folyó évi szeptember vagy október havi illetményeket az illetékes honvéd gazdasági hivataltól nem kapták meg, — hogy illetményeik folyósítása végett a honvédelmi minisztérium 2-ik osztályának (Budapest, I. kerület, Szent György-tér 3.) sürgősen jelentsék be az alábbi adatokat:

1. a jelenleg tényleges katonai szolgálatot teljesítő férj, gyermek, testvér stb., tehát a katonai illetményeket visszahagyó személy pontos neve és rendfokozata,

2. a tényleges katonai szolgálatot teljesítő személy mely alakulathoz és mely állomáshelyre vonult be,

3. a tényleges katonai szolgálatot teljesítő személy tábori postaszáma,

4. a visszahagyott illetményeket a bejelentő fél részére eddig mely honvéd gazdasági hivatal folyósította,

5. a bejelentő fél a visszahagyott illetmények folyósítását a továbbiakban mily címre kéri.

Ezeket az adatokat a mondott címre levelezőlapon olvasható irással kell bejelenteni.

A honvédelmi minisztérium közli, hogy csak a kért adatok birtokában tudja az illetékes számfejtő hivatalt az elmaradt, illetve a jövőben esedékes illetmények folyósítására utasítani.

Azok, akik ily elmaradt illetményeik folyósítása iránti kérelmüket beküldték vagy a honvédelmi minisztériumban már előadták, a mostani bejelentést mellőzzék.

Kössön szerencsebiztositást!
Vásároljon osztálysorsjegyet!
I. oszt. huzás: október 17-én

Vennénk 3—5 tonnás üzemképes
teherkocsit
lehetőleg
pótkocsival.
Telefon: 31-79-57 d. e. 9—2 óráig, vagy „Péter 3361" jeligére kiadóhivatalban.

Amerikai rendszerű IRODABUTOR
Gyári és kereskedelmi kir. VIII., Magdolna utca 6.
IRODA ÉS MINTATEREM: VIII., Baross utca 92.
Telefon: 143—932. — Kizárólag saját gyártmány

Budapest 1944 telén

Nagyváros az arcvonalon

Treffz-Eichhöfer hadnagy, német haditudósító jelenti:

Ha valaki engedi magát a milliós város zajától és forgalmától a Dunapart felé sodortatni, hajlamossá válik arra, hogy értetlenül csóválja a fejét. Amióta Budapest az arcvonalhoz közel fekvő városok közé számit, joggal gondolhatott az arcvonalról visszatérő arra, hogy átalakulva találja. Már pedig ez nem következett be, bármilyen különös is, tekintettel arra, hogy gépkocsin alig félóra járásnyira van innen a főharcvonal.

Láttunk ebben a háborúban a félelemtől reszkető és a közeli és távoli ágyúdörgéstől felkavart sok várost, amelyből a rémület elüzte a polgárokat, amelyben a holnap bizonytalansága okozta remegés minden életet megbénított, vagy amelyben a nagyváros gyökértelen alvilági elemei elérkezettnek vélték órájukat és igyekeztek megrendíteni a világváros kezében tartó rendező erő ritmusát. Ez így volt kicsiben Rómában, mint nagyban Párisban és Brüsszelben. Varsó ebbe halt bele, Athén pedig az értelmetlen lázadások ilyen zürzavarában süllyedt el.

Budapest egészséges maradt, bár az arcvonal kemény zaja sorsszólammal kiséri napi munkáját s e melódia éjszaka fokozódó crescendója zavarja lakosainak álmukat. Sőt, úgy látszik, mintha a város kapui előtt hangzó folytonos dörömbölés még csak igazán kiválthatta volna azokat az erőket, amelyek azelőtt még tettvágy nélkül pihentek.

Az októberi puccs napjaiban egyszer már fenyegetett az a helyzet, hogy a magyar főváros elveszti magát. Ez még akkor volt, amikor a zsidócsillagok százezrei nyomták rá bélyegüket a város képére, úgyhogy a szép utcákon járó európai valósággal megborzongott. Akkor még messze volt az arcvonal, máskülönben a zsidók nem is lettek volna itt és a lázadóknak azt a kísérletét, hogy a várost a káoszba döntsék, órák leforgása alatt elfojtották.

Izrael fiainak és segédeiknek ezt követő kivonulásával végre Budapesten beállt a nyugalom és az az elszántság, hogy kezébe veszi sorsát. A város ekkor öltötte magára azt az arculatot, amelyet ma is visel és amely megnemesíti. Hetek óta áhitott támadási célja a vörös hadseregnek, hetek óta ég a föld perifériáin és hetek óta ijesztően világossá vált minden magyar szemében, hogy Kun Béla pribékjeinek a budai várba való visszatérését csak minden fegyver és erő kiméletlen latbavetése akadályozhatja meg.

A nép így felvértezte magát, s szívósan és eltökélten védi a német bajtárssal együtt a fővárost és az országot.

Asszonyok, gyermekek, aggastyánok — hiszen százezrek menekültek el a szovjet által megszállott országrészekből — élnek itt az arcvonal vaskorlátjának védelmében, amelyet a város falai előtt állitottak fel. Hogy milyen nagy a bizalom és a hit katonáink erejében, az

Gracskó Sándor tisztviselő és Mihály fia hdp. őrm., mélységes fájdalomtól sujtva, megtört szivvel jelentik, hogy a legjobb feleség, áldottlelkü édesanya

Gracskó Sándorné

szül. Kulhavy Ilona

jóságos Istenünk kifürkészhetetlen akaratából 1944 november 4-én hirtelen meghalt. A viszontlátásra! Áldott legyen emléked, örök béke hamvaid felett!

Csákódi étterem

megnyilt!

VIII., József-utca 4. Telefon: 133—021.

Nehéz időkben a mosoly áldás

Olvassa el

SZILÁRD JÁNOS

AZ APÁM FIA

című regényét

Stádium-kiadás

Ára félvászonkötésben P 18.—

Kapható a Stádium könyvesboltjában (Budapest VIII. József-körút 5) és minden könyvkereskedésben.

Nyugaton a vitézül he

Tudósitás a „repülőhalált

Berlin, december 4.

Az angolszász hatalmak ellen folyó háborúról kiadott *vasárnapi hadijelentés* ezeket mondotta:

Nyugaton az elkeseredett harcok növekvő ember- és hadianyagveszteséget okoznak az ellenségnek, elsősorban az északamerikaiaknak. Az eddig rendelkezésre álló jelentések szerint csapataink novemberben 5200-nál több foglyot ejtettek. Az ellenség halottainak és sebesültjeinek száma ennek többszörösét teszi ki. 1514 páncélost és páncélos felderítőkocsit megsemmisítettünk vagy zsákmányoltunk, a hadsereg kötelékei 82 ellenséges mélyrepülőt lőttek le.

Geilenkirchentől északkeletre páncélos csapatok és gránátosok súlyos elhárító harcokban állnak ellenséges erőkkel, amelyek keskeny szakaszokon be tudtak törni a fő harcitérségbe.

Az Eschweiler és Düren közti arcvonalon erőteljes támadásainkkal visszafoglaltunk fontos magaslatokat és előbbre toltuk állásainkat. A 8-ik amerikai hadosztály ezredeit, amelyek szombaton ismét, helyenként tízszer is támadást indítottak Hürtgen és Vossenack falvak ellen, ahol már öt hét óta folynak a harcok, ellentámadásokkal újra visszavetettük.

Saarlauternnél, valamint Saaralben és a felső Vogézek között hadosztályaink meghiusítottak valamennyi áttörési kísérletet, amelyet az ellenség egész napon át indított. Egyes szakaszokon súlyos harcok után kissé visszaszorították állásainkat.

Ingweilertől keletre és Hagenautól délre ötszöri hasztalan roham után véresen összeomlottak az északamerikai ezredek támadásai.

Közép- és Felsőelzászban csapataink megtartották harci térségüket a Rajnasíkságon észak felől támadó ellenséggel szemben. Schlettstadtban elkeseredett, házról-házra folyó harc tombol a városba benyomult ellenséggel.

Nagylondon és Antwerpen térsége továbbra is távolható fegyvereink tüze alatt állt.

Középolaszországban Forlitól északra ismét fellángolt a csata. Az igen erős előkészítő tűz után támadó ellenséges hadosztályok csak súlyos veszteségek árán tudtak néhány kilométerrel előbbre jutni. Gránátosok és vadászok ellentámadásaikkal felfogták az ellenséges támadó éleket. Az adriaiparti szakasz többi részén az angolok hasztalan kísérelték meg az előretörést állásaink ellen.

Északamerikai bombázók szombaton bombákat dobtak Felsőszilézia, Délkelet-németországra és a közönső Rajna-vidékre, angol-amerikai vadászrepülők pedig mélytámadásokat intéztek Nyugat- és Délnyugatnémetország polgári lakossága ellen. Az estefelé Nyugatnémetországba berepült angol kötelékek támadásai épületkárokat okoztak egyes városokban, elsősorban Hagenben. Légvédelmi erőink 40 ellenséges gépet lőttek le, köztük 31 négymotoros bombázót.

Hétfőn délután 2 órakor a német távirati iroda a véderőfőparancsnokságnak *a Führer főhadiszállásáról* kiadott következő *újabb hivatalos jelentését* közölte:

Arnheim térségében utászaink felrobbantották a Rajna alsó folyásának déli partján lévő gátakat s ezzel messze területen elárasztották a várostól délnyugatra lévő ellenséges állásokat. Az ellenség könytelen volt magasabban fekvő pontokra visszavonulni és itt tüzerségünktől

Hagenautól délre vasárnap is meghiusultak az ellenséges támadások és az ellenség jelentős veszteségeket szenvedett. Középelzászban tovább tart az ívalakú állásaink északnyugati és délnyugati szárnyára gyakorolt nyomás.

Schlettstadt város szívében és Rappoltsweiler körül elkeseredett harcok folynak.

A Wasgen-erdő délnyugati és déli nyúlványainál az ellenség hetek óta harcban álló kötelékeink szívós ellenállása következtében nem tudott tovább előre jutni. A Rajna felső folyásánál a Hart-erdőségben a Hüningen-csatornától északra ellentámadásunkkal elvágtunk egy ellenséges erőcsoportot. A még folyamatban lévő megsemmisítő harcokban máris többszáz foglyot ejtettünk.

Elzász-Lotharingiában csapataink újból szétlőttek 32 ellenséges páncélost és öt páncélos felderítőkocsit. Német vadász- és csatarepülőgépek erősebb kötelékei ellenséges ütegek, készenléti állások és hadoszlopok ellen intézett sok támadással támogatták a hadsereg elhárító harcait.

Messzehatóan fegyvereink továbbra is tűz alatt tartották Londont és Antwerpent.

Középolaszországban csapataink Vergatotól délnyugatra és Faenzánál visszavertek ellenséges előretöréseket. Romagnában csapataink elkeseredett elhárító harcban állnak az erősebb tüzérségi támogatással támadó angol hadosztályokkal.

Az angol-amerikai légitevékenység súlypontja vasárnap Nyugat- és Délnyugatnémetországban volt, ahol főleg mélyrepülők bombákkal és fedélzeti fegyverekkel intéztek támadásokat a polgári lakosság ellen. Egy gyengébb északamerikai terrorkötelék bombákat dobott le Délkeletnémetországban.

A nemzetközi sajtótudósító további jelentése szerint vasárnap *a nyugati arcvonal valamennyi szakaszán fokozódott az ellenséges támadások ereje.* Délkelet-Hollandiában az angolok növelték Venlonál és Wassonnál a Maas nyugati partján levő német hídfőállások ellen irányuló nyomásukat. A wassoni hídfőállást a német biztosító kötelékek parancsszerűen kiürítették.

Geilenkirchentől északra a Würm folyó felé irányuló amerikai előretörések meghiusultak. Az amerikaiak arra irányuló kísérletei is meghiusultak, hogy Rördorf-

jelent. Még a legnagyobb tömegben is csend támad, azután mindenki biztosnak vélt hely felé rohan. *De a riadó elmulta már nem jelenti a régi megkönnyebbülést, mert perceken, esetleg pillanatokon belül ismét jöhet a rakétabomba.. Mindenki fél, főként az éjszakáktól, még a legmélyebb légvédelmi pincékben is, mert oda is lehallatszik a V. 2. szörnyű morája.* Amerika nem is tudja, milyen jó dolga van, hogy megkiméltetett ettől a rémülettől.

— **„Vitéz Barankay József 1-es honvéd rohamtüzérosztály."** A Magyar Távirati Iroda jelenti: Magyarország nemzetvezetője 1944 november 22-én a következő legfelsőbb elhatározást adta ki: Emlékezetül vitéz Barankay József századosnak a szovjet elleni elhárító harc során az ellenség előtt tanusított kimagaslóan vitéz és önfeláldozó magatartásáért, amikor is mint a m. kir. 1-es honvéd rohamtüzérosztály parancsnoka, a saját és ellenséges arcvonal között elakadt és igen erős ellenséges aknavető- és géppisztolytűz alatt tartott egy rohamlövegét pár önként jelentkező tisztjével és emberével 1944 július 9-én és 10-én megismételt vállalkozás keretében kimentette és ezzel a rettenthetetlen bátorsággal végrehajtott vállalkozásával példát adott minden magyar tüzérnek, hogy lövegét esküjéhez híven élete és vére kockáztatásával se hagyja az ellenség kezére jutni, majd osztályával lelkileg teljesen egybeforrva annak élén kétszeri sebesülése ellenére is egészen hősi haláláig kitartott: elrendelem, hogy a m. kir. 1-es rohamtüzérosztály a „m. kir. vitéz Barankay József 1-es honvéd rohamtüzérosztály" elnevezést vegye fel. A legifjabb magyar fegyvernem legendás hősök sorát adja a hazának s követendő példát nyujt minden magyar tüzérnek, de a magyar katonának is. Amíg a magyar honvédségnek vitéz Barankay Józsefei vannak, addig nyugodtan tekinthet a jövőbe.

Igazolványképek

24 óra alatt

PAJTSIK-nél,

VÁROSHÁZ-UTCA 4. REGGEL 9—11 ÓRÁIG.

Pálossyt a birtokán uralkodó tarthatatlan állapotokra. Az uraság azt akarja, hogy Péter ott maradjon és rendbehozza a hibákat, de a becsületeslelkü zsellérfiú visszamegy a maga eddigi világába, csak arra kéri az édesapját, hogy néha írhasson neki.

A drámai mag valahol ott pislákol a két végletes világú féltestvér között, akik nem tudnak egymáshoz való viszonyukról és akiket tulajdonképpen csak a körülmények, az élet kemény realitása állítottak egymással szembe: az egyik úr, a másik paraszt. Az egyik mohón habzsolja az életet, mert halálos kórt hordoz magában, talán nem is tehet arról, amilyen. A másik öntudatos, dolgozó, a jussához ragaszkodó paraszt. Összeütközésük, szembekerülésük éppen ezért nem kelt tökéletes illúziót; inkább sajnálják, mint gyülölik az uraság fiát. De a darab szerzőjének, *Fendrik* Ferencnek, aki *Szabó* Sámuel színműve nyomán írta a Madách Színház újdonságát, nyilván nem is ez volt a célja. Csak meg akart mutatni két merőben ellentétes világot, hogy ezen keresztül olyan súlyos kérdésekre hívja fel a figyelmet, amelyek sok tekintetben nemcsak 1938-ban, amikor a darab játszódik, voltak megoldatlanok, hanem még mindig azok. A színpadról a sokszor kissé vezércikk-ízüen elhangzó mondatokat követő taps azt bizonyítja, hogy színházaink közönsége a múlt keserü depresszió után ép erkölcsi érzékében felszabadultan élvezi azt a színdarabot, amelyet nemrég még köldökzsinóron vágott volna el a cenzura. Fendrik Ferenc színműve jólfelépített, alakjai valószerüek, nemcsoda: az író a szükebb pátriájából, Zalából mintázta őket. Töretlenül és egységesen halad a megnyugtató, egészséges megoldás felé.

A Madách Színház előadása jól összehangolt, kitünő erőkből álló együttes összmunkájának szép mintapéldánya. Bár a lehetőség és nyilván a kisértés is megvolt hozzá, egyetlen alakítás sem vált öncélúvá. Ezért pedig legelsősorban a rendező, *Kiss* Ferencé az érdem, akinek odaadó, a darab szépségeit és értékeit szolgáló szeretete a legkisebb árnyalaton is érzik. Egy-két kisebb döccenő talán csak abban mutatkozott, hogy a szereplők nem beszéltek mindig ugyanabban a tájszólásban. Ez azonban — már természeténél fogva is — teljes mértékben szinte elkerülhetetlen. A főszereplő *Perényi* Lászlónak nem volt könnyü dolga. Hiszen csaknem mindenki emlékezett a premieren *Páger* nagyszerü alakítására a „Szerető fia, Péter" című filmben, amely ennek a darabnak nyomán készült. És azért is, mert Perényi egyénisége kissé távol áll a paraszti lelkülettől. Mégis: amit Péter szerepében adott, az nemcsak a becsületes színpadi munkának példája, hanem a művészi átlényegülésnek is elsősorban. Más volt ez a parasztfigura, mint amilyeneket eddig ismertünk. A nyers realistás mellett volt benne valami eszményi színezés is. Elmisszük Perényinek: ilyen paraszt is van. *Toronyi* Imre földesura mélységes egyszerüségében volt monumentális. Zengő magyar beszédét most is élveztük. Élénk feltünést keltett a fiatal *Kállai* Ferenc a tüdőbajos úrfi szerepében. Tehetséges színész, komolyan veszi feladatát és érzésünk szerint így, de csakis így, sokra viheti. Ajánljuk neki azonban: fogja kissé halkabbra a figurát, mert egy tüdővészes ember nem tud olyan sokat és olyan erővel kiáltozni. *Láncz* Margit játszotta a beteg fiáért aggódó anyát, melegen és őszintén. Felfigyeltünk *Lantos* Ferenc ízes parasztjára, *Szakáts* Zoltán, *Egyed* Lenke, *Palócz* Ágnes, *Christián* Angéla, *Tompa* Béla, *Hegyi* Péter, *Danis* Jenő, *Kormos* Ferenc, *Györffy* Rózsa, *Pallay* Manci, *Ibiczky* Ildikó, *Zordon* Gyula, *Hoykó* Ferenc és *Kocsondy* Lajos játszottak még kisebb-nagyobb szerepeket a darabban. *Bercsényi* Tibor müvészettel varázsolta a kis színpadra a három szép díszletet.

Dalos László

Szinházi müsor

OPERAHÁZ (½5): Bohémélet (VII). **NEMZETI SZINHÁZ** (5): Annuska (III. 4). **NEMZETI KAMARASZINHÁZ** (5): A férfi szive. **MAGYAR MÜVELŐDÉS HÁZA** (½5): Rigoletto (a kolozsvárak vendégjátéka). **VIGSZINHÁZ** (5): Portugália császára. **UJ MAGYAR SZINHÁZ** (5): Utcai ismeretség. **ANDRÁSSY SZINHÁZ** (5): Ne bízz a nőben. **ZENEMŰVÉSZETI FŐISKOLA** (5): A véletlen férfi (a szegediek vendégjátéka). **FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ** (5): Luxemburg grófja. **VIDÁM SZINHÁZ** (5): Rómeó és Piroska. **MAGYAR-NÉMET KATONASZINHÁZ** (½5): Varieté. **ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ** (½6): Mondj igazat. **JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ** (½6): Lili bárónő. **NEMZETI SPORTCSARNOK**: A Népvarieté előadásai vasárnapig szünetelnek.

Moziműsor

(Rövidítések: n = negyed, f = fél, h = háromnegyed)

—□—

ADRIA (II, Margit-körút 5/b. T: 368-707). Muki, 3, 5, 7; v. ü. 11 és 1-kor is. **ANDRÁSSY** (VI, Csengery-utca 39. T: 124-127). Szeressük egymást, f 6, f 8; vasárnap f 2 órakor is. **ATTILA** (VII, Rákóczi-út 82. T: 222-644). Mexikói futár, 11, 1, 3, 5 és 7 órakor. **ÁTRIUM** (II, Margit-körút 55. T: 153-034). Majális, f 3, f 5, f 7; szomb., vas f 1-kor is. **BARLANG** (Károly-körút 3. T: 422-722). Ez történt Budapesten, 3, 5 7; sz, v, 1. **BAROSS** (József-krt 63. T: 149-510). Muki, 4, 6; v, ü, 2-kor is. **BELEZNAY** (Akácfa-u. 4. T: 225-276). Boldogság a vége, 3, 5, 7. **BELVÁROSI HIRADÓ** (Petőfi S.-u. 6. T: 181-244). A Vogézek és a Rajna között, A Gardató (kultúrfilmek). Hiradók. Folyt. előad. 10—21-ig. **BELVÁROSI** (Irányi-utca 21. T: 384-563). Muki, f 3, f 4, f 5, f 6; vas.: f 2, f 3, f 4, f 5, f 6 órakor. **BETHLEN** (VII, Bethlen-tér 3. T: 225-003). Idegen utakon, f 3, f 5, f 7; v, f 1-kor is. **BUDAI APOLLO** (III, Szénа-tér. T: 351-500). A nagy út, n 4, n 6, n 8; v, ü, n 2-kor is. **CAPITOL** (Baross-tér, T: 134-337). Csak a tiéd! 1, h 3, f 5, f 7; vas, és ü, 11, h 1, f 3, f 5, f 7. **CSABA** (VIII, Üllői-út 4. T: 146-040). Nóra, f 3, f 5, f 7; vas, és ü, f 1 órakor is. — **CORVIN** (József-krt és Üllői-út sarok. T: 138-988). Ez Bécs! f 3, f 5, f 7; v, ü, 11-kor is. **DUNA** (Hollán-u. 7/a. T: 111-504). Idegen utakon, f 3, f 5, f 7. **ERZSÉBET** (Erzsébet-körút. T: 222-401). Egy a milliókért, 3, 5, 7; v, ü, 1 kor is. **FORUM** (Kossuth Lajos-u. 18. T: 189-707). Futóhomok, f 3, f 5, f 7; sz, 1, v, ü, 11, 1. **HIRADÓ** (Erzsébet-k. T: 222-499). Postumia barlangja, Arlberg télen (kultúrfilmek). Hiradók. Folyt. 9—21 óráig. **IPOLY** (Csáky- és Ipoly-u. sarkán. T: 29-26-26). Muki, (Magyar film.) n 4, n 6, n 8; sz, v, ü, n 2-kor is. **JÓZSEFVÁROSI** (Kálvária-tér. T: 131-316). Muki, 3, 5, 7; vas, és ü, 1 órakor is. **KAMARA** (Dohány-utca 45. T: 428-901). Az álarcos lovag, f 12, f 2, f 4, f 6, f 8 órakor. **KORZÓ** (Váci-u. 9. T: 18-28-18). Ez Bécs! h 3, f 5, n 7; sz, 1, v, ü, 11 is. **KULTUR** (Kinizsi-u. 28. T: 188-120). Tonelli, 3, 5, 7; v, ü, 1 órakor is. **MESEVÁR** (V. (Szent István-körút. T: 114-502). Makkhetes, f 4, f 6, f 8; v, ü, f 2-kor is. **NEMZETI APOLLO** (Erzsébet-krt. T: 222-002). Futóhomok, 3, h 5, f 7; sz, 1, v, ü, 11 és 1-kor is. **NYUGAT** (Teréz-körút 41. T: 121-022). Igazi férfiak, f 3, f 5, f 7; sz, f 1, v, ü, 11. **OTTHON** (Beniczky- és Baross-u. s. T: 146-447). Nincs semmi baj, h 3, h 5, h 7; v, ü, h 1-kor is. **PÁTRIA** (Népszinház-utca. T: 145-873). És a vakok látnak . . . 11, 1, 3, 5 és 7 órakor. **PEST** (Erzsébet-körút. T: 221-222). A király lovagja, f 12, f 2, f 4, f 6, f 8. **PETŐFI** (Rottenbiller-u. T: 428-478) Végzetes éjszaka, f 3, f 5, f 7; vas, és ü, f 1-kor is. **RADIUS** (Nagymező-u. 22. T: 122-098). Dal a tűzpiros virágról, h 3, h 5, h 7; sz, 1, v, 11. **RÁKÓCZI** (Rákóczi-út. T: 426-326). Bors István, 11, 1, 3, 5, 7. **SZITTYA** (Vilmos cs.-út. T: 111-140). Futóhomok, f 4, f 6, f 8; sz, v, ü, f 2-kor is. **SCALA** (Teréz-krt. T: 11-44-11). Kelet leánya, f 3, f 5, f 7; v, és ü, f 1-kor is. **SZÉKELY** (Erzsébet-krt. 26, T: 226-425). Ingovány, f 3, f 5, f 7. **TURÁN** (Nagymező-utca 21. T: 150-093). Muki, h 1, h 3, h 5, h 7; v, ü, 11 is. **UGOCSA** (Ugocsa-u 10. T: 154-422). A titokzatos grófnő, f 3, n 5, n 7; v, f 1 is. **UJBUDA** (Horthy M.-út 64, T: 268-999). Idegen utakon, 3, h 5, f 7; v, ü, 1-kor is. **URÁNIA** (Rákóczi-út 21. T: 146-045). Fehér álom, 3, 5, n 8; v, ü, 11-kor is.

A főváros északi részén

vámon belül gyárövezetben beépítésre alkalmas

nagyobb telket keresünk

azonnali vételre. Ajánlatok „Nagyipar" jeligére **Haasenstein és Vogler r. t.** hirdetőirodába, V. Dorottya-u. 8. küldendők.

*** A kolozsvári nemzeti színház folytatja vendégjátékát a Művelődés Házában. A kolozsvári nemzeti színház igazgatósága értesíti a színházlátogató közönséget, hogy vendégjátékát a Magyar Művelődés Házában változatlanul folytatja. Kedden délután fél 5 órai kezdettel Verdi Rigoletto című operája kerül előadásra.**

Sportkiadó

A Ferencváros 6000 néző előtt 5:0 (2:0) arányban vasárnap igen szép játékban verte a Ganz kitünő fiatal erőkből álló együttesét. A zöld-fehérek a mérkőzés legnagyobb részében döntő fölényt harcoltak ki, a játék mégsem volt egyoldalú, mert a *Ganz is sok szép támadást vezetett.* A Fradi csatárok gólereje döntötte el a mérkőzést s elsősorban is a *Sipos-Gyulai* pár ötletes és lendületes játéka. *Sárosi* dr. mesterien vezényelte támadósorát, amelybe most már mindjobban beleszokik a szegedi *Tihanyi* is. Örvendetes, hogy az új balösszeköttnek most már az eredményes befejezésre is tellett erejéből, amit két gólja is bizonyít. A gólokat *Tihanyi* (2), *Sárosi* dr., *Gyulai* és Rudas (11-esből) lötték. A Ganz csapata nem keltett csalódást, a Ferencváros azonban a legkényesebb igényeket is kielégítette, s így teljesen megérdemelten fogja birtokba venni az őszi első helyet.

Az *Ujpest* a *Beszkárt* ellen 5:1 (2:1) arányban győzött. A mérkőzés sorsát az új középcsatár, a szolnoki *Laborcz* rendkívüli gólképessége döntötte el. *Laborcz* egymaga négy gólt szerzett, az ötödiket *Zsengellér* lötte, míg a vendégek részéről *Kovács* I. volt eredményes.

A *Mávag* legénysége nagy meglepetésre 2:1 (0:1) arányban győzött a *Lóránt* nélkül kiálló *Nemzeti Vasas* ellen. A döntetlen jobban megfelelt volna a játék képének. A gólokat *Palatinus* és *Kántor*, illetve *Sárvári* lötte.

Az *Elektromos* 10:1 (4:0) arányban verte a balszerencsés *Szentlőrincet*, amely már az első percekben elveszítette középfedezetét. Itt is igen eredményesnek bizonyult a vendég középcsatár, a Diósgyörből leigazolt *Csepregi*, aki *egymaga hét gólt* lött. A további hármat vitéz *Hidegkuti* szerezte, míg a lőrinciek becsületgólja *Deák* nevéhez fűződik.

A *Gamma* váratlanul fölényes 6:1 (4:1 arányú győzelmet vivott ki a formájában mélypontra zuhant *Kispesttel* szemben. *Tóth* L. és *Tamás* 2—2 gólja mellett *Kemény* és *Kincses* volt eredményes a budaiak részéről. A Kispest becsületreméltó gólját *Boros* szerezte.

*

Budapest ökölvivó bajnokságait vasárnap vívták meg és az egyes súlycsoportokban a győzelmet a következők szerezték meg: légsúly *Fekete* Beszkárt, harmatsúly *Kegös* Csepel, pehelysúly *Darázs* Törekvés, könnyüsúly *Csendes* Csepel, váltósúly *Marton* I. BTK, középsúly *Monfera* BTK, félnehézsúly *Torma* II. BTK, nehézsúly *Varga* II. Csepel. A bajnoki küzdelem egyben a Szent László-díjért is folyt s ebben a következő sorrend alakult ki: 1. Csepel 57 p., 2. BTK 52 p., 3. Törekvés 24 p., 4. Beszkárt 21 p., 5. FTC 20 p.

Az én fiam

Bemutató a Madách Szinházban

Meghal egy szegény zsellérasszony, de élete nagy titkát nem viszi magával a sirba. A papnak már nem tudta meggyónni, hogy Péter fiának, a dologszerető, erös zsellérnek nem néhai ura, az öreg Balog volt az apja, hanem az uraság. Csakhogy ő azonmód, tizenötéves fejjel férjhez ment és senki sem tudta meg nagy szégyenét. Még *Pálossy*, az uraság sem tudja, hogy Péter, akinek édesanyja elvesztése után senkije sem maradt az égvilágon, az ő természetes fia. Mégis ő gondoskodik a temetésről, papról, koszorúról. Péter a gyász letelte után megházasodnék, ezért marad a régi zsellérlakásban. Az uraság léhaéletü, tüdővészes fiának szemében szálka Péter makacs ragaszkodása a lakáshoz, amit pedig ő már másnak ígért. Szóváltás hevében az úrfi megüti Pétert. Zsófi néni, akire Péter édesnyja halála előtt rábizta a titkot, a látottak hatására a kastélyba fut és mindent elmond az uraságnak. Pétert hiába hivatja Pálossy, az elkeseredett zsellérfiú, akinek még az édesanyja emlékét is meggyalázták, még őt is elvette tőle az uraság, nem megy a kastélyba. Követi a Pestről jött urat, aki ellenállásra, a munka megtagadására biztatja a környék cselédeit. Az élnivágyó Tamás egyre tékozolja erejét és reggelig mulat, szórja az édesapja pénzét. Részegen jön haza és korbáccsal akarja munkára birni az elégedetlen sommásokat. Péter menti ki féltestvérét a sommások kezéből és figyelmezteti

Kisszakasz

Milliméter sor ára hétköznap 1 pengő, vasárnap és ünnepnap 1.50 P. Legkisebb hirdetés (10 mm) 10.—P, illetve 15.— P. Álláskeresőknek 50% kedvezm.

FIGYELEM! Felkérem azokat a kisujszállási menekülteket, akik tudnak valamit 3 gyermekemről, óhegyi Zsuzsika, Évike és Gyurikáról, Weigl Pál szobafestő és mázoló-iparosnál laktak, Széchényi-utca 81. sz. alatt. Légoltalmi kiürítés folytán lettek kihelyezve. Aki tud róluk valamit, hogy elmenekültek vagy otmaradtak-e, levélben vagy személyesen értesitsen, Bpest, XIII. Gyöngyösi-út 324, Oti-telep, óhegyi Károly.

Felhívás

Kérem, közöljék címüket azok, akik **Berényi Antal (kunhegyesi)** és felesége, Sarkadi Nagy Mária családi köréhez tartoznak. Címem: Vágó Béla, Szentkirályszabadja, poste restante.

Tüzifa

Budapestre szállitását részesedésért vállalná nagyvállalat. Telefon: 31-79-57. Jelige: Vegyigyár.

Foglalkozás

Délutáni állást vállal

jó gyors- és gépiró

Telefon d. u. 3-tól: 386-748.

Vétel, eladás

Mull tekercselőgépet

és **kötszer-sterilizálót veszek.**

Telefon ½8—3-ig: 11-29-90.

BRILIANST

ékszert — magas áron veszek.

SCHIFFLER ÉKSZERÉSZ,

Petőfi Sándor-utca 7.

Vételi és eladási

megbízásával forduljon ifj. Gálhegyihez, Bp. V. Kossuth-tér 9. Tel.: 125-126.

Egy mély fehér

gyermekkocsi eladó

XIV. Eörs vezér-utca 10. szám.

Hirdessen a Kisszakasz-ban!

földmagyarország földpénzgazdaság

Bosshardt Lujza és valutacsempész társai továbbra is fogságban maradnak

Az *Uj Magyarság* részletesen beszámolt már a legújabb valutaügyről, amelynek során a királyi ügyészség letartóztatásba helyezte *Bosshardt* Lujza fodrásznő, zürichi lakost, nagymennyiségű pengő és idegen valuták külföldre csempészésének kísérletéért. Bosshardt Lujzával együtt letartóztatásba kerültek segítőtársai és megbízottai: *Risler* Emil vállalati képviselő, *Binetter* Jenő vezérigazgató és *Epler* Henrik dr. kórházi főorvos. Felfolyamodás folytán kedden délután foglalkozott az üggyel a büntetőtörvényszék, mint uzsorabíróság *Dorosy* Dezső dr. törvényszéki bíró főtárgyalási elnök vezetésével. A törvényszék a felfolyamodásokat elutasította és *a letartóztatottak fogvatartását a főtárgyalásig fenntartotta.*

Beiratkozások a soproni nyári egyetemre

Sopron, július 25.

Az utolsó héten hirtelen felduzzadt a jelentkezők száma a Nyári Egyetemre. A július 30-án kezdődő tanfolyamoknak különös érdekességet kölcsönöz, hogy az amerikai „harmadik generáció" képviselői ezidén először jelennek meg Sopronban. A fenyőerdő szegélyezte Lövér-körúton már hullámzik a nemzetközi diáktársaság, megtölti Sopron négy subalpin strandját, a sporttereket, az ózondús erdőket és nemsokára megnyílik az Alma Mater kapuja is. Tavaly közel nyolcszáz hallgató jelentkezett, az idén még többet vár az előkészítő bizottság. A hallgatók érdekes előadásokban ismerik meg a mai műszaki világ képét.

Jelentkezéseket elfogad még és mindennemű kedvezményről felvilágosításokkal szolgál a Soproni Nyári Egyetem Idegenforgalmi Hivatala Sopronban.

Őszies, szeles, esős az idő

Egész Közép-Európából 20 fokos hősülyedést, több helyről havazást jelentenek.

Keddre *ősziesen hűvös, szeles, záporos idő váltotta fel a forró kánikulát.* A főváros utcáinak nyáriruhás közönsége eleinte határozott örömmel fogadta a frissítő szellőt, később azonban, a délutáni órákban olyan élessé vált a szél hidege és oly gyakran ismétlődtek a könnyű, futó záporok, hogy az emberek szívesen öltözködtek át és vették magukra felöltőjüket.

Nyugateurópában és az Alpok nyugati oldalán, ahol már megelőzően is, néhány napja igen hűvös idő uralkodott, keddre még hidegebb sarkvidéki eredetű levegőtömegek foglaltak helyet és *valósággal kellemetlenül hideggé tették az időt.* A hűvös hőmérsékletű légtömegek gyors egymásutánban vándorolnak végig Európában és általánosan *változékonnyá teszik az időjárást. A hőmérséklet mindenfelé erősen az évszaknak megfelelő értékek alá süllyedt* és a fagyhatár, amely néhány nappal ezelőtt még háromezer méter felett volt, most kétezer méter alá süllyedt.

Hazánkban a hőmérséklet hétfőn már csak 26—28 fokig emelkedett és csupán Debrecenben érte el a 30 fok Celsiust. A keddi lehülés a talajmenti rétegekben több helyen 10 fokig, Kassán 8 fokig terjedt. *Az ország több vidékén kiadós zivataros eső volt,* így a Kisalföld keleti részén, a Duna-Tisza közének északi felében, a Mátra környékén és Kárpátalján. Verebélyen 16, Kőrösmezőn 21 mm esőt mértek, *Ógyallán pedig jégeső volt.*

Kedd déltől kezdve a fővárosban uralkodóvá vált az élénk északnyugati szél, estére a hőmérséklet már 13, 12 fokig süllyedt.

A hősülyedés és az időjárás változó jellege egyébként egész Középeurópában észlelhető. *Baseli* jelentés szerint, keddre virradó éjszaka hirtelen hősülyedés állott be Svájcban és *1800 m-en felül mindenütt havazik.* A völgyekben is ősziesre fordult az idő, a Jungfrau csúcsán a hőmérő higanya minusz 4 fokról minusz 12 fokra süllyedt.

Müncheni jelentés szerint Dél-Németországban az elmult huszonnégy óra alatt húszfokos hősülyedés állott be. A városokban kedden 5, 10 fok Celsiust mutatott a hőmérő, szemben az előző napi 25—30 fokkal. *A hegyeken sokhelyütt fagypont alá szállt a hőmérséklet.* A Zugspitzén minusz 7 fok hideget mértek és erős hóviharokat jelentettek. *Egyes helyeken a völgyeket is hó borítja;* a havazás kedden délelőtt öltött nagyobb méretet.

Az *ausztriai Alpokban* szintén havazik, a Grossglockner-Strassét hó fujta be, az autóközlekedést be kellett szüntetni. A Grossglockner-menedékház környékén *minusz 5 fokra süllyedt a hőmérséklet.*

A német-román gazdasági szerződés jelentős kiterjesztése mezőgazdasági térre

Bukarest, július 25.

A közgazdasági minisztérium közzétette a július 20-án aláírt román-német jegyzőkönyvről szóló közleményt, amelynek értelmében az 1939 március 23-án megkötött román-német gazdasági szerződést kiterjesztik mezőgazdasági térre is. A román mezőgazdasági termékek megjavítása érdekében a német kormány tudományos együttműködést kezd a román kormánnyal és Romániába válogatott, ott eddig nem termelt mezőgazdasági magvakat és növényeket, valamint tenyészállatokat küld és a kiviteli célokra alkalmas termékeket és állatokat megfelelő áron megvásároja. Németország ezenkívül bizonyos mennyiségű olajtartalmú termékeket vásárol és Románia kísérleteket folytat újfajta olajtartalmú termékek meghonosítása érdekében. E célra külön szervezetet létesítenek. Ezenkívül a válogatott magvak termelését is növeli, hogy Németország nagyobb mértékben vásárolhasson Romániában és a fogyasztásra alkalmas állatállományt is szaporítják és e célból Románia tenyészállatokat vásárol Németországban. A román tehenészet fejlesztése érdekében Németország különleges berendezéseket szállít Romániába és kötelezi magát arra, hogy bizonyos mennyiségű tejterméket vásárol Romániában. Ezenkívül Németország hajlandó arra, hogy bizonyos mennyiségű román bort és különleges gépeket vásároljon Romániában. A megegyezés értelmében növelik a Németország felé irányuló gyümölcs, zöldség, gyógynövények és fűszerek kivitelét is a német szükségleteknek megfelelő mértékben. Tekintettel arra, hogy a most lefolyt megbeszélések során nem tudtak kiterjeszkedni minden mezőgazdasági termékre, rövidesen újabb megbeszélések kezdődnek a román és német szakértők között.

Julius 27-én kezdődnek a magyar-román gazdasági megbeszélések

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A magyar-román gazdasági vegyesbizottság július 27-én kezdi meg ülésezését Szinajában. Megbeszélésre kerülnek időszerű gazdasági kérdések.

— (A bizományos kérdés rendezését kérik a nagykőrösi kereskedők.) Nagykőrösről jelentik: A nagykőrösi kertészeti egyesület elnöksége felterjesztéssel fordult a budapesti nagyvásártelep igazgatóságához. A memorandumban kérik, hogy a gyümölcskereskedők és gazdák érdekében reformálják meg a bizományi intézményt, nyujtsanak módot a kereskedőnek, vagy megbízottjának arra, hogy a bizományos eladásait ellenőrizhesse a nagyvásártelepi standokon, engedje meg, hogy a kereskedők sajátmaguk által felszállított gyümölcsöt közvetlenül is eladhassa és gondoskodjanak arról, hogy az autón szállító kereskedő ne árusíthasson olcsóbban, mint az a kereskedő, aki árját vasúton hozza a fővárosba.

— (Uj karteltörvény Lengyelországban.) Varsóból jelentik: Most hirdették ki az új karteltörvényt, amely október 19-én lép hatályba. Az új törvény szerint minden kartelmegállapodást írásba kell foglalni és azt a kereskedelemügyi minisztériumban lajstromoztatni kell. Az új karteltörvény hatálya alá esnek olyan ipari megállapodások is, amelyeknek karteljellegük van.

— (Lengyelország korlátozza a búzakivitelt, megtiltja a zabkivitelt.) Varsóból jelentik: A miniszertanács elhatározta, hogy az árpa és hüvelyes vetemények kivitelét export prémiumokkal fogja elősegíteni. A rozskivitelt az eddigi mértékben támogatják, hír szerint, azonban korlátozzák a búzakivitelt és teljesen betiltják a zabkivitelt. Ugyancsak megtiltották a gabonakivitelt bizonyos nyugatlengyelországi vidékekről. Minthogy a rozstermés jól sikerült, azonban aligha sikerül a felesleget külföldön elhelyezni, fokozni akarják a rozs belföldi fogyasztását. Nehogy az aratás utáni túlnagy kínálat veszélyeztesse az áralakulást, az előző évek gyakorlatához képest megfelelő hiteleket bocsátanak a mezőgazdaság rendelkezésére.

— (Anglia részt akar venni Spanyolország ujjáépítésében.) Londonból jelentik: Az angol cégek az utóbbi időben igen élénk tevékenységet fejtenek ki, hogy visszanyerjék régi befolyásukat Spanyolországban. A kormány is folytatott bizonyos előkészítő megbeszéléseket, a nagy politikai ellentét következtében azonban ezek nem vezettek eredményre, úgyhogy az angol ipar elhatározta, hogy minden egyes esetben önállóan fog tárgyalni. Igy egy angol-spanyol vállalat jeleneg tárgyalásokat folytat abban az irányban, hogy résztvehessen a spanyol vasutak ujjáépítésében. Eltekintve a tervbevett új vasútvonalak építésétől, a vállalat megállapítása szerint a régebbi spanyol vasútvonalakon a háború következtében 1.500 vasúti híd, ezenkívül 1000 gőzmozdony és 12.000 vasúti kocsi ment tönkre.

— (Gyümölcs- és zöldségpiacok.) Kecskemét: Nagykereskedelmi árak: rózsabarack (felh. 1725 q) kiv. 23—28, Ia 20—24, IIa 10—14, IIIa 4—5, körte (68 q) Ia 15—16, IIa 3—12, zöldringló 10—12, bónikaszilva 4, Washington-szilva 10—12, vörösszilva (90 q) 6—8, alma (347 q) vajalma Ia 16—20, IIa 10—12, IIIa 5—6, tüköralma Ia 18—20, IIa 8—12, IIIa 3—5, asztragánalma Ia 16, IIa 12, IIIa 6, csabagyöngye szőlő 30—45, zöldbab 18—20, tölteni való zöldpaprika Ia 20, IIa 10—12, hegyespaprika 10—12, salátának való uborka 5, érett paradicsom 20—30 fillér kg-ként. Tök 8—14 fillér darabonként. Barackban az üzlet élénken indult, később azonban ellanyhult. A hétfői nap folyamán Németországba 32 vagon barackot és 9 vagon almát, Lengyelországba pedig 16 métermázsa szilvát szállítottak. Gyöngyös: Nagykereskedelmi árak: málna (felh. 10 q) 60—70, nyári körte (15 q) 16—24, kajszinbarack (25 q) 16—30, cefrének való (50 q) 13, nyári alma (10 q) 8—12, ringló (20 q) 12—20, sárgadinnye (50 q) 15—18, csabagyöngye szőlő (25 q) 40—50, új rózsaburgonya (15 q) 10—16, salátának való uborka (10 q) 5—6, eltenni való uborka (10 q) 16—18, gerezdes paradicsom (550 q) 18—20, lukullusz (50 q) 20 fillér kg-ként. A felhozatal barackban igen gyenge, paradicsomban pedig változatlanul erős volt. Szilárd árakon rendkívül élénk kereslet mellett német és belföldi számlára vásároltak. A hétfői nap folyamán Németországba 7 és Budapestre 1 vagon árut szállítottak. Kedd reggel Budapestre 11 teherautó és 20 kocsirakomány árut küldtek.

A földmivelésügyi minisztérium akciója a sárgabarack-aszalás előmozditására

A folyó évben külföldön nagyobb mennyiségű barackaszalvány elhelyezése válik lehetségessé. Házilag a barackaszalvány a következőképpen készíthető:

Kb. 1.5×2 m. nagyságú lécekből keret szegelendő össze, melyre kétsorosan rajzszegekkel organtüll erősítendő fel, ezzel takarjuk le majd a gyümölcsöt. Ahol sok a légy, ott a takaró is rajzszegekkel erősítendő. A kereteket 4 tuskóra vagy téglára kell felállítani, úgyhogy a földről kb. 60—80 cm-re legyen, hogy így a levegő is átjárhassa. A kereteken elhelyezett sárgabarackot mindig olyan helyre kell állítani, ahol a napsugarak a legintenzívebben érik, hogy így a napsütés minden percét kihasználható legyen. A napon szárított sárgabarack tápértéke sokkal nagyobb, mint a gyári aszalásúé.

A kész aszaltbarack száraz, de nem zörgős, hanem rugalmas és azt száraz, szellős helyen, organtüll zacskóban, rúdon lógatva kell a padláson raktározni és időnként megforgatni. A tökéletlenül aszalt sárgabarack megpenészedik, sőt el is rothad.

Aszalásra szánt sárgabaracknak csak a nagy, elsőrendű barack felel meg, melyet vadonatúj fogkefével erősen meg kell kefélni, illetve megmosni, ha permetes, éles késsel kettévágva, vászonzacskóba helyezve 10 percig mély edényben, — melyben 2% kénsav van — kénsavba mártani, hogy az áru meg ne barnuljon. Tíz percnyi áztatás után a sárgabarack a zacskóból kiszedve abroszra öntendő, hogy a nedvességet az vegye fel, ne az organtüll. Az áru héjjal lefelé, marésszel a nap felé sűrűn sorjázva, egyrétűen a keretre rakandó. Ahol házi aszaló van, ott is először napon szikkadjon az áru és csak azután kell a 40—50 C-fokos aszalóba tenni, nehogy a héja megrepedjen. Az aszaló hőfoka 65 fokig emelendő, amikor is az aszalás 4—5 óra alatt kész van.

Amennyiben a háztartások saját szükségleteiket meghaladó mennyiséget aszalnak és azt értékesíteni kívánják, úgy forduljanak a Hangya-szövetkezet központjához, vagy annak legközelebbi fiókjához, miután nevezett szövetkezet a földmivelésügyi minisztériummal megállapodott, hogy a felajánlott mennyiségeket, a külföldön elérhető árak alapján későbbi időpontban ármegállapító bizottság által megállapított áron, — ha az aszalvány minősége megfelel — a termelőktől átveszi.

— (A nemzeti munkaközpont bányászküldöttsége az iparügyi minisztériumban.) A nemzeti munkaközpont pécsbányatelepi szervezetének tagjai kedden délelőtt *Rázsó* János dr. és *Argyelán* László vezetésével küldöttségileg jelentek meg az iparügyi minisztériumban, ahol memorandumot adtak át az illetékeseknek a bányászok nyugbére, betegsegélye és rokkantjáradéka ügyében. A küldöttség tagjai előterjesztették, hogy a bányamunkásság kéri a mész-szinti munkások szolgálati idejének 40 évről 30-ra, korhatárának pedig 60 évről 50-re való leszállítását. A felszínen dolgozó munkásoknál ugyanezen időhatároknak 45-ről 35 évre, illetve 65-ről 55-re való leszállítását kérelmezik. Kérték továbbá, hogy a rokkantsági járulékot már 10 százalékos rokkantság esetén is életfogytiglan folyósítsák, úgy, mint az a multban is történt. Végül előadták azt a kérelmüket, hogy a munkában megsérült munkásnak a táppénzt a bejelentés napjától kezdve haladék nélkül folyósítsák. Az iparügyi minisztériumban meghallgatták a pécsi bányászok részletes előterjesztéseit és kijelentették, hogy a kérelmeket a legrövidebb időn belül alapos vizsgálat alá vesszik.

— (Súlyos károkat okoznak a betegségek a dohányültetvényekben.) A dohánytermelők országos egyesülete kedden délben rendkívüli közgyűlést tartott. A gyűlés tagjai szóvátették, hogy a dohányültetvényekben nagyon elterjedtek a növényi és állati kártételek, s a vetési bagolyrülle sok helyen nyolcvan százalékos károsodást is okozott. *Juhász* Árpád gazdasági főtanácsos a felszólalásokra válaszolva, elismerte, hogy valóban súlyos kártételeik tapasztalhatók nemcsak a dohány-, de a kukorica- és burgonyaföldeken is. Ennek oka elsősorban a májusi és júniuselejei abnormálisan esős időjárás. A dohányjövedék a betegségek leküzdésére sürgős intézkedéseket tett, s felhívásokat küldött a dohánytermelő gazdákhoz, s ismertette velük a helyes védekezés módszereit.

— (Csökkenteni akarják a buzavetés területét Bulgáriában.) Szófiából jelentik: Bulgáriában is igyekeznek a földmíves réteget abban az irányban befolyásolni, hogy a buzaföldek csökkentésével más növények termesztését fokozza.

Kedvezményes strandfürdő és uszodajegyek

Gellért hullámfürdő
Palatinus standfürdő
Csillaghegyi strandfürdő
Széchenyi strandfürdő
Csabagyöngye strandf.
Kristálytó strandfürdő
Rómaifürdő strandfürdő
Fedett-uszoda
Rudas-uszoda
Lukács uszoda
Császár-uszoda

Kedvezményes belépőjegyek a Margitszigetre!

a Stádium Jegyirodában VIII, József-körút 5.

Uj világ Karlsbadban

Karlsbad, július hó.

Bizony, amig az ember ma Karlsbadba érkezik, négy átszállást kell végig-csatáznia, hogy a végén még jobban rászorul a híres fürdőhelyre. Azok az átkozott kofferek... Át kell szállni Bécsben, Regensburgban, Wiesauban és Égerben, mert Pozsonyon és Prágán át rendkivül bonyolult az utazás. Aussigig zárt kocsiban kell menni, s onnét vissza Karlsbadba. Ehhez is szlovák vizum és német követségi engedély kell. Elmondani is nehéz, hát még végrehajtani. *A híres prága—karlsbadi gyors már nem közlekedik.*

Mindezek ellenére mégis csak szerencsésen megérkeztünk s a régi szokás szerint konflissal hajtattunk szállónkhoz. Utközben sok mindent megtudtunk a jó öreg kocsistól, aki elmondta, hogy májusban igen sok vendég volt, de most *félig üres a fürdő, mert az emberek háborútól félnek.* Arra a kérdésünkre, hogy igaz-e az a Pesten elterjedt hir: Karlsbadban éhenhalnak a vendégek, értetlen arccal néz ránk. Nem is válaszolt. Később megértettük a kocsist, mert *úgy bőség, mint minőség tekintetében itt és az egész szudéta vidéken minden olyan, mint régen volt.*

Télen és tavaszkor a németek már rengeteget épitettek és valósitottak meg óriási méretü modernizálási programjukból. A világ egyik legnagyobb természeti esodája, a *Sprudel* mellett ott állanak már a gyönyörü hófehér karrarai márványlapok, melyekből mesébe illő csarnokot épitenek majd a *Sprudel* köré. Régi a rendszer, a rend és a tisztaság, itt sürögnek körülöttünk a feketeruhás, fehérkötényes kiszolgáló leányok, akik már mind hozzáteszik a régi *„Auf Wiedersehen"* köszöntéshez a *„Heil Hitler"*-t. Mindenütt igy köszönnek már Karlsbadban, a fürdővendégek is szivesen köszönnek igy. A zenekar a *Posthof*-ban tartja hangversenyeit és mint régen, ma is *hétfőn csak Wagner, szerdán pedig Beethoven darabokat ad elő.*

Apponyi Albert, aki Karlsbad egyik leghűségesebb látogatója volt, soha nem mulasztotta el, hogy meghallgassa ezeket az előadásokat. Ilyenkor a karnagy szünetben mindig felkereste asztalánál Európa *Great Old Man*-ét, hogy üdvözölje. Egyszer közelükben ültem, s hallottam, amint a karnagy azt kérdezte Apponyitól, miért nem jött el már két éve Karlsbadba? Az ősz politikus igy felelt:

— *Karlsbadnak köszönhetem, hogy két évig nem kellett eljönnöm Karlsbadba.*

Sok ujitás van Karlsbadban, amik mind csak kedvesebbé, meghittebbé teszik ezt a világhirü fürdőhelyet. Ujak a feliratok, eltüntek a bosszantó cseh nyelvü irások. A *Karlovy Vari* hivatalos elnevezés megszünt. Hiányoznak a nyersbeszédü, érdes modorú csehek, akik az utolsó években állami támogatással ridegen elnyomták és elszegényitették a németséget.

És hiányoznak a zsidók.

Karlsbadban a fürdővendégeknek kilencvennégy százaléka zsidó volt. Az itteni nagykereskedők kilencvenöt százaléka, a kiskereskedőknek is ötven százaléka zsidó volt. Legnagyobb részük már jóval a németek bevonulása előtt Prágába, vagy külföldre menekült, s mint utólag kiderült, *vagyonukat már egy évvel ezelőtt külföldre mentették.* Egyetlen zsidó fürdővendég nincs most Karlsbadban, ha mégis kisérleteznek, hamarosan eltanácsolják őket. Eltünt Lőbel *Schottländer* is, aki a karlsbadi vizet szállította az egész világnak, követte őt *Bloch* úr is, a híres karlsbadi tojás-nagykereskedő.

Magyar szót is hallani Karlsbadban. Negyven-ötven honfitársunk lehet most itt, valamennyien keresztény uriemberek. Szerencsére nem találni már itt az *„ungarische Jude"*-t, aki nagyon előnytelenül képviselte a magyarságot. Megtisztult a levegője, a szelleme a szinháznak, mozinak, hangversenyteremnek. Magnus *Hirschfeld* professzor úr nem tart már hetenként előadást a *„sexuál-tudomány"*-ról, *Schwarcz* Vera, *Tauber, Alpár* Gitta, *Bus Fekete* és *Szőke Szakáll* nevei és képei nem kiabálnak ránk a plakátokról.

És még valami: Nem láttam a környéken egyetlen koldust, vagy rendes ruha- és cipőnélküli embert. Nincsen egyetlen munkanélküli sem.

K. R.

Halálozás

Fólegyházy Jánosné, szül. *Etlinger* Ilona, július 22-én életének 68-ik, boldog házasságának 43-ik évében rövid szenvedés után, a haldoklók szentségével megerősitve Debrecenben elhunyt.

KOSZORUK RIVIÉRA
VIRÁGÜZLET, VIII., ESZTERHÁZY-U. 2.
TELEFON: 142—094
ízléses, olcsó

Szinház Zene.film Művészet

Jávor Pál hajókaravánja csütörtökön érkezik Budapestre

Szerkesztőségi telefonunk Bécset csengeti:

— Hallo, Wien?! Hallo, Grand Hotel?!

Percek mulva már Jávor Pál hangja szól bele a készülékbe:

— Itt vagyok! Alig egy órával ezelőtt érkeztem vissza a studióból. Mi az ujság? Először is az, hogy rengeteget tanultam, mert a „Donauschiffer" forgatókönyve valóságos regényterjedelmü. Teljes három hetet a Semmeringen töltöttem, oda feljöttek a Tobis-Wien vezetői és időnként valósággal vizsgáznom kellett!

— Mikor érkezik a hajótok Budapestre? — kérdezzük.

Jávor Pali nevet:

— Már vasárnap Budapesten kellett volna lenni, de nem sikerült. A dunai felvételekhez két gőzhajóra van szükségünk, a gőzhajóknak pedig most van a „konjunktúrája"! Hosszas tárgyalások után végre kerített a filmvállalat két gőzöst, az egyiknek Hörbiger lesz a kapitánya, én pedig az az úr, aki letört és beállt a hajóra szénlapátolónak. A másik hajó vontatja a szállásunkat, amely együttal az operatőrök és a műszaki emberek főfészke.

— Mikor jöttök?

— Valószinüleg holnap, tehát szerdán indulunk, esetleg már csütörtökön Budapestre érkezünk!

Elfujta a szél a Cigánybáró fürdőruhás sajtóteáját

Előadásra kész a szabadtéri Strauss-operett

A szigetszinpad vezetősége kedden délután sajtóteára hivta meg a „Cigánybáró" főszereplőit és a lapok tudósitóit a Palatinus strandfürdőbe. Ugy tervezték, hogy *ez lesz az első sajtótea, amelyen a meghivottak fürdőruhában jelennek meg.* Az időjárás másként határozott: az összejövetel idejére olyan hideg szél támadt, hogy a résztvevők felöltözve is valósággal dideregtek a Dunaparton. Az énekes főszereplők nem is jöttek el a meghivásra, — féltették a hangjukat. A sajtóösszejövetelt pedig a fürdő éttermében tartották meg.

A rendező és a többi művészi vezető előadásaiból megtudjuk, milyen nagy munka folyik egész nap, sőt hétfő óta éjjel is a szigetszinpadon, mennyi körültekintést és gondosságot igényel a szombat este bemutatásra kerülő, átdolgozott „Cigánybáró".

— Igénybe veszem a szigetszinpad minden szinházi vonatkozású előnyét — mondotta *Vértess* Lajos, a darab rendezője —, a szigetszinpad összes épitészeti és természetadta hatáslehetőségeit és nem utolsó sorban *igénybeveszem az igazgatóság bőkezüségét is, amely lehetővé teszi mindazt, amit a darab művészi szinvonala a szabadtéri előadás szempontjából megkiván.*

— A szabadtéri előadáson — folytatta *Vértess* Lajos — nyolcvantagú énekkar, negyvenöttagú tánckar, hetventagú zenekar, kilencven statiszta, hatvantagú műszaki személyzet szerepel, akik mindnyájan olyan lelkesen küzdenek a várható elismerésért, mint a főszereplők. *Ugy érzem, Németh Antal bizalmát, amellyel a darab rendezését reám bizta, csak a siker igazolhatja.*

Bercsényi Tibor festőművész, a kassai szinház volt díszlettervezője elmondja, hogy ez az első eset, amikor, mint szcenikusnak, lovakkal és disznókkal is van dolga. Majd igy folytatja:

— A lovak olyan soványak és öregek, hogy amikor a cigányoktól megvásároltuk őket, alig álltak a lábukon. A cigánykaraván tehát teljesen valódinak hat majd, bár attól lehet tartani, hogy a rendes etetés miatt egyik-másik vén gebe az előadás hitelességének rovására időközben meghízik. Sertésállományunk is van, sok a dolgunk velük s félünk, hogy a sertésfőszereplővel baj lesz: nem akarja megszokni, hogy pórázon vezessék. A karaván ponyvás szekerei olyan rozogák, hogy teherkocsin szállitottuk azokat a színpadra, mert saját „lábukon" nem tudtak volna odajutni.

— Miből készitették a kastély tornyán lógó aranyórát és aranyláncot?

— Az aranyóra egyméteres átmérőjü, fából készült és aranyozott zsebóra, amely a torony egyik ablakából csüng alá. Az aranyláncot rongyból „kovácsoltuk", ez a másik oldalon lóg le s a végén egy malac fityeg, mint zsuzsu.

— Hogy csinálják víz és festett díszlet nélkül, hogy a tó vize fodrozik?

— Huszonnégy méter hosszú, nyolc méter széles halványkék selyemlepedőt feszitünk ki, amelyet két oldalról huzogatnak s a lepedő hullámzása a reflektorok fényében igazi tó tükrének látszatát kelti. A bécsi Práter díszletei között valódi ringlispil lesz, amely az előadás alatt szabályszerüen forog.

Brada Rezsőtől, az előadás balettmesterétől megtudjuk, hogy az előadáson két nagy balettszám lesz: a bécsi valcer és a kibővitett toborzó, amelynek szólóit *Csányi* László és *Sallay* Zoltán, az operaházi balettkar tagjai táncolják. A 45 tagú balettkar a szigetszinpad önálló együttese, nem az Operaházé, amint eddig sokan hitték.

Paul Tibor, a harmincéves karmester, a kánikulás napokon sátor alatt vezényelte a próbákon a budapesti hangversenyzenekart. Elmondja, hogy a második felvonás nagy fináléjában eredetileg benne van a *Strauss által hangszerelt Rákóczi-induló, amelyet eddig még az operaházi „Cigánybáró"-előadásokon is kihagytak. Most előadják ezt a részt is, amelyben a hét magánszereplő hét ellenszólamot énekel.* A valcert az „Amit a bécsi erdő mesél" dallamára táncolják.

Végezetül mutatót adunk az operettet átdolgozó *Liszt* Nándor versszövegeiből. Az ismert toborzó-dal például igy kezdődik:

Állj be testvér huszárnak, add a kezed rája!
Régi magyar reménynek üssön az órája!
Minden magyar jó hivünk kész a viadalra,
Hogyha rágyujt a szivünk, lobogó, dobogó dalra!...

A nász-duettnek ilyen részletei vannak:

Ki esketett meg? Ki volt a pap? Ki volt?
Ki volt? Talán a kis madárka volt, felettünk a fülemülécske dalolt
S a templomunk az égi bolt
A nagy végtelenség királyi sátra volt.

Tanunk nyári éjnek királyi sátra volt...
A csillagoknak mély egén ott tündöklött a hold...
S a szép éjszakán a gólya volt csak násznagyunk,
Azóta mi ketten be boldogok vagyunk.
Szivem, lelkem énekelve mindig róla mesélj,
Ragyogjon felettünk a szép, szerelmes éj...

A fővárosi és vidéki gyárüzemek munkásai ezerszámra nézik meg a szegedi játékokat

Szeged, július 25.

Az egész országban általános érdeklődés kiséri a 28-án kezdődő szegedi ünnepi játékokat, amelyeknek megtekintését az idén a magyar munkásság széles tömegei számára is lehetővé teszik. A rendezőbizottság ugyanis bekapcsolta a most alakulóban levő szabadidő mozgalmat a játékok programjába. Az eddigi bejelentések szerint több mint tizezer munkás utazik Szegedre külön filléres vonatokon a fővárosból és több vidéki munkahelyről. A székesfőváros 2800 üzemi munkását és tisztviselőjét küldi Szegedre két különvonattal és nemcsak szünnapot rendel el a kirándulás alkalmára, hanem azzal is támogatja a munkásokat, hogy bérükből apró részletekben vonja le az utazás költségeit. A budapesti gyári üzemek 300, 500, sőt 1000 munkásrésztvevőt küldenek Szegedre. A mozgalmat kiterjesztették a vidéki városok üzemeire is. A külföldiek részére már 21-én életbe lépett az ötvenszázalékos utazási kedvezmény, amelynek hatálya szerdától kezdve az egész ország területén a belföldiek részére is kiterjed. Visszautazni augusztus 17-ig lehet. A félárú utazáson kivül az egyes előadásokra külön filléres vonatok is indulnak.

Hitler vezér jelenlétében megnyitották a bayreuthi ünnepi játékokat

Bayreuth, július 25.

Hitler birodalmi vezér és kancellár részvételével kedden megnyitották az idei ünnepi játékokat. Az ünnepi előadás keretében szinrekerült új rendezésben a *Bolygó hollandi*. Hitler kancellárt az Ünnepi Játékok Szinháza előtt *Wagner* Winifred fogadta. A megnyitó előadáson megjelentek többek között *Göbbels, Kerrl, Seyss-Inquart* birodalmi miniszterek, *Ley* dr. birodalmi vezető, *Dietrich* dr. birodalmi sajtófőnök.

Rosszul sikerült a newyorki világkiállitás

Newyork, július 25.

A hónapok óta tartó newyorki világkiállitás súlyos nehézségekkel küzd és anyagilag nagyon rosszul sikerült. A látogatók száma messze a várakozás alatt maradt és a nyári hónapokban sem gyarapodott. A kiállitás vezetősége ennek következtében kénytelen volt takarékossági rendszabályokhoz nyúlni. Az első ilyen takarékossági intézkedés az volt, hogy *a kiállitás alkalmazottai közül ezerkétszázat elbocsátottak.* Az elbocsátott alkalmazottak között van 250 vezető is, akik a látogatókat kalauzolták és diszes egyenruhájuk volt. Ez a 250 vezető elbocsátásának hirére diszes egyenruhájában beleugrott a kiállitás hatalmas vizmedencéjébe, amit a „Nemzetek tavá"-nak neveznek. A kiállitás vezetősége most azt mérlegeli, hogy a belépti díjakat 33 százalékkal csökkenti, hogy nagyobb látogatóforgalmat érjen el. Eddig csak feleannyi látogató fordult meg a kiállitáson, mint amennyire szükség lett volna, hogy a kiállitás óriási költségei megtérüljenek.

Orbók Attila legendája filmen

Emlékezetes még az a siker, amikor a tavalyi eucharisztikus kongresszus alkalmával előadták a Belvárosi Szinházban Orbók Attilának, a neves irónak „A kapu előtt" cimü egyfelvonásos székely legendáját. A legendában Orbók Attila több falusi ember történetét irta meg, akik a mennyország kapujában üldögélnek és Szent Péter hivására egyenként mennek be, hogy előzőleg elmondják egymásnak életük folyását. A Takács filmgyártó cég most Orbók Attila egyfelvonásosát filmre viszi. „A kapu előtt" lesz az első vallásos tárgyú magyar hangosfilm. Augusztus első hetében kezdik meg a felvételeket.

Magyar képzőművészeti kiállitások az északi államokban

Októberben Stockholmban, novemberben Kopenhágában, 1940 januárjában pedig Göteborgban hivatalos magyar képzőművészeti kiállitás nyilik meg. A szóbanforgó kiállitások elsősorban az élő magyar képzőművészek alkotásait mutatják be. A kiállitásokra bármelyik magyar festő- és szobrászművész beküldheti alkotásait kiválasztásra. A beküldés helye a régi Műcsarnok (Budapest, VII., Aréna-út 41. szám); a beküldés ideje 1939 szeptember 1-én és 2-án délelőtt 10 és 1 óra között. Beküldhetők festészeti és szobrászati, valamint grafikai alkotások.

Kedvezményes Angol Park jegyek!

Alpesi falu parkbelépővel	—.80	helyett	—.60
Parkbelépő	—.40	„	—.24
Magasvasút	—.40	„	—.24
Szellemvonat	—.30	„	—.18
Vizisikló	—.30	„	—.18
Elvarázsolt kastély	—.30	„	—.18
Dodgem (2 személy)	—.50	„	—.36
Repülő	—.50	„	—.36
Inga	—.30	„	—.18
Keringő	—.20	„	—.12
Csodacsónak	—.20	„	—.12
Whip	—.20	„	—.12
Tobogán	—.20	„	—.12
Pilótaiskola	—.20	„	—.12
Kisvasút	—.20	„	—.12

Stádium Jegyirodában
Budapest, VIII., József-körút 5.

NEMZETI SZÖVETSÉG

A képviselőház jobboldali pártjainak tagjai hétfőn délben ülést tartottak a parlament épületében és megalakították a törvényhozók nemzeti szövetségét.

A volt magyar élet pártja, a volt erdélyi párt, a volt magyar megujulás pártja, a volt nyilaskeresztes párt, a volt magyar nemzeti szocialista párt, a nemzeti szocialista front és a magyarországi német népcsoport képviselői nemzeti szövetségbe tömörültek. Az új politikai szervezet ügyeit egy elnök, két alelnök és tizenkéttagú megválasztott állandó bizottság intézi.

A szövetség legfőbb célja: a nemzeti erők összefogása a sorstól ránk mért harc végigküzdésére és a helytállás a magyarság örök jogaiért vívott küzdelemben az ősi földön és szövetségeseink oldalán.

A nemzeti szövetség csütörtökön délután 5 órakor a parlamentben ülést tartott és megkezdte nehéz munkáját a haza érdekében.

Az ipari vállalatok munkásai és kistisztviselői segélyt kapnak

Tüzelőanyaggal elsősorban a kis háztartásokat látják el

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A kormány tagjai vitéz Lakatos Géza miniszterelnök elnöklésével szerdán délelőtt 9 órakor minisztertanácsra ültek össze.

A minisztertanács behatóan foglalkozott a tüzelőanyag beszerzési és szállítási nehézségeivel s úgy döntött, hogy a tervezett megoldások során elsősorban a kis háztartások szükségletének kielégítésére fektet súlyt. A fűtőanyaggal való takarékoskodás érdekében a minisztertanács rendeletet fogadott el, amely felhatalmazza a városok polgármestereit a szükséges korlátozó intézkedések megtételére. A minisztertanács foglalkozott az ipari, főleg a hadiipari vállalatok munkásságának és kistisztviselőinek helyzetével és annak enyhítése érdekében őszi-segély folyósítását rendelte el.

Rendeletet fogadott el a minisztertanács a hősi halottakra vonatkozó intézkedések újabb kiegészítéséről, továbbá az ellenséges megszállás vagy hadműveleti kiürítés folytán ügyeik ellátásában akadályozott személyek javára a polgári peres és nemperes eljárásban, valamint a magánjogi kötelezettségek körében megállapított kivételes rendelkezésekről. Több más időszerű kormányzati kérdés tárgyalása után a tanácskozás délután 4 órakor ért véget.

*

A hősi halottakra vonatkozó rendelkezések kiegészítése értelmében hősi halálnak minősül a posta, valamint a közforgalmú vasutak és hajózási vállalatok alkalmazottainak halálesete, ha az a hadműveleti területen a szolgálattal okszerű kapcsolatban hadműveleti területen kívül pedig a szolgálattal okszerű kapcsolatban ellenséges harci eszköz behatása, annak elhárítása vagy más harci cselekmény következtében történik.

A minisztertanács által elfogadott második rendelet az ellenséges megszállás vagy a hadműveleti kiürítés folytán menekülők részére ugyanazokat a perjogi és egyéb eljárásjogi, valamint magánjogi kedvezményeket biztosítja, a polgári peres és nemperes eljárásokban, amelyek a már fennálló kivételes rendelkezések szerint a háború egyéb eseményei által érintett személyeket (hadbavonultakat, kibombázottakat) megilletik.

Az aacheni nagy csatában

német ellentámadások az amerikaiakat a várostól északra védelemre szoritották

Olaszországban a firenze-bolognai ut két oldalán és ettől keletre ismét fellángoltak a harcok

Bombatámadás Bécs, Köln és Berlin ellen

Berlin, október 12.

Az angolszász hatalmak ellen folyó háborúról a német távirati iroda csütörtökön délután 2 órakor a véderőfőparancsnokságnak *a Führer főhadiszállásáról* kiadott következő *hivatalos jelentését* közölte:

Hollandiában a legutóbbi napokban további súlyos harcok folytak a nyugati Scheldétől délre lévő hídfőben. A Breskenstől keletre partraszállt ellenség tüzérségi tüzünk és ellentámadásunk következtében súlyos veszteségeket szenvedett. A Dél-Beverlandhoz vezető átjárót, amely erős kanadai támadások következtében átmenetileg megszakadt, harcban ismét szabaddá tettük.

Az Aachennél folyó harcban ellentámadásaink az amerikai kötelékeket a várostól északra védelemre szorították. Az ellenség a várostól keletre heves viaskodás után némi teret tudott nyerni. Gránátosaink a rötgeni erdőben a nagy erőkkel ismételten támadó ellenfelet visszavetették.

A Metz és az Epinaltól keletre lévő térség közti arcvonalszakaszon szintén visszavertük az ellenfélnek helyi, részben páncélosokkal támogatott támadásait. Remiremonttól keletre az állásainkba beryomult algiri és marokkói kötelékekkel tovább tartanak a kemény harcok.

Parti támaszpontjaink előtt az őszies idő a harcot kölcsönös tűzérségi és felderítő tevékenységre korlátozta.

A V. 1. zavarótüzét London ellen folytattuk.

Az Etruszk-Appeninekben a harcok a firenze-bolognai úttól két oldalt a nap folyamán hevesebbekké váltak. A széles arcvonalon indított ellenséges támadásokat szétvertük. Az ellenség kezén este csak egy hegyiállás maradt, amely háromszor cserélt gazdát.

A haditengerészet biztosító járművei az Égei-tengeren felgyujtottak egy angol gyorsnaszádot és egy további tüzér tűzzel megrongáltak. Ugyanezen a tengerrészen egy csapatkíséret fedélzeti légvédelme visszavert 16 eredménytelenül támadó bombázót és közülük ötöt lelőtt. Ezenkívül egy ellenséges búvárhajó a német biztosító járművel folytatott harcban súlyosan megrongálódott.

Északamerikai terrorrepülők bombákat dobtak Bécsre, Kölnre és Koblenzre. Egyes angol zavaró repülőgépek az elmult éjjel a birodalmi fővárost támadták meg. Bár az elhárítás lehetőségei nehezek voltak, a légi fegyvernem légvédelmi tüzérsége 11 négymotoros bombázót és két vadászgépet lőtt le.

Illetékes német helyről csütörtökön este tájékoztatásul a következőket közölték:

Szerdán az egész *nyugati hadszíntéren a harci cselekmények a rossz időjárás miatt csak helyi vállalkozásokra korlátozódtak,* mint azt berlini illetékes katonai körök megállapítják. A harcok súlypontja szerdán is *Aachen térségére* nehezedett. Itt német ellentámadások hiusították meg az északamerikaiaknak azt a kísérletét, hogy a várost teljesen bekerítsék. A német ellentámadások főként északkeleti és délkeleti irányból indultak ki.

A Schelde-hídfőnél, Antwerpentől északkeletre, továbbá Nymwegen és Aachen között angol és kanadai csapatok ismételten helyi jelentőségű támadásokat intéztek a német állások ellen, említésre méltó területnyereségek nélkül.

Minthogy az időjárás csütörtök reggel óta ismét javulóban van, számitani lehet a harcok közeli nagyobb felélénkülésére.

Amszterdam, október 12.

Az angol hírszolgálat jelenti, hogy *szerdán este szárnyasbombák repültek be Délanglia keleti partja fölött.* A part mellett a légelhárítás működésbe lépett.

A tudomány megtalálta

a fogkő hatásos ellenszerét a sulforizinoleáfól. Ezen értékes felfedezésnek köszönhető, hogy megszabadulhatunk a fog alattomos és veszélyes ellenségétől, egyszerű de rendszeres fogápolás útján.

Ezért reggel, de főként este

A Kalodont ma is változatlanul tartalmazza a sulforizinoleátot, a fogkő beváit ellenszerét!

KALODONT

fogkő ellen!

Amerikai gondok

a Balkánra vonatkozó állitólagos angol-szovjet titkos egyezmény miatt

Ankarát is nyugtalanitják Moszkva balkáni céljai

Zürich, október 12.

A Tat című lap jelentése szerint *Washingtonban komoly aggodalmakat okozott állitólag egy a Balkánra vonatkozóan megkötött angol-szovjet titkos egyezmény.* Ezt az egyezményt a szovjetkormány már annyiban is megsértette, hogy Jugoszláviában jobban érvényesítette befolyását, mint azt előre tervezték. Ennek következtében *Anglia egy meglehetősen rögtönzött görögországi partraszállásra kényszerült.* A Fehér Házban továbbá olyan hirek is elterjedtek, amelyek szerint *Sztalin hirtelen Norvégiát is a szovjetorosz érdekkörbe kívánja vonni.* Mivel a varsói lengyel felkelés kudarca a szovjet-lengyel viszonyt még jobban kiélezte, ami a szövetségesek közötti kapcsolatokat erősen veszélyezteti, *Washington a súlyos helyzetet mindenekelőtt a közeli elnökválasztás szempontjából meglehetősen aggodalommal nézi.* Végül Rooseveltet lehangolta Sztalinnak a quebeci értekezletről való távolmaradása, amiből arra következtetnek, hogy *Sztalin Roosevelt elnöki újraválasztását semmiesetre sem látja teljesen biztositottnak.*

Stockholm, október 12.

Az angol hírszolgálat arra utalt, hogy *a most folyó moszkvai megbeszéléseken a tengerszorosok kérdése is szóbakerül és lehetséges, hogy Törökországot a szovjet érdekkörébe vonják be.*

Néhány angol napilap továbbra is foglalkozik Törökország helyzetével. Igy különösen a Glasgow Herald elismeri, hogy *Angliának a balkáni kérdésekben mutatkozó magatartása következtében Ankarában jelentős nyugtalanság észlelhető a szovjet céljai miatt.* A lap reméli, hogy Törökország olyan biztosításokat fog kapni, amelyek határt vonnak a szovjet imperializmusának. Végezetül a lap azt fejtegeti, hogy *Görögországot szárazföldi hatalom nem pártfogolhatja, hanem csak tengeri hatalom.*

ELVESZETT

12-én délben ½1 órakor a Markó-utcai telefonfülkében felejtettem aktatáskámat 50.000 pengővel és nevemre szóló okiratokkal. Kérem a becsületes megtalálót, jutalom ellenében leadni sziveskedjék. A pénzt megbizásból, bankból hoztam ki. Becsületemért életem dobom oda, ha nem kerül meg. Cím: Centrál-szálloda, Baross-tér.

HAIDEKKER-BOLT

FOTELÁGY, RECAMIER, EGYÉB BÚTOR. ANDRÁSSY-ÚT 21/14.

Solymárliget,

a béke korszerű magyar települése lesz Nagybudapesten. Beépített területek közt, Máriaremete mellett fekszik, mégis elkülönítve a Kerekhegy délkeleti lejtőjén, 280—380 m magasságban. Távolsága a hüvösvölgyi végállomástól 4,9, Budaligettől 0.4 km. Éghajlata subalpin, levegője tiszta, ózondús, a környező hegyek megvédik a szelektől. Bőséges karsztvizzel ellátják a befejezés előtt álló mélyfúrások. Már biztosított holland tőkéből hatalmas gyógyszálló létesül. — Gróf Teleki Pál-utca 19. I. em. 2. Ugyanott néhány gyönyörű fekvésű pilisvörösvári telek P 8.200-ért.

Sorsjegy nélkül nincs főnyeremény!

Vásároljon Osztálysorsjegyet!

I. oszt. huzás október 17-én

Erdélyi posta

Nemes Béla (Selyp, cukorgyár) keresi Osváth Barnánét. *Réti* Ernö (Bpest, XIV. Mindszent-utca 9) kéri mindazokat, akik leánya hollétéről tudnak, küldjenek értesítést. Vitéz *Téglás* (Aszód, Pest megye) kéri a bögözi menekülteket, hogy küldjenek értesítést édesanyjáról és bátyjáról. *Bodoky* László csendőralezredes (Aszód) értesítést kér lányáról, Ferencz Györgynéről. *Derzsi* Béláné (Beregszász, Bethlen-utca 14) értesítést kér László Árpádról, valamint Katona Imrénéről. *Szöke* Imre honvéd üzen a 930 tábori postaszámról, valamint *Osváth* Imre a D 868 tábori postaszámról, hogy jól van. *Szakonyi* Lajos és *Novák* honvéd hasonló üzenetet küld. *Bustya* Béla kéri azokat, akik tudnak Szabó Jenöről, valamint Berdeczi Sándornéról, küldjenek értesítést Rákoshegy, Deák Ferenc-utca 10 szám alá. *Adorjáni* Zoltán zászlós kéri, hogy ha valaki tud valamit feleségéről, gyermekeiről, értesítse öt, címe Dég, községháza, Veszprém megye. *Gergely* György tartalékos zászlós üzeni menekült rokonainak, hogy könnyü sebesüléssel a rimaszombati 549-es hadikórházban van. *Benkö* Lajos kéri ismeröseit, hogy aki tud családjáról, küldjön értesítést Dunaharaszti, Davida Miklós-utcai címére. *Demeter* Györgyné (Bpest XII. Maros-utca 27) értesítést kér Kovácss Károly ügyészségi alértesítést kér Kovács Károly ügyészségi alelnökről. *Bihacsy* Gusztáv (Kispest, Zalán-utca 6) keresi menekült leányát. *Vaska* Anna adjon hírt Géza bátyjának Budapestre.

Vas Dénes közli ismeröseivel, hogy Egerváron lakik. *Módi* K. Károly egerpataki lakos adjon hírt magáról a következö címre: Pádár Károly cukorgyári föfelügyelö, Selyp. *Sztán* Mihály (Bpest Dohány-utca 31) keresi menekült feleségét. *Giacomuzzi* Béláné értesiti férjét, hogy jelenlegi címe Verseg, Szent Imre-út 5. *Zillmann* Béla kéri szüleit, hogy B 410-es számú tábori postaszámon irjanak. *Nemestóthy-Szabó* Béla erdötanácsos (Esztergom, Erzsébet királyné-utca 25) közli, hogy német katonák átadták neki ifj. Lukács István gyergyóújfalui földbirtokos személyi iratait és gazdaságára vonatkozó okmányait. Kéri az illetöt, adja meg címét. *Péter* Károlyné keresi férjét, *Balázs* Gergelyné keresi férjét és fiát, *Barabás* Mária keresi édesanyját és völegényét, *Miklós* Ernöné keresi Miklós Ernöt, *Tarisznyás* Lukács és leánya keresi Gál Gyulát; valamennyien a vasmegyei Gutatöttös községben (up. Rum) laknak. *Csiszér* János Balassagyarmatról keresi Csiszár Lajost és feleségét. Keresettek két leánya Nyirbátoron vasúti kocsiban vesztegel, tovább menni nem tud. *Lakó* Erzsébet Tura községböl kéri mindazokat, akik Ferenczi Istvánné hollétéről tudnak, küldjenek értesítést. *Nagy* Andor tordai menekült igazgatótanító keresi Sipos Sándort; címe: Vác, Luxemburg-út 8, Domokos Andor polgáriiskolai igazgatónál. *Dobay* Mária (Bpest XI. Horthy Miklós-út 15/b) keresi Farkas István plébánost. *Timár* Sándor (Bpest V. Tutaj-utca 1/b) kéri azokat, akik tudnak szüleiről, küldjenek értesítést; ugyancsak értesítést kér Timár Gizelláról, Timár Józsefről, Antal Andrásnéról, Erös Dénesnéről és Szász Nándornéről, továbbá Timár József csiksomlyói leventéről. *Piros* Sándor közli ismerőseivel, hogy címe: Valaczkay Antalnál, Sashalom, Toldi Ferenc-utca 9. *Német-Veres* Kálmán, *Hajdu* Lázár, *Fazekas* György, *Márkus* József, *Keresztes* Béla, *Magyarosi* Károly, *Buna* Mihály, *Bálint* András, *Bartha* József, *Kriha* Károly, *Szilágyi* Lajos, *Barnitz* János közlik, hogy címük 231-es vöröskeresztes hadikórház, Nagykanizsa. *Matskássy* Zoltán kéri ismeröseit, hogy aki tud valamit özv. Matskássy Lajosnéról és Ida lányáról, küldjön értesítést címére: Budapest IX. Közraktár-utca 30. *Péterfy* Károlyné a hevesmegyei Poroszló nagyközségből kéri gyermekeit, Péterfy Lajos hadnagyot, Péterfy Gábor zászlóst, továbbá Barta Zoltánnét, Péterfy Lilit, Katit, Péterfy Emmát, Bartos Gábornét, hogy küldjenek címére értesítést.

A 18-48 éves férfiak összeírása Budapesten

A Magyar Országos Tudósító jelenti:

A személygazdálkodás országos kormánybiztosa a 18—48 éves férfiak összeírását rendelte el. Az összeírás részben az I. és II. csoportba sorolt vagyontárgyak parancsnokai, részben pedig a III. csoportba sorolt háztömb-, ház- és házcsoport-őrségparancsnokok közreműködésével történik az alábbiak szerint:

1. Az összeíráshoz szükséges nyomtatványokat (mindhárom kimutatásból 1—1 példányt) a leventék minden házban (lakóház, középület, ipartelep, kórház, fogház stb.) aláírás ellenében átadják a sorolt vagyontárgyak parancsnokainak, valamint a háztömb-, ház- és házcsoport légóőrségparancsnokoknak, illetve ezek távollétében a házfelügyelőnek, kapusnak stb. A légóparancsnokok a hozzájuk eljuttatott kimutatásnyomtatványokat az azokon feltüntetett utasítás szerint az október 15-iki állapotnak megfelelően olvasható módon kitöltik. Az összeírásnál ügyelni kell arra, hogy mindegyik összeírásra kerülő személy csak a részére kijelölt egy kimutatásba kerüljön. Amennyiben valamelyik házban bármelyik kimutatás — összeírásra kerülő személy hiányában — üresen maradna, úgy ezt fel kell tüntetni a kimutatáson és ezt is be kell szolgáltatni. A kimutatásba csak azok az ott lakó, vagy ott tartózkodó férfiak veendők fel, akiknek ott lakása, vagy ott tartózkodása rendőri bejelentési kötelezettség alá esik, akár bejelentette magát, akár nem. A légóparancsnokok a kitöltött kimutatásokat október 16-án és 17-én maguknál tartják a hiányzó adatok pótlása végett és október 18-án a kitöltött kimutatásokért jelentkező leventéknek átadják. Amennyiben a légóparancsnokok a kitöltött kimutatást bármi okból nem tudták volna átadni, kötelesek október 19-én reggel 8 órakor a területileg illetékes népmozgalmi nyilvántartó hivatalhoz eljuttatni úgy, hogy azt október 19-én a népmozgalmi nyilvántartók kézhez is kapják.

2. Mindazok a légóparancsnokok, akik nem kapták volna meg október 18-án reggelig a kimutatás-nyomtatványokat, kötelesek október 18-án délelőtt a népmozgalmi nyilvántartókban személyesen, vagy megbízottuk által a kimutatás-nyomtatványok átvétele végett jelentkezni. A légóparancsnokok a továbbiakban az első pontban említett módon járjanak el.

3. Ha valamelyik ház, házcsoport, vagy házőrség parancsnoki tisztje betöltve nem lenne, akkor a fenti kötelességek a mindenkor jelenlévő helyettesükre, vagy az ezzel megbízott személyre hárulnak.

Esküt tettek az uj honvédelmi gondozónők

A szociális missziótársulat Krisztina-körúti székházában ünnepélyes keretek közt tett esküt a honvédelmi gondozónök második csoportja. Az első tanfolyamot tavasszal rendezték s mivel a nagyon korszerü, szociális pálya iránt rendkívüli érdeklödés nyilvánult meg, a női önkéntes honvédelmi munkaszolgálat vezetősége szeptemberben új tanfolyamot indított, amelyen ötvenen vettek részt. A záróünnepségen valamennyien megjelentek, vannak itt asszonyok, leányok, fővárosiak és vidékiek. Javarészük óvónő, tanítónő, egyetemi hallgatónő, tisztviselönő, de *vannak munkáslányok is, akik szívós kitartással, nagy szorgalommal tanultak, hogy a gondozónői pályához szükséges előképzettséget megszerezzék.*

— Egy év alatt végeztem el a négy polgári iskolát, — mondja *Szőke* Ilona volt gyárimunkásnő, — mert minden vágyam az volt, hogy tanuljak, előbbre jussak. S mikor arra került a sor: milyen foglalkozást válasszak, *azonnal a gondozónői pályára gondoltam.* Én magam is munkásnö voltam és jól tudom, mi az, ami legjobban fáj az üzemekben dolgozó nöknek, mik a kívánságaik, panaszaik. *És most nagyon boldog vagyok, hogy visszatérhetek munkástársnőim közé és szociális munkámmal segítségükre lehetek.*

De lelkesen és szeretettel készülnek hivatásukra a többi hallgatónök is. Az egyik fiatalasszony, aki egy vidéki gyárban eddig is mint szociális tisztviselönö működött, mosolyogva mondja:

— Három gyermekem van, de azért örömmel vállalkoztam a gondozónői munkára. Nagyon szép a munkakörünk, a női léleknek különösen megfelelö. Anyákkal kell foglalkoznunk, a napközi otthonban lévő gyermekekkel, a tanácstalanoknak útbaigazítást adunk és általában minden ügyes-bajos dolgukban segítségükre vagyunk. Naponként tartunk fogadóórát, amikor meghallgatjuk a munkásnők panaszait, kéréseit és igyekszünk azokat elintézni.

— És mik ezek a kívánságok?

— Fizikai, lelki, anyagi téren egyaránt vannak kérelmek. Élelmiszerbeszerzési, ruházati ügyek, a gyermekek felügyelete, hadisegélyügyek elintézése, lakásügyek, egészségügyi kérések, a bevonultak családtagjainak megsegítése és még sok más kérés kerül szönyegre egy-egy fogadóórán. Minden méltányos és jogos kívánság ügyében eljárunk vagy az üzemi vezetőségnél vagy más illetékes szervnél. *Sok szív, szeretet kell ehhez a pályához, mert meg kell nyernünk a hozzánk fordulók bizalmát.*

— Nem annyira a kenyérkereset vezetett a tanfolyamra való beiratkozásra, mint inkább annak átérzése, hogy *gondozónői munkát vállalni ma honleányi kötelesség,* — mondja egy harmadik.

Igy, ilyen lelkesedéssel nyilatkoznak a többiek is jövő hivatásukról és őszinte hangjuk, csillogó, meghatódott szemük is bizonyítja, hogy *szívvel-lélekkel, komoly hazafias szellemmel készülnek szociális munkájukra.*

Felhivás!

Ismeretlen katonai alakulat felvette Kecskeméten, 8-án reggel dr. Gujás János orvos áldott állapotban levő feleségét és 17 hónapos kislányát. Azóta nyomuk veszett. Aki hollétükről tud, értesítse édesanyját, dr. Szirányi Istvánné kecskeméti dohánynagyárust. Címe: Budapest, II. Pázsit-u. 13. II. 2.

Ágoston Miklós hadapródot a 37. bevonulási központtól kéri Lieli István hdp hollétét közölje Hanga János, Budapest, Baross-utca 83. II. em. 8.

Szinház, Film, Müvészet

Rendező, diszlettervező és főszereplők a Bernd Rózáról

A *Madách Színház* pénteken mutatja be a sajtónak Gerhardt *Hauptmann „Bernd Róza"* című drámáját. A bemutatót nagy érdeklődés előzi meg, mivel egyrészt a darabot nálunk még nem játszották, másrészt pedig *Kiss* Ferenc rendezésében kerül a közönség elé a leányanya problémáját tárgyaló színmű.

Flamm Kristóf szerepét kezdetben Kiss Ferencnek szánták, de az igazgatóság megváltoztatta terveit, úgyhogy az érdekes főszerepet *Ignáth* Gyula játssza, aki a következőket mondja szerepéről:

— Sajnos, négy napot igen magas lázzal járó influenzám vett el a próbákból, de ez nem fog megakadályozni abban, hogy a tőlem telhető legjobbat, legmélyebbet és legemberibbet adjam. Mert *Flamm szerepe nagy elmélyülést kíván.* Az embert ide-oda vetik az indulatok, a körülmények és a dráma mind jobban és jobban fokozódó feszültsége. *A lelkiismeretével, idős felcségével s egy fiatal lánnyal viaskodó férfi harcát és bukását kell megjátszanom.* S ebben a viharzásban nemcsak a színésznek, de *az embernek is szilárdan kell állnia a számára kijelölt helyen.*

Kiss Ferenc, a darab rendezője így nyilatkozik:

— A dráma rendezése komoly munkát jelent számomra. Az egyes figurák megmintázásánál arra törekszem, hogy a színészből *művészt* faragjak. A darab technikai részére vonatkozólag *öt felvonásból hármat csináltam olyképpen, hogy az első három felvonást összevontam.*

A Hauptmann-dráma egyik főalakja s egyben címszereplője *Moóri* Lucy, a Debrecenből erre a szerepre a színházhoz szerződött fiatal művésznő, aki az *Uj Magyarságnak* ezeket mondja:

— Ez a fellépésem lesz az én *„akadémiai vizsgám"* — feleli mosolyogva. — Azért akadémiai, mert *vizsgát jelent egy vidéki színésznőnek, ha vidék után budapesti színházban lép a közönség elé.* Hét-éves működésem alatt alkalmam volt több zsánerü szerepet játszani. Ugy érzem azonban, hogy *drámai* színésznőnek szültem s annak ellenére, hogy a próbákon meglehetősen berekedtem, remélem, megállom a helyem mint Bernd Róza.

Bercsényi Tiborral, a darab díszlettervezőjével is beszélünk.

— Bernd Róza díszleteinek megfestésénél *a realitásra* törekedtem, — válaszolja érdeklődésünkre — ugyanis *csak ilyen felfogású díszletekkel érhető el,* hogy a közönség rajtuk keresztül *közelebb jusson a darab lényegéhez és megérthesse az író mondanivalóját.* A színpad kicsinysége miatt rengeteg probléma merült fel, *a tér díszletekkel történő kibővítésével kapcsolatban s* azt hiszem, sikerült megoldanom ezeket a kérdéseket.

Flammné megszemélyesítője *Dinnyési* Juliska, ezenkívül *Tompa* Béla, *Szakáts* Zoltán, *Palócz* Ágnes, *Luttor* Mária, *Dénis* Jenő és *Pilisi* Baba kaptak nagyobb szerepeket Hauptmann darabjában.

Lagerlöf Zelma drámáját próbálják a Vígszínházban

A hónap végén, vagy november elején mutatja be a Vígszínház *Lagerlöf* Zelma „Portugália császára" című drámáját *Hegedüs* Tibor fordításában. A címszerepet a német színpadokon Heinrich *George* játszotta, a Vígszínházban pedig *Somlay* Artur alakítja. A dráma hőse a halász, aki egyuttal bérese a földbirtokosnőnek. Már negyvenöt éves, amikor feleségének leánya születik s a komor és kérgesszívü ember nagy szeretettel fogadja a gyermeket. A történet akkor folytatódik, amikor a gyermek tizenhétéves leánnyá serdült, aki szintén imádja az apját. Az öreg halász nehéz anyagi viszonyok közé kerül, mire a leány Stockholmba megy, egy mulatóban él, elzüllik, de sokat keres és titokban segélyezi apját, aki minden nap várja őt a hajóhídnál. A hiábavaló várakozás s azok a hirek, amelyeket leánya életmódjáról kap, lassan elveszik a józan eszét, megőrül s azt hiszi, hogy a leánya egy délvidéki országban uralkodik, ahol ő a császár. A címben szereplő Portugália nem a földrajzi országot jelenti, hanem egy csodálatos világot, ahol minden ember jó s az élet békességes. A tragédia akkor következik be, amikor a leány hazatér s elborult agyú atyját szanatóriumba szállíttatja. A halász leánya karjai között hal meg, aki megtér, vagyonát a szanatóriumra hagyja és felveszi az ápolónők fátyolát. Kétségtelen, hogy a halász szerepe Somlay Arturnak széles skálájú alakításra ad majd alkalmat. A női főszerepet, a leányt a Nemzeti Színháztól kölcsönkért *Szörényi* Éva alakítja. Jelentős szerep jut *Ladomerszky* Margitnak, *Orsolya* Erzsinek, *Sitkey* Irénnek, *Bihari* Józsefnek, *Greguss* Zoltánnak, *Vértes* Lajosnak, *Delly* Ferencnek, *Boray* Lajosnak és *Kömives* Sándornak.

Vádol a védő

(Uránia)

Bünügyi film, de más, mint a többi. Főszerepét Heinrich George vállalta s ez már magában azt jelenti, hogy az olyan igényes mozilátogató is érdeklődéssel fogadhatja, aki egyébként lebecsüli a hasonló müfajú filmeket. Meséjének felépítése és annak rendezői feltálalása teljesen újszerü. Pillanatig meg nem szünő érdeklődést kelt anélkül, hogy hatásvadászásra törekedne. Werner Klinger, a rendező rendkivüli ügyességgel keveri az eseményeket és mesterien foglalja egységbe a szerteágazó szálakat. Egy elökelő polgári család sorsa kapcsolódik ahhoz, hogy a táncosnőt a varieté öltözőjében meggyilkolják. Ennek a napnak története teszi ki a film nagyrészét s az apró mozzanatok, amelyek a gyilkosságot homályba burkolják, a főtárgyalás folyamán megismétlődnek, hogy végül a tényállást tisztázzák. Igen érdekes a védőügyvéd szerepének a beállítása is. A tekintélyes jogügyi tanácsos azért vállalja annak a komoly, derék fiatalembernek védelmét, aki leányának völegénye, mert hisz annak ártatlanságában. Remek jelenetek mutatják be, hogy ez a hit mire képes. Az ügyvéd ugyanis valósággal kitalálja, hogy miképpen történhetett a gyilkosság s hogy ki volt a tettes. A rendező ezt a folyamatot ötletes megoldásokkal és filmszerüen tudja érzékeltetni. Csak annak magyarázatával marad adós, hogy a gyilkosságnak egyáltalában miért kellett megtörténnie. Heinrich George jellegzetes, élő alakot formál a védő figurájából. A tárgyaláson robusztus erejü és lenyügöző. Igen hatásosan és előnyösen szerepel a magyar Simó Margit, mint táncosnő s mellette Rudolf Fernau, a gyanusitott, továbbá a züllött varieté-színész szerepében Karl Schönböck.

Szinházi műsor

OPERAHÁZ (½5): Petőfi (bsz.) **NEMZETI SZINHÁZ** (5): A mama (K. 2.) **MAGYAR MÜVELÖDÉS HÁZA:** Nincs előadás. **VIGSZINHÁZ** (5): Mese, beszéd. **UJ MAGYAR SZINHÁZ** (5): Utcai ismeretség. **ANDRÁSSY SZINHÁZ** (5): Ne bízz a nőben! **FÖVÁROSI OPERETTSZINHÁZ** (5): Luxemburg grófja. **VIDÁM SZINHÁZ** (5): Romeó és Piroska. **PESTI SZINHÁZ** (5): Candida. Az imádó és a férj. **JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ** (½6): Cserebogár, sárga cserebogár. **KISFALUDY SZINHÁZ** (½6): A pénz nem boldogit.

Moziműsor

(Rövidítések: n = negyed, f = fél, h = háromnegyed)

—□—

ADRIA (Margit-krt 5/b, T: 353-707). Láthatatlan bilincs, 3, 5, 7; v. ü. 11 és 1-kor is. **ANDRÁSSY** (Csengery-utca 39, T: 124-127). Sári bíró, f 4, f 6, f 8; v. és ü. f 2-kor is. **ANNA** (Rákóczi-út 22. T: 225-238). Fekete liliom, f 3, f 5, f 7; v. és ü. f 1 is. **ATTILA** (Rákóczi-út 82. T: 222-641). Beáta és az ördög, 10, h 12, f 2, f 4, f 6, f 8; v. és ü. 11, f 2, stb. **ÁTRIUM** (Margit-krt 55, T: 163-034). Ördöglovas, f 3, f 5, f 7; sz. v. f 1 is. **BARLANG** (Károly-körút 3, T: 422-722). Ártatlan, 3, 5, 7; sz. v. 1 is. **BAROSS** (József-krt 63, T: 149-510). Magyar sasok, 4, 6; v. ü. 2 is. **BELEZNAY** (Akácfa-u. 4, T: 225-003) Áll a bál, 11, 1, 3, 5, 7. **BELVÁROSI HIRADÓ** (Petőfi S.-u. 6, T: 181-244). Egy nap a cirkuszban, Egészséges nemzedék, Hiradók, rajzoshiradó, Folyt. előad. 10—21. **BELVÁROSI** (Irányi-u. 21, T: 384-563) Nixi mindig bajt csinál, f 4, f 6, f 7; v. f 2, f 3, f 4, f 5, f 6, f 7, f 8. **BETHLEN** (Bethlen-t. 3, T: 225-003) Nehéz eset, 3, 5, 7; v. ü. 1 is. **BUDAI APOLLO** (Széna-tér, T: 351-500). Magyar sasok, 15-én d. e.: Lázadás Marokkóban, f 4, f 6, f 8; v. ü. f 2-kor is. **CAPITOL** (Baross-t. 32, T: 134-337). Fedora, 1, h 3, f 5, f 7; v. 11, h 1 is. **CSABA** (Üllői-út 4, T: 146-040) Cseresznyevirág, f 3, f 5, f 7; v. és ü. f 1-kor is. **CORVIN** (József-krt és Üllői-út s. T: 138-988). Az első, 2, 4, 6; v. ü. 11-kor is. **DEÁK** (Teréz-krt 28, T: 125-952). Ördöglovas, f 3, f 5, n 7; sz. v. 12-kor is. **DUNA** (Hollán-u. 7/a. T: 111-994). Nehéz eset, f 3, f 5, f 7. **ERZSÉBET** (Erzsébet-k. T: 222-401). Mintaférj, 3, 5, 7; v. ü. 1 is. **FORUM** (Kossuth L.-u. 18, T: 189-707). Ördöglovas, f 3, f 5, f 7; sz. v. 1 is. **HIRADÓ** (Erzsébet-krt 13, T: 222-499). Nagyvilág gyermekszemmel Nyár a Lofot-szigeteken, Hiradók, rajzoshiradó, Folyt. előad. 9—21. **IPOLY** (Csáky- és Ipoly-u. s. T: 29-26-26). Magyar sasok, 4, 6; sz. v. 2-kor is. **JÓZSEFVÁROSI** (T: 131-316). Magyar sasok, 3, 5, 7; v. 1 is. **KAMARA** (Dohány-u. 42, T: 423-901) Maga lesz a férjem, f 12, f 2, f 4, f 6, f 8. **KORZÓ** (Váci-u. 9. T: 18-28-18). Majális, h 3, f 5, n 7; sz. 1, v. ü. 11 is. **KULTUR** (Kinizsi-u. 28, T: 188-120). Tengerparti randevú, 3, 5, 7; v. 1-kor is. **MESEVÁR** (Szent István-krt. T: 114-562). Egy gép nem tért vissza, f 4, f 6, f 8; v. ü. f 2-kor is. **NEMZETI APOLLO** (Erzsébet-krt 45, T: 222-002). Majális, f 4, f 6, f 8; sz. f 2, v. ü. 11, f 2 is. **NYUGAT** (Teréz-krt 41, T: 121-023). Magyar sasok, f 3, f 5, f 7; sz. v. ü. f 1 is. **OTTHON** (Beniczky- és Baross-u. s. T: 146-447). Irta az élet, h 3, h 5 h 7; v. ü. 11 és h 1-kor is. **PATRIA** (Népszinház-utca T: 115-673). Viharszárnyak, h 12, f 2, f 4, f 6, f 8-kor. **PEST** (Erzsébet-krt. T: 221-222). Makkhetes, f 12, f 2, f 4, f 6, f 8. **PETŐFI** (Rottenbiller-u. T: 428-478). Nixi mindig bajt csinál, f 3, f 5, f 7; v. ü. f 1-kor is. **RADIUS** (Nagymez-u. 22, T: 122-098). Nóra, h 3, h 5, h 7; sz. 1, v. 11, 1 is. **RÁKÓCZI** (Rákóczi-út 68, T: 426-326). Nixi mindig bajt csinál, 11, 1, 3, 5, 7. **SCALA** (Teréz-krt. T: 11-44-11). Menekülő ember, 2, f 4, f 6; v. f 1-kor is. **SZÉKELY** (Erzsébet-körút 26. T: 226-425). Kisasszony a mostohám, f 3, f 5, f 7. **SZITTYA** (Vilmos császár-út, T: 111-140). Majális, f 4, f 6, f 8; sz. v. ü. f 2 is. **TURÁN** (Nagymező-u. 21, T: 120-003). Magyar sasok, h 1, h 3, h 5, h 7; v. ü. 11-kor is. **UGOCSA** (Ugocsa-u. 10, T: 154-422). Sári bíró, f 3, n 5, f 7; v. f 1 is. **UJBUDA** (Horthy Miklós-út 64, T: 268-399). Cseresznyevirág, 3, h 5, f 7; v. ü. 1-kor is. **URANIA** (Rákóczi-út 21, T: 146-046). Vádol a védő, 3, 5, n 8; v. ü. 11 órakor is. **ZUGLÓI** (Angol-utca 26, T: 397-002). Kerek Ferkó, n 4, n 6, n 8; v. f 2-kor is.

Kívánatos, hogy a kormány és a főváros között helyreálljon a bizalom — mondotta a polgármester a főváros pénzügyi bizottságának ülésen

Budapest székesfőváros pénzügyi szakbizottsága pénteken délelőtt ülést tartott, amelyen megjelent *Dorogi Farkas* Ákos polgármester, *Body* László, *Morvay* Endre és vitéz *Becske* Kálmán alpolgármesterek és a főváros vezető tisztviselői. A bizottság tárgyalta azt az előterjesztést, amely szerint a főváros hét fogalmazási szakhoz tartozó tanácsnoki állást szervez és ugyanakkor hét főjegyzői állást megszüntet.

Az előterjesztés elfogadása és több fontos megállapítás után Dorogi Farkas Ákos polgármester szólalt fel és megállapította, *kívánatos, hogy a kormány és a főváros között helyreálljon a bizalom.* Hangoztatta, a főpolgármester nevében is mer olyan értelmű nyilatkozatot tenni, mindkettőjüknek az a leghőbb és legforróbb vágyuk, hogy ez a bizalom létrejöjjön. E tekintetben már rövid hivatali működése alatt is megtette a kezdeményezést és a főpolgármester is hasonló lépéseket tett. Megállapította, hogy e törekvésük *kedvező fogadtatásra talált a kormányzat részéről,* s remélni meri, hogy törekvésük teljes sikerre vezet.

A pénzügyi bizottság egyhangú helyeslléssel fogadta a polgármester bejelentését, majd több előterjesztés elfogadása után a bizottság az ezév május végéig felmerült szükségletek fedezésének ügyét tárgyalta.

NEMEZÁRUK
műszaki és ipari célra.
ELSŐ MAGYAR NEMEZ-, POSZTÓ- ÉS FEZGYÁR RT., KŐSZEG gyártmányai. Képviselő:
Luskodi Gábor
Budapest, V., Gróf Teleki Pál-utca 26. szám. Telefon: 111-045. Felhívásra tájékoztatással, ajánlattal szolgál és szállít

— Vitéz Endre László dr. Solt és Szalkszentmárton díszpolgára. Az Uj Magyarság legutóbb jelentette, hogy a dunavecsei járás községei Dunavecse, Apostag, Dunaegyháza, Harta, Dunapataj és Ordas község megválasztották díszpolgárukká vitéz Endre László dr. államtitkárt. Amint most közlik velünk, a járás hátralevő két községe, Solt és Szalkszentmárton ugyancsak díszpolgárává választotta vitéz Endre László államtitkárt, sőt Solt község már abban az időben választotta emeg vitéz Endre László dr.-t díszpolgárává, amikor

Napi hirek

Magyar hősök

Balázs József honvéd ragyogó példája az öntevékenyen harcoló és hazájáért életét feláldozni kész magyar katonának.

1944 március 24-én, mint egyik utász járőrünk parancsnoka, azt a feladatot kapta, hogy biztosítsa az uscieczkói Dnyeszter-híd felrobbantásához szükséges műszaki előkészületeket. A tulsó partra már megérkezett a bolsevista felderítő él és a hidat, valamint a környékét heves aknavető és gyalogsági tűz alá vette. Balázs József honvéd, miután az ellenséges tűzáporban kijelölte a járőr minden tagjának a tüzelőállását, a legveszélyesebb helyen, a híd lábánál foglalt tüzelő állást. Innen járőrével oly sikeresen viszonozta az ellenség tüzét, hogy utászaink nyugodtan végezhették a robbantáshoz szükséges műszaki munkálatokat. Ekkor a bolsevisták, hogy a híd felrobbantását valahogyan megakadályozzák,, erős lovasjárőrt küldöttek biztosító járőrünk leküzdésére, Balázs József honvéd pillanatok alatt felismerte a helyzetet. A híd lábánál lévő tüzelőállásból kiugorva, a vágtató lovasjárőr elé ugrott és annak tiszti-parancsnokát egyetlen lövéssel leterítette, a járőr egy másik tagját megsebesítette. Vakmerő és villámgyors fellépésével az ellenséges lovas járőrt szétugrasztotta, úgy, hogy biztosító járőrének időközben segítségére siető tagjai a támadó ellenséget teljesen megsemmisítették. A Dnyeszter-híd felrobbantása így teljes sikerrel befejeződhetett.

Egy nappal később, március 25-én éjjel, Balázs József honvéd már résztvett a Dnyeszteren vizi járműveken átkelt bolsevista gyalogság elleni támadásban. Az ellenséges hídfő leküzdésében halálmegvető bátorsággal mindenütt előljárt, sőt az egyik bolsevista géppuskafészek ellen intézett vakmerő rohamot ő vezette. Itt érte Balázs honvédet a halálos lövés.

— Imával és munkával kell biztosítanunk katonáink győzelmét — mondja Hamvas Endre dr. csanádi püspök. Makóról jelentik: Csanád-Arad-Torontál egyesített vármegyék törvényhatósága ülést tartott Fejér Miklós főispán elnöklésével. Az ülésen egyhangú lelkesedéssel örökös taggá választották Hamvas Endre dr. csanádi püspököt. A főpásztort Sármezey Endre országgyűlési képviselő köszöntötte. A püspök válaszában köszönetet mondott a megválasztásért, majd hangoztatta, hogy egyházi és világi embereknek egyaránt vannak közös feladataik a gazdasági és szociális haladás biztosítása terén. Közös feladat az is, hogy harcoljunk a kommunizmus ellen. Amikor katonáink a harctéren a kereszt jegyében védelmezik az ország határait, nekünk itthon imával és munkával kell biztosítanunk fegyvereink győzelmét.

— Megválasztották a Szent István-bazilika új plébánosát. Pénteken délelőtt 10 órára hívta egybe a kegyúri bizottságot dorogi Farkas Ákos dr. polgármester, hogy titkos szavazással megválasszák a Szent István-bazilika plébánosát. A plébánia,

— Klubnap a magyar élet pártjában. A magyar élet pártja csütörtökön este Akadémia-utcai székházában nagy érdeklődéssel kísért klubnapot tartott, amelyen megjelent Tasnádi Nagy András, a képviselőház elnöke, Reményi-Schneller Lajos pénzügyminiszter, Szász Lajos iparügyi miniszter, Antal István igazságügyminiszter és Jurcsek Béla földmívelésügyi miniszter. Ott volt továbbá Törs Tibor a képviselőház alelnöke, Huszovszky Lajos miniszterelnökségi, vitéz Bonczos Miklós igazságügyi, Vasvári Lajos iparügyi és Kiss Endre közellátásügyi államtitkár. A pártvezetőséget vitéz Teleki Mihály gróf, vitéz Marton Béla és Bocsáry Kálmán képviselte. Igen sokan jelentek meg a párt tagjai közül is. A párt helyiségeiben rendkívül élénk eszmecsere fejlődött ki, amelynek során Szász Lajos és Antal István miniszter a feltett kérdésekre tüzetes választ adott.

— Megyery Ella rádióelőadása. Megyery Ella hétfőn, junius 26-án este háromnegyed nyolckor tartja meg rádióelőadását. Az invázió útján Normandiától a Biscayai öbölig címen.

PRO PATRIA

Csath László zászlós a keleti hadszíntéren a hazáért hősi halált halt. Mint századparancsnok, önfeláldozó hősi harcra vezette a honvédeit Csath László a túlerő ellen. Honvédeinek összpontosított tüzével hátrább kényszerítette a makacsul védekező ellenséget, amely ezen a hátrább fekvő vonalon tízszeres túlerővel lépett fel honvédeink ellen. A harcbavetett erők jobbszárnyán küzdő Csath László honvédeivel megrohamozta az ellenség állásait, közelharcban kézigránátokkal jelentős veszteséget okozott az ellenségnek. Ebben a közelharcban vesztette életét a hős zászlós, akinek halálhíre mély részvétet kelt széles körökben.

Kőhalmy János m. kir. repülőfőhadnagy, a Magyar Érdemrend lovagkeresztjének hadiszalagon a kardokkal, a Kormányzói dícsérő elismerés Magyar Koronás Ezüst- és Bronzérmeknek hadiszalagon a kardokkal, a Tűzkereszt I. fokozatának, a Felvidéki, Erdélyi és Délvidéki emlékérmeknek és a német II. oszt. vaskereszt tulajdonosa, 1944. junius 16-án életének 25. évében az ellenséggel vívott légiharcban hősi halált halt.

A kormányzó úr a szovjet-elleni hadműveletek során a hősi halált halt *Szentpéteri* Ödön tart. zászlósnak a Magyar érdemrend lovagkeresztjét hadiszalagon a kardokkal adományozta.

Szombat estig be kell fejezni a zsidók ingóságainak leltározását

A zsidó lakásokban levő ingóságokról

Vitéz Vörös János vezérezredes, a honvédvezérkar főnökének bucsuja egy harctérreinduló zászlóaljtól

Vitéz *Vörös* János vezérezredes, a honvédvezérkar főnöke meglátogatott egy harctérre induló zászlóaljat, amely a Dunántúl hegyei között éles harcászati gyakorlaton vett részt. A vezérkar főnöke személyesen akart meggyőződni a csapatok felszereléséről, kiképzéséről és harci készségéről. A gyakorlat több kiserőd rohammal való elfoglalása volt. A zászlóaj úgy oldotta meg a feladatot, mintha gránátos golyózáporban kellett volna előnyomulnia. A vezérkar főnöke útközben több szakasz- és századparancsnokot megszólított, érdeklődve a végrehajtás módjai felől és *a csapatok vezetőit értékes megjegyzésekkel és utasításokkal látta el.* Többször hangoztatta, hogy a magyar vér drága, azzal takarékoskodni kell. Az a jó vezetés, amely a megadott feladatot kevés áldozattal oldja meg. A parancsnok jól megfontolt intézkedései és a harcos helyes magatartása együttesen hozzák meg a sikert. Megnézte azután a honvédek felszerelését, *szóbaállt a katonákkal és beszélgetésével lelkileg erősebb kapcsolatot létesített az egyszerű harcos és a vezető között minden hivatalos helyről elhangzott szólamnál.*

Az egyik század parancsnoka parancsot ad a jobbszárny előretörésére, a vezérkari főnök figyelmesen hallgatja, majd így szól: *A békekiképzés nehéz, fáradságos munka, amely a harctéren büsásan kamatozik.* A gyakorlótéren is mindent úgy kell végrehajtani, mint a valóságban az ellenség tüzében. Szavai jóleső érzést keltettek a körülállók lelkében. Azután a vezérkari főnök az ezredes felé fordult és őszinte szavakkal hangoztatta, hogy *az eredményes harc alapja kölcsönös bizalom.* Minden rangú vezetőnek *bíznia kell alárendeltjeiben,* akiknek érezniök kell, hogy *a parancsnok jól, megfontoltan vezet és embereinek életét ok nélkül nem teszi kockára, azok ellátásáról, ügyes-bajos dolgairól jó bajtárs módjára gondoskodik.* A vezérezredes ezután a zászlóalja anyagi felkészültsége felől érdeklődött és parancsot adott az esetleges kiegészítésre, kiemelve, hogy *a harctr nem büntető terület, hanem a becsület mezeje.* És ezt minden egyes katona lelkébe bele kell vinni és meg kell értetni az itthonmaradottakkal is, akik között *nagyon sok van, aki néha most sem hiszi el,* hogy a harctéren nincsenek tréfák. Ezután a vezérkari főnök a légibombázás ideje alatt kíséretével a csapatok között tartózkodott. A riadó lefujása után elbúcsúzott honvédeitől a következő szavakkal:

— Honvéd bajtársak! Eljöttünk közétek, hogy lássunk benneteket, mielőtt utrakelnétek. A magyar ember legszentebb feladatának megoldására: a haza védelmére. Most ismét felhangzott hadurunk, a kormányzó úr parancsa, hogy *legkegyetlenebb ellenségünket, az orosz hadseregeț űzétek el határainktól.* Boldog megelégedéssel töltl el, hogy valamennyien átérzitek a kötelesség hívó és parancsoló szavát. Ismerem vezetőiteket. Bizzatok bennük! *Vigyázzatok egymásra,* mint ahogyan parancsnokaitok is őrködni fognak felettetek. Ti se hagyjátok őket cserben soha. *Küzdelmeteknek, fáradtságtoknak meglesz a gyümölcse. A haza sorsa tőletek függ és ez mindennél előbbrevaló.* Ennek megvédése az ország, az Isten és legfőbb hadurunk parancsa. *Az Isten áldása kísérjen utatokon, a Mindenható áldja meg fegyvereteket és térjetek vissza győztesen.*

A vezérkar főnöke tisztelgett a zászlóalj előtt, majd a hadosztály két kiváló magasrangú tagjának kitüntetést adott át: vitéz *Szabó* László altábornagynak a magyar érdemrend középkeresztjét a hadiszalagon, *Kindl* István ezredesnek pedig a magyar érdemrend tisztikeresztjét a kardokkal adományozta a kormányzó. Ezután a zászlóalj díszmenetben vonult el vitéz Vörös János vezérezredes, a honvédvezérkar főnöke és kísérete előtt. Délben közös ebéden vett részt a vezérkari főnök és szeretetteljes szavakkal emlékezett meg a zászlóalj munkájáról, valamint a tisztikar további feladatairól.

— **Uj önálló lelkészségek.** Kovács Sándor szombathelyi püspök új önálló lelkészséget szervezett Nagykutason és ennek első lelkipásztorává Sütő Máté szombathelyi hitoktatót nevezte ki, továbbá Vönöckön, amelynek első lelkipásztora Csitkovics Sándor körmendi káplán lett és önálló lelkészségi rangra emelte a borsfai helyi káplánságot és annak első lelkipásztorává Kovács

Színház, Film, Müvészet

Cserebogár, sárga cserebogár

Kinyitott az Erzsébetvárosi Szinház

Megjött a nyár a ligetbe is. Beköszöntött Erdélyi Mihály cserebogarával és berendezkedett, hogy legalább az ősz nagyobbik felét kisajátítsa magának. Eljött nyaralni az Erzsébetvárosi Színházba, az élő Shakespeare-águra, nagy tragiku színészünk; *Csortos* Gyula, aki évek óta ilyenkor piheni ki magát, valóságos és igen sokszor csak képzeletbeli nagy szerepei után, mint aki felcsapott vándorkomédiásnak, kezdi előlről és párszavas mókás mellékszerepet játszik. Ezuttal mint horgászó hajókormányost látjuk viszont, kényelmes apacsöltözetben, nagy karimájú szalmakalappal, borízű, halk énekhangjával dalolgat is persze s valahányszor megjelenik a színen, a nézőtér visszatartja a lélekzetét és mert hátha kiszalad a nagy színész száján egy vörösbetűs mondás, elszakad a mélyből egy nemes sóhaj és lassan kibujik egy meleg könnycsepp. Hej, de sokat kívánunk egy nagy színésztől, nem feled, vén, hogy a rang kötelez...

Vétek volna pedig *Erdélyi* Mihálytól drámai eredetiséget, megrázó emberi színjátékot kívánni, amikor olyan szíves házigazda, nem győz eléggé kínálgatni, kedveskedni jófajta csirkepaprikással, galuskával, kiadósan meglocsolva kadarkával. Éppen ez a kedves az ő kedves nyári darabjaiban: az igénytelen jóllakatás ízes hazaival. És semmi nagyképűség, semmi szellemi torna.

A régi tengerész sem hagyja magát, megnyilatkozik, ha másként nem, egy obligát tengerészszerepben, vagy halaktól kölcsönzött s a szereplők közt kiosztott vezetéknevekkel, sőt egyenesen operettírói kötelességének tartja, hogy a színpadról hazafias szólamokat szólaltasson meg. Nemzetiszínű felvonulásokat rendezzen a görlökkel és a kitünő *Bercsényi* Tiborral hatásosan illő hátteret festessen. A keret tehát önként adódik, a tengerészszerző örömére itt vannak az örök figurák: a bonvivan, lehetne-e jobbat találni lámpással is, aki elegánsabban viseli a monoklit *Kertész* Dezsőnél?! A primadonna még a nagymamák és anyák, most meg az unokák állandó meghitt bálványa a minden nyáron egyre szőkébb *Honthy* Hanna. No meg a higany fürgeségű, vagy ahogyan ebben a darabban jellemzi magát a rakéta villanású *Fejes* Teri, a legjobb szubrett. A buffó, változatosság okából ezúttal a kitünő, mindig mulatságos *Bilicsi* Tivadar. A nélkülözhetetlen *Somogyi* Nusi a nyári operettek sava borsa.

A ráadásszereplők és a kísérletképpen felléptetett újoncok egyikük-másikuk pompásan beválik. Példa rá a varietéből kiemelt ügyes, csinos *Rév* Erzsi, meg az Operaház balettkarából kiszökött *Csányi* László. A lelke rajta, hogy az előkelő méltósággal párosult operaházi tagságot felcserélte egy kétes jövőjü táncoskomikus pályával. Néhány jó név élesíti még a színlapot: Zala Karoláé, Nádor Jenőé és a kedves Török Ilonáé.

Erdélyi Mihály egyéni sajátja ezekkel a nevekkel és az állandó operettadottságokkal minden évben felfrissíti a mondanivalóját. Felfedezi a legidőszerűbb ötleteket és híreket, hangulatos, sohse ízetlen muzsikájában ízléssel cseng a melódia a népdaltól a legkisebb értékű kupléig, sőt klasszikus hangfoszlányokat is sikerrel felhasznál, vagyis a paprikáscsirkét módjával leönti mártással. Aki megnézi a darabot, három órára elszórakozik. Ne hagyjuk a felsorolásból a táncokat betanító Orbán Margitot, meg a rendőrségi szimfonikus zenekart vezénylő Bánfalvy Miklóst sem. A sikerből egyenlő részt érdemel a kimagasló főszereplők játékát kiegészítő terjedelmes együttes minden tagja is. — ygéz —

MARKUSPARK SZINHAZ
minden nap 6 órakor, vasár- és ünnepnapokon fél 4 órakor
Simor Erzsi, Turay Ida, Hámori Eta, Perényi László, Kovács Károly, Kővári Gyula, Nagy-

még a vármegye alispánja volt.

— **Magántanári képesítések.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter Ritlop Béla dr. m. kir. orvos-őrnagynak „A vegyi harci anyagok okozta mérgezések, sérülések kór- és gyógytana" című tárgykörből, Jóna István dr. egyetemi tanársegédnek „A belgyógyászati röntgendiagnosztika és therapia"" című tárgykörből, Tóth József dr. egyetemi adjunktusnak „A sebészeti propedeutika" című tárgykörből, Dreguss Miklós dr. az Országos Közegészségügyi Intézet osztályvezető adjunktusának „A vírusbetegségek járványtana" című tárgykörből és Ittzés Jenő dr. egyetemi adjunktusnak „A mindennapos sebészet" című tárgykörből a kolozsvári m. kir. Ferenc József tudományegyetem orvostudományi karán egyetemi magántanárrá történt képesítését jóváhagyólag udomásul vette és nevezetteket ebben a minőségükben megerősítette.

— **A Duna-Tiszavölgyi Társulat központi bizottsága a hadbavonultak itthonmaradottaiért.** A Duna-Tiszavölgyi Társulat központi bizottsága juniusi ülésében követendő példát mutatott a honvédeink családtagjaiért hozandó áldozatkészségben. A központi bizottság javaslatot tett a földmívelésügyi miniszternél, hogy a kötelékébe tartozó ármentesítő és belvízszabályozó társulatok hadbavonult alkalmazottai és munkásai családtagjainak betegsegélyezési ellátását hadbavonulás ideje alatt engedélyezze. Ugyanezen ülésben a központi bizottság tárgyalta a vizikérdését, a munkások élelmiszer ellátásának ügyét és elfogadta a Szárazéri belvízleveztő társulatnak mintegy 120.000 kat. hold nagyságú területtel való belépését.

A kolozsvári m. kir. Mezőgazdasági Főiskola Tájékoztatója.

A főiskolai tanulmányok ideje 8 félév. A négyéves tanulmányi idő befejezésekor mezőgazdasági oklevelet nyernek, mely gazdatiszti érdekképviseleti, gazdasági felügyelői, mezőgazdasági tudományos és kísérletügyi, főiskolai és gazdasági szaktanári állásokra képesít.

Átmenetileg, gyakorlati irányú pályák (gazdatiszti, gazdasági felügyelői) elnyerésére a főiskola három tanulmányi év alatt megszerezehető gazdai oklevelet is kiad.

A téli félév szeptember hó 16-án kezdődik. A főiskolára középiskolai érettségi vagy ezzel egyenértékű előképzettség alapján lehet beiratkozni. A hallgatók a főiskola két diákotthonában nyerhetnek elhelyezést és teljes ellátást.

A kifogástalan magaviseletű és jó előmenetelű hallgatók, kik gazdasági felügyeiői vagy gazdasági tanári pályára készülnek, évi 1200 P ösztöndíjban részesülnek.

Részletesebb tájékoztatást a főiskola dékáni hivatala ad.

plébánosnak, akit Magyarország bíboros hercegprímása budapesti általános helytartóvá és a királyi Várplébánia vicarius oeconomusává, valamint esztergomi protonotárius kanonokká történt kinevezésével megüresedett. A szentistvánvárosi plébániára a bíboros hercegprímás pályázatot hirdetett, amelyre tizenöten nyujtották be pályázatukat. A bíboros hercegprímás a szentistvánvárosi ,vagyis a bazilika plébániára első helyen Tarnóczy János dr.-t, a Szent István-bazilika segédlelkészét, második helyen Olbrich Béla lőportárdülői segédlelkészt, míg harmadik helyen Tóth K. János dr. külügyminisztériumi szentszéki előadót jelölte. A választáson Bódy László alpolgármester elnökölt. A kegyuri bizottság 18 szavazattal egyhangúlag Tarnóczy János dr.-t, a Bazilika segédlelkészét választotta meg a Szent István-bazilika plébánosává. A választás eredményét felterjesztik Serédi Jusztinián bíboros, Magyarország hercegprímásához, aki majd a kinevezést eszközli.

— **Újjaépítik a bombasujtotta debreceni Ispotály-templomot.** A junius-eleji nagy bombatámadás Debrecenben tudvalévően romba döntötte az ősi civisváros legrégibb református szentegyházát, a Rákóczi-szabadságharc idején, 1704-ben épült Ispotály-templomot. Most ezzel kapcsolatban a tiszántuli református egyházkerület közlönye, a „Debreceni Protestáns Lap" ezt írja: — E nagy időkre visszatekintve, vérző szívvel búcsúznunk kell mai formájában e drága hajléktól. De nem reményvesztetten és nem örök lemondással. A hívek lelkéből abban a pillanatban, amikor a torony ledőlt, máris felrebbent a gondolat: a templomot ugyanabban a formájában, amint volt, amint szent hivatását közel harmadfélszázadon át betöltötte, újra fogjuk építeni! — Az ispotályi templom minap megválasztott új lelkipásztorának, Farkas Fál dr.-nak julius 2-ára kitűzött beiktatását egyébként a szomszédos gyülekezet templomában, az úgyancsak történelmi nevezetességű Kistemplomban tartják előreláthatólag.

Beszerzési forrásokat közli:
STESSEL NÁNDOR ÉS TÁRSA, Budapest, IV., Városház-utca 1.
Telefon: 189—346

— **Román állampolgár hadköteles egyének jelentkezése.** A budapesti román követség katonai attasé irodája tudomásul hozza, hogy a mai naptól kezdve megszünt minden további tanulmányi vagy betegségi halasztás a Magyarországon tartózkodó hadköteles román állampolgárok részére, akik az 1938—1945. évfolyamhoz tartoznak. Az érdekelt személyek kötelesek jelentkezni az illetékes román hadkiegészítő parancsnokságnál, legkésőbb 1914 junius 25-ig. Semmi néven nevezendő kivételezettségnek nincs helye.

— **Szabadkán kivégeztek egy rablógyilkost.** Szabadkáról jelentik: A szabadkai törvényszék rögtönítélő tanácsa május 24-én kötéláltali halálra ítélte Balázs Simon bajmoki napszámost, mert fogházból kiszabadulva beállított egy tanyára, ahol éjszakai szállást kért, majd éjjel megtámadta a tanya gazdáját és fiát leütötte, a házat pedig kirabolta. Hosszabb nyomozás után a szabadkai fogházban találtak rá, ahová újabb lopás miatt került. Csütörtökön délben hirdették ki előtte a halálos ítéletet, amelyet két órával később Bogár János ítéletvégrehajtó végrehajtott.

— **Kácsfürdő már az államvasutak gyermeknyaraló telepe.** A kácsi máv. gyermeknyaralótelep gondnoksága értesíti a fürdőbe készülő közönséget, hogy Kács-fürdő már nem nyilvános fürdő, ott tehát sem szobát, sem ellátást nem kaphat, mert az egész fürdőtelepet az Államvasutak Jóléti Alapja megvásárolta.

Halálozás

Kis- és nagyguthy *Guthy* Tódor dr. nyug. államtitkár, a Lipótrend lovagja, boldog házasságának 37-ik, életének 73-ik évében hosszú betegség után junius 18-án az Urban csendesen elhunyt.

Csernák Károly Máv-főellenőr junius 21-én elhunyt. Junius 24-én temetik a Kerepesi-úti temetőben. Az engesztelő szentmiseáldozat junius 27-én délelőtt ½10 óraokr lesz az Egyetemi-templomban.

hogy háborúban vagyunk. Közben megszó- | József eddigi helyi káplánt nevezte ki.

ajtay György felléptével.

Jean Létraz zenés francia bohózata:

Szakítok magával

Werner Krauss 60 éves

Junius 23-án, pénteken töltötte be 60-ik évét *Werner Kraus*, a németek kiváló jellemszínésze. A művész, akit a magyar közönség főleg filmekből ismer, 1916-ban lépett először a filmfelvevőgép elé, s azóta a legváltozatosabb és a leggaždagabb művészi pályát futotta be. Hazájában ezerarcú színésznek nevezik. Minden mozilátogató emlékezhetik arra a páratlanul kifejező jellegzetes alakításra, amelyet a *Koch Robert filmben* mint a nagy feltaláló ellenfele, *Virchow* professzor szerepében nyujtott. Ezt az alakítást soha sem felejti el, aki látta. Legutóbb a *„Jud Süss"*-ben is bizonyságot tett egészen különleges színjátszó művészetéről. Ebben a filmben ugyanis *három* zsidó figurát személyesített meg. Születésnapja alkalmából az egész német színházi világ ünnepli a német színművészet illusztris képviselőjét.

* **Rene Deltgen új filmszerepei.** Rene Deltgen, a neves német filmszínész, aki az „Istenek kedvence" című Mozart-filmben és a „Tábori színház"-ban aratott sálunk emlékezetes sikert, a közeljövőben új nagy szerepekben mutatkozik a magyar közönség előtt. Budapesten legközelebb a „Renz, a cirkuszkirály" című hatalmas cirkuszfilmben láthatjuk majd viszont. Egy másik filmje is elkészül, amely nálunk valószínűleg „Virrad . . ." címmel kerül előadásra. Ebben a filmben egy megvakult szobrász alakját viszi a vászonra. Most fejezte be új filmvígjátékát, amelyben egy nagy képeslap fotoriporterét játssza. A „Nyári éjszakák" című másik filmjében pedig mint szenvedélyes halbiológus jelenik majd meg.

Ma 6-kor Bécsi Muzsika

Főv. Képtár. Közr.: **Barabás**, vez.: **Csilléry**.

* **A „Vívódás" sajtóbemutatója.** Az Urániában pénteken délelőtt mutatták be a sajtó képviselői előtt a Bavaria „Vívódás" című filmjét, amelynek Heidemarie Hatheyer és Mathias Wiemann játsszák a főszerepeit. Az ujdonságot, amely a művészet és a szerelem örök problémái között viaskodó művészlelkek életét viszi vászonra, Erich Engel rendezte.

* **Meghalt Turi Elemér.** Turi Elemér színművész 70 éves korában szívroham következtében Budapesten elhunyt. Fia volt Turi Elemér mezőturi református lelkész, országgyűlési képviselőnek. Egyetemi tanulmányait félbeszakítva, 1893-ban lépett színpadra, Krecsányi Ignác buda—temesvári társulatánál. Főbb szerepei Bánk Bán, Ádám, Romeo, Essex gróf, Ocskay brigadéros, Arany ember, Hamlet és a Vasgyáros volták. Egy ideig mint vidéki színigazgató is működött. A mult világháborúban számos kitüntetést szerzett, mint tartalékos százados és 75 százalékos hadirokkant szerelt le. Két fia, Turi-Turgonyi András hírlapíró és Turgonyi P[illegible] kolozsvári Nemzeti Színház tagja gyászolják.

* **A „Rigoletto" Nyíregyházán Gyurkovics Máriával.** Földessy Géza, a nyíregyházai színházban junius 23-án, pénteken este előadja Verdi „Rigoletto" című operáját, több budapesti vendéggel a nagyobb szerepekben. Gildát az Operaház kiváló fiatal énekesnője, Gyurkovics Mária énekli, s rajta kívül Rácz Tilda, Csóka Béla, vitéz Király Sándor és Szőts D. Péter lépnek fel az operában, amelynek előadását Ábrányi Emil vezényli.

Gyapjuszövetek, szabókellékek, rövidáruk
megbízható minőségben most is!!
LUSKODI GABOR
Budapest, V. Gróf Teleki Pál-utca 26. szám
Telefon: 111-045.

TELKEK Dunafüreden

Budapesttől 27 km-re. Vasúti megálló Érd után Százhalombatta (vonat Kelenföldről 6.55, 15.34, ezenkívül hajóösszeköttetés is. Jelentős közmunkák. Tájékoztatás: **Magyar Tisztviselők Takarékpénztára R. T. IX.** Ferenc-körút 14. Telefon: 188-878. d. e. 8—1-ig.

Kisszakasz

Milliméter sor ára hétköznap 90 fillér, vasárnap és ünnepnap 1.20 P. Legkisebb hirdetés (10 mm) 9.— P, illetve 12.— P. Álláskeresőknek 50% kedvezm.

Hátizsák oldalzsák csajka, kulacs
Belák Ernő
V., Nagy Sándor-u. 4. T.: 129-294.

Centrum-rádió
NAGY CSILLAR- ÉS LÁMPAVÁSÁR. Saját árban adom. Egyéb villamossági cikkek nagy választékban Bp., VIII. József-körút 62. sz.

Foglalkozás

Az ORION-GYÁR keresztény
rádióamatőröket rádiómüszerészeket villanyszerelőt
keres. Jelentkezés hétfőn és csütörtökön reggel 8 órakor Budapest, Váci-út 99, vagy Ujpest, Váci-út 77.

Az ORION-GYÁR keresztény
munkásnőket keres
felvételre. Jelentkezés hétfőn és csütörtökön reggel 8 órakor Bpest, Váci-út 99, vagy Ujpest, Váci-út 77.

Azonnali belépésre keresünk
faszakmában
teljes jártassággal bíró mérlegképes könyvelőt (lehet nő is), lehetőleg gép- és gyorsírástudással. Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével Magyar Építőanyag Kereskedelmi rt., Légrády Károly-u. 7. címre kérünk.

Különféle

FAISKOLAK FIGYELMÉBE!
Szállításképes faiskola képviseletét elvállalná erkölcsi és anyagi biztositékkal rendelkező e cikkben jól bevezetett, iparigazolvánnyal rendelkező egyén. Szíves megkeresését „Máv nyugdíjas" jeligére a kiadóhivatal továbbit.

Felhivás
örökösödési ügyben felhivom Kabos Tibor, Kabos Margit és Kabos Ella, férj. Rausch Sándorné volt ujpesti lakosokat, hogy pontos lakcimüket velem sürgősen közöljék. Tyeklár Endre, Békés, II., Szív-utca 4.

Vidékre menne a nyári hónapokra anya a lányával, ahol háztartás varrás és egyéb munkák végzését vállalnák, ellátás fejében. Ajánlatokat „Szorgalmas" jeligére kérek a kiadóba.

Lakáscsere

Azonnal elcserélném
keresztény házban levő kétszobahallos, délkeleti fekvésü, nagy, erkélyes, legmodernebb gyönyörü budai lakásomat Margit-krt. közelében 1—2 szobásra is, kijelölt házban II., Medve-u. 20. II. emelet 4.

Elcserélném
4 szobás utcai, I. emeleti lakásomat kijelölt házban lévővel. Ráday-utca 8. Hoffmanné.

Elcserélném
3 szobás komfortos kerti lakásom zsidó házban levő földszinti vagy I. emeleti lakásra. XIV., Kövér Lajos-utca 62.

Vétel, eladás

Rövidáruk szalagáru,
mindenféle
zipzár, gomb, szabókellék
Nagy választék!
SIMON
LUXUSTEXTIL, Teréz-körút 18.

Eladó
230/280 HP. Wolf lokomobil 240 Kw. Weiz generátorral komplett, továbbá egy 30 HP. Orenstein & Koppel iparvasút gőzmozdony, 600 mm nyomtávval. Üzemben megtekinthetők és átvehetők Bányavári szénbányánál, Muraszerdahely.

Sportöltöny P 346·18
NÁDOR RUHA
Budapest, V., Nádor-utca 2. szám

Bőrönd-, edény-, üveg- és játékáru
OROSZ L.-nál,
IX. Ráday-u. 11. T.: 382-458.

HIRDESSEN A KISSZAKASZBAN!

Czebe Jenő, Pertik Béla és Gallner Ferenc a főváros uj tanácsnokai

Szebeny József a Beszkárt uj vezérigazgatója, Kováts Lajos a főlevéltáros

Budapest székesfőváros törvényhatósági bizottsága szerdán délután fél 5 órakor az újvárosháza közgyülési termében rendkivüli közgyülést tartott. *Keledy* Tibor főpolgármester elnöki megnyitójában a jelenlévők lelkes éljenzése közben megemlékezett a korményzó születésnapjáról s bejelentette, hogy a kabinetiroda utján a törvényhatósági bizottság nevében *hódoló feliratot intézett a kormányzó úrhoz.*

A főpolgármester ezután közölte, hogy a közgyülés titkos szavazással *három jogi képesitésü tanácsnokot* választ és *megválasztja főlevéltárosát. Orbay* Dénes tanácsnok ismertette, hogy a Beszkárt üzemi és alkalmazotti tüzifaellátásával kapcsolatban *Perczel* György vezérigazgató ellen több bizottsági tag vizsgálat megindítását kérte. A *Morvay* Endre alpolgármester által lefolytatott vizsgálat során megállapitást nyert, hogy *a Beszkárt vezetőségét smemiféle mulasztás nem terheli.* Több bejelentés tudomásulvétele után a közgyülés a napirendre tüzött polgármesteri előterjesztéseket tárgyalta. *Orbay* Dénes tanácsnok jelentette, hogy *Zaitz* László tanácsnok, a gépészeti ügyosztály vezetője *közel négyévtizedes, eredményes munkásság után* nyugalomba vonul. *Borus* Ferenc *elismeréssel* beszélt a nyugdijbavonuló tanácsnok alkotásairól, meghajtva előtte az elismerés zászlaját, nem csupán a Mép fővárosi szervezete, hanem az egész mérnöktársadalom nevében is. A közgyülés *Zaitz* László tanácsnok működéséért *jegyzőkönyvi köszönetet szavazott. Szönyi* László főjegyző az üzemi választmányok újjáalakitása tárgyában készitett polgármesteri előterjesztést ismertette, amit a közgyülés *Szilágyi* Ferenc javaslatával elfogadott.

A közgyülés alatt megalakult a három tanácsnokot és főlevéltárost kijelölő *választmány,* majd szavazás következett. Fél 8 óra után nyitotta meg a főpolgármester a szavazás tartamára felfüggesztett közgyülést. A leadott 96 érvényes szavazatból *Czebe* Jenő főjegyző 94, *Pertik* Béla főjegyző 90 és *Gallner* Ferenc főjegyző szintén 90 szavazatot kapott, *Kováts* Lajos levéltárosra 87 szavazat esett. Eszerint nevezetteket a tanácsnoki, illetve főlevéltárnoki állásokra megválasztottnak nyilvánitották.

A Beszkárt vezetésében julius elsejével változás következik be. Az igazgatóság csütörtökön foglalkozott *Perczel* György vezérigazgató nyugdijazási kérelmével, amelyet a vezérigazgató *érdemeinek elismerése mellett* az igazgatóság teljesitett; uganakor e határozta, hogy *Szebeny* József tanácsnokot, a közlekedési ügyosztály vezetőjét *a vezérigazgatói tisztségre hivja* meg. Szebeny József a közeli napokban nyugdijazását kéri és julius 1-én elfoglalja a Beszkárt vezérigazgatói állását.

„A Margitsziget regénye"

Rakovszky Iván levele a közmunkatanács eljárásáról

Lapunk főszerkesztője a következő levelet kapta:

Igen tisztelt Barátom! Az *Uj Magyarság* junius 11-i számában *„A Margitsziget regénye, Grünwald és Schiffertől—Grünbaum Gellérig"* címen cikk jelent meg, mely bár személyemmel udvarias formában, támadó él nélkül foglalkozik, mégis részben téves adatokra támaszkodik, s egyes részeiben téves következtetésekre vezethet. Ezért arra kérlek, hogy az igazság érdekében alábbi közlésemet lapodban közölni szíveskedjél.

A cikk szerint a Grünwald és Schiffer-cég bérleti szerződésének megszüntetése alkalmával „Rakovszky Iván, a főváros közmunkák tanácsának akkori elnöke és maga a tanács... glasszékesztyűs határozatta... *gavaléros áron* megvették az összes szigeti részvényeket...", bár a cikk szerint „ki lehetett volna ebrudalni őket". Szükségesnek tartom megállapitani, hogy amikor ez a részvényátvétel történt, *én a fővárosi közmunkák tanácsának elnöke nem voltam* és a történt megállapodásokra ennek következtében semmiféle befolyásom nem volt és *nem is lehetett.* Azokról csak utólag szereztem tudomást.

A cikk a margitszigeti szállodát bérlő *Gellér* Mihály nyilatkozatát közli, mely szerint az általa alapitandó *Palatinus*-park részvénytársaságnak „Igazgatósági tagja lesz Rakovszky Mihály... és Klebovszky Lajos, a Margitsziget vezérigazgatója". Ehhez azonban, az igazság kedvéért, hozzá kell tenni, hogy úgy magam, mint Klebovszky Lajos az erre vonatkozó puhatolódzásokat *a leghatározottabban visszautasitottuk.*

Végül még annyit kívánok hozzátenni a cikkhez, hogy a margitszigeti szálloda korszerüvé tételének célja az volt, hogy *az az akkor virágkorát élő budapesti idegenforgalomba belekapcsolódjék* és a Budapestet felkereső külföldieknek nyujtson otthont, ámi a világháború kitöréséig, a bérlőre hárított súlyos és kockázatos befektetések folytán, *nagyrészt sikerült is.* Éppen a szállodának az idegenforgalomba való bekapcsolódásával szünt meg az a nem kívánatos állapot, hogy, minden igyekezetünk ellenére, *a magyar keresztény körök a szállodát alig vették igénybe, hanem az állandóan a zsidó sajtó kimagasló egyéniségeinek* (*Szép* Ernő, *Szomory* Dezső) *vezetésével pesti zsidó társadalom otthona volt.*

A magam részéről, mint közmunkatanácsi elnök, mindig arra törekedtem, — amit a cikk is kiván —, hogy *a Margitsziget elsősorban a magyar keresztény középosztály üdülőhelye legyen.* Ezért adtunk állandóan egészen olcsó bérletjegyeket a közalkalmazottaknak és a margitszigeti, — majdnem teljes egészében keresztény, — *sportszervezetek* tagjainak, hogy őket az egyébként akkor a cikkben említetteknél lényegesen olcsóbb beléptidijak ára se terhelje túlságosan.

Soraim közlését előre is köszönöm, őszinte híved: **Rakovszky Iván**

Vitéz Bonczos Miklós a református hadigondozó tanfolyamon

A *református hadigondozó központ,* amelynek megalakulásáról a napilapok részletes hirt adtak, junius 20-án, kedden kezdte meg a magyar vöröskereszt egylet által rendezett munkásképző tanfolyamát. A tanfolyamon több mint kétszáz egyházi szociális munkás vesz részt. A keddi napon az egyház részéről előadást tartott *Szabó* Imre esperes, az országos hadigondozó hatóság részéről *Parádi* Jenő dr. miniszteri osztályfőnök és *Cser* János dr. miniszteri tanácsos. Junius 22-én, csütörtökön tartja meg előadását vitéz *Bonczos* Miklós dr. államtitkár, a hadigondozó hatóság elnöke, továbbá *Lukács* Sarolta, a vöröskereszt alelnöke és *Meleghegyi* Sándor dr. miniszteri titkár. A tanfolyam utolsó napján, szombaton, a fővárost részéről *Elbert* Endre dr. főtiszt, *Born* József dr. tisztiorvos, a hadigondozó hatóság részéről *Kenéz* Vilmos dr. miniszteri titkár, az egyház részéről *Domján* János dr. budapesti lelkész, a központ vezetője tartanak előadást.

Egyébként az *országos hadigondozó szövetség* julius 7-én délután 5 órakor a zeneművészeti főiskola nagytermében évi rendes közgyülését tartja, amelyen *Bonczos* Miklós államtitkár a *korszerü hadigondozásról, Nagy* Miklós törvényszéki biró az *állami hadigondozásról, Cser* János miniszteri tanácsos a *társadalmi hadigondozásról* tart előadást. A tárgysorozaton tárgyalják a zárszámadást, a számvizsgálóbizottság jelentését, az idei költségvetést; sor kerül a számvizsgáló bizottság rendes és póttagjainak megválasztására, törzstagok felvételére, szavazati jogának megállapitására és esetleges indítványokra.

Szolnok vármegye a cselekvő nemzeti egységnek akár hatalmi erővel való megteremtését kéri

Szolnok, junius 22

Jásznagykunszolnok vármegye törvényhatósági bizottsága szerdán délelőtt évnegyedes közgyülést tartott vitéz *Urbán* Gáspár báró főispán elnöklésével. A főispán megnyitó beszédében megemlékezett *Horthy* Miklós kormányzó születésnapjáról, kifejezve *a törvényhatóság ragaszkodását* a legelső magyar ember iránt. *A közgyülés tagjai lelkesen éltették a kormányzót.*

Ezután a főispán *Szent László király* alakját állitotta követésre méltó példaképül a közgyülés tagjai elé. *Szapáry* Gyula gróf felsőházi tag lelkes éljenzés közben üdvözölte *Urbán* Gáspár bárót főispáni megerősítése alkalmából. *Gaál* István református esperes felszólalására *a közgyülés kifejezte bizalmát Sztójay Döme miniszterelnök és a kormány iránt.*

Ezután a törvényhatósági bizottság *egyhangúlag* állást foglalt a nemnzeti célok megvalósitására irányuló erőkifejtést hátráltató törekvésekkel eszemben és kérte a kormányt, hogy ha másképpen nem megy, *hatalmi erővel lépjen fel és teremtse meg a cselekvő nemzeti egységet.* A közgyülés ezután a nyugalomba vonuló *Alexander* Imre alispánt búcsúztatta; érdemes alispánját a törvényhatósági bizottság egyhangú határozattal tagjává választotta.

Szinház, Film, Müvészet

Szakitok magával

A Márkuspark-szinház nyári darabja

Az élelmes Erdélyi Mihály ligeti müintézetében saját sütetü operettel lép a nyilvánosság elé, ugyancsak belterületi nyári színpadán ugyancsak a könnyed nyári szórakoztatás jegyében olyan valamit prezentál, aminek az irodalommal való kapcsolata — ha még oly laza is — vitathatatlan. Jean de Letraz a népszerüségben már-már Vaszary Gáborral vetekedő fiatal francia vigjátékiró operettigényü mesét és bonyodalmakat csomagol az irodalmi jelleg vékony ezüst staniolpapirjába, olyanformán, hogy kedves, életszerü figurákat teremt s azokat hellyel-közzel ügyesen és szellemesen beszélteti. A „Szakitok magával!" vérszegény meséjéből egy kevésbé avatott vigjátékiró tolla alatt egyfelvonásos bohózatra telne legfeljebb. Letraz ur részletbonyodalmak beaplikálásával a csattanók ügyes elhelyezésével és fokozásával két és félórán át is határozottan le tudja kötni hallgatóságát s mindezt oly virtuóz módon csinálja, hogy a közönségnek a végében eszébe se jut megszámadoltatni magát: tulajdonképpen mit látott, mit kapott?

A történetkében arról van szó, hogy egy kedves bursikóz párisi fiatal iró egy bizonyos nem létező Frederika nevü hölgyet, akit saját iróí képzelete szült, hosszú hónapokon át szerelmes levelekkel áraszt el. Ez a hölgy később hús vér alakban megjelenik a parányi színpadon egy szenilis pirosrózsás grófi vőlegénnyel s olyan skandalumot támaszt, hogy a színfalak beleremegnek. A botrány fokozásában jótékonyan működik közre az ifjú iró duhaj temperamentumú menyasszonya. Az akcióban jelen vannak még: egy jóvágású ifjú táncművész, mint az iró barátja, valamint egy romantikus lelkületü ifjú hölgy, aki a romlatlan tiszta szerelmi szemlélet megtestesitőjeként önzetenül szereti az irót. A botrány kibonyolódása nem lényeges, az ilyesfajta vigjátékok csillagképlete szerint mindenki megtalálja a maga párját, az iró természetesen a romlatlan ifjú hölgynek nyujtja karját, a táncos, a hangzatos Frederika nevet viselő szőke méregnek és a duhaj menyasszony az iróí babérokra pályázó szélhámos könyvkiadónak. Nem véletlen, hogy a mesét csak ilyen vázlatosan regisztráltuk, összefüggő cselekmény ugyanis nincs, mindössze kiválóan megirt szerepek vannak. Ezeket a szerepeket szerencsés kézzel megválasztott művészek gondjaira bizta a direkció s a színészek kitünően összehangolt, telivér játékkedve egészen kellemes és nem egyszer harsogó derültségben kicsúcsosodó produkcióval szolgál.

Simor Erzsi ama bizonyos bajthozó Frederika szerepében hiánytalanul primadonnai fegyverzetet mozgat meg a siker érdekében. Szép, eleven, pompásan táncol, toalettjei izléses voltuk mellett békebelien fényüzőek s színészileg is kifogástalan. Meglepő, mennyire fogékony a disztingvált finom humor iránt! Turay Ida a duhaj és interesszátus menyasszony figurájában a harsány humort képviseli sok egyéni leleményességgel. Nem vitás: övé a legnépszerübb siker. A hölgy hármasfogat harmadik tagja, a fiatal Hámory Eta könnyesen szenvelgő kaméliás hölgy-alakitással szogál a romantikus, önzetlen lány szerepében, a rendezőnek több életet kellene belepatskolnia. A férfiak közül Nagyajtay György alakításáról kell elsőül szólanunk. Ez a sokáig mellőzött fiatal színész ezuttal testreszabott szerepben megmutatta, hogy sokra hivatott színész. Kiállása, magatartása kellemes, énekelni is tud, sőt táncban is elsőrangú. Perényi László, a fiatal iró megtestesitője, néhány jól megfogott mozzanattal szolgált, egyébként nem volt mindig őszinte és nagyképüségmentes, amit csinált. Kovács Károly nagylélegzetü drámai kvalitásait kitünően fojtotta le a zenés vigjáték mértékére, bár aránylag szük szerepe csak korlátozott lehetőségekkel szolgált. Kővári Gyula zseniális arisztokratája ragyogó epizódalakitás volt. Jól átgondolt valószerü és egyéni kompozició.

E. Kovács Aladár fordítása sok egyéni leleménnyel gyarapította az eredeti munkát, Kovách Kálmán versei gördülékenyek és Csanak Béla színes, komolyabb igényü muzsikája még a rendezőnek is segitett a cselekmény zökkenőinek áthidalásában. Bercsényi Tibor egyetlen szinpadképe hamisitatlan párisi izével tökéletes illuziót keltett.

A bemutató hangulatából itélve, Letraz ur zenés bohósága az ősz előtt aligha kerül le müsorról. **Széfeddin Sefket bey**

Muráti Lili, Hajmássy Miklós brilliáns vigjátéka:

Ez történt Budapesten

9. premierhét: Scala, Korzó, Omnia

Matolay Géza nyilatkozata

Két reggeli lap az átszervezésre került zeneszerzők szövetkezetével kapcsolatosan támadó cikket közölt *Matolay* Géza, az ismert ujságíró és filmíró ellen, aki erre vonatkozóan az alábbi nyilatkozatot tette:

— A magyar szövegirók, zeneszerzők és zeneműkiadók szövetkezetével foglalkozva, két reggeli lap junius 22-iki száma cikkeket közöl. Mindkét cikk személyemmel is foglalkozik, s miután ezek a cikkek a valótlan adatok, gyanusitások és rágalmak egész tömegét tartalmazzák, a kérdéses lapok, illetve a cikkek irói ellen *megteszem úgy a sajtókamaránál, mint a bíróságnál a legerélyesebb lépéseket.*

— A magam személyén túlmenően, a szövetkezet körül rendezett viharral kapcsolatban csak annyit kívánok leszögezni, hogy egy kisebb klikk birtokba akarta venni *a Zeneszerzők Szövetkezetét.* Erre egyedüli lehetőségként a miniszteri biztosi kineveztetés formája mutatkozott, *miután egyik úr sem tagja a szövetkezetnek.* Ennek a kis, hatalomratörő klikknek érdekében történik a nagy sajtóhadjárat, *minden más ok és értelem nélkül.*

*** Zavarok a szigetszinpad megnyitása körül.** Jelentette az Uj Magyarság, hogy Fényes Szabolcs, a margitszigeti szabadtéri színpad engedélyese előkészült arra, hogy amennyiben az illetékes hatóságok a megnyitást nem kifogásolják, julius első felében megkezdhesse szabadtéri előadásait. Fáradozása minden valószinüség szerint hiábavaló volt, mert a nézőtér 4000 személy befogadására képes, ennyi ember számára pedig óvóhelyet biztositani nem lehet. Az is akadályozza a megnyitást, hogy az előadásokat a sötétités beálita előtt kellene befejezni, márpedig szabadtéri előadást világitási hatások alkalmazása nélkül tartani nem lehet.

Kassai szinházi levél

Kassa, junius hó.

A kassai szintársulat igen eredményes szezónzáró müsorral szórakoztatja közönségét. Vendégművészek fellépte és bemutatók tarkitják az gyébként is látogatott szinházi előadásokat. A vendégek közül igen nagy rokonszenvvel fogadta a kassai közönség *Tasnádi Fekete* Máriát, aki kolozsvári debütálása óta nemcsak filmben, hanem szinpadon is egyszerre népszerü lett. Tasnádi Fekete Mária a kassai szinházban „Az angyalt vettem feleségül" cimü vigjátékban lépett fel. Bemutatkozása teljes sikerrel járt. Rokonszenves egyénisége, közvetlen és kellemes játéka közel férközött a közönség szivéhez. Több este szerepelt a vigjátékban.

Tasnádi Fekete Mária után *Kiss* Ferenc, a Nemzeti Szinház örökös tagja volt a kassai szinház vendégművésze. A nagynevü művész Herczeg Ferenc négyfelvonásos életképében, a *„Gyurkovics lányok"* cimü szinjátékban lépett fel. A régi, romantikus békebeli világot felelevenitő szindarabot *Deák* Lőrinc rendezte igen körültekintően. Kiss Ferenc *Radványi ezredest* alakitotta, láthatóan nagy kedvvel, a közönség szünni nem akaró kacagásától és tapsától kisérve. Ezen az előadáson mutatkozott be az akadémiát tavaly végzett Kiss Ferenc-tanitvány, *Stolpa* András. Horkay Ferit, Herczeg legkedvesebb figuráját játszotta a fiatal Stolpa, akinek felléptét elismeréssel fogadta a kassai sajtó. Mellettük kiemelkedett *Perényi* Sári Gyurkovics mamája, *Kiss* Ilona Katinkája, *Tihanyi* Magda, *Bodnár* Micl, *Bán* Ibolya, *Lendvai* és *Gárdonyi* játéka. A Gyurkovics-család története után sor került Kiss Ferenc második vendégjátékára, *Rákosi* Viktor az *„Elnémult harangok"* előadására. *Kiss Ferenc döbbenetes pópája* maradandó élményt hagyott a közönségben.

A vendégszereplések után mutatta be a szinház a „Bohémtanya" cimü ujdonságot, amelyet érdeklődéssel várt a kassai publikum. Az operettet ugyanis Selmeczi Mihály, a társulat népszerü opereft-főrendezője és komikusa irta. A „Bohémtanya" az úgynevezett komolyabb témájú operettek közé tartozik és a tinglitangli helyett a szerző mélyebb értelmet adott azzal, hogy a szinészekről szóló mesét komoly keretbe állitotta. Az operett zenéjét *Szemarjai* Tibor szerzette, a rendezés kifogásalan munkáját maga a szerző végezte. *Kaszab* Anna, *Márkus* Lajos, *Földessy* Lilla, *Károlyi* Vilmos, *Kiss* Ilona, *Bán* Ibolya és *Seress* Gyula játszották a főszerepeket.

— **Vitéz Endre László államtitkár Kispest díszpolgára.** Kispest megyei város közönsége junius 22-én, csütörtökön d .e. 11 órakor a város díszpolgárává választja vitéz Endre László dr. belügyi államtitkárt hervadhatatlan érdemeinek elismeréséül.

— **Uj vezetőséget választott a sajtókamara rendőri rovatvezetői alosztálya.** Az országos magyar sajókamara ujságírói főosztályának rendőri rovatvezetői alosztálya Radnai Endre, a kamara ujságíró főosztálya U. I. szakosztálya elnökének vezetésével és Dániel Áron dr., a sajtókamara főügyészének jelenlétében új vezetőséget választott. A választás eredményeként az alosztály új ügyvezetője Kapy Rezső dr., a Függetlenség és a Hétfő rendőri rovatvezetője, titkára pedig Reichard László, az Esti Ujság rendőri rovatvezetője és a Hétfő belső munkatársa lett.

— **Fekete Géza dr. tanácsjegyző a főváros tanügyi ügyosztályának helyettes vezetője.** A polgármester Fekete Géza dr. tanácsjegyzőt a tanügyi ügyosztály tanácsnokának személyzeti ügyekben való állandó helyettesítésével megbízta.

— **Hirtelen halál.** Budapesten, a Döbrenteitér és a Hadnagy-utca sarkán csütörtökön reggel hirtelen rosszul lett Ernyei Ernő 53 éves gyárigazgató, mire a mentők megérkeztek, meghalt.

— **Budapest felajánlásának évfordulóján beszédet mond a polgármester.** Most lesz egy éve annak, hogy a székesfővárost Jézus és a Nagyasszony szívének oltalmába ajánlották. A felajánlást junius 29-én délután 6 órakor megújítják és a felajánlás helyén, a városmajori plébániatemplomban engesztelő könyörgő ájtatosságot tartanak. Az ájtatosságot Witz Béla érseki helytartó végzi, a szentbeszédet pedig Strecke Ernő hittanár mondja; ezt követőleg megáldják a bombatámadás helyére állított Madonna-szobrot, majd Doroghi Farkas Ákos polgármester fog beszélni.

— **27.000 pengő a párnában.** Szatmárnémetiben egy munkásasszony zsidóktól beszolgáltatott és átvett ágynemükre jelentette be igényét. A szegény asszony kapott egy libatollal bélelt párnát is, amelyen napokig aludt, amikor észrevette, hogy a párna több helyen csomósodik. Kibontotta és a toll között 270 darab százpengést talált. A szegény munkásasszony a pénzt beszolgáltatta.

— **Szent László király emléknapján fellobogózzák a budapesti házakat.** *Dorogi Farkas Ákos polgármester aláírásával nemzeti színű kerettel ellátott, következő szövegű utcai falragaszok jelennek meg a főváros utcáin: „Kilenc évszázad távlatából, korunknak is utat parancsoló jelképként magasodik fel Szent László király daliás alakja. A lovagi gondolat európai példaképét látjuk benne, a vészthozó pogányság harcos ellenét, a magyar férfiasság tetterős hősét. Szigorú, de bölcs törvényeivel és építő-szervező munkálkodásával fejedelmi példát mutatva, a küzdelmes mának is eszménye, mint az Árpád-ház hitvalló bajnoka, az örökkévaló nemzet vitézül helytálló katonája. Legendás szent királyunk mindmáig eleven emlékezetét ünnepeljük meg a mai komoly időkhöz méltó meghitt bensőséggel. Felhívom a székesfőváros közönségét, hogy a magyar seregek régi védőszentjének évről-évre visszatérő emléknapján, kedden, junius huszonhetedikén lakóházait lobogózza fel".*

Napi hirek

Utitervo

Irta: Ambrózy Ágoston

Te meg ne állj, repülj tovább,
fejed se fordítsd hátra!
Az emlékeid ostobák,
multad: vigyorgó lárva-

vonító, éhes farkasok
mögötted mind az évek,
hízelkedők és aljasok.
Ha hátranézel: véged,

foguk között elvérzel,
megrágcsálják a szíved,
gyönge leszel és vén leszel,
sorsodat elveszíted.

Szökjél, szaladj, te szökevény,
te árva, árva ember!
Ne fordulj meg, maradj kemény,
ne játssz az életeddel!

Maradjon el az ifjúság,
e forró, drága pára,
e rózsaszín, virágos ág!
Szökjél tovább, te árva!

Múljanak el a nagy hegyek,
az erdők és az esték,
a lányok és a szellemek,
kik lépteidet lesték!

Repüljön el a fergeteg,
(hisz régen elrepült ő)
szökjél tovább szegény beteg,
szökjél tovább, te költő!

Pusztuljanak a vén falak,
a drótot rozsda fogja,
a magtárak rothadjanak,
gyúljék a szénaboglya,

bénuljon meg a fürge fagy,
némuljon el a zsoltár!
Tagadd el bátran, aki vagy
és tagadd: aki voltál

és meg ne állj, repülj tovább,
a halál fut utánad!
Az évek szörnyű ostorát
nem érzi még a hátad?

Nem érzed, hogy a szél szalad,
hogy hervadnak a tájak,
hogy mindenütt a fák alatt
a fű zizegve szárad,

hogy változnak a tengerek,
hogy pörögnek a táncok,
hogy az idegen emberek
arcán gyülnek aráncok,

mint türelmetlen táltosok,
mint piros, tüzes lázak,
úgy romlanak a városok
és épülnek a házak?!

Minden rohan és elrohan,
szaporodnak a holtak!
Rohanj te is, mint a roham,
az újat ostromoljad!

Aki haldoklik, álmodik:
a multat annak hagyd meg,
te fuss, sose légy második,
hisz semmi sem marad meg.

A halál ellen küzdj, szaladj!
(Egy fecske is nyarat hoz.)
Mindig, mindig első maradj,
talán elérsz magadhoz.

— **A kultuszminiszter köszönete.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter az ujdombóvári állami népiskola szegénysorsú tanulói részére juttatott élelmiszeradományért az Esterházy hercegi hitbizományi tüskepusztai gazdaságnak, valamint Ujdombóvár község elöljáróságának és közönségének köszönetét fejezte ki.

— **Kerner István „canonicus theologus".** Grősz József kalocsai érsek a Gonczlik Kálmán lemondásával megüresedett „canonicus theologus" tisztségére Kerner István rektor-kanonokot nevezte ki.

— **Egy rendőr lelőtte támadóját.** Csütörtökön hajnalban Andorfi Gyula rendőr a Műegyetemi-rakparton kerékpárjával üldözőbe vett egy gyanusan menekülő férfit. Amikor utólérte, igazolásra szólította fel, de a férfi igazolás helyett megtámadta a rendőrt, majd ismét futásnak eredt. Rövid üldözés után a rendőr utólérte őt és sikerült elcsipnie. A férfi ekkor is rátámadt a rendőrre és többször megütötte. A rendőr előrántotta revolverét és önvédelemből rálőtt támadójára, aki összeesett. A mentők a Rókus-kórházba szállították, ahol irataiból megállapították, hogy Kapos-Knapik Zoltán harmincötéves tisztviselő volt a támadó. Kapos-Knapik nemsokkal kórházba szállítása után meghalt.

— **Az északerdélyi reformátusokat másfélezer napon át gondozták a kolozsvári ifjak.** *Mint a Magyar Értesítő közli, most jelent meg a beszámoló a kolozsvári főiskolás ifjúsági keresztyén egyesületnek, a legutóbbi munkaévben végzett vallásos missziójáról. A mult nyáron 19 teológus és 2 középiskolás diák összesen 51 erdélyi gyülekezetben végzett lélekgondozó munkát. A gyülekezet hiveinek 2268 iratot osztottak szét ingyen, 60 darab valláskönyvet, 50 zsoltárt, 45 újtestamentumot, 2113 vallásos és egyéb folyóiratot, püspöki körlevelet, stb. Felkaroltak a missziónáló ifjak a gelencei református imaház építését is. Az 1943. év nyaráról és az 1943/44. iskolaév hónapjairól összefoglalva: a 99 gondozott gyülekezettel nem kevesebb, mint 2224 esetben foglalkozott 180 erdélyi ifjú egyetlen esztendő leforgása alatt.*

— **Megszüntettek külföldieket ellenőrző kirendeltségeket.** A belügyminiszter rendeletet adott ki, amellyel a külföldieket ellenőrző országgos központi hatóság kebelében szervezett, kassai, kolozsvári, máramarosszigeti, nagyváradi és újvidéki kirendeltségeket 1944 julius 1-vel megszünteti. Ezeknek feladatkörét a jövőben központilag látják el.

— **Ne nyuljunk a földön talált gyanus tárgyakhoz!** Szerdán este a Népligetben, a mutatványos-téren Vetrik Pál 18 éves gépkezelő egy gránátgyujtófejet talált, elkezdte forgatni, s a gyujtófej felrobbant a kezében. A gépkezelő arcán, kezén és combján szenvedet súlyos sérüléseket, úgy, hogy a mentők szállították kórházba. A rendőrség ezzel kapcsolatban is figyelmezteti a közönséget, hogy különösen bombatámadások után ne nyuljon semmiféle gyanus talált tárgyhoz, hanem azokra hívja fel a legközelebbei rendőrőrszem, vagy katonai hatóság figyelmét.

— **Alexander Imre és vitéz Váczy György adománya a bombakárosultaknak.** Szolnokról jelentik: Alexander Imrének Szolnok vármegye alispánjának nyugdíjbavonulása alkalmából a vármegye főispánja és tisztikara az idők szellemének megfelelően, a szokásos emléktárgy átnyujtása helyett 3000 pengőt adományozott a szolnoki bombakárosultaknak. Vitéz Váczy György, Szolnok város országgyűlési képviselője a szolnoki bombakárosultak részére 1000 pengőt adományozott.

— **A Mefter tisztviselői a bombakárosultakért.** A m. kir. folyam- és tengerhajózási r. t. tiszti és altiszti kara, valamint legénysége és munkássága a bombakárosultak támogatására 9168 pengőt adományozott.

— **Az angol-amerikaiak megtiltották Giglinek, hogy énekeljen.** *Mint Rómából jelentik, a szövetséges katonai parancsnokság megtiltotta Giglinek, a világhírű olasz énekesnek, hogy egy hangversenyen énekeljen. A tilalmat azzal indokolták, hogy Gigli együttműködött a németekkel és ezért incidensektől kell tartani.*

— **A Fansz tisztelgése a polgármester előtt.** A fővárosi alkalmazottak nemzeti szövetségének tisztviselői, közoktatási, üzemi és altiszti csoportjainak népes küldöttsége megjelent Dorogi Farkas Ákos dr. polgármester előtt. A küldöttség nevében Szokolay Leó dr. árvaszéki elnök, a szövetség elnöke köszöntötte a főváros új polgármesterét az alkalmazottak összessége nevében. Hangoztatta, hogy a főváros tisztviselőkara és alkalmazottai lelkes és odaadó munkát végeztek a főváros közönsége érdekében. Az elnök az alkalmazottak összessége nevében ragaszkodásáról, tiszteletéről és munkakészségéről biztosította a polgármestert. Kérte a polgármestert, megértéssel gondoskodjon az alkalmazottakról, akik a nehéz viszonyok között is hivatásuk magaslatán állanak. Dorogi Farkas Ákos dr. polgármester válaszában elismeréssel nyilatkozott a fővárosi tisztviselők és alkalmazottak munkájáról, majd hangsúlyozta, őszinte megértéssel és szeretettel van az összes alkalmazottak iránt. Elismeréssel beszélt a polgármester a Fansz eredményes és áldásos munkásságáról is, melyet a maga részéről a jövőben továbbra is támogat.

— **Meghalt Köln főpolgármestere.** Kölnből jelentik: Peter Winkelnkemper dr., Köln főpolgármestere kedden 42 éves korában szívszélhüdés következtében meghalt.

— **Sebesült honvédek polgári iskolai vizsgája Pestszentlőrincen.** *A pestszentlőrinci vöröskereszt-fiók rendszeresen tanittatja azokat a sebesült honvédeket, akiket a pestszentlőrinci Vöröskereszt hadikórházban ápoltak. A mult hét folyamán a pestszentlőrinci 1. számú polgári fiúiskolában megtartott vizsgán a sebesült honvédek derekasan megállták helyüket és igen jó eredménnyel vizsgáztak. Öten közülük már a negyedik osztályt végezték sikeres eredménnyel. A pestszentlőrinci Vöröskereszt-fiók elnöksége és a város közönsége — akinek áldozatkészsége tette adományaival lehetővé a honvédek továbbképzését — megható ünnepség keretében búcsúztak a polgári iskolát végzett honvédektől, akik viszont örömmel, sugárzó szemmel köszönték meg, hogy harctéri szolgálatuk után a polgári életben jobb életlehetőséghez jutnak.*

— **Megbeszélések a Mép székesfővárosi szervezetében.** A Mép székesfővárosi szervezetének vezetősége Bocsáry Kálmán országgyülési képviselő és Szilágyi Ferenc bizottsági taggal az élen látogatást tett néhány budapesti kerületben. Bocsáry Kálmán mindenhol figyelmeztette a szervezeteket, hogy a mai nehéz időkben minden erejükkel az egészséges társadalmi és politikai fejlődést szolgálják. Szilágyi Ferenc ezenkívül összehivta a pártszervezetek főtitkárait és velük közvetlen beszélgetés keretében tárgyalta meg a legsürgősebb problémákat és tennivalókat. A főtitkárok pedig beszámoltak az egyes kerületekben végzett szervezési és ügyviteli munkáról.

— **Huszonnégy óra alatt be kell szolgáltatni a zsidó tulajdonban lévő fegyvereket és lőszert.** Egy nemrégen megjelent kormányrendelet a zsidók tulajdonában lévő fegyverek és lőszer beszolgáltatását irta elö. A rendőrhatóság figyelmezteti a zsidókat, hogy az esetleg még birtokukban lévő fegyvereket és lőszert a fökapitányság közigazgatási osztályán (Veress Pálné-utca 24.) 24 óra alatt feltétlenül szolgáltassák be, mert a fökapitányság azok felkutatására az intézkedéseket egyidejüleg megtette, s akinél e felhivás után is fegyvert, vagy lőszert találnak, azokat internálják.

— **Meghalt Bayer-Krucsay Dezső svéd konzul.** Krucsói Bayer-Krucsay Dezső dr. szk. svéd királyi főkonzul, számos magyar és külföldi érdemrend tulajdonosa, 71 éves korában hosszú szenvedés után meghalt. Az elhunyt igen nagyszabású emberbaráti tevékenységet fejtett ki, főként a vöröskereszt útján. Nagy áldozatokat hozott saját vagyonából a legújabb időkben is és mint a svéd vöröskereszt magyarországi megbízottja, a világháború után rengeteg szeretetadományt juttatott a rászoruló inségesoknek és lehetővé tette többezer rosszultáplált magyar gyermek üdültetését. Halálát kiterjedt, előkelő rokonság gyászolja, közte krucsói Bayer-Krucsay Sixten, a stockholmi Tidningen magyarországi tudósítója. Az elhunyt temetése junius 24-én, szombaton délután 4 órakor lesz a Kerepesi-út melletti temetőben, ahol a családi sírboltban helyezik örök nyugalomra. Az engesztelő szentmise-áldozatot 26-án, hétfőn délelőtt 10 órakor mutatják be az Egyetemi-templomban.

— **Az Orsz. m. kir. iparművészeti iskola junius havi felvételi vizsgái elmaradnak.** A szeptember havi vizsgák pontos időpontját a napilapok útján megfelelő időben közli az igazgatóság.

— **Nem gyilkolták meg De La Rocque ezredest.** Vichyből jelentik: Illetékes francia helyen cáfolják a londoni rádió állítását, amely szerint Franciaországban meggyilkolták a tűzkeresztmozgalom alapítóját és volt vezérét, De La Rocque ezredest. Igaz ugyan, hogy néhány nappal ezelőtt Ardeche megyében valóban meggyilkoltak egy hasonló nevű őrnagyot, ez azonban nem rokona De La Rocque ezredesnek és a tűzkeresztmozgalomhoz sem volt soha köze.

GYILKOSTÓRA
ENGEDÉLY NÉLKÜL UTAZHAT
WAGNER PENSIO
ALLANDÓAN NYITVA.
Levélcím: WAGNER PENSIO, GYILKOSTÓ.

— **Angol hadifoglyok végzik Rouenben az eltakarítási munkálatokat.** Párisból jelentik: Mint a France Europe közli, Rouenban angol hadifoglyokat osztottak be francia polgári személyek ellenőrzése alatt a romeltakarítási munkálatok elvégzésére. A lakosság látható elégtétellel fogadta, hogy angol hadifoglyok takarítják most el azokat a romokat, amelyeket saját repülőik okoztak.

Halálozás

Schäser Ernő ny. áll. ezredes életének 70-ik, házasságának 44-ik évében, junius 13-án Budapesten elhúnyt. Temetése junius 14-én volt a Frakasréti-temetőben.

Özv. *Fejes* Albertné, szül. nemes árvátfalvi és hécel *Héczey* Mária junius 20-án elhunyt. Az elhunytban *Héczey* Péter dr. ny. rendőrfőtanácsos testvérét gyászolja.

Bódi József 72 éves korában, junius 19-én Tatán elhúnyt.

Skrovina Pál okl. vaskohó mérnök, a Péti nitrogén müvek rt. főmérnöke, életének 56-ik, házasságának 27-ik évében, junius 14-én, bombatámadás alkalmával, a munka mezején, Pétfürdőn hősi halált halt.

Fabó Zoltán dr. ny. kir. főügyész h. életének 73-ik, házasságának 45-ik évében, junius 20-án Mezőtúron elhúnyt.

Házasság

Vincze Viktor karp. honv. őrvezető eljegyezte *Varga* Erzsébet városi tisztviselőt, Zalaegerszeg. (Minden külön értesítés helyett.)

Szigetvári Magda testnevelő tanárnő és *Futakfalvi* György m. kir. főadnagy junius 17-én Érsekujvárott házasságot kötöttek.

Csom Lujza áll. gimn. tanár (Hatvan) és *Hernád* Ferenc áll. gimn. tanár (Hatvan) junius 21-én Sashalmon házasságot kötöttek.

A kolozsvári m. kir. Mezőgazdasági Főiskola Tájékoztatója.

A főiskolai tanulmányok ideje 8 félév. A négyéves tanulmányi idő befejezésekor mezőgazdasági oklevelet nyernek, mely gazdatiszti érdekképviseleti, gazdasági felügyelői, mezőgazdasági tudományos és kísérletügyi, főiskolai és gazdasági szaktanári állásokra képesít.

Átmenetileg, gyakorlati irányú pályák (gazdatiszti, gazdasági felügyelői) elnyerésére a főiskola három tanulmányi év alatt megszerezhető gazdai oklevelet is kiad.

A téli félév szeptember hó 16-án kezdődik. A főiskolára középiskolai érettségi vagy ezzel egyenértékű előképzettség alapján lehet beiratkozni. A hallgatók a főiskola két diákotthonában nyerhetnek elhelyezést és teljes ellátást.

A kifogástalan magaviseletü és jó előmenetelü hallgatók, kik gazdasági felügyelői vagy gazdasági tanári pályára készülnek évi 1200 P ösztöndíjban részesülnek.

Részletesebb tájékoztatást a főiskola dékáni hivatala ad.

Nyilatkozat

Tudomásomra jutott, hogy a hidegvölgyi Bun családról olyan híreket terjesztenek, mintha az zsidó eredetü lenne. Mint ennek az őskeresztény családnak utolsó élő férfi tagja, akinek tiszta keresztény származását az illetékes honv. származást igazoló bizottság megállapította, a magam és leányom hidegvölgyi Bun Georgina nevében tiltakozom a hasonló híresztelések ellen és leszögezem, hogy a hidegvölgyi Bun család nem azonos azzal a zsidó eredetü Bun családdal, melynek egyik tagja a közelmultban a közgazdasági életben vezetőszerepet játszott. Ezekután a jövőben ezzel ellentétes híreket terjesztők ellen a törvényes megtorló lépéseket folyamatba fogom tenni.

hidegvölgyi Bun Arisztid
m. kir. szkv. honv. százados

Viktor Emánuel lemondott

Zürich, április 12.

Az angol hírszolgálat nápolyi jelentése szerint *III. Viktor Emánuel olasz király rádióbeszédében közölte azt az elhatározását, hogy visszavonul a közügyektől és fiát, Umberto trónörököst, a piemonti herceget az olasz királyság főhelytartójává nevezi ki.*

Viktor Emánuel rádióbeszédében bejelentette még, hogy Umberto trónörökösnek a királyság főhelytartójává való kinevezése a hatalom formaszerinti átruházásával akkor lép hatályba, amikor a szövetséges csapatok bevonulnak Rómába.

— A finn országgyűlés szerdán ülést tartott. Helsinkiből jelentik: A finn országgyűlés szerdán délután 2 órakor zárt ülést tartott, amelynek napirendjét nem tették közzé. A husvét előtt, április 2-án tartott utolsó ülésen, amely még nyilvános volt, valamennyi képviselőnek zárt levelet adtak át és ennek tartalma volt a szerdai gyűlés tárgya.

— Elmarad a középiskolai tanulmányi verseny. A Magyar Országos Tudósító jelenti, hogy az idei tanév korai befejezése és az egyéb rendkívüli viszonyok következtében az országos középiskolai tanulmányi verseny elmarad.

— A krákogás rossz szokás. *Bécsi jelentés szerint az egyik német szaklap a következőket írja: A krákogás rendszerint csak rossz szokás. A sűrű torokreszelés ideges tünet. Akik gyakran krákognak, azoknak az az érzésük, hogy a torkukban „valami nincs rendben". Ezen torokreszeléssel próbálnak segíteni, de az eredmény rendszerint csak az, hogy a kellemetlen érzés még fokozódik és a nyálhártyákat izgató ingerek erősödnek. A sok krákogás a nyálkát kiválasztó mirigyeket még élénkebb tevékenységre ösztönzi és kézenfekvő, hogy a sűrű torokreszelésnek végül is tényleges torokbántalom lesz a következménye. Az orvosnak elsősorban arra kell törekednie, hogy a beteget meggyőzze: nincs semmiféle komoly bántalma. Természetesen utána kell járni, vajjon nem lappang-e valami tényleges ok a háttérben, de az orvosi gyakorlat azt bizonyítja, hogy ha ilyen szerepel is esetleg, ez rendszerint lényegtelen természetű. Ha csakugyan nincs szó semmiféle szervi bajról, akkor erélyes fellépéssel meg kell tiltani a betegnek, hogy tovább krákogjon. Tapasztalati tény, hogy sok esetben a kellemetlen helyi érzetek mindjárt enyhülnek, mihelyt a beteg a torokreszelést abbahagyja.*

Kobona

Gond, idegesség és kimerültség csökkenti a munkaerőt. Kobona biztosan legyőzi a kimerültséget és kedélydepressziót. Patikában kapható

— Amerika csekkekkel szeretné elintézni Schaffhausen galád bombázását. Berlinből jelentik hivatalosan: Az Egyesült Államok berni követe április 10-én a svájci külügyminisztérium vezetőjének a schaffhauseni bombázás által keletkezett károk jóvátételének első részleteként egymillió dollárról szóló csekket nyujtott át.

— Minden árukészletet be kell jelenteni Zágrábban. Zágrábi jelentés szerint az ottani rendőrség felszólította a háztulajdonosokat és házgondnokokat, hogy azokat a telkükön leraktározott árukat, amelyek kereskedői forgalom tárgyát alkothatják, azonnal jelentsék be. Nemcsak az üzletekben és tárházakban lévő árukra vonatkozik ez a rendelet, hanem mindenféle más helyiségben tárolt árura is. A bejelentést meg kell tenni tekintet nélkül arra, hogy ki a tulajdonosa ezeknek az áruknak.

Halálozás

Özv. *Grätzer* Jánosné, szül. *Lanzerits*ch Mária 84 éves korában, április 11-én Esztergomban elhúnyt. Április 13-án temetik Esztergomban a római katolikus egyház szertartása szerint. Az elhúnytban *Grätzer* Antal, az Uj Magyarság munkatársa édesanyját gyászolja.

Schramkó Gyuláné, szül. *Tari* Ilona, a Szent László-kórház osztályvezető főápolónője az angolszász terrortámadás során szolgálati helyén hősi halált halt. Április 8-án temették a rákoskeresztúri új köztemetőben.

Illyefalvy Lajos temetése április 13-án, csütörtökön délután 3 órakor lesz a Kerepesi-úti temetőben, a főváros által felajánlott díszsírhelyen.

Állami tisztviselő édesanyja

több hónapos tartózkodásra nyugalmasabb vidékre fizető vendégnek ajánlkozik. Ajánlatokat „Lehetőleg némi komforttal" jeligére a kiadóba.

Napi hirek

A kiürítési vonatok indulása csütörtökön

A Máv igazgatóságának közlése szerint *a budapesti I—XIV. kerületi, továbbá a csepeli, kispesti, pestszenterzsébeti, budafoki, albertfalvai, pestszentlőrinci, újpesti és rákospalotai elöljáróságoknál működő vasúti tisztviselők által a kiürítési vonatokra április 5-től 11-ig bezárólag kiadott helyjegyekkel ellátott utasok elszállítása április 13-án, csütörtökön az alább felsorolt vonatokkal történik:*

Az I/5., az I/20., I/c. és I/o. számú vonat Budapest Nyugati pu.-ról 14.17-kor indul.

A II/5. II/20., II/c. és II/o. számú vonat Kőbánya felső pu.-ról 9.40-kor indul.

A III/c. és III/o. számú vonat Budapest Keleti pu.-ról 14.05-kor indul.

A IV/5. és IV/20. számú vonat Budapest Keleti pu.-ról 7.45-kor indul.

Az V/5., V/20., VI/c. és VI/o. számú vonatok Budapest Nyugati pu.-ról 7.40-kor indul.

A VI/5. és VI/20. számú vonat Budapest Nyugati pu.-ról 14.50-kor indul.

A VII/5., VII/20., VII/c. és VII/o. számú vonat Budapest Soroksári-útról 7.42-kor indul.

A VIII/5., VIII/20., VIII/c. és VIII/o. számú vonat Kelenföldről 10.15-kor indul.

A IX/5., IX/20., IX/c. és IX/o. számú vonat Budapest Déli pu.-ról 7.25-kor indul.

A X/c. és X/o .számú vonat Budapest Déli pu.-ról 8.40-kor indul.

A XI/5., XI/20., XI/c. és XI/o. számú vonat Kelenföldről 9.00-kor indul.

A XII/5. és XII/20. számú vonat Budapest Nyugati pu.-ról 6.56-kor indul.

A Máv igazgatósága felhívja a közönség figyelmét, hogy a budapesti és az említett pestkörnyéki elöljáróságoknái bezárólag *április 11-ig kiadott helyjegyek mind érvényesek,* az április 13-án, csütörtökön induló vonatokon tehát azok az utasok, akik helyjegyeiket április 5-től 11-ig terjedő időben váltották meg, a vonatokat ugyancsak akadálytalanul *igénybe vehetik akkor is, ha egyes elöljáróságok tévesen más alszámmal, vagy betűvel jelölték meg a jegyeket, vagy ha bármilyen ok miatt eddig nem utazhattak el.*

Vigszinház

Szombaton, április 15-én 5 és ½ órakor **először**

„AKI FÖLÖSLEGES"

Tokaji György színjátéka

LADOMERSZKY MARGIT,

Kelemen Éva, Náray Teri, Sivó Mária, Orsolya Erzsi, Pogány Margit, v. Benkő, Boral, Pálóczi, Vértess.

— Esztergom vármegye üdvözli a kormányt. Esztergom vármegye törvényhatósági bizottságának kisgyűlésén vitéz Szivós-Waldvogel József ny. tábornok körvonalazta az utóbbi idők sorsdöntő politikai eseményeit és a magyarságra váró nagy feladatokat. Indítványozta, hogy a kisgyűlés táviratilag üdvözölje Sztójay Döme miniszterelnököt és a vezetése alatt álló kormányt, biztosítsa a törvényhatóság bizalmáról és odaadó együttműködési készségéről. Az indítványt egyhangú lelkesedéssel fogadták el.

— Keledy Tibort pénteken iktatják be főpolgármesteri méltóságába. A magyar élet pártjának fővárosi szervezete pártértekezletet tartott, amelyen megjelentek Bódy László helyettes polgármester, Morvay Endre és vitéz Becske Kálmán alpolgármesterek, valamint a párt törvényhatósági bizottsági tagjai majdnem teljes számban. A pártértekezlet hozzájárult Szendy Károly polgármester és Felkay Ferenc tanácsnok nyugdíjazási kérelméhez, majd egyhangúlag elfogadta a törvényhatósági bizottság közgyűlésének napirendjére tűzött előterjesztéseket. Ezután Donáth György elnök bejelentette, hogy a főváros újonnan kinevezett főpolgármesterét, Keledy Tibort és vitéz Becske Kálmánt, a harmadik, műszaki alpolgármestert pénteken délután 5 órakor ünnepélyes keretek között iktatják be méltóságába. Az elnök zárószavaiban figyelmeztette a törvényhatósági bizottság tagjait, hogy a nemzet igen súlyos napjait éli s ezekben az időkben félre kell tenni mindent, ami a politikában kicsinyes és egyéni. Itt említjük meg, hogy Kolozsvár város tisztviselőkara kedden délután a városháza közgyűlési termében búcsúzott el Keledy Tibortól, a város volt polgármesterétől. A tisztviselők és Kolozsvár városa nevében Inczédy Jocksman Ödön főispán megköszönte a távozó polgármesternek mindazt, amit Kolozsvár érdekében végzett és azokat a nemes kezdeményezéseket, amelyekkel a várost fejleszteni igyekezett. Keledy Tibor meghatott hangon köszönte meg az üdvözlést. Kijelentette, hogy Kolozsváron mindenkinek együttérzését és bizalmát érezte s ez a tény pályafutása egyik legszebb emléke marad mindig. Kolozsvártól sohasem tud elszakadni és új munkahelyén is azt a szellemet igyekszik kiépíteni és fejleszteni, amely Kolozsváron minden jószándékot megértett és támogatott.

— Közszemlére teszik ki a fővárosi képviselőválasztói névjegyzéktervezetet. Bódy László helyettes polgármester falragaszok útján közli a főváros lakosságával, hogy az országgyűlési képviselőválasztásról készült, s az 1945-ik évre érvényes budapesti névjegyzék összeállításának alapjául szolgáló névjegyzéktervezetet közszemlére tétette ki. A névjegyzéktervezetet a központi városházán és a tervezetnek egy-egy közigazgatási kerületbe tartozó választókra vonatkozó részét az illetékes kerületi elöljárók hivatalaiban április 15-től 30-ig lehet megtekinteni. A tervezetnek a budai lakosokra vonatkozó részét az I.—III. kerületi járásbíróságnál, a pesti lakosokra vonatkozó részét pedig a központi járásbíróságnál is megtekintheti bárki.

— A bombakárosultak táviratot küldhetnek a keletkezett károkról a hadműveleti területen tartózkodó hozzátartozóiknak. A honvédvezérkar főnöke megengedte, hogy légitámadás után a károsultak a keletkezett károkról a hadműveleti területen tartózkodó hozzátartozóiknak távirati értesítést küldhessenek. A távirat tartalmazhat értesítést a légitámadás következtében meghalt, súlyosan vagy könnyebben megsebesült közvetlen hozzátartozókról, anyagi károkról, lakás, házszétrombolásról, vagy szétbombázásáról kilakoltatásról, légiveszély miatti kiürítésről és új lakcímről. Az ilyen táviratokat a lehető legtömörebben kell megfogalmazni, azok egyéb értesítést nem tartalmazhatnak. A táviratokat a polgári postahivatalok veszik fel. Az ilyen tárgyuakat hatóságilag igazoltatni nem kell. A címzésben csak a nevet, a rendfokozatot és a tábori postaszámot szabad feltüntetni. Arról, hogy személyben vagy anyagban kár nem esett, értesítést — az ilyenek nagy száma miatt — nem lehet küldeni.

— A légiriadó miatt elhalasztották a Görgey—Szvatkó-per törvényszéki tárgyalását. Megírta az Uj Magyarság, hogy abban a perben, amelyet Szvatkó Pál, a Magyarország volt főszerkesztője rágalmazás címén vitéz Görgey Vince, az Uj Magyarság és az Egyedül Vagyunk főmunkatársa ellen indított, fellebbezés folytán szerdán délben tartott volna tárgyalást a budapesti törvényszéken Kelemen Géza dr. tanácselnök. Minthogy azonban a tárgyalás kitűzött időpontjában Budapesten éppen elrendelték a légiriadót, a tárgyalás megtartása akadályokba ütközött, s ezért a törvényszéki tárgyalást későbbi időpontra halasztották.

— A sajtókamara 5000 pengőt adományozott a bombakárosultaknak. Az országos magyar sajtókamara elnöksége elhatározta, hogy főosztályonkint 2500—2500 pengőt, összesen 5000 pengőt juttat el illetékes helyre a bombakárosultak segélyezésére.

Házasság

Kisary Terézia szentmártonkátai ref. tanítónő és *Nagy* Kornél rákoscsabai ref. lelkipásztor április 6-án, Budapesten, a Kálvin-téri ref. templomban házasságot kötöttek. Tanuk voltak: *Kádár* Mihály dr. főorvos és *Nagy* Imre dr. rendőrtanácsos. (Minden külön értesítés helyett.)

Mesterházy Ferenc m. kir. főlelkész (Nagyvárad) és *Wölfel* Márta (Galánta) húsvétvasárnap tartották esküvőjüket.

Kuzma Gusztáv m. kir. főtörzskapitány és felesége, kollensteini *Koller* Olga leányát: *Manyit* eljegyezte *Bakonyi* István tart. tüzérzászlós, néhai *Bakonyi* János m. kir. őrnagy és felesége, *Kurz* Katalin fia.

Kara Jolánka és *Barkóczi* Miklós Mávmérnök április 12-én házasságot kötöttek.

DANIELLE DARRIEUX szenzációs vigjátéka:

KISASSZONY A MOSTOHÁM

Kizárólag **Pátria**

— A belügyminiszter megszüntette a gyülekezési tilalmat. A belügyminiszter a hivatalos lap szerdai számában megjelent rendeletével feloldotta az ország területére március 19-én elrendelt gyülekezési tilalmat. A rendelet szerint a gyülekezési jog tekintetében a 8120/1933 M. E. számú és az ezt kiegészítő 10.630/1939 M. E. számú rendeletekben foglalt intézkedések az irányadók.

És az öcsöd hogy van?

— Köszönöm, már meggyógyult. Otthon van, de a hosszas betegeskedés következtében annyira legyengült a szervezete, hogy még nem szabad dolgoznia. Szegény fiú, nagyon türelmetlen már...

— Miért nem adnak neki Ovomaltine-t? Az Ovomaltine gyorsan talpraállítja a lábadozót!

— A pápa megtekintette a német csapatok által megmentett műkincsek kiállítását. *Rómából jelentik: XII. Pius pápa kedden a vatikáni könyvtárba ment és megtekintette a könyvtár termeiben rendezett kiállítást az odaszállított műkincsekből és értékes arany kelyhekből, amelyeket a német csapatok a montecassinoi bencés kolostorból, valamint Latium több más kolostorából és kultúrhelyéről a pusztulás elől a Vatikánba vittek. A pápát megérkezésekor Mercati biboros, mint a római katolikus egyház könyvtárosa, valamint Albareda bencés atya, a vatikáni könyvtár prefektusa fogadta.*

— Vitéz Görgey Vince előadása az atlanti fal erődrendszeréről. Vitéz Görgey Vince, az Uj Magyarság főmunkatársa a rádióban Budapest I. hullámhosszán április 13-án, csütörtökön délután 6 órakor előadást tart Európa nyugati védbástyájáról, az atlanti fal erődrendszeréről, az ott szerzett személyes benyomásairól és tapasztalatairól. Vitéz Görgey Vince a német véderőfőparancsnokság meghívására járta be az Európa-vár nyugati bástyáit és látta az ott folyó gigantikus munkát, a minden képzeletet felülmuló védelmi előkészületeket.

TONELLI TONELLI TONELLI

Fény és árnyék az artisták esilegő életében

DUNA Filmszinház

Előadások kezdete: 3, 5, 7; vasárnap 1 órakor is. Jegyelővétel telefon: 111—994

— Korlátozások a személyhajóforgalomban. A Mefter közli, hogy a magas vízállás miatt Budapesten az Óbuda—Hungária-út közötti átkelési hajójáratokat azonnali hatállyal beszünteti és hogy a budapest—esztergomi viszonylatban közlekedő hajó Pünkösfürdő, továbbá Lupasziget hajóállomást április 11-től kezdve további intézkedésig nem érinti.

— Ötvenkétfokos hideg. *Oslóból jelentik: Az elmult télen Európában a legnagyobb hideget a középnorvégiai Tynset helységben mérték. A hőmérő 52 fokra süllyedt a fagypont alá. Tynset általában Európa egyik legzordabb éghajlatú pontjának számít. Három évvel ezelőtt 53 fokos hideget jegyeztek fel itt.*

Diplomata

keres a

Svábhegyen

5—6 szobás önálló

villa-bérletet

vagy nagyobb villában ilyen

lakást.

Kerthasználat, teljes komfort és garage szükséges. Ajánlatokat „Azonnalra" jeligére az Uj Magyarság kiadóhivatalába.

Meleg otthonná varázsolja
PAPP MARGIT
lakberendező,
II. ker., Szilágyi Dezső-tér 1 — Telefon: 167—540.

— Fontos felhívás a gépkocsitulajdonosokhoz. Április 12-én az 1939. évi II. törvénycikk, a honvédelmi törvény alapján falragasz alakjában Budapesten és környékén hirdetmény jelent meg. Az ebben foglaltaknak a Budapesten és környékén lakó gépjárműtulajdonosok közérdekbből feltétlenül tegyenek eleget.

— Az egri székesfőkáptalan tagjai felajánlották lakásaikat a bombakárosultaknak. Az egri székesfőkáptalan tagjai értesitették Eger város vezetőségét, hogy lakásukban készségesen ajánlanak fel helyet azok számára, akik a budapesti bombatámadások miatt a fővárosból távozni kényszerülnek.

— Korányi Sándor báró meghalt. Korányi Sándor báró felsőházi tag, nyug. egyetemi tanár 78 éves korában szerdán Budapesten elhunyt. Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a Kerepesi-úti temetőben.

— Iskolaorvosi tanfolyam. A budapesti egyetemen hirdetett „iskolaorvosi és egészségtantanári tanfolyam" a hirdetett időben: csütörtökön, április 13-án délután 4 órakor kezdődik, azonban jóval rövidebb lesz, mint hirdetve volt.

— Az anzioi és a nettunoi kikötőkben olasz munkásokat dolgoztatnak. Mint a római lapok jelentik, az anzioi és a nettunoi kikötőkben az olasz munkásokat kényszerítik a kirakási és az oltási műveletek elvégzésére. E munkásokat az angol-amerikai megszálló hatóságok parancsára a nápolyi és a terre-annunziatei hatóságoknak kell előállítaniok.

— A Baross-tagok újabb adományai a bombakárosultaknak. A Baross-szövetség tagjai közül újabban a következők adományoztak a bombakárosultak részére: Ambrus Sándor női szalon tulajdonos két rend női ruhát, Gyulai Gaál Andor textilnagykereskedő 3000 pengő értékü textiliát, Bugarin Horváth Endre textilkereskedő 2000 pengő értékü textiliát, Simontsits Tibor cipőkereskedő 1000 pengőt. Ezenkívül Ambrus Sándor, mint a Baross-szövetség nőiszabó szakosztályának elnöke mozgalmat indított, hogy a szakosztály tagjai kész ruhákat adományozzanak a bombakárosultak segélyezésére.

— A partizánok meggyilkolták Stefan Uroics horvát nagyzsupánt. Zágrábból jelentik: A horvát sajtó csak most ad hírt arról, hogy március 24-én a Zágrábtól keletre fekvő Cazma község közelében a partizánok meggyilkolták Stefan Uroics volt horvát parasztpárti képviselőt„ akit a poglavnik az önálló horvát állam megalakulása után nagyzsupánná nevezett ki. Uroics paraszt származású időősebb férfi volt és korábban a horvát parasztmozgalomban szerepet játszott. A horvát állam megalakulása után az usztasa-mozgalomhoz csatlakozott.

— A magyarországi olasz kultúrintézet (VIII. Sándor-utca 8) titkársága közli, hogy április 13-án mind az olasz nyelvtanfolyamok, mind pedig a felsőbb kultúrtanfolyam előadásai újra megkezdődnek. Egyúttal azt is közli a titkárság, hogy az intézet könyvtára a hivatalos órák alatt nyitva van.

— Lelőtték Camacho mexikói elnök merénylőjét. Mint az angol hírszolgálat Mexico Cityből jelenti, José Antonion Lama Rojas hadnagyot, Camacho elnök merénylőjét, amikor fogságból menekülni akart, lelőtték. A hadnagy gyomorlövést kapott. Rojas hadnagyot túlzott vallásos érzületéről ismerték.

— Locsolkodás után bicskázás. A pécsi ügyészséghez érkezett jelentés szerint húsvéthétfőn vidám locsolkodás után két 16 éves legény erősen ittas állapotban összekülönbözött. A heves szóváltás közben előkerültek a bicskák is. Az egyik legény, Bosnyák János szíve táján kapott sebet és súlyos sérülésébe hamarosan belehalt. A vizsgálóbíró megkezdte az ügy részleteinek kiderítését.

— Elfogták a magdolnavárosi betörőket. Az utóbbi időben több feljelentés érkezett a főkapitányságra a Magdolnavárosból, hogy ismeretlen tettesek betöréseket követnek el és különösen a dolgozó kisemberek baromfióljaiból viszik el a szárnyasjószágot. A főkapitányság detektívjei most a Haller-téri piacon elfogtak két fiatalembert, aki vágottbaromfit kínált eladásra. Beiísérték őket a főkapitányságra, ahol kiderült, hogy egyikük Hriczkó József 23 éves bútormunkás, társa pedig Blank György 23 éves állásnélküli kereskedősegéd. Beismerték, hogy ők követték el a baromfilopásokat és többek között betörtek Nagy Károly postás Teve-utca 2 szám alatt levő lakásába, ahonnan 8000 pengő értékü ruhaneműt vittek el. Mindkettőjüket letartóztatták.

Színház, Film, Művészet

Jávor Pált a kamara fegyelmi bírósága azonnali hatállyal felfüggesztette

A színművészeti és filmművészeti kamara szerdán délután az alábbi hivatalos jelentést adta ki:

„A színművészeti és filmművészeti kamara fegyelmi bírósága *Jávor* Pál színművész, kamarai tagot, a Nemzeti Színház tagját az ellene folyó F. ü. 696/1944. számú *fegyelmi ügyben* 1944 április 12. napján hozott végzésével a 6090/1938. M. E. sz. rendelet 100. §-a alapján kamarai tagsághoz kötött hivatása (foglalkozása) gyakorlásától a fegyelmi ügyben hozott ítélet jogerőre emelkedéséig *azonnali hatállyal felfüggesztette.*"

A fegyelmi feljelentést, amelynek alapján a kamara fegyelmi bírósága mostani végzését meghozta, *Kiss* Ferenc, a színművészeti akadémia igazgatója, a Nemzeti Színház örökös tagja tette Jávor Pál ellen. A feljelentés több okból emel panaszt Jávorral szemben, s főleg amiatt, mert Jávor egy akadémiai vizsgaelőadás alkalmával a növendékek előtt az akadémia igazgatójára megbélyegző kijelentéseket tett.

Varjufészek

Bemutató a Vidám Színházban

Hogy műfajilag milyen darab a Vidám Színház ujdonsága, nehéz lenne eldönteni. Amolyan visszakanyarodás a népszínműhöz, persze mai változatban, mert a népszínmű — hogy úgymondjuk — pár évtizede kiment a divatból. Hát most bohózatnak nevezhetnénk ezt a darabot, ha városi környezetben játszódnék a mese, vagy zenés vigjátéknak, ha valami modern zenekar ülne a színpad előtt. Ezzel szemben falusi miliőben, cigányzene kísérettel készült a darab, amely, ha sokszor bámulatosan naiv is, legtöbbször szellemes és így mindent összevéve valami könnyű báj és kellemes üdeség árad belőle. Ezt az új, néha csaknem a műkedvelő vigjátékok veszedelmes végletébe veszekedő, de onnan az utolsó pillanatban mindig szerencsésen kikeveredő, alapjábanvéve kellemes műfajt Bihary Nándor a színész-szerző találta ki és parasztvígjátéknak keresztelte el. Hát most már ilyen is van.

A „Varjúfészek" bonyodalma öt hold föld és a fiatalok boldogsága körül forog. Ezt a bonyodalmat a szerző a véletlennel, meg Cselényi Jóska aranyos humorú figurájával keveri meg, mondhatjuk: csakis azért, hogy a nagy kavarodásból legyen mit kibogozni.

És ezzel körülbelül el is mondtunk mindent, amit a darabról mondhatunk. A szerző, Bihary Nándor, nem először forgatja a tollat, színészi tehetsége, érzéke és színpadi gyakorlata elég erőt ad neki ahhoz, hogy egy nem nagyon igényes darabot elevenen megrajzolt figurákkal, megfelelő, három felvonásra elég cselekménnyel és kellően és ízléssel adagolt humorral telerakjon. A darab a színészszerző vitathatatlan színpadi és dramaturgiai érzéke következtében kellemes összhatást kelt: olyan, mint egy színes papirosból font egyszerű, de bájos kézimunka, amely nem örökéletű és nem is valami kincs, de nem is ez a célja. Viszont szórakoztat, mégpedig arányos érzékkel és ízléssel, ami — akárhogy is vesszük — mindenképpen érték. Legfeljebb azt vártuk volna a kellemes darab kellemes szerzőjétől, hogy bonyodalmait ne oldja meg egyetlen ötperces harmadik felvonással, amolyan „no most idefigyeljetek, hát ez a megoldás" alapon. Varjú Mihály ízes figurájától elvártuk volna, hogy csavaros eszével és aranyos modorával legalább megtáncoltatja előbb a nagy kavarodás részeseit, mielőtt kiböki a megoldást.

Az viszont kétségtelenül nem a szerző, hanem a színház műve, hogy a különben simán gördülő mese prózáját valami örök operettrecepttel, minden indok nélkül, de lehetőleg bőven megtüzdelték jóféle nótával, ami az egyensúlyt néha bizony megbontja. De hát ez is megbocsátható, ha a nótákat Cselényi József énekli.

Mert a darab igazi értéke az, hogy Cselényi József, a magyarnóta koronázatlan királya ismét színpadra lépett, s a belépőjegyet már az is megéri, hogy lássuk, milyen nagyon jól érzi magát ez a nótáskedvű, ízig-vérig színészenekes — végre újra színpadon. Pajtáskodik, játszik a darabbal, a szereppel, színésztársaival, a cigányzenekarral, sőt a közönséggel is, mint egy aranyoskedvű nagy gyerek, aki örömében — hogy megtalálta újra régi kedves játékszerét — most legszívesebben átölelne ebben a parányi színházban mindent és mindenkit. Ő azt mondja erről a hazatérésről: úgy érzi magát, mint a tékozló fiú, aki saját hibáján kívül lett azzá. Úgy érezzük, hogy igaza van: Cselényi Józsefnek, a hazatért „tékozló fiúnak" többé nem szabad hűtlenül elhagynia igazi helyét: a színpadot.

Ami pedig a „Varjúfészek" dolgát illeti, vegyük még hozzá, hogy Cselényi Józsefnek a kitünő Dajbukát Ilona a partnere: ők az „öregek". A fiatalok pedig: Madarász László, Fábry Éva és Mádi Szabó Gábor, igyekeztek lépést tartani a két kitünő színésszel, s ez az igyekezet legtöbbször sikerült is. Bihary Nándor „írta-rendezte-játssza" alapon egy kacagtató cigányszerepet írt magának a darabba, s ahogy ezt a szerepet eljátssza, vitába szállhat önmagával, hogy a liliputi színház közönségének őszinte tapsából mennyi a szerzőé, s mennyi jár a jó színésznek.

Szüle Mihály rendezése „vidám". Bercsényi Tibor díszletei természetesek, Boros Lajos és cigányzenekara pedig nem kis mértékben járul hozzá ahhoz a jókedvű hangulathoz, amely a Vidám Színház újdonságának közönségét előadás után is elkíséri hazáig.

Orsy Gábor

Paula Wessely filmvigjátéka a Korzóban

Paula Wessely „Asszonyfurfang" című vigjátéka a Korzóban kerül bemutatásra, s később a Corvinban is előadják. A kiváló bécsi színésznő a Budapest—Wien-film ujdonságában egy vidéki úrileányt játszik, aki egy híres fővárosi íróhoz megy feleségül. A fiatalasszony, aki egyszerű, házias teremtés, már a házasság első napján furcsa tapasztalatokra jut. Férje ugyanis szoros baráti viszonyt tart fenn három

megrögzött agglegénnyel, akik a házastársakat meglátogatva, rosszalásuknak adnak kifejezést, amiért az író megnősült, s nem tetszik nekik az asszony, akit tul igénytelennek és egyszerűnek tartanak. A barátok pressziójára a férj közli feleségével, hogy neki olyan asszonyra van szüksége, aki elegánsan öltözködik és mondén életet él. Az asszony előbb elkeseredésében ott akarja hagyni az urát, később azonban meggondolja a dolgot, egy előkelő divatszalonba siet, ahol a legfantasztikusabb és legmodernebb kosztümöket és kalapokat rendeli, s ebéd előtt a Sacherbe megy vermutot inni. A férj és a barátok véleménye egyszerre megváltozik, akkor veszik észre, hogy az asszony milyen szép és csinos, s egyre több alkalmuk nyilik csodálkozni azon, hogy az első napon mennyire tévedtek, amikor az asszonyról azt hitték, hogy naiv vidéki teremtés. Az asszony ösztönös furfanggal a férfitársaság fölé kerekedik, míg végül rengeteg mulatságos fordulat után meggyőzi férjét arról, hogy mégis csak jobb az egyszerű és házias feleség, aki a konyhát is maga akarja vezetni. Paula Wessely mellett Hermann Thimig, Attila Hörbiger, Will Dohm és Hans Holt játszanak vezetőszerepeket a mulatságos vígjátékban, amelyet Hans Thimig rendezett eleven tempóval, ötletesen.

A Vígszínház következő ujdonsága

A Vígszínházban megkezdték *Tokaji* György „Aki felesleges" című háromfelvonásos színművének próbáit. *Vértess* Lajos rendező vezetésével. Az ujdonságban nagyobb szerepet kapott *Ladomerszky* Margit: a „felesleges" anyát játssza, akinek három felnőtt és az életben már elhelyezkedett leánya van, de egyiküknél sem tudja igazi otthonát megtalálni, mert azt érzik, hogy sehol sincs szükség reája. A három leányszerepet *Kelemen* Éva, *Sivó* Mária és *Náray* Teri alakítják, a férfi főszerepeket *Vértess* Lajosra, vitéz *Benkő* Gyulára, *Pálóczy* Lászlóra osztották ki. A színház az előkészületek miatt párnapos szünetet tart és új darabját április 15-én, szombaton mutatja be.

HARMÓNIA
Müncheni Filharmónikusok
Vez.: **Kabasta**, közr.: **Bustabo** IV. 15. V. ¾6.
Harmónia bérl. VI.

Beethoven: VII. Szimf.
Vez.: **Unger**. Közr.: **Molnár Anna**, **Szfőv. Zenekar**. IV. 16. V. 4.

Mozart-Est IV.
ápr. 19. V. ¾6 a márc. 22-i jegyek érvényben

Günther Ramin
orgonaestje IV. 19. Z. 7.

*
LASZLÓFFY zongoraest **ma** V. ½6.

*** Kóréh Endre Bécsben, Grácban és Klagenfurtban.** Koréh Endre, Operaházunk kiváló művésze a bécsi Operaházban a „Parsifal" Gurdemanz szerepét énekelte német nyelven, ugyanazt a szerepet, amelyet a mult héten Budapesten magyarul énekelt. Legközelebb a Muzikverensaalban lép föl önálló dalest keretében. Juniusban Grácban és Klagenfurtba készül vendégszereplésre.

*** Isolde Kurz meghalt.** Berlinből jelentik: Isolde Kurz német irónő 90 éves korában Thübingen városában hosszas szenvedés után elhunyt. Költeményeit, meséit és novelláit különösen a nyelvezet szépsége jellemzi. Atyja, Hermann Kurz, aki 1873-ban halt meg, kiváló regényíró volt.

*** Magyar színpadi szerző sikere Németországban.** *Berlinben ápr. 10-én mutatták be Miklósy Tibor, Hans Höhle és Ralph Benatzky „Eine Nacht Fertig Briefe" című daljátékát a Rose Theaterben. A főszerepeket Hilde Krahl, Paul Kemp és Winnie Markus játszották nagy sikerrel. Münchenben ugyancsak most mutatták be Miklósy Tibor, Hans Höhle és Franz Groethe „Liebe Mädchen" című zenés vigjátékát a Stadt Theaterben. Ebben a darabban Johannes Heesters és Jutta Bornemann arattak jelentős sikert. A lapok elismeréssel írnak a magyar szerző darabjáról.*

*** Pénteken érkeznek a müncheni filharmonikusok.** Kabasta Oswald főzeneigazgató vezetésével a müncheni filharmonikusok április 14-én, pénteken érkeznek Budapestre. A zenekarral együtt jön Bustabo Giulia hegedűművésznő, aki Wolff-Ferrari hegedűversenyét adja majd elő. A müncheniek szombaton délután háromnegyed 6 órakor kezdik hangversenyüket a Vigadóban. Műsorukon az említett hegedűversenyen kívül Mozart-, Haffner- és Beethoven VII. szimfóniája szerepel.

*** A maglódi evangélikus ifjak műkedvelő előadása.** A maglódi evangélikus ifjúsági egyesület szép sikerrel adta elő a „Gyimesi vadvirág" című népszínművet a bombakárosultak felsegélyezésére. A színvonalas műkedvelő előadást Gáspár Emil tanító rendezte.

A világ filmje

A Bohémélet filmen

Marcel L'Herbier, a francia filmgyártás egyik legkiválóbb szakembere, aki mintegy három évtizedre terjedő munkássága alatt már igen sok sikeres filmet rendezett, nemrégiben fejezte be a „Bohémélet" című filmjének felvételeit. A film Murger közismert regénye nyomán készült s abban Puccini operájának egyes részletei is szerepelnek. A nagy pompával, bőkezűen kiállított film egyik érdekessége, hogy a négy bohém közül kettőnek a szerepét két fiatal színpadi szerző: André Roussin és Alfréd Adam vállalták. A két író, mint színész kezdte pályafutását és ez az első filmszereplésük. A film rövidesen bemutatóra kerül Párisban.

Schuman-filmet forgatnak Bécsben

Hilde *Krahl*, a bécsi városi színház népszerű tagja, az utóbbi években filmen is nagy sikereket ért el. Nemrégiben nagy sikert aratott a *„Nagyvárosi melódiák"* című filmben, amelyet Wolfgang *Liebeneiner* rendezett és ami egyik legsikerültebb produkciója volt a bécsi filmgyártásnak. Hilde Krahl játssza az *„Álmodozás"* című filmnek a főszerepét is, amelyet a napokban kezdtek el forgatni Bécsben. A Harald Braun rendezésében készülő nagyszabású film *Robert Schumannak, a kiváló romantikus zeneszerzőnek életét mutatja be.* Hilde Krahl Schumann feleségét játssza a nagy érdeklődéssel várt filmben.

Simenon-regények filmen

A jelenlegi francia írók közül a legnagyobb jövedelmet Georges Simenon élvezi, aki tucatjával gyártja bünügyi regényeit. Maurice Lebranc és Gaston Lereux utódaként jelent meg a francia könyvpiacon és bár művei kevésbé izgalmasak amazokénál, jobb hijján mégis vásárolja regényeit az ilyesmire vágyódó közönség, Simenon minden évben 12—15 regényt ir meg, amelyeknek állandó főalakja a borzalmas bünéseteket leleplező Maigret detektiv. Tekintettel az iró népszerüségére, nem kelt csodálkozást, hogy immár filmen is megjelennek a Simenon-regények. Nemrégiben készült el a „Cecil meghalt" című regényéből irt filmváltozat és megkezdték „A Majestic pincéi" című regényének felvételeit is. Mindkét filmben Maigret detektiv alakját Albert Préjean személyesíti meg.

Sonja Hennie halálhirét megcáfolták

A tavasz elején külföldi laptudósitások alapján az a hír terjedt el, hogy Sonja *Hennie*, a korcsolyázás többszörös világbajnoknője filmfelvétel közben történt baleset következtében elhúnyt Hollywoodban. a hír mindenütt nagy részvétet keltett a fiatal svéd bajnoknő sorsa iránt, hisz filmjeit a világ minden részében előadták és így a közönségnek mindenhol alkalma volt Sonja Hennie korcsolyázóművészetében gyönyörködnie. Most az egyik svájci lap hozza a hírt, hogy a híres jégtündér halálhíre valótlanság. Sonja Hennie *jóegészségben él Hollywoodban* és nemrég fejezte be új filmjét, amelyben nagyszabású jégünnepély keretében ismét bemutatja kivételes korcsolyázó tehetségét.

A színes film multja és jövője

A genfi rádióban az egyik svájci filmszakember érdekes előadást tartott a színes filmről. Bevezetőben visszapillantást vetett a színes fényképezés elindulására, mely a színes filmnek az őse. Egy Niepce nevű francia fényképész már 1826-ban próbálkozott színes fotografálással, de megfelelő rögzítőanyag hiányában nem tudta a színeket erősen és tartósan a képre vinni. Ez a kísérlet még messze volt a kérdés praktikus megoldásától, amely utóbb azonban mégis megvalósult. Ugyanilyen jelenségek mutakoztak a film megszületése után, amikor szintén felmerült a színes filmgyártás problémája. A század végén maga Edison is próbált színes filmet készíteni, majd az ő nyomán mások is foglalkoztak ezzel a lehetőséggel. Ezidőtájt azonban még kézzel festeték a színeket a filmre, ami fáradságos munka volt és nem vezetett a kívánt eredményre. A fejlődés folyamán az eljárás arra irányult, hogy „színező gépet" találjanak fel. Az első ilyen gépek bizonytalan, gyenge színeket adtak, a képek fárasztották a szemet. Egy másik módszer szerint a kész felvételeket bizonyos anyagok segitségével átfestették. Igy vörös anilinfestékbe mártották azokat a részeket, amelyeken tűz szerepelt a cselekményben, kék festékbe az éjszakai jeleneteket, zöldbe, ha mező, fák, erdő, stb. látszot a képen. Abel Gance, a némafilmek egyik legkiválóbb francia rendezője, szintén felhasználta ezt a színező eljárást, hogy egyes hatásokat még jobban kihangsúlyozzon. Az eredmény azonban éppen az ellenkezője volt: a patétikusnak szánt részek mulatságos hatást keltettek!

Közben szakadtlanul folytak a kísérletek abban az irányban, hogy közvetlen eljárással készítsenek színes filmet. Itt az a felfogás vezette a technikusokat, hogy minden színt létre lehet hozni a három alapszín: a vörös, kék és zöld keverésével. Ettől kezdve két módszerrel dolgoznak: az egyiknél a három alapszín mindegyikével külön képeket veszenek fel, a másiknál ugyanarra a képre három rétegben rakják fel a színeket.

Az első eljárással készült filmet 1917-ben mutatták be a közönségnek. Kezdetleges volt, de ez lesz az alapja az amerikai színes filmgyártásnak, amelyet Herbert Kalmus szabadalmaztatott. Ez az eljárás egyre fejlődött és 1935-ben már figyelemreméltó eredményeket ért el. Már a mostani világháború előtt is készültek türhető amerikai színes filmek, de az utóbbi években óriási léptekkel fejlődött a színes filmgyártás s ma már Amerikában a filmek 90 százaléka színes eljárással készül.

A másik színes felvételi módszer tökéletesítésével különösen három német szakember: Gustav Willmanns, Wilhelm Schneider és Alfred Frőlich foglalkozott. Itt az a fontos probléma is felmerült: hogyan lehet színes negatívról színes pozitív másolatokat készíteni. Végül ezt a kérdést is megoldották és így került bemutatásra 1941-ben „A nők a legjobb diplomaták" című német színes film, ami már határozott sikert jelentett. A technika ezen az úton tovább fejlődött és ennek a módszerek sikeres eredményét mutatják Veit Harlan „Lidércfény" és „Immensse", továbbá Baky József „Münchchausen báró" című színes filmje. Mindkét módszer ma már annyira tökéletesedett, hogy minden remény megvan arra, hogy e téren még jobb és szebb eredményeket tudnak elérni. A szürke filmeket tehát belátható időn belül teljesen ki fogják szoritani a színes filmek.

Filmhirek a nagyvilágból

Cziffra Géza, a Bécsben élő kiváló magyar filmíró és filmrenedező, akinek legutóbbi filmje, „A fehér álom" egyike Bécs legnagyobb filmsikereinek, most *új film forgatásába kezdett.* A film címe: *Egy leány, akinek jövője van".*

*

Hans *Albers* hosszabb szünet után ismét nagy sikert aratott a *„Münchhausen báró"* című színes film főszerepében. A határozott fellépésű, dinamikus tehetségü filmszínészre most ismét nagyszabású szerepet biztak: a *„La Paloma"* című spanyol tárgyú film főszerepét játssza.. Ez a produkció is színes felvétellel készül, a női főszerepet Ilse *Werner* játssza.

*

Labiche, az egykor oly népszerü színmüíró *„Olaszországi szalmakalap"* című vigjátékát filmre vitték. A gyorsütemü, vidám film ismét alkalmat ad *Fernandelnek* jóizü alakitásra.

*

„Szerelmes história" címmel új olasz film készült el Mario *Camerini* rendezésében. A megható történetben a főszerepet Assia *Noris* és Pietro *Lulli* játsszák.

*

Kipling *„A dzsungel könyve"* című közismert művéből filmet készitettek Hollywoodban. A filmet „minden idők legnagyobb dzsungelfilmje" címmel hirdeti az érdekelt vállalat. Jelentős szerepet kapott benne ismét a Sabu nevü indiai elefánt, amely már többizben „játszott" dzsungelfilmekben.

*

Sacha *Guitry* befejezte a *„La Malibrán"* című filmjét, amely a mult században fiatalon elhúnyt világhírü énekesnő életét viszi a vászonra. A címszerepet Géorie *Boué* alakítja, akivel kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy ő lesz a gyakran nősülő Sacha Guitry legújabb: hatodik felesége...

*

A mult században élt Angliában a három Bronte-növér, akik közül kettő ismert nevü írónő lett. Emily Bronte *„A süvöltő szél"* című regényét pár évvel ezelőtt magyarra lefordították. A három növér életéről film készül, Emilyt Ida *Lupino* alakítja.

*

A Bavaria *„Gyenge órák"* címmel filmet készített, amelyben a temperamentumos, kitünő színésznő, Hilde *Hildebrand* jutott ismét hálás szerephez. Nagyobb szerepet játszanak még: Hilde *von Stolz*, Hannelore *Schroth*, Walter *Janssen* és Paul *Richter*. Ugyancsak a Bavaria mütermében készült el egy nagyszabású revüfilm Johannes *Heesters* és Lizzi *Waldmüller* szereplésével.

GUNNAR

Irta: Egge Gunvall

Gunnar Vetterling tizenhatéves koráig nem mozdult ki Bergby-ből. Északsvédországi falucska volt ez, a finn erdők szomszédságában. Karácsony felé járt az idő. Megígérték neki, hogy az idén ő mehet bevásárolni a városba. Hetek óta lázban égett. Milyen is lehet a város, amelyről már annyit hallott? Valóban vannak-e nagy házak, amelyeken egymás felett állnak az ablakok és igazán vannak-e utcák a házak között, melyeket kövek takarnak és sok-sok ember jár ezeken a köveken.

Anyja mégegyszer elmondta, mit kell hoznia. Átadta a pénzt is, gondosan belekötve a zsebkendőbe. Elbúcsúzott mindenkitől, felkötötte a sitalpakat és útnak indult.

Valóban minden úgy volt, ahogyan otthon mondták. Nagy-nagy házak, merre nézzen először. Szinte szédült a nagy forgatagban. Hol kezdje el a vásárlást? És vajjon itt is mindenki becsületes-e? Nem veszik-e el tőle a pénzt, amelyet anyja oly féltve csomagolt be zsebkendőjébe?

— Idehallgass, fiacskám, megtennél nekem valamit? Ottfelejtettem a szállodában az egyik csomagomat. Hozd el ide nekem, majd itt várakozok rád. Mondd, hogy Mansson úr küldött. Mansson úr Stockholmból.

Gunnar csak most nézte meg a díszes öltözetű embert, ki előtte állott a sok szép ruhában, amilyent még elképzelni sem tudott. Szólni akart valamit, hogy nem lehet, talán oda sem adják majd neki, de meg sietni is kell a vásárlással, már kezd sötétedni és hosszú az út visszafelé, de aztán csak elrohant.

— Elhoztam, uram — szólott és átadta a nehéz bőröndöt. — Jól van, fiacskám — szólott a hosszú ember —, nesze neked egy korona, végy rajta valamit magadnak. — Nem, ezt nem tehetem — szólott Gunnar. — Ezt igazán nem szabad tennem. — Hát, hogy hívnak és hová való vagy? — Gunnar mindent elmondott magáról. Azt is, hogy Bergby-ből jött és azt is, hogy már szeretne elmenni onnan, szeretne a városban élni, ahol minden olyan szép és szeretne dolgozni, hogy mindig ott élhessen. Az úr mosolygott, elbúcsúzott tőle és beült a nagy autóba.

Gondosan megvásárolt mindent, felkötötte a sitalpakat és hazament. Otthon furcsán érezte magát. Nem tudott örülni a karácsonyfa feldíszítésének sem. Fázott. Azután melege lett.

— Tüdőgyulladás — állapította meg az orvos. — Hosszadalmas lesz a dolog, hosszadalmas — mondta fejcsóválva.

Gunnar csak feküdt ágyában és multak a napok, multak a hetek. Stockholmot látta maga előtt, amint azt a képekből ismerte és őt magát látta az utcákon és új ruha volt rajta és ezüst koronák csörögtek zsebében.

Elmúlt a láz, lassacskán erőre kapott. De mintha ismét lázas lenne: Mansson úr állott előtte. És az apja. És az anyja. És a bátyja. Mindenki!

Eljöttem érted, fiam — szólott Mansson úr —, megyünk Stockholmba...

Kisszakasz

Milliméter sor ára hétköznap 90 fillér, vasárnap és ünnepnap 1.20 P. Legkisebb hirdetés (10 mm) 9.— P, illetve 12.— P. Álláskeresőknek 50% kedvezm.

Vétel, eladás

Műrostmentes női ballonkabát
végig bélelve
P 476·02
Férfi öltönyök
tiszta gyapjú **P 692·93**-tól
NÁDOR RUHA
Budapest, V., Nádor-utca 2. szám

Szerszámok, gépek, alkatrészek
Malek Ferenc
gépkereskedelmi vállalat,
Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 3.
Telefon: 423-958.

ELADOM tolnamegyei 3×4 méteres **gépszőnyeget**. Irodai (igazgatói) szobába igen alkalmas. Ára 3000.— pengő. A szőnyeg megtekinthető d. e. 10—12-ig. Telefon: 456-890.

Női, gyermekruha
és blúz konfekcionálást vállalok. Budapest, IV., Párisi-u. 6/c. Telefon: 187—754, Székessy.

Éjjeliőr részére
ellenőrző órát keresünk kifogástalan állapotban. Tel.: 183—994.

Faládák
és böröndnagyságú
faböröndök
azonnal kaphatók. Hajlított Ülőbútorgyár, Thék Endre-u. 6. Telefon: 13—79—43.

Jó állapotban lévő, békebeli minőségű
„RAPID" sörfejtő-készülék,
légkazánnál, 500 üveges pasztörizáló készülékkel és teljes felszereléssel
sürgősen eladó.
Értekezni: Molnár János, Kunszentmárton, Körös-szálló.

KALAPJÁT mesterre bízza.
Szakszerűen tisztítja, formázza. Női kalapalakítás is. **LAMPERT**, Jókai-tér 6. (Udv.)

Leica Sumitar 1:2 eladó
Telefon: 181-433.

Keresztény
papírfeldolgozó és spirálüzem gépel eladók
Telefon: 186-126.

TEJHEZ JUT állandóan,
ha svájci fejőskecskét tőlünk vásárol. Szállítást bárhova vállalunk. Árjegyzéket díjmentesen küld: **Szellemi Munkások Szövetsége telepe, Rákosszentmihály, Thököly-utca 103.**

Naposcsibét
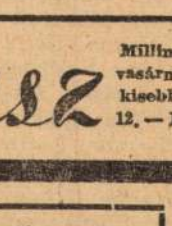
azonnal szállítok. Élve érkezést bárhova garantálok. Tyuktojást bárbe keltetek. **SZABÓ KÁROLY**, Bpest, VIII. Luther-u. 4. Telefon: 349—615.

Keresek dióbelet, héjában mogyorót, aszalt szilvát
menyiség, ármegjelöléssel, megmintázva: **Prodám Guidó**, Budapest, XI. Budafoki-út 35.

Bútor

BUTORT legjobban **„BOG-MIL"** bútorüzletében vásárol, VI., Vilmos császár-út 43. Báthory-utcával szemközt. **Kombinált szobák, hálók, ebédlők dús választékban.**

BUTORT LEGOLCSÓBBAN
nagyon részletre is
MEISZTERTŐL
Budapest, Andrassy-út 66.
Ujpest, Árpád-út 120. sz.

HETI RÉSZLETRE
konyhák, kombinált szobák, egyes bútordarabok olcsón. Bányafalvi bútorüzlet, Izabella-utca 11.

Kerti butorok
nagy választékban. Kárpitozott vendégágyak, gyermekkocsik és tűzhely.
Vincze István, Népszínház-u. 26.

Butorjavitást
és megrendelést olcsón vállalok. **Lapides asztalosmester**, Budapest VI. Nagymező-utca 8. T: 424-511

Villa

BUDÁN
beköltözhető, különálló **VILLAT** bútorozva, azonnalra keresek. **„Kényelmes"** jeligére a kiadóba.

Gyermek
Bäby sapka 10·60
Bäby ingecske 13·04
tipegő 50·62
játszóruha 60·67
kocsitakaró 59·61
Női nyári bluzok 28·61
Aranytex
IX., Horthy István-körút 11. sz. (volt Vámház-körút)

Öröklakás
Öröklakás
1—2—3 szobás, **azonnal beköltözhető**, olcsón **eladó.**
Zwillinger Győző ingatlanügynöksége Rákóczi-út 12. Tel.: 426-569

Örök-lakások
BUDÁN, Káplár-utca 10. sz. alatt aug. 1-re beköltözhető 1—2 és 3 szoba-hallos **öröklakások eladók.** Felvilágositás hétköznap 10—1-ig. Telefon: 269-065.

PASARÉTEN beköltözhető egyszobás, modern lakás, új bérvillában, házrész- v. öröklakásként, bombabiztos óvóhelyhasználattal. **ELADÓ.** Telefon: 364-044.

Ingatlan
BUDA LEGSZEBB HELYÉN
2-szer 3 szoba-hall, összkomfortos elfoglalható emeletes **VILLA** családi okok miatt **ELADÓ.** Előd-iroda, Váci-út 39. T: 292-577.

BUDAFOKON 12 lakásos családi ház, 2 szobás beköltözhető, kedvező fizetési feltételekkel **ELADÓ.** Előd-iroda, Váci-út 39. T: 292-577.

Telek
SOPRONI-UT MELLETT
220 négyszögöles összközműves **TELEK** családi okok miatt sürgősen **ELADÓ.** Előd-iroda, Váci-út 39. Tel.: 292-577.

BORZSONYLIGETEN
Klotildligeten és Pestkörnyékén több alkalmi **TELEK** sürgősen **ELADÓ.** Előd-iroda, Váci-út 39. Tel.: 292-577.

1100 □-öles
közműves telek
Budán, főútvonalon, szőlővel beültetve, 3 részre osztva, alkalmi áron **eladó. FODOR IR.**, Rádayutca 12. Tel.: 381-537.

CSILLÁRT VOGEL-től, IV. Károly-körút 28 (Városháza), VIII., Mária Terézia-tér 1.

Hatalmas sikere volt a második magyar-német kívánsághangversenynek

A honvédség pénteken délután rendezte a Magyar Művelődés Házában a hagyományos magyar-német fegyverbarátság ápolására a második magyar-német közös kívánsághangversenyt. A színházat erre az alkalomra magyar és német lobogókkal díszítették fel és a közel 2500 személyes nézőteret zsúfolásig megtöltötték a német és magyar katonák. Ott volt többek között a hangversenyen *Sztójay* Döme miniszterelnök, vitéz *Rátz* Jenő miniszterelnökhelyettes, *Csatay* Lajos honvédelmi miniszter, vitéz *Vörös* János, a honvédvezérkar főnöke, vitéz *Bajnóczy* József, vitéz *Ruszkiczay-Rüdiger* Imre, vitéz *Beregffy* Károly vezérezredesek, *Aggteleky* Béla, vitéz *Faraghó* Gábor, vitéz *Gyimessy* Frigyes, vitéz *Magyarossy* Sándor altábornagyok, vitéz *Endre* László és vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály államtitkárok, valamint számosan a magyar katonai és polgári előkelőségek sorából. Német részről megjelent Edmund *Weesenmayer* dr.„ a német birodalom budapesti követe és meghatalmazottja, von *Groiffenberg* gyalogsági tábornok, *Fütterer* altábornagy, *Carganico* és *Romlinger* vezérőrnagyok, *Jessel* ezredes, azonkívül a Magyarországon tartózkodó német katonák parancsnokai és vezetői közül sokan mások.

A műsort a német és a magyar Himnusz vezette be, majd *Szörényi* Éva elszavalta *Liszt* Nándor köszöntőjét, míg a német köszöntőt *Pall* hadnagy mondotta el. A műsorban magyar részről közreműködtek *Bordy* Bella, *Honthy* Hanna, *Kelly* Anna, *Muráti* Lili, *Turay* Ida, *Vaszary* Piri, *Bilicsi* Tivadar, *Csányi* László, *Hámory* Imre, *Pethes* Ferenc, *Pethes* Sándor, német részről pedig Gretl *Theimer*, Lotto *Lang*, Minja *Petja*, Else *Rambausek*, Karl *Friedrich*, Walter *Grolich*, Walter *Grimm* és Gustav *Zeliben*. Az összekötőszöveget *Szörényi* Éva mondotta magyarul, míg németül *Pall* hadnagy konferált. Felléptek még a Marnitz tangóharmonika együttes, a homokmégyi Gyöngyösbokréta, az Operaház vokál-kvintetje, egyik karpaszományos iskola énekkara, a budapesti helyőrség egyesített zenekara Pongrácz Géza főkarnagy vezénylésével, továbbá Balázs Kálmán és Rácz Zsiga cigányzenekara.

A hangverseny minden száma nagy tetszést váltott ki a hallgatókból és a közönség nagy tapsokkal jutalmazta a művészek játékát. A második magyar-német kívánsághangversenyt a honvédség közreműködésével *Vaszary* János rendezte. A szép díszleteket *Oláh* Gusztáv, az Operaház főrendezője tervezte és *Fülöp* Zoltán festette.

* **Május 27-én nyílik meg a képzőművészeti kiállítás.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter megbízásából az országos irodalmi és művészeti tanács ezúttal hetedszer rendezi meg a kétévenkénti nemzeti képzőművészeti kiállítást. A huszonnégytagú rendezőbizottság Tasnádi Nagy András elnöklésével tartotta első ülését, megválasztotta a bírálóbizottságot, a szűkebb rendezőséget és megállapította a kiállítás rendjét. A kiállításra minden magyar, nem zsidó állampolgár három-három képet vagy szobrot küldhet be május 19-én és 20-án délutáni 3 óráig. A bírálóbizottság a Műcsarnokban május 22-én kezdi meg munkáját. A kiállítást a pünkösd előtti szombaton, 27-én nyitják meg. Felvilágosításokkal az országos irodalmi és művészeti tanács szolgál.

* **A jubiláló Paul Hörbiger filmje a Deákban.** A bécsi színészi világ most ünnepli egyik legnépszerűbb jellemszínészének és a bécsi kedély egyik legkifejezőbb művészének, Paul Hörbigernek ötvenedik születésnapját. Ebből az alakalomból a Deák-filmszínházban műsorra kerül a magyar származású bécsi színész legújabb filmje, a „Miből lesz a cserebogár" című zenés, táncos, énekes vigjáték. Paul Hörbiger egy revüszínház rendezőjét alakítja aranyos humorral, akinek igen sok baja támad Lucie Englisch-el, aki a filmtörténet szerint mindenáron revüsztár akar lenni. Sok mulatságos és vidám helyzet követi egymást a burleszk-elemekkel tarkított filmjátékban, amely kellemes szórakozást igér.

HARMÓNIA
Holnap RAVEL, DEBUSSY, FRANCK
Mesterművek IX. Báthy, Lászlóffy, Martzy, Stefániai, Pongrácz. V. ¾6. Márc. 22-i jegyek érvényben.
GIESEKING
zongoraestje. Máj. 17. V. ¾6. Harmónia bérl. VIII. Febr. 12-i jegyek érvényben.

Színház, Film, Művészet

Jubileumi Lehár-felujitás a Fővárosi Operettszínházban

Az első jelenetek után, Lehár legszebb, legfrissebb dallamai szálldosnak, a hallgató nem kéreti magát tovább és elfogadja a meglepő ajándékot: valamilyen természetes biztonságérzés nyugalmát. Nagy és széles mozdulatok, kiérlelt, hosszasan kiélvezett hangulatok, zavartalanul mély lélekzetvételek békéje, még az izgalomnak, sóvárgásnak vagy szenvedélynek szélvihara is, mintha lassított felvétellel peregne le: vagyis hamisítatlan békebeli nyugalom és természetes biztonságérzés ejti hatalmába a hallgatót az Operettszínház szerencsés kézzel kiválasztott, kirobbanó sikerű felújításán.

Kockázatos feladatnak tűnt pedig sokak szemében, hogy a mai zaklatott idegű közönség el tud-e majd felejtkezni a félmult, az első világháború előtti kor felelőtlen, nem ritkán léha, de mindenképpen gondtalan légkörében?! Kockázatos is lehetett volna bizony ez a kísérlet, ha a kiválasztott darab csupán külsőségeivel idézné korát és nem a valódi hangjával, a kendőzetlen érzéseivel és szemléletével leplezné le, ahogyan Lehárnak sikerült a „Luxemburg grófjá"-ban. Az, hogy Lehár nem fogott hamisan, hanem ösztönösen és biztosan ki tudta fejezni az utolsó békeévek túlérett, szinte már rothadó gyümölcsre emlékeztető tobzódását az élvezetekben, azt a mohó, szinte végnélküli örömhajszát, amely mintha érezné vesztét, ma felcsattanó kacagásában már-már görcsös sírást fojt el — művét kortörténeti szempontból is jelentőssé avatja. Talán nem tévedünk, ha Lehár művei közül éppen a Luxemburg grófját tartjuk a legjobbnak. A „Víg özvegy" világsikere után a dallomboséggel megáldott Lehár felérkezik zeneszerzői pályájának legmagasabb csúcsára: egy kedvére való szövegkönyv felhasználásával, finom hallással megzenédíti korának lelkét, ahogyan korlátszeneszerzőnek rajta kívül csupán Puccininek sikerült. „A köpeny", Puccini zseniális egyfelvonásosa és Lehár „Luxemburg gróf"-ja édestestvérek. Itt érezzük a két zeneszerző rokonságát és kölcsönös egymásra hatását. Lehár bódító édességű szerelmi dalaiban, vagy pajzán gyorsszámaiban az önfeledt hallgatókban, vagy a pőre szenvedélyű táncmuzsikájában csakúgy az első világháború előtti félmult nyilatkozik meg, őszinte nyíltsággal, mint az olasz zeneköltő magasabbrendű zenéjében. Lehár zenéje, itt: hiven, teljes hitelességgel jellemez és kelt életre. Ez a koridéző, látomás-erejű művészet sehol, egy dalművében sem tér vissza többé. Véleményünk szerint, ezért hat a mai közönségre a Luxemburg grófja a kinyilatkoztatás csillapíthatatlan üdeségével. Ezért nem bánt ama letűnt kor ledérsége, csintalan jókedve, végzetes könnyelműsége, mert annyira magától értetődő és természetes, annyira fájdalmasan igaz, hiszen kiegészül a mai tapasztalatainkkal, átéléseinkkel és kapkodó nyugtalanságainkkal. Az ismeret tükre mindig szerfölött megnyugtató, megpihentető és egyúttal serkentő.

A Fővárosi Operettszínház újra fordíttatta a német szövegkönyvet a zsidó színházi élet idején háttérbe szorított, igen tehetséges Kovách Kálmánnal. A gördülékeny, pattogó versekkel teletüzdelt új fordítás nyeresége operettirodalmunknak. Az első felvonás híres „Várj, várj szép délibáb, ne szállj, ne szállj tova" kezdetű keringője Kovách Kálmán átültetésében így hangzik: „Várj még csalóka vágy, egyetlen percet rám, Hátha míg élek, ily pillanat nem jön többé talán. Várj még tündéri vágy, várj még rám, Hátha szerelmes szóra, csókra nyílik a szám". A második felvonás és az egész darab főszáma a „Nem uram, oly messze a szivárvány" kezdetű keringő új szövege a következő: „Van az úgy, hogy a csillagos égen a szívem pici csillagát nézem. Keresem, vajjon akad-e párja, aki nevet rája, úgy várja, csodálja. Van az úgy, hogy a szemem lehúnyva, magam is hiszek a szónak újra, S azután szivem csalódva súgja, Jaj, hogy az álmunk újra porba hull". A „Gimbelemgombolom" kezdetű híres táncdal, a „Maedel klein, Maedel fein" eredeti szöveghez híven magyarul most így szól: „Szép leány, jó leány, van cicám jó nehány".

Tihanyi Vilmos, máig a legkiválóbb operettrendező, állította össze a darabot s az ő kiforrott ízlésével, kipróbált leleményével és gondosságával biztosította az eleven és gördülékeny előadás minden egyes jelenetének sikerét. Érdekes, hogy a Luxemburg gróffal aratta Tihanyi Vilmos első igazi rendezői sikerét, Kassán. A fiatalkori rendezői példánya különös céltelen folytán most visszakerült hozzá az Operettszínház felújítása előtt és az akkori bejegyzések alapján rendezte újból, ma is frissnek ható, hiteles korszerűséggel. Új számokkal is bővült az eredeti partitura, Lehár átírta a nyitányt, azonkívül a második felvonás balettbetétjét is újólag komponálta.

A címszerepet az Operaháztól kölcsönkért Sárdy János alakította, tapsra ingerlő kedvességgel és az Operett színpadán pazarlóan kellemes csengésű, kulturált hanggal. Kelly Anna énekelte Angelát, sokkal jobban, mint vártuk volna. A „Víg özvegy" szubrettszerepe után életének első nagy primadonnaszerepében kitűnően bevált. Éneklése méltónak bizonyult a Sárdyé mellett. Kellő csiszolás után, ha megtanul egészen fesztelenül mozogni a színpadon és leküzdi a színjátszás lámpalázát, bájos, puha üdeségével, mint operettprimadonna, veszedelmes versenytársa lesz a rádió népszerű dizőzének. Az együttesből elsősorban Csikós Rózsi tüzről pattant, elragadóan kedves szubrettjét emeljük ki. Vitéz Gozmány György, mint bonviván, biztató igéret. Tanulnia kell azonban, önfegyelmező kitartással, hogy a nagyok nyomdokaiba léphessen. Pártos Gusztáv, mint mindig, ezúttal is pompás kabinetalakítással örvendeztetett meg. Az együttes többi tagja is megállta a helyét. Az ügyes táncokat Horváth Margit tanította be, a hangulatos díszleteket pedig Bercsényi Tibor tervezte. Az előadást Endre Emil vezényelte példásan.

Hanvay Géza

Végzetes éjszaka

(Rádius)

A telivér kalandorfilmet sejttető cím mögött egy igényes művészi hatásokra törekvő és fordulatosan jó olasz film rejtőzik, amelynek középpontjában a vérbosszú áll. A gyarmati fatelep vezetője távházasságot köt egy ismeretlen lánnyal, s midőn az új asszony megérkezik, a kikötőben az ismertetőjelül megjelölt kendőt nem a férj, hanem annak vetélytársa mutatja fel. A sötét fickó birtokbaveszi az asszonyt, aztán magárahagyja. A film érdekes belső motivációkban gazdag bonyodalmai a körül a helyzet körül csoportosulnak, hogy a férj miként viselkedik vétlenül megesett asszonyával szemben, s az miként próbálja kiharcolni maga számára a férfi rokonszenvét. A tobzódó indulatok kavargásában a bosszú ösztöne ragadja magához a hangsúlyt, s az erkörcsileg alig megoldható probléma disszonáns hatású „tömegmészárlás" jegyében oldódik meg. Halálos sebet kap az elsodort életű asszony, a csábító szívébe is golyó fúródik, de a főhős sem úszza meg törzsúrás nélkül. A végmegoldás utolsó kockáitól eltekintve elfogadható, sőt lebilincselő filmet láttunk, amely örvendetes erővel vall az olasz filmgyártás új törekvései mellett. A sujtott férj szerepében Fosco Giachetti elsőrendű, de dicséret illeti a bizarr szépségű Lisa *Feridát* is, valamint az eszelős csavargót alakító epizódistát. A sziciliai népszokások pittoreszk és látványos jelenetei külön értékes szinfolttal gazdagítják a filmet. *(bey)*

* **„Sárga kaszinó"** címmel a napokban új magyar filmet mutatnak be, amely Nagyiványi Zoltán regényéből készült. Férfifőszerepét Szilassy László játssza, akit a mese szerint beszállítanak az őrültek házába, de amíg a tévedés kiderül, sok vidám és riasztó meglepetés kergeti egymást. A női főszerepet Szemera Vera alakítja, s játszanak még a filmben Zádor Mária, Toronyi Imre és Makláry Zoltán.

* **Barna látszerspecialista** szemüvege 25 év óta márka, Andrássy-út 26 (Opera mellett.)

VIGSZÍNHÁZ — Szerdán, május 17-én, 6 órakor, először.
GERHART HAUPTMANN SZINMŰVE:
NAPLEMENTE ELŐTT
SOMLAY ARTUR — FÉNY ALICE
Ladomerszky Margit, Orsolya Erzsi, Sivó Mária, Sitkey Irén, Boray, Földényi, Mihályi, Pákozdy, Sármási Vértes.

Az erdélyi magyar színészet hőskoráról

Káli Nagy Lázár úramnak, a kolozsvári színház hajdankori igazgatójának eddig inkább csak furcsaságait ismertük. Most Jancsó Elemér dr. elénk tárta érdemeit is. Most már tudjuk, hogy áldozatkész igazgatója és lelkes rajongója volt a színháznak, s hogy hozzáértő vezetésével érdeklődést tudott kelteni az előadások iránt. Ő honosította meg Déryné szerződtetésével Kolozsváron az operát. És ő írta meg először a kolozsvári játékszín történetét 1972-től 1821-ig.

Nagy Lázárnak ez a munkája eddig csak kéziratban volt meg. Most Jancsó Elemér az „Erdélyi ritkaságok" című sorozatban nyomtatásban is kiadta.

A fiatal tudós professzor nagyon érdekes tanulmányt írt erről a hézagpótló forrásmunkáról és előszavában színes szavakkal vázolta fel az erdélyi színészet országos jelentőségű hőskorát. Érdemes munkát végzett. Meglátszik ez abból is, hogy könyve már a második kiadásban is megjelent.

Két téves adatát azonban mégis helyre kell igazítanom. Az egyik: Katona József születési éve. Bánk bán költője ugyanis nem 1792-ben, hanem 1791-ben született. Jancsó Elemér kissé elfogultan, tehát tévesen ítéli meg a két első Bánk bán előadást is.

„A sors némi jóvátétele — írja a rokonszenves fiatal tudós —, hogy Bánk bánt mégis Kolozsváron játszták Kassa után először nagy sikerrel."

Jancsó Elemér beállítása úgy hangzik, mintha a kolozsvári előadás lett volna a jobb. Egy tekintet a két színlapra, mindenkit meggyőz ennek az ellenkezőjéről. A két előadás szereplői ugyanazok, kivéve Gertrudisz és Biberach szerepeit.

Gertrud királynét Kassán a nagy Kántorné játszotta, Kolozsváron a gyenge és tehetségtelen Széppataky Johanna. Biberach szerepében Kassán Megyeri jeleskedett, Kolozsváron pedig a Megyerinél kisebb kaliberű Éder György ábrázolta a „lézengő Ritter"-t. Tehát Kolozsváron két fontos szerep gyengébb kezekben volt! És mégis ez lett volna a jobb előadás?

Fel sem tételezem Jancsó Elemérről, hogy ezt a kicsinyes lokálpatriotizmus mondatja vele. Ez nem volna méltó hozzá, sem Kolozsvárhoz. Bánk bán színrehozatala különben sem annyira e két nagyjelentőségű színházi város érdeme, hanem elsősorban Udvarhelyi Miklósé és Egressy Gáboré. Hizen a jutalomjátékaik alkalmával ők hozták színre Katona remekművét. Udvarhelyi Miklós Kassán, Egressy Gábor pedig másfél év mulva Kolozsváron. á aa jtenifei nmtnam ntfar ftry mtn ar

Pataki József

A Nyugat lánya uj cimszereplővel

A Nyugat lánya pénteki operaházi előadásán Minni szerepét Szilvássy Margit vette át. Puccini vadnyugati hősnője az operairodalom egyik nagyon igényes szerepe; énekesnő, s színésznő legyen a javából, aki vállalkozik a megszólaltatására. Az ifjú művésznő forró lendülettel, értékes hangjának áradó szépségével vetette magát a vérgőzös cselekménybe és — a számára eddig idegennek hitt szerepkörben — rendkívül erőteljes drámai alakítással lepett meg. Különösen a második felvonásban, — ahol Minni alakítja a cselekmény sodrát — voltak énekének és színészi magatartásának ritkaszép, megragadóan valószerű mozzanatai. Megérdemelten nagy sikere volt. Szereplőtársai: Udvardy, Losonczy, Fodor, Jámbor, Németh Anna, Mally, Szabó Miklós s a sok tapsot kapott Littasy jól jellemzett alakításai ezúttal is erősségei voltak az előadásnak, amelyet Failoni vezényelt.

* **Az „Idegen utakon" gyermekszereplőkkel.** *A néhány nap mulva bemutatásra kerülő Iris-film, az „Idegen utakon" meséjének jórésze gyermekkórházban játszódik le. A magyar filmre eddig legtöbbször gyermekszigorkat szerződtettek, amikor gyermekszereplőkre volt szükség. Apáthy Imre rendező azonban a gyártás előtt sorba járta az óvodákat és elemiskolákat, hogy összeválogassa az alkalmas gyermekszereplőket. Ezek a gyermekek a hírek szerint sokal őszintébb és átéltebb alakítást nyujtottak, mint az eddigi elkényeztetett gyermekszínészek. A kérdéses gyermekkórházban Tolnay Klári orvosnőt, Szilassy László orvost játszik, mellettük Sulyok Mária, Abonyi Géza, Mihályfi Béla, Fáy Béla és Hertelendy Hanna játszanak vezetőszerepeket.*

* **Megalakult a Centart filmkönyviroda.** A napokban új vállalkozás alakult, a Centart filmkönyviroda, amely céljául tűzte ki, hogy a régi beérkezett forgatókönyvírók mellett szakmailag is képzett fiatal keresztény filmírókat neveljen a magyar filmgyártás számára. A vállalat most adta ki filmtéma és filmjog anyagának első sorozatát, amely méltán számíthat a szakmai körök elismerésére.

meglátszik a színvonalra, igényességre való törekvés. És ez már egymagában is sokat jelent. Amellett elmésen, fordulatosan, sokszor igen eredetien és főleg nagyon vidáman pergeti a cselekményt, amely a báró Antalffy-familia két hölgy- és egyik férfitagja körül bonyolódik. Igen: bonyolódik, olyan szövevényesen, hogy három kiadós felvonás kell hozzá, míg a dolgok, mindenki megelégedésére, rendeződnek. A jókedvűen szórakoztató meséhez *De Fries* Károly, a sok sikert látott népszerű zeneszerző írt friss leleményű, könnyed, telivér operettmuzsikát. Jónéhány száma minden bizonnyal egykettőre népszerű lesz.

A színház láthatólag mindent beleadott az előadásba. Gazdag, szinte pazarlóan bőkezű a kiállítás, nagyon mutatósak és művészíek a díszletek (a kitünő *Bercsényi* Tibor munkái), ragyogóak a ruhák, mindenre kiterjedően alapos a rendezés (*Bubik* Árpád igazgató végezte), a zenei előkészítésről is csak elismeréssel szólhatunk *(T. Török* Emil lendülettel vezényel) és végül, a szereposztással meg egyenesen remekeltek. A primadonna szerepében ismételten felfedezzük a fiatalságában oly nagyon rokonszenves, sudártermetű *Barabás* Sárit. Gyönyörű a hangja, szépen énekel, könnyedén táncol, egyszóval: üdítő jelenség a színpadon. *Honthy* Hanna az idősebbik bárónő szerepét alakítja, bölcs fölénnyel és egyéniségének azzal a megvesztegető közvetlenségével, ami mindig elragad. *Fejes* Teri zsivány-kedvessége, viharzó mókázása állandóan harsány derültséget kelt; szereplőtársával, az egyéni humorú, nyakigláb *ifjú Latabár* Árpáddal a vaskos humort képviseli. A jómegjelenésű *Madarász* László mutatós hangú és nagyon kellemes bonviván, *Solthy* sége lelkes hangulatban, jókedvűen szórakozott és egymásután követelte az ismétléseket. A jelek szerint a színház hosszú időre elvetette a műsorgondjait. Talán csak még ennyi megjegyezni valónk lenne: helyenként egy kis jótékony rövidítés csak előnyére válna a darabnak. **(L)**

Egy asszony három élete

Charles Boyer és **Bette Davis**

rekordsikerű film-attrakciója hétfőtől **OLYMPIA**

NÓTAKIRÁLYVÁLASZTÁS

Ma este ½9-kor a pesti VIGADÓBAN.

* **A tanítók énekkarának hangversenye.** A magyar tanítók országos énekkara 38 nagysikerű felvidéki hangverseny után január 17-én önálló hangverseny keretében mutatkozik be a főváros közönsége előtt a Magyar Művelődés Házában. Az énekkar, amelynek ma 40 tagja van, a cseh megszállás alatt töretlen hittel hirdette jelszavát: „Nem hal meg a magyar dal, amíg magyar tanító van". A cseh hatóságok 1934-ben beszüntették az énekkart, de a lelkes tagok továbbra is harcosai maradtak a magyar énekkulturának. Az énekkar budapesti bemutatkozása elé nagy várakozással tekint a főváros közönsége.

* **A „Tavaszi szonáta" felvételei.** A Hunniafilmgyárban nagy lendülettel folytatják a „Tavaszi szonáta" című eredeti filmregény felvételeit. Az újdonság egész cselekményét átszövi Beethoven zenéje s ezért Hegedüs Tibor, a film rendezője külföldi mintára a film forgatása közben külön zene- és szövegpróbákat tart. A „Tavaszi szonáta" főszerepeit Szörényi Éva, Uray Tivadar, Lehotay Árpád, Ladomerszky Margit, Pethes Sándor és vitéz Benkő Gyula játsszák.

* **Megérkezett az „Oroszlánkölyök" kópiája.** Nemrég mutatták be Danzigban a „Kadetten" című Ufa-filmet, amely nálunk rövidesen „Oroszlánkölykök" címmel kerül műsorra. Érdekes, hogy ezt a filmet már a mult évben, amikor elkészült, be akarták mutatni, de az akkori diplomáciai helyzetben a politikai színezetű filmdrámát nem találták időszerűnek. A film története ugyanis arról szól, hogy a Nagy Frigyes idejében Poroszországba betört és ott garázdálkodó orosz hordákat milyen hősies elszántsággal fékezték meg egy katonaiskola növendékei. A filmet Karl Ritter rendezte s annak főszerepeit Mathias Wiemann, Andrews Engelmann és Carsta Löck játsszák. A film kópiája most érkezett hozzánk és jelenleg dramaturgiai feldolgozás alatt **áll.**

Uj Magyarság 1942 jan. 11.

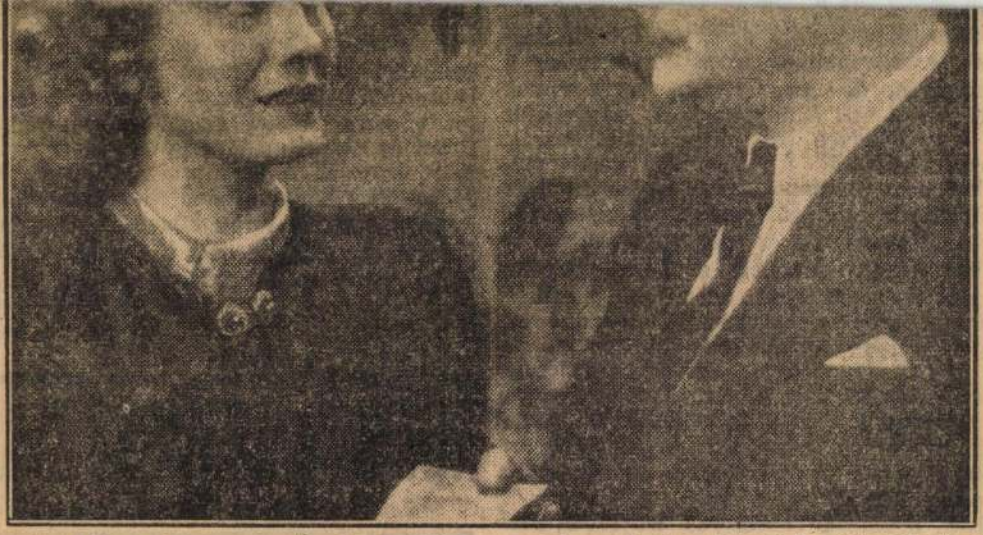

ellenséges állam kémszervezetének megbízásából egy csábítóan szép nő közelíti meg a gyárvállalat igazgatóját, aki feleségével nem él boldog házaséletet. Az igazgató, aki két évtizeden át a legbecsületesebb munkása volt a vállalatnak, megszédül, mielőtt azonban a titkot elárulná, érdekes fordulatok következnek, amelyek a kémdrámát lebilincselően érdekessé teszik. A szép kémnő szerepét *Simor* Erzsi, az igazgatót pedig *Földényi* László alakítja. A filmtörténet másik szerelmes párja az igazgató viruló fiatal leánya és egy derék amelyben fontos jelenetek játszódnak le. Az ujdonság főszerepeit Simor Erzsin és Földényi Lászlón kívül Hidvéghy Valéria, Somogyi Nusi, Dajbukát Ilona, Mihályffy Béla, Solthy György, Jenei Ottó, Pethes Ferenc, Wessely Pál, Szőreghy Gyula és Erdélyi Mihály színigazgató játsszák. A kísérőzenét Dolecskó Béla szerezte. Külön érdekessége a filmnek, hogy külső felvételeinek egy része a Danuvia fegyvergyárban készült. A kitűnő és szép újdonságot a Koncz-filmvállalat hozza forgalomba.

---

* **Az újév első magyar filmbemutatója.** Az új esztendőben bemutatásra kerülő első magyar film a „Kísértés", amelyet Bónyi Adorján regénye nyomán a Hunnia pasaréti műtermében készítettek. A filmben Karády Katalin a lejtőre tévedt fiatalembernek a nőtestvérét alakítja s bosszut akart állani azon a bírón, aki fivérét elítélte. Karády Katalin mellett a másik női főszerepet Bulla Elma játssza s külön érdekessége a szereposztásnak, hogy a két ellentétes egyéniségű és játékstílusú színésznő a filmben mint ellenfél áll egymással szemben. A törvényszéki bírót, aki körül a szenvedélyek viharzanak, Nagy István játssza. Az említetteken kívül Halmay Tibor, Hajmássy Miklós, Solthy György, Simon Marcsa tagjai az együttesnek. Az újdonságot Farkas Zoltán rendezte.

---

42. évi január hó 17-én először

d szerelmesek

ásban. Irta Hertelendy István

gh Klári, Náray Teri, Ajtay Andor,

ıes György és Gonda György fellépésével

* **Jubileum a Madách Színházban.** Pirandello „IV. Henrik" című drámája a Madách Színházban január 13-án éri meg 125-ik előadását. A kivételes sikerű, különös tárgyú színmű cimszerepét továbbra is Várkonyi Zoltán játssza, mellette a főbb szerepekben Sulyok Mária, Greguss Zoltán, Vándory Gusztáv, Hoykó Ferenc, Mátrai József és Somkuthy Dezső lépnek fel.

* **Koréh Endre ária- és dalestje.** Az Operaház kitűnő fiatal basszistája, Koréh Endre január 19-én, hétfőn este 8 órai kezdettel ária- és dalestet rendez a zeneművészeti főiskola nagytermében. A rokonszenves művésznek ez lesz első ilyenfajta bemutatkozása s így a hangversenyt érthetően nagy érdeklődés előzi meg. Szép műsorán többek között Gluck, Paisiello, Beethoven, Schubert, Schumann, Grieg, Mozart, Kuula, Respighi, Richard Strauss, Mussorgsky, valamint Kodály-művek szerepelnek.

„Fityfiritty" a Fővárosi Operettszínházban

Mindig reménykedve indulunk az operettbemutatókra, de hiába: telnek az évek s mindig csalódva távozunk azokról. Haldsz Rudolf librettója fajsúlytalan, gyenge, közepes alkotmány, ami főként külsőségekkel s többnyire erőltetett, olcsó hatásra törekvő tréfákkal pályázik a pusztán szórakozást kereső közönség kegyeire. Azokat sem tudja kielégíteni, akiknek kisebb az igényük, mint amennyit ez a műfaj megkövetel. A szorgalmas és igen tehetséges zeneszerző, Buday Dénes menti a helyzetet. Pazarolva ontja magából a jól hangszerelt zenekaron és énekeseken keresztül a különféle modern stílusú, vidám és érzelmes melódiákat s ezzel tölti ki az eseménytelenség hézagait.

Az énekes és táncos zeneszámok halmazatában párhuzamosan haladó szerelmi történetek húzódnak meg, de csak a háttérben, mert valójában alig történik valami s ami történik, többnyire annak sincs oka és értelme. Mert ha az áruház-tulajdonos és a világhírű énekesnő, Solthy György és Honthy Hanna egy életen át a távolból szerették egymást, miért nem lesznek egymásé, amikor végre deresedő fejjel az első felvonásban újra összetalálkoznak? A szerző teljesen naiv, felnőtt és értelmes emberek között számba nem vehető kifogással választja el egymástól a szerelmeseket s ugyanezt ismétli meg a második felvonásban is, mert különben nem folytathatná a darabját. Ez a szindarabirói könnyelműség azzal bosszulja meg magát, hogy a szereplők alakjai élettelennek látszanak s a sorsuk egy percre sem tudja az érdeklődést felkelteni. Párbeszédeik éppen ezért hamisan hangzanak, nincs bennük elhitető és meggyőző erő. A többi szerelmes pár szerepeltetése is bámulatosan gyökértelen és eseménytelen. Ezeknek a jelenlétét a színpadon csak az teszi indokolttá, hogy Buday Dénes sokféle helyzetet követelő duettjeit kell táncolniok és énekelniök. Vigasztalanul sovány ez a darab s hogy néha mégis élet lüktet a színpadon, csupán néhány epizódszerűen beállított énekes-táncos jelenetnek tulajdonítható.

Honthy Hanna, ismert és megbecsült kiváló primadonna-képességeivel s érett rutinjával se tud szerepébe életet önteni. Csak dalaival melegít. Solthy György rokonszenves bonvivánt s amennyire szerepe megengedi, meggyőzőbb és emberibb, mint a fiatal Hajmássy Lajos. Szondy Biri szerepe is túlnyomórészben fakó és színtelen. Hajmássyval együtt csupán az énekes jelenetekben férkőznek a közönséghez. A komikus szerelmes pár, Kiss Manyi és Latabár Kálmán haladnak az élen a mulattatás terén. Főleg Kiss Manyi vezet! Bármit mondatnak vele, eredeti színt kap s érdekessé válik. A széles körökben kedvelt Latabár Kálmán viszont ponyosan ugyanazt csinálja, mint minden más szerepében. Pártos Gusztáv remek maszkjával kitűnő operettfigura. Fülöp Sándornak képességeihez mérten kis szerep jutott.

Kifejezetten meg kell dicsérni Bercsényi Tibort. Az áruház díszlete, a forgatható kis színpaddal ötletes, imponáló és teljes illuziót keltő. A vidéki villa festői verandája és parkja s az országúti részlet nagy távlatú képe pompás, színes, művészi munka. Sereghy Andor rendezése ügyes. T. Török Emil átéléssel, nagy lendülettel vezényelt.

Kállay István

* **Bustabo helyett Telmányi.** A székesfővárosi zenekar mesterbérletének március 10-iki hangversenyén közreműködésre meghívott Guila Bustabo amerikai hegedűművésznő az utazási nehézségek miatt nem tud a kitűzött időre megérkezni s ezért a zenekar vezetősége helyette külföldön élő világhírű hegedűművészünket, Telmányi Emilt kérte fel vendégszereplésre, aki a Művelődés Házában ezen a napon Csajkovszkij hegedűversenyét adja elő Csillery Béla vezénylésével. A hangversenyen előadásra kerül még Haydn „Londoni szimfónia"-ja, Kodály „Nyári est"-je és Ravel „Spanyol rapszódia"-ja.

* **A Parthenon-egyesület gyűlése.** A klasszikus műveltség barátainak Parthenon-egyesülete Baranyai Lipót elnöklésével előadóülést tartott, amelyen Harsányi Zsolt bemutatta Horatius Ars Poeticajának egész fordítását. A különálló részek magyarázatánál kifejtette, hogy bár Horatius művészi magasságait kétezer esztendő távolából is csodáljuk, szelleme mégis idegen, mert hiányzik belőle a keresztény eszme.

* **Az „Elnémult harangok" az Átriumban.** A magyar filmgyártás büszke alkotása, az „Elnémult harangok" a fővárosban most már kizárólag az Átriumban kerül színre. Kiss Ferenc, Lukács Margit és Nagy István kitűnő alakítása olyan sikert hozott, hogy a filmet már második hete játssza a budai filmszínház, ahova most a pestiek is tömegesen rándulnak át.

* **A „Leányvásár" filmen.** Az Imago-vállalat megfilmesíti a világhírű „Leányvásár" című operettet s bonviván-szerepére Sárdy Jánost, az Operaház tenoristáját szerződtette. A magyar filmgyártás eddig mellőzte a nagy operetteket, mert filmsztárjaink között kevés a tökéletes énekes. Podmaniczky Frigyes, a filmváltozat rendezője Sárdy János szerződtetésével is igyekszik az operett muzsikájának szépségeit minél jobban megörökíteni a filmszalagon. Az új magyar film nagyobb szerepeit Szeleczky Zita, Vaszary Piroska, Kiss Manyi, Latabár Kálmán és Mály Gerő alakítják.

Hogy élelmezik Bulgáriában a német hadsereget?

Szófia reménye: az Égei-tenger

Szófia, március 6.

(Az Uj Magyarság kiküldött tudósítójától; futárral érkezett.) Valahányszor kilépek a szállodakapun, jólesőn virít felém a fehér-zöld-piros zászlóerdő, amely a március 3-i szabadságünnep óta még mindig díszíti Szófia utcáit: ha más sorrendben is, de a mi színeink, a mi lobogóink!

Az utcák késő estig feketék a tömegtől. A tavasziasodó kertekben ember-ember hátán tolong, él, lüktet, pezseg az egész főváros s nem veszi tudomásul a francia lapok célzatos kacsáit, amelyek szerint a nőket és gyerekeket már el is szállították belőle, a „minden percben várható légitámadások miatt..."

A társadalmi-diplomáciai élet is olyan élénk és mozgalmas a rémhírek közben, amilyen a rémhírtelen korszakban talán soha se is volt. Csak el kell menni az *Union-Clubba* vacsorázni s mindent lát és hall az ember, ami Szófiában történik, sőt olyat is, ami nem történik, mint például Rendell angol követ hirtelen elutazása tegnap este, amit rövidesen maga az „elutazott" cáfolt meg gyanútlan megjelenésével s békés whisky-iddogálásával a gólyalábú bárszéken. Két szőke leányát másnap délben is láttam apró Fiat-kocsijukon száguldani, majd olyan pehesen megállni egy bolt előtt, hogy az egész gyufaskatulya beleszorult a tanknagyságú német katonai autók félkörébe, amelyek az üzlet melletti Kommando előtt parkoltak. A tizennyolcéves úrvezetőnő azonban nem jött zavarba, addig forgott előre-hátra az angol zászló harcias lebegésével a hűtőorron, míg kitört a német körülzártságból s elmenőben visszanézett a katonai parancsnokságra:

— Ezt a házat is megjegyzem magamnak!

Az angol követ tehát még egész személyében itt van, ha elegáns kis sárga palotáját már nem is két, de négy lovasrendőr őrzi. Itt vannak egyelőre lengyel, holland és belga kollégái is, de az Union Klubban, Szófia legelőkelőbb kaszinójában, ahol eddig határozottan tengelyellenes volt a többség, most már vezetnek a német társaságok, gazdag gyáros- és üzletdinasztiák.

Szó került ebben a nemzetközi kavargásban Bulgária most felújult reményeiről is az Égei-tenger kikötőit, *Dedeagács*-t és *Kavalát* illetően. Ismeretes, hogy ezt a két fontos tengeri kijáratot, a Mesta és Marica folyók közti száz kilométeres nyugattráciai partsávval együtt, a Balkán-háborúban nyerte el Bulgária s Neuillyben, Görögország javára, elvesztette, úgyhogy ma teljesen el van vágva az Égei-tengertől, holott a Dardanellák miatt zárt területnek számító Fekete-tenger távolról sem elég kereskedelme lebonyolítására. Bulgária és Görögország diplomáciai viszonya ma normális, az őszintén békésszándékú bolgárok nem akarták kihasználni Görögország szorult helyzetét, most azonban talán közeleg az idő, mikor ők is visszakaphatják végre jogos birtokukat s evvel a régóta húzódó Dedeagács—Kavala-probléma is megoldódnék.

Délután Szófia egyik külvárosába tévedve, érdekes és szokatlan processziót láttam: hatezer parasztszekeret, amelyek a német katonaságnak szánt szénát és szalmát fuvarozták be a fővárosba.

Felmerülhet ugyanis a kérdés: hogy történik a német csapatok élelmezése, ember- és állatellátása Bulgáriában?

Már vagy öt hete működött itt német részről bizonyos közellátási komissió, mely *annak a kontingensnek egy részét, amelyet Bulgária különböző export-áruiból importál Németországba, kijelölte és beosztotta a megszálló hadsereg céljaira.* Igy Bulgária nem károsul, exporthelyzete nem változik s az ellenséges propaganda nem fújhatja rendes nótáját, amelyet például Dániában is addig hallottam, míg az ottani katonai főparancsnok megmutatta az élelmiszerraktárakat, amelyekből a hadsereg otthonról látta el magát: Németország „kieszi" a védelmébe vett országokat! — holott itt is például szándékosan az a helyzet, hogy a katona alig kap valami lévakészpénzt, nehogy esetleg vásárolhasson.

A harminc kilométerről bedöcögött parasztok arca egyenesen ragyogott az örömtől, hogy takarmányukat olyan jól értékesíthetik, hiszen két lévát kaptak a széna kilójáért, vagyis egy apró, alacsony szekérért ezer lévát — ötven pengőt! Báránybőrbekecseikben, ködmöneikben, halinanadrágban, kötélből font bocskorban ott ácsorogtak az atyafiak a pirosbojtos, arasznyi lovacskák, kékgyöngyfüzéres hegyi bivalyok mellett a fanyarkás szénaszagban s várták türelmesen a mázsálást, várták a lerakodást a házilag összetákolt, rövid, zömök szekerekről, amelyekhez csak a négy kereket vették boltban.

Mellettük az országúton négy német tehergépkocsi robogott el, légelhárító, sárgaparolis *Flak*-tüzérekkel megrakodva.

A „láthatatlan hadsereg", amelyről tegnap beszéltünk, nem akar nagy tömegekben végigzörögni a városon.

Mire beért Szófia határába, a negyven kocsiból már csak négy maradt és a hátralevő harminchat is nyolc-tíz utcán át fog bevonulni.

Mert ennek a rendezésnek mindenre, még a szcenirozásra is van gondja.

Megyery Ella.

A Melinda-úti Házépítő Kft. nyilvános pályázatot hirdet a

Sváhegyen lévő „Melinda társas-üdülőház" vendéglőjének bérbevételére,

mely kapcsolatba hozható a penzió-szállodaüzem bérletével is. Felvilágosítás és pályázati feltételek: március 10-től 15-ig, délelőtt 9—12-ig **NOVAK SANDOR, Rákóczi-út 11.** Telefon 130—787. A pályázat beadásának határideje 1941 március 22.

A rab és a bölcs

Irta: Izsák-Gyarmathy László

A világ népeinek élete kezd összeérni, Északtól le Délig, Istanbultól Newyorkig; nem élhetek többé Bácsalmáson a szilvatermés napsütött izgalmának, olyan ásatag, lusta elhagyottan, mint Krúdy vagy Jókai személyei. Ma percről-percre „csak" Európában és „csak" az egész Földön élünk. Az embertelen arányok miatt terhes e korszak lelke, ez az idegek háborúja. Minden hír mintha személyes üzenet, felhívás volna...

Itt van mindjárt a grönlandi fogoly, aki most hajléktalan maradt, mert leégett fölüle a fegyház. Grönland a világ leghatalmasabb szigete, van rajta összesen egy rabok háza Godhavn-ben, tíz cellával és tíz cellában egyetlen rab. Északon, a hómezők és kékes gleccserek metsző tiszta világításában s a jéglehü józan éjszakákon nem szeretnek bűnözni az emberek. Finnországban is valóságos muzeális érdekessége van az egy-két fegyencnek. A háborúban ott járt ujságírók mesélik, mikor meglátogatták az egyik pompás, rendkivül egészségesen épitett fegyház két rabját, azok milyen könnyes lelkesedéssel, szinte prófétikusan beszéltek a joságról, amelynek szabadulásuk után életüket szentelik.

A grönlandi egyetlen fogoly, mikor leégett feje fölött a börtön, maga ijedt meg legjobban. Átérezte hazája gondját: több rabok háza nincs, most már őt hova helyezik? Állt a parázsló gerendák alatt, fejét csóválta, szomorú volt. Szökni nem akart, mert rab volt, öntudatosan... Úgy érzem, igaza van. Hová és miért is szöknék e világban?

Ez az emberi sors közelről érdekel, sőt bizonyos értelemben vonz. Északon, ahol kétmillió négyzetkilométer kiterjedésű jégmező véd a világ forró izgalmaitól, egyedül élni tíz cella tágasságában. Van benne valami széles, csendesen suhogó magányosság. Monte Christo gróf jut eszembe, ő ugyan megugrott a cellájából, de neki még volt hová. Igen, talán még Grönland... — gondolom s nem is fázom nagyon. A rohanó gleccser-patakok zenéje, a borókafenyős, égerfás és nyirfás végtelen díszletek, medvékkel és rénszarvassal. Csendet parancsoló erős északi szél, tiszta üveghangjaival. Vacsora a halászok között, akik a forró, csípős falatok után dalt mondanak Vörös Erikről, ő fedezte fel ezer éve Grönlandot, a „zöld földet". Hajók csak júniustól októberig juthatnak el Grönlandba, egyéb kapcsolat nincs a világgal. Ha csak az nem, hogy a partoknál leszakadó jéghegyek szelektől hajtva elúsznak délre, a civilizációba és háborúkba, mint mogorva, hűvös üzenetek. A tízegynéhányezer ember között összesen egy bűnös akad s biztosan lecsukni való rossz írók sincsenek. Sokáig tanakodtak most azon, felépítsék a rabok házát az egyetlen fegyenc kedvéért, vagy sem. Szeretik a rendet s most felépítik, a fegyenc örömére, mert a fegyenc is szereti a rendet... Az angolok már a XVI. században megkíséreltek „északnyugati átjárót" keresni Grönlandon át, de akkor elfagyott a kísérletük. Igaz, hogy akkor nem is volt fontos nekik az átjárás. Most sokkal fontosabb lenne.

A másik hírt délről szereztem. Egy török fiatalember, aki életét a bölcselet tudományában való elmélyedésnek áldozza, nagyobb vagyont örökölt. Mikor tudomására hozták, felháborodottan kiáltott: „Nem, nem teszik tönkre az életem nyugalmát!" És egy nap leforgása alatt utolsó fillérig szétszórta a vagyont. Törökországot e háborús napok hasonló bölcseleti probléma elé szorítják: Törökország azonban ettől a háborútól mindenkép örökségül akarja kapni Sziriát. Az a kérdés, hogy vajjon kitől remélje? Döntésével egyben meg kell jósolnia — a maga számára — a háború végét is. Eden, szmókingban, elegáns és közvetlen mosollyal már odaigérte Törökországnak Sziriát, — noha Sziria francia birtok. A dologban van valami elvetemült, frappáns humor, ha úgy tetszik: angol humor. A Pétain-kormány mindenesetre nem látja humorosnak, inkább toporzékol, mert „megelégelte Eden ünnepélyes és könnyed ajándékozásait a francia birtokokból".

Szakmai csodálattal és bizalmas részvéttel figyeljük e napokban a török ujságírók munkáját, mert még nem volt a világon fondorlatosabb ujságírás annál, ahogy a török lapok ma írnak. A döntést a jövő hétre várják, addig ki kell húzni az időt és meg kell csinálni a lapot. Az első oldalon közlik Eden fényképét, a kitünő szmókingban s főcímül ezt írják: „Eden látogatása alkalmat nyujtott arra, hogy a jövőben jobban megvilágíthassák a török és angol nézeteket, ha erre szükség mutatkoznék". S Eden mellett lehet látni Papen teaestélyét is, amelyen a meghivott török diplomaták a finom izelítők után, egy oldalteremben, a „Sieg im Westen" című filmből is kaptak részletvetítést...

Törökország Sziriára játszik, a legidegesebb hangulatban. Bölcselő fia pedig, megszabadulva vagyonától, valóban békés idegekkel térhetett vissza könyveihez és gondolataihoz. S biztosan nincs kedve háborúba vonulni.

Szövet, selyem ramocsaházi **NAMÉNYI**-nél IV, Szervita-tér 8

Napihírek

Kukoricás kenyeret kell sütni

A közélelmezési hivatal ezúton is felhívja a figyelmet arra, hogy *március 10-től, hétfőtől kezdődőleg életbelép az a rendelet, amely szerint a közfogyasztásra kerülő búza- vagy rozslisztet kukoricaliszttel kell keverni, valamint a közfogyasztásra kerülő kenyeret úgy kell sütni, hogy abban kukoricaliszt legyen.* Mindazok a kereskedők, pékek és sütők, akik ezt az előírást nem tartják be, büntethetők és ellenük a kihágási eljárás meg is fog indulni.

— **A fürdők, uszodák, mozik és színházak nem emelhetik az árakat.** Az árkormánybiztos legutóbb kiadott körrendeletében felhivta a törvényhatóságok első tisztviselőinek figyelmét arra, hogy a gőz-, strand- vagy egyéb fürdők és uszodák árai, továbbá a mozik és színházak helyárai, valamint a kiszolgálási, kabin- és ruhatári dijak az árkormánybiztos engedélye nélkül nem emelhetők. A körrendelet szerint a kedvezményes jegyeket sem lehet megszüntetni. Az árkormánybiztos egyben kötelezte az összes fürdőket, mozikat és színházakat, hogy áraikat jelentsék be. Értesülésünk szerint az intézkedésre azért volt szükség, mivel egyes fürdők, mozik és színházak áraikat az árkormánybiztos engedélye nélkül felemelték. Ezeknek rögzített árait a kormánybiztos visszaállíttatta és ellenük az eljárást saját hatáskörében megindította. A kormánybiztos eddig általában elzárkózott a fürdők, mozik és színházak áremelésének engedélyezése elől, mert tapasztalat szerint egyes költségtényezők emelkedését a forgalom emelkedése ellensulyozta.

REFRACTIO Minden szemüvegért egyéves irásos jótállást! Ferenciek-tere 1.

— **A politikai rovatvezetők a külügyminiszternél.** Bárdossy László külügyminiszter szombaton délben Ullein-Reviczky Antal követ, a külügyminisztérium sajtó- és kulturális osztályának vezetője társaságában fogadta a budapesti napilapok politikai rovatvezetőit, akik tisztelgő látogatást tettek nála, külügyminiszterré történt kinevezése alkalmából. A politikai rovatvezetők nevében vitéz Vass Sándor köszöntötte Bárdossy Lászlót, aki meleg szavakkal mondott köszönetet a tisztelgő látogatásért és az üdvözlésért, majd elbeszélgetett a megjelentekkel.

2 fillér 10 fillér 2 fillér
Jó és olcsó
a Darmol. Beváltja, amit ígér. Nincs vele bajlódás, teafőzés, keserűizű anyagok nyelése, stb. Jólzü hashajtó a DARMOL
Már 14 fillérért is kapható gyógyszertárban.

— **A fővárosi árvaszék felhivása a hadikölcsönkötvényekkel kapcsolatban.** A hadikölcsönkötvények bejelentésével kapcsolatban a főváros árvaszéke felhívja az érdekelt kiskorúak szüleinek, gyámjainak és gondnokainak, továbbá az érdekelt nagykoruaknak figyelmét, hogy a bejelentési kötelezettség azokra a hadikölcsönkötvényekre is kitrejed, amelyek gyámpénztári kezelésben vannak. A bejelentési kötelezettség elmulasztása esetén a hadikölcsönkötvényekkel semmiféle jogot nem lehet többé gyakorolni.

Évtizedek óta
IMPERIAL FÜGEKÁVÉ

— **Az országos Széchenyi-szövetség** Széchenyi István születésének 150-ik évfordulója alkalmából március 9-én, vasárnap délután félhatkor az Omge dísztermében Széchenyi-délutánt rendez. Halász Géza elnöki megnyitója után Szabó Sándor dr. ny. főispán, a Faluszövetség társelnöke tart előadást Széchenyiről, a nemzetnevelőről, Vikár Béla pedig Suomi népéről. Szerepelnek még Puszta Sándor, a neves papköltő, Dorita Bonewa bolgár operaénekesnő, Antal Gyula székely költő és Biró János székely tárogatóművész énekszámokkal, szavalatokkal és zeneszámokkal.

ZSUBORY NELLY Bécsi-u. 5
csütörtöki divatbemutatója
nagy sikert aratott

— **Felhivás.** A lapunk mai számához csatolt színes kartonmellékletlapon a Török A. és Társa Bankház R.-T. (Budapest) IV. Szervita-tér 3) az új 46. m. kir. osztálysorsjátékra vonatkozó közelebbi részleteket közöl. Rendelés céljából legajánlatosabb a mellékleten függő levelezőlapot felhasználni, de a rendelés postautalványon, postai levelezőlapon, vagy levélben is történhetik. Egész sorsjegy ára 28, fél 14, negyed 7, nyolcad 3.50 pengő.

— **Minisztertanács.** A kormány tagjai pénteken délután öt órai kezdettel Teleki Pál gróf miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak. A minisztertanács folyó ügyeket tárgyalt és éjjel két órakor ért véget.

— **Hász István tábori püspök erdélyi honvédhiveinél.** A felszabadult Erdély helyőrségeit és az ideiglenes állomáshelyeken tartózkodó honvédcsapatokat most látogatja sorra Hász István római katolikus tábori püspök. A nagyböjt alkalmából főpásztori mise keretében mond szentbeszédet, s a nagyobb helyőrségekben maga áldoztatja meg honvédhiveit. A polgári lakosság is tüntető szeretettel fogadja a tábori püspököt, akit különös meleggséggel ünnepeltek legutóbb Szilágysomlyón.

— **Szidalmazta a hadsereget: ezer pengőre büntették.** Szolnokról jelentik: Katona József fegyverneki gazdálkodó a magyar hadsereget szidalmazta. A szolnoki törvényszék jogerősen 1000 pengő pénzbüntetésre itélte.

— **A sajtó az árvízkárosultak javára megindított gyüjtésért.** Zsindely Ferenc miniszterelnökségi államtitkár szombaton délben a miniszterelnökségen megbeszélést tartott a budapesti napilapok főszerkesztőivel az árvízkárosultak javára megindított gyüjtés tárgyában. Az államtitkár rámutatott az idei árvíz okozta sulyos károkra és kérte a sajtó képviselőit a megindított gyüjtés támogatására. Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, a sajtókamara elnöke az egész magyar sajtó nevében hangoztatta, hogy a lapok teljes erejükkel támogatják a nemes akciót. Az értekezleten résztvett vitéz Thuránszky László miniszteri osztályfőnök, a miniszterelnökség sajtóosztályának vezetője is s a sajtó részéről felajánlott támogatás részleteinek megbeszélésénél mind ő, mind a jelenlévők közül többen felszólaltak.

— **Uj egyetemi rendkivüli tanár.** A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Morelli Gusztáv dr. egészségügyi főtanácsos, egyetemi magántanárnak a szakoktatás és tudományos szakirodalom művelése terén szerzett érdemei elismeréséül az egyetemi rendkivüli tanári címet adományozta.

UCOM

Törökországi helyzetkép

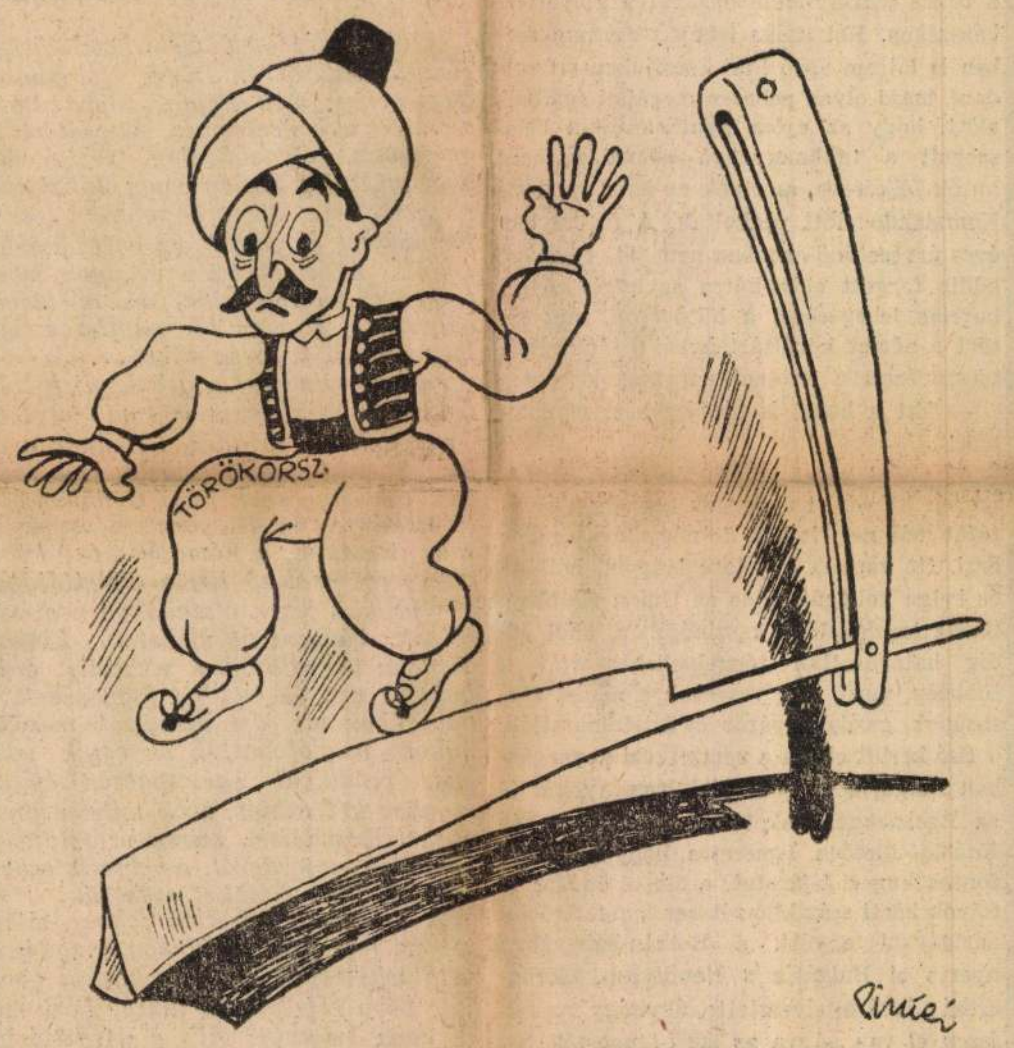

(Pintér Jenő rajza)

Rajz szöveg nélkül

UCOM

— **Három letartóztatás pengőkiajánlás miatt.** Baróthy Pál főügyész, a budapesti ügyészség elnöke szombaton a következő hivatalos közlést adta ki a nyilvánosság számára: „A budapesti ügyészség valutaosztálya Mokán László és társai elleni ügyben Mokán László kolozskarai születésű, harmincéves, görögkeleti, nős, földműves, kolozsi lakos, Halpert Izidor besztercei születésű negyennégyéves, izraelita, nős, tüzifakereskedő, kolozsvári lakos és Fischmann Izidor romolyi születésű, harminchároméves, izraelita, nős, autófuvarozó, rettegi lakos ellen pengőkiajánlás büntette miatt az előzetes letartóztatást elrendelte. Nevezettek ugyanis összebeszéltek pengőnek és dollárnak Romániába való kicsempészése céljából, ahol a kicsempészett értékeket magas zugárfolyamon beváltották leire, ezt visszacsempészték Magyarországba és a hivatalos árfolyamon visszaváltották pengőre, a mutatkozó árfolyam különbözeten pedig megosztoztak. Eddigi megállapítások szerint négy esetben 200 dollárt és 4350 pengőt csempésztek ki. Mokán és társai az előzetes letartóztatás ellen felfolyamodást jelentettek be. A nyomozás tovább folyik.“

— **Itéletek a zsidótörvény megszegése miatt.** Az ujpesti rendőrkapitányság büntetőbirája az értelmiségi kormánybiztosság feljelentésére több súlyos ítéletet hozott. A zsidótörvénybe ütköző kihágás miatt a rendőri büntetőbíró Rosenfeld Sándor festékkereskedőt 50 napi elzárásra átváltoztatható 1000 pengő pénzbüntetésre, Kahane Manóné vaskereskedőt 30 napi elzárásra átváltoztatható 300 pengő pénzbüntetésre, Böhm József cipőgyárost 25 napi elzárásra átváltoztatható 250 pengő pénzbüntetésre, Rothbart Artur textilkereskedőt 20 napi elzárásra átváltoztatható 200 pengő pénzbüntetésre, Gyárfás Emil festőmestert 3 napi elzárásra átváltoztatható 15 pengő pénzbüntetésre ítélte. Rosenfeld Sándor ítéletén kivül az összes ítéletek jogerősek.

— **Angol hazugság egy olasz ezred albániai pusztulásáról.** Rómából jelentik: Az angol hírverés csütörtökön este azt állította, hogy Albániában teljesen elpusztult egy egész olasz ezred és hogy az ezred parancsnoka öngyilkosságot követett el. Illetékes olasz körökben kijelentik, hogy az angol kitalálásból egyetlen szó sem felel meg az igazságnak

Eső-, ballon-, lódenkabát, raglán
Márton és Szász V. Bálvány-utca 3 sz.

Sztudinka Bélát előállitották az ügyészségre

A főkapitányság megkeresésére a budapesti ügyészség *nyomozólevelet adott ki Sztudinka Béla dr 56 éves kormányfőtanácsos, budapesti ügyvéd ellen,* aki a székesfőváros törvényhatóságának volt tagja, a Honsz és a Vagyonőrző volt ügyésze, a Beszkárt felügyelőbizottságának volt tagja, stb., mert ellene 1940 november 1 óta a mai napig *26 feljelentés érkezett a főkapitányságra, amelyek szerint kisembereknek állást és különböző engedélyeket igért s ezért kisebb-nagyobb összegeket vett fel tőlük. Az eddigi kár meghaladja a 30.000 pengőt.* A nyomozólevelet többrendbeli csalás címén adták ki ellene és a főkapitányság detektivjei szombaton reggel *meg is találták Sztudinka Bélát a Fiume-szállóban,* ahol éppen búcsúleveleket irt. Zsebében töltött revolvert találtak s elmondta, hogy öngyilkosságot akart elkövetni. A detektivek *előállitották az ügyészségre.* Sztudinka Béla üzelmeire már régen rájöttek és emiatt a Honsz és a Vagyonőrző felszólította, hogy mondjon le ügyészi tisztéről, ami meg is történt. Az ügyészségen *megindult a csaló ügyvéd ellen az eljárás.*

Csillárok Mária Terézia kristályüvegből bronzból, kovvasból, minden stylben, elsőrangú kivitelben.
BAN ALADÁR, IV., Pilvax-köz

— **Huszonhathónapi fegyházra itélték a pénzeslevelek dézsmáló postást.** A budapesti 62-es számú postahivatalnál a múlt év májusában leleplezték Román Miklós postaaltisztet, aki több mint egy éven keresztül dézsmálta az elosztásra hozzákerült pénzesborítékokat. Megállapitották, hogy többszáz pengővel károsította meg a címzetteket és a postaigazgatóságot. Kiderült az is, hogy takarékbetétkönyvét, amelyből több tételben pénzt vett ki, nagyobb összegűre hamisította meg. Az ügyészség közokirathamisítás és hivatali sikkasztás bűntette miatt emelt vádat a postás ellen, akinek a bűnügyét szombaton tárgyalta a büntetőtörvényszék Pálffy-tanácsa. A letartóztatásban lévő postás beismerő vallomást tett, elmondta, hogy lóversenyen nagyon sokat vesztett s ezért nyult az idegen pénzekhez. A bíróság a vádszerinti cselekményben találta bűnösnek Román Miklóst, s ezért kétévi és kéthónapi fegyházbüntetéssel sujtotta. Az ítélet nem jogerős.

ANGOL-FRANCIA szabásznő
eredeti modelleket készit, úriházba ajánlkozik. Cim: VIII., JÓZSEF-UTCA 2., I. udvar, II. lépcső, I. 1.

— **A pénzügyminisztérium tisztviselői az árvízkárosultakért.** A pénzügyminisztérium központi tisztviselői és egyéb alkalmazottai között rendezett gyüjtés az árvízkárosultak megsegitésére 4210 pengő 50 fillért eredményezett.

— **Az országos társadalombiztositó intézet** értesiti az érdekelteket, hogy hivatalaiban március 15-én szombaton a nemzeti ünnep alkalmából teljes munkaszünet lesz. Az ünnepnapon esedékes segélyeket az intézet a központban, a Visegrádi-utcai kifizető helyen és a Pacsirtamező-utcai kifizetőhelyen március 14-én, pénteken délelőtt 8 órától 12 óráig fizeti ki. Az egyéb kifizetőhelyeken a fenti napon esedékes segélyek kifizetése az illető táppénzkifizetőhelyen hirdetett időben történik. A rendelőintézetekben működő sebészeti és a Csengery-utcai rendelőintézetben működő fogászati és szájsebészeti osztályok délelőtt 10-től 12-ig, a szemészeti és fogászati osztályok délelőtt 11-től 12 óráig ügyeletes rendelést tartanak.

elsa neuwohner IV. Váci u. 3. haut coutur nemes anyagok finom női szabóság. robes costumes manteaux

Házasság

Jákfai *Gömbös* Dóra és almási *Balogh* Elemér dr. március 15-én, szombaton délután fél 6 órakor tartják esküvőjüket a budavári koronázó főtemplomban.

Vécsey Béla m. kir. alezredes leányát: *Évát* eljegyezte *Egry* Sándor m. kir. hadnagy, Tokaj.

Vendel Ilonát eljegyezte *Bucsi Szabó* Gyula.

Berencsy Erzsébet (Hajdunánás) és *Bolváry* Tibor (Dövény) március 11-én tartják esküvőjüket Debrecenben.

Királyhelmeci *Szentpétery* Ida (Budapest) és *Kerék* József dr. gazdasági felügyelő, a szolnokvármegyei gazdasági felügyelőség vezetője (Szolnok) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

*

Legújabb frakk, szmoking, zsakett kölcsönzés Teichner, IV. Királyi Pál-utca 7, Tel. 185-796.

BRILLIÁNS ARANY EZÜST
vétele és eladása VARJAS Károly-körút 22 udvarban Tel. 189-288

A hazatért honvédek diszszemléje Budapesten

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A szovjet elleni háborúból felváltásuk után visszatért csapatok ünnepélyes fogadtatása diszszemle keretében vasárnap, december 14-én fog megtörténni Budapesten. A legfelsőbb Hadúr képviselője délelőtt 10 óra 30 perckor a Hősök-terén megszemléli a hazatért csapatokat. Ezt követőleg a csapatok a Hitler-téren díszmenetben vonulnak el a szemlélő előljáró előtt.

— **A szófiai magyar követ ebédet adott a bolgár miniszterelnök tiszteletére.** Szófiából jelentik: Arnóthy-Jungerth Mihály dr., Magyarország szófiai követe és felesége csütörtökön a követségen ebédet adott Filov miniszterelnök és felesége tiszteletére. Ott voltak még Daszkalov hadügyminiszter és felesége, Magistrati gróf, Olaszország követe, Schuster tengernagy a német követség részéről, a német, olasz és magyar katonai attasé és más bolgár személyiségek, valamint Bethlen Gábor gróf, a magyar követség titkára.

— **Bukarestben korlátozták a bérgépkocsik forgalmát.** Bukarestből jelentik: A bérgépkocsik forgalmát Bukarestben korlátozták. Reggel 6 órától este 9 óráig valamennyi bérautó közlekedhetik, de csak Bukaresttől számított 10 km-es körzeten belül. Este 9 órától reggel 6 óráig a forgalomban lévő bérgépkocsik fele közlekedhetik, mégpedig páros napokon a páros rendszámú, páratlan napokon a páratlan rendszámú bérgépkocsik.

— **Egy igénylő részére évenként legfeljebb egy cipőre és két talpalásra adható ki utalvány.** A főváros közigazgatási bizottságának ülésén többen sürgették, hogy a polgármester az iskolásgyermekek cipőellátását minden körülmények között biztosítsa. Szendy Károly polgármester ezzel kapcsolatban közli, hogy az igényjogosultság elbírálásánál elsősorban a közszolgálati alkalmazottakat és azokat veszik figyelembe, akik közérdekű munkát végeznek, másodsorban a mezőgazdasági és ipari termelésben közreműködő munkások kapnak cipőre és talpalásra szóló utalványt. A gyermekek igényeiről harmadsorban gondoskodnak. A polgármester utasította a kerületi elöljáróságokat, hogy egy igénylő részére évenként legfeljebb egy cipőre és két talpalásra adhatnak utalványt. Minthogy a gyermekek több cipőt koptatnak, a polgármester utasította az elöljárókat, hogy a gyermekeknek 23—38-as cipőméretig indokolt esetben évenként két pár cipőre és két talpalásra vagy egy cipőre és három talpalásra adhatnak ki utalványt.

— **Minden gyermeknek vágya, álma a Karácsony legszebb ajándéka „Figyeljetek Gyerekek! Doktor Bácsi meséi!" 400 oldal 173 képpel, kötve P 8.80.**

— **A népruházati akció megszervezése teljes erővel folyik.** A közellátásügyi miniszter november 26-iki képviselőházi beszédében részletes tájékoztatót nyujtott az általa megindítandó népruházati akcióról. Beszéde után hatalmas ütemben indult meg az akció megszervezése, aminek lebonyolítását teljesen a Hangyára bízta. A miniszter pénteken délelőtt tekintette meg Lossonczy államtitkár kíséretében a tenyészállatvásár legnagyobb épületében folyó szétosztási munkálatokat. A Hangya vezetősége részéről Wünscher Frigyes alelnök, vezérigazgató fogadta a magas vendégeket és adta meg a miniszter és államtitkár kérdéseire a kivánt felvilágosításokat. A látogatás végén a közellátásügyi miniszter Wünscher vezérigazgatónak legnagyobb megelégedését fejezte ki a látottak felett.

— **A fővárosban megkezdte működését a honvédek családtagjainak gondozására felállított hivatal.** Szendy Károly polgármester a honvédek családtagjainak gondozására külön fővárosi hivatalt szervezett, amely a Gyulay Pál-utca 7 szám alatt megkezdte működését. Az új intézmény feladata, hogy a hadbavonultak Budapesten lakó családtagjait rendszeres gondozásban, támogatásban és tanácsadásban részesítse. A hivatal már megkezdte minden hadbavonult Budapesten lakó családja viszonyainak átvizsgálását. Eddig 3355 fővárosi hadbavonult családjánál végeztek körzettanulmányt.

— **Fegyverrejtegetés miatt négy embert agyonlőttek Párisban.** Párisból jelentik: A német katonai főparancsnok közleményt adott ki, amely szerint négy francia állampolgárt tiltott fegyver- és lőszerrejtegetés miatt agyonlőttek.

— **Halálos villamosgázolás.** Kispesten az Üllői-úton a lajosmizsei vasút kereszteződésénél egy villamos elgázolt egy 45 év körüli egyszerűen öltözött férfit, akinek a fejét vágta ketté a villamos kereke. Zsebében semmiféle iratot nem találtak, így kilétét eddig nem tudták megállapítani.

— **Szeretetadomány-postabélyeg.** A határainkon túl küzdő honvédeinknek karácsonyi szeretetadományban való részesítése céljából indított mozgalom támogatására december 1-én 20 filléres névértékű, 40 filléres felárú postabélyeg került forgalomba. A nemes cél érdekében a postavezérigazgatóság mindenkit felkér, hogy küldeményeinek bérmentesítésére lehetőleg ezt a bélyeget is használja.

Napi hirek

Hitler a vaskereszt lovagkeresztjével tüntette ki vitéz lófő dálnoki Miklós Béla altábornagyot

Berlin, december 12.

A német távirati iroda jelenti:

A Führer a vaskereszt lovagkeresztjét adományozta *Pfeffer* altábornagynak, egy gyaloghadosztály parancsnokának, von *Böckmann* altábornagynak, egy gyaloghadosztály parancsnokának, *Berthold* vezérőrnagynak, egy gyaloghadosztály parancsnokának, *Jascke* ezredesnek, egy gyalogezred parancsnokának, *Mondabon* főhadnagynak, egyik lövészezred zászlóaljparancsnokának, *vitéz lófő dálnoki Miklós Béla altábornagynak, a magyar királyi gyorshadtest parancsnokának.* A kitüntetettek valamennyien különös érdemeket szereztek a szovjet elleni háboruban ügyes vezetésükkel és rendkivüli bátorságukkal.

Vitéz lófő dálnoki Miklós Béla altábornagy személyes közreműködéssel vezette be a magyar gyorshadtestet a keleti harctér sulyos harci viszonyaiba. Teljes megértéssel a közös ügy iránt, *példás tetterővel illeszkedett bele a hadjárat gyorsan változó helyzeteibe.* Személyes befolyásának és annak a bizalomnak, amelyet csapatai körében élvez, köszönhető, hogy a magyar hadtestet minden akadály ellenére gyorsan harcba lehetett vetni az ellenség ellen. *Ezzel a hadsereg hadműveletei döntően előbbre jutottak.*

Berlin Stockholmtól semmit sem követel

Berlin, december 12.

Illetékes német részről közlik: A Wilhelmstrassén *tiszta kitalálásnak* minősítették azt az amerikai rádiójelentést, amely szerint *Németország Svédországtól valamennyi nem német hirügynökség bezárását követelte volna* és a diplomáciai kapcsolatok megszakításával fenyegetődzött, ha Svédország nem teljesíti ezt a kívánságot.

Portugália visszautasitotta az angol garanciát

Sangháj, december 12.

Illetékes helyen szerzett értesülés szerint *Portugália visszautasitotta* azt az angol ajánlatot, amely arra irányult, hogy *Nagybritannia védelmébe veszi a távolkeleti portugál gyarmatokat.* A portugál kormány válasza szerint Portugália teljes mértékben bízik abban, hogy *Japán tiszteletben tartja a portugál uralmat Timor, Macao, Damaro és Diu portugál gyarmatok fölött.*

— **A zsidótörvény kijátszásáért 5000 pengőre ítéltek egy igazgatót.** Az ügyészség a zsidótörvény kijátszása miatt emelt vádat Német Lajos cukrászsegéd, Grünfeld Andor dr. ügyvédjelölt, szövetkezeti igazgató és felesége, Weltner Magda ellen, akiknek ügyét pénteken tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék Lengyel-tanácsa. A vád szerint Grünfeldné a tulajdonában volt Ankercsokoládégyárat férje rábeszélésére színlegesen átadta Német Lajosnak, de valójában továbbra is Weltner Manó, Grünfeldné apja és Grünfeld Andor vezették az üzemet. Grünfeld Andorral szemben felbujtás, Német és Grünfeldné ellen mint tettestársak ellen indult meg a bünvádi eljárás. Német beismerő vallomást tett és ebben terhelte Grünfeld Andort is. Grünfeldék tagadták bünösségüket. A bizonyítási eljárás lefolytatása után a törvényszék bünösnek mondotta ki Grünfeld Andort a vád szerinti cselekményben és ezért 5000 pengő pénzbüntetésre ítélte. Németet 200 pengő pénzbüntetéssel sujtotta a bíróság, Grünfeldnét felmentette. Az ítélet jogerős.

— **Fegyvertisztogatás közben agyonlőtte a feleségét.** Szegedről jelentik: Bleznovszky Antal domaszéki gazdálkodó töltött fegyverét tisztogatta. A fegyver elsült és a golyó a gazdálkodóval szemben ülő feleségét mellén találta. Az asszony azonnal meghalt. A vizsgálat megindult.

— **A Szent István-akadémia** december 14-én, vasárnap délelőtt 11 órakor ünnepi ülést rendez a Szent István-társulat dísztermében. Serédi Jusztinián bíboros-hercegprimás elnöki megnyitója után Pataky Arnold pápai prelátus, másodelnök tart előadást „Nehéz idők komoly tanulságai" címmel, beterjesztik a jelentést a Fraknóy-jutalom kiadásáról, végül Papp Károly egyetemi tanár, főtitkár tesz jelentést a Szent István-akadémia 1941. évi eseményeiről.

— **A szepesi szövetség kultúrestje.** A szepesi szövetség december 14-én, vasárnap délután fél 6 órakor kultúrestet rendez VIII. Vas-utca 11 szám alatt. Felkay Ferenc székesfővárosi tanácsnok „A szociális nevelés hatása a társadalomra" címmel tart előadást, szerepelnek még Pongrácz Margit operaénekesnő, Dullien Klára hegedümüvésznő, Kály Mária zongoraművésznő, Lack Erzsébet és Máday-Duffek Mihály operaénekes. A megnyitó beszédet Krisch Jenő, a zárószót Fáykiss István mondja.

Ujabb adományok a hadiárvák támogatására

A honvédelmi miniszternek a hadiárvák támogatására indított mozgalma *mély visszhangot keltett a magyar társadalom minden rétegében.* Gazdag és szegény egyaránt legnagyobb megértéssel siet a nemes cél segítésére, hogy *felkarolja a hazáért hősi halált halt honvédek árváinak sorsát s gondoskodjék neveltetésükről és tanittatásukról.* A társadalom áldozatkész megértése sokszor igen nemes példákban nyilvánul meg. Igen sokan megható levelekben jelentik be, hogy gyermekükké akarnak fogadni egy-egy hadiárvát s a legnagyobb szeretettel gondoskodnak neveléséről és tanításáról, valamint megélhetéséről, mások pedig tehetségük szerint kisebb-nagyobb összegekkel támogatják a nemes célt szolgáló mozgalmat.

— **Igazgatói kinevezés a Mávnál.** A Magyar Távirati Iroda jelenti: A minisztertanács december 11-én hozott határozatával a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium vezetésével megbizott iparügyi miniszter előterjesztésére Tüske Jenő dr. igazgatóhelyettest államvasuti igazgatóvá nevezte ki.

— **Bulgáriában tilos az ingatlanok adásvétele.** Szófiából jelentik: A minisztertanács üzérkedés megakadályozása végett további intézkedésig ingatlanok eladását és vételét megtiltotta. A minisztertanács egyben elhatározta az angolok bulgáriai vagyonának zárlat alá helyezését.

— **A tűzharcos szövetség 10.000 pengőt jegyez az erdélyi nyereménykölcsönből.** A tűzharcos szövetség a decemberi országos választmányi ülés határozata alapján az országos tüzharcos székház alapja javára 10.000 pengő értékben erdélyi nyereménykölcsönkötvény jegyzését határozta el.

— **Forgalmi korlátozás több horvát vasútvonalon.** Zágrábból jelentik: A horvát államvasutak igazgatósága azonnali hatállyal beszüntette az áruforgalmat az Ogulin—Spalato—Zengg—Sebenico közötti vasutvonalakon, valamint beszüntetett mindennemü forgalmat a boszniai Bosanski Novi-Bihács vonalon.

— **Börtönbüntetés árdrágítás miatt.** Füzi Jánosné piaci árus egyfilléres burgonyadrágítás miatt került a budapesti büntetőtörvényszék Kristóf-tanácsa elé. A törvényszék 6 hónapi börtönnel sujtotta, ezenfelül kötelezte 200 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére is.

— **Valutaüzérkedésért három letartóztatás.** A budapesti ügyészség Dán Béla rettegi születésü 25 éves izraelita, nőtlen, állásnélküli müszerészsegéd kolozsvári lakost, Buh Károly budapesti születésü 27 éves, református, nőtlen, állásnélküli cipészsegéd nagyváradi lakost és Fábián Katona Márton korondi születésü 46 éves, római katolikus, nős, gazdálkodó székelykeresztúri lakost fizetési eszközökkel elkövetett visszaélés büntette miatt előzetes letartóztatásba helyezte, mert Budapesten és külföldön ez év szeptember, október és november havában 2500 dollárral, azonkívül 25.000 pengő értékü arannyal zúgforgalomban üzérkedtek. A letartóztatottak felfolyamodást jelentettek be. A nyomozás tovább folyik.

— **Pótfelvételek a gyárgondozónői tanfolyamra.** A kisebb gyárak és üzemek részéről is megnyilvánuló nagy keresletre való tekintettel a székesfőváros iskolánkívüli népmüvelési bizottsága felügyelete mellett müködő gyárgondozónői tanfolyam január 1-én párhuzamos tanfolyamot indit. Felvétel Baloghy Mária igazgatónőnél: Budapest II. Bimbó-utca 3, telefon: 357-182 (délelőtt 8—10 óra között).

Eredeti
művészet
izlés
minőség
Olasz Nép- és Iparművészeti
tárgyak a legszebb
karácsonyi ajándékok
OLASZ HAZIIPARI BOLT IV. Váci utca 9. Telefon.: 188—016.

Az erős szakállu, érzékeny bőrü férfiaknak kin a borotválkozás. A bőr az ingerre megfeszül és ég. TARR segit. TARR valóságos áldás az arcbőrnek. A bőr nem ég, nem feszül többé. TARR a pórusok mélyéig fertőtlenit – az apró pörsenések, a bőr tisztátalanságai eltünnek.

★

Borotválkozás után TARR-ozol
S másnap könnyebben borotválkozol!

Szigoruan ellenőrzik az angol állampolgárokat

Mint a Magyar Távirati Iroda jelenti, a külföldieket ellenőrző országos központi hatóság elrendelte, hogy *az ország területén tartózkodó minden angol állampolgár köteles negyvennyolc óra alatt az elsőfokú rendőrhatóságnál (Budapesten, Fővám-tér 8. II. 204. alatt) személyesen jelentkezni.* További rendelkezésig angol állampolgár rendőrhatósági engedély nélkül nem hagyhatja el állandó lakóhelyét és köteles tartózkodási helyének területén a lakásváltozást huszonnégy órán belül a rendőrhatóságnál, községekben az elöljáróságnál személyesen bejelenteni.

Lenthéric Rouge
Reggeltől-Reggelig Tart.

— **A 15-ös autóbuszjárat útvonalának módosítása.** A Beszkárt közli, hogy december 13-án, szombaton a 15-ös autóbuszviszonylat útvonala megváltozik. Az autóbuszok a Boráros-tér felé a Csanádi-utca helyett a Légrády Károly-utcán át fognak közlekedni és a Légrády Károly-utcában a Visegrádi-utcánál és a Pannonia-utcánál állnak meg.

— **Spanyolországba nem engedik be a francia emigránsokat.** Madridból jelentik: A péntekre virradó éjszaka a spanyol-francia határt spanyol részről elzárták. Az utasforgalom Spanyolország és a megnemszállt Franciaország között megszünt. A jövőben csak különleges engedéllyel lehet a határt átlépni s ilyen engedélyeket kizárólag Madridban állitanak ki. Ez az intézkedés azért történt, hogy szigorubban ellenőrizzék mindazokat az elemeket, akik ujabban kénytelenek elhagyni Franciaországot.

— **Fejér megye 10.000 pengőt jegyez az erdélyi nyereménykölcsönből.** Székesfehérvárról jelentik: Fejér megye kisgyülése felhatalmazást adott az alispánnak, hogy a vármegyei háztartási alap megtakarításából 10.000 pengő értékü erdélyi nyereménykölcsönt jegyezzen.

— **Az átkelési hajók egész nap közlekednek.** A Mefter közli, hogy az Árpád-utca—Batthyány-tér, Árpád-utca—budai Lánchidfő és Vigadó-tér—budai Lánchidfő között fenntartott átkelési járatokban a csavargőzösök december 15-től, hétfőtől kezdve 7 óra 30 perctől 20 óráig negyedóránkint megszakitás nélkül, tehát 15 és 17 óra között is közlekednek.

Halálozás

Székely János ny. kúriai bíró életének 71-ik évében december 11-én Budapesten elhúnyt. December 13-án, szombaton délután 3 órakor temetik a farkasréti temetőben az evangélikus egyház szertartása szerint.

Siklaki István, a kispesti állami polgári fiúiskola felügyelő igazgatója rövid szenvedés után elhúnyt. Pénteken temették el a kispesti Jézus Szive-templom sirboltjában.

Arányi János református vallástanár december 9-én Kecskeméten elhúnyt. December 11-én temették.

Wähler Paula, az országgyülés gyorsirodájának nyug. tisztviselője december 11-én Budapesten meghalt. Temetése december 13-án, szombaton délután 4 órakor lesz a Kerepesi-úti temető halottasházából.

Benes zsidókkal egészitette ki londoni „kormányát"

Prága, december 12.

A *Cesko Slovo* foglalkozik a londoni csehszlovák emigránsok mozgolódásaival és megállapitja, hogy *Benes számos zsidóval egészitette ki a londoni úgynevezett csehszlovák „államtanácsot"*. A lap a cseh nép megsértésének tartja, hogy a londoni emigránsok a zsidókat a cseh nép alkotó részének nyilvánitják.

Poledni List paralitikusnak minősiti a londoni „államtanács" elnökét, *Maxa* volt varsói és szófiai cseh követet. Ez a botrányairól ismert volt követ annakidején állandóan be akart avatkozni a bolgár belügyekbe.

Közvéleménykutatás

Mit szól a csendesoceáni eseményekhez?

Csendes-óceán:

Ezután Zajos-óceán néven tevékenykedem.

Kuba:

Én és a kisöcsém, Portorikó, szintén beavatkoztunk. Talán mondanom se kell, hogy a demokratákkal trafikálunk össze, no meg a plutokratákkal. Éljen Nagybritannika!

Levente:

Imigy füstölgök magamban: Kuba nekem Hékuba!

A felkelő nap országa:

Én csak azt üzenem, hogyha a nap odaát akar valamit, hát korábban keljen fel.

Nishi-Nishi Csin Bum:

Nomen est omen.

Egy gyarmatáru-kereskedő:

Hajaj, kérem, összevesztek a lerakatok...

Egy cső kukorica:

Én nem kukorica vagyok, hanem tengeri; viszont a tengereken most ugyancsak nem kukoricáznak.

A Föld:

Ezekután mi lehet a Marson?

A szovjet:

Elől majd meggyulladok, hátul meg vacog a fogam.

Egy krupié:

Mindenki tett; most aztán van tovább!

Andersen:

Mesébeillő.

Salgó úr:

Eledek. Van egy remek rémhirem Hondurászból.

Egy bélyeggyüjtő:

Micsoda új sorozatokra van itt kilátás!

Kanada:

Ajaj: iam proximus ardet Usalegom.

Egy indián:

Jól bögtél ifjú, sárga oroszlán!

Az agy-tröszt:

Most aztán repedésig túlórázhatunk.

La Guardia:

Látta ön már Newyorkomat éjjel?

A dalocska:

Egyedem-begyedem: tengertánc!

1941:

Na, ez a vég is jól kezdődik...

Egy zsidag rizsespárolék:

Mi lesz itten, ha a japán rizsbe belehazudzsak a londoni kacsák!

Churchill:

Most aztán szeretném tudni, hogy melyikünk nem tud segiteni a másikon?

A táblácska:

A bázisokon kihajólni veszélyes és tilos?

A Fehér Ház:

Fehér vagyok, mint a fal.

Thai-föld.

Döntöttem. Nem leszek Morgenthai-föld.

Cato:

Ismétlem: ceterum censeo plutokratiam esse delendam. — **undi** —

— **Cipőrejtegetőket tartóztattak le Kassán.** Kassáról jelentik: A rendőrség és pénzügyőrség nagyarányú cipőelrejtésnek jött nyomára. A nyomozás során megállapitották, hogy Havas Lászlót, a Cikda-cipőáruház kassai vezetőjét Neumann Hugó munkácsi kereskedősegéd és Kiss József kassai lakos a várható nagy anyagi előny kilátásbahelyezésével rávették arra, hogy 560 pár cipőt, nagyobbrészt munkásbakkancsot elvonjon a közfogyasztás elől és azt velük együtt a zúgforgalomban értékesitse. A rendőrség az 560 pár cipőt lefoglalta és az ügy három szereplőjét letartóztatta.

Házasság

Cseh Ferenc hirlapiró és *Babos* Jolán december 11-én tartották esküvőjüket a zuglói plébániatemplomban.

Szinház, Film, Müvészet

„Körtánc" a Madách Szinházban

Komor, sőt talán túl komor felhő árnyékolja be Babay József darabját. Nincsen benne semmi vigasztaló, nincs egy üde folt, könnyű kicsi napsugár, halk kacagás, igazi fellélegzés. Ha a darabot nézzük: sok hibát találunk ott, ha magát a lényeget, az iró szándékát keressük, akkor igazat adunk neki: pesti életképet adott, nagyvárosi történetet, amely szaggatott, összekuszált, mint a bűnügyi riport és éppen olyan szomorú, lehangoló is. A darab szervetlen, hiszen csak az első felvonása öt jelenetre, képre tépődik szét és amit ebben látunk, tapasztalunk, azt a második felvonásban, a bűnügyi nyomozásnál nagyrészt újból elmondják a szereplők. És itt törik ketté a lehetősége annak, hogy egységes színdarabnak tekintsük továbbra is Babay József színpadi munkáját. Színpadi filmtörténet inkább, villanó jelenetek és epizódok halmozása, egy-egy beállitott kép megmerevedett önálló látványa, ahol az iró inkább jellemez, ötleteket dob be, semmint mesél, mint eddigi (költészetéhez, szivéhez közelebb álló) darabjaiban, a finom Veronikában, a remek Napraforgóban és a megkapó Csodatükörben.

Babay József elsősorban költő, meghatóan kedves, játékos hangulatok szövegetője és a „Körtánc" nem költészet! Rideg bűnügyi hir arról, hogy van egy ház valahol a budapesti körengetegben, mindegyik emeletén egy-egy lakással s a lakások hölgytagjai felett az ügyvéd úr uralkodik, mint a mellékutcai Don Juan, hogy végül is revolvergolyó tegyen pontot az életére. Az ügyvéd úr az első emeletről elcsábitja a rövidárú kereskedőék unokahúgát, szerelmi légyottra jár le a második emeletre, ahol az állandó úton levő vigéc felcségénél talál vigasztalást, a cselédszobában pedig a szobacicusnál. És egyszerre összecsapnak felette a hullámok: a rövidárukereskedő felháborodva értesül a csábitásról, az utazó váratlanul betoppan, az elcsábitott lányba két férfi is szerelmes: a segéd és a negyedik emeleten lakó festőművész, úgyhogy ők is bosszút esküsznek! A revolver eldörren — és ki a gyilkos? Mindenki gyanussá válik, a ház összes férfilakói, sőt a vallató rendőrtanácsos előtt a ház hölgytagjai is, közöttük az elcsábitott lány és a szerencsétlen ulazó démonfelesége is. Ki a gyilkos? — ezt bogozza érdekesen, a filmjáték törvényei szerint Babay József két felvonáson keresztül. Mi sejtjük, hogy csak két ember jöhet számitásba — a kereskedő vagy a segéd — a vallatásnál azonban minden elölről indul (a második és harmadik felvonáson keresztül), úgyhogy ez egy kicsit bizony hosszadalmassá teszi a kibontakozást, a darab tempóját és menetét.

Az egyszerű bérházak keresztmetszetét láttuk már egy-két külföldi darabban és nagyon sok francia filmben. Babay Józsefet nyilván a francia filmek babonázták meg, amikor hozzányult ehhez a témához és házmestereken, szerény, szomorú kislakások lakóin keresztül alakitgatja azt a bünügyi történetet, amely valahogyan nem egészen illő Babay József irodalmi egyéniségéhez. Azonban az iró mégis megszólal, sőt értékesen beszél és formál ott, amikor jellemeket és tipusokat állit be. Azt lehet mondani, hogy a „Körtánc" összes szereplői egytől-egyig kitünőek, nagyszerűen látott figurák. Ilyen például a házmesterék, a békés, polgári nyugalomban élő kereskedőcsalád, a fellegekben járó, rajongó festő, a balkezes kereskedősegéd, az elkeseredett vigéc, a buta, önmagát csinositgató szépasszony és az ügyvéd, ez a beképzelt, jellemtelen csirkefogó. Jellemek és jellemtelenek, ők jelentik a „Körtánc" érdekességét és mindazt kiegészitik, vagy inkább: felejtetik a nézővel, ami a darabból hiányzik.

A kitünő tipusokat kitünő színészek alakitják, igy például Greguss Zoltán annyira jó, annyira élethü az ügyvéd figurájában, hogy igazi kabinetalakitásnak mondhatjuk ellenszenves játékát. Bulla Elma tul sulyos ahhoz a szerephez, amit ad: egész lénye, egyénisége ellentmond annak, hogy egy olyan női alakot játsszon, amelyik könnyű, csábitó szavakért odaadja magát egy kalandornak. Nagyszerű színésznőt, komoly tehetséget fedeztünk fel Pápay Kláriban, a kereskedő feleségét alakitja, finoman és könnyedén, kiegyensulyozottan és biztosan. Várkonyi Zoltán, Danis Jenő, Vándory Gusztáv és Mátray József eltalálták azt a hangot, amely a legmegfelelőbb. Tapolczai Gyula remek pesti házmestert alakit, Fáykiss Dóra játéka arra emlékeztet, hogy igazi komika rejlik ebben a tehetséges színésznőben, Sennyei Vera méltóan egésziti ki az együttest, úgyanigy Balló Elemér, Hoykó Ferenc és Bors Kató is. Pünkösti Andor rendezése kifogástalan. Bercsényi Tibor egyszerű díszletei sokat mondanak, figyelemre méltók.

Dékány András

A Trio Italiano hangversenye

„A kamarazenétől a kamarazenekarig" sorozat keretében a neves olasz zongorahármas, a *Trio Italiano* (Alfredo *Casella* — Alberto *Poltronieri* és Arturo *Bonucci)* hangversenyezett a zeneművészeti főiskola nagytermében. A kitünő együttes minden tagja vérbeli művésze a hangszerének és igy a legsúlyosabb tehnikai feladatokat is szinte játszi könnyedséggel oldják meg. Hibátlan pontosságú volt az összjátékuk és végig éreztük, hogy menynyire teljes lelki, szellemi összhangban muzsikálnak és hogy ez az együttmuzsikálás önmaguknak is milyen önfeledt gyönyörűséget jelent. *Haydn* kedvelt G-dur zongorahármasa (az utolsó tételben a magyar-rondóval) vezette be a műsort, majd Casella friss átiratában *Clementi* D-dur trióját hallottuk. A szünet után a hangverseny tartalmilag súlyosabb része következett. *Beethoven* sejtelmes hangulatú úgynevezett Geister-hármasát és *Brahms* erőtől, életkedvtől duzzadó C-dur zongoratrióját adták elő. Szép, tartalmas műsort játszottak végig, ritka-tökéletes tolmácsolásban. Egész este zavartalan örömmel élveztük a játékukat.

Daróczy József tizedik filmje

„Miért?..." címmel karácsony hetében vidám filmbohózatot mutatnak be, amelynek szerzője a könnyű szórakoztatás egyik hatásos művelője, *Vaszary* János. A szellemes fordulatokkal és ötletekkel zsúfolt vidám játék a Hajdu-Daróczy vállalat tizedik filmje. *Daróczy* József rendezte s a jubileumi alkalomra tekintettel nem takarékoskodott a költségekkel és a gazdag kiállitású film szereplőgárdáját is a legjobbakból válogatta össze. *Murái* Lili, *Páger* Antal, *Hajmássy* Miklós, *Vaszary* Piroska, *Greguss* Zoltán és *Mihályffy* Béla együttese vezetik a film cselekményét, amelynek epizódszerepeit is kiváló színészek játszszák.

* **Magyar est.** A Magyar Művelődés Háza december 13-án, szombaton magyar estet rendez, amelyen Bihari János és Dankó Pista legszebb dalai kerülnek előadásra. Az esten közreműködik Nagy Izabella, az Operaház művésznője, Molnár Imre, a zeneakadémia tanára, Raffay Erzsi, Cselényi József, Nagypál László, **Saághy Erzsébet és Antal Gyula.**

Utolsó menet

(Corvin)

A sportrajongók filmje. Az elbukott bokszbajnok küzdelme, aki az életben szeretné megnyerni, amit az arénában elvesztett. Az amerikai exvilágbajnok tréner 19 éves védencében felfedezi az arénák jövő csillagát és egyben visszaidézi benne saját fiatalságának elillant dicsőségét. Harcolnia kell, meg kell védenie a fiatal kezdőt, a káros szenvedélyektől, az italtól és a csábitásoktól. S amint a reflektorfényes arénák bokszmeccseiben egymás után peregnek le az izgalmas küzdelmek a néző szeme előtt, úgy váltogatják egymást a sportcsarnokon kivül az élet nem kevésbé izgalmas küzdelmei, mig végül a sportszerü életmód, a tiszta, nemes sportideál győz a szenvedélyek fölött. Attila Hörbiger és Kamilla Horn filmjének legpompásabb részletei a tömegek börkesztyüs kedvenceinek viadalai, amelyeket bizonnyal elragadtatással néz majd végig a bokszmeccseket kedvelő közönség.

* **Garamszeghy Sándor kitüntetése.** A kormányzó megengedte, hogy vitéz Garamszeghy Sándor színművésznek, a Nemzeti Színház örökös tagjának újból legfelsőbb elismerését tudtul adják.

* **Karácsonyra bemutatják a „Néma kolostor"-t.** Vidéki sikerei után a karácsonyi ünnepeken kerül a fővárosi közönség elé a „Néma kolostor" című művészi kivitelü magyar film, amely Eötvös József „Karthausi" című regénye nyomán Asztalos Miklós szövegkönyvére készült Rodriguez Endre rendezésében. Főszerepeit Tolnay Klári, Lukács Margit, Egerváry Bea, Jávor Pál, Ajtay Andor és Boray Lajos játsszák.

* **A „Régi keringő" című filmet a Jupiter-vállalat a nyár végén készitette és karácsonyra két premiermoziban mutatja be. Zsilley Margit az újdonságban egy gazdag amerikai magyar elkényeztetett leányát játssza, aki költséges szeszélyeivel és meglepő kivánságaival sok bajt okoz környezetének. Zsilley Margit mellett a film női főszerepét Szörényi Éva, a két vezető férfiszerepet pedig Páger Antal és Szilassy László alakitja.

* **Kivánsághangverseny a Művelődés Házában.** A vöröskereszt harmadik honvéd kivánsághangversenyét vasárnap délután rendezi a Magyar Művelődés Házában. A műsoron a kiváló magyar művészek egész sora szerepel, az élen Németh Máriával és Dohnányi Ernővel. A katonák kivánsághangversenyét a rádió vasárnap délután 5 óra 20 perctől este 7 óráig közvetíti.

Tasnádi Nagy András a képzőművészeti társulat uj elnöke

Az 1934-ben alakult országos irodalmi és művészeti tanács elnökévé annak idején hat évi időtartamra *Ugron* Gábor nyug. belügyminisztert nevezték ki. A megbizatás már egy esztendővel ezelőtt lejárt, azonban Ugron Gábor a kultuszminiszter felkérésére továbbra is vállalta a tanács elnöki teendőinek ellátását. *Hóman* Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter most a tanács olyan irányú átszervezésével foglalkozik, hogy a már több vonatkozásban kitünően bevált kamarai gondolat az irodalmi és művészeti tanács szervezetében és működésében is érvényesüljön. Ezzel kapcsolatban Ugron Gábor levélben értesitette a kultuszminisztert, hogy a tanács átszervezése s az átszervezés folytán annak elnökére háruló uj feladatok tekintetében felmerült tervekkel egyetérteni nem tud s ezért az elnöki tisztet továbbra nem vállalja.

*

A kormányzó a kultuszminiszter előterjesztésére az 1934. évi IV. tc. alapján az országos irodalmi és művészeti tanács elnökévé *Tasnádi Nagy* András dr.-t, az országgyülés képviselőházának elnökét az 1942—47. évekre terjedő hat évi időtartamra kinevezte.

A filharmóniai társaság Mozart-estje

Dohnányi Ernő eljátszotta a *filharmóniai társaság Mozart-estjén* a d-moll zongoraversenyt és játékával méltóképpen megelevenitette Mozart arcélét, úgy, ahogyan ebben a művében megörökitette magát a salzburgi hattyút és ahogyan csak egy alkotóművész kelthet életre partitura-álmából. Ez a szám volt az est fénypontja. Előadásra került még a linzinek nevezett szimfónia, valamint a „menuett nélküli" közhasználatú alcimet viselő, mélységesen szép *D-dur* szimfónia. *Ferencsik* vezényelt vezérkönyv szemlélete nélkül, vagyis fejből, ahogyan újabb időkben a karmesterek, különösen a nagyok műveivel szemben csaknem kötelezőnek tartják. Erről a kötelezőnek vélt, fejből vezénylésről megvan ugyan a magunk véleménye, de végül is nem ez a fontos. Jól ismerni és főleg szeretni kell Mozartot, érezni felidézett műveinek az érlökését, tudni kell Mozarttal együtt száguldani, sötét viharfelhők között meghúzódni és a napnál fényesebben előragyogni. Vagyis, nagyon nehéz, ha nem lehetetlen, Mozartot tökéletesen tolmácsolni. Az alkotó művész, aminő Dohnányi, határozott előnyben van a *csak* előadó-művésszel szemben, mert hiszen önkéntelenül, veleszületett adottságainál fogva, bele tudja magát tökéletesen érezni a zeneköltő lelkivilágába. Ezt nem mondhatjuk el Ferencsikről is, akiben csupán a tisztes szándékot, a lelkes törekvést és a dologbeli tudást dicsérhetjük, de reflektorfénnyel sem fedezhetjük fel tolmácsolásában, még parányát sem, a költészet varázsának, az élet bizsergető jelenvalóságának. **H. G.**

Karaván
MINEWITCH szájharmonikás fiúkból kizárólag a **Bodográf**-ban

* **Tangóharmonika a rádióban.** A tangóharmonika, a gitár, a nagybőgő és az ütőhangszerek színkeveredése érdekes zenei hatások elérésére alkalmas s ezért szombaton délután a rádióban 30 tangóharmonika, 8 hawai-gitár, 4 nagybőgő és számos ütőhangszer megszólaltatásával érdekes műsort adnak elő.

* **Ottó Ferenc** „Aratónap" című kantátáját december 15-én, hétfőn este mutatja be a székesfővárosi zenekar a Magyar Művelődés Házában, gazdag műsor keretében. Az „Aratónap" tárgya egy parasztcsalád története hajnaltól estig, az aratónapon.

Önagysága titkára

Gustav Fröhlich egy kedvesen szemtelen fiatalembert elevenit meg legújabb filmjében, amely rövidesen „Önagysága titkára" címmel kerül bemutatásra. Ő a hódító külsejű, jómegjelenésü, magát minden helyzetben feltaláló és minden nehézségen keresztül verekedő fiatalember, aki merészségével és ötletességével minden ellenállást leszerel. Mint egy ügyes-bajos dolgokban járatos asszony titkára, a legkétesebb bonyodalmakon is keresztülvágja magát. A vidám filmből a bünügyi bonyodalmak izgalma sem hiányzik, mert a történet egy része a nagyértékü gyöngynyakék eltünése körül kavarodik. Gustav Fröhlich mellett Theo Lingen, továbbá Fita Denkhoff és Maria Andergast játszanak a filmben vezető szerepeket.

x **Az epekövek, az idősült epehólyaggyulladás és a hurutos sárgaság kezelésében** reggelenként éhgyomorra egy-egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüviz, kevés forróvízzel keverve és lassan, kortyonként elfogyasztva, gyakran rendkivül jótékony hatást fejt ki. Kérdezze meg orvosát!

HUNYADI-SÓ
GYORS és ENYHE
EZT HASZNÁLD
HA GYOMROD RENYHE
Hunyadi János természetes forrássó a 75 éve bevált keserűvíz ujszerű párlata. Borítékja csak 16 fillér, ize sós — nem keserű!

— A felvidéki III/5-ös lövészszázad jubileuma. A Turul-szövetség tagjai által alakított HI/5-ös lövészszázad szeptember 23-án, a Felvidékre történt elindulásának első évfordulója alkalmából tartja jubiláris és egyben tagavató disztáborát. A felvidéki vállalkozás emlékének és érdemeinek megőrzésére a volt III/5-ös lövészszázad lövészegyletté alakul. A megalakulás alkalmával ünnepélyes keretek között avatja tagjaivá a Turul-szövetség a század volt parancsnokait és azokat a lövészbajtársakat, akik a században mindvégig katonás jellemmel megállták a helyüket, bár a Turul-szövetségnek felavatott tagjai még nem voltak. Az avató disztábor kiemelkedő része lesz a lövészek szeretett zászlóaljparancsnokainak s az egész felvidéki szervezkedés néhány kimagasló vezetőjének az egyesület patrónusaivá való avatása. A század volt parancsnoka Sánta Gábor dr. felkéri a század mindama tagjait, akik ha nem is a század közvetlen kötelékében, hanem valamely más alakulathoz beosztva, de átlépték a trianoni határt, hogy saját érdekükben levélben jelentsék pontos lakáscimüket. Levelezési cím: Turul-szövetség fővezérsége, Budapest, VIII., Sándor-utca 13. Jelentkezési határidő szeptember 1.

HÖLGYFODRÁSZOK! Tartóshullám (Dauer) készítéséhez aluminiumfólia állandóan kapható! Gyári lerakat: HUSZÁR LAJOS VII., Klauzál-tér 6. Telefon: 14—16—36.

— Felakasztotta magát a szeretetházban egy hetvenötéves nő. A péntekről szombatra forduló éjszaka az Alsőerdősor-utcai szeretetházban öngyilkosság történt. Méhes Ferencné, született Wagner Teréz 75 éves ápolt fejkendőjével egy szegre felakasztotta magát. Mire az öngyilkosságot felfedezték, a szerencsétlen asszony már halott volt. Idegbetegsége miatt követte el végzetes tettét.

Csillárt vegyen bérelien eserél en **VOGEL** csillárüzem üzleteiben: IV., Károly-körút 28. szám. VIII., Mária Terézia-tér 1.

— A görömbölytapolcai jótékonycélú sorsjáték huzását november 15-ére halasztották.

Őskutatás
Nagy-, déd-, szépszülők őstábláinak okmánymellékletes összeállítása, származás, nemesség, előnév kutatás és igazolás tárgyában a „Magyar Családtörténeti Szemle" CSALÁDKUTATÓ INTÉZETE rendelkezésére áll. Budapest, Baross-u. 10. Tel.: 149-483.

Az egri római katolikus négyévfolyamú fiú felsőkereskedelmi iskolában 1928/29. iskolai évben érettségizettek szeptember 10-én tartják 10 éves érettségi találkozójukat Egerben. A találkozó részletes programját később közölni fogjuk. A címeket mielőbb kérjük tudatni Kozár Lászlóval Budapest, XIV. Mexikói-út 32/b.

Dr. Lengyel Katinka
okl. középiskolai tanár
leányinternátusa
középiskolások, továbbképzősök és főiskolai hallgatóknak. Korrepetáló tanfolyamok. Vizsgaelőkészités. Zene. Nyelvek. Művészettörténet. Okleveles szaktanárok. Budapest, IV., Királyi Pál-utca 9. Telefon: 182-141. Prospektus.

x Egy színmagyar cég ajánlata a magyar ifjúsághoz! A közkedvelt Szénásy Gyula cég (IV. Kristóf-tér 4) mai hirdetését bizonyára örömmel fogják olvasni a szülők. Fiúknak, leányoknak iskolai előírásos magyar ruhák, felöltők, télikabátok nagy választéka áll a vásárlók rendelkezésére hihetetlen olcsó árakon. Készséggel küld prospektust előírt ábrákkal, esetleg fizetési feltételekkel.

Modern lakberendező hálók, ebédlők, uriszobák, konyhák, kombinált szobák, nagy választék, saját tervező iroda
ERNST BÉLA butor BAROSS-UTCA 47. SZ. (József-körút saroknál)
Telefon: 34-29-48. Kedvező fizetési feltételek.

x Csak 1 darab minden vevőnknek. Finom csipkeszövésű sarmöz női nadrágokat árusitunk 1 pengő 25 fillérért, a legszebb fehérnemü színekben. Hogy minden hüséges Fenyves vevő hozzájuthasson ezen kedvező ajánlatunkhoz, csak 1 darabot szolgálunk ki. Hozza el ezt a kis hirdetést és nagy öröme lesz belőle. Fenyves-áruház a Kálvin-téren. Vidékre postán küldjük.

Inas házaspárt keres
budai villában lakó magános házaspár. Csakis hosszú bizonyítvánnyal rendelkező olyan házaspár jelentkezzék, akik keresztény helyeken voltak alkalmazásban, esetleg vidéki úriházaknál. Ajánlatok „Feleség jól főző szakácsnő legyen" jeligére a kiadóhivatalba küldendők.

Helyzetjelentés a magyar tengeri kereskedelmi hajókról

A tengerészeti hivatal a magyar tengeri kereskedelmi hajókról az alábbi helyzetjelentést közli:

A *Csárda* gőzös útban New-Portból Fayalba (Azori szigetek). Címe: c/o Craggs & Co., 4. Lloyd's Avenue, London E. C. 3.

A *Csikós* gőzös Middlesboroughban rakodik Alexandria részére. Címe: c/o Royal Hungarian Consulate General, Alexandria P. O. B. 72.

A *Kelet* gőzös útban Rosarióból Északeurópába, rendeletre. Címe: c/o Anglo-Swiss-Maritime Co., 4. Lloyd's Avenue, London E. C. 3.

A *Nyugat* gőzös útban Malmöből Rotterdamba, érkezése augusztus végén esedékes. Címe: c/o Nabo, 12. Willemskade, Rotterdam.

A *Turul* gőzös Hongkong és Borneo között hajózik. Címe: c/o Anglo-Swiss Maritime Co,. 4. Lloyd's Avenue, London E. C. 3.

A *Szent Gellért* gőzös útban Dakarból Európába. Címe: még ismeretlen.

A *Duna* gőzös kirakodik a nemzeti és szabadkikötőben. Címe: Duna-tengerhajózási rt. Budapest, Mária Valéria-utca 11.

A *Budapest* motoroshajó Galatzon rakodik, ahonnan szombaton éjjel folytatja útját levantei kikötők felé. Címe: c/o Royal Hungarian Consulate General, Alexandria, P. O. B. 72.

A *Szeged* motoroshajó Port-Saidban rakodik. Címe: c/o Shipping, Chartering & Forwarding Co., 16. Rue Homore, Piraeus.

A *Tisza* motoroshajó rakodik a nemzeti és szabadkikötőben. Címe: Duna-tengerhajózási rt. Budapest, Mária Valéria-utca 11.

A *Kassa* motoroshajó útban Budapest felé, érkezése augusztus végén esedékes. Címe: Duna-tengerhajózási rt. Budapest, Mária Valéria-utca 11.

— Cristea Izidor 45 millió lej közpénzt sikkasztott. Bukarestből jelentik: Letartóztatták Cristea Izodort, a bukaresti polgármesteri hivatal pénzügyi vezérigazgatóját, aki körülbelül 45 millió közpénzt sikkasztott.

— Meghalt a vegyészmérnök, mert gázálarc nélkül ment be a ciánozott lakásba. A Légrády Károly-utca egyik bérházában a második emeleten lévő lakást tavaly őszszel ciánozták. A harmadik emeleti lakó panaszkodott, hogy a lakása tele van fojtó gázszaggal. Éles Lajos okleveles vegyészmérnök, mint a ciánozo vállalkozó alkalmazottja, rendet akart teremteni s ezért gázálarc nélkül úgy ment be a ciángázzal telített másodemeleti lakásba, hogy orra elé csak egy zsebkendőt tartott. Bent a lakásban eszméletét vesztette és ciángázmérgezés következtében meghalt. Az özvegye kártérítési pert indított Papp Tibor okleveles vegyészmérnök ellen, aki vállalkozója volt a ciánozásnak és akinek alkalmazásában állott néhai Éles Lajos. Az özvegy havi hatvanpengős özvegyi kártérítési járadékot követelt a budapesti törvénységhez benyujtott keresetében. Elismerte a felperesnő, hogy az Oti-tól özvegyi járadékot kap, de az alperestől követelt 60 pengő az Oti-tól nyert kártalanitást meghaladó kárának a megtérítése lenne. Zoltán Emil dr. budapesti törvényszéki bíró az övegyet kártérítési keresetével elutasította. Az itélet indokolása szerint az özvegy csak akkor érvényesithetne jogosan kárigényt, ha jogerős büntetőbírói itélet állapitaná meg, hogy a munkaadó szándékosan idézte elő a balesetet, vagy pedig a baleset valamely óvórendszabály, illetve óvóintézkedés elmulasztásából származott. Tényként állapitotta meg a törvényszék, hogy e haláleset nyomán bünügyi eljárás is indult, azonban az ügyészség megszüntette a nyomozást olyan idokolással, hogy a vegyészmérnök halála saját vigyázatlansága által következett be. Ilyen körülmények között a felperest keresetével el kellett utasitani.

Házasság

Noszlopi *Szekér* Miklós és felesége, szül. *Dirner* Mártha leányát: *Évát* eljegyezte néhai ácsi *Tóth* Béla és felesége, vitéz péchujfalusi *Péchy* Gáborné, szül. nemes *Mikecz* Katalin fia: *Lajos* huszárfőhadnagy.

Till Vera és péchujfalusi *Péchy* Lóránd dr. házasságot kötöttek.

Bősze Katalin és *Válint* Imre dr. augusztus 26-án, szombaton házasságot kötöttek.

Skerlák Magda és *Szombathelyi* Lajos augusztus 24-én déli fél 2 órakor tartották esküvőjüket a Regnum Marianum-templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

Néhai *Bizony* Ferenc erdőfőmérnök és neje, *Balás* Margit leányát: *Loncikát* augusztus 26-án déli negyed 1 órakor vezette oltárhoz Baján, a belvárosi plébániatemplomban *Miklós* Kálmán nyug. főjegyző és neje, *Tóth-Bagi* Jusztinia fia: *Miklós* Kálmán dr. törvényszéki jegyző.

Hajcsi Edith és *Doromby* Károly jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Nagybajcsi *Szalay* Tessy és *Rétfalvi* József szombaton délután a Bakáts-téri plébániatemplomban házasságot kötöttek.

Füzy Lenke és *Brecska* Ferenc szombaton délután a Ferdinánd-téri róm. kat. plébániattemplomban tartották esküvőjüket.

*

Legújabb frakk, szmoking zsakett kölcsönzés Teichner, IV. Királyi Pál-utca 7. Tel. 185-796.

PARISINAGY ÁRUHÁZ
10 deka Pörköltkávé 70 fill.
Naponta friss pörkölés

Álhirt közöltek Párisban titkos német-orosz megállapodásról

Berlin, augusztus 26.

Egyik francia hírszolgálati iroda a *Daily Express* egy hírét közli, amely szerint *Németország és Oroszország a támadást kizáró szerződéssel egyidejüleg állitólag titkos megállapodást is kötött.* A hírt gondosan úgy szövegezték, hogy — ha megfelelne a valóságnak — úgyszólván valamennyi európai állam és Japán fenyegetve érezhetné magát Németország részéről. *Berlini jólértesült körökben ezzel kapcsolatban kijelentik, hogy a francia hírszolgálati iroda által átvett jelentés átlátszó fogás, amelynek nyilván az a célja, hogy a mostani helyzetre való tekintettel zavart keltsen a semleges államok körében.*

Leányának tökéletes kiképzését biztositja a dr. Förstner-féle **„Bulyovszky-utcai leánynevelő Intézet"** Gyakorlati nőképzője. Bentlakók, bejárók. 1. Titkárnőképző (1 év. Diploma). 2. Ruha- és anyagtervezés (1 év). 3. Idegennyelvű továbbképzés. 4. Zene, sportok. 5. Háztartás, varrás, iparmüvészet. 6. Előkészités az összes iskolai tipusokban. — 33. tanév. Prospektus. Budapest, VI., Bulyovszky-utca 10. Telefon: 115—693

Magyar leventevezetők lálogatása Németországban

Berlin, augusztus 26.

A németországi tanulmányúton lévő 130 magyar leventevezető a pénteki és szombati napot Hamburgban töltötte. A leventéket a nagy német kikötővárosban ünnepélyesen, zenekarral és a Hitler-ifjúság díszszázadával fogadták. Este a magyar leventék tiszteletére vacsorát rendeztek, amelynek keretében *Koch kormányfőtanácsos a birodalmi helytartó nevében meleg szavakkal üdvözölte a magyar vendégeket.* A leventék megtekintették a várost és a kikötőt, valamint nagyobb hajóutat tettek.

A leventevezetők vasárnap délelőtt érkeznek a birodalmi fővárosba. A lehrti pályaudvaron ünnepélyesen fogadják a vendégeket és ugyancsak a Hitler-ifjúság díszszázada is kivonul.

A leventék ezután *Kibédi* alezredes és *Unkelhäuser* őrnagy vezetésével koszorút helyeznek el az Unter den Linden-en lévő hősi emlékműre. *A leventék öt napig tartózkodnak a német fővárosban.* Megtekintik a birodalmi sportteret, valamint a német főváros valamennyi nevezetességét. Hétfőn kirándulást tesznek Potsdamba. A magyar leventevezetők augusztus 31-én utaznak vissza Berlinből Magyarországra.

Valamennyi német lap hosszú tudósitásban számol be a leventevezetők németországi tartózkodásáról. A lapok kiemelik, hogy *a baráti Magyarország ifjúsági vezetőit mindenütt nagy lelkesedéssel és szeretettel fogadják.* A Detusche Allgemeine Zeitung ezzel kapcsolatban röviden kitér a leventemozgalom ismertetésére és hangoztatja, hogy a leventemozgalom a nemzeti Magyarország hagyományait ápolja és elsőrendű célja a trianoni béke revíziója.

ABBAZIA HOTEL AUGUSZT Központi fekvés. Elsőrangú magyar konyha. Rendkivül olcsó árak. Felvilágositást nyujt Auguszt cukrászda, I., Krisztina-tér 3, délután 4—7-ig.

— Magyar orvostudósok a kopenhágai ideggyógyász-kongresszuson. A III. nemzetközi ideggyógyász-kongresszust a dán király védnöksége alatt most tartották Kopenhágában. Mintaszerű rendezésben, fényes külsőségek között a kopenhágai egyetem épületében zajlott le. A kongresszus elnöke Viggo Christiansen dán professzor; az elnökség sorában a világ legnevesebb ideggyógyászai foglalnak helyet. A kongresszusi résztvevők között valamennyi ország ideggyógyászai képviseltették magukat, úgyhogy mintegy ötszáz kiváló ideggyógyász-tudós gyült össze. A tudósok tiszteletére a városi tanács fényes fogadóestet rendezett. A kongresszuson a magyar ideggyógyászok is igen nagy számmal tartottak előadást. Igy nagy sikere volt az Amerikában hivatalos tanulmányúton időző Benedek László dr. professzor vegetativ agyközpontokról szóló beszámolójának, amelyet Juba Adolf dr. tanársegéd olvasott fel. A referátum témakörében az örökléses idegbajok anatómiájáról Schaffer Károly professzor értékes előadását távollétében Miskolczy Dezső dr. szegedi egyetemi tanár közvetítette. A megjelent tudósok nagy elismeréssel nyilatkoztak Eszenyi Margit dr. tanársegéd igen alapos francianyelvű tanulmányáról. Ezeken kívül a többi magyar előadó szereplését is osztatlan figyelem kisérte. Igy Miskolczy Dezső dr. szegedi professzor, továbbá a Benedek-klinika tagjai: Horányi Béla dr., Angyal Lajos dr. magántanárok és Juba Adolf dr. tanársegédek szerepeltek sikerrel. A szegedi klinikáról Környey István dr. magántanár, Budapestről Orbán Sándor dr. főorvos és Zádor Gyula dr. tartottak jól sikerült előadást. Nagy érdeklődés fogadta Lehoczky Tibor dr. egyetemi magántanárnak, a Szent István-kórház ideggyógyász főorvosának előadását. Lehoczky Tibor, aki a kongresszus ügyeit, mint nemzeti titkár intézte, előadásának témájául a gerincvelő-megbetegedések által okozott idegbénulásokat választotta.

x Megkezdődött a rádiószezon! Mint minden évben, úgy most is, augusztus hó végén piacra kerültek az új rádiók. A jobbnál-jobb, szebbnél-szebb vevőkészülékek közül nehéz volna választani, ha a magyar Telefunken rádiógyár nem hozott volna olyan meglepetést, mint amilyen például a 240 V. és U. tipusu kisluxusvevője. Ezzel a 198 pengős k. p. áru, vagy 6 havi részletárban mindössze 208 pengős készülékkel például külföldi állomások fényes nappal is vehetők. Ha valakinek az igényei azután még ennél is nagyobbak, akkor a 440 V. tipusú készüléket kell választania. E készüléknél a kimagasló teljesitményen kívül a készülék külső kivitele érdemel említést A Telefunken sorozat legnagyobb teljesitményü készüléke az 540 V, melynek olyan nyomógomb-automatája van, mellyel bárki tetszés szerinti 9 állomást beállithat a készülékkel vehető kb. 120 állomás közül. A magyar Telefunken-gyár természetesen a falu közönségére gondolt; például már 141 pengő készpénz, vagy 148 pengő 6 havi részletárban kis fogyasztású telepes készülék beszerzését tette lehetővé.

VÉDJE idejében gyermeke **LÁBAT**
Vegyen részére díjtalan lábvizsgálat után „BELLA" gyermekcipőt. „Bella" cipőorthopädia, ludtalpbetétkészitő, VI., Vilmos császár-út 23. (Gróf Zichy Jenő-utca sarok.) Őszi vásár 484.

x Ibusz-kirendeltségek a balatoni sporthétre. (1939 augusztus 27—szeptember 10.) Az Ibusz az idei nemzetközi balatoni sporthétre Siófokon és Balatonfüreden kirendeltségeket létesitett. A siófoki kirendeltség a siófoki Ibusz fiókban, a balatonfüredi kirendeltség a balatonfüredi gyógyhelyi bizottságnál (fürdőigazgatóság épületében) áll a sporthétre érkező versenyzők és látogatók részére. Ugyanitt történik a kedvezményes igazolványok lebélyegzése is.

— Idegesség, fejfájás, szédülés, álmatlanság, reggeli rosszullét, levertség, bágyadtság, sok esetben hamarosan megszünnek, ha bélmüködésünket felkeléskor éhgyomorra egy pohár természetes „Ferenc József" keserüvizzel elrendezzük. Kérdezze meg orvosát!

Az utolsó Sobieskinél Pécelen

Pécel, augusztus hó.

(Az Uj Magyarság kiküldött munkatársától.) Az a melegtekintetű, idős úr, akivel szemben ülök, azt mondja magáról: *egyenes leszármazottja a törökverő Sobieski János lengyel fejedelemnek...* Az asztalon előtte okmányok, születési bizonyítványok, amelyeket minduntalan megmutat állításainak bizonyítására. A neve *Pooder Stuart Károly János herceg.* Még nemrégen Budapesten élt a szegényházban, pénz nélkül, lerongyolódva, most pedig egy szép péceli villa tulajdonosa. Bizonyos egykedvűséggel válaszolt a kérdéseimre, mint ahogy únott hangon említi: *alig van uralkodócsalád Európában, akivel ne lenne rokonságban...*

— Miért nem használja a Sobieski nevet, ha valóban a nagy fejedelem leszármazottja?

— A nagyapám menekült Lengyelországból. Pápán telepedett le, két fivérével, Jakabbal és Sándorral. Esterházy Károly gróf, akkori egri püspök adott nekik menedéket. *Akkor vették föl azt a nevet, amelyet én is használok.*

— Hogy került a névbe a Stuart név?

— *Rokonaink a Stuartok.*

— Tudomásom szerint éveken át szegényházban élt, hogy jött így rendbe?

Sóhajt:

— Kérem szépen, *hat és félmillió hektár földbirtokunk volt nekünk Lengyelországban.* Ebben az ügyben többször tárgyaltam a lengyel kormánnyal, legutóbb nálam volt gróf *Bem* altábornagy is. *Egyébként én huszártiszt voltam a monarchiában. Négyesfogaton jártam én, kérem. Van négy doktorátusom.* Orvosi, vegyészi, jogi és teológiai. Több találmányom van. Tönkrementem. Egyszer beugrattak a margitszigeti játékkaszinó finanszirozásába is. Becsaptak. Aztán a szegényházba kerültem, de egy vegyészeti találmányomat megvette egy gyár, pénzhez jutottam, villát vásároltam és most itt élek.

— Tervei?

— Rólam egyszer megírta egy lap, hogy trónkövetelő vagyok. Lenne rá jussom. *De engem nem érdekel a politika, csak a tudomány.* Nem mondom, készülök vissza Lengyelországba és *igényt tartok a birtokaimra.*

Majd hirtelen kemény hangon folytatja:

— *Grodek, Pothorce, Vidanoff, Oleszko, Zolkieff, Zlocsoff.* Itt vannak a birtokaim. Csodálatos kastélyunk volt Lembergben, tele Kincsekkel, gobelinekkel, serlegekkel, ékszerekkel. A kastélyt kirabolták.

Aztán ezt mondja:

— Kérem, volt Párisban nekem vegyészeti gyáram is valamikor. Egyszer pedig Newyorkban belém szeretett egy millomos leány. Tetszik tudni, ekkor milyen szerencsétlenség ért. *Belém szeretett a leány édesanyja is, aki e miatt megakadályozta a leánnyal a házasságomat.*

Ezt mondja szóról-szóra a herceg, aki nyomban hozzáteszi:

— *Nem is nősültem meg soha. Minek, kérem.*

Majd előrehajol és fontoskodva így szól:

— *Nagyanyám révén a Habsburgok is rokonaim.* De legnagyobb nyomoromban se kértem tőlük egy vasat se. Mert kérem, én a munkával szereztem mindent. Egyet mondhatok, *fantasztikusan szép életet éltem.* Bejártam egész Amerikát is. Tudja az ég, soha nem volt seholse nyugtom.

Aztán a találmányairól beszél. Egy autógumiról, amelynek élettartama háromszorosa az eddigieknek. Majd azt állítja, hogy a tüdővészt biztosan meggyógyítja, valami piruláí vannak, amelyek megfiatalítják az embert. Van rosszdamentesítő szere is.

— Mit csinálna, ha visszakapná a hat és félmillió hektáros birtokát?

— Vegyészeti gyárat alapítanék s ingyen orvosságot osztogatnék a szegényeknek.

Kissé irígykedve nézem a péceli Sobieskit, akinek szavain érezni: *hisz abban, amiről beszél.* Biztos a dolgában, — ahogy ő mondja. Sőt hisz abban is, hogy néhány orvossággal teljesen meggyógyítja a tüdőbajos embert... Elvégre ez még mindig realisabb célkitűzés, mintha trónkövetelő lenne.

(dió)

* **Uj Walt Disney-filmet mutatnak be.** A „Hófehérke" világsikere után megállapítható, hogy Walt Disney csodálatos tehnikája napról-napra fejlődik. A néző szinte elfelejti, hogy nem élő emberek játszanak a rajzos trükkfilmeken. Micky egér, Donald kacsa, Plutó kutya, a strucc és pinguin Frici az egész világ moziközönségének jóismerőseivé váltak. Walt Disney legutolsó trükkfilmjét, amely bölcs filozófiájával és mélységével szintén világsikert aratott, „Minden vihar elül" címmel néhány nap mulva Budapesten is bemutatják.

MAGYARSÁG Színház Zene. film Művészet

Pompás, látványos művészi esemény a „Vihar" szabadtéri előadása

A kedvezőtlen időjárás miatt péntek helyett szombaton tartották meg a „Vihar" szabadtéri bemutatóelőadását, amelynek első meglepetése az volt, hogy a margitszigeti színpad ismerős képe megváltozott: egy trópusi erdőrészlet tárult a néző elé. Fényfüggöny nincs, a zenekart nem látjuk, mert a színpadon kivül, a fák sűrűjébe van rejtve, Sibelius kisérő zenéjének akkordjai a távolból szállnak felénk. A zenekar helyére a díszlettervező mohával fedett sziklás partot épített, s így az egész kép úgy hat, mintha a mesebeli szigetet tárulna elénk. A baloldalon cölöpökön nyugszik Prospero gerendákból összetákolt kunyhója, s köröskörül a hatalmas szigeti fák között pálmák, liánok és más egzotikus növények szolgáltatják a trópusi hangulatot.

Németh Antal, a szabadtéri játék rendezője, minden modern színpadtehnikai eszközt felhasznált Shakespeare fantáziájának hatásos kifejezésére. Sokan szóvátették az eddigi Shakespeare-előadások alkalmával, hogy ilyen rendezési tehnika mellett, a reflektorok tobzódó fényében elhalványodik és elsikkad Shakespeare szövege. Most azt kell megállapitanunk, hogy ellenkezően, *Shakespeare szavai még elevenebb hangsúlyt kapnak* a fények és színek alkalmazásával, továbbá a gondos és a kis árnyalatokra is figyelmesen kiterjedő, művészi ihlettől vezetett, ötletes rendezés mellett.

A „Vihar" egyes jelenetei rendkívüli hatásúak a szabadtéri előadásban. Felejthetetlen látvány például a vihar kitörése. Prospero kutyhója tetején állva idézi fel a vihart és Ariel alakja megjelenik magasan az óriási szigeti fák lombkoronája felett, amint köpenyével a szeleket kavarja. Hatalmas mennydörgés zajában gomolyognak a színpadon a fellegek, amelyek aztán kékes ködként tünnek el a vihar elültével a színpad mélyén. Prospero és Miranda jelenetei, a hajótörött Ferdinánd megérkezése Prospero kunyhójához, a többi hajótörött bolyongása a szigeten, Caliban jelenései, továbbá az erdei tündérek és manók színes festői csoportjainak táncképei páratlanul szép és a szemet is gyönyörködtető jelenetek. Teljesen új, eddig még nem alkalmazott világítási hatásokat próbált ki Németh Antal, amikor a libegő fátyolban táncoló erdei tündérek három csoportját három alulról világító korong fölé helyezte, s ezáltal az imbolygó csoportoknak egészen különleges látványt nyujtó új hatáslehetőségeket adott.

Prospero szerepét a szabadtéri előadáson is a kitünő *Lehotay* Árpád játszotta, akinek ezt a jellegzetes Shakespeare alakítását a Nemzeti Színház színpadáról ismerjük éppúgy, mint a szabadtéri játék több szereplőjének a játékát is. A hajótörött fejedelem, Alonso, *Táray* Ferenc, fia, Ferdinánd, *Szabó* Sándor. Sebastian *Ujlaky* László, Antonio és Gonzalo, a két gonosz, trónratörő olasz főúr *Várkonyi* Zoltán és *Balázs* Samu, egytől-egyig a szabadtéri viszonyokhoz alkalmazkodó shakespearei figurák. *Tapolczay* Gyula és *Mátányi* Antal Trinculo és Stephano groteszk szerepeiben a vidám tréfacsinálásnak valóságos mesterei. *Lukács* Margit klasszikusan szép és finom Miranda, *Olti* Magda pedig Ariel szellem-szerepében valóban tündéri jelenség. Calibant, amelynek a nemrég elhunyt *Sugár* Károly volt halhatatlan emlékű zseniális alakítója, a három szigeti előadáson *Major* Tamás, *Rajczi* Lajos és *Ungvári* László játsszák felváltva. A főpróbán *Ungvári* László, a bemutatón *Major* Tamás volt Caliban és Shakespeare groteszk figuráját, a szerep rendkívüli nehézségei ellenére is, mindketten helytálló felfogással keltették életre.

Babits Mihály fordításában hol játékosan, hol keményen, de mindig shakespearei kifejező erővel szárnyalnak a mondatok. A díszlettervezés figyelemreméltó, művészi munkáját a kitünő *Bercsényi* Tibor festőművész, a kassai színház volt szcenikusa végezte ötletesen és a darab szelleméhez alkalmazkodva. A festői jelmezek *Nagyajtay* P. Teréz jóizlését, szín- és stiluserzékét dicsérik. A láthatatlan zenekart *Polgár* Tibor vezényli.

K. J.

Bette Davies csodálatos játéka

Szombaton délelőtt a sajtó képviselőinek bemutatták a Warner Bros-vállalat „Judit" című filmjét, amely hétfőtől a Forum-filmszínházban kerül műsorra. Egy művész pályafutása alatt ritkán akad olyan nagyskálájú szerep, amilyent ebben a filmben a világszerte elismert tehetségű Bette Davies játszik. Szép, fiatal, dúsgazdag newyorki milliomoslányt alakit, aki okos, kedves és szeszélyes is, de nem olyan bogaras, mint általában az amerikai filmek milliomoskisasszonyai. Csupa vidámság körülötte az élet, ami érthető is, mert Bette Davies bájos lénye csupa derüt és fiatalságot áraszt maga körül. A kedves jelenetek egész sora követi egymást, Daviesnek a legkülönfélébb helyzetekben bőséges alkalma van ragyogó tehetségének sok-sok árnyalatát bemutatni. Kiderül a filmben, hogy a művésznő bravúros lovas is, aki hajmeresztő vágtatással ugorja át előttünk a különféle akadályokat. Egy kis baleset éri s ezután derül ki, hogy rendkivül súlyos betegség csirái lappanganak benne. A fiatal ágysebész orvos fedezi fel a bajt s a szerelmi viszony egészen különös körülmények között szövődik közöttük a drámai befejezésig, amely ugyan elszomorító és megható, de azért az emberi belenyugvás kényszere folytán végeredményben megnyugtató. A boldogan szerelemes fiatal leány nem sejti, hogy végzetesen beteg, amit völegénye az orvosi vizsgálatok bizonyosságával tud. S amikor egy véletlen folytán ő is tudomást szerez betegségéről, összeomlik előtte a világ, mert azt hiszi, hogy völegénye csak részvétből akarja feleségül venni. Könnyek nélkül is megrendítő tud lenni ez a remek színésznő ezekben a jelenetekben. A vihar rövidesen elsimul, a szerelmesek újra megtalálják egymást s ettől kezdve idális boldogságban élnek. Ezt a boldog életet a rendező művészei eszközökkel tárja elénk s minden jelenetben éreztetni tudja azt a fojtott feszültséget, amit az a biztos tudat okoz, hogy a boldogság nagyon rövid ideig fog tartani. Bette Davies gazdag változatú megnevettető s aztán a szív mélyéig megható játéka adja meg ennek a filmnek az egyébként különös történet ellenére is a művészi létjogosultságot.

* **A budai zeneakadémia** államilag engedélyezett zeneiskolájába szeptember 1-től 9-ig délután 4-től 6 óráig lehet beiratkozni. A beiratási díj 12 pengő, a zongora, hegedü, ének, hárfa, orgona és cimbalom tanitása havi 12 pengő, a gordonka, a gordon, a fúvós ütőhangszerek tanitása havi 9 pengő. Összhangzattan, zeneelmélet tanitása díjtalan. A tanitást állami okleveles tanitónők végzik.

* **Irodalmi és művészeti est Balatonfüreden.** A dunántuli közművelődési egyesület propaganda-előadásai során vitéz Teleki Béla gróf zalai főispán és Brand Sándor alispán fővédnöksége mellett művészi estet rendezett Balatonfüreden. A bevezető beszédet Ugron Gábor, az irodalmi és művészeti tanács elnöke, az egyesület tiszteletbeli elnöke mondta. Méltatta Balatonfürednek a kultura terén a multban teljesített nemzeti érdekű szerepét, rámutatva, hogy az első kőszinház Magyarországon Balatonfüreden épült. Kifejtette a Dunántúl, valamint a dunántuli kulturegyesület nagy feladatait, amelyeket a válságos viszonyok közt is szolgálni kell, még pedig törhetetlenül, mert Magyarország feltámadása minden nagy politikai válság után is a magyar nemzet kulturfölényének volt köszönhető. Beszédét lelkes tetszéssel fogadták és ez a tetszés folyton fokozódott a művészi számok előadása után, amelyekben Dullien Klára hegedűművésznő, vitéz Végh Pálné énekművésznő és Dankó Aladár zeneszerző és zongoraművész tüneményes sikert vivtak ki. A zárószót Sziklay János elnök mondta, akinek megelőzőleg balatoni költeményeit szintén rendkivül melegen fogadták. Az előadás jövedelme a legközelebb már megnyitandó új türjei egyesületi kisdedóvó javára szolgál.

KONCERT MESTERBÉRLET

7 nagy zenekari, 3—3 szólóest. Bérletek már válthatók Koncertnél IV. Váci-u. 23.

*

* **A Troyanoff balettakadémiában** a beiratások megkezdődtek. Naponta 11—1, 3—6. Tanitás szeptember 1-től Hajós-utca 15, I. 1. Telefon: 123-755.

* **Grandguignol-filmet** hoz a pesti közönség elé a Fox-film vállalat, amely „Gorilla" címmel kerül bemutatásra. A film tárgya izgalmas bünügy, amelynek kibontakozásához a Ritz Brothers nemcsak humorával járul hozzá, hanem addig bukdácsol a rejtélyek szellemes szövevényében, amig a végén valóban kideríti, hogy ki a gorilla, ember, vagy szörnyeteg. Szerepe van a rémfilmek régi hősének, Lugosi Bálintnak is mellette Lionel Atwill és Anita Louise játszanak nagyobb szerepet ebben a különleges meséjü filmben.

* **A Simplon-filmpalota** a legaktuálisabb filmek egyikét, a „Condor légió" cimü filmet mutatja be, fényes kisérő müsorral. A film a háború borzalmaiba nyujt bepillantást. A telt házakra való tekintettel ajánlatos a jegyeket elővételben megvenni.

Ultimátum!

Soha aktuálisabb filmet még nem játszottak, mint az a francia film, amelyet „Ultimátum" címmel a napokban mutatnak be Budapesten. Most mult huszonöt éve annak, hogy a monarhia követe Szerbiában átadta az ultimátumot s most újra az ultimátumok veszélyeivel fenyeget az európai bonyodalom. A film bennünket annyival is inkább érdekel, mert cselekménye a zimonyi híd körül bonyolódik, itt szalad át a sötét éjszakában egy férfi, aki mögött felrobbantják a hidat. A tulsó parton elfogják s amikor az üldöző és az üldözött egymás szemébe néznek, kiderül, hogy régi barátok, akiknek egy asszony körül forgott az életük. Igy indul a film s közben felvonul a világháború első napjainak minden eseménye, amely ma is sokaknak élénk emlékezetében él. Ez adja a keretet az ügyes kézzel megrendezett film történetének.

A legvidámabb magyar film

Állandó derü, kacagás és fokozódó jókedv mellett folynak a Hunniában a legújabb magyar film, a „Miniszter barátja" felvételei *Páger* Antal főszereplésével. A droguistává lett egykori vegyészmérnököt a „leépítéstől" az a véletlen menti meg, hogy a lapokban is közölt fényképen a miniszter társaságában látható s ettől kezdve mindenki a miniszter barátjának tartja. Igy indul el Páger az érvényesülés és a boldogság felé. *Bánky* Viktor, a rendező és *Kassai* Elemér, a film producere, több szakmabelit meghivott a felvételekre, akik egyhangúan kijelentették, hogy *Páger* nemcsak, mint művész, hanem mint droguista is megállja a helyét.

Tartós ondulálás, hajfestés
legújabb eljárással. Modern szépségápolás!
Krénitz, IV., Párisi-u. 5. (Molnár és Moser mellett.) Tel.: 189-040.

Plasztikus szines filmként hat az „Ahogy tetszik" előadása

A szigeti szabadszinpad előadásainak sikereiben fontos tényező a pompás természeti adottság. Ezt használja most ki ismét Németh Antal dr., mint rendező és Both Béla, mint játékmester az „Ahogy tetszik" rendezésénél. Körültekintő gondossággal „transzponálják" át a Shakespeare-darabot zárt színpadról a szabadtérre, hogy a közönség teljes illuziót kapjon.

Németh Antal dr. valósággal új műfajt teremtett meg a szigeti szabadtéri színpadon, valami olyant, ami túlnő az eddigi színpadi produkciókon, sőt a filmen is, mert az „Ahogy tetszik" előadása valóságos plasztikus szines filmként fog hatni. Élő valóság minden, ami majd a néző elé tárul és az ötletek gazdagságával, új színekkel és új hangulatokkal éled majd fel a szinpadon a shakespearei romantika, finom humorával és költői szépségeivel. A darab főszerepeit a Nemzeti Színház legjobbjai élén Somogyi Erzsi, Olti Magda, Uray Tivadar, Jávor Pál és Kovács Károly játsszák.

Bercsényi Tibor, aki a Nemzeti Színház multévi „Ahogy tetszik" előadásán emlékezetes sikert aratott díszleteivel, tudatos pontossággal keresi az utat a szabadtérre, tökéletesen alkalmazkodva a darab szellemével. Diszleteit úgy tervezi, hogy azok ne vonják el a figyelmet a lényegtől. Ötletesen helyez a színpadra egy oszlopsort, vagy egy pásztorkunyhót, néhány bokrot és sövényt, úgyhogy a néző mindig könnyüszerrel állapithatja meg a cselekmény színhelyét. Both Béla a hozzáértő játékmester, Farkas Ferenc a kitünő komponista-karmester, Nagyajtay P. Teréz, a tehetséges jelmeztervező dolgoznak még a darab sikerén, mindnyájan olyan megértéssel és lelkesedéssel, hogy közös munkájuk bizonyára sikerre viszi ennek a darabnak az előadását is.

* **A Vigszinház bérleti felhivása.** A Vigszinház szétküldte az 1939—40-es színházi évadra szóló bérleti felhivását. Eszerint a színház háromféle bérletet hirdet, filléres bérletet, szabad bérletet és szombat délutáni bérletet. A filléres bérlet az évad folyamán tizenkét előadásra, tizenkét különböző szindarabra szól. A legdrágább hely, a zenekari ülés ebben a bérletben 8 pengő 80 fillér helyett 3 pengő 80 fillér. A szabadbérlet tiz előadásra, tiz különböző szindarabra szól, a bérlő esetről esetre maga dönti el, hogy a hét melyik napján akarja jegyét igénybe venni. Akkor jön és olyan jegyet vált, amikor és amilyent akar. A szombat délutáni bérlet egészen új, az évad folyamán tizenkét szombat délutáni előadásra, tizenkét különböző szindarabra szól. Itt a legdrágább hely 3 pengőbe kerül. A színház programot is ad bérlőinek és Bókay Jánost, Bónyi Adorjánt, Csathó Kálmánt, Fodor Lászlót, Harsányi Zsoltot, Heltai Jenőt, Hunyadi Sándort és Zilahy Lajost jelöli meg az előadandó magyar darabok szerzőiként. A nagy irókon kivül eddig Somerset Maugham, Denis Amyel, Noel Coward darabjai és egy Shaw-előadás szerepel a színház programjában.

Rendelet a zsidó orvosok képzésének korlátozásáról

A hivatalos lap szerdai száma közli a belügyminiszter rendeletét *a zsidó orvosok gyakorlati és szakorvosi képzéséről.* A zsidónak tekintendő orvosok gyakorlati képzésére a rendelet szerint *nem vehetők fel,* szakorvosi képzésben pedig *csak akkor részesíthetők, ha tagjai valamelyik kerületi orvosi kamarának.*

Ezek az intézkedések nem vonatkoznak a zsidó jellegű egészségügyi intézményekhez felvett orvosokra. A rendelet kihirdetése napján lép hatályba és a *hatálybalépés időpontjától a gyakorlati és szakorvosi képzésben részesülő zsidó orvosok képzését nyolc nap alatt meg kell szüntetni.*

Utazás a lovak, bikák és a halpaprikás körül a vásáron

— Nincs szebb dolog a világon, mint a gazdálkodás! — hallom már a villamoson, szinte egy derékbaszabott bundás, barnabajúszos, nyilván vidéki úrnak mondja egy keménykalapos, városi úr udvariasan.

— Ezt te csak úgy mondod — szól a vidéki csöndesen —, de nem tudod, hogy miért is igaz ez! Mert te azért nehezen költöznél vidékre állandóan, igaz-e. De én meg nem jönnék fel semmiért városban lakni. Hát csak gyere, majd most én vezetlek végig a vásáron, talán megérted, miért...

Igyekeztem nyomukban maradni. Először persze *a lovakhoz mentek.* A bundás és bajúszos vidéki valósággal *porcikánként megértékelte a lovakat.* Előrement a fejéhez, leguggolt, oldalt állt, s magyarázott a városinak a lóról, mint egy műítész valami Rodin-alkotásról. A városi úr tekintetében az volt: „Jó, jó, *a ló az ló,* menjünk tovább!" Magam egy csodaszép somogyi kétéves, sárgaderes ménben gyönyörködtem. Az ablaknyíláson át éppen idecsapott a napsugár, belebujt hosszan a *„Művész"* sörényébe, mert így hívták. A csiklandó fénytől prüszkölt egyet és az egész feszes, deres bőre táncolni kezdett az izmain. Megnéztem a családfáját. Érdekes: az apja *Bonheur de St. Jiacre,* az anyja: *Manci.* Ez valami messalliance volt, amely azonban láthatóan *kiválóan sikerült.*

A lovak után *a bikákat* néztük. A vásáron ezernél több válogatott, ifjú bika tanyázik. Micsoda erő ez így együtt! Bár ugyan van egy nem ifjú is, s még hozzá ő a „primadonnája" a törzsbika-kiállításnak. A telivér szimentali *„117 Lili", Magyarország legnagyobb tenyészértékű bikája.* A bundás vidéki úr lángésznek kijáró áhítattal szemléli — mintha például magam Shakespearet láthatnám személyesen — s elragadtatottan magyarázza, hogy a „117 Lili" *tizenegy évet* meghaladó kora ellenére még mindig tenyészképes állapotban van. Ez bikáéknál bizonyosan kivételes férfiegyéniség, csupán azt nem értem, *miért Lili a neve?* Netán csupán Lilliből 117 leánya volna?... Elragadónak találom a lenyügöző, vad erőt megtestesítő bikák nevét. „Narancs fia" — így hívják az egyiket, s aztán: Rezgő, Négus, Pipacs fia, Dalos, Serif, Csanád, Attasé, Vulkán, Nimród. Mint egy pogány regény hősei. Aztán váratlanul: „Olivér" és „Leó"...

*

Az *erdészeti és faipari kiállításon* nyolc rajzfilm szemlélteti szellemesen az erdésznek erdőrendező, építész, erdőművelő, fásító és vadász munkáit. Leleményes villanyvilágítási technikával mutatják be *a fa kémiai feldolgozását,* majd a furnir- és lemezgyártást, valamint a papírkészítést.

„Festetics György gróftól — Festetics György hercegig" címet viseli az egyik csarnok, amely a Festetics-família érdemeit méltatja a magyar mezőgazdaság terén. A vagyonszerző ős Mária Terézia idején első kormánybiztosa volt a Felvidéknek, ott bányák nyitásával, utak építésével tette boldoggá a lakosságot. Németalföldről hazajövén, elvként és célként kijelentette, hogy: *jó gazda csak az lehet, aki az elméleti tudást is süvege alatt hordja.* 1797-ben megnyitotta *Európa legelső rendszeres gazdasági iskoláját, a Georgikont,* Európa csodálkozására és a mi büszkeségünkre. Festetics György fia, *László* a megalapítója az országoz gazdasági egyesületnek, s az ő utóda, *Pál* gróf hozatja elsőnek Magyarországra Spanyolországból a *merinói juhot. Taszilo* herceg, a további leszármazó Angliából hozat tenyészállatokat s megveti alapját a híres *fenéki ménesnek.* A Festeticsek emléke *világraszóló bizonyítéka a magyar gazdasági tudásnak...*

*

A *halászati kiállítás* tízméteres átmérőjű tornyában hálók és jegelt halanyag kapja meg a szemet. A belső árkádos udvaron: *a visszatért Délvidék halászati szerszámai,* halsózó berendezés, pézsmapocok írtására használt fogókészülék. Aztán látható a *lillafüredi pisztrángos tangazdaság pisztrángkeltetése.* S látható a halfőző bemutatón a szálkátlanítási eljárás, a különféle halkészítési módszerek, melyeknek az árkádos csárdaudvaron széles, boldog és *tanulékony közönsége van a habos söröskancsók társaságában...*

Erős keresztény városházát akar az uj főpolgármester

A Mép fővárosi szervezete Városház-utcai központi helyiségében pártértekezletet tartott, amelyen ünnepélyes külsőségek között iktatták be elnöki székébe Homonnay Tivadar főpolgármestert. A beiktatáson a miniszterelnök képviseletében megjelent *Bárczay* Ferenc pártvezérhelyettes, *Lukács* Béla, a Mép elnöke, *Viczián* István, Pest vármegye főispánja, *Szendy* Károly polgármester, *Bessenyei* Zénó, a közmunkatanács elnöke, és sok más közéleti előkelőség. A pártértekezleten *Lukács* Béla elnökölt. Megnyitó beszédében ismertette a párt fővárosi szervezetének munkásságát és hangoztatta, hogy *a pártszervezetnek továbbra is Wolff Károly, Gömbös Gyula nyomdokaiban kell haladni,* az új főváros megépítése és az egész ország érdekében. *Bocsáry* Kálmán helyettes pártelnök olvasta fel ezután Karafiáth Jenő levelét, amelyben köszönetét fejezi ki a pártnak megértő támogatásáért, majd Homonnay Tivadar munkásságát méltatta, rámutatván arra, hogy az új főpolgármester 22 éves politikai és mozgalmi működése alatt mindig a keresztény magyar gondolatot szolgálta.

Homonnay Tivadar megköszönte az üdvözléseket és kijelentette, hogy *jobboldali és hajthatatlan keresztény politikát kíván követni.* Az én politikámban az egyenes úton tartok — mondotta többek között —, mert ennek az útnak a végén áll az a cél, amelyért mindannyian dolgozunk: *egy nagyobb, keresztényibb Magyarország, egy keresztény Budapest.* A kormányzó pártnak nagy a felelőssége és a kötelessége, de ezt a nagy felelősséget és kötelességet a keresztény magyar gondolat és a szociális eszme szolgálatában vállalja is. A pártatlanságot nemcsak a közgyűlési teremben, de itt is hirdetem és követem. Mindent elkövetek a benső baráti együttműködés érdekében, mert *azt akarom, hogy Budapest nagy, hatalmas, nemzeti és szociális keresztény Budapest legyen.* A harmóniát elsősorban a párton belül szeretném megvalósítani.

A párt tagjai lelkes tapssal fogadták az elnök szavait és melegen ünnepelték a főpolgármestert, akinek indítványára *Karafiáth* Jenő volt elnök érdemeit jegyző könyvben örökítették meg.

Ezzel az értekezlet végetért.

✝

Tóásó Pál és neje sz. Fliegl Ilona szülei, **Éva** testvére, **Fliegl Béla és neje** nagyszülei, megtört szívvel jelentik, hogy szeretett drága kisleányuk, illetve testvérke és unokájuk

Tóásó Zsuzsa

hosszas szenvedés után f. hó 24-én 7 éves korában elhúnyt.

Temetése f. hó 26-án délután ½5 órakor lesz a Kerepesi temető halottasházából a róm. kath. anyaszentegyház szertartása szerint.

Emlékét soha el nem múló szeretettel őrizzük!

(Minden külön értesítés helyett.)

Férfi-, női-, gyermek ruhák és kabátok

a változott viszonyok között is

NAGY VÁLASZTÉKBAN

és még mindig olcsó árakon várják

KOSSUTH L.-U. 9

Nagykovácsy ÜZLETHÁZBAN

Vitéz Horthy Istvánné Kolozsváron

Kolozsvár, március 24.

(Az Uj Magyarság tudósítójának telefonjelentése.) Kedden délben 2 órakor a menetrendszerű gyorsvonattal az ünnepélyes zászlódíszbe öltözött Kolozsvárra érkezett vitéz nagybányai *Horthy* Istvánné. A nemzeti színekkel feldíszített pályaudvar perronján a főméltóságú asszony fogadására felsorakoztak: *Inczédy-Joksman* Ödön dr. főispán, *Keledy* Tibor dr. polgármester, *Szász* Ferenc dr. vármegyei főjegyző, *Hollóssy-Kuthy* Lajos rendőrkapitányhelyettes, *Szecsey* István Máv-üzletigazgató, továbbá a vitézi szék kolozsvári kirendeltségének törzskapitánya, *Benkő* Béla ezredes. A kolozsvári nőegylet képviseletében megjelent *Bethlen* Györgyné grófné a római katolikus, *Tavaszy* Sándorné a református, *Mansberg* Margit bárónő az evangélikus, *Mikó* Lőrincné az unitárius nőegyletek, továbbá *Szecsey* Istvánné a Máv magyar asszonyok nemzeti szövetségének kolozsvári csoportja nevében, valamint *Benedek* Sándorné, a Máv-műhely magyar asszonyok nemzeti szövetsége részéről és végül *Bethlen* Lászlóné grófné. A vonat pontosan 2 órakor gördült be a pályaudvarra.

A főméltóságú asszonyt Inczédy-Joksman főispán fogadta és gyönyörű piros rózsacsokrot nyujtott át neki. Néhány szivélyes üdvözlő szó után bemutatta a kíséretében levő előkelőségeket, miközben Szecsey Istvánné dr.-né rózsaszínű csokorral kedveskedett a főméltóságú asszonynak, akinek kíséretében Kolozsvárra érkezett *Ráday* Gedeonné grófné palotahölgy, továbbá a magyar asszonyok nemzeti szövetségének vezérkara. A bemutatkozások és üdvözlések után a főméltóságú asszony a főispán, továbbá Ráday Gedeonné grófné és Keledy Tibor polgármester társaságában gépkocsiba szállt és a Marianumban levő szállására hajtatott. Ugyanezzel a vonattal érkeztek meg Budapestről azok a művészek is, akik este résztvettek a Máv Összhang-dalárdájának a főméltóságú asszony tiszteletére rendezett díszhangversenyén. A délután folyamán a főméltóságú asszony meglátogatta a Majális-utcai Máv-kórházat, továbbá résztvett Inczédy-Joksman Ödön dr. főispán teáján. Este 8 órakor a Mátyás király-diákházban résztvett a tiszteletére rendezett díszhangversenyen, amelyen budapesti vendégművészek, a kolozsvári opera tagjai, továbbá a pécsi öregdiákok szerepeltek.

A jegyzői kar dicsérete a képviselőház bizottságaiban

A képviselőház közigazgatási és közlekedési, valamint pénzügyi bizottsága *Krudy* Ferenc elnöklésével tartott együttes ülésén tárgyalta az 1942. évi statisztikai munkatervről szóló miniszterelnöki jelentést. *Bencs* Zoltán előadó behatóan ismertette a tervbevett új adatgyüjtéseket és rámutatott azokra a nagy feladatokra, melyek a mai rendkívüli időben a statisztikai szolgálatra hárulnak. *Laky* Dezső hozzászólásával *az átmeneti gazdálkodáshoz szükséges statisztikai anyagnak előrelátó tervszerű kidolgozására* és különösen a munkás-szociális kérdések mélyebb kutatására hívta fel a figyelmet. Felszólalt még *Ilovszky* János, gróf *Teleki* Mihály, *Vasváry* Lajos, gróf *Zichy* Nándor, *Szabó* János és ifj. *Zimmer* Ferenc országgyülési képviselő. A miniszterelnök helyett *Zsindely* Ferenc államtitkár válaszolt a felszólalásokra. Megköszönve a központi statisztikai szolgálat iránt minden oldalról megnyilvánult érdeklődést és elismerést, ezt részben a statisztikai adatgyüjtéseket közvetítő *helyi szervekre,* elsősorban *a községi jegyzői karra* háritotta át. Abból — mondotta —, hogy az ország jegyzői kara egyéb rendkívüli elfoglaltsága mellett is oly nagy megértést mutat a statisztikai adatgyüjtések iránt, megállapithatjuk nemcsak *érdeklődésének magas fokát* a gondozására bizott helyi viszonyok alakulása iránt, hanem meggyőződhetünk arról is, hogy *átérzi jelentőségüket az egész ország szempontjából.* Ezért a jegyzői karnak a statisztikai szolgálatban való együttműködéséből *elismeréssel és megnyugvással* következtethetünk a mai magyar közigazgatás magas színvonalára. A bizottság a miniszterelnök jelentését egyhangulag elfogadta.

A háboru elvesztését jósolja a newyorki egyetem rektora

Newyorkból jelentik, hogy az ottani egyetem rektora, Harry Woodbon beszédet tartott az időszerü kérdésekről. Több feltünő megállapitást tett és egyebek között igy szólott: „El fogjuk veszíteni ezt a háborút és ezért egyesegyedül a washingtoni politikusok lesznek felelősek." Woodbon ezután hevesen támadta a kormány demokratikus módszereit és ezeket okolta a háború eddigi kedvezőtlen alakulásáért.

SVÁJCBAN BEFEJEZŐDTEK A MOZGOSITÁSI GYAKORLATOK

Bernből jelentik: Most fejeződtek be a mozgósítási gyakorlatok, amelyeknek megkezdődését a sajtó és a rádió február 18-án jelentette. A hadsereg főparancsnokságának közleménye szerint a gyakorlatok eredménye teljesen kielégitő volt. A főparancsnokság a tavaszi mezőgazdasági munkálatokra való tekintettel úgy döntött, hogy jelenleg nem rendeznek újabb mozgósítási gyakorlatokat.

MIT TUD AZ ANGOL HIRSZOLGÁLAT A BURMAI HARCOKRÓL?

Lisszabonból jelentik: Az angol hirszolgálat megbizhatatlansága jellemző példával szolgál a Daily Mail és a Daily Express március 21-iki száma. A Daily Express első oldalán nagybetüs címmel közli: „A szövetségesek megnyerték az első ütközetet Burma középső részében." A Daily Mail címfelirata ezzel szemben igy hangzik: „A szövetségesek újabb visszavonulása Burmában." A Daily Mail ezután a Mandalayban kiadott hivatalos jelentést közli, amely szerint a szövetséges csapatok a Sittang folyó menti arcvonalon 30—40 mérföldnyire visszavonultak. Súlyos harcok vannak folyamatban Toungoo közelében, 155 mérföldnyire Rangoontól északra. A Daily Express a hivatalos jelentésből csak azt a részt közli, hogy Toungoo közelében harcok folynak.

WALT DISNEY

kacagó virágcsokra

Színes

TAVASZ

hangos film

Régi kedvenceink:

MIKI-PLUTO-DONALD

u. vidám müsorral

Ma ¾4 11-től Casino

Szinház, Film, Müvészet

Tahiti gyöngye

A Fővárosi Operettszínház ujdonsága

A színház (különösen a vidám, könnyed műfajok otthona) úgy a nyár derekán minden esztendőben „kihozza" a maga „nyári" produkcióját. A városlakót, amikor este beül a színház nézőterére, már a kellemes hűvösség is örömmel tölti el. A szórakozás, amit a színház nyujt számára, szinte csak másodrangú kérdéssé válik és ilyenkor azután előkerülnek a könnyű fajsúlyú „nyári darabok". Önkéntelenül is ez a régbevált színházi gyakorlat jutott eszünkbe ennek a „Tahiti gyöngyé"-nek a bemutatója során. A hőmérő azonban egyelőre még 0-fok körül mutat s így ha nem mentünk is különösebben felfokozott igénnyel a színházba, nem vártuk valami új műfaj megszületését se a darabtól, a megszokott, szabályos „téli" operettszínvonalra mégis számítottunk. Amit azonban a színház ujdonsága nyujt, az sajnos, kísértetiesen hasonlit ezekhez a „kánikulai" szórakozásokhoz.

A történet a százszor kitaposott úton jár, ez azonban talán a kisebbik baj lenne, hiázen éppen a sokszorosan bevált feldolgozása mutatja, hogy színpadra való. A hibát legföképpen a cselekmény terjengősségében és az érdektelen, hosszadalmas párbeszédekben látjuk. A fele is éppen elég lenne belőle. (Igy történhetett, hogy a nyilvános főpróba éjfélkor ért véget.) A darab szövegét egyébként *Segesdy* László és *Bubik* Árpád irta, a zenéjét pedig az ismert operettkomponista, *Dolecskó* Béla szerezte. A szöveg igyekszik irodalmi színvonalon mozogni, de az egészet valami unalmat terjesztő áporodottság vonja be. A muzsika helyenként szinte szimfónikus babérokra tör. Van is benne lelemény, gondosabb szerkesztés azonban nem ártott volna, mert így a színészek éneke sokhelyütt a vastagon hangszerelt dallamban vész el.

A színház a szép díszletektől kezdve a tarka-barka jelmezeken, a mutatós baletten és tangóharmonikazenekaron keresztül egészen a varietészámokig igyekszik mindent beleadni az előadásba és ugyanígy a szereplőgárda is pompás. Mintha csak ezzel igyekeznék menteni a menthetőt. Tahiti gyöngyét *Barabás* Sári alakítja, éjfekete parókában, vonzó közvetlen játékkal és ragyogó hangkészséggel. Mint második primadonna, a rokonszenves szépségű, kellemesen éneklő *Hamvay* Lucy mutatkozik be, a szubrett szerepre pedig Ania *Sulit* (miért nem Suli Annát?), az ismert kávéházi diszőzt szerződtették. Színpadi mozgásán egyelőre még látszik a gyakorlat hiánya. *Madarász* László mokány bonvivánja ügyes alakítás, ismét feltünik *Sikolya* István dr. melegen áradó tenorhangja és keresetlen játéka, valamint *Ignáth* Gyula mértéktartó éneke és komoly színészi fellépése. Ifj. *Latabár* Árpád a harsogó humort képviseli. A népes szereplőgárdában szivesen megemlitjük az ujoncként bemutatkozó, tehetséges *Elekes* Zsuzsát, valamint *Solthy* Györgyöt, *Wessely* Pált, valamint *Fülöp* Sándort. A magántáncokban *Bányai* Rózsi és vitéz *Gozmány* György tünik ki. A második felvonás revüszinpadán fellép Diana *Clayton*, *Djemil* Martin éterhangszerével, valamint a tíztagú Marnitz-tangóharmonikazenekar pompás együttese. Az előadást *Bubik* Árpád rendezte, a díszleteket a kitünő *Bercsényi* Tibor tervezte, a zenekart *T. Török* Emil vezényli.

* **Amatőrfilm-tanfolyam.** A magyar amatőrfilmszövetség ez év áprilisában és májusában minden kedden este fél 8 órai kezdettel tartja tavaszi amatőrfilm-tanfolyamát, amely kezdők és haladók részére egyaránt sok érdekes és hasznos tudnivalót nyujt. A tagok részére a tanfolyam látogatása díjmentes, míg a nem tagok összesen 5 pengő hozzájárulást fizetnek.

„Szines tavasz" a Casinoban

A moziközönség rendszerint fokozott érdeklődéssel várja a rajzos, színes filmeket, mert ezek az ötletek végtelen sorozatát képesek felvonultatni. Walt Disney kiaknázza az összes művészi lehetőségeket s alkotásainak különös értéke, hogy azok egytől-egyig mulatságosak, szórakoztatóak és felviditóak. Szinte természetes tehát, hogy a Casino-filmszinház a tavaszi szezont ta-

vaszi filmmel kezdi, Walt Disney legújabb alkotásaival, amely „Szines tavasz" cimmel már a héten bemutatásra kerül. Később ezt a müsort a City-filmszinház is átveszi. A „Szines tavasz", mint a „Walt Disney-parádé" második sorozata, hat bübájosan kedves, művészi értékü rövid filmből áll, ezeknek cime: „Donald, a rendőr", „Álompalota", „Betontörök", „Légitámadás", „Kacsareklám" és „Utitársak". Egyik film érdekesebb, mint a másik és mindenik méltó az elismerten kiváló Walt Disney mester különös művészetéhez. A sztárok közül természetesen most is az örökké szerelmes, hápogó Donald kacsa, a minden cselbe naivul beugró Pluto kutya, a régi kedvenc, cincogó Miki egér vezetnek, de felvonulnak a filmekben a közönség többi ismerősei is. A „Szines tavasz", amelyet a Hunnia hoz forgalomba, szerdán este fél 10 órakor kerül a Casino-filmszinház műsorára diszelőadás keretében.

Tökéletes Antal: Hans Moser

A magyar közönség előtt is kedvelt bécsi komikus, Hans *Moser*, a főszereplője annak a filmújdonságnak, amelyet szerdán este a *Corvin*-ban mutatnak be „Tökéletes Antal" cimmel. Hans *Mosernek* már számos filmjét játszották nálunk nagy sikerrel s megállapitható, hogy minden alakitásából bőségesen árad az egyéni ízü bécsi humor arany derüje. Rokonszenves egyénisége párosulva kitünő színészi képességeivel, a legtökéletesebben tudja érzékeltetni a békebeli jovialis bécsi kedélyt. Uj filmjében egy komornyikot alakit, aki egy grófi család szolgálatában áll. Ő viseli gondját a kastélynak és a családnak, ő örködik azon, hogy az arisztokratikus hagyományokon csorba ne essék és mint öreg házibútor, mindenbe beleavatkozik, ami a család ügyeivel összefüggésben van. Természetesen sok mulatságos bonyodalom származik ebből, a komornyik sok galibát okoz, de a végén mégis ő hozza össze a fiatal grófot szerelmesével, a grófi birtok polgári bérlőjének leányával. Mert rájön arra, hogy ma már nem a henyélők világát éljük, hanem a dolgozó és munkás embereké a jövő. A filmkomédia bonyodalmai során rengeteg mulatságos helyzeten botorkál keresztül Hans *Moser*. Szinte egyedül az ő vállain nyugszik ez a film s már ez is biztositéka annak, hogy másfélórán keresztül nem szünik meg a nézőtéren a kacagás. *Moser*, mint a *Tökéletes Antal* megszemélyesitője, tökéletes színészi munkát végez s a mulattatás terén is elvégzi mindazt, amit közönsége tőle elvár.

* **A firenzei Theatro Comunale vendégjátéka a budapesti Operaházban.** A Tell Vilmos keddesti előadásával megkezdődött az Operaházban az olasz muzsika ünnepi hete, amelyet abból az alkalomból rendeznek, hogy most van Rossini születésének százötvenedik évfordulója. A Tell Vilmos előadása után március 25-én a Tosca kerül szinre, 27-én pedig a Don Carlos. Az ünnepi hét keretében újitja fel az Operaház március 28-án, szombaton Giordano Umberto „André Chenier" cimü híres operáját Pataky Kálmán felléptével. Az ünnepi hét műsorából különösen kiemelkedik az Operaház vasárnapesti előadása, amelyen a firenzei Theatro Comunale együttese mutatkozik be a „Hamupipőke" cimü operával. A firenzei Theatro Comunale együttese Laborca főintendáns vezetésével németországi körútjáról érkezik Budapestre, a nagyszámú főszereplőkön kivül magukal hozzák diszleteiket is. A „Hamupipőke" cimszerepét Fedora Barbieri, a férfifőszerepet Francesco Albanese énekli, jelentős szerepet alakit Saturno Melletini, Teresa Abate és Ornella Rovero. A nagyhirü firenzei operaegyüttest Mario Rossi igazgató-karnagy vezényli. A firenzei vendégjáték diszelőadását Bizzari professzor vezeti be, majd Tóth Dénes dr. zeneesztétikus tart előadást Rossini művészetéről.

* **Gigli 52 éves.** Rómából jelentik: Benjamino Gigli, a világhirű tenorista most ünnepelte teljes visszavonultságban 52-ik születésnapját. Gigli hangja ma is változatlan tisztasággal cseng és ragadja el hallgatóit.

KOVALD
FEST — TISZTIT — MOS
Most is — mint régen!

Egyesitett honvédzenekarok hadseregbangversenye ápr. 5.

Húsvétvasárnap Vigadóban (8). Katonai énekkarok és kiváló művészek közr. Vezényel: **Pongrácz Géza.** Jegyek 1 P-től Koncertnél és jegyirodákban.

*

Táncosok és Artisták ma Vigadó 8. A Székesfővárosi Zenekart vezényli **Borchard,** közr.: **Sala Trautoniummal** pénteken 27-én Müv. Háza ½8. Mesterbérl. IX. „A" VI. **Műsoron: Weber: Oberon nyit., Genzmer versenymű Trautoniumra, Bartók:** tánc-szvit, **Beethoven VII. szimf.** Jegyek a „Harmónia" jegyirodákban: **Mária Valéria-utca 12.** (Műbarát). **T.: 184-501, Rákóczi-út 36.** (Szöv. Bolt). **T.: 226-437.**

*

Marnitz tangóharmonika-est

húsvéthétfőn fél 8 órakor a Művelődés Házában. 150 szereplő, óriási műsor! Jegyek 1 P-től Marnitznál, József-krt 37/39.

* **A pécsi székesegyházi kórus budapesti hangversenye.** Először mutatkozott be budapesti közönség előtt a pécsi székesegyházi kórus. Egy félszázaddal ezelőtt alakult ez a nemes intézmény, még Liszt Ferenc közreműködésével. A kórus kiváló vezetők irányitása mellett valóban kimagasló vegyeskarrá fejlődött. Jelenlegi vezetője, Mayer Ferenc 1937 óta áll az élén, mint az újjáalakitott énekiskola igazgatója, egyben a székesegyház karnagyi tisztét is viseli. Nagy gondot fordit az egyes karművek betanitására és a részletfinomságok kidolgozására. Meglepő gazdag műsorral rendelkezik ez a kórus, amelyből ízelitőt adott hétfői nagy érdeklődés mellett megtartott hangversenyén. Palestrinától, Lassustól, Vittoriatól, Lottitól és más klasszikus karmestertől hallottunk szebbnél-szebb kórusműveket, nemesen kiegyensúlyozott előadásban. A szünet után újabbkori műveket szólaltattak meg, többek között Liszt Ferenc „Ave Maria"-ját, valamint a mai magyar szerzők közül Kodály, Bárdos, Harmath Artúr és Deák-Bárdos egy-egy kórusművét. A piros karinges énekesek már megjelenésükkel nagy tetszést arattak és minden számukat elismerő, meleg tapsokkal fogadta a közönség.

* **A „Haláltánc" ötödik hete a Forumban.** Állandóan zsufolt házak előtt játsszák a Forumban a Mester-film legújabb produkcióját, a „Haláltánc"-ot. Az érdekfeszitő meséjü, látványos film sikerében nemcsak Babay József forgatókönyvének és Kalmár László ügyes rendezésének van része, hanem a kitünő szereplőgárdának is, amelynek élén Lázár Mária, Uray Tivadar, Somlay Arthur, Goll Bea, Perényi László és Makiáry Zoltán állanak. A filmet a nagy sikerre való tekintettel a Forum az ötödik hétre is prolongálta.

* **Cedric Hardwicke új szerepe.** A „Notre Dame-i toronyőr" cimü nagyszabású filmben ismerte meg a világ moziközönsége a kitünő Sir Cedric Hardwicket, aki a Dumas-regény filmváltozatában a kegyetlen, cinikus, mosolynélküli, gyülölködő inkvizitort játszotta. A kiváló jellemszinész most a „Diákévek" cimü új filmjében homlokegyenest ellentétes szerepet játszik, egy csupaszív tanárt, aki bár erős kézzel fogja diákjait, jóságával és megértésével lefegyverzi a legrosszabb indulatú, fegyelmet nem ismerő fiúkat is. A film rövidesen bemutatásra kerül.

Vásároljunk a Baross Szövetség tagjainál!

BAROSS SZÖVETSÉG

LEIDENFROST
IV., Pázmány Péter-tér 5.
Gyapjuszövet-selyem

MOST JELENT MEG!
Világtérkép
A föld országai egy 77×116 cm-es lapon, 8 színben. Ára P 3.60.
Kókai Lajos kiadása, Bpest, IV., Kamermayer-u. 3.
Ára előre beküldve — bélyegekben is — bérmentve!

Rókák nercek bolerók
SOMOGYI SZŰCS SZŐRMESZALONJÁBAN
IV., Kossuth Lajos-u. 13. felem. Telefon

Belés külföldi férfi és női gyapjuszövetek, selymek
ÜRMÖSSY és EÖRDÖGH
IV., Petőfi Sándor-utca 3. (Udvarban.)

Könyvet, színházjegyet
PFEIFER Ferdinándtól
Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 5. Telefon: 185-730.

Cipőt Balázstól
hatóságilag kijelölt üzlet
Múzeum-krt 11

Függönyanyag, bútorszövet, bútorkreton, csipkék, fátyolok
Hoepfnerné ÉS TÁRSA
Bpest, Haris-köz 3. Telefon: 187-308

VÁSZON FEHÉRNEMŰ KELENGYE
MÖSSMER
-égnél, IV., Váci-u. 1.

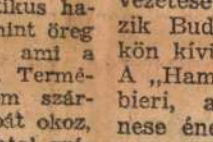

kalapokat
Nagy Ferenctől
Károly király-út 1. Erzsébet-körút 27.

Ajándéktárgyak porcellán
ÜVEG
Houszky-nál
JÓZSEF-KRT 59

Cipő
elegáns, jó, olcsó
Domonkos-nál
VI., Teréz-körút 27.
Nagy választék! 50 éves cég!

Vászonáru fehérnemű kelengye
KUNZ
Petőfi Sándor-utca 16

EZÜST
RÓKÁT
bundát, bolerót
POREMBA
SZŰCSTŐL
Károly-körút 28. Tel.

RETIKÜL
Bőrönd
MITNYIK ÉS AUGUSZTNÉ
Kossuth Lajos-u. 1 Udvarban.

Butort ön is legjobban részletre is legolcsóbb
Hálo-, ebédlő, kombinált szoba
Tomory és Társánál
vásárolhat,
VIII., Baross-utca 19.

National
a tűhegyü töltőtollak királya
Békebeli kivitel! Bajor gyártmány
Ára: 11·50 Netto
Kérje kereskedőjétől

CIPŐT TIMÁRTÓL
RÁKÓCZI-UT 52

CONTINENTAL
IRÓGÉPEK, KÖNYVELŐGÉPEK
vezérképviselete
GOŸ és KOVALSZKY RT
BUDAPEST, V., NÁDOR-UTCA 11. SZ.
Telefon: 114-630 124-389 126-933

SPORT CIKKEK
SKABA és PLÖKL
IV., VÁCI-UTCA 40
TELEFON: 182-421

Háztartási cikkek és amatőrszerszámok
Fischer László
IV. ker., Kamermayer Károly-utca 3.

SZÖVET, SELYEM
NAMÉNYI
IV., Szervita-tér 8 (Kamermayer-u. sarok)

Mindennemü
BUTOR
URANIA
butorüzletben
Dohány-u. 27.
Kedvező fizetési feltételek

ÁDÁM J.
finom úriszabósága, textil kiskereskedés, szövet eladás
II., Lánchid-utca 7-9.
Telefon: 350-586
Nagy választék

ING
mérték után is
BAZSÓ harisnya
VIII., Baross-u. 66. Telefon.

TEXTILARUK BEHOZATALI KFT
BUDAPEST
Muzeum-krt 11
Tel.: 182—400
Eladás nagyban

BUTOR
Molnár-nál
VI., Nagymező-u. 30.
Modern kombinált szoba, kárpitos árú, háló, konyha.
Fizetési kedvezmény.
Telefon: 115—522.

Vászon fehérnemü csecsemő- és menyasszonyi kelengye
KISS ENDRE
V., TISZA ISTVÁN-U. 16
VII., RÁKÓCZI-ÚT 10

Színház, Film, Művészet

Régi nyár

(Uránia, Royal Appolo, Szittya)

„Hol van az a nyár" ... amikor esztendőkkel ezelőtt így esténként andalító muzsikától, vidám, gondtalan kacagástól volt hangos a krisztinavárosi Horváth-kert környéke. És hol van a kedves Budai Színkör annyi emlékezetes siker tanuja, boldog diákéveink böles, öreg kortársa. A régi nyár eltűnt a kérlelhetetlen idő tengerében, a vén Színkörön meg a városrendezés csákánya hajtotta végre a halálos ítéletet. A filmszalag csodája most megkísérli a jó horváthkerti idők feltámasztását. A „Régi nyárból" filmoperett lett és akik annak idején színpadon láttuk, vidáman üdvözöljük az ismerős mesét, akik pedig csak most ismerkednek vele, különösen kedvükre elszórakozhatnak. Filmgyártásunk is leginkább talán ebben a regényes — operettes — kabarézenés műfajban érzi magát a legotthonosabban s így azután — néhány kisebb jelentőségű hibától eltekintve — általában még komolyabb mértékkel mérve is, elégedettek lehetünk.

Podmaniczky Félix rendezése friss ütemben pergeti az ügyes, fordulatos cselekményt, a kiállítás színvonalas és a szereposztás néhány meglepetést is tartogat. Honthy Hanna filmprimadonnai bemutatkozása még a várakozáson felül is pompásan sikerült. Nagyon jól fényképezték, a hangja kellemesen cseng és a játéka közvetlenséget sugároz. Rajnay Gábor aranyos kedélye, földbirtokos papája és Csortos Gyula ellenállhatatlanul mulatságos „pumpoló" nagybácsija olyan jóízű alakítások, amikkel hazai filmjeinken eddig még alig-alig találkoztunk. Az ifjú szerelmesek korosztályát a bájos és mind közvetlenebbül játszó Simor Erzsi és a rokonszenves Szilassy László képviseli. A kedves Vágó néni, Vaszary Piri, Csikós Rózsi, a két Pethes és Mihályfy mellett, kis szerepében is feltűnik az ügyes mozgású, vonzó megjelenésű Bilinszky Ibolya. A kísérő muzsikát Fényes Szabolcs, a Régi nyár régi slágereiből és egyéb darabjaiból állította össze.

Holnaptól Budán is

látható a nagysikerű Puccini-film!

TOSCA

H. M.-film

ÁTRIUM

Simor Erzsi olasz filmszerződése

A nagy római filmvállalatok mind jobban fordulnak a magyar színészek szerepeltetése felé. Mint ismeretes, *Jávor* Pálnak már második olasz filmjét készítik, *Tolnay* Klári a napokban írta alá olaszországi szerződését, most pedig *Simor* Erzsi, a kitűnő színésznő indul Olaszországba. *Simor* Erzsi július 18-án, szombaton autóval utazik Rómába, hogy eleget tegyen a Lux filmvállalattal kötött szerződésének, *amelynek értelmében neki kell eljátszani az „Isola del amore" című legfrissebb olasz filmújdonság egyik női főszerepét.* A felvételeket július 20-án kezdik Cinecittában és így *Simor* Erzsi valószínűleg csak szeptember elején térhet vissza Budapestre.

* **A szabadsághős unokája elnökölt a Garibaldi-filmbizottságban.** *Római jelentés szerint a Garibaldi-légio a Lux-filmtársasággal együtt pályázatot hirdetett Garibaldi életének és a Garibaldi-korszak kiemelkedő eseményeinek megfilmesítésére. A bírálóbizottság, amelynek élén Ezio Garibaldi tábornok, a szabadsághős unokája állott, a benyújtott pályamunkák közül 20—20.000 lirával jutalmazott meg öt forgatókönyvet.*

* **Nádasdi István: Szemek és magvak.** A Bethlen nyomda kiadásában jelent meg egy figyelemreméltó kötet. Címe szerény, de azért mégis sok mindent elárul: Nádasdi István, ez az új írótehetség életének emlékeit, gondolatait gyüjtötte össze, apró szemeket és magvakat, amelyek, ha az olvasó lelkébe elültetődnek, virágzó fákká, bokrokká válnak. Megkapó finomsággal, hangulatos és meleg lírai feldolgozásban nógrádi alakokat vetít le könyve első részében Nádasdi, különös és eredeti figurákat, akik már az első pillanatban szívünkhöz nőnek. Ezeket a szép, novellesztikus rajzokat a kötet további részében költemények és igen-igen értékes filozófiai tanulmányok váltják fel. A „Szemek és magvak" kötet tehát egy most induló, fiatal író mukásságának gyüjteménye, egyben biztosíték arra, hogy írója a jövőben nagyvonalúbb munkával is jelentkezni fog.

A keringő-király és trónkövetelő fiának sikerharca a margitszigeti gyepszínpadon

Bubik Árpád, a margitszigeti színpad igazgatója, felbuzdulva a felújított „Három a kislány" tavalyi nagy sikerén, *Schubert* életének színpadi feldolgozása után megkísérelte a két *Strauss*, a nagy és még nagyobb keringőkirály sikerekben és változatos, színes, élményekben gazdag életének színpadra alkalmazását. „Bécsi keringő" címmel *Marischka*, az ismert osztrák librettista írta a daljáték könyvét, amelyet *Bubik* Árpád magyar színpadra alkalmazott. A zenei részt a két *Strauss* János legszebb keringőinek kiválasztásával *Országh* Tivadar állította össze. *Bubik* Árpád rendezte és irányította a színpadi játékot, a zenei vezetést *Rubányi* Vilmos végezte gonddal, a világításnak a hatás szempontjából rendkivül fontos munkáját Operaházunk kiváló szakembere, *Kornai* János látta el szemgyönyörködtető rátermettséggel. A szép jelmezeket *Márk* Tivadar tervezte. A táncokat *Brada* Rezső és *Horváth* Margit tanította be. Bubik Árpád mellett, mint segédrendező, *Bán* Károly tevékenykedett.

Gyönyörű nyári időben nyitott a margitszigeti színház. Hely nem maradt üresen. Látványosságnak is élvezetes volt a sokszínű nyári öltözetben hömpölygő tömeget látni, amint felvonult és elfoglalta helyét a — sajnos, kényelmesnek nem nevezhető, egyébként — esztényi margitszigeti nézőtéren. *Bubik* Árpád szerencsés kézzel választott, amikor ezeket az elévülhetetlen dallamokat hívta életre a legtökéletesebb díszlettervező, a természet segítségével. *A darab két főmozzanata: a Bécsi erdő és a Kék Duna keringő megjelenetezése.* Az egyik az első felvonás, a másik az utána következőnek legfőbb tartalma és érdekessége. Nagyon helyesen, a fölösleges szövegrészeket könyörtelenül kivágták a szövegkönyvből, hogy a szabadtéri színpad legőszintébb hatásereje, a szem és a fül öröme minél zavartalanabb legyen.

Pataky Kálmán és *Réthy* Eszter vették ki az oroszlánrészt a sikerből, az ő szépséges hangjuk, nemes kultúrájuk, a legfinomabb árnyalatokig kiművelt énektudásuk adta meg az előadás elsőosztályú színvonalát. A tündéri látványosságról a tánckar gondoskodott, a lepkemozgású *Ottrubay* Melindával az élén, aki *Sallay* Zoltánnal osztotta meg az elragadtatott tapsokat. *Bercsényi* Tibor hangulatos, szép díszletekről gondoskodott. *Kornai* remekelt. Amikor a *Bécsi erdő* hangjaira, mintha az erdő mozdulna meg, a fák sejtelmes sűrűjéből előre, szétrebbennek az erdő lelkét zsongitva életre keltő táncosok, a nézőtér hatalmas tapsba tör ki. Még ennél a számnál is nagyobb sikere volt a „Kék Duna keringő" szemetvidító látványosságának. A fák smaragdzöld pompáját elővarázsoló fényzuhatag a Duna forrását igyekezett sejtetni, vizitündérek ünnepélyesen kibontakozó táncából. A sok vizitündért megszemélyesítő táncosok pompás előjátéka után, habkönnyű kékben előrelibbent a *kék Duna* szivét megszemélyesítő *Ottrubay* Melinda és ennek az édes, hervadhatatlan keringőnek andalító ütemére életének egyik legszebb, legsikerültebb táncát lejtette el. Fergeteges tapsokat kapott.

A premiert épp ennél a legszebb jelenetnél *kellemetlen üzemzavar bénította meg.* A világítás fölmondta a szolgálatot és mintegy húsz percig teljes sötétség borult a nézőtérre. A közönség türelmesen várta ki az előadás folytatását és alighanem ekkor élvezte igazán, mert ráért észrevenni ennek a páratlan gyepszínpadnak szépségét és felüdítő hatását. *Erre a színpadra valóban egyre jobban szükség van.* Bizonyos, hogy a két Strauss párviadalát feldolgozó „Bécsi keringő" is sorozatos táblás házat fog vonzani, azonban *felfogásunk szerint még sokkal stílusosabb lett volna a „Denevér"-t,* Strauss legmaradandóbb vígoperáját bemutatni a a szabadtéri színpadon. Ez annál is indokoltabb, mert hiszen *Strauss János a színpadra alkotott, szemben Schuberttel, akinek muzsikáját próbálták a színpad számára az ismert daljátékkal átmenteni.*

Bubik Árpád ezúttal sem takarékoskodott a kiállítással! *Pataky* Kálmán s *Réthy* Eszter mellett jó kezekre bízta a többi szerepeket is. *Barabás* Sári egyre érezhetőbben fejlődik. Még némi csiszolás és koloraturája, énektudása az Opera színpadán is megállná a helyét! *Solthy* György alakította az idősb Strausst, a tőle megszokott férfias mértéktarással. *Bihary* Nándor, *Simon* Marcsa, *Ujváry* Lajos, *Madarász* László, *Pártos* Gusztáv, *Sikolya* István dr. neveit soroljuk fel a szerepiők hosszú sorából.

Az első felvonás kissé vontatott cselekménye után üdítően változatos és sikerült a második felvonás, ahol összecsap a két Strauss, apa és fia. A színpadi történés kezdetén az öreg *Staruss* hírnevének delelőjén áll. Fiát, mint ismeretes, eltiltotta a muzsikától, mindenáron tanitót akart nevelni belőle. De az ifjú titán pártfogóra akadt egy mágnásnő személyében, aki a Dommayer-étterem kertjében, ahol az öreg Strauss vezényelte hírneves zenekarát, sikerült csinnyal eltávolította az öreget és az árván maradt zenekar élére az ifjú Strauss Jánost állíttatta, akinek első bemutatkozása a nyilvánosság előtt óriási sikerrel járt. A siker tombolása közben érkezik vissza az apa, aki féltékenységében összevész a fiával. A harmadik felvonásban azután megoldódik minden ellentét és az apa immár büszke fiára, aki a keringőkirály címet méltó módon örökli tőle. A bemutató közönsége nagy lelkesedéssel fogadta a szabad színpadi darabot és szünni nem akaró tapsaival árasztotta el a pompás szereplőket, különösen *Pataky* Kálmánt, *Réthy* Esztert, *Ottrubay* Melindát és *Barabás* Sárit.

— ygéz —

„Az ember tragédiája" előadásával kezdi új szezonját a kolozsvári Nemzeti Szinház

Kolozsvár, július hó.

A kolozsvári színház vezetősége, mint ismeretes, Kemény János báró főigazgatóval az élén, a napokban sajtótájékoztatót tartott, amelyen a főigazgató bemutatta a kolozsvári ujságíróknak a prózai együttes új vezetőjét, *Mihályfi* Bélát. Az új szezon műsorán a klasszikusok közül Shakespeare, Molière és Schiller szerepel, a mai magyar színpadi szerzők közül pedig *Bibó* Lajos, *Móricz* Zsigmond, *Márai* Sándor, *Nyirő* József, *Zilahy* Lajos, *Wass* Albert, *Csathó* Kálmán, *Kós* Károly, *Fekete* István, *Gagyi* László művei kerülnek többek között előadásra. Most vált ismeretessé, hogy a kolozsvári Nemzeti Színház új szezonját „Az ember tragédiája" előadásával nyitja meg. Madách drámai remekműve hosszú idő óta nem volt műsoron a kolozsvári színházban, *úgyhogy a szezonnyitásnak külön fényt ad majd „Az ember tragédiája" érdekesnek igérkező felújítása.* A hírek szerint a színház igazgatósága állandó vendégszereplésre megállapodott *Bajor* Gizivel, *Tasnády* Ilonával, *Csortos* Gyulával, *Páger* Antallal és *Muráti* Lilivel. A színészi utánpótlás fejlesztésének érdekében studiót létesítenek, ahol a kolozsvári fiatal színészgeneráció tagjai délutáni előadások keretében fellépnek majd. A színház gárdája most már teljes, mindössze Fülöp Kató, Szakács Miklós, Szende Mária és Bázsa Éva szerződtek el máshová.

* **GPU.** *Laura Solari, a tchetséges szőke filmszínésznő harmadik német filmje, a „GPU" című, kalandorfilm lesz, amelyben egy hegedűművésznőt alakit. A fiatal olasz színésznő, akit nagy rokonszenvvel fogadott a német mozilátogató közönség, a filmújdonságban nagyon nehéz szerepet kapott. Partnerei Andrews Engelmann és Mariana von Ditmar. A nagyszabású film iránt mindenfelé erős érdeklődés mutatkozik, mert a „GPU" egy, a mai háborúval kapcsolatos történetet vetit a közönség elé. A filmújdonságban Andrews Engelmann szovjetügynököt személyesit meg, aki halálosan beleszeret a fiatal hegedűművésznőbe és elfeledkezve hivatásáról, hurokra kerül.*

x **Duna filmszínház** néven működik ezentúl a közkedvelt **Lloyd**-filmszínház.

* **Sikolya István dr.-t Kolozsvárra szerződtették.** *Vaszy Viktor, a kolozsvári Nemzeti Színház zeneigazgatója már megkezdte szerződtetési tárgyalásait. Ennek eredményeképpen Sikolya István dr.-t a jövő évadra a kolozsvári operatársulathoz szerződtették. Az értékes hangú, rokonszenves fiatal tenorista az elmúlt esztendőben végezte a zeneművészeti főiskola operatanszakát és tavaly mint a Fővárosi Operettszínház bonvivánja, a „Három a kislány" Schubert-szerepében mutatkozott be sikerrel a budapesti közönségnek.*

Olasz filmszinésznők

ALIDA VALLI

Alida Valli az olasz filmnek nemcsak legbájosabb, legkedveltebb, hanem legfiatalabb művésznője is. 1921 májusában született Pólában, nemesi családból származó apja a pólai gimnázium tanára és az egyik olasz lap művészi kritikusa volt.

Alida Valli a comói középiskolába került, de a film ellenállhatatlan vággyal vonzotta, úgyhogy tizennégyéves korában félbeszakította tanulmányait. A fiatal lány Rómába ment és jelentkezett felvételre a kisérleti filmközpontnál, ennél a kitünő intézménynél, amely annyi tehetséget adott már a fiatal olasz filmgyártásnak. Mario Gonnard rendező a növendéklányok között fedezte fel a kedves, nagyon rokonszenves megjelenésü, szép Alida Vallit. Az ifjú színésznő tizenhétéves volt, amikor pályafutását a „Kegyetlen Saladin" című film női főszerepének eljátszásával megkezdte. A filmkörök rokonszenve hamar feléje fordult. A közönség azonban még nem ismerte fel az új tehetséget és így Alida Valli példaképe a tömeg által fel nem fedezett művésznőnek. Képességeire egy kitünő gyártó figyelt fel, aki elhatározta, hogy egyik filmjét teljesen annak szenteli, vagy sikerül, vagy nem kiugratni a pólai gimnáziumi tanár leányát. Giuseppe Amato volt ez a producer, aki 1937-ben megcsinálttatta Alida Vallival az „Utolsó ellenfél" című filmet, majd mindjárt utána „Az én szerelmem nem hal meg" újdonságot. Ezekben a filmekben Alida Valli a szó valódi értelmében „kiugrott" és bebizonyitotta, hogy rátermettségén kivül, mint drámai színésznő is, elsőrendü adottságokkal rendelkezik.

A drámai szinészet iránt mutatott tehetségének tudható be, hogy Gallone rendező komoly, művészi tudást követelő szerepeket juttatott neki, mint például a „Manon Lescaut" és a „Szerelmen túl" című filmeknél. Ettől kezdve Alida Valli egyik főszerepet a másik után játszotta el, úgyhogy ma már ő az olasz filmgyártás üdvöskéje. Az olasz filmszinésznők legnépszerübbje és a közönség kedvence. A lendületes játékú, nagyon fiatal Alida Valli a szellemes és dinamikus cselekményü vigjátékok női szereplőinek ideális alakitója.

baktis Hölgyeim, soha ne feledjék el **melltartó** a strandon is kell.

Németh Mária operaházi vendégszereplése

Napok óta Budapesten tartózkodik Németh Mária kamaraénekesnő, aki azért jött a fővárosba, hogy megbeszélje fellépését a székesfővárosi zenekar vezetőségével és egyben megállapodjon Márkus Lászlóval, az Operaház igazgatójával jövőévi vendégszereplésére. Németh Mária, a tervek szerint, a budapesti Operaházban fellép azokban a szerepeiben, amelyekben a bécsi operaházban nagy sikereit aratta. A tervek szerint Németh Máriával hozzák színre a jövő szezónban a „Giocondá"-t, a „Fidellio"-t és a „Simone Simone Boccanegrá"-t. Német Mária a közeli hetekben szerepel a székesfővárosi zenekar Károlyi-kertben rendezett hangversenyein.

A városligeti hangversenyek áthelyezése a fővárosi képtár kertjébe

Az augusztusi Szent István-vásár előkészületei miatt szükségessé vált az iparcsarnok előtti zenepavillon lebontása. A székesfővárosi zenekar nagy népszerüségnek örvendő vasárnap esti hangversenyei így hajlék nélkül maradtak és ezért a zenekar vezetősége a hangversenyek színhelyét a fővárosi képtár kertjébe helyezte át. Az együttes minden vasárnap este 7 órai kezdettel tartja ezeket a hangversenyeket, amelyek a jövőben is szórakoztató és népmüvelő jelleggel birnak majd. Az 50 filléres belépődijak ezt szolgálják.

Két világsztár egy filmben

HEDY LAMARR ÉS CHARLES BOYER

világfilmje

ALGIR

SIMPLON

* **Budapesti templomok filmben.** Érdekes kultúrfilm készül, amelyet a híradómozik Szent István hetében tüznek müsorra. Budapest templomait veszik filmre, mintegy harminc templomot, a legrégibb stilustól kezdve egészen a legmodernebbig. Az új magyar kultúrfilm kísérőzenéjét egyházi szerzemények alapján *Horváth* Dezső, a magyarázószövegét *Váczy Dezső* állította össze.

Hohner, Marnitz és Ludwig

MARNITZ TANGÓHARMONIKA 80.— P-től

VIII., József-körút 37—39

Az indiai függetlenségi liga

az egyiptomi angol csapatok cserbenhagyására szólította fel a hindu ezredeket

London, julius 11.

Az angol főváros politikai köreiben egyre növekvő aggodalommal várják a Bombayból érkező híreket. Attól tartanak ugyanis, hogy a kongresszusi párt végrehajtó bizottsága teljhatalommal ruházza fel Gandhit, a hindu nemzeti párt képviseletére s Gandhi megbizatása teljes szakításhoz vezet az alkirály és a hindu vezérek között. Növeli az idegességet az a körülmény is, hogy a kongresszusi párt végrehajtó bizottságának legutolsó döntéseit nem közölték a nyilvánossággal s így senki sem tudja pontosan, milyen mértékben sikerült Gandhinak keresztülvinni az angolellenes javaslatait.

A Times egyébként elszólta magát az Indiában uralkodó állapotokkal kapcsolatban. *Péntek reggeli számában ugyanis bejelentette, hogy angol ejtőernyős csapatokat is igénybevettek az északindiai felkelés leverésénél.* A lap elismeri, hogy a büntető hadjárat nem járt teljes eredménnyel, mert a felkelők tekintélyes részének sikerült elmenekülnie. Ennek ellenére nagyszámú foglyot ejtettek, illetőleg igen sokat kivégeztek. *A felkelők a Karasi és Lahore között élő huriszok voltak, akik vasútvonalakat, hidakat és középületeket rbbantottak fel.*

Bangkok, julius 11.

Az indiai függetlenségi liga a bangkoki rádió útján felszólítást intézett az Egyiptomban és a Közelkeleten élő indiai csapatokhoz, hogy *„ne ontsák többé a vérüket a kegyetlen és gyáva angolokért".*

Róma, julius 11.

A *Transkontinent Press* jelentése szerint *Bose,* az indiai nacionalisták számüzetésben élő és szervezkedő vezére egyik vezető olasz lap munkatársával folytatott beszélgetése során kijelentette: a független India törekvései *még soha sem álltak olyan közel a megvalósuláshoz,* mint most. Indiából való távozása óta állandóan *a legszorosabb kapcsolatban áll a kongresszusi párt vezető embereivel,* megnyilatkozásai India népével való egyetértésben hangzanak el. Indiai foglyokkal folytatott megbeszélései során megbizonyosodott róla, hogy munkássága *az indiai katonákra is erős hatást gyakorol,* miért is reméli, hogy az indiai hadsereg túlnyomó része *a szabadságharcosok oldalára áll abban a pillanatban,* amint az események fejlődésével kitör a forradalom.

Berlin, julius 11.

A *Transkontinent Press* szerint a londoni „Times"-ben az indiai felkelés leveréséről megjelent hírekhez a *Wilhelmstrasse* illetékes szóvivője kijelentette: feltűnőnek tartja *azt a részletességet,* amellyel a londoni lap a felkelésben résztvettek letartóztatásáról hírt ad. Hozzáfűzi ehhez azt, hogyha Csehországban kell ítéleteket végrehajtani, akkor az angol rádió képmutató módon ad kifejezést „felháborodásának". Ha azonban az angolok az indusokkal szemben lépnek fel, *akkor az természetesen egészen más.* Egész Angliában, mondja a Wilhelmstrasse illetékes szóvivője, az a felfogás uralkodik, hogy *egy indus egy lövet puskaport sem ér meg, ezért tehát — felakasztják őket.* Ha a „Times" közléseiből valami érdekes, akkor ez bizonyosan az.

Uj magyar-bolgár és magyar-dán kereskedelmi megállapodás

A Magyarország és Bulgária között a kölcsönös áruforgalom kereteinek megállapítása végett évente tartott tárgyalások ez alkalommal Budapesten zajlottak le. A tárgyalások, amelyeket magyar részről *Nickl* Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, bolgár részről pedig Nicolas L. *Petzeff* rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter vezetett, *a két ország között fennálló hagyományos barátság szellemében* folytak le. Míg az utóbbi években megtartott tárgyalások eredményeként az 1937. évi április 14-én kelt kereskedelmi megállapodást évről-évre meghosszabbították, ez alkalommal *a tárgyalások új megállapodás aláírására vezettek.* Az új megállapodást, amelynek hatálya július elsejétől kezdődik s amely a kölcsönös áruforgalom kereteit lényegesen kibővíti, szombaton írták alá a külügyminisztériumban.

A magyar és a dán kereskedelmi delegáció *Nickl* Alfréd rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, illetve L. B. *Bolt-Jörgensen* budapesti dán követ vezetése alatt tárgyalásokat folytatott, amelyek eredményeképp szombaton kereskedelmi megállapodást irtak alá. A megállapodás a magyar-dán árucsereforgalmat julius 1-től december 30-ig szabályozza.

Bary Zoltán főügyészhelyettes szerzői jogbitorlási pere a Függetlenség ellen

A *Függetlenség* április 5-én megjelent számában bejelentette olvasóinak, hogy *„Tiszaeszlár"* hiteles történetét összeállította, megiratta és április 12-iki számától kezdve azt folytatásokban közölni fogja. A közlemény megjelenése után *Bary* Zoltán dr. főügyészhelyettes, néhai *Bary* József volt vizsgálóbíró fia levélben közölte a szerkesztőséggel, hogy a tiszaeszlári bűnügy iratait az ügy jogerős befejezése után, érthető okokból, *megsemmisitették* és azok csak a még annakidején Bary vizsgálóbíró által elkészített és a nyiregyházi törvényszék által hitelesített másolatban maradtak meg az utókor számára. Ezeket a vizsgálóbíró halála után *Bary Zoltán őrizte* s mint néhai atyjának emlékiratait, feldolgozta és kiadta. Éppen ezért *tiltakozott az ellen, hogy a Függetlenség erről a perről cikksorozatot írjon.*

Amikor a Függetlenségben ennek ellenére megjelent a cikksorozat, Bary Zoltán szerzői jogbitorlási pert indított s e perben felperesként szerepelt *Püspöky* Sándor könyvkiadó is. A jogbitorlási per alperese a Függetlenségen kívül *Marschalkó* Lajos hirlapiró is, a megjelent cikksorozat szerzője. *Baltay* János dr. törvényszéki biró már másodizben tartott tárgyalást az érdekes ügyben. A bíróság a szombati tárgyaláson elrendelte *Kolosváry-Borcsa* Mihály főszerkesztőnek és *Bary* Zoltán főügyészhelyettesnek tanuként való kihallgatását arra vonatkozóan, hogy a cikksorozat megjelenését követő időben *folytattak-e tárgyalást arra vonatkozóan, hogy a Függetlenség kiadja a Bary-féle emlékiratot.*

A bíróság a tárgyalás folytatását szeptember 30-ára halasztotta.

Háborús aktualitások a nemzetközi vásáron

Az idei, Szent István-hetében megrendezésre kerülő nemzetközi vásár a háborús követelmények jegyében áll. A vásár főbejáratával szemben kapnak helyet a *közhivatalok* és *közintézmények* kiállításai. Ezeken a kiállításokon a vásár látogatói képet kaphatnak arról a munkáról, amelyet a különböző minisztériumok alá tartozó intézmények, főként nemzetvédelmi és nemzetpolitikai szempontból kifejtenek. A *m. kir. államvasutak* filmen fogja bemutatni *az erdélyi vasútépitést, az országos szociális felügyelőség* nagyszabású kollektiv *házipari bemutatót* rendez, *a csepeli vámmentes kikötő a Duna—tengerforgalom lényegéről, a földmivelésügyi minisztérium* a háborús termelésről fog áttekinthető képet nyujtani. *A lábbeliközpont* az egységes cipőket, a klumpákat, a pót- és műanyagból készült cipők helyes kezelését mutatja be, a *Textilközpont* pedig a *Textil-Gyosszal* karöltve pót- és műanyagbemutatót rendez s ezeknek helyes kezelését fogja népszerüsiteni. A *m. kir. posta* a posta háborús feladatait illusztrálja, a *vallás- és közoktatásügyi minisztérium* az iparoktatás köréből, az *Oti* pedig a balesetbiztositással kapcsolatosan fog kiállitást rendezni. *Budapest székesfőváros elektromos és gázművei* a takarékos főzés és világitás módjaival ismertetik meg a vásárlátogató közönséget. Közvetlenül a közhivatalok és közintézmények kiállításához kapcsolódik *a háborús aktualitások bemutatása,* ugyancsak a közintézmények rendezésében. Nagyszabású *repülésügyi propaganda, hadizsákmány-kiállitás* és a *háborús nehézipar* kiállitása teszik teljessé azt a bemutatót, amely Szent István-hetében a magyar közhivataloknak és közintézményeknek az egész ország életére kiható, közérdekü működését ismerteti.

Kisszakasz

Milliméter sor ára hétköznap és ünnepnap 40, vasárnap 45 fill. Legkisebb hirdetés (10 mm) 4 P. Álláskeresőknek 50% kedvezm.

NAPOSCSIBÉT a megrendeléstől 3 napon belül szállithatok. Fajkacsa és növendék liba szintén kapható. Kérjen ingyen árlapot. **Szabó Károly,** Bpest, VIII., Luther-u. 4. Tel.: 319—315.

Különféle

Elveszett

f. hó július 5-án délelőtt a Rákóczi-út táján a 68-os villamosban egy csomag, melyben értékes ágynemügarnitura vánkoshuzatai voltak. Kérem a becsületes megtalálót, hogy illő jutalom ellenében adja le az I. sz. belklinikán (Ludoviceum-utca 2.) dr. Erődi nevére.

KOCSIKENŐCSRE, állat- és növényvédelmi szerekre, lábtörlő és porolóra, mezelő, ecset és kefére, **háztartási és gazdasági cikkekre, festékre, szigetelő és épületanyagokra** Szabadkára és a Délvidékre képviseletet keresek. Cim a kiadóban.

Magánhirdetés

Csakis történelmi nevü és származású, habár vagyontalan 35—40 éves leányt, gyermektelen asszonyt felességül venne előkelő állású, magasabb jövedelmü, özvegyi nyugdijat biztositó ósker. fess úr. Ügynök kizárva. „Legszigorúbb titoktartás" jeligére kiadóba.

Magánnyomozó

Szabó őrön legolcsóbb
MAGÁNNYOMOZÓ
Rákóczi-út 47. Telefon: 130-571.

Magánnyomozó
Dr. Békési Tibor ny. rendőrkapitány.
Erzsébet-körút 17. Tel.: 222-802.

Vétel, eladás

ELADÓ

LELTÁRI KÖNYVEK.
Mikszáth művek, 25 diszk. 50 P
Ribári, 10 diszkötés . . . 20 P
Külföldi regényirók 30 dk. 50 P
Magyar regényirók 20 dk. 40 P
Dumas művei, 10 diszköt. 20 P
Uj Idők lexikon 24 k. füz. 48 P
A könyvek teljesen újak.
Cim a kiadóhivatalban.

Nemcsak igérem,
de fizetem is ezeket az árakat:
Hitler „Mein Kampf" első német kiadás . . . . P 3000.—
Teljes **Proppyllyen Kunstgeschichte . . . . P 800.—**
Baráth: Magyar történet, első kiadás . . . . P 10.—
40 kötet halhatatlan sorozat . . . . P 105.—
és minden egyéb magyar- és idegennyelvü könyveket, könyvtárakat a **legmagasabb áron vásárol KÖNYVELDORADÓ** Krisztina-körút 149. T: 355-202.

FŐURI PALOTA átalakításából cserépkályhák, egy-kétszárnyú ajtók, vasbetétes bejárati ajtók, ablakok, fehér és mintás falicsempe, metlahi burkolólapok, vas csigalépcső 340 cm magas, 50 m² üvegezett előtető konzolokkal, folyosórácsok, hajópadló, prima lécek, stafflik, 2 darab egyenként 60—60 m³ faragott tölgyfa diszterem-mennyezet, beépitett csempés tűzhelyek eladók. **Honvéd-utca 1.**

BIEDERMAYER
12 szem. masszív ezüst evőkészlet 1930.— P
SZIGETI NÁNDOR ÉS FIA, II., Olasz-fasor 35.

Könyvet Salgótól!
100 kötet centenáriumi **Jókai** 400.— P. Igen szép példányok! Nagymező-u. 38. Tel.: 127—696.

Brilliánst, aranyat, ékszert, ezüstöt legmagasabb árban **veszek**
SINGER Egyetem-utca **11**
Kérem a pontos címre ügyelni!

Gramofonok,
lemezek olcsón
Központi Géptaktár Rákóczi-út 80 az udvarban

Brilliánst, ezüstöt,
aranyat, fogaranyat magas áron veszek. Zálogból kiváltom
Baross Ékszerház Grosz, Baross-u. **83** T. 140-969

BRILIÁNST ékszert, fogaranyat magas áron **VESZEK Nagy Imre** ékszerész, VIII., Baross-utca **69** Mária Terézia-tér sarok

PAPLAN
OLCSÓ ÁRBAN
VÁROSHÁZ-U. 2
KOSSUTH LAJOS-UTCA SAROK
TEHEL PAPLAN

Gyermekkocsik
nagy választékban **Bachrach Aladár,** Dohány-utca 68.

Vendéglői berendezések
székek, asztalok minden mennyiségben.
Rosenfeld Népszinház-u **31**

Ruházkodás

BUNDÁT
OLCSÓN VEHET SZEMERE SZŰCSNÉL, ERZSÉBET-KÖRÚT 26. **MÁSODIK EMELETEN.**

VESZEK a legmagasabb árban használt ruhát, fehérnemüt, cipőt, zálogban lévő minden tárgyat, hagyatékot, egész háztartást. **Nutovits, Népszinház-u. 26.** Tel. 340—967, vidékre is megyek. **Külföldi**

Hivja 340-287
Sok pénzt kap használt férfi- és egyenruhákért, cipőkért. Kertész.

Perzsabunda
gyönyörü ezüst-kék róka, bolero nagyon olcsón. **Ker. Vörösmarty-utca 61. II. 1.**

BUNDÁK átszabását, **javitását** eredeti modellek után, nyári áron, olcsón vállaljuk. **Bischinger szűcs,** Kálvin-tér 2, I. 4. Telefon: 180-514.

Használt férfi-, női- és egyenruhákért egész háztartásért **SZENZÁCIÓS ÁRAT** fizetek. Szövetcsere. — **GERSTL,** István-út 28. T 426-547.

PLETENIK SZŰCSNÉL
Perzsabunda
OLCSÓN ELADÓ. ERZSÉBET-KÖRÚT 29. **ELSŐ EMELET.**

Viseli egyenruhákért és **zálog** ruhákért, tárgyakért legmagasabb árat fizetek. Népszinház-u 20. Ruhaüzlet. Telefon: 342-957.

BUNDÁK átszabását javitását eredeti modellek után, nyári áron, olcsón vállaljuk. **Bischinger szűcs,** Kálvin-tér 2, I. 4. Telefon: 180-514.

Üdülés

Gyermeknyaraltatás a Mátrában
Vezető: Esztergominé **Dr. MIKÓ ESZTER,** a Gyermekélettani Intézet asszistense. Jelentkezés: Budapest, Verpeléti-út 24., d. u. 3—8-ig. **Telefon: 45—60—30.**

Nyaraltassa gyermekét Balatonszemesen
Dr. KECZERYNÉ gyermekorvos üdülőjében. Kérjen prospektust.

Nyaralás a Bakonyban
Julius—augusztus. — Magaslati fekvés, négyszeri étkezés. P 6.50. Csesznek, Németh János.

TUSNÁDFÜRDŐN,
Rákossy- és Strand-villákban augusztusra
SZOBÁK ELŐJEGYEZHETŐK.
Felvilágositás telefonon: **116-347.**

Lakás

Zsigmond király-ut 96
számú bérházban júliusra
2 szobás hallos és 2 szobás
legmodernebb lakások (központi fütéssel és melegvizszolgáltatással) és
üzlethelyiségek kiadók.
Felvilágositás a helyszinen és az épitési irodában. (Tel.: 128—619 d. e. 9—1-ig, d. u. 5—7-ig.

Lakásügyet
(bérlet, csere, kiadás) szakértelemmel intézi el **Dr. Bárdosné irodája,** Nádor-utca 21. Telefon: 114-614.

LAKÁSKIADÁS
Gellérthegyen,
XI., Tündérlaki mélyút 6. szám alatt I. emeleti 3 szoba hallos **villalakás** központi fütés és melegvizzel, esetleg garázzsal augusztus 1-re kiadó. Bővebbet a helyszinen és hétköznap telefonon: **188-260** alatt.

BALLON-
KABÁTOK
Molnár Gyula
VII, Károly-körut 3|c
T: 427-575. Saroküzlet

3 szobás hallos
nagyméretü, összkomfortos, kp.-fütéses, melegvizes lakás aug. 1-re kiadó. Városmajor-utca 16.

3 SZOBA HALLOS LUXUS VILLALAKÁS
azonnalra. Budakeszi-út 14/d. Budagyöngye. Tel.: 123-166.

Öröklakás

III., Szépvölgyi-út 1/b és V., Kresz Géza-utca 37. alatt
három társasházunk
épül elsőrendő kivitelben.
25 éves adómentességü
öröklakások
közp. fütés és melegvizzel, rendkivül kedvező feltételekkel kizárólag a szervező és épitő
NÉMETH ÉS MÉRŐ
okl. mérnök, épitőmesterek bej. cégnél köthetők le.
XI., Horthy Miklós-út 42.
Telefon: 469-301.

Öröklakások Budán
BERTALAN-UTCA 11. alatt
1 szoba hallos, összkomfortos, garszon
TÜNDÉRLAKI MÉLYUT 6. alatt
pedig 3 szoba hallos, központi fütés és melegvizzel ellátott, prima kivitelü, beköltözhető
ÖRÖKLAKÁSOK ELADÓK.
Bővebbet hétköznap **Mikle Károly** tervező épitészmérnöknél, IV., Veres Pálné-u. 31. Telefon: 188-260.

Budai Rivierán
XI. Nagyszőllős-uteában, 29-ik társasvillánkban, augusztusi beköltözéssel még néhány 1—3 szobás
öröklakás
leköthető. **Tisztviselő Társasházak Épitő irodája, XI., Horthy Miklós-út 36, I. 4. Hétfőtől.**

Abonyi-u. 3|a
Luxuskivitelü
öröklakások
novemberi beköltözésre, valamint
XII., Budenz-u. 32|a
azonnali beköltözködéssel eladók. Bővebbet Abonyi-u. 3. épitési irodában. Telefon: 222-243. Vasárnap is.

Ingatlan

Két lakásnak alkalmas,
egylakásos urihäz
Vár közepén, kiváló karban, hat utcai, két fürdő-, több cselédszoba, garage, központi fütés, melegvíz, sziklapince, fütőanyag, beköltözhető. Ára 300.000. Érdeklődés „Patricius" jeligére **Blecknerhez,** Városház-u. 10.

Gödöllői
6 holdas birtok, nagy lakóházzal azonnal eladó. Vételár 50%-ával átvehető. Tulajdonos: Ülői-út 4, II. 19. szám alatt hétköznap 9—1 óra között ad felvilágositást.

Birtok

Biharmegyében
prima 500 m. hold keresztény birtok bérbeadó vagy 650.000 pengőért eladó. Kizárólagos megbizott: **Czinner,** Thököly-út 20, telefon: 128-756.

Cianozás

PAX tökéletesen cianoz Telefon: **118-822**
Vilmos császár-út 17.

Hallo 222-223 mérnök urat!

MATEINE CIANOZÓ KIRÁLY-U. 16 T. 22-76-32

NYUGALMAT AKAR? **Cianozlasson Poór-ral** József-körút 11. Telefon: 349-879

A kultuszminiszter elfogadta Táray Ferenc lemondását a kolozsvári nemzeti színház igazgatói állásáról

A vallás- és közoktatásügyi miniszter, méltányolva *Táray* Ferenc kérését, a kolozsvári nemzeti színház igazgatói állásáról való *lemondását elfogadta* és szerződését elismerésének kifejezése mellett július 1-i hatállyal felbontotta. Táray Ferenc a legnehezebb időben volt igazgatója a kolozsvári nemzeti színháznak, annak szervezését, megindulását a színészi pályán hosszú évek alatt szerzett jelentős tudásával nagyban elősegítette és a színház további fejlődésének irányát megalapozta.

A vallás- és közoktatásügyi miniszter egyidejűleg *Kemény* János bárót, a kolozsvári nemzeti színház eddigi tiszteletbeli főigazgatóját a színház főigazgatójává, *Mihályffy* Bélát drámai művészeti igazgatóvá és *Vaszy* Viktort zeneművészeti igazgatóvá szerződtette. Hír szerint Kemény János báró Táray Ferencet az 1942—43. évadra hosszabb vendégjátékra kérte fel.

Tisztítótűz

(Radius)

***Tito Schipa** ma kétségkívül egyike a világ legnépszerűbb és legkiválóbb tenoristáinak. A rádió és a hanglemezek annyira ismertté tették, hogy szinte csodáljuk: miért csak most készítették első filmjét! A nagy énekes a filmben is világhírű tenoristát alakít, aki egy félreértett helyzet és színpadi átélésének hatása következtében gyilkossá válik. Elitélik, végigjárja a „tisztítótűz" minden keserves szenvedését, de hosszú esztendők kinlódása után lelke végül is megtalálja a megnyugvást. Schipa külső megjelenése és színészi magatartása ugyan messze esik az eszményi filmmértéktől és amíg a „boldog vég"-ig eljutunk, sok naiv bonyodalomnak és még több elandalítóan érzelmes (sőt érzelgős) jelenetnek vagyunk a tanui, — hősünk hangja azonban olyan megragadó melegséggel árad és remek énekében annyi a közvetlenség, hogy még ezeket a fogyatékosságokat is szívesen elnézzük. Az olasz-francia újdonság a neves francia rendező, Marcel L'Herbier munkája. Schipa mellett az egyik főszerepet az érdekes szépségű Mireille Balin játssza és nagyon hálás feladatot kapott egy öreg baritonista alakjában a kitünő André Lefaur. A többiek nagyrészt az olasz filmszínészgárda legjobbjaiból kerültek ki. A kiállítás nagyon gondos, a külső felvételek gyönyörűek, a műtermiek azonban sok helyütt sötétre sikerültek. A milánói Scala együttesével felvett zenei rész, talán mondanunk sem kell — tökéletes.*

Hölgyeim, soha ne feledjék el
baktis melltartó
a strandon is kell.

Hubay hegedütanitási módszere

Hubay Jenő emberi és művészi nagysága tovább él tanítványaiban, nagyszámú tisztelőiben és mindazokban, akik csak közvetve részesültek pedagógiai munkájának és előadói, valamint zeneszerzői művészetének gyümölcsöző hatásában. A minap hagyta el a sajtót egy vaskos könyv, Hubay Jenő életéről. Most *Ráth-Véghné Zippernovszky Mária*, Budapest székesfőváros felsőbb zeneiskolájának tanára szerkesztésében és gondos összeállításában tanulságos, magvas, érdekes mű jelent meg „Hubay Jenő hegedűtanítási módszere" címmel. Az olvasmánynak is élvezetes kötet a hegedülésre vonatkozó tanulmányokkal kezdi, majd darabanalizisek, azután egyéb tanulmányok, a Hubay-órák gyümölcsöző hatásai, végül emléksorok következnek Hubay Jenő hálás tanítványai, közöttük világhírű művészek tollából. A művet áthatja az elköltözött mester iránt érzett forró hála és szeretet és az ebből merített gazdag tapasztalat, amely útmutatóul szolgálhat a hegedülni tanulók számára és egyben érthetővé teszi a számukra: milyen valóságot takar a Hubay-iskola fogalma. A magyar tehetségek eldorádója volt Hubay páratlanul egyéni és művészi tanítási módszere, amelynek elsiséért súlyos pénzeket fizettek a messze külföldről idezarándokló tanulnivágyók. Ráth-Véghné nemes vállalkozása, ez az új Hubay-könyv megérdemli a legszélesebbkörű felkarolást. **(H. G.)**

BLÜTHNER STEINWAY
KÉPVISELET
EHALL Andrássy-út 15.

* **Új könyvek.** Cserépfalvi kiadásában két szép újdonság jelent meg: Nagy Iván „Rettenetes Iván" című életrajzi regénye és Vilmorin francia író „A mennyezetes ágy" című regénye. Nagy Iván vaskos munkában, felkészültséggel és tehetséggel írta meg Oroszország történelmének egyik legdöbbenetesebb alakját, Rettenetes Iván cárt. Vilmorin regénye Páris nagy tavaszi irodalmi sikere, amelyből rövidesen film is készül. A regényt Gyergyai Albert és Szával Nándor fordította le.

Színház, Film, Művészet

Visszapillantás az Operaház elmult esztendejére

Legelső dalszínházunk mult vasárnap este a Cigánybáró hangjai mellet zárta kapuit. Ha visszapillantunk elmult munkásságára ebben a színházi évben, elfogulatlanul meg kell állapítanunk, hogy a magyar szempontot következetesen szem előtt tartotta és bemutatóinál az uralkodó szerepet magyar szerzőknek engedte át. A baráti államok zeneköltői közül bemutatta a német *Strauss* Richard „Daphne"-ját és az olasz *Zandonai* „Veronai szerelmesek" című operáját. A többi bemutatott darab szerzője magyar. Ezek: *Dévényi* Imre „Cseresznyevirág" című operája, *Kókay* Rezső „István király" című oratoriuma, *Farkas* Ferenc „Bűvös szekrény" című nagysikerű operája.

Az opera mellett a balett is nagyobb szerephez jutott. Felújították új címmel („A póruljárt kérő") Mozart balettjét, valamint *Beethoven* zenéjére a „Prometheus teremtményei" című balettet. Eredeti táncjátékot is műsorra tűzött az Operaház, a „Szerelmi álmok" című táncköltemény. Jelentős művészi eseménynek tartjuk a „Premetheus teremtményei" felújítását, amelynek koreografiáját a külföldön élő kiváló hazánk-fia, Milloss Aurél készítette. De nagy sikert aratott Hamvay Géza szövegére a „Szerelmi álmok" című balett is, mégha a sajtó egy része nem tudta is magáévá tenni a közönség egyöntetű szíves fogadtatását. Ennek oka abban is keresendő, hogy ez a táncjáték új utakon halad és eredményeit majd az idő fogja, bizonyára, igazolni.

A felújítások között szerepelt Massenet „Manon"-ja, a „Walkür", „André Chenier", „Orfeo" és a „Cosi fan Tutte". Különösen a „Cosi fan Tutte" sikerült felújításának örültünk, mert az öt műsoron tartott Mozart-opera közül a „Cosi fan Tutte" előadása sikerült a legjobban. Ezen a téren még feladat vár Operaházunkra, mert amilyen gondos — és világviszonylatban is kiváló — Wagner-, valamint Verdi-előadásokat ad, joggal várható tőle, hogy Mozart remekeit is a legtökéletesebb előadásban mutassa be.

Operaházunk törzsközönsége egyre bővül. Előadásait csaknem kivétel nélkül táblás ház előtt tartotta meg. Ez mutatja legjobban, hogy a komoly muzsika iránti érdeklődés Budapesten már természetes. Operaházunk vezetősége felismerve az ország legelső dalszínházának főrangú szerepét, a közízlés irányításánál, műsorpolitikáját tapintatosan és ízléssel aként gyakorolja, hogy a selejtes és csupán könnyű szórakozást szolgáló művek, miután csalogató szerepüket eljátszották, fokozatosan lekerüljenek a játékrendről és helyüket átadják az időálló komoly értékeknek.

H. G.

Egy szinlap története

Irta: Pataki József

Színházi öltözőszobám ajtaján egy ember kopogtatott be hozzám. Úgy emlékszem rá, mintha csak tegnap lett volna. Pedig régen volt, 1929-ben, közvetlenül a karácsonyi ünnepek előtt.

Az ember csak németül tudott. Én meg jóformán csak magyarul. Nehezen értettük hát egymást. De mikor az irattáskájából kivett egy csomó régi színlapot, mindjárt megértettem, hogy ezeket a színházi emlékeket fel akarja ajánlani a Nemzeti Színház Múzeumának.

Kezembe vettem a színlapokat, sorba, egymás után, ahogy következtek. Az első a „Tsörgő sapka" kolozsvári színlapja volt 1814 április 13-áról. Ebben a „víg, habonás, énekes játék"-ban híres szerepe volt Jantsó Pálnak, az „első magyar komikus"-nak S a színlapon csakugyan ott volt Jantsó neve. Mandolino halászt játszotta.

A második nyomtatvány, ami a kezembe került, „Híradás" volt „egy Nemzeti Játékszíni tudósítás felől".

A megsárgult, de jól olvasható nyomtatvány szerint Kassán 1830 december 1-étől kezdve „minden szombaton egy kis folyóírás fog kiadódni, melynek foglalatja lészen: minden előadott Játékok minéműségének, becsének, főképpen pedig azok előadásainak megvizsgálása és a' Társaság Tagjainak iparkodásairól tett jegyzések, szóval minden Tárgyakról szó lészen, melyeket az úgy nevezett Játékszín kritikájában külföldön is említeni szoktak."

Ahogy ezt a régi fogalmazású nyomtatványt átfutottam, mindjárt tudtam, hogy gróf Csáky Tivadarnak, a kassai Dal- és Színjátszó Társaság főigazgatójának színházi folyóiratáról szól. Azt akarja beharangozni. Ez volt magyar nyelven az első kimondottan színház-kritikai folyóirat. Kár, hogy nem volt hosszú életű.

A harmadik nyomtatvány ugyancsak kassai vonatkozású színlap volt — 1830 április 18-áról. Ez a színlap a „Nyelvpritty" című eredeti tréfa előadását hirdeti.

„Nyelvpritty!" ... Ezzel a furcsa szóval óhajtották ekkor a „naiva"-szerepkört elnevezni. Ez az elnevezés azonban — hála Istennek — nem tudott elterjedni.

Nevezetes színlap a következő is. Ez „Doktor Faust" 1834-iki kassai előadását hirdeti. De nem Goethe „Faust"-járól van itt szó, hanem annak egy Klingeman nevű német színész és rendező által végzett átdolgozásáról. Ezt játszották akkor Németországban is.

Ezt a darabot Komlóssy Ferenc fordította és megvan a Nemzeti Színház könyvtárában is. A végén ez az utasítás olvasható: „Dörgés, villámlás, ordítás, zúgás alatt a' kárpit lefordúl". Az átdolgozás — úgy látszik — nem nagyon sikerülhetett, mert ez alá az utasítás alá tintával ezt a megjegyzést írta be valaki: „Csupa villámlás, zúgás és ordítás az egész darab!"

Most, miután Lafontaine „A' Természet leánya" című érzékeny játékának 1834 április 17-iki kassai színlapját is megtekintettem, egy kéziratot adott át az én németem. Ebben a régi írásban a budai Játszó Társaság tagjai 1837 március 21-én nevük aláírásával kijelentik, hogy továbbra is együtt maradnak és a Pesten épülő Nemzeti Színháznak tagjai lesznek. A hosszú listán ott van Kántorné aláírása is. A nagy tragikai színésznőt azonban valami végzetes félreértés folytán mégsem szerződtették a Nemzeti Színházhoz.

Hát én ezt mind igen érdekes és becses relikviának találtam. De még csak ezután jött az igazi meglepetés. Mert az én németem most egy jókora nagyságú színlapot adott a kezembe.

Mikor ezt a színlapot megláttam, örömömben majdnem lefordultam a székről.

Mert ez a színlap Katona József „Bánk bán"-jának 1833 február 15-iki kassai színlapja volt. Az első Bánk bán színlap! S rajta Kántorné, Bartha, Déryné, Szentpétery, Megyeri, Szilágyi és Egressy és Udvarhelyi neve!

Egressy Ákos azt hirdette, hogy Bánk bán-t a kolozsvári színház padlásán a félredobott művek között az apja találta meg s Kolozsvárt 1834 augusztusában ő hozta először színre.

Ennek a mesének, melyben eddig mindenki hitt, vége! Itt a bizonyság, a színlap, hogy nem Kolozsvár, hanem Kassa volt az első előadás színhelye; a színrehozás úttörője pedig nem Egressy Gábor, hanem Udvarhelyi Miklós!

Csekély német tudásomat összeszedve, megkérdeztem, hogy ezeknek a színlapoknak mi az ára.

— Százhúsz pengő! — mondta az én németem.

— Mi hajlandók vagyunk megvenni — mondottam én. — Azonban meg kell mutatnom az igazgatómnak is. Mert tőle függ, hogy megvehetjük-e. Irás ellenében hagyja hát nálam a színlapokat s majd holnap megadom a végleges választ.

A német belement a dologba. Odaadtam neki az elismerést s azzal el is ment.

Én meg rohantam fel az emeletre Hevesi Sándorhoz.

— Direktor úr! — lelkendeztem. — Itt van Bánk bán első színlapja. Ezt nekünk okvetlenül meg kell vennünk!

— Jó, jó! — mondta Hevesi. — De hát mi az ára?

— Csak együtt adja el az illető a hét darabból álló gyüjteményt, összesen százhúsz pengőért.

— Az egy kicsit sok! Ajánljon fel érte nyolcvan pengőt.

— De direktor úr! Ne szalasszuk ki a kezünkből ezt a ritkaságot!

— Jó, jó! Nem szalasztjuk el. Csak ajánlja fel a nyolcvan pengőt. Aztán majd meglátjuk.

Elszontyorodva jöttem ki Hevesi irodájából. Ha lett volna pénzem, képes lettem volna a magaméból fedezni a negyven pengőnyi különbözetet.

Másnap jön az én németem.

— Nyolcvan pengőt adunk a színlapokért! — mondom neki.

— Nagyon szép ajánlat! — mondja a német. — S én meg is vagyok vele elégedve. De meg kell mondanom a megbízómnak is. Mert a hét színlap az övé. Most pedig kérem vissza valamennyit, — mert még meg kell valahol mutatnom őket.

Kétségbe voltam esve. Bizonyosra vettem, hogy elvásárolják előlünk Bánk bán első színlapját.

— Holnap délelőtt, ha megbízóm válasza kedvező lesz, visszajövök! — mondotta távoztában az én németem.

Nehezen vártam a másnapot. Ott kuksoltam a színháznál egész délelőtt, de bizony az én emberem nem jött.

— Vége mindennek! — gondoltam magamban. — Más vette meg a Bánk bán színlapot!

Aznap éppen december 24-ike volt. Egész délután a karácsonyfa díszítésénél foglalatoskodtam, de állandóan a „Bánk bán" színlapra gondoltam.

A fiaim még kicsik voltak. S este nagyon örültek a karácsonyfának. Velük együtt örültem én is, de éjjel bizony a „Bánk bán"-színlappal álmodtam.

Ilyen hangulatban telt el mindkét ünnepnap ... Végre karácsony után beállított az én németem.

— Itt vannak a színlapok! — mondotta. — Megbízóm meg van elégedve az ajánlattal.

A „Bánk bán"-színlap tehát a miénk lett s boldogan iktattam be a gyüjtemény törzskönyvébe.

Ezt a „Bánk bán" színlapot a Jézuska küldötte méltó helyére: a Nemzeti Színház Múzeumába.

Újdonság univerzális
táska-rádió
egyen-váltó áramra
vagy telepekkel
egyiormán tökéletes
Mogyoróssy
hangszergyár, Budapest, Rákóczi-út 71

Rosita Serrano
páratlan sikerű estéi után wieni hangversenyeit elhalasztva közkívánatra holnap, hétfőn és kedden új műsorral még két hangversenyt ad a Vigadóban (8 óra). Jegyek Harmóniánál (vas. d. e. is 10—2-ig) és Rózsavölgyinél.

MÁRKUS PARK (fedett) SZÍNHÁZ
Telefon 131-187. — Rákóczi-út és Múzeum-körút sarkán
PÜNKÖSTI ANDOR rendezésében
PÁRISI EXPRESS
Zenés vígjáték. Irta: Ives Mirande, fordította: Pünkösti Andor, zene: Csanak Béla, versek: Erdélyi Mihály.
DAYKA MARGIT
Feleky Kamill, Csikós Rózsi, Kertész Dezső, Mihályi Ernő, Buttykay Emmi, Pataky Miklós, Császár Terka, Sárossi Andor, Ihász Lajos felléptével.
Bemutató előadás junius 24-én, szerdán este ½9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon délután ½6 órakor is. Jegyek már válthatók.

Operabérlet-csere
Keddi napra érvényes, földszinti páholybérletemet elcserélném ugyanolyan helyre szóló csütörtöki vagy pénteki bérletre. Érdeklődéseket és ajánlatokat kérem „Operapáholycsere" jeligére e lap kiadóhivatalába.

* **Beiratások a Fodor-zeneiskolában** junius 24, 25 és 26-án d. u. 4—5-ig lesznek Andrássy-út 40. sz. alatt. Tájékoztatót díjtalanul küld az igazgatóság.

* **A nemzeti zenedében** az új tanévi beírások junius 25-től julius 1-ig. A gimnáziumi tanfolyam is megnyilik. Tájékoztató az irodában, Semmelweis-u. 12. Tel.: 189—341.

Thury Lajos: Földrengés Japánban

Különös regény, amolyan beletekintés a jövő századba, a felfokozott tudományos eredmények és az igazi motorkorszak korába. Fantasztikus regény, de mindamellett egy pillanatig sem érezzük, hogy elvont vagy pedig túlzott lenne, akár egyetlen fejezete vagy jelenete is. Friss, eleven munka, néhol nyugtalanítóan felfokozott és ha hibát keresünk benne, talán csak egyet találunk: a tartalom túlzsúfoltságát, azt, hogy az író sokat akar adni érdekes gondolatvilágának tárházából. Nagyszerű a beletekintés, ahogyan a jövő századot látja, amely tulajdonképpen csak annyiban tér el a mostanitól, ahogy megnagyobbodnak a dimenziók, Budapest határa valahol Vácnál van, az áruházaknak, a vállalatoknak, a hivataloknak és a magánosok repülőgépei szeldesik a levegőt, a mindennapi élet is egyszerűbb, hiszen a jövendő átlagemberének tudása, ismerete sokkal nagyobb, mint a maiaké, idejüket és a táplálkozásukat jobban tudják beosztani, a legkiválóbb rádiókészülék elfér egy töltőtollban —, de az ember szívében és lelkében a problémák a jövőben is azok maradnak, amik most foglalkoztatnak bennünket. Thury Lajos jövőbeli alakjai nem enervált, elpuhult lények, az annyiszor elképzelt kényelmes, mindent megkapható és megkívánható kor gyermekei, hanem sportért, szórakozásért, munkáért és szerelemért és főleg az egymás iránti megbecsülésért élő emberek.

Az érdekfeszítő regénynek — amellett hogy fantasztikus regény — nehéz meghatározni műfaját. Hívhatjuk sportregénynek, finom szerelmi történetnek és egyben tudományos regénynek is, mert ez a három típus uralkodik Thury munkájának lapjain. Regényének középpontjában három érdekes ember áll, két férfi és egy nő: Péczely Kálmán, a jövendő kor miniszterelnöke, aki egyben a legkiválóbb súlydobó-bajnok, Palotás Böske, az élettani intézet munkatársa, nyolcszázméteres futóbajnoknő és Nyéki István, a földrengéstan tudományának kitűnő, fiatal tagja, a nagyszerű sprinter. Ők hárman viszik Thury regényében a vezérszólamot, sorsuk és történetük pompás bogozása adja meg azt a külön irodalmi ízt, ami annyira jellemzi Thury értékes irodalmi munkásságát. Valami különös vonzalom és taszítás fűzi össze s húzza el időnként egymástól Palotás Böskét és vőlegényét, Nyéki Istvánt, aki önállóan kidolgozott, egészen eredeti földrengéstani teoriájával egy ország, Japán sorsát menti meg. Ugyanis Nippon földjén a földrengési központ évszázadról évszázadra közelebb került a felszínhez, az értékes nép földjét szörnyű rengések rázzák és a helyzet odáig feszül, hogy a katasztrofális földrengések következtében az ott lakó 150,000.000 embert más tájon, idegen környezetben kellene letelepíteni. A fiatal tudós kimutatja, hogy a japán földrengés nem tektonikus, hanem vulkanikus természetű, amelyet az általa felfedezett W,3 hullámokkal meg lehet fékezni. És alig viszi el a repülőgép Nyéki Istvánt Tokióba, hogy ott megkezdje korszakalkotó munkásságát, menyasszonya, Palotás Böske és Péczely Kálmán között szerelem szövődik, amely tragédiával fenyegeti a három ember életét. De az igazság és a becsületesség, a fiatalság joga és akarata győz majd mégis Thury Lajos érdekes regényében.

A „Földrengés Japánban" feltétlenül kiemelkedik az általános munkák tömegéből. Százszázalékos modern regény, gyors tempójú, izgalmas; olyan könyv, amire azt szoktuk mondani: „nem lehet letenni". Mindég újabb és újabb ötletek robbannak ki, újabb és újabb oldalról mutatkozik meg az író nagy mesélő kedve, tanulságos, bölcs szórakoztatása. Külön értékének kell betudni, hogy kerüli a bombasztikus hatásokat: a jövő századról, illetőleg a jövő ezredről ír, de mellőz minden fantasztikus kitalálást, megmarad a valóság határán és inkább a lelki beállítottságokra törekszik, mint a nagyon is olcsó külsőségekre. (d. a.)

Aranysárga falevél

Az Erzsébetvárosi Színház nyári ujdonsága

Erdélyi Mihály, a budapesti színházi világ kiapadhatatlanul termékeny, ördöngös „Miskája" szombaton este bemutatta idei nyári ujdonságát és ezzel végérvényesen s „hivatalosan" megkezdődött a nyári színházi évad. A népszerű szerző-igazgató alighanem egyik legalaposabb ismerője a pesti közönség ízlésének. Csalhatatlanul megérzi, mik az igényei, hogyan és mivel kell szórakoztatni. Így azután nyári operettjeinek sorozatos előadásait legtöbbször csak a Városliget lombhullásos, hideg őszi esői zavarják csak meg.

Az „Aranysárga falevél" különösen szerencsés csillagzat alatt született. Hajszálpontosan azt nyujtja, amit a mai színházlátogató annyira kíván: háromórás, önfeledt szórakozást. Legnépszerűbb színészeink mulattatják, annyit kacaghat, hogy néha még az oldala is beléfájdul, cigány- és jazzmuzsika árad a zenekarból, andalító operettdalok és frissütemű táncszámok váltják egymást és a mese nem kevesebb, mint öt szerelmespár boldogságát egyengeti. És dicséretre válik a szöveg-, versíró és zeneszerző Erdélyi Mihálynak, hogy a mai idők hangjáról sem feledkezett meg. A cselekmény hőse földbirtokos, páncélos főhadnagy, tábori lapok viszik-hozzák a szívek üzenetét és „kívánsághangversenyen" ismerkedünk meg a darab egyik legkedvesebb melódiájával.

A szereposztás szinte pazarlóan bőkezű. Az operett primadonnája *Orosz* Julia, az Operaház ifjú művésznője. Operettbeli bemutatkozása hatalmas meglepetés és csak azt mondhatjuk róla: elragadó. Elgragadó a megjelenése, a kedves közvetlensége, jóízű vidámsága és elragadóak a jelmezei. A bonviván szerepében örömmel üdvözöljük a rokonszenves *Delly* Ferencet és külön fényt biztosít az előadásnak Csortos Gyula hagyományos nyári műfaj-kirándulása. A harsány mulatságról a *Kiss* Manyi, *Somogyi* Nusi, *Latabár* Kálmán és *Tapolczay* Gyula ellenállhatatlanul kacagtató négyes gondoskodik. A szubrett szerepben tehetséges bájos fatal színésznő: *Göndör* Klári mutatkozik be és a hódítóan szép *Szilágyi Szabó* Eszter is nagyon hálás feladatot kapott. Mellettük a finom *Zala* Karola, id. *Latabár* Árpád, valamint *Tassy* Béla tünik ki. A kiállítás nagyon színvonalas, a *Bercsényi* Tibor ötletes, művészi díszletei között folyó játékot a kitünő *Tihanyi* Vilmos rendezte, a jól játszó kis zenekart pedig *Endre* Emil vezényli. Az „Aranysárga falevél" a nyári évad egyik legnépszerűbb szórakozása lesz. (L.)

Kisszakasz

Milliméitersor ára hétköznap és ünnepnap 40, vasárnap 45 fill. Legkisebb hirdetés (10 mm) 4 P. Álláskeresőknek 50% kedvezm.

Könnyü paplan – könnyü álom
Tropikál paplan
súlya csak kb. 1 kg.
PLUMA PAPLANGYAR
IV., Kamermayer-utca 2.

Vétel, eladás

Magyar nagytestü parlagi csibét 80 fillérért, ugyanilyen napos kacsát kettő pengőért, növendéklibát 6.50 P, minden tételben azonnal szállit, élve érkezést szavatol. Szabó Károly, Budapest, Luther-u. 4. T. 349-615. Kérjen ingyen árlapot.

Brilliánst, aranyat, ékszert, ezüstöt legmagasabb árban veszek
SINGER Egyetem-utca **11**
Kérem a pontos címre ügyelni!

Brilliánst, ezüstöt, aranyat, fogaranyat magas áron veszek. Zálogból kiváltom.
Baross Ékszerház Grosz, Baross-u. T. 140-969 **83**

BRILIÁNST ékszert, fogaranyat magas áron **VESZEK** **Nagy Imre** ékszerész, VIII., Baross-utca Mária Terézia-tér sarok **69**

Gyermekkocsik
nagy választékban **Bachrach Aladár**, Dohány-utca 68.

Vendéglői berendezések
székek, asztalok minden mennyiségben.
Rosenfeld Népszinház-u **31**

Mintás fazonu
12 személyes ezüst evőkészlet extra nehéz . . . . . 2200.— P
SZIGETI NÁNDOR ÉS FIA, II., Olasz-fasor 35.

Vennénk használt, de kifogástalan állapotban lévő, használatai engedéllyel bíró 90—140 m² fütőterületü
Cornwall-kazánt
Ajánlatok „Vasárugyár" jeligére a főkiadóba.

REMINGTON IRODAI IRÓGÉP kifogástalan állapotban 480 P-ért eladó. Kimutatásokra is alkalmas nagy kocsival. IV., Váci-u. 45, II. 13/a. T.: 384—233.

Rival- és Brennabor-gyártmányú külföldi, valamint hazai férfi és női
kerékpárok nagy választékban és olcsón
AUDION kerékpár-szaküzletben. VI., Gróf Zichy Jenő-utca 30. Tel.: 111-375.

Modern fehér
gyermekkocsi
eladó. Tel.: 180—514.

Salgótarjáni Perpetuum
négycsöves, nickelezett kályha teljesen jókarban, **eladó.** Ára 650 P. Megtekinthető reggel 8—9 között, Tátényi-út 17.

Szőnyeg

Szőnyegjavítás
Turáninál, II., Fő-utca 80. Tel.: 35-15-79. Megbizható, keresztény cég.

Ruházkodás

Használt egyenruhákért és ruhákért, **zálog** tárgyaiért legmagasabb árat fizetek. Népszinház-u. 20. Ruhaüzlet. Telefon: 342-957.

VESZEK a legmagasabb árban használt ruhát, fehérneműt, cipőt, zálogban lévő minden tárgyat, hagyatékot, egész háztartást. **Nutovits, Népszinház-u. 26. Tel. 340—967,** vidékre is megyek.

Az új fűző
rossznövésű és érzékeny hölgyek részére. Készítője: **Nagypálné,** V., Zsitvay Leó-utca 16.

Perzsabunda
gyönyörű ezüst-kék róka, bolero nagyon olcsón. **Ker. Vörösmarty-utca 61. II. 1.**

Használt férfi-, női- és egyenruhákért egész háztartásért **SZENZÁCIÓS ÁRAT** fizetek. Szövetcsere. — **GERSTL,** István-út 28, T 426-547.

NYÁRI
PAPLAN
P 34.76
VÁROSHÁZ-U. 2.
KOSSUTH LAJOS-UTCA SAROK
TEHER PAPLAN

Ne dobja el
régi, szakadt
fürdőruháját
mert átalakitja, megjavitja
Zemplényi kötőüzem, VIII. Aggteleki-utca 3.

Perzsabunda
1200 pengőért eladó. Telefon: 49-74-31.

Perzsabunda
olcsón eladó Pletenik szűcsnél, Erzsébet-körút 29, I.

Hivja 340-287
Sok pénzt kap használt férfi- és egyenruhákért, cipőkért. Kertész.

Váljon meg használt ruhájától, mindenért **SCHMERGEL** fizet legtöbbet. Rottenbiller-utca 37. Telefonáljon: Hivásra jövök. **42-22-96**

Üdülés

Üdüljön a Bükkben
Görömböly-Tapolcán
Siesta-penzióban
Szobákban hideg-meleg folyóvíz. Kitünő konyha. Ideális gyógyfürdő és pihenő, hideg-melegvizü strandok. Polgári árak. Kérjen prospektust. Telefon: 62—95.

Diáknyaratatás
Bükkhegységben havi 120 P — Tájékoztató Minorita Rendház, Eger.

Dr. NEMESNÉ
SIÓFOKI GYERMEK- és DIÁK-ÜDÜLŐJÉBEN az idén is bőséges ellátás, mérsékelt árak, orvosi felügyelet. Érdeklődés: Népszinház-utca 24. Telefon: 143-871.

Nyaraltassa gyermekét
Balatonszemesen
Dr. KECZÉRYNÉ gyermekorvos üdülőjében. Kérjen prospektust.

Tusnádfürdőn
strand melletti villában szobák előjegyezhetők. Értekezés este 7 órától, Falk Miksa-u. 30, III. 1.

Mátrai gyermeküdülő — Mátrafüreden dr. Porges és dr. Móser orvosok vezetésével magaslati gyermeküdülő. Gyógytorna. Strand. Prosp. Dr. Porges, Mátrafüred.

DR. LENGYEL KATINKA okl. középiskolai tanár növendékeivel **Balatonlellén** nyaral. Felvilágosítás, előjegyzés: IV., Királyi Pál-u. 9. Leányinternátus. Telefon: 182—141.

Városlödön
(Veszprém m.), erdő melletti nyaralómban nyaraló vendégeket fogadok. Vadászati lehetőség. Horváth Lászlóné.

Tanár,
ősker., perfekt német, francia, angol, ajánlkozik „Nyaralásért" jeligére a kiadóba.

Mátra penzió
Parádfürdő. T.: Parád 18. Strand, diéta. Prospektust küldünk.

Magaslati gyermeküdülő
Rózsavölgyön, Magyar-utca 14. HÉV-vel 15 perc. Saját strand. Kitünő ellátás. Prospektus. **Gróf Teleki Pál-u. 19. I. 5. T: 111-423.**

Ingatlan

Eladó villa GÖDÖN
3 szobás modern, összkomfortos, állomás, strand között. Felvilágosítás: hétköznap 9—4-ig. Tel.: 422-151.

Miskolcon eladó:
villanegyedben, villamos közelében, vadonatúj ház, egy kétszobás és egy egyszobás teljes komfortos, beköltözhető lakással. Józsa ingatlaniroda, Miskolc, Széchenyi-utca 6.

Külföldi
BALLON-KABÁTOK
Molnár Gyula
VII, Károly-körut 3 c
T: 427-575. Saroküzlet

Öröklakás

Julius 1-én beköltözhető
15 évi adómentes 1 drb. kettőszoba hallos, 1 drb. 1 szoba hallos (teljes komfortos), 1 drb. 1 szoba hallos garcon
öröklakás
eladó
Baross-térnél, Fiumei-út 10. — Megtekinthető d. e. 10 órától d. u. 5 óráig.
Telefon: 257-793.

Öröklakások
a már épülő III., Szépvölgyi-út 1/b. szám alatti
Zrinyi Miklós
V., Kresz Géza-utca 37. szám alatti
Báthory István és **Kemeny Zsigmond**
társasházakban **központi fütéssel, melegvízzel, huszonötéves adómentességgel** leköthetők
Németh és Mérő
bej. cégnél, XI. ker., Horthy Miklós-út 42. Telefon: 469-301

Városliget elegáns villanegyedében
Abonyi-utca 3-5 sz. alatt
épülő prima kivitelü társasvillában **1—2—3 szoba hallos, összkomfortos**
öröklakások
parkban, nagy erkélyekkel, novemberi beköltözésre **eladók.** Ugyanott már kész 1 szoba hallos éves lakás eladó. Felvilágositás a helyszinen.

Stefánia-út 41 a.
közvetlen a Thököly-út mellett épülő társasvillában 1-2-3 szoba-**hallos**
öröklakások
eladók. Felvilágositás a helyszinen.

Pasarét legszebb helyén
gyönyörü körkilátással, villamos, autóbusz közelében
XII. Budenz-u. 32|a. alatt
2 szoba hallos és 1 szoba hallos
luxuskivitelü öröklakások
azonnali beköltözésre **eladók.** Felvilágositás a helyszinen.

Budai Rivierán
XI., Nagyszőllős-utcában, 29-ik társasvillánkban, **augusztusi beköltözéssel** még néhány 1—3 szobás
öröklakás
leköthető. **Tisztviselő Társasházak Épitő irodája,** XI. **Horthy Miklós-út 36,** I. 4. Hétfőtől.

Telek

MONORI erdőben
zsidók által vásárolt és jóvá nem hagyott
telkek
jutányosan kaphatók.
Dr. Rubovszky György ügyvéd irodájában, Szervita-tér 10.

Háztelkek Rákoskeresztúron, 3 oldalról beépitett, szépfekvésü helyen, autóbuszhoz, vasútállomáshoz közel, 12—17 P □ öle. Érd. Rákoskeresztúron ev. isk. igazgatójánál, Pesti-út 115.

Villa

Mátyásföldön
3 szobás villa július hónapra kiadó. Érdeklődni Mátyásföld, Arany János-utca 22. sz. alatt.

Bélyeg

„Duna" BÉLYEG bolt
V., Mária Valéria-u. 19. T.: 382-473. Ritkaságok vétele, eladása, ujdonságszolgálat.

Különféle

1834 körül született róm. kath. Végh Carolina születési helye, illetve keresztlevele kerestetik, ki 1858 május 4-én kelt egybe Jaczkó Emánul honv. főszámtanácsossal s 1903 márc. 21-én temettetett el Budán a Farkasréti temetőben. Néhai Jaczkó Manó miniszteri tanácsos anyja volt. Nyomravezetőnek kivánsága szerinti jutalom. Szives tudósításokat „Családkutatás" címén a kiadóhivatalba.

Magánnyomozó

Magánnyomozó Dr. Békési Tibor ny. rendőrkapitány.
Erzsébet-körút 17. Tel.: 222-802.

Szabó ődön legolcsóbb
MAGÁNNYOMOZÓ
Rákóczi-út 47. Telefon: 130-571.

Lakás

Elcserélném
4 szobás komfortos 1900 bérü úrilakásomat liftes bérpalotában 2 nagyobb szobásra összes mellékhelyiségekkel. — Ajánlatok **„Lehet udvari is"** jeligére **Blocknerhez,** Városház-utca 10.

Zsigmondkirály-ut 96
számú bérházban júliusra
2 szobás hallos és 2 szobás
legmodernebb lakások (központi fütéssel és melegvizszolgáltatással) **és üzlethelyiségek kiadók.** Felvilágositás a helyszinen és az épitési irodában. (Tel.: 128—619 d. e. 9—1-ig, d. u. 5—7-ig.

Főúrian berendezett háromszobás összkomfortos
lakás Gellért-nél elsejére
olcsón kiadó. Jelige: „Csak kereszténynek". Tenzer hirdetőbe, Szervita-tér 8.

BUDÁN 1 SZOBÁS (fürdő nélkül)
nyári lakás kiadó
Megtekinthető vasárnap d. u. kivételével: XII., Szendi-utca 8. (75-ös villamos végállomásnál.)

Birtok

ELADÓ 82 KAT. HOLD ERDŐBIRTOK
Kecskeméttől 12 km-nyire, műút és vasútállomás mellett. — Szabó T. dr., Kecskemét, Erdősi-u. 2.

Szoba

Csillaghegyi strandfürdő
közelében árnyas parkban
bútorozott szobák
ágyneművel, esetleg étkezéssel kaphatók, nyári szezonra. Telefon: 222—077. Hétfőn 11—13-ig. Kedden 11—14-ig.

Butorozott szoba
magános úriembernek kiadó, XII., Németvölgyi-út 67.

Cianozás

PAX tökéletesen cianoz Telefon: 118-822.
Vilmos császár-út 17.

Hárló 222-223 méreknek cianoz

MATRINE CIANOZÓ KIRÁLY-U. 16 T.22-76-32

HIRDESSEN A KISSZAKASZBAN!

Sportversenyek

Győzelemmel kezdett pólócsapatunk Doetinchemben

Az olaszok döntetlenül végeztek a németekkel

Doetinchem, július 29.

A hat legkiválóbb európai vizipólónemzet válogatott csapatának tornája a Horthy-kupáért szombaton kezdődött Doetinchemben. Az uszodát megtöltő közönség élén megjelent *Bernát* herceg, a holland trónörökösnő férje, valamint a nemzetközi úszószövetség teljes vezérkara *Drigny* elnök vezetésével. A megnyitó ünnepség a résztvevő csapatok felvonulásával kezdődött. Belgium, Németország, Franciaország, Magyarország, Olaszország, Hollandia sorrendben álltak fel a csapatok a dísztribün előtt s feszes vigyázzban hallgatták meg a himnuszokat. Bernát herceg néhány keresetlen szóval megnyitotta a tornát, s aztán vízbeszálltak az első mérkőzésen résztvevő magyar és hollandi együttesek. *A magyar csapat mindvégig rendkívül heves iramú küzdelmet vivott s 4:1 (2:0) arányú szép győzelmet aratott.*

Az első félidőben nagyobbrészt a hollandok támadtak, ekkor *Mezey egy négyméteres büntető dobást is kivédett.* Az első játékrész góljait a jobbszélen játszó *Németh* dobta. A második félidőt heves hollandi támadások vezették be s *Van Aelst* csakhamar gólt ért el. Ezután mind hevesebbé vált a játék, gyakran szólalt meg a bíró sípja s volt olyan játékszak, amikor a magyar csapatból csak öt, a holland csapatból pedig csak négy játékos volt a vízben. Ebben a félidőben *Németh újabb két gólt dobott* és végleg biztositotta győzelmünket. A hollandok kitünően játszottak, a magyar csapat azonban kevesebb helyzete ellenére is győzni tudott, főként nagyobb higgadtsága és kapuelőtti határozottsága révén. *Legjobb emberünk Mezey kapus volt.*

A második mérkőzés igen nagy meglepetést hozott. *Olaszország csapata Németországgal 4:4 (3:2) arányú döntetlent játszott.* Az olaszok gyorsaságát nagyobb rutinjukkal ellensúlyozták a németek. A gólokat olasz részről *Ghira* (3) és *Ognio*, német részről *Schulze* (3) és *Schneider* dobták.

A nap utolsó mérkőzésén *Belgium és Franciaország 2:2 (2:0) arányban döntetlenül végzett.*

A vasárnapi műsor: Belgium—Hollandia, *Magyarország—Olaszország*, Németország—Franciaország.

Nagy küzdelem után Simonfay százados nyerte Kassán a hadipuskaversenyt

Kassa, július 29.

A honvédtiszti sportlövő-egyletek országos löversenyét szombaton a hadipuska-versennyel befejezték. A versenynek ragyogó napsütéses idő kedvezett, amely a kassai közönség hatalmas táborát csalta ki az elemi lőtérre. A katonai előkelőségek sorában ott volt vitéz Kiss László altábornagy, szombathelyi hadtestparancsnok, vitéz *Náday* István tábornok, a vezérkar főnökének helyettese, vitéz *Horváth* László tábornok és még sokan.

A hadipuska egyéni versenyét igen erős küzdelem után Simonfay Antal százados nyerte meg 440 ponttal és így ő lett a prepelicai vándordíj ezidei védője.

Vitéz jákfai Gömbös Gyula hadipuska csapatverseny-vándordíját a Budai OTISz csapata (Bényi százados, Lányi törzsőrmester és Ágoston őrmester) nyerte 1290 ponttal. 2. A debreceni OTISz lett 1203 ponttal. 3. A székesfehérvári OTISz 1192 ponttal.

I. o. tisztek versenye: 1. Simonfay százados Budapest 440 ponttal. 2. Ajtay őrnagy Komárom 425 ponttal. 3. Bényi százados Budapest 409 ponttal.

II. o.: 1. Takács főhadnagy Debrecen 438 ponttal. 2. Fürjes főhadnagy Székesfehérvár 428 ponttal. 3. Benedek főhadnagy Székesfehérvár 418 ponttal. 4. Pajzs főhadnagy Győr 410 ponttal. 5. Bodó főhadnagy Budapest 408 ponttal.

Altisztek I. o.: 1. Lányi törzsőrmester Budapest 435 ponttal.

II. o.: 1. Ágoston őrmester Budapest 436 ponttal. 2. Molnár törzsőrmester Jászberény 404 ponttal. 3. Balka őrmester Budapest 400 ponttal. 4. Berényi törzsőrmester Nyirbátor 393 ponttal.

A négynapos lőverseny befejezése ünnepélyes külsőségek között folyt le. Szombaton este ünnepélyes díjkiosztás volt a Schalkház szálló dísztermében, ahol a honvédség főparancsnokának nevében vitéz *Kiss* László altábornagy a szombathelyi hadtest parancsnoka osztotta ki a tiszteletdíjakat. Vitéz *Szombathelyi* Ferenc tábornok, a kassai hadtest parancsnoka mondott ezután köszönetet a verseny rendezőségének, Kassa város közönségének és a versenyzőknek egyaránt, majd bajtársi vacsora volt a Schalkház szálló nagytermében, amelyen Kassa város, a vármegye és a társadalom sok előkelősége volt hivatalos. A vacsora alatt a honvédelmi minisztérium regős-csoportja zene- és énekszámaival szórakoztatta a közönséget.

Este 10 órakor a kassai hadtest parancsnoka fogadást tartott, amelyen Kassa város társadalmának színe-java vett részt.

Győzelmünket igéri a lengyel-magyar evezősviadal

A magyar evezős válogatott gárda legkedvesebb sportbarátaival, a lengyelekkel találkozik vasárnap délután. A harmadik magyar-lengyel, nemzetekközti evezős viadalra mindkét csapat kitünően felkészült, nagyszerű formában indul. Ezt árulták el az edzések is, amelyeket csütörtökön és pénteken folytattak a válogatott evezősök s bizony nagyon nehéz lenne megjósolni a viadal győztesét. Ha mégis magyar győzelmet várunk a hét számból álló versenyen, reményünket elsősorban az itthoni pálya előnyére alapítjuk, mert papíron mindössze egyetlen biztos győzelmünk várható, a nyolcasban. A lengyeleknek ugyancsak egy ilyen biztos győzelmük igérkezik az egyesben, a magyar származású Verey révén. A többi öt számban egészen nyíltak az esélyek, mi azonban különösen a válogatott nyolcasunkból rekrutálódó négyesünkben és dublónkban bizunk.

*

A magyar-lengyel válogatott viadal kiegészítő számaiként a vidéki evezősbajnokságok és a nemzetközi kajakversenyek kerülnek lebonyolításra, a legjobb délszláv és ostmarki versenyzők részvételével.

Kedvezményes
strandfürdő és uszodajegyek

Gellért hullámfürdő — Fedett-uszoda
Palatinus standfürdő — Rudas-uszoda
Csillaghegyi strandfürdő — Lukács-uszoda
Széchenyi strandfürdő — Császár-uszoda
Csabagyöngye strandf. — Kedvezményes belépőjegyek a
Kristálytó strandfürdő — Margitszigetre!
Rómaifürdő strandfürdő

a Stádium Jegyirodában VIII, József-körút 5.

Nehéz lesz elhóditani az Ujpesttől a kupát

Vasárnap délután fél 6 órakor másodizben csapnak össze a Megyeri-úti stadionban a színmagyar KK-döntő résztvevői. Az Ujpest igen tekintélyes három gól előnye birtokában félig-meddig már tarsolyában érezheti a kupát, de a Ferencváros KK-tradicióinak megfelelően, betörésre készül. Ha végigtekintünk a Ferencváros kupamultján, azt látjuk, hogy a zöld-fehérek második mérkőzésükön általában jobban játszottak s a legnagyobb előnyöket is behozták. A Fradi az első mérkőzéseken többnyire vesztes pozicióban állott, de aztán a feladat nagyságának megfelelően, javítani tudott. *Ebben a nagyarányú feljavulásban bizik most is a zöld-fehérek szurkolótábora* s bizakodását elsősorban *Kiszelyre* alapozza, akinek visszatérésével nagyot nyer átütőerőben a Fradi-csatársor. Mi azonban úgy látjuk, hogy még a kivételes formában lévő Kiszely sem jelenthet mindent, ha az egész ferencvárosi csapat teljes egészében fel nem javul, elsősorban a hallatlanul bizonytalan védelem és a csatársor jobbszárnya.

A Ferencvárosnak meróben másként kell játszania, mint mult vasárnap, mert enélkül újabb vereség elé néz. Számolnia kell azzal, hogy a nagyobb nyugalom és biztonság az Ujpest oldalán lesz, amely saját pályáján is játszik. A Ferencváros csak kilencvenperces lerohanással mentheti meg a maga számára a kupát, de olyan lerohanással, amelyben lélegzethez sem engedi a lilákat. Ennek valószínüsége igen kicsi, egyrészt azért, mert az Ujpest ma igazán egységes és kitünő formában van, másrészt azért, mert a Ferencváros túljátszott, kondiciójában nagyot esett és lelkileg sincs ideális összhangban. *Itt már igazán csak a hagyományos Fradi-virtus segíthet, de aligha segit abban az arányban, hogy az elegendő legyen a kupa megszerzéséhez.*

Az Ujpest változatlan összeállításban lép pályára, míg *a Ferencvárosban több ponton is változás lesz.* A védelem és a csatársor összeállítása véglegesnek tekinthető. Pálinkás véd a multheti hátvédpár mögött, a csatársor jobb szárnya Biró II.—Toldi összetételü és Kiszely lesz a balösszekötő. A fedezetsor még probléma; Kiss, Polgár, Sárosi III. és Lázár közül kerül majd ki közvetlenül a meccs előtt.

A mérkőzést az olasz *Scarpi* vezeti.

Már 4:0-ra vezetnek az olasz teniszezők

Trieszt, július 29.

A magyar-olasz teniszmérkőzés második napján nagyszámú, előkelő közönség jelenlétében a páros mérkőzésekre került sor. Az olaszok folytatták győzelmeiket s *mindkét magyar párost megverték, úgyhogy már 4:0 arányban vezetnek.* Eredmények: *Vido, Cucelli — Ferenczy dr., Bartos* 6:1, 6:2, 6:1, *Tarroni, Quintavalle — Szigeti, Dallos dr.* 6:4, 7:5, 6:2. A mérkőzés befejező számaira vasárnap kerül sor.

A németek 2:1-re vezetnek a DC-döntőben

Zágráb, július 29.

A német-délszláv Davis Cup mérkőzés második napján, szombaton a Henkel, Menzel német együttes 9:7, 4:6, 6:4, 3:6, 6:1 arányban győzött a Puncec, Mitis délszláv pár ellen úgy, hogy Németország 2:1 arányban vezet.

Sporthirek

() **Magyarország idei törvívóbajnokságait** vasárnap rendezik meg a Müegyetemen délelőtt 9, illetve délután 5 órai kezdettel. A bajnokságokra, amelyek még a közelmultban is nagy tömegeket mozgattak meg, mindössze 13 nevezés érkezett. A bajnoki cím legesélyesebbje: Gerevich.

() **A kormányzó vándordíjáért küzdenek a vidéki úszók Kassán.** Vasárnap Kassán a kormányzó tiszteletdíjáért küzd a keleti úszókerület válogatottja, a dunántúli és déli kerület úszóival. A versennyel kapcsolatosan a vidéki kerületek és egyesületek vezetői az úszószövetség központi kiküldötteinek részvételével kongresszust tartanak, amelyen a vidéki úszósport legidőszerűbb kérdéseit vitatják meg.

() **Négy hölgy és négy férfi a Balaton-bajnokságért.** A MUE rendezésében vasárnap délelőtt kerül sor Balatonfüred és Siófok közt, tizenhárom kilométeres távon a Balaton-átúszó bajnokságra. A Wlassics Tibor-vándordíjért négy férfi és négy hölgyversenyző küzd. A Liegeben győztes Vörös nem indul, így valószínüleg Páhok lesz a győztes.

A német tiszti teniszezők 8:1-re győztek

A margitszigeti díszpályán szombaton befejezték a német-magyar tiszti teniszmérkőzést. A magyar teniszezőket hallatlan balszerencse üldözte, így csak egyetlen győzelmet tudtak szerezni. Az eredmények:

Egyes: Gustke százados — Horváth Jenő őrnagy 6:4, 3:6, 6:2. Tübben dr. hadbiztos — Kövér százados 6:1, 6:0.

Páros: Pachali százados, Kesselstatt hadnagy — Maday hadnagy, vitéz Nadányi akadémikus 6:3, 6:0, Kövér százados, Bánó zászlós — Gustke százados, Bergholz főhadnagy 4:6, 6:4, 6:3.

x 2000 év előtt is fürödtek már Aquincumban. Ma teljesen átalakított 100 méteres forrásvizü úszómedence, árnyas park, homokstrand és nivós vendéglő várja önt az aquincumi strandon. Közlekedés Hév-vel a Margothídtól 30 filléres jeggyel, Dunai kishajókkal a Gellért-tér, Vigadó, Pálffy-tértől, vagy villamossal az ujpesti hídfőig, innen szombat déltől, vasár- és ünnepnap vasuti ingajárat a hídon át. Kedvezményes jegyek az Ibusz pavillonokban és a jegyirodákban.

A szombati ügető-versenyek eredménye

I. futam. 1. *Keve L.* (Feiser, 7/10 reá), 2. *Filkó* (Zwillinger, 2½). Fm.: Rollo, Egyes, Négus II. Tot.: 10:18, helyre: 15, 34, befutó: 88. Idő: 32.2.

II. futam. 1. *Csicsóné* (Deutsch, 8), 2. *Búfelejtő* (Jakupcsek, 4), 3. *Sabazia* (Salgó, 3). Fm.: Mády fia, Urilány, Biztos, Jónás, Echo fia. Tot.: 10:79, helyre: 40, 47, 35, befutó: Csicsóné—Búfelejtő 395, Csicsóné—Sabazia 206. Idő: 30.6.

III. futam. 1. *Csak előre* (Marschall, 8), 2. *Arany* (Feiser, 3). Fm.: Baroness, Cirkáló, Mókus, Bakony M. I. R. Tot.: 10:245, helyre: 73, 34, befutó: 1091. Idő: 36.7.

IV. futam. 1. *Hableány* (Kovács I., 1¼), 2. *Elszánt* (Treso, 6), 3. *Csalárd* (Wiesner, 4). Fm.: Balbo, Gyémánt, Zászlós, Pillangó O., Maya, Bokréta, Démon. Tot.: 10:18, helyre: 12, 16, 13, befutó: Hableány—Elszánt 117, Hableány—Csalárd 54. Idő: 35.8.

V. futam. 1. *Demetra* (Feiser, 1½), 2. *Kuno* (Kovács J., 1½). Fm.: Zivatar D., Ulica, Jósnő, Tempo D. Tot.: 10:42, helyre: 17, 18, befutó: 72. Idő: 25.1.

A VI. futamot két részben futották.

VI/I. futam. 1. *Levente* (Marschall, 1½), 2. *Simba* (Feiser, 10), 3. *Tanoda* (Dózsa, 8). Fm.: Csókos, Siheder, Ildikó, Minor, Bakafántos, Ond, Tilly. Tot.: 10:20, helyre: 14, 44, 24, befutó: Levente—Simba 260, Levente—Tanoda 84. Idő: 26.4.

VI/II. futam. 1. *Danilo* (Zwillinger, pari), 2. *Csákány* (Siró dr., 3), 3. *Triumpf* (Kovács II., 4). Fm.: Pamuki Böske, Groo Peggy, Oda, Csalán, Junak, Mimóza, András. Tot.: 10:20, helyre: 12, 13, 14, befutó: Danilo—Csákány 35, Danilo—Triumpf 45. Idő: 27.7.

VII. futam. 1. *Detto* (Jónás, 4), 2. *Orchid Lady* (Földi, 5), 3. *Dénes* (Raymer 2). Fm.: Sirocco, Listrac, Sophie, Peter Pilot. Tot.: 10:132, helyre: 16, 12, 10, befutó: 979. Idő: 28.3.

VIII. futam. 1. *Oculi* (Maszár I., 2), 2. *Utóda* (Kovács J., 6), 3. *Egyetlen* (Tomann, 10). Fm.: Engedelmes, Dajka, Gulliver, Első fia, Árvalegény, Carthago, Imréd II., Spilka, Gyalla, Valuta, Leo, Ják, Lenke. Tot.: 10:25, helyre: 14, 27, 108 befutó: Oculi—Utóda 102, Oculi—Egyetlen 637. Idő: 30.8.

IX. futam. 1. *Aprópénz* (Kovács II. 5/10 reá), 2. *Rozál* (Feiser, 10). Fm.: Csárda, Willy, Holandjanin, Dusán. Tot.: 10:13, helyre: 16 55, befutó: 199. Idő: 31.

X. futam. 1. *Capua* (Maszár I., 6/10 reá), 2. *Toti* (Csik, 8), 3. *Trézsi* (Nerhaft, 4). Fm.: Lucifer, Sybill, Rejtély, Vakarcs, Bajadére. Tot.: 10:18, helyre: 11, 21, 14, befutó: Capua—Toti 121, Capua—Trézsi 23. Idő: 33.5.

XI. futam. 1. *Leander* (Kucsera, pari), 2. *Illés* (Hévizy, 3), 3. *Mézes* (Kovács F., 6). Fm.: Nefelejts, Tüzes, Légyott I., Durák, Vidám, Maros. Tot.: 10:17, helyre: 11, 11, 19. Idő: 37.3.

Vasárnap: Pestvidéki nagy gátverseny Megyeren

A pestvidéki versenyegylet vasárnapi napja az érdekesnél-érdekesebb versenyek sorát ígéri. Legnagyobb érdeklődés fordul *a pestvidéki nagy gátverseny* felé, de jó küzdelmekre van kilátás a hadseregi sikversenyben, valamint a nyeretlen kétévesek versenyében is. Jelöltjeink:

I. futam. Hadseregi sikverseny. *Crataegus — Wait-a-bit — Limanova.*

II. futam. Akadályverseny hendikep. *Faun-Resista.*

III. futam. Eladók hendikepje. *Minek? — Fergeteg — Libia.*

IV. futam. Pestvidéki nagy gátverseny. *Manneswort — Csirkefogó — Sibor.*

V. futam. Nyeretlen kétévesek versenye. *Hamupipőke — Pók II. — Rececce.*

VI. futam. Welter hendikep. *Babvirág — Mécs — Számadó.*

VII. futam. Hendikep. *Padisah — Sanbloc — Obálka.*

A versenyek vasárnap délután negyed 4 órakor kezdődnek a megyeri pályán.

Őszinte beszélgetés Németh Máriával

Németh Máriáról akkor hallott utóljára a magyar közönség, amikor a világhírű magyar énekművésznő, aki elismerten kitünő gazda is, szimentáli tehenészetével versenydíjakat nyert. Méltán kérdezheti az a magyar közönség, amelyik olyan sokat és elragadtatással tapsolt Németh Mária művészetének, miért nem hallott dédelgetett énekesnőjéről, mint „a legszebb felső kvint tulajdonosáról", az egész év folyamán egy kukkot sem. A magyar lapok nem számoltak be külországi szerepeiről, úgy, hogy a közvélemény kezdett szinte napirendre térni Németh Mária befejezett énekespályája fölött. Egészen agyonhallgatni persze nem lehetett és mint ilyenkor felelőtlenül megindul a szóbeszéd, Németh Máriáról is tücsköt-bogarat híreszteltek. Hogy elvesztette a hangját, válik az urától, visszavonul egészen a földbirtokára...

A szegedi ünnepi játékok főszereplője, mint ismeretes, Németh Mária lesz, aki az „Aida" és a „Turandot" címszerepét fogja énekelni. Németh Mária néhány napig a Margitszigeten pihen még. Felhasználtuk az alkalmat és felkerestük a rokonszenves művésznőt, akinek őszinte megnyilatkozásait e hasábokról is jól ismeri már az „Uj Magyarság" olvasója.

— A hosszú pihenés után jólesik a nyugalom?, vethetnénk fel a kérdést, úgy-e, maliciózusan,. hiszen itt Budapesten azt sem tudjuk, az elmúlt évben hol és menynyiszer énekelt?!

— A bécsi operaháznál én fejeztem be a szezónt — mondja Németh Mária —, június 30-án léptem fel az Aidában. Negyvenöt estém volt ebben az évben is a bécsi operaházban, akárcsak tavaly, amikor viszont tízszer énekeltem a pesti Operaházban. De Bécsen kívül sűrűn vendégszerepeltem Németország majd minden nagyobb városában: Berlinben, Münchenben, Wiesbadenben, Frankfurtban, Kielben, Hamburgban, továbbá gyakran voltam vendége Baselnek, Genfnek, Zürichnek. A szegedi szereplések után tárt karokkal vár már Ostende, ahol minden évben a legelőkelőbb nemzetközi közönség előtt énekelek.

Németh Mária felnéz a gyönyörű platánfa koronájára és elhallgat. *A feketeszín szőke hajával* nemes keretbe foglalja őszinte, kedves és igaz emberi arcát. Aki közelről ismeri Németh Máriát, ezt a természetes egyszerűséget, úri tartózkodást, kedves méltóságot szereti benne legjobban. Nem lehet vele, csak őszintén beszélgetni.

Haragszomrád a budapesti Operával?

— Miért nem énekelt a budapesti Operaházban? — vetjük fel a kérdést, amely méltán az egész magyar közvéleményt foglalkoztatja.

— Azt én is szeretném tudni — felelte a művésznő. — Márkus igazgató azzal vált el a mult szezón végén tőlem, hogy majd értesíteni fog levélileg az idei szerepleseimről. Az értesítés elmaradt, ezzel szemben én nem jártam a dolog után. Csak vártam. Bevallom, fájt az érdemtelen mellőzés. Hallom, *azt vetik szememre, hogy drágán énekelek, még drágábban, mint Bécsben.* Ez rágalom. A valóság ennek az ellenkezője. *A magyar Operaházban vagy ötven százalékkal olcsóbban énekelek, mint bárhol külföldön.*

— Magyar közönsége nagyon szereti és nélkülözte a hangját — jegyezzük meg. — Erre a közönségre is gondolnia kellett volna és engednie a néma várakozás álláspontjából.

— Lehet, hogy hiba és merevség ez nálam, de ilyen a természetem. *Nem futok olyan szekér után, amelyik nem akar felvenni.* Remélem azonban, az Operaház nem akar „haragszom rád"-játékosdit űzni velem.

A magyar közvélemény e becsületes megnyilatkozás után joggal elvárja, hogy Operaházunk, a megnyíló évadban, hívja meg vendégszereplésre a világhírű magyar énekesnő. Ismerjük az Operaház vezetőségének is az álláspontját. E sorok írója beszélt Márkus igazgatóval, aki azzal ütötte el a kérdést, hogy Németh Mária nem jelentkezett. Hét az igazság az, hogy a magyar közvélemény jelentkezik és ragaszkodik a leghíresebb magyar szoprán énekléséhez. Felhívjuk itt az Operaház figyelmét, hogy Németh Mária októberben a bécsi operaházban először viszi színpadra a Fidéliót. Ebben a szerepben nagyon szívesen hallanánk a magyar Operaházban is, egyéb kiváló szerepei mellett, Franc *Schalk* legkedvesebb tanítványát, akibe a felejthetetlen karmester minden hitét és reménységét vetette. Az idő Schalkot igazolta.

— Hány szerepet énekelt eddig?

— Nem tudnám elsorolni hamarosan, de *legalább negyven nagy szerepet.*

— Lesznek új szerepek is a jövő évben?

— A Fidélión kívül, *Strauss* Richárd Elektrája és legújabb operájának, a „Béke napjá"-nak főszerepe.

— Miket szeretne még énekelni?

— Mindenesetre szeretném énekelni *a három Brünhildát és legvégül az Isoldát. Ezzel az alakítással akár pontot is tennék énekes pályámra.*

— És mit énekel legszívesebben?

— Nagy szerepeimet, amikben a legnagyobb sikereket aratom. A „Trubadur" Leonoráját, Elzát, Zentát, Erzsébetet, Normát. Folytassam? Még felsorolhatnék néhány nevet.

— Betanult olyan szerepet, amit szeretett volna, de nem udott elénekelni?

— Még most is fáj, hogy nem énekelhetem el meghazudtoló alakomnál fogva ezeket az édes lírai szerepeket, mint a „Pillangókisasszony", a „Bohémélet" Mimije, vagy a *Margaréta* s ide tartozik a „Nyugat leánya" is, de lehetséges, hogy ezt az utóbbit rám osztják a bécsi operaházban. De ha már erről a kényes kérdésről beszélünk, elárulom magának és az „Uj Magyarság" kedves olvasóinak (úgy-e, nem fognak kinevetni érte?), hogy a legelső szerep, amit betanultam, a „Rigolettó" Gildája volt és betéve tudtam a „Sevillai borbély" Rosinájáta is. Ugy látszik, nem csalfa ösztönök után mentem, amikor koloratúr-szerepekre vágyódtam, mert Schalk váltig biztatott, hogy született koloratúrénekesnő vagyok. Éspedig a régi jóértelemben. Vagyis, drámai szoprán egyúttal. Leghőbb vágyam lett volna, nem is tudom, hogy ma már álmodozhatom-e erről: a „Varázsfuvola" Éjkirálynőjének szerepe. De ezek ábrándok, ne beszéljünk róla.

— Végül beszélgessünk Németh Máriáról, a földbirtokosnőről. Szereti a birtokát?

— Fájó kérdés. Nagyon szeretem a birtokot, de minden nap attól félek, vajjon megtarthatom-e. Ugy érzem, leselkednek erre a birtokra és el akarják venni tőlem. Talán ez csupán vak-félelem. De, úgy látszik, amit nagyon szeretünk, azt nagyon féltjük is. Hét év óta kezeljük már ezt a birtokot férjemmel, Grünauer Józseffel (jó sváb neve van, de nehogy zsidónak gondolják) és túlzás nélkül állíthatom, hogy *mintagazdaságot fejlesztettünk ki.* Állattenyésztésünk ma már európai hírű. Büszkén jegyzem meg, hogy Németország, pedig mindezideig tartózkodó volt a magyar tenyészállatvásárlással szemben, tudtommal mitőlünk vásárolt elsőízben magyar nevelésű szimentáli bikát. A mi szimentáli bikáinkat nagy gonddal neveljük ám! A bikaborjú nyolc-tíz hónapig kapja a tejet, éspedig öt-hat hónapig szop, azontúl pedig vederből issza a tejet, mint ősházájában, Svájcban. Hatvannyolc családot tart el a birtok, mindegyik családban legalább négy-öt gyermek ugrándozik. A birtok jövedelmének hetven százalékát ők viszik el. Az állattenyésztésen kívül belterjes búza-, árpa- és répatermelés is folyik és sikerrel kísérletezünk különféle heremagvakkal és fűmagvakkal. Imádom ezt a birtokot, de olyan sokat szenvedek miatta, a folytonos gond és féltés miatt, hogy néha azt hiszem, rögvest meg is válnék tőle. Külföldi szerepléseim után, ha csak egy napra is, ide rándulok Nemeskoltára, ahol az egyszerűen berendezett kastély a negyven holdas ősparkkal a legeszményibb pihenő. Látogasson meg, kedves szerkesztő úr.

— Még csak azt mesélem el, ha már benne vagyok a meghitt csevegésben, hogy huszonegyéves házasok vagyunk az urammal. Ő volt az első szerelmem és az iskolából mindjárt őhozzá mentem feleségül. Ennyi szép időt együtt töltöttünk, hátralévő életünket is most már, Isten segítségével, egymás oldalán töltjük el.

— A viszontlátásra, kedves művésznő, Szegeden és reméljük, minél előbb és minél többször Budapesten, az Operaházban!

Haits Géza

Tartós ondulálás, hajfestés
legújabb eljárással. Modern szépségápolás!
Kránitz, IV., Párisi-u. 5. (Molnár és Moser mellett.) Tel.: 189-040.

Szigetszinpad: »Cigánybáró« a fák között

Erényekkel és hibákkal megszületett a *„Cigánybáró"* első szabadtéri előadása. Amivel dicsekedhet, ami egész és befejezett: az a nagy előd, a *„János vitéz"* értéke. A szigeti *„János vitéz"* (láttuk, tudjuk) teljesen megtalálta szabadtéri formáját, a *„Cigánybáró"* most csak keresgél, tapogatódzik, még csak bárócska, fiatalka. Talán nem ártott volna, *ha a kitűnő Vértess Lajos, aki ezúttal rendezett először, több fantáziával és több merészséggel fog hozzá a zárt színpadi formákhoz idomult jelenetek szabadtéri felszabadításához.* Nem ártott volna, ha a szereplőket, az operaénekeseket, az ének révületéből felrázza és megérteti velük: akkora térség, mint a szigetszinpad, játékot is kíván, nemcsak megkapaszkodást a súgólyukba és a karmester pálcájába!

Mi azt szerettük volna, ha a szigeti *„Cigánybáró"*-ból nemcsak Strauss örökifjú, pompás melódiáit kapjuk, az Operaházban megszokott színpadi játékkal együtt, hanem: *a szabadtéri előadást, újabbat és mást az operainál!* Mert a lóháton vágtató, lobogókat lengető, toborzót táncoló huszárok régi ismerőseink a *„János vitéz"*-ből, a tábortűznél heverő cigányok jelenete a *„Trubadur"*-ból és mintha egy kicsit a harmadik felvonás bécsi képe (ruhában, mozgásban és színben) a *„János vitéz"* francia királyának udvarára emlékeztetett volna bennünket! Ezek tulajdonképpen nem hibák, csak kopírozások és éppen azért lerombolják azt az egyéni ízt, amit a *„Cigánybáró"* szabadtéri rendezésével el lehetett volna érni. *De mivel bevált formák — nagyon is jól hatnak, — szépek és megkapóak, csak éppen nem újak!* Sok a stílusbeli törés is és ezt értjük legkevésbé. Miért kellett a bácskai Zsupánt, a disznókirályt és táborkarát bosnyák ruhába öltöztetni, Arzénát pedig, a Zsupán leányát arcfátyolos, buggyos-nadrágú háremhölgynek beöltöztetni?!

Alaposabb és körültekintőbb munkával többet lehetett volna elérni, bár vitathatatlan, hogy a nagy mesemondó, Jókai Mór regénye nyomán készült operett kerete jóval megkötöttebb annál, hogysem önálló szabadtéri mű lehessen belőle. *Liszt* Nándor pompás fordítása sem pótolhatja ezeket a hiányokat, legfeljebb segítette a dalszövegeknél az énekesek igyekvő játékát. Hibátlan csak *Hámory* Imre és *Tamás* Ilonka volt. *Hámory* Imre esztendők alatt emelkedett fel oda, ahová eljutott és ma már nagy értéke énekesgárdánknak. Ellentétben a többiekkel: minden szavát érteni, szívvel és lélekkel játszik, íze, zamata van annak, amit mond, vagy amit elénekel. *Tamás* Ilonka cigánylánya bűbájosan kedves, finom és megható. Énekkultúrája tökéletes, nyugodtság és biztonság van a hangjában. *Sárdy* János kellemes tenorja elveszett a fák, a lombok és az ágak között. Ugyanezt mondhatjuk *Szabó* Ilonkára. *Gera* Lola cigányasszonya kifogástalan. A prózai színészek közül *Pethes* Ferenc, *Bihary* József, *Sándor* István és *Ternei* Gyula, a cigányok és egyéb szegénylegények, hoztak üde foltokat a *„Cigánybáró"*-előadás agyontaposott pázsitjára, ahol sokszor több volt a statisztéria, mint amennyire szükség lett volna és színpadi nyelven mondva: túlságosan „ragadt" a szólószereplőkre. *Brada* Rezső táncai megkapóak, magyar táncok és a Gyöngyösbokréta zamatát éreztették. *Bercsényi* Tibor díszletei pompásak, dekorátivek és valóban egyéniek. A zenekart *Paul* Tibor vezényelte, az első dirigálás elfogultságával és jóindulatával.

Elkedvetlenedni az őszinteségért *Vértess* Lajosnak sem szabad. Biztosak vagyunk abban, hogy a tapasztalat meghozza még a sziget fái közé Barinkay mestert úgy, ahogyan ilyen nagyarányú produkció megkívánja.

Dékány András

Filmszinészek életveszélyes kalandja a Keleti tengeren

Stettin, július 29.

Filmfelvétel közben a Keleti-tengeren súlyos baleset érte a „Reicher" német gőzöst, amelyen a Tobis-filmgyártó cég „Utolsó figyemeztetés" című filmjét forgatták. A gőzös Swinemünde közelében a nyilt tengeren hajózott, amikor a felvételnél közreműködő katonai repülőgépekről az előírás szerint bombákat dobáltak le. Az egyik bomba véletlenül a gőzös mellett robbant fel és nagy léket vágott a hajó alsó részébe, úgyhogy a kétezertonnás gőzös oldalra fordult. A mentés azonnal megindult és a filmtársaságot, közöttük Emil Janningst, Verner Krausst, Josef Siebert és több más filmszínészt egy másik hajó vette fedélzetére.

Állatkerti hangversenyek

Kedden: Beethoven-est
I—III—V. szimfónia. Vez.: **Komor.**
Csütörtök: Klasszikus est
Haydn-, Mozart-művek. Vez. Vaszy.
Szombat: Nagy kabaré-est
Fellegi Teri, Dánn Etelka, Sarkadi stb. felléptével.

Darabcsere a Márkus parkszinházban

A Márkus parkszinházban hétfőn kerül utoljára színre a „Dalol a nyár" című *Erdélyi—Rodriguez* operett. A nyári szinház hétfőtől kezdve csütörtökig nem tart előadást, s pénteken *Vaszary* Gábor *„Bubus"* című darabját újítja fel, amely a mult szezónban az Andrássy Színházban került bemutatásra. A darabot a Márkus parkszinházban *Vaszary* János rendezi s együttesének legtöbb tagja azok közül kerül ki, akik a tél folyamán az Andrássy Színházban is játszottak a vigjátékban. A főbb szerepeket *Vaszary* Piri, *Kiss* Manyi, *Somogyi* Nusi, *Kovács* Terus, *Szaplonczay* Éva, *Bilicsy* Tivadar, *Hajmássy* Miklós és *Feleky* Kamill játsszák.

FILMESEMÉNYEK

* **Uj magyar film készül a filmirodában.** A magyar filmirodában augusztus 15-én új magyar film forgatását kezdik meg. A film címe: „Bercsényi huszárok", rendezője és zeneszerzője Szlatinay Sándor. A katonai tárgyú filmoperettre eddig Csortos Gyulát és Vaszary Piroskát szerződtették.

* **ZARAH LEANDER KÉT UJ FILMJE.** Zarah Leander, az Ufa filmgyár jövőévi műsorán két új filmmel szerepel. Az egyik filmben Mona Lisa, a másikban pedig Stuart Mária alakját játssza. Mindkét filmet Carl Fröhlich rendezi.

* **A Hunnia-filmgyár filmkölcsönzője** lekötötte az amerikai Radio Corporation összes Magyarországon bemutatandó filmjeinek előadási jogát. A végleges szerződést a napokban írják alá.

Czakó Pál lesz a szegedi szinház igazgatója

Szeged városa azon az álláspontón van, hogy a városi színházat, az Alföld metropolisának ezt a kulturális értékét továbbra is fenn akarja tartani és ezért közölték a színészkamara vezetőségével: *nem egyeznek bele abba, hogy a szegedi színházat is a tervezett staggione-rendszerekbe sorozzák. Pálffy* József polgármesternek és a kisgyűlésnek az volt a felfogása, hogy amennyiben *Sziklai* Jenőnek, az eddigi direktornak nem adják oda a színház további bérletét, akkor azt felesége, *Sz. Patkós* Irma, a kiváló énekesnő kapja meg. A terv elé azonban komolyabb akadályok gördültek (egyébként is Sziklai a pesti Fővárosi Operettszinházat akarja kibérelni), *úgyhogy Pálffy József polgármester azzal a kéréssel fordult a kamarához, jelöljenek ki olyan megfelelő színházi szakembereket, akik közül kiválaszthatják a szegedi városi színház igazgatóját. Értesülésünk szerint Czakó Pálra, a Nemzeti Színház volt titkárára, a szabadtéri játékok jelenlegi igazgatójára esett a választás. Czakó* Pál a mostani szezontól kezdve lenne a szegedi színház igazgatója és egyúttal a szabadtéri játékok irányítója. Czakó régi színházi ember, Egerben is hosszabb ideig működött mint igazgató, tizenöt esztendővel ezelőtt pedig bérlője volt a budai Várszinháznak.

Nyári hiradó

Németh Antaltól, a Nemzeti Színház igazgatójától és feleségétől, Peéry Piroskától, a kiváló színésznőtől levelezőlapot kaptunk Észtországból. Parnuban, az észtek legszebb és leghiresebb fürdőhelyén tartózkodnak, de már csak pár napig, mert innen Finnországba, majd Svédországba mennek és augusztus második hetében befejezik északi nyaralásukat.

*

Ujváry Sándor, az ismert író, akinek már eddig több külföldi filmjét mutatták be Budapesten, Párisból értesített bennünket, hogy nem kisebb színésznő, mint Daniel Darrieux számára írja új filmjét.

*

Ania Suli, a kedves és népszerű amerikai énekesnő, aki most már magyar asszonyka, vasárnap Siófokon vendégszerepel. Ania Suli a legnépszerűbb amerikai dalokat adja majd elő — bizonyára nagy tapsok és újrázások mellett!

Szerelmi vihar a Corsoban

Évekkel ezelőtt nagy sikerrel játszották nálunk a „Szerelmi vihar" című kitünő francia filmet, amelyben Charles Boyer aratott emlékezetes nagy sikert. Egy férfit alakit, aki két nő szerelme között őrlődik és nem tud szabadulni, nem tud dönteni. A filmet, amely a francia filmművészet legkiemelkedöbb alkotásai közé tartozik, az előkelő belvárosi mozi, a Corso-filmszínház müsorára kerül.

Jávor Pál második olasz filmje: D'Amicis hires regénye

Érdekes levelet kaptunk Rómából: *Jávor* Pál, a Nemzeti Színház kitűnő művésze, aki már eddig több cikket irt olaszországi tartózkodása alatt az Uj Magyarságnak, közli velünk, hogy *még hosszabb ideig Itáliában marad.* Azt irja, hogy az elmult héten fejezték be az „Inferno giallo" (Sárga pokol) című filmet, amelyben *Tasnády Fekete* Máriával és *Giachettivel* játszotta a főszerepet. A filmnek máris nagy híre van Rómában, maga *Pavolini* miniszter több alkalommal kilátogatott a studióba, megnézte a felvételeket s az elkészült, vetitésre alkalmas jeleneteket.

Jávor Pált most egy másik szerződése köti még Olaszországhoz. A kitűnő színész igen-igen érdekes feladatot kapott: *D'Amicisnek, „A szív" című regény világhirü irójának „Caramella" című művét filmesiti meg* a legnagyobb olasz gyártó cég, a Nazionale. *A film női főszerepét Doris Durantira, a legnevesebb színésznőre bizták, a férfi főszerepet pedig, egy olasz tisztet, Jávor Pál alakitja.* A filmtörténet 1900-ban játszódik, tehát kosztümös film, rendezője pedig Calzavaro, a neves olasz szakember. A filmet nem Rómában, hanem Livorno mellett készitik el. A filmtársaság és a szereplők, Jávor Pállal együtt, a napokban utaztak el Livorno mellé.

Jávor Pál még azt irja, hogy augusztus utolsó napjaiban, vagy közvetlenül szeptember elején jöhet haza, igy tehát, amikorra a Nemzeti Színháznak szüksége lesz rá, már Budapesten tartózkodik. Közli még azt is, hogy budapesti filmmegállapodásainak is eleget akar tenni ősszel, de az olasz szerződés, amelyre még a tél folyamán állapodott meg a Nazionaleval, olyan megtisztelő számára, hogy az elől nem lehetett volna kitérni.

Bohócverseny a Fényes-cirkuszban

Nagy elismeréssel kell szólni a fővárosi nagycirkusz igazgatójáról, Fényes Györgyről, hogy júliusi müsorába összegyüjtötte Európa legkitünöbb cirkuszattrakcióit. A mostani müsorban a bohócszámok vezetnek, hiszen egy előadás keretében sikerült olyan számokat összehozni, mint a három Bonos, a világhirü olasz kómikusegyüttes és a négy French, a legjobb zenebohócok együttese, akiken kivül azután még több közkedvelt, külföldön is elismert mulattató szerepel, mint például Sacha Price, az excentrikus clown, azután a kómikus akrobaták egész sora. A Bonosok, akik már az előző müsor kedvencei is voltak, most egészen új, eddig még tőlük nem látott pompás számokkal szerepelnek, a négy French pedig a cirkuszi klasszikus porondhumornak egészen egyéni ízü, remek ötleteivel színesitik meg a cirkusz müsorát. Érdeklődéssel néztük végig Nomano közkivánatra prolongált kakadu- és papagájrevüjét, a nagyszerü ügyességü gyorsfestőt, Sárosi Andor és Leboch Gerard vidám hangversenyét és John Bayer kedves, mulatságos és szórakoztató majomszinházát. A spanyol lovasiskola is helyt kapott a cirkusz müsorán: Jose Moeser, a kitünő mesterlovas szórakoztatja pompás paripáival a nézőközönséget. Leó, a csodafóka minden tekintetben megérdemelte azt a várakozást, amely megelőzte „fellépését". Ez a fóka egy személyben minden: kötéltáncos, zsonglőr, muzsikus, ráadásul olyan kedves, olyan barátságos állat, hogy mindenkinek kedve támad megsimogatni. A gazdag müsorból feltétlenül kiemelkednek a szédületes trapézmutatványok, Corelles lábegyensúlyozó-művész különböző produkciói, a két Sawartos kómikus-akrobata számai és két szép megjelenésü hölgy, akik harangjátékkal kisérik a cirkusz ügyes házizenekarát. A júliusi müsor is bizonyára olyan sikert arat majd a közönség körében, mint az eddigiek, söt még nagyobbat, mert nyugodtan lehet mondani: világszámok tarkitják a cirkuszporondot!

Szinház, Film, Müvészet

Premierre készen várja a bemutatót a „Bécsi keringő"

A margitszigeti viztorony eddig csendes környékét néhány nap óta még a késő esti órákban is, vidám táncmuzsika és messzecsengő énekszó veri fel. Az ismerős muzsika a két Strauss legszebb melódiái s egyszeriben megfejtődik a rejtély: a szigetszinpadon a „Bécsi keringő" bemutatójára készülnek. A hatalmas hársfákkal övezett, frisszöld pázsit-szinpadon „teljes gőzzel" folynak a próbák. *Bubik* Árpád igazgató-főrendezővel az élen az egész vezérkar és a szereplőgárda nagyrésze is, kora reggeltől a Margitszigeten tanyázik. A darab mintegy félezer szereplőt foglalkoztat s igy talán mondanunk sem kell, van dolog bőven július 10-i bemutatóig. Rengeteg színész kapott hálás feladatot, a balettkar három nagy betétet táncol és az énekkarra is szép szerep vár. A színlapot két olyan név is disziti, amelyre ország-világ előtt büszkék vagyunk. Mindketten az opera nehézkesebb, komolyabb, zárt műfaját cserélték fel a nyárra a könnyed, vidám operettel. *Réthy* Eszter és *Pataky* Kálmán szereplése már egymagában is hatalmas vonzóerőt képvisel, de kivülük még egész sor budapesti „sztárt" találunk a szereplők között. Szombaton délelőtt kint jártunk a próbán és a szünetben megkértük a „Bécsi keringő" népszerű primadonnáját, *Réthy* Esztert, mondjon valamit a szerepéről.

— Nagyon kedvemre való feladatot kaptam és örömmel készülök a pénteki bemutatkozásra. Sajnos, a szerepemmel még nem tudtam mélyrehatóbban foglalkozni, úgyhogy most néhány napon belül kell pótolnom mindent, — de az utolsó néhány bécsi napom olyan rengeteg elfoglaltsággal telt el, hogy nem jutottam hozzá. Ma este is például a bécsi rádióban énekelek. Persze, csodálkoznak, hogy mégis itt vagyok. A „Paganini"-ben szerepelek, de éppen a szigetiszinpadi próbák miatt, a bécsiek előzékenységből a hét elején viaszra vették az előadást és ma azután lemezről forgatják. Az évedom egyébként is szakadatlan hajszában telt el, még szerencse, hogy pompásan győzöm az iramot. Tizenegy teljesen új szerepet énekeltem a bécsi operaházban és közben, mint ismeretes, itthon filmszereplést is vállaltam. Igy aztán nem egyszer előfordult, hogy este az Operaházban énekeltem, utána vonatra ültem, reggel már a filmgyárban dolgoztam és este repülőgéppel utaztam vissza, mert másnap a színházban volt próbám. Most azután, remélem, nyáron kipihenem magam. Ebben az elragadó szigetszinpadi környezetben énekelni már egymagában is pihenést jelent. Ha pedig itt befejezem a szereplést, férjemmel, Imre Vincével (bizonnyal emlékeznek rá még tenorista korából) és kisfiammal Szovátára utazunk és egészen a bécsi opera megnyitásáig ottmaradunk.

Közben a táncosok is pihenőt kaptak és a balettegyüttes üdvöskéje, a sugárzóan szép *Ottrubay* Melinda a következőket mondta két szólótáncáról:

— Mindig különös örömmel adom át magam a Strauss-muzsikának, amely dallamainak lágyságával szinte körülsimogatja a táncost. A szigetszinpad tündéri környezetében azonban, úgy érzem, még jobban feloldódik az ember ebben a muzsikában. Táncom finoman egyesíti a klasszikus balettet az újabb tánctörekvésekkel, amelyet talán igy lehetne összefoglalni: eltáncolt költemény.

A „Bécsi keringő" díszletei is nagyrészt már elkészültek. A nagyszabású munkálatokat *Bercsényi* Tibor, a neves díszlettervezőművész vezeti, aki elgondolásairól a következőket mondotta:

— A „Bécsi keringő" első felvonása az egykor híres bécskörnyéki Eberrender cukrászda egyemeletes, rózsalugassal diszitett biedermeier épületét ábrázolja. Mögötte régi, ódon utca kanyarog, ahonnan postakocsi és majálisi népség-katonaság vonul be az első felvonás nyitánya alatt a szinre. A felvonás fináléja a bécsi erdőben játszódik. A második felvonás szinhelye a Dormayer-kaszinó nagy, oszlopos, sokablakos barokk palotája. Nem volt könnyű dolog, hogy az épület méreteiben és külsejében pontos hasonmása legyen az igazi palotának. A kaszinó ablakain keresztül majd a kivilágitott hangversenyterem látszik, ahol az ifjabb és idősebb Strauss vívja muzsikapárbaját. A második felvonás a Dunakeringő hatalmas látomásával fejeződik be. Az utolsó felvonás a Straussok házába viszi el a nézőt.

Hölgyeim, soha ne feledjék el
baktis melltartó
a strandon is kell.

* **Rövidfilmek bemutatása.** A belügyminiszter a kultuszminiszterrel egyetértésben rendeletet adott ki, amelyben az ország valamennyi mozija számára kötelezővé teszi két magyar rövidfilm bemutatását. Az egyiknek „Kállay Miklós miniszterelnök Erdélyben", a másiknak pedig „Az életadó vér" a címe.

* **Magyar szerzők a képtári hangversenyek müsorán.** *A székesfővárosi zenekarnak alapdóan legfőbb célkitüzései közé tartozott az élő magyar zeneszerzőnemzedék műveinek mind szélesebb rétegben való népszerüsitése. Ennek a feladatnak a szolgálatában a zenekar vezetősége most elhatározta, hogy a fővárosi képtár szabadtéri hangversenyei során minden hangverseny első számaként, függetlenül a műsor további részétől, egy-egy élő magyar szerző művét előadja. Ezt az újitást a július 14-iki romantikus esten vezeti be, mikor is a műsort Farkas Ferenc Capriccio al Ungherese című művével kezdik.*

Olasz filmszinésznők
Doris Duranti

A folyton fejlődő és Európa filmgyártásában mind nagyobb szerepet elérő olasz film kiváló produkciói Magyarországon is nagy rokonszenvnek örvendenek. Az olasz-magyar filmtárgyalások éppen a napokban fejeződtek be, teljes eredménnyel és sikerrel, ami többek között azt jelenti, hogy a magyar filmek több helyet kapnak az olasz filmpiacon és természetesen ezzel együtt az értékes olasz újdonságok Budapesten is vetitésre kerülnek.

A magyar mozilátogató közönség már sok kitünő olasz filmszinésznőt és színészt megszeretett. Igy szükségesnek tartjuk, hogy bemutassuk azokat, akik az olasz filmvárosok legünnepeltebb tagjai. Doris Durantival, az érdekes megjelenésü színésznővel kezdjük a sort, aki livornói születésü, eredetileg tanitónői pályára készült és meg is szerezte a felsőbb tanitóképző-iskola diplomáját. Rövid néhány év leforgása alatt azonban Doris Duranti az olasz filmvilág legkiválóbb művészeinek sorába emelkedett. Első filmje (a „Bronz örszemek") teljes egészében Afrikában, Szomália belsejében készült el. Ez a film páratlanul érdekes és hasznos tapasztalat volt Doris Duranti számára. Az élénk művészi temperamentummal és rendkivül éles kritikai érzékkel megáldott színésznő rövid idő alatt valóban jelentős pályát futott be. Első filmjeiben úgynevezett „fatális" nőt játszott, mint a „Gazdagság holnap nélkül" és a „Partraszállt egy tengerész" című filmekben. Röviddel Albánia olasz megszállása után készült el a „Kruja lovagja" újdonság, amelyben Doris Duranti visszatért az egzotikus környezethez. A Skander bég szigorú erkölcsü országában leforgatott filmben Duranti hamisitatlan albán nőként jelent meg a közönség előtt.

Az utóbbi időben a volt livornói tanitónő kétségtelenül jelentékeny mértékben tökéletesitette játékát. Tagadhatatlan, hogy a „Castiglione grófnő"-ben játékának olyan fokát érte el, amelyre a fiatal művésznő méltán büszke lehet. Ennek a filmnek a felvételei után, az elmult hónapban, fogtak hozzá Cinecittában Doris Duranti legújabb filmjéhez, amelyet Delfino Cinelli, a neves toscanai iró egyik regényéből készitenek s amely az olasz művésznő játékának legnagyobb próbája lesz. Ebben a filmjében hagyja el először a gazdag jelmezek és a bonyolult hajviseletek pompáját, hogy igazi énje feltárásával, az erőteljes, tehetségében és akaratában következetes leányként jelenjen meg a közönség előtt.

Legújabb divatos napszemüveg
A modell KARÁDY
Oldalvédős modell „PERLUX" újfajta fényvédő üveggel
Kizárólag kapható Belvárosi Optika IV., Apponyi-tér 5.

Várady Zoltán: Pályaválasztási útmutató

Az egyetemek és főiskolák vezetőségét, a különböző szakiskolákat a tanév végén elárasztják az érdeklődő levelek, amelyekben szülők és tanulók útmutatást kérnek valamely iskolára vonatkozó felvétel, tanulmányi rend, a fizetendő dijak stb. ügyében. Mindeddig nem találkoztunk a magyar könyvpiacon olyan könyvecskével, amely ezeket a fontos kérdéseket összefoglalta volna. Várady Zoltán könyve ezt a hiányt igyekszik most pótolni. Röviden, de azért mindenre kiterjedő pontossággal megadja a felvilágositást a pályaválasztásra vonatkozóan szülőnek és tanulónak egyaránt. Először sorra veszi azokat a pályákat, amelyek egyetemi képesitést kivánnak meg, majd az érettségi vizsgálathoz és a négy középiskolához, vagy ennél alacsonyabb végzettséghez kötött pályákat ismerteti. Tájékoztat a könyv a nemzeti munkaszolgálatról, a nemzeti önállósitási alapról, a női szociális pályákról, egyszóval a mai életben meglévő pályákat mind felöleli. A függelékben szó esik még az értelmiségi munkanélküliség kormánybiztosságáról és a karpaszományosi szolgálatról is. A szerzőnek egyik állami jellegü pályaválasztási tanácsadó intézetünkben szerzett évtizedes gyakorlata szavatolja a könyv alaposságát és megbizhatóságát. Az egész országban, de főként a visszacsatolt területeken nélkülözhetetlen minden magyar szülő és ifjú számára. (Danubia kiadás.)

* **Kinevezések és előléptetések a zeneművészeti főiskolán.** A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére a zeneművészeti főiskola tanári létszámába Márkus Lászlót, az Operaház igazgatóját rendes tanárrá az V. fizetési osztályba kinevezte, Székelyhidi Ferenc dr. és Zathureczky Ede VI. fizetési osztályba sorozott rendes zeneművészeti főiskolai tanároknak pedig az V. fizetési osztály jellegét adományozta, Szakolczay-Riegler Ernő és Kókai Rezső dr. VII. fizetési osztályba sorozott rendes tanárokat a VI. fizetési osztályba, Országh Tivadar és Szegedi Ernő tiszteletdijas zeneművészeti főiskolai tanárokat a VII. fizetési osztályba kinevezte.

* **A szegedi mozik és egyéb egyesületek a sebesült katonákért.** Szeged város közönsége, társadalmi egyesületei és más intézményei különösen lelkükön viselik a Szegeden ápolt sebesült honvédek lelki és testi felépülésének ügyét. A szegedi mozgófényképszinházak minden előadásukra 20—20 sebesült honvédet látnak vendégül. A villamosüzem a sebesülteket ingyen szállitja. A szegedi vasutas sportegyesület és a szegedi atlétikai klub ugyancsak felajánlották, hogy a sebesült honvédek mérkőzéseiket ingyen látogathatják.

Kohner, Marnitz és Ludwig
MARNITZ TANGÓHARMONIKA 80.— P-től
VIII., József-körút 37—39

* **Déryné ifjasszony.** Hangulatos kis ünnepségről adott helyszini közvetitést szombaton a rádió. Nyolc évvel ezelőtt játszották nagy sikerrel a horvátkerti Budai Szinkörben a „Régi nyár" című operettet, amelynek filmváltozata rövidesen bemutatásra kerül. A szinkört lebontották, helyette Déryné szobra képviseli Thália-t a Horváth-kertben. A „Régi nyár" operett primadonnájának, Honthy Hannának vezetésével megjelentek a film szereplői Déryné szobra előtt, igy Simor Erzsi, Csortos Gyula, Rajnay Gábor, Varzary Piroska, Szilassy László, Rózsahegyi Kálmán, akik megkoszorúzták a nagyasszony szobrát. A rendező megemlékezése után a színészek elénekelték a „Régi nyár" egyik hangulatos dalát.

Szünetet tart: Móga-csipke
BUDAPEST, DEÁK FERENC-UTCA 17. július 11-től július 26-ig. — Ügyfeleit és hiveit arra kéri, hogy ez időre eső vásárlásaikat július 26-i ka utánra tartsák fenn.

Sport, versenyek

Az egész ország evezősei találkoznak a vasárnapi ujvidéki versenyen

Evezős szövetségünk minden törekvése arra irányul, hogy működési terepét minél szélesebb alapokra helyezve, bekapcsolja a vidéki fiatalságot is az evezős sportba. Elsősorban ez a cél lebeg szeme előtt, amikor hírverőként legjobbjait leküldi azokba a városokba, ahol részint már volt élénk evezős-élet, részint pedig a megszállás miatt elsorvadtak a magyar alakulatok. Legutóbb Komáromban tartott pompás versenyt a szövetség, most vasárnap pedig a felszabadult Délvidék legkultúráltabb sportvárosába: Ujvidékre látogatnak el evezőseink. Budapestről 145 szövetségi tag és 18 kajakszövetségbeli evezős mérkőzik Ujvidéken, 54 versenycsónakot már előre gőzhajó leküldtek, maguk az evezősök pedig szombaton indultak útnak, hogy a vasárnapdélutáni nagyszabású dunai versenyen pihenten, teljes testi és lelki felkészültséggel álljanak helyt. Remélhetőleg eredményes lesz a kirándulást. A szép versenyek megkedvelhetik a délvidéki fiatalsággal az evezést, mely a most folyó világháború tanusága szerint szerves része a honvédelemnek is, így tehát magasabb nemzeti cél szolgálatában fáradozik a Mesz, amikor lankadatlanul egyengeti az evezős-élet felvirágzása felé vezető utat.

De nem csak a fővárosból, hanem a vidék valamennyi evezős városából érkeznek versenyzők Ujvidékre és így *a vasárnapi verseny egyik kimagasló sportcsemegéje lesz a nyári holtszezonnak.* A főversenyzőknél természetesen ismét a Pannónia—Hungária összecsapás igérkezik a legnagyobb attrakciónak. A győztest ezuttal is nehéz megjósolni. A többi versenyszám a tömegek demonstrációja lesz, amely a felfelé ívelő evezőssport minőségi osztályzatán kívül a mennyiségi elkönyvelésben is kitünő osztályzatot fog kapni. Végeredményben *az ujvidéki verseny evezőseink és kajakosaink ez évi legkomolyabb seregszemléjének igérkezik.*

Kikaptunk a horvát teniszezőktől

Pénteken kezdődött Budapesten a magyar-horvát teniszmérkőzés a Róma-kupáért. A németek és az olaszok ellen pompásan szerepelt magyar gárda az első napon elkönyvelhetően ellenállásköddte a két játékot s így történt, hogy *mindkét egyest elvesztettük és a horvátok 2:0 arányú vezetéshez jutottak.* A két eredmény a következő: *Branovics—Gábori* 6:4, 6:3, 5:7, 3:6, 6:3; *Palada—Szigeti* 6:2, 2:6, 5:7, 6:1, 6:1.

Szombaton délután kedvező, kellemes időben folytatták a küzdelmeket a margitszigeti díszpályán — csekély érdeklődés mellett. Először a *Szigeti—Katona* pár került szembe a *Branovics—Würth* horvát kettőssel. Az ujpesti páros a pénteki balsikerek után rendkívül komolyan vette a mérkőzést és *aránylag könnyen verte a horvát párt három szettben.* Az eredmény: 6:2, 6:3, 6:2. Az első páros mérkőzés után a magyar-horvát küzdelem állása *2:1 a horvátok javára.*

Ezután került sor a Mitics, Palada—Asbóth, Mayer dr. másik páros mérkőzésre. *A horvátok ebben is jobbnak bizonyultak* és erős küzdelem után 3:6, 6:4, 6:3 és 9:7 arányban győztek. A horvát-magyar teniszmérkőzés állása a szombati játszmák után *3:1 a horvátok javára.*

Vasárnap kerül sor a két hátralevő egyes játékra. A nemzetközi mérkőzést, sajnos, már nem nyerhetjük meg, mert ha sikerül is két győzelmet szereznünk, azzal is csak korrigálnók a vereségek súlyosságát és legfeljebb csak döntetlenné tennék a mérkőzést. *Szomorú ez a visszafejlődés!*

Sportkiirek

() **Uj beosztás a nemzeti bajnokság második osztályában.** A nemzeti bajnokság másodosztályában az 1942—43. évi esztendőben teljesen uj beosztásban fognak szerepelni az egyesületek. A tervezet már elkészült s vasárnap hagyja jóvá az MLSz országos tanácsa. Az uj beosztás a következő: Rákóczi-csoport: Losonczi AFC, Ózdi vasutas, Miskolci vasutas, Perecesi TK, Kassai Rákóczi, Ungvári AC, Russj SK, Kassai Vasutas, Lampart, Budapesti Mávag, Budapesti Vasutas, Budapesti LK, III. ker. Árpád, Kőbányai testgyakorlók köre. Széchenyi-csoport: Szombathelyi FC, Győri Egyetértés, Soproni Vasutas, Soproni FAC, Érsekújvári SE, Tokodi USC, Pápai Perutz, Székesfehérvári ARAK, Magyar Pamutipar, Pénzügyi TSC, Testvériség Hungária SC, Gázművek, Tatabányai SC. Zrinyi-csoport: Pécsi DVAC, Szabadkai Vasutas, Ujverbászi CSE, Zentai AK, Szegedi Vasutas, Kaposvári Rákóczi, Makói Vasutas, Kábelgyári SC, Szentlőrinci AC, Beszkárt, Postás, Dunakeszi Magyarság, Obecsei Bocskai, Szegedi Egyetértés AC. Mátyás-csoport: Marosvásárhelyi SE, Kolozsvári Máv, Nagybányai SE, Nagyváradi Törekvés, Debreceni Vasutas, Nyíregyházai Szabolcs, Wekerletelepi SC, Marosvásárhelyi PMTE, Kolozsvári Bástya SE, Gázgyár, Zuglói Danuvia, Hangya, Békéscsabai Törekvés.

() **A magyar kerékpárosszövetség** vasárnap bonyolítja le vándordijas tömegversenyét a Budakalász—Dobogókő—Esztergom—Visegrád—Budakalász útvonalon 86 km-es távon. A versenyre 230 nevezés érkezett. A szövetség északi kerülete ugyancsak vasárnap rendezi meg Miskolcon az országos vidéki pályabajnokság első fordulóját, amelyen Debrecen, Győr, Kolozsvár, Miskolc, Nagyvárad, Szeged és Székesfehérvár válogatott versenyzői vesznek részt.

() **A vizipólóbajnokság küzdelmei** során vasárnap az UTE mérkőzik meg a bajnokjelölt MAC-cal. Mindkét csapat eddig veretlen. A MAC gólaránya 18:0, az UTE gólaránya pedig 27.2. A rendkívül izgalmasnak igérkező mérkőzés esélyese a MAC, amelynek a védelme lényegesen jobb mint a lila-fehéreké.

() **Kolozsváron országos atlétikai viadalt** rendeznek vasárnap, melyen a fővárosi atléták színe-java is indul.

A szombati ügetőversenyek eredménye

I. futam: 1. **Drágám** (Wiltshire, 3), 2. **Eterna** (Baik, 6). Fm.: Judith, Jaspis, Ekrazit. Tot.: 10: 54, helyre: 21, 27, befutó: 589. Idő: 33.6.

II. futam: 1. **Örvény** (Simkó, 3), 2. **Duna** (Marschall, 1.5), 3. **Peter Watts** (Kovács J., 2). Fm.: Urhölgy, Cimbalmos, Uri-muri, Eszter D., Tihany, Igéret, Várva-várt, Fergeteg W., Ladi. Tot.: 10:74, helyre: 20, 11, 13, befutó: 172, 194. Idő: 30.1.

III. futam: 1. **Ferike W.** (Wampetich Gy., 6/10), 2. **Robaj** (Csecsotka, 3), 3. **Acél** (Graumann, 4). Fm.: Üdülő, Váratlan, Bűfejelő, Szívedkürtös, Sunyi, Cifra, Pamuki Legény, Dráva, Elszánt, Nebojsa, Little Tich, Cirill F., Echo fia, Bob. Tot.: 19:19, helyre: 13, 16, 18, befutó: 44, 99. Idő: 30.1.

IV. futam: 1. **Dudás** (Jónás pari), 2. **Lilian Harvey** (Wiltshire, 3), 3. **Harcos** (Maszár I., 8). Fm.: Hunyad, Bell Hall, Cent, Pamuki Barnalány, Gazsi, Mausi H., Jupiter, Fuss. Tot.: 21, helyre: 13 15, 19, befutó: 43, 82. Idő: 30.8.

V. futam: 1. **Anikó—Babsi** (Grundt, 1.5), 2. **Bajnok F.—H. Karesi** (Montagh, 1.5). Fm.: Esztelg—Garáb II., Humor—Nestor II., Arányos—Formás. Tot.: 10: 24, helyre: 14, 19, befutó: 132, Idő: 42.1.

VI. futam. 1. **Ripacs** (Raymer, 2.5), 2. **Kelevéz** (Maszár I., 4), 3. **Pasa** (Marschall, 6). Fm.: Dajka, Makfilkó, Zivatar D., Layock Williams, Jónás, Előkelő, Bicskás, Botond, Négus II., G. H. Robinson, Tanoda, Csalafinta. Tot.: 10:38, helyre: 16, 23, 48, befutó: 78, 644. Idő: 28.4.

VII. futam. 1. **Ivadék** (Rayer, 7:10), 2. **Dévény II.** (Hévizy, 4), 3. **Havnat** (Wiesner, 10). Fm.: Ciráda, Dóvaj, Félénk, Farsang, Lila, S. Irmus, Baronesz. Tot.: 10:17, helyre: 12, 28, 46, befutó: 45, 214. Idő: 27.4.

VIII. futam: 1. **Little Winny** (Hévizy, 1½), 2. **Victoria** (Marschall, 3), 3. **Zarándok** (Siró, 5). Fm.: Tüzes, Bankrabló, Dusi, Alom, Rollo, Figura, Ádáz, Andalgó, Pamuki Hárpia, Zala, Gvalla, Elmár D. Tot.: 10:32, helyre: 14, 14, 52. Befutó: 63, 355. Idő: 29.5.

IX. futam: 1. **Virilis** (Wiltshire), 2. **Káró** (Raymer), 3. **Aprópénz** (Kovács I.). Fm.: Ciano, Eltes, Arion, Elsőm, Urilány, Csengor, Ébredő, Orao, Galagonya. Idő: 24.8.

Jubileumi dij Megyegen

Vasárnap nyolcfutamos versenynapot rendez a pestvidéki versenyegylet a megyeri lóversenypályán változatos, érdekesnek igérkező műsorral. A főszám a 4000 pengős jubileumi dij lesz, amelynek népes mezőnyéből Korondot várjuk elől. Ellenfelei elsősorban Amante és Vessző lehetnek, de jó esélyel indul Hiu, Desperado és Nemere II. is. Meglepetést a legutóbb bizalommal indított Habanera okozhat. A hadseregi siikversenyben Legényfogó, Salauka, League of Nations és Csalszegi küzdhetnek a győzelemért. Itt az első esetben kis terheléssel futó Máv borithatja fel a papirszámitást. A gütverseny favoritja valószínüleg Bajvivó lesz, de a rutinosabb Pandorában nagy terhe ellenére is jobban bizunk. Jelöltjeink:

I. **Legényfogó — Csalszegi — Salauka.**
II. **Kamasz — Számum — Quick Arrow.**
III. **Pandora — Bajvivó — Daliás.**
IV. **Korond — Vessző — Amante.**
V. **Lator — Ámon — Old Joe.**
VI. **Mókám — Lutri — Nanette.**
VII. **Ghazi — Darabont — Mokány.**
VIII. **Tündérálom — Pompa — Buzavirág II.**

A versenyek vasárnap délután 3 órakor kezdődnek.

Kisszakasz

Milliméteresor ára hétköznap és ünnepnap 40, vasárnap 45 fill. Legkisebb hirdetés (10 mm) 4 P. Álláskeresőknek 50% kedvezm.

Magánhirdetés

Reprezentációs magasabb állású havi 800 pengővel biró fess uriember feleségül venne legalább 400 P biztositott havi jövedelmü 36—42 éves gyermektelen hölgyet. „Nyugdij" jeligére a kiadóba.

Levelezés

EVA. Sajnos nem sikerült. Nem lehetek Veled. Fogadd őszinte jó kivánságaimat. Nagyon. Sokszor. Adám.

Sziget

Kért dolog feladva. Mielőbbi értesitését sok türelmetlen forró csókkal várom.

Házasság

VASUTI TISZTVISELŐ vagyok. Magamnak feleséget, 7 éves fiamnak anyát keresek vidéki urinő személyében. Kétszobás családi lakzam, 400 P havi jövedelmem van. Kelengyére, hozományra nem nézek, mert bútorom is van. Megbizottam: Klinovszkyné, V., Csáky-utca 16, I. em. 7. Válaszbélyeg.

ORVOSOK, mérnökök, földbirtokosok, nyugdijjogos államiak, fővárosiak nősülnének. Méltóságos Asszony, Főpostafiók 304. Válaszboriték.

Csinosnak mondott fővárosi tisztviselőnő férjhezmenne jómódu, becsületes maturált, vagy diplomáshoz. „Megértés 168." jeligére a kiadóba.

Magánnyomozó

Magánnyomozó
Dr. Békési Tibor ny. rendőrkapitány
Erzsébet-körut 17. Tel.: 222-802.

Szabó Ödön legolcsóbb
MAGÁNNYOMOZÓ
Rákóczi-út 47. Telefon: 130-571.

Oktatás

IRODAI GYORSIRÓVÁ, gépiróvá különóras, egyéni tanitásban olcsón, gyorsan kiképezi **DÉNES József** v. Keresk. Akad. tan., a „Stenografia" v. igazg. Rákóczi-út 14. Telefon: 223-846.

ZSOLDOS-féle összevont tankönyvek, algebra magántanulók részére kaphatók. Dohány-utca 84. Telefon 223-408

Foglalkozás

Szobafestést
lakásfakaritást vállal
VIZI MIKLÓS. Telefon: 130-671.

MÉRLEGKÉPES őskeresztény férfi könyvelőt, aki az épitési és tüzelőanyagszakmában megfelelő gyakorlattal rendelkezik, vidéki nagy városban levő nagy vállalat keres. Referenciával és fizetési igénnyel ellátott ajánlatot „Megbizható" jeligére a kiadóhivatalba kérek.

Gyakorlott
GYORS- ÉS GÉPIRÓNŐT
keres nagyvállalat. Ajánlatokat „Azonnal" jeligére kérjük a Magyar Hirdető Irodába, VIII., Sándor-utca 7.

Társ

HÁZIIPARI, iparművészeti, játék-, textil- és fonóipari készitésére és exportálására engedélyekkel rendelkező irodával, telefonnal felszerelt vállalat **tőkés társat (társakat) keres** kft. létesitésére. Válaszokat összegmegjelöléssel „Népmüvészet" jeligére a kiadóba.

Üzlet

Pestkörnyéki jólfelszerelt
Temetkezési vállalat eladó
Érdeklődni lehet telefon 408-669.

Bútor

GLÓRIA Epoka
FOTELÁGY, KANAPÉÁGY
Egy mozdulattal nyitható, csukható, 10 évi jótállás.
GLORIA KÁRPITOSZEM, Thököly-út 39.

BUTORT
KOCSIS JÁNOSTÓL VEGYEN.
Uzlet: Visegrádi-utca 14. Telefon: 112-821.
Uzem: Bálvány-utca 22. Telefon: 310-628.

BUTORT
Kovács László asztalosnál vegyen
(részletre is.) Budapest, VI., Nagymező-utca 43.

UJ LAKÁSBA UJ BUTORT Ébnertől
VIII. KARPFENSTEIN-U. 2/A

Nagy Sándor 26
Károly-körut
Gyönyörü uj és használt mübútorok, márkás hálók, ebédlők, úriszobák, bőrgarnitúrák, styl-szalónok, irodabútorok, csodás kombinált berendezések. Nagy Sándor Károly-körut 26, a Városházánál.

Már heti részletre
konyhák, rekamiék, színes bútorok, irodaberendezések
Bányafalvinál. Izabella-utca 11.

ÉRI- ÉS KOMBINÁLTSZOBÁK, rekamiék, stil-, bőrgarnitúrák, újak, használtak. **SZŰCS,** Semmelweis-utca, tizenhét. Lakberendező.

SZINES kombináltak
KISIPARI konyhák
BUTOR termékek
NAGYMEZŐ-UTCA 12.

Székely Modern és barokk kombináltak olcsón.
BUTOR Tartós háló 750, kombinált szoba 860, ebédlő 980-tól Vilmos csász.-út 68, Berlini-térnél

AKÁCFA-UTCA 7. Mindenféle uj, keveset használt, egyszerü, márkás bútorok, hálók, úriszobák, ebédlőberendezések, recamierek, bőrgarnitúrák dús választékban, a legolcsóbban **ZIMMERMANNAL,** Akácfa-utca 7, Nemzeti Színháznál.

10 RAKTÁRBAN
100 KÉSZITŐ
1000 ÉVTORA
UNIVERSAL MOBILTORGYÁR, IRODABÚTORGYÁR
VII., Wesselényi-utca 8. Telefon: 226—693, 226—692

UJ RENDSZERŰ BUTORHITEL
Közalkalmazottak és minden véglegesitett lakását berendezni akarónak egyenlő havi részletre, azaz minden P 100 után havi P 3.33 törlesztéssel. Egy éven belüli törlesztésnél a kamatokat visszatérítjük. **Kardos Testvérek,** Weselényi-utca 18.

Részletre komplett hálók
kombinált szobák. Modern Bútornál, Baross-utca 42.

ROYAL Bútor részletre is Baross-utca 34.
Hálószobák ebédlőberendezések kombinált szobák. Választékunk óriási! Áraink olcsók. Minőségért garantálunk.

NINCS FÉNYES KIRAKAT,
olcsón kis részletre. konyha, szalon, matrac, recamier, hálók, kombinált berendezések Kapható Károly-körut 16, udvarban

Szines butorokat
a készitőnél vásároljon. Petrik asztalos, József-körut 68. Bejárat Nap-utca. Részletre is.

HOSSZU RÉSZLETRE JÓ BÚTORT VEGYEN BERTALANNÉ keresztény bútorszalon: Rákóczi-út 82., I em. 3. Vidékre árajánlatot küldünk.

BUTORT legjobban „EOG-MI" bútorüzletében vásárol, VI. Vilmos császár-út 43 Báthory-utcával szemközt. Kombinált szobák hálók ebédlők dús választékban

Modern, szines konyha-, hall-, leányszoba-, kombinált szoba-, villaberendezés részletre is. Lapidesnél, Nagymező-utca nyolc. Teréz-templomnál.

Lakás- és irodabutor
olcsón, részletre is **26**
KLAUZÁL-UTCA

Király-u. 112. Jöjjön hozzánk, meglátja, érdemes. Használt és uj márkás mübútorok. Hálók, ebédlők, úriszobák, szalónok, kombinált szobák olcsón. BÚTOR-ÜZLET, Király-utca százhuszonkettő. (Lövölde-térnél).

BUTOR
RÉSZLETRE IS
LEGJOBBAN
EICHLERNÉL
NAGYMEZŐ-U **25.**

Antik bútorok
1, 2, 3 ajtós szekrények, subliódok, vitrinek, tálalók, székek, üvegesillárok. **RÉGISÉGBOLT,** V., Bank-u. 4.

„MARS"
GYERMEKKOCSIK
megbizhatók, olcsók
ANDRÁSSY-ÚT 36
Párisival szemben

BUTOR
vevők és vevőink figyelmébe! **HÁLÓK,** különleges **KOMBINÁLT** szekrények, komplett lakberendezések. Nagy választék, megszokott jó minőség.
Külön **KONYHABUTOR** osztály! Olcsó **KÉSZPÉNZ** árak!
EICHEL MIKSA ÉS FIAI gyárosok és lakberendezők, Üllői-út 71 és 66/c. Képes tájékoztatót ingyen küldünk.

Szenzációs bútorhitel!
Csodás kombinált berendezések, hálók, ebédlők óriási választékban. **Minden 100 pengő után havi 7 pengő**
részletre
István-út 22, Grosz

BUTOR és TEXTIL
keresk. rt., Liszt Ferenc-tér 6. **Egy helyen, egy számlán. Hálók, ebédlők, kombináltak. Teljes lakberendezések, szőnyegek, függönyök, kelengyék. Kényelmes, hosszú folyószámlahitel. —** Vidékre díjtalan képes árajánlatot küldünk.

Használt bútor
biztosan jó! Hálók, ebédlők, kombinált berendezések, konyhák, óriási választék uj és használt berendezésekben. Árban legolcsóbb. Bútormagazin, Mária-u. 68. Részletfizetés!

Hangszer

HIRNEVES ZONGORATERME VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 66
CSALÓDÁS SOHASEM ÉRHETI

EHALL Andrássy-út 15
Legnagyobb keresztény vállalat! OLCSÓ ÁRAK!

Figyelmébe ajánlom Rákóczi-út ötven
ZONGORATERMET
Rengeteg zongora, pianinó vásárolható feltünően olcsón, csekély részletekben.

88 hangu pianelto
Sternberg
hangszergyár, Rákóczi-ut 60

ZONGORÁK
harmóniumok eladása és vétele őskeresztény cégnél, Mendölnó, VIII., Bezerédi-u. 10. T: 14-64-11

SCALA Erzsébet-krt. **15**
Bechstein-, Förster-pianinók, Bösendorfer-, Stingl-, Lauberger-, Stelzhammer-zongorák. kényelmes részletfizetés.

REMÉNYI ne VI. Király-utca 58

Hirdessen a KISSZAKASZ-ban

Színház, Film, Művészet

Nemes Rózsa

Magyaros vigjáték a Vidám Színházban

A különféle háromszögre, a lehetetlen és kifordított helyzetekre, a szójátékokra épített bel- és külföldi vígjátékok után, amik általában magánszinpadainkon szerepeltek, végre egy nemesebb veretű, sőt izig-vérig magyar vígjátékot kapunk *Szüle* Mihály modern kis színházából. A tragikusan elhunyt *Aszlányi* Károly ötletéből *Martonffy* Emil írta és ő végezte a rendezés munkáját is.

Hősnője az árva zsellérleány, Nemes Rózsa, aki egy öreg kubikussal munka után barangol a fővárosban, amikor váratlanul horribilis örökséghez, palotához és tizenkétezer holdas földbirtokhoz jut. Nyiresi gróf hagyta rá vagyonát, amiért a leány édesapja az első világháborúban megmentette életét. Az ámuló Nemes Rózsát felvezetik a pesti palotába, ahol az örökhagyó gróf ingyenélő oldalági rokonaival találja magát szemben. A darab tartalma az, hogy az egyszerű, de józaneszű, sőt furfangos parasztleány, a szoknyába öltöztetett Bors István fölébe kerekedik a nagyzoló társaságnak s hivatott úrnője lesz a háznak és a hatalmas vagyonnak.

A háromrészre tagolt, ügyesen szerkesztett színdarab cselekménye minden mesterkélt és erőszakos bonyodalom nélkül szinte magától értetődően, mégis érdekesen, fordulatosan, egyenletesen ível fölfelé, s a drámai feszültség a második felvonás hatásos és frappáns végjelenetében kulminál. A színpadi történet a harmadik felvonásban kielégítő, elfogadható emberi megoldással ér véget.

A sokszor megható, de mindig kedélyes és mozgalmas vígjáték állandó derültségben tartja a nézőteret, — szójátékok alkalmazása nélkül is. A humoros helyzetek az egymással szembeállított szereplők jellemeből fakadnak. Alakjai, kivéve a grófi rokonság tagjait, élethűek és magyarok, ajkaikon szociális igazságok is megcsendülnek. Végeredményben sikerrel igazolja ez a kis színdarab, hogy a gőgös grófné, a zseniális nagybácsi, a könnyűvérű, szívtelen grófkisasszony és az egyébként jóravaló, de nem határozott jellemű fiatal gróf, egyszóval az egész könnyelmű familia kevésbé méltó az örökségre, mint az eszes, jószívű parasztleány.

A szerzőnek sikerült az érdeklődést felkelteni és megtartania, sikerült hősnőjét rokonszenvessé tenni, akinek sorsát együttérzéssel kíséri a közönség s szívből tapsol, amikor a grófi társasággal viaskodik és a bonyodalmak során ügyes sakkhúzások, jóízű bemondások, visszavágások sorozatával közeledik a csatanyerés felé.

Sok jól felépített színpadi jelenet és a többnyire frissen pergő dialógusok bizonyítják a szerző színpadi érzékét és irodalmi szándékait, viszont a meseszövés színpadszerűségében és számos beállításban, továbbá alakjai jellemzésében gyakran ingadozás, erőtlenség, ellentmondás mutatkozik s az író, ha nem is kétvállra fektetve, de mégis alulmarad vígjátéki anyagával vívott küzdelmében. Néhány lírai színezetű jelenetét kevés simítással megmenthetné attól, hogy azok a naivitás és érzelgősség határait súrolják. Vállalkozása így is dicséretes és követésre méltó.

A vígjátéki történetet *Dayka* Margit vezeti. A zsellérleány szerepe sok alkalmat ad nagy színészi skálája és ösztönös tehetsége ragyogtatására. Miközben az urakkal harcol s parasztlányból „úrinővé" változik, egyéni kedvességének, szívből eredő megnyilatkozásainak annyi jelét adja, hogy azt mondjuk reá: ez már az „igazi" Dayka! Második helyen nyomban *Kertész* Dezsőt kell említenünk. A hangos bonvivánból kimért, csendesszavú színész lett a zsellérleány érdekeit képviselő ügyvéd szerepében. Leegyszerűsített, természetes játékával őszinte, mély hatást keltett. A tehetséges *Keresztessy* Mária túl fiatalos s mégis túl reszketős parasztgyűlölő, örökségéhes öreg grófnő. A hol szerelmes, hol üzletes gróf szerepe nem sikerült írói alkotás s így ebbe a figurába *Petrovich* Szvetiszláv sem tudott életet önteni. Kiemelkedik *Bánhidy* László öreg kubikosa. Egyes jeleneteiben *Hosszú* Zoltánt, *Bihary* Józsefet juttatta eszünkbe. *Goll* Bea első nagyobb színészi szerepeltetését nem tartjuk szerencsésnek. Ellenszenves, kiállhatatlan, rosszindulatú, lélektelen, adósságcsináló grófkisasszonyt játszik, így az elegáns, szép és fiatal táncosnő nem remélheti, hogy ebben a „csunya" szerepben a közönség szívébe lopakodhatik. *Bihary* Nándor mint magánnyomozó, ifj. *Latabár* Árpád pedig mint agyalágyult gróf keltettek sok derültséget. Kisebb szerepekben kitünően megállták helyüket *Hollós* Melitta, *Kovács* Károly és *Szalay* Gyula. *Bercsényi* Tibor festőművész a tenyérnyi színpadra impozáns főúri termet varázsolt. **Kállay István**

Az „Éjféli gyors" a felvevőgép előtt

Rodriguez Endre rendezésében most készül a sok izgalommal és váratlan fordulatokkal bővelkedő új magyar film, amely „Éjféli gyors" címmel kerül majd a közönség elé. Női főszereplője Bordy Bella, aki egy vidéki vasutas leányát személyesíti meg. Ez az ártatlan teremtés súlyos bonyodalmakat idéz elő s miatta a két ellenfél, Sárdy János mint mozdonyvezető és Greguss Zoltán mint fűtő, vonatkisiklást, összeütközést, verekedést rendeznek, hogy eltegyék egymást láb alól. De végre is, amint mondani szokták, győz az igazság és a vasutasleány azé lesz, aki igazán megérdemli őt. Bordy Bellán, Sárdy Jánoson és Greguss Zoltánon kívül Bilicsi Tivadar, Pethes Ferenc, Toronyi Imre és Cz. Turán Endre kaptak a Koncz-vállalat produkciójában készülő filmben nagyobb szerepeket.

Német katonazenekar Herms Niel

a legnépszerűbb német katonadalok szerzőjének vezényletével a Nemzeti Sportcsarnokban 22-én, 26-án. Műsoron: **Wagner, Strauss R., Weber** művek és **Niel** szerzeményei. Jegyek: **Harmóniánál,** Mária Valéria-utca 12.

„TOBORZÓ" rendezésében:

Tangóharmonika-est 20-án

vasárnap 5-kor a Városi Színházban
KARADY, DÉRY SARI, KISS MANYI SOMOGYI NUSI, LATABÁR K., KÖVARY KANTOR, TABANYI, ifj. JAHN
és a legjobb tangóharmonikások. Különleges együttesek, **háromórás, ragyogó műsor!** Jegyek 1 P-től **TOBORZÓNÁL,** Kossuth Lajos-utca 12. félemelet, **BARDNÁL,** Kossuth Lajos-utca 4 és a **VÁROSIBAN.**

*

KONCERT ZONGORABÉRLET

A zongorairodalom nagy művei. 9 hangverseny.
Faragó György okt. 20, **Engel** Iván, **Böszörményi Nagy** Béla nov. 24, **Nikita de Magaloff,** Marcelle **Meyer, Dániel** Ernő, Jeanne Marie **Darré, Károlyi** Gyula, **Selmányi-Faragó** szonátaest. Bérletek 12 P-től.

BUDAPESTI HANGVERSENYZENEKAR

nagy bérlete, 10 est a Vigadóban. Ebből 5 est: **Failoni—Beethoven** ciklusa. Összes szimfóniák, hegedű- és zongoraversenyek. További 5 est: **Kodály, Wagner, Csajkovszky, Ravel, Dvorak** stb. Vez.: **Vasary, Friesay, Ország,** közr.: **Zathureczky, Faragó, Károlyi, Engel** Iván, **Lengyel** Gabriella, **Varga** Tibor. Prospektus, bérletek 5 vagy 10 estre Koncertnél.

TROYANOFF balettakadémia

tanítása megkezdődött, **Troyanoff** személyes **vezetése mellett.** VI. Hajós-utca 15. I. 1. Telefon: 323—755.

*

Ma 6-kor: J. Strauss-est

vez.: **Ferencsik,** közr.: **Gyurkovics Mária. Legszebb dalok, nyitányok, keringők. Szőv. Zenekar.** Föv. Képtár.
Filharmóniai Társaság új bérletei f. hó 15-ig korlátolt számban kaphatók a Társaság **operaházi irodájában.** Árusítás: d. e. 10—1-ig és d. u. 4—6-ig.

Harmónia Mesterbérletének keretében:

Dohnányi, Fischer Edwin, Gieseking, Michel Angeli zongora esték; **Klose** Margarete, **Rautawaara, Tito Schipa, Swanholm**ária- és dalest zong. és zenekari kísérettel; **Abadjiew** Vasco, **Zathureczky** Ede hegedűest; **Ansermet, Ferencsik, Failoni, van Kempen, Mascagni, Mengelberg** nagyzenekari estél **Abadjiew, Blaha** Márta, **Machla, Martzy, Michel Angeli** közreműködésével. **Bérletváltások: Harmónia** 1. sz. jegypénztárában: **V. Mária Valéria-utca** 12 hétköznap d. e. 10—2, d. u. 4—6, vasár- és ünnepnap d. e. 11—1 közt. Tel.: 184-501.

Oratórium. Az Ének- és Zenekar Egyesület programja **Beethoven: Missa Solemnis** és **Bach: Máté passio.** Tagfelvétel 17, 21 és 23-án **Vörösmarty-u. 51.** d. u. 5—7 között.

Divatrajzolást

tanít

MOLNÁR ÉVA

szeptember 15-től
VII. RÁKÓCZI-ÚT 12. III. 4.
Telefon: 426-173.

A RÁDIÓÉVAD MEGLEPETÉSE:

Standard Radio 1942-43

Kapható:
Barta & Társa
Podmaniczky-utca 39. Fiók: Rákóczi-út 80.
Készpénz! Részlet! Csere!

BEMUTATJA:
MARNITZ
VIII., József-körút 37.
Szolnok: Kossuth-tér 1.
Szeged: Széchenyi-tér 2.
Gyöngyös: Kossuth-u. 3.
Mohács: Szt. István-u. 49.

Az új rádiók nagy kiállítása
Sternberg hangszergyár **Rákóczi-út 60**
Gramofonok és lemezek nagy választék.
Árjegyzék ingyen.

Gentry-fészek

(Deák)

A Mikszáth-regény kitünően sikerült filmváltozata teljes illuziót keltve eleveníti meg a nagy író jellegzetes alakjait s ezenfelül valósággal sugározza a vászonról Mikszáth írásainak jóízű humorát és sajátos egyéni kedélyességét. Deák Zoltán teljes beleéléssel és vizuális elképzeléssel irta meg a kifejező, jó hangulatot ébresztő szövegkönyvet s élethűen formálta meg a Mikszáth-figurákat, ami alkalmat adott Podmaniczky Félixnek egy eleven pergésű, ötletekkel fűszerezett, eredeti zamatú, mozgalmas és teljesen filmszerű vígjáték rendezésére. A filmgyártó Kárpát-vállalat áldozatkészséggel tette lehetővé a nagyobbrészt egy főúri kastélyban játszódó filmjáték díszes kiállítását s helyes érzékkel válogatta össze annak szereplőit. A színészek láthato jókedvvel, egytől-egyig kitünően végezték feladatukat s hűséggel keltették életre a Völcsöky-család tagjainak különös alakjait, akik egy furcsa végrendelet következtében lesznek részesei egy érdekes és minden izében szórakoztató, vidám, bonyodalmas szerelmi történetnek. A cselekmény élén haladó két szerelmest a most is elragadóan kedves Tolnay Klári és a kitünő Hajmássy Miklós személyesíti meg, aki ezzel az alakításával a legjobb, legkiforrottabb vígjátéki filmszínészeink sorába érkezett. Csortos Gyula a népes Völcsöky-család nászutas párjait fogadó, mindenttudó komornyik szerepében ragyogtatja nemes humorát és páratlan emberábrázoló képességét. Fáy Béla első nagyobb filmszerepében teljesen elfogadható. Népszerű komikánk, Vaszary Piri elemében van a két vő iránti rokonszenvét állandóan változtató anyós szerepében. Rajtuk kivül egy sereg jól ismert és jól bevált színész szerepel az Mikszáth-filmben, amelyet bizonyára szívesen és örömmel fogad majd a közönség.

* **Szezonnyitó díszelőadás a Művelődés Házában.** A Magyar Művelődés Háza, amely a népművelési bizottság vezetése alatt áll, szeptember 19-én kezdi új szezonját. A díszelőadás a rendkívüli idők jellegét viseli magán: hatalmas és tartalmas honvéd-műsort állított össze a vezetőség, amelyen résztvesz többek között Basilides Mária, Gyurkovics Mária, Somlay Artur, Simonffy Margot, Martzy Johanna, továbbá a Forray kamarakórus is. A díszelőadáson, amelyet Legenyey József dr. konferál, bemutatják Füleky József „Tábortűznél" című vidám harctéri jelenetét. Vasárnap, szeptember 20-án, a hadbavonultak gyermekei számára rendeznek vidám gyermekelőadást a **Művelődés Házában.**

A szinházi előadások 7 órakor kezdődnek

A fővárosi színigazgatók értekezletre ültek össze, hogy megvitassák a légvédelmi elsötétítéssel kapcsolatos helyzetet. Az igazgatók az értekezleten elhatározták, hogy esti előadásaikat 7 órakor kezdik, a vasárnapi és az ünnepi délutáni előadások kezdetét pedig fél 4 órában állapították meg.

GPU UFA

* **Bemutatás előtt a „GPU".** Az Ufa hatalmas filmalkotása, amelyet a héten tüznek műsora az Urániában, megrendítő képekben mutatja be hogy milyen kiméletlen eszközökkel végezte földalatti szervezkedését a balti államokban a GPU az új világháborút közvetlenül megelőző évben. Karl Ritter, a nagyvonalú német rendező ismét egy olyan filmremeket alkotott, amelyik emlékezetes marad minden néző számára. Az Ufa nagy érdeklődéssel várt filmjében Laura Solari, Andrews Engelmann, Marina von Dittmar és Will Quadflieg játsszák a főszerepeket.

GPU UFA

* **Negyedtízkor végződik a cirkuszi előadás.** A Fényes-cirkusz igazgatója már néhány nappal előbb elhatározta, hogy a közönség kényelme és biztonsága szempontjából az esti előadásokat 7 órakor kezdi. Az intézkedés jól bevált, mert azóta mindennap zsúfolt nézőtér előtt folynak az előadások, annál is inkább, mert nem tartanak szünetet. Így volt elérhető, hogy az előadások már negyed 10 órakor befejeződnek. A délutáni előadások ezután is fél 4-kor kezdődnek.

GPU UFA

Az Ufa 1942-43. évi müsorterve

Az Ufa kiadta az 1942—43. évadra vonatkozó műsortervét, amelyből kitűnik, hogy a most kezdődő szezonban a kultúrfilmeken és a világhíradókon kívül huszonöt német játékfilmet és három francia filmet kíván bemutatni. A német filmek sorában néhány Wien-film és Terra-film is szerepel.

A német filmgyártás kimagasló termékei közül a kiadott katalógus szerint az alábbiak kerülnek a magyar közönség elé:

Rembrandt. A nagy festőművész megrázóan emberi szenvedéseit mutatja be s emellett érzékelteti a művészet örök harcát az elismertetésért. Ewald Balser, Gisela Uhlen és Herta Feiler a főszereplői.

A királyi muzsikus. Mozart életének tündöklését és tragikus alkonyát viszi a vászonra. Főszereplői Hans Holt és Paul Hörbiger. (Wien-film).

Münchausen báró kalandjai. Végig színes film. A nagyokat mondó Münchausen báró mesebeli kaladjait elveníti meg. Címszerepét Hans Albers alakítja. A filmben Werner Krauss is játszik. Baky József rendezte.

Lidércfény. Szintén színes film. Kristina Söderbaum a főszereplője. Egy falusi leányt játszik, akit a nagyváros ragyogása magával sodor.

Asszonyszív. Zarah Leander új filmje. A népszerű filmszínésznő egy ünnepelt énekesnőt személyesít meg benne, aki művészjövőjét is feláldozza, hogy boldoggá tehesse a melléje rendelt férfit.

Rombadőlt álmok. Ujabb jelentős állomása Heinrich George emberábrázoló tehetségének. A brandenburgi fejedelmi udvar fényes pompája és intrikus világa elevenedik meg a filmben.

A dicsőség ára. A feltaláló Diesel életregénye. Címszerepét Willy Birgel alakítja, akinek ez lesz egyetlen idei filmje.

Szeretsz? Zenés vígjáték, amelyben Rökk Marika egyik legjobb szerepét játssza.

Baku lángokban. Egy német tiszt harca az angol titkos szolgálat rombolásai ellen. Főszereplői Willy Fritsch, René Deltgen és Lotte Koch.

GPU. A lélegzetelállítóan izgalmas film az orosz politikai rendőrség borzalmas kegyetlenségeit leleplezi. A multévi német filmgyártás egyik leghatalmasabb alkotása.

Hűség. Azt mutatja be, hogyan avatkozik a végzet ártatlan emberek életébe és hogyan oszt igazságot. Főszereplője Heinrich George. Bolváry Géza rendezte.

A trópusok hőse. A német gyarmati orvosok hősies küzdelmének megrázó eposza. Főszereplői Peter Petersen, Luis Trenker és Lotte Koch.

Tűzharcosok. A katonaeszmény hőskölteménye, főszereplői az idősebb és a fiatalabb bajtárs, Karl Raddatz és Karl Ludwig Diehl.

Egy világ ellen. Lueger bécsi polgármester tragédiáját mutatja be, akinek az volt a bűne, hogy eszméivel megelőzte kortársait. Heinrich George, Rudolf Forster és Lil Dagover játsszák a főszerepeit.

A fentieken kívül még számos vígjáték is szerepel a jövő évad műsorán s bemutatásra kerül még a következő három francia Continental-film:

Az önfejű. Főszereplői Danielle Darrieux és Albert Préjean. Danielle Darrieux önmagát adja ebben a bohózatnak beillő vígjátékban.

Az első randevu. Az első szerelem romantikus regénye. Danielle Darrieux, Fernand Ledoux és Jean Tissier játsszanak benne. Henry Decoin rendezte.

Sóhajok klubja. Egy furcsa társaság szokásait és kacagtató csúfondáros bukását mutatja be ragyogó humorral. Főszereplők: Fernandel, Saturnin és Max Dearly.

Színháznyitás Debrecenben és Veszprémben

Háromesztendei cseretársulati szereplés után ismét állandó színtársulat játszik a debreceni Csokonay-színházban. A megnyitáson Beleznai-Unger István színigazgató köszöntötte a nagyszámban megjelent nézőközönséget és kérte az új, állandó társulat támogatását. A díszelőadáson a prózai együttes Herczeg Ferenc „Árva László király" című történelmi szomorújátékában mutatkozott be a megnyitó műsor második részében pedig Ottrubay Melinda, az Operaház primaballerinája, Horváth Erzsébet és Sallay Zoltán, az Operaház szólótáncosai a balettegyüttessel szerepeltek.

A veszprémi színházban Szücs László, az Operaház volt népszerű tenoristája kitűnő társulatával most kezdte meg az új évadot. A díszelőadáson Katona József Bánk Bánját mutatták be, a második napon pedig az operettegyüttes az „Aranysárga falevél" című zenés darabban mutatkozott be. Szücs László társulata több mint negyven tagból áll.

BLÜTHNER STEINWAY
KÉPVISELET: EHALL Andrássy-út 15.

Éjszakai felvételek a pasaréti Hunnia udvarán

A Hunnia-filmgyár pasaréti műtermében a „Négylovas hintó" című új magyar film felvételeit forgatják. A *Jeney* Imre rendezésében készülő filmben néhány érdekes éjjeli jelenetet illesztettek be, amelyeknek felvételeit a filmgyár udvarán készítették el. Természetesen a légvédelmi elsötétítés miatt ezekre a felvételekre csak a kora esti órákban kerülhetett sor. Elben István operatör kék fényben készítette el ezeket a beállításokat, amelyek az éjszakai felvétel tökéletes benyomását keltik. *Turay* Ida, *Hajmássy* Miklós, *Szemere* Vera, a két *Pethes, Vizváry* Mariska és *Mihályi* Ernő szerepeltek ezekben a jelenetekben, amelyek nagy feltűnést keltenek majd, ha a film a közönség elé kerül.

Kadétszerelem
VALAHOL OROSZORSZAGBAN
Ma kizárólag OMNIA Óriási siker!

A „Király bolondja" sajtóbemutatója

A sajtó képviselői előtt bemutatták Victor Hugo „A király mulat" című drámájának filmváltozatát, amely a „Rigoletto" c. opera szövegkönyvének s így Verdi muzsikájának is alapjául szolgált. A király bolondját a franciák legkitünőbb jellemszínésze, Michel Simon eleveníti meg lenyügöző drámai hatással az olasz filmben, amely pazar kiállítással viszi vászonra I. Ferenc francia király udvari bolondjának megrázó tragédiáját. A film a közeli napokban három premier-filmszínházunk müsorára kerül.

* **Próbálnak a Vígszínházban.** A Vígszínház mostani szezonjának második ujdonsága Ivan Noë francia iró „Christian" című színdarabja lesz. A „Christian" női főszerepét egy-két héttel ezelőtt Mezey Máriára osztotta ki az igazgatóság, azonban a kitünő színésznő megbetegedett, úgyhogy kénytelen volt lemondani a főszerep eljátszásáról. Igy a vezető női szerepet Tolnay Klárira bízták. A férfifőszerepet Somlay Artur alakítja, aki Tolnay Klárival és a kisszemélyzetű darab többi szereplőjével szombaton délelőtt már részt is vett az első próbán. A tervek szerint az ujdonságot, amelyet Horváth Árpád rendez, szeptember 20-án mutatják be.

* **Szilassy László mint János fráter.** A Nemzeti Apolló előadásairól távozó közönség az előcsarnokban egy hatalmas festményt láthat, amely markánsarcú szerzetest ábrázol. Szemében a fanatizmus tüze lángol arcvonásai szenvedést tükröznek vissza. A kép *Szilassy* Lászlót, mint *János frátert* ábrázolja az „Isten rabjai" című új magyar filmben, amely *Gárdonyi* Géza regényéből készült. A film többi főszerepét, Boldog Margitot, *Bulla* Elma, IV. Bélát *Lehotay* Árpád, a királynét pedig *Tasnády* Ilona játsszák s mellettük jelentékeny szerephez jutott *Serényi* Éva is, aki Boldog Margit hugát, Kunigundát alakítja. A történelmi filmújdonság a közeli napokban kerül bemutatásra.

* **Pallay Anna balettakadémiája** megnyilt Hársfa-utca 37.

Gimnáziumot végzett urileány
irodába magas fizetéssel felvételik. Hétfőn 4—6-ig.
BAAN, Baross-utca 10.

* **Páger és Muráti egy filmben.** Páger Antal és Muráti Lili két házastársat játszanak a „Házasság" című magyar filmújdonságban, amely a napokban kerül három bemutató filmszínházunk műsorára. A filmtörténet egyik hőse, a férj kórházban dolgozó, törekvő sebészfőorvos, aki a munkának él, a másik pedig az asszony, aki gyülöli a szürke életet és martirnak érzi magát dolgozó férje mellett. Miután megjelenik a csábító, aki fényt és pompát ígér, már-már válásra kerül a sor, amikor a feleség egy különös fordulat következtében a munka varázsának hatalma alá kerül, rájön arra, hogy a férje nem jelentéktelen ember, mint ahogy eddig hitte. Muráti Lili az idén csupán ebben az egy filmben szerepel.

Kisszakasz
Milliméter sor ára hétköznap és ünnepnap 40, vasárnap 45 fill. Legkisebb hirdetés (10 mm) 4 P. Álláskeresőknek 50% kedvezm.

»VILLÁM«
Gyümölcsszedő
Időt takarít meg. Egyszerű, olcsó. Védi a gyümölcsöt.
Kérje kereskedőjétől

Levelezés

3639. Szept. 6-án üzentem, a szám elmaradt, csak Kedves megszólítás volt, így hiába vártalak. Olyan sok mindent hallottam, irni nem akarok, míg részletes hosszú levelet nem irsz. Évforduló közeledik, rengeteget gondol Reád, Tied.

3639. Feladójának. A jelige mindenkor a közlendő szöveg elejére irandó, kiadóhivatal.

ÉDES, ÉDES Szivem hétfőn megkaptam leveled, azóta semmi hir. Féltelek. Neked nincs bajod? Csomagot megkaptad? Haza várunk!

A Gy. O. E. Bereg és Ugocsa k. e. e. vármegyei tagegyesülete 1942 szeptember 23-án d. e. 11 órakor tisztújító közgyülést tart, Beregszász Árpád-u. 8. sz. alatt, melyre a tagokat ezúttal is meghívom. Fekésházy Zoltán s. k. társelnök.

HID
Végtelenül hiányzik. Pubi vasárnap. Sok forró csók az egészen árvától.

UTITARS. Epedett megjelenésed helyett, rossz hirek. Imádkozom jólétetekért. Siess jövetellel, imádattal várlak.

Magánnyomozó
Szabó Ödön legolcsóbb
MAGÁNNYOMOZÓ
Rákóczi-út 47. Telefon: 130-571.

Magánnyomozó
Dr. Bekési Tibor ny. m. kir. rendőrkapitány
Erzsébet-körút 17. Telefon 222-802

Oktatás
ZSOLDOS-féle összevont tankönyvek, algebra magántanulók részére kaphatók. Dohány-utca 84. Telefon 223-406

IRODAI GYORSIRÓVÁ, gépiróvá különórás, egyéni tanításban olcsón, gyorsan kiképezi DÉNES József v. Keresk. Akad. tan., a „Stenografia" v. igazg. Rákóczi-út 14. Telefon: 223-846.

Magánvizsgáért, érettségiért és polgári iskolai vizsgáért forduljon nyugalmazott igazgatóhoz, Teréz-körút 15. II. 4. 9—1-ig és 3—8-ig. Telefon: 114-147.

Verbőczy jogi szeminárium
mindenféle jogi vizsgákra, államszámviteltanra is előkészít. Legújabb jegyzeteit bérbe is adja, méltányos feltételek mellett. — Budapest, IX., Üllői-út 3. szám.

Butor
Flu-pa szabadalmazott 1 és 2 személyes KANAPÉ-ÁGY, ágynemütartós FOTELÁGY a vezető márka. Nagy választék. Epeda rugózással is. Egyedüli készitő: Pflum kárpitos, Nefelejts-utca 29

BUTORT KOCSIS JANOSTÓL VEGYEN. Üzlet: Visegrádi-utca 14. Telefon: 112-821. Üzem: Bálvány-utca 22. Telefon: 310-628.

Kis rezsi! Olcsó árak! Hálók 385-től, komb. berendezések 519-től. Részletre is. BUTORCSARNOK, Kinizsi-u. 27

GLÓRIA Epoka FOTELÁGY, KANAPÉÁGY
Egy mozdulattal nyitható, csukható. 10 évi jótállás.
GLORIA KÁRPITOSÜZEM, Thököly-út 89.

Már heti részletre
konyhák, rekamiék, szines bútorok, irodaberendezések Bányafalvinál, Izabella-utca 11.

Szines butorokat a készitőnél vásároljon. Petrik asztalos, József-körút 68. Bejárat: Nap-utca

Székely Modern és barokk kombináltak olcsón. BUTOR Tartós háló 750, kombinált szoba 860, ebédlő 980-tól Vilmos csász.-út 63, Berlini-térnél

UJ LAKÁSBA UJ BUTORT Ebnertől VIII. KARPFENSTEIN-U. 2/A

Nagy Sándor 26 Károly-körut
Gyönyörű új és használt mübútorok, márkás hálók, ebédlők, úriszobák, bőrgarnitúrák, styl-szalónok, irodabútorok, csodás kombinált berendezések. Nagy Sándor, Károly-körút 26. a Városházánál.

UJ RENDSZERU BUTORHITEL Közalkalmazottak és minden véglegesitett lakását berendezheti harminc egyenlő havi részletre, azaz minden P 100 után havi P 3.33 törlesztéssel. Egy éven belüli törlesztésnél a kamatokat visszatérítjük. Kardos Testvérek Wesselényi-utca 18

AKACFA-UTCA 7. Mindenféle új, keveset használt, egyszerű, márkás bútorok, hálók, úriszobák, ebédlőberendezések, recamierek, bőrgarnitúrák dús választékban, a legolcsóbban ZIMMERMANNÁL, Akácfa-utca 7, Nemzeti Színháznál.

10 RAKTÁRBAN
100 KÉSZITŐ
1000 BUTORA
UNIVERSAL MUBUTORGYAR, IRODABÚTORGYÁR
VII., Wesselényi-utca 8. Telefon: 226—693, 226—692

Részletre komplett hálók
kombinált szobák. Modern Bútornál, Baross-utca 42.

ROYAL Butor részletre is Baross-utca 34, Hálószobák, ebédlőberendezések, kombinált szobák. Választékunk óriási! Áraink olcsók, Minőségért garantálunk.

NINCS FÉNYES KIRAKAT, olcsón kis részletre konyha, szezlon, matrac, recamier, hálók, kombinált berendezések kaphatók Károly-körút 16, udvarban

SZINES kombináltak KISIPARI konyhák BUTOR termékek NAGYMEZŐ-UTCA 12.

LÁSZLÓ BUTOR MEGBIZHATÓ ÉS OLCSÓ JÓKAI U. 6. BEJÁRAT AZ ÓUCCÁBÓL

HOSSZU RÉSZLETRE JÓ BÚTORT VEGYEN BERTALANNÉ keresztény bútorszalon: Rákóczi-út 82., 1. em. 3. Vidékre árajánlatot küldünk.

BUTORT legjobban „BOG-MIL" bútorüzletében vásárol, VI., Vilmos császár-út 43 (Báthory-utcával szemközt). Kombinált szobák, hálók ebédlők dús választékban

Lakás- és irodabutor olcsón, részletre is KLAUZÁL-UTCA 26

Király-u. 112. Jöjjön hozzánk, meglátja, érdemes. Használt és új márkás mübútorok. Hálók, ebédlők, úriszobák, szalónok, kombinált szobák olcsón. BÚTORÜZLET, Király-utca száztizenkettő. (Lövölde-térnél).

Bútor teljes lakberendezések BODON asztalosmesternél, VII., Péterfy Sándor-utca 24

BUTOR egyéves részletre kamatmentesen EICHLERNÉL, Nagymező-utca 25

Butort olcsón hosszú részletre is, háló 395-től, rekamée 198-tól, MEISZTER asztalos, Andrássy-út 66. szám.

Szenzációs butorhitel
Csodás kombinált berendezések, hálók, ebédlők óriási választékban. Minden 100 pengő után havi 7 pengő
részletre
István-út 22, Grosz

ÓRI- ÉS KOMBINÁLTSZOBÁR rekamiék, stil-, bőrgarnitúrák, újak, használtak. SZÜCS, Semmelweis-utca tizenhét. Lakberendező.

„MARS" GYERMEKKOCSIK megbizhatók, olcsók
ANDRÁSSY-ÚT 38 Párisival szemben

Használt butor
biztosan jó! Hálók, ebédlők, kombinált berendezések, konyhák, óriási választék új és használt berendezésekben. Árban legolcsóbb. Bútormagazin, Mária-u. 48. Részletfizetés!

BUTOR és TEXTIL
keresk. rt., Liszt Ferenc-tér 5. Egy helyen, egy számlán. Hálók, ebédlők, kombináltak. Teljes lakberendezések, szőnyegek, függönyök, kelengyék. Kényelmes, hosszú folyószámlahitel. — Vidékre díjtalan képes árajánlatot küldünk.

FIZETÉSI KEDVEZMÉNNYEL is KONYHÁK, REKAMIÉREK, Ia KOMBINÁLT SZEKRÉNYEK és SZEZLONOK, használt bútor-csere Podmaniczky-utca 6.

Antik bútorok
1, 2, 3 ajtós szekrények, sublódok, vitrinek, tálalók, székek, üvegcsillárok. RÉGISÉGBOLT, V., Bank-u. 4.

Hangszer
Világmárkás gyárimányok 100 zongorás kiállításában válogathat. Részletre is, garanciával, jókarban: P 1400-tól.
VEZETŐ CÉG:
LYRA rt. Magyarország legnagyobb zongoraterme: VII., Erzsébet-körút 19 (Barcsay-utca sarokbejárat). Bérzongorák legolcsóbban.

KERESZTÉLY
HIRNEVES ZONGORATERME VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 66
CSALÓDÁS SOHASEM ÉRHETI

Jó zongorát, pianinót részletre is SZÁVITSNÁL, Baross-tér 1.

Figyelmébe ajánlom Rákóczi-út ötven
ZONGORATERME
Rengeteg zongora, pianinó vásárolható feltünően olcsón, csekély részletekben.

ZONGORÁK harmóniumok eladása és vétele, őskeresztény cégnél, Mendőiné, VIII., Bezerédi-u. 10. T: 14-64-11

EHALL Andrássy-út 15
Legnagyobb keresztény vállalat! OLCSÓ ÁRAK!

SCALA Erzsébet-krt. 15
Bechstein-, Förster-pianinók, Bösendorfer-, Stingl-, Lauberger-, Stelzhammer-zongorák, kényelmes részletfizetés.

ZONGORA HEGEDŰ HARMONIKA
REMÉNYI-nél VI. Kiráy utca 58

OLCSÓ, JÓ HANGSZER
Sternberg
RÁKÓCZI-UT HATVAN

Különféle

Irógépet kölcsön kaphat
KOVÁCS ALADÁR irógépcégnél, Budapest, VII. Nagyatádi Szabó-u. 46 (v. Kertész-u.). T: 428-141

SZŐLŐSKERTEK párjanélküli szomorú tulajdonosai felvidulnak — mire a bor — kiforr . . . Bizalommal: Méltóságos Asszonyhoz, Bp., Főpostafiók 304. Válaszbélyeg. Csak címre.

Napi hirek

Este 11-kor általános záróra

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A hivatalos lap csütörtöki száma közölte a kormány rendeletét a nyilvános érkező és szórakozó helyiségek zárórájának újabb szabályozásáról.

A rendelet szerint *a vendéglőket, kávéházakat, kocsmákat, italmérő és más hasonló üzleteket* (cukrászda, kifőzde, kávémérés, büffé, espresso, stb.), továbbá az egyesületek (szövetség, klub, kaszinó, társaskör, stb.) helyiségeit, végül a nyilvános szórakozó helyiségek közül az éjjeli mulatókat *legfeljebb este 11 óráig szabad nyitva tartani.*

Az előbb nem említett szórakozó helyiségekben (színház, kabaré, mozgófényképüzem, cirkusz, hangversenyterem, stb.) az előadást este ½10 óra előtt olyan időpontban kell befejezni, hogy az illető helyiség este ½10 órakor kiürítetten be legyen zárva.

A második bekezdésben felsorolt helyiségeket *reggel 6 óra előtt nem lehet kinyitni.*

A pályaudvari vendéglők záróráját és nyitását az érkező és induló vonatok figyelembevételével az elsőfokú rendőrhatóság (Budapesten az államrendőrség budapesti főkapitánya) állapítja meg.

A rendelet kihirdetése napján, azaz csütörtökön lépett hatályba.

„Engem már felfalhatsz, de kíméld meg a Voigtländer-fényképezőgépemet!"

A világhírű Voigtländer-fényképezőgépek sokféle típusban készülnek. Árak: P 57-től P 411-ig. Kérjen ön is díjmentes gyári ismertetőt a fotókereskedőtől, vagy a vezérképviselettől: Solc Testvérek, Budapest, IV. Kecskeméti-u. 8/7.

Hadjárat Romániában a spekuláció letörésére

Bukarest, szeptember 24.

Bukarestben és egész Romániában *nagyszabású hadjárat indult az árdrágító üzérkedők és gazdasági szabotálók ellen.* Az igaz-

BALLON-, ESŐ-, lódenkabát, raglán MÁRTON ÉS SZÁSZ V, Gr. Teleki P. (Bálvány)-utca 3

— **Országzászlót avattak Gyergyóhódoson.** Gyergyóhódos községben ünnepélyes külsőségek között most avatták fel azt az országzászlót, amelyet Jászberény városának keresztény nőegylete adományozott. Az ünnepségen Miklós Gergely, Csik vármegye tanfelügyelője mondott beszédet.

Utazásnál

a változó életmód zavarja a rendes emésztést. Ez émelygést, fejfájást okoz. Ne felejtse, hogy utazáshoz szükséges a jó hashajtó, **DARMOL**

— **A török külügyminisztert újra megoperálták.** Ankarából jelentik: Numan Menemendzsoglu török külügyminiszteren a szükségessé vált újabb műtétet szerdán végezte el Sauerbruch német egyetemi tanár. A műtét jól sikerült és a beteg állapota a körülményekhez képest nagyon kielégítő.

— **Kivirágzott az almafa.** Szigetvárról jelentik: Antal József kertjének egyik almafáján egy fiatal ág kivirágzott. A fa többi ága tele van termésssel. A virágzó almafaágnak igen sok nézője van.

Közvéleménykutatás

Mit szól a ruhatárhoz?

A ruhatáros:

Na, csakhogy kezdődik az idény. Már-már azt hittem, hogy nagynehezen csak a nyugalmamat kell megőriznem.

Sztalingrád:

Kikészítik a kabátomat?

A télikabát:

Én még nem vagyok soron. Csak a felöltő, az a kis naftalinkóci...

A villamos:

Ugy-e jó volt eddig tréninget tartani rajtam a tolakodásból?

Egy töprengő:

Benn az ernyő, nincsen vas.

Sztalin:

Brr, még csak hallani se szeretek a ruhatárról! Először: számot kell adni, azután ott van az a sok akasztó...

Salgó úr:

Néha jegy nélkül is kap az ember ruhát, Darócot.

Churchill:

Én a szovjetellenes nézeteimet már levetettem.

Diogenes:

Még mit nem! Legfeljebb sorozáskor...

Egy csecsemő:

Nem tetem be. Méd utóbb a luhatálosz pólyát téveszt...

Aladár:

Jó üzlet lehet egy huhaláh. A multkoh is egy egészen jó kabáléh csak egy kis papihcédulát adtak csehébe.

Shiva istennő:

Született ruhatáros családból származom. Nyolc karom van...

A felvonásvég:

Megvan a véleményem a ruhatárról, azt elhihetik.

A kritikus:

Mi is kikészítünk bizonyos darabokat.

A hétfejű sárkány:

A fene egye meg, micsoda cehhem van mindig a kalapjaimmal!

Tell Vilmos:

Csak aztán meg ne egye, nagyság, a fiam sapkáját...

Egy női kalap:

Ha be is teszik az embert, utóbb csak visszatér a támaszkontyára. — mü —

— **Ítéletek légoltalmi kihágások miatt.** A budapesti VIII. ker. rendőrkapitányság büntetőbírája légoltalmi kihágás miatt Munk Ferenc őszerest 10 napi elzárásra, Rotter Lajos magántisztviselőt 5 napi elzárásra, Blum Sándor szabómestert 15 napi elzárásra, Szeibert János sütősegédet 50 pengőre vagy 5 napra, Györök Ferencné háztartásbelit 50 pengőre vagy 5 napra, Maurer Ilona háztartásbelit 80 pengőre vagy 10 napra, Beck Imre kifutót 10 napi elzárásra, Piczek Ferenc nagyvágót 100 pengőre vagy 5 napra, Matics János cipészmestert 100 pengőre vagy 10 napra, Kolbner Mór szerelőt 50 pengőre vagy 5 napra, Bende András üzemvezetőt, Tokodi Géza tisztviselőt, özv. Pollák Antalné magánzónőt, özv. Kallós Istvánné tisztviselőnőt, Werner Manóné kereskedősegédet egyenkint 30—30 pengőre, vagy 3—3 napra, Román Lajos napszámost 30 pengőre vagy 5 napra, Szinay István kefekötőmestert 100 pengőre vagy 10 napra, Németh Sándor könyvkötősegédet 50 pengőre vagy 5 napra, özv. Benkő Károlyné máv. nyugdíjast 50 pengőre vagy 5 napra, végül Lehwald Aurél pincért 5 napi elzárásra ítélte.

— **Új artézi kutak a szegedi tanyavilágban.** A hatalmas tavaszi belvizek után a szegedi tanyai világ egy részén nagy volt a szárazság, aminek következtében a tanyai kutak vize elapadt. A tanyai közegészségügy fejlődését mozditja elő a tisztifőorvosi hatóságnak az a ténykedése, amelynek célja, hogy artézi kutakhoz juttassa a tanyai világot. A közelmultban négy artézi kutat létesítettek, de további harminchat kút furására kerül sor. Ezeket a kutakat főként az épülő egészségházak közelében létesítik. Az építés alatt álló három tanyai egészségház után sor kerül a negyedik tanyai egészségház építésére is. A további tervek szerint még 122 tanyai egészségház építését tervezi a város.

— **Három kivégzés Franciaországban.** Párisból jelentik: A béziersi fegyház udvarán csütörtökön reggel kivégezték England Hubertet és Rocht, valamint George Echennet. A két első 1941 december 21-én meggyilkolt két csendőrtisztet, a harmadik pedig egy gépkocsiszín éjjeliőrét.

— **Felhivás a haditudósító alakulatokhoz való jelentkezésre.** A haditudósító alakulatok parancsnoksága felhívja azokat a katonaviselt személyeket, akik még a 30-ik életévüket nem töltötték be és a polgári foglalkozásukban rádióbemondók, ujságírók, fényképészek, fotolaboránsok, filmoperatörök, hangvágómüszerészek, hangerősitőmüszerészek, rádiómüszerészek, rádiótávirászok, amatőr-rádiósok, kéziszedő nyomdászok, nyomdai gépmesterek, Rotaprint-gépkezelők, mozigépészek, könyvkötők és a haditudósító-alakulatnál óhajtanak katonai szolgálatot teljesiteni, hogy amennyiben Budapesten laknak, 12 és 14 óra között személyesen, amennyiben vidéken laknak úgy irásban jelentkezzenek a haditudósító alakulatok parancsnokságánál: Budapest I. Fortuna-utca 21. A jelentkezők közöljék nevüket, rendfokozatukat, születési évüket és helyüket, anyjuk leánykori nevét, lakcimüket, állománytestüket (az igazolványlap 15-ik rovata szerint) szakképzettségüket, végül azt is, hogy keresztény származásukat nagyszülőkig bezáróan okmányokkal tudják-e igazolni.

— **AZ ELSÖTÉTITÉS időpontja Sopron, Győr, Szentendre, Tiszafüred, Nyíregyháza, Szatmárnémeti, Máramarossziget helységektől északra este 9 óra, a délre eső területeken, tehát Budapesten is este 9 óra 30 perc.**

— **Az idén is megrendezik az országos prostestáns napokat.** Az országos Bethlen Gábor-szövetség most tartotta választmányi ülését, amelyen megjelentek: vitéz Bonczos Miklós államtitkár, vitéz Törs Tibor, a képviselőház alelnöke, valamint a szövetség vezetői. Tasnádi Nagy András elnöki megnyitója után Kiss Roland beszámolt a negyedik alkalommal megrendezésre kerülő országos protestáns napok előkészitő munkálatairól. Barnabás Domokos a Bethlen Gábor-székház létesitéséről tett jelentést, Borbély László pedig a protestáns könyvkiadói munkáról beszélt.

— **Adományok.** Az Uj Magyarsághoz újabban a következő adományok érkeztek: Horthy Miklósné nyomorenyhítő akciójára és a nemzeti repülőalap céljaira az iparművészek és háziiparosok szövetkezete 1000—1000 pengőt küldött, honvédeink téliruha-akciójára a Fanto egyesült magyar ásványolajgyárak rt. tisztviselőkara 500 pengőt, a XIII. ker. Csongor-utca 24. számú ház lakói 282 pengőt, Oreg János dr. és Molnár Lászlóné 50—50 pengőt, Pap Sándor és Ritók Marika 32 pengőt, Zsigmond Béla 30 pengő 10 fillért, Somogyi József 30 pengőt, Murgai Jánosné dr.-né és Molnár Béla 10—10 pengőt küldtek. Az adományokat rendeltetési helyükre továbbitottuk.

— **Személyhajójáratok menetrendi módosítása, illetve beszüntetése.** A Mefter az őszi idény beállta, másrészt a légoltalmi elsötétítés miatt egyes hajójáratok menetrendjében módositásokat hajt végre, egyes járatokat pedig a folyó évre a következőképpen megszüntet. Szeptember 27-től kezdve: a Budapestről 18.30 órakor induló hajó (hiv. hajózási menetrendkönyvben 1. sz.) Esztergomból vissza egy órával korábban, vagyis 16 órakor indul; a Pálffy-tér—Felsőmargitsziget közötti csavargőzös utolsó járatban felfelé 19, lefelé 19.30-kor indul; a pesti Margithidfő—Alsómargitszigeti csavargőzös 22 óra helyett 19 óráig közlekedik; az Óbuda—Hungária-út közötti átkelési hajó 19 óráig köt ki a Felsőmargitszigeten s a Hungária-úttól Óbudára utolsó járatban 20 órakor indul; a Lánchidfő, Vigadó-tér, Batthány-tér és Árpád-utca közötti átkelési hajók 20 óráig, de szeptember 27-től kezdve vasár- és ünnepnapokon is közlekednek. Fenti nappal megszünnek a Budapest—Nagymaros—Esztergom-i vonalon (váci Dunaág) a Budapestről 7 és 15 órakor induló hajó (I. és II. sz.) és ellenhajóinak járatai: Október 10-től kezdve: a Budapestről Esztergomba 8.30-kor induló hajó (1. sz.) és ellenhajója csak vasár- és ünnepnapokon fog közlekedni; az Óbuda—Hungária-út közötti átkelési hajó Felső-Margitszigetet nem érinti; a Tiszán Szolnok—Csongrád—Szeged közötti heti 3 járat lesz, s. p. Szolnok—Csongrád között vasárnap, kedden és csütörtökön, Csongrád—Szeged között hétfőn, szerdán, szombaton. Fenti naptól kezdve nem közlekedik: a Budapestről—Esztergomba 11 órakor induló hajó (2. sz.), a 18.20-kor Tahiba induló csavargőzös (4. sz.), valamint ezek ellenhajói, továbbá a Pálffy-tér—Felső-Margitsziget és a Margithidfő—Alsó-Margitsziget közötti csavargőzösök.

Ma estétől kezdve Pesten és Budán

vacsorázhatunk a

Ludláb királyné éttermeiben

ZENE. Budán. **Horváth Jancsi**

A spanyol szobában: a Marlini-Darvas Jóska-Patkány trio

Pesten: Surányi Rudi

A mozihelyárak felemelése

A magyar mozgóképüzem-engedélyesek országos egyesülete és az országos magyar mozgóképipari egyesület közösen tartott ülésében elhatározta *a mozihelyárak felemelését.* A határozat szerint az ország valamennyi mozgófényképüzem-engedélyese helyárait olyan mértékben emelheti, hogy *teljes taltházbevétele a régihez képest 20%-os többletet eredményezhessen; mégis azzal a megszorítással, hogy az emelés a helyárcsoportok egyikénél sem haladhatja meg a 30%-ot.* A mozgófényképüzem-engedélyes az eddigi mérsékelt-árú előadásokat a jövőben olyan módon tarthatja meg, illetve köteles megtartani, hogy azokon az eddigi rendes — tehát a 20%-al nem emelt — belépődíjakat szedi. Az érdekképviseleti testületeknek ezt a határozatát a belügyminiszter 121.016/1942 V. számú és folyó hó 22-én kelt körrendeletében tudomásul vette és jóváhagyta. *A helyáremelés szabályszerű* [illegible] *előtt a bel-*
[illegible] *a mozi színháztermében tartandó tagjai szemlyesen* [illegible] *ber 27-ei ülésén szolgáltatot lehetőnek.* [illegible] *amelyet a mozi színháztermében közzése szerint szeptem-*

Szinház, Film, Müvészet

Mária főhadnagy

Évadnyitás a Fővárosi Operettszinházban

A premierhangulatba közeli gyász emléke vegyül, a darab szerzője, *Szilágyi* László, alig néhány héttel ezelőtt halt meg, fiatalon, tragikus hirtelenséggel. Kétségtelen, hogy a mai közepes minőségű színpadi termelés korában kiemelkedett az operett-librettisták sorából s az utóbbi években minden megzenésített vígjátéka száznál jóval több előadást ért meg. Színpadi érzéke, kifejlett rutinja, amellyel a szélesebb rétegű közönség ízlését követte, biztos sikert jelentett a színigazgatók számára.

Szilágyi László sok jóízű történetet dolgozott fel a színpad számára. Utolsó darabja is, a „Mária főhadnagy" hazafias vontkozású, cselekménye 1848-ban játszódik, hősnője az osztrák tábornoknál Bécsben nevelkedő magyar leány, aki, hogy bebizonyítsa szerelmesének magyar érzületét, titokban beáll a honvédek sorába s addig vitézkedik, amig eléri a főhadnagyi rangot és kevés bonyodalom után visszahódítja a fiatal honvédtisztet.

A szerző ebben a darabjában is régi módszereivel dolgozott. Ezúttal azonban nem a színpadi történésre, hanem a megkapó és hatásos jelenetek halmozására helyezte a súlyt. Nem törekedett eseménydús meseszövésre, hanem széles mederben hömpölygő sovány operett-történetet tüzdelt meg olyan mulatságos, zenével, táncokkal, humorral ízesített, sokszor a magyar szivet melegítő lírai jelenetekkel, amelyek pontosan célbatalálnak s biztositják a közönségsikert. Sikerült néhány élő figurát megteremtenie, akik egyes megnyilatkozásaikban érdekes embertípusokat képviselnek. Kossuth és Görgey, valamint a jurátusok, a honvédhuszárok szerepeltetése, hazafias szólamokkal tarkítva a közönség elismerésére számithat. Szilágyi László ebben a darabjában is élt a libretto-szerzők már-már elismert szabadságjogával s legtöbbször nem tartotta szükségesnek megindokolni, hogy szereplői mit miért csinálnak. A második felvonás aránytalanul hosszúra nyúlik, ebből okvetlenül törölni kell, mert különben az előadások a 6 órai kezdés mellett sem érnek majd véget idejében. Talán egy-két betét kihagyása és a strázsamester szerepének rövidítése segítene a helyzeten s még hatásosabbá tenné a felvonás frappáns befejezését.

Fényes Szabolcs, a színház új igazgatója a szó szoros értelmében pazar kiállitással hozta ki a operettet. *Orosz* Barna, a pesti színházak szerelmese állt mögötte, aki 60.000 pengőt költött erre a játékra. Ennek az összegnek döntő része lesz a várható sikerben, mert ezúttal az előadásnak épp oly lényeges elemei, sőt szereplői a díszletek és a színpompás, korhű kosztümök, mint maga a darab, vagy a zene és a szinészek. Az első felvonásban az osztrák generális palotájának freskókkal diszített, oszlopos előcsarnoka, azután a festői bécsi utcarészlet és dunai kikötő, a második felvonásban a honvédek gellérthegyi sátortábora, háttérben a Várheggyel, a kanyargó Dunával és a Láchiddal, a bálterem, ahol a honvédek Buda bevételének ünneplésére mulatságot rendeznek, mind olyan művészi hatású díszletek, amelyek a bőkezűséget hirdetik s az Operaházba is beillenének. Kitűnő festőművészünk, *Bercsényi* Tibor gazdag elképzeléseit és ízlését dicsérik. De nagyon meg kell dicsérni *Nagyajtay* Terézt és *legenyei Pintér* Viktornét, akik a szemet gyönyörködtető ruhaköltemények egész sorozatával lepnek meg. *Honthy, Szeleczky* és *Kiss* Manyi egyes kosztümjeikben olyanok, mint a keretből kilépett szines pasztellképek. Érthető, hogy már puszta megjelenésükkel is viharos tapsokat aratnak.

Huszka Jenő muzsikája a régi nagy operettek stílusát követi. Nyitánya régi reminiscenciákat ébreszt kellemesen. Dallambősége még mindig áradó, dalbetétei hangulatosak, táncos duettjei ötletesek, eredetiek, a jurátusok dala, valamint a palotások lelkesítő s általában a magyaros motívumok hatásosan érvényesülnek zenéjében.

Az előadáson a népszerű operettszinészek egész serege vonul fel. Külön eseménye az Operettszínháznak, hogy *Szeleczky* Zita hosszú idő után itt lépett fel először színpadra. A címszerepet játssza a maga sajátos egyéni kedvességével, ő az a bájos Mária főhadnagy, aki a tündéri szép menyasszonyi ruha levetése után feszes huszárnadrágban, atillában és kivont karddal vezényli rohamra csapatát. Az operett primadonnája Honthy Hanna. Fejedelmi, hódító jelenség, ragyog és tündököl a fiatalos víg-

Willy Forst kedélyes bécsi filmje a Corvinban

A bécsi kedély aranyos derüje árad Willy Forst új operett-filmjéből, amelyhez Strauss János behízelgő muzsikája szolgáltatja a zenét. Cselekménye a bécsi kongresszus idején játszódik s két főszereplője a diplomata gróf és annak felesége, akiket Willy Fritsch és Maria Holst személyesitenek meg. A férj porosz származású komoly ember és sokszor nem érti meg feleségét, aki eleven temperamentumú, izig-vérig bécsi nő. Metternich fogadja a kongresszusra érkezett diplomatákat s a gróf ugyancsak elcsodálkozik, amikor a hatalmas kancellár nem érdeklődik szépen megfogalmazott beszéde iránt, sőt félbeszakitja és barátságos mosollyal kérdezi tőle, hogy tud-e táncolni, mert az udvari bálon sok jó táncosra lesz szükség. A komor diplomata kénytelen belátni, hogy Bécsben, a kedély és szórakozás városában mások az emberek és hogy ne maradjon szégyenben, táncórákat vesz. Igy ismerkedik meg egy bájos bécsi táncosnővel s lassan belekerül a bécsi könnyed élet kellemes, de veszélyes hullámaiba. Az egykori könyvmolyból szellemes világfi lesz, aki belátja, hogy kár volt elhanyagolnia csinos és szép feleségét. Az udvari bálon felcsendül a bécsi keringő s ez békíti a duzzogó házastársakat. Hans Moser és Theo Lingen kitünő komikus szerepeket kaptak a filmben. Az egyik az asszony szolgája, aki természetesen úrnője pártján van, a másik pedig a férj inasa, akik a vidám bonyodalmak során, mint ellenfelek állanak szemben egymással. Willy Forst, az operettfilmek világhirű rendezője ebben a filmjében pompázó díszletek között eleveníti meg a régi fényében tündöklő császárvárost.

Maria Holst

Befejezték „A harmincadik" felvételeit

Jelentettük már, hogy a filmiroda műtermeiben olyan film készül, amely magyar sorskérdésekkel foglalkozik s az újdonságban *Páger* Antal az „Őrségváltás" mérnökéhez és a Kovács Istvánhoz hasonló vezető szerepet játszik. Páger Antal a gyártás művészi vezetésében is résztvesz és valósággal szívügyévé tette ezt a filmet, amely a vidéki magyar tanító hősies küzdelmeinek állít emléket. Szövegkönyvét *Kerecsendi Kiss* Márton bicskei tanító irta s cselekményének színhelye egy bányatelep. *Páger* Antal mellett *Fáy* Béla, *Juhász* József, *Somlay* Arthur, *Bihary* József, *Makláry* Zoltán, *Pelsőczy* Irén és *Árpád* Margit játszanak nagyobb szerepeket, a statiszták sorában pedig a gánti elemiiskola tanulói működtek közre. Az Iris-film forgatását csütörtökön délután fejezték be. *Cserépy* László rendezésében s a laboratóriumi munkák elvégzése után előreláthatóan már október elején bemutatják a közönségnek.

* **Nyilvános főpróba az Uj Magyar Színházban.** Pénteken este fél 7 órai kezdettel mérsékelt helyárakkal a téliruha-akció javára nyilvános főpróbát tartanak az Uj Magyar Színházban. Barabás Pál „Eltévedt angyalok" című háromfelvonásos vígjátéka kerül bemutatásra Bulla Elma, Csikós Rózsi, Rácz Vali, Simon Marcsa, Halassy Mariska, Somlay Julia, Hajmássy Miklós, Pethes Ferenc, Juhász József, Pálóczy László és Sugár Lajos szereplésével. A premier szombaton este lesz.

A legaktuálisabb színdarab
Eltévedt angyalok
Barabás Pál új vígjátéka
Bulla Elma
Rácz Vali, Csikós Rózsi, Somlay Julia, Hajmássy Miklós, Pethes Ferenc, Juhász József, Halassy Mariska, Simon Marcsa, Pálóczy László, Sugár Lajos felléptével
szeptember 25-től
UJ MAGYAR SZINHÁZ

Herms Niel
a kedvelt német katonadalok és indulók világhírű szerzője, a saját (német katona-) zenekarával, óriási siker után **szombaton, 26-án a Nemzeti Sportcsarnokban** búcsúhangversenyt ad. Kezdete **pontosan** ½7 órakor. Jegyek **Harmónia** jegypénztáraknál.
Berlini Filharmónia hangversenyeire **egyes jegyek korlátolt** számban kaphatók Harmóniánál.

RADIUS BABYLON
játszási ideje: ¼4, ¼6, ¼8, szombat, vasár- és ünnepnap ½2, ¼4, ¼6, ¼8-kor.

* **Szabadtéri múzeumok a finn harcterek színhelyén.** *Helsinkiből jelentik: Illetékes körökben azzal a tervvel foglalkoznak, hogy a finn-orosz téli hadjárat nagy csatatereit, igy a summai, taipalenoi és kollai harcteret szabad ég alatti hadimúzeummá alakitják át. A terv értelmében ezeket a csatatereket meghagyják eredeti állapotukban az ott lévő harckocsikkal, kiserödökkel, lövegekkel és állásokkal.*

Attila filmszinház
előadásainak kezdete: ½11, ½2, ¼4, ¼6, ¼8-kor.

* **Matiné az Urániában.** Willy Birgel életének egyik legjobb szerepét játszotta el „A becsület lovasa" című gyönyörü sportfilmben, amelyet matiné keretében, olcsó helyárakkal az Uránia-filmszínház újit fel vasárnap délelőtt 11 órás kezdettel.

Pátria filmszinház
előadásainak kezdete: ½11, ½2, ¼4, ¼6, ¼8-kor.

* **„Fehér vonat"** címmel új magyar filmet készitenek, amely a vöröskereszt munkáját, a katonaorvos és az ápolónő önfeláldozó tevékenykedését glorifikálja. Cselekménye középpontjában szerelmi történet áll, mégis a kötelességteljesítés, a bajtársi érzés és a hazaszeretet eszméi kerülnek az előtérbe. A film főszerepeit Szilassy László, Somlay Arthur, Csortos Gyula, Hajmássy Miklós, Bilicsi Tivadar, a két Pethes és a két Makláry játsszák. Az újdonságban eredeti keleti harci felvételek is szerepelnek.

Vittorio Cerutti magyar kitüntetése

Magyarország kormányzója Vittorio *Cerutti* nyugalmazott olasz nagykövetnek, akinek évek óta fontos és sokirányú kapcsolatai vannak a magyar közgazdasági élettel, *a magyar érdemrend nagykeresztjét adományozta.* A jelenleg Budapesten tartózkodó nagykövetnek *Kállay Miklós miniszterelnök pénteken nyujtotta át a kitüntetés jelvényeit.*

Cerutti nagykövet magyar kapcsolatai ismertek, az elmult évtizedek során mindenkor azok közé az olasz államférfiak közé tartozott, *akik minden vonatkozásban a magyarság leghivebb barátai voltak az európai diplomáciában.*

— **Magyar kulturális események Finnországban.** Helsinkiből jelentik: Fazekas Jenő lektor, a helsinkii egyetemi magyar intézet vezetője a helsinkii magyarbarátok egyesületében előadást tartott Északerdélyről a visszacsatolás után. Molnár Rudolf Finnországban élő evangélikus lelkész cikket irt az Uusi Suomiba Körösi Csoma Sándorról. A lapnak ugyanabban a számában cikk jelent meg a 150 éves kolozsvári magyar színjátszásról. Szerdán este mutatták be nagy sikerrel a helsinkii városi színházban Bókay János „Megvédtem egy asszonyt" cimü vigjátékát. A bemutatón megjelent Szentmiklóssy Szabó György helsinkii magyar követ is a követség tagjainak élén.

— **Nemzetvédelmi keresztek átadása Szerencsen.** Vitéz Fáy István dr., Zemplén vármegye főispánja a szerencsi járás jegyzői értekezletét követő bensőséges ünnepségen adta át a kitüntetetteknek a nemzetvédelmi keresztet. Az ünnepség során nagyhatású beszédben mutatott rá mai sorsdöntő küzdelmünkre és a belső arcvonal szilárdsága megóvásának fontosságára. A legfelsőbb helyről jött kitüntetésért Göndöcz István hernádnémetii református lelkész mondott köszönetet.

— **Február 14: csendőrnap.** Február 14-ikét a csendőrség csendőrnapként ünnepli meg, mint a testület felállításáról szóló 1881. évi III. tc. szentesítésének évfordulóját. A rendkívüli viszonyokra való tekintettel ezidén az ünnepélyeket a legszerényebb házi keretek között tartják. A tisztikar és a legénység istentiszteleten vesz részt, majd a parancsnokok a laktanyákban megemlékeznek a hősi halottakról, méltatják a nap jelentőségét és buzdítják a testület tagjait további ernyedetlen munkásságra. Az ünnepély keretében adják át a parancsnokok a kitüntetéseket, dicséreteket és jutalmakat. A rádió reggeli hiradásakor és délután 5 óra 40 perces műsorszámában megemlékezik a csendőrségről. A törvénytisztelő és hazafias érzésü polgárság a csendőrnapon meleg szeretettel és megbecsüléssel gondol a csendőrtestületre.

— **A takarékosság országépités!**

— **Pellengérre az erkölcstelen asszonyokat!** *Sydneyből származó hiradás szerint Philip brisbanei biró azt inditványozta, hogy Ausztráliában hozzák be ismét a pellengér-büntetést az erkölcstelen életet folytató asszonyok megbélyegzésére. Jogászi és orvosi körökben az inditványt hevesen ellenzik. A pellengér, mondotta az egyik orvosnő, több kárt okozna, mint hasznot. Szadista hajlamokat ébresztene, másfelől sok könnyüvérü asszonyra csábitóan hatna, mert közismertté tenné őket.*

— **Detektivnek kinálta a szalonnát egy zugárus.** Budapesten, a Szerb-utcában egy férfi 15 kiló zsirszalonnát kinált 14 pengős kilónkinti áron egy detekivnek. A detektiv 'a zugárust bekisérte a közellátási hivatalba, ahol kiderült, hogy Frisch Emilnek hivják. Bevallotta, hogy egy ismeretlen asszony bizta meg a szalonna eladásával, akiről csak annyit tud, hogy Kati néninek hivják. A detektivek kinyomozták, hogy Kati néni nem más, mint özv. Bendák Jánosné tamásii lakos, aki sajátvágásu sertését igyekezett a maximális áron [illegible]

Napi hirek

EZÉRT VAGY ITT!

Irta: Gellért Vilmos

Megállj! Ne zúgj tovább!
A sok viszály s a pör
magyart sebez megint
s a vész igy elsöpör!
Ma fegyverek pokol
csatája dúl, vigyázz,
ma még tiéd a rét,
a föld s az ősi ház!

Az udvaron gyerek
kiált feléd: „Apám!"
s magyar beszéd fogad
városban és tanyán,
az ökreid mögött,
ha lépsz s nagyot kiáltsz..
magyar szavak fölött
még „délibábot" látsz!

Ha jég veri kövér
búzádat, átkodat
magyar keserv szüli
meg igy, s a lányodat
a szláv legénynek úgy
adod, ha gazdag is:
magyart neveljenek
az unokákból is!

Ezért vagy itt ma még
s az őseid jogán,
akik vigyáztak itt
Budának várfokán,
vagy kint a végeken
s ezért a harc fehér,
orosz mezőkön is,
ezért a könny s a vér!

Kemény marokra fogd
a fegyvered, ne félj,
az Isten is veled;
kiáltsd, hogy nincs veszély,
amig magyar csatáz!
S a poklok ördögét
a puskatus nehéz
acélja törje szét!

Magyar vagy? Nézz körül;
a sok viszály s a pör
magyart sebez megint
s a vész igy elsöpör.
Ma egy lehetsz: magyar!
Kereszt s a kard véled
s ha győzni tudsz, ezért
megáld az Istened!

— **A török miniszterelnök az ankarai német kiállításon.** Ankarából jelentik: Szaradzsoglu miniszterelnök, Menemendsoglu külügyminiszter és Haszan Yuzil nevelésügyi miniszter csütörtökön megtekintették az ankarai német épitészeti kiállitást. A kiállitást eddig 100.000 ember nézte meg. A nagy érdeklődésre való tekintettel az épitészeti kiállitást hat nappal meghosszabbitották.

— **Szlovákiában is bezárják a szórakozó helyeket.** A pozsonyi Gardista cimü lap jelentése szerint a szlovák belügyminiszter törvényt készit elő a bárok és más szórakozó helyek bezárásáról. Számos kávéházat és vendéglőt is bezárnak és a szeszadót felemelik.

— **Adományok a hadbavonultak hozzátartozóinak.** A főméltóságú asszony akciójára a hadbavonultak hozzátartozóinak támogatására Bánffy Dániel báró földmivelésügyi miniszter ezer pengőt adományozott. A földmivelésügyi minisztérium és alkalmazottai körében ugyanerre a célra a gyüjtés 5140 pengő 60 fillért eredményezett.

— **A magyarságtudományi intézet pályázata.** A magyarságtudományi intézet baráti szövetségének igazgatótanácsa Fabinyi Tihamér nyug. miniszter elnökletével most tartotta első igazgatótanácsi ülését, amelyen megjelent Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter, Kánya Kálmán, Ravasz László, Ugron Gábor, Kornis Gyula, Némethy Károly, Ligeti Lajos, Lányi Rezső és Ortutay Gyula. Az ülésen több fontos határozatot hoztak a magyarsággal foglalkozó tudományok további kutatásainak lehetővé tételére; ezek között szerepel egy összefoglaló magyar zenei bibliográfia kiadása, népnyelvi szövegek közreadásának segitése, a magyar jogi gondolkodás kutatásának megindítása. Kiemelkedő határozat egy pályázat hirdetése, tetszés szerint választott, hazatért bukovinai székely telepes község néprajzi, társadalomrajzi, nyelvészeti vagy antropológiai tudományos értékü feldolgozására. A nép- vagy társadalomrajzi monográfia terjedelme legalább 10—10 iv, a nyelvészeti vagy antropológiai monográfia terjedelme pedig legalább 5—5 iv legyen. A díjnyertes munkákat, amennyiben minden tudományszakra akad pályázó, a szokásos három tiszteletdij mellett a magyarságtudományi intézet adja ki s a baráti szövetség külön 1000—1000 pengővel jutalmazza. A pályázat beadási határideje 1943 november 1.

— **Takarékoskodj pénzzel, anyaggal, idővel!**

— **Razziák, kihallgatások a kőbányai gyilkosság ügyében.** Több mint egy hónapja tart a nyomozás abban a gyilkossági ügyben, amelynek áldozata Schwartz-Fábián Ilona, a táncosnőből lett gyárimunkásnő volt. Eddig 1400 embert hallgattak ki az ügyben és több razziát tartottak. Csütörtökön a délutáni órákban a Teleki-téren és környékén rendezett nagyszabású razziát a rendőrség, a gyilkosság napján ugyanis itt látták utoljára az áldozatot. Az öt órán át tartó és késő esti órákban befejeződött razzián többezer személyt igazoltattak. Akik nem tudták magukat kellőképpen igazolni: 232 férfit és 92 nőt előállitottak a kerületi kapitányságra. Az előállitottak igazoltatása pénteken délelőtt fejeződött be. Több bünöző került rendőrkézre. Az előállitottak között van három olyan személy is, aki ismeretségben állott a meggyilkolt nővel.

— **Német középiskolások háborús segédszolgálata a légierő mellett.** Berlinből jelentik: A német középiskolásoknak régi vágya ment teljesedésbe. Az illetékes birodalmi hatóságok megengedték, hogy a középiskolák felsőbb osztályának diákjai háborús segédszolgálatot teljesithessenek a légierő kötelékében. A diákok a légitámadások által veszélyeztetett területeken teljesitenek szolgálatot, de csak abban az esetben, ha szülcik közelében maradhatnak és tanulmányaikat tovább folytathatják.

— **Anglia a háború végéig tartja fogságban az indiaiakat.** Londoni jelentések szerint Gandhi éhségsztrájkja erős benyomást tett az angol fővárosban. Elismerik, hogy a helyzet Indiában lényegesen súlyosbodott. Londonban mindazonáltal hangoztatják, hogy az angol kormány Indiában a politikai foglyokat nem helyezi szabadlábra a háború vége előtt és hogy ennélfogva Gandhi „erőszakoskodása" hiábavaló.

— **Cegléden vöröskeresztes kórházat létesitenek.** Cegléden mozgalom indult, hogy kétszázágyas vöröskeresztes kórházat állitsanak fel. A mozgalom a vártnál nagyobb sikerrel járt, mert eddig már 300-nál több ágy költségeit ajánlották fel.

— **Halálra ítéltek egy éjszakai betörőt.** Nagykanizsáról jelentik: Szlatinszki József 24 éves pákai földmives legény Kutfej zalai községben éjszaka betört egy lakásba s onnan ruhaneműt, egy gazda udvarából pedig szárításra kitett ruhaneműt lopott el. A lopott holmit eladta és Budapestre utazott. Csillaghegyen fogták el és a nagykanizsai ügyészség fogházába szállitották. Most tárgyalta ügyét a nagykanizsai törvényszék rögtönitélő tanácsa és Szlatinszkit, aki lopásért már négyszer volt büntetve, halálra itélte.

— **Árverés a Szvetenay-utcában.** Az 1942. évben a törvényszéki orvostani intézetben boncolt hullák után hátramaradt ruhaneműeket, nevezetesen különféle férfi, női, gyermek felső- és alsóruhát, kalapokat, cipőket, harisnyákat, zsebkendőket, lepedőket február 25-én délelőtt 9 órakor a törvényszéki orvostani intézet rendőri kirendeltségénél (IX. Szvetenay-utca 42) nyilvános árverésen a legtöbbet igérőnek készpénz és a bélyegilleték lefizetése ellenében eladják.

— **Elitélték az olajdrágitókat.** A budapesti büntetőtörvényszék Lukács Tibor dr. tanácsa pénteken délután hirdetett itéletet a nagy olajdrágitási bünügyben. A vád szerint a bünper 12 vádlottja közszükségleti cikket, a Schell c. III. elnevezésü olajat a rögzitett 178 pengős ár helyett 230—240 pengőért bocsájtotta áruba. A biróság folytatólagosan elkövetett üzletszerü árdrágitó büntettben találta bünösnek a vádlottakat és ezért Kiss Gábor olajkereskedőt másfélévi börtönre, 2000 pengő pénzbüntetésre és 50 pengő vagyoni elégtételeladásra, Lukács Ednre magántisztviselőt egyévi börtönre, 1000 pengő pénzbüntetésre és 50 pengő vagyoni elégtételre itélte, azonkivül mindkettőjük iparigazolványát elvonta és öt évre eltiltotta őket a kereskedői foglalkozástól. Scheiber Endre olajkereskedő másfélévi börtönt, Kalmár Sándor ügynök egyévi börtönt és 1000 pengő pénzbüntetést kapott, s őt is öt évre eltiltotta a biróság a kereskedői foglalkozástól. Grósz Mátyás magántisztviselőt és Nyiri Károly olajkereskedőt fejenként 8 hónapi börtönnel, Fuchs Ferenc magántisztviselőt hathónapi börtönnel, Moltor Gábornét és Vranyi Dezsőt fejenként 3000 pengő pénzbüntetéssel sujtotta a biróság.

— **Egy olasz ezredes hősi halála a keleti arcvonalon.** Rómából jelentik: Paolo Maggio ezredes, a 89-ik olasz gyalogezred parancsnoka a keleti arcvonalon, a Dontól délre számbeli fölényben lévő bolsevista erőkkel folytatott harcban csapata élén hősi halált halt. Maggio ezredesnek nagy katonai multja volt és már a mult világháborúban kitüntette magát. Részt vett az abesszíniai háborúban is. Mielőtt a 89-ik olasz gyalogezred parancsnokságát átvette a keleti arcvonalon, az alpesi vadászok egyik hadosztályparancsnokságának vezérkari főnöke volt és résztvett az albániai hadműveletekben.

— **A takarékosság nemzetvédelem, a pazarlás hazaárulás!**

— **Nem vitték el Párisból Napoleon végrendeletét.** *Párisból jelentik: Az Oeuvre cimü lap pénteki számában cáfolja az angol rádiónak azt az állitását, amely szerint I. Napoleon végrendeletét a német hatóságok a párisi francia nemzeti könyvtárból Berlinbe vitték volna. A lap szerint a nemzeti könyvtár újólag megállapitja, hogy sem könyvet, sem egyéb okmányt nem vittek el a könyvtárból s ezenkivül rámutat arra, hogy I. Napoleon végrendelete nem a nemzeti könyvtár, hanem az állami levéltár tulajdonában van, amely azt ma is őrzi. Az okmány azonban nem a párisi intézetben, hanem belső Franciaország egy pincéjében van, hogy a háborus veszélyektől megóvják.*

A zongora kiváló szakemberei és óriási választék Sternberg hangszergyárban, Rákóczi-út 60.

— **A Károlyi István gróf honvédtiszti fiúnevelőintézet ünnepélye.** Nagykárolyból jelentik, hogy az ottani Károlyi István gróf honvédtiszti fiúnevelőintézet legutóbb rendezett intézeti napján serlegavatási ünnepséget is tartottak. A serleget a Kossuth-asztaltársaság ajándékozta. A serlegavató beszédet Csuthy Gyula ezredes, az intézet parancsnoka mondotta az ünnepi ebéden, amelyen megjelent Hász István római katolikus tábori püspök is, aki e napon szentelte fel az intézet kápolnáját. Az ebéd alkalmával Csuthy Gyula ezredes a kormányzót éltette, Hász István tábori püspök és Károlyi Gyula gróf pedig a növendékekhez intézett nagyhatású szavakat.

— **Gábor Áron-szobor Kézdivásárhelyen.** Kézdivásárhelyről jelentik: Gábor Áronnak, a nagy székely szabadsághős emlékének méltó megörökitésére szükebb körben gyüjtést indítottak. Már eddig 40.000 pengőt adtak arra a célra, hogy szobor hirdesse Kossuth Lajos ágyúöntő hősének emlékét.

Gyermekek

önként kérik a hashajtót, ha már egyszer Darmolt kaptak. A Darmol ize kitünő és fájdalom nélkül hat. Darmolt adjon Ön is gyermekeinek DARMOL

— **Gyermekkelengye harcoló honvédek gyermekeinek.** A zöldkereszt kecskeméti flókszövetsége 60 vándor babakelengyét osztott ki a tanyavilágban. Ötvenkét kelengyét a harcoló honvédek feleségei kaptak.

— **Chinin helyett atobrin.** *Berlinből jelentik: A sárgaláz elleni küzdelemben a chininnek erős versenytársa támadt az atobrinban. Ez a szer, amelyet német tudósok találtak fel, egész mértékben pótolja a chinint, mert hatására nézve teljesen egyenrangú vele. Az atobrin a gyakorlatban kitünően bevált és újabban mind szélesebb körben alkalmazzák, különösen azokban az országokban, amelyek a háborus beszerzési nehézségek következtében nem tudnak chininhez hozzájutni.*

— **Abaujtorna vármegye közgyülése.** Kassáról jelentik, hogy Abaujtorna vármegye törvényhatósági bizottságának rendkivüli közgyülésén az elnöklő vitéz Schell Péter báró főispán napirend előtt megemlékezett a szovjet ellen küzdő honvédek és a sztalingrádi német védők hősi teljesitményeiről. A főispán szavai után a közgyülés tagjai felállással hódoltak a messze idegenben harcoló hősöknek. A közgyülés napirendjén elhatározták, hogy az országos központi hitelszövetkezettől apaállatok beszerzésére 300.0000 pengő kölcsönt vesznek fel. Sopron vármegye átiratával kapcsolatban úgy határozott a közgyülés, hogy a kormánytól feliratban kéri a községek háztartásának és a jegyzők helyzetének javitását.

Bemutatták Madách remekművét a berni városi színházban

Bern, február 12.

Csütörtök este ünnepi bemutató előadás keretében került műsorra a berni városi színházban „Az ember tragédiája", *Madách* Imre remekműve. A bemutató nagy társadalmi és művészi esemény volt: a színház nézőterét az utolsó helyig svájci előkelőségek és a külképviseletek tagjai töltötték meg. A bemutatón ott volt Enrico *Celio*, a svájci köztársaság elnöke, *Wetter* és *Steiger* szövetségi tanácsosok, *Dollfus* főszárnysegéd, a berni kanton kormányának képviseletében *Gafner* dr., Bern városa részéről *Bärtschi* polgármester jelent meg. A magyar kultuszminisztert az előadáson vitéz *Haász* Aladár osztályfőnök képviselte. A diplomáciai testület tagjai közül jelen volt *Köhler* német, *Tamaro* olasz, *Sakomoto* japán, *Voionmaa* finn, *Westrup* svéd, *Santos* portugál, *Calderony* Martin spanyol, *Kirchbaum* szlovák követ, *Cremius* ír és *Wichfeld* dán ügyvivő. Ott volt továbbá a berni magyar követség valamennyi tagja, élén *Wettstein* János követtel, a genfi és a zürichi magyar főkonzulátusok vezetői, továbbá a svájci-magyar társaság *Irlet* elnökkel. A közönség viharos tetszéssel fogadta a hatalmas művet, sokat tapsolt a főszereplőknek, Friedel *Nowacknak*, Adolf *Spalingernek* és *Eckehard* Kohlundnak, valamint a két vendégrendezőnek, *Németh* Antal dr.-nak és Karl *Eidlitznek*. Az előadás után Wettstein János követ és felesége fogadást adott, amelyen a svájci társadalmi élet több mint kétszáz személyisége vett részt.

Holnap: II. Jazzparádé
Chappy zenekar–Sárdy stb.

*

Ma: Beethoven IX. és I.

nyilv. főpróbája Z. ½4. Előadás holnap, vasárnap Z. ½7. Jegy Rózsavölgyinél, Zeneakadémián.

Holnap: Tóth Árpád

emlékünnep Z. 11. Közr.: Basilides, Lánczy Margit, Mezey Mária, Nagykovácsi, Szilágyi-Szabó, Várady Gyöngyi, Hajmássy, Nagy István, Somlay Sőtér, Szabó Lőrinc, Várkonyi. Jegy Rózsavölgyinél, Zeneakadémián.

* **Wagner Richárd emlékezete.** Mint jelentik, a német birodalomban, a mai helyzetnek megfelelő keretek között, de bensőséges szellemi és kulturális elmélyedés jegyében készülnek Wagner Richárd születése és halála évfordulójának megünneplésére. A nagy német romantikus zeneköltő halálának ugyanis február 13-án lesz 60-ik évfordulója, május 22-én pedig születésének 130 éves jubileumát ünneplik. A germán mitológia és a hősi német életforma nagy zeneköltőjének emlékét a német zeneművészet valamennyi ága és intézménye megünnepli.

* **A Forrai-kórus hangversenye.** Legkiválóbb énekkari együttesünk, a Forray-kórus néhány esztendei munkája után nem mindennapi eseményhez érkezett: a jövő héten 100-ik nyilvános hangversenyét rendezi. A Művelődés Házában tartandó est műsorán az együttes elejétől végig olyan műveket — XVI. és XVIII. századbeli madrigálokat — szólaltat meg, amelyek ezuttal első ízben kerülnek Magyarországon előadásra. Forrai Miklós kórusa korhű jelmezekben énekel és ugyanilyen öltözetben szólaltatja meg a műsorra tűzött toronyzenét is a székesfővárosi zenekar tagjaiból alakult fúvósegyüttes.

* **A Magyar Dal februári számának vezetőhelyén** Lózsy János, a lap szerkesztője „Zenekulturánk és az iskola" címen foglalkozik az iskolai énekoktatás hiányosságaival. Hanvay Géza „Magyar dal, magyar kard" címmel írt értékes cikket, Járdányi Pál tanulmánya pedig a népdaltanítás falusi helyzetével foglalkozik mélyrehatóan. Forrai Miklós két pályadíjnyertes vegyeskari kórusművet ismertet részletesen, Szenthegyi István a budapesti kórus Missa Solemnis előadását méltatja. A lap gazdag tartalmából még kiemelkedik Raics István szép verse, valamint a gazdag híranyag és a könyvek-folyóiratok szemléje.

* **Irodalmi előadássorozat az olasz intézetben.** Giacomo Baldini, a budapesti egyetem olasz lektora „A huszadik század olasz irodalma" címmel előadássorozatot tart, mely február 15-én délután 6 óra kezdettel indul meg az olasz intézet székházában (IV. Eskü-út 5.)

* **Jótékonycélú műsoros est Gyömrőn.** Az országos egészségvédő szövetség gyömrői fiókja jól sikerült műsoros estet rendezett a szegények és hadiárvák felsegélyezésének céljaira. A megnyitóbeszédet Seprüs János főjegyző mondotta, a műsoron elemiiskolai tanulók mutatták be tudásukat és Halmay Ilonka, Lipták Sándor, Laskó Lajos, Kókay Árpád működtek közre. Az előadást Járai Matild ének- és zongoratanárnő rendezte.

Szinház, Film, Művészet

Udvarolni felesleges

Bemutató az Uj Magyar Színházban

Vaszary Gábor szerint a közönséget a színpadról könnyebb megrikatni, mint megnevettetni; a nézőtéri mosoly előcsalásához több „lelki izommunkára" van szüksége a szerzőnek, mint a könnyeztetéshez. Ezek alapján arra a megállapításra jut, hogy bohózatot írni nehezebb, mint drámát. Talán van ebben valami igaza, mert a világirodalom Sophoklestől Shakespearen és Aristophanestől Molièren át napjainkig valóban sokkal több nagy drámát termelt, mint nagy vigjátékot. Vaszary Gábor beismeri, hogy a vigjátékírásban nem törekszik himalájai magaslatokra, csak szórakoztatni akar. Ennek a célnak az „Udvarolni felesleges" is megfelel, akár eddigi darabjai, amelyeket mindig közönségsiker kísért. Talán a „Monpti" című sikeres regényéből írt színművének maradt el leginkább a színpadi sikere, pedig annak megvolt az a kétségtelen értéke, hogy őszinte élményeket közvetített.

Ebben a darabjában, amely szintén egyik regénye nyomán készült, azt a tételt bizonygatja, hogy udvarolni és szépeket mondani a házasságkötés előtt és után is elengedhetetlenül szükséges. Éppen ezért olyan férfit mutat be, aki ilyen helyzetben nem tud, de nem is akar udvarolni s arra az elhatározásra jut, hogy olyan leányt vesz feleségül, akivel becsületes megegyezés alapján és a feltétlen igazmondás kikötésével, előzetes udvarlás nélkül köthet házasságot. Ha aztán ennek szerelem lesz a vége, az a jobbik eset. Egyelőre az is elég, hogy a menyasszony rokonszenves legyen. Azt a gondolatot, hogy a női lélek hosszabb házasélet után is megkívánja a szép szavak hangoztatását, már sokféle formában megírták. Miután azonban Vaszary Gábor bohózati hőse a „szeretlek!" szót sem a házasságkötés előtt, sem azután nem hajlandó kimondani felesége előtt, ebből a konokságból — színdarab lett.

Arról van szó ugyanis, hogy Péternek (Hajmássy Miklós) megtetszik Mária (Dayka Margit), akinek azelőtt Géza (Greguss Zoltán) udvarolt. Péter már az első találkozás alkalmával, öt percen belül megkéri az ismeretlen leány kezét, közölve vele az udvarlásra és az igazmondásra vonatkozó alapelveit. Így kezdődik az első felvonás, amelynek folyamán Péter rengeteg hazugságon éri Máriát; ennek ellenére a felvonás végén ismét megkéri a kezét, s a második felvonásban már, mint igazán boldog házasokat látjuk őket viszont. Ezután annyi történik, hogy Mária únja az egyhangú boldogságot, únja, hogy Péter nem féltékeny s éppen ezért előkaparintja az éppen kéznél levő Gézát és udvaroltat magának, hogy férjét féltékennyé tegye. Miután azonban őszinte asszonnyá változott, aki mindent elmond férjének, ezt az udvarlást is bevallja. Erre a férfi kétségbeesik s még az a balszerencse is éri, hogy hamis látszatot keltő „bűnjelet" talál, mire az asszonyt otthagyja. A harmadik felvonásban aztán kiderül, hogy a hitvesi hűséget nem érte sérelem, a felek kibékülnek s végül a makacs férj is hajlandó kimondani a régen várt szót, hogy „szeretlek!" Ennyi az egész.

Az első felvonás, amely nem jut tovább az expozíciónál, a főpróbán kissé hosszúra nyúlt, ezt a kis hibát azonban könnyű kiküszöbölni. A mozgalmas második felvonás közepéig a darab a való élet síkján mozog, attól a jelenettől azonban, amikor a férj megtudja, hogy feleségét Géza, a régi gavallér megcsókolta, egy másik síkra, a bohózat, sőt a burleszk terére perdül a játék s ezen halad az utolsó felvonás végéig. A férj ugyanis előbb kétségbeesetten csodálkozó, majd bamba képeket csinál, azután zokog s mindezt olyan kedvesen és mókásan csinálja, hogy reng a nézőtér a nevetéstől és a nyiltszíni tapsoktól. Vaszary Gábor ezek szerint úgy döntött, hogy szabad ilyen feltűnő stílustörést csinálni a hatáskeltés érdekében.

A színpadi történés édeskevés egy vigjátékhoz, s bár a szerző ezuttal sem nyúl mélyebben az emberi lélek, vagy a társadalmi élet titkaiba, hogy gyöngeségeket, hazugságokat vagy fonáksságokat tárjon fel és a felvetett problémák terén is csak a felszínen halad, mégis kárpótolja közönségét szellemességével, amely dialógusaiban megnyilvánul. Mint a rakéták, röpködnek az úgynevezett alapigazságok és a paradoxonok, amelyek sokszor bölcseségről tanuskodnak, ha úgy fogjuk fel, hogy néha — különösen amikor elkeseredett ember mondja azokat —, az ellenkezőjét kell érteni alattuk. Bő humorérzékről tanuskodik ez a könnyű színpadi játék, amely egy bizonyos irányban emelkedést mutat Vaszary eddigi vigjátékai mellett. A régebbicket is valami különös ötletre, vagy helyzetre építette s mesterségbeli ügyeskedéssel hozta össze és halmozta egymásra a nevettetésre szánt variációkat, amelyekben az élcek és az átlátszó félreértések domináltak. Az „Udvarolni felesleges" kerüli a filléres fogásokat, csupán a felvetett tételt variálja a valószínűtlen végletekig s a vigjátéki vonal kedvéért ítélőképességüktől megfosztott alakjait kiemeli a reális életből. Ennek azután az a következménye, hogy darabjában nincsenek igazi bonyodalmak és lelki összeütközések. Bár sikerült néhány érdekes alakot megteremtenie, több szereplője jellemzését elhanyagolja s kieszelt színpadi történetének bábujává teszi.

Dayka Margit, akinek az utóbbi időben nem igen sikerült kivételes képességeihez méltó szerepet kapnia, végre igazi Dayka-szerephez jutott, amelyben egyéni kedvességét, vonzó színészi egyéniségének gazdag és színes skáláját, ábrázoló készségének eredeti finomságait és humorának nemes fényét ragyogtathatja. Hajmássy Miklós már az első percekben megtalálja a kellő hangot s burleszkszerű jeleneteiben valósággal frenetikus hatást ér el. Nem hibáztatható, hogy a groteszk játékmodort ölti fel. Greguss Zoltán kifogástalanul mértéktartó, stílusos vigjátéki alakítást nyujtott. Pethes Ferenc eredeti és kiugró kabinetalakítással formálta meg Pista bácsi érdekes figuráját. Vaszary Piri egy öreg cseléd szerepében remekel. Fülöp Viola friss, eleven, mozgékony, jóbeszédű dámája volt a szilveszteri társaságnak. Ismét kiemelkedik Alszegi Lajos, mint epizódista s kisebb szerepekben elfogadható Fónay Márta, Bán Ibolya, Kovách Aladár, Balázs János és J. Groza Ilona.

Juhász József rendezése a szerzőt követi; jól átgondolt, stílusos és meglepően ötletes. Bercsényi Tibor díszletei, mint rendesen, most is művésziek, ízlésesek s amellett egy vérbeli festő poétikus elképzeléséről tanuskodnak. **Kállay István**

Ottrubay Melinda a felolvasó asztal előtt

Nagy érdeklődés nyilvánult meg *Ottrubay* Melinda táncelőadása iránt, a zeneművészeti főiskola nagytermét zsúfolásig megtöltötte az előkelő közönség, amelynek élén megjelentek Auguszta és Anna főhercegasszonyok is. Bájos jelenség volt a közkedvelt, népszerű táncművésznő a felolvasó asztal előtt. Kedvesen csevegett a táncról, ahogyan magát kifejezte, „táncléptésben a századokon át". Az előadást táncokkal szemléltették *Pintér* Margit, *Zsedényi* Károly és maga az előadó Ottrubay Melinda. A zongorakiséretet *Földes* László látta el. *Ottrubay Melinda nagy sikert aratott ebben a szerepkörben is.* Megjelenése, finom mozdulatai és kedvessége nem tévesztették el a hatásukat. Igaz, hogy megítélésünk szerint egy táncosnő, ha igazán szereti a pályáját, sokkal hatásosabban bizonyithatja be rátermettségét, ha komolykodó tudóskodás helyett ékesszóló lábaira bízza rá magát. Szivesebben vettük volna, ha Ottrubay Melinda *önálló táncestét* rendez és táncával feltárja egy bájos, igen széles körökben kedvelt leány naplóját — „táncléptésben az élet tavaszán át..."

A „Néma tanu" az Omnia mellett az Atriumban is

Közel két héttel ezelőtt mutatta be szép sikerrel az Omnia a Mif olasz filmjét „Néma tanu" címmel, amely egy gyilkosság gyanúja elől menekülő férfi különös életútjának egyes fejezeteit mutatja be drámaian érdekes mese keretében. A filmet a közönség szokatlan érdeklődéssel fogadta, aminek egyik oka az, hogy a „Néma tanu" az új olasz filmgyártás szigorú elveihez igazodva, *a legtisztább művészi szándékokkal készült.* Éppen ezért, a különös sikerre tekintettel, az Omnia mellett *az Átrium is műsorára tűzte a darabot*, amelynek főszereplője Amadeo *Nazzari*, a közkedvelt amorózó, aki igen jelentős alakítást nyujt ebben a filmjátékban. Mellette Ivone *Maar*, Elsa di *Giorgi* és Leda *Gloria* játszik vezető szerepet a művészi hatású újdonságban, melyet az ismert, kiváló olasz rendező, Carlo *Campogalliani* vitt filmszalagra.

* **Fővárosi népművelési est Nagyváradon.** Budapest székesfőváros népművelési bizottsága Nagyváradon a református kulturházban művészestet rendezett, amelynek műsorát Bisztray Gyula dr. miniszteri osztálytanácsos, a kultuszminisztérium népművelési ügyosztályának főnöke nyitotta meg bevezető beszédével. Az est keretében Bisztriczky Tibor hegedűszólókkal, Farkas Ilonka és Járay József áriákkal és dalokkal, Simonffy Margot költemények szavalásával, Dániel Ernő zongoraszólóval, Dallos Sándor pedig novellarészletek felolvasásával működött közre.

* **Alida Valli új filmje.** A legbájosabb és nálunk is méltán népszerű olasz filmcsillag, Alida Valli legújabb filmje a napokban Budapestre érkezett. Az újdonság, az olasz filmgyártás reprezentatív alkotása „Fények az éjszakában" címen kerül a közönség elé. A rendkívül érdekes és művészi eszközökkel készült filmet a Magyar Filmiroda hozza forgalomba. A forró légkörü szerelmi történetben Alida Valli partnere Fosco Giachetti a szintén kiváló és jólismert olasz filmszínész lesz.

* **Operaelőadás a Szigligeti-színházban.** [illegible] rendkívüli sikerrel került [illegible] Verdi Rigo-

Kisszakasz

Millimétersor ára hétköznap 55 fillér, vasárnap és ünnepnap 65 fillér. Legkisebb hirdetés (10 mm) 5.50 P, illetve 6.50 P. Álláskeresőknek 50% kedvezmény.

Levelezés

NOCTURNE
szeretettel várlak

VÁROSLIGET. Választ nem kaptam, bizonytalanra nem utazom. Adj lehetőséget, hogy egyetlenegy levelet jó címre, nyugodtan megirhassak Neked. Március második hetében mehetek. Ne haragudj, irnivalóm fontos. Szeretlek nagyon.

Vétel, eladás

VENNÉK CUKORKAGÉPET kézalatt, valcnikkal, kézi- vagy géphajtással, illetve dropszkészítő gépet, továbbá egy
OSTYASÜTŐGÉPET,
lehet villany vagy parázson sütő précsgép, fagylalthoz való ostyák sütésére, illetve ostyahúzó gép. PAPP PÁL cukrász, TOPOLYA.

Eladok:

Gyökeres szőlőoltványt, európai sima és gyökeres vesszőt, gyökeres Ripariát és 3—4 éves erős gyümölcsfacsemetéket.
Árjegyzék ingyen
SZUCS SZŐLŐTELEP ÉS FAISKOLA, BIHARDIÓSZEG.

RÁDIÓ ÉS MINDEN. FÉLE VILLANYFELSZERELÉSI ANYAGOK KAPHATÓK Berkes, VIII. Bérkocsis-u. 28, I. 8. Telefonhívó: 136-029.

KÉT DARAB ERŐSEN RONGÁLT ZONGORA február 15-én d. u. 3 és 4 óra között a helyszinen eladásra kerül. II., Ilona-utca 4.

Hirdessen a KISSZAKASZ-ban

Arpád-híd óbudai feljárójának épitésével

kapcsolatban lebontott épületekből kikerült asztalosárura (ajtók, ablakok, kirakatok) a Fővárosi Közmunkák Tanácsa nyilvános árverést tart tételekben február hó 23-án (kedden) déli 12 órakor a helyszinen.
Részletes árverési feltételek III. ker., Tanuló-utca 1. szám alatti bontási irodában megtekinthetők.

Ruházkodás

Használt férfiruhák vétele, eladása!
Zálog- tárgyért, egyenruháért, fehérneműért, hagyatékért legtöbbet fizet ruhaüzlet. Népszinház-utca 20. Telefon: 342-957.

Váljon meg használt ruhájától, mindenért SCHMERGEL fizet legtöbbet. Rottenbiller-utca 37. Telefonáljon: 42-22-69. Hivásra jövök.

Ezüst-, kék- és tűzrókák
NERZEK, BOLERÓK
szépek, olcsón
SOMOGYI szűcsnél
IV., Kossuth Lajos-utca 18
FÉLEMELETEN!

Napi hirek

— A dán király betegsége. Kopenhágából jelentik: Vasárnap hivatalosan közölték, hogy X. Keresztély dán király könnyebb eperohamban és sárgaságban megbetegedett. A király hőmérséklete emelkedett, állapota azonban általában kielégítő.

— A kormányzóhelyettes özvegye a vöröskeresztes ápolónők szolnoki záróvizsgáján. Szolnokról jelentik, hogy a vöröskereszt ottani fiókja a hősi halált halt kormányzóhelyettes özvegye jelenlétében tartotta meg az ápolónői tanfolyam záróvizsgáját. A vizsga előtt Szapáry Gyula gróf, a vármegyei vöröskereszt-választmány elnöke, majd Urbán Pál báró országos főmegbízott köszöntötte a főméltóságú asszonyt, akinek Urbán Hanna bárónő a vizsgázók nevében csokrot nyujtott át. A vizsga során a tanfolyam 39 hallgatója kitünő előmenetelről tett tanuságot. A vöröskeresztes jelvényt a főméltóságú asszony tűzte mellükre, majd Soós Lászlóné a hallgatók nevében, Szabó Ferenc dr. polgármester pedig a város nevében mondott köszönetet a tanfolyam vezetőségének, valamint a főméltóságú asszonynak megjelenéséért

— Johan Béla államtitkár Kolozsváron. Johan Béla belügyi államtitkár szombaton résztvett a kolozsvári zöldkereszt-védőnőképző intézet első záróvizsgájának ünnepségén. Az intézetből 42 védőnő indul el az erdélyi falvakba. Az államtitkár a távozó növendékekhez beszédet intézett, amelyben hangsúlyozta, hogy a háború után a nemzetek fokozottabban kiépítik majd szociális intézményeiket. Az államtitkár a sajtó képviselőjének is nyilatkozatot adott, s kijelentette, hogy az idén 32 egészségház épül Erdélyben, azonkívül befejezik a sepsiszentgyörgyi kórházat, amely mellé új szülészeti és gyermekosztályt is építenek.

CSIZ jód-bróm konyhasós gyóg. fürdő az érelmeszesedés
gyógyfürdője. Fürdőidény V. 1—IX. 30-ig. Prospektust küld a Fürdőigazgatóság, Csizfürdő (Gömör m.). Gyorsvonaton közvetlen kocsi: Budapest Keleti p.-u.—Fülek—Csizfürdő; menetidő 4 óra.

— A horvát sajtó újjászervezése. Mint Zágrábból jelentik, a horvát sajtó újjászervezésének során Edo Bulak meghatalmazott miniszter, az Usztasa kiadóvállalat igazgatója a Hrvatski Narod főszerkesztőjévé a propaganda-igazgatóság sajtóosztályának eddigi vezetőjét, Ivo Bogdant, a Spremnost főszerkesztőjévé pedig Tias Matiguija professzort nevezte ki. A Nova Hrvatska szerkesztését egyelőre maga Edo Bulak látja el. A Croatica hírügynökség új vezetőjévé a Hrvatski Narod eddigi főszerkesztőjét, Daniel Uvanovivot nevezték ki.

— Erdély iránt érdeklődők figyelmébe. Hefty Andor tanár, a keletmagyarországi és erdélyrészi fürdők szövetségének igazgatója április 20-tól 24-ig az Ibusz vigadói menetjegyiroda „erdélyi irodájában" (V. Vigadó-utca 2) naponta délelőtt 11 órától délután 3 óráig személyesen ad felvilágositást az érdeklődőknek.

Házasság

Siegmeth Alfréd nyug. alezredes és felesége, *Emmerling* Vilma leányát: *Matyit* eljegyezte néhai *Zsipek* Jenő Máv-felügyelő és felesége, *Vékey* Mária fia: *Zsótér* Jenő dr. hites könyvvizsgáló. (Minden külön értesités helyett.)

Kovács Cecilia zöldkeresztes védőnő és *Mihály* Gyula dr. tisztiorvos Budapesten házasságot kötöttek.

Lichner Matild és *Harmati* György budapesti evangélikus segédlelkész jegyesek.

Kaiser Margit állami tanitónő (Ráton) és *Dési* Albert járási állatorvos (Krasznа) április 10-én Krasznán házasságot kötöttek.

Kacskovics Judit és *Müller* Sándor dr. orvos jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Petrővay Katalin és *Keller* Kálmán április 17-én tartották esküvőjüket az egri főszékesegyházban.

Husvéti virág a legszebb és legolcsóbb ajándék
BUDAN A LEGRÉGIBB ÉS LEGELSŐ VIRAGÜZLET
Lohr Irma utóda II., Fő-utca 8. sz. Telefon: 383-787.

Sokgyermekes családok földhözjuttatása

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A földmivelésügyi miniszter értesítette Kádár Levente dr. belügyi államtitkárt, az országos szociális felügyelőség ügyvezető elnökét, hogy a zsidó tulajdonban volt és igénybevett mezőgazdasági ingatlanokból 13.000 kat. holdat átad a közjóléti szövetkezeteknek sokgyermekes földmüves családok részére történő juttatás végett. A közjóléti szövetkezetek, az országos szociális felügyelőség irányítása mellett, ezekre a birtokokra az egykés vidéken sokgyermekes családokat fognak telepiteni. Az előkészületek ilyen irányban már folynak.

Ugyancsak a közjóléti szövetkezetek utján megindult országszerte az öt holdon aluli volt zsidóbirtokok és igénybevett többezer holdat kitevő ingatlanok juttatása is ugyancsak sokgyermekes, arra érdemes családok számára. A közjóléti szövetkezetek a juttatásoknál a sokgyermekesek közül a hősi halottak hozzátartozóit és a hadviselteket előnyben részesitik.

— A pápa a müncheni prépostot címzetes püspökké nevezte ki. Mint az olasz lapok jelentik, a Szentatya Scharnagl Antal müncheni prépostot címzetes püspökké és Faulhaber bíborosérsek segédpüspökévé nevezte ki.

— Angliában az utcai balesetek egyre ijesztőbb méreteket öltenek. Amszterdamból jelentik: Az angol hirszolgálat közlése szerint Hore Belisha a közlekedési balesetek elleni hadjárat támogatására mondott beszédében kijelentette, hogy mig Nagybritannia haderői a háború két első esztendejében 145.012 embert vesztettek halottakban és sebesültekben, foglyokban és eltünt ekben, addig 1942-ben utcai balesetek során 147.544 ember halt meg vagy sebesült meg. A balesetek számának háború alatti emelkedését Hore Belisha szerint az elsötétités, az útjavitások beszüntetése, az útmutatók eltávolitása és a kocsik javitási lehetőségének csökkenése okozta. Az áldozatok egyhatoda 15 évesnél fiatalabb gyermek. E veszteségek különösen nyugtalanitókká válnak, ha összehasonlitjuk azokat a születések számának csökkenésével. Mig 1901-ben minden 60 éven felüli egyénre több mint öt 15 éven aluli gyermek esett, addig most alig két gyermek esik minden idősebb emberre. Harminc esztendő mulva több lesz a 60 évesnél idősebb, mint a 16 évesnél fiatalabb emberek száma. Mig 1901-ben Anglia lakosságának 6%-a volt 60 évesnél idősebb, ma 12%. Rövidesen a lakosság 20%-a lesz 60 évesnél idősebb és ez a fejlődés, ha meg nem akasztják, a nemzet pusztulását fogja jelenteni.

— Zsidók menekülnek Törökországból Palesztinába. Antakiából jelentik: A palesztinai zsidó sajtó naponta hirt ad tiztizenkét főből álló zsidó menekültcsoportok palesztinai megérkezéséről. Ezek között a menekültek között sok törökországi zsidó is van, aki a vagyondézsma nemfizetése következtében teljesitendő kényszermunka elől menekült el. Pelisz Kaplan, a jeruzsálemi zsidó hitközség pénztárosa és segédje, Elihu Eckstein, több napot töltött Törökországban a menekülés megszervezése végett.

— A vasutasok jótékonycélú adományai. A vonatkisérők országos otthona vasárnap tartotta 37-ik évi rendes közgyülését, amelyet Zima István elnök nyitott meg. Az elnöki jelentésből kitünik, hogy az otthon vezetősége segélyekre, temetkezésre, gyermeknyaraltatásra, ösztöndijakra, árvák neveltetésére, karácsonyi akciókra 195.000 pengőnél többet juttatott. A közgyülés lelkesedéssel csatlakozott Kállay Miklósné mozgalmához, továbbá vállalta 60 jelesen végzett tanuló ösztöndiját, 20 gyermek háromhetes nyaraltatását és a harctéren elesett hősök özvegyeinek segélyezését.

x **Ha a kutya elvész.** Gyakori eset, hogy a kutya eltünik otthonából és az elveszett kutyák a nap-nap után olvasható hirdetések ellenére soha többet haza nem kerülnek. Ennek könnyen elejét lehet venni azzal, hogy a kutya nyakába cimkét függesztünk. A cimkének fel kell tüntetnie a tulajdonos nevét és lakását. Az eb megtalálója — hacsak nem kimondottan kutyatolvaj — hazaviszi a kutyát gazdájához, vagy az országos állatvédő liga segitségét kéri. Helyezzük el tehát kutyánk nyakörvén a nevünket és lakásunkat feltüntető cimkét.

— Az olasz uralkodó ejtőernyős gyakorlatokat tekintett meg. Rómából jelentik: III. Viktor Emánuel király és császár április 1-án egy középolaszországi repülőtéren megtekintette ejtőernyős osztagok gyakorlatait. Az uralkodót a repülőtéren a hadsereg és a légierő vezérkari főnökei, valamint a 30-ik repülőezred parancsnoka fogadták. A király és császár a gyakorlat után, amely bizonyságot tett az ejtőernyős egységek tökéletes kiképzéséről, elismerését fejezte ki a gyakorlatokon résztvett osztagok parancsnokainak.

— Collinder upsalai egyetemi tanár magyarnyelvű előadása Budapesten. B. Collinder, az upsalai egyetem tanára kedden délután 6 órakor a magyar néprajzi társaság meghivására a Teleki Pál gróf intézet előadótermében (VIII. Esterházy-utca 26) magyarnyelvű, hanglemezekkel és filmfelvételekkel kisért előadást tart a lappokról. Érdeklődőket szivesen látnak.

— A rögtönitélő biróság halálbüntetést szabott ki az újpesti betörő bognársegédre. A pestvidéki törvényszék rögtönitélő tanácsa Márton Albert dr. törvényszéki másodelnök vezetésével hétfőn halálra itélte Tótfalusi Imre 37 éves, büntetett előéletü bognársegédet, aki Ujpesten elsötétités ideje alatt behatolt egy bőröndös lakásába és onan mintegy kétezer pengő értékü ingóságokat vitt el. A főtárgyaláson kiderült, hogy Tótfalusi lopásért már tiz esetben volt börtön-, illetve fogházbüntetésre itélve, de ült sikkasztásért, csalásért és hitelezési csalásért is. A vádlott beismerte bünösségét és azzal védekezett, hogy teljesen ittas állapotban követte el a bünc selekményt. A biróság a délutáni órákban hirdette ki az itéletet, amely szerint Tótfalusi Imrét kötéláltali halálra itélte. Az elitélt és védője kegyelemért folyamodtak, mire a biróság kegyelmi tanáccsá alakult át.

— Huszonötmillió doboz gyufa érkezik Németországból Bulgáriába. Szófiából jelentik: Most tért vissza Bécsből egy bolgár bizottság, amely újabb gyufabehozatal ügyében járt Németországban. A tárgyalások eredményeként 25 millió doboz gyufa útban van Bulgária felé. Ugyancsak várják olasz gyufa érkezését is. Bulgária gyufaszükséglete évi 400 millió doboz, amelyből a bolgár gyufaipar 80 milliós szükségletet fedez.

— Uj kincstári főtanácsos. A kormányzó a pénzügyminiszter előterjesztésére Minichreiter Dezsőnek, az országos központi hitelszövetkezet igazgatójának, a köz érdekében pénzügyi téren szerzett érdemei elismeréséül a kincstári főtanácsosi cimet adományozta.

— A müncheni állatkertben kiselefánt született. Münchenből jelentik, hogy az ottani Hellabrunn-állatkertben egyik afrikai elefántnak bébije született. Rendkivül ritka eset, hogy afrikai elefántok a fogságban szaporodjanak.

— Uj Száva-híd Zágrábnál. A napokban fejezték be Zágrábnál a közúti Száva-híd épitési munkálatait, amelyeket 1941 óta folytatnak. A hidat a hónap végén adják át a forgalomnak.

PRO PATRIA

Szendeffy Béla m. kir. utászhadnagy 23 éves korában január 22-én az orosz harctéren hősi halált halt. Lelkiüdvéért az engesztelő szentmiseáldozatot április 21-én délelőtt 9 órakor a péceli római katolikus templomban, a gödöllői és a kassai premontreiek templomában mutatják be.

Murai György 1942 december 2-án a keleti fronton megsebesülve december 3-án 19 éves korában a szmolenszki hadikórházban hősi halált halt és ugyanott eltemették. 1943 március 21-én mondottak érte könyörgő imát a rákospalotai evangélikus templomban.

— Olasz kitüntetések az olasz kultura magyarországi terjesztéséért. Az olasz király és császár az olasz kulturának magyarországi terjesztése terén szerzett érdemeiért aranyéremmel és a hozzátartozó oklevéllel tüntette ki Fabinyi Tihamér volt pénzügyminisztert, Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi minisztert, Ullein-Reviczky Antal rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, sajtófőnököt és Gerevich Tibor egyetemi tanárt. Ezüstéremmel tüntette ki vitéz Haász Aladár és Keveházy-Kovács Gyula miniszteri osztályfőnököket, Mártonffy Károly és Paikerth Géza miniszteri tanácsosokat, Zilahi-Sebess Jenőt, a külügyminisztérium kulturális osztályának vezetőjét, vitéz Nagy Iván, Balogh László és Bassola Zoltán miniszteri osztálytanácsosokat. Bronzéremmel tüntette ki Baross-Drucker György és Ruzicska Pál miniszteri titkárokat. Ezt az Itáliában és külföldön is nagyra értékelt kitüntetést azok kapják, akik különös érdemeket szereznek az olasz kulturának külföldön való terjesztése körül. A kitüntetés régi tradiciókban gyökerezik és igen ritkán kerül adományozásra. A kitüntetéseket Anfuso budapesti olasz követ ünnepélyes külsőségek között nyujtotta át a kitüntetetteknek az olasz követségen.

Fej-

és derékfájás, émelygés, aranyér, tisztátalan teint gyakran csak emésztési zavarok következménye. Ilyenkor is segit a DARMOL

— Olasz-angol fogolycsere Lisszabonban. Lisszabonból jelentik, hogy ott vasárnap folyt le az olasz-angol fogolycsere a portugál külügyminisztérium egyik képviselőjének és a vöröskereszt szerveinek vezetésével. A New Foundland angol kórházhajóval 409 súlyosan sebesült olasz hadifogoly, két sebesültszállító vasúti szerelvényen pedig 448 sebesült angol hadifogoly érkezett Lisszabonba. A csere megtörténte után a sebesülteket még vasárnap este útnak indították hazájukba.

— A székelykeresztúri unitárius gimnázium igazgatósága pályázatot hirdet egy magyartörténelem, egy latin-román, egy latin-magyar és egy német-román szakos helyettes, esetleg rendes tanári állásra. Pályázhatnak unitárius és protestáns vallású tanárjelöltek vagy tanárok, akik e szakcsoportokból képesitést nyertek. A javadalmazás az államival teljesen egyenlő. Helyettes tanároknak rendes tanári kinevezésükig természetbeni lakást és ellátást biztositanak. Származás és katonai szolgálat igazolandó. A szabályszerüen felszerelt kérvényeket junius 15-ig kell a gimnázium igazgatóságának benyujtani.

— Tiz tuszt végeztek ki gyilkosság miatt Horvátországban. Zágrábból jelentik: A horvát fővárostól 15 km-nyire nyugatra fekvő Samobor városka közelében lévő Sv. Martin községben ismeretlen egyén meggyilkolta Mijo Mavrin vasúti állomásfőnököt. Mivel az előirt törvényes határidőn belül a tettes nem került elő, a rendőrség által kijelölt tiz kommunista vezetőt kivégezték.

A székesfővárosi pénzügyigazgatóság kebelében működő vámellenőrzési tisztikar mélységesen megrendülve tudatja, hogy a felejthetetlen és hűséges kartárs és barát

Csánki Gábor

vámellenőrzési főtiszt, volt 82-es tart. főhadnagy, a bronz vitézségi érem, nemzetvédelmi kereszt, sebesülési érem, Károly-csapatkereszt, az erdélyi emlékérem tulajdonosa

április 11-én Pelsőcön, a honvédkórházban meghalt.

Példás életének és munkásságának emlékét el nem múló kegyelettel megőrizzük.

HITEL

NEMZETPOLITIKAI SZEMLE

Az áprilisi szám tartalmából:

MALYUSZ ELEMÉR:
Mátyás király

MAKKAI SANDOR:
Magyar otthon

SZAKACS GUSZTAV:
A Nemzeti Önállósítási Alap Erdélyben

HANKISS JÁNOS:
Magyar magatartás az irodalom tükrében

CSORTAN MARTON:
A kolozsvári Tizes Szervezet

Magyar Figyelő
Bisztray Károly az erdélyi unió előzményeiről — Teleki Pál öröksége — Az EMKE népművelő munkája — Uj székely kongresszust! — Német tudós a francia népmozgalomról.

SZEMLE:
LASZLÓ GYULA: A kolozsvári műcsarnok és az élő erdélyi képzőművészet szemléje.

Szerkesztik: Albrecht Dezső, Kéki Béla, Venczel József, Vita Sándor. Előfizetés 1943. évre 12.— P. Egyes szám ára 1.— P. Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Mátyás király-tér 5. I. Postacsekk: 72809.

Megjelenik havonta.

Bontóok, ha a férj megalázóan és naponta adja ki a kosztpénzt

Egy főtisztviselő felesége bontópert indított, mert férje, akinek *havonta 600 pengő fizetése van*, lealázó módon *naponta adja ki a kosztpénzt*, sokkal kevesebbet, mint amennyi a mai időkben szükséges, gyakran csupán 3—4 pengőt és mégis bőségesen megköveteli a bőséges és ízletes kosztot. Hiába magyarázta az asszony, hogy feleslegesen nem adott ki soha egy fillért sem és így nincs semmi oka arra, hogy a férje ne legyen bizalommal iránta. Egy nap aztán bejelentette a férj, hogy *többé nem tartanak szakácsnőt és a feleségnek egyedül kell főzni*. Az asszonynak egyedül kellett az egész háztartást intéznie, noha már régóta betegeskedett. Keresetében előadta az asszony, hogy a legdurvább módon megalázza a férje akkor, amikor *még a vásárcsarnokba is elmegy vele, hogy ellenőrizze mit és mennyiért szerez be*. Az asszony kérte a bíróságot, hogy férje hibájából bontsa fel a házasságot és *ítéljen meg részére havi 300 pengő tartásdíjat*.

A férfi azzal érvelt, hogy a mai nehéz idők tették indokolttá, hogy beleavatkozott a háztartás dolgaiba. A törvényszék el is utasította az asszony keresetét. A tábla azonban más álláspontra helyezkedett és *a férj hibájából a házasságot felbontotta és havi 280 pengőt ítélt meg az asszony részére*. A Kuria Kerekes-tanácsa helybenhagyta ezt a döntést, megállapítva, hogy havi 600 pengőből *egy mindenes háztartási alkalmazott ma is tartható*, ilyenformán nem kívánhatja meg a férj, hogy az asszony főzzön, piacra járjon és takarítson is. És vétett a férj az asszony önérzete ellen is, amikor naponta adta a kosztpénzt.

— **Uj horvát bélyegek.** Zágrábból jelentik: A forgalomügyi miniszter rendelete értelmében három és fél kunás értékben pirosszínű, valamint 12 és fél kunás értékben fekete bélyegek kerülnek forgalomba. A bélyegek régi horvát várakat ábrázolnak.

Halálozás

Pusztaszeri *Pénzes* István nyug. Ksod-főellenőr 92 éves korában április 16-án Maglódon elhunyt. Április 18-án temették a római katolikus egyház szertartása szerint.

Tüdös Béla okl. mérnök, az arad-csanádi egyesült vasutak nyugalmazott igazgatója 78 éves korában, április 16-án Aradon elhúnyt.

Beretzky Lajos, Kolozs vármegyének a megszállás előtti utolsó magyar vármegyei főjegyzője április 17-én Budapesten elhúnyt. Felesége, három gyermeke és kiterjedt rokonsága gyászolja.

Marosjárai *Rosnyay* Béla városi tisztviselő, szolgálatonkívüli őrnagy, a kispesti tűzharcos szövetség tiszteletbeli elnöke 62 éves korában április 17-én elhunyt. Április 20-án, kedden délután 6 órakor temetik a kispesti újtemető halottasházából a református egyház szertartása szerint.

Özv. *Balassa* Istvánné, szül. *Ebner* Ottilia az első világháborúban ápolás közben szerzett súlyos betegségében hosszú szenvedés után április 15-én Sopronban elhúnyt. Nagy részvét mellett temették el.

Özv. *Szily* Ferencné, szül. *Holy* Lujza 74 éves korában, április 17-én Szombathelyen elhúnyt. Április 19-én temették a római katolikus egyház szertartása szerint.

Szinház, Film, Müvészet

Egy boldog pesti nyár

Bemutató a Fővárosi Operettszinházban

A szerző, Szilágyi László meghalt, mielőtt az operett librettóját befejezhette volna. De le se tagadhatná, ha élne, hogy az ő műve. Ebben a darabjában is ugyanazokkal az eszközökkel igyekezett hozzáférközni a könnyű műfajokat kedvelő és nem válogatós közönség lelkületéhez, amelyek régi darabjainak százas előadássorozatokat biztosítottak.

A más szerzőtárs kezétől befejezett vigjáték szembehelyezkedik az életszerűséggel, a valószínű lehetőségekkel s a mulattatás érdekében különös merészséggel mozgatja szereplőit s amikor már a bekövetkezett helyzet semmiképpen sem indokolható, egyszerűen átcsap a burleszk-stílusra. A „Cigánybáró", a „Denevér", a „Lili", a „Cornevillei harangok", a „Koldusdiák", vagy a „Vig özvegy" és sok-sok nagy operett szerzői nem így csinálták.

A darab cselekménye a Milleniumi év nyarán játszódik. Történetének szereplői a vidéki özvegy-méltóságos asszony és fia, a huszárönkéntes (Honthy Hanna és vitéz Gozmány György), továbbá a huszárezredes és leánya, az intézeti növendék (Kertész Dezső és Csikós Rózsi). A méltóságos asszony és az ezredes éppúgy az oltár előtt fejezik be játékukat, mint gyermekeik. A komikus trió tagjai a falusi szegény rokon (Turay Ida), az erdész (Juhász József) és a pesti táncmester (Latabár Kálmán). Az esemény édes-kevés, csupán a méltóságos asszony titka és némi félreértés okozzák az enyhe bonyodalmakat s az estét jórészben az epizódok töltik be.

Az operett minden szereplője orfeumba és mulatóba jár. A méltóságos asszony azért, mert titokban és álnéven primadonna a Somossy-orfeumban. Pénzt kell keresnie, különben nem tudná megmenteni a kastélyt és a birtokot a fia számára. Az ezredes azért látogatja sűrűn a mulatót, mert a primadonnába szerelmes. Azon sem lehet csodálkozni, hogy a huszárönkéntesek is megfordulnak az éjjeli lokálokban. De hogy 1896-ban az előkelő és szigorú leányintézet növendékei, sőt maga a félelmetes igazgatónő is kivonulnak éjjel a híres Kékmacskába, azon már kissé csodálkozni lehet. Ráadásul állandóan a mulatóban tanyázik a falusi kislány is, aki Pestre kerül, az erdésszel együtt.

A Milleniumi évek levegőjét nem teremti meg a vigjáték, csak a pazar díszletek, a kosztümök jelzik a korszakot és azok a régi kuplék, kabarészámok, amiket abban az időben a szobalányok is énekeltek s a hintáslegények fütyültek a ligetben. A három zeneszerző, Buday Dénes, Eisemann Mihály és Fényes Szabolcs ugyanis ezekből a slágerekből állították össze az operett zenéjét, újszerű feldolgozásban. Néhány pattogó táncszám és hangulatos dalok is szerepelnek benne s ezek közül kettő gyors népszerűségre számíthat.

A mozgalmas darab gyakorlottkezű rendezője, Tihanyi Vilmos, évtizedes tapasztalatai ellenére is elvesztette a szemmértéket, mert az előadás a premieren, bár csak egy szünet volt és a tizenkét kép közül egyet teljesen kihagytak, négy óra hosszat tartott. Alapos húzásokra van szükség s még egy-két egész kép, például a táncmester és az erdész párbaja a Normafánál, az idióta kaszinótagok segédletével, bátran kihagyható anélkül, hogy a közönség sokat veszítene.

A siker, ami biztosra vehető, jórészt a színészek érdeme lesz. A szereplők élén Honthy Hanna, egyetlen igazi vérbeli primadonnánk halad: ma is hódító és ragyogó. Megérdemli az operettközönség lelkesedését s a néha percekig tartó, tüntető tapsokat. Az ő rangsorába tartozik Kertész Dezső, aki egyre kiforrottabb és rokonszenvesebb. Az új bonviván, a huszonegyéves vitéz Gozmány György bemutatkozása reményekre jogosít. Jóképű, jómozgású fiatalember. Csikós Rózsi finom és kedves. Csortos Gyula, az operettszínpadok fanatikus kirándulója főherceget játszik, remekül szabott zsakettben. Bemondásait, érzelgős dalait hálás tapsok kísérik. A kitünő Somogyi Nusi áradó humorral alakítja az intézeti tanárnő szerepét. Turay Ida a szegény vidéki rokon, aki a pesti orfeumi világba kerül. Komikai készségét elmentáris hatással érvényesíti. Juhász József jellegzetes vidéki ficsúr. Latabár Kálmán sem hagyja cserben közönségét. Azt a képet, ahol az idősebb Latabár úszómester lett volna, kihagyták, így csak néhány percig látjuk, mint papagájos jövendőmondót. Fülöp Sándor maszkja érdemel még említést, valamint Endre Emil karnagy lelkes vezénylése.

Orosz Barna, aki a színházat finanszírozza, százezres költséggel állította ki a darabot. Bercsényi Tibor festőművész díszletei most is meglepetést keltenek. A Somossy-orfeum, a Kékmacska, a ligeti Gerbeaud képei igen szépek. Az ősbudavári jelenetek háromtagozatú forgószínpada bravuros. Orbók Attila, aki a befejezetlen darabot befejezte, társszerzőként szerepel, de nem állapítható meg, mennyi része van a műalkotásban. **Kállay István**

„Carmen" vendégszereplőkkel

Margarete *Klose* énekelte az operaház vasárnapi Carmen-előadásán a címszerepet, Ralf *Torsten* pedig Don Josét. *Jámbor, Horányi* Karola, *Komáromi, Mally, Sugár, Sipos* Erzsébet, *Kováts* Jolán és *Jászai* jólbevált együttese működött közre. *Failoni* vezényelt és az előadás az ő lendületes, frissen, érdekesen beállított felfogásában pergett, délszaki izgalmassággal, gyújtó elevenséggel. A vendégek németül énekeltek. A kétnyelvű előadás mégcsak jobban ráirányította a figyelmet az elavult, érdektelen magyar szövegre. A kopott díszleteknél is sürgősebb volna a magyar fordítás megújítása. *Az est hőse Don José volt.* Ralf *Torsten* remekelt ebben a testére-kedélyére szabott szerepben. *A virágáriát régen nem hallottuk ilyen bensőséges átéléssel, meggyőző őszinteséggel, mint tőle.*

Margarete Klose elsősorban azért nagy énekesnő, mert az egyénisége is kimagasló, nemcsak az énektudása, a hangjának ezépsége s az előadásának kifejező gazdagsága. Ortrudja felülmúlhatatlanul tökéletes, Frickája pedig felejthetetlen, mert Wagner ez egyik legunalmasabbnak ismert szerepéből lenyügözően vonzó alakítást hívott életre. Persze, hogy *meg tud mindent csinálni, amit vállal.* Sőt, bizonyára izgatja is a minél nehezebb feladat. Csak művészi hitelének a próbáját igazolná a számára. *Hogy Carmen szöges ellentétben áll egyéniségével,* egy pillanatig se lehetett kétséges a beavatottak előtt. De természetesnek találjuk, hogy Carmennek éppen tragikus megvilágítását, jellemének és sorsának misztikus vonásait érzékeltette léleklátó hűséggel, rokonszenvező együttérzéssel: *az álmodozó végzet játszi kérlelhetetlenségével együttöltve magára a szerepkívánta kacér ruhát és riszáló magatartást.* Kevesebb, de több is volt alakítása a beidegzett Carmen-képmásból. Művészi önfegyelme és kényes kritikája megóvta a túlzástól, de a kelleténél jobban kötötte is jellemábrázoló képzeletét, szárnyalásában. **H. G.**

* **Zenekari hangverseny.** Huszadik bérleti hangversenyét rendezte a székesfővárosi zenekar vasárnap délután a Vigadó nagytermében. A műsoron Brahms első szimfóniája, Mozart hegedűversenye és magyar ujdonság, Ottó Ferenc háromtételes szimfóniája került előadásra. A versenymű magánszólamát Martzy Johanna szólaltatta meg, gyönyörű hegedűhanggal és elragadóan költői előadással. Ottó Ferenc művének mondanivalói, a műsormagyarázó füzet szerint „nem egetverő bölcseleti problémák, hanem inkább a magyar közösséget érintő, belső dolgok". Ez a mutatós, de meglehetősen homályos fogalmazás találóan jellemzi a művet, amely szintén egészen jólhangzó, de kiegyensúlyozatlan munka. Csilléry Béla ügyes kézzel, körültekintően gondos karmesteri munkával, jó zenei érzékkel tartotta együtt a zenekart.

* **Budapestre jön Paula Wessely.** Kedves filmvendégei lesznek a husvéti ünnepek alatt a magyar fővárosnak. A bécsiek nagytehetségű művésznője, Paula Wessely és férje, Attila Hörbiger résztvesznek az „Érted" című filmjük budapesti díszbemutatóján. Wesselyék társaságában Budapestre jön Gustav Ucicky, az ismert filmrendező is.

* **Meghosszabbítják a svéd építészeti kiállítást.** A kisméretü, de rendkívül érdekes budapesti svéd építészeti kiállításnak olyan nagy sikere volt, hogy illetékes körök kezdeményezésére és a müegyetemi rektorátus engedélyével a kiállítás a húsvéti ünnepek tartama alatt is nyitva fog maradni április 30-ig bezárólag.

Komikusok Paródéja

Húsvétvasárnap d. u. ½4. V.

Vaszary Piri, **Latabár** Kálmán, **Kiss** Manyi, **Bilicsi** Tivadar, **Turay** Ida, **Pethes** Sándor, **Türk** Berta, **Kőváry** Gyula, **Rácz** Vali, **Pécsi Öregdiákok, Szilágyi** Marcsa, Don **Alfonso, Ursula, Vékony** Zoltán, **3 órás szenzációs** kacagtató műsorral. Jegyek 111-111 Berlini-tér 6. és jegyirodák.

Meghalt Vera Ilona

Operaházunkat **újból nagy veszteség** érte. *Tamás Ilonka után egy másik fiatal csillagát, Vera Ilonát is elragadta élte virágjában a halál.* Megállás nélkül, felfelé ívelő pályájának a csúcsa előtt roskadt le betegen. Barátai, tisztelői, művészetének lelkes bámulói azt hitték, csak röpke pihenésül; hogy erőt gyüjtsön és ismert lendületével, lankadatlan kitartásával még magasabbra szökkenjen, de sose gondoltuk volna, hogy örökre. Törhetetlen szívóssága, lángoló hivatásszeretete, ragyogó tudása, költői képzelete, hibátlan arányú s minden porcikájában engedelmes, fegyelmezett testének gyönyörű mozgása jogosan ébresztette fel a reményünket, hogy sokáig fogjuk még élvezni Vera Ilona tüneményes táncművészetét.

Rövid, de sikerekben így is gazdag életének egyetlen tartalma, vágya, értelme, üdve, kiteljesülése *a tánc* volt. Gondolatai, érzései, észjárása, megfigyelése, éber érdeklődése, mint gyujtópont, a tánc körül keringtek és a legmeglepőbb képzettársítással, vakon, a sötétben botorkálva is, mindig tévedhetetlen biztonsággal talált rá az irányra, amelyet fénnyel, tüzes jellel égetett a szívébe veleszületett sugallata, táncos szellemének hivása. *Vera Ilusban a tánc lelke elevenedett meg.*

A küldetés-érzés visszatarthatatlanul dolgozott benne. *Kijelölt életútjából semmiő csábítás, hizelgés, kétely, feltünési vágy nem térítette el.* Nem kacérkodott se a tudománnyal, se az irodalommal, se a színészettel, nem kísérletezett kétes babérszerzéssel, a megszerzett művészi hírnév számlájára, idegen teületen. *Hű maradt a tánchoz.* Következetesen, hittel, fáradhatatlan gyakorlással, folytonos edzéssel, legyőzött testének kiméletlen sanyargatásával szolgálta a táncművészetet.

Neki volt a balettben a legmegbizhatóbb tehnikája. Mozdulatai szoborszerűen szépek, készek voltak, mintha lassított felvétellel merevedett volna testének minden egyes hajlása egy-egy futó, megállíthatatlan pillanat szoborállásába, vagy mozdulatába. De nemcsak táncolni tudott szemetgyönyörködtetően, a *koreográfiához is ösztönös tehetséggel vonzódott, táncköltőnek is határozott tehetség, komoly ígéret volt.* Emlékezetes sikert aratott a „Csárdajelenet", „Magyar ábrándok", „Fából faragott királyfi", „Nílusi legenda", „Háromszögletű kalap", „Romeo és Julia", „Szerelmi álmok", „Prometheus teremtményei" című balettekben, hogy csak a legnevezetesebbeket említsük. *Legutoljára január 17-én lépett fel* a „Denevér" előadásán, a „Bécsi erdő" című táncban.

Két hónappal ezelőtt már halálsejtelmei voltak. Csaknem napra megjósolta, mikor száll el a lelke. *Virágvasárnapján szeretett volna elbúcsuzni az élettől.* Egy nappal korábban, az esti harangszónál halt meg. Szerettük, megsiratjuk és minden részvétünk a férjé, a mi kiváló *Harangozó* Gyulánké, akinek nemcsak jó felesége, hanem ihlető múzsája is volt Vera Ilona.

* **Ember Nándor idei első hangversenye.** Ember Nándor dr., a világszerte ismert magyar zongoraművész ebben az évben még nem adott önálló hangversenyt, mert hónapok óta a „Méreg" című nagysikerű színjáték szünetében játszik a Pesti Színházban. A kiváló művész május 4-én adja első önálló hangversenyét a zeneakadémia nagytermében és hangversenyének tiszta jövedelmét a magyar hírlapírók országos nyugdíjintézete javára ajánlotta fel.

* **Az Andrássy Színházban** hétfőn este érkezett el Vaszary János „Egy nap a világ" című színdarabja a 175-ik előadáshoz. A jubiláris előadáson is Muráti Lili, Páger Antal, Vaszary Piroska és Bilicsi Tivadar játszották a sikeres darab főszerepeit.

* **Magyar művésznő hangversenye Bécsben.** Kresz Károlyné Sztojanovits Lili magyar énekesnő vasárnap este Bécsben nagyszámú előkelő közönség előtt hangversenyt adott. Nagy gonddal összeállított műsorában főképen német szerzőket szólaltatott meg, majd Gárdonyi és Kodály műveit énekelte. A hangversenyt a közönség tetszéssel fogadta és különösen Kodály népdalfeldolgozásait tapsolta meg melegen. A magyar művésznő kulturált hangjával megnyerte hallgatóságát és így az est a meleg siker jegyében folyt le.

* **Magyar film Helsinkiben.** Helsinkiből jelentik: Vasárnap mutatták be Helsinkiben a „Negyediziglen" című magyar filmet, amelyről szakkörökben az a vélemény, hogy sokáig marad műsoron.

* **Uj rendező az Uj Magyar Színházban.** Tóth Miklós és Vándor Kálmán „Tábornokné" című zenés vigjátékára készülnek a Uj Magyar Színházban s emiatt néhány napon át szünetelnek az előadások. Az ujdonság zenéjét Buday Dénes szerezte, a főszerepeket Fedák Sári, Simor Erzsi, Szilágyi Szabó Eszter, Bordy Bella, Hajmássy Miklós és Pethes Ferenc játsszák. Delly Ferenc ezúttal először szerepel mint rendező. A díszleteket Bercsényi Tibor készítette. A bemutató szombaton este lesz.

Beszélgyűrűs Tibor

— **Kassa felszabadításának ötödik évfordulója.** Kassa város méltó keretek között készül megünnepelni hazatérésének és a kormányzó úr bevonulásának 5. évfordulóját. A többnapos felszabadulási ünnepség programján többek között az Operaház és a budapesti Nemzeti Színház vendégjátéka, képzőművészeti-, fényképkönyv-, bélyeg-, vadász- stb. kiállítás, gyöngyösbokréta bemutató, irodalmi est, a levente-előtér felavatása és különböző sportesemények szerepelnek.

— **Az Osservatore Romano megerősíti Campobasso püspökének halálhírét.** Rómából jelentik: A Vatikán lapja, az Osservatore Romano megerősítette, hogy Magre Secondo Bologna, Campobasso püspöke tragikus módon életét vesztette az egyik légitámadásnál. A püspök, mint ismeretes éppen misét mondott a légitámadás alatt, amikor egy géppuskagolyó megölte. Ő már második halálos áldozata a légitámadásoknak az olasz püspöki karból.

Törvényszéki tudósítónk jelenti

Kettős halálos ítélet az Uzsoki-utcai álarcos rablók bűnügyében. A budapesti büntetőtörvényszék, mint rögtönítélő bíróság hétfőn tárgyalta Krayzell Miklós dr. táblai tanácselnök elnöklete mellett az ismeretes Uzsoki-utcai álarcos rablási bűnügyet. Az ügyészség ezzel kapcsolatban Hermál Márton 23 éves napszámost, Megyeri László 21 éves lakatossegédet Gergász János 23 éves mészárossegédet, Kerékgyártó József 19 éves vasbetonszerelősegédet és Buja Sándor 19 éves lakatossegédet állította a rögtönítélő bíróság elé. A megbilincselt vádlottakat kétkét fogházőr vezette az esküdtszéki terembe, amelyet zsúfolásig megtöltött az érdeklődő közönség. A vádlottak nagyrészben beismerték bűnösségüket. A bíróság széleskörű bizonyítási eljárást folytatott le, kihallgatott több tanut, köztük a villatulajdonos Urbányi Gusztávot, továbbá nővérét, Urbányi Emiliát és Mátyás Ágnes cselédleányt. Mint ismeretes, az álarcos rablók Urbányi Emiliát és Mátyás Ágnest bezárták az Urbányi-féle Uzsoki-utca 42. szám alatti villa egyik lakásába és körülbelül 12.000 pengő értékű pénzt és ékszereket zsákmányoltak, amelyeket aztán szétosztottak egymás között. Szabó Zoltán dr. ügyész vádbeszéde és Miklós László dr. ügyvéd védőbeszéde után a bíróság egyórás tanácskozás után hozta meg ítéletét, mely szerint Hermál Mártont és Megyeri Lászlót halálbüntetéssel sujtotta, Gergász Jánost 12 évi, Kerékgyártó Józsefet és Buja Sándort fejenként 10—10 évi fegyházra ítélte. A két halálraítélt kegyelemért folyamodott és ezért a rögtönítélő bíróság kegyelmi tanáccsá alakult át, amelynek a határozata azonban titkos.

Kivégezték a csendőrökre lövöldöző lengyel betörőt. A pestvidéki törvényszék, mint rögtönítélő bíróság Splavienszki Henrik 27 éves lengyelországi illetőségű villanyszerelőt néhány héttel ezelőtt az elsötétítés ideje alatt elkövetett betöréses lopásokért, valamint azért, mert Budaörsön az őt igazolásra szólító csendőrökre hat lövést adott le, halálra ítélte. Splavienszki külföldről szökött Magyarországra, egy ideig Dunántúlon csavargott és Komáromban, Veszprémben, továbbá Székesfehérváron követett el a légoltalmi elsötétítés ideje alatt sorozatos betöréseket. A budaörsi vasúti állomáson, amikor a csendőrök igazoltatni akarták, rálőtt a csendőrökre, golyói azonban nem találtak és a csendőrök elfogták. A halálraítélt annakidején kegyelemért folyamodott. Az iratok hétfőn érkeztek vissza a pestvidéki törvényszékre és a rögtönítélő bíróság Márton Albert dr.-nak, a törvényszék másodelnökének elnöklete mellett hirdette ki Spavienszki előtt kegyelmi kérvényének elutasítását. A halálraítélttel ezt lengyel tolmács közölte. Splavienszkit ezután kiszállították a gyüjtőfogházba, ahol Bogár János állami ítéletvégrehajtó délben végrehajtotta rajta az ítéletet. A rögtönítélő bíróságot Brommer Andor dr. törvényszéki bíró, az ügyészséget pedig Schirilla Iván dr. ügyész képviselte a kivégzési aktuson.

Házasság

Horváth Marica és *Bacsó* Endre m. kir. utászfőhadnagy jegyesek, Szatmárnémeti.

Forgó István és felesége, *Schoenberg* Elza leánya, *Anne-Beate* október 20-án délután fél 5 órakor tartja esküvőjét a Bécsikapu-téri ev. templomban *Ajkay* R. Haralddal, *Ajkay* R. Félix és felesége, *Roesicke* Charlotte fiával.

Nagygéresi *Cigányi* László, Sennyey Pál gróf zemplénagárdi gazdaságának intézője és neje, királyfalvi *Gebhardt* Ilona leánya, *Klári* és csikbánfalvi *Keresztes* Lajos, a jászóvári prépostság főintézője és neje, *Veress* Mária fia, Lajos, járási m. kir. gazdasági felügyelő október 23-án délután 4 órakor tartják esküvőjüket Ricsén, a budahomoki kápolnában. (Minden külön értesítés helyett.)

Gervay Auguszta eljegyezte *Kosztolányi* Tibor dr. miniszteri titkár. (Minden külön értesítés helyett.)

Kiss Zsigmond dr. és szentgyörgyi *Tolnay* Erzsébet leánya, *Katalin* és *Pásztor* Mihály és felesége, *Szudey* Erzsébet fia, *Pásztor* József dr. október 16-án tartották esküvőjüket az Egyetemi-templomban.

Napi hirek

Leleplezték a volt 15-ik huszárezred hőseinek emlékművét

Szatmárnémeti, október 18.

Szatmárnémetiben ünnepélyes külsőségek között leplezték le a volt császári és királyi 15-ik huszárezred hősi halottainak emlékművét. A leleplezési ünnepségen a kormányzó urat *Csatay* Lajos vezérezredes, honvédelmi miniszter képviselte. Az ünnepség a Himnusz hangjaival kezdődött, majd vitéz *Takách-Tolvay* József altábornagy beszédére került sor. Az ezred altisztjei és legénysége nevében vitéz *Istvánffy* Elek alhadnagy beszélt, majd Csóka László, Szatmárnémeti polgármestere átvette a szobrot.

Délben a Pannónia-szállóban egytálételes közebéd volt. Az első köszöntőt Magyarország kormányzójára *Hóry* András rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter, az ezred volt hadnagya mondta. Mi, akik egy heroikus korban élünk, — hangoztatta többek között — azt érezzük, hogy egy nagy magyar lélek virraszt felettünk Buda várában, **aki mindig bízott a** szebb jövőben, a magyarság magasabb rendeltetésében, *aki erőt, hitet, reményt jelentett és nyujtott a csüggedőknek, amikor oly sokszor reménytelenül sivárnak látszott a magyar jövendő.*

Az ezred tisztikara nevében vitéz *Haász* Aladár miniszteri osztályfőnök beszélt. Sokan vádolták a magyart — mondotta —, hogy feudális gondolkozású, kasztszellemtől áthatott nemzetet alkot. *A magyar huszárezred belső élete ennek a vádnak legélesebb cáfolata.* Az utolsó rekrutától az ezredesig olyan *bensőséges és harmonikus családi egységet képezett, amelynél demokratikusabb berendezkedést kívánni sem lehet.* A harci hivatás nehéz feladat, sok könnybe és vérbe kerül. De kerüljön bármibe, meg kell felelnünk és meg is fogunk felelni, *ha elesett bajtársaink becsülete, hűsége és kötelességteljesítése, valamint emberfeletti hite éltet bennünket.*

— **Prohászka Ottokár emlékezete Csobánkán.** Bensőséges és megható ünnepség volt a szociális missziótársulat csobánkai telepén Prohászka Ottokár püspök születésének nyolcvanötödik és a róla elnevezett „Ottokár hadiárvaház" fennállásának huszonötödik évfordulója alkalmából, Shvoy Lajos székesfehérvári püspök védnöksége alatt. A főpásztort Vormair Kamilla főnöknő fogadta és kísérte az árvák sorfala között az intézet kápolnatermébe. Vormair Kamilla rövid megnyitójában megemlékezett a hadiárvaház keletkezésének történetéről, majd Shvoy Lajos püspök mondotta el ünnepi beszédét, amelyben Prohászka Ottokár püspököt, mint a nemzet apostolát, és tanítómesterét állította a hallgatóság elé. Az ünnepségen Puszta Sándor leányfalusi plébános három alkalmi költeményét szavalta el.

— **A pécsi püspök Kaposváron.** Virág Ferenc pápai trónálló, pécsi püspök titkára kíséretében Kaposvárra érkezett, ahol látogatást tett a főispánnál, a polgármesternél és a város két plébánosánál.

— **Egy kiváló német repülő hősi halála.** Berlinből jelentik: Hans Dieter Frank százados, egy éjjeli vadászezred csoportparancsnoka, a lovagkereszt tulajdonosa, ellenséges bombázók ellen folytatott győzelmes harcban hősi halált halt. A százados éjszakai légi harcokban 55 ellenfelét lőtte le.

— **Halálos vasúti szerencsétlenség.** Barcsnál, amikor a személyvonat szerelvénye megállott, egy utas, Ricciardi Giuseppe 31 éves átutazó, eddig még meg nem állapítható módon a szerelvény két ütközője közé került, amelyek összenyomták. A súlyosan sérült férfit a tovább induló vonaton Nagykanizsára vitték s kórházba szállították. Segíteni már nem tudtak rajta, rövid idő mulva meghalt. A vizsgálat megindult.

— **Bolgárok kitelepítése a Bánátból.** Szófiai jelentés szerint Ruszcsukba 42 bánáti bolgár érkezett, mint a Bánátból kitelepített bolgárok első csoportja.

— **Több mint 60.000 emigráns él Svájcban.** Bernből jelentik: A kantoni igazságügyi és rendőrigazgatók churi értekezletén közölték, hogy Svájcban ezidőszerint 61.461 emigráns él.

— **A kormányzó urat ünnepelték a pápai vitézi szék értekezletén.** Ünnepélyes keretek között zajlott le Pápán a vitézi rend értekezlete közel 150 vitéz részvételével. Vitéz Balázs József járási hadnagy megnyitó beszédében felhívta a vitézeket a magyar összetartásra. Vitéz Takács László, Veszprém vármegye vitézi székkapitánya, lelkes szavakkal emlékezett meg az ország első vitézéről, nagybányai vitéz Horthy Miklós kormányzóról. A kormányzó úr nevének említésekor a vitézek hosszasan lelkesen ünnepelték a kormányzó urat. Vitéz Takács László a továbbiakban felhívta a jelenlevők figyelmét a fegyelemre és az ebből származó erőre, amelyre különösen most nagy szükség van. Vigyázni kell a belső frontra. Az értekezlet ezután időszerű kérdésekkel foglalkozott.

— **Pataky Tibor államtitkár és Enyedy Andor püspök felszólalása a Soli Deo Gloria ankétjén.** Mint már jelentettük, Sárospatakon hatnapos találkozót tartott a Soli Deo Gloria-szövetség a magyar diaszporakérdésről. A találkozó vasárnap fejeződött be. Az előadásokon Révay István gróf, Szabó Zoltán, Varga Imre és Dóczi Antal után Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár is felszólalt s kiemelte, hogy a nemzetiségi vidékeken a magyaroknak kötelessége a megértés, előzékenység, testvéri szolgálat és őrtállás. Enyedy Andor tiszáninneni püspök záróelőadásában kifejtette a krisztusi világnézet alapelveit. A szövetség közgyűlésén Soós Géza elnökölt s Bognár István az ügyvezetői jelentést terjesztette elő. A résztvevők ezután Bodrogkeresztúrra rándultak ki.

— **Elfogták a nagykőrösi rablógyilkosság tettesét.** Az elmult napokban özvegy Szabó Ferencné 56 éves kürtilapos dülői asszonyt ismeretlen tettes egy csákánnyal agyonverte, majd lakását kiofsztotta. Széleskörű nyomozás indult a rablógyilkos kézrekerítésére. A csendőrök letartóztatták Kolompár József 21 éves nagykőrösi cigánylegényt, aki ellen több gyanuok merült fel. A vallatás során Kolompár József beismerte, hogy a rablógyilkosságot ő követte el.

— **Felemelik a kenyérfejadagot Törökországban.** Isztanbuli lapjelentések szerint október 29-től a kenyérfejadagot az eddigi 300 gramról 450 gramra emelik fel.

Ily vallomáshoz sokkal inkább jut az a nő, aki rendszeresen ápolja arcbőrét. Helyes arcápolással meg lehet szabadulni a tisztátalanságtól, fekete pontocskáktól és az arc fiatalosabbá, üdébbé, bársonyosabbá válhatik. A helyes arcápolás célját szolgálja a mindenütt kapható Tokalon-krém. Próbáljuk állandó használatával elérni azt az ápolt külsőt, amelyet ő is kívánatosnak tart.

— **A kultuszminiszter leplezi le Zirc Reguly Antal emlékművét.** A zirci Reguly-emlékbizottság Zirc nagy szülöttjének, Reguly Antal magyarságkutató nyelvtudósnak emlékművet állít a zirci Rákóczi-téren és azt október 24-én, vasárnap leplezik le. Az ünnepséget megelőzően, féltíz órakor a zirci apátsági templomban Endrédy Vendel zirci apát szentmisét mond, majd tíz órakor kezdődik a leleplezési ünnepség; amelyen először Tóth Aurél dr. ügyvéd mond bevezetőt, utána Zsirai Miklós dr. egyetemi tanár mond emlékbeszédet Reguly Antalról, majd Szinyei-Merse Jenő kultuszminiszter leplezi le az emlékművet és adja át Zirc község vezetőségének.

Gáz- vagy elektromos hűtőszekrényt

legmagasabb áron veszek: Gergely László, Dohány-utca 16. I. 6. — Telefon: 223-907.

— **Maróthy Jenő síremlékének felavatása.** A Kerepesi-úti temetőben vasárnap avatták fel Maróthy Jenőnek, a fiatalon elhúnyt kiváló felvidéki írónak síremlékét, amelyet az író sikerült dombormüvü arcképe díszít. Az emlékező beszédet Wolff Lajos evangélikus esperes mondotta az egybegyült pályatársak, tisztelők és rokonság előtt, akik virágokkal borították el Maróthy Jenő sírját.

— **Országzászlóavatás Korondon.** A fazekas iparáról híres székely községben, Korondon ünnepélyes keretek között avatták fel a gyönyörű kivitelű, ereklyés országzászlót. Az ünnepségen Kiss Kálmán országgyűlési képviselő, megnyitóbeszéde után a parajdi leventezenekar játszotta el a Himnuszt, majd az ereklyés országzászló nagybizottság nevében Végh Mihály tanácstag mondott avatóbeszédet. Az avatóünnepséget egytálételes közebéd követte, amelyen Kiss Kálmán a kormányzót köszöntötte. A lelkes ünnepséget Komónyi Lajos községi főjegyző készítette elő. Az impozáns méretű országzászló készítéséhez az iparművészet és háziiparosok szövetkezete négyezer pengő önkéntes adománnyal járult hozzá. A szövetkezet Szepesy Mihály dr. budapesti ügyvéd útján a korondi hősi emlékmű létesítésére is nyolcezer pengőt adományozott.

x **Kevés lisztből,** főleg burgonyából sütemények, tojás nélküli tészták, zsír nélkül vagy kevés zsírral változatos ételfélék készítését mutatják be az elektromos művek Eskü-út 5 szám alatti villamos konyhájának főzőelőadásain. Egyben a villamos főzőlapok, tűzhelyek és sütők helyes, takarékos kezelését is megtanítják. Előadások hétfőn, csütörtökön és pénteken délelőtt 10 órakor, valamint szerdán délután 5 órakor. Belépés, ruhatár díjtalan.

— **Orvosi hír.** Székely Levente dr. rendelését VII. Éva-u. 14 alatt megint megkezdte. Rendel ½4—5-ig. Telefon: 22-66-66.

Halálozás

Vicenty Zoltán nyug. m. kir. műszaki főtanácsos október 16-án, nyolcvankétéves korában Budapesten meghalt.

Özv. *Lukács* Endréné, ny. főszolgabíró özvegye október 17-én Rákoscsabán elhunyt. Temetése október 19-én délután 4 órakor lesz.

Árviz után

Irta: Juhász József

Vót... Nincs...
Nézi a vetést Bede János.
Csak a vállát rántja,
Torkig lucsokban áll
Két bivalybőr csizmája.
Vót. Nincs;
Belepte a víz.
Nem lesz kenyér;
Egye el az iz!
Ür Isten, mijér?
Most már nem marad más, csak a
Napszám, vagy a város.
S nézi a vetés helyét Bede János...

Öt Világrész Szerelme 21-én

csütörtökön és nov 8-án a Zeneakadémián ½7-kor az idei szezon egyik legnagyobb művészi eseménye. Bevezetőt mond **Szabó Lőrinc**, a zenei részt **Kabay** Kálmán dr. ismerteti. A 2 est szereplői **Szörényi** Éva, **Lánczy** Margit, **Barabás** Sári, **Stefániai** Imre, **Lászlóffy** Margit, **Gobbi** Hilda, **Liontas** Contantin, **D'Arrigo** Kornél, Szép Ilonka, **Kelen** Dóra, **Faragó** Ibolya, **Cziráky** Julia, **Vigyázó** Éva, **Bodroghy** Kató, a **Misley** Anna tánccsoport. A **Szimfonikus Zenekart Zsigmondy** Pál vezényli. Jegyek **Rózsavölgyi**, **Függetlenség** és a **Zeneakadémián**.

*

Dániel zenekari zongoraest ma

V. ¾7. **Filharmonikusok—Dohnányi** (Koncert)

Szeleczky Zita uj filmje

A néhány nap mulva bemutatásra kerülő **„Zenélő malom"** című vidám filmben **Szeleczky Zita** játssza a női főszerepet. A történet kezdetén egy lovasbaleset szenvedő hőse, aki egy vágtató lovaglás alkalmával pocsolyába zuhan, éppen akkor, amikor lovaglótudományát akarja bemutatni a szomszéd földbirtokos fiatal urának. **Harasztos Albert** és **Szuhy N. Emil** kedves és hangulatos filmtörténetének bonyodalmai ebből a kis szerencsétlenségből származnak és sok mulatságos helyzeten keresztül vezetik a nézőt, amíg a fiatalok egymáséi nem lesznek. Szeleczky mellett **Szilassy László** alakítja a férfifőszerepet s játszanak még a filmben **Csortos Gyula**, **Vaszary Piri**, **Dayka Margit** és **Latabár Kálmán**. A **Kolczonay**-filmhez **Huszka Jenő** írta a kísérőzenét.

* **Jókai emlékének hódolt vasárnap Kiskőrös.** Petőfi kiskőrösi szülőházát annakidején az írók és művészek társasága vásárolta meg s a ház birtokbavételére a Petőfi-társaság akkori elnökét, Jókai Mórt kérte fel: Azt a házat, amelynek Jókai is vendége volt, a kiskőrösi Petőfi irodalmi kör kezdeményezésére Kiskőrös márvány emléktáblával jelölte meg és azt vasárnap, Jókai látogatásának hatvanharmadik évfordulóján, bensőséges ünnep kapcsán adta át rendeltetésének. Az avató beszédet Murányi György dr. evangélikus lelkész mondotta.

* **Továbbra is az „Egy boldog pesti nyár" marad az Operettszínház műsorán.** Mint értesülünk, a Fővárosi Operettszínház véglegesen határozott abban az irányban, hogy a hatalmas sikerre tekintettel továbbra is az „Egy boldog pesti nyár"-t tartja műsorán, szériás előadásokban. Az operett egyik kiemelkedő szerepében Csortos Gyula lépett estéről-estére a közönség elé. A kiváló művész másirányú elfoglaltsága miatt Salvátor főherceg szerepét Pártos Gusztáv vette át, s a darab ezzel a szereplőváltozással folytatja sikersorozatát.

* **Svarovsky Kolozsváron.** Hans Svarovsky, a Budapesten is jólismert karmester, aki tavaly nagy sikerrel tartotta karmesteri tanfolyamait és az idén a salzburgi előadásokon mint Klemens Krauss helyettese vezette a karmester-tanfolyamot, október 25-én Kolozsváron az ottani filharmonikusokat vezényli. Műsorán Brahms első és Haydn B-dur szimfóniáján kívül Takács Jenőnek, a pécsi zeneiskola igazgatójának Tarantelláját dirigálja. A Tarantella igényes zongoraszólamát maga a szerző játssza.

* **Plank B. dr. táncintézet** Andrássy-út 24.

* **Képzőművészeti kiállítás.** A keresztény munkásifjak országos szövetsége a dolgozó társadalom képzőművészetel foglalkozó tagjai részére versenypályázatot rendezett s a beküldött pályamunkákból érdekes és látványos kiállítást rendez Budapest, VIII. József-utca 41 sz. I. emeleti kultúrtermében. A kiállítás október 23-tól október 28-ig megtekinthető hétköznapokon délután 4 órától 8 óráig, vasárnap délelőtt 9-től délután 2 óráig.

* **A magyar keleti társaság és a szabad egyetem előadásai.** A magyar keleti társaság és a szabad egyetem október 19-től minden kedden este 6 órakor a Pázmány-egyetem központi épületében lévő egyik előadóteremben előadásokat tart. Az első előadás címe: „Közvetítő művészetek kelet és nyugat között. — Fönicia, Ciprus, Kréta művészete". Előadó Bácsy Ernő.

Színház, Film, Művészet

Köd

Bemutató az Uj Magyar Színházban

Ságody József a tavalyi nemzetiszínházi kaland, a Lavedan-átdolgozás után eredeti darabbal lép a közönség elé. Történetének kiindulási pontja az, hogy Péter, a fiatal szobrász a hegyek között egy magános villában évek óta együtt él Edittel, János elvált feleségével, akivel nem köthetett házasságot, mert saját felesége, Margit elmegyógyintézetben volt s ezért a házasságát nem lehetett felbontani, holott az asszony az elmebetegség bekövetkezése előtt házasságtörést követett el.

Azt a kérdést, hogy a házasság felbontható volt-e, vagy sem, jogászilag is meg kell világítani, mert a fejleményekben döntő szerepet játszik. Az 1894. évi házassági törvényünk alapján az ellen, aki a vádakkal szemben elmekóros állapotánál fogva nem védekezhetik, bontóper folyamatba nem tehető. A régi törvényt 1941-ben kiegészítették és módosították s eszerint a házasság felbontását nem akadályozza az, hogy a bontóok keletkezése után a vétkes házasfél elmebetegségbe esett. A módosítás értelmében tehát Péter és Margit házassága igenis, felbontható lett volna, ami azt jelentené, hogy a dráma hamis alapokra épült. A szerző azonban érdekes ötlettel menti a jogi helyzetet. A színpadi történet ugyanis akkor kezdődik, amikor a szobrász felesége már felgyógyult s a válóper tárgyalása előtt azzal zsarolja ellenfeleit: hátha beigazolom, hogy már a házasságtörés elkövetése idején beszámíthatatlan voltam? Ez az eset pedig a ma érvényes törvény értelmében is kétségessé tenné a vétkesség kimondását.

Ságody József drámája tehát jogi szempontból elfogadható. Ez az előnye. Hátránya pedig az, hogy csak jogi szempontból helytálló. Négy embert mozgat a színpadon, Pétert és Editet helyezve az előtérbe. A szobrász és az asszony éppen csomagolnak, másnap lesz Péter válóperének tárgyalása, s ezután nyomban Görögországba utaznak, mert Edit egy évvel ezelőtt meghűlt és orvosa szerint azonnali levegőváltozásra van szüksége. Állapota életveszélyes, de ő ezt nem tudja. Csodálatosképpen betoppan a villába Edit elvált férje, János, aki öt évig barangolt a világban szerteszét s épp most jutott eszébe meglátogatni régi feleségét és számonkérni Pétertől, hogy miért nem kötött vele házasságot. De váratlanul megérkezik Margit is, aki előbb Pétertől pénzt követel, azután János lakásábaront be, felkínálkozik neki, majd a sikertelenség után Edithez rohan, akit eddig még sose látott. A darab beállítása szerint Edit és Péter még mindig halálosan szerelmesek egymásba, nem tudnak egymás nélkül élni. Edit azonban Margit fenyegetésére, majd könyörgésére meglepő fordulattal, rövid vívódás után hajlandó lemondani szerelméről. Még hihetetlenebb, hogy Péter, amikor ezt megtudja, néhány zokszó után, Isten veled Edit! kiáltással belenyugszik a helyzetbe és eltávozik a lakásból. A drámai összeütközések itt kulminálnak s a lélektanilag indokolatlan események után senki sem csodálkozhatik azon, hogy Edit az izgalmak következtében elájul s miután a szerző más megoldást nem talál, harmadnapra meghal. De hogyan? Furcsa betegsége következtében mindent elfelejt és boldogan készülődik a görögországi útra, mintha mísem történt volna. Halála előtt három perccel még felsétáltatják az emeletre, hogy ezalatt a két férfi a színre jöhessen kibékülni, majd visszavezetik a gondosan előkészített, hatalmas karosszékbe, amelyben mintegy megdicsőülve, boldogan szenderül a másvilágra. Majdnem úgy, mint a kaméliás hölgy.

A darab az írói erőfeszítés bélyegét viseli, ami dicséretes szándékot jelent. Ságody komoly, nehéz drámát akart létrehozni, sok jelenetében megcsillan a tehetség fénye, de az egész mű szerkezete megbukik a konfliktusok indokolatlansága miatt. Néhol ibseni félhomályt teremt Ibsen nélkül. Gyakran súlyos mondatok hangzanak el, mint a görög sorstragédiákban, de ezek üresen konganak, mert nincs mögöttük az — ember. A szereplő alakok jellemzése nagymértékben fogyatékos, a tragédia nem a szereplők jellemeből és az összeütközésekből fakad, hanem abból, hogy véletlenül megjelenik Margit s frivol módon zavart idéz elő. A drámaszerkesztés sablonos fogásai halmozódva keverednek, sokszor a színpadismeret látszatát keltve, de az egyes jelenetek, alighogy elindulnak, máris rácáfolnak erre a vélelemre. A szereplő alakok igen gyakran összefüggéstelenül beszélnek, csakhogy a szerző elmondhassa véleményét különféle dolgokról.

Hiba, hogy az író mértéktelenül sokat filozofál s ezzel hátráltatja az események pergő menetét. A kérdésekre nem következik egyenes felelet, hanem előbb egy-egy aforizmát mondanak el a szereplők, még a viharos összetűzések alkalmával is. Sok szó esik a társadalmi előítéletekről, mert a völgyben lakó falusiak, akiknek „köd üli meg az agyát", a villában élő Editet bűnös nőnek tartják. Sokat beszélnek a szerelemről is, amely olyan, mint a préritűz, mindent elsodor. Azután a törvényről, amely nem isteni kinyilatkoztatás, hanem csak emberek műve. Hemzseg a darab a közhelyektől, amelyek már az első félóra után idegessé, nyugtalanná teszik a hallgatót. Az a gyanu válik bizonyossá, hogy az író ezekkel akarta tartalmassá, irodalmivá tenni darabját, amelyet helyesebb lett volna, a színház eredeti tervei szerint, a kísérletező fiatalok számára rendszeresített délutáni studióelőadásokon hozni színre. Felmerül az a kérdés is, miért írta Ságody ezt a darabot, mit akart vele mondani. Mert semmit sem mondott. Ha az elmebaj miatti válás megnehezítése ellen akart síkraszállni, elkésett vele.

A szereplők élén Edit megszemélyesítője, Somlay Julia halad. Rajongó szerelmes asszony, finom és közvetlen, szívhez szóló és megható. Talán az egyetlen a szereplők között, aki a párbeszédeibe iktatott bölcselmi kitéréseket természetesen szövi bele előadásába. Szilágyi Szabó Eszter ragyogó kosztümjeiben színes, pompás jelenség. Élcs vonásokkal teszi elevenné a Riméletlen, könnyűvérű, démonnak rajzolt asszonyt. Perényi László a szobrász. Olyan, mintha mindig haragudnék valamiért, csapkodja az asztalt, neki-nekiindül, dúlfúl, ha kell, ha nem. Földényi László előkelő és hűvös, ő van fölényben, mert független, gazdag úr, aki annakidején nagylelkűségből vált el feleségétől. Szerepe szerint mégis alul marad a szobrásszal szemben, aki faragatlan és goromba. Halassy Mariska, a jószívű házvezetőnő epizódfigurájában is kiváló jellemábrázoló alakítást nyujt, éppúgy, mint Harsányi Rezső a háziorvos szerepében. Szőke Kálmán rendezése a darab szövegét követi. Bercsényi Tibor festői nagy díszletét, a hegyek közé épített villa verandás hallját a közönség megtapsolta.

Kállay István

* **Népszínmű-előadás a rádióban.** Egykor nagysikerű népszínművet újít fel a rádió színpada október 20-án, szerdán este 7 órai kezdettel Budapest I. műsorán. Bokor József „Kurucfurfang" című zenésjátékát Teleky Sándor rendezi a mikrofon előtt, a vezető szerepeket pedig Nagy Izabella, Könyves Tóth Erzsi, Raffay Erzsi, Simon Marcsa, Jávor Pál, Hosszú Zoltán, Hámory Imre, Bihary József és Weszely Pál alakítják.

* **Utikaland.** A közeli napokban ezen a címen új olasz filmet mutatnak be, amelyben Adriana Benetti játssza a női főszerepet, akit Alida Vallival egyenrangúnak tartanak. A férfi főszereplő Gino Cervi, akit a Vaskorona című hatalmas történelmi drámában ismertünk meg. A filmben egy nagy kalandról van szó, annak legemberibb értelmében, egy váratlan, meseszerű eseményről, amely az életben előfordulhat, de csak egyszer. Az egyszerű utazó néhány percre sorsok irányítója, súlyos problémák megoldója lesz, reámosolyog a szépség és a boldogság, hogy azután a megszépítő emlékekkel térjen vissza a hétköznapok robotjához. Ez az alapgondolata az olasz újdonságnak, amely megnyugtató megoldással ér véget.

* **Elhalasztották a páncélos-honvédestet.** Október 21-re, csütörtökre páncélos-honvédest rendezését hirdették a Magyar Művelődés Házában. A közbejött akadályok miatt az est megtartását bizonytalan időre elhalasztották.

Kisszakasz

Milliméter sor ára hétköznap 70 fillér, vasárnap és ünnepnap 90 fillér. Legkisebb hirdetés (10 mm) 7.— P, illetve 9.— P. Álláskeresőknek 50% kedvezm.

Levelezés

ESZTER!
Mindég Veled! Gondolatban, szóval, tettel, ölellek, csókollak Petrus.

„Édeske"

levelet későn kaptam, még így is boldog vagyok. Megbeszélt helyen levél vár, még e héten okvetlen vedd át. Örökké Tied.

Házassság

Házasulandóknak

cégjelzéstelen díjmentes tájékoztatást küld: SEBESTYÉN IMRE törvényesen bej. irodája, ALAPITVA: 1924. Telefon: TEREZ KÖRUT 17.

Foglalkozás

Irodai munkát

vállal egyetemi hallgató, kedd, csütörtök és szombat

délután

esetleg minden este 7-től. Értesítést „Üskeresztúry 23" jeligére a kiadóhivatalba kér.

Élelemtárvezető

Om. előadó és minden adminisztrációban jártas, jó fellépésű, úriember vidékre állását változtatná azonnal. „Erélyes, sokoldalú" jeligére a kiadóba.

KÖZÉPKORU, jó megjelenésű, németül beszélő, házias úrinő elhelyezkedne csakis úriházba mint anyahelyettes vagy háziasszonytámasz, esetleg egyedülálló idősebb úriember háztartását is elvezetné. Leveleket a kiadóba kérem „Becsületes" jelige alatt.

KASSAI IPARVÁLLALAT keres állandó alkalmazásra őskeresztény, laboratóriumi gyakorlattal rendelkező, fiatal

vegyészmérnököt vagy vegyészt

Ajánlatokat az életkor, eddigi gyakorlat, fizetési igény, esetleges referenciák és rövid életleírással „Laboratóriumi munkaerő" jeligére kérjük a kiadóba.

Perfekt német fiatalabb

gyermekgondozónőt

arisztokrata családhoz keres, nevelőnőket nyelvismeretekkel ajánl TULOKNÉ, Csengery-utca 58. sz. (Telefon: 112-772.)

Perfekt

első bankleveiező

lehetőleg a devizaforgalom minden ágára szóló tapasztalatokkal, kinek egyben tökéletes német nyelvtudással is bírnia kell, lehetőleg azonnali belépésre keresteték a MERCUR BANK RT.-nál, Budapest, V., Gr. Tisza I.-utca 3.

Nagy iparvállalat keres

gyakorlattal rendelkező őskeresztény

magyar-német gyors- és gépirónőt

azonnali belépésre. Pályázók kérvényeit fizetésmegjelöléssel kérjük „Jó munkaerő 37.162" jeligére BLOCKNER J. hirdetőjébe, Vilmos császár-út 33.

Vétel, eladás

Komoly műértéket képviselő

korabeli antik íróasztal

eladó. Megtekinthető szívességből Horti István műbútorasztalosnál, V., Szent István-körút 4.

VENDÉGLŐI és KÁVÉHÁZI BERENDEZÉSEK OLCSÓN Rosenfeldnél, Népszínház-utca 31

Ruházkodás

Használt férfi- nőiruhákért

cipőkért, fehérneműkért, függönyökért legmagasabb árat fizet: Finiasz, Lujza-u. 22. T: 421-488

JÓL ELADHATJA

nálam használt férfi- és egyenruháit saját üzletem részére! FELDMANN, Kazár-utca 7. sz Telefon: 426-777

VESZEK a legmagasabb árban használt ruhát, fehérneműt, cipőt, zálogban lévő minden tárgyat, hagyatékot, egész háztartást. Nutovits, Népszínház-u. 26. Tel. 340—967 vidékre is megyek

Öröklakás

Öröklakást

1—2 szobást, összkomforttal, beköltözhetőt

veszek

özv. Körberné, Pozsonyi-út 48, V. em. 1. Telefon: 493-118

Ingatlan

Részház

3 emeletes nagyadómentes, fővonal mellett, jó helyen, jól épitve 130.000 P-ért ELADÓ. Tel.: 158-063, délelőtt 10 óráig.

Diósdi

kaszinó közelében, busz-megállótól két percre 600 vagy 2×300 öl gyönyörű fekvésű

gyümölcsös eladó

Tel. hétköznap 4—6 között 423-649

BÉRHÁZ DUNAPARTI sarok bérpalota 2—3 szob., komf. lakásokkal 450.000-ért. VÁROSLIGETNÉL adóm. bérház 2—3 szob., hallos, mind. komf. lak. 35.000 bérjöv. sürgősen 1.000.000-ért HORTHY M.-útnál VI., em. hipermodern bérház 22.000 bér 650.000-ért

VILLA KÉKGOLYÓ-útcánál 300 öles perkben 7 szob., komf., adóm. úrivilla 500.000. SZENT IMRE herceg-útnál 3 lakásos bérvilla, adóm., beköltözhetőséggel 290.000-ért.

TELEK ZSIGMOND-térnél III-ik övezeti bérháztelek, 16 m utcai fronttal 190.000. BUDAKESZIút elején 260 öles gyönyörű bérvillatelek 200.000 ért. FEHÉRVÁRI-útnál közvetlenül 126 öles, összközműves bérháztelek rendezett utakkal, 100.000 P-ért. LEHEL-térnél V-ik építési övezetben, 36 m utcai fronttal, saroktelek, üzemépítésre is alkalmas, 280 m beépítési lehetőséggel, sürgősen 110.000-ért. ZUGLÓBAN 200 öles körül kerített gyüm., összközm. 70.000-ért. U.-OTT 180 öl. 17 m utcai front. összközm. 42.000-ért. RÁKOSRENDEZŐI p.-n.-nál 5 lakás építésére alkalmas, összközm. 56.000-ért.

ÖRÖKLAKÁS

SZENZÁCIÓ! MŰEGYETEMNÉL 2 szob. összkomf. adóm. öröklakás prima építkezésű bérházban 67.000-ért. SCI. TOVSZKY-térnél palotában 2 szob. komf. lakás 57.000-ért. HORTHY-körtérnél 1 szobás 37.000-ért. MARGIT körútnál 1 szob., komf., közp. fütés, melegviz 50.000-ért.

BIRTOK KARCAGON 100 kat. hold, ebből 80 hold mindenttermő, gazdasági épületekkel 350.000 P-ért. MONORON 19 hold 3 hold szőlő, 100 gyüm.-fa, kis kúria, gazdasági épületek, prima föld, kertészetnek is alkalmas, 160.000-ért. SZENTESEN 35 hold prima, mindenttermő 125.000-ért. VASADON 1 és ½ hold szőlő gyümölcsfával 15.000-ért. GYÖNÖN 4 és ½ ezer öl szőlő, bekerítve, kúttal 5500-ért. Fentieken kívül kisebb, nagyobb bérház, villa, családi ház, telek, birtok óriási választékban.

SAJGÓ INGATLAN-FORGALMI VÁLLALAT, IV. ker., Veres Pálné utca 30. sz. Telefon: 185-209.

Hirdessen a Kisszakasz-ban!

Lukács Lajos bányamérnök, a salgótarjáni kőszénbánya rt. igazgatójának a honvédelem érdekében önzetlenül kifejtett értékes és hasznos tevékenységükért elismerését tudtul adják.

— **Életfogytiglani kényszermunkára ítéltek egy temesvári lakost.** Bukarestből jelentik: A temesvári hadbíróság Csamkovszky Sándor 33 éves temesvári lakost életfogytiglani kényszermunkával és összes ingó és ingatlan vagyonának elkobzásával sujtotta, mert — mint az ítélet indokolása mondja — kivonta magát állampolgári kötelezettségeinek teljesítése alól.

— **Az olaszországi angol hadifoglyok sorsa.** Lisszabonból jelentik: Grigg angol hadügyminiszter a parlamentben egy kérdésre válaszolva kijelentette, hogy közvetlenül Mussolini bukása előtt 24.000 angol hadifoglyot szállítottak át Olaszországból Németországba. Ezek most német fogolytáborokban vannak és értesülés szerint ugyanolyan bánásmódban van részük, mint a többi németországi hadifogolynak. Több levél érkezett tőlük, amelyekben méltatlankodnak ugyan az átszállítás miatt, de a bánásmódra nem panaszkodnak.

— **Letartóztattak egy autótolvaj-bandát.** A budapesti rendőrségen szerdán letartóztatták Szászi Mihály 24 éves, büntetett előéletű motorszerelőt, Márk Gábor 19 éves vasesztergályost, Mellár János 21 éves vasöntősegédet, Doma János 19 éves gépkocsiszerelőt, Bokody József 19 éves segédmunkást, Péterfi István 19 éves kereskedősegédet és Troppa Béla 29 éves fogtehnikust, akik szervezett bandába tömörülve, sorozatos autólopásokat és kirakatlopásokat követtek el. A bandát Vadas Margit 19 éves gyárimunkásnő elszólása juttatta rendőrkézre. A leány ugyanis egy detektiv fülehallatára eldicsekedett azzal, hogy remekül sikerült az „autóbugázás". Az autótolvajokat és orgazdájukat letartóztatták, Vadas Margit pedig a toloncházba került.

— **Robbanótöltetet akart szétszedni: életébe került.** Bajáról jelentik: Bajszi János 76 éves sükösdi napszámos a mezőn robbanótöltetet talált, amely szétszedés közben felrobbant és halálra sebezte.

— **Orvosi hir.** Ballagi István dr. egyetemi magántanár szeptember 24-től ismét rendel: VIII. József-körút 74/76.

Halálozás

Dénes István repülő hadapródőrmester szeptember 17-én kötelességének teljesítése közben Veszprémben repülőhalált halt.

Keblussek Miklós dr. orvos 42 éves korában szeptember 19-én Budapesten elhúnyt. Szeptember 21-én temették a római katolikus egyház szertartása szerint.

Töttössy Béla dr. nyug. székesfővárosi főgimnáziumi tanár 63 éves korában, szeptember 20-án elhúnyt. Szeptember 23-án délután fél 5 órakor temetik a Kerepesi-úti temetőben, a római katolikus egyház szertartása szerint.

adatnak, hogy a darab csak nemleg lekösse az ember figyelmét. Pirandellonak a maga kivételes képességeivel sikerül is annyira felcsigázni a hallgatóság figyelmét, hogy a szünetekben találós társasjáték lesz az egész roppant kártyavárbl.

Az összekúszált és mutatványos megtévesztésekkel átszőtt mese keményen agyafurt, logikája rugalmas szofizma s a néző az olasz kisváros nevetséges pletykafergetegéből csak nagy üggyel-bajjal tudja kihámozni, hogy miről is van szó a színpadon? ... Patologiáról van szó. Rémregényről, amely az idegeket és a ráérő őslakosságot sajnálatos módon arra ingerli, hogy könyökig turkáljanak Ponza úr, az új prefektusi titkár magánügyeibe. Felháborítja őket, hogy Ponza úr miért nem vizitel náluk a feleségével, miért tartja az asszonyt bezárva az ötödik emeleti lakásban, miért lakik külön az anyósa s hogy mi az a sötét titok, ami a férj, feleség és anyós gyászruhás alakja és élete mögött lappang? A pletykaéhes társaság elé terítékre kerül az anyós. Ez a megrendült matróna zavarában úgy informálja őket, hogy Ponza úr, a veje, kissé meghibbant abban az őrületes szerelemben, amellyel feleségét elárasztotta. A feleséget tehát a család védőőrizetbe vette, bedugta egy évre szanatóriumba. Mire visszaengedték a férjhez, a férj nem ismert rá. Hiába mondták neki, hogy ez ugyanaz a nő, nem hitte el. Folyton azt orditozta (a férj), hogy felesége meghalt. Egy kis kegyes csalással hozzá adták tehát ugyanazt az asszonyt másodszor, úgy hogy most fent az ötödik emeleten tulajdonképpen az első asszonyt őrzi, de erről azt állítja, hogy ez a második felesége. S hogy kímélje anyósát, Prolánét, aki a férj szerint még nem tudja a szörnyű csapást, hogy leánya meghalt: második feleségét rejtegeti előle s csak a magasból érintkezhetnek, spárgán leeresztett levelekben. Anya és leánya tehát végtelen fájdalommal bár, de tudják, hogy a férj, Ponza úr, kissé meghibbant. Ezzel szemben áll Ponza úr nyílt előadása a színen, amelyben hisztériásan bizonyítja be, a társaság előtt, hogy anyósa a szelid bolond, mert azt a puszta megcsinálta nyebbik vége padra egy hamisitatlan, nyers és harsogó Pirandello burleszket. Tudva azt, vagy érezve, hogy ez nem a valódi. Páratlan ügyességükért szinte már dicséret illeti meg őket. Különösen ha mi is leszállunk arra a szintre, amelyen ők felvették a harcot Pirandelloval. A rendezőnek még a mozgalmasabb tömegjelenetekben is voltak árnyalati ötletei s az egyes szereplők mulattatóan éltek a jellemzés és karikirozás számtalan alkalmával. Élethűbb államtanácsost, mint a Harsányi Rezsőé, már nem is kívánhatunk. Szimatoló vörös orrán maga a disztingvált pletyka virágzik. Halassy Mariska matrónájából vérző szív szólalt meg. Perényi László feltünő erővel adta át magát a drámai szerepnek, hogy a félőrült és idegroncs férjet megmintázza. Földényi László harsány léptekkel és harsány hahotával képviselte a gyarló világ fölött a kajánkodó írót, aki azt hitte, hogy minden tökéletes itt, még a darab is. A tipikus kisvárosi figurák sorozatában találó volt Simonyi Mária, Fülöp Viola, Bordás Rózsi, Sugár, Pataky, Ihász alakitása és Horváth Margit martir asszonya. Bercsényi Tibor díszlete szép.

Papp Jenő

* **Vidéki körútjukról visszaérkeztek a filharmonikusok.** Filharmonikusaink Dohnányi Ernő vezénylésével Kolozsváron, Nagyváradon, Marosvásárhelyen és Debrecenben adtak hangversenyeket Beethoven-, Händel-, Mozart-, Csajkovszky- és Dohnányi-művekkel a műsorukon. A zenekar tagjai most érkeztek vissza és így vált lehetségessé, hogy az Operaházban a teljes zenekari próbák is megkezdődjenek.

* **Plank B. dr.** táncintézet Andrássy-út 24.

* **Megismétlik a cirkuszi kívánsághangversenyt.** A vöröskereszt, a rádió és Fényes György cirkuszigazgató rendezésében a mult héten sikeres kívánsághangversenyt tartottak a cirkuszban. A sikerre való tekintettel a hangversenyt szeptember 27-én, hétfőn megismétlik. A műsoron többek között Szeleczky Zita, Orosz Julia, Simor Erzsi, Kelly Anna, Cselényi József, Ujlaki László, Sárdy János, Latabár Kálmán és Legenyei József, továbbá a pécsi öregdiákok szerepelnek.

TOLNAY, LATABÁR, SZILASSY kacagtató filmje!

Szerencsés flótás

Állandó nevetés 2 órán keresztül

CSABA ★ BETHLEN ★ DUNA

mas sikere van. Marosvásárhelyen már a megnyitás napján több, mint hétszáz látogatója volt a modern magyar képzőművészetet bemutató tárlatnak, ami beszédes igazolása a székelyföldi művészeti év iránti általános érdeklődésnek.

Kreutzberg táncest 5-én

Uj műsorral **Magy. Műv. Házában 7 óra.** Jegyek péntektől Városi Sz., Koncert, Harmónia és jegyirodákban. (Bel Canto rendezés.)

* **A Madách Színház** igazgatósága kéri annak közlését, hogy a Hamlet meghirdetett vasárnapdélutáni előadásai Várkonyi Zoltán túlterhelése miatt elmaradnak. Az előre megváltott jegyeket a pénztár átcseréli vagy visszaváltja.

* **A „Tilos a szerelem" a Mesevárban és az Ujbudában.** A Hunnia mulatságos vígjátéka, a „Tilos a szerelem", mint ismeretes, két tehetséges fiatal színészt, Kelemen Évát és Gozmány Györgyöt állította a főszereplők sorába, akik már a Vígszínházban és a Fővárosi Operettszínházban is igazolták tehetségüket. A vidám filmben Vaszary Piroska, Somogyi Nusi, Egyed Lenke, Makláry Zoltán, Pethes Sándor, Halasy Mariska és Halmay Tibor játszanak nagyobb szerepeket.

* **A bolond Ásvayné Balassagyarmaton.** Vitéz Zemplényi Zoltán színtársulata Balassagyarmaton bemutatta „A bolond Ásvayné"-t a címszerepben Somlay Julia, az Uj Magyar Színház fiatal drámai színésznőjének vendégfellépésével. Az előadás komoly sikert hozott, amelyben Somlay Julián kívül a társulat törzstagjai, Gaál János, Bárdos Anni, Molnár Gyula, Márkus Ferenc, Forrás Gizi és Szabó István osztoztak.

* **A „Valakit szeretni kell" sajtóbemutatója.** Szerdán délelőtt mutatták be a sajtó képviselői előtt a „Valakit szeretni kell" című bécsi filmet, amelyben Hans Moser játssza a főszerepet, egy emberkerülő, öreg urat. A film azt akarja igazolni, hogy az élet törvényszerüsége szerint valakit szeretni kell. Szeretet nélkül nem élhetünk és nemcsak az a fontos, hogy bennünket szeressenek, az igazi boldogságot csak az adhatja meg, ha mi is szeretünk valakit, ha gyengédséggel, gondoskodással vehetjük körül azt, akit szeretünk. Ezt az igazságot kell megtanulni a filmtörténet során az öreg emberkerülőnek, akit az unokája vezet vissza családjához. A film, amelyben Hans Moser az ismert nevettető művészete mögött melegen érző szívét is megmutatja, a Corvinban kerül a közönség elé.

— **Elkerülte a statáriumot a szurkáló újpesti futbalista.** A pestvidéki törvényszék mint rögtönítélő bíróság Márton Albertnek, a törvényszék másodelnökének vezetésével tárgyalta Tátrai János 30 éves ujpesti hajógyári munkás bűnügyét, akit az ügyészség a légoltalmi elsötétítés ideje alatt elkövetett szándékos emberölés bűntettével vádolt meg, mert Ujpesten az Árpád-út 43 szám alatti vendéglő udvarán zsebkésével szívenszúrta Stefanek József gyári munkást. Tátrai azzal védekezett, hogy Stefanek támadta meg s ő kicsavarta kezéből a zsebkést és a dulakodás hevében véletlenül szúrta meg. Az elnök kérdésére elmondotta, hogy ismert újpesti futbalista és legutóbb a Mefter bajnoki csapatában játszott. A bíróság több tanut hallgatott ki, majd úgy döntött, hogy átteszi az ügyet a rendes bírósághoz, mert főként azt nem sikerült a tárgyaláson tisztázni, hogy valóban Stefanek késével történt-e a halálos kimenetelű szurkálás. Tátrai természetesen továbbra is fogva marad.

— **Agyonlőtte feleségét és apósát.** Kiskőrösről jelentik: A Páhi községhez tartozó Schwarz-féle szőlőtelepen volt kapás éveken át Trausz Péter, aki az utóbbi évben különváltan élt feleségétől. Hétfőn este megjelent a szőlőtelepen lakó feleségénél azzal, hogy vissza szeretné állítani a házassági közösséget. Az asszony kiutasította a házból, mire Trausz revolvert rántott és feleségére lőtt, aki halva esett össze. A lövés zajára előkerült az asszony édesapja, s Trausz őt is agyonlőtte. Az egyik lövéstől súlyosan megsérült Szendrői József, a szőlőtelep résztulajdonosának férje, akit kórházba szállítottak. Trauszék kislánya a szőlőbe menekült és a közben kitört vihar és zápor ellenére az egész éjszakát a szabadban töltötte. Annyira átfázott, hogy tüdőgyulladást kapott és életbenmaradásához alig van remény. A megszökött gyilkos kézrekerítésére a csendőrség széleskörű nyomozást indított.

Házasság

Pecolli Márta és *Kassay* (Lauer) Gyula szeptember 25-én délután 1 órakor tartják esküvőjüket Budapesten, a Deák-téri evangélikus templomban.

Zsömbörgi Pál Mávag műszaki tanácsos és *Teller* Irén szeptember 20-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

ÁTKÖLTÖZÉST BUTORKOCSIBAN BERAKTÁROZÁST elvállal RINGWALD Teréz-körút 1/a Telefon: 225-007.

álló budakedelmi tankörátusa új tanéve október elején kezdődik. A kezdő, valamint mindenfokú haladó tanfolyamokon kívül van még német társalgás, irodalom, magyar és német gyors- és gépírás és 8 hónapos délelőtti és esti kereskedelmi tanfolyam is. (Könyvvitel, levelezés, gyorsírás és gépírás, üzemgazdasági ismeretek, gazdasági- és jogismeretek, fordítási gyakorlatok. (Azonkívül németajkúak részére magyarnyelvű tanfolyamokat is tartanak. Délelőtt és délután kisebb csoportok részére is vannak tanfolyamok. Minden egyes nyelvtanfolyam heti 2 órával félévre 15, egész évre 25 pengő, a 8 hónapos német kereskedelmi tanfolyam havi díja 50 pengő. Beiratkozás a pesti és budai hallgatók részére a következő iskolában van: IV. Eskütér 6. I. em. mindennap 11 és 1 óra s 17 és 19 óra között, szombaton 11-től 1 óráig, telefon: 180-440, III. Kórház-u. 9., XIV. Almos vezértér 1., Ujpest: Horthy Miklós-út, fa- és fémipari szakiskola. Kispest: Kossuth Lajos-tér polgári fiúiskola. Budafok: Kossuth Lajos-u. polgári leányiskola. Pestszenterzsébet: Erzsébet-u.-i elemi iskolában minden kedden és pénteken 6 és 8 óra között.

— **Fogházbüntetések csirkedrágításért.** Math Ferenc dr. budapesti büntetőtörvényszéki egyesbíró szerdán tárgyalta Sámuel Dezső árdrágítási bűnügyét, aki csirkéért a megengedett árnál nagyobb összeget követelt. A törvényszék Sámuelt háromhónapi fogházra és 200 pengő pénzbüntetésre ítélte. Székely Mihályné ugyancsak csirkedrágításért került az egyesbíró elé, mert a csirke párjáért 14 pengőt kért. A törvényszék kéthónapi fogházra és 100 pengő pénzbüntetésre ítélte.

ben baltát ragadott és férjének karját ... ból levágta. A szerencsétlen embert haldokolva szállították kórházba. Az asszony ellen megindult az eljárás.

— **Egyévi fogházra ítéltek és azonnal letartóztattak egy regényírónőt.** A budapesti büntetőtörvényszék ötöstanácsa Krayzell Miklós dr. táblai tanácselnök vezetésével szerdán tárgyalta Röszler Irén regényírónő bűnügyét, akit az ügyészség Déri Károly állítólagos középiskolai tanárral együtt izgatással vádolt meg. Déri a budafoki lakásán többek előtt dicsőitette a kommunizmust, különböző kijelentéseket tett, amelyeket Röszler Irén fejbólintással és helyesléssel kísért. A tárgyaláson Déri nem jelent meg, vele szemben in contumatiam hozott a bíróság ítéletet. A regényírónő tagadta bűnösségét, előadta, hogy Déri, aki egyebekben a vőlegénye volt, sohasem vallott kommunista elveket. A tárgyalás folyamán kiderült, hogy Röszler Irén régebben tanítónő volt és a gondjaira bizott gyermekek előtt is többször dicsőitette a kommunizmust, majd amikor fegyelmi eljárást indítottak ellene, lemondott az állásáról. Az ötöstanács a bizonyítási eljárás lefolytatása után mindkét vádlottat bűnösnek mondotta ki a vádszerinti bűncselekményben, de Dérivel szemben büntetést nem szabott ki, Röszler Irént ellenben egyévi fogházbüntetéssel sujtotta és elrendelte azonnali letartóztatását. Az ítélet nem jogerős.

Padlásterek beépitésével, az alagsorok felhasználásával és faházak létesitésével enyhitik a lakásinséget

A fővárosi közmunkák tanácsa *Bessenyey* Zénó elnöklésével tanácsülést tartott, amelyen újra napirendre került a lakásinség. A tanács elsősorban oly építési megoldásokat szorgalmaz, amelyek kevés anyagot igényelnek, így például *a padlásterek beépítése, az emeletráépítések, az alkalmas alagsori helyiségek felhasználása, a perifériákon faházak építése és a hétvégi házak átalakitása.* Ezeket az építkezéseket *rendkivüli adómentességben* kivánja részesiteni a tanács. Meggyorsítják az engedélyezési eljárást is és a fővárossal karöltve, külön bizottságot alakítanak, amely az engedélyezéseket a lehető legrövidebb időn belül elintézi. A tanács a Budapesten rohamosan növekvő strandfürdőszükséglet kielégítésére az épülő Árpád-híd pesti hídfőjétől északra elterülő területen nagykiterjedésű strandfürdőt létesít.

A főváros városrendezési és magánépítési szakbizottsága *Dörre* Endre tanácsnok elnöklésével ugyancsak a lakáshiánnyal foglalkozott. *Szakasits* Antal a szociális lakástermelés meggyorsítását kérte. *K. Császár* Ferenc sürgette, hogy minél több budapesti házra építsenek emeletet. *Dörre* Endre tanácsnok válaszában bejelentette, hogy a jövő tavasszal mintegy *1800 kislakást adnak át rendeltetésének.* A főváros a maga részéről helyesli az emeletráépítéseket és már el is határozta, hogy *saját bérházainak padlástereit beépitteti.* Az ülés végén *Wellisch* Andor szóbahozta, hogy az egyik textilcég a Budafoki-út mentén hatalmas gyárat épít. Kötelezni kell a céget, munkásai számára a gyár közelében megfelelő számú kislakás építésére.

lakásától munkahelyéig terjedő három és félkilométeres utat, hátrafelé rákfutásban haladva, 40 perc alatt teszi meg. A különös fogadást fölényesen megnyerte, mert az út megtételére mindössze 22 percre volt szüksége.

— **Ilovszky János beszámoló körútja kerületében.** Ilovszky János országgyűlési képviselő beszámoló körutat tett kerületében. A körút során Nagykanizsán pártértekezletet tartottak és Ilovszky János hangoztatta, hogy a nemzet cselekvőképességének érdekében az országot egy szellemiségből fakadó egységes akaratnak kell áthatnia. A következő napon Pólya, Zajk, Letenye, Semjénháza, Molnári és Fityeháza került sorra. Ilovszky János mindenütt hangoztatta, hogy minden magyar ember kötelessége a kormány támogatása nehéz munkájában, a magyar jövendő biztositása érdekében. A képviselőt nagy szeretettel fogadták.

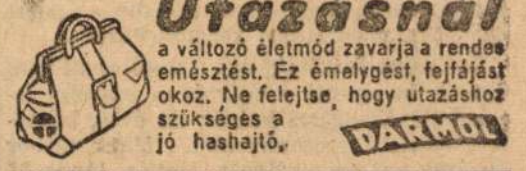

— **„A molyok megrágták a javításra adott felöltőt“: sikkasztásért elitéltek a szabómestert.** Iván Béla szabómester az elmúlt télen javításra átvett Poltán Józsefnétől egy átmeneti kabátot. A szabómester el is végezte a munkát, de Poltánné sokáig nem jelentkezett a kabátért, majd amikor néhány héttel ezelőtt érdeklődött a kabát iránt, Iván azt mondta, hogy „megrágták a molyok“ és jónak látta idejében eladni. Az ügyészség sikkasztás miatt vádat emelt a szabómester ellen, akit László Dezső dr. budapesti büntetőtörvényszéki tanácselnök szerdán vont felelősségre. A bíróság sikkasztás vétségéért bünösnek mondotta ki a szabómestert és feltételesen egyhónapi fogházra ítélte.

— **Furfangos csalónőt ítélt el a bíróság.** Major Józsefné, szül. Dinovszka Franciska csalás büntette miatt került Molnár Árpád dr. budapesti büntetőtörvényszéki tanácselnök elé. Az asszony a fogházban ismerkedett meg Vencel Erzsébettel és megállapodott vele, hogyha kiszabadulnak, a pénzszerzés könnyű módját eszelik ki. Megegyeztek, hogy megtévesztik Forgács Mátyás piaciárust azzal, hogy megbízásuk van háziszőttesek vásárlására. Bizalomkeltésül Majorné hajlandó volt Forgács előtt telefonon beszélni a kórház főnökasszonyával. Fel is tárcsázott egy számot, amely — mint később kiderült — egy nyilvános telefonállomás készülékének a száma volt, ahol már várakozott Vencel Erzsébet, a „főnökasszony“. Maga Forgács is beszélt vele és mindenben megerősítette a háziszőttes megvásárlására vonatkozó előadást. Ilymódon Forgácsot 200 pengővel károsították meg. Vencel Erzsébetet már régebben felelősségre vonta a bíróság, Majornét pedig most utólag jogerősen egyévi börtönbüntetésre ítélte.

A NAPOKBAN JELENIK MEG:

Az uj mezőgazdasági árak 1943—44

című könyv, mely ismerteti a mezőgazdaságot érdekló összes új árakat. Összeállitja:

DR MÓROTZ KALMAN
miniszteri osztálytanácsos.

128 oldal, ára 1.80 pengő.

Megrendelhető: a „Rege" könyvkiadónál, Budapest, V. Katona József-utca 23/a. Telefon: 111-098.

— **A kalocsai érseki főegyházmegye új általános helynöke.** Grősz József kalocsai érsek Kujáni Ferenc dr. kanonokot, az eddigi érseki irodaigazgatót, a kalocsai érseki főegyházmegye általános helynökévé nevezte ki. A bácskai görögkatolikus plébániákra általános helynökké Szegedi Joachim dr. bácskereszturi plébánost nevezte ki, Ijjas József dr.-t pedig a bácskai érseki biztosi megbízásában megerősítette.

— **Uj kormánytanácsos.** A kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére Tasnády Géza közigazgatási bírósági segédhivatali igazgatónak nyugalombavonulása alkalmából, négy évtizeden át teljesített közszolgálta alatt szerzett érdemei elismeréséül a kormánytanácsosi címet adományozta.

— **Bulgáriában aratniok kell a naplopóknak.** *Szófiai jelentés szerint most indult el Dobrudzsába a polgári mozgósításról szóló törvény alapján a munkanélküliek első csoportja. Szófiában és Bulgária nagyobb városaiban ugyanis a kávéházakban és a mulatókban nagyszabású razziát rendeztek és azokat a személyeket, akik nem tudták igazolni, hogy rendszeres munkát végeznek, munkaszolgálatra kötelezték. Ezeknek a naplopóknak részt kell venniök az aratási munkálatokban.*

Lilla Silvi Hans Stüwe bűbájos együttese **FRUSKA CSABA** Filmszinház

— **P. Schrotty Pál a ferences rendtartomány új tartományi főnöke.** A Kapisztrán Szent Jánosról elnevezett ferences rendtartomány szerdán délelőtt tartott káptalani gyülésén tartományi főnökké választotta P. Schrotty Pált, helyettes tartományfőnökké P Luptovics Kolost, tartományi tanácsosokká P. Menráth Cibriánt, P. Oslay Oswaldot, P. Hornyák Domonkost és P. König Anakletet.

— **Ujabb gyujtóbombákat dobtak egy svájci városra.** Bernből jelentik: A svájci Riggisberg városban újabb gyujtóbombákat találtak, amelyeket nemrég dobtak le a városra. Az angol légierő repülőgépei Riggisbergre körülbelül 250 gyujtóbombát dobtak.

— **Ebben az évben hatszáz fővárosi kislakás készül el.** A főváros városrendezési és magánépitési bizottsága Morvay Endre alpolgármester elnöklésével ülést tartott. A bizottság tizenöt telekszabályozáshoz járult hozzá, majd Makoldy József műszaki főtanácsos ismertette, hogy a fővárosban a XIII. kerület Angyalföld dülőben megkezdődtek a kislakásos bérházak és üzletházak épitkezései. A bizottság tagjai kérdést intéztek az elnöklő alpolgármesterhez, hogy a kislakásos bérházak mikor készülnek el. Morvay Endre alpolgármester válaszában megemlitette, hogy Angyalföldön 1852 kislakás épitkezését kezdték meg és remény van arra, hogy hatszáz kislakás decemberben átadható lesz rendeltetésének. A többi épületet valószínüleg a jövő év tavaszán sikerül tető alá hozni, s akkor 1252 kislakáshoz jutnak elsősorban sokgyermekes családok.

— **A gyermekáldás támogatása Bulgáriában.** Szófiából jelentik: Bulgáriában 160 millió levát kitevő alapot állitanak fel, amelyből a többgyermekes bulgár családokat támogatják. Az alapból kölcsönt nyujtanak a házasságkötések megkönnyitésére is. A házassági kölcsönt 30.000 leváben kivánják megállapitani. 1943-ra 12 millió levát irányoztak elő házassági kölcsönre és 22 milliót születési pótlékra.

Házasság

Feldobolyi *Jákó* Piroska és *Borbély* János dr. kir. törvényszéki bíró julius 15-én tartották esküvőjüket a Kálvin-téri református templomban.

Jakab Irén (Komárom) és *Tóth* Géza dr. m. kir. rendörsfogalmazó (Budapest) julius 25-én, vasárnap este ½7 órakor esküsznek örök hüséget egymásnak a délkomáromi Jézus Szive-templomban.

Szádeczky Klára polg. isk. tanárnő és *Bajnai* József dr. bírósági jegyző julius 20-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Boldog Mária állami tanitónő (Stridóvár—Ráckanizsa) és *Szabó* Jenő községi vezetőjegyző (Stridóvár) jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Berek Edit és *Gluth* Ferenc dr. julius 17-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Napi hirek

Megszólalnak-e a Vatikán szirénái?

Ezt a nagyon érdekes és időszerű kérdést veti fel a kitűnő ujságíró-lelkipásztor, *Gaudy* László az „Evangélikus Élet" legújabb számában. „Fölöttébb izgató az egész világ számára, hogy megszólalnak-e a Vatikán szirénái és ha egyszer megszólalnak, annak milyen következményei lehetnek? Az egész világ ismeri a Vatikán nevet s alapjában nagyon keveset tudunk a Vatikán érthetően és természetesen leplezett szándékairól. Akár ezen, akár a másik oldalon, kiváncsian gondolnak arra, hogy *a Vatikán a területére hullott első bomba után mire szánja el magát?*" Majd igy folytatja: „A mai protestantizmus előtt is nagyon rokonszenves pápa, aki személyében többször mutatta magát testvéri érzésűnek a protestantizmussal szemben is, ökumenikus gondolkodásunk előterében áll *s meg merjük irni, hogy minden őt érhető közeli vagy távoli inzultus nekünk protestánsoknak is fájna.* A valóságban lényegtelen, hogy esik-e bomba Vatikánváros területére.

A kereszténység számára éppen olyan nagy fájdalom a kölni dóm elpusztulása, mint esetleg a Szent Péter-templom megrongálódása. A kereszténységet vagy a pápát nemcsak Vatikánvárosban éri és érheti ellenséges és katonai inzultus, hanem Svájcban is és Japánban is. Mert valamennyi ma élő keresztyén ember azt vallja, hogy *a keresztyénség szentségének megsértése, még a világ legelhanyagoltabb pontján is ugyanazt jelenti.* Megtörténhetik tehát az, hogy Vatikánváros területére bomba esik. Az is megeshetik, hogy a leesett bomba érzékeny veszteséget okoz a pápa legközvetlenebb hatalma alá rendelt területen, de pont ezért és csak ezért bizonyosra vehetően nem sujtatik egyházi átokkal sem Amerika, sem Anglia. Róma nem hirdethet, mint ahogy a *kereszlyénség egyik ágazata sem hirdethet háborút fegyverekkel senkivel szemben sem.* Minden keresztyén léleknek ma is békét kell hirdetnie s Róma, helyesebben a Vatikán sem Boforcokat nem szereltethet fel, sem szirénákat nem épittethet magának. Még ha óriási csapásokat is volna kénytelen elszenvedni..."

— **Msgr. Carrol nem utazott Amerikába semmiféle pápai üzenettel.** Vatikánvárosból jelentik: Msgr. Carrol, a szentszéki államtitkárság északamerikai ügyeinek szakelőadója, mint kedden jólértesült körökben a legnagyobb határozottsággal közölték, nem utazott az Egyesült Államokba, hanem csak szabadságra ment. A prelátus már két év óta nem vette szabadságát. A legerélyesebben cáfolják azokat a híreszteléseket, hogy megbizást kapott volna a legutóbbi Roosevelt-üzenetre adandó válasz továbbitására.

— **Farkasok garázdálkodnak portugál falvakban.** *Lisszabonból jelentik, hogy a portugál hegyvidéken farkascsordák tüntek fel a napokban a falvak határában. Emberemlékezet óta nem volt rá példa, hogy a farkasok forró nyár idején emberi lakóhelyek közvetlen közelébe merészkedjenek. Az egyik éjszaka több farkas betört egy juhnyáj közé. A farkasok nemcsak sok juhot marcangoltak szét, hanem darabokra tépték a juhászkutyát is, amely vitézül szembeszállt velük.*

— **Alig kétszáz kiadattan lakás van Budapesten.** A főváros most elkészült közigazgatási évkönyve beszámol arról, hogy a főváros a mult évben saját üzemeivel és intézeteivel 400 hold területet vetett be konyhakerti növényekkel és sikerült 3000 mázsa zöldségfélét betakarítania. A magánosok által megmüvelt terület 631 hold volt, a zöldségtermés súlya pedig 4732 mázsa. A főváros közoktatási helyzetének ismertetése során közli az évkönyv, hogy a mult évben a beiratkozott tanulók száma közel százezer volt. Különösen a kereskedelmi iskolák iránt érdeklődött az ifjúság. A szeretetotthonokban 2442 öreget gondoztak, közülük nyolcnak a kora meghaladja a kilencven esztendőt s van egy százéves ápolt is. Beszámol az évkönyv a lakáshiányról is és közli, hogy a lakásinség növekedett és a mult év végén már csak mindössze 209 lakásra alkalmas helyiség maradt kibéreletlen.

— **A madridi amerikai nagykövetet jelentéstételre Washingtonba rendelték.** Madridból jelentik: Carlton J. H. Hayes madridi amerikai nagykövet a legközelebbi napokban Washingtonba utazik. Jelentéstételre hivták a Fehér Házba. Amerikai tartózkodása csak rövid lesz. Családja tovább is Madridban marad.

— **Harminc kecskeméti városi altiszt pártfogásba vett egy hadiözvegyet három gyermekével.** Kecskemétről jelentik: Harminc városi altiszt elhatározta, hogy a keleti arcvonalon a téli hadjárat során eltünt Szalai József nyomdai szakaltiszt özvegyét és három gyermekét pártfogásába veszi és havi juttatást ad nekik.

— **Autóút épül Kairó és Jeruzsálem között.** Kairóból jelentik, hogy az egyiptomi kormány autóút épitését tervezi Kairó és Jeruzsálem között, amely lehetővé teszi majd, hogy az utat 10 óra alatt tegyék meg a két város között.

— **Bugac puszta környéke lakossága sebesülteket vendégelt meg.** A vöröskereszt kecskeméti üdülő-kórházában lévő sebesült katonákat Bugac-puszta és környékének lakossága egésznapos kiránduláson látta vendégül. A tanyaiak húst, süteményt, gyümölcsöt, két hektoliter bort adtak össze a sebesültek megvendégelésére.

— **Rovottmultú csaló cigányasszonyt tettek ártalmatlanná.** A rendőrség csalás büntette címén előzetes letartóztatásba helyezte Jakab Anna 1906. évi születésü hétszer rovott cigányasszonyt, aki Kozák Istvánné és Horváth Jánosné álnéven is szerepelt. Nevezett az egyik panaszostól azon a címen, hogy hütlen házastársát visszatéríti, a másiktól pedig, hogy fogvalévő ismerősét imával kiszabadítja, 4000 pengő értékü ékszert és ruhanemüt csalt ki.

— **Pétery József dr. váci püspök körlevele a katolikus diákotthonok érdekében.** Pétery József dr. váci püspök külön körlevelet szentelt a katolikus diákotthonok érdekében megindított mozgalomnak. Ebben a szózatban, amelyet minden szószékről fel kell olvasni, a püspök ismerteti a május 25-én a vigadói nagygyülléssel elindított katolikus diákotthon-mozgalmat és annak célkitüzéseit. Rámutat arra, hogy ma, amikor olyannyira szükség van, hogy talpig magyar keresztény ifjúságot neveljünk, nevelőintézeteink száma kevés és ami van is, nemigen tud a szegénysorsú gyermekeknek kedvezményt nyujtani. Ezért van szükség új katolikus diákotthonokra, amelyek csak a magyar katolikusság komoly és áldozatos összefogásából jöhetnek létre.

— **Cukorjegy-hamisitás.** Szabadkáról jelentik: Kishegyes községben nagyarányú cukorjegyhamisitásnak jöttek nyomára. Több kereskedőnél találtak hamis cukorjegyeket. A cukorjegycsalást úgy követték el, hogy a fehér színü cukorjegyeket átfestették és igy nagyobbmennyiségü cukorra váltották be. Az igy jogtalanul szerzett cukrot zugkereskedelemben hozták forgalomba. Több letartóztatás történt.

— **Rozmár a Földközi-tengeren.** *Római jelentés szerint ezelőtt sohasem fordult elő, hogy a Földközi-tengeren rozmárt láttak volna. Most azonban ez az eset mégis megtörtént, ami csakis a háborúval magyarázható, amely még az állatokat is elüzte otthonukból. A liguriai partvidéken, ahol már több bálnát is fogtak, a napokban négy méter hosszú rozmárt vettek észre. Valóságos hajtóvadászatot rendeztek a rozmárra, amelyet végül egy százados leterített.*

— **A Dunából kimentett aktatáskával — elúszott a mentő.** Szerdán több vakmerő lopás és betörés ügyében érkezett feljelentés a főkapitányságra. Herczeg Béla magántisztviselő ismeretlen tettes ellen tett feljelentést, mert mint előadta, a Dunán csónakázott és a csónakja felborult. A szerencsétlenség következtében a vizbe esett az aktatáskája, amelyben 940 pengő készpénz, egy fényképezőgép, azonkivül iratok voltak. Egy arra járó fürdővendég észrevette a vadevezős balesetét, megpillantotta az aktatáskát, amely akkor még nem merült el a vizben, pár gyors tempóval utána úszott és sikerült is megfogni az aktatáskát, mielőtt még az elmerült volna. Herczeg nagyon örült, mert azt hitte, hogy az idegen fürdővendég rajta akar segiteni. Érthetően nagy volt a meglepetése, mikor az idegen tovább úszott az aktatáskával és pillanatok alatt eltünt a szeme elől.

— **45.809.000 Olaszország lakossága.** A római Stefani-iroda az 1943 juniusra vonatkozó népmozgalmi adatokat a következőkben ismerteti: Házasság 19.149, születések 67.161, elhalálozás 45.254, azaz 21.907-tel múlja felül a születések számát. Az anyaország területének lakossága, a jelenlegi háború alatt hozzácsatolt tartományokat kivéve, 1943 junius 30-án 45,809.000 volt.

— **Halálos szerencsétlenség a bányában.** A Duna gőzhajózási társaság pécsi bányatelepén, az András-aknában halálos szerencsétlenség történt. Az V. szinten dolgozó munkások közül Haan István 54 éves és Keszthelyi Antal 29 éves vájárok felett a fedőközet hirtelen leszakadt és a törmelékek mindkettőjüket maguk alá temették. A mentési munkálatok során Keszthelyi Antalt sikerült még élve kimenteni, Haan István ellenben meghalt. A szerencsétlenség okának kiderítésére a vizsgálat megindult.

— **Vonat elé vetette magát — a kerekek szétroncsolták.** Tóth Mihály tiszaföldvári napszámos a vonat elé vetette magát, amelynek kerekei teljesen szétroncsolták. Gyógyithatatlan betegsége miatt követte el tettét.

Jutalék- és költségmentesen vásárolhat értékes villatelkeket Diósdon

Részletes felvilágositást nyujt és előjegyzéseket elfogad: Vasüzlet, XII., Böszörményi-út 18. Telefon: 155-274.

Koromhir

„Sok a korom Budapest felett!"
Igy szól a legújabb jelentés,
S mint több körülmény tanusitja:
Való igaz ez, nem füllentés.

Ha vigasznak bár enyhe, mégis,
Szebb magyarázat lehet-e?
Mint hogy a sok korom az oka,
Hogy ma annyi minden . . . fekete.

Bényi Kálmán

— **A szovjet-lengyel kapcsolatok újrafelvétele?** Londonból jelentik, hogy a londoni szovjetnagykövet javaslatot vitt magával Moszkvába a szovjet-lengyel kapcsolatok újrafelvételére. A javaslatok angol és északamerikai helyekről származnak és a londoni lengyel emigráns szervezetnek nem volt közvetlen része az ügyben. Londoni politikai körökben remélik, hogy a javaslatok legalább a tárgyalások megnyitását fogják eredményezni.

— **Portugál lapok Ameal képviselő és iró magyarországi látogatásáról.** Lisszaboni jelentés szerint a portugál lapok az utóbbi időben nagy teret szentelnek a magyarországi eseményeknek és a magyar kérdéseknek, különösen Joao Ameal portugál képviselő és iró magyarországi utjával kapcsolatban. Ismertetik az iró magyarországi utjait és sajtónyilatkozatait. A Diario da Manha julius 20-iki számának első oldalán közli Ameal első cikkét, budapesti útjáról. A cikkben a neves olasz közíró rámutat magyarországi utjának fontosságára. Mindenekelőtt — irja Amoal — hálámat kell kifejeznem a magyar kormány meghivásáért, hogy látogassam meg szép országukat. A továbbiakban utal arra, hogy Portugáliában mindenkinek tudatában kell lennie azoknak a kapcsolatoknak, amely a két nemzetet oly távolból is egybeköti. Hogy ezt elmélyitse, minden rendelkezésre álló eszközt igénybe fog venni. Majd igy fejezi be: „Visszatértemkor a rokonszenv barátsággá alakult át és erről a jövőben kétségbevonhatatlanul bizonyságot akarok tenni.

Őskeresztény működésben lévő hadiüzemnek nyilvánított iparvállalat

csendes társat

keres. Közvetitő díjazva. Ajánlatokat „100.000" jeligére Blockner J. hirdetőjébe, Városház-utca 10.

— **Ellis Izlandot a külföldiek börtönévé alakitották át.** Lisszabonból jelentik: Amerikából érkezett portugál matrózok szerint az északamerikai bevándorlási hatóságok összes newyorki irodáit elhelyezték Ellis Izland szigetéről és a város belsejébe, a Columbus Avenuere költöztették át. Ellis Izlandot teljes egészében börtönné épitették át, s itt gyüjtik az internált külföldi állampolgárokat. Az óriási börtön zsúfolásig tele van.

Olajregeneráló berendezés

feltételekkel **eladó,** másra is használható 4 teljesen felszerelt desztillátorral. Üzemben megtekinthető. Felvilágositást ad ügyvédi iroda. Dr. Pözel István, XI., Nagyboldogasszony-útja 9/a.

— **Buzzichini olasz iró nem halt meg.** A római Stefani-iroda tévesnek mondja azt a hirt, hogy Mario Buzzichini neves olasz iró Róma légi bombázása alkalmával életét vesztette. Buzzichini jelenleg Milánóban tartózkodik. A téves hir véletlen névazonosságon alapult.

A NAGYVÁRADI KIR. TÖRVÉNYSZÉK
P. 2651. 1941/58. szám.

Idéző hirdetmény

A nagyváradi kir. törvényszék közhirré teszi, hogy ifj. Horthy Miklósné, sz. gróf Károlyi Consuelo felperesnek Pinkász M. József, Hortopanu D. Vasile és Pinkász M. Józsefné, sz. Ghica Diana alperes ellen jogügylet hatálytalanitása iránt az 1440/1941. M. E. sz. rendelet 6. §-a alapján inditott perében a perfelvételre határnapot tüzött és felhivta a feleket, hogy 1943. évi augusztus hó 21. napján déli 12 órakor hivatalos helyiségében (Széchenyi-tér 14. házszám, I. emelet 60. ajtószám alatt) jelenjenek meg, egyszersmind pedig az ügyvéd által nem képviselt Hortopanu D. Vasile alperes részére ügygondnokul Patzkó Elemér dr. nagyváradi ügyvédet. Pinkász M. Józsefné, sz. Ghica Diana részére pedig ügygondnokul Simonca György dr. nagyváradi ügyvédet nevezte ki.

A bíróság felhivja az alpereseket, hogy a fent megjelölt határnapon és órában meghatalmazott ügyvéd által jelenjenek meg, mert ellenkező esetben az ügygondnok fog helyettük eljárni.

Nagyvárad, 1943. évi julius hó 26. napján.

Dr. Bóka Papp Ernő sk. kir. tszéki t. elnök.

A kiadvány hiteléül: Olvashatatlan aláirás. s. hivatali tisztviselő.

— **A Máv elnökigazgatójának látogatása Kecskeméten.** Imrédy Kálmán dr., a Máv elnökigazgatója több főtisztviselő társaságában látogatást tett Kecskeméten, szemlét tartott a vasútállomáson, majd tárgyalást folytatott a gyümölcsszállítás meggyorsítására irányuló kérdésben és az állomás kibővítése ügyében, azután megtekintette a kibővítés alatt álló közhűtőházat, továbbá a kecskeméti gazdasági vasút üzemét, a Máv csatlakozási vonalat, azután pedig kirándulást tett Bugac pusztára.

— **Leégett egy tiszakarádi malom.** Sárospatakról jelentik: Tiszakarád községben Krámer József hengermalmában tűz ütött ki. A sátoraljaujhelyi tűzoltóknak a terményt sikerült megmenteni, a malom azonban leégett. A kárt 200.000 pengöre becsülik.

— **Megnyitották a szobranje rendkívüli ülésszakát.** Szófiai jelentés szerint kedden délután nyitotta meg Filov bolgár miniszterelnök a szobranje ötödik rendkívüli ülésszakát. Az ülésen Kalhov, a szobranje elnöke megemlékezett a két meggyilkolt képviselőről, Janevről és Liakovról. Utána a szobranje elé terjesztették az 1943. évre szóló rendkívüli költségvetés tervezetét. Végül kiegészítő javaslatokat terjesztettek elő a nemzetvédelmi törvénnyel kapcsolatban. Az ülésszak julius 25-ig tart.

— **Szívenlőtte magát egy leány.** Zalaegerszegről jelentik: Mátyás Terézia nyirádi földmívesleány, a püspöki urdalom gazdasági intézőjének virágos kertjében szívenlőtte magát. Tettének oka ismeretlen.

Villamos háztartási készülékek

VÉSZI LÁSZLÓ villamossági és rádió rt. BUDAPEST

Heti ajánlatunk:

Villamos kézszárítók
„ padlókefélők
„ porszívók

Vészi László IV. Irányi-utca 13. Telefon: 38-71-58.

— **Rendelet Rómában a taxiforgalomról.** Rómából jelentik: A szerdareggeli olasz lapok közlik az olasz államrendőrségnek azt a rendelkezését, amely szerint Róma bizonyos kerületeiben riadó vagy rendkívüli intézkedések esetén a taxikat a rendőrség lefoglalhatja és saját céljaira használhatja fel.

— **Hősi est Leányfalún.** A „leányfalusi törzs" és a „hun-avarok" augusztus 7-én, szombaton a régi szokás szerint — hősi halált halt társaik s a harctereket járt és a harctereken küzdő vitéz hun-avarok tiszteletére a leányfalusi törzs házának nagytermében, teljesen zártkörű, műsoros hősi estet tartanak, amelyen az ősi magyar katonaeszmény dicsőségének hódolnak. A bevezető beszédet Ravasz László mondja. Az ünnepség pontosan félkilenc órakor kezdődik.

— **Az ál lord Hamptont internálják.** Három évvel ezelőtt nagy feltűnést keltett Charles Harald Alfréd Hampton „angol lord és többszörös milliomos" letartóztatása. Hampton az egyik legelőkelőbb dunaparti szállodában nyittatott elsőemeleti lakosztályt s csakhamar kedvelt alakja lett a budapesti pénzarisztokrácia zárt köreinek. Az ál-lord bőkezűsége nem ismert határt, városszerte legendákat meséltek mérhetetlen vagyonáról. Hampton ebben az időben gyakran megfordult luxusrepülőgépén London, Páris és Budapest között. Végül egy valutabotrány nyomozása során kiderült, hogy Hampton nem lord, hanem Vivian Roi, aki Londonban már kétszer is börtönben ült és az európai nagyvárosok körözött szélhámosa. Az ál-lordot valutabűnügy miatt a budapesti törvényszék három és félévi fegyházbüntetésre ítélte. Büntetését most töltötte ki, azonban nem került szabadlábra. Ugyanis angol állampolgár, azonkívül örökre kitiltották az ország területéről. A háború miatt most nem hagyhatja el az országot s ezért a kistarcsai internálótáborban internálják.

Halálozás

Ruszkó János dr. görögkeleti prépost, esperes plébános, a magyar görögkeleti egyház alapítója, az ürömi József főherceg-kegytemplom parochusa, életének 54-ik évében julius 20-án elhúnyt. Temetése julius 22-én, csütörtökön délután 5 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából. Az engesztelő szentmiseáldozatot julius 25-én délelőtt 11 órakor mutatják be az ürömi kegytemplomban.

Keöszeghi *Horváth* István, az országos földhitelintézet felügyelője julius 20-án 36 éves korában meghalt. Csütörtökön délután ½5 órakor temetik a farkasréti temető halottasházából.

Szinház, Film, Müvészet

Zsuzsó

Bemutató az Uj Magyar Szinházban

A kánikulai napokkal zsongító julius második felében az Uj Magyar Szinház is beállott azoknak a magánszinházaknak sorába, amelyek „nyári" darabokkal szolgálják ki a gondüzést kereső közönséget. A mostani szinpadi termelés korában Csadó Pál darabja minden bevallott igénytelensége ellenére is elfogadható, felüditő szinpadi játéknak számit. Szerzője szerényen, kedvesen tálalja fel az egyszerü kis történetet és kerüli a mindenáron való mulattatás olcsó, erőszakolt eszközeit. Nem sziporkázik ugyan, nem dobálja a szellem rakétáit, nem kényszeriti közönségét tomboló nyiltszini tapsokra s mégis derültségben tudja tartani a nézőteret. Külön érdeme, hogy élő alakokat teremt, s általában kapcsolatot tart a való élettel. Meséje kevés egy egész estét betöltő, hat képből álló háromfelvonásos szindarab számára s ezért a játék menete különösen az utolsó három képben lassúvá válik. Az elnyujtás igyekezete sok helyen naiv helyzeteket és beállitásokat eredményez s pezsgés helyett bágyadtságot idéz elő.

A darab főszereplői a fiatal, állásnélküli tanár és tanárnő, Péter és Zsuzsó, Perényi László és Pelsőczy Irén, akik csak most ismerkedtek össze, s máris mint férj és feleség jelentkeznek a gazdag méltóságos úrnál, mert az tanárházaspárt keres, hogy bukott gyermekeit a pótvizsgára előkészitse. Péter és Zsuzsó vállalják az állást, aminek következtében kénytelenek a budai villában közös szobában lakni, amig kiderül, hogy nem házasok s a kitörő botránynak a természetes hepiend, a házasság vet véget. Péter és Zsuzsó alakját megnyerően és rokonszenvesen formálja meg a szerző, s a fiatalpár évődése a közös szobában és közös szegénységben közmegelégedésre változik szerelemmé. Fejenként havi 100 pengőt és teljes ellátást ajánl fel számukra a méltóságos asszony, akinek lakásán este félkilenckor jelentkeznek, s miután esik az eső, nem mehetnek haza, ott kell hálniok a vendégszobában. A rendező itt vigyázhatott volna, mert amikor az „esőjelzés" megtörtént, Péter és Zsuzsó egy percen belül felérkeznek szobájukba, s ennek nyitott erkélye mögött holdfényben úsznak a budai hegyek. Sehol sem esik. Pelsőczy Irén a havi száz pengőből már másnap túlelegáns pizsamát vásárol, igaz, hogy 1938-ban, amikor a szinpadi események történnek, még olcsó volt a kötött-szövött áru.

Kifogásoljuk Árpád Margit szerepét is; vele játszatják azt a kirivóan beállitott, bóbitás, cicomás démont, aki azelőtt a tanár úr barátnője volt. A sovány jövedelmü kisegitő segédtanárnak sokkal szerényebb és szolidabb külsejü hölgy lehetett a barátnője. Az is hiba, hogy az ötödik kép végén hosszú párbeszédekben készül az álházaspár leleplezésére s csak a következő képben tér reá a tárgyra. A kikapós méltóságos úr emberi portréjának megrajzolása sem túlszerencsés. Ennek a pocakos öreg embernek olcsó életbölcsessége abban merül ki, hogy ha a férj kiruccan, akkor nem elég a virág, legalább is ékszert kell vennie kárpótlásul a feleségének.

A cimszereplő Pelsőczy Irén meglepő fejlődést mutat. Egy évvel ezelőtt például ugyanezen a szinpadon (a „Páris"-ban) szerepe kilenctizedrészében majdnem élettelen bábuként viselkedett. Azóta több nagyobb filmszerepet játszott, fokozódó sikerrel. Most már ha kell, csillog a szeme, sokatmondó a tekintete, rejtélyes a mosolya, kifejezőképessége lényegesen kibővült s játékában sokszor az átélés meleg fénye vibrál.

Perényi László az utóbbi időben egyre sikeresebben fékezi magát, csendesedik, higgad s temperamentumos színészi egyéniségéből csak azt tartja meg, ami színészileg előnyére válik és játékának eredetiséget kölcsönöz. Péter szerepében kamaszosan, lurkósan kedves, rokonszenves. Teljesen eltalálta a hangot. Amikor „műmurit" csinál, akkor is igen jó, de amikor komolyabb konfliktus szereplőjévé válik, például a második felvonás második felében, még mindig többet játszik a kelleténél. Kiesik a vigjátéki tempóból és kisjelentőségü összeütközések érzékeltetésére is sötét drámai tónusba csap át, amint ezt több filmszerepében is csinálta. Mindenesetre örvendetes jelenség, hogy ez a jókiállású színész szemmelláthatólag csiszolódik s minden új szerepében jobb formában jelentkezik.

A kitűnő Harsányi Rezső nem tudja minden ponton elfogadhatóvá tenni a méltóságos úr alakját, ellenben jellegzetesen érdekes alakitás. Halassy Mariska bicegő, crénycsősz, melegszivü vénleánya. Igen megnyerő méltóságos asszony Bordás Rózsi, Dénes Anny pedig mint fürge szobalány ügyeskedik. Szőke Kálmán a rendezőtől az apró részletekre is kiterjedő körültekintést várunk. Bercsényi Tibor díszletei izlésesek, mutatósak.

Kállay István

Bulla, Murátí, Jávor és Sárdy a Radiusban

A Radius, a főváros egyik legszebb bemutató mozija csak ritkán vállalkozik egy-egy nagysikerű film felújítására. Ilyen alkalom lesz a „Késő" című *Daróczy*-film újbóli bemutatója csütörtökön. A mozi igazgatósága méltónak találta a felújításra ezt a művészi felépítésü filmet, amely Daróczy József forgatókönyve alapján, Daróczy József rendezésében készült. A „Késő" nemcsak izgalmas meséje, fényűző kiállítása és nagyvonalú tehnikai megoldásai miatt érdemelte ki a sikert és most a felújitást, hanem szereplőinek művészi játékával is. *Bulla* Elma az ideális feleség, *Jávor* Pál a világhírű orvostanár, *Muráti* Lili hírneves színésznő, *Sárdy* János tenorista a mozgalmas filmjátékban, amely bizonyára tovább folytatja eddigi sikeres pályafutását.

* **Farkas László, a rádióból ismert** fiatal és tehetséges magyarnótaénekes a honvédműsorok közkedvelt szereplője augusztus hó 1-én, vasárnap délután újból szerepel a mikrofon előtt „Dalol az Alföld" című műsorsorozatban magyarnótákkal. Egyébként a tehetséges és kellemes hangú fiatal énekes augusztus hónapban vidéki szereplésekre kapott meghívást és nyári körútján a Duna—Tisza-közét és a Balaton környékét látogatja meg.

A Forum olasz ujdonsága: „A bün árnyékában"

Csütörtöktől kezdve új olasz film kerül a Forum műsorára. „A bűn árnyékában" címmel. A játék hőse a jóvágású fiatal soffőr, aki önállósítja magát, luxusautót vásárol, hogy azzal előkelő vendégeket fuvarozzon. A véletlen egy könnyelmű nő útjába sodorja, aki bőkezű barátok támogatásával folytat fényűző életmódot. A hölgynek megtetszik a fiatalember, aki beleszédül a dámába, s elhanyagolja menyasszonyát, a kedves, finom úri leányt, aki mint ápolónő keresi kenyerét. A könnyelmű hölgy véget akar szakítani a viszonynak, mert a soffőr féltékenykedik, ő pedig nem akar lemondani a gazdag barátokról. Ebből a helyzetből izgalmas bonyodalmak származnak az olasz újdonságban, amelyben az említett két főszerepet a férfias Adriano Rinoldi és Diana Sassoli alakítják.

Romantikus est a képtárkertben

A székesfővárosi zeneker romantikus műsorúnak jelezte keddi hangversenyét. Nagyon tág köpeny a romantikus szó, ráborítva Dukas, Smetana, Brahms és Kodály zenéjére. A „Büvészinas" és a „Moldva" című szimfonikus költemény Liszt-hatásra, jellegzetes utánérzés alapján készült művek, s mint ilyenek, valóban az utóromanticizmus termékei. De már Brahmsra bajos rásütni, hogy romantikus költő volt. A romantikus áradás ugyan öt is — akaratlanul — magával ragadta, mint kortársait általában, de a klasszikus formát még klasszikus elődeinél is szigorúbban, merevebben kezelte, szinte tökéletesre csiszolta. Annyiban nevezhetjük romantikusnak, mint a realizmus francia irófejedelmét, Klaubert-t, akinek klasszikus leszürtségü, szikkadt szerkezetü stílusát forró romantikus lélek fütötte. De hogy fér el ebben a romantikus társaságban Kodály, az új zenei klasszicizmusnak ez a páratlan mestere, akitől a habzó szenvedélyességü egyéni pátosz olyan messze esö, mint az ezeréves szemmel szemlélgetö Arany Jánostól?! Failoni, ez a tüzesleliku olasz karmester rokoni együttérzéssel, nagy átfogó erövel tolmácsolta a német Brahmsot és a magyar Kodályt. Tanulságul arról győzve meg a hangversenylátogatót, hogy az északi német és a déli olasz egymást kiegészítő művészet, amelyet, miként a triptichon két szélső szárnyát összefogó középső kép: a magyar művészet csakoly szerencsés összhangban egyesít, mint a magyarral rokon francia művészet. Érdekes volna egyszer bövebben foglalkozni a magyar és a francia zene hasonló helyzeti szerepével is, ahogyan eredeti nemzeti szinezetü sajátos bájjal egyensúlyozza az olasz és a német zene hatását. **H. G.**

MA 7-kor FERENCSIK WAGNER

est. Közr.: **László** Magda. **Tannhäuser**, Mesterdalnokok, **Siegfried** idill, **Parsifal** stb. Szföv. Képtár. Jegyek **Harmóniánál.**

* **Az „Éva" Kispesten, Bán Ibolyával és Madarász Lászlóval.** A vitéz Bánky Róbert igazgatása alatt álló kispesti színház bemutatta Lehár bűbájos operettjét, az Évát. A címszerepet Bán Ibolya, az Uj Magyar Színház fiatal tagja játszotta, aki alig egy éve végezte el az akadémiát. Megjelenése, meggyőző alakítása és kellemes hangja szép reményekre jogosit. A férfi főszerepben a fővárosban is jólismert Madarász László aratott megérdemelt sikert. A társulatból még Károlyi Vilmos, a tehetséges komikus tűnt ki.

* **Félnyolckor kezdődnek a margitszigeti szabadtéri színpad előadásai.** A margitszigeti szabadtéri színpad julius 21-én, szerdán este fél 8 órakor kezdte meg a Víg özvegy sorozatos előadásait. Az előadások minden este pontosan fél 8 órakor kezdődnek s a színház igazgatósága arra kéri a közönséget, hogy helyét pontosan fél 8 óráig foglalja el, mert a zárórarendeletnek megfelelően az előadásokat negyedtizenegy óráig be kell fejezni.

* **A bécsi józsefvárosi színház Pozsony háziszinháza.** Pozsonyi jelentés szerint a német országos színház közgyűlésének jelentéséből kitűnik, hogy Pozsonyban az elmult szezonban három operát, két balettet, két bohózatot és tíz vígjátékot mutattak be. A vendégjátékokon a bécsi józsefvárosi színház, a Burgtheater, az Exlszínház és a märisch-ostraui színház szerepelt. Tárgyalások folynak, hogy a józsefvárosi színházat Pozsony háziszínházává nyilvánítsák és minden prózai darabot ennek a színháznak az együttese mutasson be.

* **A „Szerelmi bájital" a rádióban.** Donizetti egyik legismertebb és legnépszerűbb dalműve, a „Szerelmi bájital" csütörtökön délután 6 órakor szerepel a rádió nyári operasorozatában. Az együttes tagjai között Alfani, Solari és más kiváló olasz művészek énekelnek.

* **Felvételi vizsgák a színészkamarában.** A színművészeti kamarában befejezték a gyakorlatos tagoknak jelentkezők felvételi vizsgáit. Az idén jóval több pályázó állott a vizsgáztató bizottság elé, mint az elmult években, körülbelül 150 fiatalember és leány, akiknek mintgey 60 százaléka állotta meg a helyét. Akik elbuktak, egy év mulva újra jelentkezhetnek.

* **Elkészült a „Féltékenység".** A Magyar Filmirodában hetek óta készitik a „Féltékenység" című film felvételeit, amelynek szövegkönyvét Zsigray Julianna ötletéből Farkas István irta. A széles keretek között hömpölygő filmtörténet az alkotó erejében levő férfi szerelmének és hivatásérzésének küzdelméről szól. A főszerepet Somlay Artur játssza s mellette Tolnay Klári, Nagy István, Vaszary Piri, Dcésy Mária és Dárday Lajos kaptak nagyobb szerepet. A felvételeket Cseréphy László rendezésében most fejezték be.

HUNGÁRIA PARK
ma ¾7-kor

Bordy Bella, Vaszary Piroska, Szilágyi Szabó E., Németh Thyra, Latabár Kálmán, Földényi László, Pethes Ferenc, Kóváry Gyula, Weszely Pál, Magyari Tibor, Misoga László.

hosszú volt az út, amíg eljuthattam ferjemmel együtt a mostani naphoz: *bevásároltam, én vásároltam be, hogy a saját főztemet együk majd meg — a mi lakásunkban!* Komolyan mondom: tegnap órákig álldogáltam a lakásunk ablakánál és néztem a Dunát, a budapesti házakat és folyton azt mondtam magamban: *Te, Ági, ez nem is valóság*, hanem álom, föbérlő vagy és a magad háziasszonya! Időnként nagyokat nevettem, néha pedig könny szökött a szemebe, hogy íme az álom mégsem álom, hanem — valóság! Talán mondanom se kell, hogy most minden reggel Puck kíséretében megyek bevásárolni, mert annál nincs felemelőbb érzés, mint *amikor megtömött kosárral a karján ballaghat haza a háziasszony.* Mint például most, igaz, kevés hússal, de annál több vitaminnal: *répával és kalarábéval!*

Szólt és elköszönt, hogy pillanatok mulva eltünjön az utcasarkon a Kamaraszínház közkedvelt Tacskója, aki, ime, föbérlő lett...

A székesfővárosi zenekar nyári évadja

Az elmult évek jól bevált mintájára, a székesfővárosi zenekar az idén is minden kedden, csütörtökön és szombaton *szabadtéri hangversenyt rendez a fővárosi képtár kertjében.* Ujitás lesz, hogy a nézőtér székeinek egy részét a várható nagy érdeklődés miatt a rendezőség megszámozza és ezeknek *a számozott helyeknek a jegyeit a Harmónia jegyirodáiban elővételben is árusitja.*

Az *évad megnyitó hangversenye* junius 17-én este hét órakor lesz. Müsoron *Beethoven* IX. szimfóniája és *Kodály* Psalmus Hungaricusa szerepel. Közreműködik László Magda, Basilides Mária, Rösler Endre, Littasy György és a Liszt Ferenc-kórus. Vezényel *Ferencsik* János. Junius 19-én *Strauss János-est* lesz, *Csillery* Béla vezényletével és Szabó Ilonka, az Operaház tagjának közreműködésével, 22-én pedig *Brahms—Csajkovszkij-estet* vezényel *Ferencsik* János. Ezen a hangversenyen Martzy Johanna szerepel, Csajkovszkij V. szimfóniája és Brahms hegedüversenye kerül előadásra.

* **Kossovich Pálné gyermek-táncintézete** junius 20-án d. e. 11 órakor tartja vizsgaelőadását a vasúti és hajózási klub színháztermében: Csengeri-utca 66.

* **A Nemzeti Zenedében** az új tanévi beírások junius 16-tól 23-ig. A **gimnáziumi tanfolyamra** ugyanakkor. Tájékoztatás: Semmelweis-utca 12.

Ma: Pünkösdi tarka-est

este 6 órakor a Városi Színházban
3 órás vidám énekes, zenés, táncos müsor!
SIMOR, FELLEGI, RAFFAY, PATAKY, JUHASZ J., RATONYI,
Borbiró, Barna, Misoga, Hegyi, Magyari stb., remek artisták, táncosok, jazz! Olcsó nyári helyárak! Jegyek Városiban egész nap.

életünk és nem csupán az Operaház magyar müsora, hanem a hangversenyterem eseményei is, elképzelhetetlenek Erkel Ferenc nélkül. Láthatatlanul még ma is itt él közöttünk, mert hatása még mindig tart.

A semmiből teremtett virágzó zenei életet és a nagy, világhirü vendégeknek, egy Berlioznak, egy Wagner Richardnak, sőt a hosszú ideig szintén csak vendégként hazalátogató Liszt Ferencnek is, a hangversenyeit épitőleg értékesitette, következetesen megvalósitott, nevelő munkásságában. A filharmóniai társaság megalakitása az ő nevéhez fűződik. Az első filharmóniai hangverseny napja, 1853 november 20-a, nevezetes alapköve zenei életünknek. Az első hangverseny müsorában — egy Beethoven szimfónia mellett énekszám és kisebb zenekari darabok szerepeltek — irányt szabott a hangversenyek müsorpolitikájának. Az volt a kiindulása, hogy a közönséget klasszikus müalkotással lehet a legbiztosabban nevelni és megérlelni a zene élvezetére és megértésére. Különösen egy Beethoven szimfónia az a mag, amely körül csoportosulhat a zenei fogékonyságnak minden további hajtása. Különös gonddal és tévedhetetlen pedagógiai érzékkel vezette be fokozatosan a magyar közönséget a zeneművészet ismeretébe. Gondja volt arra is, hogy korának legértékesebb alkotásai is előadásra kerüljenek, de ugyanúgy nem hanyagolta el a régi zene művelését sem. Fáradozásának mi, késői nemzedék, élvezzük a gyümölcsét. Abban a külföld által is gyakran hangoztatott elismerésben, hogy a magyar közönség fejlett zenei fogékonysággal, kitűnő kritikai érzékkel rendelkezik, az oroszlánérdem Erkel Ferencé.

Ha magunk elé idézzük az egykori festmények, rajzok és fényképek alapján az alakját: egy zárkózott, a kinzó magányosságig szerény, de hivatását kérlelhetetlen szivóssággal, végzetszerü komolysággal vállaló hősnek a képe bontakozik ki előttünk. A magyar zenei ugart, az útszélre taposott mezei virágokon, a nép ajkán élő zenén kivül csak a palotás és a verbunkos zene lepte el, ahogyan vadzsenik, egy Bihari, Csermák, Rózsavölgyi nyomán elburjánzott. Micsoda szivárványos hittel és délibábos képzelettel kellett Erkel Ferencnek megáldva lennie, hogy nekivágjon egymaga a járatlan, csupán közönnyel és megnemértéssel begazosodott útnak!

A Hunyadi László költője ösztönére, iángeszére és hazaszeretetére hallgatva, egy zeneárva káoszból — mint egyik német mübirálója megállapitotta — diadal-

A két kapitány

Bemutató az Erzsébetvárosi Szinházban

Az Európaszerte nehéz közlekedési viszonyok, úgy látszik, valahol elakasztották a nyarat. De hogy úton van és csak napok kérdése, hogy felüsse nálunk is a tanyáját, arról most már csalhatatlan bizonyitékaink vannak: *„Miska", már mint Erdélyi Mihály igazgató úr legújabb sütetü operettjével megnyitotta szinházának kapuit.* Ez pedig már jó ideje a nyári, sőt kánikulai évad hivatalos kezdetét jelenti. Elpusztithatatlanul tevékeny szövegiró-zeneszerző-szinházdirektorunk számára a bemutató egyben jubileumot is jelent. A kedves ligeti müintézetben immár tizedik esztendeje csendülnek fel a hamisitatlanul egyéni Erdélyi-slágerek és csattannak az Erdélyi-tréfák.

Tizedik nyári operett. Csoda-e hát, ha már nem futja olyan könnyen a leleményből, mint az elsőknél? Különösen ebben a háborús világban, amikor még a legjobban felszerelt kamra is kiürül egyszer. Node azért nincs különösebb baj. Hiszen izlik nekünk az eperlevél-tea is, hölgyeink szivesen járnak fatalpu cipőkben, s a különböző pótkávékészitmények meg egyenesen az egészségünket szolgálják: nem okoznak izgalmakat és a szivünket is kimélik. Egyszóval, ha talán kicsit mürostos is ez a tizedik recept szerint készült „Két kapitány", azért nincs vele különösebb baj, és bizonnyal örömmel fogadja majd a közönség is.

A mese például szabadalmazott „Made in Erzsébetvárosi Szinház" történet, a két Kapitány-fiúról, akik egyformán „halálosan" szerelmesek egy bájos tabáni kislányba. Péter, az idősebb, hogy fel ne borítsa a családi harmóniát, Pál öccse javára félreáll — mégpedig, ahogy az komoly mérnök urakhoz illik — felkapja kis kézitáskáját és se szó, se beszéd elindul az idegen légióba. Özvegy Kapitányné és a tabáni Iluska sirva borulnak egymás nyakába, énekelnek még egyet és — függöny. A második felvonás afrikai lokáljában magyar nótát és foxot énekelnek a harcos légionisták (ki-ki a maga nemzetisége szerint). Kapitány sergeant itt búslakodik, mert letelt az öt év szolgálati idő és haza kellene mennie a tabáni kislányhoz. Bánatában csak a lokál tündére áll mellette, aki hogy, hogy nem, hasonmása a Budán hagyott szerelmes kislánynak. Hősünk a sivatagi vasútépités mellett dönt, amikor megtudja, hogy Európában kitört a háború és erre mégis csak elindul haza. A harmadik felvonásban azután az operett örök szabályai szerint ki-ki megtalálja a maga párját.

Ez a felettébb regényes mese egészen csinos história. Kár, hogy — úgy látszik üzemanyag hijján — a cselekmény minduntalan hol döcög, hol pedig egészen megáll. Ilyenkor „vicces bemondásokkal" és találós kérdésekkel szórakoztatják a szereplők a nézőt, mig azután a masina újból megindul. Ugyanigy van valahogy az operett muzsikája is. Bizony már jóval enyhébbecskén buzog a forrás, mint ennek előtte, a Pajtás csak öt perc az élet — kezdetü induló azonban, akárki meglássa, egy-kettőre sláger lesz.

A szereplő-gárda kiválogatásában igazán kitett magáért a szinház. *Jávor* Pál bonvivánі vértezetének teljes fényében alakitja az önfeláldozó idősb Kapitány szerepét. Láthatólag kedvére van ez a nyári kirándulás. Rokonszenvesen játszik, kellemesen énekel és kiderül, pompásan táncol is. *Barabás* Sári, a tabáni kislány rokonszenves alakjában úgyhisszük, még azokat is meghódítja majd, akik eddig kételkedtek primadonnai elhivatottságában. Kellemes, vonzó színpadi jelenség, koloraturájával meg egyenesen Erna Sack babérjaira pályázik. A harsány mulattatás vonalán az ördöngösen mozgékony *Fejes* Teri és a nem kevésbé ügyes *Feleki* Kamill, az óriás *Sárossy* Andor versenyeznek a közönség kegyeiért. A finom, kedves *Berki* Lili mellett feltünik az igen bájos és ügyesen táncoló, még kislány *Mednyánszky* Ági, valamint a kamaszsorból kinött, de még magára nem talált *Puskás* Tibor. A rendezés munkáját *Nádor* Jenő végezte, a zenekart *Fóthy* Géza vezényli, a díszletek *Berczényi* Tibor ötletes tervei nyomán készültek.

De mindez úgyis mellékes. Még néhány nap, megjön a nyár és Erdélyi Miskáék bizonnyal mindennap kiakasztják majd a pénztár fölé a „minden jegy elkelt" táblát. **(L.)**

* **A nemzeti munkaközpont pünkösdi munkásünnepe.** A nemzeti munkaközpont III. kerületi szervezete és II. kerületi csoportja nagyszabásu müsoros munkásünnepet rendez pünkösdvasárnap és hétfőn délután 6 órai kezdettel a budai Vigadó nagytermében. Az ünnepség megnyitóbeszédét Hunyadi-Buzás Endre országgyülési képviselő mondja. A müsoron többek között Karácsonyi Margit, Orosz Vilma, Solthy György, Ráthonyi Róbert, vitéz Szentirmay Iván, Rácz Dezső, Móra László szerepel. Zongorán kisér vitéz Pongrácz István.

* **Barna látszerspecialista** szemüvege 25 év óta márka, Andrássy-út 26 (Opera mellett).

* **Az orvosi hivatás kulisszatitkaiba** nyujt bepillantást a közeli napokban bemutatásra kerülő „Hivatása orvos" cimü német filmújdonság. Egy orvos áll a film cselekményének középpontjában, akit felesége ártatlanul börtönbe juttat. Kiszabadulása után a törvények értelmében le kell mondania orvosi hivatásáról. Ennek a férfinak küzdelmét, a hivatásáért való harcát pergeti a történet, amelynek főszerepeit Albrecht Schoenhals, Kamilla Horn és Maria Andergast alakitja. A film a Nemzeti Apollóban kerül a közönség elé.

Uj Magyarság 1943. jun. 13.

„Június 3"

Lehetetlenséget kívánsz. De Te előre tudtad, hogy még a lehetetlent is megteszem érted. Hogy milyen érzéssel, az nem tartozik ide. Nagyon boldog ünnepeket kíván örökké a **Tied.**

Berecsenyi Tibor

Foglalkozás

Gyakorlott répaátvevőket

keresünk a folyó évi répaátvételi idényre. Az ajánlatokat **„Felvidéki cukorgyár"** jeligére a kiadóba kérjük.

Magányos nő házvezetőnőnek

vagy anyahelyettesnek ajánlkozik. Cím a kiadóban.

Kitünő nevelőnőket

(nyárra is), tanerőket, gondozónőket lelkiismeretesen közvetít:

TULOKNÉ,
Csengery-utca 58. Telefon: 112-772

Most érettségizett, őskeresztény, kereskedelmista

női munkaerőt keresünk

magyar gyorsírás és gépírás tudással. Személyes jelentkezés szerdán, 16-án: **Szentendrei Papirgyár,** Bpest, Vilmos császár-út 32

Orion gyár felvesz tanoncokat

műszerész szakmára 15—16 éves 4 középiskolát jó eredménnyel végzettek küldjék be kérvényüket Ujpest, Václ-út 77. számu címünkre. A kérvények beérkezése után a személyes jelentkezésre értesítést küldünk.

Délutáni elfoglaltságot keres tökéletes **német, angol,** levelezésben, adm. munkában jártas fiatal őskeresztény. Szíves meghivást „Külügyi előadó" jeligére kér a kiadóba.

Nagyvállalat keres

csemegeüzletei részére 4 polgárit végzett

tanulókat

Saját kézzel irt ajánlatokat „Nagyvállalat 2621" jeligére Blecknerhez, Városház-utca 10.

Gazdatiszt házvezetőnőt keres azonnalra

Vidéki háztartást vezetni tudó, jólfőző, intelligens, jómegjelenésüek pályázatát kérem a kiadóba. Jelige: „Személyzet van."

Tudományos kiképzést, jól fizetett állást biztosit az országban egyetlen kétéves

laboratóriumi asszisztensnőképző

tanfolyam elvégzése. Érettségi vagy legalább hat középiskola szükséges. Tájékoztatót küld **Katolikus Nővédő Egyesület Szeged.**

BÉRGAZDASÁGOT VEZETŐ okl. gazda, urad. intéző, ki cukorrépatermelésben és nemesitésben, valamint állattenyésztésben nagy gyakorlattal bir, megfelelő pozició elnyerése esetén állást változtatna. Megkeresésüket a kiadóhivatal továbbit **„Német nyelvtudás"** jeligére.

NÉMETBEN PERFEKT kisasszony elemista mellé ajánlkozik. Megkeresést **„Házitanitónő"** jeligére a kiadóba kér. Vidékre is megy.

JOBB LEÁNYT KERESEK balatoni nyaralásra, ki háztartást munkát is vállal. Esetleg főzőmindenest jó bizonyitványnyal. Bimbó-út 5., VI. 1. Tel.: 736-657.

Ruházkodás

Használt ruhát, cipőt

fehérneműt, szőnyeget, szövetfüggönyt, hagyatékot, felosztandó háztartást **VESZEK. Pfeifer,** Kálvária-tér 16. Telefon: **134-807.**

Ezüstróka,

kékróka, bundák, bolerók alkalmi megbizásból eladók. Megóvás, átalakitás. **BISCHINGER SZÜCS,** Kálvin-tér 2. I. 4.

Használt férfi, női **és egyen- ruhákért**

egész háztartásért, szőrmebundákért SZENZÁCIÓS ÁRAT fizetek. GERSTL, István-út 28. Telefon: 426—547.

Ezüstróka,

hosszú kabát, páros kékróka, alkalmi megbizásból **eladó** Megbizott: **BISCHINGER SZÜCS, Kálvin-tér 2, I. 4.**

Padlás fomenlesítését

szakszerű lomtalanitását épitőmester felügyelet mellett határidőre felelősséggel vállaljuk. A fanyagot legmagasabb áron átvesszük. Telefon: **49-47-55.**

Kalapja PISZKOS, **FORMÁTLAN?**

Szakszerűen tisztitja, formázza **Lampert kalaposmester.** Jókaitér 6 (udv.). **Nőt kalapalakitás is. T: 31-60-43. Vidékre post. utv.**

Padlásrekesz-bontást

vállalok, kibontott anyagot megveszem. Temesváry György bontási vállalkozó, V., Visegrádi-utca 11/a. szám. Telefon: **119-868.**

Ingatlan

Mielőtt családi házat

vesz, bérel, elad vagy bérbead forduljon bizalommal **ELŐD**-irodához, Váci-út 39. Tel.: 292-577

Öröklakás

Egyszobás öröklakás 20.000 P-ért

napos, kétablakos, 21 négyzetméteres szoba, nagy konyha, békebeli épitkezés, prima helyen, közvetlen villamosnál, elsőrendű tőkebefektetés. XI., Bánk bán-u. 7. (volt Parádi-u.) 19-es és 49-es villamosnál. Megtekinthető vasárnap is.

Szőnyeg

Veszünk perzsa- és smyrna-

szőnyegeket

Antikart Rt., Pilvax-köz, Telefon: 184-411.

PERZSA- és másfajta szőnyeget **VESZEK HIBÁSAT IS** Garay-tér 18. T.: 228—331.

Hirdessen a Kisszakaszban!

Sülmet-Tolu

hivja elő. IX., Ráday-utca 30. Telefon: 386—675.

MÉRLEGEK,

gyoramerlegek, mázsák, mák- és kávéőrlők eladása, vétele, kicsönzése. **KOLLAR,** Péterffy Sandor-utca 32. Telefon: 226-914.

Honv. minisztérium által engedélyezett **bélelt, talpas, időálló**

„légó, oltóhomokot, tároló szabványos papirzsákot"

megrendelhetők **Poscher Frigyes** műszaki és légoltalmi cikkek, Bpest, VII., Damjanich-utca 46. **Drägerwerke Lübeck** képviselete. Telefon: 225-049.

Festmények

olcsón, részletre is. Képszalon. Garay-u. 5. Tel.: 425-348.

Villamos gépek, generátorok, accumulátorok, szijtárcsák

minden méretben raktárról kaphatók

ERGON Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. **32**

65 P-t fizetek:

2 Pattantyus: Gépészetiért, 2 Müller: Épitészeti zsebkönyv (2. kiadás) P 65.—. 2 Révész, Technikai Szótár P 40.—. 1 Tökéletes házasság P 15.—. 3 háború és béke P 20.—. 2 Széchenyi: Nahar P 22.—. 46 Gárdonyiért P 200.—. Francia magazint és könyvtárakat magas áron veszek. **Klein** könyvüzlet Podmaniczky-u. 51. Telefonhivó: 115—410.

ELŐIRÁSOS

légoltalmi homokzsák

kapható, darabja 12 fillér.

Elit papirkereskedés

V., Csanády-utca 4/b. Telefon: 493-544.

Ajtó, ablak, gerenda, léc, deszka

kapható Vadász-u. 12.

BUTORT legjobban **„BOG-MIL"** bútorüzletében vásárol. VI. Vilmos császár-út 43 (Báthory-utcával szemközt). **Kombinált szobák, hálók, ebédlők dus választékban**

Lakás- és irodabutor

olcsón. KLAUZÁL-UTCA **26**

Használt butor

biztosan jót! Hálók, ebedlők, kombinált berendezések, konyhák. Óriási választék új és használt berendezésekben. **Arban legolcsóbb BUTORMAGAZIN,** Mária-utca 48. **Fizetési kedvezmény!**

Butort Meisztertől

olcson részletre is. Budapest, VI., Andrássy-út 66. Ujpest, Árpád-út 120.

László

BUTOR MEGBIZHATÓ, OLCSÓ. Jókai-utca 6. Bejárat az ú-utcából

Különleges **fotelágyak recamiék**

nagy választékban **MAYER** kárpitos, Klauzál-utca 9. (Corvin áruházn.) Szállitás vidékre is.

Magas áron veszek

lakás-, irodabútort, függönyt, szőnyeget. Telefonhivó: 426-574. **Bútoros,** Király-utca 28, udvar.

Uriszoba kombinált

háló, ebédlő, antik bútor Karpfenstein-u. 15., asztalosnál.

VESZEK magas áron

bútort, üzlet- és irodaberendezést, szőnyeget, függönyt, ruhaneműt, hagyatékot. **JELLINEK ÁRMIN,** VIII., Dobozi-u. 27. Tel.: 133-769

SZINES BUTOROK,

rekamiék, konyhák fizetési kedvezménnyel, BÁNYAFALVI-nál, Izabella-utca 11. szám. Telefon: 220-799

BUTORT

Fizetési kedvezmény. Nagymezőutca 41. Hungária Bútorcsarnok.

Barokk és renaissance

Kombinált szobák. Révészné bútorterme, József-krt 8. I. 3.)

ANTIK BUTOROK

szókek, szekrények, asztalok, fotelek, tálalók REGISEGBOLT, Bank-utca 4.

Fürdőnadrág, prima 25.— P, **strandpapucs** 5.50, **férfiingek, zsebkendők, női strandruha-, pongyolaanyagok: Vászonáru Kft.** részletüzlet, Izabella-utca 69. délelőtt.

Legdrágábban

veszek használt férfiruhákat és egyenruhákat:

LEITERSDORFER, Kisdiófa-u. 4. **Telefon: 227-671.**

Hangszer

LEGESLEGOLCSÓBBAN vásárolhat

LYRA

Rt., Magyarország legnagyobb zongoratermében, Erzsébet-krt 19 (Barcsay-u. sarokbejárat.)

KERESZTÉLY

HIRNEVES ZONGORATERME VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 66

Családdal szóhasem érhető!

Külföldi, kereszthúros

ZONGORA

2800 P-ért. Mendölné, Bezerédi-utca 10.

Figyelmébe ajánlom Rákóczi-út ötven

ZONGORATERMET

Rengeteg zongora, pianinó vásárolható **feltünően olcsón,** részletekben is.

EHALL Andrássy-út 1E

Legnagyobb keresztény vállalat! OLCSÓ ÁRAK!

ZONGORA HEGEDŰ HARMONIKA

REMÉNYI rel VI, Király-utca 58

Bechstein Förster **Erzsébet-krt 15** SCALA

pianinók. **Bösendorfer, Stingl, Lauberger-Stelzhammer** zongorák kényelmes részletfizetésre

OLCSÓN JÓ HANGSZER

Sternberg

RÁKÓCZI-ÚT HATVAN

...sirek

...ayomdokain

kell. Egész határ van olyan, mely pénz hiánya miatt nem virágozhatik, máshol pedig hitel híjján, kamatozatlanul fekszik a pénz. Ez lebilincselve tartja a közszorgalmat. A pénz hever s a gazdaság is hever: az ember hever és a közjó is hever. *Minden, ami a pénz keringését hátráltatja, mind egyesekre, mind a közösségre nézve ...tte káros.*"

...l magángazdasági vonatkozásokban ...e fokozott mértékben jelentkezik az ál...nháztartás és az állampolgárok közti vi...onylatban. *Az erdélyi kölcsön ma is csor...hítatlan népszerűsége és kitűnő tőzsdei ár...olyama,* az iránta megnyilvánuló kereslet ...ár bebizonyította a rendkívül csekély és ...erencsés konstrukciójú újabb állami köz...telű műveletek sikerét. Még nagyobb ...értékben remélhető ez *a búzakölcsönnél,* ...mely a hitelező részére *egészen rendkívüli ...ökebiztosítást nyujt.* A kisebb számmal ...5—10 mázsa búzára szóló címletek viszont lehetővé teszik, hogy necsak a nyugdíjalapok, nagytőkéjű vállalkozások, kereskedők pillanatnyilag áruban elhelyezkedni nem tudó tőkéi, *hanem a kisemberek is belekapcsolódjanak a jegyzésbe, a búzakölcsönök vásárlásába.*

A december 20-án, héfőn megnyílt jegyzés első napjai *máris igazolták a szakemberek fenti megállapításait.* A tömeges jegyzések kétségtelenül igazolják, hogy a magyar közönség mindenkor *kellő érzékkel rendelkezett saját tőkéjének elhelyezése tekintetében,* még akkor is, ha az nem állott kapcsolatban ilyen hazafias akcióval, mint most a búzakölcsön.

...színes karácsonyfadíszek, vázák, falidíszek, tálak, lángálló főzőedények, ötvös- és bőrmunkák. Gyermekjátékok. Babák. Himzések. Készletek.

...állítás ...yi vásár

M. Nemzeti Szövetség nagytermében, V. Géza-utca 4. I. emelet.

— **Hóman Bálint újabb hat évre a Nemzeti Múzeum elnöke.** A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Hóman Bálint dr. nyugalmazott vallás- és közoktatásügyi minisztert 1944 január 1-től számított hatévi időtartamra a Magyar Nemzeti Múzeum elnökévé kinevezte.

— **Adományok.** Az Uj Magyarsághoz újabban a következő adományok érkeztek: A hadiárvák részére a Fillér-asztaltársaság (Bpest, Rottenbiller-utca 5) 100 pengőt, a kormányzóné segélyakciójára Matskássy Zoltán (Bpest) 13 pengőt küldött. Az adományokat továbbítottuk.

— **Hetvenezer cigarettát raboltak el Helsinkiben.** Hesinkiből jelentik: Hétfőre virradóra feltünéstkeltő rablógyilkosság történt a finn fővárosban. A Suomen Tubakka részvénytársaság dohánygyárából hetvenezer cigarettát raboltak el és egy őrt, aki a tetteseket rajtakapta, meggyilkoltak.

— **Tizenhat megtorló kivégzés Zágrábban.** Zágrábból jelentik: A december 18-ról 19-re virradó éjszaka hajnali két órakor a Zágrábtól keletre alig néhány kilométerre fekvő Szopsice községben a partizánok felrobbantottak egy nagy katonai lőszerraktárt. A robbanás légnyomása Zágrábban oly nagy volt, hogy az emberek felébredtek éjszakai álmukból. Ezért a partizán-ténykedésért, továbbá az utóbbi időben a Zágráb környékén mindinkább elszaporodó partizán terrorcselekményekért, vonatrobbantásokért, stb. hétfőn megtorlásképpen 16 kommunista és partizán bűncselekmények miatt őrizetben tartott egyént végeztek ki kötél által, a rendőrségen e célra nyilvántartottak névsorából. A kivégzettek között van egy orvos, két ujságíró, egy nyugalmazott őrnagy, három tanár, egy mérnök, egy állami tisztviselő, két cipész, egy szabó, két kocsmáros, egy kereskedősegéd és egy földmüves. Navratil honvédelmi miniszter és a horvát hadsereg főparancsnoka a kárt szenvedett Szopsice faluba látogatott el és megtette a szükséges intézkedéseket.

— **A volt 1-es honvédek karácsonya.** A volt 1-es honvédek művészmatinét rendeztek, amelynek teljes bevételét, 3500 pengőt a volt ezredtagok özvegyei, árvái és más inségesei között osztották szét.

— **Nagyvágók szerepe a faggyú feketeforgalmában.** Foglalkozott az Uj Magyarság azzal a mostre-bünüggyel, amelyben tizenkilenc személy került a vádlottak padjára. A vádlottak között szerepeltek Papolczai Zsigmond és Közzel László nagyvágók is. A tárgyalás során az ügyészség nevezettek ellen elejtette a vádat és a bíróság velük szemben fogerősen megszüntette az eljárást.

— **Az ankarai magyar követ Menemendzsoglunál.** Ankarából jelentik: Vörnle János ankarai magyar követ hétfőn délelőtt látogatást tett Menemendzsoglu török külügyminiszternél, akivel hosszabb beszélgetést folytatott.

— **A riadókészültség nappali jelzése Zágrábban.** A horvát főváros légoltalmi szervei érdekes újitást vezettek be. A riadót megelőző előriasztást ezentul nappal a közvilágitás üzembehelyezésével, tehát az utcai villanylámpák felgyujtásával fogják jelezni, hogy a lakosságnak legyen ideje felkészülni a riadóra.

— **Svédország felkészült a náthajárványra.** Stockholmból jelentik: Svédországot a náthalázjárvány még nem érte el, de Stockholmban már megtették a szükséges intézkedéseket, hogy gátat vessenek a járvány elterjedésének. Külön bizottságot létesitettek a további megelőző intézkedések megtételére. A bizottság elhatározta, hogy felkéri Svédország külföldi képviseleteit, tegyenek jelentést az influenzának az illető országokban észlelt válfajáról, elterjedéséről, lefolyásáról, valamint a halálesetek százalékos számáról, végül az ellenrendszabályokról, az alkalmazott orvosságokról és gyógyító módokról.

— **Uj egyetemi tanár.** A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére Lutter János dr. egyetemi magántanár, nyugalmazott jogakadémiai tanárt a kolozsvári tudományegyetem jog- és államtudományi karán az egyházjog tanszékére egyetemi nyilvános rendes tanárrá kinevezte.

— **Bernhard holland herceg Ottawában.** Bernhard holland herceg kanadai jelentés szerint Ottawába érkezett, hogy együtt töltse a karácsonyi ünnepeket a holland királyi családdal.

— **Kormányzógyürüs doktoravatás.** A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy a debreceni tudományegyetem Győri Béla az orvostudományok doktorává sub auspiciis gubernatoris avattassék fel. Az ünnepélyes avatáson képviseletével a vallás- és közoktatásügyi minisztert, akadályoztatása esetére Fáy István államtitkárt bizta meg.

— **Összetűzések Nápolyban a diákság és az angol-amerikai rendőrség között.** Rómából jelentik: Az utóbbi napokban Nápolyban ismételten összeütközésekre került a sor a diákok és az angol-amerikai rendőrök között. A nápolyi egyetem több mint 70 hallgatója életét vesztette az összetűzések során.

Halálozás

Özv. *Nagy* Alfonzné, szül. *Prohászka Irén,* boldog emlékü Prohászka Ottokár püspök nővére december 20-án Székesfehérváron elhunyt. December 22-én, szerdán délelőtt a Prohászka-emléktemplomban ravatalozzák fel, ahol 10 órakor engesztelő szentmisét mutatnak be lelkiüdvéért, majd délután ¼4 órakor a székesfehérvári Hosszú-temető kápolnájából helyezik örök nyugalomra.

Ditről *Puskás* Attila m. kir. ... december 18-án rövid szenvedés után Budapesten váratlanul elhunyt. Temetése december 21-én volt a farkasréti temetőben. Lelkiüdvéért a szentmiseáldozatot december 23-án reggel 9 órakor mutatják be a felsőkristályi plébániatemplomban.

Zapp Artúr dr. december 18-án Budapesten elhunyt. December 22-én délután 3 órakor temetik a X. kerületi köztemető halottasházából.

Özv. nemes *Marsch kó* Béláné szül. *Kuna* Ilona 83 éves korában december 20-án Budapesten elhunyt. December 22-én délután ½3 órakor temetik a farkasréti temető halottasházából.

A vén bakancsos és társai

Karácsonyi vidám népszínmű est, Zeneakadémia, dec. 26. ½7. Rózsahegyi, Nagy Izabella, Cselényi, Utry, Orbán, Mészáros Ági, Szabó Sándor. Jegyek Színházi Magazinnál, IV. Váci-u. 35. Telefon: 18-48-67. Zeneakadémia portásánál és az összes jegyirodákban.

— **Norvégiában megröntgenezik a lakosságot.** *Oslóból jelentik: A norvég hatóságok a népegészségügy emelése érdekében elrendelték, hogy az országnak minden tizenöt éven felüli lakóját meg kell röntgenezni. A kormány gépkocsikra szerelt hordozható Röntgen-készülékeket szerzett be és ezek a gépkocsik most sorra felkeresik az ország egyes vidékeit. Egy-egy ilyen készülékkel naponta kétezer vizsgálatot lehet végezni.*

— **A városok erejük teljes megfeszítésével szolgálják a kormány reformterveit.** A magyar városok országos szövetsége Szendy Károly polgármester elnöklésével tartotta közgyűlését. Szendy Károly megnyitójában rámutatott arra: a városok erejük teljes megfeszítésével arra törekszenek, hogy szolgálják a kormány reformterveit, a nemzet egyetemes érdekében. Megnyugvást kelt körükben a belügyminiszter ama nyilatkozata, melyben elismerte a városi tisztviselői kérdések szabályozásának szükségét. Érzik a városok, hogy a városfejlesztő munkához, a közigazgatási és kulturális reformok keresztülviteléhez áldozatos együttműködésre van szükség, amit csak a jól szervezett, hivatása magaslatán álló közigazgatás képes megteremteni. A városszövetség működésének vezető elve a szociális védelem és a magyar kultúra. A közgyűlés ezután meghallgatta Vukács Ödön ügyvezető elnök évi jelentését, majd elfogadta a városok általános helyzetéről és a közellátás általános helyzetéről szóló javaslatokat.

— **Szokatlanul enyhe telek a régi időkben.** *Berlinből jelentik: Az idei szokatlanul enyhe ősz alkalmából a német lapok érdekes feljegyzéseket közöltek régmúlt időknek időjárási rendellenességeiről. Egy középkori krónika tanusága szerint 1289-ben Németországban olyan enyhe tél volt, hogy egyáltalán nem esett hó. Májusban azután hirtelen fordulattal erős fagy és nagy havazás állott be, úgy hogy a gyümölcstermés teljesen elpusztult. Ez a késői fagy azonban csak rövid ideig tartott. Kevéssel utóbb az időjárás ismét kedvezőre fordult, úgy hogy az év igen gazdag gabonatermési hozott. Negyven évvel utóbb: 1328-ban a tél ismét olyan enyhe volt Németországban, hogy a fák januárban virágba borultak és a gabona aratását már pünkösdkor megkezdték.*

— **Uj szovjethimnusz.** Stockholmba érkezett szovjetorosz jelentés mondja, hogy a néphiztosok tanácsa az eddigi államhimnuszt, az „Internacionalét" másikkal helyettesiti. Az új himnusz, a „szovjetunio himnusza" zenéjét Alexandrov zeneszerző szerezte és 1944 március 15-től lesz általánosan kötelező. A régi himnusz mellőzését azzal indokolják, hogy tartalma nem tükrözi vissza azokat a lényeges változásokat, amelyek a szovjetunióban a rendszer győzelme után végbementek.

Vidéki textilipari középvállalat kéres

üzeme műszaki vezetésére alkalmas

tiszta keresztény származású

tisztviselőt.

Megkivánt elméleti képzettség: középiskolai érettségi és a chemnitzi, reutlingeni vagy más egyenrangú textilipariskola kötszövő tagozatának elvégzése. Megkivánt gyakorlati ismeretek: az összes síkkötőgépek, harisnyaautomaták, cottongépek, láncos kötszövőgépek, varrógépek szerkezetének pontos ismerete, fenti gépeken készült cikkek és díszített térnák mintázásában való teljes jártasság. A fennálló rendeletek és korlátozások (kalkuláció, anyag és gyártási engedélyezési eljárások, munkabér, Oti stb.) tökéletes elméleti és gyakorlati ismerete, valamint perfekt német nyelvtudás előfeltétel. Kézzel irott ajánlatokat az eddigi pályafutás részletes leirásával „Részvénytársaság 1635" jeligére TENZER-hirdetőbe, Szervita-tér 8.

— **Árdrágítókat ítélt el a bíróság.** Szücs Sándor dr. budapesti büntetőtörvényszéki egyesbíró Bánfalvi Jánost és Bán Árpádot, mert különböző fuvarozásokért a megengedettnél jóval többet számítottak, árdrágítás miatt vonta felelősségre. Bánfalvi nyolchónapi börtönt, Bán Árpád pedig háromhónapi fogházat és 500 pengő pénzbüntetést kapott. Vég Antalné csarnoki árusnőt tehénturó-drágításért a bíróság hathónapi börtönnel és 200 pengő pénzbüntetéssel sujtotta.

Házasság

Orbán Mária és *Boldvai* Ernő államvasúti titkár jegyesek.

Kéri Juliannát (Százhalombatta) eljegyezte *Prág* József (Budapest). Minden külön értesítés helyett.

Szinházüvészet

A királykisasszony kalapja

Fővárosi Operettszínház

Évtizedek óta vágyálom: a [illegible] tisztában azzal, miért népszerű. nagyoperett. Már az első világhábo[illegible]olt igazi színésznő, nem is lesz az. próbálták feltámasztani. De az o[illegible]merevség köti minden mozdulatát, ar- ez a szép leányzó, makacsul ellens[illegible]kifejezése is csaknem mindig ugyan- a különféle élesztési kísérleteknek, jó[illegible]tirtelen tört elő és hirtelen mülik majd tovább szendergett. Különféle próbaba[illegible]A nagy sor szerepló közül kiemeljük kal helyettesítéséről kellett gondosko[illegible]mássy Miklóst, aki igazi színészi mun- Gombamódra keletkeztek a rövidéletű o[illegible]végzett. Rövid szerepében kivált szí- rettek és kialakult minták szerint készül[illegible]rátermettségével Földényi László. tek tömegáruk módján a hangzatosc[illegible]az operettdarabok nagy erősségei: a re- revüoperettek. Az operettnek nagy ve[illegible]kedves Somoggi Nusi, a bájos és elragadóan senytársa akadt: a filmoperett. Le is[illegible]bonviván Kertész Rózsi, az el nem vénülően győzte színpadi vetélytársát, de azért to- Latabár Árpád és Pártos Gusztáv a be- vább küzdött a fokozatos érdeklődés- hiánnyal, mig azután a színházigazgató belátták, hogy az új operetteknél jobb ü[illegible] letnek bizonyul a világsikert aratott ré[illegible] operetteknek a felújítása. A vágy azonba[illegible] tovább kisértett, hogy ki kell várni, so[illegible] káig nem késhet a békebeli nagyoperett feltámadása.

A mai nagy anyaghiány mellett a *Fővárosi Operettszínház* minden emberileg tehetőt megtett, hogy szerencséskezű, rokonszenves igazgatójának, *Fényes* Szabolcsnak legújabb operettjét látványos kiállításban, gondos rendezésben és vonzó sztárnevekkel hozza színre. A Maya óta Fényes Szabolcs ilyen nagy fába nem vágta a fejszéjét. A Mayát húszesztendős korában szerezte és akkor várakozással jegyeztük fel, hogy új, nagy, magyar zenei tehetség született, hivatott talán arra is, hogy üde dallamleleményét, egyre jobban elmélyítve, a komolyabb műfajban is meggyökereztesse. Fényes Szabolcs az elmult idő alatt megmutatta, milyen tántoríthatatlan hive az operettnek, itt akarja kiélni zeneszerzői vágyálmait. Mesterségbeli tudása, mint a bor, kiforrott, az operettzene lassú- és gyorsszámainak kellő adagolásában pompás gyakorlottságra tett szert, viszont bőforrásúnak vélt leleményét, úgylátszik, nem veszi eléggé igénybe, hanem beéri azzal, hogy a megszokott keretek között maradjon, kellemes, fülbemászó, jólhangzó számokat írjon, anélkül, hogy első hallásra felismerhetővé válnék a sajátos egyéni jelleg. Mi, akik sokat reméltünk Fényes Szabolcs tehetségétől, úgy találjuk, hogy kissé megfosztotta magát a méltó kifejlődéstől. A „Nyár sodort feléd", meg a „Bocsánat" lassúk, kirobbanó sikert arattak és bizonyára népszerűek lesznek, a pattogó, gyors számokkal együtt. Fényes Szabolcs nem fukarkodott a változatossággal.

A királynő csókja szövegkönyvét idegen ötlet után *Radványi* Géza és *Orbók* Attila írta. Biztató jel, hogy nemcsak librettista iparosok állnak immár az operett szolgálatában. Az egyik kis ország megváltoztatja államformáját. A elmenekült királyi pár helyett a köztársaság elnöke veszi át az uralmat. A mese ötlete a királynő személye körül bogozza a történetet, aszerint, amint a felkinált lemondó levelet hol a királyné tépi össze, hol meg a király. Előbb ugyanis a király akar magánember módjára mulatni, de a királynő ragaszkodik a trónhoz, később pedig, amikor a szerelem a királynő fejét is elcsavarja, ő szeretne búcsút mondani az uralkodásnak, hogy egy ifjú gavallér oldalán megismerkedjék a polgári élet örömeivel. Az államforma időközben ismét változik a kis országban és a további bonyodalmak azzal érnek véget, hogy a királyi pár végérvényesen elfoglalja trónját mesebeli országában, Aragóniában. A királynőt *Karádi* Katalin játssza, aki négyévi távollét után újból visszatért a színpadra. Rajta áll, vagy bukik a darab sikere. Az előjelek szerint nevének csábító vonzásával teljes mértékben beváltotta a színházi vezetőség számításait. Alighanem Karádi Katalin van a leg-

Karácsony fi

Főszereplők: Mátyás Mária, Mály Gerő, Kelemen Éva, Gozmány György, Bihary József, Mihályi Ernő, Pataky Miklós stb.

SZERDA, 19[illegible]

Bechstein
Bösendorfer
Förster
gyári új
zongorák,
pianinók
Vezérképviselet:
MUSICA
Erzsébet-körút 43.
(Royal) Tel.: 222-282

hosszú volt az út, amíg eljuthattam ferjemmel együtt a mostani naphoz: *bevásároltam, én vásároltam be, hogy a saját főztemet együk majd meg — a mi lakásunkban!* Komolyan mondom: tegnap órákig álldogáltam a lakásunk ablakánál és néztem a Dunát, a budapesti házakat és folyton azt mondtam magamban: *Te, Ági, ez nem is valóság*, hanem álom, föbérlő vagy és a magad háziasszonya! Időnként nagyokat nevettem, néha pedig könny szökött a szemebe, hogy ime az álom mégsem álom, hanem — valóság! Talán mondanom se kell, hogy most minden reggel Puck kíséretében megyek bevásárolni, mert annál nincs felemelőbb érzés, mint *amikor megtömött kosárral a karján ballaghat haza a háziasszony.* Mint például most, igaz, kevés hússal, de annál több vitaminnal: *répával és kalarábéval!*

Szólt és elköszönt, hogy pillanatok mulva eltünjön az utcasarkon a Kamaraszínház közkedvelt Tacskója, aki, ime, föbérlő lett...

A székesfővárosi zenekar nyári évadja

Az elmult évek jól bevált mintájára, a székesfővárosi zenekar az idén is minden kedden, csütörtökön és szombaton *szabadtéri hangversenyt rendez a fővárosi képtár kertjében.* Ujitás lesz, hogy a nézőtér székeinek egy részét a várható nagy érdeklődés miatt a rendezőség megszámozza és ezeknek *a számozott helyeknek a jegyeit a Harmónia jegyirodáiban elővételben is árusitja.*

Az *évad megnyitó hangversenye* junius 17-én este hét órakor lesz. Müsoron *Beethoven* IX. szimfóniája és *Kodály* Psalmus Hungaricusa szerepel. Közreműködik László Magda, Basilides Mária, Rösler Endre, Littasy György és a Liszt Ferenc-kórus. Vezényel *Ferencsik* János. Junius 19-én *Strauss János-est lesz, Csillery* Béla vezényletével és Szabó Ilonka, az Operaház tagjának közreműködésével, 22-én pedig *Brahms—Csajkovszkij-estet* vezényel *Ferencsik* János. Ezen a hangversenyen Martzy Johanna szerepel, Csajkovszkij V. szimfóniája és Brahms hegedüversenye kerül előadásra.

* **Kossovich Pálné gyermek-táncintézete** junius 20-án d. e. 11 órakor tartja vizsgaelőadását a vasúti és hajózási klub színháztermében: Csengeri-utca 66.

* **A Nemzeti Zenedében** az új tanévi beírások junius 16-tól 23-ig. A **gimnáziumi tanfolyamra** ugyanakkor. Tájékoztatás: Semmelweis-utca 12.

Ma: Pünkösdi tarka-est

este 6 órakor a Városi Színházban
3 órás vidám énekes, zenés, táncos müsor!
SIMOR, FELLEGI, RAFFAY, PATAKY, JUHÁSZ J., RATONYI,
Borbiró, Barna, Misoga, Hegyi, Magyari stb., remek artisták, táncosok, jazz! Olcsó nyári helyárak! Jegyek Városiban egész nap.

elcsatlakozik és nem csupán az Operaház magyar müsora, hanem a hangversenyterem eseményei is, elképzelhetetlenek Erkel Ferenc nélkül. Láthatatlanul még ma is itt él közöttünk, mert hatása még mindig tart.

A semmiből teremtett virágzó zenei életet és a nagy, világhirü vendégeknek, egy Berlioznak, egy Wagner Richardnak, sőt a hosszú ideig szintén csak vendégként hazalátogató Liszt Ferencnek is, a hangversenyeit épitőleg értékesitette, következetesen megvalósitott, nevelő munkásságában. A filharmóniai társaság megalakitása az ő nevéhez fűződik. Az első filharmóniai hangverseny napja, 1853 november 20-a, nevezetes alapköve zenei életünknek. Az első hangverseny müsorában — egy Beethoven szimfónia mellett éneknszám és kisebb zenekari darabok szerepeltek — irányt szabott a hangversenyek müsorpolitikájának. Az volt a kiindulása, hogy a közönséget klasszikus müalkotással lehet a legbiztosabban nevelni és megérlelni a zene élvezetére és megértésére. Különösen egy Beethoven szimfónia az a mag, amely körül csoportosulhat a zenei fogékonyságnak minden további hajtása. Különös gonddal és tévedhetetlen pedagógiai érzékkel vezette be fokozatosan a magyar közönséget a zeneművészet ismeretébe. Gondja volt arra is, hogy korának legértékesebb alkotásai is előadásra kerüljenek, de ugyanúgy nem hanyagolta el a régi zene müvelését sem. Fáradozásának mi, késői nemzedék, élvezzük a gyümölcsét. Abban a külföld által is gyakran hangoztatott elismerésben, hogy a magyar közönség fejlett zenei fogékonysággal, kitünő kritikai érzékkel rendelkezik, az oroszlánérdem Erkel Ferencé.

Ha magunk elé idézzük az egykori festmények, rajzok és fényképek alapján az alakját: egy zárkózott, a kinzó magányosságig szerény, de hivatását kérlelhetetlen szivóssággal, végzetszerü komolysággal vállaló hősnek a képe bontakozik ki előttünk. A magyar zenei ugart, az útszélre taposott mezei virágokon, a nép ajkán élő zenén kivül csak a palotás és a verbunkos zene lepte el, ahogyan vadzsenik, egy Bihari, Csermák, Rózsavölgyi nyomán elburjánzott. Micsoda szivárványos hittel és délibábos képzelettel kellett Erkel Ferencnek megáldva lennie, hogy nekivágjon egymaga a járatlan, csupán közönnyel és megnemértéssel begazosodott útnak!

A Hunyadi László költője ösztönére, iángeszére és hazaszeretetére hallgatva, egy zeneárva káoszból — mint egyik német mübirálója megállapitotta — diadal-

A két kapitány

Bemutató az Erzsébetvárosi Színházban

Az Európaszerte nehéz közlekedési viszonyok, úgy látszik, valahol elakasztották a nyarat. De hogy úton van és csak napok kérdése, hogy felüsse nálunk is a tanyáját, arról most már csalhatatlan bizonyitékaink vannak: *„Miska", már mint Erdélyi Mihály igazgató úr legújabb sütetü operettjével megnyitotta színházának kapuit.* Ez pedig már jó ideje a nyári, sőt kánikulai évad hivatalos kezdetét jelenti. Elpusztithatatlanul tevékeny szövegiró-zeneszerző-színházdirektorunk számára a bemutató egyben jubileumot is jelent. A kedves ligeti müintézetben immár tizedik esztendeje csendülnek fel a hamisitatlanul egyéni Erdélyi-slágerek és csattannak az Erdélyi-tréfák.

Tizedik nyári operett. Csoda-e hát, ha már nem fujja olyan könnyen a leleményből, mint az elsőknél? Különösen ebben a háborús világban, amikor még a legjobban felszerelt kamra is kiürül egyszer. Node azért nincs különösebb baj. Hiszen ízlik nekünk az eperlevél-tea is, hölgyeink szivesen járnak fatalpu cipőkben, s a különböző pótkávékészitmények meg egyenesen az egészségünket szolgálják: nem okoznak izgalmakat és a szivünket is kimélik. Egyszóval, ha talán kicsit mürostos is ez a tizedik recept szerint készült „Két kapitány", azért nincs vele különösebb baj és bizonnyal örömmel fogadja majd a közönség is.

A mese például szabadalmazott „Made in Erzsébetvárosi Színház" történet, a két Kapitány-fiúról, akik egyformán „halálosan" szerelmesek egy bájos tabáni kislányba. Péter, az idősebb, hogy fel ne boritsa a családi harmóniát, Pál öccse javára félreáll — mégpedig, ahogy az komoly mérnök urakhoz illik — felkapja kis kézitáskáját és se szó, se beszéd elindul az idegen légióba. Özvegy Kapitányné és a tabáni Iluska sirva borulnak egymás nyakába, énekelnek még egyet és — függöny. A második felvonás afrikai lokáljában magyar nótát és foxot énekelnek a harcos légionisták (ki-ki a maga nemzetisége szerint). Kapitány sergeant itt búslakodik, mert letelt az öt év szolgálati idő és haza kellene mennie a tabáni kislányhoz. Bánatában csak a lokál tündére áll mellette, aki hogy, hogy nem, hasonmása a Budán hagyott szerelmes kislánynak. Hősünk a sivatagi vasútépités mellett dönt, amikor megtudja, hogy Európában kitört a háború és erre mégis csak elindul haza. A harmadik felvonásban azután az operett örök szabályai szerint ki-ki megtalálja a maga párját.

Ez a felettébb regényes mese egészen csinos história. Kár, hogy — úgy látszik üzemanyag hijján — a cselekmény minduntalan hol döcög, hol pedig egészen megáll. Ilyenkor „vicces bemondásokkal" és találós kérdésekkel szórakoztatják a szereplők a nézőt, mig azután a masina újból megindul. Ugyanigy van valahogy az operett muzsikája is. Bizony már jóval enyhébbecskén buzog a forrás, mint ennek előtte, a Pajtás csak öt perc az élet — kezdetü induló azonban, akárki meglássa, egy-kettőre siáger lesz.

A szereplő-gárda kiválogatásában igazán kitett magáért a színház. *Jávor* Pál bonvivánі vértezetének teljes fényében alakitja az önfeláldozó idősb Kapitány szerepét. Láthatólag kedvére van ez a nyári kirándulás. Rokonszenvesen játszik, kellemesen énekel és kiderül, pompásan táncol is. *Barabás* Sári, a tabáni kislány rokonszenves alakjában ugyhisszük, még azokat is meghódítja majd, akik eddig kételkedtek primadonnai elhivatottságában. Kellemes, vonzó színpadi jelenség, koloraturájával meg egyenesen Erna Sack babérjaira pályázik. A harsány mulattatás vonalán az ördöngösen mozgékony *Fejes* Teri és a nem kevésbé ügyes *Feleki* Kamill, az óriás *Sárossy* Andor versenyeznek a közönség kegyeiért. A finom, kedves *Berki* Lili mellett feltünik az igen bájos és ügyesen táncoló, még kislány *Medgyánszky* Ági, valamint a kamaszsorból kinőtt, de még magára nem talált *Puskás* Tibor. A rendezés munkáját *Nádor* Jenő végezte, a zenekart *Fóthy* Géza vezényli, a diszletek *Berczsényi* Tibor ötletes tervei nyomán készültek.

De mindez úgyis mellékes. Még néhány nap, megjön a nyár és Erdélyi Miskáék bizonnyal mindennap kiakasztják majd a pénztár fölé a „minden jegy elkelt" táblát. **(L.)**

* **A nemzeti munkaközpont pünkösdi munkásünnepe.** A nemzeti munkaközpont III. kerületi szervezete és II. kerületi csoportja nagyszabású müsoros munkásünnepet rendez pünkösdvasárnap és hétfőn délután 6 órai kezdettel a budai Vigadó nagytermében. Az ünnepség megnyitóbeszédét Hunyadi-Buzás Endre országgyülési képviselő mondja. A müsoron többek között Karácsonyi Margit, Orosz Vilma, Solthy György, Ráthonyi Róbert, vitéz Szentirmay Iván, Rácz Dezső, Móra László szerepel. Zongorán kisér vitéz Pongrácz István.

* **Barna látszerspecialista** szemüvege 25 év óta márka, Andrássy-út 26 (Opera mellett).

* **Az orvosi hivatás kulisszatitkaiba** nyujt bepillantást a közeli napokban bemutatásra kerülő „Hivatása orvos" cimü német filmújdonság. Egy orvos áll a film cselekményének középpontjában, akit felesége ártatlanul börtönbe juttat. Kiszabadulása után a törvények értelmében le kell mondania orvosi hivatásáról. Ennek a férfinak küzdelmét, a hivatásáért való harcát pergeti a történet, amelynek főszerepeit Albrecht Schoenhals, Kamilla Horn és Maria Andergast alakitja. A film a Nemzeti Apollóban kerül a közönség elé.

Uj Magyarság 1943. jún. 13.

Beszerzési Tudósító

„Június 3"

Lehetetlenséget kívánsz. De Te előre tudtad, hogy még a lehetetlent is megteszem érted. Hogy milyen érzéssel, az nem tartozik ide. Nagyon boldog ünnepeket kíván örökké a **Tied.**

Foglalkozás

Gyakorlott répaátvevőket

keresünk a folyó évi répaátvételi idényre. Az ajánlatokat **„Felvidéki cukorgyár"** jeligére a kiadóba kérjük.

Magányos nő házvezetőnőnek

vagy anyahelyettesnek ajánlkozik. Cím a kiadóban.

Kitünő nevelőnőket

(nyárra is), tanerőket, gondozónőket lelkiismeretesen közvetít:
TULOKNÉ,
Csengery-utca 58. Telefon: 112-772

Most érettségizett, őskeresztény, kereskedelmista

női munkaerőt keresünk

magyar gyorsírás és gépírás tudással. Személyes jelentkezés szerdán, 16-án: **Szentendrei Papírgyár,** Bpest, Vilmos császár-út 32

Orion gyár felvesz tanoncokat

műszerész szakmára 15—16 éves 4 középiskolát jó eredménnyel végzettek küldjék be kérvényüket Ujpest, Váci-út 77. számú címünkre. A kérvények beérkezése után a személyes jelentkezésre értesítést küldünk.

Délutáni elfoglaltságot keres tökéletes **német, angol,** levelezésben, adm. munkában jártas fiatal őskeresztény. Szíves meghívást **„Külügyi előadó"** jeligére kér a kiadóba.

Nagyvállalat keres

üzemegészletei részére 4 polgárit végzett

tanulókat

Saját kézzel írt ajánlatokat „Nagyvállalat 2621" jeligére Blocknerhez, Városház-utca 10.

Gazdatiszt házvezetőnőt keres azonnalra

Vidéki háztartást vezetni tudó, jólfőző, intelligens, jómegjelenésüek pályázatát kérem a kiadóba. Jelige: „Személyzet van."

Tudományos kiképzést, jól fizetett állást biztosít az országban egyetlen kétéves

laboratóriumi asszisztensnőképző

tanfolyam elvégzése. Érettségi vagy legalább hat középiskola szükséges. Tájékoztatót küld **Katolikus Nővédő Egyesület Szeged.**

BÉRGAZDASÁGOT VEZETŐ okl. gazda, urad. intéző, ki cukorrépatermelésben és nemesítésben, valamint állattenyésztésben nagy gyakorlattal bír, megfelelő pozició elnyerése esetén állást változtatna. Megkereséseket a kiadóhivatal továbbít **„Német nyelvtudás"** jeligére.

NÉMETBEN PERFEKT kisasszony elemista mellé ajánlkozik. Megkeresést **„Házitanítónő"** jeligére a kiadóba kér. Vidékre is megy.

JOBB LEÁNYT KERESEK balatoni nyaralásra, ki háztartási munkát is vállal. Esetleg főzőmindenest jó bizonyítvánnyal. Bimbó-út 5, VI. 1. Tel.: 136-657.

Ruházkodás

Használt ruhát, cipőt

fehérneműt, szőnyeget, szövetfüggönyt, hagyatékot, felosztalott háztartást **VESZEK. Pfeifer,** Kálvária-tér 16. Telefon: 134-807.

Ezüstróka,

kékróka, bundák, bolerók alkalmi megbízásból eladók. Megóvás, átalakítás. **BISCHINGER SZUCS,** Kálvin-tér 2, I. 4.

Használt férfi, női és egyen- ruhákért

egész háztartásért, szőrmebundákért **SZENZACIÓS ÁRAT** fizetek. **GERSTL,** István-út 28. Telefon: 426—547.

Ezüstróka,

hosszú kabát, páros kékróka, alkalmi megbízásból **eladó** Megbízott: **BISCHINGER SZUCS, Kálvin-tér 2, I. 4.**

Padlás felmenesítését

szakszerű lomtalanítását építőmester felügyelet mellett határidőre felelősséggel vállaljuk. A faanyagot legmagasabb áron átvesszük. Telefon: 49-47-55.

Kalapja PISZKOS, FORMATLAN?

Szakszerűen tisztítja, formázza **Lampert kalaposmester.** Jókai-tér 6 (udv.). **Nőt kulapalakítás is. T: 31-60-43. Vidékre post. utv.**

Padlásrekesz-bontást

vállalok, kibontott anyagot megveszem. Temesváry György bontási vállalkozó, V., Visegrádi-utca 11/a. szám. Telefon: 119-868.

Ingatlan

Mielőtt családi házat

vesz, bérel, elad vagy bérbead forduljon bizalommal **ELŐD**-irodához, Váci-út 39. Tel.: 292-577

Öröklakás

Egyszobás öröklakás 20.000 P-ért

napos, kétablakos, 21 négyzetméteres szoba, nagy konyha, békebeli építkezés, prima helyen, közvetlen villamosnál, elsőrendű tőkebefektetés. XI., Bánk bán-u. 7. (volt Parádi-u.) 19-es és 49-es villamosnál. Megtekinthető vasárnap is.

Szőnyeg

Veszünk perzsa- és smyrna-

szőnyegeket

Antikart Rt., Pilvax-köz. Telefon: 184-411.

PERZSA- és másfajta szőnyeget VESZEK HIBÁSAT IS

Garay-tér 18. T.: 228—331.

Hirdessen a Kisszakaszban!

Sülhet-Tűlő

hívja elő. IX., Ráday-utca 30. Telefon: 386—675.

MÉRLEGEK,

gyorsmerlegek, mázsák, mák- és kávéőrlők eladása, vétele, kőcsönzése. **KOLLAR,** Péterffy Sandor-utca 32. Telefon: 226-914.

Honv. minisztérium által engedélyezett **bélelt, talpas, időálló**

„légó, oltóhomokot, tároló szabványos papirzsákok"

megrendelhetők **Poscher Frigyes** műszaki és légoltalmi cikkek, Bpest, VII., Damjanich-utca 46. **Drägerwerke Lübeck** képviselete. Telefon: 225-049.

Festmények

olcsón, részletre is. Képszalon, Garay-u. 5. Tel.: 425-348.

Villamos gépek, generátorok, accumulátorok, szíjtárcsák

minden méretben raktárról kaphatók

ERGON Budapest, VIII., Rökk Szilárd-u. **32**

65 P-t fizetek:

2 Pattantyus: Gépészetiért, 2 Müller: Építészeti zsebkönyv (2. kiadás) P 65.—. 2 Révész, Techn. Szótár P 40.—. 1 Tökéletes házasság P 15.—, 3 háború és béke P 20.—. 2 Széchenyi: Nahar P 22.—. 46 Gárdonyiért P 200.—. Francia magazint és könyvtárakat magas áron veszek. **Klein** könyvüzlet, Podmaniczky-u. 51. Telefonhivó: 115—410.

ELŐIRÁSOS

légoltalmi homokzsák

kapható, darabja 12 fillér.

Elit papírkereskedés

V., Csanády-utca 4/b. Telefon: 498-344.

Ajtó, ablak, gerenda, léc, deszka

kapható Vadász-u. 12.

BUTORT legjobban „BOG-MIL"

bútorüzletében vásárol, VI. Vilmos császár-út 43 (Báthory-utcával szemközt). **Kombinált szobák, hálók, ebédlők dús választékban**

Lakás- és irodabutor

olcsón.
KLAUZÁL-UTCA **26**

Használt butor

biztosan jót. Hálók, ebédlők, kombinált berendezések, konyhák, óriási választék új és használt berendezésekben. **Arban legolcsóbb BUTORMAGAZIN,** Mária-utca 48. **Fizetési kedvezmény!**

Butort Meisztertől

olcsón részletre is. Budapest, VI., Andrássy-út 66. Ujpest, Árpád-út 120.

László

BUTOR MEGBIZHATÓ, OLCSÓ. Jókai-utca 6. Bejárat az Ó-utcából

Különleges **fotelágyak recamiék**

nagy választékban **MAYER** kárpitos, Klauzál-utca 9. (Corvin áruházzal.) Szállitás vidékre is.

Magas áron veszek

lakás-, irodabútort, függönyt, szőnyeget. Telefonhivó: **426-574. Bútoros,** Király-utca 28. udvar.

Uriszoba kombinált

háló, ebédlő, antik bútor Karpfenstein-u. 15., asztalosnál.

VESZEK magas áron

bútort, üzlet- és irodaberendezést, szőnyeget, függönyt, ruhaneműt, hagyatékot. **JELLINEK ÁRMIN,** VIII., Dobozi-u. 37. Tel.: 133-769

SZINES BUTOROK,

rekamiék, konyhák fizetési kedvezménnyel, BÁNYAFALVI-nál, Izabella-utca 11. szám. Telefon: 220-799

BUTORT

Fizetési kedvezmény. Nagymező-utca 41. Hungária Bútorcsarnok.

Barokk és renaissance

Kombinált szobák. Révészné bútorterme, József-krt 8. I. 3.)

ANTIK BUTOROK

szókek, szekrények, asztalok, fotelek, tálalók
RÉGISÉGBOLT, Bank-utca 4.

Fürdőnadrág, prima 35.— P, strandpapucs 5.50, férfiingek, zsebkendők, női strandruha-, pongyolaanyagok: **Vászonáru Kft.** részletüzlet, Izabella-utca 69, délelőtt.

Legdrágábban

veszek használt férfiruhákat és egyenruhákat:
LEITERSDORFER, Kisdiófa-u. 4
Telefon: 227-671.

Hangszer

LEGESLEGOLCSÓBBAN vásárolhat

LYRA

Rt., Magyarország legnagyobb zongoratermében, Erzsébet-krt (Barcsay-u. sarokbejárat.) 19

KERESZTÉLY

HIRNEVES ZONGORATERME VILMOS CSÁSZÁR-ÚT 66

Családod sohasem érheti!

Külföldi, kereszthúros

ZONGORA

2800 P-ért. Mendölné, Bezerédi-utca 10.

Figyelmébe ajánlom Rákóczi-út ötven

ZONGORATERMET

Rengeteg zongora, pianinó vásárolható **feltünően olcsón,** részletekben is.

EHALL Andrássy-út 15

Legnagyobb keresztény vállalat! OLCSÓ ÁRAK!

ZONGORA HEGEDŰ HARMONIKA

REMÉNYI rt. VI, Király-utca 58.

Bechstein Förster **Erzsébet-krt 15** SCALA

pianinók, **Bösendorfer, Stingl, Lauberger-Stelzhammer** zongorák kényelmes részletfizetésre

OLCSÓN JÓ HANGSZER

Sternberg

RÁKÓCZI-ÚT HATVAN

Bercsényi Tibor

Új Magyarság

KEDD, 1942 DECEMBER 1

Patyolatkisasszony

A Vidám Színház zenés ujdonsága

Rudolf *Eger* német író eredetileg filmforgatókönyvet írt abból a habkönnyű témából, amelynek színpadi vetületét pénteken este láthattuk a Vidám Színházban. Az Ani Ondra igényeire méretezett vékonypénzű meséből *Szüle* Mihály, a kis színház fiatal és vállalkozókedvű igazgatója olyan jó tempójú, ötletekkel teletüzdelt és mulattató háromfelvonásos bohózatot kanyarított, amely *előreláthatólag jó időre eltávolítja a műsorgondokat.* A darab középpontjában egy ingyenélő dúsgazdag ifjú márki áll a felső tízezer képviseletében, míg a munkás dolgozó osztályt egy párisi takarítóvállalat talpraesett „csoportvezetőnője" testesíti meg. Ennek a teljes harci díszében, partvisokkal és csöbrökkel bevonuló hölgynek az a sajátossága, hogy úgy árasztja maga körül a jóságot és a szolid polgári erkölcsöket, mint egy búboskemence az áldott meleget. Nem csak a kipécézett lakosztályokban, hanem a körülötte forgolódó lelkekben is rendet teremt. Mi sem természetesebb: tökéletesen meghódítja a betörés gyanujába keveredett fiatal márkit, megízlelteti vele a munkás élet gyönyöreit s úgynevezett „rendes embert" farag belőle.

Amíg idáig eljut, rengeteg mulattató bonyodalom tanui vagyunk s a fejük tetejére állított helyzetek zenés felvonulásában megismerkedünk egy egész sereg jól megformált figurával, egy kedélyes őszülő márkival, egy túlfűtött temperamentumú spanyol főnemessel, a szerelme tárgyát képező könnyed párisi hölggyel, félszeg főúri inassal, egy bunfordi nyomozóval s másokkal, akiknek jelenléte még jobban kipoentirozza a csillogó kis

komédiát.

A címszerepben a régen látott *Fejes* Teri szinte egymaga viszi sikerre a darabot. Frissebb, elegánsabb, mulattatóbb, mint valaha. *Latabár* Árpád a póznatermetü márki szerepében ötletes partnere. *Szende* Mária passzív szerepének is hangsúlyt tudott adni s dekoratív szépsége töretlenül érvényesült. *Petrovics* Szvetiszláv kifogástalanul illeszkedett bele a bohózat hangulatába. Fel kellett figyelni a most debütáló és máris érett kvalitásokat mutató *Németh* Thyrára. *Somkuti* Dezső spanyol fönemes ízes kabinetfigura, *Bihary* Nándor jellemző színeket talált a főúri ház inasának alakjához és dicséret illeti *Hollós* Mesittát, valamint *Szalay* Gyulát is. *Hegedüs* Tamás muzsikája színes és kellemes. *Bercsényi* Tibor színpadképei látványosak és *Szüle* igazgató, mint rendező is vérbeli kvalitásokat mutatott. (bey)

utatványszámként elküldtük
ggetlen és szociális Magyar-
harcoló

OR

iratunk egyik példányát.
zivesen ezen mutatvány-
kérjük, hogy előfizetőink
sorába lépni sziveskedjék.

Tisztelettel

a JELENKOR

kiadóhivatala

Bereseny Tibor

OLDOS-féle

t tankönyvek, algebra
nulók részére kaphatók.
utca 84. Telefon 223-406

GYORSIRÓVÁ, gépíróvá
s, egyéni tanításban ol-
orsan kiképezi DÉNES
. Keresk. Akad. tan., a
afia" v. igazg. Rákóczi-
út 14.

étel, eladás

resünk futómacskás,

sigasoros
ri futódarut

lság legalább 6 m. Teher-
. 6000 kg. Meghajtások
al. Átalakítás lehetséges.
k „Vegyiipar 101" jel-
re a kiadóhivatalba.

stmények

l olcsón részletre is kap.
Rudnay, Czencz, Háry,
Szüle, Kotász, Katona,
s még sok magyar művész
lkotása. MŰVÉSZET
kedés, Rákóczi-út 60, I.

stmények

l magyar mesterektől,
álasztékban, részletre is
kaphatók Guttmann mű-
őnél, Erzsébet-körút 15,
n. — Vétel, eladás, csere.

re keresünk lehetőleg
n nagyságú textilanyag

tagágógénet

BUT
mode
és ha
NAGY S
Károly-kör

SZINES BU
rekamiék, konyhá
vezménnyel, BÁ
Izabella-utca 11.
fon: 220

BUT
Fizetési kedvezmé
utca 41. Hungária

Nézzen
Zimmer
Akácfa-u
Kombinált ber
és használt M

10 RAKTÁR
100 KÉSZÍTŐ
1000 BŰTORA
UNIVERSAL MŰBÚ IRODA
VII., West
Telefon: 22

ROYAL
Fizetés
Baro
Hálószobák, ebéd
kombinált szobák

n

de azután a
szokott ma-
ika veszi át

en igyekszik
ihály rende-
s ügyes dísz-
ja az apró
nság néhány
a az egyik,
itja, nagyon
zenves éneke
másik debü-
Szinházban
t. Első fősze-
jóízű humo-
ségeit. Vitéz
vivánja duz-
y hangosko-
vezényelne.
mostoha sze-
ilyt pedig a
alakítja, el-
dor és Som-
szter-kettőse
fiatal, kövér
Rédey Sári
t a játékból.
mesemondó"
nyba öltözte-
(L)

Új Magyarság 1943 ápr. 18

...vérsenyei:

T. EUROPA RT.

Az Önök terjesztésében lévő kiadványokból részemre az alanti példányszámot kérem küldeni:

Collisban *vagy* **Postán** *(nem kívánt rész törlendő!)*

Magyar Nemzet		Film, Szinház, Irodalom	Független Magyaror.	Képes Sport	Magy. Rejtv. Ujság	Sztár		
köznap	vasárnap							
—	—	10	—	—	—	—		

Kelt Pétfürdő

Hungler Ferenc

aláírás.

Bercsényi Tibor

Nyári muri

Bemutató a Vidám Színházban

A darab műfaja igazodik a színház nevéhez, tárgya pedig, amint a cím is mutatja, a közeledő nyári évszakhoz, amikor az emberek a színpadokkal szemben kevésbé igényesek. A „Nyári muri" szerzője Julius *Horst*, mellette a fordító *Harsányi* Zsolt, aki a darabot nyári köntösbe öltöztette, bőven gondoskodott arról, hogy a Nagymező-utcai Vidám kis színház megfelelhessen vállalt feladatának, hogy tudniillik gondterhes időkben olcsó és könnyű színpadi áruval mulattassa közönségét.

A zenementes nyári bohózat történetét egy könyv megjelenése indítja el, ami a férjek körében nagy kelendőségnek örvend. Az első felvonásban az após kezében látjuk ezt a könyvet, ami azt a bölcseséget tartalmazza, hogy a házasságban a szabadság olyan, mint az ózon s hogy minden házasságot időközönként szellőztetni kell, mert különben megdohosodik. Adjon tehát minden feleség évente legalább négyheti szabadságot férjének, tanácsolja Spitz úr, a könyv szerzője s ez a nemes ajánlat nemcsak a papucs jármában vergődő apóst, hanem a vőt is lázba hozza. A feleségek tiltakoznak a lázadás ellen, amikor viharsebesen beront a lakásba Patakyné s pihegve szól: „Én a férjemnek megadtam a szabadságot, persze azzal a feltétellel, hogy magam is elutazom valahova négy hétre." Patakyné vakmerősége kínos meglepetést kelt, különösen a terjedelmes anyósban, azonban merész fordulat következik, mert a könyv 31-ik oldalán az olvasható, hogy a férj a szabadság után rendszerint kétszeres gyöngédséggel tér vissza feleségéhez. Ez az érv hat, az anyós is megpuhul s néhány perc mulva mindenki szabad, már csomagol is és utazik.

Amint látjuk, a gondolat igazán nem új, sőt a legrégibbek egyike s éppen ezért el kell ismerni, hogy az igen ügyesen felépített első felvonás egymásból folyamatosan következő jelenetekben frissen tálalja az ódon színpadi

1942. május 24

ötletet. Évek óta túlnyomóreszben a lehetetlen helyzetek és a lehetetlen figurák sokaságával találkozunk a bemutatott vígjátékokban és ezért már azt is dicsérnünk kell, hogy ami ebben a felvonásban történik s ahogyan az kifejezésre jut, nem ellenkezik homlokegyenest az élettel és a valósággal s a szereplő alakoknak is van közük az élő emberekhez.

A darab második és harmadik felvonása a jól kitaposodott régi mesgyén halad, nem hoz semmi eredetit, mégis mulattat, de csak úgy, hogy egy hajszállal se lépi túl a kabaré nívóját. A történet a balatoni fürdőhelyen folytatódik, ahol a férjek után a feleségek is megérkeznek és megkezdődnek a szokásos ártatlan flörtök. Attól kezdve, amikor a második felvonás közepén az anyós is kirúg a hámból és egy hordárból bárónak öltöztetett alakkal udvaroltat magának, a bohozat burleszkké válik, a szerző elengedi a gyeplőt, hogy a kacagni vágyó közönség kedvére kitombolhassa magát. A szójátékokkal tüzdelt, gyakran szellemes, de sokszor túlsikamlós párbeszédekben a pesti aszfaltstilusra ismerünk. Jóslatunk szerint az évadban Szüle Mihály igazgatónak nem kell más darabról gondoskodnia, még akkor sem, ha szellős színházát nyár közepéig is akarja nyitva tartani.

A szereplők jókedvvel játszanak, beleélik magukat a nyári muriba s egyebet nem is várhatunk tőlük. A humor terén a rutinos s ebben a műfajban otthonos *Kökény* Ilona és *Kőváry* Gyula vezetnek a lángra lobbant anyós és a hordár-báró szerepeiben. *Kertész* Dezső ma is hódító bonviván, igazi kiruccanó férj s *Bihary* Nándor, az após ugyanez öregebb kiadásban. *Szentgyörgyi* Tamás dr., a pécsi öreg diák teljesen bevált a szinpadon. *Berky* Gyula eltalálta a flörtrendező szállodaigazgató hangját. Meglepetést hoz egy bakfisszerepben a teljesen kezdő *Török* Ilona, aki már első szereplésével figyelmet kelt Eleven, mint a pisztráng s jelelétével betölti a szinpadot. *Morócz* Gabriella, *Lengyel* Gizi, *Rédey* Sári, *Hollós* Melitta, *Medvegy* Márta és *Nagy* Ferenc részint lipótvárosi, részint slófoki figurák. *Bercsényi* Tibornak a kis szinpadhoz mért arányos, távlatot mutató díszletei izlésesek, színesek és hatásosak. Látszik, hogy festőművész készítette azokat.

Kállay István

nyoman) telten hangzik, egyszóval az *egész teljesítményt bőkezűség jellemzi.*

A három címszereplő hölgy — a maga szerepkörében — egytől-egyig elragadó. *Kosáry* Emmit, szinpadralépésekor a közönség percekig ünnepelte. Hódító a megjelenése, nagyon vonzó az egyénisége és a hangja is töretlen fénnyel cseng. Mellette a szép *Déry* Sári már mint az utánpótlás primadonnája kér részt a sikerből Kedves az éneke, a tánca is ügyes s amióta nem láttuk színpadon, a játékkészsége is gyarapodott. Az ugrifüles *Raffay* Blanka vérbeli szubrett-fegyverzettel, csibészes kedvességgel mókázza végig a játékot. A széphangú *Madarász* László alighanem rövidesen eléri a *népszerű bonviván* rangját. Ezúttal ifj. *Latabár* Árpád bohócos félszegsége helyén van (zenebohócot alakit) és a kellemes *Solthy* György is előkelően viseli báró-szerepét. Mellettük nem feledkezhetünk meg az édes *Simon* Marcsáról, *Pártosról,* valamint *Wessely* Fülöp és *Ujváry* jóízű alakitásáról és a táncokat betanitó *Horváth* Margitról sem. **(L.)**

Bercsényi Tibor

Kata-Kitty-Katinka

A Fővárosi Operettszínház ujdonsága

Bubik Árpád igazgató szerencsés érzékkel választotta ki évadzáró operettjét. (A bemutató előadás sikeréből ítélve, ugyanis aligha jut már idő újabb darabra.) A színlap zenés vígjátéknak jelzi az újdonságot. Ez a meghatározás talán hibás egy kissé, mert vérbeli operettet kapunk, annyi azonban bizonyos, hogy színvonalában inkább a vígjáték finom, választékos hangját üti meg, mint a mai értelemben vett operettek erőltetett helyzetekre, kiagyalt tréfákra felépített rikító hangosságokat. *Vécsey* Leó szövege nyomán talán nem csattan fel percenként harsány nevetés, annál inkább elszórakoztat azonban a fordulatos mese derüje, mosolyt fakasztó vidámsága. A sikerült szövegkönyvet kiadósan szinesíti *Hagedüs* Tamás kellemesen hangzó, ötletes és friss muzsikája.

A színház látható nagy gondossággal és szeretettel mutatta be a *„Kata-Kitty-Katinká"-t.* A rendezést *Horváth* Árpádra bízták. Izléssel és sok játékötlettel teli, szép munkát végzett. A három színpadkép megnyugtató hatású, leleményes díszletét a kitűnő *Bercsényi* Tibor művészi tervei alapján készítették, a ruhák csillogóak, a táncok mutatósak, a zenekar is (T. Török Emil lendületes vezénylése

Uj Magyarság 1942. máj. 10.

AZ EMBER ÉS A MŰVE

A film útja

Egy filmrendező megírta életének küzdelmeit. E könvecskét azzal ajánlották figyelmembe, hogy abból látni fogom egy bizonyos réteg filmkörüli tündöklésének és a javakban való dúskálásának aranykorszakát az elmúlt időkben, amikor a filmszakma valóban hivatott művelői szorultak háttérbe. Az említett könyvből mindezt nem láthattam meg, bár valóban megírásra váró, érdekes feladat lenne a filmvilág titkainak őszinte, nyilt és tárgyilagos feltárása.

Az említett önéletrajz írója e feladat megoldására nem is lett volna alkalmas. A film társadalmában épphogy kiemelkedhetett a közlegényi vonalból, mélyebb bepillantásra azonban nem volt alkalma s ha itt-ott volt is, hiányzott belőle a kritikai látás és a szemléltetés tehetsége. Hevenyészett munkája hánatosan elégikus panaszirat a ellentétes útját járta be pályájának, mint a film. Mindegyik az egyéni megnyilatkozás vágyából keletkezett s csak amikor e vágy már műfajjá kristályosodott s alkotása lelki szükségleti cikk lett, életébe csak akkor avatkozott be a tőke, hogy a maga hasznára gyümölcsöztethesse. A film eleve a tőkéje: a technika szülöttje és nevelőapja a pénz.

Ez mindent megmagyaráz, így például azt is, hogy egy film létrehozásánál mindmáig több szava van a vállalkozónak, mint az írónak, művésznek, rendezőnek. A színház előbb kapta meg a lényeget, az aischylosi művet s csak azután a keretet, a színpadot, a gazdag technikai berendezésű mai kőszínház intézményéig, amelyet már vállalkozásnak is lehet nevezni. A film a keretet hozta előbb, melyet mindmáig nem tudott a színházéval egyenlő rangú művészettel megtölteni. A lényeg, az élet művészileg megkompo-

Pest, 1942. máj. 9.

ÉS FILM

Bercsényi Tibor

Fővárosi Operettszínház: KATA-KITTY-KATINKA

Az évad múlhatatlanul közeledik, a nyári hetek és a könnyű műfaj virágzásának korszaka felé, amikor illendő, hogy a főváros egyetlen operettszínháza is zenés bohózattal, a vigjátéknál is könnyedebb és vidámabb műfajjal rukkoljon elő. A pénteken este bemutatott ujdonság meg is felel az időszerűség eme igényének, mert minden nehezebb fajsúlyú operetti bonyodalomtól mentes, szintiszta zenés bohózat, amely bevallott céljához hűen egyesegyedül a mulattatás jegyében áll. Vécsey Leó írta a három Katalinról szóló és Kata-Kitty-Katinka címet viselő zenés ujdonság szövegkönyvét, feruházva a műfaj áttetsző, ám naiv fordulataiban is mulatságos technikájával, amely jóizű és zamatos humorral megtűzdelve került a színpadra. A kísérő muzsikát a fiatal Hegedüs Tamás komponálta, akinek számai közül néhány félreismerhetetlen sláger bontakozott ki.

Az előadást bizonyos vigszínházi könnyedséggel ruházta fel Horváth Árpád, a kiváló vendégrendező. A színpadra visszatért Kosáry Emmi ezúttal is elbűvölt örökérvényű ifjúságával, hangjával és lényéből áradó úri kedvességével. A vadmacska szerepét Déry Sári győzi szexepillel, míg a harmadik Katalint, Raffay Blanka játssza kedves, groteszk humorával. A férfifronton a szépen fejlődő Madarász László, az örökké elegáns, bakfixhódító Solty György, a latabári nyelvezetben egyre jártasabb ifjabb Latabár Árpád, a fulminens Pártos Gusztáv, a száraz humorával operáló Wessely Pál és egy nagyszerű kis kabinetszerepben Ujváry Lajos járult hozzá az új zenés vigjáték sikeréhez. Külön meg kell dicsérnünk Bercsényi Tibor díszleteit, köztük az éjfelkek ködös dunai látképet, valamint T. Török Emil temperamentumos vezényletét és Horváth Manci táncait.

Bercsényi Tibor

• **A Vidám Színház megnyitó újdonsága.** *A Nagymező-utca 11. szám alatt megnyílt Vidám Színházban szombaton este mutatták be Eisemann Mihály és Molnár Géza „Leány a talpán" című zenés bohózatát. A kizáróan mulattatásra készült komédiának Eisemann Mihály muzsikája adja meg az értéket. A népszerű zeneszerző ugyanis számos olyan táncos énekszámot komponált a darabhoz, amely minden bizonnyal népszerűségre számíthat. A színpadi történet hőse egy ponyvaregényíró, akinek szerepét Kertész Dezső, a Royal Színház volt igazgatója játszotta. A kedvelt bonvivánt nagy tapsokkal fogadta a kis színház közönsége. A címszerepet Kiss Manyi alakítja s mint „leány a talpán", vadnyugati öltözetben, revolverrel a kezében lép a színpadra s három felvonáson keresztül ismert humorával s kitűnő színészi képességeivel olyan karikaturát rajzol, amely a közönséget állandó derültségben tartja. Somogyi Nusi, a régi nagy operettek kedvelt primadonnája, egy nőszövetség elnöknőjének szerepében mulattatja a nézőteret. Szentgyörgyi Tamás, aki eddig a pécsi öregdiákok együttesében szerepelt, igen sokoldalú, tehetséges komikusnak bizonyul. Igen jól érvényesül Bihari Nándor és az idősebb Latabár Árpád humora is. A darabot Martonffy Emil rendezte s a kis színpad ízléses díszleteit Bercsényi Tibor tervezte.*

Új Magyarság
1942, márc. 31.

GYÓGYSZERÁRÚNAGYKERESKEDÉS ÉS GYÓGYSZERVEGYÉSZETI LABORATORIUM
V. ZRINYI-U. 3

jó házigazda módján — ízes falatokat, jóllakasson, válogatás nélkül, hamisítatlan kedéllyel. *Ez a jószívű adakozása: sikereinek a varázstitka.* A „Becskereki menyecske" című zenés darabja a felszabadult Bácska örömélményének a kamatoztatása. Egy-egy időszerű bemondás, színpadi vetítés, vagy korszerűen csodált uniformis (ejtőernyős statisztá): elemi erővel robbantják ki a lelkesedést, a fülbemászó énekszámok pedig elnyujtják és megérlelik az érdeklődést, meg-megujuló lökést adnak az elszórakozásunknak. A becskereki menyecske-„cím" voltaképpen csak előlegezése a jóvégű történetnek, egy szépséges úri kisasszony legényválasztásáról szól, amint parasztruhába öltözve alkalmat ad az alulról felcseperedett úrnak, hogy megkérje a kezét.

A darab nagy sikerének osztályosa s eredményezője a primadonna személye. Ujból fel kell fedeznünk *Dayka* Margitot, akinél bűbájosabb, tehetségesebb és rokonszenvesebb színházi üdvöskét keresve se találhatnánk. Elragadó természetessége, harmatosan leányos kacérsága, eltanulhatatlan leleményű játékösztöne feledhetetlen előalakot teremtett sovánka szerepéből, sokkal finomabban érzékeltetve az irredenta lobogását, mint egyébként a darab tulbuzgóan célzatos utalásai. Remek férfipárja volt a méltán népszerű, fiúsan kedves, délceg, szerény tartózkodásával még csak büszkébb *Jávor* Pál. A művészi játék nemes fölényével *Csortos* járult a darab sikeréhez, *Somogyi* Nusi megromolhatatlan humorával szerzett derüs perceket, *Fejes* Teri pörgőcsiga-rugalmasságával szórakoztatott, az öreg *Latabár* rejtett nagyszínészi adottságait árulta el ismét. A *két testvér-Latabár* is szerepelt. *Bercsényi* Tibor diszletei hatásosak, ötletesek.

Hanvay Géza

60104

Bercsényi Tivadar

Becskereki menyecske

Az Erzsébetvárosi Színház bemutatója

Minden nyár meghozza a maga *Erdélyi-operettjét,* a Városliget új színházi eseményét, későőszig kitartó sikerlendületével. *Erdélyi* Mihály évek óta megteremtette már a nép színházát, a kézzel dolgozók olcsó, szellemi szórakozását, meghódítván a kültelek szivét. Többszörös színházigazgató, nem éri be egy műintézettel, portékái iránt olyan nagy az érdeklődés, hogy nagyban és felosztva, több különböző helyen kell kielégítenie közönségét. Meg is felel vállalt feladatának, *szivügyének azonban a nyári darabot érzi,* erre készül már koratéltől, nem többre, mint arra iparkodva, hogy egész Budapesthez, sőt minden nyaralókhoz szóljon.

Mit mondjunk erről a legeslegfiatalabb sikercsemetéről? Vajjon górcső alatt szemléljük tulajdonságait? Pápaszemes komolysággal állapítsuk meg egyenetlenségeit: stílus, tartalom, hatás, ízlés dolgában?! Már csak inkább fordított távcsövet irányítunk rá s bevalljuk becsületesen, hogy kellemesen elszórakoztunk az előadáson, nagyokat nevettünk, tapsoltunk és őszintén kikapcsolódtunk, mint amikor az ember azzal a szándékkal rándul ki a szabadba, hogy törik-szakad, fel fog üdülni, mert a rendszertelen csapongásban keres ezuttal örömet.

Meg kell becsülni *Erdélyi* Mihályban a mohó jószándékot, a lázas izgalmat, hogy minden színházbajárónak kedvében járjon, mindenkinek juttasson bőséggel —

29. Magyarság, 1941. jun. 22.

Bercsényi Tibor

Uj Magyarság, 1940. dec. 28.

Mezey Mária beszél a Fővárosi Operettszínház ujdonságáról

Szombaton este premier lesz a Fővárosi Operettszínházban: *Hindy* András és Carlo *de Fries* „Ilyenek a férfiak" című operettjét mutatják be. Az érdekes, vidám és fordulatos meséjű operettben *Mezey* Mária, a kitünő színésznő kapott egyéniségének megfelelő főszerepet. Partnere vitéz *Hajmássy* Lajos, aki legutóbbi filmszereplésével hódította meg a közönséget. A humort a színház kipróbált és népszerű művészei, *Kiss* Manyi és *Latabár* Kálmán képviselik, akiknek ezúttal is megfelelő szerep jutott az ujdonságban. *Mezey* Mária az „Ilyenek a férfiak" bemutatójával kapcsolatban a következőket mondta az Uj Magyarságnak:

— *Első nagy színpadi sikeremet színhelyére térek vissza, amikor most ismét játszom a Fővárosi Operettszínház színpadán. Akkor, évekkel ezelőtt Művészszínház volt az Operettszínház neve és Lázár Máriával együtt Scribe „Egy pohár viz" című darabjában szerepeltem. Nagy volt a siker, amire igen-igen szívesen emlékszem vissza és most külön örömet jelent számomra, hogy újból azon a színpadon lehetek, ahol annyi estén keresztül oly sok tapsban volt részem. A visszatérésben nekem is van egy kis szerepem: még a nyáron fedeztem fel az „Ilyenek a férfiak" ügyes szerepkönyvét és addig nem*

volt sem nappalom, sem éjjelem, amíg kitűzött tervemet a színház számlájára meg nem valósítottam! Sereghy Andor igazgató örömmel vette a vígjátékot, amely az örök asszony és az örök férfi párviadaláról szól. Arról az asszonyról szól a darab, aki szemfényvesztés, csalás, hazugság árán hódítja vissza az éppen „távozni készülő" férjet!...

Az operettben szerepel még *Homokay* Pál, aki évekkel ezelőtt a Vígszínház tagja volt és most hosszabb ideig a szegedi színháznál működött, továbbá *Solthy* György és *Dégi* Piroska. Az újdonságot *Sereghy* Andor igazgató rendezi, a díszleteket *Bercsényi* Tibor tervezte.

Berésényi Tibor

wied

Új Magyarság

1941. nov. 30. (Muzsák muzsikája. A Fővárosi Operettszínház operett-revüjének bemutatója.)

A diszletek fentitől

Bercsényi Tibor

Ilyenek a férfiak

Bemutató a Fővárosi Operettszínházban

A *Fővárosi Operettszínház* ujdonsága vigjátéki stilust üt meg a második felvonásban. Szabályos operett-hanggal indul pedig *Hindy* András és Carlo de *Fries* háromfelvonásos, zenés darabja, az *„Ilyenek a férfiak"*. Szöveg, zene, tánc időtöltő társulásából kerekedett — az eddigi minta szerint — az a halmozott betétszámokból, három felvonásra duzzasztott egyveleg, ami olyan egyformává szürkítette, a legpazarabb kiállítás mellett is, az elmult negyedszázad operettjét. Alig jelenik meg azonban a szinen *Mezey* Mária, fordul az egyhelybentopogó, álló cselekményhatás iránya, a bábfigurák megelevenednek és többé nem a primadonna, meg a bonviván kerülnek össze énekes-táncos tündöklésre, a szubrett és a komikus segédletével, hanem emberek sorsa szövődik az érdekes fordulatra felneszelő közönség előtt, megoldásra váró feladat bukkan fel hirtelen: — egyébként örök kérdés — asszonyi csábító mesterkedéssel miként puhul meg a makrancos férj és mire a játszmához a szükséges előkészítés megtörténik, ragyogó négyes remeklésben gyönyörködhetünk. *Mezey* Mária, vitéz *Hajmássy* Lajos, *Kiss* Manyi és *Latabár* Kálmán villódzó összjátéka a második felvonás üdítően kacagtató jelenetein át viszi a biztos sikerhez a kellemes zenével fűszerezett darabot, amelyben *Solthy* György és *Pártos* Gusztáv érett, művészi kabinetalakításához figyelemkeltő, egyéni színnel csatlakozott *Dégh* Piroska friss hája és

Uj Magyarság 1940 dec. 29.

a Vígszínházban már feltűnt *Homokay* Pál értékes, komoly, férfias játéka. *Bercsényi* Tibor művészi kivitelű díszletei hangulatosak, *Török* Emil zenei betanítása s vezénylése mintaszerű.

—ay.

Bercsényi Tibor

festő.

Tizennyolc szobor Jászberény főterén

Jelentette az *Uj Magyarság*, hogy *Jászberény* város vezetősége lelkesen fogadta és magáévá tette Bercsényi Tibor festőművész és díszlettervező érdekes tervét, amely *a város klasszikusan szép főterét még artisztikusabbá teheti. Bercsényi a fórumszerű tér platánjai alatt köröskörül a magyar történelem és művészet nagyjainak tizennyolc mellszobrát akarja elhelyezni* s az erre szükséges költséget hangversenyek és más előadások rendezésével kívánja előteremteni. A tervek szerint egy-egy másfélszeres életnagyságú bronz mellszobor a föld színétől számított 150 centiméter magas budakalászi kőből készült alapzaton nyugodna. A 18 szobor a magyar történelem, irodalom és művészet nagy reprezentánsait, köztük *Szent István, Mátyás, Rákóczi, Kossuth, Széchenyi, Arany, Petőfi, Jókai, Liszt, Munkácsy, Ady* alakjait ábrázolnák.

Uj Magyarság

1940. szept. 1.

VASÁRNAP
25
Kat. Lajos kir.
Prot. Lajos
Ó-g. 12. Fotin

N. k 5 ó. 8 p. N. ny. 18 ó. 55 p.

HÉTFŐ
26
Kat. Zefirin p.
Prot. Izsó
Ó-g. 13. Maxim.

KEDD
27
Kat. K. József
Prot. Gebhárd
Ó-g. 14. Marcell

SZERDA
28
Kat. Ágoston
Prot. Ágoston
Ó-g. 15. N. B. A.

CSÜTÖRTÖK
29
Kat. K. János
Prot. Erneszt
Ó-g. 16. Dioméd

PÉNTEK
30
Kat. L. Róza
Prot. Róza
Ó-g. 17. Miron

SZOMBAT
31
Kat. Rajmund
Prot. Erika
Ó-g. 18. Laurusz

Izr. 27. S. Rech 6 P.

IGAZ MESE
a politikus csizmadiáról

IRTA: MARSCHALKÓ LAJOS

Nem tudom, járt-e valaki, a boldogult konszolidációs időszakban — némely alföldi városok perifériáin, az úgynevezett munkás-olvasókörökben. Az „Ismeretlen Magyarországban" Milotay István ad csodálatos jellemzést ezekről a hódmezővásárhelyi, szentesi, mindszenti olvasó-egyletekről, a magyar agrárszocializmusnak kimulott odvairól, ahol Kossuth Lajos képe, vagy a piskii csatáról készült olcsó olajnyomat alatt szakadt csizmájú nincstelenek, újtelepi proletárok és tudálékos kisiparosok ábrándoztak egykor a marxista világmegváltásról. A hajdúböszörményi Vén-kertben, az őszi varjú károgástól hangos szegénysoron, de soksszor elmondta nekem is Kancsal Szabó komám, hogy ne féljünk mi ő tőlük, a magyarvérű proletároktól, mégha százszor olyan kommunisták lennének is. Ők már a munkásegyletben elrendezték maguk közt a világ sorját. Csak egy kis szociális igazságot tesznek, egy kevéske födet kerítenek a talpuk alá, meg egy kis állami munkát szereznek Ó. Varga András műhelytelen kisiparos elvtársuknak, akinek kilenc gyereke van, oszt' ezzel rendben is van a dolog. Kiszórják a vezetőségből Szmuk zsidót, de Magyarországot, meg a magyar szabadságot nem engedik.

„Hászen magyarok vagyunk mi is, akár az urak."

*

Hát egy ilyen nádfedeles szakszervezetből került ki Bonda Sándor, a nagyszalontai politikus csizmadia is. A hivatalos jelentés szerint a rendőrség évek óta úgy tartotta nyilván, mint megrögzött kommunistát. Valamiért elégedetlen ember volt Bonda elvtárs. Esténként azért üit össze a munkanélküli kömüvessel, az elcsapott bakterrel, hogy meséljen nekik, az elálmodott proletár-hazáról, Szovjet-Oroszországról, — ahol megvalósult már mindaz a földi mennyország, amelyről Marx, Lassale, meg Lenin elvtárs jövendöltek. Csak még egy kicsit kell várni, kitartani, bujkálni, azután a propaganda Meseországából a diadalmas orosz proletártestvérek elhoznak mindent: szabadságot, egyenlőséget, testvériséget, új csizmafejelést, a gyereknek cipőt, magunknak uj ködmönt. És ilyenkor Bonda Sándor nagyszalontai csizmadia arról álmodott, hogy ha megjönnek az elvtársak, akkor ő lesz majd népének a megváltója, vezére, politikai biztosa, hiszen ő itt a legrégebbi párttag, a legkipróbáltabb, legmeggyőződésesebb marxista. Neki van tehát legtöbb igénye a proletáruralom vezetésére. És ebben a lázas álomban, az elméletek délibábjai fölött ott gyujtogatott a régi indulój: föl, szocialisták, sorakozzunk! Ott lobogott fölötte a Munkás-Marseillaise ígérete: miénk lesz a jövő. Tehát: föl, föl, ti rabjai a földnek...

*

Ugy hirlett aztán egy reggelen, hogy a sarlós-kalapácsos vörös lobogók elérkeztek Nagyszalonta határába is, sőt hogy már szovjet-parancsnok jészkel az öreg városházán is. Bonda Sándor elvtárs, az örök magyar balek. Gál József kömüves barátjával elindult hát a tovaris elé, hogy megmagyarázza Sztalin küldöttjének, miszerint erre mifelénk politikusan kell terjeszteni az eszmét. Jo szóval, igérettel, úgy, mint hajdan, mikor a zöldtollas mungók bosszantására vörös tollat tűzött a sapkája mellé minden jo köztársasági 49-es, meg agrárszocialista. Most hát itt vónék én is: Bonda Sándor szalontai hajdu proletár, Sztalin esküdt barátja, oszt' kérem a jutalmamat, várom a proletárigazságot a proletárok védőangyalától.

A proletárhadsereg katonája, a fölszabadító pedig ránézett az ő két magyar elvtársára, látta, jó csizmájuk van, ellentétben a proletár-mennyország mellette álló arkangyalaival, akik mezitláb érkeztek, aztán odamutatott a két magyar kommunistára:

— Húzzátok le róluk a csizmát!

A politikus csizmadia még megpróbálkozott egy szerény tiltakozással: hogyhát ő volt itt a földalattiak vezére, a leghűbb proletár, legjobb kommunista.

— A kommunista világnézet senki számára nem menlevél a szovjethadseregnél — hangzott a válasz. — Dobjátok ki őket!

A következő pillanatban két nagyszalontai proletár ott állt az utcán csizmátlanul, szakadt kapcarongyban és világnézetileg is lemeztelenítve.

*

És most álljunk meg egy szóra; széplelkek, hiszékenyek, egzisztenciamentők és semleges előkelőségek. Bizonyára méltóztattak olvasni hajdan Jókai Mórnak „A jövő század" regényét. Azon a néhány oldalon, amelyen megírja, hogyan indulnak el Magyarország ellen az orosz seregek, a léggömbvontatású szamojédek, felharsan egy dal: a kommunista-nihilista seregek csataindulója, egyben minden idők keleti barbárságának, világnézetbe takart rablási szándéknak őszinte vallomása:

Megyünk, hogy megigyuk borod,
Megyünk ölelni asszonyod,
Hurrá!

Hát erről van szó, kérnélek titeket alázatos tisztelettel. A világnézet szép és kamatozó dolog volt, amig az orosz proletárt kellett belelelkesiteni egy új vallásba, amely szenvedés és türés árán ugyan — de Krisztussal ellentétben —, erre a földi világra ígérte a mennyországot. Most azonban azt mondja a szovjetparancsnok Bonda Sándor m. kir. proletárnak, hogy a kommunista világnézet senki számára nem menlevél. A proletár-mennyország sztalini paradicsomában ismeretlen még az olyan keshedt csizma is, mint a Bonda Sándoré. Vegyük el hát tőle! Ismeretlen az ízes kenyér. Együk el előle! A barbárság földjén nincs olyan gyalult fenyőfaágy se, mint a magyar Bonda Sándoréké volt. Rakjuk hát teherautóra. Mert nekünk nem a kommunista világnézet kell, nem az elvhűség — mondják a „felszabadítók" —, hanem a föld, a gyár, a magasabbrendű európai élet, a schafhauseni óra. És kell a pestszenterzsébeti proletárház, amely különb a gurtánál, a magyar kisgazda átokföldi szikje, amely czerszer jobb a kolhosz paradicsománál. A kenyér kell, az élet, a tisztább, a rendesebb asszony a szűziesebb lány. Minden kell, amit el lehet venni, el lehet rabolni.

*

Most hát mondja el nekünk Borbély Ferenc nagyszalontai szabómester három meggyalázott asszony lánya és öngyilkossá lett kilenctagú családja fölött a rozmár-arcú pesti, amikor Varga György feleségét, két gyermekét, aztán önmagát lőtte agyon. Merje még egyszer fülünkbe sutogni a pesti kényelem-mentő, fölülről szabotáló, hogy „a bolsevikí is ember", amikor itt fekszik előttünk egy református pap holttcste, aki miatt felakasztotta magát, négy viruló lányát, feleségét irtotta ki, hogy ne kerüljenek a szovjet-becstelenítők barbár kezére. És merje még egyszer világgá röpcédulázni valami kókkadt öreg sárgacsillagos, hogy a szovjet hozza a boldogságot, mikor a Bonda Sándorok repdt, proletári sarkáról is letépik az elkeskedett csizmát.

A Bonda Sándorok, a megcsalt, megcsizmátlanitott, ebként kirugott proletárok már itt vannak velünk. Ők már tudják, mit kell felelni a martalócoknak. Ők, akik legjobban reménykedtek, társadalmilag legközelebb voltak hozzájuk Nagyszalontán, már tisztába jöttek vele, hogy egy válasz van, egy magyar sors, egyetlen ítélet: győzelem, vagy halál!

Ma az elsötétítés:
18.30-tól 5 óráig

Esti Ujság szerkesztőségének telefon-száma:
14-44-00

Bombamerénylet Gömbös Gyula Döbrentei-téri szobra ellen

Pénteken este 8 órakor a Döbrentei-tér környékét nagyarányú robbanás zaja verte fel s Gömbös Gyula szobra felől fényt lobbant fel. A robbanás ereje megrázta a környező házak ablakait, sőt a Duna pesti partján is megremegtette az ablakokat. A közelben szolgálatot teljesítő rendőrök csakhamar megállapították, hogy Gömbös Gyula szobrát merénylők felrobbantották.

A főkapitányságról azonnal bizottság ment a Döbrentei-térre és az eljáró rendőrtisztviselők megállapították, hogy ismeretlen tettesek a szobor lábához léc segítségével robbanóanyagot helyeztek. A robbanás ereje a talapzatról ledöntötte Gömbös Gyula szobrát és megrongálta magát a talapzatot is. A tettesek kézrekerítésére széleskörű nyomozás indult meg.

*

A m. kir. rendőrség budapesti főkapitányságának politikai rendészeti osztálya a következőket közli:

A Gömbös Gyula szobor ellen elkövetett merénylet ügyében a budapesti főkapitányság felhivja a közönséget, hogy aki a szobor környékén este 8 óra tájban bármily gyanús körülményt látott, vagy olyan egyénről tud, aki egy 160 cm. és egy 50 cm. hosszú lécből összeszegezett és egy kis támasztóléccel kimerevített „akasztófa" formájú tákolmányt készített vagy készíttetett, vitt vagy ilyenről beszélt, azt jelentse személyesen a főkapitányság készenléti csoportjánál, gróf Vigyázó Ferenc-utca 5. I. em. 82. számú szobában, vagy távbeszélő útján. A főkapitányság hívószáma: 123-456 és kérje a 1156. számú mellékállomást. A nyomravezető illő jutalomban részesül.

A belügyminiszter feloszlatta a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetségét és zár alá vette a Vasasok Magdolna-utcai székházát

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A belügyminiszter a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetséget illegális fegyveres szervezkedés miatt feloszlatta és a szövetség budapesti helyiségeit zár alá vette.

Ugyancsak lefoglalta és zár alá vette a belügyminiszter a vasasok Magdolna-utcai székházát is az ott tartott lázító és izgató politikai beszédek miatt.

Szárnyasbombák Dél-Anglia fölött

LONDON, október 7.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti:

A szombatra virradó éjszaka ismét szárnyasbombák hullottak Dél-Angliára, mint az angol hivatalos hírszolgálat közli. Egy meg nem nevezett délangliai városban egy szárnyasbomba eltalált egy üzletháztömböt. Egy épületet elpusztított, több mást pedig súlyosan megrongált. A vasgerendák és hatalmas faldarabok többméter magasan tornyosultak az utcán, mondja a jelentés.

Sir John Andersen pénzügyminiszter pénteken a délangliai városok parlamenti képviselőinek küldöttségét fogadta. A képviselők e városok megsegítésére irányuló intézkedésekről tanácskoztak. A miniszter kijelentette, hogy a kormány a segélynyujtást sürgős és fontos feladatának tartja és megígérte, hogy rövidesen hivatalos nyilatkozat jelenik meg a tervezett intézkedésekről.

Eden közölte, hogy az angolszászok nem közvetítenek többé a lengyel kérdésben

BERLIN, okt. 7. (Interinf) Berlini politikai körökhöz egy londoni jelentés érkezett, mely szerint Eden, mikor visszatért quebeci útjáról, magához hivatta Mikolajczyk lengyel miniszterelnököt és Roosevelttel, valamint Churchillel folytatott megbeszélései eredményeként

közölte vele, hogy Anglia és az Egyesült Államok a mult év novemberében Sztalinnal lefolytatott alapvető megbeszélések alapján nincsenek abban a helyzetben, hogy továbbra is közvetítsenek a lengyel számüzött kormány és a Kreml között.

Bár Churchill küszöbönálló alsóházi nyilatkozatában, melyet a külpolitikai helyzetről fog tenni, nem fogja közölni ezt a határozatot, mégis ismételten felhivást intéz a lengyel kormány címére, hogy

igyekezzék rövid időn belül megegyezésre jutni Moszkvával.

A londoni jelentés szerint *Eden igen nyilt volt Mikolajczykkal szemben.* Elismerte, hogy a lengyelekkel szemben alkalmazott orosz hangnem és az alakjában gyakran

nyers orosz makacsság természetszerűen visszatetszést keltett Londonban.

Az angol kormány diplomáciai úton több izben figyelmeztette az oroszokat arra, hogy a lengyel kérdésnek a szovjet által történő publicisztikus kezelése a német propagandának alkalmat ad olyan híresztelések terjesztésére, melyek szerint feszültség lenne a szövetségesek között.

Másfelől azonban

a bolsevisták az utóbbi időben már több izben London és Washington meghallgatása nélkül döntöttek olyan kérdésekben, amelyeknek részleteit Teheránban nem állapitották meg

és amikor az angol és az amerikai kormány tiltakoztak ez ellen, akkor a két nyugati szövetségesnek a lengyel kérdésben tanusított elutasító magatartására hivatkoztak. Edennek erre a közlésére Mikolajczyk közvetlenül feltette azt a kérdést, vajjon Anglia és az Egyesült Államok Teheránban Lengyelországra vonatkozóing korlátlanul szabad kezet engedtek-e a Szovjetnek, Eden kitérőleg válaszolt erre a nyilt kérdésre. (MTI)

Marshall amerikai vezérkari főnök Franciaországba érkezett

AMSZTERDAM, okt. 7.

(Német Távirati Iroda)

Marshall tábornok, az Amerikai Egyesült Államok vezérkarának főnöke pénteken Franciaországba érkezett — jelenti a brit hírszolgálat. *(MTI)*

Színház

Vizváry Mariska a Fővárosi Operettszínházban

A Fővárosi Operettszínházban, ahol még mindig zsufolt házakat vonz Lehár operettje a *„Luxemburg grófja"*, már hosszabb idő óta megkezdték az előkészületeket a színház idei első ujdonságának, a *„Hurrá, itt a szerelem!"* című operett bemutatójának az előkészületeit. A daljáték librettóját *Zsigray* Julianna és *Kovách* Kálmán írták, a zeneszerző pedig *De Fries* Károly.

Fényes Szabolcsnak, a színház igazgatójának a népes együttest foglalkoztató ujdonság szereposztása nem kis gondokat okozott. Az egyik főszerepre ugyanis *Fedák* Sári fellépése volt tervbevéve, ettől azonban el kell tekinteniük, mert különböző okok miatt *Fedák* Sári nem vállalta a szerepet.

A színháznak sikerült helyette megnyerni a Nemzeti Színház örökös tagját, *Vizváry* Mariskát, akit már hosszabb ideje nem láttunk színpadon és főleg nem operettszínpadon. Fellépése különös érdekességet ad majd az újdonságnak. Mellette a női szereplőgárda élén *Csikós* Rózsi, *Kertay* Lili, *Mednyánszky* Ági, *Papp* Manci, továbbá *Loránt* Lenke és *Taby* Márta állanak. Viszontlátjuk, mint az együttes komikus-kvartett vezetőjét, *Latabár* Kálmánt, aki mellett a humorról *Misoga* László, *Pártos* Gusztáv és *Fülöp* Sándor gondoskodnak. A fiatalságot *Puskás* Tibor és vitéz *Gozmány* György képviseli.

Tihanyi Vilmos rendezésében a próbák már javában folynak. A népes tánckart *Horváth* Margit tanítja be, a zenekari próbákat pedig *Endre* Emil karnagy vezeti. A nagykiállítású operetthez díszleteket *Bercsényi* Tibor tervezett.

A szegedi színtársulat az Erzsébetvárosi Színházban

A háborús események miatt, — mint jelentettük — a szegedi színtársulat egyelőre nem tudta megkezdeni a szezont, a szeptember végére tervezett évadnyitást elhalasztották. A társulat tagjainak nagyrésze, hasonlóan más hadizónába került városok színészeihez, a fővárosba utazott és jelenleg is itt tartózkodnak. Miután jelenleg bizonytalan, hogy Szegeden mikor kezdődhetnek meg a színházi előadások, ezért vitéz Bánky Róbert, a szegedi színtársulat igazgatója tárgyalásokat kezdett abban az irányban, hogy a Pesten tartózkodó szegedi színészek valamelyik színházunkban szerepelhessenek. — Ezek a tárgyalások eredménnyel is jártak, Erdélyi Mihály, az Erzsébetvárosi Színház igazgatója szombaton reggel aláírta vitéz Bánkyval az errevonatkozó szerződést. A szegediek csütörtöktől kezdve itt vendégszerepelnek mindaddig, amíg sor nem kerül a szegedi visszautazásra. A megnyitó napon, csütörtökön a „Magyar Elektra" kerül színre, ezt követőleg az operatársulat a „Traviata"-ban, az operettegyüttes pedig további néhány nap mulva a „Cigányszerelem" című operettel mutatkozik be.

(*) MEGVALTOZIK az Operaház műsora szombaton és hétfőn. Technikai okokból az eredetileg hirdetett műsor nem tartható meg, ezért szombaton a *„Dorottya"*, a *„Cremonai hegedűs"* és a *„Magyar ábrándok"* II. és III-as képe, hétfőn, október 9-én pedig a *Nilusi legenda"*, a *„Cremonai hegedű"* és a *„Fából faragott királyfi"* szerepel a műsoron.

Ma este:

Téli cirkusz

A nyári hónapokat oly szép sikerrel átjátszó Népvarieté *„Téli cirkusz"* címen ma este kezdi meg hétvégi előadásait a Sportcsarnokban. *Tasnády József*, a vállalkozás igazgatója gazdag műsort állított össze októberre, amellyel felvonulnak a legjobb artistaszámok. A *„Téli cirkusz"* sztárjai a *Mexicanos* akrobatikus táncexcentrikusok, a motorkerékpáros *Duo Gasparini*, *Cavallini*, a bűvészkirály, *San-Kay* kínai zsonglőrök, az *Erdélyi-csoport*, *Hajnal* Mimi, a széphangú énekesnő és *Funzi*, a zenebohóc lesznek, akik mellett még számos látványos és szórakoztató szám kerül a közönség elé. A zenekari kíséretet a Magyar Revűzenekar látja el. Az előadások szombaton félhatkor, vasárnap 3 és félha órakor kezdődnek.

A pécsi Nemzeti Színház Kaposvárott

A pécsi Nemzeti Színház együttese mielőtt az évadot Pécsett megkezdené, Kaposvárott játszik. A dr. *Székely* György igazgatása alatt működő társulat prózai együttese a *„Tacskó"*-t mutatta be szép sikerrel Sebők Margittal a címszerepben és a *„Szülők lázadása"* című dán vígjátékot *Zách* János rendezésében. Az operettegyüttes a *„Három a kislány"*-nyal és a *„Jánosbogárka"* című daljátékkal mutatkozott be.

(*) A DÉRYNÉ JÁTÉKSZÍN megkezdte a színházi évadot és Jászapátiban, ahol évek óta nem volt színi előadás, évadnyitóul előadta a *„Tokaji asszú"* című operettet *Károlyi* Vilmos igazgató rendezésében és *D. Szabó* József társigazgató, valamint *Hargitai* Ilona és *BGodnár* Mici szereplésével.

Beszélő papagájt keresnek a filmesek

A nehéz viszonyok ellenére sem állt le a filmgyártás és a jövő héten új magyar film forgatását kezdik meg. *Martonffy* Emil rendezésében a felvevőgép elé kerül az *„Egy pofon — egy csók"* című vígjáték. A filmkomédiában nagy szerepet játszik egy beszélő papagály is. A film gyártója, *Bakos* György ezúton kéri fel azokat, akiknek birtokában beszélni tudó papagály van, amelyet be lehet arra tanítani, hogy a film címét többízben ismételje, hétfőn, október 9-én, 12 órakor jelentkezzenek a Hunnia pasaréti filmgyárában a produkciónál.

SZÍNHÁZ- és MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ-TELEFONSZÁMOK:
Stádium-Corvin: 145-056
Stádium: 14-06-00
Kultúr: 18 99-99
DÍJMENTES HÁZHOZSZÁLLÍTÁS

OPERAHÁZ (½5): Dorottya, Cremonai hegedűs, Magyar ábrándok, II. és III. képe. (II. 1.) — **NEMZETI SZINHAZ** (5): A nagyúr. (VII. 2.) — **MAGYAR MŰVELŐDÉS HÁZA** (½5-kor): Operaest. (V. 4—1.) — **VIGSZINHÁZ** (2, 5): Mesebeszéd. — **UJ MAGYAR SZINHÁZ** (5): Utcai ismeretség. (Bsz.) — **ANDRÁSSY SZINHÁZ** (5-kor): Ne bízz a nőben! — **MADÁCH SZINHÁZ** (5 órakor): Artistanok? — **FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ** (5): Luxemburg grófja. — **VIDÁM SZINHÁZ** (5-kor): Romeó és Piroska. — **PESTI SZINHÁZ** (5-kor): Candida, Az imádó és a férj. — **JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ** (½6-kor): Cserebogár, sárga cserebogár. — **KISFALUDY SZINHÁZ** (½6): A pénz nem boldogít. — **NEMZETI SPORTCSARNOK** (½6): A Népvarieté téli cirkusza.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T.: 153-034, 154-024.) ½3, ½5, ½7. Sz., V., Ü. ½1-kor is. Az ördöglovas.
BELVÁROSI HIRADÓ (Telefon: 181-244) Beszélő kövek, Bányászélet, A nagyvilág gyermekszemmel (Kultúrfilmek) Rajzos híradó a bombákról, Magyar híradó, Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.
CORVIN (T.: 138-988, 339-584.) 2, 4, 6, V., Ü. 11-kor is. Ifjú sasok, 2-ik hétre prolongálva.
DEÁK (Tel.: 121-343, 125-952.) ½3, ½5, ½7-kor. Sz., V., Ü. 12-kor is. Ördöglovas. (Biztonságos óvóhely.)
FORUM (Tel.: 189-707, 189-543.) ½3, ½5, ½7-kor. Sz., V., Ü. ¾1-kor is. Alarcos lovag. (Nézők részére modern óvóhely.) 2-ik hétre prolongálva.
HIRADÓ FILMSZINHÁZ (Tel.: 222-499.) Kineses Felvidék, Salmo, a pisztráng, Egy nap a cirkuszban. (Kultúrfilmek.) Rajzos híradó a bombákról. Magyar híradó. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.
KAMARA (Tel.: 423-901.) ½12, ½2, ¼4, ½6, ½8-kor. Maga lesz a férjem. (Modern, 500 személyes óvóhely.)
KASZINÓ (T.: 185—328, 383-102.) ½3, ½5, ½7. Sz., V., Ü. 12-kor is. Menekülő ember.
KORZÓ (T.: 18-28-18.) ¾3, ½5, ¼7-kor. Sz. 1. V., Ü. 11-kor is. A kis vadóc.
NEMZETI APOLLO (Tel.: 222-002.) ¼4, ½6, ½8. Sz. ½2. V., Ü. 11, ½12-kor is. Az első. 4-ik hétre prolongálva. (Modern, 800 személyes óvóhely.)
OMNIA (T.: 130-125.) ½3, ½5, ½7. Sz. ¾1. V., Ü. 11-kor is Afrikai vőlegény. 8-ik hétre prolongálva.
PEST (Tel.: 221-222.) ½12, ½2, ¼4, ½6, ½8-kor. Makkhetes. 3-ik hétre prolongálva.
RÁDIUS (T.: 122-098, 120-564.) ¾3, ¾5, ¾7-kor. Sz. 1-kor is. V., Ü. 11-kor is. Nóra. (Óvóhely van.)
SCALA (Tel.: 11-44-11.) 2, ¼4, ½6-kor. V., Ü. ½1-kor is. Menekülő ember.
SZITTYA (Tel.: 111-140.) ¼4, ½6, ½8. Sz., V. ½2-kor is. Az első. 3-ik hétre prolongálva.
URÁNIA MOZGÓ (T.: 146-046.) 3, 5, ½8. V., Ü. 11-kor is. G. P. U. Híradók.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (Margit körút 5/b. T.: 353-707.) 3, 5, 7-kor. V., Ü. 11 és 1 órakor is. Sári bíró.
ANNA MOZGÓ (Tel.: 225-238.) ½3, ½5, ½7-kor. V., Ü. ½1-kor is. Agrólszakadt úrilány.
ANDRÁSSY (T.: 12-41-27.) ¼4, ½6, ½8 V., Ü. 11-kor és ½2-kor is. A bűn árnyékában.
BAROSS (Tel.: 142-510.) 4 és 6 órakor Kis milliomos. V., Ü. 2-kor is.
BARLANG (T.: 422-722.) 3, 5, 7 Sz., V., Ü. 1, 3, 5, 7-kor. Ártatlan.
BELEZNAY (T.: 226-276.) 11, 1, 3, 5, 7. Eleven őrdög. 2-ik hétre prolongálva.
BELVÁROSI FILMSZINHÁZ (Telefon: 384-563.) ¼4, ½6, ½7 V. és Ü. ½2, ¾3, ¼4, ½5, ½6, ½7-kor. Nixi mindig bajt csinál.
BUDAI APOLLO T.: 351-500.) ¼4, ½6 ½8-kor. V. ½2-kor is. Sári bíró.
CAPITOL (T.: 134-337.) 1 ¾3 ½5, ½7 V., Ü. 11, ¾1, ½3, ½5, ½7. Szerencsés fiú.
CSABA (T.: 146-040.) ½3, ½5, ½7. V., Ü. ½1-kor is. Egy gép nem tért vissza.
DAMJANICH (T.: 425-644.) ½3, ½5, 6. Szerelmi riadó.
DUNA (Tel.: 111-994.) ½3, ½5, ½7-kor. Csodafepülő.
ERZSÉBET (T.: 222-401.) 3, 5, 7. V., Ü 1-kor is. Mintaférj.
HOMEROS (T.: 196-178.) 4, 6-kor. V., Ü 2, 4, 6-kor is. Első csók.
IPOLY (T.: 292-626.) 4, 6. Sz., V., Ü. 2-kor is. Makacs Kata.
JÓZSEFVÁROSI (T.: 131 316.) 3, 5, 7 V., Ü. 1-kor is. Kék álarc.
MESEVÁR (Tel.: 114-502.) ¼4, ½6, ½8 V. ½2 órakor is. Forgószél. 3-ik hétre prolongálva.
NYUGAT (Tel.: 121-022.) ½3, ½5, ½7. Sz., V., Ü. ½1-kor is. Hivatása orvos.
OTTHON (T.: 146-447.) ¾3, ¾5, ¾7. V. Ü. 11. ¼1-kor is. Sári bíró.
PALOTA (T.: 15-68-05.) ½4 ½6, ½8 V., Ü. ½2-kor is. Kerek Ferkó, Híradó.
PÁTRIA (T.: 145—673). 10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ½8-kor. V., Ü. 11, ½2-kor is. Tájfun.
PETŐFI (T.: 428-478.) ½5, ½7. V., Ü. ½3-kor is. Sári bíró.
RÁKÓCZI (Tel.: 426-326.) 11, 1, 3, 5, 7. Sári bíró.
SZÉKELY (Tel.: 226-495.) ½3, ½5, ½7. Kisasszony, a mostohám.
TOLDI (Tel.: 224-443.) 10, ½12, ½2, ¼4, 5, ¾7-kor. V., Ü. 11, 1, 3, 5, ¾7-kor. Irta az élet.
TURÁN (T.: 120-003.) 1, 3, ¾3, ¾5, ¾7. V. d. e. 11-kor is. Kék álarc.
UGOCSA (T.: 15-44-22.) ½3, ½5, ½7. V., Ü. ½1-kor is. Kerek Ferkó.

SPORT

Öt nagyváradi játékos erősíti a NEMZETI VASAST a FERENCVÁROS ellen?!

Szombat: *Szentlőrinc-Gamma*
Vasárnap: *Ferencváros-Nemzeti Vasas*

Perényi

Mészáros

Lakat

Nemzeti Vasas — Ferencváros
A vasárnapi mérkőzés három kitűnősége

A Hadi Bajnokság vasárnapi fordulójáról a Ferencváros—Nemzeti Vasas-mérkőzés elől szombatra „menekült" két bajnoki mérkőzés.

SZENTLŐRINC—GAMMA

Szombaton délután ¼4 órakor játsszák a MOVE-pályán, vezeti: *Rudas* I. A Gamma balvégzetű csapata most a Szentlőrincen, a bajnokság újoncán akarja kikúszörülni a csorbát, amelyet a Ferencvárostól elszenvedett. A Szentlőrinc sorsa *Deák* és a mellé sorakoztatott tapasztalt „rókák": *Finta*, *Lázár* és *G. Tóth* lábában van. Ha ezek a rutinos, válogatott játékosok a helyükön lesznek, akkor a Szentlőrinccel aligha történhet baj.

BSzKRT—Ganz TE, Sport-u. ¼4, vezeti: Szilágyi.

ÖT NAGYVARADI A NEMZETI VASASBAN?

A Ferencváros—Nemzeti Vasas bajnoki mérkőzés az Üllői-úton lesz vasárnap és fél 3 órakor kezdődik. Előtte 1 órakor az FTC—EMERGE KB-mérkőzést játszák.

A Ferencváros nem akar változtatni a Gammát lehengerlő csapatán. *Rudas* lába ugyan fájt a hét közben, de remélik, hogy vasárnap délutánig ő is rendbejön. Annál nagyobb változás lesz a Nemzeti Vasasban. A hírek szerint

öt nagyváradi menekült játékos részére kapott játékengedélyt.

Mészáros, *Szegedi*, *Perényi*, *Tóth* Mátyás és *Bodola* volnának ezek a játékosok, de kívülük *Budai* az Ungvári AC-ból is a Nemzeti Vasas csatársorát fogja erősíteni. Tehát nagy mérkőzés lesz az Üllőiúton!

Vasárnap délután fél 3 órai kezdettel még a következő bajnoki mérkőzések lesznek: *Elektromos—Kispest, vezeti: Dezső*, *Csepel—Zugló, vezeti: Lukász.*

*

A Ferencváros—Nemzeti Vasas mérkőzésre jegyeket elővételben árusít az Esti Ujság jegyirodája, József-körút 5. Tel.: 144-401.

Zsitvai 376 cm-t ugrott rúddal

Az MRTSE pénteken délután a MOVE sporttelepén országos női atlétikai versenyt rendezett, melynek keretében két férfiszámot is lebonyolítottak.

NŐI SZAMOK:

Magasugrás: 1. Orosz MRTSE 138 cm.

Só méteres gátfutás: 1. Szabó MRTSE 13.8 mp.

Súlylökés: 1. Orosz MRTSE 940 cm.

100 m: 1. Szalai MRTSE 14,3 mp.

Távolugrás: 1. Orosz MRTSE 447 cm.

Diszkoszdobás: 1. Orosz MRTSE 27.35 m.

Gerelyvetés: 1. Szabó MRTSE 23 méter.

FERFI SZAMOK:

Rúdugrás: 1. Zsitvai MRTSE 376 cm, pestvidéki kerületi csúcseredmény! Egyedül indult!

Távolugrás: 1. Mogyorósi MRTSE 613 cm, 2. Zsitvai MRTSE 602 cm, 3. Szél MRTSE 581 cm.

ATLÉTIKAI ÜGYESSÉGI CSB

Ma és holnap, vasárnap rendezik a MAC margitszigeti pályáján az atlétikai, ügyességi csapatbajnokságokat. A szombati nap műsorán a rúdugrás, súlylökés és gerelyhajítás szerepel a műsoron. A verseny kezdete délután 2 óra.

A BIRKÓZÓ-CSB

Vasárnap délután 4 órakor a Nemzeti Sportcsarnok edzőtermében kezdődik Budapest birkózócsapatbajnoksága. Az első nap műsora: MÁV Előre—VI. ker. LE, BVSC—Csepel, MAVAG—BSzKRT. Tehát mindjárt rangadóval kezdődik a CsB: a BVSC—Csepel mérkőzéssel.

A TESTNEVELÉSI FŐISKOLA MEGNYITÁSA

Kedden délután 5 órakor nyit a Testnevelési Főiskola. Misángyi Ottó dr. igazgató szeretettel meghívja az érdeklődőket, testnevelőtanárokat és sportbarátokat a megnyitó-ünnepségre.

A Magyar Ügető-verseny Egyesület okt. 8-án d. u. 1 óra 50 perckor versenyt tart

LÓSPORT

ÉRDEKES ÉS NYILT VERSENY A PRINCE OF WALES HENDIKEP

A szombati alagi versenyek egyetlen érdekessége az 1600 méteres Prince of Wales hendikep, amelyben nagyon jó lovak találkoznak, úgyszólván hajszálra kiegyenlített esélyekkel. A kitünően sikerült hendikepben, az indulónak jelzett lovak úgyszólván mindegyikének van valami jogcíme a győzelemhez. Szükebb választás után a kedvező súlyú 3 éves Terence és a négyéves Sofala között várunk küzdelmet, melybe a távot kedvelő Dividenda és a formában lévő Anikó szólhatnak közbe, hangsulyozzuk azonban, hogy Bors, Ural, Heves, Korond és Kötörő jó szereplése sem lenne meglepetés.

Jelöltjeink:

I. Duhaj, Petymag, Csengöd. II. Terence, Sofala, Bors. III. Udvarhely, Centurio, Hlú. IV. Centaur, Futura, A. B. C. V. Kötörő, Katalin, Orgona.

FÉL EGYKOR KEZDŐDNEK A VASÁRNAPI ÜGETŐVERSENYEK

Vasárnap rendezi a MÜE októberi mitingjének második versenynapját 10 futamos programmal. Legérdekesebb verseny a Vecsey Zotán-díj lesz, de a nemzetközi Mechanikus-hendikep és a Dédadíjban is jó lovak fognak mérkőzni.

Jelöltjeink:

I. Karádi K., Fohász, Járőr. II. Zsuzsi T., Ljuba, Elysium. III. Sári, Gáspár, Gárdista. IV. Pannonia, Fergeteg, Wiltshire-hajtás. V. Mangan, Fekete Barát, Dolly. VI. Harsona, Fenegyerek II., Ördög. VII. Bazis, Lantos, Elmár D. VIII. Buda, Pamuki Hilda, Eger II. IX. Marschall-hajtás, Humor, Vilma. X. Dévaj, Butterly, Estifény.

Vegye igénybe az Esti Ujság UTAZÁSI IRODÁJÁT VIII., József-krt 5

BŐRÖND RETIKÜL PÉNZTÁRCA
vitéz VIDA, VIII., Rákóczi-út 69. szám

ÁDÁM J.
finom úriszabóság, II., Lánchíd-utca 7—9 Telefon 350-586. Nagy választék.

Marosvásárhelyről
menekült orvos, 1 vagy 2 bútorozott szobás lakást keres azonnali beköltözésre Budán, vagy környékén. Ajánlatot „Szobaszám és ármegjelöléssel" a kiadóba kérek.

Kereszty én
otthon, nagykertben fogad nyugdíjast, aggot, lábadozót, üdülőt. Tel.: 364-325.

Áru- és mindennemü érték-beraktározást
vállal azonnalra is Irodai órák reggel 8-tól este 6-ig Miksa-utca 10—12. Bejárat Dohány-utca 53, irodánál. Telefon: 226-236.

GYERMEKRUHA CSECSEMŐ-KELENGYE MEZEY-nél VIII., Baross-utca 63. (Elöljáróságépület.)

Jegygyűrűt (egy párat) vennék. Telefon: 386-242. Hétfőn: 4-től 6-ig.

Megbízható szaküzlet, NAGY SÁNDOR Optika Fotó, Üllői-út 40.

TOLLAT anginnal legolcsóbban ad és használt tollat magas áron vesz v. KERESZTESYNÉ Budapest, VII Dohány-u. 28. Tel 221-086. Tolltisztítás megvárható.

Lehetőleg egyedülálló, fiatalabb, **INTELLIGENS URI HÖLGYET,** ki a háztartásban jártas és arra felügyelni tud, jó fizetéssel alkalmazok. Irodai munkákban jártasság és gépírás előnyben. Szives ajánlatok „Intelligens 30" jeligére Blockner hirdetőbe, IV., Városház-u. 10. sz. kéretnek.

KALAPJA PISZKOS, FORMÁTLAN? Szakszerű tisztítás, formázás. Lampert, Jókai-tér 6. (Udvarban.)

A Hentes-utca és Haller-utca között **elveszett egy aktatáska** élelmiszerrel és élelmiszer jegyekkel. Kérem a megtalálót a hagyma-utalvány címére a jegyeket jutalom ellenében hozza vissza. Az élelmiszer övé maradhat.

Hüvösvölgyi végállomástól 4-5 km távolságban létesül **Nagy-Budapest korszerű, előkelő kertes erdővárosa** és üdülő szállodája. Néhány gyönyörűfekvésű telek átvehető a budaligeti részen, vagy az épitendő szálloda közelében, egyenként 22,500 pengőért. Felvilágositás és előjegyzés: Gr, Teleki Pál-u. 19. I. 2.

„Szeretettel fogadjuk azokat, akik a menekülés szenvedéseit kénytelenek viselni“

Serédi Jusztinián bíboros hercegprímás körlevele a menekültek támogatására

ESZTERGOM, október 6.

A Magyar Kurir jelenti:

Serédi Jusztinián bíbornok, Magyarország hercegprímása a következő körlevelet adta ki a menekültek támogatására:

— *A magyar nemzet ezeresztendős viszontagságos élete során veleszületett hajlandósága és keresztény lelkülete miatt mindig nagy megérzéssel és szeretettel karolta fel a veszedelmek elől menekülő belföldi és külföldi embertestvéreket. Emiatt a barátságos, vendégszerető fogadtatás miatt a hazánkba menekült különböző nemzetiségű vendégek gyakran végleg letelepedtek és a menekülés okainak megszűnése után is itt maradtak minálunk. Közülük később sokan teljesen beolvadtak a magyarságba (bessenyők, kunok, örmények stb.), sokan pedig — mert mi nem akadályoztuk — mind a mai napig megtartották mináiunk eredeti nyelvüket. Nagyrészben ez az oka annak, hogy hazánk területén a honfoglaláskor itt találtakon kívül olyan nemzetiségek is vannak és hosszú századok alatt el is szaporodtak, amilyenek itt menekülésük ideje előtt sohasem laktak.*

*

A magyar honfoglalás idején fogadtuk be véglegesen a kunok elől menekülő bessenyő csoportokat; IV. Béla király korában adtunk menedéket a tatárok elől menekülő mintegy 40.000 kun családnak. Ugyancsak IV. Béla király idejében fogadtuk be a tatárok elől menekülő csernigovi oroszokat is Rostislav fejedelmükkel együtt. Magyarország készségesen megnyitotta déli és délkeleti határait az onnan menekülő különböző nemzetiségeknek, kivált a szerbeknek. A közelmultban szintén szintén biztos menedéket nyujtottunk sok hozzánk sietö lengyelnek; napjainkban pedig igen sok, a háború borzalmai elől Oroszországból és Romániából hozzánk menekülő magyar és más nemzeiségü nagy csoportoknak.

Még nagyobb szeretettel kell felkarolnunk a mi közelebbi testvéreinket, akik akár a kegyetlen bombázások, akár lakóhelyükhöz közeli hadműveletek miatt, kénytelenek az ország területén belül máshova menekülni. Magyar és katolikus szívből, főpásztori szeretettel kérem esztergomi főegyházmegyém papjait és Kedves Híveimet, magyar szerzeteinket, az Actio Catholica helyi karitativ szakosztályait, egyházközségeinket, katolikus egyesületeinket és más szervezeteinket, hogy velem együtt minél nagyobb szeretettel fogadjuk azokat a hazai testvéreinket, akik a mostoha körülmények miatt kénytelenek voltak otthagyni családi otthonukat és viselni a menekülés minden bizonytalanságát, aggodalmát és szenvedéseit.

*

Kérem különösen a nagyobb élelmiszer-fejadaggal rendelkező vidéki őstermelőket, kivált azokat, akiknek egy-egy családtagja nem otthon fogyaszt, hogy

1. élelmiszereik egy részét iparkodjanak jó szívvel megosztani a községükön, vagy annak közelében akár vonaton, akár más járművön, akár gyalogszerrel átvonuló menekült testvéreinkkel;

2. aki teheti, átmenetileg nyujtson hajlékot azoknak a menekülteknek, akik községükben kénytelenek megszállni;

3. aki pedig a mostani nagy ruhahiány ellenére még ruhával is segitheti a szegény menekülteket, igen nagy szolgálatot tesz nekik;

4. ha valahol hosszabb időre telepítik le menekülő testvéreinket, akkor gondoskodjunk megfelelő munkaalkalomról a számukra.

*

Ha mind a hozzánk menekült külföldi vendégeinket, mind pedig otthonukból kiszorított belföldi testvéreinket őseink példájára mi is nagylelkűen felkaroljuk: akkor nemcsak a keresztény felebaráti szeretetet gyakoroljuk, hanem ország-világ előtt tanubizonyságot teszünk a magyar nemzet nemes gondolkodásáról és nagylelkű áldozatkészségéről is, amelyekért hálásak lesznek szegény menekült vendégeink és testvéreink, s amelyet éppen akkor, mikor arra a legnagyobb szükség lesz, a haza javára talán méltányolni fognak a jóakaratú emberek is, de bizonyosan méltányolni és jutalmazni fog az Isten! (M. K)

*

Magyarok Nagyasszonya Ünnepén, október 8-án, vasárnap d. u. 5 órakor a városmajori Jézus Szíve templomban dr. Uzdóczy-Zadravecz István ny. tábori püspök vezetésével engesztelő ájtatosság hős katonáinkért és hazánk sorsáért. A szentbeszédet Strecke Ernő hittanár mondja. (M. K.)

Mennyi élelmiszert szabad kézipodgyászként szállítani az ország területén

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A hivatalos lap pénteki száma közli a közellátásügyi miniszter rendeletét, melynek értelmében az egyes élelmiszerek és mezőgazdasági termékek szállításának átmeneti szabályozásáról szóló rendelet hatályát az egész ország területére kiterjeszti. E rendelkezés értelmében tehát a felsorolt élelmiszereket és mezőgazdasági terményeket további rendelkezésig kézipoggyászként az egész ország területén szállítási igazolvány nélkül szabad szállítani:

Tej 5 literig, tejtermékek 5 kg-ig, tojás 5 kg-ig, 4 darab csirke, vagy 2 darab tyúk, vagy 2 darab kacsa, vagy 2 darab liba, vagy 2 darab pulyka élő, vagy leölt állapotban; nyers hús 5 kg-ig, füstölthús 10 kg-ig, zsiradék 5 kg-ig, liszt 5 kg-ig, burgonya 100 kg-ig, bab, borsó, lencse és mák együttesen 10 kg-ig, hagyma 10 kg-ig, kukorica és árpa együttesen 100 kg-ig.

Véget ért a lengyelek harca fővárosukért

Háromszázötvenezer lengyel férfi és nő szabadult fel a felkelők október 2-i fegyverletételével

BERLIN, okt. 6. (Interinf)

Október 5-én véget ért a Bor tábornok parancsnoksága alatt álló lengyel kötelékek

lefegyverzése és fogolytáborba való átszállítása.

Bár a foglyok számáról és a zsákmány mennyiségéről még nincsenek pontos számadatok, ezek mégis *meghaladják az eredeti várakozásokat.* Az október 2-án a varsói térség parancsnokló tábornoka, *von dem Bach* SS főcsoportvezető és rendőrtábornok, valamint *Komorowski (Bor)* tábornok megbízottja között megkötött megadási egyezmény

az ellenségeskedések megszüntetését ugyanaznap esti 8 órájára tüzte ki.

Lengyel csapatoknak tekintették mindazokat a lengyel kötelékeket, amelyek Bor tábornok parancsnoksága alatt álltak. Kötelességük volt, hogy megállapított időpontban, zárt alakulatokban a kijelölt gyüjtőhelyeken adják át fegyvereiket.

A tiszteknek meghagyták kardjaikat.

A lengyel foglyok élvezik mindazokat a jogokat, amelyeket a genfi egyezmény a hadifoglyokkal való bánásmódról tartalmaz. Ugyanez áll a nemharcoló kíséretre, az ellátó- és ápolószemélyzetre, a közigazgatáshoz tartozó személyekre stb. nemre való különbség nélkül. A lengyel kötelékek korábbi politikai és katonai tevékenységét utólag nem büntetik, olyan tevékenység miatt sem, amely a felkelés előtt történt. A lengyel kötelékeknek a fegyverek és az egész anyag átadása mellett a torlaszokat is el kell távolítaniok.

A fegyverek letétele október 4-én délelőtt 9 órakor kezdődött meg és teljesen surlódás nélkül ment végbe.

A fegyvert csak néhány század nem tette le, amely a rend fenntartása céljából Varsóban maradt. A lengyel kötelékek kezére került német hadifoglyokat, valamint a német polgári internáltakat még október 2-án éjfél előtt átadták. (MTI)

Az első ezred 375 tisztből, 1250 altisztből és közkatonából állott és 221 asszony is tartozott az ezredhez.

Némán vonultak el a lengyel századok. A legtöbb felkelő a járdára szegezett tekintettel haladt el a fegyverek átvételével megbízott német tisztek előtt. Az ezred végén a nők következtek, akik mint vöröskeresztes ápolónők vagy pedig mint kisegítők teljesítették szolgálatot.

Négy ezred tette le a fegyvert egész tisztikaráva! együtt Varsóban

BERLIN, október 6. (Német Távirati Iroda)

Karl Otto Zettmann haditudósító beszámol a varsói felkelők feltétlen megadásáról.

Október 2-án esti 8 óra óta megszüntek a harccselekmények a varsói lengyel felkelők és a német csapatok között. Október 3-án reggel 7 órakor megkezdődött a lengyel utcai torlaszok lehordása. Egy nappal később megtörtént az első lengyel kötelékek elvonulása, akik letették a fegyverüket. Ezzel

végetért a lengyelek harca fővárosukért,

e háború történelmének egyik legvéresebb fejezete.

Mokotov és Zoliborz külvárosok összeroppanása után elérkezett az óra a belvárosi felkelők fegyverletétele számára is. A Varsóból elsőnek elküldött ezred éle fél 10 órakor haladt át a német vonalakon. A lengyel felkelők négyes sorokban vonultak a hadifogságba.

Ma az elsötétítés:

18.30-tól 5 óráig

Arcukon látszik a nélkülözés.

Sok arcon a kétségbeesés látszik, egyeseknek szájuk remeg a visszafojtott sírástól.

Zárt alakulatban, lépést tartva, büszke, egyenes tartással haladnak ugyan a német grénátosok sorfala között, de

arcukon látszik a cserbenhagyottak kiábrándultsága.

A látvány egy nép tragédiáját mutatja, amelyből nem hiányzott a bátorság, hanem a politikai belátás hiánya juttatta erre a sorsra. Az első ezredet másnap követi az egész tisztikar a tábornokokkal és még három ezred. (MTI)

Német-lengyel orvosi bizottság alakult a menekültek ápolására

BERLIN, október 6. (Német Távirati Iroda)

Dr. Holfelder egyetemi tanár, SS-főcsoportvezető a véderő orvosaival és legszorosabb együttműködésben a lengyel orvosokkal, bizottságot alakított, hogy

elsősegélyben és klinikai gondozásban részesítse a sokezer varsói beteget és sebesültet.

Egészségügyi gépkocsik és más német katonai járművek végeláthatatlan oszlopban vonulnak a német véderő által felállított kórházak felé, hogy a beteg lengyel menekültek a lehető legrövidebb időn belül orvosi kezelésben részesülhessenek.

Háromszázötvenezer varsói lengyel férfi, nő és gyermek — mint a Német Távirati Iroda értesül — miután heteken át sötét pincékben, csatornákban és szükségóvóhelyeken tengette életét,

végre biztos menedékhelyre talált a pruszkovi javítóműhelyek világos csarnokaiban.

Volt nap, amikor ötezer menekült is védelmet és segítséget talált ott. A német véderő nagy mértékben támogatta a „lengyel segélybizottságot“, ennek orvosokat és ápolószemélyzetet bocsátott rendelkezésre a menekültek ápolására.

A menekülttáborok német konyhaszemélyzete éjt nappá téve, szakadatlan szolgálatot teljesített, hogy a lehetőség szerint mindenkinek naponta kétszer meleg ételt nyujtson.

A kisgyermekek ellátására a német véderő különkonyhát állított fel. A német orvosokon és ápolókon kívül több mint 150 lengyel orvos, orvosnő és ápoló állt szolgálatban, hogy ápolásban részesítse a német véderő védelme alatt álló varsói lakosságot. *(MTI)*

Minden információt kibíró, jól öltözött, feltétlenül megbízható, agilis, árjaságát igazolni tudó

lapakvizitőröket

vidéki munkára állandó alkalmazásban, magas jutalékkal

felveszünk

Részletes ajánlatokat — „MÁV-bérletet adunk“ — jeligére kiadóba kérünk.

A Magyar Lovaregylet

Alágon október 7-én délután 2 órakor

versenyt rendez

naponta 3x

TÖKÉLETES SZÁJÁPOLÁS
REGGEL—DÉLBEN—ESTE

Színház

ROMEO ÉS PIROSKA

Évadnyitó bemutató a Vidám Szinházban

Nem kisebb írókat, mint Shakespearet és Petőfit vette magához szerzőtársnak Szüle Mihály, az író ehhez a darabhoz. Természetes, hogy így Szüle Mihály, a színház igazgatója nem zárkózhatott el, hogy elö ne adja a vigjátékot. Az alkalmat a két illusztris író közreműködésére az adja meg, hogy a főhös, az amorozo szerepkörből erösen kiöregedett színész, önző makacssággal ragaszkodik ahhoz, hogy továbbra is ő játssza az állami színházban Romeo szerepét és mikor a színházhoz kinevezett új igazgató apaszerepet oszt rá és a Shakespeare-hösnek egy fiatal színészt szerződtet vidékről, eget-földet megmozgat, az apró intrikáktól, személyeskedéstől kezdve a miniszteri barát kihasználásáig, hogy utódját elüzze a színháztól s továbbra is ő maradjon a híres erkélyjelenet höse. Ebben a harcban nem kiméli azt a színésznőt, aki húsz év óta nemcsak a szinpadon, hanem az életben is a Juliát játssza mellette. Szerencsére azonban betoppan a legnagyobb krizisben egy „Tacskó"-szerü fiatal leány a szomszédos mosódából, egy írni, olvasni alig tudó kis vadóc östehetség, akiben egy-kettöre felfedezi a nagy színésznöi képességet és mellesleg kissé azt is, hogy öregedő szivét a lány üdesége megfiatalithatja. Szive meg is szólal s ennek tanácsára régi szerelmes Juliájával együtt lemond a fiatalok javára.

A kétségtelenül ügyes alapötletet kissé egyenetlenül öntötte formába a szerző. Vannak negyedórák, amelyek kitünően sikerültek, ahol a párbeszédek gördülékenyek, a jelenetek felépítése hatásosan színpadszerü s jellegzetes fényt vetnek a sztári lelki beállitottságra és általában a színészjellemre, viszont vannak részek, ahol a dialógusokban a papírzörgést érezzük, monológok és tirádák a színházilap vezércikkhangján, közhelyekkel és átjátszott klisékkel. Jó ötlet a Petőfi-versek és a Shakespeare-darab néhány jelenetének beállitása. Mindent egybevetve, szórakoztató mü, nem túlságosan igényes, de vidám és mulatságos.

Az előadás egyik főerőssége *Kertész* Dezső meglepően értékes alakítása. Pózok helyett szivét adja. Természetes, közvetlen és őszinte. A másik erősség *Sennyey* Vera kifinomult árnyalatosságokat, ösztönös művészettel és meggyőző, elhitető képességgel való érzékeltetése. Kettejük játéka viszi elsősorban a darabot sikerre. Nagy segitség ebben *Rácz* Vali is, aki egy kényeskedő, színésznő-dizőz figuráját rajzolja meg nagyon ügyesen és tehetségesen. A fiatal *Fábry* Éva akkor adja a legjobb illuziót, amikor mint kezdőszínésznő játszik. Mint mindig, most is megnevettet ifj. *Latabár* Árpád, *Nagyajtay* hálátlan szerepében kissé halvány. Dicséretet érdemel *Bacsányi* Paula és jó *Kőszegi* Géza.

Szüle Mihály rendezése frissen-pergő, *Bercsényi* Tibor egyetlen díszlete tetszetős és hangulatos dr. Fehér István dalbetétszáma, amelyet *Rácz* Vali és *Latabár* Árpád adnak elő.

B. A.

Kollár Livia
Kassán és Budapesten

A kassai Nemzeti Színház szerdai megnyitóján *„A bor"* egyik női főszerepében mutatkozott be a kassai közönség előtt *Kollár* Livia, a kellemes hangú és ízes, magyaros beszédü fiatal színésznő, akj annak idején az Uj Magyar Színházban a *„Tokaji aszu"*-ban aratott szép sikert. *Kollár* Livi Kassán nemcsak operettben lép fel, hanem a drámai szende szerepkörét is betölti. A fiatal színésznő rövidesen az egyik pesti magánszínházunk színpadán is játszani fog.

Nóra

Ibsen híres drámájának hapyendes változata került Harald *Braun* gondos és az ibseni hangulatot visszaadni törekvő rendezésében a celluloidszalagra. Ez jórészt sikerült is, annak ellenére, hogy maga a szöveg sok változáson ment keresztül, új alakok népesítik be a drámát, Nórának nincsenek gyermekei, helyettük anyóst kapott a filmen, akinek közbelépése akadályozza meg, hogy Nóra elhagyja otthonát. Uj az is, hogy a kielégítő megoldás a hősnöt olthatatlan szerelme motiválja a férje iránt. Luise *Uhrich* fiatal Nórája igen értékes és megindítóan szép alakítás, Victor *Staal* kemény, ibseni férj, Karl *Kuhlmann* elzüllött Brackja szinte grand-guignol figura, Gustav *Diesel* mint Rank elsőrangú. Értékes, művészi, szép film. (Rádius.)

(*) **JELENTKEZZENEK A KOLOZSVÁRI SZÍNÉSZEK.** A kolozsvári Nemzeti Színház igazgatósága értesíti a Kolozsvárról eltávozott tagjait, akik hét hét szabadságot kaptak, hogy október 9-én, délelőtt a budapesti Magyar Müvelődés Háza igazgatói irodájában jelentkezni tartoznak.

— „VADOL A VÉDŐ" cimen új *Heinrich* George-film kerül néhány nap mulva a közönség elé. A neves német színész védőügyvédet alakít, akire az a feladat hárul, hogy kideritse egy gyilkosság igazi tettesét. A bünügyi film izgalmassága egy magasfeszültségi drámaisággal felépitett törvényszéki tárgyaláson éri el tetőpontját, amelyen a védőből vádló lesz és leleplezi a tettest. A magyar *Symó* Margit, továbbá Rudolf *Fernau* és Karl *Schönböck* játszanak még főbbszerepeket.

Victória kávéház és söröző
Berlini-tér 5.
ma 6-án
újból megnyílt
A sörözőben estépkint **Lakatos Tibor** és zenekara muzsikál

BŐRÖND RETIKÜL PÉNZTÁRCA
vétje VIDA, VIII, Rákóczi-út 69. szám.

Ballon-
kabátok és felöltők nagy választékban
KARDOS
József-körút 25. szám.

Áru- és mindennemü érték-
beraktározást
vállal azonnalra is Irodai órák reggel 9-től este 8-ig Miksa-utca 10—12. Bejárat Dohány-utca 53. irodánál. Telefon: 226-236.

Gépírás, sokszorosítás
Alkotmány-utca 21. sz.

Naphegyi
2 szoba komfortos,
közp. füt. régi bérü lakásomat elcserélném I. vagy XI. kerületben 3 szobás összkomfortos, közp. füt., lehetőleg régi bérü lakásért. Igényjogosult vagyok. T.: 124-493.

Naponta vidékre járó teherautómon
Budapestre szállítást vállalok
Telefon: 124-493.

SZÍNHÁZ- és MOZIMŰSOR

RENDELŐ-TELEFONSZÁMOK:
Stadium-Corvin: 145-854
Stadium: 14-04-00
Kultúr: 18-99-99
DIJMENTES HAZHOZSZALLITAS

OPERAHAZ (½5): Hunyadi László. (I. 1.) — **NEMZETI SZINHÁZ** (5): A nagyúr. (K. 2—1.) — **VIGSZINHÁZ** (5-kor): Mesebeszéd, bérletsz.) — **UJ MAGYAR SZINHÁZ** (5): Utcai ismeretség. (F.) — **ANDRÁSSY SZINHÁZ** (5): Ne bizza nőben! — **MADÁCH SZINHÁZ** (5): Ártatlanok? — **FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ** (5): Luxemburg grófja. — **VIDÁM SZINHÁZ** (5-kor): Romeó és Piroska. — **PESTI SZINHÁZ** (5-kor): Candida. Az imádó és a férj. — **JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ** (½6-kor): Cserebogár, sárga cserebogár. — **KISFALUDY SZINHÁZ** (½6): A pénz nem boldogit. — **NÉPVARIETÉ** (szombat ½6, vas. 3 és ½6): Októberi „téli cirkusz."

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T.: 153-034, 154-024.) ½3, ½5, ½7, Sz., V., Ü. ½1-kor is. Az ördöglovas.
BELVÁROSI HIRADÓ (Telefon: 181-244) Beszélő kövek. Bányászélet. A nagyvilág gyermekszemmel (Kultúrfilmek) Rajzos híradó a bombákról. Magyar híradó. Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.
CORVIN (T.: 138-988, 339-584.) 2, 4, 6, V., Ü. 11-kor is. Ifjú sasok. 2-ik hétre prolongálva.
DEAK (Tel.: 121-343, 126-952.) ½3, ½5, ½7-kor, Sz., V., Ü. 12-kor is. Ördöglovas. (Biztonságos óvóhely.)
FORUM (Tel.: 189-707, 189-543.) ½3, ½5, ½7-kor, Sz., V., Ü. ¾1-kor is. Álarcos lovag. (Nézők részére modern óvóhely.) 2-ik hétre prolongálva.
HIRADÓ FILMSZINHÁZ (Tel.: 322-490.) Kincses Felvidék. Salmo, a pisztráng. Egy nap a cirkuszban. (Kultúrfilmek.) Rajzos híradó a bombákról. Magyar híradó. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.
KAMARA (Tel.: 423-801.) ½12, ½2, ¼4, ½6, ½8-kor. Maga lesz a férjem. (Modern, 500 személyes óvóhely.)
KASZINÓ (T.: 185—329, 353-102.) ½3, ½5, ½7, Sz., V., Ü. 12-kor is. Menekülő ember.
KORZÓ (T.: 18-28-18.) ¾3, ½5, ½7-kor, Sz. 1, V., Ü. 11-kor is. A kis vadóc.
NEMZETI APOLLO (Tel.: 222-002.) ¼4, ½6, ½8, Sz. ½2, V., Ü. 11, ½12-kor is. Az első. 4-ik hétre prolongálva. (Modern, 800 személyes óvóhely.)
OMNIA (T.: 130-125.) ½3, ½5, ½7, Sz. ½1, V., Ü. 11-kor is. Afrikai vőlegény. 8-ik hétre prolongálva.
PEST (Tel.: 221-232.) ½12, ½2, ¼4, ½6, ½8-kor. Makkhetes. 3-ik hétre prolongálva.
RÁDIUS (T.: 122-098, 120-564.) ¾3, ¾5, ¾7-kor, Sz. 1-kor is, V., Ü. 11-kor is. Nóra. (Óvóhely van.)
SCALA (Tel.: 11-44-11.) 2, ¼4, ½6-kor, V., Ü. ½1-kor is. Menekülő ember
SZITTYA (Tel.: 111-140.) ¼4, ½6, ½8, Sz., V. ½2-kor is. Az első. 3-ik hétre prolongálva.
URÁNIA MOZGÓ (T.: 146-046.) 3, 5, ¼8, V., Ü. 11-kor is. G. P. U. Híradók.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (Margit körút 5/b. T.: 353-767.) 3, 5, 7-kor, V., Ü. 11 és 1 órakor is. Sári bíró.
ANNA MOZGÓ (Tel.: 225-288.) ½3, ½5, ½7-kor, V., Ü. ½1-kor is. Agrólszakadt úrilány.
ANDRÁSSY (T.: 12-41-27.) ¼4, ½6, ¾8, V., Ü. 11-kor és ½2-kor is. A bün árnyékában.
BAROSS (Tel.: 149-510.) 4 és 6 órakor Kis milliomos. V., Ü. 2-kor is.
BARLANG (T.: 422-722.) 2, 4, 7 Sz., V., Ü. 1, 3, 5, 7-kor, Ártatlan.
BELEZNAY (T.: 226-276.) 11, 1, 3, 5, 7. Eleven ördög. 2-ik hétre prolongálva.
BELVÁROSI FILMSZINHÁZ (Telefon: 384-563.) ¼4, ½6, ½7 V. és Ü. ½2, ½3, ¼4, ½5, ½6, ½7-kor. Nixi mindig bajt csinál.
BUDAI APOLLO T.: 351-500.) ¼4, ½6, ½8-kor, V. ½2-kor is. Sári bíró.
CAPITOL (T.: 134-337.) 1 ¾3, ½5, ½7, V., Ü. 11, ¾1, ½3, ½5, ½7. Szerencsés fiú.
CSABA (T.: 146-040.) ½3, ½5, ½7, V., Ü. ½1-kor is. Egy gép nem tért vissza.
DAMJANICH (T.: 425-644.) ½3, ½5, 6. Szerelmi riadó.
DUNA (Tel.: 111-994.) ½3, ½5, ½7-kor. Csodarepülő.
ERZSÉBET (T.: 222-401.) 2, 5, 7, V., Ü 1-kor is. Mintaférj.
HOMEROS (T.: 196-178.) 4, 6-kor, V., Ü. 2, 4, 6-kor is. Első csók.
IPOLY (T.: 292-626.) 4, 6. Sz., V., Ü. 2-kor is. Makacs Kata.
JÓZSEFVÁROSI (T.: 131-316.) 2, 5, 7 V., Ü. 1-kor is. Kék álarc.
MESEVÁR (Tel.: 114-502.) ¼4, ½6, ¾8 V. ½2 órakor is. Forgószél. 3-ik hétre prolongálva.
NYUGAT (Tel.: 121-022.) ½3, ½5, ½7, Sz., V., Ü. ½1-kor is. Hivatása orvos.
OTTHON (T.: 146-447.) ¾3, ¾5, ¾7, V., Ü. 11, ¾1-kor is. Sári bíró.
PALOTA (T.: 15-66-05.) ¼4, ½6, ½8 V., Ü. ½2-kor is. Kerek Ferkó. Híradó.
PATRIA (T.: 145—673). 10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ¾8-kor, V., Ü. 11, ½2-kor is. Tájfun.
PETŐFI (T.: 428-478.) ½5, ½7, V., Ü. ½3-kor is. Sári bíró.
RÁKÓCZI (Tel.: 426-326.) 11, 1, 3, 5, 7. Sári bíró.
SZÉKELY (Tel.: 226-426.) ½3, ½5, ½7. Kisasszony, a mosóhám.
TOLDI (Tel.: 224-443.) 10, ½12, ½2, ¾4, 5, ¾7-kor, V., Ü. 11, 1, 3, 5, ¾7-kor. Irta az élet.
TURÁN (T.: 120-003.) ½1, ¾3, ¾5, ¾7, V. d. e. 11-kor is. Kék álarc.
UGOCSA (T.: 15-44-22.) ½3, ½5, ½7, V., Ü. ½1-kor is. Kerek Ferkó.
UJBUDA (Tel.: 268-999.) 3, ½5, ½7, V., 1-kor is. Egy gép nem tért vissza.

Mindenki számára élmény marad!
FEDORA
LUISA FERIDA
AMADEO NAZZARI
OSVALDO VALENTI
CAPITOL
Espéria-film

SPORT

TÓTH III.

BODOLA

A Nagyváradi AC két válogatottja, akikkel a Nemzeti Vasas csapatát a Ferencváros ellen erősíteni fogja

A Ferencváros nem változtat győztes csapatán
A Gamma sem a vesztes csapatán

Régi, tradicionális szokás a Ferencvárosban, hogy a győztes csapaton nem változtatnak. Ez általánosan elfogadott labdarúgó-elv, de a Ferencvárosban fokozott mértékben érvényesült a nagy idők folyamán. A zöld-fehéreknek ez volt az egyik erősségük a társegyletekkel szemben, hogy nem forgatták csapatukat, hanem lehetőleg ugyanazzal a csapattal játszottak heteken, hónapokon keresztül.

A Ferencváros vasárnap kényszerhelyzetben volt, amikor csapatát a Gamma ellen a sérült Ónody nélkül Sárosi dr.-al a középcsatárban, Lakattal a balösszekötőben állította össze. Mivel pedig ez az összeállítás egyrészt jól bevált, másrészt Ónody II. még mindig nem játékképes, a Fradi összeállítása a Nemzeti Vasas ellen sem változik. A csatársora tehát így fog felállni: Sipos, Gyulai, Sárosi dr., Lakat, Lukács.

A NEMZETI VASAS

csapatösszeállítása még egészen bizonytalan. Ez főleg attól függ, hogy Bodola, Tóth III. és a többi nagyváradi játékos igazolási ügyét el tudja-e intézni a szövetségben, szombat délutánig.

MI VAN A GAMMAVAL?

A szombatdélutáni Szentlőrinc—Gamma bajnoki mérkőzés elé nagy várakozással tekint a labdarúgás tábora. A Gammának a Fraditól elszenvedett 0:5-ös veresége után jogos a kérdés: mi van hát a Gammával? Magyarváry József, a Gamma alelnöke így beszélt a Gamma szerepléséről:

— A Ferencvárostól elszenvedett 5:0-ás vereségünkből nem szabad messzemenő következtetéseket levonni. A vereség fő oka Kónya hiánya volt, aki nélkül a védelmünk elvesztette keménységét és „tekintélyét". A csatársorunk mindig a csapat kérdéses pontja volt. Kalmár Jenő, mint vérbeli, válogatott csatár hivatott ezt a sort rendbehozni, illetve a csapat többi részének színvonalára felhozni. Ez természetesen nem megy máról holnapra. Sajnos, a Szentlőrinc ellen Kónya még mindig nem játszhat és így marad a vesztes csapatunk. Nekik kell jóvátenniök azt a vereséget, amelyet a Ferencvárostól elszenvedtünk.

A TSTV
a menekült játékosokért

A Nemzeti Sport Bizottság az Ifjúság Háza nagytanácstermében ülést tartott. Az ülésre a tagokon kívül meghivást kaptak a vezető budapesti és pestkörnyéki egyesületek képviselői is, akik csaknem teljes számban megjelentek. Dr. Misángyi Ottó elnök a megjelentek között üdvözölte Forray Árpádot, a MÖSz ügyv. elnökét és Klauschek Ferencet, a MUSz ügyvezetőjét, akiket a legutóbbi ülés óta nevezték ki az NSB új tagjaivá. Ezután vitéz Tárczay Felicides Román dr. min. osztályfőnök, a TSTV emelkedett szólására és magas színvonalú beszédében felhívta az ülésen megjelentek figyelmét a menekült sportolók támogatásának ügyére és sportegyesületeknek a „Nemzetőrség"-be történő beszervezésére. E kérdések tárgyalása során Misángyi dr. elnök felolvasta vitéz Béldy Alajos vezérezredes már korábban közzétett felhívását, majd Vangel Gyula dr. bejelentette, hogy a MAC máris berendezett egy helyiséget a menekült sportolók elhelyezésére és bajtársi bizottságot alakított, mely a menekültek ellátásának és elhelyezésének megszervezését hivatott szolgálni. Misángyi Ottó dr. és Arató Géza főtitkár ismertette ezután a kérdés megszervezése ügyében tett lépéseket, amelyek értelmében a pontos részletekre vonatkozó leiratokat az illetékes sportszövetségek és sportegyesületek hamarosan meg fogják kapni. A bizottság egyhangúan, nagy lelkesedéssel tette magáévá az elgondolásokat.

Ezután áttértek azoknak a rendelkezéseknek a megtárgyalására, amelyeket az államatórság meggátlására készülnek kiadni.

AZ UJVIDÉKNEK JOGERŐS A KÉT PONT,

amelyet azért kapott, mert a Debrecen csapata nem utazott el Ujvidékre az esedékes NB-mérkőzésre. Most az Országos Fellebbviteli Bizottság is neki itélte a két bajnoki pontot, hibásnak jelentve ki a Debrecent, mert nem utazott el Ujvidékre.

Csak a labdarúgókra érvényes a másféléves átigazolási tilalom

Az OSK megkezdte tevékenységét a profizmus, álamatörizmus, álprofizmus stb. kiirtására. Átiratott intézett az MLSz elnökségéhez, amelyben elrendelte, hogy ez év október 5-étől kezdődően 1945 december 31-éig bezárólag semmiféle átigazolási kérelmet elfogadni és elintézni nem szabad.

Ez azt jelenti, hogy jövő évi december 31-ig senki át nem léphet más egyesületbe. Mivel tudomásunk szerint más sportszövetségek (tenisz stb.) ilyen felszólitást, illetve rendeletet nem kaptak, ez az intézkedés csak a labdarúgásra vonatkozik.

A labdarúgás fejlődése szempontjából azonban életbevágóan fontos az átigazolás. A magyar labdarúgás sohasem nyert volna Sárosi Györgyöt, Sárosi Bélát, Biró Sándort, Zsengellér Gyulát, Perényit, Mészárost, Onódyt stb., ha átigazolás nem lett volna. Önként felmerül a kérdés, vajjon Sárosi Béla, a mai, kb. harmincszoros válogatott játékos lenne-e, ha még mindig a MAFC-ban lenne kénytelen játszani? Arról nem is beszélve, lett volna-e „Asbóth Jóska", a szombathelyi labdaszedő gyerekből, ha ilyen átigazolási tilalom már akkor is érvényben lett volna? Végül nem hisszük, hogy az ebben a tárgyban összeült onkét labdarúgó szövetségi tagjai közül egyetlen egy is hozzájáruló szavazatjal erősitette volna meg a tervezetet.

„A HATALAKOS OLIMPIAI GYORSTÜZELŐ-PISZTOLYRÓL"

Bechtold Jakab ny. á. szaksz. ezredes, a sokszoros magyar válogatott céllövő, a „hatalakos" versenyszám legnagyobb elméleti és gyakorlati szakértője, könyvben adta ki mindazokat az ismereteket, szabályokat és tudnivalókat, amelyek ezzel a népszerü céllövő-versenyszámmal összefüggnek. A multat, a jelent és a jövőt tárgyalja a szerző és éppen a jövő, a „hatalakos" fejlődési útja szempontjából tartalmaz a kis könyv a legértékesebb adatokat, javaslatokat. A szerző Kőszegen adta ki a könyvét és az ott is kapható.

Benczenúje Tibor

Braun-Paléologue a németeket és a magyarokat szídja a franciák nevében — de zsidó rendelkezésre...

BERLIN, június 15.

(Az Esti Ujság berlini munkatársának telefonjelentése):

Vichyn keresztül jutott el ide Berlinbe hozzám egy északafrikai hír, amelyet háromszor is elolvastam egymásután, amíg megértettem és elhittem. *Olyasfélét éreztem, mintha fényes nappal az utcán találkoztam volna valakivel, akinek temetésén személyesen ott voltam évekkel ezelőtt...*

Arról szól a jelentés, hogy Algirban most mindenfelé naponta tart nagy kirohanásokat egy nyolcvanötesztendős „francia“ politikus, aki mint „vérbeli“ demokrata, úgy az angolszászok, mint a bolsevisták érdekében egyszerre szónokol és *„különösen a zsidók jogaiért küzd a diktatúrák ellen“*... A dühös aggastyán főleg a németeket szidja, *de ószövetségi átkokat szór ránk, magyarokra is...*

A bolygó zsidó bibliai átkai ugyan nem ártanak nekünk, de mégsem szép tőle: ennyire hálátlannak lenni! Valamikor azazóta Ábrahám kebelében nyugvó *„Világ“*, *„Az Est“* és már magyarországi héber lapok, *szünet nélkül verték a reklámdobot, a most átkozódó „nagy francia diplomata“ mellett, álandóan citálták „hallatlanul finom írásait“ és szinte áhítattal írták le furcsa, egyáltalán nem franciásan hangzó nevét: Paléologue!* A Móric-ot már elhagyták mellőle s ha kiírták, akkor franciásan tették s *Maurice* lett előkelő neve.

Hálátlanság ez a bibliai átkozódás azért is, *mert Paléologue dédapja egy magyar úrnak köszönhette gazdagságának lopott megalapozását.* Egy *Apponyi* gróf volt a kiindulási pont. Ahogyan számtalan más galiciai zsidó is úgy indult el a vagyon, a kormányfőtanácsosság, vagy a titkos tanácsosság csillaga felé, hogy magyar úr volt az első áldozata „üzleti ügyességének...“

Olyan régen nem szerepelt már Maurice Paléologue a nyilvánosság előtt, hogy meggyőződésem volt: már régen halott. Most, hogy feltámadt és bennünket szid, érdemes feleleveníteni históriáját. *Régi történetről van szó. De igen érdekes és mulatságos.*

A gettótól a lopott ezüst kanalakig

A mult századfordulón élt a zlocsovi gettóban egy *Braun* nevű házaló. Rongy és csont volt a szakmája. Az öreg Braun még kaftánt és szakált hordott, de fia, *Braun II.* letette a kaftánt, leberetváltatta a tincseket is a prófétaszakállal együtt és féleurópai mezben otthagyta Galiciát. *Meg sem állt Párisig...*

A francia fővárosban óriási szerencse érte Braun II-t. Egy Apponyi gróf volt akkoriban az osztrák-magyar monarchia párisi nagykövete *és Braun II. komornyikja lett a magyar grófnak.* A nagykövet frakkot és egyenruhát szabatott Braun II. testére és civilizált emberré mázolta át, de ez a folyamat tulságos gyors, ugrásszerű változás volt s a zlocsovi gettóból *a császári és királyi nagykövetségi palotába való átköltözés* oly természetellenes tempóban történt, hogy *megbosszulta magát.* A gróf pár hétre Bécsbe utazott és mire visszatért, nem találta meg inasát. *Braun II. eltűnt a palotából. De eltitte magával a gróf ezüstkanalait, egész ezüstneműjét és általában minden arany- és nemesfém-értéktárgyát!..*

Braun II. mégsem került börtönbe. Bécsi parancsra, Apponyi visszavonta feljelentését. A császári udvar azon a nézeten volt, hogy egy osztrák-magyar nagykövet nem állhat szenvedő alanyként egy párisi botrány központjában és „különben is csak egy ágrólszakadt kis zsidó eltévelyedéséről van szó...“

Az ezüstkanalak alapján Braun II. azután szédítő karriert futott meg Párisban. Üzleteinek ugyan mindig volt valami igen kellemetlen mellékíze és illata, de *már csak százezrekben számolgatott néhány esztendő mulva* és igen nagy tekintélye volt a francia üzleti életben. Fiát, *Braun III-at már finom úrnak neveltette*, akit az apai vagyon alapján a legelzárkózottabb párisi felső tízezer is keblére ölelt és *egy bécsi zsidó milliomos* boldogan adta hozzá feleségül egyetlen leányát és örökösét. A dinasztia tehát *„megalakult“*, akárcsak egy részvénytársaság...

Ebből a házasságból született 1859-ben a híres *Braun IV.*, akinek ugyanazt a nevet adták szülei, mint amelyet a gyermek összes ősei, az összes Braunok viseltek. *Braun IV. is Móric lett, ahogyan Braun III., Braun II. és Braun I. is Móric volt a zlocsovi hagyomány alapján.*

IV. Móric felveszi az inasa nevét

Úgy nevelték, mint egy herceget. A milliós vagyon megadta a szükséges tekintélyt a pénzőrült demokráciában. Senki sem kételkedett abban, hogy a kis IV. Móric előtt szédítő karrier áll. Persze, már *„vérbeli francia“* volt és érdekes, hogy nem volt kedve apja mesterségét folytatni. Nem akart bankár lenni. Sokkal többre vágyott. *A politika vonzotta. Diplomata akart lenni az lett...*

Érezte azonban, hogy egyetlen akadály állja el az útját: *a neve!* Ha valakit *Braunnak is és Móricnak is hívnak egyszerre*, nem csinálhat komoly diplomáciai karriert, ha százszor vérbeli zsidó is és súlyos milliók állnak is mögötte. És Móric segített magán. A Braun-dinasztia párisi palotájában volt egy komornyik, akinek nagyon érdekes neve volt: *Serge Paléologue.* A francia nevű öreg komornyik gyermektelen volt, pedig már neve és leszármazása miatt is érdemes lett volna utódokról gondoskodnia. *Egyenes leszármazottja volt egy híres bizánci családnak, amely több császárt is adott a keletrómai birodalomnak.*

Braun IV. Móric néhány frankért adoptáltatta magát komornyikjával és felvette a bizánci császárok fényes nevét!... Ezzel levetette magáról a galiciai gettó utolsó maradványát is és „nagyformátumú“ francia politikussá vált.

Az első világháború kitörése előtt, *1914 elején Szentpétervárra került Franciaország nagyköveteként.* Az azóta nyilvánosságra került titkos akták világosan megmutatják, hogy milyen *borzalmas szerepet játszott Paléologue-Braun Móric* a cári udvarnál. *Egyfelől mindent elkövetett, hogy a cárt az általános mozgósítás elrendelésére rábírja és így kirobbantsa az első világháborút, mástól minden képességét latba vette, hogy kirobbantsa a vörösforradalmat és a cári család sírját megássa.*

A cári család egyik gyilkosa ő volt tulajdonképen, mert a bolsevisták ma is Paléologue-Braun Moric könyvéve *„Oroszország a cárok uralma alatt“* — mentegetik a cári család kiirtását. Paléologue-Braun Móric ebben a könyvében kiterjedte a cári udvar szennyesét. Minden pletykát és hazugságot aggravaszabb tehnikával úgy írt fel ebben a nagyképűen megírt és mégis pamfletszerű könyvben, hogy ennél aljasabba már nem is lehetne gyilkossága uszító vádakat a közvéleményben elhelyezni. Nyugodtan megárta, amíg az erjedés megfelelőfokot ért el és csak akkor adta ki könyvét: *1917-ben.* A bolsevizmusnak Paléologue-Braun Móric volt egyik úttörője és a cárcsalád kiirtása az ő lelkét is terheli igen nagy százalékban. *A galiciai rongyszedő dédunokája a bizánci császárok nevével álázottan is megmaradt örök zsidónak, aki népe világuralmáért harcolt a legutálatosabb és legocskosabb fegyverekkel!...*

Most nyolcvanötéves ez a diplomáciai hébe kalandor és Észak-Afrikában szídja a németeket, becsmérel bennünket, magyarokat, a plutokrácia és a bolsevizmus szövetsége, tehát *a zsidóság világurama* érdekében. Multja és jelenleg ágálása is két régi igazságot szemléltet igen meggyőző formában:

1. hogy akármilyen nemzet külső mezét öli is magára a zslocsovi fajta, továbbra is megmarad zsidónak és csakis népe világuralmáért harcol;

2. *bolsevizmus és zsidóság nem is két ikertestvér, hanem csak két különböző elnevezése egy és ugyanazon fogalomnak.*

Móric redivivus átkozódásai nem ártanak már nekünk, de nem is használnak már Izrael népének, csak vakítóan és mélyen belevilágítanak annak a súlyos kérdésnek rejtelmeibe, hogy *mi a tulajdonképpeni értelme a mai háborúnak...*

M. F.

A zsidó munkaszolgálatosok és hozzátartozóik július 1-től csak sárgaszínű válaszos levelezőlapok útján levelezhetnek egymással

A honvédvezérkar főnöke azon zsidó munkaszolgálatosok részére, akik tábori postán leveleznek 1944 július 1-től sárga színű válaszos levelezőlapot rendszeresített. Július 1-től a zsidó munkaszolgálatosok és hozzátartozóik csak a levelezőlapok útján levelezhetnek egymással. A sárgaszínű válaszos levelezőlapot a zsidó munkaszolgálatos a hadműveleti területen előljáró parancsnokságtól kapja. Ilyen levelelőlap pénzért nem vásárolható. A válaszlapot a zsidó munkaszolgálatos feladás előtt köteles a saját címére előre megcímezni és a hozzátartozó csa kezen a válaszlapon irhat neki. Egyéb küldeményt július 1-től a zsidó munkaszolgálatosok részére nem továbbít a tábori posta. (MTI)

Menemendzsoglu török külügyminiszter lemondott

ANKARA, június 16.

Az ankarai rádió jelentése szerint a török kormány tagjai ma minisztertanácsot tartottak Szaradzsoglu miniszterelnök elnöklésével.

A török kormány nem helyeselte Menemendzsoglu külügyminiszternek az utóbbi időben folytatott politikáját, melynek következtében Menemendzsoglu benyujtotta lemondását.

A török külügyminisztériumot ideiglenesen Szaradzsoglu miniszterelnök vezeti. (MTI)

Sztójay Döme miniszterelnök átvette választókerülete egyhangú mandátumát

A balatonfüred-tapolcai választókerület csütörtökön küldöttségileg kereste fel a miniszterelnököt, hogy *átadja neki a kerület egyhangú mandátumát.* A miniszterelnök *Huszovszky* Lajos miniszterelnökségi államtitkár jelenlétében fogadta a küldöttséget, amelynek élén dr. *Schmidt* Ferenc egyetemi tanár választási elnök nyujtotta át a miniszterelnöknek az egyhangú mandátumot.

A miniszterelnök válaszában hangsúlyozta, hogy mily nagy megtiszteltetésnek vette azt, hogy a kerület egyhangúlag választotta meg képviselőjének. Az egyhangú mandátum mint törvényhozónak és mint a kormány elnökének egyaránt erőt ad ahhoz, hogy a mai nehéz időkben végrehajtson mindent, amit az ország és a nemzet érdeke megkíván egyrészt a hadviselés szempontjából, hogy megnyerjük ezt a háborút, másrészt azért, hogy a hátországban rend és nyugalom legyen, mert ez az előfeltétele a háború győzelmes befejezésének, ez teszi lehetővé a termelés fokozását, honvédeink eredményes küzdelmét, itthon pedig a hozzátartozók nyugodt családi életét.

A miniszterelnök beszéde végén hangsúlyozta, hogy *a nemzetnek ki kell harcolnia jövőjét, még ha akadályok mutatkoznak is, mert az akadályok az életben csak a gyenge embereket és a gyenge nemzeteket tudják megállítani.*

A miniszterelnök szavait a küldöttség hosszantartó lelkes éljenzéssel fogadta.

Súlyos támadás a Földközi-tengeren egy német kórházhajó ellen

Berlin, június 16.

Csütörtökön — mint az Interinf értesül — Livornotól északra Via Reggio közelében a tengeren az Erlangen német kórházhajót alacsonyan repülő ellenséges bombázók újra megtámadták és súlyosan megrongálták. A hajó teljesen tele volt az olasz arcvonal sebesültjeivel. Az eddigi megállapítások szerint 300 sebesült meghalt vagy újból súlyosan megsebesült.

Az Erlangent már június 13-án reggel 6 órakor ugyanezen a tengerrészen megtámadták alacsonyan repülő gépek. (MTI)

Az Esti Ujság színháza

ÁRTATLANOK?

A Madách Színház megnyitása

Ma este újból kigyul a rivaldafény a Madách-színházban azon a színpadon, ahol két éven át a színházi baloldal igyekezett terethódítani és híveket toborozni a maga céljaira. *Cselle* Lajos vette most át a színházat és *az új szellem bevonulását olyan harsány felkiáltójellel jelzik,* hogy felfigyel erre a karmesteri legyintésre az egész ország.

Színműnek jelzi a színlap *Kádár* Lajos, *Solymosi* István és *Dövényi-Nagy* Lajos darabját, sokkal jobban illenék rá azonban ez a meghatározás: *korrajz.* Az elmúlt „konszolidációs" évek zsidó veszedelme tárul fel előttünk gátlástalan őszinteséggel, nyers, sőt döbbenetes reálizmussal, megrázó drámai erővel. Hogy ez a zsidó veszedelem volt és van, arról tudtunk valamennyien, sőt tudtak azok is, akik legyintő nemtörődömséggel mentek el évtizedeken át a magyar problémák előtt, bár a sors irányító irányító szerephez juttatta őket. Valami rosszul értelmezett humanizmus nevében nekünk csak még védekezni sem volt szabad, a zsidóság fojtogató, mindent behálózó, céltudatos gerillaharca elé azonban nem állított sorompót senki. *Aki felemelte szavát, azt lehurrogták, mint izgága akarnokot és haladt minden a csendes rothadás, a társadalmi lezüllés felé.*

Kádár Lajos és *Solymosi* István ezt a darabjukat közel egy évtizeddel ezelőtt írták, *Endre László annakidején felkarolta őket* és a Pest megyében turnézó Faluszínpad közel félszáz községben be is mutatta. A felvilágosító hatás nem is maradt el, *ennek a darabnak nagyrésze van abban, hogy az antiszemitizmus éppen Pest megyében kapott legelőször erős talajt.*

A fővárosba azonban nem kerülhetett az „Ártatlanok?". A Stádium-lapok keresték a módot arra, hogy a darabot bemutassák s úgy volt, hogy a Faluszínpad társulata a Vasúti és Hajózási Klub színpadán mutatja be. Csak a főpróbáig jutott el ez a szándék. A bemutató előtt *a belügyminisztérium beléfojtotta a színészekbe a szót,* az „Ártatlanok?"-at betiltották.

A kor teremtette s a kor mutatja most be ezt az iránydarabot, amely minden gyujtóhatása mellett sem aknázza ki az olcsó színpadi hatást. *Véresen igaz minden mondata* s aki valaha élt vidéken, az tudja, hogy a látszólag jelentéktelen kis vidéki putikok körül fonódó titokzatos szálak a legerősebb pillérei a zsidóság erejének, mert az egyszerű népet így, ezzel a primitív eszközzel forgatták ki rövid pár évtized alatt a galicai hordák. *Így húzták ki a földet, meg a házat a gazdák és a zsellérek alól s így keletkeztek azok a mamutvagyonok, amelyeket most a nagy számonkérésnél olyan ámulva nézünk.*

Dövényi Nagy Lajos dolgozta át, s tette színpadszerűvé a két szerző érdekes darabját, amely kétségtelenül az idei szezon legdinamikusabb eseménye. Ezrek és tízezrek fognak tódulni a színházba s ha elgondoljuk, hogyha *az ilyen és hasonló darabok előbb kapnak színpadot, ha a tömegeket előbb lehetett volna felvilágositani, sokminden talán másként történhetett volna. De sajtót és színpadot olyan biztosan tartották kezükben az idegenek, ho erről álmodni sem lehetett, gfeljebb csak az utóbbi évekb*

Az előadás kiegyensúlyozott és hatásos, *Kdos* Géza rendezése robogó mpóban viszi a játékot. Érzik iss Ferenc keze, aki az utolsó próbákon jelen volt és személyesen irányította az előkészületeket. Meglepő, hogy a magy színész milyen remekül megáa a helyét még a számára egen feladatkörben is. A rom „főzsidó": *Tompa* Béla, *hidy* László és *Ignáth* Gyula hátborzongatóan életszerűek és kitó színek nélkül is elretten színpadi figurákat mintázn meg. *Toronyi* Imre, *Egyed* enke, *Szakáts* Zoltán, *Hoyk* erenc, *Dinnyési* Juliska alakítás egy-egy jól megformált fali epizódalakot visznek elénk, ungus és életet sugárzó színész munkát nyujt *Puskás* Tibor, zúgó nyíltszíni tapsot arat *Kdoss* Géza megrázó alakítása, a figura a *Berkey* Józsefé s isebb hibáktól eltekintve elég ól megállják a helyüket a fiatok: *Iványi* Zoltán, *Kovács* Kra és *Zentai* Anna is.

A darab, amy Bercsényi Tibor díszletei között pereg le, a színpadi karrie küszöbén áll.

(U. J.)

Búcsúzik a Pénz nem boldogít

Vaszary János nagysikerű vígjátéka a *„A pénz nem boldogít"*, amely túljutott a 75-ik előadás jubileumán, már csak háromszor kerül színre. Vasárnap játsszák utoljára a mulatságos darabot *Murát*i Lilivel, *sortos* Gyulával, *Bilicsi* Tivadarral, *Vaszary* Pirivel és Árpád Margittal a vezetőszerepekben. A színház ugyanis vasárnap este kaput zár és hétfőn megkezdi a nyári szünetet.

(*) HAROM FILMSZINESZÜNK AJÁNDÉKA. A Benedek-ház állandóan táblás házakat vizn a Pest Felmszínházban. A film három főszereplője: Somlay, Szörényi és Nagy István hálának kifejezéséül mindenkinek, aki junius 16., 17. és 18-án megnézi nagysikerü filmjüket, saját aláirásu fényképüket ajándékozzák.

(*) FEGYELMEZ A KAMARA. A Színművészeti és Filmművészeti Kamara fegyelmi bírósága legutóbb tartott ülésén ítéletet hozott *Dorogi* László, *Dorogi* Lászlóné és *Pénzes* István fegyelmi ügyében. Mindhármukat azonali hatállyal eltiltotta hivatásuk gyakorlásától addig is, míg az ítélet a felebbezési fórumon jogerőre emelkedik.

A augusztus 6-ig tart a Nemeti Színház nyári szünete

Nemzeti Szíház idei évadjának utolsó előadása vasárnap, június 18-án tartja meg és hétfőn megkezdi a nyári szünetet. Az idén korábban zár a színház, mint az elmult esztendőkben. Viszont az új évadot is korábban fogja megkezdeni, amennyibe a színház művésztagjainak nem Szent István ünnepe után, augusztus 21-én kell jelentkezniök az igazgatóságnál, hanem jóval korábban augusztus 6-án. A Nemzeti Színház fekete táblájára az új éval első társulati ülését ugyanis augusztus 6-ára irták ki. Az előadások néhány nappal később veszik mjd kezdetüket, hogy pontosan mikor arról még nem történt döntés.

A SPORTCSARNOKBAN a

Népvarieté

előadásaira kedvezményes jegyeket árusit az Esti Ujság - Függetlenség jegyirodája József-krt 5. T: 14-44-01

Jegyek:

2·50-től 10·— pengőig

SPORT

A vasárnapi kupacsapatok

(Nagy az érdeklődés az elővételi pénztárunknál)

A vasárnapi Ferencváros—Ujpest Magyar Kupa középdöntő mérkőzésére mindkét csapat komplettan szeretne kiállni. Lássuk, miként áll a két csapat játékosállománya?

A FERENCVÁROS

csapatában a hátsó és középső részben nem volna hiba, az teljes. Hiány csak csatárokban van. Gyetvait, Onódyt és Hernádit kell pótolni. Ez pedig jelenleg nagyon nehéz. Gyetvai pótleka Lukács lesz. Hernádi helyett Pesti játszik, Onódy II. helyére pedig Sárosi dr. kerül a csatársor tengelyébe, a Fradi balösszekötője pedig Nagy II. lesz. Nincs más! Ez a valószínű vasárnapi csapat: *Csikós — Rudas, Tátrai — Sárosi III., Kéri, Lakat — Sipos, Nagy II., Sárosi dr., Pesti, Lukács.*

AZ UJPEST

is nehézségekkel küzd. Biró Sanyi a sportszanatóriumban fekszik, Szusza és Zsengellér pedig lábadozik. Biró játéka vasárnap *„lehetséges"*, mig Szusza és Zsengellér játékát csaknem biztosra veszik. Ha Biró nem játszhat, úgy Golács lesz a helyettese. A harctéren lévő Nagymarosit ismét Kármán fogja pótolni. Már amennyire erre a játékos képes lesz — tekintettel Nagymarosi utólérhetetlen játéktudására, klasszisára.

*

A Ferencváros—Ujpest mérkőzésre jegyeket elővételben árusit az Esti Ujság—Függetlenség jegyirodája, József-körút 5.

Szombaton játszák le a teniszbajnokság férfipáros döntőjét

Érdekes teniszműsorral kedveskedik közönségének a szövetség. A szombatra kiírt férfipáros bajnoki döntőmérkőzéshez „körítést" adott. Kimondotta ugyanis, hogy a Nemzeti Bajnokság harmadik helyeiért is le kell játszani a mérkőzéseket. Ilyenformán szombaton és vasárnap a BSE népligeti pályáin a következő játékok lesznek:

Szombaton:

Férfi páros döntő: Asbóth, Mayer dr.—Fehér, Stolpa.

Férfi egyes harmadik helyért: Katona—Fáncsi.

Női egyes harmadik helyért: Jusits—Somogyi.

Vasárnap:

(Mind a harmadik helyért)

Férfi páros: Szigeti, Katona—Fáncsi, László.

Női páros: Gallnerné, Hidasyné—Vass, Palotásné.

Vegyespáros: László, Somogyi—Gábori, Peterdy.

Vasárnap 4 órakor kezdődik a MAC atlétikai versenye

Az atlétikai egyesületi bajnokság második fordulóját Budapesten a MAC rendezi vasárnap délután 4 órakor Margitszigeti sporttelepén. A verseny az idény legnagyobb összecsapásának igérkezik, a legjobb fővárosi atlétákon kívül pécsi és diósgyöri versenyzők is indulnak. A verseny műsorán a következő számok szerepelnek:

200, 800 és 10.000 méteres síkfutás, 400 m.-es gátfutás, 3000 m.-es akadályfutás, gerelyvetés és diszkoszdobás, rúd- és távolugrás, 4×100 m. és 4×1500 m.-es váltó.

A futószámok közül legérdekesebbnek a 10.000 méteres szám igérkezik, amely egyben Budapest bajnoki verseny is. A 3000 m.-es akadályfutásban Híres és Szabó küzd az elsőségért, 200 m.-en Pelsőczin és Bánhalmin, a két beérkezett versenyzőn kívül elindul a MAC nemrég felnőtt két ifjúsági versenyzője, Karádi és Miskei, valamint a régóta nem indult újpesti Csányi György is. 800 m.-es Marosi, Híres és Garai a legjobb. A 4×1500 m.-es váltófutásban a MAC győzelme valószínűbb. A 4×100 m.-es váltófutásban az elsőségért nagy küzdelemre kerül sor a MAC, BBTE, MRTSE és a MAFC együttese között.

Még nincs átutazóvizuma a Vidék csapatának

Ma, pénteken este kellene indulnia a vidéki válogatott labdarugó csapatnak Zágrábba. Gervay József útimarsall közölte, hogy a magyar csapat még nem kapta meg az átutazóvizumot. A Vidék válogatottja Szt. Gotthárd—Grác-útvonalon utazna Zágrábba. A nagyváradiak teljes számban megérkeztek ma délelőtt, ugyancsak itt van az újvidéki Pálfi is.

Hátizsák, oldalzsák

csajka, kulacs

MOLNÁR GYULA

VII., Károly király-út 3/c, (sarokház.) Telefon: 427-575.

BIZTOS POLOSKAIRTÁS

9 pengő

Pluto szab. elektr. poloskairtógép kölcsönző. Károly-krt 5. T., 223-977, 423 383

BŐRÖND RETIKÜL PÉNZTÁRCA

vitéz VIDA, VIII., Rákóczi-út 69. szám.

Hátizsák

vízmentes, óvóhelyre, továbbá férfi-, fiú- és női rövid és hosszú, műrostmentes

short nadrágok,

férfi- és fiú

olcsó öltönyök

nagy választékban!

női ballon kabátok

P 219.— árban.

Ordódy ruházati cikkek

Rákóczi-út 26. Telefon: 426-889.

Kerékpárját leadjuk, ingóságait elköltöztetjük — **felelősség mellett** — átalányozott áron.

„VIHAR" áruszállító

V. kerület, Margit-hídnál.

299-352

„SAS" BOY Dob-utca 21. szám, Áruszállítás vidékre is nagyméretü triciklikkel. T.: 421—769

6 szem. PORCELLAN (külföldi) ÉTKÉSZLET P 185.86

6 szem. PORCELLAN (külföldi) KÁVÉSKÉSZLET P 59.70

Vizes-boros poharak és készletek

BUKOVAI S.

VIII, Baross-tér 4 (Fiumei-út sarok) Telefon: 132-211.

SZÍNHÁZ- és MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ-TELÉFONSZÁMOK:

Stádium-Corvin: 145-056
Stádium: 14-09-09
Kultúr: 18-99-99

DIJMENTES HÁZHOZSZÁLLITÁS

OPERAHÁZ pénteken: Nincs előadás. — **NEMZETI SZINHÁZ** pénteken (½6-kor): Péter. (K. 2.) — **VIGSZINHÁZ** pénteken (½3 és ½8): Nem értünk a fiatalokhoz. (L.) — **MAGYAR MŰVELŐDÉS HÁZA** Nincs előadás. — **UJ MAGYAR SZINHÁZ** minden nap (6 órakor): Őfelsége a mama. — **FŐVÁROSI OPERETT** minden nap (½6 órakor, V., Ü. 2, ½6 órakor): Luxemburg grófja. — **ANDRÁSSY SZINHÁZ** minden nap (6): A pénz nem boldogit. — **ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ** vasárnap (½5, ½7-kor): Kata huszár. — **MAGYAR MŰSZINKÖR** (3, 5, 7 órakor): Gyöngyvirágos huszárcsákó. — **NÉPVARIETÉ** (Sportcsarnok) minden nap (6-kor, vasár- és ünnepnap ½4, ½6-kor): Artista-parádé.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (Tel.: 153-034, 154-024.) ½4, ½6, ½8 órakor. Sz., V., Ü. ½2 órakor is. Magyar sasok, Hiradók.

BELVÁROSI HIRADÓ (Tel.: 181-244.) Rendőrkutyák. A lombikok titka. (Kultúrfilmek.) Rajzos híradó Tivoliról. Magyar-, Ufa- és Európa-híradók. — Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.

CORVIN (Tel.: 138-988, 339-584.) 3, 5, ½8, V., Ü. 11-kor is. Itél a folyó.

DEÁK (Tel.: 121-343, 125-952.) ½4, ½6, ½8-kor. Sz. ½2-kor. V., Ü. 11-kor is. Kirándulás az alvilágba. Biztonságos óvóhely.

FORUM (T.: 189-707, 189-543.) 3, 5, 7. V., Ü. 11-kor is. Örök küzdelem. II. rész. Isten veled Kyra. (Nézők részére modern óvóhely.)

HIRADÓ FILMSZINHÁZ (Tel.: 222-499.) Légiriai partvidék. Vadász védd a vadat. (Kultúrfilmek.) Rajzos híradó Tivoliról, Magyar-, Ufa- és Európa-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

KAMARA (Tel.: 423-901.) ½12, ½2, ½4, ½6, ½8. Cseresznyevirág. (Modern, 300 személyes óvóhely.)

KASZINÓ (T.: 135-328, 383-102.) ½4, ½6, ½8. Sz. ½2-kor is. V., Ü. d. e. 11. Számüzöttek, 2-ik hétre prolongálva.

KORZÓ (T.: 18-28-18.) 3, 5, 7. Sz. 1-kor. V., Ü. d. e. 11-kor is. Ez történt Budapesten.

NEMZETI APOLLÓ (T.: 222-002.) 3, 5, 7. Sz. 1, V. Ü. 11 és 1-kor is. Sportkirály. (Modern, 800 személyes óvóhely.)

OMNIA (Tel.: 130-123.) 3, 5, 7. Sz. 11., V., 11 és 1-kor is. Ez történt Budapesten. 2-ik hétre prolongálva.

PEST (Tel.: 221-222.) ½12, ½2, ½4, ½6, ½8-kor. Benedek-ház. 3-ik hétre prolongálva.

RADIUS (T.: 122-098, 120-564.) ½4, ½6, ½8-kor. V., Ü. 11-kor is. Sz. ½2-kor. Ez történt Budapesten. (Óvóhely van.) 2-dik hétre prolongálva.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ½4, ½6, ½8-kor. Sz., V., Ü. ½2-kor is. Számüzöttek, 2-ik hétre prolongálva.

SZITTYA (Tel.: 111-140.) ½4, ½6, ½8. Sz., V. ½2-kor is. Csodarepülő. 14-dik hétre prolongálva.

URÁNIA MOZGÓ (T.: 146-046.) 3, 5, ½8. V., Ü. 11-kor is. A nagy út. 2-dik hétre prolongálva.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (Margit körút 5/b, T.: 353-707.) 3, 5, 7-kor. V., Ü. 11 és 1 órakor is. Bécsi melódiák.

ANDRÁSSY (T.: 12-41-37.) ½4, ½6, ½8 V., Ü. 11, ½2-kor is. Édes ellenfél. V. d. e. 11-kor is.

ANNA MOZGÓ (T.: 225-238.) 3, 5, 7. V., Ü. 1-kor is. A 103-as nem tért vissza.

BAROSS (T.: 149-510.) 3, 5, 7 órakor V. 11-kor is. Két lány az utcán.

BARLANG (T: 422-732.) ½3, ½4, ½6, ½8-kor. Jómadár.

BELEZNAY (T: 225—276) 11, ½4, ½6 ½8-kor. V. ½2-kor is. Mária nővér.

BELVÁROSI FILMSZINHÁZ (Telefon: 384—563.) ½4, ½6, ½8, V., Ü. ½2, ½3, ½4, ½5, ½6, ½7, ½8-kor. Elsitkolt szerelem.

BUDAI APOLLÓ (T.: 351-500.) ½4, ½6, ½8, V. ½2-kor is. Trópusok hőse. V. d. e. 11-kor. Két örömapa.

CAPITOL (Tel.: 134-337.) 1, 3, 5, 7-kor. V., Ü. 11 órakor is. Örök küzdelem. I. rész. Élni akarunk

CSÁBA (Tel.: 146-040.) 3, 5, 7, V. 11 és 1-kor is. Első csók.

DAMJANICH (T.: 425-644.) ½4, ½6, ½8, V., Ü. ½2-kor is. Trópusok hőse.

DUNA (T.: 111-994.) 3, 5, 7. V., Ü. 1-kor is Első csók.

ERZSÉBET (T.: 222-401.) 11, 1, 3, 5, 7. Félvér.

HOMEROS (T.: 186-178.) ½4, ½6, ½8. V., Ü. ½2-től. Igazi férfi. Világhiradó.

IPOLY (T.: 292-626) ½4, ½6, ½8, H. ½2 órakor is. V., Ü. 11, ½2 órakor is. Tonelli

JÓZSEFVÁROSI (T.: 131-316.) 3, 5, 7. V., Ü. 1-kor is. Sárga rózsa.

MESEVÁR (Tel.: 114-502.) ½4, ½6, ½8. V. ½2-kor is A látszat csal.

NYUGAT (T.: 121-022.) ½4, ½6, ½8. Sz. ½2-kor. V., Ü. ½2-kor. Körhinta.

OTTHON (T.: 146-447.) ½4, ½6, ½8. V. ½2-kor is. Trópusok hőse.

PALOTA (T.: 15-86-05.) ½4, ½6, ½8, V. ½2-kor is. Tokaji aszú.

PATRIA (T.: 145-673.) 10, ½12, ½2, ½4, ½6, ½8, Sz 11, ½2, ½4, ½6, ½8-kor. Rákóczi induló.

PETŐFI (T.: 428-478.) 3, 5, 7, V., Ü. 1. Ilyen a feleségem. V. d. e. 11. órakor. Szélvészkisasszony.

RAKÓCZI (Tel.: 426-326.) 11, 1, 3, 5, 7. Szüts Mara házassága.

SZÉKELY (T.: 226—425) ½12, ½2, ½4, ½6, ½8. Botrány.

TINÓDI (T.: 225-602.) ½4, ½6, ½8. Sz. ½8 órakor. V. és Ü. 11, ½2-kor is. Keresztút.

TISZA ELDORADÓ (T.: 138-171.) ½4, ½6, ½8-kor. V., Ü. ½12-kor is. Tosca.

TOLDI (T.: 224-443.) 10, ½12, ½2, ½4, ½6, 7-kor. V., Ü. 11, 1, 3, 5, 7 órakor. Trópusok hőse.

TURÁN (T.: 120-003.) ½2, ½4, ½6, ½8. V. d. e. 11-kor is. Trópusok hőse.

UGOCSA (T.: 15-44-22.) ½4, ½6, ½8, V. ½2-kor is. Tokaji aszú.

UJBUDA (Tel.: 268-999.) ½4, ½6, ½8. V., Ü. ½2-kor is. Első csók.

ZUGLÓI (T.: 297-093.) ½2, ½4, ½6, ½8. V., Ü. ½12-kor is. A miniszter barátja.

Vitéz Imrédy Béla mond beszédet a bolsevizmus elleni harc harmadik évfordulóján

Nem kell külön meghívó a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség ma esti nagytáborozására

Három évvel ezelőtt, 1941 nyarának elején a német nép vezére megkezdte a harcot a bolsevizmus ellen. Ehhez a küzdelemhez a magyarság is csatlakozott, s ennek a helytállásnak adja tanujelét a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség azzal, hogy csütörtökön délután 6 órakor a Tattersall fedett csarnokában nagytáborozást tart. Ugyanekkor a Szövetség vidéki szervezetei is táborozást rendeznek az ország minden nagyobb helyiségében.

A Budapesten tartandó nagytáborozás műsora a következő: Megnyitót dr. Ney Károly, a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség országos ügyvezetője mond. Megemlékezik a nagytáborozás a hősi halottakról, majd Ambrus József, a szövetség országos ideológiai vezetője olvassa fel a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség kiáltványát. Ezután kerül sor vitéz Imrédy Bélának, a szövetség országos vezetőjének beszédére, majd a nagytáborozást a Himnusz zárja be.

A Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség ezúton hívja fel a közönség figyelmét arra, hogy a nagytáboron való megjelenéshez nem kell meghívót igényelnie senkinek, mert külön meghívó nélkül is bajtársi szeretettel vár a szövetség minden magyart, aki a nemzet roppant erőfeszítésének idején hitet akar tenni antibolsevista hitvallása mellett.

Szebeny József a BSzKRt új vezérigazgatója

A BSzKRT vezetésében július 1-ével változás következik be. Az Esti Ujság értesülése szerint a BSzKRT igazgatósága csütörtökön délelőtt foglalkozott Perczel György vezérigazgató nyugdíjazási kérelmével, amelyet az igazgatóság Perczel György érdemeinek elismerése mellett teljesített és ugyanakkor elhatározta, hogy dr. Szebeny József tanácsnokot, a városháza közlekedési ügyosztályának vezetőjét a BSzKRT vezérigazgatói tisztségére hívja meg.

Szebeny József értesülésünk szerint a közeli napokban a városházán nyugdíjazását kéri és július 1-én foglalpja el a BSzKRT vezérigazgatói székét. Szebeny Józsefre kitünő szakember kerül a közlekedési vállalat élére. Bár a legnehezebb időkben veszi át a BSzKRT irányítását, a városháza közlekedési ügyosztályán eddig kifejtett munkássága bitosíték arra, hogy a BSzKRT-nál sikerrel oldja meg a reáváró igen jelentős közlekedéspolitikai feladatokat.

Emelték a serdülő gyermekek kenyérfejadagját

A kormány rendeletet adott ki a kenyérelosztás szabályozásáról szóló 1941. évi kormányrendelet módosításáról. E szerint a gyermekek részére ezentúl a születésüktől számított tizedik hónap első napjától kezdve lehet kenyérjegyet igényelni. A gyermekeket a tizenkettedik életévük betöltését követő hónap első napjától kezdve annak az évnek a végéig, amelyben tizennyolcadik életévüket betöltik, a testi munkások részére megállapított kenyérfejadaggal kell ellátni. A testi munkás pótadagot a gyermekek részére is a testi munkás kenyérpótjegy útján kell kiszolgáltatni. Ez a rendelet 1944 július 1-én lép hatályba. (MTI)

Zsidók orvosi gyakorlatáról és kamarai tagságáról tárgyalt a minisztertanács

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A kormány tagjai Sztójay Döme miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsot tartottak.

A minisztertanács a rendőrség átszervezéséről, a rendőrség budapesti főkapitányának illetőségi területén a rendőrség fegyverhasználati jogának kiterjesztéséről, a zsidók orvosi gyakorlatáról és orvoskamarai tagságáról, tisztiorvosok magángyakorlatáról, a fellebbviteli eljárás szabályainak a háború folytán szükséges ideiglenes módosításáról és kiegészítéséről, a cégbirtokosok személyében beállott változásnak a kereskedelmi cégjegyzékbe bevezetéséről szóló kormányrendeletek és több más időszerű kormányzati kérdés tárgyalása után négy órakor ért véget.

— **HALÁLOZÁS.** Özv. Fejes Albertné született nemes árvátfalvi és hécei Héczey Mária, 18-án Budapesten meghalt. Temetése 21-én volt a Kerepesi-temető halottasházából. Az elhúnytban dr. Héczey Péter ny. rendőrfőtanácsos testvérét gyászolja.

Berlin még bizakodóbban ítéli meg a jövő kilátásait

a dinamitos meteor-bombák első hete után

Berlin, június hó.

(Az Esti Ujság alkalmi levelezőjétől.) Egy hete rombolják Londont és Dél-Anglia fontos kikötővárosait, hadifontosságú központjait a „pokol kutyái", a német meteorbombák, vagy ahogyan az angolok nevezik, a robotrepülőgépek. *Egy hete nincs nyugalom, nincs pihenés az angol fővárosban,* háztömbök, egész utcasorok omlanak össze, rom és lángeső egész Dél-Anglia, ahonnan *pánikszerűen menekül a lakosság északra,* minél messzebb a borzalom és az iszonyat színhelyétől. Hogyan fogadja az ellenséges főváros szörnyű, bár megérdemelt pusztulását Berlin, a német főváros és népe?

Aki a berlinieket ismeri, jól tudja, hogy ebben a népben kevés hajlandóság van a kárörömre, még akkor is, ha az ellenségről van szó. *A berlini érzelmes és könnyen ellágyuló, különösen, ha nálánál gyöngébbet kell megvédenie vagy felkarolnia;* szívből sajnálja az elesetteket, a bajbajutottakat és a nehéz viszonyok sujtotta embertársait. De tud kemény és megnemalkuvó is lenni, ha a helyzet úgy kívánja s ha hasonló csapásokat kell osztogatni, mint amiket a szembenálló fél osztogat.

Az egész világ a tanuja, hogy *a berlinit nem törték meg a szörnyű terrortámadások vandál pusztításai,* elképesztő rombolásai, a szívettépő jelenetek sorozatai, sem vagyonának vagy szegényes ingóságainak elvesztése, hanem még elszántabban emelkedett fel a romok mellől és azt kiáltotta London felé: Megálljatok, leszámolunk még!

Ütött a leszámolás órája!

Nos, ez a leszámolás most eljött s a berlini mégsem ujjong, nem hallat kárörvendő hangokat. Az öröme és a megelégedése csendes, nem harsogó, de nem is szalmaláng-lelkesedés. *Az utca embere már régen várt valami nagy változásra, valami csodálatos fordulatra,* csak azt nem tudta megmondani, hogy milyennek képzeli azt el. Az emberek túlnyomó része vakon hitt Göbbels miniszter és a többi német vezető ígéretének, akik nem egyszer megígérték, hangsúlyozták, hogy a megtorlás eljön, az angolszász terrorbombázók nem dönthetik romokba büntetlenül a német kéz százados alkotásait, az értékes műemlékeket, az utcasorokat, nem gyilkolhatják megtorlás nélkül halomra az ártatlan asszonyok és gyermekek ezreit s *egyszer majd Angliának is fizetnie kell tömeggyilkos őrületéért.* De az idő egyre telt, a megtorlás órája pedig még mindig késett. Ennek ellenére sem voltak sokan, akik kétségbe vonták volna az igéretek valódiságát, a „kamatos kamat visszafizetésének" lehetőségét.

A túlnyomó többség *fanatikus hittel bizott a vezetők szavában* és csak arra várt, hogy az invázió elkövetkezzék, mert biztosra vette, hogy a Führer és vezérkara csak az alkalmas pillanatban veti majd harcba az új titkos fegyvert. A találgatások persze mindig rendkívül élénkek voltak az új harcieszköz körül. A legtovább tartotta magát a pilótanélküli repülőgépek feltevése. A berlini büszkén mondogatta:

„Meglássátok, a Führernek ez is sikerülni fog, az ő mérnökei és feltalálói még a lehetetlent is megkísérlik, hogy olyasmit vessenek harcba, ami egyszerre megfordíthatja a háború menetét!.."

Amikor azután megkezdődött az invázió, a berliniek képzelőereje egyszerre kigyult, megszínesedett: *most vagy soha,* ez volt a jelszó és mindenki leplezetlen kíváncsisággal várta, mikor indulnak meg a robotgépek London ellen...

Végre június 16-án ütött a leszámolás órája *s a „pokol kutyái" megindultak a calaisi tengerpartról,* hogy halált és pusztulást vigyenek a dölyfös Albion még dölyfösebb és önhittebb fővárosába.

Elégedettség és önbizalom mindenütt...

A berlini polgár a megtorlás első perceiben *boldog ámulattal adózott a Führer és feltalálói, tudósai, kivitelezői lángelméjének.* Lázas izgalommal olvasta az ujságok minden sorát a szünet nélkül rohamozó meteorbombákról, az angliai szörnyű pusztulásról, a londoni pánikról, Morrison brit belügyminiszter aggodalmas beszámolójáról és még bizakodóbban kezdett nézni a háború kimenetele elé. *„Most tehát mi következünk!"* — ez volt az általános jelszó Berlinben és az utca embere lelkesen kezdte magyarázni, hogy a megtorlásnak olyannak kell lennie, hogy az angolok kedvét végleg elvegye a háborútól...

Elégedettség és önbizalom: ebben a két szóban foglalhatom össze berlini benyomásaimat az új fegyver premierjén. *Akivel csak találkoztam az első napokban, mindannyian örömtől csillogó, boldog arccal ismételgették nekem, hogy a Führer most megfizet Berlinért, Kölnért, Hamburgért és Münchenért!* Az angolokat hiába intették a terrorhadviseléstől, nem használt; *most tehát saját bőrükön tapasztalhatják, mit jelent a kíméletnélküli bombázás.* Idáig nem hitték el, hogy majd Németországnak is módjában lesz visszaütnie.

Kíváncsian találgatja a berlini utca, hogy *Milyen új fegyverek következnek még,* mi lesz a második német ütőkártya, mivel káprázatják el még jobban az amúgyis meglepett és aggódó brit honpolgárokat. Persze, a találgatásoknak se szeri, se száma, a legvadabb kombinációk röpködnek, de *abban továbbra is egységes az utca népe és a középosztály, hogy a következő fegyverek hatásosságukban felül fogják múlni még az eddigieket is.*

Az örvendező és elégedett Berlin azonban *nem ragadtatja magát olyan jelenségekre, mint aminők Londonban történtek, amikor Kölnt, Berlint, vagy Hamburgot bombázták a brit-amerikai terrorlegények.* Akkoriban az angolok nyomban azt jósolgatták, hogy a háború három hónapon belül véget ér, mert Németország ezeket a szörnyű szőnyegbombázásokat nem bírja ki és kegyelemért fog könyörögni. Német részről nemhogy ilyen jóslat nem hangzik el, hanem *egyáltalán még egy szót sem ejtenek arról, hogy az új fegyver alkalmazása milyen kilátásokkal kecsegtet a háború további menetére nézve.* Azt a németek se várják, hogy a háborút egyszeriben eldönti a meteorbombák egyre sűrűbb száguldása London és Délanglia felé, de azt szilárdan hiszik, hogy jelentősen megrövidítheti a mérkőzés idejét (—ár)

Kunder Antal miniszter mond emlékbeszédet a Júniusi Bajtársak Szövetsége jubiláris ünnepségén

Az „1919. Júniusi Bajtársak Szövetsége" június 25-én, vasárnap, az Üllői-úti Ludovika Akadémián ünnepli meg az 1919. évi június 24-i ellenforradalom évfordulóját s ugyanakkor megemlékezik az ellenforradalom hősi halottairól. Gyülekezés reggel 8 óra 15 perckor a Ludovika Akadémia belső udvarán, 8 óra 30 perckor istentiszteletek a Ludovika Akadémia római katolikus és protestáns templomában. Az ünnepség az ellenforradalmi oszlop előtt lesz s azon a kormány több tagja is megjelenik. Az emlékbeszédet Kunder Antal kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter mondja, aki annakidején legmagasabb évfolyambeli tüzérakadémikus s rangjelző volt és szintén tevékenyen résztvett a Ludovikások ellenforradalmában. *(MTI)*

A KELETI ARCVONAL BAJTÁRSI SZÖVETSÉG 1944. ÉVI JÚNIUS HÓ 22-ÉN 18 ÓRA 30 PERCES KEZDETTEL A TATTERSALL FEDETT CSARNOKÁBAN (KEREPESI-ÚT 7. SZÁM ALATT)

a bolsevizmus elleni önvédelmi harc kitörésének évfordulóján

NAGYTÁBOROZÁST TART

A nagytábor rendje:

1. Magyar Hiszekegy. 2. A Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség kiáltványa. 3. vitéz Imrédy Béla Országos Vezető beszéde. 4. Himnusz, énekli a közönség.

Győzelem vagy halál!

Az antibolsevista küzdelem minden magyar harcosát bajtársi szeretettel várjuk táborozásunkra

HARC!

Az Esti Ujság színháza

Szakitok magával!

Szezonnyitás a Márkuspark Színházban

Jean de *Letraz* úr, a Márkuspark Színház nyári darabjának szerzője pár év óta felette népszerű Pesten. Párisban sem fut annyi darabja, mint nálunk, két év óta szabályos időközökben kapunk egy-egy Letraz-kreációt. Zseniális honfitársa Yvain libbretistái jutnak eszünkbe, miközben a színpadra figyelünk, a történet kicsit műrostos ugyan, de jó szerepek vannak benne.

A darab esküvővel kezdődik és házassággal végződik. Három pár sürög-forog a színpadon a békebeli Montmartreon s a kissé pesties ízű párisi hangulat hamarosan felhangolja a publikumot. *Vaszary* Gábor sem írhatta volna meg különben ezt a szerelmi zenebonát a párisi háztetők alatt, amelyben két és fél óra mulva ki-ki a párjával távozik. A mese tulajdonképpen csak ürügy a szerző számára, hogy a felemás helyzeteket minél csattanósabbra faragja, s hogy a szereplők öt percenként learassák a maguk nyiltszíni tapsát. Hogy az alakok klissészerűek, az nem is baj, ezeket a vígjátéki figurákat behúnyt szemmel, emlékezetből is le tudnánk rajzolni, vagy körülírni, olyan egyformák mire hazai színpadra lépnek.

Nálunk, nagyon helyesen, zenével játsszák ezt a nyári vidám bohóságot, *Csanak* Béla néhány szellemes, fülbemászó slágere élénkíti az előadást. A darab különben a „*Kovács*"-ok triumvirátusának jegyében zajlik. A fordító ugyanis E. *Kovács* Aladár, a versek írója *Kovách* Kálmán, az egyik főszereplő pedig *Kovács* Károly, a Nemzeti Színház tagja. Elég jól összeállt a "kovács"-olják a produkciót amely friss, szellemes és mutatós. *Simor* Erzsi a főszereplő, igazi párisi levegőt hoz magával, ellenállhatatlanul csillog, ragyog és hódít. Tip-top primadonna! *Turay* Ida fékezhetetlenül csapong, harsány derűt jelent minden színpadi perce. *Kovács* Károly egy kackiásbajuszú fiatalembert játszik fanyar és fölényes derűvel. *Perényi* László jóvágású bonviván és őszinte örömmel dicsérjük meg *Naguajtai* Györgyöt, aki hosszú idő után megérdemelt sikert könyvelhet el magának. Kellemesen tűnik fel egy fiatal színésznő, *Hámori* Eta és jó alakítás a *Kőváry* Gyuláé is. *Bercsényi* Tibor tervezte a színpadot, amelyen a szereplők alighanem nyár végéig szórakoztatják a pesti közönséget.

(U. J.)

Ma

HUNGÁRIA PARKban

Simor E., Ladomerszky M., Kelemen É., Somogyi N., Barna A., Szlassy, Misoga, Weszely P., Sárossy A., Laboch Gerard.

Kezdete 6 kor.

Matolay Géza nyilatkozata a Zeneszerzők Szövetkezete elleni támadás hátteréről

A Magyarság című napilap csütörtök reggeli számában „Példátlan botrány a Zeneszerzők Szövetkezetében" című cikk támadást intéz a zeneszerzők egyesülete ellen és *Matolay* K. Gézát személyében is aposztrofálja. Az ügyben kérdést intéztünk *Matoly* K. Gézához, aki a következőket mondotta:

— *A Magyarság 22-i számában Kora Endre aláírásával megjelent cikk a valótlan és tendenciózus adatoknak olyan tömegét tartalmazza, hogy erre nem is felelhetek másképpen, minthogy a cikk írója ellen úgy a Sajtókamaránál, mint pedig a bíróságnál a szükséges lépéseket azonnal meg fogom tenni. Példátlan módja a rágalmazásnak és az alattomos befeketítésnek az a cikk, amelyet Kora Endre írt csak azért, hogy ő és néhány barátja elnyerhesse a Magyar Szövegírók, Zeneszerzők és Zenemükiadók Szövetkezetének különböző jóvedelmezésű posztját.*

Mert erről van szó. Bubik Árpád, Kora Endre, Leissen Ernő és annak társai, valamint egy Vörös nevű ügyvéd, akik közül egyik sem szövetkezeti tag, sem más kapcsolatot a szövetkezettel nem tartott fenn, most ki akarják neveztetni Bubik Árpádot miniszteri biztosnak csak azért, hogy ők a szövetkezet különböző tagságát és tisztségét elérve, olyan jövedelemhez jussanak, amely őket semmiképpen sem illeti meg. A cikk tisztán és kizárólag azért íródott, hogy hangulatot keltsen e mellett a kis klikk mellett és kierőszakolja az illetékes hatóságok beavatkozását egy olyan ügybe, ahol erre semmi szükség nincsen. A szövetkezet törvényesen működik, tisztújító közgyülése hétfőn lesz és a vezetők egytől-egyig a legkiválóbb keresztény, jobboldaliak sorából fognak kikerülni.

Művészélet — filmen

A művészélet küzdelmes vívódásaiból meríti tárgyát a „*Vívódás*" című Bavária-film, amely az Uránia legközelebbi újdonság lesz. Münchenben a festők, művészek világában játszódik le a történet. A női főszereplő Heidemarie *Hatheyer* festőművésznő, Mathias *Wiemann* a férfisztár pedig festőművészt játszik. Erich *Engel*, a kiváló német rendező rendkívüli mügonddal vitte celluloidszalagra a művészekről szóló művészi filmet.

Kilencedik premierhéten:

Ez történt Budapesten

A tavaszi évad kétségtelenül legnagyobb filmsikere a Délibáb vidám filmje, az „*Ez történt Budapesten*". Három filmszínház játssza a mulatságos és szórakoztató filmet, a Scala, Korzó és az Omnia és mindháromban minden előadáson zsúfolt házak előtt pereg le az időszerű játék, amely derűsen tárja elénk a mai budapesti élet kisebb és nagyobb gondjait, egy viharosan fordulatos szerelmi történet keretében. *Hamza D. Ákos* vígjátékoknál szokatlanul gondos és művészi törekvésű rendezés *Dobos* György ötletes és szellemes meséjét a válóperes ügyvédnő és ügyvéd szerelmi harcáról igen tetszetősen hozza a közönség elé és lehetőséget ad arra, hogy a kitünő színészegyüttes játéka *Muráti* Lilivel, *Hajmássy* Miklóssal, *Ladomerszky* Margittal, *Rajnay* Gáborral, *Kiss* Manyival, *Makláry* Zoltánnal és *Hertelendy* Hannával az élen szinte szünet nélkül jövő nevetést fakasszon a nézőtéren. Az igen szórakoztató, de amellett művészi tartású filmnek olyan sikere van, hogy mindhárom filmszínházban újabb egy hétre prolongálták.

Pénteken döntenek véglegesen

„Az első" filmváltozatának szereposztásáról

Kerecsendi Kiss Márton „*Az első*" című drámája filmváltozatának szereposztása még mindig nem alakult ki véglegesen. Az ezzel kapcsolatosan felmerült nevek közül *Páger* Antal és *Kelemen* Éva szereplése biztos, *Tolnay* Klári betegsége miatt nem tudta vállalni a rá kiosztott feladatot. Pénteken véglegesen el döntik ezt a kérdést és *Cserépy* László rendezésében a jövő hét elején meg is kezdik a külső felvételeket. Ezeket a jeleneteket Ercsiben és környékén forgatják.

Mégsem nyilik meg a Szigetszinpad!

Az utóbbi napokban hírek jelentek meg arról, hogy rövidesen megnyílik a Margitszigeti Szabadtéri Színpad és *Fényes* Szabolcs, a gyepszínpad igazgatója már előkészületeket is tett egy operett bemutatására. Ezek a hírek azonban nem felelnek meg a valóságnak. Mivel a Margitszigeten közel négyezer személynek óvóhelyet létesíteni nem lehet, továbbá az elsötétítési rendelet értelmében az előadásokat már jóval a sötétség beállta előtt be kell fejezni, márpedig szabadtéri előadást mesterséges világítási effektusok nélkül tartani nem lehet, — mindezeknek az okoknak számbavételével *Fényes* Szabolcs úgy döntött, hogy az idén a szigetiszínpadon színházi előadást nem tartanak.

A Ferencváros és a Kolozsvár a legjobb csapatával veszi fel a harcot a Magyar Kupa döntőjében

A budapesti labdarúgó-szurkolótábor vasárnap sem marad komoly műsor nélkül, noha a bajnoki küzdelmek már régen véget értek. A vasárnapi fővárosi sportműsor kiemelkedő része labdarúgóink *Magyar Kupa* döntője, amelyet a MOVE Hungária-úti pályáján bonyolítanak le.

A legszebb magyar díjért folyó verseny végküzdelmeibe csak nagy harc után jutott a *Ferencváros* és a *Kolozsvár*. Az elődöntőben a *Ferencváros* nagy ellenlábasát, az *Ujpestet* győzte le, míg a lelkes vidékiek a *Csepelt* kényszerítették megadásra saját otthonában. Tehát mindkét csapat jó formában, jó előjelekkel készül a döntő összecsapásra. Érdekessége a mérkőzésnek, hogy azon a bajnokság második és harmadik helyezettje csap össze.

Az előkészületek arra engednek következtetni, hogy mindkét csapat a legjobb összeállításban tudja a harcot felvenni. A mérkőzésre a Játékvezetők Testülete *Székely Árpádot* jelölte ki mérkőzésvezetőnek.

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter a Ferencvárosi Torna Club élén?

A nagymultú *Ferencvárosi Torna Club* nemrégen tartotta meg évi tisztújító közgyűlését, amelyen néhány vezetőnek az új időkkel beállott fordulat miatt távoznia kellett. A megüresedett tisztségek közül a legfontosabb, az elnöki szék, betöltetlen maradt. Elterjedt hírek szerint a *zöld--fehérek az elnöki tisztség betöltésére vitéz Jaross Andor belügyminisztert szeretnék megnyerni, illetve kérik fel. Vitéz Jaross Andor* belügyminiszter sportszeretete közismert. Nem egy sportesemények láttuk már, ahol meglátásai, hozzászólásai bizonyították, hogy nemcsak kedvelője, hanem szakértője a sport minden ágának.

BUDAPEST kerületi atlétikai bajnokságait szombaton és vasárnap bonyolítják le a BBTE Pasaréti-úti sporttelepén.

A SZABADKAI KAC, a Harangozó fivérek új egyesülete július 29—30-án nagyszabású asztalitenisz versenyt rendez Palicson, amelyen a nyolc legjobb magyar férfi és a nyolc legjobb magyar hölgy játékos vesz részt.

SZÍNHÁZ- és MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ-TELEFONSZÁMOK:

Stádium-Corvin: 145-056
Stádium: 14-06-00
Kultúr: 18-99-99

DIJMENTES HÁZHOZSZALLITÁS

OPERAHÁZ csütörtökön (½6): Bolygó hollandi. — **UJ MAGYAR SZINHÁZ** minden nap (6-kor): őFelsége a mama. — **FŐVÁROSI OPERETT SZINHÁZ** minden nap (½6 órakor, V., Ü. 2, ½6 órakor): Luxemburg grófja. — **ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ** 22-én (6-kor): Cserebogár, sárga cserebogár. — **MARKUSPARK SZINHÁZ** minden este (6-kor): Szakítok magával. — **MADÁCH SZINHÁZ** mindennap (½7, V. 3): Ártatlanok. — **MAGYAR MŰSZINKÖR** (3, 5 és 7): Gyöngyvirágos huszárcsákó. — **NÉPVARIETÉ** (Sportcsarnok) minden nap (6-kor, vasár- és ünnepnap ½4, ½6-kor): Artista-parádé.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (Tel.: 153-034, 154-024.) ½4, ½6, ⅛8 órakor. Sz., V., Ü. ½2 órakor is. Magyar sasok. Híradók.

BELVÁROSI HIRADÓ (Tel.: 181-244.) Vadász védd a vadat. — Aranyváros. (Kultúrfilmek.) Rajzos híradó Normandiáról. Magyar-, Ufa- és Európa-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.

CORVIN (Tel.: 138-988, 339-584.) 3, 5, ⅛8-kor. Itél a folyó. 2-ik hétre prolongálva.

DEÁK (Tel.: 121-343, 125-952.) ½4, ½6, ⅛8-kor. Sz. ½2-kor. V., Ü. 11-kor is. Kirándulás az alvilágba. Biztonságos óvóhely.

FORUM (T.: 189-707, 189-543.) 3, 5, 7. V., Ü. 11-kor is. Örök küzdelem. II. rész. Isten veled Kyra. 2-ik hétre prolongálva. (Nézők részére modern óvóhely.)

HIRADÓ FILMSZINHAZ (Tel.: 222-499.) Lombikok titka. Aranyváros. (Kultúrfilmek.) Rajzos híradó Normandiáról. Magyar-, Ufa- és Európa-híradók. — Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

KAMARA (Tel.: 423-901.) ½12, ½2, ½4, ½6, ⅛8. Szerelmi riadó. (Modern, 500 személyes óvóhely.)

KASZINÓ (T.: 185-329, 383-102.) ¼4, ⅛6, ⅛8. Sz. ½2-kor is. V., Ü. d. e. 11. Különös fogadás.

KORZÓ (T.: 18-28-18.) 3, 5, 7. Sz. 1-kor. V., Ü. d. e. 11-kor is. Ez történt Budapesten.

NEMZETI APOLLO (T.: 222-002.) 3, 5, 7. Sz. 1, V. Ü. 11 és 1-kor is. Sportkirály. (Modern, 800 személyes óvóhely.)

OMNIA (Tel.: 130-125.) 3, 5, 7. Sz. 1. V., 11 és 1-kor is. Ez történt Budapesten. 3-ik hétre prolongálva.

PEST (Tel.: 221-222.) ½12 ½2, ¼4, ⅛6. ⅛8-kor. Benedek-ház. 4-ik hétre prolongálva.

RADIUS (T.: 122-098, 120-564.) ¼4, ⅛6, ⅛8-kor. V., Ü. 11-kor is. Sz. ½2-kor. Szív és dal. (Óvóhely van.)

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ¼4, ⅛6, ⅛8-kor. Sz., V., Ü. ½2-kor is. Ez történt Budapesten.

SZITTYA (Tel.: 111-140.) ¼4, ⅛6, ⅛8. Sz., V. ½2-kor is. Csodarepülő. 16-ik hétre prolongálva.

URANIA MOZGÓ (T.: 146-046.) 3, 5, ⅛8 V., Ü. 11-kor is. A nagy út. 3-ik hétre prolongálva.

Victor Francen—Edwige Feuilliére

Tűz

A hősi önfeláldozás filmje, kizárólag

Székely

(volt Olympia).

MASODHETES MOZIK:

ADRIA (Margit körút 5/b, T.: 353-707.) 3, 5, 7-kor. V., Ü. 11 és 1 órakor is. Vágyak.

ANDRÁSSY (T.: 12-41-27.) ¼4, ⅛6, ⅛8. V., Ü. 11, ½2-kor is. Elnémult harangok. V. d. e. 11. Elnémult harangok.

ANNA MOZGÓ (T.: 225-238.) 3, 5, 7. V., Ü. 1-kor is. Dilemma.

BAROSS (Tel.: 149-510.) 3, 5, 7-kor. V. Szegény gazdagok.

BARLANG (T: 422-722.) ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8-kor. Az asszonyért.

BELEZNAY (T: 225—276) 11, ¼4, ⅛6, ⅛8. V. ½2-kor is. Örök küzdelem. I. rész. Élni akarunk.

BELVÁROSI FILMSZINHÁZ (Telefon: 384—563.) ¼4, ⅛6, ⅛8. V., Ü. ½2, ¼3, ¼4, ¼5, ⅛6, ⅛7, ⅛8 órakor. Sziámi macska.

BUDAI APOLLO (T.: 351-500.) ¼4, ⅛6, ⅛8. V. ½2-kor is. Lajla.

CAPITOL (Tel.: 134-337.) 1, 3, 5, 7-kor. V., Ü. 11 órakor is. Örök küzdelem. I. rész. Élni akarunk. 2-ik hétre prolongálva.

CSABA (Tel.: 146-040.) 3, 5, 7. V. 11 és 1-kor is. A látszat csal.

DAMJANICH (T.: 425-644.) ¼4, ⅛6, ⅛8. V., Ü. ½2-kor is. Egy szoknya, egy nadrág.

Francia ízlés! Igazi művészet!

Az asszonyért...

YVONNE PRINTEMPS, RAIMU ÉS PIERRE FRESNAY

Mától

BARLANG

DUNA (T.: 111-994.) 3, 5, 7. V., Ü. 1-kor is. Jud Süss.

ERZSÉBET (T.: 222-401.) 11, 1, 3, 5, 7. Dr. Kovács István.

HOMEROS (T.: 496-178.) ¼4, ⅛6, ⅛8. V., Ü. ½2-től. Néma tanú.

IPOLY (T.: 262-626.) ¼4, ⅛6, Sz., P. ¼4. V., Ü. ½2-kor is. Az új földesúr.

JÓZSEFVÁROSI (T.: 131-316.) 3, 5, 7. V., Ü. 1-kor is. Eltévedt emberek.

MESEVÁR (Tel.: 114-502.) ¼4, ½6, ⅛8. V. ½2-kor is. Nixi mindig bajt csinál.

NYUGAT (T.: 121-022.) ¼4, ⅛6, ⅛8, Sz. ½2. V., Ü. ½2. Elkésett szerelem.

OTTHON (T.: 146-447.) ¼4, ⅛6, ⅛8 V. ½2-kor is. Bob herceg. V. d. e. 11-kor. Komédiások.

PALOTA (T.: 15-66-05.) ¼4, ⅛6, ⅛8. V. ½2-kor is. Trópusok hőse.

PATRIA (T.: 145-673.) 10, ¾12, ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. Sz. 11. Legény a gáton.

PETŐFI (T.: 428-478.) 3, 5, 7. V., Ü. 1, Csókparádé.

RÁKÓCZI (Tel.: 426-326.) 11, 1, 3, 5, 7. Nápoly a csókok tüzében.

SZÉKELY (T.: 226—425) ½12, ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. Tűz.

TINÓDI (T.: 225-602.) ¼4, ⅛6, ⅛8. Sz. ½8 órakor. V. és Ü. 11, ½2-kor is. Bécsi vér.

TISZA (T.: 133-171.) ¼4, ⅛6, ⅛8-kor. V., Ü. ½12-kor is. Titkos fegyverekkel.

TOLDI (T.: 224-443.) 10, ¾12, ½2, ¼4, ⅛6, 7-kor. V., Ü. 11, 1, 3, 5, 7 órakor. Keresztúton.

TURÁN (T.: 120-003.) ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. V. d. e. 11-kor is. Körhinta.

UGOCSA (T.: 15-44-22.) ¼4, ⅛6, ⅛8. V. ½2-kor is. Trópusok hőse.

UJBUDA (Tel.: 268-999.) ¼4, ⅛6, ⅛8. V., Ü. ½2-kor is. Jud Süss.

ZUGLÓI (T.: 297-093.) ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8. V., Ü. ½12-kor is. Kirchfeldi pap.

Szellemes vígjáték, káprázatos divatrevü

A látszat csal

SIMOR, HAJMASSY, KISS MANYI

Mától kizárólag

CSABA

Szivből kacag, gondot felejt a

Pátria filmszinházban

Legény a gáton

CSIKÓS RÓZSI, PETHES FERENC VASZARY PIROSKA, HAJMASSY

ERZSÉBETVÁROSI SZÍNHÁZ

Június 23-án, pénteken este 6 órakor először és utána mindennap Erdélyi Mihály nyári operettje:

Cserebogár, sárga cserebogár

HONTHY HANNA

Fejes Teri, Somogyi Nusi, Rév Erzsi, Zala Karola, Csortos Gyula, Bilicsi Tivadar, Kertész Dezső, Csányi László, Nádor Jenő felléptével.

A legidőszerűbb film az örök zsidóról

JUD SÜSS

A német filmgyártás legnagyobb sikere

Mától: Ujbuda ■ Bethlen ■ Duna

Húszmillió dollár gazdát keres

Jelentkezett a századik „örökös" Schaeffer Henrietta legendás vagyonának átvételére

Néhány nap előtt megjelent a budapesti és a vidéki napilapokban a Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda felhívása:

— *Felkérjük azokat, akik tudnak Glass Éva érkenézi lakosról, jelentkezzenek az Iroda igazgatójánál a Tumei-út 4. számú házban. Glass Éva ugyanis egy amerikai hagyaték örököse.*

Az amerikai nagybácsik mostanában keveset szerepelnek, érthető volt hát, hogy

csak huszan jelentkeztek az irodánál,

esküdözve, hogy ismerik Glass Évát. *Egyetlen egy akadt azonban csak köztük, aki igazolni is tudta állításait: Eichert* János budapesti lakos, *Glass* Éva unokaöccse, aki most személyesen képviseli nagynénje érdekeit.

Tussel Mihály a huszas évek közepén vándorolt ki Amerikába s a hóna alá nyult a szerencse: minden vállalkozása sikerrel járt és

igen jelentős vagyont gyüjtött össze.

Hirtelen halála megakadályozta abban, hogy élvezhesse is munkájának gyümölcsét.

Amerikában nem volt rokona s

örökségére senki nem jelentett be igényt.

Kiderült azután, hogy *Dél-Erdélyben élnek a tragikus sorsú Tussel Mihály rokonai: Glass* Éva Temeskenézen, *Eichert* Mária és *Wild* Borbála Zsombolyán és valahol Brassó környékén *Herbeck* Mária.

Sirkövekkel és imakönyvekkel bizonyitanak az örökösök

Ezek a városok azonban ma Romániához tartoznak s így a Magyar Kivándorlókat és Visszavándorlókat Védő Iroda nem tehetett semmit az ügyben. Közben mégis sikerült megtudni, hogy

Glass Éva Magyarországra került,

mégpedig a biharmegyei Érkenéz községbe, vagy környékére.

Az amerikai ügyvédnek is elküldték már a meghatalmazást: *Cary R. Alburn* Clevelandban, Ohióban fáradozik azon, hogy *Glass* Éva megkapja örökségét...

— Ma egyébként jubileumot ünnepelhetünk — mondja dr. Czobor Imre nyugalmazott főispán, a Kivándorlók Irodájának igazgatója: —

Ma jelentkezett a Schaeffer-hagyaték századik örököse!

1930-ban ostromolták meg először az „örökösök" a Kivándorlók Irodáját: akkor halt meg New Yorkban *Schaeffer* Henrietta s nem kevesebb, mint *húszmillió dolláros vagyon maradt utána!* Gyárai, földjei voltak s nem csekélyszámú részvénynek volt boldog tulajdonosa az idős hölgy, aki végrendelet nélkül költözött el a másvilágra.

Amerikában is tülekedtek a vélt örökösök, de

a szálak Magyarországra és Németországba vezettek.

Németországban egy hessencasseli család erősködött, hogy *Schaeffer* Henrietta apja, néhai *Schaeffer* Kristóf Hessencasselből vándorolt ki Amerikába, kezdetben nagy szegénységben tengődött, de aztán fordult a szerencse kereke és rövid idő alatt óriási vagyont szerzett.

Okiratokkal azonban nem tudtak bizonyítani semmit: a hessencasseli temető sírköveinek és fejfáinak feliratával próbálták bizonyítani, hogy az örökség a hessencasseli polgárokat illeti teljes egészében.

Magyarországon két helyen is jelentkeztek a örökösök: Solymárról és Kerecsendről tömegesen jelentettek be igényt a mammutvagyonra. A szerencsében azonban rettentő szerencsétlenség is volt: Solymáron pár év előtt nagy tűzvész pusztított, leégett a parókia és a vörös kakas felfalta az anyakönyveket is. Legfeljebb néhány korommá égett papírlappal tudták volna bizonyítani igazukat Schaeffer Kristóf állítólagos ivadékai...

Mivel a szó és az esküdözés nem használt sokat,

régi imakönyveket szedtek elő a ládafiából s az imakönyvek széljegyzeteit hozták fel bizonyságul.

Az egyik ima mellé a sárguló lapra odaírta egy reszkető kéz:

— *Az én szeretett Kristóf bátyámért, akinek talán betevő falatja sincsen Amerikában...*

Földművesek és méltóságos urak az „örökösök" között

A solymári és kerecsendi örökségvárók között mindenféle társadalmi állású ember megtalálható: *van köztük egyszerű földműves, cipészmester, kiskereskedő, borbély, de mérnök, orvos és magasállású közhivatali tisztviselő is.* S mindegyikben él a remény: egyszer csak mégis megkapja az örökséget, vagy legalább kis részét.

Amerikában persze ugyancsak vigyáznak a meglevő iratokra, mert sok ember van a világon, aki nem tud ellenállni húszmillió dollár csábításának s talán a hamisításra is kész lenne érte. Ezért aztán Schaeffer Kristóf, illetve Schaeffer Henrietta tündérkastélyát száz szem őrzi minden pillanatban,

detektívek tömege vigyáz a páncélszekrénybe zárt iratokra.

A háború kissé lecsendesítette az örökségi ügy viharos hullámait, de most újra jelentkezett egy örökös: valami távoli atyafiságot feszeget, de

egy amerikai levelet is hozott,

amelyben állítólag maga Schaeffer Henrietta ígérte saját kezeírásával, hogy nem felejtkezik meg „Anna néniékről".

Magyarország, Németország vagy Amerika örököl?

Erről egyelőre még Amerikában sem tudnak. Ezt az ügyet nem vállalta a washingtoni svéd követség sem, mert igen hosszas előtanulmányokat igényel. Annakidején a pittsbourgi konzul bonyolította a hagyaték magyarvonatkozású részét, de persze, most megszünt vele a kapcsolat.

Amerikában persze azt szeretnék legjobban, ha nem adnák ki az örökséget egyik örökösnek sem, mert akkor az Egyesült Államokat illetné az óriási hagyaték. Márpedig *húszmillió dollár a milliomosok hazájában is jelentős vagyon!* Igaz, hogy még Amerikának is kell addig néhány évig várnia: 1930-ban halt meg *Schaeffer* Henrietta és

az örökösödési igény csak harmincöt év mulva évül el.

Levelet mutat dr. *Czobor* Imre: egy tizenkétéves kislány másféle kéréssel fordul a Kivándorlók Irodájához:

— Kérem, nagyan szépen kérem, pénzt szeretnénk kapni apukától... *Andó* Bertalan a neve és valahol messze, Argentinában él, Buenos Airesben... Nyolc év előtt ment ki apuka hajón, onnan küldözgette a pénzt, legutóbb 1942 februárban küldött haza pár dollárt. Nem is tudja még, hogy anyuka meghalt és mi itt maradtunk négyen, kisgyermekek, hiszen a Feri sincs még tizenötéves!

A Kivándorlók Irodája persze mindenkin igyekszik segíteni: kétszázezer kivándorló ügyes-bajos dolgait intézte már az Iroda a huszonhárom esztendő alatt. Mert 1920 óta működik az iroda és ma is lehetőség szerint elintézi a kivándorlók családjainak és a visszavándorlottaknak minden ügyét.

FERCSEY JÁNOS

December 21, 22 és 23-án reggel 9-től este 7 óráig kötelesek nyitvatartani az üzletek

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter a karácsonyi ünnepekre tekintettel elrendelte, hogy a nyilt árusítási üzletek, az élelmiszer- és a tüzelőanyagüzletektől eltekintve, december 21-én, 22-én és 23-án reggel 9-től este 7-ig, december 24-én pedig reggel 9 től délután 4 óráig nyitvatartani kötelesek. Ezeken a napokon az említett üzletek déli szünet vagy egyéb hasonló címen nem zárhatnak. Az idevonatkozó rendelet a hivatalos lap keddi számában jelenik meg.

Berlini hözlés:

Milyen körülmények között ítélték halálra Charkovban a német véderő három tagját

BERLIN, december 21.

A moszkvai rádió jelentése szerint Charkovban a német véderő három tagját és egy oroszt ítéltek rendkívüli törvényszék előtt hosszabb eljárás után állítólagos rémtettek miatt *kötéláltali halálra és az ítéletet azonnal végre is hajtották. A moszkvai rádió azt állítja, hogy mind a négy elitélt bevallotta bűnét.*

Berlinben hangsúlyozzák, hogy ez a charkovi pör teljes mértékben megegyezik azokkal a nagy pörökkel, amelyeket az egész világ már régóta ismer, a bolsevista igazságszolgáltatás multjából. A vádlottak most is vallottak, éspedig tökéletesen azt, amire Sztalin propagandájának szüksége van.

1937-ben Lenin régi munkatársai, köztük Radek, Szinovjev és Kamenev, vallották be, hogy Németország és Japán segítségével akarták megdönteni a szovjeturalmat, Tuchacsevszkij tábornagy és hét szovjettábornok beismerte, hogy „kémkedett és a legszorosabb összeköttetésben állt" egy külföldi állam fasiszta köreivel. Brit mérnökök is ültek már a vádlottak padján hasonló bűnpörökben, amelyeket a rádió és a film felhasználásával valósággal revüszerűen rendeztek meg. Annak idején a brit sajtó is részletesen beszámolt arról, hogyan kényszerítették ki ezeket a vallomásokat a vádlottakból, akiket többezer gyertyafényű fényszórók izzó melegében, éheztetéssel, patkányokkal vagy állandóan fejükre hulló vízcseppekkel kínoztak mindaddig, amíg hajlandók voltak mindent elismerni, amit kívántak tőlük.

A vádlottak „vallomásai" az alkalommal is világosan elárulják, hogy valamelyik moszkvai propagandahivatalban készítették elő őket és fogalmazták meg szövegüket. Sőt mi több, a vallomásokba egy kínos tévedés is belecsúszott, amennyiben az egyik „vádlott" vallomást tett állítólagos „parancsokról", amelyeket *Kaltenbrunner* SS csoportvezető adott 1942 márciusában a német titkos államrendőrségnek. Ebben az időben azonban élt még Kaltenbrunner elődje, *Heydrich* SS főcsoportvezető és ebben az időben Kaltenbrunner még egészen más feladatot töltött be. Azok az állítások, amelyek a charkovi perben elhangzottak, kórházi ápoltak sorozatos meggyilkolásáról, gyermekotthonok kiirtásáról, *a valóságban hű képet nyujtanak a charkovi bünper szövegkönyve szerzőinek lelkiállapotára és szellemi színvonalára.* A jelenlegi háború igazi rémtettei, a lembergi és dubnoi fogházak udvarai, a katyni tömegsírok, az Észtországból, Lettországból és Litvániából elhurcolt emberek százai azt igazolják, hogy ezekhez nincs szükség rendezőre és *egész Európa tanuja volt ezeknek a rémtetteknek, amelyeknek emlékét Moszkva nagyon szívesen szeretné elfeledtetni.* (MTI)

Angol repülőgépek török vitorlásokat bombáznak

Izmir, dec. 21. (Interinf)

Csak most derült ki, hogy december 15-én Bodrumtól délre török felségvizeken négy angol repülőgép bombázott és fedélzeti fegyverekkel megtámadott hét török motoros vitorlást. Két vitorlás elsüllyedt, míg a többi be tudott futni a bodrumi kikötőbe. (MTI)

Az Esti Ujság színháza

A királynő csókja

Bemutató a Fővárosi Operettszínházban

KARÁDY KATALIN — HAJMÁSSY MIKLÓS — CSIKÓS RÓZSI — IVÁNYI ZOLTÁN

„L'operette n'est pas morte" — írták a párisi kritikusok a század elején, amikor hosszú haldoklás után újra feltámadt az operett. Valóságos jelszó lett, hogy az operett nem halt meg. Ugyanezt lehetne alkalmazni a Fővárosi Operettszínház újdonságára is, erre a nagykiállítású, revüképekkel bőven tarkított, remek muzsikájú és az igazi régi nagyoperettek tradícióján felépített daljátékra, amely csatasorba állítja az operettszínpadok minden fegyverét a közönség tetszésének megnyerésére.

Három felvonásból és hét képből álló operett külföldön is és nálunk is már sokszor látott librettómotívumokból készült vázlatát Radványi Géza írta, amelyet Orbók Attila sok színpadi érzékkel és hatásossággal dramatizált. A történet az aragóniai királyi házaspárról szól, akiknek udvartartásukkal együtt Párisba kell emigrálniok, mert a köztársaságiak detronizálták őket. A párisi Ritzben abba a lakosztályba kerülnek, ahol az elnökké megválasztott ügyvéd lakott. Véletlenül a királynő összetalálkozik az elnök fiával, akinek szíve szerelemre lobban a hódító szépségű királynő iránt, aki maga is kissé megperzselődik ebben a szerelemben. Mivel operettországban vagyunk, drámának sem ebből a szerelemből, sem pedig a királypártiak és köztársaságiak küzdelméből nem lesz, hanem a nagy finálében minden elrendeződik s a királyi pár újra visszanyerve trónját, visszahajózik Aragóniába.

A szerzők sok színes szállal szőtték a mese fonalát, bonyodalmakkal, érzelmes és hangulatos képekkel és humoros jelenetekkel feldíszítették, mint a csillogó karácsonyfát és közel három és félóra hosszáig az operettvilág varázslatos légkörét teremtik meg a színházban.

A zeneszerző Fényes Szabolcs ugyancsak kitett magáért. Muzsikájának stílusa nagyvonalú, hangszerelése újszerű és behizelgő és slágerei, mint például a „Nyár során feléd", vagy a „Bocsánat" rövidesen népszerűek lesznek.

Az előadás eseménye Karády Katalinnak, mint operettprimadonnának a bemutatkozása. A ragyogóan szép ruhaköltemények pompázó Karády valóban királynői jelenség a színpadon és ami meglepő, játékkészsége óriásit fejlődött azóta, mióta nem láttuk a rivalda fényében. Illuziót kelt mind megjelenésével, mind alakításával, kár hogy bársonyos meleg hangja csak nehezen tudja betölteni a nézőteret. Hajmássy Miklós remek operettkirály, mértéktartó, fölényes és előkelő. Csikós Rózsi csupa sugárzó üdeség, kecsesség és báj és partnere, Latabár Kálmán, mint ál-maharadzsa, minden lehetőségét kihasználja hálás szerepének, hogy megnevettessen. Kertész Dezső, Somogyi Nusi, Weszely Pál, Gozmány György és Földényi László mellett meg kell még említenünk a kellemes hangú Iványi Zoltánt, az új bonvivánt, aki első színpadi szerepléséhez képest magabiztosan állja meg helyét a nagy együttesben. A kisebb szerepekben Pártos Gusztáv, id. Latabár Árpád, Salamon Erzsi, Epresi Attila tűnnek még ki.

Tihanyi Vilmos részletekbemenő képzeletdús rendezése, Barcsényi Tibor szinpompás díszletei, Nagyajtay P. Teréz tarka jelmezei, az előadást kitünően vezénylő Endre Emil karnagy és a táncokat betanító Horváth Margit, mindannyian hozzájárultak az operettújdonság bemutatóján aratott forró sikerhez.

B. A

CITROM adagja 4 filléréből kerül a 30 éve ismert „APOLLO" citrompótló tabletta révén

Ma este új karmester mutatkozik be a Vigadóban

Zenekari próba lesz a Vigadóban. A zenekar élén egy ismeretlen fiatalember áll, aki Stravinszkij Tűzmadár szvitjének bonyolult ritmusait vezényli. *Róbert* György mutatkozik be kedden este a Vigadóban a „Korunk zeneköltői" hangversenysorozat első estjén és ezért a lázas próbák Kodály, Stravinszkij és Honreger műsorra kerülő műveiből. A „próbaközönség" soraiban van *Ferencsik* János, aki volt tanítványának munkája iránt érdeklődik.

A szünetben megkérdezük a mestert és a tanítványát.

— Szívügyem a tanítás — mondja Ferencsik. — Minden hozzám jövő növendékjelölttől azt várom, hogy *ő lesz az, aki azzal, amit tudásomból a legnagyobb jóakarattal neki átadhatok, eredményesen szolgálja majd a magyar zene ügyét.* Remélem, hogy Robert György, aki tavaly tette le nálunk a karnagyi vizsgát, nem hoz szégyent tanára fejére...

A tanítvány ezeket mondja:

— Minden okom megvan az izgalomra. Kedden nemcsak én vizsgázom le, hanem tanárom is egy kicsit, — bár nem akarom a felelősséget ezzel reá hárítani. Hogy egészen őszinte legyek, nem is a közönség miatt drukkolok, hanem tanárom és azok miatt a szerzők miatt, akik mint például Kodály, Lajtha vagy Horusitzky, személyesen is ellenőrizhetik műveik előadását. Nincs más vágyam, minthogy sikerüljön a műsoron levő művek érzelem- és hangulatvilágát a leghívebben visszatükrözni és hogy — tanárom meg legyen elégedve velem... *az lenne számomra a legnagyobb siker.*

Tamás.

(*) **ROSITA SERRANO** nagy slágere: „La Paloma" (A galamb) világhírű mexikói spanyol dal a karácsonyi kottapiacra új köntösben jelent meg: Byssz Róbert művészi címlapjával. Szécsi Ferenc fordítása. Rózsavölgyi-kiadás.

Szerdán a Kaszinóban

SÁRI BIRÓ

Móricz Zsigmond egyik legmulatságosabb és legeredetibb műve, a *„Sári bíró"*, amelyet több mint

két évtizeddel ezelőtt színpadainkon nagy sikerrel játszottak, mint film jelenik meg szerdán a közönség előtt a Kaszinóban, ahol bemutatják a Hunnia produkcióját ban készült filmváltozatát. Az elhúnyt nagy magyar író darabját *Terstyánszky* Józsi Jenő dolgozta át és írta a forgatókönyvet. A humorban bővelkedő ízes, magyarlevegőjű történet *Hegedüs* Tibor, a Vígszínház igazgatójának rendezésében kerül a filmfelvevőgép elé, aki több mint két évtizeddel ezelőtt mint színpadi rendező első nagy sikerét éppen ezzel a Móricz-darabbal érte el. Mint a forgatókönyv írója, mint pedig a rendező személye garancia arra, hogy a nagy író munkája igazi Móricz-szellemben jelenjen meg a mozivásznán is. A címszerepet, a kardos bírónét *Lázár* Mária alakítja és férje a filmen már régenlátott *Mály* Gerő. A fiatal szerelmespárt *Kelemen* Éva és *Gozmány* György alakítják. Pengőkovács remekül megrajzolt alakját pedig *Pataky* Miklós kelti életre. Kiviljük *Gobbi* Hilda, *Szép* Idonka, *Bihari* József, *Mihályi* Ernő és *Kamarás* Gyula játsszák még a vezetőszerepeket az érdekesnek ígérkező filmújdonságban.

Tüdős Klára filmje

három filmszínházban

Mind a társadalmi, mind pedig a művészi körökben nagy érdeklődés előzi meg a *„Fény és árnyék"* című új magyar film bemutatóját, amelyet karácsonyra három filmszínház: a Nemzeti Apolló, Szittya és az Atrium tűz műsorára. A filmdrámát ugyanis *Zsindelyné, Tüdős* Klára írta és rendezte, akinek ez lesz első bemutatkozása mint filmíró és filmrendező. Két asszony sorsáról szól a film mese je, az egyik a tisztalelkűség, szeretet és áldozatkészség mintaképe, a másik az önzés, anyagiasság és a kicsinyesség jelképe. Mint a fény és árnyék, ezek küzdenek egymással a rendkívül sok mügonddal is művészi igénnyel készült újdonságban. *Bulla* Elma és *Nagykovácsi* Ilona alakítják a két női főszerepet, a férfisztár pedig *Ajtay* Andor.

Nyakkendő
úridivatcikkek
KUNDMANN
MARIA VALERIA-U. 7. SZ.
Hungária szállóval szemben.

A Scalaban és az Omniában karácsonykor is:

Zenélő malom

Közel másfél hónappal ezelőtt mutatta be a Kolczonay-film a „Zenélő malom" című zenés vígjátékát, amelyből az évad egyik legnagyobb filmsikere lett. A hangulatos, és vidám film ugyanis, mióta a közönség elé került, két filmszínházban, a Scalaban és az Omniában állandóan zsúfolt házak előtt került levetítésre és sikere olyan nagy, hogy minden várakozást felülmulva, még a karácsonyi ünnepekre is mindkét filmszínháznak műsoron kell tartania a 300-ik előadása felé közeledő filmet. A sikerben nagyrésze van Hyszka Jenő muzsikájának. Ugyanis kísérőzenének és dalbetétnek a filmhez a „Lili bárónő" legszebb melódiáit használták fel. Harasztos Albert és Szuhi N. Emil mosolygós története a földbirtokoslányról és a fiatal mérnökről bő alkalmat adott az elsőrangú szereplőgárdának, hogy játékukkal megnyerjék a közönség tetszését. Szeleczky Zita és Szilassy László a két sztárja a filmnek, amelyben a humorról Latabár Kálmán mint álgróf és Dayka Margit mint kültelki dizőz gondoskodnak. Csortos Gyula, Vaszary Piri és Makláry Zoltán részesei még a sikernek, valamint ifj. Lázár István, aki ügyes és ötletes rendezéssel vitte a kedves mesét filmfelvevőgép elé.

Pénteken, december 24-én, a Színházak és Mozik nem tartanak előadást!

SZINHÁZ ÉS MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ TELEFONSZÁMOK

STADIUM: 14-00-00 KULTUR: 18-99-99 STADIUM—CORVIN 145-056

DIJMENTES HAZHOZ-SZALLITAS

OPERAHAZ (6):
Kedd (½6): Don Carlos.
Szerda (4): Parasztbecsület; Debreceni história. (Ifj. előadás).
Csütörtök: Nincs előadás.
Péntek: Nincs előadás.
Szombat d. e. (11): Jancsi és Juliska; Babatündér;
este (½6): Faust.
Vasárnap d. e. (11): Romeo és Júlia; Debreceni história; Bolero;
este (6): Garabonciás.

NEMZETI SZINHAZ (½3. ½7):
Kedd (½7): A zöldnadrágos lovag. (XVII. 5.)
Szerda (6): Kaméliás hölgy. (XI.)
Csütörtök (½7): Déryné ifiasszony. (Diszlőadás).
Péntek: Nincs előadás.
Szombat d. u. (½3): Déryné ifiasszony este (6): Kaméliás hölgy.
Vasárnap d. u. A zöldnadrágos lovag; este (6): Kaméliás hölgy.

NEMZETI KAMARASZINHAZ (3. ½7): Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Fatornyok.

ZENEAKADEMIA KAMARATERME (½7): Szombat, hétfő, kedd, szerda és szombat: Tartuffe.

MAGYAR MŰVELŐDÉS HAZA:
Kedd (4, ½7): Legszebb olasz tájak. (Filmelőadás).
Szerda (4, ½7): Legszebb olasz tájak. (Filmelőadás).
Csütörtök (6-kor): Sevillai borbély. (V. 1. 5.)
Péntek: Nincs előadás.
Szombat (½4): Karácsonyi délután: este (7): III. Nyilvános rádió-hangverseny.
Vasárnap d. u. (½3): Szivek muzsikája. (GyOSz-rendezés);
este (½7): Karácsonyi est.

VIGSZINHAZ (3. ½7):
Kedd: Warrenné mestersége.
Szerda: Két boldog hét.
Csütörtök: Warrenné mestersége.
Péntek: Nincs előadás.
Szombat d. u.: Warrenné mestersége; este: Két boldog hét.
Vasárnap d. u.: Két boldog hét; este: Warrenné mestersége.

UJ MAGYAR SZINHAZ (3. ½7):
Minden este vasár és ünnepnap d. u.: Az első.

PESTI SZINHAZ (3. ½7):
Minden este, szombat, vasárnap d. u.: Fecske és denevér.
Péntek: Nincs előadás.

MADACH SZINHAZ (3. ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Homokpad.

ANDRASSY SZINHAZ (3. ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Josephine.

FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ (3. ½6)
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: A királynő csókja.
Vasárnap d. e. (11): Latyi-Matyi.

VIDAM SZINHAZ (3. ½7):
Minden este vasár- és ünnepnap d. u.: Ballépés lobbra.

REVO PALOTA (½7, csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap d. u. ½4-kor is.) Mindennap: Őfelsége a nénz.

NEMZETI BABSZINJATÉK (½4, ½7)
Hétfő, péntek este: Toldi; a többi napokon: Panoptikum; csüt., szomb és vasárnap d. u.: Mesejáték.

KAMARA VARIETÉ:
(½7. csüt., szomb. ½4 és ½7, vasár- és ünnepnap 2. ½5. 7). Mindennap: Münchhausenné mestersége

KOMEDIA ORFEUM (½7 szerda, szombat, vasár- és ünnepnap d. u. ¼4-kor). Mindennap: Szalonkák

ERZSEBETVAROSI SZINHAZ (½5. 7. vasár- és ünnepnap ½3. ½5. 7) Mindennap: Tűzmadár.

OSSZEVAROSI SZINHAZ (½5. 7 vasár- és ünnepnap ½3 ½5 7) Mindennap: Lehullott a rezgőnyárfa.

KISFALUDY SZINHAZ (½5. 7. vasár- és ünnepnap ½3. ½5. 7) Mindennap: Tábornokné

ERDÉLYI BÁBSZINHAZ (VII., Rottenbiller-u. 14.) (4). vasár. és ünnepnap 11. 2. 4):
Rózsapiroska és a medve; Biri-Bandi.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM FILMSZINHAZ (Tel.: 15-30-34. 15-40-24.) ¼4. ½6. ½8. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. A béke angyala.

BELVÁROSI HIRADÓFILMSZINHAZ (Petőfi Sándor-utca 6. Tel.: 181-244.) Az Elbától az Oderáig. (Színes kultúrfilm.) Tarka-barka filmmuzsika. Rajzos híradó az Egei tengerről. Magyar- és Ufa-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

CORVIN FILMSZINHAZ (Tel.: 138-988, 339-584.) 3-kor, 5-kor és ½8 órakor. Akrobat o-o oh.

DEAK FILMSZINHAZ (VI., Teréz-körút 28. Tel.: 121-343. 125-952.) ½2. ¼4. ½6 ½8. V. 11-kor is. Rákóczi nótája.

FORUM FILMSZINHAZ (IV., Kossuth Lajos-utca 18. Tel.: 189-707. 189-543.) ¼4. ½6 ½8-kor. V., Ü.: ½2-kor is. Bocacció.

HIRADÓ FILMSZINHAZ (Erzsébet-krt. 13. T.: 222-499.)
Az órák birodalmában. A szél az ember igájában. (Kultúrfilm.) Rajzos híradó az Égei tengerről. Magyar- és Ufa-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.

KAMARA FILMSZINHAZ (T.: 423-901 ½12-kor. ½2-kor ¼4-kor. ½6-kor. ½8-kor. Szíámi macska.

KASZINÓ FILMSZINHAZ (Tel.: 185-329, 383-102.) ¼4. ½6. ½8. Sz. ½2-kor is. V., Ü.: d. e. 11., d. u. ¼4. ½6. ½8. Két csók között.

KORZÓ FILMSZINHAZ (Váci-utca 9.) (Tel.: 18-28-18.) ½4. ½6. ½8. Sz. ½2. ¼4. ½6 ½8 órakor V., Ü.: 11 ¼4. ½6. ½8 kor. Gróf Monte Christo. I. rész: Az If-vár foglya. (Francia film.)

NEMZETI APOLLO (ROYAL APOLLO) (Erzsébet-körút 45. Telefon: 222-002.) ½4. ½6. ½8-kor Sz. ½2 V., Ü.: 11, ½2-kor is, 7 férfi — 1 asszony.

OMNIA FILMSZINHAZ (Tel.: 130—125) ½4. ½6. ½8 órakor Sz. ½2-kor is. V. 11. ½2 órakor is. Zenélő malom. 6-ik hétre prolongálva.

PEST PALACE 221-222.)) 11. ½2. ¼4. ½6. ½8. Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal.) Makrancos hölgy

RADIUS FILMSZINHAZ (Tel.: 122-098. 120-564.) ¼4. ¼6. ½8-kor. Sz. ½2. ¼4. ¼6. ½8. V., Ü.: 11. ¼4. ¼6. ½8-kor. Kivirul az öreg szív. 4-ik hétre prolongálva.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ½4. ½6. ½8-kor Sz., V., Ü.: ½2 órakor is Zenélő malom. Tavaszi álom.

SZITTYA (CITY) FILMSZINHAZ (Tel.: 111-140.) ½4. ½6. ½8. Sz., V ½2 is. Lajla.

URANIA MOZGO (VIII., Rákóczi-út 21. T.: 146-046.) Rákóczi nótája. 2-ik hétre prolongálva. Előadások kezdete 3, 5, ½8-kor. V., Ü.: 11-kor is.

MASODHETES MOZIK:

ADRIA (ADMIRAL) (Telefon: 353-707.) ¼4. ½6. ½8. V., Ü.: 11 és ½2-kor is. Hamupipőke.

BAROSS (BODOGRAF) FILMSZINHAZ 3-kor, 5-kor, 7-kor, V. 11 órakor is. Varieté csillagai.

BARLANG (BROADWAY) FILMSZINHÁZ (VII., Károly-körút 3. Telefon: 422-722.) ½2, ¼4, ½6 és ½8 órakor. Csavargók. 5-ik hétre prolongálva.

CSABA (SAVOY) (Tel.: 146-040.) ¼4, ½6, ½8-kor, Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Feleség.

DUNA LLOYD) MOZGO (T.: 111-994.) ¼4 ½6, ½8-kor. V., Ü.: ½2-kor is. Párduckisasszony.

ERZSEBET VESTA) (Tel.: 223-401.) 11 órakor, ½3. ¼4. ½6, ½8 órakor. Szélhámosnő voltam.

HOMEROS MOZGO (Telefon: 496—178.) V., Ü.: ½2-től H.: ¼4, ½6, ½8-kor Valborg-éji kaland.

MESEVAR (Tel.: 114-502.) ¼4. ½6. ½8. V. ½2-kor is. Majd a gyerekek.

PALOTA MOZGO (Tel.: 15-66-05.) ¼4. ½6. ½8 órakor. Sz., V. Ü.: ½2-kor is. A sárga csikó. Híradó.

PATRIA FILMSZINHAZ (T. 145—673). 10. ¾12. ½2 ¼4. ½6. ½8-kor. V. 11. ½2-kor is. Szeptember végén.

PETOFI (ODEON) FILMSZINHAZ (T.: 428-478.) ½4. ½6. ½8. V., Ü. ½2-kor is. Hamupipőke.

SZIVARVANY volt REX (T.: 228-020.) ¼4 ½6 ½8. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Igazi férfiak.

SZEKELY OLYMPIA) MOZGO (Tel.: 226-425.) 11. ½2. ¼4. ½6. ½8 órakor. Nápoly a csókok tüzében. 3-ik hétre prolongálva.

TOLDI RIALTO) FILMSZINHAZ (T.: 324-443.) 10. ¾12. ½2, ¼4, ½6. ½8, Sz., V., Ü.: 11. 1. 3. 5 és ½8 órakor. Varieté csillaga.

TURAN MOZGO (Tel.: 120-003.) 11, ½2, ¼4, ½6. ½8-kor. Igazi férfiak.

UGOCSA (ASTRA) (Telefon: 15-44-22.) ¼4. ½6. ½8 Sz. ½2. V. 11. ½2-kor is. Ittél a Dzsungel.

ZUGLÓI MOZGO (XIV., Angol-utca 26. Tel.: 297-093.) ½2 ¼4 ½6. ½8-kor. V., Ü.: ½12-kor is. Békakirály. Csizmás kandur.

MÜNCHHAUSEN
csak BUDAI APOLLÓBAN.
Telefon: 351-500. (Széna-tér).

HERCZEG FERENC MA NYOLCVANÉVES

Herczeg Ferenc ma tölti be életének 80. esztendejét és az egész nemzet meleg szeretettel ünnepli nagy íróját. A jubiláris ünnepségek, amelyeknek előkészítésében részt vett az egész nemzeti társadalom, ezen a napon kulminálnak, hogy éreztessék az iróval a nemzet szeretetének egész melegét, elismerésének teljességét. Kállay Miklós miniszterelnök üdvözlőtávirata fejezte ki legnyomatékosabban és legtisztábban azokat az érzéseket, amelyekben maradéktalanul osztozik a nemzet minden tagja. A rádió ünnepi műsort ad Herczeg Ferenc születésnapján, a Nemzeti Színház a Bizánc előadásával ünnepli a Herczeg-jubileumot és irodalmi életünk minden tényezője igyekszik lehetőleg nagy mértékben kivenni részét az országos ünneplésből.

A háború közepén, hadigépek dübörgése közben egy pillanatra a béke, a kultura, a művészet ünnepét jelenti Herczeg Ferenc nyolcvanadik születésnapja a nemzet számára. Nyolcvan esztendő munkája, annak magasrendű művészi értékei a nemzet kulturális vagyonának részét jelentik, az irodalom ünnepe ezért általános kulturünnep a nemzet számára. Az ősz író, aki szűkebb pátriájában ünnepi 80-ik születésnapját, megnyugvással és egy hosszú emberélet jól végzett munkájának öntudatával érezheti maga körül a nevezetes évfordulón honfitársainak szeretetét.

Emeletráépítéssel és a padlásterek beépítésével lehet segíteni a lakáshiányon

A *Fővárosi Közmunkák Tanácsa Bessenyey* Zénó elnökletével teljes tanácsülést tartott. Az ülés részletsen foglalkozott a lakásinség lekűzdésére és a lakástermelés fokozására alkalmas javaslatokkal. A tanács elsősorban

olyan építési megoldásokat kíván elömozdítani, amelyek kevés anyag felhasználásával teszi lehetővé lakások létesítését, így például a padlásterek beépítését, az emeletráépítéseket,

természetesen csak ideiglenes jelleggel és csak a rendkívüli viszonyok tartamára erre a célra alkalmas alagsori helyiségek felhasználását, külső területeken faházak építését és a szükséghez képest *hétvégi házak átalakítását is.*

A tanács ezek elömozdítása érdekében felterjesztést intéz a kormányhoz, hogy

építési anyagot elsősorban az ilyen építkezések részére utaljanak ki,

kéri továbbá a rendkívüli adómentesség engedélyezését és meggyorsítja az építkezési engedélyek kiadását is. Az építkezéseknél a háború tartama alatt az építésügyi szabályzatot a biztonság és az esztétikai követelmények fenntartása mellett a méltánylást érdemlő indokok figyelembevételével alkalmazza. A tanács a Budapesten rohamosan növekvő strandfürdőszükséglet kielégítésére

az épülő Árpád-híd pesti hídfőtől északra elterülő területen nagy kiterjedésű strandfürdőt létesít.

Ezen a helyen melegvízforrást is furat a tanács. Óbuda északi területének egy részét, amely a Vörösvári-út és a Bécsi-út között terül el, olykép módosította a tanács, hogy az kislakásos telep létesítésére alkalmas legyen.

Ugyancsak a lakáshiány kérdésével foglalkozott a *főváros városrendezési és magánépítési szakbizottsága Dörre* Endre tanácsnok elnöklésével. Az ülésen hangoztatták, hogy elsősorban a kislakások céljaira engedélyezzenek építési anyagokat. K. *Császár* Ferenc sürgette, hogy

minél több budapesti házra építsenek emeletet és erre adjanak adókedvezményt.

A megfelelő házzal rendelkező ingatlantulajdonosokat kényszeríteni kellene arra, hogy házaikra emeletet huzzanak. Az elhangzott felszólalásokra Dörre Endre tanácsnok válaszolt és bejelentette, hogy

az idén és a jövő tavasszal mintegy 1800 kislakást adnak át rendeltetésének.

A főváros a maga részéről helyesli az emeletráépítéseket és saját bérházainak padlásterein is beépítteti, az errevonatkozó tervek már el is készültek. Finnországból hoztak egy mintaházat tanulmányozás céljából, de nem tervezik az ilyen faházak építését.

Német részről megerősítik Churchill egyik állítását

Berlin, szeptember 22.

Illetékes német részről tájékoztatásul közlik:

Churchillnak az alsóház előtt tett kijelentését, hogy az utóbbi négy hónapban a szövetségesek nek egyetlen kereskedelmi hajóját sem süllyesztették el az Atlanti-óceán északi részén, a német birodalmi főváros illetékes katonai köreiben megerősítik. (MTI)

Megmenekült a statárium elől az újpesti futballista

A pestvidéki törvényszék rögtönítélő bírósága *Márton* Albert dr. törvényszéki másodelnök vezetésével ma folytatta *Tátrai* János 30 éves újpesti hajógyári munkás bűnügyének tárgyalását, akit az ügyészség az elsötétítés alatt elkövetett szándékos emberölés büntettével vádolt meg. *Tátrai Ujpesten, az Árpád-út 43. szám alatti vendéglőben futballmérkőzés utáni* áldomás közben

agyonszúrta Stefanek József gyárimunkást, akivel összeszólalkozott.

Tátrai János tagadta, hogy szándékosan szúrta volna meg zsebkésével Stefanek Józsefet, akivel mindig jó barátságban volt. *Azt állította, hogy Stefanek őt megrúgta, emiatt szóváltás támadt közöttük* és Stefanek zsebkést rántva támadt rá, ő kicsavarta a kést a kezéből és dulakodás közben véletlenül éjtette rajta a halálos szúrást.

— *Ügy-e maga futballista?* — kérdezte az elnök a hatalmas, atlétatermetű vádlottat.

— *Igen, Ujpesten ismert futballista vagyok,* legutóbb a MFTR bajnoki csapatában játszottam jobb hátvédet.

A bíróság 15 tanut hallgatott ki, majd *Tóth* Pál László dr. és *Révkomáromy* András dr. törvényszéki orvosok mondták el szakértői véleményüket, mely után a statáriális bíróság úgy döntött, hogy *Tátrai* János bünügyét átteszi a rendes bírósághoz, mert több lényeges momentumra vonatkozóan bizonyításkiegészítés lefolytatására lesz szükség. *Tátrai* természetesen továbbra is fogva marad.

A detektív a lopott autó kormányánál ülve, pisztollyal a kezében vitte be a rendőrségre *a belvárosi üzletek fosztogató bandáját*

Hetek óta nyomozott a rendőrség egy vakmerő autós kirakatfosztogató banda után, amelynek tagjai valósággal rettegésben tartották a főváros kereskedőit. A bűnszövetkezet tagjai rendszerint autólopással kezdték az éjszakát, majd úgy indultak fosztogató körútjaikra. Leginkább ruha- és textilüzletek kirakatait rabolták ki. A kiszemelt üzlet előtt leállították az autót,

üvegvágóval kivágták a kirakatüveget, a kirakatban lévő holmit betették az autóba és zsákmányukkal továbbrobogtak.

Hajnalban, rendszerint a Svábhegyen, — mint most kiderült — osztozkodtak zsákmányukon, a lopott autókról leszerelték a gumikat és egyéb értékes, nehezen beszerezhető alkatrészeket, azután otthagyták a kocsit. A vakmerő banditák egyik legérdekesebb esete három héttel ezelőtt történt.

Éjszaka két óra tájban a Belvárosban, a Váci-utca és Piarista-utca sarkán lévő Zsuffa és Társa szövetüzlet előtt megállott egy autó. Az őrszemes rendőr üvegescsörömpölésre lett figyelmes. A zaj irányába sietett és látta, hogy az üzlet előtt három álarcos férfi ugrik be a kocsiba. A tolvajok zsákmányukat hátrahagyva menekültek el. A rendőr lövést adott le az autó felé, hogy megállásra bírja az ismeretlen tetteseket, a golyó azonban célt tévesztett és a titokzatos tolvajok elmenekültek. Másnap derült csak ki, hogy akkor éjszaka a *Vármegyeház*-utcában, a *Horthy* István-körúton és a *Nagyatádi Szabó*-utcában kifosztották ruhakereskedések kirakatait és többezer pengő értékű ruhaneműt és textilárut zsákmányoltak.

Ahogy az a detektívregényekben írva vagyon...

Kedden este detektívregénybe illő körülmények között egy detektív ébersége rendőrkézre juttatta a régen keresett banditákat. *Szendi* Károly detektív, aki a főkapitányság politikai osztályán teljesít szolgálatot, este 10 óra tájban hazafelé tartott pestszentlőrinci lakásáról. Amikor a temető közelébe ért, egy vendéglő előtt megállt az AM 611 rendszámú magánautó. Három férfi és egy nő szállt ki a kocsiból. Gyanakodva néztek körül, de azt nem vették észre, hogy a sötétben, közelükben egy detektív tartózkodik, aki a falhoz lapulva kihallgatta a társaság beszélgetését. Az autó vezetője megelégedetten szólt oda társaihoz:

— *Ma ismét jót ihatunk, remekül sikerült az autóbugázás.* (Alvilági nyelven az autóval történő rablást nevezik így.)

A detektív tudta, hogy csak tolvajokkal lehet dolga. Megvárta, míg a társaság bement a vendéglőbe és mivel maga is ért az autóvezetéshez,

nagy szakértelemmel kikapcsolta az autógyujtó berendezését,

nehogy el tudjanak menekülni a jómadarak. Amikor elvégezte ezt a munkát, rendőrért ment, akivel lesben álltak a vendéglő előtt. *Záróra előtt pár perccel hangosan, jókedvűen jött ki az utcára a három férfi és a nő.* Mitsem sejtve ültek a kocsiba, de a motor nem indított. A vezető káromkodott, de a torkán fagyott a szó és a következő pillanatban mintha szoborrá meredvedett volna az egész társaság:

Szendi Károly detektív és a rendőr revolverrel a kezükben odaugrottak az autóhoz és felszólították a bennülőket, hogy adják meg magukat.

A tolvajok az ijedtségtől szóhoz sem tudtak jutni, máris szíjbilincs feszült a kezükön. A detektív a volán mellé ült, a rendőr pedig az autó belsejében foglalt helyet a tolvajok között. *Szendi* Károly az autót egyenesen a főkapitányság központi ügyelete elé vezette. A detektívügyeleten Hankó Sándor felügyelő csoportja teljesített szolgálatot. Ez a csoport éppen autólopási ügyekkel foglalkozik és a detektívek régi ismerőseiket fedezték fel az előállított emberekben.

Titkos gumiraktár a Normafánál

Szászi Mihály 24 éves ismert autótolvaj, aki májusban szabadult a fogházból, volt a vezére a társaságnak. Pestszentlőrincen elfogott társai: *Mellár* János 21 éves vasöntőségéd és *Márk* Gábor 19 éves vasesztergályos segéd voltak. *Vadas* Margit 19 éves gyárimunkásnő, aki velük volt, szórakozó partnerük szokott lenni. Az autó, amelyen Pestszentlőrincre mentek, kedden este lopták el a Belvárosból, dr. *Luzsa* Endre egyetemi magántanáré volt. Az esti órákban, mint vallomásukból kiderült, még egy autót loptak, mégpedig dr. *Jeszenszky* Arnold vállalati igazgató kocsiját, amelyről a Normafánál hat gumit szereltek le. A detektívek ma reggel meg is találták a Normafa közelében a leszerelt autót és

rábukkantak az autótolvajok gumiraktárára.

A Normafa közelében, bokrokban elrejtve és elásva, *nagymennyiségű gumit találtak.* Huszonnégy magánautót és 18 motorkerékpárt loptak össze az utóbbi időben, amelyekről a gumikat leszerelték. A nyomozás során azt is megállapították, hogy a szervezett autótolvajbandának más tagjai is voltak. Felváltva dolgoztak ugyanis. *Doma* János 19 éves gépkocsiszerelő, *Bokodi* József 19 éves segédmunkás és *Péterfi* István 19 éves kereskedősegéd ugyancsak a banda tagjai voltak. Beismerték a textil- és ruhaüzletek kirakatainak fosztogatását: 15—20 kirakatfosztogatást követtek el két hónap alatt. A bűnszövetkezet orgazdája *Troppa* Béla 29 éves fogtechnikus volt.

A hat autótolvajt és orgazdájukat ma délelőtt letartóztatták, *Vadas* Margit a toloncházba került. Az autótolvajok statáriális bíróság elé kerülnek, mert éjszaka követték el a kirakatfosztogatásokat. *Szendi* Károly detektív, *akinek ébersége rendőrkézre juttatta a régen keresett bűnözőket, főkapitányi és detektívfőnöki elismerésben részesült.*

Zsigray Julianna hatalmas regénye

Filmre írta: Fekete István. Zene: Losonczy Dezső

Rendezte: Cserépy László

Somlay, Tolnay, Lánczy Margit, Nagy István

Vaszary, Gárday, Deésy Mária, v. Bánky Róbert

Nemzeti Apolló Ma premier Szittya

Az Esti Ujság színháza

Mi az igazság?

Bemutató az Uj Magyar Színházban

„Uno, nessuno, e centomila" — (Egy, egy sem és százezer) a világhirü szerző, Pirandello egyik regényének a címe ez. Ebben a címben benne van ugyszólván egész drámai költészetének problematikája. Egy egyénisége van-e az embernek, egy sincs, vagy talán százezer, szóval annyi, ahányan ítélnek róla? Többé-kevésbé minden drámájában ezt a kérdést veti fel Pirandello, a legváltozatosabb formában s a válasz, amit ad reá, visszatükrözi korunk legjellegzetesebb sajátosságát, az individualizmus válságát. A polgári társadalom az egyéniségen épült fel és hanyatlásának világos jele a személyiség válsága, a kollektivizmus előretörése, az egyéniségek elszintelenedése. A filozófus-szerző hősei annyiféle szerepet játszanak, ahány emberrel szembekerülnek és például IV. Henrikjének az őrület álarca mögé kell menekülnie, hogy megőrizhesse a saját egyéniségét, mert a „józanoknak" folyton más és más lelki mezbe kell öltözniök, hogy beleilleszkedhessenek a kijegecesedett társadalmi rendbe, amely egyre kevésbé tűri meg az egyéniségeket.

A Mi az igazság?-ban az a kérdés merül fel, hogy Ponza-e az őrült, vagy anyósa, akit ő tart őrültnek. Nem lehet eldönteni, mert „tárgyi bizonyíték" nincs és hiába keresi a kisváros társadalma, amelyet a kiváncsiság démona hajt, hogy megtudja az igazságot. Az igazság pedig az, amit az emberek hisznek. A kérdés tehát nyitva marad; nincs reá megnyugtató válasz és nem is lehet. Hogy is mondja Wilde? — „Az igazság azonnal megszünik igazság lenni, mihelyt egy embernél több hiszi."

A polgári dráma vegyi képletét egy francia esztéta így jegyezte fel: 20% cselekmény és 10% líra. Pirandello darabjainak vegyi képlete másként fest: 10% cselekmény, 10% líra és 80% értelem; tehát a gondolatok és a szavak játéka. A szerző felvet egy filozófiai tételt, amely körül vita keletkezik s a különböző, merőben ellentétes feltevéseket szellemes ötletekkel, váratlan és izgalmas fordulatokkal támasztja alá, kifigurázva szereplőit és sokszor önmagát is, azt a gyanut keltve, hogy a saját alaptétele is hamis. Ezért válik aztán vitássá alkotásainak értéke, de érdekessége nem, mert kétségtelen, hogy Pirandello a kor írója; problémái napjaink nagy kérdései és ahogy elbánik velük, az a mód is visszatükrözi a ma emberének nagy lelki válságát, s az élettől elszakadó művészetet, amelynek útját nem látjuk, hogy hová fog kilyukadni, nem is sejtjük, mint ahogy az egész emberiség sorsának jövője felől is kétségben vagyunk.

Az Uj Magyar Szinház pompás előadásának hatását a főpróba közönsége a felvonásonként ötször felzúgó nyilt színi tapssal már leméríe. A darab természeténél fogva a figurák jellemzése egészen vázlatos, de a színészek élettel töltik meg a vitatkozó bábukat. Perényi László Ponzája élményszerüen jó alakitás; fölényes értelemmel kidolgozott ábrázolása az agyonhajszolt embernek, aki az őrült benyomását kelti. Halassy Mariska az őrültség gyanujába keveredett anyós szerepében meggyőzően őszinte és finoman mértékletes; pontosan olyan, mint amilyennek lennie kell. Harsányi Rezső alakitása emlékezetes színészi bravur; Agazzi tanácsos erősen papirosizü, jelentéktelen figurájából olyan életteljes és gazdag humorú alakot formál, hogy feszülten figyeljük minden gesztusát. Ugyanezt mondhatjuk el Földényi Lászlóról, a darab könnyed és vidám raisonneurjéről, de Ihász Aladárról, Sugár Lajosról és a kitünő Pataky Miklósról is, akinek bölcs és finom prefektusa metszetszerüen éles és világos arckép. Elveztük Simonyi Mária egyszerü játékát és szép beszédjét hálátlan szerepében s kifogástalanul jónak találtuk Horváth Margitot, Bors Katót, a szép Fülöp Violát, Bordás Rózsit, Csatay Jankát, Besse Miklóst, Losonczy Zoltánt, Szokolay Elemért, kisebb-nagyobb szerepükben.

Siklóssy Pál dr. ötletes, a darab vidám karrikirozó színfoltjait kihangsúlyozó rendezésének oroszlánrésze van a nagy sikerben. Bercsényi Tibor egyetlen díszlete nagyon szép és stilusos.

ORBÓK ATTILA

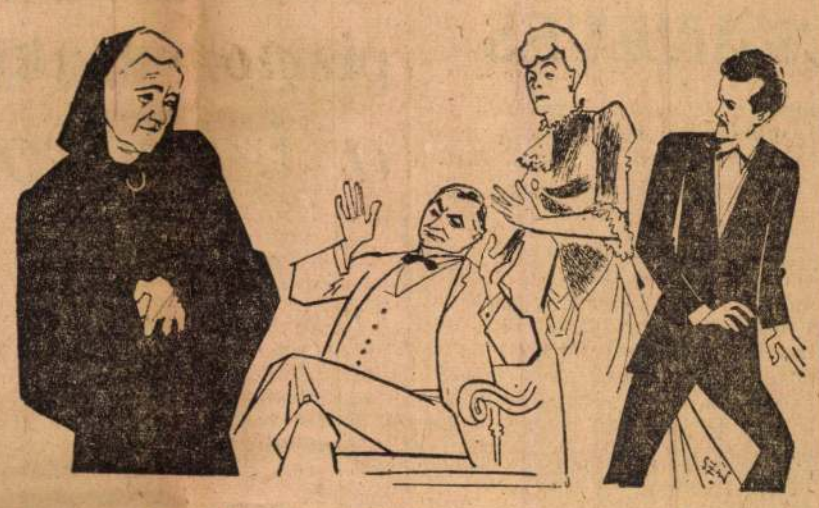

HALASSY, FÖLDÉNYI, SIMONYI, PERÉNYI

Társulati ülés a Nemzetiben — fizetéskérdésekről

A Nemzeti Színház tagjai tegnap társulati ülést tartottak. Lehotay Árpád elnökölt az ülésen, amelyen nemcsak a színház művészei, hanem a műszaki személyzet is résztvett. A nemzetiszínházi tagok a fizetés- és gázsi-kérdésekről tárgyaltak és mivel a törvényes rendelkezéssel júliusban életbeléptetett százalékemeléseket a Nemzeti Színház tagjainak mindezideig még nem folyósitották, elhatározták, hogy ebben a kérdésben memorandummal fordulnak a kultuszminiszterhez. A memorandumot egy küldöttség, — amelynek tagjai: Mátray Erzsi, Uray Tivadar és egy műszaki munkás, — ma délelőtt nyujtja át a közoktatásügyi minisztériumban.

Jön a Sziámi macska

A közeljövőben bemutatásra kerül a Mester-film legújabb produkciója, a *„Sziámi macska."* Szeleczky Zita játssza a női főszerepet, aki egészen új alakban jelenik meg a közönség előtt. Sziámi leányt játszik a mai pesti miliőben lepergő vidám mesében, amelyet számos zenei betétszám tarkit. *Kalmár* László rendezésében készült az új magyar filmvígjáték és *Szeleczkyn* kivül a főszerepeket *Hajmássy* Miklós, *Bilicsi* Tivadar, *Pethes* Sándor, *Abonyi* Géza, *Erdélyi* Mici, *Bilinszky* Ibolya és *Makláry* Zoltán játsszák.

Csütörtöktől:

Opiumkeringő

KARÁDY, JÁVOR

Kizárólag BELEZNAY

Jávor Pál Kerek Ferkó

Filmre került Móricz Zsigmond egyik legszebb regénye, a *„Kerek Ferkó"*. Jávor Pál játssza a címszerepet, az ércből faragott magyar férfi alakját, aki a drámai történet során szembekerül édesapjával. Két világnézet ütközik össze a két generációban és ez a harc kel életre Jávor Pál és az apa szerepét alakító *Csortos* játékában. A rövidesen bemutatásra kerülő film női sztárja *Egry* Mária.

Maupassant novella filmen: Párisi románc

A novellaírás nagymesterének, Maupassantnak egyik legszebb írását vitte filmre a mult esztendőben a Tobis. *„Párisi románc"* a címe a filmújdonságnak és főhőse a meg nem értett asszony. A régi téma teljesen újszerü feldolgozásban kerül a celluloidszalagra és a művészien finom rendezés a legújabb német rendezőgeneráció legtehetségesebb tagjának, Helmuth *Käutnernek* munkája.

(*) Péntektől „Uj figurák" a Komédiában. A Komédia Orfeumban csütörtökön kerül utoljára színre a műsoron levő „Szór a szitában" c. vidámrevü. Pénteken új műsort mutatnak be, amelynek címe: „Uj figurák". A színpadi részben Türk Berta, Barna Anci, Hlatky Edit, Misoga László, Fekete Pál és Anday Béla lépnek fel. Elsőrangú artistaszámok tarkítják még az előadást.

Kard és kereszt a Művelődés Házában

Október 6-án, a nemzeti ünnepen érdekes bemutató lesz a Magyar Művelődés Házában. *Nagy* Tiborné *„Kard és kereszt"* című színműve kerül előadásra ezen a napon és a következő napokon. A színmű falusi, modern környezetben játszódik, de visszatükröződik benne jóformán az egész magyar történelem is. A szereplők között van *Szende* Ferenc, az Operaház tagja, akit már régen nem láttunk színpadon, *Simon* Marcsa és egy pár fiatal, akiknek a nevét mégcsak ezután tanulja meg a színházba járó közönség. A jövedelem egy része a hadiárvák javára megy. A szereplők és a rendezőség nagy lelkesedéssel készül a premierre és készíti elő a várható sikert.

Meglepetés! Stádium-kiadás

Hat haditudósító a vörös harctéren

Forró földön tródtak ezek a riportok, láz- és lendület vibrál bennük. Talán tökéletesebbek, művésziebbek lennének, ha itthon készültek volna a szerkesztőségi szobákban, de igy hivebbek s ezért értékesebbek.

Azt a lüktető képet, amit a könyv rajzol a szovjet harctérről, eredeti helyszini felvételek teszik még teljesebbé.

Ára: kötve . . . . P 10.—

AZ ÉV LEGNAGYOBB KÖNYVSZENZÁCIÓJA!

Kapható: *STADIUM* könyvkiadónál bélyeg ellenében is, Bp., VI., Rózsa-u. 111, Pfeiffer Ferdinánd Nemzeti Könyvkereskedés k. f. t. Budapest IV., Kossuth Lajos-u. 5. Telefon: 18—57—30, 18—74—00 és minden könyvkereskedésben.

SPORT

Barcsai János:

„Büszkék voltunk labdarugóinkra..."

Az északi portyáról a válogatott második része és a vezetők kedden délután érkeztek meg Budapestre. A Keleti-pályaudvaron az OSK részéről *Misángyi* Ottó dr., az OSK vezetője és *Arató* Géza, a h. vezető, az MLSz nevében *Juhász* István elnök mondott szivből Istenhozott-at a társaságnak. *Vitéz Ginzery* Dénes társelnök, *Barcsai* János ügyvezető elnök, *Nedeczky* László dr. titkár, *Kalmár* Jenő edző, *Király* István gyüró és három játékos: *Tóth* György kapus, *Biró* és *Szusza* érkeztek. A fogadtatás, üdvözlések után Barcsai János mondott néhány érdekes megjegyzést az északi portyáról:

— *A győzelmeink első előfeltétele és oka a válogatott csapatban uralkodó kitünő szellem és megértés volt. Megragadó volt Xandry dr-nak, a német labdarugó szakhivatal vezetőjének a baráti gondoskodása csapatunkról. Külön még kell említenem vitéz Ginzery Dénes társelnökünknek a nemzetközi ügyeinknek a kirobbanó sikerét a német, svéd és finn vezetők között és előtt. Mindenki és mindenütt tárt karokkal fogadták, szeretettel vették körül és tekintélyére mi sem jellemzőbb, minthogy szinte minden inditványát magukévá tették a svédek, finnek, németek egyaránt. Az északi portya legnagyobb eredménye a két valós győzelmen túl: a magyar fiuk viselkedése, úri felfogása, sportszerü játéka és száz százalékos fegyelme volt. Büszkék voltunk fiainkra, akik korrekt úri viselkedésükkel valósággal elragadtatták a svéd és finn vendéglátóinkat. Stockholmban a legelőkelőbb szállóban helyeztek el a svédek. Amikor eljöttünk, a hercegeket, diplomatákat, főúri méltóságokat fogadni és ellátni megszokott szállodai igazgató utánam jött és gratulált a magyar labdarugók példaadó viselkedéséhez és megköszönte, hogy a vendégei voltunk a híres és előkelő szállónak.*

A stockholmi győzelemről beszélve csak ennyit mondott Barcsai János:

— *A svédek elleni győzelemmel kapcsolatban szerencséről beszélni nem lehet. Ellenkezőleg. Ha szerencsénk lett volna, 4:2, 5:2-es győzelmet arattunk volna, hiszen egy kiáltó tizenegyest és érvényes gólt nem adott meg a játékvezető.*

GYORSLEVENTE-NAP SZEGEDEN

A szegedi kerületi leventeparancsnokság és a szegedi városi leventeparancsnokság nagyarányú gyorsleventenapot rendezett Szegeden.

Eredmények: *I. korcsoport egyéni* versenyében (6 km) 1. Vizi (Bácsalmás). *II. korcsoport egyéni* versenyében (15 km) 1. Bagi (Bácsalmás). *III. kocsoport egyéni* versenyében (50 km) 1. *Károlyi* (Szeged). *A III. korcsoport* 40 km-es terep rajtversenyében: 1. Baja. A pontversenyt Bácsalmás nyerte 24 ponttal, 2. Makó 18 p., 3. Szeged 13, 4. Baja 10 ponttal. A győztesek és a jó eredményt elért leventék között szeptember 26-án fogják kiosztani ünnepélyes külsőségek között a díjakat.

SZINHÁZ ÉS MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ TELEFONSZÁMOK

STADIUM: 14-00-00 KULTUR: 18-99-99 STADIUM—CORVIN 145-056

DÍJMENTES HÁZHOZSZÁLLÍTÁS

OPERAHÁZ (6):
Péntekig nyári szünet.
Péntek: Szent Erzsébet legendája (I.)
Szombat: Bűvös szekrény; Pozsonyi majális. (II.)
Vasárnap: János vitéz. (Bsz.)

NEMZETI SZINHÁZ (½3, ½7):
Szerda: Bizánc.
Csütörtök: Szilágyi Irma. (XII.)
Péntek: Szilágyi Irma. (K. 2.)
Szombat: Szilágyi Irma. (XI.)
Vasárnap d. u.: Szilágyi Irma. (Bsz.); este: Szilágyi Irma. (Bsz.)

NEMZETI KAMARASZINHÁZ (3, ½7):
Minden este és vasárnap d. u.: Tacskó.

MAGYAR MÜVELŐDÉS HÁZA:
Szerda (4, ½7-kor): A néma kolostor. (Filmelőadás.)
Csütörtök (4, ½7): A néma kolostor. (Filmelőadás.)
Péntek (4, ½7-kor): A néma kolostor. (Filmelőadás.)
Szombat (½6)-kor: Három vigopera. (V. 4.)
Vasárnap d. u. (½3): Sylvia. Csárdajelenet. (V. 3.):
este (½7): Honvédest. (I. Honvédhadtest rendezése.)

VIGSZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, vasárnap d. u.: Fekete Péter.

PESTI SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Warrenné mestersége.

UJ MAGYAR SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este és vasárnap d. u.: Zsuzsó. Keddtől minden este: Mi az igazság?

MADÁCH SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Hamlet.

ANDRÁSSY SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Egy nap a világ.

FÖVÁROSI OPERETTSZINHÁZ (½3, 6)
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Egy boldog pesti nyár.

VIDAM SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Ballépés jobbra.

REVÜ PALOTA (½7, csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap d. u. ½4-kor is.) Mindennap: Revüexpress.

NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK (½4, ½7)
Hétfő, péntek este: Toldi; a többi napokon: Panoptikum; csüt., szomb. és vasárnap d. u.: Mesejáték.

KAMARA VARIETÉ:
Szombat d. u. 4 és 7: A Hig özvegy; Vasárnap és ünnepnap d. u. ½3, 5 és ½8: A Hig özvegy.
Péntektől mindennap: Lipi-Lupi.

KOMÉDIA ORFEUM (½7 szerda, szombat, vasár- és ünnepnap d. u. 4):
Minden nap: Szór a szitában.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ (¾5, ½8, vasárnap ¾3, ¾5, ½8):
Mindennap: Legszebb éjszaka.

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ (¾5, ½8, vasárnap ¾3, ¾5, ½8):
Mindennap: A bolond Ásvayné.

KISFALUDY SZINHÁZ (¾5, ½8, vasárnap ¾3, ¾5, ½8):
Mindennap: A két Kapitány.

FÉNYES CIRKUSZ (½4, ½7, vas. de. 11):
Mindennap: Charlie Rivels, a tüzugró tigrisek, stb.

MAGYAR MÚSZINKÖR (vasár- és ünnepnap ½4, ½6, ½8): Dolly.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM FILMSZINHÁZ (Tel.: 15-30-34, 15-40-24.) Rendkivüli előadások 3, ½6, 8-kor, V. d. e. 11-kor is. Münchhausen, színes filmcsoda. Magyar híradó.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ Szabadságot Finnországnak. (Kultúrfilm.) Olasz városok romjai. Magyar emlékek Itáliában. Ufa-Magazin. Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—22 óráig.

CORVIN FILMSZINHÁZ (Tel.: 138-988, 339-584.) 4, 6, ½9 Sz., V., U.: 2-kor is. Fekete hajnal. Híradó. 2-ik hétre prolongálva.

DEÁK DÉCSI FILMSZINHÁZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ½3. ½5, ½7, ½9-kor. Anyámasszony katonája. Híradó

FORUM FILMSZINHÁZ (IV., Kossuth Lajos-utca 18. (Tel.: 189-707, 189-545.) ½5, ½7, ½9. Sz., V., U.: ½3-kor is. Önagysága betoppan.

HIRADÓ FILMSZINHÁZ
Rizs- és fatermelés a Mikádó országában. (Kultúrfilm Japánról). Olasz városok romjai. Magyar emlékek Itáliában. Ufa-Magazin. Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—22 óráig.

KAMARA FILMSZINHÁZ (T.: 423-901.) ½12, 2, 4, 6, 8 órakor. Kölcsönadott élet. Híradó.

KASZINÓ FILMSZINHÁZ (T.: 185-829, 383-102.) ½4, ½6, ½8. Sz. ½2 órakor. V., U. 11 órakor is: Anyámasszony katonája. Híradó.

KORZÓ (IV., Váci-utca 8. Tel.: 182815.) ½5, ½7, ½9, Sz., V., és U. ½3-kor is: Lángoló fiatalság. Híradó.

NEMZETI APOLLÓ (ROYAL APOLLO) Erzsébet-körút 45 Telefon: 222-002.) ½5, ½7, ½9. Sz., V., U.: ½3-kor is. Féltékenység. Magyar híradó.

OMNIA FILMSZINHÁZ (Tel.: 130—125) ½5, ½7, ½9. Sz ½3 is. V. 11, ½3 is. Sorsok a viharban.

PEST (PALACE 221-222.) ½12, 2, 4, 6, 8 órakor. Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal.) Külvárosi őrszoba. Magyar híradó.

RADIUS FILMSZINHÁZ (Tel.: 122-098, 120-564.) 3, ½6, 8. Sz. ½1. V., U. d. e. 11 órakor is Münchhausen. Híradó. 3-ik hétre prolongálva.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ½5, ½7, ½9. Sz., V., U. ½3 órakor is: Makrancos hölgy. Híradók.

SZITTYA (CITY) FILMSZINHÁZ (Tel.: 111-140.) Sz. V. ½3-kor is. ½5-kor, ½1, ½9 órakor. Féltékenység. Híradó.

URÁNIA FILMSZINHÁZ (T.: 140-046.) ½3, 5, ¾8-kor. V. és U. d. e. 11-kor. Münchhausen. Híradó. 3-ik hétre prolongálva.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (ADMIRAL) (T.: 353-707.) ¼5, ¼7, ¼9-kor. V., U.: 11, ¼3 órakor is. Első randevú. Híradó.

BAROSS (BODOGRAF) FILMSZINHÁZ ¼4, ¼6, ½8-kor. V.: 11, ½2-kor is. Egyetlen éjszaka.

BARLANG (BROADWAY) FILMSZINHÁZ (VII., Károly-körút 3. Telefon: 422-722.) ½2, ¼4, ¼6 és ½8 órakor. Incognito.

CSABA (SAVOY) (Tel.: 146—040). ¼5, ½7, ½9. Szom., vas és ünn. ½3-kor is: Egy bolond százat csinál. V. d. e. 11 órakor matiné. Kadétszerelem.

DUNA (LLOYD) MOZGÓ. (T.: 111-994.) ½5, ½7, ½9. V. és U. ½3 órakor is: A pék felesége. Híradó.

ERZSÉBET (VESTA) (Tel.: 222-401.) ½3, ¼5, ¼7, ¼9 órakor. Zöld frakk, 2-ik hétre prolongálva.

HOMEROS MOZGÓ (Telefon: 496—178.) V., U.: ½2-től. H.: ¼4, ½6, ½8-kor. Bajtársak. Világhíradók.

MESEVÁR (Tel.: 114—502) ¼5, ½7, ½9. V. ½3 órakor is. Egy bolond százat csinál.

PALOTA MOZGÓ (Tel.: 015-66-05.) 4, 6, 8 órakor. Sz., V., U.: 2-kor is. A nagy per. Híradó.

PATRIA FILMSZINHÁZ (T. 145—673). ½11, ½1, ½3, ¼5, ½7, ½9. Vas. 11, ¾1, ½3, ¾5, ¾7 és ¾9 órakor: Ragaszkodom a szerelemhez. Híradó.

PETŐFI (ODEON) FILMSZINHÁZ (T.: 428-478.) 4, 6, 8-kor. V., U.: 2-kor is. Leányintézet hősei. Híradó.

SZIVÁRVÁNY volt REX (T.: 228-020.) ¼5, ½7, ½9 Sz. ½3. V. ½1 órakor is. Legyünk fiatalok. Tarka-barka.

SZÉKELY (OLYMPIA) MOZGÓ (Tel.: 226—425). 11, ½3, ¼5, ½7, ½9 órakor: Két szerelmes óra.

TINÓDI (TIVOLI) FILMSZINHÁZ (T.: 225-602.) 4, 6, 8. Sz. 2, V., U.: 11-kor is. Bajtársak.

TOLDI (RIALTÓ) FILMSZINHÁZ (T.: 224-433.) 10, ¾12, ½2, ¼5, ¾7, ½9. Sz., V., U.: 11, ¾1, ½3, ¼5, ½7, ½9. Bajtársak.

TURÁN (Tel.: 120-003.) 11, ¼2, 4, 6, 8. Édes ellenfél.

UGOCSA (ASTRA) (Tel.: 15-44-22.) ¼5, ½7, ¼9-kor. Sz. ½3, V.: ¼1-kor is. Csókparádé.

„Horthy Miklós hitvese megmutatta az országnak, milyen legyen a magyar asszony"

Portugál lap a kormányzói párról

Lisszabon, július 22.
(Magyar Távirati Iroda.)

A Solidared című portugál lap hosszú cikket közöl Horthy Miklós kormányzó érdemeiről. Cikkében a lap többek között a következőket írja:

Magyarország népe nagy ünneplésben részesítette Horthy tengernagyot, az ország kormányzóját születésnapja alkalmából és hálájának adott kifejezést azért, hogy a Kun Béla bolsevista hordái által tönkretett országot újjászervezte. Horthy Miklós hitvese ebben a hatalmas munkában állandó és hűséges munkatársa férjének. Buzgó katolikus és nagy szerepet játszik a katolikus Magyarországon a régi kálvinista családból származó kormányzó mellett. Horthy Miklós sohasem feledkezik meg arról a feladatról, amely őreá, mint katolikus állam vezetőjére hárul és résztvesz minden olyan egyházi ünnepségen, amelyen mint államfőnek jelen kell lennie. Horthy Miklós hitvesére pedig társadalmi téren is nagy feladatok vártak.

Húsz évvel ezelőtt megszervezte a munkások életkörülményeinek javítására alakult segélyakcióját és a királyi palotában egyesítette az összes jótékony nőegyleteket és jótékony intézményeket, amelyek az utóbbi évek folyamán jelentős munkát fejtettek ki szociális téren, amennyiben segélyeket osztottak szét gyermekmenhelyek, kórházak, aggok menházai és szegény özvegyek otthonai között.

Horthy kormányzó hitvese ma főleg a sebesültek és rokkantak istápolására fordítja tetterejét. A vezetése alatt álló intézmények egyik legérdekesebbje az iskolások Vörös Kereszt egyesülete, amelynek keretén belül Magyarország összes iskoláinak növendékei, tanulói babákat és egyéb játékokat készítenek a szegény gyermekeknek. Horthy Miklós hitvese, mint valódi édesanya és keresztény feleség megmutatta az országnak, hogy milyen legyen a magyar asszony, anélkül, hogy a politikába keveredett volna. Ezért az egész nemzet tiszteli és becsüli.

Szmolenszk vidékéről 16 orosz pénzügyi vezető érkezett Németországba

BERLIN, június 22.

Szmolenszk vidékéről *16 orosz pénzügyi vezető férfi érkezett a német fővárosba.* A megszállt keleti területek minisztériumának meghívására *az orosz vendégek két hetet töltenek a birodalomban,* megtekintik Merseburg pénzügyi iskoláját és több német körzet városi, népjóléti és kulturális berendezéseit, majd pedig *a birodalmi fővárosban német pénzügyi körökkel szaktanácskozásokat folytatnak.* (MTI)

Százezer aranymárka díjat tűztek ki egy hírhedt partizán vezér fejére

ZÁGRÁB, július 22.

A horvátországi német csapatok parancsnoksága egész Horvátországban falragaszokon fordul a lakossághoz, közölve, hogy azt aki a horvátországi vidékeken garázdálkodó és a nép köztudatában *Tito* néven ismert partizánvezért akár élve, akár holtan a horvátországi német csapatok parancsnokságának kezére adja, vagy akárhogyan másként kiszolgáltatja, *százezer márka jutalmat kap aranyban kifizetve.* Németország ezenkívül biztosítja az illető életét, szabadságát és személyi biztonságát. A nagy plakáton a partizánvezér képmása is látható.

Izgalmas betörő-kaland a Józsefvárosban

A mára virradó éjszaka izgalmas betörőkaland játszódott le a Józsefvárosban. *Felhősi* Mihály kerékpáros rendőr ellenőrző körútja során éjfél után érkezett el a Thaly Kálmán-utcába. Mikor befordult az útra egy járókelő sietett oda és közölte, hogy

a 19-es számú ház előtt két gyanus alakot látott, amint az ajtót feszegették.

A rendőr azonnal a megadott címre sietett és minthogy ott nem látott senkit, felkeltette a házfelügyelőt és kettesben indultak el, hogy utánanézzenek a dolognak.

Pár percnyi kutatás után halk *zajra lettek figyelmesek, amely a pincehelyiségben levő Leidner féle szikvízgyárból hallatszott ki.* A rendőr elővette revolverét, azután zseblámpájával levilágított a pincelejáratba, ahol

két alakot vett észre, akik az ajtót feszegették.

Revolverével kényszerítette a betörőket, hogy adják meg magukat, de azok amint felértek az utcára, *félrelökték a rendőrt és futásnak eredtek.* A házmester és a rendőr azonban rövid hajsza után

elfogta a két betörőt és bekísérték őket a kapu alá,

majd, hogy nem tudjanak megszökni, bezárták az ajtót. Alig csukódott be a kapu, dörrenés hallatszott és

mind a két betörő összeesett.

A rendőr meglepve hajolt le a földön fekvő betörőkhöz és akkor vette észre, hogy

az egyik régi Frommer pisztolyt szorongat a kezében és azzal lőtte főbe magát.

A golyó azonban áthatolt az öngyilkos betörő fején és megsebesítette a mögötte álló társát is.

Értesítették a mentőket, akik a könnyebben sebesült betörőt bekötözték, a másikat pedig beszállították a Rókus-kórházba, ahol azután anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna,

meghalt.

A főkapitányságon előállított betörőről megállapították, hogy *Vecsernyés* István kovácssegéd, aki már régi ismerőse a rendőrségnek és *egyike a legveszedelmesebb kasszafúróknak.* Elmondta, hogy társával *Kovács* Mihály 35 éves rovottmultú betörővel már másodszor kísérelték meg a betörést a szikvízgyárban. Először huszadikán akartak bejutni az üzletbe, mert hallották, hogy a kasszában nagyobb összegű pénzt van, azonkívül tudták, hogy a gyárban lévő üvegek ólomfeje is értékes és ezekből is el akartak vinni nagyobb mennyiséget. *Kovács* éjszakai útjain

állandóan töltött revolvert hordott magánál,

mert mint hangoztatta, inkább öngyilkos lesz, minthogy az elsötétítés alatt elkövetett betörésért statáriális bíróság elé kerüljön. A rendőrség *Vecsernyés* István kihallgatása után őrizetbe vette.

Kik a nehéz testi munkások?

A munkaadónak kell igazolnia a nagyobb élelmiszeradagokra való jogosultságot

A nehéz testi munkások körének megállapításáról a Budapesti Közlöny mai számában rendelet jelent meg. Ennek értelmében az élelmiszerellátás szempontjából nehéz testi munkásoknak az alább felsoroltakat kell tekinteni:

Általában a teherhordó-, szállító- és rakodómunkásokat, ideértve a nehéz tárgyakat testi erővel az üzemen belül hordó, szállító- és rakodómunkásokat is. — *Mező- és erdőgazdaságban* a földmunkásokat (kubikosokat), favágókat, mész- és szénégetőket. — *Az iparban:* általában kézierővel dolgozó kazánfűtőket, generátoroknál dolgozó kézi adagolókat, megmunkálógépet nehéz darabokkal, testi erővel kiszolgáló munkásokat, ha a nehéz darabokkal kiszolgálás hosszabb megszakítás nélkül történik, vas- és fémöntőket, kemencemunkásokat, hengerészeket, húzómunkásokat, sajtológépen dolgozó munkásokat és fémnyomókat, melegfűrésznél és meleg-ollónál dolgozó munkásokat, öntődei és hengerdei darukezelőket, hegesztőket, ónozókat, horganyzókat és ólmozókat, ha nehéz munkakörülmények között dolgoznak, olvasztókat, öntőket, kalapácsvezetőket, nagy munkadarabokkal dolgozó sajtolókat és lyukasztókat, kézi és gépi kovácsokat, nagy testi erőt kifejtő lakatosokat, agyag-, homok- és kavicsbányászokat, kőfejtőket, kővágókat, kőfaragókat, kőcsiszolókat, téglavetőket, samottéglaverőket, tégla- és cserépsajtolómunkásokat, üvegolvasztókat, üvegfúvókat és üveghúzókat, rönkkérgezőket, gömbfát feldolgozó fűrésziparban foglalkoztatottakat, lábnyomással dolgozó furnírdarabolókat, faaprítókat, parkettlerakókat, tanningyártó munkásokat, ázó-, meszes- és cseres-műhelyben nagy állatbőrökkel dolgozókat, filmnyomómunkásokat, nedves appretúránál dolgozókat, kender- és lenáztatókat, fahántolókat, facsiszolókat, kénpörkölő kemencénél dolgozókat, élelmezési és élvezeti cikkek gyártásánál a vágókat, vágóhídi hajtókat, cukorgyártásnál foglalkoztatott cukorfőzőket, diffundánsokat, illetve szeletszárító kazánházi munkásokat. Sör- és malátagyártásnál foglalkoztatott malátaforgatókat, sütőmunkásokat, klórral, klórszulfonsavval, technikai gázokkal, kénsavval, salétromsavval, lúgokkal, szalmiákszesszel, ólommal és nikotinnal dolgozó vegyészeti munkásokat, zúzó- és őrlőmunkásokat, izzón folyó elektrolizisnél (aluminium) alkalmazott munkásokat, gázgyári retortáknál koksz- és kamarás kemencéknél alkalmazott munkásokat, gumi-, műgumi-, vagy műanyaghengerlésnél keverőmunkásokat, kőműveseket, állványozókat, beton- és vasbetonépítéseknél alkalmazottakat, ácsokat, út- és mélyépítési munkásokat, vasút- és hídépítő-munkásokat, mélyfúró munkásokat, légnyomásos szerszámoknál és kézi döngölőknél alkalmazottakat, súlylyesztőszekrényben dolgozókat (caissonmunkásokat), búvárokat, nyomdai gépmestereket, betű- és tömöntőket, kéz- é gépszedőket, villamosműveknél oszlopon dolgozó hálózati villanyszerelőket, mozdonyvezetőket, mozdonyfűtőket, közforgalmi repülőterek műszaki személyzetét, légiforgalmi vállalatok hajószemélyzetét (pilótát, szikratávírászt, utazószerelőt).

A nehéz testi munkások részére megállapított magasabb élelmiszeradagokra való *jogosultsághoz munkaadói igazolás szükséges.*

A rendelet ez év szeptember hó elsején lép hatályba és ezzel az e tárgyban korábban megjelent rendelkezések hatályukat vesztik.

Nyaralása előtt keresse fel utazási irodánkat

Felvilágosítás Szobarendelés

Szováta, Tusnádfürdő, Gyilkostó, Borszék, Balaton, Tátra, Mátra

Azonkívül az ország összes üdülő és fürdőhelyeire.

UTAZASI IRODANKBAN
VIII. József körút 5 Tel.: 14-44-00
Hivatalos idő: 9—15-ig.
IBUSz összes irodáiban.

Eredménytelenek a Szovjet támadásai a Miusznál és a Donecnél

BERLIN, július 22.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a következőket jelenti a keleti arcvonalon folyó harcokról:

A szovjet vezetés elsősorban nagyarányú elterelő- és tehermentesítő támadásnak szánta azokat a támadásokat, amelyek már napok óta irányulnak a miusszmenti és a Donec középső folyása mentén húzódó német állások ellen. E támadásoknak az a céljuk, hogy lekössék a német erőket ezeken a területeken s így ne lehessen őket az oreli szakaszra elvonni. Mivel azonban a német vezetés átlátott a Szovjet szándékain s még idejekorán megtette a megfelelő ellenrendszabályokat, ez a bolsevista manőver — amint most már meg lehet állapítani — *súlyos kudarcnak bizonyult.*

A miuszi és a doneci szakaszon a bolsevisták csupán embertartalékuk és hadianyaguk elhasználódásának fokozódását érték el, *anélkül, hogy a német védelmi vonalakba be tudtak volna törni.* Az előző napokkal ellentétben, kedden a szovjettámadásokat ezeken a szakaszokon páncélosok és lényegesen kevesebb gyalogság harcbavetése jellemezte. (MTI)

Kártérítésre kötelezte a bíróság a fodrászt, *a kopaszra „dauerolt"* tisztviselőnő ügyében

A múlt év augusztus 21-én *Erőss* Magda magántisztviselőnő felkereste a Quint hölgyfodrászat Rákóczi-út 40. szám alatti üzletét, hogy haját daueroltassa. A tisztviselőnő haját *Buzek* László segéd vette kezelésbe. *Dauerolás után Erőss Magda megdöbbenve észlelte, hogy dús haja teljesen összeszáradva letöredezik és valósággal kopaszra daueralták a Rákóczi-úti fodrászüzletben.* Azonnal ügyvédhez fordult, aki azután szakértő alkalmazása útján megállapította, hogy *a dauergép túlságosan fel volt hevítve* és a magas hőfok okozta a tragikus hajkezelést.

A tisztviselőnő ezek után *2000 pengő tőke és járulékai iránt keresetet indított a Quint-féle hölgyfodrászat tulajdonosai:* Szente András, Kerekes Győző, Molnár József, Pirisi Károly és Pikler Rezső fodrászmesterek ellen. Az alperesek védekezése lényegileg az volt, hogy a fodrászüzlet nem veszélyes üzem, a kérdéses munkát nem ők végezték, így a munkát végző alkalmazott tartozik felelősséggel, különben sem követtek el mühibát.

A központi járásbíróság helyt adott a fodrászmesterek védekezésének és *a tisztviselőnőt elutasította keresetével.* Az ügy fellebbezés folytán került a törvényszék elé, amely most tárgyalta a keresetet és közbenszóló ítéletével megváltoztatta az elsőbíróság ítéletét *s az alperes fodrászüzlet tulajdonosainak egyetemleges kártérítési kötelezettségét 50 százalék erejéig megálapította.* A fellebbezési bíróság az alperest terhelő körülményként megállapította, hogy a hullámosítást végző alkalmazott a munka megkezdése előtt észlelte, hogy a haj szárazabb volt a rendesnél, tehát mint szakembernek fokozotabb gondossággal kellett volna eljárnia a haj hullámosításánál. Ha egyszerű rátekintésre nem is volt megállapítható a haj festése, de a haj szétbontásánál feltétlenül észre kellett volna azt venni.

A törvényszék az érdekes ügyet a per további tárgyalása és az összegszerűség megállapítása végett visszaküldte a járásbírósághoz, amely ennek értelmében fogja a kopaszra daueralt magántisztviselőnőt megfelelően kártalanítani az okozott kellemetlen hajkezelésért.

A villamos és szemeteskocsi karambolja a Vilmos császár-úton

Különös közlekedési baleset történt ma reggel fél 8 óra tájban a Vilmos császár-úton. A Nyugati pályaudvar felől teljes sebességgel közeledett a Bazilika felé egy 11-es jelzésű villamos, amikor a Szent István-térről egy szemeteskocsi, amelyen ötven mázsa szemét volt, kanyarodott ki az útra.

A villamos nekiszaladt a szemeteskocsinak

és azt több méteren keresztül maga előtt tolva, egészen a gróf Tisza István-utcáig vitte el.

Az összeütközés következtében a szemeteskocsi már az első métereknél felborult és a több tonnányi szemét kiszóródott az úttestre. A hatalmas mennyiségű szemét miatt a forgalom teljesen megállt és

az úttestnek azon az oldalán háromnegyed óra hosszat nem volt közlekedés.

Az összeütközés következtében csupán pár könnyebb sebesülés történt és a villamos utasai közül pár embert megsértettek az üvegszilánkok, de a tűzoltókat s a Beszkárt baleseti szerelvényét kellett kihívni, hogy a pályát felszabadítsák. A rendőrség megindította a vizsgálatot annak megállapítására, hogy kinek a gondatlansága okozta a balesetet.

Borsafüred

(860 m) Máramaros megye, a

Radnai havasok szívében

most épülő összkomfortos penzióban örökszobák teljesen berendezve kaphatók

Cím: **Déván István**, Bp. V. Katona József-u. 4. Telefon 316—514, d. e. 9—11, d. u. 3—5.

Az Esti Ujság színháza

VÍG ÖZVEGY

Háromnegyed nyolc előtt négy perccel — aznap délután negyedszer — megeredt az eső. Ezúttal úgy látszott, komoly és kitartó lesz és elmossa az egész előadást. Fényes Szabolcs ott állt a bejáratnál és nézte a tömeget, amely végtelen sorban ömlött a nézőtérre. Az eső megzavarta ezt az áramlást, sokan fedett helyet kerestek. Fényes Szabolcs felpislantott az égre. Körülbelül ez lehetett az arcában:

— Jóságos Isten, add, hogy most még egy kicsit ne essen az eső! Te tudod a legjobban, menyayit dolgoztunk, mi minden múlik ezen az előadáson. Hetek óta száz meg száz ember próbál, liheg, öltözködik, énekel, táncol, ennek mind személyes ügye, hogy ma este itt játszhassunk. Uj emberek, új karrierek indulnak el, szeretnénk megmutatni, mit csináltunk ennek a rengeteg embernek, aki mind felejteni akar, mulatni és örülni annak, hogy háborúban is süt a nap, zöldek a fák és szép a zene. Jóságos Isten, csak most, még egy kicsit fogd vissza az ég csatornáit, a többit majd elintézzük magunk!

Onnan felülről valami intést kaphatott, mert bement a színpadra, kiküldte a karmestert és abban a pillanatban, ahogy Rubányi Vilmos megkopogtatta a kottatartót, elállt az eső. A közönség tapsolt és kapkodta a fejét. Nem tudta, mit nézzen, a nyílt színpadot-e, a párisi montenegrói követség palotájának a kertjét, vagy önmagát, mert a nézőtéren is éppen elég volt a látnivaló. Ott volt az egész nyári Budapest, miniszterek, diplomaták, zenerajongók, hivatásos megjelenők, nyaralók és azok, akik még csak ezután akarnak elutazni. Rejtély, hogyan jöttek, a legtöbbje már kora délután útrakelt villamoson, gyalog, biciklin. A nők felvették a legszebb ruhájukat, az urak között akadt néhány fehér szmoking. Izgatott zsibongás a nézőtéren, az a feszült várakozás, ami a nagy színházi és művészi eseményeket szokta fogadni. Aztán felzendült a Víg özvegy nyitánya és simán, zavartalanul lepergett az előadás.

*

Hagyjuk egy pillanatra a színpadot és nézőteret, térjünk visz-

Izgalmas, művészi film:

A malakkai nő

Edwige Feuillere, Pierre, Richard Wilm

Kizárólag **DUNA**

sza Fényes Szabolcshoz, aki eltűnt valahol a Margitszigeti Színpad természetes kulisszái mögött. Ez a fiatalember a mult szezón végén kapta meg a Fővárosi Operettszínház igazgatását. Azóta bemutatott néhány nagyoperettet, most pedig a Margitszigeten a Víg özvegy fájába vágta a fejszéjét. Nem törődött azzal, hogy az operettet százszor meg százsor eltemették, megállapították róla, hogy kiveszőfélben lévő műfaj és nincs színész, aki operettet játsszon. Hitt abban, hogy a primadonna és a bonvíván összetalálkozása, a második felvonás végén történő összeveszése és a harmadik felvonás hepiendje érdekli még az embereket, de mindenek felett hitt a valcerben, a kánkánban és a táncban, ő maga is nem egészen dicstelenül tevékenykedett a könnyű zene terén.

Az utolsó évtized legtöbb és legszebb slágerét Fényes Szabolcs írta, de ezen az istenadta tehetségen kívül magával hozott a zenei és színházi világba még valamit, amit Fényes Annus, Beöthy László és Ráthonyi Ákos óta fájdalmasan nélkülöztünk. A magyar úri szellemet, a fajta sajátos és nekünk mégis csak legkedvesebb tehetségét. A magyar színház legnagyobb baja meggyőződésünk szerint mindig az volt, hogy abban mindenkinek jutott szerep, csak éppen a középosztály maradt konokul a nézőtéren. A kiskaput nem volt hajlandó átlépni, valahogy mindig szégyelte magát. Nem volt úri dolog színházzal foglalkozni, színpadra lépni, igazgatni, rendezni, ezt a kulturális szempontból végtelenül fontos feladatkört mindig átengedtük a zsidóknak és azoknak, akiknek a színpaddal való foglalkozás társadalmi emelkedést is jelentett.

Ez a baja a filmnek is. Fényes Szabolcs szerencsére túltette magát ezeken a gátlásokon, nem akart minisztériumba menni, gazdálkodni, nem követte a nagy elődök példáját sem, akik elsősorban miniszteri tanácsosok voltak és csak aztán írták meg a János vitézt, vagy a Gül babát. Színpadra vitte a magyar fajta ízlését, lelkesedését, zsenialitását és most itt áll egy sereg örökszép melódia apaságával és a szigeti Víg özvegy sikerével a nyilvánosság előtt, mint egy túlszerény és a színháztól eddig idegenkedő társadalmi osztály pionirja, akinek előreláthatóan bőven akadnak majd követői.

*

Most pedig osszuk ki az érdemrendeket az előadás szereplői között. Szilvássy Margit, az Operaház tagja olyan Glavari Hanna volt, amilyent a Víg özvegy első színrehozatala óta aligha látott a közönség. Ha valaki átaludta volna az elmúlt negyven esztendőt és csak Szilvássy Margit alakítását látja, az el sem hiszi, hogy közben két világháború volt és egy s más megváltozott azóta a földön. Kosárszám küldte volna a színpadra a virágot és feltétlenül kifogta volna a lovakat a primadonna kocsijából. (Mi egy kicsit Honthy Hannára gondoltunk, éppen ezt a szerepet nem?...)

Udvardy Tibor, a bonvíván meglepett azzal, hogy milyen jó színész, milyen könnyed, elegáns és szimpatikus s őszintén sajnáltuk, hogy a jó Istentől a szép hangon, a játszanitudáson és sok más ajándékon kívül nem kapott ehhez a szerephez barna hajat és vagy harminc-negyven centiméterrel magasabb termetet.

Köszönjük meg Hámory Imrének és Maleczky Oszkárnak a hibátlan alakítást, aztán verjük össze a tenyerünket az új operettszínésznő, Kelly Anna ünneplésére. Szép színpadi jelenség, jól énekel, kitűnően táncol és mindenekfelett megvan benne az a tehetség, hogy az első percben belopja magát a közönség szívébe. Majd, ha elmúlik a kezdeti merevsége és a kezével jobban tud bánni, nagy és komoly sztár lesz, akitől még sok szépet várunk.

Nagy dicsérő elismerésünk Erőss Éváé, a tündéri és kislányos primaballerináé és különös örömmel írjuk ide ifj. Latabár Árpád nevét, aki nyiltszíni tapsokkal és egészen egyéni alakítással öregbítette a család dicsőségét. Dicséret Tihanyi Vilmosnak, a rendezőnek, ő ma a legnagyobb tudója azoknak az értelmetlen és mégis szép mozdulatoknak, amelyek a színpadot mindig színessé és változatossá teszik.

A táncokat Horváth Margit tanította be, nem lehetett könnyű dolga lepkéket csinálni a majdnem száz főre tehető ifjúságból, a díszletekért Bercsényi Tibort kell megdicsérni. A harmadik felvonás díszletével adós maradt a tegnapi premier, nem lehetett rendes szünetet tartani és díszletezni, különben az előadásnak nem lett volna fél 11-re vége.

vitéz BÉRY LÁSZLÓ

Wagner-est a Károlyi-kertben

Wagner-est lesz ma, csütörtökön a Károlyi-kertben, ahol a Székesfővárosi Zenekar együttese *Ferencsik* János vezénylete alatt részleteket ad elő a zeneköltő *Bolygó hollandi, Lohengrin, Tannhäuser, Tristan, Siegfried, Parsival* és a *Nürnbergi mesterdalnokok* című *operáiból*. A szabadtéri Wagner-hangversenyen, mint szólóénekes, közreműködik *László* Magda is.

Németországban lezárták az üzembeszüntetéseket a kereskedelemben, a kézműiparban és az idegenforgalomban

BERLIN, július 22.
(Német Távirati Iroad)

A német gazdaságügyi miniszter, a közélelmezés- és földmívelésügyi miniszter utasította az illetékes szerveket, hogy a kereskedelemben, kézműiparban, idegenforgalomban és egyéb foglalkozási ágakban zárják le az üzembeszüntetést.

Ezzel kapcsolatban hivatalos helyről még a következőket közlik:

Az üzembeszüntetések keretében a német középosztály is különleges szolgálatot tett minden erőnek a győzelemre való összpontosítására. Az ezzel együttjáró áldozat anyagi és szellemi javakban súlyos volt. A birodalmi kormány kénytelen volt ezt az áldozatot megkövetelni a középosztálytól, mert a hadvezetés parancsolóan megkívánta minden tartalék mozgósítását. Döntő követelmény volt, hogy a legrövidebb időn belül a legnagyobb eredményt érjék el. A dolog természetéből következik, hogy ennek során nem volt mindig elkerülhető a szigor. Ma azonban hálás elismeréssel állapítható meg, hogy *a középosztály áldozatvállalásával igen tekintélyes új erőket bocsátott a hadvezetőség rendelkezésére.* Az üzembeszüntetéseket kizárólag a háború kemény szükségszerűsége parancsolta.

Mindazonáltal semmiesetre sem tekinthető úgy, mint valami alapvető rendszabály és mit sem változtat azon a nemzetiszocialista felfogáson, hogy az egészséges középosztály fenntartása a német gazdasági politika alapvető tétele. Ezt világosan megmondja és örök időkre leszögezi a pártprogram 16. pontja. A német államvezetőség tudja, hogy a középosztály széles, önmagában erős és áldozatkészségteljes rétege mint összekötő láncszem Németország társadalmi felépítésében sohasem nélkülözhető. A középosztályból igen sok nemzetiszocialista harcos küzdötte fel magát a német nép vezetőinek soraiba. Kulturális és gazdasági csúcsteljesítményeink eredete ebben a rétegben van. *A győzelem után tehát az államvezetés első feladatai közé fog tartozni, hogy kárpótolja a középosztályt háborús áldozatáért és hogy ezt az osztályt jelentőségéhez mérten kapcsolja bele a béke hatalmas építőmunkájába.* (MTI)

Londonban növekszik a bünözések száma

STOCKHOLM, július 22.

A Dagbladet londoni tudósítójának jelentése szerint Londonban erősen növekszik a bünözések száma. Az elsötétítés alatt elkövetett büntettek egymást követik. Ifjúkorú bünözők hatolnak be a megrongált és rombadölt házakba, hogy ott minden értéken holmit összegyüjtsenek. Szökött fegyencek kóborolnak az utakon, lopott élelmiszerekből élnek, mivel a hatóságoknál nem mernek jelentkezni élelmiszerjegyeikért. *(MTI)*

Reggel 8 nyitva az Este 8 ig!

ÁLLATKERT

SZINHÁZ ÉS MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ TELEFONSZÁMOK

STADIUM: 14-00-00 KULTUR: 18-99-99 STADIUM CORVIN 145-056

DÍJMENTES HÁZHOZSZÁLLÍTÁS

VIGSZINHAZ (3 ½7):
Minden este és vasárnap d. u.: Fekete Péter.

UJ MAGYAR SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este és vasárnap d. u.: Zsuzsó.

FŐVÁROSI OPERETTSZINHAZ (½3, 6)
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Egy boldog pesti nyár.

KOMEDIA ORFEUM (½4, 7):
Minden este, szerda szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Lopótök.

MARKUSPARK SZINHAZ (4, 7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: A legszebb éjszaka.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHAZ (4, 7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: A két kapitány.

MAGYAR MŰSZINKÖR (½6, ½8, vasár- és ünnepnap ½4, ½6, ½8):
Minden d. u. és este: Mária főhadnagy.

MARGITSZIGETI SZINPAD (½8):
Minden este: Víg özvegy.

FÉNYES CIRKUSZ (½4, ½7):
Mindennap: Charlie Rivels revütársulatával, Uwe óriáselefántjaival stb.

Esti Ujság szerkesztőségének telefonszáma:
14-44-00

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM FILMSZINHAZ (Tel.: 15-30-34. 15-40-24.) ½5, ½7, ½9 Sz., V., Ü.: ½3-kor is. Művész szerelem.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHAZ (V., Petőfi S.-utca 5. Tel.: 18) 244 Emberek a Szaharában. (Kultúrfilm.) Rajzos híradóban a kölni székesegyház pusztulása. Ufa-Magazin, Magyar-, Ufa- és Luce-hírdók. Folytatólagos egyórás előadások 10—22.30-ig.

CORVIN FILMSZINHAZ (Tel.: 138 988. 339-584.) 4, 6, ½9 Sz., V., Ü.: 2-kor is. Lázadó férj. 2-ik hétre prolongálva.

DEÁK DECSI FILMSZINHAZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ½3, ½5, ½7, ½9-kor. Orient express. Híradók.

FORUM FILMSZINHAZ (IV., Kossuth Lajos-utca 18. (Tel.: 189-707. 189-543.) ½5, ½7, ½9. Sz., V., Ü.: ½3-kor is. A bün árnyékában.

HIRADÓ FILMSZINHAZ (VII., Erzsébet-körút 13. szám Telefon: 222 499.) Színpompás állatvilág. (Kultúrfilm.) Rajzos híradó, Ufa-Magazin, Magyar-, Ufa- és Luce-híradó. Folytatólagos egyórás előadások 9—22.30ig.

KAMARA FILMSZINHAZ (T.: 423-901 ½12, 2, 4, 6, 8 órakor. A négyarcú asszony.

KASZINÓ FILMSZINHAZ (T.: 185 329 383-102.) ½4, ½6, ½8. Sz. ½2 órakor. V., Ü.: 11 órakor is. Orient express. Híradók.

KORZÓ (IV., Váci-utca 9. Tel.: 182818. ½5, ½7, ½9. V., Ü. d. e. 11 órakor is. Asszony a katedrán.

NEMZETI APOLLÓ (ROYAL APOLLO) Erzsébet körút 45. Telefon: 222-002.) ½5, ½7, ½9. Sz., V., Ü.: ½3-kor is. Az ingovány foglya.

PESTI (PALACE) 221-222.) ½12, 2, 4, 6, 8 órakor. Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal.) Első randevú.

Megérkezett a
FRUSKA
LILIA SILVI, HANS STÜWE
CSABA Filmszínház

RADIUS FILMSZINHAZ (Tel.: 122-098. 120-564.) 4, 6, 8. Sz., V., Ü. ½3-kor is. Késő. Híradó.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ½5, ½7, ½9. V., Ü.: ½3 órakor is. Áruló nyom. — Híradók.

SZITTYA (CITY) **FILMSZINHAZ** (Tel.: 111-140.) ½5-kor., ½7-kor., ½9 órakor. Mintaférj.

URANIA FILMSZINHAZ (T.: 140 046.) 4, 6, ½9-kor. Sz. 2, V., Ü.: 11-kor is. Egy csókért.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (ADMIRAL) (T.: 353-707.) ½5, ½7, ½9-kor V., Ü.: 11, ½3 órakor is. Harmincadik.

BAROSS (BODOGRAF) **FILMSZINHAZ** ½4, ½6, ½8-kor. V.: 11, ½2-kor is. Bünös vagyok.

BARLANG (BROADWAY) **FILMSZINHAZ** VII., Károly-körút 3. Telefon: 122 722) ½2 ½4, ½6 és ½8 órakor. Muzsikus lelkek.

CSABA-SAVOY (Tel.: 14-60-40.) ½5, ½7, ½9. V., Ü.: ½3-kor is. Fruska.

DUNA LLOYD MOZGÓ (T.: 111-994.) ½5, ½7, ½9-kor. Malakkai nő.

ERZSÉBET VESTA) (Tel.: 222 401.) 1, ½3, ½5, ½7, ½9. Ne kérdezd ki voltam.

HOMEROS MOZGÓ (Telefon: 496-178.) ½4 ½6 ½8. V., Ü.: ½2 órakor is. Szervusz Péter. Híradók.

PALOTA MOZGÓ Tel.: (15-66-05.) 4, 6, 8 órakor. Sz., V., Ü.: 2-kor is. Dankó Pista.

PETŐFI (ODEON) **FILMSZINHAZ** (T.: 428-478.) 4, 6, 8-kor. V., Ü.: 2-kor is. Mária nővér. V. d. e. 11-kor: Zavaros éjszaka.

SZIVÁRVÁNY volt **REX** (T.: 228-020.) ½5, ½7, ½9 Sz. ½3, V. ½1 órakor is. Megbélyegzett asszony.

SZÉKELY OLYMPIA) MOZGÓ (Tel.: 226-425.) ½3-kor, ½5-kor, ½ 7-kor, ½9. Marokkói leány.

TINÓDI (TIVOLI) **FILMSZINHAZ** (T.: 225-602.) 4, 6, 8. Sz. 2, V., Ü.: 11-kor is. Dr. Kovács István.

TOLDI (RIALTO) **FILMSZINHAZ** (T.: 224-433.) 10, ¾12, ½2, ¼5, ¾7, ½9. Sz., V., Ü.: 11, ¾1, ½3 ½5, ½7, ½9. A nagy per.

TURÁN (Tel.: 120-003.) 11, 2, 4, 6, 8. Bob herceg.

UGOCSA (ASTRA) (Tel.: 15-44-22.) ½5, ½7, ½9-kor. Sz. ½3 V.: ½1-kor is. Istenek kedvence. Híradó.

A MÁV elnökigazgatójának látogatása Kecskeméten

KECSKEMÉT, július 21.

Imrédy Kálmán dr., a MÁV elnökigazgatója több főtisztviselő társaságában látogatást tett Kecskeméten, szemlét tartott a vasútállomáson, majd tárgyalást folytatott a gyümölcsszállítás meggyorsítására irányuló kérdésben és az állomás kibővítése ügyében, azután megtekintette a kibővítés alatt álló köz-hűtőházat, továbbá a Kecskeméti Gazdasági Vasút üzemét, a MÁV csatlakozási vonalat, azután pedig kirándulást tett Bugac-pusztára. (MTI)

Százötvenezer pengőt csalt ki ügyfelektől egy técsői fakereskedő — elfogták

Az utóbbi időben a nagyobb vidéki városokban *több feljelentés érkezett Deák Benedek 50 éves técsői fakereskedő ellen.* A fakereskedő, mint a nyomozás megállapította, Kárpátalján több erdőbirtokossal tárgyalni kezdett az erdők megvételéről és *1000—1500 pengős előlegeket adott.* A nyugtákkal azután elment az egyes községek elöljáróságaira és ott hivatalos irattal igazolták, hogy a fakereskedő valóban több erdőt meg szándékozik vásárolni. Ezekkel az iratokkal felszerelve azután bejárta az ország különböző nagyobb városait és a tüzifanagykereskedőknek mint többszörös erdőbirtokos mutatkozva be, *vagónszámra ígért tüzifát.* A kereskedőktől nagyobb összegeket vett fel előlegként, úgy hogy az eddigi adatok szerint mintegy *150.000 pengőt kapott.*

A rendőrség *hétízben adott ki a kereskedő ellen rádiókörözést* és végül tegnap délután sikerült elfogni. A detektívek megállapították, hogy *az egyik szállodában lakik álnéven* és a külsejét is teljesen elváltoztatta. Bajuszt növesztett és ősz haját barnára festette be. Értesültek arról, hogy a körözött fakereskedő fiát operálni fogják és *a sebészeti klinika folyosóján sikerült is elfogni Deák Benedeket.* Azonnal a főkapitányságra szállították és ott megkezdték kihallgatását. A bűncselekményeket beismerte, de mint mondta, *maga se tudja már, hogy kiket és mennyivel csapott be,* úgyhogy valószínűleg még több károsult jelentkezik majd az ügyben. A szélhámosságokkal szerzett pénzt elkártyázta és lóversenyen vesztette el.

Negyvenmillió márka gyült össze a német Vöröskereszt javára a legutóbbi utcai gyüjtések folyamán

Berlin, július 21.
(Német Távirati Iroda)

A hadisegély-szervezetnek június 26-án és 27-én a német Vöröskereszt javára rendezett utcai gyüjtései alkalmával több mint 40 millió birodalmi márka jött össze az eddigi megállapítások szerint. Az előző év hasonló gyüjtései kereken 29 millió márkát eredményeztek. Az ezévi gyüjtés eredménye tehát 35.9 százalékkal nagyobb a mult évinél. (MTI)

Az álllord Hamptont *börtönbüntetése kitöltése után* internálják

Beszerzi Tibor

1938 szeptemberében előkelően csengő név gazdája részére rendelték meg a Hungáriaszálló egyik első emeleti lakosztályát. *Charles Harald Alfréd Hampton* „angol lord és többszörös milliomos" egy-kettőre kedvelt alakja lett a budapesti pénzarisztokrácia zárt köreinek. Nagyúri modora minden bizalmatlanságot lefegyverzett s nemsokára a főváros éjszakai világa „az éjszaka császára" gazdagságán ámuldozott. Az állord bőkezűsége nem ismert határt.

Városszerte legendákat meséltek mérhetetlen vagyonáról és akik egyszer bejutottak a Dísz-téri palotába, valóban nem hihettek mást, minthogy „a lord" *az istenek kedvence, akinek a pénz nem számít.* Egyik vacsoráját kuriózumképpen a „benfentesek" kiszámították: *mindössze tizenhétezer* pengőbe került s akkor még 1938-at írtak...

„Lord" Hamptonnak rengeteg gondja volt állítólagos szigetországbeli vagyonával, azért 1938 második felétől egész 1939 áprilisáig *gyakran megfordult luxusrepülőgépén London—Páris—Budapest között.* Ilyenkor mindig „meglepetéssel" kedveskedett barátai körének.

A tékozló életmód és az állandó repülő utak azonban egyre gyanusabbá tették az állítólagos lord életét. Egy kisebb valutabotrány kipattanása elég volt arra, hogy *a budapesti rendőrség mindent megtudjon* „a lordról" a londoni Scotland Yard révén, amely közölte a budapesti rendőrséggel, hogy *Hampton nem lord, hanem Vivian Roi, aki Londonban már kétszer is ült és az európai nagyvárosok körözött szélhámosa.*

Amikor aztán *minden bizonyíték a valutaügyészség kezébe került 1939 áprilisában letartóztatták az éjszaka császárát.*

A bírósági tárgyalások annak idején nagy port vertek fel. A tárgyalási teremben valóban nem mindennapi látvány fogadta a hallgatóságot. Végül is Vivian Roi *három és félévi fegyházbüntetést kapott,* amelynek kitöltését azonnal megkezdte. Mint az *Esti Ujság* értesül, az állord most, július 14-én kiszabadult a Sopron-Kőhidai fegyházból. Azonban még sem bocsátották szabadon, hanem felhozták a budapesti toloncházba.

Vivian Roi ugyanis angol állampolgár, azonkívül örökre kitiltották az ország területéről. A háború miatt most nem hagyhatja el az országot s ezért került sor az internálásra. Jelenleg a toloncházban várja, mikor viszik Kistarcsára.

Zs. I.

GAZDASÁGI ÉLET ÉS ÁLLAMI BEAVATKOZÁS

A háborús gazdasági élet elkerülhetetlenül maga után vonta az állami beavatkozást a termelésben, a javak szétosztásában és fogyasztásában. Amikor nem áll elegendő nyersanyag és elegendő készáru rendelkezésre, nem lehet kizárólag a magángazdaságra bízni, hogy mit termeljen, hogy milyen áron hozza azokat forgalomba és nem lehet a fogyasztást sem szabadjára engedni, mert az ellenőrzésnélküli fogyasztás a gyöngébb vásárlóerővel rendelkező széles néprétegeket károsítaná meg. Szükséges volt tehát az állami beavatkozás, a megkötöttség, a különböző termelési előírások, a kereskedelemmel foglalkozók megrostálása, a fogyasztásban pedig a korlátozások, az adagolások bevezetése. Mindez azonban nem öncél és az állami beavatkozás még a háborús gazdasági életben sem haladhatja túl a feltétlenül szükséges mértéket. A kormány ebből az elgondolásból indul ki akkor, amikor a szabályozó rendelkezéseknek megtétele mellett is a lehetőségig tiszteletben tartja a különböző gazdasági szervek önállóságát s még a megkötéseket is úgy rendeli el, hogy ezek keretein belül a gazdasági erők és intézmények önkormányzati tevékenysége érvényesülhessen.

Ezeket a szempontokat tartotta szem előtt az új termésbeszolgáltatási rendszer, amelyben pontosan és részletesen jó előre megállapították a mezőgazdasági termelők kötelezettségeit, ezeken belül azonban módot adtak az önkormányzati szellem érvényesülésére. Az egyes községekben ugyanis a gazdákból alakított közellátási bizottságok működnek, amelyen keresztül a gazdák egymás között intézik el a termelés rendjével kapcsolatban felmerülő kérdéseket. Ha pedig megegyezni nem tudnának, a vármegyei közellátási bizottsághoz fordulhatnak segítségért, amelynek tagjai között szintén helyet foglalnak a gazdák.

A gazdasági autonómia elveit a közellátási miniszter legújabb rendelete az ipari ellátás terén is érvényesíti. Az iparosok jól bevált önkormányzati szervét, az ipartestületeket veszi igénybe abból a célból, hogy a feketepiac és az iparosok jó hírnevét veszélyeztető kontárok elleni harcot eredményesebbé tegye. Az ipartestületek keretében megalakított úgynevezett ipartestületi szék kötelessége lesz ezután minden olyan esetben fellépni, ha a közösség érdekeit sértő cselekményt tapasztal, ha a tagok között az üzleti verseny tisztességét érintő szokás alakul ki, és különösen akkor, ha árdrágító tevékenységről szerez tudomást. Az ipartestületi szék, mint önkormányzati hatóság, először — ha visszásságot tapasztal — felhívja a tagjai figyelmét eljárásuk helytelenségére, figyelmezteti, megfeddi őket, szükség esetén azonban a legsúlyosabb megtorló eljárást is folyamatba teheti.

Természetesen a gazdasági autonómia jogainak tiszteletbentartása csak akkor érvényesülhet, ha az önkormányzatot gyakorló testület tagjai, ebben az esetben maguk az iparosok, tudatában vannak munkájuk fontosságának, az ország egészséges gazdasági élete szempontjából. Nem lehet kétségbe vonni, hogy ez így is lesz, mert a magyar iparos méltán büszke jóhírnevére, becsületére és hazafiasságára s mindezek birtokában ismeri és teljesíti kötelességeit a közösséggel szemben. Ha pedig volnának megtévedtek, úgy ezek ellen nemcsak maguk az ipartestületek, hanem az államhatalom is a legsúlyosabb megtorlást alkalmazza, mert nem lehet megengedni azt, hogy a gazdasági önkormányzat ürügye alatt akár egyesek, akár egész foglalkozási ágak, saját önző üzelmeiket folytassák a köz rovására.

Esti Ujság szerkesztőségének telefon-száma:
14-44-00

Hatszáz fővárosi kislakás készül el ebben az évben

A főváros városrendezési és magánépítési bizottsága *Morvay* Endre dr. alpolgármester elnöklésével ülést tartott. A bizottság 15 telekszabályozáshoz járult hozzá, majd *Makoldy* József műszaki főtanácsos ismertette, hogy a fővárosban, a XIII. kerület Angyalföld-dűlőben

megkezdődtek a kislakásos bérházak és üzletházak építései.

amelyekhez a szakbizottság engedélyét kérte. A kislakásos bérházakat és az üzletházakat is

magánmérnökök tervezték.

Összesen 54 kislakásos bérház és 11 üzletház építéséhez járult hozzá a szakbizottság.

A bizottság tagjai kérdést intéztek az elnöklő alpolgármesterhez, hogy a kislakásos bérházak mikor készülnek el; az egyre súlyosbodó lakáshiány ugyanis sürgeti az építkezések gyors befejezését.

Morvay Endre dr. alpolgármester válaszában megemlítette, hogy

Angyalföldön 1852 kislakás építkezését kezdték meg,

a lehetőség keretein belül az építkezések gyors ütemben folynak és minden remény megvan arra, hogy

600 kislakást ezév decemberében átadhatnak rendeltetésüknek.

A többi épületet minden valószínűség szerint sikerül tető alá hozni, építkezésüket remélhetőleg a jövő év tavaszán befejezhetik s akkor 1258 kislakáshoz jutnak elsősorban a sokgyermekes családok.

A VIDÁMSÁG VONATA az
ORIENT EXPRESS
mert az ötletes szöveget írta
Matolcsy Andor,
a fordulatos filmet rendezte
Cserépy László,
a pompás muzsikát szerezte
Dolecskó Béla

A BOLDOGSÁG VONATA az
ORIENT EXPRESS
mert főszereplői a magyar film kedvencei:
Ajtay Andor,
Csortos Gyula,
Pelsőczy Irén,
Vaszary Piri,
Somogyi, Pethes

A KACAGÁS VONATA az
ORIENT EXPRESS
amely minden állomáson ezer ötlettel vidítja fel a közönséget
Ma premier
Deák◆Kaszinó
Átrium
csütörtökön
Délibáb-film

Az Esti Ujság színháza

ZSUZSÓ

Nyári bemutató az Uj Magyar Színházban

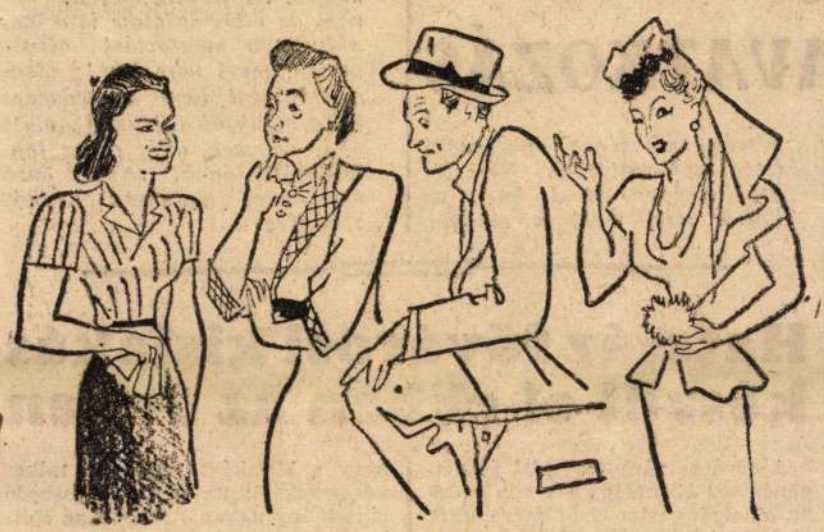

A kivételesen nagy színházi konjunktúra az oka annak, hogy ami még az Uj Magyar Színház fennállása óta valószínűleg soha nem történt meg, a kánikula kellős közepén bemutatót tartsanak. A színház Csadó Pál ügyesen megirt és nagy színpadismerettel bonyolított „Zsuzsó" című vigjátékát választotta nyári darabnak. Februárban őrészt a mostani szereplőkkel szép sikerrel hozták először a közönség elé az Andrássy Színház ügyelőjének első színpadi művét és mielőtt a darab a fővárosi közönség elé került volna, a közelmultban Kispesten játszották ugyanazokkal a szereplőkkel, akik a tegnapi főpróbán életrekeltették a sok színnel megrajzolt figurákat.

A mese egy állásnélküli fiatal tanárról és tanárnőről szól — abból az időből, amikor még ilyenek voltak. Hogy a teljesen pénznélküli pár fiatal egy budai luxusvillában el tudja foglalni két pótvizsgára készülő nebuló mellett a házi tanári állást, kénytelenek magukat házasársaknak kiadni, mert máskülönben elesnének a jó fizetéstől. Így kerülnek össze egy szobába zárva, mint álférj és álfeleség. Ez a vigjátéki ötlet nem új, de a szerző sok kedvességgel és ötlettel használja ki ezt a helyzetet, frissen és meglepő leleményességgel bonyolítva a három felvonásra bizony alig-alig elégséges ötletmagot.

A villában természetesen kitör a botrány, a vénkisasszony nagynéni és a fiatal tanár elhagyott barátnője leleplezik a szélhámosságot, de végül is minden rendben ön. A kéthónapos együttlét összehozza a párt, megesküsznek, sőt másodsul az egyedüliségben megsavanyodott és elkeseredett vénkisasszony valósággal gyermekeivé fogadja őket.

Mindezt Csadó Pál könnyedén, elevenen, jó humorral mondja el és mint a színpad jó ismerője, minden alkalmat sikeresen megragad a keresett hatások elérésére. Mint nyári darab kitünően megállja a helyét: igen szórakoztató és mulattató.

Az előadás — tekintve, hogy az együttes már sokszor játszotta — gördülékeny és kiforrott. Pelsőczy Irén a címszerepben tartózkodó finomsággal, sok bájjal és kedves egyszerűséggel játszik, megtalálva mind hangban, mind pedig mozgásban azt a mértéket, amellyel inkább passzív szerepét vibráló élettel lehet megtölteni. Kitünően oldja meg feladatát és tehetségének legszebb értékeit csillogtatja. Perényi László kissé nyegle, kissé fölényes tanárja rutinos színészi alakítás, de jól megfogott szerep, amelynek minden kínálkozó hatását remekül kihasználja. Árpád Margit, a hisztériás barátnő, élénk színeket hoz, kirobbanó temperamentummal, átérzett szenvedélyességgel. Mint vénkisasszony Halassy Mariska remekel és kitünő figura Harsányi Rezsőé is, Bordás Rózsi, Dénes Anni és Zilahy Pál nevét kell megemlítenünk még az együttesből, nemkülönben Szőke Kálmán gondos rendezését és Bercsényi Tibor díszleteit.

B. A.

Bemutató előtt:

Külvárosi őrszoba

Uj magyar film kerül pár nap mulva a közönség elé, a *„Külvárosi őrszoba"*. Az érdekes és izgalmas film sok eredtiséggel és drámaisággal hozza a közönség elé a Budapest közbiztonsága fölött őrködő rendőrt, akinek a legnehezebb viszonyok között és sokszor élete veszélyeztetésével is szembe kell szállnia az alvilág sötét alakjaival. A névtelen próbarendőr főhőse a filmnek, amelyet *Hamza* D. Ákos irt és rendezett és amelynek férfi főszerepét *Nagy* István alakítja. A Léna-film újdonságában *Csortos* Gyula, *Toronyi* Imre, *Csikós* Rózsi, *Dajbukát* Ilona és *Somogyi* Nusi játsszák a többi vezető szerepet.

(*) „Grill összes meséi" cimen tegnap mutatta be új műsorát a Margitszigeti Grill. A tarka, zenés revü keretében Csöppy, a jazzkirály dobpárbajt viv, Ráthonyi R. pedig ötletes Rivels-paródiát mutat be. A revü megelevenedett mesekönyv, melynek keretében *Kamilly* Judit ének- és táncszámokkal alakítja a primadonna szerepet. Fellépnek a *Szőnyi* testvérek, a *Vivianne* és *Darvas* táncospár, a *Szamosi duett*, *Ilona és Fred Lary* és még sokan mások.

Ma fél nyolckor a Szigetszínpadon:

Vig özvegy

A Margitszigeti Szabadtéri Színpadon ma este félnyolc órai kezdettel kerül a közönség elé az idei nyár nagy érdeklődéssel várt legnagyobb színházi produkciója, a *„Vig özvegy"*. Közel egyhónapos előkészület előzte meg a mai premiert. *Tihanyi* Vilmos rendezésében kerül előadásra a szigeti gyepszínpadon *Lehár* első nagysikerű operettje. A főszerepeket *Szilvássy* Margit, *Kelly* Anna, *Udvardy* Tibor, *Maleczky* Oszkár, *Hámory* Imre, *Szomolányi* János és ifj. *Latabár* Árpád játsszák. *Rubányi* Vilmos vezényli az előadást, amely pontosan félnyolc órakor kezdődik. Az igazgatóság kéri a közönséget, hogy helyét pontosan foglalja el, mert a zárórarendeletnek megfelelően az előadásokat negyed tizenegy óráig be kell fejezni.

Özvegy Karnyóné — Nagyváradon

A Nemzeti Színház fiataljai a napokban kezdték meg vidéki vendégjátékukat Csokonai Vitéz Mihály *„Özvegy Karnyóné és a két szeleburdiak"* című vigjátékkal a nagyváradi Szigligeti Színházban. *Major* Tamás, *Gobbi* Hilda, *Olty* Magda, *Pataky* Jenő és még többen a fiatalok közül léptek fel a darabban, mely nagy sikert aratott. Háromnapos nagyváradi vendégszereplés után Tatán adják elő Csokonai vigjátékát.

(*) Másodszor jubilál a „Lopótök". Ma este második jubileumához, az ötvenedik előadásához érkezik el a Komádia nyári revüje, a „Lopótök". Az eredeti szereposztásban a vidám és tarka revü a jubiláris előadás után továbbra is műsoron marad.

(*) VERSEGHY IDA, a kolozsvári Nemzeti Színház fiatal, tehetséges tagja a legfiatalabb erdélyi generációt ismerteti ma este háromnegyed hat órai kezdettel a rádió mikrofónja előtt Budapest I. hullámhosszán. Dzsida, Bartalis, Szabódy, Jékely, Finta és Kiss Jenő legszebb költeményei szerepelnek műsorán.

Csütörtöktől a Rádiusban:

KÉSŐ

Nagy tavaszi filmsiker volt *Daróczy* József *„Késő"* című filmje, amelyet hosszú hetekig játszottak zsúfolt házak előtt a bemutatómozik. A mvászi értékekben gazdag és időszerű problémát fölvető filmdráma csütörtökön ismét a közönség elé kerül. A Rádius-mozi tűzi műsorára a közel félmillió-pengős költséggel készült filmet, amelynek főszerepeit a magyar színészgárda kitünőségei: *Bulla* Elma, *Muráti* Lili, *Jávor* Pál és *Sárdy* János játsszák.

Vakmerő lopások és betörések az utolsó 24 órában

Az utolsó huszonnégy órában több vakmerő lopás és betörés ügyében érkezett feljelentés a rendőrségre. M. Fernand Malgrad francia attasé bejelentette, hogy az Orom-utcában AU. 650. számú autóját ismeretlen tettes felnyitotta és ötezer pengő értékű Leica-fényképezőgépét ellopta.

Herczeg Béla magántisztviselő ismeretlen tettes ellen tett feljelentést, mert, mint előadta, a Dunán csónakázott és a csónakja felborult. A szerencsétlenség következtében kiesett a csónakból 940 pengő készpénzt és egy 5000 pengő értékű fényképezőgépet tartalmazó aktatáskája. A táskát egy közelben haladó csónakban ülő férfi emelte be a vízből és gyorsan elevezett.

Eisler Pál vegyészmérnök bejelentette a főkapitányságon, hogy fiának 5000 pengő értékű Leica fényképezőgépét Balatonújhelyen ismeretlen tettes ellopta. Az a feltevés, hogy pesti tolvaj követte el a lopást.

Ujabb kabinfosztogatás történt a Palatinus strandon. Tegnap a délutáni órákban felnyitották Szabó Olga táncosnő kabinját és 2000 pengő értékű arany karkötőjét ellopták.

Dr. Angyal Kálmán plébános bejelentette a rendőrségen, hogy a 23-as villamoson, az OTI és a Baross-tér között ellopták aranyóráját és aranyláncát.

Klug Erzsébet kereskedőnő bejelentette a rendőrségen, hogy kedden ebédszünet alatt ismeretlen tettes felnyitotta Népszínház-utca 25 .szám alatt levő üzletét és onnan négy táskagramafont, egy tangóharmonikát és egy értékes rádiókészüléket lopott el.

A főváros 400 hold területet vetetett be konyhakerti növényekkel

Érdekes és tanulságos adatok a főváros közigazgatási évkönyvéből

Szendy Károly polgármester irányításával most készült el — mint ismertettük — a székesfőváros Közigazgatási Évkönyvének 1942. évi kötete.

Az adatokból többek között kiderül, hogy a főváros a múlt évben saját üzemeivel, intézményeivel és intézeteivel

400 hold területet vetetett be konyhakerti növénnyel és sikerült 3000 mázsa zöldségfélét betakarítania.

A főváros gyógyfürdőinek forgalma a mult esztendőben *összesen 2,162.478 személy volt.*

A székesfővárosi könyvtár gyarapodása közel *20.000* kötet. A fővárosi képtár mütárgyainak száma a mult évben 6626-ra emelkedett.

A főváros közoktatási helyzetének ismertetése során közli a polgármester, hogy

a mult évben a beiratkozott tanulók száma közel 100.000 volt.

Hatalmas fejlődést mutat a filmoktatás, mintegy 50.000 filmet pergettek le az iskolákban. Az iskolaorvosi intézmény keretében gondozott gyermekek száma megközelíti a 100.000-et. Gondot fordít a főváros a felnöttek továbbképzésére is és a polgármester a mostani világháborúban megrokkant harcosok továbbképzését tette lenetővé külön tanfolyamok rendezésével.

Az anya- és csecsemővédő intézetek gondozásában 42.503 család részesült.

a védőnői látogatások száma 326.025 volt. *Az iskolásgyermekek a mult évben 2 és félmillió adag ebédsegélyt kaptak a fővárostól.*

A mostani háború alatt különös gondot fordít a főváros a hadbavonultak családjainak gondozására és az önhibájukon kívül inséges helyzetbe került felnöttek megsegítésere.

Beszámol a polgármester a lakásinségről is és megállapítja, hogy a kiadatlan budapesti lakások száma 1937-től 1941-ig 4099-ről 586-ra csökkent és

a mult év végén már csak mindössze 209 lakásra alkalmas helyiség maradt kibériettlen.

A főváros a mult évben 1067 kislakást építtetett, bérük átlag 50—60 pengő. A főváros a mult évben újabb 2960 kislakás építését határozta el és erre a célra 52 millió pengőt irányzott elő. Fokozatosan eltünteti a főváros a nyomortelepeket és a baraképületeket átépítteti.

Uj Magyar Színház

nyári vigjátéka
1943 július 21-től.

Árpád Margit, **Pelsőczy** Irén, **Halassy** Mariska, **Bordás** Rózsi, **Perényi** László, **Harsányi** Rezső felléptével,

Zsuzsó

Vigjáték 3 felvonásban.
Irta: **Csadó** Pál. Rendező **Szőke** Kálmán.

VIGSZINHAZ (3, ½7):
Minden este és vasárnap d. u.: Fekete Péter.

UJ MAGYAR SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este és vasárnap d. u.: Zsuzsó.

FŐVAROSI OPERETTSZINHAZ (½3, 6)
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Egy boldog pesti nyár.

KOMÉDIA ORFEUM (½4, 7):
Minden este, szerda, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Lopótök.

MARKUSPARK SZINHAZ (4, 7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: A legszebb éjszaka.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ (4, 7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: A két kapitány.

MAGYAR MŰSZINKÖR (½6, ½8, vasár- és ünnepnap ½4, ½6, ½8):
Minden d. u. és este: Mária főhadnagy.

MARGITSZIGETI SZINPAD (½8):
Minden este: Víg özvegy.

VENYES CIRKUSZ (½4, ½7):
Mindennap: Charlie Rivels revűtársulatával, Uwe óriáselefántjaival stb.

Esti Ujság szerkesztőségének telefonszáma:
14-44-00

SZINHÁZ ÉS MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ TELEFONSZÁMOK

STADIUM: 14-00-00 **KULTUR: 18-99-99** **STADIUM—CORVIN 145-056**

DIJMENTES HÁZHOZSZALLITAS

BEMUTATÓ MOZIK:

ÁTRIUM FILMSZINHÁZ (Tel.: 15-30-34, 15-40-24.) ½5, ½7, ½9. Sz., V., Ü.: ½3-kor is. Művész szerelem.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ (V., Petőfi S.-utca 8. Tel.: 181-244.) Az ismeretlen Kina. (Kultúrfilm.) — Rajzos híradóban: Szicilia. Ufa-Magazin. Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—22.30-ig.

CORVIN FILMSZINHÁZ (Tel.: 138-988, 339-584.) 4, 6, ½9. Sz., V., Ü.: 2-kor is. Lázadó férj. 2-ik hétre prolongálva.

DEÁK DECSI FILMSZINHÁZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ½8. ½5. ½7, ½9-kor. Orient express. Híradók.

FORUM FILMSZINHÁZ (IV., Kossuth Lajos-utca 18. (Tel.: 189-707, 189-343.) ½5, ½7, ½9. Sz., V., Ü.: ½3-kor is. Ragaszkodom a szerelemhez. 5-ik hétre prolongálva.

HIRADÓ FILMSZINHÁZ (VII., Erzsébet-körút 13. szám. Telefon: 222-499.) Nagyerejű aprólovak. (Kultúrfilm.) — Rajzos híradóban: Szicilia. Ufa-Magazin. Magyar-, Ufa. és Luce-híradó. Folytatólagos egyórás előadások 9—22.30-ig.

KAMARA FILMSZINHÁZ (T.: 422-901.) ½12. 2, 4, 6, 8 órakor. A négyarcú asszony.

KASZINÓ FILMSZINHÁZ (T.: 185-329. 383-102.) ¼4. ½6. ½8. Sz. ½2 órakor. V., Ü.: 11 órakor is. Orient express. Híradók.

KORZÓ (IV. Váci-utca 9. Tel.: 182818.) ½5. ½7, ½9. V., Ü. d. e. 11 órakor is. Asszony a katedrán.

NEMZETI APOLLÓ (ROYAL APOLLO) Erzsébet-körút 45 Telefon: 222-002.) ½5, ½7. ½9. Sz., V., Ü.: ½3-kor is. Az ingovány foglya.

PESTI (PALACE) 221-222.) ½12. 2, 4, 6, 8 órakor. Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal.) Első randevú.

RADIUS FILMSZINHÁZ (Tel.: 122-098. 120-564.) 4, 6, 8 Sz., V., Ü. ½3-kor is. Carmela, 3-ik hétre prolongálva. Híradó.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ½5, ½7, ½9. V., Ü.: ½3 órakor is. Áruló nyom. — Híradók.

SZITTYA (CITY) FILMSZINHÁZ (Tel.: 111-140.) ½5-kor., ½7-kor., ½9 órakor. Mintaférj.

URANIA FILMSZINHÁZ (T.: 140-046.) 4, 6, ½9-kor. Sz. 2, V., Ü.: 11-kor is. Egy csókért.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (ADMIRAL) (T.: 353-707.) ½5, ½7, ½9-kor. V., Ü.: 11, ½3 órakor is. Pénz áll a házhoz.

BAROSS (BUDOGRAF) FILMSZINHÁZ ¼4, ½6. ½8-kor V.: 11, ½2-kor is. Szerelem nem szégyen.

BARLANG (BROADWAY) FILMSZINHÁZ VII. Károly-körút 3. Telefon: 422-722.) ½2. ¼4, ½6 és ½8 órakor Érted. 3-ik hétre prolongálva. Híradó.

CSABA-SAVOY (Tel.: 14-60-40.) ½5. ½7, ½9. V., Ü.: ½3-kor is. Fehér emberek.

DUNA (LLOYD) MOZGÓ (T.: 111-994.) ½5, ½7, ½9-kor. Fehér emberek.

ERZSÉBET (VESTA) (Tel.: 222-401.) 1, ½3, ½5, ½7, ½9. Mire megvirrad.

HOMEROS MOZGÓ (Telefon: 496-178.) ¼4 ½6 ½8. V., Ü.: ½2 órakor is. Eladó birtok. Híradó.

PALOTA MOZGÓ Tel.: (15-66-66.) 4, 6, 8 órakor. Sz., V., Ü.: 2-kor is. Az új földesúr. Híradó.

PATRIA FILMSZINHÁZ ½11, ¼1, ½3, ½5, ½7, ½9-kor. V. 11, ¾1, ½3, ½5, ½7, ½9-kor. Gyurkovics fiúk.

PETŐFI (ODEON) FILMSZINHÁZ (T.: 428-478.) 4, 6, 8-kor. V., Ü.: 2-kor is. Az első bál.

SZIVARVÁNY volt REX (T.: 228-020.) ½5, ½7, ½9. Sz. ½3, V. ½1 órakor is. Ingovány.

SZÉKELY (OLYMPIA) MOZGÓ (Tel.: 226-425.) ½3-kor, ½5-kor. ½ 7-kor, ½9. Menekülő asszony. 3-ik hétre prolongálva. Híradó.

TINÓDI (TIVOLI) FILMSZINHÁZ (T.: 225-602.) 4, 6, 8. Sz. 2, V., Ü.: 11-kor is. Nászút hármasban.

TOLDI (RIALTO) FILMSZINHÁZ (T.: 224-433.) 10, ¾12, ½2, ¼5, ¾7, ½9. Sz., V., Ü.: 11, ¾1, ½3, ½5, ½7, ½9. Fehérnővér.

TURÁN (Tel.: 120-003.) 11, 2, 4, 6, 8. Beszélő köntös.

UGOCSA (ASTRA) (Tel.: 15-44-22.) ½5, ½7, ½9-kor, Sz. ½3, V.: ½1-kor is. Vágyak.

Hatásos német-olasz bombatámadások az északafrikai kikötők ellen

Citrine moszkvai útjának pikantériája

AZ EURÓPA ELLENI INVÁZIÓ kétségkívül az érdeklődés legelső vonalában álló probléma és érthető, ha a közvélemény úgy a tengely, mint a szövetségesek oldalán a legnagyobb figyelemmel kísér minden errevonatkozó hírt és megnyilatkozást. Miután az angolszász propaganda a legutóbbi időben különösen sokat emlegette az Olaszország elleni támadási szándékát és a Földközi-tenger nyugati medencéjében tapasztalható rendkívüli élénkség az olasz szigetek: Szicilia és Szárdinia, valamint az olasz megszállás alatt lévő Korzika elleni támadás előkészületeinek látszatát keltették, a világ szeme elsősorban a mediterrán térségnek erre a részére összpontosul.

Igen érdekes tehát olasz hivatalos köröknek az a megnyilatkozása, amely az esetleges támadással kapcsolatban elhangzott. A megnyilatkozás félreérthetetlenül hangsúlyozza, hogy az olasz katonák felkészültek az esetleges tátmadásnak olasz földön való fogadására. Megállapítják olasz katonai körök, hogy a katonai felvonulás teljes mértékben megtörtént. A tuniszi harcok elég időt adtak Olaszországnak ahhoz, hogy megszervezze a partvédelmet és azóta az olasz lakosság is megszokta azt a gondolatot, hogy a háború hullámai Afrikából most már az európai erőd déli arcvonalára is átcsaphatnak. Olaszország eddig mindig országától távol vetette harcba haderejét, míg ezután minden erejét saját földjén tudja összpontosítani az olasz haza védelmére. Ennek megfelelően különösen Olaszország déli része hatalmas haderők felvonulásának színhelyévé vált s Rómától délre és a szigetekre külföldiek nem is tehetik be lábukat.

Német illetékes tényező is megnyilatkozott az invázió kérdésével kapcsolatban. *Dittmar* altábornagy, a berlini rádió katonai magyarázója hűvös tárgyilagossággal vizsgálva az invázió lehetőségeit, megállapította, hogy *a brit expedíciós hadsereg eddig mindig nagy súlyt vetett a kiinduló kikötőkkel és a flottával való összeköttetés fenntartására,* mert minden eshetőségre számítva, biztosítani kívánta a visszavonulás lehetőségét. Dittmar altábornagy ebből arra a következtetésre jut, hogy az angolok szeme előtt továbbra is ilyen hadviselési módszer lebeg. Az Atlanti Óceán európai partvidéke az angol szigetország közvetlen szomszédságában terül el, de viszont *a hatalmas német erődítmények ágyainak védelme alatt áll.*

Sokkal csalogatóbb lehet tehát a szövetségesek számára a Földközi-tenger európai partvidéke. Lehetséges, hogy az angolszászok a Földközi-tenger szigeteit akarják felhasználni létrafokként a szárazföld megostromlására. Ennek azonban előfeltétele *a tenger tökéletes uralma, sőt a légitér uralása is.* Dittmar azt a végső következtetést vonja le fejtegetéseiből, hogy ha az angolszászok tényleg megvalósítják az európai szárazföld megtámadására irányuló szándékukat, úgy *Európa egész erejével találják magukat szemben* és ez az erő feltétlenül fölényben lesz fölöttük.

Foglalkozik az olasz szigetek elleni támadás lehetőségével K. Kusian német haditudósító s miután ismerteti az angolszászok nagyarányú légiveszteségeit, megállapítja, hogy az olasz szigetgyűrű védelmi eszközeit szakadatlanul erősítik. Szicilia szigetén egyebet sem látni, mint páncélos-elhárító árkokat, amelyeket ügyes elhelyezésüknél fogva aligha képes az ellenség leküzdeni. A partvidék a legkülönbözőbb ürméretű ágyúkkal van teletüzdelve. Az olasz helyőrségek mellett német katonák is készenlétben állnak, hogy megvédjék az európai déli arcvonal első védőfalát.

ELLENSÉGES OLDALRÓL is igen figyelemreméltó jelenségek történtek és megnyilatkozások hangzottak el az invázióval kapcsolatban. Naponként újabb jelentések érkeznek arról, hogy Gibraltárban és Alexandriában nagyarányú hajóösszpontosítások folynak, amelyek között bőséges számban találhatók speciális partraszállási célokra készített járművek. Állandóan fokozni igyekeznek az angolszászok a légierőt is. A készülődések látszatát igyekeznek felkelteni az állandó inspicírozások. Az angol király északafrikai szemléjével egyidőben látogatást tettek Észak-Afrikában és Gibraltárban az angol haderő legfőbb vezető,, most pedig egy jelentés arr.ól számol be, hogy Sinclair angol légügyi miniszter Közle-Keletre érkezett.

Nagy feltűnést keltett Sztalin legfrissebb megnyilatkozása, amely a kétesztendős évforduló alkalmával hangzott el. A Kreml ura *nyomatékosan és sürgősen követelte a második arcvonal felállítását* és kijelentette, hogy enélkül az orosz haderő nem képes legyőzni a németeket.

E megnyilatkozással szemben ma délelőtt érkezett egy washingtoni jelentés, amelyben *Knox* amerikai tengerészeti miniszter válaszol a szovjetkövetelésre. Knox kijelentette, hogy *„a szövetségesek előkészületei a második európai arcvonal megteremtésére még folyamatban vannak".* Ez a diplomatikusan megfogalmazott mondat semmit sem árul el abból, hogy az előkészületek milyen stádiumig jutottak el, pedig nyilvánvaló, hogy Moszkvát *éppen ez a kérdés érdekli legjobban.* Knox csupán azzal igyekezett megnyugtatni bolsevista szövetségeseit, hogy a Szovjetuniót továbbra is ellátják hadianyaggal.

Kétségtelen, hogy az angolszász hadvezetés nem szívesen vág bele túlságos kockázattal és nagy veszteséggel járó vállalkozásokba, miután Angliában és Amerikában egyaránt tudják, hogy *az invázió mekkora veszélyekkel jár.* A mai jelentéseink között *Liddel Hrt,* az ismert angol katonai szakértő mutat rá a *Daily Mail* hasábjain a megerősített Európa ellen itámadás nehézségeire. Különösen érdekes a következő megállapítása:

— Nem lesz többé az az előnyünk, hogy olyan ellenséggel találjuk szemben magunkat, amelynek ellátó támaszpontjaitól elszigetelve, idegen területen kell harcolnia. Ellenkezőleg: éppen fordított helyzetbe kerülünk, mint Északafrikában.

Liddel Hart kétségesnek tartja, hogy a szövetségeseknek *sikerül-e csak egyetlen partraszállási ponton is légifölényre, vagy helyi fölényre szert tenni* és figyelmeztet, hogy a német hadsereg mozgékonyságát nem szabad lebecsülni.

A NEMZETKÖZI POLITIKA eseményei közül méltán tarthat érdeklődésre számot Sir Walter Citrine-nek moszkvai utazása. Az angol szakszervezeti kongresszus veértitkára Kairón keresztül utazik a szovjet fővárosba s ott a kommunista szakszervezeti internacionáléval fog tárgyalni, amelyet, a Komintennel ellentétben, nem oszlattak fel. Hír szerint Citrine közvetíteni akar a kommunista szakszervezetek és az amerikai szakszervezetek között, amelyek nem voltak hajlandók csatlakozni az angol-szovjet szakszervezeti bizottsághoz.

Hogy Citrine útja milyen eredményekkel jár, ezt majd a jövő mutatja meg. Küldetése azonban *nincs minden pikantéria nélkül.* Citrine-nek már *multja van Moszkvában.* 1934-ben és 1936-ban is járt ott s második útja után *„Az igazság keresése Oroszországban"* című könyvben hozta nyilvánosságra tapasztalatait. Ebben a könyvben szórul-szóra a következőket írja:

— A Szovjetunióban a statisztikai adatokat eltitkolják és meghamisítják. Csak független nemzetközi delegáció volna képes pontos adatokkal bizonyítani, hogy a Szovjet polgárai mennyivel súlyosabb és rosszabb viszonyok között élnek, hogy a szovjetmunkásnak mennyire rosszabbak a munkafeltételei és jövedelmi viszonyai, mint bármely más országban. Azt tapasztaltam — írja Sir Walter Citrine —, *hogy a munkásságot elnyomják és visszavetik azért, hogy a Szovjet gépezetének kerekeibe beilleszthessék. A munkások kiválóságának használt a Szovjetállam vágja zsebre, mint a legkapitalistább munkáltató.*

Citrine könyve részletesen foglalkozik az általános oroszországi viszonyokkal, de különösen a munkásság problémáival s mindezekről a lehető legsötétebb képet festi. Ilyen értelemben vonja le a konzekvenciákat is és könyvének utolsó mondata így hangzik:

— Még az ellenségemnek sem kívánnám, hogy Szovjet-Oroszországban kelljen leélnie egész életét.

Az angol munkásságra annakidején rendkívül mély hatást gyakorolt ez a könyv és nem utolsó sorban éppen Citrine, valamint más angol munkásvezérek állásfoglalásának eredménye az a leküzdhetetlen ellenszenv, amellyel az angol munkásság a kommunista mozgalmak iránt viseltetik. Éppen a munkáspárt legutóbbi határozata mutatja, hogy Angliában nem felejtették el Citrine megállapításait. De bizonyára nemcsak Angliában emlékeznek rá, hanem — Moszkvában is.

Legnehezebb ürméretű bombák hulltak a Bizerta kikötőjében levő angol-amerikai hajókra

BERLIN, június 23.

A Nemzetközi Tájékoztató Iroda a földközitengeri helyzetről a következőket jelenti:

Nehéz német bombázók nagy köteléke a június 22-ére virradó éjszakán Bizerta kikötőjében kitűnő hatással támadta az összegyülekezett angol-amerikai hajókat. Nehéz és legnehezebb ürméretű bombák hat, összesen 35.000 tonnás gőzöst találtak telibe és rongáltak meg olyan súlyosan, hogy a hajóknak legalább a felét megsemmisültnek lehet tekinteni. A másik három hajó legalább hónapokra kiesett a harci szolgálatból.

A támadással kapcsolatban a következő részletek váltak ismeretessé:

A német bombázók több hullámban, jó látási viszonyok között hajtották végre a támadást. Az erős elháritás ellenére is az összes gépek elértek kitűzött céljaikig és pontos dobásban tudták leszórni halálthozó terhüket. Már az első bombatalálatok után 2 hajón tüzek törtek ki, egy harmadik hajót pedig először a közepén, majd oldalán ért telitalálat és súlyos léket kapott. Ezt a 6000 tonnás teherhajó teljes biztonsággal elsüllyedtnek lehet minősíteni. Egy 7000 tonnás gőzösön két találat után a raktárhelyiségben hatalmas robbanás következett be. A robbanás a hajó egész elülső részét felszakította. Ezután a hajón hatalmas tűz tört ki, úgy hogy végeredményben ezt is teljes biztonsággal elsüllyedtnek lehet tekinteni. Egy körülbelül 4000 tonnás szállítóhajó is olyan súlyos találatot kapott, hogy a mentési munkálatok nem igen vezethettek eredményre.

A támadást gondos előkészítés után különböző irányokból és különböző magasságból hajtották végre. A támadás során még két romboló telitalálatot kapott. Ennek következtében mindkét hajó légvédelmi tüzérsége beszüntette működését.

Bizerta kikötőjében zsúfoltan állnak egymás mellett a kereskedelmi és szállítóhajók. Igy feltehető, hogy a támadás során még más hajókat is ért találat, habár erről jelentések még nem érkeztek. Feltehető, hogy olyan hajók gyülekezéséről van szó, amelyek ahhoz a hajókaravánhoz tartoztak, amelyet a német bombázók már a mult éjjel az északtunéziai partok előtt eredményesen támadtak meg és ugrasztottak széjjel. (MTI)

A brit szakszervezeti kongresszus főtitkára útban Moszkvába

GENF, jún. 23. (Interinf.)

Sir Walter Citrine, a brit szakszervezeti kongresszus főtitkára, útban van Moszkvába, hogy a moszkvai szakszervezeti internacionáléval megállapítsa a brit szakszervezetekkel való együttműködés keretét.

Citrine hír szerint elsősorban hidat szándékszik verni az amerikai és a szovjet szakszervezetek között, miután ezideig sikertelen volt a brit szakszervezeti kongresszusnak minden arra irányuló kísérlete, hogy az amerikai szakszervezetek kapcsolatot létesítsenek a moszkvai szakszervezeti mozgalommal.

Citrinet Moszkvában nagy szovjetbarátnak ismerik s ezért remélik, hogy a szovjet szakszervezeti internacionalé messzemenő előzékenységet fog tanúsítani, hogy együttműködésre bírja az amerikai szakszervezeteket. (MTI)

Minisztertanács

A Magyr Távirati Iroda jelenti:

A kormány tagjai kedden délután 5 órakor Kállay Miklós miniszterelnök elnöklésével minisztertanácsra ültek össze. A minisztertanács, amely folyó kormányzati ügyekkel foglalkozott, a késő esti órákban ért véget.

Az „IBUSz" közgyülése és üzletéve

Az *„IBUSz" Idegenforgalmi, Beszerzési, Utazási és Szállítási Rt.* június 25-én tartja meg XXXII-ik évi rendes közgyülését *Láner* Kornél titkos tanácsos, államtitkár, ny. MÁV-elnök elnökletével.

Az *„IBUSz"*, mint a magyar közgazdasági életnek az egész világon előnyösen ismert jelentékeny tényezője, a tartós háború miatt még mindig gátolva volt legfőbb üzletágában, a külföldi forgalomban, világhálózati kapcsolatainak gyakorlásában és tevékenysége csupán korlátozott területre szorítkozott. Ennek ellenére az „IBUSz" 1942. évi üzletvitelében, mely árkosi dr. *Veress* Gábor MÁV igazgató, az „IBUSz" Alelnök-vezérigazgatója irányítása alatt állott, lényeges emelkedés mutatkozik, ami az intézetnek most kiadott mérleg- és eredményszámlájából is kitünik.

A zárószámadások következő adatokat tartalmazzák: Az 1942. évi üzemi nyersbevétel 9,108.234.90 pengőre emelkedett az előző évi 6.2 millió pengővel szemben. A 9.1 millió pengő nyersbevételből adókra, illetékekre és más közterhekre 505.584.46 pengőt, idegenforgalmi propagandacélokra 276.793.85 P-t, személyzeti fiztésekre 3,740.779.19 pengőt, üzleti kiadásokra pedig 3,582.971.39 pengőt forditottak. Az „IBUSZ" mérlegszámlájának vagyoni oldalán az ingatlanok értéke 927.107.37 pengővel, a beretndezések értéke 2,388.973.32 pengővel, az értékpapirok 603.055.77 pengővel, a raktári készletek értéke 1,943.583.71 pengővel és az adósok számlája 14.614.673.02 P-vel, a külföldi érdekeltségek pedig 246.835.63 pengővel szerepelnek. Értékcsökkenési tartalékra 1,185.863.01 pengőt forditottak, a hatóságilag elismert intézeti nyugdijpénztár alapját pedig 1,732.801.55 pengőre emelték. A mérlegszámla az előző évi nyereségáthozattal együtt 474.548.22 pengő nyereséget mutat, ami az 1941. év eredményéhez képest rendkívüli emelkedést jelent, melynek felhasználásáról a június 25-i közgyülés fog határozni. Az „IBUSz" toehát még a jelenlegi nehéz körülmények között is színvonalon tartja széles rétegü világhálózati tevékenységét.

Tavasszal

van az ideje a szokásos tisztitó kurának. A Darmol hashajtót milliók használják azért, mert hatása kitünő. Használata után az ember mintha ujjá születne. Használja ezért Ön is. DARMOL

Két vidám óra

Anna-Mária

SZÖRÉNYI ÉVA, SZILASSY LÁSZLÓ, RAJNAY

Csütörtöktől

CSABA DUNA UJBUDA BETHLEN

Az Esti Ujság színháza

A „Legszebb éjszaka"

A Márkuspark Színpad megnyitása

Talán tizenöt esztendővel ezelőtt, az akkoriban halódó Belvárosi Színház egyszerre életre keltette egy szellemes francia zenésbohózat *Hennequin Willemetz* és Messager „Nászéjszaka" című darabját. Vagy 150-szer játszották egymásután a kifejezett színházi dekonjunktúra idején. A Márkuspark Színpadon ezt a darabot vették elő az idei nyárra. *Pünkösti* Andor azonban az egész darabot átfésülte, teletüzdelve egy sereg hatásos ötlettel, új verseket írt hozzá. *Csanak* Béval pedig új zenét íratott a versek alá. A megfiatalított „Nászéjszaká"-ra szinte rá se lehet most ismerni (ezt a darab előnyére állapítjuk meg) és a címe is megváltozott, „Legszebb éjszaka" lett belőle.

Egy dörgő hangú, szigorú antialkoholista milliárdos a feleségével, egy volt revüsztárral saját yachtján áthajózik Európába, mert otthon, Amerikában hatalmas olajlelőhelyekre bukkant, ennek a területnek azonban egy könnyelmű párisi fiatalember a gazdája. Már a yacht megérkezése után, ott a fedélzeten megismerkedünk a fiatal úrral, a féltékeny amerikai milliárdos azonban csak üzletről hajlandó tárgyalni, éppen ezért feleségét — nehogy valami kalandba keveredjék — őszparókával és öregasszonyos ruhákkal, topogó anyókává varázsolja. Francia vígjátékról lévén szó, az események mégis kikerülhetetlenek, a párisi fiatalember véletlenül mégis megpillantja az asszonyt igazi valóságában és ettől kezdve egy a tévedések vígjátéka folyik a kettős maszkban szereplő fiatalasszony és az időközben szerelemre lobbant fiatalember között. A milliárdos nem kapja meg a petróleummezőket, sőt a feleségét is elveszti, ráadásul megszünik antialkoholista apostol lenni s a francia pezsgő jóvoltából a fiatalok

Mezey Mária, Várkonyi Zoltán, Déry Sári és Bárczy Kató.

kart karbaöltve távozhatnak.

Pünkösti Andor a megszokott operett-sablonok helyett temérdek ötlettel díszítette fel a játékot, csak úgy árad az olykor szelíd, máskor meg kissé borsos pikantéria a színpadról — de mindig a jóízlés határain belül. Bár kicsit nehezen gyullad be a motor, néhány jelenet után gyorsan erőrekap és aztán fergeteges tempóban pereg le a három felvonás. *Csanak* Béla muzsikája egyenrangú a legjobb Yvain-szerzeményekkel, ez a muzsika is csupa szellem és pezsgő uhmor.

Mezey Mária a főszerepben olyan ellenállhatatlan és csapongóan vidám, mint egy vakációzó diák. Örül a szerepnek és nemcsak a szöveg humorát adja vissza, hanem a játékának szikrázó csillogása még külön plusz ehhez a produkcióhoz, *Várkonyi* Zoltán, mint énekes bonviván hatásos igyekezettel illeszkedik új szerepkörébe, tökéletes burleszkstílust játszik *Tapolcsay* Gyula, valamint *Bihari* Nándor és szemrevaló, tüzrölpattant a darab két szubrettje, *Déry* Sári és *Bárczy* Kató is. *Déri* Sári remek toilettjével méltán versenyzik pompás tánc-készsége s *Bárczy* Katót is szívesen dicsérjük meg. Megemlítjük még két kisebb szereplő: *Pető* Endre és *Bartha* Béla neveit, valamint a szép díszletekért *Bercsényi* Tibort. A nézőtéren lehet dehanyozni, nincs meleg, a darab sikerének tehát mi sem áll útjában.

(U. J.)

Koréh Endre másodszor is fellép a bécsi operaházban

A Csepreghy-produkcióban most ja, aki a hónap elején nagy sikerrel vendégszerepelt a bécsi operaházban, az elmúlt napokban pedig Grázban lépett föl s a *„Varázsfuvolá"*-ban ragadta tapsra a közönséget és ahol forró sikerű önálló dalestet is adott, újabb meghivást kapott Bécsbe. Július 2-án a Staatsoperben a „Varázsfuvola" Sarastro szerepét énekli a bécsi közönség előtt.

Filmfelvétel a moziban

A Csepreghyi-produkcióban most készül *Zsigray* Júlianna *„Féltékenység"* című új magyar filmje, amelynek női főszerepét *Tolnay* Klári játssza. A készülő film néhány jelenete egy moziban játszódik le. Ezeknek az érdekes felvételeknek forgatását most kezdték el az Uránia előcsarnokában és a díszes nézőtéren.

Forgatókönyv, améta és klausula ügyek filmankénten

Dr. Tomesányi Kálmán elnöklete alatt báró Wlassics Gyula kultuszminisztérium, a Nemzeti Filmbizottság elnöke, Vináry Ervin miniszteri osztálytanácsos, Padányi Gulyás Jenő, a filmgyártók és kölcsönzők érdekképviseletének elnöke, dr. Bencs Zoltán, a Mozisok Egyesületének vezetője, dr. Bingerth János, a Hunnia vezérigazgatója, Törey Zoltán, a Magyar Filmiroda igazgatója, az érdekelt minisztériumok néhány képviselője és több filmszakember részvételével tegnap ankétet tartottak a belügyminisztériumban, a filmszakmát érdeklő időszerű kérdésekről. Az előzetes cenzura kérdésében határozatot hoztak, hogy a jövőben elsősorban a kultuszminiszteri megbizott dönt arról, hogy engedélyezhető-e a megfilmesítésre benyújtott forgatókönyv, vagy pedig sem. Művészi és kulturális szempontokból kerül át a belügyi, illetőleg a nemzetvédelmi megbizott elé, akik csakis rendészeti, illetőleg nemzetvédelmi szempontból döntenek a forgatókönyv sorsáról. Megtárgyalták az ülésen a filmkölcsönzési díjak felemelésének kérdését, amelyet a mozisok egyelőre nem hajlandók elfogadni, úgyszintén a klausula kérdését is, amelyben döntést szintén nem hoztak, mert ez viszont a filmkölcsönzők körében talált ellenállásra. A közeljövőben a bizottság újabb ankétre ül össze.

Július 31-től augusztus 21-ig tart a nyári szünet a Nemzeti Színházban

A Nemzeti Színház — mint ismeretes — június 30-án a *„Bánk bán"* előadásával zár kaput. A színház művészegyüttese 31-én kezdi meg a nyári szünetet, amely egészen augusztus 21-ig tart. Szent István ünnepét követő napon kell a színészeknek jelentkezni az igazgatóságnál és a társulati ülés után, 22-én már meg is kezdik a próbákat.

A brit parlament ismét összeült

AMSZTERDAM, június 23. (Német Távirati Iroda)
AZ ANGOL HIRSZOLGÁLAT JELENTÉSE SZERINT, A BRIT PARLAMENT A PÜNKÖSDI ÜNNEPEK UTÁN UJBÓL ÖSSZEÜLT. (MTI)

A nemzetközi mezőgazdasági intézet nyári ülésre ült össze Rómában

RÓMA, június 23.

A nemzetközi mezőgazdasági intézet állandó bizottsága nyári ülésre gyült össze. Az ülésen a következő államok hivatalos kiküldöttei vettek részt: Argentina, Burma, Bulgária, Dánia, Németország, Finnország, Franciaország, Japán, Irán, Irország, Olaszország, Horvátország, Paraguay, Románia, Spanyolország, Svédország, Svájc, Törökország és Magyarország.

A bizottság tudomásul vette az elnökök és főtitkárok jelentéseit és a belső rend, valamint a gazdasági és műszaki együttműködés nemzetközi fontosságú kérdéseivel foglalkozott. (MTI)

Robbanás egy belgiumi bányában

BRÜSSZEL, június 23.

Kedden súlyos bányaszerencsétlenség történt Beeringenben. Az egyik 200 méter mély tárnában heves robbanás következtében 58 bányász súlyosan megsebesült, 15-nek az állapota válságos. Azt hiszik, hogy a robbanást szénpor meggyulladása okozta. A légnyomás oly erős volt, hogy a szomszédos tárnákban is földreteritette a bányászokat. A mentés folyik. A sebesültek nagy részét a környék kórházaiban helyezték el. (MTI)

A brit légügyi miniszter a Közép-Keletre érkezett

AMSZTERDAM, jún. 23.

Mint a brit hirszolgálat jelenti, Archibald Sinclair brit légügyi miniszter a Középkeletre érkezett. Az angol hirszolgálat egy következő jelentése szerint James Grigg hadügyminiszter Kairóba érkezett, ahol a csapatokat, valamint az egyiptomi jóléti szervezeteket fogja meglátogatni.

Szabotázs az amerikai hadiiparban – hét letartóztatás

WASHINGTON, jún. 23.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti: Mint az amerikai igazságügyminisztérium rendkivüli tanácsa közli, *Rochesterben letartóztatták a Newyork állambeli Specerport hadianyaggyárának hét munkását szabotázs miatt.* Ez a hadianyaggyár gyujtóbombákat készit és a letartóztatott munkásokat azzal vádolják, hogy szándékosan szabotálták a tengerentúli amerikai légierőnek szánt bombák előállítását.

Ausztrália nem tudja növelni kivitelét

Lisszabon, június 23.
(Német Távirati Iroda)

Londonból jelentik:

Az ausztráliai kormány Londonban és Washingtonban egyaránt közölte: nincs abban a helyzetben, hogy a mezőgazdasági terményeket nagyobb mértékben exportálhassa. Ezzel szemben Anglia és az Egyesült Államok is már a legközelebbi jövőben a kvóta lényeges leszállításával kell hogy számoljon.

A lecsökkent kiviteli lehetőségek okaként a következőket jelölték meg. 1. A saját szükséglet növekedése. 2. Az ausztráliai mezőgazdasági munkaerőkben mutatkozó hiány. 3. A talajjavító eszközökben mutatkozó hiány.

Az ausztráliai kormány egyidejüleg rámutat arra, hogy Londonnak és Washingtonnak feltétlenül több hajóteret kell rendelkezésre bocsátania, ha azt akarja, hogy a szállitás az eddigi mértékben folyjék tovább. (MTI)

Lidércfény
holnaptól
Erzsébet (Vesta)

SZINHÁZ ÉS MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ TELEFONSZÁMOK

STADIUM: 14-00-00 KULTUR: 18-99-99 STADIUM—CORVIN 145-056

DIJMENTES HÁZHOZSZALLITAS

NEMZETI SZINHAZ (½2. ½7):
Szerda: A fekete macska. (Közt. II.)
Csütörtök: A fekete macska. (Közt. I.)
Péntek: Tacskó. (X.)
Szombat: Tacskó. (Népm.)
Vasárnap: Tacskó. (K. II.)

NEMZETI KAMARA (5. ½7):
Csütörtökig minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Tacskó.

VIGSZINHAZ (3. ½7):
Szerda: Fekete Péter. (O.)
Csütörtök d. u.: Hat szerep keres egy szerzőt.
este: Fekete Péter. (R.)
Péntek: Hat szerep keres egy szerzőt. Szombat d. u.: Fekete Péter. (Szomb. d. u. bérl. II.):
este: Fekete Péter.
Vasárnap d. u.: Fekete Péter;
este: Fekete Péter. (R.)

UJ MAGYAR SZINHAZ (3. ½7):
Minden nap, vasár- és ünnepnap d. u.: Tábornokné

FÖVÁROSI OPERETTSZINHAZ (½3. 6):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Egy boldog pesti nyár

ANDRÁSSY SZINHÁZ (3. ½7)
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Egy nap a világ

KOMÉDIA ORFEUM (½4. 7):
Minden este, szerda szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Tyúkketrec.

NEMZETI BABSZINHAZ (½4 ½7):
Hétfő, péntek: Az ügyvéd és a férje; kedd: Toldi; szerda csütörtök, szombat és vasárnap: Panoptikum. Csütörtök, szombat, vasárnap d. u. A rókacsinálta király; vasár- és ünnepnap d. e. (11): Mesejáték.

MARKUSPARK SZINHAZ (3. ½7):
Szerdától minden este, vasár- és ünnepnap d. p.: A legszebb éjszaka.

ERZSEBETVÁROSI SZINHÁZ (3. ½7)
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: A két kapitány.

MAGYAR MUSZINKOR (¾5. 7. vasár- és ünnepnap 3. 5. 7):
Minden d. u. és este: Gül Baba.

FÉNYES CIRKUSZ (½4. ½7):
Mindennap: Unus. Ferazzano és a Nevető porond.

BEMUTATÓ MOZIK:

ÁTRIUM FILMSZINHÁZ (Tel.: 15-30-34, 15-40-24.) ¼4, ½6, ½8. Sz., V. és Ü.: ½2-kor is. Ragaszkodom a szerelemhez. Híradó.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHAZ (V., Petőfi S.-utca 8. Tel.: 181-244.) Ünnepi különkiadás a Kormányzó úr 75-ik születésnapja alkalmából. Ufa-Magazin. Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—22 óráig.

CORVIN FILMSZINHAZ (Tel.: 138-988, 339-584.) 3, ½6, 8 órakor. Csókparádé. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

DEÁK (DECSI) FILMSZINHAZ (Tel.: 125-952, 124-313.) ¾2, 4, ½7, ½9-kor. Egér a palotában. Híradó.

FORUM FILMSZINHAZ (V., Kossuth Lajos utca 18. (Tel.: 189-707, 189-543.) ¼4, ¾6, 8-kor. Ragaszkodom a szerelemhez.

HIRADÓ FILMSZINHAZ (VII., Erzsébet-körút 13. szám. Telefon: 222-499.) Ünnepi különkiadás a Kormányzó úr 75-ik születésnapja alkalmából. Ufa-Magazin, Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—22 óráig.

KAMARA FILMSZINHAZ (T.: 423-901.) 11, ½2, ¾4, 6, ½9-kor. Heten, mint a gonoszok. Híradó.

KASZINÓ FILMSZINHAZ (T.: 185-329, 388-102.) ¼4, ¾6, 8-kor. Sz. ½2-kor is. V., Ü.: 11-kor Egér a palotában. — Híradó.

KORZÓ (IV. Váci-utca 9. Tel.: 182818.) ¼4, ½6, ½8. V., Ü. d. e. 11 órakor is. Eltitkolt szerelem.

NEMZETI APOLLÓ (ROYAL APOLLO) Erzsébet-körút 45. Telefon: 222-002.) ¼4, ¾6, ½9-kor. Hivatása: orvos.

OMNIA (Tel.: 120-125.) ¼4, ½6, ½8. Sz. ½2-kor is. V., Ü.: 11 és ½2 órakor is. Egy szoknya, egy nadrág. 6-ik hétre prolongálva.

Lezárt ajkak
FOSCO GIACHETTI
Csütörtöktől kizárólag: Mesevár

PESTI (PALACE) (T.: 221-222.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8-kor. (Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal.) Pista tekintetes úr. Híradó.

RADIUS FILMSZINHAZ (Tel.: 122-098, 120-564.) ¼4, ½6, ½8-kor. Sz. ½2. V., Ü.: 11 órakor is. Ragaszkodom a szerelemhez. 3-ik hétre prolongálva.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ¼4, ¾6, 8-kor. Sz., V., Ü.: ½2 órakor is. Párduckisasszony.

SZITTYA (CITY) FILMSZINHAZ (Tel.: 111-140.) ¼4, ¾6, ¾8-kor. Dr. Jörn, egy nőorvos naplója.

URANIA FILMSZINHAZ (T.: 140-046.) 3, ½6, 8-kor. Erénycsősz. 2-ik hétre prolongálva.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (ADMIRAL) (T.: 353-707.) ¼4, ½6, ½8-kor V. Ü.: 11 és ½2-kor is Magdolna. Híradó.

BÁROSS (BODOGRÁF) FILMSZINHAZ ¼4, ½6, ½8-kor. V.: 11, ½2-kor is. Babylon. 24-től: Megbélyegzett asszony.

BARLANG (BROADVAY) FILMSZINHÁZ (VII., Károly-körút 3. Telefon: 122-722.) ½2, ¼4, ½6 és ½8 órakor. Örvény. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

CSABA-SAVOY (Tel.: 14-60-40.) ¼4, ¾6, ½9-kor. Sz., V. ½2, ¾4, 6, ½9-kor. A nap hőse. 24-től: Anna-Mária.

DUNA (LLOYD) MOZGÓ (T.: 111-934.) ¼4, ½6, ½8-kor. V., Ü.: ½2-kor is. A nap hőse. Híradó.

ERZSÉBET (VESTA) (Tel.: 222-401.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8 órakor. Csákó, és kalap. Híradó.

HOMÉROS MOZGÓ (Telefon: 496-178.) ½4 ½6 ½8. V., Ü.: ½2 órakor is. A szerelem gyöngyei. Híradó. 24-től: Pergőtűzben.

MESEVÁR (Elitmozgószínház). ¼4, ½6, ½8 órakor. V. és Ü.: ½2 órakor is. Talpraesett lány. 24-től: Lezárt ajkak.

PALOTA MOZGÓ (Tel.: 15-66-05.) ¼4, ½6, ½8-kor. Sz., V., Ü.: ½ órakor is. Rombadőlt álmok. Híradó. 24-től: Elvarázsolt hercegkisasszony.

PATRIA FILMSZINHAZ 10—1-ig folytatólagos. ½2 ¼4, ½6 ½8 órakor. Két asszony. 24-től: Szüts Mara házassága.

PETŐFI (ODEON) FILMSZINHAZ (T.: 428-478.) ½4 ½6, ½8 V., Ü.: ½2-kor is. Az ellopott titok. Híradó.

SZIVÁRVÁNY volt **REX** (T.: 228-020.) ¼4, ½6, ½8-kor. Sz., V.: ½2-kor is. Leányok egymásközött. 24-től: Segitség, örököltem.

SZÉKELY (OLYMPIA) MOZGÓ (Tel.: 226-425.) 11, ½2, ¼4 ½6 ½8 órakor. Ma, tegnap, holnap. Híradó.

TINÓDI (TIVOLI) FILMSZINHAZ (T.: 225-602.) ¼4, ½6, ½8-kor. Sz. ½2-kor. V., Ü.: 11 órakor is. A cigány. 24-től: Talpraesett lány.

TOLDI (RIALTÓ) FILMSZINHAZ (T.: 224-433.) 10. ¾12, ½2 ¼4, ½6 ½8. Tigrisek ura. 24-től: Marco Visconti.

TURÁN (Tel.: 120-003.) 11, ½2 ¼4 ½6, ½8-kor. Szélvészkisasszony. Híradó.

UGOCSA (ASTRA) (Tel.: 15-4422.) Sz., V.: ½2-kor, ¼4-kor, ½6-kor, ½8-kor. Viharos éjszaka. Híradó.

Több mint négymillió négyzetméter területen „háborús kertet" varázsolt a milánói parkokból a Dopolavoro

Milánó, május hó.

Milánó városa, mint a legtöbb nagyváros, állandóan terjeszkedik. Ahol néhány évvel ezelőtt még a földmíves ballagott az eke mögött, ma aszfalt fedi a földet, gyümölcsfák helyett villanypóznák emelkednek s ott, ahol a pipacsos búzatábla fölött pacsirta trillázott, villamos csilingel.

A nagyváros, mint valami falánk szörnyeteg, újabb és újabb hatalmas földterületeket nyel el.

Az áldott termőföld pedig drága kincs, különösen most, háború idején, amikor minden szem búzának, minden fej salátanak, minden darab narancsnak megvan a helye. A háború elzárja a határokat, fokozott munkát követel mindenkitől, ami fokozott fogyasztással is jár, a hadsereg ellátása nem hagyhat kívánnivalót maga után s így kétszeresen fontos, hogy

az ország minden talpalatnyi földet megműveljen,

minél többet termeljen.

„Városi" mezőgazdasági üzem

Így természetes, hogy a rendkívüli időkben nem lehetett tétlenül nézni, hogy a nagyvárosok kő és betontömegeikkel elárasszák, elnyeljék a most kétszeresen értékes termőföldeket. Egy idő óta a folyamat meg is fordult

s most a kiszorult gabonaföldek, zöldséges kertek terjeszkednek befelé,

visszahódítják az elvesztett területeket. Milánóban — éppen úgy, mint Olaszország többi nagyvárosában is — *a májusi szél vállig érő búzatáblákat hoz hullámzásba a tereken;* a hatalmas sugárutakon, parkokban pedig

a virágok helyett üde káposzta- és salátafejek zöldelnek,

zöldborsó és paradicsom kúszik a karókra.

Nem hagyják kihasználatlanul az üres telkeket s a minden nagyváros perifériáján található, néha igen nagy kiterjedésű, egyelőre még beépítetlen területeket sem. Hogy azonban komoly eredményeket lehessen elérni, rendszeres, átfogó munkára van szükség s

Milánó város htaóságai az elsők között szervezték meg városi mezőgazdasági üzemüket.

Röviddel utána hasonló városi mezőgazdasági üzemek alakultak *Torinóban, Firenzében, Bolognában Triesztben, Veronában, Pádovában, Reggio Calabriába* és *Ferrarában* is s ezek az üzemek nem kevesebb, mint

1570 hektárnyi területet vettek művelés alá.

Észak-Olaszország mindig Olaszország veteményeskertje, élelmiszerraktára volt s az ország többi része sem akar elmaradni mögötte: most vannak alakulóban Rómában, Palermóban, Cataniában, Velencében, Messinában és még több városban a városi mezőgazdasági üzemek, amelyek újabb többezer holdon folytatnak majd szakszerű, intenzív mezőgazdasági termelést.

Milanóban maga Gallerati Scotti szenátor, a város agilis főpolgármestere áll a mezőgazdasági üzem élén s a munka a legkiválóbb szakemberek vezetése alatt folyik.

Az üzem alkalmazottainak száma meghaladja a négyszázat.

A termelést irányító városi bizottság gondosan ügyel az üzem racionális vezetésére s bár természetesen egész sor mezőgazdasági gépet, ekét, boronát, vetőgépet stb. kellett beszerezni, a kiadások nem haladják meg azt az összeget, amelyet a városi kertészetre költöttek akkor, amikor csak virágokkal, dísznövényekkel ültették be a várost.

Csatornák és utak építésével segítik a háborús mezőgazdaságot

Az üzem közel hatszáz hektárnyi terület fölött rendelkezik s ebből a jelentősebb rész 26 nagyobb, összefüggő „birtok"-ra tagozódik, a többi megoszlik a kisebb, szétszórt területek között. A hatalmas területen a legkülönbözőbb mezőgazdasági termelés folyik:

gabonát, törökbúzát, burgonyát, olajosmagvakat, takarmányféléket termelnek,

de — a felsőbb helyről adott irányelveknek megfelelően — a legnagyobb gondot a kertgazdálkodásra fordítják. Összesen

190 hektárnyi területen kertészkednek,

mégpedig úgy, hogy 120 hektárt bérbe adtak olyanoknak, akik a földmívelésnek ezt a legnehezebb, legnagyobb munkát, szorgalmat, tudást igénylő ágát kitünően ismerik, 70 hektárt pedig megtartottak házi kezelésben.

A munka nem volt könnyű, mert jórészt évek óta megműveletlen, teljesen elhanyagolt földekről volt szó.

Öntözőcsatornákat építettek,

illetőleg ezeket a földeket is bekapcsolták abba az óriási csatornahálózatba, amely az egész északolaszországi síkságot keresztül-kasul szeli;

új utakat nyitottak, hogy lehetővé tegyék a termények gyors elszállítását,

épületeket emeltek a munkásoknak, raktárházakat építettek azoknak a terményeknek, amelyek nem kerülnek azonnal teljes egészükben a piacra, istállókat, pajtákat a lovak, ökrök és a gépek számára.

Az időjárás eleinte nem volt a legkedvezőbb, de a legutóbbi kiadós esők után a helyzet erősen javult *s ma már igen biztatóak a termésbecslések:*

a 120 hektárnyi kertgazdaságban 30.000 mázsányi különböző veteményre számíthat a város.

A város a vásárcsarnokokban, piacokon külön bódékban árusítja saját termelésű zöldségeit s így, azonfelül, hogy jelentősen hozzájárul a lakosság ellátásához, az árak alakulását is befolyásolhatja.

A városi üzem ezenkívül saját kezelésben 134 hektárnyi területen termel szemes gabonát. Az eddigi becslések szerint itt több mint 2700 mázsás termés várható.

Olaszország búzában már önellátó

A városi hatóságokon kívül természetesen kiveszik részüket ebben az „élelmezési csatában" az egyes polgárok és a különböző szervezetek is.

Mindenki, aki csak egy talpalatnyi földdel rendelkezik, felcsapott kertésznek.

A házak udvarában, a járda melletti pázsitszegély helyén, tetőterraszokon, de

még erkélyeken, sőt az ablakpárkányok cserepeiben is mindenütt kertivetemények díszlenek.

A milánói ember asztaláról, legyen az szegény, vagy gazdag, nem maradhat el a mindennapi *minestrone*, az ízes, tápláló sürü zöldségleves s minden milánói arra törekszik, hogy minél többször *saját terméséből főzhesse meg a közkedvelt nemzeti ételt.*

Olaszország egyik legnagyobb szervezete, a *„Dopolavoro"* szintén teljes szívvel-lélekkel karolja fel a városi kertészkedés ügyét. Ellátja tagjait megfelelő vetőmagvakkal, palántákkal; előadásokat, tanfolyamokat rendez, amelyeken

bevezetik a városi polgárt a kertészkedés műhelytitkaiba.

A különböző Dopolavoro szervezetek ezenkívül tagjaikkal maguk is létesítenek és megművelnek kerteket. Mult évben Milánó város és tartomány „dopolavoroi"

10.827 úgynevezett „háborus kertet" tartottak számon összesen 2,165.195 négyzetméter területen.

Az idén — május elejéig — 22.436 háborús kert állt a Dopolavoro művelése alatt 4,242.425 négyzetméternyi területtel. A Dopolavoro a kertészeten kívül a háziállattenyésztést is erősen szorgalmazza. Szakkönyvekkel, tenyészállatokkal látja el tagjait s a legújabb statisztikai adatok szerint a tagok által nevelt házinyulak, baromfiak száma meghaladja a 20.000-et, ami tekintettel a takarmányhiányra, igen jelentős eredménynek számít.

Lelkes hívei a háborús kertészetnek az egyéb nagy szervezetek, üzemek is, így elsősorban a vasutasság.

Minden pályaudvarnak megvan a veteményes kertje s a sínek mentén is, ahol csak néhánymétéres használható föld található,

mindenütt spenótágyak, artícsókafejek, magasba nyuló hagymaszárak, nagylevelű zellerek integetnek a ragyogó tavaszi napsütésben az utas felé.

A háborús kertek rendszere természetesen nem korlátozódik a nagyvárosokra. Nincs város és falu, ahol a rendőrlegénységnek, vámőrségnek, tűzoltóknak ne volnának háborús kertjei. Olaszország néhány évvel ezelőtt megindította a „gabonacsatát" s elérte, hogy

ma egy szem búzát sem kell behoznia,

biztosította önellátását. A háborús kertek pedig lehetővé teszik, hogy friss zöldségben, gyümölcsben se legyen hiány.

BARABÁS AURÉL

A negyedik német könyvgyüjtés eredménye: 10,413.481 könyv

Berlin, június 11.
(Német Távirati Iroda)

A német nemzeti szocialista pártnak a véderő számára rendezett negyedik könyvgyüjtése minden eddiginél nagyobb eredménnyel járt. Összesen 10 millió 413.481 könyvet gyüjtöttek, amelyből 38.775 könyvtárat tudtak összeállítani. Az eddigi négy könyvgyüjtés összes eredménye 35,971.745 könyv, amelyből 151.287 könyvtár anyaga került ki. Ezzel a német nép katonáinak a világ legnagyobb könyvtárát ajándékozta. Huszonnégy tehervonat kellett ezeknek a könyveknek az elszállítására, mely vonatok mindegyike 50 kocsiból állott és minden kocsira 300 ládát raktak 300—300 drb könyvvel. (MTI)

A szerelem jogán

MAGDA SCHNEIDER,
Viktor Staal, Paul Wegener
legújabb alakítása

Ma premier! Nemzeti Apollo

Hamza-film

Németország és Olaszország elismerte az új argentin kormányt

BERLIN, június 11.
(Német Távirati Iroda)

A német birodalmi kormány elismerte az új argentin kormányt.

RÓMA, június 11.
(Német Távirati Iroda)

Az olasz kormány elismerte a Ramirez tábornok elnökletével megalakult argentin kormányt.

BUENOS AIRES, június 11.
(Német Távirati Iroda)

A külügyminisztérium közölte, hogy Peru és Spanyolország is elismerte a Ramirez vezetésével megalakult új argentin kormányt. (MTI)

Történettudomány és politika

Hóman Bálint elnöki megnyitója a Magyar Történelmi Társulat közgyűlésén

A Magyar Történelmi Társulat csütörtökön délután tartotta a Magyar Tudományos Akadémián közgyülését. Az elnöki megnyitót *Hóman* Bálint dr. m. kir. titkos tanácsos mondotta: „Történettudomány és politika" címmel.

Előadásában a népiség és a nemzetiség fogalmát határozta meg és kifejtette, hogy magyar viszonylatban a népnemzet fogalma tisztázatlan, mert a népnemzet fogalmával a liberális világból a polgári művelődés örökségeként reánk maradt politikai nemzetfogalmat kívánják helyettesiteni.

— A mi ezeréves történetünkből — folytatta Hóman — szükségszerüen következik a politikai nemzet fogalmához való szívós ragaszkodásunk. Ez nem jelenti a népnemzet szociális tartalmának elvetését, csupán azt, hogy a politikai nemzet keretében kell a kor követelményeinek mindeképpen megfelelő népi politika érvényesítésére törekednünk.

A továbbiakban rámutatott a faj, a nép és a nemzet fogalmi kapcsolatára.

A történet folyamán mind a fajta, mind a nép állandóan változik, egyrészük kivész, másrészük visszafajzik egyik, vagy másik őséhez. Ez magyarázza azt, hogy a fajta minden keveredés ellenére tovább él nemcsak az egyénekben, hanem egész népekben is. A ma élő népek faji összetétele nagyon bonyolult. Ennek kialakításában nagyrésze volt az öröklési tényező mellett a földrajzi tényezőnek. S ezért a faji és földrajzi tényezők kikapcsolása elhibázott kísérlet a nép és nemzet meghatározásánál. A történetalkotó erők a természeti tényezők mellett a különböző események hátterében mindig felismerhető szellemi erők. Ezért mondhatjuk, hogy a történeti fejlődés útját, irányát, ütemét elsősorban a népek és vezéreik lelki alkata és műveltsége határozza meg.

— A történtíró, ha igényt tart erre a nagy tisztséget jelentő címre, — fejezte be nagyhatású elnöki megnyitóját Hóman Bálint — felül kell, hogy emelkedjék a mindenkori napi politika látókörén. Arra kérem ifjabb történetíró társaimat, szívleljék meg szavaimat, hagyjanak fel a meddő viaskodással és akármi a politikai meggyőződésük, óvakodjanak a történet szemléletébe napi politikai szempontokat vegyíteni. Müveljék tudományunkat a magyar történetírás multjához illő tudományos szellemben. Ez az út vezet a magyar történetírás anyira óhajtott megujhodásához.

A nagy tetszéssel fogadott elnöki megnyitó után dr. Sinkovics István olvasta fel tanulmányát: „Európai müveltség a magyar végvárak mögött" címmel.

Lukinich Imre, a társulat főtitkára terjesztette elő ezután jelentését a társulat 1942. évi működéséről.

A szófiai rendőrség újabb terroristákat fogott el

Szófia, június 11.
(Magyar Távirati Iroda)

A szófiai rendőrség újabb sikert ért el a terroristák ellen folytatott küzdelemben. A csütörtökre virradó éjjel sikerült leleplezni egy összeesküvőfészket egy bérház negyedik emeletén. A rendőrség rajtaütött a már régóta keresett terroristákon és négyüket sikerült elfognia.

Gabrovo városban a rendőrség ugyancsak összeesküvők nyomára jutott, itt azonban élénk tüzharcra került a sor a rendőrség közegei és a terroristák között. Két merénylő a lövöldözés közben életét vesztette, két másikat sikerült élve kézrekeriteni.

A Voz cimü portugál lap a kommunizmus európai áldozatairól

Lisszabon, június 11.

A Nansen-bizottság statisztikai adatai alapján a Voz című lap a következő összeállítást közli a kommunizmus európai áldozatairól:

Spanyolországban a polgárháború idején a kommunisták 12 püspököt és 17.500 lelkészt gyilkoltak meg. Lettországban alig egy év leforgása alatt 3205 személy tűnt el nyomtalanul, 1350 személy kivégzéséről tudunk. Észtországban 1148 személyt gyilkoltak le, 60.911 embert deportáltak és 6000 gyermek vesztette el szüleit. Litvániában 1100 bírót gyilkoltak meg, 15.000 embert kinoztak halálra és 1941 június 22-e és 27-e között ötezer személyt végeztek ki, valamint 1941 június 14-től 21-ig 50.000 embert hurcoltak el.

A Szovjetúnió területén a Cseka 1917-től 1923-ig 1,701.045 kivégzést hajtott végre. Közülük 15 püspök volt, 1260 lelkész, 6579 tanár, 8800 orvos, 54.850 tiszt, 240.000 altiszt, 10.510 rendőrtiszt, 48.000 csendőr, 34.260 szellemi foglalkozást üző egyén, 815.000 mezőgazda és 192.000 munkás. Ezekhez a számokhoz kel még azt a körülbelül 10 millió embert számítani, akik az 1922-ben és 1923-ban pusztító éhínségnek estek áldozatul. Lengyelországból 1,800.000 személyt hurcoltak el Szibériába. Közülük 1,400.000 nyomtalanul tűnt el. A katyni erdőben 10.000 tisztet gyilkoltak le.

A portugál lap megállapítása szerint jó, ha ezeket a számokat egy európai nép sem feledi. — (MTI)

FORDULJON az Esti Ujság színházjegyirodájához
VIII., József-körút 5. sz.

Az Esti Ujság színháza

A KÉT KAPITÁNY

Erdélyi Mihály operettje

az Erzsébetvárosi Színházban

BARABÁS SÁRI, JÁVOR PÁL, FEJES TERI, FELEKY KAMILL

Erdélyi Mihály nyári darabjainak még az operett-törvények szerint is külön szabályai vannak. Romantikus mese, valószínü, vagy kevésbé valószínü szerelmi vonal mellett harsány ligeti humor, egy kis egzotikum, néhány hatásos magyar jelenet, egy kis líra és mindez alaposan felcifrázva, vagy egy tucat Erdélyi-slágerrel, amit a virágbaborult liget környékén rendszerint már a leventeköteles ifjak is fütyörésznek a főpróba napjától kezdve.

Az idén egy régi budai kávéházban kezdődik a mese, ahol megismerkedünk a két Kapitány-fiúval. A boldog békében vagyunk s a két fiatalember jókedvü nótázás után elárulja a nézőtérnek, hogy mindketten egy leányba szerelmesek. Az idősebb fiú, akit különben elsőszámú színpadi és filmbonvivánunk, Jávor Pál alakít, rövid töprengés után szemére vágja kalapját és meg sem áll — Afrikáig, ahol is beáll az idegenlégióba. Itt azután összetalálkozik a szereplők egyrésze, követi Afrikába régi cigányprimása, a tüzrőlpattant kenyereslány az egyik afrikai lokálba dizőz lesz, az egykori budai szerelmes kislányt pedig mint Marlen Ditrich II-őt csempészi be a második felvonásba a szerző. A hasonlatosság szerelemre lobbantja darabunk hősét, öt év ellenére azonban a harmadik felvonásban mégis hazatér barátaival együtt és akkor boldogan ölelkeznek össze valamennyien a happy end rózsaszinü reflektorfényében.

Az új nyári darab természetesen nem tör a halhatatlanság felé. A néha naiv, néha ügyes fordulatok azonban most sem tévesztik el hatásukat, a közönség jól mulat és egy nyári darabtól többet igazán nem várhatunk. Jávor Pál úgyis mint csúcsamorozó, népszerüségének összes vonzó kellékeit felvonultatja a sikerért, ha kell még a táncos komikusoknak is konkurrenciát csinál. Szemlátomást tetszik neki ez a nyári kirándulás és ki is verekszi nemcsak sajátmagának, hanem a darabnak is a sikert. Barabás Sári hangja a legszebb operetthang, úgy koloratúrázik, mint egy pacsirta. Másodikfelvonásbeli csábtoilettje szenzációs. Fejes Teri és Feleky Kamil kettőse igen mulatságos (csak a prózájuk sok egy kicsit), Sárossy Andor jeleneteit is végigneveti a közönség, a kis Mednyánszky Ági igen csinos és remekül táncol, Berky Lili,, kis szerepében is nivót hoz a színpadra s feltünik még Lázár Tihamér és Hámory Eta. A fiatal Puskás Tibor kis szerepében az elkényeztetett sztárokra emlékeztet bennünket. Már abban a tekintetben, hogy a szerepét nem tudja, csak sejti. A szép diszletekért Bercsényi Tibort dicsérjük meg, a rendezésért pedig Nádor Jenőt.

(U. J.)

Kiadták a főváros színész-ösztöndíjait

Dr. Morvay Endre alpolgármester vezetésével a főváros színészeti ösztöndíjának bizottsága tegnap tartotta meg ülését, amelyen döntöttek arról, hogy a főváros négyezerpengős ösztöndíját kiknek ítéljék oda. Az új színészgeneráció tagjai közül sokan pályáztak az ösztöndíjra. A bizottság döntése szerint *Farkas* Ilona és *Szabó* Miklós, az Operaház tagjai, valamint *Pataky* Jenő és *Várady* Gyöngyi, a Nemzeti Színház két fiatal művésze kapták meg az idei fővárosi ösztöndíjat. Ugyancsak kiosztásra kerül a Ferenc József Koronázási Jubileumi Alapítvány 2000 pengős zenei díja is. Ezt a bizottság egyhangúlag *Liszniay Szabó* Gábor zeneszerzőnek ítélte oda.

Ajtay Andor nem írt verseket

Néhány nappal ezelőtt a könyvpiacon verseskötet jelent meg, amelynek szerzője Ajtay Andor. A Vígszínház kitünő művésze, Ajtay Andor a közönség és művésztársai köréből számos levelet kapott a verseskönyv megjelenésével kapcsolatosan. Ajtay Andor most annak a közlésére kér minket, hogy sohasem írt verseket, nem pályázik költői babérokra s röviden nem azonos a költeményeket író Ajtay Andorral.

A „Láthatatlan front" — filmen

Czilley Géza rep. főhadnagy Láthatatlan Front című regénye nemcsak az olvasóközönség körében, de filmkörökben is érdeklődést keltett. A különleges tárgyú háborús regény a kémek rejtélyes életét tárja elénk és filmesítés esetén is, nemzetvédelmi hatásánál fogva szép sikerre tarthat számot. A repülő-vonatkozású munka a könyvnap egyik legkeresettebb regénye volt.

Rosmersholm 50-edszer és még 3-szor

Másodszor ma este jubilál a Madách Színházban Ibsen drámája, a *„Rosmersholm"*, amelynek főszerepeit *Mezey* Mária, *Várkonyi* Zoltán, *Toronyi* Imre és *Baló* Elemér játsszák. Ötvenedszer kerül színre a felújított darab, amelyet a ma esti jubiláris előadás után még csak háromszor játszanak. A darab hétfőn kerül ugyanis utoljára színre és a színház a pünkösdi ünnepek után megkezdi a nyári szünetet.

Fényes Alice,

aki az idén csak a Vígszínház színpadán lépett fel, jövőre a Madách Színházban is szerepelni fog. Ötven estére szerződtette le *Pünkösti* Andor a kitünő színésznőt az évad elején színrekerülő Hamlet női főszerepének, Opheliának alakítására.

Harmadik hete a Scalaban: Párduckisasszony

Két héttel ezelőtt mutatták be a Scalaban a csillogó revüképekkel tarkított igen mulatságos és eredeti humorú svéd vígjátékfilmet, a *„Párduckisasszony"*-t. A svéd ujdonság nagy sikert aratott a magyar közönség előtt és mióta a müsoron szerepel, minden előadáson zsúfolt nézőtér kacagja végig az ötletes és szellemes komédiát, amelynek pazarul kiállított revüképei az amerikai filmek gazdagságára emlékeztetnek és táncszámai olyanok, amelyek beillenének bármelyik nagy párisi produkcióba. Egy stockholmi kishivatalnok és egy szerződésnélküli fiatal színésznő házassági viszontagságai peregnek le a történet során és ennek minden fordulata kacagást vált ki a nézőkből. A sztár Margerite *Viby*, a sctockholmi közönség kedvenc táncos operettprimadonnája magában egyesíti a humort a nőies bájjal és azzal a fiús egyszerüséggel, amely a skandináv nök ismert sajátossága. Partnere Ake *Söderblom* a félszeg komikum nagymestere. Kettejük játéka csupa derü, kedvesség, frisseség és mellettük a többi szereplők pedig egytől-egyig pompás figurákat elevenítenek meg. A rendkivül mulatságos svéd vigjáték még számos előadáson megnevetteti a közönséget, a filmet ugyanis a Scala-filmszínház továbbra is müsoron tartja.

Nem könnyü a népszerüséget elviselni — mondja a komoly Heinz Rühmann

Tegnap délután, amikor a Gellért-szálló egyik termében, ujságíróktól körülvéve, a népszerü német komikus, Heinz *Rühmann*, a fehéren terített, virágokkal díszített asztal mellett kissé félszegen, zavartan ült, pontosan úgy nézett ki, mint az *„Erénycsősz"* című most bemutatott filmjében, amikor egy mulatóban a nehézsúlyú boxbajnokkal kell mérköznie. A neki szegezett kérdések zuhatagában azonban éppen olyan kitünően megállotta helyét, mint új filmjének az előbb említett jelenetében. Az életben Heinz *Rühmann* valahogy kisebb, mint a mozi vásznán, hirtelenszőke, szeme sarkában mosoly játszadozik és ez ad komoly kifejezésének némi derüt. Egyszerü, közvetlen, de a legtöbb komikussal ellentétben, inkább szótlan és magábanéző. Külső szerénysége alól azonban előtünik a művészi önérzete, sőt büszkesége is.

— Tizenkilenc éves korom óta vagyok a művészi pályán — mondja — a színpaddal kezdtem, amelyhez most sem vagyok hütlen. A színpadi játékot többre becsülöm művészi szempontból, mint a filmet, jóllehet komikumot, humort kifejezni a filmen és ilyen módon megnevettetni a közönséget sokkal nehezebb, körülményesebb, gondosabb és pontosabb művészi munkát igényel. Mintegy negyven filmben játszottam már és négyet mint rendező készítettem. Mint színész legbüszkébb vagyok „Nem vagyunk mindnyájan angyalok" c. filmre, amelyet különben tudomásom szerint Magyarországon nem mutattak be. A színpadon legutóbb a berlini Staats Theaterben, amelynek tagja vagyok, a Pygmaliont játszottam több mint százszor. Érdekes feladata volt számomra, habár azt hinné az ember, hogy a professzor szerepe kissé távolesik egyéniségemtől. Legnagyobb sikerem az „Igy is lehet repülni" című filmmel arattam a legutóbbi években. A film folytatását egyébként juliusban kezdjük el forgatni Babelsbergben. Évenkint két filmnél többet nem készítek és mikor nem játszom, akkor mint pilóta teljesítek katonai szolgálatot. Nyolc évvel ezelőtt tanultam meg repülni és most is kedvenc sportom. Sportkarrieremet egyébként is mint százméteres síkfutó kezdtem.

— Budapesten most vagyok másodszor, 1937-ben voltam itt párnapig és sajnos, most is csak rövid ideig maradhatok, szombaton visszakell térnem Berlinbe, ahol vár a munka.

— Hogy milyen érzés népszerünek lenni? Ezt bizony nem könnyü elviseli, — főleg akkor, amikor az ember „privát" szeretne lenni.. De ezek a kis kényelmetlenségek, őszintén szólva, más oldalon bő kárpótlást nyernek. És hogy ki a kedvenc komikus-színészem? Talán a francia Georges Lefevre, aki egyébként több általam játszott film francia változatában alakította szerepemet. A legkellemetlenebb filmélményem? Egy három és féléves kisgyermekkel volt, akinek háromnapi forgatás után úgy fejébe szállt a filmezés dicsősége, — főleg szülei usztására — hogy minden egyes jelenetért megszarott, hogy valami új játékot adjunk neki és már mikor egész játékbazárrá alakult át a müterem, órákig tartó unszolásra volt csak hajlandó játszani.

— **A Magyar Munkások Irodalmi Köre** a Zeneakadémia nagytermében pünkösdvasárnap délután 4 órai kezdettel rendezi az ismert munkásköltő : Géza Ottó szerzői estjét. A müsor keretében számos ismert művész és a legkitünőbb munkáselőadók lépnek fel. Közremüködnek az irodalmi esten Bordy Bella, Csányi László, Kelly Anna, Lehotay Árpád, Páger Antal, Sennyey Vera, Udvardy Imre, vitéz Barinkay Ervin és még többen mások.

SZINHÁZ ÉS MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ TELEFONSZÁMOK

STADIUM: 14-00-00 KULTUR: 18-99-99 STADIUM—CORVIN 145-056

DIJMENTES HÁZHOZ-SZÁLLITÁS

OPERAHÁZ:
Péntek (½6): Don Carlos. (D. Rk. 6.)
Szombat (6): Garabonciás. (Bérlet sz.)
Vasárnap (6): Az arany meg az asszony; Parasztbecsület. (Rk. II. 3.)
Hétfő: Nincs előadás.

NEMZETI SZINHÁZ (½2, ½7):
Péntek: A fekete macska. (VI.)
Szombat: A fekete macska. (VII.)
Vasárnap: A fekete macska. (VIII.)
Hétfő: A fekete macska. (II.)

NEMZETI KAMARA (3, ½7):
Minden este: Tacskó.
Vasárnap d. u. is.

VIGSZINHAZ (3, ½7):
Péntek: Hat szerep keres egy szerzőt.
Szombat: Fekete Péter.
Vasárnap d. u.: Fekete Péter;
este: Fekete Péter
Hétfő d. u.: Fekete Péter;
este: Fekete Péter.

UJ MAGYAR SZINHAZ (3, ½7):
Minden nap, vasár- és ünnepnap d. u.: Tábornokné.

MAGYAR MUVELODES HAZA:
Hétfő, kedd, szerda, csütörtök, péntek és szombat: Nincs előadás.
Vasárnap (6): Pünkösdi vidám-est.
Hétfő (6): Bohémélet. (V. III. 10.)

PESTI SZINHAZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Északi fény.

MADACH SZINHAZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Rosmersholm

FÖVÁROSI OPERETTSZINHAZ (½3, 8)
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Egy boldog pesti nyár.

ANDRASSY SZINHAZ:
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Egy nap a világ.

KAMARA VARIETE:
Hétfő szerda, péntek ½7. Csütörtök, szombat d. u ½4, ½7. Vasárnap d. e. 11., d. u. ½4, ½7. Naponta új müsor.

KOMÉDIA ORFEUM (½4, 7):
Minden este, szerda, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Tyükketrec.

NEMZETI BABSZINHAZ (½4, ½7):
Hétfő, péntek: Az ügyvéd és a férje; kedd: Toldi; szerda, csütörtök, szombat és vasárnap: Panoptikum. Csütörtök, szombat, vasárnap d. u. A rókacsinálta király; vasár- és ünnepnap d .e. (11): Mesejáték.

MAGYAR MUSZINKOR (¾5, 7, vasár- és ünnepnap 3, 5, 7):
Mindennap: Patyolatkisasszony.

FÉNYES CIRKUSZ (½4, ½7):
Mindennap: Unus, Ferazzano és a Nevető porond.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (Tel.: 154-024.) ½4, ½6, ½8. V., U.: ½2-kor is. Szerencsés flótás.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHAZ (V., Petőfi S. utca 8. Tel.: 181 244.) Stajer arany. (Kultúrfilm). Ufa-Magazin, Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.

CORVIN FILMSZINHAZ (Tel.: 138-988, 339-584.) ¾3-kor, 5-kor, ½8 órakor. Csókparádé. Híradó.

DEAK (DECSI) FILMSZINHAZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ½2 ¼4. ½6, ½8-kor. Szerencsés flótás. Híradó.

FORUM FILMSZINHAZ (IV., Kossuth Lajos utca 18. (Tel.: 189-707, 189-543.) ¼4, ½6, ½8-kor. Alfa Tau Híradó.

HIRADÓ FILMSZINHAZ (VII., Erzsébet-körút 13. szám Telefon: 222-499.) Stajer arany. (Kultúrfilm). Ufa-Magazin, Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

KAMARA FILMSZINHAZ (T.: 423-901.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8 órakor. (Első 2 előadás olcsó, a 3 mérs. helyárakkal) Egy bolond százat csinál. Híradó.

KASZINO FILMSZINHAZ (T.: 185-329, 388-102.) ¼4 ½6, ½8 Sz. ½2-kor is V. és U. d. e. 11-kor is. Szerencsés flótás. Híradó.

KORZÓ (IV., Váci-utca 9. Tel.: 182818.) ¼4, ½6, ½8. V., U. d. e. 11 órakor is. Eltitkolt szerelem.

NEMZETI APOLLO (ROYAL APOLLO) Erzsébet-körút 45. Telefon: 222-002.) ¼4, ½6, ½8-kor. Sz. ½2 V., U.: 11 és ½2-kor is. A szerelem jogán. Híradó.

OMNIA (Tel.: 130-125.) ¼4, ½6, ½8 Sz. ½2-kor is, V., U.: 11 és ½2 órakor is. Egy szoknya, egy nadrág. 5-ik hétre prolongálva.

PESTI (PALACE) (T.: 221-222.) 11, ½2, ¼4, ½6 ½8-kor. (Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal.) Pista tekintetes úr. Híradó.

RADIUS FILMSZINHAZ (Tel.: 122-098, 120-564.) ¼4, ½6, ½8 kor Sz. ½2. V., U.: 11 órakor is. Ragaszkodom a szerelemhez. 2-ik hétre prolongálva.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ¼4. ½6, ½8. Sz., V., U.: ½2 órakor is. Párduckisasszony.

SZITTYA (CITY) FILMSZINHAZ (Tel.: 111-140.) ¼4, ½6, ½8-kor. Dr. Jörn, egy nőorvos naplója.

URANIA FILMSZINHAZ (T.: 140-046.) 3, 5, ½8 órakor. V és U. 1 órakor is. Erénycsősz. Híradó. V. d. e. 11-kor: Korra Terri. H. d. e. 11-kor: Igy is lehet repülni.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (ADMIRAL) (T.: 353-707.) ¼4, ½6, ½8-kor V. U.: 11 és ½2-kor is. A tigrisek ura. Híradó.

BAROSS (BODOGRAF) FILMSZINHAZ 3, 5, 7. V.: 11. 1. 3, ½5, 5, ½7. 7. Nehéz apának lenni.

BARLANG (BROADVAY) FILMSZINHAZ (VII. Károly-körút 3. Telefon: 422-722.) ½2, ¼4, ½6 és ½8 órakor. Legény a gáton. 2-ik hétre prolongálva.

CSABA-SAVOY (Tel.: 14-60-40.) ¼4, ½6, ½8-kor. V. ½2-kor is. Házasággal kezdődik.

DUNA (LLOYD) MOZGO (T.: 111-394.) ¼4, ½6, ½8-kor. V., U.: ½2-kor is. Két asszony. Híradó.

ERZSÉBET (VESTA) (Tel.: 222-401.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8-kor. Lányok egymás közt. 5-ik hétre prolongálva Híradó.

HOMEROS MOZGO (Telefon: 496-178.) ¼4 ½6, ½8, V., U.: ½2 órakor is. Mária nővér. Híradók.

MESEVÁR (Elitmozgószinház) ¼4, ½6, ½8 órakor V és U.: ½2 órakor is. Házasággal kezdődik.

PALOTA MOZGO (Tel.: (15-66-05.) ¼4, ½6, ½8-kor. Sz., V., U.: ½ órakor is. Egy szív megáll. Híradó.

PATRIA FILMSZINHAZ 10—1-ig folytatólagos. ½2 ¼4 ½6 ½8 órakor. Szudáni szerelem. Híradó.

PETŐFI (ODEON) FILMSZINHAZ (T.: 428-478.) ¼4 ½6. ½8 V. U.: ½2-kor is. Barlettai párviadal. Híradó. V. d. e. 11-kor: Viki.

SZIVARVANY volt REX (T.: 228-020.) ¼4, ½6, ½8-kor. V., U.: ½2 órakor is. Dzsarabub.

SZEKELY (OLYMPIA) MOZGO (Tel.: 226-425.) 11, ½2, ¼4, ½6 ½8 órakor. Eltünt egy asszony. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

TINODI (TIVOLI) FILMSZINHAZ (T.: 225-602.) ½2 ¼4, ½6 ½8 V.: 11 kor is. Sok hühó Emmyért.

TOLDI (RIALTO) FILMSZINHAZ (T.: 224-433.) 10, ¾12, ½2, ¼4 ½6 ½8. V. d. e.: 11 órakor. 1, 3, 5, ½8 órakor. Hajsza a tengeren.

TURAN (Tel.: 120-003.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8-kor. A tigrisek ura. Híradó.

UGOCSA (ASTRA) (Tel.: 15-4422.) Sz., V.: ½2-kor, ¼4-kor, ½6-kor, ½8-kor. Egy szív megáll. Híradó. V. d. e. 11 órakor: Egy csók és más semmi.

Hogyan oldotta meg Olaszország a kiürített nagyvárosok munkásainak sorsát?

Milano, április hó.

A háboru új szavakat, új kifejezéseket is termel. Ilyen új fogalom Olaszországban a „sfollamento". Különösen a nagyvárosokban és környékükön lépten-nyomon halljuk, olvassuk ezt a szót, ami természetes is, hiszen a nagyvárosok lakosságának jórésze, sőt egész üzemek is „sfollati"-vá váltak. Betűszerint nehéz magyarra fordítani ezt a háboru-szülte új kifejezést. „Folla" tömeget jelent, az „s" pedig fosztó képző. Sfollalt tehát az, aki elhagyta a nagyvárosok „tömegét", kis helyre zsufolódott sűrű lakosságát.

A védtelen városok elleni ellenséges támadások, a kimondottan polgári célpontok bombázásai

szükségessé tették a veszélyeztetett helyeken a „sfollamento", a kiürítés elrendelését

s ez igen nehéz, az egyén számára néha szinte megoldhatatlan feladatok elé állította elsősorban a kisembereket.

A fasizmus mindenkor szívén viselte a nép zömét alkotó kisemberek, a dolgozók jólétét. Ha szociális kérdésekről van szó,

a fasizmus soha sem bízza a megoldást az egyéni kezdeményezésre,

hanem mindenütt közbelép, hogy biztosítsa a dolgozó nagy tömegek minden jogos igényének igazságos kielégítését. Igy történt ez most is a sfollamentoval kapcsolatban.

A sfollamento

Ha egyes üzemek átteszik székhelyüket, *a munkásoknak természetszerűen követniök kell „elköltözött" munkahelyüket.* Erre bizonyos esetekben

a törvény is kötelezi őket.

A családos munkások természetesen *munkahelyük közelében akarják tudni családjukat,* mert hiszen másképp a lakás, élelmezés kérdését alig tudnák megoldani. A költözködés még békevilágban is pénzbe került, amit a munkás béréből előteremteni nem tud.

Az elköltözött üzemek esetében, amennyiben a munkás magával viszi családját, vagy annak egy részét,

megtérítik a maga és családja teljes útiköltségét, valamint minden bútorának, háztartási felszerelésének szállítási költségeit.

Ezenkívül megkapja a munkás a kollektív szerződés szerint megállapított költözködési térítést hét napra, ha pedig nincs kollekív szerződése, napi 35 liráig terjedő térítést. Végül kap egy egyszeri rendkívüli segélyt is, amely megfelel egy teljes havi fizetésének, vagy keresetének.

Ha olyan munkásról van szó, akinek nincsenek eltartottai, akkor a tényleg úton töltött napokra kapja meg a költözködési térítést s a félhavi fizetésének, illetőleg keresetének megfelelő összeget. Nőtlen munkások számára az üzem köteles étkezdét felállítani, ahol a munkások és munkaadók szindikátusa által megállapított áron teljes ellátást kap. Ezek az árak igazán minimálisak. Van üzem, ahol 2—3 lirát fizetnek egy ebédért, akkor, amikor egy szakmunkás 10—12 lirás órabért is megkap.

Ha csak a munkás költözik el az üzem után s családja régi lakóhelyén marad, szintén az úton töltött időre kapja meg a költözködési térítést s az üzem köteles megállapított igen alacsony áron lakásáról és ellátásáról gondoskodni.

Ha a munkás olyan helyen lakott, ahol a belügyminiszter elrendelte a sfollamentot, az üzem azonban helyén maradt s lakása a bombázás következtében megrongálódott, vagy a rendelet értelmében el kellett költöztetnie kiskorú és agg családtagjait,

szintén megkapja az egy havi keresetnek megfelelő térítést.

Az üzem viszont köteles a munkás megfelelő ellátásáról és lakásáról gondoskodni.

Ki számít családtagnak

A rendelet szociális szellemét tükrözi, hogy

a „család" fogalmát erősen kibővítették.

Családtagnak számít mindenki, aki a munkavállalóval állandóan együtt él, gondoskodása alatt áll, tehát a keresetnélküli feleség, vagy férj, a gyerekek, a szülők, valamint minden más rokon harmadik rokonsági fokig.

Rendkívül nagy kedvezményeket kapnak a sfollált munkások a vasutakon, autobuszokon is. A kedvezményes áru heti- és havi munkás bérletjegyek lehetővé teszik, hogy a munkások

minden nap hazatérjenek családjuk körébe

és nyugodtan tölthessék az éjszakát s másnap kipihenve, friss erőben induljanak megint munkába. Az Olaszországban, de különösen Észak-Olaszországban, ahol úgyszólván minden vonal villamosítva van, a közlekedés mindig kitűnő volt s ma a lehetőséghez képest

mindenütt sűrítették a vonatokat, különösen a korareggeli és délutáni órákban.

Hogy csak egy példát említsek: a Milano—Como közötti utat, 55 kilométert, a közvetlen vonat harminc egynéhány perc alatt teszi meg s az I. osztályú havi bérlet, — mert a munkás természetesen válthat első osztályú bérletet is, —

mindössze havi 100 lirába kerül.

A városokban az üzemek 8—9 óra között kezdik a munkát s *a környező helységekből induló vonatok fél kilencig kizárólag a bérlettel rendelkezőknek vannak fenntartva;* rendes jeggyel ezeken a vonatokon utazni nem lehet. Így azután

reggelenkint egész munkáshadseregek érkeznek egy-egy nagyvárosba

s a különböző irányokból szinte percenkint érkező vonatokból végeláthatatlan embersorok hömpölyögnek a villamos- és autobuszmegállók felé.

A városokban a reggeli órákban szintén sűrítik a villamosjáratokat

és 4—5 kocsiból álló valóságos vonatok száguldanak, — a szó szoros értelmében száguldanak, — a munkahelyek felé. A kedvezményekhez tartozik még, hogy a munkás heti- és havi bérletjegyeken kívül

a városi villamoson vagy autobuszon a rendes viteldíj is féláru reggeli 9 óráig.

Mindezek a kedvezmények, kárpótlások elviselhetővé teszik mindazt, amit a sfollamento szó jelent. A mindennapi — néha 100—200 kilométeres — kétszeri utazásért, a rendes élet kerékvágásából történt kizökkenésért, a vidéki lakások viszonylagos kényelmetlenségéért — mert hiszen válogatni nem igen lehet s egyes helyeken népes családok is összezsúfolódnak egy szobába — *teljes kárpótlást nyujtani lehetetlen.* Bizony, a sfollamento kemény megpróbáltatás. Az olasz munkás azonban nem zúgolódik,

hálásan fogadja a hatóságok segítségét,

mert megérti, hogy a mostani totális háborúban *nemcsak a harctereken kell áldozatokat hozni;* megérti, hogy a hazai front éppen olyan kemény akaratot, hajlíthatatlan áldozatkészséget követel meg, mint az orosz síkságok, vagy Afrika homokja. Az olasz munkás büszke rá, hogy ő is kiveheti részét a háború terheiből s öntudatos elszántsággal tart ki munkahelyén a végső és egyetlen célért: a győzelemért.

BARABÁS AURÉL

Ujságírói kitüntetések

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A kormányzó a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére a magyar sajtó szolgálatában szerzett kiváló érdemeik elismeréséül dr. vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály, címzetes miniszteri tanácsos, országgyülési képviselő, a Függetlenség fő- és felelős szerkesztőjének, dr. Báthory-Hüttner János m. kir. kormányfőtanácsos, a Stádium-lapok felelős kiadójának, Harsányi Zsolt író és hirlapirónak, az Esti Ujság belső munkatársának, dr. Milotay István országgyülési képviselő, az Uj Magyarság főszerkesztőjének és dr. Tóth László m. kir. kormányfőtanácsos, a Nemzeti Ujság főszerkesztőjének a Magyar Érdemrend középkeresztjét, Nitsch Mátyás, a Pester Lloyd munkatársának és Kállay Miklós, a Hid cimü folyóirat főszerkesztőjének a Magyar Érdemrend tiszti keresztjét adományozta.

A kormányzó a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére dr. Benda Jenő, a Pesti Hirlap felelős szerkesztőjének a magyar sajtó szolgálatában szerzett kiváló érdemei elismeréséül a m. kir. kormányfőtanácsosi címet adományozta.

A kormányzó a m. kir. miniszterelnök előterjesztésére megengedte, hogy a magyar sajtó szolgálatában szerzett érdemeiért Kass Endre, a Hétfő cimü politikai hetilap szerkesztőjének, Linder Ernő, a Dunántúl főszerkesztőjének és dr. Mihelics Vid egyetemi magántanár, az Uj Nemzedék külpolitikai szerkesztőjének elismerése tudtul adassék.

A diplomáciai kar a pápa szentmiséjén

Róma, április 27.

XII. Pius pápa vasárnap reggel 8 órakor a Vatikán Consitoriumtermében szentmisét mondott.

A szentmisén résztvett a Vatikán mellett akkreditált diplomáciai testület teljes számmal, közöttük báró Apor Gábor szentszéki magyar követ, Ciano gróf, Olaszország nagykövete, valamint Németország és Japán nagyköveteinek képviselői, a pápa rokonsága és az Actio Catholica leányszervezeteinek képviselői.

A Szentatya a húsvétra való tekintettel, tiszta fehérbe öltözve jelent meg kíséretével együtt a Consistorium-termében, ahol a pápai trón helyén oltárt állitottak fel. A szentmise alatt a jelenlevő diplomaták valamennyien szentáldozáshoz járultak.

A szertartás után, amely 9 órakor ért véget, a pápa a szentmisén megjelent egyházi méltóságok kíséretében a Vatikán belső termeibe vonult és ott örömét és megelégedését fejezte ki afölött, hogy az egész diplomáciai kar jelenlétében végezhette el a húsvétvasárnapi vatikáni szertartást.

Húsvét után újból folytatják a kutatásokat az elsüllyedt svéd tengeralattjáró után

STOCKHOLM, ápr. 27.

Az Aftontidningen göteborgi értesülése szerint az elsüllyedt Ulven svéd tengeralattjáró után a husvéti ünnepek után folytatják a kutatást, miután a kutatásban résztvett hajók személyzete hozzájutott a szükséges pihenőhöz és a készleteket ismét kiegészitették. (MTI)

Zsindely Ferenc és Zaharijev bolgár kereskedelmi miniszter pohárköszöntője a magyar-bolgár barátságról

SZÓFIA, ápr. 27. (MTI)

Zsindely Ferenc kereskedelemés közlekedésügyi miniszter vasárnap délben Jungerth-Arnóthy Mihály magyar követ szükkörü ebédjén vett részt, majd 4 órakor fogadta a szófiai magyar kolónia tagjait. Ezután gépkocsin a Szófia közelében lévő Bojana faluba rándult ki gépkocsin az ottani XIII. századbeli templom megtekintésére. Visszatérve Szófiába, megtekintette az Elexander Nevszki-templomot, a Balkán-félsziget legpompásabb épitményét.

Este fél 9 órakor *Zaharijev* bolgár kereskedelmi miniszter vacsorát adott Zsindely miniszter tiszteletére a Tiszti Kaszinóban. A vacsora után nagyszabásu fogadás volt.

A vacsorán Zaharijev pohárköszöntőjében örömmel üdvözölte Zsindely minisztert a maga és az egész bolgár nép nevében, mint a baráti és szövetséges Magyarország képviselőjét, valamint nemzetközileg ismert gazdasági szaktekintélyt. Mint mondotta, *a két nép között sohasem voltak érdekellentétek, sőt a rokoni származás és a közös sors párhuzamossá tette fejlődésünket.* A világháborús fegyverbarátság és az igazságtalan békék után ma ismét együtt küzdenek jogaikért és méltó helyükért Európában. Zsindely miniszter bulgáriai tartózkodása során megismerheti a szorgalmas és vitéz bolgár népet, Bulgária gazdasági eröfeszitéseit és eredményeit, amelyek a háborús nehézségek ellenére is egyre tekintélyesebbek. Itteni tartózkodása során érezni fogja az egész bolgár nép meleg szeretetét, mely sok megnyilvánulás után legutóbb a sumeni ünnepélykor is kifejezésre jutott. Meggyőződése szerint a látogatás nagyban hozzájárult nemcsak a baráti viszony, hanem főként a gazdasági kapcsolatok kimélyítéséhez. Poharát Horthy Miklós kormányzó és családja és Zsindely Ferenc miniszter és felesége egészségére, valamint a magyar nép felvirágzására ürítette.

Zsindely Ferenc kereskedelemés közlekedésügyi miniszter válaszában különös megtiszteltetésnek mondotta, hogy a magyar kormány képviselőjeként meglátogatta a szép és gazdag Bulgáriát, az egyre ismertebb plovdivi vásár megnyitásával kapcsolatban. Ezzel régi vágya teljesült, hiszen *minden magyar különös melegséggel tekint a bolgárokra,* akik kevésszámú rokonai között szerepelnek. Történelmi sorsközösségük újabb bizonyitéka a mostani közös részvétel az új Európáért folyó gigászi küzdelemben. Mostani útján és a plovdivi vásáron különleges örömmel látja a bolgár nép és a bolgár gazdasági élet nagyszerü fellendülését. A magyar-bolgár árucsereforgalom a mostani nagy szállitási nehézségek ellenére a mult évben is örömteljesen emelkedett.

Ennek magyarázata főként a kölcsönös bizalom, amely nemcsak a hivatalos körök, hanem a kereskedők, vállalatok és magánosok részéről is megnyilatkozik. Kifejezte azt a szándékát, hogy a kedvezőbb fejlődési lehetőség szerint fokozni fogja. Mindkét nemzetnek nagy érdeke, hogy állandó biztos piacokat létesitsen a békeidőkre. A szivélyes fogadtatás megköszönése után poharát Boris király és családja, Zahariev miniszter és felesége egészségére, valamint Bulgária és népe boldogságára ürítette.

A plovdivi nemzetközi árumintavásárt egyébként hétfőn 10 óra 30 perckor megnyitották. Jelen volt Zaharjev bolgár kereskedelmi miniszter, Petrov közmunkaügyi miniszter, Zsindely Ferenc magyar kereskedelmi miniszter, Junghert-Arnóthy Mihály szófiai magyar követ, a szófiai német, horváth és török követ, a finn, svéd, szlovák és román követségek több képviselője és nagy embertömeg. Az árumintavásárt Zacharjev bolgár kereskedelmi miniszter nyitotta meg, aki hangsúlyozta a vásár jelentőségét Bulgária gazdasági életére és a külországokkal való gazdasági kapcsolataira. (MTI)

— **Mi a házisszinv öröme?** Ha olcsón és takarékosan, izletes kiadós és tápláló ételeket főzhet Ha: nem kell bosszankodnia azon, hogy a hús és főzelék nem puhul meg Ha: az eltett étel még másnap is egészen friss izü Ha gyorsan, kevés tüzelőanyaggal főzheti meg az ebédet és vacsorát Mindezt elérheti, ha a főzésnél **VIVAT** főzőtablettát használ

Esti Ujság szerkesztőségének telefonszáma:
14-44-00

Az Esti Ujság színháza

Tábornokné

Bemutató az Uj Magyar Színházban

FEDÁK — BORDY — SIMOR — HAJMÁSSY

Az Uj Magyar Színház az idén sem lett hütlen hagyományaihoz és így nem maradt el a melegitő tavaszi napsugárra előbújó tavaszi Fedák-oprett. *Tóth* Miklós és *Vándor* Kálmán a librettisták érdekes mai történetét kanyarították Zsazsának és sztárokkal teletüzdelt szereplőgárdának, mindehhez pedig *Buday* Dénes, a remek slágerkomponista, szerzett jobbnál jobb számokat.

Operettben vagyunk, igy tehát érthető, hogy a szerelmes ifju leányzó (Simor Erzsi) s a nála valamivel idősebb Zsaskó mama (*Fedák* Sári) elindulnak a frontra Gézuka-keresőbe, mert hiszen a csinos zászlós éppen hütlenkedik a még csinosabb ukrán énekesnővel, akit Fedák elsüllyeszt a színről, mert kideriti róla, hogy kém. Magyarok, ukránok, honvédek, civilek kavarognak a történetben, amelynek minden egyes mondata az igazi oprett szolgálatában áll. Friss derü sugárzik a darabból, ez átárad a nézőtérre is.

Fedák Sáriról mit irjunk? Talán akkor dicsérjük meg legjobban és legjellemzőbben, ha azt mondjuk: a „Tábornokné" sikere egész biztosan nem marad mögötte az eddigi tavaszi Fedák-operettek sikereinek. Minden színpadralépése, minden mondata, dalfoszlánya, előadásának minden legkisebb paránya, békebelien Fedákos s a közönség hoszszantartó tapssal jutalmazza a színpadi ki- és bemenetelét, de néha egy-egy gesztusát is. Simor Erzsi olaszországi filmszereplése óta most játszik először pesti színpadon. Meglepő, hogy mennyit fejlődött előttünk ez a tündérszép sztár, akinek jóideje már nemcsak képszerü premierplánjait, hanem művészi játékát is csodáljuk. A hölgyközönség részére élményszámba megy toilettjeinek felsorakoztatása. Bordy Bella, a „Tábornokné" szubrettje nyereség az operettszínpad számára s a közönség láthatólag örül, hogy Bordy az Operaház színpadáról egy sikkes balettmozdulattal átugrott az Izabella-térre.

Hajmássy Miklós *Fedák* partnere, ő a tábornok. Szerepe nem nyújt számára túlzott színpadi lehetőségeket, de szinészi kvalitásaival szerepe fölé emelkedik. Beválik az új bonvivan, *Halász* Géza és kitünően szórakozik a közönség *Pethes* Ferenc humoros jeleneteln. *Szilágyi Szabó* Eszter dekorativ és megérdemli a tapsokat. Hálás szerepe van *Weszelly* Pálnak és *Nagyajtay* Györgynek. Érdekes ötlete a színháznak, hogy a mostanában különösen divatos vokálkórust állítja néha a színpadra, a slágerek aláfestésére, illetve előadására. Az újdonságnak sikere van.

Delly Ferenc rendezt a darabot. Az operettszínpadok nagymesteře valóban érti a dolgát: gördülékeny előadást biztositott, tele ezer ötlettel. Kivételes elismerést érdemel a darab szép kiállitása. A díszleteket *Bercsényi* Tibor tervei szerint készitették. Nem szabad a felsorolásból kihagynunk *K. Török* Emilt, a karmestert sem, akinek lendületes vezénylése alatt keltek életr és indultak el előreláthatólag hosszú útjukra a *„Tábornokné"* slágerei.

(U. J.)

Kormányzói elismerés
Pintér Imrének

A kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére megengedte, hogy Pintér Imre színművésznek színpadralépése 60-ik évfordulója alkalmából a színművészet szolgálatában szerzett érdemeiért elismerését tudtul-adják.

Az ünnepek zenei eseményei

A nagyhéten előadásra került Bach mindkét passiója. A János-passiót a Székesfővárosi Énekkar szólaltatta meg kifogástalan előadásban, de kissé józan felfogásban, Karvaly Vikor vezénylete alatt. Az énekkar dicséretesen kitett magáért, de a szólisták a nagyszerü Rösler Endre kivételével már nem ütötték meg a kivánt mértéket. Nagypénteken és nagyszombaton viszont — mindkét alkalommal zsúfolt ház előtt, — a Budapesti Ének- és Zenekar-Egyesület a Máté-passiót adta elő. Ez a csodálatos remekmü, melynek merenditő szépségei ezúttal is mélységes hatást váltottak ki a hallgatóságból, az átélés ritka bensőségével s a drámai effektusok nagyszerü lendületével szólalt meg. Minden elismerésünk a 68 esztendős Lichtenberg Emilé, aki hosszas betegség után nagy energiával és mélységes hittel átélve vezényelte a müvet, biztositva annak természetes menetét és értékeinek igaz kifejtését. A kórus is kitett magáért, valamint a szólóegyüttes, amelyből emeljük ki Báthy Anna, Basilides Mária bevált művészete mellett Pataky Kálmán csodálatos tenorját, amely az érzéki szépséget teljesen a szellemi tartalom szolgálatába tudja állitani. Jézus szerepét Tibor Zoltán énekelte szép, kiegyenlitett hangon és az ősinie ódélés méltóságával.

Kétizben került előadásra a nagyhéten a IX. szimfónia. Beethoven remekműve, az abból áradó próféta emberszeretet sohasem aktuálisabb, mint most. A Székesfővárosi Zenekart vezénylő Ferencsik János évről-évre nekifog ennek a münek és dicséretére irjuk, hogy nem elégszik meg a már elért eredménnyel, hanem mind mélyebbre hatol a partitúra mélységeibe és mind teljesebben és maradéktalanabbul tárja fel annak szépségeit. A Budapesti Kórus jól összevágó együttese mellett dicséretes teljesitményt nyújtékenyes szerepében a szólókvartett: László Magda, Basilides Mária, Rösler Endre és Littassy György.

(T. D.)

Giono, Pagnol és Raimu filmje a Forumban:

A pék felesége

Három „nagy" név szerepel annak az új francia filmnek a színlapján, amelyet szerdán hoznak a közönség elé a Forum-filmszínházban. „A pék felesége" cimen Jean Giono, a francia föld és főleg a francia délvidék egyszerü embereinek ihletett szavú költőirójától származik a történet, Marcel Pagnol, a neves színpadiró és rendező vitte azt a celluloidszalagra és adott keretet a legjobb párisi jellemszinész, Raimu, nagyvonalú játékának, aki a főszerepet játssza. Ez a három név biztositékot ad arra, hogy a legtisztább művészi szempontok játszottak szerepet a film elkészitésénél és valóban ez az újdonság magánviseli szokat a kiváló és jellegzetes tulajdonságokat, amelyeket már annyiszor megcsodáltunk a franciáknál. Napsütötte kis provencei falucska elevenedik meg előttünk, egyszerü gondolkozásu, a nemes és kicsinyes érzésekből összetett lakóival, akiknek békéjét egy szép napon felboritja az, hogy az öregedő pékmester csinos, kivánatos felesége eltünik a juhászlegénnyel, amire úgy kétségbeesik a pékmester, hogy nem hajlandó addig kenyeret sütni, mig az asszonyt vissza nem hozzák és igy kenyér nélkül marad a falu. Magábanvéve egyszerü a történet, de bravuros a tálalása. A humor, a dráma és a finom szatira szálai szövődnek harmónikus egységbe és megindító emberi történetét adják a mindennapi kenyérnek és a szerelemnek. Raimu mellett két kitünő fiatal szinész, az élveteg megjelenésü G. Leclerc és Charles Moulins játsszák a főszerepeket a különlegesen jólsikerült újdonságban.

A Nemzeti Apoló mellett mától az Atriumban is

KÉSŐ...

Ötödik hetébe fordul ma a Nemzeti Apollóban *Daróczy József „Késő..."* című filmdrámája. A korán beköszöntött nyári meleg sem tudta befolyásolni a Hajdú-film produkciójának sikerét, amelyet a premier napja óta minden előadáson telt házak előtt vetitenek le. A film producere, irója és rendezője, *Daróczy* József, akinek ez már tizenkettedik filmalkotása, ezúttal is megtalálta mind a filmdráma témájában, mind pedig a rendezésben azokat a leghatásosabb motivumokat és eszközöket, amelyek magukkal ragadják a közönséget. A két asszony szerelme között vivódó orvosprofesszor belső vivódásainak dübörgő erejü hátteret ad a most dúló háború, mely végzetesen belejátszik abba, hogy a főhős sorsát véglegesen az egyik asszony mellett kösse le. *Daróczy* József úgyis mint a film irója és úgyis mint rendező, kitünő érzékkel választott, hogy a közönséget megindítsa. Az előkelő színészegyüttes pedig remek játékával mégcsak jobban kihangsúlyozza a lelkekben és a szivekben lejátszódó viharokat azzal, hogy nem páthoszos nagyhangúsággal, hanem halk és finom tónusban tárják azokat elénk árnyalatos játékuk prizmáján. *Jávor* Pál, *Bulla* Elma, *Murátí* Lili és *Sárdy* János a négy főszereplő, művészetük javát adja a színes alakitásban. A közönség érdeklődése a *„Késő..."* iránt még mindig olyan élénk, hogy a filmdrámát nemcsak a Nemzeti Apolló prolongálta újabb egy hétre, hanem mától kezdve az Atrium is müsorára veszi.

Pesti Színház

PÉNTEKEN, április 30-án először

„ÉSZAKI FÉNY"

Színjáték 3 felvonásban. Irta: Németh Johanna

Fényes Alice, Sennyei Vera, Kőmives Sándor, Dénes György, Boray, Ferrari Violetta, Gonda, Károlyi, Mátray, Mezey

JEGYRENDELŐ TELEFONSZÁMOK:

STADIUM 14-00-00

KULTUR 18-99-99

STADIUM – CORVIN 145-056

DÍJMENTES HAZHOZSZÁLLÍTÁS

SZÍNHÁZAK ÉS MOZIK MŰSORA

OPERAHÁZ:
Kedd (6): A láng. (F.)
Szerda (6): Északiak. (F.)
Csütörtök: Nincs előadás.
Péntek (6): Rodelinda. (C.)
Szombat (6): Carmen. (D.)
Vasárnap (6): Traviata.

NEMZETI SZINHAZ (½2, ½7):
Kedd: Bánk bán.
Szerda: Szépanyám. (Bsz.)
Csütörtök: Szépanyám. (V.)
Péntek: Szépanyám. (VI.)
Szombat: Szépanyám. (VII.)
Vasárnap d. u.: A vén gazember; este: Szépanyám. (I.)

NEMZETI KAMARA (½3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Tacskó.

VIGSZINHAZ (3, ½7):
Kedd: Jákyak.
Szerda: Méreg.
Csütörtök: Az atyai ház.
Péntek: Az atyai ház.
Szombat: Az atyai ház.
Vasárnap d. u.: Az atyai ház; este: Az atyai ház.

UJ MAGYAR SZINHAZ (3, ½7):
Minden nap, vasár- és ünnepnap d. u.: Tábornokné.

MAGYAR MUVELODES HAZA:
Kedd (½7): Leventék előadása.
Szerda (½4, ½7): Filmelőadás.
Csütörtök (½4, ½7): Filmelőadás.
Péntek: Nincs előadás.
Szombat: Nincs előadás.
Vasárnap d. u. (2): Bánk bán (V. II.) este: Nincs előadás.

PESTI SZINHAZ (3, ½7):
Minden este, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Méreg.
Kedd, szerda: Nincs előadás.
Csütörtöktől minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Északi fény.

MADACH SZINHAZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d u.: A képzelt beteg
Kedd: Nincs előadás.
Szerda: Főpróba.
Csütörtöktől minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Rosmersholm.

VIDÁM SZINHAZ (3, ½7)
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Aranytulipán.

ROYAL REVOSZINHAZ (¼4, ½7):
Csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap d. u. és minden este: Férfiak nélkül.

KAMARA VARIETE:
Hétfő szerda, péntek ½7. Csütörtök, szombat d. u ¼4, ½7. Vasárnap d. e. 11, d. u. ¼4, ½7: Valamikor régen . .

FOVAROSI OPERETTSZINHAZ (3, 6):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Egy boldog pesti nyár.

ANDRASSY SZINHAZ:
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Egy nap a világ

KOMEDIA ORFEUM (¼4, ½7):
Minden este, szerda szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Bőrharisnya.

NEMZETI BABSZINHAZ (¼4 ½7):
Hétfő, péntek: Az ügyvéd és a férje; kedd: Toldi; szerda csütörtök, szombat és vasárnap: Panoptikum. Csütörtök, szombat, vasárnap d u. A rókacsinálta király: vasár- és ünnepnap d e. (11): Mesejáték.

ERZSEBETVAROSI SZINHAZ:
Hétköznap ¾5, ½8, vasár- és ünnepnap ¾3, 5, ½8-kor:
Viktória.

JOZSEFVAROSI SZINHAZ:
Hétköznap ¾5, ½8, vasár- és ünnepnap ¾3, 5 ½8-kor:
Tokaji aszú.

KISFALUDY SZINHAZ:
Hétköznap ¾5, ½8, vasár- és ünnepnap ¾3, 5, ½8-kor:
Sybill.

MAGYAR MUSZINKOR (3 5, 7):
Mindennap: A királyné rózsája.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (Tel.: 154-024.) ¼4, ½6, ½8 V., U.: ½2 órakor is. Késő. Híradók.

BELVAROSI HIRADÓ FILMSZINHAZ (V., Pétöfi S.-utca 8 Tel.: 181-244.) Az 1000-ik magyar világhiradó. Hit és művészet. (Kultúrfilm.) Rajzos hiradó a kereszténység elterjedéséről. Az első magyar filmhiradó, Magyar-, Ufa- és Luce-hiradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.

CORVIN FILMSZINHÁZ (Tel.: 138 988. 339-584.) ½3, ¾5, 7 órakor. Érted. Híradó.

DEAK (DECSI) FILMSZINHAZ (Tel.: 125-952 121-343.) ½2 ¼4, ½6 ½8-kor. Pista tekintetes úr! Híradók.

FORUM FILMSZINHAZ (IV. Kossuth Lajos-utca 18. (Tel.: 189-707 189-543.) ¼4, ½6, ½8 kor. V., U.: 11 órakor is. Házassággal kezdődik. 4-ik hétre prolongálva. Híradó.

HIRADÓ FILMSZINHAZ (VII. Erzsébet-körút 13 szám Telefon: 222-499.) Az 1000-ik magyar világhiradó. Hit és művészet. (Kultúrfilm.) Rajzos hiradó a kereszténység elterjedéséről. Az első magyar filmhiradó, Magyar-, Ufa- és Luce-hiradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

KAMARA FILMSZINHAZ (T.: 423-901.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8 órakor. (Első 2 előadás olcsó, a 3. mérs. helyárakkal) Az éjszaka lánya. Híradó.

KASZINO FILMSZINHAZ (T.: 185-329, 388-102.) ¼4 ½6, ½8 Sz. ½2 kor is V. és U. d. e. 11-kor is Pista tekintetes úr.

KORZO (IV., Váci-utca 9. Tel.: 182818.) ¼4, ½6, ½8 V., U. d. e. 11 órakor is. Érted. Híradó.

NEMZETI APOLLO (ROYAL APOLLO) Erzsébet-körút 45 Telefon: 222-002.) ¼4, ½6, ½8-kor. Sz. ½2, V., U.: 11 és ½2-kor is. Késő. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

OMNIA (Tel.: 130-125.) ¼4, ½6, ½8 Sz. ½2-kor is V., U.: 11 és ½2 órakor is. Fruska. Híradó.

PESTI (PALACE) (T.: 221-222.) 11, ½2, ¼4, ½6 ½8-kor. (Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal.) Legényvásár Híradó.

RADIUS FILMSZINHAZ (Tel.: 122-098, 120-564.) ¼4, ½6 ½8 kor Sz ½2 V U.: 11-kor is. Az első randevú. 3-ik hétre prolongálva. Híradó.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ¼4 ½6, ½8, Sz., V., .: U.: ½2 órakor is. Ópiumkeringő Híradó

SZITTYA (CITY) FILMSZINHAZ (Tel.: 111-140.) ¼4 ½6, ½8-kor. Egy szoknya, egy nadrág.

URANIA FILMSZINHAZ (T.: 140-046.) ½3, ¾5, 7-kor V. és U. 1 órakor is. Az Istenek kedvence. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (ADMIRAL) (T.: 353-707.) ¼4, ½6 ½8-kor V. U. 11 és ½2-kor is Keresztúton. Híradó.

BAROSS (BODOGRAF) FILMSZINHAZ 3, 5, 7, V.: 11, 1, 3, ½5, 5, ½7, 7. Keresztúton.

BARLANG (BROADWAY) FILMSZINHÁZ VII., Károly-körút 3. Telefon: 422-722.) ½2, ¼4, ½6 és ½8 órakor. A kútásó leánya. Híradó.

CSABA-SAVOY Tel.: 14-60-40.) ¼4, ½6, ½8-kor. V ½2-kor is. Katyi.

DUNA (LLOYD) MOZGO (T.: 111-994.) ¼4, ½6, ½8-kor. V., U.: ½2-kor is. Legényvásár. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

ERZSÉBET (VESTA) (Tel.: 222-401.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8-kor. Keresztúton. Híradó.

HOMEROS MOZGO (Telefon: 496-178.) ¼4 ½6 ½8. V., U.: ½2 órakor is. Tiszavirág. Híradók.

MESEVÁR (Elitmozgószinház) ¼4, ½6, ½8 órakor V és U.: ½2 órakor is. Katyi. Híradók.

PALOTA MOZGO (Tel.: 15-66-05.) ¼4, ½6, ½8 kor Sz., V., U.: ½ órakor is. A nőnek mindig igaza van.

PATRIA FILMSZINHAZ 10—1-ig folytatólagos. ½2 ¼4, ½6 ½8 órakor. Fehér emberek.

PETŐFI (ODEON) FILMSZINHAZ (T.: 428-478.) ¼4 ½6, ½8 V., U.: ½2-kor is. Keresztúton.

SZIVARVÁNY volt REX (T.: 228-020.) ¼4, ½6 ½8-kor V., U.: ½2 órakor is. Stan és Pan. életmentés mind halálig.

SZÉKELY (OLYMPIA) MOZGO (Tel.: 226-425.) 11, ½2, ¼4 ½6, ½8 órakor. Stan és Pan. Híradó.

TINODI (TIVOLI) FILMSZINHAZ (T.: 225-602.) ½2 ¼4, ½6 ½8 V.: 11 kor is. Barátnőm.

TOLDI (RIALTÓ) FILMSZINHAZ (T.: 224-433.) 10 ¾12, ½2, ¼4, ½6 ½8. V.: 11, 1 3, 5 ½8-kor. Csata.

TURAN (Tel.: 120-003.) 11 ½2 ¼4, ½6, ½8-kor. Keresztúnon. Híradó.

UGOCSA (ASTRA) Tel.: 15-44-22.) ½2, ¼4, ½6, ½8-kor. Üzenet a Volgapartról.

RAIMU művészi alakitása

Két asszony

Kizárólag

Beleznay

Öt angolszász repülőgépet lőttek le a megszállt nyugati területek fölött

BERLIN, április 19.

A megszállt nyugati területek felett április 17-én több heves légiharcra került sor, amelyek során a német ellenséges vadászok öt ellenséges gépet lőttek le. Egy német harcirepülőgép, amely felderítőrepülést végzett az Atlanti-óceán fölött, lelőtt egy kétmotoros ellenséges bombázót. A légi erő légelhárító tüzérsége vasárnapra virradó éjszaka a francia partvidék fölött lelőtt egy ellenséges repülőgépet, négy ellenséges repülőgépet pedig tengerészeti egységek lőttek le.

Mint a Német Távirati Iroda értesül, a britek és északamerikaiak április 16-án és 17-én 123 repülőgépet vesztettek, amelyek nagyrésze négymotoros bombázó volt. Az ellenség az eddigi megállapítások szerint csupán a Dél- és Délnyugat-Németország, valamint az északnémetországi partvidék ellen intézett támadásai során legalább 73 nehéz bombázót vesztett. Ez az érzékeny vereség a britek és északamerikaiak számára az értékes repülőgépanyag elvesztésén kívül az éveken át kiképzett repülőszemélyzet több mint ezer tagjának elvesztését jelenti. — (MTI)

Nagypénteken Milanóban a körmenet ugyanazon az útvonalon fog haladni, mint a pestis idején

MILANO, április 19.

Nagypénteken délután a Domból a Santa Maria presso San Celso templomba körmenet fog indulni. Schuster milánói bíbornok-érsek pásztorlevélben közölte, hogy a körmenet ugyanazon az úton fog haladni, mint a pestis idején tartott nagy körmenet. A körmenet élén ugyanazt a feszületet fogják vinni, amelyet annakidején San Carlo lelkész vitt a körmenet élén. (MTI)

Több hadianyagot kér az ausztráliai miniszterelnök

AMSZTERDAM, április 19.
(Német Távirati Iroda)

Mint a londoni rádió jelenti, Curtin ausztráliai miniszterelnök egy rádióbeszédében kijelentette, hogy Ausztráliának reális szemmel kell a jövőbe tekintenie. Ausztrália tartalékait részben már a kimerülésig megfeszítették. A Milne-öbölben a japánoknak értékes szövetséges hajókat sikerült elpusztítaniok. Curtin ismét azt követelte, hogy *Ausztráliának „sokkal több hadianyagot, különösen repülőgépet küldjenek"*. (MTI)

Zavargások Indiában

Bangkok, április 19.
(Német Távirati Iroda)

A saigoni hírszolgálat jelentése szerint Bihar tartományban a ramshedpuri vas- és acélművekben, amelyek a legfontosabb indiai hadiüzemek közé tartoznak,

zavarok jelentkeztek a gyártásban.

Letartóztattak több munkást, akik sztrájkra felszólító röplapokat osztogattak. Patna pályaudvarán több vasúti kocsit szétromboltak. A rendőrség ezzel kapcsolatban

53 hindut letartóztatott.

Az indiai—burmai határon fekvő Csittagong körzeti közigazgatási vezetőségének feloszlatását egy évvel meghosszabbították. A közigazgatási vezetőséget a mult év augusztusában azért oszlatták fel, mivel tagjai tevékenységet fejtettek ki a kongresszusi követelések megvalósítása érdekében. (MTI.)

Pontosan megállapították az elsüllyedt svéd tengeralattjáró helyét

STOCKHOLM, április 19.

A Svéd Távirati Iroda jelentése szerint a svéd tengerészeti vezérkar szombaton este közölte, hogy a svéd nyugati partok mentén elsüllyedt. *Ulven* tengeralattjáró helyét most már pontosan megállapították. Az erős hullámzás és szél azonban jelenleg lehetetlenné tesz minden kísérletet, hogy összeköttetést létesítsenek a tengeralattjáróval vagy hogy kimentsék annak legénységét. Mindkettő az időjárás hamaros javulásától függ. *A tengeralattjáró olyan mélységben fekszik, amelyben a legénység megmentése még lehetséges.* A rossz időjárás ellenére is állandóan több hajó tartózkodik a szerencsétlenség helyének közelében, hogy kimenthesse a tengeralattjáró legénységének tagjait, ha azok esetleg ki tudnának szabadulni a tengeralattjáróból. (MTI)

Kommunista terrorcsapathoz tartozók gyilkolták meg Janev bolgár képviselőt

Szófia, április 19. (MTI.)

Janov Szotir képviselő, a bolgár parlament külügyi bizottságának elnöke ellen elkövetett merénylet ügyében tovább tart a hatóságok erélyes nyomozása. A tetteseket ugyan ezideig nem sikerült elfogni, de egyes tanuk vallomása alapján néhány konkrét részletet meg lehetett tudni. Az eddigi megállapítások szerint

a gyilkosok, akik között egyébként egy női bűntárs is van, katonailag megszervezett kommunista terror-csoporthoz tartoznak.

A merénylők személyleírása, a merénylet elkövetésének módja és a felhasznált revolvergolyók azt bizonyítják, hogy

azt összes terrorcselekmények ugyanarra a csoportra vezethetők vissza.

A bolgár lapok továbbra is hosszú cikkekben parentálják el *Janev Szotirt*. A Dnesz ismerteti a halála előtti délután mondott politikai beszédet, amelyben a neuillyi béke bírálata után főként a szovjet rezsimet és terveit támadta.

hangszergyár Kérjen árjegyzéket. Rákóczi-út 60

Képzőművészet

Két kiállítás

A „Műbarát" helyiségeiben három festő és egy szobrász műveivel találkozunk. A festők közt a legjelentősebb Gömöri Raidl Ida. Vásznait ragyogó fény hatja át, a napsütés szerelmese, optimisztikus, egészséges, friss művészet ez, egyáltalán nem bőbeszédű és részletező, sőt csak a lényegre mutató és formaadásában leredukált. Tájképein csak a lényegest emeli ki markáns ecsetkezeléssel, sok lendülettel és eleven, lüktető ritmussal. Ennek a derűs, kiegyensúlyozott és világosan tagolt művészetnek az ellentéte Keményné László borongóshangulatú piktúrája. Keményné László szereti a feltűnősokat, az elmosódó, atmoszferikus megoldásokat. Ezért is kedveli az esti szürkület ábrázolását, valamint a felhős, esős, párás tájakat. Színei a mélykékbe és a mélybarnába ágyazva általában kissé monotón hangadásúak, viszont kétségtelen az is, hogy ez a színpaletta egy elmélyedő és érzékeny művészlélek szemléletét tükrözi vissza. Marosán László szobrászművész fejlődése sok ellentétes irányzat és behatás kiegyenlítése után most már egyenesen felfeléhaladó ívelődést mutat. Megtalálta saját hangját és technikája is arányba került elképzeléseivel. Erőteljes, mindazonáltal sok intim finomságot mutató művészetétől még sokat várhaunk. A kiállítás anyagát Bajor Ágostnak eleven, érdekfeszítő harctéri rajzriportjai egészítik ki.

A *Tamás-Galériában* Lehel Mária állította ki pasztelljeit. A latin kultúrán nevelkedett és Olaszországból nemrég hazatért művésznő a lírai hangulatok virtuóza. Ezért is választotta a pasztellt, amelyet mesterien kezel. Braziliai és olaszországi tájképei édesen melegszínűek, átitatva egy bensőséges női lélek rajongásával. Az életben csak a szépet és harmonikusat veszi észre *Lehel* Mária, aki tudatosan távoltartja magát minden drámai feszültségtől és az élet sötét oldalától. Azért is olyan áttetszően finomak leányportréi hamvas üdeségükben és azért is sugároznak annyi életszeretetet tájképei. Festőink között előkelő hely illeti meg *Lehel* Máriát őszinte, közvetlen lírizmusáért és anyagszerű gondolkodásáért.

T. D.

Az Árpád-huszárok Jónása nyerte a Pest-megyei súlyelosztót, Issekutz őrnagy Uzsorása az Áprilisi nagy hendikepet

A legteljesebb siker jegyében rendezte a Magyar Lovar Egylet évadnyitó versenyeit. Szombaton és vasárnap soha nem látott tömegek lepték el a rákosi versenypályát, a totalizatőrpénztárak pedig rekordforgalmat bonyolítottak le.

Szombaton rendkívüli sikert értek el a honvédségi versenyistállók. Az Árpád-huszárok kitünő Musset-ménje, Jónás nagy stílusban nyerte a 20.000 pengős első díjjal jutalmazott Pestmegyei súlyelosztót, a népszerű előrefogadásos versenyt.

Vasárnap az Áprilisi súlyeolsztó állott az érdeklődés előterében. Az idősebb lovak előrefogadásos főversenyét Issekutz őrnagy kitünő négyévese, Uzsorás nyerte Mahout és Dividenda ellen nagy stílusban. Mikádó lett negyedik, Díszes ötödik. A kettős versenynapon a legtöbb futamban a fogadásokban mellőzött lovak győztek és néhány nagy osztalék került kifizetésre.

A Gátversenyben Corti győzött küzdelem után. Aratás megvált lovasától. A nyeretlenek versenyében Mikulás váltotta pénzre jó esélyét. Az Érdidíj Kaputos győzelmét hozta, míg a Tatai súlyelosztóban Fénysugár javulással lesétálta kitünő ellenfeleit. A nyeretlenek versenyében Csürdönölő-befutás volt szombati harmadik helyével. A nagysúlyú lovak versenyében Patkó Bandi győzelmére tizennyolcszoros osztalékot fizetett szólóban a totalizatőr. A zárószámban az első esélyű Belle Gamine nagy terhével is nyert.

Esti Ujság szerkesztőségének telefonszáma: 14-44-00

A kormányzóhelyettes özvegye a szolnoki ápolónői tanfolyam záróvizsgáján

SZOLNOK, április 19.

A Magyar Vöröskereszt szolnoki fiókja a hősi halált halt kormányzóhelyettes özvegye jelenlétében tartotta meg szombaton az ápolónői tanfolyam záróvizsgáját.

A vizsga előtt gróf Szapáry Gyula, a vármegyei Vöröskereszt-választmány elnöke, majd báró Urbán Pál országos főmegbizott köszönötte a Főméltóságú Asszonyt, akinek báró Urbán Hanna a vizsgázók nevében csokrot nyujtott át. A vizsga során a tanfolyam 39 hallgatója kitünő előmenetelről tett tanuságot.

A vöröskeresztes jelvényt a Főméltóságú Asszony tűzte mellükre, majd Soós Lászlóné a hallgatók nevében, dr. Szabó Ferenc polgármester pedig a város nevében mondott köszönetet a tanfolyam vezetőségének, valamint a Főméltóságú Asszonynak megjelenésért. (MTI)

Német visszavándorlók és olasz sebesültek érkeztek Lisszabonba

Lisszabon, április 19.

A Nemzetközi Sajtó Tudósító jelenti:

A Marques de Comillas spanyol gőzössel szombaton 104 német visszavándorló érkezett Guatemala, Costarica és Honduras középamerikai államokból Lisszabonba — többnyire nők és gyermekek. A német visszavándorlókat a birodalmi külügyminiszter megbízásából a lisszaboni német követ és a portugáliai német csoportvezető fogadta. A visszavándorlók szerdán utaznak tovább Németországba.

Lisszabon, április 19. (Stefani)

Afrikában és a Földközi-tengeren fogságba került sebesült és rokkant olaszok csoportja érkezett ide a New Foundland gőzösön Angliából. Az olasz követ és az olasz telep szabadidő-mozgalmának helyiségébe vitték és egyelőre ott gondozzák őket.

Két olasz torpedónaszád hősi harcot vívott két nagy angol rombolóval

RÓMA, április 19.

A mai hadijelentésben említett két olasz torpedónaszád földközitengeri sikeres támadásáról a Stefani-iroda a következő részletekről értesül: Az április 15-éről 16-ára virradó éjszaka folyamán egy Tunisz felé haladó hajókaravánt kísérő két olasz torpedónaszád a sziciliai csatornában a *„Jervis"*-osztályhoz tartozó két ellenséges szuper-torpedórombolót vett észre. *Az olasz hajók csekélyebb tonnatartalmukra és silányabb fegyverzetükre való tekintet nélkül igen csekély távolságból torpedókkal és ágyúkkal haladéktalanul támadást indítottak.* Az egyik torpedónaszád súlyos találat következtében fokozatosan elsüllyedt, de *egy ágyúval tovább lőtt mindaddig, amíg el nem tűnt a víz alatt.* Az egyik ellenséges torpedóromboló elülső fedélzetén találat következtében tűz ütött ki és a hajó mozdulatlanná vált. *Hajnalban a tengely repülőgépei látták, amint felrobbant és a harc színteréről nem messze eltünt a tengerben.* A másik torpedóromboló, amelyet szintén több találat ért; visszavonult Málta felé. A hajókaraván ezután épségben folytathatta útját és meg is érkezett Tuniszba. Az elsüllyedt torpedónaszád legénységének nagyrészét mentőhajók és repülőgépek fedélzetükre vették. A másik olasz torpedónaszád csekély sérülésekkel visszatért támaszpontjára. (MTI)

Ascalesi bíbornok pásztorlevele a légitámadások pusztításairól

NÁPOLY, április 19.

Ascalesi bíbornok a nápolyi papsághoz és hiveihez pásztorlevelet intézett, amelyben *felháborodását fejezi ki az ellenséges légi támadások válogatás nélküli barbársága fölött* és fájdalommal utal arra, mennyi megszentelt hely is rommá lett e támadások következtében, amelyek nem hadicélokat találnak el, hanem eltalálják a béke és az istenfélelem intézményeit. (MTI)

Megtorpedóztak egy portugál hajót a Földközi-tengeren

RÓMA, április 19.

Illetékes forrásból közlik:

Az április 13-ára virradó éjszaka Korzikától keletre ellenséges tengeralattjáró megtámadta a *„Santa Irene"* portugál hajót, amely magában haladt. A hajón, amely szállítmányt vitt Lisszabonba, jól láthatók voltak a portugál felségjelek. Egy olasz egység 13-án reggel megmentette a hajó egyetlen emberét, Antonio Enriquez Troia lisszaboni matrózt. A matróz elmondottta, hogy a hajót elsüllyesztették anélkül, hogy lehetővé tették volna számára, hogy segítséget kérjen, sőt, hogy a mentőcsónakokat lebocsássa. *A hajón tizenyolcfőnyi legénység és egy utas volt, valamennyi portugál.*

Az esemény újabb bizonyítéka annak, hogy az ellenséges országok semmi tekintettel sincsenek a semleges hajózásra. Az ilyirányú támadások egymást érik. Emlékeeztes, hogy legutóbb a *Bartolo* spanyol gőzöst érte ilyen támadás. (MTI)

A magyar és külföldi irodalom legjava, kitünő novellák, érdekes cikkek, gazdag kritikai rovat

Forrás

irodalmi és kritikai folyóirat legújabb számában.

Az Esti Ujság színháza

Egy boldog pesti nyár

Bemutató a Fővárosi Operettszinházban

HONTHY HANNA, TURAY IDA, CSORTOS GYULA, CSIKOS RÓZSI

Kevés színház dicsekedhetik olyan eredménnyel, mint a Fővárosi Operettszínház: idei második bemutatójára csak most, április végefelé került sor. A „Mária főhadnagy" több mint kétszáz előadása után a mostani ujdonság is az operett minden eszközeit latbaveti a sikerért: öt szerző gondoskodott arról, hogy a közönség jó darabot kapjon. A színlap a legdivatosabb operettcsillagokat vonultatja fel, a tálalás pedig békebeli szinvonalon mozog. Olyan gazdag és bőkezű, hogy az utolsó napokban nem azon törte a fejét TIHANYI Vilmos rendező, hogy MIVEL LEHET A PRODUKCIÓ MÉG DISZESEBB, hanem hogy MIT HAGYJON KI a képek közül, mert a darab kacsalábon forgó színpadon annyi látványossággal szolgál, hogy az eredeti scenirozásban éjfélig is eltartott volna a játék.

A millenniumi időkben pereg le az a bizonyos boldog nyár, amelyről a címben szó esik. A főszereplő egy vidéki birtokos asszony, aki időnkint Pestre rándul, mert visszahúzza egykori primadonna-dicsősége s fellép a millenniumi időkben is. A híres orfeumcsillag mellett ott látjuk a kor minden jellegzetes figuráját. Van a színpadon eleven főherceg, ős-Budavára látnivalói és különböző attrakciói, nőhódító gigerli, ezüsthajú szerelmes ezredes, ügyetlen és félszeg szegény rokon, akiből „Hős Terka" lesz, szerelmes kislány az intézetből, huszárönkéntesek, urak és úrfiak, a felsorolásba szinte belefáradunk. Szilágyi László hátrahagyott szinopszisa alapján ORBÓK Attila irta a szórakoztató, szellemes és rendkivül mulatságos szöveget, a zenét a három legdivatosabb mai komponista: EISEMANN Mihály, BUDAY Dénes és FÉNYES Szabolcs szerezték, TÖRÖK Emil zenekarából pedig felcsendül olykor-olykor egynéhány kedves emlékeket ébresztő régi sláger, amelyet a nézőtér a színészekkel együtt dúdol.

Igazi tavaszi operettparádé az „EGY BOLDOG PESTI NYAR". HONTHY Hanna, a primadonna csupa operett-szekszepil minden jelenetében. Könnyen elhisszük neki, hogy a férfiak valóban kifogták a kocsija elől a lovakat s főhercegtől a huszárönkéntesig mindenki érte rajongott. CSORTOS Gyula játssza a fenséges gavallért, disszel és méltósággal s igazi csortosi eleganciával. TURAY Ida saját találmányú komika-naivabúbájjal hahotáztatja meg a nézőteret, groteszk komikum és gyöngyöző finom humor sugárzik az alakitásából.

Latabár természetesen most is Latabár, ideje sincs a poenjait elmondani, máris fölzúg a nyiltszini taps és a harsány nevetés. CSIKOS Rózsi aranyos primadonnacsemete, remekül táncol és énekel, hatásos alakitás JUHÁSZ József mulatságos gazdatisztje, biztató igéret a fiatal GOZMÁNY György, úgylátszik azonban a színpadi sminkkel még nincs tisztában s megdicsérjük a kisebb szereplők közül SOMOGYI Nusit, ZALA Karolát, KERTÉSZ Dezsőt, FÜLÖP Sándort, PARTOS Gusztávot, ELEKES Zsuzsát, VÁNDORY Gusztávot és SALAMON Erzsit. BERCSÉNYI Tibor tervezte a temérdek díszletet, amely éppen úgy dicséretet érdemel, mint a pergő rendezés és a színészek kitünő játéka. Könnyen lehet, hogy még a nyári szünet is elmarad ezidén a Nagymező-utcai zenés-színházban. (U. J.)

Magyar szimfónia-bemutató

Nem mindennapi esemény, ha egy új magyar szimfónia kerül bemutatásra egy hangversenyteremben. A zeneszerző számára nagyfokú felkészültséget jelent a feladat, azonkívül puritán idealizmust, ezért fokozott érdeklődéssel hallgattuk meg a Székesfővárosi Zenekar vasárnapi hangversenyén *Ottó* Ferenc háromtételes szimfóniáját. *Ottó* Ferenc egyenetlen tudású és stilusában ide-oda kapkodó muzsikus, azonban még régebbi munkáihoz képest is visszaesés ez a müve. Témái banálisak, invenciótlanok, hangszerelése szürke, harmonizálása pedig iskolásan kezdetleges. Valamiféle klasszicizmus lebeghet *Ottó* Ferenc szeme előtt, de az az üres pakfonklasszicizmus csak naiv elképzelések eredménye. A müsor további részében *Martzy* Johanna Mozart D-dur versenyművét adta elő lebilincselő poézissel, majd pedig *Brahms* első szimfóniája volt műsoron *Csilléry* Béla gondos, muzikális értelmezésében.

T. D.

Vera Ilona meghalt

Súlyos veszteség érte a magyar táncművészetet: Vera Ilona, az Operaház szólótáncosnője szombaton délután a Boros-klinikán elhunyt. Fájdalmas elhunytát hosszas betegség előzte meg, az orvosok már rég lemondtak róla, de amikor állapota két héttel ezelőtt látszólag annyira javult, hogy már hazatérhetett otthonába, boldog terveket szött a jövő évadi munkájára. Vesezsugorodása volt és a felépett urémián az orvosi tudomány már nem segíthetett. Férjével, Harangozó Gyulával, a világhírű balettművésszel ideális házaséletet élt és nagytudású, lelkes munkatársa volt urának. A tánc virtuóza volt, rendkívüli felkészültségü technikusa a táncnak, neki volt a legnagyobb tudása és stilusismerete az operaházi balettben. A ragyogó képességü fiatal müvésznőt 31 éves korában érte el a halál. Főbb szerepei voltak a Magyar ábrándok, a Csárdajelenet, a Romeo és Júlia, Poloveci-táncok, Francia saláta és a Cleopátra táncjátékok vezető alakításai, de müvészete a csúcspontjára jutott Beethoven Prometheusában, erről egyértelmü elragadtatással irt a kritika. Kedden délután félháromkor temetik a Kerepesi-temetőben, a főváros által adományozott díszsírhelyre.

Esti Ujság szerkesztőségének telefonszáma:
14-44-00

Éjszaka lánya a Kamarában

Mától kezdve a Kamara filmszínházban folytatja sikere útját az „Éjszaka lánya" című film, amely hathetes premiersiker után csak a müsorkorlódások miatt, közös megegyezéssel került le a Nemzeti Apolló müsoráról. A Kamara filmszínház most mintegy második premierként hozza a közönség elé az érdekes filmet, amelynek különös meséjét, a kettőséletü leányról Barabás Pál irta. A jó és rossz örök viaskodása a női lélekben Muráti Lili színes játékában kerül kifejezésre, aki nagyszerü feladatot kapott ebben a szerepben sokrétü színésznői készségének megcsillogtatására. Ajtay Andor, Perényi László, Greguss Zoltán mellett még Rácz Vali játszik hatásos szerepet a filmdrámában, amely minden bizonnyal olyan közönségsikert hoz a Kamara filmszínháznak is, mint amilyennel futott a bemutató alkalmával.

Egy nap a világ 175-ödször

Az Andrássy Színházban ma este ismét jubilál *Vaszary* János hatásos színpadi játéka: az *„Egy nap a világ"*, 175-ödször kerül színre a nagysikerü darab. A jubiláris előadáson az eredeti szereposztásban *Muráti* Lilivel, *Páger* Antallal, *Bilicsi* Tivadarral és *Vaszary* Pirivel a főszerepekben játsszák a *Vaszary*-színművet, amely még mindig olyan sikerrel fut, hogy valószínüleg ebben az évadban már nem is kerül sor újdonság bemutatására ebben a színházban.

Montmartre — bécsi filmen

Kevés városnegyede a világnak olyan híres és népszerü, mint Párisnak bohém- és mulatónegyede, a Montmartre. Kinek a képzelete ne kalandozott volna Montmartre zegzugos utcáin, ne kandikált volna be az apró, öreg házak lefüggönyözött ablakain, ahol világhírről álmodoznak névtelen müvészek, ahol könnyü ismeretséget keresnek az idegenek és ahol az árnyas platánok alatt mámoros szavakat suttognak a szerelmesek(A régi párisnak ez a regényes és szegénységében is csillogó negyede elevenedik meg az *„Erlet!"* című húsvétkor bemutatásra kerülő Wienfilmben, amelynek főszereplői Paula *Wessely* és Attila *Hörbiger*, rendezője pedig Gustav *Ucicky*.

Klose Margarete Carmenje

A zseniális berlini vendégművésznő vasárnapi Carmen-alakitása emlékezetes müvész-élményt nyujtott. Forró, szenvedélyes orgánuma ideálisan képviseli azt a hangideált, amit Carmenben Bizet maga elé tüzött. Káprázatos tudása, hangjának forró szenvedélyessége, lángoló izzása, nemkülönben fölényes kultúrája zeneileg a legtökéletesebbet nyujtotta. A játékában azonban már bizonyos mesterkéltséget és kiszámitottságot éreztünk, ami nem is csodálható, hiszen a heroina-tipusú *Klose* Margarete a görög sorstragédiák hősnöire emlékeztető egyéniségével nehezen és nagy lemondással illeszkedett bele a bolondos külvárosi cigánylány romantikus figurájába. *Ralf Torsten*, a másik vendégszereplő ezúttal elemében volt Don José tizedes szerepében. Az ő köpcös, piknikus alakjához az ilyen reális szerep illik. *Horányi* Karola finoman, választékos bensőséggel alakitotta *Micaela* szerepét. *(T. D.)*

Giono irta, Pagnol rendezte Raimu játssza

Három nagy név fémjelzi *„A pék felesége"* című francia filmújdonságot, amely a húsvéti ünnepekre kerül a magyar közönség elé. A történetet a kitünő iró, Jean *Giono* irta, Marcel *Pagnol*, az ismert párisi filmszakember és színpadiró dolgozta át és vitte mint rendező filmre a regényt, a főszerepet pedig a neves karakterszinész, *Raimu* játssza. Egy kis provencei falu életét és lakóit látjuk megelevenedni ebben a müvészi filmben, akiknek nem túlságosan bonyolult problémái a legtisztább müvészettel megindítóan tárulnak elénk.

— SZININÖVENDÉK-ELŐADÁS A GYŐRI SZINHÁZBAN. A Színmüvészeti Akadémia húsz növendéke április 27-én és 28-án, két este, a győri szintársulatnál vendégszerepel. A „Vén gazember" kerül színre, amelyet az akadémisták szép sikerrel játszottak az egyik legutóbbi vizsgaelőadásukon.

SZINHÁZ ÉS MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ TELEFONSZÁMOK

STADIUM: 14-00-00 KULTUR: 18-99-99 STADIUM—CORVIN 145-056

DIJMENTES HAZHOZ-SZALLITAS

Nagypénteken a színházakban ünnepek előadások!

OPERAHÁZ:
Hétfő: Nincs előadás.
Kedd (½5): Lohengrin. (A.)
Szerda (6): Krisztus. (E.)
Csütörtök (½5): Parsifal. (Bsz.)
Péntek: Nincs előadás.
Szombat: Nincs előadás.
Vasárnap d. e. (11): János vitéz; este (6): Krisztus. (Bsz.)
Hétfő (6): Garabonciás. (Bsz.)

NEMZETI SZINHAZ (½2. ½7):
Hétfő: Igazi passio. (XVI.)
Kedd: Igazi passio. (VII.)
Szerda: Igazi passio. (K. 2.)
Csütörtök: Igazi passio. (Bsz.)
Péntek: Nincs előadás.
Szombat: Igazi passio. (Bsz.)
Vasárnap d. u.: A vén gazember; este: Igazi passio. (Bsz.)
Hétfő d. u.: Igazi passio; este: A vén gazember. (Bsz.)

NEMZETI KAMARA (½3. ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Tacskó.

VIGSZINHAZ (3. ½7):
Hétfő: Jákyak. (G.)
Kedd: Az atyai ház.
Szerda: Az atyai ház. (C.)
Csütörtök: Jákyak. (D.)
Péntek: Nincs előadás.
Szombat: Jákyak.
Vasárnap d. u.: Jákyak; este: Az atyai ház.
Hétfő d. u.: Az atyai ház; este: Jákyak.

UJ MAGYAR SZINHAZ (3. ½7):
Hétfő: Henschel fuvaros.
Keddtől szombatig szünet.
Szombattól minden nap vasár- és ünnepnap d. u.: Tábornokné.

MAGYAR MUVELODES HAZA:
Hétfő (½5): Parsifal. (V. I.)
Kedd: Nincs előadás.
Szerda (½7): Nagyböjti est.
Csütörtök (½7): Nagyböjti est.
Péntek (12-től 3-ig): Keresztút; (½5, ½6, ½8): Keresztút. (Szoc. Testvérek rendezése).
Szombat: Nincs előadás.
Vasárnap d. u. (½3): Jazz-hangverseny (6): Éneklő csillagok.
Hétfő (½3): Nyulam-bulam. (Gyermekelőadás); (6): Szivek muzsikája.

PESTI SZINHAZ (3, ½7):
Minden este, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Méreg.

MADACH SZINHAZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: A képzelt beteg.

VIDAM SZINHAZ (3, ½7)
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Aranytulipán.

ROYAL REVOSZINHAZ (¼4, ½7):
Csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap d. u. és minden este: Férfiak nélkül.

KAMARA VARIETE:
Hétfő szerda, péntek ½7. Csütörtök, szombat d. u ¼4. ½7. Vasárnap d e. 11, d. u. ¼4, ½7: Valamikor régen . . .

FOVAROSI OPERETTSZINHAZ (3. 6):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Egy boldog pesti nyár.

ANDRASSY SZINHAZ:
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Egy nap a világ

KOMÉDIA ÓRFEUM (¼4, ½7):
Minden este, szerda szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Börharisnya.

NEMZETI BABSZINHAZ (¼4 ½7):
Hétfő, péntek: Az ügyvéd és a férje; kedd: Toldi; szerda csütörtök, szombat és vasárnap: Panoptikum. Csütörtök, szombat, vasárnap d u. A rókacsinálta király; vasár- és ünnepnap d .e. (11): Mesejáték.

ERZSEBETVAROSI SZINHAZ:
Hétköznap ¾5, ⅛8, vasár- és ünnepnap ¾3, 5 ⅛8-kor:
Tokaji aszú.

Rökk Marika! Rökk Marika!
Vidámság, zene, ének, tánc
Legényvásár
DUNA (Lloyd)

JÓZSEFVAROSI SZINHAZ:
Hétköznap ¾5, ⅛8, vasár- és ünnepnap ¾3, 5, ⅛8-kor:
Sybill.

KISFALUDY SZINHAZ:
Hétköznap ¾5, ⅛8, vasár- és ünnepnap ¾3, 5, ⅛8-kor:
Viktória.

MAGYAR MUSZINKÖR (3 5, 7):
Mindennap: A királyné rózsája.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (Tel.: 151-024.) ¼4, ½6, ⅛8. V., U.: ½ órakor is. Házassággal kezdődik. Híradó.

BELVAROSI HIRADÓ FILMSZINHAZ (V., Petőfi S. utca 8. Tel.: 181-244.) Tavasz Japánban. (Kultúrfilm.) — Tarka-barka. (3 Latabár.) Rajzos hiradó rokon népeinkről. Magyar-, Ufa- és Luce-hiradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.

CORVIN FILMSZINHAZ (Tel.: 138-988. 339-584.) ½3, ¾5, 7 órakor. Legény a gáton. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

DEAK (DECSI) FILMSZINHAZ (Tel.: 125-952. 121-343.) ½2 ¼4, ½6, ⅛8-kor. Családás. Hiradók.

FORUM FILMSZINHAZ (IV., Kossuth Lajos utca 18. (Tel.: 189-707 189-543. ¼4, ½6, ⅛8-kor. V., U.: 11 órakor is. Házassággal kezdődik. 4-ik hétre prolongálva. Hirádó.

Mathias WIEMANN, OLGA CSEHOVA orvos-filmje

HIRADÓ FILMSZINHAZ (VII., Erzsébet-körút 13. szám Telefon: 222-499.) Tengeralattjárók. (Kultúrfilm.) Tarka-barka. (3 Latabár.) Rajzos hiradó rokon népeinkről. Magyar- Ufa- és Luce-hiradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

KAMARA FILMSZINHAZ (T.: 423-901.) 11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8 órakor. (Első 2 előadás olcsó, a 3. mérs. helyárakkal) Az éjszaka lánya. Híradó.

KASZINO FILMSZINHAZ (T.: 185-329, 388-102.) ¼4 ½6, ⅛8 Sz. ½2-kor is. V. és U. d. e. 11-kor is Családás.

KORZÓ (IV. Váci-utca 9. Tel.: 182818.) ¼4, ½6, ⅛8. V., U. d. e. 11 órakor is. Legény a gáton.

NEMZETI APOLLO (ROYAL APOLLO) Erzsébet-körút 45 Telefon: 222-002.) ¼4, ½6, ⅛8-kor. Sz. ½2, V., U.: 11 és ½2-kor is. Késő. Híradó.

OMNIA (Tel.: 130 125.) ¼4, ½6, ⅛8 Sz. ½2-kor is. V., U.: 11 és ½2 órakor is. Örök álarc. Híradó.

PESTI (PALACE) (T.: 221-222.) 11, ½2, ¼4, ½6 ⅛8-kor. (Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal.) Legényvásár Híradó.

RADIUS FILMSZINHAZ (Tel.: 122-098. 120-564.) ¼4, ½6, ⅛8 kor Sz. ½2. V., U.: 11-kor is. Az első randevú. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ¼4, ½6, ⅛8. Sz., V., .: U.: ½2 órakor is. Opiumkeringő. Hiradó.

SZITTYA (CITY) FILMSZINHAZ (Tel.: 111-140.) ¼4, ½6, ⅛8-kor. Házassággal kezdődik. Hiradó

URANIA FILMSZINHAZ (T.: 140-046.) ½3, ¾5, 7-kor. V. és U. 1 órakor is. Az Istenek kedvence. Híradó.

MASODHETES MOZIK:

ADRIA (ADMIRAL) (T.: 353-707.) ¼4, ½6, ⅛8-kor V. U.: 11 és ½2-kor is. Üzenet a Volgapartról. Híradó.

BAROSS (BODOGRAF) FILMSZINHAZ 3, 5, 7. V.: 11. 1, 3, ½5, 5, ½7, 7. Barlettai párviadal.

BARLANG (BROADVAY) FILMSZINHAZ (VII. Károly-körút 3. Telefon: 422-722.) ½2, ¼4, ½6 és ⅛8 órakor. A kútásó leánya. Híradó.

CSABA-SAVOY Tel.: 14-60-40.) ¼4, ½6, ⅛8-kor. V. ½2-kor is. Csókolj még.

DUNA (LLOYD) MOZGÓ (T.: 111-984.) ¼4, ½6, ⅛8-kor. V., U.: ½2-kor is. Legényvásár. Híradó.

ERZSÉBET (VESTA) (Tel.: 222-401.) 11, ½2, ¼4, ½6 ⅛8-kor Rácsnélküli börtön 4-ik hétre prolongálva. Híradó.

HOMÉROS MOZGÓ (Telefon: 496-178.) ¼4 ½6, ⅛8. V., U.: ½2 órakor is. Üzenet a Volgapartról.

MESEVÁR (Elitmozgószinház) ¼4, ½6, ⅛8 órakor. V és U.: ½2 órakor is. Pascal két élete.

PALOTA MOZGÓ (Tel.: (15-66-05.) ¼4, ½6, ⅛8 kor. Sz., V., U.: ½ órakor is. Férfihűség. Híradó.

PATRIA FILMSZINHAZ 10—1-ig folytatólagos. ½2 ¼4. ½6 ⅛8 órakor. A láp virága. 3-ik hétre prolongálva.

PETŐFI (ODEON) FILMSZINHAZ (T.: 428-478.) ¼4 ½6, ⅛8 V., U.: ½2-kor is. Üzenet a Volgapartól. Híradó.

SZIVÁRVÁNY volt **REX** (T.: 228-020.) ¼4, ½6 ⅛8-kor, V., U.: ½2 órakor is. is. Nicsevó.

SZÉKELY (OLYMPIA) MOZGÓ (Tel.: 226-125.) 11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8 órakor. A megbélyegzett asszony. 4-ik hétre prolongálva. Híradó

TINÓDI (TIVOLI) FILMSZINHAZ (T.: 225-602.) ½2, ¼4, ½6 ⅛8 V.: 11-kor is. Üzenet a Volgapartról.

TOLDI (RIALTÓ) FILMSZINHAZ (T.: 224-433.) 10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ⅛8. V.: 11, 1, 3, 5, ⅛8-kor Stan és Pan.

TURÁN (Tel.: 120-003.) 11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8-kor. A nőnek mindig igaza van. Híradó.

UGOCSA (ASTRA) (Tel.: 15-44-22.) ½2, ¼4, ½6, ⅛8-kor. Férfihűség.

Aki egész nap „lézeng" az áruház pultjai között

Az áruházi detektív elmondja, hogy milyen tapintattal végzi izgalmas és nehéz munkáját

A vasajtón is keresztül szüremlik a zsibongás: a nagy áruházban most érte el tetőpontját a forgalom: a szárnyasajtókon tömött sorokban özönlik be a vásárlóközönség és az eladókisasszonyok megfeszített erővel dolgoznak. Mégsem riskál a pultok között kígyózó sokaság.

Itt, az irodahelyiségek tájékán nyugalom honol. Pár percig, amíg várakozom, senki sem tűnik fel a folyosón, majd megjelenik, akit keresek: magas, testes, ötvenes úr. Bemutatkozunk egymásnak. Szobájába vezet. *Az ajtón se tábla, se névjegy.* Inkognitóját még itt is védenie kell az elegáns, barátságos férfiúnak:

nem tartozik a külvilágra, hogy hol van a főhadiszállása, lévén ő a nagyáruház detektívje,

felelősségteljes és nehéz munkakör betöltője, aki — nem szereti, ha sokan ismerik.

Szobája első pillantásra is *egy színész öltözőjére emlékeztet.* Nagy tükör az ablaknál, a kis asztal'án szén- és festékrudacskák, a nyitott szekrényben meghökkentő csoportosításban lóg egymás mellett a gyári overáll és a galambszürke, élesrevasalt öltöny. A fogason paróka, keménykalap, sörtés vadászkalap, a sarokban repedezett, kivénhedt lakkcipő és bezsírozott turistabakancs.

„Ismerős" és ismeretlen tolvajok az áruház útvesztőiben

— *Egész rendes kis kelléktára van,* — jegyzi meg csodálkozásomat láttán büszkélkedve a detektív, — *de szükség is van mindenre, tesséd elhinni, mert nem gyerekjáték a munkám.*

Elkomolyodik, először ad interjút, először lép a nyilvánosság elé, igyekszik csoportosítani mondanivalóit.

— *Teljes fegyverzettel lehet csak harcbaszállni az áruházi tolvajok ellen,* — kezdi meg a tulajdonképpeni beszélgetést —

hiszen az áruházi tolvajlások az utóbbi években hihetetlenül elszaporodtak.

Államrendőrségi detektív voltam azelőtt, évtizedeken át ebben a szakmában dolgoztam, soha ennyi „eset" nem volt, mint most.

— Mi az oka ennek a „konjunktúrának"? — kérdezem.

— Az alvilág tagjai közül a statáriális rendelkezések miatt sokan felhagytak az éjszakai élettel, „átképezték" magukat erre a szakmára. Hét éve vagyok az áruház alkalmazottja,

ezalatt 590 tolvajt csíptünk el, az 1942-es esztendőkben volt a legjobb a „termés": 140 bűnöző került horogra.

— *Nagyobb számok, mint gondoltuk volna...*

— Nem szabad azonban elfeljtenünk, hogy az ügyek javarészénél egy zsebkendő, vagy pár harisnya, valami jelentéktelen apróság képezheti csupán a vád tárgyát és az áruházi tolvajlások elkövetőinek igen nagy százaléka *amatőr.*

— A kelléktárra miért van szükség? — érdeklődöm.

— *Azért,* — feleli — *mert a „hivatásos áruházi tolvajok" kilencven százalékát részint még a régi időkben, államrendőrségi detektív koromból, részint itt, új posztomon, megismertem.* Viszont ők is ismernek engem.

A nap jórészét az áruház eladóhelyiségeiben töltöm,

évek óta sétálgatok a pultok és asztalok között, még a rendes vásárlóközönség is ismerősként üdvözölne, ha mindig ugyanazt az arcomat látná.

Feladatomat csak úgy oldhatom meg sikeresen, ha sokszorsítom önmagamat.

— *Mennyi a napi munkaideje?*

— Még nyitás előtt végigjárom az egész épületet, megnézem, nincs-e valahol valami rendellenesség, nem történt-e az éjszaka valami? Egész nap itt vagyok, mert sohasem lehet tudni, mikor történik valami és este, zárás után én távozom utolsónak.

Ismét tüzetesen átvizsgálom az áruházat: nem bújt-e el valaki.

Hiszen erre már nem egy példa volt. Utoljára két hónappal ezelőtt fogtam el egy besurranó tolvajt, aki a bútorosztályon rejtőzött el, aztán végiglátogatta összes osztályainkat. Járt az élelmiszereknél, a fehérneműosztályon vacsora után magárahúzott négy inget és hat alsónadrágot, a divatosztályon két gyapjúöltönyt és elegáns, fekete télikabátot,

kistaffírozta magát teljesen.

A csuklóján hat svájci karóra volt. Reggel, amikor ki akart surranni, elcsíptem. A zsebei valóságos vegyeskereskedések voltak. Bazárszerűen halmozta fel bennük a holmit: található volt ott minden, a konzervtől és nyakkendőtől kezdve az aranygyűrűig. Ez az egy ember, ha meglép, hat-hétezer pengős kárt okozott volna az áruháznak.

A tolvaj nem is sejti, hogy a detektív már mögötte áll...

— *Ha az eladószemélyzet észre veszi valamit, mondjuk valaki gyanússá válik, mit csinál?* — faggatom tovább.

— *Értesít engem.*

— Hogyan?

Nehezen árulja el, hiába teszek fel keresztkérdéseket, azokat, mint régi szakember, játszva kikerüli. Végre megmondja:

— A pultok alatt jelzőkészülék van.

Ha az eladó gyanusat észlel, megnyom egy gombot. A telefonközpontban erre kigyullad egy lámpa, amely egyben azt is jelzi, hol van szükség a jelenlétemre.

— Hogyan találják meg ebben a nagy épületben? Hiszen a perceken ilyenkor sok múlik.

— Bemondják a mikrofónba, hogy, mondjuk, a hatos számú felügyelőt a játékosztályra kérik. A következő pillanatban a hangszórók ezt az S. O. S. jelet az egész épületben harsogják. A hatos számú felügyelő természetesen én vagyok, az üzenetből tudom, hol van rám szükség, odasietek. *Ha lehet, váltok pár szót az eladóval, mit tapasztalt, mire gyanakszik, ha nem, akkor csendben figyelek.* Helyzetem természetesen rendkívül nehéz. Tettenérni a tolvajt ritkán lehet,

egyébként pedig senkire sem lehet rátámadni, hogy miért süllyesztette a retiküljébe azt a selyemsálat, vagy miért vágott zsebre egy arany töltőtollat?

Éppen ezért kell minden esetet másképp megoldanom, mindig szem előtt tartva azonban az áruház elsőszámú érdekét: minél több tapintat és minél kisebb feltűnést kelteni.

A professzorné gyanuba kerül...

Kis szünetet tart, rágyújt.

— *A legfontosabb: a tapintat* — *folytatja.* — Hangos jelenet az eladó helyiségekben nem játszódhatik le, kötelességünk ettől megkímélni a vásárlókat.

Ha valaki alaposan gyanúsítható lopással, halkan megkérem, fáradjon be ide, az irodába.

Itt vagy tisztázódik a helyzet, vagy rendőrt hívunk és sor kerül az igazoltatásra. *Vigyázni kell, mert gyakran a legalaposabb gyanúnak is téves, mindig kiderülhet, hogy félreértés történt.* Fél éve például egy hölgy zsebkendőt vásárolt. Az eladó úgy látta, hogy amikor félig elfordult, a vevő egyet a retiküljébe tett. Értesítettek engem, én megkértem a hölgyet, hogy fáradjon be ide. Bejött és megmutatta az eltett zsebkendőt. Vadonatúj volt, *de sajátja,* a hölgy pedig egyik orvosprofesszorunk felesége.

Ha nem a lehető legudvariasabban jártunk volna el, a vásárlóban örök haragot és érthető nehezteléstváltottunk volna ki.

így azonban mulatott a dolgon. *tréfának fogta fel.* Persze, emberismeretünk lehetővé teszi számunkra azt, hogy az esetek javarészében mi ne ismerjünk tréfát.

— *Munkájában vannak-e segítőtársai?*

— Csupán a portás. Jószemű, évtizedes szakember ő is. A legnagyobb forgalom idején, karácsony, húsvét táján is tudja jóformán mindenkiről, aki belép: milyen csomagot *hozott magával.* Az áruházból pedig csak a mi csomagolópapirosunkba pakolt tárgyakat vihetik ki a hozottakon kívül. A portás megfigyelései igen gyakran válnak hasznossá, éber figyelme már sok bűnöző lebukásának vált okozójává.

— *Van-e statisztika arról, hogy melyik osztályon történik a legtöbb tolvajlás.*

— Statisztika nincs, de a tapasztalat azt mutatja hogy *a leggyakoribb kísérlet színhelye a játékosztály.*

— ??? . . .

— Igen, és elkövetői a gyerekek.

Annyira megkívánnak egy-egy játékot, hogy ha nem kapják meg, egyszerűen elviszik.

A mama nem is tud róla, nem is sejti. A gyerekben sincs rossz szándék, csak éppen a magántulajdon iránti érzéke fejletlen még kicsit. Viszont a kár, amit így elszenvedhetünk, elég tetemes lehet. Második helyen az élelmiszerosztály áll, vannak, akik azt vallják, itt lehet jegy nélkül a legkönnyebben beszerezni. Harmadsorban a rövidáruosztály a legveszélyeztetettebb. A zsebkendők, harisnyák, melltartók, nyakkendők könnyen gazdát találnak — blokk nélkül is.

Telefon szól; rövid beszélgetés, aztán az áruház gondokkal teli detektívje felemelkedik.

— Mennem kell — mentegetődzik —, az egyik pénztároskisasszony eszén akart túljárni valaki. Ez is az én ügykörömbe tartozik.

Most látom, hogy szivarzsebéből nagyfejű üvegje kandikál ki. Búcsúzás előtt gyorsan megkérdem, hogy vajjon ez is a kelléktárhoz tartozik?

— Nem — feleli mosolyogva —, ennek semmi köze a szakmához. Civilben elszánt bélyeggyűjtő vagyok . . .

IFJ. THURY ZOLTÁN

Február 14: Csendőrnap

Február 14-ét a csendőrség, a felállításáról szóló 1881. évi III. tc. szentesítésének évfordulóját **„Csendőrnap"-ként ünnepli meg.**

A mostani rendkívül viszonyokra való tekintettel az ünnepélyeket az idén is a legszerényebb házi keretek között tartják.

A Budapesten elhelyezett csendőralakulatok február 14-én vallásfelekezetük szerint istentiszteleten vesznek részt.

A Böszörményi-úti csendőrlaklaktanyában tartandó ünnepély 11 óra 15-kor kezdődik, melyen **a csendőrség felügyelője a kivonult alakulatok megszemlélése után megkoszorúzza a hősi emlékművet**

és a tisztikar és legénységhez intézett rövid beszéd kíséretében személyesen adja át a dicséreteket és jutalmakat. Az ünnepélyen a nyugállományú bajtársakat szívesen látják. Öltözet: dísz soron és renden kívül, vagy sötét polgári ruhában.

A csendőrnapon az udvarlaki őrséget a csendőrség zenészei.

A zenés őrségváltás február 14-én, vasárnap 13 órakor lesz a Királyi Várpalota udvarán.

A rádió a reggeli hírek adásakor megemlékezik a csendőrségről és 17 óra 40 perctől 18 óra 40-ig „Képek a csendőrök világából" címmel műsorszámot is ad.

Alexander tábornok Eisenhower főhadiszállásán

Amszterdam, febr. 12. *(Német Távirati Iroda)*

Mint a brit hírszolgálat jelenti, Alexander tábornok megérkezett Eisenhower tábornok főhadiszállására. (MTI)

Bezárják az Unter den Linden és Kurfürstendamm luxusüzleteit

Berlin, február 12.

(Az Esti Ujság berlini munkatársának telefonjelentése)

Göbbels birodalmi propagandaminiszter rendelete, amely az úgynevezett reprezentációs üzletek bezárásáról intézkedik, *elsősorban azokat a világhírű boltokat érinti, amelyek az Unter den Lindenen, a Kurfürstendammon és ezeknek környékén vannak.* Ezek a pazar fényüzéssel berendezett üzletek mindenkor elsősorban az idegenforgalomból éltek. Ugyszólván kizárólag csak külföldi vevőkkel rendelkeztek. Az itt árusított ékszereket, finom női holmikat, ruhákat, ólomkristályokat, parfömöket, fehérneműeket és porcellánféléket és ezerféle más luxuscikket *a berliniek legnagyobb része amúgy sem vásárolta.* A rendelet végrehajtása a fentiek szerint tehát ezeknek az üzleteknek a bezárása alig érinti Berlin üzleti életét.

(M. F.)

Eddig 1400 embert hallgattak ki a gyömrőiúti gyilkosság ügyében

Csütörtökön volt egy hónapja, hogy Kőbányán, a Gyömrői-úton bestiális kegyetlenséggel meggyilkolták *Schwariz-Fábián* Ilonát, a táncosnőből lett gyárimunkásnőt. A rendőrség azóta hajszolja a gyilkost, de a nyomozás még eddig nem vezetett eredményre.

Közel háromszáz bejelentés érkezett a főkapitányságra, 1400 embert hallgattak ki,

több gyanusítottja volt az ügynek, de valamennyien alibit igazoltak. Tegnap délután a bűnügyi osztály vezetőjének az utasítására *nagyszabású razziát tartott a rendőrség a Teleki-téren és környékén,* ahol a gyilkosság napján utoljára látták az áldozatot. Délután két órakor

kétszáz detektív és százhúsz rendőr indult el a VIII. kerületi kapitányság Víg-utcai épületéből.

A detektívek megszállták a Teleki-teret és a környező utcákat. Elállták a házak kapuit, nehogy a gyanús alakok elmenekülhessenek. *Az alvilág azonban neszét vette, hogy razzia készül* és amikor a rendőrségi emberek feltűntek a láthatáron, a gyanús alakok közül sokan felugráltak a robogó villamosokra és elmenekültek a Teleki-térről. A razzia délután két órától este hét óráig tartott.

Ezerötszáz személyt igazoltattak le a detektívek és a razzia végén kétszázharminckét férfit és kilencvenkét nőt, akik nem tudták igazolni magukat, előállítottak a kerületi kapitányságra

és a főkapitányság épületébe. Az előállítottak igazoltatása pénteken reggel fejeződött be. Betörőket, zsebtolvajokat, a főváros területéről kitiltott bűnözőket és más gyanús alakokat fogtak el. Százra tehető azon férfiak és nők száma, akiket pénteken délben a toloncházba vittek, ahol internálni fogják őket. A razzia során három olyan személy is kézrekerült, akiket már régen keresett a rendőrség, mert tudták, hogy ismeretségben állottak a meggyilkolt nővel és ezektől bizonyos adatokat várt a rendőrség. Ennek a három férfinak a kihallgatása egész délelőtt folyt a kapitányságon és érdekes, új adatokat szolgáltattak a nyomozóknak.

Az Esti Ujság színháza

Udvarolni felesleges

Vaszary Gábor vigjátéka az Uj Magyar Szinházban

DAYKA MARGIT, HAJMASSY MIKLOS, GREGUSZ ZOLTAN, VASZARY PIRI

Vaszary Gábor neve a színlapon egyben a műfajt is jelenti: legnépszerűbb bohózatírónk. Minden eddigi színpadi írása a burleszk határán kalandozik. Az Uj Magyar Színház újdonságában azonban az első öt percben át majdnem csalódik a nézőtér. Egy Szilveszter-estén indul a történet, egy kicsit álmos fiatalember, meg egy pesti lány közt s a szerző mintha elfeledkezett volna jólbevált mulattató receptjeiről. Bemutatja az alakjait minden oldalról, beszélteti őket a szerelem és a házasság egymáshoz való viszonyáról és háromnegyed óra alatt elvezeti a két főszereplőt az ismerkedéstől az eljegyzésig. Ez eddig még alig Vaszary, inkább egy szabályos vigjátéknak látszik. Mindössze egyetlen motívum sejteti, hogy a két következő felvonásban a bonyodalmak lavinái következnek. A fiatal menyasszonyjelölt úgy hazudik, mint egy hivatásos hamistanu s az első felvonás szünetében már gyaniljuk, hogy a vígjáték hamarosan kilendül illedelmes tengelyéből.

Amikor másodszor megy fel a függöny, az előbbi hang hamarosan megváltozik. A látszólag legegyszerűbb helyzetek is valami furcsa visszájára fordított köntöst kapnak, Vaszary csavaros humora most már nemcsak permetez, hanem zuhog, mint egy hirtelen jött nyári zivatar a gyanutlan balatoni fürdővendégekre. A nyaraló vendégek közt kitör a háború, az alamuszi férj féltékenysége felébred s a beugratott udvarló, meg néhány mellékalak bősz veszekedésben csap össze. Itt már helyrebillen a mérleg, a közönség valóban azt kapja, amit várt: kackiás, okoskodó mondatok helyett friss és mesterkéletlen derűt, robogó burleszkiempót s az ötletek és fordulatok olyan kavargását, hogy a nézőtéren a nevettetést legfeljebb a nyiltszíni taps szakítja meg. A harmadik felvonás még vidámabb. A szerző bebizonyítja, hogy udvarolni nemcsak hogy nem felesleges, hanem kell, a tételét azonban olyan ellenállhatatlanul jókedvvel igazolja, hogy minden bajunkról elfeledkezünk és kerekre vált arccal figyelünk, nehogy egyetlen poén is elsikkadjon ebből a pompás, hatásos és fiatalosan könnyed színpadi bukfencből.

Juhász József rendezésében pereg le az új Vaszary-darab, az első harmadában talán kicsit vontatottabban a kelletén, később azonban egyre jobban begyullad a motor s a vígjáték átcsap a bohózat fergetegesen gyors tempójára. Dayka Margit a női főszerepben csapongóan jókedvű s úgy libben a színpadra, mint a tavasz. Hajmássy Miklós jeleni a darabban a szinte kirobbanó humort sokszor egy-egy félszeg mozdulattal, vagy néhány dörgő szóval olyan nevető vihart indít el, hogy szinte megáll a játék. Nagyon felszett Greguss Zoltán, aki néha még a szintelen mondatait is derűvel béleli s a harmadik felvonásban Vaszary Piri morcos öregasszonya fokozza a hatást. Pethes Ferenc egy több, mint kedélyes öregurat játszik, a kisebb szereplők közül pedig megjegyeztük Lengyel Gizit, a csinos Galffy Mirikát, Fónay Mártát és Alszeghy Lajost. Borcsényi Tibor tervezte a szép díszleteket a darabhoz, amely aligha áll meg száz előadásig.

UJHELY JÓZSEF

Esti Ujság szerkesztőségének telefonszáma:

14-44-00

MÉREG

— a mikrofon előtt

Illés Endre nagysikerű darabja, a „Méreg", amely a bemutató óta táblás házakkal kerül színre, vasárnap, február 14-én a rádió műsorában szerepel. A rádió helyszíni közvetítést ad a színházból az előadásról, amelynek főszerepeit — mint ismeretes — Mezey Mária, Sándor Iza, Ajtay Andor, Németh György és Kömüves Sándor játsszák.

Ottrubay Melinda

az előadói emelvényen

A Zeneakadémia nagytermében a dobogón egy asztal előtt bájos szőkeségében ült és nagyon komoly dolgokat olvasott fel tegnap este az Operaház táncos üdvöskéje, Ottrubay Melinda. Édes közvetlenséggel és bájjal csevegett a tánc történetéről, megdicsérte Socrates bácsit, hogy ősz szakálla ellenére sem szégyelte a táncot járni, azután beszélt az újabb táncművészetről, hogy a középkorban bizony rossz dolguk volt a táncosoknak, aztán a balett felvirágzásáról... Előkelő társaságbeli dámák és urak töltötték meg a termet, ott láttuk az oldalpáholyban Auguszta és Anna királyi hercegasszonyt is. Melindácska nemcsak kedvesen magyarázgatott bűbájos gesztusok kíséretében, hanem a végén maga is jelmezt öltött és eltáncolta tündéri fiatalságának és szépségének teljében a Kékdunakeringőt. Magyarázatai közben pedig az Operaház másik fiatal, bájos kis táncosnője, Pintér Margit és a lelkes és intelligens Zsedényi Károly illusztrálta több számmal a tudósi emelvényre vonult előadó magyarázatait. Hálás közönség forrón és lelkesen ünnepelte egész este Ottrubay Melindát, akiről kiderült, hogy nemcsak fényesítehetségű művésze a táncnak, de szines és kedves előadó is.

Jön az ANNA MÁRIA

Néhány nap mulva kerül a közönség elé a hét legújabb produkciója, az „Anna Mária" című vígjáték. Harsányi Grete írta a mulatságos mesét, amelyet Hamza D. Akos rendezése vitt a felvevőgép elé. Két kótyagos unokaöccs, többmillió pengő, egy sanghâji nagynéni, egy dunántúli kúria és egy kettős személyben jelentkező fiatal leány állanak a filmkomédia középpontjában. A kettős címszerepet Szörényi Éva játssza, a vezetőszereplők pedig Szilassy László, Rajnay Gábor, Pethes Sándor, Somogyi Nusi, Salamon Csöppi, Vizváry Mariska és még többen mások. Ákom Lajos írt ötletes muzsikát az új magyar filmbohózathoz.

NAGY FILMSIKER:

A NÉMA TANU

Harmadik hétre prolongálja ma az Omnia az olasz filmgyártás *„A néma tanu"* című szép alkotását, amely 1941-ben a velencei nemzetközi filmversenyen kitüntető díjat nyert el. A romantikus történet, amely festőien szép felvételek keretében elevenedik meg, nemcsak a kalandorfilmekre emlékeztető izgalmasságával és a lelki problémákat művészi erővel kivetítő drámaiságával gyakorol nagy hatást a közönségre, hanem azzal a felemelkedett vallásos érzületével is, amelyben megoldást nyer a gyilkossággal gyanusított főhősnek viszontagságos sorsa. A Carlo *Campagalliani* mesteri rendezésében készült értékes film nagy sikere bizonyítja azt, hogy nemcsak könnyed szórakozást nyujtó filmeknek van vonzóereje a magyar mozipublikumra, hanem az olyan filmalkotásoknak is, amelyek művészi értékekben is sokat nyujtanak. Amedeo *Nazzari* pompás játéka mellett Yvone *Maar*, Elsa *Giorgi* és Leda *Gloria* járulnak még hozzá az olasz film megérdemelt sikeréhez. „A néma tanu"-t szombattól az Átrium is műsorára tűzi.

Mi az igazság?

— Szegeden

Pirandello-bemutató volt tegnap este Szegeden, ahol a Városi Színházban először hozták színre Magyarországon a remek olasz iró „Mi az igazság?" című színművét. A darabot Fáy D. Béla fordította magyarra s a színház legjobb erőinek föllépésével Both Béla rendezte, aki egyébként maga is szerepet vállalt a Pirandello-darabban. Az irodalmi értékü színmü a szegedi bemutatón nagy sikert aratott, bizonyságául annak, hogy a vidéki közönség nemcsak a zenésvigjátékokat, de a komoly színpadi alkotásokat is értékelni tudja.

A Forray-kórus

100-ik hangversenye

Egyik lekiválóbb énekegyüttesünk, a Forray-kórus, 100-ik jubiláris hangversenyét tartja február 20-án a Magyar Müvelődés Házában. A hangverseny műsorán a XVI. és a XVII. század madrigáljai, valamint a XVIII. század toronyzenéje, többek között Janequinn *„Csata"* és a *„Madarak éneke"* című kórusművei szerepelnek. A hangverseny érdekessége, hogy minden egyes műsorszáma ez alkalommal kerül először Magyarországon bemutatásra.

Zsindelyné Tüdös Klára

szinházi rendező lett

Zsindelyné, Tüdös Klára, aki a magyaros női divat népszerüsítésével tette nevét ismertté, a közeljövőben mint színházi rendező mutatkozik be. A Színművészeti Kamara hivatalos lapja ugyanis közli, hogy Zsindelyné Tüdös Klárát felvették a rendezői szakosztályba. Mint értesülünk, rendezői bemutatkozása az Uj Magyar Színházban lesz, ahol Gerhardt Hauptmann „Henschel fuvaros" című drámáját rendezi, amelynek felújítását a színház eredetileg már decemberre tervezte.

Mai filmpremier:

Titkos parancs

Izgalmas kalandorfilmet mutat be ma a Corvin filmszínház, melynek címe: *„Titkos parancs"*. Az ázsiai gyarmatokon játszódik le a film mozgalmas története, amelynek két főszereplője a rokonszenves Victor *de Kowa* és a kitünő német színész, Paul *Hartmann*.

Uj Fosco Giachetti-film

Lezárt ajtók

Fosco *Giachetti*, akit eddig főleg történelmi, kosztümös filmekben láttunk, rövidesen egy modern filmdráma főszerepében jelenik meg a magyar közönség előtt a *„Lezárt ajkak"* című filmben, amelyet az Esperia mutat be. Szerelem, humor, bünügy, izgalmas boxpárbaj és még izgalmasabb törvényszéki tárgyalás váltják egymást az olasz filmújdonságban, amelyet Mario *Mattoli* rendezett, a *„Láthatatlan bilincs"* kitünő rendezője. A szép olasz filmcsillag, Anette *Bach*, továbbá Andrea *Checchi* és Carlo *Campanini* játszanak még vezetőszerepeket.

(*) GRAMOFONLEMEZ, MINT BELÉPŐJEGY. Február 20-án a Magyar Müvelődés Házában Marnitz-gramofonparádé lesz, amelynek műsorán a hanglemezek legnépszerűbb sztárjai lépnek fel. Külön érdekessége a hangversenynek, hogy a gramofonparádéra jegyet csak az kaphat, aki egy darab törött, vagy használt gramofonlemezt lead a pénztárnál, amelynek törvényes árát a jegy árából levonják. Az érdekes ötlet alapja az, hogy a nyersanyaghiány miatt a hanglemez csak akkor tartható fenn, ha a közönség megválik a használhatatlan lemezeitől és azokat újra a gyártás rendelkezésére bocsátja.

MA VIDUSSO TRIO ZENEAK. FÉL 7. MŰSORON: BRAHMS: C-DUR TRIO, BEETHOVEN: C-MOLL TRIO, PORRINO: A RABSZOLGA DALAI. (HARMONIA RENDEZÉS.)

SZINHÁZ ÉS MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ TELEFONSZÁMOK

STADIUM: 14-00-00 KULTUR: 18-99-99 STADIUM—CORVIN 145

DÍJMENTES HÁZHOZSZÁLLITÁS

OPERAHÁZ:
Péntek (6): Romeó és Júlia: Cremonai hegedűs; A háromszögletű kalap. (C. 12.)
Szombat (6): Lakmé. (D. 12.)
Vasárnap d. e. (11): Szevillai borbély; este (½6): Tannhäuser.

NEMZETI SZINHAZ (½2 6):
Péntek: Hatalom. (Bsz.)
Szombat (½7): A bolond Ásvayné. (Bsz.)
Vasárnap d. u. (3): A vén bakancsos és a fia, a huszár;
este (½7): A kaesai polgárok. (Bsz.)

NEMZETI KAMARA (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Bolero.

MAGYAR MÜVELŐDÉS HÁZA:
Péntek (½7): Sellő. (D.)
Szombat (½7): Sellő. (E.)
Vasárnap d. e. (10): Sellő. (F.);
d. u. (½3): IV. zenés tarka délután;
este (7): Vidám-est.

VIGSZINHÁZ (3, ½7):
Péntek: A Manderley ház asszonya. (L.)
Szombat: A Manderley ház asszonya.
Vasárnap d. u.: Az utód;
este: A Manderley ház asszonya.

UJ MAGYAR SZINHÁZ (3, ½7):
Péntek: Udvarolni felesleges. (F.)
Szombat: Udvarolni felesleges. (Bsz.)
Vasárnap d. u. és este: Udvarolni felesleges. (A.)

PESTI SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, szombat vasár- és ünnepnap d. u.: Méreg.

MADÁCH SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: A képzelt beteg.

VIDÁM SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Patyolat kisasszony.

ROYAL REVÜSZINHÁZ (¼4, ½7):
Csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap d. u. és minden este: Utazás a Holdba.

KAMARA VARIETÉ (3, ½7):
Csütörtök, szombat, vasárnap d. e. 11 és minden este: Legyünk őszinték.

FÖVÁROSI OPERETTSZINHÁZ (3, 6):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Mária főhadnagy.

ANDRÁSSY SZINHÁZ
Minden este és vasárnap d. u.: Egy nap a világ.

KOMÉDIA ORFEUM (¼4, ½7):
Minden este, szerda, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Csere-bere.

NEMZETI BÁBSZINHÁZ (¼4, ½7):
Minden d. u.: Rókacsinálta király. Minden hétfő, péntek este: Az ember nincsen fából; kedden: Toldi; szerda, csütörtök szombat és vasárnap este: Az ügyvéd és férje.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ:
Hétköznap (¾5 ¼8, vasár- és ünnepnap (¾3, 5, ¼8-kor):
Marica grófnő.

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ:
Hétköznap (¾5 ¼8, vasár- és ünnepnap (¾3, 5, ¼8-kor):
Busbereki menyecske.

KISFALUDY SZINHÁZ:
Hétköznap (¾5 ¼8, vasár- és ünnepnap (¾3, 5, ¼8 kor):
Csókos regiment.

MAGYAR MOZSINKOR (¼4, ½6, ½8):
Csak vasárnap: Ki babája vagyok én.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (Tel.: 154-024.) ¼4, ½6, ½8. V., U.: ½2-kor is. Emberek a havason.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ IV., Petőfi Sándor-utca 9. Tel.: 181-344.) Igy kell sielni. (Sportfilm.) — Betontörök. (Színes rajzfilm.) — Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.

CORVIN FILMSZINHÁZ (Tel.: 138-988, 339-584.) 3, 5 ½8. V és U.: 1-kor is. A titkos parancs. Híradó.

DEÁK (DÉCSI) FILMSZINHÁZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ½2 ¼4, ½6, ½8-kor. Katyi.

FORUM FILMSZINHÁZ (IV., Kossuth Lajos-u. 18. (Tel.: 189-707, 189-543.) 3, 5, ½8 órakor. V., U.: 11 órakor is. Az üszö város. Híradó.

HIRADÓ FILMSZINHÁZ (VII., Erzsébet-körút 13. szám. Telefon: 222-499). Igy kell sielni. (Sportfilm.) — Betontörök. (Színes rajzfilm.) — Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

KAMARA FILMSZINHÁZ (T.: 423-901.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8 órakor. (Első y mérsékelt. Eltévedt emberek. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

KASZINÓ FILMSZINHÁZ (T.: 185-329, 383-102.) ¼4, ½6, ½8. Sz. ½2-kor is. V. és U. d. e. 11-kor is. Katyi.

KORZÓ (IV., Váci-utca 9. Tel.: 182818.) ½4, ½6, ½8. V., U. d. e. 11 órakor is. Bajtársak.

NEMZETI APOLLÓ (ROYAL APOLLÓ) Erzsébet-körút 45. Telefon: 422—002.) ½4, ½6, ½8-kor. Sz. ½2-kor. V., U.: 11 órakor is. Emberek a havason. 4-ik hétre prolongálva. Híradó.

OMNIA (Tel.: 130-125.) ½4, ½6, ½8. Sz. ½2-kor is. V., U.: 11 és ½2-kor is. Néma tanú. Prolongálva. Híradók.

PESTI (PALACE) (T.: 221-222.) 11, ½2, ½4, ½6, ½8-kor (Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal). Négylovas hintó. Híradó.

RADIUS FILMSZINHÁZ (Tel.: 122-098, 420-564.) ¼4, ½6, ½8-kor. Sz ½2 V., U.: 11-kor is. A nőnek mindig igaza van. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ½4, ½6, ½8. Sz., V., U.: ½2-kor is. Egy szív megáll. 4-ik hétre prolongálva.

SZITTYA (CITY) FILMSZINHÁZ (Tel.: 111-140). ½4, ½6 ½8 Sz., V., U.: ½2 órakor is. Emberek a havason. Híradó.

URÁNIA FILMSZINHÁZ (T.: 140-046.) ½3, ¾5, 7. Rombadőlt álmok. Híradó.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (ADMIRÁL) (T.: 353-707.) ¼4, ½6, ½8-kor. V., U.: 11 és ½2-kor is. Bécsi vér. Híradó.

BAROSS (BODOGRÁF) FILMSZINHÁZ. 3, 5, 7. V.: 11, 1, 3, ½5, 5, ½7, 7. Bécsi vér.

BARLANG (BROADWAY) FILMSZINHÁZ (VI. Károly-körút 8. Telefon: 422-722.) ½2, ¼4, ½6, ½8 órakor. Egy asszony visszanéz. Híradó.

CSABA-SAVOY Tel.: 14-60-40.) ¼4 ½6 ½8-kor. V. ½2-kor is. Negyediziglen. V. d. e. 11-kor: Nem loptam én életemben.

DUNA (LLOYD) MOZGÓ (T.: 111-994.) ¼4. ½6. ½8-kor. V., U.: ½2-kor is. Férfihűség. Híradó.

ERZSÉBET (VESTA) (Tel.: 222-401.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8. Csata. Híradó. 5-ik hétre prolongálva.

HOMEROS MOZGÓ (Telefon: 496-178.) ¼4, ½6, ½8 V., U.: ½2 órakor is. Őrségváltás. Híradók.

PALOTA MOZGÓ (15-66-05.) ¼4, ½6, ½8 órakor. Sz., V., U.: ½2 órakor is. Gentry fészek. Híradó.

MESEVÁR Elit mozgószínház ¼4, ½6, ½8-kor. V., U.: ½2-kor is. Halálos csók. Híradók.

PATRIA FILMSZINHÁZ 10—1-ig folytatólagos. ¼4 ½6, ½8 órakor. Hegyek leánya. Híradók.

PETŐFI (ODEON) FILMSZINHÁZ (T.: 428-478). ¼4, ½6, ½8 V., U.: ½2-kor is. Őrségváltás. Híradó. V. d. e. 11-kor: A miniszter barátja.

SZIVÁRVÁNY volt REX (T.: 228-020). ¼4, ½6, ½8-kor. V., U.: ½2 órakor is. Azurexpress. V. d. e. 11-kor: Matiné.

SZÉKELY (OLYMPIA) MOZGÓ (Tel.: 226-425.) 11, ½2 ¼4, ½6, ½8 órakor. Bécsi vér. Híradó.

TIVOLI (TIVOLI) FILMSZINHÁZ (T.: 225-602.) ½2, ¼4 ½6 ½8 V.: 11-kor is. Bécsi vér. Híradók.

TOLDI (RIALTO) FILMSZINHÁZ (T.: 224-433.) 10: ¾12 ½2 ¼4 ½6 ½8. V.: 11. 1. 3. 5, ½8-kor. Őrségváltás. Híradók.

TURÁN (Tel.: 120-003.) 11 ½2 ¼4 ½6, ½8-kor. Szüts Mara házassága. Híradó.

UGOCSA (ASTRA) (Tel.: 15-44-22.) ½2, ¼4, ½6, ½8-kor. Gentry fészek. Híradó. V. d. e. 11: Az alvilág vendége.

1942 nov. 28.

ZENEI-TENGELY BELGRÁDBAN

Egy magyar kapitány, egy olasz hadnagy és egy német tizedes Belgrád ünnepelt zeneszerzői

Belgrád, november hó.

A belgrádi rádió mikrofonján keresztül esténként többször is felhangzanak a következő bejelentések: *Zenéjét szerezte Szomor László magyar folyamőr kapitány,* vagy: *Musik von dem italienischen Leutnant Rolandi,* vagy *Eine neue Konposition von Gefreiter Hans Georg Schütz.*

Ez a három katona: a magyar folyamőr, az olasz orvos-hadnagy és a német tizedes

a mai szerb főváros legnépszerűbb zeneszerzői, akik a muzsikában is összekovácsolták a tengelyt néhány hónap munkájával,

ugyannyira, hogy más zeneszerzőnek nem igen terem ma babér Belgrádban...

A Folyamdandár-induló szerzője

Szomor László a magyar folyamőr kapitány szerzeményeivel nem itt tünt fel első ízben. Amint igen költőien mondja sajátmagáról:

— *A zene első harmatcseppjeit Kőszegen, még gyermekkoromban szívtam magamba.*

Első önálló kompozíciójával 1930-ban jelentkezett a szűkebb nyilvánosság előtt. A Ludovika Akadémián házi zenekart alapított és

minden műsoros esten szerepelt saját szerzeményeivel.

Négy év mulva, 1934-ben *felvették jogdíjjogosultnak a zeneszerzők egyesületébe,* ami a fiatal muzsikusnak sokat jelentett. Azóta nyolc év alatt sokszor bebizonyította rátermettségét.

„Májusi napsugár" című operettje több mint hatvanszor ment.

1940-ben jelentek meg összegyüjtött katonanótái. *A bakák ma is sok pattogó indulójára menetelnek az orosz steppén, szomorú hallgatóit pedig vágyódva dudolják a brjanszki rengetegben.*

Két szép dalát a közelmultban énekelte lemezre Lukács Margit,

a Nemzeti Színház művésznője. Mindkettő nagy példányszámban kelt el Magyarországon.

Belgrádban a véletlen *Szomor* kapitányt összehozta *Hans Georg Schütz*-zel az ismert berlini zeneszerzővel és szövegíróval, aki mint tizedes vezeti a belgrádi rádió könnyű zene ügyeit. A német „káplárnak" megtetszettek a magyar kapitány dalai, percek alatt német szöveget költött hozzájuk és ma már

négy-öt közös daluk van,

amelyek a belgrádi könnyű és tánczene műsor állandó, kedvelt számai.

„Liebe will' ich heut' verschenken" c. lassu keringőjük nem csak Belgrádban, hanem az ideérkező levelek százainak tanusága szerint

még Afrikában is sláger.

Egyébként Szomor kapitány írta a pesti rádióból jól ismert *„Folyamdandár"* indulót. A belgrádi rádió most tűzi műsorra egy másik indulóját *Ungarischer Flottillenmarsch* címmel.

„Buona notte mammina"

Mindenki egyöntetűen megállapította, aki az első próbán hallotta, hogy *Szomor kapitány új katonadala világhírre tör és minden tekintetben vetekszik a közismert Engelland-lied-el.*

Belgrádban a magyar kapitány dalait *Tatjana Hitrina,* a csengő hangú slágerénekesnő népszerűsítette.

A második ismert belgrádi komponistát nem tudjuk ily közelről bemutatni. Annyit hallottunk mindössze Rolandi orvos-hadnagyról, akinek jellegzetes dallamdús olasz dalait az utcagyerekek is fütyülik már Belgrádban, hogy

az itteni olasz törzsnél teljesít szolgálatot.

Békében Milánóban él és trópusi betegségek tanulmányozásával és gyógyításával foglalkozik.

Ő sem Szerbiában tűnt fel. Ideérkezése előtt

több olasz filmzenével szerzett elismerést

és lemezi, kottái Itáliában közkézen forognak.

Annyiban ő is hasonlít magyar és német kollégájához, hogy igen fiatal ember, kora nem haladja meg a 32 évet.

Itteni legsikerültebb száma a „Buona notte mammina" kezdetű altatódal,

amelyet Falvay, a búgóhangú magyar tenorista duruzsol esténként a mikrofonba.

A belgrádi rádió tánczenekarának vezetője

A „tengely" három belgrádi oszlopa közül nemzetközi viszonylatban kétségkívül

Hans Georg Schütz könyvelheti el a legtöbb sikert.

Jovális, kerekded, mindig mosolygós arcú művész-típus Schütz tizedes. Életpályája nem szűkölködik színes fordulatokban.

Érdekesebb életállomásai:

Az egyetemen fizika, matematika és kémia-szakot végzett sikerrel. Utána két és fél esztendeig tanítóként tevékenykedett. 1937 óta Berlinben él.

Kompozíciói Németországon kívül Olaszországban, Franciaországban, Belgiumban, Amerikában és Angliában jelentek meg sikerrel.

Ő maga sem tudja, hogy Németországban hány gramofon lemeze készült és hány százezer darab kelt el.

Ismertebb filmzenéi: *„Männerwirtschaft", „Tee zu Zweien", „Die Erbin von Rosenhof".* Ezeken kívül több vígjátékhoz és revűhöz írt kísérő muzsikát és betéteket. Néhány híres slágere: *„Merkst Du was?", „Glücksteinchen", „Bauernpolka", „Wenn der Mond sagt der Sonne: Gute Nacht", „Favori", „Tücki und Peter".*

Schütz négy hónapig az oslói rádióban vendégszerepelt. Spanyolországban turnézott hosszabb ideig, majd a malagai és a vigói rádiónál tevékenykedett. A háború előtt az összes német adóállomásoknál hosszasabban vendégeskedett. Ez év júliusában kapta a parancsot, hogy jelentkezzék a belgrádi rádiónál. A tizedes urat itt nagy megtiszteltetés várta.

Rábízták a rádió nagy tánczenekarának megszervezését és állandó vezetését.

Ennek a munkának azóta mindenki őszinte megelégedésére tesz eleget.

Amióta *Schütz* bevonult Belgrádba, gyakran felcsendülnek a rádióban a magyar kapitány és az olasz hadnagy fülbemászó melódiái.

HÓRY LÁSZLÓ

Beszélgetés Tábor

Az elsötétítés miatt a karácsonyi éjféli misét már délután el lehet mondani

A Magyar Kurir jelenti: XII. Pius pápa 1940 december 1-én a karácsonyi éjféli szentmisére vonatkozólag a következőképen rendelkezett: Minden államban, ahol a várható légitámadások miatt esténként elsötétítési óvóintézkedéseket kell végrehajtani, az egyes Ordináriusok megengedhetik, hogy a székesgyházakban és plébániatemplomokban

az éjfélkor mondani szokott szentmise már karácsony vigiliájának délutánján elmondassék,

úgy, hogy a mise befejezése után még legyen idő az elsötétítés megkezdéséig. Más templomok számára is adhatnak az Ordináriusok engedélyt, ha azokban ősi szokás vagy pápai engedély alapján szoktak éjféli misét mondani. Az a pap, aki ezt a délutáni vagy esti misét mondja, másnap karácsony ünnepén csak két misét mondhat, ha éjféltől kezdve nem evett, nem ivott semmit. Délutáni, vagy esti mise előtt 4 órával kell a szentmiséhez szükséges böjtöt megkezdeni.

Azok a hívek, akik ezen a szentmisén résztvesznek, eleget tesznek-e a karácsonyi misehallgatás kötelezettségének;

ezen a misén áldozhatnak is a hivek, ha megelőzőleg 4 órán át semmit sem ettek, sem nem ittak és áldozhatnak még akkor is, ha ugyanazon nap reggelén, vagy délelőttjén már egyszer áldoztak. Ha azonban valaki december 24-én, a délutáni, vagy esti misén áldozott, december 25-én már nem áldozhat. Ahol az elsötétítés lehetséges és a szükséges óvóintézkedések végrehajthatók, ott minden akadály nélkül lehet karácsonykor éjféli szent misét hallgatni.

KALMÁR PÁL
hosszú szünet után ismét itthon és természetesen az
EMKÉ-ben énekel
FARKAS BÉLA cigányzenekara kíséretével

1942. nov. 28

Az Esti Ujság s

Szinyey-Merse Jenő kultuszminiszter nyitja meg a Nemzetközi Filmkamara főtanácsának budapesti üléseit

A Nemzetközi Filmkamara november 29-től december 4-ig Budapesten tartja főtanács-ülését és ebből az alkalomból több mint száz külföldi filmszakember érkezik a magyar fővárosba az időszerű európai filmkérdések megtárgyalására. Ünnepélyes keretek között hétfőn délelőtt 10 órakor a pesti Vigadóban Szinyey Merse Jenő kultuszminiszter nyitja meg üdvözlő beszédével az ülésezést, utána pedig Melczer Károly főtitkár ad beszámolót a kamara működéséről. Báró Wlassich Gyula államtitkár, a Nemzeti Filmbizottság elnöke elnököl majd az üléseken a Nemzetközi Filmkamara elnöke: Volpi di Misurata gróf helyett, aki feleségének betegsége miatt nem tudott Budapestre jönni. A megnyitó ülés után a Vigadóban sajtófogadás lesz. Este a külföldiek a körúti filmszínházat tekintik meg, kedden pedig bemutatásra kerül előttük az „Emberek a havason" című film az Urániában. Szerdán tiszteletükre díszelőadás lesz a Operaházban, utána a kultuszminiszter ad fogadást. Csütörtökön, a záróülés után megtekintik a Hunnia-filmgyár műtermét, december 4-re vidéki utazások vannak tervbevéve a külföldiek számára. A főtanácsülés öt napja alatt a különböző szakosztályok és szakbizottságok délelőtt és délután a margitszigeti Palatinus-szállóban tartják üléseiket.

Viktor de Kowa

az egyik legelegánsabb és legrokonszenvesebb német filmbonviván, egy vakmerő diplomatát alakít a Tobis „Styx kapitány leszámol" c. bünügyi vigjátékban. Lebilincselő egyénisége és eredeti, száraz humora ebben a szerepben kitünően érvényesülnek.

Patyolatkisasszony

Bemutató a Vidám Színházban

FEJES TERI, IFJ. LATABÁR ÁRPÁD ÉS NÉMETH THYRA.

A „Patyolat kft." takarítóvállalat jókedvű és csinos csoportvezetője kisasszonya „írói", rendezői, zenekari és betörő álruhájába öltözött márki segédletével alapos nagytakarítást csinál a Vidám Színház színpadán. Surol, vikszel, fényesít, pucol, porol, énekel, táncol, összeszedi a szemetet és kidobja a kacatot és ezzel együtt azt is, ami a színpadon irodalmat és igényesebb művészetet jelent. A nagytakarítás után ragyog, csillog minden, a burleszk-komédia minden belső és külső kelléke, mint agyontisztított kirakat-mintadarab tündöklik a közönség előtt, amelynek látható élvezete és öröme telik benne.

A mindenkori háborús idők jele az, hogy a közönség a gondtalan, könnyű, sőt igenkönnyű fajsúlyú szórakozást keresi, a napi gondoktól, a bizonytalanságtól való menekülést és az önfeledést. Nem főbenjáró bün a színháztól, hogy a közönségnek ezt az igényét igyekszik kielégíteni. A francia burleszkek mintájára készült Rudolf *Eger* darabja, amelyet *Szüle* Mihály *pestiesített*. Erre a célra készült és ennek minden szempontból meg is felelt. A takaros takarítóleány és a tévedésből betörőnek vett márki bolondos szerelmi kalandja böven ad alkalmat a nevettetésre groteszk helyzetei és a félreértések sorozata révén. Elsősorban azonban a színészek vidámsága és ötletekkel, mókákkal telitüzdelt játéka ragad nevetésre. A tüzrölpattant *Fejes* Teri pillanatig megnemálló mozgékonyságával, elevenségével és temperamentumával szédült tempóban viszi a darabot. Hamisítatlan szubrett, akiből csakúgy sugárzik a jókedv és a derü. Mellette ifj. *Latabár* Árpád, a burleszkszínész minden fegyverét felvonultatja. A vendég *Szende* Mária dekoratív, *Petrovics* Szvetiszláv, mint apa-márki, előkelően méltóságteljes, a debutáló *Németh* Tyra nemcsak bájosan kedves, hanem ügyes is és velük együtt *Bihary* Nándor, *Somkuthy* Dezső, *Hollós* Melitta és *Szalay* Gyula mindent megtesznek a könnyü szórakozás érdekében. Hangulatos *Hegedüs* Tamás muzsikája, egy-egy száma könnyen téli sláger lehet. *Bercsényi* Tibor díszletei alkalmazkodnak a burleszkstílushoz.

B. A.

Holnap, vasárnap délután ½4 órakor a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. MAGYARNÓTA CIKLUS I.

NÉPDAL EST

Közreműködnek:

NAGY IZABELLA, BAKSA KATÓ, CSELÉNYI JÓZSEF, LÁSZLÓ IMRE, RÓZSAHEGYI KÁLMÁN, BILICSI TIVADAR, RÁTONYI RÓBERT, HAJDU ANNA, ORBÁN SÁNDOR, NÉPESSY LUCIA, HORTI LAJOS, VARGA IMRE, FAZEKAS MÁRIA, SZIGETI SÁNDOR stb.

Kisér: OLÁH KÁLMÁN ÉS CIGÁNYZENEKARA.

Jegyek 1.— pengőtől TOBORZÓNÁL, IV., Kossuth Lajos-utca 12., BÁRDNÁL, és a ZENEMŰVÉSZETI FŐISKOLA PORTÁSÁNÁL.

SZINHÁZ ÉS MOZ

JEGYRENDELŐ TELEFONSZ

STADIUM: 14-00-00 KULTUR: 18-99-99 STADIUM—

OPERAHÁZ:
Szombat (6): Az álarcosbál. (D.)
Vasárnap (6): Trubadur.
Hétfő: Nincs előadás.
Kedd (½6): Aida. (A.)
Szerda (6): Bűvös szekrény, Magyar ábránd. (II., III. rész, Bérl. sz.)
Csütörtök (6): Manon. (B. VII)
Péntek (6): Bűvös szekrény, Petruska (F. VI.)
Szombat (6): Jézus és a kufárok, Psalmus Hungaricus, Székely fonó, Petruska. (D. VII.)
Vasárnap d. e. (11): Bohémélet. (Bérl. szünet);
este (½7): Himnusz, Krisztus. (Részletek. Bérl. szünet).

NEMZETI SZINHÁZ (½3, 6):
Szombat: Don Carlosz. (Bérl. szün.)
Vasárnap d. u.: Süt a nap;
este: Don Carlos (VIII.)
Hétfő: Don Carlos. (XVI.)
Kedd: Don Carlos. (XVII.)
Szerda: Don Carlos. (K. II.)
Csütörtök: Felség. (Bérl. szünet).
Péntek: Roninok kincse. (II.)
Szombat: A kassai polgárok. Először.
Vasárnap d. u.: Csalóka szivárvány;
este: A kassai polgárok. (I.)

NEMZETI KAMARA (3, ½7):
Minden este és vasárnap d. u.: Bolond Ásvayné.

VIGSZINHÁZ (3, ½7):
Szombat: Az utód.
Vasárnap d. u.: Esküvő;
este: Az utód. (T.)
Hétfő: Esküvő.
Kedd: Az utód. (H.)
Szerda: Esküvő.
Csütörtök: Az utód. (D.)
Péntek: Esküvő.
Szombat: Az utód. (Szomb. esti bérl.)
Vasárnap d. u.: Esküvő;
este: Az utód. (R.)

MAGYAR MŰVELŐDÉS HÁZA
Szombat (½5): Kívánsághangverseny.
Vasárnap (2): Pillangó kisasszony;
este (6): Művészest.
Hétfő: Nincs előadás.
Kedd (½7): Felség. (A. 4.)
Szerda (4, ½7): Dr. Kovács István. (Filmelőadás).
Csütörtök (4, ½7): Dr. Kovács István. (Filmelőadás).
Péntek (4, ½7): Virrasztás. (Filmelőadás).
Szombat d. u. (3): Mikulás-délután;
este (½7): Kreutzberg-társulat.
Vasárnap d. e. (½11): Felség. (F. 6.)
este (6): Vidám-est.

UJ MAGYAR SZINHÁZ (3, ½7):
Szombat: Idegen asszony.
Vasárnap: Idegen asszony.
Hétfő: Idegen asszony.
Kedd: Haláltánc.
Szerda: Haláltánc.
Csütörtök: Haláltánc.
Péntek: Idegen asszony.
Szombat: Idegen asszony.
Vasárnap d. u.: Idegen asszony;
este: Idegen asszony.

PESTI SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este, szombat és vasárnap d. u.: „Nők harca.

MADÁCH SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este és vasárnap d. u.: Túlvilági feleség. — Csütörtökig szünet. Csütörtöktől: Képzelt beteg. (Főpr.) Péntektől minden este és vasárnap d. u.: Képzelt beteg.

VIDÁM SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este és vasárnap d. u.: Patyolat kisasszony.

ROYAL REVÜSZINHÁZ (¼4, ½7):
Csütörtök, szombat, vasárnap d. u. és minden este: Műrostos operák.

KAMARA VARIETÉ
Minden este (½7), szombat és vasárnap d. u. (½4), vasárnap d. e. (11): Vidám hullámhossz.

FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ (3, 6):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Mária főhadnagy.

ANDRÁSSY SZINHÁZ (3, ½7):
minden este és vas. d. u.: Ártatlan vagyok.

KOMÉDIA ORFEUM (¼4, ½7):
Minden este és vasárnap d. u.: Régi orfücsek.
Hétfőtől: Paszrima.

NEMZETI BÁBSZINHÁZ (½7):
Az ügyvéd és férje.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ:
Hétköznap (¾5, ½8, vasárnap (¾3, 5, ½8): Leányvásár.

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ:
Hétköznap (¾5, ½8, vasárnap (¾3, 5 ½8): Rozmaring a betyárgróf.

KISFALUDY SZINHÁZ:
Hétköznap (¾5, ½8, vasárnap (¾3, 5, ½8): Véndiófa.

MAGYAR MŰSZINKÖR (¼4, ½6, ½8):
Csak vasárnap: Ki babája vagyok én.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T.: 154-024.) ¼4, ½6, ½8. V. Ü.: ½2 órakor is. A négylovas hintó. Híradó.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ IV., Petőfi S.-utca 6. Tel.: 181-244.) 50 éves a társadalombiztosítás. Kutyamosó. (Színes W. Disney-film). Maeurópai élettér. (Rajzos híradó). Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—21-ig.

CORVIN FILMSZINHÁZ (Tel.: 138-988, 339-584.) 3, 5, ½8-kor, szombat, vasár- és ünnepnap 1-kor is. A nagy árnyék. Híradók.

DEÁK (DECSI) FILMSZINHÁZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ½2 ¼4, ½6, ½8-kor. A kútásó leánya. Híradó.

FORUM FILMSZINHÁZ IV., Kossuth Lajoos-u. 18. (Tel.: 189-707, 189-543.) 3, 5, ½8-kor V., Ü.: d. e. 11-kor is. Férfihűség. Híradó.

HIRADÓ FILMSZINHÁZ VII., Erzsébet-körút 13. szám Telefon: 222-499). Tarka tánc. (Höpfner nővérek színes filmje. Uj magyar otthonok. (Kultúrfilm). Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.

MEGYERY ELLA RIPORTJA:

KIT SZERET, KIT NEM SZERET PORTUGÁLIA?

(I. ANGLIA ÉS NÉMETORSZÁG)

(Az Esti Ujság kiküldött munkatársától)

LISBOA, szept. hó

Egy mult századvégi francia utazó könyvében olvastam az alábbi mondatot:

„Mi történnék, ha egy szegény ördögöt véletlen Lisboa valamelyik terére vetne s ő töredelmesen bevallaná: az Eg megtagadta tőle a kegyet, hogy portugálnak születsék? Ha angol, meghívnák vacsorára. Ha német, megkínálnák egy darab kenyérrel. Ha olasz, egy korty vízzel. Ha francia, semmivel. Ha spanyol, méregpohárral..."

A jellemzés kétségkívül szellemes, azonban *már a mult században sem volt egészen helytálló*, ma pedig különösen sántít. Egy s másban mégis igazat mond, *mikor a portugálok nemzeti büszkeségére céloz.*

A gyarmatbirodalom, aminek az európai Portugália ma is mindent köszönhet, *szent és sérthetetlen itt mindenki szemében.*

Külön szívügye minden egyes portugálnak ezenkívül az Azóri-szigetek sorsa, amelyet a második front körüli találgatások mostanában ismét előtérbe dobtak. Most egy éve, mikor mindenütt erről vitatkoztak, a lapok még a gondolatát is visszautasították az amerikai inváziónak s a kirakatokban hatalmas térképek tiltakoztak: *Nem engedjük az Azori szigeteket!*

A Timor-kérdés ezzel szemben teljesen elaludt.

Ha kérdezősködünk róla, azt a választ kapjuk, hogy *Portugália megbízik a japán igéretében.* A stratégiai fontosságú szigeteken: az Acoreseken s Maderián is katonai közigazgatás lépett életbe újabban. A Zöld-fok szigetek katonai védőrsége aránylag csekély.

A portugál tisztikar elitje maderiai Funchalban állomásozik. Hat éve is elmult, hogy ott jártam. abban a régi békevilágban „büntető garnizonnak" számított, ahogy a híres Pilsudszki-idézet is mondja: *„Boldog ország, amelynek a Szibériája — Madeira!"*

golbarát váltig magyarázgatta nekem, hogy amivel Anglia az „igazi" propagandát csinálja, *náluk nem a papír, hanem a whisky, a cigaretta, a zsilettpenge, amelyre inkább ráfizet, de nem emel az árukat* — és mégis azt látom, leghatásosabb megnyerő eszköz, maga az ember.

Leghatásosabb az a szinte egyéni meggyőző erő szerint kiválogatott német követségi gárda, amelyik ezen az előretolt európai poszton dolgozik olyan eredménnyel, hogy *a rendkívül impesszionista portugálok máris sok mindent másképpen látnak és ítélnek meg, mint a háború kezdetén.*

„Az angolokat már ismerjük, a németeket nem; a biztos rossz is jobb most a bizonytalan jobbnál!" — ezzel érveltek még nemrégen a filozófus habozók, a lelkileg sehová sem tartozók, akik ma — különösen a portugál társaságban, magas politikai körökben méltán oly népszerű *von Höyningen-Hüene* követ és dr. *Wilhelm Klein* sajtófőnök egyéni kedveltsége révén — *darab kenyérnél bizonyára többet adnának a portájukon kikötő németeknek.*

Az üzlet a legnagyobb kapocs

Kit szeret, kit nem szeret ma Portugália, ez a semlegessége, geopolitikai helyzete folytán oly fontossá felnőtt, boldog és büszke európai végvár.

A harmadfélszázados angol barátságot a mai háború három éve kétségtelenül *nem tudta elfújni;* evvel tisztában kell lenni mindenkinek, hiszen *az üzlet a legnagyobb kapocs* még akkor is, ha nem pecsételik meg külön szerződések.

Portugália helyzete nem könnyű. A ránehezedő angol nyomás fokozódásával automatikusan súlyosodik, mégis e percben a brazil hadbalépés és a rioi kormánynak küldött nyilatkozat után is *mindent könnyebb elképzelni, mint azt, hogy a Salazar-rezsim feladja eddigi semlegességét,* esetleg csak abban a passzív formában is, hogy Anglia rendelkezésre bocsássa kikötőit.

A hivatalos politika kényes helyzetéhez hasonló a magánember új állásfoglalása is Angliával szemben.

Ez az ősi tengerjáró nép, amelyben atavisztikusan benne él még a kalmár elődök adás-vevés szelleme s amely századok óta csak azt látja, hogy a pénz, amit a boráért, halkonzervjéért, parafájáért kap, *90 százalékban Angliából érkezik,* most bizony nehezen tudja zsebét, szívét más országokra átállítani, ha végre dereng is előtte a kihasználó uzsora, amellyel a brit kereskedelem éhbéren vett tőle meg mindent, mert semmi konkurrenciától sem tartott. Az import terén mutatkozó gazdasági függés, amelyet a XVIII. század közepén már *Pombal* márki is leszögezett, megállapitván, hogy „Portugália életszükségleteinek kétharmadát Anglia elégíti ki", *ma is ugyanigy lépten-nyomon elénk bukkan*

Az angol és német propaganda

Az a néhány bágyadt plakát és fényképsorozat, amit a brit találékonyság felmutatni tud, *halvány árnyéka se lehet annak a szédítően gazdag, mindig új és új helyszini német és olasz képeknek, amelyek a lisszaboni főutcák üzletkirakataiban reggeltől-estig valóságos csődületeket vonzanak.*

Az angol és német propaganda közti különbséget egy mondatban összegezhetem: *Anglia csak repülőgépmodelleket, londoni utcarészleteket, gyakorlatozó női tüzoltókat mutat be, Németország, Olaszországgal együtt mindig izgalmas és aktuális harci tényeket, katonai akciókat, amelyek önmagukért beszélnek!* Ezek a híradószerű felvételek, amelyekben *gyakran fedeznek fel magyar honvédeket is, már régen gondolkodóba ejtették, megnyerték a leganglofilebb portugált is a német katonai fölény elismerésére:* A hatalmas körkép a Roztion, Lisszabon főtéren, amely a bolseviki kereszteshadjárat gigászi méreteit, eredményeit tünteti fel *igen egyszerű, igen szemléltető módon, a foglyok és hadizsákmánytömegek feketén felsorakozó százezreseivel mégis csak másképpen fest, mint a legáltalánosabb angol plakát, a felrajzolt bombavetővel és a merész felirással alatta: Nagy Britannia, a szabadság védelmezője!*

Igaz, az összes angol lapok még az este kaphatók Lisszabonban s ez magábanvéve propaganda lenne, *ha a portugálok el tudnának belőle egyet is olvasni.* Igaz, egy bősz an-

Érdekes mint a ponya, de tiszta irodalom

Barsy Irma:

Emberek a Viola utcában

című pompás kis regénye

Ezt olvassa

Nemzeti Könyvtár

Kapható mindenütt! Csak 24 fillér

SKORKA JANOSNÉ 28 ÉVES FÖLDMIVESASSZONYNAK A SZENTESI KÓRHÁZBAN HÁRMASIKREI SZÜLETTEK. JANCSI, PALI ÉS ZSUZSIKA, VALAMINT AZ ÉDESANYA KITÜNŐ EGÉSZSÉGNEK ÖRVENDENEK.

A magyar nőküldöttség stockholmi tartózkodása

Stockholm, szept. 24. (MTI)

Szerdán reggel dr. Garzuly Mária, az Egyesült Női Tábor titkárnője is megérkezett repülőgéppel Stockholmba Helsinkiből. A repülőtéren dr. Pándy Kálmán magyar kultúrattasé fogadta.

A magyar nők küldöttségének keddi napja is teljesen magánjellegű volt. A magyar hölgyek délelőtt Schmidt Maya tábornok-asszony, a svéd lotta vezetője meghívására megszemlélték a stockholmi lotta-szervezetet. A küldöttséget azután délben a svéd lotta székházában Schmidt tábornok-asszony szűkkörű villásreggelin látta vendégül. A délutánt a magyar hölgyek Stockholm nevezetességeinek megtekintésével töltötték. Ennek során Stockholm város polgármestere tiszteletükre a városházán szűkkörű teát adott.

Amerikában felhőkarcolókat bontanak le, hogy a beépített vasanyaghoz hozzájussanak

Buenos Aires, szeptember 24. (Stefani.)

New Yorkból jelentik: *New Yorkban száz épületet fognak lebontani, hogy hozzájussanak a beépített vasszerkezetekhez és ólomból készült vízvezetéki csövekhez.* A legelsők között lesz a 22 emeletes Hudson Towers felhőkarcoló, amelyet 1924-ben építettek öt millió dollárért. (MTI)

Közellátási szelvényre adagolják hétfőtől kezdve a burgonyát

A közellátásügyi miniszter felhatalmazása alapján Szendy Károly polgármester a székesfőváros ellátására mindenkor rendelkezésre adott burgonyamennyiségek egyenletes elosztása céljából

szeptember 28-ától, hétfőtől kezdődően elrendelte a burgonyának a fogyasztóközönség részére a budapesti közellátási szelvényivre való adagolását.

Azt, hogy a közellátási szelvényív melyik szelvényére és milyen mennyiség adandó ki, a főváros közélelmezési ügyosztálya esetenként fogja (rádió, ujságközlemények stb. útján) közzétenni.

A szeptember 28-ától október 4-éig terjedő hétre a budapesti felnőttek részére kibocsátott sárgaszínű közellátási szelvényív II. számú és a gyermekek részére kibocsátott zöldszínű II. sz. szelvényére szelvényenkint

két kilogramm burgonyát kell kiszolgáltatni.

A vendéglátóiparok intézmények stb. szükségletüket szeptember végéig közvetlenül a Nagyvásártelepen, a vásárcsarnokok igazgatósága által kiadott vásárlási utalványok ellenében szerezhetik be.

1942 október 1-étől kezdődően a vendéglátóiparok, intézmények stb. ellátása az élelmiszerjegy-központ által kiadott burgonyavásárlási igazolványok alapján történik, úgy, amint az már a jegyhez kötött egyéb cikkeknél be van vezetve.

Ezeket a burgonyavásárlási igazolványokat a budapesti vendéglátóiparok, intézmények részére az élelmiszerjegy-központ október 1-éig posta útján fogja kiküldeni.

A kereskedők burgonyát kizárólag a közellátási szelvények előírt szelvényeire, vagy a burgonyavásárlási igazolványokra szolgáltathatnak ki és

a beváltott szelvényekkel stb. az élelmiszerjegy-központnál (III., Lajos-utca 34.) kötelesk elszámolni.

Az elszámolás részletes szabályait az élemiszerjegy-központ az érdekeltekkel körlevélben fogja közölni.

ŐSZI Lakberendezési és Háztartási VÁSÁR

Budapest-Városliget Október 1–12

500 kis- és középipari vállalat bemutatója

Külön kiállítások:

„Kémelhárítás" „A szoviet-frontról"

„A jövő Budapestje"

1.50 pengő helyett

1.-pengőért kedvezményes jegyek kaphatók

STÁDIUM VIII., József-körút 5. Tel.: 14-00-00.

KULTUR Petőfi Sándor-utca 16. sz. Tel.: 18-99-99. Fiók: Teréz-körút 2/4. Tel.: 22-01-02.

IBUSz jegyirodái:

Vigadó-téri főiroda: Tel.: 18-13-74. — IBUSZ-könyvkereskedés: Váci-u. 2. Tel.: 18-16-40. — MAVAUT: Mussolini-tér 7. Tel.: 42-43-43. — Autobusz-Tours: Vörösmarty-tér 7. Tel.: 18-65-44. — MEFHOSz utazási iroda: IX., Ferenc-körút 38. Tel.: 18-72-74.

továbbá a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete minden árudájában és fenti irodák összes kirendeltségénél és bizományosánál.

Az Esti Ujság színháza

Mária főhadnagy

Szilágyi László és Huszka Jenő daljátéka a Fővárosi Operettszínházban

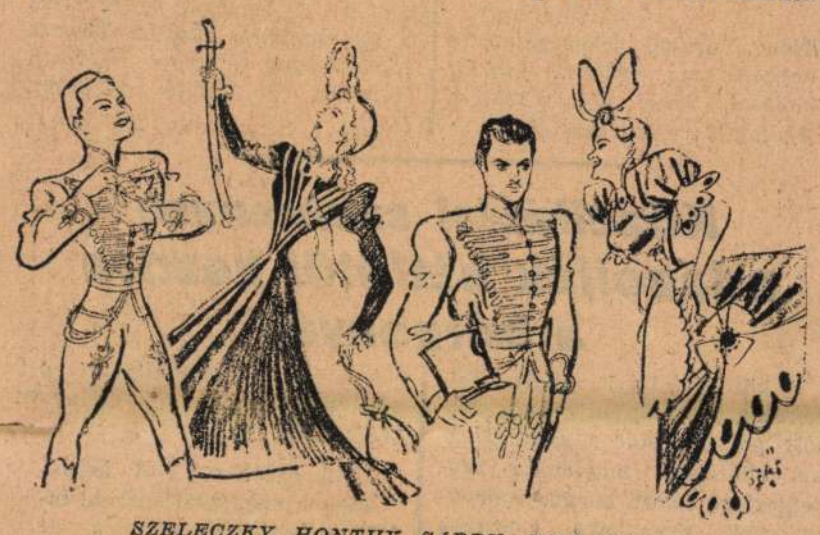

SZELECZKY, HONTHY, SÁRDY, KISS MANYI

A régi nagyoperettekre emlékeztet már a nyitány első néhány taktusa, széles, gazdag áradású melódiák záporoznak a zenekarból, a függöny szétfut, selymek, tüllök, flitterek, sujtások hullámzanak és csillognak — nem tévedtünk, a Mária főhadnagy a daljáték reneszánszát jelenti. Igazi nagy produkció, tetszik a szemnek és a fülnek, a színpadra pedig ötpercenkint újabb és újabb sztárok libbennek — közülük egy, vagy kettő is sikert szokott jelenteni bármelyik színház számára.

A matéria, amelyből a librettó készült, a szabadságharc egyik elsárgult legendájából indult el. „Mária főhadnagy" romantikus története pereg le előttünk s körülötte felvonulnak a 48-as idők élő szobrai, Kossuth és Görgey, mögöttük pedig egész sereg névtelen, de a nagy időkhöz szervesen hozzátartozó figura. A korán elhunyt Szilágyi László librettója érdekes, hatásos és néhány jelenetében meglepően drámai, a regényes történet líra és humorra hangszerelt részletei azonban legalább ugyanilyen sikerültek. A darab már az első néhány jelenet után csatát nyer, Huszka Jenő muzsikáját már a tegnapi házifőpróba publikuma is dúdolgatta felvonásközökben, néhány szám Huszka legjobb és legszerencsésebb művei közé tartozik. Friss, ízes, nem magyarkodó, hanem magyar ez a zene, operett helyett szívesebben használjuk vele kapcsolatban a nemesebb értelemben vett dáljáték szót.

Ennyi sztárt egy darabban régóta nem látott a pesti közönség. Honthy Hanna és Szeleczky Zita a két női főszerepben — nem mindennapi színházi esemény. Szeleczky játssza a címszerepet, doromboló cicabája csupa hódító kedvesség, fehér menyasszonyi ruhájában pedig valóságos operettündér. Aztán egyenruhába öltözik, s a „főhadnagy úr" olyan stram huszár, hogy taktusra tapsol neki a közönség.

Honthy Hanna primadonnai rangjának megfelelően, szinte uralkodik a színpadon, ha a reflektorfénybe lép, fölényes, elragadó, igazi operettdirigens. Sárdy János, az operaházi vendég, szárnyaló hangján szólalnak meg a legszebb Huszka-melódiák, Kiss Manyi és Latabár Kálmán olykor szinte burleszkizü jelenetei pedig öt-, vagy tizpercenkint indítanak el újabb és újabb nevetővihart. Solthy György meleg baritonját dicsérjük még meg, a kisebb szereplők légiójából megemlítjük Földényi László, Pávtos Gusztávot, Harasztthy Micit, Fáy Bélát, id. Latabár Árpádot, Pataky Miklóst, Szentiványi Bélát, Epressi Attilát, Miklós Líviát és v. Gozmány Györgyöt. A hat képremek díszleteit Bercsényi Tibor tervezte, a szép kosztümök pedig P. Nagyajtay Teréz és Pintér Viktorné rajzai után készültek. A „Mária főhadnagy" a tegnapi főpróba hangulata alapján a szezon kiemelkedő sikerének tgérkezik.

Ujhely József

Lehár Ferenc

a hét végén Budapestre érkezik

Az európaihírü zeneszerző, *Lehár* Ferenc, aki a nyári hónapok alatt Ischlben fokozott munkával befejezte a Garabonciás diák című új operájának partitúráját, a hét végén Budapestre érkezik. *Lehár* Ferenc magával hozza új zeneművét és a jövő hét elején bemutatja az Operaházban. Az Innoczent Vince Ernő szövegére irt Lehár-opera előadására a tárgyalások azonnal megindulnak és előreláthatólag a Garabonciás-diák még ebben az évben előadásra is kerül.

A „Christian" és a „Blöff" főpróbája

Két főpróba volt ma délelőtt. Az egyiket a Nemzeti Kamaraszínházban tartották meg, ahol az évadnyitó vigjáték a német H. Coubier frissen pezsgő, franciás szellemü darabja, a „Blöff" került a közönség elé. Tokaji György fordította magyarra a vigjátékot és annak sikerében Somogyi Erzsi, Mészáros Ági, Rajnay Gábor és Makláry Zoltán osztozkodtak a főszerepekben. A másik főpróbq a Vígszínházban volt, itt Harsányi Zsolt átdolgozásában a francia Yvan Noe „Christian" című szinjátéka aratott sikert a meghivott közönség előtt. A Horváth Árpád rendezésében színrekerülő ujdonságban a legtöbb tapsot Tolnay Klári, Somlay Artur, Orsolya Erzsi és Mihályi Ernő kapták. Mindkét darab bemutató előadása holnap, pénteken este lesz.

HERMS NIEL

a kedvelt német katonadalok világhirü szerzője, a saját (német katona-) zenekarával, óriási siker után, **szombaton, 26-án a Nemzeti Sportcsarnokban** búcsúhangversenyt ad. Kezdete **pontosan** ½7 órakor. Jegyek Harmónia jegypénztáraknál.

Berlini Filharmónia hangversenyeire **egyes jegyek korlátolt** számban kaphatók Harmóniánál.

Svéd filmremek a Rádiusban:

BABYLON

A nagy művészi multra visszatekintő svéd filmgyártás minden maradandóan szép értéke valósággal csillogó fényben ragyog a *„Babylon"* című filmjátékban, amelyet a Radius holnap, pénteken mutat be. Csupa kultúra, intelligencia és művészet ez a rendkívüli filmalkotás, amely valóságos iskolapéldája annak, hogy milyen legyen az igazi film. Ritkán került ki a műtermekből olyan alkotás, amelyben ilyen tökéletesen egybeolvad az iró, a rendező és a színészek munkája. A történet maga a tiszta filmszerűség jellegét viseli magán. Főhőse egy fiatal svéd mérnök, aki az ázsiai forradalmakból, az ebben a viharban elpusztult bajtársa felvett nevén és alakjában a modern Babylonba, Párisba kerül. Ebben a forgatagban igyekszik régi énjét elfelejteni, amely azonban ellenállhatatlan erővel visszatér és elviszi őt abba a kis svéd városkába, ahol egy szőke lány vár reá. De a lány, akiben ég a vágy a nagyvilági élet után, mikor ismét visszatérnek Párisba, neki csak boldogtalanságot hoz, a lánynak pedig súlyos megpróbáltatásokat. Művészi módon domborodik ki sorsukon keresztül a film mondanivalója: igazi, mély boldogságot csak a szenvedések után lehet elnyerni. Sigrid *Siwerts* irta a finom meglátásokkal teli mesét és Alf *Sjöberg* rendezte csodálatos ötletességgel. Minden filmkocka valóságos tanulmány. Minden egyes jelenet, vagy a mese új fordulata, vagy a rendezés, vagypedig a játék folytán valamilyen meglepő újszerüséget hoz, az egész pedig olyan élményt jelent, amilyenbe a moziközönségnek csak ritkán van része. Az érdekesarcú színésznő Gerd *Hagman* és a férfias Arnold Sjöstrand pompás színészpár. A *„Babylon"* sok tekintetben új utakon halad és úgylátszik, a svédek a hangosfilmen is olyan úttörők, mint amilyenek voltak a némafilmek idején.

A mozik helyárait húszszázalékkal felemelték

A magyar filmszínháztulajdonosok és bérlők két szakmai egyesülete, a Magyar Mozgóképüzem Engedélyesek Országos Egyesülete és az Országos Magyar Mozgóképipari Egyesület közösen tartott ülésén, amelyen megvitatták a filmszínházak helyzetét a mai rendkívüli viszonyok között, elhatározták a mozihelyárak felemelését. A határozat szerint az ország valamennyi mozijában a helyárakat legfeljebb olyan mértékben emelhetik fel, hogy a teljes telthház bevétele a régihez viszonyítva 20 százalékos többletet eredményezhessen. Ezt az áremelést azonban úgy kell keresztülvinni, hogy ez nem haladhatja meg egyetlen helyárcsoportnál sem a 30 százalékot. Az eddigi mérsékeltáru előadásokat a jövőben a mozik olymódon kötelesek megtartani, hogy azokon az eddigi rendes belépődijakat kérhetik. A belügyminisztérium az érdekképviseleti testületeknek határozatát jóváhagyta, úgyhogy az új mozihelyárak mától kezdve érvénybe léphetnek. A rendelkezés keresztülvitelét visszaélések meggátolása céljából a legszigorúbban ellenőrzik.

— Albert Ferenc németországi hangversenykörúton. A fiatal hegedümüvész, *Albert* Ferenc, hosszabb hangversenyturnéra Németországba utazott. A német védelőfőparancsnoksággal kötött megállapodása szerint, mintegy ötven koncertet ad a nagyobb német városokban, főleg katonák soraból kikerülő közönség előtt. Németországi hangversenykörútját decemberben fejezi be és utána több olasz városban lép fel.

Még ez is kevés, pedig naponta ötször játsza

Kamara

a fiatalság gondtalan vidám, zenés filmjét,

Kadettszerelem

Előadások: 11, fél 2, fél 4, fél 6, fél 8.

SZINHÁZ ÉS MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ TELEFONSZÁMOK

STADIUM: 14-00-00 KULTUR: 18-99-99 STADIUM—CORVIN 145-056

DIJMENTES HÁZHOZSZÁLLITÁS

NEMZETI SZINHÁZ (3, ½7).
Csütörtök: (½6) Hid. (Bsz.)
Péntek: Országépitő (N.)
Szombat: Történők (Bsz.)
Vasárnap: Süt a nap (Bsz.)

NEMZETI KAMARASZINHÁZ (3, ½7)
Péntektől minden este és vas d. u.: Blöff.

MAGYAR MÜVELŐDÉS HÁZA
Csütörtök: (4, ½7) Filmelőadás: A titokzatos Sziám.
Péntek: (4, ½7) Filmelőadás: Bismarck.
Szombat: (4, ½7) Filmelőadás: Bismarck.
Vasárnap: (½11) A Dárday-ház. (Munkáselőadás.)

VIGSZINHÁZ (3, ½7):
Csütörtök: Négy apának egy leánya. (M)
Péntek: Christian. (E)
Szombat d. u.: Négy apának egy leánya. (Szomb. d. u. bérlet.)
este: Christian. (Szombat esti bérl.)
Vasárnap d. u.: Négy apának egy leánya.
este: Christian. (R)

PESTI SZINHÁZ (½7):
Minden este: A bolond Ásvayné.

UJ MAGYAR SZINHÁZ (3, ½7):
Hétfőig: Vén diófa. Keddtől péntekig szünet. Péntektől: Az eltévedt Angyal.

MADÁCH SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este és vas. d. u.: Szakadék.

FÖVÁROSI OPERETTSZINHÁZ (3, 6):
Csütörtöktől minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Mária főhadnagy.

VIDÁM SZINHÁZ (3, ½7):
Minden este és vas. d. u.: Nemes Rózsa.

ANDRÁSSY SZINHÁZ (3, ½7):
minden este és vas. d. u.: Ártatlan vagyok.

KOMEDIA ORFEUM (½4, ½7):
Szombatig nincs előadás.
Szombattól új müsor.

GRETA GARBO
Ninocska
mától
BETHLEN (Hollywood),
UJ BUDA (Simplon), DUNA (Lloyd).

NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK (3, 7):
Az ember nincsen fából. Vas. délután: Gyermekelőadás.

ROYAL REVÜSZINHÁZ (3, ½7):
Csütörtök, szombat, vasárnap d. u és minden este: Szivárvány.

FÉNYES CIRKUSZ
(221—444 és 420—364) Minden délután ½4 és ½7-kor: Cirkuszok cirkusza — szeptemberi óriás müsor.

KAMARA VARIETÉ
Hétfő, szerda, péntek ½7, csütörtök, szombat d. u. ½4, ½7, vasár- és ünnepnap d. e. 11, d. u. ½4, este ½7: Vándor komédiások.

MAGYAR MÜSZINKÖR (½4, ½6, ½8):
Csak vasárnap: Túl a Nagy Kivánon.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ (½5, ¾7, vasár- és ünnepnap ¾3, ¾5, ¾7-kor):
Csárdás.

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ (½5, ¾7, vasár- és ünnepnap ¾3, ¾5, ¾7-kor):
Aranysárga falevél.

KISFALUDY SZINHÁZ (½5, ¾7, vasár- és ünnepnap ¾3, ¾5, ¾7-kor):
Párisi express.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T.: 134-024.) ¼4, ½6, ½8. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Sziriusz. Híradók.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ IV., Petőfi S.-utca 6. Tel.: 181-244.) Izland. (Kultúrfilm). Rajzos híradó az erdőkről. Hadiriportok a magyar-, Ufa- és Luce-híradókban. Folytatólagos egyórás előadások 10—este ½10-ig.

CORVIN FILMSZINHÁZ (Tel.: 138-988, 339—384.) ¾3, 5, ½8. A sas visszatér. Híradók.

ATTILA MOZI
előadásainak kezdete péntek szeptember 25-től:
fél 11, fél 2, fél 4, fél 6, fél 8.

GRETA GARBO
Ninocska
mától
BETHLEN (Hollywood),
UJ BUDA (Simplon), DUNA (Lloyd).

DEÁK (DECSI) FILMSZINHÁZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ¾2, ¾4, ¾6, ½8-kor. Gentryfészek. Híradók.

FORUM FILMSZINHÁZ IV., Kossuth Lajoos-u. 18. Tel.: 189-707. 189-543.) 3, 5, 7 órakor. V., Ü.: d. e. 11-kor is. Tavaszi szonáta. Híradók.

HIRADÓ FILMSZINHÁZ VII., Erzsébet-körút 13. szám Telefon: 222-499). Kristályok. (Kultúrfilm). Rajzos híradó az erdőkről. Hadiriportok a magyar-, Ufa- és Luce-híradókban. Folytatólagos egyórás előadások 9—este fél 10-ig.

KAMARA FILMSZINHÁZ (T.: 423-901.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8 órakor. (Első 3 mérsékelt). Kadett szerelem.

KASZINÓ FILMSZINHÁZ (T.: 185-329.) ¼4, ½6, ½8. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Házasság.

KORZÓ (IV., Váci-u. 9. Tel.: 182—818.) ¼4, ½6, ½8-kor. V., Ü.: d. e. 11-kor. A király bolondja.

NEMZETI APOLLÓ (ROYAL APOLLO) Erzsébet-körút 45. Telefon: 222—002.)

Jön WILLY FORST
Bécsi vér

¼4, ½6, ½8-kor. Sz., V.: ½2-kor is. Az Isten rabjai. 2-ik hétre prolongálva.

OMNIA (T.: 130-125.) ¼4, ½6, ½8. V., ü. 11 és ½2-kor is. Gentryfészek. Híradók.

PESTI (PALACE) (T.: 221-222.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8-kor. (Az első két előadás olcsó, a harmadik mérsékelt helyárakkal). Vadmacska. Híradó.

RADIUS FILMSZINHÁZ Tel.: 122-098. 120-564.) ¼4, ½6, ½8-kor. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Sziriusz. 3-ik hétre prolongálva. Híradó.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ¾4, ¾6, ¾8. Sz., V., Ü.: ½2 órakor is. Házasság. Híradó.

SZITTYA (CITY) FILMSZINHÁZ (T.: 111-140). ¼4, ½6, ½8. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Házasság. Híradó.

URÁNIA FILMSZINHÁZ (T.: 140—046) 3, 5, ½8-kor. Sz., V., Ü.: 1 órakor is. GPU. Prolongálva. Híradók.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (ADMIRAL) (T.: 353-707.) ¼4, ½6, ½8, ½10 órakor. V., Ü.: 11, ½2 órakor is. Az 5-ös számú őrház.

BAROSS (BODOGRÁF) FILMSZINHÁZ. ¼4, ½6, ½8, ½10. V. ½2-kor is. Az 5-ös számú őrház.

BARLANG (BROADVAY) FILMSZINHÁZ (VII., Károly-körút 3. Telefon: 422-722.) ½2, ¼4, ½6, ½8. Jelmezbál. Híradó. Első előadás mindennap mérsékelt helyárral.

PATRIA FILMSZINHÁZ
előadásainak kezdete péntek szeptember 25-től:
fél 11, fél 2, fél 4, fél 6, fél 8.

CSABA-SAVOY (Tel.: 14-60-40.) ¼4, ½6, ½8. V. ½2-kor is. Az utolsó dal. V. d. e. 11kor: A kolostor lilioma.

DUNA (LLOYD) MOZGÓ (T.: 111-994.) ¼4, ½6, ½8, ½10. V., Ü.: ½2-kor is. Ninocska. 2-ik hétre prolongálva. Híradó. Nyitott tető.

HOMEROS MOZGÓ (Tel.: 496-178.) ¼4, ½6, ½8-kor. V., Ü.: ½2-kor is. Örök szerelem. Híradók.

IPOLY FILMSZINHÁZ (¼4, ½6, ½8. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Az 5-ös számú őrház. V. d. e. 11kor: Hazafelé.

MESEVÁR Elit mozgószinház ¼4, ½6, ½8. V., Ü.: ½2-kor is. Az utolsó dal.

PETŐFI (ODEON) FILMSZINHÁZ (T.: 428-478.) ¼4, ½6, ½8. V., Ü.: ½2-kor is. Az 5-ös számú őrház. V. d. e. 11-kor: Honvédeink előre.

PALOTA (T.: 155—605). ¼4, ½6, ½8, ½10 órakor V., Ü.: ½2 órakor is. Akit elkap az ár.

RADAY MOZGÓ (T.: 382-581.) 4, 6, 8. V., Ü.: 2-kor is. Bob herceg.

SZIVÁRVÁNY volt REX (T.: 228-020). ¼4, ½6, ½8-kor. V., Ü.: ½2 órakor is. Az 5-ös számú őrház. V. d. e. 11-kor: Matiné.

SZÉKELY (OLYMPIA) MOZGÓ (Tel.: 423-128.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8. órakor. Pacsirta. Híradó.

TINÓDI (TIVOLI) FILMSZINHÁZ (T.: 225-602.) ¼4, ¾6, ¾8, ¾10. V., Ü.: 11 és ¾2-kor is. Az 5-ös számú őrház.

TISZTI KASZINÓ zártkörü filmszinház. ½5, ¾7-kor. 27-én: Szücs Mara házassága.

TOLDI (RIALTÓ) FILMSZINHÁZ (T.: 224-433.) 10, 12, 2, 4, 6, 8, V., Ü. 11, 1, ¼4, ½6, ¾8. Akit elkap az ár.

TURÁN (Tel.: 120—003.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8. Pillangó kisasszony. Híradó.

UGOCSA (ASTRA) (Tel.: 15-44-22.) ¼4, ½6, ½8 órakor. Sz. ½2-kor is. V.: 11, ½2-kor is. Akit elkap az ár.

ERZSÉBET (VESTA) (Tel.: 222-401.) 11, 1, 3, 5, ½8, ½10-kor. Olajváros. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

GRETA GARBO
Ninocska
mától
BETHLEN (Hollywood),
UJ BUDA (Simplon), DUNA (Lloyd),

RÁTHONYI JÁNOS HADAPRÓDŐRMESTER
(M. KIR. 1. HADITUDÓSITÓ SZD):

Kemény harcokban vetik vissza hovédeink a Donon átszivárgott szovjeteröket

Valahol a keleti harctéren, szeptember hó

Pár nappal ezelőtt egy szovjet hadosztály két nagyobb köteléke szivárgot át a Donon. *Bürükön és ladikokon kitünően kiképzett rohamosztagok igyekeztek át, hogy hidfőt alkossanak a Don innenső oldalán.* A magyar hadosztály parancsnoksága, amely ezen a szakaszon a Don védelmét látja el,

előre tudott az akcióról,

hisz a járőrök jelentették, hogy az oroszoknál *a déli körletnél csoportosulást láttak.* Ebből sejteni leehetett, hogy támadás van előkészületben. *A szökevény bolsevista katonák meg bevallották, hogy hol akarnak támadni.*

Igy aztán nem érte váratlanul a magyarokat az erőszakos folyamátkelés.

Ki is lőttek a magyarok 2 szovjet üteget, 2 harckocsit, 2 aknavetőt, 1 Sztalin-orgonát.

Emberben is alapos vesztesége volt az ellenségnek: *5—6000 halott, ugyanannyi sebesült és 200 fogoly ...*

Megindul a magyar ellentámadás

Az eligazitást úgy kaptuk a hadosztály egyik tisztjétől, hogy *délután fél hatkor indul meg a magyar ellentámadás ...*

Négy óra mult néhány perccel. Itt ácsorgunk a lövegek körül, vitéz *Méray* Miklós főhadnagy, fogatos tiszttel és *Papp* László hadnaggyal beszélgettünk. A parancsnok, vitéz G. B. őrnagy a tüzérségi megfigyelő állásban van, onnan adja be telefonon a lőelemeket.

Fejünk fölött lő el a tüzérség. *Sustorogva hasítják a levegőt a lövedékek.* A háborus jelenetet békés epizód tarkitja:

a rozstábla végénél magyar bakák aratnak.

Az ütegek irtózatos hangzavarában egykedvüen végzik munkájukat.

Kúszunk vagy harminc métert, s árnyékos, kis erdőbe jutunk. Itt táboroznak a tüzérek. *Hofman* István tüzmester vállalkozik, hogy elvezet bennünket ...

Egy tölgyerdőben ereszkedünk le a völgybe. Az erdő visszhangzik a tüzérség munkájától ...

A falu, amelybe érünk, kihalt.

A lakosság elmenekült.

A falucska utcáján egy árva borju közeledik. Csodálkozva tekint ránk. *Az udvaron csirkék ...* Ugylátszik, gyorsan kellett menekülni ...

Egy ház tornácán húzódunk meg. Valóságos páholy. Alattunk egyik kötelékünk vonala,

ez a támadó balszárny.

Lent a völgyben egy lapályon szabad szemmel is ki lehet venni a vörösök lövészteknőit ... Mozdulni nem igen mernek, mert a tüzérségünk „masszirozza" a terepet. Jobbról a Don S-kanyart ír le.

előtte ingoványos, mocsaras terület, tele oroszokkal ...

A Donon csak gyalogosok szivárogtak át, tüzérségi támogatást a tulsó part erdőiben elrejtett aknavetőktől várnak. Távcsővel nézzük a tüzérségünk találatait. Idegesen nézzük az órát: félhat.

Ebben a pillanatban eldördülnek az ágyúk!

Tüzérségi össztűz. A lapályon, mint apró gejzirekből, úgy tör fel a füst.

A Sztalin-orgona torkán akad a szó...

Már ropognak a gyalogsági tűzfegyverek is. Kattog a géppuska, innen is, onnan is.

Támadunk!

Az ellenség erős és főleg elszánt. A legvadabb tűzben is *keményen harcol,* meg kell hagyni.

Most megszólal mögöttünk a 15 cm-es löveg. Zalai tüzérek lőnek vele. Cél: a túloldali erdőcsík s benne orosz aknavetők. Az első lövés még tapogat, de

a második már benne van a célban.

Az erdő sarka füstölög ... Ugy látszik innen, mintha méterről-méterre gyujtanák fel a lövedékek az erdőt. *Ha volt benne orosz, az mind ottmaradt.*

A géppuska szünet nélkül dolgozik.

Gyalogosaink nyomulnak előre.

Megszólal a Sztalin-orgona. Félelmetes hangja van. Utána néhány másodpercig döbbenetes csend. A szörnyű „hangszer" megbénit. A délvidékiek 8 cm-es lövege megszakitja a csendet. Lövései keresik az erdőt, ahonnan az újfajta orosz ágyú a sorozatát leadta. A beméró lövések után mind a két ütegünk odasóz.

A Sztalin-ágyú ismét megszólal, de torkán akad a szó.

Ezt elintéztük.

A zalai bakák visszavetik az ellenséget

Lent a völgyben folyik a pokoli szinjáték.

Balszárnyunk már a vízbe nyomta az ellenséget.

Jobbszárnyunk nehezebben mozog. Az oroszok valószinűleg erősítéshez jutottak. De ott is végeznek velük.

Félhét mult. A Donon túl égnek az erdők, sűrű, vastag füstfelhő csap fel belőlük.

Az első vonalunk már messze a Donnál elől van.

Tüzpiros tányér mögöttünk a nap. *A tüzelés egyre tart.* A kaotikus hangzavarban a géppuskák kattogása dominál.

Sötétedik, mire kijutunk a pokolból. A sokszor emlegetett csatazaj most véres valóságban mögöttünk van már.

Utközben szekerekkel találkozunk. A tartalék zászlóalj jön előre. Meg a lőszerutánpótlás.

Nemsokára kivilágosodik az égbolt, *világító-bólyát dobott egy szovjet repülő.* A magyar katonahumor Sztalin-lámpásnak keresztelte ez ezeket az ejtőernyős magnéziumládákat, amelyek 8—10 percig a levegőben maradnak és nappali fényt árasztanak.

S a tüzérzászlós úr a Sztalin-lámpás fényénél rózsaszín tábori levelezőlapot olvas. Nyilván az 1. számú löveg, a Manci keresztmamája irta ...

LÓSPORT

Nagy meglepetésre Farsang nyerte a Villám-díjat. Fürge hetvenhatszoros osztalékot fizetett

A legteljesebb siker jegyében rendezte a BUE szeptemberi második versenynapját, mely alkalommal három nemzetközi verseny került lebonyolitásra. A Villámdíj volt a főszám, itt nagy meglepetésre Farsang végig vezetve, nyert Balaton Express és Füzér ellen.

A kettesfogatú úrkocsis versenyben a Zichy gróf által nagyszerüen hajtott Ferike W.—Zepperl-fogat vezetett be a favorit Csakugyan fogat és az Aprópénz-fogat előtt, mig a nemzetközi távelosztóban Előkelő váltotta pénzre reás kurzusát.

A Jegenye-díjban Fürge győzelmére 10:768 pengőt fizettek.

A csütörtöki egyes futamokat Dolfy, Peter Watts, Duna, Gyertyán, Figura és Cirâda nyerték.

A Csaba-díjban a nyerő Bell Hall a célban beugrott, ezért mint nyerőt diszkvalifikálták. Ugyanerre a sorsra jutott a nagybánhegyesi díjban a harmadiknak felfutó Humor is.

A nagybánhegyesi díj első részének lefutása után a versenyintézőség Huszár és Sz. Varga amatőrhajtókat, valamint Péter segédhajtót startszalag-szakitás miatt a következő versenynapra eltiltotta a hajtástól.

*

Szombaton a Mező-díjat, vasárnap a Kettős Ivadék-versenyt futják.

A Lovaregylet kettős versenynapján két rendkivül érdekes szám kerül lebonyolitásra. Szombaton Evike, Kontrás, Divination, Korond és Claudius találkoznak a Meződíjban. A verseny távja 900 méter, ezért a belső rajt-számú ló lesz előnyös helyzetben. Vasárnap kitünő kétévesek küzdenek a Kettős Ivadék-versenyben. Ezt a számot Mafla nyerheti.

— Fejnélküli holttest a Tiszában. Zentánál a Tisza partravetett egy fejnélküli holttestet, amelynek több bordája is hiányzott. A vizsgálat megállapitása szerint a holttest már régebben került a vízbe. A nyomozás megindult.

Laval és az afrikai csapatok főparancsnoka Pétainnél

VICHY, szeptember 11. *Pétain* tábornok államfő csütörtökön fogadta *Laval* kormányelnököt és *Juin* tábornokot, az afrikai francia csapatok főparancsnokát. A kihallgatás, amely hosszú ideig tartott, valószinűleg összefüggésben van az angolok újabb madagaszkári támadásával.

A magyar gazdasági élet jövője

Céltudatos, minden részében átgondolt és egész földrész területére méretezett hatalmas programot fejtett ki *Walter Funk dr.* német birodalmi gazdasági miniszter a Magyar Sajtó Házában a budapesti napilapok képviselői előtt, arról, *hogyan alakul ki majd az új Európa gazdasági rendje és abban milyen szerepe lesz a magyar gazdasági életnek.* Ennek a hatalmas és átfogó elgondolásnak arányaiban legmegragadóbb része az a beállítás volt, hogy *az új európai gazdasági élet biztositva lesz minden blokaddal és válsággal szemben,* ugyanakkor lehetetlenné válik, hogy földrészünket bárhonnan, bármilyen fantasztikus gépekkel vagy embertelen módszerekkel megtámadják. *Az európai térségben nem lesz értelme többé, hogy gazdasági háborút folytassanak és gazdasági zárlatokkal kisérletezzenek.* Ez nem jelenti azt, hogy a gazdasági életet mindenütt uniformizálni kell, de felépitésében a leghelyesebbnek tartott eszmékhez való alkalmazkodás mellőzhetetlenül szükséges.

*

A német birodalmi miniszter is hangoztatta, hogy az új időkről ma nagyon sokat beszélnek, de ugyanakkor *még nagyon sokan gondolkoznak a régi megszokottság alapján. Walter Funk* hozzátette, hogy ez az ő megfigyelése. Ezt a tényt azonban nálunk azok is felismerték, akiknek nincsen módjuk a nagy összefüggések tanulmányozására, de a gyakorlati életben annál inkább tapasztalhatják a valóságos helyzet következményeit. Valóban *nemcsak az új elméletek megismeréséig és hangoztatásáig kell eljutnunk, hanem azoknak a gyakorlati életbe való átültetéséig is.* A legnagyobb következetességgel érvényesülnek egész Európa gazdasági életében az új elrendeződés eszméi és nemcsak az államnak, de a közületeknek, a vállalatoknak, *az egész magyar gazdasági életnek egységes elgondolás alapján fel kell készülni a torlódó feladatokra.*

Bele kell állni az épitő munkába és *készen kell lenni arra, hogy adott időben a teljesitménnyel tudjuk kielégiteni az igényeket.* A német birodalmi gazdasági miniszter is megállapitotta, hogy *a magyar kormány helyesen ismerte fel azt a feladatot,* amelynek egész terjedelme csak később válik láthatóvá. Magyarország ipara, amely az utóbbi években rendkivül nagy fejlődést mutat, *rendkivül értékes hozzájárulást jelent a háború termelésben,* de fontos tényező lesz Uj-Európában a nagy és közös feladatok elvégzésében a háború után is. Azok a földrajzi adottságok, amelyekkel országunk rendelkezik, kihasználásra várnak. *A Duna mint gazdasági tényező, Magyarországot hozzásegiti majd a hatalmas átmenőforgalom központi szerepéhez,* amelyet már évszázadokkal ezelőtt betöltött. A keleti területekről nyersanyagokhoz jut a magyar ipar és *Funk* miniszter állapitotta meg, hogy *gazdasági életünk olyan feladatok elé kerül majd, amelynek nagyságáról még fogalmat sem alkothatunk magunknak.*

*

Nincsen Európában illetékesebb tényező a német birodalmi gazdasági miniszternél annak megállapitásához, hogy *áthatva a hagyományos barátság és a közös harc szellemétől, a német és magyar gazdasági kapcsolatok további fejlődése elé a legnagyobb bizalommal nézhetünk.* Jóleső és bizakodásteltő, hogy a magyar gazdasági élet nagysága és jövője felől Funk miniszter rendkivül optimisztikusan vélekedik és értékeli azt a szerepet, amelyet Magyarország gazdasági téren vállalt magára a végső győzelem elérése érdekében.

MIKSZÁTH regényéből filmre irta: DEÁK ZOLTÁN. — Rendezte: PODMANICZKY FELIX. — Zene: FÉNYES SZABOLCS. Kárpát-film
Csortos Gyula, Tolnay Klári, Hajmássy
MA premier! DEÁK (DÉCSI)

Külön előadás — a légvédelmi riadó alatt

A szerda esti légvédelmi riadót a színházak és mozik közönsége példás nyugalommal és fegyelemmel fogadta. Legtöbb helyen a sziréna jelre azonnal levonult a közönség az erre a célra berendezett óvóhelyre, van azonban Pesten sok olyan szórakozóhely, ahol a nézőtér, az épület legvédettebb helyen jekszik, ennek folytán tehát egyben óvóhelyül is szolgál. Itt az előadás nem szakadt félbe, hanem továbbpergett a film, vagy a színdarab.

Néhány helyen még a lezajlott előadás után tovább szórakoztatták a közönséget. Igy például a Rádius moziban, amikor éjfélfelé a „Sziriusz" előadása végetért, gramofonlemezeket játszottak, majd pedig levetítették Mécs Alajos hírlapíró japán filmjét.

A legérdekesebb alkalmi előadást az Andrássy Színházban tartották. Nyugalomban és zavartalanul pergett le az „Ártatlan vagyok" előadása, majd pedig közölték a közönséggel, hogy miután a légiriadó folytán a nézőteret elhagyni nem lehet, ezért a művészgárda tovább fogja szórakoztatni a közönséget. A darab főszereplői: Muráti Lili, Vaszary Piroska, Delly Ferenc, Bilicsi Tivadar és Dénes György adtak elő szórakoztató-számokat, mikor pedig kifogytak a műsorból, a vendégek kerültek sorra. A nézőtéren ült ugyanis néhány más színházból való színész: Szilvássy Margit, az Operaház tagja, továbá Kiss Manyi és Mészáros Ági. Egymásután mentek fel a színpadra és ők vették át az Andrássy Színházbeli kollégáik alkalmi feladatát és a riadó végéig, félkettőig szórakoztatták külön előadással a közönséget, amely nagy tetszéssel fogadta a kényszerűségből prolongált színházi előadást.

„Lili Marleen" — Budapesten

A legnépszerűbb német háborús dal, a „Lili Marleen" kreálója, Lale *Andersen* nemsokára Budapesten is bemutatkizik. Lale *Andersen* ugyanis az egyik női főszerepet játssza a GPU című nagy német kommunista-ellenes filmben, amely nehány nap mulva a közönség elé kerül. Egyik legújabb dalát énekli majd a filmben a búgóhangú énekesnő, egy matrózdalt, amely az északi tengerek hajósai között született.

Magyar Lovaregylet
12 és 13-án d. u. 3 órakor
versenyt tart

Az Esti Ujság színháza

GREGUSS, BORDY, VÁRKONYI (MADÁCH SZINHÁZ) — DAYKA, PETROVICH, GOLL BEA (VIDÁM SZINHÁZ)

Szakadék

Bemutató a Madách Színházban

Darvas József ahhoz az írógárdához tartozik, amely a faluról került föl a városba. Magával hozta azokat a problémákat, amelyek a magyar föld népének lelkében élnek és eddig minden írásában ennek adott kifejezést. Első darabjában néhány igazi húsból-vérből való karaktert vonultat fel, embereket, akiknek mondanivalójuk van, meggyőződésük, hitük, szívbe gyökerezett érzelmeik és az alakok küzdelmein és jellemén keresztül mélyére hatol annak a szakadéknak, amely a faluban elválasztja a földhözragadt, szegénysorsban sínlődőket, a módosabbaktól és az uraktól, még akkor is, hogyha közülük akad valaki, aki a legalsóbb sorból felvergődik a falu vezetői közé. A jelen esetben a sorukból származó fiatal tanító az, aki megkísérli, hogy hidat verjen a szakadék fölé. Őszinteség, hit, meggyőződés sugárzik az író szavaiból, néhány hatásos jelenete megkapóan eröteljes és az egész mü akkor is, hogyha a dráma menete néha egyhelyben topog, tele van fütött szenvedéllyel és izgalmas momentumokkal. A színház együttese igyekezett az előadásban visszaadni ezt a levegöt. *Várkonyi* Zoltán a nem neki való szerepben legtöbbször legyőzi a nehézségeket, sok finomsággal kidolgozott alakításával. Első prózai szerepében *Bordy* Bella, az Operaház táncosnője elárulja, hogy drámai színésznői készségei is vannak, amit egyébként filmben már bebizonyított. Pompás *Greguss* Zoltán módos gazdája, *Danis* Jenő öreg parasztja, nemkülönben ízes alakítás *Egyed* Lenkéé, *Bacsányi* Pauláé, *Toronyi* Imréé, *Szakács* Zoltáné és *Tapolczay* Gyuláé. Mellettük meg kell említenünk még *Faykiss* Dórát, *Serényi* Évát és az ennivalóan édes kisleányt, *Örkényi* Évát. *Danis* Jenő rendezése biztosítja az érdekes darab sikerét.

B. A.

NEMES ROZSA

Zenés vigjáték a Vidám Színházban

Egyszerű, ágrólszakadt falusi leány a darab hőse, aki tiz körömmel verekszik a nincstelenséggel, az élet azonban nem tudja elfárasztani. Néhány mélabús, félhomályos perc után belép a színpadra egy elegáns, őszülőhajú, aktatáskás úr, aki pár tömondatban közli a lánnyal, hogy mától kezdve gazdag, rengeteg vagyont örökölt. No, — gondoljuk — most következik a női Bors István históriája. Tévedünk.

A darab hőse tulajdonképpen a pénz, amellyel a gazdag örökösnö még akkor is harcolni kénytelen, amikor számlálatlan tömegben veszi körül az arany. A vagyontalan, elökelö, gazdag család és a családtalan, paraszti sorból felkerült Nemes Rózsa a zenésvigjátékok szabályos fegyverzetében vivják ezt a harcot. Martonffy Emil, aki az elhúnyt Aszlányi Károly ötletéből irta a darabot, nem igyekszik a problema mélyére hatolni, legtöbbször kielégiti a felszin, az ügyes találás és a hibátlan színpadi játék azonban gördülékeny utat biztosit a Nemes Rózsának, — reméljük a siker felé.

Dayka Margit, akit, sajnos, ritkán van alkalmunk színpadon látni, meleg szivvel, pezsgö humorral és érdekes egyéniségének minden színével disziti fel a főalakot. Goll Bea, akit eddig, mint filmsztárt ismertünk, már első színpadi szerepében magára vonja a figyelmet s dekorativ, sugárzó szépségén túl, az aránylag kis szerepnek is jelentöséget tud adni. Petrovics Szeliszláv, akit szintén csak filmről ismertünk eddig, rutinirozott, kiforrott és kitünö színész, felfigyeltünk egy Bánhidy László nevü fiatal színészre s megdicsérjük Keresztessy Máriát (remek párperces szerepe), továbbá ifj. Latabár Árpádot, Kertész Dezsöt és Bihary Nándort. A szép diszleteket Bercsényi Tibor tervezte. (U. J.)

Elmaradt a PESTI SZINHÁZ csütörtöki évadnyitója

A Pesti Színházban tegnap kellett volna megkezdeni az évadot Harsányi Zsolt „A bolond Asvayné" című nagysikerű színművének előadásával. A kapunyitás azonban Bajor Gizi betegsége miatt elmaradt. A kitünö színésznő, aki most tért vissza a Balatonról, hirtelen megbetegedett, úgyhogy az előadást le kellett mondania. Mivel csak könnyebb természetü betegségről van szó, a Pesti Színház előreláthatólag szombaton nyit kaput.

Érdekes éjjeli felvételek a Pasaréten

A Hunnia filmgyár pasaréti műtermében most folynak a *„Négylovas hintó"* című új magyar film felvételei. A műtermi jelenetek lassanként már befejezéshez közelednek, az érdekes külsökre ezután kerül sor. Legutóbb felvettek néhány éjjeli beállítást, amelyeket a filmgyár hatalmas udvarán forgattak le. Az elsötétítés miatt a szürkületet követö kornesti órákban kék fénnyel készitette *Eiben* István operatör *Jeney* Imre rendező és *Balogh* István asszisztens vezetésével. Ezekben a rendkivül hatásos beállításokban *Szemere* Vera az új sztár, továbbá *Turay* Ida, *Hajmássy* Miklós, *Vizvári* Mariska és a két *Pethes* szerepelnek.

Muráti Lili

JÁTSSZA A FŐSZEREPET VASZARY JÁNOS EMLÉKEZETES SIKERŰ SZINMŰVÉNEK, A „HÁZASSÁG"-NAK FILMVÁLTOZATÁBAN. AZ UJ MAGYAR FILM, AMELYBEN A FÉRFIFŐSZEREPLŐ PÁGER ANTAL, RÖVIDESEN SZINREKERÜL HÁROM PESTI PREMIERMOZIBAN.

Ma nyilik meg a kolozsvári Nemzeti Színház

A kolozsvári Nemzeti Színház ma, pénteken kezdi meg az új évadot. A megnyitóelőadáson *„Az ember tragédiája"* kerül színre. A kapunyitás ünnepélyes keretek között történik meg. A színház elsőheti műsorába a *„Gyimesi vadvirág"*, a *„Szerelem diadala"*, a *„Kinai balett"* és a *„Koppélia"* szerepel. Az első operaelőadáson a *„Háry János"* kerül színre.

Kőrössy Zoltán sikeres idénye Ujpesten

Körössy Zoltán, a kassai Nemzeti Színház igazgatója egy hete játszik az ujpesti Városi Színházban. A megnyitóul színrehozott „Tüzvész" című drámában *Szederkényi* Aga, *Isaszeghy* Kornélia, *Bánhidy* Ilona, *Mester* Tibor és *Hász* András pompásan összehangolt együttese fővárosi színvonalú előadást nyújtott. A Száz piros rózsa és az Esküvödön én is ott leszek című operettek bemutatója után szombaton az Aranysárga falevél című erdélyi operett kerül színre Ujpesten *Oltay* Babával, *Vizy* Judittal, *Madaras* Vilmával, *Haller* Sándorral, *Gárdonyi* Lászlóval és a boszorkányosan táncoló fiatal *Virágh* Lilivel a főszerepekben. A kassai társulat soron következő drámai bemutatója a Bolond Asvayné.

Esti Ujság szerkesztőségének telefonszáma:
14-44-00

SZINHÁZ ÉS MOZIMŰSOR

JEGYRENDELŐ TELEFONSZÁMOK

STADIUM: 14-00-00 KULTUR: 18-99-99 STADIUM—CORVIN 145-056

DIJMENTES HÁZHOZ-SZÁLLITÁS

NEMZETI SZINHÁZ (½8):
Csüt.: Országépitő (V.), péntek: Roninok kincse. Szombat: Országépitő (VII.). Vasárnap: Országépitő (VIII.).

VIGSZINHÁZ (½4, 8):
Csüt. (D), péntek (E), szombat, vas. d. u. és vas. este (R): Négy apának egy leánya.

PESTI SZINHÁZ (8):
Minden este: A bolond Asvayné.

UJ MAGYAR SZINHÁZ (½4, 8)
Minden este és vas. d. u.: Vén diófa.

MADÁCH SZINHÁZ (½4, 8):
Minden este és vas. d. u.: Szakadék.

VIDÁM SZINHÁZ (½4, 8):
Minden este és vas. d. u.: Nemes Rózsa.

ANDRASSY SZINHÁZ (½4, 8)
minden este és vas. d. u.: Ártatlan vagyok.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ (4, 8):
Aranysárga falevél.

KOMÉDIA ORFEUM (½5, ½9)
Minden este, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Bikaviadal.

NEMZETI BABSZINJÁTÉK (4, 8.)
Az ember nincsen fából. Vas. délután: Gyermekelőadás.

ROYAL REVÜSZINHÁZ (½9, ½5)
Csütörtök, szombat, vasárnap d. u. és minden este: Szivárvány.

FÉNYES CIRKUSZ
(221—444 és 420—364) Minden délután ½4 és 7 órakor: Cirkuszok cirkusza — szeptemberi óriás műsor.

KAMARA VARIETÉ (fél 9 órakor):
Virágzó diófa.

MAGYAR MŰSZINKÖR (fél 4, 6, 8):
Boldoggá teszlek.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T.: 154-024.) ½4, ½6, ½8, ½10. Őrségváltás. Híradó.

BELVAROSI HIRADÓ FILMSZINHAZ IV., Petőfi S.-utca 6. Tel.: 181-244.) Légitámadás után. Harc a Kaukázusért. Szárnyas kerék (kultúrfilm). Rajzos híradó Sztalingrádról. Magyar-, Ufa-, Luce- és külön híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10-től 24 óráig. Hűtött nézötér.

CORVIN FILMSZINHAZ (Tel.: 138-988, 339—584.) 5, ⅛8, ½10. Sz., V. Ü.: ¾3-kor is. Letört bilincsek. Híradók.

DEÁK (DÉCSI) FILMSZINHAZ (Tel.: 125-952. 121-343.) ¼4, ½6, ⅛8, ½10. Gentryfészek. Híradók.

FORUM FILMSZINHAZ IV., Kossuth Lajoos-u. 18. (Tel.: 189-707, 189-543.) ½6, ⅛8. ½10. Sz., V. Ü. ¼4-kor is. Romantika. Híradók.

HIRADÓ FILMSZINHAZ VII., Erzsébet-körút 13. szám. Telefon: 222-499). Légitámadás után. Harc a Kaukázusért. Szárnyas kerék (kultúrfilm). Rajzos híradó Sztalingrádról. Magyar-, Ufa-, Luce- és külön híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9-től 24 óráig. Hűtött nézötér.

KAMARA FILMSZINHAZ (T.: 423-901.) 11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8, ½10 órakor. Estélyi ruha kötelező. Híradó.

KASZINÓ FILMSZINHAZ (T.: 185-329.) ½6. ⅛8. ¾10 Sz., V., Ü.: ¼4 órakor is. Jelmezbál.

KORZÓ (IV., Váci-u. 9. Tel.: 182—818.) ½6, ⅛8, ½10. Sz., V., Ü.: ¼4, ½6, ⅛8, ½10. Sziriusz. Karády Katalin.

NEMZETI APOLLO (ROYAL APOLLO) Erzsébet-körút 45. Telefon: 222—002.) ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. Barlettai párviadal.

OMNIA (T.: 130-125.) 3, 5, ⅛8, ½10. Kadétszerelem. Prolongálva.

PEST (PALACE) T.: 22-12-22.) 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Fráter Lóránd. Híradó.

RADIUS FILMSZINHAZ (Tel.: 122-098. 120-564.) ½6. ⅜8, ¾10. Sz., V., Ü.: ¼4-kor is. Sziriusz. Híradó.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ⅛6, ⅛8, ¾10. Sz., V., Ü.: 3-kor is. Ujra sarjad az élet. Híradók.

SZITTYA (CITY) FILMSZINHAZ (T.: 111-140.) ¾6, ¾8, ¾10. Sz., V., Ü.: 3¾, ¾6, ¾8, ¾10. Barlettai párviadal. Híradó.

URANIA FILMSZINHAZ (T.: 140—045) 5, ⅛8, ½10-kor. Őrségváltás. Híradó.

MÁSODHETES MOZIK:

ADRIA (ADMIRAL) (T.: 353-707.) ¼4, ⅛6, ⅛8, ½10 órakor. V., Ü.: 11, ½2 órakor is. Illúzió. Híradó.

BAROSS (BODOGRÁF) FILMSZINHAZ. ¼4, ½6, ⅛8, ½10. V. ½2-kor is. Szücs Mara házassága.

BARLANG (BROADVAY) FILMSZINHÁZ (VII., Károly-körút 3. Telefon: 422-722.) ¼4, ½6, ⅛8, ½10. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Első előadás mindennap mérsékelt helyárral. Virrasztás. Híradó.

CSABA-SAVOY (Tel.: 14-60-40.) ¼4, ½6, ⅛8, ½10. V. ½2-kor is. Kádár kontra Kerekes. V. d. e. 11: Láthatatlan asszony.

DUNA (LLOYD) MOZGÓ (T.: 111-994.) Szerelmi vihar. 2-ik hétre prolongálva. Hiardó. Nyitott tető. ¼4, ½6, ⅛8, ½10. V. és Ü. ½2-kor is.

HOMEROS MOZGÓ (T.: 496-178.) 5, 7, 9-kor. V., Ü.: 3-kor is. Mire megvirrad. Híradók.

IPOLY FILMSZINHAZ ¼4, ½6, ⅛8, ½10. V., Ü.: ½2-kor is. Szücs Mara házassága. V. d. e. 11: Veszedelmes leány.

MESEVÁR Ellt mozgószinház 4, 6, 8, 10. Sz., V.: 2-kor is. Kádár kontra Kerekes.

PETŐFI (ODEON) FILMSZINHAZ (T.: 428-478.) ¼4, ½6, ⅛8, ½10 V., Ü.: ½2-kor is. Szücs Mara házassága. V. d. e. 11: Hatos fogat.

PALOTA (T.: 156—605). ¼4, ½6, ⅛8, ½10 órakor V., Ü.: ½2 órakor is. Kisértés.

RÁDAY MOZGÓ (T.: 382-581.) 5, ⅛8, ½10 órakor. V Ü.: 2, 4, 6 8, 10-Ember a láthatáron.

SZIVÁRVÁNY volt REX (T.: 228-020). ½5, ¾7, 9. Sz., Ü.: ½2, ¼4, ½6, ⅛8, ½10. V., Ü.: ½2-kor is. Szücs Mara házassága. V. d. e. 11: Matiné.

SZÉKELY (OLYMPIA) MOZGÓ (Tel.: 423-128). 11, 2, 4, 6, 8, 10. Szücs Mara házassága. Híradó.

TINÓDI (TIVOLI) FILMSZINHAZ (T.: 225-602.) ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. V., Ü.: 11 és ¾2-kor is. Szücs Mara házassága.

TOLDI (RIALTÓ) FILMSZINHAZ (T.: 224-433.) 11, 1, 3, ⅛6, ½8, ½10 órakor. Kanadai kaland.

TURÁN (Telefon: 120-003.) 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Illúzió. Híradó.

UGOCSA (ASTRA) (Tel.: 15-44-22.) ¼4, ⅛6, ⅛8, ¾10-kor. Csak névleg. Híradó.

ERZSÉBET (VESTA) (Tel.: 222-401.) ¼4, ½6, ⅛8, ½10. V., Ü.: 2, 4, 6, 8, 10 órakor. Rózsafabot.

A CSÉPLŐGÉP

IRTA: FEKETE ISTVÁN

Andók Jóska úgy kihajolt a toronyablakon, hogy azt már rossz volt nézni.

— Gyünnek!!

Nyár volt akkor is. Rengő, ringó, teltkalászú, békebeli nyár. A csomai út végén egy kis porfelhő szállt fel, valahol messze, hol az útmenti nagy jegenyék már szinte összeértek a távolság ködében.

— Látod?

— Látom — szólt vissza Jóska szellős páholyából —, csillog, meg piros is . . .

— Piros?

— Az hát. Minden masina piros . . .

A „Masina" aztán a falu végére ért. Kerekei zöld lombbal voltak díszítve, a lovak szerszáma virággal tele és a nagy gép kerekei széles csapást vágtak a porban. Utána ballagott komolyan, valami önteli büszkeséggel az elöljáróság.

A kapukból kíváncsi asszonyok nézték a bevonulást, a verebek ijedten hagyták abba a csiripelést a poros akácokon és a gyerekhad — köztük jómagam is — zsibongva követtük a masinát, amely első volt a faluban.

A cséplőt két ló húzta, a motort kettő és a motor mellett vadonat kék ruhában lépkedett a masiniszta. Unottan cigarettázott, mint az urak a kaposi Koronában és láthatólag nem érdekelte a falu lelkesedése. Tisztelettel és szomorúan néztem erre az emberre, aki nem vette észre, hogy ha akarta volna, egy titokzatos erő papját láthattuk volna benne.

Elnézett az emberek felett és később akkora órát húzott elő zsebéből, mint egy kisebb napraforgó.

*

Arra már nem emlékszem, melyik házban indult el először a cséplőgép. Csak a hordókra emlékszem, melyekben nem az ismerős petróleum volt, hanem az újszagú és előkelő benzin és arra, hogy Süle Miska bácsit pipájával együtt kidobták a szérűből, ami szintén nem volt mindennapi esemény.

Felrakták a szijakat, két legény meglódította a nagykereket és egyszercsak — csett-csett-csettt . . . — elindult a motor és halk zugással elindult a cséplő.

Nagy pillanat volt!

Az emberek némán nézték a gép járását és a gépész olyan mozdulattal, — mint a bűvész, ha kisnyulat húz ki az álmélkodó néző zsebéből — azt mondta.

— Lehet etetni!

Egy legény zizegő kévét dobott a cséplő asztalára, a kévevágó odaadta az etetőnek az első kévét, a gép megmordult, mint a jóllakott medve és a zsákokba tisztán, mint a gyöngy peregni kezdett a búza.

Az emberek pedig a munka és a kenyér tiszteletének áhitatával megemelték kalapjukat.

*

És tegnap újra találkoztam a masinával. Két ló húzta a forgalmas pesti utcán és úgy ballagott az öreg cséplő, mint amikor a kivénült igásló kopottan, betegen fényesszőrű lovak közé kerül.

Mert körülötte fiatal gépek jártak, csillogó autók, újmódi villamosok. Lakk és fém ragyogott rajtuk és elsuhantak a vén cséplő mellett, mely nem volt már piros, mert régi nyarak elszívták színét és repedéseiben esztendők pora és verejtéke vált földdé.

Ment az öreg gép — talán az ócskáshoz — elgondolkodva, magányosan és talán benézett nagy gyárak ablakán, hol villogva forogtak új kerekek, talán lenézett a hídról a Dunára, hol hajók dohogtak és kevélyen szikráztatták rézkürtjüket.

Mert az öreg cséplő és rá se nézett senki, mert elszakadtak az emberek a multtól, a földtől és nem jutott eszébe senkinek, hogy a búza nélkül — amit ezek az öreg gépek öntöttek a magyarok asztalára — kopárság és szegénység lenne a Duna mindkét partján.

Néztem utána hosszan, amíg csak el nem veszett a távolság ködében, mint a régi nyarak a csomai úton, hol új masina ballagott valamikor felvirágozva és fiatalon a falum felé.

„A BUKOVINAI SZÉKELYSÉG MEGTALÁLTA OTTHONÁT A BÁCSKÁBAN"

Antal István és vitéz Bonczos Miklós látogatása a bácskai székely telepeken

A közelmultban mult egy esztendeje, hogy a bukovinai székelyeket a kormány a visszafoglalt Bácskába telepítette le. *Az évfordulót Bácsmegyének mind a huszonnyolc székely telepén megünnepelték,*

Ebből az alkalomból látogatást tett a bácskai székely telepeken Antal István nemzetvédelmi propagandaminiszter és vitéz Bonczos Miklós államtitkár,

aki a 13.200 főnyi bukovinai székelység hazatelepítését irányította.

Öt újszülött székely a keresztvíz alatt

A körút első állomása *Horthyvára* volt, amely Ujvidék felett huszonöt kilométernyire fekszik.

A bukovinai hadikfalvaiak kapták ezt a telepes községet,

amelyet mintegy kétezren laknak. Horthyvárán a szabadban ünnepi mise volt, amelyen a székelyek és a községbe telepített vitézek mind részt vettek.

Mise után öt újszülöttet tartottak keresztvíz alá.

Antal István miniszter és vitéz Bonczos Miklós államtitkár *mindenre kiterjedő szemlét tartott a székely-telepes községekben.* Látogatást tettek az óvodában, felvonultatták előttük a legszebb lovakat és szarvasmarhákat, benéztek több portára, lakásba, istállóba és udvarra egyaránt, sőt a határba is kimentek, hogy megnézzék, hogyan művelték meg a földeket. Búcsúzáskor az állomáson *Domokos* Ferenc, tekintélyes öreg gazda, intézett szívből jövő szavakat a vendégekhez s ezekre *Antal* István miniszter hosszabb beszédben válaszolt.

— A multak során — mondotta a többi között — sok hibát és tévedést követtek el a magyar nép megerősítése körül: nem ismerték fel a népi erő sorsformáló jelentőségét, az ország fenntartása és a nemzet hatalmának kiépítése szempontjából. Ez volt egyik oka annak, hogy a magyar népet engedték nagy hullámokban szétszóródni, úgyszólván az egész világon. Csak most tudjuk a maga valóságában, mit jelentett volna, ha válságos időkben az összes népi erők a haza rendelkezésére álltak volna.

A mostani kormányzat céltudatos politikával helyre akarja hozni ezeket a múltbeli mulasztásokat

és az az igyekezete, hogy azok a magyar népi erők, amelyek valamikor a sors kedvezőtlen alakulása következtében kivándoroltak a történelmi országból, lehetőleg mind visszatérjenek az ősi magyar hazához.

A miniszter beszédét a székely lakosság szünni nem akaró éljenzéssel fogadta.

„Minden kapálásunknál küzdő katonáinkra gondolunk"

A vendégek innen a Topolya melletti Andrásmezőre látogattak el. A telep egész lakossága a templom előtt gyülekezett össze. *Biszek* Antal községi bíró köszöntötte a vendégeket.

Vitéz *Bonczos* Miklós államtitkár intézett ezután hozzájuk beszédet.

— Két évszázad telt el s tavaly Isten csodálatos kegyelme folytán és bölcs kormányzónk jóvoltából megadatott a lehetőség arra, hogy a bukovinai székelység hazatérhessen. A székelység ismét gyökeret eresztett, de most már hazai földben.

— De nemcsak emlékezni jöttünk ma ide, hanem azért is, hogy meggyőződjünk, jól megkapaszkodtak-e ebben a földben, igazán itthon vannak már. Mi, akik most itt járunk, tanuságot tehettünk az egész ország színe előtt, hogy

a bukovinai székelység megtalálta otthonát a Bácskában;

méltán hoztuk haza, megállja helyét.

— Igyekezzenek eleget tenni a jövőben is kötelességüknek, legyenek méltók a bizalomra, amelyekne kalapján hazahoztuk a bukovinai székelységet. Mutassanak példát a környékbeli magyaroknak és más nemzetiségűeknek, hogy nemcsak megélnek az itteni földön, hanem azt meg is becsülik s ha kell, meg is védik mindenkivel szemben, mert ez a föld magyar volt és magyar marad mindig.

A nagy éljenzéssel fogadott beszéd után a vendégek még hosszabb ideig maradtak a telepen. Megtekintették az imaházat is, amelynek a pápa a plébános kérő evelére gyönyörű aranyozott ezüst szentségtartót és székelyhímzésű palástot adományozott.

Andrásszálláson ugyanolyan meleg volt a fogadtatás. A falu lakossága nevében a községi bíró köszöntötte vitéz Bonczos Miklós államtitkárt, hangoztatva, hogy

hálájuk jeléül nem adhatnak mást, csak azt, hogy teljesítik kötelességüket s minden kapálásuknál küzdő katonáinkra gondolnak.

A jövőre nézve azt a fogadalmat teszik, hogy még több tudással és tapasztalattal végzik kötelességüket.

Vitéz Bonczos Miklós államtitkár válaszában többi között a következőket mondotta:

— Ha számot akarunk vetni, megtaláltuk-e számításainkat, amikor tavaly összeölelkeztünk, meg kell állapítanunk, hogy

megnyugvással zárhatjuk le a számadást.

Ti odakint Bukovinában ha vagyont és megbecsülést szereztetek is, mégis csak idegen testként éltetek s ha kintmaradtatok volna, ezekben a súlyos időkben csak pusztulás lett volna osztályrészetek.

Odakint nem is egészen 10.000 holdon élt a bukovinai székelység. Idehaza a Bácskában több mint a duplaján,

s ehhez a jó földhöz nem kell más, mint becsületes munka. De a kormány is megnyugvással zárhatja le a számadást, mert, ha szétnézünk, mit hozott ide magával a bukovinai székelység, milyen szépen állja meg helyét a bácskai talajon, csak azt mondhatjuk, hogy

gazdagodtunk, gyarapodtunk és erősödtünk velük.

„Minden okunk meg van arra, hogy szilárdan bízzunk a jövőben"

Vasárnap délután *Antal* István miniszter és vitéz *Bonczos* Miklós államtitkár kíséretükkel együtt a *bács-józseffalvi ünnepségen vettek részt*, amelyre mindenünnen összesereglettek a székelyek. Az erdélyi székelységet vitéz *Bíró* István felsőházi tag képviselte.

Németh Kálmán plébános az évforduló ünnepére szabadtéri játékot írt „Dalol a tengerszem" címmel, amelyet

ezer székely adott elő a templom udvarán.

A játék a Bukovinába vándorolt és most hazatért székelység életének egyes mozzanatait mutatta be a közönségnek.

Az ünnepség végén *Antal* István miniszter mondott beszédet az egybegyültekhez s abban többi között a következőket mondotta:

— A bukovinai székelyek kétszáz esztendőn keresztül éltek idegen tengerben s csodálatos módon tisztán, teljes épségben őriztek meg faji sajátságaikat, magyar szellemüket, nyelvünk kincseit és az egész ősi magyar lelkiséget. Ez is bizonyítéka annak, hogy

népünk lelke mélyén olyan kiapadhatatlan szellemi és erkölcsi erőforrások vannak,

amelyeket céltudatosan nevelve, megszervezve és a haza javára élvonalba állítva, hatalmas erőforrásokkal tudjuk gazdagítani a mai magyar élet hatalmi birtokállományát.

— A magyarság történelmének egyik legválságosabb korszakát éli, de e korszak összes veszedelmeit teljes biztonsággal fogja legyőzni, ha ebbe a harcba a maga tiszta magyarságának erőforrásaiból meríti jövőbe vetett hitét és biztonsági érzését.

Minden okunk megvan arra, hogy szilárdan bízzunk a jövendőben,

mert a bukovinai székelyek példája is mutatja: erős lélekkel, kitartással, a jogokhoz és hagyományokhoz való ragaszkodással a legveszedelmesebb krízisen is át tudjuk magunkat verekedni.

— A bukovinai székelyek egy évvel ezelőtt az ősi magyar bácskai földre tértek vissza. Ez a föld a honfoglalás óta mindig magyar volt s hogy a bácskai barázdák között a magyarság megritkult, ez onnan van, hogy évszázadokon keresztül a hagyományos magyar hivatástudattal teljesítettük kötelességünket — mint most is teljesítjük keleten — az európai kultúra védelmében.

Ez az áldott bácskai föld azért termékeny és azért gazdag, mert rögeit sok-sok százezernyi magyar élet kiontott vére termékenyítette meg,

— s e barázdák közé hullott magyar vértenger alkotja számunkra azt a történelmi jogot, hogy e föld minden egyes darabját örökre magyarnak tartsuk s ahhoz forró szeretettel és kemény elszántsággal ragaszkodjunk. Legyetek nyugodtak bukovinai székely testvérek,

ez a föld, amelyre bennetcket a magyar kormány hazahozott, most már örökre a ti hazátok lesz.

A miniszter beszédét hosszantartó lelkes tapssal és éljenzéssel fogadták, s *Antal* István minisztert és *vitéz Bonczos* Miklós államtitkárt rendkívül meleg ünneplésben részesítette az összesereglett székelység.

Bereczky Tibor

Ujabb sikeres német támadás a Murmanszk felé tartó angol hajókaraván ellen

BERLIN, július 7.

Illetékes német helyről közlik:

Mint berlini katonai körökben hírlik, a Murmanszk felé tartó hajókaravánt német harci erők ismét sikeresen támadták. Közelebbi részleteket még csak a keddi napra várnak. (MTI)

Lossonczy István közellátási miniszter a MÉP csütörtöki értekezletén ismerteti a közellátási helyzetet

A kormány gazdasági minisztereinek folytatólagos értekezlete, *Kállay* Miklós miniszterelnök elnöklésével hétfőn a késő éjszakai órákig tartott. Az értekezlet igen fontos és nagyjelentőségű kérdéseket tárgyalt le. A Magyar Élet Pártja csütörtöki heti pártértekezletén

Lossonczy István ismerteti majd az egész közellátási helyzetet

és az új termés betakarítása után várható közellátási tennivalókat.

A Magyar Élet Párja heti értekezletén búcsúzik a párt *Hóman* Bálint volt vallás- és közoktatásügyi minisztertől. Az értekezleten üdvözlik a hivatalba lépett *Lossonczy* István és *Szinyei Merse* Jenő új miniszereket.

A felsőház pénzügyi és közjogi bizottsága ma délelőtt 11 órakor együttes ülésre ült össze, hogy

a kormánynak adott rendkívüli felhatalmazás meghosszabbításáról szóló javaslatot tárgyalja.

Az együttes ülés napirendje szerint: a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról alkotott 1931. évi XXVI. t.-c.-ben a miniszternek adott és utóbb kiterjesztett felhatalmazás további meghosszabbításáról szóló törvényjavaslat kerül a bizottság elé.

Kedden délután *a véderő, a közjogi, a közigazgatási, az igazságügyi és iparügyi felsőházi bizottságok együttes ülésben* tárgyalják a honvédelemről szóló 1939. évi II. t.-c. módosításáról és kiegészítéséről szóló törvényjavaslatot. Utána a véderőbizottság *az állításköteles kor alsó határának leszállításáról* szóló honvédelmi miniszteri jelentést tárgyalja.

Július 7-én és 11-én délután 1/.3 órakor

ügetőversenyek

Az ellenséges propaganda ügynökei telefonon próbáltak rémhireket terjeszteni

A közelmult napokban több feljelentés érkezett a hatóságokhoz s ezek azt mondják el, hogy egyes hadbavonultak Budapesten lakó hozzátartozóival ismeretlen egyének telefonon igyekeznek rémhireket közölni. Az ismeretlen telefonáló hazatért katonának mondja magát és a felszólított családnak részvétét fejezve ki, a hadbavonult családtag halálhírét közli. Ehhez a közléshez harctéri rémhireket füz hozzá nagyarányú veszteségekről. Eddig minden egyes esetben kiderült, hogy az így telefonon közölt hír puszta hazug koholmány volt. A nagy veszteségekről szóló közlésekről pedig megállapítható, hogy ezeket az ellenséges propaganda szolgálatában állók főzték ki. A régi világháború idejéből ismeretes már ez az ügynöki fogás, amely veszteséghírek terjesztésével szeretne rémületet terjeszteni.

Közbiztonsági szerveink máris nyomára jutottak a telefonhíreszteléssel dolgozó bomlasztó szervezet egyik tagjának, aki néhány nap óta terjeszti a honvédség veszteségeinek kitalált híreit. Illetékes helyről felszólítják a nagyközönséget, hogy legyen segítségére a rendészeti hatóságoknak a rémhirterjesztők kézrekerítésében. Azok, akiket ilyen hírek közlése végett telefonon felhívnak, semmi szín alatt ne adjanak hitelt a híreszteléseknek, hanem igyekezzenek mefigyelni a beszélő esetleges beszédjellegzetességeit és a telefonbeszélgetés időpontjának megjelölésével sürgösen tegyenek jelentést a legközelebbi rendészeti szervnek.

Az Esti Ujság színháza

Kora reggeltől éjfélutánig próbálnak

A SZIGETSZINPADON

Már csak néhány nap választ el a nyár nagy színházi eseményétől: a Szigetszínpad megnyitásától. Pénteken este mutatja be *Bubik* Árpád a *„Bécsi keringő"* című nagyszabású és látványos Strauss-operettet, amely az előjelek szerint nemcsak, hogy eléri, hanem túl is haladja majd a tavalyi, *„Három a kislány"* Schubert-operett emlékezetes sikerét. Közel négyhetes szorgos és serény munka előzi meg a pénteki premiert. A próbák már három héttel ezelőtt megkezdődtek a Fővárosi Operett színpadán, kinn a szigeten pedig *Bercsényi* Tibor vezetése alatt közel két hete díszletező munkások dolgoznak a hatalmas színpadi berendezéseken.

A közel félezer személyt foglalkoztató nagy produkció teljes gárdája tegnap vonult ki először a gyepszínpadra. Már a délelőtti órákban nyüzsgött a Szabadtéri Színpad. A művésztagok, zenészek, a technikai személyzet, a táncegyüttesek, a statiszták sürögtek-forogtak és a nem beavatottak számára valóságos bábeli zavarnak tünhetett fel az a látszólagos összevisszaság, amellyel mindenki a saját dolgát végezte, nem törődve a másokéval. Mikor a nap utolsó sugarai is eltünték a szigeti fák koronájáról, megkezdődött a teljes együttes próba. A zenekarból felhangzottak az elragadó Strauss-melódiák első ütemei, a színpad baloldalán álló kis biedermayerstilusú cukrászda erkélyén megjelent Barabás Sári és kellemes szopránja belecsengett a szigeti alkonyatba... Jóval éjfélután lett vége az első próbának.

Felhasználva a párperc szünetet, megkérdeztük a rendkívül elfoglalt *Bubik* Árpádot, az előadás producerét, rendezőjét és egyben az operett szövegkönyvének íróját a darabról.

— *A lehető legjobbat s legszebbet igyekszem adni a budapesti közönségnek a „Bécsi keringő"-ben. Csak egy számot mondok, amely jellegzetes fényt vet a készülő előadás nagyszabásúságára: napi 8000 pengő lesz a napi rezsiköltség. A kiállítás gazdagsága és a látványosság azonban nem kerül túlsúlyba az igazi művészet felett.*

A zenét az idősebb és ifjabb Johann Strauss legszebb szerzeményeiből Országh Tivadar állította össze, a Budapesti Hangversenyzenekar hetvenfagú együttesét pedig Rubányi Vilmos vezényli. A rendezésre Nádasdy Ferencet kértem fel, de filmelfoglaltsága miatt nem vállalhatta és így kénytelen vagyok magam rendezni az előadást. Hubert Marischka eredeti szövegkönyvéből állítottam össze a daljáték meséjét, természetesen tekintetbevéve a szabadtéri előadás lehetőségeit. Hat hatalmas tömegjelenet, amelyek mindegyike igyekszik visszaadni az 1850-es Bécs hangulatát és stílusát, tarkítja a négy képből álló daljátékot, amelynek meséje a két Strauss összecsapásáról szól — zenei téren.

Szerelmi vonal is van a mesében, amelynek főhősei a bécskörnyéki Eberrender cukrász lánya (Barabás Sári) és a cukrászlegény (Madarász László). Kettőjük között áll egyideig a fiatal Strauss (Pataky Kálmán), aki azonban inkább a muzsikának szenteli az életét. Réthy Eszter grófnőt alakít, a fiatal Strauss muzsikájának rajongóját, aki pártfogásába veszi őt, az idősebb Strausszal (Solthy György) szemben. A mese szálaira szövődik a csillogó Strauss-muzsika. Mint érdekességet említem meg, hogy a fiatalabb Straussnak bemutatásra kerül egy csárdás szerzeménye is, amelyet alig ismer a magyar közönség. Remélem, hogy a pénteki bemutatóelőadás meghozza mindannyiunk fáradozásainak és lelkes munkájának eredményét: a sikert.

Három nagy balett lesz a nagy bécsi operettben, amelyeket *Horváth* Manci tanított be és amelynek prímaballerinája az Operaház szólótáncosnője: *Ottrubay* Melinda.

— *Az Operaház Sylvia előadása óta nem táncoltam szabadtéri előadáson — mondja Ottrubay Melinda. — Most a gyepszínpadon két nagy táncszerepem lesz. Az elsőrészben Strauss „Mesél a bécsi erdő" című táncképben a klasszikus balettől eltérő spicc-walzert táncolom Sallay Zoltánnal, a második képben pedig a Duna tündére, a híres „Kék Dunakeringő" finom és lágy melódiáit igyekszem táncban visszaadni. A strausi zene minden szépsége kifejezést nyer majd ezekben a balettképekben. Nagy ambícióval készülök a szólókra és nagy örömmel töltöm el, hogy a sziget tündéri miliőjében Strauss elragadó muzsikájával léphetek a közönség elé a nagykiállítású szabadtéri előadáson.*

Külügyminisztériumi és külügyi kinevezések

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A kormányzó a külügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnök előterjesztésére szentmiklósi *Szentmiklóssy* Andort I. osztályú követségi tanácsossá és dr. *gróf Semsey* Andort II. oszt. követségi tanácsossá kinevezte, dr. borosháti *Kuhl* Lajos miniszteri tanácsosnak a rendkívüli követi és meghatalmazott miniszteri jelleget, dr. lovag rollershauseni *Rothkugel* István, dr. barkóczi *Rosty-Forgách* Ferenc és dr. nagycsepcsényi és muthnai *Vladár* Ervin II. osztályú követségi tanácsosoknak az I. osztályú követségi tanácsosi jelleget, kislődi *Hollán* Sándor, dr. *Ujváry* Dezső és pesti *Szegedy-Maszák* Aladár követségi titkároknak a II. osztályú követségi tanácsosi jelleget, dr. báró perényi *Lukács* György és dr. ebeczki *Blaskovich* Miklós I osztályú titkároknak a II. osztályú követségi tanácsosi címet adományozta.

A kormányzó a külügyminisztérium vezetésével megbízott miniszterelnöknek előterjesztésére dr. revisnyei *Reviczky* István II. osztályú főkonzult I. osztályú főkonzullá, dr. *Alexy* Lajos I. osztályú konzult II. osztályú főkonzullá, dr. *Szelle* Lajos II. osztályú konzult I. osztályú konzullá, dr. *Wolff* Károly miniszteri osztályfőnöki címmel felruházott miniszteri tanácsost miniszteri osztályfőnökké, dr. *Franko Abdon Zeno* miniszteri osztálytanácsost miniszteri tanácsossá és dr. *Garzuly* Béla miniszteri titkárt miniszteri osztálytanácsossá kinevezte.

Virányosi *Pőzel* Tibor, báró *Abele* Egon és dr. *Binder-Kotrba* Károly II. osztályú főkonzulokmak az I. osztályú főkonzuli jelleget, dr. kvassó és brogyáni *Kvassay* László I. osztályú követségi tanácsosnak a IV. fizetési osztály jellegét, dr. *Béreczy* Róbert I. osztályú konzulnak a II. osztályú főkonzuli címet és jelleget, módrusi *Gindric* Egon I. osztályú konzulnak a II. osztályú főkonzuli címet, kászon-jakabfalvi *László* Kálmán, dr. *Beke* Andor és dr. *Sztankay* Zoltán II. osztályú konzuloknak az I. osztályú konzuli jelleget, dr. *Riedel* Nándor miniszteri tanácsosnak a miniszteri osztályfőnöki jelleget, dr. *Vágó* Kálmán és dr. szepesdaróczi *Ujfalussy* Béla miniszteri osztálytanácsosoknak a miniszteri tanácsosi címet, *Sabljár* Károly miniszteri titkárnak a miniszteri osztálytanácsosi címet, dr. felsőegri *Nagy* György, dr. báró *Rubido-Zichy* Iván és dr. *Eliássy* Iván miniszteri segédtitkároknak a miniszteri titkári címet, *Farkas* Béla irodafőisztnek az irodaigazgatói jelleget, *Szalay* Etel és vitéz *Borbély* László irodafőtiszteknek az irodaigazgatói címet és jelleget adományozta.

LÓSPORT

Három nemzetközi verseny és kettesfogatu urkocsis verseny a keddi ügetőn

Júliusi versenysorozatának második napját rendezi kedden a B. Ü. E., mely alkalommal tizenegy futam kerül lebonyolításra.

A nemzetközi távelosztóban tizenegy jobbosztályú ügetőt jeleznek indulónak, közülük *Csalafinta, Négus II., Bob* és *Cirkáló* az esélyesebbek. *Ulica* kis javulása minden számítást felboríthat.

A Ruzicska Ferenc díj tulajdonképpen a műsor főeseménye. A hagyományos emlékversenynek nagy jelentőséget ad Cili találkozása idősebb nemzetközi lovakkal. A Mimóza díj a harmadik nemzetközi szám, itt Fraknó az első esély. Csoda és Sunyi csupán a helyezésekért küzdhetnek.

Tekintettel a tömegnevezésekre, a Malomárok díjat két részre kellett osztani. Az első részben 18 megbizhatatlan ügető igyekszik a zabravalót megkeresni. A második részben találós kérdés a nyerő megjelölése. Ali Babáról jó hírek vannak forgalomban, azonban megbizhatatlan.

A keddi versenyek 2 óra 30 perckor kezdődnek.

Jelöltjeink:

I. Ekrazit, Eterna, Jedrenka fia
II. Mesés, Cinkos, Fürge.
III. Ébredő, Nebojsa, Farsang,
IV. Citera fogat, Kornél fogat, Pamuki fogat.
V. Csalafinta, Bob, Ulica.
VI. Cili, Ráró, Csákó.
VII. Etes, Dráva, Dusi.
VIII. Tibor, Bankrabló, Fergeteg.
IX. Fraknó, Sunyi, Csoda.
X. Hypolit, Gyors, Dárius.
XI. Etele, Ali Baba, Ara.

— **A gyorsvonat elé vetette magát.** Vasárnap este a nagykanizsai pályaudvaron a szombathelyi gyorsvonat elé vetette magát Asbóth Jenő, egy kanizsai fiatalember. A kerekek azonnal lefejezték. Az öngyilkosság okának megállapítására nyomozás indult.

Ma 7. Haydn-Mozart-est

Szőv. Zenekar vez.: Rajter. Közr.: Szabó Pál. **Haydn:** D-dur szimf. gördalkahangverseny. **Mozart:** Esz-dur szimf. **Károlyi-kert.**

Ma:

Kívánsághangverseny helyett cirkuszparádé

A július hóban elmaradó Kívánsághangverseny helyett ma este ünnepi cirkuszelőadást rendez a Magyar Vöröskereszt a rádió közreműködésével a Fényes-cirkuszban. Ezen az előadáson a népszerű magyar színészek egész sora működik közre: *Karády* Katalin, *Nagykovácsi* Ilona, *Szilvássy* Margit, *Vaszary* Piri, *Hámory* Imre, a két *Pethes*, *Kőváry* Gyula és a *Pécsi Öregdiákok* együttese. Ugyancsak fellép a Pesten filmező német operettprimadonna, Dorit *Kreysler* is. Az előadás nyolc óra tíz perckor kezdődik.

Bűnös vagyok — a Forumban

Három premierszínházban került először a közönség elé a MIF nagysikerű társadalmi színjátéka: a *„Bűnös vagyok"*. A tavasz óta bemutatott egyik legnagyobb magyar sikerű filmet mától kezdve a Forum-mozi vette műsorára. *Mezey* Mária, *Koós* Zsófi, *Kamarás* Gyula, *Csortos* Gyula, *Rácz* Vali, *Greguss* Zoltán és vitéz *Benkő* Gyula játszszák a vezetőszerepeket az újra premierre kerülő filmben, amelynek sikerében együtt osztoznak *Hamza* D. Ákossal, a franciás stílusú film rendezőjével.

Esti Ujság szerkesztőségének telefonszáma:
14—44—00

Heinrich George a magyar színjátszásról

Heinrich George, a berlini Schiller Színház intendánsa, a külföldi és a német sajtó meghívott képviselői előtt beszámolt magyarországi benyomásairól. A neves színész és színházi szakember csodálattal adózott a magyar színészek teljesítményeiről és külön kihangsúlyozta Németh Antal dr. érdemeit a magyar—német színházi együttműködés terén.

(*) BAKÓ MÁRTÁT SZERZŐDTETTE A NEMZETI. A Nemzeti Színház igazgatósága a néhány esztendővel elhúnyt neves színész, *Bakó* László leányát, *Bakó* Mártát a színház tagjai körébe szerződtette.

SZINHÁZ ÉS MOZIMÜSOR

Jegyrendelő telefonok:

Stádium: 14-00-00 Kultur: 18-99-99
Stádium-Corvin: 145-056

Díjmentes házhozszállítás

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ (4, 8): Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Aranysárga falevél.
MARKUSPARK SZINHÁZ (½6, ½9): Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Párisi express.
NEMZETI BABSZINJÁTÉK (4, 8): Minden este: Az ember nincsen fából; kedden: Toldi. Minden d. u.: Terülj, terülj asztalkám. (Gyermekelőadás).
MAGYAR MŰSZINKÖR (½6, 8; vasár- és ünnepnap ½4, 6, 8): Mindennap: Száz piros rózsa.
FÉNYES CIRKUSZ (4, 8) Mindennap: Bohóc-olimpiász, 4 French, Csoda-fóka.
KERT VARIETÉ (½5, ½9) Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Nyári kaland.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T.: 15-40-24.) ½6. ½8. ½10. Sz., V., Ü.: ½4-kor is. 2000 pengős férfi. Híradó.
BELVÁROSI HÍRADÓ FILMSZINHÁZ IV., Petőfi S.-utca 6. Tel.: 181-244.) Angóranyulak. (Kultúrfilm). Tobruk elfoglalása. Szebasztopol ostroma. A libiai győzelem. (Rajzos híradó). A miniszterelnök Erdélyben. — Balatoni vitorlásverseny. Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—24 óráig. Hűtött nézőtér!
CASINO FILMSZINHÁZ (Tel.: 185-229.) ½6. ¾8. ¾10. Sz., V., Ü.: ¼4 órakor is. 2000 pengős férfi. Prolongálva.
CITY (T.: 111-149.) ¾6, ½8, ¾10-kor. Sz. V., Ü.: ¾4, ¾6, ¾8, ½10 órakor. 2000 pengős férfi. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.
CORSO (T.: 18-28-18.) ½6, ½8, ¼10. Sz., V., Ü.: ½4-kor is. Szerelmi vihar.
CORVIN FILMSZINHÁZ (Tel.: 138-988, 339—584.) 5, ¼8, ½10. Sz., V. Ü.: ¾3-kor is. 2000 pengős férfi. Prolongálva. Híradók.
DÉCSI FILMSZINHÁZ (Tel.: 125-952, 121-843.) ½6, ½8, ½10. Sz., V. és Ü. ½4-kor is. A négy testőr. Híradók.
FÓRUM FILMSZINHÁZ (V., Kossuth Lajos-utca 18. Tel.: 189-707, 189-543.) ½6, ½8, ¾10. Sz., V., Ü.: 3 órakor is. Bűnös vagyok. Híradók.
HÍRADÓ FILMSZINHÁZ VII., Erzsébet-körút 13. szám. Telefon: 222-499). Angóranyulak. (Kultúrfilm). Tobruk elfoglalása. Szebasztopol ostroma. A libiai győzelem. (Rajzos híradó). A miniszterelnök Erdélyben. — Balatoni vitorlásverseny. Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—24 óráig. Hűtött nézőtér!
OMNIA FILMSZINHÁZ (Tel.: 130-125.) 5, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: 3 órakor is. Fehér növérek. Híradók.
PALACE (T.: 22-12-22.) 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Kádár Kontra Kerekes. Híradó. 3-ik hétre prolongálva.
RADIUS FILMSZINHÁZ (Tel.: 122-098, 120-564.) ½6, ¾8, ¾10. Sz., V., Ü.: ¼4-kor is. Egyetlen éjszaka.
ROYAL APOLLÓ (Tel.: 222-002.) ¾6, ½6, ¾8, ¾10. Sz., V., Ü.: ½4, ½6, ¾8, ¼10. 2000 pengős férfi. 2-ik hétre prolongálva. Híradók.
SCALA (Tel.: 11-44-11.) ½6, ½8, ¾10. Sz., V., Ü.: 3-kor is. (Nyitott tető.) Tosca. Híradó.
URÁNIA FILMSZINHÁZ (T.: 140—046) 5, ½8, ½10 órakor. Az ötvenéves férfi. Híradók.

MÁSODHETES MOZIK:

ADMIRÁL (T.: 353-707.) ¼4, ½6, ½8, ½10 órakor. V., Ü.: 11, ½2 órakor is. A kegyelmes úr rokona. Híradó.
ASTRA (T. 15-44-22.) ¼4, ½6, ½8, ½10-kor. A bűnös nő. Híradó.
BROADVAY FILMSZINHÁZ. (T.: 422-732). ¼4, ½6, ½8, ½10, Sz., V. Ü.: ½2-kor is. Első előadás mérsékelt. Diákévek. Híradó.
ELIT MOZGÓ. Nyári szünet. **MESEVÁR** néven megnyílik július 30-án.
HOMEROS MOZGÓ (T.: 496-178.) 5, 7, 9-kor. V., Ü.: 3-kor is. Hazafelé. Híradó.
IPOLY FILMSZINHÁZ ¼4, ½6, ½8, ½10. V. ½4-kor is. Titokzatos Szlám.
LLOYD (Tel.: 111-994.) ½6, ½8, ½10. V., Ü.: ½4-kor is. Arviz Indiában.
ODEON FILMSZINHÁZ (Tel.: 428-478.) ½4, ½6, ½8, ½10 V., Ü. ½2-kor is. Sárga rózsa. Híradó.
OLYMPIA (T.: 423-188.) 4, 6, 8, 10-kor. V. 2-kor is. Moszkva—Sanghai. Híradó.
PALOTA (T.: 156—605). ¼4, ½6, ½8, ½10-kor. V., Ü.: ½2 órakor is. A bűnös nő. Híradó.
REX (T.: 228—020). ½5, ¾7, 9. Sz. ¼4, ½6, ½8, ½10 órakor. Hétfő, kedd és szerdán nincs előadás.
RADAY MOZGÓ (T.: 382-581.) 5, ½8, ½10 órakor V. Ü.: 2, 4, 6 8, 10-kor. Hölgyek előnyben.
RIALTÓ FILMSZINHÁZ (Tel.: 224—433.) ½4, ½6, ½8, ½10 órakor. Alkonyat.
CSABA-SAVOY (Tel.: 14-60-40.) ½6, ½8, ½10. V. ½4-kor is. Mire megvirrad.
TIVOLI FILMSZINHÁZ (Tel.: 225-602.) ¾4, ¾6, ¾8 ¾10. V., Ü.: 11 és ¾2-kor is. Kalózszerelem.
TURÁN (T.: 120-003.) 11, ½2, 4, 6, 8, 10-kor. V., Ü.: 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor: Leányvásár. Híradó.
VESTA (Tel.: 222-401.) ¼4, ½6, ½8, ½10. V., Ü.: 2, 4, 6, 8, 10 órakor. Juarez. Híradó.

Esti Ujság szerkesztőségének telefonszáma:
14—44—00

A búza, kétszeres és rozs új vámőrlési és vámdarálási díja

A közellátásügyi miniszter az érdekelt tárcákkal egyetértőleg rendeletileg állapította meg a búza, kétszeres és rozs után kizárólag pénzben szedhető vámőrlési és vámdarálási díjat. A vámőrlési díj mindhárom kenyérgabonánál 100 kg-ként egységesen 3 pengő 30 fillér, a vámdarálásnál pedig 100 kg-ként egységesen 2 pengő 60 fillér készpénz. Ezen túlmenően a vámőrlésnél 2 százalék, a vámdarálásnál pedig 1 százalék porlás számítható fel.

Az őrlési és darálási díjon, valamint a porlási veszteségen felül bármilyen más díjazás (szitapénz, fuvarozási költség, stb.) felszámítása vagy egyéb szolgáltatás kikötése tilos.

A rendelet részletesen intézkedik a tételes vámőrlő és vámcsereőrlő malmoknál, valamint a cseretelepeken kiszolgáltatandó őrlemények minőségéről és mennyiségéről, továbbá a darálóknál kiszolgáltatandó vámdara mennyiségéről.

A rendelet továbbiakban egységes „Tájékoztató" kifüggesztésére kötelezi a malom (cseretelep, daráló) üzembentartóját, amelyből az őröltető mindenkor tájékozódást nyerhet a részére kiszolgáltatandó mennyiségéről.

A TOULONI BÁSTYÁT

éberen őrzik a franciák...

Toulon, június 24.

Marseilleből kétórás késéssel indultunk el. Lyonban, Valenceban és Avignonban elkeseredett, minden áron utazni akaró tömeg rohamozta meg a vonatunkat.

— *Nincs szén, nincs mozdony, nincs elég mozdonyvezető* — iparkodnak vigasztalni magukat a franciák.

— Van minden, de semmit sem tudunk megszervezni , — mondják mások.

— Ezért vesztettük el a háborút, állapítják meg kölcsönösen.

Az utóbbi mondat percenként százezerszer hangzik el a meg nem szállt Franciaország területén.

Minden bűnben, minden mulasztásban meg akarják találni az összeomlás okát.

Letargiában élnek az emberek. Még ma sem akarják elhinni, hogy így történt.

A zsúfoltság elképzelhetetlen. A kocsik folyosóin közlekedni lehetetlen. Az étkezőkocsi megközelíthetetlen. A riviérai gyorsvonat utasai dermedten és mereven várják a következő megállót. Magam a szerencsések között vagyok, az étkezőben ülök és várom a reggeli szolgálat megkezdését. Kora reggel van. Az álmos tenger ködfoszlányok között kacérkodva csodáltatja bámulatos kékségét. Tisztálkodik a tenger, mosdik az ég, *csak mi ülünk piszkosan, elgyötörve és kimerülten.* Lenyügöző, amikor először csókolja végig a tájat a napsugár. A fény valósággal színorgiákat rendez a végtelenséget érzékeltető horizonton.

A zsúfolt, álmos vonatból mindenki a tengert nézi.

Nem akad egyetlen közömbös sem, aki ne hódolna az örök szépség előtt. De hozzák a reggelit és így hátatfordítunk a tengernek. Marseilleban aakdt egy utas aki váltig hangoztatta, hogy tejet is kapunk a pótkávéba. Sajnálatosan tévedett.

Csak a pótkávé maradt valóság.

Hogy senkinek ne legyenek kételyei, a kávé mellett cédulát találhatunk: *„a felszolgált reggelihez tiszta pótkávét használuk fel"*, — közli az ismertetés. Két darab szaharin, egy szelet kétszersült és egy darab babazsur-tányérka folyékony gyümölcsíz egészíti ki a reggelit.

Az első benyomások

Toulon felé közeledik a vonat. A csomagokat és kabátokat megközelíteni lehetetlen. Majd a pályaudvaron. Ez minden megállónál megismétlődik. Először a leszállók szaladgálnak össze-vissza, azután a felszállók kezdik ugyanezt tenni. Végre azonban teljes épségben lent vagyunk.

Taxi nincsen, a biciklitaxikat is elvitték.

A csomagokat nem érdemes itthagyni, mert a ruhatárban előzőleg mindent összeturkálnak. Inkább várunk míg eloszlig a tömeg. Másokat hozzátartozók, vagy barátok vártak, bennünket csak Toulon köszöntött és csak a város érdekel. De ez azután nagyon. Hasonlóan Olaszország féltve őrzött partvédelmi övezetéhez.

Toulonra is nagyon vigyáznak.

Ez az egyetlen pont, melyet mindenekfölött őriz a francia köztársaság. Ezt már látni a pályaudvar küszöbéről is.

Sok a katona.

Sokkal több, mint bárhol Franciaországban. Másutt, így Lyonban és Vichyben csak tiszteket lehetett látni, itt közlegényeket is. *A pályaudvarra légvédelmi üteg vigyáz.* Mint később észrevettem, egész Toulon tele van légelhárító ágyúk tömegével.

A hadikikötőt nem közelítheti meg ellenség.

Minden és mindenki erről győzött meg. Ez Franciaország megmaradt ereje, ez az utolsó ütőkártya. Ezt mindenki jól tudja. Százszor elmondották előttem, *milyen nemes vonásnak tartják, hogy a németek nem fosztották meg Franciaországot flottájától.*

Levertek bennünket, de a becsületünket nem rabolták el.

De itt van egy biciklitaxi, egy Valo Cars, ahogy ők nevezik. Sietünk elfoglalni. *A szálloda zsúfolt és aránylag drága.* A lyoni, vichy-i 3—4 pengős, kitünő szállodaszobák elkényeztettek.

A magyar pénz értékére jellemző, hogy lakosztályt is kaphatnak bárhol napi 14 pengőért.

Marseille 8 pengős pensióárakkal csábított a huzamosabb tartózkodásra. Toulon 6 pengővel terhelte napi szobaköltségvetésemet. Ez is nagyon olcsó. Igaz, hogy meleg víz, mint egész Franciaországban, itt sincsen, a liftek áramtakarékoskodás miatt itt sem járnak és fürdeni csak szombaton lehet, de ezt bőségesen pótolja a város kedvessége és riviérai bája.

Séta a hadikikötő körül

Az első benyomások és a szerencsés elhelyezkedés után siettem, hogy *látogatást tegyek a féltett hadikikötőben és megtekintsem a hadihajókat.* Vichyből ajánló sorokat hoztam, még sem sikerült az engedélyt megkapnom. A legfőbb indok az volt, hogy

a hajók osztályát és neveit akarják titokban tartani.

Hát ez teljes mértékben sikerült is. *A nagy páncélszörnyek megközelíthetetlenek.* A kikötő előtt háromszoros aknazár védi a hadihajókat tengeralattjárók vagy idáig merészkedő hajók támadásai ellen, a légvédelmi ütegek és a készenlétben álló vadászrepülők pedig Toulon légterére vigyáznak. Börkabátos, feltűzött szuronyú katonák örködnek a hadikikötő bejáratánál. A kétméteres fal nem sokat takar. A szemben lévő házak első emeletéről kényelmesen betekinthetünk a falak mögé. Itt azonban nincs sok látnivaló. Autók, javítóműhelyek, irodák, majd egy nagyobb kaszárnyaszerű épület tünik a szemünk elé. A hajók a másik oldalon vannak. Innét csak a kéményeiket látni. Lent a Cafe-Barban, ahol a régi italok hamisitott keverékeit kortyolgatják, bölcsen mondja a főnök.

— Akár Dakarban, akár Bizertában, akár Toulonban vannak a nagy francia hadihajók, mindenképpen jó helyen vannak.

Ebben azután meg is állapodunk. Megisszuk az utolsó cseppet és tovább folytatnánk utunkat.

Ugyanis most történt meg Franciaországban először, hogy az utcára kilépve,

igazoltattak.

Ez annyira szokatlan, hogy jó ideig nem is nyúlunk az útlevelünk után. Ez azonban, mint kitünik, még nem elegendő. Útlevele mindenkinek lehet. Még más is kell. Megmutatjuk sajtókamarai tagsági igazolványunkat és a margitszigeti belépőjegyünket. Sokáig forgatja a kedves francia rendőr mindkettőt, végül is megkérdi, hol lakunk, felírja nevünket, visszaadja az igazolványokat és utunkra enged. A magam részéről azt hiszem, hogy a szigeti belépő döntötte el a sorsomat. A rendőr arra bólintott és láthatóan az győzte meg, hogy becsületesek a szándékaim. Az igazoltatás meglepett, de nem esett rosszul.

Egyetlen kincsükre vigyáznak itt a franciák.

Meg lehet őket érteni. Aznap éjszaka ért a második igazoltatás.

Tilos az utcán éjfél után járni.

Ezt sem tudtam. De ennek sem lettek súlyos következményei. Megmutatták merre érem el legrövidebben otthonomat. Barátságosak voltak, de láttam rajtuk, hogy *nem lenne ajánlatos velük még egyszer találkozni a tilalmas időben.*

Angolellenes propaganda

A nem messze levő Nizzában *a világhíres pompázatos tengerparti sétánynak a nevét Promenade des Anglais-ről egyszerűen Promenade-ra változtatták át.* Toulonban nem volt angol nevet viselő utca vagy tér, de még Edward-szobor sem. Igy

az angolgyűlöletnek csak az ujságok és a röpcédulák voltak szószólói.

A legionisták felxonulásakor vagy vasárnap délelőttönként nyomják kezünkbe ezeket az írásokat. Churchill-idézetek vagy *történelmi dátumok bizonyítják, hogy menynyire gyülölik az angolok a franciákat.* Mit várhatunk tehát — kérdezik ezek az írások a francia kispolgárt. Dorit lapjai nagyszerü érvekel bizonyitgatják, hogy a franciáknak a németek oldalán van a helyük. *Választanunk kell és Európával együtt kell tartanunk — irják ezek az ujságok.* Nehéz az élelmezési helyzet, nincs szén, Párist bombázták, — ezekért mind az angolokat teszik felelőssé. Galádul cserbenhagytak bennünket. — ez az általánes vélemény.

A köznapi élet apró nélkülözéseit különben zokszó nélkül tűrik a franciák.

Nincsen bor a bortermelés őshazájában. Lehetetlen egy vizespoharat vagy üveget kapni. A parfőmcsodákat csak üvegbetét ellenében vagy kimérve árusitják. *Cigaretta egyáltalában nem kapható Franciaországban.*

A tenger azonban gyönyörü. A pálmák kecsesen hajladoznak a szélben és a nyári napsütés bearanyozza a tájat. A sok nehézség és hiány ellenére szépnek és könnyunek találjuk a francia életet. Amikor pedig leszáll az est és a parti sétányon a játékos viz örök csobogását hallgatjuk, messziről a csatahajók körvonalai olvadnak össze a dombokkal. Franciaország nyugodtan aludhat. Touloni bástyáját éberen őrzik.

Holló József

MOST JELENT MEG! STÁDIUM KIADÁS!

Dr. Saád Ferenc:

Nevelőállam

Századunk nagy háborúinak: a világtörténelem két legvéresebb összecsapásának katona és nemzetneveléssi tanulságait irja le a jeles iró ebben a könyvében. Ezeken keresztül mutatja meg a magyar nemzet szebb jövő felé vezető útját, melynek végső célja a hazafias érzéstől és katonás szellemtől áthatott, becsületes vallásos magyar lány és ifjú.

Feltétlenül olvastassuk el serdültebb gyermekeinkkel ezt a hasznos értékes művet!

Ára kartonkötésben 6 pengő.

Kapható: **STÁDIUM könyvkiadónál** (Budapest, VI., Rózsa-u. 111.) **és minden könyvkereskedésben. Pfeifer Ferdinánd** Nemzeti Könyvkereskedés k. f. t. **Budapest IV., Kossuth Lajos-utca 5. sz.** Telefon: 18-57-30, 18-74-00.

Kanadában munkáshiány nehezíti meg a hadianyagtermelést

GENF, június 24.

Mint az Evening Standard Montrealból jelenti, a kanadai fa- és hajóiparban oly nagy a munkáshiány, hogy *sokezer katonát, aki korábban ezekben az ipari szakmákban dolgozott, féléesztendőre elbocsátottak a katonai szolgálatból.* A kolumbiai munkáshiány rendkívül hátrányosan érezteti hatását Kanada háborus erőfeszítésére, minthogy a kolumbiai nagy erdőségek szolgáltatják a repülőgépés a hajóipar számára az értékes vörösfenyő-anyagot. Megfelelő munkaerőkben hiány van a Kanada nyugati partján levő hadiipari üzemekben is — irja a lap. (MTI)

MIHÁLY NAPLÓJA

Irta: Harsányi Zsolt

Vidékről jött fel Budapestre Mihály, a szokott iskolai terminusnál korábbi időben: iskolájára más célból van szükség, tanulási féléve tehát ezúttal rövidebb. Ezt Mihály védelmében mondom el. Ha ő vidéki fiú létére most számol be naplójában fővárosi benyomásairól, a dátumban semmi történelmi hiba nincs.

Mihály igen jó tanuló. Az a tanára, akire magyar nyelvi fogalmazása tartozik, legjobb növendékének tartja. A tanár módszeres ember. Mindazokat, akik bizonyos fogalmazásbeli ügyességről tesznek tanuságot, kötelezte, hogy vakációbeli élményeikről írásban számoljanak be. Naplót kell vezetni. Ez persze nem kötelező: a tanár nem rendelkezik a diák vakáció-idejéről. De ha naplója a magyar nyelvi fogalmazás kitűnő igyekezetéről tesz tanubizonyságot, annak a jövő esztendei bizonyítványban nyoma lesz.

Már pedig Mihálynak a jövő esztendei bizonyítvány nem közömbös. Neki tiszta jelesnek kell maradnia, ha törik, ha szakad. Attól a pillanattól kezdve, hogy az illető vidéki városban felszállt a harmadik osztályú vasúti kocsiba, pesti megérkezésének és tartózkodásának minden eseménye pontosan benne van a naplóban. Budapestet úgy fogja fel, mint felfedezni való különös tartományt. Ezért lázas izgalommal feljegyzi minden élményét. Három napja van már idefenn, nagybátyjánál kapott szállást a Teleki-téren. Erről naplója kiválóan pontos adatokat tartalmaz. Mihály pontos, szabatos, adataiban meg nem támadható történetíróhoz hasonlít. És mindent jegyez.

Tegnap lejön lakásáról, hogy elmenjen a Mezőgazdasági Múzeumba, amelynek megtekintését az osztályfőnök külön a lelkére kötötte. Noha még tizenegy éves mindössze, nagybátyja önállóságra akarja szoktatni.

— Hogy melyik villamossal merre mégy, azt állapitsd meg magad. Tanulj önállóságot.

Igy tehát Mihály elvetődik a Karpfenstein-utca sarkára. És ott a sors véletlen parancsából csődület állítja meg. A sarkon egy teherkocsi két lova közül az egyik kidöglött. Guta ütötte a lovat, vagy más „emberi" dolog történt vele: a ló élettelenül rogyott össze. Már kifogták a hámból. A hozzátartozó teherkocsi a másik lóval tovább ment. Az állati hulla ott maradt a Karpfenstein-utca sarkán. Csődület várja, hogy megérkezzék a rendőr, aki a ló-holttest elszállítása felől intézkedik.

Mihály lelkén izgalom vesz erőt. Naplójába most ritka fővárosi szenzációt iktathat. Eléveszi vastag útinoteszét. S mialatt tétlen utcai járókelők nézegetik a kimúlt lovat, ő máris kezdi jegyezni élményeit. Állva, ceruzával.

„Ma csütörtökön délelőtt rendkiviüli élmény tárult szemem elé. A főváros egyik utcájának sarkán, még pedig a lakásomhoz közeleső Kapf..."

Mihály megáll. A „Kapf..." betüket áthúzza. Kezdi ismét még egyszer.

„A lakásomhoz közel eső Karf..."

Ez sem jó. Kihúzza. Odajegyzi, hogy „Kaprf..." Fejét csóválja. Kihúzza a legutolsó szót. Odairja, hogy „Krafp..." Majd ezt is bosszúsan kihúzza. Újra kezdi. Odairja, hogy „Kafpr..." Kihúzza ezt is, fejét csóválja. Az átkozott utcanevet nem tudja leirni. Már pedig az élmény adataiban hiba nem lehet. Mihály megáll. A szegény ló hullája ott hever a földön. A rendőr nem jön. Az állati hullát csődület veszi körül.

Mihály dönt. Kihúzza a napló szövegéből azt is, hogy „Kapfr..." Aztán a noteszt belső zsebébe teszi. Odamegy a — hullához. Megragadja a kimult állat farkát és odahúzza a sarokra, majd még egy lépésnyire tovább vonszolja nagy erőlködéssel, majd beleszakadva az igyekezetbe a Teleki-tér területére. A szájtátók kíváncsian követik. Ő azonban nem figyel senkire. Elereszti az elhullott ló farkát, megint elé veszi a noteszt és tovább jegyez:

„A főváros egyik utcájának sarkán, mégpedig a lakásomhoz közeleső Teleki-tér sarkán, egy teherhordásra alkalmazott és munkája közben sajnálatosan elhalálozott ló összeesett holtteste tárult szemem elé. Ezen hulla mély gondolatokat keltett bennem..."

Éppen most rendőr érkezett valami teherautóval. Mihály állt a sarkon és gondosan figyelmesen irta a szöveget.

„A ló társadalmi helyzete nem felel meg a kedves tanárainktól megemlített követelményeknek..."

Közben elvitték az állati hullát. A csődület eloszlott. Mihály azonban nem mozdult és irta a naplót. Talán még most is irja.

IPARMŰVÉSZETI — NÉPMŰVÉSZETI BEMUTATÓ

(Müterem-szalón, Kossuth Lajos-u. 12.)
az Iparművészek és Háziiparosok Szövetkezete külföldön igen keresett export anyagából. — Újszerü, ízléses formák. Külföldön bevált, finoman fényezett fatányérok, tálak, tálcák. Égetett-festett dísztárgyak, falitányérok. Külön székelycsoport. Kézimunkák. Ruhák. Kerámia. Textil. Fa. Bőr. Ötvösmüvészet. Porcellán. Nyitva július 3-ig 9—18 óráig, vasárnap 9—14 óráig.

Mikor mi történt?

Beszámoló a XX. évszázad eseményeiről

A XX. század eseményeiből állított össze beszámolót *Kügyi Virágh* László. Kezdödik az összeállítás 1900 január 1-én, annak az eseménynek közlésével, hogy elkészült Zeppelin első léghajója. Véget ér a beszámoló 1941 december 31-én, amikor Eden elutazott Moszkvából és táviratilag üdvözölte Sztalint és Molotovot. Ami a kettő között van: *körülbelül a mi generációnk életének kerete, mindaz a kisebb és nagyobb esemény, amelyen áthaladt a világhistória mostani kialakulásáig.* Már néhány oldal elolvasása után érzi az olvasó: milyen váratlanul érdekes ez a száraznak látszó összeállítás, milyen élevenen érezteti az események dinamikáját, és *végeredményében milyen logikusnak, természetes sorrendben bekövetkezőnek mutatja mindazt, ami egyébként néha érthetetlennek, a véletlen szeszélyes játékának látszik.* Az első világháború előtti időkből, az úgynevezett boldog béke napjaitól elvezet a könyv a ma világáig és ha nem is tud valamilyen sejtelmet ébreszteni arra vonatkozólag, hová fejlödnek az események a jövöben, jelentösen hozzájárul az eddig lezajlott történelmi események megértéséhez. Olyan munka Kügyi Virágh Lászlóé, amelynek majdnem háromszáz oldalra terjedö kronológikus összeállításán érdemes végigfutni. *(Th.)*

LÓSPORT

Szerdán: Nyári kisérleti verseny Elsőízben küzdenek a kétévesek a háromévesekkel

Derbymitingjének kilencedik versenynapját rendezi szerdán a Lovaregylet s ezen alkalommal egy rendkívül érdekes szám kerül lefutásra. Sportszempontból nagy jelentösége van a mai föszámnak, mert első ízben találkoznak a derby-évjárat egyedei a fiatal évjárattal.

A 10.000 pengövel jutalmazott Nyári kisérleti versenyben a hároméveseket Alamviva és Korond képviseli. A fiatalok közül Nerine, Duke of Law, Igor, Bácsi, Diridongó, Csobánc és Femina rajtol. Tehát régen látott szenzációs küzdelmet várunk a szerdai föversenyben s előreláthatóan a kétévesek közül kerül ki a nyerö. Véleményünk szerint Nerine megoldható feladat előtt áll s kortársai közül Bácsi és Diridongó a veszélyesebbek. A súlyviszonyok nem kedveznek a hároméveseknek, ezért nem is jelöljük a két pályázót.

Gátverseny a müsor bevezető száma, itt Döre akár könnyü nyerö lehet. A Kistarcsai díjban Fricandeau kitünö lovakkal találkozik 2000 méteres távon. A Pejacsevich-ló aligha tudja megoldani ezt a feladatát. Két eladóverseny a sorban következö érdekesebb futamok. A kétéveseknél Ficsur kerülhet kalapács alá, az idösebb lovaknál Tombola kerülhet új istállóba.

Szerdán nyolc futam kerül lebonyolításra 3 órai kezdettel.

Jelöltjeink:

I. Döre, Tenax, Toborzó
II. Sybarit, Pintér, Uzsorás
III. Isonzó, Mokány legény, Articsóka
IV. Nerine, Bácsi, Diridongó
V. Ficsur, Mágnás, Fidél
VI. Tombola, Amon, Gárdista
VII. Horthy ist., Vessző, Siess
VIII. Amante, Kandur, Libussa.

Június 25-én tartja a Lovaregylet telivér-árverését a rákosi pályán.

Operabérlet-csere

Keddi napra érvényes, földszinti páholybérletemet elcserélném ugyanolyan helyre szóló csütörtöki vagy pénteki bérletre. Érdeklödéseket és ajánlatokat kérem **„Opera-páholycsere"** jeligére e lap kiadóhivatalába.

Garzon lakást keresek

augusztus 1-re. Jelige: „csendes környék" kiadóba.

Az Esti Ujság színháza

PÁRISI EXPRESS

BEMUTATÓ A MÁRKUSPARK SZÍNHÁZBAN

DAYKA MARGIT, CSIKÓS RÓZSI, KERTÉSZ DEZSÖ ÉS BUTTYKAY EMMI

Százas tempóban indult el a siker útján a Párisi Express, a tegnap esti főpróbán a Márkuspark Színházban. A muskátlikkal díszített színpadra a párisi boulevárdokról futott be a luxusszerelvény kedélyes bohó és vidám utasaival. Számos vigjáték és filmkomédia szerzője, Yves Mirande konstruálta a bonyolult masinát, amely jónéhány évvel ezelött már átrobogott az egyik pesti magánszínházban. Most a jellegzetes francia vaudeville gépezete Pünkösti Andor „general reperatura"-ja után pompásan müködik, a szelepek, dugattyúk és kerekek hibátlanul teljesitik feladatukat és ellenállhatatlanul viszik a nézöt a könnyed szórakozások vidám birodalmába.

Az igazi békebeli Páris pestiízü és erotikusan parfümözött világát eleveníti meg a mese, amelynek főhösnője egy párisi asszonyka, kinek a sors játéka következtében egyszerre két törvényes férje is van. Első férje egy vasúti katasztrófánál elvesztette emlékezőtehetségét, halottnak hitték és mikor három évvel később betoppant mint fodrász a volt feleségéhez, akinek már két év óta új férje van — megindul a bonyodalmak áradata. Nem lehetne azt mondani, hogy minden pikantéria nélkül iródott a darab — söt! Pünkösti Andornak, mint átdolgozónak és rendezönek az érdeme, hogy ez sohasem visszás és nem tér le a könnyed játékosság vonaláról. Ügyesen, szellemesen és rendkivül sok ötlettel vegyíti a francia inyencségeket a magyaros borssal és paprikával és ez a keverék, mit tagadjuk — igen kellemesen és föleg mulatságosan hat. Ehhez hozzájárul még Csanak Béla friss és hangulatos muzsikája, úgyhogy a nyári darabnak jobbat nem is lehet kivánni.

Dayka Margit a női főszerepben finom, elegáns, könnyed, remekül karikiroz és a komédiázás soha túlzásba nem vilt, mégis elragadó eszközeivel játszik, táncol és énekel. Vidáman és vidámságot fakasztva csapong a színpadon, éppen úgy, mint régen látott Csikós Rózsi a zenéskomédia szubrett szerepében. Szökesége, frissessége, kedvessége és temperamentuma beragyogja a színpadot, örömmel látjuk öt ismét a rivalda fényében. Az egyik férj szerepében bonvivánt alüröktöl mentesen Kertész Dezső bizonyitja be, hogy kitünö vigjátékos színész is, mig a másik férj, Feleky Kamil egyéni, kissé fanyar humorát szabadjára engedve, játszik és mókázik. Mellettük a népes együttesből Buttkay Emmi, a remek Mihályi Ernö, Pataky Miklós, Ihász Lajos, Sárosy Andor ellenállhatatlan párisi rendörje, Császár Terka és Miklós Livia veszik ki alaposan részüket a mulattatásból. Dicséret jár ki Erdélyi Mihály dalszövegeinek, valamint Bercsényi Tibor jól sikerült diszleteinek. Nem kétséges: a „Párisi Express" hosszú út előtt áll.

(B. A.)

Háromszáznegyven táblás ház egy év alatt

A siker tekintetében páratlanul áll az az eredmény a magyar szinjátszás történetében, amelyet a Nemzeti Színház elmult évada mutat fel. A Nemzeti Színház pénztárkapuja fölé ugyanis 1941 szeptember 6-tól kezdve ez év június 3-ig száztizenháromszor függesztették ki a „Minden jegy elkelt" táblát. Ami a színház történetében ritkán fordul elö, valamennyi bemutatója és felújítása egymás után tiz-tizenkét táblásházat is megért. Jellemző a színház sikerére, hogy a június 26-i, pénteki évadzáró előadásra is már elkeltek az összes jegyek. Ha fentiekhez hozzátesszük, hogy a Nemzeti Kamaraszínházban az elmult idény alatt több mint kétszáz táblásház volt és azt, hogy a *„Bolond Ásvayné"* előadásai a Pesti Színházban egytől-egyig táblásházak előtt peregtek le, akkor megállapithatjuk, hogy a Nemzeti Színház együttese az 1941/42-es évadban közel három és félszáz táblásház előtt játszott.

Dán filmet mutat be a Décsi

A néma filmek ideje óta nem került magyar közönség elé dán film. Pedig a többi skandináv országokhoz hasonlóan, Dániában is sok filmet készitettek a koppenhágai mütermekben és mind a színészek, mind pedig a dán filmszakemberek, nagy kelendőségnek örvendtek Hollywoodban. A nagy tradicióra visszatekintö dán filmgyártás mult évi egyik legjobb filmje kerül bemutatásra csütörtökön a Décsi-moziban „Négy testör" címmel. A vidám, zenével és énekkel átszött filmjáték női főszerepét a legkedveltebb koppenhágai énekes színésznö Inge Lise Rune játssza és a szöke filmcsillagot négy jókedvü fiatal színész vesz körül, akik az amerikai gengszterfilm paródia négy testörét alakitják.

Átalakitják a Madách Szinház szinpadát

A színházi évad befejezése után a Madách Szinházban átalakitási munkálatok vették kezdetüket. Rendkivül sok nehézséget okozott ugyanis a darabok színrehozatalánál a kisméretü szinpad, amely mint a rendezőt, mint pedig a színészeket minden esetben nehéz problémák elé állitotta. Eredetileg a helyiséget filmszinház céljaira épitették, éppen ezért a nézőtér méreteihez képest nem épitettek be megfelelő nagyságú szinpadot. Ezért Pünkösti Andor, a szinház igazgatója elhatározta, hogy a szinpadot megnagyobbitják. Ezek a munkálatok már javában folynak is. Nem a nézőtér felőli részt hozzák előbbre, hanem a hátsó falat bontották le és hátrafelé tágitják ki a szűknek bizonyult szinpadot.

2000 pengős férfi a „velencei bizottság" előtt

A magyar filmgyártás nagyban készülödik a szeptember első napjaiban tartandó velencei nemzetközi filmversenyre. A Nemzeti Filmbizottság tagjaiból és meghivott kritikusokból alakult „velencei" zsüri előtt egymás után pergetik le azokat a magyar filmeket, amelyek számba jönnek, hogy a lagunák városában méltóképpen képviseljék a magyar szineket. A szokásos keddi bemutatón a Hunnia vetitőtermében tegnap délután pergették le a bizottság előtt a Barabás Pál szinművéből készült „2000 pengös férfi" cimü filmet, amelynek főszerepeit Bulla Elma, Simor Erzsi és Hajmásy Miklós játsszák. Az Iris-film újdonságát egyébként a nagyközönségnek csütörtökön öt mozi, a Royal Apollo, Corvin, Átrium, Szittya és a Casino mutatják be.

Film készül a pápáról

XII. Pius pápa életéről hatalmas film készül Rómában, amelyet *„Pastor Angelicus"* cimen mutatnak be a velencei filmhét alkalmából. Két részre oszlik a film, az első a pápa életének a pápaválasztás megelözö szakaszát, a második pedig a pápai tevékenységét hozza a közönség elé. Az első részben bö tere jut a budapesti Eucharisztikus nagygyülésnek, ahol *XII. Pius* olyan emlékezetesen szerepelt. A második rész a katolikus világ fejének elfoglaltságáról számol be és bemutatja a pápa 25. évi felkészült jubileuma alkalmából készült felvételeket.

— *SZINÉSZNÖVENDÉKEK A VIDÁM SZINHÁZBAN.* Fiatal színészek mutatkoztak be a Vidám Színház szinpadán, akiknek soráből néhányan komoly tehetséget és rátermettséget árultak el. A vizsgázó növendékek közül elsösorban előnyös megjelenésével s kellemes hangjával *Lévay* Ilona tünt ki, mig *Deák* Rózse ügyes tánckészségével és humorérzékével szubrettutánpótlásnak igérkezik. Magára vonta még a figyelmet *Ráthonyi* Róbert komikus képessége, valamint *Székács* Gusztáv, aki jól sikerült karakter alakitásáért érdemel dicséretet.

(*) HAZASSAG ADAGOLVA. Eredeti vidám vigjátékot mutat be a magyar közönségnek rövidesen a Léna filmvállalat. A kitünö német komikus Johannes *Riemann* új filmje került a közönség elé az egyik körüti premierfilmszinházban *„Házasság adagolva"* cimmel. A szép és fiatal Leni *Marenbach* a partnernője a házassági komédiában, amelyben kitünö szerephez jutottak még Grete *Weiser* és Ralph Arthur *Roberts*.

— *POSTASHANGVERSENY.* Nagysikerü hangversenyt rendeztek a postások számos neves előadó és müvész fellépésével. A változatos müsorú hangversenyen *Szigeti* Sándor magyar nótáiért, *Szecsödy* Irén, *Magyar* Ferkő, valamint *Bán* Erzsi izesen előadott parasztdalaiért kapott különösen sok tapsot. A zongorakiséretet *Dévényi* Jenö látta el kifogástalanul.

SZINHÁZ ÉS MOZIMÜSOR

Jegyrendelő telefonok:
Stádium: 14-00-00 Kultur: 18-99-99
Stádium-Corvin: 145-056
Dijmentes házhozszállitás

NEMZETI SZINHAZ (½4. ½8): Szerda: Hősök nélkül. (N2.) Csütörtök: Hősök nélkül. (III.) Péntek: Hősök nélkül. (K2.) Szombattól nyári szünet.

NEMZETI KAMARASZINHAZ (½4 és ¾8): Minden este és vasárnap d. u.: Hősök nélkül. Szerdától nyári szünet.

MAGYAR MÜVELÖDES HAZA: Hétfötől nyári szünet.

UJ MAGYAR SZINHAZ (½4. 8): Minden este és vas. d. u.: Vén diófa.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ (4, 8): Minden este, vas.- és ünnepnap d. u.: Aranysárga falevél.

MÁRKUSPARK SZINHÁZ (½6. ½9): Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Párisi express.

NEMZETI BABSZINJÁTÉK (4. 8): Minden este: Az ember nincsen fából; kedden: Toldi. Minden d. u.: Terülj, terülj asztalkám. (Gyermekelőadás).

MAGYAR MUSZINKOR (6, 8, vas.- és ünnepnap ½4, 6, 8). Mindennap: Handa-Banda.

FÉNYES CIRKUSZ (4. 8) Mindennap d. u. és este: Nemo kapitány tigrisei, a 3 Bonos és az új júniusi müsor.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T.: 15-40-24.) ½6, ½8, ½10 Sz., V., Ü.: ½4-kor is. Szabotázs. Híradó.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHAZ IV., Petőfi S.-utca 6. Tel.: 181-244.) A titokzatos röntgensugár. (Kultúrfilm). A charkovi csata. Rajzos hiradó a hajókaravánokról. — Magyar-, Ufa-, Luce- és Argentin hiradók. — Folytatólagos egyórás előadások 10—24 óráig. Hütött nézötér!

CASINO FILMSZINHAZ (Tel.: 185-329.) ½6. ¾8. ¾10 Sz., V., Ü.: ¼4 órakor is. Ferdinánd a bika. (Walt Disney-sorozat.)

CITY (T.: 111-140.) ¾6, ½8. ¾10-kor. Sz. V. Ü.: ¾4 ¾6 ¾8. ½10 órakor. Egy kis tévedés. Magyar hiradó. — 2-ik hétre prolongálva.

CORSÓ (T.: 18-28-18.) ½6. ½8. ½10. Sz., V., Ü.: ¼4-kor is. Günyvacsora.

CORVIN FILMSZINHAZ Tel.: 138-988, 339—584.) 5. ½8. ½10 Sz., V. Ü.: ¾3-kor is. Szabotázs. Híradó.

DÉCSI FILMSZINHAZ (Tel.: 125-952, 121-843.) ½6, ½8, ½10. Sz., V. és Ü. ¼4-kor is. Leányok egymásközt. Híradó.

FORUM FILMSZINHAZ (IV., Kossuth Lajos-utca 18 Tel.: 189-707, 189-543.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ½4-kor is. Szabotázs. Híradó.

HIRADO FILMSZINHAZ VII., Erzsébet-körút 13. szám. Telefon: 222-499). Babona. (Film a kuruzslásról). — A charkovi csata. Rajzos hiradó a hajókaravánokról. Magyar-, Ufa-, Luce- és Argentin hiradók. — Folytatólagos egyórás előadások 9—24 óráig. Hütött nézötér.

OMNIA FILMSZINHAZ (Tel.: 130-125.) 5, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: 3 órakor is. Azurexpress. Kisérő müsor. Prolongálva.

PALACE (T.: 22-12-22.) 11. 2. 4. 6. 8. 10-kor. Kádár Kontra Kerekes Hiradó. 2-ik hétre prolongálva.

RADIUS FILMSZINHAZ Tel.: 122-098 120-564.) ½6. ¾8 ¾10 Sz. V., Ü.: ¼4 kor is. Tisztitótüz.

ROYAL APOLLÓ (Tel.: 222-002.) ¾6, ¾8. ¾10. Sz., V., Ü.: 4. 6. 8. 10-kor. Viharkapitány. Híradók. 2-ik hétre prolongálva.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ½6. ½8. ¾10 Sz., V., Ü.: 3-kor is. (Nyitott tető.) Szabotázs. Világhiradók.

URANIA FILMSZINHAZ (T.: 140—046) 5, ½8, ½10: Szabotázs. Világhiradók. Sz., V., ¾3-kor is.

MASODHETES MOZIK:

ADMIRAL (T.: 353-707.) ¼4. ½6. ½8. ½10 órakor. V., Ü.: 11. ½2 órakor is. Európa nem válaszol. Hiradó.

ASTRA (T. 15-44-22.) ¼4. ½6. ½8. ½10 órakor V., Ü.: 11. ½2 órakor is. A mümia bosszúja. Hiradó.

BROADVAY FILMSZINHAZ. (T.: 422-722). ¼4. ½6 ½8. ½10. Sz., V. Ü.: ½2-kor is. Első előadás mérsékelt. Az 5-ös számú örház.

DÉLIBÁB (volt Winkler. T.: 490-130) 6 és ½9. V., Ü.: ½3. ¾5. 7 és 9 órakor. Édes a bosszú.

ELIT MOZGÓ 6. 8. 10 V 4 órakor is. Akit elkap az ár. Hiradók.

HOMEROS MOZGÓ (T.: 496—178) ¼4. ½6. ¾8 ½10 órakor. V. ½2-kor is. Bünhödés. Világhiradók.

IPOLY FILMSZINHAZ ¼4. ½6. ½8. ½10. V. ½2-kor is. A mümia bosszúja.

KAMARA (T 423—901). 12. 2. 4. 6. 8. 10 órakor Dr. Kovács István.

LLOYD (Tel.: 111-994.) ½6. ½8. ½10. V., Ü.: ½4k-or is. Asszony a neved. Hiradó. Nyitott tető.

ODEON FILMSZINHAZ (T.: 422—785). ½4. ½6. ½8. ½10 V., Ü. ½2-kor is. Kalózszerelem. Hiradó.

OLYMPIA (T.: 423—188) 11. 2. 4. 6. 8. 10 órakor. Ámok. Világhiradó.

PALOTA (T.: 156—605). ¼4. ½6. ½8. ½10-kor. V., Ü.: ½2-kor is. Hamis eskü. Hiradó.

REX (T.: 228—020). ½5. ¾7. 9. Sz. ¼4. ½6. ½8. ½10 órakor. Vasárnap ½2-kor is. 22-től nincs előadás.

RÁDAY MOZGÓ (T.: 382-581.) 5. ½8. ½10 órakor V Ü.: 2. 4. 6 8. 10-kor. Varjú a toronyórán.

RIALTÓ FILMSZINHAZ (Tel.: 224—443.) ½4, ½6, ½8 ½10 órakor. Rettegés. Hiradók.

CSABA-SAVOY (Tel.: 14-60-40.) ½6. ½8. ½10. V. ½4-kor is. Akit elkap az ár. Hiradók.

TIVOLI FILMSZINHAZ (Tel.: 225-602.) ¾4. ¾6. ¾8 ¾10. V., Ü.: 11 és ¾2-kor is. Három csengő.

TURÁN (T.: 120-003.) 11. ½2. 4. 6. 8 10-kor. V., Ü.: 11, 2. 4. 6. 8, 10-kor: Határvadászok. Híradó.

VESTA (Tel.: 222-401.) ¼4. ½6. ½8. ½10. V., Ü.: 2. 4. 6. 8, 10 órakor. Csintalan férjek. Híradó.

A HARAGOS EMBERHEZ

Irta: Harányi Zsolt

Valahol azt írtam valakiről, hogy luteránus vallású. Nosza, igen haragos levelet kaptam az olvasótól. Udvariasan ugyan, de tudtomra adta, hogy vallási érzéseit mélyen megsértettem. Ő evangélikus vallású, vallását csak ezzel a névvel nevezhetem. Luteránusnak nem nevezhetem, mert Luther nem volt vallásalapító, ilyen vallás tehát szerinte nem is létezhetik.

Azt mondják, kényes dolog vallási kérdéseket feszegetni. Én ezt nem tartom: kényes beszédtárgy annak a számára, akiben megvan az őszinte törekvés, hogy jóindulattal az igazat keresse, nem lehet. Én bizony hozzányúlok a tárgyhoz, mert távol áll tőlem, hogy bárkit is botránkoztassak és mindenkinek a hitbeli meggyőződését őszintén tisztelem.

*

Luther Márton nem volt vallásalapító, ez igaz. Egyházi reformátor volt és fellépése folytán keletkeztek a keresztény egyházban a különböző keresztyén felekezetek. Vannak például olyan keresztyének, akik Kálvin János tanítása szerint értelmezik Krisztus vallásának parancsait. Ezeket kálvinistáknak is szokta mondani a nyelv. De alig hiszem, hogy akadna református ember, aki ezért haragudnék. A kálvinista szóval nyilvánvalóan nem azt akarjuk állítani, hogy ezt a vallást Kálvin alapította, hanem azt, hogy az illető hívő a Krisztus által alapított vallást a Kálvin magyarázata szerint hiszi. Éppen így: ha luteránust mondok, Krisztus olyan hívőjét akarom ezzel jelölni, aki az Üdvözítő tanításában Luther Márton értelmezése szerint hisz. A pápista szónak sincsen éle, hiszen minden római katolikus azt vallja, hogy az ő vallásának világi feje, Krisztus földi helytartója, a pápa. Abban pedig bármely felekezet tagjai, nem katolikusok is, egyformán megegyezünk, hogy a mostani pápa átszellemült és fenköltszemélyére csak tisztelettel lehet tekinteni. Pápista, luteránus, kálvinista, ezek mind keresztények, ez kétségtelen. Ha élne ma ariánus ember Magyarországon, az aligha sértődnék meg az ariánus szóért, mert ez a szó nem vonja kétségbe a szekta keresztény voltát, csak azt jelzi, hogy az illető a líbiai Arius tanítása szerint imádja Krisztust.

*

Ha azt mondom valakiről, hogy tiszaista, vajjon kétségbevontam ezzel magyar voltát? Világos, hogy magyar embernek tartom őt, még pedig olyannak, akinek nemzeti felfogása a Tisza Istvánét követi. Viszont jól tudom, hogy olyan magyar is van, akinek gyakorlati politikai felfogása a Tiszáét nem követi. Ha nekem azt mondják, hogy kálvinista vagyok, nem tiltakozom. Kereszténynek tudom magamat, még pedig kálvinista keresztyénnek. Eszem ágában sincs ebben az elnevezésben azt a vádat sejtetni, hogy nekem Kálvin az Istenem és nem Krisztus. Nem is tételezhetem fel, hogy valaki ilyen badarságot állíthatna.

Általában meddő dolog a szavak elsődleges értelmét vitatni. Hiszen akkor az evangélikus szót nem volna szabad lefoglalni az evangéliumi vallások közül csak egynek. A református szó említhetné csupán a kálvinistákat. A szavak jelentését a közhasználat dönti el, amely sohasem állandó, folyton forrong, ülepszik, simul. A marha valaha vagyont jelentett, ma csak állatot jelent. S ha valamilyen szót használunk, döntő a szándék is, amellyel használjuk. Lehet valakit finom embernek nevezni úgy, hogy ez bók neki. De lehet úgy is mondani róla ugyanezt, hogy joggal megsértődhetik.

*

Itt a kérdés kulcsa. A nehéz idők gyötrik az idegeket, az emberek ma túlságosan érzékenyek és hajlanak arra, hogy ott is bántalmat keressenek, ahol nincs. Nem szabad átadnunk magunkat az ábrándozó ingerlékenységnek. Igyekezzünk feltenni másokról a jót is. Ha valakit luteránusnak neveztem, az igyekezzék kiérezni belőle azt a megbecsülést, amellyel mindenkinek emberi méltósága és lelki szabadsága iránt viseltetem. Engem evangélikus pap keresztelt reformátusnak evangélikus templomban. Természetes, hogy ha azt a kis korompai templomot luteránus templomnak mondom, abban csak a szeretetnek és tiszteletnek lehet hangsúlya. Viszont anyám katolikus és mikor Rómában jártam, a pápa által megáldott rózsafüzért hoztam neki ajándékba. Komisz embernek is érezném magam, ha anyám hitét nem tisztelném.

Azt mondom tehát a haragos embernek, hogy ne haragudjék. Védje vallását, de csak ha bántja valaki. Ne vitatkozzunk szavakon, hanem maradjunk annál az egyetlen szónál, amely neki is, nekem is és mindnyájunknak fontos: a Krisztus nevénél. Már régóta él az a törekvés, hogy valamennyi Krisztushívő felekezet megtalálja a teljes egyesülés módját. Én szívem teljes mélyéből szeretem ezt a törekvést. Meghatottan látom a kinyujtott testvéri kéz vágyát hol Prohászka Ottokár, hol Ravasz László egy-egy mondatában. Remélni kell, hogy egyszer valahogyan mégis csak eljön az az idő, mikor összebújhatunk egy akolban valamennyien, Isten szegény, meggyötört báránykái.

Táplálkozzunk célszerűen — éljünk egészségesen

Beszélgetés Darányi Gyula professzorral, a közegészségtan tudós tanárával, a vitamin-problémáról

„Táplálkozási és népélelmezési táblázatok". Irta: dr. Darányi Gyula, a budapesti Tudományegyetemen a közegészségtan nyilv. r.-tanára. A kékfedelű, vékony könyv a kezemben, szembenülök a szerzővel, a magyar orvostársadalom egyik legképzettebb tagjával. Új műve alig pár hét alatt úgy szakkörökben, mint a nagyközönség széles rétegeiben ismert és kedvelt lett. A Közegészségtani Intézetben vagyunk. Röviden előadom látogatásom célját:

néhány mindenkit érdeklő kérdésre szeretnék feleletet kapni,

többek között arra, hogy *a mostani világháború okoz-e káros hatású étrendzavart életünkben, szervezetünk feladata milyen mértékben növekedett meg és milyen hiányokat tud elviselni az ember.* A professzor úr komoly tekintetével néz ránk, amikor feltesszük az első kérdést. Kicsit vár, gondolkodik, aztán szabatos, rövid mondatokban válaszol, mintha a katedráról szólna.

— Az első világháborúban jóformán minden nemzet nehéz időket élt át, — mondja. — *Mégsem halt senki éhen.* Valószínűnek tartom, hogy

ez most sem fog bekövetkezni.

Görögországban ugyan télen súlyos körülmények közé jutottak emberek, de *talán ez ott sem, másutt sem ismétlődik meg.* Hiszen a legkiválóbb elmék munkálkodnak annak pontos megállapításán: *mire van szüksége egy embernek* és ismét egész sereg dolgozik azon, hogy

Európában mindenki célszerűen táplálkozzék és ami a szervezet számára szükséges, azt megkapja.

A fellépő élelmezési nehézségek *eddig úgyis csak időlegesek voltak* és inkább csak az érzékenyebb, elkényeztetettebb rétegeket érintették.

Mindenesetre *a célszerűtlen táplálkozás egyeseknél okozhat vitaminhiányt, de általánossá ez nem válhat.*

Ne együnk sok főtt és sült tésztát,

tanuljuk el a németektől a „teljes-szemű kenyér" sütését, amelynek készítéséhez a korpát a liszttel őrlik. *Ennél egészségesebb kenyérfajtát jelenleg nem ismer a tudomány.*

A professzor minden szaván érezni, hogy a közélelmezés elméleti problémái gyakran foglalkoztatják. Élénk taglejtéssel fűzi az előbb mondottakhoz:

— No és nem szabad a háziasszonynak pazarolnia.

A burgonyából például a vitaminok javarésze kifő, pedig a burgonyalevet jóformán senki sem használja fel.

Vagy főzzük lehetőleg mindig héjjában a burgonyát, vagy pedig a burgonyaléből készítsük a levest, azzal eresszük fel a húst. A vitaminra különben a gyerekeknek és az ifjúságnak van elsősorban szüksége, a felnőtteknek nem annyira. Az anyagcsere folyamatában fontos szereplő a vitamin. Éppen olyan fontos és nélkülözhetetlen, mint a tápanyagok, de mégegyszer ismétlem: *óvakodjunk a túlzásoktól.* Általában étkezésünknél vigyázzunk arra, hogy az arány mindig meglegyen, *ne együnk egyoldalúan.*

„Senkinek kárára nem válik' ha kevesebb húst eszik"

— *Kevesebb a hús és a tej... — jegyzem meg.*

— Fehérjeellátásunk átlagban *így is biztosított,* — válaszolja a professzor. — A szükséges mennyiség javarészét megszerzi a szervezet a hüvelyesekből, Németországban elsősorban a szójababból, amelynek húsz százaléka fehérje és harmincöt százaléka zsír.

Senkinek kárára nem válik az, hogy kevesebb húst eszik.

Senki ne búslakodjon a disznó és a borjú után, aki teheti, *barátkozzék jobban össze a halfélékkel és akinek a hús, úgy érzi, nélkülözhetetlen, azzal közlöm:*

a lóhús ugyanannyi fehérjét tartalmaz, mint a marha.

— A néha előforduló tejhiány már nehezebben megoldható problémát ad. A tej ugyanis a legkönnyebben értékesülő tápanyag. Gyermekeknek és szoptatós anyáknak mindenesetre nélkülözhetetlen, ezek viszont nézetem szerint mindig hozzá fognak jutni a kellő mennyiséghez.

A vaj nem okvetlenül szükséges,

bár a legkönnyebben emészthető, többféle vitamint tartalmazó zsírféle.

— *Mennyi zsírra van a szervezetnek szüksége?*

— Aránylag kevésre, napi 50 grammra, mert a szervezet szénhidrátból 500 grammot, fehérjéből 100 grammot követel meg huszonnégyóránként. *Télidején természetesen nagyobb zsiradagra van szükségünk, ugyancsak több kell a nehéz testi munkát végzőknek.* Zsírszolgáltatásban hazánkban baj nem lehet, mert ahol megterem a kukorica, ott zsírhiány nem lehet. Szénhidrátból is megkapjuk azt, ami kell a cukorból, a kenyérből és tésztafélékből, a rizsből, burgonyából. Egyik országban kenyér van inkább, a másikban burgonya, de

szénhidrát van mindenütt.

Visszatérve a zsírkérdésre, még megjegyzem: *a szervezet képes arra, hogy a szénhidrátból zsírt termeljen,* legfeljebb csak a zsírban található vitaminokat kellene más úton pótolnunk. „Katasztrófa" tehát itt sem fenyeget.

Óvakodjunk a vitamin-túlzásoktól

— *Vitaminok terén milyen a helyzet?* — kérdezem.

— Semmi ok aggodalomra, — válaszolja mosolyogva. — Nemrégiben a Gallya-tetőn az egyik szálló terraszán láttam egy hölgyet, aki reggelizett. *Tálcáján egymás mellett sorakozott a kávé, tej és a vaj, a legkülönfélébb vitaminpreparátumok társaságában.* A hölgy megkente vajjal a kenyeret, azután jó magasan megtetézte a vitaminpreparátumokkal és — evett.

Ette a „vitamint".

Arcára mérhetetlen szorongás ült ki és félelem, tisztára úgy hatott rám a jelenet, mintha az üdülő hölgy úgy érezné: *ha nem tud együttlehelyében elfogyasztani két-három tégely különféle preparátumot, akkor másnap skorbuttal kórházba szállítják.* Itt kérem a nagy tévedés:

külön vitaminpreparátumokra annak, aki normális vegyestáplálkozást folytat, szükség e nincs.

Sajnos, a vitamin jelentőségéből sokan üzletet csinálnak. Pillanatig sem vonom kétségbe — ismétlem, — a vitamin jelentőségét, de

a túlzásoktól óvakodjunk.

A fölösleges mennyiség úgyis eltávozik a szervezetből. *Más természetesen a helyzet a vitaminszegényeknél és a katonaságnál,* különösen télen, amikor az ételek javarészét konzervdobozból találják. A konzervkoszton élőknek kétségtelenül más úton-módon kell megszerezniök vitaminszükségletüket, mert a *120 fokos hevítésnél jóformán minden vitamin elpusztul.*

— *Vitaminhiánnyal tehát nem kell számolnia a háborús Európának?...*

— Nem, — jelenti ki határozottan a professzor.

Az A-vitamint megkapja mindenki a zsírfélékből, a B-t a kenyérből, a C-t a burgonyából és a D-t is több táplálékból, ha máshonnan nem, akkor a csukamájolajból.

Május a kritikus hónap

— *A háború nem okozott eddig szervezetünkre nézve ártalmas étkezési zavarokat?*

— Nem. Néhány lényegtelen és elenyésző momentumtól eltekintve, *inkább hasznot hajtott.*

Minden orvos örömmel üdvözölheti néhány fűszerfajta távolmaradását.

Ezentúl kevesebb méreggel élünk. Lehetőségünk van arra is, hogy becsapjuk szervezetünket és kávé helyett például a rendkívül egészséges malátakávét igyuk. Én ezt sem iszom...

Megemlítem, hogy általában úgy vélik: az emberi szervezet márciusban, áprilisban a legvitaminéhesebb, akkor a legkevésbé ellenállóképes.

— Igen, csakhogy most még májusban is fennáll a vitaminhiány, mert a tavasz kicsit megkésett, — feleli a professzor úr. —

Táplálkozás szempontjából bizony ez a hónap a legkritikusabb,

dehát most már mégis csak beköszönt a nyár, *a primőrök is segítenek az általános helyzeten valamit.* A nyarat pedig használjuk jól ki.

Nem elég a zöldfőzelékek, a saláták habzsolása, hanem, amennyire tehetjük, igyekezzünk a napfényre.

Egyes provitaminok ugyanis csak a napfény segítségével alakulnak át vitaminokká.

Elbúcsúzom. *Darányi* Gyula összegezve az elmondottakat, útravalóul egy jó tanácsot ad:

— *Táplálkozzunk célszerűen, éljünk egészségesen.* Véleményem szerint ennek a kettős célnak elérésében a háború segítségünkre van.

Ifj. THURY ZOLTÁN

Gróf Almásy-Teleki Éva Művészeti Intézete

Budapest, VI., Nagymező-u. 8. (volt Ernst múzeum. Telefon: 224-008.)

IX. nagy művészeti AUKCIÓ

Festmények, ékszerek, szőnyegek valamint **ezüst, porcelián, bútor stb.**

Kiállítás: május 10, vasárnaptól 16-ig (szombat) naponta ½10-től este 7-ig, utolsó napon d. u. 2-ig. Aukció: máj. 18, hétfőtől naponta d. u. 4-től.

Spolarich kávéház

az ideális vacsorázó hely

FARKAS JENŐ cigányzenekara

MINDSZENTHY ISTVÁN énekel,

VIII., József-körút 37|39.

Az Esti Ujság színháza

Kata-Kitty-Katinka
Uj operett a Fővárosi Operettszínházban

Szezon végére meglepően talpraesett, ügyes, szellemes és jómuzsikájú darabot mutatott be a Fővárosi Operettszínház. A kicsit nehezen kimondható cim mögött jó librettó rejlik (Vécsey Leó), szinte vigjátéki íze van az egész szövegnek, a muzsika pedig (Hegedüs Tamás) melódiákban gazdag, hangulatos, szinte úgy tetszik, talp alá való jó magyar operettzene. A mese egy rakoncátlan leányzóról szól, aki otthagyta papáját, mert az belé merészelt szeretni egy primadonnába. A fiatal hölgy azonban becsöppen egy vidám muzsikus társaság kellős közepébe és szörnyü bonyodalmak után végül is ottragad a lovitézlett földbirtokosból lett zeneszerző mellett, közben azonban megnősiti saját papáját is.

Bubik Árpád gusztusos és elegáns tálalásban hozza ki a szezónvégi operettet. Bercsényi Tibor diszletei tetszetősek, müvésziek és érdekesek, a scenirozás változatos, a ruhák pedig revüszerüen szépek. A szereposztás élén Déri Sári tündéri alakitása szinte villamosárammal teliti meg az egész darabot. Végre egy operettprimadonna, aki fiatal, szép, remekül énekel (Hajmássy Ilona jut az eszünkbe, ha a hangját halljuk), úgy táncol, mint egy primaballerina s a játéka egy prózai színésznőnek is becsületére válik. A siker fele legalább az övé. Örömmel dicsérjük meg mellette Raffay Blankát, aki hasonlóképpen tökéletes játékban, táncban, sőt még énekben is, nem lepődnénk meg egy jövőszezónbeli — mondjuk vigszinházi szerződéstől sem. Kosáry Emmi, a visszatért primadonna dekorativ, szép és elegáns, megemlitjük még a szinlapról ifj. Latabár Árpád, Madarász László, Pártos Gusztáv, Fülöp, Wessely, Simon Marcsa és Ujváry Károly nevét. A tökéletes rendezés a Vigszinház vendégrendezőjének, Horváth Árpádnak az érdeme.

(U. J.)

HIBÁSOK

BIBÓ LAJOS DRAMÁJANAK BEMUTATÓJA A NEMZETI SZINHÁZBAN

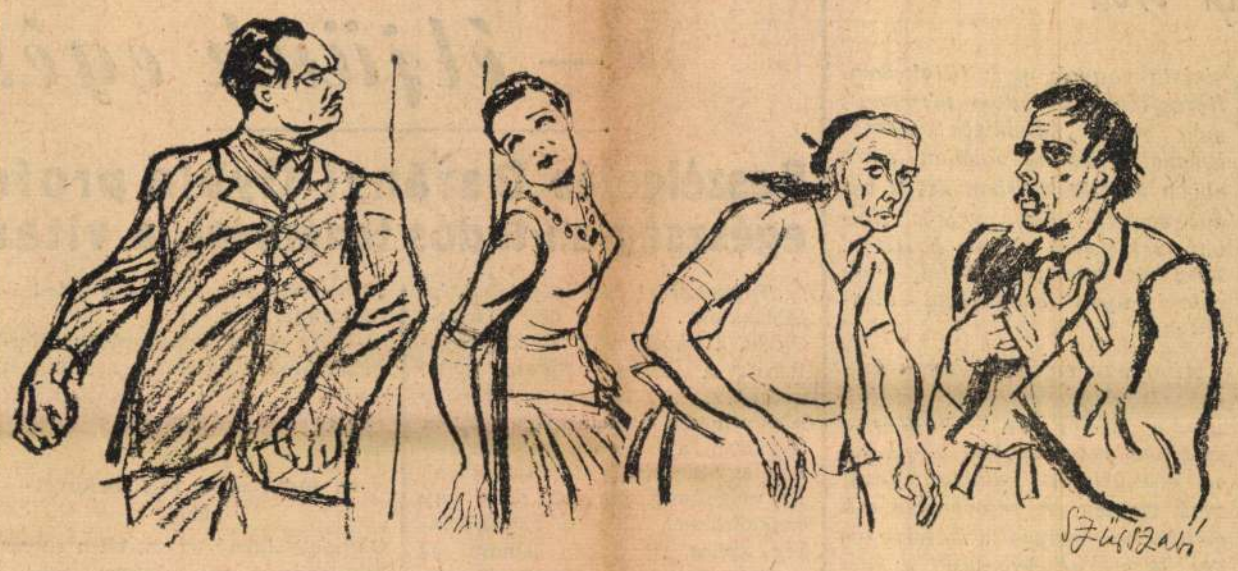

KISS FERENC, SOMOGYI ERZSI, GOBBI HILDA, MAJOR TAMAS.

A modern elmegyógyászat megállapitása szerint a *szkizofréniából* származik az emberiség legnagyobb áldása, mert *„szkizoid jellemek"* alakitják át a világot, ők a haladás, a hit, a művészet, az új eszmék zászlóhordozói, — ők a nagy álmodók és az önfeláldozó hősök. A tanyai nép ezeket az átlagos embertől elütő, álmodozó vagy teremtő szellemű egyéniségeket *„hibásoknak"* nevezi. A „hibások" minden korban és minden társadalomban összeütköznek környezetükkel, amely körömszakadtáig védi a fennálló rendet, a jobbal, a szebbel, az igazabbal szemben is.

Bibó Lajos új drámája ezt a mély, nagy igazságot tárja elénk megrázó erővel, az iróművészet legnemesebb eszközeivel, a valóságnál valóbb, az igazságnál igazabb színekkel. Minden túlzás nélkül merjük állitani, hogy *a kiváló irónak ez az alkotása klasszikus értékü, mert nemcsak tartalmilag mély, eredeti, örök emberi, hanem formailag is szinte tökéletes.*

Gondolatait, a dráma értelmét és tanulságát kifejthette volna *bármilyen környezetben;* a harc örök az egyéniség s az átlagosok tömege között. A *„Hibások"* küzdelmének szinteréül *Bibó* Lajos a hódmezővásárhelyi tanyavilágot választotta ki, hősei pedig egyszerű parasztok. Az iró tehát olyan környezetet és olyan figurákat vetit elénk, amelyeket a legjobban ismer. A mély, ősi emberi ösztönök felgerjedése a teremtő szellemű újitók ellen sokkal plasztikusabb képet kap ebben az egyszerű társadalomban, mint raffináltabb életformák között. A földhöz ragaszkodó anya kiméletlen harca saját fia, a „hibás" *Nótás Gál István* gazda ellen, akit bolonddá akar nyilváníttatni, mert jobb, okosabb és átszellemültebb, mint a többiek, megrendítő erővel hat és *félreérthetetlen világossággal* mutat reá ennek a nagyszerű drámának a lényegére.

A *Nemzeti Színház* előadása egyike a legjobbaknak. *Major* Tamás rendezése hibátlanul gondos és stilusos. Két nagy alakítás teszi emlékezetessé a szép estet; *Kiss* Ferenc *Nótás Gál* Istvánja a mozdulatlanság és némaság pillanataiban is monumentális, kitöréseinek lélekből fakadó hangjai pedig kisértetiesen őszinték, — Gobbi Hilda a földhöz ragaszkodó, rideg anya szerepében egyenesen zseniális alakitóképességről tesz tanuságot. Ez a fiatal színésznő tökéletes hűséggel és fölényes értelemmel, de ösztönös egyszerűséggel formálja meg a kapzsiságában lélektelenné váló, de a halál órájában megtérő vénasszonyt. A többi szereplőnek nehéz *rangsort* megjelölni; *valamennyien kitünőek. Lehotay* Árpád csavargóvá süllyedt úriembere, *Makláry* Zoltán paraszt-poétája, *Somogyi* Erzsi cseléd-figurája, *Szabó* Sándor bérese, *Előry* Kató szerelmes özvegy asszonya, *Kabók* Győző fuvarosa, *Paiaki* József ravasz paraszt-alakja, *Cserényi* Adél, *Pásztor* János, *Tassi* András játéka mind kifogástalanul jó — mondhatnánk „egyik jobb, mint a másik". A kis *Jakab* Laci *Pék* szerepében, meglepően tehetséges.

A *„Hibások"* — az utóbbi éveknek ez a legmélyebb értelmű és legszebben felépitett magyar drámai alkotása — *a legkorszerübb szindarab; csattanós válasz a közvélemény jogos kérdésére és sürgetésére: hol van a népi magyar dráma s színpadi kultúránk felmelkedése? Itt van!* A „Hibások" új utakat jelöl meg!

ORBÓK ATTILA

(*) **A Polo-bár**, a gyönyörü Margitsziget legelegánsabb szórakozóhelye ma, szombaton este nyitja meg kapuit. Elize *Eljam*, olasz előadóművésznő és *Szönyi* Lenke énekelnek a népszerű Martiny-trió muzsikája mellett.

Az Urániában, Corvinban, Atriumban és mától a Cityben is:
FráterLóránd

Csütörtökön mutatta be igen nagy sikerrel három filmszínház: az Uránia, az Atrium és a Corvin a Mesterfilm legújabb produkcióját: a *„Fráter Lóránd"*-ot. A hangulatos és gazdag kiállitású zenésfilm a nótás huszárkapitány életének egyik romantikus epizódját eleveniti meg és a mesét a legszebb Fráter-nóták melódiái szövik át. Az első világháborúelőtti békevilág boldog és gondtalan hangulatát hozza a közönség elé a szép film, amelynek történetét dr. *Asztalos* Miklós irta és tarka színekkel varázsolja elénk az igazi Fráter Lóránd erdélyi kalandját egy főbiró bakfis leányával kinek a szivét tulajdonképpen egy ál-Fráter Lóránd hóditja meg. *Sándor* Jenő állitotta össze a film kisérőzenéjét Fráter Lóránd legszebb dalaiból, amelyek valósággal főszereplői a filmnek. A bemutató óta mindhárom moziban zsúfolt házak előtt játszák az ujdonságot. A címszereplő *Páger* Antal mellett *Goll* Bea, *Szilassy* László, *Tőkés* Anna, *Ajtay* Andor, *Mály* Gerő, *Makláry* Zoltán és *Somogyi* Nusi a főszereplők. A nagysikerü filmet az Uránia, Corvin és az Átrium mellett mától kezdve a City-mozi is müsorára tüzi, úgy hogy egyszerre négy filmszínházban fut a jövő héten a „Fráter Lóránd".

(*) **Vigyázat! Kém!** cimü német film a mult évadban nagy sikerrel futott az Urániában. Mint emlékezetes, a filmtörténet középpontjában egy frontszínház és annak tagjai állanak, akiket Rene *Delgen*, Kirchten *Heiberg* és Michael *Bohnen* alakitanak. Az izgalmas filmet vasárnap délelőtt matiné keretében ismét levetitik az Urániában.

Ragyogó pompás új revü

NŐI NAPOZÓ

Férfiaknak is szabad bemenet!
Esti türdés kacagó huilámban
Óriási siker a Komédiában

SZINHÁZ ÉS MOZIMÜSOR

Jegyrendelő telefonok:

Stádium: 14-00-00 Kultur: 18-99-99

Stádium-Corvin: 145-056

Díjmentes házhozszállitás

OPERAHAZ (3, ½8):
Szombat: A végzet hatalma. (D.)
Vasárnap d. u.: Nincs előadás;
este: Nincs előadás.
Hétfő: Nincs előadás.
Kedd (½7): Istenek alkonya. (A.)
Szerda: André Chenier. (E.)
Csütörtök: Cigánybáró. (Bsz.)
Péntek: Veronai szerelmesek. (C.)
Szombat d. u (4): A végzet hatalma;
este: Nincs előadás.
Vasárnap d. u. (3): Traviata;
este: Nincs előadás.

NEMZETI SZINHAZ (¼4, ½8):
Szombat: Hibások. (Bemutató.)
Vasárnap d. e. (½11-kor): Akadémiai vizsga;
d. u. (3): A sasfiók;
este: Hibások. (I.)
Hétfő: Hibások. (II.)
Kedd: Hibások. (III.)
Szerda: A Dárday ház. (XI.)
Csütörtök este: A Dárday ház (XII.)
Péntek: Hibások.
Szombat: A Dárday ház. (VII.)
Vasárnap este: A Dárday ház (VIII.)

NEMZETI KAMARASZINHAZ (¼4 és ¾8):
Minden este vasár- és ünnepnap d. u. Koncert
Pénteken és szombaton: Nincs előadás.
Vasárnap: Főpróba.

MAGYAR MÜVELODES HAZA:
Szombat (4): Diákkaptár-előadás.
este (8): Művészest.
Vasárnap d. e. (½11): Vidám gyermek-matiné;
d. u. (3): Denevér. (VII. 5.);
este (½8): Mosolyország. (VIII. 8.)
Hétfő (8): Opera- és hangversenyest.
Kedd (4, 7): Legszebb olasz tájak. (Filmelőadás.)
Szerda: (4): Legszebb olasz tájak. (Filmelőadás.)
(½8): Örök fény. (Kat. Legényegyl.)
Csütörtök (½11): Református nagygyülés.
(7): Honvéd kivánsághangverseny.
Péntek: Nincs előadás.
Szombat (½8): Vidám est.
Vasárnap (4): Boldog Margit-ünnepély.
(½8): Pillangó kisasszony. (VIII.)

VIGSZINHAZ (¼4, 8):
Szombat: Naplemente előtt.
Vasárnap d. u.: Naplemente előtt;
este: Tábornok.
Hétfő: Naplemente előtt.
Kedd: Tábornok.
Szerda: Csigaház (C.)
Csütörtök d. u.: Naplemente előtt;
este: Csigaház. (D.)
Péntek: Naplemente előtt.
Szombat d. u.: Tábornok. (Sz. d. u. bérl. II.);
este: Csigaház. (Szomb. e. bérl.)
Vasárnap d. u.: Tábornok;
este: Csigaház.

MADACH SZINHAZ (4, 8):
Minden este, vasárnap és ünnep d. u.: Dominó.

UJ MAGYAR SZINHAZ (¼4, 8):
Minden este, vasárnap és ünnep d. u.: Vén diófa.

PESTI SZINHAZ (¼4, 8):
Szombat: Bolond Ásvayné.
Vasárnap d. u.: Bolond Ásvayné;
este: Bolond Ásvayné.
Hétfő: Bolond Ásvayné.
Kedd: Bolond Ásvayné.
Szerda: Bolond Ásvayné.
Csütörtök d. u.: Bolond Ásvayné;
este: Bolond Ásvayné.
Péntek: Bolond Ásvayné.
Szombat: Bolond Ásvayné.
Vasárnap d. u.: Bolond Ásvayné;
este: Bolond Ásvayné.

ANDRASSY SZINHAZ (¼4, 8):
Vasár- és ünnepnap d. u.: Viharos szerelem.
Minden este: Gazdátlan asszony.

FÖVÁROSI OPERETTSZINHÁZ (¼4 és 8 órakor):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Kitty-Kati-Katinka.

VIDÁM SZINHAZ (4, 8):
Minden este és vasárnap d. u.: Leány a talpán.

ROYAL REVÜSZINHAZ (½5, ½9):
Minden este, csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Royal Kurir.

KAMARA VARIETE
Minden este (½9), szombat (6, 9), vasár- és ünnepnap (¼4, ¼7, ½9):
Szerelemből jeles.

NEMZETI BABSZINJÁTÉK (4, 8):
Minden d. u. Mesejáték: kedd d. u. és este: Toldi; hétfő, szerda, péntek este: Opera; csütörtök, szombat és vasárnap este: Kacagó-est.

KOMEDIA ORFEUM (½5, ½9):
Minden este, vasár- és ünnepnap d u.: Női napozó.

ERZSEBETVAROSI SZINHAZ (½6, ½9, vasárnap ¼4, ¾6, ½9):
Vedd le a kalapod a honvéd előtt.

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ (½5, ½9, vasárnap ¼4, ¾6, ½9):
Péntekig: Nászéjszaka.

KISFALUDY SZINHAZ (½6, ½9, vasárnap ¼4, ¾6, ½3).
Péntekig: Vedd le a kalapod a honvéd előtt.

MAGYAR MÜSZINKÖR (¼4, 6, 8)
Csak vasárnap: Völegényem, a gazember.

FÉNYES CIRKUSZ (4, 8)
Mindennap d. u. és este: Májusi müsor.

A
HUNGÁRIA PARKBAN
volt Angol Park
MINDEN ESTE
KELLY ANNA
a legnépszerübb magyar dizöz énekel
monstre jazz zenekar
kiséretével

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T.: 15-40-24.) ½5, ½8, ¼10. Sz., V., Ü.: ½4-kor is. Fráter Loránd. Híradók.

BELVAROSI HIRADÓ FILMSZINHAZ IV., Petőfi-utca 6. szám. (Tel.: 181-844.) Messerschmidt vadászok. (Repülőfilm). Donald, a rendőr. (Színes Walt Disney film). Rajzos híradó az új nyersanyagokról. Magyar-, Ufa- és Lucehíradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—24 óráig.

CASINO FILMSZINHAZ (Tel.: 185-629.) ½6, ¾8, ¾10. Sz., V., Ü.: ¼4 orakor is. Kádár kontra Kerekes.

CITY (T.: 111-140.) ¾6, ½8, ¾10-kor. Sz., V., Ü.: ¾4, ¾6, ¾8, ½10 orakor. Fráter Lóránd. Híradó.

CORSO (T.: 18-28-18.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ½4-kor is. Fekete liliom.

CORVIN FILMSZINHAZ (Tel.: 138-988, 339—584.) 5, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ¾3-kor is. Fráter Loránd. Híradók.

DÉCSI FILMSZINHAZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ½4-kor is. Kádár kontra Kerekes. Híradók.

FORUM FILMSZINHAZ (IV., Kossuth Lajos-utca 18. Tel.: 189-707, 189-543.) ½6, ½8, ¾10. Sz., V., Ü.: 3 órakor is. Csodatevő szerelem.

OMNIA FILMSZINHAZ (Tel.: 130-125.) 5, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: 3 órakor is. Utolsó dal. Híradók.

HIRADÓ FILMSZINHAZ VII., Erzsébet-körút 13. szám. Telefon: 222-499.) A repülés névtelen katonái. (Kultúrfilm). Kacsareklám. (Színes Walt Disney-film). Rajzos híradó az új nyersanyagokról. Magyar-, Ufa- és Lucehíradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—24-ig.

PALACE (T.: 22-12-22.) 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Mellék-utca. 5-ik hétre prolongálva. Híradó.

RADIUS FILMSZINHAZ Tel.: 122-008, 120-564.) ½6, ¾8, ¾10. Sz., V., Ü.: ¾4-kor is. Diákévek.

ROYAL APOLLO (T.: 222-002.) ½6, ½8, ¾10 órakor. Sz., V., Ü.: 3 órakor. is. Dr. Kovács István. 6-ik hétre prolongálva

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ½6, ½8, ¾10. Sz., V., Ü.: 3 órakor is. Két lómadár. 2-ik hétre prolongálva. Híradók.

URANIA FILMSZINHAZ (T.: 140—046) 5, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ¾4 órakor is. Fráter Loránd. Híradók. V. d. e. 11-kor: Vigyázat, kém!

MÁSODHETES MOZIK:

ADMIRAL (T.: 353-707.) ¼4, ½6, ½8, ½10. V., Ü.: ½2-kor és d. e. 11-kor is. Régi keringő. Világhiradó.

ASTRA (T.: 15-14-22). ¼4, ½6, ½8, ½10. V., ½2-kor is. Edes a bosszú. Híradó. V. d. e. 11-kor is.

BROADWAY FILMSZINHAZ. (T.: 422-722). ¼4, ½6, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Első előadás mérsékelt. Ninocska. Híradók.

DÉLIBÁB (volt Winkler, T.: 490-130). 6 és ½9. V., Ü.: ½3, ¾5, 7 és 9 órakor. Az asszony, az orvos és a harmadik. V. d.e. 11-kor: Uj rokon.

ELIT MOZGO (4, 6, 8, 10. V., Ü 2-kor is. A múmia bosszuja. Híradók.

HOMEROS MOZGÓ (T.: 496—178). ¼4, ½6, ¾8, ½10 órakor. V. ½2-kor is. Régi keringő. Híradók.

IPOLY FILMSZINHÁZ ¼4, ½6, ½8, ½10-kor. V. ½2-kor is. Szüz és a gödölye. V. d. e. 11-kor: Udvari bál.

KAMARA (T. 423—901). 1, 2, 4, 6, 8, 10 órakor: Szüts Mara házassága. — Első három mérsékelt.

LLOYD (T.: 111—994) ¼4 ½6, ½8, ½10. V. ½2-kor is. Csak angyaloknak van szárnyuk. Híradó.

ODEON FILMSZINHÁZ (T.: 422—785). ¼4, ½6, ½8, ½10 órakor. Vasárnap ¾2-kor is. Régi keringő. Híradó. V. d. e. 11 órakor: Megvédtem egy asszonyt.

OLYMPIA (T.: 423—188) 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Moszkvai éjszakák. Híradó.

PALOTA (T.: 156—605). ¼4, ½6, ½8, ½10. V., Ü.: ½2-kor is. Szegény gazdagok.

RÁDAY MOZGÓ (T.: 382-581.) 5, ½8, ½10 órakor. V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10-kor. Ne kérdezd ki voltam.

REX (T.: 228—020). ½5, ¾7, 9. Sz. ¼4, ½6, ½8, ½10 órakor. Vasárnap ½2-kor is. Régi keringő. V. d. e. 11-kor: Matiné.

RIALTÓ FILMSZINHAZ (Tel.: 224—443.) 11, 1, 3, ½6, ½8, ½10 órakor. Az asszony, az orvos és a harmadik. Híradók.

SAVOY (Telefon: 14-60-40.) ¼4, ½6, ½8, ½10-kor. V., Ü.: ½2 órakor is. Csak angyaloknak van szárnyuk. Híradók. V. d. e. Családi titok.

TIVOLI FILMSZINHAZ (Tel.: 225-602.) ¾4, ¾6, ¾8, ¾10 V., Ü.: 11 és ¾2-kor is. Mária nővér.

TURAN (T.: 120-003.) 11, ½2, 4, 6, 8, 10. V., Ü.: 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Régi keringő. Híradó.

VESTA (Tel.: 222-401.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10. V., Ü.: 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Régi keringő Híradó.

Esti Ujság szerkesztőségének telefon-száma:
14-44-00

FORDULJON az **Esti Ujság** **színházjegy-irodájához**
VIII., József-körút 5. sz.

A biztos győzelembe vetett hittel ünnepelte Olaszország a harci fasciók 23. évfordulóját

RÓMA, március 24.

Olaszország hétfőn ünnepelte a harci fasciók megalakulásának 23. évfordulóját; *ebből az alkalomból országszerte nagyszabású ünnepségek voltak.*

A olasz sajtó és rádió kommentárjainak középpontjában a hétfői évforduló áll, amelynek jelentőségét a lapok nemcsak olasz, *hanem nemzetközi szempontból is kiemelik.*

A *Regima Fascista* vezércikkében *Farinacci* ezeket írja:

„A most folyó nagy háborút

győzelmesen fogjuk megvívni,

ez a bizonyosság erősen él szívünkben, mert érezzük, tudjuk, hogy az igazságnak győzedelmeskednie kell. De ha — amit nem akarunk semmiképpen sem hinni — *a sátán mégis győzedelmeskednék az Isten felett,* ha a barbárság legyőzné a civilizációt és az elnyomás a szabadságot, mi, fasiszták teljes nyugalommal *készek* volnánk megfizetni hitünkért, mint azok a hittérítők, akiket a keresztény hit terjesztése közben vad törzsek lemészároltak. *Mi nem vagyunk a fél dolgok emberei, csak a dicsőséget, vagy a halált ismerjük.*"

Farinacci a továbbiakban hangoztatja, hogy a fasciók megalapításával indult meg az a hatalmas világforradalom, amely

a versailles-i békerendszer ledöntéséhez és az angol világuralom hanyatlásához vezett.

Egyébként sokhelyütt a baráti országok képviselői is résztvettek az ünnepségeken. A külföldi fővárosokból érkezett jelentések szerint a fasiszta szervezetek megalapításának évfordulójáról mindenütt megemlékeztek; az ünnepségeken az olasz külképviselet tényezői és az illető országok előkelőségei vettek részt.

A Salgó közgyűlése

A Salgó-Tarjáni Kőszénbánya Részvénytársulat március 23-án megtartott közgyűlése az 1941. évi zárszámadásokat megállapította és *részvényenként 1.75 pengő* osztalék fizetését határozta el. A szelvény március 30-ától kezdve kerül kifizetésre.

A közgyűlés az igazgatóságba annak újraválasztása során új tagokul dr. *Barcza* György titkos tanácsos, ny. rendkívüli követ, meghatalmazott minisztert és *Hagyó-Kovács* Gyula felsőházi tag, gazdasági főtanácsost, a felügyelőbizottságba pedig új tagokul gróf *Széchenyi* Zsigmondot választotta meg.

Az igazgatóság a közgyűlést követő ülésében dr. *Erdély* Sándor és dr. *Márkus* György igazgatókat *ügyvezető-igazgatókká,* br. *Rohr* Rezső és *Lukács* Lajos bányaigazgatóhelyetteseket bányaigazgatókká, *Borbély* Sándor gépészeti igazgatóhelyettest gépészeti igazgatóvá, dr. *Hoffmann* Richárd, *Pekáry* Dezső, dr. báró *Korányi* János és dr. *Nagy* János cégvezetőket igazgató-helyettesekké nevezte ki.

A közgyűlés elé terjesztett évi jelentés elmondja, hogy a vállalat bányáinak termelése 40.9 millió mázsát, a tulajdonát képező szénbányavállalatokkal együtt pedig *44 millió mázsát tett ki, ami 15.3 százalékkal mulja felül az előző évi termelést.* A tőkeemelést teljes sikerrel bonyolította le a vállalat. A mérlegben szereplő beruházási számlák összege az előző évvel szemben *több mint 9 millió pengős emelkedést mutat.* Hangsúlyozza a jelentés, hogy a berendezéseket olyan színvonalon kívánja tartani a vállalat, amely *konjunktúraváltozás esetére is biztosítja azoknak versenyképességét.* A szociális kiadások tovább növekedtek és az elmult évben 6.1 millió pengőt tettek ki és ez az összeg a közgyűlés által jóváhagyott igazgatósági előterjesztés alapján 6.6 millió pengőre növekedett.

A magyar külpolitika öncélú és nem konjunkturális jelenség

— írja a Völkischer Beobachter

Kállay miniszterelnök beszédének visszhangja a külföldi sajtóban

Bécs, március 24.

A *Völkischer Beobachter* bécsi kiadása március 20-i számában *vezető helyen foglalkozik a Kállay Miklós miniszterelnök parlamenti bemutatkozó beszédével.* Magyarország miniszterelnöke — írja a lap — világosan kifejezésre juttatta, hogy hivatali elődjének politikáját kívánja tovább folytatni,

amelyet a tengelyhatalmakhoz való hűség, valamint az európai közös ellenség elleni háborúnak Németország és Olaszország oldalán a végső győzelemig való továbbfolytatása határozza meg.

Magyarország a legnehezebb áldozatokat fogja ebben a háborúban hozni, amely az országnak önvédelmi harca. Ezt a harctéren küzdő katona ép úgy megérti, mint az országban dolgozó munkás és földmíves, mert

ebben a háborúban Magyarország léte, vagy nemléte forog kockán,

bár a küzdelem a magyar határoktól több mint ezer kilométerre folyik.

Az a magyar külpolitika, amelynek irányát újólag meghatározta a miniszterelnök, öncélú magyar külpolitika; ennek következtében nem konjunktúrális jelenség.

A husz év óta egymásra következő kormányok egyöntetűen szabták meg ennek a politikának örök irányát.

A magyar külpolitika azonban nemcsak hűséget és kitartást jelent a szövetségesek oldalán az új Európa megteremtésében, hanem jelenti egyúttal a békét és a megértést szomszédaival a Duna-medencében

azért, hogy a Kárpátok-övezte területen ismét nyugalom és békés fejlődés uralkodjék.

„Magyarország fontos tényező lesz a közeli támadások fejleményeiben"

Vichy, március 24.

Kállay Miklós miniszterelnöknek a képviselőházban elhangzott kijelentései

nagy figyelmet keltettek francia körökben.

Különösen beszédének azokat a részeit tartják fontosnak, amelyekben a miniszterelnök újra hangsúlyozta Magyarország külpolitikai irányvonalának állandóságát és Magyarország határozott állásfoglalását a bolsevistaellenes háború kérdésében. Élénk érdeklődést keltett a miniszterelnöknek az a kijelentése is, hogy

Magyarország háborúban áll és hadereje mögött fel kell sorakoztatni a nemzet minden erőforrását.

Irányadó vichyi körökben helyesléssel és rokonszenvvel fogadták azokat a bölcs és mérsékelt szavakat, amelyekkel Kállay Miklós miniszterelnök Magyarország háborújának céljáról szólt. Különösen kiemelik a beszédnek azt a részét, amely szerint

a magyar nemzet a Duna-medencében élő szomszédai békéjének és megbékélésének érdekében is küzd,

hogy a Kárpátok medencéjében minden nép megtalálja nyugalmát és békés fejlődését. Elhangzott olyan kijelentés is, hogy az ilyen szavak és a magyar parlamentben elhangzott beszédek hangja ellentétben áll bizonyos más kijelentésekkel, amelyeket legutóbb tettek a dunai vidéken.

A Temps „Magyarország a háborúban" címmel külpolitikai cikket szentel Magyarország helyzetének és Kállay Miklós képviselőházi beszédének. Bárdossy László hirtelen visszavonulása kissé meglepte a közvéleményt — írja a cikk —, de Kállay Miklós nyilatkozata megerősíti azt, hogy kormánya nem jelent semmiféle politikai változást. A Temps újból megállapítja, hogy

Magyarország valószínűleg fontos tényező lesz a közeli támadások fejleményeiben.

A magyar miniszterelnök nyilatkozatának jellemző részeként emeli ki a Temps a következőket:

„Minden energiánkat a háború szolgálatába kell állítanunk, mert ez a mi háborunk és mindenekelőtt magyar érdekekért küzdünk."

A cikk megállapítja, hogy pontosabban nem lehetett volna hangsúlyozni, hogy

a magyarok háborús részvételükkel saját ügyüket szolgálják

és a maguk határaiért harcolnak, jóllehet az ellenségeskedések Magyarországtól távol zajlanak le, de Magyarország sorsa forog kockán.

Megtalálta a rendőrség a Wesselényi-utcai áldetektiveket?

Ismeretes az a szélhámosság, amelyet két áldetektív március 16-án *Erner* Henrik 70 éves vak asszony lakásán követett el. Egyikük eltávolította *Fertig* Mária szobalányt, akit később a Dohány-utca és Károly király-út sarkán lévő bérház ékszertőzsdéje ajtaján lökött be, ezalatt *a másik kifosztotta a tehetetlen öregasszonyt.*

15.000 pengő értékű ékszert és 10.000 pengő értékű készpénzt vitt magával a lelkiismeretlen szélhámos.

A rendőrség több nyomon indult el a tettesek kézrekerítésére. *Dr. Szathmáry* Róbert detektívfőfelügyelő vezetésével az ékszertőzsdére mentek legelőször, mert feltételezték, hogy az illetők — tekintve, hogy a helyszínt jól ismerik — ott bejáratosak. Emellett néhány évvel ezelőtt ugyanabban az ékszertőzsdében fogták el egy valutasíbolási ügy gyanúsítottait, akik közül ketten most egy vidéki zenekarban működnek. Ehhez a vidéki zenekarhoz vezettek a nyomozás szálai.

Megállapították, hogy a vándorzenekar jelenleg Kunhegyesen tartózkodik és *Pozsonyi* József detektívfelügyelő utazott le a színhelyre. Tegnap telefonértesítés jött, hogy

két egyént talált, akikre a személyleírás illik.

Ma délelőtt hozza fel őket a főkapitányságra, ahol mindkettőjüket szembesítik *Fertig* Máriával és hangpróbát tartanak a vak öregasszonynál.

A nyomozás ennek ellenére a többi szálakon tovább folyik és Ermerné fenntartja az ezerpengős jutalmat, amelyet a nemhivatalos nyomozóknak tűzött ki. Máris rengeteg bejelentés érkezett és több detektívcsoport dolgozik, hogy a vakmerő tetteseket kézrekerítse.

— **Zavartalan a főváros élelmiszerellátása.** A főváros közélelmezési szakbizottsága *Rosta* János tanácsnok elnöklésével tartott ülésén elfogadta a szénatéri piac áthelyezéséről szóló polgármesteri előterjesztést. *Rosta* János tanácsnok a közélelmezési helyzetről szólva kifejtette, hogy Budapest élelmiszerellátása zavartalan, a felhozatal minden zökkenő nélkül történik és annak a reményének adott kifejezést, hogy most a tavaszi időjárás következtében a közélelmezési helyzet tovább javul.

Zár alá vették a bornagykereskedők felszerelési tárgyait

A hivatalos lap ma reggeli száma kormányrendeletet közöl a bornagykereskedők felszerelési tárgyainak bejelentéséről, zár alá vételéről, valamint egyes bornagykereskedők üzlethelyiségének és felszerelési tárgyainak hasznosításáról.

A rendelet szerint minden bornagykereskedő köteles a birtokában levő felszerelési tárgyakat, tehát a boroshordókat és tartályokat is április 25-ig a telephely szerint illetékes kereskedelmi és iparkamaránál bejelenteni. A bejelentési kötelezettség alá eső felszerelési tárgyakat már a mai nappal zár alá vették. A zár alól feloldottnak kell tekinteni a zár alá vett felszerelési tárgyakat abban az esetben, ha a bejelentésre kötelezett bornak, szőlőmustnak, vagy erjesztett gyümölcslének nagyban való eladására a pénzügyi hatóságtól engedélyt kapott, vagy a zár alá vett felszerelési tárgyakat a rendelet rendelkezéseinek megfelelően eladta vagy bérbeadta.

Az elsőfokú iparhatóság — ha közérdekből szükséges — a kereskedelmi és iparkamara meghallgatása után a bérbeadót felszólíthatja, hogy annak a helyiségnek bérletére vonatkozó jogviszonyt, amelyben bornagykereskedést nem folytatnak, azonnali hatállyal szüntesse meg és a helyiséget adja bérbe olyan személynek, aki bor- vagy szőlőmustnak nagyban való eladására a pénzügyi hatóságtól engedélyt kapott.

Beöthy Tibor

FRANKLIN-TÁRSULAT ÚJ KIADVÁNYAI

ILLÉS ENDRE
ZSUZSA
Mai író meséi egy mai leányról.
Kötve P 6.60. Fűzve P 5.40.

— □ —

NÉMETH LÁSZLÓ
BŰN
A polgári felelősség hatalmas regénye, a kiváló író egyik legnagyobb hatású műve.
444 oldal. Kötve P 9.60.

— □ —

RICHARD HUGHES
SZÉLVIHAR JAMAIKÁBAN
Az „Örvény" írójának világhírű regénye az ismeretlen gyermeki lélekről.
Kötve P 7.—.

— □ —

ROGER MARTIN DU GARD
EGY LÉLEK TÖRTÉNETE
A Nobel-díjas nagy író monumentális regénye a francia polgár lelki válságáról.
440 oldal. Kötve P 9.60.

— □ —

LUIGI PIRANDELLO
FOGLALKOZÁSA: FÉRJ
Pirandello-regény, irodalmi esemény.
Kötve P 7.80. Fűzve P 6.40.

MINDEN KÖNYVKERESKEDÉSBEN KAPHATÓK
★

Az Esti Ujság színháza

Tahiti gyöngye

Operettbemutató a Fővárosi Operettszinházban

A cimben szereplő tahitii gyöngye, akit a feketére festett hajú Barabás Sári alakit, virágfüzérekkel ékesen, napégette bőrrel és bizarr polynéziai kosztümökben — afféle naiv dalospacsirta, akit a távoli hazájába elvetődött filmesek Párizsba visznek, s ott szabályos operett-szokás szerint a leghány száma slágernek igérkezik.

A szereplők névsorát Barabás Sárival kezdhetjük, játékban gyenge, énekben brilliáns. Ania Suli, a népszerű dizőz, a szubrett szerepében őszinte meglepetésünkre nemcsak jól énekel és táncol, hanem a játéka is rokonszenves és tehetséges. Szívesen dicsérjük meg a pesti színpadon először szereplő Hamvay Lucit, aki ügyesen mutatkozik be s hasonlóképpen dicséretet érdemel a szintén vidékről importált Elekes Zsuzsa is. A férfiak közül Madarász László, ifj. Latabár Árpád, a széphangú

BARABÁS SÁRI, MADARÁSZ LÁSZLÓ, ANIA SULI, SOLTHY GYÖRGY

közelebb egy hatalmas revüszinházban léptetnek fel. A rendező legyeskedik körülötte, ő igyekszik szorgalmasan csábitgatni a leányzót, a második felvonás végén azonban az álmataghangú, színesbőrű hölgy rájön, hogy őt a fehéremberek — egész pontosan a fehér rendező — mégsem szereti igazán, tehát sürgősen, legföllebb egy felvonásközi habozás után visszahajókázik bambusznádtornyos, kies hazájába.

Az operett, amelyet Segesdy László és Bubik Árpád irtak, gondosan felvonultat minden hálás operetfigurát. Megismerkedünk a selymekkel és gyöngyökkel teleaggatott benszülött herceggel, a világ túlsó felén filmező európai világjárókkal, hollandi konzullal, akinek természetesen szintén van leánya, aki ugyancsak a színpadra vágyik... csakúgy árad és kavarog a sok távolkeleti színes kosztüm, táncosok, táncosnők és válogatott igénylegények. A szöveg tulajdonképpen csak ürügy az effektusok mellé, amelyhez Bubik Árpád úgyis mint társszerző, úgyis mint rendező, igyekszik minél tarkábbat és látványosabbat nyujtani. Dolecskó Béla zenéje szélesvonalú, dallamos, nehány számában slágerek igérkeznek.

Solthy György, dr. Sikolya István, Pártos Gusztáv, Wessely Pál, Fülöp Sándor és vitéz Gozmány György neveit jegyeztük meg. A második felvonás revüjeleneteiben egész sereg kitünő artista lép fel, az élen a párduckarcsú Diana Claytonnal. A szép díszleteket Bercsényi Tibor tervezte, a zenekart pedig P. Török Emil vezényli.

(U. J.)

Heinrich George szerdán Budapestre érkezik

A berlini Schiller Theater főintendánsa, a német birodalmi kamara színész szakosztályának elnöke, Heinrich *George*, a neves színész és rendező *Németh* Antal dr. meghivására szerdán Budapestre érkezik. A Nemzeti Színház tavalyi nagysikerü berlini vendégszereplése alkalmával merült fel az a gondolat, hogy a vendégjáték viszonzásául Heinrich *George* Budapestre jöjjön és a Nemzeti Szinházban egy darabot rendezzen. *Schiller: „Ármány és szerelem"* című drámájára esett a választás a megbeszélések során és most vált esedékessé, hogy a darab szinre kerüljön. Heinrich *George* munkatársa, Kay *Möller* társaságában jön Budapestre, ahol már csütörtökön megqezdi az előkészitő munkát a darab előadására. Előreláthatólag a kitünő német szinházi szakember három—négy hetet tölt Budapesten, egészen a Schiller-dráma bemutatójáig.

A „Vén diófa" főpróbáia a Színész- és Hirlapiró Nvugdijintézet javára

SIMOR ERZSI

Az *Uj Magyar Szinházban* a *„Vén diófa"* című új Fedák-operett premiere csütörtökön kerül a közönség elé. Előzőleg azonban szerdán este *Szilágyi* László és *Fényes* Szabolcs daljátékából nyilvános főpróbát tartanak, amelynek teljes jövedelmét a színház a Színész- és Hirlapirók Nyugdijintézet javára ajánlotta fel. A nagykiállitású operett női főszerepeit *Fedák* Sári mellett, mint négy lánya: *Simor* Erzsi, *Hidvéghy* Vali, *Kollár* Livia, *Fónay* Márta, mint dizőz pedig *Turay* Ida játsszák. A férfi vezetőszerepekben *Földényi, Bilicsi, Perényi, Juhász, Pethes* és *Nagyajtay* lépnek föl.

Impresszionista zenekari est

A Magyar Női Kamarazenekar zenetörténeti hangversenysorozatának hétfői impresszionista estjében inkább a jószándékot méltányolhatjuk, mint a kevésbé szerencséskezü kivitelezést. A müvek közül egyedül a dalok képviselték tulajdonképpen az impresszionista stilust. *Delius* bemutatott müve unalmas és jelentéktelen, *Respighi* oboára, trombitára, hegedűre, nagybőgőre és zongorára irt ötösversenyműve a nagy olasz mesternek kevésbé sikerült alkotása erősen klasszicizáló stilusban. Ugyancsak céltudatos neoklasszicizáló törekvéseket tapasztalhattunk *Roussel* vonószenekari szimfoniettájában, amely különben finom, tartalmas, költői hangú alkotás. *Respighi* és *Debussy* dalait *Milinkovich* Gemma és *Eyssen* Irén adta elő különösen az utóbbi gondosan árnyalt, mélyen átélt formában. A dalokat *Arató* István hangszerelte, ezek közül egyik-másik sikerült instrumentáció is volt. *(T. D.)*

A pécsi Dóm-kórus hangversenye

A zeneértők közül is kevesen tudták, hogy félszázada müködik már Magyarországon egy olyan egyházi énekkar, amely szigorúan eleget téve a pápai rendeleteknek, a magas szólamokat nők helyett fiúkkal énekelteti. Évekkel ezelőtt megismerkedtünk a nagyszerű szombathelyi székesegyházi fiú-vegyeskarral. Ez azonban újabb alakulat. De most a pécsi Székesegyház fiúvegyeskarának tapsolhattunk. Ez a szigorú cecilianista szellemben megszervezett énekkar valóban hézagpótló munkásságot fejt ki az egyházi muzsika területén, mert azt olyan magas szinvonalon képviseli, aminőt csak a nagy olasz, francia dómok kórusain hallhatunk. A Zeneakadémián megtartott hangversenyükneк javarészét az egyházi kórusirodalom klasszikus nagymestereinek, Palestrinának, Orlandus Lassusnak a müvei tették ki, de szóhoz jutottak, nagyon helyesen, az újabb magyar szerzők is, akik méltó szellemmel kapcsolódnak a nagy hagyományokhoz. A magasrendüen stilusos, legtisztább áhitatot keltő, nemesen egyszerű énekkari produkciónak talán egyetlen fogyatékossága a drámai akcentusok hiánya. Mayer Ferenc karnagy hivatott kórusvezető.

Ma kezdődnek a ROSSINI-ÜNNEPSÉGEK Magyarországon

Európaszerte most ünneplik a neves olasz zeneköltő, *Rossini* születésének 150 éves évfordulóját. Budapest zenei élete is belekapcsolódik az olasz zeneszerző emlékünnepségeibe s ebből az alkalomból olasz zenei hét lesz az Operaházban.

Ma veszi kezdetét a Rossini-ünnepségek sorozata a *„Tell Vilmos"* előadásával, amely tulajdonképpen bevezetője a jubiláris megemlékezésnek. Holnap, március 25-én Verdi: *„Tosca"* című operája kerül szinre, csütörtökön pedig ugyancsak Verditől a *„Don Carlos"*. Érdekes eseménye lesz a hétnek *Giordano „André Chénier"* című operájának felújitása teljesen új rendezésben, új átdolgozásban és új betanulásban. Ezt követőleg vasárnap délután *Rossini* vigoperája: *„A sevillai borbély"* szerepel a müsoron, este pedig, mint az olasz zenei hét kimagasló eseménye, a firenzei operaház együttese *Mario Labroca* intendáns vezényletével előadja *Rossini* egyik legkedveltebb, de nálunk nemigen játszott operáját, a *„Cenerantola"*-t (Hamupipőkét). Kedden, március 31-én fejeződik be az Operaház ünnepi olasz hete az *„André Chenier"* második előadásával.

De nemcsak az Operaház emlékezik meg a nagynevü olasz komponistáról, a rádióban hétfőn, március 30-án a firenzei intendáns, *Mario Labroca* tart előadást *„A százötvenéves Rossini"* címmel, amelyet a rádió Rossini ünnepi hangversenye követ. Április 9-én pedig a Belvárosi főplébánia-templomban kerül előadásra *„Stabat Mater"* című szimfoniája. A Zeneművészeti Főiskola Rossini-ünnepségén a *„Missa Solemnis"*-ét adják elő. És hogy a legfiatalabb művészet is hódoljon a nagy zenésznek, a Fórum-filmszinház matiné keretében mutatja be a magyar közönségnek az ünnepségek befejezéséül a *„Rossini élete"* című filmet.

SZINHÁZ, MOZI és RÁDIÓ MÜSOR

Jegyrendelő telefonok:
Stádium: 14-00-00 Kultur: 18-99-99
Stádium-Corvin: 145-056
Dijmentes házhozszállitás

OPERAHÁZ (3, ½8):
Kedd: Tell Vilmos. (B. sz.)
Szerda: Tosca. (E.)
Csütörtök d. u.: István király. Fából faragott királyfi:
este: Nincs előadás.
Péntek: Don Carlos. (C.)
Szombat: André Chenier. (D.)
Vasárnap d. u.: Sevillai borbély:
este: Hamupipőke. (Olasz vendégjáték.)

NEMZETI SZINHÁZ (¼4, ½8):
Kedd: Három mama. (X.)
Szerda d. u.: Bolond Ásvayné. (B. sz.);
este: Három mama. (XI.)
Csütörtök: Három mama. (XII.)
Péntek: Három mama. (N. 2.)
Szombat: Három mama. (VII.)
Vasárnap d. u.: Niskavuori kenyér;
este: Három mama. (VIII.)

NEMZETI KAMARASZINHÁZ (¼4 és ½8):
Minden este és vas. d. u.: Koncert.

MAGYAR MUVELŐDÉS HÁZA:
Kedd (3): Ellák. (ifj. előadás);
este (½8): Bolond Ásvayné. (B.)
Szerda (½4): Boldog Margit ünnepség
este (½8): Sasfiók. (C. 5.)
Csütörtök d. u. (3): Ellák;
este (½8): Sasfiók. (D. 5.)
Péntek (½8): Mesterbérlet. (IX.)
Szombat (½8): Bolond Ásvayné. (F5.)
Vasárnap d. e. (10): Sasfiók. (G. 9.);
d. u. (3): Híres színészek diszelőadása;
este (½8): Magyar nótaest.

VIGSZINHÁZ (¼4, 8):
Kedd: Kit szeretek? (H.)
Szerda d. u.: Kit szeretek?
este: Kit szeretek? (C.)
Csütörtök: Kit szeretek? (K.)
Péntek: Kit szeretek?
Szombat d. u.: Kit szeretek? (Szomb. bérl. I.)
este: Kit szeretek?
Vasárnap d. u.: Kit szeretek?
este: Kit szeretek? (T.)

UJ MAGYAR SZINHÁZ (4, 8):
Kedd: Nincs előadás.
Szerda: Nincs előadás.
Csütörtök: Vén diófa. (Bm. bérlet.)
Péntek: Vén diófa. (F.)
Szombat: Vén diófa.
Vasárnap d. u.: Vén diófa;
este: Vén diófa. (A.)

MADÁCH SZINHÁZ (¼4, 8):
Minden este szerda és vasárnap d. u.: IV. Henrik.

PESTI SZINHÁZ (4, 8):
Minden este, szombat, vasárnap és ünnepnap d. u.: Tüzvész.

ANDRÁSSY SZINHÁZ (¼4, 8):
Minden este: Viharos szerelem.
Vasárnap d. u.: Boldoggá teszlek.

FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ (¼4 és 8 órakor):
Szombat, vasárnap d. u. és este: Száz piros rózsa.
Keddtől minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Tahiti gyöngye.

ROYAL REVÜSZINHÁZ (¼5, ½9):
Minden este, csütörtök, szombat, vasárnap és ünnepnap d. u.: Primavera.

KAMARA VARIETÉ
Minden este (½9), szombat (6, 9), vasár- és ünnepnap (¼4, ¼7, ½9):
Paródia parádé.
Keddtől: Sztárszanatórium.

PÓDIUM KABARÉ (½5, ½9):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Uj tavaszi műsor.

NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK (4, 8):
Minden este, hétfő és péntek kivételével: Kacagó est.
Hétfő d. u. és este: Toldi.
Péntek d. u. és este: Istvánka;
a többi d. u.: Ezüstfurulya.

KOMÉDIA ORFEUM (½5, ½9):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Ha áll a bál.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ (½6, ½9, vasárnap ¼4, ¾6, ½9):
Péntekig: Vigözvegy.

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ (½5, ½9, vasárnap ¼4, ¾6, ½9):
Péntekig: Józsefvárosi rikkancslány.

KISFALUDY SZINHÁZ (½6, ½9, vasárnap ¼4 ¾6, ½3):
Péntekig: Nótáskapitány.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T.: 15-40-24.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., U.: ¼4 órakor is. A beszélő kontós. Híradó.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ IV., Petőfi-utca 6. szám. (Tel.: 181-844.) Déltengeri hajtóvadászat. Nagytakarítás az állatkertben. Rajzos híradó Indiáról. Magyar-, Ufa-, Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—24 óráig.

CASINO FILMSZINHÁZ (Tel.: 185-329.) ½6, ¾8, ¾10. Sz., V., U.: ¼4 órakor is. Csak nevelő.

CITY (T.: 111-140.) ¾6, ½8, ¾10-kor. Sz., V., U.: ¾4, ¾6, ¾8, ½10 órakor. Vadmacska. Híradók.

CORSÓ (T.: 18-28-18.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., U.: ½4-kor is. Vadmacska.

CORVIN FILMSZINHÁZ (Tel.: 138-988, 389-584.) ½5, 7, ½10. Sz., V., U.: ¾3-kor is. A forradalmár. Híradók.

DÉCSI FILMSZINHÁZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., U.: ½4-kor is. Ember a láthatáron. Híradó.

FORUM FILMSZINHÁZ (IV., Kossuth Lajos-utca 18. Tel.: 189-707, 189-543.) ¾6, ½8, ½10. Sz., V., U.: ½4-kor is. Halálúton.

HIRADÓ FILMSZINHÁZ VII., Erzsébet-körút 13. szám. Telefon: 222-499.) A jég hátán. A Baier-bajnokpár filmje. Nagytakarítás az Állatkertben. — Rajzos híradó Indiáról. Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—24-ig.

OMNIA FILMSZINHÁZ (Tel.: 139-125, 128-071.) 5 ½8, ½10. Sz., V., U.: 3-kor is. Behajtani tilos. 6-ik hétre prolongálva.

PALACE (T.: 22-12-22.) 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Nevadai hajtóvadászat. 3-ik hétre prolongálva. Híradó. Első három mérsékelt helyárakkal.

RÁDIUS FILMSZINHÁZ (Tel.: 122-098, 120-564.) ½6, ¾8, ¾10. Sz., V., U.: ¼4-kor is. Magdolna.

ROYAL APOLLÓ (T.: 222-002.) ¼6, ½8, ¾10 órakor. Sz., V., U.: 3 órakor is. Beszélő köntös. 5-ik hétre prolongálva. Híradók.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) 5, ¼8, ½10. Sz., V., U.: ¾3-kor is. Az utolsó dal. Híradók.

URÁNIA FILMSZINHÁZ (T.: 140—046) 5, ¼8, ½10. Sz., V., U.: ¾4 órakor is. Carl Peters. Prolongálva! Szerda, március 25-én d. e. 11 órakor. Matiné. Édesanyám.

MÁSODDHETES MOZIK:

ADMIRAL (T. 35-37-07). 11, ½2, ¼4, ¼6, ½8, ½10. Keleti csata.

ASTRA (T.: 15-14-22). ¼4, ¼6, ¼8, ¼10. V. ½2-kor is. Oroszlánkölykök.

BROADVAY FILMSZINHÁZ. (T.: 422-722). ¼4, ½6, ½8, ½10. Sz., V. U.: ½2-kor is. Első előadás mérsékelt. A szűz és a gödölye. Híradók.

DÉLIBÁB (volt Winkler. T.: 490-130). 6 és ½9. V., U.: ½3, ¾5, 7 és 9 órakor: Rádbizom a feleségem.

ELIT MOZGÓ (4, 6, 8, 10, V., U. 2-kor is: Bizsu. Híradó.

HOMEROS MOZGÓ (T.: 496—178). ¼4, ½6, ¾8, ½10 órakor. V. ½2-kor is. Bün és bünhödés. Híradók.

IPOLY FILMSZINHÁZ ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10-kor. Mária nővér. Híradó.

KAMARA (T. 423—901). 11, 2, 4, 6, 8, 10: Régi keringő. Első három mérsékelt.

LLOYD (T.: 111—994). ¼4 ½6, ½8, ½10. V. ½2-kor is. Leányvásár. Híradó.

ODEON FILMSZINHÁZ (T.: 422—785). ¼4, ½6, ½8, ½10 órakor. Vasárnap ½2-kor is. Lelki klinika. Híradók.

OLYMPIA (T.: 428—188). 11, 2, 4, 6, 8 10-kor. Névaparti nász (Az utolsó hétre prolongálva. Híradó.

PALOTA (T.: 156—605). ¼4, ½6, ½8, ½10. V., U.: ½2-kor is. Oroszlánkölykök. Híradó.

RÁDAY MOZGÓ (T.: 382-581.) 5, ¼8, ½10 órakor V. U.: 2, 4, 6, 8, 10-kor: Életre ítéltek.

REX (T.: 228—020). ½5, ¾7, 9. Sz. ¼4, ½6, ¼8, ¾10 órakor. Vasárnap ½2-kor is. A 3 testőr.

RIALTÓ FILMSZINHÁZ (Tel.: 224—443.) 11, 1, 3, 4, ¾6, ½8, ½10-kor: Kalóz szerelem.

SAVOY (Telefon: 14-60-40.) ½4, ½6, ½8, ½10-kor. V., U.: ½2 órakor is. Bizsu. Híradó.

TIVOLI FILMSZINHÁZ (Tel.: 225-602.) ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. V., U.: 11 és ¾2-kor is. Lelki klinika. Híradó.

TURÁN (Telefon: 120-008.) 11, ½2, 4, 6, 8, 10. Talpig úriember.

VESTA (Tel.: 222—401.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10. V., U.: 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Életre ítéltek. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

RÁDIÓ.

Budapest I.: 12.00: Harangszó, fohász, Himnusz. **12.10:** Szalonzene. Közben **12.40:** Hirek. **13.20:** Időjelzés, vízállásjelentés. **13.30:** Honvédeink üzennek. (A vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.) **14:** A József nádor 2-es honvédgyalogezred zenekara. **14.30:** Hirek. **14.45:** Müsorismertetés. **15:** Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak. **15.20:** Ének. **15.40:** Miért fontos a reggeli torna? (Előadás.) **15.55:** Hegedü. **16.10:** Bábjáték. **16.45:** Időjelzés, hirek. **17:** Hirek szlovák és ruszin nyelven. **17.15:** Tánczene. **17.45:** Spanyol mesterek a szépmüvészeti müzeumban. (Előadás.) **18.10:** Magyar nóták zongorán. **18.30:** Tarka szinesvilág. (Csevegés.) **18.45:** A Felten-dalkör énekel. **19:** Hirek magyar, német és román nyelven. **19.20:** Versek. **19.45:** Mai operettzene. **20.40:** „A holicsi Cupido." (Vigjáték egy felvonásban.) **21.25:** Kelet és Nyugat között. (Ravasz László református püspök előadása.) **21.40:** Hirek. **22.10:** A mezőgazdasági és tenyészállatvásár hirei és eredményei. **22.25:** Madrigálok és toronyzene. **23:** Hirek, német, olasz, angol, francia és finn nyelven. **23.25:** Cigányzene. **24:** Hirek. **0.15:** Üzen az otthon. (A vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.) — **Budapest II. 17.15:** Ruszin félóra. **17.45:** Tánczene. **18.10:** Mezőgazdasági félóra. **18.40:** Olasz nyelvoktatás. **19.05:** A Felten-dalkör énekel. **19.20:** Régi idők muzsikája. **20:** Hirek. **20.10—21.40:** Rádiózenekar. Közben **20.50:** „Vendégjáték az operában." (Elbeszélés.)

Schuster német miniszteri osztályfőnök előadása az európai mezőgazdasági iparról

Schuster Lajos, a németbirodalmi mezőgazdasági és közellátásügyi minisztérium osztályfőnöke a Mezőgazdasági Iparok Magyar Nemzeti Bizottságának meghivására Budapestre érkezett s pénteken este a Hungária-szálló különtermében meghivott közönség előtt előadást tartott *az európai mezőgazdasági iparok helyzetéről és jövőjéről.*

Varga József iparügyi miniszter megnyitója után *Schuster* miniszteri osztályfőnök előadását a nagytérgazdálkodás ismertetésével vezette be, mint amely gazdasági rendszer a szabadkereskedelem korszakának lezáródása után elhárítja az egyes államok függő helyzetét az élelmiszer- és nyersanyagellátásban. A nagytérgazdálkodás világszmepontból háorm hatalmas területre: Amerikára, Keletázsiára és az európai kontinensre (Oroszország és Anglia nélkül) támaszkodik. A nagytérgazdálkodás révén — fejtegette a továbbiak során — megszünik majd az európai malomipar túlméretezettsége, míg a zsírkérdésnél az önellátás teljességét a tejgazdálkodás színvonalának emelése és az olajosmagvak termelésének fokozása biztositja majd. A cukorgazdálkodás területén a nyers cukor behozatalát, mintegy félmillió tonna erejéig, a cukorrépatermelés kiterjesztése fogja pótolni, vagyis a cukoripar foglalkoztatottsága is emelkedik majd. Ugyanúgy szükség van a burgonyatermelés fokozására is, ami a burgöonyafeldolgozó-iparokat fogja fellendíteni. Magyar szempontból különös jelentősége van még a gyümölcs- és főzelékfeldolgozó iparágaknak, amelyek a tengerentúli behozatalt a nagytérgazdálkodás lehetőségei révén feleslegessé teszik majd.

A nagy érdeklődéssel és tapssal fogadott előadásért dr. v. Guothfalvy Dorner Zoltán miniszteri tanácsos, egyetemi magántanár mondott köszönetet a Mezőgazdasági Iparok Magyar Nemzeti Bizottsága nevében.

A Magyar Malomipari Munkabizottság nevében dr. Marschall Ferenc m. kir. titkos tanácsos pénteken villásreggelit adott Schuster németbirodalmi osztályfőnök tiszteletére. Schuster osztályfőnök magyarországi tartózkodását arra is felhasználja, hogy báró Bánffy Dániel földmívelésügyi miniszter vendégeként meglátogassa a tokajhegyaljai borvidéket.

— Vizesárokba fulladt egy szövőmester. Domonkos József szövőmester Pestszentlőrincen a Tinódy-utca 47. számú ház előtt az út mentén húzódó vizesárok szélén ujságot olvasott. Hirtelen rosszul lett és eszméletlenül belezuhant a vízbe. Hozzátartozói már holtan találtak rá.

DŐVÉNYI NAGY LAJOS RIPORTJA:

Udvarhelytől Gyergyószentmiklósig

Aki a Királyhágón túlról jött ide, a kisebbik hazába, tán földrajzilag is egészen pontosan meghatározhatóan Élesd körül kezdi érezni: *mennyire más körülte a világ.* A párás tetőn, ahol a Sebes-Kőrös vize zúgva küzködik a fekete sziklákkal, *más hangsúlya van már a szónak, nyersebb íze a levegőnek* s az emberek tekintetében is van valami különös és megmagyarázhatatlan, magához vonzó varázs.

S ahogy aztán a vándor mind délebbre kerül, azt is észreveszi, hogy *a fogalmak, amelyek minálunk, Isten tudja mitől, megkoptak, kifakultak, ideálok, amelyek elveszitették meleg ragyogásukat, ott szinte megtapinthatóan élnek,* frissen s visszhangjuk szívben és lélekben egyaránt felverődik. *Haza, nemzet, szabadság, mintha csak most megtalált kincsek volnának* s nem ünnepre tartogatott igék, de mindennapi kenyér, a legszegényebb és leggazdagabb asztalán egyformán ugyanaz, édes ízzel és pótolhatatlanul.

A marosszéki lélek

Marosvásárhelyen majd két esztendővel ezelőtt, a bevonulás napján, — emlékszem — még éjfélkor is, legalább öt-hatezer ember sűrült a roppant főtéren, komolyan, majdnem szótlanul, ide-oda járva a villamoslámpák fehér fényében, hogy egy-egy virágos sipkájú honvédet találjon, akit aztán nagy gyűrűben körülvettek, néztek, tapogattak. Sűrű éjszaka volt már, mikor valahol, egy megafón harsány torkán, a Himnusz dallama tört fel *s az egész embererdő egyszerre halálos csendbe némult.* A kalapok lekerültek a fejekről, hogy *egy perc mulva már a sirástól elcsukló hangon mindenki énekelje.*

Huszonkét hónapja ennek majdnem s azóta a felszabadulás első óráinak forró lelkesedése lecsillapodott. Az ünnepre eljöttek a sűrű hétköznapok, de lám, *most a vásárhelyi téren, mintha pontosan ugyanazok a percek elevenednének meg mégegyszer:* — a zászlós-homlokú házak alatt ezrek és ezrek harsogják az éljent, lengetik a kalapot, de úgy, hogy a felsugárzó arcokból, szemekből a tömeg lelkét nem ösmerő idegen is láthatja, *milyen őszinte, milyen mélyről fakadó ez az ünneplés.*

A miniszterelnökön óráról-órára jobban észrevenni: *menynyire megfogta, magához láncolta az erdélyi lélek,* hogy ragadja mind lelkesebb kijelentésekre *s egy idő mulva már maga is használ beszéd közben egy-egy székelyes szófordulatot.*

Minálunk, otthon egy-egy vidék népe közt nem igen látja az ember a vetélkedés olyan formáját, amit a Székelyföldön lépten-nyomon tapasztal. *Az udvarszékiek, háromszékiek, csikszékiek, marosszékiek versengve bizonygatják, hogy ők a legkülönbek, ősiségben, magyarságban a legjobbak, de a vetélkedésnek még sincs a másikkal szemben lekicsinylő vagy pláne becsmérlő íze.* Inkább a sportban való versengéshez hasonlít, annak nemes szabályai, egymást becsülő, szigorú törvényei szerint folyik. Igaz, hogy „Udvarhelyszék anyaszék", de azért a fehér harisnyáján piros vitézkötést hordó csíki például Szeredát tartja a világ közepének, s egy kedves udvarhelyi asszony el is mesélte: *milyen rátarti városának rangjára akármelyik kis faluból való székely.*

A büszke csíkiak

Valami dolga volt odaát Csíkban, keresztül ment hát a Hargitán s Szeredában keresni kezdte az utcát, ahová igyekezett. Egy harisnyás embert talált elé, attól kérdezősködött.

— Maga nem idevaló? — firtatta a székely.

— Nem. Udvarhelyré.

— S nem es vala sose Szeredában?

— Én biz nem.

A székely végignézte az idős dámát, aztán kicsit sajnálkozva, kcsit sértődöttem jegyezte meg:

— *Igy megvénült s máig se volt nálunk?*

De persze azért jólelkűen eligazította az nagyasszonyt, sőt el is vezette szépen a tetthelyre.

Sok mindenből megérzi az ember, hogy mennyi egy fogadtatásban a hivatalos rendezés és mennyi a lelkesedés. A miniszterelnök székelyföldi útján *a hivatalos külsőség annyira háttérbe szorult, hogy észrevenni is alig lehetett.* Legfeljebb abban, hogy minden megye határán, minden város kapujában polgármester, alispán, főispán mondott néhány köszöntő szót, de *az ünnepségek főszereplője igazán a nép volt.* Udvarhelytől Sepsiszentgyörgyig derék felhőszakadásban autóztunk által, a Barót, meg az Ajta vize sárgán és dühösen hömpölygött keresztül az úton, a kocsik tengelyig jártak az árban, *de a falvak szélén, a nagy mesterkedéssel készült diadalkapuknál mégis mindenütt ott volt a nép apraja-nagyja.*

Igazában a nép ünnepelt

Napokkal előbb készültek a miniszterelnök fogadására s ki tudja, mennyi tanácskozás, töprengés előzte meg, mig hozzáfogtak a diadalkapu építéséhez, meg a házak díszitéséhez. *Lehet,, hogy titkos kémkedés is folyt, kipuhatolták; a szomszédban mire készülnek, mert nem volt két falu, ahol ugyanolyan külsőségeket láttunk volna.*

Akadt nagyutca, amelynek minden házát a havasból hozott fenyőkoszorúval díszitették s az árok partján is fenyőcsemetéket ástak le, a kerítésekre virágzó akácgallyakat akasztottak, a portához vezető hidra pedig a kiskertekből letépett virágból szavakat raktak ki. Ilyeneket, hogy: *„Isten tartsa!* Isten hozta! Éljen!"

A másik faluban valóságos nyírfaerdő fogadta az autókaravánt s megértük találgatni: *honnan hozták ezeket a fehértörzsű, hosszúhajú ágakat, mikor az egész környéken nem láttunk a hegyeken más fát, mint tölgyet vagy fenyőt.*

Sepsiszentgyörgyön a vármegyeháza előtt egy egész század székely határőr állott sorfalat a miniszterelnöknek. Csizmában, fehér harisnyában, zekében, napellenzős honvédsipkában. Akár a szobrok, olyan keményen, egymás mellett a nagy varjúszárnybajuszos öregek és fiatal legényke. A vénebbje mellén a régi háborúból való medáliák; nagyezüstök, kisezüstök.

A székely határőröknél

Az ünnepség után vallatóra fogtunk egy szíjasarcú, szikár öreget.

— Öreg már maga katonának, bácsi. Tán nem is szívesen csinálja?

Összevonta a szemöldökét s végigmért bennünket.

— Én? Öreg? Aztán métt?

— Hát látszik. Hiszen csupa ősz.

— Jöjjön bár velem kicsit ide a pástra s birkózzunk meg, majd lássa, vén vagyok-e? *A medvével is megvívnék én, ha kéne.*

Vágott hozzá a szemével s mindenki tudta körültünk: *miféle medvére gondol.*

Később aztán komolyra fordítottuk a szót s az öreg lelkesen magyarázta, *mennyire örülnek mindenütt a határőrezredek felállításának.*

— Münk s a mi őseink mind katonák voltak itt. *Nálunk a bírót is hadnagynak hivták régen,* ha nem tudná. Nem új dolog nekünk a katonáskodás.

— S hát fegyverük van-e? — firtattuk.

— Ami kell, van.

— Aztán miféle?

— Nem tartozik idegenre — zárkózott el a feleléstől. — De ne adja az Isten senkinek, hogy meg kelljen tapasztalnia, miféle.

Ebben maradtunk.

A Maros völgyén deszkás szekerekkel, meg borvizes székelyekkel találkoztunk sűrűn. Feljárnak egészen Szászrégenig s még azon is túl, a kicsi cserépkorsókkal, ügyesen fűrészelt deszkákkal, zsindellyel. Hogy miről ismerték meg a miniszterelnöki autókat, azt csak ők tudják, de egy bizonyos: *amerre elmentünk, nagy süveglengetéssel köszöntöttek bennünket* s már régen elporzottak mellettük a kocsik, mikor egy-egy kanyarodóból visszanézve láttuk, hogy ott állanak bozontos kis lovaik mellett s míg egyik kezükkel a gyeplőt tartják: a másikkal rázzák a kalapot, süveget kegyetlen lelkesen.

Nem valami hunyász, magát megvonó nép ez, még a legapraja se. Csiksomlyón-e, vagy Gyergyószentmiklóson, nem tudom már, vidám példáját láttuk ennek. Egy öklömnyi legényke s egy nálánál is kisebb leányka virágbokrétával várta a miniszterelnököt. A fogadásnál persze nagy volt a sűrűség, a felnőttek körülözönlötték a vendéget s közülük nem látszottak ki az apróságok, még a markukban szorongatott csokor se.

A kicsi legény bokrétája

Mivel nekik az volt a dolguk, hogy a nagyúrnak virágot adjanak, de látták, hogy mindenki megfeledkezett róluk, *a legényke ágaskodott egyet, lábujjhegyre, megkapaszkodott fél kezével valamelyik szomszéd felnőtt nadrágjában s amennyire telt tőle, nyujtogatni kezdte a bokrétáját.* Fel, egészen a miniszterelnök álláig.

Hogy őket is vegyék már észre.

Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács ülése

Kolozsvár, június 20.

Az Erdélyrészi Gazdasági Tanács keretében működő munkaközösség Béldi Kálmán gróf elnöklésével tartott ülésén a földmívelésügyi minisztérium kolozsvári kirendeltségének, az erdélyrészi Hangya szövetkezetek marosvásárhelyi központjának, a debreceni, kolozsvári, marosvásárhelyi, nagyváradi kereskedelmi és iparkamarák kiküldötteinek részvételével foglalkozott az iparostanoncok helyzetével. A munkaközösség megállapította, hogy az elmult 22 esztendő bebizonyította, milyen fontos bástyája nemzeti és gazdasági életünknek az erős, öntudatos iparos- és kereskedőosztály. Tervezetet dolgoztak ki a tanoncotthonok problémájának rendezésére s ebben rámutatnak arra a katasztrófális visszaesésre, amely a mesterek és tanoncok arányszámában a világháború előtti idő óta bekövetkezett. Javaslatokat terjesztenek elő a tanoncifjúság számának növelésére, ellátásának biztosítására és egyéb szükségleteik fedezésére.

Ezután az Erdélyrészi Gazdasági Tanács tartott ülést. A tanács elfogadta a munkaközösségnek az iparostanonchálózatnak Erdélyben való sürgős kiépítéséről készített emlékiratát. Javasolja a tanács, hogy kötelezzék a kereskedelmi és ipari pályákra készülő középiskolásokat arra, hogy hogy egy-egy hónapot töltsenek el az általuk kiválasztandó szakmában.

A tanács ezután a tüzelőanyag felhasználásának korlátozásáról szóló rendelettel foglalkozott. Erdélyben a fűtési időszak 8—9 hónapon át is tart s ezért háztartásonként több tüzelőanyag engedélyezését kérik.

Végül különböző adó- és illetékügyekkel és az italmérési engedélyek kiadása körül tapasztalható nehézségekkel foglalkoztak s elhatározták, hogy az illetékes tényezőknél a rendelkezésre álló adatok felhasználásával megteszik a szükséges lépéseket.

Vigyázat!
A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL" szónak és T alaku bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.
DARMOL

Aranysárga falevél

Erdélyi Mihály operettje az Erzsébetvárosi Szinházban

Előadás előtt valóságos tömeg hullámzik a színház környékén, a ligeti színház megnyitása esemény ezen a vidéken: százan és százan csak azért jönnek az István-út és az Aréna-út sarkára, hogy legalább kívülről megnézzék a „nyitást". Erdélyi Mihály minden évben megirja a maga nyári operettjét (néha kettőt is), a színpadon összegyüjt vagy egy tucat nyaraló sztárt, nem csoda hát, hogy az évenként esedékes nyári sláger rendszerint belefut az őszbe.

Az idei Erdélyi-darab sem rosszabb, mint az elődei, könnyű és szénsavas, mint a színes szörpök, amiket a színház előtti bódékban árulnak. Van benne egy sereg remek szám, s az sem baj, ha kicsit eszünkbe jut a melódiák régebbi gazdája. Az „Aranysárga falevél" arról szól (miről is szól no? . . .) egyszóval öt pár bonyodalmas szerelmi operett hókuszpókusza pereg le a nézőtér előtt, úgy, amint az operettországban szokás, hol vidám, hol szomorkás fordulatokon keresztül. Erdélyi Mihály ez alkalommal is a kor hangját szólaltatja meg néhány hazafias jelenetben hatásosan és mértéktartással. Az operett majd éjfélig tart, a közönség azonban hűen kitart, sokat nevet és még többet tapsol.

Tihanyi Vilmos rendezte az előadást, amelynek sztárja ezidén az Operaháztól kölcsönként Orosz Julia. Azt, hogy kitűnően énekel, ne pont az Erzsébetvárosi premierrel kapcsolatban állapitsuk meg, dicsérjük ellenben meg remek játékáért és igazi primadonnára való pompás toalettjeiért. Kiss Manyi, Somogyi Nusi és Latabár Kálmán minden jelenete harsány derültséget jelent, hasonlóképpen Tapolczay Gyula nagyszerű ötletein is jól mulatunk. Csortos Gyula természetesen a hagyományos őszhajú gavallért játssza, örömmel látjuk viszont a bonviván szerepében a vidékről hazatért Delly Ferencet, akinek e szerepkörben a pesti színpadon még mindig nincs utóda. Szilágyi Szabó Eszter hosszabb pihenés után igen előnyösen vonja magára a figyelmünket és feltűnt egy tehetséges fiatal szubret, Göndör Klári. A kisebb szerepeket Zala Karola, Latabár Árpád és egynéhány kevésbé ismert színész játssza. Bercsényi Tibor tervezte a díszleteket, a zenekart pedig Endre Emil vezényli hibátlanul.

(U. J.)

OROSZ JULIA, CSORTOS GYULA, KISS MANYI, DELI FERENC

Vasárnap este bezár a Kolozsvári Nemzeti Szinház

A kolozsvári Nemzeti Színház első évadját vasárnap este fejezi be. Táray Ferenc, a színház igazgatója, aki a kolozsvári Nemzeti Színház jövő sziniévadjának megbeszélésére Budapesten tartózkodott, ma reggel utazott vissza Kolozsvárra, hogy a színház bezárásánál jelen legyen. Arra vonatkozólag, hogy hogyan alakul a kolozsvári Nemzeti Színház jövő évadja és hogy lesznek-e személyi változások a színháznál, még semmiféle döntés nem történt.

Premier a Bábszínházban

A Nemzeti Bábszínjáték, vagy a „Felnőttek Meseszínháza", ahogy Rév István közkedvelt kis színháza átment a köztudatba, ma este tartja első idényének utolsó bemutató előadását. „Az ember nincsen fából" cím alatt Harsányi Zsolt, Vaszary János, ifj. Kőváry Gyula, Várady Tibor és István Árpád bohózatait, tréfáit és vidám jeleneteit hozza bábszínpadra átdolgozva a közönség elé a nyári műsor keretében Rév István, a színház ezermester igazgatója.

Tisztítótűz

A történet az operaénekes kálváriás útja a színpadi átélés következtében féltékenységből elkövetett gyilkosságtól, bünének vezeklésén keresztül egészen a rehabilitációig, amikor csodálatos hangja a közönséggel elfelejteti, hogy nem megtévedt ember áll a színpadon, hanem nagy művész. Izgalmasan indul a film, később a mese érdekessége ellankad, viszont ekkor a főszereplő Tito *Schipa* remek, hajlékonyan szárnyaló hangja nyújt pompás élvezetet. Werther áriáját senki sem énekli szebben, mint ő. A milánói Scalában készített felvételek nagyvonalúak és mint minden olasz filmen, a fotografiák művésziek. Marcel L'Herbier rendezése színes, mozgalmas és Tito *Schipa* körül a francia színészegyüttes Andre Lefaurral, Mireille Balinnel és Marie Gloryval az élen elsőrangú alakitást nyujt.
(Rádius)

Laczó István és Zsögön Lenke házasságot kötöttek

Az Operaház kitünő énekese, *Laczó* István és *Zsögön* Lenke, a kolozsvári Nemzeti Színház együttesének tagja, Ostolai dr. *Zsögön* Béla postafőigazgató leánya pénteken házasságot kötöttek. Tanuk voltak dr. *Veress* Gábor, az IBUSz vezérigazgatója és *Marek* Lóránt gazdasági főtanácsos.

VASÁRNAP:

IX. honvédkivánsághangverseny négy külföldi szereplővel

A Vöröskereszt és a Rádió vezetésével holnap, vasárnap este hétórai kezdettel tartják meg a

Magyar Művelődés Házában a IX. honvéd-kivánsághangversenyt. Külön érdekessége a holnapi hangversenynek, hogy azon négy külföldi művész is szerepel. A mikrofón előtt ugyanis megjelenik a Budapesten jelenleg filmező bécsi operettprimadonna, Dora Komar és a holland származású tenorista-filmsztár: Johannes Heesters, az olasz Rabagliatti, aki két olasz dalt énekel és végül pedig Müller Mária, a neves operaénekesnő, aki Berlinből csak azért jön Budapestre, hogy a kivánsághangversenyen fellépjen. Kívülük a legkedveltebb énekes- és előadóművészek egész serege lép fel. Három zenekar működik közre: a Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara, a Légierők és a Rádió zenekara. A IX. honvédkivánsághangversennyel fejezi be a Magyar Művelődés Háza az idei évadját és augusztusban nyit kaput. A X. kivánsághangversenyt ennek következtében júniusban a Rádió stúdiójából közvetítik.

A Nemzeti Filmbizottság előkészületei a Velencei filmkiállításra

Mint az Esti Ujság már jelentette, az idei velencei filmkiállításon Magyarország három játékfilmmel és néhány rövid filmmel vesz részt. A három filmből egy a szezon folyamán színrekerült filmekből került ki, a másik kettőt pedig a még be nem mutatott, új produkciók közül választják ki. A Nemzeti Filmbizottság minden kedden és pénteken délután jön össze a Hunnia Filmgyárban s az egyik vetitőben egymásután tekinti meg azt a mintegy tizenöt filmet, amelyeket még eddig nem mutattak be. Az elmult héten a Hajdu—Daróczy produkcióban készült Vaszary-film, a „Házasság", valamint a Herczeg Ferenc regényéből készült MIF-film, a „Sirius" került a bizottság elé. A jövő héten folytatják a vetitéseket, végleges dönés azonban a kiválasztást illetően csak akkor lesz, ha a bizottság már megtekintett minden új magyar filmet.

Színpad után filmen: „A 2000 pengős férfi"

Barabás Pál nagysikerü vígjátéka, a „2000 pengös férfi", amely az elmult évben annyi sok vidámságot szerzett a magyar közönségnek a Magyar Színház színpadán, a jövő héten mint film jelenik meg a közönség előtt. A szerző dolgozta át filmre, szatirikus komédiáját, kiszélesitve a színdarab kereteit és számos új jelenetet iktatott az eredeti mesébe. A közönség elé valósággal új 2000 pengös férfi kerül. Bulla Elma és Hajmásy Miklós játsszák a filmváltozatban is a két vezetőszerepet és minden bizonnyal most is olyan tetszést aratnak majd játékukkal, mint a színpadon. A harmadik főszereplő Simor Erzsi. Az Iris filmvállalat újdonságában egész sor neves színész játssza a főszerepeket: Vaszary Piri, vitéz Bánky Róbert, Bilicsy Tivadar, Juhász József, Bánky Elemér és még sokan mások. Rodrigez Endre rendezte a filmet, a kisérő muzsikát pedig Fényes Szabolcs irta.

Lehotay Árpád centercsatár

Nem mindennapi színházi és egyben sportesemény színhelye lesz vasárnap délelőtt a Millenáris-versenypálya, ahol féltizenegyórai kezdettel a Nemzeti Színház művészeinek labdarúgó-csapata méri össze erejét a színház műszaki személyzetének válogatott tizenegyével. A színészek, akik ezúttal a labdarúgás művészetében csillogtatják majd tehetségüket, Lehotay Árpáddal, mint centercsatárral az élen, állnak szemben a műszakiak — technikájával.

MA 7-KOR CSAJKOVSZKY-EST,
vez. **Ferencsik**, közr. **Varga Tibor. Hegedűvers. V. szimf. Károlyi-kert.**

MÁRKUSPARK (fedett) **SZÍNHÁZ**

Telefon 131—187. — Rákóczi-út és Múzeum-körút sarkán

Pünkösti Andor rendezésében **PÁRISIEXPRESS**

Zenés vígjáték, irta: **Ives Mirande**, fordította: **Pünkösti Andor**, zene: **Csanak Béla**, versek: **Erdélyi Mihály**

DAYKA MARGIT

Feleky Kamill, Csikós Rózsi, Kertész Dezső, Mihályi Ernő, Buttykay Emmi, Pataky Miklós, Császár Terka, Sárossi Andor, Ihász Lajos
felléptével

Bemutató előadás június 24-én, szerdán este ½9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon délután ½6 órakor is.
Jegyek már válthatók.

SZINHÁZ ÉS MOZIMÜSOR

Jegyrendelő telefonok:
Stádium: 14-00-00 Kultur: 18-99-99
Stádium-Corvin: 145-056
Dijmentes házhozszállitás

NEMZETI SZINHÁZ (½4, ½8): Szombat: Roninok kincse. (VII.) Vasárnap: Roninok kincse. (VIII.) Hétfő: Roninok kincse. (XII.) Kedd: Roninok kincse. (XI.) Szerda: Hősök nélkül. (N2.) Csütörtök: Hősök nélkül. (III.) Péntek: Hősök nélkül. (K2.) Szombattól nyári szünet.

NEMZETI KAMARASZINHAZ (½4 és ¾8). Minden este és vasárnap d. u.: Hősök nélkül. Szerdától nyári szünet.

MAGYAR MUVELODES HAZA: Szombat (4, ½7-kor): Rákóczi induló. (Filmelőadás). Vasárnap este (7-kor): IX. Kivánsághangverseny. Hétfőtől nyári szünet.

UJ MAGYAR SZINHAZ (½4, 8): Minden este és vas. d. u.: Vén diófa.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ (4, 8): Minden este, vas.- és ünnepnap d. u.: Aranysárga falevél.

MÁRKUSPARK SZINHÁZ (4, 8): Csütörtöktől minden este, vas.- és ünnepnap d. u.: Párisi express.

NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK (4, 8): Minden d. u. Mesejáték; kedd d. u. és este: Toldi; hétfő, szerda, péntek este: Opera; csütörtök, szombat és vasárnap este: Kacagó-est.

MAGYAR MŰSZINKÖR (6, 8, vas.- és ünnepnap ½4, 6, 8). Mindennap: Handa-Banda.

FÉNYES CIRKUSZ (4, 8) Mindennap d. u. és este: Nemo kapitány tigrisei, a 3 Bonos és az új júniusi műsor.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T.: 15-40-24.) ½6, ½8, ¼10. Sz., V., Ü.: ½4-kor is. Szabotázs. Híradó.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ IV., Petőfi S.-utca 6. Tel.: 181-244.) A titokzatos röntgensugár. (Kultúrfilm). A charkovi csata. Rajzos híradó a hajókaravánokról. — Magyar-, Ufa-, Luce- és Argentin híradók. — Folytatólagos egyórás előadások 10—24 óráig. Hűtött nézőtér!

CASINO FILMSZINHÁZ (Tel.: 185-329.) ½6, ¾8, ¾10 Sz., V., Ü.: ¼4 órakor is. Ferdinánd a bika. (Walt Disney-sorozat.)

CITY (T.: 111-140.) ¾6, ½8, ¾10-kor. Sz., V., Ü.: ¾4, ¾6, ¾8, ½10 órakor. Egy kis tévedés. Magyar híradó.

CORSÓ (T.: 18-28-18.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ½4-kor is. Gúnyvacsora.

CORVIN FILMSZINHÁZ (Tel.: 138-988, 339—584.) 5, ½8, ½10. Sz., V. Ü.: ¾3-kor is. Szabotázs. Híradó.

DÉCSI FILMSZINHÁZ (Tel.: 125-952, 121-843.) ½6, ½8, ½10. Sz., V. és Ü. ½4-kor is. Leányok egymásközt. Híradó.

FORUM FILMSZINHÁZ (IV., Kossuth Lajos-utca 18. Tel.: 189-707, 189-543.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ½4-kr is. Szabotázs. Híradó.

HIRADÓ FILMSZINHÁZ VII., Erzsébet-körút 13. szám. Telefon: 222-499). Babona. (Film a kuruzslásról). — A charkovi csata. Rajzos híradó a hajókaravánokról. Magyar-, Ufa-, Luce- és Argentin híradók. — Folytatólagos egyórás előadások 9—24 óráig. Hűtött nézőtér.

OMNIA FILMSZINHÁZ (Tel.: 130-125.) 5, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: 3 órakor is. Azurexpress. Kisérő műsor. Prolongálva.

PALACE (T.: 22-12-22.) 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Kádár Kontra Kerekes. Híradó.

RADIUS FILMSZINHÁZ (Tel.: 122-098, 120-561.) ½6, ¾8, ¾10. Sz., V., Ü.: ¾4-kor is. Tisztítótűz.

ROYAL APOLLÓ (Tel.: 222-002.) ¾6, ¾8, ¾10. Sz., V., Ü.: 4, 6, 8, 10-kor. Viharkapitány. Híradók. 2-ik hétre prolongálva.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) ½6, ½8, ¾10. Sz., V., Ü.: 3-kor is. (Nyitott tető.) Szabotázs. Világhíradók.

URANIA FILMSZINHÁZ (T.: 140—046) 5, ½8, ½10: Szabotázs. Világhíradók. Sz., V., ¾3-kor is.

MÁSODHETES MOZIK:

ADMIRAL (T.: 353-707.) ½4, ½6, ½8, ½10 órakor. V., Ü.: 11, ½2 órakor is. Határvadászok. Híradó.

ASTRA (T. 15-44-22.) ¼4, ¼6, ¼8, ½10 órakor. V., Ü.: 11, ½2 órakor is. Régi keringő. Híradó.

BROADVAY FILMSZINHÁZ. (T.: 422-722). ¼4, ½6, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Első előadás mérsékelt. Az 5-ös számú őrház.

DÉLIBÁB (volt Winkler. T.: 490-130). 6 és ½9. V., Ü.: ½3, ¾5, 7 és 9 órakor. Édes a bosszú.

ELIT MOZGÓ 6, 8, 10 V. 4 órakor is. Akit elkap az ár. Híradók.

HOMEROS MOZGÓ (T.: 496—178). ½4, ½6, ¾8, ½10 órakor. V. ½2-kor is. Bünhődés. Világhíradók.

IPOLY FILMSZINHÁZ ½4, ½6, ½8, ½10. V. ½2-kor is. Régi keringő.

KAMARA (T. 423—901). 12, 2, 4, 6, 8, 10 órakor Dr. Kovács István.

LLOYD (Tel.: 111-994.) ½6, ½8, ½10. V., Ü.: ½4k-or is. Asszony a neved. Híradó. Nyitott tető.

ODEON FILMSZINHÁZ (T.: 422—785). ½4, ½6, ½8, ½10. V., Ü. ½2-kor is. Végre. Híradó. V. d. e. 11-kor: Te csak pipálj Ladányi.

OLYMPIA (T.: 423—188) 11, 2, 4, 6, 8, 10 órakor. Ámok. Világhíradó.

PALOTA (T.: 156—605). ½4, ½6, ½8, ½10-kor. V., Ü.: ½2-kor is. A múmia bosszúja.

REX (T.: 228—020). ½5, ¾7, 9. Sz. ¼4, ¼6, ¼8, ¼10 órakor. Vasárnap ½2-kor is. Lovagias ügy.

RÁDAY MOZGÓ (T.: 382-581.) 5, ¼8, ½10 órakor. V Ü.: 2, 4, 6 8, 10-kor. Az utolsó Wereczkey. Híradó.

RIALTÓ FILMSZINHÁZ (Tel.: 224—443.) ½4, ½6, ½8 ½10 órakor. Rettegés. Híradók.

CSABA-SAVOY (Tel.: 14-60-40.) ½6, ½8, ½10. V. ½4-kor is. Akit elkap az ár. Híradók.

TIVOLI FILMSZINHÁZ (Tel.: 325-602.) ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. V., Ü.: 11 és ¾2-kor is. Gyurkovics fiúk.

TURÁN (T.: 120-003.) 11, ½2, 4, 6, 8, 10-kor. V., Ü.: 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor: Határvadászok. Híradó.

VESTA (Tel.: 222-401.) ¼4, ½6, ½8, ½10. V., Ü.: 2, 4, 6, 8, 10 órakor. Csintalan férjek. Híradó.

PAGER, TOLNAY, SZELECZKY

AZUREXPRESS

Prolongálta **OMNIA** Prolongálta

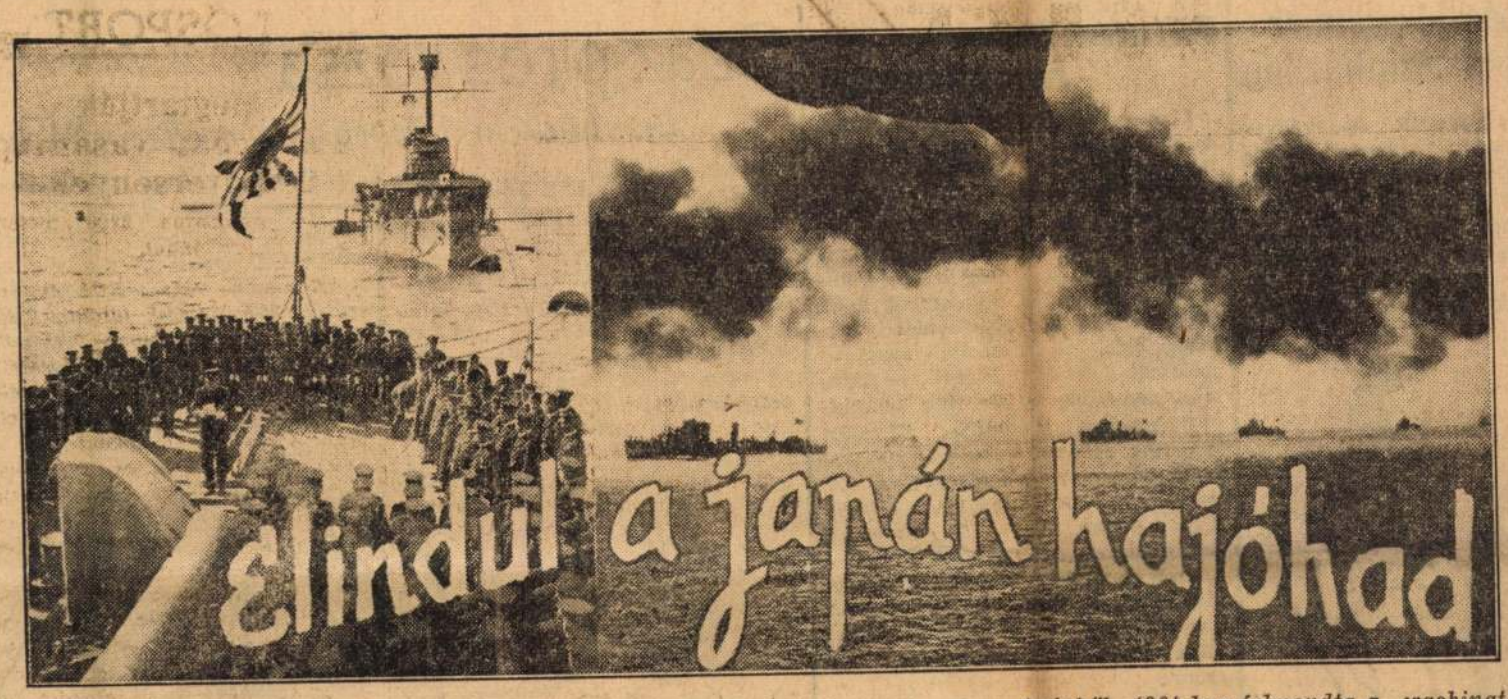

Elindul a japán hajóhad

A japán császárságról az első hiteles történelmi feljegyzések Kr. e. 667-ből valók. *Ekkor vetette meg a birodalom alapját Dzsimu császár.* Ez a régi birodalom azonban oly elzárkózottan élt két évezreden át, hogy *csak 1854-től került tulajdonképpen összeköttetésbe Nyugattal (Európával), amikor Amerika, majd az angolok és oroszok is engedélyt kaptak, hogy kereskedelmi hajóik egyes japán kikötőkbe kiköthessenek.* Ekkor kezdődött el Japán fellendülése olyan értelemben, hogy *az európai kultúrából magáévá tette mindazt, ami használt a birodalomnak:* vasút-, út-, hídépítés, a posta és a keresztény időszámítás. A hadsereget is európai mintára szervezték meg, alapul vették a poroszok haderejét. *Mutsu Hito* császár volt az, aki e nagyjelentőségű lépést tette. Ezzel a hadsereggel azután *már 1894-ben fényes diadalt arattak a kínaiak felett.* Ekkor szerezte meg Japán Taiwan (Formosa) szigetet és a kínai piacot kereskedelme számára. Koreát és Port Arturt is akarta, de az európai hatalmak ekkor felemelték szavukat s Japánnak az oroszok javára le kellett erről mondania. Ezt azonban nem felejtették el a japánok. Tovább fejlesztették haderejüket s számottevő hajóhadat szerveztek. *1905-ben azután az orosszal folytatott háborúban bevették Port Arthurt és Tsushimánál megsemmisítették az orosz hajóhadat.* Ezekután a megkötött békében *Korea és Port Arthur* (ma: Chosen és Ryoyun) *is japán fennhatóság alá került,* ezenkívül megkapta Japán a Sachalin-sziget déli részét.

Európa és Amerika ekkor vette észre, *mit jelent a japán birodalom.* Féltékenyen nézték és érezték, hogy már nem közömbös rájuk nézve e terjeszkedés. Az Egyesült Államokban és Angliában is ez az aggodalom adott egy újabb erőkifejtést a hajóhad növelésére. De Japán sem maradt tétlenül. *1918-ban, az orosz összeomláskor Vladivosztokot és Kelet-Szibériát megszállotta,* de az antant követelésére fel kellett adnia. Az orosz terjeszkedés ellen azonban *Mandzsuriát mégis megszállotta* és önálló császárságot alkotott belőle fennhatósága alatt. Ekkor már az Egyesült Államok és Anglia is nagy vetélytársat láttak Japánban.

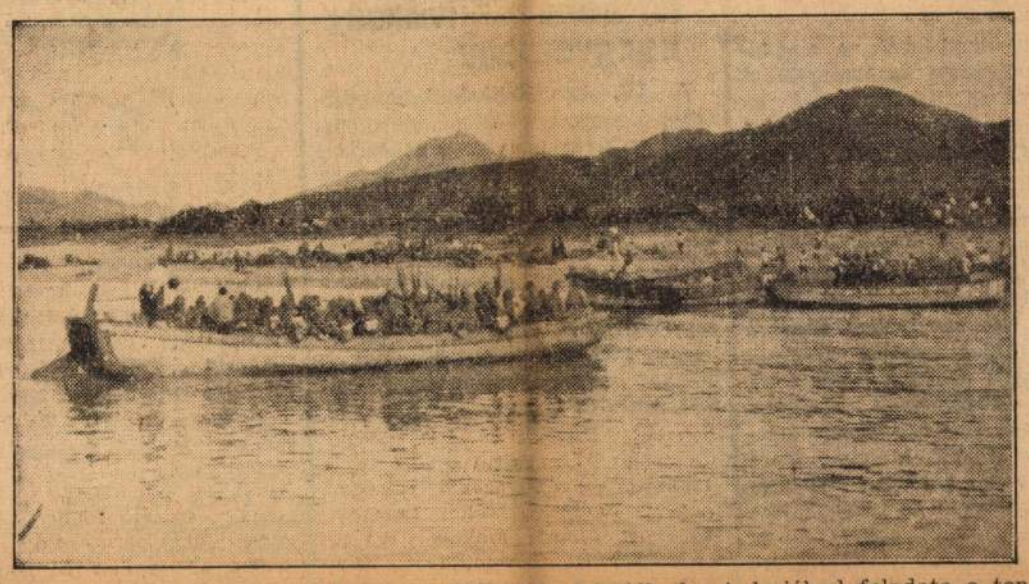

A világháború után az 1921—22. évi washingtoni tengeri értekezleten, melyen Japán is résztvett, *Anglia és az Egyesült Államok kikötötték, hogy a tengeri fegyverkezés terén az Egyesült Államok és a brit birodalom öt-öt egységére Japán csak három hajóegységet építhet.* Ez azt jelenti, hogy *az angolszász hajóhad közel három és félszerese a japán tengeri erőnek.* Ezen egyezmény szelleme már pusztán mutatja, hogy Japántól tart az angolszász világ. De Japán ekkor ismét engedett.

1933-ban Japán kilépett a Népszövetségből. *1934-ben felmondta a „washingtoni tengeri egyezményt" s hajóhadát gyors iramban kezdte kiépíteni.* Erre szüksége is volt. Tengeren, s[illegible] szigetből összetevődő birodalomnak életszükséglete a tengeri hajóhad. A hajóhad feladata a tengeri hatalom, tengeri fölény megszerzése, csapatszállítások biztosítása, a tengerpartok védelme, illetve — ha szükséges, — az ellenség tengerpartjainak, támaszpontjainak megrohanása.

Japán hadihajóinak számát pontosan nem tudjuk. Ha az egyezmény felmondása óta sokat épített is, *az angolszász világ flottája nagyobb lehet.* De nem ez a mértékadó a harcban, a mérkőzésben. *A gépen, az anyagon kívül a haderő szelleme, lelkülete adja azt az erőt, amely győz!*

A japánok az eddigi háboruban máris megmutatták, hogy *nem a csatahajók mennyisége, a tonnaürtartalom nagysága a döntő.* A japán tengeri erők, légierők összedolgozása, a japán katonalélek adta azt a kezdeti sikert, amellyel a pillanatnyi angolszász számbeli fölényt azonnal kiegyenlítették.

Az ellenségeskedés megindulásakor azonnal nagy területen szerteágazó feladatok hárultak a korszerűen megszervezett japán tengeri erőkre. A támadó erők (cirkálók, buvárnaszádok, karöltve a repülőgépekkel) az angolszász hajóhadak egységein ütöttek rajta. Nem a harcba vetett egység nagysága volt itt sem a fő, hanem az, hogy a feladatot megoldják. Az amerikai vezetők titokzatos fegyverekről beszéltek, amelyek a hawaii, szingapuri, fülöpszigeti hajóveszteségeket okozták. *A kétüléses japán buvárnaszád lenne szerintük az az új fegyver,* melyről eddig ők nem tudtak. Nézzünk csak e híradások mélyére.

A japán katona lelkében a kötelesség teljesítése a legszebb feladat, ezért életét adni a legszentebb. Már a kínai-japán háborúban előfordult höstettekről tudunk, amikor a japán katona a robbantásnál a kezében tartja a gyujtótöltényt és robbantja a hidat, csakhogy feladatát biztosan teljesíthesse.

Ez történik a kétszemélyes buvárnaszádnál is. *A robbanóanyaggal telt kis buvárnaszádot biztos kézzel az angolszász óriás csatahajónak kormányozza a japán katona; együtt robban fel a céllal.*

A japán hadihajóhad másik feladata, hogy a földi erők partraszállását biztosítsa. *Amikor már az első küzdőerők az ellenséges sziget földjén vannak, fehér mezőben a felkelő piros napot és sugarait jelképező zászlót magasra tartva követik az elől küzdő bajtársakat a többiek.* Mennek a megdicsőülésbe, a harcba, ha kell, a halálba . . .

Majd harckocsik tömegét rakják partra, melyekkel viszik a szárazföldön tovább a japán uralmat, az élniakarást.

NYILT-TÉR

E rovatban közöltekért a szerkesztőség felelősséget nem vállal.

Nyilatkozat

A Magyar Film c. szaklapnak mult év december 30-iki számában „Kommentár Castiglione Henrik karácsonyi tárcájához" címen megjelent közleménnyel kapcsolatban azon oknál fogva, mert ez ügyben beküldött nyilatkozatomat Váczi Dezső úr, a Magyar Film felelős szerkesztője a f. év január 5-iki számban annak egyik lényeges részének kihagyásával közölte, szükségesnek tartom a szóbanforgó nyilatkozatot teljes egészében alábbiakban ismertetni:

Budapest, 1942 január 3.

„A Magyar Film t. Szerkesztőségének,
Budapest.

Felhivására beszámolót irtam svájci utamról, amelynek legfőbb célja az volt, hogy új és értékes piacot szerezzek a magyar filmnek.

Az a kommentár, amelyet cikkemhez a t. Szerkesztőség a Magyar Film III. évf. 52. számában irt, azt mutatja, hogy irásom egyes részei félreértésre adtak alkalmat. Elismerem, hogy a beszámoló szóbanforgó részeinek fogalmazása erre alapot is adott.

Végtelenül sajnálom az esetet, annál is inkább, mert felfogásom a magyar nemzeti filmről azonos a Filmkamara és lapjának: a Magyar Filmnek álláspontjával.

Hogy cikkemmel nem is akarhattam mást mondani, arra garancia egész polgári multam: 20 éves állami szolgálatom, a világháborúban való részvételem, amelyből sebesülten jöttem haza, 31 évi szakmai tevékenységem, de egyben az a levél is, amelynek kíséretében cikkemet b. lapja felelős szerkesztőjének: Váczi Dezső úrnak beküldöttem, s amely szószerint a következő volt:

„Kedves Dezső! Csatolom az igért közleményt. Arra kérlek, hogy a bevezető részt különösen olvasd el nagy figyelemmel, nehogy abba a gyanuba kerüljek, hogy pacifista vagyok."

Teljes tisztelettel:

Castiglione Henrik s. k."

Két-három hetet vesz igénybe a hó teljes eltakarítása a főváros utcáiról

A másfélnapos havazás során a főváros területére hozzávetőleges számítás szerint több, mint 3 millió köbémter hó esett le. A főváros csütörtökön katonai segítséget vett igénybe a hó eltakarítására, a köztisztasági hivatal pedig a havazás megkezdése óta

három szakaszban, éjjel-nappal dolgozik. Az éjjel 18 altiszt vezetésével 230 állandó és 2344 rendkívüli hómunkást állítottak be, 14 motoros ekével tisztogatták az utakat és 6 hófuvarozó autóval szállították az összegyüjtött havat.

Ma reggeltől kezdve 33 altiszt vezetésével *587 állandó és 2141 rendkívüli hómunkás dolgozik a hó eltakarításán.* Beállítottak továbbá 56 lovas és 10 darab motoros hóekét, valamint 4 hófuvarozó autót. Értesülésünk szerint a hó lapátolása, az úttestek és járdák tisztogatása még mintegy *három napot vesz igénybe és amennyiben újabb havazás nem lesz, két-három hétig trat a Budapesten lehullott hó teljes eltakarítása.*

Cseresnyés

Németh László-premier a Nemzeti Színházban

Valami titokzatos Eszméről esik percenkint szó ebben a darabban, de három óra multán sem derül ki, mi is az az eszme, amelynek szolgálatában Cseresnyés, a reformátor, hátat fordit a normális életnek, bilincsbe veri feleségét és három leánygyermekét, lehurcolja egy aföldi farm dúsan termő, de levegőtlen és valószinütlen kerítései közé, be akarván bizonyitani, hogy ez az eszme, amelyet ő képvisel egyedül, hozza majd meg az igaz életet és boldogságot mindannyiunk számára. Patológikus alak ez a Cseresnyés, aminthogy a darab többi szereplője is lélekben és érzésben egyaránt vak, süket, vagy sánta. Igy aztán egészen természetes, ha tragikus vagy ál-tragikus sorsa miatt semmilyen részvétet nem érzünk és teljes erkölcsi felelősségünkkel a feleség és a legkisebb leány pártjára állunk, akik végül is megunják ketrecéletüket, a sok nagyképü prédikációt és ál-prófétaságot, kereket oldanak, otthagyják a világmegváltó férjet és visszatérnek a normális életbe. Maga az egész történet valószinütlen és hamis. Az alakok ennélfogva vergődnek és szenvednek: sehol egy emberi sors, sehol egy őszinte érzés, vagy hang.

Németh László, ez a nagytehetségü, nagyon kulturált és igényes magyar iró ezúttal tévedett. Tévedett még dialógusaiban is, mert például a kubikus és a Cseresnyés közti párbeszéd olyan magas nivójú, olyan beretvaéles logikájú és olyan választékos, ahogyan még színpadról sem lehet beszélni, különösen egy kubikus munkásnak. A mondatok mint megannyi karácsonyfadisz sziporkáznak és csillognak, de ha elejti őket az ember, irgalmatlanul összetörnek és semmi nem marad belőlük.

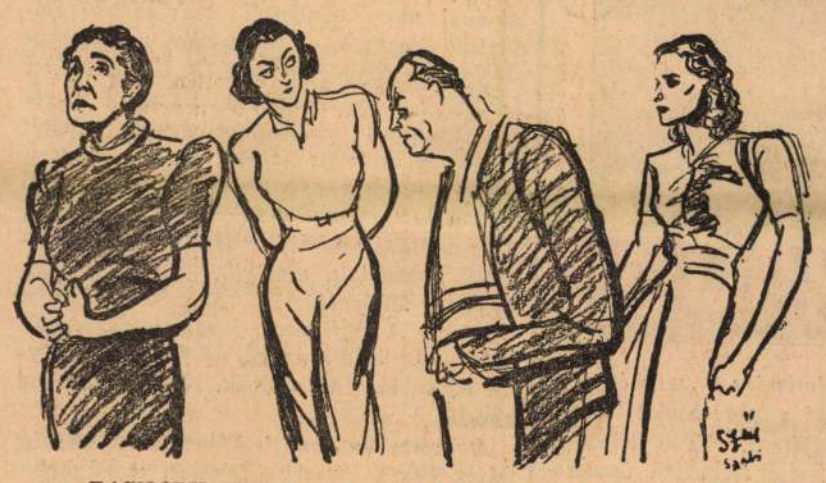

TASNADY ILONA, LUKACS MARGIT, LEHOTAY ARPAD, RAPOLTHY ANNA

A színészek óriási munkát végeztek. *Lehotay* a címszerepben teljes mellel kiáll és küzd. Minden idegszálával *igyekszik elfogadhatóvá tenni* az elfogadhatatlan figurát. *Kovács* Károly a kubikus szerepében elsőrangút produkál. *Két nagy jelenetében megérdemelt nyiltszini tapsot kapott. Tasnády* Ilona a feleség, *Lukács* Margit, *Rápolthy* Anna és *Mészáros* Ági a három lány szerepében képességük és tudásuk legjavát adták. Ugyszintén *Apáthy* Imre, aki egy fiatal tanársegédet játszott. A díszletek szépek, az előadás egy-két jelenettől eltekintve, egyenletesen pereg. A rendezés munkáját *Abonyi* Tivadar látta el.

Dobay Tibor.

Filharmóniai hangverseny

Liszt Esz-dur zongoraversenye és Beethoven IX. szimfóniája szerepelt a Filharmóniai Társaság tegnap este rendezett IV. bérleti hangversenyén. A zenekart *Dohnányi* Ernő dr. elnök-karnagy vezényelte, akit a közönség lelkesen ünnepelt abból az alkalomból, hogy 23-ik éve áll a Filharmoniai Társaság élén. A Liszt-mü zongoraszólamát *Lászlóffy* Margit, a fiatalabb nemzedék egyik igen tehetséges zongoraművésznője játszotta kiforrott tudással, szép technikai felkészültséggel és átéléssel. A IX. szimfóniában *Basilides* Mária, *Báthy* Anna, *Rösler* Endre és *Losonczy* György énekelték szárnyaló művészettel az énekszólamokat és közreműködött a Székesfővárosi Énekkar-együttes, amelynek betanításáért *Karvaly* Viktort illeti dicséret.

Vasárnap délután: IV. honvéd-kívánság-hangverseny

A IV. honvéd-kívánsághangversenyt a magyar rádió közreműködésével és kiváló művészek felléptével vasárnap 7 órás kezdettel tartják meg a Magyar Müvelödés Házában. A változatos müsoron először szerepel az a dal, amely a keleti fronton küzdő katonáink ajkán született a közelmultban és fellép *Dohnányi* Ernő is, aki a *„Denevér"*-ből ad elő néhány részletet saját átírásában. A magyar kívánsághangversenyt a német, olasz és finn rádió is közvetíti.

Neró a színpadon és a könyvpiacon

A Madách Színházban nagyban folynak az előkészületek Felkai Ferenc történelmi színművének, a „Nero"-nak bemutatására, amely a közeljövöben lesz esedékes. Pünkösti Andor rendezi a római antik felfogás és a kereszténység szellemének összecsapásából keletkező drámát kidomborító színművet, amelynek előadására különös gonddal készül a színház. A premierrel egyidöben könyvalakban is megjelenik Felkai Ferenc színműve a Madách-könyvtár kiadásában. Bevezető essayt a Neróhoz Révay József irt.

Száz piros rózsa

Bemutató a Fővárosi Operettszinházban

Füredi Anna-bál, holdfény, tüllök, selymek és virágillat, hódító gavallérok és meghódított dámák és mindezek tetejébe száz piros rózsa, amelyet nemcsak eleven valóságban látunk a szuffitákig érő hatalmas kosárban, hanem a rózsákról szóló slágert is halljuk — ha minden jól megy néhány nap mulva már a pesti utcákon is. — Egyszóval együtt van minden, ami a jó operetthez kell: lira, humor, kellemesen fülbemászó muzsika, remek szereposztás, gazdag, sőt bőkezü kiállitás, a nézőtéren pedig az a bizonyos sikert igérő hangulat.

Az Operettszinház új darabjának szövegét Kovách Kálmán irta. Operettről lévén szó, ő is megmarad a jól bevált vonalakon, ez a librettó azonban legalább annyiban különbözik elődeitől, hogy talpraesett, fordulatos, ötletes, a humora pedig nem afféle „nyolc társszerző kollektiv agyalmánya", hanem eredeti és néha fulminánsan pezsgő. A történet végig leköti a közönség figyelmét, ahol pedig kicsit ellankadna az érdeklödés, nyomban jön egy frappáns revükép balettel és operett-flitterrel és a közönség máris harsány jókevvel tapsol.

De Fries Károly muzsikája friss és kellemes, néhány száma igényesebb a megszokott slágerek színvonalánál. Szinte azt mondhatnók, kicsit sok is az egész, nem ártana megkurtitani az egész produkciót. Vonatkozik ez elsősorban a szövegre, sőt egy pár számra is, — a tegnapi premieren pont éjfélkor távozott a közönség.

Honthy Hanna a primadonna, aki igazi honthyis elánnal füti a darabot. A primadonna rangja változatlanul az övé, a siker az ő jeleneteinél robban ki feltartózhatatlan erővel. Megjelenése, játéka, hangja megtestesitője ennek a műfajnak. Mellette Barabás Sárit kell megdicsérnünk néhány remek énekszámáért, az örökmozgó Fejes Terit,

HONTHY HANNA, FEJES TERI, MADARASZ LASZLÓ, BARABAS SARI

aki ifj. Latabár Árpáddal együtt a nézőtér jókedvéről gondoskodik, a gordonkahangú Solthy Györgyöt, a kedves Raffay Blankát és Kéry Pannit, továbbá Madarász Lászlót, Wessely Pált, Pártos Gusztávot, Simon Marcsát, Ignáth Gyulát, valamint a színpad apróbb csilagait. A rendezés Bubik Árpád kitünő munkája, a szép diszleteket Bercsényi Tibor tervezte, a zenekart pedig Török Emil vezényli lendületesen.

(U. J.)

Kalóz-szerelem

Az olasz May Károly, Enrico Salgari színes, romantikus regénye a XVII. század rettegett kalózáról, Zampa di Ferro-ról élénk, mozgalmas történet, kár azonban, hogy a rendező nem tudta mindenkor követni a népszerü ifjúsági iró dús fantáziáját. Mégis lebilincselő érdekességü a kalandortörténet, a minden nehézségen győzedelmeskedő hössel, tengeri csatával, késpárbajjal, leányrablással és a markáns Fosco Giacchettival, aki a kalózokat leverő hös szerepében élvezetes alakitást nyujt. (Scala)

Új kémfilm: *Akit elkap az ár*

Rövidesen megjelenik a közönség előtt az *„Ismeretlen ellenjél"* testvérfilmje, az új kémfilm: *„Akit elkap az ár"*. Az ipari kémkedés egyik jellegzetes esetét és a kémek munkáját feltáró izgalmas és érdekfeszitő film Bolgár Géza produkciójában készült és forgatókönyvét Csörögby Géza álnéven maga a producer irta. Mint az első kémfilmet, ezt is *Rodriguez* Endre rendezte és a szerepeket a már jólbevált „kémfilm-színészgárda" játssza *Simor* Erzsivel, *Hidvéghy* Valival, *Somogyi* Nusival, *Földényi* Lászlóval, *Solthy* Györggyel és *Mihályfi* Bélával az élen.

SZINHÁZ, MOZI ÉS RÁDIÓ MÜSOR

Jegyrendelő telefonok:
Stádium: 14-00-00 Kultur: 18-99-99
Stádium-Corvin: 145-056
Dijmentes házhozszállitás

OPERAHÁZ (3, 7):
Szombat: Tosca. (D).
Vasárnap d. u.: Szöktetés a szerályból.
este: Traviata.
Hétfő: Nincs előadás.
Kedd: Nilusi legenda. A köpeny. A póruljárt kérő. (A.)
Szerda: Cosi fan tutte. (E.)
Csütörtök: Parasztbecsület. Coppelia. A póruljárt kérő. (B.)
Péntek: Orpheo. (C.)
Szombat (½7): A rózsalovag. (D.)
Vasárnap d. u.: Hegyek alján;
este: Tannhäuser.

NEMZETI SZINHÁZ (¼4, ⅛8):
Szombat: Cseresznyés. (Bemutató).
Vasárnap d. u.: Nóra. (B. sz.);
este: Cseresznyés. (I.)
Hétfő: Cseresnyés. (II.)
Kedd: Nem élhetek muzsikaszó nélkül. (X.)
Szerda: Cseresnyés. (IV.)
Csütörtök: Nem élhetek muzsikaszó nélkül. (XII.)
Péntek: Cseresnyés. (VI.)
Szombat d. u.: Mukányi;
este: Nem élhetek muzsikaszó nélkül. (VII.)
Vasárnap d. u.: Történtök;
este: Nem élhetek muzsikaszó nélkül. (VIII.)

NEMZETI KAMARASZINHÁZ (¼4, ⅛8):
Minden este és vasárnap d. u.: Koncert.

MAGYAR MÜVELÖDES HÁZA:
Szombat (⅛8): Bánk bán. (F.)
Vasárnap (4): Magyar-est. (7): IV. honvéd kivánsághangverseny.
Hétfő (4, ½7): Filmelőadás: Legszebb olasz tájak.
Kedd (4): Filmelőadás: Legszebb olasz tájak.
este (⅛8): Bánk bán. (B. 3.)
Szerda (4): Filmelőadás: Legszebb olasz tájak;
este (⅛8): Nem élhetek muzsikaszó nélkül. (A. 5.)
Csütörtök (⅛8): Magyar Optikai Müszerek hangversenye.
Péntek (⅛8): Mesterbérlet. (III.) Vez.: Ferencsik.
Szombat (⅛8): Magyar Tanitók Országos Énekkarának hangversenye.
Vasárnap d. e. (½11): Nem élhetek muzsikaszó nélkül. (G. 6.);
d. u. (4): Népszerü zenekari hangverseny;
este (8): Tangóharmonika hangverseny.

VIGSZINHÁZ (¼4, 8):
Szombat d. u.: Cecilia;
este: Cecilia.
Vasárnap d. u.: Cecilia;
este: Cecilia. (T)
Hétfő: Cecilia. (F.)
Kedd: Hazudj nekem.
Szerda: Cecilia. (C.)
Csütörtök: Cecilia. (M.)
Péntek: Cecilia.
Szombat: Bolond szerelmesek. (R.)

UJ MAGYAR SZINHÁZ (4, 8):
Minden este: Szép az élet.
Vasárnap d. u. (4): Szép az élet.

MADÁCH SZINHÁZ (¼4, 8):
Szombat: Körtánc.
Vasárnap d. u.: IV. Henrik;
este: Körtánc.
Hétfő: Körtánc.
Kedd: IV. Henrik.
Szerda: Körtánc.
Csütörtök: Körtánc.
Péntek: IV. Henrik.
Szombat: Körtánc.
Vasárnap d. u.: IV. Henrik;
este: Körtánc.

PESTI SZINHÁZ (4, 8):
Minden este, szombat, vasárnap és ünnepnap d. u.: Tüzvész.

ANDRÁSSY SZINHÁZ (¼4, 8):
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Boldoggá teszlek.

FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ (¼4, ⅛8)
Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: **Száz piros rózsa.**

ROYAL REVÜSZINHÁZ (⅛5, ⅛9):
Minden este, csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Souvenir.

KAMARA VARIETÉ
Minden este (⅛9), szombat (6, 9), vasár- és ünnepnap (¼4, ¼7, 9): A légió Vénusza.

NEMZETI BÁBJÁTÉK (4, 8):
Hétfő és péntek kivételével minden este: Istvánka, hétfő és péntek: Toldi. Minden d. u.: Ezüstfurulya.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ (⅛6, ⅛9, vasárnap ¼4, ¾6, ⅛9):
Péntekig: Rigó Jancsi hegedüje.

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ (⅛6, ⅛9, vasárnap ¼4, ¾6, ⅛9):
Péntekig: Sárgapitykés közlegény.

KISFALUDY SZINHÁZ (⅛6, ⅛9, vasárnap ¼4, ¾6, ½3):
Péntekig: Alvinczy huszárok.

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM (T.: 15-40-24.) ⅛6, ⅛8, ⅛10. Sz., V., ü.: ¼4-kor is. Régi keringő. Híradók.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ IV., Petőfi-utca 6. szám. (Tel.: 181-844.) A kék Duna mentén. (Kultúrfilm). Rajzos híradó az Egyesült Államokról. Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—24 óráig.

CASINO FILMSZINHÁZ (Tel.: 383-102.) ⅛6, ¾8, ¾10. Sz., V., ü.: ¼4 órakor is. Régi keringő. 3-ik hétre prolongálva.

CITY (T.: 111-140.) ¾6, ¾8, ¾10-kor. Sz., V., ü.: ¾4, ¾6, ¾8, ¾10 órakor. Nevadai hajtóvadászat. Prolongálva. — Híradó.

CORSO (T.: 18-28-18.) ⅛6, ⅛8, ¾10. Sz., V., ü.: ¼4-kor is. Ninocska.

CORVIN FILMSZINHÁZ (Tel.: 138-988, 339-584.) ½5, 7, ½10. V. ü.: ⅓3-kor is. Krüger apó. 4-ik hétre prolongálva. — Híradók.

DÉCSI FILMSZINHÁZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ⅛6, ⅛8, ⅛10. Sz., V., ü.: ¼4-kor is. Szücs Mara házassága.

FORUM FILMSZINHÁZ (IV., Kossuth Lajos-utca 18. Tel.: 189-707, 189-543.) ⅛6, ⅛8, ¾10. Sz., V., ü.: ¼4-kor is. Miért?

HIRADÓ FILMSZINHÁZ (VII., Erzsébet-körút 13. szám. — Telefon: 222—499). Repülj ifjúság. (Kultúrfilm). Rajzos híradó az Egyesült Államokról. Magyar-, Ufa- és Luce-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—24 óráig.

OMNIA FILMSZINHÁZ (Tel.: 130-125, 138-071.) 5, ⅛8, ½10 Sz., V., ü.: 3-kor is. Néma kolostor. 3-ik hétre prolongálva. V. d. e. 11-kor: Botrány a cirkuszban.

PALACE (T.: 22-12-22.) 11, 2, 4, 6, 8, 10 órakor. Európa nem válaszol. 3-ik hétre prolongálva. Híradók.

RADIUS FILMSZINHÁZ (Tel.: 122-098, 120-564.) ⅛6, ¾8, ¾10. Sz., V., ü.: ¼4-kor is. Pinocchio. 3-ik hétre prolongálva.

ROYAL APOLLÓ (T.: 222-002.) ⅛6, ⅛8, ¾10 órakor Sz., V., ü.: 3 órakor is. Ninocska. Híradó. 4-ik hétre prolongálva.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) 5, ⅛8, ½10. Sz., V., ü.: ¾3-kor is. Kalózszerelem. Híradók.

URÁNIA FILMSZINHÁZ (Tel.: 146-046.) 5, ⅛8, ½10. V. Sz., V., ü.: ¾3 órakor is. Az ősi rög. V. d. e. 11-kor: Kivánsághangverseny.

MÁSODHETES MOZIK:

ADMIRÁL (T.: 35-37-07.) 11, ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8, ½10. Egymásért.

ASTRA (T.: 15-44-22.) ¼4, ⅛6, ⅛8, ½10. V. ½2-kor is. Egy szív regénye. Híradó. V. d. e. 11-kor: Lángoló határok.

BROADWAY FILMSZINHÁZ (Telefon 422-722.) 3, ⅛6, ⅛8, ¾10. Sz., V., ü.: 1-kor is. Első előadás mérsékelt. La Conga. Híradók.

DÉLIBÁB (volt Winkler. T.: 490-130.) 6 és ½9 V., ü.: ½3. ¾5. 7 és 9 órakor. Beata és az ördög. Híradó.

ELIT MOZGÓ 4, 6, 8, 10. V. ü.: 2-kor is. Táncoló Bécs. Híradó.

HOMEROS MOZGÓ (Tel.: 496-178.) ½5, ¾7, 9-kor. Második feleség. Híradók.

IPOLY FILMSZINHÁZ ¼4, ⅛6, ⅛8, ½10. V. ½2-kor is. Végre. Híradó. V. d. e. 11-kor: Ilyenek a férfiak.

KAMARA (T.: 423-901.) 11, 2, 4, 6, 8, 10. Algir. Első három mérsékelt.

LLOYD (T.: 111-994.) ¼4, ⅛6, ⅛8, ½10. V. ½2-kor is. Talpig úriember. 2-ik hétre prolongálva. Híradó.

ODEON FILMSZINHÁZ (T.: 422-785.) ¼4, ⅛6, ⅛8, ½10 órakor Vasárnap ½2-kor is. Arizónai vadmacska. Híradó. V. d. e. 11-kor: Ma, tegnap, holnap.

OLYMPIA (Tel.: 423-188.) 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Mária nővér. Híradó.

ORIENT FILMSZINHÁZ (T.: 111-926.) ¼4, ⅛6, ⅛8, ½10-kor. V. ½2 órakor is. Ámok. Híradók. V. d. e. 11-kor: Eltünt egy asszony.

PALOTA (T.: 156-605.) ¼4, ⅛6, ⅛8, ½10-kor. V., ü.: ½2-kor is. Egy szív regénye. Híradók.

RÁDAY MOZGÓ (Tel.: 382-581.) 5, ⅛8, ½10 órakor. V.: 2, 4, 6, 8, 10 órakor. Gulliver.

REX (T.: 228-020.) ½5, ¾7, 9. Sz. ¼4, ⅛6, ⅛8, ½10 órakor. V. ½2 órakor is. Beata és az ördög.

SAVOY (Telefon: 14-60-40.) ¼4, ⅛6, ⅛8, ½10-kor. V., ü.: ½2-kor is. Isten veled Franciska. Híradó. V. d. e. 11 órakor: Színes diapositiv.

TIVOLI FILMSZINHÁZ (Tel.: 225-602.) ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. V., ü.: 11, ¾2-kor is. Beata és az ördög. Híradó.

TURÁN (T.: 120-003.) 11, ½2, 4, 6, 8, 10. Egy szív regénye.

VESTA (Tel.: 222-401.) 11, ½2, ¼4, ⅛6, ⅛8, ½10. Sz., V., ü.: 11 2, 4, 6, 8 és 10 órakor. Nagy keringő. 4-ik hétre prolongálva.

RÁDIÓ

BUDAPEST I. 12: Harangszó, fohász, Himnusz. 12.10: Cigányzene. Közben 12.40: Hirek. 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés. 13.30: Honvédeink üzennek. (A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.) 13.45: Hanglemezek. 14.30: Hirek. 15: Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.20: Postászenekar. 16.10 Ifjúsági rádió. 16.45: Időjelzés, hirek. 17: Hirek szlovák és ruszin nyelven. 17.15: Tanya-internátus Biharországban. (Közvetités Komádi község állami nevelőintézetéből.) 17.40: Tárogató-együttes. 18: „A hunyut vén macska." (Felolvasás.) 18.25: Szalónzene. 19: Hirek magyar, német és román nyelven. 19.20 A legujabb filmdalok. 20.20: Mosolygó magyar irás. (Felolvasás.) 20.45: Magyar, német és olasz indulók. 21.40: Hirek. 22.10 Tánclemezek, jazzmuzsika, cigányzene. Közben 23: Hirek német, olasz, angol, francia és finn nyelven. 24: Hirek. 0.15: Üzen az otthon. (A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.)

Jelentés a Kormányzó Ur egészségi állapotáról

A KORMÁNYZÓ ÚR ŐFŐMÉLTÓSÁGA, AKINÉL EGY IDŐ ÓTA APRÓBB LÁZAK JELENTKEZTEK, VIZSGÁLAT CÉLJÁBÓL CSÜTÖRTÖKÖN DÉLUTÁN A SIESTA-SZANATÓRIUMBA MENT.

Budapest, 1941 december 11.

SZŐLLŐSSY LAJOS DR.
m. kir. egészségügyi főtanácsos

Róma a Ciano—Darlan-találkozó hatásáról

Róma, december 12. (Bud. Tud.)

Ciano gróf és *Darlan* tengernagy minapi találkozójával kapcsolatban olasz körökben megállapítják, hogy

ez az első érintkezés olasz és francia államférfiak között a háború kitörése óta.

Ebből az okból kifolyólag ez az esemény római politikai körökben nagy érdeklődést váltott ki.

Olasz körökben tisztában vannak azzal, hogy

Franciaországnak a tengelyhatalmakkal való együttműködése nem csupán Németországra szorítkozik, hanem Olaszországgal is az eddiginél nagyobb mértékben kell együttműködnie.

Franciaországnak — mondják Rómában — fel kell adnia negatív álláspontját Olaszországgal szemben.

Erősen zuhan a dollár ára Törökországban

ISZTANBUL, december 12. (Bud. Tud.)

AZ AMERIKAI—JAPÁN HÁBORÚ KITÖRÉSÉNEK ÉS A HÁBORÚS HELYZET ALAKULÁSÁNAK HÍRÉRE A DOLLÁR ÁRA ISZTANBULBAN ERŐSEN CSÖKKEN. EDDIG 30 FONTTAL ESETT.

Az angolok lezárták az egyiptomi országutakat

ANKARA, december 12. (NST)

A két nagy angol csatahajó elsüllyesztése a török fővárosban igen mély benyomást keltett. Az Ulus című félhivatalos lap nagybetűs címfeliratokkal közölte a jelentést a két elsüllyesztett hajó fényképével együtt.

Mint Kairóból jelentik, az angol katonai hatóságok csütörtöktől kezdve este 8 órától reggel hat óráig elrendelték a következő egyiptomi országutak elzárását: a Kairóból Alexandriába és a Kairóból Szuezbe, valamint a Port Saidból Izmailába és Szuezbe vezető sivatagi utak. Ezeken az utakon este nyolc óra után csak a hadügyminisztérium által kiállított különleges engedéllyel lehet utazni.

Kommunista merényletek Franciaországban

Brüsszel, december 12.

Fénain északfranciaországi község polgármesterét ismeretlen tettesek *több revolverlövéssel meggyilkolták*. Két községi tanácsost a revolverlövések megsebesítettek. Egy másik merényletnél egy huszonegy éves volt bányamunkás sebesült meg életveszélyesen. Pas de Calais-megye bányamunkás szakszervezetének titkára, valamint az anzini szakszervezet titkára ellen *sikertelen merényleteket követtek el. Anzinben* különben nemrég agyonlőttek egy gyárigazgatót a merénylők. Mindezeket a merényleteket *kommunista terroristák követték el.*

Benes zsidókkal egészíttette ki londoni kormányát

Prága, december 12. (Bud. Tud.)

A Cseske Slovo foglalkozik a londoni csehszlovák emigránsok mozgolódásaival és megállapítja, hogy Benes számos zsidóval egészítette ki a londoni úgynevezett csehszlovák „államtanácsot". A lap a cseh nép megsértésének tartja, hogy a londoni emigránsok a zsidókat a cseh nép alkotórészének nyilvánítják.

A Poledni List paralitikusnak minősíti a londoni „államtanács" elnökét, Maxa volt varsói és szófiai cseh követet. Ez a botrányairól ismert volt követ annakidején állandóan be akart avatkozni a bolgár belügyekbe.

„A háború csak éppen most kezdődött"

Tokió, december 12. (NST)

„A győzelem után kössétek még szorosabbra a sisakszíjat" — ez a japán hivatalos megnyilatkozások és sajtókommentárok vezérmotivuma az angol-amerikai flotta ellen kivívott első nagy győzelmek nyomán. *Hiraide* kapitány, a flotta tájékoztató hivatalának vezetője egy tokiói tömeggyűlésen kijelentette, hogy a japán flotta elég erősnek érzi magát az amerikai kontinens, Panama vagy az Indiai-óceán ellen való felvonulásra is. Ugyanakkor azonban a szónok figyelmeztette hallgatóságát, hogy ne reménykedjék túlságos közeli végső győzelemben.

A háború csak éppen most kezdődött és nem lehet tudni, meddig tart.

Lehet, hogy öt vagy tíz évig is. Ha már kezdetben túlságosan lelkesedtek, a végére kimerültök." Hiraide rámutatott arra, hogy a győzelmi hirek után a veszteségekről szóló jelentéseknek is el kell készülni. Arra figyelmeztette a japánokat, hogy kövessék a német és az olasz nép jó példáját, mert ezek a népek az elkerülhetetlen veszteségek ellenére kormányuk iránti teljes bizalommal nyugodtan továbbfolytatják a harcot.

A Nishi Nishi című lap az angolszász flotta Hawainál és Kuantannál elszenvedett vereségét annak jeléül fogja fel, hogy a japán flotta, amely eddig a harmadik helyen állott, az első helyre kezd feltörni.

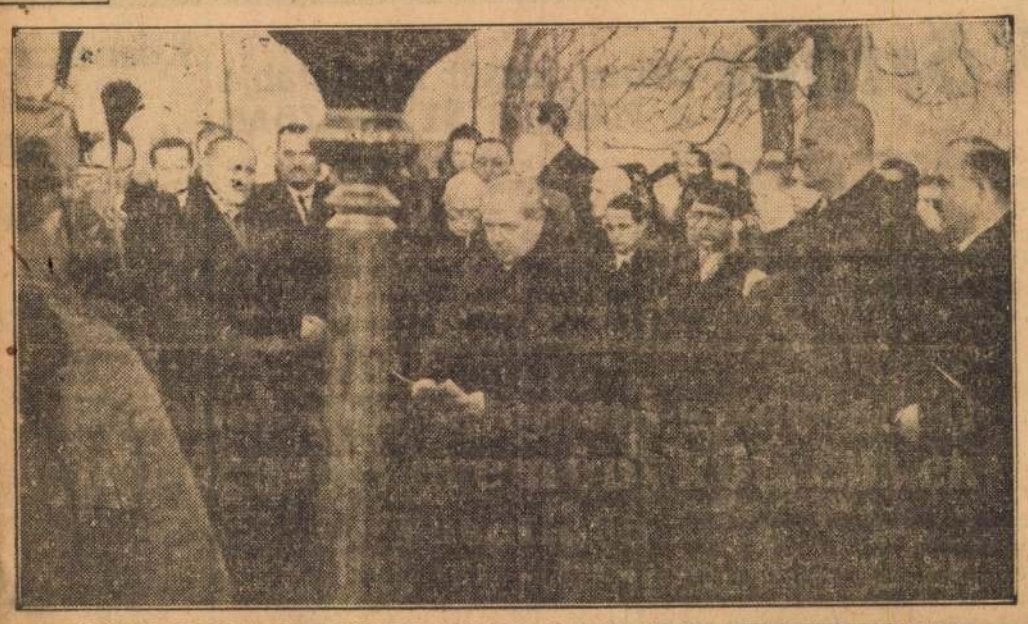

VITÉZ KOZMA MIKLÓS TEMETÉSE BARACSKÁN: ZIMMER FERENC, A MTI FŐSZERKESZTŐJE BÚCSÚBESZÉDET MOND

Hazafias mozgalommá szélesedett az erdélyi nyereménykötvények vásárlása

Tíz nap mulva lejár az erdélyi nyereménykötvények jegyzésének határideje. December 23-ika után nem fogadnak el jelentkezéseket, de már a zárónap előtt nyilvánvaló, hogy az erdélyi nyereménykötvények vásárlása hazafias mozgalommá szélesedett ki és abban úgyszólván mindenki résztvesz. Az utolsó napok eseményeiből kiemeljük, hogy

a Magyar Nemzeti Bank nyugdíjalapja hárommillió pengő értékű kötvényvásárlással kért részt a százmillió pengős újjáépítési kölcsönből.

A Magyar Bank és Kereskedelmi Rt. elismert vállalati nyugdíjpénztára 200.000 pengőt jegyzett, a pénzügyminisztérium tisztviselői 123.500 pengő értékű kötvényvétellel szerepelnek az utóbbi napok listáján. A Latorca Ipari és Gazdasági Rt. ugyancsak 50.000 pengős vásárlást jelentett be.

Itt említjük meg, hogy a visszakerült keletmagyarországi és erdélyi részek közlekedésének kiépítésére és felújítására rendkívül széleskörű munka folyik már a mult év ősze óta. Szászlekence és Kolozsnagyida között a visszatérés után néhány hónap mulva már megindult a keskenynyomtávú vonalon a forgalom, Szeretfalva—Déva között pedig a rendes nyomtávú vonal épül és készül el a jövő esztendőben.

Ujraépítettek több olyan vasútvonalat, amelyek eddig nem voltak alkalmasak nagyobb forgalom lebonyolítására.

A vasútpótló közlekedést autóbuszok beállításával oldották meg és igen eredményesen működik a légiforgalom is.

Csak kijelölt üzemek és kereskedők készíthetnek és adhatnak el füstölt hentesárukat

A kormány a hivatalos lap ma reggeli számában rendeletet adott ki a hentesáruk készítésének újabb szabályozásáról. A rendelet értelmében a friss állapotban fogyasztásra kerülő hentesárukat csak az alábbi minőségben szabad forgalomba hozni:

Párisit, krinolint, virslit, szafaládét *legfeljebb 18 százalék nyers fehéráru felhasználásával.* Füstöletlen fejsajtot sertésfejnek, sertésnyelvnek és sertés nyesedékhúsnak felhasználásával, füstöletlen bőrsajtot bőrkének, csontról levált sertés nyesedékhúsnak, valamint vérnek felhasználásával. Feketehurkát, véres és májashurkát *csak fehéráru felhasználása nélkül lehet gyártani.* Vadászkolbászhoz szintén nem lehet fehérárut felhasználni és legfeljebb 50 százalék sertéshús lehet benne. A lóhúsból készült kolbásznál és egyéb hentesáruknál legfeljebb 12 százalék nyers fehérárut szabad felhasználni.

A tartósított hentesárukat az alábbi minőségekben lehet forgalomba hozni:

Egységes kolbászt fehéráru felhasználása nélkül legfeljebb 30 százalék sertéshúsból.

Tokaszalonnát és hasaalja szalonnát egyszerűen füstölve vagy sózva, oldalszalonnát egyszerűen sózva. Főzött császárhúst kizárólag angol hússertésből szabad előállítani. Sertéscsülköt, sertéslábat, oldalast, sertésfejet, sertésnyelvet egyszerűen füstölve. Egyéb kolbászáruk, mint téliszalámi, szalámikolbász, stb. csak a *közellátási miniszter engedélye alapján hozhatók forgalomba.* Fehéráru alatt a rendelet szempontjából a sertészsírt, a sertéshájat és a sertésszalonnát kell érteni.

A rendelet intézkedik a feldolgozó és forgalomba hozó üzemek kijelöléséről is. Füstölt, illetve pácolt sonkát, továbbá mindenfajta sertéshúsból készített tartósított hentesárut, konzervet a rendelet értelmében csak azok az üzemek készíthetnek és hozhatnak forgalomba, amelyeket a közellátási miniszter a kereskedelmi miniszterrel egyetértve kijelöl. A kijelölt üzemek által készíthető, illetve forgalomba hozható hentesáruk mennyiségét *a közellátási miniszter állapítja meg.* A kijelölés iránti kérelmet december 19-ig Budapesten a budapesti hentesek és mészárosok ipartestületéhez, vidéken az illetékes ipartestülethez kell benyujtani.

Két könyv kislányoknak

Az ifjúsági irodalom általában kitaposott utakon jár, talán azért, mert a dilettánsok kedvenc vadászterülete, akik azt hiszik, hogy a gyermekek igénytelenebbek, mint a felnőttek. Sajnos, még mindig garmadával jelennek meg rossz ifjúsági könyvek, pedig mindenki tudja, hogy milyen nagy jelentősége van annak, hogy mi a zsenge gyermeki lélek *első* szellemi tápláléka. A karácsonyi könyvpiacon most jelent meg két kisleányoknak szánt kötet, amely *az átlag fölé emelkedik. Radó* Lili ötletes könyve, a *Segítek anyunak* a 10—14 éves leánygyermekeket tanítja meg háztartási teendőkre, szórakoztató módon, kedvesen, vonzó előadásban. Ez a *játszva tanítás* kitűnően alkalmazkodik a korszerű neveléshez s a mai időkhöz, amikor annyira fontos, hogy a kicsinyek is megismerjék a gyakorlati szellemet. A másik, kisleányoknak szánt könyv *Farkas* Katalin „regénye", *Csipetke.* Egészen kisleányoknak való vidám elbeszélés — 5—9 éveseknek — válóban a megfelelő stílusban, *a gyermeki lélek ismeretében irott szép kötet.* Mindkét könyvet *Róna* Emmy illusztrálta, azzal az egyszerű, tiszta és fölényes rajztudással, ami elengedhetetlen feltétele annak, hogy a gyermek megértse és tanuljon is a képekből. *Róna* Emmy ma kétségtelenül a *legjobb* gyermekkönyv-illusztrátor.

(o. a.)

KOPROL KOPROL csokoládés hashajtó 12 fillér

Körtánc

Babay József színdarabja a MADÁCH SZÍNHÁZBAN

Színpadi irodalmunkban szinte alig van multja a bünügyi daraboknak. Amit ebből a fajtából láttunk, azt majdnem mind külföldről importálták: Babay József új darabja tehát a műfaj szempontjából újat hoz. A „Körtánc", amelyet ma este mutat be a Madách Színház, egy pesti bérház keresztmetszete. A házmesterlakástól a legfelső műteremlakásig valamennyi ajtó megnyílik és szinte a szereplők lelkiismeretéig lát a nézö. A sokképes pesti darab egy gyilkosság történetét meséli el. A halálos revolverlövés azonban, szinte úgy érezzük, csak ürügy a szerző számára, a halál mindössze a pontot teszi fel azután a sok kiteregetett erkölcsi defektus után, amely akkor már lepergett a nézötér előtt.

A szerző itt fölöslegesen elmondja újból s a játék csak a harmadik felvonásban zökken vissza ismét az izgalmasabb sinpárra.

A „Körtánc"-nak tulajdonképpen nincs is főszereplője. Valamennyi színész fontossága egyforma, nemcsak a játék, hanem a szerep súlyát illetően is. Legcélszerübb talán, ha a színlap sorrendjét tekintjük. Bulla Elma egy megszédült és elbukott lányt játszik sok megható érzéssel és néhány rendkívül hatásos drámai színnel. Sennyey Vera egy úgynevezett könnyelmü pesti asszonyt játszik „áramvonalas" módban, elegánsan és helyenkint tragikus humorral. Határozott és jó a Greguss Zoltán alakitása, rendkívül mulatságos kettős a házmesterpár: Tapolczay Gyula és Fáykiss Dóra, akiknek minden perce friss humort jelent és nyiltszini tapsot, dicsérettel irhatunk Várkonyi Zoltánról, Vándory Gusztávról, Mátray Józsefről, Hoykó Ferencről, Bors Katóról, Danis Jenöről és Balló Elemérről. Ez alkalommal látjuk először Pápay Klárit, aki egy nagyobb epizódszerepet játszik. Uj színésznő, rendkívül szépen beszél és valami belülről jövö melegség füti át minden hangját. Pünkösti Andor rendezése jól kihangsúlyozza a darab értékeit s mutatós diszleteket tervezett Bercsényi Tibor.

UJHELY JÓZSEF

BULLA ELMA, VÁRKONYI ZOLTÁN, SENNYEY VERA ÉS GREGUSS ZOLTÁN

Losonczy György

AZ OPERAHÁZ NÉPSZERÜ ÉNEKESE A BÉCSI STAATSOPERBEN VENDÉGSZEREPEL. MA ESTE LÉP FEL ELÖSZÖR AZ AIDÁBAN

TARKAEST a Vigadóban

Csütörtökön este tarka estet rendeznek a Vigadóban. A pesti színészvilág és a dizőzfront számos tagja fellép. Az érdekes müsorból kiemelkedik Zilahy Farnos Eszter szereplése. A népszerü zeneszerző-előadónőnek ez lesz első idei fellépte. Nagykovácsi Ilona pompás számokat ad elö és hangulatos produkcióval szerepel Ania Suli, Kiss Manyi, Turay Ida, Pethes Sándor, Kékes Irén, Fellegi Teri, Dajbukát Ilona, Kalmár Pál, Torönyi Imre és még számosan.

Kolozsvári dáridó az Erzsébetvárosi Színházban

Sefeddin *Sefket* beynek, — mint annak idején hírt adtunk róla — nagy sikerrel mutatták be júniusban *Kolozsvári dáridó* című darabját a kolozsvári Nemzeti Színházban. Utána a darab nem kisebb sikerrel színre került számos vidéki színpadon is, míg most Budapesten folytatja karrierjét. Pénteken mutatja be az Erzsébetvárosi Színház Sefeddin *Sefket* bey darabját, amelynek főszerepeit az *Erdélyi*-társulat legjobbjai, *Gáspár* Béla, *Harsányi* Dudy, *Takács* Margit, *Kárpáthy* Magda, *Jánossy* Nusi, *Jeney* Ottó és *Deák* Sándor játsszák.

—x—

MA ½8-KOR

Filharmoniai hangverseny az Operaházban. Mozart-est. **Ferencsik—Dohnányi.**

A „Bob herceg"

5-ik héten

Az őszi szezón magyar filmjei közt kiugró sikert aratott a mult hónapban bemutatott *„Bob herceg"*. Heteken át a Royal Apolló műsorán szerepelt, legutóbb azonban bekapcsolódott a film pergetésébe az Átrium-filmszínház is. A diadalmas magyar operettfilm a budai Átriumban most már ötödik hete fut változatlan érdeklődés mellett. Huszka Jenő emlékezetes sikerű békebeli daljátéka a színpadon remek karriert futott be s a film most, úgylátszik, rádupláz a sikerre. Az egykori operettből csak a zenét vették át a film számára változatlanul, a szöveget teljesen átdolgozták a modern filmigényeknek megfelelően. Friss, mulatságos, hangulatos az új *„Bob herceg"*, a régi romantikus világ szellemét hozza vissza a mai életbe. A főszerepeket egyébként — mint ismeretes — *Simor* Erzsi, *Kovács* Kató, *Szilassy* László és *Rajnay* Gábor játsszák.

Az olasz Trio hangversenye

Olaszország egyik legelőkelőbb kamara-együttese, az olasz Trio hangversenyzett csütörtök este a Zeneakadémián. A Trio feje és művészete karakterének meghatározója a zongorista, *Alferdo Casella*, a modern zene világhírű büszkesége. *Casella* minden idegszálában modern muzsikus és alkotóművészetének ez a jellegzetessége erösen rányomja bélyegét játékára is. Minden romantikus érzelmességtől mentes, acélostónusú, eszményien tiszta szólamvezetésü pianista. Játékát sugárzó intelligencia, mértéktartás, egyensúly, klasszikus világosság és logikus felépités jellemzi. Ugyancsak legelsőrendü muzsikus qualitásokkal dicsekszik a Trio másik két tagja is: Alberto *Poltroneri* hegedü- és Arturo *Bonucci* gordonkamüvész. Mindkettő fölényes tudású mestere hangszerének. Müsoruk középpontjában Beethoven B-dur zongorahármasa állott, továbbá Brahms C-dur triója. Hüvösebb, az eddigi megszokott romantikus interpretációtól elütően tárgyilagos értelmezésü a müveknek a klasszicizáló jellegét emelte ki. A közönség a kiváló három olasz muzsikust nagy elismeréssel fogadta.

T. D.

Aratónap

Ottó Ferencnek, a tehetséges fiatal komponistának *„Aratónap"* című kantátáját hétfön este mutatja be a Székesfővárosi Zenekar a Magyar Müvelödés Házában. A mü szövegét a zeneszerző felkérésére *Illyés* Gyula irta. A mü tárgya egy parasztcsalád története hajnaltól estig az aratónapon. Az érdekes kompozició hétfői bemutatóját nagy érdeklödés előzi meg.

A Magyar-Német Társaság *Mozart-ünnepe*

Szombaton délben 12 órakor Mozart-ünnepet rendez a Magyar-Német Társaság a Nemzeti Múzeum dísztermében. Megnyitót mond *Tasnádi Nagy* András, a Társaság elnöke, a kultuszkormány képviseletében *Fáy* István államtitkár tart beszédet. *Kresz* Géza kamarazenekarának kíséretével Mozart egyik művét adja elő, *Pukánszky* Béla egyetemi tanár beszédet mond, majd a második milanói vonósnégyes is szerepel két számmal. Végezetül sor kerül Mozart szobrának megkoszorúzására.

„Bünös nő"

Francia realizmussal készült olasz film. Az elesett nö kálváriás útját mutatja be szinte kegyetlen öszinteséggel: a csalódásokat, a szenvedéseket, melyek ez útnak stációit jelzik. Megrázó az erkölcsi züllés útjára tévedt női sors, amely elénk tárul. Ennek ellenére a film eszmei lényege magasztos, a megoldás megbékélést hoz és hatása tisztító és javító. Az öszinte átélés forróságával játssza a női főszerepet Barbara *Paula* mellett a rokonszenves Vittorio de *Sica* és a férfias Fosco *Giachetty*, a két pompás olasz színész az elsőrangú férfifőszereplök. A felvételek szépek. Az eddig látott olasz filmektől eltérö újdonság, rendkívül érdekes és amellett művészi is. *(Uránia.)*

(*) Esperantó filmmatiné. Az Esperanto kultur-servo rendezésében vasárnap délelött esperantó filmmatiné lesz. Bemutatásra kerül az első esperantónyelvü hangosfilm, amelynek címe *„La kuracisto de la bildoj"*.

sten veled, FRANCISKA!

Remek filmtéma: a világot bebarangoló és állandóan úton levö filmriporter és a német kisvárosban élö felesége szerelmének története. Két teljesen különböző világ az, amelyben élnek, két teljesen ellentétes természet, amelyet minden különbözöségük ellenére is egyvé füz össze a szerelem és a család. Frissenpergö, eleven a rendezés, a felvételek rendkívül változatosak és az érdekfeszitö mesébe remekül szötték be a mostani háborús Németország asszonyainak áldozatos életét. Marian Hoppe nemcsak érdekes szépségü és kifejező arcú színésznö, hanem elsőrangúan játszik is, aki mellett a férfi főszereplö Paul Söhnker elhalványodik. (Royal Apolló.)

SZINHÁZ, MOZI ÉS RÁDIÓ MÜSOR

Jegyrendelő telefonok:
Stádium: 14-00-00
Kultur: 18-99-99
Stádium-Corvin: 145-056
Dijmentes házhozszállitás

OPERAHÁZ (½3, 7):
Péntek (½8): III. Filharmóniai hangverseny.
Szombat: Turandot. (D.)
Vasárnap d. u. (3): Nilusi legenda. A póruljárt kérő. (Bsz.);
este: Fidelio. (Bsz.)

NEMZETI SZINHAZ (½4, ½8):
Péntek: Wallenstein tábora. (VI.)
Szombat: Wallenstein halála. (VI. 7.)
Vasárnap d. e. (½11): Zenebohócok. (Akadémiai vizsgaelőadás.);
d. u.: Piros bugyelláris;
este: Wallenstein tábora. A két Piccolomini. (VIII. 6.)

NEMZETI KAMARA SZINHAZ (¼4, ¾8)
Péntek: Kaland.
Szombat: Kaland.
Vasárnap d. u.: Kaland:
este: Kaland.

MAGYAR MÜVELÖDÉS HÁZA (½8):
Péntek (3): Nem élhetek muzsikaszó nélkül.
Szombat (½6): Bihari—Dankó-est.
Vasárnap d. e. (½11): Történtök. (A Nemzeti Színház vendégjátéka. G. 6.);
d. u. (5): III. Honvéd kívánsághangverseny.

VIGSZINHÁZ (½4, 8):
Minden este és vasárnap d. u.: Hazudj nekem.

PESTI SZINHÁZ (4, 8):
Minden este, szombat és vasárnap d. u.: Tüzvész.

UJ MAGYAR SZINHAZ (4, 8):
Péntek: Medea. (F.)
Szombat: Milliomos.
Vasárnap d. u.: Medea;
este: Medea.

FÖVÁROSI OPERETTSZINHÁZ (¼4, ½8)
Minden este: Múzsák muzsikája.

MADÁCH SZINHAZ (½4, 8):
Minden este és vas. d. u.: IV. Henrik.
Péntektöl: Körtánc.

ANDRÁSSY SZINHAZ (½4, 8):
Minden este és vasárn. d. u.: Boldoggá teszlek.

ROYAL REVÜSZINHÁZ (½9, csütörtök szombat és vas. d. u. ½5): Uj müsor.

KAMARA VARIETÉ (½9, szombat és csütörtök 6, 9, vasárnap ½4, ¼7, 9-kor): Kubai kaland.

NEMZETI BABSZINHAZ (4, 8):
Minden este: Istvánka; hétfő—péntek: Toldi; minden d. u.: Mesejáték.

ERZSEBETVÁROSI SZINHÁZ (½6, ½9, vasárnap ½4, ¾6, ½9):
Péntekig: Feketeszem éjszakája.

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ (½6, ½9, vas. ½4, ¾6, ½9):
Péntekig: Hazudik a muzsikaszó.

KISFALUDY SZINHÁZ (½6, ½9, vasárnap ½4, ¾6, ½9):
Péntekig: Az esküvödön én is ottleszek.

KOMÉDIA ORFEUM (½9, vasár- és ünnepnap ½5, ½9):
Minden nap: Hébe-hóba.

BEMUTATÓ MOZIK:

ÁTRIUM (T.: 15-40-24.) ½6, ¼8, ½10. Sz., V., Ü.: ½4 órakor is. Bob herceg. Híradók.

BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ IV., Petőfi-utca 6. (T.: 181-244.) Magyar-, Ufa- és Fox-híradó. Ezüst. (Kultúrfilm.) Keleti veszedelem. (Rajzfilm.) A finn szabadságharc. Részletes hadiriportok a Magyar-, Ufa- és Fox-híradókban. Foxi-híradó. (Trükkrajzos híradó paródia.) Folytatólagos egyórás előadások 10—24 óráig.

CASINO FILMSZINHÁZ (Tel.: 383-102.) ½6, ¾8, ¾10. Sz., V., Ü.: ¼4 órakor is. Egy éjszaka Erdélyben. 2-ik hétre prolongálva.

CITY (T.: 111-140.) ¾6, ¾8, ¾10-kor. Sz., V., Ü.: ¾4, ¾6, ¾8, ¾10 órakor. Lelki klinika. 2-ik hétre prolongálva. Híradók.

CORSO (T.: 18-28-18.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ½4-kor is. Mellékutca.

CORVIN FILMSZINHÁZ (Tel.: 138-988, 339-584.) 5, ¼8, ½10. Sz., V.: ¾3-kor is. Utolsó menet. Híradók.

DÉCSI FILMSZINHÁZ (Tel.: 125-952, 121-343.) ½6, ¼8, ½10. Sz., V., Ü.: ½4-kor is. Félvér.

FORUM FILMSZINHÁZ (IV., Kossuth Lajos-utca 18. Tel.: 189-707, 189-433.) ¼6, ¼8, ¾10. Sz., V., Ü.: ¼4-kor is. Alkonyat.

HIRADÓ FILMSZINHÁZ VII., Erzsébet-körút 13. T.: 222-499.) Magyar-, Ufa-, és Fox-híradók. Ezüst. (Kultúrfilm.) Keleti veszedelem. (Rajzfilm.) A finn szabadságharc. Részletes hadiriportok a Magyar-, Ufa- és Fox-híradóban. Foxi-híradó. (Trükkrajzos híradó paródia.) Folytatólagos egyórás előadások 9—24 óráig.

OMNIA FILMSZINHÁZ (Tel.: 130-125, 138-071.) 5, ¼8, ½10. Sz., V., Ü.: 3-kor is. A bünös nő. Híradók.

PALACE (T.: 22-12-22.) 11, 2, 4, 6, 8, 10 órakor. Gyurkovics fiúk. 4-ik hétre prolongálva. Híradók.

RADIUS FILMSZINHÁZ (Tel.: 122-098, 120-564.) ½6, ¾8, ¾10. Sz., V., Ü.: ½4 órakor is. Szivdobogás.

ROYAL APOLLÓ (T.: 222-002.) ¼6, ½8, ¾10 órakor. Sz., V.: 4, 6, 8, 10 órakor. Isten veled Franciska. Híradók.

SCALA (Tel.: 11-44-11.) 5, ¼8, ½10. Sz., V., Ü.: 3 órakor is. La Conga.

URÁNIA FILMSZINHÁZ (Tel.: 146-046.) 5, ¼8, ½10. Sz., V., Ü.: ¾3 órakor is. Lelki klinika. 2-ik hétre prolongálva. Híradók.

MÁSODHETES MOZIK:

ADMIRAL (T.: 35-37-07.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10-kor. Sebastopol páncélosa.

ASTRA (T.: 15-44-22.) ¼4, ¼6, ¼8, ¼10. V. ½2-kor is. Becsület lovasa. Híradó. V. d. e. 11-kor: Tarzán győz.

BROADWAY FILMSZINHÁZ (Telefon: 422-722.) ¼4, ¼6, ¼8, ½10. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Első előadás mérsékelt. Beáta és az ördög. Híradók.

DÉLIBÁB (volt Winkler. T.: 490-130.) 6 és ½9. V., Ü.: ½8, ¾5, 7 és 9 órakor. Kék hold völgye.

ELIT MOZGÓ 4, 6, 8, 10. V. Ü.: 2-kor is. Lángok. Híradó.

HOMEROS MOZGÓ (Tel.: 496-178.) ½5, ¾7, 9 órakor. V., Ü.: ½2-től: Sebastopol páncélosa. Híradók.

IPOLY FILMSZINHÁZ ¼4, ½6, ½8, ½10. V. ½2-kor is. Kék hold völgye. Híradó. V. d. e. 11-kor: 300.000 pengő az utcán.

KAMARA (T.: 423-901.) ½11, ¾1, 3, ¼6, ½8, ¾10. Első három mérsékelt. Becsületből elégtelen.

LLOYD (T.: 111-994.) ¼4, ½6, ½8, ¼10. V. ½2-kor is. Mindennek a férj az oka. 2-ik hétre prolongálva.

ODEON FILMSZINHÁZ (T.: 422-785.) ¼4, ½6, ½8, ½10 órakor. Vasárnap ½2-kor is. A kék hold völgye. Híradó. V. d. e. 11-kor: Meseautó.

OLYMPIA (Tel.: 423-188.) 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Egy szív kiadó. Híradó.

ORIENT FILMSZINHÁZ (Tel.: 114-926.) ¼4, ½6, ½8, ½10-kor. V. ½2 órakor is. Sebastopol páncélosa. Híradó. V. d. e. 11-kor: Az idegen asszony.

PALOTA (T.: 156-605.) ½4, ½6, ½8, ½10-kor. V., Ü.: ½2-kor is. A becsület lovasa. Híradók.

RÁDAY MOZGÓ (Tel.: 382-581.) 5, ¼8, ½10-kor. V.: 2, 4, 6, 8, 10-kor. Háry János.

REX (T.: 228-020.) ½5, ¾7, 9. Sz. ¼4, ½6, ¼8, ¼10 órakor. V. ½2 órakor is. Kék hold völgye. V. d. e. 11 órakor: Matiné.

SAVOY (Telefon: 14-60-40.) ¼4, ½6, ¼8, ½10-kor. V., Ü.: ½2-kor is. Lángok. Híradó. V. d. e. 11 órakor: Eugadini kaland.

TIVOLI FILMSZINHÁZ (Tel.: 225-602.) ¾4, ¾6, ¾8, ¾10. V., Ü.: 11, ¾2-kor is. Kék hold völgye. Híradó.

TURÁN (T.: 120-003.) 11, ½2, 4, 6, 8, 10. Elsodort ember.

VESTA (Tel.: 222-401.) 11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: 11, 2, 4, 6, 8 és 10 órakor. Örök csavargó. 2-ik hétre prolongálva.

RÁDIÓ

Budapest I. 12: Harangszó, fohász. Himnusz. 12.10: Szórakoztató zene. Közben 12.40: Hírek. 13.20: Időjelzés, vízállásjelentés. 13.30: A József nádor 2-es honvédgyalogezred zenekara. 14.20: Hírek. 14.45: Müsorismertetés. 15: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.20: Gordonka és zongora. 15.45: ének és zongora. 16.15: Pest-budai építészek. (Felolvasás.) 16.45: Időjelzés, hírek. 17: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15: Tánczene. 17.50: Sportközlemények. 18: Cigányzene. Közben 18.20: Katonai események a propaganda tükrében. (Előadás.) 19: Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20: Versek a Székelyföldről. 19.35: A filharmóniai társaság hangversenyének ismertetése és közvetítése az Operaházból. A szünetben kb. 20.45: Külügyi negyedóra. 21.40: Hírek. 22.10: Rádiózenekar. 23: Hírek német, olasz, angol, francia és finn nyelven. 23.25: Hanglemezek. 24: Hírek.

A német légierőnek ma is kimerithetlen tartalékai vannak

A birodalmi repülők munkája a lengyel háborútól Sheffield elpusztításáig

Quade repülőtábornok érdekes összefoglaló cikkben számol be a „Das Reich" című folyóirat hasábjain a német légihaderő ezévi tevékenységéről.

Miután 1939 őszén a fiatal német légihaderő átesett a tűzkeresztségen s

negyvennyolc óra alatt kivívta a légi uralmat Lengyelország fölött,

majd tevékeny részt vett a bekerített lengyel hadsereg megsemmisítésében és Varsó elfoglalásában, bekövetkezett a látszólagos tétlenség időszaka. A nyugati hatalmak tehermentesitő támadásaira hiába vártak, sőt az egész tél nyugalomban telt el. A *német légihaderő azonban az első háborús tél viszonylagos nyugalmát sem hagyta kihasználatlanul.* „Fegyveres felderítéseivel" egész Franciaország és Anglia, valamint az Északi-tenger felett a Shetlandszigetekig nagy kémlelő repüléseket végzett, amelyek során nem csupán értékes adatokat és fényképfelvételeket gyüjtött a későbbi nagy támadásnál való felhasználásra, hanem

minden ellenséges repülőgépet és vizijárművet megtámadott.

Az Északi-tenger csakhamar megtisztult. Az angolok hajókaravánok alakítására kényszerültek, ami a hajótér kihasználásának rovására ment. A felderítő gépek a hajókaravánokról is azonnal jelentést tettek s a tengeri haderővel karöltve

szép sikerrel végeztek támadásokat e csoportosan haladó hajók ellen.

A német repülők azonban támadásokat intéztek az angol Home Fleet eddig megtámadhatatlannak hitt támaszpontjai ellen is és kifüstölték rejtekhelyéről az angol flottát.

Narviktól Andalsnesig

A német légihaderő e felderítések során szerzett gyakorlati tapasztalatait

nagyszerűen kamatoztatta a tavaszi norvég hadjáratban.

A norvég hadjárat azonban a légihaderőt eddig ismeretlen új, nehéz feladatok elé állította.

A német repülőgépeknek maguknak kellett elfoglalniok a repülőtereket is s ebben a harcban egyetlen gyalogos vagy tüzér sem támogathatta őket.

A német repülőgépszerelők és pilóták ebben a hadjáratban bebizonyították, hogy *mint lövész- és rohamosztagok is megállják helyüket.*

Az ejtőernyős csapatok segítségével huszonnégy óra alatt Norvégia összes fontos repülőtereit hatalmukba kerítették.

A vadászrajok egyidejüleg sikeresen megvédték a légi szállítmányokat és a tengeri utakat is.

Nemsokára új feladatokat kapott a légi haderő: *a nehéz hegyvidéki terepen előnyomuló hadoszlopokat állandóan támogatnia kellett.* Megérkeztek az angol hadihajók és repülőgépek is s szárazföldi csapatok szálltak partra. A német harci repülőgépek, vadászok és a légvédelmi tüzérség azonban alapos fogadtatásban részesítették őket.

A partvidéken létesített néhány angol repülőteret a legrövidebb idő alatt szétrombolták, kirakodó kikötőjüket, mindenekelőtt Namsost és Andalsnest romhalmazzá lőtté,

a levegőben mutatkozó angol repülőgépeket a vadászok és légvédelmi tüzérek lelőtték s a felvonuló szárazföldi csapatokat a légi támadásokkal szétzüllesztették. A norvégiai vállalkozásban résztvevő angol flottaegységeket számtalanszor sikerrel támadták meg a német repülőgépek, szállítóhajókat, cirkálókat, rombolókat, sőt egy csatahajót is elpusztítottak bombáikkal.

A német légihaderőnek ez a győzelmes harca új fejezetet jelent a tengeri háború történetében.

A narviki hősi küzdelemben is dicsőségesen vette ki részét a légihaderő. A légi szállítókötelékek tették lehetővé fáradhatatlan munkájukkal Dietl tábornok hős csapatainak ellenállását.

Négy nap alatt legyűrték az ellenséges légiflottát

Az utolsó menekülő angol még nem hagyta el Norvégiát, amidőn

május 10-én megindult a nyugati nagy támadás.

A légihaderőnek itt is első feladata a légifölény megszerzése volt.

Négy nap elegendő volt ahhoz, hogy a harcba vetett francia és angol légierőket, valamint Belgium és Hollandia egész légiflottáját leverjék.

Második csapásával a Weygand-vonal elleni támadás megindulása előtt

a német légierő néhány nap alatt elintézte a Páris körül összevont francia légiflotta maradványait

s ezzel Franciaország felett is megszerezte a teljes légi uralmat. A legmodernebb erődítményláncolatok ellen intézett támadásokban is ragyogóan kivette részét a légihaderő.

A zuhanóbombázók támadásai itt is bebizonyították megsemmisítő anyagi és erkölcsi hatásukat.

Az ejtőernyős csapatok Hollandiában és Belgiumban hátbatámadták az ellenséget és megnyitották az utat az előnyomuló szárazföldi csapatok előtt. *Ezekben a harcokban egyedülálló teljesítmény Eben Emael belga erőd bevétele.* Ez volt az első eset a világtörténelemben, hogy

egy hatalmas várat a levegőből foglaltak el.

A Maginot-vonal Sedannál történt első áttörése is a légihaderő közreműködésével sikerült. Rendkivüli teljesítményt végzett azonban a német légelhárító tüzérség is, amely a legnagyobb sikerrel rombolta szét a legkülönbözőbb páncélerődöket s ugyanilyen sikeresen vetették harcba az ellenséges harcikocsik ellen is.

Anglia szeptember 7 óta német bombaesőben él

A légihaderő akadályozta meg, hogy a vakmerően előrenyomuló német gépesített osztagokat ne érhessék oldaltámadások. Ugyanakkor az útvonalak szétrombolásával az ellenség minden utánpótlását lehetetlenné tette.

A repülőgépek töltötték be a hadjáratban az üldöző lovasság szerepét

is s a visszavonuló ellenségnek egyetlen pillanatnyi nyugtot sem hagytak. Ezzel nagy mértékben siettették az ellenséges hadsereg összeomlását.

Az egész nyugateurópai partvidék meghódításával a német légihaderő olyan támaszpontok birtokába jutott, ahonnan

a legrövidebb útvonalon és a legnagyobb sikerrel támadhatja az utolsó ellenséget: Angliát.

Augusztus elején kezdődtek meg az első megtorló támadások a szigetország ellen és

szeptember 7-e óta London csaknem szakadatlanul német bombaesőben él.

Egész Dél- és Közép-Anglia fölött biztosították a légi uralmat, az angol vadászrajokra súlyos csapást mértek s azóta éjjel-nappal szakadatlanul zuhognak a német bombák az angol hadiipari központokra és kikötőkre.

Coventry, Birmingham, Bristol, Southampton, Liverpool, Portsmouth és Sheffield egymásután vált romhalmazzá a német légihaderő csapásai alatt

és Londonban egyre teljesebbé válik a pusztulás.

A német légihaderőnek kimerithetetlen tartalékok állanak rendelkezésére emberben és anyagban egyaránt.

A meghódított partvidéken és otthon állandóan éberen őrködnek a német nappali és éjszakai vadászgépek, valamint a légelhárító tüzérek és szakadatlan munkájukkal hozzájárulnak a végső győzelem kivívásához, a német népnek e szabadságharcában. A német nép tehát nyugodtan tekinthet az 1941-es új háborús év elé.

Elfogták a fűszeresek és csemegekereskedők szélhámosait

Az utóbbi időben több feljelentés érkezett a főkapitányságra egy szélhámos pár ellen, amely a fűszer- és gyarmatárukereskedőket károsította meg. Az volt a módszerük, hogy egy jólöltözött férfi megjelent a kiszemelt üzletben, ott nagymennyiségű árut csomagoltatott össze és arra kérte a főnököt, hogy egy közeli vendéglőbe vagy kávéházba küldje át az árut, ahol a felesége kifizetí a számlát. A fűszeres gyanútlanul eleget tett a kérésnek és *a megjelölt helyen a bejárat közelében tényleg egy nő várakozott a kifutóra.* A jólöltözött, vöröshajú nő tüzetesen átnézte a csomagokat,

kiválogatta az értékesebb árukat és a kevésbé értékes fűszereket és italokat külön csomagoltatta azzal, hogy azokat egyik rokonához kell elvinni.

A kifutónak nem volt gyanus a dolog, elvitte a csomagot a rokonokhoz, illetve csak elvitte volna, mert a megadott címen legtöbbször üres telek volt, vagy a házban senki sem ismerte a címzettet. Amikor izgatottan visszatért a küldönc a kávéházba, vagy vendéglőbe, a vöröshajú nő már régen eltávozott. *Tizenhat fővárosi kereskedőt csaptak be ezzel a trükkel.* A rendőrség megindította a nyomozást, azonban jóideig nem sikerült a tettes nyomára jutni. Pénteken délután végül érdekes körülmények között elfogták a pesti fűszeresek szélhámosát. Az ügyészség utasítására a detektívek előállították a főkapitányságra *Barta* Albert 41 éves, büntetett előéletű ügynököt. Fogházbüntetésének kitöltése végett kérte az ügyészség az előállítást.

Amikor a központi ügyeletre érkeztek a rovottmultú férfivel, az egyik detektív, aki nyomozott a fűszeresek szélhámosa után, *ismerősnek találta azt a személyleírást, amelyet a csalóról kapott.* Vallatóra fogta Bartát, aki körömszakadtáig tagadott. A detektív azonban tovább nyomozott. Telefonon felhívott több károsultat, akik a főkapitányság közelében vannak.

A kereskedők besiettek a főkapitányságra és felismerték az ügynökben azt a férfit, aki az árukat kicsalta tőlük.

Félóra mulva a szélhámos társnője, *Urbán* Irén 42 éves, büntetett előéletű ápolónő, a vöröshajú nő is a rendőrségre került. A szembesítések során beismerték, hogy mind a tizenhat fűszer- és gyarmatárukereskedőt ők károsították meg, sőt hasonló trükkel négy-öt helyen papírkereskedésekben is jártak. A veszedelmes csalókat letartóztatta a rendőrség.

Főtantárgy lesz Japánban a német nyelv

Tokió, december 28.

A *kyotoi* tartományi iskolaügyi bizottság ülést tartott, amelyen az egyetemek, műegyetemek, kereskedelmi főiskolák és középiskolák *170 képviselője vett részt. Kyoto* japán legnagyobb kultúrközpontja ezer év óta. *Nakagava* tartományi iskolaügyi tanácsos az ülésen kifejtette, hogy milyen kihatása van a nevelésügyre Japán új államvezetésének és felkérte a jelenlevőket, hogy őszinte támogatásban részesítsék ezeket az új törekvéseket. A konferencia többek között elhatározta, hogy a jövőben *a japán iskolában az angol helyett a német nyelvet tanitják főtantárgyként.* Melléktantárgyként a külföldi nyelvek közül a tanulók a kinait vagy az angolt választhatják.

Jóizü, megbizható, enyhe.
Egy pasztilla ara 12 filler
Kilenc pasztilla ára dobozban P 1.—

Diadal
a
régbevált és legelterjedtebb
szivarkapapir és szivarkahüvely
Közismert magyar neve!

Hámory Imre - új Almaviva gróf

Az Operaházban ma este új szereposztásban kerül színre a *„Figaró házassága“*. Először énekli Almaviva grófot *Hámory* Imre, ugyancsak először lép fel Basilio szerepében *Laurisin* Lajos.

Eltemették ÖRLEY FLÓRÁT

Ma délelőtt helyezték örök nyugalomra a Kerepesi-temetőben *Örley* Flórát, a boldog békeidők népszerű és ünnepelt operettprimadonnáját, aki 79 éves korában karácsony másodnapján hunyt el. *Örley* Flóra a kolozsvári Nemzeti Színházban kezdte színésznői karrierjét és a világháború előtt a Magyar Színház színpadán aratott sikereket. Hosszú éveken keresztül az Országos Színészakadémia tanárnője volt. Temetésén a színész- és művészvilág számos tagja megjelent.

Operarendező lett Milloss Aurél Rómában

Milloss Aurél, a neves magyar koreografus, évek óta a római Operaház balettigazgatója. A napokban, *mint operarendező debütált óriási sikerrel. Gluck „Alceste“* című dalművét rendezte, amelynek címszerepében a nálunk is jólismert *Gina Cigna* lépett fel, a tenor főszerepet pedig a római Operaházban vendégszereplő *Pataky* Kálmán énekelte.

Első operarendezői sikere után néhány nappal *Beethoven* heroikus balettjét, a *„Prometheust“* mutatta be a római Operaház, amelyhez *Milloss új librettót írt és új koreográfiát komponált.* A *Giornale d'Italia* elragadtatott hangon ír az újdonságról, amelynek bemutatóján az a vélemény alakult ki, hogy *a balettprodukció terén új korszakot nyit meg Milloss Prometheusa.* Csupa nagynevű táncos lépett fel az előadáson: Attilia *Radice,* Teofilo *Giglio,* Ugo dell'*Ára,* Adriano *Vitale* s kivülük hetvenöttagú tánckar. Az előadást Tullio *Serafin* vezényelte. A római balettel áprilisban több estén át vendégszerepel *Velencében Milloss* Aurél és az együttes. *Millosst* egyébként meghívták *Berlinbe,* ahol *Casella „La Giara“* című balettjét tanítja be az állami operaházban. *Casella* művét idén a magyar Operaház is előadja.

— **Szilveszter-est a Fészekben.** A Fészek Művészek Klubja nagyszabású vidám Szilveszter-estét rendez kiváló művészek közreműködésével és hajnalig tartó tánccal egybekötve. Estélyi ruha kötelező. Jegyeket a tagok és vendégek részére a Fészek titkársága (VII., Nagyatádi Szabó-u. 36.) szolgáltatja ki.

Tarján
étterem
éjjel 2 óráig
nyitva.
12 óra után
leveskülönlegességek
Debreceni
Kiss Lajos
muzsikál

Házifőpróba a Fővárosi Operettszínházban

Hindy András, a kiadó-szerző olyan, mint a sanda mészáros. Operettjének címével a férfiak felé „kacsint“ és azt igyekszik elhitetni, hogy a férfinemet trancsirozza föl a gyöngébb nem legnagyobb örömére, holott ennek épp az ellenkezője történik és inkább a nőkre csap le és az ő erényeikből készít imbiszt. A daljáték azonban korántsem akar vádirat lenni egyik vagy másik nem érdekében, hiszen maga a műfaj sem alkalmas rá, hogy azonban a librettó túllép a megszokott operettszövegkönyvek határain és ez a gondolat egyáltalán fölmerülhet, az csak előnyére válik a nagyon tehetséges szerzőnek is és az operettnek is.

Mezey Mária

Amerikai miliőben játszódik le az „Ilyenek a férfiak“. A férj, a füstemésztő kazán feltaláló-ja, éppolyan szerelmes a kazánjába, mint a feleségébe. Körülöttük csetlik-botlik a kelekótya barát, aki félmillió dollárt örököl és üldözik a nők, a tojásokat lámpázó és kakasokról álmodozó farmer-asszony, a filozoptrinából lett éjszakai pillangóba oltott bár-démon. A bonyodalom nem nagy, olyan, mint a tavaszi égen átvonuló és áttetsző füstfelhő, amely a rosszul működő kazánból kiszabadul és féltékenységi jelenetekkel árnyékolja be a szerelmesek életét.

Ez a féltékenység jobban emészti a férfit és a nőt is, mint a kazán a füstöt. Mire a kazán tökéletes lesz és sikerül eladni, addigra elvonul a felhő a házaspár feje felől is. Hindy András ügyesen és ötletesen szövi bonyolítja a mese szálait és ha kissé nehezen is indul meg az operett gépezete, hamar lendületbe jön és ettől kezdve csikorgás nélkül gördül. Az amerikai történethez igazi amerikai izü és stílusú zenét komponált Carlo de Fries. Muzstikája és hangszerelése tetszetős, melódiái kellemesek, andalitóak vagy pedig pattogóak. Röviden: jól sikerült operettmuzsika.

A mulatságos és élvezetes daljáték kétségtelen sikerében oroszlánrésze lesz Mezey Máriának, aki az amerikai férj magyar feleségét játssza. Mezey Mária nemcsak egyszerű operettprimadonna a daljátékban, hanem kitünő színésznő is, aki tehetségének minden színét és árnyalatát megcsillogtatja ebben a szerepben. Doromboló cica, karmait mutogató tigris, szerető feleség, nagyvilági dáma és emellett üzletasszony egyszemélyben. Hogy még operaparódiát is énekel, az csak külön ráadás. Ő viszi a darabot csillogó lepkeszárnyakon. Kiss Manyi bűbájosan groteszk és elragadóan kedves, mint mindig, apacsszáma ellenállhatatlan, a legegyszerűbb mondataiból kicsurran az eredeti humora. Latabár Kálmán ugyancsak elemében van: főforrása a kacagásnak. Vitéz Hajmássy Lajos az a bonviván, akit a levelezőlapokon sokszorosítanak. Gombaszögi Ella és a többiek mind kivétel nélkül remekül megállják a helyüket ebben a mulatságos és szépzenéjü operettben. Külön ki kell emelnünk Bercsényi Tibor szép diszleteit és Török Emil karmester lendületes vezényletét. A Fővárosi Operettszínház ismét szerencsés kézzel választotta ki ujdonságát és jóidőre nem lesznek müsorgondjai. Ma este lesz a premier.

B. A.

Hétfőn érnek véget a „Balkezes angyal“ felvételei

Hétfőn befejezik a Hunniában a *„Balkezes angyal“* című filmvígjáték felvételeit. Az új magyar film főszereplője, *Tabódy* Klári már karácsonyra befejezte a munkát — miután a film felvételeit úgy csoportosították, hogy az ő beállításaival végezzenek legelőször. *Tabódynak* karácsonykor mutatták be Olaszországban első olasznyelvű filmjét, ezért már kedden délben Milanóba repült. A filmegyüttes ünnepek után tovább dolgozott, illetve dolgozik, hétfő estig azonban befejeződnek a felvételek. A jövő héten különben is *„váltás“* lesz a Hunnjában — három új film felvételei kezdődnek meg.

A „Négy asszonyt szeretek“ — huszonötödször

Bókay János új vígjátéka: a *Négy asszonyt szeretek,* holnap, vasárnap este érkezik el első jubileumához. A darab, amelyet egy héttel ezelőtt a Nemzeti Színházból átköltöztettek a Madách Színházba, huszonötödször kerül színre.

A svéd akadémia meghallgatott egy magyar hangjátékot

Január 23-án este a budapesti rádió Barsi Ödön és Márchis György Krisztuslegendák című hangjátékát közvetítette, melyet *Németh Antal rendezett. Az előadás előtt bevezető beszédben méltatta Lagerlöf Zelma* írói művészetét és elmondta a *„Krisztus-legendák“ keletkezésének történetét is. A közvetítést a svéd akadémia tagjai is meghallgatták és úgy a színészek játékát, mint a rendezést levélbeli dicséretben részesitették. Németh Antal beszédét svéd fordításban kérte el az akadémia.*

Új Bette Dawis—Boyer-film

Az új esztendő egyik legnagyobb filmeseménye, a híres Rachel *Field*-regény filmváltozatának, az *„Egy asszony három élete“*-nek bemutatója lesz. Charles Boyer és Bette Davis játszák a filmdráma főszerepeit. Az új amerikai film már hetek óta Pesten van, müsorterlódás miatt azonban mindezideig nem kerülhetett színre. A bemutató terminusa még mindig bizonytalan, januárban azonban feltétlenül a közönség elé kerül.

Erdélyben készülnek az „Elnémult harangok“ külső felvételei

Az első magyar film, amelynek külső felvételeit a a visszatért Erdélyben készitik, a most forgatás alatt lévő *„Elnémult harangok“. Rákosi* Viktor emlékezetes sikerű színdarabja a film vásznán korszerűbb miliőbe került, *Kalmár* László rendezése pedig még plasztikusabbá és hatásosabbá tette. A vezetőszerepeket a Kolozsvárról szerződtetett *Nagy* István, *Kiss* Ferenc és *Lukács* Margit játssza, akik a film többi fontosabb szereplőivel: *Lehotay* Árpáddal, *Greguss* Zoltánnal, *Juhász* Józseffel együtt január elején Erdélybe utaznak, ahol elkészitik a film külső felvételeit. A filmegyüttes a Székelyföldön dolgozik hat—nyolc napig.

KIK LEPNEK FEL a vigszínházi kabarén

A Vígszínházban Szilveszter-este minden évben egész estét betöltő kabaréműsort mutatnak be. Már több, mint két hete folynak a próbák az idei műsorból. Ebben az esztendőben is kisdarabok, magánjelenetek, ének-, tánc- és zenekari számok teszik mulatságossá, érdekessé és változatossá a programot. Fellép a színház

egész társulata élen *Murátival, Karádyval, Tolnayval, Somlayval, Ajtayval,* hálás feladathoz jutottak azonban még *Ladomerszky* Margit, *Bihary* József, *Somló* István, vitéz *Benkő* Gyula, *Bródy* Tamás, *Feleky* Kamill, *Kőmives* Sándor, *Balogh* Klári, *Just* Gyula, *Gonda* György, *Kormos* Márta, valamint néhány vendégszínész: Ania *Suli, Lendvay* Andor, az *Angela* és *Anthon* táncpár és még mások.

Az idei kabaré Szilveszter után a rendes bérleti előadások keretében is színrekerül és váltakozva szerepel a műsoron a Vígszínház jelenlegi nagysikerü darabjával: az *Egy fillér*-rel.

HANS MOSER felíép Szilveszter éjszakáján

Hans *Moser,* a híres bécsi kómikus Budapesten tölti a Szilvesztert. Szilveszter éjszakáján bemutatják az Urániában legújabb filmjét, az „Örömapa“ című vígjátékot s az előadáson Moser, a címszereplő is megjelenik.

Zola-film — Jean Gabinnal

A közelmult „nagy regényei“ egymásután kerülnek mozivászonra. A legújabb filmre került klasszikus regény *Zola* híres müve, az *Állat az emberben“,* amelyet Jean *Renoir* vitt vászonra. Jean *Gabin* és Simone *Simon* játszák a filmrekerült Zola-regény két főszerepét, amely a *„Fekete asszony“* címmel kerül a közönség elé. A film az új év elején kerül bemutatásra.

Nagy sikere volt Muráti Lilinek és Szilassynak a Turul díszelőadásán

A *Turul Bajtársi Szövetség Szépmives Céhe* tegnap este rendkívül gazdag műsorú jótékonycélú díszelőadást rendezett a *Magyar Művelődés Házában* a nyugdíjas színészek javára. Különösen nagy sikere volt *Tüske (Schöck* László) rendkívül vidám és szellemes egyfelvonásosában *Muráti* Lilinek és *Szilassy* Lászlónak, akiket a telt ház közönsége hosszasan ünnepelt.

„Vigyázat, kém“ — az Urániában

Az Urániában legközelebb egy kémfilm kerül bemutatásra. Az új német film Chamberlain néhai angol miniszterelnöknek a müncheni értekezletről való visszatérésével kezdődik és az Intelligence Service-nek a német hadititkokért való küzdelmét vázolja rendkívül izgalmas bonyodalmak keretében. Kétségtelen, hogy korszerűbb kémfilm még nem került a budapesti közönség elé. Az új filmet az Urániában most futó Zarah Leander-film után mutatják be.

Uj életet varázsol iskolába, énekkarba a **Magyar Népdal**
Jól bevált kiadványairól tájékoztatót küld: MAGYAR KÓRUS, Budapest, Ferry O.-utca 5ü.

Mindig arra törekedtünk, hogy minden lehetséges módon örömet szerezzünk olvasóinknak; ezért indítottuk meg új rejtvénypályázatunkat is. Mindenki szívesen szentel pár percet egy-egy keresztrejtvénynek vagy képrejtvénynek még a mai világban is, — különösen akkor, ha a rejtvény megfejtése csupán fejtörést okoz, nem kell hozzá különböző térképeket, lexikonokat beszerezni. Mi különben sem a képzett földrajztanárok vagy egyéb tudós emberek részére készítettük rejtvényeinket, hanem a nagyközönség számára. Különös súlyt fektettünk arra, hogy rejtvénypályázatunkon minden olvasónk részt vehessen, akár előfizetőink közé tartozik, akár példányonkint vásárolja a lapot, — de arra is tekintettel voltunk, hogy az egyszerűbb társadalmi osztályokba tartozó emberek meg is tudják oldani a rejtvényeket. Azt hisszük, ebben nem is volt hiba: az Esti Ujság lóversenyének minden résztvevője megfejthette a rejtvényeket egy kis türelem és leleményesség segítségével. Hogy pedig még érdekesebbé tegyük pályázatunkat, kapcsolatba hoztuk a lóversenyezéssel. Tudtuk, hogy minden újítást bizonyos tartózkodással, bizalmatlansággal fogad még a huszadik század igazán sok újításhoz szokott embere is; mi mégis reméltük, hogy népszerűségre tesz szert az Esti Ujság pályázata. És nem csalódtunk: újszerű rejtvényjátékunknak azonnal igen sok résztvevője akadt, és a kezdetben is igen jelentős szám pedig egyre növekedett. Amint megismerték az olvasók az Esti Ujság lóversenyjátékát, azonnal megbarátkoztak vele és egyre nagyobb érdeklődéssel figyelték a futamokat, — most pedig a legnagyobb várakozással tekintenek az utolsó akadály elé.

Mert a befejezéshez közeledik az Esti Ujság lóversenye: ma közöljük az utolsó keresztrejtvényt, ma indulnak a hetedik futam versenylovai. De vessünk egy pillantást az előző futamokra és az előző akadályokra: azt fogjuk látni, hogy egyik sem volt megfejthetetlen. Nem lesz nehéz a hetedik futam megnyerése sem, így hát nincs semmi ok az izgalomra. Pedig lehet, hogy itt fordul meg a kocka: mindenki helyesen akarja megfejteni a hetedik rejtvényt. Akinek sikerült túljutnia mind a hat akadályon, nem szeretne bukni a hetediken; aki pedig nem tudott mindig felkapaszkodni a győztes versenylóra, az igyekszik kihasználni az utolsó lehetőséget, hogy növelhesse a nyerési esélyét. Mi azt kívánjuk minden olvasónknak, hogy sikerüljön túljutniok az utolsó akadályon is.

Amint már vége felé közeledett az Esti Ujság lóversenyjátéka, hatalmas természeti akadály keletkezett: a havazás. A nagymennyiségű hó megakasztotta a közlekedést és bizony a posta csak nagysokára juttatta el az Esti Ujság egyes példányait a különböző magyarországi falvakba, városokba. Az Esti Ujság szerkesztősége ezért elhatározta, hogy a vidéki pályázók kívánságának megfelelően egy héttel későbre, február 5-re tűzi ki a beküldési határidőt.

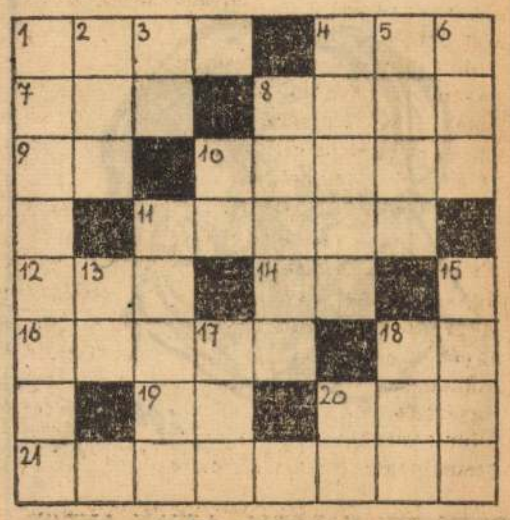

Vízszintesen:

1. Turf — magyarul (a lóversenyüzem rövid neve)
4. Befutja a mezőny
7. Idegen levegő
8. Korszak — latinul
9. Rákosi Sándor
10. Csikónoszogató
11. Egzótikus kézimunka
12. Leánynév
14. Vallásrövidítés
16. Fővárosi mozgó
18. Római szám
19. Dénes Nándor
20. Török rang
21. Országúti vándor, munkakerülő

Függőlegesen:

1. Zalai község
2. Angol helyeslés
3. Német szem. névmás
4. Divatjamult képző
5. Víz és néha a zsoké van benne
6. Sebforradás
8. Biztosító intézet
10. Omega és Alfa
11. Csapat (cigány és rabló)
13. Betű
15. Fekete-sárga madár
17. Az invitálás eleje
18. Az utolsó rejtvény (finis!)
20. Kis báró

Légvédelmi riadó egy német csatahajón

„Közvetítők ne fáradjanak"

Nem lesznek hadigazdagjai Franciaországban a mostani háborúnak

Páris, január 27.

(Az Esti Ujság tudósítójától.)

A fogalom nem ismeretlen előttünk, magyarok előtt, hiszen a régi, boldog hazából a Csonka-Magyarország felé vezető úton *ez a fogalom volt az első stáció.* S ha könyvet írnánk arról a folyamatról, amely a szerajevói golyótól a második zsidótörvényig vezetett, a könyvet ezzel a mondattal kezdhetnők: *„Először volt a hadinyerészkedő..."*

Sietek mindjárt megmondani, hogy

Franciaország okult a mi példánkon — (vagy a saját negyedszázadelőtti példáján?) — és már a mozgósítás első napjától fogva gondja volt a hadikeresőkre is.

Ezzel nem a francia hadi-intendaturát akarom dicsőíteni, csak azt szeretném megállapítani, hogy *ezúttal nem idült gatyamadzagkufárok hiznak kövérre papírtalpú bakancs alapon Franciaországban.* Ami árura a francia hadseregnek szüksége van,

annak a nyersanyagát a hadsereg rekvirálja magának és maga adja ki feldolgoztatni mindennemű közvetítők teljes kikapcsolása mellett a törvény által megállapított munkabéreken

és a feldolgoztató (ha úgy tetszik: szállító) használt *a forgalom 4%-ára* maximálták. Nem mondom: ha a szállítmány értéke például egy milliárd, a szállító gyárnak megmaradt 40 milliós haszon se megvetendő dolog... hanem azért a megengedett haszon átlaga mégis messze marad a rablótőkék 25 év előtti paradicsoma mögött. Ehhez hozzátehetjük még, hogy amennyiben a keresett árut vagy nyersanyagot külföldről importálják, akkor nem arra várnak, hogy *Blitzweis* Szerafin úrhölgy tegyen Zürichből megfelelő közvetítő ajánlatot, hanem

maga az állami szerv lép egyenes összeköttetésbe a megfelelő külföldi termelővel, s a jelszó itt is: „közvetítők ne fáradjanak!"

A közmondásos francia fukarság nagyon üdvös hatású ez esetben: a pénzügyi kormány itt egyáltalán nem „nagystílűsködik" és nem jelszava, hogy: „háború van; kicsire nem nézünk!". Példa: a hivatalos lapban olvasom, hogy a december 28-ától január 4-ig terjedő egyetlen héten

az árvizsgálóbizottság nem kevesebb, mint 56 kereskedőt büntetett meg árdrágításért 10 franktól 3000 frankig és 8 naptól 30 napig terjedő skála szerint.

A névsorukat nem írom ide, — mert sok ismerős hangzású találnánk köztük! Ha a háború negyedik hónapjában ily épületes közleményeket olvashattunk volna 25 éve a budapesti hivatalosban is, — ki tudja, hogy eljutottunk-e volna az 1919 márciusi eseményekig?

Ezeket előrebocsátván, térjünk vissza a kétségbevonhatatlan tényre, hogy vannak iparágak és termelési folyamatok, melyeknek igenis konjunktúrát nyújt a háború. Az állam dolga felügyelni, hogy ez a konjunktura visszaéléssé ne fajuljon, de maga a tény nemzetgazdasági szempontból inkább örvendetes, a nézö szempontjából pedig *elég mulatságos,* sőt nem ritkán meglepő is.

Mire használják a zsákvászont, a gyertyát és a Vichy-vizet?

Így például sokat gondolkoztam már rajta, hogy miért kell az embereknek háborúban különlegesen sok *gyufa?* Tény mindenesetre, hogy

a hadüzenet hetében minden párisi ember — gyufát halmozott!

Csak a jó Isten a megmondhatója, miért. Hosszú napokig nem tudtam gyufát szerezni egyetlen trafikban sem... Ennél érthetőbb volt

az óriási, valósággal kielégíthetetlen kereslet zsákvászonban, hordozható székben, kékszínű csomagolópapírban, ásóban, kapában, folyami homokban, kézilámpa batteriában, pipában, szódában, gyertyában és — savanyúvízben.

A kék papírt természetesen az ablakokra ragasztották az emberek, a kötelező elsötétítés miatt, a zsákvászon és a homok ugyancsak légvédelemre kellett az ijedősebbeknek, a kézilámpa a sötét utcákon nélkülözhetetlen attributuma minden csélcsap éjszakázónak, aki nem fekszik ágyba napnyugtakor. A szóda azért lett egyszerre keresett, mert a néphit szerint ez a mérges gázok ellenszere, az ásó a bombatámadással kapcsolatos tűzvész esetére való előrelátás, hogy legyen mivel a tűzre szórni a homokot, (a kapa gondolom csak a szimmetria kedvéért vált keresetté, hogy az ásó ne unatkozzék egyedül), a pipát a bevonuló tartalékosok vitték magukkal cigaretta helyett, de minek kellett, kérem szeretettel, minden Durand és Duval uraknak és hölgyeknek mázsaszámra a *gyertya, a hordozható szék és a Vichy-víz?*

Azóta kideritettem, hogy az állami Vichy-forrás vize nem gyógyító ereje, hanem *az üvegje miatt* kellett nekik, illetve a szénsavtartalmu palack hermetikus zárja miatt. Olvasták ugyanis a légvédelem kiáltványaiban, hogy légi támadáskor „nagyon jól" kell eldugaszolni minden vizet, hogy a mérges gáz ne szivárogjon belé és

az állami kezelésben álló Vichy-forrás emberemlékezet óta ilyen jó üzletet nem csinált.

Az összecsukható szék persze azért kellett, hogy legyen min ülniök a pincében vészjelzés esetén. De a gyertya?

Megértettem a hadizenetre következő első vasárnapon. *Soha a párisi templomok oltárai, kápolnái oly csodás gyertyafény-*

ben nem tündököltek, mint az utolsó négy hónap alatt;

soha a bensőséges hitnek ilyen mindent magával ragadó áradata nem vitte Páris népét a jóságos Szűz színe elé.

Nincs a napnak olyan órája, nincs Párizsnak olyan eldugott temploma, hogy üresen találhatnád, ha belépsz. De különösen alkonyatkor. Mikor elmosódnak az oszlopok körvonalai az elsötétült vitrázsok alatt, a gyertyák szelíd lobogásában mikor feléled a lelkekben a kétévezredes misztérium és az imák csendje ül meg a térdeplőket és a padokat: akkor *ott térdepelnek százak és ezrek,* a máskor frivolak és mosolyosak és gúnyosak és csacsogók. Most suttogva és elkönnyesedetten az Istennel beszélnek. Nem a hadak és hősök cserfakoszorús istenével, hanem ama másikkal a Megbocsátóval, a Vigasztalóval, aki ilyen közel nem volt hozzánk soha...

BENEDEK KÁROLY

Öt óra alatt teszi meg az útat Moszkva és Königsberg közt a légi járat gépe

Moszkva, január 27.

(Német Távirati Iroda)

A Moszkva és Berlin közötti légvonalon a repülőforgalom a tervezett módon bonyolódik le. A légi vonalon naponta a rendes repülő tervnek megfelelően német és szovjetorosz repülőgépek közlekednek. Csütörtökön délután a moszkvai repülőtéren leszállt a menetrend szerinti német repülőgép, amely a Königsberg és Moszkva közötti 1232 kilométeres utat leszállás nélkül négy óra és 59 másodperc alatt tette meg. (MTI.)

FEBRUÁR ELSEJÉN ÁTKÖLTÖZÖM
MUZEUM KRT. 2 SZ. ALÓL
KÁROLY KIRÁLY-ÚT 1. ALÁ
NAGY FERENC KALAPOS MESTER

Rigó Magda énekli ma Németh Mária helyett Amáliát

Az *Alarcosból* mai előadásán az *Operaházban* szereplőváltozás lesz. Amáliát a gyengélkedő *Németh* Mária helyett *Rigó* Magda énekli. Itt említjük meg, hogy a holnapi *Tosca* előadáson először lép fel az Operaházban *Zsögön* Lenke, az ismertnevű énekesnő.

HANDABANDA

Bemutató a Fővárosi Operettszínházban

A leányintézeti zenekar tagjai, megúnva a Bach-szonátákat, leszerződnek egy kubai mulatóba, ahol természetesen revolverrel oltják el a lámpákat. A mulatóban matrózok vannak, sőt fess tengerésztisztek is, akik rögtön a női zenekar tagjainál felejtik szivüket. A csinos úrilányok tengerész-egyenruhában fellopóznak a zsebcirkálóra s a matrózok, de a tisztek is hallatlanul mulatságos jelenetek közben jönnek rá a szörnyű dologra.

Aztán kiderül, hogy a zsebcirkáló kapitánya unalmában levelezést folytatott egy leányintézeti növendékkel s az csupán véletlen, hogy az ismeretlen leányzó ép a kubai mulató úrileány-zenekarának dirigense. A szerzők alaposan igénybeveszik a közönség nevetőizmait, amig kibogozzák a helyzetet.

A filmszerüen változó ötletes képek uj meg uj kacagóorkánt váltanak ki. *Latabár* Kálmán és *Kiss* Manyi zseniális nevettető művészete röpíti a darabot. A csinos úrileány-zenekar vezetője, a szép hangú, elegáns *Szondy* Biri és a zenekar többi tagjai: *Komlós* Juci, *Náray* Teri és *Miklós* Lívia, sok tapsot kapnak. A zenetanárnő szerepében *Gombaszögi* Ella mulattat, a bonvivánszerepben az elegáns *Dénes* György, de a többiek is: *Pártos* Gusztáv, *Földessy* Géza, *Weszely* Pál, mind kitünően illeszkednek az újabban divatossá vált *bolondos-revü* légkörébe. *Sereghy* Andor rendezte a jól pergő előadást, *Eisemann* Mihály rutinos muzsikája sokáig fülünkben marad és rég nem láttunk opertetben olyan ügyes díszleteket, mint *Bercsényi* Tibor színpadján.

RATHONYI JANOS

„Asszony verve jó"

A *Royal Színház* új operettjéből nem tünik ki, hogy miért verve jó az asszony. Egyetlen nőt sem vernek meg és néhány csattanós pofon kilátásba helyezésétől eltekintve, semmi komolyabb inzultus nem éri a gyöngébb nemet. Ellenben elárulja, hogy milyen bonyodalmakat okoz, ha a könnyelmü asszony férje tudta nélkül eladja az öröklakás ráeső részét és helyette egy színinövendék és pártfogója költözködik bele. A demarkációs vonalakkal sakktáblára osztott lakásban *Kovách* Kálmán, a szerző mindenféle ravasz csellel mozgatja a legkülönbözőbb figurákat, hogy a közönséget megmattolja. Ötlet, humor és tempó, néhány érzelmes jelenet és *Walter* László muzsikája segítségével ez sikerül is neki. *Komár* Julia és *Kertész* Dezső a királynő és a király a játszmában, a mindig mulatságos *Somogyi* Nusi, *Rátkai* Márton pár, a vidám *ifjú és idősebb Latabár* Árpád, a kellemes *Sennyey* Vera, az ügyes *Surányi* Erzsi és *Sárossy* Andor a többi figurák. *Siklóssy* Pál példás rendezésében a vidám, derüs komédia a színház eddigi vonalától nem tér el, legfeljebb annyiban, hogy a „bolond" darabok szertelenségei itt nem kaptak helyet. A zenés-komédia igy is mulatságos.

B. A.

OBLOMOV

Bemutató a Vigszínházban

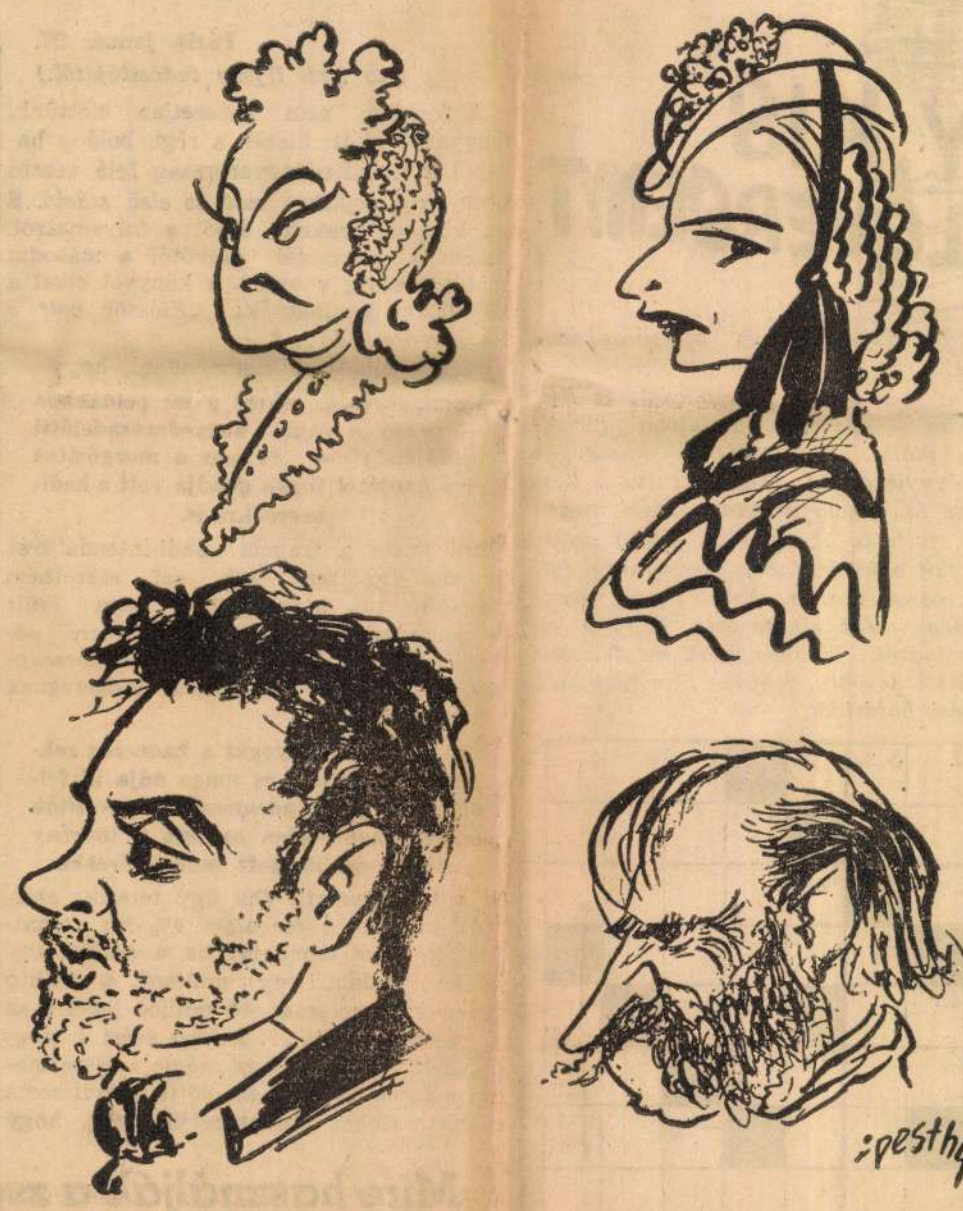

A négy főszereplő: DAYKA MARGIT, HIDVÉGHY VALÉRIA, AJTAY ANDOR, BIHARY JÓZSEF

A határozatlan jelzők hőse, a bizonytalanság eleven megtestesitője Oblomov, az orosz földesúr. Színpadon? A regény első hetven oldaláig nem történik semmi, a színpadon ellenben már a tizedik percben elénk tárul az a bizonyos orosz „nihil", amelynek nincs eleje, a folytatását azonban annál inkább tudjuk valamennyien. Beczássy Judit, aki a regényt dramatizálta, nehéz munkát végzett. Hogy mégis színdarab kerekedett ki Oblomov drámaiatlan drámájából, azon mi, a főpróba közönsége álmélkodtunk el leginkább.

Igen. Feltétlenül. Holnap. Vagy legalább is legközelebb. Ebből áll Oblomov szókincse az indulatszavakon túl, de az indulatszavak is csak néhányszor jutnak eszébe. Pató Pál átpipázza az életét, Oblomov még csak nem is szivarozik a színpadon, csak hever. A mai ember mindezt nézi-nézi és történelmi drámára gyanakszik már az első jelenetek után. Nem is téved. Mindez történelem. A „nicsevo" meghalt, nyoma sincs, aki ma születik, az holnap már törtet előre, Oblomovok nincsenek s ez a figura végérvényesen halott. Volt, eltünt, talán még a halála előtt. Egy nyugalmas világ szülötte lehetett, amikor még lehetett szakállt növeszteni, tervezeteket szerkeszteni, aludni nappal és tünődni éjjel. Goncsarov, az „Oblomov" irója a viruló romantika évtizedeiben irta meg ezt a regényt és a színpadra exponált Oblonov az eltünt időt varázsolja vissza, halványan, orosszos nyugalommal és blazirt egykedvüséggel.

A vigszínházi előadás a matériához képest subalpin tájakra viszi a nézőt. A szerző vajjon álmodhatott-e olyan Agatjáról, mint Dayka Margit, aki a maga lámulatos egyszerüségével olyan szivdobogtatóan elevenné varázsolja ezt a figurát, hogy csak lelkendezni tudunk érte? Amikor a színpadra lép, már megtelik a levegő oixgénnel, az influenzás, köhögő nézőtér egyszerre halálos csendben marad és lesi minden szavát, nehogy egyetlen lélekzetvétele is elsikkadjon, Oblomov — Ajtay Andor — maradéktalanul hiteles, ez a kitünő színész, akit ezeken a hasábokon feltünése óta figyelünk, ebben a szezonban már beváltotta várakozásainkat. Bihary József az előadás harmadik pompás értéke, a negyedik pedig egy uj színésznő, Hidvéghy Valéria, akit ezután a szerepe után egyszerre felfedez majd a közönség. Tavaly végezte az Akadémiát és mária ott áll az első vonalban a vigszínházi nagyokkal, mint frissen érkezett. Színésznő a szó nagybetüs értelmében. A kitünő Kőmives Sándor, továbbá Vértes Lajos, Bartha Jolán, Somló István, Góth Sándor, Pártos Erzsi és még egy sereg kisebb szereplő vonul fel az előadáson, amely Hegedüs Tibor főrendező kitünő munkája s valóban hibátlan.

UJHELY JÓZSEF

Ma délután főpróba este PREMIER KACAGÓ KARNEVÁL szenzációs uj revü Komédia

Szombaton mutatja be a Nemzeti Színház Bibó Lajos új darabját

A *Nemzeti Színház* nagy erővel készül *Bibó* Lajos új társadalmi szinművének, a *„Sasfészek"*-nek a bemutatójára. A darab szerepeit *Csortos* Gyula, *Makay* Margit, *Somogyi* Erzsi, *Szörényi* Éva, *Olty* Magda, *Makláry* Zoltán és *Ungváry* László játsszák. A cselekmény központjában robusztus erejü szobrászművész (*Csortos* Gyula) áll, ő körülötte folyik az *izgalmas küzdelem élettel és világgal.* A mű lenyügöző költői munka és azzal, hogy *az emberi lélek legrejtelmesebb kérdéseit érinti*, első jelenetétől az utolsóig drámai és csaknem *lélekzetet elállitóan izgalmas.*

Egyed Zoltán: Rendkivüli kiadás

Február 10-én *Egyed* Zoltán szerzői estet tart, amelynek címe: *Rendkivüli kiadás.* Az este müsorán a napilapok rovatai vonulnak fel: vezércikk, politika riport, szinház, sport, novella stb. A szerzői estén *Fökés* Anna, *Mezey* Mária, *Tasnády-Fekete* Mária, *Titkos* Ilona, *Basilides* Mária, *Karády* Katalin, *Greguss* Zoltán, *Hunyady* Sándor, *Buday* Dénes és még sokan mások lépnek fel.

LUXEMBURG GROFJA

A Lehár-ciklus második operettjének, a Luxemburg gófjának előadására jócskán megtelt pénteken este a Városi Színház hatalmas nézőtere. Változatlanul nagy az érdeklődés a régi Lehár-operettek iránt, amelyek harminc-negyven esztendő óta változatlanul népszerüek és amelyeknek egykori előadásaihoz annyi kedves emlék füz bennünket. A közönség ezúttal is melegen ünnepelte a hetvenéves Lehár Ferencet és az előadás szereplőit.

A Városi Színház előadása nagyon jó, Tihanyi Vilmos, a rendező fiatalokból álló, sztármentes együttessel is elsőrangút produkált. Az elsőszámú lendítőkerék Harczos Irén; kedvessége, temperamentuma elragadó, minden tánc- és énekszáma után percekig zúgott a taps. Márkus Lajos széphangú, nagyon rokonszenves bonviván. Gyönyörüen énekel Barabás Sári, aki egyébként színészileg is megállja a helyét. Komoly sikere van Turáni Endrének és Orbán Violának, a kisebb szereplők is mind elismerést érdemelnek. Nagyon szépek Varga Mátyás díszletei. Beck Miklós nagyszerüen vezényli a zenekart.

(Th.)

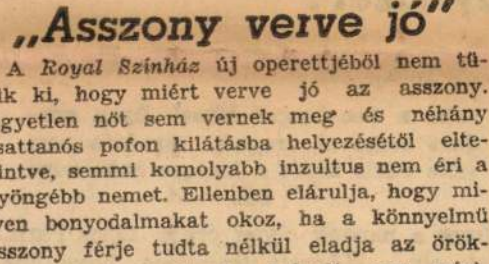

Jöjjön velünk színházba az Esti Ujság kedvezményes színházjegy irodája útján

Színházjegyirodánk VIII., József-körút 5. hétköznapokon és vasárnap reggel 9 órától este 8 óráig áll olvasóink rendelkezésére.

Telefonrendelés: 140-000 144-401.

Színházi müsor:

Operaház (3, ½8): Álarcos bál. (D.); vasárnap d. u.: Tosca; este: Denevér.

Nemzeti Színház (¼4, ½8-kor): A Noszty-fiú esete Tóth Marival; vasárnap d. e.: Andromache, Pereskedők; d. u.: Rontó Pál; este: Caesar.

Nemzeti Kamaraszinház (4, 8) minden este és vasárnap d. u.: Feleség.

Vigszínház (¼4, 8): Oblomov; vasárnap d. u.: Péter; este: Oblomov.

Pesti Színház (4, 8) minden este és vasárnap d. u.: Fenség, fizetek.

Andrássy Színház (¼4, 8) minden este, vasárnap d. u.: Finom család.

Belvárosi Színház (4, 8) minden este, vasárnap d. u.: Farsangi esküvő.

Magyar Színház: Nincs előadás.

Fővárosi Operettszínház (¼4, 8) minden este és vasárnap d. u.: Handabanda.

Royal Színház (4, ½9) minden este és vasárnap d. u.: Asszony verve jó.

Városi Színház (4, ½8): Víg özvegy; vasárnap d. u. és este: Luxemburg grófja.

Pódium Színpad (½5, 9) minden este és vasárnap d. u.: A helyzet a következő.

Komédia Orfeum (½5, ½9) minden este, vasárnap és ünnepnap d. u.: Kacagó Karnevál.

Kamara Varieté (½6, ½9, vasár- és ünnepnap 8, 6, 9): Szakitottam Hacsekkel.

Erzsébetvárosi Színház (½6, ½9, vasárnap ¼4, 6, ½9): Vadvirág.

Józsefvárosi Színház (½6, ½9, vasárnap ¼4, 6, ½9): Egy csók és más semmi.

Kisfaludy Színház (½6, ½9, vasárnap ¼4, 6, ½9): Hölgyeim, elég volt.

Mozi müsor:

BEMUTATÓ MOZIK:

ATRIUM FILMSZINHÁZ (T.: 153-034.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ¼4-kor is. Garszonlakás kiadó. (Turay, Simor, Juhász).

CASINO FILMSZINHÁZ (T.: 383-102.) ½6, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ¼4-kor is. Semmelweis. (Uray, Simor E.) Híradók.

CITY (T.: 111-140.) ¾6, ¾8, ¾10. Sz., V., Ü.: ¾4-kor is. Az első csók. (Deanna Durbin). 2-ik hétre prolongálva.

CORSO ¼6, ¼8, ¼10-kor. Sz., V., Ü.: ¼4-kor is. Trópusi mámor. (Hedy Lamarr, Robert Taylor). — Híradó. V. d. e. ¼12-kor: Békeffy-matiné.

DECSI (T.: 125-952.) 6, 8, 10. Sz., V., Ü.: 4-kor is. Az idegen asszony. (Kristina Söderbaum).

FORUM FILMSZINHÁZ (T.: 189-543.) ½6, ½8, ¾10. Sz., V., Ü.: ¼4-kor is. Halálos tavasz. (Szörényi). 6-ik hétre prolongálva.

HIRADÓ FILMSZINHÁZ (VII., Erzsébetkörút 13. Telefon: 222-499). Magyar, Ufa, Fox és rajzos híradók. M. F. I. külön riport a zágrábi horvát-szerb kiegyezésről. Küzdelem az olajért. (Kultúrfilm a ma legfontosabb hadianyagáról). Színes rajzfilm. (Páholyok elővételben is). Folytatólagos előadások: 10—24 óráig.

PALACE (T.: 136-523.) 11, 2, 4, 6, 8, 10. Első három mérsékelt. Hófehérke és a hét törpe. (Walt Disney színes csodafilmje). 6-ik hétre prolongálva Híradók.

RÁDIUS FILMSZINHÁZ (T.: 122-098.) ¼6, ¾8, ¾10. Sz., V., Ü.: ¼4, ½6, ¾8, ¾10. Nősténytigris. (Katherine Hepburn, Cary Grant).

ROYAL APOLLÓ (T.: 222-002.) ¼6, ½8, ¾10. Sz., V., Ü.: 4, 6, 8, 10-kor. Földindulás. (Páger, Eszenyi O.) Vándorló napsugár. Híradó.

SCALA FILMSZINHÁZ (T.: 114-411.) ¼6, ½8, ¾10. Sz., V., Ü.: 3-kor is. Kedélyes szálloda. (A. Prejean.) Tűz a pusztán. Miki és a papagály. Híradók.

URÁNIA FILMSZINHÁZ (T.: 146-046.) 5, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ¾3, 5, ½8, ½10. 1848. Sivatagi éjszakák. (Zarah Leander). Híradók.

MASODHETES MOZIK:

ADMIRAL (T.: 253-707.) ¼4, ½6, ½8, ½10. V., Ü.: ½2-kor is. S erelem tolvaja. (Elisabeth Bergner). Híradó. V. d. e. ½10 és ½12-kor: Rosalie.

ASTRA (T.: 154-422.) ¼4, ¼6, ¼8, ¼10. V.: ¼2-kor is. Ilyenek a férfiak. (Paul Hörbiger). V. d. e. 11-kor: Heten a Himalája ellen.

BROADWAY FILMSZINHÁZ (Telefon: 144-212.) ¼4, ½6, ½8, ½10. Sz., V., Ü.: ½2-kor is. Első mérsékelt. Modern idők. (Chaplin). V. d. e. 11 órakor: Angyal. (Marlene Dietrich).

CORVIN (T.: 138-988.) ½4, ½6, ½8, ½10. V. ½2-kor is. Hat hét boldogság. (Tolnay, Kiss F.) V. d. e. ½11: Riadó a Földközi tengeren.

DÉLIBÁB (volt Winkler, T.: 292-012.) 6, ½9. V.: ½3 ¾5, 7 és ¾10-kor. Hölgyek előnyben. Híradó.

IPOLY FILMSZINHÁZ ¼4, ½6, ½8, ½10-kor. V.: ½2-kor is. Áll a bál. (Szeleczky, Pataki). Híradók. V. d. e. ½11: Félelem.

KAMARA (T.: 144-027.) 11, 2, 4, 6, 8, 10. Első három mérsékelt. Kék csillag. (Gary Cooper). — Híradó.

LLOYD FILMSZINHÁZ 4, 6, 8, 10. V., Ü.: 2-kor is. Gibraltár. V. d. e. 11: Modern Ali Baba.

OLYMPIA FILMSZINHÁZ (T.: 342-947.) 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Szerelem tolvaja. (Elisabeth Bergner). Hollywoodi képeskönyv. Híradó.

PALOTA MOZGÓ (T.: 156-605.) ¼4, ½6, ½8, ½10. V.: ½2-kor is. Áll a bál. (Szeleczky). Híradó.

REX-MOZI (István-út 39. szám. Telefon: 139-416.) Halálugrás. (Harry Piel). Hetet egy csapásra. Híradó.

STUDIÓ FILMSZINHÁZ (Akácfa-u. 4. T.: 140-840.) 11, 2, 4, 6, 8 és 10. Csapda. (M. Chevalier, E. von Stroheim). 2-ik hétre prolongálva.

TISZTI KASZINÓ ZÁRTKÖRŰ FILMSZINHÁZA. ½5, ¾7 és 9-kor. 28-án: Gibraltár. (Erich v. Stroheim). 30-án: Hat hét boldogság. (Tolnay, Kiss F.)

TURÁN (T.: 120-003.) 4, 6, 8, 10. V., Ü.: 2-kor is. Tánc a föld körül. (Fred Astaire, Ginger Rogers). V. d. e. 9 és 11-kor: Rosalie.

VESTA 11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10. V., Ü.: 11, 2, 4, 6, 8, 10-kor. Halálugrás. (Harry Piel). Híradó.

ZUGLÓI MOZGÓ 5, ½8, ½10. Sz.: 4, 6, 8, 10. V.: 2-kor is. Ilyenek a férfiak. (Paul Hörbiger). Híradó.

Kecskeméti Sörözö
Kecskeméti-utca és Magyar-utca sarok. (Kálvin-tér mellett.)
Minden délben:
nagy menü . . . 1.60
kis menü 1.40

Szanghai Bar
Minden este 10 órától reggel 5-ig:
A müsorok müsora
Vasár- és ünnepnap: 5 órai tea.
XI., Horthy Miklós-út 60. Tel.: 25-74-33.
Asztalos-Jazz.

Kallio államelnök lemondott

Helsinki, november 28. (NTI.

Kallio államelnök csütörtökön az alábbi nyilatkozatot terjesztette a kormány elé:

— *Mint a mellékelt orvosi bizonyítványból kiviláglik, oly betegségben szenvedek, amely bizonyos ideig akadályoz hivatali ténykedésem kifejtésében. Most kiderült, hogy ez a betegség hosszadalmas lefolyású. Mivel az adott körülmények között oly hosszú ideig tartó akadálynak kell tekinteni, amelyről az alkotmány 25. cikkelye szól, ezt a kormány tudomására hozom oly intézkedések foganatosítása céljából, amelyek új államelnök megválasztására vonatkoznak.*

A kormány törvényjavaslatot terjesztett az országgyűlés elé, amelynek értelmében a legutóbbi elnökválasztás elektorai választják az új elnököt is. Az újonnan megválasztandó elnök megbízatása a visszalépet elnök még hátralevő hivatali idejére vonatkozik a bejelentett törvényjavaslat szerint. (MTI.)

Beavatkozásellenes volt a hirtelen elhalt egyiptomi hadügyminiszter

Stockholm, nov. 29. (NST)

Sala pasa egyiptomi hadügyminiszter hirtelen halálával kapcsolatban az Aftonbladet londoni tudósítója rámutat, hogy bizonyos titokzatosság mutatkozik. A negyvenhétéves hadügyminiszter élete utolsó percéig kitűnő egészségnek örvendett. A továbbiakban a tudósító óvatosan rámutat, hogy a hadügyminiszter éppen az utolsó napokban igen nagy energiával dolgozott s nagy ellenzője volt annak, hogy Egyiptom a háborúba beavatkozzon.

A német légihaderő legborzalmasabb fegyvere: a He 111-es bombavető

Az egész világközvélemény csodálkozva olvassa az amerikai és a svéd sajtó jelentéseit, hogy a német repülők milyen meglepő eredménnyel bombázzák az angol ipari központokat és különösen Coventry-ben, Birminghamben milyen megsemmisítő hatásuk volt a bombáknak. Az olvasó méltán teheti fel a kérdést, hogy micsoda harci-repülőgépei lehetnek a németeknek, hogy daeára az angol vadászgépek védelmének és a ballon-rendszerű légvédelmi övnek, ilyen sikeresek a német támadások. A New-York Times például azt írja, hogy mint egy méhraj, úgy röpködnek az angol városok fölött a német gépek és sok esetben egyetlen éjszaka 500.000 kiló súlyt kitevő bombamennyiséget dobnak le.

A német harci-repülőgépek közül kétségtelenül a légihaderő egyik legerősebb fegyvere a *He 111* jelzésű gép, amely a

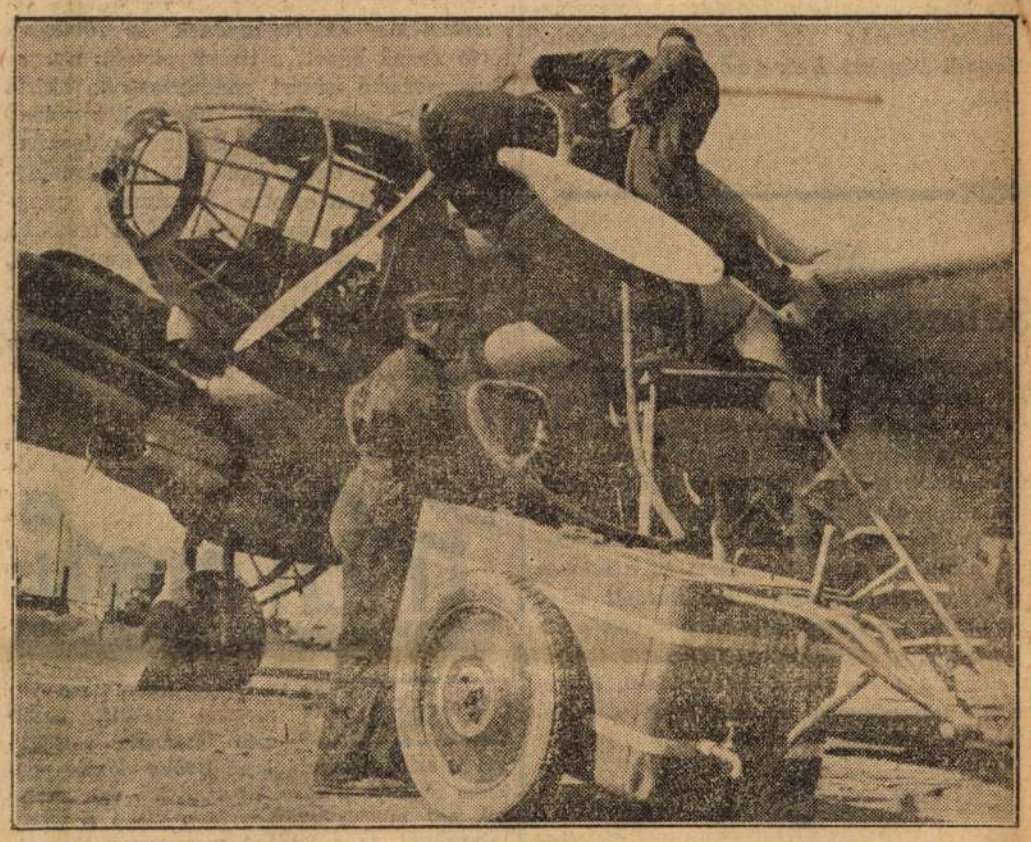

legutóbbi támadásoknál rendkívül kiváló teljesítményeket végzett. Ezek a gépmotoros bombavetők, annak ellenére, hogy rendkívül nagymennyiségű bombát visznek magukkal, mégis rendkívül gyorsak és óriási távolságokat tudnak berepülni. Ezeknek a gépeknek a gyorsaságával nem birják felvenni a versenyt az angol vadászgépek. A *He 111-es* gépeknek különösen nagy előnyük, hogy a gép orrában elhelyezett megfigyelő-fülke törhetetlen üvegből van és nagyszerűen meg lehet figyelni innen a célpontokat. Természetesen ezeknek a gépeknek a lelke a négy személyből álló legénységből áll, akiknek képzettsége és merészsége teszi aztán tulajdonképpen borzalmas fegyverré a német bombázógépeknek ez a típusát.

— **A „Ferenc József" keserűvíz** régóta kitűnően bevált háziszer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

Összeomlott a postatakarék épületének tatarozó állványa: öt munkás súlyosan megsebesült

Ma reggel háromnegyed kilenc órakor hangos szirénabúgással sietett a Hold-utca és a Kiss Ernő-utca sarkán levő postatakarék épületéhez, ahol a világító-udvarban már hat napja tatarozási munkálatok folynak. Jáger Vilmos építőmester vezetésével. Ma a munkálatok megkezdése előtt Bóth József pallér megjegyezte, hogy a harmadik emelet magasságában az egyik tartógerenda mintha meglazult volna. Dehát ennyiben maradt a dolog, a munkálatok úgyis a végük felé közeledtek, nem gondolt senki a szerencsétlenség bekövetkezésére. Két óra mulva azonban

a tartógerenda lecsúszott az állványról, összeomlott az egész építmény, létrák, gerendák hevertek egymáson, a fahalmaz alól pedig egy pillanatnyi csend után az eltemetett munkások jajveszékelése, segélykérése hallatszott.

A tűzoltók és mentők rögtön munkához láttak. A bejáratnál izgatott, malterhordó asszonyok siránkoztak kezüket tördelve, soknak dolgozott a férje a világító-udvarban és most azokért aggódtak.

Keskeny, hajladozó deszkapadlón lehetett csak a szerencsétlenség helyét megközelíteni, a tűzoltók egymás karjára fektetve hozták ki a mentőkocsikba a sérülteket.

Egymásután száguldtak el a mentők a Magdolna-kórház felé, az eszméletlen *Sárer* János 40 éves, *Ács* Ferenc 38 éves kőművesekkel és szintén súlyos zúzódásokkal, sebekkel és törésekkel szállították el *Nagy* Józsefet, *Mák* Antalt, *Csomor* Istvánt és *Tóth* Istvánt. A munkásembereket azonnal a műtőbe vitték, míg a helyszínen *Gyöngyössy* Zoltán rendőrtanácsos irányításával megindult a baleset tisztázása.

Zsidóasszonyok tolvajbandája fosztogatta a budapesti áruházakat

Orgazdájuk lakásán több mázsa kávét, szappant, cukrot és rengeteg ruhaneműt találtak

A pesti áruházakat különös szeretettel keresik fel a tolvajok és különösen most *karácsony előtt szaporodtak el az áruházi lopások.* A legtöbb áruházban házidetektiveket alkalmaztak, azonban a lopások nem csökkentek, sőt napról-napra tüntek el értékes áruk. A főkapitányságon három fiatal detektiv hétfő óta dolgozott a feljelentések ügyében és ma délelőtt *az egész bűnszövetkezet a rendőrségre került.* A szorgalmas detektivek megállapították, hogy

a Tisza Kálmán-téren a Sorrento-kávéházban reggelenkint gyanús társaság gyülekezik.

Nők jönnek össze, valamennyien rovottmultuak, régi ismerősei a detektíveknek. Deutsch Józsefné, Rosenfeld Ferencné, Sproncz Vilmosné zsidó tolvajnők és *Nagy* Lajosné ugyancsak büntetett előéletű üzleti tolvajnő gyülekeztek reggelenkint a kávéházban. A detektívek nyomon követték őket útjaikon.

Kiderült, hogy a Rákóczi-úti áruházakat látogatják szorgalmasan.

Amikor kellő bizonyítékok voltak, hogy ők követik el a lopásokat, csütörtökön délben a Váci-út és a Sziget-utca sarkán, ahol *egy kapu alatt tanácskoztak, elfogták és előállították a kapitányságra az egész társaságot.* A rendőrségen megmotozták mind a négyüket és megállapították, hogy

mindegyiknek a szoknyája alatt gumizacskó van felkötve és ezekbe rakták a lopott holmikat.

Az volt a módszerük, hogy kettesével mentek be az üzletbe és mialatt az egyik alkudott az árura, *a másik bravúros ügyességgel ellopta a pultról az értékes tárgyakat és becsúsztatta a szoknyája alatt lévő gumizacskóba.* A jólsikerült lopás után egy közeli kapu alatt kiürítették a rejtett zsebet és legtöbbször *Sproncz* Vilmosné várakozott rájuk, aki bőröndbe vagy kosárba rakta a lopott holmikat. Pénteken reggel a detektívek megtudták azt is, hogy az áruházi tolvajnőknek *Burger* Lipótné zsidó kávéméréstulajdonosnő volt az orgazdájuk. Házkutatást tartottak Burgerné lakásán és

egyik szobában több mázsa lopott holmit találtak. Egy mázsa kávé, egy mázsa szappan, cukor és más élelmiszereken kívül tucatszámra kerültek elő a drága női ingek, harisnyák, ékszerek és más tárgyak.

Burgerné is a főkapitányságra került, ahol őt is letartóztatták.

Pénteken délelőtt az egyik letartóztatott tolvajnő, *Nagy* Lajosné fivére látogatási engedélyt kért. Élelmiszert hozott be. A detektívek gyanusnak találták a fiatalembert, alaposan megvizsgálták a behozott sonkás és szalámiszsemlyéket és rájöttek, hogy *az egyik zsemlyének a belé ki van vájva és abba levelet, azonkívül dohányt és cigarettapapírt tettek. Bragics* Józsefnek hívják azt a fiatalembert, aki az élelmiszert behozta, ő is büntetett előéletű és a toloncházba került.

Nem készítenek lóhúskonzerveket

Egyes lapjelentések beszámoltak arról, hogy a székesfőváros lóhúsüzeme a közeljövőben lóhúsból készült gulyáskonzerveket és vagdalt lóhúskonzerveket hoz forgalomba, sőt ezek a tudósítások már azt is tudni vélték, hogy az így készített konzervek egy részét külföldre szállítjuk. Az *Esti Ujság* munkatársa érdeklődött ezekről a hírekről és a legilletékesebb helyen azt a felvilágosítást kapta, hogy a lóhúskonzervek készítésének gondolata még csak fel sem merült, mert egy ilyen akciónak csak akkor lenne nagyobb jelentősége, ha a lóhúskonzerveket nagyon olcsó áron hoznák forgalomba. Tekintettel arra, hogy a konzervekhez szükséges vágott dobozok ára ezidőszerint darabonkint 40 fillér, a filléres konzervek lehetősége tehát ezzel már el is esett.

MAGASBÓL AKARJA LÁTNI ERDÉLYT? REPÜLŐGÉPPEL TEHETI!
V., DOROTTYA UTCA 7. SZ.
TELEFON: 180-388

Főpróba a Nemzetiben

Ma délelőtt tartották meg a szombat este felujításra kerülő Shakespeare-vígjáték, a *„Vihar"* főpróbáját a Nemzeti Színházban. A mesejáték, amelyet a Nemzeti Színház együttese a legutóbb a margitszigeti Szabadtéri Színpadon játszott, most *Szilassy* Gyula rendezésében került felújításra. A főpróba közönsége a pompás előadásban színrekerülő Shakespeare-vígjáték főszereplőinek, *Szörényi* Évával és *Lehotay* Árpáddal az élen, sokat tapsolt.

MAINARDI Budapesten

Enrico Mainardi, a nálunk is népszerű olasz gordonkaművész Budapestre érkezett. Az olasz zenei élet kiváló tagja a következőket mondta az *Esti Ujságnak:*

— Nem először járok Budapesten. Négy évvel ezelőtt *Dohnányi* Ernővel adtam szonátaestet a magyar fővárosban, szerepeltem a filharmonikusokkal és a rádióban is. Még mindig élénken él emlékezetemben az akkori siker, szeretném, ha a ma esti hangversenyem sikere sem maradna mögötte.

— Olaszországban és Jugoszláviában hangversenyeztem. Belgrádból jöttem ide, ahol hangversenyem után még szeretnék eltölteni néhány napot. Utána Németországban várnak a szerződések. Többhónapos hangversenykörútra indulok. Fellépek Bécsben, Berlinben s majdnem minden nagyobb német városban. Utána Amsterdam és Rotterdam következik, majd az északi nagyvárosokba látogatok el. Majdnem mindenütt a filharmonikus zenekarral szerepelek.

Markáns vonású, feketehajú, heves mozdulatú férfi *Mainardi* Enrico. Szorgalmas művész: több mint száz hangversenye lesz Európa különböző városaiban ebben az évben.

Muráti Lili

játsza a Vígszínház következő újdonságának, Heltai Jenő „Egy fillér" című darabjának egyik női főszerepét. A másik főszerepet Tolnai Klári alakítja. A premier december 11-én lesz.

Pósa Lajos filmen

A külföldön már nagy sikerrel játsszák a kitünő magyar filmalkotást, a *„Dankó Pistá"-t*, amely a közeljövőben nálunk is bemutatásra kerül. Hónapok hosszú munkájával készült el Dankó Pista romantikus és kalandos életregénye, amelyben a film figurái között *Pósa* Lajos, a neves költő is szerepel. Ugyanis Pósa bácsi volt az, aki fölismerte Dankó Pista nagy tehetségét és neki köszönhető, hogy nem kallódott el a szegedi cigánysoron. Dankó Pita leghíresebb dalait *Pósa* Lajos költeményeire írta. Az évtizedek óta gondosan őrzött fényképek alapján *Kürthy* György pompás maszkban személyesítette meg Pósa bácsit a filmben.

Kémelhárítók az „Ötödik hadosztály" ellen

Az első magyar kémfilm, az *„Ismeretlen ellenség"* föllebbenti a fátylát az „ötödik hadosztály"-ról, a kémek földalatti munkájáról, valamint a kémelhárító szervezet bravuros munkájáról, amellyel az ország ipari és katonai titkait védelmezi. Ez az érdekes film, amelynek regényessége és meseszövése, valamint izgalmas feszültsége az első pillanattól az utolsóig leköti a nézőt, a jövő héten kerül a közönség elé. Az izgalmas kémfilm történetét *Csöröghy* Géza írta és *Rodriguez* Endre rendezésében a főszerepeket *Simor* Erzsi, *Ajtay* Andor, *Somogyi* Nusi, *Földényi* László és ifjú *Latabár* Árpád játsszák.

Kismadár

Bemutató a Madách Színházban

A „Kismadár" főszereplői. Jobbról balra: Peéry Piroska, Dayka Margit, Ölvedy Zsóka és Toronyi Imre

A mozinak épült s mégis színházzá lett helyiségben még hallatszanak a kopácsolások, bele-beledörömbölnek az előadásba, de ezt egyszeriben elfelejtjük, mert mindenki örül: közönség, színészek, igazgatók. Új színház született és ezt szeretettel, megértéssel kell tudomásul venni.

Móricz Zsigmond Kismadár c. színművét választotta a kis színház nyitódarabnak. Hogy szerencsés volt-e a választás, — majd elválik. Mindenesetre szimpatikus, hogy a bemutatott első darab cselekménye a nép világában játszódik. A libapásztorlcányból lett nagygazdáné életét látjuk, akinek hiába van selyemrokolyája, hiába van cifra kaláris a nyakán, titokban mégis visszavágyik régi szeretőjéhez, aki elbujdosott a faluból. A végén vissza is megy hozzá, mert nem bírja elviselni a gazdagságot, még akkor sem, ha mint törvényes feleség uralkodhat Komáromi Boldizsár gazduram kúriáján. Ez volna tehát a darab magja s túlzás lenne azt állítani ezek után, hogy nagy erkölcsi alapja van ennek a kis színműnek, amelyet nem a társadalmi erkölcsökre, hanem az egyszerű falusi szív erkölcseinek pilléreire épített Móricz Zsigmond.

Maga a darab — inkább elbeszélés, mint színpadi alkotás. Ballada is lehetett volna belőle, vagy regény. Színdarabnak kissé szétesők a külön-külön kifogástalanul megkonstruált figurák. Olyan ez a „Kismadár", mint a szép nő, akinek egyenként minden tagja szép, de az egész, együtt mégis valami diszharmóniát mutat. Olyan, mint a színház, mostani állapotában: hiányoznak róla az utolsó simítások. De azért kétségkivül magán viseli az eredeti Móricz-márkát, meglátszik, hogy írója ismeri, sőt szereti a falusi embert, becsüli a parasztot és örömmel foglalkozik de egyszerű nép minden problémájával.

Az előadáson kicsit meglátszik, hogy el akarták halasztani egy héttel a premiert. Az itt-ott érezhető kapkodásokon túl azonban minden a legnagyobb rendben van. Pünkösti Andor pompás rendezése összefoglalja a kissé szétesö és egymástól különálló szerepeket. A „Kismadár" Dayka Margit. Nála jobban aligha tudja érzékeltetni magyar színésznő egy szegény kis libapásztorlány keserveit. Remekel Peéry Piri egy házsártos néne szerepében és kedvesen üde Ölvedy Zsóka és meglepetés Görbe János tüzes temperamentumú parasztlegénye. Solthy György, Toronyi Imre, Weszely Pál, Simon Marcsa, Orbán Viola, Baló Elemér és Puskás Tibor stílusosan illeszkedtek bele az előadásba. A kis Bartha Jolán igen tehetséges és rokonszenves jelenség. Az érdekes megoldású színpadi képeket Bercsényi Tibor tervezte.

S. B.

Német és olasz filmvezérek Budapesten

A német filmkamara alelnöke, dr. Karl Meltzer, valamint az olasz népmüvelési minisztérium filmosztályának helyettes vezetője, dr. Giovanni Tomasi néhány nap óta Budapesten tartózkodik. Az előkelő vendégek a magyar filmügyek hivatalos vezetőivel léptek érintkezésbe, hogy megbeszéljék a három ország közötti szorosabb együttműködést a filmügyek terén és tervezetet dolgozzanak ki az országok közötti filmcserére vonatkozóan, valamint a piacok megszervezésére.

Fényes Szabolcs szerelmi szónátát komponált a „Lángok"-hoz

Néhány nap mulva befejeződnek a Hunniában a most forgatás alatt levő új Takács-film, a „Lángok" felvételei. A filmhez kisérőzenét a népszerű fiatal komponista, Fényes Szabolcs írt. Fényes Szabolcs, aki sikereit sanzonjaival és operettjeivel aratta, a filmhez most egy klasszikus zeneszámot, egy szonátát írt. „Szerelmi szonáta" a kompozició címe, amelynek motivumai végigvonulnak a mesén és drámai fejleményeit hatásosan festik alá. A szonátát, amelyet orgonára és zongorára szerzett, a film főszereplője, Jávor Pál játssza. A Kalmár László rendezésében készülő filmújdonság női főszerepeit Mezey Mária és Hidvéghy Valéria alakítják.

Ma este: Selmeci bál Szegeden

Ma este mutatja be a szegedi Városi Színház Marschalkó Lajos és Liszt Nándor operettjét, amelyhez Marschalkó Gusztávné írt igazi nagyoperett-muzsikát. A Selmeci bál olyan kiállításba kerül színre Szegeden, amely nem sürün akad Thalia vidéki állomáshelyein. Uj díszletekkel, gyönyörü korhü kosztümökkel, pompás rendezésben hozza ki a színház az újdonságot, amelynek bemutatóját nagy érdeklődés előzi meg. Ma délelőtt volt a főpróbája a darabnak. Ebből itélve kétségtelen a siker. A főszerepeket Antal Ilával, a szegediek csalogányával az élen, a társulat legjobb erői játsszák.

A Vígszínház vezérkara a Jókai Színházban

Csütörtökön este előkelő vendégei voltak a Jókai Színháznak: a Vígszínház vezetősége Harsányi Zsolt igazgatóval az élén beült a városligeti színház nézőterére. A vígszínházi vezérkar kivonulása úgynevezett „tehetségkutató kiszállás" volt. Ezúttal Fábián Eszter játékát tanulmányozták. A dekorativ megjelenésü, fiatal színésznő az „Ismeretlen leány" főszerepében kellemes orgánumával, szép szövegkiejtésével és főleg rutinos mozgásával magasan kitünt az együttesből. A vígszínháziak az előadás végén hosszasan tapsoltak Fábián Eszternek, akit — ha az előjelek nem csalnak, — rövidesen visszaszállítanak nagy pesti szinpadjuk.

IVNOR HEGYE

Olasz dalműbemutató az Operaházban

A Kaspi-tó vad hegyei között játszódik le *Meano* Franz Werfel nyomán írt nagyszerű szövegkönyvének a cselekménye. Egy nép vívja itt elkeseredett elszántsággal szabadságharcát. Mussorgszki sötét víziói jelennek meg előttünk, az orosz népi romantika lázongó, háborgó ereje csap az arcunkba, de *Meano* ép úgy, mint *Rocca* mester, az olasz föld szülötte és az örök latin harmóniaérzék és életszeretet, a végén mégis feloldja a sötét színeket és felragyogtatja a szenvedések poklán át is az égi fényt.

Kevés zeneszerzőnek juttat a szerencse olyan *sürített drámaiságú, nagyszerű szövegkönyvet,* mint a fiatal torinoi mesternek, aki él is az alkalommal és *zenéje mindvégig izgalmas, feszült tempójú illusztrációja a színpadi eseményeknek. Rocca* kitünő ismerője a színpadnak, hatáseszközeit soha nem zavarja össze. Homofon kórusai puritán zordonságukkal és méltóságukkal valóban orosz levegőt teremtenek a színpadra. *Nagykultúrájú és biztosizlésü* muzsikusra vall a partitúra minden sora. Kár, hogy ötleteit, motívumait nem dolgozza ki eléggé és emiatt a kórustételek és a zenekar között nincs meg mindig a stílusegység. Romantikus hangvételü karokat szilaj, expresszionista akkordtömbök kísérik a zenekarban. Mindenesetre egyéniségének kialakulását még ezután kell várnunk, de *őszinte drámai ereje, fantáziájának szine és lendülete és színpadi érzéke mégis a mai olasz operakomponisták első vonalába helyezi Roccát,* akinek ez a dalműve is feltétlenül életképes éppen nagyfokú színszerüségénél és egészséges drámaiságánál fogva.

Az előadás pompásan gördülékeny és stílusos. *Oláh* Gusztáv színpadképei ezúttal is megragadóan szépek, rendezése is hatásos, ha néhol nem is ártana a tömegek megjelenésénél a kissé eltúlzott verizmust letompitani. *Failoni* hatalmas drámai lendülettel tartja kezében a színpadot és a zenekart, sodróerejü vezénylése komoly részese a sikernek. *Palló* Imre lenyügöző erővel és méltósággal kelti életre a vezér alakját, *Rigó* Magda, *Rösler* Endre, *Korék* Endre, *Basilides* Mária, továbbá a kisebb szerepekben *Komáromy* Pál, *Dósa* Mária, *Fodor* János, *Laurisin* Lajos, *Szomolányi* János tehetségük legjavát nyújtják szerepeikben. Éppen így kitünő munkát végez a színház világhirü *kórusa* is.

Az új idők kollektiv szemléletét, az egyéni sorsokon felülemelkedő közösségtudatot hirdeti ez az új dalmü, amely kétségtelen értékei alapján bizonyára állandó müsordarabja lesz az Operaháznak.

T. D.

Hans Albers mint Jókai-regényhős

Jókai Mór két regényének is főhősévé tette Trenk bárót, a tizennyolcadik század Európaszerte ismert pandurvezérét, akiről még máig sem dőlt el, hogy hős volt-e, vagy pedig kalandor? Saját zsoldosaival bekalandozta egész Európát, huszárcsinyjeivel ámulatba ejtette kortársait, nyughatatlan vére egyik országból a másikba üzte s csak akkor tudott megnyugodni, amikor végül is megházasodott. Nemsokára filmen is látjuk ezt a kalandor hőst a Tobis új filmjében, amelyben a legendás kalandor *Hans Albers* lesz.

Mai mozi:

Rózsafabot

Csipkefinom motivumokkal átszött, érzelmes történet, valósággal a szívek szimfóniája. *Babay* József poétikus regénye a rózsafabottal járó vak leányról, aki mosolyogva, derüsen viseli a világtalanságot és a látókat megszégyenitő világossággal látja az életet, a filmen is megőrizte a költőiség finom árnyalatait. Szimbolum a *„Rózsafabot"*, amely a vak leányt a bün szakadékai között biztosan vezeti a boldogság felé. Ez a mindent legyőző hit bizonyítja be ártatlanságát annak a férfinak, akit a látók vakságukban bünnel vádolnak. A kislány nagy hitének jutalma, hogy visszanyeri látását és megmenti szerelmését. *Szeleczky* Zita bájos egyéniségének és színes csillogású játékának komoly próbája a vak leány nehéz szerepe, amelyet könnyedséggel párosult elmélyedéssel old meg. A férfias *Timár* József rokonszenves és elsőrangú. *Berky* Lili, *Dajbukát* Ilona és *Juhász* József a vidéki kisváros figuráit kitünően elevenitik meg. Balogh Béla rutinosan rendezte a filmet, amelynek liraiságát Polgár Tibor jól sikerült muzsikával csak még jobban kihangsulyozta. *(Royal Apollo, Corso.)*

Jelenleg még korai lenne árvízveszélyről beszélni

— mondja Bárczay János, az új árvízvédelmi kormánybiztos

A napokban jelent meg *Bárczay* János földmívelésügyi államtitkárnak *árvízvédelmi kormánybiztossá* történt kinevezése. Az új árvízvédelmi kormánybiztos ma délelőtt nagyvonalú tájékoztató nyilatkozatban ismertette terveit a sajtó képviselői előtt.

Bárczay Jánosnak, mint földművelésügyi politikai államtitkárnak, már a multban is felülvizsgálata alá tartoztak a földművelésügyi minisztérium *vízjogi és vízügyi műszaki főosztályai*. A mult esztendőben, épúgy, mint az előbbi években, gyakorlatilag a vízügyi műszaki főosztály végezte az árvízvédelmi és ármentesítési munkák szervezését és ellenőrzését és ezeknek a feladatoknak ellátása körül felülvizsgálati jogkörénél fogva az államtitkárnak *irányító szerepe* volt.

— A földmívelésügyi miniszter úr és jómagam — mondotta tájékoztatójában az államtitkár — *többször bejártuk a vízkárt szenvedett vidékeket* és a szakértők, hatóságok meghallgatása után a helyszínen *számos intézkedést tettünk*. Szoros együttműködésben állottunk vitéz *Bonczos* Miklós belügyi államtitkárral, az akkori kormánybiztossal, a dumamenti árvizek leküzdése terén.

— Széleskörű tapasztalatok birtokában vállaltam most azt a nagyobb hatáskört, amelyet az árvízvédelmi kormánybiztosság jelent. Tudatában vagyok *a roppant felelősségemnek*, látom a *nehézségeket*, amelyek elé kerülhetünk, de ismerem jól a hatóságok, a szakemberek és a falusi lakosság *példát adó készségét*, amelynek bizonyságát adták a közelmult vízkáraink megelőzése és leküzdése terén. *Jelenleg még korai lenne árvízveszélyről beszélni, hiszen nem tudjuk, hogy a hótömegek olvadása és a jégzajlás a folyókon milyen időpontban és milyen ütemben következik be, de bízom abban, hogy ha árvizek és belvizek ismét fellépnének, akkor ez a veszedelem leküzdhető, vagy legalább is a legkisebb mértékre korlátozható lesz.*

Megelőző intézkedések

Bárczay János kijelentésének további részében rmutatott arra, hogy az árvízvédelmi kormánybiztosság felállítása olyan időben történt, amikor *a megelőző intézkedéseket rendszeresen és kellő erővel megteheti*. Régebben az árvízelleni védekezést az érdekelt társulatok és a helyi közigazgatás szervei saját hatáskörükben hajtották végre. A multak tapaszalatai alapján feltétlenül szükséges, hogy *az egész árvízvédelmi hálózat összefüggően működjék, központi irányítás és egységes vezetés alatt álljon.*

— A jelenlegi rendkívüli viszonyok között — mondotta — a temelési és szociális érdekek fokozott mértékber követelik azt, hogy *az árvédelmet ne helyi kérdésnek tekintsük, hanem olyan országos ügynek, amelyet egy kézben tartva, a rendelkezésünkre álló erők teljes összefogásával kell megoldanunk*. Ezek a szempontok vezették a kormányt, amikor a tavasz folyamán következő ár- és belvízveszély elhárítására, valamint a káros vizek gyors levezetésére személyemben országos árvízvédelmi kormánybiztost rendel ki.

Az eddigi tanulságok

Az új árvízvédelmi kormánybiztos ezután néhány szóval rátért azokra a körülményekre, amelyek különösen az utóbbi két esztendőben *közvetlen vízkárokat és közvetve a termelésben, sőt egyes falvakban és tanyákon is károkat okoztak*.

1940 márciusának második felében az országos árvíz rendkívülisége nemcsak abban jelentkezett, hogy a káros vizek szintje szokatlanul magas volt, hanem abban is, hogy *az ország minden vízfolyásán egyidőben jelentkeztek árvizek s a megduzzadt folyók az árvédelmet szokatlanul nehézzé tették*.

Ennek ellenére a szervezett társulati árvédelmi műveket *általában sikerült megvédeni*, csupán kisebb gátszakadások történtek, így *összesen 15.000 kat. hold került víz alá*.

A töltések közé nem fogott folyók kiöntései és az árvédelmi töltésekkel nem védett területeken összegyűlő csapadékvizek *sokkal súlyosabb károkat okoztak. 1940-ben másfélmillió kat. hold került víz alá*. Ennek a hatalmas területnek víztől való mentesítése a nagyszabású vízlevezetési munkálatok, az összes szivattyútelepek erőteljes működtetése ellenére is csak júniusban sikerült.

A normális állapot az 1940-es vízkárok után *nem következett be*. A rendkívül hűvös nyár és a csapadékos ősz miatt, különösen novemberben voltak bőséges esők, a talajvíz szintje annyira felemelkedett, hogy *1940 végére már közel félmillió kataszteri holdon volt ismét víz*. A földművelésügyi miniszter az előre látható veszélyre való tekintettel *erőteljes vízmentesítési tevékenységet indított meg* és a káros vizek levezetésére nagyösszegű állami támogatást eszközölt ki a kormánynál. Emellett a belügyminiszter az Országos Nép- és Családvédelmi Alap akciójának keretében az érdekelt vízitársulatoknak és egyéb érdekeltségeknek rendelkezésére *közel 28 millió pengőt bocsátott, amivel lehetővé vált a védőművek kiegészítése és vízlevezetésre szolgáló művek létesítésére.*

Előrelátó gondoskodás és felkészültség

Hamarosan nyilvánvalóvá vált, hogy *ha ez az előrelátó gondoskodás nem történik meg, akkor példátlan árvízkatasztrófa érte volna az országot a következő évben*. 1941 február közepéig ugyanis a Dunán jégtorlódások és árvizek keletkeztek, amelyek a folyó vizét igen magasra duzzasztották. Ekkor történt *a dunai árvízvédelmi kormánybiztosság felállítása*, ami nagyon is indokolt volt, mert a Duna védőtöltését Solt községnél az ár átszakította és ennek következtében 150.000 katasztrális hold került víz alá.

A tavalyi dunai árvíz levonulása még nem szüntette meg a vízkárokból eredő bajokat. Hiszen *az év közepéig közel egymillió katasztrális hold mezőgazdasági területeket öntöttek el az árvizek és a belvizek*. A földmívelésügyi minisztériumnak és a vizitársulatoknak óriási feladattal kellett megbirkózniok, hogy ezek a területek az év folyamán ismét a termelés szolgálatába legyenek állíthatók.

— Becslésem szerint — mondotta az árvízvédelmi kormánybiztos — *a vízkárt szenvedett területeknek több mint 90 százalékán lehetővé vált ismét a mezőgazdasági termelés*, míg az elmúlt gazdasági évben, tehát a vízmentesítési munkálatokkal olyan gazdasági értékeket mentettünk meg, amelyek a jelenlegi körülmények között *nemzeti szempontból szinte felbecsülhetetlenek*.

— Kormánybiztosi minőségemben fokozott kötelességemnek tartom, hogy *felkészültségünket minden irányban a lehető legnagyobb mértékben tökéletesítsem*. Már most *helyszíni szemléket* tartok azokon a területeken, amelyek a multévi árvizek alkalmával az árvédelem sebezhető pontjai voltak és ezeken a helyeken az esetleg még szükséges intézkedéseket haladéktalanul megteszem.

— Ilyen területek: a közvetlenül Budapest alatt lévő Dunaszakaszon, az Albertfalva és Ercsi közötti jobbparti Dunarész, a balparton a Csepelsziget nagydunamenti partszakasza, majd folytatólag dél felé az Apostag és Kalocsa közötti balparti Dunaszakasz. A helyszínen tanulmányozni kívánom továbbá a felszabadult Bácskában a Gombostól Ujvidékig terjedő Duna szakaszt, a Szeged körüli belvizek mai állapotát és a Tiszántúlon a talajvizek következtében vízkárt szenvedett Tisza—Muraköz helyzetét.

— Emellett tervbevettem más területek megtekintését is, amelyek az árvédelem és a vízrendezés szempontjából fontosak.

— Természetesen *nemcsak a töltések közé fogott folyóink árhullámai ellen szükséges védekeznünk, hanem meg kell tennünk mindent a belvizek és a mélyedésekből felfakadó talajvizek miatt bekövetkezhető vízkárok elhárítására is*. Az ilyen vízlevezetések helyes megoldása igen sok esetben nehezebb, mint a szervezett árvédelem. Különösen ott kell számolni nehézségekkel, ahol a mult év őszén a földárja és a talajvíz igen magasan állt. Ilyen a helyzet elsősorban a Tiszántúl egyes vidékein. Kedvezőtlen körülmény a már eddig is leesett nagy hótömeg, amelynek olvadása után a talaj felszínén lefolyó nagy vízmennyiségekkel kell számolni.

— 1940 őszén és a mult év folyamán mintegy 30.000.000 pengő államsegély felhasználásával *nagyszabású vízmentesítési munkálatok* történtek. Ezeknek során összesen 7300 kilométer hosszúságban *új vízlevezető csatornák* készültek. A mult év folyamán a vízlevető csatornák és árkok készítése alkalmával több mint 15.000.000 köbméter földet mozgósítottak.

— *Bekapcsoltunk az országot behálózó csatornarendszerbe olyan nagy kiterjedésű területeket, amelyeknek vízlevezetése eddig egyáltalán nem volt megoldva*. A multhoz képest tehát sokkal több csatornával és vízlevezető árokkal rendelkezünk. Ennek ellenére még mindig fennáll annak a veszélye, hogy a jelentékenyen megnövelt régi belvízcsatornahálózat esetleg nem tud megbirkózni a zúduló víztömegekkel.

„Fel kell készülnünk minden eshetőségre"

Hangsúlyozta Bárczay államtitkár, *hogy ha jelenleg közvetlen veszély nem is fenyeget bennünket, mégis minden érdekeltnek számolnia kell az esetleges ránk háruló feladatokkal és fel kell készülnünk minden eshetőségre*. Közölte, hogy a földművelésügyi minisztérium vizi műszaki kistanácsa már január elején megvizsgálta az összes vizitársulatok árvízvédelmi helyzetét és egyúttal kijelölte azokat az állami vízügyi mérnököket, akik szükség esetén az árvíz elleni védekezésnél közreműködnek.

A földmívelésügyi miniszter kívánságára körrendeletet adtak ki a törvényhatóságokhoz és a vizitársulatokhoz, hogy a behavazott és befagyott vízlevezető csatornákat még a kellő olvadási idő előtt és a szükséges mértékben kitisztítsák.

Megfelelő hitelkeret

A mult év folyamán a földmívelésügyi tárca terhére 100 darab hordozható szivattyút készíttettek és azokat díjtalanul átengedték a társulatoknak és az érdekeltségeknek. A földmívelésügyi miniszter még az ősz folyamán intézkedett 50 darab hordozható szivattyú megrendelése tekintetében. Ezeknek a szivattyúknak legnagyobb része még ebben a hónapban leszállításra kerül. A földmívelésügyi miniszter gondoskodott arról is, hogy a tavasszal szükségessé válható vízmentesítő munkák végrehajtására megfelelő hitel álljon rendelkezésre.

Amint az időjárás megengedi, ezeket a munkákat azonnal folytatják és a lehető leggyorsabban végrehajtják. Az államtitkár a maga részéről gondoskodni kíván arról, hogy *az árvízvédelemmel kapcsolatban felmerülhető olyan kiadások, amelyekre jelenleg fedezet még nincs, megfelelő hitelkeretet kapjanak és ebben a tekintetben megfelelő előterjesztést tesz a kormányhoz.*

Nagyszabásu tervek a Duna rendezésére

Említést tett az államtitkár azokról a *nagyszabású tervekről, amelyek a Duna rendezésére irányulnak és amelyeknek megvalósítása már meg is kezdődött*. Adony és Ercsi között alapos előtanulmányok után megkezdték azoknak a berendezéseknek elkészítését, amelyekkel a medret szűkítve úgy szabályozzák a Dunát, hogy minden vízállásnál 35 deciméteres merülésű hajóknak is megfelelő vízmélység legyen. Egy ilyen megoldás árvédelmi szempontból is nagyjelentőségű, mert *a jég elsősorban a folyó kiszélesedésénél rakódik le.*

Az államtitkár tájékoztatója végén kijelentette: *megnyugtathatja az országot, hogy minden emberileg lehetségest elkövet a rábízott feladat eredményes ellátására.*

EGY TONNA AKTA

Két hét mulva kezdődik Riomban a nagy per

Vichy, február 4. *(A Pest külön tudósítójától.)* Két hét mulva, február 19-én kezdődik *Riomban* a nagy per, amelynek vádlottai többek közt *Gamelin* tábornok, *Daladier*, Léon *Blum* és Pierre *Cot*. Az utóbbi kivételével, aki fölött *in contumaciam* ítélkezik a riomi legfőbb törvényszék, valamennyien vizsgálati fogságban vannak. Nagyszabású előkészületeket tettek a nagy per tárgyalására. A riomi egészségügyi palota nagytermét újra festették. Mennyezetéről az egykori Tuilleries-palota hatalmas csillárai függnek.

A tárgyalást *Caous* elnök vezeti majd. A vádlottak *Gamelin* tábornok kivételével valamennyien *fekete polgári ruhában kötelesek megjelenni* a legfőbb állami törvényszék előtt. A fogházat, ahol a vádlottak a nagy per kezdetét várják, *földalatti folyosó köti össze az igazságügyi palota nagytermével* és ezen át vezetik majd elő őket. Az ujságírók számára *húsz telefonfülkét szereltek fel.*

A hatalmas politikai bűnperben eddig *900 tanút hallgatnak ki*. Az államügyész ezek közül megelégszik *215 tanú nyilvános kihallgatásával*. Ezek között vannak a legfőbb haditanács tagjai, *Weygand* tábornok és *Georges* tábornok, valamint mindazok a magasrangú katonatisztek, akik résztvettek a katasztrofális háború irányításában. Jellemző a per méreteire, hogy *30.000 akta mintegy 100.000 oldalon kerül a bíróság asztalára*. Ezeknek súlya *meghaladja az egy tonnát.*

A legfőbb vád az, hogy a vádlottak *előkészületlenül sodorták háborúba Franciaországot*. A vádirat hangsúlyozza, hogy a francia hadsereg nem volt kellőképpen felszerelve, a nemzetet erkölcsileg sem készítették elő a háborús küzdelemre és olyan politikai légkört teremtettek az országban, amely magában hordozza a katasztrófa csiráit.

SZÍNHÁZI MAGAZIN

UJ SZÁMÁNAK 7 SZENZÁCIÓJA

1. Magyar—Olasz frigy (képes tudósítás a Festetics—Perrone esküvőről)
2. Baróti Géza: „Az éneklő Muráti"
3. Az Atléta-táncestély elnöke bemutatja a „Társaság" Congáját
4. Magyar nóta Shanghaiban
5. Frigyes Dezső a boxoló Európa-bajnok beszél
6. Bemutatjuk az új Glavari Hannát, Sipos ny. vezérezredes leányát
7. Hortobágyi és Vasi rajzos humoreszkje a Bolond szerelmesekről

LÓSPORT

Káposztásmegyeri díj

A koratavaszi korteherversenyre, a *Káposztásmegyeri díjra*, mely 15.000 pengő összdíjazással, 1300 méteres távon április 25.-én kerül lefutásra, 32 nevezés érkezett be a *Magyar Lovaregylethez*. A nevezési listán nagyon jó hároméves és idősebb lovak szerepelnek. *Ildikó, Haladj, Para Yokk* és *Evike* találkozása a fiatal évjárttal nagyon érdekes versenyt igér.

A nagy verseny teherközléses nevezései a következők:

Corso 56½, Ildikó 63½, Nótárius 61, Eszter 48½, Baltic Baron 59, Haladj 63, Sonata 48½, Evike 57½, Parittya 54, Lim-lom 58, Flanc 49, Vonzalom 49, Nemere II. 49, Soros 58, Sütvény 49, Kandur 49, Mahout 49, Dukla 47½, Földesúr 58, Top weight 63, Divination 57½, Dame blanche 47½, Basalak 49, Hóbortos 49, Várnagy 59, Para Yokk 59, Fényesbogár 58, Korond 49, Úttörő 49, Délibáb 49, Hiu 58.

Mit láttunk munka közben?

A *Pest* fenti cím alatt *Lósport* rovatának keretében időnként beszámol ezentúl a tréninglátogatások alkalmával szerzett impressziókról és közli a legfrissebb munkahíreket.

Mindenekelőtt az ügetőpálya mai állapotáról kell néhány szót szólnunk. Az állandó gondos takarítás eredménye, hogy most a versenyekre *legideálisabb futótest* áll rendelkezésre. A talaj felülete száraz, hideg időben porzik, alsó rétegében a porhótól kellő nedvességet kapott és elasztikusnak mondható. A már eltakarított hótakaró nem engedte, hogy a pálya keresztülfagyjon. A lovak által kimélyített részt elsőrendű kvarc törmelékkel feltöltötték, a felső réteget pedig a fagyás elkerülése végett finom homokkal felszórták. Ezért volt lehetséges, hogy ügetőink 26—25-ös, sőt mint *Csalóka* és *Kunó* teljesítménye mutatta, 24—23-as időket futottak.

A kedvezőre forduló időjárás élénk munkatempót engedélyez a délelőtti tréningeken. *Wiesner* a téli pihenő után hároméveseit állította munkába. A szép küllemű csikók kielégítően mozognak a pályán. *Fokos* állapota szépen javul. A kitűnő mént ugyanis baleset érte munka közben, ezért nem tudott indulni a *Februári díjban*. Hajtója február 22.-én a *Gróf Rádayemlékversenyben* szeretné indítani.

Nagyon tetszetős, szép munkát láttunk a 3 éves *Gáspártól*. Hajtója márciusra készíti elő. *Benkő* mesternek *Dudás* és *Gyere be* hároméveseiben van sok reménye, állandó előkészítés alatt tartja őket, hiszen több versenyre lettek nevezve. *Dudásnak* február 21.-én a *Kísérleti versenyben* lesz a legközelebbi startja. Munkái után ítélve *Ursus* meglepetésekkel fog szolgálni a vasárnapi 2600 méteres *Karnevál-díjban*.

(M—ssy)

— A rossz központi fűtőberendezésért a háztulajdonos felelős. A lakó és háztulajdonos érdekes vitáját — amelyet a mostani tél különösen aktuálissá tesz — döntötte el a bíróság. Egy vizivárosi ház három szoba hallos lakását kibérelte egy magánzó. Miután vidéken tartózkodott, csak januárban akart beköltözni a lakásba. Beköltözés előtt azonban kiderült, hogy a központi fűtőberendezés rossz, az elzáró csap nem működik és más olyan szerkezeti hibák vannak, ami miatt teljesen használhatatlanná vált. A lakó erre vonakodott beköltözködni a lakásba és a bérleti szerződés érvénytelenítése iránt pert indított. Az I—III. kerületi járásbíróság, majd fellebbezés folytán a törvényszék vitéz Regőczy István tanácsa a bérleti viszonyt a háztulajdonos hibájából megszüntnek nyilvánította. Az indokolás szerint a lakásbérleti szabályrendelet értelmében a bérbeadó köteles a bérleményt és annak felszereléseit használható állapotban bocsátani a bérlő rendelkezésére. Ha a bérbeadó ennek a kötelezettségének nem tesz eleget és ha a hiány a bérlemény használatát kizárja, vagy nagymértékben gátolja, a bérlő a bérleti szerződéstől írásbeli nyilatkozattal elállhat. A jelen esetben a háztulajdonos ennek a kötelezettségének nem tett eleget és miután a megállapított hiányok következtében a szétfagyott fűtőberendezés a bérlemény használatát kizárja, ezért a lakó a bérleti szerződéstől elállhat.

SZÍNHÁZ ÉS FILM

KARNEVÁL Bemutató a Royal Revűszínházban

Tegnap este mutatta be Karnevál című farsangi műsorát a Royal Revűszínház. Mi sem természetesebb, hogy az egész műsor a farsang jegyében áll, a karnevál bolond és színes forgatagát, a vidámság ügyét szolgálja épp annyi izléssel és körültekintéssel rendezve, mint amennyit megszoktunk Heinemann Sándor revűszínházától. Ismét meg kell állapítanunk, hogy Heinemann direktor úrnak sikerült kikeverni azt a jellegzetes, szellemes és látványosan szórakoztató pesti revűműfajt, amely különbözik a világ valamennyi revűstílusától, s mégis magábaolvasztja a párisi szalonkabarék stílusát épúgy, mint a hollywoodi filmrevűk nagystílűségét.

Az új műsort a sáfrányszőke Bárczy Kató karneváli prológusa vezeti be, majd a válogatott görlgárda énekel és táncol el egy tüneményes intim jelenetet, amelynek címe az lehetne: Utolsó simítások a tükör előtt. A fess Royal-görlöket ebben a számban Rév Erzsi, a színház fitos közkedvence vezényli. Az első részben négy artistaszám lép fel. A trió Lunder ügyes egyensúlyozó akrobaták, az Anitas-lányok veszedelmesen szép görkorcsolyaszáma és Fenn úr, a bűvész. Messze kiemelkedik közöttük Nick és Rosalinda, egy fiatal akrobatikus táncospár, akiknek produkciója valóban világviszonylatban is kiváló. »Tiértetek« címmel Heinemann Sándor írta a műsor aktuális katonadalát, amelyet Nádor Jenő énekelt el Bercsényi Tibor festői színpadi keretében. Az új műsor kimagasló részlete a Kék szerenád, a kiváló Heinemann-jazz nagy, modern zenei kavalkádja, Vécsei Ernő közreműködésével. A szellemes, farsanghajnali beállítás, Vécsei pompásan ritmikus jazz-számai mellett ezúttal is a legteljesebb elismeréssel kell írni Gladys & Kusserow szellőkönnyű, modern balettjéről, valamint Óváry Tibor ropogós szteppszólójáról. Ez a szám vérbeli revű és méltó arra, hogy ráépüljön az egész műsor.

A második részben a színház ötletes és filmszerű gyorsasággal pergő körképben tárta fel a népek farsangját, Velencétől Fokföldig és Tokiótól Zágonig. A színpadi képek gazdagsága, a pazarló ötletek adták meg a nagy farsangi kavalkád színét és zamatát, amelyben felvonult mindenki, aki él és mozog a Royal Revűszínház környékén. Az új műsor a farsang jegyében — békebeli farsangot nyujt. (b. g.)

Beleznai-Unger István jubileuma

Debrecen, február 4. Debrecen város közönsége, a sajtó és a debreceni színtársulat keretében ünnepelte a Csokonai Színház igazgatójának, *Beleznai-Unger* Istvánnak húsz. éves színészi jubileumát. Díszelőadás keretében bemutatták *Lehár* Ferenc *Víg özvegyét*, *Neményi* Lili és dr. *Sikolya* István vendégfelléptével. Danilót maga a jubiláns énekelte. A zsúfolásig megtelt színházban a város képviseletében dr. *Csobán* Endre főlevéltáros, a sajtó nevében *Benyovszky* Pál felelős szerkesztő, a színtársulat nevében *Hortobágy* Artúr, az örökös tagok nevében pedig *Selmeczy* Mihály színész mondott üdvözlő beszédet, amelyekre az igazgató meghatottan válaszolt.

Megérkezett a Keleti hadjárat

A világtörténelem eddig kétségtelenül legnagyobb küzdelmét a német és szövetséges hadak vívták meg a bolsevizmus ellen. Erről a milliós hadseregtől megvívott óriási csatáról készült az UFA Keleti hadjárat című monumentális riportfilmje, amelynek első kópiája megérkezett Budapestre és rövidesen bemutatásra kerül.

Faludi Miklós, a Vígszínház volt igazgatója meghalt

A magyar film egyik úttörő harcosa hunyt el éppen a születése napján. Faludi Miklós, a Vígszínház egykori igazgatója, aki elsőnek alapított filmgyárat Magyarországon. A sok sikert és anyagi virágzást megért Faludi Miklós szegényen hunyta le szemét 70 éves korban a MABI kórházi ágyán.

Németh Antal hazaérkezett

Ismeretes, hgy dr. *Németh* Antal az utóbbi napokat Frankfurtban töltötte, ahol előkészítette *Lehár Víg özvegy* című dalművének új beállítású rendezését. Tekintettel arra, hogy az erős tél következtében néhány német színház szénszünetet tart, Németh Antal hazautazott Budapestre, ahol résztvesz *A bolond Ásvayné* bemutatóján és a *Sasfiók* próbáin. Frankfurtba közvetlenül az előadás előtt utazik vissza, ahol már csak az előadás házi- és főpróbáit vezeti személyesen.

Asszonypárbaj — ruhákkal

Ha két asszony egy és ugyanazon férfiért harcol, a szív, a szépség és a hódítás ezer eszköze mellett fegyvertárában fontos helyet biztosít a ruhának. A Hunnia—Universal Csak névleg című nagy amerikai filmjében két asszony harcol egy férfiért, valósággal ruhapárbajt vívnak Gary Grantért. A harcoló hölgyeket Kay Francis és Carola Lombard játssza.

Meghalt Ághy Sándor

Nyolcvankétéves korában hosszas szenvedés után elhúnyt Ághy Sándor, a kolozsvári Nemzeti Színház híres jellemszínésze. Nyugalombavonulása után sem távozott Kolozsvárról, s a megszálló hatóságok is tiszteletben tartották finom úri egyéniségét. Az elhúnytban Ághy Erzsi, a Nemzeti Színház művésznője édesapját, Uray Tivadar, a Nemzeti Színház örökös tagja pedig apósát gyászolja.

! ! !

A MADÁCH SZÍNHÁZ az elterjedt hírekkel szemben hivatalosan kéri annak megállapítását, hogy a Nero nagy sikerére való tekintettel egyelőre szó sincs újabb darab próbáiról. Így Achard Dominó című vígjátékának próbáit sem kezdték el.

! ! !

A MŰVELŐDÉS HÁZÁBAN Régi nóta, száz szál cigány címmel magyarnótahangverseny volt, amelyen Hámory Imre, Karácsonyi Margit és László Imre mellett nagy feltűnést keltett újszerű előadásmódjával és nótaéneklő kultúrájával egy fiatal színésznő, Bán Erzsi, aki különben egy parasztkomédia főszerepét is eljátszotta a műsorban.

! ! !

KI A GYILKOS? — kérdi a közönség Babay József Haláltánc című új filmjének utolsó jeleneteiben is. Az eredeti és feszült modern filmdráma Kalmár László rendezésében, Goll Bea, Uray Tivadar, Somlay Artúr és Perényi László főszereplésével készült.

! ! !

A HÁBORÚ A VADNYUGATON IS HÁBORÚ, csak ott egészen más módon és eszközökkel vívják meg. A nomád állattenyésztők és a pénzéhes banditák háborúja ezer furfanggal, kíméletlen ravaszsággal és könyörtelenül gyilkoló eréllyel folyik mindaddig, amíg fel nem tűnik egy nyurga, flegmatikus fiatalember, aki pontot tesz az áldatlan háborúságra. Ez a fiatalember Gary Cooper, akinek Ember a láthatáron című filmjében történik a pisztolypropagástól hangos vadnyugati háború.

Később kezd az Operaház

Az Operaház igazgatósága február havában néhány hosszabb operától eltekintve előadásait ismét félnyolckor kezdi s így a rádiónak módjában van az előadásokat hangfelvétel kiküszöbölésével közvetlenül kapcsolni. Az első közvetlen operaházi kapcsolás február 11.-én, szerdán lesz, amikor a Bohémélet kerül előadásra Réthy Eszterrel és Pataky Kálmánnal.

— **A Magyar Csillag februári száma.** A Magyar Csillag februári számának szépirodalmi részében hat költő — Gulyás Pál, Illyés Gyula, Kerecsendi Kiss Márton, Keresztury Dezső, Toldalaghy Pál és Weöres Sándor verseit közli, novellát Hunyady Sándor írt. A tanulmányok sorából kiemeljük Lajtha László és a magyar néptáncról, Elek Artúrét Ambrus Zoltánról, halála tizéves fordulóján; Halász Gáborét a hetvenes és nyolcvanas évek magyar viktoriánusairól; Hoffmann Edithét Anthony van Dyckről; Mátrai Lászlóét a tudomány és irodalom határvonalairól. Pátzay Pál szobrászművész Kállai Ernővel vitázik mai képzőművészetünkről. Húsz további cikk új könyvekkel és színházi bemutatókkal foglalkozik. A Magyar Csillag előfizetési ára 6.— P, Vilmos császár-út 34.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap. M = Matiné

ADMIRÁL (353—707): Gyurkovics-fiúk. (Mindennap: 11 ½2 ¼4 ½6 ½8 ½10.) — **ALKOTÁS** (355—374): Egy szív regénye. (¼4 ¼6 ½8 ½10; vasárnap és ünnepnap ½2 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: Intermezzo. — **ANDRÁSSY** (124—127): Lángok. (¾4 ¾6 ¾8 ¾10 órakor; V Ü 2 4 6 8 10.) — **ÁTRIUM** (154—024): Pillangókisasszony. (½6 ½8 ½10: Sz V Ü ¼4-kor is.) — **BELVÁROSI** (384—563): Gyurkovics-fiúk. (Jobbterem: 4 6 8 10: V Ü 2 órakor is. Balterem: ¾3 ½5 ¾7 ½9.) — **BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (181—244): Tangóharmonika-parádé (revűfilm). Repülj ifjúság! (kultúrfilm). Harc az angol tengeralattjárók ellen. Magyar, Ufa, Luce és rajzos híradók. (Folyt. egyórás előadások 10-től 24 óráig.) — **BROADWAY** (422—722): Kis lány, nagy kaland. (¼4 ½6 ½8 ½10; szombat, vasárnap és ünnepnap ½2 órakor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): Gyurkovics-fiúk. (½5 ¾7 9: V Ü (½2 ¼4 ½6 ½8 ½10.) — **CAPITOL** (131—337): Honvédek előre. (¼4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2-kor is.) — **CORVIN** (138-988, 339-584): Kísértés. (5 ⅛8 ½10: Sz V Ü ½3-kor is.) — **DAMJANICH** (425-644) Robinson. (¼4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2-kor is.) — **DÉCSI** (121—343, 125—932): Szüts Mara házassága. (½6 ½8 ½10; V Ü ¼4-kor is.) — **ELIT** (114—502): Európa nem válaszol. (4 6 8 10; V Ü 2-kor is.) — **FÓRUM** (189—543, 189—707): Vaskorona. (¼6 ½8 ¾10: Sz V Ü 3 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: Lovasmatiné. — **HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (222—499): Tangóharmonika-parádé (revűfilm). A kék Duna mentén (kultúrfilm). Harc az angol tengeralattjárók ellen. Magyar, Ufa, Luce és rajzos híradók. (Folyt. egyórás előadások 9—24 óráig.) — **IPOLY** (292—626): Robinson. (¼4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2-kor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): Gyurkovics-fiúk. (¼4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2-kor is.) — **KAMARA** (423—901): Bizsu. (Naponta: 11 2 4 6 8 10.) — **LLOYD** (111—994): Honvédek, előre! (¼4 ½6 ½8 ½10; vasárnap és ünnepnapokon ½2 órakor is.) — **NYUGAT** (121—022): Gyurkovics-fiúk. (¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 órakor is.) — **ODEON** (422—785): Gyurkovics-fiúk. (¼4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2-kor is.) — **OLYMPIA** (423—188): A meg nem értett férj. (11 2 4 6 8 10.) — **PÁTRIA** (145—673): Bűnös nő. (11 2 4 6 8 10 órakor.) — **PHÖNIX** (426—326): Szamuraj lány. (Folyt. 11 1 3 5 ⅛8 ½10.) — **RÁDIUS** (122—098, 120—564): Pinocchio. (½6 ⅜8 ¾10: Sz V Ü ¼4-kor is.) — **RIALTÓ** (224—443): Ismeretlen ellenfél. (11 1 3 ½6 ½8 ½10.) — **SAVOY** (146—040): Ne kérdezd, ki voltam. (¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 órakor is.) — **SCALA** (114—411): Kísértés. (5 ⅛8 ½10: Sz V Ü ½3-kor is.) — **TIVOLI** (225—602): Gyurkovics-fiúk. (¾4 ¾6 ⅜8 ¾10: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **TURÁN** (120—033): Táncoló Bécs. (11 ½2 4 6 8 10; V Ü 11 2 4 6 8 10.) — **VESTA** (222—401): Gyurkovics-fiúk. (11 ½2 ¾4 ⅛8 ⅜8 ½10; V Ü 11 2 4 6 8 10.)

A színházak mai műsora

OPERAHÁZ: *Nürnbergi mesterdalnokok* (rendkívüli vendégciklus, A. 3., ½7). — **NEMZETI:** *Cseresnyés* (XI., ½8). — **KAMARA:** *Koncert* (¾8). — **MŰVELŐDÉS HÁZA:** Filmelőadás (4, ½7). — **VIG:** *Bolond szerelmesek* (8). — **UJ MAGYAR:** *Boronkay-lányok* (8). — **PESTI:** *Tűzvész* (8). — **MADÁCH:** *Nero* (8). — **ANDRÁSSY:** *Viharos szerelem* (8). — **FŐVÁROSI OPERETT:** *Száz piros rózsa* (8). — **ROYAL REVÜSZINHÁZ:** *Karnevál* (½9). — **KAMARA VARIETÉ:** *Paródia parádé* (½9). — **KOMÉDIA:** *Ha áll a bál* (½9). — **PÓDIUM:** *Nincs új a nap alatt* (½9). — **BÁBSZINJÁTÉK:** *Ezüstfurulya* (4); *Istvánka* (8). — **ERZSÉBETVÁROSI:** *Szerelmes, csókos ifjúság* (½6, ½9). — **JÓZSEFVÁROSI:** *Két lány az utcán* (½6, ½9). — **KISFALUDY:** *Három a kislány* (½6, ½9).

Uj kommunista szervezetet leplezett le a spanyol rendőrség

Hat halálos ítélet

Madrid, március 24. *(Német Távirati Iroda)* A rendőrség a betiltott kommunistapárt messze szétágazó *új szervezetét* leplezte le és *sok embert letartóztatott.* A katonai törvényszék *hat kommunista ügynököt halálra,* kilencet életfogytiglani kényszermunkára, huszonnégyet pedig fogház- és fegyházbüntetésre ítélt. *(MTI)*

A Belvárosi Takarék mérlege

A Belvárosi Takarékpénztár Részvénytársaság igazgatósága március 12.-én tartott ülésén megállapította 1941. évi mérlegét, amely 150.517.34 pengő áthozat beszámításával 556.540.11 pengő nyereséggel zárult, az előző évi 350.517.34 pengő nyereséggel szemben.

Az intézet elmult évi mérlege a forgalom jelentős mérvű emelkedése folytán, az előző évek gondos tartalékolása után most *lehetővé teszi az osztalékfizetés felvételét.* A takarékpénztár üzleti eredménye nagyobb osztalék fizetését is lehetővé tenné, az 1040/1942. M. E. számú rendelet értelmében azonban az igazgatóság részvényenként csak 1 százalék, azaz 50 fillér osztalék megállapítására tehet a közgyülésnek javaslatot.

A mérleg részletes adatai a következők:

A *pénzkészlet*, a Magyar Nemzeti Banknál vezetett giroszámlán és pénzintézeteknél fennálló követelések összege, az előző évi 3.020.880.52 pengővel szemben, 3,211.598 pengő 84 fillér. A *váltótárca* 31,282.139.32 pengőről 33,882.870.14 pengőre emelkedett, ebből a *tárcaváltóállomány* 26,285.738.63 pengő, az előző évi 22.974.307.81 pengővel szemben. Az *állami pénztárjegyek, kincstárjegyek és kincstári utalványok* tétele 7,597.131.51 pengő, ami az előző évi állománnyal szemben 711.000.— pengő csökkenést mutat. Az *adósok* tétele az előző évi 8.595.287.76 pengőről 12.867.626.31 pengőre emelkedett. Ebben főleg az *árufedezettel* folyósított kölcsönök emelkedése számottevő, mégpedig az előző évi 207.691.88 pengőről 2,535.728.20 pengőre. Ugyancsak jelentős összeggel növekedett az *értékpapírral fedezett* kölcsönök összege is, ami a 4%-os erdélyi nyereménykötvény jegyzésének kölcsönökkel való előmozdításával áll összefüggésben. Az *államadóssági kötvények* 2,656.433.92 pengőről 5,175.050.03 pengőre emelkedtek; ez az évközben kibocsátott erdélyi beruházási kölcsönkötvények átvételéből ered. *Értékpapirok és pénzintézeteknél fennálló érdekeltségek* címén csaknem változatlan 4,478.769.75 pengő szerepel, az előző évi 4,285.756.73 pengővel szemben. *Jelzálog- és törlesztéses kölcsönök állománya* 1,271.074.87 pengő csökkenést mutat.

A *tcheroldalon a viszontleszámított váltók*, kincstárjegyek tétele a leszámított váltóállomány lényeges emelkedése ellenére alig 1 millióval emelkedett 16,984.766.06 pengőre. Az intézet betétállománya 30 millió 972.589.74 pengő, ami az előző évi állománnyal szemben 19%-os emelkedésnek felel meg. A *hitelezők tételének* 3,096.898.74 pengőről 5,174.251.35 pengőre való emelkedése főleg a *külföldi hitelezők* állományának 535.689.74 pengőről 2,358.101.08 pengőre való emelkedéséből ered, ami az árubehozatal céljára szolgáló hitelek igénybevételével kapcsolatos. Az *elfogadványok* tétele az előző évi 1,750.000.— pengőről 3,335.000.— pengőre emelkedett, ami a takarékpénztár által átvett állampapírok refinanszírozásával van összefüggésben. Az intézet *kezességi üzlete* is számottevő fejlődést mutat, amennyiben a vállalt kezességek összege 8,642.598.99 pengő, az előző évi 5,254.248.63 pengővel szemben.

A megfelelő leírások után kimutatott 556.540.11 pengő nyereségből az intézet részvényenként 50 fillért, összesen 80.000 pengőt fordít osztalékfizetésre, a rendes tartalékra 200.000 pengőt, a nyugdíjpénztár részére 100.000 pengőt, az igazgatóság tagjainak javadalmazására 4.060.23 pengőt, a tisztviselők jutalmazására 16.241.01 pengőt, a tisztviselők segélyalapjára 10.000 pengőt juttat, a fenmaradó 146.238.87 pengőt pedig a következő üzletév számlájára viszi át.

A közgyülést az igazgatóság április 9.-én délután 6 órára hívta egybe.

FELHÍVÁS!

URAK ÉS HÖLGYEK

Hozassák meg teljesen díjtalanul a **SZERVEZŐ IRODA** (Erzsébet-körút 6t) ismertetőjét, amelyből megtudják, hogy juthatnak azonnal jó keresethez, valamint állásban lévők kényelmes mellékjövedelemhez.

Kilenc bizottság ülésezik ma a képviselőházban

A képviselőház bizottságaiban élénk munka folyik. Ma délelőtt *a külügyi, igazságügyi, valamint közgazdasági és közlekedésügyi bizottság* tárgyalja *a magyar-német konzuli egyezmény becikkelyezéséről szóló törvényjavaslatot; a pénzügyi bizottság a rendkívüli ideiglenes házadómentességekről szóló jelentéssel* foglalkozik, *a közoktatásügyi bizottság* részletes tárgyalás alá veszi *az izraelita vallásfelekezet jogállásának szabályozásáról szóló törvényjavaslatot, a közgazdasági és közlekedésügyi, valamint a pénzügyi bizottság* foglalkozik *a miniszterelnöknek az 1942. évi hivatalos statisztikai munkaterv tárgyában az országgyülés elé terjesztett jelentésével*, végül ugyancsak ma délelőtt *a közigazgatási bizottság* tárgyalja az *Abauj-Torna vármegye és Kassa szabad királyi város közötti területrendezésről benyujtott belügyminiszteri jelentést.*

A képviselőház *állandó igazoló bizottsága* is ma délelőtt ülésezik. Délben ül össze *a képviselőház állandó összeférhetetlenségi bizottsága.* Az ülés tárgya *Jurcsek* Béla országgyűlési képviselőnek önmaga ellen bejelentett összeférhetetlenségi ügyben az előadó megválasztása és az első tárgyalási határnap kitűzése.

Dietrich birodalmi sajtófőnök cikke az ujságirók felelősségéről egy budapesti folyóiratban

A Budapesten megjelenő *Donaueurópa* című folyóirat márciusi számában Otto *Dietrich* birodalmi sajtófőnök írta a vezető cikket *Az új Európa sajtója* címmel. Többek között a következőket fejti ki cikkében:

Az új Európa sajtójában ismét *összhangba kell hozni a szabadságot a felelősséggel.* Ez a sajtó reformjának döntő belső problémája. A mai idők elkerülhetetlen követelése, hogy *minden egyes ujságíró viselje a felelősséget azért, amit ir.* Az ujságírók, ami nemzeti felelősségüket illeti, annak a nemzetnek törvényei alatt állanak, amelyhez tartoznak. Saját népük iránti felelősségük az egyes államok ügye. Ezeknek belügyeibe nincs szükség beleavatkozni. *A nemzetközi sajtóélet terén azonban nincs meg a törvényes felelősség.*

A népek együttélésében az ujságírók felelőssége csak belső, jellemből fakadó és erkölcsi lehet. Magából az ujságíróból kell kiindulnia és alapja: csak saját becsületének belső törvénye lehet. Csak felelősség útján lesz mentes a sajtó tisztességtelen befolyások béklyóitól. Csak így jut hozzá ahhoz a szabadsághoz, hogy a népek jóléte érdekében dolgozhassék. Ezt a célt el lehet érni külső belenyulás nélkül, az ujságírórend önnevelése és önellenőrzése által. *A sajtó maga gondoskodjék szabadságának olyan megkötéseiről, amelyek a mult tapasztalatai alapján szükségeseknek mutatkoznak.*

Az ujságírók nemzeti szövetségei ezt a nevelő és ellenőrző feladatot *saját országukban* magától értetődően fogják gyakorolni. *A nemzetközi sajtóérintkezésben is szükség lenne azonban ujságírói becsületkódexre.* Ezt a célt fogja szolgálni *azoknak a nemzeti ujságírói szövetségeknek nemzetközi összefogása, amelyek elismerik ezeket az alapelveket.* Ha vannak nemzetközi közlekedési szabályok, miért ne lennének szabályai a nemzetközi sajtóforgalomnak is?

Homonnay főpolgármester jobboldali és hajthatatlanul keresztény politikát akar folytatni

A Magyar Élet Pártja székesfővárosi szervezete pártértekezletet tartott, amelyen *ünnepélyes külsőségek között iktatták be elnöki székébe dr. Homonnay Tivadar főpolgármestert.* A beiktatáson a miniszterelnök képviseletében megjelent *Bárczay* Ferenc titkos tanácsos, pártvezér-helyettes és *Lukács* Béla, titkos tanácsos, a MÉP elnöke, valamint *Szendy* polgármesterrel az élén a főváros valamennyi vezető főtisztviselője.

A pártértekezleten elnöklő *Lukács* Béla országos pártelnök hangoztatta, hogy a fővárosi pártszervezetnek *továbbra is Wolff Károly és Gömbös Gyula nyomdokain kell haladnia az új főváros megépítése és az egész ország érdekében.* Meg kell alkotni *a keresztény, jobboldali Budapestet* és *Homonnay* Tivadar, mint ennek a gondolatnak immár huszonkét év óta harcosa, a párt segítségével szolgálni tudja úgy a fővárost, mint az országot. Ezután *Bocsáry* Kálmán helyettes pártelnök *Homonnay* Tivadar munkásságát méltatta, majd *Homonnay* Tivadar köszönte meg az ünneplést. Hangoztatta, hogy *jobboldali és hajthatatlanul keresztény politikát kíván követni.*

— Én a politikában az egyenes úton tartok, — folytatta a főpolgármester — mert ennek az útnak a végén áll az a cél, amelyért mindannyian dolgozunk: nagyobb Magyarország, keresztényebb Magyarország és keresztény Budapest. Politikám nyilt, őszinte és igaz. A pártatlanságot nem csak a közgyűlési teremben, de itt is hirdetem és követem. Mindent elkövetek a benső, baráti együttműködés érdekében, mert azt akarom, hogy Budapest nagy, hatalmas, nemzeti és szociális *keresztény Budapest legyen.*

A párt tagjai lelkes tapssal fogadták az elnök szavait és melegen ünnepelték a főpolgármestert.

A nikkelpénzek becserélésének utolsó határideje: június 30

A hivatalos lap március 24-i számában megjelent rendelettel a pénzügyminiszter az 50, 20 és 10 filléres nikkel érmék bevonására kiszabott határidőt ez év *június 30-ig meghosszabbította.* Az állami és egyéb központárak *a nikkel pénzeket május 30-ig fogadják el,* ezután már csak a Nemzeti Banknál lehet beváltani. *Magánosok azonban már most sem kötelesek a nikkel pénzeket elfogadni,* tehát a közönségnek érdekében áll, ha mielőbb becseréli a birtokában lévő készleteket.

— **Vasúti tarifapolitikából magántanárt iktattak be a Műegyetemen.** Dr. *Tarkőy* Miklós kereskedelmi miniszteri osztályfőnököt a Műegyetemen a vasúti díjszabás és tarifapolitikai tárgykörben magántanárrá iktatták be. Dr. *Tarkőy* számos feltűnéstkeltő értekezéssel tette ismertté nevét a szakkörökben és már 1940 óta tart előadásokat a Műegyetemen.

Harminc éve érsek Eger főpásztora

Az egri főegyházmegyének, de egyúttal a magyar püspöki karnak is nesztora, *Szmrecsányi* Lajos pápai trónálló, valóságos belső titkos tanácsos, egri érsek, aki a közeli hetekben tölti be áldásos és munkás életének kilencvenegyedik évét, március 26.-án, csütörtökön, életének egyik ritka jubileumához érkezik el. Ekkor lesz harmincadik éve annak, hogy boldogemlékű *X. Pius* pápa őt, aki már 1904 november 25. óta mint magidói felszentelt püspök a nagyemlékű *Samassa* József bíbornok segédpüspöke volt, 1912 március 26.-án cirrói címzetes érsekké nevezte ki és utódlási joggal állította érseke oldalára koadjutor gyanánt.

Samassa bíboros érsek röviddel ezután, még ugyanebben az esztendőben augusztus 20-án elhúnyt és ezt a halálesetet a gyászjelentésben már mint törvényszerinti egri érsek hozta *Szmrecsányi* Lajos a papság, a hivek és az egész magyarság tudomására. Azóta majdnem egy emberöltő telt el, telve nagy, sokszor súlyos és vészes történelmi eseményekkel, de ez idő alatt Eger érseke, *Samassa* és az ősi egyházmegye sok régi nagy püspökének és érsekének méltó utóda, ott állott rendíthetetlenül magas őrhelyén és végezte munkáját az egyházkormányzat és a közélet terén, lankadatlan buzgalommal, fiatalokat megszégyenítő munkakészséggel. Mostani jubileumán papjain és hiveinek százezrein kívül az egész magyar társadalom köszönti benne a melegszívű papot, alkotó egyházfejedelmet, végtelen jóságú embert és a példaadó magyart.

A Pest legközelebbi száma Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe után, március 26-án, csütörtökön délben a rendes időben jelenik meg

— **Háztartási alkalmazottak részére új** főzőtanfolyam kezdődik a Népművelési Bizottság rendezésében a Gázművek VI., Vilmos császár-út 3. sz. alatti mintakonyhájában. A tanfolyam március 26-tól április 30-ig tart, minden hétfőn és csütörtökön délután 4—7-ig. Tandíj 5.— P, anyagmegtérítés nincs. Minden kedden és pénteken délután 5 órakor bemutató főzőelőadás, időszerű ételekkel a gáz takarékos használatáról. Belépődíj nincs.

LÓSPORT

Az Infortune gátverseny és a Sorsolási hendikep a szerdai megyeri versenyek főszámai

Az *Urlovasok Szövetkezetének* szerdai megyeri versenyei iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A vasárnapi megnyitó versenyek óriási tömegeket mozgattak meg és minden jel arra mutat, hogy szerdán is hasonló versenynap lesz.

A Molnár Lajos emlékversenyben kevés ló indul. Közülük a vasárnap igen jól szerepelt *Honvéd* és a tavalyi formák alapján *Dőre* győzelme várható. A nap egyik főversenye a 2400 méteres, 4 éves és idősebb lovaknak kiírt Infortuné gátverseny lesz, amelyben nyolc indulót jelez a program. Munkái és papíresélye révén *Desperado* látszik verhetetlennek a mezőnyben.

Az 1100 méteres Márciusi díjban győzelmi formája után *Rianást* kell első helyen tippelni. Mellette a jó formákat mutató *Gavotte* és *Hortobágy* jöhetnek számításba. A Kreutzbruck Zdenko emlékversenyben *Medea* és *Hacuka* a favoritok.

A nap másik vonzereje lesz a Sorsolási hendikep, amelynek győztesét nyomban a verseny után a helyszínen kisorsolják. A három induló közül *Pénz* és *Magdalena* lehetnek jogosultak a győzelemre. A Villám hendikepben *Déda*, az utolsó versenyszámnak beiktatott *Hargita* hendikepben viszont *Ripacs* a legesélyesebbek.

Jelöltjeink a szerdai versenyekre:

I. Honvéd—Dőre, II. Desperado—Sacrilége, III. Rianás—Gavotte—Hortobágy, IV. Medea—Hacuka, V. Magdalena—Pénz, VI. Déda—Diszkrét, VII. Ripacs—Fruska.

Zenei események

Impresszionista zenekari est

Zenetörténeti bérletsorozatának negyedik estjéhez érkezett el nagyszerű kamaraegyüttesünk, a *Magyar Női Kamarazenekar*. Ebből az alkalomból újra kitűnt, hogy a remek művészekből álló együttesnek semmi másra nem volt szüksége, mint olyan rendszeres nevelőmunkát kifejtő fiatal, energikus karmesterre, mint *Arató* István.

Impresszionista est címen *Delius, Debussy, Respighi, Ravel, Roussel* szerepeltek a műsoron a bemutatók valóságos rohamát intézve koncertközönségünkkel szemben. Merész vállalkozásuk nem is szenvedett hajótörést, derekas helytállásuk valóban becsületére vált a »női nemnek«. *Arató* elgondolásai különösen a *Respighi* ötös versenyműben jutottak szép kifejezéshez, amelyben nagy része volt az öt remek szólistának: *Gyarmati* József, dr. *Schwab* Nándor, *Jancsin* Ferenc, *Tibay* Zoltán és *Vass* István jól összeválogatott együttesének.

Egyedüli véleményeltérésünk — semmiesetre sem akarjuk azonban hibának feltüntetni — a fiatal *Arató* intellektuális és temperamentumbeli elképzelésénél áll fenn, amikor is gyakran külsőségesnek tetsző, erőszakolt stílusproblémák keresztülvitelével adja tudtára zenekarnak és közönségnek egyéniségét, spontán, természetes megnyilatkozások helyett. Ettől függetlenül azonban kitűnő napja volt úgy a zenekarnak, mint a vezénylő *Aratónak*, úgyhogy a *Magyar Női Kamarazenekar* ifjú karmesterével az élén ismét egy szép estével gazdagította eddigi sikereit.

Mint szólista, *Eyssen* Irén és *Milinkovich* Gemma szólaltatott meg néhány dalt *Arató* István színes hangszerelésében, sok bensőséggel.

Zongoraest

Valahányszor megjelenik a pódiumon, mindig megragadja figyelmünket keresetlen muzikalitásával és instrumentális felkészültségével. *S. Lászlóffy* Margit műsorösszeállítását soha nem a nagyképű »művészkedők« erőszakolt, magukat fenséges magasságokba képzelők *nagy* számai jellemzik. Azt választja, ami egyéniségének leginkább megfelel, ahol szabadon érvényesítheti művészetét. Ez alkalommal *C. Franck*, mint bevezetőszám, *Chopin, Debussy, Albeniz* és két *Liszt-mű* szerepeltek műsorán. Közönsége pedig megérti pianistáját és lelkesen tapsol a kitűnő játékosnak; interpretálásának pianisztikus varázsa és szép zenei folyamatossága volt most is elsődleges érdeme.

Vágó József

BARANKOVICS MARTA példás rendezésében nagysikerű műsoros est volt Újpesten, amely a fronton küzdő honvédek javára 1000 pengő készpénzt, nagymennyiségű cigarettát és más ajándékot eredményezett.

SZINHÁZ ÉS FILM

TAHITI GYÖNGYE

A Fővárosi Operettszínház mai bemutatója

A jótékonycélú főpróba zsúfolt nézőtere előtt parádés sikerrel mutatta be a Fővárosi Operettszínház igazgatójának, Bubik Árpádnak és Segesdi Lászlónak Tahiti gyöngye című operettjét, amely új műfaj az épeszű revüoperett körvonalait vonta meg. A történetből teljesen hiányzanak a hasonló alkotások laboratóriumi ízei, mert a történet úgy, ahogy van, egységes, hihető s a revű káprázatos lucullusi kiállítása nélkül is megállná helyét. Tahiti gyöngye egy csengőhangú félvér halászlány, akit szépségéért és jóságáért az egész sziget szeret s akit Párisba csábítanak a szigetre tévedt filmesek. A filmrendező szerelemre is gyullad a benszülött szépségkirálynő iránt, akiből híres revűsztárt nevelnek, mindössze boldogsággal nem tudják megajándékozni, mert a rendező úr elfelejtette közölni, hogy van egy hozzáillő fehérbőrű menyasszonya is. Ez a tahiti csillag, ez a tisztaszívű, barnabőrű csalogány nem tudja elviselni az ilyesfajta szerelmi árnyat és mélységesen megsértve, összeomlott illuziókkal szivében visszatér Tahitiba annak a férfinak karján, aki hűségesen és becsületesen szereti.

Ez a kerek, logikus és emberileg is indokolt történet az operett magja, amely jól pergő dialógusokban, az obligát humoros helyzetekkel átszőve került színpadra Dolecskó Béla muzsikájával, aki alaposan gyanusítható operai ambiciókkal. Van néhány száma, amely nemcsak sláger lesz a szó gramofon-népszerűségi értelmében, de valóban az utóbbi évek operettermésének élére kívánkozik. Az előadás Bubik Árpád mesteri rendezésében nemcsak kifogástalan operettelőadás, de óriási méretű, lenyügözően színes és szemkápráztató revű is. Bercsényi Tibor egzotikus pompában fürdő díszletei között pereg le az előadás, melynek nagy eseménye Barabás Sári végérvényes és vitathatatlan primadonnai beérkezése. Az Operettszínház tehetséges, jóhangú és pompásan táncoló fiatal primadonnája ezzel a szereppel a pesti színésznők szoros élcsoportjába érkezett. Hozzá idomul az első felvonás tahiti kerete, amelynek valósággal ananász és kókuszolaj szaga van s amelyben a barnára politurozott Barabás Sári, a sudár derekú tahiti lányok pillangó kecsességével szökken a színpadra. Valamennyi énekszáma bravurosan kidolgozott teljesítmény, táncaiban a balettkultúra finomsága érzik. A pesti primadonna utánpótlás elsőszámú faroritját madgitszigeti kiugrása óta jogerősen és végérvényesen elkönyvelhetjük a sztárok ranglistáján.

Ugyancsak új primadonnaként mutatkozott be a barackszőke és rutinirozott Hamvay Lucy, a szubretti poszton mexikói szexepiljét villogtatva a kedves Ania Suli. Madarász László kiskun férfivonzereje és magyaros temperamentuma kitűnően érvényesül a párisi magyar filmrendező szerepében. Ifjabb Latabár Árpád teljességgel felzárkózott a család humoros hagyományaihoz és komikusi poszlján »latabárit« produkált. Sikere volt Ignáth Gyula dörgő trópusi fajdkakasának, Solthy György elegáns és halk filmrendezőjének, akinek finom dalát azonnal megismételtette a közönség. Wessely Pál szenilis sajttermelő konzuljának, dr. Sikolya István lírai szerelmes alakításának, Ihász Aladár, Fülöp Sándor, Zilahy János és Pártos Gusztáv feléptének. Uj naiva-tehetség első szárnypróbálgatásaira is sor került Elekes Zsuzsa személyében.

Az operettet keretező káprázatos világvárosi revü primadonnája az eszményi alakú Diana Clayton, akit a Marnitz tangóharmonika rohamcsapat kísért Tabányi Mihály virtuózzal az élén. A szólótáncokat Brada Rezső és Horváth Margit betanitásában a nárcisztermetű Bányay Rózsi és vitéz Gozmány György táncolta. Az operett pompás és színes muzsikáját T. Török Emil vezényelte bravúros biztonsággal a Budapesti Hangversenyzenekar élén. Mindent egybevetve mélyen a nyári idénybe benyuló operettsiker alapjait vetette meg a hétfő esti főpróba a Fővárosi Operettszínházban.

Baróti Géza

SZÍNES TAVASZ

Walt Disney parádé a Casinóban és a Cityben

Szerdán este ¾10-kor a Casino, csütörtökön pedig a City filmszínház is műsorára tűzi a Hunnia második Walt Disney-parádéját, amelyet Színes tavasz címmel gyüjtöttek össze. A zseniális rajzolóművész, aki megteremtette a trükkfilmekkel a világ egyik legkedvesebb műfaját, ezúttal az időszerű tavasznak szentelte rajzos gyüjteményét, amely hat bűbájos rajzfilmből áll. Felvonul Donald kacsa mint rendőr, továbbá a Kacsareklám hőse, az Alompalota című rajzos mesevilág, a Betontörők című burleszk, a Légitámadás című ellenállhatatlan vígjáték és az Utitársak. Az ötletek pazarlása, a színek valóságos zuhataga káprázatot el valamennyi filmben, ahol kedvenc, naiv és gyanutlan hőseink jelennek meg a rajzfilm elbüvölő mesevilágában. A két filmszínház bemutatóját egész Budapest a legnagyobb érdeklődéssel várja.

TÖKÉLETES ANTAL

Új Hans Moser-film

Néhány nap mulva új Hans Moser-film kerül a közönség elé, Tökéletes Antal címmel. A nagyszerű bécsi kómikus egy minden lében kanál komornyikot játszik, aki nemcsak a személyzetet dirigálja, de az arisztokratikus hagyományok szerint élő család dolgaiba is beleszól. Tökéletes Antal a mulatságos és fordulatos mese során mindent eligazít és másfélórás gondtalan szórakozást jelent a Corvin filmszínház közönségének.

HINTA-PALINTA

a Komédia Orfeumban

Március 28-án, szombaton mutatja be a Komédia Orfeum szenzációsnak ígérkező új produkcióját, a *Hinta palintát*, amelynek főszereplője *Türk* Berta és *Feleki* Kamill. A két művész magánszáma mellett bohózatban is fellép *Barna* Anci, *Misoga* László és *Kovách* Ádám társaságában. Az artistaprogram kimagasló száma *Collini* bűvész, Európa egyik legjobbkezű és leghíresebb bűvésze. *Drumár*, a mesterzsonglőr, a *Teddy—Blanc* duó és a két *Ernesty* egészíti ki a *Hinta-palinta* gazdag artistarevüjét.

Sztárszanatórium

Bemutató a Kamara Varietében

Ma este mutatja be a Kamara Varieté híres vidám revüjének legújabb állomását, a Sztárszanatóriumot, amelynek vendégprimadonnája Rácz Vali, szereplői pedig Szombathelyi Blanka, Dolly Hopkins, Tátray Rózsi, Halmai Imre, Körössy Zoltán, Pető Endre és egy sereg nagyszerű artista. A körúti kis színpad műsorának tartalma és kötőanyaga az a jellegzetes burleszkszerű vidámság, amely ezúttal is a közönség vidám perceiről gondoskodik.

VÉN DIÓFA címmel *ma este tart jótékonycélú főpróbát az Uj Magyar Színház Szilágyi László és Fényes Szabolcs operettjéből, amelynek főszereplője Fedák Sári.*

A NÉMETALFÖLDI RÁDIÓBAN május 7-én a könnyű magyar muzsikából énekel és játszik szemelvényeket Miklóssy Irén, Kelly Anna, Udvardy Tibor, Fodor János és Kurti Károly.

A MAGYAR PÁLOS-REND holnap este díszhangversenyt rendez a Zeneakadémia nagytermében Hámori Imre, Forray Miklós, Laurisin Miklós, Lehotay Árpád, Puszta Sándor, Szabó Ilonka, Nádas Zoltán felléptével.

Színházak mai és holnapi műsora:

OPERA. Kedd: Tell Vilmos (bérletszünet). Szerda: Tosca (E. 17., ½8). — NEMZETI. Kedd (X.), szerda este (XI.): Három mama (½8). Szerda d. e.: Egy pohár víz (akadémiai vizsga, ½11); d. u.: A bolond Ásvayné (¼4). — KAMARA. Ma és holnap: Koncert (¾8). — MŰVELŐDÉS HÁZA. Kedd d. u.: Ellák (3); este: A bolond Ásvayné (B. 5., ½8). Szerda d. u.: Boldog Margit-ünnepség (½4); este: A sasfiók (C. 5., ½8). — VIG. Kedd (H.), szerda d. u. és este (C.): Kit szeretek? (¼4, 8). — PESTI. Kedd és szerda d. u. és este: Tűzvész (4, 8). — UJ MAGYAR. Ma és holnap: Nincs előadás. — MADÁCH. Kedd és szerda este: Nero (8). Szerda d. u.: IV. Henrik (4). — ANDRÁSSY. Ma és holnap: Viharos szerelem (8). — FŐVÁROSI OPERETT. Ma és holnap: Tahiti gyöngye (8). — PÓDIUM. Ma és holnap: Uj tavaszi műsor (½9). — ROYAL REVÜSZINHÁZ. Kedd, szerda este és szerda d. u.: Primavera (½5, ½9). — KAMARA VARIETÉ. Kedd este (½9), szerda d. u. és este (¼4, ¼7, 9): Sztárszanatórium. — KOMÉDIA. Kedd este (½9), szerda d. u. és este (½5, ½9): Ha áll a bál. — BÁBSZINJÁTÉK. Ma és holnap: Kacagó-est (8). — ERZSÉBETVÁROSI. Kedd (½6, ½9), szerda (¼4, ¼6, ½9): Víg özvegy. — JÓZSEFVÁROSI. Kedd (½6, ½9), szerda (¼4, ¼6, ½9): A józsefvárosi rikkancslány. — KISFALUDY. Kedd (½6, ½9), szerda (¼4, ¼6, ½9): Nótás kapitány.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat, V Ü = Vasárnap és ünnepnap, M = Matiné

ADMIRÁL (353—707): **Keleti csata.** (Mindennap: 11 ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Életre ítéltek.** (¼4 ½6 ¾8 ½10; V Ü 11 és ½2-kor is.) Szerdán délelőtt 11 órakor: **Életre ítéltek.** Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Chicagó grófja.** — **ANDRÁSSY** (124—127): **Életre ítéltek.** (¾4 ½6 ½8 ¾10; vas. és ünnepnap 2 4 6 8 10.) — **ÁTRIUM** (154—024, 153—034): **A beszélő köntös.** (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4 órakor is.) — **BELVÁROSI** (384—563): **Lelkiklinika.** (Jobbterem 4 6 8 10; vasárnap és ünnepnap 2 4 6 8 10. Balterem ¾3 ¾5 ¾7 ½9.) — **BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (181—244): **Délitengeri hajóvadászat. Nagytakarítás az állatkertben. Rajzos híradó Indiáról. Magyar, Ufa és Luce híradók.** (Folyatólagos egyórás előadások 10—24 óráig.) — **BROADWAY** (422—722): **A szűz és a gödölye.** (½4 ½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½2 órakor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Európa nem válaszol.** (½5 ¾7 9; V Ü ½2 ¼4 ½6 ½8 ½10.) — **CAPITOL** (134—337): **Vaskorona.** (¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **CORVIN** (138—088, 339—584): **A forradalmár.** (½5 7 ½10; Sz V Ü ½3-kor is.) — **DAMJANICH** (425—644): Prolongálva! **Életre ítéltek.** (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **DÉCSI** (121—345, 125—952): **Ember a láthatáron.** (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4-kor is.) — **ELIT** (114—502): **Bizsu.** (4 6 8 10; V Ü 2-kor is.) — **FÓRUM** (180—707, 189—545): **Haláltánc.** (½6 ½8 ¾10; Sz V Ü 3-kor is.) Vasárnap d. e. 11 órakor: **Lovasok és lovak világa.** — **GLORIA** (427—521): **Keleti csata.** (¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (222—499): **A jég hátán** (a Baier bajnokpár filmje). **Nagytakarítás az állatkertben. Rajzos híradó Indiáról. Magyar, Ufa és Luce híradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—24 óráig.) — **HOLLYWOOD** (225—003): **La Conga.** (3 ½6 ½8 ¾10; V Ü ¾1 órakor is.) — **IPOLY** (292—626): **Mária növér.** (Mindennap: ½2 ¼4 ½6 ½8 ½10-kor.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Bob herceg.** (¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 órakor is.) — **KAMARA** (123—901): **Régi keringő.** (11 2 4 6 8 10.) — **LLOYD** (111—894): **Leányvásár.** (¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Nászút hármasban.** (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **ODEON** (422—785): **Lelkiklinika.** (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) **OLYMPIA** (423—188): Prolongálva! **Névaparti nász.** (11 2 4 6 8 10.) — **OMNIA** (130—125, 138—071): Hatodik hétre prolongálva! **Behajtani tilos.** (5 ½8 ½10; Sz V Ü 3 órakor is.) — **OTTHON** (146—447): **Lelkiklinika.** (¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **PÁTRIA** (145—673): **Cigány.** (Mindennap 11 2 4 6 8 10.) — **PHÖNIX** (426—326): **Keleti csata.** (Folyt. mindennap 11 1 3 5 ½8 ½10.) — **RÁDIUS** (122—098, 120—564): **Magdolna.** (½6 ¾8 ¾10; Sz V Ü ½4-kor is.) — **RIALTÓ** (224—443): Második hétre prolongálva! **Kalózszerelem.** (Mindennap 11 1 3 ½6 ½8 ½10.) — **SAVOY** (146—040): **Bizsu.** (¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **SCALA** (114—411): **Az utolsó dal.** (5 ½8 ½10; Sz V Ü ¾3-kor is.) — **TIVOLI** (225—602): **Lelkiklinika.** (¾4 ¾6 ½8 ¾10; V Ü 11 és ½2 órakor is.) — **TURÁN** (120—003): **Talnig úrjember.** (11 ½2 4 6 8 10; vas., ünnepnap 11 2 4 6 8 10.) — **VESTA** (222—401): Második hétre prolongálva! **Életre ítéltek.** (11 ½2 ¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü 11 2 4 6 8 10.)

AZ EMBER ÉS A MŰVE

Egy elkésett nemzedék

Emlékszel barátom 1912 őszének arra a langymeleg estéjére, amikor az Egyetemi Könyvtárnak templomi áhítattal látogatott csarnokából léptünk ki együtt és a fényárban úszó Belvároson át elindultunk budai otthonunkba? Körülöttünk jókedvű zsivajjal zsongott az élet, a kávéházak, vendéglők terraszait zsúfolásig megtöltötte a kávét szürcsölő és ujságot lapozó polgári gondtalanság, a kirakatok kincsei a világnak soha nem látott gazdagságát hirdették, az úttesten, ahol akkor még nem járt villamos, gumikerekeken nesztelenül siklottak a könnyű fogatok s az Apponyi-téren, a Váci-utcában szép nők parfőmjének illata keveredett el a levegőben, mint valami bálteremben.

Mi elfogódottan ballagtunk át az élet e mozgalmas színterén. Agyunkban még a gondolatok égtek, melyeket a hűvös könyvtárterem csendjében szívtunk magunkba a szellemi kíváncsiság lázas óráin át. Éreztük kiáltó ellentétét a világnak, mely a tudomány komor falain kívül tárult elénk. Lehellete megérintette idegeinket, megborzolta vágyainkat és ugyanakkor a kirekesztettek ellenséges érzését támasztotta bennünk. Némán sodródtunk az emberáradatban és megkönnyebbültünk, amikor a Duna hűs levegőjét szívtuk magunkba a Lánchídon. Te megálltál és visszanéztél a pesti partra. Sohase feledem el, amit akkor mondtál:

— Egy nagy rianásnak kell jönnie, amely felébreszti kábulatából ezt a világot.

Éreztük, hogy jönni fog és készültünk erre az időre.

Mindez egyszerre eszembe jutott három évtizednek távolából, amikor arról értesültem, hogy a magyar közéletben elfoglaltad azt az irányító helyet, az egykori rendiség nyelvén „méltóságot", melynek betöltésére nálad alkalmasabbat nem is találhattak volna. De mondd, amikor átvetted díszes hivatalodat, nem érezted azoknak csöndes és mély szomorúságát, akik sok csalódás, megállás után érkeznek el a régen vágyott és korábban remélt célhoz? Hiszen már ötvenedik éved küszöbéhez értél, mire végre nekiláthatsz a munkának, amit már évtizedek előtt akartál elkezdeni. Gondoltál-e arra, hogy érvényesülésednek e kései sikere egy nemzedék balsorsszal teli végzetének jelképe, mely nemzedék veled együtt indult azokban a háborúelőtti években és alig valósíthatott meg valamit eszményeinek világából?

Pedig minő nemzedék volt, valóban eszményektől áthatott ifjúság! Lobogó hazafiassága a márciusi szabadságünnepek lángolásából kapta lelki tüzét, Petőfi volt a példaképe, célja Kossuth független Magyarországa, melyet azonban nagy valóságérzékkel Széchenyi szellemében akart megvalósítani. Tudta, hogy új Magyarországot kell felépítenie s a jövőt elképzelő programjának pontjai a földbirtokreform, a politikai jogoknak szélesebb néprétegekre való kiterjesztése, nagyipari lehetőségeinknek kihasználása, a föld népének fölemelése s a keresztény társadalomnak a gazdasági életbe való bevezetésének kívánalmai alkották. Ez az ifjúság emelte vállaira Ady Endrét és vívta meg vele együtt azt a nem könnyű harcot, mely a közvéleménnyel elfogadtatta az új magyar irodalom értékeit. Látta nemzetiségi problémáinknak veszélyes rendezetlenségét és époly eltökélt szándéka volt a magyarság vezető szerepének biztosítása, mint azoknak a feudális csökevényeknek kiirtása, melyek a születés és vagyon előjogaival bontották meg a nemzet érzelmi egységét.

Tudatosan készült, fegyverkezett a küzdelemre, amit majd a maradiságnak Bécsből támogatott szellemével kell megvívnia. Aztán balvégzete úgy akarta, hogy e viadalra sohase állhasson ki. A világháború kiragadta az egyetemi padsorokból, meg a pályakezdés első erőfeszítései mellől. Nem látta a háború célját, de jól láthatta tanulságait és úgy gondolta, majd hasznosítani fogja azokat, ha visszatér a harcterekről. Erre sem kerülhetett sor. Idehaza ugyanaz a háborúelőtti nemzedék játszotta át a hatalom gyeplőit a szélsőségek kezébe, mely addig a mérsékelt fejlődés kerekét is megkötötte. A magyar ifjúságnak a háborúból visszatérő szellemi elitje lefegyverzett és tehetetlen szemlélője lett a forradalmi eseményeknek. Mire a nemzet valahogyan felocsudott azokból és megpróbálta életét elölről kezdeni, szomorúan új Magyarországot talált a trianoni határok között, mely azonban berendezkedésében döbbenetesen a régi volt.

Nálunk a forradalmak tévesen levont tanuságaképpen sietve visszaállították azt a tiszaistváni Magyarországot, melyet történelmünknek e tragikus hőse már maga sem akart volna, ha az idők változása életben találja. Megszűnt a dualizmus, de politikánk alig mert felszabadulni hagyományai alól, mintha tudat alatt az a félelemérzés gátolta volna, hogy visszatérnek Bécs urai és a körmünkre koppintanak. Tragikusan függetlenek lettünk, de alig mertünk függetlenül cselekedni: bátortalanul tiszteltük a különféle előjogokat és vonakodtunk a ma már elfogadott népi politika útjaira térni. Az irányító hatalmat ismét csak az a nemzedék ragadta magához, amelynek idejétmúlt politikai eszmevilágával szemben egy új Magyarországot akart felépíteni a háború kitörésének idejében felnövekedett ifjúság.

Az akkor már egyéni balsorsának útjait járta és szervezetlenül egyedeire hullott széjjel. Kezéről épphogy lemosta a csaták vérét s elölről kellett kezdenie mindent, hogy a megcsappant lehetőségű magyar térségben egzisztenciát teremthessen magának. Egyrészük beült ismét az egyetemi padokba s a nagyobb rész ambicióinak feladásával munkát vállalt ott, ahol épp kenyeret adtak neki. Akik aztán megszerezték a diplomát, keservesen tapasztalták, hogy vajmi kevés hasznát vehetik annak. A közéletben még mindig „fiatalok" voltak, de a pályakezdés versenyében már „öregek". Mérnökökből sofőrök és villamoskaluzok lettek, ügyvédjelöltekből pincérek, orvosokból betegápolók, tanárokból ajtónállók. Ez a tragikus nemzedék még az egyéni boldogulás útját sem tudta megtalálni, ki mert volna hát közülük gondolni is arra, hogy a közélet kapuját döngesse és ifjúságának egykor oly fényesen tündöklő eszményeit próbálja megvalósítani a magyar életben?

Közben felnövekedett, férfisorba lépett egy másik generáció és rohammal vívta ki helyét a közéletben. Az átmenet, mely a multat a jövővel áthidalta volna, szinte egészen kiesett. Megöregedett egy nemzedék anélkül, hogy ifjúságának alkotóerőit kiélhette volna. Végül az élet rezignált szemlélőjeként nézte már csak, mint valósul meg az ő részvétele nélkül mindaz, aminek megvalósítását egykor eszményeinek zászlajára írta. Beérte azzal, hogy, úgy ahogy, egyénileg boldogult és a cselekvés terét fáradtan, csalódottan is, átengedte a fiatalabbaknak.

Te, barátom, aki sikeres életpályádnak mostani díszes állomásához érkeztél, kivétel vagy abból a tragikus nemzedékből, mely veled együtt indult és oly sorsszerűen késett el küldetésének minden nagy jelenéséről a magyar történelem színpadán. De jellemed tisztaságával és megalkuvások nélkül megőrzött eszményeiddel, egyben a bizonysága is vagy annak, hogy sok minden nem következik be és sok minden máskép történik, ha a kortárselődök nem kényszerítik a megöregedésig tartó „ifjúság" járomszalagján tétlenségre a Te nemzedékedet.

Szitnyai Zoltán

Páncélosaink díszszemléje a Kormányzóhelyettes előtt

(A m. kir. honvéd haditudósító század közlése.) Valahol a hegyek alján zúgva dübörögnek ezen a koratavaszi reggelen a modern háború szörnyetegei: *a harckocsik.* Hónapok óta lázas munka folyik a táborban. Itt képezték ki a modern háborúra az új harckocsik legénységét.

A kiképzés véget ért s a tisztek, valamint a legénység a maj napon számotadnak arról, mit sajátítottak el az új háború legnehezebb, de egyben legszebb tudományából.

Féltíz órára várják vitéz nagybányai *Horthy* István, Magyarország kormányzóhelyettesét, aki ezúttal *páncélosainkat szemléli meg.* A Főméltóságú Úr ezúttal is másodpercnyi pontossággal érkezik, úgy mint az eddigi szemlékre bármikor. Frissen ugrik ki a gépkocsiból pilótafőhadnagyi egyenruhájában, kísérete — több magasrangú katonatiszt — gyorsan követi. Ellép a bemutatkozó tisztek sorfala előtt, *mindenkivel kezet fog, majd nagy érdeklődéssel végighallgat egy előadást arról, hogy a harckocsi miképpen lett az új háború legfontosabb, úgyszólván döntő fegyvere.*

A rövid tájékoztatás után bemutató gyakorlat következik: a harckocsiszázadok felsorakoznak egymás mellett a dombos-völgyes hegyoldalon. A komor fekete szörnyetegek ásító ágyútorkokkal bámulnak le az útra.

Vezényszavak hallatszanak: »Harckocsiról!«, »Harckocsira!«, »Tüzkészültség!« és a legénység óramű pontosságával, másodpercek alatt végzi el a mozdulatokat. Ezután következik a szemle legérdekesebb része: *a harcszerű bemutató.*

A harckocsik támadó alakzatba fejlődnek fel, majd megállapodnak egy domb mögött. *A hegyoldalban a feltételezés szerint ellenséges páncéltörők és géppuskafészkek vannak.* A Kormányzóhelyettes és kísérete, valamint több magasrangú tiszt a szemben levő domboldalon helyezkedik el, ahonnan kitünően meg lehet figyelni a harcmozdulatokat.

A támadást *tíz közepes harckocsi hajtja végre, négy nehéz harckocsi tüzérségi támogatása mellett.* A nehéz harckocsik ágyútorkából vörös lángnyelvek csapnak ki és máris látjuk a szemközti hegyoldalon a találatokat.

Ezalatt *a közepes harckocsik gyorsan kúsznak előre.* Időnként megállanak egy pillanatra, leadják lövéseiket, majd tovább haladnak ijesztő hernyószerű mozgásukkal. A hegyoldalban egymásután robbannak a lövedékek, *néhány másodperc alatt hét találat van,* de a többi löveg és géppuskafészek körül is felszállnak a sötétkék füstfellegek.

A Főméltóságú Ur *csillogó szemmel figyeli a támadók megsemmisítő munkáját.*

A tüzérségi támogatásra már nincs szükség, a hátul veszteglő nehéz harckocsik abbahagyják a tüzelést, annál is inkább, mert közepes társaik már a hegyoldalon kúsznak felfelé és *leküzdik a még esetleg mutatkozó ellenállást.*

A roham kitünően sikerült, ez az egyöntetű vélemény. Páncélosaink letették a vizsgát, *megállták a helyüket, pedig a terep az »ellenségnek« kedvezett.*

Végül következik a szemle legimpozánsabb része: a Főméltóságú Ur s kísérete megállanak az út mellett és *előttük egymásután eldübörögnek a harckocsiszázadok.* A fekete szörnyetegek komoran és félelmesen kúsznak előre; a szemlélő azt érzi, hogy *nincs akadály, nincs ellenállás, nincs ellenség, amely megállíthatná őket.*

Rayon-képviseletek felállítása!

Tetszésszerinti félnapos elfoglaltsággal havi 150 fix és legalább ugyanannyi részesedéssel kereszténynek számító, saját lakásán elvégzendő, üzleti érzéket igénylő, diszpozicióképes tevékenységre ajánlkozzék »Megbízhatóság — Pénzkezelésre« jeligére a kiadóba.

— Szállítmányozás. Akinek a világháború előtti monarchiában valamilyen külföldi árura volt szüksége, az minden nehézség nélkül beszerezhette azt akár Fiumében, akár Triesztben. Az osztrák export-import cégek gondoskodtak róla, hogy mindazt, amit Ausztria—Magyarország felhasználhatott, mindenkor raktáron legyen, nehogy valamely magyar cégnek eszébe jusson saját külföldi kapcsolatokat kezdeményezni. A közös vámterületnek megvolt Ausztria számára az az előnye, hogy az export-importtal járó tekintélyes jövedelem osztrák zsebekbe vándorolt. Magyarország számára pedig az a hátránya, hogy amikor a trianoni nemzetgyalázás után egy apró, de önálló vámterületű országgá lettünk, szinte tehetetlenül vergődtünk a nyersanyagbeszerzés nehéz feladata előtt. Már a legelső napokban ott volt a Boron Transport Co. tulajdonosa, *Boron* László kereskedelmi tanácsos, aki az önálló vámterülettel járó szállítmányozási és vámkezelési szakma minden csinját-binját saját veszélyére volt kénytelen megtanulni. Hogy a szállítmányozási szakma a világháborútól napjainkig mennyit fejlődött és milyen bonyolult feladat elé állítja azokat a cégeket, amelyeknek exporttal vagy importtal van dolguk, arra fényesen rávilágít *Boron* László most megjelent könyve, amely »A szállítmányozás« címén gazdagítja a kereskedelmi minisztérium szakkönyvtárát.

MAGMA

a tudományos neve a föld izzón kavargó mélyének. Melegforrásaink révén nagymennyiségű ilyen magmatikus eredetű, ú. n. juvenilis víz kerül a felszínre. A Széchenyi-gyógyfürdőt tápláló 1256 méter mély, 72 C° hőfokú kénes vízű forrás, Európa harmadik legforróbb hővízkútja.

SZINHÁZ ÉS FILM

HEINZ RÜHMANN
egy kétbalkezes pilótát játszik így is lehet repülni című filmvígjátékában

André Chenier felújítása

Az *André Chenier* különös zenei és színpadi természeténél fogva nehéz feladatot ró a rendező vállaira. Az első felvonás finomkodó levegőjét a forradalom kitörése után játszódó második felvonás durva utcai képe váltja fel. Két ellentétes világ megrajzolása ez. A legnehezebb rendezői teljesítmény pedig: e forradalmi jelenet nehéz színpadi és zenei összeegyeztetése. Ebben az értelemben kell tehát mérlegelni Rékay András meglehetősen problematikus rendezői feladatát, aki zseniális megoldásával minden elismerésünket megérdemli. Tudatosan mozgó színpadi alakjai minden nélkülözhető hangsúlyt, felesleges mozdulatot megtakaritanak.

Ugyanezt a célt hivatott szolgálni *Failoni* mester pálcája is, aki az első felvonásban talán kissé túlhajtja zenekarát.

A címszereplő *Pataky* Kálmán forró emberiességgel párosuló nemes pátosszal, szárnyaló lírával, hangjának életteljes, szabad zengésével alakítja André személyét. *Rigó Magda* költői természet s szabadon bontakozik ki Madelaine nem éppen könnyű szerepének érzelmi részében.

Losonczy acélos baritonjával, dinamikai szárnyalásának érettségével Gerard meleg, közvetlen figuráját teremti meg. Remek színészi képességeinek tudható be talán az is, hogy harmadikfelvonásbeli gyönyörű áriáját színpadilag oldja meg, pedig ezt kívánatosabb volna inkább hangbelileg felépiteni. *Kovács* Jolán, *Dósa* Mária, *Németh* Anna egyenrangúan művészit nyujtanak szerepükben. A kitünő színészi képességekkel rendelkező *Szabó* Miklós, a biztosanekü *Szomlányi* János, *Csóka* János, *Littassy*, *Komáromy*, ifj. *Toronyi*, *Reményi*, *Horváth* és *Mally* egészíti ki a jól összeválogatott együttest.

Fülöp Zoltán monumentális díszleteiben az építészeti elv teljes diadalát ünnepelhetjük. *Márk* Tivadar korhü jelmezei művésziek. Az opera költői fordítása *Innocent-Vincze* Ernő érdeme.

Vágó József

LEÁNY A TALPÁN

Színházavató főpróba a Vidám Színházban

Pénteken este színházavató főpróbával megnyiltak a nagymezőutcai Vidám Színház lakktól és nikkeltől csillogó uidonatúj kapui. Szüle Mihály színháza először játszotta Molnár Géza és Eisemann Mihály zenés bohózatát, amelynek címe Leány a talpán. Az üditően enyv- és vakolatszagú kis színházat a zenés és prózai bohózatoknak kívánja szentelni az igazgató, mint azt az előzetes nyilatkozatokban olvastuk. Az első számú vállalkozás körül azonban dramaturgiai hajótörés gyanús olajfoltjaival találkoztunk, amelynek alapján arra lehet gyanakodni, hogy a sajátos pesti humor kiváló szakértőjének ismert Szüle Mihály vagy dramaturgja nem járt el kellő gondossággal és szakértelemmel, amikor nyitó darabnak ezt a rétestésztaként elhúzott, labilisan összetákolt és három felvonásra semmiképpen sem elegendő bohózatot választotta ki, amelynek egyetlen értéke Eisemann Mihály friss, fülbemászó slágermuzsikája. Az egész darab a szikvény kabarétéma kínos nyujtózásának tünik fel, amely semmiféle trükkel és technikai segédeszközzel sem éri el az egész estét betöltő bohózatok hőfokát, svungját és terjedelmét.

Az első felvonásban Kertész Dezső író úr, afféle megdicsőült ponyvairó szabadságra készül gügye titkárának válófélben lévő feleségével. Kiadója azonban késik a pénzzel és ezt az alkalmat használja fel a tetőtől-talpig revolveres vadnyugati erénycsősznőnek öltözött Kiss Manyi arra, hogy betörjön az író zilált, összkomfortos szentélyébe és tetemes anyagi kártérítést követeljen, mert az író fatális tévedés folytán saját neve alatt szerepeltette kriminális bestiaként legújabb regényében. Végszóra belép a kiadó, aki megtagadja az előleget és a felek a második felvonásban átvonulnak egy hóhérpalástba öltözött női inkvizíciós bíróság elé, ahol Kiss Manyi viharos ellentmondások közepette előadja panaszát, felrója a regény miatt felbontott eljegyzését, majd a furiák vészbirósága ítélete után 12.000 frankos kártérítésben kiegyezett a galád ponyvairóval, aki az összeget ugyanattól a titkárától kölcsönzi, akinek feleségével nyaralni készült és aki merő hűségből kérőként jelentkezett az erkölcsi létalapjában megingatott Kiss Manyinál. Ezekután a harmadik felvonás története nem okozhat bonyodalmasabb fejtörést.

A zenés dramaturgiai baklövés Martonffy Emil rendezésében peregne le, ha egyáltalán rendelkezne annyi dinamikával, hogy pergéséről szó lehetne. Az első felvonásban még történik valami, a színpadon mozognak a szereplők, a másodikban azonban ülve, hevesen gesztikulálva, néhol énekelve bonyolítják tovább a csermelyássú cselekményt, amely lassanként az érdeklődés parányi szikráját sem tudja kicsiholni. A rendező mindenestre megajándékozhatta volna némi lendülettel az egyhelyben topogó orfeumi vázlatot, amelyből jóakarattal, némi humorinjekcióval sokkal elevenebb és szórakoztatóbb, hitelesebb bohózatot is lehetett volna felépiteni.

A szereplők élén Kiss Manyi, az elbűvölő, áprilisi articsóka ízű csúcsszubrett áll, aki ebben az álmatag és jelentéktelen szerepben is megmutatja, hogy a szórakoztatásnak és a karikaturának micsoda fulmináns és hatásos, felmérhetetlen tartalékaival rendelkezik. Örömmel fogadta a közönség a pesti porondra szegedi számüzetéséből visszatért Kertész Dezsőt, aki nemcsak monoklijával és feszes sitanári eleganciájával, de valamennyi bonvivánni kellékével is bebizonyította, hogy pesti színpadon a helye. Fellépett egy parányi szerepben a cédrusfekete hajú és tigrisszekszepillel megáldott Somló Vali, a vésztörvényszék asztala mögé kényszerített és statisztálásra szorított Somogyi Nusi, a jóizü humorú Bihari Nándor és egy szépen beszélő ismeretlen fiatalember. A komikusi poszton első izben játszott egész estét betöltő szerepet Szentgyörgyi Tamás, a Pécsi Öregdiákok élkomikusa, akinek ragyogó megfigyelései és bámulatos rutinnal tolmácsolt emberi karikaturái egy egészen kiváló és kimagasló komikus-színész indulásának határkövét jelzi. A parányi színpadot Bercsényi Tibor díszletezte szellemesen.

A nyitó főpróba rezüméjeként ajánlanácsoljuk a rokonszenves Szüle Mihály igazgató úrnak, hogy inkább sajátmaga irjon közismert humorisztikus készségével darabot saját kis színháza számára. Olcsóbb lesz és nyilván többet is ér.

Barótí Géza

Karády a berlini rádióban

Ezen a héten érdekes műsorszáma volt a berlini rádiónak és a hozzá csatlakozó 46 adóállomásnak. Egyik délutáni zenés műsora keretében eljátszották Karády Katalin Valahol Oroszországban című lemezét, amelyre Karády DeFries Károly és Kovách Kálmán híres háborús dalát énekelte. A lemez a legutóbbi magyar Kivánsághangverseny alatt keltette fel az itt időző német rádiószakemberek figyelmét és beállitották a német rádió műsorába.

NANAY VALÉRIA, a tehetséges fiatal színésznő vasárnap a Művelődés Házában rendezett Művészek Délutánján Ady- és Geraldy-veresket szavalt.

Theodor Danegger,

a német filmgyártás markáns vonásaiban is rokonszenves jellemszínésze azok közé a művészek közé tartozik, akik hosszú színpadi pályafutás után barátkoztak meg a filmmel. Filmszinészi pályafutása 1935-ben kezdődött, amikor George *Jacoby* rendezésében eljátszotta az *Ehestreik* című film főszerepét, majd a *Királykeringő* és az *Asszonyhadsereg* című filmekben állott a felvevőgép elé. Filmszínészi tekintélyét *Bolváry* Géza *Mária Ilona* című filmjének, majd az *Operából* egyik főszerepének eljátszásával alapozta meg. Ettől kezdve egymásután játszotta az Ufánál jobbnál-jobb filmszerepeit. A *Ball pareban* Ilse *Werner* partnere volt, a *Viharos éjszakában* igazi Danegger-szerepet játszott, aki jóságával megalapozza két fiatal szív boldogságát. Szerepet játszott a *Madarászban*, azután az *Egy életen át* című filmben, ahol egy »eszményi pincért« alakított, majd a *Vera Nikolskaja*, a *Táncoló Bécs* egy-egy szerepében látta és szerette meg a közönség. Legutóbbi szerepét az Ufa *Illúziók* című filmjében játszotta, amelyet csak ezután mutatnak be Budapesten. Ez az érdekes, szeretetreméltóan csunya ember azóta is a legmegbízhatóbb és legkedveltebb munkatársa a nagy német filmek rendezőinek.

Ma délután temetik Bajor Gizi édesanyját

Bajor Gizinek, a Nemzeti Színház művésznőjének édesanyját ma délután 4 órakor temetik a farkasréti temetőben. A temetésre a Nemzeti Színház és az egész budapesti művészvilág testületileg kivonul, hogy osztozzék az első magyar színésznő gyászában.

A Pesti Színház április elsejétől kezdve váltott műsort játszik. Egyes hírresztelésekkel szemben *A bolond Ásvayné* a Nemzeti Színház előadásában és a *Tűzvész* az eredeti szereposztásban felváltva kerül színre a Pesti Színházban.

A színházak mai, holnapi és jövőheti műsora

OPERAHÁZ. Szombat: André Chenier (D. sorozat, 19. sz.). Vasárnap d. u.: A sevillai borbély (3); este: La Cenerentola (bérletszünet). Hétfő: Nincs előadás. Kedd: André Chenier (bérletszünet). Szerda: A varázsfuvola (E. sorozat, 18. sz). Csütörtök: Parsifal. Nagypéntek: Nincs előadás. Szombat: Nincs előadás. Vasárnap d. u.: Jancsi és Juliska, A babafündér; este: A denevér. Hétfő: Faust (3, ½8). — NEMZETI. Szombat: Három mama (VII., ½8). Vasárnap d. u.: Niskavuori kenyér (¼4); este: Három mama (VIII., ½8). Hétfő (II.), kedd (III.), szerda (IV.): Asszonylázadás. Csütörtök: Niskavuori kenyér (bérletszünet). Szombat: A sasfiók (bérletszünet, 7). Vasárnap d. u.: Három mama; este: Asszonylázadás (VIII.). Hétfő d. e.: Ős-Faust (11); d. u.: A sasfiók (3); este: Három mama (K. II.). — KAMARA. Minden este, vasárnap d. u. és husvét vasárnap és hétfő d. u. és este: Koncert (¼4, ⅝8). — MŰVELŐDÉS HÁZA. Szombat: Nincs előadás. Vasárnap d. e.: A sasfiók (10); d. u.: Híres színészek díszelőadása (3); este: Magyar nótaest (½8). Hétfő: Magyar szerzők estje (½8). Kedd: Nincs előadás. Szerda: Katolikus dolgozó lányok nagyböjti estje (½8). Csütörtök: Katolikus Lányok Országos Szövetségének lelki órája (½7). Péntek: Verdi: Requiem (½8). Szombat: Nincs előadás. Vasárnap d. u.: Kacagódélután (½4); este: Vidám est (½8). Hétfő d. u.: Vidám tavaszi zeneképek (½4); este: Tangóharmonika-hangverseny (½8). — VIG. Szombat d. u. és este, vasárnap d. u. és este: Kit szeretek? (¼4, 8). Hétfőtől csütörtökig: Kit szeretek? Nagypénteken: Nincs előadás. Szombat: Naplemente előtt. Vasárnap d. u. és este: Kit szeretek? Hétfő d. u.: Naplemente előtt; este: Kit szeretek? (½4, 8). — PESTI. Szombat este, vasárnap d. u. és este, hétfő, kedd: Tüzvész. Szerda: A bolond Ásvayné. Csütörtök: Tüzvész. Péntek: Nincs előadás. Szombat: A bolond Asvayné. Vasárnap d. u. és este: Tüzvész. Hétfő d. u. és este: A bolond Ásvayné (4, 8). — UJ MAGYAR. Szombat, vasárnap d. u. és este: Vén diófa. Jövő hétfőn minden este: Vén diófa (¼4, 8). — MADÁCH. Minden este, vasárnap és ünnepnap d. u. és este: Nero (¼4, 8). — FŐVÁROSI OPERETT. Minden este, vasárnap és ünnepnap d. u.: Tahiti gyöngye (¼4, 8). — ANDRÁSSY. Minden este és vasárnap d. u.: Viharos szerelem (¼4, 8). — PÓDIUM. Minden este, vasárnap és ünnepnap d. u.: Uj műsor (5, ½9). — ROYAL REVŰSZINHÁZ. Minden este, csütörtök, szombat, vasárnap és ünnepnap d. u.: Primavera (½5, ½9). — KAMARA VARIETÉ. Minden este, csütörtök, szombat, vasárnap és ünnepnap d. u.: Sztárszanatórium (½9, csütörtök, szombat: 6, 9; vasárnap és ünnepnap ½4, ¼7, 9). — KOMÉDIA. Minden este és vasárnap d. u.: Hinta-palinta (½5, ½9). — BÁBSZINJÁTÉK. Minden este: Kacagómüsor. Péntek: Istvánka. Minden d. u.: Ezüst furulya (gyermekelőadás, 4, 8). — VIDÁM SZINHÁZ. Minden este és vasárnap d. u.: Leány a talpán (4, 8). — ERZSÉBETVÁROSI. Mindennap péntekig bezárólag: Nótás kapitány (½6, ½9; vasárnap: ¼4, ¾6, ½9). — JÓZSEFVÁROSI. Mindennap péntekig bezárólag: Sárgaliliom (½6, ½9; vasárnap: ¼4, ¾6, ½9). — KISFALUDY. Mindennap péntekig bezárólag: Szökik az asszony (½6, ½9; vasárnap: ¼4, ¾6, ½9).

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat, V Ü = Vasárnap és ünnepnap, M = Matiné

ADMIRÁL (353—707): **Algir** (Naponta: 11 ½2 ¼4 ½6 ½8 ½10.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Chicago grófja.** (¼4 ½6 ½8 ¼10: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Lelkiklinika.** (¼4 ½6 ½8 ¾10: V Ü 2 4 6 8 10.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Titkos szolgálat.** — **ATRIUM** (154—024): **Kölcsönkért férjek.** (½6 ½8 ½10: Sz V Ü ¼4-kor is.) — **BELVÁROSI** (334—563): **Kis lány, nagy kaland.** (Jobbterem: 4 6 8 10: V Ü 2-kor is. Balterem: ½3 ½5 ¾7 ¾9.) — **BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (181—244): **Tutajosok a Tiszán. Üvegfúvás** (kultúrfilmek). **Rajzos híradó Ujzélandról. Magyar, Ufa és Luce híradók.** (Folytatólagos egyórás előadások 10—24 óráig.) — **BROADWAY** (422—722): **Miért?** (¼4 ½6 ½8 ½10: szombat, vasárnap és ünnepnap ½2 órakor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Algir.** (½5 ¾7 9: V Ü ½2 ¼4 ½6 ½8 ½10.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Kaukázusi brigád.** — **CAPITOL** (134—337): Második hétre prolongálva! **Vaskorona.** (¼4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): **A tökéletes Antal.** (5 ¼8 ½10: Sz V Ü ½3-kor is.) — **DAMJANICH** (425—644): **Krüger apó.** (½4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2-kor is.) — **DÉCSI** (121—343, 125—952): **Ember a láthatáron.** (½6 ½8 ½10: Sz V Ü ½4-kor is.) — **ELIT** (114—502): **Luna asszony.** (4 6 8 10: V Ü 2-kor is.) — **FÓRUM** (180—707, 189—543): **Haláltánc.** (¼6 ½8 ¾10: Sz V Ü 3-kor is.) Vasárnap d. e. 11-kor: **Lovasok és lovak világa.** — **GLÓRIA** (427—521): **Algir.** (½4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2 órakor is.) — **HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (222—499): **Tutajosok a Tiszán. Üvegfúvás** (kultúrfilmek). **Rajzos híradó Ujzélandról. Magyar, Ufa és Luce híradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—24 óráig.) — **HOLLYWOOD** (225—003): **Cigány.** (½4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Rácsnélküli börtön.** — **IPOLY** (292—626): **Krüger apó.** (Mindennap: ½2 ¼4 ½6 ½8 ½10.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Szegény gazdagok.** — **JÓZSEFVÁROSI** (113—316): **Algir.** (½4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Jöjjön elsején.** — **KAMARA** (423—901): **Régi keringő.** (11 2 4 6 8 10.) — **LLOYD** (111—994): **Az asszony, az orvos és a harmadik.** (¼4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Kis lány, nagy kaland.** (½4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2 órakor is.) — **ODEON** (422—785): **Algir.** (½4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11-kor: **Vélaszúton.** — **OLYMPIA** (423-188): Ötödik hétre prolongálva! **Névaparti nász.** (11 2 4 6 8 10.) — **OMNIA** (130—125, 138—071): Hatodik hétre prolongálva! **Behajtani tilos.** (5 ¼8 ½10: Sz V Ü 3-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Krüger apó.** (¼4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2-kor is.) — **PÁTRIA** (145—673): **Cigány.** (Mindennap 11 2 4 6 8 10.) — **PHÖNIX** (426—326): **Algir.** (Mindennap 11 1 3 5 ½8 ½10.) — **Rádius** (122—098, 120—564): Második hétre prolongálva! **Magdolna.** (½6 ¾8 ¾10: szombat, vasárnap, ünnepnap ½4-kor is.) — **RIALTÓ** (224—443): **Bijou.** (Mindennap: 11 1 3 ½6 ½8 ½10.) — **SAVOY** (146—040): **Cigány.** (¼4 ½6 ½8 ½10: V Ü ½2 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Jud Süss.** — **SCALA** (114—411): **Az utolsó dal.** (5 ½8 ½10: Sz V Ü ¾3-kor is.) — **TIVOLI** (225—602): **Kis lány, nagy kaland.** (¾4 ½6 ½8 ¾10: V Ü 11 és ½2 órakor is.) — **TURÁN** (120—003): **Algir.** (11 ½2 4 6 8 10: V Ü 11 2 4 6 8 10.) — **VESTA** (222—401): **Kék csillag.** (11 ½2 ¼4 ½6 ½8 ½10: V Ü 11 2 4 6 8 10.)

SZEGEDRŐL INDULTAK EL...

Szegedről indult el az az agrárifjúsági mozgalom, amely már öt évvel ezelőtt hadat üzent a zavaros eszméknek és az igazi szegedi gondolatot képviseli: önzetlenül fáradozik Szent István keresztény és nemzeti Magyarországának boldogulásáért. Nem véletlen, hogy a KALOT mozgalma Szegedről elindulva hódította meg a magyar falvakat és a *szegedi gondolat* nevében erősíti hatalmas táborát. Szeged, ahol — immár több, mint két évtizede — lelkes hazafiak összefogtak, hogy megmentsék és újjáépítsék Magyarországot, egyre fényesebben csillogó példája az önfeláldozó és bátor nemzeti kezdeményezésnek. Az új Magyarország megteremtése elválaszthatatlan Szeged nevétől, Szegednek tündöklő multja van a magyar történelemben és olyan tradiciója, amely buzdít és *kötelez*. A magyar délvidéknek ez a minden izében magyar végvára, magyar létünk és magyar kultúránk egyik büszkesége: sugározza magából azt az *európai magyarságot*, amely a vészes időkben a nemzetet megtartotta és két évtizeden át a felemelkedés útján vezérelte.

Minél nagyobb szükségünk van európai magyarságunk kidomborítására és minél történelmibb távlatba kerül a huszas évek nemzeti erőfeszítése, annál gyakrabban szokás mostanában Szegedről beszélni: a szegedi gondolatról, amelynek korszakalkotó jelentőségét mintha ezekben az időkben *épp most* fedezné fel teljes egészében és teljes nagyságában a magyar közvélemény. A képviselőház költségvetési és megajánlási vitájában egyre több szónok emlegette Szegedet, *a nemzeti magyar forradalom városát*, ahonnan valóban egy forradalom elsöprő erejével indult el hódító útjára a keresztény és nacionalista gondolat. Voltak, akik felfedezték a szegedi mozgalomban a tisztító erejű, nemzeti forradalmak mély eszmei tartalma mellett a külső kísérő jelenségeket is, amelyek ugyancsak forradalmian hatottak. Ezek megállapították, hogy a mai kormányzati rendszer voltaképpen a szegedi forradalom lehiggadása és stabilizálódása. Mások azzal emlegették Szegedet, hogy a mulasztás érzése él a nemzetben, amiért a szegedi forradalmat nem tudtuk építő forradalommá tovább vinni úgy, ahogyan a fasizmus és a nemzeti szocializmus. Ezt a mulasztási érzést némelyek forradalom szítására akarják felhasználni, s a *dinamizmust* összetévesztik a — *dinamittal*. Forradalmi útra azonban nincs és nem is lehet okunk, s a »mulasztási érzés« feloldódik abban *a közös szociális és nemzeti munkában, amely a szegedi gondolat nevében folyik az ország belső megerősítésére és a szegénysorsú néprétegek intézményes felemelésére.*

Bármiképp is vitatjuk meg Szeged jelentőségét, kétségtelen, hogy *Szeged a legtisztább magyar forradalmi gondolat képviselője* és egy keserves huszonkét éves korszak kezdetét jelenti, olyan korszakét, amely az utolsó két esztendőben termette meg a nemzet számára gyümölcseit. Azok, akik a szegedi gondolatot hirdetik, *Szent István új, nagy, erős és szociális birodalmát akarják, amely magyar, európai és keresztény.* Ezt a gondolatot huszonkét évvel ezelőtt nyiltan és megtorpanás nélkül képviselni az akkori Európában — valóban forradalmi cselekedet volt, mellyel megelőztük Európa minden országát és minden népét. Ebben a forradalmi gondolatban *elsőszülöttségi jogunk* van Európa összes nemzetei között, mert a forradalmian nemzeti és keresztény, csak a magyar faj felemeléséért megindított szegedi mozgalom azonnal kormányképes lett nálunk és kisebb-nagyobb törésekkel, melyeket jórészt trianoni megnyomorítottságunk és nemzetközi kiszolgáltatottságunk is okozott, változatlanul kormányon maradt. A mostani kormány töretlen tisztaságában képviseli a szegedi gondolatot, s mindenki számára nyilvánvaló, hogy az eredményeket, melyekhez elérkeztünk, ennek a gondolatnak az erejével vívta ki a nemzet.

A KALOT mozgalma, mely ugyanabból a városból indult el, ahol az új Magyarország megszületett, ennek a gondolatnak a harcos hirdetője. A vigadói közgyűlésen elhangzott szónoklatok is egytől-egyig ennek a gondolatnak a nevében szálltak síkra *az erős és szociális szentistváni birodalom mellett*, mélyen elítélve azokat a destruktív erőket, amelyek ezt a Magyarországot akarják szétrombolni. Az egyik szónok az agrárifjak százezreinek nevében kijelentette: »*Mi sohasem fogunk arra az útra térni, hogy kézigránátokkal vonjuk magunkra a közfigyelmet, mert a mi legényeink a kézigránátokat egyedül azokra tartogatják, akik az ezeréves magyar határokat akarják megbecsteleníteni.*« A falu ereje fogott össze ebben a mozgalomban, s ennek a mozgalomnak a legényei valóban nem kézigránátrejtegetéssel akarják szolgálni a jobb magyar jövőt. *Társadalmat, nemzetet építenek* s olyan erejük van, melylyel számolniuk kell azoknak, akik zavaros eszmevalóságot és hitvalóságot hirdetnek a szegedi gondolat és a szentistváni gondolat mesterséges elhomályosítására. Felemelő és megnyugtató volt a magyar agrárifjúság nagy szemléje, amely megmutatta az egész közvéleménynek, hogy *a magyar falvak ifjúságát nem lehet megtéveszteni veszedelmes és primitív jelszavakkal*, mert ez az ifjúság tudja, hogy Szeged jelenti a magyar felemelkedést és hűséges marad Szegedhez, az örök magyar eszményhez, amely sorsunk, jövőnk, létünk és boldogulásunk.

Sokat evett vacsorára?
Egy szem [illegible] éjszaká[illegible]
25 drb ára 1.-P

LIVERPOOL LÁNGOKBAN

Berlin, november 29
(Német Távirati Iroda)

»Liverpool lángokban áll! Hatalmas tüzek Liverpoolban!« — jelentik azok a német harci repülők, akik résztvettek a német légierő e város ellen irányult nagyarányú támadásának első hullámaiban és már visszatértek.

A támadás könyörtelen erővel még mindig folyik

a brit sziget második legnagyobb kikötője s a Nagybritanniát mindenféle élelmiszerrel ellátó óriási központ ellen. A nyugati angol partvidék nagy kiés beviteli kikötője, az angol gazdasági élet és hadiipar egyik főütőere a péntekre virradó éjjel megsemmisítő csapást szenvedett. London és Bristol, Coventry és Birmingham, Portsmouth és Southampton után a német légierő megtorló támadásai most az angol szigetvilág életének ez ellen a legfontosabb támaszpontja ellen irányulnak.

(MTI)

Rendszeresen pusztítja az angol ipari központokat a német légi haderő

Zürich, november 29
(A Pest külön tudósítójának telefonjelentése)

A német légi haderő Anglia elleni támadásai péntekre virradó éjszaka főkép *Liverpool ellen irányultak.* A német bombázó rajok

igen sok gyujtó- és robbanóbombát dobtak le a városra,

ahol több nagy tűz támadt. Ugylátszik a német légihaderő most a vidéki angol ipari központokra koncentrálja támadásait. *Coventry, Birmingham* és *Bristol* után szerda éjjel *Plymouth*, csütörtök éjjel pedig *Liverpool* volt a támadások központja. A nappali harcok lényegesen enyhültek, amit a télies időjárás is magyaráz.

Csütörtökön német gépek jelentek meg Kent grófság felett. Néhány bombát dobtak le. A károk csekélyebbek. Néhány polgári személy megsebesült.

London felkészül a földalatti karácsonyra

Stockholm, november 29
(NST)

A londoniak már kezdenek berendezkedni arra, hogy *a karácsonyt a föld alatt töltik*, írja a Göteborgs Handels ooch Sjöfarts Tidning londoni tudósítója. A földalatti vasútállomásokat, amelyek jelenleg *minden éjszaka több mint 150.000 embernek nyujtanak menedéket* a légitámadások ellen, karácsonyra feldíszítik.

A karácsonyi fegyverszünet reménye *Churchill* legutóbbi kijelentése után most már végleg szétfoszlott s a lakosság kénytelen *felkészülni a földalatti karácsonyra.* A népkonyhákon már készülnek a hagyományos karácsonyi plumpuddingok s a különböző jótékonysági szervezetek megkezdték a gyüjtést a szegény gyermekek karácsonyára. A hatóságok felszólították a közönséget, tegyen meg mindent, hogy az óvóhelyeken eltöltendő karácsony »lehetőleg kellemes« legyen. A londoni színészek és színésznők felajánlották, hogy *szívesen szerepelnek az óvóhelyeken rendezendő karácsonyi program keretében.*

Csak amerikai fegyverrel folytathatja Anglia a háborút

Buenos Aires november 29
(Stefani-ügynökség)

Az angolbarát *Noticias Graficas* londoni tudósítója leírja azokat a súlyos károkat, amelyeket a német légi és tengerészeti egységek az angoloknak okoznak, úgyszintén azt, hogy az ellenállást fokozatosan elmállasztják, majd hozzáfűzi, hogy *Anglia csak akkor tudja folytatni a háborút, ha igen rövid időn belül északamerikai hadihajókat, fegyvereket és lőszert kap.*

(MTI)

Anglia megszünteti a déligyümölcsbehozatalt

London, november 29
(NST)

Woolton lord közélelmezési miniszter csütörtökön beszédet mondott egy banketten és kijelentette, hogy az angol népnek fel kell készülnie *eddigi szokásai gyökeres megváltoztatására.* A háború előtt az angol nép életszínvonala volt a legmagasabb egész Európában, a háború tartama alatt azonban ezt a magas életszínvonalat *nem lehet fentartani.* Az angol hajókat most elsősorban a hadviselés szempontjából fontos nyersanyagok szállítására kell igénybevenni, míg az élvezeti cikkek behozatalát korlátozni kell. *A déligyümölcs behozatalát teljesen megszüntetik és csökkentik a húsbehozatalt is.*

A sziámi-indokínai háború

Tokió, november 29

A Domei-iroda jelentése szerint a sziámi főparancsnokság közölte, hogy Indo-Kína megtámadta Sziámot, Sziám pedig *megtorló cselekményt hajt végre.* (MTI)

Meghívó

Budapest ragyogó csodapalotájában **ma,** péntektől a nagyszabású új revü, melynek címe:

Bál az Arizonában

Egy felejthetetlen báli éjszaka ezer meglepetése, hangulata, bája és művészi élménye!

Minden este fél 9-től 11-ig műsoros táncestély, délutáni árak mellett.

Szeretettel várja:
Miss Arizona

SZINHÁZ ÉS FILM

KISMADÁR

A Madách Színház első előadása

Két nagy magyar író nevének összevillanása teszi ünnepi ragyogásúvá a mai színházavató estét. *Madách* Imréé az új színház homlokzatán, *Móricz* Zsigmondé a kapunyitó előadás színlapján. Az egyik klasszikus, a másik modern programot jelent. S mindkettő: a *tiszta irodalmiság* igényét, szándékát és igéretét. Vagyis körülbelül azt, amivel mostanában mind ritkábban találkozunk színpadjainkon. A mai nehéz időkben duplán méltányoljuk a szép és merész vállalkozást s őszintén kívánunk sikeres folytatást a biztató kezdethez.

Móricz Zsigmond új darabja komoly és vidám elemeket keverő, helyenkint már-már drámai tónusokba mélyülő, édeshumorú népi játék. Olyan, mint a napsugár bujkálása komor-szaggatott felhők közt. Egyszerű meséjének daloskedvű »kismadara« a szegénység nádasából röppen fel, megjárja a gazdagság komor-csalitos, ijesztő árnyakkal terhes, gonosz erdejét, hogy aztán meggyötörve, kuszált tollal és mégis boldogan térjen haza igazi fészkére. A szegény kis falusi parasztlány — aki jobb sorsra vágyik — mikor azt hiszi, hogy szeretője végleg elhagyta, feleségül megy a módos, öregedő nagygazdához. De a gazdagság csak megalázást hoz számára, mert a kapzsi, gőgös rokonság lenézi és gyűlöli, mint betolakodottat. Az ura pedig csak pénzzel tud fizetni mindenért. Ahhoz, hogy igazában megvédje és helytálljon érte: nincs szíve. Lenyeli még felesége volt szeretőjének, a városba szakadt s egy napra hazajött szegény legénynek sértését is, mire az asszony végkép kiábrándul belőle. Otthagyja a zsíros-szenynyes gazdagságot és szeretőjével visszamegy a szenvedve boldogító »szép szegénységbe«.

Mint Móricz legtöbb színpadi művének, ennek is legfőbb erőssége az alakok élő-eleven, kifejező rajza. Az a sok apró realisztikus, hiteles és hitelesítő vonás, amely a régi németalföldi mesterek elragadóan tökéletes portréira emlékeztet, utánozhatatlanul zamatos magyar átírásban. A *Kismadár* egy-egy figurája, ahogy belép a színpadra, egyszerre levegőt teremt maga körül. A helyzetek azonban, amelyeken keresztül Móricz felmutatja őket, ezúttal is szakadozottak. Nem épülnek szerves szerkezeti egységbe. Egyenkint remekbe készültek, de különálló epizódokká tagolódnak. Valami összefogó, belső tartóerő hiányzik belőlük. Az *egész* így darabos, egyenetlen lesz, helyenkint szinte nyers és vázlatos, átszőve a *részletekből* minduntalan kiütköző szivárványos humor és őszinte emberi részvét csodálatosan gyöngéd szálaival. Ez a nagy epikus a színpad örök viaskodó szerelmese, hivő-hitetlen, makacs imádója marad, aki a drámaiság lényegét változatlanul holmi grandiózus veszekedés kirobbanásában látja. De, mint mindig, megmarad írónak, költőnek a feszélyező, lényétől idegen formával való birkózás közben is. A *Kismadár* utolsó felvonásában különösen érezzük a költői ihlet melegét. Koncepcióban a *Boldog ember* méltó párja ez: a szegénység megrendítő himnusza. Vannak szavai, amelyek felejthetetlenek. Lélekbe dobbanók és szívet sáppasztók.

Az előadás — a szó szoros értelmében szűkre szabott keretek között is — dícséretes igyekvéssel, sok fiatalos lendülettel szolgálja az író intencióit. *Dayka* Margit gazdagon árnyalt, széles érzelmi skálát megszólaltató alakítása a címszerepben egészen elsőrangú. Csicsergő kedvesség, ártatlan kacérság, bájban fölolvadó karcos csípősség, keserű indulat és harsányan kitörő szenvedély egyformán átélten váltakozik játéka során a bensőséges, fájó ellágyulással. Valóban olyan »kismadár«, amilyennek Móricz képzelete mintázta: a költészet magasában szárnyalva is magával viszi lábán a föld porát, a hétköznapi élet röghözkötő valóságát. A többiek közül főkép *Toronyi* Imrét, *Peéry* Pirit, *Görbe* Jánost, *Simon* Marcsát, *Solthy* Györgyöt, *Baló* Elemért, *Orbán* Violát, *Ölvedy* Zsókát és *Weszely* Pált illeti elismerés, bár a paraszti beszéd igazi ízével némelyikük itt-ott adós maradt.

Pünkösti Andor rendezése gondos, *Bercsényi* Tibor kissé zsúfolt, reális színpadképei mutatósak.

Kárpáti Aurél

A CSODAFURULYA

Róma legnagyobb balettsikere

TEOFILO GIGLIO, IOLANDA RAPALLO, MIRDZA CAPANNA A »CSODAFURULYA« RÓMAI ELŐADÁSÁN

Jelentette a *Pest*, hogy a római *Teatro Delle Arti* a közelmultban nagy sikerrel mutatta be négy magyar szerző népi tárgyú balettjét, a *Csodafurulyát*. A kultuszminisztérium közvetlen hatáskörébe tartozó, félhivatalos jellegű római színház Róma legmagasabb szellemi köreinek előkelő szórakozóhelye. A bemutatott *Csodafurulya* szövegét *Paulini* Béla, zenéjét *Veres Sándor* írta. A balett koreografiáját *Millos* Aurél, a kiváló magyar táncművész, a római királyi operaház balettmestere tervezte és tanította be. A balett magyar díszleteit és jelmezeit *Pekáry* István, a Rómában élő magyar festőművész festette és tervezte. A magyar balett keretét *Stravinszky* és *Rossini* egy-egy kisebb műve adja. A premier óta Róma előkelő közönsége minden este zsúfolásig megtölti a *Teatro Delle Arti* nézőterét és lelkes ünneplésben részesíti a négy magyar szerzőt.

Kiss Ferenc

KISS FERENC: TODORESCU

A magyar filmgyártást régen foglalkoztatja az a kérdés, hogy alkalmas miliőben és elsőrendű színészekkel filmre vigyék Rákosi Viktor halhatatlan regényét, az Elnémult harangokat. Most végre sor került erre a tervre is, mégpedig egy női producer, a filmberkekben jónevű Haus Mária produkciójában kezdődnek meg rövidesen az Elnémult harangok felvételei. A kitűnő producernő a napokban Kolozsváron járt, ahol Simándy szerepére leszerződtette Nagy Istvánt, a neves kolozsvári szerelmes színészt. A film főszerepére, Todorescu alakítására Kiss Ferencet kérte fel Haus Mária. Kiss Ferenc készségesen vállalta ezt az ünnepi szerepet. A harmadik főszerep, Florica, Lukács Margit alakításában kerül a közönség elé.

Somlay Artúr

December 11-én lesz a Vígszínház Heltai-premierje

A Vigszinház próbatermeiben hetek óta próbálják Hegedüs Tibor rendezésében Heltai Jenő Egy fillér című új darabját, amelyet a szerző álomjátéknak nevez és amely három felvonásban és hét képben játszódik le. Az érdekes darab egy népszerű, sikerekben gazdag író története, olyan íróé, aki a sikerért, a pénzért és a népszerűségért mindent feláldozott. A Vigszinház úgyszólván teljes színészgárdáját foglalkoztatja az érdekes ujdonság, amelynek egyik jelenete a kínai pokolban játszódik le. Az író főszerepét, akinek saját életéről szóló viziója tulajdonképen a darab tartalma, Somlay Artúr alakítja. A többi vezető szerepet Muráti Lili, Tolnay Klári, Kiszely Ilona, Ladomerszky Margit, Ajtay Andor, Somló István, Kőmives Sándor, Vértes Lajos és Dénes György játssza. A Heltai-darab premierjét december 11-re, szerdára tűzte ki a Vigszinház.

Paul Hartmann él

Mintegy két hónappal ezelőtt olyan hírek terjedtek el, hogy Paul *Hatmann*, a legnépszerűbb német filmszínészek egyike hősi halált halt repülőtiszti szolgálata közben. Ezt a hírt most hivatalosan is megcáfolták és a *Tobis* filmgyár közölte, hogy Paul *Hartmann* él és befejezte új filmjét, az »*Angelica nővér*«-t. A *Tobis* nagy társadalmi filmjében Paul *Hartmann* egy orvost játszik, akinek romantikus szerelme *Angelica* nővér, a gyönyörű ápolónő. A nővér szerepét az »*Édesanyám*« felejthetetlen címszereplője, Kaethe *Dorsch* játssza, míg a többi szerepekben Leny *Marenbach*, Hans *Schönker* és Walter *Jansen* lépnek fel.

Jávor Pál letört...

Bizarr szerepet kapott Jávor Pál nemrégen elkészült filmjében, a Szerelem nem szégyen című vígjátékban. A legsnájdigabb megjelenésű magyar filmszínész ezúttal nem frakkban, huszáratillában, vagy zsaketben játssza végig a szerepét, még csak nem is jól szabott sportzakóban, hanem olajfoltos matróztrikóban, mázsás bálákat cipel a Dunaparton és egy kimustrált óceska uszályon lakik, persze ott is hitelbe. Egy letört, teljesen tönkrement fiatal mágnást játszik ebben a vidám filmben Jávor Pál, akit hajókormányos jóbarátja, Mály Gerő és egy szerelmes francia nevelőnő, Tolnay Klári vezet vissza a sikeres életbe.

Hans Albers

Hans Albers: Trenk, a pandur

A magyar mozijáró közönség különös rokonszenvvel kíséri Hans Albersnek, az elpusztíthatatlan német film-fenegyereknek filmjeit, amelyek mindig sajátos izgalmakat, remek felvételeket és Hans Albers egyéni produkcióit nyujtják. A lenszőke német filmsztár most magyar vonatkozású címszerepet játszik, legújabb filmjében Trenk bárónak a szerepét viszi a vászonra. Az új Hans Albers-film még több érdekességet, fullasztó izgalmat és különleges rohanó mozitempót jelent a közönség számára. Hans Albers monumentális kalandos filmjét rövidesen Budapesten is bemutatják.

* Az Arizona pénteken este tartja új műsorának bemutatóját. A revü egy parádés bál keretében vonultatja fel művészeit, táncosait és attrakcióit.

Németh Mária a Turandot címszerepében

Németh Mária vendégfellépteinek sorozatát tegnap a *Turandot* címszerepében folytatta. A ridegszívű császárleány gőgös, büszke alakja parádés szerepei közé tartozik kiváló drámai szopránunknak, annyi tüzzel, a művészi alakító képesség oly művészi tökéletességével keltve életre Turandot alakját, amely ma páratlanul tündököl valamennyi operaszínpadon. Hangja végtelennek tetsző magasságaival, kifogyhatatlan gazdagságával, mintha egy kristályforrás csodálatos mélységeiből törne fel, elárasztva és elkápráztatva mindenkit mérhetetlen ragyogásával. Méltó partnere volt Kalaf szerepében *Laczó* István, aki talán összes eddigi szerepléseinek legszebb sikerét könyvelheti el tegnapi estjével! *Orosz* Júlia megható Liu volt, *Székely* Mihály, továbbá a kitűnően hangzó hármas *Maleczky*, *Udvardy*, *Nagypál*, a császár szerepében *Toronyi* Gyula, *Szomolányi* nagyszerűen egészítették ki a ragyogó együttest. Rubányi biztos kézzel vezényelt. **(v. j.)**

ÖTEZER KILOMÉTERES UTAZÁS UKRAJNÁBAN

I.

Az orosz utak és a közlekedés

Moszkva messze van — és az Isten az égben. Ez a gyakran használt orosz közmondás jutott eszünkbe, amikor autón, vonaton, lóháton, terepjárón és páncélvonaton jártuk a végtelenbe vesző orosz síkságot.

Külön kell szólni az orosz utakról, hogy megközelítő képet adhassunk az itt uralkodó viszonyokról, különben senki sem értheti meg az ujságolvasó, *hogy képes egy férőrás zápor négy-öt napra megbénítani a hadműveleteket.*

120 méter széles „utak"

Kezdjük talán ott, hogy

útról, illetve országútról az eddig meghódított területen beszélni nem lehet.

A hadjárat megindításakor azt olvastuk külföldi ujságírók tollából, hogy Moszkvából kiindulva legyezőszerűen haladnak a nyugati határ felé *a stratégiailag megtervezett utak.* Hát ezekből az »utakból« mi magyar katonák *nem láttunk egyet sem.* Vezet ugyan út a volt lengyel—orosz határtól Kievig Berdicseven keresztül, sőt bekötő utak is futnak hozzá délről. Vinnica mellett is halad egy országút a Bug partján dél felé, de aki ezeken valaha utazott, *az átkozta kilométerenként még a tervezőjét is.*

Óbudán, kedves kadarkázás után, *Krúdy* Gyula szellemétől elérzékenyedve szívesen bandukol az ember a taxiállomásig a macskafejkövezeteken, de 100 és 100 kilométereken ezen »utazni« nem csekély feladat. Ezeket *nem a szovjet építette,* harminc-negyven éve koptatják, marják a lovak patái, illetve az autóköpenyeket. Felületüket símára csiszolta már a sok jármű, noha *mellettük, kétoldalt 50—60 méteres mezei út is vezet,* melynek arasznyi porában botorkálnak a szekerek, óvatosan vigyázva, nehogy a »köves útra« tévedjenek.

A legkisebb eső után azonban ezek a porutak csúszós, híg tengerré változnak

és rákényszerítik a járműveket a köves útra. Ezek a köves utak rendszerint valamelyik kis faluban eltűnnek azután, folytatásuk pedig *a mezei út,* jobban mondva *csapás.*

Gidres-gödrös, bakhátas, 60—80 méter széles útkonturok vezetnek tovább, valamerre, amerre kék az ég. *Sehol egy tábla vagy jelzőoszlop nem tájékoztatja az autóst.* Mindig új és új csapáson kell haladnia, mert az előtte haladó kocsi mély barázdákat szánt a tapadós porhomokban. Ezért azután

mindig szélesebb és szélesebb lesz az út, néhol 100—120 méter is.

Igaz, mit számít Oroszországban ilyen területveszteség?

Másfélkilométeres híd 15 méteres folyó felett

A Darnicától Neschin felé vezető főútvonalnak, továbbá Charkow és Dnyepropetrovszk között és Poltavánál *von 15—20 kilométer hosszúságban aszfalt is.* Ne kérdezzük azonban, hogy *milyen állapotban.* Érthetetlen, hogy az aszfalt hazájában alig találni ilyen utat. Az elsőnek említett részen van 20 kilométeres szakasz, ahol

lapos kövekkel kirakott út halad 20 méterenként vörös kőből formált szovjetcsillag díszítéssel.

Mennél inkább haladunk kelet és dél felé, annál jobban romlanak a viszonyok. Gazzal, gyér füvel, csenevész kórókkal benőtt homokos szteppéken utazunk, legnagyobbrészt hepehupás felületen, ahol mindegy 100—200 méter jobbra vagy balra, *csak az irány legyen körülbelül megfelelő.* Ahol végképp tűrhetetlen volt már a helyzet, ott kirendelték a falu lakosságát és tessék-lássék piszkáltak valamit a homokon.

Ukrajna középső részének ezen a szakaszán kanyarog a Szejm-folyó. Ingoványos, zsombékos környékén *szúgyig süpped a kis orosz lovacska,* ha pedig kiszárad, csontkemény páncéllá változik, melynek arasznyi hasadékaiban *megszorul a kerék.* Erdők, vizenyös réteg, homokos szteppék váltakoznak, egy-egy híd fel-, illetve lejárójánál félmétert zökken a kerék.

A nyári szárazságban 10—15 méter széles folyók, őszre, de főleg tavaszra 1—1.5 kilométer szélesre nőnek.

Árterületük nyáron gazos, homokos felület, mely azonban süpped, ha ráállunk, az alatta lévő *tőzeges* talaj miatt. Ezért kell azután *1000—1500 méter hosszú hidakat építeni, noha a folyó maga 10—15 méter széles.*

Befejezés előtt áll a baturini új híd, melyet *ugyanaz a magyar alakulat épít, amely a kievi dnyeperhidat verte.* 1600 méteres a híd, vékonyka folyó csörgedez alatta, de messze a parton, a híd előtt *ácsolják már a jéglörőket, mert zajláskor elvinné a jég a hidat.* Tavasszal ez a folyó *egy kilométer széles.* Közbevetőleg említjük meg itt, hogy

a zaporozsjei vízduzzasztó felrobbantása előtt a Dnyeper vízállása 3 méterrel magasabb volt. Most állítják helyre a németek a gátat

s számítva a vízállás növekedésére, szükséghidaikat már háromnegyed évvel ezelőtt *előrelátásból mindenütt megemelték és jóval hosszabbra építették a kelleténél.*

Autóconvoyok a partizánok ellen

Külön kell szólni *az erdőkön keresztülvezető utakról.* Sűrű, lombos fák között kanyarog a hevenyészett út, mély vízmosások, ötletszerű kapaszkodók váltakoznak bennük. A sok kilométeres szakaszokon *ingoványos részek is vannak,* a fák a vízben állnak s a páratelt fülledt környezetben *dúsan növő gaz elrejti a vezető elől az ingoványos részeket.* A legnagyobb vigyázat mellett is besüpped egy-egy kocsi úgy, hogy *csak pallózással és vontatással lehet kiemelni.* Háromnégy kocsiból álló karaván nyugodtan haladhat, de

amint magános autó közeledik, előugranak a partizánok és végigsöprik géppisztolyaikkal a bentülőket.

Sok hős katona lelte így halálát. Ezért *a németek figyelmeztető táblákat helyeztek el az ilyen veszedelmes helyeken, megtiltva a magános autók áthaladását.*

A fák közti keskeny úton rakják le előszeretettel aknáikat a partizánok. A robbanás után kiugró katonákat aztán golyókkal árasztják el a sűrűségből. Ezért

a veszélyes helyeken, melyeket ismerünk, convoyban haladunk.

Erre a »Nur Spur fahren!«, »Minengefahr!« táblák figyelmeztetnek. Kezdetben volt »Mienenfrei!« tábla is, de *ezeket a partizánok az aknásított terület elé állították* s a vezetők gyanútlanul ráfutottak. Maguk a németek tüntették el azután a táblákat.

Az ingoványos, vagy homokos részeken ideiglenesen *dorongutakat rögtönöztek az előnyomuló hidászok.* A mindig kéznél lévő erdőkből szálfákat helyeztek szorosan egymás mellé az utakon keresztbe. Ezeket kétoldalt hosszába helyezett oszlopokkal bekötötték és kampós karókkal rögzítették. A szálfák közötti hézagokat földdel kitöltötték és lesulykolták. Igy *zötyögős, de biztos alapú utakat nyertek.* Mikor azután a front előre tolódott és az előnyonulási útból utánpótlási lett, ezeket tökéletesítették.

A veszélyes területeken haladó autóconvoyok első kocsija rendszerint hernyótalpas. Súlya miatt a terhelésre beállított aknák mind felrobbannak alatta.

Legfeljebb a futólánc ak szakad le, melyet az autó oldalán elhelyezett pótláncokból *negyedóra alatt pótolni lehet.* A többi kocsi azután az első kocsi nyomát követi, úgyhogy azokban kár nem eshetik.

Tíz kilométerrel a legelső vonal mögött már vonat jár

A vasutnál a gyakori sínrobbantások miatt *három üres — vagy számítva a beállított aknákra, homokkal megrakott — kocsit tol maga előtt a mozdony.* A vasútvonalakon, melyek több száz kilométereken át haladnak az erdőkben,

a pályaudvarokon előre elkészített talpfákra szerelt sínrészek állnak vagónokra rakva.

Ha valamelyik szakaszon — mindig éjjel — felrobbantják a pályatestet, ötven-száz orosz fogollyal megrakva kifut a szerelvény. *A sérült szakaszt kicsavarják, a töltésről lelaszitják. Görgőkön legurítják az előkészített sínszakaszt a kocsikról, a földmunkát a foglyok elvégzik, a sineket pedig bekötik.*

Félórától három óráig terjedő forgalomzavar után vígan gurulnak ismét a kerekek.

Bobrovitzynél *2143 vasúti kocsiból álló vasúti szerelvényt láttunk állni az egyik vágányon.* A pályabiztosító őr számolta meg. Ezek voltak *a nyomtáv-átállításra váró kocsik.* Ismeretes az orosz és európai vasúti sínek nyomtáv-különbsége. *A vagonokat német szerelőműhelyekben szerelik át a normál-méretre.*

Jellemző a német vasutasok és az Organisation Todt gigászi teljesítményére, hogy

a télen a Donec-kanyarban 10 kilométerrel az arcvonal mögé járt már a vonat.

A német hadvezetőség szemmellátható lag a vasúti közlekedés sürítésén és a vasútvonalak rendbehozatalán fáradozik legjobban. *A vasutasok ezrei szolgálnak Ukrajnában, akiket mind a Birodalomból hoztak ide.* Az újonnan meghódított területeken, ahol még hidakat nem építettek, *komppjáratok biztosítják az átkelést.* Az említett borzalmas állapotban levő mezei utak mentén pedig ott találjuk német útépítő cégek tábláit s

ma már 100 kilométereken keresztül olyan utakon járunk itt Ukrajnában, melyeket német útépítő vállalatok építettek már tükörsimára.

A háború megindításakor forgalomban lévő térképeken vastag vörös vonal jelezte a kiev—moszkvai országutat. Ennek azonban *még a nyomát sem sikerült megtalálni. Egy szimplavágányú vasút töltésén, a talpfákon, gurult az előnyomulás a híres brjanszki megsemmisítő csatánál.* Ahol azonban most a háború talán legvéresebb küzdelme dúl, a fekete agyagos földön, *húszperces eső után keresztbe farolnak a kocsik.*

A vasúti forgalom minden képzeletet felülmúló. A vonatok ezrei dübörögnek folyton, a mozdonyvezető maga előtt látja az előző vonat végét.

Hogy milyen a közlekedés, arra a legjellemzőbb, hogy Kievből Bécsen át, fertőtlenítéssel és vizsgálattal együtt *két és fél nap alatt jut haza az ember.* Nem hiába állították fel tehát a táblákat: »Räde mussen rollen für den Sieg.«

Dr. Pesthy István zászlós

A sínautobusz alá került egy motorkerékpár

A *Nagymező*-utca és *Király*-utca sarkán tegnap este 9 óra tájban az egyik 10-es sínautobusz kerekei alá került az EE 172 rendszámú motorkerékpár, amelyet *Jónás* János 34 éves fertőtlenítő mester vezetett és amelyen rajta ült *Galbó* János 34 éves cipész. A motorkerékpárt, amely teljesen összetört, utasaival együtt a tűzoltók emelték ki a sínautobusz kerekei alól. A két utas azonban különösképpen csak könnyebben sérült meg. Mindkettőjüket a *Rókus*-kórházba vitték a mentők.

ŐSZI LAKBERENDEZÉSI ÉS HÁZTARTÁSI VÁSÁR

Budapest—Városliget Október 1—12

500 kis- és középipari vállalat bemutatója

Külön kiállítások:

„Kémelhárítás"
„A szovjet frontról"
„A jövő Budapestje"

1.50 pengő helyett

1.- P-ért kedvezményes jegyek kaphatók

Pest-Magyarország Utazási Irodájánál, VII., Erzsébet-körút 7. Tel.: 422-985

STADIUM
József-körút 5.
Tel.: 140-000.

KULTUR
Petőfi Sándor-u. 16. Tel.: 189-999.
fiók: Teréz-krt 2/4. Tel.: 220-102.

IBUSz JEGYIRODÁIBAN:
Vigadó-téri főiroda: Tel.: 18-13-74. — *IBUSz* könyvkereskedés, Váci-utca 2. Tel.: 18-16-40. — *MAVAUT:* Mussolini-tér 7. Tel.: 42-43-43. — *Autobus-Tours:* Vörösmarty-tér 7. Tel.: 18-65-44. — *MEFHOSz* utazási iroda: IX., Ferenc-körút 38. Tel.: 18-72-74.

továbbá a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete minden árudájában és fenti irodák összes kirendeltségénél és bizományosánál.

AZ UTOLSÓ DAL
Simor, Jávor, Sárdy János
ESEVÁR (Elit) CSABA (Savoy)

LÓSPORT

Sennyey István-díj és Üchtritz-díj a mai ügetőn

A mai ügetőversenyeken rövidreszabott, de igen érdekes program várja a közönséget. Az egyik érdekesség az 5600 pengővel díjazott *Báró Sennyey István kettesfogatú úrkocsiverseny*, amelyben kitűnő fogatok vonulnak fel. A jólsikerült nevezések úrhajtóinknak módot nyujtanak arra, hogy szakítva a *pontatlansággal és fegyelmezetlenséggel*, ez alkalommal sportszerű és példát mutató versenyt bonyolítsanak le.

A második főverseny a *Báró Üchtritz Zsigmond-díj*, amelynek 2200 méteres távján a nemzetközi ügetőgárda néhány jeles képviselője méri össze erejét. A versenynek *Ráró* a favoritja, 20 métert ad ellenfelei közül. *Csákónak*, *Billynek*, *Lepsinek* és a legutóbb igen jó versenyt futott *Pasának*. Szerencsés start esetén azonban könnyű nyerő lehet, mert igen gyorsan mozog munkáiban.

Mindjárt a bevezető szám, a kétévesek versenye igen nagy mezőnyt tüntet fel és megadja a mai versenyek alkalmával általánosan várható élénk tempót. A *Hárs-díjban* a legutóbb rosszul szerepelt *Harmat* kitűnő formájával biztos nyerőnek látszik.

Jelöltjeink az egyes futamokra:

I. Majoranna—Jövő—Lela, II. Ezresbankó—Cinkos MIR—Pamela, III. Index—Csillám—Igéret, IV. Elmarad, V. Csakugyan—Dévaj, Brokát—Csókos, Ficsur II.—Ila, VI. Elmarad, VII. Ráró—Ciráda MIR—Csákó, VIII. Harmat—Dudás—Hunyad, IX. Előljáró—Ébredő—Danesi, X. Cili—Lilian Harvey—Fraknó, XI. Etele—Allant—Csalogány T., XII. Zsuzsanna—Csalafinta—Pepec.

RÁDIÓ

Csütörtök, szeptember 24.

BUDAPEST I.: 12.00 Fohász, Himnusz. — 12.10 A Szent István 3. honvédgyalogezred zenekara. — 12.40 Hirek. — 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés. — 13.30 Honvédeink üzennek. — 14.00 Tánczene. — 14.30 Hirek. — 14.45 Műsorismertetés. — 19.00 Arfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak. — 15.20 A kassai Rádió műsoráből. — 16.20 Hirek német, román, szlovák és ruszin nyelven. — 16.45 Időjelzés, hirek. — 17.00 Nagyzenekari művek. — 17.35 Szőlészeti-borászati időszerű tanácsadó. — 18.00 Magyar nóták. — 18.40 Előadás. — 19.00 Hirek. — 19.05 Beszél a front. — 19.40 Malesiner Béla jazzzongoraszámai. — 20.00 Tündérkert. Hangképek Háromszékből. — 21.40 Hirek. — 22.10 Rádiózenekar. — 23.00 Géczy Barnabás műsoráből. — 24.00 Hirek.

KASSA: 12.00 Rákóczi fohásza és Himnusz. — 12.10 Budapest I. — 15.20 A Szimfonietta szalonhatos műsora. — 16.15 Budapest I.

Budapest II. újra üzemben

Szeptember 28.-ával jelentős módon bővül a magyar rádió műsora. E naptól kezdve a kassai állomás délután 5 óráig saját műsorát, attól kezdve pedig egy Budapestről továbbított változatos műsort ad. Ugyanezt a műsort sugározza az újra üzembe helyezett Budapest II. adóállomás, amely a szeptember 28-i indulástól kezdve az eddigitől eltérő 288.6 méteres hullámhosszon működik.

— **A Bauxit Trust A.-G.** az 1941/42. üzletévre vonatkozó rendes közgyűlését ebben az évben a rendkívüli viszonyok miatt a szokottnál későbbi időpontban tartja meg. Az igazgatóság a közgyűlésnek javasolni fogja, hogy az 1941/42. üzletévre vonatkozó osztalékot a mult évivel egyező összegben, azaz részvényenként 10 svájci frankban állapítsa meg. Az Alumininumérc Bánya és Ipar Rt. Budapest a Magyar Nemzeti Banktól engedélyt nyert arra, hogy a nosztrifikált részvények 18. számú osztalékszelvényét 9.60 pengőért megvásárolhassa. Ez az összeg megfelel 10 svájci frank ezidőszerint érvényes hivatalos deviza-pénzárfolyamon és felárral számított ellenértékének. A szelvények vásárlása a Magyar Általános Hitelbank, Budapest, központi pénztáránál f. é. szeptember 25-én veszi kezdetét.

— **Befizetési lap az október 1-i lejáratok megújítására.** Vidéki előfizetőink lappéldányaihoz, amennyiben előfizetésük október 1.-én lejár, ma befizetési lapot mellékelünk. Kérjük előfizetőinket, hogy a megújításra szánt összeget mielőbb adják fel, nehogy a lap küldésében fennakadás legyen.

PÁTRIA Filmszínház
előadásainak kezdete péntek, szeptember 25-től: ½11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8 órakor

SZINHÁZ ÉS FILM

MÁRIA FŐHADNAGY

Főpróba a Fővárosi Operettszínházban

A poraiból megéledt Fővárosi Operettszínház tegnap délután esett át az első főpróba grand guignol izgalmain, bemutatva a meghivottak előtt a megboldogult Szilágyi László és Huszka Jenő Mária főhadnagy című történelmi nagyoperettjét, amelyet szívesebben neveznénk daljátéknak, olyan nagystilű, széles áramlású a történet s a zene úgy emlékeztet az operett fénykorára, amikor a műfaj örökéletű és elmulhatatlan gyöngyszemei születtek. Mária főhadnagy — Lebstück Mária hős honleány romantikus története, aki a szabadságharc alatt huszáratillát húzott, beállt a honvédseregbe s Kossuh eszméjéért végigverekedte a csatákat Branyiszkótól Budavárig, számos kitüntetést és főhadnagyi sarzsit szerzett s ezt a hősi eseménysorozatot az operettben jólsikerült házassággal fejezte be.

A történelmi epizód a librettista kezén kerekded operetti mesévé csiszolódott, melyben Mária főhadnagy egy magyarfaló bécsi generális házából szökik meg az esküvője éjszakáján, a jurátusok példáján felbuzdulva, honvédnek áll s szakadatlan hősi magatartása után, lefokozásos, szerelmi kalandon s egy megindító rehabilitáción keresztül az operett csúcskibontakozásához, a házassághoz érkezik. Szegény Szilágyi László élete legjobb és leggazdagabb librettóját irta, felhasználva mindazt az ötletet, patikamérlegen adagolt színpadi érzéket, ami szövegkönyveit addig is népszerűvé tette. Huszka Jenő muzsikája — mint fentebb mondottuk — klasszikus szépségű, színmagyar motivumokból felépitett komoly és értékes operettmuzsika, amely a rangos Huszka-operettek sorában is előkelő helyet foglal majd el az új operett hatalmas szériái után.

A Fővárosi Operettszínház Tihanyi Vilmos tempós, élénk és látványos rendezésében, nábobi bőkezűséggel állította ki a szabadságharckorabeli romantikus nagyoperettet, amelynek minden porcikája selyemtől és bársonytól csillog, a hölgyek és urak toalettjein, óriási krinolinjain, fehératlasz dolmányain megható műgond érzik, valóban a legkisebb stílustalanság, vagy a korszerűségben mutatkozó baklövés nem zavarja a hat egymásba fonódó kép hangulatát. Történik ez azért is, mert a pesti operetlek sorozatában példátlanul nagy és előkelő szereplőgárda élén olyan »ötösfogat« robog előre az új kormányzás alá vont Fővárosi Operettszínház szekerében, ami királyszínházi viszonylatban is békebeli szenzációnak számit. Szeleczky Zita játssza a címszerepet harmatosan üde, áprilisian friss hangocskájának édes csilingelésével, mandulavágású, bessenyő szépségével és azzal az elragadó, aranyos, hódító készséggel, amellyel hosszú idő után ismét birtokába veszi a színpadot, elbűvölő varázsát kiterjesztve a műfaj hiveinek hatalmas táborára.

A főpróba közönsége valóságos háziünnepséggel fogadta a visszatérő bárónyákat, aki Honthy Hannának, az operettszínpadok verhetetlen és felülmúlhatatlan fejedelemasszonyának szárnyai alatt játssza végig Mária főhadnagy történetét. Maga Honthy Hanna asszonyi vonzerejének csodálatos nyári érettségében és csillogó teljességében uralja az operett primadonnavirányait. Bonvivánnak Sárdy Jánost, az Operaház garabonciás-borzas, kisfiús mosolyú és végtelenül rokonszenves tenoristáját szerződtette Fényes Szabolcs, ezzel az adúval végkép az ujdonság felé fordítva a közönség érdeklődését. Sárdy kócos, jóizű, mosolygó férfiassága és olvadékony tenorja koronázza meg az operett vezető színészeinek galériáját, amely meglepetésnek tartogatja Kiss Manyi és Latabár Kálmán ördöngős kettősét. Ez a két precizen összecsiszolt, pompás humorú színész gondoskodik arról, hogy az operetiben egyetlen holtpont, egyetlen elsikkadó mozzanat se legyen.

A nagy gárdából Földényi László egyszerűségében is megkapóan erőteljes Kossuthja. Solthy György daliás hódító magyar főura. Pártos Gusztáv osztrák generális karikatúrája, Fáy Béla férfias vasaskapitánya. Haraszthy Mici osztrák bárónője, Szentiványi Béla keménykötésű Görgeyje, id. Latabár Árpád bádogropogós őrmestere, Pataky Miklós ármányos felcsere, Antók Ferenc olasz balettmestere, vitéz Gozmány György izzó fiatal jurátusa, Fülöp Sándor rumszagú maróza. Miklós Livia cserépszőke bécsi kislánya, Epressy Attila jóvágású huszáriszt je emelkedik ki. A Magyar Filmzenekart Endre Emil vezényelte a legjobb operettkarmesteri hagyományok szerint. Meg kell még dicsérni Bereczényi Tibor díszleteit, Horváth Manci táncait és dr. Pintér Viktorné ruhaterveit. **Baróti Géza**

Bécsi vér

A régi jó idők pompás keringőit, hamisitatlan bécsi kedélyét és romantikus kalandjait eleveníti fel Willy *Forst* nagyszabású új filmje, a *Bécsi vér*, amelyben a bécsi filharmonikusok a keringőkirály legszebb alkotásait játsszák. A *Bécsi vér* e hét végén kerül Budapesten bemutatásra.

BLÖFF a Nemzeti Kamarában

A Nemzeti Kamaraszinház ma délben főpróba keretében mutatja be Coubier hírneves francia iró Blöff című játékát, amelyet Tokaji György, az ismert fiatal iró és műfordító dolgozott át magyar színpadra.

Elkészült a GYÁVASÁG

Szeleczky Zita

A Film Irodában *Nádasdy* Kálmán rendezésében befejeződtek *Matolcsy* Andor *Gyávaság* című filmjének felvételei. Az utolsó napon már csak az »Inserteket«, úgynevezett bevágásokat fotografáltak, nevezetesen egy csomó kezet, amelyek az objektív lencséjébe benyulva pezsgővel töltenek tele egy sereg poharat. A befejezett *Gyávaság*-ban lép először filmvásznon a közönség elé hosszabb idő után *Szeleczky* Zita.

Fe emelik a mozihelyárakat

A magyar mozisok, követve a színházak helyáremelését, elhatározták a mozihelyárak bizonyos mértékü emelését. A határozat szerint a teljes teltházbevétel 20 százaléka lehet az emelés alapja, az egyes helyárkategóriákban azonban ez a 30 százalékot nem haladhatja meg. Az eddigi mérsékelt helyárú előadásokat a nem emelt, vagyis a mai rendes helyárak mellett lehet megrendezni. A határozatot a belügyminiszter jóváhagyta.

»RÉGI ORFICSEK«

Ezen a címen mutatja be szombaton este ½7 órakor új revüjét a Komédia Orfeum. A békevilág divata, szokásai, arcélei, slágerei és hangulatai elevenednek meg az új revűben, amelynek főszereplője *Türk* Berta és *Feleki* Kamill lesz.

SZONDY BIRI, a szőke, fiatal primadonna tegnap délután gyomormérgezésben megbetegedett. Szerepét a Kamara Varieté Vándorkomédiások című revüjében bravúros beugrással Verő Erzsi vette át.

ALBERT FERENC hegedűművész a jövő héten Németországba utazik, ahol a véderő főparancsnokságának meghivására mintegy 50 hangversenyt ad a német városokban.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat, V Ü = Vasárnap és ünnepnap. M = Matiné

ADRIA—ADMIRÁL (353—707): **Az 5-ös számú őrház.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Vaskorona.** (¾4 ⅛6 ⅛8; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Akit elkap az ár.** (2 4 6 8.) Vasárnap délelőtt 11-kor: **A szerelem nem szégyen.** — **ÁTRIUM** (154—024): **Sziriusz.** (¼4 ⅛6 ⅛8; Sz V Ü ½2-kor is.) — **BARLANG—BROADWAY** (422—722): **Jelmezbál.** (Mindennap ½2 ¾4 ⅛6 ⅛8.) — **BELVÁROSI** (384—563): **Az 5-ös számú őrház.** (3 4 6 7 8; V Ü 2 3 4 5 6 7 8.) — **BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (181—244): **Izland** (kultúrfilm). **Rajzos híradó az erődökről. Hadiriportok a Magyar, Ufa és Luce híradókban.** (Folytatólagos egyórás előadások 10 órától.) — **BETHLEN—HOLLYWOOD** (225—003): **Ninocska.** (¼4 ⅛6 ⅛8; Sz V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Juarez.** — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Miért?** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü ½2 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Csak az angyaloknak van szárnyuk.** — **CAPITOL** (134—337): Második hétre prolongálva! **Éjfélre kiderül.** (3 5 7; V 11 1 3 5 7.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): **A sas visszatér.** (¾3 5 ⅞8.) — **CSABA—SAVOY** (146—040): **Az utolsó dal.** (¾4 ⅛6 ⅛8; Sz V Ü ½2-kor is.) Vasárnap d. e. 11-kor: **A kolostor lilioma.** — **DAMJANICH** (425—644): **Lélekkufárok.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **DEÁK—DÉCSI** (121-343, 125—952): **Gentryfészek.** (¾2 ¾4 ⅜6 ⅞8.) — **DUNA—LLOYD** (111—994): Második hétre prolongálva! **Ninocska.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **ERZSÉBET—VESTA** (222—401): Második hétre prolongálva! **Olajváros.** (Mindennap 11 1 3 5 ⅞8.) — **FÓRUM** (189—707): **Tavaszi szonáta.** (3 5 7; V Ü 11-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **Az 5-ös számú őrház.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (222—499): **Kristályok** (kultúrfilm). **Rajzos híradó az erődökről. Hadiriportok a Magyar, Ufa és Luce híradókban.** (Folytatólagos egyórás előadások 9 órától.) — **HOMEROS** (496—178): **Örök szerelem.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü ½2 órakor is.) — **IPOLY** (292—626): **Az 5-ös számú őrház.** (¼4 ⅛6 ⅛8; Sz V Ü ½2 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11-kor: **Hazafelé.** — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Az 5-ös számú őrház.** (¼4 ⅛6 ⅛8; Sz V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11-kor: **Zanzibár.** — **KAMARA** (423—901): **Kadétszerelem.** (11 ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **KORZÓ** (182—818): **A király bolondja.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü 11-kor is.) — **MESEVÁR—ELIT** (114—502): **Az utolsó dal.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **NEMZETI (ROYAL) APOLLÓ** (222—002): **Az Isten rabjai.** (¼4 ⅛6 ⅛8; Sz V Ü ½2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): Átalakitás miatt zárva. — **OMNIA** (130—125): **Gentryfészek.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü 11 és ½2 órakor is.) — **OTTHON** (146—447): **A dsungel titkai.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11-kor: **Salvator Rosa kalandjai.** — **PÁTRIA** (145—673): **Régi nyár.** (1 2 4 6 8.) — **PETŐFI—ODEON** (428—478): **Az 5-ös számú őrház.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Honvédeink előre.** — **RÁDIUS** (122—008, 120—564): Harmadik hétre prolongálva! **Sziriusz.** (¼4 ⅛6 ⅛8; Sz V Ü ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **RÁKÓCZI—PHÖNIX** (426—326): **Az 5-ös számú őrház.** (10 12 2 4 6 8; V Ü 11 1 3 5 ⅛8.) — **SCALA** (114—411): **Házasság.** (¾4 ⅜6 ¾8; Sz V Ü ½2-kor is.) — **SZÉKELY—OLYMPIA** (423—188): **Pacsirta.** (11 ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **TINÓDI—TIVOLI** (225—602): **Az 5-ös számú őrház.** (¾4 ⅜6 ⅛8; V Ü 11 és ¾2-kor is.) — **TOLDI—RIALTÓ** (224—443): **Akit elkap az ár.** (10 12 2 4 6 8; V Ü 11 1 3 5 ⅛8.) — **TURÁN** (120—003): **Pillangókisasszony.** (11 ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **URÁNIA** (146—046): Prolongálva! **GPU.** (3 5 ⅛8.)

HONTHY HANNA
A RÉGI NYÁR
kizárólag: **PÁTRIA**

Greta Garbo
NINOCSKA
mától **BETHLEN** (Hollywood), **UJ BUDA** (Simplon) **DUNA** (Lloyd)

Greta Garbo
NINOCSKA
mától **BETHLEN** (Hollywood), **UJ BUDA** (Simplon) **DUNA** (Lloyd)

Greta Garbo
NINOCSKA
mától **BETHLEN** (Hollywood), **UJ BUDA** (Simplon) **DUNA** (Lloyd)

A színházak mai műsora

NEMZETI: *A híd* (½6). — **KAMARA** (péntektől): *Blöff* (½7). — **PESTI:** *A bolond Asvayné* (½7). — **VIG:** *Négy apának egy leánya* (½7). — **UJ MAGYAR:** Nincs előadás. — **MADÁCH:** *Szakadék* (½7). — **ANDRÁSSY:** *Ártatlan vagyok* (½7). — **FŐVÁROSI OPERETT:** *Mária főhadnagy* (6). — **VIDÁM:** *Nemes Rózsa* (½7). — **ROYAL REVÜSZINHÁZ:** *Revü a pokolban* (½7). — **KAMARA VARIETÉ:** *Vándorkomédiások* (½7). — **KOMÉDIA:** Nincs előadás. — **ERZSÉBETVÁROSI:** *Csárdás.* — **JÓZSEFVÁROSI:** *Aranysárga falevél.* — **KISFALUDY:** *Párisi expressz* (az utóbbi három színház kezdési ideje ½5, ½7). — **BÁBSZINJÁTÉK:** *Az ember nincsen fából* (½7). — **MŰSZINKÖR** (csak vasárnap): *Túl a nagy Kivánon* (½4, ½6, ⅛8). — **FÉNYES CIRKUSZ:** *Cirkuszok cirkusza — szeptemberi óriásmüsor* (½4, ½7).

ATTILA Filmszínház
előadásainak kezdete péntek, szeptember 25-től: ½11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8 órakor

EGY EZERMÁZSÁS SZIKLA OMLOTT LE A GELLÉRTHEGYRŐL

— ötven évvel ezelőtt

A háborús események hírzuhataga közepette a nyár folyamán egy nevezetes dátum ment feledésbe: *június 11-ikén volt ötvenedik esztendeje annak, hogy Budapest székesfővárossá lépett elő.* 1892 június 11-ig *Budapest* csak főváros volt, *attól kezdve királyi kegyként használhatta a Budapest fő- és székváros elnevezést.* Akkor kapta ezt az új nevet a székesfőváros, amikor lakossága ünnepi lázban élt, *ünnepelte Ferenc József királyt és Erzsébet királynét.* A király ugyanis megkoronáztatása huszonötödik évfordulója alkalmából ünnepélyesen bevonult az egész magyar nép által bálványozott hitvesével, *Erzsébettel Budapestre.*

Bizonyára sokan emlékeznek még az idősebbek közül az akkori nagy ünnepségekre és az ötven év előtti *Pestre.* Az időben még állt a régi városháza a belvárosi templom szomszédságában, *tornya körül futó korlátos folyosón tűzoltó járt és figyelte,* nem ütött-e tűz ki valahol a városban.

A jogászok a *Lövész*-utca és *Szerb*-utca sarkán lévő királyi zálogházba vitték gérokkjaikat, hogy ott kölcsönt vegyenek fel, a *Ferenciek*-terén ott terpeszkedett méltóságosan az *Athenaeum* régi épülete, melynek kapuján *Gyulai* Pál, *Jókai* Mór, *Királyi* Pál, *Salamon* Ferenc, *Horváth* Boldizsár jártak ki és be. A Belvárosban még megvolt *a Rózsa*-tér, a *Sebestyén*-tér, a *Hal* tér és *a Plébánia*-utca. *Ráth* Károly volt a főpolgármester. *Gerlóczy* Károly az első alpolgármester, a városatyák névsorában pedig *Radocza* János, *Thék* Endre és *Wahrmann* Mór nevét olvashattuk.

„Rendkívül veszélyes a lóvasúti közlekedés"

Nyugalmas, szép idők voltak azok. Azaz hogy... nem is voltak olyan izgalommentesek! Forgatom a főváros közgyűlésének félszázéves jegyzőkönyveit és az elsárgult lapokból kiderül, hogy *akkor is voltak súlyos problémák és közizgalmat keltő események. Ráth* Károly főpolgármester az 1892. június 15.-iki közgyűlésen jelentette be, hogy királyi kegy folytán Budapest használhatja a fő- és székváros elnevezést, de ugyanezen a nevezetes közgyűlésen felszólalt *Csikváry* Jákó bizottsági tag is, aki *dühösen panaszkodott a lóvonati közlekedésre.* Elmondotta, hogy a *zuglói* és *istvánúti* lóvonati vonalak belső végpontja a *Múzeum*-körúton, a *Nemzeti Színházzal* szemben van — mert akkor még a *Pannonia*-szálló szemszédságában állt a régi *Nemzeti Színház* — s ugyane pontig a másik oldalon járnak a vágóhídi kocsik is, »*minek következtében e különben is rendkívül élénk forgalmú helyen igen gyakran veszélyes kocsitorlódás áll elő*«. Panaszkodott amiatt is, hogy a lóvonati kocsik piszkosak.

De nem csak *Csikváry* Jákó, hanem az egykori közgyűlés más tagjai is *állandóan kifogásolták az akkori Beszkárt működését.* Egy bizottsági tag az ötvenéves jegyzőkönyv tanusága szerint a következőket mondotta: »Sajnosan kell konstatálni azt, hogy *a lóvasút társaság kocsijainak egy jó része ronda és piszkos,* kocsivezetői pedig nagyobbára szánalmas külsejűek és *gorombák,* továbbá mind a két társaságnak — a lóvasutinak és a városi villamosvasutinak — kocsijai egyes vonalakon annyira túl vannak tömve, hogy e kocsikon *a közlekedés nem csak egészségtelen, hanem életveszélyes is.*« Példaképpen felhozta, hogy egy villamosvasuti kocsi hátsó részén, ahol a kifüggesztett tábla szerint három ülő és öt álló egyén számára van hely, több mint húsz embert látott.

— *Botrányos állapotok!* — kiáltott fel az egykori városatya és *Gerlóczy* Károly helyettes polgármester *ezt el is ismerte* a következő szavakkal: »A panaszok valóban jogosak, mert a kocsik bizonyos időkben fölötte túl vannak zsúfolva, másrészt pedig egyes vonalakon pedig a kocsik nem felelnek meg a köztisztaság igényeinek.«

Szenzációs bejelentés a Népszinház eltünt óvadéka miatt

Félszáz évvel ezelőtt a főváros újesztendeje nagy izgalommal kezdődött. A január 13-i közgyüléser *Medrey* Zsigmond bizottsági tag interpellációjában előadta, hogy *Piufsich* Lajos, a *Pesti Hazai Takarékvénztár* főpénztárnoka főbelőtte magát és ekkor értesültek arról, hogy *a Népszínház bérlőjének 10.000 forintnyi kauciója eltűnt.*

Az interpelláló szerint *Evva* Lajos, a színház igazgatója kijelentette, őt ezért felelősség nem terheli. *Krek* István intendáns pedig hangoztatta, hogy nem ő, hanem a polgármester utalványozott ki 10.000 forintot. *Gerlóczy* Károly helyettes polgármester válaszában elmondotta a közgyűlésen, hogy a betétkönyvet állítólag zálogba tették, a *Népszínház* bérlője azonban január 7-ikén egy 10.000 forintról szóló betétkönyvet mutatott be, amelyet nyomban elhelyeztek a főváros pénztárában őrzés végett.

Ugylátszik, *húsdrágaság volt ötven évvel ezelőtt* Budapesten, legalább is erre lehet következtetni abból, hogy a tekintetes tanács előterjesztést tett: kérjék felterjesszésben a kormányt, hogy a főváros lakosságának olcsóbb hússal való ellátása érdekében *engedje meg behozni a román származású ma-hát, élő, vagy vágott állapotban.* A közgyűlés a tanács előterjesztését levette a napirendről, mert *ép ekkor hadakozott vámkérdésekben a magyar és román kormány egymással* s a tanácskozásokat a főváros kérésével nem akarták megzavarni.

A régi jegyzőkönyvekből más érdekességek is kitűnnek. *Sokat vitáztak a kórházak pénzügyi viszonyairól.* Köztudomású, hogy ma deficitesek a főváros kórházai, de akkor sem volt ez másképpen. *Ötven év előtt félmillió forint volt a kórházi ápolási díjhátralék.* Nagy volt a gyermekhalandóság is és az egyik bizottsági tag ezt annak tulajdonította, hogy *az iskolák kapuját csak háromnegyed nyolckor nyitják,* a korábban jövő gyerekek tehát hidegben, szélben, esőben ott ácsorognak a kapu előtt, viszont *pontban nyolckor bezárják az iskolakapukat* s a későn jövők már nem tudnak bemenni. Sok gyerek, félve hazamenni, egész délelőtt az utcán kószál.

Különös interpelláció hangzott el a január 27-iki közgyűlésen. *Schober* Albert szóvátette, hogy *az egységes vasúti zónaidő 16 perccel későbbre esik, mint a budapesti polgári idő.* Ez természetesen sok zavart okozott, bár kétségtelen, hogy ilyen körülmények között nehezen lehetett lekésni az induló vonatokról. Kérte, hogy a polgári idő helyett *Budapesten a vasúti egységes zónaidőt vezessék be,* ami később meg is történt. *Fektor* Ferenc bizottsági tag amiatt panaszkodott, hogy a *Garay*-teret már hét évvel korábban kisajátították, hogy ott *piacot létesítsenek,* de a tér piaccá való átalakítása még mindig nem történt meg, holott »ez a VII. kerület külterületi lakosaira nézve égető szükségletet képez«. A *Garay*-tér környéke ugyanis akkor még külterület volt s természetesen *nem is gondoltak még vásárcsarnok építésére,* megelégedtek, ha piacot állít fel a főváros a téren.

Ötven évvel ezelőtt elkészült az új Rókus terve

A február 24-i közgyűlésen dr. *Preyer* Hugó felszólalása keltett nagy izgalmat. Elmondotta, hogy dr. *Müller* Kálmán, *a Rókus-kórház igazgatója és a kórház orvosi személyzete közötti nagy háborúság tört ki.* Olyan nagy volt az ellentét a kórházigazgató és az orvosok között, hogy utóbbiak *csaknem sztrájkba léptek.* A *Rókus* kórház egyébként is sokat foglalkoztatta az ötven év előtti közgyűlést. Egy alkalommal gyermekkórház építéséről tárgyaltak s az erről szóló jegyzőkönyv ezekkel a szavakkal kezdődik: »A tanács előterjesztése alapján a közgyűlés ezennel elhatározza, hogy *a Rókus-kórház helyett felépítendő új kórházzal egyidejűleg...«*

Dr. *Müller* Kálmán kórházigazgató elkészítette a *Szent Rókus*-kórház helyett építendő *új kórház építési programját is,* amelyet a május 18-i közgyűlés tárgyalásra kiadott a bizottságoknak. *Az új Rókus-kórház építésének ügyét még ma is tárgyalják...* A *Rókusban* egyébként 1 forint 5 krajcár volt a napi ápolási díj, ugyanakkor a *János*-kórházban 1 forint 1 krajcár. A 4 krajcáros különbözet nyilván nagyon komoly összegnek számított akkoriban.

De nemcsak az új *Rókus* megépítéséből nem lett semmi, hanem egy másik érdekes terv megvalósításából sem. *Miller* Ede Vince mérnök a *Döbrentei-utca torkolatától a Gellérthegy csúcsáig villamos fogaskerekű vaspályát akart építeni.* Meg is kapta az előmunkálati engedélyt. Ezt másra ruházta át, amit a közgyűlés 1892 február 24.-én vett tudomásul.

A március 9.-iki közgyűlésen dr. *Morzsányi* Károly bizottsági tag elmondotta, hogy 1891 júniusában megnyílt a *királyutcai* villamosvonal és már akkor kérték, hogy *a vonalat hosszabbítsák meg a Teréz-templomig és onnan a Nagymező-utcán át az Andrássy-útig.* A közgyűlés ezt el is határozta. A március 10.-iki közgyűlésen ifj. *Cséry* Lajos birtokos ajánlatát tárgyalták, aki *vállalkozott arra, hogy a szemetet az általa építendő v. sútvonalon kiszállítja a főváros határából.* Ajánlatát elfogadták és akkor keletkezett a később oly híressé vált *Cséry-telep.* Ugyanakkor elhatározták, hogy *Kelenföldön a Fehérvári-út mentén megépítik 590.926 forintért a budai közvágóhidat.* Ebből már semmi sem lett.

Még lajtos kocsikkal vitték az ivóvizet...

Ötven évvel ezelőtt a Rózsadombot még Rózsahegynek nevezték. Dr. *Bácz* Károly a közgyűlésen előadta, hogy *az ottani szőlők elpusztultak s a lakosok egyedüli reménye az, hogy a telkeken nyaralókat és lakóházakat fognak építeni.* Ennek előfeltétele viszont az utak rendezése és a vízellátás biztosítása. Útépítést és vízvezetéket kért *a Rózsahegyre. Pest és Buda sok kerületében még lajtos kocsikkal vitték az ivóvizet* és a vízárusok bekiáltva a kapualjakba, árulták portékájukat.

1892 március 23-ikán a főváros közgyűlése azonban felkérte a *Közmunkatanácsot,* hogy *a Káposztásmegyer határában építendő vízmű létesítéséhez járuljon hozzá.*

Nagy izgalmat keltett az április 6-i közgyűlésen dr. *Preyer* Hugó interpellációja. A felszólaló szóvátette, hogy április 13-án *a belvárosi plébániatemplomban új orgona beszerzése céljából hangversenyt rendeznek 3 és 2 forintos belépődíjakkal.*

»Legalább a templom maradjon meg a szegényeknek, a gazdagok pedig menjenek a Vigadóba hangversenyeket hallgatni« — mondotta az interpelláló, aki *sértőnek tartotta a fővárosra, mint egyúrra, hogy az új orgona beszerzési költségét a plébánia nem a fővárostól kéri.* A főváros közönsége ugyanis szívesen áldozott kulturális és jótékonysági célokra. Igy kora nyáron a csehországi *Przibrám* mezőváros határában bányaszerencsétlenség történt s *Budapest* közgyűlése a szerencsétlenség által sujtott özvegyeknek és árváknak 1000 forintot szavazott meg.

Akit makacs lábbaj akadályoz a kijárásban

A régi jegyzőkönyvek stílusa nem egyszer mosolyra fakasztja olvasóit. Az egyik közgyűlésen *Ráth* Károly főpolgármester például ezeket mondotta: »...*a bizottsági tag urat makacs lábbaja akadályozza a kijárásban és emiatt az üléseken meg nem jelenhet*«. Manapság nagy derűt keltene, ha egy városatyával kapcsolatban az elnöki székből a kijárás szót használnák.

A május 20-iki közgyűlés jegyzőkönyve szerint elhatározták, hogy *a városligeti fasorban minden második fát kivágnak,* »hogy a légjárat elősegítése útján a talaj könnyebben felszikkadjon«. A június 1-i közgyűlésen *nyugdíjazták id. Kály Gábor lovaskerülőt.* Ma már ilyen állás nincs a fővárosnál, de a lovaskerülőség nem is lehetett olyan megvetendő foglalkozás, mert id. *Kály* Gábor 312 forint évi nyugdíjat kapott.

Óriási izgalmat keltett a főváros lakossága körében június 21-én este az, hogy *a Gellérthegyről egy 1000 mázsás szikla omlott le s csaknem agyonütött több játszadozó gyermeket.* A június 28-iki közgyűlésen ezt szóvá is tették és akkor elhatározták, hogy a Gellérthegy alján több házból, amelyet a sziklaomlások veszélyeztettek, a lakókat ki fogják lakoltatni.

Ugyanezen a közgyűlésen *Scheich* Károly szóvátette, hogy *a »Magyar egylet« legújabban a magyar feliratok mellett lévő német címtáblákra és feliratokra intő lapokat ragaszt.* Mi jogon, kinek az engedélye folytán rongálják így a magántulajdont képező címtáblákat? — kérdezte az interpelláló. Az egyik közgyűlésen dr. *Virava* József azt indítványozta, hogy *a főváros képviselői számára szerezzen be két díszhintót, megfelelő díszlószerszámot és család díszöltözetet s ezeket ünnepélyes alkalmakkor használják.*

Az elsárgult jegyzőkönyvekből a régi *Budapest* érdekes, sokszor mosolyra késztető, de nem egyszer a mai időkhöz hasonlatos élete olvasható ki. Ötven esztendő alatt sokat változott a világ, sokat fejlődött Budapest, de inkább csak külsőségekben, míg az élet apró problémái, kérdései örökké ugyanazok maradnak.

Pakots György

A Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet december 9-étől toboroz

A Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet a fővárosban decemberben kezdi meg a honvédelmi munkára önként jelentkező nők toborzását. A Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet által megbízott hölgyek házról-házra járva, felkeresnek mindenkit és *minden önkéntes jelentkező 14—70 év közötti egészséges magyar nőt nyilvántartásba vesznek, akár van elfoglaltsága, akár nincs.* Azokat, akik állásban vannak, csak elfoglaltságuk megszűnése esetén hívják be.

A nagyarányú toborzás előreláthatóan december 9.-e után kezdődik meg. A toborzó hölgyek megszervezése nagy lendülettel folyik. A nemzeti szempontból annyira fontos szervező munkában közreműködő hölgyek, akik toborzásra már előzőleg jelentkeztek, a Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet irodájában töltik ki személyi lapjaikat, aláírják az eskümintát és *igazolványt kapnak arról, hogy a jelentkezések összeírására jogosultak.* Egyúttal itt látják el őket szükséges tudnivalókkal, írásbeli utasításokkal és a szükséges nyomtatványokkal.

A Női Önkéntes Honvédelmi Munkaszervezet propaganda-osztálya ezúton is felhívja a toborzásra jelentkezett és összeírt hölgyeket, hogy a munka torlódásának elkerülése végett szíveskedjenek a címükre küldött meghívóban jelölt időpontban pontosan jelentkezni a NÖHM propaganda-osztályán (IV., Eskü-út 6). Igy a várakozás elkerülhető és minden jelentkező ügyét azonnal elintézik. Nagyon fontos, hogy a toborzó hölgyek jelentkezése mielőbb megtörténjék, mert így tájékoztatásuk gyorsabban halad és a rájuk háruló hazafias munka könnyebben és akadály nélkül lesz lebonyolítható.

A MUSz MÁSODIK TÉLI ÚSZÓVERSENYE vasárnap délután ½4 órakor kezdődik a Margitszigeten s a BSE—MUE és MAFC—WMTK vízipólómérkőzésekkel fejeződik be.

FTC-pálya, IX., Üllői-út 129.

November 29-én, vasárnap délután 2 órakor

FERENCVÁROS—UJVIDÉK

1. o. Nemzeti Bajnoki mérkőzés

előtte 12 órakor **FTC—KFC** III. o. Nb mérkőzés.

SZINHÁZ ÉS FILM

AZ UTÓD

A Vígszínház penteki bemutatója

Nemcsak a legjobb Bókay-darab ez, hanem a legigényesebb is. Mindenesetre érdemes és érdekes mondanivalója van. A divatos szerző, aki eddig a könnyebb részt választotta s beérte a szórakoztató színpadi helyzetek vidám, kissé felszínes változataival, most érezhetőleg mélyebbre nyúl, mint azelőtt. Bensőségesebb érzelmi hurozaton játszik, szerepalakjainak rajzába hiteles emberi vonásokat vegyít és az »örségváltás« korszerű konfliktusát a nemzedékharc időtlen távlatába igyekszik szélesíteni. Mindez olyan fokozott írói becsvágyra vall, amely méltán tart számot komoly megbecsülésre, ha a szándék emelkedettségét nem minden tekintetben éri is el a kivitel tökéletessége.

Bókay János háromfelvonásos új színjátékának hősei orvosok. Sok orvosdarab került színre nálunk az utóbbi évek során, klinikával, műtővel, sőt műtéttel s egyéb hatásos környezetfestő kellékkel, külsőséges »drámai« mozzanattal felszerelve. A bennük szereplő fehérköpenyes sebésztanárok legtöbbje azonban csak afféle doktori címmel felruházott »színpadi orvos« volt. Talán ezúttal, az *Utód* sok finom pszichológiai szállal átszőtt történetében érezzük először, hogy az a kiöregedett »elől«, akinek helyét itt a továbbhaladó élet jogán a fiatal »utód« elfoglalja: belső habitusa, egész lelki beállítottsága szerint is igazi orvos, valóban hivatásos mestere ráosztott és ábrázolt mesterségének. Bókay alakjai jellegzetes orvosi légkörben mozognak. Saját éltető atmoszférájuk aligha lenne elcserélhető mással, annyira hozzájuk tartozik, szinte belőlük árad. Már ez olyan figyelemreméltó, szokatlan jelenség, amelynek ritkasági értéke elvitathatatlan. Jelenléte pedig nyilván onnan magyarázható, hogy az író maga is ebben a levegőben élt valamikor, mint a híres orvoscsalád gyermeke. Így hát valósággal »hazulról« hozta magával ezt a szerencsés örökséget, amelynek itt most jó hasznát veszi. A változatos orvosfigurákat jellemző, apró megfigyelések ugyancsak ilyen híven megőrzött gyerekkori emlékek elevenségére vallanak. De mindezen túl, maga a darab egész koncepciója — a kitűnő utód viaskodása a még kitűnőbb elől ránehezedő árnyékával s a félreállított »Solness építőmester« keserű-féltékeny szembefordulása a nyomába lépő fiatalsággal — magasabbrendű célkitűzésről tanuskodik s elsősorban éppen ezért rokonszenves.

Az *Utód* kissé elnyujtott történetének igazában két hőse van. Egyik Szepesi Mihály, a kiváló szülész-professzor, akit hetvenéves korában a szokásos tiszteleti év mellőzésével nyugdíjaznak, másik Faludi Péter, a professzor legtehetségesebb tanítványa, kiszemelt utóda és unokájának vőlegénye, majd férje, aki így váratlanul hamarább kerül a nagyhírű szülészeti klinika élére. A két rendkívüli ember és jeles tudós közé egyszerre éket ver ez a hivatalos intézkedés, mert egy sötét intrikus, a professzor saját adjunktusa elhiteti vele, hogy Faludi Péter sürgetésére küldték idő előtt nyugdíjba. Szepesi professzort teljesen lesujtja ez a kevés emberismeretre valló, szörnyű csalódás. Összetörve, lelkileg feldúltan adja át klinikáját a »türelmetlen és hálátlan« utódnak, akit viszont a méltatlanul érő megalázás hangol szeretett mestere ellen. Az elől és utód szenvedélyes összecsapása a búcsúvétel nagy jelenetében robban ki, amelynek végén Szepesi professzor örökre eltávozik egész életét betöltő munkája színhelyéről. Meggyűlöli utódját, aki közben unokájának férje lett s csak akkor enyhül meg iránta, amikor bölcs öreg barátjától arról értesül, hogy annak semmi része sem volt nyugdíjaztatásában.

Mikor pedig azt látja, hogy Faludi ugyanolyan lelki válságokon megy keresztül »a nagy elől élő emléke« miatt, mint fiatal korában ő maga: megbékélten áll mellé, hogy segítse és támogassa önfeláldozó orvosi munkájának, mások javát szolgáló tudós kötelességének mennél eredményesebb teljesítésében. Erre a komoly alapszövetre helyenkint a humor játékos kedvéből varr színes hímet Bókay, egyrészt a klinikai élet némely mulatságos furcsaságának, másrészt a fiatal orvosfeleség hamar fölengedő, durcás panaszainak könnyed megvillantásával. De minden érénye mellett, a darabnak két olyan tehertétele van, amely egyensúlyát is csaknem veszélyezteti. Első az olcsó és vaskos intrika túlságos előtérbe tolakodása, ami egyszerű *félreértéssé* laposítja az elől és utód e nélkül sokkal finomabb lelki konfliktusát. Második a professzor alakját kissé elvizenyősítő szentimentalizmus mértéktelensége, ami nem egyszer motivumismétlésekkel jár együtt. Sajnos, az előbbin már bajos segíteni, az utóbbit azonban könnyű lenne eltüntetni némi húzással. Egészében Bókay új darabja mégis azt az utat jelzi, amely a szerzőtől az íróhoz vezet, egy sereg gondosan mintázott, hálás szerepen keresztül.

A vígszínházi előadás kimagasló értéke *Csortos* Gyula minden ízében tökéletes, nagyvonalú alakítása. Az öreg professzor gyanútlan jóságát, gyöngéd emberségét és bensőségét, sértett önérzetének kitörését, indulatos hevét, zokogásba csukló összeroppanását, lefojtottan konok haragját és végső kiengesztelődését a művészi átélés egyforma közvetlenségével, a színészi emberábrázolás egyformán leegyszerűsített eszközeivel juttatja szuggesztív erejű kifejezésre. Vannak pillanatai, amelyekben monumentalitása szinte szétveti a darabot — egyetlen patétikus hang vagy heves mozdulat nélkül. Valóban rendkívüli jelenség, akinek személyi kisugárzása, emberi és művészi varázsa az egész színpadot betölti. *Ajtay* fiatal professzora talán valamivel halványabb, mégis hozzá méltó, nemesen egyszerű és férfiasan tartózkodó, hivatott »utód«. *Zsilley* Margit, mint a nagy professzor unokája kedves, de kissé súlytalan. Annál jobb *Mihályi* Ernő angyalian cukros Mikulás-professzora, *Ladomerszky* Margit becsületes öreg doktorkisasszonya és *Bihary* magánleckéket adó klinikai altisztje. Rajtuk kívül még *Vértess* Lajos (bár az intrikus szerepét inkább aláhúzza, mintsem tompítja), *Károlyi* István, *Boray*, *Hidassy* és *Mátray* erősségei a jól összehangolt együttesnek.

A stílustartó rendezés *Hegedüs* Tibor érdeme.

Kárpáti Aurél

PATYOLATKISASSZONY

Főpróba a Vidám Színházban

A nagymező-utcai Vidám Színház tegnap este főpróbát tartott Rudolf Éger zenés bohózatából, amelyet a színház ezermester igazgatója, Szüle Mihály alkalmazott magyar színpadra és rendezett Patyolatkisasszony címmel. A kiskorú színház e pillanatban még nem rendelkezik írókkal, háziszerzőkkel, kiforrott rendezői és előadói stílussal, egyszóval nem tartozik még a pedigrés és törzskönyvezett pesti színházak köze, annál inkább meglepett bennünket a Patyolatkisasszony második felvonásától kezdve egyre erőteljesebben megnyilvánuló egészséges és jóízű vígjátéki törekvés, amely II. felvonás burleszk-csúcsjeleneteiben forrpontig ér és a közönséget egyik viharos kacagásból a másikba ringatja.

Arról van szó a kezdetben láthatatlanul és tapinthatatlanul jelenlévő darabocskálvan, hogy egy talpraesett takarítóvállalati csoportfőnöknő összeakad a »link« luxusmárkival, akinek nem szabad dolgozni, mert minden vállalkozása súlyos anyagi kudarcba fulladt. A megismerkedés színhelye egy hölgy lakása, ahol a márki betörőnek öltözik egy maszkabálra de egy szerelmes spanyol közreműködésével a rendőrség ered a nyomába, mintha alvilági profi lenne.

A léhűtő márki megpörkölődik a kackiás parkett-tündér oldalán és kedvéért beáll vikszelő-inasnak. A II. felvonás a márki lakásán játszódik, ahol az inas, a papa, az álmenyasszony, sőt a sasszemű Sherlock Holmes legnagyobb ámulatára mint takarító-munkás jelenik meg és olyan bonyodalmába keveredik, hogy a mulatság a függönyöket renegeti. Ettől kezdve remek tempójú és jó mulatságos bohózat van a színen, amelynek előrelátható hosszú táblás estékre szóló sikere lesz.

Az előadást Szüle Mihály rendezte és ha az első felvonás álmatag, glicerines egyhangúságát fel tudná kissé paprikázni, az évad egyik legszebb sikerét aratná. Nem is szólva arról, ha írókat tudna szerezni és nem kéne ilyen Anny Ondrától adoptált bohózatokkal vesződni. Sokat azonban ne kívánjunk a rokonszenvesen törekvő, a díszletfestéstől darabfordításig mindennel sajátkezűleg vesződő igazgatótól, elégedjünk meg annyival, hogy a kezdet nehézségein huszárosan átverekedte magát és a színháza ebben a pillanatban kielégítően megy.

Az előadás hőse Fejes Teri, aki legszebb szerepéből most kanyarodott vissza színpadra. Ördöngős, őzlábú Fejes Terink sokkal csinosabb és kedvesebb lett, pisztráng rugalmasságát megőrizte sőt felfokozta, humora valahogy pikánsabb és vonzóbb lett, egyszóval valamennyi szubretti csúcsvonása meghatványozódott és egyszerűen lehengerelte a miniatür színpadról a közönséget.

Partnere ifjabb Latabár Árpád, akinek sikerült immár hóríhorgas gólyalábas termetéhez a megfelelő burleszk-stílust is bedresszírozni s aki langaléta alakjának valamennyi humorlehetőségét kiaknázta. Igen szép, decens és finoman pikáns jelenség a kitűnő Szende Mária, aki a fulmináns bohózatban a primadonna szerepét töltötte be elegánsan.

Petrovics Szvetiszláv ősz fürtökkel is snájdigan játszotta a papát, Bihary Nándor egy kotnyeles komornyikot, Bánhidy László a fafejű detektívet, Németh Thyra egy alárendelt szerepkörű takarítólányt. Szalay Gyula egy himnemű, trottli szobacicust, Somkuthy Dezső ezúttal megtalálta a hangját, egy bősz toporzékoló spanyolt játszik, afféle kakas- és bikakeverékű szerelmest, aki örökké a bikaviadal arénájának atmoszférájában él. A kísérő muzsikát a tehetséges fiatal Hegedüs Tamás szerezte saját verseire. Pattogó, friss, invenciózus muzsikája szintiszta slágerzene. Ugyesek Bercsényi Tibor díszletei, míg a tokámeretű zenekart az Angolparki bájkarmester, a daliás Kaszner Károly vezényelte.

Baróti Géza

AZ ŐRSÉGVÁLTÁS

nagy sikere a Pest-moziban

A korszerű magyar filmek elindítása után kiugró sikert aratott a Mester-Film Őrségváltás című alkotása, melynek forgatókönyvét Tóth Miklós írta. Egy hatalmas gyárvállalat átalakulásának keretében mutatja be ez a film erőteljes drámai felépítéssel, milyen nehéz utakat járt be a megújhodott magyar szellem, míg visszafoglalhatta a gazdasági élet nagy pozicióit a beszivárgott és mindent ellepő idegenektől. Hetekig tomboló sikerrel futott a premierszínházakban ez a film, amelynek nagy vezető szerepeit Páger Antal, Csortos Gyula, Mihályfi Béla és Hidvéghy Vali játszotta. Néhány nappal ezelőtt Berlinben is bemutatták szakmai körökben ezt a filmet, ahol a magyar filmgyártás komoly sikert aratott vele. Jelenleg a Pest filmszínház tartja műsorán az Őrségváltást és estéről estére táblás házak előtt mutatja be.

MADÁCH SZÍNHÁZ

Pénteken, december 4-én először

Moliere két vígjátéka

Képzelt beteg

előtte:

Versaillesi rögtönzés

Főszereplők: **Tapolczai, Turay Ida, Sennyei Vera, Várkonyi, Szakáts, Szemere Vera, Hoykó, Baló.** Csütörtökön, december 3-án nyilvános főpróba.

KARL ANTON

25 éve ismeretes a német filmvilágban. A műtermek táján arról nevezetes, hogy örökké nyakában viseli zsinórra fűzött sípját, azonkívül egy percig sem hagyja el karjára akasztott elegáns fekete esernyőjét. A műterem hangzavarában ezt használja karmesteri pálcának. Mint rendező, meglepően rugalmas egyéniség, a dinamikus filmek nagymestere, aki nem mindig kesztyűs kézzel, de sok lélektani ismerettel kezeli színészeit. Budapesten legközelebb Stix kapitány leszámol című filmjét mutatják be.

Kárpáti Aurél novellái a rádióban

A magyar rádió holnap, november 29-én este 21 órakor Budapest I. hullámhosszán műsorára tűzte *Kárpáti* Aurél két elbeszélését. A kiváló író és színikritikus *Fidélió* és *A szívesség* című elbeszéléseit olvassa fel a mikrofon előtt.

Hétfőn kezdődik a Nemzetközi Filmkamara tanácsülése

November 30-án, hétfőn délelőtt 10 órakor ünnepélyes keretek között a Vigadóban kezdődik a Nemzetközi Filmkamara budapesti főtanácsülésének első összejövetele, amelyre körülbelül 130 külföldi szakember érkezik. A vendégeket a margitszigeti Palatinus-szállóban helyezik el. Az első főtanácsülésen dr. Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter üdvözli a megjelenteket, majd Karl Melczer főtitkár ad beszámolót a kamara 1942. évi munkájáról. Az ülésen báró Wlassics Gyula államtitkár elnököl Volpi gróf helyett, aki felesége súlyos betegsége miatt nem jöhet Budapestre. Az első tanácsülést sajtófogadást követi a Vigadóban. Kedden zárt előadáson az »Emberek a havason« című Nyírő-filmet tekintik meg, szerdán az Operaházba megy a főtanács, míg a főtanácsülés záró ülése december 3-án, csütörtökön lesz.

ÖT ARTISTA

szerepel a Kamara Varieté december 1-én bemutatásra kerülő *Találós csók* című revűfilmparódiájában. A duó Leitner klasszikus táncospár, Yale mester, aki semmit sem csinál és mégis felborzolja a közönség nevetőidegeit, valamint Deddy és Csöppy, a humoros komikus tánczsonglőrök.

Hétfőn szünet a Fővárosi Operettszínházban

A Fővárosi Operettszínház november 30-án, hétfőn nem tart előadást. A Mária főhadnagy című nagysikerű operett ugyanis századik előadásához közeledik és erre készül a színház a hétfői szünnappal, hogy kellő ünnepélyességgel ülhesse meg az évad legnagyobb sikerének századik előadását. Ezzel egyidejűleg a fűtőberendezést is átalakítják, hogy a kirobbanó sikerű darab a további előadásokon kellemesen fűtött színházban pereghessen le.

Egy asszony visszanéz

Kedden kerül bemutatásra Budapesten *Radványi* Géza és *Tasnádi Fekete* Mária *Egy asszony visszanéz* című művészfilmje, amelynek története egy híres művésznő tragikus szerelme köré fonódik.

Fekete számok

Keserű adatokat olvasunk egy kitűnő biológus könyvében: a születési arányszám csökkenéséről ír, ami nem ujság, de így, a számok hideg megvilágításában, megdöbbentően hat. Megtudjuk a könyvből, hogy különösen a középosztályú rétegeknél tapasztalható nagymértékben a termékenység csökkenése. A magyar házasságok egyötöde meddő, 64.3 százaléka nem teljesíti a nemzettel szemben biológiai kötelességét. A körülöttünk élő népek — az 1937. évi adatok szerint — sokkal inkább szaporodnak, mint a magyar.

Antal Lajos könyvét olvasva, az az érzésünk, mintha fekete tükörbe néznénk, amelyben minden sötét és komor, mint a fekete keret a gyászjelentésen. Ennek magyarázata az, hogy a tükör: *Trianon.* Az adatok Magyarország trianoni korszakának majdnem utolsó esztendejéből származnak és íme, mutatják, hová jutottunk volna, ha a történelem kereke nem fordul meg, ha tespedünk és tétlen szemlélői maradunk az eseményeknek. A magyar népszaporodási 6 ezrelékkel szemben például *Románia* természetes szaporodása 11.5, a volt *Csehszlovákiáé* 9.1 és a volt *Jugoszláviáé* pont a *kétszerese* a miénknek: 12. Mindezt trianoni nyomorúságunk eredményezte. Pusztultunk és vesztünk és egész bizonyosan, »mint oldott kéve széthullott volna nemzetünk«, ha ez az áldatlan, kegyetlen kor még sokáig tart és az ősi magyar életösztön nem mozdul meg, hogy lerázza a bilincseket, amelyeket Páris környékén raktak ránk ellenségeink.

De a jeles biológus könyvén nem szabad elkeseredve merengenünk: az adatok, amelyeket feldolgozott, immár a multtéi és mi *előre* tekintünk a jövő felé. Mély biológiai törvényszerűség rejtőzik abban, hogy a trianoni magyarság társadalmi szerkezete a létünkért és megmaradásunkért folytatott nyomoruságos küzdelemben úgy alakult, hogy házasságok vagy nem jöhettek létre, vagy ha már létrejöttek, a gyermekszületés irtózatos anyagi terheket jelentett és így az elmult trianoni korszakban a magyar gyermekek százezrei nem születhettek meg. Most azonban más kort élünk. *A nemzeti felemelkedés korszakában* a kormány legelsőrangú feladatának tekinti a családvédelmet, a sokgyerekes családok felkarolását és szociális intézmények létesítését, mind-mind azért, hogy azokat a generációkat, amelyek a trianoni korszakban kiestek, pótolni lehessen. Hihetetlen rövid idő alatt sok mindent pótoltunk, aminktől megfosztott bennünket Trianon. Hisszük, hogy a népszaporodás terén is változik a helyzet, hiszen a boldog és erős, nagy Magyarországon *korlátlan lehetőségei* vannak a népszaporodásnak. A biológiai törvény, amely eddig sujtott bennünket, most majd — hisszük — felemel és benépesíti országunkat sok-sok megelégedett családdal: még több gyermekkel, mint amennyi valaha is született Magyarországon.

Ezt a hitünket megerősíti Kovács Alajosnak, a kitűnő statisztikusnak a Magyar Statisztikai Szemle legújabb számában megjelent cikke is, mely megállapítja, hogy Európában csökken ugyan az élveszületések száma, de Magyarországon — *növekszik.* E legújabb számok szétoszlatják a mult fekete számainak sötétségét: ezer lélekre számítva hazánkban 1939-ben 5.6 volt az élveszületések száma és — 1940-ben már 5.9!...

Meghalt Magyar Mátyás, a híres cigányprímás, aki a gyönyörű Walkovszky grófnőt hódította meg játékával és még sem lehetett soha boldog

Székesfehérvár, július 11. *(A Pest tudósítójától.)* **Ha valaki szép, csillagos nyári estéken végigsétált a szárazréti kertek alatt,** *ezüsthangú hegedűszót hallott.* **Sírtak a húrok a terebélyes gyümölcsfák alatt s olyan szomorúan szólt a régi nóta, hogy a fáradhatatlan tücskök is abbahagyták az egyhangú esti koncertet... Valami csodálatos karmesteri intésre elcsendesedett minden, csak a dallam úszott az álmosan heverő kertek felett a csillagfényes magasságok felé...**

»Lehullott a rezgő nyárfa ezüstszínű levele...«

— Ki ez a titokzatos hegedűs? — találgatták az ismeretlenek, akik nem tudták, *hogy Magyar Mátyás, a leghíresebb dunántúli cigányprímás menekült egy viharos élet után a szárazréti kertes házikó néma magányába, ahol csendes nyári estéken hegedűszóval idézi a multat...*

De még a szomszédok is keveset tudtak az idős, őszhajú emberről, akinek a huga vezette a háztartást, eljárt a városba, *Jolán néni* **azonban nem tudott a nagy prímás életéről egyetlen szót sem mondani,** — *mert siketnéma volt...* **Így azután titok lebegett a ház felett s csak nagyon kevesen sejtették, hogy a magányos hegedűs miért sírja bele a csillagos nyári estékbe a szomorú nótát,** *amelyet még egyetlenegyszer sem játszott végig.* **Mintha megszakadnának a húrok, a nóta közepén egyszerre megállt a vonó, üres csend szakadt a békés kertekre s valahol a fák alatt** *könnyezve nézett a hegedűjére egy öreg, töröttszívű cigányprímás...*

Mi történhetett?

Alig egy héttel ezelőtt jelentéktelen kis hírt hoztak a Szárazrét környékéről az egyik székesfehérvári ujság szerkesztőségébe:

— Szerkesztő úr, különös dolog történt: *napok óta nem hegedült Magyar bácsi.* **Valami nagy baj történhetett, mert a hugát sem lehet látni. Néma, csendes a ház,** *tessék utánajárni, mi történt ott...*

Így beszélt az öreg cigány hegedűszavának egyik rajongója, aki többszáz szárazréti lakossal napokig találgatta: mi történhetett?

Elhatároztam, hogy bekopogtatok *Magyar* **Mátyás magányába és** *megkérdezem végre a hegedűszó titkát...*

A sárgafalú házikót eltakarta a magas orgonabokor, s csak hosszas sürgetésre lépdelt elő egy idősebb asszony, *a süketséma Jolán néni.* **Mikor felírtam neki, hogy a bátyjával szeretnék beszélni, heves tiltakozó mozdulatokat tett, s így adta tudtomra, hogy** *kérésem lehetetlen.* **Bizony hosszú ideig tartott a néma vita, míg végre az egyik szobába vezetett, ahol egy karosszékben ült lehajtott fejjel.** *fekete szemüveggel a titokzatos hegedűs,* **akit csak esténként láttak néha-néha a szomszédok.**

Már nem emlékszem pontosan, hogyan kezdtük a beszélgetést, csak azt tudom, hogy két órát töltöttem a homályos szobában s egy napig Magyar Mátyás különös története kavargott előttem...

Üldözés a halálig

Mint sok-sok híres cigányprímás, az öreg is *Szegeden* **született,** *rokona volt a híres Dankó Pistának.* **Már ötesztendős korában játszott egy szegedi cigányzenekarban, de csakhamar kitűnt az ügyes hegedüs és Budapestre, majd Bécsbe vitték. Tízéves korában már** *»csodagyerek«* **volt s a régi békeidőkben bebarangolta egész Európát. Siker és elismerés volt az élete. Megbecsülést szerzett a magyar nótának, amerre zenekarával játszott,** *mindenütt ünnepelték.* **Talán a szokásos cigánysors marad az élete, ha nem jön közbe egy** *krakkói hangverseny.* **1904-et írtak ekkor, béke volt, gondtalan élet, s a lengyel közönség ámulva hallgatta a szebbnél-szebb magyar nótákat. Hangverseny után előkelő hintó állott meg a színház bejárója előtt** *s Walkowszky grófnő, a dúsgazdag lengyel özvegy palotájába hivatta a magyar cigányt.* **Matyi bácsi az akkor harmine esztendős prímás eljátszott ott egy szomorú nótát is:**

»Lehullott a rezgőnyárfa ezüstszínű levele...«

De nem tudta végigjátszani a dalt, *mert meglátott egy gyönyörű fiatal lányt,* **aki egyetlen szót sem tudott magyarul,** *másnap mégis Magyar Mátyás felesége lett. Ez a fiatal lány Walkowszky grófnő leánya volt.* **Otthagyta családját és vállalta a cigányok vándorsorsát —** *de nem sokáig...* **Az édasanyja bosszuja üldözte az egész világon keresztül a boldog emberpárt.** *Magyar* **Mátyás Amerikába menekült —** *anyósa azonban itt is elérte.* **Egy esős, őszi napon kétszer rálőtt a saját lányára, majd vejére is,** *de a golyók szerencsére csak kisebb sérüléseket okoztak. Walkowszky* **grófnőt** *egyesztendei börtönbüntetésre ítélte az esküdtszék.* **A büntetés azonban nem vette el a kedvét bosszuja végrehajtásától.** *Dél-Amerikába* **is követte a fiatalokat s utolérve, lányát egy hídról** *az Amazonaszba lökte.* **A szerencsétlen asszonyt azonban kimentették a halászok.**

Magyar **Mátyás visszamenekült** *Newyorkba.* **Felesége közben megbetegedett. Eszméletlenül feküdt szállodája tizenhatodik emeleti szobájában. Egy percre hagyták csak őrizetlenül,** *s ekkor édesanyja az ápolónővel ruhát cserélve, a szobába osont s a beteg lányát a tizenhatodik emeletről az utcára dobta.*

1907-ben történt mindez. *Az amerikai lapok világszenzációként közölték a különös esetet.* **Napokig tartott a newyorki tárgyalás, amelyen feltárult az a sok-sok szenvedés, amelyet a bosszúért lihegő édesanya okozott lányának,** *csupán csak azért, mert cigányprímást szeretett...*

Az elküdtszék végül az orvosok véleménye alapján *elmegyógyintézetbe utalta a bomlottagyú grófnőt. Ezzel azután lezárult a nagy világszenzáció, a boldog békeidők egyik legérdekesebb bűnügyi pere...*

Magyar **Mátyás hazajött szülőföldjére s idehaza muzsikálgatott a háború kitöréséig, azután önként kiment a harctérre, végigszenvedett négyesztendei hadifogságot, majd újra hazatért,** *de búskomorságára már nem talált orvosságot.* **Vagyonából eldegélt hugával, de soha nem ment emberek közé. Néhány esztendeje** *megromlott a szeme, már alig látott, de azért estenként elhúzott egy régi-régi nótát a csendes kerti fák alatt...*

A szíve ölte meg..,

Senki sem tudta, hogy a harmincötesztendős bűnügyi szenzáció egyik szenvedő hőse él a szárazréti magányban. **Csak most derült ki, amikor Magyar Mátyás halálát közeledni érezve bevallotta titkát.**

De volt egy feltétele is:

Addig nem tudhatja meg senki a történetet, amíg él. *Még magányában is félt az idős ember a nyilvánosságtól.* **Most, hogy mégis elmondottam a szárazréti hegedűszó titkát, azért tettem, mert a különös ember** *feloldott* **az ígéretem alól:**

Tegnap este újból megszólalt a kertben a hegedűszó, de egy kicsit korábban lett vége a nótának. Magyar Mátyás összeesett és meghalt.

A boncolás szerint a szíve ölte meg...

Gaál Ferenc

ERŐ!

EGÉSZSÉG!

SZÉPSÉG!

Rendszeresen strandoljon

a kénes gyógyvizű

SZÉCHENYI STRANDON!

Angol-amerikai ütközet Angliában

London, július 11. Angol és amerikai katonák között *súlyos összetűzésekre került sor* Buckinghamshireben, Rugbyben és Oxfordban jelenti a *Daily Express.* A verekedések legnagyobbrészt kocsmákban zajlottak le.

Az Egyesült Államok Angliában állomásozó katonái között igen nagy az elkeseredés a *Daily Express* jelentése szerint *a hiányos ellátás miatt.* Az amerikai katonák úgylátszik sokkal jobb ellátáshoz vannak szokva, mint amilyent új állomáshelyükön kapnak és semmiképpen sem hajlandók belátni, hogy *a hajóűrhiány miatt nem tudnak róluk kedvezőbben gondoskodni.* A jövőben mindenesetre a hajóknak sokkal több élelmiszert kell hozniok az Egyesült Államokból az amerikai katonák részére.

Nimitz tengernagy repülőszerencsétlensége

Washington, július 11. *(OFI)* **Chester W. Nimitz tengernagy, a csendesóceáni hajóraj parancsnoka repülőszerencsétlenség következtében súlyosan megsebesült — jelenti az amerikai haditengerészeti minisztérium. A repülőgép másodpilótája életét vesztette. A repülőgép az Egyesült Államok nyugati partján zuhant le.** *(MTI)*

Uraknak, Hölgyeknek!

Megkönnyített alátámasztott

akciónknál **azonnali** jó keresetet nyujtunk. VII., Erzsébet-körút 5, III. 26

LÓSPORT

Gróf Sennyey Géza emlékverseny az ügetőn

Ma délután tizenegy futamból álló ügetőversenynap lesz. A gazdag programból két versenyszám emelkedik ki: a 8500 pengős, 2500 méteres *Gróf Sennyey Géza emlékverseny* és az 5800 pengővel díjazott, 3000 méteres *Júliusi díj* nemzetközi versenye.

A *Gróf Sennyey Géza emlékversenyben Ivadék* és *Ujvidék* találkozása ígér izgalmas sportot. *Ivadék* egyike legjobb hároméveseinknek és ebben a versenyben 80 méter előnyt élvez *Ujvidékkel* szemben, amely kitűnő állóképessége mellett is nehéz feladatok előtt áll.

A *Júliusi díjban Gala Peter* emelkedik ki a mezőnyből. *Reimer* Géza kitűnő ötévese lépésről lépésre halad előre és ebben a versenyben is jó kondíciójánál fogva fölényben van a többi indulóval szemben.

Jelöltjeink a mai ügetőversenyekre:

I. Bedő—Emir—Értelmes. II. Harmat—Huba—Bell Hall. III. Félénk—Cirádа—Sirius. IV. Iskolás—Harcos—Dongó. V. Nehajsa—Dajka—Layock Williams. VI. Ivadék—Újvidék. VII. Gala Péter—Virilis—Báró. VIII. Victoria—Zarándok—Hajnalka. IX. Lila—S. Irmus—Cirádа MIR. X. Peter Watts—Gáspár—Duna. XI. Dárius—Úrhölgy—Pamuki Lógós.

Vasárnapi megyeri versenyek

Vasárnap délután a *Pestvidéki Versenyegylet* júliusi mitingjének negyedik napját rendezi a *megyeri pályán*. Ez alkalommal a *Honvédelmi miniszter díja* emelkedik ki a programból. Az 1600 méteres versenyben elég népes mezőny áll rendelkezésre és jó lovasok hajtják az indulókat.

Az esélyes lovak közül *Derwish* reális esélyt képvisel. *Senorita* legutóbb igen jól futott és így feltétlen számításba veendő *Pompával* együtt, amely tavaly legjobbját futotta ebben a versenyben. Jó esély még *Pege* és *Ugródeszka*.

Jelöltjeink a vasárnapi versenyekre:

I. Dőre—Honvéd—Samaritánus. II. Sacrilége—Csongor—Quick Arrow. III. Corti—Szeleburdi—Fana. IV. Desperado—My Star—Diadalittas. V. Derwish—Senorita—Pompa. VI. Katinka—Murány—Hitves. VII. Sice—Tátika—Hacuka. VIII. Dulcinea—Adu—Tündérálom.

WILLY FORST BUDAPESTEN

Willy *Forst*, a német filmoperettek koronázatlan fejedelme tegnap Budapestre érkezett és résztvett a margitszigeti premieren. Willy *Forst* néhány hetet Budapesten tölt.

Nyári jelmezbál

Szörényi Éva

A jelmezbálok idénye rendes körülmények között farsangra vagyis télre esik. Rövidesen azonban nyári jelmezbál eseménye örvendezteti meg Budapestet, amikor bemutatják Szitnyai Zoltán Jelmezbál című regényének filmváltozatát Rodriguez Endre rendezésében. Főszereplője Szörényi Éva, Ajtay Andor, Greguss Zoltán, Turay Ida, Bilicsi Tivadar és Mihályfi Béla.

A DAMASZKUSZI RABSZOLGANŐ

A XIV. században állandó vetélkedés dúlt Velence és a török birodalom között. E háború legendás hőse volt Mulay el Kader, akinek fényes haditetteit feljegyezte a történelem. Róla szól az új olasz óriásfilm, amelyet a Damaszkuszi oroszlán címmel mutatnak be Budapesten. A címszerepet Carlo Ninchi játssza. Szerepe szerint halálosan beleszeret egy damaszkuszi rabszolganőbe, aki a damaszkuszi oroszlán végzetét okozza. Az olasz újdonságot rövidesen bemutatják.

SZINHÁZ ÉS FILM

BÉCSI KERINGŐ

Szabadtéri operettbemutató a Margitszigeten

Pénteken este végre megnyílt Budapest és talán az egész világ egyik legszebb színháza, a szigeti smaragdóceánban fürdő szabadtéri aréna, ahol Bubik Árpád saját átdolgozásában és rendezésében mutatta be Hubert Marischka Strauss-operettjét, a Bécsi keringőt. A történet átdolgozása előtérbe sodorja a két Strauss keringőháborújának jellegzetes szabadtéri, sőt margitszigeti motívumait, amelyiknek fundamentuma a látványosságban és a parádés énekteljesítményekben rejlik. Bubik Árpád, úgyis mint rendező-igazgató, ragyogó szereposztást biztosított a valcerháború színpadi előadásának, szerződtetve Pataky Kálmánt és Réthy Esztert a két főszerepre. A történet természetesen Grinzingben kezdődik az Ebeseder-cukrászdában, Deutschmeister-zenekar, bécsi majális és természetesen Strauss-keringők nagy népünnepélyével, ahol megjelenik a sorsüldözött és a keringőtől zordonan eltiltott ifjabb Strauss, úgyis mint a vaníliaszagú cukrászbarlang puszelli-királynőjének, Ebeseder Léninek énektanára és leendő szívszerelme.

Az ifjabb Strauss azonban megismerkedik itt Horinelli grófnővel, aki belelát a sorsüldözött ifjú komponista szívébe és megígéri, hogy hozzásegíti a sikerhez és a nyilvánossághoz. Ez a merénylet az öreg Strauss apai és keringőkirályi tekintélye ellen a Dommermeyer-kaszinóban zajlik le, ahonnan a grófnő eltávolítja az öreget és a fiatal valcer-jakobinust állítja a pulpitusra. Strauss Sáni azonban ezzel a merénylettel elveszíti apját és menyasszonyát, aki legszívesebben habüstök közé száműzné a reményteljes ifjú muzsikust. Operettről lévén szó, minden megoldódik, egy új keringőkirály elindul a bécsi égen, mindenki megtalálja a maga párját és folját és az összekoccanás vidám polkában oldódik fel.

Bubik Árpád, a Három a kislány tavalyi sikerét követve, alaposan kihasználta a gyepszínpad csodálatos lehetőségeit s felvonultatott mindent, ami szigetszínpadunkon szem-szájnak ingere. Látványosságban, énekteljesítményben és mezillatú Strauss-muzsikában nem is volt hiány, de a színház e két félelmetes eleme között nem siklott el az igazi játék, igazi szabadtéri színház bontakozott ki a suhogó krinolinok, a cigánykerekező suszterinasok, naplopó diákok, májálisi népség, katonazenekar és egyéb szabadtéri kellékek között. Az előadás zenei része pedig egyenesen kiváló volt, Országh Tivadar a két Strauss legszebb keringőit válogatta össze. Rubányi Vilmos pedig temperamentumosan és korrekten vezette a hatalmas hangversenyzenekart. Pompás díszleteket épített Bercsényi Tibor, míg az óriási világítási apparátust Kornay János »fényfelügyelő« vezényelte, aki igazán nem tehetett arról a kis elektromos afférről, amely a második felvonás finaléját megzavarta, amelyet azonban — szerencsére — a pesti közönség humorosan fogott fel és ezzel a premier presztízsét egycsapásra megmentette.

Az előadás szabadtéri parádé a javából. Pataky Kálmán olvadékony lírai tenorja csodálatos simulással és gazdagsággal hozta a szépséges Strauss-melódiákat. Réthy Eszter, mint Torinelli grófnő, nemcsak csillogó operakoloratúrájával hengerelte le a nézőteret, de karcsúságával, hódító asszonyi bájával és remek színészi készségével. Kirobbanó sikert aratott a Sziget tavalyi felfedezettje, Barabás Sári, aki ismét »ispilángis« szőkeségével, szigetre termett primadonnai kedvességével és váratlanul nagy énekteljesítményével sokkal többet és értékesebbet produkált, mint egész évi zártszínházi szereplésével.

Az idősebb Strausst Solthy György játszotta daliás méltósággal, mellettük sok derűs percet szerzett Simon Marcsa, valamint Bihari Nándor és Ujvári Lajos bécsi nyárspolgárduója, Madarász László kedves és humoros karakterfigurája, Turi Gizella, Elekes Zsuzsa, Takács Rózsi, Vándory Gusztáv, Pártos Gusztáv, Ignáth Gyula, a jómegjelenésű Stolpa András, Kökény Ilona vaskos humora és kis szerepében is kiugorva egy kis madáchszínházi vendég, Feleki Sári. Az óriási együttesből még dr. Sikolya István, Fülöp Sándor, vitéz Gozmány György és Fesztoráczi Kató kívánkozik tollhegyre.

A balettnek, amely külön életet élt, csillogásával és szépségével tartalmat és jelentőséget adott minden felvonásvégnek, Ottrubay Melinda volt a hőse, aki szitakötőként lebegett s feloldódva az édes könnyű muzsikában, hódító számokat produkált. Osztozott sikerében a kitűnő Kőszegi Ferenc, Sallai Zoltán és a fürgelábú Bartos Irén. Több név nem lévén, a beszámolót bezárjuk és az új margitszigeti valcerháborúnak egész nyarat betöltő sikerf jósolunk.

Baróti Géza

ILLUZIÓ AZ ÉLET

mondja Brigitte Horney legújabb filmjének alaptétele, amelyet Mey-Meng, a népszerű német karikaturista így örökített meg. Johannes Heesters éppen szerelmet vall az ünnepelt színésznőnek, de nem tudja leköti, mert a színésznő egy elejtett mondatból új szerepére emlékezik s máris szerelmes asszonyból színésznővé vedlett vissza.

A RÁDIÓ HÉTFŐI MŰSORA megváltozik. Vasárnap iktatják be ugyanis azt a 36 sokgyermekes magyar családot, akiket Királyrév községben ajándékoztak meg családi házzal. Az ünnepségről a magyar rádió hangfelvételt készített és azt július 13-án, hétfőn délután 6 óra 10 perckor műsorára tűzi.

SZERDÁN, július 18-án délelőtt 11 órakor újabb görlsorozást tart az Új Magyar Színház igazgatósága. Ugyanakkor táncolni és énekelni tudó fiúk jelentkezését is kérik.

A BELÜGYMINISZTER hozzájárult, hogy a Lloyd filmszínház nevét Duna filmszínházra változtassa meg.

A szinházak mai, holnapi és jövőheti műsora

ERZSÉBETVÁROSI. Minden este és vasárnap d. u.: Aranysárga falevél (5, 8). — MÁRKUS PARKSZINHÁZ. Minden este és vasárnap d. u.: Párisi expressz (½6, ½9). — NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK. Minden d. u.: Terülj, terülj, asztalkám! (4); minden este: Az ember nincsen fából (8). — FÉNYES CIRKUSZ. Minden d. u. és este: Bohócolimpiász, csodafóka (4, 8). — MŰSZINKÖR. Minden d. u. és este: Száz piros rózsa (hétköznap: ½6, 8; vasárnap: ½4, 6, 8). — KERTVARIETÉ (Rákóczi-út 15). Minden este és vasárnap d. u.: Nyári kaland (½5, ½9). — MARGITSZIGETI SZABADTÉRI SZINPAD. Hétfő kivételével minden este: Bécsi keringő. Hétfőn: Beethoven VI. és IX. szimfóniája (½9).

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat, V Ü = Vasárnap és ünnepnap. M = Matiné

ADMIRÁL (353—707): Ember a láthatáron. (¼4, ½6 ½8 ½10. V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): Mákvirágok. (¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ANDRASSY** (124—127): Te csak pipálj, Ladányi. (¾4 ¾6 ¾8 ½10; V Ü 11 2 4 6 8 10.) — **ÁTRIUM** (154—024): 2000 pengős férfi. (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4-kor is.) — **BELVÁROSI** (384—563): Önagysága titkárja. (Jobbterem 4 6 8 10; balterem V Ü ½3 ¾5 ½7 ¾9.) — **BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (181—244): Uszás és ugrás. Életadó vér (kultúrfilmek). Tobruk és Szebasztopol elfoglalása. Ufa különkiadás. Rajzos híradó Szebasztopolról. Magyar, Ufa, Luce híradók. (Folyt egyórás előadások 10—24 óráig.) — **BROADWAY** (422—722): Diákévek. (¼4 ½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½2-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (551—500): Szeretlek. (½5 ¾7 9; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: Madarasz. — **CAPITOL** (134—337): Legyünk fiatalok. (½4 ½6 ½8 ½10; vasárnap és ünnepnapokon ½2 órakor is.) — **CORSO** (182—818): Szerelmi vihar. (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): Szabotázs. (5 ½8 ½10; Sz V Ü ¾3 órakor is.) — **DAMJANICH** (425—644): Népitélet. (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **DECSI** (121—343, 125—952): A szerelem orvosa. (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4-kor is.) — **ELIT** (114—502): Nyári szünet, Mesevár néven nyílik meg július 30.-án. — **FÓRUM** (189—707, 159—543): Bűnös vagyok. (½6 ½8 ¾10; Sz V Ü 3-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): Azur expressz. (5 7 9; Sz ¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (222—499): Fejlődő társadalombiztosítás. Életadó vér (kultúrfilmek). Tobruk és Szebasztopol elfoglalása. Ufa különkiadás. Rajzos híradó Szebasztopolról. Magyar, Ufa és Luce híradók. (Folytatólagos egyórás előadások 9—24-ig.) — **HOLLYWOOD** (225—003): Melyiket szeressem. (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ¼4-kor is.) — **IPOLY** (292—626): Ember a láthatáron. (½6 ½8 ½10; V Ü ¼4 órakor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): Balalajka. (5 ½8 ½10; V Ü ¾3-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: Pepita kabát. — **LLOYD—DUNA** (111—994): Melyiket szeressem. (½6 ½8 ½10; V Ü ¼4-kor is.) — **ODEON** (428—478): Ember a láthatáron. (¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: Hölgyek előnyben. — **OLYMPIA—SZÉKELY** (423—188): Zárt tárgyalás. (4 6 8 10; V Ü 2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): Rózsafabol. (5 ½8 ½10; Sz V Ü 3-kor is.) — **OTTHON** (146—447): Ember a láthatáron. (¼4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: Zavaros éjszaka. — **PÁTRIA** (145—673): Szakadék felett. (11 2 4 6 8 10.) — **PHÖNIX** (426—326): Ember a láthatáron. (11 5 ½8 ½10; Sz V Ü 11 3 5 ½8 ½10.) — **RÁDIUS** (122—098, 120—564): Fráter Loránd. (½6 ½8 ¾10; Sz V Ü ½4-kor is.) — **RIALTÓ—TOLDI** (224—423): Egy lány elindul. (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **ROYAL APOLLÓ** (222—002): A régi nyár. (¾6 ½8 ¾10; Sz V Ü 4 6 8 10.) — **CSABA—SAVOY** (146—040): Nevess, és szeress. (½6 ½8 ½10; V Ü ½4-kor is.) — **SCALA** (114—411): Tosca. (½6 ½8 ¾10; Sz V Ü 3-kor is.) — **TIVOLI** (225—602): Ember a láthatáron. (¾4 ½6 ¾8 ½10; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **TURÁN** (130—003): Népitélet. (11 ½2 4 6 8 10; V Ü 11 2 4 6 8 10.) — **URÁNIA** (146—046): A régi nyár. (5 ½8 ½10; Sz V Ü ¾3-kor is.) — **VESTA** (222—401): Második hótre prolongálva! Juarez. (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü 2 4 6 8 10.)

LEGYÜNK FIATALOK!
A legvidámabb nyári szórakozás! (Esperia-film)
CAPITOL

Bereznai Tibor

Szabadságos katonák visszautazása

A 200-zal kezdődő tábori postaszámú alakulatokból szabadságon lévők további elszállítása végett február 13-án a lavocsnei rendészeti és katonagondozó állomáson eligazításra jelentkezzenek azok, akiknek szabadságolási igazolványuk szerint január 22-én és 23-án kellett volna jelentkezniök.

Február 14-én azok kötelesek jelentkezni, akiknek oda január 24-én, 25-én és 26-án kellett volna beérkezniök.

Aki a vasúti összeköttetés miatt az itt közölt napon nem tud jelentkezni, a következő napon feltétlenül jelentkezzék, de a késését az induláskor a vasúti állomáson igazoltassa.

Egy 76-os villamos nekirohant a 18-asnak: Két sebesült

Ma reggel háromnegyed kilenc táj-ban kisebb villamosszerencsétlenség történt a *Nagykörút* és *Rákóczi*-út sarkán. A 76-os villamos megcsúszott és belerohant egy 18as számú kocsiba. Az összeütközésnek két sérültje van, *Mayerszky* Regina 25 éves leány és *Molnár* István 41 éves cipész. Mindkettőt a mentők szállították a kórházba.

200 tucat férfiharisnyát zsakmányoltak a betörők

A *Ferenciek*-tere 2-es számú házban lévő *Fáth-féle* harisnyaüzlet *pincerak-tárát éjszaka ismeretlen betörők kifosz-tották.* Az üzlet alatt lévő raktárba valószínűleg még kapuzárás előtt lejutottak, leverték az ajtó lakatját és a pincéből 15.000 pengő értékben *200 tucat elsőrendű minőségű férfiharisnyát* vittek el. A rendőri nyomozás megindult.

Kettős vasúti szerencsétlenség Szolnokon

Szolnok, február 12. *(A Pest szolnoki tud. tel. jel.) Tegnap két vasúti szerencsétlenség történt Szolnokon.* A műhelytelepen *Baranyó* István műhelyi munkás az egyik mozdonyhoz *szerkocsit akart hozzákapcsolni.*

Tolatás közben a szerkocsi vaslépcsője és a mozdony közé került.

Súlyos sérüléssel kórházba vitték, ott *rövidesen meghalt.*

A szolnoki vasúti *Tisza*-hídnál dolgozott *Németh* Lajos 38 éves vasmunkás. Nem vette észre, hogy *Debrecen felől közeledik az Árpád sinautó és az halálragázolta.*

— **A hajózási árufelvétel megnyítása egyes állomásokon.** Az M. F. T. R. közli, hogy az árufelvétel Regesburg, Passau, Linz, Wien, Pozsony, Ujpest, Budapest (összes rakodóhelyek) és Budafok állomások egymásközti forgalmában folyó évi február hó 15-én megnyílik. A Duna jégmentes szakaszán a küldemények menetrenden kívüli járatokkal továbbíttatnak. Az árufelvétel a közeljövőben további forgalmi viszonylatokra fog kiterjesztetni.

— **Befizetési lap a február 15-i lejáratok megújítására.** Vidéki előfizetőink lappéldányaihoz, amennyiben előfizetésük február 15-én lejár, ma befizetési lapot mellékelünk. Kérjük előfizetőinket, hogy a megújításra szánt összeget mielőbb adják fel, nehogy a lap küldésében fennakadás legyen.

— **A volt cs. és kir. Mária Terézia 32. gyalogezred** Emlékmű- és Szoborbizottsága a világháborúban rokkanttá vált hős katonái részre a honvédelmi miniszter úr fennhatósága alatt létesített alapítvány kamataiból, mint minden évben, úgy ezidén is a május havában tartandó ezrednapon négy érdemes, szegénysorsú, volt 32-ik gyalogezredbeli legénységi hadirokkantat fog segélyben részesíteni. Ezért felhívjuk a fenti követelményeknek megfelelő 32-es legénységi hadirokkantakat, hogy személyi, kereseti adataikat, családi körülményeiket és életviszonyaikat tartalmazó kérvényükkel együtt újkeletű katonai hadigondozási, erkölcsi, szegénységi bizonyítványaikat és a leszerelésüket igazoló bizonyítványt legkésőbb folyó évi április hó 1. napjáig a bizottság ügyészének, *dr. Fehér András, budapesti (V., Kálmán-utca 10. sz. a.)* ügyvédnek küldjék meg.

Vakokkal alapított gyárat egy pestszentlőrinci világtalan műszerész

Valamikor kerékpárjavító műhely volt. Megszokta már minden pestszentlőrinci lakos, aki az *Üllői*-úton jár, hogy a műhely ajtaja előtt javításra váró kerékpárok heverjenek, vagy álljanak. *Pár hét óta ez a látvány eltűnt.* Mintha lezárták volna az ajtót. Napközben ritkán látja az ember kinyílni. Érdekes azonban, hogy bentről mégis halk gépzúgás, kalapácsolás és kattanások hallatszanak. Vajjon milyen munka folyik odabent?

Amikor belépek, egyszerre négyen is fogadják a köszöntésemet. Az első pillanatban látom, hogy vasmunkát végeznek. *Hatalmas kézkarú prés kar át lendíti meg a terem közepén egy olajos köpönyegbe öltözött férfi.* Fiatal nő ül a prés mögött és kis pléhkupakokat helyez a prés alá.

Különös félhomály van idebent, a férfi mégis nagy fekete szemüveget visel.

A munkásnő is egykedvűen bámul valahova a végtelenbe.

A férfi lendít egyet... kattanás...

— Kész! — mondja határozottan.

Egy gyors mozdulat s máris hangzik a nő ajkáról a felelet:

— *Mehet!*

A lakatosműhely titka

Szinte másodpercnyi pontossággal ismétlődik meg ez a művelet. Minden esetben egy kalapformájú bádoghüvely az eredmény. Érdeklődve lépek közelebb és... most látom csak, hogy

mindketten — vakok.

A férfi meghallja vagy megérzi közeledésem. Leállítja a gépét. Hevült arcáról csorog a veríték. Bemutatkozunk. Nem értem jól a nevét, de nem is nagyon érdekel, mert a műhely vezetője után érdeklődöm.

— *Magam vagyok a tulajonos is, meg a munkavezető is,* — mondja szerényen, amikor megtörli izzadt arcát.

— Hogy, hogy?... — szaladt ki akaratlanul a számon.

— Lehetetlennek tartja? Mert vak vagyok? De egy kivétellel a munkatársaim is azok!

— Bevallom, még nem hallottam, hogy *világlalanok vasmunkát végeztek volna:*

Közbevág:

— Hát Magyarországon nem is hallhatta. Nagyon téves felfogás uralkodik nálunk a vakokról.

Azt hiszik az emberek, hogy aki egyszer elvesztette a szemevilágát, az csak kosarat fonhat élete végéig.

Pedig minden szakmában lehetne a vakokat dolgoztatni. Természetes, hogy csak a tömegcikkek készítésénél használhatnák azért őket, mert ott beidegzett mozdulatokra van szükség. *Szalagrendszer mellett a legkényesebb hadimunkát is elvégzik.*

— Ebben a kis műhelyben mit készítenek?

— Most még csak csavarhúzókat. Ma a technika korszakában minden háznál szükség van két-három darabra.

— Anyagilag mit jelent ez egy vak embernek?

— Aki itt dolgozik, az nagyobb darab kenyeret kap, mintha kosárfonással töltené idejét, mert úgy megkeresett egy ember heti 8—10 pengőt.

ez a munkásnő pedig — mutat a prés mellett ülő vak nőre — jelenleg heti 30 pengőt kap.

Ha sikerül azonban kifejlesztenem a műhelyemet, remélem *meg tudom adni vakjaimnak a heti 40—50 pengőt is.*

— A műhely felállításához mi adta az ötletet?

„A vak is munkaképes, teljes értékű ember!"

— Két évvel ezelőtt *még én is láttam.* De egy véletlen szerencsétlenség alkalmával elvesztettem szemem világát. Vele a kenyeremet is. *Koldulni szégyeltem... Élni pedig csak kell.* Nem tamaszkodhattam senkire, sőt még agg édesanyámat is nekem kellett eltartanom. Mit kezdhettem volna? Előzőleg külföldön egy közepesnagyságú mechanikai gyárnak voltam a vezetője. Aki pedig egyszer mechanikus volt, nem is lesz az már más...

— Ha a vakok erre a munkára alkalmasak, miért nem végeztek eddig hasonlót?

— Ennek kettős oka van. Először is az a baj, hogy

a társadalom csak egy szánandó embert lát a vakban.

Nem hiszik, hogy alkalmas sok feladat elvégzésére és *nem is bíznak rá semmit.* A másik baj, hogy *a vakok is úgy gondolkoznak, hogy a társadalomnak kötelessége őket eltartani.* Ez az oka, hogy nem alkalmazok idősebb vakokat, hanem csak fiatalokat, akik még feszülnek az energiától és a munka utáni vágytól.

— Mik a tervei a jövőre vonatkozólag?

— Annyira fejleszteni az üzememet, hogy necsak konjunkturális időben, hanem a békében is *felvegye a versenyt másokkal.* Mindig a minőségre fektettem a fősúlyt és nem kívánok azzal propagandát csinálni, hogy »*vakok készítették*«.

A más ik asztalnál beszüntették közben a munkát. Nincs anyag, mert áll a prés. Látom, hogy akadályozom a termelést. Látom azt is, hogy

nincs itt helye a sajnálkozásnak, mert ez a kis műhely a munka birodalma,

és az akaraterős embereknek kijáró tisztelettel szorítom meg búcsúzóul a kezét az üzem vak vezetőjének. Megkérdezem a nevét, de tudja, hogy újságíró vagyok és mosolyogva legyint:

— Nem mondom meg. Tudom, hogy riport lesz belőle és nem vágyom semmiféle elismerésre. *Egyszerűen dolgozni akarok csak és minél több sorstársam helyzetén javítani.*

Vitéz Nagy László

Nincs többé kompenzációs üzlet az értéktőzsdén

Az értéktőzsdei áruhiány megszüntetésére — írja az *Uj Világ* — már hetek óta tanácskozások folynak. Ezeken a megbeszéléseken az a vélemény alakult ki, hogy az áruhiány megszüntetésének egyik módja *az értéktőzsdei kompenzációs üzlet eltiltása lenne.* Az értéküzleti forgalmat szabályozó kormányrendelet annakidején megengedte, hogy az értéktőzsdei bizományosok az egyes azonos értékpapírkategóriákban való tőzsdei *vételi és eladási megbízásaikat a tőzsdén kívül egyenlíthessék ki.* Ennek a megszüntetésére a tőzsdetanács eltiltotta a kompenzációs üzletet. *A kompenzációs üzleti tilalom az értéktőzsdén február 8-án lépett életbe.* Számolnak azzal, hogy a kompenzációs üzlet betiltása révén a közeljövőben *már a nyílt piacra kerül az az árumennyiség,* ami eddig a kompenzációs kiegyenlítés révén elkerülte a piacot.

Indiában súlyosbodott a helyzet

Bern, február 12. Londoni jelentések szerint Gandhi éhségsztrájkja erős benyomást tett a brit fővárosban. Elismerik, hogy *Indiában lényegesen súlyosbodott a helyzet.* Mindazáltal hangoztatják, hogy a brit kormány Indiában nem bocsátja szabadon a politikai foglyokat a háború vége előtt és hogy ennélfogva *Gandhi sorőszakoskodása hiábavaló.*

Az angol hírszolgálat jelentése szerint Amery miniszter tegnap kijelentette az alsóházban, hogy *Indiában eddig több mint 60.000 személyt tartóztattak le,* az angol rendőrség 470 esetben használta fegyverét, az angol csapatok 48 esetben voltak kénytelenek közbelépni. *(MTI)*

Szlovákiában is bezárják a szórakozóhelyeket

Pozsony, február 12. *(NST)* A *Gardista* című lap jelentése szerint a szlovák belügyminiszter *törvényt készít elő a bárok és más szórakozóhelyek bezárásáról. Számos kávéházat és vendéglőt is bezárnak és a szeszadót felemelik.*

Csendőrnap lesz vasárnap

Február 14.-én lesz az idei csendőrnap. A Budapesten elhelyezett csendőr alakulatok e napon istentiszteleten vesznek részt, majd délelőtt negyedtizenkettőkor a Böszörményi-úti csendőrlaktanyában hősi emlékmű megkoszorúzásával egybekötött ünnepély lesz. Az ünnepélyen a nyugállományú bajtársakat is szívesen látják.

22 millió pengő a kereskedelem hitelellátására

A pénzügyminiszter kezdeményezésére a keresztény kereskedelem és hitel ellátásának előmozdítására a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank, a Magyar Általános Hitelbank és a Budapesti Székesfővárosi, Községi Takarékpénztár R. T. *20 millió pengős hitelkeretét az elmúlt évben 30 millió pengőre emelték fel.* Mint az *Uj Világ* írja, a hitelek elbírálására létesített bizottság *eddig már 22 millió pengő hitel folyósítását engedélyezte a keresztény kereskedelem részére.*

Katonai rendelkezés Svájcban

Bern, február 12. *(NST)* **A svájci hadsereg főparancsnoka a szövetségi tanács tudtával elrendelte, hogy »a jövő bizonytalanságára való tekintettel a kiképző osztagok megerősítése és áthelyezése által gondoskodni kell, hogy állandóan elegendő hareképes csapattest álljon rendelezésre«.**

EMLÉKEZÉS A PROLETÁRDIKTATÚRÁRA!

Miért harcolnak a magyarok a bolsevista Oroszország ellen?

Azonnal kész a válasz. Ki ne emlékeznék a 25 év előtti véres napokra. Minden magyar a saját bőrén érezte, hogy mit jelent a bolsevizmus.

A SIGNAL

3-as száma sem feledkezett meg erről a nevezetes évfordulóról és KUN BÉLA RÖVID, DE GYÁSZOS URALMÁRÓL számos képpel tarkított tudósítást közöl, amely feleleveníti előttünk a Károlyi-féle forradalomtól kezdve a boldog felszabadulásig az akkori idők minden borzalmát.

A SIGNAL szép kiállításban havonta kétszer jelenik meg, túlnyomórészt magyar szöveggel. Kapható minden ujságárusitónál. Eladási ára példányonként 40 fillér. Előfizetési megbízásokat elfogad az IBUSz, Budapest, V., Akadémia-utca 10. Előfizetési ár ¼ évre P 2.40. Csekkszámlaszám: 23929.

SZÍNHÁZ ÉS FILM

Mi az igazság?

Pirandello ősbemutató Szegeden

Szeged, február 12. A Szegedi Városi Színházban *vitéz Bánky* Róbert szintársulata tegnap este mutatta be *Pirandello* háromfelvonásos paraboláját, *Mi az igazság?* címmel. Az olasz író rendkívül érdekes műve először került Magyarországon bemutatásra.

Tánclépésben a századokon át

A tánc címmel az operaház egyik szépséges prímabalerinája, az aranyszőke *Ottrubay* Melinda tartott érdekes illusztrációkkal tarkított előadást a Zeneakadémiáb. A naiv, gyermekded ősemberi mozdulatoktól a vallásos áhitatból fakadó görög és római táncokon keresztül a szilaj ritmusú német fegyvertáncig és spanyol castagnettáig mint egy izgalmasan tanító mesét a táncról hallgatta a szépszámú közönség a ritka szép előadást és gyönyörködött az előadó *Ottrubay* Melinda, *Pintér* Margit és *Zsedényi* Károly szemléltető illusztrációiban.

Tánc és kifejezés egyforma erővel és harmóniával érvényesültek a »balett« alcím alatt bemutatott Petruska jelenetben, valamint a sima függönyök előtt is teljes illuziót keltő Kék Duna keringőben. A jólsikerült »prózai« ismertető után kedvére kigyönyörködhette magát a közönség *Ottrubay* Melinda táncformáinak nemes szépségében is. Valószínűnek tartjuk a tegnapi est alapján, hogy egy esetleg megismételt második előadásnak még nagyobb sikere lenne!

(v. j.)

Mai filmkritika

Az úszó város

Forum

Gyorsanpergő, remek epizódjelenetekből összerakott francia bűnügyi film, amelyből a fiatalok üde szerelme sem hiányzik. A Normandie a newyorki világkiállításra szállítja utasait, a dúsgazdag milliomost szép fiatal leányával, az ujságírót, a politikust feleségével és titkárnőjével, a szépségkirálynőt titkárával, sőt az értékes drágakő és a detektívek sem hiányoznak az együttesből. Körülöttük bonyolódik az izgalmas történet, amelynek minden egyes jelenete franciásan szellemes. Kiváló színészek, többek között Michel Simon, Jules Berry és Gaby Morlay játéka emeli a film színvonalát. (e.)

A KOMÉDIA ORFEUM táblás házakkal játssza »Csecsebecse« című új revüjét, amelynek egyik képe egy rendkívül mulatságos BSZKRT-opera. A persziflázs felvonultatja az összes közlekedési miziériákat. A BSZKRT-kalauznők levelet intéztek a színház igazgatóságához, amelyben a persziflázs egyes részleteit kifogásolták, viszont Hlatky Editet meghívták valóságos kalauznőnek.

— **Barabás Márton képei.** A *Műterem* kiállításán márkosfalvi *Barabás* Márton festőművész mutatja be erdélyi tárgyú képeit. A félszáz olajfestmény Erdély legjellegzetesebb tájaival ismerteti meg a nézőt. Azokkal az önmagukban is festői szépségű erdős-sziklás hegyvonulatokkal, amelyeknek tömör és színes formái olyan élesen rajzolódnak ki a tiszta magaslati levegőben, akár a messze észak geológiai alakzatai. Skandináv festők tájképein látni csak ilyen hűvösen borzongó őszi erdőket, havas ormokat, komor fenyveseket, megfagyott óriásokra emlékeztető, méreszen felszökő, kopár árva-bérceket. Csakhogy itt a szűk szorosok, csipkés szegélyű hegyek és titokzatos álmú erdők alján apró székely-falvak lapulnak. Csupos tetejű, bezena-falas, leveles kapujú csíki házikók, amelyeknek ablakszemeiből ezeresztendős magyar mult tekint ránk. Barabás Márton a naturalista ábrázolásmód részleteket kedvelő pontosságával és a természeti hatások iránt érzékeny lélek fogékonyságával örökíti meg mindezt vásznain, amelyek közül különösen egy *Gyilkostó*-részlet, a *Zuzmarás fenyők*, a *Kanyargó Olt*, a *Bikszádi út*, a *Napsütötte hegyoldal*, a *Vigyázó-kő*, a *Szent Anna-tó*, a *Sárguló bükk* s az *Oltárkő hóesésben* válik ki előnyösen.

—l—

UDVAROLNI FELESLEGES

Bemutató az Új Magyar Színházban

Vaszary Gábor akár patentot kérhetne színpadi alkotásainak műfaji beosztására, olyan pontosan követi a saját találmányú receptet, amely valahogy így szól: »Végy egy aranylag szolid vigjátéki első felvonást, a másodikban keverj csípős bohózati elemeket hozzá, s a harmadikban öntsd nyakon bőséges burleszkkel.« Pontosan ez volt a keveréki aránya az annakidején óriási sikerű Az ördög nem alszik-nak, s pontosan ezerint készült az Udvarolni felesleges is.

A cím egyébként egy Péter nevű úriember sűritett életfelfogását jelenti, aki számtalanszor csalódott nőkben, szerelemben, undora van a hazugságtól és egy Szilveszter este megkéri annak a lánynak a kezét, aki percenként legalább hármat hazudik, de hajlandó arra, hogy szerelem nélkül, bizonyos »becsületbeli« alapon házasságra lépjen vele. Eddig vigjáték van a színpadon, egy pesti társaság Szilveszter estje, nityókás urak, apró flörtök, éjféli koccintás, aztán kezdődik a második, a bohózat. Ezúttal a Balaton partján vagyunk. Péter másféléves házas Máriával s a gentleman-szerződéses frigy pompásan működik.

Mi sem természetesebb, mint hogy halálosan szeretik már egymást, de Péter ragaszkodik az alapelvéhez, szó sincs szerelemről, gyengédségről. Úgy élnek, meggyónva egymásnak mindent, mint két fiatal ügyvéd, aki erre szerződött. Mária azonban halálosan únja ezt az elrettentően becsületes és tiszta és hűvös házasságot, régi flörtjével csinál egy mesterséges jelenetet, hogy felborzolja férjének gólem-nyugalmát. Ez aztán alaposan sikerül is. A viharos felvonás végén kitombolja a botrányt, hogy a harmadik felvonásban helyet adjon a burleszknek. Itt már egy monogramos, díszkrét női, fehérnemű a botrány magva, ekörül forog az egész harmadik felvonás, amelynek viharos tempója, szenvedélyesen mulatságos elemeivel a burleszk-író legjobb formáját mutatják meg. Az első felvonásban elandalodó, a másodikban sűrűn kuncogó közönség elérkezik a viharos kacagás orkánjához.

Nagyon szigorúnak kellene lenni, ha az ember törvényszerűséget, pláne ha irodalmi következetességet kutatna Vaszary Gábor új darabjában. Az írónak nincs egyéb célja, mint szórakoztatni s ezt a feladatát korrekten és tehetségesen be is tölti. A második felvonástól kezdve a közönség nagyszerűen mulat a meghökkentő helyzeteken, aztán a harmadikban fortyog és vihorász az egész nézőtér, annyira telibe talált Vaszary Gábor, a burleszkszerző.

Az előadást Bercsényi Tibor szép és hangulatos díszletekben Juhász József rendezte, akinek ezúttal sikerült ellesni a ilyesfajta művek titkos technikáját és együtt diktálni a tempót az íróval. A két főszerepet Dayka Margit és Hajmássy Miklós játssza. Dayka ez évben legmulatságosabb szerepét kapta Máriával, aiknek álarca mögött kitombolhatja angyali komédiáskészségét. Nem is játszik, csak elsétáltatja előttünk ezt a mai pesti asszonyt, aki örökké hazudik, féltékeny arra, hogy az ura nem féltékeny, kicsit meggondolatlan, de minden hibájával olyan kedves, amilyennek csak egy vérbeli színésznő tud egy kicsit link, pesti nőt megrajzolni.

Hajmássy Miklós ismét azzal káprázatot el, hogy megint másik alakot állít a színpadra. A Páris harsogó, blőd és nagyképű amerikai filmmágnása után egy jámbor gólemet mutat be, aki úgy számol a házasság esélyeivel, mint egy spórkassza-asztalársaság pénztárosa a szombatesti kamattal. Kiváló Greguss Zoltán alakítása, aki könnyedén és gunyoros eleganciával viseli egy megszelidített nőfaló lochnessi szörny vonásait. Pethes Ferenc pityókás és minden lében kanál Pista bácsija, Vaszary Piroska fulmináns sikerű szemtelen és az egész családot terrorizáló Mariska nénije, Fónay Márta bazsarózsaszínű paraszteselédkéje, Lengyel Gizi szünyogkarcsú szekszepilés pesti nője, Alszeghy Lajos, Fülöp Viola és Gálffy Marika egészítik ki az együttest.

Baróti Géza

TITKOS PARANCS

A Corvin mai bemutatója

VIKTOR DE KOWA

Ma este mutatja be a Corvin filmszínház a német filmgyártás egyik legérdekesebb és legizgalmasabb filmdrámáját Titkos parancs címmel. A film egzótikus vidéken játszódik le, ahol két konkurrens vállalat harcol egymás ellen az üzleti és kereskedelmi világ legkörmönfontabb, sokszor kegyetlen és emberekre nézve végzetes eszközökkel. A nagy versenyfutás díja a víz, amelynek megszerzése életet, lehetőséget és sikert jelent a győztesnek. Az egyik oldalon megfeledkeznek minden verseny legfőbb szabályáról, a tiszta sportszerűségről és olyan eszközökhöz nyulnak, amelyek valakit a legsúlyosabb bűn, a gyilkosság gyanujával illetnek. Ekörül fordul meg a mese tengelye, ezt kutatja a film valamennyi szereplője és ezen töpreng a néző is, aki az utolsó percig sem tudja eldönteni, hogy a két exponált szereplő közül kit terhel valóban a szörnyű bűn. Ezt a két alakot mesteri, színészi munkával Paul Hartmann és Viktor de Kowa állítja a felvevőgép elé Karl Antonnak, a német mesterrendezőnek vezetésével.

A NÉMA TANU

szombattól az Omniában és az Átriumban is

Közel két hete mutatta be emlékezetes sikerrel az Omnia a MIF *Néma tanu* című produkcióját, amely egy gyilkosság gyanuja elől menekülő férfi különös életútjának történetét mondja el drámai izgalmas mese keretében. A film úgy a közönség, mint a kritika körében szokatlan sikert aratott, aminek az az első oka, hogy a film az olasz film hagyományaihoz híven káprázatos kiállítású, tiszta művészi eszközökkel készült filmköltemény. A filmet a kimagasló sikerre való tekintettel az Omnia mellett az Atrium is műsorára tűzte és szombattól kezdve játssza. A *Néma tanu* főszereplője Amadeo *Nazzari*, a közkedvelt olasz filmbonviván, továbbá Ivone *Maar*, Elsa *di Giorgi*, Leda *Gloria*, míg rendezője Carlo *Campogalliani*.

SZÁZADIK hangversenyét adja február 20-án este ½7 órakor a Magyar Művelődés Házában a Forray-kórus. Hangversenyének műsorán madrigálok és XVIII. századbeli toronyzenék szerepelnek. Valamennyi számuk először kerül Magyarországon bemutatásra.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap. M = Matiné.

ADRIA-ADMIRAL (353—767): **Bécsi vér.** (¼4 ½6 ½8: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **A négy testőr.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Gentryfészek.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2 órakor is.) Vasárnap d. e. 11 órakor: **Párbaj semmiért.** — **ATRIUM** (154—024): **Emberek a havason.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **BARLANG-BROADWAY** (422—722): **Egy asszony visszanéz.** (½2 ¾4 ½6 ½8.) — **BAROSS-BODOGRAF** (149—510): **Bécsi vér.** (3 5 7: V Ü 11 1 3 ½5 5 ½7 7.) — **BELVÁROSI** (384—568): **Bécsi vér.** (½4 ½6 ½8 ½7 ½8: V Ü ½2 ½3 órakor is.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): **Így kell sielni** (sportfilm). **Betontörök** (színes rajzfilm). **Magyar, Ufa és Luce híradók.** (Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN-HOLLYWOOD** (225—008): **Negyedíziglen.** (½4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) Vasárnap d. e. 11 órakor: **Sok hühó Emmiért.** — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Őrségváltás.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Titokzatos Sziám.** — **CAPITOL** (134—637): Második hétre prolongálva! **Szép csillag.** (½2 3 5 7: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—384): **Titkos parancs.** (½3 ½5 7.) — **CSABA-SAVOY** (146—040): **Negyedíziglen.** (½4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) Vasárn. d. e. 11-kor: **Nem ioptam én életemben.** — **DEÁK-DÉCSI** (121—343, 125—952): **Katyi.** (½2 ¾4 ½6 ½8.) — **DUNA-LLOYD** (111—994): **Férfihűség.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **ERZSÉBET-VESTA** (223—401): Ötödik hétre prolongálva! **A csata.** (11 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **FORUM** (189—707): **Az úszó város.** (3 5 ½8: V Ü 11-kor is.) — **GLORIA** (427—521): **Őrségváltás.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Így kell sielni** (sportfilm). **Betontörök** (színes rajzfilm). **Magyar, Ufa és Luce híradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Őrségváltás.** (½4 ½6 ½8: szombat, vasár- és ünnepnap ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11-kor: **Jöjjön elsején.** — **KAMARA** (423—901): Második hétre prolongálva! **Eltévedt emberek.** (11 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **KORZÓ** (182—818): **Bajtársak.** (½4 ½6 ½8: V Ü 11-kor is.) — **MAGYAR NEMZETI (ROYAL) APOLLÓ** (222—002): Negyedik hétre prolongálva: **Emberek a havason.** (½4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **MESEVÁR-ELIT** (114—502): **Halálos csók.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Őrségváltás.** (¼4 ¾6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): Prolongálva! **Néma tanu.** (½4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Bécsi vér.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **PÁTRIA** (145—673): **A hegyek lánya.** (10—1-ig folyt. ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **PEST-PALACE** (221—222): **Négylovas hintó.** (11 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **PETŐFI-ODEON** (428—478): **Őrségváltás.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11-kor: **A miniszter barátja.** — **RADIUS** (122—098, 120—564): Második hétre prolongálva! **A nőnek mindig igaza van.** (¼4 ½6 ½8: szombat ½2 ¾4 ½6 ½8: vasár- és ünnepnap 11 ¼4 ½6 ½8.) — **SZÉKELY-OLYMPIA** (226—425): **Bécsi vér.** (11 ½2 ¾4 ½6 ½8.) — **SZITTYA-CITY** (111—140): **Emberek a havason.** (¼4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) — **TINÓDI-TIVOLI** (225—602): **Bécsi vér.** (½4 ½6 ¾8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **TOLDI-RIALTÓ** (224—443): **Őrségváltás.** (10 ½12 ½2 ¼4 ½6 ½8: V Ü 11 1 3 5 ¾8.) — **TURÁN** (120—003): **Szüts Mara házassága.** (11 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **UJBUDA-SIMPLON** (268—899): **Negyedíziglen.** (¼4 ½6 ½8: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): **Rombadölt álmok.** (½3 ½5 7.)

A színházak mai műsora

OPERA: *Székely fonó, Sylvia* (C., 6). — **NEMZETI:** *Hatalom* (Bérletszünet, 6). — **KAMARA:** *Bolero* (½7). — **MŰVELŐDÉS HÁZA:** *Sellő* (D., ½7). — **VIG:** *A Manderley-ház asszonya* (L., ½7). — **PESTI:** *Méreg* (½7). — **ÚJ MAGYAR:** *Udvarolni felesleges* (F., ½7). — **MADÁCH:** *Képzelt beteg* (½7). — **FŐVÁROSI OPERETT:** *Mária főhadnagy* (6). — **ANDRÁSSY:** *Egy nap a világ* (½7). — **VIDÁM:** *Patyolatkisasszony* (½7). — **BABSZINJÁTÉK:** *A rókacsinálta király* (d. u. ½4); *Az ember nincsen fából* (este ½7). — **ROYAL REVÜ-SZÍNHÁZ:** *Utazás a holdba* (½7). — **KAMARA VARIETÉ:** *Legyünk őszinték* (½7). — **KOMÉDIA:** *Csecsebecse* (½7). — **ERZSÉBETVÁROSI:** *Csókos regiment* (¾5, ½8). — **JÓZSEFVÁROSI:** *Marica grófnő* (¾5, ½8). — **KISFALUDY:** *Becskereki menyecske* (¾5, ½8).

Gandhi továbbra sem fogadhat látogatókat

Uj-Delhi, április 2. *(NST) Mahatma Gandhi* számára továbbra is szigoruan tilos, hogy barátai látogatását fogadja a börtönben. Az angol hatóságok csak akkor hajlandók enyhíteni a Mahatma helyzetén, ha Gandhi semmisnek nyilvánítja a kongresszuspárt által a mult augusztusban elfogadott határozatot és nyiltan elítéli a mult évi lázadást és kész elfogadható biztosítékokat nyujtani a kormánynak további magatartására vonatkozóan.

Szinyei Merse kultuszminiszter hazaérkezett Berlinből

Szinyei Merse Jenő kultuszminiszter, aki tegnap Berlinből hazaérkezett, a Németbirodalom területének elhagyásakor *Rust* németbirodalmi miniszternek meleghangú üdvözlő táviratban köszönetet mondott a baráti fogadtatásért és a szívélyes vendéglátásért.

A szlovák nép katonai nevelése

Pozsony, április 2. A szlovák parlament tegnap elfogadta *a szlovák nép katonai neveléséről* szóló törvényjavaslatot. A katonai nevelés elvben az összes alattvalókra kiterjed, *férfiakra 50 éves korukig, nőkre 30 éves korukig.*

Már az iskolában kezdődik a katonai nevelés. Végrehajtásának irányelveit a nemzetvédelmi miniszter az iskolaügyi miniszterrel egyetértésben állapítja meg. A parlament ezután elfogadta *a polgári légoltalomra* vonatkozó bizonyos rendelkezések módosításáról szóló törvényt, valamint a szlovák-német társadalombiztosítási egyezményről szóló törvényjavaslatot. *(MTI)*

Az ellopott sál hurokra keritett egy betörőnőt

Pécs, április 2. *(A Pest tud.)* A pécsi rendőrkapitányságon őrizetbe vették *Kovács* Margit rovottmultú pécsi lakost, aki az utóbbi időben egész sereg *betöréses lopást és besurranó tolvajlást követett el.* A veszedelmes tolvajt tettenérték, *amikor álkulccsal behatolt egy tanítónő lakásába.* Rendőrt hívtak, aki előállította a kapitányságra. Alig hogy a detektívek szobájába lépett, egy ottartózkodó panaszos asszony felkiáltott: — *Nini, a fiam sálja van a nyakán!* — Igy indult el a lavina. Kihallgatása előtt házkutatást tartottak a tolvajnőnél és *rengeteg lopott ruhát, edénynemüt és élelmiszert találtak a lakásán.* Letartóztatták.

Kelemen Krizosztom főapát mond Teleki-serlegbeszédet Kassán

Kassa, április 2. A kassai társadalmi egyesületek munkaközössége holnap néhai gróf *Teleki* Pál halálának évfordulója alkalmából emlékvacsorát rendez, amelyen *Kelemen* Krizosztom titkos tanácsos, pannonhalmi főapát mond ünnepi serlegbeszédet és méltatja a tragikus véget ért miniszterelnök életét és munkásságát.

— **A Gábor Áron-szoborpályázat pályaművei vasárnap bemutatják.** *Gábor* Áron, a székely szabadságnős emlékének megörökítésére kiírt szoborpályázatra *41 pályamű érkezett be.* A SzEFHE és Hargitaváralja jelképes székely község vasárnap délelőtt 10 órai kezdettel a Képzőművészeti Főiskola dísztermében *bemutatja az érdeklődő közönségnek a pályázatra beérkezett szobrokat.* A pályázat eredményét délelőtt 11 órakor hirdetik ki.

— **60.000 levente szeretetcsomag.** A leventeifjúság honvédkarácsonya mozgalom keretében eddig 60.000 szeretetcsomagot küldtek ki a harctérre, illetve osztottak szét a sebesült honvédek között. Minthogy még mindig nagyszámban érkeznek szeretetcsomagok, a mozgalom végleges befejezése előreláthatólag húsvét táján várható.

— **A segédhivatali tisztviselők közgyülése.** A Segédhivatali Tisztviselők Országos Szövetsége április hó 4-én délelőtt 10 órakor saját helyiségeiben (IV., Királyi Pál-utca 9, félemelet) országos közgyülést tart.

AZ ÚJ VENDÉGLŐI ÉS KÁVÉHÁZI ÁRAK PONTOS RÉSZLETEI

A közellátási miniszter egy ma megjelent rendeletével a vendéglátó iparben az ország egész területén *bevezette az egységes árrendszert* azzal, hogy az általa megállapított új vendéglői, kávéházi, kifőzői, kávémérési, kocsmai, espressói és büfféárak, továbbá mulatók, bárok, grillek új, legmagasabb árai április 24-én lépnek életbe. Olvasóink tájékoztatására *alább közöljük a budapesti vendéglői árakat.*

A fővárosban a vendéglőket *négy* osztályba sorozzák. Azokban a vendéglőkben, amelyek eddig sem szolgáltattak ki menüt és amelyek az osztályon felüli vendéglői csoportba tartoznak, a jövőben sem lesz kötelező a menü kiszolgáltatása. Amennyiben azonban adnak és a jövőben is adnak menüt, *alkalmazkodniok kell a csoportjukra megállapított menüárakhoz.* Osztályon felüli vendéglő igen kevés van.

Az alábbi felsorolásban az első szám az osztályon felüli vendéglőben felszámítható árat, a többi szám az 1., 2., 3., illetve 4. osztályba tartozó vendéglőkben felszámítható árat tünteti fel Eszerint a budapesti vendéglői árak a következők:

A menüárak. Hústalan menü: 3.30, 2.20, 1.70, 150 és 1.30 pengő. **Feltétes menü:** osztályon felüli vendéglőben nincs, a többiekben: 2.40, 1.90, 1.70 és 1.50 pengő. **Húsos menü** apró és darált húsból vagy belsőrészből 3.60, 2.60, 2.10, 1.80 és 1.60, marha-, sertés- vagy borjúhúsból 4.20, 3.00, 2.40, 2.00, 1.70 pengő, szárnyas, hal, malac, vad vagy angolos húsból 5.00, 3.60, 2.90, 2.40, 2.30, előétel bármely menühöz 2.20, 1.80, 1.60 pengő, a 3. és 4. osztályú vendéglőkben előétel nincs.

Napi leves ára: 0.80, 0.60, 0.50, 0.40, 0.36, a szárnyas ragoulevesé 0.90, 0.76, 0.62, 0.50, 0.44 pengő. Erő- és krémleves csak az osztályonfelüli és 1. osztályú vendéglőben lesz, ára 1.10, 0.90 pengő, rák krémleves ugyanezekben a vendéglőkben ára 2.40, 2.00 pengő.

Tojásétel: gomba vagy velő tojással, ham and eggs 2 tojásból 2.60, 2.40, 2.10, 1.90, 1.70 pengő, kaszinótojás 1.60, 1.30, 1.10, 0.90, 0.80 pengő, töltött tojás egy tojásból 2.00, 1.60, 1.30, 1.00, 0.90 pengő. Napi mártás 0.80, 0.60, 0.50, 0.40, 0.36, tatár majonéz 1.30, 1.00, 0.80, a 3. és 4. osztályú vendéglőkben ilyen étel nem lesz.

Főzelék és köret ára: Napi főzelék üresen 1.00, 0.80, 0.60, 0.50, 0.44, főzelék feltéttel 1.80, 1.50, 1.30, 1.10, 0.90 pengő, angolbab, cukorborsó, kelbimbó 2.20, 1.70, 1.50, 1.30, 1.10, kelvirág, spárga, töltött gomba, töltött paradicsom 3.00, 2.40, 2.00, 1.80, 1.60, egyszerű köret 1.00, 0.80, 0.70, 0.60, 0.54, sonkás vagy gombás rizs, újburgonya vajjal 1.80, 1.40, 1.20, 1.00, 0.90, párisi köret csak osztályon felüli és 1. osztályú vendéglőben 3.50, 2.60, rakottburgonya 2.20, 1.80, 1.50, 1.30, 1.10 pengő. Saláta árak: 0.80, 0.60, 0.50, 0.40, 0.36, francia saláta, burgonya saláta majonézzel 1.80, 1.40, 1.20, a 3. és 4. osztályú vendéglőkben ilyen étel nem lesz.

Marhahus árak: apróhus 2.50, 2.00, 1.60, 1.40, 1.20, főtt és párolt hus 3.00, 2.40, 2.00, 1.70, 1.40, párolt bélszin vagy filet 3.80, 2.80, 2.40, 2.10, 1.80, kész angolos hus 4.00, 3.00, 2.60, 2.30, 2.00, frissen készült angolos hus 4.50, 3.30, 2.90, 2.60, 2.30 pengő.

Borju és sertéshus árak: apróhus 2.80, 2.20, 1.80, 1.50, 1.30, székelygulyás, töltött paprika, töltött káposzta, rakott káposzta, töltött kalarábé 3.00, 2.30, 1.90, 1.50, 1.30, kész sült 3.50, 2.60, 2.20, 1.90, 1.70, frissen sült 4.00, 2.90, 2.60, 2.20, 2.00, malacpörkölt és malac sült 4.60, 4.00, 3.60, 3.20, 2.90, malac comb 5.40, 4.40, 4.00, 3.60, 3.20 pengő.

Bárány és ürühus: apróhus 3.20, 2.50, 2.20, 1.90, 1.70, sült 3.80, 3.00, 2.70, 2.40, 2.00 pengő.

Nyúl-, őz- és szarvashús ára: pörkölt 3.20, 2.50, 2.20, 1.90, 1.70, nyúlcomb 4.60, 3.40, 3.00, 2.60, 2.30, nyúlgerinc 4.40, 3.80, 3.40, 3.00, 2.70, őz- vagy szarvascomb 4.30, 3.70, 3.30, 2.90, 2.60, szarvasgerinc 4.80, 4.20, 3.80, 3.40, 3.00, őzgerinc 5.80, 5.00, 4.60, 4.20, 3.80 pengő.

Vegyes húsételárak: Ujházy tyúkleves 4.00, 3.20, 2.70, 2.30, 2.00, marhanyelv 3.20, 2.60, 2.20, 2.00, 1.80, sertésnyelv és borjúnyelv 2.40, 2.00, 1.60, 1.40, 1.20, savanyu- vagy szalontüdő 2.20, 1.80, 1.40, 1.20, 1.00, vese velővel 2.50, 2.20, 1.90, 1.70, 1.50, borjúmáj 3.80, 3.00, 2.60, 2.30, 2.00, marha- vagy sertésmáj 2.50, 2.20, 1.90, 1.70, 1.50, pacal, fodor 1.60, 1.20, 1.00, 0.90, 0.80, borjú- vagy sertésfej 2.50, 2.50, 2.10, 1.80 1.60, sertéscsülök és borjúláb 3.00, 2.20, 1.90, 1.70, 1.50, kocsonya 2.50, 2.20, 1.90, 1.70, 1.50, virstli tormával vagy mustárral 1.50, 1.20, 1.00, 0.80, 0.72, virstli lecsóban vagy lében burgonyával 1.80, 1.50, 1.30, 1.10, 1.00, debreceni 1.80, 1.50, 1.30, 1.10, 1.00, vegyeshurka 2.30, 1.80, 1.50, 1.30, 1.10, sült kolbász 3.00, 2.50, 2.00, 1.60, 1.40, disznótor 5.00, 4.00, 3.60, 3.20, 2.80 pengő.

Tészta árak: főtt vagy sült tészta 1.60, 1.30, 1.00, 0.80, 0.60, mignon 0.70, 0.60, 0.50, 0.40, 0.36, torta és egyéb cukrász sütemény 1.40, 1.10, 0.80, 0.60, 0.54, dessert, száraz szelet 1.30, 1.00, 0.80, 0.60, 0.54, krém és rizs 1.50, 1.20, 0.90, 0.70, 0.66, gesztenyepüré habbal vagy krémmel 6 deka 1.80, 1.40, 1.20, 1.00, 0.80, egy deci fagylalt 1.60, 1.30, 1.00, 0.80, 0.70, jegeskávé 2.20, 1.50, 1.10, 0.90 pengő.

Sajt árak: liptói, Döry, Pálpusztai Romadour trappista, óvári 1.20, 0.90, 0.70, 0.60, 0.56, liptói köritve 1.30, 1.00, 0.80, 0.70, 0.66, Emmenthali és Parmezan 1.40, 1.10, 0.90, 0.80, 0.70, Roquefort és roquefort vajjal 1.80, 1.50, 1.30, 1.10, 1.00, krémsajt 1.40, 1.10, 0.90, 0.80, 0.72 pengő.

Kávé árak a vendéglőkben: 100 százalékos babkávéból készült feketekáve 1.60, 1.20, 1.00, 0.90, 0.80, 75 százalékos babkávéból 1.50, 1.10, 0.90, 0.80, 0.70, 50 százalékon aluli babkávé keverékből, vagy tisztán kávépótlékból készült feketekávé 1.30, 0.90, 0.70, 0.60, 0.50, gépkávénál és törökkávénál ezek a feketekávé árak emelhetők 20 fillérrel.

A vegyes ételek árai közül megemlítjük a következőket: imbisz 4.80, 3.20, 2.80, 2.30, 2.20, Horsdoeuvres 5.00, 4.00, 3.60, 3.20, 3.00, hússaláta 3.00, 2.50, 2.20, 1.90 1.70, szárnyas-saláta vagy majonéz 3.40, 2.80, 2.50, 2.20, 2.00, ökörszájsaláta 2.50, 2.10, 1.80, 1.60, 1.40, egy adag Ostsee-hering 2.10, 1.70, 1.40, 1.20, 1.10, egy darab rollmops 1.00, 0.70, 0.60, 0.50, 0.50, egy darab szardellagyűrű 0.70, 0.50, 0.40, 0.30, 0.30 pengő.

A vastagabb betűvel közölt számok az elsőosztályú vendéglőkben felszámítható árak.

A határakat a rendelethez mellékelt ártáblázat nem tünteti fel. A rendelet szerint a határat a vendéglősnek úgy kell kiszámítania, hogy a beszerzési árhoz bruttó haszonkulcsot számíthat fel, amely az osztályon felüli vendéglőben 150 százalék, a továbbiakban 120, 100, 90 és 80 százalék.

A rendelet *a kávéházakat három osztályba sorozza.* Mindegyikben *délután 4 órától kezdve magasabbak az árak.* Alább csak *a budapesti első osztályú kávéházak* árait ismertetjük. Az *első szám a délelőtti, a második szám a délután 4 órától* felszámítható árakat tünteti fel.

Feketekávé 100 százalékos babkávéból 1.20, 1.40, 2 deciliter tejeskávé 100 százalékos babkávéból 1.40, 1.60, 3 deciliter tejeskávé 100 százalékos babkávéból 1.70, 1.90 pengő. 75 százalékos babkávéból készült feketekávé 1.10, 1.30, 2 deciliter tejeskávé 75 százalékos babkávéból 1.30, 1.50, 3 deciliter tejeskávé 1.60, 1.80 pengő. 50 százalékos babkávéból készült fekete 1.00, 1.20, 2 deci tejeskávé 50 százalékos babkávéból 1.20, 1.40, 3 deci tejeskávé 1.50, 1.70 pengő. 50 százalékon aluli babkávé keverékből vagy tisztán kávépótlóból készült fekete 0.90, 1.10, 2 deci tejeskávé ilyen feketéből 1.10, 1.30, 3 deci tejeskávé 1.40, 1.60 pengő. Kapuciner 1.00, 1.20 pengő. Gépkávénál és török kávénál ezek az árak 20 fillérrel emelhetők. Mandulatejes kávénál a tejeskávé árak 10 fillérrel emelhetők.

Valódi tea cukorral, legfeljebb 10 százalék magyar teával színezve 1.40, 1.60, kevert vagy magyar tea cukorral 1.00, 1.10, citrom teához 20 fillér, 2 centiliter rum teához 40 fillér, 2 deciliter valódi kakaó vagy csokoládé 1.40 vagy 1.60, pótanyagból készült kakaó vagy csokoládé 1.10, 1.30 pengő.

Gyümölcsrizs vagy tejberizs 1.30, 1.50, fagylalt 1.40, 1.60, jegeskávé 1.50, 1.70, 2 deci málnaszörp, narancsszörp, limonádé 0.90, 1.00, 3 deci 1.10, 1.20, csája, puncs, grog 1.70, 2.00 pengő.

A teljes komplet reggeli, mégpedig tejeskávé vagy tea, vagy csokoládé, vaj, jam vagy méz, sonka vagy szalámi, vagy szalonna délután 4-ig 1.70 pengő. Karlsbadi vacsora délután négy órától 1.80 pengő.

Közli a rendelet a kifőzési és kávémérési árakat, továbbá a sör és az égetett szeszesitalok legmagasabb vendéglátóipari üzemi árait is.

A francia nemzeti segélyakció sikkasztási botránya

Páris, április 2. *(NST)* A Seine et Oise megyében a nemzeti segélyakció szervezetében előfordult sikkasztásokkal kapcsolatos vizsgálat *más területekre* is kiterjedt. A sikkasztást először *Versaillesban* fedezték fel, most pedig *Sévresben* is vádat emeltek a segélyakció egyik megbízottja ellen, aki a rendelkezésére bocsátott áruk egy részét saját céljaira használta fel. *St. Germain-an-Laye* városában szintén hasonló vizsgálat folyik. Végül a versaillesi szállítási központ vezetője ellen is vádat emeltek.

HARMONIKA STERNBERG

A HÁBORÚ ÉS POLITIKA hírei

A csendesóceáni haditanács Roosevelt elnöklésével szerdán ülést tartott. Az elnök beszámolt Edennel folytatott megbeszéléseiről.

Zsidó hadseregszervező bizottság alakult Londonban.

3000 kanadai vasutas bérharcot kezdett.

Élelmiszerüzérkedés vádjával törvényszék elé került Percy Laurie angol vezérőrnagy, a brit katonai rendőrség parancsnoka.

Ausztrália még nincs biztonságban: jelentette ki Evatt ausztráliai külügyminiszter sydneyi beszédében.

A hősök napját május 3.-án tartják Finnországban.

A finn női egyesületek tervezetet dolgoztak ki a finn nők 17—25 éves korig terjedő mozgósításáról.

A pápa csak a jövő héttől kezdve fogad.

A szü'etések csökkenésének megakadályozására intézkedéseket követel 90 angol képviselő. Indítványt is nyujtottak be a kormányhoz.

A finn hadirokkantak bajtársi egyesületének a Finnországban állomásozó német csapatok parancsnoka 413.000 finn márkát küldött, mint a finnországi német csapatok adományát.

A Führer átadta Gariboldi vezérezredesnek, a keleti arcvonalon harcbavetett olasz hadsereg főparancsnokának a lovagkeresztet.

Anglia az USA és a Szovjet a jövőben légitolttával biztosítják a békét lord Trenchard rádióbeszéde szerint.

Rendes bíróság elé utalták a miskolci merénylő ferj bűnügyet

Miskolc, április 2. A miskolci törvényszék rögtönítélő bírósága egész napi tárgyalás után csütörtökön este nyolc óra után hirdetett ítéletet *Merényi Maszni* Imre sajópálfalvai földmives bűnügyében. *Merényi* március 25.-én az esti órákban előzetes szóváltás után áldott állapotban lévő feleségét úgy hasbaszúrta, hogy az asszonyt életveszélyes állapotban szállították a miskolci kórházba, ahol csak gondos orvosi beavatkozás mentette meg életét. A bíróság úgy határozott, hogy a házastárson elkövetett szándékos emberölés bűntettével vádolt *Merényi Maszni* Imre ügyét átteszi a rendes bírósághoz. *(MTI)*

Németekhez pártolás a miusi szakaszon

Berlin, április 2. A Német Távirati Iroda közli, hogy a miusi arcvonalon a napokban *a helyi lakosságból alakult kötelék a német csapatok rendelkezésére bocsátotta erejét és közreműködést vállalt a bolsevisták ellen.* A kötelék 800 tagja a bolsevisták által lerombolt, de a németek által újjáépített templomban esküdött fel. *(MTI)*

A kubani harcok

Zürich, április 2. *(A Pest külön tudósítójától.)* A keleti hadszíntérről érkező jelentések szerint *a Donec-medencében a sártenger minden nagyobb hadműveletet megakadályoz.* Kuban vidékén ellenben a szovjet csapatok folytatják támadásaikat. A harcok súlypontja Novorosszijszktól északra van.

Gyermekek

önként kérik a hashajtót, ha egyszer Darmolt kaptak. A Darmol ize kitünő és fájdalom nélküli hat. Ezért szereti a gyermek. DARMOL

LÓSPORT

Ma temetik Feiser Sándort

Az ügető sport és üzembeliek ma délután 4 órakor kísérik utolsó útjára a kerepesitemetőben Feiser Sándort, a sokszoros magyar sampion ügetőtrénert és hajtót, aki a magyarok közt valósággal utólérhetetlen mestere volt az ügetőtréningnek és versenyhajtásnak.

Feiser — mint ismeretes — egy esztendővel ezelőtt súlyosan megbetegedett és szenvedéseitől a hét elején váltotta meg a halál. A temetésen a Budapesti Ügetőverseny Egylet is képviseltetni magát.

Saint Amour újból könnyen győzött

Az esős idő miatt gyér látogatottság mellett folytak le a tegnapi megyeri versenyek. A nap egyik fő száma az *Aprilisidíj* volt, amelyben *Saint Amour* újból könnyen győzött *Azile* és *Istók* ellen. Meggyőződhettünk, hogy *Pauly Hartman* örnagy lova egyike a legjobb hároméveseknek.

A *Czárán János emlékversenyben Pityi Palkó* vezetett és már nyerőnek látszott, de az utolsó gátnál lovasa majdnem leesett és a ló megtorpant. *Furulya* utolérte és megverte. A megnyitó akadályversenyben *Honvéd* hosszakkal vezetett, de a célegyenesben pályát tévesztett és így *Aratás* lett a nyerő.

Ipoly a jövő sampion apaménje?

A magyar ügetőversenyzés hatalmas fejlődésében kétségkívül nagy szerepet játszik az a szerencsés import, amely tengerentúli apaméneket szerzett meg a BÜE részére. *The Great Virginian, Crispin, San Guy* ivadékai egyre jelentősebb szerepet játszanak a versenyzésben. Nem csekély büszkeséggel megállapíthatjuk azonban, hogy a belföldi ügetőtenyésztés is produkált olyan egyedeket, amelyeknek ivadékai a legjobb külföldiekkel is felveszik a versenyt.

Hosszú ideig *Sümegh* Ottó *Bajnok*-a volt a belföldi apaménsampion, az utóbbi időben azonban egyre gyengébbek ennek a stallionnak utódai, — hiába, az »aggastyánkor« a lovaknál is érezteti hatását.

Bajnok apaméni tevékenysége azonban méltón folytatódik fiában, *Ipolyban* (Bajnok—Olga). *Ipoly*, amellyel *Feiser* Sándor nyert Derbyt, a bácskai nábob *Dungyerszky* György tulajdonában, annak kamendini ménesében fedez.

Ipoly első évjáratából kilenc 3 éves mutatkozott be a pesti pályán, úgymint: *Napraforgó, Drágám, Jedrenkay fia, Lela, Liliana, Vera, Szerda, Ljuba* és *Amica*.

Az Ipoly-ivadékok valósággal példa nélküli tenyésztősikert hoztak Dungyerszky Györgynek, amennyiben a kilenc 3 éves közül nyolc már versenyt nyert, a kivétel *Amica* is valószínűleg csak azért nem, mert megbetegedett. Ipolynak ez az első évjárata — Liliana egészen első klaszisunak igérkezik, — a jövő sampion ménjét kecsegteti.

ZENEI ESEMÉNYEK

Kristálytiszta víziók, klasszikus fogalmazás, az érdektelenebb részletek életteli megtöltése, egyszóval minden, ami modoron és külső alkaton túl a művész legbenső, sajátos énjét adja, jellemzik a tegnap este második zongoraestjét adó *Böszörményi Nagy* Bélát.

Mindazok, akik ezen az estén átélték a *Wohltemperiertes Klavier* preludium és fugájának finom alázatát vagy *Brahms f-moll* szonátájában egyes démonikus passzázsok lenyügöző költői izgalmát, elmondhatják, hogy legbensőbb művészi tartalmában megrendítőbb művészi vallomást ritkán hallottak.

*

Azon kevés fiatal között tartjuk számon *Milinkovich* Gemmát, akiket szívesen hallanánk többször is pódiumainkon. Szerény, de biztos fellépése párosulva tömör, szépcsengésű altjával, hangjának fiataloknál ritkán tapasztalható kiegyenlítettségével, komoly meglepetést keltene az Operaház színpadán is. Egy sereg dalt és néhány áriát kötött csokorba, megtüzdelve kitapsolt ráadászámokkal, újra bizonyságát adva annak a szép fejlődésnek, ameddig a fiatal énekesnő a néhány év előtti operavizsgától a mai napig eljutott. (v. j.)

LEGÉNY A GÁTON

SZÍNHÁZ ÉS FILM

HENSCHEL FUVAROS

Az Új Magyar Színház mai előadása

Végre megint valami, amiért érdemes beülni a nézőtérre. Dráma és színház. Igazi dráma, igazi színház — a javából. Elgondolkoztató csak az, hogy megint egy *repriz* idézi föl és ajándékoz meg vele, akár a *Naplemente után* vagy a *Halálfánc* esetében. *Ujságként* manapság nemigen kapunk ilyesmit. A kor, amely *csinálja* a drámát, nyilván nem kedvez semmiféle illúziónak. Sem az írásnak, sem a játéknak. Élet és halál megrázó harcát nem színpadon intézi el a zord jelen. A világot jelentő deszkák helyett szerényen beéri magával a világgal. Mi ehhez az »új tárgyiassághoz« képest a fiatal Hauptmann korának sötét naturalizmusa?

Mikor kifelé jöttem a tegnapi főpróbáról, valaki nem is állta meg szó nélkül. Kissé méltatlankodva mondta hátam mögött a szomszédjának: Nem értem, mi ebben olyan nagy dolog? Hogy *egy egyszerű fuvaros* öngyilkos lesz egy közönséges, komisz asszony miatt? Ugyan, ez csak nem dráma? Ha még valami intelligens ember lenne ez a szerencsétlen Henschel, mint a klaszszikus hősök . . A többit már nem hallottam. De a megjegyzés így sem minden tanulság nélkül való. Nemcsak azért, mert meghökkentően naív, nyárspolgári korlátoltságra vall, hanem mert akaratlanul is a *lényegre* tapint. Gerhart Hauptmann sokat emlegetett naturalizmusának lényegére. A költői valóságábrázolásnak arra a kifürkészhetetlen, titokzatos varázslatára, amely szinte eszközök nélkül s szinte a *semmiből* tud »nagy dolgot« csinálni a színpadon. Mert igazában erről van itt szó. Henschel fuvaros tragédiája csakugyan a lehető legközönségesebb, leghétköznapibb történet. Nincs benne semmi különös, meglepő vagy szokatlan »költői« kitalálás. Ha egyéni eset is, mégsem egyedülálló a maga nemében. Akárhány párja akadhatott egykor s akadhat ma is világszerte. Szíléziában éppúgy, mint másutt bárhol a föld kerekén, ahol egy derék, jószívű, egyszerű, de érzéki mámorában elvakult ember olyan elszánt bestiával kerül össze, mint Schal Hanne.

Ez a szörnyű némber, aki előbb elpusztítja Henschel első feleségét és kislányát. (mert a pletyka itt, akár igaz, akár nem, ezt a *halálos valóságot* fejezi ki), majd elfoglalva az asszony helyét a házban, megcsalja s végül is halálba kergeti öregedő férjét: Hauptmannál maga a Végzet megszemélyesítője. A kegyetlen valóra ráébredt, lelkiismeretfurdalásoktól gyötört, boldogtalan Henschel számára ő az a félelmes kavargású örvény, amely kérlelhetetlenül és menthetetlenül elnyeli áldozatát. S ez nem dráma? Épp az a csodálatos, hogy minden szándékosság, minden eszmei elvonultság, magyarázat, sőt mesterséges drámai »szerkesztés« nélkül is az. Valóságos sorstragédia, amelyuek látszólag vékony, alig bogozott meseszálai — ha kissé jobban odafigyelünk — az élet vérbő tömöttségét mutatják. A *Henschel fuvaros* minden alakja és helyzete úgy *él*, mintha Shakespeare teremtő kezéből került volna ki. Csak a brit költő tudta ennyire közvetlenül, ilyen spontán ember- és élet-látással átültetni a valóságot a színpadra, amelynek nem utolsó paradoxona, hogy »hazugságban teljesíti ki az igazságot«.

Ez a naturalista szemléletmód, az élőbeszednek ez a fojtott szenvedélytől izzó emberi hangja jellemzi legjobban az igazi Hauptmannt. Még azokban a műveiben is, amelyekben engedett a romantikus stilizálás csábításainak. *Henschel fuvarosa* maga a sűrített élet, — ez minden titka. Ezért olyan reálisan művésziek az alakjai, mint Meunier drámai bányász-szobrai. Araszos méretekben is monumentálisak. Kemények, akár a bronz. Ereikben mégis eleven vér csörgedez. Fájdalmuk és gonoszságuk, tévedésük és megrendülésük pedig mélységesen emberi. Költőiségüket igaz voltuk őrzi. Ma éppúgy, mint majd félszázad előtt, amikor először szólaltak meg a színpadon. Harmincöt esztendeje a *Tháliában* találkoztam velük utoljára: emlékük azóta sem mosódott el bennem. S most újra ugyanazzal a szuggesztív erővel kényszerítették magukra, életükre, sorsukra, minden szavukra és gesztusukra feszült figyelmemet, mint akkor. Ekkora időbeli távolságot ilyen változatlanul kibírni, azt hiszem, a halhatatlanság legbiztosabb próbája. A *Henschel fuvaros* csupán patinát kapott, de emésztő rozsda nem kezdhette ki nemes anyagát és zárt formáját.

Értéke abban is kifejezésre jut, amit mint *szerepalakító* lehetőséget nyujt. Még epizódalakjainak vázlatos körvonalai mögül sem hiányzik a teljes élet, a *mult*, amely minden ember jelenétől elválaszthatatlan, egyéniséget meghatározó és megszabó erő. De különösen a darab két főfigurája olyan dúsan árnyalt és plasztikusan jellemzett *egész*, amilyenre modern drámában alig akad példa. Nagy színészi feladat mindkettőnek hiánytalan életrekeltése. A repríz etekintetben sem marad adósunk. *Kiss* Ferenc Henschelje a legszebb, leghatalmasabb színpadi alakítás mindazok közt, amiket az utóbbi évek során a kiváló művésztől láttunk. Most ismét megmutatta: mi lakik benne, ha valóban neki való szerepben bonthatja ki természetes színészi ösztönét, robusztus erő és gyengéd ellágyulás érzelmi húrozatán egyforma biztossággal játszó, tiszta és mély, átélés igazságával ható tehetségét. Henschel fuvarosa egy-darabból mintázott, egyszerű és közvetlen, mennél valóságosabb, annál meseszerűbb emberi monumentum. Óriás gyermek, aki ijesztő szakadékok szélén üdvözülten mosolyogva, ártatlanul botorkál. Saját álomvilágában él s mikor fölébred, már el is veszett: nincs többé menekvés számára.

Utolsó éjszakáján úgy ül ott ingujjra vetkőzve, féltébolyodottan küszködve feltörő fájdalmával, kísértetlátó rémülettel a szemében egy szál gyertya mellett az asztalnál, mint halálraítélt a siralomházban. S mikor még egyszer kezébe veszi és megpattintja régi, finom tiroli ostorát: ezzel a tétova, lemondó, fáradt-bánatos suhintással egész életétől örökre búcsút vesz. A *mértéktartás* diadala ez a bensőséges lírában felolvadó, önmaga legjobb értékeihez egyszerre visszataláló, nagyszerű alakítás. Kitűnő ellen-párját *Dayka* Margittól kapjuk. Hanne szerepében. Talán nem egészen egyenletesen, nem ennyire egy-végből szabottan, inkább a kíméletlen vadság és kéjes kegyetlenkedésvágy *pillanatnyi* felvillanásait, mintsem a *lelki keménység* vérfagyasztó állandóságát éreztetve. Nehéz feladatát mégis rendkívüli erővel, szerencsésen és hatásosan oldja meg. Amit ad, különösen az első három felvonás folyamán: mindenesetre a legkomolyabb, egészen magasrendű színészi teljesítmények közé tartozik. De őszinte elismerés illeti meg a jól összehangolt együttes többi szereplőjét is, így elsősorban *Halassy* Mariskát, *Földényi* Lászlót, *Sugár* Lajost, *Kardos* Gézát, *Gárday* Lajost és *Losonczy* Zoltánt.

Tüdős Klára rendezői bemutatkozása meglepően sikerült. Gondos és stílusos munkájának minden mozzanatával a drámát szolgálja. Éppúgy, mint a tehetséges díszlettervező: *Bercsényi* Tibor, valamint *Fodor* József, az új fordító avatott tollú mestere.

Kárpáti Aurél

Egy nap a világ

150

Az évad egyik kiugró prózai sikere érkezik el ma este 150. előadásához, az Andrássy Színházban. Vaszary János időszerű színjátékának, az Egy nap a világnak jubiláris előadásán is Muráti Lili, Páger Antal, Vaszary Piri, Bilicsi Tivadar és Tahy Anna Mária játssza a vezető szerepeket.

Wehner Tibor Stockholmban

Wehner Tibor, a Zeneművészeti Főiskola fiatal tanára, berlini és római hangversenyei után Stockholmban, a Stockholms Veroeningen nagytermében rendezett hangversenyen *Dohnányi* »Változatok egy gyermekdalra« című művét játszotta a Stockholmi Hangversenyzenekar kíséretével. A hangversenyen megjelent *Matuska* Péter stockholmi magyar követ is. A Svéd-Magyar Társaság a hangverseny után fogadást rendezett. Budapesten április 12-én rendezi *Wehner* Tibor szólóestjét, melynek műsorán Beethoven-szonáták, Brahms »Változatok és fuga Haendel-témára«, továbbá Dohnányi »Winterreigen« sorozata szerepel. A külföldön is jó hírnevet szerzett művész hangversenye iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap. M = Matiné.

ADRIA-ADMIRAL (853—707): **Házasság adagolva.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Alkalom.** (½4 ⅛6 ⅛8; Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Alkalom.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) Vasárnap d. e. 11-kor: **Rémület az alvilágban.** — **ATRIUM** (154—024. 153—034): **Fruska.** (½4 ½6 ⅛8; Sz V Ü ½2-kor is.) — **BAROSS-BODOGRAF** (149—510): **A harmincadik.** (3 5 7; V Ü 11 1 3 ½5 5 ½7 7.) — **BARLANG-BROADWAY** (422—722): **A kútásó leánya.** (½2 ½4 ½6 ½8.) — **BELVÁROSI** (384—563): **A harmincadik.** (½4 ½5 ½6 ⅛7 ⅛8; V Ü ½2 ½3-kor is.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): **A jó vásár** (kultúrfilm). **Rajzos híradó a budapesti gyorsvasútról. Magyar, Ufa, Luce és külön híradók.** (Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN-HOLLYWOOD** (225—003): **Egy asszony visszanéz.** (¼4 ⅛6 ⅛8; Sz V Ü ½2-kor is.) Vasárnap d. e. 11 órakor: **Kegyelmes úr rokona.** — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **A harmincadik.** (½4 ½6 ⅔; V Ü ½2-kor is.) Vasárnap d. e. 11-kor: **Damaszkuszi oroszlán.** — **CAPITOL** (134—337): **Az üszö város.** (½2 ½4 ½6 ⅛8; V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): Második hétre prolongálva! **A tigrisek ura.** (½3 ¾5 7.) — **CSABA-SAVOY** (146—040): **Szakítani nehéz dolog.** (½4 ½6 ⅛8; Sz V Ü ½2-kor is.) Vasárnap d. e. 11 órakor: **Balkezes angyal.** — **DEÁK-DÉCSI** (121—343, 125—952): **Csalódás.** (½2 ½4 ½6 ⅛8.) — **DUNA-LLOYD** (111—994): Második hétre prolongálva! **Keresztúton.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **ERZSÉBET-VESTA** (222—401): Második hétre prolongálva! **Rácsnélküli börtön.** (11 ½2 ½4 ½6 ⅛8.) — **FORUM** (189—707): **Házassággal kezdődik.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü 11-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **A harmincadik.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Jó vásár** (kultúrfilm). **Rajzos híradó a budapesti gyorsvasútról. Magyar, Ufa, Luce és külön híradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—816): **Péntek Rézi.** (½4 ½6 ⅛8; Sz V Ü ½2 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: 5 óra 40. — **KAMARA** (423—901): **Fények az éjszakában.** (11 ½2 ½4 ½6 ⅔.) — **KORZÓ** (182—818): **A leányintézet hősei.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü 11-kor is.) — **MESEVÁR-ELIT** (114—502): **Egy asszony visszanéz.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **NEMZETI (ROYAL) APOLLÓ** (222—002): Harmadik hétre prolongálva! **Az éjszaka lánya.** (½4 ½6 ⅛8; Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **A harmincadik.** (½4 ⅛6 ⅛8; Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): **Szudáni szerelem.** (½4 ⅛6 ⅛8; Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **A harmincadik.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) Vasárnap d. e. 11-kor: **Miniszter úr barátja.** — **PÁTRIA** (145—673): **A láp virága.** (10—1-ig folyt. ½2 ½4 ½6 ⅛8.) — **PEST-PALACE** (221—222): **Emberek a havason.** (11 ½2 ½4 ½6 ⅛8.) — **PETŐFI-ODEON** (428—478): **A harmincadik.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Madridi kém.** — **RADIUS** (122—098, 120—564): Ötödik hétre prolongálva! **A négyarcú asszony.** (¼4 ⅛6 ⅛8; Sz ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8; V Ü 11 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **SZÉKELY-OLYMPIA** (226—425): Prolongálva! **A megbélyegzett asszony.** (11 ½2 ½4 ⅛6 ⅛8.) — **SZITTYA-CITY** (111—140): **Házassággal kezdődik.** (½4 ½6 ⅛8.) — **TINÓDI-TIVOLI** (235—602): **A harmincadik.** (¼4 ⅛6 ⅛3; Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **TOLDI-RIALTÓ** (224—443): **Fekete liliom.** (10 ½12 ½2 ½4 ⅛6 ⅛8.) — **TURÁN** (120—003): **Titkos parancs.** (11 ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **ÚJBUDA-SIMPLON** (268—999): **Egy asszony visszanéz.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): **A nagy per.** (¾3 5 ⅛8; V Ü 1-kor is.)

Magyar nóta, filmdalok, humor
KÉKES IRÉN hangversenyén, április 11-én, vas. d. u. ½5 órakor a budai vigadóban. Fellépnek: Vaszary Piri, Szabó Miklós, Járosy M., Kabók Gy., Orbán S., Tauber M., Segesdy L. és Solti K. Konferál: Bognár Elek. Jegyek: Uray hangversenyirodában (Tel.: 317-902) és Vitézynél (Tel.: 167-742).

Holnap: Chappy II. jazzrevű
délután 5, Vigadó, 25 tagú zenekar. Rátkay Márta, Chappy Baba, La Bella Márta, Solymossy Lulu, Don Alfonso, Pécsi öregdiákok. Jegyek 111-111, Berlini-tér 6 és jegyirodák.

A színházak mai műsora

OPERA: Nincs előadás. — NEMZETI: *A vén gazember* (K. 2., ½7). — KAMARA: *A bolond Asvayné* (½7). — MŰVELŐDÉS HÁZA: Nincs előadás. — VIG: *Jákyak* (E., ½7). — PESTI: *Méreg* (½7). — ÚJ MAGYAR: *Henschel fuvaros* (½7). — FŐVÁROSI OPERETT: *Mária főhadnagy* (6). — MADÁCH: *A képzelt beteg* (½7). — ANDRÁSSY: *Egy nap a világ* (½7). — VIDÁM: *Patyolatkisasszony* (½7). — BÁB-SZINJÁTÉK: délután: *A rókacsinálta király*, este: *Az ember nincsen fából* (¼4, ½7). — ROYAL REVÜ: *Férfiak nélkül* (½7). — KAMARA VARIETÉ: *Valamikor régen* (½7). — KOMÉDIA: *Ravasz tavasz* (½7). — ERZSÉBETVÁROSI: *Egy csók és más semmi* (¾5, ⅛8). — JÓZSEFVÁROSI: *Egy bolond százat csinál* (¾5, ⅛8). — KISFALUDY: *Vedd le a kalapot a honvéd előtt* (¾5, ⅛8). — MŰSZINKÖR: Csak vasárnap: *Három huszár* (3, 5, 7).

Virágfüst

Bor szökellt a szökőkútból, kalappal, bögrével, fazékkal meregették csuhajos jókedvükben a polgárok, de volt, aki csak úgy fölébehajolt a borsugárnak, hogy kevesebb dolga legyen véle. És bizony abban az időben még nem hiába várták az emberek, hogy a sült galamb a szájukba repüljön: a paloták erkélyéről sült kappant, ludat, galambot hajigáltak az urak az ünneplő nép közé. Ilyen volt négyszázötven esztendeje az Úrnapja Budán.

Holnap megint Úrnapja lesz és ősi szándékkal megint elindulnak a körmenetek: Krisztus bejárja a falut, a várost, a világot, hogy elkergesse a sötét árnyakat.

Nem vigak, nem lakodalmasak már a körmenetek. Régen nem azok. Talán nem illik Krisztushoz a jókedv? Ó, nem azért . . .

Hanem az árnyak, amelyek ellen Krisztus felvonul, sokan vannak és nagyon sötétek. Ők is járják a falut, a várost, világot. Komor mostanában Krisztus körmenete.

Egy ősi babona szerint a nagybeteget úrnapi virágok füstjével lehet gyógyítani. Sok babonát igazolt az idő. Tanu rá az orvostudomány. Hátha a virágfüst szép babonája is igaz?

Én hiszek benne. Jai, higyjünk benne, mert más menekvés nincs ebből a zsákutcából, amelybe minden körmenet beszorult. Az égő virágok új csodája legyen ezerkilencszáznegyvenháromban az úrnapi reménység.

Égnek a világban a virágok. Soha még Úrnapján ennyi virágfüst nem lebegett körül ekkora beteget, mint az idén. Halott virágtengerek színes füstje, benned fürdik ez a sápadt, lázas, szomorú csillag. Úgy-e, meggyógyítod? Úgy-e, a sátánok aratásán nem haltak meg hiába a békés, megsiratott virágok?

(sima)

Szász Lajos Szatmárnémetiben

Politikai körökben érdeklődéssel tekintenek *Szász* Lajos közellátásügyi miniszter mai szatmárnémeti felszólalása elé. Szatmárnémeti városa — mint már jelentette a *Pest* — *Szász* minisztert *díszpolgárává választotta* és ma adják át a miniszternek a díszpolgári oklevelet. Ebből az alkalomból a Magyar Élet Pártjának szatmárnémeti választmánya ünepélyes ülést tart. A választmányi ülésen részt vesz *Kölcsey* István a párt országos ügyvezető alelnöke és számos kormánypárti törvényhozó is. A közellátásügyi miniszter felszólal az ülésen és tájékoztatja a megjelenteket az általános közellátási helyzetről és a tárcája köré tartozó időszerű kérdésekről.

Csak ma estig lehet lebélyegeztetni a hús egyet

A székesfőváros közélelmezési ügyosztálya felhívja a fogyasztóközönség valamint a hadiüzemek alkalmazottainak figyelmét arra, hogy a július 1-től szeptember 30-ig érvényes húsjegyekkel a húsiparosoknál való jelentkezés a mai nappal lejárt. Aki tehát húsjegyét még nem bélyegeztette le, illetve arról a húsmegrendelőszelvényt a húsiparossal még nem vágatta le, ennek a kötelezettségnek *ma estig* saját érdekében tegyen eleget. *A hadiüzemi alkalmazottak azonban először a hadiüzem vezetőségéhez mutassák be l bélyegzés céljából húsjegyeiket és csak ezután jelentkezzenek a húsiparosnál.*

— **Légrády Imre emléktáblájának leleplezése.** *Légrády* Imre emléktábláját Úrnapján délelőtt ½11 órakor leplezik le a nevét viselő (V., Tátra-utca 12/b) alapítványi házon. Az emléktábla előtt *Zimmer* Ferenc, a Magyar Hírlapírók Országos Nyugdíjintézetének ügyvezető alelnöke beszél. Az ünnepségen *Légrády* Imre tisztelőit szívesen látják.

Weekendházat
HERKULESTŐL. — Mérnöki inspekció d. u. 3-6-ig. Wesselényi-u. 2, IV. 1. T.: 220-852.

Biggini miniszter látogatása Kállay miniszterelnöknél, Serédi hercegprimásnál és Aquincumban

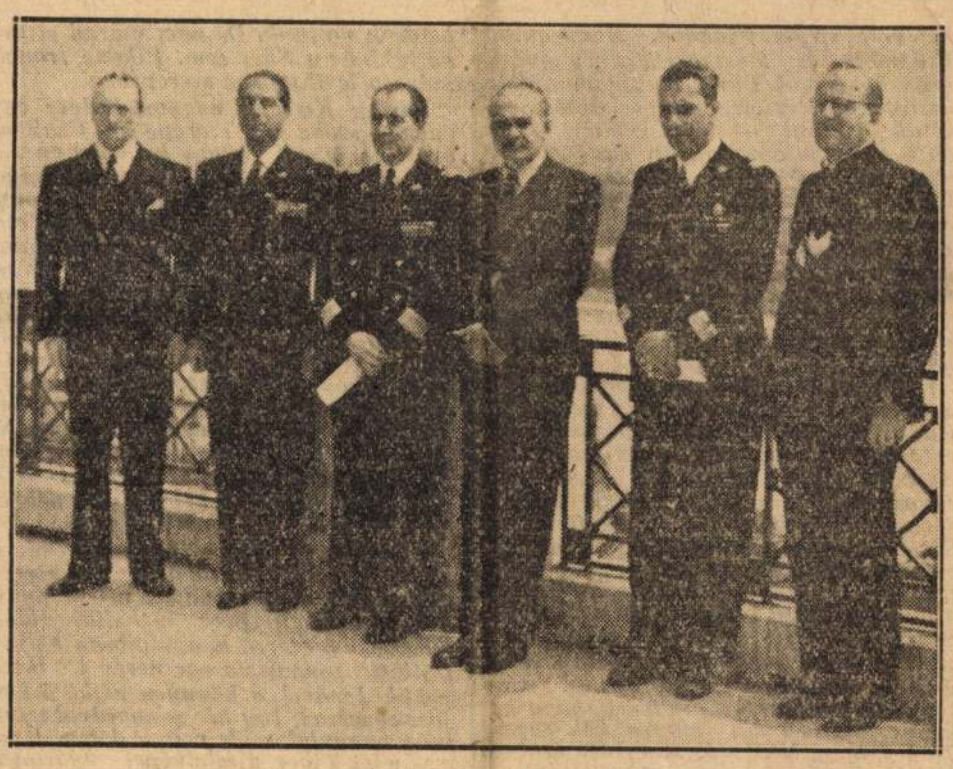

BIGGINI OLASZ NEMZETNEVELÉSÜGYI MINISZTER LÁTOGATÁSA A MINISZTERELNÖKNÉL. A kormányelnök jobbján áll az olasz miniszter, mellette Anfuso követ és bárcziházi Bárczy István államtitkár

A Budapesten tartózkodó *Biggini* Carlo Alberto olasz nemzetnevelésügyi miniszter és kísérete tegnap megkoszorúzta a Hősök emlékkövét. A kegyeletes aktusnál megjelent *Szinyei Merse* Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Fáy* István és *Hankiss* János államtitkár, *Homonnay* Tivadar főpolgármester és *Szendy* Károly polgármester, olasz részről a követség több tagja; képviseltette magát a honvédség egy tiszti küldöttséggel és a Hősök emlékkövénél felsorakozott a budapesti fasció díszalakulata is. Ezután a miniszter megtekintette a Műcsarnokban a Hadbavonult Olasz Művészek kiállítását.

A miniszer és kísérete ezután tisztelgő látogatáson jelent meg *Kállay* Miklós miniszerelnöknél a Sándor-palotában. Ezután *Szinyei Merse* Jenő vallás- és közoktatásügyi minisztert kereste fel. A látogatások után az olasz vendégek a Pázmány Péter Tudományegyetemre mentek, ahol *Baky* Lajos rektorral az élén, az egyetemi tanács fogadta őket. Két órakor *Kállay* Miklós miniszterelnök adott szűkkörű ebédet *Biggini* miniszter és kísérete tiszteletére.

Délután az olasz vendégek hosszabb vidéki körútra indultak. Aquincumba, Visegrádra és Esztergomba látogattak el. A vendégeket *Szinyei-Merse* Jenő vallás- és közoktatásügyi miniszter, *Hankiss* János államtitkár és *Gerevich* Tibor egyetemi tanár kísérte el. A történelmi helyek megtekintése után *Biggini* miniszter és kísérete Esztergomban *Serédi* Jusztinián bíbornok hercegprímásnál tett tisztelgő látogatást, aki az olasz küldöttséget és a magyar előkelőségeket *esteben látta vendégül*. A körút résztvevői este értek vissza a fővárosba.

Holnap, Úrnapján délután 6 órakor a magyarországi Magyar-Olasz Kulturális Egyesületek Szövetsége az országház delegációs termében előadó ülést tart, amelyen *Biggini* miniszter olasznyelvű előadást tart »A jogrend és a jog forrásai« címmel.

Fontos rendeletek a 42-es bizottság előtt

A 42 tagú országos bizottság pénteken délelőtt tíz órai kezdettel a képviselőház miniszterelnöki tanácstermében ülést tart. Az ülésen — mint a *Pest* értesül — *több fontos rendeletet tárgyalnak.*

Földrengés után felhőszakadás Adapazarban

300 halott

Ankara, június 23. *(Német TI)* A török belügyminiszter részletesen beszámolt az országgyűlésnek az adapazari földrengésről. A halottak száma 297. Hendekben 25 ember vesztette életét. A tartós *felhőszakadás* nagyon megnehezítette a mentési és eltakarítási munkálatokat. Adapazarban *villámcapás* érte az egyik kórházi sátrat és az ideiglenes telefonközpontot, ahol *tűz ütött ki*. Azóta *ismét szünetel a telefonösszeköttetés a földrengéssujtotta területekkel*. Az adapazari katonai kórházon kívül a város valamennyi középülete rombadőlt. A szerencsétlenek támogatására *gépesített csapatrészeket és utászokat küldtek ki*. Négyszáz sebesülttel eddig két különvonat érkezett Istanbulba. *(MTI)*

A tangóharmonika kiváló szakemberei és óriási választék **Sternberg** hangszergyárban, Rákóczi-út 60.

Új búzából nagyobb darab kenyér...

A *Pest* mai száma első oldalon közli azt a fontos kormányrendeletet, amely az új gabona felvásárlását és felhasználását szabályozza. Ez a rendelet, amely a multak tapasztalatai alapján született meg, új alapokra helyezi a jövő gazdasági év közellátását. Az új alapokra helyezés az egész vonalon rendszerességet biztosít, ezután megszűnnek a rögtönzések s az egész közélelmezés előre elgondolt és előre irányított terv alapján, megszervezett módon bonyolódik le. Emlékezhetünk arra, hogy tavaly az aratás megkezdésekor az első őrlésig a hiányok fedezésére be kellett vezetni a kenyérfejadag csökkentését. Az azóta hozott intézkedések jótékony hatása megmutatkozott és most, éppen mikor a gabonabeszolgáltatásnál új rendszert léptet a kormányzat életbe, emelni tudja egyidejűleg a kenyérfejadagokat is. Az újbúzából nagyobb darab kenyeret fogunk kapni!

Kitűnik a rendszeres gazdálkodás abból is, hogy a kenyérfejadagok és a lisztfejadagok emelése nem csupán átmeneti időre szól, hanem már most intézkedik a közellátási miniszter a további lisztfejadag-emelésről. A rendszeres és céltudatos szervező és elosztó munkának köszönhető ez.

Néhány nap választ csak el az aratástól. Megindul az aratás, a betakarítás és a cséplés, majd ezek elvégzése után a beszolgáltatás. A ma megjelent rendelet, amikor számot vet a gyakorlati élet kívánalmaival, ugyanakkor hatékony ellenőrzést is gyakorol s ezért jutunk több kenyérhez. A magyar kormányzat sikeresen harcol a nagyobb darab kenyérért, ebben a harcban azonban segítségére kell sietnie az ország minden egyes lakosának is, mert ha a termelő a közvetítő és a fogyasztó egyaránt megteszi kötelességét, akkor édesebb, jobbízű lesz a mindennapi kenyér.

Minisztertanács

Tegnap délután öt órai kezdettel a kormány tagjai a Sándor-palotában megtartották a szokásos heti minisztertanácsot. A tanácskozáson *Kállay* Miklós miniszterelnök elnöklésével a kormány valamennyi tagja résztvett. A minisztertanács folyó kormányzati ügyekkel foglalkozott és késő este ért véget.

A Margit-körúton gázoló autó vezetőjének nyilatkozata

Tegnap megírtuk, hogy a Margit-körúton a BA—000 számú autó elgázolta *Benes* Oszkár gépészmérnököt, majd pedig az autó megállás nélkül továbbrobogott s vezetőjének kézrekerítésére megindult a nyomozás.

Klinda Pál, az autó tulajdonosa most közölte velünk, hogy *az autó nem robogott tovább, a gép elől a sofőr emelte fel a szerencsétlenül járt mérnököt, az autó tulajdonosa maga hivatta ki a mentőket, úgyhogy természetesen az autóvezető kézrekerítésére sem indult nyomozás.*

Leugrott a második emeletről

A *Hős*-utca 15/a számú házban ma reggel 6 órakor a II. emeletről az udvarra vetette magát *Nagy* Zsigmond Lajosné 22 éves háztartásbeli asszony. A mentők a *Rókus*-kórházba vitték életveszélyes állapotban. Tettét valószínűleg családi okból követte el.

PAULIN ÉTTEREM
kerthelyisége a DUNAPARTON **ma este nyílik**
RÁCZ BÉLA ÉS CIGÁNYZENEKARA MUZSIKÁL

LÓSPORT

Virilis állva maradt a startnál és egyéb favoritvereségek

A tegnapi ügetőversenynapon egyik kellemetlenség a másik után érte a fogadóközönséget. Egyetlen egy első bukméker-favorit akadt, amely elsőnek hajtott át a célon. Ezt a dicsőséget *Székely* Sándor szerezte meg *Cirill F*-fel, amely tekintélyes fogadások kíséretében könnyen nyert *Élák* és *Mesés* ellen.

Legfájdalmasabban érintette a közönséget *Virilis* veresége. A nagyklasszisú Wiltshire-lóval ez alkalommal trénere személlenző nélkül jelent meg és ez az új felszerelés egész különösen éreztette hatását a tüzes állaton: makrancoskodott és nem indult el a startról. Ebben a versenyben két startkísérlet volt és *Virilis* mindkétszer állva maradt az indításnál.

Az egyes versenyek különféle és a fogadók számára nem éppen örvendetes »eseménye« közül megemlítjük *Galla* mester feltűnő szereplését *Pacific* sulkyjában. Ez a lovacska, amely a Kelenföldi-istálló tulajdonában szerepel, most már több alkalommal volt favorit és minden esetben beérte a helyezés dicsőségével, holott a papírszámítás szerint verhetetlen eséllyel indult. Felhívjuk erre az ügetőre a versenyintézőség figyelmét.

Rossz napja volt *Kovács* Jánosnak, aki ugyancsak cserbenhagyta favoritjaival a fogadókat. Különösen *Duna* veresége vágott eret a favoritjátékosok erszényén. Ugylátszik *Galához* hasonlóan *Kovács* Jánosnak sincs sok szerencséje a favoritokkal.

Kitűnő lovak a Tátrai hendikepben

A csütörtöki lovaregyleti versenyek közül kimagaslik a 20.000 pengős *Tátrai hendikep*, amelyben jóklasszisú lovak veszik fel a küzdelmet. Az évad egyik igen érdekes, de nagyon nehéz hendikepje. Az esélyek eléggé tisztázatlanok. A fogadók előzetesen *Mikulást* favorizálták. *Top Weight* a munkákban nagyon jó mutatkozik és valószínűleg a versenyben is jól fog szerepelni. *Haladj* a legjobb távján fut és könnyen nyerhet. Ezeken kívül még van egész sereg esély: *Vonzalom, Madarász, Rianás, Csuhaj, Palotás II.*

Jelöltjeink a csütörtöki versenykre:

I. Gonosz Pista—Corti—Hárpia, II. Páratlan—Mina od Kostura II.—Szimuláns, III. Bardia—Réka—Sejk, IV. Top Weight—Haladj—Vonzalom, V. Bálmos—Bébi—Eredmény, VI. Lókötő II.—Komárom—Centurio, VII. Harmat—Amante—Kukilko, VIII. Király—Suttogó—Gézenguz II.

RÁDIÓ

Szerda, június 23.

BUDAPEST I.: 12.00 Harangszó, Fohász, Himnusz — 12.10 Országos Postásszenekar. — 12.40 Hírek. — 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés. — 13.30 Honvédeink üzennek. — 14.00 Rádiózenekar. — 14.30 Hírek. Műsorismertetés. — 15.00 A Budapest honvéd őrzászlóalj zenekara. — 15.30 Előadás. — 16.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. — 16.45 Időjelzés, hírek. — 17.00 Előadás. — 17.15 Hanglemezek. — 17.50 A soproni Nyári Egyetemről. — 18.00 Honvédműsor. — 18.50 Hírek. — 19.00 Utolsó akkord. Hangdráma három részben. — 20.40 Előadás. — 20.55 Hanglemezek. — 21.40 Hírek. — 22.10 Cigányzene. — 22.50 Tánczene. — 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 17.00 Kassa. — 18.50 Olasz nyelvoktatás. — 19.15 BSZKRT-zenekar. — 20.30 Felolvasás. — Utána Hírek.

Csütörtök, június 24.

BUDAPEST I.: 8.00 Fohász, Szózat, reggeli zene. — 8.45 Hírek. — 9.00 Szórakoztató zene. — 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd. — 11.15 Kertmagyarország felé. — 11.45 Hanglemez. — 12.20 Időjelzés, vízállásjelentés. — 12.30 Székesfővárosi Zenekar. — 13.45 Hírek. — 14.00 Hanglemezek. — 14.45 Előadás. — 15.10 Hanglemezek. — 15.35 Előadás. — 15.55 Magyar indulók. — 16.10 Felolvasás. — 16.30 Hírek magyar, német, román, szlovák és ruszin nyelven. — 17.00 Cigányzene. — 17.30 Hangképek a színészek és ujságírók labdarúgómérközéséről. — 17.45 Kétzongorás műsor. — 18.10 Előadás. — 18.30 Halk melódiák. — 18.50 Hírek. — 19.00 Kamaraegyüttes. — 19.30 Székely vasútállomás avatnak Bácska földjén. — 20.05 Operett három felvonásban. — 21.40 Hírek, lóversenyeredmények. — 22.15 Cigányzene. — 22.50 Zenekari művek. Hanglemezek. — 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 10.00 Szórakoztató zene. — 15.00 Szalonötös. — 18.10 Miskolci Vasutasok Ének- és Zenetársaságának énekkara. — 18.40 Felolvasás. — 19.00 Székesfővárosi Zenekar. — Utána Hírek.

— **Gyászrovat.** *Schaefer* Vilmos, a Ferenc József Intézet tanára 65 éves korában meghalt. Az elhúnyt több éven át a *Pester Lloyd* belső munkatársa volt. Temetése 24.-én délután ½5 órakor lesz a farkasréti temetőben.

Magyar Lovaregylet
holnap délután 3 órakor **versenyt tart**

SZINHÁZ ÉS FILM

LEGSZEBB ÉJSZAKA

A Márkus Parkszínház bemutatója

A volt »Nászéjszaká«-t, Hennequin, Willemetz és Messager kedves nyári zenés bohózatát Pünkösti Andor átdolgozásában, verseire és rendezésében láttuk viszont — más címmel is és üdítő nyári ujdonságként. Erdélyi Mihály beltelki nyári vállalkozása a Márkus Parkszínház, a környezetnek és publikumának kötelező erejénél fogva nívósabb, szellemesebb teljesítmény; — elöjáróban mondjuk meg, hogy közönségsikerben nem is marad el az egy héttel ezelőtt bemutatott városligeti darab, »A két Kapitány« mögött.

Vidáman kezdődik a dolog, hálásak is vagyunk egy kis franciás szellemességért szerzőnknek, átdolgozónak és versrónóknak egyaránt. Amerikából az Arabella című luxusjackt fedélzetén egyenesem Trouville-be hajózik Mister Stevenson és izgatóan csinos felesége. Ez az asszony színésznőből lett a dúsgazdag iparmágnás felesége s természetesen csak külsőségekben változott, a lényege, belső lénye az maradt, hogy hódítani és tetszeni akar. Am a férj, mint a kissé elhízott iparmágnáshoz illik is, mindent lát. Igy azután féltékeny. Megparancsolja nejének, hogy ha kikötöttek, azonnal tegyen kék szemüveget, hogy letakarja szemének csábos fényét, öltsön öregasszonyos öltözetet, tegyen ráncokat, mert azok a fránya franciák rendkívül veszedelmesek a női szívekre és ő, a férj, boldog akar maradni gyönyörű neje mellett.

Mrs. Stevenson hűséget esküszik férjének s amikor franciák tűnnek fel a láthatáron, már mint öregasszonyt látjuk viszont. De nagyon kedves öregasszonyt üdvözölhetünk Mrs. Stevensonban! Olyat, aki még táncol is! Szellemeskedik, mókázik, hódít. Elhódítja egy nagyon pikáns francia szépség hősszerelmes barátját, mert nem lenne nő, ha közben le nem lepiszné magát s meg nem jelennék a hűségeskü ellenére tejes szépségében.

Ez a nagyszerű asszony nem csak bonyodalmakat teremt, hanem ellentéteket is elsimít. A hűtlen francia asszonykát óvatosan visszaküldi kedvesen agyalágyult férjéhez és reményt csillant meg előtte, hogy vannak még fiatal férfiak Franciaországban, szűkebben véve Párisban, Robert Persivalon kívül is. Férjét kártyázni küldi s beleragadja a nagyvilági élőbe. Mr. Stevenson pezsgőshangulatban tér haza a legszebb éjszaka utáni hajnalon, amikor felesége már a saját unokahugaként ugyan, de este óta Robert Persivalé. Megismerteti vele — a nőt is. Igaz, hogy csak a saját volt öltöztetőnőjét, az ennivalóan szőke szobalányt, de megismerteti, mert az asszony már nem akar bankárné lenni.

A megfiatalított Legszebb éjszaka, mint már mondottuk, jó szórakozás és ezenfelül a legelsőrangúbb szereposztásban szórakoztatja a közönséget. Mezey Mária, akit csak néhány nappal ezelőtt láttunk a Rosmersholm jubileumi előadásán, komoran szép és súlyos szerepében, — Isten tudja, hányadszor bizonyítja be, hogy a jó színésznek mindegy, hol játszik és miben. Mezey Mária sziporkázik Mrs. Stevenson szerepében. Bűvöl, táncol, énekel, meg is kapja érte a lelkes ünneplést. Néhány rögtönzéséért komolyan hálásak voltunk. De nem marad el mögötte Déry Sári sem. Pikáns francia szépség le Baroisné szerepében.

Bárczy Kató is nagyon kedves egy odaadó szobalány szerepében. Csak ne beszélne itt-ott olyan kellemetlen és felesleges orrhangon. Ezzel a hanggal még nem jesz franciásabb. Várkonyi Zoltán énekhang nélkül is tökéletes Robert Persival, amit nem bír hanggal, pótolja pompás hangsúlyal. Nem is képzeltünk hirtelen a helyébe más színészt. Tapolczai Gyula üdítő Stevenson. Ná a sem fontos a hang, pótolja a szellem. Sugár Lajos le Baroisja a legkedvesebb a szenilis lurkók fajtájából. Amikor színen van, nevetünk ke'. Ez pedig a legnagyobb siker. Ne felejtsük ki Bihary Nándort sem, Harris hajóskapitánya a titkos ivók példaképe lehet. A kisebb szerepekben Sala Béla és Pelő Endre tűnt ki.

Pünkösti Andor kitűnő rendezéséről a jólpergő előadást ismertetve, szinte már el is mondtuk véleményünket. Csanak Béla melódiái fülbemászóak, a szerző hangulatosan helyettesítette zongorista-partnerével. Horváth Jenővel, a könnyen nélkülözhető jazz-zenekart. Igy két zongorával szinte még hangulatosabb volt a dolog. Bercsényi Tibor díszletképei nyáriasan kedvesek.

Szabó József

MUZSIKUS LELKEK

A közeli napokban mutatják be Budapesten a *Muzsikus lelkek* című új francia filmet, amelynek egyik főhősét, Toinettit, a »világhírű tenoristát« alaposan megverik egy kis montmartrei panzió halljában. Ezzel a jelenettel indul ez a mulatságos francia film, amelynek főszereplője Raphael *Medina*, a neves spanyol énekes-sztár, továbbá Oscar *Aleman*, Georges *Rigaud* és Pierre *Brasseur*. A női főszerepet egy fiatal délamerikai táncosnő játssza: Palome *de Sandoval*.

28-án jön a „28-as"

A tavaszi filmszezon egyik legvidámabb bohózatát, a »28-as«-t, június 28-án mutatja be három budapesti premier filmszínház. A filmet *Apáthy* Imre és *Cseréphy* László írta és *Apáthy* Imre rendezte. Főszereplők: *Uray* Tivadar, *Mészáros* Ági, *Hajmássy* Miklós, *Halász* Géza, *Pethes* Sándor és *Makláry* Zoltán. Zene: *Fényes* Szabolcs.

EDWARD GRIEG születésének 100 éves fordulóján a magyar rádió 25.-én 19 óra 10 perces kezdettel ünnepi hangverseny keretében áldozik a nagy norvég zeneszerző emlékének. Az operaházi zenekart Dohnányi Ernő vezényli. Közreműködik K. Comansoli Mária, aki Grieg a-moll zongoraversenyét játssza és Rösler Endre, aki Grieg-dalokat ad elő.

A színházak mai és holnapi műsora

NEMZETI. Szerda, csütörtök este: *Fekete macska* (½7). — KAMARA. Szerda, csütörtök d. u. és este: *Tacskó* (3, ½7). — VÍG. Szerda, csütörtök este: *Fekete Péter*, csütörtök d. u.: *Hat szerep keres egy szerzőt* (3, ½7). — ANDRÁSSY. Szerda, csütörtök d. u. és este: *Egy nap a világ* (3, ½7). — ÚJ MAGYAR. Szerda, csütörtök d. u. és este: *Tábornokné* (3, ½7). — FŐVÁROSI OPERETT: Szerda, csütörtök d. u. és este: *Egy boldog pesti nyár* (½3, 6). — ERZSÉBETVÁROSI. Szerda, csütörtök d. u. és este: *A két Kapitány* (½4, ½7). — BÁBSZÍNJÁTÉK. Szerda, csütörtök este: *Panoptikum*, csütörtök d. u.: *Mátyás király rendet csinál*, csütörtök d. e.: *Mesejáték* (11, ½4, ½7). — KOMÉDIA. Szerda, csütörtök d. u. és este: *Tyúkketrec* (½4, ½7). — FÉNYES CIRKUSZ. Mindkét nap: *Unus, Kremo* és a *Nevető porond* (½4, ½7). — MŰSZÍNKÖR. Minden nap: *Gül Baba* (szerda ¾5, 7, csütörtök 3, 5, 7).

MÁRKUSPARK SZINHÁZ
1943 június 23 (szerdán) este 7 és utána minden este 7., ünnepnapokon ½4 órakor
MEZEY MÁRIA felléptével **Déry Sári, Várkonyi Zoltán, Bihary Nándor, Bárczy Kató, Tapolczay Gyula, Sugár Lajos**
Pünkösti Andor rendezése
LEGSZEBB ÉJSZAKA c. zenés vígjáték
Jegyek előre válthatók a színház pénztáránál (134-569) Múzeum-körút 2 és az összes jegyirodákban

ANNAMÁRIA

Duna, Bethlen, Csaba, Ujbuda

Szörényi Éva

Csütörtöktől kezdve négy filmszínház játssza a MIF Annamária című vígjátékát, amelyet az őszi szezon folyamán mutattak be Budapesten igen nagy sikerrel. A vidám játék női főszereplője Szörényi Éva, aki kettős szerepet játszva, keresztnevének mindkét felét megeleveníti kliartó udvarlója, a fiatal mérnök előtt. Szörényi Éva mellett Szilassy László, Rajnai Gábor, Pethes Sándor és számos neves filmszínész játszik vezető szerepet a filmben, amelyet holnaptól kezdve a Duna, Bethlen, Csaba és Ujbuda játszik.

MEGÁLMODTALAK

A Hunnia pasaréti úti műtermeiben most forgatják *Vaszary* János legújabb filmjét *Megálmodtalak* címmel. A mulatságos vígjáték jeleneteinek egy része hálókocsiban játszódik, ezeket a képeket a mai nap folyamán készítik el a pasaréti műteremben. *Mihályi* Lili és *Bilicsi* Tivadar a főszereplője ennek a szellemes vígjátéknak, amelyet a film írója, Vaszary János rendez.

KORÉH ENDRE, Operaházunk kitűnő basszistája, a gráci operaház meghívására Mozart Varázsfuvola-jában lépett fel, majd önálló ária- és dalestet adott, amelyen Kodály, Schubert, Brahms, Liszt és magyar dalokat énekelt Dankó Aladár zongoraművész kíséretével. Koréh július 2.-án a bécsi operaházban énekli Mozart »Varázsfuvola«-jának Sarastro-ját.

A BUKOVINÁBÓL hazatelepített székelyek hazatérésük emlékére megfaragták Bácsjózseffalva vasúti állomását. A vasútállomást Úrnapján avatják fel ünnepélyesen. Az avatást a rádió is közvetíti június 24.-én 19 óra 30 perckor.

THURZÓ GÁBOR »A hang öl és gyógyít« címmel hangjátékot írt Wagnerről. A hangjáték ma este 7 órakor kerül a rádió mikrofonja elé Bulla Elma, Károlyi István, Apáthy Imre, Uray Tivadar, Szörényi Éva és Naszódy Sándor szereplésével.

A KOMÉDIA ORFEUM pénteken este új műsort mutat be: kánikulavérűt. Fekete Pál, Misoga László, Barna Anci, Hlatky Edit, Cziráky Luci, Tátray Rózsi és Kovács Ádám felléptével. Az artistarészben Fred Larray, a két Matsányi és Emil Sanghay szerepel.

A NEMZETI SZÍNHÁZ KAMARASZÍNHÁZA holnap játszik utoljára. Péntektől szeptember 1-ig nyári szünetet tart.

LINZ MÁRTA, az európai hírű magyar hegedűművésznő, aki szombaton a rádió mikrofonja előtt is szerepelt, a jövő héten visszautazik Berlinbe, ahová sorozatos szerződései szólítják.

ZSOLT NÁNDOR EMLÉKEZETE. Zsolt Nándor zeneművészeti főiskolai tanár, a kiváló hegedűművész és zeneköltő halálának hetedik évfordulóján az elhúnyt hírneves magyar zeneművész tisztelői és volt tanítványai gyászmisét mondatnak június 25.-én, pénteken reggel 9 órakor a Budapest országúti ferencrendi plébániatemplomban (II., Margit-körút 23.).

Hungária Park ma 7-kor
Monstre jazz-hangverseny
CHAPPY a „Vörös malom" és Hungária-park egyesített nagy zenekarával.
Közreműködik:
Simor Erzsi, Lukács Margit, Szilvássy Margit, Kelly Anna, Rácz Vali, Solthy, Kőváry
Holnap 7 kor Beethoven V.
MOZART: ESZ-DUR szimfonia. Vez.: CSILLERY. SZFŐV. ZENEKAR, Fővárosi Képtár. Jegyek elővételben HARMONIÁNÁL.

Csillag a viharban

A rádió mellett ott volt a nemzet. Szolnok ünnepe mindannyiunké volt, mint ahogy mindannyiunkéi azok, akiket Szolnok ünnepelt: *az apa és a fia.* A fiú meghalt, minden népek fiai közül legnagyobb közjogi méltóságú hősi halottja lett az új világháborúnak. Sirattuk és temettük. De nem feledtünk és nem fogunk feledni. Ünnepeltük tegnap a halott hőst, ünnepelni fogjuk lélekben mindig. És erősek leszünk újra meg újra, ha rágondolunk. A magyar lélek legnagyobb erőforrását teremtette meg Horthy István hősi áldozata. A kötelességteljesítés véresen halhatatlan példái szent láncként vonulnak végig ezeréves történelmünkön, hiszen magyarok vagyunk. Ez a láncszem, ez a példa azonban mindennél szentebb. Friss ragyogása mindennél fényesebb. Hiszen a nemzet nem kérte ezt az áldozatot. Önként adta. Ezért olyan tragikusan gyönyörű.

»Mindent vállalok, amit az ország jólétéért és dicsőségéért megtehetek!« — csengett érces hangja, amikor az osztatlan bizalom és rajongás elemi erővel tört fel a nemzet lelkéből és őt avatta legnagyobbá a hős apa mellett. »Mindent vállalok...« — hallottuk a szót, de nem gondoltuk, hogy ő erre is gondol. Csak ma látjuk, hogy akkor még nem ismertük őt igazán. Életének feláldozásával mutatta meg maradéktalanul magasztos jellemét. Óriás lett. És délceg alakja nő, egyre nő az idők mulásával. Különös varázs: minél többször ejtjük ki nevét, annál fényesebbé, annál lenyügözőbbé válik.

Most Szolnokon ünnepeltük. Holnap már az iskolakönyvek, a történelem betűi hirdetik halhatatlanságát. Hogy bízni tanulion a magyar. Hiszen lehetetlen elcsüggedni, lehetetlen baljós gondolatoknak támadnia abban az országban, amelynek ősi televényéből ilyen tölgyfa sarjadhatott. Lehetetlen nem bízni ott, ahol a Gondviselés kegyelme ilyen férfiakat szemelt ki az ország hajójának kormányzására. Világraszóló vihar közepette lehet-e kicsinyhitű a magyar? A sors úgy akarta, hogy a fiú nem vezetheti a hajót. De fényes csillaggá lett odafent és ez a csillag mutatja az utat. Továbbra is erős kézzel ott áll a kormánynál az apa, a legnagyobb tengerész. Nem ragyogott akkor csillag, vörös felhők borították az eget, amikor ő mégis, egyedül is legyőzte a vihart. Most a csillag is segít. Horthy István, a halott kormányzóhelyettes a síron túl is teljesíti kötelességét, amit vállalt. A csillagra néz az apa. A csillagra néz a nemzet. Biztat, lelkesít a csillag fénye. Erős a kéz a kormánykeréknél, erős a hit, rendíthetetlen a hűség, a rajongás a nemzet minden fiában az iránt, aki vezet. Bömbölhetsz vihar, tombolhatsz tenger. Ragyog a csillag és a magyar sors hajója révbefut.

— **Névjegyet a kutyák nyakába.** Gyakori eset, hogy a kutya eltűnik otthonából és soha többet haza nem kerül. Ennek könnyen elejét lehet venni azzal, hogy a kutya nyakába *címkét függesztünk.* A címkének fel kell tüntetnie *a tulajdonos nevét és lakását.*

A Diana Ipari és Kereskedelmi Rt. igazgatósága, felügyelőbizottsága, tisztviselőkara és munkásai mély megilletődéssel és fájdalommal jelentik, hogy a vállalat igazgatója,

Barcza Lajos
úr

váratlanul elhunyt.

A megboldogult egy negyed évszázadon át lankadatlan munkásságával, széles tudásával és tapasztalataival vállalatunk vezetésében és felvirágoztatásában elévülhetetlen érdemeket szerzett. Nemes egyéniségének emlékét kegyelettel őrizzük meg.

A temetés 20-án, kedden d. e. 11 órakor lesz a farkasréti temetőben.

„A tengelyhatalmak a végleges győzelem minden zálogát kezükben tartják"

Göbbels, Dietrich, Farinacci és Gayda háborús politikai megnyilatkozásai

Berlin, *április 19.* A birodalmi propagandahivatal vezetői szombaton és tegnap ülésre gyűltek össze Berlinben. Az üléseken a párt és az állam vezető személyiségei beszámolóelőadásokat tartottak munkakörük fontos kérdéseiről. Igy *Backe* államtitkár az idei évi ellátási helyzetéről, *Reinhardt* államtitkár a háborús pénzpolitika kérdéseiről, *Gutterer* államtitkár pedig közigazgatási kérdésekről számolt be.

Az ülések középpontjában *Göbbels* birodalmi miniszter beszéde állott, aki *széleskörű áttekintést adott a katonai és politikai helyzetről.* Kimutatta, hogy *a tengelyhatalmak a végleges győzelem minden zálogát kezükben tartják* és a rendelkezésükre álló, *még egyáltalán ki nem merített erőtartalékok* további alapját jelentik a német nép tántoríthatatlan győzelmi bizonyosságának.

Egy olyan harcban, amely annál keményebb lesz, minél tovább tart, *a nép lelki ellenálóereje* döntő szerepet játszik. A német nép jól tudja, hogy mi forog kockán és mindenre elszánt erkölcsi magatartása minden tehertételt kiáll. *A Führerbe vetett szilárd bizalom a győzelembe vetett hitnek is alapja.*

Dietrich birodalmi sajtófőnök a Führer születésnapja alkalmából cikket írt »A szívek fegyverzete« címmel. Cikkében kifejti, hogy minél keményebben próbál meg a sors egy népet, annál keményebb lesz ellenállóereje, elszántsága, gondolkodása is.

Aki megérti a történelem tanításait, aki szembenéz azzal a ténnyel, hogy *a béke a népek életében eddig mindig csak a háború szép gyümölcse volt,* az azt is tudja, hogy *kultúra és civilizáció, gazdagság és nyugalom csak a legkeményebb harcbaszállás termékei* és hogy tulajdonukat újból és újból életük árán kell védelmezni és *harcban kell mindig újból kivívni.*

Azok a népek, amelyeknek kulturális gazdagságuk közepette nincs már több erejük arra, hogy keményen legyenek és aggályok nélkül küzdjenek fennállásukért, a természet örök és könyörtelen törvényei értelmében *szabadságukkal együtt elvesztik jólétüket, civilizációjukat, végül pedig kultúrájukat is,* pedig az erőszak megtagadásával éppen ezt a kultúrát akarták megtartani. A Führer alakjában azok a tulajdonságok vannak megtestesítve, amelyek *képessé teszik a német népet arra hogy e háború minden viharával dacolva úrrá legyen a sorson.* Mint népének mintaképe, zászlóvivő ő a harcban és *megtestesítője a német nép feltétlen győzelmi akaratának. (MTI)*

Cremona, április 19. A fasiszta harci szervezetek megalapításának 24-ik évfordulója alkalmából *Farinacci* miniszter itt beszédet mondott. Ismertette a bolsevizmus leküzdésének olaszországi állomásait. Kifejtette, hogy az olasz nép a fasizmus felépése előtt szinte szenvedőlegesen viselkedett a bolsevista áramlattal szemben, *a fasizmus azonban plutokrataellenesnek, demokrataellenesnek és bolsevistaellenesnek született.*

A fasizmus ma eredetének iránya felé halad, ez a hite és programja. A miniszter megbélyegezte Olaszország világháborús »barátait«, akik később elárulták. *Anglia sohasem volt Olaszország barátja,* a renaissance óta mindig szembehelyezkedett vele. *A fasizmus legelkeseredettebb ellenségei a zsidók. (MTI)*

Róma, április 19. A vasárnapi római sajtó érdeklődésének előterében Carlo *Scorzának* a fasisztapárt titkárává történt kinevezése áll. Elődje, *Vidussoni,* tevékenységének tizenhat hónapja a háború legkeményebb és legbevesebb szakaszával esik össze, írja *Gayda* a Voce d'Italiában, a Giornale d'Italia vasárnapi lapjában.

Carlo Scorza, aki Olaszország valamennyi háborújában harcosként részt vett és aki a fasisztapártnak már az első órákban tagja volt, az erkölcsi normákhoz és az eszmei alapelvekhez való ragaszkodásban, a cselekvésben, az áldozathozatalban egyaránt a törhetetlenséget és a hajthatatlanságot testesíti meg a pártban. Most pedig inkább, mint bármikor hivatott a párt arra, hogy a népet vezesse és *olyan tömör háborús erőt alkosson belőle, amely kivívja a győzelmet.*

Vidussonit egyébként a miniszterelnökségre rendelte be a Duce a hadigondozás intézésére.

A belügyminiszter bírálata a főváros költségvetéséről

Keresztes-Fischer Ferenc belügyminiszter most hagyta jóvá a főváros 1943. évi költségvetését. Jóváhagyó leiratában megemlíti, hogy a *fővárosnál a tisztviselők létszáma túlméretezett,* s míg az első világháború előtt tízezer lélekre 14 fővárosi tisztviselő esett, ez a szám 1940-ig *27 főre emelkedett.* Megelégedését fejezi ki, amiért a polgármester a *magas alkalmazotti létszámot a főváros minden hivatalánál és intézményénél felül fogja vizsgálni.*

Felhívja a polgármestert, hogy *mielőbb szabályozza a melékjárandóságokat.* Az egyes iskolaépületek elhasznált állapotára való tekintettel indokoltnak tartja a miniszter az iskolaépületek helyreállítási programjának fokozását. Elismeréssel szól a főváros vezetőségének a közélelmezés biztosítása érdekében kifejtett rendkívüli teljesítményéről. Kifogásolja, hogy a vásárcsarnokok fentartására 1,200.000 pengőt fizetnek rá. Vagy a bevételeket kell fokozni, vagy a kiadásokat kell mérsékelni.

Indokolatlannak tartja a belügyminiszter *a sírhely-díjak olymértékű megállapítását, hogy ezáltal a köztemetők jövedelmet hajtó intézménnyé váljanak.* Magasnak tartja a temetési költségeket is, különösen a jövedelmi viszonyait tekintve kedvezőtlenebb helyzetbe jutott középosztály szempontjából. A temetkezési költségek reviziójét kívánja.

Az üzemek alkalmazotti létszámának túlméretezettségére való tekintettel *nem járul hozzá a havidíjas, heti- és napidíjas alkalmazottak létszámának tervezett emeléséhez* s ugyancsak nem engedélyezi az egyéb személyzet létszámának emelését sem. Megelégedését fejezi ki a nagyüzemek egyesítése fölött és sürgeti az egyesítés gyakorlati megvalósítását.

Tekintettel arra, hogy a HÉV deficitje 2.142.000 pengő, közli, hogy *szükség lehet a vasút kezelésének megvizsgálására.* Végül kifogásolja, hogy amikor az engedélyezett 7.50 pengős napi kórházi ápolási díj mellett is deficittel küzdenek a főváros közkórházai, az OTI-val napi 6.60 pengős ápolási díjátalányban egyezett meg a főváros, ép ezért felhívja a főváros vezetőségét, hogy az OTI-val kötött ezt a megállapodást bontsa fel.

— **Hogyan kezeljük takarékosan a villamostűzhelyet.** Az Elektromos Müvek Eskü-út 5. sz. alatti villamoskonyhájában hétfőn és csütörtökön délelőtt 10 órakor, továbbá szerdán délután 5 órakor gyakorlati főzőbemutató előadást tartanak a villamostűzhelyen való takarékos sütés-főzésről. Belépő- és ruhatárdíj nincs.

— **A margitszigeti átkelési hajójárat megindítása.** A MFTR közli, hogy az átkelési hajójáratokat a pesti Margithídfő és Margitsziget pesti oldal között április 20-án megindítja. A hajó hétköznapokon 9 órától 14 óráig és 16 órától 21 óráig, vasár- és ünnepnapokon 9 órától 14 óráig és 15 órától 21 óráig negyedóránként közlekedik.

A HÁBORÚ ÉS POLITIKA hírei

Ba Maw burmai miniszterelnök az Új-Burma programját körvonalazva kijelentette, hogy legelső feladat az ország védelmi erejének, a hadseregnek megerősítése, azután az erők összefogása a gazdasági élet ujjáépítésére.

Ausztrália több hadianyagot követel.

Ryti finn államelnök rádióbeszédet mondott a tavaszi mezőgazdasági munkálatok megkezdése alkalmából rendezett ünnepség során.

A kanadai kormány tizenkét bányát kisajátított, közöttük réz-, ón-, ólom-, wolfram- és krómbányákat.

Hidaka, az új római japán nagykövet Istanbulból Szófiába érkezett, ma folytatja útját Róma felé.

Csen-Kungpo, a kínai nemzeti kormány törvényhozó gyűlésének elnöke japáni rendkívüli küldetését befejezve repülőgépen hazaérkezett Nankingba.

Brazilia tavalyi költségvetése 1791 millió cruzeiro hiánnyal zárult. A deficit főoka a megnövekedett háborús kiadások.

Német fogságban levő lengyel tisztek több ezredbajtársukat felismerték a katyni áldozatok között. A német fogoly lengyel tisztek küldöttségének vezetője megállapította, hogy a katyni erdőben agyonlőtt tisztek száma tízszerte nagyobb a lengyelországi hadjáratban elesett tisztek számánál.

Az Egyesült Államok köztársasági pártja készül a jövő évi elnökválasztásra.

A dán király könnyebben megbetegedett.

Cripps angol repülőügyi miniszter kijelentette, hogy amíg a kormány tagja, nem lép be pártba.

Franco tábornok, spanyol államfő Zamorából visszaérkezett Madridba.

Zavargások vannak több indiai gyárban.

Tehén a bíróság előtt

Sátoraljaújhely, április 19. *(A Pest tudósítójától.) Sipos* Gyula vámosújfalui gazda kártérítésért feljelentette *Krausz* Sámuel vegyeskereskedőt, mert *a kereskedő tehene a legelőn felhasította lovának a hasát* és ennek következtében az értékes állat elpusztult.

Krausz Sámuel azzal védekezett, hogy a tehén szarva egyáltalán nem hegyes. Ellenben szerinte az történt, hogy *ismeretlen tettesek bekenték vérrel tehenének a szarvát, hogy ilyen módon ellene meg lehessen indítani a kártérítési pert.*

Minthogy szükségessé vált annak megállapítása, hogy *hegyes-e valóban a Krausz Sámuel tehenének a szarva,* vagy nem, a mostani tárgyalásra elrendelte a járásbíróság a *»vádlott« tehén elővezetését.* A tehenet Vámosújfaluból be is vezették a bíróság udvarára. Hosszas vizsgálgatás és több állatorvosi szakvélemény meghallgatása után a járásbíróság kimondotta az ítéletet, mely szerint *Krausz Sámuel tehenének a szarva valóban hegyes* és semmi kétség sem férhet ahhoz, hogy a *Sipos* Gyula lován ejtett sérülés életveszélyes volt és *ez okozta a ló elpusztulását.* Ezért a bíróság kötelezte *Krausz* Sámuelt 1100 pengő kártérítési összeg megfizetésére. A vádlott felebbezett.

nangszergyár
Kérjen árjegyzéket! Rákóczi-út 60

Meghalt Vera Ilona

Rövid időközben már második kiváló fiatal művésznőjét veszíti el az Operaház. Szombaton este több hónapon át tartó betegsége után meghalt *Vera* Ilona, a balettegyüttes egyik legegyénibb szólótáncosnője. Az Operaház színpadán színre kerülő legnehezebb táncjátékok csaknem valamennyi híres női főszerepeit *Vera* Ilona táncolta. A *Csárdajelenet* cigányleánya, *Romeo és Julia*, a *Nilusi legenda* Kleopatrája csakúgy, mint a *Fából faragott királyfi* egykori tündérkirálynője és még jó egynéhány szerep, amelyeket *Vera* Ilona tett híressé, árvult el halálával. Utolsó szerepét *Prometheus teremtményeiben* táncolta *Milloss* betanításában.

Annak ellenére, hogy orvosai jóelőre figyelmeztették és gyógyulásának alapfeltételeül a tánc abbahagyását tanácsolták, *Vera* Ilona még a legutolsó hónapokban is dolgozott. Szerelmese volt a színpadnak, rendkívüli művész, kinek számára levegőt, életet csak a tánc jelentett. Rendkívüli tehetségét mint koreografus is bebizonyította többízben.

Halála mély részvétet keltett úgy zenei szakkörökben, mint a nagyközönség körében, akinek elsőszámú kedvence volt. A meghalt *Vera* Ilona személyében *Harangozó* Gyula balettmester feleségét gyászolja.

Alapítványokkal örökíti meg a diósgyőri református egyház a Kormányzóhelyettes emlékét

Diósgyőr, április 19. Hősi halált halt kormányzóhelyettesünk, vitéz *Horthy* István közel hat évig volt főgondnoka a *diósgyőri* református egyházközségnek. A presbitérium most, *Nádházy* Bertalan lelkipásztor előterjesztésére, kegyeletes módon *többféle intézkedéssel örökítette meg* ezt az időszakot az egyház történetében. Mindenekelőtt *Kiss* Ferenc ötvösművész-tanárral *két úrasztali ezüsttányért és egy úrvacsorái kelyhet készíttetett* s ezeken *a kormányzó legmagasabb engedélyével* elhelyezte *a Horthy-család címerét és az emlékezés szövegét*. Ezenkívül *hadiárvasegélyezésre* ezerpengős alapítványt tett a presbitérium, a diósgyőrvasgyári református templomban *márványtáblán örökíti meg vitéz Horthy István főgondnoki működésének napját*, végül az Országos Református Szeretetszövetség keretében egy *hadiárva* nevelésére is vállalkozott. *(MÉ)*

Buvárhajótámadás Dél-Afrika partjai közelében

Lourenzo Marquez, április 19. *(Stefani.)* **Északamerikai forrásból közlik, hogy a tengely búvárhajói a Mozambique csatorna közelében, a portugál területi vizeken kívül, megtámadtak egy angolszász hajókaravánt. Három szállítógőzös elsüllyedt, egy megrongálódott.** *(MTI)*

A kerti vendéglőket elsötétítés alatt irányfényekkel lehet megvilágítani

A korán beköszöntött meleg időjárás következtében már sokhelyen üzembehelyezték a vendéglátóhelyek terraszait és ha az idő javulása továbbra is így tart, hamarosan megnyílnak a nyárivendéglők. Ezzel kapcsolatban időszerűvé vált *a terraszok és kerti vendéglők esti világításának kérdése*. A vendéglős ipartestület érdeklődésére illetékes helyről azt a közlést kapta, hogy a vendéglők, kávéházak terraszai, kerthelyiségei *a légvédelmi elsötétítés ideje alatt az úgynevezett irányfények alkalmazásával megvilágíthatók*. Az ipartestület nyomatékosan figyelmezteti tagjait, hogy az elsötétítés ideje alatt szigorúan tartsák be az előírt rendelkezéseket és csak *szabályos irányfénylámpákat használjanak*, ne pedig papírzacskókat vagy színes lampionokat szereljenek fel a világítás csökkentésére.

— **Nemzetközi kutyakiállítás Budapesten.** A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete május hó 9-én rendezi *tavaszi nemzetközi győztes kiállítását*. Kiállításon kiadásra kerül a Cacib, Hungária-győztes, a Hungária prima junior és a babérkoszorús Hungária-champion cím. A kiállításra nevezhető bármely nyolchónapos kort betöltött, elismert fajtához tartozó eb. A kiállításon résztvevő ebeket április hó 28-ig kell bejelenteni ilosvai *Hollóssy* Lajos m. kir. gazd. főtanácsosnál, az egyesület központi irodájában, Budapest, VIII., Rákóczi-út 29. szám. Telefon: 138—464.

SZÍNHÁZ ÉS FILM

Egy boldog pesti nyár

Bemutató a Fővárosi Operett Színházban

Honthy Hanna

A poraiból megéledt Fővárosi Operett Színház hathónapos sikerszéria után új darabot mutatott be boldogult Szilágyi és Orbók Attila tollából és ez évben másodszor bizonyította be, hogy az operettnek igenis gazdagon termő talaja van Budapesten, csak avatott kézzel kell hozzányúlni az annyiszor elparentált műfajhoz. Az Egy boldog pesti nyár szövegkönyvének felépítésében, muzsikájának gazdag áramlásában és kiállításának krőzusi gazdagságában az utóbbi évtizedek legnagyobb színházi teljesítménye a zenés műfajban.

A történet kerete 1896., a millenáris kiállítás, az a boldog, aranykorszak, amelyre az idősebb nemzedék szivárgó könnyekkel emlékezik, az ifjabb pedig meghatottan s elandalogva hallgatja az édes dallamot a fűszeres, régi mókát és a kor mulatságos típusainak tarka karneváli felvonulását. Az új produkció hibátlan színházi teljesítmény. Története három szerelmes pár sorsát bonyolítja az operett örök dogmái szerint, muzsikája három kiváló zeneszerző: Buday Dénes, Eisemann Mihály és Fényes Szabolcs legszerencsésebb számait adja a zenekar instrumentumaira, rendezése boszorkányos ügyességgel keveri a békebeli Pest tündéri képeit, a ligeti Gerbeaud-pavillontól a Normafán és a Somossy Orfeumon keresztül Ősbudavárára látványos csodáihoz.

Tihanyi Vilmos élete legnagyobb rendezői bravúrját hajtotta végre például a második rész kacsalábon forgó Ősbudavárával, amelynek három udvarán viharzik végig az édes és bűvös keringő hullámain az egész szereplőgárda, feloldva a szerelmi bonyodalmat és betetőzve a bűvös hangulatú komédiát olyan látványos revűvel, amilyent budapesti színpadokon még sohasem láttunk.

A csillagászati számokkal kifejezhető produkciós költségvetés azonban nemcsak a kiállítás, a korhű kosztümök és díszletek káprázatos összhangja körül mutat hatalmas számokat, de a szereplőgárda összeválogatása is példátlan bőkezűségre utal. Honthy Hanna, a csillogó primadonna életében kevés ilyen testhezálló, sokrétű szerepet játszott, mint ez a rangrejtett orfeumdíva, akinek önkéntesfia és adósságokkal terhelt birtoka van. Honthy szuggesztív asszonyi bűbájából elbájoló színészi alakításra és meghökkentő akrobatikus tánctelje sítményekre egyaránt futja.

Csortos Gyula szerfőz finomsággal és eleganciával játssza Salvator főhercegét, aki emlékeit kergeti a millennium forgatagában. Vitéz Gozmány György személyében kedves, snájdig és rendkívül rokonszenves bonvivánujonc mutatkozik be és ugyancsak primőrnek kell tekinteni Csikós Rózsi naivai debütálását, akinek szőke, karcsú, bakfis lénye úgy fénylik kedves szerepében, mint egy nyári holdsugár.

A komikusok valóságos arzenáljával dolgozik az operett, első helyre természetesen Latabár Kálmánt állítva, minden operettek fáradhatatlan ördögmolináját, azután a groteszk csámpázásával és karikírozó tájszólásával ellenállhatatlanul mulatságos Turay Idát, a vicces és pikáns Somogyi Nusi-t, aki nagyobb szerepet érdemelt volna, az öblösen jóízű Juhász Józsefet egy békebeli planétás szerepében, a »konjunktúralovag« úszómes erként fellépő idősebb Latabár Árpádot, Pártos Gusztávot. Kertész Dezső villogó monoklival és mordizon-hévvel játszik egy fess huszárezredest, Zala Karola egy szigorú, szűzies intézeti főnöknő-t, Salamon Erzsi és Borbíró Andrea két huncut és csintalan intézeti kislányt, Antók Ferenc Ősbudavára obsitos jambóénekesét, a csinos Elekes Zsuzsa egy habcsókszerű ligeti cukrászlányt, Vándory Gusztáv egy méltóságteljes arisztokratát, Fülöp Sándor egy mulatságos orfeumigazgatót.

A legmelegebb elismerés hangján emlékezzünk meg Endre Emil karmester bravúrteljesítményéről, Beregszegi Tibor káprázatos díszletköltemények ről, találékonyan Ősbudavára tavasz megoldású forgószínpadáról, Horváth Manci ügyes korhű táncairól, P. Nagyajtay Teréz és Legenyei Pintér Viktorné pompás ruháiról és általában az egész teljesítményről, amely nemcsak pompás és korrekt színházi mutatvány, de varázstrükk is, mely három és fél órára wellsi fogással visszarepíti az elandalodó és elbűvölt nézőt a millennium aranykorába.

Baróti Géza

AZ ÉJSZAKA LÁNYA

a Kamarában

Muráti Lili

Mától kezdve a Kamara Filmszínházban folytatta diadalútját hathetes premiersiker után Muráti Lili Az éjszaka lánya című nagysikerű és merész filmje, amely az utóbbi évek legizgalmasabb, legeredetibb magyar filmje. A Kamara a Nemzeti Apolló után a második premier ünnepélyes külsőségeivel hozza ki a filmet, amelyben Muráti a drámai színjátszás kivételes skáláját csillogtatja és ezzel a legnagyobb filmsztárok élgárdájába emelkedik.

A film témája is merész és furcsa, egy énhasadásban szenvedő, kétlelkű lány történetét viszi vászonra, akiben örök háborút vív a jó és a rossz. Betörésen tetten érik, de egy ideggyógyász magához veszi, hogy feloldja lelkének furcsa varázsát és visszavezesse a józan élethez. Ez a férfi is beleszeret, de az igazi szerelmet egy fiatal festőtől kapja meg, akinek érzései megbolygatják a lány kettős lelkét és hatalmas viharokat kavarnak fel. Barabás Pál pompás filmregénye Muráti Lili alakjával érkezik el a diadalmas filmhez. Muráti mellett Ajtay Andor orvostanára nyújt szép teljesítményt, valamint Perényi László és Greguss Zoltán egy-egy remekbeszabott alakítása.

Ember Nándor

jótékonycélú hangversenye

Dr. Ember Nándor, a világszerte ismert magyar zongoraművész ebben az évben még nem adott önálló hangversenyt, mert hónapok óta a Méreg című nagysikerű színjáték szünetében játszik a Pesti Színházban. A kiváló művész május 4-én adja első önálló hangversenyét a Zeneakadémia nagytermében és hangversenyének tiszta jövedelmét a Hírlapírók Nyugdíjintézete javára ajánlotta fel.

SOMLAY ARTÚR visszaadta szerepét Németh Johanna »Északi fény« című darabjában, amelyet a Pesti Színház mutat be május elején. A Vígszínház a szerepet Kömives Sándorra bízta.

SZÁZ ÉDES CSÓKBAN FORROTT ÖSSZE AJKUNK... címmel április 20-án este 8 óra 20 perckor népszerű operák és operettek szerelmi vallomásait énekli a rádióban Orosz Júlia, Laczó István és Udvardy Tibor.

MAKRANCOS HÖLGY címmel új film forgatását kezdték meg a Hunniában Hausz Mária produkciójában. Karády Katalin valóságos bohózati szerepet játszik az ujdonságban, amelynek férfi főszereplője Jávor Pál lesz.

MATHIAS WIEMANN, az ismert német jellemszínész klinikai orvost játszik »Örök álarc« című filmjében, amelynek súlyos drámai problémája akörül forog: szabad-e az orvosnak végső és reménytelen esetben megszabadítani betegét a kinoktól.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat, V Ü = Vasárnap és ünnepnap, M = Matiné.

ADRIA-ADMIRAL (353—707): **Üzenet a Volgapartról.** (1/44 1/46 1/48: V Ü 11 és 1/2-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—874): **Stan és Pan.** (1/44 1/46 1/48: Sz 1/2: V Ü 11 és 1/2-kor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Férfihűség.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/2-kor is.) — **ATRIUM** (153—634, 154—024): **Házassággal kezdődik.** (1/24 1/26 1/28: Sz V Ü 1/2-kor is.) — **BARLANG-BROADWAY** (422—722): **A kútásó leánya.** (1/22 1/24 1/26 1/28.) — **BAROSS-BODOGRAF** (149—510): **Barlettai párviadal.** (11 1 3 1/25 5 1/27 7.) — **BELVÁROSI** (384—565): **Üzenet a Volgapartról.** (1/24 1/25 1/26 1/27 1/28: V Ü 1/2 1/23-kor is.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—241): **Tavasz Japánban** (kultúrfilm). **Tarka-barka (3 Latabár). Ufa-Magazin. Raizos híradó rokon népeinkről. Magyar. Luce és külön híradó.** (Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN-HOLLYWOOD** (225—003): **Szélvészkisasszony.** (1/24 1/46 1/48: szombat, vasár- és ünnepnap 1/2-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Üzenet a Volgapartról.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/2 órakor is.) — **CAPITOL** (134—337): **A vérbosszú.** (1/22 1/24 1/26 1/28: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—938 339—584): **Második hétre prolongálva! Legény a gáton.** (1/23 3/45 7.) — **CSABA-SAVOY** (146—040): **Csókoli meg.** (1/24 1/26 1/28: Sz V Ü 1/2-kor is.) — **DEÁK-DÉCSI** (121—343, 125—952): **Csalódás.** (1/22 1/24 1/26 1/28.) — **DUNA-LLOYD** (111—994): **Legényvásár.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/2-kor is.) — **ERZSEBET-VESTA** (222—401): **Negyedik hétre prolongálva! Rácsnélküli börtön.** (11 1/42 1/24 1/26 1/28.) — **FORUM** (189—707): **Negyedik hétre prolongálva! Házassággal kezdődik.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 11-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **Schubert-szerenád.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/2-kor is.) — **HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Tengeralattjáró** (kultúrfilm). **Tarka-barka (3 Latabár). Ufa-Magazin. Raizos híradó rokon népeinkről. Magyar. Luce és külön híradó.** (Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Gentryfészek.** (1/24 1/26 1/28: Sz V Ü 1/22-kor is.) — **KAMARA** (423—901): **Az éjszaka lánya.** (11 1/22 1/24 1/26 1/28.) — **KORZÓ** (182—818): **Legény a gáton.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 11-kor is.) — **MESEVÁR-ELIT** (114—502): **Pascal két élete.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/2-kor is.) — **NEMZETI (ROYAL) APOLLÓ** (222—002): **Késő . . .** (1/24 1/26 1/28: Sz 1/2: V Ü 11 és 1/2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Üzenet a Volgapartról.** (1/44 1/46 1/48: Sz 1/2: V Ü 11 és 1/2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): **Örök álarc.** (1/24 1/26 1/28: szombat 1/22: vasár- és ünnepnap 11 és 1/2 órakor is.) — **OTTHON** (146—447): **Üzenet a Volgapartról.** (1/44 1/46 1/48: V Ü 1/2-kor is.) — **PÁTRIA** (145—673): **Harmadik hétre prolongálva! A láp virága.** (1/22 1/24 1/26 1/28.) — **PEST-PALACE** (221—222): **Legényvásár.** (11 1/22 1/24 1/26 1/28.) — **PETŐFI-ODEON** (428—478): **Üzenet a Volgapartról.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/2-kor is.) — **RADIUS** (122—098, 120—564): **Második hétre prolongálva! Az első randevú.** (1/24 1/26 1/48: Sz 1/22 1/24 1/26 1/48: V Ü 11 1/44 1/46 1/48.) — **SZÉKELY-OLYMPIA** (226—425): **Negyedik hétre prolongálva! A megbélyegzett asszony.** (11 1/22 1/24 1/26 1/28.) — **SZITTYA-CITY** (111—140): **Házassággal kezdődik.** (1/24 1/26 1/28.) — **TINÓDI-TIVOLI** (225—602): **Üzenet a Volgapartról.** (1/44 1/46 1/48: V Ü 11 és 1/2-kor is.) — **TOLDI-RIALTÓ** (224—443): **Stan és Pan három vigjátéka.** (10 1/412 1/22 1/24 1/26 1/48.) — **TURÁN** (126—003): **A nőnek mindig igaza van.** (11 1/22 1/24 1/26 1/48.) — **UJBUDA-SIMPLON** (268—999): **Legényvásár.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 11 és 1/2-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): **Az istenek kedvence.** (1/23 3/45 7.)

Mathias Wiemann, Olga Csehova orvosfilmje

A színházak mai műsora

OPERA: *Parsifal* (Népm. Biz. V. 7., Művelődés Házában, 1/25) — NEMZETI: *Ifjazi Passio* (XV., 1/27). — KAMARA: *Tacskó* (1/27). — MŰVELŐDÉS HÁZA: *Parsifal* (Opera vendégjátéka V. 7., 1/25). — VIG: *Jákyak* (C., 1/27). — PESTI: *Méreg* (1/27). — ÚJ MAGYAR: *Henschel futaros* (1/27). — MADÁCH: *Képzelt beteg* (1/27). — FŐVÁROSI OPERETT: *Egy boldog pesti nyár* (6). — ANDRÁSSY: *Egy nap a világ* (1/27). — VIDÁM: *Aranytulipán* (1/27). — ROYAL REVÜ: *Férfiak nélkül* (1/27). — KAMARA VARETÉ: *Valamikor régen* (1/27). — KOMÉDIA: *Börharisnya* (1/27). — BÁBSZÍNJÁTÉK: *Az ügyvéd és a férje* (1/27). — ERZSÉBETVÁROSI: *Tokaji aszú* (3/45, 1/48). — JÓZSEFVÁROSI: *Sybill* (3/45, 1/48). — KISFALUDY: *Viktória* (3/45, 1/48). — MŰSZÍNKÖR (csak vasárnap): *A királyné rózsája* (3, 5, 7).

Rökk Marika! Rökk Marika!
Vidámság, zene, ének, tánc
Legényvásár
DUNA (Lloyd)

Bácskay B. Béla

Irta: Fiala Ferenc

Zöld vászonkötésü könyv fekszik előttem az asztalon. A fedőlapon aranyos betükkel a felirás: „Bácskay B. Béla — Rend vagy kaosz." Öt esztendővel ezelőtt jelent meg. Annak idején csak a szélsőjobboldali lapok foglalkoztak ezzel a nagyszerü munkával, amely ragyogó oldalokon indokolta meg az uj koreszme szükségességét és a liberális világnézet biztos halálát. Aztán jöttek a rohanó napok, elfelejtették Bácskay Bencsik Béla könyvét, de *az irás azért megmaradt*, mert gondolatok vannak benne. Egy nagytudásu fiatal magyar filozófus elme ragyogó gondolatai. Az első könyvet követte volna a többi, de a folytatás elmaradt, mert Bácskay B. Béla a sors kiméletlen akaratából azok keze által halt meg, akik ellen az irásaival küzdött. Nemrégiben jött a hir, valahonnan Karinthiából, kommunista partizánok meggyilkolták. Munka közben érte a halál, mert azért utazott el, hogy felesége birtokán a nagy hegyek csendjének védelme alatt befejezze *„A közösségi gondolat és magyar életterv"* cimü munkáját.

Mindössze 37 esztendős volt, s valami sajátos, furcsa magyar tragédiát látunk abban, hogy az uj magyar értelmiség egyik legtisztább koponyáját pont akkor zuzzák össze Moszkva megszállott bérencei, amikor az az *uj világban gyökerező magyar életterv felett gondolkozik* és veti papirra a mondanivalóját.

Magas szépivelésü homloka alatt nagyszerü gondolatok születtek. Nem a mindennapnak, a napi olvasónak irt és nem sokat törődött a rohanó ma véleményével. A történelem örök igazságaiból szürte le mondanivalóit és ugy ismerte a történelmi filozófia, — különösen annak politikai vetületét —, mint kevesen mások. Sok hajnalbanyuló estén magyarázta könyvét és azokat a könyveket, amelyeket még meg kellett volna irnia, hogy felszálljon a köd és eloszoljon a kétkedés az emberek lelkéből. Mert nagy a bizonytalanság, s ő, a toll embere tudta, hogy a politikai mozgalmak csak akkor számithatnak sikerre, ha már megtörtént a szellemi, illetve a történelempolitikai előkészités és megalapozás. A német nemzetiszocializmus előfutárja nem a Münchenben kibontakozó horogkeresztes zászló, hanem *Möller van den Bruck* hatalmas munkája, „A harmadik birodalom" volt, amelyet irója még az első világháború előtt kezdett irni és csak 1920-ben fejezte be. Ugyan ilyennek tekintjük Bácskay B. Béla *„Rend, vagy kaosz"* cimü könyvét is, amely tulajdonképpen nem más, mint nagyszerü előtanulmánya azoknak a politikai történéseknek, amelyeket a sajátos magyar törvényszerüségnek engedelmeskedve részben már nálunk is bekövetkeztek vagy *be kell következniök.*

Bácskay B. Béla magyar gondolkodó volt és reméljük, hogy a most feltörő uj magyar fiatalság megtalálja a módját, hogy szellemi örökségét és nevét örök időkre elhelyezze a maga szellemi pantheonjába. Mert nem vagyunk oly gazdagok, hogy a tanitásait és intelmeit nélkülözni tudjuk.

Bereményi Tibor

Szembe Judeával?

Igen! Mindig! Örökké!

Erről szól Bosnyák Zoltán híres könyvének uj II. kiadása

Szembe Judeával!

Ára 14·80 P.

Minden magyar könyvárusnál kapható.

A Kormányzó jelenlétében leplezték le a Kormányzóhelyettes arcképét Szolnokon

„Valaki, aki igazán örökös tagunk volt, ma örökre falaink közé költözik"

Szolnok, április 18.

A Kormányzó, a Kormányzóhelyettes özvegye és ifj. *Horthy* Miklós rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, valamint a miniszterelnök és a kormány tagjai jelenlétében ünnepélyes körülmények között leplezték le vasárnap délelőtt rendkivüli díszközgyülés keretében vitéz nagybányai Horthy István, a hősihalált halt Kormányzóhelyettes, Szolnok-vármegye törvényhatósági bizottsága volt örökös tagjának arcképét a vármegyeháza közgyülési termében.

A Kormányzó menye és fia társaságában vitéz Debrecenyi Ferenc ezredes, szárnysegéd kiséretében 11 órakor Budapestről gépkocsin érkezett a fellobogózott városon keresztül a vármegyeház elé. Megérkezésekor a katonazenekar a Himnuszt játszotta. A Kormányzó úr először a katonai parancsnokok jelentését fogadta, majd

ellépett a kivonult díszszázad előtt.

A díszszázad másik végén a megjelent előkelőségek fogadták a Kormányzó urat. Amikor a Kormányzó úr a közgyülési terembe lépett, lelkes éljenzés és taps fogadta. A Himnusz eléneklése után vitéz Urbán Gáspár báró főispán üdvözölte hódolatteljes tisztelettel a Főméltóságú urat és a Főméltóságú kormányzóhelyettes özvegyét.

— Főméltóságod magyar fiai a világraszóló pusztító vihar közepette bizakodó lélekkel, szeretettejes rajongással veszik körül Főméltóságu Urat, hogy

hitet, erőt, kitartást gyüjtsenek harcra és lemondásra, —

mondotta beszédében többek között Urbán Gáspár báró főispán. Valaki, aki igazán örökös tagunk volt,

ma örökre falaink közé költözik.

Valaki, aki csak egyetlen egyben akart első lenni: a kötelességteljesitésben.

Uj hősi magyar példa született meg ezen a napon a messze orosz földön.

A főispán után *Kele* István pápai prelátus, felsőházi tag mondott ünnepi avató beszédet. — Amilyen az apa, olyan volt a fia, — mondotta.

Vitéz Horthy István személyében megismertük fajunk összes tiszteletremélto tulajdonságait.

A beszéd elhangzása után lehullott a lepel a képről és a közgyülés résztvevői helyükről felállva

áhitatos csendben áldoztak a hősihalált halt Kormányzóhelyettes emlékének.

A festmény életnagyságban, repülőfőhadnagyi egyenruhában ábrázolja a hősihalált halt Kormányzóhelyettest.

Szolnok-vármegye alispánjának felszólalása, majd vitéz báró Urbán Gáspár főispán megható szavai után

a Kormányzó úr éltetésével s a Szózat eléneklésével ért véget a díszközgyülés.

Két foszladozó koszorú és egy fakereszt borul a hasadozott márványlap fölé

Látogatás Vörösmarty Mihály szomorú sirjánál

A budapesti városházán legutóbb szóba került Vörösmarty Mihálynak, a Szózat költőjének elhanyagolt sirja. Az inditványozók azt javasolták, hogy hantolják ki mostani nyugvóhelyéről a költőt és diszsirhelyen temessék el újból.

A Kerepesi temetőben vakolatot hullató kőfal zárja el a Teleki-tér zsibongó világától az alvók világát. Benn a temetőben, a kőfal mentén, csupa régi, omladozó sírboltban pihennek a régi halottak. Széttört cserepek, korhadt faágak, megsárgult koszorúk maradványai borítják a sírdombokat. Aztán ledőlve találunk egy feszületet is, amelynek vashúsába belemarta már az idő sárga rozsdafoltjait. *A 82-es sirhely Vörösmarty Mihályé.* A szürke, egyszerű márványkövön ezt olvashatjuk: *„Vörösmarty Mihál.* (Igy, y nélkül). Meghalt *1855. november 19-én."* A vasráccsal körülvett sírhant kopár és vigasztalan. Két foszló műkoszorú s egy fakereszt borul a hasadozott márványlap fölé, amely alatt a költő csontjai porladoznak.

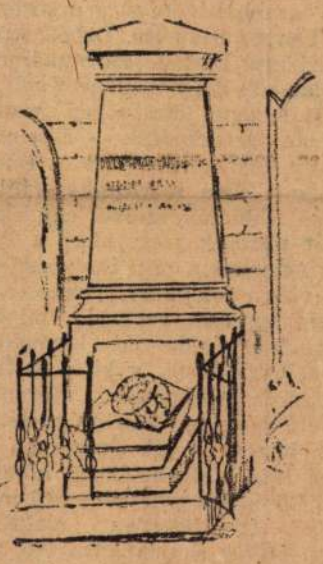

Olyan elárvult és olyan elhagyott ez a sírhant itt, hogy hiába hinti meg fénnyel a bimbózó fák koronáját az áprilisi nap, a múlandóság sötét árnyékát nem tudja lehúzni erről a sírdombról.

Ugy magára maradt itt Vörösmarty Mihály, mintha nem is lett volna soha valaki. Pedig most is visszacsendülnek lentről, a sír mélyéről halhatalan rímei és Szózata most is imádsága minden magyarnak. Aztán belőle robbant ki legjobban a magyar faj költői ereje, s első mestere volt a magyar lirának és epikának.

Vörösmarty Mihály a fejérmegyei Kápolnásnyéken született, atyja gazdatiszt volt, s kilenc gyermeket nevelt. Mihály 1811 őszéig otthon tanulta meg a betűvetés mesterségét, aztán a ciszterciták székesfehérvári gimnáziumába került, majd 1816 őszén a budapesti kegyesrendi gimnázium tanulója lett. A következő évben

súlyos csapás érte a családot, meghalt az apa. A velencei kis birtok, ahol az idősebb Vörösmarty Mihály szorgalmasan élt, dolgozott, egyszeribe elárvult. A gond, a nyomor, ráül a küszöbre s ott is marad. A házat, a kis szőlőt felemésztik a kiskorú gyermekek tanulásának nehézségei. Az özvegy nyomorogni kezd...

A fiatal Vörösmarty akkor nevelőséget vállal *Perczel* Sándor családjánál, s 1817-ben beiratkozik a pesti egyetemre. A hároméves filozófiai tanulmány elvégzése után 1820-ban Pestről Tolna megyébe költözik tanítványaival. Két évet tölt a Perczel-család börzsönyi birtokán, s ezidő alatt elvégzi jogi tanulmányait is. Aztán megmozdul benne a vér... Szerelmes lesz. Az ideál, a múzsa: Perczel Etelka... Gazdag lány, neki elérhetetlen. 1822-ben le is mond a nevelői állásáról és Göröbre megy, Tolna megye alispánjához, hogy megszerezze a jogi gyakorlatot, s készüljön az ügyvédi pályára. Itt vidám napok következnek, csak ha egyedül van, válik borongóssá.

A következő évben újból átveszi a Perczel-fiúk nevelését. Pestre jön és fölesküszik jegyzőnek a királyi táblához. Már okleveles ügyvéd és országos hirű költő, amikor 1826-ban megválik tanítványaitól.

„Zalán futása" cimű eposzával aratja első fényes sikerét, de epikai és lirai költeményei is csakhamar hírnevet szereznek neki. 1830-ban, amikor a Magyar Tudományos Akadémia megalakul, fizetéses rendes taggá választják. Három év mulva *„Vérnász"*-ával megnyeri az akadémia első drámai pályadíját, majd *Kisfaludy* Károly és *Kazinczy* Ferenc halála után ő lesz a magyar irodalom vezére.

ÖRÖKÁLARC

HÉTFŐTŐL: OMNIA

Olga Csehova, Mathias Wiemann orosz filmje

Ünneplés, dicsőség bőven jut neki.

a megélheléssel azonban küzködnie kell. Minden irodalmi sikere sem biztositja számára a jólétet, hogy gondtalanul éljen.

1837-ben megírja a *Szózatot*, s ez újabb babért hoz számára. Aztán újból szerelmes lesz. Ezúttal *Csajághy* Laurába. 1843 tavaszán megnősül és boldog családi életet él Laurával, aki egy fiúval és két leánnyal ajándékozza meg.

A szabadságharc vihara őt is magával sodorja. Kossuthhoz csatlakozik, s képviselőséget vállal. A világosi fegyverletétel után neki is bujkálnia kell. A sok izgalom megtöri, beteg lesz. Visszamegy szülőföldjére, falusi gazdának.

ÖRÖKÁLARC

HÉTFŐTŐL: OMNIA

Szükösen él családjával, aztán betegsége miatt ujból Pestre költözik. A sokat hányódott költő itt hal meg — egy ma is meglevő Váci-utcai házban — 55 éves korában, 1855 november 19-én. Temetése olyan fényes volt, amilyent azelőtt nem látott a magyar főváros.

Az idő könyörtelen kereke azonban tovább rohant. Fölmorzsolta az éveket, évtizedeket, a dicsőséget, hirnevet és az emléket is. Azért olyan elhagyott, viharvert és kopott Vörösmarty Mihály sirhantja a Kerepesi-uti temetőben...

(c.vm)

Egy német buvárhajó elsülyesztette a 7920 tonnás Flady Nelsont

Amszterdam, április 18. (NTI) A Daily Erpress az ujskóciai Halifaxból jelenti a 7920 tonnás Flady Nelson hajónak Port Castries kikötőben (Santa Lucia) hónapokkal ezelőtt történt elsülyesztését. Egy német tengeralatjárónak sikerült behatolni a kikötőbe s miután utat tört magának a tengeralattjárók elleni véhőhálón, megtorpedózta a hajót.

Menemedzsoglu ebédet adott a tengely diplomaták tiszteletére

Ankara, április 18.

Numen Menemendzsoglu török miniszter vasárnap este ebédet adott a tengelyhatalmak és a velük baráti államok diplomáciai képviselőinek tiszteletére. Az ebéden megjelent Franc von Papen ankarai német nagykövet is.

Marokkóba már megérkeztek az első braziliai csapatok

Madrid, április 18.

A francia-marokkói területről idérkezett francia elmondotta, hogy Marokkóba már megérkeztek az első braziliai csapatok. (NTI)

Heves német légitámadások Szentpétervár ellen.

Helsinki, április 18.

A Helsingin Sanomat tudósitója szerint Szentpétervár rendkivül heves német tüzérségi tüz alatt áll. A németek egymástkövető hullámokban nagy légitámadásokat intéznek a milliós város iparnegyedei ellen.

Mellbelötte magát és meghalt egy úriasszony

Megdöbbentő családi tragédia történt szombaton este a Budafoki-út 17. sz. ház egyik lakásában. *Koch* Guidóné, egy fővárosi számvevőségi tisztviselő 31 éves felesége, szombaton az esti órákban férje szemeláttára pisztolyt rántott elő s még mielőtt ebben férje megakadályozhatta volna, mellbelőtte magát. A mentők már nem tudtak segiteni rajta, mire a helyszinre érkeztek, *Koch* Guidóné halott volt.

A rendőri vizsgálat megállapitotta, hogy Kochék mindössze egyéves házasok voltak, különösebb ellentétek a házastársak között nem merültek fel, éppen ezért rejtély, *hogy a fiatal asszony miért lett öngyilkos.*

A vasárnap rendőri krónikája

A Margit-körút és a Keleti Károly-utca sarkán szombaton az esti órákban ismeretlen tettes hátbaszurta *Tóth* József 24 éves fiatalembert. Súlyos sebével az Uj Szent János kórházba szállitották a mentők.

Kiss Simonné, egy kereskedő 54 éves felesége, a Honvéd-utca 8—10 számú házban lévő lakásán ismeretlen méreggel megmérgezte magát. A Rókusba vitték.

Horváth József 41 éves árukihordót a Ferdinánd-hidon egy autó elütötte, majd megállás nélkül továbbrobogott. *Horváth* koponyaalapi törést szenvedett. Életveszélyes állapotban a Magdolna-kórházba vitté. A gázoló autót keresi a rendőrség.

Jenei János 42 éves szerelő a Horthy Miklós hidnál a Dunába ugrott. Tettét azért követte el, mert a villamoson ellopták a pénzét. A Rókusba került.

A Tahi-utca és Jász-utca sarkán *Tiliti* Károly napjainkban 9 éves fia kézigránátot talált. Addig piszkálta, mig felrobbant a kezében és a kisfiú mindkét kezefejét leszakította a robbanás. A gyereket a Madarász-utcai gyermekkórházban ápolják.

Kunodi Mária 19 éves háztartásbeli Eötvös-utca 14. sz. alatti lakásán piramidonnal megmérgezte magát és a Rókus kórházba került.

Rékási Mária 11 éves tanuló Csepelen a HÉV egy mozgásban levő szerelvényéről oly szerencsétlenül ugrott le, hogy az utána következő kocsi kerekei mindkét lábát teljesen összeroncsolták. A mentők a Szent István kórházba vitték.

Hetényi Ede 32 éves géplakatos motorbiciklijével a Laki-hegyi rádióállomás közelében nekihajtott egy lovas kocsinak. Súlyosan megsérült a szemén, azonkivül agyrázkódást szenvedett.

Amig Ön alszik

a Darmol dolgozik. Nyugodt alvását nem zavarja, mégis meghozza reggelre az enyhe és fájdalmatlan kiürülést. Kellemes hashajtó: **DARMOL**

Színház — Film — Könyv

Tanulságos főpróbák

Tökéletes színház az Operában — Giccs a Kamarában

1 Az e heti színházi főpróbaözönből a benne rejlő tanuságok nyomán kettő is rovatunk élére kívánkozik: Haendel: Rosalinda az Operában és Nicodémi Tökmagból átkeresztelt Tacskója a Nemzeti Színház Kamarájában.

Mindkettőt szinte az illető színházban uralkodó szellem színháztudományi és színházművészeti törekvés és színházvezetési képesség iskolapéldájának tekintjük. Annak kell tekintenünk, hiszen a magyar színházkultúra két legnagyobb igényű intézménye adott életjelt legfrissebb törekvéseiről a kritika nyilvánossága előtt.

Annak az elismerésnek, lelkes elragadtatásnak, dicséret halmaznak és művészi örömnek, amellyel a magyar napisajtó fogadta az Operaháznak ezt a legmagasabb művészi fokon álló Roselinda előadását, kettős jelentősége van: egyrészt bizonyságot ad arról, hogy egy tökéletes színházi „produkció" még a csakazértis gáncsoskodókat is le tudja venni a lábukról, másrészt színházat csak annak a született művészegyéniségnek szabad csinálnia, aki a művészete mögött szükségszerűen meglapuló mesterkedést és technikai készséget nem öncélnak tekinti, hanem azt szent áhítattal alárendeli a művészet örök eszményeinek.

Nem érezzük magunkat hivatottnak arra, hogy a Hagen göttingai zenetudós átdolgozása szerint színre került és immár kétszáz éves operaremek zenetörténeti helyzetéről, zenei értékeiről — esetleg lexikonok nyomán értekezzünk, a hozzáértő színházvezetés kérdéseit nem is ez dönti el, hanem az, amit az Opera vezetősége — ez esetben Márkus László, Oláh Gusztáv és Ferencsik János — a Haendel-opera színrehozatalával, betanításával és megvesztegetően bájos, tökéletes stilus-összhangban tartott beállításával, a haendeli idők barokk pompájának szemnek-fülnek szóló hibátlan egységével elénk tárt. Amit Operánk vezetősége a Rodelindában nagyszerű énekművészeik kongeniális támogatásával produkált, az a Tökéletes Színház volt!! Bizony, ha színházat — a szó legnemesebb értelmében — akarunk látni, akkor azért ma már mind gyakrabban az Operaházba kell elmennünk, ahol még a stilusos színjátszás és a hibátlan, érthető magyar beszéd is olyan nemes értékkel jut érvényre, mint pl. Rösslernél, Báthy Annánál és Pallónál; énektudományukról és művészetüről nem is beszélve!

2 Miként állnak azonban a dolgok a külső Andrássy-úton? A nemzet másik fontos kultúrintézményének: a Nemzeti Színháznak a Kamarájánál.

Egy kb. két évtizeddel ezelőtt, tehát a héber sziruppal leöntött édeskés giccsek legnagyobb tobzódása idején már egyik magánszínházunkban színrekerült és hasonlóképpen giccsnek minősült Tökmag című olasz darabot érthetetlen módon átkeresztelve egy olyan névre, amelyik egyáltalán nem fedi ennek a műmézes szirupnak lényegét, a fordító bevallása szerint egy nap alatt készült „új" fordításban, tizenhárom napi hevenyészett előkészület után színrehoztak azért, mert — úgy látszik — nem volt már mit játszani mást. Nem akarjuk elhinni, hogy a Kamara színháznak az lenne a hivatása, hogy ilyen álromantikus csinálmányokkal vegye el az érvényesülés lehetőségét azok elől a fiatal írói megnyilatkozások elől, amelyeknek levegőhöz juttatása — ha jól emlékszünk az igazgató szavaira — a kamaraszínház legfontosabb feladata. Elég volt ezekből a hamis vadvirágokból, akik bár írni sem tudnak, mégis olyan magas stilusban prédikálnak és olyan szókinccsel vitatkoznak, mintha valamely filozófus iskolájából épp most szabadultak volna ki.

Ugy látszik azonban, hogy nem csak a darab megválasztása körül van itt baj, de a szereposztással is. Szegény Kovács Károly, aki a maga helyén használható, jó színész, csak vergődött ebben a szirupédes amorozó szerepben. De a többiek is; az egész vontatott és sok tekintetben készületlen főpróbának — reméljük az előadás alatt ez megjavul — egyetlen jó eredménye a kis Mészáros Ági, aki végre megmutathatta tehetsége oroszlánkörmeit.

Se ilyen darabot, se ilyen előadást nem illik „produkálni" a Nemzeti Színház Kamara Színházában!

— op —

Aranytulipán a Vidám Színházban

3 Jószándékú meseszerű operettet mutatott be a Vidám Színház, de véleményünk szerint a szándék — szándék maradt. Sokan Kékmadár szerű hasonlattal éltek ezért, mert a színház nézőtere és színpada kicsiny. A kékmadárság azonban nem a színpad nagyságától függ, hanem valami egészen mástól, amivel új színházaink még mindig birkóznak. És ez: *tiszta színművészet.* Az Aranytulipán meséje elég öreg, bár *Vadady* Albert és *Fehér* István szerzők sok mindent összeöntöttek, melyből aztán megszületett a Vidám Színház legújabb bemutatója. Egy darab Jancsi és Juliska, egy darab Jánosvitéz, icinyke-picinyke Csongor és Tünde, egy kis melódia és kész is az Aranytulipán. A szereplők közül a legjobb volt a kis Feleki Sári ez a csupa temperamentumos leány, aki bizonyára hosszabb frigyet köt majd a színpadi sikerrel. *Hajmássi* Lajos megpróbált közvetlen lenni, de játéka erőszakolt és kissé a vidéki működvelőkre emlékeztet. *Ujváry* Lajos a maga 61 néhány esztendejével már nehezen birja az iramot. *Fábry* Évának szép hangja általános sikert aratott. *Bercsényi* Tibor diszletei elnagyoltak.

Egy régi nyár - a Fővárosi Operettszínházban

4 A Mária főhadnagy óriási sikere után újabb sikert biztosító darabbal lepte meg a közönséget Fényes Szabolcs. Orbók Attila és Szilágyi László szövegkönyvén meglátszik, hogy hozzáértő szerzők müve. A zenei dicsőségen ezuttal hárman osztozkodtak — Eisemann Mihály, Fényes Szabolcs és Buday Dénes — bár szeritünk a fülbemászó melódiák szerzői egy egész légiót töltenek meg, mert a Régi nyár nemcsak a régi Budapest életét viszi színpadra, hanem az utolsó negyven esztendő minden fülbemászó melódiáját kiemelte a poros kottatárból, s kissé felfrissítve vitte a nagyszerű szereplők közvetítésével a közönség elé. A siker biztos és ezt elsősorban az óriási sztár felvonulásnak köszönhető. Rövid kis szerepében Csortos Gyula felejthetetlen alakítást nyujt. Mikor a színpadra lép, akkor egy pillanatra megfeledkezünk arról, hogy operett nézőterén ülünk és felvetődik benniink a kérdés, hogy miért csak ilyen rövidlélegzetü kabinet alakításban élvezhetjük a magyar színművészet ezen legnagyszerűbb alakjának a játékát. Aztán eszünkbe jut az is, hogy Csortos tulajdonképen a Nemzeti Színház tagja, de hogy ott mikor szerepelt utoljára — arra már nem is emlékezünk. Honthy Hanna finom és előkelő volt, mint mindég és egyáltalán nem hagyott nyomot rajta a rohanó idő. Latabár Kálmán minden mozdulata harsogó derültséget kavar, csak — gondoljuk — szerepét kissé rövidebbre kellene fogni, mert helyenként kiesik a darabból és úgy hat, mintha önálló Szilveszter éjszakai pendlizésen volna. Turay Ida üde, friss és szórakoztató. Végezetül — de nem utóljára ki kell emelnünk a fiatal vitéz Gozmány György játékát, aki a maga 21 esztendejével, robbanó és friss fiatalságával a darab egyik legnagyobb meglepetése. Néha féltünk, hogy jaj most történik valami gigszer, de hála Istennek, ez nem következett be és a fiatalság itt is csatát nyert. Végső összegezésben régen láttunk ilyen ragyogó előadást és ily nagyszerű együttest. Szépek voltak a díszletek, nagyszerűek a színészek, a zene, a szöveg, minek következtében tizet egy ellen, hogy ez a darab is befut a 200-as jubileumra. Gratulálunk!

f. b. z.

Szerelmi Láz

Paula Wessely

aki az „Érted!" című új Wien-filmben egy olyan asszony alakját formálja meg mélyen emberi és művészi érzéssel, akit a nagy szerelem élménye akkor érint meg, amikor már felesége annak a férfinek, akit sohasem szeretett. Partnere Attila Hörbiger, aki a férj szerepében élete legjobb alakitását nyujtja.

Vasárnapi Képeslap

Tíz író belebujt a cinizmus sárga kabátjába és akkorát nyilatkozott, hogy megállt tőle a nap az égbolton — egy ezred másodpercre! Mert időben ennyit érdemes csak foglalkozni Sinkáék megbocsájtó nyilatkozatával. S ezzel így már végeztem is a történtekkel, tovább nem érdekes az eszterlancba fonódott „hatodos" tizek áprilisban kelt kiáltványa. Ezen túl azonban meg kell mondanom — mert legalább vagyok olyan érdekelt fél, mint Féja Géza, vagy Veres Péter — hogy az Erdélyi—Sinka vita nem két magyar költő személyes ügye. Annyira nem az, hogy a nyilatkozók maguk demonstrálták, amikor arcpirulás nélkül tizen dobtak egyszerre követ a háború utáni népi irodalom úttörőjére és megteremtőjére, az antiszemita és nemzetiszocialista Erdélyi Józsefre. Ez már túl esik a személyes vita léckerítésén s ügye kell legyen minden jobboldali és szélsőjobboldali beállitottságú magyar írónak, aki nyiltan meri megvallani világnézetét. A vita már nem Erdélyi és Sinka vitája, hanem két világnézet harca, mégpedig úgy, hogy Sinka vagy félrevezetve, vagy tudat nélkül, de első vonalba küldött felderítője annak a világnak, amely a legszivósabb ellensége a nemzetiszocializmusnak és annak, hogy a magyar nép egyszer mégis csak felemelkedhessék. S ezt éppen Sinka teszi, a juhászbojtárból lett költő, aki egy nagyonnagyon mélyen élő népréteg évszázados szenvedését, bánatát énekelte meg felejthetetlenül ?

Mit akarhat hát Sinka? Mert, hogy Erdélyi mit akar, tudjuk! Erdélyi József írói magatartása és világnézete nem titok: magyar nemzetiszocialista! De nem értem a „biharóper"-séget és a „Tisza-elméletet", amit éppen a hatodosok egyik összejövetelén nekem igyekezett megmagyarázni Sinka István. És hogyan áll politikai magatartás szempontjából mondjuk Féja Géza, aki egyszer szép indulással kibontotta a Márciusi Front hamarosan tokba rejtett zászlaját? És mit akar a szociáldemokráciából kiábrándult és oda mégis vissza-visszajáró Veres Péter? S mit akarnak a többiek? Ki tudja? Csak ők mondhatják meg. De mondják már meg végre. Nyilt színvallást vár tőlük a magyar közvélemény és a jobboldali írócsoport, mert furcsa színben tünteti fel őket az, hogy a baloldalon dobot vernek, saxofont fujnak és erre a lipótvárosi zenére bánatos bihari balladát táncol Sinka István.

Ezek elmondása után most már — ha igazán szemben áll a jobboldali írógárdával! — jogosan utasithat ki a hatodosok összejöveteléről Sinka István. Legutóbb úgyis „csak" azért mentem el, mert azt a hírt kaptam, hogy Dezső Károlyt és engem „távozásra" szólitanak majd fel.

Ehelyett a „biharoper"-ségről és arról kaptam nem éppen aranyjánosi egyszerűséggel elmondott fogalmakat, hogy „Sinka István leül a Tiszapartra" és nem érdekli semmi más, még a Duna sem, mert az a Schwaldban ered.

GELLÉRT VILMOS

Tavaszi derű, csengő dal és aranyos kacagás

a kolozsvári Nemzeti Szinház szinpadán

Kolozsvár, április hó.
— A Virradat munkatársától. —

A kolozsvári Nemzeti Színház diszesen kivilágitott előcsarnokának fehér falairól szikrázva verődik vissza a csillárok fénye, akárcsak délután az áprilisi napragyogás, benn a nézőtéren pedig — alig hogy felcsendülnek Schubert örökszép melódiái — felszalad a függöny és égszinkék rokkokóban, fodros napernyőkkel megjelenik a „három kislány (*Lehmann* Lotte, *Lőrincz* Zsuzsa és *Szende* Bessy) bájos mosolygással hozzák a tavasz derüjét... szinte érezni, hogy gondtalan álomvitorlák gyanánt úsznak a „tavaszi felhők az égen"... pazar díszletek mögül illatoznak fehér orgonák.

Csóka József (Tschöll papa) és *Andrási* Márton (Novotny titkosrendőr) kacajtfakasztó humora, *Ditró Puskás* Béla kellemes hangja, *Krémer* Manci elegáns játéka és *Bartos* Irén üde táncalakitása mellett valamennyi szereplő nagyszerűen illeszkedett bele a pompás előadás keretébe, amelynek különös művészi élménye dr. *Sikolya* István (Schubert) művészi alakitása.

A mai háborús viszonyok mellett kellemes feltünést keltettek *Varga* Mátyás pazar diszletei és *Kecskeméthy* Károly stilusos jelmezei.

Stafenidesz Károly vezényelte a rádióközvetitésre kivánkozó zenekart. A rendezés tökéletes hatása *Vitéz* Tibor érdeme.

A kolozsvári Nemzeti Színház ezzel a kitünő előadással is bebizonyította, hogy méltó reprezentánsa nemcsak az erdélyi, hanem *országos viszonylatban* is a magyar szinjátszó művészetnek.

— nói —

Valószinüleg Önt is érdekli,

hogy vasárnap d. e. nagysikerü vizsgaelőadás volt a Nemzeti Színházban: A Színművészeti Akadémia egyik legkiválóbb tanárának rendezésében színrekerült Figaro Házasságában vizsgáztak a kitünő tanár: Abonyi Géza növendékei. A tehetséges és szép reményekkel biztató együttesből Pajtás Eszter, Surányi Magda, Bicskei Károly és Kosztolányi Bróni (!) nevét tartjuk érdemesnek kiemelni. Nem haragudnánk, ha Kosztolányi Broni (!) végre magyar nevet választana, hiszen magyar szinpadon akar majd müködni.

Mozi műsor

Barlang: (422—722): A kútásó leánya Fél 2.
Rádius: (122—098): Az első randevú Fél 4.
Uránia (146—046): Az istenek kedvence. Fél 3, háromnegyed 5, 7.

Cipő elegáns, jó, OLCSÓ Domonkosnál Budapest, VI. Teréz-körut 27

Rádió és alkatrészei Gramofon és erősitő berendezések, villamossági cikkek zseblámpaelem MAULIS-tól Ráday-utca 11. Telefon: 186-203

AUS BAROSS SZÖVETSÉG

Olajfestmények, szentképek, bronzszobrok legelőnyösebben SOLYMOSI képszalonban vásárolhatók. IV., Károly király-út 26. Tulajdonos: Mészáros Ferenc

FAJCSIBÈT élveérkezési garanciával szállit Szabó Károly Luther u. 4. T. 349-615 INGYEN ÁRLAP

ING mérték szerint is. IARISNYA BAZSÓ Baross-u. 66 Telefon: 149—400

SZÖNYEG magyarperzsa, torontáli CSÁSZÁRTÓL Petőfi Sándor-u. 3. (udvarban) Telefon: 382—034

BALÁZS cipő hatóságilag kijelölt ÜZLET Múzeum-körút 11.

TEXTILÁRUK BEHOZATALI KFT. Múzeum-körút 11. Telefon: 182-400. ELADÁS NAGYBAN

BAZSÓ ing, harisnya nyakkendő Budán Horthy Miklós-út 80.

TIPUS CIPŐT fábián cipőszaküzletből, V. Városi-utca 19.

A magyar jövendőt munkálja az, aki vásárlásaival a keresztény kereskedőt és iparost támogatja

Bereseny Tibor

Esti Magyarország

1942 május 9, szombat

Kitty-Kati-Katinka

Bemutató a Fővárosi Operettszínházban

A *Fővárosi Operettszínház* tegnap este mutatta be *Vécsey* Leó és *Hegedűs* Tamás *Kitty-Kati-Katinka* című operettjét, amelynek beszámolóját azzal kell kezdenünk, hogy az egyik címszereplő, *Kosáry* Emmy, ismét visszavarázsolta az Operettszínház színpadára a régi operettek levegőjét, azt az andalító, mámoros aranyködöt, amelyben a nagy primadonnák éltek. Ismételjük: *primadonnák és nem sztárok*. A régi és a maj operett között ugyanis ez a különbség. Azt primadonnák játszották, ezt meg sztárok. A primadonnák javára szóló különbségről hasábokat lehetne írni, most csupán annyit: *Kosáry* Emmy *ragyogott, tündöklött és amikor a színpadra lépett, eltűnt minden egyéb.*

A *mulatságos, kedves és ötletes* librettó különben arról szól, miképpen bonyolódik össze az operett törvényei alapján a három címszereplő, *Kitty-Kati-Katinka* szerelmes élete. A szerzőnek igen sok egészséges ötlete van, amit módjával használ is, bizonyságot téve arról, hogy a könnyű műfajban is író maradt. *Igen kitűnőek az operett dalai és zeneszámai. Sokból sláger lesz.*

Kosáry Emmy mellett elsősorban *Raffay* Blanka pompás groteszk humorát kell megdícsérnünk. Nagyon tehetséges színésznő, miért nem foglalkoztatják prózai színházaink? Megérdemelné. *Déry* Sári vadóc Kittyje tele van temperamentummal. *Solthy* György pontosan ott állt a helyén. *Latabár* Árpád, az ifjabb, legjobb alakítását adja az idei szezónban. *Madarász* László is jó, hasonlóképpen *Párthos* Gusztáv. Ki kell emelnünk *Wessely* Pál, *Fülöp* Sándor, *Simon* Marcsa és *Ujváry* Lajos igen jó kabinetalakítását.

Az operettet *Horváth* Árpád rendezte vígszínházi rutinnal, a remek díszletek *Bercsényi* Tibort dícsérik. *Török* Emil III-ott elmaradt zenekarával az énekesektől, de így is lényegesen jobbat nyujtott, mint a *Tahiti gyöngyében*. Az operett sikert ígér, kellemes, mulatságos és pompás muzsikájú produkció, *Kosáry* Emmyvel az élen. (h)

Bercsényi Tibor

Vitaminrevű

A Revüpalota igazgatósága — nyilván szezonvégi bőkezű adományként — még a görlöket is szólószerephez juttatta Vitaminrevű című új műsorában. Bár ki-ki szépen megoldotta feladatát, mégis enyhe vitaminhiány-érzeteink támadtak az első rész egyes jelenetei után. Mintha az egész első rész a pazarul kibontakozó másodikra váratott volna; mert itt aztán igazán kivirágzott mindaz az ötlet, szépség, káprázat, hangulat és móka, amit revünek hívnak. Szinte el is lehetne hagyni az első részt, ha nem lenne benne egy meghatóan finom háborús kép, melyben giccstelenül és őszintén érvényesül a háborús életképek minden hősi és tiszta szépsége, halk romantikája. Déry Sári viszi sikerre ezt a kedves jelenetet, melyben Kállay, Óváry és Lugossy szerepel még. Az első részből még a Gazdag nevű kalap-zsonglőrt kell kiemelni és — természetesen Heinemann Sándor jazz zenekarát.

A második rész Romeo és Julia halhatatlan történetét a revühumor görbetükrében mutatja be: csupa szellemesség, ötlet és tréfa ez a keret. Látjuk Romeót és Juliát Skóciában, a párisi apacstanyák világában, majd a mézeskalácsos magyar falun. Először hátul szoknyátlanul jelenik meg Julia, hiszen Skóciában vagyunk, a pepita fák között, kockás mintájú az ódon vár terasza, de még szinte a levegőben is soltisminták káprázna, olyan pazar, ötletesen karakterizáló és hangulatos díszletet tervezett hozzá Bercsényi Tibor. Az apacsvilág Juliája vöröskörmű, bódító fekete és vörös selymekbe burkolt cigarettázó vamp: hogy maradéktalanul illuziót kelt, azt Déry Sári, a revű három változatban megjelenő Juliája és Fodor Artur biztosítja.

Déry Sári ebben a műsorban már magasan átugrotta a revüsztárok igénymércé-

Esti Magyarország 1943. máj. 10.

THE MAGYARS IN AMERICA

by ENDRE SEBESTYÉN

The author of this article, who is now Reader in the English Lang at the University of Debrecen, spent twenty-eight years as a clergym the Reformed Faith in the United States. Writing in English, he some of the facts and impressions of his long residence among the Ma of America.

SOMETIME in the early 'twenties the venerable *Saturday Evening Post* published, from the pen of Kenneth Roberts, whose celebrated *Northwest Passage* has been translated into Hungarian, a series of articles, bearing

jét, nemcsak kápráztatóan szép és hódító táncos, nemcsak virtuóz énekesnő, hanem kiváló jellemszínésznő. Pedig rendezője talán nem is volt a revűnek, ez nemcsak abból tűnik ki, hogy a színlapon nem említik a nevét, hanem abból is, hogy időnként nem ártott volna egy kicsit szorosabb gyeplőre fogni néhány mozzanatot. A revű azonban így is siker, mulatságos, látványos s itt újra hivatkozni kell a bűvös ecsetű, zseniális Bercsényi Tiborra, aki hangulatokat szuggerál díszleteivel,

Reggeli Magyarország

KATA – KITTY – KATINKA

A *Fővárosi Operettszínház* pénteken este mutatta be *Vécsey* Leó és *Hegedüs* Tamás *Kata-Kitty-Katinka* című zenés bohózatát, amely a közeledő nyár jegyében fogant és még az operettnél is súlytalanabb komédia. Az első felvonás érdektelensége után néhány elsőrangú dalbetét és humoros párjelenet vigasztalja meg a nézőt, aki a komédiában hiába keres cselekményt és váratlan fordulatokat. Ez a mese csendben és kellemesen folyik, akár csak egy nyugodt folyó és már az első jelenetben tisztán áll mindenki előtt a három szerelmes pár megnyugtató sorsa. Igy hát nem is mondjuk el a darab tartalmát. Nem rosszabb, mint bármelyik »mai operett.«

Pompás díszletek, csillogó ruhák ragadtatják tapsra a nézőt. A három Katalin toalettjei lenyűgözőek. *Hegedüs* Tamás muzsikája rendkívül kedves, fülbemászó, számai közül néhány bizonyosan »sláger« lesz.

Az újdonságot *Horváth* Árpád rendezte, vígszínházi könnyedséggel ruházta fel a darab minden jelenetét. *Kosáry* Emmi a primadonna. Örökérvényű fiatalsága és kedves lénye sikert aratott. *Déri* Sári Kitty szerepében egy szerelmes, makrancos és féltékeny bárókisasszonyt alakított. Finom szépsége egyik főértéke a darabnak. Külön meg kell dicsérnünk a rendkívül tehetséges, aranyos *Raffay* Blankát. Jó volt a férfias *Madarász* László, az elegáns *Solthy* György, a pompáshumorú ifjabb *Latabár* Árpád, *Wessely* Pál, *Pártos* Gusztáv, *Simon* Marcsa és a remek *Ujváry* Lajos. A díszleteket *Bercsényi* Tibor tervezte, a zenekart *T. Török* Emil vezényelte.

Turi Turgonyi András.

(*) Olasz zeneszerző magyar indulója. Aurelio *Tronchi* olasz zeneszerző »*Ungheria*« címmel lendületes magyar indulót komponált.

ÁZ

Szerdán, május 13-án
először

AHÁZ"

Irta: Dario Niccodemi

Lázár Mária,

, Sittkey Irén, Illosvay Katalin,

Gy., Gonda Gy., Lontay I., Lázár T.

(*) Csajkovszkij-est A *Szimfonikus Zenekar* élén *Komor* Vilmos karnaggyal eddig is igyekezett kedvébe járni a népszerű műsorokat kedvelő hangversenylátogató közönségnek. *Csajkovszkij* hangulatos zenéje legutóbb is nagy tömegeket vonzott a Zeneművészeti Főiskola nagytermébe. *Hegedüs* Miklós a D-dur hegedűversenyt, *Hajdu* István pedig a B-moll zongoraversenyt játszotta, fantázia és különösebb egyéni elképzelés nélkül, nyilvánosságra érett technikai felkészültséggel. A zenekar rutinosan szólaltatta meg Csajkovszkij partituráit.

(*) Növendékhangverseny a Zeneművészeti Főiskolán. A Zeneművészeti Főiskola ezévi tizennyolcadik növendékhangversenye értékes műsorával válik ki a hangversenyek közül. Régi *angol, olasz, francia, német madrigálisták, Palestrina, Bach, D. Scarlatti, Nagy Frigyes, Schütz, Quantz* műveiből válogatta össze a példaadó hangverseny műsorát a művek nagyrészét előadó énekkamara együttesének tanára: *Kósa* György. A szólamonként egy-egy előadóból álló kis csoportok egyelőre még félénken és nem elég tisztán (a Bach kivételével) énekeltek, de így is hálásak vagyunk az úttörő és igazi kultúrmunkától fáradságot nem sajnáló Kósa Györgynek, akinek *elgondolását a vidéki zeneiskolák is bátran megvalósíthatnák. Bálint* Tibor három Scarlatti-szonátát játszott közben, melyek közül kettő Sauer-átirat volt. Előadása szélsőséges volt: lassú tempója vontatott, nagy tempóban hadar. (—s)

(*) Felvételek a Színészkamarába. A *Színművészeti Kamara* választmánya a legutóbbi ülésén új tagokat vett fel. Előadó művészek: Biller Margit, Földvári Aranka, Járay József, Jirasek Erzsébet, Szendrey Márta, Dániel Lászlóné, Fábry Éva, Zádori István. Segédszínészek: Felföldi Jenő, Simon Gizella, Harasztosi Irén, Kiss Róza, Nagy János, Németh Ilona, Peleskey László, Réz Olga. Kartáncosok: Bandi Lajos, Eckhardt Rózsi, Mezey Károly, Szilágyi Erzsébet és Verebes Piroska. Tagdíjnemfiztés miatt törölte a kamara tagjai sorából Bodán Margitot és Walter Magdát.

(*) Szerelemből jeles. A *Kamara Verieté* pénteken este új műsort mutatott be *Szerelemből jeles* címmel. Az új műsor gyengébb az előbbinél. A Szerelemből jeles című blüett is régi témát dolgoz fel, csak aktuális trefákkal tűzdelték tele. Az ismert színészek és színésznők magánéletének kigúnyolása is unalmas és ízléstelen. Az új műsor főszerepeit *Szombathelyi* Blanka, *Halmay* Imre, *Dolly* Hopkins és a bájos *Virág* Lili játssza.

HAZATÉRŐBEN

Irta: Vass László

A Kárpátok hágóján leereszkedő lovasember világos szemmel nézett maga elé, megtanult tájékozódni már a volgamelléki pusztákon, megérezte, honnan jő a veszély. Öt évszázadon át ez a biztos látásmód töretlenül megmaradt, csak Mohács után vesztette el a magyarság létének, hatalmi és szellemi egységének súlypontját. *Az eltévedt lovas*, írta róla Ady egyik legszebb, mélyértelmű versét. Idegen utakon, veszélyes külföldi hatások áramkörében bolyongott századokon keresztül, ősi hagyományait felejtvén, saját multjából mások által kiforgatván. Egy történetfilozófus már *bujdosónak* nevezi a hajdani lovasembert, aki maga sem tudja, hová és kihez tartozik s az évszázadok óta tartó hányattatásban szinte hontalanná vált, »szellemi bujdosóvá« a saját hazájában. Az új századeleji magyar irodalom egyetlen hívás az eltévedt lovas felé, esengő kiáltás a bujdosó után. Írók, költők és tudósok keresik a magyarság belső hazatérésének az útjait, s amit a tudomány nem tudott elérni, nagy zenészeink már népi eredetünk homályló forrásvidékén járnak. Örvendetes jelek bizonyítják, hogy hazatérőben van a magyar történetírás is. Kitűnő mesterek nyomán egész ifjúi nemzedék-sereg hajol vissza multunk elködösített, mítosszá vált arculata fölé. Az új magyar történetíró napjainkban egyre nagyobb hévvel kutatja annak a hatalmas osztálynak a multját, amely hosszú, döntő időkön keresztül nem vehetett részt törté-

vallhatja a magáénak, mert neki másra van szüksége: a saját *népi* történetére.

Régi történetírásunk talán túlsokat is foglalkozott azzal, hogy a magyarságon ezer esztendőn keresztül szakadatlanul szűrődött át a germán és szláv néprétegek közlekedése s mérték nélkül hirdette azt az állítását, hogy Szent István többnyelvűvé, nemzetiségi államá akarta alakítani az országot, s hogy az ősmagyarok mit sem törődtek a faji és nyelvi különbségekkel. Mintha a tudomány és részben az irodalom is hosszú időn át egyebet se csinált volna, mint ezeket az átszűrődött idegen hatásokat vegyelemezte, méricskélte. Volt idő, mikor mértéken felül ünnepeltük Ankerschmidtet, és a liberális kor illúzionistái azt remélték az ünnepelttől, hogy lélekben, az ősi hagyományokkal együtt vállalni fogja visszamenőleg is, a honfoglalásig az ezeréves nemzet történetét. Ma már tudjuk, hogy ezek hiú remények voltak. Az *oldó erők* napjainkban a magyarságot is arra sarkalják, hogy társtalanná vált népiségének sorsát vizsgálja, s minél tudatosabban viselje és élje immár a maga népiségét.

Nemrég megjelent egy könyv, »*A magyarság életrajza*«, amely az első nagyobbszabású kísérlet a magyar népiségtörténet összefoglaló tárgyalására. Szerzője, *Szabó* István esztendők óta értékes kutatómunkát végez ezen az új tudományterületen. Első igen fontos részletmunkája, az »Ugocsa megye«, már ízelítő volt a magyar

Bercsényi Tibor

Reggeli Magyarország 1942. máj. 24

NYÁRI MURI

A *Vidám Színház* »Nyári muri« címmel mutatott be újdonságot pénteken este. Julius *Horst* bohózata *Harsányi* Zsolt fordításában került színre. Címéhez híven a könnyű nyári vidámság jegyében fogant. A *Nyári muri* az a fajta komédia, amely bármelyik élvonalbeli, nagysikerű bohózatunkkal felveszi a versenyt.

A darab cselekménye egy fiatal orvosíró könyve körül forog, amelyben az ifjú ember azt fejtegeti, hogy a házasságban szükség van úgynevezett »szellőztetési szabadságra«, amely alatt a férj legalább négy hétig feleségétől és megszokott környezetétől távol, felszabadultan élhet. Ez a könyv okozza a darab talpraesett, ötletes bonyodalmait és helyzeteit, amelyek azonban végül is megnyugtató hepiendben simulnak el. Régen láttunk ilyen nagyszerű helyzetkómikumokkal teletüzdelt komédiát.

A szereplők közül dícséret illeti a hódító *Kertész* Dezsőt, a nagyszerűen mulattató *Kökény Ilonát*, a remek *Bihari* Nándort és *Kőváry* Gyulát, a fanyar humorú *Lengyel* Gizit, a tehetséges és bájos *Török* Ilonát, *Szentgyörgyi* Tamást, a ragyogó *Szalai* Gyulát, *Rédey* Sárit, *Mórocz* Gabriellát, *Medvegy* Mártát, *Nagy* Ferencet, *Hollós* Melittát, *Remsey* Ilonát, *Baky* Józsefet és *Koltai* Lajost. *Kőváry* Gyula rendezése kifogástalan, *Bercsényi* Tibor díszleteti mutatósak.

Thursday Tides

Bercsényi Tibor

SZINHÁZ-FILM

Aranysárga falevél

A hivatalos nyár is beköszöntött: *Erdélyi* Mihály, a sok sikert látott univerzális tehetségű színházi ezermester bemutatta legújabb nyári operettjét, amelynek a címe: Aranysárga falevél. Az ujdonság, akárcsak az előd ei, gyorsan megtalálja az utat a közönség szívéhez. A kitűnő igazgató-szerző gondos kiállítással, pazar szereposztásban nyujtotta át az itthon nyaraló Budapestnek ezt a júniusi ajándékot: a táncnak, az éneknek és a könnyű szórakozásnak kedves és színes virágcsokrát. Nem vállalkozunk arra, hogy elmondjuk a legújabb Erdélyi-operett meséjét, csupán azt áruljuk el, hogy a végén mindenki boldog és megelégedett lesz. Ez a sors vár a nagyérdemű közönségre is, amely ennek a háborús nyárnak a folyamán sok-sok estén keresztül elégedetten fogja elhagyni az Erzsébetvárosi Színház meghitt nézőterét.

Erdélyi Mihály nemcsak mint szövegíró tett ki magáért, hanem különösen mint komponista, ezúttal még az eddigi slágereit is felülmúló fülbemászó és kellemes muzsikát komponált.

A gazdag szereposztás élén *Orosz* Julia áll, akinek a kirándulását az operett színpadra örömmel üdvözljük. Nemes hangját, igazán felesleges felfedezni egy nyári operett keretében, de annál lelkesebben magasztaljuk érdekes és közvetlen játékát, valamint primadonnai megjelenését. A neves szereplők népes sorában első helyen említjük *Csortos* Gyulát, aki az idén is magyar nagyurat játszik a tőle megszokott előkelő művészettel. *Latabár* Kálmán ördöngös humora végig

Reggeli Ujság, 1942. jún. 21.

derültségben tartja a közönséget és ebben a mulattatásban méltó társai *Kiss* Manyi, aki egyéni bájának szikrázó arzénálját vonultatja fel. *Somogyi* Nusi elragadóan kedves, kikapós asszonya mellett, *Tapolczay* Gyula groteszk jókedve és az »öreg« *Latabár* elpusztíthatatlan kedvessége járult még hozzá az általános sikerhez. Örömmel fogadta a közönség *Delly* Ferenc visszatérését a pesti operettszínpadra. A kitűnő művész mértéktartó és vonzó alakítást nyujtott egy páncélos főhadnagy szerepében. Örömmel állapítjuk meg, hogy *Erdélyi* Mihály új csillagocskát fedezett fel ezen a nyáron: *Göndör* Klárit, mutatós és ügyes szubrettet, akiről még sokat fogunk hallani. Nem volna teljes a sor, ha meg nem említenénk *Szilágyi Szabó* Eszter dekoratív »műlovarnőjét«.

Tihanyi Vilmos rendezése a békebeli Király Színház nívójára emlékeztet. *Bercsényi* Tibor művészi díszletei és *Endre* Emil lendületes vezénylése járult még hozzá az általános sikerhez.

(s.)

Bercsényi Tibor

Pesti Hirlap 1943 jun. 24. csütörtök 9

Szinház-Zene

A legszebb éjszaka

A Márkus Parkszinház bemutatója

Nyári operett! . . . Régebben többnyire az volt a recept, hogy a téli évad valamelyik nagysikerű darabját forgették át könnyű bolondériává a kánikulai szinpad, vagy szinkör ügyes paródia-iparosai. Néha csak egy vicces cim-szójáték adta az ötletet.

A Márkus Parkszinház francia eredetű zenés vigjátékkal avatja fel Pest nyári évadját. Amikor az első felvonásban a „szekszépiles" *Mezey Mária*, a féltékeny férjnek *(Tapolczay Gyula)* tett főeskü értelmében, galambősz hajú, kék pápaszemes anyókának öltözve jelenik meg bonviván udvarlója *(Várkonyi Zoltán)* előtt, ez persze „nem ismeri fül" és kimondja, amit a nézők legtöbbje is gondol: nini, a bolond Ásványné! . . . Ennyi az engedmény a paródia hagyományának, ennyi és nem több. Mert egyébként „A legszebb éjszaka" egy fokkal magasabb műfaji szférában, a szellemes perszifláz eszközeivel szórakoztat és kacagtat. *Pünkösti Andor*, az okos és művelt szinházi szakember, aki *Hennequin és Willemetz* régebben más szinpadon nagy sikert aratott vigjátékát felfrissitette, játékos átdolgozó munkájába sok egyéni ötletet, jóizű komédiás humort adott. Elmés fölénnyel, a félreszólások és magánbeszédek tudatosan alkalmazott módszerével gondoskodott arról, hogy észlények számára is elfogadhatóvá tegye a cselekmény bohózatos képtelenségeit. A párisias malackodásokat [illegible]

rezett nyári csemege igy stilusos és ízléses csomagolást kapott.

A fejtetőre állított helyzetek komikai hatását még valami fokozza és édesíti: a bőkezüen adagolt muzsika. Ebben is része van Pünkösdinek. Egyrészt frappáns zenei alkalmakat eszelt ki, másrészt igazán szellemes verssszövegei együtt lendülnek *Csanak Béla* zenéjével. Ez a tehetséges komponista rokonszenves bátorsággal kerekedik fölébe a gyári slágerszokványnak. Zeneszámai nagyrészt a színpadi helyzetből születtek, csevegően folyamatos, szivből dalíamos, finoman formált szerzemények. Sanzonjai, táncszámai, apró együttesei, kivált „a gróf vízbe fult" klaszszikus klapanciájába torkolló, falrengetően mulatságos szeptett, az ügyes finálék: képzett, de nem tudákoskodó zeneszerző biztos technikáját mutatják. Csak jó librettó kell neki, igazi operettet fog komponálni. Zenekar nélkül is, a szerző és *Horváth Jenő* lendületes kétzongorás kiséretével kitünően hangzik ez a muzsika.

A szinészek dicséretére legyen mondva, hogy a zene tolmácsolására is jókedvvel áldoztak nem csekély munkát. *Mezey Mária* kacér szépasszony és bájos öreganyóka közt villódzó szerepét ragyogó színészi képességeinek teljes kiaknázásával alakitja. *Várkonyi Zoltán*, mint kedves és vidám, Chevalier-szerü bonvíván tesz ujabb tanuságot vérbeli tehetségének sokoldalúságáról. *Tapolczay Gyula* átvedlése a puritán, antialkoholista dollármilliomosból mindent megbocsátó, huncut vén korhellyé, ellenállhatatlanul mulatságos. Két nagyon csinos hölgy kerekiti ki a szerelmi háromszöget. *Déry Sári*, nemcsak mint revüprimadonna hódit pompás táncos kuplejával, hanem jó színésznő is. *Bárczy Kató* szobaleánya csupa fiatalkoló elevenség. *Bihari Nándor, Sugár Lajos* és *Batta Béla* egy-egy jó figurával egésziti a *Bercsényi Tibor* tetszetős diszletei közt kavargó együttest.

Lá[illegible]i Viktor.

Müveiből a fény, az élet derüje sugárzik. PÉCSI PILCH digótól a legvakitóbb fehérig terjed. KUNFFY LAJOS a dunántuli tájak, a somogyi népélet mesteri megörökitője.

Bercsényi Tibor

Nemes Rózsa
Vidám Szinház

Aszlányi Károly, a fiatalon elhunyt kiváló humorista ötletéből egész estét betöltő, rendkivül szórakoztató zenés vigjátékot irt és rendezett *Martonffy Emil*. Nemes Rózsa, ez a virágnevü parasztleány, váratlan örökség révén a Nyiressy grófok vagyonának urnője lesz. Fajtájának rátermettségével, életrevaló ösztöneivel az uj környezetben is megállja helyét. Tuljár a naivságára spekuláló, pénzéhes grófi család eszén, józan gyakorlatiasságával, veleszületett bájával lefegyverezi a család minden tagját, végül gróf Nyiressy Viktor beleszeret és elveszi...

Tősgyökeres valóságábrázolás keveredik a darabban az operettek mesehangulatával, erős magyar paraszti népiesség ál-népies romantikával, vaskos humor szinte könnyekig megható érzelmességgel. A különféle elemek vegyitése szerencsés kézzel történt.

Ha már szinpadi világunk jórésze — érthető okokból — szórakoztatásra rendezkedett be: örömmel üdvözöljük ezt a darabot. Tárgya, hangja sokkal közelebb áll a magyar izléshez, mint a francia hálószoba-vigjátékok fülledt levegője. Mulatságos, sőt helyenként szellemes, az elburjánzott népszinmű-operettek erőltetett tulzásai nélkül. Fordulatos, mint egy detektivtörténet, anélkül, hogy ponyva-ize lenne. A szinpadnak tett naiv-regényes engedmények olyan átlátszóan kedvesek, hogy a néző bosszankodás nélkül elfogadja őket.

A sikerből legalább annyi hárul a

Pesti Hirlap 1942. szept. 12.

szereplőkre, mint a szerzőkre. *Dajka Margit* ugy tölti be a szinpadot üdeséggel, kedvességgel és bájjal, mint egy igazi — nemes rózsa. Nagy jelenetében, amikor falujának küldöttségét fogadja, megrikatta az érzékenyebb nézőket. A tökéletesen összehangolt együttesben ifj. *Latabár Árpád* és *Bánhidy László* kacagtatóan jók, *Keresztessy Mária* remekel a grófné szerepében, *Petrovich Szvetiszlav* férfias, *Goll Bea* makrancos fürtjeivel tüneményesen szép. Kitünő *Kertész Dezső* és *Somkuty Dezső*, a kisebb szerepekben pedig *Hollós Melitta*, *Szalay Gyula*, *Kovács Károly* és *Bihari Nándor*. *Füredi Imre* zenéje, *Kaszner Károly* vezénylésével, dicséretreméltó finomsággal és tartózkodással festi alá a darab egyes részeit. *Bercsényi Tibor* szobadiszlete szép.

Gyenes István.

FITYFIRITTY

Bemutató a Fővárosi Operettszínházban

Eleven és vidám lombik-operettet mutatott be szombaton este a Fővárosi Operettszínház, követve fiatal hagyományait, amelyek már dogmának számítanak a pesti operettirodalomban. Ebből a műfajból már hiányzik minden virtuozitás, annál több benne a receptköltészet és slágerpoézis, ami könnyedén és szórakoztatóan található. A Fityfiritty egy áruház és féltucat szerelmi bonyodalom rózsaszínű keveréke, amelynek preciz szürésén, adagolásán, melegítésén és hűtésén bizonyos laboratóriumi szakszerűség érzik. A világhírű díva és a fess merkantilmágnás; az áruház trónörökösnő és az aktiv mezőgazdából lett pesti divatkirályfi; a minden lében kanál pult-tündér és a bécsi bazár-herceg: a molett díszkomorna és az ősnemes portugál tröszt-kém jelentik az operett kombattáns szerelmi személyzetét.

Amíg a színpadon ezen »életből ellesett« szerelmi nyolcasfogat hódít, hódol, epekedik, intrikál és egymásra talál, addig vége is van az operettnek. A naiv librettó azonban pesti operett és ez a körülmény indokolja a figurák pompás humorát, a helyzetek kapszli-komikumát, ami tontosan tempírozva robban, az andalító és igazán nagyon jó Buday Dénes-muzsikát, amelyben számos vérbeli slágerjelölt búvik meg. És ez a fontos. A közönség nem is kíván többet, mint az oranzsade-ízű, szénsavas és édeskés, üde fityfirittyizmust, tavaszi masamód-romantikát, mondain falusi majálist és tömeg-hepiendet. A beépített reklámkampány azonban nekünk egy kissé amerikai.

Honthy Hanna az operett nagy, forrószívű díszpacsirtája és fejedelmi szív-igazgatónője, Solthy György az örökifjú áruházi Caesar, Szondy Biri a bájos bakfis-fülemüle, vitéz Hajmássy Lajos az elegáns, magyaróvári szekszepilű csitri-álom, Gombaszögi Ella a dundi szívaspiráns, Latabár Kálmán a felülmulhatatlan, ördöngős Latyi, a lépenragadt, csalfa milliomosfi, Pártos Gusztáv a mesztícbarna portugál, Kiss Manyi a Fityfiritty, a csámpás, kamaszhangú, kotnyeles és szeleburdi tündér a textilosztályról, akiről az egész cécó elneveztetett. Sziklai Jenő és Seregi Andor rendezték a harsány operettet, dicséretesen könnyű kézzel és színesen. T. Török Emil az operett bravúr-karnagya és Bercsényi Tibor a hollywoodi díszletköltő. A szöveget Halász Rudolf írta.

Baróti Gézo

Pest. 1941 márc. 10.

nagyszabású munkájával és még a tavasszal megkezdődhet az óriási terület erdősítése.

— **Dr. Gaskó Dezső finn kitüntetése.** Meleg családi ünnepség keretében nyujtotta át Aarne *Wuorimaa* finn követ a Finn Fehérrózsa I. osztályának lovagkeresztjét dr. *Gaskó* Dezső székesfővárosi adjunktus orvosnak, a Magyar-Finn Társaság ügyvezető alelnökének. A követ közvetlen szavakkal köszönte meg a magyar-finn kulturális kapcsolatok körül szerzett érdemeket dr. Gaskó Dezsőnek, aki köszönet és hálaképpen további munkásságot ígért meg. A családi ünnepségen Hans *Martola* követségi titkár és Marjatta *Martola* vezetésével a finn kolónia több tagja is megjelent.

— **Das Schaffende Ungarn** márciusi száma igen gazdag tartalommal jelent meg. Vezető helyén *Hóman* Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter cikkét közli a bolgár-magyar kulturkapcsolatokról. Vitéz *Náray* Antal a dunai árvízkatasztrófát ismerteti, *Mierka* Alfréd pedig Amerika helyzetével foglalkozik a jelenlegi háborúval kapcsolatban. Hans *Freier* egyetemi tanár a Budapesti Német Tudományos Intézetről cikkezik. *Marjay* Frigyes pedig »Zseni vagy szemfényvesztő« címen *Kempelen* Farkas sakkozó automatájának titkait fejtegeti. *Brodszky* Ferenc a magyar és német zene kapcsolatait tárja fel, dr. *Balás-Pivy* László pedig *Aba-Novák* Vilmos művészetével foglalkozik.

— **Két öngyilkosság.** Két öngyilkosság történt vasárnap este a fővárosban. A Kisdiófa-utca 16. számú házban lévő lakásán felakasztotta magát *Stern* Lipót 75 éves kereskedő. Mire rátaláltak, halott volt. — Óbudán a Szél-utca 3. szám alatt gázzal megmérgezte magát özv. *Kovács* Istvánné, egy asztalosmester 30 éves özvegye. Mire a mentőket kihívták, meghalt.

Osztálysorsjegyet

vegyen vagy rendeljen

bank r-t. főárusitónál,

Budapest, Kossuth Lajos-utca 4.

(Városház-utca sarok.) Tel.: 189-280

Rendeléshez LEVELEZŐLAP elegendő

Bercséniyi Tibor

vod

Baróti Géza: Szár piros rózsa. Bemutató a Fővárosi Operettszinházban. Pest. 1942 január 10.

A bemutatós díszleteit fenti

terverte

977 szám 1 drb.

194 k.

Műemlékek b. ügy

Hivatalból
közszolgálati ügyben
díj átalányozva

A ker. elölj. szolg.

Illatfelhők hűs szárnyán rebben,
Felfésüli a rét haját;
Így érkezik Tavaszkisasszony,
Szirom havazza hintaját...

Csepp harangvirág hangja cseng,
Liheg, gőzöl erdő, berek,
Mályvaszegélyes dombtetőkön
Hajtott fejjel letérdelek.
Szívemben új vágy új lángja kél,
Most bont rügyet a szerelem,
Csók újbora forr; Tavaszkisasszony,
Lépj égi nászra énvelem...

Gyöngyvirág-ringató kebleden
Lázas és forró álmaim
Simítsd széppé, Tavaszkisasszony,

Népszava
1942. máj. 10.

épitők és egyszerű eszközökkel, a háznak és a környezetnek megfelelő stílusban és anyagban, megépítették az új kerítést. Az új kerítések anyaga természetesen a betón és a tégla.

Az elektromos vezetékek tartóoszlopait meg már eleve betónból építették. A modern római városrészeken mindenütt a szép, karcsú betón villanypózna áll. Ezeken a területeken vasoszlopokat nem is alkalmaztak, mint ahogy a modern városrészek házai, villái sem kaptak vaskerítéseket. Sokkal szebbek ezek a betónoszlopok. Fehér, karcsú testük a kor jelvénye. Akármerre já-

kiváncsisággal várjuk a fiatal művész további alkotásait.

A szereplők között első helyen áll *Raffay Blanka* bűbájos alakítása. Temperamentumos, élettől duzzadó fiatalsága és játéka a legremekebb francia sikereihez.

A darabot *Horváth Árpád* rendezte — igen jól. Ötletes, ízléses. Itt is megállapítjuk, hogy *Horváth Árpád* a magyar rendezőgárda egyik legkiválóbbja. A kinagyon jól. *Bercsényi Tibor* díszleteit a közönség mindhárom felvonásban megtapsolta.

Aligha tévedünk, ha azt mondjuk: a Fővárosi Operettszínház jól választott. A „Kata, Kitty, Katinka" táblás házak előtt indul el megérdemelten jubileumai felé.

Földes Mihály

Kata, Kitty, Katinka

Bemutató a Fővárosi Operettszínházban

A Fővárosi Operettszínház pénteken este mutatta be *Vécsey Leó* és *Hegedüs Tamás* „Kata, Kitty, Katinka" című háromfelvonásos vígjátékát. A darab megérdemelten igen nagy sikert aratott.

Elsősorban *Vécsey Leó* szövegkönyvét kell megdicsérni. Nem sablónos operettlibrettót akart írni, hanem könnyed, franciás ízű vígjátékot. Ez a szándéka teljes mértékben sikerült is. Nem sikamlós malacságokkal és a revű-görlök meztelenségével, hanem jól felépített jelenetekkel, bőségesen áradó humorral és ízléssel kifejlesztett helyzetkomikummal hat. Sikeres, jó munka. A közönség dicséretére szolgál, hogy a szerzőnek ezt a szándékát igen kedvezően fogadta.

A darab másik nagy meglepetése *Hegedüs Tamás* pompás zenéje. A fiatal komponista oly pazar bőséggel szórja a jobbnál jobb melódiákat, hogy e munkája után egyszerre a legjobb szerzők közé kell őt sorozni. Érzelmes és pajzán számait a második felvonás végén már együtt dúdolta az egész színház. Őszinte színésznőkre emlékeztet. Ifj. *Latabár Árpád* a darab másik vidámságmestere. Igen nagy sikere volt. *Déry Sári* egyenrangú társként csatlakozik két első partneréhez. Van egy ízléses, teljes mértékben művészi értékű tánca, amelyet stílusában és temperamentumában egyaránt megcsodáltunk. *Madarász László* hibátlan, jóleső tenorjával tűnt fel. Nagyon tetszett. Színpadi játéka is elsőrangú. *Pártos Gusztáv* jellemfigurájáról külön ki kell emelnünk az együttesből. Remek színész. Csak úgy árad belőle a nevettetés. *Kosáry Emmi* nagy színpadi rutinja ezúttal sem hagyta cserben a neves művésznőt. *Solthy György* hibátlan alakítással és szép baritonjával tűnt fel. *Fülöp Sándor* egy végrehajtó karikatúráját mutatja be — ördögien mulatságosan. *Wessely Pál* Tányér Elemérje sikerült figura. *Ujváry Lajos* rövid szerepében falrengető hahotát keltett a nézőtéren. (Nagyszerű színész.) *Simon Marcsa* ízes magyar beszéde és kifejező játéka most is méltó korábbi

Bercsényi Tibor

irod
2

Stóbl Zoltán: Egy pohár víz. Scribe-vígjáték a Belvárosi Kinházban.
Magyar Nemzet

1943. nov. 4.

~~Debreczen X. 215.~~

Patyolatkisasszony

Bemutató a Vidám Színházban

A táncoslábú, avagy Krúdy-jelzővel: zergeszökellésű, forgószelesen életvidám *Patyolatkisasszony*-t, Rudolf *Eger* svájci író zenés színjátékának hősnőjét, *Szüle* Mihály fogadott színpadi leányát francia vaudville-ok bölcsőjében ringatták. A gamine kedvességű fruska hancúrozó ifjúságának tavaszi szellőjárását árasztja a színpadra s olyan regényes és bukfencezően derűs szerelem szálai bonyolódnak ide-oda cikázó karcsú és kecses figurája köré, hogy a néző boldogan és felszabadultan adja át magát a mosoly, a nevetés, sőt a legharsányabb vidámságok egész skálájának. Az enyhe és mértéktartóan adagolt érzelmességtől, a bohózatos fordulatokon át az őshumor forrásait robbantgató clown-tréfákig, a szórakoztatás villámrohamával száguld a *Patyolatkisasszony* és valósággal lehengerli még a jókedvre alig hangolható áporodott kedélyeket is.

Ellenállhatatlanságát a bohózatos vidámság calvalcadé-jában a *Szüle* Mihály által avatottan átdolgozott szöveggel, legalább is egyenrangú részben, *Hegedüs* Tamásnak, a slágerköltő fiatal zeneszerzőnek köszönheti, aki már a *Kata, Kitty, Katinkával* is emlékezetes színpadi sikerhez jutott. Ha a magyar zenés vígjáték újjászületik — amint annak a *Vidám Színház* bemutatóján örvendetes jelei mutatkoztak —, abban jelentős része lesz a *Patyolatkisasszony* komponistájának. Valóságos sláger-tékozlás az, amit az új zenés játékban produkál *Hegedüs* Tamás. Bőforrású melódiakészsége szinte kiárad és a színpad villamosárammal telik meg bizsergető táncütemeitől. De a kitűnő fiatal komponista nemcsak a táncdallamok mesterének bizonyul, hanem felcsillan meglepő dalköltő-tehetsége is. Lírai zenei gemmák fénylenek fel többek közt az ifjúság eliramlásán borongó dalában: „Kár sírni régi álmokért"

A kis intim színház kitűnő együttessel szolgálja a sikert. *Fejes* Teri, a legjobb magyar szubrett, higanymozgékonyságú temperamentumának szikrázó ütemeivel telít minden jelenetet. Valóságos élő ritmus. Napsugaras kedélye, nyelvöltögető vidámsága, táncos graciozitása és az ő szerepkörében olyan ritka vérbeli humora szivárványos színt ad minden mozdulatának és szavának. Partnere a szerelmes és bohém nyugdíjas márki szerepében az ifj. *Latabár* Árpád. Ez a groteszk humorú, játékban sodró lendületű jeles táncoskomikus, hórihorgas, szemüveges egyéniségének minden karrikirozó képességével formál a rábízott szerepből mesteri figurát. Duói Fejes Terivel kacagásba fulladnak. A vendégszereplő *Szende* Mária mondain hölgyet alakít, megjelenésében illúziót keltően és játékban igen jó jellemző erővel. *Petrovich* Szvetiszláv az apa-márki alakját rokonszenves férfiassággal éleyenti meg és a ca rab rövidesen slágerré népszerűsödő két finom dalát meleg átérzéssel, kellemes bariton hangon adja el. *Sumkúty* Dezső tűzes szerelmes spanyolt játszik feltűnően jó jellemzőkészséggel. *Bánhidy* László detektívje az életből mintázott. *Hollós* Melitta, *Németh* Thyra, *Bihary* Nándor, *Szalay* Gyula és *Kovács* Károly teljes összhanggal illeszkednek bele az együttesbe.

A díszletek becsületére válnak *Berzsényi* Tibor artisztikus ízlésének s a karmester, *Kaszner* Károly híven tolmácsolja Hegedüs Tamás melódiáit.

A bemutató forró és újráztató hangulatának mértékéből következtetve a *Patyolatkisasszony* nemcsak a telet, de a tavaszi és a nyarat is a Vidám Színházban tölti.

Várkonyi Titusz

* **A Fővárosi Operettszínház** hétfőn, a fűtőberendezések átalakítása miatt, nem tart előadást.

Ajánljuk *Palugyai* szűcsöt, Váci-u 15

* **Két varieté-premier** lesz kedden A Komédia *Orfeum Panoráma* címen bohózat-revűt mutat be, a Kamara Varieté pedig *Találás csók* címmel mutatja be új műsorát.

— Szőrmemodellek Feketénél, Madách I.-u. 7.

rádiomusor

BUDAPEST I. (Vasárnap.) **7.30:** Pohász Szózat Hegedi zene. — **8.15:** Hírek. — **9:** Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Flóriánról elnevezett budai görögkatolikus magyar plébániatemplomból. A szentbeszédet mise közben dr. Kiss Andor hitoktatási fel ügyelő mondja. — **10:** Egyházi ének és szentbeszéd a terézvárosi templomból. A szentbeszédet mise közben P. Omerovich Tamás jezsuita atya mondja. — **11.15:** Evangélikus istentisztelet a Bécsikapu-téri templomból. Igét hirdet Bálsy Sándor pápai lelkész. — **12.15:** Levelesmúsor. — **12.55:** Reményi Schneller Lajos m. kir. pénzügyminiszter beszél a takarékosságról. — **13.10:** Rádiózenekar. — **13.45:** Időjelzés, hírek, vízállásjelentés. — **14:** Részletek Puccini operáiból. — **15:** Időszerű gazdasági tanácsadó. — **15.15** Tánczene az olasz rádió műsorából. — **16.30:** Hírek idegen nyelven. — **17:** A XII. Honvéd Kiránduláshangverseny. (A nov. 28-i hangverseny hangfelvétele.) — **18.30:** Hírek. — **20:** „Hangképek a vasárnap sportjáról." Beszél Pluhár István és dr. Legenyei József. — **20.20:** Népszínműrészletek. — **21:** „Fidelio" „A szivesség" Kárpáti Aurél előadása. — **21.20:** Hollóczy Ákos együttese. — **21.40:** Hírek, lóversenyeredmények. — **22.45:** Nagy zenekari művek hanglemezről. — **22.50:** Vidák József és cigányzenekara. — **23.45:** Hírek.

BUDAPEST II. 10.30: A Szegedi Egyetem Ifjúsága és a Polgári Iskolai Tanárképző Intézet ifjúságának Zrínyi-ünnepélye. Közv. a szegedi Városi Színházból. — **11.15:** Szórakoztató zene. — **12.15:** Orvosihangverseny. — **13:** Tánczene. — **17:** Felolvasás. — **17.20:** „A legmodernebb orvostudomány a sebesültápolás szolgálatában." Hangfelvétel. — **18:** Az Operaház előadásának ismertetése. — **18.05:** Az Operaház előadásának közvetítése: Trubadur.

MIKLÓS napra
szép virágok csokrok, délszaki növények
nagy választékban! Mérsékelt árak!
Lohr Irma uméda udvari szállító
II., Fő-utca 8, T. 353-787

MIKULÁSRA
Smart levendula kosárdobozban

Berzsenyi Tibor
Magyar Nemzet
1942. nov. 29.

Moktár	—	60	
P. Hazai	130.—	133	133.—
E M. B.	1350.—	—	1350.—
B.-csabai	40.—	40.5	40.5
E. B. g.-m.	37.5	—	38.—
Kir. mal.	25.—	—	25.—
Bauxit	548.—	549	542.—
Bors. szén	31.25	—	30.—
Szentlőr.	22.5	—	23.—

Fixkamatozású értékek:

Népszöv. font 98 96.5; kényszerkölcsön 77.25 78.25—78 75 78.25; 1941 nyereménykölcsön 98.5 98.5 98.5; 1914 főv. k. 480 479 479; 1927 főv. k. 123.5 123—124 123.

Az USA takarékjegyek forgalma

Az Egyesült Államok pénzügyminisztériumának kimutatása szerint az 1941. év májusában forgalombahozott ú. n. „US takarékjegyek", újabban „US háborús jegyek" hozama ez év szeptember végéig 9131 millió dollárt tett ki. 1942 május óta, amikor első ízben tették közzé azokat az összeg-

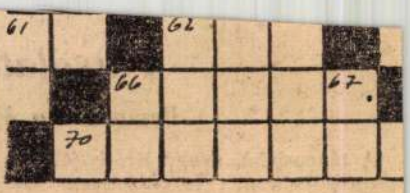

A 218. SZ. KERESZTREJTVÉNY MEGFEJTÉSE: Vízszintes sorok: 1. Füstölög magában. 29. Alávaló. 42. Csörgőkígyó. 55. Ikerszó. 73. Esik

Jó gyerekek rejtvényei
Képrejtvények

Beküldte: Konrády Marika, Budapest.

Budapest inga

Pasaréti-út 3., öröklakás, eladó:

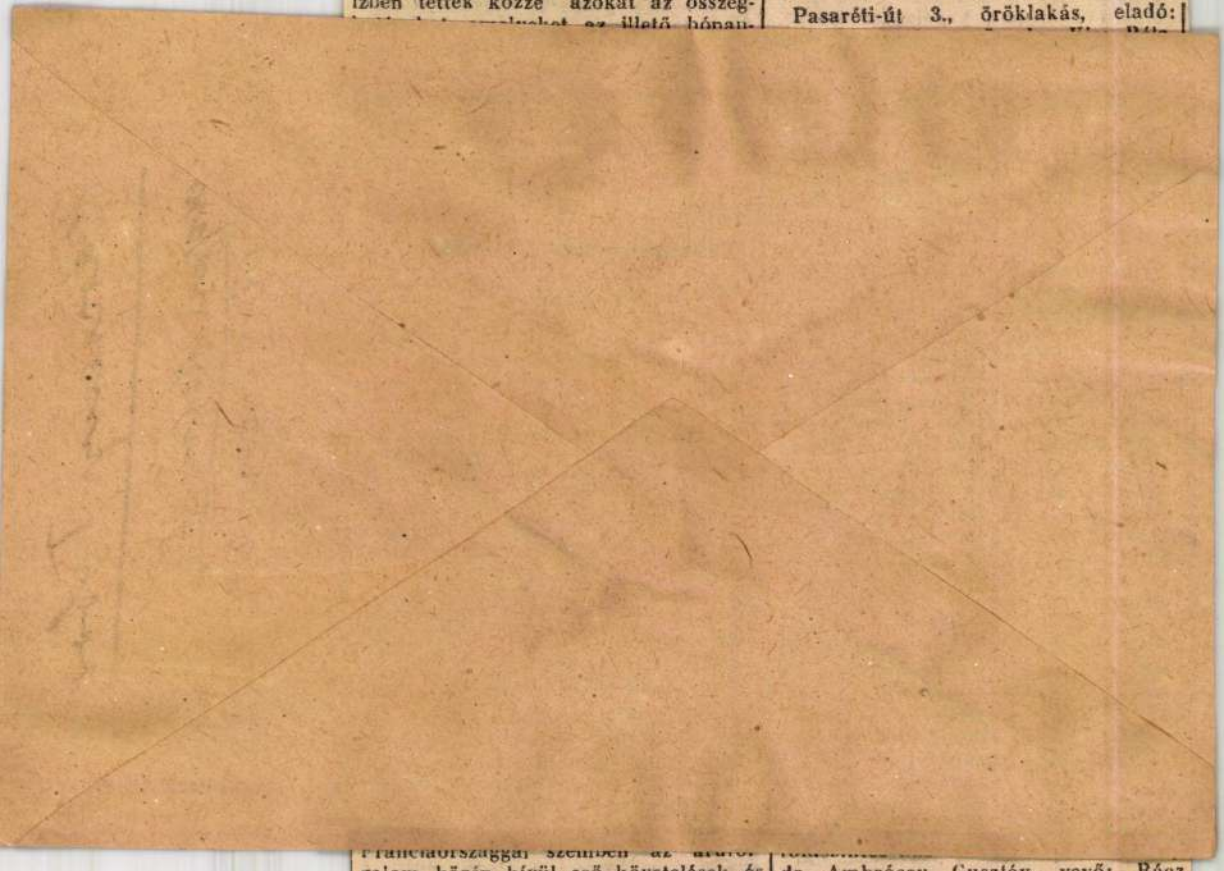

Franciaországgal szemben az aranygalom körén kívül eső követelések és tartozások, valamint az 1940 június 16-a előtti áruszállításokból keletkezett követelések elszámolásánál érvényes. A madridi kifizetés jegyzése kizárólag az 1940 július 15-én életbelépett magyar-spanyol kereskedelmi és fizetési megállapodás keretében lebonyolódó fizetésekre vonatkozik. Az athéni kifizetés jegyzése a magyar-olasz fizetési forgalom keretében történő fizetéseknél érvényesülő árfolyam.

Amszterdam, nov. 28. (Zárlat.) Berlin 35.36. New York 1 883/16—1.88 9/16. Brüsszel 30.11—30.17. Zürich 43.63—43.71. Stockholm 44 81—44 90.

London, nov. 28. (Zárlat.) New York 4.0 ½—4.0 ½. Montreal 4.43—4.47. Zürich 17.40—17.40. Stockholm 16.85—16.95. Lisszabon 99.80—100.20 Buenos Aires 16.95¾—17.13. — Nem hivatalos árfolyam: Madrid 40.50. — Magándiszkont 1—1 1/32, napipénz 0.75—1.25%.

dr Ambróczy Gusztáv, vevő: Rácz Vilmos és neje, vételár: 130.000 P. — Kiskorona-u. 8., földszintes adóköteles ház 214.50 n. ölön, eladó Magyar Pamutipar Rt., vevő: Filtex Egyesült Magyar Filatorigát Pestszentlőrinc Textilművek Rt. elismert nyugdíjpénzt., vételár: 80.000 P. — Szentendrei-út 83., földszintes adóköteles ház 304.20 n. ölön, eladó: Magyar Pamutipar Rt., vevő: Filtex Egyesült Magyar Filatorigát Pestszentlőrinc Textilművek Rt. elismert nyugdíjpénzt., vételár: 60.000 P. — Árpád fejedelem-útja 59., ingatlanrész, eladó: Svasits Géza és tsa, vevő: Varga Antal és neje, vételár: 22.000 P. — Budaörsi-út 152., Dobogó-u. 46—64., Poprádi-u. 1—3., kb 37.000 n. öl telek, eladó: Saxlehner András, vevő: OTI, vételár: 1,323.667.30 P. — Somfa

FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ: HANDA-BANDA

Az amerikai leánynevelő intézetből megszökik az öttagu bakfiszenekar, amely sok hányattatás után egy kubai mulatóban köt ki. A lányok után iramodik tanárnőjük is, aki aztán egy páncélos csatahajóra csempészi bájos tanitványait, hogy viszszajussanak Newyorkba. Most tessék elképzelni, mennyi *„handa-banda"* történik e zsebcirkálón, viharral és tengernagyi felülvizsgálattal sulyosbitva, amig a leányok és a délceg tengerésztisztek végül is beeveznek a — házasság boldog kikötőjébe! Mindehhez vegyük hozzá, hogy a vidám történet pályaudvaron, lokálban, lakatlan szigeten, a cirkáló fedélzetén, konyhájában, tiszti szalonjában és rádiófülkéjében játszódik le és előttünk áll a legujabb farsangi jazzoperett. *Eisemann* Mihály remek számaiból jegyezzük fel a „Könnyü magának...", „Elvesztettem az eszem..." és a „46-os sárga" villamoson..." cimü slágerjelölteket, dicsérjük meg K. *Halász* Gyula s *Kristóf* Károly fordulatos librettóját és *Bercsényi* Tibor egész szinpadot betöltő, hatalmas diszleteit, de rójjuk meg a rendezést, amely a csatahajón olyan tulzott jeleneteket türt meg, amelyek a mai világban nem éppen helyénvalók. Sürgős cenzurát!!!

És most a szereplők. Ha a primadonna észrevehetően hiányzik is az előadásból, a mulattatásról annál nagyobb számu és tehetséges gárda gondoskodik. *Kiss* Manyi szédületes temperamentumu parancsnoksága alatt a bájos *Szondi* Biri, *Komlós* Juci, *Náray* Teri és *Miklós* Livia alkotja a bájos és vig bakfiszenekart. *Latabár* Kálmán százszámra ontja remek vicceit és *Kiss* Manyival eljár egy *Popeye*-táncot, ami fergeteges derültséget kelt. Az elegáns *Dénes* György, a bőhumoru *Weszely* Pál, az ügyes *Pártos* Gusztáv mellett *Gombaszögi* Ella dombórítja a zenetanárnőt. *Török* Emil karnagyi pálcája biztosan vezényli az előadást a várható siker felé. *(kin.)*

ROYAL SZINHÁZ: ASSZONY VERVE JÓ

Adva van egy modern, a férjével nem sokat törődő asszony, aki titokban eladja lakásukat, hogy utazásához pénzt szerezzen. A lakásba egy báró színésznő-menyasszonyát költözteti be, de hazatér a mit sem sejtő férj is. Mivel az egyik „tulajdonos" sem hajlandó kiköltözni, megfelezik a szobát s amikor a féltékeny báró, sőt a váratlanul visszaérkező feleség behurcolkodik, immár négyüket választja el a demarkációs vonal. Olyan csendháborítást és belvillongást követnek el az egymást kifüstölni szándékozó szobatársak, hogy könnyünk csordul a fonák helyzeteken. *Kovách* Kálmán remek humorral, ha nem is mindig szigoru erkölcsi alapon, bonyolitja le a vidám eseménysort, amelyet *Walter* László tüzdelt meg hangulatos zeneszámokkal. *Siklóssy* Pál rendezése fürge, mint a karikacsapás. *Endre* Emil ügyesen vezényel.

A mai felfogásu fiatalasszonyt *Sennyey* Vera, hozzá hasonló mamáját pedig *Morocz* Gabriella alakitja élettel. *Komár* Julia szőkesége és aranyos játéka üde hamvat szór a bohózatra, amelynek vigjátéki férjét *Kertész* Dezső kitünő rutinnal figurázza ki. Id. *Latabár* Árpád a végrehajtó, ifj. Árpád meg a gróf szerepéből bányásznak ki rengeteg derült. *Pethes* Ferenc az inas, *Dán* Etelka pedig a felvágott nyelvü kifutólány alakjában ragyogtatja komikai tehetségét. *Somogyi* Nusi mozgékony cselédlánya s a lepedőben bolyongó *Sárossy* Andor énektanára állandó kacagásra ingerel. *Rátkay* Márton először a becsipett soffőr, majd a házi perpatvart felszitó inas

SZINHÁZI-, ESTÉLYI FRIZURÁK ESTÉLYI KIKÉSZITÉSEK. SZÉPSÉGÁPOLÁS. TARTÓS ONDULÁLÁS. HAJFESTÉS

KRANITZ IV., Párisi-u. 5. (Molnár és Moser mellett) — Telefon: 189-040.

— **Operaház.** *Németh* Mária, a világhirü énekművésznő gyengélkedése következtében *Rigó* Magda énekelte Amália szerepét az Álarcosbál szombat esti előadásán és sokszor méltatott kiváló művészetéhez illő sikert aratott alakitásával. *Pataky* Kálmánt, a világhirü tenoristát és dr. *Palló* Imrét ünnepelte még a közönség az együttes többi szereplőivel.

HARMONIUMOT STERNBERG, Rákóczi-ut 60.

— **Szerzői est.** *Babics* László dalköltő február 5-én, hétfőn este 5 órakor tartja szerzői estjét a Zeneművészeti Főiskola nagytermében. Bevezetőt mond: vitéz dr. *Bodroghközy* Zoltán miniszterelnökségi miniszteri osztálytanácsos, közreműködnek: *Onody* Ákos, *Sárdy* János, *Karácsonyi* Margit, *Utry* Anna, *László* Imre, *Orbán* Sándor és *Ráday* László. A budapesti m. kir. rendőrség szimfónikus zenekarát *Szöllősy* Ferenc karnagy vezényli: kisér: *Oláh* Kálmán cigányzenekarával. 1—4 pengős jegyek kaphatók: a Cantate irodájában (Vörösmarty-utca 75. Telefon: 111—050), továbbá a Zeneakadémia portásánál és a pestszenterzsébeti Bauer-féle könyvkereskedésben (Török Flóris-utca 72. sz).

A „KONCERT" RENDEZÉSEI:

BARTÓK—PÁSZTORY DITTA

kétzongorás-est holnap Z. 8.

WEINGARTNER—BUSTABO 31.

(Városi 8.) **Beethoven III.** (Eroica), **Mendelssohn**-verseny, **Schubert:** Befejezetlen szimfónia. *Mesterbérlet.*

Bustabo—Faragó febr. 5. (V. 8.) *Franck, Brahms, Mozart, Bach* szonáták.

Missa Solemnis febr. 7. Z. fél 8.

Bontó Ilona zenekar-est febr. 9.

MENGELBERG FEBR. 12.

Beethoven V., **Schumann** zongoraverseny (**Fischer Annie**), **Kodály:** Marosszéki táncok stb. Jegyek 2 pengőtől.

Varga Tibor hegedü-estje febr. 14.

— **Karácsonyi Margit** magyar nóta-estje vasárnap délután fél 5 órakor a Zeneművészeti Főiskola nagytermében.

MANDRAGORA

Niccolo Machiavelli remekműve

Ujrairta: Vaszary János

Bemutató szombaton, február 3-án az Andrássy Szinházban

Irodalmi és művészi esemény színhelye lesz szombaton az Andrássy Szinház. Ekkor kerül szinre először Niccolo Machiavelli, a nagy reneszánszitó remekműve, a *Mandragora*, amelyet Vaszary János, annyi nagy siker kiváló szerzője irt ujra. A „szerelemről szóló mulatságos história" minden pillanata derü és vidámság, művészet és szórakozás. A pompásabbnál pompásabb szerepekben *Törzs* Jenő, *Simor* Erzsi, *Vaszary* Piri, *Szilassy* László, *Pataky* Miklós, *Hajmássy* Miklós, *Németh* Romola, *Szabó* Klári, *Bihari* Nándor és *Makláry* János lépnek fel. Rendező: *Vaszary* János. Karnagy *Losonczy* Dezső. A szenzációs diszleteket *Fülöp* Zoltán és *Ambrozy* Iván, a gyönyörü jelmezeket *Mák* Tivadar tervezte.

A bemutatóig minden este, vasárnap és ünnepnap délután a nagysikerü *„Finom család"* szerepel a müsoron. Szerdán lesz a 75-ik előadása. Jegyrendelés telefonja: 12—95—98.

Nemzeti Ujság 1940 jan. 28.

Négy évvel ezelőtt a dohányjövedék megszervezte a dohánymagnak ipari célokra való értékesitését. Azóta a *dohánymagtermelés állandóan fejlődik.* 1938-ban a termelt magmennyiség a 27 vagont is meghaladta. Az 1939. évben termelt dohánymag átvétele most fejeződött be. Az eredmény a dohánymagtermelés szempontjából kedvezőtlen év ellenére is kielégitőnek mondható. Több mint 200 termelő *30 vagon dohánymagot termelt.*

Az értékesitési feltételek kedvezőek. A termelő a termelési helyéhez legközelebb eső vasuti vagy összegyüjtő állomáson *30.70 pengőt kap métermázsánként a dohánymagért.* Ez az összeg *egy pengővel csökken,* ha a termelő 10.80 pengős kedvezményes áron *a dohánymagpogácsát visszaváltja.* Kat. holdanként 4—5 métermázsa dohánymag termelhető, tehát ez a melléktermék jelentékeny jövedelemtöbblethez juttatja a dohánytermelőt és a mag összegyüjtését végző dohánykertészt is.

Amikor az olajmagvak termelésére szükség van, közgazdasági szempontból is jelentős eredmény lenne, ha valamennyi kerti dohánytermelő összegyüjtené a dohánymagvat. Igy 120—150 vagon értékes olajosmagvat lehetne termelni.

Az iparügyi minisztérium munkáselbocsátásokat akadályozott meg. A gazdaságilag számottetvő vállalatok nem bocsáthatnak el munkást az iparügyi minisztériumhoz történt előzetes bejelentés és tárgyalás nélkül. Erről intézkedett a mult évben kiadott 960-as számu kormányrendelet. Legutóbb, mint közlik, munkáselbocsájtási ügyben számos tárgyalás folyt az iparügyi minisztériumban, amely azzal az eredménnyel végződött, hogy *a vállalatok elhatározásaikat megváltoztatták.* A minisztérium ilyenmódon a gazdasági érdekek sérelme nélkül igyekszik biztositani a termelési és a szociális érdekek teljes összhangját.

Szabályozták az ón, horgany és alpacca hulladékok árát. Az *Árellenőrzés Országos Kormánybiztosa* a Budapesti Közlöny 1940. évi január 28-i számában rendelettel szabályozza az ón-, horgany- és alpacca hulladékfajták, valamint az ezekből készült cikkek legmagasabb árait is. Az uj árkiszámitásnak alapját az 1939. évi augusztus 26-án fennállott ár képezte.

A fuvarozási hópótdijat a hónap végéig lehet szedni. A jelenleg is fennálló nehéz fuvarozási körülményekre való tekintettel az árkormánybiztos hozzájárult ahhoz, hogy az átmenetileg engedélyezett u. n. hópótdijat a fuvarosok január 31-ig bezárólag felszámithassák. Ez idő alatt *a pótdijakat a kereskedők is áthárithatják.*

akkor a dollár árfolyamát is rögzitették. Az utóbbi eljárást követte többek között a magyar jegybank is. Az árfolyamoknak ez a változása természetesen nem érintette a rögzitett árfolyamokat.

A feladat az árfolyam régi szintjének helyreállításával kapcsolatban tulajdonképpen abból állott, hogy ezt a változtatást a magyar közgazdasági élet semmiféle szempontból se találja hátrányosnak. Ebből a célból a jegybank háromféle intézkedést határozott el. Az egyik az, hogy a dollár magasabb árfolyamát az exportőrökkel szemben három hónapon át április 26-ig továbbra is fenntartja az április 27-ike előtt eladott árukkal kapcsolatban. Hogy a kivitelt pedig a jövőben is a kivánt színvonalon tartsa a konvertibilis devizapiacok felé, az exportőrökkel szemben esetenkint Külföldi Hitelek Pénztárától [illegible] vizák ára magasabb, ez nem fogja maga után vonni a külföldről behozott áruk drágulását, mert a Bank által rendelkezésre bocsátott devizák ára viszont — az árfolyamok leszállítása következtében — az eddiginél alacsonyabb lesz.

Nem fognak hátrányosabb helyzetbe kerülni az ország közgazdasága szempontjából fontossággal biró exportok sem, mert a már létesült exportok esetében a *Bank a devizát* (valutát) továbbra is (három hónapon keresztül) az eddigi, magasabb liquidátiós árfolyamokon veszi át, az ezután lebonyolításra kerülő árukivitelnél pedig gondoskodás fog történni arról, hogy az export rentabilitása biztositva legyen.

A newyorki kifizetést pénzben 378.60—381.20 árfolyamon jegyezték, szombaton pedig az uj rendezés következtében 345.83—346.85 árfolyamon.

Ungváron megalakult a hetedik mezőgazdasági kamara

A kormány a magyar Szent Koronához visszatért kárpátaljai területeken a mezőgazdasági kamarai szervezet megalakitása tárgyában rendeletet adott ki. A kormányrendelet Ungvár székhellyel a magyar mezőgazdasági kamarai szervezet keretén belül, de Kárpátalja sajátos szempontjaira tekintettel állapitja meg a *Kárpátaljai Mezőgazdasági Kamara szervezetét.* A kormány rendelete szoros együttmüköd[illegible] az uj mezőgazdasá[illegible] pátalján évtizedes [illegible] kintő járási gazda[illegible] zött. Tekintettel v[illegible] hogy Kárpátalja g[illegible] munkaügyi kérdés[illegible] szoros kapcsolatba[illegible] *kapcsolja a kamará[illegible] mérnököket, az erd[illegible] és erdei munkáso[illegible]*

A rendelet, hogy[illegible] letei a legrövidebb[illegible] legyenek, a kamar[illegible] val kapcsolatban[illegible] hogy a mezőgazd[illegible] választói névjegy[illegible] községi és részb[illegible] sági bizottságok t[illegible] *rület kormányzói* szervezet felsőbb [illegible] azonban már vála[illegible]

Az uj kamara n[illegible] és pénzügyi terheit hivatott csökkenteni az a rendelkezés, hogy a Kárpátaljai Mezőgazdasági Kamara az Országos Mezőgazdasági Kamara fenntartásához *csak jelképesen, évi 1 pengővel járul hozzá.* A kamara tagjai a kamarai életben akár a magyar, akár a magyar-orosz nyelvet használhatják. A rendelet végrehajtásával a visszatért Kárpátalja mezőgazdasági lakossága rövid időn belül szerve-

Olv[illegible]

ben, hogy partnere, a most is rendkívül mulatságos *Latabár* Kálmán is alig tudja kivasalni. Adjunk egy jó szót a szőke *Szondy* Birinek és a halványabb fényü csillagok közül dicsérjük meg a marlenedietriches *Déghy* Pirit, a vidámtekintetü kis *Miklós* Liviát, az énekben és játékban egyre csiszolódó *Hajmássy* Lajost, továbbá a remekül éneklő *Solthy* Györgyöt és a pokoli maszkban színpadra lépő *Pártos* Gusztávot.

A szinte revüszerü operett díszleteit *Bercsényi* Tibor tervezte és *Török* Emil vezényli. A rendező a két igazgató, akik bizonyára sok teltházban fognak gyönyörködni.

(—y)

POSTAFIÓK 242.

Bercsényi Tibor

Esti Újság 1941 márc. 10

FITYFIRITTY

Bemutató a Fővárosi Operettszínházban

Halász Rudolf, a rövidlélegzetű kabaré-tréfák szerzője először írt egész estét betöltő darabot. Andalító és mulatságos történet a Fityfiritty, amely többrendbeli áruházi karrierről szól. A volt elárusítókisasszonyból az operettörvények szerint híres énekesnő lesz, aki azonban pályája csúcspontján sem feledkezik meg arról, hogy szerelmes az áruház deresedőfejű igazgatójába. Fityfiritty, a tulajdonképpeni címszereplő egy kis izgága tanulóleány a selyemosztályon, aki felelőtlenül küldözget szerelmesleveleket — természetesen más nevében — és ezekkel a csínytevéseivel igazgat operettsorsokat. A végén persze többször happy-end van, amíg azonban a cselekmény eljut idáig, addig a nézőtér remekül mulat, hallgatja a slágereket, a vidám, ötletes muzsikát, hiszen csak úgy ugrándoznak a kótafejek Buday Dénes zenéjében.

Honthy Hanna a primadonnája a fennen trillázó, vidám operettjének. Hódít és vidót, remekül énekel és tündéri toaletteket mutat be. *Kiss* Manyi a másik főszereplő s a boszorkányos ügyességű kis ördögfióka néha úgy öszegubancolja magát a szédületes tánc hevé-

...ellátkozott, miniatűr szerecsen- benne.

A „Művészeti Helek" alatt megnyilt az új IBUSz-iroda Kolozsváron

Az IBUSz MÁV Hiv. Menetjegyirodája, Észak-Erdély felszabadulása után azonnal megnyitotta irodáit Erdély legfontosabb gócpontjaiban, így elsősorban Erdély fővárosában, Kolozsvárott, ideiglenes helyiségben. A végleges. Kolozsvár jelentőségéhez méltó helyen lévő új IBUSz irodát Kolozsvár legszebb terén, a Mátyás király-téren, a Rhédey palotában helyezték el.

A megnyitási ünnepély május 22-én, d. e. 11 órakor kezdődött. A megnyitó beszédet Láner Kornél m. kir. titkos tanácsos, a MÁV volt elnöke, az IBUSz elnöke tartotta. Beszédében melegen üdvözölte a megjelenteket, majd rámutatott arra, hogy az IBUSz anyagi áldozatot nem kímélve létesítette az irodát, amellyel a maga részéről is kifejezésre akarta juttatni azon szilárd akaratát, amellyel hozzá kíván járulni Kolozsvár erőteljes fejlődéséhez.

Az IBUSz elnökének beszédére dr. Vásárhelyi László, Kolozsvár város polgármesterhelyettese válaszolt, majd dr. Veress Gábor MÁV igazgató, az IBUSz alelnök-vezérigazgatója, ismertette az IBUSz történetét és tevékenységét.

Ami az »IBUSz« szót illeti, az »I« betű a vállalat idegenforgalmi jellegét, a »B« betű a beszerzési rt. működését, az »U« betű az utazási és menetjegyirodai szolgálatot, az »Sz« betű pedig a szállítmányozási részt jelenti. Ennek a szétágazó közgazdasági vállalkozásnak végleges fuziója öt évvel ezelőtt, 1937-ben valósult meg és azóta valamennyi üzletág egységes vezetés alatt, állandó örvendetes fejlődést mutat.

Ebből a néhány adatból is látható, hogy az egész világra kiterjedő hálózatú közlekedési vállalat személyforgalmi szervezetének intézménye telepedett le Kolozsvárott és a kolozsvári alapítás kifejezésre juttatja a magyar jövőbe vetett bizakodásunkat, különösen pedig azt a meggyőződésünket, hogy ez az iroda most már mindvégig magyar utazási iroda marad.

NÉPI IRODALMI EST

A Magyar Könyvnapok alkalmából június 3-án este 8 órakor a *Magyar Élet* könyvkiadóvállalat rendezésében népi irodalmi est lesz a Nemzeti Sportcsarnokban (*Aréna*-út 3.). Előadások, versek, dalok, táncok sorakoznak a műsoron. A többi között *Veres* Péter és *Darvas* József előadást tart, *Sinka* István verseiből olvas fel, *Féja* Magda pedig *Sinka* István és *Sértő* Kálmán verseiből szaval. Jegyek elővételben: *Szerb*-utca 17., telefon: 186—058.

SOKEZER

sajáttermésű, fajazonos bokor- és magastörzsű

rózsánk

— majdnem muskátli árban — illatossá varázsolják kertjét.

HUNGÁRIA VIRÁGHÁZ ÉS KERTÉSZET

Telefonrendelés: 183-130, 183-299. Múzeum-körút 11 szám

Kertépítést vállalunk. Viszonteladóknak árengedmény.

...nak, ha hadikölcsönkötvényeit maga jegyezte, vagy 1918. évi október 31-ike előtt szerezte, feltéve, hogy a kötvényeket csehszlovák, román vagy jugoszláv hatósági címletekre nem cserélték ki és az említett államoktól a kötvények alapján más anyagi előnyben nem részesült.

Különös méltánylást érdemlő esetekben kérelem alapján átértékelésben részesíthető annak a külföldön lakó magyar állampolgárnak kötvénye, aki a magyar Szent Korona területét a visszatérés szándékával hagyta el. Az átértékelést kérheti továbbá a jogi személyiséggel nem bíró alap, valamint a biztosítási ügyletekkel foglalkozó egyesület, önsegélyező egyesület, nyugdíjpénztár, ideértve a határozattal bíró nyugdíj alapokat és más intézményeket is, ha az egyéb feltételek fennállanak.

Az átértékelés előfeltétele az, hogy a hadikölcsönkötvényeket letétbe helyezték vagy bejelentették. Ez alól kivételt tehet a pénzügyminiszter, ha a letétbehelyezést a forradalmak vagy a megszállás vagy más hasonló rendkívüli esemény akadályozták meg.

Az eredeti jegyzővel, illetőleg a kötvényeknek 1918 október 31-e előtt történt megszerzését igazoló kötvénytulajdonossal egy tekintet alá esik annak házastársa vagy egyenesági rokona.

Az átértékelés mérve a következő:

Ha ugyanannak a jogosultak a tulajdonában álló összes hadikölcsönkötvények névértéke az 1000 koronát meg nem haladja, a kötvényeket 100 korona egyenlő 10 pengő arányban készpénzben kell beváltani. A beváltás idejét és módját a pénzügyminiszter állapítja meg.

Ha ugyanannak a jogosultnak a tulajdonában álló összes hadikölcsönkötvények névértéke *ezer koronánál nagyobb, de a kétezer koronát meg nem haladja*, a kötvényekért száz pengő névértékű 40 év alatt törlesztendő, évi három százalékkal kamatozó államadóssági címletet kell kiszolgáltatni.

Ha ugyanannak a jogosultnak a tulajdonában álló összes hadikölcsönkötvények névértéke *kétezer koronánál nagyobb, de huszonötezer koronát meg nem halad*, a kötvényeket 100 korona egyenlő öt pengő értékarányban 40 év alatt törlesztendő, évi 3 százalékkal kamatozó államadóssági cím-

A Nemzetvédelmi Szövetség a magyar szellemű könyvért

A közelgő *Magyar Könyvnap* alkalmából vitéz *Faragó* Ede országgyűlési képviselő, mint az *Országos Nemzetvédelmi Szövetség* h. elnöke *körlevelet* intézett a könyvkiadói vállalatokhoz és könyvkereskedőkhöz azzal a kéréssel, hogy tegyenek meg mindent a magyar szellem diadaláért. A kiadó, író és olvasó egymásra kell találjanak a magyar lelkiség nemzetfentartó erejében. A könyvkiadók és könyvkereskedők *az idei könyvnapon csak magyar és keresztény szellemű könyvet* áruljanak.

FÉRFIAK EZREI BIZONYITJÁK:

A borotválkozás fájdalmai megszűntek!

„Amióta TARR-t használunk, napról napra könnyebben borotválkozunk." – Minden férfi, akinek fájdalmas a borotválkozás (és kinek ne volna az!) el van ragadtatva a TARR-tól. Sérülések, apró pörsenések, a bőr tisztátalanságai, amelyek kínná teszik a borotválkozást, ugyszólván egy éjszaka alatt eltűnnek. TARR alaposan fertőtlenít, a bőr nem ég, nem hámlik többé. Határozottan érzi, hogy már másnap mennyivel kellemesebben, fájdalommentesen borotválkozik.

★

Borotválkozás után TARR-ozol

S másnap könnyebben borotválkozol!

— **ISMÉT HÁROM BOMBAMERÉNYLET TÖRTÉNT TRANSVÁLBAN.** Johannesburg környékén egy vasútvonalat robbantottak fel. *(NST)*

— **A GYŐRI BÜNTETŐTÖRVÉNYSZÉK** csalás büntettéért 2½ évi fegyházra ítélte *Gyulassa* Károly László győri lakost, 2 évi fegyházra *Raab* József budapesti zsidó magántisztviselőt, mert Knapp Mórné mosonnagyaróvári lakostól 14.000 pengőt csaltak ki azzal az ürüggyel, hogy összeköttetéseikkel kiszabadítják az internálótáborból férjét.

— **KOLERÁT HURCOLT BE a Burmából Kunmingba menekült sokezernyi burmai lakos.** *(MTI)*

— **FŐZÉSI GONDJÁT MEGOSZTJUK,** a gáz takarékos használatának ismertetésén kívül időszerű ételek készítését is bemutatjuk a *Gázművek* VI., Vilmos császár-út 3. szám alatti bemutatótermében minden kedden és pénteken délután 5 órakor. Belépődíj nincs.

— **SAUERBRUCH TANÁR ELŐADÁSA.** Ferdinand *Sauerbruch* titkos udvari tanácsos, egyetemi ny. r. tanár, a berlini egyetem sebészeti klinikájának igazgatója, május 26-án (kedden) délután 6 órakor a Budapesti Királyi Magyar Pázmány Péter Tudományegyetem Közegészségtani Intézetének (VIII., Eszterházy-utca 9.) tantermében »Über die chirurgische Behandlung einiger innersekreterischer Störungen« címmel előadást tart.

— **AZ OSTENDE-KÁVÉHÁZBAN** a világhírű rajkók pünkösdvasárnap és -hétfő délutánján is muzsikálnak. *Halmos* István énekel.

— **TAVASZI ZÖLDSÉG- ÉS FŐZELÉKFÉLÉK,** vitamindús ételek készítését és egyben a villamostűzhely takarékos kezelését tanítják meg az *Elektromos Művek* Eskü-út 5. szám alatti bemutató villamoskonyhájában. Ezen a héten délutáni főzőelőadás szerdán 5 órakor lesz, délelőtti pedig csütörtökön és pénteken 10 órakor.

— **A GYÓGYHELYI BIZOTTSÁG** által, Benczur Gyula egyetemi tanár vezetésével rendezett fürdős- és masszőrképző tanfolyam 37 hallgatója csütörtökön tett sikeres vizsgát a Gellért-fürdőben a belügyminisztérium kiküldött vizsgálóbiztosa előtt.

NYÁRI MURI
a Vidám Színházban

A *Vidám Színház Nyári muri* címmel mutatta be Julius *Horst* pompás, mulatságos bohózatát *Harsányi* Zsolt remek, irodalmi fordításában. Ez az a darab, amelyik bármely élvonalbeli, nagysikerű operettünkkel felveszi a versenyt. Valóban az a nyári komédia, amellyel a kis színház »telt kasszával« vészelheti át a hőség időszakát.

Egy fiatal orvos könyvet ír. A könyvben azt fejtegeti, hogy minden házasságban szükséges egy úgynevezett »szellőztetési szabadság«, amely alatt a férj legalább négy héten át feleségétől és környezetétől távol, felszabadultan élhet. A könyv hatására fellázadnak a férjek. a házasság papucskorlátozásai ellen. Ez a könyv és éppen a férji szabadságról szóló néhány mondat indítja el a darab cselekményét, a cselekmény rengeteg bonyodalmát, amely természetesen végül is boldog hepiendben simul el. *A rendkívül talpraesett, ötletes bohózat minden egyes jelenete óriási derültséget vált ki.* Régen láttunk ilyen kedves, finom humorral és nagyszerű helyzetkomikummal teletűzdelt komédiát.

A szereplők közül dicséret illeti a férfias és hódító *Kertész* Dezsőt, a nagyszerű *Kökény* Ilonát (minden szava és mozdulata siker), a remek *Bihari* Nándort és *Kövári* Gyulát, a fanyar humorú *Lengyel* Gizit, a bájos és rendkívül tehetséges *Török* Ilonát (kitűnő naiva), a mindig jó *Szentgyörgyi* Tamást, *Szalai* Gyula pompás epizódfiguráját, *Rédey* Sári—*Mócz* Gabriella—*Medvegy* Márta kedves hármasát, *Nagy* Ferencet, *Hollós* Melittát, *Remsey* Ilonát, *Berki* Józsefet és *Koltay* Lajost. *Kövári* Gyula rendezte a nyári bolondságot, sok kedvvel és hozzáértéssel. *Bercsényi* Tibor díszletei mutatósak.

Turi Turgonyi András

(x) A békéscsabai »Aurora«-kör legutóbbi bérleti hangversenyén *S. Gróh* Klára hegedűművésznő és *Hajdu* Mihály zongoraművész, a Fővárosi Felsőbb Zeneiskola tanára szerepelt.

Mindenki gyanus!

Ma mutatja be a Szittya (City) filmszínház a *Mindenki gyanus!* című svéd detektívdrámát, amely a szezon egyik legizgalmasabb detektívfilmje. A film a svéd filmgyártás egyik mestermunkája, teli izgalmas fordulattal és váratlan izgalommal. *A film nagy sikert aratott a sajtóbemutatón és előreláthatólag a mai premier közönsége is nagy érdeklődéssel fogja fogadni.*

Erdélyi írók darabjai Kolozsváron

Táray Ferenc, a kolozsvári Nemzeti Színház igazgatója a jövő szezonban *Kós* Károly, *Nyirő* József, *Tamási* Áron, *Bánffy* Miklós egy-egy darabját is műsorra tűzte. A kolozsvári színház mintegy 15 bemutatót tervez, ezenkívül néhány klasszikus érték felújítására is sor kerül.

A Párisi Kalitka (Parisien Grill) ma este nyitja meg kapuit a Margitszigeten csodálatos és káprázatos revűvel, amelynek keretében néhány világhírű produkció jelenik meg a közönség előtt a virágos üvegparketten. Záróra után kitűnő a közlekedés: Pestre és Budára hajóval lehet utazni, autóval pedig a hídfőig, ahonnét a villamosok mindenkit hazavisznek.

művész- és műsorcsere kérdéseiről. A megbeszélések értelmében nemzeti és népzenei, továbbá ismertető helyszíni közvetítések, időszerű, kulturális és gazdasági eseményekről szóló beszámoló cseréjében állapodtak meg. A megbeszélések csütörtökön fejeződtek be.

•

Június 3-án Sauer emlékhangversenyt rendeznek, amelyen Sauer május 6-ára tervezett budapesti hangversenyének műsorát Engel Iván, Faragó György, Károlyi Gyula és Dániel Ernő játssza. Stefániai Imre és Lászlóffy Margit két zongorán előadja a Sauer és Sauerné által játszott Liszt-Sauer átiratokat, Faragó György pedig Sauer ismert Spieluhr-ját mutatja be. Az est tiszta jövedelméből Sauer-jutalmat alapítanak a legjobb fiatal magyar Liszt-játékos jutalmazására.

•

Matolcsy Andor, akinek a régi Belvárosi Színház színpadán mutatták be első színpadi művét, modern tárgyú szatirikus darabot írt, melynek a jövő szezonban lesz a bemutatója.

•

Beleznay-Unger István, a debreceni Csokonai Színház igazgatója tárgyalásokat kezdett több fővárosi íróval, mert a szezonját eredeti bemutatóval akarja nyitni és az évad folyamán több prózai és operettbemutatót tart.

•

Liana Pasquali, az ismert olasz hárfaművésznő Magyarországra érkezett. Az ősz folyamán Budapesten és a magyar vidéken több hangversenyt ad.

Ma, szombat estétől

DÁN KLÁRI

a **MIGNON kávéházban**

Zongoránál: **Berg Károly**

Esti Magyarország 1942 máj. 23.

Függetlenség

getlenség — Vasárnap, 1940 október 27

a forrásnál

gyarország
gyára

CA

delmi rt.
et-krt 43
ló)
rkás
anciával.
árajánlatot!

i Nagy Béla
raestje

és a tehetséget
retettel pártfogoló
gyományainak tett
gos Liszt Ferenc
r pénteken önálló
retében adott al-
énvi Nagy Béla-
üvészeti Főiskola
hogy nem min-
ét elismertesse a
ggel. Liszt művei-
zottak, tehát ép-
lekesebbeket, érté-
műsorára *Először*-
a. Tónusa meleg,
zelemvilágra való,
g fölényes és ra-
Nagyszerű pianis-
zatosan állítja a
hondanivalók szol-
átkörű, nagyhori-
muzsikus egyéni-
zenei élet nagyon
agy sikere volt.

(T. D.)

—

Pódium!

Fred Astaire és
új partnerének,

Fiatalság — bolondság

K. Halász Gyula és Eisemann Mihály operettje a Fővárosi Operettszínházban

Vidám, ötletes szöveg, könnyed, pattogó muzsika, szép új primadonna, dalás énekes-bonviván, csupatüz szubrett, ragyogó goriosapat — kell ennél több egy operetthez? K. Halász Gyula eredetileg vígjátéknak írta ezt a később operetté fajult szellemes darabot, később filmszüzsének szánta és harmadsorban — remek zenés móka lett belőle. A dalos-átképzés műveletét Eisemann Mihály, ez a szívekhez muzsikáló komponista végezte. Az operaénekesek mintha divatba jöttek volna az utóbbi időben minden vonalon — még a komoly zenét nem kedvelők körében is —, így tehát mi sem természetesebb, hogy az új operett „kellős középpontjában" egy körülrajongott kamaraénekes áll. Körülötte forog minden, utána bomlik a nagyszabású démon, akit Déry Sári, ez a primadonnának született szép, tehetséges, új színésznő alakít. Táncolni, énekelni és nem utolsósorban játszani is tud, ha néha még meg is látszik rajta, hogy nem eléggé bízik a saját tehetségében. Ezúton közöljük vele, hogy nyugodtan bízhat. A kamaraénekes körül nyüzsög az érte rajongók klubja, az elnöki tisztségben Kiss Manyival, akinek legmagasabb fokú bohóckodását már annyiszor megcsodáltuk. Maga a „nagy kamaraénekes" pedig Angyal Nagy Gyula, kit már a mult évben hallottunk néhányszor operában. Most, hogy leereszkedett az operetthez, mint új bonvivánt üdvözöljük. Szép, meleg hangja a könnyed melódiákban is érvényesül. Latabár Kálmán a megszokott hókusz-pókuszkirály, Gombaszögi Ella a partnere. Kitűnő a vidám együttes többi tagja is: Pethes Ferenc, Vértes Tibor, Pártos Gusztáv és társaik.

Déry Sári és Kiss Manyi

Sereghy Andor rendezése ötletes és stílusos, Bercsényi Tibor díszletei szépek (kedves a kacsintó Sphinx) és meg kell dicsérnünk a boszorkányos táncok betanítóját, Pethő Sándort is.

HATTYASY KATALIN

A Pódium új műsora

Az éremnek két oldala van, — ez a címe a Pódium új műsorának, amely valóban találó a kis színház egész programjára. Eddig túlhorsos — az ötletes, szellemes kis darabokban is nagy művészek. Köréjük csoportosul a házi garnitura: a széphangú *Kondor* Ibolya, a tehetséges kis *Kátay* Paulette, az ügyes

Berczényi Tibor

HÍREK

KÉZIRATOKAT NEM ADUNK VISSZA. CSAK VÁLASZBÉLYEGGEL ÉS MEGCÍMZETT BORÍTÉKKAL ELLÁTOTT LEVELEKRE VÁLASZOLUNK.

— **A gorodoki huszárhősök emlékezete.** A gorodoki lovasrohamban elesett bajtársak emlékét megörökítő dombormüvet és az 1. honvéd huszárezred emléktábláját november 1-én 10 óra 30 perckor a gyorscsapatok gyakorló és kiképző táborparancsnoka a Ferenc József lovassági laktanyában (X., Kerepesi-út 49) megkoszorúzza. A volt 5. honv. lovashadosztály tagjait felkérik, hogy ezen az ünnepségen minél nagyobb számban vegyenek részt. Gyülekezés 10 óra 20 perckor a laktanya udvarán. Öltözet tényleges tisztek részére társasági, köpeny, fehér kesztyű.

Vászon és fehérnemű kelengye FENDRICH IMRE IV, Calvin-tér 2. sz.

— **Felhívás az ügyvédjelöltekhez.** Az *Ügyvédjelöltek Országos Szövetsége* felkéri az erdélyi ügyvédjelölteket, hogy címüket mielőbb jelentsék be a szövetség Szalay-utca 7. sz. házban lévő titkárságánál.

Hunyadi János
természetes forrássó
mindig 6!

— **A kitüntetett erdélyi írók budapesti előadóestje.** A Kulturális Egyesületek Szövetsége és a

Gyapjuszövetek
öltöny, felöltő és télikabátokra
vászon és damaszt
áruk
JOBBAGY és BÓNÉ
VII., Károly-körút 3/a.

— **Elkeseredett küzdelem a görög „halrablók" ellen.** *A görög hatóságok az utóbbi időben újra elkeseredett harcot folytatnak az úgynevezett halrablók ellen. Ezek a halrablók már régóta garázdálkodnak a görög tengerparton és nagy károkat okoznak a törvényes halászoknak. Módszerük abban áll, hogy dinamit-patronokat dobnak a halrajok közé. A dinamit robbanása felszakítja a halak léghólyagját, mire a víz felszínére kerülnek és a rablók kényelmesen összegyüjtik a zsákmányt és eldaják a legközelebbi piacon. Különösen a világháború után terjedt el nagy mértékben a dinamittal való halászat és már kipusztulással fenyegette a halállományt a Földközi tenger keleti felében. A görög hatóságok időről-időre egyre újabb szigorú intézkedésekkel igyekeznek leszoktatni ezeket a halrablókat káros tevékenységükről.*

— **A Magyar Gyógypedagógiai Társaság nagygyülése.** A Rottenbiller ny. államtitkár elnöklete alatt álló Magyar Gyógypedagógiai Társaság lelkes nagygyülést tartott. A nagygyülés megemlékezett és hitet tett néhai fötitkáráról; az Európaszerte ismert nagynevű gyógypedagógusról: *Tóth* Zoltánról. A nagy számban megjelent tagok ülésén felszólalt *Nevelős* Gyula ny. miniszt. osztályfőnök is. A társaság, amelynek munkássága továbbra is — sőt fokozottabb erővel — a magyar faj és a magyar nemze szolgálatában áll, nagy lelkesedéssel ajánlotta fel tevékenységét az új idők új szellemének.

—

Megkötötte már életbiztosítását?

Tevéker

A fókák drámájá
csak a beavatottak
ként néhánysoros h
pok közgazdasági r
szerint a zsiradékp
várható, mivel a f
végetért. A fókák,
inkább érdekeltek,
az ilyen természetü
leg még vigan sütl
családjaikkal a nel
jéghegyeken, parto
már rájuk tör ese
lem. Amíg az es
maga szükségletére
a termelés és fo
belül egyensúlyban
pon azonban valak
tott, hogy e jámbo
állatokból nagyobb
lehet préselni és m
fókakitermelő rész
Ettől kezdve gőzh
nagy csapat bérmu
titották a fókákat.
tók és részvényese
kében. Néhány es
ezt a fókák, aztán
szaporodást s a ma
bújdostak valami
nem közelíthető he
tett fókaügy an
hogy már csak az
az állatkertekben le
számban fókát tal
ügyben leginkább
állam, Japán és Or
írtási tilalmat rend
lejárt, közben pedig
gukhoz tértek és ú
tak. Ennek a bold
úgylátszik vége, is
nak a fókaírtó rész
Összehívják az iga
seket, kattognak a
nácskoznak, telefon
nagyarányú közgazd
ség indul meg a fó
jára. Ugyebár ism
szerencsére már cs
rül bukkannak fel
sen. Itt is csak ad
van.

ESŐ-, BALLON- lodenkabát raglán **Márto**
V., Bály

Függetlenség

etlenség — Vasárnap, 1942 november 29

IELYEK

ıely József

zepes tehetségű volt, de elég ezett. Barátai hosszú utánjárás ti színháznál. A szerződés egy művész, majd meghosszabbítják

... Próbákra későn járt, a sze- logta. Az igazgató a harmadik kísérletezést. A színész nem lejárt az év, a szerződést nem

ütt imigyen kezdi el lamentá- felett: int derült égből a vil-

•

főnökhelyettes gondosan kiter- mber elsején nyugdíjba vonul s kipárnázott főnöki szobát.

z, — központ végez . . . A fő- helyettes megmaradt helyettes- gondviselés úgy találta helyes- ezzenek ki egy urat a hőn áhi-

nutatkozott, a mellőzött helyet- a tisztviselői kar nevében az

nel üdvözlöm új tiszt- férfi, a megfelelő he-

•

dt betörő, alighogy kiszabadult lmegérdemelt ötéves dologházi újra „munka" után nézett.

ektivesület tagjai előtt egyaránt ival feltörte egy kezeügyébe eső jól végzett munka után azonnal „Dermedt kandur" nevű kurta- előbb még koldusszegény férfiú ankókat.

gel hét óra tizenöt perckor fel- tában voltak a detektívek, hogy ak Kancsi Jancsi, ezenfelül fél- futott be a rendőrségre a jeles telen meggazdagodásáról, vala- ban erősen szeszközi állapotban evű hölgy kanapéján piheni ki

vsz, Jancsi? — kérdezte a de- régi ismerősét. És felemelve a ttás dobozt, elismerő hangon

neked hálaistennek . . .

ccal tápászkodott

Patyolatkisasszony

A Vidám Színház bemutatója

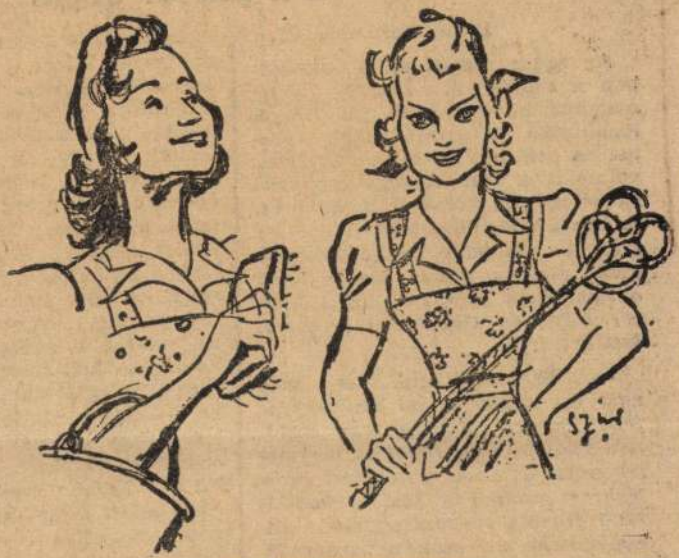

Fejes Teri és Németh Thyra

Pest legkisebb és legfiatalabb színháza Rudolf *Eger*, *Szüle* Mihály és *Hegedüs* Tamás új zenés vígjátékát, a „Patyolatkisasszony"-t játssza szombat este óta. Egy bolondos kedvű márki, meg egy takarítóvállalat csinos csoportvezető kisasszonya a játék főszereplői s körülöttük illeg még egynéhány jókedvű, groteszk figura, akik az olcsó mulattatás eszközeivel végig derültségben tartják a közönséget. Nagyobb igényekről itt ne essék szó, a szöveg: felemás helyzetek és szóviccek halmaza. Az egész három felvonást azért állították a színpadra, hogy a közönség jól töltse el a színházra szánt időt. A mai háborus időkben a közönség egyrésze kétségtelenül szívesen feledkezik el a mindennapi élet ezerféle gondjáról s ezt a célt maradéktalanul szolgálja az új zenésdarab.

A pár év előtt nagy sikert aratott „*Egy bolond százat csinál*" jut a néző eszébe, miközben a darab pereg. A műfaj tökéletesen azonos és könnyen lehet, hogy a „Patyolatkisasszony" a siker terén is követi elődjét. *Fejes* Teri ellenállhatatlan tűzzel és csillogó humorral száguld végig a darabon, sokat nevet a közönség ifj. *Latabár* Árpád burleszk-mókáin, felfigyeltünk egy új színésznőre, *Németh* Thyrára, aki csinoska és ügyes, hódítóan mulatságos és méltóságteljes *Petrovics* Szvetiszláv, mint őszhajú márki és megemlítjük még az elegáns *Szendy* Mária, *Bihary* Nándor, *Szalay* Gyula és *Somkuthy* Dezső neveit. *Hegedüs* Tamás muzsikája hangulatos és tehetséges munka, legalább két száma sláger lesz. *Bercsényi* Tibor szinpada a kisszinpad méreteihez képest mutatós.

(U—y.)

Franciaországnak végre hátsó gondolatok nélkül meg kell szorítani a német kezet – írja a párisi sajtó

Páris, november 28.

Az egész párisi sajtó elsősorban a Führernek Pétain tábornagyhoz intézett levelével, Toulon hadikikötő megszállásának katonai és politikai következményeivel, valamint a francia fegyverszüneti hadsereg leszerelésével foglalkozik. A lapok címeikben kiemelik, hogy francia katonai személyiségek *újabb árulása miatt szükség volt a Führernek erre a lépésére. Marcel Déat, az Oeuvreben a következőket írja:*

— Szerencsétlenségünk még nem ért véget és *az árulások is folytatódnak.* Mert a fegyverszüneti francia hadsereget is megmételyezték és nem igazolódott be *a Führer bizalma a touloni hadikikötő francia tengerészetében.* Bizonyították ezt azok a parancsok, amelyek szerint az ottani tengerészek hajlandók voltak a hadikikötőt kiszolgáltatni Angliának és Amerikának. *Gyászoljuk hajóhadunkat, amelynek hajói más sorsra lettek volna érdemesek.* De egyáltalán nem ontunk könnyet azért a díszhadseregért, amelyet *a vichyi tábornokok a vereség után szerveztek.* Most a Führernek Pétain tábornagyhoz intézett levele értelmében e fejezet utolsó bekezdéséből kell kiindulópontot teremtenünk a jövő új fejlődése számára. Ez azt jelenti, hogy *Franciaországnak végre hátsó gondolatok nélkül meg kell szorítania a német részről kinyujtott kezet.* Utolsó esthetőség ez Franciaország számára. Ezt tudniok kell Vichyben is. Franciaországnak mostantól kezdve a legteljesebb mértékben össze kell fornia Európával.

Sok becsületszót nem tartottak be, — írja a Matin. — Sok tényleges vagy leplezett árulás volt és sok kétértelműség. Két héten *belül a Führer rendkivül komoly okok miatt másodszor is kénytelen volt váratlan elhatározásokra Franciaországgal szemben.* A Führer mégsem utasítja vissza a jövőben való együttműködés gondolatát, ellenkezőleg, levelében kifejezésre juttatja, hogy *ez az együttműködés most indulhat csak meg igazán az egyetlen gyümölcsöző módon. Minden magától Franciaországtól függ.*

A degaulleisták beismerik, hogy a francia hajóhad árulásra készült

Stockholm, november 28.

Az angol hírszolgálat jelentése szerint a londoni degaulleista hírügynökség a touloni eseményekről a következőket jegyezte meg: *„Most már nyilvánvaló: a németek előre látták a francia hajóhadnak azt az igyekezetét, hogy csatlakozik a szövetségesekhez".* A *Socialdemokraten* londoni levelezője szerint az a gyorsaság és alaposság, amellyel a touloni hajóhadat felrobbantották, *bizonyítja, hogy előre tervezték és előkészitették.* A hajókon a legénységnek csak egy kis része tartózkodott, éppen annyi, amennyire feltétlenül szükség volt a terv végrehajtásához. A legénység többi tagját különböző ürügyekkel partra küldték. *Még nem tudni, milyen szerepet játszott Darlan tengernagy ezekben az eseményekben.*

Laval miniszertanácson felolvasta Hitler levelét

Vichy, november 28. • légügyi államtitkár előadta, *milyen*

A Popolo a Kormá

Milánó,

Giorgio Pini, a főszerkesztője hos legutóbbi magyaro ról „Tisztelet a l tesnek" címmel.

Cikkében az u szempontból mutat *lyen mélyen gyök népben a kormány let és hogy ez a aki a fronton életé* Elmondja cikkéb saillesi diktátum meg akarta alázn merték a magya módszerrel azonb jét érték el, me tragikusabb órába egy olyan férfiú emelni az egész o

A cikkíró elmo gatást tett Kender nézte az egyszerü Horthy István ny *Pini* elmondja, hog alakja a magya *mindig aranybetűl de valamennyi nép ben is csodálatra rad, mert a haza jelképezi. Különöse szoknak, akiknek magyarokkal még olyan erős, mint m*

— A pápai nunc ristáknál. A Piaris jubileumával kapcs ber 29-én, vasárnap órakor a kegyesr kápolnájában Ange nuncius bérmál.

— „Menyasszony geden. A szegedi K Egyesület az Acti gramjához igazodv „menyasszonyok a házasság szentsé előadást Halász F totta, aki beszédé zassággal, a vá zassággal és az parti" áramlattal

FITYFIRITTY

Uj operett a Fővárosi Operettszínházban

A grófok és hercegek, a régi operettek hódító szeladonjai úgylátszik kihalóban vannak. A mai operett-bonviván legfeljebb milliomos, vagy még inkább modern self mademan, a műfaj törvényei értelmében azonban úgyanúgy ropogósra töri a női szíveket, mint azelőtt.

Honthy Hanna és Kiss Manyi

A Fővárosi Operettszínház ujdonsága, a „Fityfiritty" egy nagyáruházban történik. A darab hősei a vezérigazgató, a nagy primadonna és az áruházi személyzet, — a meseviligból tehát leköltözött az egész operettgarnitúra a földre. Halász Rudolf irta a szöveget, amely talpraesett, értelmes és ügyes munka, — a viccek nem hajánál fogva előráncigált „bemondások", hanem a vidám helyzetekből fakadó friss ötletek: a nézőtér nemcsak nevet, hanem sokszor mindenről elfeledkezve hahotázik. Az Operettszínházba úgylátszik ismét beköltözik a siker, ez a legszerencsésebb darabjuk az idén. Annál is inkább, mivel Buday Dénes muzsikája dallamos, fülbemászó, a tálalás pedig (Bercsényi Tibor remek díszleteivel) szinte fényüzően színes, a színpad pörög, mint a motolla, csupa selyem, tüll és flitter káprázatja el a nézőteret. Rokonszenves tavaszi siker a Fityfiritty — ámbár könnyen lehet, hogy még nyáron is ezt játssza a színház.

Honthy Hanna a primadonna. Most látjuk először az idei szezonban s a nézőtér kitüntető örömmel tapsolt neki. Hiába no, még mindig ő az operettfronton a legelső, — a primadonnajelöltek messze mögötte kullognak. Kiss Manyi a másik csillaga az operettnek, féktelen jókedvvel hancurozza végig a három felvonást. Latabár mókái most is célba találnak. Hajmássy Miklós, a bonviván igyekvő és mértéktartó és igen jók a kisebb szereplők közül Déghy Piri, Miklós Lívia, Szilágyi Erzsébet, Fülöp Sándor, Pártos Gusztáv, Rubinyi Tibor és Jeney Ottó. Török Emilt, a karmestert dicsérjük még meg, valamint a két direktort az elegáns rendezésért, — a darab hangos siker.

(U. J.)

Függetlenség 1941. márc. 9.

KÁROLYI zenekari zongoraest

12-én Szfőv. Zenekar — Rajter.

Jazz-Cavalcade 1941!

márc. 16. Z. 8. Monstre 3 órás jazzrevü legkiválóbb előadókkal és zenekarokkal.

Wagner-est Failoni

18-án, közr.: Losonczy Gy. Mesterdalnokok, Tannhäuser-nyitányok, Tristan, Walkürök, Wotan búcsúja, Siegfried és Tüzvarázs.

3 VERSENYMŰ 20-án, V. 8.

Mozart zong. (Rinágl—Akos), Mendelssohn hegedű (Gábori E.), Dvorak cselló (Starker).

CSAJKOVSZKY-EST 31-én

ALBERT HEGEDŰESTJE ápr. 2.

FARAGÓ-ZONGORAEST ápr. 5.

Békeffi II. konferansz matinéja ápr. 6.

János Passio nagycsütörtökön Z.

Rádiók, lemezjátszók, zenegépek, gramofonok, lemezek, villamoscikkek Koncertnél nagy választékban.

Barcsay Tibor

ini állatkert akváriumának igazgatóját, aki most ülte meg 70-ik születésnapját, Hitler vezér és kancellár tudományos érdemeiért a Goethe-éremmel tüntette ki.

UJJÁÉPITETTE SAJÁT KÖLTSÉGÉN Mestrovics jugoszláv szobrász a spalatói öböl partján álló XV. századbeli főúri kastélyt, hogy helyezze el eredeti szobormüvelt és azok másolatait.

LEBONTJÁK a párisi városháza közelében elterülő St. Gervais városnegyed pusztulófélben lévő házait. A bontási munkálatokat már meg is kezdték. Összesen mintegy 4500 házat kell lebontani. A régi városrész helyén modern város fog felépülni.

KIÁLLITÁST NYITOTTAK MEG a vörös hadsereg leningrádi palotájában. A kiállítás az európai és amerikai hadseregek fejlödését mutatja be szemléltetően.

500.- P havi

jövedelmet biztosít az angóra tenyészés. Ismertetőt és szaktanácsot küld válaszbélyeg ellenében **Hungária angóra-tenyészet** Pécel, Pest m.

KIFUTOTT A TENGERRE az amerikai Vöröskereszt második Franciaországba induló hajója. Az Exmouth nagymennyiségü élelmiszert, ruhát és orvosságot visz a meg nem szállt Franciaország számára. Ez a második ilyen hajó, amelyet az angol blokádon átengednek.

EGYÜTTES PÁSZTORLEVELET intéztek a horvátokhoz Jugoszlávia katolikus püspökei, hogy 1300 év telt el a horvát nép megkeresztelkedése óta. A pápa ezt az esztendőt a horvátság szent évévé nyilvánította.

„Csik-Reud" ruhák egyedüli készítője

SZABÓ ADORJÁN, Nagymező-u. 19.

EMBERCSEMPÉSZÉSNEK jutottak nyomára az argentinai hatóságok a boliviai argentinai határon. A csempészek tetemes összegekért Boliviából Argentinába csempészték a szökni kívánókat, elsősorban a német eredetü zsidókat.

FÉRJHEZMENNÉNEK

pestkörnyéki úrileány hatvanezer pengővel; árvaleány földbirtokkal, készpénzzel; fővárosi úrileány hetvenezer pengővel. Megbízottjuk: **NAGY JENŐ, Rákóczi-út hatvanegy. Telefon**

mából jelentik —, kinevezték a szavojai rend elnökévé.

EZER TÖRÖK SZAKEMBERT és épitőmunkást szerződtetett az ankarai kormány a karabüki fémkohó-müvek kibővítési munkálataira. A gépek üzembe tartására eddig alkalmazott, nagyrészt angol szakembereket szintén törökökkel pótolják.

VILÁGNÉZETI ÉS POLITIKAI KIÁLLITÁS nyilt meg Berlinben, amelyen az angol szabadkőmivességet ismertetik. A kiállításra elhozták Jerseyből az ottani szabadkőmivespáholy nagytemplomát is.

30 éves

BODNÁR cég az összes ipusú **RÁ**

Részlet! Csere! Tel.: 113—497, 123—088

GRAMOFON-lemezek, táskagépek **CSILLÁROK** asztali lámpák

— **A Külügyi Szemle márciusi kötete.** Impozáns kötetben hagyta el a sajtót a Külügyi Szemle márciusi száma. Első helyen hozza azt a gyászbeszédet, amelyet Teleki Pál gróf miniszterelnök Csáky István gróf külügyminiszter ravatala előtt tartott. Időszerű Buócz Elemér „A tengelyhatalmak gyarmatpolitikai törekvései" cimü adatokban gazdag tanulmánya is. „Irország és az Angol Birodalom" cimen Szende Zoltán irt cikket. A Külügyi Szemle rovatai ez alkalommal is gazdagok és időszerüek. Évi előfizetési dija 10 P. Mutatványszámot szivesen küld a folyóirat kiadóhivatala (Budapest, Országháza).

— **Munkás** szágos Társa siti az érde lő-én, a ner jes munkasz napon esedé központban, helyen és a helyen 14-én fizeti ki. A fenti napon az illető tár időben törté működő sel rendelőintéz szájsebészeti 12-ig, a szer lyok délelőtt rendelést ta

— **Pályáz** lásokra. A tolt keleti zett 302 köz lyázatot hi hirdetményt cius 2-i szá című lap m kívüli szám nyeket már a belügymir

— **Találk** főgimnázium f. hó 12-én összejövetelé terében V

Mégis lehet új cipői

MEKKA bőrfestő üzemben, Rákó

— **Üdévé varázsolja** elpetyhüdt szervezetét a Rudas dús rádiumemanációval telített thermálgőzfürdője!

— **Vérkeringését felfrissiti** a Széchenyi-gyógyfürdő pompás kénes, rádióaktiv vize! Női és férfi thermálgőzfürdők.

□—□

HALÁLOZÁS

Ippi és érkeserüi Fráter József e. e. népfelkelő százados, 75 százalékos hadirokkant pénteken 62 éves korában elhúnyt. Temetése vasárnap délután fél 4 órakor lesz a Hősök temetőjében.

Nemes Bálint István műszaki tanácsos kedden elhúnyt. Temetése pénteken volt Szilsárkányban.

Hurm Jenő f. hó 8-án 63 éves korában elhúnyt. Temetés hétfőn 4 órakor a Farkasréti temetőben. Engesztelő szentmise kedden 9 órakor a Mátyás-templomban.

Vendéglői, kávéházi berendezések

asztalok, székek, sörkimérők, jégszekrények, **EVŐESZKÖZÖK**, tálak, tálcák, teáskannák **KERTI BÚTOROK** nagy választékb **HEXNER, Király-u. 25.**

A földmív rajzi osztály

A földmív rajzi osztály

A Duna Passau—Poz magas vízál ding 223, Pa den 532, St 374, Komár 342, Baja 36

A Rába S

A Dráva nál 152.

A Tisza árad, másho lejjebb igen állások: M Tekeháza 60 namény 215, szafüred 608 Szeged 775.

A Szamos

A Bodrog

A Sajó B

A Hernád

A Berettyó

A Körösök nái minusz 590.

A Maros

A Balaton

A Volence

Bercsényi Tibor

Függetlenség 1942 máj. 24

NYÁRI MURI

Bemutató a Vidám Szinházban

Jókedvű, mulatságos, igazi nyári darabot játszik a Vidám Szinház. Julius Horst bohózata aránylag friss (bár a darab cseppet sem új), ötletes, kellemes, mulatságos májusi estét jelent a nézőtér számára. Arról van szó, hogy egy bizonyos Styx nevű író úr könyvet alkot, amelyben azt fejti ki, hogy nemcsak a szobákat kell szellőztetni, hanem időnkint a házasságot is. Röviden: legalább négy hétre tanácsos elengedni az egész esztendőben rabságban sinylődő férfiakat. A könyvet elolvassa a szenvelgő feleség, a zeneszerző férj, a beijedt após, a mérges anyós és egy süldőlány. Legalábbis a darab szereplői közül. A bevezetés után az eredmény az, hogy a férj a Tátrába, az após pedig a Balatonra utazik, a két asszonyt pedig otthonhagyják. Az már csak természetes, hogy ezekután valamennyien összetalálkoznak — egy elhagyatottnak hitt fürdőn, ahol valamennyien bőszelánnal flörtölnek friss hódításaikkal. Itt tör ki a „nyári muri", amely után némi égzengés csillapodtával urak és hölgyek egymás nyakába borulnak.

A darabot Harsányi Zsolt fordította, illetve dolgozta át a pesti igényeknek megfelelően. Sok eredeti ötlet tarkítja a különben igénytelen nyári játékot.

A szereplők közül a legnagyobb sikere Kökény Ilonának és Kóváry Gyulának van. Csupa harsogó derültség minden jelenetük. Tetszett a fanyar és elegáns Lengyel Gizi, a Pestre visszatért Kertész Dezső, a kökényfekete Török Ilona, a csinos Rédey Sári, valamint Bihari Nándor, Szentgyörgyi Tamás és Morócz Gabriella. A darabot Kóváry Gyula rendezte, a díszlettervező pedig Bercsényi Tibor.

(—y)

Bernerny Tibor

Tüggetlenség 1942 máj. 17

BALLON

[illegible]

[illegible]

HAZASSÁG

[illegible]

[illegible]

— A „Dolce Kalendárium” [illegible] IV/a [illegible] Gyöngyösi utca [illegible] Wesselényi-utca 52.

HALÁLOZÁS

[illegible]

Amerika [illegible]

SÉTA

Függetlenség

előfizetési árai:

Egy hónapra 1 P 90 f, negyed évre 5 P 50 f.

Egyes szám ára: hétköznap 8 f, vasárnap 12 f.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VIII., József-körút 5.

— **Május 31-én avatják fel Beregszászon a hősi emlékművet.** Beregszászról jelentik: Beregszász megyei város még a cseh megszállás alatt elhatározta, hogy hősi halottainak emlékét méltó emlékművel örökíti meg. A megszállás alatt a terv megvalósítása nem sikerült. A felszabadulás után megindított mozgalom eredményeként a lakosság áldozatkészségéből a város újonnan parkírozott legszebb terén azonban ma már áll az im-

— **Tizenhatezer diá az új református gimn** épülő új Lónyay-utcai zium költségeire gyü dezett 16.000 pesti diái számolójában Szabó I elmondotta, minden egy borítékot kapott, gyüjtse adományait. A reg páratlan lelkesedé a gyüjtéshez. A legutó istentiszteleteken aztán ba zárt adományokat a ra hordták fel a gyerm

— **Kelenföldi háztar mazottak a sebesült h** A kelenföldi ev. házta mazottak „Erzsébet K ros estét rendezett, am besült honvédet hívtak tettek számukra asztal nyok 80 zsemlejegyet a és olyan bőven gondo vendégek ellátásáról, h házakban maradtakat dégelték. A ref. házta mazottak Márta Kös

LÓSPORT

Bácsi és Duke of Law nyerték a húsvéti főversenyeket

Mafla és Hódság két kitünő hároméves

A húsvéti ünnepek alatt nagyszabású versenyek zajlottak le a pesti pályán. Nagyszámú közönség, a díszpáholyban a Kormányzó úr, nézte végig a versenyeket. A kettős versenynap programja méltó volt az ünnepnapokhoz. Első nap a *Káposztásmegyeri díjat* futották, amelyet izgalmas küzdelem után a favorit *Bácsi* nyert meg fejhosszal *Mamunia* és *Bors* ellen.

A hétfői főversenyt, *a Háromévesek nagy hendikepjét Duke of Law* nyerte igen könnyen az ugyancsak fogadott *Palotás II.* és *Igor* ellen. Igen érdekes verseny volt a *Diószpusztai díj*, amelyben *Mahout* akart revansot venni *Uzsorás*on, multkori legyőzőjén, annál is inkább, mert akkor *Mahoutnak* el volt zárva az útja. Tegnap aztán sima versenyben is az Issekutz-ló megismételte *Mahout* ellen a győzelmet, ezzel beigazolva azt, hogy multkori sikere is a realitáson alapult.

A vasárnapi *Erdőmajori díjban* két egészen kiválónak ígérkező hároméves döntötte el a verseny sorsát. A nyerő az Erdőmajori színeket viselő *Mafla* volt ebben a versenyben, viszont a másodiknak beérkező *Hódság* nem futott zavartalan versenyt. Kívánjuk várjuk ennek a két derbypályázónak legközelebbi összeütközését, annál is inkább, mert mindketten komoly tettekre látszanak hivatottnak.

Megkegyelmeztek egy halálraitéltnek

Miskolc, április 27. *(A Pest tud.)* A mult szerdán tárgyalta a miskolci rögtönítélő bíróság *Bóta* Pál betöréses lopási ügyét. *A rögtönítélő bíróság Bóta Pált halálra ítélte.* Most a halálos ítéletet *életfogytiglani fegyházra és tizévi jogfosztásra változtatták át.*

RÁDIÓ

Kedd, április 27.

BUDAPEST I.: 12.00 Harangszó, Fohász, Himnusz. — 12.10 Ilniczky László szalonzenekara. — 12.40 Hirek. — 13.20 Időjelzés, vizállásjelentés. — 13.30 Honvédeink üzennek. — 14.00 Magyar nóták. — 14.30 Hirek. Műsorismertetés. — 15.00 Folyamerök fúvószenekara. — 15.30 Gyermekdélután. — 16.00 Tarjáni Tóth Ida cimbalomhármasa. — 16.20 Hirek német, román, szlovák és ruszin nyelven. — 16.45 Időjelzés, hirek. — 17.00 Mikrofonnal a filmzenék nyomában. — 17.40 Előadás. — 18.00 Uray Margit magyar nótákat zongorázik. — 18.15 Szombathy Viktor beszéi Komáromról. — 18.35 Balettzene. — 18.50 Hirek. — 19.00 Tánczene. — 19.30 A vén gazember. Közvettités a Nemzeti Színházból. — 21.40 Hirek. — 22.10 Rádiózenekar. — 23.10 Magyar nóták. Hanglemezek. — 23.45 Hirek.

BUDAPEST II.: 17.00 Kassa. — 18.50 A földmüvelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. — 19.15 Ditrói Csiby József és Antonio Janigro Beethoven-hangversenye.

— A zálogházak nyitvatartási ideje május 1-től megváltozik. A postatakarékpénztár központi zálogházában (IX., Kinizsi-u. 2), valamint a budapesti és budapestkörnyéki zálogházi fiókjaiban 1943. évi *május hó 1-től kezdődőleg a hivatalos órák délelőtt 8 tól délután 3 óráig, szombati napokon délelőtt 8 tól 1 óráig tartanak.*

— Hogyan kezeljük takarékosan a villamos tüzhelyeket. Az Elektromos Müvek Eskü-út 5. sz. alatti villamos konyhájában szerdán d. u. 5 órakor, továbbá csütörtökön és pénteken d. e. 10 órakor gyakorlati főzőbemutató előadást tartanak a villamos tüzhelyen való takarékos sütés-főzésről. Belépő- és ruhatárdíj nincs.

— A hajduszoboszlói gyógyfürdő ma már európai hirü. Fedett gyógymedencék, ivócsarnok, inhalatórium, strandfürdő, hullámfürdő. Páratlanul eredményes fürdő-, ivó- és belélegzőkúrák. A »Szoboszlói Gyógyvíz« és a szénsavval telitett »Hajduvíz« mindenütt kapható. A fürdőt Hajduszoboszló 73 és 78°-os sós, jódos, brómos, hidrocarbonátos hévizei táplálják. 3000 liter forróvíz percenként. Magyar- és németnyelvű ismertetővel készséggel szolgál a fürdő igazgatósága.

Április 29-én
délután ½3 órakor
ügetőversenyek

SZINHÁZ ÉS FILM

A TÁBORNOKNÉ

Bemutató az Uj Magyar Színházban

Nagyszombat este mutatta be az Uj Magyar Színház hagyományos évadzáró operettjét, amely Fedák Sári jegyében került a közönség elé. Az idei operett a legszorosabb aktualitás vonalán mozog, második felvonása Kievben játszódik, ahová egy szerelmi sérelem miatt visszautazott zászlósért valóságos expedíció indul. A szövegkönyvet Tóth Miklós, az ismert filmiró és Vándor Kálmán, az országosnevű regényiró és színpadi szerző jelzi, míg a kitünően hangzó és bőségesen áradó zenét Buday Dénes szerezte.

A fiatal irótröszt operett-librettója igényesebb és tartalmasabb a sablonnál, bár nem menekültek Fedák egyéniségének lenyügöző hatása alól s az operett gerincébe ezt a jellegzetes Fedák-szerepet állitották. Fedák az a jóizü, vakmerő és elszánt nevelőanya, aki madártejen tartott fiacskájáért mindenre képes, még arra is, hogy egy sedre borbély hazugsága folytán tábornoknéként szerepeljen Kievben. Természetesen a hazugság nem marad büntetlen, kémkedési botrányba keveredik, letartóztatják, míg ugyanez a szemfüles borbély ki nem deriti az igazságot és össze nem boronálja a szerelmes párokat egymással. Az irók becsvágya és a színház igényes szándéka szerencsés keverékben találkozott, a szereplőgárda és a sztaffázs lelkesen tolmácsolja az időszerü kalandot, amelynek mozgató ereje Fedák. Az előadást Delly Ferenc rendezte, aki szépen és mutatósan találta az évadzáró operettet, csupán a tömegjelenetek mozgatásánál tanusithatott volna több erélyt és mozgékonyságot.

A tisztességesen megépitett és gondosan lepróbált darab Bercsényi Tibor szép diszleteiben került előadásra. Fedák a főszerepben humorát, maliciózus megjegyzéseit és áradó kedélyét bőkezüen állitja az ügy szolgálatába s amint halljuk, már kigyomlálta a darabból azt a néhány jelenetet, amely mellett a kritika nem mehetne el szó nélkül. Simor Erzsi az operett primadonnája, aki ezúttal nemcsak szépségével, könnyed mozgásával és szép táncaival, de jóizü színészi készségével és szépen kidolgozott dalaival is őszinte sikert arat. Nagy meglepetés az Operából kölcsönzött Bordy Bella, aki táncos lényének mókusfürgesége mellett humoráról és pompás karikirozó készségéről is tanuságot tesz.

A tánckómikusi posztot a kitünő Pethes Ferenc zsákmánya, akinek van néhány fulmináns ötlete és ezek szapora kidolgozásával szerepkörének áprilisi vidámságát terjeszti a nézőtéren. Hajmássy Miklós egy tábornokot játszik kemény, markáns férfiassággal és az igazi katonát jellemző úri egyszerüséggel. Uj bonviván mutatkozik be Halász Géza személyében, aki igen jókiállású és tehetséges fiatal színész, csak azt kell még megtanulnia, hogy bonvivánt nem szabad ilyen instruktori komolysággal játszani. Sikere van Nagayjtay György ukrán összekötő tisztjének. Wessely Pál mozgékony és multságos csizmatisztitójának, valamint egy sereg kisebbrangu szereplőnek és a Misley Anna által vezényelt és jól mozgó statisztériának, valamint a zenekarnak, amely T. Török Emil keze alatt igen jól dolgozott.

(b. g.)

A KÉSŐ-t az Atrium is műsorára tűzte

Húsvét hétfő óta az Atrium műsorán is szerepel Daróczi József Késő című filmregénye, amely a Nemzeti Apollóban bemutatása óta táblás házak előtt kerül szinre. Daróczy a magyar filmgyártók és rendezők nesztora, négy ember sorsán keresztül a későn fellobbanó s végzetes erejü szerelmet mutat'a meg, amelyből végül a legnemesebb emberi áldozat fakad. Nagyszerüen válogatták össze a film szereplőgárdáját, amely mind a négy főszerepre a legodavalóbb tipust állitotta. Jávor Pál játssza az orvostanárt, akit kései szerelem füz tiszta szenvedéllyel egy fiatalabb színésznőhöz, akinek vonző és csapongó alakját Muráti Lili személyesiti meg a filmben. Muráti férjét, egy operaénekest Sárdy János játssza, míg Jávor feleségének szerepében Bulla Elma nyujt kivételesen érdekes és finoman megrajzolt alakitást. Nagyon érdekest szerepet játszik Abonyi Géza is. A Késő nemcsak szellemi tartalmával és igényes vonalvezetésével aratta nagy sikerét, hanem a rendezés bőkezüségével, a jelenetek pontos tempírozásával s a négy színés elegáns könnyedséggel vezetett alakításával is.

A BUDAI ZENEAKADÉMIA fennállásának 75. évfordulója alkalmából arra kéri régi tagjait és növendékeit, hogy közöljék címüket.

Ember Nándor visszatért a dobogóhoz

Ritka eset, hogy egy európaihirű hangversenytenorista több mint száz estére szóló folyamatos szereplés után visszatér — a hangversenydobogóhoz. Ez az eset állt most elő *Ember* Nándor első ezévi hangversenyével. *Ember* Nándor ugyanis hónapok óta estéről estére fellép a Pesti Színházban, ahol Illés Endre Méreg című darabjának változásai között adott érdekes és a darabba beleszött hangversenyt. A színházi szereplés után május 4.-én ismét a hangversenydobogón szerepel a kiváló művész, aki a Hírlapirók Nyugdíjintézete javára ad önálló hangversenyestet. A hangverseny pontosan 7 órakor kezdődik a Zeneakadémia nagytermében és az elsötétítés előtt véget ér.

A pék felesége szerdán a Forumban

Holnap este mutatja be a Forum filmszinház Giono és Pagnol, a két nagy francia iró legújabb híres filmjét, »A pék feleségé«-t, amely egy kis provencei faluban játszódik le és egy fiatalasszony hütlenségén keresztül a legegyszerübb és a legmegrendítőbb emberi tragikomédiát vetiti filmvászonra. A tavasz igényes és müvészi filmjei közt igen előkelő helyet foglal majd el a film, amelynek vezetőszerepeit Raimu és Ginette Leclerc játssza.

A KORMÁNYZÓ Signum Laudis-szal tüntette ki Pintér Imrét, a régi Népszinház híres művészét, aki most ünnepelte színpadra lépésének 60. évfordulóját.

A SZIGET SZINPAD nyári produkciója a »Vig özvegy« lesz, melyet szabadtérre dolgoznak át. A szabadtéri »Vig özvegy«-ben előreláthatólag Réthy Eszter, Orosz Júlia, Sárdy János, Uudvardy Tibor és Maleczky Oszkár énekli a vezető szerepeket.

MURÁTI LILI általános feltünést keltett a husvéti ünnepek alatt a csenles budai utcákon, mint önálló motorkerékpáros amazon. Muráti korszerüen feleserélte autóját motorkerékpárral, amellyel a filmgyárba és a színházba jár Logody-utcai otthonából.

PETROVICH SZVETISZLAV húsvét vasárnap hazaérkezett Hollandiából, ahol egy filmfelvételein vett részt Rökk Marika és Wolf Albach Retti társaságában.

A ROYAL REVÜSZINHÁZ husvétkor játszotta ötvenedszer »Férfiak nélkül« című nagyszabású revüjét, Déry Sárival a főszerepben.

LÉVAY BÉLA, az ismert filmproducer, számos nagysikerü magyar film gyártója, erre a gyártási évre nem kapott mütermet. Az ismert szakember ma jelentkezett a Hunniánál és felvételét kérte mint — diszletmunkás.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap. M = Matiné.

ADRIA-ADMIRAL (353—707): **Keresztúton.** (¼4 ½6 ½8: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Férfihüség.** (½4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2 órakor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Üzenet a Volga-partról.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **ATRIUM** (453—034. 154—024): **Késő . . .** (½4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) — **BARLANG-BROADWAY** (422—722): **A kutásó leánya.** (½2 ½4 ½6 ½8.) — **BAROSS-BODOGRAF** (149—510): **Keresztúton.** (11 1 3 ½5 5 ½7 7.) — **BELVÁROSI** (384—563): **Keresztúton.** (½4 ½5 ½6 ½7 ½8: V Ü ½22 ½3-kor is.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): **Az ezredik magyar világhiradó. Hit és művészet** (kultürfilm). **Rajzos hiradó a keresztónység elterjedéséről. Az első magyar filmhiradó. Ufa-Magazin, Luce hiradó.** (Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN-HOLLYWOOD** (225—003): **Katyi.** (½4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Keresztúton.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **CAPITOL** (134—337): **A láthatatlan bilincs.** (½2 ½4 ½6 ½8: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—988. 339—584): **Érted.** (½3 ¾5 7.) — **CSABA-SAVOY** (146—040): **Katyi.** (½4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) — **DEÁK-DÉCSI** (121—343. 125—952): **Pista tekintetes úr.** (½2 ½4 ½6 ½8.) — **DUNA-LLOYD** (111—994): **Második hétre prolongálva! Legényvásár.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **ERZSÉBET-VESTA** (222—401): **Keresztúton.** (11 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **FORUM** (189—707): **Ötödik hétre prolongálva! Házassággal kezdődik.** (½4 ½6 ½8: V Ü 11-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **Keresztúton.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Az ezredik magyar világhiradó. Hit és művészet** (kultürfilm). **Rajzos hiradó a keresztónység elterjedéséről. Az első magyar filmhiradó. Ufa-Magazin, Luce hiradó.** (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Keresztúton.** (½4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) — **KAMARA** (423—901): **Az éjszaka lánya.** (11 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **KORZÓ** (182—818): **Érted.** (½4 ½6 ½8: V Ü 11-kor is.) — **MESEVÁR-ELIT** (114—502): **Katyi.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **NEMZETI (ROYAL) APOLLÓ** (322—002): Második hétre prolongálva! **Késő...** (½4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Szerelmi vihar.** (½4 ¼6 ¼8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): **Fruska.** (½4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Gül Baba.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **PÁTRIA** (145—673): **Fehér emberek.** (½2 ½4 ½6 ½8.) — **PEST-PALACE** (221—222): **Legényvásár.** (11 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **PETŐFI-ODEON** (428—478): **Keresztúton.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **RADIUS** (122—098. 120—564): Harmadik hétre prolongálva! **Az első randevú.** (¼4 ¼6 ¼8: Sz ½2 ½4 ½6 ½8: V Ü 11 ½4 ½6 ¼8.) — **SZÉKELY-OLYMPIA** (226—425): **Stan és Pan.** (11 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **SZITTYA-CITY** (111—140): **Egy szoknya, egy nadrág.** (½4 ½6 ½8.) — **TINÓDI-TIVOLI** (225—602): **A barátnőm.** (½4 ½6 ½8: V Ü 11 és ¼2-kor is.) — **TOLDI-RIALTÓ** (224—443): **Csata.** (10 ¾12 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **TURÁN** (120—003): **Keresztúton.** (11 ¼2 ½4 ½6 ½8.) — **ÚJBUDA-SIMPLON** (268—999): **Katyi.** (½4 ½6 ½8: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): Második hétre prolongálva! **Az istenek kedvence.** (½3 ¾5 7.)

A színházak mai műsora

OPERA: *A láng* (F. 17., 6). — NEMZETI: *Bánk bán* (½7). KAMARA: *Tacskó* (½7). — MÜVELŐDÉS HÁZA: *Levente est* (½7). — VIG: *Jákyak* (½7). — PESTI: Nincs előadás. — MADÁCH: Nincs előadás. — ÚJ MAGYAR: *Tábornokné* (½7). — ANDRÁSSY: *Egy nap a világ* (½7). — FŐVÁROSI OPERETT: *Egy boldog pesli nyár* (6). — VIDÁM: *Arany tulipán* (½7). — ROYAL REVÜ: *Férfiak nélkül* (½7). — KAMARA VARIETÉ: *Valamikor régen* (½7). — KOMÉDIA: *Bőrharisnya* (½7). — BÁB-SZINJÁTÉK: *Toldi* (½7). — ERZSÉBET-VÁROSI: *Viktoria* (¾5, ½8). — JÓZSEF-VÁROSI: *Tokaji aszu* (¾5, ½8). — KIS-FALUDY: *Sybill* (¾5, ½8). — MÜSZIN-KÖR: (csak vasárnap): *A királyné rózsája* (3, 5, 7).

PESTI SZÍNHÁZ
Pénteken, április 30-án először
„ÉSZAKI FÉNY"
Szinjátek 3 felvonásban. Irta: Németh Johanna
Fényes Alice, Sennyei Vera, Kömives Sándor, Dénes György, Boray, Ferrari Violetta, Gonda, Károlyi, Mátray, Mezey

RAIMU művészi alakítása
Két asszony
Kizárólag:
BELEZNAY

Filov Bulgária elszántságáról

Szófia, április 27. *(Stefani.)* A husvét alkalmából *Filov* miniszterelnök a bolgár nemzethez üzenetet intézett, amelyben örömmel állapította meg, hogy a bolgár nép *teljesen egységes* és hogy a mostani küzdelemben benső hittel és nagy önmegtagadással vesz részt. Ez az egység — mondja az üzenet — *biztosítja az ország létét és jövendőjét.*

Filov miniszterelnök végül kijelentette, hogy *a bolgár nép eltökélt szándéka függetlenségét és nemzeti egységét megvédeni* nem csupán a Balkán-keretben, hanem *sokkal tágabb európai keretben is. (MTI)*

Úrvacsorát vett a Kormányzó és Miklós fia

Magyarország kormányzója fiával, ifj. vitéz nagybányai *Horthy* Miklós rendkívüli követ és meghatalmazott miniszterrel húsvét vasárnapján résztvett a Kálvin-téri református gyülekezetnek azon az istentiszteletén, amelyet dr. *Ravasz* László püspök-lelkipásztor vezetett. A püspök a igehirdetés után megáldotta a gyülekezetet. Az Úrvacsorához a kormányzó és fia elsőnek járult.

Nincs változás a finn-amerikai viszonyban

Helsinki, április 27. *Clintock* amerikai ügyvivő családja vasárnap elutazott Helsinkiből. Ma, kedden utazik a követség egész személyzetének *két hátramaradt tagja.*

Husvét vasárnapján némi *élénkség mutatkozott a finn külügyminisztériumban.* Többen megjelentek a minisztériumban a helyzet megbeszélése végett, így *Ramsay* külügyminiszter és a minisztérium három vezető tisztviselője. Mértékadó helyen kijelentették, hogy a finn-amerikai viszonyban változás nem történt, *jegyzéket nem adtak át. (MTI)*

József Ferenc főherceg leányának eljegyzése

Vitéz *József Ferenc* királyi herceg és *Anna* királyi hercegnő legidősebb leányát, *Margit* királyi hercegnőt, eljegyezte *Erba-Odescalchi* Sándor.

Kilenc öngyilkosság és 11 villamosbaleset a húsvét rendőri krónikájában

A húsvéti ünnepek rendőri krónikájában főleg *öngyilkosságok és villamosbalesetek szerepelnek.* Nagyszombat estétől húsvét hétfőig *kilenc öngyilkossági kísérlet történt* a fővárosban. Érdekes véletlen, hogy a kilenc öngyilkosjelölt között *csak egy férfi akadt*, aki vasárnap este a *Margit-hídról a Dunába ugrott.* A nyolc öngyilkosjelölt nő közül *Németi* Mária 24 éves táncosnő *szublimát-pasztillákat* nyelt, *Illés* Imréné magántisztviselőnő a Kaplony-utca és Károlyi-kert sarkán ugyancsak *szublimátoldattal* mérgezte meg magát. A másik hat öngyilkostársuk *aszpirinnal, jóddal és más hasonló gyógyszerekkel mérgezte meg magát.* A kilenc öngyilkosság közül *egy sem végződött halállal.*

Az ünnepek zsúfolt forgalma *tizenegy villamosbalesetet okozott.*

— **Gyászrovat.** *Kertész* Gyula, a *Köztelek* kiadóhivatalának igazgatója 74 éves korában meghalt. Temetése 27-én, ma délután 4 órakor lesz a kerepesiúti temető halottasházából. Az elhúnyt 50 évig állt a *Köztelek* kiadóhivatala élén és egyik rendezője volt az Országos Mezőgazdasági Kiállításnak.

Sternberg
hangszergyár Kérjen árjegyzéket! Rákóczi-út 60

LILLAFÜRED a nyaralóellátás kérdéseinek megoldását várja

Lillafüred, április 27.

Ünneplőbe öltözötten, az ifjúság fehér-rózsaszín színében úgy integetnek felénk a gyümölcsöskertek fái, ahogyan csak kedves ismerőst fogad a vendégszerető vidék. *A kisvasút* — ahogyan itt becézik a lillafüredi állami erdei vasutak liliputi közlekedési eszközét — jókedvű pöfögéssel igyekszik az ide komorló hegyek közé, hogy néhány apró állomás után *megkezdje fáradhatatlan új játékát a gyertyánerdőkben kacskaringózó szerpentinen.* Az erdők csak most bontogatják rügyeiket, a fakó avaron csak itt-ott tarkállik az erre járó tavaszlépteknek nyoma egy-egy üdezöld gyöngyvirágleveles bokor képében.

Nemsokára feltűnik *Hámor* apró házainak vidám családja a mélyben és madártávlatban felbukkan a Lillafüredre vezető országút egy darabja, *hátán a fürdőhelyre igyekvő bérautókkal.* A kisvasút újból nekirugaszkodik és néhány szusszanása után feltűnik a *Palota* szálló, mint *egy földretelepített tündérvár*, amely hiúsága miatt kerülhetett a mi portánkra, most is olyan önelégülten bámulja magát a tó smaragdtükrében.

Az állomás sárga épülete is idelátszik már *a hosszú sétányán tarkálló tömeggel.* Ismerősvárásra jöttek ki az előbb érkezettek, hogy lillafüredi szokás szerint »leszedjék« az érkezőket a kisvasút magas lépcsőiről. A szállodák egyenruhás emberei is kivonultak, előre sejtetve, hogy nagy vendégjárásról van szó.

Az első, ami szemünkbe ötlik, *a lillafüredi divat,* — amely valószínűleg idén nyáron *fürdőhelyeink ál alános divatja lesz.*

A hölgyek harisnya nélkül, sötétebb-világosabb szoknyában *férfiasan egyszerű blúzokban, simára fésült hajjal sétálnak rövidnadrágos urak oldalán.* Feltűnően sok *a spárgatalpú, lapossarkú cipő.*

Légoltalmi pincék a sziklában

Miután az első és viharos üdvözlésekről sikerül figyelmünket elfordítanunk, azonnal szemünkbe tűnik, hogy *Lillafüred felkészült a nyárra*, a tervszerű szépítés minden eszközét igénybe véve. Ragyogó tisztaság, gondozott park, rendezett hegyi sétányok várják a vendégeket. Igaz, hogy egy messziről kiabáló tábla, mely a tókörüli sétány itt-ott található megrongálódottsága miatt *egy évekkel ezelőtti vihart okoz mindenért*, túlbuzgalomra mutat.

A szállodák, vendéglők megfiatalodva a vakolat és a festék szépítő keverékétől messziről hirdetik, hogy *Lillafüred szeretné, ha jól éreznék magukat vendégei.* A nyaralóközönség kielégítésére épült üzletek, emléktárgyakat árusító pavillonok kitárták ajtaikat és amirögtön megkapja figyelmünket, *feltűnően sok és jó filmanyaggal, de kevés ízléses emléktárggyal rendelkeznek.*

A tó körül már kialakult a délelőtti »*terepkorzó*« Lillafüreden már megszokott képe keskeny útrészeivel egymáshoz símulásra ösztökélve a fiatalokat és *rengeteg csábító pihenési alkalmat kínálgatva* az idősebbeknek kényelmes padjaival.

Ha nem sötétlene a sétányra meredő *sziklákba vájt légoltalmi óvóhelyek* komor szeme és az autópark nem tüntetne üresség ével, a külső után ítélve azt hihetnénk, *békehusvétja* van Lillafürednek.

Ha jobban belemélyedünk a dolgokba, természetesen meg kell állapítanunk, hogy *bőven akadnak sürgősen megoldásra váró kérdések is.* A fürdőhely ugyanis életének legnehezebb nyarára készül. A kincstári és magánkézben lévő szállodák, penziók égető problémája *az ellátás kérdésének mielőbbi teljes megoldása.*

Adhat-e élelmet Miskolc?

Lillafüred szükségletét *eddig javarészt Miskolc elégítette ki.* A nagy kereskedővárosban mindig megtalálták a szállodatulajdonosok azt a hús-, zsír-, főzelék-, tojásszükségletüket, amire vendégeik ellátására szükség volt, a házhozszállítás pedig a városból vezető elsőrendű műúton *teherautókkal bonyolódott le.* A háborús közellátás azonban Miskolcon az országban úgyszólván *elsőnek tette szükségessé a húsjegy bevezetését.* Zavarossá teszi a helyzetet, hogy Miskolcon a vendéglátóüzemek *jegy nélkül szolgálják fel a húst* és így Lillafüreden sem kérnek húsjegyet. A váltójegyek közül általában csak a kenyérjegy ismert. Ez a kérdés tehát még az évadnyitás küszöbén *sürgős rendezésre vár.*

A szállítási nehézségeket is meg kell oldani a leggyorsabb ütemben, mert míg ezelőtt személygépkocsik és teherautók hosszú sora állott rendelkezésre, *ma a forgalmat a lillafüredi erdei vasutaknak kell lebonyolítaniok.*

A keskenyvágányú erdei vasút azonban *nem rendelkezik megfelelő kocsiparkkal.* A miskolc—diósgyőr—hámori utasforgalmon kívül, ami helyi forgalom és a diósgyőriek, hámoriak Miskolccal való összeköttetését szolgálja, *nagyobb utasforgalmat lebonyolítani aligha képes zökkenőmentesen;* újabb személykocsik beállítására van tehát szükség. A teherforgalom lebonyolításának is akadálya van a kisszámú teherkocsi miatt.

Ha mindezeket nem a tények rövid soraiban írta fel a riporter, hanem az érdekeltek szavai kerültek volna a jegyzőtömb lapjaira, még arra sem lett volna ideje az ujságírónak, hogy megnézze a híres lillafüredi vizesést, pedig igazán szép.

— **Szerb Antal:** *A királyné nyaklánca.* Új műfaj veti előre az árnyékát *Szerb* Antal *A királyné nyaklánca* című könyvében, amelyet a kiváló író regényes történetnek nevez, megmagyarázva, hogy műve sem a történelmi regény, sem a regényes korrajz műfajába nem sorolható. Szerb Antal a francia kultúra és európai irodalom nagy ismerője tudós essayistától szokatlan könnyedséggel, színes tollal és a meseszövés érdekes, kalandos változatával mondja el a francia forradalom egyik történelmi epizódját, amelynek szereplői egytől egyig éltek a válságos időben. A regényes korrajz szerencsés új alkotás, mert nemcsak a történelem eseményeit és alakjait kelti életre hivatott író tollával, de a regény és a csevegés lebilincselő könnyedségével elsőrendű szellemi élményt is nyujt. (Bibliothóka kiadás. **(b.)**

Kétszáz esztendeje húzódik egy miskolci minorita szerzetes boldoggáavatása

Miskolc, április 27. *(A Pest tudósítójától.)* Április 28-án lesz 200 esztendeje, hogy *Kelemen* Didák, a szentéletű és csodatevő miskolci minorita atya elhúnyt. Ebből az alkalomból *P. Kovács* Tibor miskolci minorita, főgimnáziumi hittanár az egyik miskolci lapban ismerteti a *Kelemen Didák boldoggáavatási pörének immár közel kétszázéves történetét*, azzal, hogy ez a kétszázadik év minden valószínűséggel nagyjelentőségű fordulatot hoz a boldoggáavatási pörben.

Kelemen Didák 1744-ben bekövetkezett halála után *megindultak a boldoggáavatási pör előkészületei:* folytak a gyűlések, a tanukihallgatások, gyültek az adatok. 1744-ben az ügy már az egri püspök előtt volt, ahol az akkori szokásoknak megfelelő processzus le is folyt. Nem hiányzott más, mint az ügy egri lezárása és *Rómába való átétele.* II. József ismeretes rendelete azonban a szerzetesrendek eltörléséről más irányba kötötte le a figyelmet.

A minorita rend római kúriájának irattárában azonban van egy levél, mely 1845 körül kelt s amelyben *a magyar tartományfőnök közli Rómával, hogy a pör újra megindult.* De közbejött a szabadságharc, majd egyéb világesemények, ezek megint eltérelték a figyelmet a magyar szerzetes boldoggáavatási pöréről. Pedig a magyar minoritarend szinte minden évkönyvében nyoma van a Kelemen Didák pörének felvételéről. Az 1912-es káptalan ezt ki is mondta, de a világháború újra zavarólag hatott. Most azonban minden remény megvan rá, hogy az áldozatos keresztény szeretetben és apostolkodáson túl csodát is tevő *Kelemen* Didák *(az ő szent életének köszöni Miskolc város az annakidején kitört pestistől való szabadulást)* kedvező fordulatot nyer.

— **A connaughti herceg hirtelen meghalt**, *Ottawából* jelentik: A connaughti herceg a kanadai fővárosban hirtelen meghalt. A herceg a kormányzósági palotában tartózkodott mint Athlone earl főkormányzó vendége. Halálának okáról még semmit sem tudnak. A herceg 29 éves volt. Címét nagybátyjától — VII. Edward nemrégiben elhúnyt öccsétől — örökölte.

Amit lát: és amit olvas:

Színes képek és fényképek a hadieseményekről • La Valetta flotta nélkül • Magyar páncélosok álcázása • Pusztító tengeri ütközetek • Churchill és Roosevelt Casablancában • Éjjeli kabaré a katonák részére és a többi.

Egy félbeszakított forradalom története • Beszámoló a „Tyroller" csoport küzdelméről • Érdekességek a hadikenyérről, az első színestrükkfilmről • „Europa nem nagyobb mint Svájc"? • Válasz egy kérdésre, amely nem is olyan együgyü, mint amilyennek hangzik és a többi.

Szerezze be még ma a nagy európai képes folyóiratot a

Signal-t

Ára 40 fillér

Kapható minden ujságárusító helyen

Bertényi Tibor

Virágvasárnap

Barkák. Eljöttek megint a kővilágba. Ebbe a nagy, szürke zakatolásba. Félénken, néman szólnak a rohanó kövi-emberekhez: *Virágvsárnap van.* Krisztus megint bevonul. Megint megkísérli, hogy mássá váljék, szebbé váljék a világ. Emberek... Miért rohantok mégis olyan búsan?

A világváros zürzaja hangosabb. Kevesen hallják a hamvas barka néma üzenetét. Aki hallja, az sem érti mind. A forgatag fergetege nem torpan meg a bevonuló Krisztus előtt.

Messze künn a szabad határban, ahová nem hat a város zaja, semmi, ahol szende barkák helyett Virágvasárnapon a virágok tengere ring, ott erősebb a Nagyhét kapuját feltáró, ősi varázs. A virágbaborult gyümölcsfák alatt *lehetetlen nem hinni a kétezeréves csodát.* Ime, a feltámadás! Hiába volt a téli nagy halál: újra sarjad, virágzik, illatozik a határ. Dalol a szélben és zsong a méhek mézédes zajának röpdösésében a diadalmas tavaszi élet. Ha nem volna biblia, akkor is olvasni tudnánk az Isten hatalmát a gyümölcsöskert menyasszonyi szépségéből, a fehérben, zöldben és rózsaszínben reszkető eleven csipkék üdeségéből. A távoli ízek sejtelmes ígéretéből akkor is megtanulnánk, hogy Valami elkövetkezik, hogy hatalmas az Isten, irgalmas és jó ehhez a mulandó világhoz.

Messze künn a szabad határban megigézett lélekkel gyönyörködünk a virágokban, 1943 nagyheti kinyilatkoztatásának fenségében, de ugyanekkor a kicsiny házak fényretárt ablakán át valami nyitvafelejtett rádió hangjait sodorja felénk a szél. »A ledobott bombák nagy pusztítást okoztak a lakónegyedekben...« Két templom és egy iskola rombadőlt... Egy kórház súlyosan megrongálódott... A messze világító tüzek hajnalig égtek...«

Megyünk a nászruhás fák között a homokos ösvényen és átlépünk egy sietö hangyát: *miért halna meg miatt uk szegény?* És szól, szól a rádió.

Milyen nehéz ilyenkor megérteni az Istent... Miért engedi? Miért akarja?! Hiszen a fűszál sem rezdül akarata nélkül... Susog a lomb. Száll az illat. És mintha bölcsebbek volnának most az embernél a fák. Illatnyelvükön mintha mondanának a lelkünknek valamit:

— Bennetek van a hiba, emberek. Valamit elrontottatok valahol. Messze, nagyon messze kalandoztatok az Ösvénytől. Más istenek útjára sodródtatok észrevétlenül. Úgy hívják ezeket: *Pénz, Hatalom, Igény...* Lássátok, ők csak ezt tudják adni. Csak ezt... Gondoljatok Sodomára és Gomorrára.

Az ember szót fogad és meggyörnyed a gondolat súlyától. Felnyög és a fákra néz:

— Hát mit tehetek én? Mi függ tőlem? A kicsinytől? A világ porszemétől?

A rádió már elhallgatott. Csak a Virágvasárnap illatbeszéde susog tovább a szélben:

— Légy ember. Csak ember. De a régi. Keresd meg a régi utat. Már közeledsz, ha itt jársz, közöttünk. Nézd a tavaszt! A színeket. A napot. A békét. Lásd, ezt adja a másik Isten, *Az igazi. Aki Krisztust küldte*... Hagyd itt a lelkedet. Közöttünk. Örökre. És szép lesz a világ megint. Ahová bomba hullott, ott is kinyílik majd a virág...

Messze túl a fákon, a faluban megkondul a kis templom harangja és a halk giling-galang úgy zsong-bong az illatárban, mint valami csodálatos, égből hullott *Ámen.* **(Sima)**

— A hírlapírók nyugdíjintézete segélyt ad járadékosainak. A Magyar Hírlapírók Országos Nyugdíjintézetének pénteken délben tartott igazgatósági ülésén *Zimmer* Ferenc elnök kegyelettel emlékezett meg az intézet két legutóbb elhúnyt nyugdíjas tagjáról, *Holló* Mártonról és *Sajó* Aladárról. Az igazgatóság elhatározta, hogy a járadékos tagoknak egy különleges adományból egyszeri segélyt juttat. A segély még a húsvéti ünnepek előtt kifizetésre kerül.

Baromfit, tojást, húst, halat, kolbászt, babot, borsót, malátakávét és gyümölcsízt kapunk husvétra

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A közellátásügyi miniszter a közelgő husvéti ünnepek alkalmából intézkedett, hogy a főváros élelmiszerellátása a háborús lehetőségekhez képest feljavuljon.

A miniszteri intézkedés értelmében a jövő hét folyamán 4 darab leszatojásfejadag. Gondoskodás történt arról is, hogy az ünnepekre vágott baromfi kerüljön a piacra. A baromfi-felhozatallal egyidejűleg jelentős halszállítmányok érkeznek a fővárosba. A közönség bevásárlásainak megkönnyítése céljából a halárusok még nagypénteken is egész napon át nyitva tartják üzleteiket.

A közellátásügyi miniszter a nagyhétre valamennyi húsjegy beváltását lehetővé kívánja tenni s ennek során sertéshúsadagot is kiszolgáltatnak. Ezen felül külön-szelvényre füstölthús vagy húskonzerv lesz beszerezhető. A tejellátásban részesülő anyák, csecsemők és gyermekek személyenként fél kilogram malátakávét vásárolhatnak.

Ezenkívül gondoskodtak arról is, hogy a jövő héttől kezdve személyenként újabb fél kilogram hüvelyes (bab vagy borsó) kerüljön kiosztásra és jóminőségű olcsó vegyes gyümölcsíz álljon kellő mennyiségben a fogyasztók rendelkezésére.

Hogyan osztják szét a husvéti külön adagokat

A miniszter intézkedésére a főváros közélelmezési ügyosztálya közli, hogy Budapesten és közellátásilag a fővároshoz csatolt városokban és községekben a közellátási szelvényív P betűs szelvényére az április 19-től 24-ig terjedő hétre *szelvényenként 4 darab tojás vásárolható,* illetőleg szolgáltatandó ki.

Közli továbbá az ügyosztály, hogy a közellátási szelvényívnek a jövő hétre kijelölt, de beváltásra már április 12-től burgonyára érvényesített 16. számú szelvénye április 25-éig továbbra is beváltható. Ugyancsak már április 19-től beváltható a közellátási szelvényívnek az április 26-tól május 2-ig terjedő hétre burgonyára kijelölt 25. számú szelvénye is, amelyre *szelvényenként 1 kilogram burgonyát kell kiszolgáltatni.*

Hasonlóképpen már április 19-től beválthatók a budapesti vendéglátóipari üzemek részére kiadott burgonyavásárlási igazolványok E betűs szelvényei is: a zöldszínű I. burgonyabevásárlási igazolványra 100 kg, a piros II-re 75 kg, a sárga III-ra 40 kg, a kék IV-re 15 kg burgonyát kell kiszolgáltatni.

A kereskedőknek az általuk beszedett 25. számú, valamint a B. betűs közellátási szelvényekkel legkésőbb május 8-ig kell elszámolniok a szokásos módon, Budapesten az Élelmiszerjegyközpontnál, a környéken pedig a helyi kirendeltségeknél.

A borsó és a bab

Budapesten és közellátásilag a fővároshoz csatolt Budafok, Kispest, Pestszenterzsébet, Pestszentlőrinc, Rákospalota és Ujpest megyei városokban a közellátási szelvényív 21. számú szelvényére az április 19-től április 24-éig terjedő héten *szelvényenként ½ kilogram hüvelyesfélét: babot, borsót kell kiszolgáltatni.*

A hüvelyesek árusításával megbízott kiskereskedőknek az általuk beszedett 21. számú közellátási szelvényekkel legkésőbb május 1-ig kell elszámolniok a szokásos módon. Budapesten az Élelmiszerjegyközpontnál, a megyei városokban pedig a helyi kirendeltségeknél.

A hús és a húskonzerv

Budapesten és a közellátási szempontból Budapesthez tartozó 24 város és község területére kiadott *húsjegyek* április 15-től érvényes szelvényei közül a már érvényesített B 12, 13 és 14. szelvényeken kívül április 19-től 21-éig *a B 15. szelvényre marha-, borjú- vagy lóhúst, vagy bármely húsféléből készült kolbászárut, valamint az A. 11. szelvényre április 19-től április 28-áig sertéshúst lehet kiszolgáltatni.*

A *IX. különszelvényre füstölt sertéshúst vagy bármely húsféléből kolbászárut* a rendes hússzelvényekre megállapított súlyban vagy fekete bádog- vagy alumíniumdobozos *konzervet,* a konzervekre már közölt mennyiségben lehet vásárolni.

Mennyi húst kaphatunk jegyeinkre

A húsjegy A. szelvényére sertéshúsból nyers állapotban, csont nélkül, combból, lapockából, dagadóból papszeletből 10 dekagramot, a benne levő csonttal, combból, lapockából, karajból, tarjából 12 dekagramot, oldalasból 15 dekagramot, fejből, csülökből 20 dekagramot, nyers füstölt húsból a benne levő csonttal, sonkából, lapockából, tarjából, karajból, császárhúsból 10 dekagramot, oldalasból 13 dekagramot, fejből, csülökből 18 dekagramot, füstölt sertéshúsból csont nélkül, császárhúsból 8 dekagramot, a benne levő csonttal főtt sonkából, lapockából, tarjából, karajból 7 dekagramot, oldalasból 12 dekagramot, fejből, csülökből 16 dekagramot kell kiszolgáltatni.

A különhús szelvények

A húsjegy B. szelvényére marhahúsból, vesepecsenyéből 10 dekagram, felsálból, fartőből, lapockából, rekeszhúsból, lábszárhúsból, gulyáshúsból, puha hátszínből, borjúhúsból, combból, lapockából, pörköltnek való húsból 10 dekagram hús és 2 dekagram csont, marha-, illetve borjúhúsból, oldalasból, tarjából, szegyből (nyak), rostélyos, vastag hátszínből illetve tarjából, mellből, nyakból, a benne lévő csonttal 15 dekagram, borjúvesésből, karajból és lábszárból ugyancsak a benne levő csonttal együtt 12 dekagram, kolbászból, nyáriszolámiból 12 dekagram, párisiból, krinolinból, virsliből és szafaládéból 15 dekagram, vadászkolbászból 10, bárányhús bármilyen részéből 20 dekagram a kiszolgáltatható mennyiség.

A különhús-szelvényekre azokból a húskonzervekből, amelyeknek alapanyaga hús, például marha-, borjú-, sertéspörkölt vagy kolbász, debreceni virsli 25 dekagram súlyig *egy külön hús-szelvényre* 2 darab, 26—50 dekagram súlyig 1 külön hússzelvény 1 darab, 51 dekagramtól 1 kilogram súlyig 2 szelvényre egy darabot kell kiadni.

Azokból a húskonzervekből pedig, amelyeknek alapanyaga *nem kizárólag hús,* például tészta, főzelék, stb., *a húsos konzervekre megállapított mennyiség kétszerese szolgáltatandó ki.*

— Moravcsik professzor Filov bolgár miniszterelnöknél. Moravcsik Gyula magyar egyetemi tanár, aki pénteken délelőtt kihallgatáson volt Filov bolgár miniszterelnöknél, pénteken délután a szófiai egyetem épületében megtartotta második előadását a Magyar Szent Koronáról.

WEISS MANFRED SPORTTELEP
CSEPEL
Április 18-án, vasárnap délután 5 órakor
Csepel—
Nagyváradi AC
I. o. Nemzeti Bajnoki mérkőzés,
előtte fél 4 órakor
Csepel—BLE IX
kézilabdamérkőzés

A magyar-olasz kulturális vegyesbizottság első ülése

A magyar-olasz kulturális vegyesbizottság pénteken tartotta első ülését, amelyen megjelentek *Anfuso* budapesti olasz követ, *Szinyei Merse* Jenő kultuszminiszter és *Ulein-Reviczky* Antal követ sajtófőnök. *Fabinyi* Tihamér, a bizottság magyar elnöke meleg szavakkal üdvözölte az olasz bizottság tagjait. Az üdvözlésre Giuliano *Balbino,* az olasz bizottság elnöke válaszolt, örömmel állapítva meg, hogy Olaszországban a háborús viszonyok ellenére sem csökkent az érdeklődés a magyar kultúra iránt.

Előadás Rómában a magyar regényről

Róma, április 17. Báró *Villani* Lajos a római Magyar Kultúrintézet igazgatója a Dante Társaságban előadást tartott *a magyar regényről* és bemutatta az utóbbi húsz év híres magyar íróit, méltatva irodalmi értéküket és ismertetve főbb műveiket. Az előadást előkelő közönség hallgatta végig.

A főváros levette a napirendről az aszfaltgyár és a kőbánya megvásárlását

A főváros tegnap délutáni közgyűlésén, amelyen *Homonnay* Tivadar főpolgármester elnökölt, napirend előtt *felolvasták a kormányzónak a közgyűléshez intézett levelét.* Ebben a 23 éves kormányzói jubileumára küldött hódolatot köszöni meg.

Homonnay Tivadar főpolgármester bejelentette, hogy *a Magyar Asphalt Rt. 59 000 részvényének és a Somoskei Bazaltbánya Rt. minden részvényének megvásárlására vonatkozó előterjesztést leveszi a napirendről.* A napirend tárgyalása során kijelölték azokat az ingatlanokat, amelyeket a háború után lakásépítkezés céljára elsősorban lehet majd igénybevenni. Telket engedett át a közgyűlés az Országos Bethlen Gábor Szövetségnek székház és diákotthon céljára.

Elfogadta a nagytétényi sertéshizlaló deficites zárszámadását, hozzájárult a bakonyoszlopi gyermeküdülő átalakításához. Ez utóbbival kapcsolatban *Hedry Aladár megemlékezett arról az akcióról, amely Kállay Miklósné és Homonnay Tivadar főpolgármester kezdeményezésére indult apa helyett adjunk apát a hadiárváknak* jelszóval.

Megállapította, hogy a fővárosra vár a feladat példát mutatni ebben a kérdésben és hogy a jelszó élő valósággá váljon. Javasolta: a főváros törvényhatósága csatlakozzon a mozgalomhoz azzal, hogy *Budapest minden kerülete vállalja egy hadiárva gondozását életpályája megkezdéséig és az ehhez szükséges összeg rendelkezésére bocsátásáról a város költségvetésében gondoskodjanak.* A közgyűlés *Hedry* Aladár indítványát elfogadta.

— Eltemették Szinnyei Józsefet. Pénteken délután temették el az Akadémia oszlopcsarnokából *Szinnyei* Józsefet, a nagy nyelvészt. Az egyházi szertartás után *Balogh* Jenő, az Akadémia másodelnöke mondott búcsúbeszédet, majd *Szekfű* Gyula az egyetem nevében búcsúzott, *Zsiray* Miklós egyetemi tanár a Nyelvtudományi Társaság, a Kőrösi Csoma Sándor Társaság és a volt tanítványok nevében beszélt. Végül Lauri *Kettunen* finn egyetemi tanár parentálta el az elhúnytat, akinek földi maradványait a kerepesi temetőben a főváros által adományozott díszsírhelyen helyezték örök nyugalomra.

MOST JELENT MEG
Kelemen Erzsébet
A zöldségeskert
Hasznos útbaigazítások kertészkedők számára.
ATHENAEUM Ára 3.20 P
Kapható minden könyvkereskedésben és az Athenaeum könyvesboltjában Budapest, VII. Erzsébet-krt 7.

Olasztárgyú magyar képek kiállítása

Az ENIT magyarországi képviselete, a budapesti olasz követség védnöksége alatt, magyar festőművészek számára »1943-iki ENIT-díj« címmel pályázatot hirdetett. A pályázaton művészeink olasztárgyú alkotásaikkal, olaszországi tartózkodásuk élményszerű emlékeivel vettek részt. Ezeknek a pályaműveknek egy felkért zsűri által kiválogatott része kerül most bemutatásra a *Nemzeti Szalon* ma délben megnyíló kiállításán.

Az öt termet megtöltő anyag — olajfestmény, tempera, pasztell, akvarell, tussrajz, rézkarc, fametszet — rendkívül érdekes s kiemelkedő értékekben gazdag. A kiállított képek változatos egyéni előadáson, különböző stílusfelfogáson keresztül tükrözik a »festői« olasz városok és tájak jellegzetes hangulatát, az itáliai élet színes elevenségét és mozgalmasságát. Egyúttal pedig arról a hatásról is beszámolnak, amelyet a sajátos olasz szellem főkép a római magyar Akadémia festőtagjaira gyakorolt. Mint Dott. Avv. Rntonio *Pepe*, az ENIT magyarországi képviselője a kiállítás katalógusának előszavában írja: ez a tárlat első seregszemléje az Olaszországban vagy olasz emlékek nyomán született magyar műveknek s ugyanakkor hű kifejezője annak a mély, őszinte és testvéri barátságnak, amely a két nemzet fiait egymással összefűzi.

A kiállítás legkimagaslóbb értékeit — fájdalom, immár halott — nagy művészünk, *Vaszary* János neve jegyzi. Tüzes színekben kiragyogó *Rimini-i strandja*, *Rapallói öble*, *Taorminája* és *Alacciója* zseniális lendülettel előadott mestermű. Ezekhez csatlakozik a szintén elhúnyt, káprázatos tehetségű virtuóz: *Aba-Novák* Vilmos négy pompás akvarellje, *Bernáth* Aurél muzeális becsű, nagyméretű remek vászna, a *Riviéra* s a korán elvesztett *Patkó* Károly megkapóan szép tempera-, akvarell- és rézkarcsorozata, valamint *Molnár C.* Pál, »a modern magyar Canaletto« apró velencei vedutáinak finom gyűjteménye. Ez az együttes — amely egyébként nem vesz részt a pályázaton — jelzi a tárlat felső színvonalát.

De nagyon sok értékes darabot találunk a többi kiállító alkotásai között is. Így elsősorban *Borbereki Kovács* Zoltán három monumentális hatású tussrajza, *Hincz* Gyula víziós-szépségű *Olasz tája*, *Buzicskay* György négy színekben duskáló pasztellja, *Gáborjáni Szabó* Kálmán két erőteljes fametszete, *Emőd* Aurél mélyhangulatú ciprusos képe, *Szabó* Vladimir sötétragyogású *Régi városa* és *Velencei emléke* tart számot teljes elismerésre. Mellettük még *Aszódi Weil* Erzsébet, *Jeges* Ernő, *Pekáry* István, *Raáb* Ervin, *Vidovszky* Béla, *Bajor* Ágost, *Csabai Rott* Margit, *Éless* István, *Bartoniek* Anna, *Czene* Béla, *Halasi Horváth* István, *Turmayer* Sándor, *Révész* István, *Vadász* Endre, *Köpeczy-Boócz* István, *Vadász* Ilona, *Mihalovits* Miklós, *Kelemen* Emil, *Páris* Ila és *Burghardt* József munkái válnak ki előnyösen a népes együttesből.

—r—

— **A Richter Gedeon Vegyészeti Gyár Rt.** április 15-én tartotta rendes közgyűlését. A vállalat ez-jes mértékben kihasználta termelési kapacitását. *Szociális* intézkedéseit 40 éves *jubileuma* alkalmából fokozta. Az elismert vállalati nyugdíjpénztár járulék-tartalékát 588.542 pengővel egészítette ki. Munkásainak és tisztviselőinek segélyezésére 64.924.41 pengőt fordított, ill. az e célra szolgáló segélyalap emelésére további 24.000 pengőt, tisztviselői üdülőház létesítésére 100.000 pengőt, míg a tisztviselők és munkások jubileumi jutalmazására 120.000 pengőt irányozott elő. A tisztviselői fizetések és munkabérek a mérlegben 2.138.804.23 pengő összeggel szerepelnek, míg az adók és illetékek 1.758.528.75 pengőt tettek ki. *A vállalat multéri tiszta nyeresége 598.725.86 pengő.*

Ujságírók vidámestje ma
pontosan 7-kor Vigadóban.
Jegyek 2-ig Koncertnél (IV. ker., Váci-utca 23), Harmóniánál, 4-től Vigadó pénztáránál. (181-212)

SZINHÁZ ÉS FILM

ARANYTULIPÁN *Bemutató a Vidám Színházban*

Tiszteletreméltó az a merészség, amellyel Szüle Mihály április közepén zenés magyar mesejátékot hirdet a Vidám Színházban, ahol eddig a legkönnyebb pesti színpadi múzsa, a bohózat tanyázott és ahová most tulipános díszletek, jánosvitézi kosztümök és ugyancsak jánosvitézi mesevilág költözött. Vitéz Vadady Albert és dr. Fehér István Aranytulipán című mesejátékát mutatta be a kicsiny színház Szüle Mihály rendezésében, Bercsényi Tibor díszleteivel. A történet hőse Gábor obsitos huszár, aki Meseország magyar fazujában hiába szereti az árva Zsófit, nem veheti feleségül, míg Tulipánország bűvös erejű aranytulipánjával szóra nem bírja a gonosz mostohát, aki ellopta az obsitos levelét. Utrakel hát a Kékhegyek mögé, oldalán Zsófival és a mindenbe belekuktáskodó Katival, megverekszik a tatárok fejedelmével és megkapja jutalmul az igazmondó aranytulipánt, aztán az örök boldogságot Zsófi oldalán.

Ez a kamaraszínpadra átültetett jánosvitézi történet üdén és hangulatosan bontakozik ki a színpadon, bár nem ártott volna a második felvonást kissé rövidebbre venni. Mindenesetre tisztelni kell azt a pesti színigazgatót, akit nem túlságosan dédelget ett eddig a szerencse és aki ilyenkor mesejátékba vágja fejszéjét, anélkül, hogy vonzó plakátneveket vonultatna fel. Az előadás sztárok nélkül is kedves, néhány fiatal tehetség kibontakozását segíti elő. Kiugró sikere van a Madách Színházból kölcsönzött Feleky Sárinak, aki az egyetlen reális alakot, egy kicsit bugyuta, jókedvű és okvetetlen falusi leányt játszik néhol harsány szinekkel, tehetségesen és komikus elemeket is megcsillogtatva. Fábry Éva, az újonc egyelőre a szép hangnál tart, színpadi gyakorlata égetően hiányzik.

Ujváry Lajos melák és izgulékony tulipánkirálya két szemtelen miniszterével, Somkuthy Dezsővel és Bihary Nándorral sok vidám percet szerez majd a közönségnek. Kedves volt Németh Thyra, a mesemondó piskótahuszár szerepében. Vitéz Hajmássy Lajos, a vidékről visszatért mokánybajszú és kemény indulatú bonvivánt játszotta az obsitos huszárt akkora lendülettel és őszinte színpad-éhséggel, mintha most lenne először deszka a lába alatt. Rokonszenves, jókötésű fiatalember ez a vitéz Hajmássy Lajos, nagyobb szerepeket is megérdemelne. Keresztessy Mária viperanyelvű falusi menyecskéje, Rédey Sári cserfes felvágottnyelvű Julisa, Hollós Melita asszonysága, Bánhidy László nyírői hangokat megü ő falusi bírója, Kovács Károly és Szalay Gyula egészítik ki az együttest, amely bátran és gyengéden tolmácsolja az apró színpadon a mesejátékot, amelynek stílusától egyedül a ruhák ütnek el. Ki tervezte vajjon ezeket a prizmic-szerű, keresztkötéses »magyaros és mesés« ruhákat, amelyek a falusi ünneplőt menthetetlenül összetéveszti a stájer dirndlivel. Egyébként sikere lesz az ujdonságnak és meg is érdemli Szüle Mihály a fentebb emlitett okok miatt. **(b. g.)**

Hietzing és Montmartre

A világ két legkedélyesebb városának világszerte ismert regényes külvárosában, a bécsi Hietzingben és a párisi Montmartreon játszódik Paula *Wessely* ezévi egyetlen filmje, az *Érted* című hatalmas dráma, amelyet a Wien-film húsvétkor mutat be a Corvinban. Paula *Wessely* partnere Attila *Hörbiger* lesz.

HUSVÉTHÉTFŐN jazz-zongoraművészek nagy versenye lesz parádés húsvéti műsor keretében a Zeneakadémia nagytermében. A zongoraversenyen Turay Ida, Fellegi Teri, Neményi Lili, Kazal László, Major Ida és neves tánczenekarok indulnak. A zsüri elnöke Heinemann Sándor, konferál Kamilly Judit.

A német filmművészet új vezetője

Berlin, április 17. Dr. Göbbels birodalmi miniszter az UFA gyártásvezetőjévé Wolfgang Liebeneiner filmtanárt nevezte ki, akinek helyettese dr. Johnen Henrik, a Berlin Film gyártásvezetője lett.

MEGBOLDOGULT SZILÁGYI LÁSZLÓ özvegye, aki Papp Manci néven ismert színésznője volt a pesti és vidéki színpadoknak, Honthy Hanna megbetegedése után visszatért a színpadra és három hétig játszotta a »Mária főhadnagy« primadonnaszerepét. A beugrás olyan kitünően sikerült, hogy a Fővárosi Operett Színház a jövő idényre szerződtette Szilágyi Lászlónét.

Fgy boldog pesti nyár
Fővárosi Operett Színház

Tegnap este házi főpróbát ma premiert tart a Fővárosi Operettszínház, bemutatva Szilágyi László, Orbók Attila, Buday Dénes, Eisemann Mihály és Fényes Szaboles nagy milleneumi daljátékát, amelynek vezető szerepeit Tihanyi Vilmos rendezésében Honthy Hanna, Csortos Gyula, Latabár Kálmán, Csikós Rózsi, Turay Ida, Kertész Dezső, Somogyi Nusi, vitéz Gozmány György, Juhász József, id. Latabár Árpád, Salamon Erzsi, Borbiró Andrea, Fülöp Sándor, Vándori Gusztáv, Pártos Gusztáv, Antók Ferenc és Elekes Zsuzsa játssza. A zenekart Endre Emil vezényli.

Vándor Kálmán a Tábornoknéról

Vándor Kálmán, a termékeny író, társszerzője az Uj Magyar Színház Tábornokné című húsvéti daljátéknak, amelynek születésére nézve a következőket mondotta a Pest munkatársának:

— A nyilatkozatra sokkal hivatottabb Tóth Miklós, aki a darab igazi apja, nekem legfeljebb fogadott lányom a Tábornokné. Két érdekes és ötletes szövegkönyvet kaptam, amelyekkel csak annyi volt a dolgom, hogy néhány új verset irtam, figurákat kerekitettem ki, jeleneteket épitettem tovább és a színpadszerű kidolgozással foglalkoztam. Fogadott apaként is az azonban a véleményem, hogy kettőnk gyermekének Buday Dénes kitünő muzsikájával sikere lesz.

Sztárok husvétkor a Cirkuszban

A színészek minden időben szívesen léptek a cirkusz porondjára. A magyar sztárok az idén húsvétkor vonulnak fel a cirkusz porondján, ahol *Fényes* György kétnapos sztárparádét rendez *Dayka* Margit, *Simor* Erzsi, *Turay* Ida, *Kiss* Manyi, *Fellegi* Teri, *Türk* Berta, *Kelly* Anna, *Latabár* Kálmán, *Cselényi* József, *Pethes* Sándor, *Lux* Marietta, a *Magyary—Heggi* kettős és a *Pécsi Öregdiákok* közreműködésével. A sztárok felvonulását a májusi cirkuszprogram meglepetése, Hagenbeck világhírű állatrevüje koronázza meg.

SZELECZKY ZITA néhány nap mulva megkezdi új filmjének forgatását, amelyben Sárdy János lesz a partnere. A film külső felvételeit Erdélyben forgatják.

A színházak mai, holnapi és jövőheti műsora

OPERA: Szombat: Rodelinda, Szerelmi álmok (F. 16, 6). Vasárnap d. e.: Jáncsi és Juliska, A babatündér (bérletszünet, 11), este: Carmen (bérletszünet, ½6). Hétfő: Parsifal (Népműv. Biz. V. 7. sz. Művelődés Házában, ½5). Kedd: Lohengrin (A. 17., ½5). Szerda: Krisztus (E. 17., 6). Csütörtök: Parsifal (bérletszünet, ½5). Péntek: Nincs előadás. Szombat: Nincs előadás. Vasárnap d. e.: János vitéz (bérletszünet, 11), este: Krisztus (bérletszünet, 6). — NEMZETI: Szombat: Igazi Passio (bérletszünet, ½7). Vasárnap d. e.: Figaro házassága (vizsgaelőadás, 10), délután és este: Igazi Passio (bérletszünet, ½3, ½7). Hétfő: (XVI.) Kedd: (XVII.) Szerda: (K.) Csütörtök, szombat: Igazi Passio. Pénteken nincs előadás. Vasárnap d. u.: Vén gazember, este: Igazi Passio (½3, ½7). — KAMARA: Nagypéntek kivételével minden este és vasárnap d. u.: Tacskó (3, ½7). — MŰVELŐDÉS HÁZA: Szombat: Kiváncsisághangverseny (½7). Vasárnap d. e.: A vén gazember (F. 12., 10), d. u.: Paprika Jancsi (gyermekelőadás, ½3), este: Katonadal-est (½7). Hétfő: Parsifal (Opera vendégjátéka, V. 7., ½5). Kedd: Nincs előadás. Szerda: Nagyböjti est (½7). Csütörtök: Nagyböjti est (½7). Péntek: Keresztút (déli 12-től 3-ig és d. u. ½5, ½6, ½8). Szombat: Nincs előadás. Vasárnap d. u.: Jazzhangverseny (½3), este: Éneklő csillagok (6). — VÍG: Szombat: Az atyai ház, d. u.: Jákyak. Vasárnap d. u.: Az atyai ház, este: Jákyak (T., 3, ½7). Hétfő: (G.) Csütörtök (D.) Szombat, vasárnap d. u.: Jákyak. Kedd, szerda (C.) Vasárnap este: Az atyai ház (3, ½7). Nagypénteken nincs előadás. — PESTI: Minden este és vasárnap d. u., péntek kivételével: Méreg (3, ½7). — ÚJ MAGYAR: Szombat: Henschel fuvaros. Vasárnap d. u. és este: Udvarolni felesleges. Hétfő: Henschel fuvaros. Kedd, szerda, csütörtök, péntek szünet. Szombat: Tábornokné. Vasárnap délután és este: Tábornokné (3, ½7). — FŐVÁROSI OPERETT: Minden este és vasárnap d. u.: Egy boldog pesti nyár (½3, 6). Vasárnap d. e.: Latyi Matyi (11). — MADÁCH. Minden este és vasárnap d. u.: Képzelt beteg (3, ½7). — ANDRÁSSY. Minden este és vasárnap d. u.: Egy nap a világ (3, ½7). — VIDÁM SZÍNHÁZ. Minden este és vasárnap d. u.: Aranytulipán (3, ½7). — ROYAL REVÜ. Minden este, csütörtök, szombat és vasárnap d. u.: Férfiak nélkül (3, ½7). — KAMARA VARIETÉ. Minden este, csütörtök, szombat d. u., vasárnap d. e. és d. u.: Valamikor régen (11, ½4, ½7). — KOMÉDIA: Minden este, szerda, szombat és vasárnap d. u.: Bőrharisnya (½4, ½7). — BÁBSZINJÁTÉK. Minden csütörtök, szombat és vasárnap d. u.: A rókacsinálta király. Hétfő este: Az ügyvéd és a férje. Kedd: Toldi. Szerda, csütörtök, szombat, vasárnap este: Panoptikum (½4, ½7). — ERZSÉBETVÁROSI. Csütörtökig bezárólag mindennap: Tokaji aszu. — JÓZSEFVÁROSI. Csütörtökig bezárólag mindennap: Sybill. — KISFALUDY. Csütörtökig bezárólag mindennap: Viktória. (Az utóbbi három színház kezdési ideje: hétköznap ¾5, ½8; vasárnap ¾3, 5, ½8.) — MŰSZINKÖR. Csak vasárnap és ünnepnap: A királyné rózsája (3, 5, 7).

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap. M = Matiné.

ADRIA-ADMIRAL (353—707): **Üzenet a Volgapartról.** (¼4 ½6 ½8: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Éjfélre kiderül.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Férfihűség.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) Vasárnap d. e. 11 órakor: **Füszer és csemege.** — **ATRIUM** (153—034. 154—024): **Házassággal kezdődik.** (½4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) — **BARLANG-BROADWAY** (422—722): **A kútásó leánya.** (½2 ¼4 ½6 ½8.) — **BAROSS-BODOGRAF** (149—510): **A nőnek mindig igaza van.** (11 1 3 ½5 5 ½7 7.) — **BELVÁROSI** (384—565): **Üzenet a Volgapartról.** (¼4 ½5 ½6 ½7 ½8: V Ü ½2 ½3-kor is.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): **Tavasz Japánban** (kultúrfilm). **Tarka-barka (3 Latabár).** **Ufa-Magazin. Rajzos híradó rokon népeinkről. Magyar, Luce és külön híradó.** (Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN-HOLLYWOOD** (225—003): **Szélvészkisasszony.** (¼4 ½6 ½8: szombat, vasár- és ünnepnap ½2 órakor is.) Vasárnap d. e. 11 órakor: **Mindenki gyanús.** — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Üzenet a Volgapartról.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Salvator Rosa.** — **CAPITOL** (134—337): **A vérbosszú.** (½2 ¼4 ½6 ½8: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—938. 330—584): Második hétre prolongálva! **Legény a gáton.** (½3 ¾5 7.) — **CSABA-SAVOY** (146—040): **Csókolj meg.** (¼4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Amor az autóban.** — **DEÁK-DÉCSI** (121—345. 125—952): **Csalódás.** (½2 ¼4 ½6 ½8. — **DUNA-LLOYD** (111—994): Második hétre prolongálva! **Szerelmes asszonyok.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **ERZSEBET-VESTA** (222—401): Negyedik hétre prolongálva! **Rácsnélküli börtön.** (11 ¼2 ¼4 ½6 ½8.) — **FORUM** (189—707): Negyedik hétre prolongálva! **Házassággal kezdődik.** (¼4 ½6 ½8: V Ü 11-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **Boldogság komédiája.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Tengeralattjáró** (kultúrfilm). **Tarka-barka (3 Latabár).** **Ufa-Magazin. Rajzos híradó rokon népeinkről. Magyar, Luce és külön híradó.** (Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **A nőnek mindig igaza van.** (¼4 ½6 ½8: szombat, vasár- és ünnepnap ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Férjet keresek.** — **KAMARA** (423—901): Harmadik hétre prolongálva! **Fények az éjszakában.** (11 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **KORZÓ** (182—818): **Legény a gáton.** (¼4 ½6 ½8: V Ü 11-kor is.) — **MESEVÁR-ELIT** (114—502): **Pascal két élete.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **NEMZETI (ROYAL) APOLLÓ** (222—002): **Késő . . .** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Üzenet a Volgapartról.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): Harmadik hétre prolongálva! **Szudáni szerelem.** (½4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Üzenet a Volgapartról.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **PATRIA** (145—673): Harmadik hétre prolongálva! **A láp virága.** (½2 ¼4 ½6 ½8.) — **PEST-PALACE** (221—222): **Legényvásár.** (11 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **PETŐFI-ODEON** (428—478): **Üzenet a Volgapartról.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **RADIUS** (122—098. 120—564): Második hétre prolongálva! **Az első randevú.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2 ¼4 ½6 ½8: V Ü 11 ¼4 ½6 ½8.) — **SZÉKELY-OLYMPIA** (226—425): Negyedik hétre prolongálva! **A megbélyegzett asszony.** (11 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **SZITTYA-CITY** (111—140): **Házassággal kezdődik.** (½4 ½6 ½8.) — **TINÓDI-TIVOLI** (225—502): **Üzenet a Volgapartról.** (¼4 ½6 ½8: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **TOLDI-RIALTÓ** (224—443): **Stan és Pan három vígjátéka.** (10 ¾12 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **TURÁN** (120—003): **A nőnek mindig igaza van.** (11 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **ÚJBUDA-SIMPLON** (268—999): **Legényvásár.** (½4 ½6 ½8: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **URANIA** (146—046): **Az istenek kedvence.** (½3 ¾5 7.)

SZINHÁZ ÉS FILM

MI AZ IGAZSÁG?

Főpróba az Új Magyar Színházban

Pirandellónak ez a színjátéka, amelyet szegedi ősbemutatója után ültete t át fővárosi színpadra az Uj Magyar Színház, közeli rokona eszmemenetében, technikai felépítésében és problémájában annak a »Ha szerep keres egy szerzőt« című drámának, ame yet az elmult évben nagy iroda mi sikerként újított fel és játszo t a Vigszínház. Általában Pir ndellónak csaknem valamennyi színpadi alkotásában megtalálható ugyanaz a vezérfonal, amelyel szinte kísérleti játékot űz a szerző, hogy eldöntse a valóság és a képzelet, a valóság és a látsz t és egyéb ellentétek határa hol válik el végzetesen és felismerhete lenül, egyálta án mi az az ellentét és létezik-e egyáltalán ellen ét, amely az emberi jellemeket végzetesen megkü önbözteti egymástól és sorsukat mindig más- és másfé'ekép irányítja. Ennek a letagadhatatlanul jellegzetes Pirandello-darabnak eredeti o'asz címe úgy hangzik, hogy »Ugy van, ahogy vesszi«. Ez a szerencsésebb cím is, érhetőbben, emberibb nyelven fejezi ki azt a nyakatekert pirandellói felfogást, amelyet a darab egyik kissé tanáros hőse unosuntalan elmagyaráz a színpadon, vagyis azt, hogy az é'etben mindennek annyifé'e színe, alakja és jellegzetessége van, ahány ember veszi szemügyre. Pirandel'o az újkori drámairodalom legmerészebb és legkörmönfontabb írója, egyszerűen tagadásba veszi az', hogy az emberi sors és jellem voltaképen mindig ugyanaz, csak a kortársak látása és megál'apítása torzí ja el. A »Mi az igazság?« tulajdonképpeni főhőse Ponsa úr, egy kis olasz városka prefektusának ti kára, akit nemrég helyeztek a városba s aki az egész lakosság nyugalmát feldúlja rejtély s életmódjával.

Külön lakást bérel anyósának, akinél sűrűn látható, akihez viszont senkit be nem enged és külön lakást a feleségének, akit még anyósának sem szabad meglátogatni. A kiváncsi kisváros, amelynek üstjében forlyogva fő e pirandellói alkotás legfontosabb nyersanyaga, a gyilkos és kielégithetetlen emberi kiváncsiság, mindent elkövet, hogy fellebbentse a fátylat Ponsa úr titokzatosságáról. A prefektúra tanácsosa, aki a világ valamennyi vidéki városának merev és nagyképű bürokratáit személyesíti meg páratlanul tömör és jellemző egyéniségében, maga elé idézi előbb a rejtélyes anyóst, azután a még rejtélyesebb titkárt, sőt attól sem riad vissza, hogy szembesítse az anyóst a vejével, a háremi elzártságban élő asszonyt férjével, végül mindhármukat egymással, amikor is ténybeli bizonyítékok hiányában lezárul a kisváros szenvedélyes detektívmunkája és a meztelen, meghökkentő pirandellói fintor csontváza marad a színpadon, amelyet tulajdonképpen nem is értünk, vagy ha értünk is, nem tudunk vele mit kezdeni. Agazzi tanácsos úr áldozatai ugyanis, főleg anyós és vő, azt állítják egymásról, hogy sült bolondok, ártalmatlan, de gyógyíthatatlan őrültek s amiatt kell a különlakás és a rejtélyes életmód komédiáját játszani.

A férj még azzal is megtoldja a hátborzongató históriát, hogy felesége tulajdonképpen négy éve ha ott és két évvel ezelőtt újra nősült, de őrült anyósa új feleségében is a lányát tiszteli. A felvonások során, amelyek kivétel nélkül a fentemlitett prefekturai tanácsnok szalónjában játszódnak le és a társadalmi diskurzus keretében oldják meg Pirandello bravuros témakezelésével és mozdulatlanságában is lenyűgöző színpadi szerkesztésében, a kiváncsi kisváros mindig annak ad igazat, aki legutóbb jelent. Ebből a szempontból a második felvonás fejezi ki tökéletesen Pirandello bizarr szemléletét és a színpadi alkotásának groteszk újszerűségét, ahol a titkárról menthetetlenül kisül a tébolya, viszont egy merész fordulattal önmaga rázza le alakjáról az őrület vonását és bevalija, hogy komédiázott.

Az asszony sem oldja meg tulajdonképpen a kérdést, mint ahogy nem is ezen fordul meg a szereplők és a dráma sorsa, hogy a három titokzatos családtag közül kinek a lelkét sebezte meg az őrület, mert minden csak ürügy ahhoz, hogy az író a maga különleges formuláját mégis megtörje a dráma szükséges anyagával és bebizonyitsa hajmeresztően igazságos, de alig követhető tételét, hogy sohasem dönthetünk emberek, sorsok, jellemek és történetek felől pusztán a magunk felfogása és véleménye szerint, mert minden embernek, jellemnek, sorsnak és történetnek annyiféle színtörése van, ahány ember szemszögén szivódnak át a fénysugarak.

Pirandello kedvenc módszere szerint nem is oldja meg dogmatikusan a történetet, seholsem hangzik el a feloldó varázsige, amely megjelöli a tulajdonképpeni őrültet, csupán következtetni lehet bizonyos jelekből arra, hogy maga a szakállas és zavaros megjelenésű titkár az, aki őrült és aki családjával ezt az ijesztő komédiát játszatja. Ez azonban tulajdonképpen nem is lényeges, az író könyörtelenül sutba hajítja alakjait, megfeledkezik egy könnyelmű mozdulattal sorsukról és jellemükről, amint elkáprázlatta a nézőt és a maga módján meghökkentette, mert megingatta abszolut hitét abban a bizonyos polgárian értelmezett, szolid és megbizha ó igazságban, amelyben élt.

Pirandellónak ez a trükkszenvedélye voltaképpen megingatná az író hitelét és megcáfolná létjogosultságát is a világ bármely színpadán, ha a szenvedély technikai végrehajtása mögött nem állna masszivan és cáfolhatatlanu' az igaz gondolat, amelyet Pirandello ezekkel a furcsa alakokkal és a szokatlan fordulatokkal a végén mégis bebizonyit. Ebben a darabban, mint a legvégén kiderül, eszeágában sem volt a relativitást feszegetni, egyszerűen azt akarta bebizonyitani s ez az úgyszólván egyhelyben álló és rendkivül kevés cselekményt nyujtó felvonás során sikerült is, hogy egy i'yen kicsiny és unalmában mohóan kiváncsi emberi közösséa maró pletykájával és a maga különleges igazságingerével úgy meg tudja változtatni és úgy el tudja torzitani egy háromtagú család életét, hogy a végén ez a kis emberi kollektivizmus a kiváncsiság támadóerejű és lerázhatatlan tapintása elől kénytelen őrületbe, mint a polgári i lem számára áthághatatlan és fe ismerhetetlen extrritoriá is terüle'e re menekülni. Az Új Magyar Színház előadásának van egy alapvető rendezői h bája. A rendezőt pusztán a játék ingerelte s nem ragadta meg színészeitől a legkisebb lehetőséget sem, ahol hatásos já ék, mimika, hanglejtés vagy egyéb színpadi eszköz alkalmazása kínálkozott. Ennek köszönhető, hogy az előadás egyene len s a színészek, nagyon kevés szereplő kivéte ével úgyszólván meg sem értették Pirandello tervét és e'gondolását. A szereplők egyrésze a burleszkig elkalandozik, másrésze pedig olyan véres némafilmdrámát játszik, amelynek ma már jottányi művészi hitele sincsen.

E két tábor között áll Halassy Mariska, aki inteligensen, szelíden halkan és finoman az őrültséggel megvádolt anyóst játssza, akinek úgyszólván az egész családja elpusztult egy elemi katasztrófa során. Ebben a kivá ó színésznőben intellektus van, érzék, kiváteles színészi ösztön és mértéktartó fegyelem. Földényi László körülbelül még ugyanigy ál mérsékelt játékmodorával, de Harsányi Rezső, Simonyi Mária, Bors Kató Füöp Viola, Bordás Rózsi és legfőkép Ihász Aladár a burleszki végletbe esik, míg Perényi László, Pataky Miklós és Sugár Lajos ezt a komor színt öltí alakjára, amely alól az író tragikomikus szándéka és terve ki sem tud bontakozni. Az egyébként hatásos és a közönség körében nyi ván nagy sikerre számot tartó előadás Berczényi Tibor érdekes díszletében pereg le.

(b. g.)

FÉLTÉKENYSÉG

A Nemzeti Apolló és a Szittya bemutatója

Holnap mutatja be a Nemzeti Apolló és a Szittya filmszínház a Magyar Film Iroda *Féltékenység* című nagy reprezentatív filmjét, amelynek főszereplője, *Somlay* Artur, egy férfiúi tetterejének és alkotókészségének teljében élő komoly ember. Ezt az érett és kiegyensúlyozott férfit hatalmas arányú lelki válságba kergeti az a probléma, hogy vajjon megmaradjon-e életének eddigi irányvonala mellett, hiú és léha felesége oldalán, vagy megváltoztassa elhatározását s hátat fordítva a fővárosi élet üres csillogásának, visszavonuljon alföldi birtokára, ahol már régen hatalmas öntözési tervet kíván végrehajtani. A döntésben segítségére van egy szelíd fiatal rokonlány, aki minden eszközzel támogatja törekvését és egy fiatal mérnök, aki később átveszi a tragikus csapások alatt összetört férfi kezéből a munkát és tovább folytatja a diadalmas befejezésig. A filmben négy nagy főszerep van. *Somlay* Arturé, aki a férfit játssza, *Láncz* Margité, aki a feleséget személyesíti meg, *Tolnay* Klári, aki a szegény rokonlány szerepében jelenik meg előttünk és *Nagy* István, aki a nagy ember kezéből egy nap átveszi a munkát.

SOMLAY ARTÚR

TOLNAY KLÁRI

CSAVARGÓK a Scalában

Holnap mutatja be a Scala Filmszínház dr. Kolezonay Ervin Csavargók című filmjét, amelynek három főszerepét Michel Simon, Jean Pierre Aumont és Meg Lemonnier játssza.

BORISZ bolgár cár életéről filmet készitettek, amelyet máris játszik 175 bolgár mozi. Az érdekes filmet hiradófilmekből állitották össze.

MAUPASSANT Párisi románc című költői szépségü novelláját a Tobis filmre dolgozta fel s rövidesen bemutatja Budapesten.

MEGTÖRTÉNT a Vigszínházban Herczeg Ferenc Fecske és denevér című darabjának szereposztása. A négy szerepet Tolnay Klári, Mihályi Ernő, Ladomerszky Margit és vitéz Benkő Gyula fogja játszani.

BEFEJEZÉS ELŐTT áll a Délibáb Film Aranypáva című új produkciója, amelyet a Film Iroda műtermében forgatnak Páger Antal, Szellay Alice, Sulyok Mária, Somlay Artur és Pethes Sándor szereplésével.

ÚJ FIGURÁK címmel új műsort mutat be szombaton a Komédia Orfeum. Rengeteg kacagtató ötletet vonultatnak fel a szerzők Fekete Pál, Misoga László, Andai Béla, Barna Anci, Hlatky Edit, Türk Berta és több kitűnő artistaszám közreműködésével.

Csütörtöktől: **Ópiumkeringő**

Karády, Jávor Kizárólag: **BELEZNAY**

Színházak mai műsora

NEMZETI: *Bizánc* (½7). — KAMARA: *Tacskó* (½7). — VIG: *Fekete Péter* (½7). — PESTI: *Warrenné mestersége* (½7). — UJ MAGYAR SZINHÁZ: *Mi az igazság?* (½7). — ANDRÁSSY SZINHÁZ: *Egy nap a világ* (½7). — VIDÁM SZINHÁZ: *Ballépés jobbra* (½7). — MADÁCH SZINHÁZ: *Hamlet* (½7). — FÖVÁROSI OPERETT SZINHÁZ: *Egy boldog pesti nyár* (6). — BÁBSZINJÁTÉK: *Panoptikum* (½7). — KAMARA VARIETÉ: *Hig özvegy* (7). — KOMÉDIA: *Szór a szitába* (½4, ½7). — REVÜPALOTA: *Revüexpressz* (½7). — FÉNYES CIRKUSZ: *Rivels és a tüzugró tigrisek* (½4, ½7). — ERZSÉBETVÁROSI: *Legszebb éjszaka* (¾5, ⅛8). — JÓZSEFVÁROSI: *A bolond Ásvayné* (¾5, ⅛8). — KISFALUDY: *A két Kapitány* (¾5, ⅛8). — MÜSZINKÖR (csak vasárnap): *Dolly* (½4, ½6, ⅛8).

Objektív válasz:

Egy ember tévedhet — de 100 ezer talán mégsem! Ennyien kacagták végig az **Anyámasszony katonája** eddigi előadásait. 10-ik hétre is prolongálta

DEÁK ⊙ KASZINÓ

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap. M = Matiné.

ADRIA-ADMIRAL (353—707): **Első randevú.** (¾5 ½7 ½9: V Ü 11 és ½3-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Leányvári boszorkány.** (½5 ½7 ½9: Sz ½3: V Ü 11 és ½3-kor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **A láp virága.** (¾5 ½7 ½9; V Ü 1 ½3 ½5 ½7 ½9.) — **BARLANG-BROADWAY** (422—722): **Inkognitó.** (½2 ½4 ½6 ½8.) — **BAROSS-BODOGRAF** (149—510): **Egyetlen éjszaka.** (½4 ½6 ½8: V Ü 11 ½2 ¼4 ½6 ½8: halterem ½7 és ½9.) — **BELVÁROSI FILMSZÍNHÁZ** (364—563): **Első randevú.** (½4 ½6 ⅝8 ¼9: V Ü ½3 ½4 ¼5 ½6 ¼7 ½8 ¼9.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): **Szabadságot Finnországnak** (kultúrfilm). **Olasz városok romjai. Magyar emlékek Itáliában. Ufa-Magazin. Magyar, Ufa és Luce híradók.** (Folytatólagos egyórás előadások 10—22 óráig.) — **BETHLEN-HOLLYWOOD** (225—003): **Egy bolond százat csinál.** (¾5 ½7 ½9: Sz V Ü ½3-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **A kútásó leánya.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2 órakor is.) — **CAPITOL** (134—337): **Dilemma.** (2 4 6 8: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): Második hétre prolongálva! **Fekete hajnal.** (4 6 ½9: Sz V Ü 2-kor is.) — **CSABA-SAVOY** (146—040): **Egy bolond százat csinál.** (¾5 ½7 ½9; Sz V Ü ½3-kor is.) — **DEÁK-DÉCSI** (121—343, 125—952): **Anyámasszony katonája.** (½3 ¾5 ½7 ½9.) — **DUNA-LLOYD** (111—994): **A pék felesége.** (¾5 ½7 ½9: V Ü ½3 órakor is.) — **ERZSÉBET-VESTA** (222—401): Második hétre prolongálva! **Zöld lárakk.** (½3 ¼5 ¾7 ½9.) — **FORUM** (189—707): **Önagysága betoppan.** (½5 ½7 ½9; Sz V Ü ½3-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **Nicsevo.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2 órakor is.) — **HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Rizs- és fatermelés a Mikádó országában** (kultúrfilm Japánról). **Olasz városok romjai. Magyar emlékek Itáliában. Ufa-Magazin. Magyar, Ufa és Luce híradók.** (Folytatólagos egyórás előadások 9—22 óráig.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Bajtársak.** (½5 ¼7 ½9: V Ü ½3-kor is.) — **KAMARA** (423—901): **Kölcsönadott élet.** (½12 2 4 6 8.) — **KORZÓ** (182—818): **Lángoló fiatalság.** (½5 ½7 ½9: Sz V Ü ½3-kor is.) — **MESEVÁRELIT** (114—502): **Egy bolond százat csinál.** (½5 ½7 ½9: Sz V Ü ½3-kor is. — **NEMZETI (ROYAL) APOLLÓ** (222—002): **Féltékenység.** (½5 ½7 ½9: szombat, vasár- és ünnepnap ½3 órakor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Bajtársak.** (½5 ¼7 ½9: Sz ½3: V Ü 11 és ½3-kor is.) — **OMNIA** (130—125): **Sorsok a viharban.** (½5 ½7 ½9: Sz ½3: V Ü 11 és ½3-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Nagyvilági nő.** (4 6 8: V Ü 11 ½1 ½3 ½5 ½7 ½9.) — **PÁTRIA** (145—673): **Ragaszkodom a szerelemhez.** (½11 ½1 ½3 ½5 ½7 ½9: V Ü 11 ¾1 ½3-kor is.) — **PEST-PALACE** (221—222): **Külvárosi őrszoba.** (½12 2 4 6 8.) — **PETŐFI-ODEON** (428—478): **Leányintézet hősei.** (4 6 8: V Ü 2-kor is.) — **SZEKELY-OLYMPIA** (226—425): **Két szerelmes óra.** (11 ½3 ½5 ½7 ½9.) — **SZITTYA-CITY** (111—140): **Féltékenység.** (½5 ½7 ½9: Sz V Ü ½3-kor is.) — **TINÓDI-TIVOLI** (225—602): **Bajtársak.** (4 6 8: Sz 2: V Ü 11 és 2-kor is.) — **TOLDI-RIALTÓ** (224—443): **Bajtársak.** (10 ½12 ½2 ¼4 5 ¾7 ½9: V Ü 11 ¾1 ½3 ½5 ½7 ½9.) — **TURÁN** (120—003): **Édes ellenfél.** (11 ½2 4 6 8.) — **UJBUDA-SIMPLON** (268—999): **Egy bolond százat csinál.** (½5 ½7 ½9: V Ü ½3 órakor is.) — **URÁNIA** (146—046): Harmadik hétre prolongálva! **Münchhausen.** (½3 5 ⅝8: V Ü 11-kor is.)

Velencét bombázták

Lisszabon, szeptember 22. Kairóból jelentik: A szövetségesek közelkeleti főhadiszállásának hivatalos közleménye szerint Velence ellen hétfőn légitámadást hajtottak végre. A bombák levetését hatalmas robbanások követték. A magas füstoszlopok miatt az eredményt nem lehetett megfigyelni. *(MTI)*

Nyugaton élénkül a repülőtevékenység

Zürich, szeptember 22. *(A Pest külön tud.)* A nyugati légifronton kedden délután ismét élénkebb tevékenység volt. Amerikai légirajok északfranciaországi támaszpontokat bombáztak, de mindenütt heves német elhárításra találtak. Kedden este kemény légiharcok folytak a Biscayai öböl felett szövetséges bombázó és német vadászgépek között. A sötétség beálltával német bombázó rajok jelentek meg Anglia déli és keleti partvidéke felett és több helyen bombákat dobtak le.

CHURCHILL BESZÉDE AZ ALSÓHÁZBAN

Széleskörű összefoglaló ismertetést adott a háborús helyzet fejlődéséről az afrikai és kaukázusi szövetséges katasztrófa elhárításától máig

Stockholm, szeptember 22. *Churchill* angol miniszterelnök az alsóház tegnapi, keddi ülésén beszédet tartott.

Az afrikai és kaukázusi katasztrófa elhárítása

Mindenekelőtt megrendülésének adott kifejezést *Kingsley Wood* kincstári kancellár hirtelen halála felett, majd a háborús helyzetet ismertette. *Roosevelt* elnökkel tavaly *júniusban* döntöttek arról, hogy *egy amerikai hadsereget és jelentős brit seregtestet küldenek Francia-Északnyugat-Afrika megszállására.*

Az afrikai hadműveletet sohasem tekintette a Csatornán keresztül való közvetlen támadás pótlásának. A földközitengeri új arcvonal megnyitását mindig úgy fogta fel, hogy az önmagáért való és egyben lényeges előjáték a Németország, továbbá az általa legyőzött és a vele szövetséges országok köre ellen indítandó támadáshoz. Észak-Afrika megszállásán túlmenő döntést akkor nem hoztak.

Következett a tobruki katasztrófa, *a sivatagi hadseregnek több mint 640 kilométeres visszavonulása Kairó és Alexandria szomszédságáig*, miközben 80.000 ember veszett el. Komoly kérdéseket vetett fel az akkori helyzet: *a Delta, a Nilus völgye és a Szuezi csatorna védését*, mert mindegyik veszélyben forgott. A *kaukázusi német támadás* pedig fenyegetni látszott a Kaspi medencét, a bakui, az iraki, valamint az iráni olajmezőket.

Most egy éve, szeptember 23.-án indult meg az az akció amelynek eredményeképpen egy hónappal később megnyerték az el-alameini csatát. Ettől kezdve *egy éven át a sikerek sorozatát érték el a nagy szövetségesek és maguk az angolok is.* A sivatagi hadsereg Északnyugat-Afrikát és Szicíliát meghódítva folytatta előnyomulását, *az oroszok pedig a Volgától kiindulva, sok helyen 800 kilométert meghaladó előrehaladást értek el.*

Amikor a sivatagi hadsereg már Tripoli kapuja előtt állott, még egy *negyedmillió embert* vetettek küzdelembe és így lehetővé vált, hogy Észak-Afrikát ne csak székhelynek, hanem *ugródeszkának* is felhasználják. Amikor 1943 májusában a tunisziai győzelem után ismét meglátogatta Washingtonban Roosevelt, *azt tűzték ki főfeladatul, hogy Olaszországot még ebben az évben teljesen kikapcsolják a háborúból.*

A légi támadások

A német háborús erőfeszítés központjai ellen továbbra is *folytatják a rendszeres támadásokat.* A brit szigetek ellen intézett támadások a háború hatalmas méreteihez viszonyítva nem jelentősek, de néha mégis pusztítást okozó incidensekkel vannak összeköttetésben. *Az Egyesült Államok légierejének súlya fokozódik* és ez a légierő Nagybritanniában meg a Földközi-tengeren tényleges szolgálatot teljesít.

A brit-amerikai légierőket fokozódó számú és javuló minőségű repülőgépekkel táplálják. Számolni lehet azzal, hogy az angol-amerikai légifölény állandóan fokozódik abból a célból, hogy a német védelmet mind a földön, mind a levegőben leküzdjék. A német védelem leküzdését a »telítés« szóval lehet megvilágítani. Ha egy bizonyos telítettségi fokot tudnak érni az angolszászok, kiszámíthatatlan horderejű akció következhet be, ha most nem, esetleg jövőre.

A németek új fegyverei

De *nem szabad azt hinni, hogy a háború a vége felé jár.* Ellenkezőleg: el kell készülni arra, hogy *a rettenetes ellenség óriási erőfeszítéseket tesz a csapások viszonzására.* A német vezetők beszédei célzásokat tartalmaznak *új módszerekre és új fegyverekre.* Ezek a célzások valószínűleg más dolgot is tartalmaznak, mint azt, hogy bátorságot öntsenek a népbe. Tapasztalatok vannak például *egy újfajta bombáról*, amelyet az ellenség kis távolságra alkalmazni kezd a kereskedelmi hajók ellen a part közelében. *Egy irányító rakéta ez*, a repülőgép lejti és a célpont felé irányítja. *Lehet, hogy más fegyvereket is kidolgoznak a németek*, de az angolok a legbehatóbban tanulmányozzák ezeket a lehetőségeket.

A tengeralattjáró veszedelem

A háború kezdete óta a legnagyobb veszedelmet a tengeralattjáró háború jelentette.

A szeptember 18-ával végetért négy hónap alatt az ellenség az északi Atlanti-óceánon *egy kereskedelmi hajót sem süllyesztett el. Szeptember első két hetében ellenséges tengeralattjárók a világ egyetlen részében sem süllyesztettek egy szövetséges hajót sem.* A franciaországi támaszpontokról azonban *újabb tengeralattjáróhullám* indult el a tengerekre, kétségtelenül a legjobb és legújabb felszereléssel.

De az angolok sem voltak tétlenek és várják a tengeralattjárók háborújának kiujulását. *Komor bizakodással várják.* Ha megtámadják hajókaravánjaikat, ők is megtámadják a tengeralattjárókat. *Május óta ritkán múlt el nap anélkül, hogy a bajthozó tengeralattjárók közül legalább egyet el ne pusztítottak volna.* Azt is bizonyosra veszi, hogy a németországi tengeralattjárógyártás üzemét csökkentették a légitámadások. A britek vagy amerikaiak ezenkívül foglyul ejtettek vagy vízbe fojtottak sok olyan tengeralattjáró parancsnokot, akinek nagy gyakorlata volt.

Az angolszász hajóépítések tartozik oldala, tehát a tiszta haszon, a pillanat veszteségeihez viszonyítva, beleértve a tengeri kockázatokat is, *több mint hatmillió tonna.* Ha a kedvező helyzet tovább tart, hamarosan pótolják az eddigi veszteségeket.

Nem lehet persze biztosítékot nyujtani arra, hogy e kedvező körülmények tovább tartanak, de *a tengeralattjárók csak akkor győzhetnék le a szövetségeseket, ha a gyárakban és a tengereken nagy kötelességmulasztások történnének, vagy ha a tudományos és műszaki képességek csökkenének.* A kereskedelmi hajózás nagyobb veszteségeket szenvedett, mint a haditengerészet.

Japán

A japánok ellenállásában új elem tünt fel: *a kiürítés és a visszavonulás. A japán kereskedelmi hajóhad* ugyanis *összezsugorodik ahhoz* a feladathoz képest, amelyet a hadviselés szánt neki. *Veszteségeik felülmulják a rendelkezésükre álló eszközöket.* A japán légierő is alig tudja a kezdeti színvonalon tartani létszámát.

Az olaszországi rendszerváltozás

Ezután áttért a földközitengeri eseményekre és az olaszországi rendszerváltozásra. *A Badoglio-kormány azzal a szándékkal alakult meg, hogy a nemzet akaratának megfelelő megteremtse a békét.* A Badoglio-kormány csak *a legnagyobb nehézségek árán* tudta fentartani magát a német nyomással szemben. *Különféle utakon érdeklődött a fegyverletételi feltételek iránt.* A szövetségesek megértést tanusítottak az új olasz kormány elé tornyosuló nehézségek iránt, de minden közeledésre azt válaszolták, hogy a fegyverletételnek *feltételnélkülinek* kell lennie.

Augusztus 31-én közölte az olasz kormány, hogy hajlandó elfogadni a feltétel nélküli megadást, *csak azt nem tudta, miképpen haj hatja végre a feltételeket.* A szövetségesek hajlandók voltak repülőgépeken *amerikai hadosztályokat küldeni Rómába* és fegyvereket szállítani a Róma közelében levő két német páncéloshadosztály leküzdése végett, a németek azonban megszállták a római repülőtereket és *nem lehetett végrehajtani a tervet.*

Mussolini kiszabadítása

Mussolini megszöktetéséről is beszélt Churchill. Minden okuk megvolt azt hinni, hogy *Mussolinit erős őrizet alatt tartják biztos helyen.* Ehhez a Badoglio kormánynak is *nagy érdeke* fűződött. Az intézkedések azonban *nem nyujtottak szavatosságot olyan erejű ejtőernyős leszállás ellen, mint a milyent a németek hajtottak végre.* A szöktetés *nagyon valkmerő* volt. A Badoglio kormány részéről nem történt hiba, a jóhiszeműséget vagy az éberséget illetőleg. Az olasz őrség parancsot kapott, hogy lőjjön Mussolinira, ha megkísérlik megszöktetését, *a carabinierik azonban nem teljesítették kötelességüket.*

Az olasz nép szenvedései

A fegyverletételi feltételeket szeptember 3-án éjszaka írták alá Siracusában. Az Olaszország ellen indítandó főtámadás idejét *az olasz kormány magatartásától függetlenül* szabták meg, még a tárgyalások megkezdése, sőt Mussolini bukása előtt. Az időpont attól függött, meddig tart, míg Dél-Olaszország partjairól elvonják és újra megrakják a hajókat.

Hitler a legcsekélyebb kétséget sem hagyta a tekintetben, hogy felfogása szerint *Olaszország áruló. Mussolini* arra használta fel hatalmát, hogy *Franciaország bukásából anyagi előnyt szerezzen* és ellenségévé vált a brit birodalomnak, amely hosszú ideig szívén viselte az olasz szabadság ügyét. *A zsarnokok bűneiért súlyos büntetést kell elviselniök a nemzeteknek.* Az olasz nép már szörnyű szenvedéseken ment keresztül.

Fiataljait Afrikába vetették, katonáit elhagyták a harctéren, erőforrásait elkótyavetyélték, birodalmát elvesztették. A szép Olaszországnak most a német hátvédek csataterévé kell válnia. *Új szenvedések jönnek.* Mégis a szerint, hogy a szövetségesek hadseregei előrehaladjanak Oaszországban felszabadítják az olaszokat és *eljő a pillanat, amikor Olaszország újra elfoglalhatja helyét a modern világ szabad demokráciái sorában.*

„Nincs határa az erőszaknak..."

A legélesebb szavakkal fordult a nemzetiszocializmus és a porosz militarizmus ellen. Ettől a németek szövetségeseinek is el kell fordulniok, hogy dolgozzanak hibáik helyrehozásáért, mert különben *nincs határa annak az erőszaknak, amelyig készek elmenni a szövetségesek.*

A délolaszországi hadműveletek

Részletesen ismertette a legújabb délolaszországi hadműveleteket és azt állította, hogy *a szövetségesek széles arcvonalon nyomulnak előre északra.* Olaszország érdekében áll, de közérdek is, hogy az olaszok tömörüljenek kormányuk köré, *támogassák a királyt és Badogliót.*

A második és a harmadik arcvonal

Kijelentette, hogy *a szövetségesek Olaszország segítségére esznek a felszabadításban.* Készek Olaszországba *nagy hadsregeket vinni és tevékeny arcvonalat kialakítani.* Ezt az arcvonalat a *harmadik arcvonalnak* nevezte. A második még nem lépett sorompóba, de egy napon az is megnyílik, *a nyugati ajtózon és megkezdődik, egybekapcsolva a déli invázióval. Ennek a háborúnak legvéresebb része még előttünk van.* A szövetségesek nem haboznak meghozni semmiféle áldozatot. Nem bocsátkozott annak a kérdésnek megvitatásába, hogy *hol, hogyan és milyen arányokban bontakozik majd ki a főtámadás nyugat felől. (MTI)*

Churchill állításai, amelyeket német részről megerősítenek

Berlin, szeptember 22. Illetékes német részről *megerősítik* Churchillnek a alsóház előtt tett ama kijelentését, hogy az utóbbi négy hónapban *a szövetségeseknek egyetlen kereskedelmi hajóját sem süllyesztették el az Atlanti óceán északi részén.*

Ugyanesak megerősítik azt a közlését, hogy *német tengeralattjárók megtámadták a szövetségesek egyik hajókíséretét.* Részleteket majd annakidején közölnek. *(MTI)*

Moszkvában lesz a háromhatalmi értekezlet

Amsterdam, szeptember 22. *(Német TI).* **Irányadó helyen közölték az angol hírszolgálat diplomáciai munkatársával, hogy a háromhatalmi értekezletet Moszkvában készülnek megtartani. Idjét pontosan még nem állapíthatták meg, de mindenesetre a legközelebbi hetekben lesz.** *(MTI)*

A palesztinai arabok közül sokat letartóztattak, tiltakozó tüntetések, felvonulások, rombolások miatt.

A francia aranyat nem akarják kiadni a szövetségesek az algiri bizottságnak. Martinique szigetén foglalták le az aranyat és szerintük csak hivatalosan elismert kormánynak lehet kiadni.

DUNSZT LUCULLUS espresso
Szervita-tér

Könyvekért
rendkívüli árakat fizetek:
18 Brehmért ..... 240.—
4 Magy. föld. M. faj ..... 50.—
12 Marcalli: Egyet. tört. .... 80.—
1 Irodalmi Lexikon ..... 30.—
15 Móricz (piros) ..... 50.—
15 Zilahy ..... 50.—
Az árak szép példányokra vonatkoznak.
Sorozatokért, jobb könyvekért, a legmagasabb napi árakat fizetem.
Vidékről a szállítási költséget vállalom.
„MUZEUM" KÖNYVKERESKEDÉS Tul.: Rozsnyai Róbertné
Budapest, IV., Múzeum-körút 5. Telefon: 189-381.

Nyilttér
Nemességét és okmányait felkutatja az ŐSKUTATÓ INTÉZET
Budapest, VIII., Baross-utca 10. Tel.: 149-483.

A háború és politika hírei

35,809.000 Olaszország lakosainak száma.

Ettore Marroni-Bergeret, a Gazzetta del Popolo politikai szerkesztője, az egyik legkiválóbb olasz ujságíró 68 éves korában meghalt.

A Francia Bank és a francia köztársaság Londonban és Washingtonban levő értékpapírjai zárolva maradnak.

A bolgár államvédelmi törvényt megreformálják és egyes büntetéseket súlyosbítanak.

A dán belügyminiszter állástfoglalt az északi népek együttműködése mellett.

Újabb áldozatokat kell kérni a néptől, mert háborúban nem lehet pontosan kiszámítani a kiadásokat, — mondotta Tanner finn pénzügyminiszter a rendkívüli vagyonadóról szóló törvényjavaslat tárgyalása során.

Az ausztráliai munkáspárt nem hajlandó együttműködésre egyetlen más párttal sem.

A madridi amerikai nagykövet hazautazik Washingtonba jelentéstétel végett.

A tengeralattjáróháború

Berlin, július 21. A »Berliner Börsenzeitung« *a német tengeralat járók újabb sikereivel* foglalkozik. Rámutat arra, hogy a német hadijelentések július 19-ig hatszor adtak hírt hajók elsüllyesztéséről. *A búvárnaszádok tehát helyükön vannak és folytatják pusztító munkájukat.* A háború kezdete óta az ellenségnek *32.5 millió tonna tartalmú hajója süllyedt el.*

A német tengeralattjárók a sziciliai partraszállás elleni küzdelemben *már az első öt nap alatt 300.000 tonna hajóteret süllyesztettek el* és legalább ugyanennyit megrongáltak. A tengeralattjáróháborúban az lesz a győztes, aki *tovább bírja lélegzete*. Már pedig a tengeralattjáróknak hosszabb lélegzetük van.

Az angol hírszolgálat jelentése szerint *Attlee* helyettes miniszterelnök is kijelentette Londonban, hogy *a tengeralattjáróveszély még nincs elintézve.* *(MTI)*

Knox a káros optimizmus ellen

Amsterdam, július 21. A brit hírszolgálat jelentése szerint *Knox* amerikai haditengerészeti miniszter kijelentette az ujságíróknak, hogy *a végső győzelem szempontjából semmi sem károsabb, mint a közvélemény nevetséges optimista beállítottsága a katonai sikerek tekintetében.* A szövetségeseknek kezdeti sikereik voltak, a tengely több védelmi állását elpusztították, de *magát Európát még nem támadták meg.*

Már pedig esztelenség a háború megnyeréséről beszélni mindaddig, amíg *Hitler az egész európai szárazföld felett rendelkezik*, amelynek segélyforrásai, gazdagsága és embertartaléka még korántsem merült ki.

Berne tengernagy is elítélte az ujságírók előtt az amerikai nyilvánosság *túlzott m bizakodó magatartását* és kijelentette, hogy *a háború sokáig tar*.

Charles *Wilson*, az Egyesült Államok termelési hivatalának vezetője pedig kijelentette, hogy *az e hónapra előirányzott repü ógéntermelést megközelíteni sem sikerült*. A legutolsó harminc nap alatt az acéltermelésben is mintegy *300.000 tonnányi kiesés* következett be. *(MTI)*

Összeesküvést lepleztek le Columbiában

Amsterdam, július 21. *(Német Távirati Iroda.)* **A brit hírszolgálat bogotai jelentése szerint a colombiai rendőrség gyors közbelépésével leleplezett és meghiusitotta egy Alfonso Lopez elnök kormánya ellen irányuló összeesküvést. Az összeesküvésben hir szerint magasrangú katonák és rendőrségi személyiségek vettek részt.** *(MTI)*

A debreceni „cselédpiacon"

Debrecen, július 21. *(A Pest munkatársától.)* Az Alföld legnagyobb városában, Debrecenben a többi érdekesség mellett egy jellegzetesen magyar »intézmény« is van: a cselédpiac. Aki ismeri az alföldi szokásokat, a magyar ember gondolatmenetét, egy pillanatig sem lepődik meg ezen, legfeljebb bólint egyet rá és megjegyzi a fajta és a szokások ismeretében:

— Ha nem lenne, akkor is lennie kell, ahogyan van falusi cselédpiac és cselédszegődés a templom, vagy a városháza előtt összeverődött gangos legények és hétköznap is fényes csizmát hordó nagygazdák részvételével és az alkudozásoknak olyan foghegyről való kimondásával, mintha egyiknek sem lenne fontos a megalkuvás, amelyikben pedig egy egész évnyi munkáról döntenek.

Nem is tudhat erről, aki a falut felületesen ismeri, mert az idegennek a magyar rendszerint az ünnepi lajbiban mutatkozik, nem terhelte őt gondjainak mutogatásával. Márpedig ez olyan nagy gond, amelyet csak most ismerünk meg igazán mi fővárosiak, amikor egyszerre eltűnt Budapestről a cselédeknek az a rétege, amely a fővárosi lakásoknak olyan nélkülözhetetlen rendtartója és felelősségteljes munkása volt.

Ma az a helyzet, hogy a hivatásos cselédközvetítőkné' harminc háziasszonyra három lány jut. A háztartásokban és a családok életében ez kétségtelenül nagy gondot okoz, mert ma *már nem egy-két háziasszony kényelméről van szó*, hanem igen gyakran a gyermekek zavartalan nevelése, az otthonok nyugalma függ ettől a kérdéstől. Nem szabad ugyanis elfelednünk, hogy asszonyaink legnagyobb része dolgozó nő is a háziasszonyi teendők mellett.

Cselédpiac a Hatvani-utcában

Az ujságíró kutatni kezdett tehát és eljutott Debrecenbe, ahol ilyenkor, elseje közeledtével a Hatvani-utcában megalakul az a cselédpiac, amely a fővárosiakat is érdekli a magánháztartások cselédválsága miatt. Igaz, hogy ezen a cselédpiacon túlnyomórészt az a falusi fiatalság vesz részt, amelynek a gazdasági munka vállalása jelenti a mindennapit, de akadnak szépszámmal háztartási alkalmazást keresők is.

Amikor megérkezünk, már nagyban folyik az alkudozás. Rögtön két nagy csoporton akad meg a szemünk. A két csoport nemcsak abban különbözik egymástól, hogy az egyikben jól öltözött úriasszonyok, komoly hivatalnokok, sőt magasrangú katonatisztek beszélgetnek a környező falvak népviseletébe öltözött vagy már elvárosiasodott lányokkal, a másikban pedig tekintélyes és ez alkalomra ünneplőbe öltözött gazdák tárgyalnak megfelelő és az alkalomhoz illendő széles mozdulatok közben, hanem a hang és a beszédmódban is, *mert míg a »városiak« sietve egyezkednek, a gazdák háromnégy pipa dohányt is elszívnak* a tenyérbecsapásig. Nem kellett tehát különösebb utánjárás, azonnal megállapíthattuk, hol folyik a szó a fővárost is érdeklő »cselédproblémáról«.

A fiatalasszonyka, aki éppen egy nagyon helyre lánnyal alkudozik, mint megtudtuk, kétgyermekes anya, férje a harctéren van. Minden második szavából megérteni, *milyen nagy gondot okoz háztartásában egy rendes lány hiánya.* Láttuk rajta, hogy nem is nagy hozzáértéssel fogott a dologhoz, de az ösztöne kisegítette, olyan lányt sikerült megfogadnia, aki biztosan vigyáz majd a két apróságra. A megegyezést boldogan ujságolta:

— Olyan rendes arca és két jó nagy munkástenyere van ennek a lánynak...

De nézzük csak fővárosi szemmel ezeket a lányokat!

Amikor megkérdeztük, szívesen jönnének-e Budapestre szolgálni, majdnem mindegyikük boldog igennel válaszolt. *Hiába, a fővárosi élbe kerüni minden falusi kislány vágya.*

— Sok hajdulány szolgált és szolgál most is Budapesten és meg vannak velük elégedve odafönn — dicsekszik az egyik pirosbabos kartonruhás. — Nékem is van egy néném Budapesten. *Rendőr a vőlegénye. Én is szívesen szolgálnék olyan nagyvárosban, amelyik még Debrecennél is nagyobb.*

— Mennyiért szegődnél el? — vágjuk el áradozását.

— Nyolcvan-kilencven pengőért — mondja olyan rátartian, hogy az embernek azonnal kedve támad a többieket is megkérdezni igényeikről.

Az egyezkedések, megállapodások az idő előrehaladásával most már fokozottabb ütemben folynak. Vígan suttognak a kartonszoknyácskák és mosolygó arcú lányok indulnak el új gazdáik oldalán szemükben azzal a furcsa fénnyel, amely akkor csillogtatja meg az emberek szemét, ha új munkába kezd, ha új terveket sző. **(i. b. á.)**

Giraud Angliában

London, július 21. *Giraud* tábornok Kanadából jövet Nagybritanniába érkezett. A brit hadügyminiszter tegnap este fogadást rendezett tiszteletére. A fogadáson több más vezető személyiség is megjelent, közöttük *Winant*, az Egyesült Államok nagykövete. *(Bud. Tud.)*

— Regös estek Egerben és Kompolton. *A budapesti VI. ker. Lehel-utca 16. számú székesfővárosi népiskola VIII. osztályú tanulói és a VI. ker. 19—III. sz. leventeszakasz tagjai* az egri 457. számú honvédhadikórház sebesültjei, továbbá több *egri* és *kompolti* egyházi s tanügyi szervezet kulturális ünnepségein vettek többízben részt ízig-vérig magyaros és magasan álló művészi műsorszámaikkal. A több napon át tartó szereplésükkel, minden föllépésükkel komoly sikert arattak az ifjú regösök művész-vezetőjükkel, *Perge* Gyu'ával az élen, *Bálint* Sándor operaénekes, budapesti egyházi karnagy énekszámaival aratott szép sikert, *Balpataky* László főjegyző és *Méhes* Győző igazgató ünnepi beszédet mondottak. A szervezés munkája is az ő érdemük volt. *Perge* Gyula honvéd és levente szindarabját regös-előadásban mutatták be. Az ünnepi estek sokáig emlékezetesek maradnak az érseki városban.

— Meggyorsítják a gyümölcsszállítást Kecskemétről. Dr. *Imrédy* Kálmán, a MÁV elnökigazgatója több főtisztviselő társaságában látogatást tett Kecskeméten, szemlét tartott a vasútállomáson, majd tárgyalást folytatott *a gyümölcsszállítás meggyorsítására* irányuló kérdésben és az állomás kibővítése ügyében, azután megtekintette a kibővítés alatt álló közhűtőházat, továbbá a Kecskeméti Gazdasági Vasút üzemét, a MÁV csatlakozási vonalat, majd kirándulást tett Bugac pusztára.

ÖTVEN HOLD

Az új háború hadiárvái felé mélységes együttérzéssel és megindító testvériséggel fordul a magyar társadalom. Ennek új és szép példáját adta egy erdélyi földbirtokos, aki 200 holdas birtokából *50 holdat hadiárváknak ajánlott fel* azzal, hogy a föld a békekötés napján a kijelölt hadiárvák birtokába megy át.

A mozdulat mögött, amely egymagában is hiven visszatükrözi az erdélyi szellem adakozó testvéri készségét, nemcsak a puszta gesztust kell szemlélnünk és megéreznünk, hanem azoknak az erőknek hatását, amelyek a magyar társadalom lelkében munkálnak. Az ország és a társadalom semmiféle erőfeszítéssel sem pótolhatja a hősi halott apát, de ez az 50 holdas erdélyi fundus *a legtöbbet* nyujtja, amit kárpótlásként egyáltalán fel lehet ajánlani.

A háború kidöntötte a családból az apát, de ez az ajándék a szomorú árvaság helyett új életlehetőséget ad a megajándékozott hadiárvának. Apját a magyarság legősibb rokona, a *föld* fogja pótolni, az áldott erdélyi rög, amely egymagában s a rajta élők ősi szemléletével annyiszor segített már a történelem során és most követésre méltó példát mutat az egész országnak.

A 42-es bizottság mai ülése

A 42 tagú országos bizottság ma délelőtt 11 órakor a képviselőház miniszterelnöki tanácstermében összeült. A bizottság a földmüvelésügyi igazgatás gyorsításának, valamint szakszerűségének előmozdításáról szóló rendeletet tárgyalja. A mai ülés napirendjén szerepel még a rendkívüli belvizek levezetésére készített ideiglenes vízlevezető állandósítására megállapított határidők módosítása is.

Róma bombázásának tervét Tedder tábornagy dolgozta ki

Algir, július 21. A szövetségesek északafrikai főhadiszállásáról jelentik, hogy Róma bombázásának tervét *Tedder* repülőtábornagy, a szövetségesek észak- és nyugatafrikai légierőinek parancsnoka dolgozta ki. A tábornagy a támadásokban résztvett gépek legnagyobb részét és a legénységet az indulás előtt megszemlélte. *(Bud. Tud.)*

Monsignore Carroll nem utazott az Egyesült Államokba semmiféle pápai üzenettel

Vatikánváros július 21. *(NST)* Msgr. *Carroll*, a szentszéki államtitkárság északamerikai ügyeinek szakelőadója, mint kedden reggel jólértesült körökben a legnagyobb határozottsággal közlik — *nem utazott az Egyesült Államokba, hanem csak szabadságra ment.* A prelátus már két éve óta nem vette ki szabadságát. A legerélyesebben cáfolják azokat a hireszteléseket, hogy Msgr. Carrol megbízást kapott volna a legutóbbi Roosevelt-üzenetre adandó válasz továbbítására.

— Ismeretlen férfi halálugrása a Margithidról. Az éjjel fél 11 tájban a Margithídnál állomásozó motoros mentőőrség nehéz test csobbanását hallotta. Kifutottak a Dunára, de a csobbanás helyén már csak vízgyűrüket találtak. Körülbelül negyedóráig cirkáltak a hídláb körül, de hiába. A hidon járókelők mondták, hogy egy férfi vetette át magát a korláton.

„Tisztviselők fizetésszámítása"
a 3640/943. M. E. szerint.
Jól számította tisztviselőinek fizetését?
Jól számította önnek munkaadója a fizetését?
Ellenőrizze vagy számítsa ki a
»Tisztviselők fizetésszámítása« táblázatból.
Kapható trafikokban és Ferenczi sokszorositónál, Budapest, Alkotmány-utca 19. Telefon: 123-323.

LÓSPORT

Szép és csunya versenyek az ügetőn

Az ügetőn ép úgy, mint a galoppon, vannak szép és csunya versenyek. Most nem a favoritgyőzelmekre gondolunk, mert ezek akkor is szépek, ha — csunyák, hanem a versenyek lefolyására. Kedden például nagyon csunya lefolyású futam volt a második és harmadik. Még pedig azért volt nagyon csunya, mert a másodikban legalább száz méter volt az egyes lovak között verseny közben, ezenkívül pedig a favorit *Butterflyt Wiltshire* úgy hajtotta, mint egy kezdő. Mindenki tudja, hogy *Wiltshire* kitűnő hajtó és ha esélyes lova van, ha nem is győz, azt nagyon jó helyzetben hajtja végig. Most nem ezt tette. *Butterfly* mingyárt hátul volt, *Wiltshire* egész kívül kocsizott, mint az öreg *Raymer* papa szokta és lova ugrott is. Persze, hogy végül csak hatodik lett.

De csunya volt ez a verseny azért is, mert *Kovács* II.-vel a másodiknak helyezett *Garáb II.* közvetlen a cél előtt ugrott, amikor a harmadik ló, *Botrány* messze volt mögötte, tehát nyugodtan hajthatta. Azt is meg kell említeni és ez sem vall a verseny szépségére, hogy a parival kezdett *Butterfly*, amely azután 1½ lett, 37-et fizetett volna, a 2½-lel indult *Pacific* pedig 30-at, tehát a favoritban már a futam előtt sem bíztak nagyon. A harmadik futam pedig azért volt csúnya, mert a lovakat egymástól 50—60 hossz választotta el. Ezt ugyan megnyerte a favorit *Felvidék*, mégis csunya volt.

Ellenben nagyon szép volt az ötödik és hatodik futam. Az egyikben az egész mezőny végig együtt volt, a másikban pedig folyton változott a verseny képe, mert nem lehetett tudni, melyik fog nyerni. A győztes *Sirocco* csak a végén jött. A nagy favorit *Csakugyan* helyezetlenül végzett, mégis szép volt, tehát nem kell a favoritnak nyernie, hogy a futam szép legyen.

A nap főszámát, a *Gróf Zichy Sándor-díjat* is a favorit *Fátyol* nyerte *Faknó* ellen. *Fontos* vezetett, majd *Fátyol* állt az élre. A hosszú *Mesés* és *Hamis Cs.* összeütköztek, *Veterán* pedig beléjük szaladt, a versenyt természetesen nem fujták le, mert *Veterán* hajtó nélkül csak egy kört ment, azután okosabbnak látta, ha az istállóba szalad. Több nagy favorit kapott ki, több favorit pedig győzött.

A Szőnyi-testvérek bravúros tánca a Szigeti Grill új revűjében

A szigeti Grill tegnap tartotta új revűjének, a »*Grill összes meséi*« című Evetovics-produkció premierjét. Egy óráig tart a villámrevű, de ezalatt táncban, akrobatikában, humorban, tüneményes ruhákban filmszerűen pereg le a gazdag kiállítású revű. Egyik nagy eseménye a *Szőnyi-testvérek* bravúros táncprodukciója. Szőnyiék a szaltóvariációk egész skáláját produkálják. Már tavaly megállapították róluk, hogy Európa legjobb táncosai. Csöppy, a jazzkirály egy különleges dobpárbajban szerepel, majd résztvesz *Ráthonyi* Róbert pompás Rivels-paródiájában, az »*Akrobat Oh*«ban. A mondaintáncot a külföldről hazaérkezett *Ilona & Fred Larry* pár képviseli. A revű primadonnája a kellemeshangú és kitűnően táncoló *Camilly* Judit. A mesekönyv-jelenetben *Ráthonyi* Róberttel a *Piroska és farkast* adja elő.

CSÜTÖRTÖKTŐL kezdve Daróczy József »Késő« című irodalmi filmjét játssza a Radius filmszínház Muráti Lili, Bulla Elma, Jávor Pál és Sárdy János szereplésével.

Uj Magyar Színház
nyári vígjátéka 1943 július 21-től.
Arpád Margit, Pelsőczy Irén, Halassy Mariska, Bordás Rózsi
Perényi László
Harsányi Rezső felléptével
ZSUZSÓ
Vígjáték 3 felvonásban.
Irta: **Csadó Pál.** Rendező: **Szőke Kálmán**

SZINHÁZ ÉS FILM

ZSUZSÓ

Bemutató az Uj Magyar Színházban

Csadó Pál, az Uj Magyar Színház tegnap bemutatott darabjának szerzője friss és szelemes mesét költött arról, hogy Kovács Péter helyettes tanár anno 1938 és névrokona, Kovács Zsuzsanna diplomás tanárkisasszony hogyan ismerkednek meg az Iparcsarnok kupolája, s a Liget fáival díszített előtérben, mint két szegény kis veréb a telegráf oszlopán.

Kovács Péter nem amolyan tanártípus, inkább életvidám legényke, aki bekacsolyog a világba, bár a pillanatban — 1938-ban, — amikor még nem volt ilyen nagy tanárhiány, állástalansággal küzd és nyárra szeretne kapni valami bukott diákot korrepetálásra. Szegény kis Kovács Zsuzsanna is, becenevén Zsuzsó az intellektuális ifjúság munkakedvével szivében a reménytelenség mezsgyéjén áll. Péter ujsághirdetést mutat, amely szerint a nyugalmazott államtitkár hüvösvölgyi villájában potyadíjazással és ellátással kamasz fia és süldő lánya pótvizsgájának előkészítésére tanár-házaspárt keres.

Ez a hirdetés sodorja bele Kovács Péter ötlete alapján Kovács Zsuzsót is a pajtásházasságba. Afféle fehér barátsági alapon mint álházaspár köl özik be kedves bonyodalmak után az alkalmi házaspár nyolc hétre a gyönyörű hüvösvölgyi villába, annak vendégszobájába, amelynek díszlete most már nem a Városliget, hanem a budai hegyek koszorúja, tetején a jánoshegyi Erzsébet-kilátóval, mint királyi koronával.

Ettől fogva ebben a kedves vendégszobában bonyolódik az ötletesen szőtt mese arról, hogyan neveli férjévé Zsuzsó a kamaszkorból még alig sok csökevényt magával hozott agacsingos bohém helyettes tanárt, aki mint »megrögzött legényember« lehamvazza a perzsaszőnyegeket a cigarettája hamujával, a kalapját szigorúan csak a szekrény tetejére hajítja, figyelmetlen, tapintatlan, nyers és természetesen még csak nem is szerelmes Zsuzsóba. Hiszen nem is így indultak el az ő egyéni házasságukba. Kovács Péternek szerelme is van s nem más, mint egy fiatalembert, mint a ház vénkisasszonya, Borbála kisasszony, ez a bicegő, fácsipőjű agglegény, aki ifjúsága kielégületlenségéből fakadt keserűségével a szivében, a férfiakat mélységesen gyűlölve jár-kel a világban.

Zsuzsó nem féltékeny, amikor megtudja, hogy »férje« megcsalta. Már érzi, hogy Péter az együttélésben élénken érdeklődik iránta. Nyugodtan vállalja hát, hogy Muckó kisasszony, a pesti hiszterika, a megcsalt szerető eljöjjön és botrányt okozzon. Az operettszerű félreértés csak ott robban ki, amikor Muckó elszántságában leleplezi az álházaspárt. Szinte félelmetesen unalomba fulladna a sziporkázó kis nyári dolgozat e leleplezés után, ha a szerző ötletszegény volna.

De Borbála kisasszony életteli figuráját kitűnően ütközetbe dobja s miután a vénlány minden egyes megjelenése a színen a darab eddigi folyamán is üdítő, mulattató, néhol könnyeztető volt, most is Borbála hús-vér alakja fokozza tovább és gördíti ügyesen a cselekményt. A vénkisasszony az anyakönyvi hivatal tisztviselőjének szeretőt ölti magára s a vendégszoba kitelefonján felhívja a méltóságos urat, hogy tévedett az előbb, amikor azt mondta: semmiféle Kovács Péter és Kovács Zsuzsanna nem esküdtek 1938 március 6-án a rákosszentmihályi anyakönyvi hivatalban. Igenis, ott esküdtek, mire a méltóságos úr nem küldi el a kényelmes otthonból a kedves ifjú álházaspárt.

Ami a szereposztást illeti, a színház ügyesen választott s a szereplők közül mindenki a helyén van. Perényi László kissé helyenként fogja fel a helyettes tanár mulatságos figuráját, néhol a jasszok mezejére téved, úgy nyelvben, mint mozdulataiban s egészséges nevetéseiben. Bár ez utóbbiak határozottan jól hatnak a közönség idegeire.

Pelsőczy Irén Zsuzsója a legkedvesebb, mit csak el lehet képzelni. Üdítő jelenség. Halassy Mariska vénleánya kabinetalakítás. Árpád Margit jellemző erővel játssza a megcsalt hiszterika szerepét. Harsányi Rezső méltóságos ura az öregedő gavallérok tökéletes utánzata. Komolyan méltóságos a feleség szerepében Bordás Rózsi. Meg kell említeni Mici szobalány szerepében Dénes Annit és a méltóságos úr házi ékszerészének szerepében a kitűnő Zilahy Pál nevét. Szőke Kálmán rendezése jó, bár pergőbb is lehetne. Bercsényi Tibor ligeti és budai díszletei a nyár minden pompáját a nézőtér felé sugározzák.

Szabó József

A BŰN ÁRNYÉKÁBAN

A Forum csütörtöki bemutatója

DINA SASSOLI

Holnap este mutatja be a Forum filmszínház az Esperia drámai filmujdonságát, amelynek címe: A bűn árnyékában. A film szereplői valóban a bűn árnyékában élnek, míg a tisztes polgári élet vonzása fel nem oldja őket ennek a végzetes árnyéknak a vonzása alól és vissza nem vezeti őket a tisztességes életbe. Egyszerű dolgozó emberek, sofőrök között kezdődik a történet, amelynek egyik szereplője kiválik munkahelyéről és új vállalatot alapít. Első útján azonban megismerkedik egy nővel, aki maga is a megtestesült rontás és akinek kedvéért szakít menyasszonyával, a tisztességes kereset mellé lopás útján akar több jövedelmet szerezni. Első kalandjára rajtaveszt, lövés éri s már-már elveszik a bűnben, amikor menyasszonya visszaviszi az elrablott holmit a károsulthoz, aki maga is gyöngéden érez a sofőr menyasszonya, az ápolónő tiszta és fehér alakja iránt. Az orvos látva azt a szeretetet, amellyel az ápolónő bűnbecsett völegénye iránt érez, megbocsát neki s ez a megbocsátás segíti vissza őket a tisztességes életbe. A felemelő, erkölcsi tartalmú filmet izgalmas jelenetek és állandóan fokozódó feszültség szövi át. Az olasz filmgyártás kitűnő szereplőgárdát állított a film szolgálatába s így Dina Sassoli, Andriano Rimoldi és Mariza Vernadi játssza az új Esperia-film főszerepeit.

Az Orient expressz mai bemutatója

Ma a Deák és Kaszinó, holnap pedig az Atrium filmszínház is műsorára tűzi a Délibáb Orient expressz című filmvígjátékát, amelyet Matolcsy Andor irt, Cserépy László rendezett s amelynek vezető szerepeit Ajtay Andor, Pelsőczy Irén, Somogyi Nusi, Vaszary Piri, Pethes Sándor és Csortos Gyula játssza.

Külvárosi őrszoba

Előreláthatólag ezen a héten a budapesti közönség elé kerül a *Külvárosi őrszoba* című magyar film, amely a pesti rendőr kötelességteljesítésének és nem egyszer hősi küzdelmeinek állít emléket.

½8-kor kezdődik a Víg özvegy

A Margitszigeti Szinpad ma este nyitja meg kapuit. Tekintettel arra, hogy néhány lapban ¾8 óra szerepelt a »Víg özvegy« kezdő időpontjaként, a színház igazgatósága közli, hogy az előadás pontosan ½8 órakor kezdődik. A közönséget ezúton is arra kéri, helyét ½8 előtt foglalja el, mert az előadást pontosan kell kezdeni, hogy az új zárórarendeletnek megfelelően ¼11 órára befejeződhessék.

GREGUSS ZOLTÁN, a legszenvedélyesebb pesti horgász színészről irják, hogy Siófokon, ahol évek óta horgászással tölti nyári szabadságát, kapitális pontyot fogott, amelynek súlya több mint tíz kilogram volt.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap M = Matiné.

ADRIA-ADMIRAL (353—707): Pénz áll a házhoz. (½5 ½7 ½9: V Ü 11 és ½3-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Marco Visconti.** (½5 ½7 ½9: Sz ½3: V Ü 11 és ½3-kor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Leányintézet hősei.** (½5 ½7 ½9: V Ü 1 ½3 ½5 ½7 ½9.) — **ATRIUM** (153—034, 154—024): 16—21-ig három nap szünet. — **BARLANG-BROADWAY** (422—722): Harmadik hétre prolongálva! Érted. (½2 ¼4 ½6 ½8.) — **BAROSS-BODOGRAF** (149—510): **Szerelem nem szégyen.** (½4 ½6 ½8: vasár- és ünnepnap 11 és ½2 órakor is.) — **BELVÁROSI FILMSZÍNHÁZ** (384—563): Elfelre kiderül. (½4 ½6 ½7 ½8 ½9: V Ü ½2 ½3 ¼4 ½5 ½6 ½7 ½8 ½9.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): **Az ismeretlen Kína** (kultúrfilm) Rajzos híradóban Szicilia. Ufa-Magazin. Magyar. Ufa és Luce híradók. (Folyt. egyórás előadások 10—22½ óráig.) — **BETHLEN-HOLLYWOOD** (225—003): **Lezény a gáton.** (½5 ½7 ½9: Sz V Ü ½3-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Leányintézet hősei.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **CAPITOL** (134—337): **Rózsafabot.** (½3 ½5 ½7 ½9: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—088, 239—584): **Lázadó féri.** (4 6 ½9; Sz V Ü 2-kor is.) — **CSABA-SAVOY** (146—040): **Fehér emberek.** (½5 ½7 ½9: Sz V Ü ½3 órakor is.) — **DEÁK-DÉCSI** (121—343, 125—15): **Orient expressz.** (½3 ½5 ½7 ½9.) — **DUNA-LLOYD** (111—994): **Fehér emberek.** (½5 ½7 ½9 — **ERZSEBET-VESTA** (222—401): Mire megvirrad. (½3 ¼5 ¼7 ½9.) — **FORUM** (189—707): Ötödik hétre prolongálva! Ragaszkodom a szerelemhez. (½5 ½7 ½9: Sz V Ü ½3-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): Hétfőtől szerdáig: **Tatarozás miatt zárva.** — **HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—490): Nagyerejű aprolovak (kultúrfilm) Rajzos híradóban Szicilia. Ufa-Magazin. Magyar Ufa és Luce híradók. (Folyt egyórás előadások 9—22½ óráig.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Szerelem a vérpadig.** (½5 ½7 ½9: V Ü ½3-kor is.) — **KAMARA** (423—901): **A négyarcú asszony.** (½12 2 4 6 8.) — **KORZÓ** (182—818): **Asszony a katedrán.** (½5 ½7 ½9: Sz V Ü ½3-kor is.) — **NEMZETI (ROYAL) APOLLÓ** (222—002): Komédiások. ½5 ½7 ½9: Sz V Ü ½3-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): Jöjjön elsején. (½5 ¼7 ½9: Sz ½3: V Ü 11 és ½3-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Asszonybecsület.** (4 6 8: V Ü 11 ½3 ½5 ½7 ½9.) — **PÁTRIA** (145—673): **Gyurkovics-fiúk.** (½11 ½1 ½3 ½5 ½7 ½9: V Ü 11 ¾1 ½3 ½5 ½7 ½9.) — **PEST-PALACE** (221—222): **Első randevú.** (½12 2 4 6 8.) — **PETŐFI-ODEON** (428—478): **Az első bál.** (4 6 8: V Ü 2-kor is.) — **RADIUS** (122—098, 120—564): Harmadik hétre prolongálva! **Carmela.** (½4 ½6 ½8: Sz ½2 ¼4 ½6 ½8: V Ü 11 ¼4 ¼6 ¼8.) — **SZÉKELY-OLYMPIA** (226—425): Harmadik hétre prolongálva! **Menekülő asszony.** (½3 ½5 ½7 ½9.) — **SZITTYA-CITY** (111—140): **Mintaféri.** (½5 ½7 ½9.) — **TINÓDI-TIVOLI** (225—602): **Nászút hármasban.** (4 6 8: Sz 2: V Ü 11 és 2-kor is.) — **TOLDI-RIALTÓ** (224—443): **Fehér nővér.** (10 ¾12 ½2 ½4 ¾5 ¾7 ½9. V Ü 11 ½1 ½3 ½5 ½7 ½9.) — **TURÁN** (120—003): **Beszélő köntös.** (11 2 4 6 8.) — **UJBUDA-SIMPLON** (268—999): **A szerelem ingán.** (½5 ½7 ½9: V Ü ½3-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): **Egy csókért.** (4 6 ½9: Sz 2: V Ü 11 és 2-kor is.)

A színházak mai műsora

VÍG: *Fekete Péter* (½7). — ÚJ MAGYAR: *Zsuzsó* (½7). — FŐVÁROSI OPERETT: *Egy boldog pesti nyár* (6). — MARGITSZIGET: *Víg özvegy* (½8). — ERZSÉBETVÁROSI: *A két Kapitány* (7). — MÁRKUS PARK: *Legszebb éjszaka* (7). — KOMÉDIA: *Lopótök* (7). — MŰSZÍNKÖR: *Mária főhadnagy* (½6, ½8). — FÉNYES CIRKUSZ: *Charlie Rivels revütársulata* (½4, ½7).

SASOK ÉS PISZTRÁNG-HALÁSZOK KÖZÖTT A GYILKOS-TÓN

Túl a Királyhágón, július 22. *(A Pest munkatársától.)* A Királyhágónál kezdődik Erdély, így tanítják a földrajzi könyvek. És ezt bizonyítja a hirtelen változó táj is, felugró szikláival és a prüszkölő vonat mellett sistergő haragoszöld folyóval, amely tajtékozva marja a köveket. Mögöttünk bezárul a széles bihari síkság, ahol levágott rendek sárgállnak a tarlókon. Itt még minden nyers zöld és kéklő fenyők sorakoznak az apró, furcsa faházak körül.

A vidék felélénkül a hűvös hegyoldalakkal, az utas mégis *fásultan pillant Erdély előőrseire*, mert csomagok halmaza és nyügösen mászkáló gyerekek fonnak a folyosón gyűrűt körülötte és lábait már annyira igénybevette a hatórás álldogálás, hogy *már csak a közelgő alagutakra les, hogy orvul leülhessen egy bőröndre.*

Az ácsorgás a folyosón még Pesten kezdődött a hajnali órán, amikor kiderült, hogy mindunt megszálltak az utasok és az utazás többé-kevésbé szükséges kellékei. A vonat másfél órával az indulás előtt már zsúfolt. Mégis a gondolat, hogy esetleg estig állni kell, felserkentenek és módszeresen megpróbálkozom a helykereséssel, kígyóemberként végigvonaglok az egész szerelvényen.

Hiábavaló erőlködés, a dolog reménytelen. Korábban kellett volna jönni. Ime azonban még most is érkeznek, elég sokan; itt van például egy kerekfejű, rövidre nyírt úr, széles léptekkel jön és nyugodtan mustrálja a tömött kocsikat. Mögötte oson a felesége szorongó arccal, három túlélénk csemete társaságában, akiken egy frájleinforma nő nyávogva szörnyülködik.

Az élen pionirként haladó úr felfedezi a közvetlen kocsit és seregével felszáll rá. Kis kárörömmel várom, amikor a vert had majd csalódottan leszáll a kocsi másik végén. De múlnak a hosszú percek és csak semmi. A furcsaságnak végére kell járni: az egész család ott ül az egyik fülkében természetes fesztelenséggel. Varázslat! Itt valami nincs rendben.

A tervszerű szemlélődés eredménye kínos. A csoda ismételten kitárja titkát. Nyugodtan jönnek a későn érkezők, bemennek egy kocsiba, a bennülők felállnak és átadják helyüket. A megdöbbentő tapasztalat nyitja az, hogy órákkal a vonat indulása előtt kijönnek az állomásra elszánt rokonok, ismerősök, barátok, sőt fizetett (!) helyfoglalók. És »foglalnak«.

Úgy látszik, nem egyedülálló jelenségről van szó, amely könnyen veszi az utasok kedvét az út további folyamán.

Gyergyószentmiklós

— Alászolgája! — Lépten-nyomon felbukkan ez a jellegzetes üdvözlés a kedves, barátságos városka utcáin; a csöpp kávéházban, ahol a dominó és a römi valamilyen izgalmas keverékét játsszák a számozott csontlapokkal.

A városban csak magyar szót hallani, a dús díszítésű örmény templomban magyarul prédikál a pap és a magas fallal körülvett templomkertben roskadtan búsulnak a feketére vénült magyar sírkövek.

Sok a vendég. Nem a város miatt, — bár megérdemelné — hanem most innen vezet az út a regényes szépségű Gyilkos-tóhoz.

Napjában háromszor indul az autobusz a vasútállomástól. Mindig zsúfolt, különösen a déli járat szinte fulladásig megtelik. (Ekkor jön be a pesti vonat.)

Az örmény élelmesség azonban az ilyen nehézségeken is túljár. Az autobusz legfeljebb félórát vár a vonatra és ha az késik (nem ritka eset!), akkor *egyszerűen faképpnél hagyja az állomást.* A *Főtérre* ilyenkor szinte üresen jön az autobusz és a kiránduló könnyen ülőhelyhez jut. Tehát akkor kell célbavenni a »Gyilkost«, amikor késik a »vasút«.

— Mert instálom, kevés ésszel kormányozzák a világot, — így magyarázta az élet művészetét egy derék »városbéli«.

Gyilkos-tó

A másfélórás autóút olyan szemrevaló, hogy még tömött kocsiban is megérné a fáradságot. Ahogy a városból kibilleg az óvatosan mozgó társaskocsi, nagy, sötétzöld hegyek állják útját, de a sofőr itt erősít és lendületesen nekivág a kanyargó szerpentineknek. Mind feljebb és feljebb haladunk és közben kibontakozik a táj: mindenütt hegy és hegy, a zúgó erdők tisztásain jámborul vonul a havasi gulya, törpe pásztorkunyhók óvakodnak elő a fenyők tövéből, *egy-egy fordulónál világoshasú barna sas rebben fel*, rikácsolva úszik a szédítő szakadék felett és messze alattunk, lent a széles, napfényes völgyben a város piros tetői és tornyai csillognak.

A tetőről széttekintve egy rútságot is megfog a pillantás: az egyik hatalmas hegyoldal teljesen kopasz, fátlan; *kiáltó bizonyítéka az idegen megszállás erdőpusztító barbarizmusának.*

Innen lefelé tapogatózik az autobusz és egy völgyben *elénktűnik a tó.* Hosszan nyúlik el a hajlott mélyedésben, közepe elkeskenyedik, mindenütt sűrűn fatörzsek állnak ki belőle. Csinos villák színesednek partjain, kis penziók, éttermek, festett faházak.

A patak mellett, amely kezdettől kíséri utunkat, pisztránghalászok ülnek ázsiai nyugalommal, de nyugateurópai felszereléssel.

A sétautakon néhány fővárosi »nagyság« andalog, körülöttük mértéktartó távolságból a bámulók ténferegnek, színházi lappal a kezükben.

100.000 aranymárka vérdíj a horvátországi partizánok vezérének fejére

Zágráb, július 22. *(NST)* A horvátországi német haderő parancsnoka *100.000 aranymárka vérdíjat tűzött ki Tito kommunistavezér fejére.* Az összes városokban és falvakban kifüggesztetett hirdetmény szerint Tito a horvátországi partizánok vezére és az ő lelkiismeretét terheli a horvát területen elkövetett valamennyi kommunista bűncselekmény. Ha őt sikerül ártalmatlanná tenni, akkor minden bizonnyal megszűnik a kommunisták bűnös tevékenysége is Horvátországban.

A zágrábi rendőrség adatai szerint Tito valódi neve Josip *Bros* Zágráb környékén született, Zlata községben, s régebben géplakatos volt. 1924-től 1928-ig többször ítélték el közönséges bűncselekmények miatt. Jelenleg valószínűleg vagy Szolvákiában, vagy a Szerémségben tartózkodik, bár azt sem tartják kizártnak hogy Horvátország nyugati részében rejtőzködik setleg magában Zágrábban.

RÁDIÓ

Csü örtök, július 22.

BUDAPEST I.: 12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz. — 12.10 Rádiózenekar. — 12.40 Hírek. — 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés. — 13.30 »Honvédeink üzennek.« — 14.00 Szalonzene. — 14.30 Hírek. Műsorismertetés. — 15.00 Cigányzene. — 15.30 Kovács Aurél meséje. — 16.00 Felolvasás. — 16.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. — 16.45 Időjelzés, hírek. — 17.00 Hanglemez. — 17.30 Előadás. — 18.00 Tánczene. — 18.50 Hírek. — 19.06 »Szerelmi bájital.« Dalműrészletek. — 19.55 »Séta az újvidéki Kereskedelmi Főiskolán. — 20.20 Hanglemez. 20.30 Szórakoztató zene. — 21.00 »Csak egy levél.« — 21.25 Hanglemez. — 21.40 Hírek, lóversenyeredmények. — 22.15 Melles zenekar. — 23.10 Hanglemez. — 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 17.00 Kassa. — 18.55 Szórakoztató zene. — 19.40 Tánczene. — 20.40 »Karolina vagy egy szerencsés flótás«. Komédia. Utána: Hírek.

A hegedű kiváló szakemberei és óriási választék **Sternberg hangszergyárban**, Rákóczi-út 60.

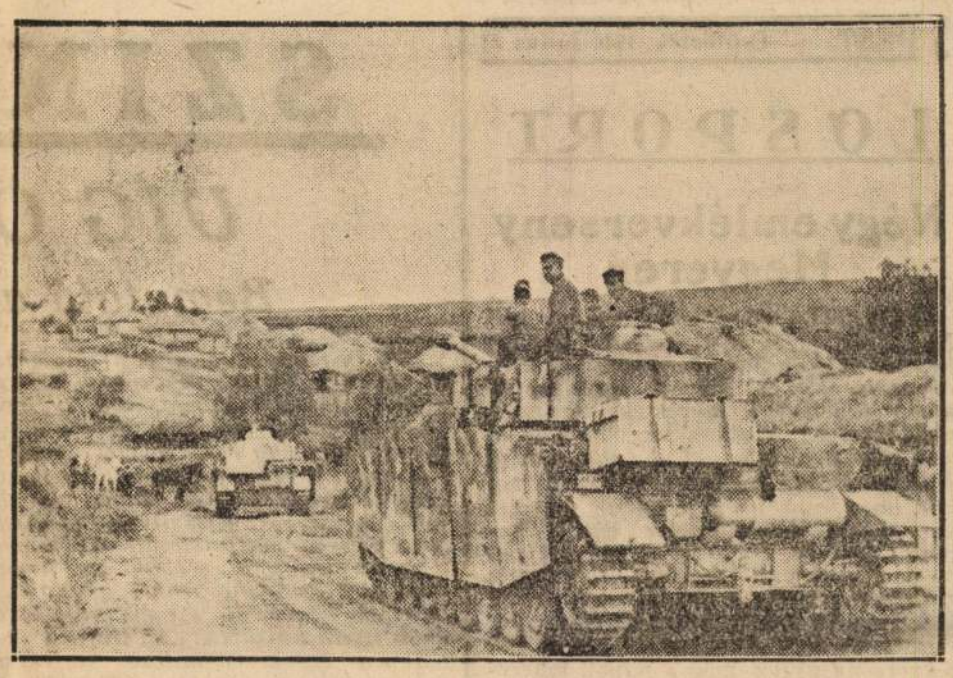

NÉMET NEHÉZ PÁNCÉLOSOK ELLENTÁMADÁSRA INDULNAK

A szovjet meghiúsult partraszállási kísérlete Norvégiában

Berlin, július 22. Mint már a hadijelentés is közölte, szovjet kishajók partraszállási kísérletet hajtottak végre a novégiai Vardőtől és Kibergtől délre,

a Varanger-fjordban.

Negyven-hatvan partraszállási hajóikat könnyű hadihajók kísérték és a hajókötelék

a sűrű köd védelmében

közeledett a partokhoz. A német tengerészet parti ütegeinek megfigyelőhelyeiről idejében észrevették az ellenség mozdulatait és így nyugodtan megtehették az előkészületeket. Amikor az ellenség a német ütegek biztos hatáskörébe jutott,

az egész part mentén egyszerre kezdődött meg a tüzelés.

A tűz teljesen megzavarta az ellenséget. Több hajót súlyos találat ért, de a találatok további hatását nem lehetett megfigyelni.

Az ellenség második és harmadik kísérlete,

hogy a partot elérje, a partraszállási járművek további veszteségeivel járt. A német parti tüzérség tüzelése olyan erős volt, hogy az ellenségnek ideje sem juttot arra, hogy akár csak egyetlen lövéssel is válaszoljon.

Ennek az újabb partraszállási kísérletnek annyiban van jelentősége, amennyiben az ellenség szándékát igyekezett valóra váltani. Bizonyosra vehető, hogy a mostani balul végződött kísérlettel

még nem zárult le az ilyen próbálkozások sora.

De jelentőséget kell tulaidonitani az északnorvégiai támadásnak a német felkészültség szempontjából is.

A 2000 kilométeres tengerpart nak még egy olyan kis szakaszán sem érte a támadás meglepetésszerűen a német védelmet.

Ez a tudat a német közvéleményben nagy megnyugvást kelte't.

Ami pedig a keleti arcvonalat illeti, lényeges változás kedden sem történt. Még mindig három súlypontja van a keleti arcvonalnak:

Orelnél. Kurszknál és a Miusnál.

A legsúlyosabb harcok színhelye még mindig

az oreli térség.

Az ellenség itt három oldalról intézi nagyon erős támadásait a város és környéke ellen: délről, keletről és északról. Ezt a nagy elhárító csatát német katonai körökben nagy

felőrlő csatának

is tekintik, amelynek német célja: az összes szovjet támadó erők mozgásbahozatala, hiszen a német ellentámadásnak éppen az volt célja, hogy a szovjetet a nagy támadás időelőtti kirobbantására kényszerítse. Egyébként ma már a bolsevisták is a szovjet nyári támadásának nevezik a mostani hadjáratot.

A felőrlő folyamat eredményei pedig máris mutatkoznak.

A bolsevisták súlyos veszteségeik miatt kénytelenek hadműveleti tartalékaik jelentékeny részét is harcbadobni. A németek viszont nagyon ügyelnek arra hogy saját veszteségeik emberben és anyagban egyaránt a lehető legcsekélyebbek legyenek. *(MTI)*

Repülőtámadás egy német hajókaraván ellen

Berlin, július 22. Kedden a nappali órákban 33 bombavetőből álló ellenséges kötelék támadást intézett az Északi Jegestengeren egy német hajókaraván ellen. Az északon állomásozó német vadászrepülők azonban szétszórták a köteléket és lelőttek 13 ellenséges gépet. A német hajókaravánra nem sikerült bombákat dobni. *(MTI)*

Az izjumi új súlypont

Berlin, július 22. Az »Europapress« katonai szakírója, Sertorius százados közli:

A szovjet most a téli küzdelemhez hasonlóan ismét változtatni kezdi offenzivájának súlypontjait. Igy kedden Szuchinicsitől délre, ahol a német ellentámadás szemlátomást tért nyer, észrevehetően alábbhagytak a szovjet támadások, míg ugyanakkor az oreli frontkanyarulat északi és keleti oldala ellen lényegesen fokozódott az ellenséges nyomás. A szovjet csapatok itt kisebb betöréseket értek el, amelyeket azonban elreteszeltek. A támadók véres veszteségei ezen a szakaszon szokatlanul nagyok.

A Donec középső szakaszán a szovjet offenzíva újabb súlypontja alakult ki, mégpedig Izjum vidékén, ahol a szovjet csapatok a téli harcok óta kezükben maradt hídfőállás kihasználásával nagy gyalogos és páncélos tömegek harcbavetésével déli és délnyugati irányba igyekeznek előretörni. A támadók máris igen erős német ellenállásba ütköztek és kisebb helyi betöréseiket azonnal elreteszelték, továbbá heves ellentámadásokkal gondoskodnak a németek arról, hogy a harcok továbbra is a Donecfolyó közvetlen közelében játszódjanak le.

Börtöntől a boldogságig

Hivatása: ORVOS

Albrecht Schoenhals, Camilla Horn, Maria Andergast

Kizárólag **KAMARA**

Az elsötétítés este 10 órakor kezdődik és hajnali 3 óráig tart

LÓSPORT

Négy emlékverseny Megyeren

Csütörtökön négy emlékverseny lesz Megyeren, mert az Úrlovasok Szövetkezete, nagyon helyesen, emléket állít azoknak, akik a lósport terén kimagasló érdemeket szereztek. A négy emlékverseny közül a legjobban díjazott a 4000 pengős *vicéz nagybányai Horthy István gátverseny*, amelyben kár, hogy csak négy ló indul. A multkor győzött *Kismiskának* ismét legjobb az esélye, *Hugó* lehet az ellenfele, mert a vasárnap meglepetést okozott *Habanera* talán az akadályversenyben fut, amelyet *Lázár Béla emlékére* rendeznek. A *Gróf Baworovski József emlékverseny* nyitja meg a napot, amelyben az örökös ellenfelek, *Dobsina*, *Desperado* és *Diadalittas* ismét találkoznak. Ugy látszik, ez a »D«-betűs lovak versenye lesz. A negyedik a *Gróf Wenckheim Dénes emlékverseny*, ebben *Trilla*, *Dampierre* és *Isonzo* lehetnek elől.

A négy emlékversenyen kívül lesz ismét egy, amelyben úrlovasok és úrhölgyek lovagolnak. Most talán udvariasabbak lesznek az úrlovasok, mint vasárnap és megengedik, hogy a hölgyek legyenek elől. De ez csak akkor sikerülhet nekik, ha *Perzsát* meg tudják verni.

A nap legnagyobb mezőnye a Kétéves nyeretlenek versenyében lesz. *Jóska* győzhet a legutóbb jól futott *E certa* és *Dulló* ellen, míg a napot befejező két hendikepben csak tipjeinkre utalunk. Négy versenyben nagy, négyben pedig kis mezőny lesz. Amint az elsőben a »D« betűs lovak, úgy az utolsóban a »P« betűsek dominálnak.

Az egyes futamokra a következő lovakat jelöljük:

I. Dobsina—Desperado—Diadalittas, II. Pityi Palkó—Habanera, III. Kismiska—Hugó, IV. Perzsa—Jeney id., V. Trilla—Dampierre—Isonzo, VI. Jóska—E certa—Dulló, VII. Ravissante—P. Lala—Italia, VIII. Pythagoras—Palotás—Pepinka.

A ragályi református egyházközség segélykiáltása

Miskolc, július 22. *(A Pest tudósítójától.)* Megindító segélykiáltással fordul a tiszáninneni református egyházkerület gyülekezeteihez, az egyházkerület hivatalos közlönyében, a ragályi törpe egyházközség. »Parochiánk, iskolánk romokban hever, szól a kiáltás. Lelkészt és tanítót a hatóság kilakoltatta az épületből. Komoly ok van rá, életek forogtak kockán. Két éve a családomnak nincs otthona. Lakáshiány miatt kénytelenek vagyunk a szomszéd község tanítói lakásában meghúzódni. Az elmúlt évben a templomunkat hozattuk rendbe a hivek áldozatkészségéből. Ebben az évben hozzákezdtünk a parochiaépítéshez, de a mai anyagárak és munkabérek mellett pénzünk kevésnek bizonyult. A saját erőnkre vagyunk utalva, amely, sajnos, sokszor elégtelennek bizonyul, de hiszem, hogyha egyszer a református gyülekezetek megmozdulnak... akkor nekünk egy olyan alapunk lesz, mely a bajbajutottat minden nehézségén át tudja segíteni...« A ragályi kicsiny gyülekezet kiáltását a kerület püspöke is az egyházkerület hiveinek szeretetébe ajánlja.

Sztrájk a Ford repülőgépgyárban

Bern, július 22. Mint a brit hírszolgálat Newyorkból jelenti, a River Rouge Ford repülőgépmotorgyárban *2500 munkás* sztrájkba lépett. *(MTI)*

Hungária Park
ma ¾7-kor
Gordy Bella, Vaszary Piroska, Szilágyi Szabó E., Németh Thyra, Latabár Kálmán, Földényi László, Pethes Ferenc, Kőváry Gyula, Weszely Pál, Magyari Tibor, Misoga László.

SZINHÁZ ÉS FILM

VÍG ÖZVEGY

Bemutató a Margitszigeten

Meg is tagadnánk a pesti időjárást, ha többnapi nyúlós és ragadós sirocco után pontosan a Margitszigeti Színpad kibújását premierjét nem fröccsentette volna végig egy futózáporral. A zápor jött, ment s néhány órára illedelmesen visszahúzódott, mintha magát az időjárás szeszélyes elemeit is megindította volna a margitszigeti zöld amphitheatrum szépsége és ebből a tündéri kagylóból felszálló lehári muzsika, a balettek karneváli színpompája és az ének tiszta bűvölete. A Margitszigeti Színpad ezévi választása szerencsés volt. Az ifjú Lehár leggazdagabb operettjét tűzte műsorára, a Víg özvegy-et, amelynek nemcsak a zenéje örök és immár klasszikus, de librettója is telve van »szabadtéri elemekkel«, amelyeket a hosszú évek után történt felújítás rendezője, Tihanyi Vilmos a apos bőkezűséggel, egyúttal azonban a vérbeli színházi ember mértéktartó ízlésével használt ki. A Fényes—Orosz színházt csorbítatlan vállalkozási kedve és az anyagi áldozatok nagyvonalúsága jellemzi a »Víg özvegy« kiállítását, amelynek tervei Bercsényi Tibor készítette, ismét bebizonyítva, hogy a legkisebb színpadtól a legnagyobbig ki tud használni és be tud tölteni látványosan és korszerűen minden színpadi teret. A rendezésről még annyit említsünk, hogy a tömegjelenetek és a legkisebb képek kidolgozása is pontos, ané kül, hogy a rendező fegyelmező és gépiesítő közreműködését éreznénk.

A gazdag pompa, amely a Szigetszínpad természeti dekorációjába simult, a második felvonástól kezdve nyilvánult meg és bontakozott ki teljes szépségében, amikor már besötétedett és a fényszórók művészete éppúgy érvényesült, mint a szereplő művészek operai énekkultúrája s jóízű színészi képességei. Szerencsés ötlet volt az első felvonást a montenegrói követség parkjába áthelyezni, ahol a századvégi párisi társaság krémje gyűlt össze egy nagy békebeli diplomáciai estélyre. Egyáltalán a sok »zárt színpadi részletben« bővelkedő operettet oly ügyesen transzponálták szabadtéri színpadra, mintha kezdettől fogva szabadban játszódna le a milliomos montenegrói özvegy s a montenegrói diplomácia kedves léhűtőjének nagy szerelmi kalandja.

Amilyen szerencsés kézzel választotta ki az igazgatóság a darabot, oly talpraesett volt a szereposztás. Pedig ha elgondoljuk, nem volt könnyű feladat azokra a szerepekre megfelelő színészeket találni, melyeket a világ legnagyobb operettgárdái tolmácsoltak. Áll ez elsősorban Szilvássy Margitra, a címszerepű szókimondó asszonyságra, akinek 20 millióját az anyagi csőddel küzdő álamocska teljes fegyverzetben álló diplomáciája igyekszik körmönfont uakon megmenteni. Szilvássy Margit pompás szoprán ja ritka színészi képességgel párosul. Víg özvegyéből igazi párisi sikk, pajzán temperamentum és negédes játékosság sugárzik. Nagy meglepetést keltett Kelly Anna, aki a mikrofon előtt és a hangversenydobogón szerzett népszerűségét nemcsak megtartotta, de eleven jókedvével és afgán temperamentumával alaposan fel is duzzasztotta. Udvardy Tibor Danilóját a partitúra könnyed és fölényes előadásán túl e híres szerep legfontosabb eleme jellemezte, az ifjúság és szerelmi hódítás csatáiban edzett férfibáj. Negyediknek a kitűnő Hámory Imre csatlakozott az énekhez s meleg baritonja, férfias megjelenése új vonásokkal ruházta fel Rossillon márki alakját.

A komikusok vonalát is gondosan építette fel a rendezés. Zéla Mirkó, a montenegrói nagyköveti ügyefogyott buffó szerepét Maleczky Oszkár énekelte és tolmácsolta a felszarvazott férjek örök tragikomikumának harsány kidomborításával. Nyagus kétbalkezes követségi írnokát, az operett táncoskomikusok egyik legteljesebb szerepét pedig Latabár Árpád, aki a Latabár-dinasztia humoregyéniségéből már kivásztotta és kidolgozta saját hatásos módszereit. Az elő'elő vezető gárdához kitűnő epizodis'ákat s ügyesen mozgó, fegyelmezett sztaffázst alkalmazott a színpad. Az epizodisták közül emlékezzünk meg Szolányi Jánosról, Pataky Miklós, Fülöp Sándor, Mikes Káta, Széchy Ferenc, Orbán Viola, Csáky Ferenc közreműködéséről, valamint egy fiatal akadémista feltűnéséről, a kis Lenkey Editről, aki a grizettek közt debütált pikáns szépségével és színpadra termett mozgásával. A nagy balettképben is beérkezett egy fiatal újonc, Erős Éva, aki törékeny ifjú szépségében és a tánc bűvöletével áthatott egyéniségével úgy hatott, mint egy fehér duplas-ekfü. Partnere Sallay Zoltán, akinek táncos erényeit az Opera és a Szigetszínpad közönsége jól ismeri.

Az előadást Rubányi Vilmos vezényelte a Budapesti Hangversenyzenekar élén. Az Operaház fiatal karnagya látható élvezettel és a muzsika szenvedélyes rajongásával merült el a gazdag és páratlan lehetőségeket nyújtó Lehár-partiturában, amelynek minden szépségét sikerült maradéktalanul kiaknáznia. A hatalmas statisztéria, a balett és a kórusok táncait Horváth Margit tanította be, aki ebben a műfajban oly rohamosan fejlődik, hogy hamarosan nagy balettek rendezésére is alkalmas lesz. Meg kell még említeni Dötsch Zoltán kariga-gatóról, Nagyajtay Teréz és dr. Pintér Viktorné kosztümjeiről, amelyek épp oly elmaradhatatlan kellékei a Szigetszínpad sikerének, akár a főszereplők, a rendezés, a kiállítás vagy maga a Szigetszínpad elronthatatlan szépségében mindenkor hatékony környezete.

Baróti Géza

Felújítás a Radiusban: KÉSŐ

A Radius, a főváros egyik legelőkelőbb premierszínháza ritkán vállalkozik felújításra, akkor is csak kivételes értékű és művészi színvonalú filmeket tűz újra műsorára. Ilyen ritka alkalom *Daróczy József Késő* című filmjének mai felújítása, amelyet méltónak találtak arra, hogy a hetekre nyúló sikerszéria után ismét műsorra tűzzenek. A fényűző kiállítású, izgalmas meséjű történet *Daróczy József* legérettebb alkotása, amelynek újszerű színészi és rendezési megoldásai nem tévesztették el hatásukat a közönségnél. A ma felújításra kerülő *Késő* vezetőszerepeit, mint ismeretes, *Muráti* Lili, *Bulla* Elma, *Jávor* Pál és *Sárdy* János játssza.

Koréh Endre hazaérkezett

Koréh Endre tegnap hazaérkezett nagysikerű németországi vendégjátékáról, amellyel bécsi és gráci lapok híradása szerint az Opera kiváló basszistája *Mayr* Richárd örökébe lépett. Koréh egyébként a következő évadban 15 estén szerepel a bécsi Operában, de felkérte vnedégjátékra a drezdai opera is. *Koréh* Endre rövid bécsi tartózkodása alatt négyszer énekelt a bécsi rádióban.

DONIZETTI egyik legismertebb és legnépszerűbb dalműve, a »Szerelmi bájital« is szerepel a rádió nyári operasorozatában. Az operát hanglemezről Laura Solari és más neves olasz művészek előadásában ma este 7 órakor közvetíti a rádió Budapest I. műsorán.

A FÉNYES CIRKUSZ a nagy érdeklődésre való tekintettel minden vasárnap délelőtt cirkuszmatinét rendez teljes műsorral.

LOPÓTÖK

50

Ma este 50-edszer játssza a Komédia nagysikerű kánikulai revűjét, a *Lopótök*-öt, amelynek eddig valamennyi előadása táblás ház előtt pergett le. Az 50-ik jubileum után megkezdik az új nyári revű próbáit, addig azonban a *Lopótök* marad műsoron.

MARIA MERCADER, a francia származású olasz színésznő »Végzetes találkozás« című új olasz filmjében egy svájci határállomáson összeismerkedik egy emigráns bankárral és a találkozásból végzetes szerelmi dráma fejlődik. Az érdeklődéssel várt filmben a férfifőszerepet Róma leghíresebb karakterszínésze, Lazzarini játssza.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap. M = Matiné.

ADRIA-ADMIRAL (353—707): **Szüts Mara házassága.** (½5 ½7 ½9; V Ü 11 és ¼3-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Leányvásár.** (½5 ½7 ½9; Sz ½3; V Ü 11 és ¼3-kor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **A 111-es.** (½5 ½7 ½9; V Ü 11 ¼3 ½5 ½7 ½9.) — **ATRIUM** (153—034, 154—024): **Orient-expressz.** (½5 ½7 ½9; Sz V Ü ½3-kor is.) — **BARLANG-BROADWAY** (422—722): **Muzsikus lelkek.** (½2 ½4 ½6 ½8.) — **BAROSS-BODOGRAF** (149—510): **Bűnös vagyok.** (½4 ½6 ½8; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **BELVÁROSI FILMSZÍNHÁZ** (384—563): **Őrségváltás.** (½4 ½6 ½7 ⅛8 ½9; V Ü ½2 ½3 ½4 ½5 ½6 ½7 ½8 ½9.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): **Emberek a Szahara szélén** (kultúrfilm). **Rajzos híradóban a kölni székesegyház pusztulása. Ufa-Magazin, Magyar, Ufa és Luce híradók.** (Folyt. egyórás előadások 10—22½ óráig.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Egy csók az élet.** (½4 ½6 ½8; V Ü ½2-kor is.) Vasárnap d. e. 11-kor: **Fegyverben áll a világ.** — **CAPITOL** (134—337): **Rózsafabot.** (½3 ½5 ½7 ½9; V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): **Lázadó féri.** (4 6 ½9; Sz V Ü 2-kor is.) — **CSABA-SAVOY** (146—040): **Fruska.** (½5 ½7 ½9; Sz V Ü ½3-kor is.) — **DEÁK-DÉCSI** (121—343, 125—952): **Orient-expressz.** (½3 ½5 ½7 ½9.) — **DUNA-LLOYD** (111—994): **Malakkai nő.** (½5 ½7 ½9; V Ü ½3-kor is.) — **ERZSÉBET-VESTA** (222—401): **Mire megvirrad.** (1 ½3 ½5 ½7 ½9.) — **FORUM** (189—707): **Bün árnyékában.** (½5 ½7 ½9; Sz V Ü ½3-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **Lesz, ami lesz.** (½4 ½6 ½8; V Ü ½2-kor is.) — **HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Színpompás állatvilág** (kultúrfilm). **Rajzos híradóban a kölni székesegyház pusztulása. Magyar. Ufa és Luce híradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—22¼ óráig.) — **HOMEROS** (496—178): **Szervusz, Péter.** (½4 ½6 ½8; vasár- és ünnepnap ½2 órakor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Egy is lehet repülni.** (½5 ½7 ½9; V Ü ½3-kor is.) — **KAMARA** (423—901): **Hivatása: orvos.** (½12 2 4 6 8.) — **KORZÓ** (182—818): **Asszony a katedrán.** (½5 ½7 ½9; Sz V Ü ½3-kor is.) — **NEMZETI (ROYAL) APOLLÓ** (222—002): **Komédiások.** (½5 ½7 ½9; Sz V Ü ½3-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Ingovány.** (½5 ¼7 ½9; Sz ½3; V Ü 11 és ¼3-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Kadétszerelem.** (4 6 8; V Ü 11 ½3 ½5 ½7 ½9.) — **PEST-PALACE** (221—222): **Az első randevú.** (½12 2 4 6 8.) — **PETŐFI-ODEON** (428—478): **Mária nővér.** (4 6 8; V Ü 2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Zavaros éjszaka.** — **RADIUS** (122—098, 120—564): **Késő.** (4 6 8; Sz V Ü ¼3-kor is.) — **SZÉKELY-OLYMPIA** (226—425): **Marokkói lány.** (½3 ½5 ½7 ½9.) — **SZITTYA-CITY** (111—140): **Mintaféri.** (¼5 ¼7 ½9.) — **TINÓDI-TIVOLI** (225—602): **Dr. Kovács István.** (4 6 8; Sz 2; V Ü 11 és 2-kor is.) — **TOLDI-RIALTÓ** (224—443): **A nagy per.** (10 ¾12 ½2 ½4 5 ¾7 ½9; V Ü 11 ¾1 ½3 ½5 ½7 ½9.) — **TURÁN** (120—003): **Bob herceg.** (11 ½2 4 6 8.) — **UJBUDA-SIMPLON** (268—999): **Családunk szégyene.** (½5 ½7 ½9; V Ü ½3-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): **Egy csókért.** (4 6 ¼9; Sz 2; V Ü 11 és 2-kor is.)

Nevetés, vidámság Pesten és Budán
Családunk szégyene
Goll Bea, Turay, Vaszary, Hajmássy
BETHLEN UJBUDA

Szilassy László, Karády Katalin
SZIRIUSZ
Izgalmas, különleges magyar film.
Csak 4 napig: **BELEZNAY**

Ötlet, humor, kacagás
Muzsikus lelkek
Kizárólag Barlang

A színházak mai műsora

VIG: *Fekete Péter* (½7). — ÚJ MAGYAR: *Zsuzsó* (½7). — FŐVÁROSI OPERETT: *Egy boldog pesti nyár* (6). — MARGITSZIGET: *Víg özvegy* (½8). — ERZSÉBETVÁROSI: *A két Kapitány* (7). — MÁRKUS PARK: *A legszebb éjszaka* (7). — KOMÉDIA: *Lopótök* (7). — MŰSZINKÖR: *Mária főhadnagy* (½6, ½8). — FÉNYES CIRKUSZ: *Charlie Rivels revűtársulata* (¼4, ½7).

Izgalmas, művészi film:
Amalakkainő
Edwige Feuillere, Pierre, Richard Wilm
Kizárólag **DUNA**

Megérkezett a **FRUSKA**
Lilia Silvi Hans Stilwe
CSABA Filmszínház

DR. PESTHY ISTVÁN TÁBORI LEVELE OROSZORSZÁGBÓL

Tosca előadás Kievben

Kiev, június hó. *Wse Bjileti prodani.* Ezt a három szót boldogan megtanulhatná minden pesti nyári színigazgató. Annyit jelent:

Minden jegy elkelt! A kievi operaház kapuján csüng ez a tábla hónapok óta.

Táblás ház van Kievben. Nemcsak az operában, kabaréban és operettszínházban, hanem mindenütt. *Száz és száz autó száguld a széles utcákon, az üzletekben ember ember hátán.* Espressóknak megfelelő helyeken pedig hektószámra árulják a limonádét, melynek aromája ugyan nincsen, de

gyönyörű hypermangán színével annál jobban csalogatja a szomjas katonákat.

Délután ½4 óra van. *Kharaso pagoda,* vagyis szép idő. Az opera előtt életveszélyes tolongás. Autók, autobuszok ontják a katonákat, akik gyorsan elvegyülnek a tömegben, sietnek a bejárat felé, mert négykor kezdődik az előadás.

Ma a Toscát mutatják be.

Egy régebbi beszámolónkban már említettük, hogy a Szovjet igen nagy gondot fordított a színházakra, mert *egyike volt azon eszközöknek, amivel propagandájukat szolgálhatták.*

Ismert klasszikus operákba egyszerűen önkényesen beleírtak és elénekeltettek olyan részeket, ami ötéves terveik népszerűsítését célozták.

Pénzt nem kímélve, rászoktatták a lakosságot, hogy látogassa az előadásokat. Ugyanakkor gondoskodott a rendszer arról is, hogy jó színészekkel, díszletekkel, rendezőkkel az előadások színvonalát is emelje. *Ki is alakult a bolsevistáknál egy kivételezett réteg: a művészek (írók, szobrászok, színészek) rendje, akik szabadon, korlátozatlanul gazdagodhattak kivételes jövedelmeikből.* Ezek és a politikai biztosok alkották azután a kapitalista réteget a Szovjetben.

Szórakozás parancsszóra

Egy-egy jóhangú énekes, vagy színésznő híres volt az egész országban. *ugyanazt a fényűző életet élhette a nép dédelgetettje, mint akármelyik nyugateurópai, vagy amerikai sztár.* Olyan munkásnak tartották a színészt, kinek az a dolga, hogy az intézményesen színházakba terelt népet szórakoztassa.

A kollektív munkás előírt kötelessége volt, hogy parancsszóra szórakozzon.

Ez a központilag irányított »szinjátszása« természetesen rányomta bélyegét az előadásokra.

Még a télen láttuk ugyanecsak a Toscát a vinnizai színházban. A színészek játéka, mimikája, gesztusa kísértetiesen azonos volt mindkét előadáson, sőt ugyanazokat a díszleteket használták itt is. *Mintha valahol egy nagy gyárban egyszerre elkészítettek volna több azonos díszletet, hogy hátterül szolgáljon olyan színészek játékának, akik valamennyien ugyanazon mester keze alól kerültek ki.*

Ezek a színészmunkások azután az egységes fegyelem hatása alatt kötelességszerűen megtanulták egyes jelenetek megjátszását,

érzelmek azonos eszközökkel való érzékelését. Erre vezethető vissza, hogy *a kimondott énekesszínész, operaénekes, megjátssza a jeleneteket.* Megjátssza, mert a rendszer nem tartotta elegendőnek a zene kifejező erejét, vagy a népet nem tartotta elég kulturáltnak a zene megértéséhez.

Színpadi kelléknek minősítik a játékot, ahogy a görög színészek is álarcok viselésével hangsúlyozták ki szerepeik karakterét.

Természetesen a szerepek ilyetén való »túljátszása« nekünk magyaroknak — akiknek színészei élnek a színpadon — idegenül, de *tagadhatatlanul érdekesen hatnak.*

Amit a pesti közönség megtanulhatna

Talán ezért is látunk annyi magyar katonát a nézőtéren. Mintha Pesten állandó bérletesek ülnének a széksorokban. Ismerősök — mert mindenki mindenkit ismer — kedvesen integetnek egymásnak.

Kedves, barátságos zsibongás tölti be a nézőteret, mely stílusban és színekben a Vígszínház és Fővárosi Operett keverékének tűnik fel.

Német- és orosznyelvű színlapokat, látcsöveket árulnak a jegyszedők, mintha Pesten lennénk. — de mégsem.

Itt nem lehet későn, székesapkodással bejönni, itt fegyelmezett, muzsikát szomjazó katonák vannak

s ezt a magától értetődő szerény, de fesztelen magatartást átvette tőlünk a civil orosz nép is.

SAISON 1941—1942.

KIEWER OPERNHAUS

Programm

TOSKA

Oper in 3 Akten
Musik von Puccini

Mitwirkende:

Floria Tosca	Bogdarowa, Marinina
Mario Cavaradossi	Schwedow, Akulenko
Scarpia	Pekarsky, Martinenko
Angelotti	Groschew, Palij
Kirchendiener	Grodsinsky, Semenez
Spoletti	Moskalenko, Panajew
Scharone	Groschew, Bieloserow
Kerkermeister	Karjakin, Pitajewsky
Der Hirt	Wenediktowa, Resnikowa

Kapellmeister: Tarakanow.
Regie: Subarew
Maler: Kurotschka-Armaschewsky

Megkezdődik az előadás. A keret gyönyörű, pedig mi magyarokat ugyancsak elkényeztetett igényekben Operaházunk. *Díszletek, ruhák kifogástalanok.* Rendezés gondos, stílusos, aprólékos. A zenekar kissé vérszegény. Lágyabb lírai részletekben nagyon szép, de ahol nagyobb dinamikára van szükség, ott ki-kihagy. *Cavaradossi, Schwedow Akulenko* illúziókeltő megjelenésű énekes, finom, üde lírai tenor. Leváriája különös nagy sikert aratott. *Scarpia, Pekarsky Martinenko* maszkja nagyon jó volt, előadóképessége kitűnő. Hangja kissé fátyolozott és különösen a nagyobb drámai jelenetekben fénytelen, a még aránylag kisebb zenekar mellett is elveszett. *Tosca, Bogdarowa Marinina* kulturált szopránénekesnő, kellemes, de nem nagy terjedelmű orgánummal.

Az előadás végén szűnni nem akaró taps.

Talán ezért is játszanak olyan nagy kedvvel a színészek. Érzik, hogy a közönség, mely túlnyomórészt katonákból áll, hálás a háromórás kikapcsolódásért.

Sok van a katonák között, akik 2—3 nappal ezelőtt még valahol Charkov vagy Putiol körül olyan koncerten vettek részt, ahol a legnehezebb ürméretű nagydobok földrengető taktusát élvezték.

Előállnak a nagy autóbuszok, felsegítik a mosolygó sebesülteket. Hét óra van csak, ragyogó napfényben széled el a közönség.

MOVE-pálya Hungária-középkörút

Június 21-én, vasárnap d. u. 6 órakor

Szolnok-Ferencváros

I. o. Nemzeti Bajnoki mérkőzés,

előtte negyed 5 órakor

Gamma-Nagyvárad

I. o. Nemzeti Bajnoki mérkőzés.

— **Vendégeket szívesen látnak a Kisanyák Iskolája záróvizsgáján,** amelyet ma, június 20-án délután 4 órakor tartanak a Bajza-utca 49—51. szám alatti Községi Polgári Iskola kézimunkatermében.

Hétfőn kezdődnek a népiskolai beiratások

A Nyilvántartó Központi Hivatal minden iskolakötelest számontart

A beiratások *hétfőn megkezdődnek* s a fővárosi népiskolák *teljes felkészültséggel* várják az új tanulósereget. Bár a 26.000/1941. V. K. M. sz. rendelet már 1941 szept. 1-én hatályba lépett, *a népiskolai utasítást teljes egészében csak most, az 1942—43. iskolai évben lehet végrehajtani.* Az új népiskolai utasítás élő, fejlődő valóság, mely számottevő újításaival egész népiskolai rendszerünknek biztos alapot ad.

Az iskoláztatási kötelezettség tudvalevően a gyermek *hatodik* életévének betöltésével kezdődik és *kilenc iskolai éven át szakadatlanul tart.* Ennek *ellenőrzése* céljából állandó nyilvántartást — *törzskönyvet* — kell vezetni minden községben az ott lakó iskolaköteles gyermekekről. Hatalmas feladatot ró ez a rendelkezés *a székesfővárosra,* ahol körülbelül *100.000 gyermek* nyilvántartásáról van szó. A főváros vezetősége ezt a nehéz kérdést igazán *mintaszerűen oldotta meg* az *Iskolaköteleseket Nyilvántartó Központi Hivatal* révén, amelyet egy modern szellemű, rendkívül agilis fiatal igazgató: *Kálnay* József vezet. Ennek ellenőrzése és irányítása mellett minden közigazgatási kerületben külön *törzskönyvi hivatalok* működnek. Ezekben a hivatalokban törzslaprendszer alapján tartanak számon *minden Budapesten lakó iskolaköteles gyermeket.*

A főváros közönsége már ismeri a május havában történő, *hatéves korba lépő* gyermekek összeírását. Ez minden évben megtörténik s ez a nyilvántartás *alapja.* Még mielőtt a kis nebuló előtt megnyílt volna az iskola kapuja: kerületében *már törzskönyvezve van.* Ettől kezdve *kilenc éven át folyton figyeli és feljegyzi minden lépését a nyilvántartóhivatal.* Ha *más kerületbe* vagy *vidékre* költözik, *a törzslapja* tudtán kívül *elkíséri új lakóhelyére is* s ha *visszajön* a fővárosba, már *itt várja őt.*

Elképzelhető, *mennyi munkával jár e sok gyermek évekig tartó figyelése és adatainak állandó feljegyzése.* Ebbe a munkába bekapcsolódnak az anyakönyvi hivatalok, a községi és kerületi elöljáróságok, az iparhatóságok és az összes iskolák. *Végcélja* ennek a hatalmas, az egész ország *minden julujára és tanyájára kiterjedő* szervezetnek az, hogy *magyar földön ne legyen olyan gyermek,* ki a boldogabb élet kivívásához szükséges *legelemibb ismereteket meg nem szerzi.* Erre való az egész apparátus, amely gondosan ellenőrzi: kik azok az iskolaköteles gyermekek, akik valamilyen ok miatt nem iratkoztak be a népiskolába, az akadályokat megvizsgálja és elhárítja, így aztán minden kis magyart az iskolába — ha kell — valósággal *bekényszerit.* A törzskönyvi hivatalok *nemzetnevelő,* jövőt megalapozó hivatását mindez eléggé megvilágítja.

A törzskönyvi hivatalok munkájába kapcsolódik az *Iskolanővéri Intézmény* szervezete is. A két hivatal, szoros együttműködésével és a hatóságok lelkes irányításával, valamint a székesfőváros mindent felülmúló áldozatkészségével és az iskolák munkájával mind *egyetlenegy* célt szolgál — a szebb és boldogabb magyar jövendő előkészítését.

A fővárosban már kifüggesztették az *iskolaköteles korban* lévő gyermekek *beiratására* vonatkozó hirdetményeket. Ezekben a polgármester felhívja a szülők figyelmét a budapesti tankerületi főigazgató rendelkezésére, amely szerint *ezentúl — az eddigi gyakorlattól eltérően — csak június hó folyamán lesznek iskolai beiratások. A szeptemberi pótbeírás tehát elmarad.* A beiratás *elmulasztása* pedig *kihágás* és *600 pengőig terjedhető* pénzbírsággal büntetendő. A be nem írt gyermeket egyébként a törzskönyvvezetők *hivatalból írják be* a megfelelő népiskolába. *Iskolaköteles korba* az a gyermek lép, aki *hatodik* életévét *június 30-ig betölti.* A népiskolában az idén *hétfőn,* azaz *június 22-én* kezdődnek a beiratások s *délelőtt 9—1 óráig, délután 5—7 óráig* tartanak, a rákövetkező *két napon is.*

Kiosztották az ifjúsági fémcsata győzteseinek a díjakat

Július elején kezdik meg a győztesek balatoni nyaralásukat

Most egy éve, hogy a belső front anyagcsatájának egyik jelentős küzdelme, az ifjúsági ócskavasgyűjtés megindult. A különböző ifjúsági szervezetek: a diákkaptár, a leventék és cserkészek vállvetett erővel kezdték meg a gyűjtési munkát, hogy az ócskavascsata minél szebb eredményeket mutathasson fel. Az önzetlen ifjúság munkájának buzdítására a Fémgyűjtő akkoriban és most is kerékpárokat, valamint 8 napos nyaralást a Balatonon ajánlott fel azzal a feltétellel, hogy e díjakat a legtöbbet gyűjtő diákok kapják meg.

Így indult meg az ifjúsági ócskavascsata, melynek győztesei e héten, az iskolai évzáró ünnepélyeken vették át a Fémgyűjtő jutalmait. A díjnyertesek egész év folyamán állandó munkával jelentős mennyiségű ócskavasat és fémhulladékot gyűjtöttek össze és ezzel a tevékenységükkel hozzájárultak a belső front erejéhez és a külső front diadalmas harcának erősítéséhez.

Szép iskolai ünnepségek során osztották ki a győzteseknek a jutalmakat. A Fémgyűjtő kerékpárjait, illetve nyaralási díjait a következő gyűjtők kapták gyűjtési eredményükért: Polgár Sándor és Franz Sigfrid Kecskemét, Pető Sándor és Tarics János Komárom, Csölle Konrád Kaposvár, Csorba Borbála Sátoraljaújhely, Lukácsi Lajos Pápa, Büte Gyula Szatmárnémeti, Kiss Zoltán és Kereti László Debrecen, Heller Gusztáv Győr és Szabó Tibor Érsekújvár.

Az ifjúság rendszeres gyűjtési munkája során a most lefolyt tanévben közel egymillió kg vas- és fémhulladékot gyűjtött össze. Az ifjúság vascsatája tehát meghozta az eredményt.

Július elején indulnak a diákok a Balatonra, hogy a Fémgyűjtő díjai alapján nyaralásukat megkezdjék.

A csempészeknek adta el a közfogyasztásra szánt húst

Sopron, június 20. A soproni törvényszék uzsorabírósága *Schmidt* Károly hentest és mészárost *áruelvonás és ártúllépés miatt egyévi és nyolchavi börtönre ítélte, mert csempészeknek drágábban nagyobb mennyiségű húsárut adott el.*

Borjúembrió-kivonat az új sebészeti csodaszer

Kopenhága, június 20. *(NST)* A jütlandi *Fredericia* kórházában *igen jó eredménnyel kezeltek súlyos sebeket meg nem született állatokból, főképpen borjúkból készített kivonatokkal.* Összesen száz sebesültet részesítettek ebben az újrendszerű orvosi kezelésben, köztük *tizenöt olyan embert, akik egy robbanásnál súlyos égési sebeket szenvedtek.* Az új gyógyszer minden esetben *gyors és sima gyógyulást eredményezett.*

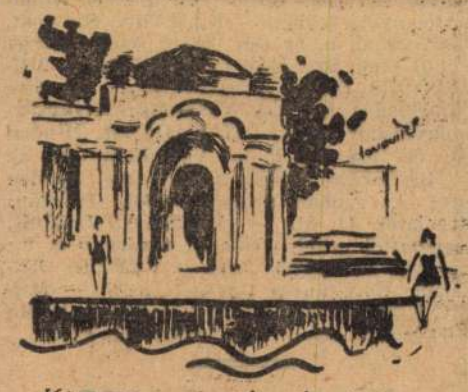

Kitűnő gyógyforrásvíz!
Pázsitos, portalan park!
Kellemes úri környezet!

Szent Gellért
Hullámfürdő

SZINHÁZ ÉS FILM

NICOLAI KOLIN

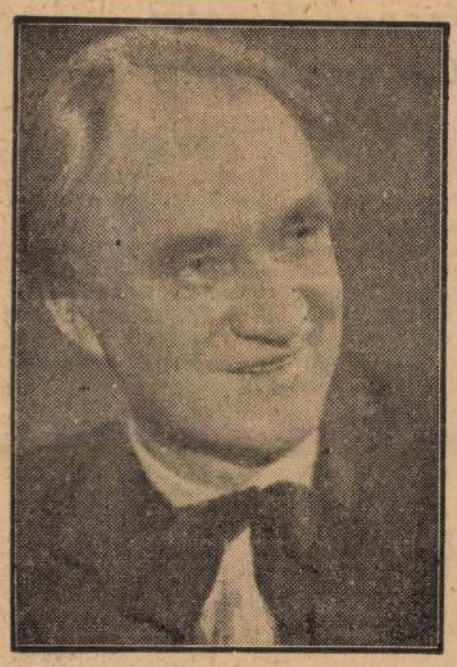

egyike a legtehetségesebb német jellemszínészeknek. Szentpétervárott született, majd Németországban végezte tanulmányait. Korán lépett színpadra és már a némafilm idején sok jelentős szerepet játszott. A hangosfilm térhódításának kezdetén specializálta magát azokra a karakterfigurákra, amelyeket mostanában is játszik. Rendszerint jóságos, kicsit esett embereket alakít, akik jószívükkel alig tudnak megbirkózni az élet kemény viharaival. Legújabb filmje az UFA Illusio című nagyszabású produkciója, amelyet a világhírű rendező, Tourjanszkij vitt felvevőgép elé. Kolin ebben a filmben Brigitte Horney partnere, ki fiatal színésznőt játszik az Illusióban.

Házasság adagolva

Milyen természetű asszonnyal legboldogabb a házasság? Erre a kérdésre válaszol a legújabb *LÉNA—DFE* vígjáték, amelyet *Házasság adagolva* címmel mutatnak be a budapesti közönségnek. A mulatságos írói és rendezői ötletekkel fűszerezett vígjáték három főszereplője Leni *Marenbach*, Johannes *Riemann* és Grete *Weiser*. Az új német vígjátékot, *amley teli van ötlettel és humorral nagy érdeklődéssel várja a közönség.*

A MAGYAR NIPPON TÁRSASÁG vasárnap délelőtt 11 órakor matinét rendez a Fórumban, amelynek keretében levetíti azokat a legújabb japán hangosfilmfelvételeket, amelyek Hongkong és Singapore bevételét, valamint a burmai harcokat ábrázolják.

*

HOLNAP RENDEZI a magyar Vöröskereszt és a rádió a IX. kívánsághangversenyt, amelyen számos neves művész között Rosita Serrano, a világhírű chilei énekesnő is fellép. A rádió vasárnap este 19 órai kezdettel közvetíti a hangversenyt.

ARANYSÁRGA FALEVÉL

Az Erzsébetvárosi Színház mai bemutatója

Pénteken este hitelesen is megnyílt és elkezdődött a pesti nyár ama nevezetes aktussal, hogy a dúsan vegetáló ligeti őserdőbe süppedt Erzsébetvárosi Színházban Erdélyi Mihály, öles termetű tengerészeti szak-operettírónk és komponistánk bemutatta Aranysárga falevél című legújabb vívmányát és műalkotását, amely a megboldogult Budai Színkör-beli parázs nyári hacacárék nyomdokaiba lépve új műfajt teremtett. Budapest színházi krémje fellelkesülten zarándokolt ki a ligetbe, ahol ezen az estén először pergett le az operett a penzionált huszárezredessel, bülbülszavú szerelmével, két viháncoló és higanytermészetű, istállók táján nevelkedett leányával, azok tutyimutyi férjeivel és kérőivel, az ellenbonvivánnal, aki ez esetben páncélos főhadnagy, valamint az erdélyimihályi műfaj valamennyi fő- és alszereplőjével, kellékével, lampionos bájdalával és tűzrőlpattant slágerével, amelyek közül néhányat az élelmesebb és éberebb ligeti rigók már a főpróba után szemfülesen agnoszkáltak.

Az operettben egyébként arról esik szó, hogy Csortos ezredes úr, aki elkényelmesedett kissé a bécsi garnizonélet viharai és lovasbravúrjai után, Kiss Manyi és Göndör Klári leányzói segédletével fizetővendégeket lát vendégül úri kastélyában, de nem ám gazdasági üzleti szándékkal, hanem azzal a céllal, hogy egyszer csak elébe édesedik az az asszony, akit az ezredes úr vulkánikus szíve ismét megszeret s oltárhoz vezet. A választás Orosz Júliára, az Operaház kiruccant csalogányára esik, aki szegény, ám becsvágyó pacsirtajelölti minőségében hajlandó férjhez menni a mordizomadta gavallérhoz, annál is inkább, mert friss-sütetű szerelméről, a százholdas Delly Feri kisgazdáról olyan információt kap, hogy az illető megbízhatatlan szoknyabolond és megyeszerte híres csélcsap fráter.

A második felvonásban aztán kiderül, hogy fatális névrokonságról van szó s miközben Delly — immáron — főhadnagy úr regényes táborilapokat irogat az üstökön ragadott időszerűség jegyében a frontról, a podagrás gavallér szívében is kigyúl az igazság kis mécsese, hogy nem ez a bülbülszavú úrilány illik hozzá, hanem a tájfunos multból felbukkanó hajdani műlovarnő, akit a sors időközben özvegy és dúsgazdag bárnővé avatott s egy szonátahangú jelenetben maga boronálja össze az egymáshoz illő fiatalokat, hogy a tömegnászra rágördüljön a függöny s megszülessék az új erdélyimihályi mestertrükk, ez a bűbájos »neszesemmifogdmegjól«, ami éppen azért ilyen ellenállhatatlanul és korlátlanul hatékony, mert Erdélyi Mihály apait, anyait beleadva, nemcsak ragyogó előadást produkált, de hajderménküszerűen mozgékony darabot és kivédhetetlen bombaként fülbehatoló zenét is rittyentett.

Orosz Júlia nemesveretű koloratúrája fölényes könnyedséggel feledteti, hogy színtere az operaszínpad, műfaja a nehézkes, drámai és külsőségekben patétikusabb opera. A hölgynek primadonnai szekszepilje van. Csortos Gyula legújabb huszárezredesén civilben is érzik a wienerneustadti drill, hagyományos búcsúdalát pedig ezúttal gejzírként feltörő emberi melegséggel és mélabús férfilíráival mondta el, feledtetvén, hogy a szövegtudás ezúttal is gyenge oldala. Nyomban ezután a rivelsi humorú Kiss Manyiról emlékezzünk meg, akiből görögtűzként freccsen szét villódzófényű kedélye és offenzív jellegű derűje, mint operettszínpadjaink nyáron is szuperáló karácsonyi csillagszórója. Latabár Kálmán, újfent operettdeszkákat érezvén a lába alatt, szabadjára engedte fulmináns ötleteinek csikait s olyan vadnyugati humorviadalt rendezett, hogy rengett belé az öreg műintézet valamennyi vastraverze.

Zala Karola ezüstbevágott méltósága mellett egy újonc, bizonyos nevezetű Göndör Klári másodszubrett kisasszony ragadta meg a figyelmünket. Talpraesett, eszményi lábú kislány (mindkét értelemben), akinek természetes humora és csivitelő, fészekparti fecskefiók komplexuma Kiss Manyi mellett is biztosította az érvényesülést. Harmadikként Somogyi Nusi viharzott a színre farmernői vitalitással. Az ébenfekete és nem éppen filigrán Szilágyi Szabó Eszter elhitette vérnarancs egyéniségével a bárónővé »bukott« műlovarnőt. Delly Ferenc, elnyűhetetlen, tűz- és vízálló bonvivánunk vidéki emigrációja után napsütött szolgabíró szekszepillel dobbant a színre, míg Tapolczay Gyula ballonméreteit meghazudtoló könnyedséggel aratott sikert. Idősb Latabár Árpád, Tassi Béla, Pákozdy Ferenc alakítását, Tihanyi Vilmos tempótartó és gondos rendezését Berczényi Tibor ügyelői diszleteit és Endre Emil karmesteri közreműködését illesük még elismeréssel a nyári kalamitás terjedelmes névsora alapján.

Baróti Géza

A magyar dalos egyesületek jubileumi hangversenye

A magyar dalos egyesületek országos szövetsége hetvenötéves fennállása alkalmából június 28-án este, valamint 29-én délelőtt és este három nagyszabású hangverseny keretében rendezi *budapesti dalosünnepét.* A tervbevett jubileumi országos dalosünnepet az ismert rendkívüli körülményekre való tekintettel el kellett halasztani és helyette az ország különböző városaiban a szövetség kerületeiben kisebb keretekben rendezik meg. Ezeknek bevezetője a most megrendezésre kerülő budapesti dalosünnep. A három hangversenyen *negyven* budapesti és környéki énekkar vesz részt arányos felosztásban és minden hangversenyen kb. *hatszáz* énekes közreműködésével közös kórusokat adnak elő *Bárdos* Lajos országos karnagy vezetésével.

SZABOTÁZS

Uránia, Forum, Corvin, Scala és Atrium

Csütörtökön öt elsőhetes filmszínházban előkelő közönség előtt pergették le a *Szabotázs*-t, az egyik legnagyobb magyar kémfilmet, amelynek érdekességét és valószerűségét különösen kidomborította az, hogy a valóságban is egyik nagy magyar hadiüzemben készült. *Az új magyar kémfilm elsőrangú, igen sikerült alkotás.*

A film a nemzetvédelmet, a belső front védelmét szolgálja érdekes történet keretében, a felvilágosítás nemes eszközeivel. Bemutatja izgalmas mese keretében, *hogyan csúsznak be jószándékú, dolgos magyar munkások közé az ellenség ügynökei, milyen embertelen eszközökkel dolgoznak és hogyan ejtik kelepcéjükbe az ingatag jellemű embert.*

A cselekmény elejétől végéig egy hadiüzemben játszódik, ahol veszedelmes robbanások, szabotázscselekmények történnek, míg végül is a magyar munkások ügyessége és lelkiismeretessége ki nem deríti a becsületes munkás álarcában rejtőzködő ellenséges ügynököt. A film főszereplői: *Kiss* Ferenc, *Simor* Erzsi, *Somogyi* Nusi, *Földényi* László, *Hidvéghy* Valéria és *Pethes* Ferenc. *Művészetük legjavával szolgálják ezt az újszerű, érdekes magyar filmet,* amely *Martonffy* Béla pompás rendezői munkájával *Csörgi* Géza—*Hausz* Mária produkcióban készült.

TISZTÍTÓTŰZ

Radius

Tegnap mutatta be a Radius filmszínház Tito Schipa hatalmas zenés filmjét, amelynek meséje egy nagy énekes tragikus pályájának egyes állomásait mondja el. A mese azonban nem is fontos ebben a filmben, hiszen a történet főszereplője tulajdonképpen a dal, Tito Schipa csodálatos tenorja, amely különösképpen a zárójelenet Werther előadásában bűvöli el a nézőt. A filmnek ez az erőssége: Schipa hangja.

Schipa, túl kivételes hangján, igen érdekes modorú színész is, akinek alakítása már ezért is feltűnik, hiszen jóval felette áll az átlagnak és nagyon elüt a sablontól. Partnernője a francia filmek ismert és világhírű sztárja, Mireille Balin, kinek furcsa és egzotikus szépsége is hozzájárul a film sikeréhez. A két főszereplő mellett egy sereg ismert olasz és francia jellemszínész játszik a filmben, többek között André Lefaur, aki egy öreg baritonista szerepében nyujt felejthetetlen alakítást.

Ismételni kell, hogy a filmnek a végeredményben egyetlen komoly erénye van: ez Schipa hangja. Viszont ezért feltétlenül meg kell nézni a Tisztítótüz-et.

A színházak mai, holnapi és jövőheti műsora

NEMZETI. Szombat (VII.), vasárnap (VIII.), hétfő (XII.), kedd (XI.): A roninok kincse. Szerda (N. II.), csütörtök (III.), péntek (K. II.): Hősök nélkül (½8). Szombattól nyári szünet. — KAMARA. Szombat, vasárnap d. u. és este, hétfő, kedd: Hősök nélkül (¾8). Szerdától nyári szünet. — MŰVELŐDÉS HÁZA. Szombat d. u. és este: Filmelőadás (4, ½7). Vasárnap: Kívánsághangverseny (7). — UJ MAGYAR. Minden este és vasárnap d. u.: Vén diófa (½4, 8). — BÁBSZINJÁTÉK. Szombattól minden este: Az ember nincsen fából. Délután: Mesejáték (4, 8). — ERZSÉBETVÁROSI. Szombattól minden este és vasárnap d. u.: Aranysárga falevél (5, 8). — FÉNYES CIRKUSZ: Kötéltáncos tigrisek (4. 8). — MŰSZINKÖR. Minden d. u. és este: Handa-banda (hétköznap: ½6, 8; vasárnap: ½4, 6, 8).

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat, V Ü = Vasárnap és ünnepnap, M = Matinó

ADMIRÁL (353—707): Határvadászok. (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—874): Mindenkit érhet szerencse. (½4 ½6 ½8 ¾10; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): Arizonai vadmacska. (¾4 ¾6 ½8 ¾10; V Ü 11 2 4 6 8 10.) — **ÁTRIUM** (154—024): Szabotázs. (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4-kor is.) — **BELVÁROSI** (384—563): Átalakítás miatt zárva. — **BELVÁROSI HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (181—244): **A titokzatos röntgensugár** (kultúrfilm). **A charkovi csata. Rajzos híradó a hajókaravánokról. Magyar, Ufa, Luce és Argentin híradók.** (Folytatólagos egyórás előadások 10—24 óráig.) — **BROADWAY** (422—722): **Az 5-ös számú őrház.** (½4 ½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½2-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **A szerelem nem szégyen.** (½5 ½7 9; V Ü ½2 ½4 ½6 ½8 ½10.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Férfi a gáton.** — **CAPITOL** (134—337): Második hétre prolongálva! **Leányálmok.** (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **CORSO** (182—818): **Gúnyvacsora.** (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): **Szabotázs.** (5 ⅛8 ½10; Sz V Ü ¾3-kor is.) — **DAMJANICH** (425—644): **Határvadászok.** (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **DÉCSI** (121—343, 125—952): **Leányok egymásközt.** (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4-kor is.) — **ELIT** (114—502): **Akit elkap az ár.** (6 8 10; V Ü 4 órakor is.) — **FÓRUM** (189—707, 189—543): **Szabotázs.** (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **Hamis eskü.** (5 7 9; Sz ½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (222—499): **Babona** (film a kuruzslásról). **A charkovi csata. Rajzos híradó a hajókaravánokról. Magyar, Ufa, Luce és Argentin híradók.** (Folytatólagos egyórás előadások 9—24 óráig.) — **HOLLYWOOD** (225—003): **Akit elkap az ár.** (½6 ½8 ½10; Sz V Ü ½4 órakor is.) — **IPOLY** (292—626): **Régi keringő.** (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Pardon, tévedtem.** (5 ⅛8 ½10; V Ü ¾3-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Pusztai szél.** — **KAMARA** (423—901): **Dr. Kovács István.** (11 2 4 6 8 10.) — **LLOYD** (111—994): **Asszony a neved.** (½6 ⅛8 ½10; V Ü ½4 órakor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Nevadai hajtóvadászat.** (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Pusztai szél.** — **ODEON** (422—785): **Végre.** (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü ½2-kor is.) Vasárnap d. e. 11-kor: **Te csak pipálj, Ladányi.** — **OLYMPIA** (423—188): **Ámok.** (11 2 4 6 8 10.) — **OMNIA** (130—125): Prolongálva! **Azur Express.** (5 ⅛8 ½10; szombaton, vasárnap és ünnepnap 3 órakor is.) — **OTTHON** (146—447): **Operett.** (½4 ½6 ⅛8 ½10; V Ü ½2 órakor is. Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Hatosfogat.** — **PÁTRIA** (145—673): **András.** (11 2 4 6 8 10.) — **PHÖNIX** (426—326): **Az ördög nem alszik.** (11 5 ½8 ½10; V Ü 11 3 5 ⅛8 ½10.) — **RÁDIUS** (122—098, 120—564): **Tisztítótüz.** (½6 ½8 ¾10; Sz V Ü ½4-kor is.) — **RIALTÓ** (224—443): **Rettegés.** (½4 ½6 ½8 ½10.) — **ROYAL APOLLÓ** (322—002): Második hétre prolongálva! **Viharkapitány.** (¾6 ¾8 ¾10; Sz V Ü 4 6 8 10.) — **CSABA (SAVOY)** (146—040): **Akit elkap az ár.** (½6 ½8 ½10; V Ü ½4-kor is.) — **SCALA** (114—411): **Szabotázs.** (½6 ½8 ¾10; Sz V Ü 3-kor is.) — **TIVOLI** (225—602): **Gyurkovics-fiúk.** (¾4 ¾6 ¾8 ¾10; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **TURÁN** (120—003): **Határvadászok.** (11 ½2 4 6 8 10; V Ü, 11 2 4 6 8 10.) — **URÁNIA** (146—046): **Szabotázs.** (5 ⅛8 ½10; Sz V Ü ¾3-kor is.) — **VESTA** (222—401): **Csintalan férjek.** (½4 ½6 ½8 ½10; V Ü 2 4 6 8 10.)

PÁGER, TOLNAY, SZELECZKY

AZUREXPRESS

Prolongálta **OMNIA** *Prolongálta*

MÁRKUSPARK (fedett) **SZÍNHÁZ**

Telefon 131-187. — Rákóczi-út és Múzeum-körút sarkán

Pünkösti Andor rendezésében **PÁRISI EXPRESS**

Zenés vígjáték írta: **Ives Mirande,** fordította: **Pünkösti Andor,** zene: **Csanak Béla,** versek: **Erdélyi Mihály**

Dayka Margit

Feleky Kamill, Csikós Rózsi, Kertész Dezső, Mihályi Ernő, Buttykay Emmi, Pataky Miklós, Császár Terka, Sárossi Andor, Ihász [illegible]

felléptével

Bemutató előadás június 24-én, szerdán este ½9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon délután ½6 órakor is. Jegyek már válthatók.

HÍREK

A szoba

Este már kénytelen volt szobájába felmenni.

A kávéház üres, az utcák néptelenek, a fáradtság eleven.

Fásultan élt a szoba. Ablaka félig nyitva, félig csukottan, a levegőben az egésznapi szellőzés után is némi füst és áporodottság maradványa érződött.

A titkos szakadásokból foszló pelyhek megültek a szobában, a sarkokban és az asztal, a fekvőhely alatt.

Mint a gondolatok, amelyek kiszabdultak az agyból és rendszertelenül beleszóródtak életünkbe.

Az asszonymesterség jellemző képe ütközött ki mindenből. A mosdó a falban gyakori mosdások szappanos szagát szárította. Fogkefék és kölnivíz, ruhakefe és valami kéthetes csomagolópapíros az üvegpolcon.

Könyvek, ujságok, iratok. Az íróasztal félig kihúzott fiókjából konzervdoboz és paprikakivonat kandikált.

Ceruza és lámpa az asztalon. Az egész szoba a nappali embernélküliség unalmát mutatta.

A szeretet a veréb és cinke számára az ablakpárkányra szórt morzsákban testesült meg, amelyekért hajnalban repülnek oda a vendégek.

A szomszéd szobából rádió öntötte át a légiriadó csendjét.

Csengő szólt a házban. A lépcsőkön emberek lépései siettek a pince felé. A pincében asztalok, kerevetek, székek, fali faburkolat. A hangulatlámpa alatt a házban levő mulató néhány vendége és hölgyek pezsgőtől felajzott ajka és szeme piroslott.

Mégis emberek végre és mégsem kezdődött még meg az éjszaka.

A szoba nyitva maradt az előírás szerint. Akárki bemehet, még talán rendet is csinálhat benne ezalatt valaki.

Az elsötétítés ma este 6 órakor kezdődik és reggel fél 6-ig tart

— **Felhívás a menekült vasutasokhoz!** Az államvasutak igazgatósága felhívja a menekült mozdony- és vonatkísérőszemélyzetet, akik eddig még nem jelentkeztek, hogy tartózkodási helyükhöz eső legközelebbi állomáson e hó 25-én éjfélig feltétlenül jelentkezzenek. Aki a felhívásnak nem tesz eleget, szabotálónak tekintik és azokkal szemben a fennálló rendelkezések értelmében járnak el.

— **Halálozás.** Dr. szitány *Szitányi* Ferenc ny. pénzügyminiszteri tanácsos, tart. huszárhadnagy életének 52. évében hosszas szenvedés után elhúnyt. Temetése szombaton, október 21-én délután ¼4 órakor lesz a kerepesiúti temetőben.

Tusnádi Ernő október 9-én ellenséges repülőbombától találva 28 éves korában hősi halált halt. Az elhúnytban Tusnádi Gyula, a »Pest« és »Magyarország« szedőosztályának tagja fiát gyászolja. Tusnádi Ernőt ideiglenesen a kiskunhalasi római katolikus temetőben helyezték örök nyugalomra.

— **Megölte az erjedő must.** Pécsről jelentik: *Hegedűs József berkesdi* gazda lement a pincéjébe, ahol a leszüretelt mustot tartotta. Az erjedő musttól átjárt levegőben elesett és megfulladt.

PEST

Express hirdetés

siker
Express-siker
siker

SZINHÁZ ÉS FILM

KISS FERENC ÁTVESZI a Nemzeti Színház vezetését

Lapunk tegnapi rovatában jelentettük, hogy *Kovách* Aladár betegségére hivatkozva visszavonult a Nemzeti Színház éléről s egyik budapesti szanatóriumba vétette fel magát. *Kovách* Aladár visszavonulása után rövid ideig az volt a helyzet, hogy a színház vezetését egy háromtagú műszaki, gazdasági és művészi bizottság veszi át arra az időre, míg az illetékes minisztérium a Nemzeti Színház új igazgatóját kinevezi. Az ország első színházának igazgatóválsága sokkal hamarabb megoldódott, mintsem várni lehetett volna. Illetékes körök *Kiss* Ferencet, a legnagyobb élő magyar színészt kérték fel a Nemzeti Színház igazgatói tisztségének betöltésére. Értesülésünk szerint *Kiss* Ferenc vállalkozott e nehéz időkben sok fáradságot, kemény munkát és művészi tisztánlátást igénylő feladatra s a közeli napokban *kinevezése hivatalosan is* megjelenik. Az interregnum remélhetőleg rövid ideje alatt azonban *Kiss* Ferenc vezeti a Nemzeti Színház ügyeit, mint az intézőbizottság feje.

Luxemburg grófja bucsuzik

A jövő héten operettbemutató

A Fővárosi Operettszínházban a rövid szünet után ma kezdődnek meg az előadások és ismét *Lehár* viharos sikert aratott operettje, a felújított *Luxemburg grófja* kerül színre vasárnap estig bezárólag. Az Operaház ugyanis már a korábbi megállapodás értelmében csak október 22-ig szabadságolta a címszerep eljátszására *Sárdy* Jánost, aki október 23-án, hétfőn az Operaházban köteles jelentkezni. A nagysikerű felújítás ezzel véget ért és *Luxemburg grófja* vasárnap este féléves pályafutás után elbúcsúzik.

Az Operettszínház ezt a hetet arra használja fel, hogy most már a teljes színpad és az egész színház igénybevételével készüljön fel október 28-ra kitűzött premierjére. Ez alkalommal *Zsigray* Julianna, *Kovách* Kálmán és *De Fries* Károly *Hurrá! Itt a szerelem...* című operettje kerül majd színre parádés szereposztásban. A vezetőszerepeket *Vizváry* Mariska, *Vaszary* Piri, *Csikós* Rózsi, *Mednyánszky* Ági, *Kertay* Lili, *Lóránd* Lenke, *Taby* Márta, *Latabár* Kálmán, vitéz *Gozmány* György, *Puskás* Tibor, *Pártos* Gusztáv, *Misoga* László játssza, *Tihanyi* Vilmos rendezésében. A nagy és az ifjúság modern romantikával átszőtt életét elevenítő operett díszleteit *Bercsényi* Tibor tervezte, a zenekart *Endre* Emil vezényli.

A Horst Wessel film Budapesten

Az Uránia Filmszínház holnap mutatja be a Horst Wessel filmet, amelynek magyar címe: Egy a milliókért. A film a német nemzeti szocializmus legendás mártirjának életét vázolja fel s azokat a lázas napokat, amikor a kommunista Berlinben először jelent meg a horogkereszt.

Turay Idát megoperálták

Tegnap este terjedt el a hír a budapesti színházi világban, hogy Turay Ida a Vígszínház előadása előtt rosszul lett, úgyhogy be kellett szállítani egyik szanatóriumba, ahol sürgös műtétet hajtottak végre rajta. A népszerű színésznő, aki párhuzamosan játszik két színházban is, már túl van a veszélyen, s remélhetőleg rövid idő mulva felgyógyul. Szerepét betegségének tartama alatt, mint nemzetiszínházi fellépéseinek alkalmával is, Feleki Sári vette át. A Nemzeti Színház viszont ma este és vasárnap délután a Tacskót játssza, a címszerepben Mészáros Ágival, aki két évvel ezelőtt nagy sikersorozatban játszotta már a Niccodemi-vígjáték főszerepét.

Szörényi Éva betegsége

A Nemzeti Színház tegnap a »Nagyúr« című drámát adta elő. Már 5 óra elmult, amikor még mindig ké séges volt, meg le het-e tartani az előadást vagy sem. Szörényi Éva ugyanis, aki a női főszerepet játssza, magas lázzal érkezett a színházba. Állandó orvosi felügyelet mellett több injekció után lépett a színpadra és súlyos betegsége ellenére is megmentette az előadást. Szörényi be egsége miatt abbahagyta készülő filmjének forga ását is és egyelőre a Vígszínházban sem próbálja a »Portugália császára« című darab női főszerepet.

Színházak mai műsora

OPERA: Iphigenia Aulisban (½5). — NEMZETI: Tacskó (5). — VIG: Mesebeszéd (5). — PESTI: Candida, Az imádó és a férj (5). — ÚJ MAGYAR: Utcai ismeretség (5). — ANDRÁSSY: Ne bízz a nőben! (5). — FŐVÁROSI OPERETT: Luxemburg grófja (5). — MADÁCH: Bernd Róza (5). — JÓZSEFVÁROSI: Aranyhattyú (½6). — KISFALUDY: Az első (½6). — NÉPVARIETÉ A SPORTCSARNOKBAN: Októberi téli cirkusz (szombat 5, vasárnap ½3, 5).

A többi színház nem tart előadást.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat, V ü = Vasárnap és ünnepnap

ADRIA (353—707): Csődöt mond a tudomány. (3 5 7; V ü 11 és 1-kor is.) — ATRIUM (153—034, 154—024): Ördöglovas. (½3 ½5 ½7.) — BARLANG (422—722): Ártatlan. (3 5 7; Sz V ü 1-kor is.) — BAROSS (149—510): Magyar sasok. (4 6; V ü 2-kor is.) — BELVÁROSI FILMSZÍNHÁZ (384—563): Magyar sasok. (¼4 ½6 ½7; V ü ½2 ½3 ¼4 ½5 ½6 ½7.) — BELVÁROSI HÍRADÓ (181—244): Egy nap a cirkuszban. Egészséges nemzedék (kultúrfilmek). Rajzos híradó a székelyekről. Magyar, Ufa- és Európa-híradók. (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — BETHLEN (225—003): Nehéz eset. (3 5 7; V ü 1-kor is.) — BUDAI APOLLO (351—500): Szerelmi riadó. (½4 ½6 ½8; V ü ½2-kor is.) — CAPITOL (134—337): Fedora. (1 ½3 ½5 ½7; V ü 11 ¾1 ½3 ½5 ½7.) — CORVIN (138—988, 339—584): Második hétre prolongálva! Az első. (2 4 6; V ü 11-kor is.) — CSABA (146—040): Cseresznyevirág. (½3 ½5 ½7; V ü ½1-kor is.) — DEÁK (121—343, 125—952): Ördöglovas. (½3 ½5 ½7; Sz V 12-kor is.) — DUNA (111—994): Nehéz eset. (½3 ½5 ½7.) — ERZSÉBET (222—401): Mintaférj. (3 5 7; V ü 1-kor is.) — FORUM (189—707): Ördöglovas. (½3 ½5 ½7; Sz V ¾1-kor is.) — HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ (222—499): Nagyvilág gyermekszemmel. Nyár a Lofot-szigeteken (kultúrfilmek). Rajzos híradó a székelyekről. Magyar, Ufa- és Európa-híradók. (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — IPOLY (292—626): Pista tekintetes úr. (4 6; Sz V ü 2-kor is.) — JÓZSEFVÁROSI (131—316): Házasság. (3 5 7; V ü 1-kor is.) — KAMARA (423—901): Maga lesz a férjem. (½12 ½2 ½4 ½6 ½8.) — KORZÓ (182—818): Majális. (¾3 ½5 ½7.) — MESEVÁR (114—502): Egy gép nem tért vissza. (½4 ½6 ½8; V ½2-kor is.) — NEMZETI APOLLO (222—002): Második hétre prolongálva! Majális. (¼4 ½6 ½8; Sz ½2; V ü 11 és ½2-kor is.) — NYUGAT (121—822): Gróf Monte Christo. I. rész. (½3 ½5 ½7; Sz V ü ½1 órakor is.) — OTTHON (146—447): Írta az élet. (½3 ¾5 ¾7; V ü 11 és ¾1-kor is.) — PÁTRIA (145—673): Második hétre prolongálva! Viharszárnyakon. (10—1-ig folytatólag. 1 3 5 7; V ü 11-kor is.) — PEST (221—222): Ismeretlen asszony. (½12 ½2 ½4 ½6 ½8.) — RADIUS (122—098, 120—564): Nóra. (¾3 ¾5 ¾7; Sz 1; V 11-kor is.) — SCALA (114—411): Menekülő ember. (½3 ½5 ½7; V ü ½1-kor is.) — SZÉKELY (226—425): Kisasszony a mostohám. (½3 ½5 ½7.) — SZITTYA (111—140): Második hétre prolongálva! Majális. (½4 ½6 ½8; Sz V ü ½2-kor is.) — TOLDI (224—443): Gróf Monte Christo. I. rész. (10 ¾1 ½2 ¼4 5 ¾7; V ü 11 1 3 5 ¾7.) — TURÁN (120—003): Szerelem ügyvédje. (¾1 ¾3 ¾5 ¾7; V 11-kor is.) — ÚJBUDA (268—999): Cseresznyevirág. (3 ¾5 ½7; V ü 1-kor is.) — URÁNIA (146—046): Vádol a védő. (3 5 ¼8; V 11-kor is.)

SZELLEMES IZGALMAS
2 órás nevetés
NEHÉZ ESET
(IN FLAGRANTI)
BETHLEN * DUNA

Aida három új szereplővel

A tegnap este műsorra kerülő Aidában három új szereplő mutatkozott be. Legtöbbet igér közülök Polánkay Klára (Amneris) szép zengésű alt hangja és biztos színérzéke. Radames Megyesi Pál volt kissé nyugtalan játékkal. Jó képességeit már a nyári hangversenyek sorozatában dicsértük. Pluhár Melitta (Aida) egyelőre még nem lépi túl a jó növendékteljesítményt, drámai hangja ügyesebb játékkal jobban érvényesülne. Berg Ottó vezényelt.

Mészáros Ági átvette szerepét a Tacskóban

Niccodemi vígjátéka, a *Tacskó* címszerepét ismét Mészáros Ági játssza, aki két éven át olyan nagy sikerre vitte a darabot. A Nemzeti Színház, október 20-án, pénteken este 5 órakor és 22-én, vasárnap délután 2 órakor tűzi műsorára a *Tacskót* a régi szereposztásban.

SPORT

Elmaradnak a vasárnapra tervezett labdarúgó mérkőzések

Közöltük *az MLSz felhívását*, amelyben tagegyesületeit olyan készülésre hívta fel, hogy a vasárnapi labdarúgóbajnoki forduló a mérkőzések engedélyezése esetén zavartalanul megtartható legyen. Ez vonatkozik nemcsak *a cs patok*, hanem a mérkőzések megtartására kijelölt *pálya előkészítésére* is.

Az MLSz egyébként a vasárnapi esetleges HB mérkőzések színhelyéül a következő pályákat jelölte ki:

Gamma—Ganz a MOVE hungáriaúti pályáján, Nemzeti Vasas—BSZKRT és Elektromos—SzAC a Latorca-utcában, Ujpest—ZD az ujpesti megyeriúti pályán, Csepel—Kispest Csepelen, DiMÁVAG—Ferencváros Diósgyőrött.

*

A Magyar Labdarúgó Szövetség elnöksége most közli, hogy az október 22-ére kiírt Hadi Bajnoki labdarúgómérkőzések elmaradnak.

A Tornaszövetség versenytervezete

A *Tornaszövetség* hivatalos lapjában most tette közzé *az új idény első versenyeinek* tervezetét.

Ezek szerint most vasárnapra, október 22-ére tervezi a MOTESz *Budapest középkorú férfi és női II.—III. osztályú egyéni bajnokságait*, október 29-ére pedig ugyancsak *Budapest I. osztályú férfi és hölgybajnokságait*. A további műsor ez lenne: november 5-én *Komárom* »*Visszatérés*« *vándordíjas verseny* Komáromban; november 12-én *Budapest—Debrecen városok közötti mérkőzés* Budapesten, november 19-én *országos középkorú férfi és női II.—III. o. egyéni bajnokság*, valamint a 40—50 éven felüliek bajnoki versenye; november 26-án *országos középkorú férfi és női I. osztályú egyéni bajnokság*.

Már meg kellett volna tartani *a Bolla Mihály emlékversenyt*, amelynek tehát a MOTESz új határnapot fog kijelölni.

BODOLA (NAC) részére játékengedélyt kér a Ferencváros.

LABDARÚGÓ GYAKORLÓ MÉRKŐZÉSEK: Ferencváros—Ganz 5:3, Ferencváros—ETC 5:0, Csepel—CsGyTK 4:3, Ujpest A—B 13:7.

A NEMZETI VASASOK tovább erősödnek, már gyakorlatozott náluk Vécsei (NAC) és Nádas (DVSC).

A BIRKÓZÓCSB-ben a Csepel és MÁV Előre 4 ponttal és 11:3 győzelmi aránnyal holtversenyben áll élen. Ugyancsak 4 pontja, de 9:5-ös győzelmi aránya van a MÁVAG-nak. Nincs pontja a BVSC-nek, BSZKRT-nek és a VI. ker. leventéknek.

AZ ÖKÖLVÍVÁSBAN az országos juniorbajnokság és az országos vidéki CsB lesz az új idény első két versenye.

A KÉZILABDABAJNOKSÁGBAN vasárnapra öt férfi és egy hölgy I. osztályú mérkőzést terveznek.

Nagymértékben kiterjesztették a rögtönbíráskodást

A kormány a hivatalos lap mai számában rendelettel újból kiterjesztette a rögtönbíráskodás hatályát. A már fennálló jogszabályokban megjelölt bűntetteken felül rögtönbíráskodás alá esik az ország, illetve a honvéd büntetőbíráskodás egész területén:

a magánosok elleni erőszak bűntette;

az erőszakos nemi közösülés és szeméremelleni erőszak bűntette;

a halált okozó súlyos testi sértés bűntettének meghatározott esetei;

a személyes szabadság megsértése bűntettének meghatározott esetei; a magánlaksértés bűntette;

a hatóság elleni erőszak bűntette;

a honvédelmi érdek sérelmére elkövetett sikkasztás és a honvédelemmel összefüggő hivatali kötelesség megtagadásának bűntette;

a közszükségleti cikk, a hadviselés céljára szolgáló segédeszköz vagy anyag jogellenes elvonásának bűntette;

a repülés biztonságát szolgáló berendezések és tartozékai megrongálásának meghatározott bűntette;

a légvédelmi berendezések megrongálásának bűntette;

a tiltott csapatgyüjtés kezdeményezése és vezetése által elkövetett bűntette;

a közszükségleti cikk készletének megsemmisítése vagy használhatatlanná tétele által elkövetett bűntett;

az állam nemzetközi érdeke veszélyeztetésének meghatározott bűntette;

a fajgyalázás bűntette;

a vesztegetés meghatározott esete;

a befolyással üzérkedés bűntette;

az árdrágító visszaélés meghatározott esetei;

A rögtönbíráskodás kiterjed a fentebbi bűncselekmények *kísérletére* és a tetteseken felül a *részesekre* is.

Ezeken a bűntetteken felül, a már fennálló jogszabályok értelmében a rögtönbíráskodás a következő bűncselekményekre terjed ki, mind a polgári, mind a honvéd büntetőbíráskodás körében az ország egész területén:

a felségsértés, hűtlenség, lázadás büntettére, ideértve a felségsértés és lázadás elkövetésére létrejött szövetséget és azok elkövetésére való felhívást is; a gyilkosság, szándékos emberölés és rablás büntettére, valamint a gyilkosság elkövetésére irányuló szövetségre; a közegészség elleni bűntettre; a gyujtogatás bűntettére; a vízáradás okozásának bűntettére; a vaspályákon, távirdán, hajókon, légi járóműveken, úgyszintén a villamosenergia fejlesztésére és elosztására szolgáló berendezéseken elkövetett közveszélyű cselekmények bűntettére; *hatóságok, illetve hatósági közegek ellen felfegyverkezve elkövetett erőszak bűntettére;* az állami és társadalmi rend hatályosabb védelméről szóló törvényben meghatározott bűntettre; a robbantószer és robbanóanyag előállításával, tartásával és használatával elkövetett bűncselekmények meghatározott eseteire; rádió adókészülék, vagy adóvevő készülék, vagy berendezés engedélynélküli létesítése, vagy üzembentartása által elkövetett bűntettre; a honvédelemről szóló 1939. II. tc.-ben meghatározott, *a munka folytonosságának megnehezítése* és meghiusítása által elkövetett bűntettre, olyan értelemben, hogy *a bűntett kezdeményezői és vezetői* esnek rögtönbíráskodás alá, ha azonban a bűntettet a munka szándékos hibás, vagy hiányos végzésével, vagy pedig rongálással követik el, a rögtönbíráskodás a kezdeményezőkön és vezetőkön kívül a *tettesekre és a részesekre is* kiterjed; a honvédelem érdekét veszélyeztető rongálás bűntettére; *a katonai vezetővel szemben elkövetett engedetlenség és tettleges bántalmazás bűntettére; a hadműveleti terü elre, tábori postai csomagként, vagy »Minta érték nélkül« jelzéssel feladott küldemények, vagy katonai szállítmányok tekintetében a szállítás tartama alatt elkövetett lopás és sikkasztás bűntettére,* ideértve a hivatali sikkasztás bűntettét is; az elsötétítés, úgyszintén *a légiriadó alatt elkövetett súlyos testi sértés és lopás* bűntettére; végül az olyan *lopás* bűntettére, amelyet a légitámadás alatt, vagy az azt követő időben légitámadással sujtott területen, vagy a kiürítés, elszállítás, vagy ellenséges behatás folytán hatósági intézkedés nélkül történt tömeges elköltözés esetében ennek a helyzetnek kihasználásával követnek el, ezeknek a bűncselekményeknek *kísérletére és a tetteseken felül a részesekre is.*

A rendelet október 19-én lépett hatályba.

A belügyminiszter felfüggesztette a zsidók költöztetése tárgyában kiadott rendelkezés foganatosítását

A Magyar Távirati Iroda jelenti:

A belügyminiszter a zsidók költöztetése tárgyában a nemzet totális mozgósításával kapcsolatosan kiadott rendelkezés foganatosítását azonnali hatállyal felfüggesztette.

Zimmer Ferenc nyugalombavonult, a Magyar Távirati Iroda új felelős szerkesztője Haeffler István

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: *Zimmer* Ferenc, a *Magyar Távirati Iroda* eddigi fő- és felelős szerkesztője 40 éves ujságírói tevékenység után, a nyugdíjaztatási korhatár elérésével nyugalomba vonul.

A *Magyar Távirati Iroda* igazgatósága a felelős szerkesztői teendők ellátására *Haeffler* István miniszteri tanácsost, a miniszterelnökség sajtóosztályának volt vezetőjét kérte fel, aki korábban hosszú éveken át mint a *Magyar Távirati Iroda* politikai szerkesztője működött.

Zimmer Ferenc továbbra is tagja marad a Magyar Távirati Iroda igazgatóságának és *ebben a minőségben bocsátja rendelkezésre gazdag tapasztalatait a magyar hírszolgálatnak.*

Halál a rendbontókra, lázítókra és rémhírterjesztőkre

A Magyar Távirati Iroda jelenti: Az ország mai súlyos helyzetében különös fontossága van annak, hogy a közrend és a köznyugalom minden eszközzel fentartassék. Illetékes helyről nyert értesülés szerint ennélfogva mindazokat, akik lázító vagy bujtogató kijelentéseket tesznek, lázító vagy aggodalmat keltő vészhireket terjesztenek, ilyen tartalmú iratokat hoznak forgalomba vagy a közrendet más módon megbontani igyekeznek, nemkülönben azok, akik fegyvert vagy robbantószert engedély nélkül tartanak birtokukban vagy a hatóságilag elrendelt fegyverbeszolgáltatási kötelezettséget elmulasztják, a m. kir. honvéd vezérkar főnökének bírósága elé állítják.

A honvéd vezérkar főnökének bírósága, tekintve, hogy az ilyen cselekmények a magyar és szövetséges fegyveres erejének hátrányt okoznak, azokat megfelelő esetben hűtlenség bűntettének minősítheti és a rögtönbíráskodás szabályai szerint halállal is sujthatja.

Agyonlőtte feleségét egy féltékeny kőbányai kocsmáros

Halálos féltékenységi dráma játszódott le tegnap este *Kőbányán.* Este nyolc óra tájban a *Mogyoródi*-út lakói hangos segélykiáltásokra lettek figyelmesek. Pár perccel utána öt revolverlövést hallottak. A járókelők és a szomszédok a lövések irányába siettek, amelyek a *Mogyo ódi*-út 151. számú ház előtt hangzottak el.

A ház előtt vérben fekvő asszonyt találtak, mellette feldúlt idegállapotban lévő férfit, kezében füstölgő revolverrel. Meg sem kísérelte a menekülést, ellenállás nélkül engedelmeskedett a rendőrőrszemnek. Ez mentőkért telefonált, akik azonnal kivonultak, de az asszonyon nem tudtak segíteni, csak a halált tudták megállapítani. Az öt golyó közül három talált és azok közül egy is elég lett volna élete kioltására.

A kiszállott rendőri bizottság megállapította, hogy a gyilkos merénylő Lénárt Ferenc 40 éves kocsmáros, áldozata pedig felesége, a 37 éves Danilov Valéria. Kiderült, hogy Lénárt, aki többnapos vidéki tartózkodásából tegnap jött haza, állandó féltékenységével gyötörte az asszonyt. Távolléte alatt az asszony vezette a vendéglőt.

Tegnap hazatérte után megint féltékeny gyanusításokkal halmozta el, az asszony hiába védekezett, minden magyarázkodása hasztalan volt. Az úra megfenyegette, hogy végez vele, az asszony akkor kiáltozott segítségért, a szomszédok tisztán hallották, hogy kiabálta:

„Segítsenek, mert megöl az uram."

A gyilkos férjet a rendőrség őrizetbe vette. Áldozatát a törvényszéki orvostani intézetbe szállították.

Sertorius olaszországi beszámolója

Berlin, október 20. (NST) Ludwig Sertorius, az Europapress katonai munkatársa írja:

— Míg a 8. angol hadsereg az adriai szakaszon Cesene ellen nagy erőkkel végrehajtott támadásánál nem ért el lényeges térnyerést, az 5. amerikai hadsereg ismét megváltoztatta támadásainak súlypontját. Miután csaknem egy héten át a Vergato—Monsuno térségből újra meg újra Bologna irányában támadott, most Monterensio és a Santerno folyó között Imola irányában támad, de ott is nem kevésbbé szívós német ellenállásba itközött és nagy veszteségekkel kiharcolt térnyerését német ellentámadás következtében ismét elvesztette. Az utóbbi napokban tehát az olaszországi harcok nem hoztak változást.

Egyre kíméletlenebb erőpazarlással sem tudta az ellenség meggyorsitani előnyomulásának csigatempóját és nem tudott áttörést kierőszakolni. Ha ilyen körülmények között Alexander tábornok mégis abban reménykedne, hogy Kesselring hadseregcsoportjának balszárnyát nagy harapófogó hadmozdulattal bekeritheti, ez valóban meglepetés volna. Valószínűbb azonban, hogy offenzivájának célját lényegesen szerényebbre szabta és jelenleg már csak arra törekszik, hogy a német balszárnyat lassan visszanyomja a Posikság délkeleti csücskéből.

— **Összeütközött két 53-as villamos.** Tegnap este súlyos villamosösszeütközés történt a Soroksári úton. Két 53-as jelzésű villamos egymásba szaladt. Az összeütközésnél többen könnyebben megsebesültek, ezeket a mentők a helyszínen részesitették első segélyben. A szerencsétlenségnek egy komolyabb áldozata is volt, Hakluk János 40 éves villamoskalauz, akit agyrázkódással a Magdolna-kórházba szállítottak.

Budapest új tűzoltófőparancsnoka

Az utóbbi évtizedben rendkívüli fejlődésen átment fővárosi tűzoltóság — amely a lezajlott huszonnégy légitámadás alatt mintaszerűen megállta helyét — új főparancsnokot kapott. Az új főparancsnok *Benedek* Mihály, aki tavasszal érte el huszonötödikéves szolgálati jubileumát, amikoris hűséges szolgálataiért királyi díszérmet érdemelt ki. Az első világháborút végigküzdve, legmagasabb katonai kitüntetésekkel dekoráltan lépett a tűzoltópályára, ahol szakképzettségét ezen a huszonöt éven át megszakítás nélkül gyümölcsöztette. Építészeti és jogi diplomája támogatták dr. *Benedek* Mihályt hivatása minél gondosabb teljesítésében. A belső front elsőszámú hősei, a tűzoltótestület kiválóan alkalmas és elhivatott vezetőt kapott személyében.

Légitámadás Bonn ellen

Berlin, október 20. *(NST)* Bonn ellen szerdán angolszász repülőgépek terrortámadást hajtottak végre és csaknem kizárólag a város belső területét bombázták. A válogatás nélkül ledobott bombák az egyetemet, sok kulturális épületet és 16 kórházat pusztítottak el.

Ugyancsak terrortámadás érte Kassel és Köln városokat is.

A csütörtökre virradó éjszaka egyes angol zavaró repülőgépek bombákat dobtak Hannover és Mannheim városokra.

A PEST telefonszámai: 222-630 222-635 222-220

BUDAPEST DICSÉRETE

Érthetetlen, hogy némelyek menynyire haragusznak Budapestre. Amikor csak lehet, elmondanak róla minden rosszat. Nem tetszik nekik a főváros, ahol mindent hamisnak és torznak látnak. A hang *ismerős:* nemcsak megvetéssel, hanem haraggal, sőt gyűlölködéssel szól Budapestről, szembeállítva vele a vidék »igazi« szépségeit, »termékenyítő« szellemét. Sokszor csak azt csodáljuk, hogy Budapest ellensége — miért nem költözik ki a város falai közül, ha már ennyire nem tetszik neki a fővárosi élet. Dehát persze erre nem kapható, hiszen itt ágál, itt hallják meg a hangját, innen szórja szitkait az »elkorcsosodott« városiakra. S bár nem vallja be még önmagának sem, jobban ragaszkodik a pesti füstös kávéházhoz, ahol törzsasztalánál dühös véleményeit elmondhatja a gonosz urbánusokról, mint azok, akik egybeforrtak lelkileg Budapesttel. Az ilyen mesterkedések, melyek mögött többnyire ki nem elégített ambiciók rejtőznek, szerencsére nem érik el céljukat: a vidéket nem sikerül szembeállítani a fővárossal. A vidék *szereti, becsüli és csodálja* Budapestet, amely Magyarország szellemi, politikai és irodalmi központja.

Szebben és meggyőzőbben talán senki sem fejtette ki mostanában Budapest dícséretét, mint a nyolcvan éves Herczeg Ferenc, aki mint a főváros díszpolgára meleghangú levélben köszönte meg azt az üdvözlő iratot, amelyet Budapesttől kapott. »Sohasem lett volna belőlem költő és közíró, — írja a többi között — ha huszadik életévem óta nem élek Budapestnek kultúrával telített légkörében, kitűnő tanintézetek, gazdag könyvtárak és nagyszerű gyüjtemények közelében; ha a budapesti remek színházak nem ébresztik fel bennem a színműírói hajlamot; ha Budapest fejlett irodalmi élete nem vezet és irányít és ha a székesfőváros politikai légköre nem tesz fogékonnyá a nemzeti lét nagy kérdései iránt.« Hálás szívvel állapítja meg ezután a költőfejedelem, hogy a kezdő írónak Budapest adta a legjobb közönséget s ami az életében szép, értékes és boldogító volt, az túlnyomórészt Budapest kőrengetegében termett számára.

Igy ír a magyar fővárosról a magyar Délvidék nagy fia és így mond köszönetet mindazért, amit egy páratlanul gazdag és termékeny írói pálya során Budapesttől kapott ajándékba. Elszégyelhetik magukat azok, akik kóros elfogultságukban lenézik az ország lakosságának egynyolcadát kitevő Budapestet azokkal a kulturális értékekkel együtt, amelyekben oly gazdag a magyar főváros és elfelejtik, hogy ezek az *egész ország,* a nemzet egyetemes értékei. Herczeg Ferenc klasszikus tömörséggel foglalta össze, mit köszönhet egy magyar író Budapestnek, s lám mégis akadnak olyanok, akik Budapesttől »óvják« a magyar irodalmat és akiknek szemében mindjárt gyanussá válik az az író, akinek műveiből és írásaiból a magyar főváros szeretete csendül ki.

Lőszerrobbanás Oslóban

Oslo, december 21. *(NST)* Az oslói kikötőben eddig ismeretlen okból felrobbant egy hajó lőszerrakománya. A kikötő közelében több épület kigyulladt. Az anyagi kár igen nagy. Sok ember hajléktalanná vált. Ezeket szükségszállásokban helyezték el és ellátták a legszükségesebb dolgokkal.

A finn sajtó Kállay miniszterelnök felsőházi beszédéről

Helsinki, december 21. A finn sajtó budapesti jelentés alapján vezető helyen foglalkozik *Kállay* Miklós miniszterelnök felsőházi beszédével. A lapok címeikben is kiemelik, hogy a magyar miniszterelnök síkraszállt a kis nemzetek jogos érdemei mellett, alcímekben pedig általában Trianonra mutatnak rá, mint a magyar külpolitikát elsősorban irányító tényezőre. Valamennyi lap feltűnő szedésben közli, hogy *Magyarország nem vise. imperialista háborút, hanem csak igazságát védi.* A magyar nemzet csak azokra a területekre van szüksége, amelyek mindig övé voltak és amelyeket csak Trianonban szakítottak el tőle. Az érdekkörök rendszerében Magyarország új ellentétek forrását véli felismerni — írják a lapok.

Meghalt Angyal Dávid

Angyal Dávid, a bécsi Collegium Hungaricum történeti intézetének volt igazgatója, nyugalmazott egyetemi tanár hétfőn, 86 éves korában elhunyt. *Angyal* Dávid egész munkássága a történelmi realizmusra épült és ennek eszközeivel építette fel Magyarországnak azt a történelmi képét, amely az 1867-i kiegyezés és az 1875-i fuzió ideológiájába illeszkedett.

Az elhunyt történetírót szerdán délután 3 órakor temetik a kerepesiúti temetőbe.

Kötélhágcsót készített cellájában és megszökött a fegyházból egy tizenhatszoros kasszafúró

Budapest alvilági életének ismert alakja volt *Háder* József kasszafúró, aki 16 kasszafúrást követett el Tavaly pünkösdkor *Poremba* szűcsmester üzletébe tört be a Károly király-úton. A kasszából 50.000 pengőt vitt el. Tavaly szeptemberben a Teréz-körúton egy sorsjegyelárusító üzletbe tört be ugyancsak falbontással, de itt pórul járt, mert elfogták. *Háder kasszafúró-szerszámait a kerepesi temető egyik kriptájában rejtegette.*

Ezután az egyik fegyintézet lakója lett, de *tegnap megszökött.* Már hosszú idő óta készült a szökésre, mert zsineg-ből kötélhágcsót font, annak végére piszkavasat kötött. A kötélhágcsót így sikerült átdobnia a börtön falán, felmászott és megszökött.

A rendőrség rádiókörözést adott ki az 52 éves kasszafúró kézrekerítésére.

A BSZKRT, a HÉV, az autók és az autótaxik karácsonyi rendje

Az államrendőrség főkapitánysága közli, hogy december 24-én, *karácsony előestéjén az utolsó villamosok és autobuszok a végállomásokról este 8 órakor indulnak* és útvonaluk befutása után a kocsiszinekbe beállnak.

A budapesti helyiérdekű vasutak vonalain a közvágóhídtól Csepelre este 8 órakor, Soroksárra 8.25 órakor; a Horthy Miklós-körtértől Albertfalvára, Budafokra és Nagytéteny re 8.05 órakor, a Kerepesi-útról Kistarcsára 7.50 órakor, Rákosszentmihályra 8 órakor, Sashalomra, Mátyásföldre és Cinkotára 9.15 órakor, a Margithídfőtől Szentendre irányába pedig 8.35 órakor indul az utolsó vonat.

A személyszállító gépkocsik és motorkerékpárok éjjeli és hétvégi forgalmának, valamint a géperejű bérkocsik éjjeli és vasár- és ünnepnapi forgalmának korlátozása tárgyában kiadott rendeletek december hó 24., 25., 31. és január hó 1. napján nincsenek hatályban.

Szilveszterkor mindennemű nyilvános étkező- és szórakozóhelyiség nyitvatartását éjjel egy óráig engedélyezi a főkapitányság. Ugyanezen a napon előzetes engedély alapján a szini-, mozgófénykép-, hangverseny és egyéb előadások, továbbá táncmulatságok és összejövetelek tartását éjjel egy óráig engedélyezik.

A belügyminiszter a nyilvános helyiségek zárórájával kapcsolatban kiadott rendeletével az ország egész területén mindennemű táncmulatság vagy táncestély engedélyezését megtiltotta. A belügyminiszter most kiadott újabb rendeletével az általános tilalom hatályát a jelenlegi viszonyokra való tekintettel *a farsang tartamára is kiterjesztette.* A rendőrhatóságok tehát a farsang tartama alatt sem adhatnak nyilvános táncmulatság, illető leg táncestély tartására jogosító engedélyt, még a legkivételesebb esetekben sem.

Régi előzékenységgel várja Önt
Herczegh rádió
VI., Andrássy-út 14. T. 113-710

Ezentúl minden húsjegyet beváltanak

A székesfőváros közélelmezési ügyosztálya közli, hogy a Budapesten és környékén kiadott húsjegyek december 24-től érvényes szelvényei közül az A 61. számú szelvényre sertéshúst, a B 62., 63. és 64. számú szelvényekre marha-, borjú- vagy lóhúst, vagy bármely húsból készült kolbászárut, a B 65. számú szelvényre lóhúst, vagy lóhúsból készült kolbászárut lehet kiszolgáltatni. Az összes érvényesített szelvények kivételesen *már december 23-tól* beválthatók.

Mit kell tenni az új húsjegyekkel

A székesfőváros közélelmezési ügyosztálya felhívja a fogyasztóközönséget, hogy a most kiosztásra került és 1944 január 1-től érvényes húsjegyek (hadiüzemi húsjegyek) lebélyegzése, illetve az azokon lévő húsmegrendelő szelvények levágása végett *legkésőbb december 31-ig jelentkezzék annál a húsiparosnál,* akinél 1944 január 1-től hússzükségletét beszerezni óhajtja.

Két tojás, két kiló burgonya

A székesfőváros közélelmezési ügyosztálya közli, hogy december 24-től 31-ig a közellátási szelvényív 22. számú szelvényére *2 darab tojás* vásárolható. Közli továbbá az ügyosztály, hogy a burgonyavásárló szelvényív 16. számú szelvényére december 24-től 31-ig *2 kilogram burgonya* vásárolható.

Az elsötétítés este 8 órakor kezdődik és ha nálunk 4 óráig tart

— **A »Kárpátmedence«** most megjelent decemberi számának vezető cikke Bárdossy László v. miniszterelnök karácsonykor megjelenő történelmi munkájának egyik érdekes fejezetét ismerteti, továbbá érdekes tanulmányokat olvashatunk a lapban államháztartásunkról, az alföldi szikjavítási módokról, az asszimiláció és disszimiláció kérdéséről, valamint a nagytérgazdaság német értelmezéséről. A tartalmas számot érdekes és változatos magyar és külföldi figyelő, világgazdasági szemle, lapszemle és könyvismertetés egészíti ki. A »Kárpátmedence« szerkesztősége és kiadóhivatala: Budapest, IV., Gróf Károlyi-utca 22. II. Telefon: 383—157.

LÓSPORT

Kinek futnak a lovak: a trénernek vagy a tulajdonosnak?...

Hogy is mondta a költő: »Vannak dolgok, amelyeket halandó elme felfogni nem képes.« Vannak bizony, különösen az ügetőn. Tehát halld, óh nyájas olvasó.

A közismert színházkonszerntulajdonost, aki sokoldalúsága mellett a lósport iránt is fogékony, megihlette az ügető varázsa és tekintélyes pénzáldozattal, tekintélyes istállót alapított. Lovai az első időben *Kalinka* mesternél állottak, majd, miután Kallinka katonai szolgálatra bevonult, átkerültek *Marschall* Róberthez. Szóbanforgó tulajdonosunk azonban, aki nemcsak sportszerető, de kitünő üzletember is, — s mint ilyen tűzte ki, hogy lovai necsak nyerjenek, de lehetőleg »istállóbizalom« kíséretében arassák a babért — nem volt megelégedve új trénerével és újabb mester után nézett.

A nézelődést tett követte és *Latyi Matyi* és társai átvonultak az elmult évek levitézlett sampionhajtójához, aki nemcsak arról híres, hogy vasszigorral kezeli négylábú gondozottjait, de a köztudomás szerint talán a legjobban meg tudja mondani a gazdának, hogy mikor helyénvaló az »istállóbizalom«.

Az »ügető-vaskéz« és színház-ügetőversenyistállótulajdonosunk tattersalli frigye a legkedvezőbb légkörben indult. *Latyi Matyi* és társai nyertek, nyeregettek, az információk helyesek voltak, a fogadások sikerültek, — kell-e ennél több a sportsmanszívnek? Minden szép és jó volt az elmult napokig, amikor is fekete felhők kezdtek borulni a boldognak indult összeköttetés rózsaszín reményeire.

Történt ugyanis, hogy a vaskező tréner információi különös módon mondottak sorozatosan csődöt: a tréner lovai nyertek ugyan továbbra is versenyeket, azonban ezekről a nyerőkről istállótulajdonosunk nemhogy nem tudott, de pontosan azt tudta, hogy »nem fognak nyerni«. S amíg az áldozatkész tulajdonos a nemleges információ alapján más lovakat játszott meg, titokzatos kezek súlyos ezreket nyertek a fogadók ősi ellenségeitől, a bukmékerektől.

Mondanunk sem kell, hogy az egész ügetőtársadalom egyre szélesbedő derűvel figyeli az eseményeket, elvégre nem mindennapi, hogy egy trénernek éppen a legáldozatkészebb tulajdonosa legyen az istálló titkairól a legroszszabbul informálva. Különösen akkor, amikor az illető tulajdonos egy-egy sikerült fogadás után a tréneri százalékon és hivatalos juttatásokon kívül igen szép összegű »fogadási részesedéssel« jutalmazta trénerét is. Az eset »miértje« mindezeket tudva, annál rejtélyesebb. Miért történik mindez így. Vajh ki tudja?... Jobb megoldás hiján fogadjuk el az ismert magyarázatot: a legboldogabb összeköttetés is hajótörést szenvedhet, ha a láthatáron egy újabb és főleg áldozatrakészebb »üzlettárs« megjelenik.

A GUTENBERG TÁRSASÁG karácsony másnapján délelőtt ½11 órakor jubiláris hangversenyt rendez a Zeneakadémia nagytermében Neményi Lili, Országh Tivadar, Miklós Lívia, Fekete Pál, Staudt Karola, a Marnitz tangóharmonikanégyes, a Nyomdász Dalkör és a Szimfonikus Zenekar közreműködésével.

A SZÖKE operettprimadonna válópere befejeződött. A művésznő azonban nem kötött meg a korábban széles körben tárgyalt új házasságát.

SZÍNHÁZ ÉS FILM

A KIRÁLYNŐ CSÓKJA

Bemutató a Fővárosi Operett Színházban

Az operett agóniája — minden ellenkező hirresteléssel szemben — véget ért. A Fővárosi Operett Színház tehetséges ifjú direktora kettős minőségben támasztja alá a feltevést, hogy a műfaj örökéletű, csak bőkezű színház, épkézláb ibrettó, fülbemászó zene és jó színészek kellenek hozzá. »A királynő csókja« valóságos gyüjteményes kiadása mind eme operetti erényeknek, amire igazolásul szolgál a hétfői bemutató viharos sikere.

Radványi Géza és Orbók Attila szövegkönyve nem sablonokkal, hanem prózai műfajban is helytálló történettel szolgál Aragonia száműzött királyáról és királynőjéről, aki párisi emigrációban él. A királynő, az etikett, az uralkodói fenség és az udvartartás légüres terében élő asszony egy szépséges és romantikus kaland során megtudja, hogy a halandó ember élete boldogabb, mozgalmasabb és szebb, mint a királyké, de fenséges hivatása miatt a kaland helyett vissza kell térnie a trónra.

Ez az új operett mogyoróhéjba foglalt története, amelyet Fényes Szabolcs zenésített meg invenciózusan, friss, remek muzsikával, néhány olyan számot prezentálva kitűnő együttes révén, hogy a közönség már az első felvonás szünetében együtt zümmögte és énekelte a nagy slágerjelölteket a szereplőkkel.

Az új operett minőségét, káprázatos kiállítását, toalettekben, díszletekben, balettekben és humorban való kánáni tobzódását egy ritka megjelenés koronázta meg: Karády Katalin visszatérése, a színpadra. A magyar filmek verhetetlen csúcsprimadonnája négy esztendei szünet után régi gátlásai ól feloldva, a játék, a hódítás, a szerelmes bűvöletharmóniában meghempergőzve úgy lépett a színpadra, hogy alig ismertünk rá. Diadalmasan, szerelmesen, a királynői figura külső és belső jellemvonásainak teljes képével játszotta el Izabella angol királynő megható alakját. A közönség tomboló lelkesedéssel köszöntötte először kedvencét, azután az újra avatott színésznőt, aki a téves szereposztások labirintusából újra a közvetlen érintkezés, a mesterkéletlen játék csillogó fénykörébe lépett. Méltó partnere volt XIV. Juan exkirály szerepében Hajmássy Miklós, aki szelíd, rokonszenves és csendes férfiúi rezignációval alakította a királyt. Az óriási szereplőgárdából messze kiemelkedik a fiatal Csikós Rózsi, aki a szubrettiposzton a humor és a csillogó bakfisbűbáj kellemes keverékét nyujtja, szívderítő látvány, elegáns, vicces, pikáns és ennivaló, mint egy egészséges, friss alma. Somogyi Nusi a királynő első udvarhölgyét játssza fanyar humorával, brilliáns ötleteivel és jellegzetes egyéniségének könnyfacsaszóan kacagtató megnyilatkozásival.

Kertész Dezső fessen és zordan játssza a konjunktúralovag szárnysegéd alakját, aki a köztársaság és a királyság között pendlizik, Wesely Pál gumihumorával egy ellentengernaggyá előléptetett szárnysegédet, akinek állandó féltékenységi kalamitásai vannak Latabár Kálmánnal. A pesti operett egyetlen és nélkülözhetetlen örökifjú táncos komikusa egy álmaharadsát személyesít meg, természetesen az operett minden fordulában felbukkanó képtelen ötleteivel, egyéni fogásaival és mesterségének azzal a szupertechnikájával, amely nélkül Budapesten operett elképzelhetetlen és előadhatatlan.

A siker minden jele kíséri a fiatal színpadi újonc: Iványi Zoltán bemutatkozását, aki süldő bonvivánként a műfaj fafrenc vő csábeszközei helyett emberi egyszerűséggel, félszegséggel operál. Földényi László elegáns férfiméltósággal játssza a bukott köztársasági elnököt, id. Latabár Árpád az öreg esernyőkirályt, aki fiának álmaharadsai szé hánosságát az operett fináléjában néhány jóízű mondattal feloldja. Vitéz Gozmány György mokány fregathadnagya, Vándory Gusztáv méltóságteljes Tartarin hercege, Pető Zoltán forradalmi politikusa, Salamon Erzsi, Christián Angela, Kiss Eta és Detsy Klári párisi kokottjai, Pártos Gusztáv szállodaigazgatója, Fülöp Sándor rémült szállodai vendége, Miklós Livia és Fehér Sári udvarhölgyei, Antók Ferenc titkosrendőre, Bán Erzsi virágosleánya és még tucatnyi szereplő egészíti ki az Operettszínház beláthatatlan együttesét, amelyet Tihanyi Vilmos főrendező vezényelt szellemesen, mozgalmasan és az operett törvényeinek megfelelően.

Barcsényi Tibor tervezte az új operett hatalmas díszleteit, amelyek közül az orgonás követség hármas udvara és a cirkálófedélzet külön sikert aratott. Horváth Manci tanította be a látványos táncokat. Külön kell megemlékezni Endre Emilről, a fiatal karmesterről, akinek keze alatt a népes zenekar fegyelmezetten és hangulatosan tolmácsolta Fényes Szabolcs nagysikerű muzsikáját.

Baróti Géza

LÜBECK—LAUSANNE, Lisszabon és Las Casas, a világ négy távoli pontján fekvő város a színhelye Zarah Leander Akkor című új filmdrámájának, amely az Uránia karácsonyi ujdonsága lesz. A neves és érdekes svéd filmprimadonna egy hányatott életű orvosnőt játszik új filmjében.

TEGNAP mutatták be a sajtó képviselői előtt a »Makacs Kata« című Mestervígjátékot, melynek főszerepeit Buttykay Emmi, Hajmássy Miklós, Mihályfi Béla, Dénes György, Vizvári Mariska és Halmay Tibor játsszák.

A NEMZETI APOLLÓ, Átrium és a Szittya filmszínház mutatja be karácsonykor Zsindelyné Tüdős Klára »Fény és árnyék« című filmkölteményét Bulla Elma, Nagy kovácsy Ilona és Ajtay Andor szereplésével.

AZ »ÁGRÓLSZAKADT ÚRILÁNY« című film írója, Pánczél Lajos 500 pengőt nyert fogadáson Ráthonyi Ákos rendezőtől és az összeget arra fordítja, hogy a film karácsonyi forgatására jegyeket adjon valóban ágrólszakadt lányoknak. Az ágrólszakadt lányok ismerősei közöljék a hölgyek címét az Objektiv Filmmel.

A RIVEL-FILM

szerelmespárja: Tabódy Klári és Karl Schönböck, Charlie Rivel mellett főszerepet játszik. A Tobis Akrobat ooh! című mulatságos revüfilmjét ma mutatja be a Corvin filmszínház.

Szerdán a Kaszinóban
Sári biró

Móricz Zsigmond pompás története, a Sári bíró kerül bemutatásra szerdán a Kaszinó filmszínházban, amelyhez később két másik premierszínház is csatlakozik. Tersánszky J. Jenő írta a forgatókönyvet, amelyet Hegedüs Tibor rendezett a felvevőgép előtt. A pompás, ízes humorú történetben a bírópárt Mály Gerő és Lázár Mária játssza Pataky Miklós, vitéz Gozmány György, Kelemen Éva, Kamarás Éva, Bihary József, Gobbi Hilda és Mihályi Ernő társaságában.

Mezey Mária
szanatóriumba vonult

Mezey Mária, a Vígszínház kiváló művésznője, a jelek szerint végkép lemondott arról, hogy báró Wesselényi Miklós »Az ellenfél« című darabjának női főszerepét eljátssza. A művésznő egészségi állapota ugyanis tovább romlott, úgyhogy Mezey Mária alapos kúrára szanatóriumba vonult.

GINO BECCHI, a remek olasz baritonista játssza a »Mesél az élet« című Esperia-film főszerepét, amelyet karácsonyra mutat be a Forum mozi. A film írója és rendezője C. L. Bragaglia, női főszereplője pedig Irasoma Dilian.

ELŐSZÖR LÉPETT a nagy nyilvánosság elé Polgár Ida festő, Bányay Magda festő és Balázs István szobrászművész. Vasárnap délben nyitotta meg közös kiállításukat dr. Kos Béla országgyülési képviselő a VI., Magyar Élet Pártja szervezetében (Teréz körút 19.). A színekben gazdag kiállítás tehetséges művészeket árul el és a jövőre is nagy fejlődést ígér.

Színházak mai műsora

OPERA: *Don Carlos* (Operabarátok Bsz., ½6). — NEMZETI: *A zöldnadrágos lovág* (XVII., 6). — KAMARA: *Fatornyok* (½7). — ZENEAKADÉMIA: *Tartuffe* (½7). — MŰVELŐDÉS HÁZA: *Filmelőadás* (½7). — VÍG: *Warrenné mestersége* (½7). — PESTI: *Fecske és denevér* (½7). — FŐV. OPERETT: *A királynő csókja* (½6). — ÚJ MAGYAR: *Az első* (½7). — MADÁCH: *Homokpad* (½7). — ANDRÁSSY: *Josephine* (½7). — VIDÁM: *Ballépés jobbra* (½7). — NEMZETI BÁBSZÍNJÁTÉK: *Panoptikum* (½4. ½7). — ERDÉLYI BÁBSZÍNHÁZ (Rottenbiller-u. 14.): *Rózsapiroska és Biri-Bundi* (4). — REVÜPALOTA: *Pénz őfelsége* (½7). — KOMÉDIA: *Szalonkák* (½7). — KAMARA VARIETÉ: *Münchhausenné mestersége* (½7). — ERZSÉBETVÁROSI: *Tűz madár* (½5, 7). — JÓZSEFVÁROSI: *Lehullott a rezgőnyárfa* (½5, 7). — KISFALUDY: *Tábornokné* (½5, 7).

MÜNCHHAUSEN
csak **Budai Apollóban** Széna-tér T. 351-500

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V U = Vasárnap és ünnepnap

ADRIA (353—707): **Hamupipőke.** (¼4 ⅛6 ⅛8: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Muzsikus lelkek.** (¼4 ⅛6 ⅛8; Sz ½2: V U 11 és ½2.) — **ATRIUM** (153—034, 154—024): **A béke angyala.** (¼4 ⅛6 ⅛8; Sz V ½2-kor is.) — **BARLANG** (422—722): Ötödik hétre prolongálva! **Csavargók.** (½2 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **BÁROSS** (149—510): **Varieté csillagai.** (3 5 7; V 11 órakor is.) — **BELVÁROSI FILMSZÍNHÁZ** (384—563): **Varieté csillagai.** (¼4 ⅛6 ⅛6 ⅛7 ⅛8; V ½2 és ⅛3-kor is.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): **Az Elbától az Oderáig** (színes kultúrfilm). **Tarkabarka filmmuzsika. Rajzos híradó az Égei-tengerről. Magyar, Ufa és Európa híradók.** (Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN** (225—003): **Párduckisasszony.** (¼4 ⅛6 ⅛8; U ½2-kor; V 11 és ½2-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Münchhausen.** (⅝3 5 ⅛8; V ¾4-kor is.) — **CAPITOL** (134—337): **Eltitkolt szerelem.** (½2 ¼4 ⅛6 ⅛8: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): **Akrobat o-o-oh.** (3 5 ⅜8.) — **CSABA** (146—040): **Feleség.** (¼4 ⅛6 ⅛8; Sz V Ü ½2-kor is.) — **DEÁK** (121—343, 125—952): **Rákóczi nótája.** (½2 ¼4 ⅛6 ⅛8: V 11-kor is.) — **DUNA** (111—994): **Párduckisasszony.** (¼4 ⅛6 ⅛8: V Ü ½2-kor is.) — **ERZSÉBET** (222—401): **Szélhámosnő voltam.** (11 ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **FORUM** (189—707): **Boccaccio.** (¼4 ⅛6 ⅛8: V Ü ½2-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **Páris vadonában.** (¼4 ⅛6 ⅛8: V Ü ½2-kor is.) — **HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Az órák birodalmában. A szél az ember igájában** (kultúrfilmek). **Rajzos híradó az Égei-tengerről. Magyar, Ufa és Európa híradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Szakadék felett.** (¼4 ⅛6 ⅛8: V Ü ½2-kor is.) — **KAMARA** (423—901): **Sziámi macska.** (¾12 ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **KORZÓ** (182—818): **Gróf Monte Christo.** I. rész: **Az Il-vár foglya.** (¼4 ⅛6 ⅛8: Sz ½2: V U 11 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **MESEVÁR** (114—502): **Majd a gyerekek.** (¼4 ⅛6 ⅛8; V ½2-kor is.) — **NEMZETI APOLLÓ** (222—002): **Hét férfi, egy asszony.** (¼4 ⅛6 ⅛8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Varieté csillagai.** (¼4 ⅛6 ⅛8: Sz ½2: V U 11 és ½2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): Hatodik hétre prolongálva! **Zenélő malom.** (½2 ¼4 ⅛6 ⅛8: Sz ½2: V 11 és ½2-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Varieté csillagai.** (¼4 ⅛6 ⅛8: V 11 és ½2-kor is.) — **PÁTRIA** (145—673): **Szeptember végén.** (10 ¾12 ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8: V 11 ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **PEST** (221—222): **Makrancos hölgy.** (½12 ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **PETŐFI** (428—478): **Hamupipőke.** (¼4 ⅛6 ⅛8: V Ü ½2-kor is.) — **RADIUS** (122—038, 120—564): Negyedik hétre prolongálva! **Kivirul az öreg szív.** (¼4 ⅛6 ⅛8: Sz ½2: V Ü 11 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **SZÉKELY** (226—425): Harmadik hétre prolongálva! **Nápoly a csókok tüzében.** (11 ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **SZITTYA** (111—140): **Lajla.** (½2 ⅛6 ⅛8: V ½2-kor is.) — **TINÓDI** (225—602): **Négyarcú asszony.** (¼4 ⅛6 ⅛8: Sz ½2: V 11 és ½2-kor is.) — **TOLDI** (224—443): **Varieté csillagai.** (10 ¾12 ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8: V Ü 11 1 3 5 ⅛8.) — **TURÁN** (120—003): **Igazi férfiak.** (11 ½2 ¼4 ⅛6 ⅛8.) — **ÚJBUDA** (268—999): **Feleség.** (¼4 ⅛6 ⅛8: Sz ½2: V U 11 és ½2-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): Második hétre prolongálva! **Rákóczi nótája.** (3 5 ⅛8; V Ü 11 órakor is.)

ARADRA

emlékezünk ma megint, ezen a komor őszi ünnepen. Az aradi gyilkos sáncárokra s arra a ködös-hideg, gyászos októberi hajnalra, amely kilencvenöt év előtt tizenhárom magyar hőst a nemzet örök vértanujává avatott.

Október hatodika ezeknek a mártiroknak emléknapja. A legszívbemarkolóbb emlékektől terhes-borús magyar gyászünnep, amely évről évre kiragyogtatja előttünk azoknak a felejthetetlen szabadsághősöknek megdicsőült alakját, akiket a zsarnoki önkény bosszúja olyan kegyetlenül küldött egykor halálba. Igazában pedig — a halhatatlanságba. Mert az aradi vérbíróság ítélete, a kötél és golyó 1849 október hatodikán nem a halál, de a halhatatlanság kapuját nyitotta meg ama tizenhárom vértanu előtt. Ezért leng ma, kilencvenöt év után is az ő élő-eleven emlékük a fekete lobogókban. Ezért borítja ma is fájdalmas gyászba a magyar igazság mártirjainak fenségesen komoly emlékünnepe minden igaz magyar lelkét.

Gyászhoz szokott nép a mienk. Ezt bizonyítja egész története. Aki ezeréves történelmünk könyvét fellapozza, megrendülten látja, hogy a magyar mult tulajdonképpen a kereszténység, a szabadság, függetlenség, nyugati kultúra védelmében elszenvedett vértanuságtételek hosszú sorozata. Mártirok hazája ez az ország, amely talán azért született ide, a Kárpátok medencéjébe, hogy állandó vérehullásával bizonyítsa Istentől való rendeltetését.

Ezt a gondolatot tragikusabban, elfelejthetetlenebbül semmi sem hirdeti a magyar sorsban, mint az »aradi tizenhárom« martiriuma. Az aradi bitófák árnyékában, amelyhez orosz fegyveres hadak vágtak utat, idegen önkény vad bosszúja indult rohamra majd száz esztendő előtt. Ez a roham el tudott ragadni tizenhárom hősi magyar életet, de az aradi sáncárokban kiontott vérből mégis a szabadság, a magyar nemzeti szabadság megszentelt fája nőtt ki. Ezért és így marad gyászos tragikumában is mindenkor hitet és reménységet, erőt és bizakodást árasztó ünnep számunkra október hatodika.

Arad sírjaiból ezen a napon ma is újra a küzdő nemzet felé lángol a hősök lelkének túlvilági fénye, hirdetve, hogy az *igaz ügy* sohasem bukhat el örökre, ha bátor, elszánt, áldozatkész hősök, mártírhalált is vállaló, igazi férfiak állanak sort a szabadság lobogói alatt. Október hatodika magában foglalja és diadalmasan őrzi a magyar nemzet egész ezeréves sorsát. Ezért sok mindenre tanít. Igy többek közt arra, hogy az égen járó üstököst akkor is úgy hívták, ahogy ma: *szabadság.* S amikor Európa meglátta ezt az üstököst: a magyar azonnal zászlót bontott jegyében. Ez a kis nemzet mindig azért volt nagy, mert élén járt minden igaz és nagy eszmének.

Harcok útját járjuk, vértanuk sorsát vállaljuk azóta is, magyar küldetésünkhöz hiven. Ezért egy-egy felkiáltójel nekünk ma is minden szabadságot és függetlenséget védő, áldozatkész mártirunk emléke. Áhitatos lélekkel, gyászlobogók lengése közben így nézzük ma is az égi felkiáltójeleket, hogy belőlük ismét erőt, kitartást és további hitet merítsünk mai sorsdöntő küzdelmünk folytatásához.

Ötnapos orosz uralom egy erdélyi városban

Valahol Erdélyben, október. A négytagú család kissé még fáradt. Az esperes komoran néz maga elé, de szeméből nyugodt bölcsesség árad. A fiú, egy tizennyolcéves karcsú diák, idegesen kapja fel tekintetét, mikor belépünk. Megviselte őt az ötnapos orosz uralom. Az csperesné csendes, halkszavú asszony. Szemefénye, a lánya, aki a kolozsvári egyetem hallgatója, most távol van. Alig sikerült őt megmenteni az orosz katonák mohó vágyától.

— A tatárjárás jutott eszembe, — kezdi az esperes — mikor az orosz szekértábor percek alatt ellepte a várost. Néhány orosz katona a szekér elé fogott nyerges lovon lovagolt és úgy ordított, mint Dzsingisz Kán egykori tatárai. A bevonuló oroszok egykettőre szállás után néztek és hangyaként ellepték a város lakóházait. Egy részük csizmástul azonnal befeküdt az ágyba és rövidesen mély álomba merült, nagyobb részük azonban tüstént megkezdte az üzletek fosztogatását. Különösen a borospincék, a szeszlerakatok, kocsmák és vendéglők vonzották őket. Rövidesen részegen dülöngélő orosz katonákkal volt tele az utca.

A póruljárt „vörös" küldöttség

A város, amely öt napig tűrte az orosz uramat, egyik jellegzetes, nyugodt életütemű peremvárosunk. Lakosai többnyire iparosok, földművesek és munkások. *Az oroszok bevonulásakor néhány magáról megfeledkezett munkás vörös karszalaggal járult az orosz parancsnok elé, hogy maguk számára előnyöket biztosítson. Az orosz őrnagy azonban a vörös színezetű munkás küldöttséget kereken kiutasította,* sőt, mikor másodszor próbáltak színe elé kerülni, a díszes társaságot orosz katonákkal kidobatta. A póruljárt munkások egyike-másika *mezítláb volt kénytelen visszavonulni, mert a parancsnokság előtti téren az orosz katonák csizmáikat erőszakkal lehúzták lábaikról.*

— Mint érdekességet említem meg — folytatja tovább az esperes —, hogy a külvárosokban még felelőtlenebbül garázdálkodtak az orosz katonák, mint a város középpontjában. *Az egyszerű munkások házaiból minden elmozdíthatót elvittek.* Egyik munkás, aki valamit beszélt oroszul, elvtársként üdvözölte a házába betörő orosz őrmestert, aki azonban mordul rákiáltott:

— Nyisd ki a szádat!

A munkás jiedtében kinyitotta a száját, mire az őrmester arcába nevetett.

— Nem vagy te »tovaris«, hiszen arany fog csillog a szádban.

A részeg orosz katonák alighogy leszállt az est, állandó lövöldözés közben minden egyes házba bekopogtattak és szórakoztató társak után érdeklődtek. Korra való tekintet nélkül kiráncigálták az ágyakból az asszonyokat, lányokat és magukkal cipelték. Aki ellenkezett, annak oldalába gépisztolyt nyomtak. Az utcákon fényes nappal megállították a járókelőket és ha azokon óra, vagy egyéb ékszer volt, erőszakkal elvették tőlük.

A nyugodt, békés magyar városka arca fél nap alatt megváltozott. Mintha pusztító számum söpört volna végig a vidéken. *A csinos, takaros utcákon most mindenütt szennyes és rongyos fehérneműk tömegét lehetett látni. Az edobot fehérneműket az orosz katonák a városban összerabolt fehérneműekkel pótolták. Kivétel nélkül minden ruhafélét összeszedtek, ami a városban található volt.* Jellemző, hogy egy Erdélyben maradt román tartalékos századosról, aki hivatkozott románságára és katonai mivoltára a nyílt utcán húzták le kabátját és csizmáját. *A szegény néppel sem tettek kivételt. Nem számított, ki a munkás, ki földműves, ki értelmiségi foglalkozású,* az oroszok mindenkiben a kiszolgáltatott ellenséget látták.

Akitől mindenki retteg...

A betört orosz csapatok egymásközti magatartása sem volt barátságos. *Mintha valami láthatatlan hatalomtól állandóan rettegnének.* Olykor-olykor az utcákon feltűnt egy szélesvállú, bőrkabátos, micisapkás alak, aki elől *az orosz katonák is félve elhúzódtak.* Bár nem viselt fegyvert, *mozdulataiból és tekintetéből oly kegyetlenség áradt, hogy végigborzongott a háta annak, aki rátekintett.* Ő volt a GPU előreküldött megbízottja.

A betört orosz erők parancsnoka a város polgári igazgatásával egyik helybeli oroszul is tudó román embert bízta meg. A kinevezett új »polgármesternek« azonban semmi hatásköre nem volt, csupán annyi, hogy lakásában állandóan dáridóztak az orosz tisztek. Az egyik ilyen éjfélbenyúló mulatságon történt, hogy a mulatozók közül *az egyik orosz tiszt rámutatott a »polgármester« feleségére.*

— Zsena, — oroszul asszony — tisztítsd ki a csizmám!

Az asszony természetesen szabadkozott és kijelentette, hogy a tisztiszolga kint van a konyhán. Annak a kötelessége lenne ez a munka. A tiszt azonban nem tágított és most már erélyesen követelte csizmájának kitisztítását. Az asszony végül is — a díszes társaság mulatságára — kénytelen volt teljesíteni a berúgott orosz kívánságát.

A betört orosz egységekben sok nő is szolgált, némelyik tiszti rendfokozatban. Az orosz legénység kedveltje egy Katia nevű harcos amazon. Ennek szállították az összerabolt női holmik nagy részét, úgy hogy Katja valóságos rövid- és kötöttáru üzletet nyithatott volna az összehordott anyagból.

Éjszakai sírások

— Egyik éjszaka arra ébredtünk, — mondja az esperes — hogy az egyetlen meghagyott szobánk ajtaját hevesen rugdalják. Három orosz katona géppisztollyal állt az ajtó előtt.

— Küldd ki a fiadat! — ordított az egyik rám.

A fiam kezébe ásót nyomtak és magukkal vitték. Csak reggel tért haza a szegény gyerek holtfáradtan, mert *egész éjszaka sírt ásattak vele az elesett orosz katonák részére.*

Családom és én állandó rettegésben éltünk, mert nem tudtuk, mikor tör ránk egy részeg csoport, hogy garázdakedvüket rajtunk töltsék ki. Megtörtént, hogy *a kántoromat egy ízben csoport magával cipelte és egész éjszaka énekeltette vele a kommunista indulót.* Meg kell vallanom, az oroszok között néhány jobbindulatú katonával is találkoztam, akik a könyvtáram iránt érdeklődtek.

Az egyik szibériai tüzér a képes Bibliát forgatta nagy érdeklődéssel és megjegyezte, hogy ő ezt már olvasta valamikor, természetesen orosz nyelven. Kérdésemre elmondta, hogy nagyon érdekes könyvnek találja, de nem tudja, hogy ki a mű szerzője. Az orosz tisztek többször hangoztatták, hogy Délkelet-Európában, valamint a Balkánon csak az oroszok lehetnek az urak, más népeknek itt nem lehet helyük. A háború jelenlegi helyzetéről is meglehetősen tájékozottak voltak. Magyarországot úgy emlegették, mint az orosz törekvések egyik akadályát.

Az esperes hosszan elgondolkozik. Látszik rajta, hogy még sok mondani valója lenne, de a gyorsan rászakadó élmények hatása alatt még nem sikerült rendeznie gondolatait.

— Köteteket lehetne mesélni az ötnapos orosz uralomról. A város lakossága mintha lidércnyomásos álomból ébredt volna, mikor bevonultak a felszabadító honvédek. Minden épkézláb ember izzó lelkesedéssel fegyvert kért, hogyha kell, élete árán is megakadályozza ennek a borzalomnak a megismétlődését. Valóságos [illegible] mozgalom indult meg azokon a helyeken, ahol érintkezésbe kerültek az oroszokkal, mert saját bőrükön tapasztalták a „kommunista egyenlőséget". Egyetlenegy ember nem akad, aki átélte az ötnapos orosz uralmat, hogy ne döbbent volna rá, mit jelentene a magyar földek szabadságának, függetlenségének elvesztése.

Bulgáriában már 4000 letartóztatott várja a súlyos büntetést

Bern, október 6. (Német Távirati Iroda) Mint a United Press jelenti, a bolgár kormány által még letartóztatott vagy üldözött személyek számát ott mintegy négyezerre becsülik. Ezeket egy kedden kiadott törvény alapján halállal vagy életfogytiglani fegyházzal, valamint 15 millió leváig terjedő pénzbüntetéssel kell sujtani. Az ítéleteket úgynevezett néptörvényszékek mondják ki. (MTI)

Vitéz Váczy György képviselő katonai szolgálatra jelentkezett

Szolnok, október 6. Dr. vitéz Váczy György, Szolnok országgyűlési képviselője katonai szolgálatra jelentkezett.

Az Izvesztija és Churchill a varsói felkelésről

Stockholm, október 6. *(Német Távirati Iroda.)* A brit hírszolgálat csütörtöki jelentése szerint az Izvesztija rendkívüli szigorú és Moszkva politikai szándékaira jellemző bíráló cikket írt a varsói eseményekről. A cikk a többi között ezeket mondja: Raczkiewicz, Lengyelország »elnöke« és reakciós klikkje, amely most krokodilkönnyeket ejt, felelős ezért a tragédiáért. Varsó sok fiát és leányát vesztette el. Ez az egyetlen eredménye annak a bűnös kalandnak, amelyet a Sosnkowski—Bor-féle klikk és mások kezdeményeztek. *(MTI)*

London, október 6. (NST) Churchill az alsóház csütörtöki ülésén »igen keserű csapás«-nak nevezte Varsó elestét és ismételten hangsúlyozta, hogy Anglia mindent megtett, ami hatalmában állott, hogy a varsói felkelőket segítse.

Szakváry Emilt ásványolajgazdálkodási kormánybiztossá nevezték ki

A *Budapesti Közlöny* mai száma kormányrendeletet közöl az ásványolajgazdálkodás egységes irányításáról. Az ásványolajgazdálkodással kapcsolatos feladatkörök egységesítése és az idetartozó ügyek egységes intézése céljából a kormány ásványolajgazdálkodási kormánybiztossá vitéz *Szakváry* Emil miniszteri osztályfőnököt nevezte ki. A kormánybiztos feladatkörébe tartozik a nyers ásványolaj elosztása, irányítása és ellenőrzése, a behozott termékek felhasználásának irányítása, az ásványolajtermékeket és a gáznemű motorikus hajtóanyagokat előállító üzemek termelésének felügyelete és ellenőrzése, a közforgalmú kutak üzemanyaggal való ellátásának irányítása, a termékek szállításának megszervezése és felügyelete, a szükséglet megállapítása és felhasználásuk ellenőrzése.

— Igénybeveszik a farok és sörénylószőrt. A bőranyaggazdálkodási kormánybiztos a hivatalos lap mai számában rendeletet adott ki *a farok- és sörénylószőr igénybevételéről.* Minden lótartó köteles minden egy- és félévesnél idősebb lova után, hidegvérű lovak esetében 50 deka, melegvérű lovak esetében 35 deka nyers lószőrt december 31-ig beszolgáltatni. A rendelet hatálya a nyers farok és sörénylószőrre terjed ki; lótestszőr e rendelet alapján nem szolgáltatható be.

— Robbanószereket rejtegetett, hogy tuskókat robbanthasson. Pécsről jelenti tudósítónk: Szekeres Lajos rinyahosszúfalusi lakosnál házkutatást tartottak a csendőrök egy vadászati kihágási ügyben és rejtett vadászfegyvereket kerestek. Puska nem került elő, ellenben robbantószerre, gyutacsokra és gyujtózsinórra bukkantak. Szekeres azt vallotta: erdei tuskók robbantására használja a veszedelmes patronokat. Az eljárás folyik.

— A szomba i és vasárnapi tej. A tejárusítók 7-én, szombaton a 8-ára, vasárnapra járó tejmennyiséggel együtt a következő mennyiségeket szolgáltatják ki: az A jegyre 1, a B jegyre 0.7, az Azs jegyre 0.3 litert. A C, D és Bzs jegyekre tejet nem adnak.

BODŐ
kávéházban
esténként
Tóki Horváth Gyula
muzsikál
Tulajdonos: Szita Lajos

HÍREK

ARAD

Az mult ködén át őszi ég alatt
Örök nagy gyászán felkisért Arad.

Arad, az örök magyar temető:
Gyászos multunkra emlékeztető.

Arad, az élő magyar siralom:
Tizenhárom megszentelt sírhalom.

Melyek felett mindig borus az ég
S a magyar bánat örökmécse ég.

Az magyar bánat örökmécse gyúl,
Fellángolván a néma hant alul.

E néma hant reményünk élteti
S minden magyarnak hittel hirdeti:

— Ők nem hiába voltak vértanuk,
Új jövendőnkbe szárnyal már az út!

— Visszatér hozzánk minden cseppnyi rög,
Mert magyar föld volt, magyar és — örök!

S bármily mély gyászban enyészik Arad,
Magyar lesz újra és magyar marad!

Palasovszky Béla

Az elsötétítés este fél 7 órakor kezdődik és reggel 5 óráig tart

— **A lovasság neve a jövőben huszárság lesz.** A kormányzó szeptember 28-án kelt legfelsőbb elhatározásával elrendelte, hogy a honvédség összes lovasalakulatai egyéni elnevezésükben a „huszár" elnevezést használják, ennek megfelelően az eddigi csapatelnevezést lovasságról „huszárságra" kell változtatni.

— **A veszprémi püspök Pécsett.** *Pécsről* jelenti tudósítónk: *Mindszenthy* József veszprémi püspök kedden este Pécsre érkezett dr. *Virág* Ferenc pápai trónálló meglátogatására. A püspök szerdán is több látogatást tett, majd visszautazott székhelyére.

— **Nem jelentkezett női honvédelmi munkára — harminc napra lezárták és internálták.** A VI. kerületi rendőrkapitányság büntetőbírája Czipzer Gizella 21 éves gyárimunkásnőt, aki többszöri felszólítás ellenére sem tett eleget női honvédelmi munkára jelentkezési kötelezettségének, jogerősen harmincnapi elzárásra ítélte, aminek kitöltése után internálási javaslattal a toloncházba viszik.

— **A vasúton elveszett egy értékes böröndöt.** Dr. Feimer Lászlóné szeptember 22-én a Déli pályaudvaron nagyalakú sötétbarna disznóbőr böröndöt adott fel személypoggyászként Balatonfüredre, de a böröndöt rendeltetési helyére nem érkezett meg. A megindított gondos vizsgálat sem tudta megállapítani, hogy mi lett a böröndből, amelyben értékes, finom női ruhaneműk voltak és már a MÁV is elveszettnek tekinti. A károsult kéri azokat, akik a böröndről tudnak, értesítsék őt Budapest, V., Türr István-utca 5. Vadászkürt szálló címen és a nyomravezetőnek kétezer pengő jutalmat helyez kilátásba. A böröndön egyébként Janovecz Lajos hadmérnökkari ezredes névjegye függött.

— **Fekete ügynök a fürdőkádban.** A Paulay Ede-utcában egy textilügynökségnél jelentek meg razzián a detektívek s megtudták, hogy az üzlethelyiséget a vizsgálat ideién bárki elhagyja. Ennek ellenére egy férfi kiszökött a boltból és elreitőzött a ház egyik második emeleti lakásának fürdőszobájában. Amikor felkutatták kiderült, hogy Marstein Zoltán volt koncfekcióügynök, aki iparengedély nélkül már régebben adott és vett zugban különböző drága textilanyagokat. Árdrágítás miatt átadták az ügyészségnek s ugyanakkor eljárás indult az ügynökség vezetője, Dani László textilnagykereskedő ellen is, ugyancsak árdrágítás címén.

Felhívom dr Rákóczy Béla, Bodnár Béla. dr. Kolossy Mártonné, Rusz Margit, Aszlányi Julia, Sárkány Béla, Tóth István, Csergő Mária, Haáb Erzsébet, Simay Laura kirendeltségi tisztviselőket, hogy szolgálattételre budapesti központunknál jelenlegi tartózkodási helyük távirati közlése mellett azonnal jelentkezzenek. — Nagy Károly kirendeltségi vezető.

SZINHÁZ ÉS FILM

ROMEO ÉS PIROSKA

Főpróba a Vidám Színházban

Szüle Mihály szüleményének főpróbáját megtekintve, megértem, hogy a lelkes színigazgató, rendező és szerző miért tolta ki ilyen távoli terminusra kis színháza évnyitó ujdonságának bemutatóját. Igy sem maradt az egyébként ügyeskedő szerző-igazgatóban annyi önkritika, hogy »művét« Rómeóstul és Pirokástul odaadta volna egy — írónak, de legalábbis dramaturgnak. *Szüle* Mihály ne vegye mindenáron való gáncsoskodásnak, ha az ásatag közmondást: »Cipész, ne tovább a kaptafánál!« — így alkalmazom az ő Romeo és Piroska című »vígjátékára«: Szüle, ne tovább az operettnél!

Az igazgató-szerzőnek láttam már sikerült operettjét, úgynevezett zenés bolondságát is. De bocsánat, ha már vígjáték, az egyben irodalom is tudtommal s a színházjáró közönség tudtával is. A Romeo és Piroska nem vígjáték a műfajnak még egy szabadabban felfogott törvénye szerint sem, hanem .. vidámságokkal (s tagadhatatlanul a darab legjobb jelenetei és az előadás legérdemesebb pillanatai!) tűzdelt romantikus giccs. Kevesebb több volna s talán még szórakoztatna is ez esetben a dolog. De így, hogy a szerző belezsúfolt drámai magvat, apacshumort, romantikus ellágyulást, groteszk fintorokat életből ellesve, Marnitz reklámot és konfliktusokkal elegy hepiendet, — igazi, szívből fakadó nevetség helyett szánakozó, sőt imitt-amott bosszúskodó mosolygásba fullasztotta a nézőtér hangulatát.

Pedig jószándékkal kacagtunk föl az előadás elég jól pergő első felvonása közben, amikor megismerkedtünk a szereplők tekintélyes részével, az ifjúságához és szerelmes szerepeihez foggal és körömmel ragaszkodó Gáthy Artur színművésszel, — akit halálra keserít, hogy beköszöntött nála őszülés, csúz és egyebek formájában az öregedés és vele az első apaszerep. Rendkívül mulatságos és végig hősiesen az is marad, vígjátékot játszva ifjúkori sikereinek részese, az asszonyszerepre érett »harmincnyolcéves« színésznő, Tőrös Ilona. Jó figura a nyakigláb kifutó fiú, a művész szakácsnője, a színházi szereposztó. Még — na, na! a paraszti sorból városi mosodai kifutólánnyá serdült Piroska is. Bár ő már rontogat a dolgon. Hol túlságosan ügyefogyott, hol meg kifinomult, a figurát félreismerő és félrejátszó eszes naiva. Aztán jön a hosszadalmas második felvonás és a giccses harmadik, — amelyeket alaposan meg kellene rövidíteni, hogy üteme is legyen az előadásnak. Mert tévedés ne essék; mi közönség igenis szeretjük az élettel nagyonis azonos ízű, főleg kulisszatörténeteket. A színházi, szerkesztőségi világ hála Istennek annyira színes, érdekes és pikáns, hogy egy hetében több a fordulat, mint teszem egy bank életében egy év alatt. De a téma veszélyeket is rejt magában. Nevezetesen elaprózódott mellékeseményekre, arra például, hogy a színész hogyan neveli védencét és felfedezettjét, semmi szükség nincs.

Ennyit arról, ami rossz — elvben. S ami jó? Néhány jobb sorsra érdemes művész ügybuzgalma. Elsősorban *Sennyei* Verát említem. Irodalmi és magas művészi alakítás az övé. Ez a kulturált, jó megjelenésű, pompás beszédű és mozgású színésznő — »viszi az előadást«. Amíg színen van, nincs baj. *Kertész* Dezső helyenként nagyon igaz, emberi hangokat üt meg. De nem így Piroskája, a csinos *Fábry* Éva. Csak jó tanuló, de nem mester. Ifj. *Latabár* Árpád, *Nagyajtay* György, *Bacsányi* Paula mindent »kihoztak« szerepükből, ami bőséges játszóképességükből telett. *Rácz* Vali pipiske tehetségtelen színésznőcskéje kabinetalakítás. *Kőszegi* Géza és *Jakab* Laci is eredetiek. Dr. *Fehér* István egyetlen táncszáma ütemes, dallamos, *Bercsényi* Tibor egyetlen díszlete ízléses.

Szabó József

A „Mesebeszéd" rádióközvetítése

A Vígszínház ujdonságát, *Bókay* János—*Somogyi* Gyula—*Eisemann* Mihály és *Márai-Betegh* Béla zenés vígjátékát a rádió is műsorába iktatta és vasárnap 15.45 perckor sugározza. A vígjáték vezető szerepeit *Kelemen* Éva, *Turay* Ida, *Dely* Ferenc, *Mihályi* Ernő, *Vértes* Lajos és *Pákozdy* Ferenc alakítják a Vígszínház gárdája élén.

A KOLOZSVARI NEMZETI SZÍNHÁZ igazgatósága értesiti a Kolozsvárról eltávozott tagjait, hogy október 9-én délelőtt a budapesti Művelődés Házában jelentkezni tartoznak.

Tárgyalnak a szegedi szinielőadások megkezdéséről

Szeged, október 6. A színház igazgatósága mindent elkövet, hogy a villanyáram korlátozása miatt szünetelő színielőadások minél előbb megkezdődjenek. A tárgyalások folyamatban vannak. Ha a szegedi elektromos művek biztositani tudják a színház számára az áramszolgáltatás folytonosságát, az előadások október 11.-én megkezdődnek.

— **Egy zászlós elvesztette a böröndjét.** Tóth Endre zászlós, aki szeptember 29-én, pénteken este egy tehergépkocsival érkezett menekülő családjával együtt Erdélyből, arra kéri a Debrecentől ugyanezen a tehergépkocsin menekülő Soltész családot, hogy böröndjét, amelyet a Soltész család tagjainak csomagjaival együtt Soltészék lakásánál letettek a gépkocsiról, juttassák el Jászberényi Miklós címére, Budapest, XI., Rőf-utca 14. szám, vagy ugyanerre a címre irják meg, hogy a böröndöt hol vehető át.

Színházak mai műsora

OPERA: Hunyadi László (I., ½5). — NEMZETI: A Nagyúr (K., 2., 5). — VIG: Mesebeszéd (5). — PESTI: Candida (5) — UJ MAGYAR: Utcai ismeretség (F, 5). — FÖV: OPERETT: Luxemburg grófja (5). — ANDRÁSSY: Ne bízz a nőben! (5). — VIDAM: Romeo és Piroska (bemutató, 5). — MADÁCH: Ártatlanok (5). — JÓZSEFVÁROSI: Cserebogár, sárga cserebogár... (½6). — KISFALUDY: A pénz nem boldogit (½6).

A többi színház nem tart előadást.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V ü = Vasárnap és ünnepnap.

ADRIA (353—707): Sári bíró. (3 5 7; V ü 11 és 1-kor is.) — ATRIUM (153—034, 154—024): Az ördöglovas. (½3 ½5 ½7; Sz V ü ½1-kor is.) — BARLANG (422—722): Ártatlan. (3 5 7; Sz V ü 1-kor is.) — BAROSS (149—510): Kis milliomos. (4 6; V ü 2-kor is.) — BELVÁROSI FILMSZÍNHÁZ (384—563): Nixi mindig bajt csinál. (½4 ½6 ½7; V ü ½2 ½3 ½4 ½5 ½6 ½7.) — BELVÁROSI HÍRADÓ (181—244): Beszélő kövek. Bányászélet. A nagy világ gyermekszemmel (kultúrfilmek). Rajzos híradó a bombákról. Magyar híradó. (Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.) — BETHLEN (225—003): Egy gép nem tért vissza. (3 5 7; V ü 1-kor is.) — BUDAI APOLLO (351—500): Sári bíró. (½4 ½6 ½8; V ü ½2-kor is.) — CAPITOL (134—337): Szerencsés fiú. (1 ¾3 ½5 ½7; V ü 11 ¾1 ½3 ½5 ½7.) — CORVIN (138—988, 339—584): Második hétre prolongálva! Ifjú sasok. (2 4 6; V ü 11 órakor is.) — CSABA (146—040): Egy gép nem tért vissza. (½3 ½5 ½7; V ü ½1-kor is.) — DEÁK (121—343, 125—952): Az ördöglovas. (½3 ½5 ½7; Sz V ü 12-kor is.) — DUNA (111—994): A szív. (½3 ½5 ½7.) — ERZSÉBET (222—401): Mintaférj. (3 5 7; V ü 1-kor is.) — FORUM (189—707): Harmadik hétre prolongálva! Alarcos lovag. (½3 ½5 ½7; Sz 1; V ü 11 és 1-kor is.) — HÍRADÓ FILMSZINHÁZ (222—499): Kincses Felvidék. Salmo, a pisztráng. Egy nap a cirkuszban (kultúrfilmek). Rajzos híradó a bombákról. Magyar híradó. (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — HOMEROS (496—178): Az első csók. (4 6; V ü 2-kor is.) — IPOLY (292—626): Makacs Kata. (4 6; Sz V ü 2-kor is.) — JÓZSEFVÁROSI (131—316): Kék álarc. (3 5 7; V ü 1-kor is.) — KAMARA (423—901): Maga lesz a férjem. (½12 ½2 ½4 ½6 ½8.) — KORZÓ (182—818): A kis vadóc. (¾3 ½5 ¼7; Sz 1; V ü 11-kor is.) — MESEVÁR (114—502): Harmadik hétre prolongálva! Forgószél. (¼4 ½6 ½8; V ü ½2-kor is.) — NEMZETI APOLLO (222—002): Negyedik hétre prolongálva! Az első. (¼4 ½6 ⅛8; Sz ½2; V ü 11 és ½2-kor is.) — NYUGAT (121—022): Nixi mindig bajt csinál. (½3 ½5 ½7; szombat vasárnap és ünnepnap ½1 órakor is.) — OTTHON (146—447): Sári bíró. (¾3 ¾5 ¾7; V ü 11 és ¾1-kor is.) — PATRIA (145—673): Tajfun. (10 ¾12 ½2 ½4 ½6 ⅛8; V ü 11 és ½2-kor is.) — PEST (221—222): Harmadik hétre prolongálva! Makkhetes. (½12 ½2 ½4 ½6 ½8.) — RADIUS (122—098, 120—564): Nóra. (¾3 ¾5 ¾7; Sz 1; V ü 11-kor is.) — SCALA (114—411): Menekülő ember. (2 ½4 ½6; V ü ½1 órakor is.) — SZÉKELY (226—425): Kisasszony a mostohám. (½3 ½5 ½7.) — SZITTYA (111—140): Harmadik hétre prolongálva! Az első. (½4 ½6 ⅛8; Sz V ü ½2-kor is.) — TOLDI (224—443): Irta az élet. (10 ¾12 ½2 ½4 5 ¾7; V ü 11 1 3 5 ¾7.) — TURÁN (120—003): Kék álarc. (¾1 ¾3 ¾5 ¾7; V ü 11-kor is.) — ÚJBUDA (268—999): Egy gép nem tért vissza. (3 ¾5 ½7; V ü 1-kor is.) — URÁNIA (146—046): G. P. U. (3 5 ⅛8; V ü 11-kor is.)

Mindenki számára élmény marad!

FEDORA

Luisa Ferida, Amadeo Nazzari, Osvaldo Valenti

CAPITOL

ESPERIA-film

SPORT

Az OSK megszünteti a profisportot

Az NSB ülésén kimondották, hogy 1. 1945 december végéig általános átigazolási tilalom lesz (ez alól rendkívüli esetben lesz csak kivétel), 2. de ekkor sem igazolható 21 éven alul, 3. egyik körzetből a másikba hat hónap a várakozási idő, ugyanabban a körzetben egy év, ezenkívül 6 hónapi ottlakást kell igazolni, 4. az átigazolási idő alatt nem lehet egyesületet változtatni, 5. villámigazolás nincs, 6. új profiszerződést kötni nem lehet (1945 végén megszünik a profizmus), 7. prémium nincs többé, 8. profijátékos csak az lehet, akinek állása van, 9. lelépési díjat fizetni nem szabad, 10. az egyesület azonban elhelyezkedésénél támogathatja tagját. Az OSK fentiek végrehajtására már felhívta az MLSz-t.

A Ferencvárosnak a „megerősített" Vasasokat kell legyőznie

A vasárnapi labdarúgó hadibajnoki mérkőzések közül kettő — a SzAC—Gamma és a BSzKRT—Ganz között — szombatra »menekült« az előreláthatóan nagy közönséget vonzó *Ferencváros—Vasas* mérkőzés elől.

A nagy érdeklődést érthetővé teszi az a körülmény, hogy most már bizonyosra veszik, hogy *a Vasasok néhány nagyváradi játékossal megerősitett csapattal* fogják felvenni a küzdelmet. Csak még az nem biztos, hogy *hány volt NAC-játékost* sikerült a Vasasoknak megszerezniök. A *Ferencváros* véglegesen döntött: *a Kispest és Gamma futballderbyben győztes csapatával* áll ki a Vasasok ellen is.

A Ferencváros—N. Vasas mérkőzés vasárnap délután ½3 órakor kezdődik az üllői-úti pályán, előzetesen ¾1 órakor az FTC játszik a Ceglédi MOVE-val a körzeti bajnokságért.

Szépen sikerültek az ügyességi CsB nevezései

Az atletikai ugró és dobó csapatbajnokságok szombaton és vasárnap nagyon jó sportot igérnek. A nevezési zárlatig ugyanis neveztek: MAC (minden számra két csapatot), BBTE, BEAC, TFSE és MRTSE (minden számra egy-egy csapatot), MAFC (magasugrásra 3, távolugrásra, súly- és diszkoszvetésre 2—2, a többi számra egy-egy csapatot), DiMAVAG (rúdugrás kivételével egy-egy csapatot), Testvériség (dobó számokra és rúdugrásra egy-egy csapatot), UTE (távolugrásra egy csapatot), Törekvés (rúdugrásra egy csapatot), Hangya (magas- és távolugrásra, súly- és diszkoszvetésre egy-egy csapatot). Ezenkívül valószínű még a Pécsi EAC egy-két csapatának indulása az összes számokban.

A KERÉKPÁROS HEGYIBAJNOKSÁGOT vasárnap délután 2 órakor indítják a Szépvölgyi-úton a Hármashatárhegyre, az Ürömi-utca sarkáról. Cél a Hármashatárhegyen lévő menedékház.

A KÉZILABDABAJNOKSÁGBAN vasárnap 6 férfi- és 4 női mérkőzést játszanak.

LOSPORT

A csütörtöki alagi lóversenyeredmények

I. 1. *Manci* (Schejbal, ⁸/₁₀), 2. Zalán, 3. Máramaros. F. m.: Petronius, Ubul, Magánzó, Báthori, Ráadás II., Cinderella, Fiducia, Divat. II. 1. *Madarász* (Alt, ⁷/₁₀), 2. Barnabás, 3. Berkes. F. m.: Palotás II., Rézkígyó, Haladj, Connie, Drágaság. III. 1. *Tök Ász* (Rózsa, 8), 2. Mami, 3. Fiamma. F. m.: Stefike, Torkos, Fidibus, Gony, Kámfor, Stuka, Színésznő, Brácsás, Pártütő, Szatira, Első, Frog, Dühöngő, Imposztor, Deli, Fenegyerek II., Csipke, Ultramarin, Maglód, Pletyka, Didergő, Ági, Alagi lány. Hogy is ne! Unus, Ariotta, Aida. IV. 1. *Földesúr* (Schejbal, 2½), 2. Róma, 3. Livia. F. m.: Barna legény, Kaputos, Amante, Nefelejcs, Pista, Dampierre, Udvarhely, Lyra, Phylosop, Palkó, Zokszó, Ursula, Híres, Dubarry, Orcsi, Hajnal, Azile, Pillangó II. V. 1. *Vértes* (Alt, 2½), 2. Csillagfény, 3. Conducteur. F. m.: Mátra, Saldó, Látszat, Zöld Ász, Kedvemre, Marot bán, Sundha, Vadgalamb II., Duci, Michel, Duci bácsi.

— **A kocsiülés alá dugták a lopott textilneműeket.** A Fő-utcában feltünt a járókelőknek, hogy egy üzletből nagymennyiségű textilárut szállítanak el s többen megfigyelték, hogy a szállító fuvarosok a kocsi ülése alá dugnak különböző textilneműeket. Értesitették a közellátási hivatal ellenőrzési főosztályát, amelynek detektívjei megállapították, hogy hatósági rendelkezésre történt áruszállítás közben *Slimacz* János és *Antal* József fuvarosok nagyobb mennyiségű textilárut loptak el. A kocsit kísérő *Szász* György tisztviselőnél is találtak lopásból származó szövetet és férfipullóvert. Mindhármukat átadták a főkapitányság bünügyi osztályának. *(MOT)*

Döbbent szemmel.

hangtalanul nézzük már évek óta a háború rémének szörnyű pusztításait. A vak gyűlölet kezének romboló munkája ez, amely rugója az egész világot elöntő öldöklő háborúnak. A kéz nyomán elpusztul sok minden, amit az ember valósított meg évszázadokon, sőt évezredeken keresztül. Milyen nehéz lesz a szeretet munkája, milyen fontos lesz hivatása, ha egyszer a pusztulás és a pusztítás munkáját az építés munkája váltja fel. Valósággal emberfeletti feladat lesz a romok helyreállítása, de még nagyobb kötelességként, még nagyobb világfeladatként hárul az emberiségre a lélekrombolás helyrehozása, a lelki sebek begyógyítása. Ez lesz a szeretet nagy programja, mert a háború gyűlöletrémének sziszegő kígyófejét csak a gyűlölet és gonoszság legerősebb ellenfele a szeretet pusztíthatja el.

A háború után elkövetkező építő szeretetnek szimbolikus példája egy budapesti iparos nemes cselekedete. A légitámadás által elpusztított soroksári kőfeszület helyébe saját költségén díszes márvány keresztet állíttatott, amelynek talpazatára ezt a felírást vésette: „Elpuszította a gyűlölet, helyreállította a szeretet."

A háború szörnyetege nem kímél semmit, sem házakat, ahol gyermekek és aggok laknak, sem épületeket, amelyeket a kultúrának, a tudománynak, a művészeteknek, az emberi haladásnak emeltek, sem templomokat, ahol sebzett emberi szívek imádkoznak Hozzá, aki a szeretetet hirdette, s nem kíméli az Ő szent szobrát sem. A gyűlölet lecsap mindenre, romhalmazt hagy maga után az emberek lelkében is. A szeretet végtelen isteni uralmának kell egyszer eljönnie, hogy meggyógyítsa a sebeket és felépítse a romokat. De addig nekünk, annyiszor megpróbált és meggyötört magyaroknak, minden erőnkkel küzdenünk kell. Mi, akik sohasem gyűlöltünk senkit, — hiszen a gyűlölet hiányzik a magyar ember természetéből — álljuk a kemény harcot azokkal szemben, akik bennünket gyűlölnek, sorsunk sokszor ez volt a multban is és ez ma is. A gyűlölet viharában helytállunk tiszta fegyvereinkkel s míg védekezünk és harcolunk, bízva bízunk Őbenne, Aki a szeretet örök csodáját hirdette az embereknek.

Moratórium a megszállott vagy kiüritett területeken

A Budapesti Közlöny mai száma kormányrendeletet közöl *az ellenséges megszállás vagy hadműveleti kiürítés következtében ügyeik ellátásában akadályozott személyek javára a peres eljárásban megállapított kivételes rendelkezésekről.* Eszerint ezek számára azokat a rendelkezéseket kell alkalmazni, amelyek *a lakóhelyükről légoltalmi kiürítés folytán elköltözött személyekre irányadók.*

Illetékkedvezményt kapnak a légitámadás áldozatainak örökösei

A kormány a hivatalos lap mai számában megjelent rendeletével *szabályozta a légitámadás következtében meghalt személyek örököseinek illetékkedvezményét.* A légitámadás következtében vagy légitámadás elhárításából kifolyólag meghalt személy gyermekeit, házastársát, szüleit a rászállott örökség, illetőleg hagyomány tekintetében *ugyanaz a kedvezmény illeti meg, mint amilyen a hősi halottak örököseinek illetékkedvezménye.*

Honvéd személyek után járó visszahagyott illetmények folyósítása a menekült hozzátartozók részére

A honvédelmi minisztérium felhívja a tényleges katonai szolgálatot teljesítő tisztek, tisztjelöltek, az ezekkel hasonállásúak, továbbá a tiszthelyettesek, a hivatásos és továbbszolgáló tisztesek azon hozzátartozóit (vagyis feleségét, szülőjét, testvérét stb.), akik a hadműveleti kiürítés vagy egyéb ok miatt állandó lakhelyükről eltávoztak vagy elmenekültek és ezért tényleges katonai szolgálatot teljesítő férjük, gyermekük, testvérük stb. által kiállított „Nyilatkozat" alapján a részükre visszahagyott folyó évi szeptember vagy októberi illetményeiket az illetékes honvédgazdasági hivataltól nem kapták meg, hogy illetményeik folyósítása végett a honvédelmi minisztérium 2. i. osztályának (Budapest, I., Szent György-tér 3) sürgősen jelentsék be az alábbi adatokat:

1. a jelenleg tényleges katonai szolgálatot teljesítő férj, gyermek, testvér stb., tehát a katonai illetményeket visszahagyó személy pontos neve és rendfokozata,

2. a tényleges katonai szolgálatot teljesítő személy mely alakulathoz és mely állomáshelyre vonult be,

3. a tényleges katonai szolgálatot teljesítő személy tábori postaszáma,

4. a visszahagyott illetményeket a bejelentő fél részére eddig mely honvéd gazdasági hivatal folyósította,

5. A bejelentő fél a visszahagyott illetmények folyósítását a továbbiakban mily címen kéri.

Ezeket az adatokat a fenti címre levelezőlapon olvasható írással kell bejelenteni.

A m. kir. honvédelmi minisztérium közli, hogy csak a fenti adatok birtokában tudja az illetékes számfejtő hivatalt az elmaradt, illetve a jövőben esedékes illetmények folyósítására utasítani.

Azok, akik ily elmaradt illetményeik folyósítása iránti kérelmüket beküldték, vagy a m. kir. honvédelmi minisztériumban már előadták, a fenti bejelentést mellőzzék. (MTI)

Agyonlőtte magát Rudnay Lajos követ

Tegnap délután a *Múzeum*-utca 15/b. számú ház földszint 4. alatti lakásába hívták ki a mentőket. Itt lakott már hosszabb ideje *Rudnay* Lajos 61 éves nyugalmazott rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter. Évekig Szófiában volt magyar követ, az utóbbi időben teljesen visszavonultan élt múzeumutcai lakásában. Emlékezetes még, hogy elvált első feleségétől, aki később *Albrecht* főherceghez ment nőül.

A nyugalmazott diplomata egyik nőrokonával lakott, aki hosszabb ideje tartó szívbajában gondosan ápolta. Rokona lett figyelmes tegnap délután arra, hogy *a hálószobából revolverdörrenés hallatszott.* Nyomban besietett és a pamlagon vérző halántékkal, eszméletlen állapotban találta Rudnayt. Azonnal értesítette a mentőket, majd rendőri bizottság is szállott ki és megállapította, hogy a követ agyonlőtte magát. Segíteni már nem lehetett rajta, a golyó azonnal megölte.

Rokona elmondotta, hogy sohasem látszott rajta életuntság, általában nem árult el öngyilkos szándékot, csupán sokat panaszkodott súlyos szívbajára, mert állandóan nagy fájdalmai és gyakori szívrohamai voltak. Különösen az utóbbi napok izgalmai viselték meg erősen idegeit és beteg szervezetét. A legutolsó napokat már láthatóan erősen felzaklatott idegállapotban töltötte, lakásából egyáltalán nem mozdult ki és legszűkebb családi környezetén kívül, egyáltalán senkivel sem érintkezett. Holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították. A közmegbecsülésben álló diplomata tragikus halála nagy részvétet keltett a főváros társadalmában, amelynek egyik rokonszenves tagja volt.

VESZEDELMES FÉRFIKOR

Szabó József új regénye

Mintha Dunántúl nagyközségeinek teljes közepébe léptünk volna, amikor olvastuk Szabó József „Veszedelmes férfikor" című új regényét. Az ember megdöbben, hogy egy fiatal író menynyire gyökerében látja a vidéki középosztályt. Szabó József már eddig is ezt bizonyította kondenzált novelláival, „Miért nősülsz, fiam?" című regényével, hogy a napi ujságírás sorvasztó robotjából az igényesebb irodalom felé tekintget. Most véglegesen tanpságot adott arról, hogy komolyan kell vele számolni az új magyar prózairodalomban.

Alakjai élnek és ez igen nagy szó. Pedig *Szabó* József egyáltalán nem fukarkodik a személyekkel. Krőzusi bőséggel teremti meg — a szemünk láttára — az élveteg patikusnét, a püspök említésére elégült derűt sugárzó arcú esperest, a vidéki iparostársadalomból feltörő irnokkisasszonyt, a pupos pék, a nyalka huszárezredes figuráját. A regény sokat markol, de sokat is szorít.

Felöleli az egész kisvárost, éles hangsúlyt ad az első világháborút követő éveknek és mesterien rajzolja meg azt a pillanatot, melyben a világháborúból visszatért férfi, aki még tele van élettel, lemond a családapák csendes, polgári boldogságáról, megfeledkezik gyermekeiről, beteges feleségéről, hogy átadja magát az »érzékek felett lebegő, furcsa és régen érzett jó állapotnak«. Ez az állapot az új szerelem, mely gyehenna módjára pörköli a veszedelmes korban lévő főszereplőt, a jegyzőt. De a feleség betegsége, halála visszariasztja Tamási jegyző urat a családjához, hogy ismét belezuhanjon az újabb szerelembe, mert »hullani, veszni rendelteteti«.

Ez a regény bátor hithirdetés, kiállás azok mellett, akik megjárták a háború poklát és egy új nyárra szomjaznak. Mindegy, hogy a Balaton partján, vagy Azerbeidzsánban, ez az érzés, ez a kényszer közös, állandó él általános.

Az író — és hangsúlyozottan írót emlegetünk itt! — néhol elárulja pártállását, máskor nem szabadulhat attól a kényszerétől, hogy egy-egy mozdulattal, megjegyzéssel, kitérővel el ne árulja lírai reszketését szívének érzelmeit. Alighanem sok személyi élmény gyült össze ebben a széles hömpölygésű, mélyzengésű regényben. Talán ez az oka, hogy Szabó alakjairól mindent tud és mindent elmond s ezzel néhol megállítja kissé a cselekményt. Ez azonban nem is árt.

Helyenként ugyanis annyira érdekes ötletek, gondolatok vetődnek fel, annyira élő körvonalakat kap egy-egy figura, hogy önkéntelenül is meg kell állni olvasás közben és összegezni kell mindazt, amit az író elmondott. Meglepő, hogy egy író második regényében ennyire tömören, frissen és szabatosan tudjon jellemezni.

Elég Szabó Józsefnek két-három mondat, egy-két szó és olyan eseményekre, apróságokra világít rá, melyek sűrűsítve hordozzák magukban az egész háborúutáni korszakot. És ahogyan a vidéki pletyka-éhség ebben a regényben kitombolja magát, ahogyan a szereplő mindenkiről mindent tudnak és unalmas kisvárosi életük szükségében mindent el is mondanak egymásról, az már szinte bravúr.

Kíváncsian várjuk Szabó József további működését. Ez az írása egy kicsit rezignált, férfiasan kesernyés és vigasztalan. A humort száműzi. Úgy érezzük azonban, hogy ez a fiatal író megtalálja az utat a gátlástalan feloldódáshoz és akkor majd Krudy Gyula-szerű irodalmi műveket ígér.

Baráth Ferenc

Az utolsó fecske

Hajnalfelé dér csípte meg a világot. A levegőnek vasas íze lett és a diófán meghasadtak a burkok. Falunyi helyt ez az a pillanat, amikor öreg parasztok fejeszelnek az ágyon és mozdulatlan hallgatják, hogy a világban nem történik semmi, egy pillanatra elhallgat minden állati szöszmötölés és a réznyakú kakasnak is torkára forr a részeg hajnali kurjongatás. Később felkelt a nap, a kacsák sápiozva totyogtak a Duna felé, amelyre acélhártyát vont a hideg éjszaka. A visegrádi völgyben vastagon ült a köd, mintha a hegyek szürke pamutkendőbe takaróztak volna. Valahol egy hajó bőgött, riadtan, mert semmit sem látott a tengernyi ködben. Ablakom alatt a szőlő fürtjei mohosak lettek a viasz ezüstfátyla alatt. A harangszó tétován nyílalt a vastag levegőben, nem találta meg a házak fedelét, hogy leszálljon.

Délre kitisztult. A sziget partján, az őszi vetés óvatos hátterében öreg nyulak ballagtak végig csáléra tartott füllel. Olyan tiszta volt a levegő, hogy látni lehetett, az egyik vén kani húzza a bal lábát. A vadkacsák is kiültek a Dunára, várták a déli hajót, hogy megringassa őket bivalyhátú széles hullámaival. A kisfiammal ültünk, aki éppen egy éve bámulja tengerzöld szemével a csodálatos világot. Az innenső parton egy jámbor fiatal üsző mártogatta rózsaszín orrát a vízben s bánatosan bőgött. Egy vén kutya is oldalgott arra és dühösen marta a tomporát, ahol éjszakai kullancsok és bolhák fészkeltek. És akkor történt, hogy Vác felől, a távolságban elvékonyult hangon, mint egy sápítozó vénasszony megszólalt a sziréna. Behúzódtunk az öreg fűzfa alá, aki lomposan és fésületlenül könyökölt a Dunaparton, mint egy öreg bohém a kávéházi asztalon. A nyulak beváltottak a sűrűbe. Az üsző hazaballagott és a kutya vinnyogva bujt a száraz nádba. Észak felől morogni kezdett az ég, valahol motorok bőgtek és tompán puffogtak az ágyúk, mintha öklendene a világ. Nemsokára fölöttünk úszott nyolcvanhárom szürke acéltest, csak a hasuk villant néha, mint a sirályoké. A kisfiam ült az ölemben és elcsöndesült, mert egy esztendő alatt, amit élt, megtanulta a csöndes perceket, a mozdulatlanságot és a rejtőzés ősi mimikrijét. Felfelé nézett, aztán felemelte a kezét és az égre mutatott: — Tette...

Ez az ő nyelvén fecskét jelent, a karcsú, feketefrakkos madarat, amely hajnalban fecsegve ébresztette és este is arra fülelt, míg azok elültek az ablak párkánya fölött. S fenn a gépek irdatlan magasságában, de mégis közelebb az ősi földhöz, egy fecske vullant el feketén. Az utolsó fecske, aki itt maradt még és dermedt ébredés után szárnyait próbálgatta a vilogó magasságban.

— Bizony, kisfiam, fecske volt... Az utolsó fecske.

Az anyja, aki észrevétlen lépett a hátunk mögé, fejére tette a kezét az anyák lebírhatatlan bizalmával és hangjában a sóhaj könnyű neszelésével ezt mondta:

— Mégis... fecske volt...

Baróti Géza

Az Osztálysorsjáték folyamatosan tovább működik!

Vásároljon Osztálysorsjegyet!

. oszt. huzása: október 17

SPORT

Hat labdarúgó HB mérkőzés lesz ma és holnap a fővárosban

'A labdarúgó Hadibajnokság »vidékivé« való átalakítása nem történhetett meg és szombaton, valamint vasárnap *ismét a 12 fővárosi csapat játszik* a HB-ért. Igaz, hogy a műsor így is érdekes lesz.

Ma, szombaton délután ½4 órakor Csepelen áll ki egymással szemben a *Csepel* és *N. Vasas*. A Vasasokat hír szerint ezúttal már nem 3, hanem 5 vagy 6 nagyváradi játékos fogja erősíteni. Ha a Vasasok nem játszatnak a kitűnő támadó középfedezettel, Perényivel ismét hátvédet, társával, a remek jobbfedezettel, Szegedivel csatárt és a maguk helyére és nagyváradi szerepkörükbe állítják Mészárost, Lórántot és Bodolát is, akkor a Vasas meglepetést is okozhat Csepelen. Különben a NAC játékosai sem segíthetnek, hiszen a Csepel most jobb, mint tavasszal volt.

Vasárnap a Sport-utca kettős mérkőzése, délután ½1 órakor a BSZKRT—Gamma, délután ½3 órakor a MÁVAG—Ferencváros között a legnagyobb esemény, bár a Gamma, illetve Ferencváros győzelme bizonyosnak látszik. Kettős mérkőzés azonban már régen volt a főváros labdarúgómüsorában. Sportbelileg az Elektromos—Ujpest latorcautcai mérkőzése a legjelentősebb, miután az Elektromos is veretlen eddig. Most dől el, hogy milyen értékek vannak benne, bár az Ujpest természetesen favorit. Kispestnek Kispesten a ZD-t le kell győznie, míg a Ganz—SzAC kőbányaiúti mérkőzése nyílt.

Négy érdekes atlétikai esemény

Az atlétika jól finisel: ma és holnap nem kevesebb, mint *négy érdekes eseményt* bonyolít le.

A hölgy atlétikai ugró-, dobó- és futócsapatbajnokságok mozgósítják összes, hölgyatlétikával foglalkozó egyesületeinket s nemcsak a CsB-ért, hanem a pontokért is nagy vetélkedés lesz ma és holnap délután 2 órától a Pasaréti-úton a *MAC, TFSE, Futura, Pécs, Gamma, Testvériség* és *MRTSE* között.

Közben vasárnap délután 3 órakor a férfiak is bekapcsolódnak. *Szilágyinak* a 20 km-es futóvilágrekordkísérletnél *Kelen, Lendvai, Reményi, Sajtos* és *Bujna* segédkezik.

A főiskolai ugró, dobó és stafétafutó CsB-ben a József főherceg vándordíjért *a három fővárosi gárdával* (MAFC, TFSE, BEAC) a *pécsiek* veszik fel a versenyt s indít itt-ott csapatot *Keszthely* is, *Magyaróvár* is. Ez a verseny szombaton és vasárnap délután ½3 órakor kezdődik a BEAC főiskolai stadionjában.

A negyedik esemény: az 50 km-es gyaloglóbajnokság vasárnap délelőtt 9 órakor a Népligetben. Mintegy 20—25 versenyző indulhat.

A BIRKÓZÓ CSB II. fordulóján favoritok: MÁV Előre a BVSC ellen, Csepel a BSZKRT ellen, MÁVAG a VI. ker. leventék ellen a Nemzeti Sportcsarnok gyakorlótermében vasárnap délután 4 órától.

KÉZILABDA: szombaton Hétvezér—BGSE hölgy bajnoki, vasárnap BLE II.—Kistext, Csepel—BSZKRT, BLE VII.—Elektromos, BLE IX.—MAFC, MTE—UTE férfibajnoki, Csepel—WSC, Habselyem—HAC, GASE—M. Pamut hölgybajnoki mérkőzések lesznek.

A MAC PÉNTEKI ATLÉTIKAI VERSENYÉNEK GYŐZTESEI: 200 m-en Maklári 24.3 mp, 1500 m-en Gyergyói 4 p 14 mp, 4×400 m-en MAC; kalapácsvetés: Németh Imre 51.90 m. A 10.000 m-es futás elmaradt.

A környék kelkáposztát szállít

A kései kelkáposzta a kedvező időjárás folytán jól fejlődik.

A konyhakerti termékek piacán az árak *nagyban* így alakultak. Gülbaba-burgonya és nyári rózsa 30.55, őszi rózsa 29.50, Ella és sárga 26.35, étkezési Woltmann 24.80, étkezési Krüger 23.75 pengő métermázsánként. Kelkáposzta I. oszt. 260—320, II. oszt. 200—280, III. oszt. 150—200, karfiol I. oszt. 400—520, II. oszt. 350—400, III. oszt. 200—320, mezei sóska 220—300, paraj 260—380, hegyespaprika 180—300, töltenivaló vékonyhéjú 250—350, húsos fehér és zöld 400—560. kalarábé darabja 40—50, kalarábé súlyra 80—120 fillér.

A gyümölcspiacon az alma 180—640, körte 400—750, szőlő 600—1100, szilva 380—540, őszibarack 600—950 fillér.

SZINHÁZ ÉS FILM

Bernd Róza

Hauptmann bemutató a Madách Színházban

Hősies, mondhatnám, merész vállalkozás a Madách Színház igazgatója részéről, hogy a mai »légós« világban emberi kínokkal, nehéz lelki problémákkal teli drámát s ebben a műfajban is éppen egy Gerhart *Hauptmann*-darabot mutat be. Az olcsó közönségsikert aratott és irodalmi műből propagandla színpadi alkotássá átgyúrt *Artatlanok* után a legnemesebb törekvésű irodalomhoz — ha mingyárt poros és nem éppen ma is élő problémájú *Hauptmann-színjátékhoz* — nyúlni, méltánylást érdemlő tett. Bizonyítja, hogy az intim színház komolyan kívánja szolgálni az irodalom szent céljait is. Ha esetleg éppen ennek a *Hauptmann*-műnek nem lesz úgynevezett viharos sikere, annak nem a *Bernd Róza* kissé időszerűtlen volta, vagy akár a rendezés, még kevésbé a lelkesen és színvonalasan helytálló színészgárda lesz az oka, — hanem az idők keserves hangulata.

Miközben a drámai sorsú *Bernd* Róza életútjának végét vártuk a tegnapesti főpróbán, kint a csillagok alatt elbődültek a szirénák. A való élet kegyetlenül legázolta a színpadét, amely pedig Hauptmann tolla jóvoltából ugyancsak élettel teli, ha mingyárt kissé régies életet is mutat be. Hiszen ne feledjük, hogy az agg szerző mindenekelőtt már kicsit klasszikusnak is számít, mint ír költőtársa, Bernard Shaw mester. Hősei, nők és férfiak egyaránt, sebeket kapnak az élettől s takargatják azokat, mígnem az indulat, a sűrített fájdalom robban: a fekélyek feltárulnak, a dráma kibontakozik s előttünk áll szegény mezitelenségében — az ember.

Bernd Róza kezéért az istenességében kicsit gárgyult könyvkötő áhítozik serényen, az öreg Bernd apó segédletével, de a szép, forró lány a szorgalmasan vadászgató, asszonybolond: *Flamm úr*, községi bíró kedvese. *Flamm* Kristóf is sebesült lélek. Felesége, aki nyolc évvel idősebb nála, évek óta tolószékben ülő béna nő. Halkan szenvedő, éleszemű asszony. Éleslátása leleplezi a háza körül lappangó titkot, csakhogy a kívánatos csípőjű és gyönyörű szemű Róza után a lobogóvérű Streckmann gépész is bolondul. Meg is zsarolja, erőszakkal magáévá teszi a lányt, mert megfenyegeti, hogy világgá kürtöli titkát, viszonyát *Flammal*, ha nem adja oda magát. Róza kímélni akarja apja, a szemforgató és kegyes Bernd apó érzelmeit, családja tisztaságát védi, ezért feleségül akar menni a könyvkötőhöz. Itt már benne vagyunk a dráma bűvkörében. A konfliktus elkerülhetetlen. A lányt vonzza a nagydarab, életerős és szépszavú *Flamm* énje, irtózat támad benne a kéjre éhes gépész iránt, most döbben rá, hogy ki kellene rukkolnia a fenyegető valósággal: gyermeket vár. Bukása emberi és megindító, a szerelmes Flammével s a mindenre elszánt gépészével együtt.

Ennyi volna hézagosan a Bernd Róza története. Természetesen nem beszéltem a hősök igaz és őszinte arcáról, jellemük ércből öntött hauptmanni tökéletességéről s a mellékalakok ismerősen ható arcáról. Sajnos, a darab fordítása egyáltalán nem Hauptmann szellemében fogant. Ha már *talán* avultnak hatott *Hevesi* Sándor 1904-ből származó, kitűnő és a magyar nyelv pallérozottságát gondosan érzékeltető fordítása, miért nem javította ki írástudó dramaturg *Lokody* Mária, a jelenlegi fordító magyartalanságait? Ilyeneket, mint teszem: »meg lettem bolondulva...« stb.

A színészek törekvő munkája viszont helyrehozza azokat az aprócseprő hibákat, amelyek gátolják az előadás tempóját. Főerőssége az együttesnek *Moory* Lucy, *Ignáth* Gyula és *Bicskey* Károly.

A Debrecenből szerződtetett *Moory* Lucy vérbeli drámai színésznő. Néhol talán fölöslegesen alkalmazta átélés helyett a hatásos rutint, de a lényéből áradó forróság, kitörései, eszelős nagyjelenete meggyőzőn hatottak. Hangja kissé valószínűtlenül, mondjuk természetellenesen mély árnyalású, másutt viszont elbírta a szerepezt az erős, különösen ható orgánumot. *Ignáth* Gyula tudással párosult tehetséggel jelenítette meg *Flamm úr* alakját. A száznál többször játszott jampecszerep után sokszínű, egészen más figura volt. Szerelmes rajongását, fojtott indulatait nagyon emberien elevenítette meg. *Tompa* Béla, akit a Nemzeti Színháztól kért vissza vendégnek Bernd apó szerepére, a színház, kiejtésében alig-alig birt szabadulni »Ehrlich Efraim« figurájától. Viszont tökéletes volt régi szerelméhez, a pálinkához való visszatérésének jelenetében s a félbemaradt eljegyzésnél Flamm bíró házában.

Talán a későbbiekben rájön említett kiejtési hibájára ez a kitűnő színész s elkopaik nála a sok h-hang használata a kemény hangok után. *Bicskey* Károly jó *Streckmann*, bár szerényebb maszkírozással is jól hatna. *Dinnyéssy* Juliska és *Szakáts* Zoltán szerepeinek látszólagos színtelensége játékuk egyszerűségével válik elevenné, színessé. Nagyon élethű *Hidassy* Sándor, *Egyed* Lenke és *Danis* Jenő rövid alakítása. *Palócz* Ágnes Bernd Mártája, *Lu'tor* Mária szolgálólánya és *Pi'isi* Gabriella béresnéje üde s játékuk e három fiatal színésznő tehetségéről tanuskolik.

Kiss Ferenc rendezése Hauptmann nehézveretűségéhez illő, *Bercsényi* Tibor hatásos díszleteket tervezett.

Szabó József

BÉCSBEN NAGY SIKERREL játsszák a Tobis Jugend című rövid filmjét Mimi Hubersen és Olaf Kurt szereplésével. A művészi rövidfilmet Nagy Miklós, a kolozsvári Nemzeti Színház művésze rendezte, aki ösztöndíjas tanulmányúton dolgozott a német filmgyártásban.

BARABÁS SÁRI tegnap kezdte meg négynapos vendégjátékát a kassai Nemzeti Színházban. Az első előadáson Lehár Kék mazur című operettje került színre nagy sikerrel.

A NEMZETI SZÍNHÁZ testvériesen támogatja a menekült szegedi Városi Színházat. Az Erzsébetvárosi Színházban előadásra kerülő Magyar Elektra rendezésére kölcsön adta Ladányi Ferencet, ezenkívül ruhákkal és díszletekkel támogatja a társulatot.

RÁDIÓ

SZOMBAT, október 14.

BUDAPEST I.: 12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz. Utána: A rádiózenekar műsorából. 12.40 Hírek. 13.25 Időjelzés. 13.25 Időjelzés. 13.30 Honvédeink üzennek. 14.00 Dalok és hangszerszólók. 14.30 Hírek. 14.45 Budapest honvédőrzászlóalj zenekara. 15.45 A Bakony fővárosának multjáról. 16.00 Háromnegyed óra — háromnegyed ütemben. 16.45 Időjelzés, hírek. 16.55 Összel érik, babám, a fekete szőlő... 17.20 Saád Béla csevegése. 17.35 Eyssen Irén énekel. 17.55 Hangképek innen-onnan. 18.10 Német hallgatóknak. 18.50 Külügyi tájékoztató. 19.00 Johann Strauss-hangverseny. 19.35 Chopin-elégia. 20.00 Hírek. 20.20 Zenélő évek. 22.00 Hírek. 22.10 Hírek német nyelven. 22.20 Ki mit szeret. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 17.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven. 17.30 Mezőgazdasági félóra. 18.00 Német nyelvoktatás.

KISÉRLETI ADÓ: 18.30—20.30 Gondüző derü.

VASÁRNAP, október 15.

BUDAPEST I.: 8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene. Közben 8.50 Hírek. 9.30 Egészségügyi Kalendárium. 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi főplébánia templomból. 11.15 Görögkatolikus egyházi ének és szentbeszéd. 12.15 Az Operaház zenekarának műsoráből. Közben 13.00 Vasárnapi séta. A kintornás. Mátrai-Betegh B. előadása. 13.45 Időjelzés, hírek. 14.00 Művészlemezek. 15.00 Mezőgazdasági rádióelőadássorozat. 15.45 Vörös S. és Cselényi J. magyar nótákat énekel. 16.30 Őszikék. Az öregedő Arany Jánosról beszélget Csortos Gy. és Somlay A. 16.55 Hírek. 17.00 Roósz Emil együttese. 17.35 Gépek szimfóniája. Közreműködik: Szörényi É. Ungváry L. és Rajczy L. 18.15 Könnyű zene, könnyű percek. Közreműködik: Endre B. Miklóssy I. Fodor J., Rösler E. és Szánthó Gy. 19.30 Hangképek a vasárnap sportjáról. Beszél Pluhár I. és Dezső D. 19.50 Weber: Bűvös vadász — nyitány. 20.00 Hírek. 20.20 Sárai E. cigányzenekara muzsikál. 20.40 Örök szerelem — magánjelenet. Irta: Gedényi M., előadja Bulla E. 20.55 Beethoven: II. szimfónia. 21.30 Legkedvesebb versei. Táray F. szaval. 21.50 Három lemez, három siker. 22.00 Hírek. 22.10 Hírek német nyelven. 22.20 Magyar zeneszerzők félórája. 22.50 Halhatatlan muzsika a német birodalmi rádió műsorából. Mozart hangverseny.

BUDAPEST II.: 16.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven. 16.30 Az Operaház előadásának közvetítése. Háry János. Daljáték négy kalandban. Irták: Paulini B. és Harsányi B. Zenéjét szerzette: Kodály Z. Szereplők: Palló I., Nagy I., Littasy Gy., Szabó M. és Maleczky O.

KISÉRLETI ADÓ: 15.00—16.00 Gondüző derü. Hanglemezek.

Színházak szombati és vasárnapi műsora

OPERA: Szombat: Iphigénia Aulisban (VII., ½5). Vasárnap: József legenda; Coppelia (D. e. 11). — NEMZETI: Szombat: A Nagyúr (5). Vasárnap: Tacskó (2), A mama (5). — MŰVELŐDÉS HÁZA: Szombat: Strauss-est (½6). Vasárnap: Háry János (Op. vendégjáték, V—2, ½5). — VIG: Szombat, vasárnap: Mesebeszéd (2. 5). — PESTI: Szombat, vasárnap: Candida (2, 5). — UJ MAGYAR: Szombat, vas. d. u. és este: Utcai ismeretség (2, 5). — ANDRÁSSY: Szombat és vasárnap: Ne bízz a nőben (2, 5). — FŐV. OPERETT: Szombat és vasárnap: Luxemburg grófja (5). — MADÁCH: Szombat, vas. d. u. és este: Bernd Róza (2, 5). — VIDÁM: Szombat, vas. d. u. és este: Romeo és Piroska (2, 5). — ERZSÉBETVÁROSI: csak vasárnap: A pénz nem boldogít (½4, ½6). — JÓZSEFVÁROSI: Szombat és vasárnap; Az első (½6, vas. ½4 is). — KISFALUDY: Szombat és vasárnap: Aranyhattyú (½6, vas. ½4-kor is). — NÉPVÁRIETÉ A SPORTCSARNOKBAN: Októberi téli cirkusz (½6, vas. ½3 is).

„AZ ELSŐ"
Szeleczky Zita, Páger, Rajczy, Halász Géza
Kizárólag a
CORVINBAN

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V ü = Vasárnap és ünnepnap.

ADRIA (353—707): Láthatatlan bilincs. (3 5 7; V ü 11 és 1-kor is.) — ATRIUM (153—034, 154—024): Ördöglovas. (½3 ½5 ½7; Sz V ü ½1 órakor is.) — BARLANG (422—722): Ártatlan. (3 5 7; Sz V ü 1-kor is.) — BAROSS (149—510): Magyar sasok. (4 6; V ü 2-kor is.) — BELVÁROSI FILMSZÍNHÁZ (384—563): Magyar sasok. (½4 ½6 ½7; V ü ½2 ½3 ½4 ½5 ½6 ½7.) — BELVÁROSI HÍRADÓ (181—244): Egy nap a cirkuszban. Egészséges nemzedék (kultúrfilmek). Rajzos híradó a székelyekről. Magyar, Ufa- és Európa-híradók. (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — BETHLEN (225—003): Nehéz eset. (3 5 7; V ü 1-kor is.) — BUDAI APOLLO (351—500): Magyar sasok. (½4 ½6 ½8; V ü ½2-kor is.) Vasárnap d. e. 11 órakor: Lázadás Marokkóban. — CAPITOL (134—337): Második hétre prolongálva! Fedora. (1 ½3 ½5 ½7; V ü 11 ¾1 ½3 ½5 ½7.) — CORVIN (138—988, 339—584): Az első. (2 4 6; V ü 11-kor is.) — CSABA (146—040): Cseresznyevirág. (½3 ½5 ½7; V ü ½1-kor is.) — DEÁK (121—343, 125—952): Ördöglovas. (½3 ½5 ½7; Sz V ü 12-kor is.) — DUNA (111—994): Nehéz eset. (½3 ½5 ½7.) — ERZSÉBET (222—401): Második hétre prolongálva! Mintaférj. (3 5 7; V ü 1-kor is.) — FORUM (189—707): Ördöglovas. (½3 ½5 ½7; Sz 1; V ü 11 és 1-kor is.) — HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ (222—499): Nagyvilág gyermekszemmel. Nyár a Lofot-szigeteken (kultúrfilmek). Rajzos híradó a székelyekről. Magyar, Ufa- és Európa-híradók. (Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.) — IPOLY (292—626): Magyar sasok. (4 6; Sz V ü 2 órakor is.) — JÓZSEFVÁROSI (131—316): Magyar sasok. (3 5 7; V ü 1-kor is.) — KAMARA (423—901): Második hétre prolongálva! Maga lesz a férjem. (½12 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — KORZÓ (182—818): Majális. (¾3 ½5 ½7; Sz 1; V ü 11 órakor is.) — MESEVÁR (114—502): Egy gép nem tért vissza. (¼4 ⅛6 ⅛8; V ü ½2-kor is.) — NEMZETI APOLLO (222—002): Majális. (½4 ½6 ⅛8; Sz ½2; V ü 11 és ½2-kor is.) — NYUGAT (121—022): Magyar sasok. (½3 ½5 ½7; Sz V ü ½1-kor is.) — OTTHON (146—447): Irta az élet. (¾3 ¾5 ¾7; V ü 11 és ¾1-kor is.) — PÁTRIA (145—673): Viharszárnyakon. (10 ¾12 ½2 ¼4 ½6 ⅛8; V ü 11 és ½2-kor is.) — PEST (221—222): Negyedik hétre prolongálva! Makkhetes. (½12 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — PETŐFI (428—478): Nixi mindig bajt csinál. (½3 ½5 ½7; V ü ½1-kor is.) — RADIUS (122—098, 120—564): Nóra. (¾3 ¾5 ⅝7; Sz 1; V ü 11-kor is.) — RÁKÓCZI (426—326): Nixi mindig bajt csinál. (11 1 3 5 7.) — SCALA (114—411): Menekülő ember. (2 ¼4 ½6; V ü ½1-kor is.) — SZÉKELY (226—425): Kisasszony a mostohám. (½3 ½5 ½7.) — SZITTYA (111—140): Majális. (¼4 ½6 ⅛8; Sz V ü ½2-kor is.) — TOLDI (224—443): Magyar sasok. (10 ¾12 ½2 ¼4 5 ½7; V ü 11 1 3 5 ¾7.) — TURÁN (120—003): Magyar sasok. (¾1 ¾3 ⅝5 ¾7; V ü 11-kor is.) — ÚJBUDA (268—999): Cseresznyevirág. (3 ¾5 ½7; V ü 1-kor is.) — URÁNIA (146—046): Vádol a védő. (3 5 ¼8; V ü 11-kor is.)

Fedora
capitol

GÖBBELS: Az ellenfél kijátszotta utolsó kártyáját

Berlin, június 23. *(Német Távirati Iroda)* Göbbels dr. birodalmi miniszter a »Reich« e heti számában megállapítja, hogy az invázió eddigi lefolyása máris megerősítette a politikai és katonai prognózisok hosszú sorát, amelyet német részről fűztek már régebbi idő ó a az inváziához.

A meg orlás is megérkezett az előre bejelentett katonailag és eszmeileg döntő időpontban, legalább is a mostani terjedelmében. Most már valószínűleg komolyan fogják venni — jelenti a miniszter — azt az újabb német bejelentést, amely szerint a megtorlásnak most folyamatban lévő első szakasza csak az előjátéka a tulajdonképpeni akciónak.

»Ujabb, még erősebben ható fegyverekkel fogunk fellépni éspedig megint abban a pillanatban, amely nekünk ehhez a legalkalmasabbnak látszik.«

A miniszter utalt azu án arra a tényre, hogy az invázió szükségképpen áttörte az angol-amerikai hadvezetésnek azt az a apelvét, hogy a lehetőségig csupa idegen népet és hadsereget véreztessenek a maguk céljaiért és érdekeiért.

Az angolokon és az amerikaiakon az invázió során annyira eret vágnak, — írja Göbbels — ahogyan ezt, az első világháborútól eltekintve, történelmük folyamán még sohasem érték meg. Az angol és amerikai haditudósitók az inváziót most már csak a vér és a szenny szimfóniájának nevezik. De az invázió összképéhez az is hozzátartozik, hogy a londoni és newyorki tőzsdén a spekulánsok és a zsidók hogyan csinálnak pénzt az angol és amerikai katonák holttestéből Az angol és amerikai vezetőségi őrültségek áldozatai kilátástalan ügyért harcolnak. Ez az ügy még tördékét sem éri meg azoknak az áldozatoknak, amelyeket ők ma meghoznak értük.

Az angolok és az amerikaiak nem győznek eleget csodálkozni azon, hogy milyen életviszonyokat ta áltak Franciaország nyugati partján. Az étkezések bőségesebbek, mint Londonban — jelentik ki. Mindenütt tisztaság van, igaz ágosság és rend. Kétségtelenü másként állnak a dolgok az angol jelentések szerint Rómában. Ott már a ighogy az angolok és amerikaiak bevonultak, kitört az éhinség. De vajjon hol lenne az másként Európában, ha az angoloknak és amerikaiaknak sikerülne tovább előretörniök? A'hova csak jönnek, magukkal hozzák az éhséget és kisére ükben a bolsevizmust, Róma a szabadság jeléül a szovjet zászlók tengerében úszik. Az a játék, amelyet az ango amerikai plutokrácia ma nyugaton játszik, már az invázió megkezdése előtt elveszettnek volt tekinthető.

Most azonban Anglia és Amerika számára bekövetkezett a leg edvezőtlenebb ese , mégpedig az, hogy Európa meghódítására tett kísérletüket ugyan nem vették vissza mindjárt az első csapásra, ámde az a kezde nél megakadt. Igy azután hareképes hadosztályaik legnagyobb részét kénytelenek hadbavetni, ezek pedig a hídfő pok ában lassan, de biztosan elégnek és salakká vál oznak.

London és Washington egyik országot a másik után áldozták fel a szárazföldön, hogy egyengessék a bolsevizmus útját Európában. Most végül a maguk népeit áldozzák fel. A brit csalás on, amely eddig még a kontinensünkért vivott minden háborúban tobzódott, már régen kersztüllláttak. Anglia Európának sem nem barátja, sem nem felszabadítója, hanem lerombolója és gyűlölködő ellensége. Az angol-amerikai háború nem olyan háború már, amelyet magas emberi eszményekért folytatnak és amelyért érdemes nagy áldozatokat is hozni. Ez már csak tömeggyilkolás, gyujtogatás, fosztogatás és erőszaktétel az emberek és nemzetek legelemibb jogain. Mindezt cselekszik azzal a céllal, hogy Európát, mindenekelőtt pedig az azt védő utolsó hatalmat, a Németbirodalma belekényszerítsék a világkapitalizmus legalacsonyabb és legméltatlanabb függőségébe.

Ellenseges részről eddig teljesen félreismerték az időközben Európában beállott fejleményeket. Ők úgy képzelték, hogy földrészünk fölkél és szent haraggal elűzi a németeket, mihelyt csak egy angol-amerikai katona is az európai partokra teszi a lábát.

Ebből mi sem történt meg. Európa már régen megtalálta az utat önmagához. Nyögésse és fájda'ommal ugyan, de megszületett egy új kontinentális öntudat, amely ennek a háborúnak viharait is túl fogja élni. Churchill és Roosevelt csapataival szemben á lnak Hitler Adolf katonái. Ők az európai forradalom hordozói. Nekik világos elgondolásuk van a béke eljövendő idejéről, amelyet ők nemcsak a maguk népének akarnak ajándékozni, hanem Európa minden nemzetének. Az ellenségnek még csak reménye sem marad arra, hogy az európai védelemnek ezt a falankszát bárhol és bármikor is á törje.

Az ellenség a győzelem érdekében kijátszotta utolsó kártyáját. Ez nem bizonyult ütőkártyának és a jövőben sem fog ütni. Az ellenséges oldalon még sok fiatalembernek kell fűbeharapnia, hogy Churchill és Roosevelt tévedését bizonyító erővel kidomboritsák. De ez nem a mi dolgunk. A mi dolgunk az, hogy népünk életével megvédjük Európa életét is és biztosítsuk minden időkre. Ezt pedig megtesszük, amíg csak lélegzünk. (MTI)

Súlyos károk Southamptonban

Berlin, június 23. *(Néme TI)* Német felderítő repülőknek délangliai fe vételei nagy rombolásokat mu atnak Southamp'on katonai célpontjaiban. Többek közöt súlyos sérüléseket szenvede t egy nagy úszó-do k. Több lehorgonyzott hajó az oldalára dőlt. Három középnagyságú hajó a kikötőben lángralobbant. Nagyobb olaj- és más középnagyságú raktárak is megsemmisitő találatoka kaptak. Megszakadtak a vasuti és más közlekedési vonala is. Egy vár sszéli ipari üzem, minden valószínűség szerint gázgyár, szinten lángokban áll. A lakónegyedek nem szenvedtek károkat. *(MTI)*

Még több titkos fegyverük van a németeknek

Berlin, június 23. (NST) Alapos ok van annak feltételezésére, hogy a németeknek nem csupán egy további titkos fegyver áll rendelkezésükre azon kivül, amelyet már egy hét óta alkalmaznak London ellen. Nyilvánvalóan, még több titkos fegyvert ta'áltak fel és készitettek el, amelyek most felhasználás előtt állanak az Anglia ellen folyó hareban.

A Wilhelmstrasse szóvivője rámutatott arra hogy minél tovább tart a harc ezekkel az új fegyverekkel, annál világosabbá válik majd azok hatása az angol nyomás alatt ál ó semleges államokra is. Mind poli ikai, mind diplomáciai téren érezni lehet majd ezt a hatást. Illetékes német helyen hangsú yozták, hogy az angol taktika, amely arra irányult, hogy az először alkalmazott német ti kos fegyver hatását elhallgassa, már nem sokáig folytatható. A Wilhelmstrassen más angol megnyilatkozások mellett rámutattak a »Financial News« cikkére, amely hangsúlyozta, hogy a német titkos fegyver az angol gazdasági élet különböző szektorai számára hátrányokat jelent.

Elcserélném

olcsó bérű budai keresztény új házban levő 2 szoba hallos, központi fűtéses, melegvizes, bunker óvóhelyes lakásomat azonnal, kijelölt házban levővel. Tel. 457-593

Elcseré em

Budán, Lánchídnál

5-SZOBÁS összkomfortos

régibérű első emeleti, Dunára nézö lakásomat kijelölt házban lévő lakással.

Telefon: 357-748.

A német katonai szóvivő az új fegyver harcbavetésének fokozásáról

Berlin, június 23. (NST) A német katonai szóvivő esütörtökön kijelentette, hogy az új német fegyver harcbavetését, amely már 180 órája csaknem szakadatlanul bombázza az angol fővárost, újabban fokozták. Londonra hatalmas tűzcsapások zúdu nak, ami azt jelenti, hogy egyidejűleg lehetőleg nagyszámú üteg tüzel, ami lényegesen erősíti az egyes lövedékek hatását.

Az angolok eddigi elhárító sikereit az új német fegyverrel szemben a katonai szóvivő maguknak az angol jelentéseknek alapján „igen szerényeknek" minősitette. Az angolok nem messze jutottak az új fegyver elleni harcban, holott az angol forrásokból származó nyilatkozatok szerint is ez az új fegyver erősen próbára teszi őket. Még mindig az új fegyver számos pontjait igyekeznek megtalálni, mint a londoni és washingtoni jelentések mutatják. A szóvivő természetesen arról nem nyilatkozott, hogy ezeknek az angol fáradozásoknak volt-e sikerük, vagy sem.

De maguk az angolok is csak azt állíthatták, — mint a német szóvivő angol jelentésekre hivatkozva mondotta — hogy minden eszközzel megkisérelt elháritásuk során csupán 25 német robbanótestet lőttek le. »Ez igen szerény eredmény«, mondot a a szóvivő. Egyébként a német katonai szóvivő visszautasito ta azt a felfogást, mintha német részről »bokszviadalt« akarnának vívni Berlin és London között, azaz minden Berlin elleni terrortámadást a zavarótűz fokozásával akarnának megtorolni. Hangsú yozta, hogy a London e'len fo yamatban lévő német rendszabályok isztán katonai szempontokat követnek és előre kidolgozott terv szerint mennek végbe.

A német távolsági fegyver hatása rövidesen elviselhetetlenné válik

Berlin, június 23. Az új német távolsági fegyver, amely most már egy hét óta fokozódó hatással tartja fenn a zavarótüzet Londonra és Dél-Angliára — mint Hallensleben, a Német Távirati Iroda katonai tudósítója írja — ugyanolyan értékü, mint egy legsúlyosabb bombázókból álló újabb légi hajóraj.

Semmiképpen sem úgy áll a dolog — írja —, mint ahogyan az angolok szeretnék elhitetni. Inkább napról napra fokozódik az a benyomás, hogy az angolokat, amikor igyekeznek egyelőre még lekicsinyelni az új német fegyver hatását, a merő aggodalom vezeti, a gond, hogy a most működésben lévő német távolsági fegyver hatása nagyon rövidesen olyan fokot érhet el, amely azután már többé nem bizonyul elviselhetőnek, még pedig mind az inváziós vállalkozás időbeli lebonyolódása szempontjából, mind pedig a háború szolgálatában fontos más működések befolyásolása szempontjából.

A repülő, nehéz német robbanótestek mindegyike úgy működik, — mint a szakértők a rendelkezésre álló légi felderitők fényképei alapján bizonyitva látják —, mint egy bombákkal teljesen megrakott »repülőerőd«. Ennek a fegyvernek a négymotoros nagy bombázóval szemben kézenfekvők az előnyei.

Az új német titkos fegyver hatása a legközelebbi hetekben kétségkívül oly erősen fog megnyilatkozni, hogy az angolok szükségképpen feladják ma'd eddigi elhomályositó és lekicsinylő próbálkozásaikat.

A most akcióban lévő német repülő robbanó szörnyek működése — ezt bizonyára meg lehet állapitani anélkül, hogy hadititkot árulnánk el — nemsokára egészen bizonyosan még újabb állomásokról is megindul. Igy azután az elhárítás nemcsak még nehezebbé, hanem, bár minden ellenszert a legnagyobb mértékben felhasználhatnak, majdnem lehetetlenné válik. Ugyanis úgy látszik, hogy eddig még csak alig néhány állomás lépett munkába.

Tehát ennek az 1944. évi első német titkos fegyvernek hatása is jelentékeny fokozódás előtt áll, ámde ez egészen nyilvánvalóan egy egészen meghatározott hadvezetési tervbe illeszkedik bele és igen nagy katonai feladatok várnak rá, amelyeket meg is fog oldani. *(MTI)*

Összefogták a száguldó bombalövedékeket

Berlin, június 23. (TP) Berlini katonai körökben csütörtökön rámutattak a német hadvezetőség hadijelentésének ama formulájára, amely szerint Londonnak és Dél-Angliának az új német fegyverrel való lövetése most már tűzcsapások által erősödik. A német hadvezetőség szóvivője a száguldó bombák új alkalmazásának most használt módszerét úgy magyarázta, hogy a folytonos lövetést a lövedékek összefogásával egészitik ki. Ezt úgy kell elképzelni, hogy a szakadatlan lövetést a robbanótestek intenzív összeépítésével erősitik meg.

Newyor i lapt dósító a német titkos fegyverről

Madrid, június 23. *(Német Távirati Iroda.)* A *NewYo k Times* londoni tudósítója — mint Miguel Arana, az YA buenosairesi tudósítója közli — táviratában beszámol arról, hogy hogyan ismerkedett meg az új német fegyverrel. Erről az első találkozóról a következőket jelentette:

»Az elmult este egy hajó fedélzetén voltam, amikor e'zúgott a fejünk felett a leghatalmasabb és legújabb német fegyver. Ennek a bámulatos bombának sebessége olyan nagy volt, hogy a Spitfire-gépek mellettük egyszerű vitorlázó repülőgépeknek látszottak. A Franciaország felé úton levő Spitfire-gépek szembetalálkoztak egy ilyen repülőbombasorozattal és visszakanyarodtak, hogy üldözőbe vegyék őket, ámde nagyon gyorsan lemaradtak. Alighogy ezt megfigyeltük, hatalmas robbanást hallottunk. Ezek a bombák egyébként oly hirtelen bukkannak fel hajóink közelében és oly gyorsan szállnak, hogy hajóágyúink meglepetésükben némák maradtak. *(MTI)*

A német titkos fegyver hatása az angol gazdasági életre

Genf, június 23. *(TP)* A Financial News megállapitja, hogy a német légitámadások egyre fokozódó erősbödése nem marad hatás nélkül Anglia gazdasági életére. Amióta a titkos fegyverrel folytatott támadások megindultak, az angol közönségben egyre erősbödik az a törekvés, hogy a bankokban elhelyezett pénzét biztonsági okokból kivegye és egész vagyonát testén őrizve magával hordozza. Ennek következtében a belsőangliai bankjegyforgalom veszedelmes mértékben fokozódik, eltekintve attól, hogy az emberek zsebében rejlő nagy készpénz tékozlásra bírja az embert. Legfőbb ideje tehát, hogy az illetékes hatóságok szembeszálljanak ezekkel a törekvésekkel. A bizonytalanság érzésének nem szabad továbbterjednie.

A bombázás egy másik elkerülhetetlen következménye, hogy rendkívüli mértékben kiterjed ama kötelezettségek köre, amelyek az angol kormányt a háborús kártérítési törvény alapján az egyesekkel szemben kötelezik.

— Nyomdavállalat-vezetői kijelölés. Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály államtitkár, a sajtóügyek kormánybiztosa a budapesti Somogyi-nyomda élére vállalati vezetőül Hunyák Tibort kirendelte.

Sporthoz, napozáshoz

SPORT

A horvát futballbajnok Budapesten

A *Gradjanski*, a horvát labdarúgó bajnok kedden érkezik Budapestre, hogy a Nagyvárad együttesével mérkőzzék. Ismeretes, hogy *Zágráb* válogatottja csaknem teljesen Gradjanski-játékosokból állt. A Nagyváradnak tehát alkalma nyílik, hogy revansot vegyen a zágrábi vereségért, ami remélhetőleg sikerülni is fog. A horvát csapat 15 játékossal jön Budapestre és labdarúgó mesterük, a kitűnő *Bukovi* Márton, csak az első mérkőzés előtt dönti el a csapat összeállítását.

Elmarad a magyar-német rendőrválogatott futballmérkőzés

A magyar-német rendőrválogatott mérkőzést vasárnapra tervezték a Margitszigeten. Illetékes helyről közölték azonban, hogy *vasárnap nem tartják meg* ezt a labdarúgó találkozót, de véglegesen mégse marad el a mérkőzés, mert valószínűleg augusztus végén egy nagy sportünnepély keretében sorra kerül. A sportverseny teljes jövedelmét a bombakárosultak javára fordítják.

AZ IDEI KERÉKPÁRÉVAD egyik kimagasló eseménye lesz a vasárnapi kerékpáros és motorvezetéses verseny. Az OSK által adományozott Szent László díjért az egyesületek három versenynapon küzdenek. Tíz repülőversenyszám és egy motorvezetéses verseny kerül sorra a Szent László-díjas pályaversenyek keretében. A repülőgárda osztályonként egy-egy repülő — selejtező — és pontversenyben, valamint egy 50 km-es páros versenyben mérkőzik egymással. A motorvezetéses verseny mint egyórás verseny kerül lefutásra. Az értékes díjért az egyesületek legjobb versenyzői szállnak nyeregbe. Nagy Béla indulása az egyórás motorvezetéses nagydíj külön eseménye.

A KOLOZSVÁRI ÉS NAGYVÁRADI ATLÉTÁK közreműködésével megtartott egyesületi atlétikai bajnokságok második fordulóján a KAC győzött 84 ponttal a KEAC 42 és a NAC 37 pontja előtt. A mérkőzés jobb eredményei: 200 m síkfutás: 1. Moll (KEAC) 23.6 mp. 800 m síkfutás: 1. Szekernyés (KAC) 2 p 02.2 mp. 10 ezer m síkfutás: 1. Kiss Gyula (KEAC) 37 p 19.8 mp.

RÁDIÓ

PÉNTEK, június 23.

BUDAPEST I.: 12.00 Harangszó. Utána: Weidinger Ede szalonzenekara. 12.40 Hírek. 12.50 Zenekari művek. 13.25 Időjelzés. 13.30 Honvédeink üzennek. 14.00 Tabányi Mihály harmonikaegyüttese. 14.30 Hírek. 14.50 Melles Béla zenekara játszik. 15.45 Csabai Imre: A gepidák régészeti emlékei Magyarországon. 16.10 Székesfővárosi Tűzoltózenekara játszik. Vezényel Eördögh János. 16.45 Időjelzés, hírek. 17.00 Bura Sándor cigányzenekara játszik. 17.25 Undi Imre csevegése: Aladár. 17.35 A rádió hangversenydobogóján. Közreműködik: Dániel Ernő, Liontas Konstantin és Szentgyörgyi László. 18.20 Munkásfélóra. 18.50 Hírek. 19.00 Családi tanács, operett egyfelvonásban. Személyek: Fejes T., Pethes F., Weszely P., Sugár, Bilicsi T., Solthy Gy., Berky L., Somogyi N. 19.35 A Honvédelmi Minisztérium Légoltalmi Csoportfőnökségének közleménye. 19.55 Mezei bokréta. Endrődi Béla verseit elmondja Eszenyi Olga. 21.00 Dolgozó magyarok. 21.10 Magyar zeneszerzők félórája. Liszt szimfónikus költeményét előadja az Operaház zenekara Dohnányi Ernő vezénylésével. 21.40 Hírek. 22.10 Hírek német nyelven. 22.20 Se szó, se beszéd — muzsika. 23.40 Hírek.

BUDAPEST II.: 17.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISÉRLETI ADÓ: 19.00—20.00 Gondűző derü. Hanglemezek.

SZOMBAT, június 24.

BUDAPEST I.: 6.00 Üzen az otthon. 6.25 Ébresztő. Torna. 6.45 Reggeli zene. 7.00 Hírek. 8.00 Hírek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven. 8.30 Szórakoztató zene. 9.40 Népszerű közzének. 10.00 Hírek. 10.10 Délelőtti muzsika 11.40 Reményi Józsefné mesél. 12.00 Harangszó, utána szórakoztató zene.

Magyar Lovaregylet
24, 25, 29-én d. u. 3 órakor **versenyt tart**

SZINHÁZ ÉS FILM

Cserebogár, sárga cserebogár

Bemutató az Erzsébetvárosi Színházban

Medárd ide, negyvennapos esőzés oda, a pesti nyár hivatalosan megérkezett. *Erdélyi* Mihály, a ligeti színházi tröszt hajóskapitánya és igazgatója bemutatta *Cserebogár, sárga cserebogár* című operettjét.

Ebben az új *Erdélyi-operettben* arról van szó, hogy *Zala* Péter, a staniolhomlokú tengerészkapitány hosszas és ádáz küzdelem után feleségül veszi Tárnoky Máriát, a világhírű primadonnát, hogy visszavonuljon a hajózástól és hátralévő éveit zalamegyei kisbirtokán töltse el. Az utolsó pillanatban azonban szolgálati útra rendelik egy Duna-tengerjáró hajóra és az egyhetes férj elutazik. Az asszony visszavonul a színpadtól és a birtokon kapja a táviratot, hogy férje hajószerencsétlenség áldozata lett. Közben a hitelezők szorongatják a kicsi birtokot, amelynek megmentésére Mária visszatér a színpadra. A tündöklő primadonnának sikerül mindent megmentenie és öt év mulva felbukkan az ismeretlenségből az eltűnt férj is, aki a hajószerencsétlenségnél elvesztette emlékezőtehetségét.

Ehhez a vezérfonalhoz kapcsolódik egy egész sereg mellékszereplő pergő játéka, amelynek az az egyetlen célja, hogy kellemes, sikeres, mulatságos és az Erdélyi Mihály-i nagyoperettek hagyományaihoz hű egyéb jó tulajdonságban gazdag epizódokban elősegítsék a fő-fő szerelmes pár körüli bonyodalmat és kibontakozást. Felbukkan imigyen *Bonifác*, az agg tengerjáró medve, *Koczor* Berci, a bajuszpedrőillatú zalai földbirtokos, Bábi, ugyane földbirtok zupás hárpiája, aki ifjabb korában magyar matrózcsárdát vezetett Rio de Janeiróban, felbukkan Matyi, a keménykötésű matróz, aki percek alatt átvedlik mégkeményebb kötésű zalai parasztlegénnyé, az iszákos falusi lódoktor, a kardos menyecske és általában a nyári nagyoperettek óriási szereplőgárdája, amelyet *Erdélyi* Mihály ezen a nyáron békebeli bőkezűséggel toborzott össze. Nyilván ennek köszönhető, hogy az előadás végig a *viharos siker* jegyében pergett le.

A csúcsprimadonna szerepét *Honthy* Hanna játssza, aki néhánynapos szünet után, ha lehet, még tündöklőbben, kedvesebben és primadonnai bravúrlényének lenyűgöző csillogásával tért vissza ismét régi sikerei színhelyére. Ő az egyetlen operettprimadonnánk, akiben a drámaiszínészi kellékek éppúgy megvannak, mint a szubrett pikantériája és a diadalmas asszony szépsége.

Az est második számú erőssége *Csortos* Gyula volt, aki néhol nemzetiszínházi fölényét ezúttal a ligethez illő vidámsággal, jasszos füttyökkel és elbájoló meghatottsággal váltotta fel. *Kertész* Dezső, az operett bonvivánja daliásan, elegánsan és általában azzal a szeretettel kiöltöztetve debutált, ahogyan *Erdélyi* Mihály egy négyrozettás tengerészkapitányt a színpadra tud állítani. *Fejes* Teri fürge, ficánkoló riporternőt játszik a tőle megszokott pisztráng-temperamentummal, azzal a vicces humorral, amelynek egyedüli képviselője a magyar színjátszásban.

Somogyi Nusi, a nyugalmazott rio de janeiróí csárdatulajdonosnő, aki abban a szerencsében részesül, hogy egy életen keresztül üldözhette Bonifácot, alias *Csortos* Gyulát, a világtengerek *Dörmögő* Dömötörét, amíg végül is egy zalamegyei tanyán magához horgonyozhatta. *Bilicsi* Tivadar Koczor Bercit alakítja, azt a hetyke, pörgekalapú zalai középbirtokost, aki az operettlibrettók meghatározása szerint kétmalacos kirándulásokat rendez Budapestre és addig haza sem tér fatornyos hazájába, amíg a két malacot fülétől farkáig meg nem zenésíti.

Rév Erzsi pikáns arcocskájával és ropogós táncaival az eljövendő hasznavehető kis szubrettként mutatkozott be. Csányi László, az Operaházból az Erzsébetvárosba vendégjátékra kiruccant balettáncos és bonvivánjelölt játssza Potyka Matyit, aki természetesen a Zala folyón tanulta meg a tengerészet alapelemeit és ugyanide tér vissza, most már azonban gombos lajbliban és rámás csizmában, amelyben olyan vasárnapdélutáni zalai csárdást táncol, hogy a színház fundamentumát a legkomolyabb veszedelem fenyegeti. Feltűnt a csinos, karcsú és barna Török Ilona, akinek rövid kis szerepéből temperamentum és tehetség szikrázott elő. Miklós Livia, Nádor Jenő és a kellemesen dadogó Galamb György egészítik ki a nyári operett beltelki együttesét, amelyet Erdélyi Mihály ezúttal téli színháztröszt jének számtalan tagjával erősített meg.

Fülbemászó slágerek és slágerjelöltek, igazi könnyű, vidáman pergő *Erdélyi* Mihály-muzsika köríti az operettet, amely minden nyáron megtalálja a maga útját a fülekig és a szivekig. A zenekart egyébként *Bánfalvi* Miklós vezényelte kitűnően. A mutatós táncokat *Horváth* Manci tanította be, a színpadi képeket pedig *Bercsényi* Tibor teryezte.

Baróti Géza

Kaszap István élete filmen

ifj. Kovács Károly

Az egyik filmgyártó vállalat filmet készít *Kaszap* Istvánnak, a szentéletű fiatal jezsuitának az életéről. Az évekkel ezelőtt elhúnyt kispap székesfehérvári sírjánál már eddig is számos csoda történt. A boldogemlékezetű Kaszap Istvánról készülő film címszerepét vitéz *Benkő* Gyula alakítja, a másik férfiőszerepet ifj. *Kovács* Károly játssza. Ez a fiatal színész, aki a színészkamarai névrendelkezés következtében nem használhatja a *Kovács* Károly nevet s ezért mint *Béky Kovács* Károly szerepel a jövőben a nyilvánosság előtt, a ligeti operettben a színházi szabó szerepét alakítja.

AZ EZ TÖRTÉNT BUDAPESTEN című magyar filmvígjáték, melyet a Scala, a Korzó és az Omnia már kilencedik hete játszik, az évad egyik legnagyobb filmsikere lett. A filmet Hamza D. Ákos rendezte Dobos György forgatókönyvéből, Muráti Lili, Hajmássy Miklós, Ladomerszky Margit, Kiss Manyi, Makláry Zoltán, Rajnay Gábor, Hertelendy Hanna, Nagyajtay György, Miklós Lívia és Hlatky Edit főszereplésével.

HATOSIKREK címmel mutatják be a közeli napokban azt a szellemes és mulatságos svéd burleszket, mely egy fantasztikus hazugságról és következményeiről szól. Egy vidéki tisztviselő ugyanis semmiképp sem tud érvényesülni. Azt hazudja tehát ismerőseinek, hogy feleségének hatosikrei születtek. Így vonja magára a figyelmet. Sikerül is a terve, leszerződik filmszínésznek. A hazugság azonban kiderül és a férfi visszavonul feleségéhez.

A NÉPVARIETÉ rendkívül nagy sikerrel játssza első műsorát, melyben 22 világszám lép fel. Sok tapsban részesül estéről estére a három Fokker, Mimi Blanche, Bánóczy Magda, a majomcirkusz és a műsorban szereplő sok neves artista. Az eddigi műsort csak a hónap végéig játsszák, július 1-én új műsort mutatnak be.

AZ ELSŐ MAGYAR MŰSZAKI DOKTORNŐ is megszólal pénteken este 21 órakor a mikrofon előtt. A rádió riportere ugyanis megszólaltatja dr. Mészáros Jolán vegyészmérnöknőt, aki az ország első műszaki doktornője.

Színházak mai műsora

OPERA: József legenda, Dorottya, Álomjáték (bérletszünet, ½6). — UJ MAGYAR: Őfelsége, a mama (6). — FŐVÁROSI OPERETT: Luxemburg grófja (6). — MADÁCH: Ártatlanok (½7). — MÁRKUS PARK: Szakítok magával! (6). — ERZSÉBETVÁROSI: Cserebogár, sárga cserebogár... (6). — BÁBSZINHÁZ: Angyalt vettem feleségül (6). — JÓKAI: Párosan szép az élet (5/7). — NÉPVARIETÉ A SPORTCSARNOKBAN (297-842, 297-843): Cirkuszi műsor (6). — MŰSZINKÖR: Tokaji aszu (3, 5, 7).

A többi színház ma nem tart előadást.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap.

ADRIA (353—707): Vágyak. (3 5 7: V Ü 11 és 1-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): Zárt tárgyalás. (¼4 5 7: V Ü 11 ½2 3 5 7.) — **ATRIUM** (153—034. 154—024): Magyar sasok. (½4 ½6 ⅛8: Sz V Ü ½2 órakor is.) — **BARLANG** (422—722): Az asszonyért. (½2 ½4 ½6 ⅛8.) — **BAROSS** (149—510): Szegény gazdagok. (5 7: V Ü 3 5 7.) — **BELVÁROSI FILMSZINHÁZ** (384—563): Sziámi macska. (¼4 ½6 ⅛8: V Ü ½3 ½4 ¾5 ½6 ¼7 ⅛8.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): Vadász, védd a vadat. Aranyváros (kultúrfilmek). Rajzos híradó Normandiáról. Magyar. Ufa- és Európa-híradók. (Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN** (225—003): Jud Süss. (3 5 7: V Ü 1-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): Laila. (½4 ½6 ⅛8: V Ü ½2-kor is.) — **CAPITOL** (134—337): Második hétre prolongálva! Örök küzdelem. I. rész: Élni akarunk! (1 3 5 7: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—988. 339—584): Második hétre prolongálva! Itél a folyó. (3 5 ½8: vasár- és ünnepnap 11 órakor is.) — **CSABA** (146—040): A látszat csal. (3 5 7: V Ü 11 és 1 órakor is.) — **DEÁK** (121—343. 125—952): Kirándulás az alvilágba. (½4 ½6 ⅛8: Sz ½2: V Ü 11-kor is.) — **DUNA** (111—994): Jud Süss. (3 5 7: V Ü 1-kor is.) — **ERZSÉBET** (223—401): Dr. Kovács István. (11 1 3 5 7.) — **FORUM** (189—707): Örök küzdelem. II. rész: Isten veled, Kyra! (3 5 7: V Ü 11-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): Pénz áll a házhoz. (½4 ½6 ⅛8: V Ü ½2-kor is.) — **HÍRADÓ FILMSZINHÁZ** (222—499): Lombikok titka. Aranyváros (kultúrfilmek). Rajzos híradó Normandiáról. Magyar. Ufa- és Európa-híradók. (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — **IPOLY** (292—626): Az úi földesúr. (½6 ⅛8: szerda, péntek ½4 ½6 ⅛8: V Ü ½2-kor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): Eltévedt emberek. (3 5 7: V Ü 1-kor is.) — **KAMARA** (423—901): Szerelmi riadó. (½12 ½2 ½4 ½6 ⅛8.) — **KORZÓ** (182—818): Ez történt Budapesten. (3 5 7: Sz 1: V Ü 11-kor is.) — **MESEVÁR** (114—502): Nixi mindig bajt csinál. (½4 ½6 ⅛8: V Ü ½2-kor is.) — **NEMZETI APOLLÓ** (222—002): Sportkirály. (3 5 7: V Ü 11 és 1-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): Elkésett szerelem. (¼4 ½6 ⅛8: Sz V ½2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): Ez történt Budapesten. (3 5 7: Sz 1: V Ü 11 és 1-kor is.) — **OTTHON** (146—447): Bob herceg. (¾4 ½6 ⅛8: V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: Komédiások. — **PÁTRIA** (145—673): Legény a gáton. (10 ¾12 ½24 ½6 ⅛8: Sz 11-kor is.) — **PEST** (221—222): Negyedik hétre prolongálva! Benedek-ház. (½12 ½2 ½4 ½6 ⅛8.) — **PETŐFI** (428—478): Csóknapadó. (3 5 7: V Ü 1-kor is.) — **RADIUS** (122—098. 120—564): Szív és dal. (¼4 ½6 ⅛8: Sz ½2: V Ü 11-kor is.) — **RÁKÓCZI** (426—326): Nápoly a csókok tüzében. (11 1 3 5 7.) — **SCALA** (114—411): Ez történt Budapesten. (½4 ½6 ⅛8: Sz V Ü ½2 órakor is.) — **SZÉKELY** (226—425): Tűz. (½12 ½2 ½4 ½6 ⅛8.) — **SZITTYA** (111—140): Tizenhatodik hétre prolongálva! Csodarepülő. (½4 ½6 ⅛8: Sz V Ü ½2-kor is.) — **TINÓDI** (225—602): Bécsi vér. (½4 ½6 ⅛8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **TOLDI** (224—443): Keresztúton. (10 ¾12 ¼4 ½6 7: V Ü 11 1 3 5 7.) — **TURÁN** (120—003): Körhinta. (½2 ¼4 ⅜6 ⅛8: V Ü 11-kor is.) — **ÚJBUDA** (268—999): Jud Süss. (¾4 ½6 ⅛8: V ½2 órakor is.) — **URÁNIA** (146—046): Második hétre prolongálva! A nagy út. (3 5 ⅛8: V Ü 11-kor is.)

ERZSÉBETVÁROSI SZÍNHÁZ

Június 23-án, pénteken 6 órakor először és utána mindennap

Erdélyi Mihály nyári operettje

Cserebogár sárga cserebogár

HONTHY HANNA, Fejes Teri, Somogyi Nusi, Rév Erzsi, Zala Karola, Török Ilona, Csortos Gyula, Bilicsi Tivadar, Kertész Dezső, Csányi László, Nádor Jenő felléptével

Megnézte már?

A szezón legötletesebb, franciásan szellemes bűnügyi vígjátéka:

KIRÁNDULÁS AZ ALVILÁGBA

Kolczonay-film.

Óriási siker:

DEÁK

MAGYAR HONVÉD

Kik lesznek a jövő hadvezérei?

Az, hogy az egész világ fegyverkezik és készül a háborura, — már *közhely*. Mindenki ismeri a világpolitika katonai kérdéseit, tudjuk azt, hogy *hol* és *miért* fejlesztik a hadseregeket, ismerjük az uj harcieszközöket is, — mindezideig azonban keveset hallottunk azokról, akik a jövő *hadvezérei* lesznek, ha fegyveres mérkőzésre kerül a sor. Kik azok, akik az európai hadseregek élén állanak?

Németországban *Keitel* Vilmos tüzérségi tábornok áll a hadsereg élén. 56 éves, a világháboru alatt tábori tüzérüteg parancsnoka volt, később a vezérkarhoz került. A vezérkarnál mint a német tisztikar legélesebb elméjét emlegették. — A francia haderő főparancsnoka Maurice *Gamelin*. Az arisztokrata származásu francia tiszt korábban a vezérkar főnökének helyettese volt. A világhirü *Saint-cyri* katonai akadémiát végezte — kitüntetéssel. 1914-ben mint százados harcolt és még a háboru kitörését megelőzően az egyik szaklapban heves vitája volt *Joffre* tábornokkal, *Gamelin* azt irta: *a német támadás Belgiumon keresztül fog indulni*. A 66 éves francia tábornagy a legutóbbi időkben — ezt kevesen tudják róla — erélyesen közbenjárt daladiernél abban az irányban, hogy Franciaország segitse Csehszlovákiát. — Az angol szárazföldi hadsereg főparancsnoka *Viscount Gord*. *Gord* tábornok 53 éves, 1914-ben a legendáshirü *Haig* tábornagy parancsőrtisztjeként utazott a francia frontra. A világháborus angol főparancsnek mellett igen nagy népszerüségre tett szert; mikor a hadsereg élére került, elődje, Sir John *Hamilton* azt mondotta: hála az Égnek, a hadsereg *igazi katona* parancsnoksága alá jutott!

Kik lesznek a *tengeri* haderők parancsnokai? Az angol flotta élén *Sir Roger Roland Charles Backhouse* áll, *Backhouse* admirális most hatvan éves, és mint Nelson óta, a legkitünőbb tengerésztisztet emlegetik. A francia tengeri haderő parancsnoka az 58 éves Jean *Darlan*. Darlan a világháboru alatt Verdunnél harcolt, tengerésztüzér-különitmény élén. Később a rajnai folyamerők parancsnoka volt. Utána a távolkeleti francia hajóhad élén állt. Mint kitünő szervezőt ismerik. — A német nagy-tengernagy, *Erich Räder*, pályáját II. Vilmos udvari yachtján kezdte. mint tengerésztiszt. Később egy cirkálóra került, 1914-ben az angol partokat bombázta, ott volt a *jütlandi* tengeri csatában. — Az olasz flotta parancsnoka a legidősebb a jelenleg ténylegesen szolgáló hadvezérek közül *Paolo Tharon di Revel* nyolcvan éves, szárnysegédje, *Domenico Cavagnari*, hatvannegyedik évét töltötte be.

A *légierők élén* valamivel fiatalabb tábornokok állanak. A német légierők parancsnoka a 47 éves Erhard *Milch* tábornok. *Milch* a világháboruban mint tábori pilóta, a vaskereszt I. osztályát érdemelte ki. A háboru után bucsut mondott a hadirepülésnek és a német Lufthansa-társaság élére került. Hat évvel ezelőtt *Göring* felhivására, mint államtitkár lépett a német légügyi minisztérium szolgálatába.

Az angol *légiflotta* élén Sir Cyrill *Newall* áll; 53 éves. Indiában született és első győzelmeit Indiában aratta. *Newall* tábornagy, aki másfél éve áll az angol repülőflotta élén, a világháboruban részese volt több légipárbajnak, a nagy háboru után pedig mint kitünő szervező tünt ki. — A francia repülők parancsnoka *Vuillemin* József tábornok, a repülést még *Blériotnál* tanulta. A háboruban többszörösen kitüntette magát mint tábori repülő, és különösen értékes munkát fejtett ki a háboru után a gyarmatok légierejének kiépitése körül. Emlegetik róla, hogy igen jó viszonyban van *Milch* tábornokkal, a német repülőfőparancsnok személyes jóbarátja, sokszor találkoznak. — Ötvenkét éves *Giuseppe Valle* tábornok, aki az olasz légihaderők parancsnoka. Valle tábornok a világháboruban léghajós volt, és csupán 1928-ban került a repülőkhöz, ekkor *Balbo* tábornagy szárnysegédje lett.

Az áramvonalas lőfegyver: a géppisztoly

A nagy világégés által kitermelt uj fegyverek sorában szerepel a géppisztoly is. Manapság csaknem valamennyi államban rendszeresitették ezt az érdekes, ujszerü fegyvert, — *a mellényzseb géppuskát*, ahogy az Egyesült Államokban nevezik. A géppisztoly neve nem egészen találó, mert a géppisztoly tulajdonképpen *nem* pisztoly, hanem 80—100 cm hosszu, kézies, önmüködő szerkezetü karabély. A géppisztoly elnevezés eredete: az ujszerü fegyver a *pisztolyból* fejlődött a nyugati fronton a világháboru utolsó éveiben.

A géppisztoly fejlődésének utja a következő volt. Már régen voltak olyan törekvések, amelyek a pisztolyból puskát akartak alakitani; egyesiteni akarták mindkettő előnyeit, a puska tusája azért alkalmas, mert azt vállhoz szoritva pontosabban lehet célozni;. a pisztoly előnyei viszont könnyebb sulya, kisebb alakja és kézies volta. A megoldás adva volt, *puskatusát erősitettek a pisztoly agyához*. 1918-ban a nyugati fronton a német csapatok közelharcban az ilyen pisztolyt igen jól tudták használni. Később ehhez a Parabellum-féle ugynevezett 08 mintáju kiegészitő tusás pisztolyhoz készitettek egy különös, 32 töltényt magába foglaló ugynevezett *dobtárt*. A pisztolyokból később kicserélték a kiváltó berendezést, azt az alkatrészt tehát, amelyik megakadályozza azt, hogy az öntöltő pisztoly önmüködő legyen, vagyis lehetővé teszi, hogy a töltények géppuskaszerüen, megállás nélkül egymásután tüzeljen. A kiegészitő tusás dobtáras *Parabellum* pisztoly a géppisztoly őse. Innen már csak egy lépés kellett ahhoz, hogy a német fegyveripar elkészitse az első „géppisztolyt", a pisztolytöltényre berendezett kézies, könnyü önmüködő puskát. Ez volt az 1918-ban „megjelent" *Bergmann-féle* géppisztoly.

A Bergmann géppisztoly képét itt közöljük. Szerkezete igen egyszerü, sulyzáváros. A závárzatba szilárdan be van épitve az ütőszeg, ha tehát a billentyüt elhuzzuk, a géppisztoly kilövi a dobtárban levő 32 töltényt. A 32 töltényt mintegy négy másodperc alatt tüzeli el a pisztoly, a fegyvert ezalatt mozgatva, még száz méter távolságban is 15 méter szélességü sávban alkalmazhatunk hatásos szórótüzet.

A géppisztoly jelentősége a korszerü hadseregek felfegyverzésénél, ahol a haditechnikusok szinte a kereskedőhöz hasonlóan „kalkulálják" azt ki, hogyan lehet a háborut minél olcsóbban megnyerni, — a következő: A géppisztoly *ára* nem több, mint egy puskáé; kézies, alkalmas kis fegyver, sulya, előállitási ára nem nagyobb, mint a karabélyé. A töltény hozzá sokkal kevesebbe kerül, mint a puskához, golyószóróhoz, géppuskához. Közelharcban pedig az a 9 mm-es pisztolytöltény,

Bergmann-géppisztoly

amit használnak hozzá, megfelelő hatásu. Miután a hozzá használt pisztolytöltények sokkal kisebbek, mint a puskatöltények, a géppisztolyos katona sokkal több töltényt képes magával vinni.

Igen elterjedt a géppisztoly, mint azt *gangszterfilmeken* láthatjuk, az ujvilágban is. Amerikában a banditák most már a rendőrséggel szemben akarták kihasználni a tüzgépek előnyeit, ahogyan azt az óvilágban, a francia harctéren megtanulták. Amerika géppisztolya a *Thompson*-féle egészen eredeti, különleges fegyver, azt a 11 és fél mm-es töltényt használták hozzá, mint amilyet korábban az amerikai szolgálati pisztoly számára irtak elő.

A spanyol polgárháboruban és a Távolkeleten sokszor szerepelt a *géppisztoly;* használtak géppisztolyt a cseh állam összeomlása előtti felkelő harcok során is. A *„mellényzsebgéppuska"* kitünően kiállta a próbát, alig van hadsereg, amelyiknél nem rendszeresitették volna.

(N. G.)

HADI KRÓNIKA

Julius 30. — Augusztus 5.

1916 augusztus 20-án. A volt felvidéki hadosztály *Luck*-tól nyugatra vivott védelmi harcai alatt *Selyem* Dezső, volt nyitrai 14. honvéd gyalogezredbeli százados, egy félzászlóalj élén tartalékban volt, amellyel akkor, amikor az oroszok áttörték a védelmi vonalt és teljesen átkarolták a küzdők vonalát, saját kezdeményezéséből, igen ügyesen vezetett ellentámadást hajtott végre; az átkaroló oroszokat a leghatásosabban oldalba fogta és csakhamar visszavetette. *Selyem* századost, aki ezzel az öntevékeny és bátran, valamint gyorsan és sikerteljesen véghezvitt harci beavatkozásával nemcsak, hogy megakadályozta az oroszok beékelődését, hanem helyreállitotta a helyzet egyensulyát is, a *Vaskorona-renddel* tüntették ki.

1849 julius 31. Az erdélyi Segesvár és Fehéregyháza közti völgyben vivott ugynevezett *segesvári ütközet* napja, amely ütközetben *Bem* József tábornok mindössze 5000 gyalogosból, 500 huszárból és 11 ágyuból álló honvédhada, *Lüders* orosz tábornok mintegy 12 ezer főből és 32 ágyuból álló hadtestével csapott össze. Bár *Bem* honvédjei kiváló derekassággal állták meg helyüket, hátrálniok kellett, mivel a délután érkezett orosz erősitések hátba támadták őket. Az erősen felázott, sáros és süppedékes terepen maga *Bem* József alig tudott megmenekülni, mig a törzséhez beosztott *Petőfi* Sándor őrnagy, — halhatatlan költőnk. — ekkor halt hősi halált.

1915 augusztus 1-én volt a 41. honvéd hadosztálynak a lengyelországi Krasznik környékén vivott harcai alatt *Kovács* József, volt veszprémi 31. honvéd gyalogezredbeli szakaszvezető, támadás közben sulyos sebet kapott, amivel azonban mitsem törődve, az oroszok legélénkebb tüzében, lelkesedéssel továbbvezette szakaszát. Mikor a nagy vérveszteségtől elgyengülve összeesett, nem akart engedni, embereit minden áron ő maga akarta rohamra vezetni. Kovács szakaszvezetőt, mert igen ügyesen és eredményesen vezette szakaszát a nagyezüst vitézségi éremmel tüntették ki.

1917 julius 31-én. A Keletgaliciai felszabaditását eredményező erőteljes üldözésünk vége felé, *Szabó* Zoltánt volt brassói 24. honvéd gyalogezredbeli zászlós, mint üldözőkülönitmény parancsnoka, a Dnyeszter melletti Mielnica községet érte éppenséggel akkor, amikor az oroszok a helységet *fel akarták gyujtani*. *Szabó* zászlós szakasza élén rájuk rontva, kizavarta őket a faluból és azt a 18 oroszt is elfogta, akik három gépkocsin visszszatérve a község felgyujtását ujból megkisérelték. Mivel pedig Szabó zászlós eme elszánt és sikerült fellépésével a továbbiak folyamán és különösképen a sebesültek, továbbá tartalékok és vonatok elhelyezése szempontjából igen nagy jelentőséggel birt község felégetését megakadályozta s igy a kihatásaiban is nagyra értékelendő eredményt ért el, egyébként pedig egyévi arcvonalban teljesitett szolgálata alatt a nagyezüst és a bronz vitézségi érmeket már kiérdemelte, immár az arany vitézségi éremmel tüntették ki.

1849 augusztus 2: A debreceni csata napja, amely csatában *Nagysándor* József tábornok mintegy 10.000 főből és 43 ágyuból álló honvéd hadteste az osztrákokat segitő oroszok 40.000 főből és körülbelül 130 ágyuból álló főseregével csapott össze. A csata Debrecen és Balmazujváros közötti országut mentén, a Látóképcsárda körül zajlott le és 3 órás harc után azzal végződött hogy az oroszok tulereje teljesen felőrölte a honvédcsapatokat. Azoknak legsulyosabb veszteségek mellett hátrálniok kellett. Az oroszoknál is erős veszteségek voltak. *Kuprianov* tábornokot, a II. hadtest parancsnokát magyar ágyugolyó teritette le lováról. A csata hőse *Csányi* Márton tüzér szá zados volt, aki mint a legendás vörössipkás üteg parancsnoka még akkor is, amikor orosz ágyugolyó mindkét lábát ellőtte, vérében uszva és szörnyü fájdalmai ellenére, lelkesen buzditotta tüzéreit és vezényelte ütegét, miglen hősi lelkét kilehelte.

1708 augusztus 3. A *trencséni* csata napja. Ebben a csatában *II. Rákóczi* Ferenc fejedelmünk kuruc serege összeütközött *Heister* tábornok császári hadával. A csatát az döntötte el, hogy a császáriak lovassága *Pálffy* János gróf vezetése alatt igen ügyesen és merészen kihasználva a kuruc sereg szárnyán támadt helyzetet, lendületes rohammal megtámadta azt a szárnyat és megingatta azt. Amikor pedig a szárny hátrálni kezdett, az egész kuruc sereg csatarendje és ellenállása megbomlott. Rákóczi fejedelmünk egy hegyipatak árkának átugrása közben lovastól felbukott, megsérült és csakis testőrségének gyors és hősi beavatkozása tette lehetővé, hogy a fogságbajutástól megmenekült.

1878-ban az európai nagyhatalmak a Boszniában és Hercegovinában mindjobban elhatalmaskodó zavargások miatt felhatalmazták az osztrák-magyar monarchiát, hogy előrelátható nagyobb balkánháboru megelőzéseként szállja meg ezeket az országokat és fegyveresen verje le a lázongókat. A *Philippovits* József táborszernagy parancsnoksága alatt álló haderő julius végén lépte át a határt. Az első összecsapás ezen a napon *Maglaj* község mellett történt, ahol a fölkelők kelepcébe csalták a volt közös kaposvári 7 huszárezred 5. századát és annak sulyos veszteségeket okoztak.

1737 augusztus 4-én, a bátor, bajtársi életmentés szép példáját adta a török ellen, Boszniában, *Banjaluka* városa mellett vivott ütközet folyamán *Károlyi* Ferenc gróf ezredes, aki az akkor Sopron, Pozsony környéki „Károlyi" (utoljára gyöngyösi 6.) huszárezred parancsnoka volt és harc közben észrevette, hogy ezredének egyik vitéz tisztje, *Babócsy* Ferenc hadnagy a megáradt *Vrbasz* folyóba zuhant. örvénybe került és már-már a vizbe fullad. Károlyi ezredes ugy, amint volt, lóháton *Babócsay* hadnagy után ugratott a folyóba, szerencsésen megragadta tisztjét és a partra vonszolta őt. Ekképen hálálta meg Babócsay hadnagynak, hogy az előző nap harcaiban őt mentette meg a törökök kardcsapásaitól, amikor az utóbbiakat, Károlyi ezredest védve, a saját testével fogta fel.

1917 augusztus 4-én. A Duna alsó folyószakasza környékén lefolyt harcaink alatt dunai hajóhadunk *Száva* nevü monitorja, *Braila* kikötőjében horgonyt vetett és közvetett lövéssel tüz alá vette a román állásokat és a vasuti töltést. Tüzharcába azután az 1. monitorosztályunk harcegységei is bekapcsolódtak.

1566 augusztus 5-én. *Szolimán* szultán mintegy 100.000 főnyi török hada, ezen a napon kezdte meg 1300 ágyujával az Almás pataktól körülvett Szigetvár várának ostromát, amelyet 2500 főnyi magyar-horvát harcos élén a legendás hirü *Zrinyi* Miklós várkapitány védelmezett. A török had remélvén, hogy a vár még nem készült fel a védelemre, mindjárt ezen az első napon megrohanta a legkevésbé védhetőnek vélt Ujvárost, ami azonban a várbeliek éberségén és hősi védelmén csirájában meghiusult.

Hány tengeralattjárója van a világnak?

A Nemes Erdeős László-féle Katonai Évkönyv szerint a nagyhatalmak hajóhada a következő buvárnaszád-flottával rendelkezik. Az évkönyv szerint a legtöbb buvárhajója Oroszországnak van: 160. Utána sorban Olaszország következik 88 buvárnaszáddal. Az Északamerikai Uniónak 84 buvárnaszádja van. Franciaország tengeralattjáróinak száma 78, Angliáé 55, a németeké 36. Az évkönyv szerint Németországban 10 buvárhajó épül, Anglia pedig 7 buvárhajóval akarja emelni flottáját.

Számok a világháboruból

HÁNY SZANITÉCKUTYÁJA VOLT A NÉMETEKNEK? Sokat emlegették a világháboruban szerepelt német szanitéckutya osztagokat. 1914-ben 570 egészségügyi szolgálatra idomitott kutya állott a német csapatok szolgálatára. 1915 végén már 2500 volt a derék négylábu bajtársak száma. Ök segitettek az egészségügyi csapatoknak, ezek kutatták fel a sebesülteket és cipeltek a derekukra erősitett csomagokban a sebesülteknek kötszert és vizet. 1918 végén már német becslés szerint 7000 szanitéckutya „küzdött" különböző frontokon; főleg farkaskutyák voltak, de „soroztak" dobermannokat és airdale terriereket is közéjük.

HÁNY KERESKEDELMI HAJÓT SÜLLYESZTETTEK EL A NÉMET BUVARHAJÓK? 1914—1918-ban a német tengeralattjárók 5554 hajót süllyesztettek el. Ezek tonnatartalma mintegy 12 millió tonnát tett ki. A legtöbb hajó 1917-ben került torpedólövés következtében a tengerfenékre: 2566 hajó. A legeredményesebben a német Arnauld de la Perriere sorhajókapitány tengeralattjáró parancsnok harcolt, egymaga mintegy 400 ezer tonna hajó ürtartalmu egységeket süllyesztett el.

MILYEN A HÖSI HALOTTAK ARANYA AZ EGYES NEMZETEKNÉL? A világháboru veszteségére igen érdekesen mutat rá a következő statisztika, amely megállapitja, hogy egyetlen halott a következő számu lakosra esik: A szerbeknél 11, a franciáknál 28, a németeknél 35, a volt Monarchiánál 39, az olaszoknál 55, az angoloknál 66, az oroszoknál 107 és a belgáknál 183 lakosra esett 1—1 hősi halott. Egészen kicsiny az arányszám az északamerikai Egyesült Államoknál. Az USA 2000 polgárára esik egyetlen hősi halott. Különös, hogy mégis Amerikában a leghangosabbak a „veteránok".

Lebontják a komáromi katonakórházat. Komárom városa még februárban memorandumban kérte a honvédelmi minisztériumot, hogy a város közepén lévő ósdi és szinte használhatatlan katonakórház épületét, amely ma már céljának egyáltalán nem felel meg és városrendezési szempontból is igen nagy akadályt képez, mielőbb bontattassa le. Annak idején a minisztérium bizottságot küldött a helyszinre, amely minden tekintetben jogosnak találta a felszabadult város kérelmét. Két szempontból is fontos a nagy területet lefoglaló kórház lebontása: egyrészt a felszabaduló területen a szabályozás után uj *lakóépületek* is emelhetők, tehát enyhitené a Komáromban uralkodó nagy lakáshiányt, másrészt pedig a nagymérvü munkanélküliség ellen is jó fegyver lenne az uj munkaalkalom teremtése. Értesülésünk szerint, már őszszel megkezdik a katonakórház épületének lebontását.

SZINHÁZ – FILM – MŰVÉSZET

MARGITSZIGETI SZINPAD: A CIGÁNYBÁRÓ

Ilyen hüvös langyosságu, nagyon mélykék és sürü csillagos lehetett az az éjszaka is, amelyen a kóbor Barinkay Sándor urfi hazatért apáinak földjére, mint amilyen a tündérszép Margitsziget fölött borul ránk... Ilyen ideges, de mégis sorsdöntően nagy idők lehettek azok is, amikor a meggyötört zemesi bánság feléledő rónái között egy mesebeli Gábor diák kimondta a forró szavakat: *„Ez a föld itt Magyarország s itt nem parancsol nekünk más, csak a magyar törvények!"* Dübörgő tapsra fakad a zsufolt nézőtér s a szinen büszkén emelkednek magasba a háromszinü zászlók, mert ebben a pillanatban szivünkben összekeveredik az álom és az élet, a mese és a valóság, a mult és a jelen. S a „Cigánybárót" egészen közel érezzük lelkünkhöz.

Bátor és igen szerencsés kéz hozta ki a kulisszák festett világából a csillagos égre nyuló, százados fák, az üde pázsit, a friss levegő óriási szabadszinpadára a népszerü operettet. Egészen idevaló! A tücsökcirpelésként zsongó melódiákat néha a közönség együtt dudolja a zenekarral és ámulattal nézi, hogy tárul ki, szinesedik és hömpölyög széles akciókban a romantikus történet, amelyet idáig csak falak közé szoritva élvezhettünk. Mind a három felvonása a szabad ég alatt játszódik le és *Bercsényi* Tibor tervezői ötlete remekül épitette fel Zsupán „sertéskirály" sonka és malacreliefekkel, láncos toronyórával hencegő kastélyát, a romok tövében fekvő, rongyos putriju cigánytábort, meg a multszázadbeli Práter cicomás látképét. Dr. *Liszt* Nándor kitünő forditása pedig a szellemes, vidám versekben szinte zsufolja a humort, amely bőven patakzik minden kinálkozó jelenetben is. *Strauss* édes muzsikája valóban „örökifjuként" kergetőzik körülöttünk, de a szöveget felfrissitették, vigabbá tették, uj mókákkal tarkitották, anélkül, hogy vigyázatlan kézzel nyultak volna hozzá.

Ezért lesz a margitszigeti játékok történetében kimagasló siker az első magyar szabadtéri „Cigánybáró". Érdekes látványosság, amelyet 80, 100, 150 tagu kórusok, lovas felvonulások, hangulatos táncok tesznek mozgalmassá, nagyvonaluvá. Festményként elevenednek meg a tarka képek a fényszórók sokszinü megvilágitásában és zengve szárnyal fel az ének a hatalmas statisztéria ajkán. A *Brada* Rezső által betanitott táncok pedig ugy hatnak a sötét fák ölelő karéjában, mintha tündérkék lejtenék el valamennyit a holdas éjszakában.

Tamás Ilonka Szaffija bájos és illuziókeltő, hangja csengve szikrázik az óriási térségen is. *Sárdy* János fiatalos tüzzel, mértéktartó hetykeséggel formálja ki Barinkay alakját, hajlékony tenorjában lelkesedés és erő van. *Komáromi* Pál nemcsak játékával, hanem énekében is bőven ontja a vidámságot, *Gere* Lola pedig a Cipra cigányasszony megható, anyás kedvességét érzékelteti pompás dalaival. *Hámori* Imre Gábor diákja férfias és huszáros, *Szabó* Ilonka a kényeskedő, előkelősdit játszó Arzéna figurájába remekel, *Solthy* György a kétszinü Carnero gróf szerepének összes lehetőségét aknázza ki ügyesen. *Gobbi* Hilda a sopánkodó nevelőnő, *Károlyi* Vilmos pedig a gyámoltalan, szerelmes fickó alakját tölti meg élettel. A többiek készséges munkával keretezik a főszereplők elsővonalbeli művészetét, *Borbiró* Andrea, *Lehmann* Lotti, *Csányi* László és *Sallay* Zoltán pedig a balett-jelenetekben aratnak őszinte sikert.

A pompásan működő zenekart *Paul* Tibor karmesteri pálcája vezényeli kitünően s a szines világu operettet *Vértess* Lajos avatott rendezői keze fogja össze tökéletes egységbe. Minden és mindenki a helyén van Strauss közismert daljátékának szabadtéri előadásán, még a hold is igyekvő buzgalommal jön elő a fák sürüjéből, amire „jelenése" ezt megkivánja. A Margitsziget ismét egy értékes produkcióval gazdagitja sikeres multját és olyan művészi teljesitményt ad, amely hosszu évekre állandósulni fog a rep kénnyel befuttatott viztorony tövében!

Kinizsi Andor

— **Irving Berlin** örökbecsü melódiáinak legszebb gyüjteménye az a huszonkilenc sláger, amelyeket az *„Alexander's Ragtime Band"*-ben az idei szezonban a magyar közönség is állandó tapsokkal jutalmazott. A tulzsufolt filmszezonban csak 4 hétig játszhatta a Scala filmszinház és 7 hétig a Studió ugy, hogy sokan vannak, akik még nem látták a filmet, vagy csak egyszer látták és keresik a szinházat, ahol megnézhetnék a szezon legnagyobb zenés filmjét. Tyrone *Power*, Alice *Faye* és Don *Ameche* parádés alakitását most ismét müsorra tüzi egy premierszinház, hogy nagyszerü Western Electric gépén ujra zengjenek **Irving *Berlin* melódiái.**

Magyar Passió

Voinovich Géza misztériumdrámája a szegedi Dóm-téren

A magyar kritika nyolc éve hangoztatja minden egyes Dóm-téri előadás után, hogy a „Magyar Passió" a legalkalmasabb mü a Fogadalmi Templom előtt való előadásra. *Voinovich* Géza misztériuma ugyanis az épülő kassai dóm előtt játszódik, azaz a szinpad hátterét nyujtó templom szervesen belekapcsolódik a játékba és itt a templomfalak lényeges szerepet játszanak. *Galamb* Sándor rendezésében *Voinovich* Géza monumentális passiójátéka hatalmas méretekben bontakozott ki. Miután a templom homlokzatát nem kellett eltakarni, a játéktér sokkal hatalmasabb arányura növekedett, mint a többi előadásokon. A hatalmas templomlépcsőzet két oldalára épitett kassai házak is együtt játszottak a cselekménnyel. Hol Heródes, hol Pilátus palotájaként szerepeltek és az egész bibliai Jeruzsálem szinterévé váltak. *Galamb* Sándor kitünő rendezésének csak egy technikai akadály állott az utjába. A templom elé ugyanis az összes előadásokon való felhasználásra hatalmas barna boltivet épitettek, amely boltiv mögé a többi előadásokon a vetitővásznat feszitik. Ezt a merev keretet, *amelyre a nem a templomtér előtt játszódó többi darabokban állandóan szükség van*, a Magyar Passióhoz sem lehet elbontani és igy bizony a templom és a szinpad közé mégis csak elválasztó vonal került. Ezen az akadályon *Galamb* Sándor rendezése sem tudott segiteni, ami azonban ezen tul módjában állott, azt elsőrendü rendezési technikával oldotta meg. A keret mögött nyitotthomlokzatu székesegyház hatalmas arányura növelte a rendelkezése álló szinteret. Ezt a hatalmas teret, ezeket az óriási arányokat kellett mozgással és eleven szinpadi élettel megtölteni, ami egymagában hatalmas feladatot rótt a rendezőre. De még kényesebb feladat volt az a kettős stilizálás, amely abból a kettős tényből származott, hogy az Ó- és Ujszövetségi bibliai jeleneteket 1465-ben kassai papok és polgárok alakitják és ennek a bibliai játéknak át kell szürődnie egy primitiv, középkori játékstiluson és elképzelésvilágon. *Galamb* Sándor mindezeket a feladatokat mesterien oldotta meg. A játék folyásával egyre jobban felemelte a nézőt a huszadik század gondolatvilágából a középkori hit tiszta régióiba. Mire az első rész végén a virágvasárnapi bevonuláskor pálmaágak lengedezése közben megcsendültek a harangok, szinte husvéti illatokat éreztünk felszállani a szintér felől, a harangok mindennapi szava a feltámadás ujjongásával telt meg és az egész hatalmas nézőtér a kereszténység legnagyobb ünnepének hangulatát lehelte. Ezt pedig tiszta művészi eszközök nélkül nem érhette volna el az előadás.

A második részben egyre fokozódott a *Voinovich* Géza mély vallásos és duzzadó nemzeti érzést reveláló művének hatása. A fák vetélkedése a királyságért — amig végre az olajfa lett a fák királya, mert Krisztus vért izzadott alatta a Gecsemáne-kertben — a népmesei bájnak és bibliai fönségnek mesterien kiegyensulyozott költeményévé vált. Jézus elitéltetésének drámai pillanatai pedig egy bitumentől meg nem szurkosodott Munkácsy-kép — hatását érték el, csakhogy eleven mozgásban, ugy, ahogy a nagy mester azt először megálmodhatta, mig az anyag meg nem kötötte fantáziáját.

Az előadás sikeréhez persze a kitünő szereplők játéka oroszlánrészben járult hozzá. *Lehotay* Árpád Jézusa helyenként szinte tulvilágivá magasztosodott és sokszor már-már természetfölötti lebegésü volt. *Kiss* Ferenc kemény érceből faragott István mestere leküzdhetetlen erővel hirdette a magyar őserőt és a feltámadás hitét. Alig néhány szavas szerepében is *Voinovich* művének kicsendülő értelmét adta meg a szinpadon. Pilátusában pedig volt egy nagyszerü, ösztönös szinészi mozdulata, mikor a kézmosás után a kezéről lecsurgó vizet a Krisztus ellen tajtékzó tömeg fejére szórta. *Csak egy mozdulat volt ez és a nézők ereiben megfagyott a vér*, szinte hallottuk a darabban nem szereplő bibliai mondást: „Az ő vére rajtunk és a mi fiainkon." *Tasnády* Ilona gyönyörü beszédü Szüz Máriája, *Hettyey* Aranka monnumentális Évája, *Perényi* László szelidfényü János apostola, mind a „nagy stilus" jegyében fogant. Őszinte meglepetést keltette, az utolsó évek méltatlanul mellőzött *Harasztos* Gusztáv Judása. Mióta nem láttuk, valami lényeges történt vele. Kiérett, kiégett, nagyvonaluvá lett. Szerepének démonikus mélységeit most olyan vonásokkal töltötte ki, oly megrázó, oly középkorian megszállott, annyira „Judás" volt, hogy reméljük, művészetének értékelésében egészen uj arfolyam kezdődik most. A nagyszámu szereplő közül meg kell még emlitenünk *Toronyi* Imre mindvégig kitünő játékmesterét, *Szende* Mária mithikus fütöttségü Gábor arkangyalát, *Mihályfi* Béla izzó Heródesét, valamint *Hosszu* Zoltánt, *Harsányi* Rezsőt, *Forgács* Antalt, *Tompa* Gézát, *Kabók* Győzőt, *Bognár* Eleket *Vészi* Rózsit, *Könyves Tóth* Erzsit, *Kaszab* Annát és *Iványi* Irént, akiknek mind volt egy-két jelenetük, amikor hatalmukba keritették az egész nézőtér figyelmét. Ugy a szereplőknek, mint *Galamb* Sándornak pedig *külön köszönet a szövegtisztaságért a magyar nyelv megbecsüléséért és kiejtésének ünnepé emeléséért.* Enélkül nem lehet *ünnepi* semmilyen „ünnepi"-nek nevezett játék sem.

Varga Mátyás stilusos diszletei, *Fricsay* Ferenc vezénylete és *Antos* Kálmán orgonakisérete járultak még hozzá az ünnepi játék sikeréhez.

Possonyi László.

*

Szombaton este a szegedi szabadszinteren *Herczeg* Ferenc remekmüve: a Bizánc került bemutatásra. Bemutatás előtt megható ünnepség játszódott le a Dóm-téren. A négyszögü tér árkádok fölötti részén ugyanis a békebeli Magyarország vármegyéinek cimerét tervezték elhelyezni az alkotóművészek. Azoknak a vármegyéknek a cimerhelyét azonban, amelyek nem tartoznak hozzánk, üresen hagyták. Ezek az üres helyek várnak arra a történelmi pillanatra, amidőn a cimereket és dombormüveket el lehet készitteni. Három vármegyének a cimere sorakozott szombaton este a többi, már meglévők mellé: Bars, Nyitra és Máramaros vármegyéké. Amint a fogadalmi templom tornyában az esti harangszó elhangzott, két fáklyás ifju között *Jaross* Andor felvidéki miniszter jelent meg és intézett a közönséghez tartalmas beszédet, amelyben a három vármegye jelentőségéről is szólott. A miniszter beszédének igen nagy sikere volt.

Jaross miniszter beszéde után kezdetét vette a Bizánc ezidei bemutató előadása. Az előadásra többezerfőnyi közönség váltotta meg jegyét s gyönyörködött *Herczeg* Ferenc klasszikus szépségü drámájában. Az idő rendkivül kedvezett. A csillagos égbolt teljesen tiszta volt, sem felhő, sem eső, sem szél nem zavarta az előadás szépségeit

Kulisszatitkok

Dayka Margit, aki mindezideig szorgalmasan járta a vidéki városokat, mert, mint vidéki születésü lánynak, az az öröme, ha minél szélesebb körökben szolgálhatja a magyarnyelv ügyét, most végre egy kis szabadságot is engedélyezett magának és férjével, Kovács Károllyal a Tátra hüs fenyvesei közé ment nyári pihenésre.

*

Herczeg Ferenc, annyi kimagasló sikerü történelmi dráma irója, uj történelmi szinjáték irásához fogott, amely a Nemzeti Szinház jövő évi programjában szerepel. A történelmi dráma szövegéről ***még semmi hir sem szivárgott ki, Herczeg Ferenc azonban Badacsonyban lévő nyaralójában szorgalmasan dolgozik uj művén.***

*

Eyssen Irén énekművésznő a tallini rádió meghivására augusztus 7-én magyar és észt müsorral hangversenyt ad.

*

Lukács Margit és Rajczy Lajos, a Nemzeti Szinház fiatal művészei ösztöndijukat arra használták fel, hogy Párisban, a művészetek Mekkájában tanulmányozzák a francia szinházakat. Nemrégiben Ignácz Rózsa ment hosszabb párisi tanulmányutra, ***Galamb Sándor szinész fia is Párisban tartózkodik,*** *ugy látszik tehát, nem vesztek ki azok a tradiciók, amelyek a magyar irodalmat és művészetet évszázadok óta Franciaországhoz és Párishoz kötik.*

*

Eőry Kató, a Nemzeti Szinház művésznője, aki legutóbb Calderon Nagy világszinházában, Ibsen fiatalok szövetségében és Zorzi „La vena doro" cimü darabjában tünt fel, Párisba utazott.

*

Zilahy Irén, aki férjével a newyorki világkiállitásra utazott, meghosszabbitotta amerikai tartózkodását és dr. Benedek László egyetemi tanárral együtt Hollywoodba is ellátogat. Igy azután csak szeptember elején térnek haza Magyarországba a hosszu amerikai utiprogram után.

Tartós ondolálás
hajfestés legujabb el árassal **Modern szépségápolás: Krántz,** IV., Párisi-u. 5. (Molnár—Moser mellett). Telefon: 189—040.

— **Ujabb mütárgyakkal gyarapodott a Szépmüvészeti Muzeum.** Lord Rothermere, a már több mint egy éve kiállitott képgyüjteményét ujabban a következő mütárgyakkal gyarapitotta: Philippo Mauzoli: Fiatal férfi arcképe, Olasz iskola XV. század: Férfi arckép. Olasz iskola XV. század első fele: A gyermek Jézus imádása. Német iskola, XV. század első fele: Női arckép. Corneille de Lyon XVI. század közepe: Jaqueline de Rohan képmása, id. Lucas Cranach: I. János Frigyes választófejedelem arcképe. Id. Lucas Cranach: Clevey Sybilla képmása (I. János Frigyes választó fejedelem neje). Az értékes festmények átengedésével a nemes lord ujabb jelét adta a magyar kultura iránt tanusitott megbecsülésének és nagy hálára kötelezte a főváros müértő közönségét. A képek vasárnaptól kezdődően a Szépmüvészeti Muzeum I. emeletén, a Rothermere-kiállitás helyiségében láthatók.

— **Magyar nóta-est.** A Magyar Élet Keresztény Községi Pártja XI. ker. szervezete *vasárnap este magyarnóta-estet rendez a Sóstürdő* kertjében. A müsor keretében fellép a kitünő *Bálint* Zoltán rádióénekes és *Kékes* Irén operaénekesnő.

Dobay Livia Amerikában

A budapesti Operaház kiváló művésznője, *Dobay* Livia, az ősszel St. Louisban (USA) fog vendégszerepelni. St. Louis, az 1923-iki nagy világkiállitás szinhelye, az utóbbi évtizedekben milliós világvárossá fejlődött s igy zenei élete is óriási méreteket öltött. Kétszer egy évben, tavasszal és ősszel, staggionetársulat alakul elsőrangu operaművészekből, főleg a newyorki Metropolitan-opera tagjaiból; mult tavasszal világhirességek, ugy mint Melchior Lauritz, Martinelli Giovanni és Pinza Ezio szerepeltek a müsoron. A 4000 személyt befogadó szinházban Dobay Livia, kinek már a jelenlegi newyorki világkiállitáson *Kodály* Zoltán *„Székelyfonó"* cimü dlajátékának sajnosan elmaradt előadásán kellett volna fellépni, november 14-én mutatkozik be az amerikai közönségnek *Leoncavallo* „Bajazzo" cimü operájának Nedda szerepében. Partnerei többek között a Budapesten is jól ismert hires olasz tenor, *Martinelli*, továbbá Thomas John Charles és Weede Robert baritonisták.

A kéktó királynője

A kéktó királynőjéről az utóbbi időben rengeteget irtak a nagy angol és francia ujságok, közölték fényképét és hosszasan az életrajzát. A kéktó királynője tulajdonképpen nem királynő, igy csak *indiántársai nevezik őt*, mert a szép hölgy valóban a légősibb indián fejedelemtörzsből származik. Olyan gyönyörü ez a nő, szépsége oly káprázatos és ellenállhatatlan, hogy a hollywoodi filmgyárak mesébeillő összegekkel próbálták elcsalni a film birodalmába. Ő azonban nem ment, mert azt mondta, hogy olyan előkelő indián lány, mint ő, nem lesz komédiás. Rendkivül gazdag lévén ugy élhetett, ahogy szeretett. De *„a világ legszebb szines nője"*, ahogy a Newyork Herald őt elnevezte, nem táncolt és nem strandolt Palm Beacheben, hanem filozófiával, művészettel és irodalommal foglalkozott és a párisi Sorbonneon is két évig hallgatta az előadásokat.

Mi lett a sorsa a gyönyörü indián nőnek? Beleszeretett Chester Dickbe, egy indián artistába, beletanult a küzdelmes artistamesterségbe és most férje oldalán járja a világot. Augusztusban Budapestre is elkerül a „kéktó királynője". *Fényes* György, a cirkusz körültekintő és agilis igazgatója szerződtette az indián házaspárt. *Fényes* direktor ugyanis augusztusi müsorában egzotikus programot ad. A szines népek nagy felvonulása lesz ez. Egzotikus számok valóságos világolympiászban fognak versenyezni egymással a budapesti közönség kegyeiért. Hogy kinek lesz a legnagyobb sikere, azt nem tudjuk, de hogy a legszebb nő, aki kilibben a cirkusz porondjára a **„kéktó királynője" lesz, az bizonyos.**

HÍREK MINDENFELŐL

A TRIESZTI TERRORISTA-PERBEN az ügyész 12 vádlottra halálbüntetést kért. Negyvennyolc vádlottra kilenctől harmine évig terjedő fegyházat indítványozott az ügyész.

•

ZÁGRÁBBÓL JELENTIK: A Susakban állomásozó második olasz hadsereg parancsnoka, Ambrozio vezérkari főnöke, dr. Blasio vezetésével Zágrábba érkezett. A pályaudvaron a vendégeket Kwaternik marsall fogadta.

•

DÁNIÁBAN BERING-BÉLYEGEKET ADNAK KI. Vitus Bering, a nagy dán kutató emlékére, a dán posta emlékbélyegsorozatokat adott ki. Bering szülővárosa, Horsens, a bélyegeket a jubileum alkalmával külön bélyegzővel látja el.

•

A FRANCIA ALPOKBAN december 21-én új drótpályát nyitnak meg. A függővasút a Briansontól néhány kilométerre fekvő Chantemerie falutól indult ki és 2488 méter magasságig halad. A vasút, amely Európa egyik legmagasabb függővasútja, Pétain marsall védnöksége alatt épült.

•

A NÉMET TÁVIRATI IRODA JELENTI, hogy Amerikában megtiltották az automobil-abroncsok eladását.

•

ÉJFÉLIG SZABAD ZÁGRÁB UTCÁIN KÖZLEKEDNI. A rendőrség újabb engedélye alapján a város utcáin most már éjjel 24 óráig van megengedve a közlekedés. Éjfélig járhatnak a járművek, tarthatnak nyitva vendéglők, kávéházak, mozik és szórakozóhelyek. Éjféltől reggel 5 óráig továbbra is a legszigorúbban tilos az utcai közlekedés.

•

A HORVÁT ÁLLAMVASÚTAK igazgatósága azonnali hatállyal beszüntette az áruforgalmat az Ogulin— Spalato — Zeng — Sebenico közötti vasútvonalakon, valamint beszüntetett mindennemű forgalmat a boszniai Bosanski Novi — bihácsi vonalon.

•

ÚJ SZLOVÁK JÓTÉKONYSÁGI BÉLYEGEK. December 12-én új szlovák jótékonysági bélyegeket adnak ki. Nagyságuk 24x33 milliméter. Az 50 filléresek zöld, az 1 koronások barna, a 2 koronások ibolyakék színűek és egy kis lányát itató anyát ábrázolnak.

•

GRÓF PEJACSEVICS PÉTER, az új madridi horvát követ, pénteken Serrano Suner külügyminiszter jelenlétében átnyujtotta Franco tábornok államfőnek megbízólevelét.

•

SZÓFIÁBÓL jelenti az NST: A Magyarországon rendelt harmadik bolgár dunai személygőzöst a «Simon herceg» névre keresztelték. A hajó most érkezett meg Russzeba, ahol vasárnap veszik át a hatóságok. A Duna-Gőzhajózási Társulat gyáraiban épült a legújabb műszaki vívmányok felhasználásával. Az új hajó vízkiszorítása 420 tonna. Mindegyikük 700 utast és 70 tonna árut szállíthat. A már korábban szállított négy új tehergőzössel és a most szállított három személygőzössel a bolgár dunai hajóraj korszerű és nagy teljesítőképességű hajótérrel rendelkezik.

•

A PETIT MARSEILLAIS című lap szerint a kormány megvásárolja azt az erdős hegyoldalt, ahol Huntziger tábornok hadügyminiszter repülőgépe lezuhant. A szerencsétlenség színhelyén a tábornok és útitársai emlékére nagyszabású emléket emelnek.

•

CSOLACOGLU görög miniszterelnök közölte a sajtóval, hogy a görög rendőrség számos tisztjét le kellett tartóztatni, mert részesültek a fekete piac üzelmeiben. Felszólította a görög népet, hogy vegye fel a harcot a zugkereskedelem ellen. Ez a küzdelem nem szorítkozik majd — mondotta — csupán a térre, hanem az egész országra kiterjed. Egyetlen uzsorás sem menekül meg az igazságszolgáltatás elől.

ARTIN ENYHE, BIZTOS HASHAJTÓ

MENNYI GABONÁT TUD FELHALMOZNI
Anglia a kikötők raktáraiban?

A német repülők bombái veszélyeztetik a gabonakészleteket
Anglia élelmiszerbehozatala és szénproblémája Dünkirchen után...

A háború előtti években Anglia *búzából, lisztből, tengeriből, árpából, zabból* összesen kereken *10 millió tonnát, fejenként 250 kilogrammott vitt be évente.* E mennyiség zöme *tengerentúli országokból származott.*

Azokra az európai forrásokra, amelyekből a háború előtt merített, ezúttal nem számíthat és így kénytelen az említett 10 millió tonnát tengerentúlról importálni.

A gabonakivitel szempontjából a következő kikötők a legfontosabbak: *Liverpool, Hull, Bristol, Newcastle, Ipswich* és *Swansea.* Tudvalevően mindezekben a kikötőkben levő magtárak és szilók, szintúgy a kikötői berendezések *ki vannak téve a német bombák pusztításainak, akna- és egyéb háborús veszélyeknek, úgyhogy a megszokott normális hozatalokról a háború kezdete óta nem lehet szó.*

A német támadásoktól kevésbé sujtott kikötők kisebb teljesítőképességüknél fogva nem tudják a hozatalokat átvenni és elosztani, mivel nincsenek megfelelő berendezkedéseik és mert az ország közlekedési hálózata a főkikötők felé gravitál.

Igaz, hogy *Anglia már jó idővel a háború előtt* — amint ezt különben számos európai országban megtették — *gyüjtötte a búzatartalékot,* ámde a tárolási lehetőségek az annakidején közölt hivatalos adatok szerint is *igen korlátozottak voltak és még emlékezetes a Broomhall «Corn Trade News» lapjában annakidején megjelent közlemény, amely szerint Angliában megoszlottak a vélemények arra vonatkozólag, hogy nem lesz-e célszerűbb arra való tekintettel, hogy a malmok ki vannak téve az ellenség pusztításainak, nyersbúza helyett kész lisztet gyüjteni és a föld alatt tároltatni?*

Gabonatartalékok a tárházakban

A háború előtt gyüjtött gabonatartalékok mennyiségére vonatkozó adatok persze csak *becslések:* akkoriban *másfél millió tonnáról* volt szó, amely mennyiség köz- és magánraktárakban tárolt, de még akkor is, ha a közraktárak befogadó képességét *2 millió tonnára fokozták,* ennek a mennyiségnek évi *10 millió tonnás beviteli szükséglettel szemben nincs döntő jelentősége.*

Hiszen 2 millió tonna beraktározott gabona legfeljebb 2 havi szükségletet fedez, de a repülőtámadásoknak kitett tárházakban végzett pusztítások miatt valószínűleg még ennyi időre se fedezi a szükségletet.

A kikötőkben való tárolás jelentősége kiviláglik a *szilók* befogadó képességét jelző következő számokból: *Liverpool* 350.000 tonna, *Manchester* 60.000 t., *London* 75.000 t., *Hull* 175.000 t., *Bristol* 93.000 tonna. E számok megítélésénél természetesen tekintetbe kell venni, hogy a közraktárak évente *többször kiürülnek* és újból megtelnek, úgy, hogy az említett férőhelynek *legalább a négyszeresét kell alapul venni,* minélfogva az ilyen férőhely elpusztulása igen nagy rést üt az ellátásban.

Fontos az is, hogy Nyugat-Angliában, különösen Somerset és Wiltshire grófságokban, hiány van a csépléshez szükséges munkaerőben, az angol rádió gyakran felszólítást intézett az erre alkalmas munkásokhoz, hogy jelentkezzenek.

Az említett veszedelmek különben *nem csak a gabonakészleteket fenyegetik, hanem azt az egész belföldi származású hús- és zsiranyagot is,* amelyet csak a külföldről bevitt *takarmánygabona* és *olajpogácsa* segítségével lehet kitermelni.

Cukorból is évente legalább 2 millió tonnát kell Angliának importálnia, ez a behozatal természetesen szintén az említett nehézségekbe ütközik.

Olajnövényekből és *olajpogácsából* Angliának évente 1.75 millió tonnát kell behoznia, hogy *marhaállományát táplálhassa* és a szükséges növényi olajat élelmezési és ipari célokra megkaphassa.

Húsból és szalonnából évente 1.4 millió tonnát, vajból meg sajtból 200.000 tonnát, tejből és tejtermékekből 250.000 tonnát kell import útján fedeznie, mindennek legnagyobb részét tengerentúlról.

Mindehhez hozzájárul a *hajópusztítások okozta hajóür szűke, illetve hiánya,* de különben is az említett cikkeken kívül be kell vinni *burgonyát, hagymát, déligyümölcsöt, almát, kakaót, teát, kávét* és *más élelmiszereket.*

Nagybritannia tehát csak élelmiszerekből évente mintegy 18 millió tonna behozatalére szorul.

Anglia helyzete most különben is sokkal súlyosabb, mint amilyen az első világháború idején volt, mert ma *6.75 millió lakossal többet kell élelmeznie,* szahatással volt *Anglia szénipara,* hiszen normális időkben *Franciaország volt az angliai szénnek legjobb piaca:*

1939-ben 6.2 millió tonna szén jött át a La Manche-csatornán Franciaországba.

A háború folyamán, a *Dünkirchennél* lezajlott események előtt, *ez a behozatal egyre fokozódott,* mert azon felül, hogy a franciaországi hadiipar mind nagyobb mennyiségű szenet igényelt, *Nagybritannia kénytelen volt Franciaországnak azokat az egyéb származékú szénbehozatalait is pótolni, amelyek normális időkben Német- és Lengyelországból jöttek.* Így pl. *Németországból* 1938-ban 5 millió tonna, *Lengyelországból* 1936—37-ben 21.2 és 28 millió zloty értékben.

Visszahívják a bányászokat

Igaz, hogy *ezzel szemben Anglia elvesztette a skandináv piacot, amely évente 13—16 millió tonna szenet fogyasztott.* Továbbá az angliai iparnak megnövekedett szükséglete is kiegyenlítőleg hatott és *a Dél-Amerikába irányuló kivitel is megnőtt.*

Az 1940 május—júniusában lezajlott események után és tekintettel arra, hogy az olasz piac is kimaradt, az angliai szénipar kénytelen volt üzemét megszorítani és a bányamunkásoknak jelentékeny hányadát egyéb iparágakban foglalkoztatni, különösen a méreteiben folyton növekvő hadiiparban.

A *széniparból* ilykép körülbelül *75.000 munkás kivált,* ami a termelést természetesen károsan befolyásolta. Minthogy pedig *a szénszükséglet emelkedőben van* — nem csak az iparban, hanem télvíz idején *a házi fűtőszükséglettel kapcsolatban is* —, *a kormány visszahívta a más iparágakban dolgozó bányászokat, hogy térjenek vissza előbbi munkahelyeikre* és ez nyilván meg is fog történni.

Ernest Bevin munkaügyi miniszter és M. D. *Grenfell* bányaügyi titkár elrendelték a volt bányászok kötelező *nyilvántartását* és előkészítették a bányákba való visszatértüket.

A rendelet mindazokra a 20—60 évesekre vonatkozik, akik a széniparban legalább hat hónapig dolgoztak, azoknak kivételével, akik a februári *„Essential Works Order"* értelmében valamely — speciális nemzeti célokat szolgáló — iparban dolgoznak. *Viszont ezek hatósági engedély nélkül nem hagyhatják el jelenlegi munkahelyüket.*

Egy július 1-én kelt rendelet a házi tüzelésre szánt és egyéb nem ipari szén fogyasztását korlátozó intézkedéseket tartalmazza.

Mennyi szenet termel Anglia?

A világ *kőszéntermelő* országai között *Anglia a második helyen áll: az USA a világtermelésnek 34.3%-át, Anglia pedig annak 18.6%-át szolgáltatja.*

Különböző körülmények összejátszásának eredője gyanánt Anglia szénkiaknázása a mult é vfolyamán (Dünkirchen után) és az év első felében jelentős mértékben megcsappant.

Az első világháború kitörését megelőző esztendőben (1913) *Angliában még 292 millió tonna szenet bányásztak ki,* az 1913—1922-i időszak átlagában *241.1 milliót,* 1935-ben *226 milliót,* azóta a kiaknázás emelkedő vonalú és 1939-ben *257.9 millió tonnát tett.*

Ezidőszerint a kitermelés 200 millió tonna körül mozog és e mennyiség elégtelennek bizonyul.

A visszaesés elsősorban azzal a ténnyel függ össze, hogy *Franciaország megszünt angol szenet importálni,* ami erős visz-

KORLÁTOZTÁK
a vatta forgalmát

Az iparügyi miniszter mai rendelete szerint az az iparos (gyáros), aki gyógyászati vagy háztartási célra szolgáló *vattát vagy mullt* állít elő, *köteles az említett anyagokból meglévő készletet az ipari anyaggazdálkodás gyógyszeripari bizottságának (Személynök-utca 27) 8 nap alatt bejelenteni.*

Kimondja továbbá a rendelet, hogy az az iparos (gyáros), aki az említett anyagot előállítja, *csak a gyógyszeripari bizottság engedélyével, az engedélyben meghatározott korlátok között használhatja fel és a hivatalosan megállapított legmagasabb áron szolgáltathatja ki a vattát.*

Vasvillával agyonverte gazdáját:
— tíz és félévi fegyházra ítélték

Ifjú *Domján* József 21 éves gazdasági cseléd *Tófej* községben *Takács* Miklós szolgálatában állott. Tavaly őszszel gazdája többízben *megkorholta a folyton feleselő Domjánt.*

Ez vasvillát ragadott és úgy fejbeverte Takács Miklóst, hogy összeesett.

A lakóházból kiszaladt a sérült Takács édesanyja: özvegy *Takács* Miklósné, de Domján őt is megütötte. *Takács Miklós sérüléseibe belehalt.* A zalaegerszegi törvényszék ifjú *Domján* Józsefet *szándékos emberölés büntette és súlyos testisértés vétsége miatt vonta felelősségre és hatévi fegyházra ítélte el.* A győri tábla *tízévi és hathónapi fegyházra súlyosbította a büntetését.*

A Kúria dr. Gergics-tanácsa dr. Miskolczy Ágost koronaügyészhelyettes felszólalása után a védelem részéről bejelentett semmiségi panaszokat elutasította és így a tábla ítélete jogerőssé vált.

— Karácsonyi sütés-főzés! Hogyan készítsünk, süssünk a ma rendelkezésre álló nyersanyagok felhasználásával, kevés hozzávalóval mákos tekercset (beiglit), mézes apróságot, karácsonyi tortát stb. Ezt mutatják be az Elektromos Művek Eskü-út 5. sz. alatti előadásain. Előadások hétfőn, csütörtökön és pénteken délelőtt 10 órakor, szerdán délután pedig 5 órakor kezdődnek. Belépés, ruhatár díjtalan.

Tiltott műtét

Németh Imréné született *Schnotolja* Paula budapesti gyárimunkás neje 10 pengő jutalomdíjért *tiltott műtétet* végzett egy asszonyon, aki vérmérgezést kapott és meghalt. A budapesti büntetőtörvényszék ezért Némethnét *másfélévi börtönre ítélte el.* A budapesti tábla, majd végső fokon a Kúria dr. *Szolnoktanácsa* ezt az ítéletet *helybenhagyta.*

Új építkezések

Szendy Károly polgármester december 1-től 6-ig a következő nagyobb építkezésekre adott engedélyt: *Stark* Józsefné, XII. kerület, *Lóbancz-u. 6. egyemeletes bérvilla;* dr. *Frankl* Jánosné, XIII. kerület, *Forgács-u. 43. egyemeletes lakóház;* özv. *Liszauer* Péterné, XIV., *Gyarmat-u.* 31061/1. hrsz. *egyemeletes lakóház; Winter* Béla, XIV., *Szobránez-u. 31. háromemeletes bérház* és *Dombrády* József és neje, X., *Polgár-u. 19.* egyemeletes bérház.

Földszintes lakóház építésére kaptak engedélyt: *Apró* István, XIV., *Ötvenes-u. 11; Szivós* Erzsébet, XIV., *Rákospataki-u. 11; Pfandler* Mihály, XIV., *Északi teher-p.-u.; Bogenschütz* Béla, XIV., *Amerikai-u. 71.* és *Balogh* István és *Gergely* Jánosné, X. ker., *Szlávy-u. 32/a.*

Bontásra kaptak engedélyt: Erdős Iván, XII., *Batthyányi-utca 39;* özv. *Horváth* Ferencné, IX., *Liliom-u. 24; Hánn* György, XIV., *Jávorka-utca 30;* ifj. dr. *Purébl* Győzőné, XIV., *Róna-u. 155; Winkler* Lajos, XIII., *Róbert Károly-körút 59.* és *Jakabffy* Tibor, VII., *Király-u. 9.*

Tisztviselői áthelyezések

A polgármester több tisztviselő áthelyezése iránt intézkedett. *Fodor* Kálmán tanácsjegyzőt a közélelmezési ügyosztálytól a magánépítési ügyosztályba, *Hámory* Zoltán fogalmazót a VII. kerületből a közélelmezési ügyosztályba, *Csizmazia* Béla műszaki főtanácsost a IV. kerületből az V. kerületbe, innen *Herczegh* János főmérnököt a magánépítési ügyosztályba, innen *Gerő* László mérnököt a XIV. kerületbe, *Kubinyi* Ferenc műszaki tisztet a magasépítési ügyosztályból az V. kerületbe helyezték át.

— Bajtársi összejövetel. A volt cs. és kir. utász, árkász, hídász, aknavető, fényszóró, kőfúró stb. műszaki alakulatok bajtársai 14-én délelőtt 11 órakor tartják bajtársi összejövetelüket a Sörkatakomba-étterem különhelyiségében, VIII., Eszterházy-u 6, I. emelet.

— Halálozás. *Aczél* Róbert t. honvédhuszárhadnagy, a temesvári Flóra vegyészeti gyár igazgatója elhúnyt. Temetése vasárnap délután 3 órakor lesz a rákoskeresztúri ker. temetőben. Az engesztelő szentmiseáldozat e hó 18-án reggel ½9 órakor lesz a Szent István-téri bazilikatemplomban.

Spitzer Dávid 89 éves korában e hó 11-én elhúnyt. Temetése e hó 14-én délelőtt ½12-kor lesz a szentmártonkátai izr. temetőben.

1860 óta
KOZMA KALAP
KÜLFÖLDI VILÁGMÁRKÁK
„Ő" neki ... nyakkendő házikabát selyemsál gyap ússál, pizsama dressing-gown
Kész- és mérték-fehérnemüek
Károly-körút 3
(A régi helyen)

Karácsonyra, ujévre — legszebb ajándék:
Vegyél 4%-os Erdélyi Nyereménykötvényt!

SPORT HÍREK

ELMARAD A KARÁCSONYI LABDARÚGÓ-TORNA. A Ferencváros és a csepeli WMFC a Rapiddal és az Austriával karácsonyi és újévi tornát kötött le. December 26 és 28-án Budapesten szerepelt volna a két csapat, míg január 1-én és 4-én Bécs lett volna a nemzetközi labdarúgómérkőzések színhelye. Most, mint a bécsi lapok jelentik, a torna elmarad, mert a szakhivatal a mérkőzéseket nem engedélyezte. Az Austria öt játékosát legutóbb, mint jelentettük, eltiltották a játéktól. Bár a violettek vasárnap nyolc tarabékkal is győztek éspedig 6:0-ra a Sturm-Graz ellen, a Rapid fiatal csapata pedig 10:2-re verte a Floridsdorfot, a vezetőség mégsem akarta a tartalékos csapatokat szerepeltetni, illetve a fiatal játékosokat a téli mérkőzések fáradalmainak kitenni, annál kevésbé, mert Bécsben közben a második bajnoki forduló mérkőzéseit is folytatni kell.

◆◆

AZ ELSŐOSZTÁLYÚ BAJNOKSÁGBAN a most végetért őszi idényben összesen 597 gólt rúgtak, vagyis mérkőzésenként átlag öt gól esett. A legtöbb gólt a Ferencváros (78), az Ujpest (55) és a Szeged (50) rúgta, a legkevesebbet a Szolnok (21), a WMFC (22) és a Szeged (23) kapta. A legtöbb gólt kapta az SzVSE (67), Újvidék (66), a MÁVAG és a Lampart (49), a legkevesebbet rúgta a MÁVAG (18), az SzVSE (20) és az Újvidék (21).

◆◆

A GRADJANSKI OLASZORSZÁGBAN. Zágrábi jelentés szerint a Gradjanski karácsonyra olasz túrát kötött le. Triesztben a Triestina ellen, Velencében a Venezia ellen és Milánóban az Ambrosiana ellen mérkőznek a zágrábiak. Tervbevették még egy negyedik játékot is a torinói Juventus ellen.

◆◆

AZ OLASZ BAJNOKSÁGBAN egyelőre négyes holtverseny van. A Triestina, a Roma, a Venezia és a Fiorentina egyformán tíz pontot szereztek és négyet vesztettek eddig. A bajnokság legeredményesebb góllövője eddig Boffi, az FC Milano középcsatára, utána Conti, a «Genova 93» szélsője következik.

◆◆

VASÁRNAPI TÚRÁK. *Gyopár T. E.:* 1. Pomáz, Stiaszny-pihenő, Margitliget, Gyopárház. T. 8 ó 20 p, HÉV Margithíd. — 2. Hűvösvölgy, Remetehegy, Zsíroshegy, Nagyszénás, Solymár, Máriaremete, Hűvösvölgy. T. 9 ó, Hűvösvölgy vill. végáll. — *Vándorok T. E.:* Farkasrét, Irhásárok, Kakukhegy, Budaőrs, Sorrento, Máriamakk, Zugliget. T. fél 10 ó.

◆◆

A LEGTÖBBSZÖR a bécsi Hahnemann, továbbá Kupfer, Janes, Klodt és Lehner szerepeltek az idén a német válogatott csapatban. Csak az év végén kezdték Kupfert és Kitzingert fiatalabb játékosokkal helyettesiteni. Nincs messze az az idő, amikor Janes is helyet kell, hogy adjon majd fiatalabb játékosnak. Nemzetközi mérkőzések során az 1941. évben a német csapatok 26 győztek, huszonkétszer eldöntetlenül játszottak és egyszer vereséget szenvedtek. Az 1942-es évben a válogatott csapat előreláthatóan Olaszország, Magyarország, Svájc és más válogatott csapatok ellen mérkőzik.

◆◆

HORVÁTORSZÁGBAN a bajnoki mérkőzések március első vasárnapján kezdődnek. A bajnokság már a vége felé közeledik és a bajnokságban már alig várható nagyobb változás. Jelenleg a Concordia 12 ponttal vezet a Gradjanski (12 p.) előtt. A Concordia—Gradjanski derbimérkőzésből azonban 31 percet még utána kell játszani, mert a meccs, mint jelentettük, legutóbb botrány miatt félbeszakadt. A Gradjanski egyébként is egy mérkőzéssel kevesebbet játszott, mint riválisa. Harmadik a vasutasok csapata. A HASK a negyedik helyen áll. A horvát első osztályban egyébként kilenc csapat küzd.

Karácsonyra ajándékot SOUVENIRTŐL

KIGYÓ-UTCA 2. VÁCI-UTCA SAROK

SZÍNHÁZ • FILM

KÖRTÁNC

Babay József színműve a Madách Színházban

Hát persze, hogy az a gyilkos, akit senki sem sejtett és akire jóformán a gyanu árnyéka sem eshet, — oly gondosan elrejtette a darab elején az illető szereplő erészbeni alkalmasságát a szerző. A közönség csakugyan az utolsó percig nincs tisztában a bűnös kilétével s ez talán nemcsak az ügyesen bonyolított bűnügyi történet fordulataiból következik. Mert ezt a történetet meglepően gyakorlott kézzel bonyolítja a színpadon Babay József, aki kedves és rokonszenves délsomogyi kispolgári idilljei után most ebben a számára eddig idegen műfajban is otthonosan mozog. A félreértések, amelyek során rendre sorrakerül mindenki, aki büntetőjogilag ártatlan, de lélektanilag indokolt, hogy gyanus legyen, jórészt nemcsak a mesterségét értő színpadi szerző kereszt-rejtvény-szerkesztő technikájából, hanem az élet, még pontosabban az élettel szembenálló emberek vizsgálódásának hézagaiból, ellentmondásaiból és fénytöréseiből származnak. Mindent összevéve, a nézö jól tölti az estéjét ennél a darabnál.

A színház ragyogó előadással siet a szerző támogatására. A beszámoló, szűkreszabott keretei között, a bőség zavarával küzd. *Bulla* Elma ösztönös színészi lénye, *Baló* Elemér bensőséges emberi hangja, *Várkonyi* Zoltán mélyen átélt, szinte hangtalan hétköznapi tragédiát tükröztető alakítása egyaránt nagy színészi teljesítmény. *Tapolczai* Gyula és *Fáykiss* Dóra remek kettőse sok mulatságot szerez. *Greguss* Zoltán rámenősen jó fellépésű nőhódítója, *Sennyei* Vera kitűnő részletezéssel játszott szépasszonya is kitűnőek. *Mátray* József jól játszott szerepének utolsó szavában talál egy megrendítő hangot. *Danis* Jenő, *Pápay* Klári és a kisebb szereplők nevét is elismeréssel jegyezhetjük fel. *Pünkösti* Andor kiválóan rendezte a darabot. *Bercsényi* Tibor színpadképei gyönyörűek. G. Z.

MIÉRT „MIÉRT?"

Sokan tették fel már ezt a kérdést: miért nevezték el az új Daróczy-filmet ezzel a semmitmondónak látszó kis szóval, hogy — *„Miért?"*

Eltekintve attól, hogy Daróczy József kabalából ad hasonló címeket filmjeinek — „Igen vagy nem", „Végre" — itt a *miért* szócska teljesen indokolt is. A filmen ugyanis olyan meglepő dolgok történnek lépten-nyomon, hogy minduntalan felvetődik a kérdés, hogy: *miért?*

Az események rohanó tempóban száguldanak előre, a nézö egyik ámulatból a másikba esik és a sok miért után jönnek a még frappánsabb meglepetések, amelyeknek vezérszava az *„ezért"*...

A „Miért?" december hó 22-iki, *Fórum*-beli díszbemutatója iránt példátlan nagy érdeklődés mutatkozik ...

Felvonul a Pinocchio híres szereplőgárdája...

A *Pinocchio*, Walt *Disney* színes filmcsodája december 22-én kerül bemutatásra a *Rádiusban*. Ma sokezer levelezőlapot kézbesített a posta különböző címekre. A színes levelezőlapban, ügyesen elrejtve, egy képsorozat található, amely bemutatja a *Pinocchio* világhírű szereplőgárdáját. Elsősorban is magát *Pinocchiót*, a csodálatos fabábut látjuk, aztán «alkotóját», *Dzsepettót*, majd sorban következnek a *Tücsök*, az élő lelkiismeret, *Tisztességes János*, a ravasz róka, a *Kék Tündér*, a *Szamárkereskedő*, a *Bálna*, *Stromboli*, a bábszínházas, *Figaró*, az édes kis cica, *Kanóc Muki*, a vásott diák, *Kleo*, a szekszepiles aranyhalacska ...

A levelezőlap jelzi, hogy bár a film csak 22-én kerül bemutatásra, *elővételben máris válthatók hozzá jegyek.*

A milliomos-kisasszony

A *Jupiter*-filmvállalat *«Régi keringő»* című filmjében a *Vígszínház* fiatal művésznője, *Zsilley* Margit élete első filmszerepét játssza, egy *milliomos kisasszonyt*, aki szeszélyeivel, passzióival sok bajt okoz. A hálás szerep sok alkalmat ad arra, hogy a fiatal művésznő megmutassa tehetségét a filmen is.

A debütáló *Zsilley* mellett a női főszerepet *Szörényi* Éva, a két férfi főszerepet pedig *Páger* és *Szilassy* játssza. A filmet karácsonyra két filmszínház tűzte műsorára.

Szilveszter-est a Szüts-kúrián

Vidám hangulatban ünneplik a Radnóti-kúrián a *Szilveszter*t. Ott van *Szüts* Gábor, az egykori főispán, Nünüke néni, az anyahelyettes, a két leány: *Szüts* Mara és Kornélia és a lányok udvarlói: *Simaházy* Tamás és *Margittay* Balázs.

A *Szilveszter* azonban botránnyal végződik, mert a két udvarló összekülönbözik. A *Zsigray* Julianna regényéből készült *«Szüts Mara házassága»* című filmnek ez a szilveszteri este egyike a legérdekesebb jelenetének, amelyből a mese izgalmas és drámai bonyodalmi kikerekedik.

Kalmár László rendezésében *Szörényi* Éva, *Simor* Erzsi, *Páger* Antal, *Perényi* László játsszák az érdekes film főszerepeit.

Két szerelem

A *Karthausi* Vághelyi grófjának életében két nő játszik végzetes szerepet: a sötétbőrű és nyugtalan Júlia grófnő és a bájos kis bécsi masamódlány, akinek tragédiája arra ösztönzi Vághelyi grófot, hogy *a fehér barátok kolostorában keressen megnyugvást.*

A *Karthausiból* készült *«Néma kolostor»* című filmben a három érdekes szerepet *Jávor* Pál, *Lukács* Margit és *Tolnay* Klári alakítja, tökéletesebb együttest aligha lehetett volna találni hármójuknál.

A művészi magyar filmnél *szebb karácsonyi ajándékot nem is kaphatott volna a magyar filmgyártástól a budapesti közönség...*

Ma hallottam,

hogy

az *Operaház* igazgatóságának közlése szerint a műsorra tűzött *Nilusi legenda*, *A játékdoboz* és *A póruljárt kérő* most vasárnap délutáni, valamint a *Fidelio* most vasárnap esti, a *Romeo és Júlia* jövő vasárnap délutáni, a *Jancsi és Juliska* és a *Babatündér* december 25-i délutáni, a *Manon* ugyancsak december 25-i esti, *A mosoly országa* december 26-i délutáni, a *Hovanscsina* december 26-i esti, *Az álarcosbál* december 28-i esti és a *Denevér* december 31-i esti előadására még *mindenfajta jegy váltható*, a többi előadásra azonban csak a III. emeleti zártszék II—IV. sorában kaphatók jegyek.

★

a Fészek-klubban a közeli napokban kedves ünnepséget rendeznek négy nyolcvan éven felüli úr tiszteletére. A négy úr: Szirmai Imre, a régi Népszínház egykori délceg bonvivánja, Mihályi Ferenc, az Opera régi, híres baritonistája, Háry Gyula, a kiváló festőművész és Tolnay Ákos, a kitünő festőművész, a Fészek volt gazdája.

★

az Új Magyar Színház kedden délelőtt 11 órakor nyilvános főpróbát tart a *Szép az élet* című vígjátékból.

★

Petőfi-est lesz december 13-án a *Vigadó* nagytermében. *Móricz* Zsigmond tart előadást Petőfiről, majd Petőfi eddig előadatlan darabjából, a *Tigris és hiéná*-ból kerülnek színre részletek. Bemutatkozik a *Talpra Magyar-kórus* is. A nagyjelentőségű irodalmi estet *Hont* Ferenc rendezi.

★

ma délután az ismert és népszerű tangózenekar új és érdekes összeállításban lép a budapesti studió mikrofonja elé. *Henny* Cilian, *Hidassy* Éva, ifj. *Jahn* Antal, *Hlaszny* Béla, *Sinkó* János bekapcsolásával állították össze a zenekart, amelyben *harminc tangóharmonika, nyolc haváji gitár, négy nagybőgő* és számtalan *ütőhangszer* szólal meg együtt ma először.

★

a *Jazzolimpiász* második estjén, amelyet holnap este rendeznek a Vigadóban, a híres *Chappy-jazzon* kívül Diana *Clayton*, *Ehn* Marietta, *Chappy* Baba, a *Pécsi Öregdiákok*, *Weidinger* Ede, *Legenyei* József, Anni *Kelly*, *Virág* Lili, *Radics* Gábor és *Vécsey* Ernő szerepelnek.

(*) A ragyogó belvárosi üzletek közül is feltűnnek a Jolie divatékszerbolt Kígyó-u. 4 alatti tündöklő kirakatai. Ott valóban mindent megtalálhat az ember, akárcsak a Cristallo Petőfi Sándor-u. 2 alatti finom porcellánüzletben, amit találóan a Belváros bonbonierjének is neveznek.

SZÉP AZ ÉLET

VASZARY JÁNOS

vidám játéka

december 17-től az

Uj Magyar Színház

-ban

Zene: Losonczy Dezső

Főszereplők:

Billesi, Hidvéghy, Pataky, Földényi, Bihari, Fáy, Köpeczi-Boócz, Sugár stb.

MŰSOROK

Színház

Operaház (3, 7). Szombat: Turandot (D 9), vasárnap d. u.: Nilusi legenda, A játékdoboz, A póruljárt kérő, este: Fidelio, hétfő: Nincs előadás, kedd: Trubadur (A 9), szerda: Traviata (E 9), csütörtök: Pillangókisasszony (B 10), péntek (½7): Don Juan (C 8), szombat d. u. (4): Szöktetés a szerályból (ifj. előadás), vasárnap délután: Romeo és Júlia, Coppelia, A korsó, este: Nincs előadás.

Nemzeti Színház (½4. ½8). Szombat: Wallenstein halála (VI. 7), vasárnap délelőtt (½11): Akadémiai vizsgaelőadás, délután: Piros bugyelláris, este: Wallenstein tábora. — A két Piccolomini (VIII. 6), hétfő: Wallenstein halála (VIII. 7), kedd: Wallenstein tábora. — A két Piccolomini (VII. 6), szerda: Wallenstein halála (VII. 7), csütörtök: Nóra, péntek: Történelem, szombat: Nem élhetek muzsikaszó nélkül (bem. bérlet), vasárnap d. u.: Nóra, este: Nem élhetek muzsikaszó nélkül (I).

Nemzeti Kamaraszínház (¼4, ¾8). Szombat, vasárnap délután és este, hétfő, kedd és jövő vasárnap délután: Kaland, szerda, csütörtök, péntek, jövő szombat és jövő vasárnap este: Koncert.

Magyar Művelődés Háza. Szombat (½6): Magyar est, vasárnap délelőtt (½11): Történelem (G), délután (5): Kívánsághangverseny, hétfő (½8): Hangverseny (Z. I. 3), kedd d. u. (3), szerda d. u. (3), csütörtök d. u. (3): Nem élhetek muzsikaszó nélkül, péntek (4 és ½7), szombat (4 és ½7): Filmelőadás, vasárnap d. u. (4): Filmelőadás, este (½8): Parasztbecsület (V. III. 3).

Új Magyar Színház (½5. 8). Szombat, vasárnap d. u.: Medea, este: Lesz feltámadás (G), hétfő: Medea (H), kedd: Medea (C), szerda: Szép az élet, csütörtök: Szép az élet (E), péntek: Szép az élet (F), jövő szombat, jövő vasárnap d. u. és este (A): Szép az élet.

Vígszínház (¼4. 8). Szerdáig minden este, most és jövő vasárnap d. u.: Hazudj nekem, csütörtök (½8): Főpróba, péntek: Cecilia (L), szombat: Cecilia (szombat esti bélet), vasárnap este: Cecilia (V).

Madách Színház (¾4. 8). Minden este: Körtánc, most és jövő vasárnap délután: IV. Henrik.

Pesti Színház (4. 8) Minden este, szombat és vasárnap délután: Tűzvész.

Andrássy Színház (¼4. 8) Minden este és vasárnap délután: Boldoggá teszlek.

Fővárosi Operettszínház (¼4. ½8). Minden este és vasárnap délután: Múzsák muzsikája.

Royal Revűszínház. Minden este (½9), csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap d. u. (½5): Revű rapszódia.

Komédia Orfeum (½5, ½9). Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Hébe-hóba.

Kamara Varieté. Péntekig minden este ½9, csütörtök, szombat 6, 9, vasárnap és ünnepnap ¼4, ¼7, 9): Kubai kaland. Péntektől: A legio Venusa.

Nemzeti Bábjáték (Podmaniczky-utca 8. szám) (4, 8) Hétfő és péntek kivételével minden este: Istvánka, hétfő és péntek: Toldi, minden délután: Ezüstfurulya.

Erzsébetvárosi Színház (½6 ½9, vasárnap ¼4, ¾6, ½9). Jövő szombattól: Kolozsvári dáridó.

Józsefvárosi Színház (½6 ½9, vasárnap ¼4, ¾6, ½9). Péntekig: A legkisebbik Horváth-lány.

Kisfaludy Színház (½6, ½9, vasárnap ¼4, ¾6, ½9). Péntekig: A csavargólány.

Rádió

Állandó műsorszámok. Budapest 1. 6.40: Ébresztő, torna. 7: Hírek, közlemények, étrend, hanglemezek. 10: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12: Himnusz, időjárásjelentés. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 2.45: Műsorismertetés. 3: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7: Hírek magyar, német és román nyelven. 9.40: Hírek, időjárásjelentés és 12: Hírek.

Szombat, december 13.

BUDAPEST I. 3.20: Cigányzene. **4.10:** Ifjúsági rádió. **5.15:** Rossini-hanglemezek. **5.50:** Marnitz tangó-harmonika-zenekar. **6.15:** Felolvasás. **6.40:** Ilniczky-tánczenekar. **7.20:** Új német filmek muzsikája. **7.45:** Petőfi- és Arany-verseket mond Ónody Ákos. **8.00:** Bataky József hegedül. **8.20:** „A konflis". (Vidám jelenet.) **8.49:** Örökszép melódiák. **10.10:** Cigányzenekar. **11.25:** Tánclemezek.

Vasárnap, december 14.

BUDAPEST I. 8.00: Hanglemezek. **8.45:** Hírek. **10.00:** Ref. istentisztelet. **11.00:** Róm. kat. szentbeszéd. **12.15:** Levente félóra. **12.45:** Székesfővárosi Zenekar. **1.45:** Időjelzés, hírek. **2.00:** Hanglemezek. **3.00:** Mezőgazdasági előadás. **3.45:** Cigányzenekar. **4.00:** Harangos Sándor előadása. **4.40:** Közművelődési előadás. **5.00:** Hírek. **5.20:** Honvédkívánsághangverseny. **7.20:** Wagner-hanglemezek. **7.35:** Történetek (színmű). **10.15:** Giuseppe Moretti énekel, cigány- és szalónzenekar muzsikál. **11.25:** Tánclemezek.

Hétfő, december 15.

BUDAPEST I. 10.20 és 10.45: Felolvasások. **12.10:** Cigányzenekar. **1.30:** Szórakoztató zene. **3.20:** Szalónölös. **4.15:** Felolvasás. **5.15:** „Mindnyájunk gondjai." **5.30:** Manuel de Bianco énekel. Sthymmel-tánczenekar és a Rajkó-zenekar muzsikál az Ostende-kávéházban. **6.10:** „Hogyan készül a festmény?" **6.35:** Egyveleg norvég művekből. **7.20:** Kacsoh Pongrác emlékezete. **8.00:** Operaházi zenekar. **10.10:** Rendőrzenekar. **11.25:** Szórakoztató hanglemezek.

Film

Sz. = szomb., ü. = ünn., v. = vas.

ADMIRAL (T.: 353—707): **Szebasztopol páncélos.** (11, ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.)

ALKOTÁS (Tel.: 353—374). **Háry János.** (¼4, ¼6, ¼8, ¼10, v. és ü. ¼2-kor is.)

ANDRASSY (Telefon 124—127): **Egy tál lencse.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü. 11, 2, 4, 6, 8, 10.)

ÁTRIUM (Tel.: 154—024 és 153—034): **Bob herceg.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)

BELVÁROSI (Telefon: 384—563): **Kék hold völgye.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. jobbt.: 2-kor is. balt.: ¾3, ¾5, ¾7, ¾9.)

BELVÁROSI HÍRADÓ (T.: 181-241): **Ezüst. Keleti vezedelem. A finn szabadságharc. Részletes hadiriportok, híradók. Foxi Híradó.** Folyt. egyórás előadások 10—24 óráig.

BODOGRAF (Telefon: 149—510): **Egy szív regénye.** (½5, ¾7, 9, v. és ü. ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10.)

CAPITOL (Tel.: 134—337): **Mire megvirrad.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü ½2-kor is.)

CASINO (T.: 383—102): **Egy éjszaka Erdélyben.** (½6, ¾8, ¾10, sz., v. és ü ½4-kor is.)

CITY (T.: 111—110): **Lelki klinika.** (¾6, ¾8 ¾10 sz., v. ü. ¾4-kor is.)

CORSO (Tel.: 182—818): **Mellékutca.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)

CORVIN (Tel.: 138—983 és 339—584): **Utolsó menet.** (5, ¾8, ½10, sz., v. és ü. ¾3-kor is.)

DAMJANICH (Telefon: 428—644): **A szerelem nem szégyen.** (¼4 ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

DECSI (Telefon: 125—302 és 121—343): **Félvér.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ¼4-kor is.)

ELIT Telefon: 114—302): **Lángok.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. 2-kor is.)

FORUM (Telefon: 189—707, 189—543): **Alkonyat.** (½6, ½8, ¾10, sz., v. és ü. ¼4-kor is.)

HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ (T.: 222-499): **Ezüst. Keleti veszedelem. A finn szabadságharc. Részletes hadiriportok. Híradók. Foxi Híradó.** (9—24 óráig.

HOLLYWOOD (Telefon: 225—803): **Lángok.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

HOMEROS (Telefonszám: 496—178): **Szebasztopol páncélos.** (½5, ¾7, 9, sz. ¼4, v. és ü. ½2-kor is.)

IPOLY (T.: 292-626): **Kék hold völgye.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v., ü. ½2-kor is.)

JÓZSEFVÁROSI (Telefon: 131—316): **Szebasztopol páncélos.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

KAMARA MOZGÓ (Tel.: 423—901): **Becsületből elégtelen.** (½11, ¾1, 3, ½6, ½8, ¾10.)

KULTUR MOZGÓ (Telefon: 188—120): **A becsület lovasa.** (5, ½8, ¾10, sz. ¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.)

LLOYD FILMSZÍNHÁZ (T.: 111—994): **Mindennek a férj az oka.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v és ü. ½2-kor is.)

NÉPSZÍNHÁZ MOZGÓ (T.: 137-244): **„Rémület az alvilágban".** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

NYUGAT MOZGÓ (Telefon: 121—022): **Kék hold völgye.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

ODEON (T.: 422-785): **Kék hold völgye.** (¼4. ½6. ½8. ½10. v. és ü. ½2-kor is.)

OLYMPIA (Telefon: 423—188): **Egy szív kiadó.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

OMNIA (Tel.: 130—125 és 138—071): **A bűnös nő.** (5, ½8, ½10, sz., v. és ü. 3 órakor is.)

ORIENT (Telefon: 114—926): **Háry Szebasztopol páncélos.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

OTTHON (Telefon: 146—477): **András.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

PALACE (T.: 221—222): **Gyurkovics-fiúk.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

PHÖNIX (T.: 426—326): **Elsodort ember.** (11, 1, 3, 5, ¾8, ½10.)

RADIUS (Tel.: 122—098 és 120—561): **Egy éjszaka Erdélyben.** (½6, ¾8) Este ¾10 órakor: **Szívdobogás.**

REX FILMSZÍNHÁZ (Tel.: 228—020): **Kék hold völgye.** (½5, ¾7, 9, sz. ¼4, ½6, ¾8 ¾10, v. és ü. ½2-kor is.)

RIALTO (Telefon: 224—443): **Kék hold völgye.** (11, 1, 3, ¾6, ½8, ½10.)

ROYAL APOLLO (Telefon: 220—): **„Isten veled Franciska".** (¾6, ½8, ¾10, sz., v. és ü. 4, 6, 8, 10.)

SAVOY (Telefon: 146—040) **Lángok.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v., ü. ½2-kor is.)

SCALA (Tel.: 114—411): **La Conga.** (5, ½8, ½10, sz., v. és ü. ¾3-kor is.)

SIMPLON (T.: 268-999): **Földöntúli muzsika.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)

STUDIO (Tel.: 225—276): **Ne kérdezd, ki voltam.** (11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10.)

TIVOLI (T.: 225-602): **Kék hold völgye.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü. 11 és ¾2-kor is.)

TURÁN (T.: 120—003): **Elsodort ember.** (11, ½2, 4, 6, 8, 10, v. 11, 2, 4, 6, 8, 10).

VESTA FILMSZÍNHÁZ (T.: 222-401): **András.** (11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. 2, 4, 6, 8, 10.)

* **Kornai Mária jubileumi hangversenye.** Már hosszú évek óta áll a magyar dal szolgálatában *Kornai* Mária énekesnő, aki most rendezte huszadik önálló dalestjét a *Zeneművészeti Főiskolában*. A hangversenytermet zsúfolásig megtöltő közönség zajos ünneplésben részesítette *Kornai* Máriát.

LÓVERSENY

A vasárnapi ügetőversenyek programja

A vasárnapi ügetőversenyek programjának legjobban díjazott versenyszáma: a *Téli hendikep*, melyben *Kunót*, a pálya legjobb lovát is indulónak jelzik. *Kuno* legutóbb igen nehéz feladatot oldott meg sikerrel, most azonban tul nagy a hátránya. Állóképes ellenfelei közül az első csoportból induló *Etelka*, vagy a középről induló *Marschall*-lovak futhatnak olyan jól, hogy a „nagy ellenfél" nem érheti utol őket. A *Nemzetközi verseny* előkelő társaságot gyüjt startjához. *Demetra* és *Bajnok S.* együttes versengése mindig szenzációt jelent. Vasárnapi tipjeink: I. Bimbi—S. H. Robinson, II. Tisza—Bufelejtő, III. Demetra—Bajnok S., IV. Ali—Balbo, V. Jónás-idom.—Marschall-idom., VI. Aprópénz—Dancsi, VII. Utóda—Imréd II., VIII. Ljubica—Lenke II., IX. Ritola—Toti, X. Elég—Eszter.

Lovasünnepély a Nemzeti Lovardában

Előkelő közönség előtt zajlott le szombaton délután a Nemzeti Lovarda szokásos téli lovasünnepélye. A program igen érdekes volt. Kettes- és négyeshajtások, ugratások, különböző iskolalovaglások váltották fel egymást, ifjak és felnőttek, hölgyek és urak, hires concours lovasnők és lovasok voltak a szereplők. Minden egyes műsorszámnak nagy sikere volt, a közönség elragadtatással tapsolt, ujrázott. A műsor második felében azután a m. kir. testőrség kitünő spanyol lovasiskolájának idomárjai és szebbnél-szebb lovai vonultak a porondra. Ezek a gyönyörü állatok pompás gyakorlatokat mutattak be, francia négyest táncoltak, felvonulásokkal szórakoztatták a nézőket, általában bebizonyitották, hogy a lovas magasiskola legtökéletesebb művészetét képviselik, ugyhogy elmondhatjuk: *a Nemzeti Lovarda téli lovasünnepélye premierjének nagy sikere volt.* A lovasünnepélyt ugyanis vasárnap délután 5 órai kezdettel *megismétl* K. E.

Nagyvállalat keres

250—300 m² nagy **IRODAT,** megfelelő mellékhelyiségekkel és hozzá kb. **200 m²**

raktárt

lehetőleg

földszinten

udvarral. Ajánlatokat **„ART 1940"** jeligére.

ELŐKELŐ FŐVÁROSI GYÓGYSZERVEGYÉSZETI GYÁR keres azonnali belépésre öskeresztény

önálló magyar-német levelezőnőt

és egyéb irodai teendőkben is teljesen jártas, **gyors- és gépirást** tudó **számlázónőt** Szakmabeli gyakorlattal birók előnyben. Ajánlatok referencia és fizetési igény megjelölésével **„ÖSKERESZTÉNY 1—2"** jeligére **MAGYAR HIRDETŐ IRODÁBA, SÁNDOR-UTCA 7.**

ELŐKELŐ NAGY IPARI VÁLLALAT

keres azonnali belépésre

áramköri hibák keresésében jártas, alapos gyakorlattal rendelkező, **keresztény**

telefon-műszerészt

külföldi kiképzés miatt lehetőleg **német** nyelvtudással. Válasz a főkiadóba **„276390 g"** jeligére.

Kereskedelmileg képzett, németül tudó, agilis, 30—35 év körüli

GÉPÉSZMÉRNÖKÖT

keres középipari vállalat mielőbbi belépésre. Részletes ajánlatok német nyelven **„GÉPÉSZMÉRNÖK 365"** jelige alatt a főkiadóhivatalba kéretnek.

Iparvágányt

400 m. hosszban, 18 fordítótárcsával és **50 drb pőrekocsival, 600 nyomtávra keresünk.** használt, vagy **uj állapotban.** Az egyes tételek külön is szállithatók. Ajánlatok **„Iparvágány 1460"** jeligére főkiadóba

Nagy teljesitményü németországi

harisnyagyár

elsőrangu, komoly **képviselőt keres Magyarország részére**

Főleg női harisnyákat nyersselyemből és finom műselyemharisnyákat gyártunk Ajánlatok **„Nr. C 20 322/7 (10.064)"** jeligére **GESELLSCHAFT FÜR AUSLANDSWERBUNG m. b. H., BERLIN, N. W. 7., Friedrichstrasse 154. cimen.** 372

Régi, tekintélyes németországi **harmonikagyár,** mely elsőrendü akkordeonokat, szájharmonikákat és gyermekakkordeonokat szállit, **jól bevezetett**

képviselőt keres

Magyarország részére.

Ajánlatokat eddigi működés és referenciák pontos megjelölésével **„A 20 319"** jeligére **GESELLSCHAFT FÜR AUSLANDSWERBUNG m. b. H., BERLIN N. W. 7., Friedrichstrasse 154.** cimen. 373

Liszt, termény és **gyarmatáru**

NAGYFORGALMU KONZUMÜZLET, csarnok közelében ÁTADÓ. „KOMOLY" jeligére **Boros** hirdetőbe, **Andrássy-ut 54.**

KÖZGAZDASÁG

A külkereskedelmi ügyletek uj elszámolási rendje

A Magyar Nemzeti Bank jan. 27-én a newyorki kifizetés árfolyamát körülbelül arra a szintre csökkentette, amelyen azt a háboru előtt jegyezte: ugyanigy megváltozott a többi konvertibilis deviza jegyzése is. Avégből, hogy a kiviteli cégeket károsodás ne érje, a jan. 26-án jegyzett magasabb árfolyamok (u. n. likvidációs árfolyamok) átmenetileg továbbra is érvényben maradnak. A beszolgáltatásra kerülő exportdevizákat és valutákat a bank abban az esetben fogja ezeken a „likvidációs árfolyamokon" átvenni, ha a kiviteli cég az árut január 27-ike előtt kivitte vagy később viszi ugyan ki, de a kiviteli ügyletet (kötést) ez előtt a nap előtt létesitette és ha az exportdevizát (valutát) három hónapon belül, tehát legkésőbb április hó 26-ig beszolgáltatja. A Nemzeti Bank közölte a megbizott pénzintézetekkel, hogy ezentul a behozott áruk vételárának megfizetésére kiutalt konvertibilis devizáknak csupán 75%-át fogja maga az irénylők rendelkezésére bocsátani, mig a fennmaradó 25%-ot az igénylők a Külföldi Hitelek Pénztárától fogják megkapni. Ezt az intézkedést a rendkivüli viszonyok tették szükségessé. Noha a Külföldi Hitelek Pénztárától beszerzendő devizák ára magasabb, ez nem fogja maga után vonni a külföldről behozott áruk drágulását, mert a Bank által rendelkezésre bocsátott devizák ára viszont — az árfolyamok leszállitása következtében — az eddiginél alacsonyabb lesz. Nem kerülnek hátrányosabb helyzetbe az ország közgazdasága szempontjából fontossággal biró kiviteli cégek sem, mert a már létesült kivitelek esetében a Bank a devizát (valutát) továbbra is (három hónapon keresztül) az eddigi, magasabb likvidációs árfolyamokon veszi át, az ezután lebonyolitásra kerülő árukiviteleknél pedig gondoskodás fog történni arról, hogy az export jövedelmezősége biztositva legyen.

A buza világpiaci helyzete

A világpiacokon a buzaárak az elmult hét során kevéssé változtak. Chicagóban a májusi buza ára bushelenként 1 dollár körül van, ami átszámitva 20.50 pengőnek felel meg mm.-ként. A winnipegi és buenosayresi buzaár, mely az európai behozatal szempontjából elsőrendü fontossággal bir, lényegesen alacsonyabb ennél az árszintnél. Igy például Winnipegben a májusi buza ára — átszámitva — 16 pengő, mig Buenos-Ayresben a márciusi buza 10 pengő körül kerül forgalomba mindössze. Az európai tőzsdéken szünetelnek a jegyzések, de tájékoztatás gyanánt megemlithető, hogy jelenleg az u. n. szabadvásárlások keretében a svájci importőrök 18—19 svájci frank körül létesitenek kötéseket, ami a mostani helyzetben világpiaci hivatalos árnak tekinthető. Ez 23—24 P-nek felel meg, levonva a fuvart a svájci határig.

Magyar Magtenyésztési rt. Budapest—Monor hetijelentése. A magpiac forgalma az elmult hét folyamán is szük keretek között mozgott és a vételkedv megcsappanása következtében a lucerna- és lóheremag ára árnyalatilag csökkent. Üzletkötésre csak elvétve került sor, mert az árutulajdonosok nem hajlandók árengedményeket tenni. Biborban és szöszösbükkönyben szórványosan jön létre egy-egy kötés. A borsópiacon különösen a viktóriaborsó iránt élénk az érdeklődés. A hóesések által előidézett, a közlekedésben beállott nehézségek azonban a gazdákat még inkább visszatartják készleteik piacrahozatalától. A köles ára tartott. Fehér napraforgómag iránt megélénkült a kereslet, ami annak tulajdonitható, hogy a kivitelt, ha korlátolt mennyiségre is, de lehetővé tették. A mák ára nem változott. — *Hivatalos nyersáruárak per 100 kg. ab állomás.* Köles, fehér 33—36, köles, vörös 31.50—32, köles, egyéb 31—31.50, kékmák 130—136, vikt. borsó 49—54, expr. borsó 43—47, lencse, nagyszemü 36—47, lencse, középszemü 27—33, lencse, kisszemü 23—26, lucernamag, ny. 250—275, lucernamag, ólomzárolt 315—320, lóheremag, ny. 145—165, lóheremag, ólomzárolt 205—210, biborheremag 65—75, muharmag 39—43, tavaszi bükköny 40—42, szöszösbükköny 52—58, csillagfürt 18—19 pengő.

A rézgálic beszerzésének módja. A földmivelésügyi miniszter rendeletileg a rézgálic 1940. évi fogyasztását külön utalványhoz kötötte. A gyümölcsösök rézgálic szükségletének megállapitását és elosztását a Gyümölcstermelők Országos Egyesületére bizta. A rézgálic igénylést közvetlenül a területileg illetékes községi elöljáróságnál (körjegyzőségnél) illetve ott, ahol hegyközségük működik, annak még január hónapban kell bejelenteniök. Minden gyümölcstermelő csak az az évben tényleg felhasználandó mennyiséget igényelje. A szőlőkertekre külön kell rézgálicot igényelni.

Miniszteri biztos egy mezőgazdasági érdekképviseletnél. A minisztertanács a földmivelésügyi miniszter javaslatára az Alsódunántuli Mezőgazdasági Kamara működését felfüggesztette és a kamara ügyeinek vitelére dr. Holzwarth Ferenc földmivelésügyi minisztériumi osztályfőnök személyében miniszteri biztost rendelt ki.

Dohánymagtermelés és értékesités. Egyes dohányfajtáknál a virágkorona szárán meghagyva, tövenként 10—15 gram magot termel. Ez igen értékes anyag, mert 33—38 százalékos olajtartalma van s a szappan- és kencegyártásnál, sőt gépolajként is használható. A magpogácsa terményértéke körülbelül a repcepogácsáéval egyenlő. 1939-ben több mint kétszáz termelő 30 vagon dohánymagot termelt. A termelő jelenleg 30.70 pengőt kap métermázsánként a magért. Miután holdanként 4—5 métermázsa mag terem, a dohánytermelőnek igen érdemes bevételi többlet gyanánt ennek termesztésével foglalkoznia.

Az 1940. évi jövedelem- és vagyonadó kivetése. A Budapesti Közlöny vasárnapi számában közölt pénzügyminiszteri rendelet fentartja az 1940-es évre is azokat az eljárási szabályokat, amelyek az 1939. évi jövedelem- és vagyonadó kivetésének is alapjául szolgáltak és közli a mult évben kialakult terményárakkal, illetőleg a mezőgazdasági és házi ingatlanok, az üzemi tőkék és értékpapirok, idegen pénznemek, arany és aranyérmék, valamint tőkekövetelések vagyonértékének meghatározásához szükséges értékelési szabályokat.

A Magyar Nemzeti Bank közgyülése XVI. rendes évi ülését február 5-én d. u. 6 órakor tartja.

Palackbor ügynököket,

helyi és körzeti képviselőket, utazókat keresünk. Keresztény urak irjanak „Komoly jövedelem 342" jeligére a Pesti Hirlap főkiadóhivatalába.

Belvárosban jól jövedelmező **nagyobb BÉRHÁZAT keresek.** Részletes ajánlatokat — jövedelmezőség feltüntetésével — **„KÉSZPÉNZFIZETÉS 312"** jeligére főkiadóhivatalba kérek.

Érték- és árupiac

A mai értéktőzsdén a forgalom barátságos irányzatra hajlóan indult, de utóbb a nemzetközi helyzet kedvezőtlenebb megitélése és a kötvénypiac lanyhasága mindinkább éreztette hatását az árfolyamok alakulásánál. A Gschwindt 10, Bauxit 5, Kőszén 4, Nasici 3, Tröszt 2.40, Cukoripar 2, Rima 1.40, Stühmer 1 pengővel gyengült. *A bankpapirok* ugyancsak olcsóbbodtak árnyalatilag. *A kötvénypiac* mingyárt tőzsdenyitáskor lanyha irányzatu volt s a tartózkodó kedvetlen üzletmenet zárlatig nem változott. Az 1927-es Fővárosi kölcsön 6 százalékkal olcsóbbodott. *A nemjegyzett kötvényeknél* főleg a dollárnévértékü cimletek és a Kényszerkölcsön állottak a kinálat előterében, s ennek megfelelően árfolyamuk többékevésbé alacsonyabban zárult, mint legutóbb.

Részvényárfolyamok. (Zárjelben a zárlat.) Nemzeti Bank 186 (186), Békéscsabai Gőzmalom 14.50 (13.75), Hungária Gőzmal. 29—29.10 (29.10), Bauxit 225—220 (223), Borsodi Szén 13.60—13.10 (13.10), Kohó 24.70—24.30 (24.30), Kőszén 407.50—401 (402), Nagybátonyi 44 (44), Salgó 41.80—40.50 (40.80), Urikányi 38.80—36.50 (37), Fegyver 42.20—41.70 (41.70), Ganz 21.50—20.30 (20.30), Rima 95.40—93.60 (98.60), Nasici 82.75—80.75 (80.75), Nova 17 (17), Tröszt 58—55.20 (55.50), Délcukor 93.80—93.20 (93.50), Magyar Cukor 97—96 (96), Stummer 54 (54). Dreher-Haggenm. 164.5 (164.5), Gschwindt 840—845 (840), Juta 13.80—14.20 (13.80), Chinoin 16.90—17.30 (17.10), Flóra 16.50 (16.50), Műtrágya 43.75—44.25 (44), Ruggyanta 64—63.60 (63.60), Vasutforg. 20.60—20.40 (20.40), Telefon 9.25 (8.90) pengő.

Fővárosi kölcsön. 1914. évi 328—325 (326) pengő, 1927. évi 95—93 (93) százalék.

Valuta. Font 13.65—13.85, Belga 58—58.70, Kanadai dollár 301.00—306.00, Dán 66.10—67, Dinár 7.60—7.90, Dollár 343.85—349.85, Francia fr. 7.70—7.85, Holland frt. 182.15—184.35, Korcseh-morva 11.45—11.80, Kor. szlov. 11.55—11.90, Lei 3.20—3.40, Leva 3.30—3.60, Lira 17.40—17.90, Norvég 77.85—78.85, Svájci fr. 76.85—77.85, Svéd 81.65—82.65 pengő.

Zürichi devizazárlat. Berlin 178.70, Amsterdam 236.80, New York 446.—, London 17.77 Páris 10.07, Milanó 22.51, Bukarest 3.30, Brüsszel 75.40.

Termény- és árupiac. A szombati gabonatőzsdén buzában a forgalom elenyészően csekély volt. A sörárpapiacon is alig volt kinálat. A tengeri ismét olcsóbb lett 10 fillérrel. A hüvelyespiacon szilárd a Viktória és Expressborsó.

Gabona- és terménytőzsde árjegyzései a készáruforgalomban: buza (tiszavidéki, felsőtiszai, dunatiszaközi, dunántuli, fejérmegyei, kiscalföldi) 77 kg-os 20.05, 78 kg-os 20.55, 79 kg-os 20.85, 80 kg-os 21.05 pengő; rozs: pestvidéki 15.70—15.95, más származásu 15.90—16.15; takarmányárpa: elsőrendü 65—66 kg-os 17.80—18.05, középminőség 17.30—17.55; sörárpa: kiváló 22.25—22.55, elsőrendü 21.25—21.55, sörárpa 20.25—20.30, zab: középminőség 19.90—20.15; tengeri: tiszántuli 20.90—21.05, egyéb állomásu 20.65—20.75; őrleményekben (ab Budapest, zsák nélkül): korpa 14.10—14.35, 8-as liszt 16.30—17 pengő métermázsánként.

Husvásár. Készlet: 100 nagymarha (elad. 10), 625 borju (325) drb. Árak: marhahus ökör és tehén IIa egészben 106—126, hátulja 114—136, eleje 100—116, borju ölött bőrben Ia 126—136, IIa 120—124, borju eleje 110—120, lebőrözött eleje 106—110, hátulja Ia 150—156, IIa 130—158, csont 40, orr és köröm 70, láb 4 drb. 150—250, pacal egészben 130, marhabél 350—400, borjufodor egészben 40—56 fillér kg-ként, marhavér egy tál 30 fillér. Az irányzat lanyha.

Csepeli vásártelep árjegyzése. Burgonyapiac: Gülbaba 11.20—11.30, őszi rózsa 10.50—10.60, Ella 10—10.5, Krüger 9.30—9.40, Woltmann 9.20—9.40 pengő. Konyhakertészeti áruk: gyökérzöldség 45—62, cukorsargarépa 20—30, karottarépa rövid 40—60, vegyes zöldség 32—40, zeller 20—36, céklarépa 12—16, karfiol 18—26, fekete retek 10—14, kelkáposzta 34—45. Gyümölcspiac: nemes alma 58—90, közönséges válogatott 30—55, nemes körte 70—90 papirhéju dió 105—115. Baromfipiac: élő tyuk 150—160, csirke rántani való 160—190, hizott ruca 160—180, hizott lud 150—180, hizott pulyka 170—180 fill. kg-ként. Tojáspiac: friss ládaáru 260—265, friss kosáráru 270—280 fill. kg-ként.

A szerkesztésért felelős:

Dr. LÉCRÁDY OTTÓ főszerkesztő.

Tátra Matlárháza — Tatranské Matliare. 920 m.

Grand Hotel ESPLANADE

120 szoba időszerü kényelemmel. Fürdőszobás lakosztályok telefonnal. Pazar közös helyiségek. Zene, tánc, sitréner, lift. **Pensio P 9-től.** Felvilágositást ad: Hucskó Mihály, **Rákóczi-ut 17. és Tátrafürdő iroda, Dorottya-u. 7.** 403

Elárusitónő felvétetik

Farkas Ferenc cégnél **Bécsi-utca.**

Csakis nagy gyakorlattal biró, elsőrendü szakmabeli öskeresztény erők ajánlkozhatnak délelőtt 11—1-ig és délután 4—6-ig.

PÉNZKÖLCSÖNT 10 évre azonnal folyósittatok házra, épitkezésre, földbirtokra első helyre, bármilyen nagy összeget. **Frey Gyula** bankbizományos, Teréz-körut 23. Telefon: 111—115. 399

Ipar v. kereskedelmi vállalatnál elhelyezkedne jó összeköttetéssel rendelkező öskeresztény, 37 éves diplomás, önálló vállalatvezető. **„Álláscsere"** jeligére **Arató hirdetőbe** Erzsébet-körut 14.

GYÁR RÉSZÉRE

alkalmas, Budapest központjától 10 km-re fekvő telkek, a Budapest—belgrádi transkontinentális müuton, azonnal eladók, 150—2700 □ öl nagyságban. Bővebbet dr. Requini ügyvéd, Pestszenterzsébet. Tel. 147—626.

BUTOROZOTT elegáns 2—3 szobás lakás központi fütéssel, telefonnal, személyzeti szobával, a **KELENHEGYI-UT KÖZELÉBEN, a Gellérthegy oldalán sürgősen.** Értesités: **Kemény, Városmajor-u. 8.**

HÁZASPÁR KERES ELŐKELŐEN BERENDEZETT

3 szoba-hallos

GÖZFÜTÉSES, TELJES KOMFORTU **LAKÁST** VI—VII. kerületben. Ajánlatok „HOSSZABB IDŐRE" jeligére **BLOCKNER** hirdetőjébe, Városház-utca 10. szám. 391

AUSTRÁLIABA UTAZOM

februárban. **Sok szakmára kiterjedő,** áruismerettel rendelkező KERESKEDŐ és GYÁROS vagyok.

Képviseletet, megbizást elfogadok.

„INGATLANBIZTOSITÉK 50.000.—" jeligére **BLOCKNERHEZ, VILMOS CSÁSZÁR-UT 33. SZÁM.** 390

Nagy keresztény vállalat

BIZALMI ÁLLÁSRA fiatal, öskeresztény, teljesen perfekt, magyar állampolgáru

német-magyar gyors- és gépirónőt keres,

ki **tökéletesen fordit.** Németnyelvü ajánlatokat életrajzzal **„TELJESEN PERFEKT"** jeligére **Haasenstein és Vogler r. t.** hirdetőirodába, **V., Dorottya-utca 8. szám.** 395

KERESÜNK üzemképes Worthington szivattyut

cca 25.000 literórás és gőzlevegőkompresszort 200 m³ levegőórára. **„GÖZNYOMÁS 6 ATM."** jeligére **Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33. szám.**

SZINHÁZ ÉS ZENE

Az Operaház „Élő tárlata"

Szokatlanul szines, érdekesen kavargó világ bontakozik ki nap-nap után az operaszinpad kulisszái mögött, az „Élő tárlat" próbáin. Előkelő hölgyek, kiváló magyar festők és szobrászok, jólismert divattervezők, kitünő szinházi rendezők és elsőrangu szinművészek együttes munkája formálja az előadásra kerülő képeket mindig tökéletesebbé. Ebből a lázasan készülődő forgatagból ad izelitőt vasárnap, január 28-án, este a rádió helyszini közvetitése. A próbák hangulatán és lefolyásán keresztül megelevenedik a hallgatóság előtt a szokatlan szinpadi esemény varázsa, megvillan a készülő diszestély egyik-másik élőképének ragyogó szépsége, megszólalnak a mikrofónban művészek és rendezők, felhangzanak Szabó Lőrinc prológusának egyes részletei és Cs. Szabó László kisérőszövegének mondatai. A hangkép közvetitése 8 óra 10 perckor kezdődik.

Oblomov

A Vigszinház ujdonsága, Goncsarov regénye után irta Beczássy Judit

Világhirü orosz regényt daramatizált a Vigszinház szinpadjára *Beczássy Judit*, a kiváló tehetségü magyar irónő. Goncsarov a henye életet élő jólelkü orosz ur különleges tipusát rajzolta meg Oblomovban, aki jóindulatu, sokban ideális gondolkozásu, de tétlenségében elernyedt és akaratnélküli bábbá süllyedt. Az irodalomban fogalommá nőtt az „oblomovizmus", a cselekvésre képtelen férfi szánalmas figurája. Lusta földesur, ki engedi magát szipolyoztatni, tönkremegy és még a szerelmesét se meri feleségül venni. Az irodalomban örökéletü lett ez a figura, akihez csak a szegény cselédei maradnak hivek és a háztartását vezető fiatal özvegytől marad egy kisgyermeke. Beczássy Judit nemcsak tehetséges, hanem intelligens, ügyes irónő is, aki vissza tudta adni Goncsarov regényének igazi orosz zamatját. Minder alaknak nemcsak a jelmeze, hanem a jelleme is hamisitatlan orosz volt. Csak az a baj mutatkozott az eredeti regény és a belőle csinált szindarab között, hogy Goncsarov főalakja, ez a cselekvésre képtelen Oblomov, tulajdonképen dramaturgiai képtelenség a szinpadon, ahol az életet a lüktető cselekmény adja meg. Ezt a nagy ellentétet pedig nem tudta elfeledtetni sem a Goncsarov finom részletekben jellemző irásmódja, sem a Beczássy Judit átdolgozó tehetsége, sem a kiváló előadás.

Ajtay Andor a cimszerepben a drámai jellemzés fejlődésének csucspontjára ért. Az érzés és értelem tökéletességét adta minden részletében öntudatos játékában. Ugyanezen a magas szinvonalon járt *Dayka Margit* minden lépésével; ő a mozgó költészet a szinpadon. Az érzés zománca külön ragyogást adott játékának. *Góth Sándorról* azt irhatjuk, hogy kitünő osztályzattal tette le a fiatalság-vizsgát. Nagyon érdekes volt *Bihary József* az orosz inas mesteri alakitásában. Rokonszenves egyéni alakitásokat mutattak be: *Somló István, Vértes Lajos, Berczy Géza, Kőmüves Sándor, Mátray József, Bárdi Ödön, Pártos Erzsi, Márkus Margit*. Kedves jelenség a szinpadon és szép magyarsággal beszél az uj tag, *Hidvéghy Valéria*.

Porzsolt Kálmán.

Handa-banda

A Fővárosi Operettszinház uj darabja

Ennek az ujdonságnak „meséje" van: az, hogy csak Budapesten ujdonság, már két évvel ezelőtt bemutatták — más cim alatt — Szegeden. A Fővárosi Operettszinház egyik direktorának már vidéki igazgató korában is jó szeme volt. A kedves, mulatságos, fordulatos operett, miután Szegeden, ahogy mondani szokás, „kifutotta a formáját", a fővárosban is a teljes siker kilátásával indul. Az ügyes szerzők, *K. Halász Gyula* és *Kristóf Károly* több éve alkotnak szerencsés társascéget. Most harmadiknak *Eisemann Mihály* csatlakozott hozzájuk, a népszerüség minden hájával megkent, könnyed leleményü, biztoskezü zeneszerző. Zenekarában megzendülnek mind a mókás, füszeres jazz-hangszerek és jazz-hangzások, amelyeket fenn a szinpadon öt fiatal hölgy a szárazon és vizen hengerbuckázó vidám operettmese során élethüen „markiroz".

A lányok egy amerikai nevelőintézet növendékei, pizsamában szöknek világgá, groom-ruhában szállnak az expresszvonatra, fekete csipkepantallóban lépnek fel női zenekarként egy kubai mulatóban, tengerész-katonának öltözve csempészik magukat egy hadihajó fedélzetére gáláns tisztecskék után és matrózgunyába bujtatva kerülnek egy puszta szigetnek álcázott floridai fürdőhelyre, ahol kalandjaik Hymen jegyében érnek véget. A darab stilusa és lényege a féktelen bolondozás, de ami történik benne, korántsem olyan sületlen, amilyennek a cime sejteti s amilyen az efféle jazz-operettek átlaga, sőt tulnyomó többsége lenni szokott. A jóizü cocktail-ból szerencsésen kimaradt az érzelgősség szirupja. Általában lüktető, eleven ütemben pereg az egész.

A brilliáns előadással a két igazgató, *Sereghy Andor* és *Sziklai Jenő* rendezői minőségben is kitett magáért. *Török Emil* karmester is hibátlan munkát végzett. A „Handa-banda" remek két hangadója, *Kiss Manyi* és *Latabár Kálmán* pompás mókákkal, láb- és szóficamokkal nevettet, a Popey-kettőst parodizáló táncszámuk falrengetően mulatságos. A finom, bájos és tehetséges *Szondy Biri* vonzó alakitása, *Gombaszögi Ella* kedves, komikus zenetanárnője, *Dénes György* elegáns, kellemes, csinosan éneklő tengerészparancsnoka egy-egy erőssége az együttesnek. *Komlós Juci, Weszely Pál, Fülöp Sándor* kitünő epizódisták. Nagyon jól fest *Bercsényi Tibor* szinpadképe. A látványos, a nagy hajódiszlet együtt forog és játszik a cselekménnyel, a cubai bárban — a háttérben pislákoló világitótoronnyal — humor van.

L. V.

Legujabb kiadásu nélkülözhetetlen utmutató betegségi, öregségi és baleseti biztositási ügyekben!

„A munkásvédelem zsebkódexe"

Összeállitották:

MIHÁLFFY ANTAL dr. és vitéz NÁDUJFALVY JÓZSEF dr.

A 304 oldalas szakmunka rövid, világos és ügyes összeállitásban tartalmazza:

1. a munkajogra vonatkozó összes fontos rendelkezéseket,
2. foglalkozási körök szerint a munkavállalókat és családtagjaikat betegség, baleset, anyaság, rokkantság és öregség, illetőleg özvegység és árvaság esetén megillető ellátást, ugyszintén a visszacsatolt Felvidéken és Kárpátalján jelenleg még joghatályos csehszlovák társadalombiztositási jogszabályokat és végül
3. a szegénybetegek és inségesek ellátását, valamint a katonai szolgálatra bevonultak és hozzátartozóik védelmére és ellátására szolgáló rendelkezéseket.

A KÖNYV ÁRA 4 PENGŐ.

Megrendelhető „STADIUM SAJTÓVÁLLALAT" könyvkiadóosztálya (Budapest, V., Gróf Klebelsberg Kunó-utca, volt Hold-utca 29) cimen.

* **A „Magyar Anyák a Finn Gyermekekért" mozgalom** hangversenyt és táncos teát rendez január 29-én hat órakor a Vigadóban, *Anna* kir. hercegasszony fővédőségével és gr. *Eszterházy Móricné*, valamint *Onni Talasné* védőségével. A hangverseny szereplői: *Onni Talasné, Dohnányi Ernő, Kiss Ferenc, Pataky Kálmán, Bán Aladár, Jancsin Ferenc, Érsek Mária.*

A „Koncert" rendezései:

Bartók—Pásztory Ditta
kétzongorás est *holnap* Z. 8.

WEINGARTNER—BUSTABO 31.

(Városi 8). *Mesterbérlet. Beethoven* III. (Eroica), *Mendelssohn* verseny, *Schubert:* Befejezetlen szimfónia.

Bustabo—Faragó febr. 5. (V. 8.)
Szonátaest. *C. Franck, Brahms, Mozart, Bach.*

Missa Sollemnis febr. 7.
Z. ½8. *Hangv. Zenekart* vez.: *Vaszy Viktor.* Közr.: *Kováts Ilonka, Basilides, Nagypál, Láttassy György, Palestrina*-kórus.

Bontó Ilona zenekari est
febr. 9. Z. 8. Vez.: *Polgár Tibor. Chopin, Liszt* versenyek stb.

Villon-est febr. 11.
Zeneak. ½9. *Makay Margit, Fellegi Teri, Maróth Annie, Somlay, Tapolczai, Pünkösti, Ákom* közrem. Az *összes balladák, Villon-dalok*, a Nagytestamentum orgonával.

Mengelberg II. est febr. 12.
kör.: **Fischer Annie.**
Beethoven V., *Schumann* zongoraverseny, *Kodály:* Marosszéki táncok, *Cherubini:* Anakreon. **Jegyek 2 P-től.** *Mesterbérlet.*

Varga Tibor hegedüest 14-én.

Karinthy-est febr. 18.
Karinthy Frigyesné rendezésében. Bevezető: *Móricz Zsigmond. Kabaréjeleneteket, tréfákat, prózát és verseket* a *legkitünőbb szinészgárda* adja elő. **Jegyek 1 P-től.**

Kiss Judith zongoraest 19-én.

Rózsavölgyi hangversenyei:

Márkus Alfréd III. jazz-revüje ma, Z. 8. Jegyek egész nap a Zeneakadémián.

Magyar Anyák a *Finn Gyermekekért.* Hangverseny és táncostea 29-én, V. 6. Közr.: Onni Talasné, Dohnányi, Kiss Ferenc, Pataky Kálmán, dr. Bán Aladár, Jancsin Ferenc.

Peti Sándor vidám estje febr. 2.

Ania Suli 3-án
egyetlen jazz- és chanson-estje
a **Pécsi Öreg Diákok**
és *Fejér György* közreműködésével. Jegyek 1—5 P Rózsavölgyinél, Zeneakadémián.

Filmparádé 4-én, vasárnap, Z. 8. Bevezeti: dr. Bingerth János. Fellépnek: *Bordy, Dajka, Erdélyi Mici, Fedák, Hidvéghy, Karády, Lázár Mária, Mezey Mária, Muráti, Rácz Vali, Simor Erzsi, Szeleczky, Szörényi, Tőkés, Tasnádi Fekete Mária, Turay, Vaszary, Ajtay, Bilicsi, Csortos, Gózon, Jávor, Kiss Ferenc, Latabár, Lendvai, Makláry, Mály, Mihályffi, Páger, Pethes, Rózsahegyi, Tompa Pufi, Uray Tivadar.* Jegyek 1—4 P Rózsavölgyinél, Zeneakadémián.

Bisztriczky Tibor hegedüestje 8-án.

Egyed Zoltán szerzői estje *Rendkivüli Kiadás* febr. 10.

Hacsek és Sajó 5000-szer febr. 11. Z. 5. A humor utolérhetetlen mesterei és még 20 kitünő komikus 3 órás kacagtató műsorral. Jegyek 1—5 P Rózsavölgyinél, Zeneakadémián.

Hajdu Anna dalestje febr. 11.

IV. Zenekari Beethoven-est 13-án. Vez.: **Komor.** Közr.: *Tamás T. Ödön* (zongora), *Borissza Pál* (ének).

Waldbauer-quartett II. est febr. 16-án (nem 5-én). Brahms: Klarinétötös, Schubert: Oktett.

Asszony verve jó

Royal szinház

Dr. Farkasné őnagysága elmés uton-módon teremt pénzt rivierai üdülésében: férje ura tudta és beleegyezése nélkül eladja három szoba, hallos öröklakásukat egy kerge bárónak s azután elutazik. A báró a lakást illő jutalom reményében átruházza egy „ártatlan" kis szininövendékre, ugyhogy mire dr. Farkas éjjel kisé spiccesen hazatér, már az uj tulajdonosnő pihen édesen az ágyban... Kell-e ennél ötletesebb vigjátéki helyzet?

Kovách Kálmán a szerző, uj ember a vigjátéki szinpadon és ez kétszeresen is meglátszik a munkáján. Mindenekelőtt tele van ötlettel. Nemcsak a játék alapötletében, hanem a mellékalakok megformálásában, epizódjelenetek kidolgozásában is annyi frisseség, elevenség van, hogy elragadja velük a nézőt. A zene valóságos „füszer és csemege" a darabban. *Walter László* minden száma füszere a játéknak és csemege a táncmuzsika lelkes hiveinek.

A kitünő szereplők a royalszinházi előadások sajátos izét vegyitik a játékba. Az édesen hamiskás énekü *Komár Julia*, a démoniasan vonzó *Sennyei Vera*, az egyforma meggyőződéssel méltatlankodó és hódító *Kertész Dezső*, a nyakigláb bohóc ifj. *Latabár Árpád* a komikum legkülönbözőbb hurjait pengetve egyesül pompásan összehangolt kvartetté. Jól bevált, szabályosan mulattató kettős *Somogyi Nusi* és *Rátkay Márton*. Egy-egy kitünő epizódalakitás főse: *Dán Etelka, Pethes Ferenc*, id. *Latabár Árpád, Sárossy Andor* és *Surányi Erzsi. Siklóssy Pál* rendezése szinte társszerzői odaadással segiti sikerre a darabot **(M)**

SPORT

Szent Bernát ünnepség Makkos-Márián

Az első magyar siszentelő-ünnepség február 4-én lesz Makkos-Márián. A sikert husz egyesület tagjainak részvétele máris biztositja. A rendező siszövetség dr. *Schwartz Elemér* egyetemi tanárt, ciszter-citarendi áldozópapot kérte fel az áldásadásra és az ünnepi beszéd megtartására. A hideg időjárás miatt az ünnepséget **pontosan délben fél 12 órakor kezdik meg.**

A vasárnap sportja

Ökölvivás. Csapatbajnoki döntők a Városi Szinházban délelőtt fél 11 órakor: BTK—B. Vasutas és FTC—Beszkárt.

Vivás. BBTE III. osztályu kardversenye. — BEAC párbajtőrversenye.

Torna. BTC Iszer-vándordijas tornaversenye a Klotild-utcai tornacsarnokban.

Kézilabda. Teremtorna a Nemzeti Tornaegyletnél.

Sí. A GSE mátrai versenye.

Birkózás. Csepelen WMTK—Testvériség klubközi versenye.

Sulyemelés. Másodosztályu bajnokság a Nyugati pályaudvar MÁV sportliga-helyiségeiben.

Sporthirek

A Hungária szombaton Istanbulban **4:0** arányban győzött. Ellenfele volt a Bejoglu. Két-két gólt lőtt Kalmár és Cseh.

A BEAC és a HTVK kardcsapatmérkőzésén a HTVK 12:4 arányban győzött. A HTVK vivói közül Maszlay 4, Zirczy és Kőszeghy 3—3, végül Timár 2 győzelmet aratott, a BEAC versenyzői közül pedig Rajczy 3 és Bay 2 győzelmet szerzett.

A BSE tőrvivóversenyt rendez a jövőheti ünnepnapon a Vas-utcában lévő kereskedelmi iskola tornatermében.

A Bocskai óvást emelt a Kassai AC elleni mérkőzés ügyében. A szövetség az óvást elutasitotta.

GLOBUS PRITAMIN

Egy kanál **PRITAMIN** levesbe, tejbe keverve vagy mustár helyett használva a minimális napi **C-vitamin szükségletét** fedezi, üditi a testet, **szellemet, betegségtől véd.**

NEMZETI GAZDASÁG

ELKÉSZÜLT

a kereskedelmi képesítésről szóló törvénytervezet, amelyet hozzászólás végett megküldtek már az érdekképviseleteknek. A Baross Szövetség és háta mögött a keresztény magyar kereskedelmi társadalom régi kívánsága válik a törvényjavaslattal valóra. A tervezet szerint a kereskedelem gyakorlásához a jövőben segédi vizsga igazolása, a vizsga letétele után kétévi gyakorlat igazolása szükséges. Ha ezt nem igazolják, akkor legalább öt-, illetve hatévi segélyi szakba vágó gyakorlat igazolását kívánja a tervezet. Egyik szakmáról a másik szakmára a kereskedő csak akkor térhet át, ha az uj szakmában legalább egyévi gyakorlat eltöltését igazolta. Akinek kereskedelmi vagy középiskolai végzettsége van, annak egyévi szakbavágó gyakorlattal kell rendelkeznie. A tervezet a szerzett jogokat tiszteletben tartja. Érdekes rendelkezése a tervezetnek, hogy kereskedelmi testületeket kell alakitani, a testület alakitásának előfeltétele, hogy Pesten legalább száz, vidéken legalább kétszáz tagja legyen. Az öt év alatt kiépitendő kereskedelmi testületi hálózatot egy országos központ foglalja össze. A központ fenntartásához az állam évi 50.000 pengővel járul hozzá. A tagok tagsági díját közadók módjára hajtják be. A kereskedők érdekképviseletével ez a testületi hálózat fog foglalkozni, amelyhez minden kereskedőnek hozzá kell tartoznia.

Átmenetileg dr. Tóth Péter igazgatósági tagra bizták a Kartonlemezgyár ügyeinek vezetését

Lapunk tegnapi számában számoltunk be arról a legujabb valutabotrányról, amelynek egyik szereplője *Binetter* Jenő, az Első Magyar Kartonlemezgyár vezérigazgatója. Az ügyészség elrendelte *Binetter* Jenő letartóztatását, ennek következtében a vállalat felelős vezető nélkül maradt. A valutabotrány és a vezérigazgató letartóztatása után a vállalat igazgatósága ülésre ült össze és azon ugy határoztak, hogy *a vállalat ügyeinek vezetésével dr. Tóth Péter igazgatósági tagot bizzák meg.* Értesülésünk szerint dr. *Tóth* Péter a vállalat ügyeit csak rövid átmeneti ideig vezeti, mert a vállalat élére rövidesen uj ember kerül. Már a valutabotrány kipattanása előtt tárgyalások indultak meg arról, hogy a vállalat élére egy keresztény szakembert hozzanak. A vállalat igazgatósága ebből a célból *az iparügyi minisztérium egyik tehetséges tisztviselőjével* tárgyalt s amint halljuk szerződtetéséről a megegyezést már aláirták. A vállalat uj vezérigazgatója *augusztusban* foglalja el a helyét. Az uj vezérigazgató szerződtetése a zsidótörvény következtében vált szükségessé. Az *Első Magyar Kartonlemezgyárnál* az értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak megoszlása *a keresztények és zsidók között igen kedvezőtlen.* Kereken *30 értelmiségi munkakörben foglalkoztatott alkalmazottak közül csak hét a keresztény.* A zsidótörvény rendelkezéseinek megfelelően tehát a vállalat alkalmazottait viszonylag nagy arányban kénytelen kicserélni. Az arányszám javitása érdekében szerződtették az iparügyi minisztérium egyik kiváló szaktudással rendelkező tisztviselőjét.

Sok a kár a dohányültetvényekben

A Dohánytermelők Országos Egyesülete kedden a Köztelken *Eszenyi* Jenő elnökletével rendkivüli közgyülést tartott. Az elnök megnyitójában megemlékezett *Fluck* Jenőnek pénzügyi tanácsossá történt előléptetéséről, majd beszamolt arról, hogy az egyesület legutóbbi ülésén *Gosztony* Andor javaslatot terjesztett be, hogy a földreform kapcsán ne használják fel kishaszonbérletek céljaira a dohánytermő területeket. A javaslatot a közgyülés elfogadja és illetékes helyre eljuttatja. Ehhez a kérdéshez szólt hozzá *Lichtschein* Samu, aki javasolta, hogy a Dohányjövedéket kérje meg az egyesület, kezdjen meg a dohánytermelők részére fizetett előlegek második részének kiutalását. A dohánytermelő gazdák már ebből tudnák fizetni az augusztus 15-én esedékes adókat. Ugyancsak megemlékezett a felszólaló arról, hogy *nagyon elterjedtek az állati és növényi kártételek a dohányültetvényekben, a vetési bagolypillék kártétele sok helyen a 80 százalékot is eléri.* Félő, hogyha a földbirtokreform kapcsán a dohányültetvényeket szük helyre korlátozzák, akkor a kártételek még inkább szaporodni fognak s ezzel *sulyos kár* éri a dohányjövedéket is. A *földbirtokreformnál* nem szabad feláldozni a magyar dohánytermelést, hanem *a dohányterületeket különleges elbánásban kell részesiteni.*

A felszólalásra *Juhász* Árpád gazdasági főtanácsos válaszolt, aki egyuttal a *Dohányjövedéket* is képviselte a közgyülésen és utalt arra, hogy *valóban sulyos kártételek tapasztalhatók a dohányültetvényekben*, de a kukorica- és burgonyaföldeken is. Ennek oka elsősorban a májusi és junius eleji abnormálisan esős időjárás. A *Dohányjövedék* a betegségek leküzdésére megtette azonnal a szükséges intézkedéseket, felhivásokat küldött a dohánytermelő gazdákhoz és szakértőit is kiküldte adott esetekben a betegségek *megállapitására és a helyes védekezés megindi*tására. Az időközben beállott száraz időjárás következtében a betegségek pusztitása megállott ugyan, de félő, hogy *ujabb esőzések megindulásával a kártétel ujból kezdődik.* Érkeztek jelentések arról is, hogy *egyes helyeken a betegségek kártétele teljesen megszünt.* A vajfü kártétele most kezdődik, ez ellen az egyedüli védekezés az irtás. A Dohányjövedék annakidején felhivta a gazdákat, hogy a dohánykertészekkel kötendő szerződésekbe a vajfü irtását is vegyék fel, de ezenkivül szakközegeivel is állandóan ellenőrizteti a védekező munkát.

Lichtschein Samu viszonválaszában ismételten hangsulyozta, hogy ha szük területekre szoritják a dohánytermő földeket, akkor a betegségek is nagyobb mértékben tudnak elhatalmasodni és ezért *nagyobb vetésforgók beállitását tartja szükségesnek.*

Az elnöklő *Eszenyi* Jenő foglalta össze ezután a felszólalások lényegét és az egyesület régi kívánságára hivatkozott, amikor helyeselte *a vetésforgók szélesitését*, amivel a betegségek elterjedése bizonyos mértékben megakadályozható. Erre a földreform tárgyalásánál feltétlenül figyelemmel kell lenni, mert nem közömbös *az évi 140 millió pengő állami bevételt biztositó magyar dohánytermelés jövője.* Megemlékezett az előleg kérdéséről is, amit ugyancsak fontosnak tart. Eddig a julius 1-én kezdődő költségvetési év volt az akadálya az előlegek második része kiutalásának, de remélhető, hogy ez az akadály most megszünik azzal, hogy *az uj költségvetési évet már a naptári évvel egyidőben kezdik.* Bejelentette, hogy a javaslatokat az egyesület eljuttatja illetékes helyre.

Ezután *Papp-Szász* Tamás, az egyesület igazgatója terjesztette elő a következő tárgysorozati pontokat, amelyek között az *Országos Mezőgazdasági Kamarába* kiküldendő két rendes és két póttag megválasztása is szerepel. Az egyesület az országos kamarába rendes tagokként gróf *Bethlen* Pált, az egyesület elnökét és *Papp-Szász* Tamást, az egyesület igazgatóját küldte ki. Póttagoknak megválasztották *Eszenyi* Jenő alelnököt és *Gosztony* Andor igazgatóválasztmányi tagot.

Az 1939—1942. évekre ujabb négy igazgatósági tagot választottak meg, amit az tett szükségessé, hogy a Felvidék egy részének és a Kárpátaljának az anyaországhoz való visszatérésével az egyesület tagjainak a száma is negyvennyolccal emelkedett. A három évre megválasztott igazgatóválasztmányi tagok: *Czigány* György, *Juhász* Gyula, *Kmoskó* Gyula és *Südy* Sándor lettek. Ugyancsak megválasztottak az 1939. évre egy számvizsgáló bizottsági tagot a felvidéki *Elek* Béla személyében.

Az idénycikkek piacán

élénk a forgalom és szilárd árakon német, lengyel és belföldi számlára vásároltak. A kecskeméti piacról hétfőn Németországba 32 vagon barackot és 9 vagon almát, Lengyelországba 16 mázsa szilvát szállitottak. Nagykereskedelmi árak (zárójelben a felhozott mennyiség): rózsabarack (1725 q) kiv. 26—28, Ia 20—24, IIa 10—14, IIIa 4—5, körte (68 q) Ia 15—16, IIa 8—12, zöldringló 10—12, bónika szilva 4, Washington szilva 10—12, vörös szilva (90 q) 6—8, alma (347 q) vajalma Ia 16—20, IIa 10—12, IIIa 5—6, tüköralma Ia 18—20, IIa 8—12, IIIa 3—5, asztragán alma Ia 16, IIa 12, IIIa 6, Csaba gyöngye szőlő 30—45, zöldbab 18—20, tölteni való zöldpaprika Ia 20, IIa 10—12, negyespaprika 10—12, salátának való uborka 5, érett paradicsom 20—30 fillér kg-ként. Tök 8—14 fillér darabonként. A *gyöngyösi* piacról hétfőn Németországba 7, Budapestre 1 vagon, kedden a fővárosba 11 tehergépkocsi és 20 kocsi árut szállitottak. Nagykereskedelmi árak (zárójelben a felhozott mennyiség): málna (10 q) 60—70, nyári körte (15 q) 16—24, kajszibarack (25 q) 16—30, cefrének való (50 q) 13, nyári alma (10 q) 8—12, ringló (20 q) 12—20, sárgadinnye (50 q) 15—18, Csaba gyöngye szőlő (25 q) 40—50, uj rózsaburgonya (15 q) 10—16, salátának való uborka (10 q) 5—6, eltenni való uborka (10 q) 16—18, gerezdes paradicsom (550 q) 18—20, lukullusz (50 q) 20 fillér kg-ként. A *kiskunhalasi gyümölcspiacon* a barackértékesités körüli panaszok most már teljesen megszüntek. Az exportra való rózsabarackot a kereskedők 12—14—16—20 filléres árért minden tételben fölvásárolják, azonkivül három helyen is folyik az intervenciós vásárlás, ahol a termelők a cefrebarackért 11 fillért kapnak kézhez. Az almakivitel is megindult s a 4—5 filléres árak sokat javultak. Kivitelre való tüköralmáért 10—16 fillért, fahéj almáért 12—20 fillért, a római vajkörtéért 8 fillért, más körtefajokért 8—16 fillért fizetnek. A kereskedők azt mondják, hogy most már tudnának külföldre almát szállitani, mert az engedélyek rendben vannak, de az óriási almatermés mellett *sem tudnak elég exportképes nyári almát kapni, mert a legszebben kifejlődött almák is erősen pajzstetvesek.* A pajzstetű miatt aztán óriási kár éri a termelőket, mert bizony arra csak 3—4—5 filléres áron tudják eladni honi fogyasztásra, de a legtöbbet el sem tudják adni s igy a disznókkal kénytelenek megetetni.

Ismét áramlik az arany Amerikába. A szállitmány egy része 12.600.000 dollár értékben *Angliából*, másik része 5.000.000 dollár értékben *Guatemalából* érkezett. Hatvanhárommillió dollár értékü arany még utban van New-York felé.

A győri kamara területéhez tartozó kereskedelmi érdekképviseletek Balatonalmádiban tartott értekezletén foglalkoztak a részletügyletekről szóló törvényjavaslattal, amely ellen több kifogás hangzott el. *Nemes Fejes* László elnök előadásában kifejtette, hogy két különösen sulyos rendelkezést tartalmaz a törvényjavaslat, az egyik a visszalépési jog, a másik pedig az, hogy *a törvény hatályát rendeleti uton bármely iparcikkre ki lehet terjeszteni.*

A newyorki tőzsdeellenőrző választmány fiókhivatalt létesit Londonban. *Newyorkból* jelentik: *Roosevelt* elnök közölte a kongresszussal, hogy az állami tőzsdeellenőrző választmánynak rendelkezésre álló 4 millió dollár nem lesz elegendő. Ezért *egyelőre 102.000 dollár póthitelt kér.* Indokolásul Roosevelt utalt arra, hogy a nemzetközi helyzet következtében sürgősen szükséges egy külföldi fiókhely felállitása. Az amerikai tőzsdeellenőrző választmány egy tagja már január óta megfigyelőként Londonban müködik. Közben ennek a megfigyelőnek munkaköre annyira kibővült, hogy a választmány szükségesnek tartotta *egy londoni iroda felállitását több munkaerővel.*

Uj karteltörvény Lengyelországban. *Varsóból jelentik:* Most hirdették ki *az uj karteltörvényt*, amely október 19-én lép hatályba. Az uj törvény szerint minden kartelmegállapodást irásba kell foglalni és azt a kereskedelemügyi minisztériumban lajstromoztatni kell. *Az uj karteltörvény hatálya alá esnek olyan ipari megállapodások is, amelyeknek karteljellegük van.*

Rekordot ért el a francia vas- és acélgyártás. *Párisból* jelentik: Junius havában *Franciaország* nyersvastermelése 719.000 tonna volt, szemben a május havi 688.000 tonnával és a mult év junius havi mindössze 463.000 tonnával. A nyersacéltermelés 728.000, illetőleg 480.000 tonnával szemben 769.000 tonnára emelkedett. A folyó év első felében a mult év hasonló időszakában elért 318 millió tonnával szemben 374 millió tonna nyersvasat termeltek, a nyersacélgyártás pedig 323 millió tonnáról 395 millió tonnára emelkedett. Junius havában 106 kohó volt üzemben, szemben a május havi 102 és az év eleji 87 kohóval.

Négyes megállapodás a mürost-termelő államok között. *Berlinből* jelentik: *Belgium, Németország, Anglia és Olaszország* viskosemürostot termelő vállalatai hosszabb előzetes tárgyalás után megegyezésre jutottak. A tárgyalásoknak az volt a célja, hogy a mürost felhasználását fokozzák. A megállapodás mintegy 20 országra vonatkozik és rendezi a piacok felosztását.

AZ UJ

német—román mezőgazdasági egyezmény értelmében az 1939 március 23-án megkötött román—német gazdasági szerződést kiterjesztik mezőgazdasági térre is. A román mezőgazdasági termékek megjavitása érdekében a német kormány tudományos együttmüködést kezd a román kormánnyal s Romániába válogatott, ott eddig nem termelt mezőgazdasági magvakat és növényeket, valamint tenyészállatokat küld és a kiviteli célokra alkalmas termékeket és állatokat megfelelő áron megvásárolja. Németország ezenkivül bizonyos mennyiségü olajtartalmu termékeket vásárol és Románia kisérleteket folytat ujfajta olajtartalmu termékek meghonositása érdekében. E célra külön szervezetet létesitenek. Ezenkivül a válogatott magvak termelését is növeli, hogy Németország nagyobb mértékben vásárolhasson Romániában és a fogyasztásra alkalmas állatállományt is szaporitják és e célból Románia tenyészállatokat vásárol Németországban. A román tehenészet fejlesztése érdekében Németország különleges berendezéseket szállit Romániába és kötelezi magát arra, hogy bizonyos mennyiségü tejterméket vásárol Romániában. Ezenkivül Németország hajlandó arra, hogy bizonyos mennyiségü román bort és különleges gépeket vásároljon Romániában. A megegyezés értelmében növelik a Németország felé irányuló gyümölcs, zöldség, gyógynövények és füszerek kivitelét is a német szükségleteknek megfelelő mértékben. Tekintettel arra, hogy a most lefolyt megbeszélések során nem tudtak kiterjeszkedni minden mezőgazdasági termékre, rövidesen ujabb megbeszélések kezdődnek a román és német szakértők között.

A tőzsdetanács ülése. A tőzsdetanács kedden tartott ülésén az elnökség meleg elismeréssel és hálás szavakkal emlékezett meg dr. *Koós* Zoltánnak, a tőzsde volt alelnökének, valamint azoknak a tőzsdetanácsosoknak a munkásságáról, akik a tanácsnak korábban tagjai voltak, de az uj tanácsban nem foglalnak helyet. Ezután a tanács megalakitotta *a kebeléből kiküldendő egyes bizottságokat*, majd az elnökség jelentést tett a tengeri határidőüzlet engedélyezése tárgyában tett eddigi lépéseiről és előterjesztette javaslatát a további eljárásra nézve. A tanács az elnökség előterjesztéseit tudomásul vette és felkérte az elnökséget, hogy eljárását tovább folytassa. Ezután az elnökség a legutolsó tanácsülés óta a tanács nevében foganatositott egyes intézkedésekről számolt be és kérte ezek utólagos jóváhagyását. A tanács jóváhagyta a *Krausz—Moskovits egyesült ipartelepek rt.* cégszövegmegváltozását, a *Kőszénbánya és téglagyár társulat Pesten* alaptőkeleszállitását és részvényeseréjét, az 1939 április 28-án lejárt 4 százalékos állami pénztárjegyek lajstromozásának megszüntetését és az 1939 április 28-i keletü 1939 julius 28-án lejáró évi 4 százalékos állami pénztárjegyek lajstromozását, a *Ganz* alaptőkeleszállitását, az értéküzleti forgalomnak 1939. évi julius és augusztus havában szombati napokon való szüneteltetése, az 1939. évi julius 1-i kelettel kibocsátott, háromhavi lejáratu, évi 4 százalékos kamatozásu állami kincstárjegyek lajstromozásának elrendelése, ezenkivül tényleg létrejött készáruügyletek jegyzékbe vétele, a visszacsatolt területeken termett gabonanemüek mikénti jegyzése és a rozs-határidőüzlet megnyitása tárgyában kibocsátott hirdetményeket. A tanács a „Mercur" váltóüzleti rt. alaptőkéjének *2,000.000 pengőről 500.000 pengőre való leszállitását tudomásul vette* és lajstromozta, majd folyó ügyeket tárgyalt.

Mikor nem vonatkozik a legkisebb munkabér a kereskedelmi alkalmazottra. Konkrét eset kapcsán a kereskedelmi miniszter döntést hozott, amelyben megállapitja, hogy a *kereskedők által alkalmazott tisztviselők legkisebb havi munkabéreit megállapitó bizottsági határozat nem kivánta hatálya alá vonni* az olyan tisztviselőket, akik az állásukkal járó néhány órai teendőjüket tetszésük szerinti időpontban végezhetik el és állásukat főfoglalkozásuk mellett csak *mellékkeresetképen* töltik be. Az ilyen alkalmazottaknak fizetendő munkabérek legkisebb összege tehát ezidőszerint nincs megállapitva. Nem tartozik a *munkabérmegállapitó bizottság* határozata alá például az a könyvelő, aki *mellékfoglalkozásként végzi el munkáját tetszés szerinti időben napi 3—4 órai elfoglaltsággal.* Viszont a kisegitő pénztárosnő, aki naponta két órán át a tulajdonképeni pénztárosnő ebédszünetének tartama alatt, tehát előre meghatározott időben látja el a pénztárosnői teendőket, a pénztárkezelő fogalma alá tartozik. Minthogy elfoglaltsága a félnapi munkaidőt nem haladja meg, az egész napi munkaidőre alkalmazott pénztárkezelők javadalmazásának 65 százaléka illeti őt meg.

SZINHÁZ — FILM — MŰVÉSZET

TIZEZER MUNKÁS A SZEGEDI SZABADTÉRI JÁTÉKOKON

Az egész országban általános érdeklődés kiséri a szegedi ünnepi játékokat, amelynek előadásai julius 28-án a *Magyar Passioval* kezdődnek és augusztus 15-éig tartanak. Ez alatt háromszor adják elő *Az ember tragédiáját*, julius 30-án, augusztus 6-án és 12-én, a *Magyar Passiot* julius 28-án, augusztus 5-én és 14-én, a *Bizáncot* julius 29-én és augusztus 11-én, az *Aidát* augusztus 4-én és 13-án és végül a *Turandot*-ot augusztus 10-én és 15-én. Augusztus 7-én nagyszabásu szabadtéri hangverseny lesz a Dóm előtt, a legnépszerübb opera- és operettrészletekből összeállitva. Az idén a magyar munkásság széles tömegeinek is lehetővé teszik a szegedi ünnepi játékok megtekintését, a rendezőbizottság belekapcsolta a most alakulóban lévő szabadidő-mozgalmat munkájába és először történik a munkások tömeges kulturális megmozdulása. Az eddigi bejelentések szerint több mint 10.000 munkás utazik Szegedre külön filléres vonatokon nemcsak Budapestről, hanem vidéki munkahelyekről is. A székesfőváros 2800 üzemi munkását és tisztviselőjét küldi Szegedre, két különvonattal. A fővárosi munkások szociális intézményének megbizásából Szegeden járt *Remenyczky* Lajos tanácsjegyző és *Beke* Lajos, a fővárosi Vizművek aligazgatója s bejelentették, hogy 2800 üzemi munkást inditanak Szegedre. A főváros nemcsak szünnapot rendel el a szegedi kirándulás napján, hanem támogatja is munkásait azzal, hogy hetibérükről több apró részletben vonja le a jegyek árát. A székesfővároson kivül Szeged városa is résztvesz a mozgalomban, ezenkivül a fővárosi nagyobb gyárak közül a Weiss Manfréd-üzemek 1000 résztvevővel, a *Trunkhahn* posztógyár 350 munkással, a *Meinl* cég 500 munkással, a *Gamma* gyár 800 résztvevővel s még több más nagyvállalat. A mozgalmat kiterjesztették a vidéki városok üzemeire is. Az eddigi jelentésekből már megállapitható, hogy a szegedi ünnepi játékokkal kapcsolatban indul meg tulajdonképen a munkások szabadidő-mozgalmának gyakorlati megvalósitása.

A szegedi ünnepi játékokra nagy utazási kedvezményeket biztositott az Államvasutak igazgatósága, valamint a *DGT* és a *MFTR* is. A külföldiek részére már julius 21-én életbelépett az 50 százalékos utazási kedvezmény és a rendkivüli vizummentesség. Julius 26-ától, szerdától kezdve az ország egész területéről a belföldiek részére is érvénybe lép az utazási kedvezmény, amelynek hatálya augusztus 15-éig terjed. Visszautazni augusztus 17-éig lehet. A féláru utazáson kivül az egyes előadásokra külön filléres vonatok is indulnak a nagyobb vidéki városokból. Mint az IBUSz-tól értesülünk, a MÁV igazgatósága a julius 30-án Budapestről Szegedre induló ünnepi filléres vonat iránt mutatkozó nagy érdeklődés miatt, kellő számu további jelentkezés esetén második vonatot engedélyezett, ennélfogva az IBUSz-irodákban jegyigénylések ujból előjegyezhetők. A julius 29-én induló ünnepi vonatra az IBUSz-irodák jelentkezéseket még elfogadnak.

Megkezdődtek a bayreuthi ünnepi játékok

Hitler birodalmi vezér és kancellár részvételével kedden megnyitották az idei bayreuthi ünnepi játékokat. Az ünnepi előadás keretében szinrekerült uj rendezésben a „Bolygó hollandi". Hitler kancellárt az Ünnepi Játékok Szinháza előtt *Wagner* Winifred fogadta. A megnyitó előadáson megjelentek többek között *Göbbels, Kerrl, Seyss-Inquart* birodalmi miniszterek, dr. *Ley* birodalmi vezető, dr. *Dietrich* birodalmi sajtófőnök.

RÁDIÓ

Szerda

Julius 26.

6.45: Torna, hirek, hanglemezek, étrend, közlemények. — 10: Hirek. — 10.20 és 10.45: Felolvasás. — 11.10: Nemzetközi vizjelzőszolgálat. — 12: Déli harangszó. Himnusz, időjárás. — 12.10: Eugen Stepat balalajka-zenekara. — Közben 12.40: Hirek. — 13.20: Pontos időjelzés, időjárás, vizállás. — 13.30: Weidinger Ede szalonzenekara. — 14.30: Hirek. — 14.45: Műsorismertetés. — 15: Árfolyamhirek. — 16: A rádió diákfélórája. — 16.45: Pontos időjelzés, időjárás, hirek. — 17: Hirek szlovák és magyar-orosz nyelven. — 17.10: Dr. Entz Géza: A magyar szabadsághősök festője. — 17.40: Hanglemezek. — Közben 18: Kisérleti hangfelvétel a tokiói állomásról. — 18.50: Kiss Tamás: Árva Bethlen Kata. — 19.15: Hirek. — 19.25: Paksy Jenő és Gáll Imre magyar nótákat ad elő két zongorán. — 19.55: Versek. — 20.25: Egyházzenei hangverseny. — 21.40: Hirek, időjárás, szlovák és magyar-orosz nyelvü hirek. — 22: Lendvai Jóska cigányzenekara muzsikál, Orbán Sándor énekel. — 22.40: Idegennyelvü hirek. — 23: Budapesti Koncert Szalonzenekar. — 00.05: Hirek. — **Budapest II.** 19.30: Felolvasás. — 20: Hirek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven. — 20.20: Sz. Horváth János csevegése. — 20.40: Hanglemezek. — 21.35: Időjárás. — **Kassa.** 10—11: Bp. I. műsora. — 11.10: Dienes Adorján: II. Endre Leleszen. — 11.25: Hanglemezek. — 11.40: Hirek magyar és szlovák nyelven, műsorismertetés. — 12—17.40: Bp. I. **műsora.** — 17.40: A cirknszban (hanglemezrevü). — 18.50—20.15: **Bp. I. műsora.**

A rendező, a karmester és a diszlettervező az uj Cigánybáróról

Kedden délután a szigeti „*Cigánybáró*" előadás rendezősége a Palatinus-strandon adott sajtóteát a budapesti ujságok tudósitói számára, amelynek keretében *Vértess* Lajos, a darab rendezője, *Paul* Tibor, a Strauss-operett karmestere, valamint *Bercsényi* Tibor, a szabadtéri előadás diszlettervezője nyilatkoztak az uj szabadtéri attrakcióról.

Vértess Lajos a következőket mondta:

— Célom, hogy három órán át kiadós szórakozást nyujtsak azoknak, akik a szigeti *Cigánybáró* előadására eljönnek. Igyekszem ugy szervirozni a költői szépségü darab minden momentumát és *Strauss* ragyogó muzsikáját, hogy a közönség mindazt élvezhesse, ami a fül és szem ingerének kedves és kellemes. E cél érdekében igénybe veszem a *Sziget Szinpad* összes épitészeti és természetadta hatáslehetőségeit, a technika minden szinházi vonatkozásu előnyét és az igazgatóság bőkezüségét. Ez a bőkezüség lehetővé teszi mindazt, amit a darab művészi szinvonala a szabadtéri előadás szempontjából megkiván. A főszereplőkön kivül nyolcvan tagu énekkar, negyvenöt tagu tánckar, hetven tagu zenekar, kilencven tagu statisztéria, huszonöt tagu lovasság és hatvan tagu művészi személyzet működik közre a hatalmas apparátusu darab előadása során. E sok ember munkáját egybefogni nem csekély feladat.

Paul Tibor, a dalmü karmestere fiatal, harminc éves ember, akire most az a feladat hárul, hogy a hatalmas szabadtéri zenekart betanitsa és összetartsa. Amióta meghüvösödött az idő, ez egész kellemes feladat, de bizony négy nappal ezelőtt még sátrat kellett a tüző napban a karmesteri pulpitus fölé épiteni, hogy a nappali próbákon el ne ájuljon pulpitusán. *Paul* Tibor különben meglepetéssel is szolgál a Cigánybáró uj premierjén, mert Strauss János eredeti szövegkönyvéből kibányászta az eddig kihuzott részeket is, amelyek közt található Strauss János *egyénileg hangszerelt Rákóczi-induló átirása is*, amelyre hét főszereplő ellenszólamokban énekel. Ugyancsak az operett harmadik felvonásában is volt két kórus, amelyet eddig nálunk soha sem énekeltek, most pedig *Paul* Tibor jóvoltából ezekkel is megismerkedik a magyar közönség, a Práterjelenetben pedig a mesék a bécsi erdőből cimü hires Strauss-kompozicióra táncol a Sziget Szinpad ballet-kara.

Bercsényi Tibor, a Cigánybáró diszlettervezője, aki előbb Kassán tette hiressé a nevét bőfantáziáju diszleteivel, Pesten pedig az „*Ahogy tetszik*" levegős, erdős diszletével hóditotta meg a Nemzeti Szinház közönségét, most a *Cigánybáró* szabadtéri előadásán érdekes meglepetésekkel szolgál. Az árviztől ellepett Barinkay-birtokon például hatalmas tó hullámzik majd, amelyen négy ember evezőcsapásokkal hajtja a hatalmas dereglyét, amelyen Barinkay elvesztett birtoka meglátogatására jön. Zsupán, a bitorló földesur igazi ujgazdag módjára házat épittet magának, amelyen hiven a gazdag sertéskereskedő multjához, csupa állatmotivum szerepel. Számtalan meglepetést készitenek még elő, amelyről a közönség majd e bemutató napján vesz tudomást. Liszt Nándor ujra lefordította az egész darabot, ugy hogy a rég ismert melódiák az uj, könnyen énekelhető szöveggel uj népszerüségnek nézenek elébe. Az uj forditásból csak Barinkay belépőjének négy sorát ismertetjük, amely a következőképpen hangzik:

Kérem, van itten ész,
Mindig mindenre kész,
Nincsen előtte vész;
Nagy müvész, nagy müvész.

Beszélgetés Albert Ferenccel, a genfi verseny világhirü hegedümüvészével

Felkerestük Csengery-utcai lakásán a fiatal művészt, hogy nyilatkozatot kérjünk tőle legutóbbi világsikerével kapcsolatosan.

— Milyen érzés győztesnek lenni? — volt első kérdésünk.

Albert Ferenc a legegyszerübben és a legőszintébben válaszol — nagyon jó.

— Nehéz volt a verseny?

— Nagyon nehéz, sok kiváló hegedüs vett részt rajta. Hazájuk ösztöndijjal küldte ki mindnyájukat. Tehát csakis kiválók részesülhettek e kitüntetésben.

— Midőn junius 24-én este elindultam, a szüleimen, *Zathureczky* volt mesteren és *Tóth* Jánoson kivül nem igen tudták, hogy Genfbe utaztam. Még kevésbbé, hogy az I. genfi nemzetközi világversenyre.

— Hogy is van az, hogy résztvett egy ilyen versenyen, hiszen már európai hirü neve volt?

— Én magam se tudom. Megálmodtam, hogy erre a versenyre ki kell jutnom, mert dicsőséget jelent nekem. Nem mondom, hogy nem drukkoltam. A zsüri nem látott, mert paraván mögött játszottunk, csak sorszámainkat tudta nevünk nélkül. A legboldogabb percem volt, midőn kijelentették: *Albert* Ferenc a genfi világverseny győztese.

— Mik a terveid? — kérdezzük.

— Nagyon sok tervem van. Jelenleg egy kicsit pihenni szeretnék. Most ugyan 30-ig még nem lehet, mert *Faragó* György akadémiai tanár barátommal, a luxemburgi verseny győztesével közös szonáta-estünk lesz a pesti rádióban. Szeptembertől nagyon el leszek foglalva.

— Milyen hangversenyei lesznek?

— Linz Mártával a berlini filharmónikusokkal. Azután német turné. Majd észak: Helsinki, Tallinn stb. Genfben rádiókoncert, önálló est, majd több svájci filharmóniai társasággal zenekari, majd párisi, londoni rádiókban hegedüestek! Párisban *Mottuval*, a kiváló zeneszerzővel szerepelek. Itt szeretném bemutatni *Dohnányi* hires hegedüversenyét. *Dalcroze* világhirü svájci zeneszerző hegedüversenyét *Ansermettel* és *Benedettivel*, a zongoraverseny győztesével közösen fogom bemutatni. Pesten is fogok egy önálló estet adni *Guglielmettivel*, *Sipos* Jenővel, az énekverseny második dijának nyertesével is tervezünk közösen egy hangversenyt. Versenyem után *Velics* László, a berni magyar követ estélyt adott tiszteletemre. Ezen az estélyen egy önálló koncertet is adtam, igen nagy sikerrel.

— Milyen érdekes élménye volt Genfben?

— A verseny után *Hubermantól*, a világhirü nagy hegedümüvésztől meghivást kaptam. Julius 8-án elutaztam hozzá Veveybe. Két és fél órát töltöttem nála, muzsikáltunk, beszélgettünk. Rendkivül nagy élményt jelentett számomra.

— Milyen hangversenyei voltak még?

— *Malan* zeneakadémiai tanárnő estje, melyen *Franck*-szonátát, *Mendelssohn* hegedüversenyt, *Bach* szóló-szonátát és kisebb darabokat adtak elő, továbbá a genfi rádióhangverseny, ahol *Dalcroze* kisért zongorán. Szeretnék ezuton is leghálásabban megemlékezni volt mestereimről: *Zathureczky* Ede zeneakadémiai tanáromról, akinél tanulmányaimat befejeztem, továbbá *Hermann* László győri zeneiskolai igazgatóról, aki a legelkesebben támogatott, hogy a Zeneakadémiára bejuthassak. Nem felejtkezhetem el a világhirü *Tóth* mesterről sem, aki ilyen kitünő hegedüt készitett számomra...

Bucsuzunk a művésztől, sok szerencsét kivánunk további sikereihez, hogy amit 20 éves koráig elért, azt méltóképen folytathassa a jövőben is.

Olvassuk a Képes Krónikát!

Kulisszatitkok

Szerdán érkezik el Siklóssy Pál nagysikerü operettje, a „Mégis szép az élet" huszonötödik előadásához. A darab jóformán minden nap telt házak mellett kerül szinre, a jeles szereplőgárda élén a huszonötödik előadáson tul is változatlanul Turay Ida, Rózsahegyi Kálmán és Kertész Dezső állanak, akiket a népes együttessel esténkint ünnepel a közönség.

*

Hollywoodban megkezdték Hajmássy Ilona második filmjének felvételeit. Eric Maschwitz Londonban nagy sikert aratott „Balalajka" cimü zenés vigjátékából készült a film, amelynek férfifőszerepét Nelson Eddy játssza és énekli. A többi főszerepeket Charles Runles, Lionel Atwill és Joyce Compton játssza. A film rendezését Reynhold Schüntzelre bizta a Metro.

*

Fedák Sári, akit a Magyar Szinház egy vidéki miliőben játszódó darab főszerepére akarna megnyerni, egyelőre nem tárgyal szinházakkal, mert Balatonföldváron nyaral és annyira belemelegedett uj regénye irásába, hogy amig azt be nem fejezi, hallani sem akar másról, mint erről a müvéről

Luise Rainer, az „Édes anyaföld" nagysikerü főszereplőnője Angliában vendégszerepel, ahol egy délutáni előadáson a fejére zuhant egy diszlet és megsértette a homlokát. Az elősiető szinházi orvos bekötözte a müvésznő fejét, ugyhogy negyedórás szünet után Luise Rainerrel folytatták az előadást, amely a hősies lélekjelenlétért nagy ünneplésben részesitette a vendégszereplőt.

*

Az Emericana Utazási Osztálya által a magyar családoknál elhelyezett német, francia, svájci és angol diákok augusztus 4-én filléres vonattal Szegedre utaznak az „Aida" szabadtéri előadásának megtekintésére. Az Emericana kéri azokat a családokat, akiknél diákok vannak elhelyezve, hogy vendégeik figyelmét hivják fel erre a kirándulásra. A vendéglátó családok is elkisérhetik a diákokat. Az egész ut oda és vissza a szinházjeggyel együtt pedig csak tiz pengő alatti összeget tesz ki, ugyhogy valószinüleg ezen az uton is számtalan uj nézővel gyarapszik majd a szegedi játékok közönsége.

*

Lehár Ferenc Ischlbe érkezett, ahol egy pesti szinházigazgató is meglátogatja, hogy Lehár legujabb operettjének közeljövőben való szinrehozásáról az örökifju ősz mesterrel tárgyaljon.

Magyar képzőművészeti kiállitások Észak országaiban

1939 októberében Stockholmban, novemberében Kopenhágában, 1940 januárjában pedig Göteborgban hivatalos magyar képzőművészeti kiállitás nyilik meg. A szóbanforgó kiállitások elsősorban az élő magyar képzőművészek alkotásait fogják bemutatni. A kiállitásokra bármelyik magyar festő- és szobrászművész beküldheti alkotásait kiválasztásra. A beküldés helye a régi Műcsarnok (Budapest VII., Aréna-ut 41. szám); a beküldés ideje 1939 szeptember 1-én és 2-án délelőtt 10 és 1 óra között. Beküldhetők festészeti és szobrászati, valamint grafikai alkotások.

SZINHÁZ ÉS FILM

Magyar-német kívánsághangverseny

A hagyományos magyar-német fegyverbarátság jegyében zajlott le pénteken a második magyar-német kívánsághangverseny, melyet a magyar királyi honvédség rendezett.

A Művelődés Házát magyar és német lobogókkal díszítették fel. A színház nézőterét zsúfolásig megtöltötték a magyar és német katonák, a sebesültek, valamint a páholyokban és a nézőtéren elhelyezkedett katonai, politikai és társadalmi előkelőségek. Ott volt Sztójay miniszterelnök, vitéz Rátz miniszterelnökhelyettes, Csatay honvédelmi miniszter, vitéz Vörös János, a honvédvezérkar főnöke, vitéz Endre és vitéz Kolosváry-Borcsa államtitkárok. Német részről megjelent dr. Veesenmayer, a Nagynémet Birodalom budapesti követe és meghatalmazottja, valamint több német katonai előkelőség.

Hámory Imre az Operaház vokálkvintettjével énekelt, utána Turay Ida, Pethes Ferenc és Bilicsi Tivadar jelenete következett. Vaszary Piri és Muráti Lili tréfája élénk hahotát váltott ki a nézőtéren. Pethes Sándor magánszáma után Kelly Anna adott elő két dalt a tisztiskola énekkarának élén. Bordy Bella és Csányi László bemutatta az igazi magyar csárdást. Friedrich kamaraénekes kitűnő énekszámát Bilicsi Tivadar és Muráti Lili tréfája követte. Grolich imitációi és katonatörténetei, Gretl Theimer énekszáma között Honthy Hanna énekelt. A befejező számokat Charlotte Lang, Gustav Zalibor, Else Rambausek, a Marnitz-együttes, Minia Betja és Walter Grimm adta elő. Az egyesített honvédzenekart Pongrácz Béla vezényelte, a homokmégyi Gyöngyösbokrétát Balázs Kálmán és Rácz Zsiga cigányzenekara kísérte. A műsort Szörényi Éva kedvesen konferálta. A rendezésért Vaszary Jánost illeti dicséret.

Varjufészek: 50

A *Vidám Színház* ismét jubileumhoz érkezett: a színház együttese hétfőn játssza ötvenedszer *Bihary* Nándor *Varjufészek* című népi zenés vígjátékát. A jubiláris előadáson is az eredeti szereposztásban kerül színre a darab *Cselényi* Józseffel, *Dajbukát* Ilonával, *Fábry* Évával, *Bihary* Nándorral, *Madarász* Lászlóval és mádi *Szabó* Gáborral. A darabban előforduló magyar nótákat *Boros* Lajos cigányzenekara kíséri.

Száztagú zenekar a Hunniában

A Hunniában nagy zenés film felvételei folynak. *Daróczy* József rendezi *Thurzó* Gábor *Vihar után* című filmjét. Több jelenetben száztagú zenekar szerepel: ez adja elő a filmbe iktatott Beethoven-, Bach-, Liszt- és Csajkovszki-szerzeményeket. A film főszerepeit *Uray* Tivadar, *Fényes* Alice, *Ladomerszky* Margit, *Szabó* Sándor, *Kamarás* Gyula, *Timár* Kató és *Pethes* Sándor játssza.

WEHNER TIBOR, az ismert magyar zongoraművész, a budapesti Zeneakadémia fiatal tanára, nagysikerű hangversenyt adott Grácban Liszt és a modern magyar zeneszerzők műveiből. Wehnert a gráci zeneegyesület a jövő évadra is meghívta vendégszereplésre.

LUXEMBURG GRÓFJA

Felújítás a Fővárosi Operettszínházban

Ugy harminc évvel ezelőtt, mikor a néhai jó Király Színház, az operettek ez örökéletűnek hitt menedékvára utóljára játszotta a Luxemburg grófját, háború volt. Ugy, mint most. Az operett akkor is kellett és most is kell. A nézőtér mohó lelkesedése, tapsainak lázas extázisa ezt bizonyítja. Csak akkor talán egy-két estélyiruhás néző is ült az első sorokban, meg a páholyokban. Most csak a színpadi statiszták öltötték fel a frakkot, meg a nagyestélyit és ezt viselte *Endre* Emil, a karnagy, aztán a darab átdolgozója, *Kovách* Kálmán, no meg a gróf, az érzelmeknek és a szívnek ez a kedves, félmillió frankos kufárja és Angela, meg a többiek, akikre a színházi illendőség, a nézőközönség örök parancsa rákényszerítette az estélyi ruhát, mert ez így járja, így kívánja a nagyérdemű közönség, aki a pénzéért nemcsak szórakozni akar, hanem egyúttal megkíván egy kisebbfajta divatbemutatót is.

A színház nem is kérette magát. A Lehár-muzsika, mint főeledel mellé, felszolgált egy vadonatúj fordítást, melynek az a nevezetessége, hogy Kovách Kálmán öt nap alatt készült el vele. A közönség ezt észre sem veszi, legfeljebb a kritikus, aki szívesen kigyomlálna néhány szóviecet és egykét naivabb jelenetet a csillogó-villogó új fordításból. De alighanem már post festa születnek meg ezek a sorok, mert Tihanyi főrendező enélkül az írás nélkül is tudja, mivel tartozik a színháznak, elsősorban pedig önmagának. Előveszi szépen a nyesőollót és annak rendje, módja szerint kiirtja azt az egy-két viccet, mely fölösleges ebben a cifraköntösű operettben.

A Lehár-muzsikán, az új fordításon kívül van egy Tihanyi Vilmos is ebben a színházban. Az operettnek ez az utánozhatatlan és európai kvalitású művelője, feltámasztotta a halott műfajt. Olyan tömegjelenetet, mint az első felvonás bohémtanyájában, vagy mint a második felvonás finaléja, ritkán láttunk magyar színpadon.

Sárdy született luxemburgi gróf. Észrevétlenül színész lett. A Te vagy a dal című film suta játékbeli dadogásától a Luxemburg-ig igen nagy az út és az ember alig hisz ebben a csodálatos metamorfózisban. Sárdynak mindig szép hangja volt, ezt nem is kell külön méltatni, de hogy egy reménytelennek látszó kezdés után játszani is megtanuljon és ennyire megtanuljon, egy kicsit már a káprázat birodalmába tartozik. Különösen a már-már raffináltnak ható természetesség a nagy ereje.

Kelly Anna kétszeresen lepte meg a nézőt: először mint *primadonna*, másodszor mint *színésznő*. Tavaly a Szigeten kissé még érdes volt, mozgásából hiányzott az a természetes simaság, amelyet csak hosszú évek érlelnek ki. És pénteken *Kelly* Anna már teljes vértezetben állt ki: hangja tisztán és erőteljesen zengett, játéka pedig kimeríti a színjátszás ismérveit.

Csikós Rózsi angyalian kedves, felszabadultan jókedvű *Juliette*-je csupa ötlet, ficánkoló elevenség, napsugár. Vitéz *Gozmány* György ez után az alakítás után már nemcsak kamarai tag, hanem *színész is:* önmaga ütötte magát a *Brissard*-ral a rend lovagjává. Színes, természetes, finom és azt hisszük: a fővárosi színészek közül senkisem tudta volna megoldani így ezt a feladatot. Kacagtatóan eleven és ötletes volt *Misoga* öreg hercege; *Misoga* majdnem mindenütt levetette magáról az éveken keresztül rárakodott kabaré-rekvizitumokat. Az ellenállhatatlanul mulatságos *Papp* Mancit szívesen láttuk viszont. Tetszett az operaénekesi orgánummal »dolgozó« *Pártos* Gusztáv, a száraz humorával hatásos *Fülöp* Sándor, továbbá *Antók* Ferenc, a kisebb szereplők közül pedig *Vándory* Gusztáv, *Christian* Angela, *Salamon* Erzsi, *Lóránt* Lenke, vitéz *Barinkay* Ervin és *Epresi* Attila.

A lehárian operettszerű díszleteket *Bercsényi* Tibor tervezte, *Endre* Emil pedig a nagy mester szellemében vezényelte a zenekart. *Kovách* Kálmánt, mint gyorsasági világrekordert és mint ötletes fordítót is dicséret illeti. Mindenesetre a »*Mädel klein, Mädel fein*« kezdetű dalt a jövőben nem úgy éneklik, hogy: „*Gimbelem, gombolom*", hanem úgy, hogy: „*Szép kis lány, jó kis lány...*"

És dicséret illeti *Tihanyit*, aki lelket öntött a darabba.

Baráth Ferenc

Jövő héten megkezdődnek a próbák a Márkus Parkszínházban

A *Márkus Parkszínház* június 3.-án kezdi meg a nyári évadot: színre hozza Jean *Létraz* francia író egyik bohózatát, melynek még nincs végleges magyar címe. A szerződtetések szombaton fejeződnek be és jövő héten már meg is kezdődnek a próbák.

AZ OPERAHÁZ IGAZGATÓSÁGA pályázatot hirdet az üresedésben lévő hegedű-, mélyhegedű-, gordonka- és oboa-szólam betöltésére. A pályázók június 15-én és 16-án délelőtt 10 órakor jelentkezhetnek próbára az Operaházban.

A VÉDTELEN FÉRFI — Szegeden

A szegedi Városi Színház nagy sikerrel mutatta be *Lánczy* Péter és *Paksy* József *A védtelen férfi* című háromfelvonásos vígjátékát. A darabot *Ladányi* Ferenc rendezte, főszerepeiben *Völcsey* Rózsi, *Erdész* Irén, *Papp* István és *Vargha* D. József lépett fel.

Ma játszik:

Opera, Nemzeti, Művelődés Háza, Víg, Uj Magyar, Fővárosi Operett, Andrássy, Vidám, Jókai.

Károlyi Gyula zongoraestje

Nem meglepetés az a megkülönböztető érdeklődés, amellyel közönségünk *Károlyi* Gyulát tegnap este a Vigadóban tartott zongoraesten részesítette. Az olyanfajta zenélésnek, amilyent tőle már sokszor hallottunk, nem sok köze a valósághoz, hatása a hallgatóságra azonban annál nagyobb. Kisajátítja magának a műveket, teljesen szabadon határozza meg a módot, ahogyan előadásukhoz fog. Azt kell figyelnünk, amit Károlyi a művekkel csinál, ahogyan megold valamit, ahelyett, hogy magával a zenével tudnánk törődni. Kétségtelenül igen hatásos a zongorázásnak ez a fajtája, de így az szorul háttérbe, ami legalább olyan fontos, mint az interpretáció: *maga az alkotás.*

Károlyi megmarad jól bevált eszközei mellett, amelyekkel a közönség szélesebb rétegét maga köré vonzotta. *Liszt* Mefisztókeringőjének szédületes tempója elkápráztatta a hallgatóságot, de sokat elvett a mű értelmességéből. *Chopin* 24 prelűdje, Liszt h-moll szonátája, *Debussy*, *Ravel* művei szerepeltek még Károlyi műsorában.

(k. g.)

Gyakorlatos felvételi vizsgák a Kamarában

A gyakorlatos színművészek képesítő vizsgabizottsága júniusban tartja a gyakorlatos felvételi, javító- és záróvizsgákat. A jelentkezők a szabályosan felszerelt kérvényt legkésőbb május 31-éig nyujtsák be. Érdeklődni a Kamaránál lehet. A vizsga időpontjáról a jelentkezőket egyénenkint értesítik.

Ujságírók mint filmesek

Három vérbeli ujságíró hívta létre az első magyar repülőfilmet, a *Magyar sasok* című ujdonságot. *Jánossy* István és *Matolay* Géza írta a forgatókönyvet, *László* István rendezte a rohanó tempójú film-eposzt. A gyártásnál többezer katona és számos polgári repülő működött közre. Főszereplők: *Perényi* László, *Stolpa* András, *Halász* Géza, *Makláry* Zoltán és *Szemere* Vera.

Honthy a Ligetben

Erdélyi Mihály mégis megkapta az engedélyt a nyári operett megrendezésére. Eszerint a népszerű »Miskának« új operettje, a »Cserebogár, sárga cserebogár...« című ligeti daljáték június 5-én színre kerülhet. A szereposztás már meg is történt: *Honthy* Hanna a primadonna, *Ajtay* Andor a bonviván, a többi szerepet pedig *Fejes* Teri, *Bilicsi* Tivadar és *Somogyi* Nusi játssza.

A BOMBAKAROSULTAKÉRT rendezi meg a Székesfővárosi Zenekar legközelebbi hangversenyét, mely 13-án, szombaton dé. után ½6 órakor kezdődik a Művelődés Házában. Közreműködik Báthy Anna, Barabás Sári, Dániel Ernő, Martzy Johanna, Hámory Imre, Szabó Miklós és Csilléry Béla.

»*NANI*« *cimmel mutatta be az Erzsébetvárosi Színház Follinus Aurél darabját, melyben Szalontay Irén, Daróczy Irén, Hámory Éta, Deák Sándor és Oszvald Lajos játszott.*

A színházak mai, holnapi és jövőheti műsora

OPERA: szombat: A láng (II.: 14., ½6): vas. d. e. (½11): A trubadur (a Népműv. Biz. V., 3., 5., a Művelődés Házában), d. u. (5): Bohémélet (a Népm. Biz. V., 2., 9.); hétfő: Nincs előadás; kedd: A hegyek alján (a Népm. Biz. V., 1., 9., ½6, a Művelődés Házában); szerda: Álarcosbál (IV., 14., ½6); csütörtök: Cigánybáró (bérletszünet, ½6); péntek: Tristan és Isolda (Wagner-bérlet IV., 4); szombat: Faust (bérletszünet, ½5); vas.: Carmen (a Népm. Biz. V., 5., 5. a Művelődés Házában). — NEMZETI: szombat: Liliomfi (bemutatóbérlet 11., ½6); vas. (I.), hétfő (II.), kedd (III.), szerda (IV.): Liliomfi; csütörtök (V.), péntek (VI.): A falu rossza; szombat: Péter (bemutatóbérlet); vasárnap: Péter (I.), kezdés: ½6. — MŰVELŐDÉS HÁZA: szombat: Hangverseny a bombakárosultak javára (½6); vas. d. e. (½11): Lásd Operaház, d. u. (5): lásd Operaház; hétfő, szerda, csütörtök: Nincs előadás; kedd: lásd Operaház; péntek: Szabotázs (film, 3, ½6); szombat: Szabotázs (film, ½6); vasárnap délután: Carmen (az Operaház vendégjátéka, a Népm. Biz. V., 5., 5.) — VIG: szombat: Hattyúlovag (d. u. 3, szombat délutáni II. sorozat), este (6): Hattyúlovag; vas. (bérletszünet), hétfő (A.), csütörtök (K.), szombat (bérletszünet): Hattyúlovag; kedd: Aki fölösleges; szerda (C.), péntek (E.), szombat d. u. (3. I. sorozat, d. u.- bérlet), vas. (R.): Naplemente előtt; kezdés: 6. — UJ MAGYAR: egész héten: Öfelsége, a mama (5). — FÖVÁROSI OPERETT: egész héten: Luxemburg grófja (½6). — ANDRÁSSY: egész héten: A pénz nem boldogit (6). — VIDAM: egész héten: Varjufészek (6), vas. és ünnep (3): Varjufészek. — JÓKAI: egész héten (¾7): vas. (½4, ½6, ½8): Sárika, Sárika... — MŰSZINKÓR (csak vasárnap): Lili bárónő (3, 5, 7). — ERZSÉBETVÁROSI: Vas. (½5, ½7): Náni. — JÓZSEFVÁROSI: Vas. (½5, ½7): Náni; jövő vasárnap (½6, ½7): Tabáni orgonák. — KISFALUDY: Vas. (½5, ½7): Tabáni orgonák: jövő vasárnap (½5, ½7): Tarka műsor. A három utóbbi színház hétköznapokon A többi színház egész héten nem tart előadást. nem tart előadást.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap.

ADRIA (353—707): **Lajla.** (3 5 7: V Ü 11 és 1-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Kivirul az öreg szív.** (¼4 5 7: V Ü ½2 3 5 7: V 11-kor is.) — **ATRIUM** (153—034. 154—024): **Viharbrigád.** (¾4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) — **BARLANG** (422—722): **Muki.** (½2 ¼4 ½6 ½8.) — **BAROSS** (149—510): **Kettesben.** (3 5 7: V 11-kor is.) — **BELVÁROSI FILMSZINHAZ** (384—563): **Lajla.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2 ½3 ½4 ½5 ½6 ¾7 ½8.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): **Eneklő Németország** (kultúrfilm). **Rajzos híradó Berlinről. Magyar, Ufa- és Európa-híradók.** (Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN** (225—003): **Tengerparti randevú.** (3 5 7; V Ü 1-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Kettesben.** (¼4 ½6 ½8: V U ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Itél a dsungel.** — **CAPITOL** (134—337): Második hétre prolongálva! **Muki.** (1 3 5 7: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): **Jud Süss.** (½3 ¾5 7: V Ü 11 órakor is.) — **CSABA** (146—040): **Csődöt mond a tudomány.** (3 5 7: V Ü 11 és 1-kor is.) — **DEAK** (121—343, 125—952): **Miből lesz a cserebogár.** (3 5 7: Sz 1: V Ü 11 és 1-kor is.) — **DUNA** (111—994): **Csintalan asszonyok.** (3 5 7: V Ü 1-kor is.) — **ERZSEBET** (222—401): Második hétre prolongálva! **Potyautas.** (11 1 3 5 7.) — **FORUM** (189—707): Második hétre prolongálva! **Lejtön.** (3 5 7.) — **GLÓRIA** (427—521): **Kettesben.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **HÍRADÓ FILMSZINHÁZ** (222—499): **Eneklő Németország** (kultúrfilm). **Rajzos híradó Berlinről. Magyar, Ufa- és Európa-híradók.** (Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.) — **IPOLY** (292—626): **Kettesben.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2 órakor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Itél a dsungel.** — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Kettesben.** (3 5 7; V Ü 1-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Te vagy a dal.** — **KAMARA** (423—901): **A látszat csal.** (11 1 3 5 7.) — **KORZÓ** (182—818): **Szerelmi riadó.** (3 5 7; Sz 1: V U 11-kor is.) — **MESEVÁR** (114—502): **Tengerparti randevú.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **NEMZETI APOLLÓ** (222—002): **Lejtön.** (3 5 7; Sz 1: V Ü 11 és 1-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Kettesben.** (¾4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): **Nixi mindig bajt csinál.** (3 5 7: Sz 1: V 11 és 1-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Lajla.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Vágyak.** — **PATRIA** (145—673): Második hétre prolongálva! **Ketten a tengeren.** (10 ¾12 ½2 ¼4 ½6 ½8: Sz 11 ¾2 ¼4 ½6 ½8.) — **PEST** (221—222): Ötödik hétre prolongálva! **Egy nap a világ.** (½12 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **PETŐFI** (428—478): **Kettesben.** (3 5 7: V Ü 1 3 5 7.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Kalózszerelem.** — **RADIUS** (122—098, 120—564): **Végzetes éjszaka.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2 ¼4 ½6 ½8: V Ü 11 ¾4 ½6 ½8.) — **RÁKÓCZI** (426—326): **Kettesben.** (11 1 3 5 7.) — **SCALA** (114—411): **Szüts Mara házassága.** (¼4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) — **SZÉKELY** (226—425): **Lajla.** (½12 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **SZITTYA** (111—140): Kilencedik hétre prolongálva! **Csodarepülő.** (¼4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) — **TINÓDI** (225—602): **Kettesben.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **TOLDI** (224—443): **Café de Paris.** (10 ¾12 ½2 ¼4 ½6 7: V Ü 11 1 3 5 7.) — **TURÁN** (120—003): **Kivirul az öreg szív.** (½2 ¼4 ½6 ½8: V Ü 11-kor is.) — **UJBUDA** (268—999): **Éjjeli zene.** (¼4 ½6 ½8: V ½2-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): **Muzsikál a mult.** (3 5 ½8: V Ü 11-kor is.)

VÍGSZÍNHÁZ

Szerdán, május 17-én 6 órakor először

Gerhart Hauptmann színműve

„NAPLEMENTE ELŐTT"

Somlay Artur, Fényes Alice

Ladomerszky Margit, Orsolya Erzsi, Sivó Mária, Sitkey Irén, Boray, Földényi, Mihályi, Pákozdy, Sármási, Vértes

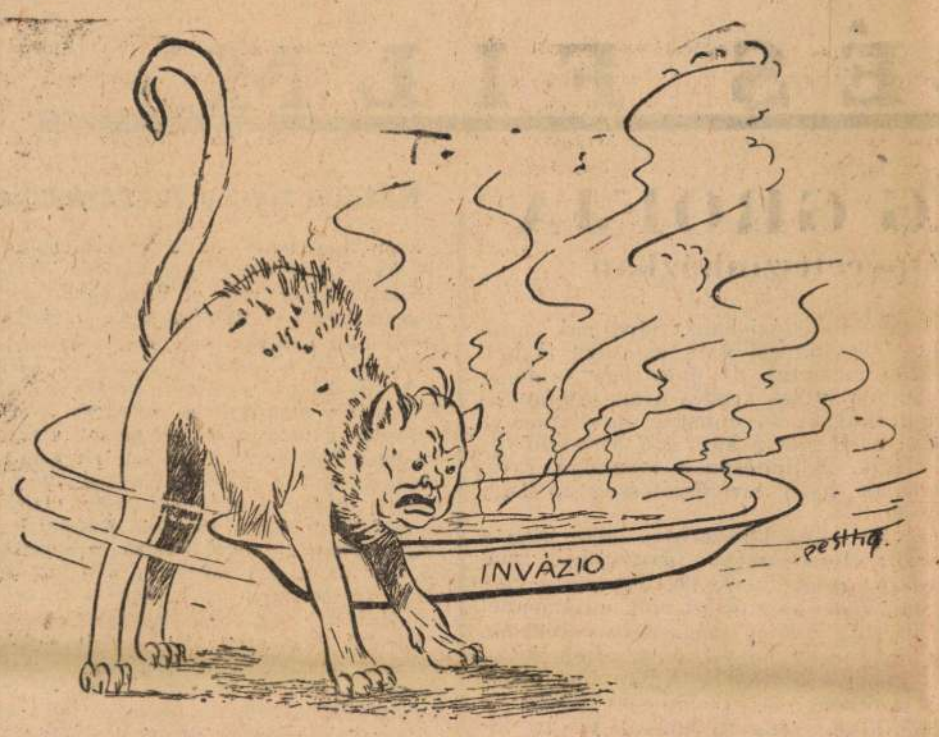

Churchill és a dominiumok miniszterelnökei látogatást tettek az inváziós csapatoknál

London, május 13. *(NST)* Churchill miniszterelnök pénteken a dominiumok miniszterelnökei kíséretében látogatást tett az Angliában állomásozó inváziós csapatoknál. A dominiumok államférfiai közül három miniszterelnök volt a kíséretében: Smuts tábornagy, a délafrikai államszövetség miniszterelnöke, Mackenzie-King kanadai miniszterelnök és Sir Geoffrey Huggins Dél-Rhodézia kormányának elnöke. Az angol hivatalos hírszolgálat jelentése szerint a látogatás »villámszerűen« jött. A miniszterelnökök elsősorban azokat a csapatokat tekintették meg, amelyek mingyárt az invázió első napján, az úgynevezett »D. napon« harcbavetésre kerülnek.

A román sajtó az inváziós előkészületekről

Bukarest, május 13. *(TP)* A pénteki esti bukaresti lapok az inváziónak a szövetségesek által való propagandisztikus előkészítését a négerek tamtamzenéjével hasonlítják össze. A német hadigépezet idáig még nem mutatta meg egész erejét és a német stratégiát semmi más stratégia nem múlja felül.

Hétfőtől kezdve hajnali 4 óráig kell elsöténíteni

Hétfőtől, 15-étől kezdve az elsötétítés hajnali 4 órakor ér véget. Az elsötétítés kezdete változatlanul esti ½10 marad:

Zsidó üzletek átvételére, zsidó árukészletek és üzlethelyiségek kiutalására és vállalatvezetői kirendelésekre irányuló kérelmekkel ne zaklassák a hatóságokat!

A zsidók vagyonának bejelentéséről és zár alá vételéről szóló 1600/1944. M. E. számú rendelet, továbbá a zsidó kereskedők üzletéhez tartozó árukészletek és üzleti berendezések zár alá vételéről szóló 50,500/1944 K. K. M. számú rendelet megjelenése óta *nemcsak a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumhoz, hanem a kereskedelmi és iparkamarákhoz, sőt más közigazgatási hatóságokhoz is*

tömegesen érkeznek zsidó üzletek átvételére, zsidó árukészletek és üzlethelyiségek kiutalására irányuló kérvények.

Illetékes helyről ismételten közlik, hogy a zsidó üzletekkel, árukészletekkel és üzlethelyiségekkel kapcsolatos kérdésekben — a már közölt irányelvek mellett — intézkedésekre csak a bejelentési kötelezettség alá eső zsidó vagyon számbavétele után fog sor kerülni.

Igy tehát teljesen céltalan a hatóságokat ilyen kérelmekkel ostromolni, mert a hatóságok a zsidó üzletek átvételére, zsidó árukészletek és üzlethelyiségek kiutalására irányuló beadványokat — a nélkül, hogy azokkal érdemben foglalkoznának — válasz nélkül irattárba helyezik.

Hasonlóképpen *céltalan az olyan kérelmek előterjesztése is, amelyben egyesek vállalatvezetői minőségben való kirendeltetésüket kérik.* A lezárt zsidó üzletek élére ugyanis *csak abban az esetben kerül vállalatvezető,*

ha az üzlet fentartására honvédelmi vagy közellátási érdekből feltétlenül szükség van.

Vállalatvezetőket az ilyen üzletek élére különben sem személyes jelentkezés útján, hanem az illetékes szakma javaslatára és *elsősorban a vállalat megbízható kerületi alkalmazottai közül rendelnek ki. (MTI)*

Magyar és magyar-német, őskeresztény
gyors- és gépírónőket
előkelő vezető iparvállalatnál azonnali belépésre felvétetnek
Ajánlatokat fizetési igény megjelölésével »Nyugdíjképes 77« jeligére **vitéz Nagyselyki hirdetővállalathoz,**
VII., Erzsébet-körút 23.

— **G. Simeon: A szökevény.** A kalandregény határán járó írás, — de írói mű. Egy tanár végzete vörösödik fel benne, aki húsz esztendeig éli merev szabályoktól körülzárt életét, míg egy szép napon eldobja magától mindent és elindul a Nő után. Nemcsak alakok, világrészek váltakoznak a regényben, amelynek légköre fojtogató feszültségű. A jó fordítás Rónay György érdeme. Révai kiadás.

Kinevezték a Magyarországi Zsidók Szövetségének ideiglenes intéző bizottságát

Vitéz Endre László belügyi államtitkár a hivatalos lap mai számában tette közzé a belügyminiszter rendeletét a Magyarországi Zsidók Szövetsége ideiglenes intézőbizottságának kinevezéséről. A bizottság tagjai:

1. *Stern* Samu, a Magyarországi Izraeliták Országos Irodája és a Pesti Izr. Hitközség elnöke, 2. dr. *Pető* Ernő a Pesti Izraelita Hitközség elnökhelyettese, 3. dr. *Wilhelm* Károly, a Pesti Izraelita Hitközség elöljárója, 4. dr. *Berend* Béla főrabbi, 5. *Kahán-Frankl* Samu rabbi, az Ortodox Izraelita Központi Iroda elnöke, 6. *Óbudai Freudinger* Fülöp, a Budapesti Autonóm Ortodox Izraelita Hitközség elnöke, 7. *Török* Sándor író, 8. dr. *Nagy* József zsidókórházi főorvos, 9. dr. *Gábor* János, Pesti Izraelita Hitközség ügyésze.

Az ideiglenes intézőbizottság mindaddig látja el feladatát, míg a Magyarországi zsidók Szövetsége alapszabályszerűen meg nem alakul.

Újabb rendelet a gépkocsik bejelentéséről

A hivatalos lap mai száma közli a miniszterelnök rendeletét *a gépkocsibejelentési kötelezettségről*. Ezek szerint minden olyan magyar állampolgár (vagy Magyarországon székelő jogi személy), akinek külföldi forgalmi rendszámmal ellátott gépjárműve van, továbbá azok is, akiknek le nem vizsgázott vagy forgalmi engedély nélküli gépkocsi van tulajdonában, még abban az esetben is, ha ez a kocsi vámszabadraktárban fekszik, *köteles május 18-ig a kereskedelmi és közlekedésügyi minisztérium X. szakosztályához (Budapest, II., Lánchíd-u. 1—3) »Gépjárműbejelentés« jelzéssel ellátott ajánlott levelezőlapon jelenteni.*

A bejelentésnek tartalmaznia kell a gépjármű tulajdonosának nevét, foglalkozását, lakóhelyét, a forgalmi rendszámot; ha pedig rendszáma nincs, a gépkocsi meghatározását, tárolási helyét és a gumiabroncsok számát.

A be nem jelentett gépjárműveket *elkobozzák.*

Nem kell bejelenteni azokat a zsidó tulajdonban levő gépjárműveket, amelyeket egyszer már bejelentettek.

Új rend a kenyér- és zsemlyejegyek és lisztjegyek elszámolásánál

A polgármester közli, hogy május 15-től kezdődően Budapesten és a közellátásilag hozzácsatolt városokban a liszt, kenyér és zsemlye árusítással foglalkozó kiskereskedők jegyelszámolási rendje megváltozik. A liszt kiskereskedők a fogyasztóközönségtől bevont és elszámolási lapokra felragasztott lisztjegy-szelvényeket és az azokról két példányban kiállított átvételi elismervényeket ***nem az élelmiszerjegyközpont IV./3. osztályához, hanem a kijelölt lisztnagykereskedőhöz*** kötelesek benyujtani, akiktől a lisztet azonnal meg fogják kapni.

A kenyér- és zsemlyeárusítással foglalkozó kiskereskedők a fogyasztóközönségtől bevont és elszámolási lapokra felragasztott kenyérjegyszelvényeket és az azokról két példányban kiállított átvételi elismervényeket az eddigi gyakorlattól eltérően nem az élelmiszerjegyközpont IV/11. osztályához, hanem *az általuk szabadon választott sütőiparoshoz nyujtják be.*

A *vendéglátó üzemek* a fogyasztóktól beszedett kenyérváltójegyeket az elszámolási ívekre felragasztva *bármelyik sütőiparosnál*, vagy üzletkörükhöz tartozó kenyérárusításra hivatott *bármelyik kiskereskedőnél* beválthatják. A vendéglátóüzemek üzemben tartói a fogyasztóktól beszedett lisztváltójegyeket (tésztajegyeket) az elszámolási ívekre felragasztva *bármelyik liszt kiskereskedőnél* kötelesek beváltani.

A cukorelszámolás módja további intézkedésig változatlan marad.

PÜNKÖSDKOR zárnak a külteleki színházak. A Kisfaludy és a Józsefvárosi Színház a zárásig csak vasárnaponként játszik, az Erzsébetvárosi Színházban pedig naponként a Frontszínház együttese tart előadást.

ALEKSIS KIVI »Lea« című színművét 1869 május 10-én mutatták be első ízben. Ezt a napot tekintik a finn nyelvű színház megalapításának. A 75 éves jubileum alkalmából a helsinki Nemzeti Színházban felújították Kivi híres darabját.

»KISÉRTETEK HÁZA« a címe annak az új svájci filmnek, mely a grand guignolt a komikummal, a humort a rémfilmek megdöbbentő jeleneteivel keveri. A film arról szól, hogy egy berni házban állítólag kísértetek tanyáznak. Egy spiritiszta-szeánsz keretében derül ki a turpisság. A filmkülönlegesség, melyet nemsokára bemutatnak, csupa eredetiség, humor és titokzatosság.

SZINHÁZ ÉS FILM

JOSEPHINE
Bemutató az Andrássy Színházban

Az Andrássy Színház szombaton mutatta be Hermann *Bahr Josephine* című vígjátékát *Vaszary* János fordításában és rendezésében. A főszerepeket *Murá*ti Lili, *Csorlos* Gyula, *Vaszary* Piri, *Bilicsi* Tivadar, *Somogyváry* Rudolf, *Delly* Ferenc, *Kozma* Lajos és *Mezey* Lajos játszotta. A bemutató méltatására holnap visszatérünk.

Kamarazenés hangversenyek

A Magyar Nemzeti Múzeum Barátainak Egyesülete tegnap rendezte első ezidei zenei matinéját a Magyar Nemzeti Múzeum dísztermében. Bevezetőül *Kresz* Géza és *Hegedüs* Miklós eljátszotta *Händel* két hegedűre (zongorakísérettel) írt g-moll szonátáját egyenletesen bőséges hangzású előadásban. J. S. *Bach*, *Marcello* és *Krieger* duettjeinek szépségét *Báthy* Anna és *Basilides* Mária idézte a szépszámú közönség jelenlétében. A két kiváló művésznőt dr. *Madarassy* Albert kísérte zongorán. Itt jegyezzük meg, hogy a Múzeum dísztermében ajánlatos a zongoránál a lehető legkevesebb pedált használni. A műsort *Brahms* »Klarinét-ötös«-e zárta le Kresz Géza kamaraegyüttesének (*Váczi* Gyula, *Kresz* Géza, *Hegedüs* Miklós, *Kocsis* László, *Frank* Lajos) előadásában.

*

Szombaton délután egy budapesti művészotthonban érdekes kamarazenei hangversenyt hallottunk. *Szervánszky* Péter és *Farnadi* Edit egy *Beethoven*- és egy *Brahms* hegedű-zongora szonáta csinos kivitelű előadása között bemutatta *Veress* Sándor második hegedű-zongora szonátáját. Veress fegyelmezett formálásban egyre nagyobb biztossággal írja müveit, amelyek teljesen indokoltan jelentenek figyelemreméltó sikert szerzőjüknek a nemzetközi zenei életben is. Az ez alkalommal nyilvánosság előtt először megszólaló második hegedű-zongora szonátája meggyőződéssel foglalja össze Kodály, Debussy és Bartók új zenéjéből megismert elemeket olymódon, hogy Veresst éppen nem kell ötletlelen követőnek vagy eklektikus zeneszerzőnek gondolnunk. Ma — Kodály, Bartók és Sztravinszkij új zenei világlátásának közeli fényében — különben sem az eredetiség, hanem az új elemek felhasználni tudása a lényeges és ebben Veress Sándor egyre jobb helyet biztosít magának. Az értékes házi hangverseny előtt *Jemnitz* Sándor jellemezte találóan és kulturált tartózkodással a házi zenélések mai életrehívó körülményeit és szerepét. —k

Kettős jubileum
a Vígben és a Pestiben

A Vígszínházban ma este lesz a **Fekete Péter** című Somogyi—Eisemann operett 125. előadása, a Pesti Színházban pedig holnap este kerül színre ötvenedszer G. B. Shaw **Warrenné mestersége** című szatirája. Mindkét darab változatlan szereposztásban jubilál.

AZ ELŐKELŐ magánszínház visszavonásig eltiltotta ifjú szerelmesszínészét a filmezéstől, mert a felvételek miatt kétszer lekéste az előadást.

KÖD
Az Új Magyar Színház szombati bemutatója

Uj s nyilván fiatal szerző első darabja. Rajta még az iskola pora. Bizonyára: jó régi iskolák pora ez. Ibsené és az ifjabb Dumasé. De mégis csak por, bágyadtan szállongó emléke a felvert mulnak. *Ságody* József »társadalmi drámája« olyan jelképes titokzatossággal indul, akár a *Rosmersholm* s olyan tüdővészbe érzelmesedő, nyiltszíni haldoklással zárul, akár *A kaméliás hölgy*. Ami pedig e kezdet és vég között történik, az egyrészt meglehetősen érdektelen *m gá ügy*, másrészt annyira a szó szoros értelmében vett *me od áma*, hogy csakugyan nem nélkülözi a hangulatfestő zenei kíséretet sem.

Egyébként a darab kissé mesterkélten összehozott bonyodalom vékonyka szálát bontja-csomózza három felvonáson keresztül. Arról van benne szó, hogy Hollay Péter, a nemrég beérkezett, tehetséges szobrász nem veheti nőül Juhász János gváros elvált feleségét, Editet, — holott már öt esztendeje változatlan szerelemben él együtt vele egy magányos, ködülte hegytetőn, távol a »vadházasságot« szimatoló, éretlen emberektől, megbujva az asszony pazarul berendezett villájában, — mert saját felesége, Margit, súlyos idegbeteg, akitől a hazai törvények szerint nem válhat el. Ezt az önmagában is elég vigasztalan helyzetet még nyomasztóbbá teszi Edit előrehaladott tüdőbaja. A betegsége felől megtévesztett, gyanutlan fiatal asszonynak azonnal Görögországba kell utaznia, különben menthetetlenül elpusztul. Ugyde közben Péter elmebeteg felesége, aki annakidején mint »beszámíthatatlan« megcsalta az urát, váratlanul kikerül az ideggyógyintézetből, meggyógyul és beleegyezik a válásba. Válóperében holnap lesz a döntés. A szerelmes pár csak erre vár még, aztán »el Ithakába«. Már épp szorgosan pakolnak, amikor betoppan Juhász, az elvált gyárosférj. Hosszú külföldi útjáról most érkezett meg, valószínüleg egyenesen azért, hogy kellő tapintattal elindítsa a darabot. Mert a továbbiak során szinte minden bajt ő kavar fel. Előbb azzal, hogy makacsul ragaszkodik rögeszméjéhez: Edit immár nem szereti a szobrászt, kiábrándult belőle és vissza fog térni hozzá. Majd azzal, hogy elutasítja Péter kurtán-furcsán felkínálkozó feleségét, mire a »felgyógyult« asszony nekivadul s egyszerre hallani sem akar a válásról.

Sőt, ennyivel most már nem is éri be: sürgősen hozzálát »elrabolt« férje visszaszerzéséhez. Felkeresi Editet, akitől egy hisztériásan őrjöngő, kínos jelenet után végül valóban sikerül kizsarolnia az igéretet, hogy lemond Péterről. Azzal fenyegeti meg ugyanis, hogy ő »megint megőrül«, ha Edit nem adja vissza az urát. A szegény tüdőbeteg ezt nem bírná lelkére venni, inkább mindenbe beleegyezik hát és teljesen összetörve, kétségbeesett zokogással borul végszóra belépő elvált férje keblére, — amiből viszont újabb komplikációk támadnak. A hazatérő szobrász végzetesen félreérti a váratlan szituációt s azt hiszi, hogy Edit megcsalja őt. Élesen összetűz a gyárossal, aztán otthagyja Editet, aki egy szóval sem védekezhet, mert hiszen köti Margitnak tett igérete. Péter elrohan odakinn diadalmasan vijjogó felesége után, Edit pedig összeesik a nyitott ablak előtt, amelyen hidegen árad be a hegytetőt ellepő gyilkos köd. Mire rátalálnak s főkép mire minden félreértés tisztázódik a két férfi közt: már késő. Editen nem lehet segíteni menthetetlen. Utolsó óráit az a boldogító hit szépíti meg, hogy együtt utazik Péterrel Görögországba. S miután már korábban türelmesen meghallgatta a babonás, öreg Dádi legendáját a ködös tegyen kívüli »bűnös asszonyról«, akit száz év előtt itt temetett el szeretőjével a leomló hógörgeteg, átszellemülten, halk zenekíséret mellett hunyja örök álomra szemét az imádott szobrász karjai között. Mert Péter természetesen visszatér a haldoklóhoz. Ahogy maga a célszerű őrült hitves is visszatér a zárt intézetbe — remélhetőleg ezúttal végérvényesen.

Hogy mindezzel a szerző tulajdonképpen mit akart mondani: nemigen derül ki. A *Köd* jelképes értelme jórészt ködbe vész. Az egyes esetből már csak ezért sem lesz »társadalmi dráma«. A megzenésített történet folyamán legfeljebb annak halvány sejtelme dereng föl helyenkint a nézőben, hogy a darab talán a válási törvény egyik kénye'metlen rendelkezése ellen tródott. De ez sem bizonyos. Bizonyos csak az, hogy a *Köd* olyan fölöttébb gyenge színpadi kísérlet, amelyben így még a *szándék* sem méltányolható komolyan. A dialógusszövés némi készségén kívül igazán nincs benne semmi, amiről jó lélekkel érdemes lenne megemlékezni.

Ezen a reménytelen anyagon a hitelesítésre törekvő előadás sem sokat segíthetett. A legigyekvőbb színészi játék mögül is minduntalan kiütközött az alakok kócbele. *Földényi* és *Perényi* valósággal vért izzadt, hogy valamennyire elfogadhatóvá tegye a két férj élettelen figuráját. *Szilágyi Szabó* Eszter viszont mintha eleve lemondott volna arról, hogy belső tartalmat próbáljon adni a tébolyodott asszony külsőséges szerepének: érezhetően kedvét lelte az üres és hangos őrjöngés komédiázó túlzásaiban. Még a legzavartalanabb illuziót Edit és az öreg Dádi megszemélyesítője keltette. Amazt *Somlay* Julia adta, példás mértéktartással, ízlésesen, intelligens, kifejező játéka s szép, tiszta, értelmes beszéde a hálátlan feladatban is előnyösen érvényesült. Emezt *Halassy* Mariska alakította biztos karakterformáló erővel és meggyőző közvetlenséggel, éltető levegőt teremtve maga körül a színpadon. Az orvos szerepében *Harsányi* buzgólkodott, egy félszeg kertész epizódszerepében pedig *Losonczy*.

Az előadást *Szőke* Kálmán rendezte, a darab kísérő zenéjét *Fest* Vidor szerezte, a mutatós színpadképeket *Bercsényi* Tibor tervezte.

Kárpáti Aurél

Háboru és béke
a newyorki Broadwayn

Lisszabon, október 18. *A newyorki Broadway egyik színházában bemutatták Tolsztoj Háború és béke* című regényének színpadi változatát. *A monumentális regény színpadi formában két és fél óráig tart. Ugyanitt egy mozi a regény filmváltozatát játssza, amely azonban mindössze két óráig tart.*

Akadémiai vizsga a Nemzetiben

Szombat délután a Színművészeti Akadémia növendékei nyilvános vizsgaelőadást tartottak a Nemzeti Színházban. Két darab került bemutatásra, egy tragédia és egy bohózat, *Antigone* és *Pathelin mester*. Az elsőnek előadása nem volt valami szerencsés vállalkozás. Sophokles megrázó erejű darabja vizsgaelőadásra nem alkalmas. Az egyébként nagyon tehetséges növendékek nem tudták megmutatni igazi tudásukat. *Péteri* Nikola, *Füzesi* Edit, *Péchy* Sándor, *Viola* Mihály, *Horváth* Jenő, *Zámori* László, *Gyulai* Mária és *Veszprémi* László minden elismerést megérdemelnek. A bohózat már tele volt élettel és eleven lendülettel. A legnagyobb elismerés hangján kell szólnunk a nagyon tehetséges *Luttor* Máriáról, aki kiforrott játékával az új színészgárda egyik főerőssége lesz. Ugyanezt mondhatjuk *Pográcz* Imréről, aki lázas betegen is megállta a helyét. Kitűnő volt *Péchy* Sándor, *Zámori* László és *Veszprémi* László. Az előadást *Nagy* Adorján tanár rendezte. *(M—ssy)*

WALTER RÓZSI:
szombaton Tosca, vasárnap Santuzza

Bravuros beugrással mentette meg a vasárnapesti operaelőadást Walter Rózsi, az Operaház örökös tagja, aki egyébként szombaton szerepelt először az idei évad során. A művésznő Tosca címszerepét alakította és utána lupaszigeti otthonába tért pihenni. Az Operaház igazgatósága a Faustot tűzte ki vasárnapi előadásra, azonban Halmos János sajnálatos gyengélkedése folytán és azért is, mert Pataky Kálmán nem tartózkodik Budapesten, a műsor megváltoztatására lett szükség. Megindultak a megbeszélések és végül telefonon kérték fel Walter Rózsit, hogy szombatesti szereplése ellenére is vállalja Santuzza szerepét a Paraszt becsület vasárnapi előadásán. A művésznő készségesen elegett tett az igazgatóság óhajának, a közlekedési nehézségek miatt autón jött be Budapestre és esti alakításával megérdemelt művészi sikert aratott.

Fényes Szabolcs nyilatkozata

Egyik hétfői lapnak *Karádi* Katalin szerződtetésével és a Fővárosi Operettszínház új darabjára vonatkozó hírével kapcsolatban *Fényes* Szabolcs a következők közlését kéri:

— Nem igaz, hogy *Karádi* Katalint esti 1200 pengő gázsival szerződtettem, csupán tárgyalásokat folytattunk az évad egyik darabjában való fellépésre. Összegszerű gázsiról nem volt szó. A következő darab Lakatos-féle alapötlete az egész világot bejárta már színpadi és filmformában és mai alakjában most vásárolta meg *Radványi* Gézától egy német filmvállalat is. A témát Radványi Géza és Orbók Attila írja operetté, Békeffi István a versszövegeket írja.

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap. M = Matiné.

ADRIA-ADMIRAL (353—707): **Csalódás.** (¼4 ½6 ⅛8; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Két asszony.** (½4 ½6 ⅛8; Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Lányok egymásközt.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **ATRIUM** (153—034, 154—024): **Megálmodtalak.** (½4 ½6 ⅛8; Sz Sz V Ü ½2-kor is.) — **BARLANG-BROADWAY** (422—722): Második hétre prolongálva! **Szeptember végén.** (½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **BAROSS-BODOGRAF** (149—510): **A kolostor lilioma.** (3 5 7; vasárnap 11 órakor is.) — **BELVÁROSI FILMSZÍNHÁZ** (384—563): **Csalódás.** (½4 ½6 ½7 ⅛8; V Ü ½2 ⅛8 ¼4 ½5 ½6 ½7 ⅛8.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): **Pompei** (kultúrfilm). **A háborúhoz víz is kell** (riport). **Az 50 éves Heinrich George.** Rajzos híradó az Adriáról. **Magyar és Ufa híradók.** (Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN-HOLLYWOOD** (225—003): **Egy szoknya, egy nadrág.** (¼4 ½6 ⅛8. Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Vérbosszú.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü ½12 órakor is.) — **CAPITOL** (134—337): **Mintaférj.** (½2 ¼4 ½6 ⅛8: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): Második hétre prolongálva! **Rejtély.** (½3 ¾5 7.) — **CSABA-SAVOY** (146—040): **Egy szoknya, egy nadrág.** (½4 ½6 ⅛8; Sz V, Ü ½2-kor is.) — **DEÁK-DÉCSI** (121—743, 125—952): **Sziámi macska.** (½2 ¼4 ½6 ⅛8: V 11-kor is.) — **DUNA-LLOYD** (111—994): **Egy szoknya, egy nadrág.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **ERZSÉBET-VESTA** (222—401): Második hétre prolongálva! **Egyetlen éjszaka.** (11 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **FORUM** (189—707): Harmadik hétre prolongálva! **Kettesben.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü 11-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **Sok hűhó Emmiért.** (½4 ½6 ⅛8; vasárnap és ünnepnap ½2 órakor is.) — **HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Pompei** (kultúrfilm). **Az ezeréves kolostor szigete. Rajzos híradó a Adriáról. Magyar és Ufa híradók. Ufa-Magazin.** (Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.) — **HOMEROS** (496—178): **Fekete asszony.** (½4 ½6 ⅛8; vasár- és ünnepnap ½2 órakor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Vérbosszú.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **KAMARA** (423—801): **Fekete hajnal.** (½12 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **KORZÓ** (182—818): **Sziámi macska.** (½4 ½6 ⅛8; Sz ½2; V Ü 11 ¼4 ½6 ⅛8.) — **MESEVÁR-ELIT** (114—502): **Éjféli gyors.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **NEMZETI (ROYAL) APOLLÓ** (222—002): **Megálmodtalak.** (½4 ½6 ⅛8; Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Csalódás.** (½4 ⅛6 ⅛8: Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): Harmadik hétre prolongálva! **Kettesben.** (½4 ½6 ⅛8; Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Csalódás.** (½4 ½6 ⅛8; V Ü 11 ½2-kor is.) — **PÁTRIA** (145—673): **Igazi férfiak.** (10 ½12 ½2 ¼4 ½6 ⅛8; V Ü 11 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **PEST-PALACE** (221—222): **Magyar kívánsághangverseny.** (½12 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **PETŐFI-ODEON** (428—478): **Csalódás.** (¼4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **SZÉKELY-OLYMPIA** (236—425): **Régi keringő.** (11 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **SZITTYA-CITY** (111—140): **Megálmodtalak.** (¼4 ½6 ⅛8; V Ü ½2-kor is.) — **TINÓDI-TIVOLI** (225—602): **Csalódás.** (½4 ½6 ⅛8: Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **TOLDI-RIALTÓ** (224—443): **Vérbosszú.** (10 ½12 ½2 ¾4 ½6 ⅛8; V Ü 11 1 3 5 ⅛8.) — **TURÁN** (130—003): **Dunavér.** (11 ½2 ¼4 ½6 ⅛8.) — **ÚJBUDA-SIMPLON** (268—999): **Egy szoknya, egy nadrág.** (½4 ½6 ⅛8: Sz ½2; V Ü 11 és ½2-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): Második hétre prolongálva! **Párisi románc.** (½3 ¾5 7; V Ü 11-kor is.)

Színházak mai műsora

OPERA: Nincs előadás. — NEMZETI: *Stuart Mária* (XVI., 6). — KAMARA: *Tartuffe* (½7). — MŰVELŐDÉS HÁZA: *Film előadás* (4, ½7). — VÍG: *Fekete Péter* (½7). — PESTI: *Warrenné mestersége* (6). — MADÁCH: *Hamlet* (6). — ÚJ MAGYAR: *Köd* (½7). — ANRÁSSY: *Josephine* (½7). — VIDÁM: *Ballépés jobbra* (½7). — FŐVÁROSI OPERETT: *Egy boldog pesti nyár* (6). — BÁBSZÍNJÁTÉK: *Toldi* (½7). — REVÜPALOTA: *Rexűexpressz* (½7). — KAMARA VARIETÉ: *Lipi és Lupi* (½7). — KOMÉDIA: *Új figurák* (½7). — ERDÉLYI BÁBSZÍNHÁZ (Rottenbiller utca 14): *Hó fehérke; Piroska és a farkas; A láda* (4). —

Az olasz hadjárat csatáinak három fő gyujtópontja

Berlin, október 18. A Nemzetközi Tájékoztató Iroda jelentése szerint a délolaszországi harcok szombat dél óta

jelentősen vesztettek hevességükből,

miután hajnaltól délig sikerült felfogni az angol-amerikai támadó kötelékek többszöri támadását. A támadókat megsemmisítették. Ezzel a helyzet hadműveleti szempontból is változatlan. A német fegyverek a három fő gyujtóponton, ahol legnagyobb a nyomás, teljesen urai a helyzetnek. Vonatkozik ez különösen a volturnói síkság part részére, a Capuától keletre fekvő hegyek lábaira, a campobasso-baranellói területre és a foggia—római országút mentére. Más szóval:

az angol-amerikai csapatok napok óta őrjöngve áttörési kísérletei a Volturno völgyében épugy véres kudarcba fulladtak, mint az Apenninekből kiinduló bekerítő kísérleteik.

A német felfogó kötelékek makacs ellenállása a parti szakaszon, a capuai hegyi kapunál és az appenninl országúton egyaránt lehetővé tette, hogy

a német csapatok elszakadó mozdulataik ütemét és mértékét tetszésük szerint szabják meg.

A német kötelékek így egyre kedvezőbb harci terepet nyernek a hátuk mögött emelkedő hegyláncolatban.

A Volturno völgyében

Canzellótól északra hatásosan elzárták a német kötelékek a vasútvonalat. Az amerikai csapatok két támadását még kifejlődése előtt, egy továbbit támadást pedig még készenléti állapotban szétverték. Megsemmisítettek e harcokban 6 páncélost és 4 páncélos federitő kocsit.

Capuától északnyugatra

szétzúzták a német partbiztositó kötelékek az amerikaiak átkelési kísérletét. A német 8.8 cm-es ágyúk hét csónakot és több tutajt elpusztítottak. Capuától északra egy völgybejáróná ellentámadással bekerítettek egy amerikai zászlóaljat és néhány fogoly kivételével felmorzsolták. A Volturno felső folyása vidékén folyó harcokban az angoloknak és amerikaiaknak olyan nagy veszteségeik voltak, hogy egyelőre minden támadástól tartózkodtak.

Az appennini országúttól északkeletre

a kanadai és amerikai csapatok szombaton délelőtt beszorultak a szűk völgybejáratokba. A német repülőgépek a tüzérséggel együttműködve súlyos veszteségeket okoztak e csapatoknak emberben és hadianyagban.

A keleti part vidékéről nem érkezett jelentés különösebb harcitevékenységről azonkívül, hogy

Larino

vidékén meghiúsított a német tüzérség egy angol hídverést.

A délolaszországi arcvonal nyugati szakaszán sikerrel támadták a német repülők az ellenség páncélos és gépkocsi gyülekezéseit, több páncélost és menetoszlopot szétugrasztottak, a csapatoknak súlyos veszteségeket okoztak. *(MTI)*

A „folyók csatája" vár a 8. hadseregre

Lisszabon, október 18. Egy angol haditudósító szerint a »folyók csatája« vár a 8. hadseregre. Ez a csata bevezetője lesz a Rómáért, Pescaráért és Anconáért vivandó harcnak.

A németek lázasan építik védelmi rendszerüket a Trigno-folyó mentén, amely 10 mérföldnyire van Montgomery állásaitól, valamint a még tiz mérfölddel hátrább lévő Sangro folyásánál is építik állásaikat. Az új német védelmi vonal félelmetesen erős. A hegyekből lerohanó Trigno és Sangro erősen megduzzadt az állandó esőzések által és könnyen védhető. *(MTI)*

Angol repülőrajok szálltak fel az Azori-szigetekről

Zürich, október 18. *(A Pest külön tud.)* Egy algiri jelentés szerint angol repülőrajok az Azori-szigeteken levő légitámaszpontokról akcióba léptek az Atlanti-óceánon.

Ma délben kivégzik a lövöldöző lengyel villanyszerelőt

[illegible] beszámoltunk [illegible]

Felavatták Maróthy Jenő síremlékét

Vasárnap délelőtt avatták fel a kerepesi temetőben a fiatalon elhunyt nagyrahivatott író, *Maróthy* Jenő síremlékét, amelyet *Ligeti* Miklós szobrászművész készített. Az emlékművet *Móra* László sírverse díszíti. Az írótársak és a *Pesti Hirlap* szerkesztősége nevében a beszentelés után *Lányi* Viktor mondott költői avató beszédet.

— **A nagyváradi Gábor Áron tüzérségi hadapródiskola ünnepe.** *Nagyváradról* jelentik: Vasárnap délelőtt ünnepélyes keretek között szentelték, illetőleg avatták fel *Hász* István római katolikus és *Soltész* Elemér protestáns tábori püspökök a hadapródiskola új kápolnáját, illetve imatermét.

— **Vádelejtés.** A budapesti királyi ügyészség a Szabolcsy Gyula ellen okirathamisítás miatt emelt vádat elejtette és az eljárást megszüntette.

Fodor Jenő mind a maga, mind a megboldogult gyermekei: Szüts Károlyné sz. báró **Tornyay Erzsébet, Léderer Miklósné** sz. báró **Tornyay Magdolna**, báró **Tornyay György, Weldy Béláné** sz. báró **Tornyay Zsófia** és **Kéler Andorné** sz. **Feldheim Melinda**, testvére nevében megtört szívvel jelenti, hogy imádott felesége, a legjobb anya, nagyanya, anyós, nővér és sógornő

Fodor Jenőné

sz. Feldheim Ilona

hosszú szenvedés után a szentkenettel lélekben megerősítve e hó 16-án elhunyt. Drága halottunkat e hó 18-án 3 órakor kísérjük a Kerepesi temető halottasházából utolsó útjára. Az engesztelő szentmise a Szent István-bazilika kápolnájában e hó 19-én délelőtt 9 órakor lesz.

Ma vagy holnap megkezdődik a moszkvai értekezlet

Zürich, október 18. *(A Pes. kül. tud.)* Bár a moszkvai konferencia megnyitásának időpontjáról hivatalosan eddig nem adtak ki jelentést, a vasárnap este érkezett közlések alapján arra lehet következtetni, hogy *a hármas külügyminiszteri konferencia vagy még ma, vagy kedden megkezdődik Moszkvában.* A Szovjet külügyi népbiztosságához közelálló *Izvesztija* szombati cikkét, amelyben a háborús és a háborúutáni problémákat is a konferencia tárgyalási anyagához sorolja, sokkal *kevésbé merevnek* tartják, mint a *Pravda* multheti állásfoglalását. A londoni lapok feltűnő helyen közlik az *Izvesztija* cikkét.

Az *Observer* magáévá teszi az Izvesztijának azt a megállapítását, amely szerint a külügyminiszteri konferencia főcélja megállapodás arra nézve, *hogyan lehetne leggyorsabban befejezni a háborút és elérni a győzelmet.* A lap ezt a többi között azzal okolja meg: *meg kell akadályozni, hogy a háború elhúzódásával jóvátehetetlen pusztulásokat és káoszt idézzen fel.* Az Observer szerint a katonai személyiségek jelenléte az amerikai és az angol delegációban szintén a *konferencia rendkívüli jelentőségét* mutatja.

A *Sunday Times* részletesen foglalkozik az *Izvesztija* cikkével, hangsúlyozza, hogy a konferencia feladata olyan határozatokat hozni, amelyek a háborút Keleten és Nyugaton is *megrövidítik.*

A *Reynold News*, amely az angol vasárnapi lapok között a legbaloldalibb, valószínűnek tartja, hogy a moszkvai konferencia *szövetséges vezérkar* felállítását fogja elhatározni, amely irányító szerepet kapna katonai és politikai kérdésekben is.

Törökország helyzete

Istanbul, október 18. Törökország feszült várakozással tekint a moszkvai értekezlet elé, mert mindinkább nyilvánvaló, hogy *a török külpoli ika alakulása szoros összefüggésben van az angol-szovjet viszony fejlődésével.* Amikor a török fővárosban azt hangoztatják, hogy a háború sorsának irányában az év végéig döntő elhatározások lesznek, feltétlenül arra is kell gondolni, hogy *Törökország is dönések elé kerülhet.* Törökország minden igyekezetével azon van, hogy *eddigi semleges politikáját fenntartsa* és a háborún kívül maradjon, feltehető azonban, hogy a nemzetközi politikai és háborús helyzet úgy is alakulhat, hogy a török nemzeti célok szolgálata *szükségessé teheti a mostani álláspont felülvizsgálását.*

A törököknek ma nyilvánvalóan *Moszkva jövő tervei* jelentik a legfőbb kérdést. A török sajtó a legnagyobb óvatosság és bizalom hangoztatásával közli és kíséri megjegyzésekkel a Szovjettel összefüggő híreket, ugyanakkor pedig megértést igyekszik tanusítani az angolszászok háborús erőfeszítései és háborúutáni tervei iránt. *(MTI)*

Willkie választási programja

Stockholm, október 18. Ideérkezett jelentések szerint *Willkie* St. Louisban tartott beszédében, amely a választási hadjárat bevezetésének tekinthető, *azt követelte, hogy Roosevelt és kormánya lépjen vissza.* Azzal vádolta a kormányzatot, hogy nem tájékoztatja a népet a *külpolitika* irányáról és táthatatlan cenzúrával befolyásolja a közvéleményt a kormányzat hatalmának erősítése végett. Rooseveltnek és kormányának lemondása a legjobb biztosítéka volna az amerikai demokrácia fentartásának.

A köztársasági pártnak a következő programpontokat állította fel Willkie: *a fölösleges kiadások megszüntetése, a háború befejeztével a jövedelemadó csökkentése, az állami iparok megszüntetése és biztosítékok a szabadverseny tekintetében, semmiféle szövetkezés a szövetségesek két állama között, nemzetközi együttműködés. (MTI)*

A moszkvai értekezlet angolszász napirendjéhez hozzájárult a Szovjet

London, október 18. A *Daily Telegraph* diplomáciai munkatársának értesülése szerint Moszkvában *néhány napon belül megkezdődik a külügyminiszterek első ülése.* Londonban a leggondosabban előkészítették az értekezlet napirendjét. Washingtonban ugyanakkor a brit javaslatokkal összhangba hozott napirendi indítványt dolgoztak ki. A javaslatok kiterjedtek *a szövetségesek közötti kérdésekre, a nyugatiakra és a keletiekre egyaránt, továbbá politikai és katonai kérdésekre.* Az angol-amerikai katonai javaslatot már előre az oroszok elé terjesztették. Szovjet részről hajlandónak nyilatkoztak a javaslatban említett *minden pont megvitatására.*

Földi Mihály meghalt

Földi Mihály, az ismert író szombaton este *Ferenciek tere* 3. számú házban lévő lakásán váratlanul, tragikus hirtelenséggel *elhúnyt.* Az író maga is végzett orvos volt, de orvosi mesterségét soha nem folytatta. Az utolsó időkben magas vérnyomása volt, ezért *Földi* Mihály hosszabb ideje csaknem állandóan a *Svábhegyen tartózkodott.* Ott dolgozott, írta regényeit, amelyek különösen a modern szerelem lélektani rejtélyét boncolták, bizonyos körökben nagy népszerűségre tettek szert. A Svábhegyről küldte cikkeit az egyik liberális napilapnak, amelynek a Pesti Napló megszűnése után állandó munkatársa lett. Onnan irányította az igazgatása alatt álló egyik kiadóvállalatot is.

Két héttel ezelőtt az író *mandulaműtéten esett át,* a műtét sikerült s néhány nap mulva *Földi* Mihály tökéletesen felépült. A Ferenciek-terei lakásáról pénteken este ment fel a Svábhegyre, hogy dolgozzék. Nemrég fejezte be új regényét, melynek a címe *Csillagok felé.* A mű már nyomdában van s az író a megjelenés előtt álló művét nézte át. Szombaton délelőtt munkája közben *hirtelen elszédült.* Néhány pillanatig eszméletlen volt.

Magához térve azt mondta, úgy érezte, hogy *a fejében hirtelen ütés érte.* Orvosa társaságában autón ment haza pesti lakására, ahol ágyba fekve szinte az orvos érdeklődésével figyelte állapotát. Maga közölte környezetével, hogy szívtrombózis lépett fel. Alig akarták hinni az írónak ezt az önönmagán végzett bajmegállapítását, orvosa mindenesetre két injekciót adott *Földi* Mihálynak, aki délután elaludt. *A halál álmában érte.*

Halálát felesége, fia, ifj. dr. *Földi* Mihály orvos és menye gyászolja. *Földi* Mihály három nappal ezelőtt múlott 49 éves. Temetése kedden délután ½3-kor lesz a kerepesi temetőben a katolikus egyház szertartása szerint.

— **A »Kárpátmedence« bolgár száma.** A »Kárpátmedence« gazdaságpolitikai szemle októberi számát a bolgár gazdasági élet bemutatásának szentelte. Előszót Dimitri *Tosev* budapesti bolgár királyi rendkívüli követ és meghatalmazott miniszter írt, az egyes tanulmányokat pedig, melyek teljes képet adnak Bulgária gazdasági életéről és időszerű kérdéseiről, a legilletékesebb bolgár szakemberek.

A zongora kiváló szakemberei és óriási választék **Sternberg hangszergyárban**, Rákóczi-út 60.

BUDÁN

Fehérnemű, ruha, pongyola.

Árkormánybiztossági, áron jó minőségben.

Leutwyler

Horthy Miklós-út 25

Jog és igazság

Írta: Kiss Géza dr.

Olvasva *Ruszkay* Jenő nemzettestvérünknek a *Magyarság* június 11-i, vasárnapi számában *Jog és igazság* címmel megjelent magyar és *igazi* jogérzéktől átfűtött megnyilatkozását, úgy érzem, hogy — mint az úgynevezett nyilas, pontosabban hungarista perek védői gyakorlata nagyobb részének birtokosa — nem mulaszthatom el az alkalmat, hogy joghátrányt szenvedettjeink érdekében egy szerény felvilágosító kísérlettel hozzá ne járuljak azoknak a fogalmaknak a tisztázásához, amik az ő minden vonalon való *in integrum restitutiójukat* célozzák.

Igénytelen jogi meggyőződésem szerint a tévesen értelmezett, pontosabban: *tendenciózusan félremagyarázott* és az akkori törvényhozók intencióival merőben ellentétben álló logikátlan törvénymagyarázat idézte elő azt a helyzetet, hogy az úgynevezett államvédelmi, 1921. évi III. t.-c. áldozatai ma már, *létszámukat tekintve* — társadalmi osztálynak tekinthetők. Nem kívánok itt a törvény születésekori parlamenti vitákra visszatérni, csak utalok a javaslatot ebben a kétfelé magyarázható formában *körömszakadásig ellenező* Tomcsányi igazságügyminiszter és különösen Apponyi Albert gróf, — az akkori csonkított Magyarország „Grand old man"-jének szavaira, melyben leszögezte, hogy *„ezzel a törvénnyel pedig a legjobb magyarokat lehet becsukatni"*. A kassandrai jóslat beteljesedett, mert ehhez csak egy oly politikai rendszer kell, mely az irott paragrafust *saját képére és hasonlatosságára magyarázva*, uralma biztosítása érdekében forma szerint alkalmaztassa azt egy-két megtévedt bírájával.

Itt kell kitérnem arra, hogy a bírói tekintély, függetlenség, közbecsülés és erkölcs le kell, hogy szögeztesse velem azt a tényleges igazságot, miszerint *a bírói és ügyészi kar egyetemére a történtekből a mindenkori rendszer szervilitása szemszögéből semmi hátrányos következtetés nem vonható.* Sőt, ha megállott volna *a bírói lelkiismeretet legpregnánsabban jellemző* az az ítélet, melyet a budapesti büntető törvényszék mostani illusztris elnöke a *Szálasi* Ferenc 3 évi fegyházzal honorált nagy perében hozott — illetve hirdetett ki —, akkor talán nem vert volna fel annyi port, nem adott volna annyi vita-anyagot, nem járt volna annyi könnyel s szenvedéssel ez a judikatura. Az ő ítélete szögezte le ugyanis azt, hogy *az 1921. évi III. tc. „kizárólag olyan mozgalom, megmozdulás, vagy szervezkedés tagjai, vagy összessége, ellen alkalmazható, amely mozgalom, vagy szervezkedés az állam és társadalom alappillérjeinek, közintézményeinek összességét kívánja lerombolni, — ezen cselekmények megnyilatkozásaiból pedig, miután azok csak az állami intézmények egy része, respektive a kormány, vagy annak rendszere ellen irányulnak, éppen ezért nem alkalmazhatók.* Alkalmazható ellenben a lázadás előkészítésére irányuló szövetkezés vétsége, melynek büntetése pedig a nem dehonestáló, inkább figyelmeztető jellegű állam-fogház".

Az égiek *máskép határozának.* A politikai bűnügyek kiértékelésének ez a gyöngyszeme *nullifikáltatott* és lett egy *később hozott*, elvi jelentőségű határozatnak tekintendő iránytmutató ítélet a legfelsőbb bíróságnál, mely az egész később követett joggyakorlatot — hogy más szóval ne éljek — *ferde irányba siklatta* és ennek következtében állott elő az a jogi helyzet, hogy rövid pár éven belül törvényekben és törvényerejű rendeletekben lettek kormányprogramok mindazok a megnyilatkozások, melyek a nálam *kocsiderék-számra található* politikai büntető ítéletek a vádlottak, illetve védenceim terhére, mint *főbenjáró bűnöket* inkriminálnak. Ez a helyzet pedig *épp ez oknál fogva* különösen az alsóbb fokú bíróságok terhére, még mint jogpolitikai tévedés sem írható.

Az igazságszolgáltatás egyetemének tekintélyo csorbát nem szenvedett, de tökéletesen osztom *Ruszkay* Jenő testvérünknek és *Szemák* Jenő elnök úrnak a *Magyarság* és *Esti Ujság*-ban megjelent megnyilatkozásainak azokat a kitételeit, hogy *„a büntetőjogot is a nemzetközösség biztosabb alapjaira kell helyezni"*. Ne fordulhassanak elő olyan esetek, hogy mikor az u. n. rendtörvény ítéletei indokolásának 90 százaléka abból a premisszából indul ki, hogy *„súlyosbító körülménynek vette a bíróság, hogy vádlottak cselekményüket az ország súlyos külpolitikai helyzetében s annak közepette követték el"* s ugyanakkor pedig a paragrafusjoggal szemben az volt a materiális igazság, hogy *„a nemzetgyalázó és államfelforgató" vádlott* sírkeresztjére a munkács—szárhegyi csata után *az államfő külön kirendelt helyettese* főtárgyalása napján tűzi ki *a haza védelméért hősi halált halt „lázadónak" kijáró arany vitézségi érmet* ...

Említeni sem akarom az első világháború boldogult csataoroszlánjának, Przemysl hős táborszernagyának *riadóautókkal súlyosbított* temetését, hol az állampolitika a nagy készültség helyszínre küldésével csak azért asszisztált, mert az 1921. III. t.-c. alapján Tamásy Árpádot is, mint magyar nemzetiszocialistát államfelforgatónak tekintette.

Am „rettentő képek, ó, hová levétek" — a tragikumtól lefelé a *humorig*, sőt azon túl a *cinizmusig* termelte ki a vakvágányra futott judikatúra olyan esetek tucatjait, hol a vádirat kibocsátása és a főtárgyalás közötti időben holmi olyan apróbb jogesetek fordulának elő, hogy a kétfarkú oroszlán saját belső rothadásában összeomlott, az akkori zsidó-liberál és félvörös, sőt majdnem egész vörös Ausztria jogrendje összeomlik — és itten a Planetta méltatása miatt *„bűntevő feldicsérése" miatt vádba fogott nyilasról* 1938 március 15-e után egy héttel kiderül, hogy a boldogan megújhodott és a germán törzshöz évszázados ösztönös törekvések után megtért, velünk sokszor sorsközös osztrák nemzet *Phanteonba helyezett nemzeti hősét dicsérte fel.* A tárgyalás *sürgősen elnapoltatott*, az ügyirat pedig még ma is porosodik, nyitott tételeként *a pragrafus-jog szerint értelmezett* anyagi igazságnak.

Beszéljek talán vitéz *Dalbosfalvy* százados esetéről, kinek kitüntetésként az első világháborúban mást adni már nem lehetett, mint ezüst plakettel ellátott azt a karabélyát, amivel a lucki áttörésben, mint ütegparancsnok, a gyalogság visszavonulása és tüzérei nagyobb részének eleste után, maga lő agyon 15 ellenséges katonát és két ágyúval fedezi napokon keresztül a visszavonulást egy divizióval szemben. És ez az ember *ma*, az 1921. évi III. t.-c. paragrafus alkalmazásának jóvoltából és a fenkölt gondolkozású államfő többször kiadott kegyelmének ellenére 50 és egynéhány évével, *„hivatal és jogvesztés mint mellékbüntetés" hatályának élvezetében* ma is az orosz fronton több mint másfél éve *közhonvédként teljesít arcvonal-szolgálatot.*

E pontnál kell érintenem az időközben kiadott közkegyelmi rendeletek kérdését, mégpedig abból a szempontból, hogy az ezek mellé kiadott végrehajtási utasítások, jogi meggyőződésem szerint, *egyáltalán nem fedik azt a magasröptű elgondolást és szellemet, amivel legfőbb Hadurunk akként nyilatkozott meg, hogy „kegyelmemmel pedig elsősorban azokhoz fordulok", — „akik engem bántottak meg".*

A kegyelmi rendeletek ennélfogva *kiterjesztőleg* magyarázandók és ahol nyereségvágy vagy társadalomellenes turbulens törekvés nem mutatkozik, — *a még benne lévők előtt kinyitandók a fegyházak ajtajai.*

A nagy *„status quo ante"* kezdeményezésénél és folytatásánál a jobb sorsra és teljes energiájú nemzetközösségi munkára hivatott ügyészi és bírói kar *nem terhelhető a politikai gyorsított perek gicca filmjeinek visszapergetésével*, mert erre a történelem és történések négyzetes haladványú sebességgel való folyásának idején sem idő nincs, sem energiájuk erre nem pocsékolható. A jogi gordiusi csomó — éppen Ruszkay Jenő testvérünk megnyilatkozásának értelmében is — a kegyelmi rendeletek legszélesebb és legáltalánosabb *kiterjesztésével* egycsapásra oldandó meg. Az államfő nemes intencióinak megfelelően levakarandó az úgynevezett végrehajtási utasításokban megnyilatkozó *belemagyarázás és jogcsavarás* és vehesse kezdetét *egy újabb olyan politikai jogfejlődés, mely kizárólag a nemzet összességének, népközösségének érdekeit van hivatva egy bizonyára bekövetkezendő dicsőségteljesebb második évezred küszöbén biztosítani.*

A lebonyolítás formái az itt kifejezetteken kívül azok lehetnének, hogy teljes *büntető, státus, magánjogi vonatkozásokban joghátrányt szenvedettek integrum restitutiójának megvalósítására kormánybiztosság állíttatnék fel.* Az 1921. évi III. t.-c. alapján kizárólagosan jobboldali működésük miatt elesettekkel szemben hozott ítéletek jogpolitikai tévedés folytán *hatálytalanokká nyilvánítassanak, ők erkölcsileg és anyagilag kártalanittassanak,* hogy a magyar újonnan zsendülő jogpolitika kertjének friss és új tavaszt hirdető virágai mielőbb takarják el az alattuk *mielőbb elfeledni szándékolt* enyészetet. Alapelv pedig az legyen, mit a nagy klasszikus úgy fejezett ki, hogy *„ez után bő ajtó nyílik kegyelemre, nem vetem a multat senkinek én szemre"*. Mert kik jobboldaliak, államhűek, egy világégés közepettebeli, most már számosan utódainkként megrokkant katonák, hősi halottak, pantheonba kívánkozó nemzeti hősök, még ha zubbonyuk zsebében 1921: III.-as elintézetlen vádiratot hordanak is, *a közelmultban sem valának mások* és csak egy rendszer *uralombiztosítása érdekében* hurcoltatának. — rájuk csak a másik klasszikus igéje illik, hogy ... *„és itten mentenek mártyr halálra, gúnytól környezetten, — de bennük dereng fel az új gondolat és halnak meg eszmékért, mit utódaik tán az utca léggel szívandnak magukba"*.

Ezt a szörnyű jogtörténelmi hasadást kell kiegyenliteni. A lebonyolítás módját, az általam javasoltakon kívül is, intézzék el az arra hivatottak. A jobboldali, nemzetiszocialista élni akaró magyarság, amely fejlődni, dolgozni akar, hazája fennmaradását *továbbra is biztosítani akarja*, nem foglalkozhatik éppen ezirányú érdemeire tekintettel a maga apró kis egyéni rehabilitációival. A nemzetközösségi energiák a nagy cél érdekében mielőbb felszabadítandók és pedig egy olyan új átállított jogrendszer keretében, hol *büntetés, vagy vádirat csak annak jár, ki nemzete, vagy fajtája ellen vétkezett* ...

DUNÁNTÚLI NAGYVÁLLALAT gyakorlott

műmestereket,

akik a kémiai nagyiparban már dolgoztak, mielőbbi belépésre KERES. Jelentkezés az ajkai timföldgyárban.

A papírzúzó malmaiban őrlik már fél század zsidó irodalmának töméntelen termékét

Kolozsvári Borcsa Mihály: Vállaltam a könyvégető szerepét...

Budafok felé gördül velünk az autobusz, napsütött utakon, nyári pompában zöldelő tájakon át, huszan, vagy huszonketten ülünk a haditudósító századnak erre az alkalomra rendelkezésünkre bocsájtott, kényelmes kocsijában. A cél: *tanuja lenni annak a pillanatnak, amikor megérdemelt sorsára jut a zsidó-liberális korszak szellemi emlőjéből bőven folyt sémita irodalom, amely nem is egészen fél évszázad alatt rányomta bélyegét a magyar könyvtermésre.* Hogy mi történt ebben az országban két-három emberöltő leforgása alatt, azt a zsidó irodalom tükre mutatja meg igazán. Mikor sikerült meghóditaniok a magyar gazdasági életnek minden jelentős pozicióját, sietve beültek a szellem fellegváraiba is, ahol azután *utat nyitottak fajtestvéreik irodalmi tülésének s ezzel háttérbe szorították a keresztény magyar irodalmat.* A márciusi események gátat szabtak ennek az elömlő, pusztító irodalmi áradatnak is *Kolosvári-Borcsa* Mihály államtitkár kormánybiztosi minőségében végítéletet hirdetett a zsidó irodalom fölött: *meg kell semmisíteni utolsó szálig* a magyar könyvpiac zsidó termékeit!

Huszonkét vagon könyvvel indul a megsemmisítés...

Intézkedésére szerte az országban megindult a zsidó szerzők műveinek összegyüjtése, hogy azokat hulladékpapírként nemzetgazdasági célra dolgozzák fel. Budapesten tizennégy kerületi, vidéken pedig negyvennégy körzeti gyüjtőhelyen megindult a magyarországi zsidó szerzők és a Magyarországon megjelent külföldi zsidó írók műveinek és munkáinak összegyüjtése. *Ezideig 447.627 kötet gyült össze, vagyis huszonkét vagonnyi könyvet szolgáltattak be június 15-ig, de ez a mennyiség még növekedni fog a továbbiak folyamán.*

A papírzúzó malom udvarán társzekereken, bálákba rakva helyezték el a telepre megérkezett zsidó könyveket, halmazuk előtt Kolosvári-Borcsa Mihály államtitkár, kormánybiztos tájékoztatást nyujtott a könyvek megsemmisítésének tanujaként meghívott vendégeknek: *Dulin* Elek miniszterelnökségi miniszteri tanácsos, *Gáspár* Jenő, az Országos Magyar Sajtókamara igazgatója, Kurt *Brunhoff*, a budapesti német követség sajtóattaséja és a budapesti sajtó képviselőinek.

Fél évszázad alatt...

— ***Ezzel az ünnepi aktussal, amelynek itt tanui vagyunk*** — mondta —, *több mint fél évszázados egészségtelen folyamat ér véget:* a zsidó szellemiség elhatalmasodása a magyar szellem fölött. *Ez a folyamat körülbelül Kiss Józseffel kezdődött meg a magyar irodalomban, a mult század hatvanas éveinek végén ő tette meg az első félig épkézláb kísérletet a magyar irodalomba való behatolásra.* A zsidók térfoglalása, szellemisége azonban mindig távolmaradt a magyar szellemtől, bár a kiadóvállalatok és nyomdákon keresztül, sajnos, igen nagy keresztény közönséget hódítottak meg maguknak. Jellemző, hogy a hozzám beérkezett jelentések szerint a leányintézetek, magyar iskolák, szociális egyesületek, hitbuzgalmi testületek könyvtárai, a vidék közgyüjteményei telve voltak zsidó művekkel, *némelyikben öt-hatszáz kötettel szerepeltek.*

— A liberális korszaknak féltett és őrzött tabuja volt a betü, aki hozzá mert volna nyúlni, a barbarizmus vádját kapta volna vissza, *én azonban most vállalom a könyvégetés „megbélyegző" szerepét, mert ezt az irodalmat ki kell tépni a magyar szellemi életből.* A zsidó könyvek szétzúzásának mai kezdete csak az első felvonás, de ez is azt jelenti, *hogy körülbelül ötszázezer zsidó könyv fog megsemmisülni.* Ezzel komoly nemzetgazdasági feladatot végzünk el, mert a zsidó könyvből újból nyersanyag lesz, papír...

—A zsidó könyvek megsemmisítéséről kiadott rendelkezés kizárólag kutatás céljára engedi meg, hogy zsidó könyvet közkönyvtárakban zároljanak. Most az első alkalommal a kiadott jegyzék szerint *mintegy százhúsz magyarországi és harmincöt külföldi zsidó író könyveit foglaltuk le megsemmisítésre,* de ezt az akciót folytatja a többi, mert az egész magyar szellemi életnek meg kell szabadulni és tisztulni a zsidó irodalomtól és éppen ezért kötelességének érezze minden magyar ember, hogy a *magánkönyvtárában föllelhető zsidó munkákat vagy a gyüjtőhelyekre, vagy a zsidókérdés kutató intézetbe szolgáltassa be.*

— Ennél a pillanatnál nem mulaszthatom el megemlékezni két nagy magyar szellemiségről, akik sohasem szüntek meg hangoztatni a kíméletlen harcot a zsidósággal, a zsidó szellemiséggel szemben: *emlékezzünk Prohászka Ottokár és Gömbös Gyulára, most, amikor a tisztítás nagy munkáját megkezdjük.*

Az államtitkár beszéde után megindultak a papírzúzó malom harmincöt mázsás, hatalmas kőkerekei. Ezek a gigantikus kerekek *acélteknőben* forognak körbe, s talpuk alá odahányják a szétzúzásra ítélt papírost. A kocsiról Kolosvári-Borcsa Mihály először Kiss Józsefnek, ennek a zsidó vándortanítónak könyvét emeli be — szándékosan —, hiszen vele indult meg a magyarországi zsidó irodalom térhódítása és így vele indul meg most az elpusztítása is. A kékfedelű könyvet bevetette a malom kerekei alá, azután a munkások mázsaszám dobálták be a különböző zsidó írók munkáit a kádba, ahová vízsugár ömlött, s *pár perc mulva alaktalan, nedves péppé gyúródott össze a zsidó könyv.*

Akik ott álltunk ennél a sorsdöntő pillanatnál, valamennyien éreztük, hogy az új magyar szellemiség felépítése indult meg itt kinn Budafokon.

Haditörvényszék elé állítják a pearlharbouri amerikai csúfos kudarcért felelős amerikai tábornokokat

Washington, június 16.

Roosevelt elnök aláírta csütörtökön a kongresszus által elfogadott törvényt, amely szerint Kimmel tábornagy és Short tábornok, akik a pearlharbouri katasztrófáért felelősek, még ez év december 7-e előtt haditörvényszék elé kerülnek. A két amerikai parancsnokot kötelességük elhanyagolásával vádolják. A kongresszus és Roosevelt a hadügyminisztérium és a haditengerészeti minisztérium ellenzékével szemben az eljárás megindítása mellett döntött. A két minisztérium azt javasolta, az eljárást halasszák a háború utánra. *(NST.)*

BOMBATÁMADÁS ELLENÉRE IS BOMBASIKER:

Ez történt Budapesten

MURÁTI, HAJMÁSSY, RAJNAY, KISS MANYI (Délibáb-film)

Óriási siker:

Korzó, Radius, Omnia! Mától SCALA is!

Gazdasági élet

Rendelet az egyes iparcikkek előállítóinak szavatossági kötelezettségéről

A Budapesti Közlöny pénteki számában jelent meg a m. kir. minisztérium 2.160/1944. M. E. számú rendelete egyes iparcikkek előállítóinak szavatossági kötelezettsége tárgyában. A rendelet szerint az iparügyi miniszter abban az esetben, ha a honvédelem érdekében valamely iparcikk előállítását szabályozza, a cikk előállítójával szemben szavatossági kötelezettséget állapíthat meg.

Ugyancsak a Budapesti Közlöny pénteki száma közli a m. kir. iparügyi miniszter 29.300/1944. Ip. M. számú rendeletét a vizvezetékszerelvények, gázszerelvények és gőzszerelvények előállításának és forgalmának szabályozása tárgyában. A rendelet szerint az említett szerelvényeket az 1944. évi augusztus 14. napjától kezdve csak a m. kir. Ipari Anyaghivatal külön engedély alapján és csak a rendeletben valamint mellékleteiben meghatározott előírásoknak megfelelően szabad előállítani. A szerelvények előállítói a szerelvények rendeltetésszerű használat melletti tartósságáért a felhasználástól, beépítéstől számított egy évig terjedő időre szavatossággal tartoznak. *(MTI)*

Világgazdasági hírek

Növekszik a jával rizs- és tengeritermelés

Sanghai jelentés szerint a jával rizs- és tengeri-termelés 15%-kal növekedett, ami a japán gazdaságpolitika sikerét mutatja.

Pával pótolják az acélt a teherkocsik építésénél a USA-ban

Az amerikai haditermelési hivatal washingtoni jelentés szerint új tehervagontípus építését határozta el, *acélból és fából*. Szakkörök nem helyeslik ezt a tervet, mivel a *fából és acélból gyártott teherkocsik hordképessége sokkal kisebb. A teherkocsi hiány jelenleg igen érezhető a USA-ban.*

Növekszik a fülöpszigeti érctermelés

Manilai jelentés szerint a *Fülöp-szigeteken a vörösréztermelés* az elmult évben háromszor akkora volt, mint 1942-ben. Rövidesen sor kerül a *krómbányászat eredményének megduplázására* és a mangánbányászatot is fokozzák. Sőlyt helyeznek a *vas- és széntermelés növelésére is a Fülöp-szigeteken*

Nagy talajjavító munkákat végeznek Bulgáriában

Szófiai jelentés szerint *nagy folyószabályozási és talajjavitási munkák folynak most Bulgáriában.* Az egyik Duna melletti mocsaras vidéken még ebben az évben *befejeződnek a lecsapolási munkálatok és ezzel 16.000 hektár új termékeny területet nyernek.* Ezzel a munkával a *maláriaveszélyt is sikerül kiküszöbölni.* A Taponica folyónál *30.000 hektár területet tesznek ez idén újra termékennyé.*

Növekszik a franciaországi szárított tej termelés

A francia tejipar egyre növekvő mértékben gyártja a tejport, 1943-ban Franciaországban már 700.000 kg szárított tejet, illetve tejport állítottak elő. Ez a mennyiség mintegy 8.4 millió liter teljes tejnek felel meg.

Kairóban az autobuszok 85 százalékát kivonták a forgalomból

Kairóban a városi autobuszok 85 százalékát kivonták a forgalomból, mivel hiányoznak a gumik és a tartalék alkatrészek. Alexandriába már 8 hónap óta nem érkezett szénszállítmány. Ezek a híradások mutatják az *egyiptomi gazdasági helyzet nehéz voltát.*

Wünscher Frigyes a borsodi Hangya-kerületi értekezleten. A Hangya Szövetkezet kerületi vezetői mintegy 200-an értekezletet tartottak Görömbölytapolca fürdőn, amelyen megjelent Wünscher Frigyes dr. egyetemi magántanár, a Hangya vezérigazgatója is, aki a Hangya egész működését felölelő nagyszabású előadást tartott. A mai idők rendkívüli teljesítményeket rónak mindenkire — mondotta a többi között. Ne kérdezze ma senki miért silányabb minőségű a ruhaanyag, miért van szükség az egyes árucikkekben. Erre csak egy a felelet: háború van! A Hangya Szövetkezet 45 éven keresztül harcolt a zsidó törekvések ellen. Most elérkezett az idő s lehetünk azok, amiknek már régen kellett volna lennünk. *Nem akarjuk azonban azt, hogy a községekben más üzlet ne legyen.* Nem akarjuk a keresztény egzisztenciákat tönkretenni. Ezután hangoztatta, hogy a mai időkben egyetlen pillanatban sem szabad letérni az erkölcs útjáról, mert csak így lehet elérni a további fejlődést.

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Bágyoni Váró Andor beszámolója az „Ártatlanok" bemutatójáról:

A magyar Jud Süss

1.

A Madách Színház bátor elhatározással a forró nyár küszöbén nyitotta meg kapuját *Kádár* Lajos, *Solymosi* István és az átdolgozó *Dövényi Nagy* Lajos *Ártatlanok* című színművével. Hosszú, de keserves falujárás, hatósági és társadalmi akadályverseny után most felfrissítve, megizmosítva került a budapesti közönség elé a féktelen és mérhetetlen zsidógyűlölettől izzó darab. A mű alcíme joggal lehetne ez is: *vádirat a zsidóság ellen, három felvonásban.*

A korszerű felvilágosító harcban eredményes feladat vár a lángoló színműre, erre *a vértelen Tisza-eszlár-drámára, a magyar Jud Süssre.* Ez a Jud Süss nem a várost és a fejedelemséget fonja körül piszkos és halálos pókhálójával, nem az udvart és a fejedelmet ejti meg, hanem a parasztot, a falut. Ehrlich *Efraim* a pók neve s a legdrágább, a legtisztább magyar vért szívja. A darab azt mondja el: hogyan. Uzsorakölcsönnel, csalással, leányrontással, vesztegetéssel.

Tudjuk, hogy elsősorban *Dövényi Nagy* Lajosnak, a jobboldali sajtó egyik legharcosabb közírójának, a *Tarnopolból indult el...* című roham-regény szerzőjének köszönhetjük az *Ártatlanok* szinte percenként bombázó robbanó ütemét. Nyers, durva, de annál hatásosabb erővel rajzolódik elénk a kufárlelkű, mindenre elszánt, vérivó *Efraim, Izsák, Náthán* s az egész rosszszagú galiciai mispóche, de az asszimiláció kék taván evező Ehrlich-Erényi Viktor, a jellegzetes „második nemzedék" alakja is. Hogy az *Efraim-fi* megkeresztelkedett?

— *Nem ártott ennek többet a keresztelés, mint halottnak a szenteltvíz* — mondja ki a szentenciát maga a fajtestvéri kisminje; az idő és az érdek kívánta úgy, hogy az immár *pajesz-cicesz-lülef* nélkül gazkodó zsidó Ábrahám kebeléből az Egyház ölébe térjen. A tetűhintás társaság csak sunyin nevet a „megtérésen", mert tudja: *Mórból soha nem lesz Árpád és Dávidból soha Szent József.* A vér vér marad. Nem lehet keresztvízzel felhígítani, megfehéríteni...

Az *Ártatlanok* nyiltan beszél, ha kell, *gorombán.* Nem köntörfalaz, nem enyhít és nem szépít; *nevén nevezi a bóchergyerméket,* nem parfőmözi a fokhagymaillatot, nem fertőtleníti illedelmesen a libazsíros kaftánokat, s a tetveket sem rejti haj alá gondos fésüléssel.

— *Nagyot és biztosat kell ütni, öcsém!* — mondja a darab egyik paraszthőse, s bizony a szerzők nem húznak kezükre glaszékesztyűt, ha ütnek, de hangszűrő szájkosarat sem tesznek a szájukra, ha szólnak. Kimondják áperte, hogy Efraim fia, Viktor megerőszakolja Tiszta Rozikát; pellengérre állítják a *Színházi Élet*nek nevezett leánykereskedelmi közlöny országos lélekrontását; a keleti Eszter-ölők és Jánoskisemmizők aljas jellemét sem szépítik még a dramaturgia szent nevében; s azt a bizonyos „alkotmányt, polgári szabadságot" is Nép-stílusban védetik meg erénytelen-Ehrlich ügyvéd úrral.

— *Majd felmegyek Fábián Bélával a belügyminiszterhez és ha kell, magához Bethlen Istvánhoz!* — mondatják a nyálasszájújával.

Az „Ártatlanok" első és harmadik felvonásának színpada
(Bercsényi Tibor díszlete. — Jánosa rajzai.)

A színpadon sóhajtva emlegetik *Vázsonyi* Vilmos szellemét és a *Független Magyarország*-ot olvassák, s azt is mondják, hogy: *nebich,* sőt azt is, hogy: mit *zűfécol...*

A sisteregve-füstölögve égő előadást csak *nyiltszini tapsok* számlálhatatlan sora akasztja meg gyakran. A vád olthatatlan tüze úgy terjed a deszkákról, mint a prériláng a csattogó szélben. *Tömegsiker, népsiker!* Vad siker.

Efraim: Tompa Béla

A kíméletlenül antiszemita *Ártatlanok*-ról szóló beszámolónk nem lenne teljes, ha nem emlékeznénk nemrégiben írt *La politique est la fatalité* című cikkünkre, amelyben Upton *Sinclair* amerikai író *Mammonart*-jának tételét taglaltuk: *minden művészet propaganda!*

Az *Ártatlanok* és előadása százszázalékosan az. Amit viszont a *wildei* aforizmakedv talán így fogalmazna: nemcsak minden művészet propaganda, hanem a propaganda is lehet *művészet.* Lehet.

2.

Az *Ártatlanok* meglepően, néha megdöbbentően érdekes előadásának érdemén — bár csak egy név szerepel a színlapon — hárman osztoznak. *Kiss* Ferenc, aki az utolsó próbákon vette erős kezébe a darabot s akinek szívügye az *Ártatlanok,* de a Madách Színház is; *Cselle* Lajos, a színház új igazgatója, a Színművészeti Kamara volt főtitkára és *Kardos* Géza, a névvel szereplő rendező, a debreceni színház egykori igazgatója. Kiss Ferenc rendezői és baráti érdemeit ebben az esetben a színház célja, megnyitása és az előadás *átforrósodása* igazolja. Cselle érdeme viszont *a merész kiálláson* kívül az, hogy a volt kamarai főtitkár gyakorlatával és éleslátásával a legkitűnőbb — a fővárosban nagyrészt ismeretlen — *színésztípusokat* választotta ki. Kardos Géza viszont a gyakorlott, ügyes vidéki igazgató-rendező biztos tapasztalatait, *határozott vonalvezetését* ajándékozta az előadásnak.

Az „együttes" nemesebb fogalmának lényegét kihangsúlyozó előadás legkísértetiesebb alakja *Bánhidy* László vörös Izsák zsidaja. Csúf és félelmetes; élő torz a szó leggalíciaibb értelmében. Ijesztően hű és zsidó-emberi *Tompa* Béla Efraimja, s undorítóan igaz *Ignáth* Gyula jampec-asszimilánsa, úgyis, mint liberális fajtestvérvédő-ügyvéd-politikus. *Toronyi* Imre a zengő magyar szó szószólója, *Iványi* Zoltán a zsidóvész ellen harcoló magyar lelkiismeret felkiáltójele (csak venné le a briliánsgyűrűt, hiszen a darabban falusi jegyző!), *Szakács* Zoltán a hadirokkant-paraszt igaz szobra. *Berky* József az álantiszemita zsidóvérű *Aladár* éles karrikatúrája. Meglepően jó a lágy *Puskás* Tibor a földet pálinkára váltó, lelkében fájdalmas-duhajul megkótyagosodott parasztlegény szerepében. *Hojkó* Ferenc egy-egy pillanatra szinte *Kiss* Ferencre emlékeztet, s mérsékelt, ízes „Örzse néni" *Bacsányi* Paula. *Egyed* Lénke, *Dinnyési* Juliska, *Villányi* János nevét kell még dícsérően feljegyeznie a kritikus-krónikásnak.

Sajnos, a darabban szereplő két ifjú és szépreményű hölgy — a megerőszakolt szőke libuskát játszó *Zentai* Anna és a *Színházi Élet* emlőiből csábmézet szívó *Kovács* Klára — nem tudott kellően és illően a jó együttesbe illeszkedni. Igaz, hogy szerepük is suta, semmitmondó.

S aztán még valamit. Ilonka—Mihály szerelmi kettőse túl hallvány, erőtlen, vértelen Jeleneteiket *húzni és erősíteni* kellene. Lemaradnak a darab heves iramában!

Végül pedig kérjük a szerzőket, ne beszéljenek állandóan *„kikeresztelkedésről."* Ez jiddis-zsargonban talán még megbocsátható, de egyébként *helytelen, magyartalan* kifejezés. A zsidó vallásból nem lehet „kikeresztelkedni." A zsidónak legfeljebb *megkeresztelkednie* lehet. Ime, ez az a kis „keresztvíz", amit le akartunk szedni a feltűnő népsikert aratott darabról...

Kolozsvári Wagner-bemutató

A kolozsvári Nemzeti Színház operatársulata bemutatta Wagner *Tannhäuser* című operáját. A helyi sajtó elismeréssel ír az előadásról. *Pócza* Ella, *Laczó* István, *Horváth* József, *Szanati* József, *Turján* Vilma, *Horváth* László és mások énekelték a *Wagner*-opera fontosabb szerepeit. A közönség lelkesen ünnepelte a szereplőket. A zenekart *Szita* Oszkár vezényelte és tetszést arattak *Varga* Mátyás színpadképei.

Premier a pincében

A berlini Schiller Theater az *ős-Faust* után most *Kleist,* a nagy német költő *Az eltört korsó* című vígjátékát hozta színre a — *pincében.* A *Magyarság* annakidején megírta, hogy Heinrich *George* színháza a súlyos bombatalálat óta színházteremmé átalakított alagsori dohányzójában folytatja működését nagy sikerrel. *Ez ma a világ legbombabiztosabb színháza,* hiszen a pincében játsszák... Itt említjük meg egyébként, hogy a Kleist-vígjátékot annakidején Emil *Jannings* főszereplésével filmesítették meg a németek.

Pesti esték

Opera (5): Salome, József legenda (Strauss).
Nemzeti Színház (½6): Péter (XVII).
Magyar Művelődés Háza (½6): Légoltalmi Liga előadása.
Vigszinház (½3 és 6): Nem értünk a fiatalokhoz (II. sorozat, este bérletszünet).
Erzsébet városi (½5 és ½7): Kata.
Uj Magyar Színház (½6): Ötcélsége a mama meseoperett.
Andrássy Színház (6): A pénz nem boldogit.
Magyar Műszinkör (csak vasárnap 3, 5, 7: Gyöngyvirágos huszárcsákó.
Fővárosi Operettszinház (½6): Luxemburg grófja. Vasár- és ünnepnap 2 órakor.
Madách Színház (½7): Ártatlanok.

BEMUTATÓ FILMSZINHÁZAK:

Átrium (T.: 153-034 és 154-024) H. ½4, ½6, ½8, sz., v. és ü. ½2-kor is: Magyar sasok.
Belvárosi Híradó-filmszinház (Tel.: 181-244.) Rendőrkutyák. A lombikok titka (kultúrfilmek). Rajzos híradó Tivoliról. Magyar-, Ufa- és Európa-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.
Corvin (T.: 138-988, 339-584) H. 3, 5, ½8, v. 11-kor is: Itél a folyó.
Deák (T.: 125-932, 121-343) H. ½4, ½6, ½8, szomb. ½2, v. és ü. 11-kor is: Kirándulás az alvilágba. Biztonságos óvóhely.
Fórum (T.: 189-707, 189-543) Előad. kezd.: 3, 5, 7, v. és ü. 11-kor is: Örök küzdelem II. rész: Isten veled Kyra. Nőnek részére modern óvóhely.
Híradó Filmszinház (Erzsébet-körút 16. (Tel.: 222-499.) Ligurius partvidék. Vadász, védd a vadat (kultúrfilmek). Rajzos híradó Tivoliról. Magyar-, Ufa- és Európa-híradók. Folytatólagos egyórás előadások 9—21 óráig.
Kaszinó (383-102, 186-329) H.: ½4, ½6, ½8, v. és ü. 11-kor is, szombaton ½2, ½4, ½6, ½8: Számüzöttek. (John Ekmann, Sten Lindgrén, Gull Nay Woria) (2. hétre prol.)
Korzó (Tel.: 18-28-18) Mindennap: 3, 5, 7, szomb. 1, v. és ü. d. e. 11-kor is: Ez történt Budapesten (Murátl, Hajmássy) (A színház befogadóképességének megfelelő óvóhely.)
Nemzeti Apollé (T.: 222-002) H. 3, 5, 7, szombat 1-kor, v. és ü. 11 és 1-kor is: Sportkirály. Modern 800 személyes óvóhely.
Omnia (T.: 130-125) H.: 3, 5, 7, szomb. 1-kor is, vas. 11 és 1-kor is: Ez történt Budapesten.
Rádius (T.: (122-693 és 120-584) H.: ½4, ½6, ½8, szomb. ½2, ½4, ½6, ½8, v. és ü. d. e. 11, d. u. ½4, ½6, ½8: Ez történt Budapesten (Murátl, Hajmássy) (2. hétre prol.) Óvóhely van!
Scala (T.: 11-44-11) H. ½4, ½6, ½8, szomb., v. és ü. ½2-kor is: Ez történt Budapesten (Murátl, Hajmássy). Magyar híradó.
Szittya—City (T.: 111-140) Előadás kezdete ½4, ½6, ½8, szomb., v. és ü. ½2-kor is: Csodarepülő (14. hétre prol.)
Uránia (T.: 146-046) H.: 3, 5, ½8, v. és ü. 11-kor is: A nagy út. (2. hétre prol.)

UTÁNJÁTSZÓ FILMSZINHÁZAK:

Barlang (422-722) Előad. minden nap ½2, ½4, ½6, ½8). Jómadár (Pelsőczy Irén, Szilassy László, Ajtay Andor, Mály Gerő). Az első előadás mindennap mérsékelt helyárakkal
Beleznay—Studió (T.: 225-278) Előad. kezd. 11, ½4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor ist Mária nővér.
Capitol (T.: 134-337) Előad. kezd. 1, 3, 5, 7, v. és ü. 11-kor is: Örök küzdelem. I. rész: Élni akarunk.
Csaba—Savoy (T.: 146-040) H. 3, 5, 7, v. és ü. 11 és 1-kor is: Első csók.
Duna—Lloyd (T.: 111-994) H.: 3, 5, 7, v. és ü. 1-kor is: Első csók.
Kamara (T.: 423-901) Előad. mindennap ½12, ½2, ¼4, ½6, ½8: Cseresznyevirág. (Modern 500 személyes óvóhely.)
Mesevár—Elit (T.: 114-502) H. ¼4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: A látszat csal.
Pátria (T.: 145-673) H.: 10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ½8, szomb.: 11, ¾2, ¼4, ½6, ½8: Rákóczi induló.
Pest—Palace (T.: 221-222) Előad. naponta: ½12, ½2, ¼4, ½6, ½8: Benedek-ház (3. hétre prol.)
Újbuda—Simplon (T.: 268-999) H.: ¼4, ½6, ½8, vas. ½2-kor is: Első csók.

TOVÁBBJÁTSZÓ FILMSZINHÁZAK:

Adria—Admiral (T.: 358-707) Előad. kezd.: 3, 5, 7, v. és ü. 11 és 1-kor is: Bécsi melódiák.
Alkotás (T.: 355-374) H. ¼4, 5, 7, v. és ü. 11, ½2, 3, 5, 7: Bolondos család.
Anna mozgó (T.: 225-238) H.: 3, 5, 7, v. és ü. 1-kor is: A 103-as nem tért vissza. Zsidók nem látogathatják!
Budai Apolló (T.: 351-500) H. ¼4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: Trópusok hőse. Vasárnap d. e. 11-kor: Két örömapa.
Damjanich mozgó (T.: 425-644) H. ¼4, ½6, ½8, v. és ü. ½2kor is: Trópusok hőse.
Erzsébet mozgó (T.: 222-401) Mindennap 11, 1, 3, 5, 7: Félvér.
Glória (T.: 427-521) H. ¼4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: Boresa Amerikában.
Ipoly (T.: 29-26-26) H.: ¼4, ½6, ½8, v. és ü. 11 és ½2-kor is: Tonelli.
Józsefvárosi (T.: 131-316) H. 3, 5, 7, v. és ü. 1-kor is: Sárga rózsa.
Körönd—Orient (T.: 114-926) H. 3, 5, 7, v. és ü. 1-kor is: Trópusok hőse. Ufa-híradó.
Kultur (T.: 188-120) H. ¼4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: Féltékenység.
Nyugat (T.: 121-022) H. ¼4, ½6, ½8, sz. ½2, v. és ü. ½2-kor is: Körhinta.
Otthon (T.: 146-147) H. ¼4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: Trópusok hőse.
Ósbuda (T.: 363-165) H.: 5 és 7. szomb. ¼4, ½6, ½8, vas. ½2, ¼4, ½6, ½8, Éjszaka lánya.
Pesti—Odeon (T.: 428-478) H.: 3, 5, 7, v. és ü. 1-kor is: Ilyen a feleségem. Vasárnap d. e. 11-kor: Szélvészkisasszony.
Rákóczi Mozgó (T.: 426-326) Előad naponta 11, 1, 3, 5, 7: Szüts Mara házassága.
Tinódi (T.: 225-602) H.: ¼4, ½6, ½8, sz. ½2 v. és ü. 11 és ½2-kor is: Keresztúton.
Tisza—Eldorádó (T.: 133-171) H. ¼4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: Tosca.
Toldi—Rialtó (T.: 224-443) Előad. kezd.: 10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, 7, v. és ü. 1, 3, 5, 7: Trópusok hőse.
Turán (T.: 120-003) H. ½2, ¼4, ½6, ½8, v. és ü. 11-kor is: Trópusok hőse.
Ugocsa—Astra (T.: 154-422) H. ¼4, ½6, ½8, v. ½2-kor is: Tokaji aszú. Híradó.
Zuglói mozgó (T.: 297-093) H.: ½2, ¼4, ½6, ½8, v. és ü. ½12-kor is: A miniszter bor rúdja.

HA A NÉP KIJÓZANODIK

A *Népszava* keddi számában hosszu interju jelent meg *Pierard* francia szociáldemokrata képviselővel, kinek egy mondatát az interjuvoló győzelmi zászlóként lengette meg s a cikk ciméül használta fel. Nézzük csak, minek örül olyan nagyon a pörölyös ujság! Az idézett és cimül felhasznált mondat igy hangzik: „A népbolondítók előbb-utóbb oda kerülnek, ahova valók: a vioclapokba." Erről a témakörről irja nagy megelégedéssel *A nép kijózanodik* alcim alatt a *Népszava*, hogy Pierard ezt a kijelentést a magyarországi választásokról való beszélgetés alkalmával használta — és nyilvánvalóan a szélsőjobboldali pártokra, a nyilaskeresztes mozgalomra értette. Hajlandók vagyunk elhinni a *Népszavá*-nak, hogy az ismeretlen nevü francia képviselő „kitünően ismeri a belpolitikai helyzetet Magyarországon", csak azt nem vagyunk hajlandók elhinni, hogyha valóban kitünően ismeri, akkor ezt a kijelentését mireánk értette. Mert az elmult választások nem azt bizonyitották, hogy a szélsőjobboldaltól fordult el a „kijózanodó nép" bizalma. A lefolyt választások ékesebben beszélnek minden szónál. Ezek az eredmények meggyőzően érvelnek amellett, hogyha a nép kijózanodik, az Magyarországon annyit jelent, hogy a szociáldemokrata munkáskerületek nyilaskeresztes képviselőket választanak. A *„nép kijózanodása"* Magyarországon annyit jelent, hogy a néhány ciklussal ezelőtt *még 24 tagu szociáldemokrata képviselői tábor, szerény öt főre zsugorodott le.* Ha valóban olyan jól ismeri a meginterjuvolt francia „elvtárs" a magyar belpolitikai viszonyokat, akkor biztosan annak is tudatában van, hogy a magyarországi szociáldemokrata párt, mely még nemrég az ipari munkásság voksaiból küldte be képviselőit a parlamentbe, ma már csaknem kizárólag a zsidóság szavazataiból volt képes egy öttagu gárdácskát összehozni. Nem tudjuk megérteni, milyen szemüvegen keresztül nézi a világot a *Népszava* cikkirója, aki a nép kijózanodásából és az elmult választások tapasztalataiból nem azt a következtetést vonja le, hogy a szociáldemokrácia ideje Magyarországon lezáródott és a vörös maszlag számára nem lesz többé talaj ez a szegény, sokat szenvedett hazánk. Azt hisszük, ezt Pierard elvtárs is igy gondolta...

Mire jó Magyarország a zsidó emigránsnak?

A büntetőtörvényszék julius 25-én tárgyalta *Jutkovics* Jakab állásnélküli kereskedelmi alkalmazott és fivére: *Jászberényi (Jutkovics)* Ignác volt színész bünügyét. Mind a két vádlott *Párisban* született és büntetett előéletü. Jutkovics Jakab félévvel ezelőtt került *Németországból* Budapestre és részint alkalmi lopásokból, részinte pedig koldulásból tartotta fenn magát. Mult hó 9-én beállitott egy cipőgyár irodahelyiségébe és mint emigrált könyöradományt kért. Amikor távozott, észrevették, hogy egy csomag cipő hiányzik. Megindult a bünvádi eljárás. Jutkovics Jakab a rendőrségen beismerő vallomást tett azzal, hogy nemcsak a 19 pár gyermekcipőt tartalmazó csomagot, de más helyeken füzőt és harisnyát is lopott. Jászberényi-Jutkovics Ignáccal szemben orgazdaság cimén adott ki vádiratot az ügyészség. Jutkovics Jakab nem ismerte be bünösségét.

— Ugy szerepelt mindenütt, mint *emigráns* és szélhámosságokat követett el.

— *Magának arra jó Magyarország, hogy az emberek hiszékenységét kihasználja?* — hangzott az elnök kérdése.

Jászberényi-Jutkovics Jakab erre nem tudott felelni. Csak hallgatott.

Jászberényi Ignác szintén tagadta bünösségét. A törvényszék Jutkovics Jakabot egyévi és nyolchónapi, fivérét hathónapi börtönre itélte. Az elsőrendü vádlottat egyben kiutasitotta az ország területéről.

— Munkács városát magyarabbá és keresztényebbé kell tenni. *Munkácsról* jelentik: Munkács megyei város képviselőtestülete kedden délelőtt tartotta alakuló közgyülését. *Engelbrecht* István dr. polgármester üdvözölte a képviselőtestület tagjait és a nagyszámu előkelő közönséget. Programot adott a jövő munkásságáról, majd röviden ismertette a felszabadult város életét. *Siménfalvy* Árpád Bereg és Ugocsa egyesitett vármegyék főispánja Munkács város közönségének érdemeit méltatta a huszéves idegen uralom alatt. *R. Vozáry* Aladár országgyülési képviselő először a kormányzóról emlékezett meg, akit a diszközgyülés közönsége perceken át lelkesen ünnepelt, majd hangoztatta, hogy *Munkács városát magyarabbá és keresztényebbé kell tenni, mint volt az elmult husz év alatt.*

Váratlanul hüvösre fordult az idő Európában

Havazik a német és a svájci Alpokban — Szokatlan hideg Európában mindenfelé

Nyár közepén vagyunk, vasárnap még kánikulában olvadoztunk s keddre megjött *az ősz első üzenete*, az emberek felöltőben járnak az utcán s *hideget, havat jelentenek Európa különböző vidékeiről.* Bázeli jelentés szerint a keddre virradó éjszaka Svájcban hirtelen hősülyedés állott be s az 1800 méteren felüli hegyekben *mindenütt havazik. A völgyekben is ősziesre fordult az idő.* A Jungfrau csucsán a hőmérő minusz 4 fokról minusz 12 fokra sülyedt.

Délnémetországban — amint a müncheni jelentés hirül adja — *huszonnégy óra alatt huszfokos hősülyedés állott be.* A városokban kedden 5—10 fok Celsiust mutatott a hőmérő, szemben az előző napi 25—30 fokkal. A hegyekben sokhelyütt *fagypont alá* sülyedt a hőmérséklet. Egyes helyeken *még a völgyeket is hó boritja. A havazás a keddre virradó éjszaka kezdődött, de még kedden délelőtt is tartott.*

Az *ausztriai Alpokban* szintén havazik. A Grossglockner-Strasset befujta a hó, ugyhogy az autóközlekedést be kellett szüntetni. A Grossglockner-menedékház környékén minusz 5 fokot mutat a hőmérő.

— Hogyan lehet sárgabarackot aszalni? A bő sárgabaracktermésssel kapcsolatban a *földmivelésügyi minisztérium* felhivja a közönség figyelmét néhány tudnivalóra, amelyet a *sárgabarack aszalásánál* szem előtt kell tartani. Leirást ad a lécekből összeszögelhető, tüllel letakarható aszalókeretről, ismerteti a barack megtisztitásának, keretre rakásának módját, hogy a barack szinét ne veszitse, héja meg ne repedjen s közli a *Hangya Szövetkezetnek* a minisztériummal történt megállapodását, amelynek értelmében a szövetkezet a háztartások szükségleteit meghaladó mennyiséget, a külföldön elérhető árak alapján s az ármegállapitó bizottság által megállapitott áron a termelőktől átveszi.

— Kilakoltatás előtt egy nyilas testvér. Könyörületes jó szivetekhez szól egy jobb sorsra érdemes családos nyilas testvér, akit önhibáján kivül rövidesen kilakoltatnak. Siessünk segitségére! Kérjük testvéreinket, hogy legkisebb pénzbeli adományaikat is szíveskedjenek a *Magyarság* szerkesztőségébe „Kitartás" jeligére eljuttatni.

— Gyümölcstolvajok agyonverték a csőszt. A zalahalápi szőlőhegyen *Krajcsi* Béla 36 éves hegyi pásztort tettenért gyümölcstolvajok ugy összeverték, hogy Krajcsi sérüléseibe belehalt. A tapolcai csendőrség alapos gyanuokok alapján id. *Busnyák* Mihályt és fiát, ifj. *Busnyák* Mihályt őrizetbe vette.

— Tetanuszfertőzést kapott a tarlón és meghalt a marokszedőleány. A vasmegyei Tokorcs községben *Fodor* Julia 25 éves marokszedőleány a lábát a kemény tarlón megsebezte. Tetanuszfertőzést kapott és a fertőzésbe néhány nap mulva nagy kinok között belehalt.

Mert igérni, igért...

Közszemlén az adólajstrom...
Fel van tüntetve már sorra,
Adóösszeg körül, idén,
Kinek mennyire lesz gondja.

Ám, paritás kedvéért még
Elkelne egy lajstrom nagyon:
Minékünk, hogy a zsidóság
Mennyivel is adós vajjon?

Pégusz

— Cigarettázott a tanyai asszony — tüzvész keletkezett belőle. A nyirségi bellegelői tanyán julius 22-én, szombaton, amikor a cséplést végezték, déltájban a cséplőgép tetejéről lángok csaptak fel. A tüz rohamosan terjedt a vizhiány miatt s átterjedt a közeli kunyhókra is. A megérkezett debreceni tüzoltók csak a késő délutáni órákban fejezték be munkájukat. A csendőri bizottságnak sikerült megállapitani, hogy a tüzet égő cigarettából kipattant tüzes hamu okozta, amitől a száraz szalma lángralobbant. S kitudódott, hogy a tüz keletkezésének időpontjában a gépetető felesége a cséplőgép dobja mellett állott és cigarettázot.

HALÁLOZÁS

Lengyel Róbert nyug. tanfelügyelő, Csik vármegye utolsó magyar tanfelügyelője, 83 éves korában Pápán meghalt.

Holló Emil nyug nagygencsi körjegyző hosszas szenvedés után 62 éves korában Miskolcon meghalt. Az elhunyt két évtizeden át Németujvár jegyzőségét látta el, majd Szombathelyen a megyénél szolgált rövid ideig s onnan választották meg a nagygencsi körjegyzőségbe. A mindszenti katolikus temetőben helyezték örök nyugalomra.

— Ujra megjelent az 57 éves Vasuti Utmutató. Az utasközönség régi kivánsága volt, hogy a drágább menetrendkönyv mellett egy *könnyen áttekinthető olcsó* menetrendkönyv is forgalomban legyen. Ennek az óhajnak tesz eleget a *Vasuti Utmutató*, amikor zsebalakban, tetszetős formában forgalomba hozta julius elején a juliusi menetrendváltozásokat is tartalmazó 66 filléres olcsó menetrendkönyvét. Kapható a dohánytőzsdékben és könyvkereskedésekben.

— Különös bosszu a newyorki világkiállitás vezetősége ellen. *Newyorkból* jelentik: A hónapok óta tartó newyorki világkiállitás sulyos nehézségekkel küzd és anyagilag nagyon rosszul sikerült. A látogatók száma messze a várakozás alatt maradt és a nyári hónapokban sem gyarapodott. A kiállitás vezetősége ennek következtében kénytelen volt takarékossági rendszabályokhoz nyulni. Az első ilyen takarékossági intézkedés az volt, hogy *a kiállitás alkalmazottai közül ezerkétszázat elbocsátottak.* Az elbocsátott alkalmazottak között van 250 vezető is, akik a látogatókat kalauzolták és diszes egyenruhájuk volt. *Ez a 250 vezető az elbocsátás hirére diszes egyenruhájában beleugrott a kiállitás hatalmas vizmedencéjébe, amit a „Nemzetek tavának" neveztek.* A kiállitás vezetősége most azt mérlegeli, hogy a beléptidijakat 33 százalékkal csökkenti, hogy nagyobb látogatóforgalmat érjen el. Eddig csak feleannyi látogató fordult meg a kiállitáson, mint amennyire szükség lett volna, hogy a kiállitás óriási költségei megtérüljenek.

Szinminta után tökéletesen fest
MAYER vegytisztitógyár
Deák Ferenc-utca 16. Tel. 381-599
(Legujabb párisi divatszinek)

— A beomló bánya megölt egy bányászt. *Papp* János magyaregregyi bányász a szászvári bányában dolgozott. Munkaközben a felette levő szénréteg beomlott és maga alá temette a bányászt. Társai már csak holtan tudták kiszabaditani a rászakadt széntömegből.

Dramaturg: Ez a dráma nagyon is hosszu, törüljön belőle.

Drámairó: Melyik részt törüljem?

Dramaturg: Amelyiket a legjobbnak tartja.

*

— Mit gondolsz, szemorvos legyek vagy fogorvos?

— Csak légy fogorvos.

— Miért?

— Hát egyszerüen azért, mert az embernek csak két szeme, de harminckét foga van.

— A mosónő egy kisleányt akart kimenteni s ő is a vizbe fulladt. Megrendítő kettős halálosvégü szerencsétlenség történt Técsőn. *Kékesi* Bálint kisgazda 12 éves Erzsébet leánya *Dzsurdzsa* Mária mosónővel a Tiszára ment mosni. Közben megfürdött, de örvénybe került s az magával ragadta. A mosónő azonnal segitségére sietett a fuldokló kisleánynak, de őt is elkapta az örvény és mindketten a vizbe fulladtak. Holttestüket még nem találták meg.

— A „repülő erőd" magassági rekordja. *Washingtonból* jelentik: A „repülő erőd" három országos magassági rekordot állitott fel ezer, kétezer és ötezer kilós terheléssel. Az utóbbi terhelés mellett 7254 méter magasságba sikerült felrepülnie.

— Halálos verekedés. Az irsai határban a Bakosmajor melletti erdő szélén egy 30 év körüli ismeretlen férfi holttestét találták meg. A csendőri nyomozás megállapitotta, hogy a holttest *Bokos Hangyás* Sándor bakosmajori gazdasági cseléddel azonos. Azt is megállapitotta a nyomozás, hogy julius 23-án a késöesti órákban *Bokos* italos állapotban összeszólalkozott *Panyor* István-nal s a veszekedés hevében *Panyor* zsebkésével agyonszurta Bokost. Panyort a csendörök elfogták.

ÓH, ÖREG GRAMOFONLEMEZ

A *8 Órai Ujság*, Isten tudja már hanyadszor, kedden ujból megrecsegtette agyoncsépelt gramofon-karikatura ötletét. Már szánalomraméltó az az ötletszegénység, minek következtében ez a hatfilléres köruti kulturcsemege már vagy huszadszor melegiti fel azt a rágós, fövetlen és sületlen kis husdarabocskát, melyet ő szentül egy illatos-izletes pecsenyének hisz. Nem értjük a *8 Órai Ujságot.* Ennyire rossz véleménnyel vannak saját olvasóközönségükről? Feltételezzük, hogy igen szegényigényü az a szellemi táplálék terén, de mégsem hisszük, hogy ne lenne már régesrégen unalmas számára a végtelenségig ismételt gramofonrecsegés. Ami pedig a karikatura témáját illeti, az egyenesen mosolyognivaló. Tragikus lehet egy karikaturista számára, ha az egyetlen mosoly, amely rajza láttán fakad — a sajnálkozás és a szánalom mosolya. Nem kevesebbet akar elhitetni az olvasóval, mint hogy a *Magyarság* a nacionalizmus örve alatt a *cionizmust* hirdeti. Kedves, jó, öreg Nyolcóresz! Hát szabad akasztott ember házában kötélről beszélni? Szabad a Samuk által irt és olvasott lapban zsidóbarátságról irni? És ezzel éppen bennünket gyanusitanak? Hát ez csakugyan mulattató! A karikatura másik tendenciája még szembetünőbb és még kirivóbb. Szerintük a nyilaskeresztesek az 1918—19-es évek lemezeit játsszák. Hát nincs önök között senki, aki felvilágositaná e karikatura szövegezőjét, hogy a mi vezetőink és a mi hiveink 1918-ban és 19-ben a parlamenti pincék, kinzókamráiban, börtönökben és a gyüjtőfogházban szenvedtek. A mi vezetőink és a mi tagjaink ezekben az időkben a szegedi ellenforradalmi hadsereg katonái között küzdöttek. A pesti ellenforradalmi megmozdulások ifju hősei később majdnem kivétel nélkül a szélsőjobboldali pártok és mozgalmak zászlóvivői voltak. Olyan igazságok ezek — olyan fájó és szomoru tények, melyekre mi büszkeséggel gondolunk. De ezekről talán még sem illik még önöknek sem szánalomraméltóan gyenge és otromba vicceket csinálni. Ha pedig elgondolkozunk azon, hogy az őszirózsás októberi és a tövises márciusi forradalmak alkalmával melyik sajtó volt az, mely ezeket a lemezeket harsogva és hangos melldöngetéssel játszotta, ugy bizony vissza kell emlékeznünk arra, hogy ez köztudomásulag épp a liberális sajtó volt. Rövidke husz évre talán még önök is vissza fognak tudni emlékezni. Utána bizonyára nagyon elszégyelik magukat — és legalább e tekintetben sokkal csöndesebbek lesznek. Ezen kis lecke után ugy illik, hogy legalább egy hétig ne hozzanak gramofonkarikaturát — „metamorfózisról" pedig soha többet ne irjanak.

Főzzünk napsugárral

A napsugár olyan, mint a szél, egyelőre mindenki tulajdona, nem kell adót fizetni érte. Tudósok szerint kétezerbillió kilowatt a nap földrebocsátott melege, ami nagyrészt eloszlik ugyan a mindenségben, de mindig marad vagy tizenötbillió. Óriási mennyiség. A földön minden élet a meleg eloszlása szerint él, határozza meg az emberek és állatok életmódját, a növényvilág fejlődését. Ezen óriási termékenyitő erő lényegében eloszlik, miért ne lehetne villamoserővé alakitani? Amerika és Egyiptom meleg vidékein vannak gépek, amelyeket a napsugarak ereje tart mozgásban. Fejlődésről nem beszélhetünk. Tükrökkel gyüjtik a sugarakat. Ha egy négyzetkilométer nagyságu homoru tükröt helyezünk a napsugarak elé, gyujtópontjába kemencét állithatunk és süthetünk benne. Tehát a nap, mint erőforrás, mindenki rendelkezésére áll. Már 1564-ben kisérleteztek ennek az olcsó erőnek a kihasználásával. *A. Mouchet* volt az első, aki napsugárral fütötte kazánját. Egy másik francia a XV. században tervet készitett, hogy a szökőkutat tartsa üzemben a nap melegével. Azóta alig történik valami.

— Felgyujtotta a házát s a lángokba vetette magát. A Szepességben *Lukácsik* József 67 éves göbölyfalvi gazda családjában nagy viszálykodás volt, mióta fiára iratta minden vagyonát. A napokban azután az idős gazdálkodó szörnyü módon vett magának elégtételt. Késő este a padláson három helyen felgyujtotta a házat s mikor a szeles időben a tüz rohamosan terjedt s már hat ház égett a gazdasági épületekkel együtt, őrjöngő ordittással a lángok közé ugrott. A nagy tüz elhamvadása után találták csak meg megszenesedett holttestét.

— Egy kiscserkész a Tiszába fulladt. Rakamaznál a Tiszaparton táborozó ózdi „Jó szerencsét" cserkészcsapat egyik kis cserkésze, a 13 éves *Jancsár* Sándor fürdés közben a Tiszába fulladt. A kis cserkész a felügyelő tiszt által kijelölt vonalon tulment anélkül, hogy észrevették volna. Holttestét Tokajnál vetette partra a Tisza.

SZINHÁZ

Sajtó-tea a Cigánybáró szereplőivel

A *Cigánybáró* premierje alkalmából a Szigetszinpad rendezősége kedden délután sajtóteán látta vendégül a napilapok zenereferenseit. A meghivó igen kedvesen emlitette meg, hogy tekintettel a nagy melegre, a sajtó-teát ezuttal nem szállóban, hanem minden hivatalos formaság nélkül a margitszigeti Palatinus-strandon rendezik a strand vendéglőjében. Mi sem természetesebb, mint az, hogy pont a sajtó-tea ideje alatt félnégytől félötig zuhogott legjobban az eső és viharszerü szél döngette a Sziget fáit. A rosszra fordult időjárás azonban nem zavarta a résztvevőket, akik esőköpenyben és esernyővel, de valódi nyári hangulatban vonultak be a fedett étterembe. Ott láttuk a *Cigánybáró* egész szereplő gárdáját, *Vértess* Lajos rendező, *Paul* Tibor karmester és *Bercsényi* Tibor diszlettervezővel az élen. *Bercsényi* Tibor, a kassai szinház volt diszlettervezője egy-két tervezési trükköt mondott el, amelyet most alkalmazott elöször. Elsősorban a saját találmányu viz és festéknélküli hullámzó tavát leplezte le. A tó illuzióját ugyanis kifeszitett, átlátszó anyag adja, amely mögött sineken megy a hajó. Ez messziről egészen különlegesen hat. Sok mulatságot szerzett a szindarabban szereplő disznóidomitásáról való elbeszéléssel. Vértess rendező a darab ujszerü beállitásáról beszélt, amely meseszerüen romantikus lesz, de a cigányokat például tulzás nélkül mutatja be. Különös zenei érdekessége az operettnek, mint *Paul* Tibor karmester mondja, hogy több huzást nyitnak meg. Igy a második felvonás fináléjában a *Strauss* által feldolgozott és hangszerelt Rákóczi-indulót, amely hatszólamu kórussal és afölött hétszólamu együttessel szólal meg. A harmadik felvonásban szintén több huzást nyitnak. Az előadás annyi gonddal és szakértelemmel készül, hogy remélik, igaz sikert fog elérni a Sziget-szinpad közönsége előtt.

A Turul Szövetség szegedi kerülete tiltakozását jelentette be Sziklai Jenő müködése ellen

Kovách László dr., a Turul Szövetség szegedi kerületének vezére a kedd reggeli *Szegedi Ujság*ban nyilt levelet intézett *Pálffy* József dr. polgármesterhez, amelyben a Turul szegedi alakulatának tiltakozását jelentette be *Sziklai* Jenőnek, a Szegedi Szinház jelenlegi zsidó igazgatójának müködése ellen. A levél előzményeihez tartozik, hogy a szegedi szinügyi bizottság bizonyos jogi nehézségekre hivatkozva, nem tartja ajánlatosnak a város és *Sziklai* igazgató közötti szerződés felbontását, hanem a szerződés lejártáig, 1941-ig az igazgató feleségét, *Patkós* Irmát ajánlja az ügyek vezetésére. A Turul Szövetség természetesen nem nézte karbatett kezekkel az ügyek fejlődését, hanem Kovách László dr. vezér utján tiltakozását jelentette be, mert Sziklai müködése beleütközik a második zsidótörvénybe.

A nyilt levél követeli, hogy a szinügyi bizottság változtassa meg döntését és kérdi a polgármestertől, hogy hajlandó-e oda hatni, hogy a zsidótörvényt ne játsszák ki. A levélnek természetesen nagy visszhangja támadt Szeged keresztény társadalmi köreiben, ahol mindenben igazat adnak a Turul-levélnek.

A világ minden tájáról kapja a meghivásokat Albert Ferenc, a genfi hegedüverseny győztese

Albert Ferenc a genfi győzelem után hazajött, hogy itthon pihenje ki a nemzetközi verseny fáradalmait, de pihenése a jelek szerint, nem lesz hosszu. Genfi sikere olyan nagy visszhangot keltett, hogy a napi postájával tucatszámra érkeznek a meghivások a világ legkülönbözőbb részeiről. A hangversenyrendezőknek ez az inváziója érthető, hiszen a földgömb minden tájáról összesereglett 200 hegedüs között egészen kiválóak is voltak, a zsüri pedig annyira szigoruan rostált, hogy a harmadik — döntő — versenyben a 200 személyes tömeg lecsökkent öt főre.

Genfi lapok feküsznek előttünk, amelyek az elragadtatás hangján irnak *Albert* Ferencről. Minden kritikának és megemlékezésnek a végszólama az, hogy remélhetőleg rövidesen viszontlátják a fiatal müvészt. Keresztény müvésznek ez kétszeres dicsőség, mert rajta és a zongoradij nyertes Benedetti *Michelangeli* olasz müvészen kivül aligha akadt keresztény a többszáz főt kitevő versenyző tömegben. A világhirt tizennégy nyelven a világ majd minden rádiója bemondta. Életrajzi adatai *csak* Amerikában nyolcvankét lapban jelentek meg. Igy azután könnyen érthető, hogy már most akarják lekötni maguknak a különböző irodák.

A fiatal müvész már augusztusban eleget tesz északamerikai kötelezettségeinek. Ennek az utnak főbb állomásai: Helsinki, Tallinn, Riga, Oslo stb., majd utána olasz hangversenykörut következik. Összel visszamegy Svájcba, ahol az összes nagyobb városokban és valamennyi svájci rádióban ad önálló hangversenyt. Utána Páris következik, ahol egy amerikai 12.000 pengős hangversenyre szerződtette, ami aztán igazán nem csekélység. Berlinbe *Linz* Márta személyesen hivta meg, játszik a londoni rádióban és ennyi komoly és szép eredmény után itthon még csak azt sem kérdezték tőle, hogy hogy van. Talán megérdemelne a Filharmoniai Társaságtól is egy hangversenyt, hiszen a svájci filharmonikusokkal már is megvan a szerződése.

SPORT

Megalakult a „Keresztény Nemzeti Amatőr Tábor"

Hetvennégy budapesti amatőr labdarugó egyesület hétfőn este megalakitotta a *Keresztény Nemzeti Amatőr Tábort*. A mozgalom nemcsak helyi, hanem országos jelentőségü, azt jelenti, hogy *az amatőr egyesületek a magyar labdarugás átalakitásában zárt egységben sorakoznak az uj őrség mellé s részt kérnek a munkából.*

Mintegy 100 amatőregyesületi vezető vett részt a zászlóbontáson, mely a Bp Vasutas SC klubhelyiségében zajlott le. *Lengyel* Károly, a WSC ügyvezető-elnöke nyitotta meg az ülést, ismertette a szervezkedés célját, rámutatott arra, hogy a keresztény amatőr egyesületekre milyen fontos szerep vár a labdarugás gyökeres átalakitásában. Ezután *Gálffy* András, a JT országos főtitkára üdvözölte a keresztény egyesületeknek ezt a bátor és lelkes megmozdulását s bejelentette, hogy az Országos Játékvezető Testületben az őrségváltás megtörtént. Most az egyesületek vezetőire vár a feladat, hogy a tiszta, becsületes sportszellemet az egyesületek keretein belül is érvényesitsék.

Nagy Zoltán, a keresztény sajtó támogatását kérte a tábor országos vonatkozásu megmozdulásához. *Bauer* István, *Barabás* László és *Pethő* István lelkeshangu felszólalásaikban a felébredt keresztény, nemzeti öntudat mellett tettek hitet. A résztvevők táviratot intéztek a belügy- és kultuszminiszterhez, valamint az OTT elnökségéhez, melyben köszönetet mondanak a legfelsőbb helyről elindított megujhodásért. *A tábor határozati javaslatot fogadott el, melyben csatlakozásra hivják fel a vidéki alszövetségek valamint az NB. és NBB egyesületeit.* A zászlóbontást szerdán délután nagyobb küldöttség jelenti be a miniszteri biztosnak és felajánlja a tábor támogatását arra a nagy munkára, melyet a labdarugás átállitásában hivatott munkatársaival elvégezni. Az ülés a keresztény sajtó és a miniszteri biztos éltetésével ért véget.

Kiszely és Polgár is játszik vasárnap a Ferencváros KK-csapatában

A vasárnapi mérkőzés után még talán le sem vonult a két csapat az Üllői-uti pálya zöld gyepéről, amikor ugy a győztesek, mint a vesztesek megkezdték a latolgatást, a találgatást: *vajjon behozhatja-e a Ferencváros azt a három gól hátrányt, amivel a KK-döntő első felvonása zárult.* Az első órák komor hangulata után a ferencvárosi táborban megindult a munka, a tervezgetés, hogy lehetne olyan csapatot összeállitani, amelyik a Megyeri-uton egy hét mulva képes lenne legalább három gól erejéig kétvállra fektetni az ujpesti csapatot. Kedden már az optimisták szinte egymást buzditva sorolták fel azokat a bravuros eredményeket, amelyekkel a Ferencváros meg tudta forditani a vesztésre álló kupa sorsát. Valóságos hősköltemények hangzottak el a ferencvárosi szivről, amely éppen akkor dobban meg döntő erővel, amikor nehéz munkáról van szó. Egyszóval, mint az már ilyenkor történni szokott, ismét nagy a bizalom a zöldfehér berkekben, különösen azóta, amióta nyilvánosság elé került, hogy *vasárnap már Kiszely és Polgár is játszik a csapatban.*

Kiszely az eddigi hirek szerint valószinüleg balösszekötő lesz, *Toldi* viszont a jobbösszekötő posztot foglalja el a zöldfehér támadósorban. *Polgár* körül már nagyobb viták vannak, mégpedig arról, hogy a nehéz védelmet vagy a fedezetsort erősitsék-e meg vele. Ha a védelemben helyeznék el a most nagyszerü kondicióban levő *Polgárt*, akkor valószinüleg *Szojka* dr. marad ki a csapatból, aki a legutóbbi meccseken meglehetős gyengén játszott. Ha fedezetsorba kerül, akkor *Sárosi III.* helyére áll, aki viszont *Magdát* szoritja ki a nagy reményekkel várt döntő második felvonásából. Ezek természetesen csak kombinációk, az azonban eldöntöttnek látszik, hogy a jövő vasárnapra erősen megváltozik a zöldfehér csapat összetétele, mert a beavatottak már azt is tudni vélik, hogy *Háda helyett Pálinkás védi majd a ferencvárosi kaput* a Megyeri-uti stadionban.

Az Ujpest—Ferencváros KK döntőmérkőzésének második 90 perce vasárnap délután 6 órakor kezdődik az olasz *Dattilo* játékvezetése mellett.

Harmincezer vendégre számit az idei Balatoni Sporthét rendezősége

Augusztus végén és szeptember első napjaiban rendezi a Balatoni Intéző Bizottság a Balaton mellett *az ötödik nemzetközi balatoni sporthetet.* A sporthét célja az, hogy egyrészt népszerüsitse a Balatont a sportokat kedvelő közönség előtt és hozzájáruljon a magyar tenger idényének meghosszabbitásához, másrészt pedig az, hogy a *sportnak is uj barátokat szerezzen.*

A sporthét augusztus 26-án kezdődik és szeptember 10-én ér véget. A versenyek egy részét Siófokon, más részét Balatonfüreden bonyolitják le. Az egyes számok közül különös érdeklődésre tarthatnak számot az ugynevezett *„balatoni sportok"* számai, ezek közül is elsősorban a *Balaton-átuszás* és a motorcsónak balatoni bajnakság. A sporthét legnagyobb eseménye kétségtelenül *a vitorlás Európa-bajnokság, amelyre eddig kilenc nemzet versenyzői jelentették be nevezéseiket.* Nagy érdeklődésre tarthatnak számot a Balaton körül lebonyolitásra kerülő Tour de Balaton kerékpárverseny, a magyar vitorlásbajnokság, a lovasmérkőzések, látványos és mulatságos evezősversenyek, a balatoni repülőcsillagtura, a motorkerékpárok tihanyi Tourist Trophyja, a tenniszező és galamblövő balatoni bajnokság. Balatonfüreden polgári lövészversenyek is lesznek.

A müsort autószépségverseny, kutyaszépségverseny, társadalmi események és a balatoni borhét keretében megrendezendő gyümölcs- és borkiállitás egészitik ki.

A balatoni sporthétnek az elmult esztendőben több mint 25.000 látogatója volt és a látogatók száma az elmult évek folyamán állandóan emelkedő tendenciát mutatott. A Balatoni Intéző Bizottság számit arra, hogy a közönség továbbra is fokozódó érdeklődéssel fordul a magyar tenger *„kis olimpiásza"* felé, *számitani lehet tehát arra, hogy a látogatók száma ebben az évben eléri, vagy még meg is haladja a 30.000-et.*

Elősegiti a sporthét közönségsikerét az is, hogy a Balatoni Intéző Bizottság a sporthét vendégei számára *50 százalékos vasuti kedvezményt biztositott és igen olcsón szabta meg a versenyek belépőjegyeinek az árát is.* Egy jegyfüzet, amely a vasuti kedvezményre jogositó szelvényen kivül magában foglalja az összes versenyek, kiállitások és társadalmi események belépőjegyeit, 3 pengőért kapható a Balatoni Intéző Bizottság és az Idegenforgalmi Hivatal propagandairodáiban.

Az ötödik balatoni sporthét rendezését ebben az esztendőben is az *Albrecht* főherceg fővédnöksége alatt álló Balatoni Intéző Bizottság vállalta. A rendezőbizottságban a sporthéten képviselt tiz különböző sportág szövetségeinek elnökei, *Prém* Lóránd dr., az OTT ügyvezető alelnöke, *Hallóssy* István, az Idegenforgalmi Hivatal vezetője és *Álgya-Papp* Sándor, a MAC elnöke vesznek részt. A nagyszabásu sporthét rendezésének munkálatait *Pöltzl* Jenő, a Balatoni Intéző Bizottság igazgatója irányitja.

() Válogatott vizipólócsapatunk szerdán indul Hollandiába. Vizipóló élgárdánk szerdán délután 4 órakor utnak indul Hollandiába, hogy Doettinchemben résztvegyen a *Horthy-vizipólókupáért* Európa legjobb öt vizipólócsapatával vivandó mérkőzéseken. A magyar csapat első mérkőzése julius 29-én zajlik le Hollandia válogatottjai ellen.

() A MAC vitorlásversenye Révfülöpön. Kedvező szélviszonyok mellett, gyönyörü időben folyt le a MAC vitorlásversenye hétfőn Révfülöpön. Példás rendezés mellett 36 versenyhajó indult. Többszáz főnyi közönség nézte végig az izgalmas versenyt a révfülöpi mólóról. Az egyes versenyekben *Fodor* Lajos, *Papp-Szilágyi* Egon, *Schimmert* A., *Kovács* Béla és *Kovács* László dr. győztek.

() Németország—Svédország 2:0. A kétnapos és két számból álló német—svéd válogatott uszóviadal a németek 2:0 arányu győzelmével végződött. Az elsőnapi vizipólóban aratott győzelem után a második napon a 4x200 méteres gyorsstafétát is megnyerte a fiatal uszókból álló német csapat.

() Vörös Ferenc nyerte Liégeben a városon keresztüli uszóversenyt. Vasárnap került megrendezésre Liégeben a minden évben szokásos városon keresztül vezető uszóverseny. A küzdelemben *Vörös* Ferenc és *Páhok* István képviselték a magyar szineket. A fiatal *Vörös* nagyszerü végküzdelem után megnyerte a versenyt, *Páhok* István hatodik helyen végzett.

() Öt magyar atléta indul a londoni Bank Holidayn. Augusztus 7-én a Bank Holiday-ünnepségek alkalmával rendezendő nemzetközi atlétikai versenyeken Londonban *Görkói, Szabó, Csaplár, Kulitzy* és *Várszegi* indulnak.

() A Szürketaxi továbbra is játszhat az NB-ben. *Gidófalvy* Pál dr., az MLSz miniszteri biztosa uj döntést hozott hétfőn a Szürketaxisok ügyében. Eszerint a Szürketaxi továbbra is játszhat az NB-ben, de nem egyesülhet a WMFC-vel.

() Szerdán érkeznek Budapestre az olasz válogatott kerékpárosok. Az olasz kerékpárosszövetség értesitése szerint a péntekesti magyar—olasz válogatott kerékpáros viadalra szerdán este érkezik Budapestre az olasz válogatott gárda. A magyar legénységet véglegesen csak a szerdai edzés után állitja össze a válogatóbizottság.

() Ilyen staféta még nem volt! A *wörthitavi sporthét* 210 kilométeres óriási stafétaversenynyel kezdődött, amelynek kiindulási pontja a Grossglockner 3500 méter magas csucsa volt, célja pedig Klagenfurt. A stafétaversenyben sifutók, gyaloglók, motorkerékpár és autóversenyzők, kerékpárversenyzők, futók, uszók, motorcsónakversenyzők és evezősök vettek részt. A 36 tagu staféta küzdelméből Karithia csapata került ki győztesként 5 óra 56 perc és 22 mp.-es idővel.

() Szeptember 3-án indul az NB. Az NB és NBB vezetői hétfőn este értekezletet tartottak a bajnoki sorsolás megejtése céljából. *Ginzery* Dénes szövetségi kapitány előterjesztésére a miniszteri biztos ugy döntött, hogy az NB szeptember 3-án kezdődik. A sorsolást el kellett halasztani, mivel az egyesületek közül néhányan még nem küldték be a nevezéseket.

LÓSPORT

() A keddi ügetőversenyek eredménye. I. futam: Elmaradt. — II. futam: 1. *Pique Dame* (2½, Siró), 2. Sabazia (2, Feiser). I. m.: Matador, Biztos, Miss Magyarország. Tot.: 10:51, 19, 15. Befutó: 121. — III. futam: 1. *Néma* (1½, Kovács I.), 2. Ljubica (4, Raymer), 3. Tily II. (4, Vári). I. m.: Ohio, Fajankó, Liselotte D., Nelly, Dóra, Volga. Tot.: 10:22, helyre 19, 17, 2. Befutó: 78—92. — IV. futam: 1. *Ali—Álmos* (2½, Grundt), 2. Brokát—Vélia (2, Gedeon). I. m.: Eszter—Hazárd, Magnézium—Paprika, Bajadére—Varázs, Orpheus—Osztalék. Tot.: 10:33, 20, 16. Befutó: 115. — V. futam: 1. *Kangor* (8:10, Marschall), 2. Csalafinta (2½, Jónás), 3. Bajnok S. (8, Kovács II.). I. m.: Jósnő, Danilo, Csapláros, O-ha, Balla. Tot.: 10:19, 12, 16, 17. Befutó: 33—75. — VI. futam: 1. *Bicskás* (1¼, Tomann), 2. Epilog (6, Baik), 3. Divat (3, Wiesner). I. m.: Edömér, Imréd II., Gyalla, Utóda, Carthago, Leó, Első fia, Lali, Ják, Lenke, Groo Peggy. Tot.: 10:28, 15, 30, 36. Befutó: 115—87. — VII. futam: 1. *Margit S.* (3, Kovács I.), 2. Várta (4, Zwillinger), 3. Dancsi (2, Feiser). I. m.: Loge, Rozmaring, Azdaja, Jónás, Valuta, Sirocco, Utána. Tot.: 10:100, 20, 21, 16. Befutó: 276—368. — VIII. futam: 1. *Csak azért* (4, Marschall), 2. Balbo (2, Vári). I. m.: Lucifer, Trézsi, Zarándok. Tot.: 10:48, 31, 15. Befutó: 250. — IX. futam: 1. *Maya* (2½, Galla), 2. Pillangó O. (10, Nerhaft), 3. Szőke szubrett (5, Földi). I. m.: Orgona II., Marci, Csalárd, Ritola. Tot.: 10:79, 18, 30, 17. Befutó: 1308.

APRÓHIRDETÉSEK

SZAVANKÉNT HÉTKÖZNAP 16 FILLÉR, VASÁR- ÉS ÜNNEPNAPON 24 FILLÉR, VASTAGABB BETŰKKEL ÉS AZ ELSŐ SZÓ DUPLÁN SZÁMITANDÓ. LEGKISEBB HIRDETÉS 1.60 PENGŐ, ILLETVE 2.40 PENGŐ. ISKOLA-OKTATÁS ROVATBAN, VALAMINT ÁLLÁST KERESŐK RÉSZÉRE AZ APRÓHIRDETÉSEK DIJA SZAVANKÉNT, HÉTKÖZNAPOKON 12 FILLÉR, VASÁRNAPOKON ÉS ÜNNEPNAPOKON PEDIG 16 FILLÉR.

HIRDETŐINKET kérjük, hogy az apróhirdetések diját pontosan kiszámitva (egy szó hétköznap —.16 P, vasár- és ünnepnap —.24 P, vastagabb betükkel a szavak kétszeresen számitandók, a legrövidebb szöveg is 1.60 pengő, illetve 2.40 pengő) szives kedjenek beküldeni. Állást keresők részére a szó hétköznap —.12 P, vasár- és ünnepnap —.16 P. A hirdetés dija AJÁNLOTT LEVÉLBEN, a szöveggel együtt bélyegben is beküldhető. EGYSZERŰ LEVÉLBEN KÜLDÖTT HIRDETÉSÉRT, VALAMINT ANNAK DIJÁÉRT FELELŐSSÉGET NEM VÁLLALUNK.

ZONGORA

WERNER hangszerész, koszorus mester, keresztény cég. Magyar-utca 23. Világmárkás zongorák, pianinók, harmoniumok, rézfuvó, vonós, pengető, jazz-hangszerek. Részletre is. Kir. Operaház, Zeneművészeti Főiskola szállitója

FELHIVÁS! Kérjük nb. hirdetőinket és levelezőinket, hogy a jeligés levelekhez csatolt kisérőlevélben is jelezzék a jeligét. Kiadóhivatal

NYELVOKTATÁS

PERFEKT németre képzi ki lakásért, állásban lévő őskeresztény német levelező fiatalember. Cimet „Hochdeutsch" jeligével kiadóba kérek.

POLOSKAIRTÁS

KÓNYA JÓZSEF legolcsóbban irt jótállással takarit. Budapest, VIII., Rákóczi-ut 55. Telefon: 134-799.

JÉGSZEKRÉNYEK

JÉGSZEKRÉNYEK olcsón RÖVID GÁBOR asztalosmesternél. Rökk Szilárd-utca 40. József-utcánál

NYARALÁS

CSENDES HELY, JÓ LEVEGŐ, penzió 2—4 személy részére azonnalra vagy későbbi időre kiadó. Lakitelek, Pest megye. „Jó hely" jeligére poste-restante.

ÁLLÁS, FOGLALKOZÁS

OTTHONI munka, viszonylag csekély befektetéssel, havi 120.— P kereseti lehetőség bárkinek. Állandó foglalkoztatás garantálva. Anyagot szállitjuk, készárut átvesszük. Kérjen prospektust. Phönix körkötőüzem Kisfaludy köz 3/5 (Válaszbélyeg!)

R. KAT. 28 éves, katonaviselt, nemzeti szocialista testvér, altiszti, portási vagy raktárnoki állást keres. Cime: Magasparti Mihály, Budapest III. Timár-u. 2.

JÓ megjelenésü, 32 éves lakatos, müszerész, villanyszerelői szakmában jártas, üzemvezetői vagy mühelyvezetői állást keres. Irodai munkákban, költségvetés- és rajztervezésben nagy gyakorlattal. Választ „Temesi", VIII., József-körut 66, fszt. 10.

NÉGY középiskolát végzett urileány, szép kézirással, elhelyezkedne. „Szorgalmas" jeligére főkiadóba.

FELHIVÁS! Kérjük t. hirdetőinket, hogy a hirdetési dijként bélyegben beküldött összeget csak kis cimletekben küldjék be.

Testvér! Közös célunk érdekében Magyarságra hivatkozz vásárlásaidnál

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Jobb ballépés

1.

A Vidám Színházból meglehetősen előnyösen ismert Jean *de Létraz* francia író *Frédérice*, vagy *Címzett ismerős*, avagy — ez a visszavonhatatlanul végső cím! — *Szakítok magával* című zenés bohózata az első hivatalos nyári estén tűrhető sikerrel került színre a *Márkus Parkszínház* nevű fedett uszo... óppardon: fedett műintézetben.

A tölcséres nyári fagylalt színvonalán álló bájos bohóság — ez az elődjénél valamivel jobb *Ballépés jobbra* — tartalma mogyoróhéjban az, hogy egy író bizonyos Frédérice nevű *képzeletbeli hölggyel* folytat levelezést. A hímnemű *Templom egere* éppen arra készül, hogy feleségül vegye Mimiképét; ezt a *burleszk-Bohémélet-Mimit*, amikor váratlanul megjelenik a kicsi, de takaros színen az eddig csak költői álomban élő nő: Frédérice. Adva van a bonyodalom s mulathatunk kedvünkre, míg el nem érkezik a végső, gyönyörű, megható *háromszoros boldog vég:* hegyen-völgyön lakodalom...

Azt hiszem, a szerző — de a frisstollú, vidám két fordító: *E. Kovách* Aladár (nem irígylem a keresztnevéért!) és *Kovách* Kálmán is — lovagias elégtételt kérne a bírálótól, ha azt merészelné állítani, hogy a nyáresti műnek bármilyen csekély — sőt sekély — köze van az *irodalomhoz*, vagy netalántán a *költészethez!* Isten őrizz tehát, hogy ezt állítsuk...

Csanak Béla muzsikája a *Budapester Werkel* büszkesége lesz már hetek mulva. *Ujjé, a ligetben...*

2.

E. Kovách Aladár (már megint Aladár!) rendezése friss és pattogó. S ha már a Kovách—Kovács-noknál tartunk, dicsérjük meg *Kovács* Károlyt — akit a Nemzeti Színház engedett át rendkívüli előzékenységgel Márkuséknak — talpraesett és talpig párisi, hetykebajuszos, zsidócilinderes montmartrei ficsúrjáért. *Duvivier*-filmfigura: remek!

A langy est *enfant terrible*-je, sőt Rosszcsont Mimije s egyben az előadás rakétarepülőgépe *Turay* Ida. Pizsamában, kombinéban, menyasszonyi ruhában komédiázza, hancúrozza végig a darabot fő-Dusink, aki a három felvonásban annyi nyiltszíni tapsot kap, hogy egy-egy kisebb szubrett hónapokig elélne belőle.

Simor Erzsi Frédérica szerepében szép és elragadó; *Lenci-baba* a javából s burleszk-mozdulatait, komolytalankodó arc- és kézjátékát még — Theo *Lingen* is megirigyelhetné. Ezzel szemben... mondjuk ki szépen, valakinek csak meg kell írni: a műcsinnal tálalt *Hámori* Etuska a ragyogó színészegyüttesben a bájos pestkörnyéki *műkedvelőművészetet* képviseli. Olyan jó — különösen, mint *dizőz* —, hogy még egy dunaparti kávéházban is megállná a helyét. *De meg ám!*

Nagyajtay György a két könnyű nyári bonviván versenyében szelid orrhosszal fut be a közönség kegyeibe *Perényi* László előtt. Nagyot perdít az előadáson a két rokonszenves ifjú hős. Valóságos *Chevalier*-kettős. *Kővári* Gyula reszkető, kocsonya-jellemű őrgrófja pompás kachatech-alakítás, kéchlek alássan, légy oly bachátságos bátyám...

A zongoránál *Csanak* Béla és *Horváth* Jenő ült, a díszletet *Bercsényi* Tibor tervezte, a táncokat *Feleky* Camillné tanította be. *Né, né,* Camillné: szellemes újítás. Fő, hogy ne legyen hiba a — *nagymama körül...*

(B. v. a.)

Amire német film figyelmeztet bennünket

Ítél a folyó, bemutatta a Corvin

A sok tanulsággal szolgáló, érdekes, népies filmdráma remekbekészült iskolapéldája az *Ítél a folyó* című német film. Magyar filmgyártóink és rendezőink számára pedig *kettős vonalon szolgál példával:* a *jó népi dráma* mellett arra is figyelmeztet, hogy *hiányzik a magyar árvizek pusztítását érzékeltető és tanulságait levonó nagy magyar árvizi film.* Pedig sajnos, kies hazánk az árvizek országa is.

A nagyszerű német filmdráma, amelynek legfőbb érdeme a rendezés realitása — Günther *Rittau* rendezői teljesítménye. Izgalmas regényből fejeződik be a filmdráma. *Átszakad a gát és hatalmas területet önt el az árvíz.* Menekül a falusi lakosság a magasabban fekvő területre, ahol a legtekintélyesebb nagygazda házában, pajtáiban nagy tömegben húzódik meg.

A gazda három fia is résztvesz a mentés munkájában: a vele együtt gazdálkodó legidősebb, a középső a mérnök és az iskolásfiú, aki tehetséges hegedűsnek igérkezik. A tanító leányába szerelmes a két nagyobb fiú. A leányt a mérnök menti meg az elárasztott lakásból. A leánynak is a mérnök tetszik inkább, a sors mégis úgy hozza, hogy a gazda felesége lesz.

Az árvíz ugyanis *nagy változást* hoz életükbe. Amikor az ár elvonul, az apa, aki három részre akarta osztani birtokát — három fiának —, az árvíz által tönkretett birtokot a legidősebb fiú befolyása alatt nem kívánja megosztani. Arra gondol, hogy a gazdálkodó fiúra hagyja és ilyenértelmű végrendeletét meg is írja. De nem írja alá, még gondolkozni akar ezen. Az új gátépítésnél másnap reggel szerencsétlenség áldozata lesz az öreg és amikor a végrendeletet felbontják, aláírása is ott van rajta. Eszerint a legidősebb fiú kapja az egész birtokot. A mérnök, akinek folyószabályozó tervét a gazdák követelése ellenére elutasítja a felsőbb hatóság, külföldre megy, nagy vizek szabályozására. A legfiatalabb fiú a gazdaságban marad cselédisorban és le kell mondania a hegedűtanulásról. A leányt az otthonmaradt fiú, a gazda veszi el.

★

Tíz év multán a mérnök külföldi munkássága alapján megbízást kap az otthoni veszedelmes folyó szabályozására. *A sok bajt okozó kanyar kiküszöbölésére irányuló munkálatok már folynak,* amikor *új áradás* következik be. A legidősebb testvér a gátkapitány, ő irányítja a küzdelmet. A gátkapitány két kisfia csónakázni ukar és káddat gördít a megáradt folyóra, amely a káddal együtt elragadja őket. A gyermekeit kereső apa és anya kocsin vágtat elébük, de csak az üres hordót tudják kihalászni a vízből. Az apa kétségbeesésében magát vádolja. Azt mondja: *bűne felett ítélt a folyó,* de neki kellett volna elpusztulnia, mert ő a bűnös, a végrendeletet ő írta alá. Később kiderül, hogy a gyerekeket öccsének sikerült megmenteni és csak az üres kád úszott le a folyón.

Hatalmas arányokban folyik az árvíz elleni küzdelem. A véges emberi erő az éjszakában kétségbeesett harcot folytat az elemek pusztító erejével. A fiatal fiú rövid időre elhagyja őrhelyét és ott tör át a gáton a víz. A mérnök egyik *uszályát akarja a parthoz huzatni, hogy ennek segítségével tömje el a rést.* Öccse vállalkozik arra, hogy az uszály kötelééért beúszik a megáradt folyóba, amelyet egy elsodort fatelep szálfái is elleptek. Nem tud megbírkózni a hullámokkal és öregebb bátyja, a gazda siet segítségére. Az emberfeletti küzdelemben azonban mindketten elpusztulnak.

★

Ezzel a drámai akkorddal fejeződik be a filmtörténet, amely a *közönség fantáziájára bizza a folytatást.* A kifogástalanul rendezett, mindvégig érdekes, helyenként izgalmas és döbbeneteserejű filmdráma kitűnő színészek, élükön Fridrich *Kaysser,* Hans *Söhnker,* Lotte *Koch* utóbbi drámai alakítása élményszerűen emelkedik ki — és Paul *Henkels* tolmácsolásában *nemcsak a vizek,* hanem az *emberi indulatok* megbosszult *gátszakadását* is példázza. A tanulságot több irányban is levonhatja a nézö.

Ez a kitűnő német filmdráma arra figyelmeztett bennünket, hogy a még hiányzó *nagy magyar árvizi filmet meg kell csinálni.* Nemcak azért, mert egy ilyen magyar film is *érdekes és izgalmas lehet,* hanem főként uzért, hogy az egész nemzet figyelmét — irányítókét és irányitottakét egyaránt — felhívja az árvízkárok pusztításaira és *a cselekvő áldozatkészséget felkeltse* a védekezésre. Mert nemcsak a közvetlenül érdekelt lakosság kára az árvízpusztítás, hanem az egész nemzeté.

★

Bármennyire érdekes és izgalmas lehetne például a pesti nagy árvízről készülő film, azt hisszük uzonban, hogy ez inkább részlete lehetne *Wesselényi* Miklós báróról, az árvízi hajósról készítendő életrajzfilmnek. Az említett nemzeti szempontból jobban szolgálná a célt a *tiszai árvizek pusztítását* érzékeltető film. A szeszélyesen kunyargó Tisza régi nagy áradásai közül akár az 1830-i, 1845-i, 1881-i, akár az 1895-i rengeteg lehetőséget udna izgalmas, romantikus filmdráma forgatókönyvéhez.

A Széchenyi által megkezdett szabályozási munka befejezése előtt az árvíz néhol 70 kilométeres szélességet is elért, elöntötte a földeket és az árterület összesen tízezer négyzetkilométert is kitett.

A „legnagyobb magyar" által megkezdett szabályozási munka befejezésével a mult század végéig *négy és fél millió holdat* hódítottak vissza a termelés céljaira, de *még mindig sok a tennivaló,* hiszen a Tisza áradásai manapság is szuggatják a meg nem erősített partokat és pusztítják a tiszai nép munkájának eredményét.

Erre a problémára ráirányítani a nemzet figyelmét és legalább elkészíteni a terveket még a mai háborús időkben is helyes volna. A közelmult nagy árvizei rengeteg eredeti filmfelvételt bocsátanak rendelkezésre, amelyekkel még újabb nagy árvíz nélkül is meg lehetne csinálni a magyar árvíz-filmet. Erre is tanít az érdekes német árvizi-film. Magyar filmgyártók, rendezők, forgatókönyvírók: *ki a gátra!*

Somody István

Merénylet Vaszary János ellen

A német lapok Budapestre érkezett legújabb számai is hírt adnak arról a merényletről, amelyet *Vaszary* János, a népszerű színpadi író, az Andrássy Színház igazgatója ellen követtek el. Vaszary klórral átitatott titokzatos ujságcsomagot kapott. Szerencsére az írónak a múló rosszulléten kívül egyéb baja nem történt. Az érdekes hír közlése alkalmából a német lapok megemlítik, hogy *Vaszary János a legtöbbet játszott és legismertebb magyar színműíró Németországban.*

Filmgyáralapitási tervek Nagyváradon

A kolozsvári és szegedi filmgyár tervei után most Nagyváradon szeretnének filmgyárat létesiteni. Amint a helyi sajtó írja, egy budapesti filmvállalkozó érkezett Nagyváradra és a polgármesterhelyettessel tárgyalásokat kezdett *filmgyár épitéséről.* A filmgyárat, ha sikerülne a terv megvalósitása a Körös partján, a régi kaszárnya és a régi Mária Terézia korabeli kastély környékén óhajtanák felépiteni. A vállalkozók 12—15 millió pengőt fektetnének az épitkezésbe és amennyiben a városi tanács és az illetékes minisztériumok hozzájárulását megkapják, mielőbb meg is kezdik az épitkezést. A filmgyárral kapcsolatosan barlang-filmszínházat, sportszállót, szabadtéri színpadot is akarnak létesiteni.

Kiskapu

SZELECZKY ZITA rövid üdülésre borsodmegyei családi birtokára utazott.

PÁGER ANTAL nagy sikerrel vendégszerepelt a kolozsvári Nemzeti Színházban Vaszary János „Egy nap a világ" című szinművében.

MAGYAR KÉPESKÖNYVNEK nevezi kritikájában a „12 Uhr Blatt" a „Dr. Kovács István"-t, amely nagy sajtó- és közönségsikert aratott Berlinben.

GUSTAV FRÖHLICH „Die grosse Preis" című filmjét sikerrel mutatták be Berlinben.

MAGYAR—NÉMET kívánsághangversenyt rendeztek Szamosújváron, a városban gyógykezelt vagy üdülő német katonák szórakoztatására. Győrffy Lajos polgármester beszéde után nagy sikerrel zajlott le a hangverseny, amelyet meg kellett ismételni.

SPORT

Öt éve elnöke Vangel Gyula dr. a Magyar Atlétikai Szövetségnek

„Inkább egymillió sportember, aki 13 mp-re futja a 100 métert, mint tíz 10.5 mp-es futó" nyilatkozott az elnök

A Magyar Atlétikai Szövetség öt éve választotta elnökévé *Vangel* Gyula dr.-t, aki maga is neves sportember volt. A jubiláló elnök *Csaplár* András dr.-nak, a híres atléta ujságírónak nyilatkozott ötéves munkájáról.

— A középiskolai ifjúság részére atlétajelvényeket rendszeresitettem — mondotta —, amelyet bizonyos minimális teljesitmény mellett mindenki megkaphatott. A középiskolai testnevelési tanárok által „serkentő" versenyeket rendeztettem, amelynek végeredményeképpen a legjobb 10 iskola testnevelő tanára anyagi jutalomban részesült. Hasonlóképpen jártunk el a leventéknél is s az eredmény: az utóbbi években már oly leventeversenyeket is rendeztek, amelynek résztvevői 500 és 5000 között váltakoztak.

— Lehetőleg minden alkalommal kifejezésre juttattam azt a gondolatot, hogy a katonának elsősorban az atlétikai mozgásokra (gyaloglás, futás, ruganyosság, kitartás) van szüksége. Tehát mindenkinek atlétikai mozgást és „céltornát" kell végezni. Nyujtani, kilazitani az izmokat és izületeket. Szív- és tüdőgyakorlatra van szükség. Hogy azután milyen sportot űz valaki kedvtelésből vagy mihez van tehetsége, az az egyéni kiválasztás kérdése, de a labdarugónak éppúgy, mint a teniszezőnek vagy más sportolónak csak hatalmas előnyére fog szolgálni, ha atlétikai képességét fejleszti.

— Mindig az volt az elgondolásaim alapja, hogy honvédelmi szempontból inkább fontos, hogy legyen egymillió ember, aki 13 mp alatt futja meg a 100 métert, mint tízzel több olyan atléta, aki 10.5 mp alatt tudja megfutni. A millió 13 mp-es futóból úgyis számtalan minőségű kiválóság fejlődhetett volna.

— A főiskolás sport fejlesztését nem szabad elhanyagolnunk. Ők a nemzet vezetésére kiszemeltek; a testedzés minden ágát meg kell velük tehát kedveltetni, nem szabad őket csak „agyontanittatni", hanem a kellő szellemi előkészülés mellett testileg is elő kell őket az életre készíteni. Ehhez a tanrendnek is alkalmazkodnia kell. Építsék ki az egyetemek közötti kellő versengést, javasoltam már régebben.

— A sport sohasem volt annyira fontos, mint most — fejezte be nyilatkozatát Vangel dr. — Az áldozatvállalás nem néhány százezer arra kijelölt ember dolga, mindnyájunknak ott kell lenni. Minden erőmmel azon leszek, hogy minden sportember, többmillió sportember, mindig és mindenhol megtegye kötelességét.

Felfendítik a honvédtiszthelyettesek sportéletét

Aggteleky Béla altábornagy néhány nappal ezelőtt városparancsnoki tiszthelyettesi parancsot adott ki. A parancsban — amelynek egyik példányát az IHNTOV-nak is megküldték — az alábbiakat olvashatjuk:

„A Helyőrségi Tiszthelyettesi Sportegyesület legutóbb országos hadipuska és hadipisztoly lőversenyt rendezett.

A sport — honvédelem! Ebből adódik, hogy a sportból is ki kell vennie a tiszthelyettesnek a maga részét, akárcsak a szolgálatával járó egyéb munkákból. Minden tiszthelyettes, a sportban elért egyéni teljesítményei folytán, alárendeltjeinek oktatója és példát adója...

A közeljövőben a helyőrségben szolgálatot teljesítő tiszthelyettesek között lőverseny megtartását tervezem. Az erre vonatkozó utasításaimat már kiadtam."

Megállapítja végül az állomás parancsnok, hogy a sportolni kívánó tiszthelyettesek közé kívánatos továbbszolgáló tiszteseket is felvenni.

★

A budapesti hadtest parancsnokának az intézkedése bizonyára még az eddiginél is nagyobb mértékben fel fogja lendíteni a honvéd tiszthelyettesi sportélet színvonalát. A hadtestparancsnok eddig már nem egy intézkedésével bebizonyította, hogy a sport nemzetnevelő és honvédelmi értékeit nagyon is jól ismeri. Ezt az újabb intézkedését is csak örömmel és köszönettel fogadhatja a honvéd tiszthelyettesek nagy tömege.

Szentlőrinci levente-nap

Nagy közönség előtt jól sikerült atlétikai viadalt rendeztek a szentlőrinci levente-nap keretében. A versenyen megjelent Déry Béla dr. polgármester, László Béla városi leventeparancsnok és Csaba Mihály körzeti leventeparancsnok. A jól sikerült versenyt Rott Nándor, a lőrinci leventék elnöke rendezte. Eredmények:

100 m.: 1. Mátyás 11.8, 2. Alpár 11.9, 3. Papp 12. — 400 m.: 1. Tóth 55.6, 2. Székely 56, 3. Dávid 57. — 800 m.: 1. Váczi 2:10.6, 2. Keményfy 2:10.7, 3. Székely 2:11.2. — 1500 m.: 1. Váczi 4:33, 2. Keményfy 4:34, 3. Bartos 4:35. — Súly: 1. Zsilla 11, 2. Szabadkai 10.90, 3. Halasi 10.45. — Diszkosz: 1. Halasi 33.50, 2. Szabadkai 33.20, 3. Zsilla 32.90. — Gerely: 1. Szabadkai 30.50, 2. Halasi 34.70, 3. Plasek 32.80. Magas: 1. Plasek 165, 2. Zsilla 160, 3. Tóth 158. — Távol: 1. Halasi 600, 2. Paskai 590, 3. Plasek 555.

Az atlétikai verseny után a leventék tornász-szakosztálya remekül sikerült talaj- és szertorna gyakorlatokat mutatott be nagy tetszés mellett. A siker oroszlánrésze Sesztai István testnevelő tanárt illeti.

Szépszámú nevezések a Budapest-kerületi atlétikai versenyben

Szombaton és vasárnap rendezi a szövetség a Budapest-kerületi atlétikai bajnokságok küzdelmeit a BBTE pasaréti úti sporttelepén. A befutott nevezésekből itélve, a mai nehéz körülmények ellenére is, minden számban szép mezőnyök indulására számithatunk. A főváros legkiválóbb versenyzőgárdájának összecsapásán ismét a középtávfutók, közelebbről a 800-asok találkozóját kiséri a legnagyobb figyelem. *Marosi* kivételével, aki ugyanakkor a csepeli pályán indul a pestvidéki kerület bajnoki versenyében, minden számításba jövő 800-ásunk kilátásba helyezte indulását s ez a körülmény ígéret arra, hogy a pompás küzdelemből ismét jó eredmények születnek a pasarétiúti pályán. *Nagy* Vince, *Garay, Gyergyói, Almási, Hires, Szabó* (?), *Iglói, Fekete* és *Eső* harcából megint jóval két percen belüli eredmények fognak születni s nem lehetetlen, hogy még az utolsó helyezett ideje is belül lesz a kétperces határon.

Nagy harcok a tenisz-csapat NB-ban

A Magyar Tenisz Szövetség rendezésében szerdán délután bonyolitották le a budapesti kerületi teniszcsapatbajnoki küzdelmeinek második fordulóját. Eredmények:

FTC—BTKE 3:3 (FTC pálya). Jobb játékarányával az FTC jutott tovább. Részletesen: Stolpa I. BTK—Kovács 6:3, 6:3, Csillag FTC—Alberti 7:5, 6:0, Zsák BTKE—Ambrózi 5:7, 9:7, 6:1, dr. Sárosi György FTC—Bercsényi 6:1, 6:1, Stolpa I. Silbersdorff BTKE—Kovács, Csillag 8:6, 6:2, Ambrózi, dr. Sárosi György FTC—Albertri, Zsák 6:1, 6:2.

Postás SE—TFSE 6:0 (TFSE pálya). Fáncsi Postás—Kelemen 6:2, 6:0, Kiss Postás—Bujtás 6:2, 6:0. Kirschenbaum Postás—Énekes 6:1, 6:2; Biró Postás—Korsós 6:0, 6:2, Fáncsi, Kiss Postás—Kelemen, Bujtás 6:1, 6:0, Kirschenbaum, Biró Postás—Énekes, Korsós 6:2, 6:0.

MAC—BEAC 6:0 (BEAC Mező-utcai sporttelep).

Gábori MAC—Jäger 6:2, 6:0. Romhányi MAC—dr. Reinhardt 6:3, 6:2, Dallos II. MAC—Stolpa II. 6:3, 6:4, dr. Dallos MAC—Huzella dr. 6:0, 6:0, Gábori, dr. Dallos—MAC Stolpa II. Hável 6:1, 6:1, Romhányi, Dallos II, MAC—dr. Reinhardt, Jäger 7:5, 6:3.

MAFC—Gamma SE 4:2 (Móhai-úti pálya).

Macskási MAFC—Böröcki 6:1, 6:4, Mihalovits Gamma—dr. Csink 6:4, 6:3, dr. Simon MAFC—Sziráki 6:1, 6:1, Makk Gamma—dr. Szilléry 6:2, 5:7, 6:4, Macskási, dr. Simon MAFC—Böröcki, Mihalovits 6:2, 6:0, dr. Csink, Károlyi MAC—Sziráki, Makk 7:5, 6.4.

Testvériség SE—Elektromos TE 4:2 (Tatai-úti pálya).

Steczowitz ETE—Nagy 6:2, 6:3, Bezur Testvériség—Barcza 6:1, 6:4, Mautner Testvériség—Mattyasovszki 6:4, 4:6, 6:3, Korn Testvériség—Bori 6:2, 6:2, Nagy, Mautner Testvériség—Steczowitz, Kálóczy 4:6, 6:2, 6:4, Mattyasovszki, Bori ETE—Bezur, Korn 2:6, 8:6, 6:4.

Döntött a belügyminiszter a zsidó házak új kijelöléséről

Több alkalommal foglalkoztunk a *Magyarság*-ban a kijelölt zsidó lakások ügyével és foglalkoztunk azzal a kérdéssel is, hogy a zsidó főbérlők kiköltözésével megüresedő lakásokat *elsősorban a honvéd családoknak, a hadirokkantaknak, a többgyermekes családoknak és a fiatal házasoknak utalják ki.* Ez ügyben foglalt álláspontunkat magáévá tette a belügyi kormányzat is, mert újabban kiadott tájékoztatójában közölte, hogy a lakások felszabadítására ha sor kerül, akkor is csak akkor lehet erről szó, *ha már a lakásügyosztály a jogos igénylőket kielégítette.*

Vitéz *Jaross* Andor belügyminiszter egyébként szerdán este döntött a zsidó házak kijelölése ügyében. Az újonnan kijelölt zsidó házak és a mentesített házak névsorát az alábbiakban közöljük:

A miniszter által a kijelölés alól mentesített házak kerületenként:

I.

Aladár-utca 9b, Ág-utca 3—6, Derék-utca 2, Dezső-u. 1, Dísz-tér 14, Gróf Bethlen István bástyasétány 4, Gellérthegy-u. 31, Logodi-u. 23, Márvány-u. 10, IV., Béla-u. 35, Térffy Gyula-u 4, Tigris-u. 3, 5, 6, 10, 29a 43, 51, Úri-u. 45.

II.

Ady Endre-u. 2, 16, 24, Alsó Törökvész-út 9 (Bogár-u. 8), Alvinczy-út 18, Apostol-u. 7a 14, Árvácska-u. 9, Bimbó utca 6, (Kitaibel Pál-u. 9.) Bimbó-u. 14, 19, 22, 27, 39, 49, 52, 64, 65, 163d, Buday László-út 8b, 14, Csalogány-u. 5, Cséri-u. 5, 11b 25, Csopaki-u. 10, Donáti-u. 13a, Endrődy Sándor-u. 42, Ady Endre-u. 21, 25, Ermelléki-u. 8, 12, Felvinci-út 5, 19, Fiáth János-u. 1, Fillér-u. 30, 39, Garas-u. 6, 8—10, 24a, Görgey Artur-u. 1, Hadapród-u. 6, Hargita-u. 1, Hermann Ottó-út 31, Hunyadi János-út 4, 6 8, 9, Jégverem-utca 5, Julia-utca 6, Kapás-utca 45b, Kapy-utca 46, Keleti Károly-utca 15a, 15b, 36, Kitaibel Pál-utca 12, Kükülló-u. 13, Lánchíd-u. 11, (Öntőház-u. 8.) Lepke-u. 10, 19, Levél-u. 2, 4, Lévay-u. 6, Lóczy Lajos-u. 5, Lotz Károly-u. 6, Margit-krt. 2, 29, (Mechvartliget 10.) Mák-u. 3, Nagyajtay-u. 9b, Nagybányai-u. 24a, 41, Nyúl-u. 1, 18, Orgona-u. 4, Orsó-u. 35, 37, Ostrom-u. 1, Pasaréti-út 29, 33, 49, 55, 94, Radnautca 3, Rózsahegy-u. 3a, Spáhi-u. 14, Szalag-u. 11, Szemlőhegy-u. 1, Tapolcsányi-út 6, Torockó-u. 11, Tömörkény-út 22, Törökvész-út 30, Tövis-út 5a, (Spáhi-út 13.) Tövis-út 7, (Spáhi-út 12.), Tövis-út 14, 26a, Trombitás-u. 11, 19, Tulipán-u. 5, 17, 19 20, Vöröstorony-u. 1, 10, 12, (Csalán-u. 1.), Vöröstorony-út 35, Zárda-u. 40, 41, Zilah-u. 7, Zivatar-u. 9.

III.

Ádony-út 3, 7b, 10, Ali-út 3, Aranyhegyi dülő-út 22.600 hrsz., Árpád fejedelem-útja 53, 62, Berkenye-u. 3, 12, Beszterce-út 7b, Bécsi-út 63, 102b, 109, 122, Cimbalom-u. 4a, 12, 14, Csalma-u. 3, Csatárka-u. 4b, Csatárka-dülő 15.886, hrsz., Csejtei-út 7, Cseppkő-u. 43, Csernye-u. 16a, Csúcshegy-dülő 20.895 hrsz., és 21.079/2. hrsz., Dózsa-u. 21, Emőd-u. 44b, 50, Erdőalja-út 16, Farkastoroki-út 33, Felsőzöldmáli-út 61, Flórián-tér 14, Folyondár-u. 16, (Mátyáshegyi-út 1.), Hunor-u. 11, Jablonka-u. 70, Kavics-u. 5, 8d, 8f, 11, 16, Kerék-u. 9, Keve-u. 56, Kiskorona-u. 35, Kulpa-u. 3, 8, Kupecki-u. 4, Lajos-u. 56, 137, Árpád fejedelem-útja 94, Lőpormalom-dülő 23.268 hrsz., Mandula-u. 16, Szemlőhegy-u. 20., Mandula-u. 20, 32, Máramaros-u. 5, 37, Mátyáshegyi-u. 5, Mókus-u. 12a, Muraközi-u. 2, 4, 13, 18, 21, Napsugár-u. 7, Nánási-út 2, Pacsirtamező-u. 40, Palánta-út 5, 13, 16, 17, Pentelei Molnár-u. 1, 10, Perényi-u. 3a, 9, 16.281/5. hrsz., Péterhegyi-dülő 22.702. hrsz., Pusztaszeri-út 10, 23a, 41b, Remetehegyi-u. 75, Római part 1a, (Nánási-út) Római part 1b, (Nánási-út 7.) San Marco-út 42, Sarolta-út 3, 9, Selmeci-út 30, Seregély-köz 16, Szentendrei-út 61, Szemlőhegy-u. 18, 27b, Szerena-út 61, Szépvölgyi-út 31, 90a, 99, Tavasz-u. 5, Testvérhegyi-dülő 20.429/3. hrsz., Toboz-u. 10, Törökvész-út 11a, Vajda János-u. 12, Vend-utca 12, Vérhalom-u. 27b 31c, 36b, 36c, 36d, 15.029—12., Vihar-u. 1, Vörösvári-u. 136, Zsigmond király-útja 49, 51, 70, 104, Drugeth-u. 4.

IV.

Eskü-út 3, Ferencz József-rakpart 16, Kristóf-tér 2, Múzeum-körut 33, Petőfi Sándor-u. 20, (Régiposta-u. 16.), Régiposta-u. 15.), Semmelweis-u. 21, Váci-u. 12, 50.

V.

Akadémia-u. 14, 16, Arany János-utca 16, 18, Aulich-u. 7, Csáky-u. 35a, 49—51, Gróf Klebelszberg-u. 19, Kossuth Lajos-tér 9, 18, Nándor-u. 12, Pannonia-u. 10, Pozsonyi-út 28, 46, Szent István-park 26, Váci-út 30, Vécsi-út 4, Vértanuk-tere 1, Vilmos császár-út 22, Visegrádi-u. 54b, Zoltán-u. 16, Személynök-u. 9—11, Széchenyi-rakpart 12b, Wekerle Sándor-utca 9, Perczel Mór-u. 2.

VI.

Andrássy-út 6, 53, Bajnok-u. 15, Benczur-u. 25, Bulyovszky-u. 21, Délibáb-u. 14, Király-u. 82, Munkácsy Mihály-u. 25, Szabolcs-u. 26, Teréz-körút 13.

VII.

Almássy-tér 16, Damjanich-u. 46, Dob-u. 35, Erzsébet-körút 8, 9—11, Hernád-u. 15, Izabella-tér 7, Nefelejts-u. 6, Rákóczi-út 80, Rózsa-u. 43, Sip-u. 5, Thököly-út 2, 18, Vilma királyné-út 35a, 37.

VIII.

Aggteleki-u. 2a, Baross-u. 47, Bezerédi-u. 9, Conti-u. 1, Dankó-utca 27, József-körút 14, 22—24, Kisfaludy-köz 4, Luther-u. 1a, 1b, 1c, Nagytemplom-u. 29, Népszinház-u. 20, Rökk Szilárd-u. 12, Szenkirályi-u. 1b, 6, Szerdahelyi-u. 9, 16, Szeszgyár-u. 5, Thék Endre-u. 38, Tisza Kálmán-tér 6, Tömő-u. 35, Jázmin-utca 13, Víg-u. 31, 33.

IX.

Gróf Haller-u. 44, (Márton-u. 1.), Gróf Haller-u. 48, 50, 54, Közraktár-utca 22a, (Gólya-utca 2.), Lónyay-u. 14, Ráday-u. 9, 40, Ranolder-u. 26b, Sobieski János-u. 23, Soroksári-út 26, 33—35, 53—55, 121, 138, 138a, (Illatos-út 1.), Soroksári-út 142, Üllői-út 39b.

X.

Alkér-u. 52, Apaffy-u. 10, 30, Beceznay-út 110a, Ciprus-u. 2, Csalán-utca 3, 14, Cserkesz-u. 23, Dömsödi-út 17,21, Előd-u. 2f, Endre-u. 10, Füzér-u. 17b, Gergely-u. 42, Gyömrői-út 9, 40, 41, Halom-u. 24, Harmat-u. 41, 253. hrsz., Héderyári-út 4, 22, 34, Hölgy-u. 8, 37b, Kápolna-u. 11, Kelemen-u. 11, 22, Kendeffy-u. 12, Kerepesi-út 113, Kissörgyár-u. 41.257. hrsz., Kolozsvári-u. 5b, Korponai-u. 13, Kőbányai-út 59a, Kőrösi Csoma út 5b, (Füzér-u. 16.), Kőrösi Csoma-13, Lencse-u. 3, Liget-u. 37c, Maglódi-út 69, (Bodza-u. 6.), Mádi-u. 119, Márga-u. 24, Noszlopi-u. 5, Nyitra-u. 9b, Orczy-út 39, Úrmény-u. 7, 20, Petróczi-u. 20b, 36b, Szabóky-u. 13, 22, 58, Szállás-u. 21d, Szlávi-u. 23, Vaspálya-u. 8—9, (Román-u. 13.),

XI.

Ábel Jenő-u. 4b, Albert-u. 8—10, 12b, 19, 20, 72, (Nagykikinda-u. 5.), Albert-u. 74, 114, 138b, 143, Andor-utca 16, Avar-u. 4, (Hegyalja-u. 30.), Balatoni-út 202, Bártfai-u. 16, Bércutca. 15, (Orom-u. 14.), Berecki-u. 10. Beregszász-köz 4, Berényi-u. 6b, Bocskai-út 34, Bod Péter-u. 81, Bornemisza-u. 4, Budafoki-út 28, 107, Budaörsi-út 91, (Dajka Gábor-u. 7.), Csetneki-u. 11, Diószegi-út 43, Elekutca 13, Ercsi-út 83, 96, Fehérvári-út 56, (Prielle Kornélia-u. 2.), Fehérvári-út 158—160, Gazdagréti-u. 1933/15. hrsz., Gyömrői-u. 21, Holdvilág-u. 13a, Horthy Miklós-út 28, 33, 37, Ibrahim-u. 5, Kankalin-u. 4, Kende-u. 17, Kikinda-köz 9, Kondorosi-út 32a, 32b, Mohai-út 123, Muskotály-u. 14, Nagyboldogasszony-út 7, Otthon-u. 8, 13, Plósz Lajos-u. 8a, Prielle Kornélia-út 51, Sárbogárdi-út 2, Schweidel-u. 29, Somlói-út 30—50, Somogyi-u. 30, Szent Imre hercegútja 107, Szentkorona-u. 23, Szirtesutca 6a, 9, Tarcali-u. 22c, Társ-u. 1, Uiászló-u. 26, 27, Vincellér-u. 26c, 185, 186, 200, Francia-út 4, 49c, Füredi-u. 14b, 33, 37, Fürész-u. 15a, 53a, 94, Gerle-u. 7, 13, 15, Gervay-u. 24, 61, 62a, 79b, 98a, 120a, Gizella-út 22, 30, Gödöllői-ú. 31, 168, Gróf Ovadályi-u. 24, Gyanafalva-u. 3, Gyarmat-u. 13, 33b, 48c, 50a, 50b, 51c, 57, 78, Hermina-út 8, 22, 55, Holics-u. 5a, Hungária-körút 69, 87b, 103a, 151, 187, Ilosvai-u. 15, 18, 23b, 31b, 46b, 55, Irottkő-u. 16b, Istvánffy-u. 20a, 21, 44a, 48a, 37, Jávor-u. 13, Jávorka Ádám-u. 5, Báró Jeszenák János-u. 12, 38, 80, Káldi-u. 10, 19, 22a, 39, 43, 45, Kalocsai-u. 14a, 14b, Kassai-köz 8b, Kassa-u. 21, 23, 25, 26, 33, 38, 44, 48, 64, 66, 115, 121, 123, 131, 138, Kápa-u. 6, Kerékgyártó-u. 10, 28, 36, 82, 84, 92, 100.

Kerepesi-út 34, 40, 108, Királyhida-u. 29, 30, Komáromi-út, 7b, 22, Komócsi-út 26, Korong-utca 36, Laky Adolf-utca 15, 24, 76, 73, Laki-köz 6, 12, Lapály-u. 5, Lipótvár-u. 25, Lőcsei-u. 40, 35a, 73—75, 95a, 107, 121, 124, Majolika-u. 6, 8, 16, Mexikói-út 28b, 30a, 32b, 34b, Mirtusz-u. 65, Miskolci-út 22a, 85, 91a, Mogyoródi-út 143, Nagy Lajos király-útja 19, 24, 129, 158, Nezsider--u. 14, 16, Nürnberg-u. 45, 55, Ond vezér-útja 2b, 32, Ötvenes-u. 43, 45, Öv-u. 92, 109, 11, 120, Pálma-utca 1, 3, 4, 5, 6, 7, Paskál-u. 8a, Pósa Lajos-u. 36, Privigyó-u. 4a, Rákospatak-u. 82, Rákosszeg-u. 25, 28, Ráskai Lea-u. 20, 42, 86, Róbert Károly-körút 93, Vágány-u. 17, Rónautca 123, 127, 129a, 129c, 165, 207, Sashalmi-u. 9, Savanyúkút-u. 4, Semsey Andor-u. 10, 12, Stefánia-út 59, Stubnyai-u. 16, Szabács-u. 7, Szabó József-u. 23, Szatmár-u. 40a, 115a, Szent Domonkos-u. 8, Szent Mihály-utca 6b, 32b, Szent Tamás-u. 1, Szeged-u. 2, (Miskolci-út 61.), Szigligeti-út 11b, Szikszó-u. 9, Szobránc-köz 3, 6, Szomolányi-u. 47, Szugló-u. 24, 72, 94, 163, Tallér-u. 26, Tarsoly-u. 3, Telepes-u. 50, 51, 54—56, 96, Tengerszem-u. 24, Thököly-út 55, 62, 63, 77, 105, 165, 161, 171, Törökőr-u. 16, 47, 53, 59, 63, Törökőr-dülő 32, 153-5. hrsz. és 32, 154-7. hrsz., Udvard-u. 9, Ujvidék-köz 10, Ujvidék-u. 21, 23 Ungvár-u. 9, Uzsoki-u. 32, Vágsellye-u. 5a, Várna-u. 16, Zalán-u. 44, 51b, Zászlós-u. 5, Zoborhegyi-tér 6a.

XII.

Barackos-u. 6, Bazin-u. 4b, 20, 24, Bánffy-u. 13, Biró-u. 6d, 14, 25, Böszörményi-út 9, Brassai Sámuel-u. 16, Budakeszi-út 30a, Zugligeti-út 17a, Bürök-u. 9, Csemegi-u. 5, Diósárok 17a, 17b, 21, 25, 26, 29, 31, 65a, (Városkuti-út 22a), Fery Oszkár-u. 6, 24b, 28b, 44, 56, 58, 76, Gál-u. 6, Hidegkuti-út 32, 48c, 55, Istenhegyi-út 2, 4f, 7a, 8, 44b, 48c, Kissábhegyi-út 6, Menkina János-u. 2c, 1, Németvölgyi-út 15, 19, 27, 53a, 53b, Pethényi-u. 3, Ráth György-u. 15, 36, 50, 56, (Csaba-u. 26), Szamos-u. 5—7, Szilágyi Erzsébet fasor 24, Tállya-u. 17, Tömös-u. 24, Tölcsvár-u. 18, 20, Városmajor-u. 23, 26, (Roskovits-u.), Városmajor-u. 26a, 58, Vércse-u. 27, Wolff Károly-út 61, 75, (Korompai-u. 18), Wolff Károly-út 94.

XIII.

Árva-u. 9, 11, Béke-tér 6, Forgách-u. 14, Fóthi-út 51, Gömb-u. 14—16, 81a, Keszkenő-u. 23, Mohács-u. 5, Országbíró-u. 27, Petneházy-u. 66b, 77b, Reiter Ferenc-u. 12b, 64a, 66, 79, 87b, 99b, 107, 152, 171, Szegedi-út 10, 52a, Szent László-út 89a, 102, 125, Tüzér-u. 39, Üteg-u. 46b, Váci-út 123, Röppentyű-u. 3.

XIV.

Abaház-u. 46, Alsóőr-u. 5, Amerikai-út 12, 26, 55, 76a, 80, Állatkerti-u. 9, Álmos vezér-út 40, Balázs-u. 10, 31, 69, Bazsarózsa-u. 34a, 99, Benkő-u. 18, Besnyői-u. 13, 3, Bethesda-u. 6, Bibor-u. 8, Bonyhádi-u. 27, 68a, Bosnyák-u. 4b, 10, Colombus-tca 10b, Cobor-u. 3, 7, 23, 106, 118, 118a, Csantavér-u. 10, Cserei-u. 16, Csernyus-u. 8, 42, Deés-u. 40, 57, Dongó-u. 7, Dorozsmai-köz 15, Dorozsmai-u. 37b, 84, 89, 140, 152, 165, 193, 208, 210, 222 és 226, Egressy-út 84, 171b, Egressi-tér 10, Eleonora-u. 5, Emília-u. 3, 5, 7, Erzsébet királyné-útja

Új zsidó házak:

A belügyminiszter által újabban zsidó házként kerületenként a következőket jelölték ki:

II.

Keleti Károly-u. 81.

III.

Beszterce-u. 17b.

IV.

Hajó-u. 8—10, Károly király-út 8, Párisi-u. 1, Szép-u. 5, Váci-u. 11a, Váci-u. 23.

V.

Csáky-u. 17, és 21, Erzsébet-tér 5, Hollán-u. 12, 16, 28, Klotild-u. 10a, Koháry-u. 14, Nádor-u. 19, Panonia-Koháry-u. 14, Nádor-u. 19, Pannonia-49, 54, Rothermere-u. 23, Sas-u. 18, Szent István-körút 19, Szent István-park 3, 10, Sziget-u. 4—6, Tátra-u. 5a, 12a, 33b, 44, Thurzó-u. 5a, Gróf Tisza István-u. 22, Vadász-u. 30, Váci-út 32, Vilmos császár-út 48, Visegrádi-u. 17, 60, Wekerle Sándor-u. 19, Zoltán-u. 11.

VI.

Andrássy-út 12, Aréna-út 80b, Dessewffy-u. 18-20, 43, Eötvös-u. 32, Hegedüs Sándor-u. 8, Izabella-u. 40, 63, Király-u. 76, Lázár-u. 13, Lovag-u. 18, Nagymező-u. 14, 43, Ó-utca 42, Paulay Ede-u. 45, Szív-u. 14, 26, 42, Székely Bertalan-u. 2b, Szondy-u. 37c, 40, 42c, 56, Teréz-körút 1c, 19, 25, 34, 40—42, Vörösmarty-u. 8b, 46, 60. Vilmos császár-út 33.

VII.

Akácfa-u. 5, 18, 29, 38, 54, Almássy-tér 3, Csányi-u. 6, 12, Damjanich-u. 29, Dob-u. 2, 9, 13, 103, 106, Dohány-u. 5, 37, 77, Erzsébet-körút 15, 23, 32, 33, 51, 56, Garay-u. 4, Hársfa-utca 5, 57, Hernád-u. 40, István-út 30, Kazinczy-u. 12, Király-u. 103, Klauzál-tér 3, 15, 16, Klauzál-u. 9, 13, Murányi-u. 11, Nagyatádi Szabó-utca 26, Nefelejts-u. 15, Nyár-u. 16, Péterffy Sándor-u. 7, 17, Rákóczi-út 14, 78, Rumbach Sebestyén-u. 8, 10, Sajó-u. 2, Sip-u. 7, 8, 17, 24, Thököly-út 8, 16, 22, Wesselényi-u. 4, 10, 19, 35.

VIII.

Déry-u. 18, Karpfenstein-u. 11, Lujza-u. 16, Népszinház-u. 25, 29, 40, 42—44, 46, 53, Teleki-tér 1—2, 3, 6, 23.

IX.

Vendel-utca 15.

X.

Hölgy-utca 5, Kőrösi Csoma-út 11, Liget-utca 16.

XIII.

Huba-u. 8, Szegedi-út 58, Váczi-út 51a—b,

A főváros közgyűlése

A főváros törvényhatósága szerdán délután közgyűlést tartott, amelyen hozzájárultak *Zaitz* László tanácsnok nyugdíjazásához, majd a megüresedett három jogi képesítéshez kötött tanácsnoki állásra *Czebe* Jenő, *Pertig* Béla és *Galner* Ferenc főjegyzőket választották meg. A főváros főlevéltárosává *Kovács* Lajos dr. levéltárost választották meg. A megválasztott vezető főtisztviselők nevében *Galner* Ferenc tanácsnok mondott köszönetet.

Vásárlásaidnál hivatkozz a Magyarságra!

Jövő hét elején már elfogad kérvényeket a lakásügyosztály

A megüresedő lakásokra értesülésünk szerint a jövő hét elején a lakásügyosztály már elfogad kérvényeket. Illetékes helyen egyébként közölték, hogy nem fedi a valóságot az a hír, hogy a zsidók számára kijelölt házakból elköltözködni szándékozó keresztény főbérlők költözködését esetleg a főváros fedezné. Szó lehet esetleg arról, amennyiben az ilyen keresztény főbérlők kiköltöztetése szükségessé válna, hogy ezeknek a keresztény főbérlőknek költöztetési költségeit a zsidósággal térítteti meg.

Tromsoe százötven éves fennállását ünnepli

Június 20-án Tromsoe, a sarki körtől északra fekvő legnagyobb város 150 éves fennállását ünnepelte. Egy régi, XIII. századbeli halásztelepülés helyén alapították 1794-ben. Csak a mult század 30-as éveiben érte el a város az ezres lélekszámot. Innen kezdték meg Nansen, Serdrup és Amundsen felderítő utazásaikat és innen indult Amundsen 1928 nyarán arra a repülésre, amelyről nem tért vissza. Jelenleg Tromsoe lakosainak száma meghaladja majdnem a tizenkétezret és az északi sarkvidék egyik fontos központjává fejlődött.

Nitsevo!

Az orosz fiatalságot félre lehetett nevelni, de adottságait eltüntetni nem!

Oroszországot mindig agyaglábon járó kolosszusnak hívták. Tették ezt azért, mert az orosz nép, nagy általánosságban a lelkétvesztett ember közönyösségével élt, semmi iránt, ami Európában történik, nem viseltetett érdeklődéssel és csak az orosz egyetemi hallgatók utaztak külföldre, hogy rendszerint nagy nyomorban, teljesen elhagyottan, koplalják át az éveket s így jussanak diplomához. Éppen emiatt a Párisba, vagy Londonba került egyetemisták majdnem kivétel nélkül forradalmárok, sőt *anarchisták és nihilisták voltak*, akiket néhány arany ellenében egy-egy kiadós királygyilkosságra minden további nélkül rá lehetett venni. Maga az orosz tömeg azonban semmiképpen sem mozdult otthonából s álmosan, bárgyún, tehetetlenül szolgáltatta ki önmagát a Pétervárott vagy Moszkvában garázdálkodó maroknyi elevenebb politikus aljas játékainak. Ez a magábaroskadtság ősi orosz vonás s tévedés lenne azt hinni, hogy a bolsevizmus megszüntette. *Ma is maroknyi zsidó vagy bolsevista szájhős rendelkezik sokmilliós tömegekkel Ázsiában s a halálba kergetett milliók aligha gondolkoznak azon, hogy életüket okosabban is berendezhették volna.*

A multban a bolsevizmus melegágya a külföldi orosz diákság volt. Ma ugyancsak külföldön élő hadifogolyszázezrek körében igyekeznek megdönteni azt, amiért valamikor a diákság harcolt. Mivel pedig ezek a százezrek nem tudnak hazajutni, hogy a bolsevizmus ellen akár burkolt, akár nyílt propaganda jellegében működjenek, természetes, hogy a vörös uralom egyelőre még tartani tudja magát. Egyébként is, ahogy ezt Splettstösser német publicista megállapítja, *az oroszországi forradalmakat sohasem széleskörű társaságok vagy tömegek robbantották ki*, hanem néhány mindenre elszánt ember, mert a tömeg, bármiről is legyen szó, a kérdést elintézi egy nitsevóval s fütyül mindenre, ami a nagyvilágban történik. Így volt ez Nagy Péter idejében is és így van ma is s ha a szovjet központi boszorkánykonyháját nem zsidók tartanák megszállva, az egész bolseviki forradalom lassan elsikkadt volna az érdeklődés hiányában.

A semmi iránt nem érdeklődő ember: beteg ember. Az orosz nép fajtulajdonsága, melynek határvonalain belül csak a helyhezkötöttség, a mindennapi szűkös kenyér, az „éppen csak éljek" felfogás jut érvényre — az orvostudomány szerint is súlyos betegség, amelyből alig van gyógyulás. Nemzetközi orvosbizottságok állapították meg, hogy az a bolsevista fiatalság, amely javarészt elpusztult, másrészről pedig fogságba jutott. Sztalin óriásarányú gépesítési programja ellenére is *álmodozó, érdektelen és szenvtelen anyag maradt.* Ezért is lehetett e milliókat oly könyen a halálba küldeni, néhány ígérettel fanatizálni, de amely órában kiderül, hogy az ígéretek nem teljesülhetnek, megint csak a nitsevo (semmi) jellege tölti el a fiatal bolsevistákat is.

A németországi orosz fogolytáborokban most tudományosan igyekszenek tisztázni fentvázolt lelkibetegséget, melynek idestova kétszázmillió ember a szenvedő eleme.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest, VI., Aradi-utca 8. szám. Telefon: 122—690. 122—699, 122—698, 122—697, 122—696, 122—695. Előfizetési árak: egy hóra 5.60 P, negyedévre 16.— P. Egyes szám ára hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér. Postatakarékp. csekkszámla: 28990. Megjelenik hétfő kivételével mindennap.

NYOMATOTT A GLOBUS NYOMDAI MŰINTÉZET RT. KÖRFORGÓGÉPEIN BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 8. — FELELŐS: VITÉZ MARGITTAY ANTAL, IGAZGATÓ

Világ tükre

Egy amerikai vállalat újjá akarja építeni az összebombázott cassinói rendházat!

A Dél-Olaszországban harcoló angolok viszont haza akarnak menni...

Egy a délolaszországi arcvonalon elfogott angol ipari munkás, jelenleg katona, az alábbi rendkívül érdekes nyilatkozatot adta minden kényszer nélkül a német illetékes parancsnokságon:

— Teljesen mindegy, hogy Jonny Schmith, az angol munkás típusa, Sheffieldből vagy Birminghamből vagy Londonból való: ennek a munkásnak az a véleménye, hogy mégis csak ésszerűbb lenne megint valamelyik nyugalmas gyárban dolgozni, a mindennapi biztos kenyeret megszerezni, szombat délben a munkát befejezni, szombat délután futballozni vagy vidékre kirándulni. Ehelyett ki tudja, még meddig, ez a békét kívánó és kedvelő embertípus, a háború legnagyobb kárvallottja, a tűz és vér poklában kénytelen kínlódni csak azért, mert a Schmitheket Churchill erre a sorsra ítélte.

A fogoly, aki megesküszik rá, hogy az angol katonák tízezrei ugyanígy gondolkoznak, közölte, hogy egy amerikai vállalat máris gyüjti a pénzt, hogy részvénytársasági alapon *újjáépítse a montecassinói kolostort,* amelyet tudvalevően az amerikaiak bombáztak szét és tüntettek el jóformán a föld színéről. Egy kis baj van azonban e részvénytársaság körül, mert a részvényesek „kultúralapon" indulnak el és szembehelyezkednek a roosevelti hadviselés politikájával, kereken kijelentvén, hogy *a templomok és kolostorok megsemmisítése örök vád lesz az amerikaiak ellen a világtörténelemben.* Cassino, mint esemény, a zsidó plutokrácia műve volt. Úgylátszik, hogy az új részvénytársaság, amikor jó üzletet szimatol a monostor újjáépítésében, mégis csak megválogatta kissé a tagjait és valószínű, hogy az igazgatóságát nem zsidókból állította össze.

A fogoly egyébként *megdöbbentő részletességgel* igazolja mindazokat a vádakat is, amelyeket Európa népei részéről az angol és amerikai *szociálpolitika* kilengéseivel szemben esztendők óta hangoztatnak. Ez a Jonny Schmith tökéletesen ismeri például a németországi szociális berendezkedések miként jét és minden szaván meglátszik, hogy úgy ő, mint sokszor tízezernyi társa igen behatóan tanulmányozták a birodalom egyedülálló szociális munkásságának eredményeit, amiket *át szeretnének vinni az angol szigetekre is.*

Mérleg, amely a napfény „súlyát" is megméri

Németországban nemrég olyan érzékeny mérleget szerkesztettek, melylyel alig észrevehető csekélységeket, milliomod grammnyi súlyokat is le lehet mérni. A feltalálót az a feladat vezette a találmányához, hogy a villanylámpák izzószálaira szükséges rendkívül csekély mennyiségű foszfort kellett a lehető legnagyobb pontossággal megmérnie. Az első e célra készített mérleggel sikerült már 1 milliomod grammos súlyt mérnie. A fáradhatatlan további kísérletezés eredményeképpen ez az alsó határ 0.0005 gm-ra szállott le, ami azt jelenti, hogy a mérleg egy milliomod gramm ezred részének a felét, illetőleg egy gramm milliomod részének a felét képes mérni. Erről a mennyiségről úgy alkothatunk némi fogalmat, ha tekintetbe vesszük, hogy egy centiméternyi hosszúságú gyapjászál 0.004 mg-ot nyom, tehát 4 milliomod grammot. Ezzel szemben egy szúnyog szárnya már 0.03 mg-nyi „súlyt" képvisel, ami viszont még mindig azt jelenti, hogy 33.000 szúnyogszárnyat kell egymásra tenni, hogy 1 grammnyira lenyomja a serpenyőt. A napfénynek egy négyzetcentiméternyi felületre gyakorolt nyomását, amely egy milligramm tizedrészét teszi ki, tehát tízmilliomod grammot szintén lehet mérni ezzel a mérleggel. Természetesen ilyenféle dolgok mérésére ritkán kerül sor, de pl. az orvostudományban a vérviszonyok vizsgálatánál szükség van ilyen pontosságra. Sőt a technikai termelésben is előfordulnak olyan súlyok, amelyek nem szárnyalják túl a szúnyogszárnyakat.

A vitorlázó repülőgép a háború szolgálatában

Milyen géptipusokat használnak az inváziós hadseregek? Hogyan történik a vitorlázó repülőgép harcbavetése?

Az útrakelő inváziós hadseregekről megjelent tudósítások többízben említést tesznek *vitorlázó szállítógépekről,* amelyek légi vonatokként katonákat szállítanak át az angol partokról Franciaország földjére. A jelenlegi háború folyamán nem először kerül említés a vitorlázógép katonai alkalmazásáról, de ilyen tömegben, mint az inváziónál történt, nem vetettek még be motornélküli gépet a harcászatba.

A legtöbb olvasó előtt ismeretlen a motor nélkül levegőben úszó és katonákat szállító vitorlázó gép. Arra gondol, hogy ezek a többékevésbbé magatehetetlen repülőalkalmatosságok milyen kitünő célpontot szolgáltatnak az elhárításnak, hiszen *húzó-motor hiányában lebegve érkeznek a célterület fölé, s a gép vezetőjének nincs módja arra, hogy gyors mozdulatokkal kikerülje akár az elhárítás tüzét, akár a rá lecsapó vadászrepülőgépet.*

Valóban, a vitorlázógép nem rendelkezik a motoros gépek fordulékonyságával, de hogy mégis értékes háborús szállítóeszköznek bizonyult, az nem lehet vitás, hiszen az angolok mind a mai napig ilyen gépekkel szállítják át egyes harcos alakulataikat az inváziós területre. Most már az a kérdés, miként történik a békés sportcélokat szolgáló vitorlázógép harcászati alkalmazása?

Az angolszászok általában két bevált motornélküli szállítógépet alkalmaznak az inváziónál. Az egyik *Airspeed Horsa-típusú,* amely *25 gyalogos szállítására alkalmas.* Aránylag testes, széles törzse fölött feszül a szárny, futóművül pedig az orra alatt elhelyezett egy kerék és a farokrészt támasztó két kerék szolgál. A másik típusuk a *Waco CG-4A Hadrian szállító siklógép, amely 13 gyalogos szállítására alkalmas.* Ezeket a gépeket vontatógépek húzzák a magasba, egy ilyen nagy motoros gép esetleg 2—3 vitorlázógépet húz maga után a levegőben és *csak a célpont fölött csatolja le őket a vontatókötélről.* A könnyen lebegő két kormányosrendszerű gépeknek az a feladata, hogy *a törzsükben elhelyezett harcos alakulatokat korlátozott méretű leszállóterepen is földre helyezzék, ugyanis a szállító-siklógép aránylag rendkívül kis területen tud földet érni,* néha úgy, hogy lekapcsolja futóműveit és az orrkerékre, valamint a csúszótalpra száll le.

Az ilyen légi úton szállított katonaságnak az a feladata, hogy az ejtőernyősök által biztosított leszálló helyeken a levegőből elfoglalt hídfőállási megerősítsék.

A légáramlatok játékszerei, a karcsú, könnyedén sikló vitorlázógépek így jutottak el a sporttól a háborúig. Néhány évvel ezelőtt még csak a katonai repülőképzés előkészítő iskolájában vállalhattak szerepet, amikor a levegő törvényeinek megismerésére, a léghajózás titkainak feltárására használták ezeket a gépeket az ifjú repülők kiképzésénél. *A háború azonban egyszerre megnövelte a vitorlázó tekintélyét, kiragadta a sport karjaiból s tökéletes formáját átadta a hadviselésnek.*

Eléri-e a jövő repülőgépe a hang sebességét?

A német légügyi kutatóintézet és a grácl műszaki főiskola együttes rendezésében lezajlott előadáson A. Pröll dr. mérnök érdekes előadást tartott „A távolság legyőzése" címen. Az előadó többek között kiemelte, hogy a vasút feltalálásától a repülőgépekig az egész kulturális élet gyökeresen megváltozott. Az eddig elért legnagyobb sebesség, vagyis 750 km óránként, természetesen a német repülőgép-szakértők szerint nem nevezhető a legmagasabb teljesítménynek, mert a német kutatók szerint a repülőgépfejlődés még óriási emelkedés előtt áll és előreláthatólag az 1300 km óránkénti sebességet is eléri majd, sőt az sincs kizárva, hogy a jövő repülőgépe eléri a hang sebességét. Pröll dr. professzor beszéde további részében foglalkozik a rakéta- és sztratoszféra-repülőgépek jövőjével is. Az előadó ismertette továbbá a német kutatóknak a gyorsaság fejlesztésére és a biztos leszállásra irányuló törekvéseit.

Jegyezze fel

A LITHIUM a kálium és a nátrium rokonságába tartozó fém, melynek valamennyi szilárd test között a legkisebb a fajsúlya: 0.53, egy köbdecimétер nagyságú darabjának súlya tehát 53 dekagramm (ugyanekkora térfogatú vizé 100 kg = 1 kg). A közönséges hőmérsékleten a levegő nitrogéntartalmával vegyül, míg magasabb hőmérsékleten a hidrogénnal. A vizet a közönséges hőmérsékleten hidrogénfejlődés közben megbontja s ezért a léghajók még útközben is felhasználhatják töltésük hidrogénveszteségének pótlására. Csekély mennyiségű lithium hozzáadása az alumínium keménységét rendkívüli mértékben fokozza s ezért a könnyű fémöntvények előállítása terén jelentősége mindinkább fokozódik.

A RÁDIÓ ELEKTRONCSÖVEI csak a fűtőszál izzítása esetén működnek s izzításukhoz külön fűtőáram, illetőleg fűtőtelep kell. A hálózati készülékeknek ez nem jelent különösebb kényelmetlenséget, de már az áti vevőkészülékek tulajdonosai örömmel fogadnák az olyan csöveket, amelyek fűtés nélkül, tehát hidegen is működnének. Egy német szaklap híradása szerint már nem is volnánk messze a kérdés megoldásától s az a német gyár, amelyik a hideg elektroncső egyelőre gondosan titkolt szabadalmat megvásárolta, már a közeljövőben forgalomba hozza lámpáit.

A SELYEMTERMELÉS Japán legfontosabb bevételi forrása. A japán földművelő mellékfoglalkozásként kénytelen selyemhernyótenyésztést is űzni, mert különben nem tudna megélni. Az országból kivitt áruk értékének közel 40 százaléka a kivitelre kerülő selyemfonálra és selyemszövetekre esik, amelynek csaknem egyedüli vásárlója az Egyesült Államok voltak.

AZ ÚJSÁGPAPÍR túlnyomóan fa anyagból készül s különösen Amerikában hatalmas erdőterületek esnek évenként áldozatul az újságpapírfogyasztás állandó emelkedésének. A szakemberek egyre növekvő aggodalommal tekintenek a világot fenyegető fainség elé, amelyet csak az erdőterületek rablógazdaságnak is beillő kihasználásának megszüntetésével lehetne elhárítani. Ezért gyorsabb növekedésű fajfajok kitenyésztésével végeztek sikeresnek ígérkező kísérleteket. Százhuszonöt különböző nyárfafaj keresztezésével sikerült olyan fajt kitenyészteni, amely 5 hónap alatt állítólag 2 méter magasra nő meg s ugyanakkora területen mintegy négyszerte nagyobb mennyiségű faanyagot termel, mint más fajok.

A TINTAFOLTOK eltávolítására ajánlott sóskasav csak a gallus-tinta (csersav- és vasgálicoldat keveréke) színét halványítja el, míg az anthracén- és alizarintintára teljesen hatástalan. A csersavnak alkoholos oldatában áztatott és utána megszárított itatóspapirral az íráson esett friss tintafoltokat is nyom nélkül el lehet távolítani. A beszáradt, régi foltokat előbb vízzel meg kell nedvesíteni.

Ujfajta gyógyszer kávéból

Régóta tudott dolog, hogy az élvezeti mérgek kis adagolásban, megfelelően alkalmazva, kitünő orvosságok. Németországban most az ú. n. kávészenet is bevezették a gyógyászatba, amelynek előállításával birodalmi szabadalom alapján egy nagy német cég foglalkozik. Kezdetben bizonyos nehézség mutatkozott ennek a kávészénnek az előállításánál. Ha ugyanis a kávét teljesen megpörkölték, csak nagy nehézségek árán lehetett finomra őrölni. Ezért újfajta eljáráshoz folyamodtak. A nyers kávét olyan hőmérsékletnek teszik ki, mely alatta marad a pörkölési hőmérsékletnek: ekkor azután minden további nélkül egészen finomra lehet őrölni a kávét. A kávéport csak ezután pörkölik meg teljesen, majd pedig elszenesítik, úgyhogy a kávé most már gyógyszernek kitünően alkalmazható, de élvezeti cikknek használhatatlan. A. Hotzel dr. szerint ez a gyógyszer nagyszerűen bevált a toroknyálkahártya- és a fogmegbetegedések gyógyításánál. Nagyon valószínű, hogy a kávészénnek az előállításánál a koffein tartalom nagyrésze épségben marad s a gyógyszer ebben a formájában adszorpciós, tehát kötő hatású s ilymódon gyógyítólag hat.

Ha a gömbvillám besüvít az ablakon...

Van-e gömbvillám és mi a hatása?

Vannak természeti jelenségek, melyekkel kapcsolatban csak kevés ember dicsekedhetik azzal, hogy láthatta is azokat. Ezek közé a jelenségek közé tartozik például a Merkur nevű bolygó, amelynek helye ugyan horizontunk felett van, azonban a felmenő és lemenő nap sajátságos fényfelhője állandóan eltakarja szemünk elől. Ezek közé a ritkán látható természeti jelenségek közé tartozik a gömbvillám is.

Éppen ezért a gömbvillám létezését hosszú ideig komoly fizikusok is kétségbe vonták. Egyesek csupán káprázatnak, a megszokott vonalas villám vakító utóképzetének, mások a felizgatott kedély képzelődésének tartották. A szemtanúk jelentései alapján az idők folyamán annyira tekintélyes és komolyan hihető gyüjteménnyé fejlődik, hogy a modern tudomány komolyan kezdett foglalkozni a sajátságos jelenséggel és igyekezett arra kielégítő magyarázatot is találni. A szemtanúk jelentései a gömbvillámot általában úgy jellemzik, mint szabályszerű gömböt, vagy tojásformájú, körtealakú tüneményt. Egy ilyen gömbvillám sebessége — amennyiben a szabadban mozog — másodpercenként általában 100 méter.

A gömbvillám igen érdekes, bár nem veszedelmes tulajdonsággal rendelkező. Benyomul a házba, hol igen lassan mozog, mintha léghuzat hajtaná. Gyakran gondosan kikerüli a fémtárgyakat, máskor azokat keresi, hogy azokhoz szilárdan hozzátapadjon. A jelenség élettartama általában a másodperc tört része csupán, néha azonban öt másodpercig is elhúzódhat. Legtöbbször hatalmas pukkanás közben szünik meg, mialatt elektromos töltés távozik a földbe. Előfordul, hogy hangtalanul szünik meg. Megtörténik, hogy zárt teremben való mozgása közben tüz- és más károkat okoz, néha hirtelen emberekre ugrik, hogy a ruházat alatt eltünve, igen kellemetlen fájdalmakat okozzon. Előfordult már az is, hogy a gömbvillám embert ölt.

A tünemény megmagyarázására irányuló kísérletek maradék nélkül még mind a mai napig sem sikerültek. Bizonyos támaszpontokat nyujt az úgynevezett gyöngysorvillám, mely szintén ritkán fordul elő és így hasonlóképpen meglehetősen ismeretlen természeti jelenség. Ez utóbbi villám a közönséges villámból fejlődik olyan módon, hogy a villámlást „tüzáramlás" követi, amely nem alszik ki hirtelen, hanem bizonyos távolságokba tovább világít, míg közben fekete térségek vannak, úgyhogy a szemlélőben világító tüzpontokból álló gyöngysor benyomását kelti. Laboratóriumokban végzett bizonyos kisülési jelenségek, az úgynevezett sugaras fényívek analógiája alapján feltehető, hogy a gyöngysorvillám nem más, mint a közönség villámból fejlődő fényszálsugárból, mint központból alakult, aminek viszont a szélső esete a gömbvillám, ami csekélyebb áramerősség esetén keletkezik, vagyis a gyöngysorvillámból mintegy egyetlen gyöngyszem látható, A gömbvillám horizontális mozgása különböző elektromos befolyásokra vezethető vissza, de a léghuzat és szél által is megmagyarázható. Mindenesetre több kérdés marad még ezen a téren egyelőre nyitva, így például hogyan történik a gömbvillám explóziója kisülési jelenség nélkül, vagy pedig hogyan lehetséges fellépése előzetes villámlási jelenség nélkül.

Európában nincs többé proletár

Törölték ezt a szót — ma csak a munka hősei vannak

Aki Frankfurtban átballag a Majnahidon, feltétlenül szemügyre veszi azt a hatalmas ércszobrot, amely nem valami nagy hadvezért vagy politikust ábrázol, hanem egyszer bányamunkást. A munkás arca bátorságot, önbizalmat tükröz. A terhet, amit cipel, erős kezekkel markolja. Még a verítékcseppeket is érchen örökítette a szobrászművész, Constantin Meunier, ez a belga származású brabanti, tehát germán ősü, pompás tudású képzőművész. Szobra az első egész Európában, amely a Munka Hősét örökíti meg és az egykori proletárt, akivel senki sem állt szóba, akit mindig a legalacsonyabbrendű társadalmi osztálynak tekintettek, akinek a nyakán ült a profithajhászó, kegyetlen vállalkozótól a művezetőig mindenki; — egyszerűen eltüntette földrészünkről. Ezt a szót, proletár, valahol az orosz szteppéken találták ki korbácsos bolseviki semmirekellők. Lenin és Trockij vitték a fogalmat a köztudatba, mert a munkásnak minél alacsonyabb társadalmi szintre való helyezésével akarták fellázítani a tömegeket a jobbmóduak ellen.

Meunier, aki 1831-ben született Brüsszelben, ott is halt meg 1905-ben. Szóbanforgó művét 1900-ban alkotta meg s mikor kiállította, rövid úton eltanácsolták a művet a tárlatról. A szobor egy német család birtokába került s ennek a padlásán pihent 1934-ig. Mikor a nemzetiszocialisták a Birodalomban szóhoz jutottak, akkor került elő a szobor is, amely azóta a munka dicsőségét hirdeti Frankfurtban.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Budapest, VI., Aradi-utca 8. szám. Telefon: 122—690. 122—699, 122—698, 122—697, 122—696, 122—695. Előfizetési árak: egy hóra 5.60 P, negyedévre 16.— P. Egyes szám ára hétköznap 20 fillér, vasárnap 40 fillér. Postatakarékp. csekkszámla: 28990. Megjelenik hétfő kivételével mindennap.

NYOMATOTT A GLOBUS NYOMDAI MŰINTÉZET RT. KÖRFORGÓGÉPEIN BUDAPEST, VI., ARADI-UTCA 8. — FELELŐS: VITÉZ MARGITTAY ANTAL IGAZGATÓ

SZÍNHÁZ MŰVÉSZET

Ligeti kívánsághangversenyt közvetítünk: „Cserebogár, sárga cserebogár..."

1.

Ha valaki kíváncsi arra, hogy holdvilágos éjszakán miről álmodik — *a színigazgató*, menjen el sürgősen az Erzsébetvárosi Színházba és nézze meg *Erdélyi* Mihály igazgató úr *Cserebogár, sárga cserebogár* című nagyoperettjét. Erdélyi Mihály Miska maga írta a nyári operettet (jobb szerzőt úgy sem talált volna), a költséget és *zenei multat nem kímélve*, maga szerezte a muzsikáját is (jobb zenei forrásokat keresve sem találhatott volna!) Ha az operettet találóan és jellemzően óhajtjuk megjelölni, azt mondhatjuk: hazafias, népnevelő, regényes, vidám zenés játék. Valósággal *kívánsághangverseny* a javából!

Erdélyi Mihály az öreg, hű tengerész végtelen szeretettel csűng *a magyar tengerjáró-hajózás szép és nagy gondolatán*. Szívvel-lélekkel, lelkes magyar odaadással szól az operettszerző: első a haza, első a kötelesség, első magyar nevünk dicsősége, szárazon, vízen és a levegőben. Az operettprimadonna sikereinek és életének delén elérkezik élete nagy szerelméhez: férjhezmegy a tengerjáró magyar hajó kapitányához s kedvéért otthagyja a számára annyi fényt és tapsos örömet jelentő színpadot is De alig kelnek egybe, a deli Zala Pétert elszólítja hazafiúl kötelessége a színésznő-asszony mellől. S az asszony hosszú hetek, néha fájó, de mindig reményteljes várakozása után táviratot kap, hogy a hajó messze déli vizeken... Ám ne vágjunk az izgalmas operettmese elébe. Ne rontsuk el a közönség örömét: aki kíváncsi arra, mi van a harmadik felvonásban, sietve váltsa meg jegyét a kitűnő *nyári* szórakozáshoz. Aligha hisszük, hogy megbánja.

Ajánljuk az operettet elsősorban annak, aki attól fél, hogy meghalt a romantika. *Nem halt meg, csak aludott!* Erdélyi Miska, mint modern mese-királyfi feltámasztotta a hétálomba merült *operett-Hófehérkét*, aki ime friss és tarka leányi bájának hódító fegyvereivel mosolyogtatja és könnyezteti meg a nézőtérnek különösen *magasabb régiókban* elhelyezett részét. Mert van meghatódni való is ebben a szépenszálló nyári Cserebogárban: *Honthy* Hanna forró, szép szavai *az anyákhoz, akik gyermekeiket adták a hazának és a hazáért*. A harmadik felvonásban a könnyzacskók legőszintébb örömére megjelenik a legnyiltabb szinen az elveszettnek hitt kapitány édes kisgyermeke, úgyis mint örökkön-örökké hálás szinpadi sikerfegyver, hogy tönkregéppuskázza az érzékeny szíveket.

A látványosságban, humorban, sőt meglepetésekben bővelkedő nagyoperettet *Nádor* Jenő, a Király Szinház egykori ünnepelt bonvivánja rendezte lelkesen. Három jelenetben maga is megjelenik a szinen: meghatottan nézzük finom játékát és azokra az időkre emlékezünk, amikor még a szépséges *Péchy* Erzsi és a nádszálkarcsu *Lábass* Juci állott mellette...

2.

Az *Erdélyi kft.* fő nyári üzemének mindenkor egyik legfőbb ereje a most szinte rakétabombázó erővel ható *szereposztás*. A *Cserebogárban* az operett valamennyi nagyágyúja felvonul. Az élen *Honthy* Hanna áll, akinek legméltóbb jelzője még ma is: a magyar primadonna. Mennyi szív, játékkészség, ellágyulás, finomság, kicsiszolt rutin van ebben a ragyogó színésznőben, aki szinte változatlan ifjúságának teljében aratja a tapsot kocsiderékszámra. *Kertész* Dezső ízléses, elegáns „bonvivánkirály", akit ifjú operettreménységek sem tudnak megfosztani trónjától. *Fejes* Teri mint a *Pletyka* című békebeli színházi hetilap minden lében kanálriporterkisasszonya ragadtatja el hálás nézőit. *Csortos* Gyula az erzsébetvárosi deszkákon is a Nemzeti Színház klasszikus szerepekben fájóan nélkülözött örökös tagja: nagy színészi lénye szivárványként ragyog az ütött-kopott színpad felett, amikor *a régi, szép emlékek rabjaként* életének legmeghatóbb állomásaival sakkozik. Ez a *képzeletbeli sakkjelenet* csupa lira. A jelenethez a szerző jólbevált melódiákból olyan szellemes zenei egyveleget állított össze, hogy ez egymagában is félsiker. A vén *Szindbád* merengését a *La bella Napoli* és általában a kikötővárosok érzelmes muzsikája festi alá. De Csortos pazar *Liliomfi*-humorát is bőven élvezhetjük, különösen akkor, amikor ellenállhatatlan ősz bájjal énekli:

— A Tunában úszik egy hal, asz ő összes fiaifal...

Somogyi Nusi *Bábi néni* szerepében majdnem klasszikusan művészi figurát teremtett: a zsörtölődő vidéki kisbirtokos asszony pipacsszínű, búzaszívű alakját. Pompás! Kicsattanóan pirospozsgás humorról *Bilicsi* Tivadar színlap szerint Koczornak nevezett *Mokány* Bercije gondoskodik, néhol szinte *kissferenci* hévvel. *Rév* Erzsébet kisasszony másodszubretti minőségben darázsderekasan állja meg a helyét. Üde és csinos, csak miért húzza fel folyton az orrocskáját? Valami nem tetszik talán a kis művésznőnek? Pedig panaszra azután igazán nincs oka, mert még tapsot is kapott eleget... Szinte lágy tangóharmonika hangon csicsergi el kedves kis jelenetét *Miklós* Livia és kitűnő humorérzékét, nagyreményű tehetségét bizonyítja be rövid jelenetében az ifjú *Galamb* György. A színészi tarsolyában nagyobb szerepek marsallbotját hordó *Török* Ilona, a halk úriasszony szerepkörben olyan nemeslelkű *Zala* Karola, a nevével félsikert arató csinos *Gögg* Zsuzsa és számos más talpraesett szereplő járul még hozzá a nyári sikerhez.

A pattogó, majd ellágyuló és a nyári igényeket maradéktalanul kielégítő zenét a m. kir. rendőrség szimfónikus zenekara szolgáltatta *Bánfalvi* Miklós *főkarnagy* mesteri vezénylésével. Erdélyi Miska ime még *Operaházunkon is túltett:* neki van főkarnagya, az Operának viszont nincs! A vidámszínű díszleteket *Bercsényi* Tibor tervezte, a táncokat *Horváth* Manci tanította be ügyesen.

S végül: a nemzetiszocialista közönség köszöni Erdélyi testvérnek, hogy egyik lelkesítő dalában *Bátorság! Kitartás!* a refrén. Jól van, Miska! Csak így tovább. *Bátorság! Kitartás*

Bágyoni Váró Andor

Falusi kislány — Stockholmban

Szív és dal, bemutatta a Rádius

A film a *könnyed muzsika* világába viszi el a nézőt, s a fülbemászó melódiák hömpölygő áradatában mondja el egy egyszerű kislány csodálatos zenei karrierjét Janson Inger, a kis fogadottlány az egyik elhagyott svéd faluból Stockholmba kerül, ahol hangját iskoláztatja. A szomszéd szobában jazzzenekar tart megbeszélést. A karmester éppen akkor szakít választottjával, aki jazzénekesnő és semmiképpen sem akar lemondani a világot jelentő deszkákról. A leány eltávozik, a jazz-zenekar pedig arra a megállapodásra jut, hogy énekesnő nélkül nem érvényesülhet és szerteszéledni készül, mikor a falon át felhangzanak a kis Inger hangjai. Meglepetve néznek össze, aztán mindjárt át is mennek a szomszéd lakásba, ahol szereplésre kérik fel a kis falusi leányt. Megállapodnak és a nagybácsi garázsában lezajló néhány próba után már fel is lépnek egy rádióhangversenyen. A hír rövidesen szárnyára kapja a zenekart és különösen az új énekescsillagot, akinek hanglemezei százezerszámra fognak el rövid napok alatt. Inger a sikereken felbuzdulva, hangversenyt hirdet az árvízkárosultak felsegítésére. Minderről tudomást szereznek a jámbor falusi nevelőszülők is, akik egyik alkalommal meglepetve ismerik fel a rádióban nevelt leányuk hangját. Titokban Stockholmba utaznak és megjelennek a hangversenyen. Az úgy happy end-jéhez tartozik, hogy velük együtt megjelenik a vőlegény is, aki aztán a tomboló sikerű hangverseny után boldogan öleli magához szíve választottját. Erre már a maradi nevelőszülők is kibékülnek és meghatottan adják a házassághoz beleegyezésüket.

Ezt a mesét mondja el a film sok zenével, ötlettel, színnel és hangulattal fűszerezve. A főszerepet Alice *Babs* játssza, telve hévvel, temperamentummal és az énekművészet olyan tudásával, amely megérdemelt bámulatra ragadja a hallgatóságot. Az új filmcsillag, akit méltán nevezhetünk az európai filmgyártás Deanna *Durbin*jának, hangjának játszi könnyedségével, tánctehetségével és alakításának nagyszerűségével egy csapásra meghódította a közönséget. A férfiszerepben Nils *Kihlberg* remekel, aki már az *Andante* című filmben megalapozta hírnevét. Megemlítjük még Annalisa *Ericson* alakítását: mélyen emberi és ideálisan tökéletes.

B. Gy.

Két színésznő „hajbakapott" a frizura miatt

Különös közjáték az Uj Magyar Színház előadása közben

A nagysikerű *Őfelsége, a mama* című zenés Vaszary-vígjátékban *Fedák* Sári mellett harcos kis szubrett játszik. Nemcsak a természete, hanem még a neve is: *Harczos* Irén.

A vígjáték egyik legutóbbi előadásán műsoron kívüli vígjátékbonyodalom játszódott le az említett Harczos nevű szubrett és az egyik tehetséges ifjú szereplő, *Palotay* Mária között. A fiatal színésznőnek van egy jelenete, amikor együtt szerepel a színen a feltétlenül rangidősebb Harczos művésznővel. Legutóbb ez a jelenet majdnem elmaradt, mert a szubrett a szó szoros értelmében „hajbakapott" Palotayval. A kedves ifjú művésznő ugyanis előadás előtt fodrásznál volt és a fodrász — milyen a véletlen! — *enyhén tornyosra* fésülte a frizuráját. Ebben még nem leune semmi különös, ellenben a baj ott kezdődött, amikor Harczos Irén megpillantotta fiatal kartársnőjének újsütetű hajviseletét.

— Hiszen a te frizurád ugyanolyan, mint az enyém! — sikoltotta — Azonnal fésültesd át a hajad, mert így nem vagyok hajlandó veled színpadra lépni!

Palotay művésznő nem fésültette át a haját, hiába toporzékolt Harczos művésznő. A „hajbakapás" végül is eldöntetlenül végződött: a világot rengető kérdés most az, hogy *szabad-e más szereplőnek is ugyanolyan frizurát viselni, mint a szubrettnek?* A végén még majd színházi bíróságnak kell döntenie a rendkívül izgalmas és kényes ügyben...

Ki ismeri Almássy Zsuzsannát?

A német filmlapok új magyar filmszínésznő fényképét közlik. A hölgy neve: *Almássy* Zsuzsanna és főszerepet játszik Heinz *Rühmann*, a népszerű német komikus *Achim und Susanne* című filmjében. A többi főszereplő: Hans *Söhnker*, Hertha *Feiler* (Heinz Rühmann felesége) és Hanz *Nielsen*.

LEHÁR FERENC ismert operettjét, a „Cigányszerelem" című sikeres daljátékot újította fel a kassai Nemzeti Színház. A bonvivánszerepet Madarász László játszotta, akit a fővárosi közönség is jól ismer. A többi szerepet Bán Ibolya, Hargittai Ilona, Szabó József dr., Gárdonyi László, Károlyi Vilmos, Földessy Lili és Selmeczi Mhály alakította. Utóbbi rendezte is a darabot.

SPORT

Vitéz Jaross Andor belügyminiszter a Ferencvárosi Torna Club elnöke

Amint ismeretes, a Ferencvárosi Torna Club a mult hó végén tartott rendes évi tisztújító közgyülésén az elnöki tisztség nem került betöltésre.

Mint értesülünk, a nagymultú Ferencváros elnöksége az elnöki tisztség betöltésére vitéz Jaross Andor belügyminisztert fogja felkérni.

Vitéz Jaross Andor egyike azoknak a miniszteréknek, aki állandóan nagy érdeklődést tanusított a sport minden megnyilvánulása iránt. Számtalanszor láttuk őt az üllői úti sportelepen szurkolni egy-egy nemzetközi mérkőzésen a magyar színek diadaláért. A labdarúgáson kívül más sportok nagyobb eseményein is megfordult, így gyakran láttuk őt atlétikai és tenisz-versenyeken is.

Eltávozott tisztéből a leventék országos parancsnoka

Vitéz Solymosy Ulászló, m. kir. vezérőrnagy, a leventék országos parancsnoka nyugalomba vonult. Utóda kijelölése felől még nem történt intézkedés.

Sárosi Gyurkának köszönheti az FTC a továbbjutását a teniszcsapat NB-ban

BBTE—PTSC 6:0

Minden megerőltetés nélkül, fölényesen győzött a BBTE. Még így is meglepetésnek számít Stolpa III. játszmavesztése Mojzes dr. ellen. Asbóth—Talabér 6:4, 6:2, Stolpa III.—Mojzes dr. 4:6, 6:3, 6:2, Mayer dr.—Láng 6:1, 6:2, Tornyai—Kehrling 6:1, 6:0, Asbóth, Mayer dr.—Talabér, Mojzes dr. 6:1, 6:0, Stolpa III., Tornyai—Ruttner, Láng 6:2, 6:2. Az elődállók a BBTE versenyzői.

FTC—BTKE 3:3

Ambrózi váratlan veresége Zsáktól majdnem a zöld-fehérek vereségét okozta. Sárosi dr., az „újonc", két szép győzelmével egyenlítette ki a hátrányt. Az FTC jobb — 7:6 arányú — játszmaarányával tovább jutott. Stolpa I. (BTKE)—Kovács (FTC) 6:3, 6:3, Csillag (FTC)—Alberti (BTKE) 7:5, 6:0, Zsák (BTKE)—Ambrózi (FTC) 5:7, 9:7, 6:1, Sárosi dr. (FTC)—Bercsényi (BTKE) 6:1, 6:1, Stolpa I., Silberdorf (BTKE)—Kovács, Csillag (FTC) 8:6, 6:2, Ambrózi, Sárosi dr. (FTC)—Zsák, Alberti (BTKE) 6:1, 6:2.

Postás SE—TFSE 6:0

A Postás ezt az akadályt is könnyen vette. A TF játékosai tehetségesek, de az ilyen nagy küzdelemben ez — kevés. Fáncsi—Kelemen 6:2, 6:0, Kiss—Bujtás 6:2, 6:0, Kirschenbaum—Énekes 6:1, 6:2, Biró—Korsós 6:0, 6:2, Fáncsi, Kiss—Kelemen, Bujtás 6:1, 6:0, Kirschenbaum, Biró—Énekes, Korsós 6:2, 6:0. Előlállók a Postás SE versenyzői.

RAC—BGSE 6:0

A rendőrtisztek csapata nagyon jó benyomást keltett. Csongár—Schiller 6:0, 6:1, Tóth—Wégner 6:0, 6:1, Haraszti—Sági 6:0, 6:0, Koppány dr.—Erdélyi 6:4, 6:1, Csongár, Corvin—Schiller, Molnár 6:1, 6:2, Haraszti, Szentpéteri—Wégner, Sági 6:0, 6:1. Előlállók a RAC versenyzői.

MAC—BEAC 6:0

A MAC ismét teljes csapatával tudott kiállani, kitűnő játékkal győzött. Romhányi nagyot javult. Ha végig ezt a csapatot tudják játszatni, komoly esélyesei lehetnek a bajnoknak. Gábori—Jäger 6:2, 6:0, Romhányi—Reinhardt dr. 6:3, 6:2, Dallos II—Stolpa II 6:3, 6:4, Dallos dr.—Huzella dr. 6:0, 6:0, Gábori, Dallos dr.—Stolpa II, Hável 6:1 6:1, Romhányi, Dallos II—Reinhardt dr., Jäger 7:5, 6:3. Előlállók a MAC versenyzői.

MAFC—Gamma 4:2

A MAFC biztosan győzött, noha Csink dr. váratlan veresége majdnem felborította a papírformát. Macskási MAFC—Böröczki Gamma 6:1, 6:4, Mihalovits Gamma—Csink dr. MAFC 6:4, 6:3, Simon dr. MAFC—Sziráki Gamma 6:1, 6:1, Makk Gamma—Szilléry dr. MAFC 6:2, 5:7, 6:4, Macskási, Simon dr. MAFC—Böröczki, Mihalovits Gamma 6:2, 6:0, Csink dr, Károlyi MAFC—Sziráki, Makk Gamma 7:5, 6:4.

Testvériség—Elektromos 4:2

Az első párosban aratott győzelmével harcolta ki a Testvériség a döntőbejutást. Stecovits (Elektromos)—Nagy (Testvériség) 6:2, 6:2, Bezur (Testvériség)—Barcza (Elektromos) 6:1, 6:4, Mautner (Testvériség)—Mattyasovszky (Elektromos) 6:4, 4:6, 6:3, Korn (Testvériség)—Bori (Elektromos) 6:2, 6:2, Nagy, Mautner (Testv.)—Stecovits, Kálóczi (Elektromos) 4:6, 6:2, 6:4, Mattyasovszky, Bori (Elektromos)—Bezur, Korn (Testvériség) 2:6, 8:6, 6:4.

Az országos tizenhatos döntőbe a budapesti kerületből tehát a BBTE, az UTE, a MAC, a MAFC, a Postás SE, a Testvériség, az FTC és a RAC került.

Szép küzdelmek a kispesti teniszversenyen

A Kispesti AC országos II. osztályú teniszversenyt rendez Kispest város bajnokságáért. Csütörtöki eredmények:

Női egyes, I/B. oszt.: Kisvárday Pappné BEAC—Gáthi MAC 6:0, 6:0, Bánhidi BEAC—Hofbauerné FTC 6:0, 6:0, Farkas Gizi BTKE—Emődi Testvériség 6:1, 6:2, Lászlóné PSC—Kriszterné BTKE 6:3, 6:0, Hável Éva BEAC— dr. Oláhné MAC 7:5, 6:1.

Vegyes páros, I/B. oszt.: Szemenyei dr. KAC, dr. Oláhné MAC—Schüller, Krisztián MAC 6:2, 6:1.

Férfi egyes, II. oszt.: Géczi BBTE—Kovács Gamma 6:0, 6:2, Jéger BEAC—Láng PTSC 7:5, 9:7, Király MAC—Kanta BSE 6:4, 5:7, 10:8, Magyar KAC—Binder dr. BEAC 6:2, 7:5, Pintér BSzKRT—Theil Platter 8:6, 10:8, Kertész BSE—Szilveszter MAFC 6:3, 14:12, Zsolt MAFC—Nagy Postás SE 6:2, 6:3, Daróczi UTE—Hidvéghi KAC 6:2, 6:1, Szemenyei dr. KAC—Kaba Gamma 6:2, 7:5.

Kizárásos versenyt rendez a Magyar Távirati Iroda tenisz szakosztálya

A Magyar Tenisz Szövetség megbízásából a Magyar Távirati Iroda Sportegyesülete hűvösvölgyi, gyönyörű fekvésű pályáin rendezi meg Magyarország 1944. évi III. osztályú teniszbajnoki versenyét július 9-e és 18-a között. Ez lesz az első idei kizárásos verseny és a kísérő számok között lesz az ebben az évben még sorra nem került IV. osztályú férfi egyes szám is. A bajnoki verseny számai egyébként a következők: III. oszt. férfi egyes és páros, III. oszt. női egyes és páros, III. oszt vegyes páros, IV. oszt. férfi egyes és ifjúsági női egyes. Nevezési zárlat július 6.

*

BEAC győzelmet hozott a PK barátságos kardcsapat versenye

A Pénzintézeti Központ vívószakosztályának házi kardvívóbajnoki versenye csütörtökön délután a BEAC Semmelweis-utcai vívótermében folyt le. Első helyen Szücs végzett, 2. Köves dr., 3. Baán.

Utána a PK kardvívócsapata (Szücs, Köves dr., Baán, Gyéresi) a BEAC együttesével (vitéz Keményvári, Sárga dr., Berzsenyi dr., Tereskei) barátságos mérkőzést vívott. A mérkőzés a BEAC 9:7 arányú győzelmével végződött.

Kedden érkezik a Gradjanski

A horvátok Zágrábban ebben az összeállításban játszottak a vidéki válogatott ellen:

Glaser — Brozovics, Dubac — Plese, Jazbinsek, Lechner — Cimermancsics, Wölfl, Bobek, Lokosek, Kokotovics.

Az elutazáskor *Bukovi* Márton ezt mondta:

Ez a 11 játékos mind eljön Magyarországra. Rajtuk kívül még utaznak: Sostarics kapus, Djukics hátvéd, Matekalo szélső és Lesnik belső csatár. Hogy hogyan állunk majd fel az első mérkőzésre, azt most még pontosan nem tudom. Lehet, hogy ugyanúgy, mint Zágrábban, de lehet, hogy Matekalo bekerül a csapatba.

A horvátok kedden érkeznek Budapestre. A tervek szerint végre Bukovi Márton is együtt jön a csapatával.

Vasárnap Budapest válogatott—Szabadka válogatott labdarúgó mérkőzés

Vasárnap Budapest válogatott labdarúgócsapata a SZVAK együttesével méri össze erejét, amely ezúttal mint Szabadka város válogatottja áll ki a budapestiek ellen, s csapatát Koppánnyal SZTVSE és Nagytormával Zentai AK erősíti meg.

A szabadkaiak felállítása egyébként a következő:

Simon — Koppány, Pertics — Jakab II., Latki, Bogesics I. — Hradszki, Kecskés, Demeter I., Bicskei, Balázs. Tartalékok: Nagytorma és Nyers.

(b.v.a.) beszámolója a felujitott Luxemburg grófjáról:

Takaros Lehár-siker a takarékos Operettszínházban

1.

Luxemburg grófjának elegáns, karcsú, frakkos, kedves, könnyelmű alakja ismét megjelent a színpadon: a látatlanban, félmillióért nősülő világfi regényes történetét ezúttal „árjásított" új szöveggel élvezhettük a Fővárosi Operettszínházban. *Kovách* Kálmán, a jónevű dalköltő magyarította és korszerűsítette az enyhén szakállas operettet. Igen ügyesen és helyenként eléggé szellemesen. A régi, jól ismert dalszövegek helyét *új versek* váltották fel, s így például a *Gimbelem-gombolom* . . . helyett ezt halljuk: *Rómeó-Júlia* . . Egyébként ez a legtökélesebb és legsikerültebb dalszöveg. *Rohómeeó—Juhuliaaa...*

Maga a felújítás nemcsak talpraesett munka, hanem valósággal remeke a rendezői *gyorstalpaló*-művészetnek. *Tihanyi* Vilmos, szinte felülmúlhatatlanul biztoskezű főoperettszakértőnk *napok alatt* vitte színre a *Luxemburg grófját*. Az előadás friss és majdnem hibátlan. A siker, ha nem is túlságosan *forró*, de eléri a kellemes, jó *szórakozás-fürdővíz* kívánatos hőmérsékletét.

A már valósággal klasszikusnak számító nagyoperett legfőbb vonzereje és legfőbb értéke természetesen *Lehár* Ferenc andalító, szívetlelket édesen simogató muzsikája. Mennyi gyönyörű emléket, hangulatot ébreszt bennünk ez az angyali zene! Majdnem az az érzésünk, hogy a Lehár-előadásnak akkor is sikere lenne, ha *behúnyt szemmel* hallgatná a közönség. Igen, az előadás legszebb és legfőbb varázsa *a jó öreg Lehár-muzsika* ... de azért ne legyünk hálátlanok és ne felejtkezzünk el *a jó öreg görlőkről* sem! Amikor a görlicék egy része kilibegett, sőt elvétve majdnem *kicsoszogott* a színpadra, az volt az érzésünk, hogy huszonegyévesek vagyunk és a boldogult, drága *Király Színház* nézőterén ülünk. Hej, akkor még majdnem gyermekek voltak ezek az érdemes, bájos kardalosnők! Ma már talán egynek-egynek *kisunokája* is van. Mindenesetre szívből gratulálunk a feltételezett és rendkívül örvendetes családi eseményhez ...

Sárdy János és Kelly Anna „látatlanban" esküszik meg

(Jánosa Lajos rajzai.)

2.

De általában azért gratulálunk a színháznak is, főként ahhoz, hogy „felfedezte" *Sárdy* Jánost, az Operaház ifjú és hódító tagját, valamint *Kelly* Annát — ezúttal valóban *elsőszámú operettprimadonnai minőségben* — s gratulálunk nem utolsósorban ahhoz, hogy illő *Latabár-pótlékról* is sikerült gondoskodni *Misoga* László személyében.

Sárdy János elvitathatatlan közkedvenc, de ezt meg is érdemli, mert nemcsak a hangja gyönyörű, hanem bonvivánnak is igen jó. Viharos taps fogadta és ünnepelte; szinte a rivaldáig hallatszott a nézőtér túláradó leányszíveinek rajongó dobogása. Kelly Anna egy-egy lírai Lehár-pillanatban az operett színesvirágos mezejéről szinte a hótiszta *operai csúcsokra* száll. Gustibus non est disputandum: Annácska kellemes operai jellegét üdítő *töltöttgalamb-gömbölyűsége* is kellően aláhúzta, amit az úriközönség egy része egyetértő mosollyal helyeselt. *Abcug, keszeg primadonnák!*

A „Luxemburg grófja" virráglugasa A második felvonás díszlete

Misoga László Bazilovics Bazil herceg félagyalágyult alakját sok *vidéki és komédiaorfeumi utánérzéssel*, de alapjábanvéve eléggé tehetségesen, sőt sokszor ízlésesen formázta meg. A közönség sok tapssal jutalmazta a groteszk alakítást: *új kedvencévé* fogadta a sokszor rikító, de biztos színekkel dolgozó komikust.

Az előadás szőke napsugara és rózsaszín üdvöskéje a virágzó tehetségű *Csikós* Rózsika, aki különösen álomszép tüllruhájában hódított és sugárzott. Vitéz *Gozmány* György kedves, rokonszenves, csinos fiú és lassan-lassan majdcsak rájön arra is, hogy játék közben hová helyezze el kezét-lábát. Az ügyes előadás egyik legízesebb *békebeli* csemegéje *Papp* Manci Stáza grófnője. A színpadra visszatért, egykor olyan ünnepelt és kedvelt vidéki, pestkörnyéki, sőt pesti primadonna aratta egyik szellemes mondatával és találó fintorával *a legzúgóbb nyiltszíni tapsot*. A mindig kifogástalanul vasaltjátékú *Pártos* Gusztáv, a jellemszínészi szerepkörre is érdemes *Fülöp* Sándor, a finom, úri *Vándory* Gusztáv, a keserűen bájos *Christian* Angela és a babaszőke *Salamon* Erzsi is megérdemli az elismerés kisebb ólomcsokrát.

3.

A díszletekről *(Bercsényi* Tibor alkotásai) *nem sok újat tudunk mondani*. Főként azért, mert hiszen a díszletek legnagyobb részével már érdemben foglalkoztunk *A királynő csókja* bemutatója alkalmából. Úgy látszik, a Fővárosi Operettszínház a mostanában annyira hangoztatott *takarékossági elvet* túlságosan a szívére vette és a luxemburgi operetthez csupán egyetlen „félárbócos" díszletet csináltatott. A többi kulisszát *Karádi* Katalin fénykorából mentette át. Uraim, uraim, azért nem kell *ennyire* túlzásba vinni a háborús takarékosság szép elvét!

S a jóízlés és a jobb művészet védelmének nevében szeretnénk végre néhány szót szólni *a színház előcsarnokában elhelyezett „képkiállításról" is*. Itt kétségbeejtően gicsecses, ijesztően ízléstelen nyomatok borzongatják meg a színházlátogatókat. Több tábla hirdeti, hogy a képek a portásnál megvásárolhatók. Ha gazdagok lennénk, azonnal megvennők és *máglyára vetnők valamennyit*. Irgalom nélkül!

A miniszterelnök és a kormány tagjai a magyar—német kívánsághangversenyen

A Magyar Művelődés Házában rendezett és kitűnően sikerült *második magyar—német kívánsághangversenyen* megjelent *Sztójay* Döme miniszterelnök, vitéz *Rátz* Jenő miniszterelnökhelyettes, *Csatay* Lajos honvédelmi miniszter, vitéz *Vörös* János, a honvéd vezérkar főnöke, vitéz *Bajnóczy* József, vitéz *Ruszkiczay-Rüdiger* Imre, vitéz *Beregffy* Károly vezérezredes, *Aggteleky* Béla, vitéz *Faraghó* Gábor, vitéz *Gyimessy* Frigyes, vitéz *Magyarossy* Sándor altábornagy, vitéz *Endre* László és vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály államtitkár, valamint számos magyar katonai és polgári előkelőség. Az előkelő német vendégek élén ott láttuk Edmund *Veesenmeyer* budapesti német követet.

A műsort a német és a magyar Himnusz vezette be, majd *Szőrényi* Éva elmondotta *Liszt* Nándor köszöntőjét, *Palla* hadnagy pedig a német köszöntőt. A műsorban a többi között közreműködött *Bordy* Bella, *Honthy* Hanna, *Kelly* Anna, *Muráti* Lili, *Turay* Ida, *Vaszary* Piri, *Bilicsi* Tivadar, *Csányi* László, *Hámory* Imre, *Pethes* Ferenc, *Pethes* Sándor, Gretl *Theimer* és több kitűnő német művész. Fellépett még a *Marnitz*-tangóharmonikaegyüttes, a homokmégyi gyöngyösbokréta, az Operaház vokál-kvintettje és egy karpaszományos iskola énekkara.

A zenei kíséretet a budapesti helyőrség egyesített honvédzenekara látta el, Pongrác *Géza* főkarnagy vezetésével. *Balázs* Kálmán és *Rácz* Zsiga cigányzenekara is közreműködött. A magyar—német kívánsághangversenyt a honvédség közreműködésével *Vaszary* János rendezte. A díszleteket *Oláh* Gusztáv, az Operaház főrendezője tervezte és *Fülöp* Zoltán festette.

Szerdán Hauptmann-felujitás a Vigszínházban

A Vígszínház szerdán újítja fel Gerhardt *Hauptmann*, a nagy német író *Naplemente előtt* című színművét. A főhőst *Somlay* Artur játssza. Az eredeti bemutatón annakidején ezt a szerepet *Csortos* Gyula alakította. A Hauptmann-darab többi szereplője *Fényes* Alisz, *Ladomerszky* Margit, *Orsolya* Erzsi, *Sivó* Mária, *Sittkey* Irén, *Borai*, *Földényi*, *Mihályi*, *Pákozdi*, *Sármásy* és *Vértes*.

Fordul a kocka

Kolozsvári-Grandpierre Emil, a tehetséges fiatal író befejezte *Fordul a kocka* című színművét. A darab a szolgalelkűség örök és mindennapi kérdésével foglalkozik. A társadalmi színmű meséje Budapesten játszódik.

Luxemburg grófja a rádióban

A rádió szombaton, 19 órakor a *Luxemburg grófjá*-nak előadását közvetíti a Fővárosi Operettszínházból. A Lehár-operett közvetítése lemezfelvételről történik, mert egyébként az előadások már fél hat órakor kezdődnek.

Folyik a rendcsinálás a Fészek-klubban

Palló Imre országgyűlési képviselő, a Fészek-klub miniszteri biztosa, erélyesen folytatja a rendcsinálás munkáját a művészklubban. *A most alakuló képzőművészeti és iparművészeti kamarának a Fészek lesz az otthona.* Palló Imre nyilatkozata szerint a Fészek vezetőségében eddig mintegy *hetven százalékban zsidó és szabadkőműves befolyás érvényesült.* Eddig több mint *hétszáz tagot töröltek:* zsidókat és a zsidó szellem kiszolgálóit.

VÍGSZÍNHÁZ Szerdán, május 17-én, 6 órakor először: GERHART HAUPTMANN színműve

NAPLEMENTE ELŐTT

SOMLAY ARTUR, FÉNYES ALICE, Ladomerszky Margit, Orsolya Erzsi, Sivó Mária, Sitkey Irén, Boray, Földényi, Mihályi, Pákozdy, Sármási, Vértes.

Az i-betűvel megtoldott Shakespeare

Nixi az Omniában csinál bajt

Az *Omnia* nagy sikerrel újította fel Jenny *Jugo*, a népszerű német filmnaiva *Nixi mindig bajt csinál* című filmjét. A ragyogó vígjátéknak semmi köze sincs *Shakespeare*-hez, csak egy címet kértek kölcsön a stratfordonavoni halhatatlantól. A vígjáték eredeti német címe ez volt: *Viel Lärm um Nixi*, míg Shakespeare ragyogó komédiájának a címe: *Viel Lärm um nichts*. Ezek szerint magyarul a *Sok hűhó semmiért* címváltozata kézenfekvően — *Sok hűhó Emmiért*. Tekintve azonban, hogy az *Aszlányi* Károly vígjátékából készült német filmnek a hősnője most már visszavonhatatlanul *Nixi* névre hallgat, a film nem tarthatta meg eredeti szellemes címét. Így lett a magyar cím *Sok hűhó Emmiért* helyett: *Nixi mindig bajt csinál*.

Nixi igen jó családból való, igen jómódú leány, aki nem tudja esküvője napját kivárni és rábeszéli vőlegényét, hogy szöktesse meg. Főként azért igyekezett elmenekülni hazulról, hogy végre ngyuta legyen kedves papájától, aki minden szabadidejét a *trombitálásnak* szenteli. Nixinek nincs szerencséje, mert vőlegényének vadászházában — ahová szöknek — számtalan trombita fogadja. Kiderül, hogy *a vőlegény is szenvedélyes trom-trom-trombitás!* Nixi most már a vőlegényétől is megszökik. Szökés közben elfogják s Nixi végzetesen belészeret abba, aki letartóztatja, a csinos és ifjú rendőrkapitányba. Emlékeznek-e még, hölgyeim és uraim, Frank *Capra*, az Amerikában dolgozó olasz rendező *Ez történt egy éjszaka* című filmjére? Nixi vidám kalandja és kószálása egy kicsit erre a filmre emlékeztet. A bájos Jenny Jugo vígjátéka egyébként *egyike a legjobban sikerült német filmeknek*. A férfifőszerepet Albert *Matterstock* játssza rokonszenvesen.

B. B.

A IV. Mozart-est

A Mozart-ciklus utolsó hangversenyén bevezetőül a tragikus hangulatú g-moll szimfóniát hallottuk, amit a szerző alig 17 éves korában írt. Ha nem Mozartról lenne szó, gyermekkori műnek lehetne nevezni, miután azonban a zene e legnagyobb csodája már hatéves korában rendszeresen komponált, tizenegyedik évében operát írt, vezényelt és ellensége tömegével dicsekedhetett, fejlődésének iramára, rövid, sűrített életének óriási termésére, tekintettel a mindvégig kínos, harcos, „háborús" éveit kétszeresen kell számítani és a hallott szimfóniát is ennek megfelelően kell értékelni. Fokozottan áll ez az előadott fuvola-hárfaversenyre, amelyet Mozart 22 éves korában szerzett, vagyis amikor már valóban „megette a kenyere javát". Különös érdekességet kölcsönöztek a műnek a szólóhangszerek, amelyek egyben annak hangulatát is megszabták. A hárfaszólót Molnár Anna, a fuvolaszólót Brunovszky József játszotta, jól illeszkedve bele a szelíd, kecses zenébe. A műsor második felében a Don Juan-nyitányt és a „menüett nélküli"-nek elnevezett és jellemzett d-dúr szimfóniát hallottuk. A Székesfővárosi Zenekart Lukács Miklós vezényelte, különösen a nyitánynál emelkedve ki pontosságával, a mű kitűnő ismeretével és odaadásával. Szép volt az utóbbi szimfónia előadása is. Főként annak harmadik tétele váltott ki nagy tetszést a szépszámú közönség körében.

(P.)

Uj olasz film a Rádiusban

Sziciliai környezetben, falutól, várostól távol, egy fakitermelő telep életén vezet végig a *Végzetes éjszaka* című, jellegzetesen olasz ízléssel rendezett film, amely így nem is nélkülözheti a forróvérű temperamentumot, a kavargó, mély drámai örvényt — és természetesen a *vendettát* sem. Izgalom tehát bőven akad a filmben attól a pillanattól kezdve, hogy a távolból érkezett és távházassággal szerzett új asszonynak cselt vet a telep kiebrudalt tagja, a mit sem sejtő asszonyt elcsábítja azzal, hogy ő a férj. Ebből a mozzanatból indul ki a cselekmény s a továbbiakban igen mozgalmas és kitűnően fotografált jeleneteknek vagyunk szemtanui, a rendező ért a mesterségéhez, ahhoz, hogy egy pillanatig se csökkenjen a feszültség. Fosco *Giachetti* játssza férfiasan és megnyerően a telep vezetőjét, kirobbanó erővel vetíti azokat a lelki tépelődéseket, melyek új asszonyának végzetes éjszakája után felduljják boldogságát. Az ártatlanul szenvedő asszonyt Luisa *Ferida* játssza tiszta fínomsággal, elhitető egyszerűséggel A film *dráma* a szónak szorosan vett értelmében. A rendező érdeme, hogy erről a vonalról sohasem siklik le a jáék.

(g.)

200 darab kifogástalan, lehetőleg új, 200 literes

vashordót

keresünk

megvételre. Ajánlatokat „Nagyvállalat 200" jeligére **vitéz Nagyselyki hirdetővállalathoz,** VII., Erzsébet-körút 23.

A légvédelmi ágyu mellől a szinpadra

A színész háborúban nemcsak a színpadról szolgálja a nemzet ügyét, hanem a harctéren vagy az ellenséges bombázók által fenyegetett városok védelme terén is. A mult világháborúból sok olyan színész került vissza, akit hosszú frontszolgálat és hősies magatartás után vitézzé avattak. A fiatal színészek közül most is sokan szolgálják a hazát fegyverrel kezükben. Nemrég még közéjük tartozott a fiatal *Bakay* Lajos is, aki *most tért vissza a légvédelmi ágyú mellől a színpadra*. A tehetséges fiatal színész alighogy kikerült a színiiskolából, az egyik filmen jutott fontosabb szerephez, a színpadon pedig a Madách Színházban láttuk néhány figyelemreméltó alakítását. Közben katonáskodott, majd a nagyváradi Szigligeti Színházhoz szerződött. Itt fontos szerepkört töltött be és tavaly ősszel sikerrel játszotta Ádám szerepét Madách hallhatatlan színpadi művében, „Az ember tragédiája"-ban. Röviddel azután, mint légvédelmi tüzér karpaszományos tizedest behívták katonának és a főváros környékén teljesített szolgálatot. Mostanában leszerelt és visszatért a Szigligeti Színházhoz. Közben pilótaiskolát is végzett és úgylátszik, hogy egyelőre a színpadon teljesítheti hivatását. Színésztársainak, akik szívesen üdvözölték újra körükben, elmondotta az érdeklődő kérdésekre, hogy *az angol és amerikai terrorbombázók elhárításában résztvett és az április 3-i déli támadáskor légvédelmi lövegével sikerült lelőnie egy négymotoros amerikai bombázót*. Első győzelmének írásos bizonyítéka is előkerült a kartársak gyanakvó pillantásai után. A továbbiakban elmondotta, hogy amikor mintegy 60 támadó gép volt felette és a támadó gépekre lőtt, nagyobb volt a lámpaláza, mint amikor a *Tragédiában* Ádámot játszotta. A tűzkeresztségen túljutott fiatal színész most addig, amíg újból harcba nem szólítja a kötelesség, reméli, hogy a színpadon ér el sikereket.

**** Kiskapu ****

A BELÜGYMINISZTER kötelezően elrendelte, hogy a filmszínházak bemutassanak öt olyan rövid filmet, amelyek a belső front ellenállóerejét növelik.

ERDÉLYI JÓZSEF legszebb és legkorszerűbb verselt közvetíti szerdán este nyolc órakor a rádió.

MURÁTI LILI az egyik hetilapban arról nyilatkozik, hogy a legszívesebben önkéntes ápolónő lenne.

A „ZÖRGETNEK AZ ABLAKON" című új magyar film szabadkai ősbemutatóján személyesen megjelent az egyik női főszerepet játszó Barkóczy Beáta. A bácskai származású tehetséges, fiatal színésznőt a közönség szívesen fogadta a bemutatón.

SZÍNHÁZI TITKÁROK képzésére tanfolyamot rendez a színművészeti kamara. Jelentkezési határidő június 30.

VÁRKONYI ZOLTÁN színészt saját kérelmére törölték a kamara tagjainak névsorából.

INKE REZSŐNEK, a kecskeméti színház volt igazgatójának felesége, Linke Ilona elhúnyt. Ugyancsak feleségét gyászolja Homokay Pál, a Beregszászon működő társulat igazgatója. Radványi Gabriella jónevű színésznő volt vidéken.

Mit is vigyünk az óvóhelyre?!...

Sokan teszik fel ezt a kérdést mostanában önmaguknak is, egymásnak is, kicsit aggodalmasan és tanácstalanul, mindenesetre azonban meglehetősen határozatlanul. Nem is lehet csodálkozni rajta. Mert ez a töprengés nem az úgynevezett óvóhely-csomagra vonatkozik, amely többé-kevésbbé egyforma tartalommal van beraktározva az óvóhelyen, egy váltás ruhával, cipővel, legszükségesebb dolgokkal. Nem is arra a kézitáskára, vagy kis kofferre vonatkozik a kérdés, amelyben mindig magunkkal hordjuk fontos okmányainkat, pénzünket, ékszereinket, pár szem kekszet, esetleg kis konyakot, stb. Ezek szinte kötelező csomagok. Az ember — vagy inkább az asszonyféle — inkább azon töri a fejét, hogy a bizonytalan percekben, mikor a szirénabőgés az óvóhelyre terel bennünket, mi legyen az a kedves tárgy, ruhaféle, amelyet kofferbe dobva, vagy vállára, karjára vetve még levihessen magával, megmenteni arra az esetre, ha — Isten őrizz — épp az ő lakását érné a pusztító bomba . . .

Nagyon sokan fordultak hozzánk is ezzel a kérdéssel már tanácstalan, aggodó asszonyok, akik nem tudnak választani, melyiket is szeressék legjobban megszokott holmijuk, ruhájuk, apróságaik közül, melyiket szeressék annyira, hogy minden alkalommal magukkal vigyék, mikor az óvóhelyre mennek.

Nehéz dolog ebben tanácsot adni, de még önmagunknak is nehéz ebben a kérdésben megnyugtató döntést hozni.

Van azonban a problémának egy lelki oldala, eszmei része és mi szívünk és meggyőződésünk szerint fontosabbnak tartjuk, hogy inkább itt adjunk megnyugtató és józan tanácsot arra a kérdésre, hogy vajjon mit is vigyen az ember az óvóhelyre, amikor fejünk fölött pusztító gépek teszik bizonytalanná életünket és jövőnket.

Mindenekelőtt vigyünk le komoly és szilárd elhatározást, hogy minden körülmények között szembenézünk azzal, amit a sors reánkmér és *lelkileg fel vagyunk készülve reá, hogy a multat, eddigi életünket, esetleg minden anyagi eredményével együtt letöröljük az élet táblájáról, hogy lesz erőnk lelkileg is valóban felszámolni a multat és csak a jövőnek, az újra felépítendő életnek élni* . . . Vigyünk le továbbá magunkkal, azaz magunkban törhetetlen hitet abban, hogy mindnyájan Isten kezében vagyunk, akik a szebb jövőért való küzdelemben szemben állunk a terrortámadásokat végrehajtó és ártatlan emberek kiirtására „szövetkezett" államokkal. De éppoly erős legyen a hitünk abban is, hogy mindaz a szenvedés, amelyet reánkmér a sors, nem lesz hiábavaló, az igazság és a nemesebb eszmék diadalmaskodni fognak s a romokon majd tisztultabb élet kezdődik el...

Főként pedig vigyünk magunkkal az óvóhelyre, de ezenkívül is mostani életünk minden percébe a lehetőség szerint minél több nyugalmat, bölcseséget és derűt . . . Igen, derűt is. Ha Istenben bízva, derüs nyugalommal viseljük el a megpróbáltatásokat, úgy magunk számára is könnyebbé tesszük azokat, de másoknak is olyan erőforrást adunk nyugalmunkkal és mosolygásunkkal, ami minden csillapítószernél és orvosságnál többet ér.

Az erőslelkű, fegyelmezett, nyugodt viselkedésű, lehetőleg derűsarcú, önzetlen ember egymaga képes az óvóhely közönségében a hit és megnyugvás pihentető érzését felébreszteni s az ilyen ember, akár nő, akár férfi, egész biztosan százszázalékig helyt állna akkor is, ha az életért kellene küzdeni. A magát elhagyó, hitét és erejét vesztett, siránkozó, önzően csak önmagáért és kofferjeiért rettegő ember, valósággal teher az óvóhely közönségének, de nem is lenne semmire használható, ha szükség lenne reá, tehát veszély esetén nem is tudna harcolni, dolgozni épp azokért, amikért remeg és aggódik: saját élete és javai megmentéséért . . .

(K. E.)

GAZDASÁGI ÉLET

A zsidók 1000—2000, a munkások 20—30 pengő nyugdíjat kaptak a vállalati nyugdíjpénztáraktól

A magyar munkaarcvonal mellé meg kell szervezni a magyar népbiztosítást

A liberális korszak kapitalista felfogásnak egyik legjellegzetesebb vonása volt a munkát adó tőke mindenek fölé helyezése, a dolgozó milliók életlehetőségeinek állandó bizonytalanságban tartása mellett. Az uralkodó tőkés felfogás hallani sem akart a munkásmilliók szociális helyzetének bármiféle biztosításáról, mert csak a gazdaságilag magára hagyott és a tőkének ilymódon teljesen kiszolgáltatott munkással szemben gyakorolhatta a tőkés, sok esetben a régi rabszolgatartókat is megszégyenítő diktatúráját.

Évtizedes, komoly politikai és szakszervezeti harc eredménye volt a munkást betegség és baleset ellen, majd később rokkantság és munkanélküliség ellen védő biztosítási törvényhozás. De még ezek a biztosítási törvények is és különösen azok végrehajtása magán hordotta a kapitalista önzés közösségellenes és munkásellenes jellegét Minden érdekcsoport, minden munkaterület és hovatovább minden vállalat igyekezett külön biztosítási intézményeket életrehívni, csak azért, hogy a biztosítási célokra gyüjtött tőkék nyujtotta hatalmat kezében tartsa. Pedig egyszerű igazság az, hogy ugyanolyan célokat szolgáló intézmények egységes irányítása nem csupán a nagyobb tőkeerő hatásosabb és célravezetőbb felhasználását. hanem a szakképzett munkaerők, egészségügyi és egyéb intézetek észszerűbb és jobb kihasználását teszi lehetővé.

Harminckét intézmény és több mint száz vállalati nyugdíjpénztár

A munkások és magánalkalmazottak két nagy biztosító intézetén (OTI, MABI) kívül, a MÁV, Dohányjövedék, Posta és Postatakarékpénztár, OTBA, a Szkf. Alk. Segtőalapja, 19 bányászpénztár közel kétmillió taggal évi 140 millió járulékbevétellel látja el a tagok betegségi biztosítását. Nagyrészt ugyanezek az intézmények látják el a baleseti és az öregségi biztosítást is. Mindössze az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet 770 ezer mezőgazdasági munkás és gazdatiszt öregségi és baleseti biztosítása, valamint több, mint száz vállalati nyugdíjpénztár kereken 27 ezer taggal egészíti ki a baleseti és öregségi ágazatban az előbb felsorolt intézményeket.

Bikkal Dénes dr., az OTI aligazgatója, *Magyar Szociálpolitika* című munkájában — ahonnan a fenti adatokat vettük — részletesen ismerteti ezeknek a szociális biztosító intézményeknek egész tevékenységét. Megállapítja ebben a könyvében, hogy az elmult negyven esztendő alatt 1941 december 31-i állapot szerint kereken 826 millió pengő értékű vagyonállaggal rendelkeztek ezek az intézetek. Azóta ez a vagyonállag már 1 milliárd fölé emelkedett.

Ha figyelembe vesszük ezen kívül az Országos Nép- és Családvédelmi Alap (ONCSA) által kihelyezett több, mint 200 millió pengőre rúgó ONCSA-kölcsönöket, akkor ma már legalább 1.2 milliárd pengőre becsülhető az az összeg, amely az egységes magyar népbiztosítás céljaira rendelkezésre áll.

A zsidó magánvállalatok félmilliárd pengőt tartalékoltak az elbocsátott zsidó alkalmazottaik magas nyugdíjára

Ha a magyarországi szociális tőkék megoszlását nézzük, szembeszökően jelentkezik az elismert magánvállalati nyugdíjpénztárak közel félmilliárd pengő vagyonállaga. Amíg a többi biztosítási intézmény évtizedek leforgása alatt sem tudott több, mint 2 millió biztosított tagja számára 400 millió pengőnél nagyobb vagyonállagot az öregségi biztosítás céljára összegyüjteni, az első zsidótörvények életbeléptetése óta eltelt néhány év leforgása alatt közel félmilliárd pengőt gyüjtött össze százegynéhány magánvállalati nyugdíjpénztár, amelynek taglétszáma 22 ezer aktív tagra és 5—6 ezer nyugdíjasra terjedt ki. Ezeket a hatalmas, százmilliós összegeket természetesen nem a járulékbevételekből szedték össze, mert hiszen 1941-ben kereken 90 millió pengő összbevétel mellett mindössze 9 millió pengő volt a járukbevétel, míg ugyanakkor a nyugdíjpénztárak összkiadása meghaladta a 20 millió pengőt. Nyilvánvaló és közismert is, hogy a nagy zsidó vállalatok egyre növekvő háborús nyereségeiknek jelentős részét adómentesen a nyugdíjpénztárak támogatására fordították, hogy ilymódon biztosítsák a zsidótörvény alapján elbocsátandó nagyfizetésü zsidó vezetőemberek magas nyugdíját.

Ennek tudható be, hogy a túlnyomórészt zsidó nyugdíjasok ellátását biztosító néhány év alatt összegyüjtött félmilliárd pengős vagyonállag alapján a magánvállalati nyugdíjpénztárak havi ezer-kétezer pengős nyugdíjakat folyósítanak sokszor csak négy elemit végzett, de valamikor bizalmi beosztásban szereplő elbocsátott zsidó tisztviselőknek, míg ugyanakkor a magyar munkásmilliók negyven évi kemény munka után havi húsz-harminc pengő öregségi járulékokkal kell, hogy beérjék.

A legelemibb osztőigazság azt kívánja, hogy a dolgozó milliók vásárlóképességében erősen lecsökkent háborús munkabéreiből százmilliós háborús nyereségeket produkáló vállalatok által nagyrészt az elbocsátott zsidó tisztviselők nyugdíjának biztosítására fordított összegeket megfelelő kormányintézkedéssel adják vissza a munkások és ezek között is elsősorban a legnehezebb munkát végző *bányamunkások* nyugbérellátásának megjavítása formájában maguknak a dolgozoknak. A zsidó nyugdíjasok évi nyugdíjösszegét 3000 pengőben kellene maximálni és az ilymódon felszabaduló szociális tőkéket teljes egészében a magyar dolgozók öregségi járadékainak felemelésére fordítani.

A szociális tőkék kezelését a munkaarcvonal kezében lévő munkabankra kellene bízni

A munkahely és a munkásotthon egészséges és a mai háborús viszonyok közt is megfelelő átalakítását, a munkásjóléti intézmények, a betegséget megelőző egészségvédelmi berendezkedések, a dolgozók művelődését, szórakozását, testedzését, stb. elősegítő, egész országot behálózó szervezet kifejlesztését csak oly módon lehet gyakorlatilag és észszerűen megvalósítani, ha a szociális tőkék tervszerű felhasználását a munkaarcvonal programjának megvalósítása szolgálatába állítják. Példátlan könnyelműséggel és főkép a szociáldemokrata munkásvezérek határtalan panamázásaival a munkások véres verítékéből előálló szociális tőkék millióit herdálták el épp azért, mert ezeknek a tőkéknek bankszerű kihelyezése, és a felhasználás, valamint visszafizetés bankszerű ellenőrzése hiányzott.

A sokszáz botrányos panamázás közül egyelőre csak a következő, bármely munkástestvérünk által ellenőrizhető, hallatlanul merész ingatlanvásárlásra kívánunk rámutatni. A Mária Terézia-tér 16. sz. 35.194 hrsz. ingatlant *1930 július 21-én* a Törekvés Takarékpénztár rt. és Corvinia Ált. Bizt. rt. fele-fele részben összesen 170 ezer pengőért vették meg. Ezt az ingatlant *1932 ápr. 9-én* eladták a MABI-nak 900 ezer pengőért, tehát több mint ötszörös áron, holott épp az 1932. évi nagy pénzügyi válság következtében az ingatlanárak nemhogy emelkedtek, hanem estek. A MABI bérházainak sorában ez az ingatlan 1 millió pengőt meghaladó értékkel szerepel Nyilvánvaló, hogy a MABInak még jelentős összegeket kellett befektetnie, hogy ezt az öreg bérházat lakhatóvá tegye. Egyetlen ilyen kis objektumon *több, mint 700 ezer pengőt kerestek meg közvetítői jutalékban és haszonban a szociáldemokrata pártkorifeusok, Peyer Károly és társai, akik a később csődbe került Törekvést és Corviniát a munkásfillérekből ilyen panamamódszerekkel elrabolt összegekkel akarták szanálni.*

Ugyanez a Peyer Károly közel 400 ezer pengős hitelt folyósíttatott a Törekvés Takarékpénztárnak nehány héttel a csődbe jutása előtt minden törvényes előírás megkerülésével az OTI által, holott *úgy baráti Huszár Aladár, mint Peyer Károly jól tudta, hogy az OTI csak I. kurilális bankoknál helyezhet el folyószámlabetéteket.*

Mint látható, Peyer Károly és társai egymillió pengőt meghaladó kárt okoztak csak két ilyen törvénytelen üzleti tranzakcióval a dolgozó milliónak, anélkül, hogy ezt a szociális tőkék elhelyezését ellenőrizni hivatott Pénzintézeti Központ, vagy az autonómia felelős vezetői számonkérték volna.

A nemzetiszocialista munkaállamban az ilyen hitvány szélhámosokat, akik a dolgozó milliók verejtékkel szerzett vagyonát ilyen lelkiismeretlenül elherdálják a legrövidebb idő alatt akasztófára húzzák fel, Náluk pedig a legutóbbi kormányválság bekövetkeztéig a Peyerek, Gál Benők, Györkik és hasonló szélhámos munkásvezérek közéleti hangadók lehettek és a Baráti Huszár Aladárok és hasonló törzsökösök kuruckodása mellett zavartalanul fosztogathatták a dolgozók rájuk bízott vagyonát.

Alapvető követelése tehát a nemzetiszocialista dolgozóknak, hogy a jövőben egységes vezetés és ellenőrzés alá kerüljenek az összes biztosítási intézmények és az általuk kezelt szociális tőkék.

— ő. —

Zsidó üzletek és árukészletek igénybevételére irányuló kérelmeket nem intéznek el

Nemcsak a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztériumhoz, hanem a kereskedelmi és iparkamarákhoz, sőt más közigazgatási hatóságokhoz is *tömegesen érkeznek zsidó üzletek átvételére, zsidó árukészletek és üzlethelyiségek kiutalására irányuló kérvények.*

Illetékes helyről ismételten közlik, hogy a zsidó üzletekkel, árukészletekkel és üzlethelyiségekkel kapcsolatos kérdésekben — a már közölt irányelvek mellett — intézkedésekre csak a bejelentési kötelezettség alá eső zsidó vagyon számba vétele után fog sor kerülni. Igy tehát teljesen céltalan a hatóságokat ilyen kérelmekkel ostromolni, *mert a hatóságok a zsidó üzletek átvételére, zsidó árukészletek és üzlethelyiségek kiutalására irányuló beadványokat — anélkül, hogy azokkal érdemben foglalkoznának —, válasz nélkül irattárba helyezik.*

Hasonlóképpen céltalan az olyan kérelmek előterjesztése is, amelyben egyesek vállalatvezetői minőségben való kirendeltetésüket kérik. *A lezárt zsidó üzletek élére ugyanis csak abban az esetben kerül vállalatvezető, ha az üzlet fenntartására honvédelmi vagy közellátási érdekből feltétlenül szükség van.* Vállalatvezetőket az ilyen üzletek élére különben sem személyes jelentkezés útján, hanem *az illetékes szakma javaslatára és elsősorban a vállalat megbízható keresztény alkalmazottai közül rendelnek ki.*

Argentina kereskedelmi flottája

Az argentin állami kereskedelmi flotta vezérigazgatója, amint arról egy madridi jelentés beszámol, kijelentette, hogy *Argentina a háború után legalább 100 hajóból álló kereskedelmi flottával akar rendelkezni.* Az argentin állami flotta jelenleg 37 gőzösből áll, melynek legnagyobb részét más államoktól, főleg Olaszországtól vásárolták.

Pesti estély

Opera vasárnap és hétfőn nincs előadás.
Nemzeti (½6): Liliomfi. (I.)
Hétfő (½6): Liliomfi. (II.)
Magyar Művelődés Háza (½11): **Trubadur** (az Operaház V. 3. előadása), (5): Bohémélet (az Operaház V. 2. előadása.)
Hétfő: Nincs előadás.
Vigszínház (½6): Hattyúlovag. (T.)
Új Magyar Színház (5): Ofelsége a mama.
Hétfő: Ofelsége a mama.
Andrássy Színház (6): A pénz nem boldogit
Hétfő: A pénz nem boldogit.
Kamaraszínház vasárnap és hétfőn nincs előadás.
Fővárosi Operett (2 és ½6): **Luxemburg grófja**
Hétfő: Luxemburg grófja.
Vidám Színház (½3 és ½6): Varjúfészek.
Hétfő: Varjúfészek.
Erzsébetvárosi (vas. ½5, ½7): Tabáni orgonák.
Józsefvárosi (vas. ½5, ½7): Csavargóleány.
Kisfaludy (vas. ½5, ½7): Náni.
Magyar Műszinkör csak vasárnap: Lili bárónő (3, 5, 7.)
Jókai Színház (½4, ½6, ½8): Egy csók nem a világ.

—

BEMUTATÓ FILMSZINHÁZAK:

Átrium (T.: 153-034, 154-024.) H.: ½4, ½6, ½8. Sz. V. és Ü.: ½2-kor is: **Viharbrigád.** (Bordy, Sárdy.) **Hiradók.**
Belvárosi Hiradó-filmszinház (Tel.: 181-244.) **Éneklő Németország** (kultúrfilm). **Rajzos Európa-hiradók.** — Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.
Corvin (T.: 138-988, 339-584.) Mindennap: ½3, ¾5, 7, v. és ü. 11-kor is: **Jud Süss.**
Deák (T.: 125-952, 121-343.) H.: 3, 5, 7, szomb. 1-kor is, v. és ü. 11 és 1-kor is: **Miből lesz a cserebogár** (Paul Hörbiger) Biztonsági óvóhely.
Fórum (T.: 189-707, 189-543.) Előad. kezd.: 3, 5, 7: **Lejtőn.** (2-ik hétre prol.) Nézők részére modern óvóhely.)
Hiradó Filmszinház (Erzsébetkörút 13. Tel.: 222-499.) **Éneklő Németország** (kulturfilm). **Rajzos hiradó Berlinről. Magyar-, Ufa- és Európa-hiradók.** Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.
Kaszinó (185-329, 383-102.) E.: ¼4, ¼6, ¼8, ½8. Sz.: ½2. V. és Ü. d. e. 11—1-ig. D. u. ¼4, ¼6, ½8: **Artatlan! . .**
Korzó (T.: 18-28-18.) Mindennap: 3, 5, 7. Szomb. 1. Vas és Ün. d. e. 11-kor is: Alida Valli vigjátéka: **Szerelmi riadó.** (A szinház befogadóképességének megfelelő, korszerű óvóhely.)
Nemzeti Apolló (T.: 222-002) H.: 3, 5, 7. Szomb. 1, 3, 5, 7. Vas és Ü. 11 és 1-kor is: **Lejtőn.** (Modern, 800 személyes óvóhely.)
Omnia (T.: 130-125.) H.: 3, 5, 7. Szomb. 1-kor is, vas. 11 és 1-kor is: **Nixi mindig bajt csinál.**
Radius (T.: 122-098. 120-564.) H.: ¼4, ¼6, ½8. Sz. ½2, ¼4, ¼6, ½8. V. és Ü. d. e. 11, d. u. ¼4, ¼6, ½8: **Végzetes éjszaka.** (Fosco Giachetti, Luisa Ferida, Beatrice Mancini) **Hiradó.** (Óvóhely van!)
Scala (T.: 11-44-11.) H.: ¼4, ½6, ½8. Szomb, v. és ü. ½2-kor is: **Szüts Mara házassága.** (Szörényi, Simor, Páger) **Magyar- és Európa-hiradók.**
Szittya (City) (T.: 111-140.) Előad. kezd.: ¼4, ½6, ½8, szomb., v. és ü. ½2-kor is: **Csodarepülő.** (9-ik hétre prol.)
Uránia (T.: 146-046.) H.: 3, 5, ½8, v. és ü. 11-kor is: **Muzsikál a múlt.** Kisérőműsor: **Templomrombolók.**

UTÁNJÁTSZÓ FILMSZINHÁZAK:

Barlang (422-722.) ½2, ¼4, ½6, ½8 Első előadás mérsékelt **Muki.**
Belvárosi-Studió (T.: 225-276) Előad. kezd.: H.: 11, ¼4, ½6, ½8. V. ½2-kor is: **A szerelem nem szégyen**
Capitol (T.: 134-337.) Előad. kezd.: 1, 3, 5, 7, v. és ü. 11-kor is: **Muki.** (2-ik hétre prol.)
Csaba—Savoy (T.: 134-337.) H.: 3, 5, 7, v. és ü. 11 és 1-kor is: **Csődöt mond a tudomány**
Duna—Lloyd (T.: 111-994.) H.: 3, 5, 7, v. és ü. 1-kor is: **Csintalan asszonyok.**
Kamara (T.: 423-901.) Előad. mindennap: 11, 1, 3, 5, 7: **A látszat csal.** (Modern, 500 személyes óvóhely.)
Mesevár (Elit) (T.: 114-502.) H.: ½4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: **Tengerparti randevú**
Pátria (T.: 145-673.) H.: 10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ½8. Sz. 11. ¾2. ¼4. ½6. ½8 **Ketten a tengeren.** (2-ik hétre prol.)
Pest—Palace (T.: 221-222.) Előad. kezd.: ½12, ½2, ¼4, ½6, ½8: **Egy nap a világ.** (5-ik hétre prol.)
Újbuda—Simplon (T.: 268-999.) H.: ¼4, ½6, ½8. v. és ü. ½2-kor is: **Éjjeli zene.** Hétfőtől: **Alla Tau.**

TISZTI KASZINÓ:

Figyelem! Előadások kezdete: ½5, ¾7. Május 14-én: **Kalotaszegi madonna.** 18-án: **Mesél az élet.** 21-én: **Éjjeli zene.**

TOVÁBBJÁTSZÓ FILMSZINHÁZAK:

Adria—Admiral (T.: 353-707.) Előad. kezd.: 3, 5, 7, v. és ü. 11 és 1-kor is: **Lajla.**
Alkotás (T.: 353-374.) H.: ¼4, 5, 7. V. és ü.: ½2, 3, 5, 7: **Kivirul az öreg szív.** Vasárnap d. e. 11-kor: **Kivirul az öreg szív.**
Budai Apolló (T.: 351-500.) H.: ¼4, ½6, ½8. v. és ü. ½2-kor is: **Kettesben.** Vasárnap d. e. 11-kor: **Hél a dzsungel.**
Damjanich filmszinház. (Tel.: 425-644.) H.: ¼4, ¼6, ½8. V. és Ü. 11 és ½2-kor is: **Lajla.**
Erzsébet mozgó. (T.: 222-401.) Mindennap 11, 1, 3, 5, 7: **Potyautas.** (2-ik hétre prol.)
Glória (T.: 427-521.) H.: ¼4, ½6, ½8. V és ü. ½2-kor is: **Kettesben.**
Hétfőtől: **Párduckisasszony.**
Ipoly (T.: 292-636.) H.: ¼4, ½6, ½8, v. és ü. 11 és ½2-kor is: **Kettesben.**
Józsefvárosi (T.: 131-816.) H.: 3 5, 7, v és ü. 1-kor is: **Kettesben.** Vasárnap d. e. 11-kor: **Te vagy a dal.**
Körönd—Orient (T.: 114-926.) H.: 3, 5, 7, v. és ü. 1-kor is: **Kettesben. Hiradók.** Vasárnap d. e. 11-kor matiné.
Kultur (T.: 188-120.) H.: ¼4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: **Asszony a katedrán.**
Hétfőtől: **Helen mint a gonoszok.**
Nyugat (T.: 121-022.) H.: ¼4, ½6, ½8, sz-½2, v. és ü. 11 és ½2: **Kettesben.**
Hétfőtől: **Megbélyegzett asszony.**
Otthon (T.: 146-417.) Előad. kezd.: ¼4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: **Lajla.** Vasárnap d. e. 11-kor: **Vágyak.**
Hétfőtől: **Kadétszerelem.**
Ősbuda. (T: 363-165.) H.: 5 és 7. Szombat ¼4, ½6, ½8, vas. ½2, ¼4. ½6, ½8: **Kivirul az öreg szív.**
Petőfi—Odeon (T.: 428-478.) H.: 3, 5, 7, v. és ü. 1, 3, 5, 7: **Kettesben.** Vasárnap d. e. 11 órakor: **Kalózszerelem.**
Hétfőtől: **Szalmaláng.**
Rákóczi Mozgó (T.: 426-326.) Előad. naponta 11, 1, 3, 5, 7: **Kettesben.**
Tinódi (T.: 225-602.) H.: ¼4, ½6, ½8. Sz.: ½2, v. és ü. 11 és ½2: **Kettesben.**
Tisza—Eldorádó (T.: 133-171.) H.: ¼4, ½6, ½8, v. és ü. ½2-kor is: **Tilos a szerelem.**
Toldi—Rialtó (T.: 224-443.) Előad. kezd.: 10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, 7 vas. és ü. 11, 1, 3, 5, 7: **Café de Paris.**
Turán (T.: 120-003.) H.: ½2. ¼4 ½6 ½8 V. és ü. 11-kor is: **Kivirul az öreg szív.**
Ugocsa—Astra (T.: 154-422.) H.: ¼4, ½6, ½8, v. ½2-kor is: **Álomkeringő. Hiradó.**
Zuglói (T.: 297-093.) H.: ¼4, ½6, ½8 V és ü. ¾12-kor is: **Kettesben.**

Ujjáépitési munka a Warthegauban

Irta: Artur Greiser birodami helytartó

(Egy modern népvándorlás története — A telepesek örökletes parasztbirtokot kapnak — Elsősorban frontkatonák jutnak földhöz)

A *Warthegau* neve örökre kapcsolatos marad *minden idők legnagyobb áttelepítési akciójával.* A Baltikumból, Wolhyniából, Galiciából, a lengyel főkormányzóságból, Besszarábiából és Bukovinából a Führer parancsára 1939. őszétől kezdve *a német anyaországba visszatelepített németek legnagyobb része az 1939 október 26-án a Nagynémet Birodalomba bekebelezett Wartheland Reichsgau (birodalmi tartományó területén talált új otthont.* Ha meggondoljuk, hogy két év alatt, amikor a háború folytán és a húszéves lengyel uralom után szükségessé vált újjáépítési munkával a szükösen rendelkezésre álló német erőket a legnagyobb mértékben igénybe vették, mégis *közel 250 ezer németet lehetett a Warthegauban letelepíteni, míg a porosz telepítési bizottság 30 éves működése során 1885-től 1914-ig,* jóllehet nagy apparátussal és anyagi eszközökkel rendelkezett, mindössze *60—70.000 embert telepített le Posen tartományban, úgy képet alkothatunk magunknak arról a munkáról, amelyet a Warthegauban az áttelepítésekkel kapcsolatban a német közigazgatás teljesített.*

A németek letelepítése és általában német emberek munkába állítása Warthegau újjáépítésének előfeltétele volt. A lengyel uralom alatt a *németség a poseni tartományban a terror, a zaklatások és kisajátítások folytán eredeti létszámának egészen kis töredékére zsugorodott össze.* Ezekből a németekből is *sokezren elpusztultak 1939. szeptemberének első napjaiban, a lengyel bandák terrorcselekményei következtében* és a megmaradt *németek annyira meg voltak félemlítve és annyira megbénította őket a kiállott szenvedések borzalma, hogy éppen elég fáradságba került felébreszteni bennük az önbizalmat és hitet kelteni bennük a jobb jövő iránt.* Hogy a német lakosságot számbavegyük, bevezettük a *népi lista (Volksliste) intézményét és eljárását, amelyet azután kiterjesztettünk az összes keleti területekre, amelyeket a Német Birodalomhoz csatoltunk.* A német népi listának az a feladata, hogy választóvonalat húzzon a német és más népiségi emberek között. *Az alapelv az, hogy csak azt lehet németnek tekinteni, aki német származású és a lengyel uralom alatt is németnek vallotta magát. Elutasítjuk azonban mindazokat, akik ma opportunista okokból rá szeretnének kerülni a német népi listára, holott korábban lengyel szellemben működtek!*

Az a munka, amelyet a Warthegauban teljesíteni kellett, sokkal nehezebb volt, mint a többi keleti tartományban, hisz a Warthegauban *nem volt meg a németségnek az a széles népi bázisa, mint például Danzigban, Keletporoszországban és Felsőszilézián.* A Warthegauban csaknem *az összes német vidékekről származó emberek közössége került össze.* Ezek az emberek egy belső hívó szózatnak engedve jöttek keletre a Warthegauba, hogy az áttelepített németekkel együtt úgyszintén a lengyel uralom alatt még megmaradt népi németekkel újjáépítsék ezt a területet és mint értékes alkotórészt juttassák be a német élettérbe.

Minél több gabonát, minél több német gyermeket,

A Warthegau újjáépítésének annál gyorsabban kellett megtörténnie, mivel a Warthegaura hárult az a kötelezettség, hogy minél gyorsabban és átfogóbban a német hadigazdálkodás szolgálatába állítsa meglévő természeti adottságait. *Mivel a Warthegau túlnyomólag agrárjellegű,* teljesítményét elsősorban a mezőgazdasági termelés terén kellett fokoznia. A német katonát nyomon követte a német paraszt, hogy az ismét németté vált földet minél alaposabban megművelje. Sikerült is a *mezőgazdaság termékeinek szállítását a birodalomba szinte hónapról-hónapra növelni.*

A Warthegaunak mintegy 1.2 millió hektár a gabonatermő területe, úgyhogy a *gabonatermelés terén az összes német tartományok között vezetőszerepet játszik.* A korábbi *Posen* tartomány is már *Poroszország magtára volt* és a visszaszerzett *Warthelandnak még sokkal nagyobb mértékben hozzá kell járulnia a német nép megélhetési alapjának kiszélesítéséhez.* — Ezenfelül azonban a Warthelandnak a birodalom gyermekkertjévé kell lennie, vagyis *családonként minél több gyermeket kell felnevelnie.* Ugy a *termelés növelésének* szempontja, mint pedig *népesedés politikai* megfontolások nagy szerepet játszanak a telepítési akciónál. A legfontosabb olyan *örökletes parasztbirtokok létesítése,* amelyek az illető parasztbirtok tulajdonosát kiemelik a lengyel környezetből és *biztosítják számára a kellő tekintélyt.* Egészen magától értetődő, hogy a német katonák által felszabadított Warthegau földjének betelepítésénél és elosztásánál a *német frontkatonákat a legnagyobb mértékben előnyben fogjuk részesíteni, mert a német frontkatona a legjobb biztosítéka annak, hogy a Warthegau területén letelepítve olyan sánc képződik német emberekből, amelyen az idegen népiségüek minden kisérlete, hogy a német élettérbe behatolyanak, megtörik.*

Munkába fogták a zsidókat is

A mezőgazdasági termelés növelése mellett az *ipari termelés támogatására is gondot fordított a német közigazgatás.* Bár a Warthegau túlnyomóan agrárjellegü, ipara is elég figyelemreméltó. Nagy szerepet játszik az iparban *Litzmannstadt,* (Lodz). *Ennek a városnak textilgyárai, melyek túlnyomólag zsidó és részben lengyel kézben voltak, német vezetés alá kerültek* és ma már ismét képesek arra, hogy külföldre is szállítsanak. A Litzmannstadtban különösen nagyszámban *található zsidókat is sikerült a termelési folyamatba beiktatni és őket hasznot hajtó termelőmunkára fogni, — sok esetben elsőizben életükben.* A legrövidebb időn belül sikerült felkutatni a Warthegau meglévő *termelési lehetőségeit,* biztosítani a *nyersanyagkészleteket,* azokat megfelelően *elosztani és mozgósítani az összes munkaerő-tartalékokat.* Ilymódon *sikerült az ipari termelés terén is megfelelni a német hadigazdálkodás kívánalmainak.*

Aki ma átutazik a Warthegaun, az szinte első pillantásra *megállapíthatja azt a változás, amely a korábbi, lengyel időkkel szemben bekövetkezett.* Igy például az *útakat,* amelyeket a lengyelek teljesen elhanyagoltak, *legnagyobbrészt újjáépítették és használható állapotba hozták. A hidakat,* amelyeket '939. szeptemberében a lengyelek csaknem mindenütt felrobbantottak, *ismét helyreállitották.* Most építik a 200 méter hosszú és 22 méter széles *Warthe hidat Posenben, amely a világ leghosszabb ivü vasbeton hídja lesz.* A háborús korlátozások ellenére is szép eredményeket lehet elérni *új lakások építése, telepítések létesítése, a házak modernizálása stb terén.*

A Warthegau német lakossága ideértve az új telepeseket is, a NSDAP-ben (nemzetiszocialista német munkáspárt) *aktiv pártmunkát végez.*

Egy pillantást kell még vetnünk a Warthegau *kulturpolitikájára,* melynek feladata, hogy *az itt otthonra találó német milliók számára megteremtse a német életformákat.* A Führer parancsára 1941. április 29-én megalapitották a *poseni birodalmi egyetemet,* összes fakultásaival és dr. Göbbels birodalmi miniszter *ugyanebben az évben megnyitotta a poseni birodalmi tartományi színházat!* Mindez látható jele annak, hogy megszünik a kelet kulturális hátramaradottsága. Az elhanyagolt Keletből a nemzetiszocialista mozgalom a *német kulturmunka bástyáját teremtette meg.* A német *iskolás gyermekek száma már az első évben 13 ezerről 100 ezerre emelkedett.*

Husz évig uralkodtak a lengyelek a *Warthegauban, azonban alkotásaiknak semmi nyoma sem maradt.* Amit húsz évvel ezelőtt német kézből átvettek, azt *kizsákmányolták és elhanyagolták.* A német uralmi igényeket a Warthegauban semmi sem támasztja alá jobban, mint az a tény, hogy a *német vezetés ebben az országrészben két év alatt többet teljesített, mint amennyit a lengyelek húsz év alatt.* A lengyel uralom nyomait máris sikerült maradéktalanul eltüntetni és a *Wartheland a legjobb úton van, hogy a német tartományok legszebbjeinek sorába emelkedjék.*

T. E. K.

Németország a mezőgazdaságra is kiterjesztette a szakmai továbbképzést

A mezőgazdasági munkásság helyzetét Németországban is meg kellett javítani, hogy megakadályozzák a városba tódulást és a mezőgazdasági munkásnak jobb szociális helyzetet biztosítsanak. A nemzetiszocializmus uralomrajutása óta a legkülönbözőbb intézkedéseket léptették életbe, hogy segélyek, vagy támogatás révén megjavítsák a mezőgazdasági munkás életszínvonalát. Ezek között az intékedések között nagy szerepet játszik a mezőgazdasági munkásság szakmai továbbképzése, amelynek révén növelni lehet a munkás teljesítőképességét és ezáltal magasabb jövedelmet lehet biztosítani számára.

Idősebb mezőgazdasági munkások, akik eddig szakmai kiképzésük alapján megkapták a tanult mezőgazdasági munkás címet, további szakmai kiképzést kapnak, miáltal növekszik teljesítőképességük és egyben megerősödik bennük hivatásuk szeretete és a hűség a földhöz. Ezt a mezőgazdasági szakmai továbbképzést, amely díjmentes és önkéntes, kiterjesztették a német birodalmi élelmezési rend (Reichsnährstand) összes tagjaira, mégpedig előadások, rövid tanfolyamok munkaközösségek, üzemlátogatások, tanulmányi kirándulások és teljesítményversenyek formájában. Az érdeklődés fokozására elismerő okleveleket és bizonyítványokat állítanak ki. Hogy a mezőgazdasági szakmai továbbképzés mennyire népszerű, az kitűnik abból, hogy például 1936-ban 5871 tanfolyamon 195.520, 1938-ban pedig 14.194 kurzuson 568.690 személy vett részt. Ezeknek az adatoknak értékelésénél figyelembe kell venni, hogy a mezőgazdasági szakmai továbbképzés sokkal nagyobb nehézségekbe ütközik, mint az ipari szakmai továbbképzés a városokban, mivel a mezőgazdasági munkásoknak és egyéb résztvevőknek gyakran órákon át gyalogolniok kell hóban, fagyban és esőben, hogy elérhessék a tanfolyam helyét. Ennek ellenére még a közlekedési szempontból igen rossz fekvésű vidékeken, így például az Alpok vidékén is, évről-évre növekedett a mezőgazdasági továbbképző tanfolyamokon résztvevők száma. A mezőgazdasági munkások ezzel bebizonyították, hogy mennyire készek arra, hogy tudásukat tökéletesítsék. A nem szorosan vett mezőgazdasági munkásoknál, mint pl. kertészeknél, stb. szintén legnagyobb mértékben megvalósították a szakmai továbbképzést. 1938-ban a kertészek számára 3922 tanfolyamot rendeztek, 125.788 résztvevővel, úgyhogy a kertészetekben foglalkoztatott csaknem minden munkaerő résztvett ezeken a továbbképzőtanfolyamokon.

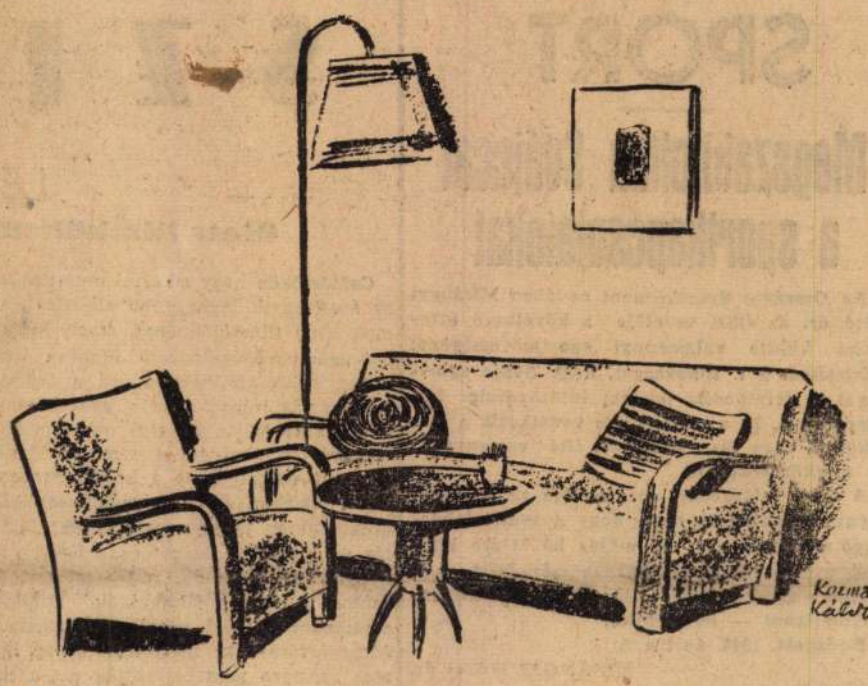

Csoda történt Takácséknál!

Az asszony kisütötte, hogy megtakaritott pénzecskéjükért ódon hálószobájukat modern bútorra cserélik ki. Igy is történt. A bútorral együtt mindenki megváltozott: a zordon férj közlékeny lett, az anyós kellemes és az asszony: megelégedett!... Nekünk köszönhetik!

Ne sajnálja a fáradtságot: ha nálunk jár, sétáljon végig egyszer mintatermeinken. Meglátja, mi minden hiányzik még odahaza — amiről kár lenne lemondani. Több feladatos modern kombinált bútorainkkal megnöveljük lakását s minden szoba kettős szerepet kap. És ne feledje:

a Divatcsarnok-butort — egy életre veszi!

Magyar Divatcsarnok

BUDAPEST, VII. KER., RÁKÓCZI-ÚT 70—76.

Bevonyi Tibor

KETA

talpimpregnáló folyadék

A m. kir Technológiai Anyagvizsgáló Intézet véleménye szerint a bőr vizfelvevő képességét a minimumra csökkenti, vízáteresztő tulajdonságát megszünteti.

A vizhatlan cipő egészségét védi!

(Elegendő 3 pár cipő impregnálására)

Kapható: Drogériákban, illatszertárakban, cipőkellék- és háztartási üzletekben.

KETA Vegyészeti Laboratorium

II., Keleti Károly-u. 30. — Telefon: 12—15—47.

HAIDEKKER DRÓT

GYERMEKKOCSI

GYERMEKSZOBA BERENDEZÉS

Andrássy-út 21/8.

EVET OVITS szücsmester, Budapest, IV., Petőfi Sándor-utca 9

SPORT

Megszakitottuk Svájccal a sportkapcsolatokat

Az Országos Sportközpont nevében Misángyi Ottó dr. az OSK vezetője a következő értesítést küldte valamennyi sportszövetséghez: „Értesítem a t. Elnökséget, hogy Svájc sportjával az érintkezést további intézkedésig felfüggesztem. Ez a rendelkezés vonatkozik a már lekötött, vagy tárgyalás alatt álló versenyekre és mérkőzésekre is.

A fenti intézkedés megtételére az a körülmény szolgáltatott okot, hogy a svájci labdarugó szövetség a f. évi május hó 24-ére kitűzött svájci—magyar labdarugómérkőzést — a jelenleg rendelkezésre álló adatok szerint indokolatlanul — lemondotta.

Budapest, 1942. április 2.

MISÁNGYI OTTÓ dr.
az OSK vezetője.

A svájci labdarugó szövetség azért mondta le a tervezett mérkőzést, mert néhány válogatott versenyzőjének *nincs kedve(?)* az utazásra. Ez az ok teljesen komolytalan, hiszen a mai háborús időben a svájci labdarugó szövetség találhatott volna *más okot* is a mérkőzés lemondására. Érthetetlen a svájci labdarugó szövetség magatartása, mert a magyar sport a svájcival eddig mindig a legteljesebb egyetértésben dolgozott és soha semmiféle ellentét nem merült fel a két ország sportélete között. Néhány héttel ezelőtt a svájciak az utolsó pillanatban értesítettek bennünket, hogy ökölvívó válogatottunk ellen nem állíthatnak ki ökölvívókat, úgyhogy a régebben lekötött mérkőzés ezzel kútbaesett. A második lemondás után az OSK intézkedése teljesen jogos.

MEGKEZDŐDÖTT AZ EGYÉNI ÖKÖLVIVÓ BAJNOKSÁG

A Magyar Ökölvívó Szövetség rendezésében szerdán este fél 8 órai kezdettel indultak meg az egyéni ökölvívóbajnokság selejtező mérkőzései a Nemzeti Sportcsarnok edzőtermében. Ezúttal 6 pár versenyző mérkőzésére került volna sor, azonban Szelezsán átesett a súlyhatáron s így ellenfele Selmeczi FTC küzdelem nélkül jutott tovább. A Vaczulek BSzKRT—Erös BVSC mérkőzés is elmaradt, mivel a versenyzők nem jelentek meg. Eredmények:

Pehelysúly: Szumega FTC pontozással győzött Ruzsán BSzKRT ellen. 'Svarkó' MAVAG pontozással győzött Erdei MAC ellen. Svarkót szabálytalanságokért több izben megintették. Középsúly: Sisa BSzKRT pontozással győzött Dévai Kaposvár ellen. Sisa nehezen bírt ellenfelével. Ohegyi Törekvés a második menetben kiütéssel győzött Varga Érsekujvár ellen. Ohegyinek kemény ellenfele volt Varga, aki ellenfelének ütéseire hatalmas horgokkal válaszolt. A második menetben Ohegyi tarkó-gyanus ütéssel földrevitte ellenfelét, akit a mérkőzésvezető kiszámolt.

F. T. C. Üllői-úti Sporttelepe.

1942. április 5-én, húsvét vasárnap délután 4 órai kezdettel

Magyarország vidéki válogatott—Budapest válogatott

labdarugó mérkőzés.

Előtte 2 órai kezdettel

Vidéki utánpótlás—Budapest utánpótlás válogatott mérkőzés.

MAROSVÁSÁRHELYEN JÁTSZIK HÚSVÉTKOR A BUDAPESTI KERÜLETI VÁLOGATOTT

A budapesti kerület válogatott labdarugó csapata húsvét mindkét napján Marosvásárhelyen mérkőzik a város válogatottjával. Báró Gudenus Hugó szövetségi kapitány a mérkőzésre a következő budapesti válogatott keretet jelölte ki: Mezőlaki Gázgyár, Klincsok WSC, Bánfi és Muszka Mávag, Gáspár, Szabó, Szamossi és Hudecz BVSC, Törös, Marossi és Barna Elektromos TE, Bányai, Wolfner SE, Faragó Z, Dunivia és Fischer MAFC.

KIK JÁTSZANAK A BUDAPESTI UTÁNPÓTLÁSBAN

Fábián József utánpótlás kapitány összeállította a budapesti utánpótlás válogatott csapatát, amely vasárnap délután 2 órakor a vidéki utánpótlás válogatott csapata ellen áll ki mérkőzésre az FTC Üllői-úti sporttelepén. A csapat felállítása a következő:

Alberti BVSC—Rudas Ferencváros, Lőrinci BVSC—Bakos WMTK, Mészáros Ujpest FC, Szödy BSzKRT—Szabó ETE, Krajnai BSzKRT, Kulinyi WSC, Ottó Ganz TE, Patkoló Gamma FC. Tartalékok: Horváth I. Gamma, Czizmadia PMTK, Csanádi és Németh FTC, Hrotko Lampart és Győrvári Ujpest FC.

Ezek a játékosok vasárnap délután fél 2 órakor tartoznak az FTC Üllői-úti sporttelepének öltözőjében szövetségi felfüggesztés terhe mellett megjelenni.

SZINHÁZ

LEÁNYÁLMOK

Olasz filmköltemény bemutatója a Fórumban

Csütörtökön nagy sikerrel mutatta be a Fórum az évad egyik legnagyobb alkotását, a Leányálmok című filmköltményt, amely két okból tarthat számot érdeklődésre mind a tiszta művészetet áhító közönség, mind a fejlődő magyar filmgyártás irányítói és a gyártásban közreműködők részéről is. Az első ok: nem igaz, hogy a filmgyártás nem tudja visszaadni mindazt az abszolut szépet, amit a költő versben, a zeneköltő zenében és a képzőművész alkotásaiban örökéletűnek teremt, mert ez az olasz filmalkotás az abszolut szépet és a tiszta művészetet nyújtja. A másik ok, ami a mi szempontunkból fontos: a magyar filmgyártás mindaddig nem emelkedhetik igazi magaslatára, amíg a magyar filmgyártásnál az igazi írók és az igazi művészek számára nem biztosítják azt a szabadságot, amely módot nyújtana nekik, hogy megmutassák a közönségnek a filmben is azt a másik világot, ahova az íróknak és művészeknek a belépés jogát az Isten adományozta.

A Leányálmok című film leányinternátusban nevelkedő két lány történetét pergeti le. A történet súlyos problémával indul, mely — ahogy az életben — addig bogozódik, amíg a szálakat mozgató erők az ártatlanul megvádoltat a szakadék széléig viszik és csak akkor döbbennek rá cselekedetük erkölcstelen voltára, mikor az tíldözött a szakadékba már lezuhant. Ekkor kapkodnak kétségbeesett igyekezettel, hogy az összebogozott szálakat gyorsan és úgy bogozzák ki, hogy az ártatlanul megvádolt áldozatot visszamenthessék az életbe és önmagukat is mentesítsék a vádtól.

A filmköltemény két főhőse körül mozgó alakok, éppen olyan visszataszítóan emberiek, amilyen szánandóan és felemelően emberiek is. Ennek a két virágzó szépségű olasz színésznőnek Alida Vallinak és Irasema Diliannak még a legnagyobb francia művészek lélektani alapon kitűnően felépített alakítását is messzire túlszárnyaló alakítása olyan művészi élményt jelent, ami páratlanul áll a filmjátszás történetében. Ugyanezt írhatjuk az internátus csengős bácsijáról, a vegytan tanárról, az internátus igazgatónőjéről, a Szitakötőnek csúfolt tanárnőről és a többiekről, akik részesei az alkotásnak, melynek drámai cselekményén kristálytisztán szűrődik át az emberi lelket felemelő tiszta szerelem.

Abonyi Ernő.

Heinz Rühmann

a német filmvígjátékok elsővonalbeli sztárja. Gondterhes időkben, tehát manapság is a közönség előnyben részesíti a vígjátékot. Legalább a moziban rövid két órára el akarja felejteni a mindennapi élet nehézségeit és küzdelmeit. Heinz Rühmannt ettől függetlenül is szeretik. A legújabb, „Fő a boldogság" című Léna-Bavária filmvígjátékban is Rühmann játsza a főszerepet. Kisfizetésű, igénytelen hivatalnokot alakít, aki kevés munka mellett, szerény kis otthonában bájos felesége mellett minden becsvágy nélkül egyszerűen boldog akar lenni. De nem számított feleségének és anyósának a boldogságról alkotott, éppen ellenkező véleményével. Az ebből következő mulatságos, bonyolult, néha válságos helyzetek felette szórakoztató megoldásáról Theo Lingen ügyes rendezése gondoskodik. A vígjátékot a Léna Film rövidesen bemutatja.

LEVETTÉK AZ ASSZONYLÁZADÁST A NEMZETI SZINHÁZ MŰSORÁRÓL

Ismeretes, hogy a *Magyarság* kifogást emelt a Nemzeti Szinház legutóbb bemutatott két darabja és különösen ezeknek a Nagyhéten és a husvéti ünnepeken való szerepeltetése ellen. Cikkünk megírását követő napon értesültünk arról, hogy a tiltakozás nyomán, illetékes körökben megvan a hajlandóság arra, hogy a darabot a műsorról levegyék. Csütörtökön arról értesültünk, *hogy a Nemzeti Szinház igazgatósága engedett a közvélemény erőteljesen megnyilatkozó kívánságának s levette az Asszonylázadást a műsorról.* A darabot húsvétkor és az aztán követő héten ötször tűzték ki előadásra. Helyette a *Bánk hűsége* című darabot játsza a szinház.

Hurrá tavasz!

(Bemutató a Royal Revüszinházban)

A lassacskán beköszöntő tavaszt megelőzve „Hurrá tavasz" címmel mutatta be a Royal Revüszinház kétrészes, 14 képből álló vidám áprilisi műsorát. Az évad vége felé közeledik, s ennek ellenére a kis színháznak sikerült néhány, a maga nemében szinte egyedülálló oly műsorszámot szerepeltetni, melyek az artistaprodukciók között a legmagasabb szinvonalat képviselik. Közülük elsőnek említjük meg a „4 *Dimitroff*" utolérhetetlen könnyedséggel végzett, haláltmegvető bátorsággal végrehajtott mutatványait. Az együttes tagjainak, — két kislány és két felnőtt hölgy — munkáját lélegzetfojtva nézte végig a bemutató közönsége. Sok tapsot kaptak. Nagy sikere volt a *Baclanoff* tánckettősnek, a *Brick Boy's* tornászkettősnek, *Jackinak*, a 2 *Molnárnak*, a kitünő *Puli*- (kutya) revűnek, valamint a műsor új táncos csillagainak *Rosita* és *Alexandernek*. *Lugosy* vidám jelenetei ez alkalommal is fergeteges kacagát váltottak ki a közönég soraiban. A műsor második fele az annyira károsan elharapódzott ponyvairodalmat csúfolja ki hatásosan. A 10-20 filléres és pengős „gengszter" és „colt" regényeket szerencsésebben nem is lehetett volna kigúnyolni. Az egyes képek cimei: „A szemtelen hulla", „Akit élve agyonlőttek", „Ki dugta el a Szaharát" dicséretet érdemelnek. Ezekben a jelenetekben a bájos *Rév* Erzsi az elpusztíthatatlan dizőzt remekül alakító *Bárczy* Kató, valamint *Nádor* Jenő, *Sárai* Zoltán, *Lugossy* György és a szőke *Lola Lain* kaptak sok tapsot. Az olykor túlmagas régiókban szárnyaló, a koratavasz befagyotthangú pacsirtájára emlékeztető *Török* Rózsi nem tud beleilleszkedni az együttesbe. *Heinemann* Sándor scenírozott zenekari képe *Ravel* Bolerójára felépítve, mint az előadás egyik főpillére, nagy sikert aratott. A jól pergő műsorba kár volt beiktatni a „Kutya van a kertbe" című ásatag humorú, úgynevezett parasztkomédiát. *Bercsényi* Tibor díszletei nagyon jók. A frissen pergő, mozgalmas képekből összeválogatott tavaszi műsornak sikere volt.

G. L.

HOLNAP lesz csak a premier, DE MÁR MA erről beszél mindenki!!

DR KOVÁCS ISTVÁN

PAGER, SIMOR, TÓTH JULIA ünnepi filmje. Irta: FEKETE ISTVÁN. — Rendezte: BÁNKY VIKTOR

ROYAL APOLLÓ, CITY, ÁTRIUM

Karády zenés kisfilmje: TÁBORI LEVELEZŐLAP

A nagyszombati feltámadási szertartások és körmenetek időrendje a fővárosi katolikus templomokban

A Magyar Kurir jelenti: A székesfőváros katolikus templomaiban nagyszombat délután a feltámadási körmeneteket, közvetlenül megelőző szertartásokat az alábbi időrendben tartják meg: ½8 órakor a Széna-téri régi Szent János kórházi kápolna. ¼4 órakor az Uj Szent János kórházi kápolna. 4 órakor az Örökimádás-templom; az örmény katolikusok a szervita atyák templomában. ½5 órakor a belvárosi ferencrendiek temploma, a Krisztus Király plébániatemplom, az udvari és várplébánia templom. 5 órakor a Szent István Bazilika, a szentimrevárosi ciszterci plébánia, a Ferdinánd-téri plebániatemplom. ¾6 órakor a Sarlós Boldogasszony plebániatemplom. 6 órakor a budavári koronázó főtemplom, a belvárosi főplébániatemplom, a pálosok Sziklatemploma, a tabáni plebániatemplom, a krisztinavárosi plebániattemplom, az óbudai ferncesek Országúti plebániatemplom, a pasaréti ferences templom, a Szent Teréz plebániatemplom , a Magna Hungarorum Domina plebániatemplom, az Árpádházi Szent Erzsébet plebániatemplom, a ferencvárosi plebániatemplom, a külsőferencvárosi plebániatemplom, a tisztviselőtelepi plebániatemplom, a kőbányai plebániatemplom, a lisieuxi Kis Szent Terézről nevezett plebániatemplom, a Jézus Szívéről nevezett városmajori plebániatemplom, a magdolnavárosi plebániatemplom, a herminamezői Kassai-téri Szentlélek plebániatemplom, a Páduai Szent Antal plebániatemplom, a Szent Flóriánról nevezett budai görög katolikus plebániatemplom. ½7 órakor a Szent József plebániatemplom ,a Szent Család plebániatemplom. 7 órakor a Szent Rókus plebánaitemplom. ½8 órakor az Egyetemi-templom. 8 órakor a Rózsák-téri gör. kat. plebániatemplom.

Protestáns istentiszteletek nagypénteken

A főváros különböző pontjain a következő beosztással tartanak nagypénteken protestáns istentiszteleteket: **Reformátusok:** Kálvin-tér: d. e. 9 rádióközvetítéssel Ravasz L. urvacsoraosztás fél 12, Muraközy Gy. úrv., d. u. 6 Kanyar J. úrv. Szilágyi Dezső-tér: d. e. fél 9 Kiss S. úrv., 11 Haypál B. k. k. úrv., d. u. 6 Kara P. Torockó-tér: d. e. 10 Joó S. úrv., d. u. 6 Bodonhelyi J. Böszörményi-út: d. e. 10 Szabolcska L. úrv., 12 Borsos S. d. u. 6 Földváry A. Svábhegy: d. e. 10 Fejérváry Z. Bocskai-út: d. e. 9 Földváry A., úrv., fél 11 Sebestyén A. k. k: úrv:, d. u. fél 7 Szabó I. Érdi-út: d. e. fél 11 Fekete L. Kálvin-u.: d. e. fél 9 Bécsi A. úrv., 11 Fasor: d. e. fél 9 Pap F. úrv., fél 11 Szabó I. úrv., d. u. 5 vitéz Csia L. úrv., Thököly-út: d. e. fél 9 úrv., fél 11 Szőke I. k. k. úrv., d. u. 5 vitéz Kiss J. Százados-út: d. e. fél 11 Gáspár B., úrv., Salétrom-utca: d. e. 9 Bubla L. úrv. és fél 12 Tóth J. úrv., d. u. fél 6 Tarr Kálmán dr, Kőris-u.: d. e. 9 úrv., fél 11 Domján J. dr., úrv., d. u. fél 7 Domján J. Üllői-út: d. e. 9 Losonczi L. úrv., 11 Patay P. úrv., d. u. fél 7 Gáspár B. Gubacsi-út: d. e. 10 Székely I. Külső-Üllői-út. d. e. 10 Dóczi A., úrv., d. u. fél 7 bünbánati istentisztelet. Ceglédi-út: d. e. fél 9 Györke Gy. Dohány-u.: d. e. fél 10 Göbölyös L., úrv. Szabadság-tér: d. e. 10 Victor J. úrv., d. u. 5 Karsay D. úrv. Pozsonyi-út: d. e. 9 Szalay I. úrv., 10 Bereczky A. 11 Bereczky A., úrv., d. u. 7 Bereczky A. k. k. úrv. Frangepán-u.: d. e. 10 Gál L. úrv., d. u. 6 Nemes E. Róbert Károly-krt. 82.: d. e. 9 Szigethy Gy. Róna-u.: d. e. fél 9 Sándor E., úrv., ¾11 Kutas E. úrv., d. u. 5 Kovácsy S. Vezér-u.: d. e. fél 9 Hézser Z. úrv., Külső-Egressy-út: d. u. 3 Sándor E. Gergely-utca: d. e. 10 Hatolkay K. úrv., d. u. 5 Vasárnapi iskolások előadása. Kerepesi-út: d. e. 10 Ungváry J. Auguszta-telep: d. e. 10 Rigó I. Városszéli-telep: d. u. 3 Tóth J úrv. Kontra A. úrv., d. u. 7 bünbánati istentisztelet. Keve-u.: d. e. 11 Fazekas L. Vörösmarty-u.: d. e. 10 n. Nagy L Klebelsberg-u.: d. e. 10 (ném.) Schiebe G. W. János-kórház: d. e. 10 és Vöröskereszt-kórház: d. e. 11 Magyar L. úrv. MÁV-kórház: d. e. fél 11 Sallay I. Lipótmezei intézet: d e. 10 Koszorus I. — **Evangélikusok:** Deák-tér: d. e. fél 9 (ném.) Güttler V. 11.15, rádióközvetítéssel Keken A. úrv. (11 leánygimnázium: Gádor A.), d. u. 6 Keken A. Fasor: d. e. fél 9 úrv., 11 Kemény L. úrv., (gimnázium:Farkas Z.), d. u. 4 Pásztor P. 5 (ném.) Güttler V., 6 Kemény L.

Bécsikapu-tér: d. e fél 9 Wolf L. urv., 11 Lehel L, úrv., d. u. 6 passió. Torockó-tér: d. e 9 Révész I., úrv., Böszörményi-út: d. e. 10 Révész I., úrv., d. u. 6 passió. Kápolna-u.: d. e. 10 Majba V., úrv., d. u. 4 Bagár I., Simor-u: d. e. 11 Szabó A., úrv. Aréna-út: d. e ¾10 Farkas Z. Szvetenay-u. d. e. 10 Halász K. dr., úrv., d. u 6 passióolvasás. Mária Valéria-telep d. e. 8 Halász K. Fóti-út: d. e. 11 Rimár J. úrv., d. u. 5 Farkas F. Szent László-út: d. e. 9 Farkas F. Rákóczi-út: d. e. 10 (szlovákul) Szilády J. dr., úrv., d. u. 5 Pásztor P. Üllői-út: d. e. 11. Falvay J. úrv., Gyarmat-u.: d. e. 10 Sikter L. úrv., Angol-u. d. e. 11 Scholz L. Dévai Biró Mátyás-tér: d. e. 8 Muncz F., úrv., 9 (ném) Mohr H. úrv., 11 Mohr H., úrv., d. u. 7 passió. Báthory László-u. d. e. fél 11 Zulauf H úrv., Áll. Szanatórium: d. u. 2 Majba V.

Protestáns katonák részére: Abonyi-u: d. e. 11 Soltész E. úrv.

Unitáriusok: Koháry-u. 4.: d. e. 9 Barabás I.; d. u. 6 órakor áhitat, *Szent-Iványi S.*

A magyar nóta filmje.

Fráter Lóránd

A Nótás kapitány a legnépszerűbb magyar nótaszerzők egyike, akit még a mai generáció is személyesen ismerhetett, kedves muzsikájával örökre beírta nevét a magyar nóta történetébe és a magyar szívekbe, egyéniségével pedig amíg élt megnyerte mindazok szeretetét, akikkel érintkezett. Fráter Lóránd alakja még ma is annyira elevenen él a magyar közfelfogásban, muzsikája olyan népszerű, hogy filmre vinni valóban sikerre számító szerencsés feladat volt.

A magyar nemes úr, a daliás huszártiszt és országgyűlési képviselő élete sok nőrajongóval épugy színes volt, mint a zeneszerzőjés és hegedűsé, akit 1906-ban történt nyugdíjazása után tartott többszöri hangversenykörútjain országszerte lelkesen ünnepeltek. Ebből az eseményekben és szerelmekben gazdag életből sok vonzó filmtörténetet lehetne írni. Asztalos és Pacséry forgatókönyve Fráter Lóránd életének — talán csak fantáziaszülte, — mindenesetre ismeretlen epizódját vitte filmre. Mindegy, hogy megtörtént-e, a lényeges az, hogy általában kedves, szívhez szóló mesét kanyarítottak a legszebb férfikorban levő zeneszerzőnek és egykori ideálja csitri lányának szerelme körül.

A *Székelyföldön* törénik a mese. Egy földbirtokos fiú, aki felcsapott vándorszínésznek, a nyomorgó társulat megmentése kasszasikere érdekében kelletlenül ugyan, mégis vállalja, hogy Fráter Lóránd képében énekelje a messze Pesten élő zeneszerző nótáit. Az első világháborút közvetlenül megelőző időkben történik ez, a 910-es évek békés hangulatában, s az ekkor népszerű új Fráter nótát a Száz szál gyertyát énekli betyárkosztümben, az égő száz szál gyertya mellett.

A Fráter Lórándnak hitt vándorszínész meghívást kap a főszolgabíróékhoz uzsonnára. A ház urnőjének távollétében, miközben a főszolgabírót a társulat csinos nőtagjai foglalják le, a színész a Fráter Lóránd nótáiért rajongó ifjú házikisasszonynak teszi a szépet és csakhamar szerelem szövődik a fiatalok közt. Amikor a kislány édesanyja hazaérkezik és azt hallja, hogy a nálukjárt állítólagos Fráter Lóránd ifjú ember, rögtön megállapítja, hogy csak *szélhámos* lehet, mert jólismeri az igazi Fráter Lórándot, aki leánykorában, mint fiatal huszárhadnagy ud varlója volt. Ugyanakkor a színész félig bevallja a csalást a kislánynak de még mindig azt állítja, hogy fia a zeneszerzőnek. Az asszony erre levelet ír az igazi Fráter Lórándnak és szemrehányást tesz neki, hogy fiát a ripacsok közt hagyja elkallódni. A levél nagy meglepetést kelt, a Pannoniabeli törzsasztalnál, a musikus barátaival meghányjaveti a levelet, majd határozatuk értelmében lemegy megnézni Erdélybe a hirtelen felbukkant „fiút". A vajszívű bohém megbocsájtja a csalást és annyira megszereti a fiatal színészt, hogy őszintén sajnálja, hogy nem a fia és érdekében közbenjárásra is vállalkozik a főszolgabíróéknál.

A szülők arra kérik, ábrándítsa ki a csitrit a vándorkomédiásból. Ez látszólag sikerül is. A nótáiért rajongó kislány most már minden érdeklődésével feléje fordul és könnyen fellobbanó bakfis szerelmével, amely megperzseli a deresedő zeneszerző szívét is. A kedves, derűs tavaszi idill azonban nem sokáig tart, megt végül is győz az ifjú színész, aki visszatér a földbirtokhoz és a zeneszerző új nótával búcsúzik a gyimesi idiltől és szívét lángragyujtó kislánytól.

A forgatókönyv és Kalmár László rendezése általában hangulatos magyar levegőjü filmet eredményezett, néhány részletében azonban *melléfogás* és *eltulzás* sem hiányzik, így egyebek közt a csitri léleghajzában. Mindenesetre vaskosabb hibák nincsenek s Páger Antal és Szilassy László alakítása a két Fráter szerepében *kiemelkedő* művészi teljesítmény. Páger csupaszív és őszintén emberi deresedő nótáskapitányt formál szerepéből és Fráter Lórándját méltán sorolhatja *nagy alakításai közé*. Szépen és melegen énekli a Fráter-nótákat, s még nála is jobb tolmácsolója ezeknek *Szilassy*, aki játéktudásában és alakító készségében is *egyre jobban* fejlődik és elmélyül. *Ajtay* Andor, akit korábbi filmjeivel szemben ezúttal jól fényképeztek a főszolgabíró szerepében, méltó színpadi alakításaihoz. Tőkés Anna a feleség szerepét játsza meleg asszonyisággal. *Goll* Beát szintén előnyösen sikerült fényképezni. Csinos kis fodrosruhás masnis szerelmes csitri, de hűvös játékával papírosfigura marad, amelyből hiányzik az igazi, a pezsdülő élet. A tánc az eleme, amelynek azonban ebben a filmjátékban nincs szerepe, a színjátszás területén *még sokat kell tanulnia*. *Makláry* Zoltán, *Mály* Gerő, és *Somogyi* Nusi a derükeltés szolgálatában jól teljesítik feladatukat és a kisebb szerepekben egész sereg szereplő buzgolkodik a siker érdekében.

A színészek játékán túl, de úgy is mondhatnánk elsősorban az ismert és *kedvelt Fráter-muzsika a siker legfőbb tényezője*. A békehangulat és a legkedvesebb Fráter-dalok Sándor Jenő néhány beiktatott szerzeményével együtt uralják a filmjátékot. Ennyi muzsikát s hozzá még ennyi szívbőlfakadt magyar muzsikát még egyik filmünk sem adott.

Somody István

AZ „ÖRÖKZSIDÓ" FILMEN

A németeknek zsidók életéről szóló filmjei közt érdekes az Örök zsidó című film. Különös film ez, mint ahogy az emberiség legkülönösebb problémája a zsidóságban lévő materialis világszemlélet, mondjuk — negativum — amelyminden építő teremtő akaratnak, lelki alkatánál fogva ellene van. Az „örök zsidó" nem egy személy, hanem szellemi állapot, amelynek megtestesítője a gettó. A gettó az a fantasztikus konglomerátum, amely külön világot alkot, amelynek falai között nincsenek magasbatörő életcélok, mert minden gondolat és vágy a pénzhez, a kamathoz, az uzsorához tapad. A gettó falai mögött nincsenek papok, próféták, hősök és harcosok, csak kalmárok vannak és hitszegők. Ott nincs öröm, mert minden érzést egyszínűre mos a kapzsi nyerészkedési vágy. A gettónak nincsenek művészei, festői, szobrászai, a falak mögött nincsenek költők, énekesek, tudósok, mert képtelen abban a kopár talajban gyökeret ereszteni a magasabbrendű szellem. A gettóban nincs keresztény értelemben vett élet sem, mert posvány itt az élet, ópium az élvezet, piszok és erkölcstelenség a szép — a hősiesség legmagasabbfoka az arcátlan csalás. Az „Örök zsidó", a Tobis hatalmas filmalkotása a gettók életét mutatja be.

A CIGÁNYBÁRÓ JÓTÉKONYCÉLU ELŐADÁSA AZ OPERÁBAN

A M. Kir. Operaház május 14-én rendes helyárak mellett bemutatja Strauss János „A cigánybáró" című daljátékát. A Jókai-regényből Schnitzer által írt darab fordításának munkáját dr. Liszt Nándor végezte. Vezényel Ferencsik János rendező Nádasdy Kálmán. Szereplők: Malecky Oszkár, Raffai Erzsi, Szilvássy Margit, ifj. Toronyi Gyula, Toronyi Gyula, Budanovics Mária, Réthy Eszter, Sárdy János, Udvardy Tibor, Mally Győző, Sugár Dezső, Gaál József, Szilágyi Béla, Ordelt Lajos, Nemeskei Tamás, Balogh Lajos és Harangozó J. A III. felvonásban Ottrubay Melinda, Brada Rezső és a tánckar keringőt táncol. A táncokat Harangozó Gyula tervezte és tanitotta be. Az előadás fél 8 órakor kezdődik.

Kata, Kitty, Katinka

Bemutató a Fővárosi Operettszinházban

Jön a nyár, s hogy jön, annak kétségtelen bizonyítéka ez a Vécsey—Hegedüs-operett. Nem nagyigényű, s csak részleteiben eredeti nagyban, egészben a jól kipróbált operettrecept szerint készült, amely úgy hangzik, hogy végy néhány sablonfigurát, egy kis bonyodalmat s a végén boronáld össze az egymáshoz valókat. De amit ad, azt jól csinálja. Pezseg és pereg. Ahol a szöveg az unalomig ismert vágányokra siklik, ott sem veszít a lendületéből és frissességéből. Sok a szaftos kiszólás, sok a zene-bona, de sok a vidámság és a vérbeli nyári operettekben elengedhetetlen ütem. A zene sem mond sem többet, sem kevesebbet, mint a szöveg.

A női főszerepben örömmel láttuk ismét szinpadon a finom megjelenésű és orgánumú Kosáry Emmit. Partnere, Solthy György most is megállja a helyét, az idősödő amorozó szerepében jóízű, férfias, egyszerűségében is erőt kifejező játékával. R. Raffay Blanka ma legjobb szubrettünk. Csupa tűz, csupa temperamentum, játékából, táncából fékezhetetlen jókedv és humor árad. Déry Sári is teljes dicséretet érdemel a baroness szerepében. Hangja, megjelenése kellemes, megnyerő, játéka sokszínű. Rajtuk kívül Madarász Lászlót, ifj. Latabár Kálmánt, Pártos Gusztávot, Ujvári Károlyt, Simon Marcsát kell megdícsérni. Horváth Árpád rendezése egy-két apró hibától eltekintve jó volt és mindvégig biztosította a Bercsényi Tibor szép díszletei előtt pergő játék gördülékenységét.

(y-y)

NAGYBACZONI NAGY VILMOS ALTÁBORNAGY RÁDIÓELŐADÁSA

Ma különösen időszerű kérdésről beszél a rádióban nagybaczoni Nagy Vilmos altábornagy „Magyarország honvédelme a határokon túl" címmel. Az általános érdeklődésre számottartó előadást május 17-én, vasárnap délben 12 óra 55 perckor állította műsorába a rádió.

VIGSZINHÁZ

Szerdán, május 13-án először

„CSIGAHÁZ"

Színmű 3 felvonásban. Irta: DARIO NICCODEMI

Lázár Mária, Sándor Izabella, Zsilley Margit, Sittkey Irén, Ilosvay Katalin
Ajtay Andor, Vértess L., vitéz Benkő Gy., Gonda Gy., Lontay I., Lázár T.

S·P·O·R·T

Rangadó lesz a Ferencváros-Ujpest vasárnapi nagy küzdelme

A két bajnokjelölt közül a Szolnok Ujvidéken, a WMFC otthon játszik

Elektromos–SBTC mérkőzés a Latorca-utcában

A válogatott férfi és női tornászok dísztornája a Nemzeti Sportcsarnokban

A Nemzeti Bajnokság mai fordulójának egyik legérdekesebb mérkőzése az *Ujpest—Ferencváros* rangadó. Az Ujpest még reméli, hogy első helyre kerül a nagy küzdelemben. A Ferencváros szeretne visszavágni az őszi vereségért. Mindkét csapat a régi magyar labdarugás idejéből maradt itt; régi vetélytársak, hagyományosan magasszínvonalú játékuk mindig nagy közönséget vonzott. Most 32-edszer találkozik a két csapat. Ez a 32-ik találkozó mindkét csapat életében fontos állomás, mert az őszi idényben a Ferencváros is meg akarja mutatni, hogy méltó a régi *„Fradihoz"*. Reméljük, hogy *Tóth* István, a Ferencváros régi kitünő játékosa át tudja szervezni a Ferencvárost és olyan csapatot szervez, amely minden tekintetben méltó lesz a régi FTC hagyományaihoz. Az újpesti csapat is az őszi idényben élen akar lenni. Lehet, hogy most nem sikerül az élrelörés.

Az Ujpest vezetősége erősen fogadkozik, hogy a csapatot minden körülmények között megifjítja.

Ha most a 32. találkozón a két csapat találkozásait szemügyre vesszük, látjuk, hogy a táblázat szerint a Ferencváros 3 győzelemmel vezet, de az Ujpest erősen a sarkában van és vasárnap megpróbálja visszaszorítani a Ferencváros három győzelmét kettőre.

A Ferencváros—Ujpest mérkőzés előtt az FTC és az UTE harmadosztályú csapatok játszanak.

A Ferencváros csapata: Csikós — Rudas, Lázár — Sárosi III., Polgár, Nagy II. — Füstös, Kiss Finta (vagy Jakab), Sárosi dr., Gyetvay.

Az Ujpest csapata: Sziklai — Balog II., Bíró — Nagymarosi, Mészáros, Kármán — Ádám, Várszegi, Szusza, Zsengellér, Kalocsay dr.

Bizonyos, hogy ez a mérkőzés lesz a mai napon a legmagasabb színvonalú. Az újpesti csapat jobb formában van, mint a Ferencváros, azonban a döntetlen lenne a legszebb eredmény, ha a két csapat tudását figyelembe vesszük. A mérkőzést *Palásthy* vezeti.

A WMFC Csepelen a Lampartot látja vendégül. A mérkőzésre szintén 5 órakor kerül sor. A WMFC minden tekintetben jobb, mint ellenfele, jelenleg első helyen áll a ranglétrán, s a Lampart a 14. helyen. Ha a csepeliek elbizakodnak, könnyen érheti őket meglepetés. A Lampart veszélyes csapat, a csepeli válogatott azonban kitünő, magasszínvonalú játékot képviselő együttes. A mérkőzést *Moldoványi* vezeti.

A WMFC csapata: Dósay — Kállói, Szalai — Kapta, Olajkár II., Gere — Váradi, Marosvári, Szabadkai, Dudás, Pintér.

A Lampart csapata: Szabó — Havas, Tamás — Purczeld, Nádasi, Szomolányi — Hrotkó II., Baranyai (Jenőfi), Lukács, Bene, Tolvaj.

Izgalmas, érdekes mérkőzést láthatunk a Latorca-utcában, ahol a *Salgótarjáni BTC* küzd majd az Elektromossal. A mérkőzésre 5 órakor kerül sor, *Tihaméry* játékvezető vezetésével. A Sal. BTC a 10., az Elektromos a 9. helyen áll. A SalBTC jelenleg jobb formában van, azonban az Elektromos mellett szól az, hogy otthon játszik. Ha az Elektromos nem vigyáz, a SalBTC pontot rabolhat el tőle.

A SalBTC a következő csapattal érkezik Budapestre: Szabó — Budai, Kiss — Marosi, Takács IV., Mátray — Bíró, Csuberda, Vince, Laczkó, Trenka.

Az Elektromos csapata: Bakon — Pákozdi, Onody — Pázmándy, Marosi, Török — Szabó, Rozsáli, Füzi II., Barna, Ortutay.

A DiMÁVAG—Gamma mérkőzést Diósgyőrben játsszák félöt órakor *Thomas dr.* vezetésével. A Gamma jelenleg a 6. helyen áll, a DiMÁVAG a 11-en. A DiMÁVAG otthon veszélyes ellenfél, úgyhogy győzelme nem lenne meglepetés. A Gamma a következő csapattal utazik Diósgyőrbe: Havas — Nádas, Kónya — Tóth I., Híres, Kemény — Kincses, Tóth II., Palatinus, Horváth, Háray.

A DiMÁVAG csapata: Gáspár — Soós, Felföldi — vitéz Bohus, Turán, Barta — Füzér, Kertész, Tóth, Fazekas, Turbéky.

A nagyváradi csapat Kispesten játszik. Az Ujpesten elszenvedett NAC vereség bombaként hatott, viszont a Kispest majdnem megverte otthon a WMFC-t. A két csapat ma kb. egyenlő erőt képvisel. Az otthon játszó NAC azonban esélyesebb. A mérkőzésre 5 órakor kerül sor *Ujvári* vezetésével.

Kolozsvárott az SzVSE játszik. Az SzVSE-nek jelenleg mindegy, úgyis kiesik, a KAC még remélhet, hiszen a 13. helyen áll.

Az *újvidéki csapat* a második helyen álló Szolnokot látja vendégül. Az UAC úgy látszik megmenekült a kieséstől, azonban a mai mérkőzésen, ha pontot szerezne, méginkább megerősítené helyzetét. A szegedi csapat a MÁVAG-ot látja vendégül. A két csapat védelme közül a Szegedé erősebb, úgyhogy a szegedi csapat győzelmét jósoljuk.

A bajnoki táblázat félöt óráig:

1. WMFC	24	16	6	2	66:38	38
2. Szolnok	24	16	4	4	74:36	36
3. Ujpest	24	13	7	4	76:35	33
4. Szeged	24	10	9	5	71:42	29
5. Ferencváros	24	12	4	8	101:54	28
6. Gamma	24	13	2	9	61:47	28
7. Nagyvárad	24	10	7	7	66:46	27
8. Kispest	24	11	3	10	58:67	25
9. Elektromos	24	9	5	10	52:49	23
10. SalBTC	24	7	8	9	54:65	22
11. DiMÁVAG	24	6	9	9	51:54	21
12. Ujvidék	24	8	3	13	40:79	19
13. Kolozsvár	24	7	3	14	42:68	17
14. Lampart	24	7	2	15	38:69	16
15. MÁVAG	24	3	5	16	29:73	11
16. SzVSE	24	4	3	17	36:93	11

Este 7 órakor kezdődik a férfi és női tornászok dísztornája a Nemzeti Sportcsarnokban

Budapest tornászai tökéletes felkészültséggel várják a MOTESz vasárnap este 7 órakor kezdődő díszbemutatóját, amely ünnepe lesz az egyetemes magyar tornának. A válogatott férfi és női keretek, valamint a legrégibb és vezető szerepet játszó egyesületek csapatai mutatják be a magyar torna magas színvonalát. A MOTESz-nek ezzel a versenynyel az a célja, hogy a nemzetközi viadalok elmaradása ellenére is éberen tartsa a küzdő szellemet és a közönség körében az érdeklődést. Aki részese lehet a Nemzeti Sportcsarnokban ennek a többszáz fönyi lelkes tornászt foglalkoztató, káprázatosan színes és változatos estélynek, az a magyar torna hívévé szegődik. A főpróbán látottak hü képet nyujtanak arról, hogy milyen lankadatlan szorgalommal, kitartással és tudással készültek legjobbjaink erre az alkalomra. Kerezsi Endre és Budai Anna országos művezetők irányításával másodpercnyi pontossággal peregnek le a műsorszámok. 19-féle gyakorlat és mutatvány következik egymásután. A szabadgyakorlattól kezdve a legmagasabb szertornáig, vagy műszabadgyakorlatig mindent megtalál a néző abból, amit a jelenkor tornászatának neveznek.

Külföldi sporthirek

Hosszabb szünet után nemzetközi labdarúgó mérkőzést rendeztek. A bukaresti Rapid együttese 10.000 főnyi közönség előtt 1:0 (0:0) arányban győzött a Fener Bagce együttese ellen.

*

A bukaresti Rapid labdarúgó csapata második törökországi mérkőzésén a Besiktes együttesével 2:2 (1:1) arányban döntetlenül mérkőzött.

*

Az olasz válogatott rugby csapat vasárnap 22:3 (8:0) arányban győzött a román válogatott ellen.

Az olasz-magyar teniszmérkőzésen vezetnek az olaszok

Pénteken a BLKE pályáján kezdődött a 3 napos magyar-olasz teniszmérkőzés 700 főnyi közönség előtt a Róma Kupáért. Az olasz versenyzők jó formájukat igazolva mindkét egyesmérkőzést megnyerték, úgy, hogy 2:0 arányban vezetnek. Eredmények:

Romannoni—Szigeti: 6:4, 6:4, 2:6, 5:7, 6:2.

Az olasz biztosan győzött, nagyobb küzdelem csak a negyedik játszmában volt.

Del Bello—Gábori 1:6, 3:6, 6:3, 6:1, 6:2.

Del Bello nagy meglepetésre legyőzte kiváló magyar ellenfelét, aki az első 2 játszmát simán megnyerte, de a harmadikban valósággal összeroppant.

Uj egyleteket vett fel az Evezős Szövetség

A Magyar Evezős Szövetség csütörtökön tartotta az új működési szabályzat alapján összehivott első tanácsülését dr. Wünscher Frigyes elnöklésével. A tanács különböző bizottságokat alakitott meg, majd pedig felvette a szövetség tagjai sorába az alábbi egyleteket: Pesti Magyar Kereskedelmi Bank Tisztviselőinek Sportegyesülete 52 taggal, Salgótarjáni Kőszénbánya Rt. Tisztviselőinek Sportegyesülete 44 taggal, Magyar Vagon és Gépgyár Rt. Egyetértés tornaosztálya 32 taggal és Hermes Magyar Általános Váltóüzlet Tisztviselőinek Sportköre 66 taggal. A tanácsülés örömmel vette tudomásul, hogy a németek a magyar női versenyevezősöket is meghivták a július 5-i berlin-grünaui nemzetközi versenyre. Erre való tekintettel a szövetség az országos és nemzetközi versenyre női számokat iktat be. Végül elhatározta a tanácsülés, hogy a baráti együttérzés ápolására áldozócsütörtökön Pünkösdfürdőre kirándulást szervez.

GAZDASÁGI ÉLET

A szövetkezeti mozgalom gazdasági jelentősége

Mint Kolozsvárról jelentik, Wankó Gusztáv, az OKH titkárságának vezetője a kolozsvári közgazdasági egyetemen és a kolozsvári Magyar Diákok Szövetkezeti Munkaközösségének rendezésében a kolozsvári Tudományegyetem közgazdasági fakultásán ismét nagysikerű előadást tartott a „Szövetkezeti mozgalom gazdasági jelentőségéről és jövő fejlődéséről". Hangsúlyozta, hogy az önsegély szolidáris elvein keresztül a szövetkezeti mozgalom gazdasági, társadalmi, szociális téren is egybekapcsolja nemcsak a nemzetet, hanem ezenfelül kölcsönös lelki és gazdasági kapcsolatot van hivatva teremteni egyes államok között, egyszóval uralja az egész világgazdaságot. A szövetkezeti, szociális, társadalmi és gazdasági irányú fejlődés — mondotta az előadó, — a jövő fejlődési iránya, ezen fog kialakulni nemcsak nálunk, de mindenütt az új világrend. Vázolta a szövetkezeti mozgalom jövő feladatait: a Magyarországi Szövetkezetek Szövetségének szövetkezeti kamarává való kiépítésének szükségességét, külföldi mintára a magyar szövetkezetek hitelszükségleteinek központosítása céljából a központi hitelnyujtó csúcsintézmény kiépítésének szükségességét, ennek alapján a szövetkezeti intézmények munkakörének és munkaterülete pontos elhatárolásának szükségességét, hogy a szövetkezeti intézmények zavartalan együttműködése is biztosítható legyen. Rámutatott a közös árúbeszerzés fontosságára, a szövetkezeti ismereteknek az ország tanintézeteiben az oktatási rendszerbe való beillesztésére, hangsúlyozta a szövetkezeti közvélemény megteremtésének szükségességét és végül rámutatott a háború utáni szövetkezei nemzetközi kapcsolatok kiépítésének fontosságára. Előadása végén felhívta a fiatalság figyelmét, hogy az új Európa egyedül helyes gazdasági rendszerébe, a szövetkezeti mozgalomba igyekezzék szervesen bekapcsolódni.

A nagysikerű előadást bővített formában az egyetem hivatalos kiadványaként fogja magyar és német nyelven kiadni.

Rosszindulatu hiresztelés a keresztény textilnagykereskedőkről

A Baross Szövetségtől kaptuk az alábbi levelet:

Az utóbbi napok folyamán ismeretlen forrásból oly mendemondák keltek szárnyra, hogy a most kijelölt keresztény textilkereskedők közül számosan fizetésképtelenek lettek. A Baross Szövetség és a Keresztény Textilnagykereskedők Országos Egyesülete foglalkozott ezekkel az alaptalan, kutmérgező hiresztelésekkel és azt az együttes határozatot hozta, hogy a keresztény sajtó támogatását kéri ezeknek a galád támadásoknak a kivédésére és ezért mély tisztelettel kérjük a t. Szerkesztőséget, hogy az alábbi nyilatkozatot közzétenni sziveskedjék:

NYILATKOZAT:

A szépen lendülő keresztény magyar textilkereskedelem ellen ismeretlen forrásból olyan hireket terjesztenek, hogy számos keresztény textilnagykereskedő fizetésképtelen lett és nem tud eleget tenni fizetési kötelezettségének. A Baross Szövetség Textilnagykereskedői Szakosztálya, valamint a Keresztény Textilnagykereskedők Országos Egyesülete, mint a kijelölt textilnagykereskedők érdekképviselete, erkölcsi kötelességének tartja, hogy megcáfolja ezeket a rosszindulatú és alaptalan hireket. A legilletékesebb hely az Országos Hitelvédő Egylet hivatalos tájékoztatója szerint, nemcsak a textilnagykereskedői, de egyáltalán a textilkereskedői szakmában semmiféle kényszeregyezség, de még magán egyezség sem fordult elő az utóbbi napok és hetek folyamán. A két érdekképviselet arra kéri tehát a nagyközönséget, hogy ne üljön fel ezeknek a rosszindulatú hiresztelőknek, hanem bárki, aki keresztény textilnagykereskedőről fizetésképtelenségi hireket terjeszt, közölje vagy a Baross Szövetség Textilnagykereskedői Szakosztályával (Bp. VIII. Múzeum-utca 17.) vagy a Keresztény Textilnagykereskedők Egyesületével (Bp. VII. Madách út 5.) hogy a rágalmazók ellen a szükséges törvényes lépéseket megtehesse.

A fenti sorainkszives közzétételéért előre is köszönetet mondva maradtunk megkülönböztetett tisztelettel: Dr. Juhos József s. k., dr. Gedeon Aladár s. k.

Ujdonság!

Legkitünőbb szakkönyv sportrepülők számára!

Terjedelme 200 oldal.

Ára: 6 pengő

Kapható a „Magyarság" könyvosztályában: Bpest, II., Hunyadi J.-út 2. Postán a könyv árának és 20 fill portónak előzetes beküldése után, vagy utánvét mellett szállitjuk.

Általában jól fejlődnek a vetések

A legutóbbi hivatalos vetésjelentés kiadása óta eltelt három hetes időszak időjárása rendkivül hűvös volt s igy mezőgazdaságunk helyzetére nem volt kedvező. A *repcevetések* szárba indultak, sok helyütt már rügyeznek, sőt néhol virágzanak is. Az *őszi búzák* általában ritkák, egyelőre elmaradottak, a hűvös idő és a sok csapadék következtében néhol sárgulnak. További fejlődésükhöz meleg időre volna szükség. A *tavaszi búza* vetése későn történt, de jól sikerült. Noha az időszakhoz képest elmaradottak a vetések, kedvező időjárás esetén nagyon megjavulhatnak. Az *őszi rozsvetések* általában ritkák, foltosak. A szárbaindulás megtörtént. A *tavaszi rozsot* elvetették, jól sikerült, fejlődéséhez meleg időt kiván. Az *őszi árpák* egy-két vármegyétől eltekintve ritkák és alacsonyak A *tavaszi árpa és zab* elvetése megtörtént, a kelés általában jól sikerült. Noha fejlődésükben most még viszamaradtak, kedvező időjárás esetén sokat javulhatnak. A *tengeri* vetése később történt a megszokottnál és még folyamatban van. A kikelés a hűvös idő miatt még alig indult meg. A *burgonya* elültetése legtöbb helyen megtörtént, de még nem igen tudott kikelni. Kikeléséhez és fejlődéséhez meleget kiván. A *cukor- és takarmányrépa* vetése helyenkint még folyik. A *kerti veteményezés* befejezés előtt áll. A vetemények fejlődésükben kissé elmaradtak. Jelentősebb károkról jelentés nem érkezett.

A mély fekvésű *rétek és legelők* nagy részben a belvizek és a sok eső miatt víz alá kerültek. A szárazon álló réteken és legelőkön a sarj fejlődése már megindult, a gyeptakaró sűrű, a növények azonban igen alacsonyak és vékonyak.

A korán virágzó gyümölcsfák virágzása erősen megkésett. A fiatal barack- és mandulafaállományban számottevő fagykár állapitható meg. A hideg időben virágzott fák kötése gyenge, az utóbbi napok meleg időjárása a jelenleg virágzó fák kötését kedvezően befolyásolja. A *szőlők* fakadását a legutóbbi napokig tartó hűvös időjárás nagy mértékben hátráltatta. A metszést a legtöbb helyen befejezték. A legkézelebbi hivatalos vetésjelentés folyó évi május hó 23-án tétetik közzé.

— ÁLLAMSEGÉLYEK MINTABAROMFIÓLAK LÉTESITÉSÉRE. A népies baromfitenyésztés fejlesztése érdekében a földmivelésügyi minisztérium kisgazdák körében mintabaromfiól építési akciót szervezett. Ez az állami támogatás a ténylegesen felmerült építési költségek 50 százalékáig terjedhet, de személyenkint az 500 pengőt nem haladhatja meg. Államsegélyben elsősorban az állami támogatással ellenőrzött baromfitenyésztő mintaközségekben tömörült, állami ellenőrzés alá helyezett baromfiállománnyal rendelkező kisgazdák, továbbá mintabaromfitelepek, illetve mintabaromfiólak létesítésére alkalmas és oktatási célt szolgáló állami intézmények részesíthetők. Az államsegélyt csak akkor lehet folyósítani, ha a mintabaromfiól építésének befejezését a községi előljáróság igazolta. Az építési segélyben részesülő kisgazdák kötelesek megengedni, hogy az igy létesített baromfiólat érdeklődők megtekinthessék és arról méreteket vehessenek fel.

— BUDAPESTI VETŐMAGPIAC. A magpiac forgalma az előrehaladott idénynek megfelelően elcsendesedett. *Lóheréből* még történtek szórványos kötések, de a többi hereféleségek piaca teljesen üzlettelen. A gazdák részéről még kinálnak borsosbükkönyt és élénken keresnek *muhurmagot* anélkül, hogy az igények kielégithetők lennének. A hüvelyesek piacán vetési célokra szolgáló *bab* és *borsóból* már csak kisebb tételek cserélnek gazdát, az étkezési áruk piacán kinálat nincs.

Árak: Lóhere, nyers arankás 230, lucerna nyers arankás 385, biborhere 150, fehérhere 320, somkóró 150, szarvaskerep 250, muharmag 40, apnonbükköny 90, tavaszi bükköny 40, csillagfürt édes 35, csillagfürt keserű 28, szegesborsó 40, cirokmag seprő 28, csibehúr 50, kolozsvári lóhere 240, baltacim vető, hámozatlan 80, Viktóriaborsó 54.60, Expressborsó 46.60, lencse kiszemű 51.60, lencse nagyszemű 71.60, lencse közép 61.60, mák kék, uradalmi 158 pengő helyt vidéki vasútállomás [illegible] szerint

Gyógynövénypiac

Gyökerek: Fehérmályva hámozott, tehát nem kapart 200, kockára vágott 340, földbodza 26, gyermekláncfű 80, ibolya 160, iglicgyökér egész 70, kockára vágott 125, kankalin 150, kálmosgyökér hámozatlan 60, hámozott 100, lapugyökér 40, macskagyökénke 340, nadálytőgyökér 40, örvénygyökér 45, pirositógyökér 60, szappangyökér hámozatlan, szeletelt 90, hámozott szeletelt 120, vakarcs 26, *Virágok:* akácfavirág 40, árvacsalán 380, bodza 150, erdei mályva papsajt 460, kankalin cseszével 145, csésze nélkül 600, kökényvirág 280, martilapu 210, pünkösdirózsaszirom 230. *Levelek:* áfonya 80, bodzafalevél 26, csalán 30, fehérüröm 36, feketenadálytőlevél 23, gyermekláncfű 34, gyöngyviráglevél 28, hársfalevél 26, ibolyalevél 65, kerti eperfalevél 38, maszlag 65, martilapulevél 55, málnalevél 36, mogyorófalevél 26, nyirfalevél 26, papsajtlevél 60, szamócalevél 60, szederlevél 50, tüdőfülevél 75, útifülevél keskeny 62, széles 32, vidrafülevel 180, *földfeletti részek:* áfonya 36, galagonya virágos 30, kakukfű maroknyi csomóra kötegelve 38, libapimpó 42, pásztortáska 42, pemetefű 26, porcsinfű 28, somkórófű 28, szagosmüge 65, tavaszi hárics 40, tisztesfű 32, vadárvácska 63, vérehulló fecskefű 26, zsurló 26, *különfélék:* bengekéreg 78, fagyöngy 44, izlandi zuzmó 50, kikericsmag 130, kőrisbogár 900, / nyárfarügy 65, tölgyfamoha 38, *olajos és egyéb magvak:* ánizsmag külföldi 600—700, édeskéménymag 360—382, koriándrom 82—150, konyhakömény 382—420, mustármag fehér 162—230, fekete 102—150 fillér kg-ként.

— JÓ-E A VILÁGITÁS? Ez a kérdés a legnagyobb figyelmet érdemli meg, mert ha kifogástalan a világitás, irodában, üzletben, műhelyben és gyárban jobb, pontosabb a munka és több a termelés. A jól világított otthon szebb, barátságosabb. Jó világitással óvjuk a dolgozó-, a tanuló- és mindazoknak a szemét, akiknek mesterséges fényben kell foglalatoskodniok. A jó és gazdaságos világitás lényeges kérdéseiről a fővárosi Elektromos Művek tanulságos előadást tart folyó hó 12-én, kedden d. e. 11 órakor Eskü-út 5. sz. alatti előadótermében .Belépődij nincs.

— **Eladja a főváros a közterületen elhelyezett benzinkutakat.** Mint ismeretes, az első világháború befejezése után a főváros nyilvános benzinkutak részére közterületet engedett át. A közterületen mintegy 23 benzinkút felállitását engedélyezte. Az engedélyek megadásának feltételei között szerepelt, hogy a kutak üzembehelyezésüktől számított 15 év mulva ingyen a főváros tulajdonába mennek át. Értesülésünk szerint a közlekedésügyi osztály most javaslatot terjesztett a polgármester elé, melyben kifejti, véleménye szerint leghelyesebb volna, ha a főváros a reá háramlott benzinkutakat eladás útján értékesitené.

— BUDAPESTI TENYÉSZÁLLAT- ÉS JÁRMOSÖKÖRVÁSÁR. Ia belföldi jármosökör és beállitani való tinó tarka 500—680 kg 150—165, 480—550 kg 150—160, Ia fehér jármosökör 150—165. 1½ éves üsző 150—160, fiatal hasas és friss fejőstehén 160—190 fillér kilónként.

Deviza- és valutapiac

ZÜRICH. május 9. *Zárlat.* Páris 9.57, London 17.26¼, Newyork 431.00, Brüsszel 69.25, Milano 22.66¼, Madrid 39.75, Amszterdam 229.50, Berlin 172.53¾, Lisszabon 17.91¼, Stockholm -02.67½, Oszló 98.75, Koppenhága 90.50, Szófia 5.37½, Prága 17.37½ Isztanbul 3.30, Zágráb 8.75, Bukarest 2.50, Helsinki 8.77½, Buenos Ayres 87.00, Jokohama 101.00.—

— VÁGÓMARHAVÁSÁR: Bika magyar Ia 145, bika tarka Ia 145, tarka IIa 142—144, tarka IIa —, ökör magyar IIa 128—144, ökör magyar IIIa 120—166, tarka Ia 145, tarka IIa 130—144, tarka IIIa 120—128, tehén magyar IIa 123—144, tehén magyar IIIa 120—122, tehén tarka Ia 145, tarka IIa 128—144, tarka IIIa 117—127, bivaly magyar 124—145, növendékmarha 120—145. kicsontoznivaló 80—116.

— LISZT- ÉS ÖRLEMÉNYÁRAK. Buzadara 73, nullásliszt 69.50, egys. buzaliszt 41, egys. rozsliszt 41, egys. buzakorpa 18, egys. rozskorpa 18, buza és rozslábliszt 18, rozszélkorpa 18, malombükköny, ocsú, malomkonkoly szemes állapotban 17, darált állapotban 18. Az árak zsákkal együtt értendők és minden malomüzemben azonosak.

— ERŐTAKARMÁNYÁRAK. Olajipari erőtakarmányok legmagasabb gyári eladási ára minden üzemnél: napraforgópogácsa 38—41% 20, lenmagpogácsa 36—38% 22, tökmagpogácsa 50—52% 21.50, repcepogácsa 38—40% 16.50, vadrepcepogácsa 38—40% 15, kendermagpogácsa 38—40% 16.50, dohánymagpogácsa 38—40% 15, tengericsirapogácsa 23—26% 20, extrahált szójadara 46—48% 29.50. Egészséges, száraz sör-, cukor és keményitőgyári erőtakarmányok: Malátacsira 14, maláta tt sörgyári élesztő 92, maláta cukorrépaszelet 14.50, maláta keményitőgy. teng. mosl. 20, nedves sörtörköly 4.50. Állati eredetü erőtakarmányok: husliszt (extrahált töpörtyű) 56, halliszt (balatoni) 60, vér[illegible] 70, sajtolt töpörtyű 50.

KISHIRDETÉSEK

mm sor —.40 fill Legkisebb P 4.—

VEGYES

Rókák, bundák, bolerók legolcsóbban Kósay, Vilmos cs.-út 10. Telefon: 386-784.

Legnagyobb keresztény cég, zongorák, pianinók, harmóniumok páratlan olcsón. — EHALL, Andrássy-út tizenöt.

Használt és új hálók, ebédlők, kombináltak, konyhák, kárpitosáruk minden árban. VI., Jókai-u. 6., bútorüzlet.

Modern villa, 5 szobás, müépitész tervezése, bau stylü, etage fütéssel, melegvizszolgáltatással, tetőterraszszal, 365 öles kertben Alag legszebb helyén értékén alul eladó. Tulajdonos tel.: 310-755.

KÖZÉP DUNÁNTÚLI LAKATOSÜZEM tömeg munkát vállalna, lemez és vasszerkezeti munkából. Esetleg könnyü gépmunkát. Leveleket „Kezdő kisiparos" jeligére a kiadóba.

Élelmiszerárak

A vásárcsarnokok és nyilt piacok kicsinybeni élelmiszerárai: Szalonna: zsirnak való bőrrel 264, bőr nélkül 284, zsir 330, háj 310. *Élő baromfi:* tyúk 330, csirke 390, lúd 380, ruca 350, pulyka 390. *Tisztitott baromfi:* tyúk (beles — bél nélkül) 350—375, csirke 460—492, lúd hizott 420, ruca hizott 390, pulyka (kakas — jérce) 340—350. *Tojás:* teatojás db 18—19, kg 360, főző db 16—17, kg 330, repedt db 16—17, kg 320. *Halak:* ponty, élő nagyság szerint 310—370, jegelt és nem élő 280—340. *Tej és tejtermékek:* teljes tej .kannatej) liter 42, tejföl liter 180, teavaj édes tejszinből (tömb) 540, pasztőrözött tejszinből (tömb) 580, tehéntúró sovány 100—120. *Kenyér:* egys. búzakenyér 48, egys. búzakenyér községi 46, egys. rozskenyér községi 46. *Szárazfőzelék:* lencse 84—104, borsó, sárga feles 102, bab fehér, aprószemü 74, borsó feles zöld 86. *Zöldségfélék:* burgonya Gülbaba 19, nyári rózsa 20, őszi rózsa 18, Ella és sárga 17, kifli 26, fojtott vörös 28, fojtott fehér 27, vöröshagyma makói 32, fokhagyma 78—100, fejeskáposzta 40—56, kelkáposzta 66—90, savanyúkáposzta 40, petrezselyem és sárgarépa vegyesen 56, kalarábé 140—200, sóska szabadföldi 80—140, paraj 100—170, petrezselyem 66, sárgarépa 46, kalarábé ujdonság db 40—100, zöldhagyma csomó 16—60, fejessaláta melegágyi db 12—70, hónaposretek csomó 16—80, spárga kg 100—400. *Gyümölcs:* alma nemes faj 220—520, közönséges 150—300, narancs vörösbélü 260—320, sárgabélü 240—280, dió héjas 37%-os 236—248, dióbél csemege 800, dióbél Ia 770 fillér kilónként. A forgalom a vásárcsarnokokban és a nyilt piacokon lanyha volt.

Országos vásárok

Május 11., hétfő: Ádánd, Beszterce (állatvás.), Barkasz, Bajmok (állatv.), Csákvár, Dédes, Dombó, Eger (marha- és kirakóvásár), Gelse, Hajduszoboszló, Jászó, Kapolcs, Kóny, Királyegyháza, Kömlő, Körmend, Kunmadaras, Losonc, Mezőberény, Mezőkomárom, Munkács (marha- és juhvásár), Nagyszőllős, Nagyoroszi, Németboly, Nógrád, Öcsöd, Paks, Rakaca, Sárkeresztúr, Sárvár, Somogysárd, Somogyszil, Söjtör, Szekszárd, Szirák, Szászrégen (marhav.), Szőny, Tarcal, Tiszapalkonya, Tarján, Tompa, Ujkécske, Und, Vál (állatvásár). — *Május 12., kedd:* Bajna, Beszterce (állatv.), Csákvár, Dunaszerdahely, Eger (kirakóv.), Jászfényszaru, Kapolcs, Mezőberény, Mezőkomárom, Nagyberezna (heti), Nagypirit, Ógyala, Patca, Regöly, Sümeg, Szirák, Szászrégen, Vál (kirakóv.), Zalaegerszeg (havi). — *Május 13., szerda:* Alsóverecke, Alberti, Bajna, Beszterce (kirakóvás.), Devecser (havi), Diósgyőr (havi), Földes, Kassa (havi állatvás.), Kurd, Mezőkövesd (havi állatv.), Nagybocskó, Nagymegyer, Nemesbetés, Nyirmada, Petrőc, Pétervására, Szabadszentkirály, Székesfehérvár (állatv.), Szobránc, Téglás, Tiszalök, Veszprémvarsány. — *Május 14., csütörtök:* Máriagyüd (búcsú-kirakóvásár), Nagyajta (állatv.), Vármező. — *Május 15., péntek:* Aszód, Bácsfeketehegy (állatv.), Csenger, Devecser (havi állatvásár), Felsőmocsolád, Gyula, Kercseliget, Királyháza, Királyhelmec (heti), Koppányszántó, Köveskál, Mike, Nagyajta (kirakó), Pátka, Pálháza, Rimaszombat, Tószerdahely. — *Május 16., szombat:* Celldömölk, Csesztreg Gálosfa, Gyula, Endrőd, Iharosberény, Kibéd (állatv.), Szegvár, Szőllősgyörk, Ujvidék (állatvásár). — *Május 17., vasárnap:* Abádszalók, Kunszentmárton, Szegvár (kirakó), Ujvidék (állatvásár). — *Május 18., hétfő:* Érsekujvár, Fejérgyarmat, Ipolyság, Jánosháza, Karcag, Katymár, Kőszeg, Kunszentmárton, Kaposmérő, Kisvárda, Lovasberény, Lepsény, Miskolc, Munkács, Nagysalló (állatvásár), Ózd (havi állatv.), Őriszentpéter, Pápóc, Putnok, Salgótarján (állatv.), Simontornya, Szegvár (kirakóv.), Szenc, Szolnok, Szulok, Tatabánya (havi kirakóvásár).

UJRA KAPHATÓ!

HITLER:

Mein Kampf

EREDETI NÉMET NYELVÜ KIADÁSA

Vászonkötésben

Ára: 10·30 P

Megrendelhető a „Magyarság" Könyvosztályában: Budapest, II., Hunyadi János-út. 2. Postán a [illegible] árának előzetes beküldése után vagy utánvét mellett szállitjuk.

Tunézia déli arcvonalszakaszán ellentámadásokkal visszaverték az angolszász előretöréseket

Róma, április 18.

(Stefani). **Az olasz főhadiszállás 1052. közleménye: A tuniszi arcvonalon sürü és tartós tüzérségi tüz volt. A déli szakaszon megkisérelt ellenséges előretöréseket haladéktalan ellentámadásokkal visszavertük. Német vadászgépek lelőttek egy repülőgépet. Hajókaravánjaink ellen intézett támadási kisérletek során olasz vadászrepülők hét, német vadászgépek két ellenséges repülőgépet lőttek le.**

Az április 15-éről 16-ára virradó éjjel egy hajókaravánt kisérő két olasz torpedónaszád vakmerően megtámadott két nagy angol torpedórombolót, amelyek egyikének fedélzetén tüz ütött ki, majd eltávolodóban robbanás következtében elsüllyedt. Az egyik olasz torpedónaszád szintén elsüllyedt.

Többmotoros amerikai repülőgépek szombaton ismét bombázták Palermot, Cataniát és Szirakuzát és a két előbb emlitett városban több köz- és magánépületet megrongáltak. A polgári lakosság köréből Palermoban 20 halott és 30 sebesült, Cataniában három halott és 17 sebesült és Szirakuzában hét sebesült az áldozat. A támadások során az ellenséges légi erő 11 repülőgépet vesztett, ezek közül hetet a légvédelmi ütegek, négyet pedig vadászgépek lőttek le. A lelőtt repülőgépek közül négy a Gallo-foktól nyugatra, kettő a Bama-foktól nyugatra, egy pedig Szirakuzától keletre a tengerbe zuhant; további kettő Palermo környékén a Monte Cuccio vidékén esett le, egy pedig lángoló jobb-szárnnyal távolodott el és elveszettnek tekinthető.

Éjszakai támadások Tunéziában

Berlin, április, 18.

A *Nemzetközi Tájékoztató Iroda* jelenti a tunéziai helyzetről:

A tunéziai hadszintér északnyugati szakaszán az inváziós csapatok tovább folytatták éppannyira elkeseredett, mint hiábavaló kisérleteiket, hogy számbeli tulerőben lévő csapataik számára, amelyek szük völgyekben és szakadékokban torlódtak össze, kelet felé tért szerezzenek kibontakozásukra. E célból

élénk támadótevékenységet fejtettek ki,

a teneglycsapatok által ügyesen kihasznált magaslati állások azonban *valósúgos erődrendszert alkotnak.* Miután nappali előretöréseik meghiusultak, az angolok bőven felhasználva a francia zsoldos csapatokat, Mecsez el Bab térségén

éjszakai támadásokra tértek át.

Ezáltal egyidőre kivonták ugyan magukat a rettegett zuhanó harci- és csatarepülők elől, akik legutóbb igen sulyos veszteségeket okoztak nekik, azonban nem számoltak a tengelycsapatoknak az éjszakai harcokra tett *különleges biztonsági rendszabályaival.* Az inváziós csapatok lövészhullámai, amelyek a sötétség oltalma alatt a dombon felfelé próbálták magukat előredolgozni, hirtelen a legkisebb távolságból az előretolt ellenállási fészkekből *a nehéz fegyverek és a gránátvetők tomboló elháritótüze fogadta.* Az éjszaka visszhangzott az egybekötött *kézigránátok robbanásaitól,* amelyeket a védők magasabban fekvő állásaikból a támadók közé ledobtak. Ezenkivül a tengely erős utász- és gránátosrohamcsapatai fürge és merész

oldaltámadásokat intéztek a dombos előtéren

s széjjeljszórták az inváziós csapatok támadási csoportositásait. A *támadókat mindenütt visszaverték* s rendezetlen visszavonulásuk közben az őket követő tengelycsapatok *egészen a kiinduló állásokig üldözték az ellenséget* és jelentős veszteségeket okoztak nekik.

Nagykiterjedésü átcsoportositásaikból az tünik ki, hogy

a támadó erők uj felosztása révén más előfeltételeket óhajtanak teremteni a jövőre.

Mindez természetesen semmit sem változtat a tengely mélyen tagozott sürü állásain.

A déli szárnyon fokozódott a tengely támadó tevékenysége

A tunéziai arcvonal déli szárnyán a helyzetet *a tengely gyors harccsoportjainak fokozódó támadási tevékenysége* jellemzi. Ezeknek a gyorscsportoknak harci- és csatarepülők támogatásával *sikerült tovább kiépiteni a középtunéziai sikság szélén lévő széles és mély előtért.* A legutóbbi napokban egyenesebb vonalra visszavett elülső brit kötelékek, amelyek balszárnyán most már amerikai csapatok jelentek meg,

előretolt támaszpontjaikkal próbáltak szembeszállni

a tengely-biztositásoknak kiszámithatatlan zavaróvállalkozásaiból adódó rendkivül gátló ellenállással. Éppen ezek ellen irányultak pénteken a *tengely csoportjainak rajtaütésszerü előretörései.* A terep tapasztalt kihasználásával éjjelnappal előredolgozták magukat déli irányban és

kisebb, általában sikeres különálló ütközeteket vivtak a megerősitett brit tábori őrségekkel.

A tengely járőrei ezenkivül mélyen betörtek az angolok felvonulási terébe s ott motoros lövegek meglepetésszerü tüzével megtámadtak két angol gépjárműoszlopot. Több angol gépkocsit elpusztitottak. Nagyrészük kiégett. Az oszlop maradványa sietve visszavonult. *Brit felderitő erőknek egy felderitő előretörését oldalról megtámadtuk és rövid, heves ütközet után visszavertük.*

Az angoloknak eddig egyetlen helyen sem sikerült a tengelycsapatok kiterjedt biztositó hálóját áttörni,

ugyhogy *Montgomery* számára nyilván nehéz lesz felismerni a taktikai támpontokat.

Marokkóba már megérkeztek az első braziliai csapatok

Madrid, április 18.

(Német Távirati Iroda) **A franciamarokkói területről ideérkezett francia elmondotta, hogy Marokkóba már megérkeztek az első braziliai csapatok.**

Róma, április 18.

(Magyar Távirati Iroda) A *Giornale d'Italia* buenos-airesi táviratot közöl, amely szerint Dakarból visszaérkezett Rio de Janeiróba a *Gomes* tábornok által vezetett katonai bizottság. Hir szerint

egy brazil expedicios hadtest kiküldése készen áll Eszak-Afrikába,

hogy helyettesitse az amerikai csapatokat Afrikának ezen a vidékén. A brazil hadtest *főhadiszállása Dakarban lesz,* a főparancsnokságot azonban amerikai tábornokra bizzák. Az *O Globo* cimü brazil lap ebből az alkalomból emlékeztet arra az amerikai tervre, amely szerint

el kell foglalni az Azori, Zöldfoki és Kanári szigeteket

és megemliti, hogy amerikai szakértő érkezik a brazil fővárosba, hogy rendezzék a háborus szállitások ügyét és ez az amerikai szakértő megvizsgálja Brazilia és Portugália egymásközti viszonyát.

Gayda a földközitengeri háborúról

Róma, április 18.

(Magyar Távirati Iroda) Virginio *Gayda* a *Giornale d'Italia* szombati vezércikkében a földközitengeri háborút és a tuniszi harcokat belehelyezi az európai háború általános keretébe és megállapitja, hogy *a tuniszi hadjáratnak még nincsen vége. Ez a hadjárat még sok veszteségbe és nehézségbe fog kerülni az ellenségnek.*

A tuniszi hadműveletek azonban nem jelentik az egész földközitengeri háborut.

Olaszország továbbra is erőteljesen ellenáll és beleilleszkedik az egész nagy európai védelmi tervbe. Ennek egyik jele az is, hogy a *Duce Szardiniát és Sziciliát hadműveleti övezetnek nyilvánította.*

Az európai védelmi övezet az egész európai szárazföldre kiterjed.

Olaszország hároméves afrikai ellenállása tette lehetővé az egész európai szárazföld védelmének módszeres megszervezését. Az angolok számára nem lesz elegendő az európai szárazföldnek egyik vagy másik pontján rajtaütésszerü partraszállást megkisérelni, hanem

jelentős erőkkel végrehajtott hadműveleteket kell vállalnia, amelyek során hosszu időn át fel kell vennie a harcot a tengely által létesitett védelmi és támadó rendszerrel.

A tengelyhatalmaknak minden okuk megvan arra, hogy nyugodtan nézzenek a jövő fejleményei elé.

Tengeri ütközet a holland partok előtt

Berlin, április 18.

(Interinf.) **Április 18-án pitymallatkor a holland tengerpartok előtti tengerterületen Ymuiden és Hoek van Holland között ütközet támadt német partvédelmi erők és brit gyorsnaszádok között. Az ütközet folyamán egy ellenséges tüzérségi gyorsnaszádot elsüllyesztettünk, három másik tüzérségi gyorsnaszádot pedig sulyosan megrongáltunk. Egy saját naszádunk elsüllyedt. Legénységét egy másik naszád teljesszámban fedélzetére tudta venni.**

Légitámadás Brémá ellen

Berlin, április 18.

A véderő főparancsnoksága közli:

A tunéziai arcvonalról csak kölcsönös tüzérségi és felderitő tevékenységet jelentenek. Ezen a hadszintéren csapataink április 1-e és 15-e között sulyos harcokban több mint 200 brit és északamerikai páncélost semmisitettek meg.

Romboló repülőgépek és a légelháritó tüzérség szombaton a földközitengeri térben 11 ellenséget repülőgépet, közöttük hét nehézbombázót lőttek le. A vasárnapra virradó éjszaka német harcirepülőgépek sulyos támadást intéztek Algir kikötője ellen.

Egy amerikai bombázó-kötelék szombaton megtámadta Bréma városát. A lakónegyedeket ért bombatalálatok a lakosság körében veszteségeket okoztak. A vadász- és tüzérségi légelháritás az ellenséges támadó kötelék egyes részeit még céljuk elérése előtt visszafordulásra kényszeritette s az eddigi jelentések szerint husz négymotoros bombázót lőttek le. A légi harcban két vadászrepülőgépünk elveszett. A nyilt tenger, valamint a megszállott nyugati területek partvidéke felett még 11 ellenséges repülőgépet semmisitettünk meg.

ARIZONA

Csütörtökön hipermodern uj revü

Arizona 2000 ben

MODERNIZÁLT REVÜPALOTA

Porcellánruhák ✧ A boszorkány és az ördög
Csóksztrájk ✧ Szalmaözvegy asszonyok

MINDEN ESTE 8 ÓRAKOR

MELEG VACSORA!
BOR- ÉS PEZSGŐKÜLÖNLEGESSÉGEK!

A német éjszakai vadászok elháritó sikere

Berlin, április 18.

Szombatra virradó éjszaka érték el német éjszakai vadászok és a légi fegyvernem légelháritó tüzérsége eddigi legnagyobb sikerüket az elháritásban. Mint a Német Távirati Iroda értesül, *éjfél előtt fél órával nehéz ellenséges harci repülőgépek kötelékei nyugat felől Délnémetország és a Német birodalom déli területe fölé repültek be.* A repülőgépek nagyrészt különféle mintáju *négymotoros bombázók* voltak. A tervszerü együttmüködéssel végzett elháritás folyamán

az éjszakai vadászok szivósan tartották az érintkezést az ellenséggel

a légelháritó tüzérség pedig rendkivül sikerrel lőtte a közeledő repülőgépeket.

Tekintélyes számu eltalált harci repülőgép bombaterhével lezuhant és a földön robbant fel.

Személyzetének, amely egyes gépeken tiz emberből is állott, nem sikerült a szétlőtt repülőgépekből ejtőernyővel kiugrania.

Az ellenség csupán hét, egymástól távol levő helyen tudott nagyobb erőket összegyüjteni,

de éppen ezeken a támadási helyeken érzékeny veszteségeket szenvedett.

A sikeres elháritás folyamán az eddigi jelentések szerint kétséget kizáróan

megállapitották ötvenöt, nagyrészt négymotoros bombázó lelövését nyugaton.

A számos heves éjszakai harc és a rendkivül jól célzott légelháritó tüz alapján bizonyosra vehető azonban, hogy a szárazföld fölött lezuhant bombázókon kivül *további gépeket is sulyosan eltaláltak* s ezek a tenger fölött vagy a brit szigetek fölött pusztultak el.

E suyos légi vereségben az ellenség legkevesebb ötvenöt legkorszerübb bombázóját és többéves kiképzésü repülőszemélyzetéből *csaknem ötszáz embert vesztett.*

Több mint hatezer halottja van már a Franciaország ellen intézett angol-amerikai bombatámadásoknak

Páris, április 18.

Az *Interfrance* hirszolgálati iroda megállapitása szerint a francia területek ellen intézett angol-amerikai bombatámadások eddig

kétszázhuszezer francia állampolgárt sujtottak.

Ebben a számban benne van a halottak, a sebesültek, valamint mindazok száma, akik komoly anyagi kárt szenvedtek a légi támadások következtében.

A légi támadások halottjainak száma a mai napig 6349-et,

a sulyos sebesültek száma pedig 12.440-et tesz ki.

Giraud jelöltjét nevezték ki Francia-Guyana kormányzójává

Lisszabon, április 18.

(Stefani) Mint Washingtonból jelentik, az Egyesült Államok kormánya jóváhagyta *Rapenne*-nek Francia-Guyana kormányzójává való kinevezését, mig *Bertaud* kinevezését elvetette. *Rapenne Giraud* jelöltje volt, mig *Bertaud De Gaulle* választottja. *De Gaulle* mindent megtett, hogy az Egyesült Államok kormányával jóváhagyassa jelöltjének kinevezését, minden ezirányu erőfeszitése azonban hiábavaló volt.

Montgomery Giraudnál

Madrid, április 18.

(Német Távirati Iroda) A marokkói rádió közölte, hogy *Montgomery* pénteken délután repülőgépen Algirba érkezett s megbeszéléseket folytatott Giraud-val, valamint *Patton* amerikai tábornokkal.

A vendéglők nyári világitása

A korán beköszöntött meleg időjárás következtében már sokhelyen üzembehelyezték a vendéglátóhelyek terraszait és ha az idő javulása továbbra is igy tart, *hamarosan megnyitnak a nyári vendéglők.* Ezzel kapcsolatban *időszerűvé vált a terraszok és a kerti vendéglők esti világitásának kérdése.* A vendéglős ipartestület érdeklődésére *illetékes helyről* azt a közlést kapta, hogy a vendéglők, kávéházak terraszai, kerthelyiségei a légvédelmi elsötétités ideje alatt *az ugynevezett irányfények alkalmazásával megvilágithatók.* Az ipartestület nyomatékosan figyelmezteti tagjait, hogy *az elsötétités alatt szigoruan tartsák be az előirt rendelkezéseket és csak szabályos irányfénylámpákat használjanak, ne pedig papirzacskókat vagy szines lampionokat szereljenek fel a világitás csökkentésére.*

A magyar és külföldi irodalom legjava, kitünő novellák, érdekes cikkek, gazdag kritikai rovat a

Forrás

irodalmi és kritikai folyóirat legujabb számában.

Szerelmi Láz

Igazolványra Utlevélre Bérletre **FÉNYKÉPEK** 3 drb P 2,40

PARIS „Gyors" FOTO Párisi Nagy Áruház épületében

NOTESZ

1.

A *Nemzeti Kamaraszinház* felujitotta Dario *Niccodemi* „Tacskó" cimü darabját *Révay* József forditásában. A kissé már elavult vigjáték főszerepe alkalmat ad *Mészáros* Áginak arra, hogy igazolja a hozzá füzött nagy várakozást. Mellette a kitünő *Kovács* Károly, *Táray* Ferenc, *Könyves-Tóth* Erzsi, *Apáthy* Imre, *Pethes* Sándor mulattatják a közönséget. A *Vidám Színház* is uj darabot mutatott be. *Vadadi* Albert és *Fehér* István „*Arany Tulipán*" cimü magyar mesejátéka nem mond ujat, de kedvesen tálalja fel a régi, János vitézre erősen emlékeztető népmesét. A szereplők közül a kitünő *Feleki* Sári emelkedik ki, aki a közeljövő Turay Idája. Uj színésznő *Fábry* Éva, akinek bemutatkozása biztató. De jók a többiek is: v. *Hajmássy*, *Keresztessy* Mária, *Rédey* Sári, *Bánhidy* László, *Ujváry* Lajos, *Somkuty* Dezső. Fehér István kellemes dalait temperamentumosan vezényli *Csanak* Béla.

2.

Táblás ház lesz husvétkor minden magyar fürdőhelyen, üdülőhelyen. Minden szoba le van foglalva Siófokon is. A szép balatoni divatos fürdőhely hálából *már husvét vasárnapján megnyitja a Kaszinót is*, nem kis örömére a zöld asztal híveinek.

* Az atyai hár legszebb disze egy kvéd Orrefors üveg Csobothné és társától (Régiposta-u. 5.)

3.

A hét legérdekesebb eljegyzési hire: *örgróf Pallavicini* György fia, *Edo* eljegyzte *báró* Gerlóczy István leányát, *Ilit*. A hir kétségelenül örömet szerez az előkelő társaságnak, amelynek ugy a szép menyasszony, mint a rokonszenves vőlegény kedvelt tagjai.

* Ez igen. Pompás női tavaszi kalapok Heller Frigyesnél, Csányi-u. 12.

4.

A hét végén végre a Nemzeti Színház is szenzációval szolgál: bemutatja *Zilahy* Lajos uj darabját, *Bajor* Gizivel a főszerepben. A „*Szépanyám*" az iró 19-ik szinpadi műve és a 8-ik Zilahy-darab, amelynek Bajor Gizi játssza a főszerepét.

* Az „Egy boldog pesti nyár" c. operettben szereplő: Honthy Hanna, Turay Ida, Csikós Rózsi és Somogyi Nusi — divatrevünek is beillő — gyönyörű ruháit Szita József, az ismert tehetséges modellista készitette.

5.

Boldogan jelentjük, hogy a tavasz, az igazi tavasz, jogerősen és felebbezhetetlenül bevonult Budapestre. Ezt pedig nem a rügyfakadásból, nem a hőmérő alapján, sőt, nem is a meteorológiai intézet jelentése szerint állapitottuk meg, hanem sokkal egyszerübben és megbizhatóbban: *Maráti Lili harisnya nélkül jelent meg a korzón*. Hozzátehetjük, hogy a pesti divat e korlátlan irányitójának nagy horderejü elhatározása nagy szenzációt keltett és egyben örömet is a harisnyátlan fronton. Akadt olyan divathölgy is, aki Muráti példáját gyorsan követve, hazasietett és pár perc mulva már harisnya nélkül jelent meg a Dunaparton. Igazán nem nehéz megjósolni, hogy ez divat idén nagyon kapós lesz és még este is kevés lesz a harisnya a pesti utcán és éttermekben.

* Udvarolni felesleges. Ajándékozzon inkább Orrefors üveget. Csobothné és társától (Régiposta-u. 5.)

6.

Szombaton és vasárnap két izgalmas szerepgondja volt a Nemzeti Szinháznak. Szombaton délután *Kürthy* György nem léphetett fel a Nemzetiben — erről rendőri tudósitónk számol be részletesen — az Igazi Passió előadásán és helyette *Raab* Antal ügyelő játszotta el Pontius Pilátus szerepét. Kürthy Pontius kollégái szerint ugy *került a rendőri ügybe, mint Pilátus a Credoba*...

Vasárnap reggel *Mészáros* Ági jelentette, hogy fogmütéte következtében arca annyira feldagadt, hogy képtelen eljátszani a Kamaraszinházban a *Tacskó* női főszerepét. Délben azután az a megnyugtató hir jött, hogy Mészáros Ági állapota javult és igy a Kamarában az előre eladott táblás házak előtt lefolyhatott mindkét előadás.

* A nyak is hervad, asszonyom! Kezeltesse, mig nem késő, a „Silan" kozmetikában, Veres Pálné-u. 12.

7.

A hét legtöbb gratulációját vitéz *Béry* László, a kitünő ujságiró, az Esti Ujság szerkesztője kapta, aki most tartotta meg Pálf nagyesküvőjét *Apponyi* Pauline grófnővel. A nyoszolyólányok: báró *Lindenhoff* Ili, gróf *Kálnoky* Johanna és báró *Rubidó-Zichy* Bäby voltak.

* Palugyai Győző Viktor szücs (Váci-u 15.) uj modelljei elkészültek.

8.

Mezey Mária rövidesen a Madách Szinházban mutatkozik be Ibsen „Rosmersholm" cimü darabjának főszerepében. Érdekes, hogy ez a régi szindarab *szembeszáll a szélsőségekkel* és az iró hitvallást tesz a lelki szabadság mellett.

* Tavaszi fényvédő kezelés: S. Csürös Ilona kozmetika, Váci-u. 17. I.

9.

A dunaparti kávéházi konjunktura, — mint azt a Notesz egyik olvasója panaszolja — elbizakodottá teszi a pincéreket. A *Luganó-kávéházban*, ahol egyik nagy daléneksenünk lép fel, az történt meg, hogy az egyik vacsorázó társaságnak a pincér vacsora után nem akart vizet hozni. „*Ez nem egyszerü kávéház*" — mondotta. Jó volna, ha a kávések kissé kioktatnák személyzetüket, annál is inkább, mert ők tudják legjobban, hogy minden konjunkturának megvan a maga böjtje is.

* Tokaji aszu — Orrefors pohárból. (Csobothné és Tsa, Régiposta-u. 5.)

10.

Ismét megnyilt a legrégibb párisi kávéház, a *Café Procope*, amelyet *1684-ben* alapitott az olasz *Procopio Coltelli*. A XVIII. században *Voltaire*, *Rousseau* és *Danton* is állandó vendégei voltak a kávéháznak. *A Café Procope helyiségében lett a vörös frigiai sapka a forradalom jelvényévé*. *Bonaparte* Napoleon tüzérhadnagy korában ugyancsak gyakran járt a kávéházba s *egy alkalommal kétszarvu hadnaggi kalpagját hagyta ott zálogban, mert nem tudta kifizetni a számlát*. Később főként *művészek, költők találkozóhelye* lett a Procope-kávéház. 1930-ban *bezárták* a történelmi jelentőségü kávéházat, amely *most ismét megnyilt a Rue de l'Ancienne-Comédie egyik házában*.

* Igazi passzió megnézni Csobothné és társa kirakatait (Régiposta-u. 5.).

11.

A volt filmnagyság érdekeltséget vállalt az illatszerszakmában és igen jól prosperál. Rossz nyelvek szerint a háboru után áttért a szagosfilm-gyártásra.

12.

Annakidején feltünést keltett, hogy *Festetich* Izabella grófnő férjhez ment Carlo *Perrona* olasz követségi titkárhoz. A fiatal pár állandóan Rómában tartózkodik, most azonban a grófnő, családja látogatására Budapestre érkezett.

* Végleges szőr- és szemölcsirtás Loránd kozmetika.

13.

Enyhülésre van kilátás a harisnyafronton. A Notesz arról értesiti egy harisnyagyáros, hogy a harisnyagyártás zavartalanul folyik, *nagyobb készletek vannak már raktáron, amelyek csupán az illetékes hatóságoknak felszabadító rendelkezésére várnak*. Rövidesen megkapják a kereskedők az árut és igy a hölgyeknek módjukban lesz őszi szükségletüket beszerezni.

14.

Gazdát cserélt a csendes, kis budai kávéház. A volt tulajdonos főpincéri állást vállalt a pesti nagykávéház-étteremben, az uj tulajdonos pedig letette a tasakot és főpincéri állását otthagyta. Felcserélték a szerepeket. O tempora mutantur...

15.

Bolgár Kálmán főhadnagy, az ismert urolvas, eljegyezte *Almássy Orsolya* grófnőt, gróf *Almássy* Imre és gróf Széchenyi Tonette leányát.

16.

A hét legjobb textilviccét *Salamon* Béla, az ismert komikus követte el, aki egy nagyobb textilcéghez látogatott el, hogy a főnöknek egy dedikált könyvet nyujthasson át. A bolt személyzete feltünő ridegen fogadta Salamon Bélát, aki igy szólt: „Ne tessék olyan mérgesnek lenni, hiszen én *nem venni jövök, hanem eladni*".

17.

Valóságos virágoskertté teszik a pesti utcát az imprimék. A divat a nagymintás, nagyvirágos emprimé, amelynek ára azonban, legkivált a kézifestés-virágunak, igen magas.

Tökéletes szabás békebeli minőség Ferda Manyinál

18.

Budapest legfiatalabb és legtehetségesebb dizőze: *Medgyaszay* Vilma. Divat őt meghallgatni, mert valóban müvészi, amit ad. E héten a közönség soraiban megjelent a volt drámai színésznő, egyben volt trősztelnöknő is és ugy a dizőz, mint a müvészno nagy sikert aratlak.

— LENOR illatszergyár Baeder és Fia Lac Bleu kölnivize az előkelő hölgyvilág kedvenc illata.

Perzsabundák, bolerók, rókakabátok, platin-, kék-, ezüst-, kereszt-, vörös-
RÓKÁK
olcsón SZEMERE szücsnél
Erzsébet-körút 26 második emeleten

Egy boldog pesti nyár

Beszámoló az évad nagy operettjéről

A Fővárosi Operettszinház ujdonsága, az „Egy boldog pesti nyár" — revüoperett a javából. Vagyont forditottak arra, hogy a közönségnek bemutassák a millenniumi idők szinpompás, vig Budapestjét. Az áldozatkészségnek köszönhető, hogy olyan jeleneteket látunk, amilyeneket eddig az amerikai nagy revüfilmekben mutattak be.

★

E sorok irója szemtanuja volt nagy sportteljesitményeknek. Láttunk világrekordokat, olimpiai győzelmeket. Ott voltunk, amikor Bajor Gizi vizsgázott az Akadémián, amikor Pethes Imre aratott döntő sikert az ország első szinpadán. Amikor a feledhetetlen Péchy Erzsi bájával és szökeségével hóditotta meg az ifju budapesti titánok szivét. Most megint olyan müvészi teljesitményt láttunk, amely az operettkultura zsenijéből fakad. És ez a mi Honthy Hannánk. Teljes asszonyi pompában ragyog! Nemcsak elhiteti velünk, hogy a szinpadon beleszeretnek a huszárönkéntesek, de a nézőtérről is hódolattal és szeretettel néznek rá. Látjuk, mint falusi földesasszonyt, aztán Ligeti Klárit, az orfeum ünnepelt primadonnáját, majd Ásvayné-szerü öreganyóként jelenik meg előttünk, hogy végül az ősbudavári nagy finálében, a tüneményes forgószinpadon a csodálatos énekszámai után ugy perdüljön táncra, mint Ginger Rogers. Tánca csupa finomság s amellett — álmélkodunk el egy kicsit — még akrobatikázik is. Külön eseményt jelentenek Honthy Hanna milleneumi divatkreációi. Általában az összes szereplők a legtökéletesebb korabeli ruhákban szerepelnek a szinpadon.

Csortos Gyula, mint Salvator főherceg, rendkivül érdekes. (Csak azt nem értjük, miért van reggeltől estig mindig zsakettben). Vitéz Gozmány György, az uj bonviván, első szerepében megmutatta, hogy karakán gyerek. Kertész Dezső luszárezredese egy darab békebeli Magyarország. Csikós Rózsi, mint az ezredes kislánya, elbájoló. Olyan, mint egy csokor tavaszi virág. Táncszámai után zugott a taps. Latabár Kálmán humor-világrekordot javit. Turay Ida összes eddigi szerepeit felülmulja. Külön kiemeljük Somogyi Nusit: először, mint szigoru tanárnő, aztán mint Ősbudavára gyöngye jelenik meg. Juhász József Mokány Bercije tökéletes.

★

Néhai Szilágyi László ötletéből Orbók Attila irta a szellemes darabot. Három zeneszerző slágereit játssza a zenekar. Holtversenyben mind a hárman elsők: Buday Dénes, Eisemann Mihály és Fényes Szabolcs. Tihanyi Vilmos, mint rendező különösen a nagy finálében mutatta meg operettrendezői tehetségét. Az ötletes táncokat Horváth Manci költötte és tanitotta be. Gratulálunk! Bercsényi Tibor tervezte a diszleteket. A diszlettervezés professzora.

★

Az embereken vágyakozás van a régi világ iránt. Ezt ébresztette fel bennük az Operettszinház. Az öregek szinte könnyeztek a premiéren, a fiatalok pedig gyönyörüséggel figyelték, hogy hogyan is szórakoztak — akkor az emberek.

Pataky Károly

ÉRTED

Paula Wessely, Attila Hörbiger és Ucicky személyesen is megjelennek a Corvin mozi premierjén

A Corvin Filmszinház a husvéti ünnepek alkalmából mutatja be a Wien-film legujabb produkcióját, amelynek Érted a cime. A film két főszereplője Paula Wessely és Attila Hörbiger, a rendezővel, Gustav Ucickyval, a hét végén Budapestre jönnek és személyesen megjelennek a Corvin-mozi ünnepélyes premierjén. Paula Wesselyt nem kell bemutatnunk a budapesti közönségnek. Ő Budapesten is olyan népszerü, mint Bécsben vagy Európa bármelyik városában. A naturalista filmmüvészet egyik legtipikusabb képviselője. Partnere Attila Hörbiger, aki egyben az életben a férje is. A pozsonyi származásu Hörbiger élete egyik legnagyobb szerepét játssza el ebben a filmben. Paula Wessely és Attila Hörbiger olyan házaspárt alakitanak, akiket eleinte csak az érdek köt össze és akik csak nagy szenvedés és áldozat árán találják meg késői boldogságukat. A filmet sok nagy siker irányitója, Gustav Ucicky rendezte. Az izgalmas Paula Wessely-film sikere biztos.

FILMHIREK

HUSVÉTKOR 1000-IK MAGYAR VILÁGHIRADÓ. A Magyar Film Iroda husvétkor hozza ki az 1000-ik magyar világhiradót. A magyar filmhirszolgálat jelentős mérföldkövénél visszapillantanak az elmult két évtized munkájára és az ünnepi kiadás *történelmi hiradófelvételek sorozata lesz.*

★

BARKÓCZY BEÁTÁT MEGOPERÁLTÁK, aki kétheti lillafüredi filmezés után érkezett haza. A mandulamütét kitünően sikerült és a kitünő filmszinésznő néhány nap mulva elhagyhatja a Pajor-szanatóriumot.

★

FILMFELVÉTEL LESZ HUSVÉT HÉTFŐJÉN A VIGADÓBAN rendezendő Jazz-parádén, amelyet a Szinházi Magazin rendez. Fellép *Karády* Katalin, Chappy (Orlay) jazz zenekarával, *Simor* Erzsi, mig a fiatal gárdából a tehetséges *Ráthonyi* Róbert, a Vörös Malom népszerü bonvivánja, valamint *Kardos* Magda, a Kamara Varieté táncesztárja.

— **Miklós Lyvia gramofonlemezen.** A Fővárosi Operettszinház népszerü és fiatal tagja, *Miklós* Lyvia táviratot kapott Berlinből, hogy a pár hét előtt felvett próbalemez alapján 10 Imperial lemezoldalt énekeljen és azonnal utazzon Berlinbe. Ez annál inkább lehetséges, mert a Fővárosi Operettszinházzal kötött szerződése ezt megengedi.

— **Dayka Margit mint cirkuszi clown.** *Dayka* Margit, aki egyik drámai szinházunkban éppen most aratja uj müvészi pályafutásának egyik legnagyobb diadalát, husvétkor egészen rendkivüli szerepben mutatkozik be a pesti közönségnek. A *Fényes*-cirkusz husvéti nagy sztár-felvonulásán a müvésznő a Szerelmi láz cimü cirkusz-filmsláger dalát fogja elnékelni elragadó bohóckosztümben. *Simor* Erzsi, *Turay* Ida, *Kiss* Manyi, *Fellegi* Teri, *Türk* Berta, *Kelly* Anna, *Latabár* Kálmán, *Pethes* Sándor, *Cselényi* József és a pécsi öreg diákok együttesén kivül *Fényes* egészen különleges arttista szenzációról is gondoskodott. A májusi cirkuszmegnyitó fő attrakciója a Hagenbeck-féle vadállatrevü, amelyben oroszlánok, tigrisek, jegesmedvék és barnamedvék egy ketrecben szerepelnek.

Csütörtökön uj revü az Arizonában

Az Arizona uj revüjének premierjét csütörtökön tartja meg. Cime „Arizona 2000-ben". A hipermoderu uj revü csupa meglepetés. A hölgyek porcellánruhában táncolnak. Leszerződtették Óváry Tibort, a magyar Fred Astairt. A zenekart Bosco, a világhirü olasz karmester dirigálja. Szerepel Cziffra György, a hires jazzzongoraművész, Cirganella török táncosnő, La Bella Martha, a legtökéletesebb budapesti tánc-sztár, Pavlov Jutka uj táncában bemutatja a Boszorkány és az ördög cimü jelenetet. Uj számot kreál Imre Márai. Minden este 8 órakor kezdődik az Arizona uj revükülönlegessége.

Amig a készlet tart, régi minőségben kapható!
VITACIT BORIAPLALÓ hormonos krém nagy tubus — P 6.65
száraz, érzékeny, hüzódó arcbőrre, időelőtti ráncok és szaruálabak ellen
VITACIT ARCPAKOLÁS, gyors szépitőszer készlet — P 6.72
mitesszerek, fénylő, pórusos pattanásra hajlamos arcra
VITACIT ARCPUDER, 9 szinben nagy doboz sak — P 3.02
luxusminőség, az igényes hölgyek pudere (Szinmintát ingyen.)
VITACIT KÉZFINOMITÓ (tejkrém), tégely — P 3.35
elhanyagolt kezeknél is biztos hatásu
Postai szétküldés utánvétte „Kozmetikai Tanácsadó"-val: Loránd Kozmetika Budapest, Mussolini-tér 2
Szaküzletekben is kapható.

VERA KOZMETIKA
szemalatti ránctalanitás
Népszinház-utca 22. Telefon 137-801.

Sztalingrádnál a németek ujabb pontokon törtek előre a Volgáig

Berlin, szeptember 27.

A Führer főhadiszállásáról jelentik a Német Távirati Irodának:

A véderő főparancsnoksága közli:

A Kaukázus északnyugati részében és a Terek mentén a szívósan védekező ellenséget több mélyen tagozott állásából kivetettük. Egy ellentámadás elhárítása során a német csapatok a Terek mentén megsemmisitettek két ellenséges zászlóaljat és többszáz foglyot ejtettek. Légi haderőink a tuapszei és chostai kikötőt bombázta és bombával megrongált egy teherhajót.

Sztalingrád városának középpontjában gyalogságunk megrohant több erődberendezést és épülettömböt s zuhanóbombázók támogatásával ujabb pontokon a Volgáig tört előre. Az északi záróarcvonalunk ellen intézett tehermentesitő támadásokat visszavertük. Ennek során egy páncélos hadosztályunk megsemmisitett 24, nagyrészt nehézpáncélost. Összpontositott támadásokkal repülőink sulyos veszteséget okoztak a szovjetnek. Német és román harcirepülő-kötelékek folytatták az Alsó-Volga vidéki vasutakon folyó ellenséges utánpótlás szétverését.

A doni arcvonalon helyi jellegü tevékenység folyt. Voronezstől északnyugatra ismét több ellenséges támadás valott kudarcot. Rzsev mellett az ellenség páncélosokkal és repülőkkel támogatott nagyobb erővel ismét támadást indított az arcvonal egy szakasza ellen. A kemény harcok még tartanak. A Ladoga-tótól délre az ellenségre nézve sulyos veszteséggel visszavertünk több támadást és ujabb készenléti állásokat zuztunk szét valamennyi fegyverünk összpontositott tüzével és a légi haderő közremüködésével. Az ellenség a Néva széles szakaszán átkelést kisérelt meg; 260 csónakot semmisitettünk meg és foglyokat ejtettünk. A szovjet szombaton 50 repülőgépet vesztett, a mi veszteségünk három gép.

Berlin, szeptember 27.

(Német Távirati Iroda.) A Kaukázusban és a sztalingrádi épületromok között folyó kemény harcokról a német véderő főparancsnoksága kiegészitésül még a következőket közli:

A Kaukázus nehéz, helyenként üserdőszerü terepén a támadónak nem csupán az ellenséget kell leküzdenie, hanem a természetet is.

Irtókésekkel, fejszékkel és ásókkal törtek maguknak utat a német csapatok a sürü aljazattal benőtt erdőkben, mielőtt a makacsul védekező bolsevistákat kivethették erőditett állásaikból.

A Terek-folyó vidékén gyalogos és páncélos csapatok a házak között folytatott kemény harcokban elfoglaltak két nagyobb megerősitett helységet,

amelyek megtisztogatása folyamatban van.

A Terek-szakasz egy másik helyén *páncélos gránátosok visszaverték nehéz ellenséges páncélosok támadását* s ennek során hat páncélkocsit megsemmisitettek. *A folyó egyik kanyarodójából kivetettek egy nagyobb ellenséges erőcsoportot.* A bolsevistáknak sulyos veszteségeik voltak, az egyik helyen több mint 800 halottat számláltunk össze.

Sztalingrád déli részén a romhalmazok és házmaradványok között tervszerüen folytatódik a szétszórt ellenséges erők kisöprése.

Az északi záróállásban megsemmisitettek egy ellenséges erőcsoportot, amely behatolt a német csapatok küzdőterére.

A német harci repülőgépek az ellenség utánpótló vonalain *a nyilt pályán gyujtottak fel 16 tehervonatot* és bombáikkal elpusztitottak sok pályaudvart és vasutüzemi berendezést. Német vadászok Sztalingrad felett *lelőttek 26 ellenséges repülőgépet.*

Szovjet légitámadás finn terület ellen

Helsinki, szeptember 27.

(Német Távirati Iroda) A vasárnapi finn hadijelentés szerint a vasárnapra virradó éjszaka az ellenség néhány repeszbombát dobott a Ladoga-tó nyugati partján levő egyik helységre, aminek következtében csekély anyagi kár keletkezett.

Német harci repülők meglepetésszerü támadása a Kufra-oázisban levő angol támaszpont ellen

Berlin, szeptember 27.

(Német Távirati Iroda) A véderő főparancsnokság közli:

Észak-Afrikában szeptember 25-én német harci repülők meglepetésszerü támadást intéztek az angolok Kufra-oázisban levő támaszpontja ellen. Bombáik és tüzfegyvereik rombolást és tüzet idéztek elő az ottani erődítésekben és repülőteret berendezésekben, valamint legénységi szállásokban. Német vadászrepülők szeptember 26-án kisérőutjukon és szabad vadászat közben veszteség nélkül nyolc brit vadászrepülőgépet lőttek le.

Az elmult éjszaka bombákat dobtunk a Kairó melletti Heliopolis repülőterére.

A Csatorna partján és az Északi- és Keleti-tenger vidékén végzett ellenséges éjszakai zavaró berepülések során négy brit repülőgépet lőttünk le.

Az olasz hadijelentés

Róma, szeptember 27.

(Stefani) Az olasz főhadiszállás 853. közleménye: Az egyiptomi arcvonalon tüzérségünk eredményesen viszonozta az ellenség tüzelését. A légi tevékenység egész nap igen élénk volt. Német kötelékek sikeres támadást intéztek a Kufra-oázis ellen és több földön veszteglő repülőgépet elpusztitottak. Az ellenség légi harcban nyolc repülőgépet vesztett, egy kilencediket Tobruk légvédelme lőtt le. Egy angol felderitő gép a légvédelmi ütegek találata következtében Crotone környékén a tengerbe zuhant. A legutóbbi két nap folyamán végzett hadmüveletekről egy repülőgépünk nem tért vissza támaszpontjára.

Willkie nyilatkozata a második arcvonalról

(Német Távirati Iroda.) Mint a brit hirszolgálat Moszkvából jelenti, *Willkie* a sajtó képviselői előtt nyilatkozatot tett. Eszerint a második front Európában hasznos lesz, „feltéve, hogy katonai vezetőink jóváhagyják ezt az elhatározást". E katonai vezetők közül némelyeket — folytatta Willkie — „talán nyilvánosan kell majd kissé ösztökélni". Egyébként Szovjetoroszországnak az a kivánsága, "hogy a brit légi erő minden éjszaka intézzen repülőtámadást Németország ellen". A Szovjetunió gadasági viszonyairól kijelentette Willkie, hogy a jövő télen az élelmiszerek, „ritkák lesznek és talán még ennél is rosszabb lesz a helyzet". A szovjetlakások millióiba ezen a télen kevés fütőanyag fog jutni. Ruhadarabok jóformán nincsenek. „Egyszerüen nincs" több feltétlenül szükséges készlet.

Tojás- és baromfigyüjtő telepet rendezett be a főváros Kaposváron

A napilapok beszámoltak arról, hogy a sorbanálások megszüntetése végett *Budapesten bevezetik a rayonirozási rendszert.*

A rayonirozási rendszer mellett a sorbanállás megszünik, minden háziasszony annál a hentesiparosnál fogja beváltani zsirjegyét, akit előre bejelentett,

mint beváltót s *a henteseket viszont ennek megfelelően ellátják megfelelő mennyiségü zsirral.* A budapesti hentesiparosok zsirellátása a *Községi Élelmiszerüzem* bekapcsolásával fog történni. A községinek az ehhez szükséges zsir rendelkezésére áll. A városházán illetékes helyen ezzel kapcsolatban a következőket mondották a *Hétfő Reggel* munkatársának:

— Budapest lakosságának egyik legfontosabb élelmiszere, a zsir biztositása végett *Szendy* polgármester intézkedésére kormányhatósági jóváhagyással a *Községi Élelmiszerüzem épugy, mint a mult évben, az idén is kötött sertéshizlalásra szerződést vidéki gazdaságokkal.* Ezenkivül *a tétényi telepen kiterjesztette a bérhizlaltatás keretét.* Ezekután a főváros lakosságának zsirellátása biztositva van. Ami a *tojás- és baromfiellátást* illeti,

a polgármester utasitására a Községi Élelmiszerüzem Kaposváron tojás- és baromfigyüjtő telepet rendezett be.

A telep müködését július hó 1-én kezdte meg.

Közölték még a munkatársunkkal, hogy a kaposvári tojás- és baromfigyüjtő telep lehetővé teszi, hogy *az elkövetkező hónapokban a Községi Élelmiszerüzem mintegy harmincezer darab baromfit, főképpen libát hozzon forgalomba a budapesti piacon.*

EDEN A HÁBORU UTÁNI ANGOLSZÁSZ TERVEKRŐL

Amszterdam, szeptember 27.

(Német Távirati Iroda.) Mint a brit hirszolgálat jelenti, *Eden* brit külügyminiszter szombaton Leamingtonban, választókerületében beszédet mondott. Egyebek között kijelentette,

„Angliának sürgős kötelessége", hogy csapásokat mérjen a német városokra.

A külpolitikai kapcsolatokról szólva kijelentette *Eden*, hogy *a jó kapcsolatok „a kölcsönös megértéstől és bizalomtól" függnek. Angliának bizalmat kell keltenie szavai és szándékai iránt.* Hogy ez sikerüljön, ahhoz elsősorban Angliának kell saját magában hinnie. A brit külügyminiszter szószerint ezeket mondta:

— *Ha visszapillantunk, okunk van a sajnálkozásra, mert nem volt elég hitünk.* Nem hittünk saját magunkban és az ügyben, amelyért sikra szálltunk. Sehol sem volt ez szembeötlőbb, mint külpolitikánk terén.

Szándékunkat, hogy szilárd és következetes külpolitikánk legyen, keresztezte kényelemszeretetünk és vágyakozásunk a nyugodt élet után,

valamint az a hajlandóságunk, hogy a mult babérain pihenjünk, *gondolkodásra lusta irtózásunk minden uj eszmétől, elsősorban pedig idegenkedésünk attól, hogy áldozatokat hozzunk saját védelmünk és a maunkévá tett ügy céljára.*

Kijelentete *Eden* ezután, hogy

a szövetséges hadseregeknek gyökerestől ki kell irtaniok a tengelyhatalmakat.

A törvénynek és rendnek meginl érvényesülnie kell és a legfontosabb jogi intézményeket ujra fel kell állitani

Elkerülhetetlen, hogy ezt a müvet kezdetben katonai felügyelettel hajtsák végre.

„A büntetésnek gyorsnak és biztosnak kell lennie."

A háborut követő világ kialakitásáról a brit külügyminiszter igy nyilatkozott:

— *Olyan nemzetközi rendet fogunk kiépiteni, amely megfelel a brit kultura természetes irányzatának és amely a szövetségesek, különösen pedig a nagyhatalmak, együttmüködésétől függ.* Elhatározott szándékunk, hogy

az Egyesült Államokkal a legszorosabb kapcsolatban maradunk és ugyanugy az angol-szovjet szerződésben is „nagyon nyomatékosan kötelezték magunkat", hogy teljes mértékben együttmüködünk a Szovjetuinóval a háborut követő épitésében.

Eden mint az emberiség nagy vezetőjéről emlékezett meg *Churchill* miniszterelnökről és a következő szavakkal fejezte be beszédét:

— *Olyan vezetőre, mint Churchill, békében és háboruban egyaránt szükségünk van.*

A canterburyi érsek és Cripps a gazdasági rendről

Amszterdam, szeptember 27.

(Német Távirati Iroda) Mint a brit hirszolgálat jelenti, egy londoni tömeggyülésen, amelyen a háborut követő idők kérdéseit vitatták meg, a canterburyi érsek, az anglikán egyház feje és Sir Stafford *Cripps* ugy nyilatkozott, hogy *a háboru előtti gazdasági rend ellenkezik a kereszténység elveivel.* A canterburyi érsek elsősorban a gazdag és szegény között mutatkozó nagy különbségre mutatott rá és kijelentette, hogy e téren *minden körülmények között kiegyenlitődést kell teremteni.*

Cripps az egyház feladataként jelölte meg *a szociális és gazdasági átalakulásra szükséges erkölcsi erők és energia megteremtését* és ezzel fejezte be beszédét: *„Készeknek kell lennünk elöjogaink feladására."*

— **Mussolini Viltorio Győrött,** Győrből jelentik, hogy Vittorio *Mussolini* kiséretével vasárnap délelőtt odaérkezett. A Duce fia az ünnepélyes fogadtatás után tisztelgő látogatásokat tett, majd *Pannonhalmára* látogatott el.

Ön is hallgassa meg
a Dubarry Kávéház-ban
Dévay Ari ragyogó müsorát
Zene: Bundzik Dénes—Fejes Tibor—Bányai (Czauner) Ferenc
Az intim kis Anna Bar-ban
Pázsy Mária Csákváry és Mennich
Wurm-utca 1
Uj vezetés! Tel.: 181-492

LAKÁSÁBAN, KONYHÁJÁBAN, MINDENT TÖKÉLETESEN ÉS kiméletesen TISZTIT VIM

Perzsabundák szépek, olcsón SZEMERE szűcsnél. Erzsébet-körút 26. sz. **második emeleten**

NOTESZ

1.

Kiváló meteorológusok megállapitása szerint *50 év óta másodszor él át Európa olyan „trópusi" szeptembert, mint amilyenben ezidén van részünk:* 1942 szeptemberének első fele, sőt néhány nap kivételével a második fele is, miben sem különbözött *a juliusvégi nyár átlagos hőviszonyaitól.* Gondoljuk csak meg: tegnap hazánk legtöbb vidékén 29 fokot mértek árnyékban! Az idei szeptemberhez, mint már emlitettük, *félszázad óta csak az 1929-i szeptember hasonlitható,* amelynek átlaghőmérséklete elérte a 19 fokot és voltak délidői, amelyek melege a kánikulai hőséget is jóval meghaladta. Ennek *ellentétét* értük meg 1912 szeptemberének első felében, amikor a középtemperatura 10.4 fok volt, tehát igen közel ahhoz, amikor az emberi szervezet már *fütött szobát* kiván. (Ezidőtájt, amikor fütőanyag még bőven és olcsón állott rendelkezésre, nyilván már sok kályhába begyujtottak!) Már most, hogy statisztikát is adjunk az idei szeptemberről: eddig a koraősz husz nyári és három trópusi nappal örvendeztetett meg bennünket, ami azt jelenti, hogy a hőmérő háromszor állott 31 fok fölött. A meleg időjárás okát a tudósok és a jósok is két okra vezetik vissza, az egyik az erős napbesugárzás, a másik a meleg kontinentális levegő nagy beözönlése.

* Könnyálló Rosamy szempillafesték Smart perfumeryben kapható.

* Meglepetés volt a Sputz-szalon idei kollekciója. A nagy érdeklődésre való tekintettel a héten is folytatja a modellek bemutatását.

2.

Sok-sok százan kisérték utolsó utjára *Bakonyi* Kálmán kuriai birót, a tisztaéletü, puritán, nemeslelkü emberbarátot, humanistát és nagy jogászt, *aki 50 évvel ezelőtt elsőnek inditotta el és szervezte meg hazánkban az elhagyott és elsodort gyermekeket védő intézményeket, ligákat, egyesületeket és bíróságokat is.* A pátriárkakort ért Bakonyi Kálmán sirja körül a gyászoló család és a barátok szinte végeláthatatlan sorában nagy csoport *meglett asszony és férfi* siratta jótevőjét, azok, akiket vigasztalan és eltévedt gyermekkorukban Bakonyi Klámán jósága és bölcsessége *mentett meg az életnek.*

* A héten lezajlott **divatbemutatókon** külön nagy sikere volt Jolie divatékszereinek (Kigyó-utca 4—6.).

3.

A chilei köztársaság fővárosában, a santiagói egyetem csillagvizsgálóintézetében *uj bolygót* fedeztek fel, amely a tudós professzorok mérései szerint *tizszer* olyan nagy, mint a Halley-üstökös. Az óriásbolygó *1943 márciusában* lesz látható.

* Budapest közismert helyiségei: az Irányi-utcai „Ludláb" és a budai „Kis Ludláb" éttermek. Kitünő konyha és italok, finom halk zene, remek hangulat. A „Spanyol terem" — elragadó szineivel — külön siker!...

* Végleges szőr- és szemölcsirtás, Loránd Kozmetika.

4.

A fasisztapárt titkára, *Vidussoni,* milánói kiáltványában megrázó adatokat tár fel *az olasz tanulóifjuság háborus szerepéről.* Ezek szerint Itália hadbanállása óta *650 olasz diák halt hősi halált* különböző csatatereken. A sulyosan sebesültek száma meghaladja az *ezerszázat.* A mai napig 29 diák kapta meg a legnagyobb olasz hadikitüntetést, a *nagy arany* vitézségi érmet.

* Elbeo-harisnya, Heyek, Petőfi Sándor-utca 17.

Tiszta gyapjú téli costüm októberben sem lesz olcsóbb — Rendelje meg Ferda Manyinál

5.

Dacára a korai kezdésnek, valóságos diszelőadással nyitott kaput a Fővárosi Operettszinház. A hármas páholyban *Varga* miniszterét láttuk, a nézőtéren pedig feltünt *Hóman* Bálint ny. kultuszminiszter alakja. Az operaház müvészei *Márkus* Lászlóné páholyából hallgatták kollégájuknak, *Sárdy* Jánosnak gyönyörü dalait. A főpróbán bizonyos kifogások merültek fel Kossuth és Görgey *operettben való szerepeltetése ellen.* Az igazgatóság deferált ezeknek a kétségtelenül helytálló véleményeknek: *Görgey szerepét kihagyta a darabból, a Kossuth Lajosét pedig alaposan meghuzta.*

Szinházi hét

* Ivan *Noé,* a Vigszinház *Christian* cimü uj darabjának szerzője azt a jólismert szürke verebet viszi szinpadra, aki néha-néha rövid percekre paradicsommadárnak álcázza magát és ezután ismét visszatér a vigasztalan szürkeségbe. Kár, hogy a pompásan induló darab a végén maga is kissé dialógusokba szürkül. A szerző, mintha megelégedett volna azzal, hogy kétlaki alakját felvázolja, az adott helyzetekből kiaknázható komolyabb összeütközéseket gondosan kerüli. Igy is igaza van, mert a kép, amit felvázol, hü és hiteles. *Harsányi* Zsolt forditása kitünő, a rendezés teljes dicséretet érdemel; a játék pedig a Vigszinházban megszokott pergőütemü és szines. *Somlay* játssza a főszerepet olyan szinpadi beszédmüvészettel, ami még a lehetetlent is el tudja hitetni. *Tolnay* Klári ezt a nem egészen nekivaló szerepet is tökéletesen játssza meg, párizsias izlésü ruhái pedig egy hamisitatlan békebeli párizsi szalónnak is becsületére válnának. Kisebb szerepekben pompás kabinetalakitást láttunk *Sitkey* Iréntől, *Kőmüvestől* és *Mihályitól.* Nagyon jó volt, mint mindig, *Orsolya* Erzsi. A többi szereplő között elsősorban vitéz *Benkőt* kell megdicsérni, de tetszett *Boray, Hajnóczi* Livia és a tehetséges *Kelemen* Éva is.

* Méltóztatnak talán még emlékezni Madame *Humbertre,* a békebeli idők nagy párizsi szélhámosnőjére, aki milliók költött hirével becsapta egész Franciaországot. Nos, ebből az igaz történetből csinált ügyes komédiát H. *Coubier* ur és azt *Nagy* Adorján kitünő rendezésében, *Tokaji* György forditásában mutatta be a Nemzeti Kamara Szinház. A *Blőff* egyébként igénytelen történet, mely mégis alkalmat ad *Rajnay* Gábornak, *Somoggi* Erzsinek és *Mészáros* Áginak arra, hogy a publikumot mulattassa és ezen fáradozik az együttes többi tagja is. *Makláry* Zoltán, *Ungváry* László, *Szabó* Sándor, *Kürthy* György és *Galamb* György. Elő kellett-e adni ezt a darabot a Nemzeti Kamara Szinházban? *Nem.* Mit szoktak mondani, ha hétméteres távugró hat hetvenet ugrik? — *Volt jobb!* Mi azt mondjuk, lesz itt még jobb is, *leggen is...*

* Herczeg Ferencnek sem hozta meg minden darabja a kivánt sikert, a jó öreg G. B. Shawt pedig egyszer ki is fütyülték Londonban, *Barabás* Pál, a rokonszenves és tehetséges iró se szégyelje, hogy *Eltévedt angyalok* cimü darabja annak rendje és módja szerint megbukott az Uj Magyar Szinházban. Bizonyos, hogy a közönség is — visszaemlékezve Barabás régebbi kitünő darabjaira és remélve tőle a még jobb ujat —, megbocsátja neki ezt a kis tévedést, méltányolva a jó szándékot. Mert jó szándék vezette Barabást, aki darabjában azt óhajtotta megmutatni, hogy egy kis jósággal meg lehet téríteni a legnagyobb gazembert is és boldoggá lehet tenni az egész világot. Irjuk javára Barabásnak azt is, hogy az Uj Magyar Szinház törekvéseiben nem segitette. Az előadás egyenlőtlen és azon *Bulla* Elma, *Hajmássy* Miklós és *Rácz* Vali, a főszereplők nem sokat tudnak javitani. Bün volna azonban elhallgatni azt, hogy *Juhász* József, aki a Nemzeti Szinházból tavaly jött erre a szinpadra és elkallódottnak látszott, ezuttal megtalálta magát és nyiltszini tapsok között igazolja az, hogy egyik legnagyobb emberábrázolónk.

* Valóságos bemutatószámba ment a Nemzeti Szinházban *„A hid"* felujitása. *Herczeg* Ferenc időálló történelmi müvét uj szereplők játszották, akik közül *Uray* Tivadart, *Olthy* Magdát, *Major* Tamást, *Ujlaky* Lászlót és *Kovács* Károlyt kell kiemelni. Maga Herczeg Ferenc nem jelenhetett meg az előadáson, az irók fejedelme töretlen egészségben badacsonyi házában tartózkodik és szorgalmasan dolgozik uj darabján.

— **A Petőfi Társaság ülése.** A Petőfi Társaság vasárnap délelőtt tartotta az őszi évadban első felolvasóülését az Akadémián *Havas* István elnökletével. Az elnök megnyitójában megemlékezett arról a mélységes gyászról, amely a nemzetet vitéz nagybányai *Horthy* István kormányzóhelyettes hősi halálával érte. A főtitkári jelentés után *Csengery* János három költeményét mutatta be, majd *Bán* Aladár olvasta fel emlékezését *Gyóni* Gézáról. *Vályi-Nagy* Géza olvasott fel ezután költeményeiből, ezt követően *Havas* István *Csengey* Gusztávról emlékezett meg, végül *Nagy* Adorján elszavalta Petőfi „Szeptember végén" cimü költeményét.

— **Olasz nyelvtanfolyamok.** Az Olasz Kulturintézet az elsötétités miatt nem este, hanem már délután 4 órakor kezdi ingyenes nyelvtanfolyamait. Felvilágositást az Intézet ad IV., Eskü-ut 5. szám alatt.

— **A Nikotex Rt.** most tartotta meg rendes évi közgyülését. A vállalatnak a m. kir. Dohányjövedék részére készitett csökkentett nikotintartalmu dohánygyártmányai tovább nyertek népszerüségben s a visszatért erdélyi részek a szivarfogyasztást, a bácskai részek pedig a cigarettafogyasztást jelentősen emelték. A költségek természetszerüen emelkedtek a forgalom emelkedése azonban a nyereség arányos növekedését hozta magával, a megfelelő tartalékolások mellett a nyugdijalap dotálása után 108.512.78 pengő nyereséget ért el a vállalat. A társaság kezdettől fogva követett szociális gondoskodásának további kiterjesztéseképpen hadbavonult alkalmazottainak hathatós megsegitése mellett dunakeszi üdülőtelepét is további négy kis nyaralóval egészitette ki ugy, hogy valamennyi munkása és tisztviselője szabadsága alatt két hétig terjedő gondtalan üdüléshez jutott.

* **Dán Klári, Budapest kedvence,** kedd este ismét fellép, forró sikereinek színhelyén, a kedves hangulatu **Parisette-kávéházban.** A közkedvelt Maróthy—Balogh kisérik.

A legaktuálisabb szindarab
Eltévedt angyalok
Barabás Pál uj vigjátéka
BULLA ELMA
Csikós Rózsi, Rácz Vali, Somlay Julia, Hajmássy Miklós, Pethes Ferenc, Juhász József, Halassy Mariska, Simon Marcsa, Pálóczy László, Sugár Lajos felléptével
szeptember 25-től
UJ MAGYAR-SZINHÁZ

Gallé Tibor festőiskolája Bulyovszky-u. 21 Telefon 126-541
Alakrajz. Szobrászat. Reklám- és plakáttervezés. Mozdulatrajz. Mütörténet. Szakkönyvtár. Festőtechnikák és anyagismeret. Vidéki kiek részére levelező-korrektura. **Iskolai kiállitás és beiratás szeptember 19—29.**

Vitacit rögtön segit
Mitesszeres, tágpórusu, pattanásra hajlamos arcnak
VITACIT arcpakolás, készlet 6.72 P.
Száraz, érzékeny, huzódó, időelőtt ráncosodó arcnak
VITACIT bőrtápláló-krém, tégely 6.65 P.
A törvényes pótfelár az árakban benfoglaltatik.
Szaküzletekben is kapható. Postán „ARCÁPOLÁSI TANÁCSADÓ"-val küldi:
LORÁND KOZMETIKA, VI., Mussolini-tér 3. sz. **A nép garanciai**

Dobogókői üdülő 720 m minden modern kényelem, terraszos, fürdőszobás szobák. Kitünő konyha. Budapesttől másfél óra. Felvilágositás — szobafoglalás: **RAPID** utazási iroda, V. Harmincad utca 2. Tel. 380-321, 380-374

v. **ADMIRAL Casino** IV., Magyar-utca 5. T.: 185-378
este 7-től **Cocteil**
Kóczé Antal muzsikál

Mária főhadnagy

Nagy siker az ujjászületett Fővárosi Operett Szinházban

A *Fővárosi Operett Szinház,* mely tavaly a hozzá nem értő vezetés és tőkehiány miatt kevesett számitott a szinházi piacon, idén gazdát cserélt és *Fényes* Szabolcsban, a közkedvelt kitünő komponistában megtalálta a megfelelő müvészi irányitót, *Orosz* Barna gazdasági igazgatóban pedig a megbizható tőkést. A hozzáértésből és áldozatkészségből született meg a *Mária főhadnagy,* amelynek már szinlapja is nagy feltünést keltett a budapesti uccán. Ennyi ragyogó névvel még nem inditottak utnak operettet.

Szilágyi László, a darab drámai gyorsasággal nemrég korán elhunyt szerzője, e 38-ik munkájában daljátékának keretéül a magyar szabadságharcot választotta és annak középpontjában *Lebstück* Máriát, a Bécsben nevelt, de izig-vérig magyarnak maradt leányt helyezte, aki végigharcolja a szabadságharcot, majd egyik katonapajtásában találja meg élettársát. Ehhez a történethez szerzett *Huszka* Jenő szebbnél szebb melódiákat, amelyek *Endre* Emil karnagy vezényletében már a nyitánynál megkapták a tapsokat. *Tihanyi* Vilmos brilliáns rendezésében *Bercsényi* Tibor gazdag és korszerü diszletei között, a *Nagyajtay* Teréz és *Pintér* Viktorné tervei szerint készült ragyogó kosztümökben a budapesti szinpadok elsőszámu kedvencei elevenitik meg a figurákat. A cimszerepben *Szeleczky* Zita üdeségével, kedvességével, töretlen fiatalságával hódit és kitünő partnere az Operaháztól nobilisan kölcsönadott pompásan énekelő és kitünően játszó *Sárdy* János. Ehhez a kettőshöz illeszkedik legnagyobb operettprimadonnánk *Honthy* Hanna, énekével, játékával és nem utolsó sorban ragyogó megjelenésével. A szerelem és lira mellett a humort, kacagást, a *Kiss* Manyi—*Latabár* Kálmán kettős szállitja pazaron. Egy magyar nemes alakját tökéletesen és rokonszenvesen viszi szinpadra *Solthy* György. De ilyen jó az egész együttes: *Földényi* László, *Pártos* Gusztáv, *Haraszti* Mici, id. *Latabár* Árpád, a karakterisztikus *Pataky* Miklós, a táncos vitéz *Gozmány* György és mindenki, aki énekel, táncol, mozog az ujjászületett Fővárosi Operett szinpadán. Az első négy táblás ház után könnyü a prognóis: *száznál több Mária főhadnagy* a Nagymező-uccában. (x)

Bécsi vér

A *Wien Film* reprezentativ produktuma a bécsi kongresszus idején játszódik, ahol *Wolkersheim* gróf házájának érdekeit védi és diplomáciai utjára felesége, az izig-vérig bécsi nő is elkiséri. A kongresszusra érkezett diplomatákat *Metternich* fogadja, akit a fiatal gróf hatásos beszédénél jobban érdekel az, hogy jó táncos-e, mert Bécsben a legfontosabb az udvari bál. Wolkersheim kénytelen egy bájos ballerinától táncórákat venni, hogy szégyenben ne maradjon és elmerül a bécsi könnyed élet kellemes hullámaiban. A könyvmolyból szellemes világfi lesz és már ugylátszik, hogy házassága is felborul, de a *bűbájos bécsi keringő* ismét összeboronálja és kibékiti a duzzogó fiatalokat.

Willy Schmidt *Gentner* állitotta össze a zenéjét ennek a tündéri filmnek, amelyet — és ez mindennél többet mond — Willy *Forst* rendezett, főszerepeit pedig Fred *Liewehr,* Willy *Fritsch,* Maria *Holst,* Ernst F. *Fürbringer,* Hedwig *Bleibtreu,* Hans *Moser,* Theo *Lingen,* Dorit *Kreysler* és Paul *Henckels* játsszák. És még valamit: a *Bécsi vér* legsiegfőbb szereplője a *Strauss-muzsika.* Ez magyarázza meg az uj nagy német film nagy sikerét.

BABYLON

A *Fellvér* nagy sikere után a budapesti közönség érthető érdeklődéssel fogadta a *Babylon* cimü nagy svéd film bemutatóját. A közönség nem csalódott, ez a film az igazi müvészetet egyesiti az érdekességgel és az első pillanattól kezdve az utolsóig mindvégig lebilincselve tartotta a bemutató közönségét. A poraiból feltámadt és mindinkább izmosodó svéd filmgyártás e remeke vetekedik a régi nagy amerikai filmek érdekességével és gazdagságával. Gerd *Hagman,* az uj svéd filmsztár játssza a főszerepet, aki rövidesen Pestnek is elsőszámu kedvence lesz. A *Kolczonay* filmvállalat, mely a Rádiusban mutatta be a *Babylon*-t, sokezer példányban osztogatja a fővárosban a film ciménck egyes betüit. Aki a különböző betükből összegyüjti a teljes cimet és ezzel a *Kolczonay* filmvállalatnál (Erzsébet-körut 9—11) elsőnek jelentkezik, *husz pengőt* vehet fel, további negyven gyüjtő pedig két-két személyre való jegyutalványt kap a *Rádius* valamelyik előadására. Igy aztán, aki a *Babylon*-t megnézi, még kereshet is rajta.

Hatszáz ipari kiállitóval, csütörtökön nyilik meg az Őszi Lakberendezési Vásár

A vásárok sikere sok minden körülménytől függ. Első szembetünő fokmérője a kiállitók számának alakulása. Ez viszont számos egyéb körülmény mellett jórészt azon mulik, milyennek értékeli a tapasztalt kiállító a vásár tömegvonzó hatását.

Az e hét csütörtökjén megnyiló Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár mintapéldája ennek a gondolatsornak. A kiállitók száma kezdetben a tavalyi 350 körül mozgott. Amint azután hire ment, hogy a vásár megbizás alapján *kémelháritási kiállitást* rendez, a kiállitók száma napról-napra gyarapodott. Az elmult hét elején ugy látszott, hogy a fejlődés 500 kiállitóval elérte kulminációját. Néhány napig nem is történt változás. Mikor azután a hét közepén közhirré tették, hogy a *Don-kanyarból uj harctéri zsákmány* érkezett, amelyet illetékes tényezők kivánságára, külön kiállitás keretében ugyancsak be fognak mutatni a vásáron, uj kép alakult ki. Az utolsó néhány nap alatt még mintegy 100 uj kiállitó jelentkezett — az elhelyezkedés és épitkezés szempontjából utolsó pillanatban, ugyhogy szombat estére a vásáron résztvevő ipari kiállitók száma mintegy 600-ra, vagyis a tavalyinak közel duplájára emelkedett.

KEDD ESTE 1/2 9-KOR
Dán Klári
premierje
a
Parisette
kávéházban
Zene: MAROTHI-BALOGH
Déiutánonként zenés uzsonna

ELVESZETT
szürke taxiban Csalogány-utca, Honvéd-utca, Magyar Szinház útvonalon arany cigarettatárca. Megtalálója jutalom ellenében jelentkezzék gróf Khuen Héderváry Károlynénál, Csalogány-utca 23.

A VILÁG KÖRÜL

ÉRDEKES TÜNEMÉNY VOLT LÁTHATÓ Románia egén az esti órákban, amikoris hirtelen vakító fénysáv vonult végig az égbolton kelet-nyugati irányban. A tünemény csak néhány másodpercig tartott és utána erös dübörgés hallatszott.

HATALMAS MEDVÉT EJTETTEK EL a spanyolországi Lieabana vidékén a vadászok. A hatalmas medve több mint kétszáz kilót nyomott. A medvék úgylátszik a nagy hideg elöl lepték el a Lieabana vidékét.

UJFAJTA SZÉLMALOMRA KÉRT SZABADALMAT egy spanyol állategészségügyi felügyelö. Az új találmány lehetövé teszi a szél egész erejének kihasználását. Az újfajta szélmalmot elöreláthatólag a villanyáram termelésére fogják felhasználni.

BEVEZETIK A CIRILL IRAST Besszarábiában a szovjet népbiztosok tanácsának határozataképpen. A rendelet január 1-én lép hatályba.

HEVES TÜZVÉSZ ELPUSZTITOTTA a svédországi Lobhotis sziget kórházát. Két nő a lángokban lelte halálát és sok más beteg is olyan sivos égési sebeket szenvedett, hogy rövid idö mulva azok is meghaltak.

AZ ELSÖ FÖLDALATTI LÉGVÉDELMI KÓRHÁZAT most avatták fel a svájci Bázelben. A hatalmas földalatti kórházban tökéletesen berendezett helyiségek vannak a gázmérgezettek kezelésére és a sebesültek ápolására. A kórház építése 790.000 svájci frankba került.

A VARSÓI GETTÓT TÖKÉLETESEN ELKÜLÖNÍTETTÉK a város többi részétöl és annak vezetését is teljesen a zsidókra bízták. A zsidóknak itt külön rendörségük is van.

TIZENHAT MILLIÓ TÖRÖK FONT póthitel megszavazását kérte a parlamenttöl a török miniszertanács. Az összeget a vasút, hajózás és légijáratok tökéletesitésére óhajtják fordítani.

TÖKÉLETES VIZI MENTÖSZERKEZETET TALÁLT föl Franjo Furjan volt zágrábi pincér. A feltaláló levegövel felfújt gumiruhájában a magas vasuti hídról a Szávába ugrott és félóra hosszat vitette magát a folyóval. Ezután teljesen száraz ruhában, jókedvüen szállt ki készülékéböl a jeges hullámok közül.

FARKASVADASZATOKAT KELLETT RENDEZNI a spanyolországi Leon közelében, mert a kiéhezett vadállatok falkákba verödve megközelitették a várost és veszélyeztették a lakosság biztonságát.

HATALMAS ORKAN PUSZTITOTT a marokkói Mon Achmed környékén. A beomló épületek agyonnyomtak tiz bennszülöttet. Az anyagi kár igen tekintélyes.

Vigyázat!

A Darmol hashajtót utánozzák. Ügyeljen, mert minden tablettán a „DARMOL" szónak és T alaku bevágásnak kell lenni. Kimondottan eredeti csomagban kérje.

DARMOL

ELRENDELTE A TISZTEK ÉS ALTISZTEK SZOLGÁLATI IDEJÉNEK MEGHOSSZABBITÁSÁT az egyiptomi hadügyminisztérium. Azok, akiknek szolgálati ideje január 1-én lejárt volna, a rendelet értelmében kötelesek további hat hónapig szolgálni.

FÉRJHEZMENNÉNEK

félárva hatvanezer P-vel: fiatal özvegyasszony ötvenezerrel: árvaleány földbirtokkal, házzal. Fényképek **NAGY JENŐNÉL**, Rákóczi-út hatvanegy. Tel.

JELENTÖS MÉRTÉKBEN MEGNÖVEKEDETT az utcai forgalom Moszkvában, úgy, hogy a gépkocsivezetöknek valóságos müvészi tudásra van szükségük, ha biztos kézzel akarják átkormányozni járműveiket a forgatagon. A moszkvai autó-klub üzemanyaggal való takarékossági versenyt is rendezett.

EVŐESZKÖZÖK

alpakkából, rozsdamentes acélból is, tálak, teáskannák, tálcák, székek, asztalok, sörkimérők, billiárdasztalok stb.

Hexner, Király-utca 25

A Beiersdorf Vegyészeti Gyár R.-T.

népszerü **NIVEA**-hintöporát igen érdekes, új csomagolásban hozta forgalomba. A csinos hengerdobozban egy ügyes megoldású forgatható korong van, amely hónaponként mutatja külön a fiúés külön a leány-gyermeknél azt a súlyt, illetöleg a magasság gyarapodást, melyet a csecsemőnek az illető hónapban el kell érnie. Ezen a táblázaton kivül, úgy a fogzásra, mint a szellemi és testi fejlödés fázisaira vonatkozó hasznos ismertetést is közöl. A gyermekápolásról szóló útmutatások pedig azt bizonyitják, hogy az új köntösben megjelent **NIVEA**-hintöpordoboz már a modern gyermekápolás törvényeire figyelmezteti a gondos anyát. A **BEIERSDORF**-gyár nagyszabású propagandatevékenységét dicséri ez az ötletes csomagolás. A gyár különben a visszacsatolt területeken is teljesen kiépitette már propaganda és eladási hálózatát.

340.000 LENGYEL MUNKÁS HELYEZKEDETT EL NÉMETORSZÁGBAN

Berlinből jelentik: A lengyel főkormányzóság húsz munkahivatala 1940 szeptember végéig összesen 340.000 lengyel munkást helyezett el a német birodalomban. A lengyel munkaeröket föleg a német mezögazdaságban és ipari üzemekben helyezték el.

BRAZILIAI MAGYAROK AZ ERDÉLYIEKÉRT

A Braziliában élö 60—80 ezer magyar legnagyobb része Erdélyből került Dél-Amerikába. Az erdélyi bevonulás napjától kezdve a sanpaulói magyarok, ifj. *Poór* Imre indítványára gyüjtést kezdtek az erdélyiek megsegitésének céljával s az adakozás még most is folyik. A begyült összeget a Kormányzóné akciójának fogják bekülden.

—=—

— A református és evangélikus egyházközségek a szegényekért. Karácsony alkalmából, Budapest területén, a református egyházak mintegy kétezer szegényt körülbelül tizezer pengö értékben, az evangélikus egyházak pedig hozzávetöleg ezerkétszáz szegényt hatezer pengö értékben ajándékoztak meg.

— Szilveszter az esztergomi bazilikában. Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás fogja Szilveszter estéjén az évvégi hálaadást végezni az esztergomi bazilikában és ugyanott Vízkereszt ünnepén a főpapi szentmisét pontifikálja.

SI RUHA, sportmellény, bőrkabát, esőkabát

legolcsóbban *Márton és Szász* V., BALVÁNY-UTCA 8. Címre ügyelni!

— Uj főzőtanfolyamok kezdődnek az esküúti villamoskonyhában. Kezdök részére január 14-én délelött, haladók részére pedig január 15-én délután nyilik meg az új főzőtanfolyam. Ezek, mint a multban, most is 6—6 hétig tartanak. A résztvevök a polgári konyha ételeinek elkészitését tanulják meg. A tanfolyamokat az Elektromos Müvek a Katolikus Háziasszonyok Szövetségével együttesen rendezi. Jelentkezni és beiratkozni az Elektromos Müvek Eskü-út 5. szám alatti bemutató helyiségében lehet.

— Putnik-Ibusz különvonatok Jugoszláviából. A jugoszláv-magyar idegenforgalmi kapcsolatok kimélyitése céljából a jugoszláv Putnik utazási iroda és az Ibusz rendezésében 29-én, vasárnap, két különvonat érkezik, kb. 1500 utassal, Jugoszláviából Budapestre. Az első különvonat december 29-én 15.37-kor érkezik Budapest k. pu.-ra és január 4-én, 23.25-kor indul vissza. A második különvonat kb. 15 perccel később érkezik, de ugyanennyi idövel elöbb indul vissza.

Tangóharmonika, gramofon **Sternberg** **Rákóczi-út 60.**

— Színes amatörfilm az erdélyi bevonulásról. Az erdélyi bevonulásról készitett színes amatörfilmet a Magyar Amatör Filmszövetség január 6-án, este fél 8 órakor a szövetség bemutatótermében vetiti le. Január 14-én, fél 8-kor a nemzetközi verseny díjnyertes filmjeit vetitik le. Január végén kezdö amatörök részére előadássorozat indul. Érdeklödni lehet a Magyar Amatör Filmszövetségnél, Margitrakpart 44. Telefon: 155—376.

KÉZIRATOKAT NEM ADUNK VISSZA. CSAK VALASZBÉLYEGGEL ÉS MEGCIMZETT BORITÉKKAL ELLATOTT LEVELEKRE VALASZOLUNK.

—›-‹—

EGYESÜLETI HIREK

A Szellemileg Elmaradottakat Gyámolító Emberbarátok Országos Egyesülete 30-án este fél 7 órakor a Sándor-utca 10. szám alatti helyiségben választmányi ülést tart.

30 éves fennálló cég! **BODNÁR RÁDIÓ** Az 1941 évi új

típusokat díjtalannul bemutatja. Részlet — csere Vilmos császár-út 60. Telefón: 113-497, 123-088 Árjegyzék ingyen.

— Érdekes riportfilm délelött. Január 5-én, vasárnap délelött 11 órai kezdettel a Royal Apollóban, vitéz *Dezséry* Endre, a *Vitézek Lapja* s. szerkesztője, magyar riportfilmdélelöttöt rendez. Az érdekesnek igérkező filmbemutató elött *Cserépy* László filmiró és filmrendező előadást tart a filmgyártás titkairól. A bemutatón szerepelnek: Falu végén kurta kocsma (megelevenedett Petöfi vers), Honvédeink sikképzése Kárpátalján, Táncra kelt porcellánfigurák (Velencében díjat nyert magyar rövidfilm a porcellángyártás müvészi mesterségéről), A munka akrobatái (hajmeresztő foglalkozások), Riportfilm kincses Erdélyről, Kacagtató történet a világhirü rajkókról, Színes rajzfilm, a Világhiradó legfrissebb száma. A rendező a legjobb magyar riportfilmeket válogatta ki. Jegyigénylés a Royal Apolló pénztáránál megkezdödött. Helyárak: 40, 50, 60, 70, 80, 90 fillér. Négyszemélyes páholy 5 P. Az elöadás olcsóságának magyarázata, hogy különösképpen a fiatalság zsebpénzéhez igazodik. (Telefon: 222—002.)

=□=

HALÁLOZAS

Felsőozoróczi és kohanóczi Ozory (Ottlik) István ny. rendőrfőtanácsos 59 éves korában csütörtökön elhunyt. Szombaton délután temették a farkasréti temető halottasházából.

Hajts Lajosné sz. Kleinody Tinike elhúnyt. Temetése ma, vasárnap délután 2 órakor lesz az új köztemető halottasházából.

Szretkovics Ferenc igazságügyminiszteri számellenört nagy részvét mellett temették el az óbudai temetőben. A sirnál Javornitzky Jenő min. tanácsos, számvevőségi igazgató mondott búcsúbeszédet.

Meretey Gáborné sz. Mészáros Róza 59 éves korában elhúnyt. Temetése ma, vasárnap délután fél háromkor lesz a farkasréti temető halottasházából.

— A „Ferenc József" keserüvíz régóta kitünően bevált háziszer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható természetes hashajtó, mely számos betegségnél az emésztést javitja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

VIZÁLLÁS

A földmivelésügyi minisztérium vízrajzi osztálya jelenti:

A Duna Stein—Bécs és Esztergom—Paks között árad, másutt apad. Budapestig alacsony, lejjebb közepes vízállású. Mai vízállások: Schärding 180, Passau 350, Struden 181, Stein 207, Bécs 170, Pozsony minusz 6, Komárom 165, Budapest 120, Paks 237, Baja 252, Mohács 260. A magyar Dunán a jég Pozsony—Adony között zajlik, Adonytól a határig áll.

A Rába Szentgotthárdnál minusz 30.

A Dráva Barcsnál 90, Drávaszabolcsnál 148.

A Tisza Viskig és Tiszaujlaknál árad, másutt apad, alacsony vízállású. Mai vízállások: Faluszlatina 30, Visk minusz 24, Tekeháza minusz 43, Tiszaujlak minusz 32, Vásárosnamény minusz 26, Tokaj 27, Tiszafüred 36, Szolnok 22, Csongrád 38, Szeged 26. A Tisza jege Tiszaujlaknál zajlik. Vásárosnaménytól lefelé áll. Az álló jég 18—28 cm vastag.

A Szamos Désnél minusz 50, Szatmárnál minusz 34.

A Bodrog Sárospataknál 136.

A Sajó Bánrévénél 96.

A Hernád Hidasnémetinél 50.

A Körösök Csucsánál 38, Nagyváradnál minusz 102, Békésnél minusz 12, Gyománál minusz 4.

A Maros Marosvásárhelynél minusz 71, Makónál minusz 15.

A Balaton Siófoknál 102.

A Velencei-tó Agárdnál 145.

„Csik-Rend" ruhák egyedüli készítője

SZABÓ ADORJÁN, Nagymező-u. 19.

Az ország legmodernebb, legszebb bemutató termei:

Részlet és csere. Díjtalan bemutatás.

NAGYKOVÁCSY GARANCIA.

Kérjen árjegyzéket!

HÁZASSÁG

Veress Ilona tanitónő és Kovács Bálint református konventi ifjúsági lelkész jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Kelemen Icát, Kelemen Gyula vásárosnaményi református esperes leányát eljegyezte Kovács Béla békési tb. főszolgabiró, Kovács Andor orosházi evangélikus esperes fia.

Jurenák Ilut Hódmezővásárhelyen eljegyezte Lukács Sándor honvéd főhadnagy.

Müller Lujzi és Gyöngyösi István jegyesek.

Scheili Rózsa és ifj. Szarvas György Nagykörös jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Székelyhídi Babcy (Zagyvaszántó) és Skultéti János (Mezötur) jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Kaszab Katót eljegyezte Fehérvári Gyula székesfővárosi tanár. (Minden külön értesités helyett.)

Balázs Éva és Votisky Ferenc dr. főispáni titkár 1941 újév napján este 7 órakor tartják esküvőjüket a ciszterci-rendi Szent Imre herceg-úti plébániatemplomban.

Szatlmayer János igazgató leányát: Ninit, eljegyezte Kecskés Tibor dr. gimnáziumi tanár. (Minden külön értesités helyett.)

Scitovszky János dr. és Reimann Antónia december 28-án házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

—o—

— A mi szücsünk a váciutcai Palugyai.

—›-‹—

— A MÉP nyiregyházi szervezetének nagyszabású karácsonyi segélyakciója. A Magyar Élet Pártja *nyiregyházi* szervezete nagyszabású karácsonyi segélyakciót végzett és ennek kapcsán *120 szegénysorsú családot részesitett segélyben.* A szeretetcsomagok átadása ünnepség keretében történt és azon résztvettek a pártvezetőség tagjai, valamint a *Nyiregyházán* tartózkodó országgyülési képviselők. Az ünnepi beszédet *Bertalan* Kálmán országgyülési képviselő mondotta.

(—) Emelkedett a tőzsdei részvények árfolyama. Az elmúlt tőzsdei hét a kétnapos ünnep miatt csonka volt ugyan, de azért a hét folyamán igen élénk forgalom bonyolódott le. A mult hétvégi barátságos hangulat folytatódott és annak során újabb áremelkedések történtek, amelyek úgyszólván az összes értékekre kiterjedtek. A hét folyamán az összes részvények kiszámított árfolyamértéke további 25.5 millió pengővel emelkedett. Igy a részvények közös jelszáma 137-röl 143-ra emelkedett, a nosztrifikált részvények külön jelszáma pedig 116-ról 121-re. Az egyes részvénycsoportok közül a különféle részvények jelszáma 12 ponttal nött. Említésre méltó még a gáz- és villamossági, vegyipari, biztositási, vas- és gépgyári és bányarészvények emelkedése, de a faipari részvények kivételével a többi csoport is mind megjavitotta árfolyamait.

— A Greguss-érem nyertese Pátzay Pál. A Kisfaludy-Társaság az 1940. évi Greguss-érmet, mely az 1934—1939. évkör legkitünőbb szobrászati alkotását illeti, *Pátzay* Pál szobrászmüvésznek itélte a székesfehérvári Mackensen-huszárok hősi emlékmüvéért.

— A zsidótörvény magánalkalmazotti rendelkezéseinek végrehajtása. A hivatalos lap legközelebbi száma rendeletet közöl, amely szerint a magánalkalmazottak illetményének rögzitése, illetőleg részükre fizetési pótlék megállapitása tárgyában kiadott rendelet rendelkezései *nem gátolják a zsidótörvény magánalkalmazotti rendelkezéseinek végrehajtását.* Ehhez képest a zsidótörvény végrehajtása céljából zsidó magánalkalmazottak fizetését az emlitett rendeletre tekintet nélkül lehet megállapitani.

— Sitúra a Mátrába. A Magyarországi Kárpát Egyesület január 5—6-án kétnapos sikirándulást rendez Mátraházára és Galyára, autóbusszal. Indulás 4-én d. u. 5 órakor a Blaha Lujza-térről. Jegyek kaphatók Teréz-körút 4. és Vilmos császár-út 36. szám alatti sportüzletekben. Vezetők Rubányi Vilmos és Holzmann Gyula.

— Újvidékiek találkozója. Az Újvidékről elszármazottak január 5-én délután 6 órakor jönnek össze a Kárpátia-étterem vadásztermében (Ferenciek-tere 7). Arra kérnek minden újvidékit, hogy az összejövetelen családtagjaikkal és ismerőseikkel egyetemben vegyenek részt.

— A magyar királyi posta bélyegmüzeuma a budapesti postaigazgatóság Dob-utcai új palotájában kivételesen ma, vasárnap délelött, is megtekinthető. A muzeum anyagáról Örvös János szakiró, a Févbe bélyegegyesület titkára tart ismertető előadást.

Sérvkötők-ből

díjtalan bemutatót tartunk

sérvben szenvedőknek

Kérjen ingyen árjegyzéket.

+Keleti J.+

IV., Petőfi S.-u. 17.

Főposta mellett. Telefon: 188—013.

(—) Kedvező a jugoszláv dohánytermés. Az idei jugoszláv dohánytermés igen kedvező volt. Közel harmincmillió kilogramm dohánylevélre számitanak. Négyszázezer kilogramm dohánymagot olajtermelés céljából vásároltak össze. Azt remélik, hogy jövöre sokkal nagyobb mennyiségü dohánymagot vásárolhatnak fel. Az idén a dohánylevél ára kilogrammonként 20 és 40 dinár között ingadozott, még egy kiló dohánymagért öt dinárt fizettek.

GYÓGYÍTHATÓK-E A TÜDŐBAJOK?

Mindazok, akik **asztmában, tüdőcsücshurutban, idült köhögésben, elnyálkásodásban, régóta tartó rekedtségben, náthában** szenvednek és eddig nem találtak gyógyulást, kapnak tőlünk felvilágositás céljából **teljesen ingyen és bérmentve** egy könyvet sok ábrával, a következő cimmel:

„Gyógyithatók-e a tüdőbajok?"

Irja meg egy 16 fillérrel bérmentesitett levelezőlapra a pontos cimét a következő névre: **PUHLMANN & Co., BERLIN, 491. Müggelstrasse 25-25/a.**

— Felhívás a volt 1. honvéd tábori ágyúszezred tagjaihoz. A volt budapesti 1. honvéd tábori ágyúszezred és az abból alakult honvéd tüzérezredek tiszti, altiszti és legénységi állományú tagjait felkérik, hogy a vitéz tiszabeöi Hellebronth Antal ny. tüzérségi tábornok, a Vitézi Rend főkapitány-helyettesének fövédnöksége mellett megalakult ezredemlékmü-bizottsággal (V., Bálvány-utca 22., I. 3) cimüket közöljék.

— Fürdősképző tanfolyam. A Gyógyhelyi Bizottság januári kezdettel Benczur Gyula egyetemi tanár vezetésével öthónapos fürdőképző tanfolyamot rendez. A tanfolyamon résztvenni kívánók felvételi kérelmüket Benczur Gyula dr. egyetemi tanárhoz juttassák el (Vigadó-tér 3.). Melléklendő rövid életrajz, valamint hatósági erkölcsi bizonyitvány. A tandij 100 pengő. A tanfolyam sikeres elvégzése esetén a hallgatók oklevelet nyernek.

Keresek a Belvárosban (központban)

egyszobás garzonlakást

fürdőszoba, teakonyha, fütés melegvizzel azonnalra, vagy május 1-re „Astra" jeligére a kiadóba.

— Felsőbb masszázstanfolyam. A Budapesti Központ. Gyógy- és üdülőhelyi Bizottság a Pázmány Péter Tudományegyetem elméleti intézeteinek és klinikáinak, valamint a Szent Gellért-gyógyfürdőnek bevonásával felsőbb elméleti és gyakorlati masszázstanfolyamot rendez középiskolát végzett, lehetőleg érettségizett nők és férfiak részére. A tanfolyam január elején kezdődik és tiz hónapig tart. Tandij havonta tizenöt pengő. Felvételre jelentkezni lehet a Szent Gellért Gyógyfürdő orvosi rendelőjében hétköznaponként délelött 9—2-ig. A tanfolyambot bilkei Pap Lajos egyetemi magántanár vezeti.

Szilveszterre mókák Emmerlingnél

Budapest, IV., gróf Károlyi-utca 26.!

HETI SZINHÁZI HIRADÓ

A karácsonyi ünnepek elmultak s most már megállapitható, hogy a színházak a várakozásnak megfelelően — annak ellenére, hogy úgyszólván egyetlen újdonságot sem hoztak ki — igen jó üzleteket csináltak az ünnepek alatt. A közönség mind a két napon megtöltötte a színházakat s a legtöbb helyen kiakasztották a „Minden jegy elkelt" táblát. A Nemzeti Színház együttese a három színházban: a Nemzeti Színházban, a Kamara-színházban és a Madách-Színházban a két nap alatt kilenc táblás ház előtt játszott. De alig zajlottak le a karácsonyi előadások, a színházak máris készülnek a Szilveszterre, amely az előjelek szerint, felül fogja mulni a karácsonyi előadások sikerét is.

*

Az Operaházban a szokásnak megfelelően Szilveszter-estén ismét a Strauss-operát, a *Denevért* játszszák. A vígopera bő alkalmat nyújt a humor és a kedély szabad csapongására és ez az egyetlenegy előadás, amikor az Operaház színpadán az énekesek rögtönözhetnek is, anélkül, hogy a szigorú büntetés lebegne fejük fölött. A *Denevér* előadása kilenc órakor kezdődik. Általában az állami színházak a Szilvesztert úgy ünneplik csak meg, hogy az előadásokat kilenc órakor kezdik, különösebb müsort nem adnak. A Nemzeti Színházban *Herczeg* Ferenc vígjátéka, a *„Gyurkovics lányok"* kerül színre, a Kamaraszínházban a *„Kaland"*, a Madách Színházban pedig a *„Négy aszonyt szeretek"* szerepel a müsoron.

*

A nagy magánszínházak közül egyedül a Vígszínház ad különleges programot Szilveszter-estére.

Muráti Lili

Mint eddig minden esztendőben, az idén is nagy szilveszteri kabaréval gondoskodik a közönség szórakoztatásáról, amelynek keretében kis darabok, magánjelenetek, ének-, tánc- és zenekari számok teszik változatossá és mulatságossá a müsort. A Vígszínház teljes gárdája fellép, *Muráti* Lili, *Karády* Katalin, *Tolnay* Klári, *Ladomerszky* Margit, Ania *Suli*, mint vendég, *Kormos* Márta, *Somlay* Artur, *Ajtay* Andor, *Somló* István, *Bihary* József, *Kömüves* Sándor és a színház többi tagjai. Jazz és cigánymuzsika kíséri az előadást. Újítást vezet be a színház azzal, hogy a szilveszteri müsor nemcsak egyetlenegyszer kerül a közönség elé, hanem január első felében sorozatos előadásokon tovább játssza az *„Egy fillér"*-rel váltakozva.

*

Nagyszabású szilveszteri kabaré lesz a Magyar Művelődés Házában kedden este. A Színművészeti Kamara égisze alatt és Novágh Gyula, a Magyar Művelődés Háza agilis igazgatójának közreműködésével Ignácz Rózsa és Köpeczi-Boócz Lajos rendezik a „Magyar Szilveszteri", amelynek műsorán ötventagú színészegyüttes szerepel. A színészek, eltérően a szokásos szilveszteri salátaműsortól", nem összefüggéstelen, önálló műsorszámokkal lépnek föl, hanem egységes keretbe foglalt műsorban nyújtanak művészi színvonalú produkciót. A kabaréműsor középpontjában az „Isten veled Kapuzább" című dramatizált székely népijáték áll, amelyet Ignácz Rózsa állitott össze Kriza János gyüjteményéből. A dramatizált játékhoz zenét Bartók és Kodály népdalfeldolgozásai nyomán Lavrisin Miklós irt. A székely népijáték része annak a Székely Kék Madárnak, amelyet hét évvel ezelőtt mutattak be Budapesten. A nagyszabású szilveszteri műsor kétszer kerül előadásra, este nyolc órakor és éjszaka tizenegy órakor.

A jövő év első napjaiban több bemutató lesz a pesti színházakban. A Nemzeti Színházban a *„Cyrano de Bergerac"* felújítása mellett megkezdődtek az előkészületek *Tamási* Áron új darabjának előadására is. *Tamási* Áron már két darabbal, a *„Tündöklő Jeromos"*-sal és az *„Éneklő madár"*-ral szerepelt a Nemzeti Színház müsorán. Új darabjának címe:

Szeleczky Zita

„Vitézi lélek". A szereposztás megtörtént már, a női főszerepet *Szeleczky* Zita játssza, a férfi vezetőszerepekben *Lehotay* Árpád, *Apáthy* Imre, *Gózon* Gyula és *Pataky* József lépnek föl. Fontosabb feladatokat kapott az új Tamási-darabban *Berky* Lili és *Eöry* Kató, továbbá *Vándory* Margit is.

*

Az évad első századik előadását Szilveszter-estén éri el Vaszary Gábor nagysikerű bohózata, „Az ördög nem alszik". A ritka jubileum után a darab már csak néhányszor kerül szinre, mert január 4-én mutatja be a színház Szilágyi László és Huszka Jenő új történelmi zenésjátékát, a „Gyergyói bál"-t". Az operett női főszereplője Fedák Sári lesz, aki egy erdélyi nagyasszony alakját viszi szinpadra. A többi vezetőszerepeket Fejes Teri, Zimonyi Márta, Kollár Lívia, Adorján Éva, Szilassy László, Bilicsi Tivadar és Angyal Nagy Gyula játsszák.

*

Ugyancsak premiert tart a Magyar Színház Kamaraszínháza, az Andrássy Színház is a jövő hét végén. Itt *Cesare Meano* kiváló

Vaszary Piri

olasz vígjátékíró komédiáját mutatják be *Vaszary* János fordításában és átdolgozásában. *„Baj van Saloméval"* címmel kerül közönség elé az olasz vígjáték. Salomét *Vaszary* Piri alakítja. Már ez a szereposztás is bizonyság annak, hogy vérbeli komédia lesz az újdonság. Egyetlenegy nőszerep van még Salomén kívül a darabban, ezt *Szilágyi-Szabó* Eszter játssza. *Mihályffy* Béla mellett *Hajmássy* Miklós, *Törzs* Jenő, *Szakáts* Zoltán, *Pataky* Miklós és *Z. Molnár* egészítik ki az együttest. A bemutatóelőadás szintén szombaton, január 4-én lesz.

GURULNI FOG A NEVETÉSTŐL az ó évből az új évbe **ha Szilveszterét a KOMÉDIÁBAN tölti!** I. előadás 8-kor, II. előadás fél 12-kor

Szabó Kálmán irja a »Tangóharmonika Álom« című film zenéjét

Tárgyalások folynak egyik filmvállalatunkkal, hogy filmet készitsenek a tangóharmonikáról. A forgatókönyv már elkészült, a mese központjában a Budapesti Tangóharmonika Zenekar áll. Vigadói tangóharmonika-hangversenyt fogunk látni, melyben a két főszereplő két tangóharmonikán fogja elzokogni a film tangó slágereit. A teljes zenét Szabó Kálmán karácsony előtt nyujtotta át Marnitz Frigyesnek, aki a film zenei részét fogja rendezni.

—oOo—

Éjféli Parádé

a Zeneakadémia Szilvesztere,, 10 órakor. Honthy Hanna és 20 attrakció.

*

SZILVESZTER A VIGADÓBAN, kezdete 10 órakor. 3 órás müsor, 30 elsőrangú szereplő. Jegy Rózsavölgyinél.

Legújabb rádiókülönlegességek nagy raktára, gramofonok, lemezek Rózsavölgyinél.

*

A „KONCERT" RENDEZÉSEI:

Összes estéinket 8 órakor kezdjük!

Mengelbert 5 Beethoven-est kedv. bérletben

Endrődy Miklós és Endrődyné jubileumi tarka-estje jan. 4

BASILIDES SCHUBERT-EST 8. ENGEL IVAN ZONGORAEST 10.

IX. Szimfónia (Beethoven-matiné bérlet) jan. 12. Vigadó 11.

Ujváry szerzői matiné 12.

KAROLYI CHOPIN-EST 16.

„Mosolygó muzsika". Polgár Tibor tréfás zenekari revüje jan. 19. Z. 8.

Uj életet varázsol iskolába, énekkarba a **Magyar népdal**

Jól bevált kiadványairól tájékoztatót küld: MAGYAR KORUS, Budapest, Fery Oszkár-utca 55.

(*) **Mascagni aranyérmet kapott.** *Rómából* jelentik: A nemzetnevelésügyi miniszter a *Parasztbecsület* című dalmü első előadásának ötvenedik évfordulója alkalmából aranyérmet adott át Pietro *Mascagninak.*

□—□

SZINHÁZI MÚSOR

OPERAHÁZ (f. 3, f. 8): Vas. d. u.: Mosoly országa; este: Nincs előadás; hétfő: Nincs előadás; kedd (9): Denevér; szerda: Cigánybáró (E); csütörtök: Ivnor hegye (B); péntek: Farsangi lakodalom (C); szombat: Szevillai borbély (D); jövő vas. d. u.: János vitéz; este: (f. 7): Aida.

NEMZETI SZINHÁZ (f. 4, h. 8): Vasárnap d. u.: Bánk bán; este (I), hétfő (K 1), szerda (IV), csütörtök (B. sz.), péntek (N 2), szombat (VII) és vas. este (VIII): Téli zsoltár; Szilveszterkor (9): Gyurkovics lányok; jövő vas. d. u.: Gyurkovics lányok.

NEMZETI KAMARASZINHÁZ (fél 4, h. 8): Minden este és vasárnap délután: Kaland; Szilveszterkor (9): Kaland.

MADÁCH SZINHÁZ (f. 4, h. 8): Minden este, ünnep- és vasárnap d. u.: Négy asszonyt szeretek; Szilveszterkor (9-kor): Négy asszonyt szeretek.

MAGYAR MÜVELŐDÉS HÁZA: Vas. (4): Hangverseny; este (f. 8): Tannhäuser; h.: Nincs előadás; k. (f. 8, 11): Magyar Szilveszter; szerda: Nincs előadás; csüt. és péntek (5, 7): A francia összeomlás (Film); szombat (f. 8): Ocskay brigadéros; jövő vas. d. e. (10): Ökölvívó verseny; d. u. (3): Hangverseny; este (8): A székesfőváros üzemeinek müsoros estje.

VIGSZINHÁZ (f. 4, h. 8): vas. este (R): hétfő (H): Egy fillér; vas. d. u.: Románc; kedd (f. 8, 11): Szilveszteri kabaré; szerda (S): Egy fillér; csüt. (M): Szilveszteri kabaré; péntek, szombat, jövő vas. d. u.: Egy fillér; jövő vas. este (I): Szilveszteri kabaré.

MAGYAR SZINHÁZ (f. 4, h. 8): Vas. d. u., kedd (h. 8, 11): Az ördög nem alszik; vas. este, hétfő, szerda d. u. és este: Hajnalodik; csütörtök: Nincs előadás; péntek: Főpróba; szombat: Gyergyói bál; jövő vas. d. u.: Az ördög nem alszik; este: Gyergyói bál.

ANDRÁSSY SZINHÁZ (f. 4, h. 8): Minden este, ünnep- és vasárnap d. u.: Nehéz ma férjhez menni.

PÓDIUM A PESTI SZINHÁZBAN (f. 3), f. 8): Minden este, ünnep- és vas. d. u.: Tekintettel arra. (Szilveszterkor 8, 11).

FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ (f. 4, h. 8): Minden este, ünnep- és vasárnap délután: Ilyenek a férfiak. (Szilveszterkor 8, 11).

KAMARA VARIETÉ. Minden este 9, újévkor f. 4, n. 7 és 9-kor, Szilveszterkor este 8-kor és 11-kor: Kacagj Lohengrin.

ROYAL VARIETÉ (f. 5, 9) Minden este, szombat és vas. d. u.: Royal Ritmus. (Szilveszterkor 11-kor is.)

KOMÉDIA ORFEUM (f. 5, n. 9): Minden este, ünnep- és vasárnap d. u.: Ne gyerekeskedjünk.

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ (n. 6, n. 9, vasárnap n. 4, n. 6, n. 9): Csunya lány. Szilveszterkor (h. 8): Csúnya lány; 11-kor: Kabaré.

KISFALUDY SZINHÁZ (n. 6, n. 9, vasárnap n. 4, n. 6, n. 9): Sybill. Szilveszterkor h. 8): Sybill. 11-kor: Kabaré.

Ilyenek a férfiak

Bemutató a Fővárosi Operettszinházban

Operett, — tehát nem várunk többet tőle, mint egy szép, színes szappanbuboréktól: amíg vége nincs, addig szórakoztasson, gyönyörködtessen bennünket, az elfeledéssel nem lesz sok gondunk. *Hindy* András irta a szöveget, amellyel vígjátéki igényeket markoit s jó operettlibrettőt fogott. A zene részben új, részben már többizben bevált, de kivétel nélkül *ragyogó melódiák sorozata:* Carlo de *Fries* munkája. Ami az első kép és a boldog befejezés között történik, *bájos, naiv kis történet,* nem csigázza túl újabb meglepetésekkel a karácsonykor ezirányban már úgyis túlfárasztott képzeletünket. Tudjuk előre, hogy Péter kiüti a nyeregből Pált, hogy Jancsi és Juliska is kijut az erdőrengetegből, hogy Rózsapiroskát nem eszi meg a farkas és más ilyen hasznos dolgokat, ami operettnél szerfelett fontos. Amerikai ifjú feltalálók csodálatos életéről hallottunk, olvastunk ugyan néhányszor, filmen is mintha láttunk volna már vagy kétezerszer ilyesvalamit, az új operett mégis *kedvesen tálalja elénk a szerelmes feltaláló néhány napját, mert abból a gondolatból indul ki, hogy aki szereti a túróscsuszát, az szivesen megeszi akár minden pénteken is.* A cim: *„Ilyenek a férfiak".* Jogosan kérdezheti tehát a néző a harmadik felvonás végén: Nos, tehát, *milyenek a férfiak?* Hát ez az, ami nem derülhet ki százszázalékosan egy vidám kis operettből, tehát aki ezt eddig nem tudta, az ebből a darabból nem tanulja meg, ez azonban mitsem változtat a lényegen: *nevetés, jókedv árad a nézőtéren, teljes a „búfelejtés".*

Mezey Mária és Kiss Manyi

Mezey Mária mint operettprimadonna is az első vonalban jár. Szerepe szerint most is végzi a sikeres *férfiidomitást* a színpadon. Nagy színésznő és *„rangján aluli"* szerepkörben sem tagadja meg magát. Partnere, a nemrég bonvivánoskodó vitéz *Hajmássy* Lajos, aki szemlátomást szívja magába a rutint. *Kiss* Manyi és *Latabár* Kálmán képviselik a vaskosabb humort. Kifogástalanul müködik a négy sztár köré épitett segédcsapat is. Szépek *Bercsényi* Tibor díszletei. Külön divatcikket kellene irni *Mezey* Mária tündérszép ruháiról. Ezek a ragyogó toalettek kárpótoltak bennünket a gyérebbre gyomlált görl-felvonulásokért.

HATTYASY KATALIN

Baj van Saloméval

Bohózat ujdonság az Andrássy Szinházban

Bemutató szombaton, január 4-én

Cesare Meano, a világhirü olasz iró **„Baj van Saloméval"** című pompás, rendkivül mulatságos komédiáját **Vaszary János** átdolgozásában és rendezésében szombaton este ¾8 órakor mutatja be az **Andrássy Színház.** Az olasz iró szereplőit az antik világ jelmezébe öltözteti, de csak a külsőség a jelmez, mert ízig-vérig aktuális párbeszédeket, modern vigjátéki fordulatokban gazdag, roppant érdekes mesét kap a néző. Pazar a szereposztás is.

Törzs Jenő, Vaszary Piroska, Szilágyi Szabó Eszter, Mihályfi Béla, Hajmássy Miklós, Szakáts Zoltán, Pataky Miklós, Z. Molnár László, Gajzágó Denise és **Szende Bessie** a főszereplők. Diszlettervező: **Básthy István.**

Nyilvános főpróba pénteken, január 3-án este ½8 órakor.

A bemutatóig minden este, továbbá vasárnap és ünnepnap délután a nagysikerü „Nehéz ma férjhezmenni" van müsoron. Jegyrendelés telefonja 42-69-78.

Gyergyói bál - Fedák Sárival

Szilágyi László - Huszka Jenő látványos zenés játéka

Az új év első nagy színházi szenzációja

Bemutatja szombaton, január 4.-én a Magyar Színház

Nagyjelentőségü müvészi esemény lesz szombaton, január 4-én a Magyar Színházban. Ekkor kerül először színre a

Gyergyói bál, Szilágyi László, az *„Erzsébet"* és a *„Tokaji aszú"* kitünő szerzőjének új színpadi müve, *Huszka* Jenő, a világhirü zeneszerző remek muzsikájával.

A darab 1848-ban jászódik, abban a hősi korban, amelynek lelkes, hazafias légköre és világhistóriai eseménye mai korunkkal anynyira rokon. A rendkivül érdekes, mulatságos és látványos darab olyan pazar szereposztásban kerül bemutatóra, ami a legnagyobb ritkaság.

Fedák Sári mellett, aki egy nagy magyar asszonyt játszik a darabban, a női főszerepeket

Fejes Teri, *Zimonyi* Márta, *Kollár* Livia, *Dajbukát* Ilona, *Adorján* Éva játsszák.

Rózsahegyi Kálmán, *Básti* Lajos, *Bilicsi* Tivadar, *Földényi* László, *Angyal Nagy* Gyula, *Pethes, Bársony, Bihari, Sugár, Makláry* és *Horti* a főszereplők. — Rendező: *Lóránth* Vilmos. Karnagy: *Losonczy* Dezső. Diszlettervező: *Básthy* István.

A Gyergyói bál nyilvános főpróbája pénteken, január 3-án este 7 órakor lesz. A bemutatóelőadás és a következő esti előadások *fél nyolc* órakor kezdődnek.

A bemutató iránt óriási az érdeklődés, jegyekről előre kell gondoskodni!

⟺

„Selmeci bál"

a rádióban

Marschalkó Lajos, *Liszt* Nándor és *Marschalkó* Gusztávné nagyoperettje, a *„Selmeci bál"*, amelynek ősbemutatója a szegedi színházban nagy sikert aratott, szombaton este szerepelt a rádió müsorán is. A szegedi színház megtelt közönséggel és zsúfolt nézőtér előtt tapsolt az íróknak és a szereplőknek. A közvetítés estjén megjelent az előadáson *Marschalkó* Lajos is, akit zúgó tapsokkal szólitottak a lámpák elé. Nagy sikerük volt a főszereplőknek, elsősorban *Antal* Ilának, *Jurik* Julcsinak, *Madarász* Lászlónak és *Szokoly* Gyulának, de helyén volt az előadás minden szereplője. Az átlag-operettek színvonalán magasan felette álló darab karrierje ezzel a rádióközvetitéssel indult el Szegedről az egész ország színházkedvelő közönsége felé.

Nagy iparvállalat keres ellenőrzési osztálya részére

fiatal, igyekvő

tisztviselőket,

akik a kalkuláció, könyvelés és adminisztráció — ellenőrzés terén gyakorlattal rendelkeznek. Őskeresztény, magyar állampolgárságú ajánlkozók pályázatát kérjük „Revizió" jeligére Patak hirdetőirodába, VI., Vilmos császár-út 29.

Távolbalátó készüléket ajándékoz a német kormány a chilei kormánynak

Santiago, március 28.

A németbirodalmi kormány teljes távolbalátó berendezést ajándékoz a chilei kormánynak a valparaisói Santa Maria-egyetem részére. Az ajándék átadásának előkészületeit már megtette a chilei külügyminisztérium. Chile lesz az első olyan délamerikai állam, amely távolbalátó berendezéssel rendelkezik.

— **Az Országos Társadalombiztosító Intézet** értesíti az érdekelteket, hogy április 2-án a hivatali munkaidő déli 12 órakor végződik, a rendelőintézetekben azonban egész nap rendelnek. Az ezen a napon esedékes segélyeket a központban délelőtt 8 órától 11 óráig fizetik ki. 3-án hivatali munkaszünet. A rendelőintézetekben minden rendelésen egész nap ügyeletes orvosi szolgálatot tartanak. Az ezen a napon esedékes segélyeket a központban 1-én fizetik ki. 4-én hivatali munkaszünet. A rendelőintézetekben a délután 5 óra után kezdődő rendelések elmaradnak. Az ezen a napon esedékes segélyeket a központban 1-én és 2-án fizetik ki. 5-én hivatali és rendelőintézeti teljes munkaszünet. 6-án hivatali munkaszünet; a délelőtt 8 órától 12 óráig működő szakrendelések közül a sebészeti rendelések 9-től fél 11 óráig, a szemészet 10-től 11 óráig, a fogászat pedig 11-től 12 óráig ügyeletes szolgálatot tart; a Csengery-utcai rendelőintézetben működő fogászati és szájsebészeti osztályok délelőtt 10-től 12 óráig együttesen ügyeletes rendelést tartanak. Az ezen a napon esedékes segélyeket a központban 2-án fizetik ki. A segélykifizető fióknál a táppénzkifizető helyeken a kifizetés rendje tekintetében a kifüggesztett hirdetések az irányadók.

— **Kállay Miklós érdemeit méltatták Debrecen törvényhatósági bizottságában.** Debrecenből jelentik: Debrecen város törvényhatósági bizottsága pénteken délután *Szilassy* László főispán elnökletével közgyűlést tartott. A közgyűlés a kormányzóhelyettes úrhoz megválasztása alkalmából hódoló táviratot intézett. A kormány átalakításával kapcsolatban szentpéteri *Kun* Béla egyetemi tanár, bizottsági tag méltatta *Kállay* Miklós dr. érdemeit. Kiemelte, hogy Kállay Miklóst személyi kapcsolatok fűzik a Tiszántúlhoz. Mint a Tiszántúli Mezőgazdasági Kamara volt elnökét, Debrecen városa közvetlenül megismerhette képességeit, munkakészségét és egyéniségét.

-::-

ELŐADÁSOK

30-án este fél 7 órakor az elme- és idegkórtani intézetben (Balassa-utca 6.) Boda István tart előadást „A bűnözési mel. — **Április 1-én** d. u. 5 órakor a Tud. me. — **Április 1-én** d. u. 5 órakor a Tud. Akadémián a Kisfaludy Társaság felolvasó ülést rendez. — 1-én délután fél 6 órakor a Gyóni Géza Irodalmi Társaság (Damjanich-utca 35.) felolvasó ülést rendez.

Pareschi olasz földmívelésügyi minisztert a győri pályaudvaron Bánffy Dániel báró miniszter búcsúztatja

— **A székesfővárosi tűzoltóság húsvéti lelkigyakorlatai.** Vitéz Kiss Lajos tűzoltófőparancsnok napiparancsa értelmében a székesfővárosi tűzoltóság római katolikus tagjai 16-án, 17-én és 18-án a józsefvárosi plébániatemplomban szentáldozással egybekötött istentiszteleten, az evangélikus vallásúak 20-án a Vilma királyné-úti evangélikus, a református vallásúak pedig 27-én a Vilma királyné-úti református templomban Urvacsorával egybekötött istentiszteleten vettek részt.

Rontás Matyóföldön

A mezőkövesdi járásban egy évre betiltottak minden táncot és mulatságot. A járás főszolgabírája szerint sok volt a dorbézolás, munkakerülés, verekedés s ezért volt szükség erre az intézkedésre. Igen, a matyókat vissza kell téríteni ősi, becsületes szakmájukhoz, a földhöz, mert kissé elrontották őket. A helyzet ugyanis az, hogy elkapta, sőt elkapatta a matyókat az idegenforgalmi láz, mely egy látványos revü szereplőivé torzította a matyó falvak leányait és legényeit. Dédelgették őket, mint néprajzi érdekességet s kiforgatták igazi mivoltukból. Pedig a matyó földmívelő, aki festői ruházatát hajdanában csak ünnepnapon öltötte magára, különben keményen kellett dolgoznia nem éppen dús földjén. Igy éltek ők dolgosan, szűkösen és egyszerűen, amíg rá nem szoktak az idegenforgalmi ricsajra. Az ügynökök odacsődítették az idegeneket s ettől kezdve a nap minden szakában táncoltak és énekeltek Mezőkövesden. Ültek hétköznap is felcicomázva a vendéglőben, lesték az autók érkezését, a pénzes idegent s rendelésre ihaj-csuhajoztak. Igy szoktak hozzá ehhez a foglalkozáshoz, amely érdekes néprajzi látványosság volt az idegen számára, de a matyókat eltérítette igazi hivatásuktól. Ez, a már foglalkozásszerűen üzött cicomás vigalom, ez a napibéres ihajtyuhaj, fölkeltette jóként a fiatalságban a könnyelmű hajlamokat, hiszen táncot ropni ünneplőben könnyebb, mint kaszálni, kapálni, dolgozni a földeken. Igy jutottak aztán odáig, hogy némelyek az élet értelmét egy végnélküli dáridóban látták kiteljesülni. Megindult a verseny köztük, hogy ki tud cifrábban öltözködni, végül már az egyháznak kellett gátat vetni e nekivadult pompázásnak, mely az igazi népviseletüket is kezdte kiforgatni eredeti jellegéből. Az idegen nem jön most, de akik megszokták a kocsmázást és táncot, most folytatni akarják, annyira, hogy végre észre kellett téríteni őket. Jól tette a főbírájuk, hogy szétütött köztük és valóban ki kell füstölni azt a rikoltó és hazug idegen szellemet, melynek jegyében az ügynökök néprajzi pojácává süllyesztették őket. Vissza kell vezetni a meglévőeket a földhöz, a mezőhöz, az ekéhez, ez méltó egyedül e különben jóravaló népfajtához. Meg kell értetni velük, hogy nem görlök és bojkok ők egy revüben, hanem magyar földmívelők.

B. Gy.

— **Újabb vonatjáratok.** A Magyar Államvasutak igazgatósága közli, hogy április elsejétől a Budapest Nyugati-pályaudvarról 7 óra 39 perckor induló és ide 22 óra 30 perckor érkező debreceni gyorsvonatok Nyíregyházáig, illetve Nyíregyházától, valamint Debrecen—Körösmező között sebesvonatként ismét közlekednek. A sebesvonatok Királyházán gyorsmotorvonati csatlakozást kapnak Bátyu—Csap felé és felől.

A földmívelésügyi minisztérium vízrajzi intézete jelenti:

A Duna Dunapenteléig apad, lejjebb árad, Pozsonyig közepes, lejjebb magas vízállású.

Dunai vízállások: Schärding 292, Aschach 342, Struden 595, Stein 472, Bécs ma 503, holnap 482, Pozsony 392, Komárom 538, Budapest ma 522, holnap 510, Paks 452, Baja 569, Mohács 583, Gombos 620, Palánka 592, Ujvidék 594.

A Rába Szentgotthárdnál 72.

A Dráva Barcsnál —1, Drávaszabolcsnál 138.

A Tisza Tokajig árad, lejjebb apad. Záhonyig alacsony, Tokajtól Tiszafüredig közepes, Szolnoktól lefelé magas vízállású.

Tiszai vízállások: Máramarossziget 40, Visk 40, Tekeháza 50, Tiszaújlak 14, Vásárosnamény 97, Tokaj 280, Tiszafüred 342, Szolnok 518, Csongrád 592, Szeged ma 637, holnap 620, Zenta 662, Titel 675.

A Szamos Désnél 66, Szatmárnál 29.

A Bodrog Bodrogszerdahelynél 436.

A Sajó Bánrévénél 88.

A Hernád Hidasnémetinél 77.

A Berettyó Margittánál 56.

A Körösök Csucsánál 55, Nagyváradnál —88, Békésnél 442, Gyománál 558.

A Maros Marosvásárhelynél —14, Makónál 181.

A Balaton Siófoknál 108.

A Velencei tó Agárdnál 136.

Hegedű, zongora, harmonika, trombita, gramofon, rádió

Sternberg

hangszergyár

Bemutatás és árajánlat

VII., Rákóczi-út 60

— **A 32-es rokkantak segélyezése.** A volt cs. és kir. „Mária Terézia" 32. gyalogezred Emlékmű és Szoborbizottsága a honvédelmi miniszter fennhatósága alatt segélyezési alapítványt létesített a világháborúban rokkanttá vált hős katonái részére. Az alapítvány kamataiból, mint minden évben, úgy ezidén is május havában tartandó ezrednapon egyenlő mérvű segélyezésben részesül négy érdemes szegénysorsú, volt 32. ezred legénységi hadirokkant, akik a világháborúban a harctéren teljesített szolgálatban rokkanttá váltak. Felhívják ezért a fenti követelményeknek megfelelő 32-es legénységi hadirokkantakat, hogy vonatkozó összes irataikat, személyi és kereseti adataikat, családi körülményeiket és életviszonyaikat tartalmazó kérvényüket szegénységi és hadigondozási igazolvány csatolásával, hitelesen igazolva küldjék be legkésőbb április 1. napjáig a bizottság ügyészének: *Fehér* András dr., budapesti (V., Honvéd-utca 1. sz. a.) ügyvédnek.

—::—

EGYESÜLETI HIREK

Az Orsz. Polgáriiskolai Tanáregyesület Budapestvidéki Tankerületi Köre a Szent István Társulat dísztermében tartotta közgyűlését Lucza János elnökletével. Az ülésen Kemenes Illés, Mihók Béla, Illyefalvi Rákosi Zoltán és Lupes Mihály szólaltak fel.

Ilyen védőt használnak a német katonák 30—40 fokos hidegben az orr megfagyása ellen

— **A MÉP zombori járási szervezete** pénteken este tartotta vezetőségi ülését Deák Lajos dr. főispán elnökletével. Az ülésen elsőízben jelentek meg a szerbség képviselői. Racics Szima, Tapaica Szima és Nikots Kornél mindhárman felszólaltak és bejelentették, hogy a zombori és zomborjárási szerbség együtt akar működni a magyarsággal és ennek érdekében belép a Magyar Élet Pártjába. Beszédükben melegen emlékeztek meg a magyar kormány nemzetiségpolitikájáról, amely nem tesz különbséget magyarajkú és nem magyarajkú állampolgár között.

285 millió kiló hulladékot gyüjtöttek a német iskolák egy év alatt

A német iskolásgyermekek a múlt évben a legújabb kimutatás szerint összesen 285 millió kilogramm hasznosítható hulladékot gyüjtöttek. Ez az óriási mennyiségű hulladék, mely papirosból, csontokból, rongyokból és ócskavasból áll, egy 315 kilométer hosszú, azaz Berlintől Brémáig érő tehervonatot töltene meg.

— **Erdélyi tanítók látogatása Budapesten.** Az erdélyi és délvidéki részek visszacsatolása után kiderült, hogy 16.000 magyar tanító még nem látta Budapestet. Ezért a Községi Tanítók Orsz. Egyesülete mozgalmat indított, hogy ezeket a tanítókat Budapestre hozzák, kisebb csoportokban. Az anyagi áldozatok nagyrészét az egyesület vállalta magára. Az első csoport szombaton este érkezett Budapestre, akiket Jávor Károly, az egyesület titkára fogadott. A tanítók négy napig maradnak a fővárosban.

— **A jó és gazdaságos világításról előadást** az ünnepekre való tekintettel a fővárosi Elektromos Müvek legközelebb április 10-én, pénteken délután 6 órakor tart a Baross-tér 2. sz. alatti bemutatójában. Az Eskü-út 5. sz. alatti bemutatóban a következő előadás április 14-én, kedden délelőtt 11 órakor lesz.

A püspöki kar által kötelezően előírt egységes „Szent Vagy, Uram!"-énekkel

IMA- és ÉNEKKÖNYVEK

MAGYAR KORUSNAL, Bpest, Fery O.-utca 55. Kívánatra díjtalan tájékoztatót is küld.

10-98 színes férfi ING

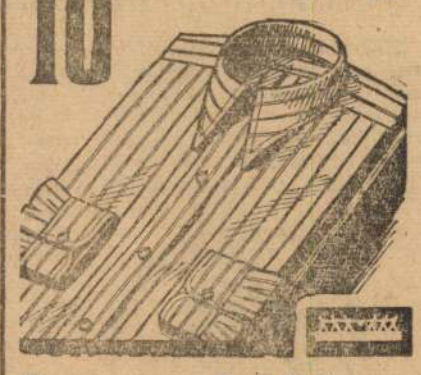

Gutmann I. és Társa

VII., Rákóczi-út 12.

Postán utánvéttel csak akkor szállítunk, ha vásárlási könyvét a megrendeléssel együtt beküldi.

VIDÉKI NAPLÓ

33.000 cigaretta, 570 könyv és 500 pengő készpénz az eredménye annak a gyüjtésnek, amelyet Zentán a Kat. Legényegylet, a Nemzeti Munkaközpont és a Kisgazdakör indított a honvédek részére.

Egészségházat létesít Bács-Bodrog vármegye Topolyán, Óbecsén, Zentán, Temerinben, Csantavéren, Bajmokon, Kulán és Palánkán.

Harminegy ezüstkalászos gazdát avattak a Csantavéren elsőízben rendezett téli gazdasági tanfolyamon.

Közgyülést tartott a szabadkai Ipartestület kebelében működő fodrászszakosztály, amelynek elnökévé Rudinszki Bélát választották.

Elhelyezték a feszületet Horgoson a községi elemi iskolák tantermeiben.

500 házat rongált meg a talajvíz Szabadka területén. Kijavításukra 600.000 téglát használtak fel. A szegényebb károsultaknak a város segélyt ad.

Az Orsz. Református Szeretetszövetség virágvasárnapján Kolozsváron a Mátyás király Diákházban ünnepséget rendez, amelyen a szövetség céljairól Ravasz László dr. püspök tart előadást.

Látványos bemutatógyakorlatokkal fejeződött be Nagyváradon a községi tüzoltókat kiképző tanfolyam. Utána nyolc önkéntes tüzoltónak adták át az Orsz. Tüzoltószövetség kitüntető érmeit.

Atyja régi revolverével játszott Földes községben Nyiró Antal 9 éves kisfia. Közben meghúzta a ravaszt, a revolver elsült és 5 éves öccsét halálra sebezte.

Megnyilt a kassai postaigazgatóság által rendezett szaktanfolyam, amelyen Erdélyből, a Tiszántúlról és a Felvidékről való ötven ifjút képeznek ki postássá.

Közfelkiáltással Ujvári Ede dr. nyug. polgármestert választotta elnökévé Szombathelyen a városi iskolaszék. Alelnök lett Pintér Lajos dr. ügyvéd.

Utcát neveztek el Csáktornyán Varga Sándorról, Muraköz vértanú csendőréről, akit 1918-ban a kommunisták meggyilkoltak.

Meleg ünneplésben részesítette Muraszombat lakossága Kovács István tb. esperest, aki megszakítás nélkül félszáz éve Muraszombat evangélikus lelkésze.

A zalaegerszegi Ügyvédi Kamara elnökévé Árvai László dr. ügyvéd, városi tiszti főügyészt választották.

A legjobb selyemtenyésztők kitüntetésére 20 díjat tüzött ki Esztergom megye Közjóléti Szövetkezete.

Hegyközségi bírává Lovas Imre gazdálkodót választotta meg az újkécskei Gazdasági Egyesület.

HALÁLOZAS

Egri és csomai **Csomay Győző** országgyülési gyorsirodai osztálytanácsos, a hadidíszítményes Vöröskereszt ezüst díszérem tulajdonosa pénteken 59 éves korában elhúnyt. Temetéséről később történik intézkedés.

Meggyilkolt leány holttestét fogták ki a Dunából

A dunai halászok *Vácnál* egy ismeretlen, fiatal nő holttestét fogták ki a vízből. *Szigritz* György dr., a pestvidéki törvényszék vizsgálóbírája elrendelte a húsz-huszonkétévesnek látszó, jólöltözött leány holttestének felboncolását és azzal *Tóth* Pál László dr. és *Révkomáromi* András dr. törvényszéki orvosokat bízta meg.

A boncolás megállapította, hogy a leányt, mielőtt a vízbe került, öt baltacsapás érte, de mégsem ez okozta halálát, mert ismeretlen gyilkosa egy barnacsíkos sállal megfojtotta őt s azután dobta a vízbe. Megállapították, hogy a holttest körülbelül két hónapja lehetett a Dunában, a jégtáblák alatt azonban meglehetősen ép állapotban maradt.

A gyilkos kézrekerítésére a nyomozás folyik.

Hójelentés

A meteorológiai hivatal hójelentése 1942 március 28-án.

A hóréteg vastagsága a hegyeken a következő: Mátrában: Kékesen északi oldalon 20, déli oldalon 10 centiméter, kassakörnyéki hegyeken Ottilia-menedékháznál 15, Lajos-menedékháznál 40 centiméter, Kárpátaljan a Koznescseki erdészháznál 8 centiméter.

— **Az ünnepi sütés-főzés** mindig nagy gondot okoz a háziasszonynak. Manapság ez nehéz feladat, de nem megoldhatatlan, mert kevés liszttel, cukorral, zsírral, élelmiszerrel is készíthetünk ízletes, finom ünnepi ebédet. Az Elektromos Müvek Eskü-úti villamoskonyhájában minden háziasszony ingyenes gyakorlati tanácsot kaphat arra a kérdésre, hogyan főzhetsüthet a rendelkezésre álló élelmicikkekből takarékosan, olcsón és mégis ízletesen. Előadások a jövő héten: hétfőn és csütörtökön d. e. 10 órakor, továbbá szerdán délután 5 órakor.

—::—

HÁZASSÁG

Kristóf Lajos gyógyszerész és Gefferth Katalin Ujkécskén házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **Palugyai Győző Viktor** szűcs kölcsön is ad szőrmebelépőt, bolerót alkalmakra. IV., Váci-utca 15.

BALLON lóden-, raglán- és esőkabát **MÁRTON és SZÁSZ** GRÓF TELEKI PAL (BÁLVÁNY)-UTCA 3.

Ipari nagyvállalat sürgős belépésre keres

őskeresztény, gyakorlott

magyar-német gyors- és gépirókat

valamint műszaki előképzettséggel rendelkező

tisztviselőket

Ajánlatokat „Ipari nagyvállalat" jeligére Patak hirdetőirodába, VI., Vilmos császár-út 29.

Kosárfonók, kosárgyártók!

URADALMAK!

Az eddig használhatetlen: fűzfa, topolya, rekettye, hársfa, eperfa stb. **VESSZŐK HÁNCSAIT** gyüjtsék össze, mert most pénzt kapnak érte! Gyüjtőhely: Budapest, IX., Mester-utca 13. Bendik Gusztávnál, aki bővebb felvilágosítással szolgál.

+ AUTOKRAT +

Törv. véd. amerikai rendszerű, rugónélküli

sérvkötő

éjjel-nappal viselhető, könnyű, kellemes, egyoldali P 20.—, kétoldali P 35.—

MAUTNER V., Báthory-utca 15.

Telefon: 317—943. 8. sz. díjtalan prosp.

André Chénier

Felújítás az Operaházban

Hosszabb szünet után szombat este ismét felhangzottak az Operaházban *Giordano* szenvedélyesen romantikus melódiái. Az agg zeneköltő nagy tisztelettől övezetten él hazájában, ez a müve pedig

Pataky Kálmán

ma is tartós sikert hoz számára a világ dalmüszínpadain. *Giordano* Umberto nem túlságosan eredeti egyéniség, muzsikája a multszázadi olasz operai hagyományokból táplálkozik, egyéni hangot partiturájában nem üt meg, viszont mindvégig hatásos és drámaian kifejező, szenvedélyessége és lirai ellágyulása meggyőző. Kitünően ismeri a színpadi hatáskeltés eszközeit Giordano, hálás, jól énekelhető szerepeket ir, figurái élnek a színpadon és értett ahhoz, hogy az érdeklödést helyes elosztással mindvégig ébrentartsa. Olyan muzsika ez, amelynek öszintesége és emberi melegsége megfogja az átlaghallgatót, de amelynek nobilis harmóniái és tiszta, szép kidolgozása leköti a szakértö érdeklödését is.

Az Operaház gondos, lelkiismeretes elöadással újította fel *Giordano* dalmüvét. *Rékai* András rendezése drámai elevenséggel kelti életre a francia forradalom világát annak minden feszültségével egyetemben. A naturalista gondosságú, változatos és sokszínü rendezés mellett a másik föértéke az elöadásnak *Failoni* szenvedélyes hevü, elragadóan lendületes vezénylése. *Fülöp* Zoltán ragyogó díszletei, *Márk* Tivadar jellemzö jelmezei épp úgy hozzájárulnak majd a sikerhez, mint *Innoczent Vincze* Ernö jól érthetö, muzikális szövegfordítása.

Pataky Kálmán kivételes szépségü tenorjához méltó feladat *André Chénier* szerepe. A tragikus végü forradalmi költö alakjában egyaránt csodáljuk meg hangjának nemes zengését és alakításának magasrendü kulturáltságát, *Rigó* Magda hatalmas erejü hangja diadalmasan bontakozik ki pompás szerepében, alakítása megindítóan emberi és mélyen átélt. Ugyancsak elsörendü teljesítményt nyujt *Losonczy* György Gérard elvakultan

Rigó Magda

szenvedélyes figurájában. *Kováts* Jolán, *Dósa* Mária, *Németh* Anna, *Komáromy* Pál, *Csóka* Béla, *Szomolányi* János, *Littassy* György és *Szabó* Miklós kisebb szerepeiben mind jól a helyükön vannak.

Leo Borchard a székesfövárosi zenekar élén

Leo Borchard, a hazájában kitünö nevü fiatal német dirigens mutatkozott be pénteken a Városi Színházban a Székesfövárosi Zenekar élén. Borchard lelkes propagálója hazájában a mai magyar muzsikának, Kodály és Bartók müveit nem egy izben vitte már sikerre. Most is müsorának legérdekesebb száma volt Bartók Tánc-szvitje, amelynek elöadásában jelesen érvényesült Borchard kifinomult ritmusfantáziája és színérzéke. A hangverseny másik, de inkább külsöséges szenzációja volt a trautonium nevü új éterhangszer bemutatása, amelyet Oscar Sala szólaltatott meg virtuóz készséggel. Az új éterhangszer kifejezési lehetöségeiben sokkal fejlettebb az eddig ismerteknél, de további müvészi pályafutása mindazonáltal még kétséges.

(—h —s)

o-o-o

Rövidesen ismét megjelenik a Nemzeti Szinház évkönyve

Hét esztendö óta nem jelent meg a Nemzeti Színház évkönyve, amely a magyar színháztörténelem megbecsülhetetlen fontos forrásmüvei közé tartozott. A Nemzeti Színház igazgatósága elhatározta, hogy a megszüntetett évkönyvsorozatot ismét folytatja. Az első kötet, amely számos értékes tanulmányt, pontos beszámolókat és hivatalos statisztikai adatokat tartalmaz az elmúlt hét esztendö színházi eseményeiről, körülbelül egy hónap mulva jelenik meg a könyvpiacon. A nyomtatás alatt lévő évkönyvből kiderül, hogy 1935 óta húsz új magyar szerző szólalt meg a Nemzeti Színház színpadán és ugyanezen idö alatt a Nemzeti Színház több mint harminc müfordítónak adott munkát, akik ezen a téren azelött nem tevékenykedtek és csak a Nemzeti Színház kezdeményezésére vállalkoztak müfordítására. Az újra megjelenö évkönyvbeszámoló csatlakozik *Hajdu* Lászlónak, a Nemzeti Színház titkárának, szintén a közeljövöben megjelenö statisztikai müvéhez, amely a magyar színházi szakirodalomban páratlan módon dolgozza fel a Nemzeti Színház száz évének minden egyes elöadását 1837-töl 1937-ig.

o-o-o

III. Richárd

A husvéti hét egyetlen filmüjdonsága a „III. Richárd" című történelmi film lesz, amelyet a Scalamozi mutat be. Valósággal angolellenes propaganda ez a történelmi grand guignol film, aminek még külön érdekessége, hogy amerikai müteremből került ki. A véreskezü angol uralkodó, aki csak két esztendeig ült a trónon, felejthetetlenné tette nevét kegyetlenségeivel, önzésével, kapzsiságával és uralomravágyásával, valamint azokkal az orgyilkosságokkal, amelyekkel vetélytársait eltette láb alól. Megdöbbentö élethüséggel elevenednek meg az angolokra egyáltalában nem hizelgö történelmi napok. Basil Rathbone alakítja a cimszerepet, a többi fészereplök pedig: az ismert grand guignol színész, Boris Karloff, továbbá Nann Grey és Barbara O'Neil.

Magyar téma!
Magyar levegő!
Rózsahegyi Kálmán
legnagyobb szerepében
CIGÁNY
mától
SIMPLON
tn.

SZÓLJ IGAZAT...

Irta: Ujhely József

Barátom, a költö, aki élete válságos pillanataiban gyakran fordult hozzám erkölcsi és — ne tagadjuk — anyagi támogatásokért, néhány nappal ezelött ismét megtisztelt látogatásával.

Ez alkalommal arca derüs volt. Nem rontott be feldultan, nem hörögte keserüen: „Baj van!" Nem kacérkodott a halállal, söt: kiegyensulyozott polgári nyugalmat mutatott egész lénye. Messziről látszott rajta, hogy sorsa jó irányban lendült, élete sokat hányadott hajója biztos rév felé halad, vitorláit kedvező szelek duzzasztják.

— Egyenesben vagyok... — mondotta jólénnyel és megmaradva a lóversenyek frazeológiájánál, igy folytatta:

— Végre kifogtam egy jó startszámot! Eddig minden akadályt hibapont nélkül vettem és ha nem török le a vizesároknál, most az egyszer „sieg"-re megyek...

Elmondta, hogy megbizást, söt elöleget kapott egy készülö nagyszabásu filmoperett dalszövegeinek megirására. Három számmal már elkészült és első útja hozzám vezette, hogy elsönek halljam a müveket, amelyek — ezt szerénytelenség nélkül meri állitani — egyenesen szenzációsak!

Nemcsak mint baráthoz jött hozzám. Elsösorban a kritikushoz jött, aki úgy is itél majd müve felett. Mivel véleményemre sokat ad, söt csak az én véleményemre ad, arra kér, hogy hallgassam meg a verseket...

De nem a jóbarát elfogult lelkesedésével, hanem a szigorú kritikus szörszálhasogató tárgyilagosságával. És azután mondjak véleményt...

— De csak az igazat! Kiméletlenül és öszintén!... — mondta nyomatékosan és önérzetesen, mint akinek nincs oka félni az igazságtól.

Elöhúzta zsebéből a verseket, köhintett és elkezdett olvasni. Fel-felpillantva figyelte arcomon a hatást és szemmelláthatóan élvezte müveit, amelyeket „szerénytelenség nélkül" szenzációsnak tartott.

Én sajnos nem! S ez valószinüleg meglátszott rajtam. De ha nem látszott volna meg, akkor is rövidesen megtudta volna barátom, a költö, aki a felolvasás befejezése után palástolatlan izgalommal várta a hatást.

— Kiméletlen és öszinte kritikát kértél ugye? — kezdtem el. Barátom némileg elborult...

— Hát kérlek — folytattam, a versek bizony gyöngécskék... — mondhatnám rosszak... — és lerántottam a „szenzációs müveket" — kivánsága szerint — kiméletlenül és öszintén.

A költö arca rákvörös lett, majd fokozatosan viaszsárgára sápadt. Zsebretette a verseit, fagyosan elköszönt és távozott.

*

Ez három nappal ezelött történt... Azóta eddig a következö rólam szóló legfrissebb sütetü hireszteléseket „mondták vissza".

1. Kenyéririgy vagyok.

2. Titkos producere vagyok a készülö filmnek.

3. A töke, amellyel a filmbe „beszálltam, felette gyanus eredetü."

4. Söt, több mint gyanus.

5. Ragaszkodom ahhöz, hogy én irjam a verseket.

6. Pedig annyit értek a versíráshoz, mint hajdú a harangöntéshez.

7. Minden tehetséges embert elmarok a film mellöl.

8. Hálátlan vagyok azokkal szemben, akiknek mindent köszönhetek.

9. Cezaromániás vagyok.

10. Térdenállva könyörögtem barátomnak, a költönek, hogy mégis ö irja a verseket, mert öt még én is kénytelen vagyok elismerni...

11. Mindenkit „megfúrok" és „elfürészelek".

12. Node majd...

Gyermekgyilkosság, kabátlopás és hamis pénzverés vádját egyelöre még nem terjesztik rólam, söt névtelen levelet se kaptam még e tárgyban.

Node majd...

*

Mindettöl függetlenül, a versek mégis rosszak!...

Heinz Rühmann vidám repülőfilmje:

Igy is lehet repülni

Hétfön kerül a közönség elé egy rendkivül mulatságos és vidám filmvigjáték, amelynek címe: *„Igy is lehet repülni"*. A német filmújdonság föszerepét a népszerü kómikus Heinz *Rühmann* játssza, akinek már számos filmkomédiáját nagy sikerrel játszották nálunk. Ezúttal mint pilóta játssza a föszerepet — de milyen pilóta!

Mint repülönövendék kerül a sportrepülö-osztaghoz és leheletlen magaviseletével, fegyelmezetlenségével, kétbalkezes, mindig galibát okozó tevékenységével kétségbeejti az oktatóit. Léggömbön és repülögépen a leghajmeresztöbb mulatványokat végzi, amikor fölengedik a levegöbe és úgylátszik, hogy sohasem lesz belöle igazi, hivatását szeretö komoly repülö, mikor azonban felébred benne a környezet hatása alatt a felelösségérzet, a hivatástudat és a repülésért való rajongás, úgy hogy lassankint mintaképévé lesz az ideális repülöknek.

A versaillesi Németország idejében játszódik le a mulatságos repülöhistória, érdekes képet adva arról, hogy a repülés fanatikusai hogyan vetették meg alapját a sok korlátozás ellenére is a világot bámulatbaejtő német harcirepülés-

HEINZ RÜHMANN

nek. Heinz *Rühmann* a föszerepben pompás alakitást nyujt, egész sereg egyéni ötlettel füszerezi a mese egyébként is ellenállhatatlanul magávalragadó vidámságát. Karin *Himbold* és Lothar *Firmans*, valamint a régenlátott Harry *Liedtke* játsszák mellette a föszerepeket a repülöfilmkomédiában, amelyet az Uránia mutat be.

Leány a talpán

A Vidám Színház első ujdonsága

Kiss Manyi, Kertész Dezső, Szentgyörgyi Tamás dr.

A Nagymező-utcában új színház nyilt. Neve Vidám Színház, célja pedig háromfelvonásos vidám darabok elöadása, amelyek minél jobb kedvre derítik a közönséget. Szombaton volt a premierje színháznak és darabnak. — Eisemann Mihály és Molnár Géza „Leány a talpán" című ötletes, szellemes vigjátéka került színre. Eisemann Mihálynak néhány olyan bravúros zeneszáma van a darabban, hogy ez a pár sláger már egymagában elég arra, hogy elvigye a darab jóhirét a városba.

Egy egész sereg remek, népszerü színészt láttunk viszont az új darabban. Elsösorban Kiss Manyinak szól dicséretünk, aki a vigjáték elejétöl végig valóban „leány a talpán" s minden mondata, kacagása vagy énekszáma — humorbombát jelitalálat. Itt van Somogyi Nusi is, akin ezúttal mint egy nöegyesület szigorú, tanáros bíráján nevetünk, továbbá Kertész Dezső, aki Szegedről visszajött a Vidám Színház megnyitójára. Somló Valéria, id. Latabár Árpád, Bihary Nándor és a pécsi Öregdiákból lett színész: Szentgyörgyi Tamás dr., valamennyien a helyükön vannak az ujdonságban.

A kisebb szereplök közül Mórocz Gabriella, Hollós Melitta, Rédey Sári és Nagy Ferenc tünik fel villanásnyi idöre. Martonffy Jenö rendezte a színháznyitó darabot, amelynek ízléses díszleteit Bercsényi Tibor tervezte. A Szüle Mihály igazgatása mellett müködö színház valóban jó elöjelek mellett nyitotta ki kapuit. (—y)

Szombaton már az Operaházban próbál a firenzei együttes

A Rossini-ünnepségek legkiemelkedöbb eseménye lesz a firenzei operaház mai vendégjátéka az Operaházban. Labroc a föintendáns, aki a Hamupipöke elöadását rendezi és Mario Rossi karmester már pénteken megérkezett, de ugyancsak egy különkocsiban jött az eredeti firenzei díszletezés is. A firenzei együttes müvésztagjai, Francesco Albanase, Saturno Meletti, Teresa Abate, Andrea Mongelli, Ornella, Rovero, Fedora Barbieri és Ugo Novelli szombaton teljes díszletezéssel és zenekari kisérettel próbát tartott az Operaház színpadán. Délután az olasz követ rendezett tiszteletükre sajtóteát, amelyen a zenekiritikusokon kivül a müvészi élet számos elökelösége megjelent.

o-o-o

SZINHÁZI MÚSOR
Jegyrendelő telefonok:
Stádium 14-00-00
Kultur 18-99-99
Stadium-Corvin 14-50-56
Díjmentes házhozszállítás

OPERAHÁZ (3, ½8 órakor): Vasárnap d. u.: Sevil-ai borbély; este: Hamupipöke. (Olasz vendégjáték.) Hétfö: Nincs elöadás. Kedd: André Chenier. (B. sz.) Szerda: Varázsfuvola. (E.) Csütörtök (½): Parsival. (B. sz.) Péntek: Nincs elöadás. Szombat: Nincs elöadás. Vasárnap d. u.: Jancsi és Juliska, Babatündér; este: Denevér. Hétfö d. u.: Nincs elöadás; este: Faust.

NEMZETI SZINHÁZ (¼4, ½8): Vasárnap d. u.: Niskavuori kenyér; este: Három mama. (VIII.) Hétfö: Aszonylázadás. (II.) Kedd: Asszonylázadás. (III.) Szerda: Asszonylázadás. (IV.) Csütörtök: Aszonylázadás. (V.) Péntek: Nincs elöadás. Szombat: Aszonylázadás. (VII.) Vasárnap d. u.: Sasfiók; este: Aszonylázadás. (VIII.) Hétfö: d. e. (11): Ösfanszt; d. u.: Niskavuori kenyér; este: Három mama. (E.)

MAGYAR MÜVELÖDÉS HÁZA V. d. e. (10): Sasfiók. (G. 9.); d. u. (3): Hires színészek diszelöadása; este (½8): Magyar nótaest. Hétfö (½8): Magyar szerzök estje. Kedd: Nincs elöadás. Szerda (½8): Kat. dolgozó lányok nagyböjti estje. Csüt. (½7): Kat. lányok orsz. szövetségének lelkiórája. Péntek (½8): Verdi: Requiem. Szombat: Nincs elöadás. Vasárnap d. u. (¼4): Kacagó délután; este (½8): Vidám est. Hétfö d. u. (¼4): Vidám tavaszi zenekepek; este (½8): Tangóharmonika hangverseny.

VIGSZINHÁZ (¼4, 8 órakor): Vasárnap d. u.: Kit szeretek? este: Kit szeretek? (T). Hétfö (F): Kit szeretek? Kedd, szerda: Kit szeretek? Csütörtök (D): Kit szeretek? Péntek: Nincs elöadás. Szombaton: Naplemente elött. Vasárnap délután és este: Kit szeretek? Hétfö d. u.: Naplemente elött; este: Kit szeretek?

UJ MAGYAR SZINHÁZ (4, 8): Vasárnap d. u. és este (A): Vén diófa. Hétfö (B): Vén diófa. Kedd (C): Vén diófa. Szerda (D): Vén diófa. Csütörtök (E): Vén diófa. Péntek: Nincs elöadás. Szombat, vasárnap d. u. és este, hétfö d. u. és este: Vén diófa.

MADÁCH SZINHÁZ (¼4, 8): Minden este: Néró. Vasár- és ünnepnap d. u.: IV. Henrik.

ANDRÁSSY SZINHÁZ (¼4, 8): Minden este, vasár- és ünnepnap délután: Viharos szerelem.

NEMZETI KAMARA SZINHÁZ (¾4, ¾8): Minden este és vas. délután: Koncert.

PESTI SZINHÁZ (4, 8 órakor): Minden este, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Tüzvész.

FÖVÁROSI OPERETTSZINHÁZ (¼4, 8): Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Tahiti gyöngye

KAMARA VARIETÉ (Minden este ½9, szombat 6, 9, vasár- és ünnepnap ¼4, ¼7, ½9): Sztárszanatórium.

KOMÉDIA ORFEUM (½5, ½9): Minden este, vasár- és ünnepnap délután: Hinta-palinta.

PÓDIUM KABARÉ (½5, ½9): Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Uj tavaszi müsor.

ROYAL REVÜSZINHÁZ (½5, ½9): Minden este, csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap délután: Primavera.

NEMZETI BÁBSZINHÁZ (4, 8): Minden este, hétfö és péntek kivételével: Kacagó est. Hétfö d. u. és este: Toldi. Péntek d. u.: és este: Istvánka; a többi l. u.: Ezüstfurulya.

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ (½6, ½9, vasár- és ünnepnap d. u. ¼4, ¾6, ½9): Péntekig minden este: Nótáskapitány.

JÓZSEFVÁROSI SZINHÁZ (½6, ½9, vasár- és ünnepnap: ¼4, ¾6, ½9): Péntekig minden nap: Sárgaliliom.

KISFALUDY SZINHÁZ (¾8, ½9, vasár- és ünnepnap ¼4, ¾6, ½9): Péntekig minden nap: Szökik az asszony.

Sztojka Sándor püspöki jubileuma

A munkácsi görögkatolikus egyházmegye püspöke, *Sztojka* Sándor julius 12-én, vasárnap a Julián-naptár szerinti Péter-Pál ünnepén a legteljesebb csendben és elvonultságban ünnepli püspökké szentelésének tizéves jubileumát. A főpásztor papságához és híveihez egyaránt azt a legkomolyabb intelmet intézte, hogy a mostani háborus időkben, amikor a különböző harctereken ezrek adják életüket a hazájukért, nem engedheti meg, hogy egy embert akár a legcsekélyebb mértékben is ünnepeljenek. A püspök kívánságának megfelelően nem is lesz sem Ungvárott, sem az egyházmegye egyéb területein semmiféle ünneplés. *Sztojka* Sándor, aki 1932 óta áll a munkácsi görögkatolikus egyházmegye élén, az elmult évtized alatt nemcsak főpásztora, hanem igazi atyja is volt a katolikus ruszin népnek. Püspökségét mindjárt azzal kezdte, hogy hivatalos bankett helyett Ungvárnak és vidékének négyszáz szegényét látta vendégül a püspöki palotában, ahol velük együtt étkezett. Azután sorra látogatta egyházmegyéjének összes falvait, ahol mindenütt beszélt és jótékonykodott. Egy pernyi szabadságot soha nem engedélyez magának és szinte szerzetesi egyszerüségben él. Politikai kérdésekkel sohasem foglalkozott, egyetlen gondja az volt, hogy népének javát szolgálja; a bécsi döntést azonban ömaga adta tudomásul a ruszin népnek, 1939 március 14-én felhiva őket, hogy ünnepélyesen fogadják a bevonuló magyar katonaságot, és az összes harangokat huzzák meg ebből az alkalomból. Bár a csehek mindent megtettek azért, hogy rábirják a velük való elvonulásra, ő mégis a helyén maradt és ott szolgálja tovább ruszin népét.

A nm. püspöki kar által kötelezően előirt egységes „SZENT VAGY UHAM" énekekkel
Ima és Énekkönyvek
Magyar Kórusnál. Budapest XII., Fery Oszkár-u 35
Kívánatra díjtalan tájékoztató

A budapesti karmelitáknál julius 19-én ünneplik a karmelhegyi Boldogasszony bucsunapját, amely egyben a Skapuláré Társulat főünnepe is. A bucsut megelőzően négy napon át szertartások lesznek. Julius 15-én, szerdán délután félöt órakor ünnepélyes zsolozsma, litánia és szentségi áldás lesz. Csütörtökön a karmelhegyi Boldogasszony ünnepén délelőtt tiz órakor *Baranyay* Lajos pápai prelátus mond ünnepi szentmisét, amely alatt P. Angelus mond szentbeszédet. Délután háromnegyed 5 órakor zsolozsma, majd 6 órakor P. *Szabó* József S. J. mond szentbeszédet, *Krywald* Ottó pedig ünnepi litániát. Pénteken ismét délutáni ájtatosság, majdd szombaton délután 2 órakor harangzugás jelzi a bucsu kezdetét. Julius 19-én, vasárnap délelőtt 10 órakor *Gerinczy* Pál jászóvári prépost mondja az ünnepi szentmisét, mig a szentbeszédet *Szilágyi* Dózsa nagyváradi premontrei perjel. A mise alatt a Boldog Margit-templom énekkara lovag *Falk* Zsigmond vezényletével Halmos: Ecce sacerdosát, Griesbacher: Stella Marisát és Esz-dur miséjét, végül Liszt: Ave Mariáját adja elő. A délutáni zsolozsma délután fél 4 órakor kezdődik és délután 5 órakor a templomban *Mehrle* Tamás domonkosrendi atya, mig a templom előtt dr. *Dudás* Károly esperes-plebános mond szentbeszédet. A szentbeszédek után kezdődik az országos skapuláré körmenet, amelyet Angelo *Rotta* apostoli nuncius vezet. A bucsuval kapcsolatban, még 20-án, 21-én és 22-én is lesznek délutáni ájtatosságok.

A csongrádmegyei Mindszent község most ünnepelte fennállásának 295 éves évfordulóját. A falut a török kivonulása után 1647-ben hét halászcsalád alapitotta ujjá. Az ebből az alkalomból tartott ünnepi misén a hatóságok képviselői, a társadalmi egyesületek vezetői és igen nagyszámu hivő mellett ősi zászlóik alatt a tiszai halászok is felvonultak, akik halat hoztak megáldásra. Az ünnepség után dr. *Taraba* József esperes-plebános megáldotta a halászeszközöket és a vizet is.

Kaszap István lapja. A napokban hagyta el a sajtót Kaszap István lapjának második száma. A tartalmas kis ujság — mint olvassuk — immár 180.000 példányban jelenik meg. A cimlapot *Kaszap* István, a szentéletü és fiatalon elhunyt szerzetes arcképe disziti és bevezetőben olvassuk a visszhangot a nagy sikert elért első számra. *Kaszap* István hire ugyanis elterjedt az országban és a *Kaszap* István szenttéavatását szorgalmazó bizottság gondoskodott arról, hogy az évente négyszer megjelenő folyóirat állandóan foglalkozzon a szentéletü fiatalember példaként álló életrajzával. Kicsoda ő nekünk? Teszi fel a kérdést a kis lap. Majd megfelel rá: az ifjuságnak és a sportolóknak kedves diáktársa, tisztalelkü eszménye. A betegeknek és a szenvedőknek élete példája, jóságos bátoritást és mosolygó vigaszt jelent. A hitbuzgalmi értesitő egyes számainak ára tiz fillér. A szerkesztőség cime Szeged, Kálvária-utca 34.

Szent Norbert-ünnepségek Nagyváradon. A Premontrei Kanonokrend alapitójának, Szent Norbertnek ünnepe junius 6-ikára esik, de minthogy ez a nap rendesen valamelyik nagy ünnep kiváltságos nyolcadába ütközik, a rend az egész világon julius 11-én ünnepli meg egyházilag alapitójának emlékét. Nagyváradon ezen a napon a premontrei-templomban fél 10 órakor az ünnepi szentmisét dr. *Schriffert* Béla apátkanonok, apostoli kormányzói helytartó mondja. Ezenkivül több ájtatosság lesz az ünneppel kapcsolatban és ezeket julius 12-én este fél 7 órakor ünnepélyes litánia, majd szentséges körmenet lesz, amelyet az apostoli kormányzói helynök vezet. Az ájtatosságokkal kapcsolatos szentbeszédeket és elmélkedéseket *Szilágyi* Dózsa premontrei perjel tartja. Az ünnepséggel kapcsolatban a harmadik rend 12-én, vasárnap délután fél 5 órakor nyilvános ülést rendez az Orsolyazárda disztermében.

SZINHÁZ-MŰVÉSZET

Bécsi keringő

Bemutató a Margitszigeten

Strauss-operett bemutató szinhelye volt pénteken este a *Margitszigeti Szabadtéri Szinpad*. Johann *Strauss*, a hirneves bécsi *„keringőkirály"* és *fia*, a még apjánál is hiresebb muzsikus viszontagságos életének néhány mélabus és derüs epizódját foglalja szinpadi keretbe *Marischka* szövege. Apa és fiu között áthidalhatatlan az ellentét — a *muzsika* miatt! A népszerüségére féltékeny keringőkirály eltiltja fiát a zeneszerzéstől, ám mint a mesék mentője, megjelenik a sugárszép *Torinelli* grófnő, aki a meghasonlott ifju jótevője lesz s elinditja az ifjabb *Strausst* nagy utján a világhir felé... A hangulatos nyári daljáték ujdonság kétségkivül legnagyobb értéke *Strauss* varázslatosan megkapó *zenéje!* Szebbnél-szebb *Strauss*-alkotások, köztük a két hires keringő; a *Tavasz* és a *Kék Duna* valóban örökszép dallamai csendülnek meg a zenekarban és szárnyalnak fel magasztosultan a Margitsziget üde lombkoszorujából a nyári égbolt felé. Kedvesen hangulatosak a *diszletek* is, *Bercsényi* Tibor ügyes művei, amelyek a régi *Bécs* külvárosainak egykori nevezetességeit idézik: az egykori patinás *Ebeseder-cukrászdát* és a hires nevezetes *Dommayer-kaszinót*, ahol a *Biedermeier*-korabeli *Bécs* majd minden hiressége megfordult. A rendezés nagy gondot és stilusérzéket igénylő feladatát maga a Szabadtéri Szinpad igazgatója, *Bubik* Árpád vállalta, aki egész kis hadseregre menő *statisztériát* állitott be az ujdonság sikere érdekében. Mert van itt minden, ami egy letünt kedves korszak felejthetetlen emlékeit csak idézheti: *dilizsánsz* és *Burgmusik*, főuri *hintó* és *Strauss-hangverseny*, nem is szólva a csakugyan káprázatos *táncképekről*. Mindez elismerést, sőt dicséretet érdemel. Ezért hát ne legyen ünneprontás, ha megkockáztatunk néhány észrevételt. A két népszerü bécsi zeneköltőt ábrázoló művészek *Solthy* György és *Pataky* Kálmán *külső megjelenésükben* és *maszkjukban* ugyanis *még véletlenül sem emlékeztetnek Strauss János és fiának jellegzetes* és számtalan képről ismert *arcvonásaira*. Pedig ezen, ugy hisszük, könnyü volna segiteni. Az is érthetetlen, hogy az akkoriban annyira népszerü karnagyzeneszerző *miért kénytelen vezényelni a kaszinó teraszán minden szinpadi közönség nélkül?* A kertiünnepségre érkező magyar vendégek viszont *diszmagyarban perdülnek csárdásra*, amiről szintén nem igen hallott a história. Ami a szövegbeli részek különböző apróbb naivitásait illeti, arról szó ne is essék, mert ezekért nem a rendező felelős. Épp oly kevéssé, mint a sajnálatos *üzemzavarért*, amely a bemutató előadás egyik legszebb jelenetét, a *Kék Duna* keringő meseszerü balettképét *zavarta meg*, csaknem *teljes óráig tartó vaksötétbe burkolva szinpadot, nézőteret a váratlan rövidzárlat következtében*. A premier előkelő közönsége mindenesetre *példás fegyelemmel* tette tul magát a kellemesnek aligha mondható incidensen, sőt még derülni is tudott a gyakorlatlan rádióbemondó nem egyszer harsány kacagásra fakasztó, nyelvbotlásokkal füszerezett magyarázkodásain...

A sok igyekezet s a lelkes munka, amellyel a bemutatót előkészitették, nem volt hiábavaló. Müértő hallgatóság gyönyörködött *Strauss* üditő *zenéjében* s magyar művészélet olyan kiválóságai, mint *Pataky* Kálmán és *Réthy* Eszter felsőbbrendü alakitással érdemelték ki a tüntető elismerést. *Pataky* gyönyörü tenorja szárnyalóan ivelt a szabad ég alatt és *Réthy* Eszter tündöklő szopránja eszményi összhangban állott igézetes megjelenésével. A körülöttük éneklő, táncoló, tréfálkozó többi szereplő kavargó sokadalmából mindenekelőtt a rokonszenves *Barabás* Sárit emlitjük meg, aki mint *énekművésznő* is jelesen megállotta helyét. Derekas művészi munkát végzett *Solthy* György, *Bihari* Nándor, *Ujvári* Lajos, *Pártos* Gusztáv, *Simon* Marcsa, *Madarász* László, *Vándory* Gusztáv is.

A *legtökéletesebb illuzió* minden költői finomságával azonban *Ottrubay* Melinda, az Operaház szépséges primabalerinája ajándékozta meg a közönséget, amelynek minden oka meglehetett a sajnálkozásra, hogy a reflektorok éppen a *„Kék Duna"* keringő pasztelképsorozatszerü jelenetében hunytak ki... A bemutató hijján is maradt a tündéri táncjelenet megismétlésének és éjfél jóval elmult már, amire a félbeszakadt előadás véget ért.

Reméljük, megfelelő körültekintéssel mielőbb kiküszöbölik az üzemzavart okozó hibákat, sőt talán egyet-mást módositanak is az emlitett naivitásokon. Akkor pedig bizonyára újabb nagy operettsikert könyvelhet el majd ezidén is a *Margitszigeti Szabadtéri Szinpad* vezetősége.

(d. f.)

Az Actio Catholica 61. számu filmkritikája

A szerelem orvosa. A bün és a romlottság nyomasztó légkörében játszódik ennek a francia filmnek meséje, amely annak ellenére, hogy megoldásában kiengesztelő, számos jelenete, de milliője miatt is erkölcsileg kifogásolható.

Régi nyár. Operettből készült film felesleges ruhátlansággal. A darab meséje egyébként erkölcsileg kifogástalan.

Szerelmi vihar. A „Kaméliás hölgy" motivumának uj feldolgozása minden komoly erkölcsi tartalom nélkül.

Éjfélre kiderül

Filmiróink közül az utóbbi időben különösen *Barabás* Pálnak volt nagyobb sikere. Az idén bemutatott két filmje, az *Ötösszámu őrház* és a *Kétezerpengős férfi* bebizonyitotta, hogy egyike legtehetségesebb szcenáriumiróinknak, aki nemcsak a drámai helyzeteket tudja ügyesen bonyolitani, hanem életből ellesett remek figurákat is rajzol és amellett dialógusai minden helyzetben jellegzetesek, kifejezők és sohasem hamisak. Két sikerfilmje után érthető érdeklődés előzi meg az idei harmadik filmjét, amely *Éjfélre kiderül* cimmel kerül rövidesen bemutatásra. A filmszüzsét *Barabás* Pál az Esküvő után cimü regényéből irta, s akik a könyvet olvasták, tudják, hogy különösen filmszerü anyag van benne. *Cseréphy* László, a film rendezője, ki is használta ezt a lehetőséget és olyan filmprodukciót hoz a közönség elé, amelynek sikere már eleve biztositottnak mondható. Annyival is inkább, mert kitünő szereplőgárda játszik benne, *Bulla* Elma, *Simor* Erzsi, *Rácz* Vali, *Csortos* Gyula, *Timár* József, *Lehotay* Árpád, *Hajmássy* Miklós, vitéz *Benkő* Gyula és *Pethes* Sándor. Az uj Barabás-film hamarosan müsorra kerül.

— **Uj olasz történelmi film.** A XIV. század idején Velence és a török birodalom elkeseredett harcának legendás hőse volt *Mulay el Kader*, aki nemcsak fényes haditetteivel lett hőse a legendáknak, hanem becsületességével és lovagiasságával irta be nevét a mondákba. A „damaszkuszi oroszlán" jelzőjét kapta meg a török hős, akinek végzetét egy rabszolganő okozta, akibe halálosan beleszeretett. A *„Damaszkuszi oroszlán"* cimü káprázatos kiállitással készült olasz film feleleveniti Mulay el Kader kalandjait és alakját a kitünő színész, Carlo *Ninchi* hozza elénk. Az izgalmas jelenetek sorozatában nagyszabásu történelmi képek kerültek beiktatásra, amelyek hallatlan luxussal elevenitik meg az ottomán birodalom keleti pompáját és a dogeék Velencéjének gazdagságát és fényét. A nagy sikerrel játszott „Viharkapitány" testvérfilmje az olasz ujdonság, amely néhány nap mulva a magyar közönség elé kerül.

— **Pályázati felhivás.** Az Országos M. Kir. Képzőművészeti Főiskola Rektori Tanácsa pályázatot hirdet a Főiskola miskolci művésztelepének három ösztöndijára, amelyek 1—1 müterem ingyenes használatából állnak. A pályázaton az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskolát végzett, vagy ezekkel egyenrangu képzettségü fiatal festő- vagy szobrászművészek vehetnek részt, akik a „Miskolci Művésztelep"-en továbbképzés céljából művészeti tanulmányaikat folytatni akarják. A pályázók kérvényüket a M. Kir. Vallás- és Közoktatásügyi Miniszter Urhoz cimezve, 1942. évi julius 31-éig az Orsz. M. Kir. Képzőművészeti Főiskola (VI., Andrássy-ut 71. sz.) rektori hivatalában kötelesek benyujtani s ahhoz mellékelendők: a születési bizonyitvány, művészi tanulmányokat igazoló iratok, továbbá legalább 2 darab rajz, festmény vagy szobor. Az adományozás 1942. évi november 1-től számitott kétévi időtartamra, tehát 1944. évi október 31-éig szól.

— **Simor Erzsi Olaszországba megy filmezni.** Simor Erzsi olasz meghivásra a jövő hét folyamán Olaszországba utazik, ahol parádés kiállitásu olasz film főszerepét alakitja. Lux-filmvállalat *„Isola del Amore"* cimü film női főszerepében mutatkozik be az olasz közönség előtt a közkedvelt magyar filmsztár. Az uj film felvételeit julius 20-án kezdik meg a Róma melletti filmvárosban. *Simor* Erzsi valószinüleg augusztus végéig marad Olaszországban.

A **Galerie de France** *Faubourg St. Honoré-i kiállitó termeiben érdekes tárlat nyilt meg. „Les fauves", ez a cime a kiállitásnak és a „vadak" 1903-tól 1908-ig terjedő első és legharcosabb képeit mutatja be. Rouault, Van Dongen, Friesz, Vaitat, Matisse, Vlaminck, Derain és Segonzac fiatalságuk idején festett képeikkel szerepelnek az érdekes kiállitáson, amely koránt sem tünik olyan vadnak, mint annak idején.*

Mi a tanitóhiány oka?

Az *Egyetemes Tanitószövetség* elnöki tanácsa, *Berkényi Károly* elnöklésével, gyülést tartott, amelyen résztvettek a viszatért területek vármegyei tanitóegyesületeinek elnökei is. A gyülés meleg ünneplésben részesitette az erdélyi és kárpátaljai tanitóság képviselőit, akik most jelentek meg először az országos tanácskozáson.

Az előadók jelentéseiből kitünt, hogy a tanitóság mindenütt töretlen hittel és odaadással végzi munkáját s tevékeny részt vesz a vármegyei tanitóegyesületek egyre fejlődő életében is. Az utóbbi években az Egyetemes Tanitószövetség tagegyesületeinek száma jelentősen növekedett. A visszatért területekről több mint hatezer uj tag lépett be a Szövetségbe, amely állandóan tájékoztatja a miniszteriumot a tanitóság helyzetéről.

A vármegyei tanitóegyesületek elnökei a gyülés folyamán rámutattak *a népoktatás és a tanitóság* megoldásra váró kérdéseinek sokaságára. Az *erdélyi* kiküldöttek sürgős intézkedést kértek arra vonatkozóan, hogy *a régi felekezeti tanitókat minden indok nélkül ne bocsássák el állásukból s ha ez már megtörtént, ugy helyezzék el őket állami iskoláknál. A román megszállás idején hazafias magatartásuk miatt elbocsátott magyar tanitók érdekében kérik, hogy nyugdijuk vagy szolgálati éveik megállapitásánál ugyanolyan elbánásban részesüljenek, mint azok, akik nem voltak akadályozva a működésben.* Miután a *felvidéki és kárpátaljai* tanitók rangosztályba sorolása az átvételt követően csak egy-másfél év mulva történt meg, kérik *az erre az időre esedékes illetménykülönbözet kiutalását.* Az először alkalmazot tanitók illetményeit az eskütétel után a királyi tanfelügyelő fizesse ki.

A gyülés további felszólalói behatóan foglalkoztak *a tanitóhiány* kérdésével s megállapitották, hogy *ennek oka a tanitóság alacsony javadalmazásában és kedvezőtlen előmenetelében keresendő.* Az utóbbi időben élénken rávilágitottak erre a napilapok és neves közéleti személyiségek is, hangsulyozva, hogy *a tanitó munkája és személye nagyobb megbecsülést érdemelne.* Elhatározta a gyülés, hogy ismételten kérni fogja *a régi helyettes tanitók helyzetének rendezését; a hadirokkant tanitóknak a tanügyközigazgatási hivatalokba vagy városokba, állami és községi iskolákhoz való áthelyezését; a tanyai pótlék engedélyezését valamennyi tanyai tanitó részére; a kántortanitói állás és javadalmazás különválasztását* és számos egyéb kérés mellett azt is, hogy *a tanitóságot vonják be a tanügyigazgatás munkájába.*

A gyülés résztvevői koszorut helyeztek *Rákos István* siremlékére.

Földmivelésügyi kinevezések

A kormányzó a földmivelésügyi miniszter előterjesztésére a minisztérium központi fogalmazási személyzetének létszámában dr. Kendi Elemér és Ujhelyi Tibor miniszteri osztálytanácsosi cimmel és jelleggel felruházott titkárokat miniszteri osztálytanácsosokká; az erdőmérnökök személyzeti létszámában Gárdonyi Nagy László, Alberti János és Radó Gábor miniszteri tanácsosi cimmel és jelleggel felruházott főerdőtanácsosokat miniszterit tanácsosokká; Barabásy József, Sztankó Zoltán, vitéz Kiss Lajos, Harmath Ernő, Szilárd Tivadar, Liha Valér és Heincz János főerdőtanácsosi cimmel és jelleggel felruházott erdőtanácsosokat főerdőtanácsosokká; a gazdasági felügyelői tiszti személyzet létszámában Krausz Jenő V. fizetési osztály jellegével felruházott gazdasági főfelügyelőt az V. fizetési osztályba; az állatorvosi tiszti személyzet létszámában dr. Karády Vendel, dr. Buzna Dezső és dr. Helf János állategészségügyi tanácsosi cimmel és jelleggel felruházott főállatorvosokat állategészségügyi tanácsosokká; a vizügyi szolgálat mérnöki személyzetének létszámában Lampl Hugó miniszteri osztályfőnöki cimmel és jelleggel felruházott miniszteri tanácsost miniszteri osztályfőnökké, Puskás Rezső és Bauer Sándor miniszteri tanácsosi cimmel és jelleggel felruházott miniszteri osztálytanácsosokat miniszteri tanácsosokká; Dévény István és Töry Kálmán miniszteri osztálytanácso cimmel és jelleggel felruházott műszaki tanácsosokat miniszteri osztálytanácsosokká; a szőlészeti és borászati szak létszámában Fornády Elemér VI. fizetési osztály jellegével feruházott szőlészeti és borászati főfelügyelőt a VI. fizetési osztályba; a mezőgazdasági tudományos és kisérletügyi intézmények tudományos tisztviselőinek létszámában dr. Trambits János, Vas Károly és dr. Maucha Rezső mezőgazdasági kisérletügyi főigazgatói cimmel és jelleggel felruházott mezőgazdasági kisérletügyi igazgatókat főigazgatókká, dr. Zendy Ferenc mezőgazdasági kisérletügyi igazgatói cimmel és jelleggel felruházott mezőgazdasági kisérletügyi I. osztályu fővegyészt kisérletügyi igazgatóvá; a földbirtokrendezési szolgálati személyzet mérnöki szakának létszámában Biró Tibor müszaki tanácsost miniszteri osztálytanácsossá; az állami mezőgazdasági birtokok gazdasági tisztviselőinek létszámában Fáy Andor jószágfelügyelőt jószágigazgatóvá; a miniszteri számvevőségi tisztviselők létszámában Benczur László miniszteri számvevőségi I. osztályu főtanácsosi cimmel és jelleggel felruházott miniszteri számvevőségi főtanácsost miniszteri számvevőségi I. osztályu főtanácsossá; Halasi Pál II. osztályu főerdőszámtanácsost I. osztályu főerdőszámtanácsossá; az Országos Mezőgazdasági Biztositó Intézet fogalmazási tisztviselőinek létszámában dr Gulácsy Iván aligazgatói cimmel és jelleggel felruházott intézeti titkárt aligazgatóvá kinevezte.

Bercsényi Tibor

SPORT

Az atlétika mozgalmas vasárnapja

A főváros legjobb atlétái indulnak a BSzKRt versenyén

A magyar atlétika idei évadját ugy állitotta össze, előkészületeit ugy irányitotta, hogy az augusztus 1-én és 2-án Berlinben, a három nemzet viadalán versenyzői formáik csucspontján legyenek. Gondosan ügyelt a szövetség arra is, hogy mind a válogatott keret tagjainak, mind pedig az utánpótlás versenyzőinek megfelelő számu lehetősége legyen nagyobb eredmények elérésére, küzdőképességük emelésére pedig erős versenyeket illesztett a tervszerüen felépitett műsorába. Atlétáink szorgalmas és lelkiismeretes munkával készültek, hogy a nagy találkozón egyenlő eséllyel vehessék fel a küzdelmet nagy ellenfeleikkel. Munkájuknak már meg is volt a látható eredménye, mert teljesitményeik szinvonala fokról-fokra emelkedett és igy remélhető volt, hogy augusztus 1-ére formáik tetőfokán állottak volna.

De a mai rendkivüli viszonyok a helyzetet megváltoztatták. A német szövetség táviratilag értesitette az Atlétikai Szövetséget, amelyben meghivják a magyar atlétákat augusztus 2-ára nemzetközi viadalra. Ha a táviratban nincs is szó a hármas viadal elmaradásáról, mégis a meghivás lényegéből arra lehet következtetni.

A válogatott keret tagjai azonban ennek ellenére továbbra is együtt maradnak és éppen olyan szorgalommal és lelkiismeretesen folytatják munkájukat, mint eddig. Most vasárnap, amig a vidék legjobbjai Szabadkán küzdenek a vidéki bajnoki cimért, addig a fővárosi atléták a BSzKRt versenyén találkoznak, hogy fejlődésükről beszámoljanak és egymás elleni vetélkedésükből az idei csucseredmények születhessenek. A viadal szép küzdelmeket igér és délután 4 órakor kezdődik a BSzKRt-pályán.

Válogató hölgyatlétikai viadal az olaszok ellen

Egy hét mulva a magyar hölgyatléták Olaszország válogatott csapatával mérik össze erejüket. Ez lesz a harmadik találkozó, amelyen a két ország hölgyatlétika képviselői eldöntik az elsőséget. A magyar válogatott keret tagjai már heteken keresztül együtt dolgoztak, vasárnapról-vasárnapra erős versenyeken indultak, eredményeik is javultak, ugy hogy reményük lehet, hogy a kiváló olasz hölgyversenyzőkkel szemben megállják a helyüket a hazai földön. Most vasárnap tartják az utolsó erőpróbájukat délelőtt fél 10 órakor a BEAC-pályán. Ennek a viadalnak eredményei alapján válogatja ki a szövetség azokat a hölgyversenyzőket, akik az olaszok ellen a magyar szineket képviselik.

A válogatott olasz hölgycsapat egyébként julius 17-én délelőtt 10 óra 40 perckor érkezik Budapestre.

A magyar-bulgár atlétikai viadal

Vasárnap a MAC-pályán délután hat órakor a magyar és bulgár ifjak válogatott atlétikai mérkőzés keretében csapnak össze. A magyar leventeség képviselői az ifjusági bajnokság óta együtt dolgozik, hogy megfelelő formában állhassanak ki a küzdelmekre. A bulgár versenyzők képességeit nem ismerjük, de biztosak vagyunk abban, hogy a Testnevelési Főiskolát végzett testnevelő tanárok az ott tanultak alapján készitették elő versenyzőiket. Igy remélhető, hogy egyes számokban a most pompás formában lévő magyar levente válogatottakat csucseredmények elérésére kényszeritik. A magyar-bulgár viadal pontversenyében a magyar csapatnak győzelmi esélye van.

A MAC—BSE vizilabda mérkőzésen a második helyért küzdenek

A *MAC* budapesti kerületi uszóviadala után a vizilabda bajnokság egyik igen fontos mérkőzését bonyolitják le. A *MAC* együttese a *BSE*-vel találkozik. *Ez az összecsapás a bajnokság második helyének eldöntése szempontjából nagy jelentőségü.* A bajnokság sorrendje ugyanis jelenleg a következő: 1. *UTE* 14 p. 2. *MAC* 10 p. 3. *BSE* 8 p. A *BSE* azonban egy mérkőzéssel kevesebbet játszott. A két csapat között tehát nagy lesz a küzdelem az első perctől kezdve az utolsóig a *BSE*-nek is, a *MAC*-nak is fontos a győztes 2 pont, mert csak igy biztosithatja véglegesen a második helyét. Még egy I. o. vizilabda mérkőzés kerül sorra, a *BEAC* játszik az *ETC* ellen.

Szeptemberben svéd-magyar atlétikai viadal Budapesten

A Svéd Atlétikai Szövetség értesitette a MASz-t, hogy a magyar—svéd mérkőzésre ajánlott szeptember 19—20-i időpontot elfogadja és elküldi csapatát Budapestre. Ennek a nagyfontosságu viadalnak létrehozása nagy örömöt keltett atlétakörökben, mert a svéd atlétacsapat ma az amerikaiak után a legerősebb.

△ **Esti sétakirándulások.** MTE, Sasok. Julius 14-én, kedden: Zugliget, Jánoshegy, Normafa, Farkasrét. T: 19 ó. a zugligeti vill. végáll. — BBTE Turista szakosztálya: Lipótmező, Hüvösvölgyi-ut, Vadaskerti-körut, Oroszlán-szikla, Árpádkilátó, Szalonkai-ut, Lipótmező. T: 18 ó. és 18 ó. 30 p. a Széll Kálmán-téren.

△ **Amerikában betiltották az autó- és motorkerékpárversenyeket.** A szövetségi kormány rendeletet bocsátott ki, amellyel az Egyesült Államokban megtiltotta autó- és motorkerékpárversenyek rendezését. Hivatalos becslések szerint az Egyesült Államokban még mindig körülbelül tizenötezer gépkocsit kizárólag sportcélokra használnak.

△ **Az ifjusági ökölvivó csapatbajnoki mérkőzések** során vasárnap este 7 órakor a Nemzeti Sportcsarnok edzőtermében a Kistext a BLE-vel, a BTK pedig az Érsekujvári LE-tel méri össze erejét.

Cimváltozást a nyaralási idény alatt

3 nappal előbb irásban tessék bejelenteni és **nem telefonon,** mert telefonon könnyen félreérthető. A netalán mégis igy történő bejelentést a következő telefonszámon kérjük: **116—235.** Cimváltozásnál a **legutóbbi cim közlése is** szükséges, mert amig a régi cimre járó példányt be nem szüntetjük, addig az uj cimre nem küldhetjük a lapot.

Vasárnapi sportprogram

Atlétika:

Vidéki bajnokság, Szabadka. — Magyar-bulgár ifjusági mérkőzés, MAC-pálya, délután 6. — BSzKRt-verseny, d. u. 4 óra, BSzKRt-pálya. — Hölgy válogató verseny, BEAC-pálya, 3/410. — Testvériség toborzó versenye, Rákospalota, d. e. 10.

Tenisz:

Nemzeti tenisz bajnokság, BSE népligeti pályája, d. u. 3 órától. — Székelyföldi ker. bajnokság Marosvásárhelyen.

Uszás:

MAC Budapest bajnoki viadala, Nemzeti Sportuszoda, d. u. 6. — Máriaffy-serleg verseny Marosvásárhelyen.

Vitorlázás:

Balatoni Yacht Club versenye Balatonbogláron.

Kerékpár:

Háztenger verseny Érsekujvárott.

Asztali tenisz:

Budapest válogatott—Észak válogatott mérkőzés Ózdon.

Ökölvivás:

Országos ifjusági ökölvivó csapatbajnokság, Nemzeti Sportcsarnok, este 7 óra. — Moreyon—Nánay kihivásos mérkőzés Győrött.

Céllövészet:

Magyar-bulgár mérkőzés, Aréna-ut, Horthy Miklós Lőtér.

Kosárlabda:

A Mátyásföldi LTC villámtornája BBTE, Gamma férfi és női, MLTC férfi csapata részvételével.

△ **Az első magyar utcai kerékpáros verseny Érsekujváron.** Az ország legjobb országuti versenyzőinek részvételével rendezi vasárnap az Érsekujvári Városi Cikta és Levente Egyesület Érsekujvár város belterületén az első magyar utcai kerékpáros viadalát. Ez a kerékpáros versenyszám egész Európában nagyon népszerü. A franciák honositották meg 1937-ben, a belgák kifejlesztették és a németek nagygyá tették. A város belterületén hurokpályán rendezik az ilyenfajta versenyeket 2—5 km-es távon, amelyeknek küzdelmét nem egy alkalommal százezres tömeg nézi végig. A lelkes és hazánkban uttörő munkát végző érsekujvári leventék nagy gonddal és körültekintéssel készitették elő a versenyt. Munkájukat a hatóságok a legmesszebb menő módon támogatták. Az ország minden számottevő országuti versenyzője elindul ezen a viadalon és ez biztositja az első utcai kerékpáros viadal teljes sportsikerét.

△ **Az egyéni teniszbajnokságok ötödik fordulóján** a következő eredményeket értek el a versenyzők: Férfi egyes: dr. Dallos (MAC)—Frigyesi (BSC) 6:1, 6:2, 6:4. Szigeti (UTE)—dr. Majoros (Elektromos) 6:2, 6:4, 6:4. Asbóth (BBTE)—Fehér (UTE) 6:2, 6:0, 6:3. Macskássi (MAFC)—Szentpéteri (BSE) 4:6, 7:9, 6:3, 6:3, 6:3. Idegizgató. 4 órás küzdelem után nyert Macskássi. Női egyes: Flórián (BBTE)—dr. Gallnerné (BSE) 6:4, 6:2. Vegyes páros: dr. Mayer, Florián (BBTE)—dr. Simon, Fejér (MAFC) játék nélkül.

Káposztásmegyeri lóversenyek

Vasárnap, julius 12.

Jelöltjeink a következők:

I. *Dőre—Samaritanus*
II. *Quick Arrow—Gésa*
III. *Szana—Corti—Daliás*
IV. *Diadalittas—Desperado*
V. *Pompa—Senorita—Dervish*
VI. *Katinka—Hitves—Murány*
VII. *Tátika—Sicc—Cello*
VIII. *Adu—Dulcinea—Ester*

Julius 12. Vasárnap

Vizállás:

A földm. minisztérium vizrajzi osztálya jelenti:

A Duna Dunaremetéig és Dunapentele Mohács között apad, máshol árad, alacsony vizállásu. Vizállások: Pozsony 175, Komárom 300, Budapest 233, holnap 239, Paks 122, Baja 216, Mohács 249, Bezdán 290, Gombos 312, Palánka 282, Ujvidék 270. Gázlómélységek a magyar Dunán: Baka 1820.8 km-nél 25 dm, Szap bal 1811.6 km-nél 25 dm, Szap jobb 1810.6 km-nél 24.5 dm. — A Rába Szentgotthárdnál minusz 42. — A Dráva Varasdnál 178, Barcsnál minusz 23, Drávaszabolcsnál 84, Eszéknél 128.

A Tisza alacsony vizállással végig apad. Vizállások: Máramarossziget 26, Visk minusz 20, Tekeháza minusz 47, Tiszaujlak minusz 84, Vásárosnamény minusz 78, Tokaj minusz 5, Tiszafüred minusz 16, Szolnok minusz 16, Csongrád minusz 75, Szeged 46, holnap 33, Zenta 100, Titel 219. — A Szamos Désnél minusz 42, Szatmárnémetinél minusz 82. — A Bodrog Bodrogszerdahelynél 103. — A Sajó Bánrévénél 30. — A Hernád Hidasnémetinél 5. — A Berettyó Margittánál 0. — A Körösök Csucsánál 25, Nagyváradnál minusz 132, Békésnél minusz 68, Gyománál minusz 56. — A Maros Marosvásárhelynél minusz 58, Makónál 27. — A Balaton Siófoknál 89. — A Velencei-tó Agárdnál 120.

Élelmiszerpiac

Az élelmiszerpiacon szombaton a forgalom lanyha volt. A *zöldség- és főzelékfélék piacán* kielégitő mennyiségben érkezett különféle áru, s különösen babból, uborkából, sóskából hoztak jelentékenyebb mennyiséget. Megélénkült a kukoricacső kinálata is. A gyümölcsfélék piacán fokozódott a kereslet, s ennek tulajdonitható, hogy a nagyobb felhozatal ellenére is valamivel szilárdabb volt az irányzat. A baromfipiacon a felhozatal nem fedezte a keresletet.

Az élelmiszerpiacon a következő cikkek árában történt változás: (A feltüntetett árak nagyvásártelepi árak.)

Zöldség- és főzelékfélék: Fejeskáposzta 30—40, kelkáposzta 26—45, fejessaláta 4—14, sóska 20—40, paraj 50—60, zöldborsó 45—120, zöldbab 40—55, uborka 20—32, paradicsom 150—240, zöldpaprika hegyes darabja 1—6, zöldpaprika töltenivaló drbja 4—15, retek 10—30, kukoricacső 17—20, zöldhagyma 8—18, fokhagyma 40—80, csiperkegomba 500—600 fillér.

Gyümölcs: Alma nyári 100—180, körte nyári 90—210, kajszibarack 180—340, őszibarack 200—450, meggy 140—230, ribizke 125—135, egres 100—130, málna 190—240, sárgadinnye 120—500 fillér.

Szinházak műsora:

MARGITSZIGETI SZABADTÉRI SZINPAD. Minden este, hétfő kivételével: Bécsi kering5. Hétfő: Hangverseny (fél 9).

ERZSÉBETVÁROSI SZINHÁZ. Minden este és vasárnap délután is: Aranysárga falevél (hétköznap 8, vasár- és ünnepnap 3/45, 8).

MÁRKUS PARKSZINHÁZ. Minden este és vasárnap délután is: Párisi express (hétköznap fél 9, vasár- és ünnepnap fél 6, fél 9).

FÉNYES CIRKUSZ. (T.: 221—444 és 420—364.) Minden délután és este: Bohóc-olimpiász, 4 French és a csodafóka (4, 8).

NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK. Minden este, kedd kivételével: Az ember nincsen fából. Minden délután: Terülj, terülj asztalkám. Minden kedden este: Toldi (4, 8).

MAGYAR MŰSZINKÖR. Minden délután és este: Száz piros rózsa (hétköznap fél 6, 8, vasár- és ünnepnap fél 4, 6, 8).

Napirend:

Vasárnap:

Róm. kat.: D. 7. Gualb. J. — Gör. kat.: Dv. Hilarian. — Prot.: D. 6. Izabella. — Középeurópai időszámitás szerint a nap kel Budapesten 5 óra 14 perckor, nyugszik 20 óra 56 perckor, a hold kel 4 óra 31 perckor, nyugszik 19 óra 54 perckor.

Hétfő:

Róm. kat.: Anaklét p. — Gör. kat.: Gábor főa. — Prot.: Jenő. — Középeurópai időszámitás szerint Budapesten a nap kel 5 óra 15 perckor, nyugszik 20 óra 55 perckor, a hold kel 5 óra 20 perckor, nyugszik 20 óra 39 perckor.

Rádióműsor:

A VATIKÁNI RÁDIÓ JULIUSI HIRSZOLGÁLATA

Vasárnap 11 óra: Francianyelvü krónika. 49.96 m. hullámhossz.

Hétfő 20 óra: Holland hirszolgálat 49.96 m. hullámhossz. 20.30 óra: Olasz hirszolgálat 49.96 m. hullámhossz.

Vasárnap, julius 12.

8: Fohász, Szózat, reggeli zene. — 8.45: Hirek. — 9: Unitárius istentisztelet a Koháry-utcai templomból. — 10: Református istentisztelet a Kálvin-téri templomból. — 11: Egyházi ének és szentbeszéd a Szent Domonkos-rendi templomból. — 12.15: Levente-müsor. — 12.55: Dékány András előadása. — 13.10: Szórakoztató zene. — 13.45: Időjelzés, hirek, vizállás. — 14: Művészlemezek. — 15: Mezőgazdasági előadás. — 15.45: Cigányzene. — Közben 16: Csanády Sándor felolvasása. — 16.40: Dr. báró Andreánszky Gábor előadása. — 17: Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven. — 17.20: Melles Béla-zenekar. — 18: Undi Imre vidám csevegése. — 18.15: Tánczene. — 18.40: Dallos Sándor elbeszélése Győrszentmártonról. — 19: Hirek magyar, német és román nyelven. — 19.20: Johannes Heesters filmdalokat énekel, közreműködik és zongorán kisér Solymossy Lajos. — 19.50: A becsületes város. Hangjáték. — 20.10: Hanglemez. — 20.20: Hangképek a vasárnap sportjáról. — 20.40: Légierők fuvószenekara. — 21: Turay Ida csevegése. — 21.10: Zenés közvetités a Margitszigetről. — Közben 21.40: Hirek, lóversenyeredmények. — Közben 23: Hirek idegen nyelveken. — 24: Hirek. — **BUDAPEST II.** Országos Postászenekar. — 12.15: Szalonötös. — 15: Hanglemezek. — 18.15: Madárhangverseny a debreceni Nagyerdőben. — 19: Cigányzene. — 20: Hirek. — 20.10: „Werther." Opera 4 felvonásban. — **KASSA.** 8: Budapest I. — 11: Cigányzene énekkel. — Közben kb. 11.30: Hirek. 12.15: Budapest I.

Hétfő, julius 13.

6.40: Ébresztő, torna, hirek, reggeli zene. — 10: Hirek. — 10.15: Szórakoztató zene. — 11.10: Vizállás. — 11.20: Balázs Lóránt énekel. — 11.40: Szentgyörgyi Elvira előadása. — 12: Harangszó. Fohász. Himnusz. — 12.10: Postászenekar. — Közben 12.40: Hirek. — 13.20: Időjelzés, vizállás. — 13.30: Honvédeink üzennek. — 14: Szalonötös. — 14.30: Hirek. — 14.45: Müsorismertetés. — 15: Árfolyamhirek. — 15.20: Tánczene. — 16.15: Bánki Sándor felolvasása. — 16.45: Időjelzés, hirek. — 17: Hirek szlovák és ruszin nyelven. — 17.15: Dr. Somos Elemér előadása: A helyes táplálkozás jelentősége. — 17.30: Ujházi Nusi és Ignáth Gyula énekel cizgányzenekisérettel. — Közvetités Királyrévi községből. — 18.35: Szórakoztató zene. — 19: Hirek magyar, német és román nyelven. — 19.20: Dr. Borsodi-Bevilaqua Béla felolvasása: Mulató késmárki diákok. — 20.20: Rádió a rádióról. — 20.30: Operaházi Zenekar. Vez. Dohnányi Ernő. — 21.40: Hirek. — 22.10: Üzen az otthon. — 23: Hirek idegen nyelveken. — 23.25: Tánczene. — 24: Hirek. — **BUDAPEST II.** 10.35: Dr. Melocco János előadása. — 19: Hanglemezek. — 20: Hirek. — 20.10: Dr. Mező Ferenc elbeszélése. — 20.40: Cigányzene. — 22.10: Katonazene.

Mozik műsora:

ADMIRAL. (T.: 253—707.) **Ember a láthatáron.** — **Hiradó.** 1/44, 1/46, 1/48, 1/410, vas. és ün. 11 és 1/42-kor is. — Hétfőtől: **Sok hühó semmiért.**

ALKOTÁS. (T.: 355—374.) **Mákvirágok.** — **Hiradó.** 1/44, 1/46, 1/48, 1/410, vas. és ün. 11 és 1/42-kor is. Vasárnap d. e. 11-kor: **Mákvirágok.** — Hétfőtől: **Noszthy fiu esete Tóth Marival.**

ASTRA. (T.: 154—422.) **Nem loptam én életemben.** — **Hiradó.** 1/44, 1/46, 1/48, 1/410, vas. és ün. 1/42-kor is. — Hétfőtől: **Tavaszi álom.**

ATRIUM. (T.: 153—034, 154—024.) **2000 pengős férfi.** — **Magyar és Ufa hiradó.** 1/26 1/28. 1/210, szo., vas. és ün. 1/24-kor is. — Hétfőtől: **Tosca.**

BELVÁROSI HIRADÓ. (T.: 131—244.) **Uszás és ugrás, Életadó vér** (kulturfilmek). — **Tobruk és Szebasztopol elfoglalása, Ufa különkiadás.** — **Rajzos hiradó Szebasztopolról.** — **Magyar, Ufa és Luce Hiradók.** Folytatólagos egyórás előadások 10—24 óráig. **Hütött nézőtér!**

Két világsztár egy filmben
HEDY LAMARR és CHARLES BOYER
világfilmje
ALGIR
SIMPLON

BROADWAY. (T.: 422—722.) **Diákévek.** — **Magyar hiradó.** 1/24, 1/26, 1/28, 1/210, szo., vas. és ün. 1/42-kor is. Első előadás mindennap mérsékelt helyárakkal.

BUDAI APOLLO. (T.: 351—500.) **Szerelek.** 1/25, 3/47, 9, vas. 1/22, 1/24, 1/26, 1/28, 1/210. Vasárnap d. e. 11-kor: **Madarász.** Hétfőtől: **Ember a láthatáron.**

CASINO. (T.: 185—329.) **Második hétre prolongálva! Kétezerpengős férfi.** 1/26, 3/48, 1/210, szo., vas. és ün. 1/24-kor is.

CORSO. (T.: 182—818.) **Szerelmi vihar.** 1/26, 1/28, 1/210, szo., vas. és ün. 1/24-kor is.

CORVIN. (T.: 138—983 és 339—584.) **Szabotázs.** — **Magyar és Ufa hiradók.** 5, 1/48, 1/210, szo., vas. és ün. 3/43-kor is.

DAMJANICH. (T.: 425—644.) **Népitélet.** — **Hiradó.** 1/24, 1/26, 1/28, 1/210, vas. és ün. 1/22-kor is. — Hétfőtől: **Néma kolostor.**

DÉCSI. (T.: 121—343, 125—952.) **A szerelem orvosa.** — **Hiradó.** 1/28, 1/28, 1/210, szo., vas. és ün. 1/24-kor is.

FORUM. (T.: 189—707, 189—543.) **Bünös vagyok.** — **Hiradó.** 1/46, 1/28, 3/410, szo., vas. és ün. 3-kor is.

GLORIA. (T.: 427—521.) **Falurossza.** — **Világhiradó.** 5, 7, 9. szom. 1/24, 1/26, 1/28, 1/210, vas. és ün. 1/22-kor is. — Hétfőtől: **Te csak pipálj Ladányi.**

HIRADÓ FILMSZINHÁZ. (T.: 222—499.) **Fejlődés társadalombiztositás. Életadó vér** (kulturfilmek). — **Tobruk és Szebasztopol elfoglalása. Ufa különkiadás.** — **Rajzos Hiradó Szebasztopolról.** — **Magyar, Ufa és Luce Hiradók.** Folytatólagos egyórás előadások 9—24 óráig. **Hütött nézőtér!**

HOLLYWOOD. (T.: 225—003.) **Melyiket szeressem?** — **Hiradó.** 1/26, 1/28, 1/210, szo., vas. és ün. 1/24-kor is. Első előadás mérsékelt helyárakkal.

HOMEROS KERTMOZGÓ. (T.: 496—178.) **Az érett leányok.** — **Világhiradó.** 5. 7. 9 vas. és ün. 3-kor is. Este 9-kor a kertben. — Hétfőtől: **Garszonlakás kiadó.**

JÓZSEFVÁROSI. (T.: 131—316.) **Balalajka.** — **Hiradó,** 5, 1/48, 1/210, vas. és ün. 3/43-kor is. Vasárnap d. e. 11-kor: **Pepita kabát.** — Hétfőtől: **Dankó Pista.**

KULTUR KERTMOZGÓ. (T.: 188—120.) **Tavaszi álom.** 5, 1/48, kertben 1/410, szom. 1/24, 1/26, 1/28, kertben 1/210, vas. és ün. 1/22, 1/24, 1/26, 1/28, kertben 1/410.

LLOYD—DUNA. (T.: 111—994.) **Melyiket szeressem?** — **Hiradó.** 1/26, 1/28, 1/210, vas. és ün. 1/24-kor is. — **Nyitott tető!**

OLYMPIA—SZÉKELY MOZGÓ. (T.: 423—188.) **Zárt tárgyalás.** — **Hiradó.** 4, 6, 8, 10, vas. és ün. 2-kor is. Első előadás mérsékelt helyárakkal. — Hétfőtől: **Hazafelé.**

OMNIA. (T.: 130—125.) **Rózsafabot.** — **Hiradók.** 5, 1/48, 1/210, szo., vas. és ün. 3-kor is.

OTTHON. (T.: 146—447.) **Ember a láthatáron.** 1/24, 1/26, 1/28, 1/410, vas. 1/42-kor is. Vasárnap d. e. 11-kor: **Zavaros éjszaka.** — Hétfőtől: **Népitélet.**

PALACE. (T.: 221—222.) **Kádár kontra Kerekes.** — **Magyar Világhiradók.** Mindennap: 11, 2, 4, 6, 8, 10. Első három előadáson mérsékelt helyárak.

PÁTRIA. (T.: 145—673.) **Szakadék felett.** — **Premier magyar és Ufa hiradók.** Mindennap: 11, 2, 4, 6, 8, 10.

PHÖNIX. (T.: 426—326.) **Ember a láthatáron.** — **Hiradó.** 11, 5, 1/48, 1/210, szo., vas. és ün. 11, 3, 5, 1/48, 1/210.

RADIUS. (T.: 122—098, 120—564.) **Fráter Lóránd.** — **Hiradó.** 1/26, 3/48, 1/410, szo., vas. és ün. 1/24-kor is.

ROYAL APOLLO. (T.: 232—002.) **A régi nyár.** 1/26, 1/28, 1/410, szo., vas. és ün. 4, 6, 8, 10.

SCALA. (T.: 114—411.) **Tosca.** — **Hiradó.** — **Kállay miniszterelnök Erdélyben.** 1/26, 1/28, 1/410, szo., vas. és ün. 3-kor is. — **Nyitott tető!**

SIMPLON. (T.: 268—999.) **Algir.** — **Hiradó.** 5, 1/48, 1/210, vas. és ün. 3, 1/26, 1/28, 2/410.

STUDIO. (T.: 225—276.) **Vissza az uton.** — **Hiradó** Mindennap: 11, 1/22, 1/24, 1/26, 1/28, 1/210.

URÁNIA. (T.: 146—046.) **A régi nyár.** — **Magyar és Ufa világhiradók.** 5, 1/48, 1/210, szo., vas. és ün. 1/43-kor is.

XXIV. ÉVF. 156. SZÁM. **NEMZETI UJSÁG** 1942 jul. 12. VASÁRNAP

Főmunkatárs: TURI BÉLA † 1919—1936.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Budapest V., Honvéd-utca 10. Telefon: 119-660, 119-668, és 119-669
Budapesti és környéki cimváltozások és reklamációk 113-006.
Előfizetési pénztár: Báthory-utca 5. Hivatalos órák 8—6-ig. Telefon: 116-935.
Belvárosi kiadóhivatal: IV., Kossuth Lajos-utca 5. Telefon: 189-533 és Christophoros utazási- és menetjegyiroda. Telefon: 187-502
Fiókkiadóhivatalok: (Vidéki előfizetési és árusitási osztály) V., Báthory-utca 8. Telefon: 119-660 és a Pázmány könyvkereskedésben, Baross-utca 82. Telefon: 135-479.
Előfizetési ára egy hóra 3.20 P, negyedévre 9.30 P.
A Nemzeti Ujság postatakarékpénztári csekkszámlája: 2090

Nyomatott a PALLAS IROD. és NYOMDAI R.-T. körforgógépein, Budapest, V., Honvéd-utca 10. sz. (Felelős: Győry Aladár igazgató.)

Kormánybiztost kapott a Vreme

Belgrád, júl. 26.

(A 8 Órai Ujság távirati tudósítása)

Jugoszlávia egyik legismertebb lapja, a *Vreme*, kormánybiztost kapott, azzal az indokolással, hogy *írásmódjával veszélyezteti az ország érdekeit.* A hivatalos jelentés szerint Belgrád város tanácsa kedden hozott végzésével *felfüggesztette a Vreme lapkiadó vállalat igazgatóságát* s kormánybiztos kiküldését kérte az állami érdekek hatályosabb védelme céljából. Az éjszaka folyamán megtörtént a kormánybiztos kinevezése is *Gyorgyevics* főtisztviselő személyében. A Vreme annakidején a *Sztojadinovics*-kormány hivatalos lapja volt. Sztojadinovics bukása óta azonban élesen ellenzéki irányt követett és különösen *Cvetkovics* miniszterelnök szerb-horvát kiegyezési terve ellen küzdött.

Lángtengerben állanak a nizzai erdők

Páris, július 26.

(A 8 Órai Ujság távirati tudósítása)

Nizza környékén *veszedelmes erdőtűz pusztít.* A francia Rivierán már napok óta heves *misztrál-szél dühöng, úgy, hogy a tüzet nem lehet elfojtani.* A Bragne-völgyben már *az egész erdő lángokban áll* s a tűz a Nizza közelében fekvő Biot falucskát fenyegeti. Az összes környékbeli városok tűzoltóságát mozgósították s nagy erővel folyik a harc a lángtenger ellen.

Légi, vizi és vasúti katasztrófák

London, július 26.

(A 8 Órai Ujság távirati tudósítása)

Grentham közelében

két katonai repülőgép összeütközött.

Az egyik vezető ejtőernyővel leereszkedett, *két másik meghalt. (MTI.)*

London, júl. 26.

(A 8 Órai Ujság távirati tudósítása)

Hongkongból érkező jelentések szerint a délkinai partvidéken, Swatau és Formosa között,

aknára futott egy 3500 tonnás angol személyszállító hajó.

Ez az első eset, hogy angol gőzös belekerült a japánok által lefektetett *aknamezőbe.* A hajó méteres léket kapott s most a fukieni kikötő előtt várja, hogy Hongkongból segédhajók érkezzenek és elvontassák.

Berlin, júl. 26.

(A 8 Órai Ujság távirati tudósítása)

A dortmundi pályaudvaron a szerdára virradó éjszaka *súlyos szerencsétlenség történt.*

Egy gyorsvonat összeütközött egy tolatómozdonnyal

s több kocsija egymásba tolódott. Huszonegy utas súlyos sebesüléseket szenvedett. A gyorsvonat mozdonyvezetője és fűtője szintén súlyosan megsérült.

„Kitartás! Jövünk!"

A Magyarság mai karikaturáján szörnyű nyilaskereszt zuhan fenyegetőleg szegény 8 Órai Ujság feje felé. Kiegészítő rajzunk ezt a zuhanást egy pillanattal későbbi stádiumban ábrázolja.

Két nap alatt 30 fokos hősüllyedés

Rövidesen újra kezdődik a nyár

— A 8 Órai Ujság tudósítása —

Rövid két nap alatt már csak tünő emlékké vált a multheti tikkasztó kánikula, amelyet rövid órák alatt elsodort a reánk tört északi szél, s a hideg levegőáramlattal egyidejüen megkezdődött az esőzés. A hőség szombaton érte el a tetőfokát, amikor Budapesten 38, az Alföldön pedig 39, sőt egyes helyeken 40 fokig emelkedett a hőmérő higanyszála. A kánikula idején sokan emlegették, nem emlékeznek hasonló melegre, ez azonban tévedés, mert a Meteorológiai Intézet feljegyzései szerint Magyarországon sokszor volt már hasonló meleg, ha nem is ilyen tartósan, mint legutóbb. Igy 1928. július 17-ikén az Alföldön 41 fok meleget mértek, 1935. június 28-ikán pedig Budapesten 39.5 fokig ugrott fel a hőmérő. Ezek az eddig előfordult rekordértékek.

Vasárnapra azután szinte

hirtelenül bekövetkezett az annyira várt lehülés.

A meteorológiai jelentések már a mult hét közepén beszámoltak arról, hogy közvetlen közelünkben meglehetősen hideg időjárás uralkodik és ez a hideg levegőréteg napokig szinte farkasszemet nézett a nálunk elhelyezkedett mozdulatlan, forró levegőréteggel. Vasárnap végre a hideg légréteg győzelmével végződött a két levegőáramlat küzdelme. Heves szélvihar söpört végig az országon, s az ennek nyomában jelentkezett lehülés *egyszeriben véget vetett a július 14-ike óta tartó kánikulai forróságnak.* A hőmérő higanyszála rohamosan süllyedésnek indult és ma reggel már csak 9 fok meleget mutatott Budapesten,

két nap alatt tehát közel 30 fokkal csökkent a hőmérséklet.

Még ennél is alacsonyabb a hőmérséklet az ezer méter magas Kékestetőn, ahol *ma reggel csak 4 fok meleget mértek* és ha ott is csapadék lett volna, az egészen kétségtelenül havaseső formájában hullott volna a földre. *Az Alpesekben mindenütt havazik,* s az onnan érkezett jelentések szerint ott is ritkán köszönt be juliusban ilyen hideg időjárás.

Az emberi szervezetet kissé kelemetlenül érintette ez a hirtelen hősüllyedés, annál nagyobb örömet keltett az időváltozás a gazdáknál, akik már hetek óta panaszkodtak a szárazság miatt, mert a csapadékhiány következtében komoly károk fenyegették az egyébként nagyszerűnek igérkező tengeri- és burgonyatermést. Egész juliusban csak egyetlen napon, 10-én volt számottevő csapadék,

mára azonban az ország minden részéből esőt jelentettek,

amelyet örömmel és nagy megkönnyebbüléssel üdvözöltek gazdáink. Különösen a mai nap esőzése jelentős mezőgazdasági szempontból, mert ennek az esőnek már nincs zivataros jellege s így annál termékenyítőbb hatással van a hüvelyesek és a gumósnövények fejlődésére.

Ma még tartani fog az esős időjárás, *holnapra azonban valószínűleg megszűnik az esőzés* és két-három napon belül újra megkezdődik az időjárás lassú felmelegedése.

Z. I. A.

FLY-TOX megöl mindenrovart

Hatból hat

A *Magyarság* című nyilas szakközlöny ma politikai horoszkópot állít fel és megállapítja, hogy „a MÉP tekintélyes része *Imrédy* Béla köré csoportosul és a MÉP-pel párhuzamosan haladó MÉM-ben tevékenykedik. Ez a csoport, melyben, szerinte, *még a kormány egyik-másik tagja is szerepel,* egyre élesebb ellentétbe kerül a miniszterelnök politikájával, de nem valószínű, hogy ez a feszültség már a holnapi pártközi értekezleten is kifejezésre jutna, bár a jólértesültek megállapítják, hogy a pártértekezlet 11 kormánytámogató tagja közül — ideszámítva a kormány delegáltjait is — *hatan Imrédy csoportjához tartoznak.*" Néhány sorral előbb a nyilaslap közli a pártközi értekezletre meghivottak névsorát, vezetőhelyen persze a zöldinges korifeusokat és felsorolja a MÉP meghivott tagjait is, számszerint — *hatot.* A nyilas vágyálom szerint tehát *hatból hatan fordulnak szembe saját pártvezérükkel, a miniszterelnökkel...*

"Férjem nem hitt a szemének!"

Azt állítja, hogy évekkel látszom fiatalabbnak.

„Igazán csodás változás!" — igy szólt György. Alig pár hete ráncok és vonalak csufitották el homlokom, szemem és szám környékét. Ugy látszott, hogy már „bizonyos kort" értem el. Ma összes barátnőim csodálkozva irigylik szép, tiszta, fiatalos arcbőrömet.

ELMONDOM, HOGYAN TÖRTÉNT.

Rózsaszinü bőrtápláló Tokalon krémet használok lefekvés előtt. „Biocel" van benne, az ifjuság emez értékes eleme, amelyet egy hirneves wieni professzor fedezett fel. Nappal fehér Tokalon krémet használok, ez teszi bőrömet tisztává, bársonyossá és megszabaditja a fekete pontocskáktól és kitágult pórusoktól.

E lap minden olvasójának készséggel szolgálunk egy-egy próbatubus fehér és rózsaszinü Tokalon krémet, valamint néhány próbaadag Tokalon pudert tartalmazó izléses kivitelü mintadobozzal, ha a töltési, csomagolási és szállitási költségek fedezetéül 60 fillért levélbélyegekben beküld képviseletünk cimére: Panacea Gyógyszervegyészeti Rt. 13/K. Osztály Budapest, XIII., Lehel-utca 68.

SZINHÁZ • MOZI • MŰVÉSZET

G. B. Shaw nyolcvanéves

Ma tölti be *nyolcvanadik* esztendejét Georg Bernard *Shaw*, a nagy angol író, aki éppoly népszerű nálunk, mint hazájában. Szikrázóan elmés darabjait éppúgy ismerik világszerte, mint nagy fehér szakállát és finom, gunyoros tekintetét. G. B. S. valóban egyedülálló jelenség a mai irodalmi világban, akár Knut Hamsun, s a pátriárkai kor havas ormain épp oly éles, tiszta a tekintete, s épp oly friss az alkotó tehetsége, mint ifjúkorában volt. A nyolcvanéves Shaw csak nemrég fejezte be új művét, amelynek *„A jó Károly király aranymapjaiban"* címet adta, s bizonyos, hogy ez a kései mű egyáltalán nem marad el elmésség és ötletesség dolgában a többi híres Shaw darab a „Caesar és Kleopatra", „Az ördög cimborája", „Az orvos dilemmája", a „Tanner John", a „Nagy Katalin", vagy a „Szénás szekér" mögött.

Kétségtelen, hogy *G. B. S.* a mai kor legnagyobb szatirikusa. De az ő szatirája alapjában véve szemérmes lírát rejteget. Rendkívüli népszerűségét azonban nemcsak tündöklő elmésségének köszönheti, hanem talán még inkább annak, hogy a színpadi formát eszköznek tekinti társadalmi igazságok bátor hirdetésére és az emberi fonákságok könyörtelen leleplezésére.

Nálunk főként a Nemzeti Színház és a Vígszínház játszotta Shaw darabjait, a legtöbb *Hevesi* Sándor kitűnő fordításában került színre.

Ha az utóbbi években kevesebbszer is szerepelt Shaw a pesti színlapokon, bizonyos, hogy népszerűsége, hatása ma sem csökkent nálunk és nyolcvanadik születésnapján igen sokan gondolnak szeretettel az ősz költőre Budapesten is.

Pénteken kezdődnek a szegedi ünnepi játékok

Pénteken, július 28-án, kezdődnek meg a szegedi szabadtéri játékok, amelyeket az idén *Kiss* Ferenc irányít. Az első este *Voinovich* Géza „Magyar passio"-ja kerül a Dóm-tér közönsége elé. Július 29-én *Herczeg* Ferenc *„Bizánc"*-a, július 30-án *Madách* Imre remekműve, *„Az ember tragédiája"*, augusztus 4-én *Verdi* „Aidá"-ja és augusztus 10-én *Puccini „Turandot"*-ja szerepel az ünnepi játékok műsorán.

Göbbels a velencei filmkiállításon

Göbbels német propagandaminiszter augusztus 8-án Olaszországba érkezik s *Alfieri* olasz népnevelésügyi miniszter meghívására résztvesz a nemzetközi filmművészeti kiállítás megnyitásán. Ezt a kiállítást a velencei Lidon rendezik. Göbbels több napot szándékozik tölteni Velencében.

Lehár Ferenc Budapestre készül

Régen járt már Budapesten *Lehár* Ferenc, a világhírű magyar zeneszerző. Tavaly már várta a magyar zenei közönség, hogy részt vesz *„A mosoly országa" jubiláris operaházi előadásán*, amelyet a Magyar Operabarátok Egyesülete rendezett volna, közvetlenül a díszelőadás előtt azonban *megbetegedett Lehár Ferenc* és hosszas betegeskedése miatt a jubileumi előadást el kellett halasztani.

A nyáron azonban már frissen és egészségesen folytatta munkáját a nagy komponista. Részt vett a *„Luxemburg grófja"* nagysikerű *bécsi* felújításán, a *saarbrückeni* rádióban zenekari hangversenyt vezényelt, s most *Ischlben* üdül, ahol *új dalművén dolgozik.*

Ischlből írt ma *Lehár* Ferenc a *8 Órai Ujság*-nak. Megírja, hogy jól érzi magát és *nemsokára Budapestre jön.* A mester budapesti útja nyilván összefüggésben van legújabb művével, amelyet *egyik nagy budapesti színház készül bemutatni.*

Strandolni hívták — forró teával melegítették az ujságírókat a „Cigánybáró" sajtóértekezletén

Shortban, fürdőtrikóban — és átmeneti kabátban gyültek össze tegnap délután az ujságírók a margitszigeti sajtóteára. A margitszigeti szabadtéri szinpad *„Cigánybáró"* előadásának intimitásairól akartak referálni a sajtó képviselőinek. Meghívták az ujságírókat a Palatinus strandfürdőbe, hogy kellemes, üdítő fürdés és strandolás után a vendéglő terraszán összegyülve, megbeszélhessék az érdekes kérdéseket. A meghívók szójjelmentek és a betűvetésnek eltikkadt munkásai bágyadt reménységgel nézték a naptárt, amely igérte, hogy a forró munkahelyeket felcserélve, *kissé szellősebb körülmények között teljesíthetik kötelességüket.*

És itt lépett közbe az szeszélyes csoda. A meghívottak közül néhányan már délben kimentek a helyszinre. Ezek még elcsíptek néhány kellemes napsugarat, amely *a fogvacogtatóan hideg szelet kissé elviselhetővé tette.* De ezek a bátrak is rövidesen megelégelték a sportot és úgy, ahogy voltak, *shortban és fürdődresszben megjelentek a kijelölt helyen: a vendéglő terraszán.*

A társaság zöme azonban még késett. A pincérek már lasszóval fogtak volna akár egy-két ingyenvendéget is, olyan reménytelen és kietlen volt az egész kép. Egyszerre csak hangos csipogással, éles repüléssel *bevágódik egy ázott veréb.*

Az egyik asztaltól halálra váltan ugrik fel egy testesebb stranddémon. Kezét tördelve, mintha legalább egy oroszlán rontott volna a szobába, sikongott és — az ember nem hitt a szemének — *az asztal alá bújt.* A jelenlévők persze nem tudták visszafojtani a nevetést, a kis veréb pedig az ablak párkányáról szabályosan *rátelepedett az egyik terített asztalra.* Alighogy elhelyezkedett az ázott madárka, két fehérkabátos ételhordó *lélegzetszakadva étlapért futott és hajlongva kínálták a kedves vendégnek a remek ételsort.* A kis veréb nedves tollazatával végigtipegett az étlapon, majd *villámsebesen távozott.* Ugy látszik, *nem akart potyázni* és pénz épp nem volt nála.

Végül is megérkezett a *„Cigánybáró"* rendezősége, *néhány művésze* és a sajtó többi képviselője is. Ezek természetesen már az időjárásnak megfelelően, *nehezebb átmeneti kabátban, sálakban és pulloverekben telepedtek le a félmeztelen kollégák mellé.* Néhány perc mulva azonban kiegyenlítődött a kép: a rövid úszónadrágos szerkesztő úr nyakát gyönyörü női sál melegítette, a *shortos hölgyekre rákerült az urak nehéz teveszőr kabátja.*

A *„Cigánybáró"* előadásáról szintén elég sok érdekeset tudtunk meg. A *Kassáról* jött díszlettervező, *Bercsényi Miklós* elmondta a látványosságok trükkjeinek titkait. A *bécsi Práter ringlispieljét*, mely forogni fog, egyetlen zsinór tartja. A háttérben látható tó vizét *hatalmas halványkékes színü selyem lepedővel jelzik*, melynek 14 méter a hossza és 8 méter a szélessége. Erre a selyemlepedőre *vetítőgép veti majd a víz csillanásait és hullámait.* Csónak is úszik rajta, melyet természetesen a *„víz alatt"* fognak kormányozni.

— Legtöbb bajunk van, — mondja a rendező, — a *disznókkal.* Nem tűrik a pórázt és *alig akarnak a színpadra jönni.* Az egyik próbán *Vértess* Lajos rendező fel is szólt *Komáromy* Pálnak, aki a *zsupánt* alakítja, hogy *jó lesz, ha hazaviszi kicsit magával a sertést és magához szoktatja. Komáromy azóta igyekszik ennek eleget tenni.*

Brada Rezső beszéli, hogy nagy szenzációja lesz a *„Cigánybáró"*-nak a „Geschichte aus dem Wiener Wald" új keringőbetétje, amelyre *bravuros valcert* táncolnak. A karmester, *Paul* Tibor, a partiturának Budapesten eddig nem játszott részleteit is „kinyitotta". A *Rákóczi-induló* eredeti *Strausz*-hangszerelésben szólal meg és *néhány egész nagyszabású kórussal gazdagodik a muzsika.*

Mire befejeződött a kedélyes együttlét, elállt az eső, de megmaradt a metsző hideg. Reméljük, hogy a *„Cigánybáró"* bemutatójára újra visszatér a nyár.

(dr. k. m.)

Pláto párbeszédei Pompei romjai közt

Róma, július 26.

Nagy és előkelő közönség töltötte meg tegnap este Pompei, a Vezuv lávája alól kiásott római város színházát. Ermete Zacconi, az olasz nagy színművésze, Pláto párbeszédeit tolmácsolta. Pompei romjait most esténként fényszórók világítják meg és ez a klasszikus környezet még csak fokozta a klasszikus előadás sikerét.

Az előkelő közönség hosszasan és lelkesen ünnepelte Zacconit.

Húsz éve énekel Lauri-Volpi

A minap volt husz esztendeje, hogy Giacomo *Lauri-Volpi*, a világhírű énekes, — aki eredetileg jogász volt és ügyvédnek készült, — először énekelt a nyilvánosság előtt. Mindjárt első fellépése olyan döntő sikerű volt, hogy örökre búcsút mondott a jogtudománynak és végérvényesen az operaénekesi pályára lépett.

Lauri-Volpi operaénekesi pályájának huszéves jubileumát *Buenos Airesben*, a híres *Colon*-szinházban ünnepelte. Az *„Aida"*-ban énekelt és a közönség kitörő lelkesedéssel ünnepelte. Bőven kijutott a tapsokból kitünő partnernőjének, Gina *Cignának* is.

ÖT SZÍNHÁZI HIR

Rátkai Márton, aki hónapok óta Amerikában tartózkodik, *augusztus végén hazajön Budapestre.*

Pénteken lesz az Állatkertben *Lendvai* Andor, a kitünő operaénekes művészestje. A gazdag és változatos műsorban Lendvai mellett szinésztársadalmunknak *még 16 elsőrendű, népszerű tagja szerepel.*

Csütörtökön Budapestre érkezik *Jávor* Pál, aki hetek óta a Semmeringen filmezett. Hajón jön, *Hörbiger* Pállal és több művésztársával együtt, mert a Dunán is folytatják a film felvételeit.

Hitler vezér jelenlétében tegnap megnyitották a bayreuthi ünnepi játékokat. Az első este *„A bolygó hollandi"* került színre.

Nermi Mária, a Budapestről külföldre származott énekesnő, nagy sikerrel szerepelt a londoni Liszt Ferenc Társaság estjén.

* Utlevél-foto 3 drb 2 pengő, Váci-utca 19.

Színházak mai műsora

MARGITSZIGETI SZINPAD: Szombatig nincs előadás. Szombaton: Cigánybáró (kezdete ½9). — ROYAL: Mégis szép az élet (½9). — MAGYAR MŰSZINKÖR: Rút kis kacsa (¾5). — FÉNYES FŐVÁROSI NAGYCIRKUSZ: A cirkusz királynői, stb. (4, 8).

— **Vidám-est a Fészekben.** A Fészek Művészek Klubja szombaton, július 29-én este 10 órai kezdettel kerthelyiségében *Vidám-estet* rendez.

Szezonból visszamaradt (a nyári vásár tartama alatt)
ezüst és kék rókák, keppek
alcsó kiárusítása, Schmideg szücs. Párisi-utca 3

Nem loptam én életemben! Mától: City.

Cinegék, rigók és rozsdafarkúak a termelés szolgálatában

Országosan megszervezik a permetezésnél hasznosabb madarak védelmét

A Tiszajobbparti Mezőgazdasági Kamara kérte a földművelésügyi minisztertől, tegye lehetővé, hogy *a Kamara területén, kettő propagandaanyag és költségfedezet biztosításával, a hasznos madarak védelmét az eddiginél sokkal intenzívebben megszervezhessék.* A Kamara eddig *163 községben* nevezett ki madárvédelmi megbízottat.

A földművelésügyi miniszter a kérelmet intézkedés végett áttette a *Madártani Intézet* igazgatóságához. Ott örömmel fogadták a miskolci tervet, annál inkább, mert ez egyik láncszeme lesz az országosan megindúló madárvédelmi munkának.

Ma a madármunka országos megszervezését *a különböző permetező szerek beszerzésének megnehezülése is indokolttá teszi*, a gazdák sokkal nagyobb mértékben szorulnak a természetes és ingyenes rovarirtó madármunka igénybevételére. A munka fontosságát jellemzi, hogy *a Rovartani Intézet megállapítása szerint békében Nagy-Magyarország területén évente 100 millió aranykoronára rúgtak a rovarkárok.* A most kezdődő országos madárvédelmi akciót szolgálja az is, hgy *folyamatban vannak országszerte a kataszteri felvételek*, hogy a hazai hasznos *madárállományt* megbecsülhessék és a szükséges intézkedéseket eszerint is irányíthassák.

A városligeti példa

A madármunka szempontjairól *Warga* Kálmán, a Madártani Intézet most kinevezett igazgatója és helyettes vezetője tájékoztatta a *Magyarország* munkatársát.

Magyarország agrárállam lévén, a rovarirtó hasznos madár a gazda legjobb barátja, sőt valóságos *ingyenes munkása* s így a többtermelés előmozditója. Ezért fontos, hogy *a hasznos madarakat téli en védjük és etessük, tavasszal pedig mesterséges fészekodvak kihelyezésével lehetővé tegyük a fészkelésüket.* Az utóbbi évtized madárvédelmi törekvései nyomán máris jelentékenyen *megnövekedett a hasznos madárállomány.* Nagyon jellemző etekintetben a *Városliget* példája. Ott a Millennium évéig, 1896-ig a *hasznos fekete rigó*, amely egyrészt itt telelő, másrészt tovavándorló madár, *egyáltalán nem fészkelt.* A Millenniumkor néhány pár véletlenül itt maradt télire. Megkísérelték a Városligetben *különleges hasznothermő fák és bokrok, például fagyal, galagonya, berkenye ültetését.* Egyre több feketerigópár maradt itt télire s ma már a Városliget hangos ezeknek a kedves és hasznos madaraknak a füttvétől.

A madármunka értéke

A tudományos kísérletek során sok más érdekes és feltétlen bizonyságot is szereztek. Igy például *a mezőhegyesi ménesbirtokon.* Nagyobb akácerdő is tartozik a birtokhoz s amíg ebben az erdőben tüzifatermelés folyt, *60—80 méter magasságúra növelték meg a fákat.* Addig ott óriási számban tanyázott a magas fakoronán fészket rakó *vetési varjú.* A gazdasághoz hatalmas *cukorrépaföldek* is tartoznak és a cukorrépának legnagyobb ellensége a *lisztes répabarkó* nevű rovar. Ez kedves csemegéje lévén a vetési varjúnak, *annyira lecsáltotta a varjú a répaföldeket, hogy azokon óriási termés mutatkozott.* Később az erdőkincstár áttért ezen a területen a *10—12 méter* magas botfa termelésére. Ez a magasság a vetési varjúnak nem volt kielégítő, s *elköltözött más vidékre.* A cukorrépaföldeket ellepte a rovar és bár az első esztendőben *40.000 pengő* értékű permetezőszerrel akarták pótolni a madármunkát, *mindjárt az első évben csak fele termés mutatkozott a rovarkár miatt.*

A megfigyelések alapján minden módon előmozdítja az intézet a madármunkát. A hasznos rovarirtó madarak nagyrészt *odvakban fészkelnek.* A korszerű erdőgazdálkodás azonban nem igen tűri meg az odvas fákat, ezért *a modern madárvédelem mesterséges fészekodvakat akaszt ki a gyümölcsöskertekben, erdőszélen* s ezen a módon teszi lehetővé, hogy a *csuszkák, fakúszók, harkályok* megtelepedhessenek. Ezek a madárfajták éppen télen fejtenek ki rendkívül hasznos rovarirtó működést. Télen tisztítják meg a gyümölcsfákat és egyéb erdei fákat a *rovarpetéktől, báboktól* s meggátolják a rovarok elszaporodását.

Növelhető a létszám

Amikor jégpáncél, hó és zuzmara borít mindent, *nem tudnak hozzájutni táplálékukhoz* és fontossá válik *a madárvédő* jóakaratú közbelépés.

A téli gondoskodás biztosítja a madarak életbenmaradását s az értékes *cinegék, csuszkák* és *fakúszók* a kihelyezett fészekodvakat *hálóhelyül* használhatják. Az *etetőre* járás, továbbá az odvakban való *hálás* helyhez szoktatja a madarakat, *tavaszra is ott maradnak a kertben vagy gyümölcsösben, ott is fészkelnek, fiaikat rovarokkal nevelik fel.* Ennek a következménye, hogy ottmaradásuk rendkívüli mértékben megnöveli a *gyümölcshozamot.*

Mindezek a kísérletek bizonyítják, hogy a hasznos madarak száma *nagymértékben növelhető.* Még a feketerigó is, amely egyrészt költöző, másrészt itt telelő madár, *egyre nagyobb csapatokban telepíthető meg télire.* Így jutott el a mostani országos akcióhoz *negyven év* alatt az a kezdeti munka, amelyet *Chernel* István és *Kukulievics* József kezdeményezésére az 1900-as évek elején elsőnek alakult *Kőszegi Madárvédő Egyesület* indított el.

Az első fészekgyár

A madármunka fokozása tette szükségessé, hogy a kultusztárca keretében tisztán *tudományos* hivatással alakult Madártani Intézet átkerült *a földmívelésügyi tárca kötelékébe.* Ma az intézet működése — éppen mostani *ötvenéves jubileumára* — a tudományos és a gyakorlati célú munka tekintetében *teljes egyensúlyban van*, s így felel meg legjobban kettős, nagy célkitűzésének.

A racionális madárvédelem tette szükségessé, hogy *Baranyakárászon* megalakították az *Első Magyar Fészekodu Gyárat*, amely madárvédelmi eszközöket, madáretetőket és főképpen *mesterséget fészkeket állít elő.*

A verébkérdés

Érdekes és nagy tudomány a madarak *hasznosságának* foka és rendje. A közszereteben álló *fecske* voltaképpen az emberi közegészségügy tekintetében a legfontosabb, ugyanis *röpében fogja el a rovarokat, a tífuszokozó legyet és a malária terjesztő szunyogot.* Ilymódon a fecske a ragályos betegségek terjedésének megakadályozója. Mezőgazdasági szempontból a *cinegék, rigók, poszáták* és *rozsdafarkúak* fontosabbak a fecskénél, de utóbbinak is megvan a mezőgazdasági fontossága is, mert *sok légyfajta, például a repcelégy a takarmánynövényeket pusztítja*, s mint repülő rovar, szintén alanya a *fecske* vadászati területének.

Érdekes problémája a hasznos madártannak *a verébkérdés.* Viszonylag hasznos madara a védekezésnek *a veréb* is, évente négyszer-ötször költ, fiókáit jórészt *rovarokkal* neveli fel. Tolakodó természete alapján azonban *gyakran kiszorítja a mesterséges fészekodvakból a cinegéket, vagy rozsdafarkúakat*, sőt példa volt arra is, hogy a cinegétől elfoglalt fészekodúban a cinegetojásokon, vagy élő fiókákon, azoknak eltiprásával, *fészkelte be magát a veréb.* Ilymódon elpusztította a nálánál sokkalta hasznosabb cinegék szaporodását.

Ujabban *békés* védekezőszereket kezdenek alkalmazni a verébkárok ellen. A legújabb tudományos és gyakorlati megállapítás szerint *a védekezésnél a verébre is szükség van*, sok vidéknek egyetlen madara. Legcélszerűbbnek tartják, hogy a kertben és gyümölcsösben *annyi fészekodut kell elhelyezni, ami által a cinegéken, rozsdafarkúakon és légykapókon kívül a verebeknek is jusson elegendő fészekodu*, s így ők is részt vehessenek abban a madármunkában, amely a termelés érdekeit szolgálja.

Kenessey Péter

Rokonaink érkeztek

tegnap este Erdélyből, a Keleti pályaudvarra. *Huszonegy finn sebesült katonatisztet* köszöntöttünk a legbensőségesebb szeretettel, hogy megmutassuk nekik Budapest szépségeit azzal a magyar lelkülettel, amely büszke északi véreire, akikkel *a tettek sorsközösségében él*, függetlenségéért, szabadságáért, jövőjéért.

A sebesült finn katonatisztek két hónapot töltöttek Erdélyben, ahol földbirtokos családok adták kézről kézre őket az igazi vendéglátás örömével. A filmhíradón láttuk rokonainkat, amint a kalotaszegiek között rátarti büszkeséggel a csárdást ropták, amint szembenéztek Kolozsvár főterén Mátyás szobrával, amint a régi végvárakat, tatárdúlta romokat szemlélték. Megismerhették a magyar »kishaza« huszonkét nehéz esztendejének történetét, *»ahogy lehet...«*

Biztos, hogy ezekben a sebesült finn hősökben kísérteties erővel éledt fel *a hasonlatosság érzése* a testvérnépek történelmének küzdelmeiből s a lélek is egyeztette a nyelvcsalád szavát: *vér-veri...* Nemcsak az alapszók azonosak, de északon és délkeleten *a sors is!* A finn tisztek, akiket ma este a főváros, holnap pedig a finn követ lát vendégül, *bensőséges magyar-finn barátság jegyében* dédelgetett kedves rokonaink, vendégeink.

Palicson ásta el a szabadkai gyógyszerész ezüstkészletét

A veszedelmes betörőt elfogták

Szabadka, július 22. *(A Magyarország tudósítójának telefonjelentése.)* Tíz nappal ezelőtt betörők jártak *Hartlauer* Jenő gyógyszerész lakásán és a család távollétében kifosztották a lakást. A helyszíni szemle során azonnal nyilvánvaló volt, hogy a betörést nem szabadkaiak, hanem *Pestről ide utazott betörők* követték el. A rendőrség a nyomozás során el is fogta a tettest: *Kerti* Lajos 33 éves *értelmiségizett* budapesti foglalkozásnélküli, aki ellen már több város rendőrsége is körözőlevelet adott ki.

Ugyancsak elfogta a rendőrség *Ujvári* Esztert, aki a jelek szerint segítőtársa volt. *A nő lakásán fogták el Kertit. Nyolc szabadkai betörést ismert be Kerti*, azonkívül Budapesten, Pécsen és Debrecenben is követett el különböző bűncselekményeket. A gyógyszerészék *30.000 pengő értékű, 152 darabból álló ezüst evőkészletét elásta Palicson*, a vasúti sínek közelében egy fa alá. A detektívek a jelzett helyen *megtalálták az evőkészletet.* A monogramot minden darabból *eltávolította*, hogy az értékesítés majd könnyebb legyen.

A szabadkai rendőrség érintkezésbe lépett a budapesti és több vidéki rendőrséggel *Kerti teljes bűnlajstromának összeállítása végett.*

Emeljük ki a lakások kettős ablaktáblái közül az egyiket, az üvegkárok megelőzésére

Szendy Károly polgármester csütörtökön reggel plakátokat ragasztatott ki a főváros utcáin az alábbi szöveggel:

— Az ellenséges légitámadáskor *légnyomás következtében keletkezhető ablaküvegkárok megelőzése*, illetve a meglévő ablaküvegek részbeni megóvása érdekében felhívom a főváros közönségét, hogy *a melegebb idő* — július, augusztus, szeptember, esetleg október hónapok — *tartamára a lakások kettős ablakai közül az egyiket, a belső vagy a külsőt, emelje ki és raktározza el pincéjében.*

— A kormányhatóságtól nyert értesülésem szerint ugyanis a légnyomás következtében *betört ablaküvegek* — a kereskedelemben rendelkezésre álló mindenkori készletnek megfelelően — *csak felerészben*, tehát vagy a belső, vagy a külső ablaktáblákhoz szükséges mennyiségben lesznek pótolhatók.

Belekopaszodott a dauerolásba

A műhibáért kártérítést fizet a hölgyfodrász

Néhány hónappal ezelőtt a Rákóczi-úti Quint hölgyfodrász-szalonban tartós hullámosítást végeztek *Erős* Magda magántisztviselőnő haján. A tisztviselőnő a tartóshullámosítás után kéthetes beesetten vette észre, hogy *haja csomókban töredezik és erős kopaszodás jelei mutatkoznak a fején.* Azonnal szakértőhöz fordult és az megállapította hogy a tartóshullámosítás során *túlmagas hőfokra* állították be a villanygépet és az tette tönkre a haját.

Erős Magda ezután pert indított a központi járásbíróságon *2000 pengő kártérítés* megítélése iránt. A Quint-fodrászszalon tulajdonosait perelte: *Szente* Andrást, *Kerekes* Győzőt, *Molnár* Józsefet, *Pilisi* Károlyt és *Pichler* Rezsőt.

A szalon tulajdonosai azzal védekeztek a kártérítési perben, hogy *a hölgyfodrászat nem veszélyes üzem* így nem tartoznak fokozott felelősséggel. Ha pedig műhibát történt, azért *a segéd felelős.*

A járásbíróság ezt a védekezést elfogadta és a magántisztviselőnő keresetét *elutasította.* A törvényszék azonban megsemmisítette a járásbíróság ítéletét és közbenszóló ítéletében kimondta a cég tulajdonosainak *egyelemleges kártérítési kötelezettségét 50 százalék erejéig.*

Az indokolás szerint a hullámosítást végzett alkalmazott hibát követett el, amikor nem vette észre, hogy a magántisztviselőnő *haja fes ett* volt és így fokozottabb gonddal kellett volna kezelnie. A törvényszék visszaküldte az iratokat a központi járásbíróságra, hogy mint illetékes hely, érdemben határozzon arról, *mennyi kártérítéssel* tartoznak az alperesek a rosszul sikerült hullámosításért.

Börtöntől a boldogságig
Hibátlása: orvos
Albrecht Schoenhals,
Camilla Horn, Maria Andergast
Kizárólag KAMARA

HIREK

— **A SZENTATYA** a jelenlegi háború hősi halottainak emlékére felajánlja a Szent Péter bazilikában lévő Pieta kápolnát, amelyben Michelangelónak világhírű Pieta szobormüve van.

— **KITÜNTETÉSEK.** A *Kormányzó Gyömörey* György ny. főispánnak a Magyar Érdemrend középkeresztjéhez a csillagot, dr. *Kiss* Endre, Kecskemét főispánjának a Magyar Érdemrend középkeresztjét adományozta.

— **UJ EGYETEMI RENDKIVÜLI TANÁROK.** A *Kormányzó* dr. *Horányi* Béla és dr. *Angyal* Lajos egyetemi magántanároknak az egyetemi rendkívüli tanári címet adományozta.

— **A KASSAI HADIKÓRHÁZ UDVARÁN tartotta esküvőjét két, lábára rokkant honvéd, vitéz Csillag Imre tüzérőrvezető Bartho Ilonával és Szarvas János honvéd Varga Margittal. A Vöröskereszt adta a nászajandékot.** *(MTI)*

— **CÍMADOMÁNYOZÁS.** A *Kormányzó Kerekes* Ernő ny. zilahi református gimnáziumi igazgatónak a tanügyi főtanácsos gimnáziumi igazgatói címet adományozta.

— **LÉGVÉDELMI KÉSZÜLTSÉGI SZOLGÁLAT IDEJÉN,** a protestáns egyházi főhatóságok figyelmeztetésére, a lelkészek a nagyobb gyülekezetekben több helyen tartanak istentiszteleteket, hogy a templomlátogatók kisebb egységekre oszolhassanak.

— **ORVVADÁSZNAK** nézte *Kralovánszki* Ödön kassai műszaki tisztviselő *Maurnyi* Dániel szádelői cipészt a tornagörgői vadászaton és rálőtt. Maurnyi ötheti szenvedés után sérüléseibe Kassán belehalt.

— **A VÁNDORCIGÁNYOK ELLEN szigorú rendszabályokat léptetett életbe a szlovák belügyminiszter. Visszatoloncolják őket illetőségi helyükre, szekerüket lefoglalják, igavonó állatokat, de még kutyákat sem tarthatnak.** *(TP)*

— **KARJÁRA CSAVART KÖTÉLEN** Nagycenk felé vezetett egy tehenet Knull Pál 70 éves marhahajcsár. Az állat megbokrosodott és 150 méteren át a földön vonszolta az öreg embert, aki szörnyethalt.

— **APJA TEHENEIT LEGELTETTE** Szegednél *Csormos* Ferenc 17 éves gazdalegény. Az egyik állat a töltésre rohant, a fiú utána iramodott és a vonat halálragázolta. *(MTI)*

— **NEGYVENEZER PENGŐ MARADT** Pápa város pénztárában a mult évről. A közgyülés megállapította, hogy az örvendetes eredmény *Hamuth* János polgármester jó pénzgazdálkodásának köszönhető. *(MTI)*

— **ÚJRA SOROZZÁK A HORVÁT TARTALÉKOS TISZTEKET,** akiket jugoszláv időkben alkalmatlanokká nyilvánítottak, vagy csak irodai szolgálatra alkalmasoknak. A jelentkezés az 1892. évfolyamtól kötelező. *(MTI)*

— **MEGALAKULT A MAGYAR REFORMÁTUS FIÓK EGYHÁZKÖZSÉG UJVERBÁSZON.** A négyszáz magyar újverbászi református *Becske* Lajos megbízott lelkész gondozása alatt áll. *(ME)*

— **BERKOVICÉRE** érkezett a magyar főiskolások bulgáriai tanulmányúton lévő csoportja. Az Asiglan diákotthonban rajtuk kívül olasz főiskolások is laknak. *(MTI)*

— **GYÓGYITHATATLAN BETEGSÉGE MIATT** felakasztotta magát és meghalt Szabó János 59 éves szegedi cipészsegéd.

— **ÚJRA SZERVEZI** és új hivatali beosztással látja el a horvát belügyminisztériumot *Artukovics* belügyminiszter. *(MTI)*

— **A SZARAJEVÓI RÁDIÓÁLLOMÁS fennállásának jubileumához érkezett. Egy éve annak, hogy megkezdte működését.**

— **AZ IDEI NYÁR ELSŐ TISZAI ÁLDOZATA** *Krizsán* András 21 éves adai fiatalember, aki barátai látogatására Szegedre utazott és fürdés közben a vízbe fulladt. *(MTI)*

— **KÉT HADIÁRVA NEVELTETÉSÉT** vállalta el Pápa város képviselőtestülete *Hamuth* János polgármester indítványára évi 1800 pengő költséggel. *(MTI)*

— **AZ EGYIK LEGIDŐSEBB TÖRÖK KÉPVISELŐ,** Ziva Basara, aki már az ozmán parlamentnek is tagja volt, elhúnyt.

— **A VONAT ELÉ VETETTE MAGÁT** *Bozsó* Mihály 57 éves gazdasági cseléd Szeged közelében. A kerekek mindkét lábát tőből levágták, mire rataláltak, már halott volt. *(MTI)*

— **A PESTI TŐZSDE** új száma érdekes részleteket közöl nagy iparvállalatok eladásáról, az ingatlanpiacon történt milliós tranzakciókról, a gazdasági életben történt legújabb személyi változásokról.

— **A TÉR ÉS FORMA** építőművészeti folyóirat legújabb számában képzőművészeti alkotásoknak is helyet ad, hogy az építészettel sok ponton érintkező képzőművészetekkel a szellemi kapcsolatot elmélyíthesse.

SZINHÁZ ÉS FILM

VÍG ÖZVEGY

Lehár-operett a Margitszigeten

Mintha maga a sors is úgy akarta volna, hogy a váratlanul elfutó zivatar éppen a margitszigeti Szabadtéri Színpad bemutatójának órájában tünjön el a város felől, alig negyedórás késéssel és »zsúfolt ház« előtt mégis csak színre került tegnap este *Fényes* Szabolcs és *Orosz* Barna produkciója, a szabadtéri *Víg özvegy*. A színház választása ezen a nyáron nagyon szerencsés volt. Olyan művet mutatott be a természet utánozhatatlan színpadán, amelynek nemcsak a muzsikája klasszikus és álmokkal, romantikával teli, hanem librettója is tele van olyan elemekkel, amelyek egyenesen szabadtérre predesztinálják.

Lehár Ferenc örökéletű operettjéről nem mondhatunk újat. Végy az ismert és szeretett meséhez olyan rendezőt, amilyen *Tihanyi* Vilmos és már is mindenki elképzelheti ennek a szabadtéri Víg özvegynek káprázatosan pompás, ragyogó és csillogóan meseszerű előadását. Ez a ragyogás s a rendezői fantázia egy-egy magával ragadó ötletessége, különösen a második felvonástól kezdve érvényesült, amikor már besötétedett és a fényszórók is alátámaszthatták a szereplő művészek és *Bercsényi* Tibor díszleteinek egyéni hatását.

S mintha a szigeti közönség örök ellensége, a megvesztegetethetetlen szúnyoghadsereg is megérezte volna a bemutató hangulatát, ezúttal eltekintett minden rosszindulatú támadástól. Semmi sem hiányzott tehát ahhoz, hogy valódi, hamisítatlan és békebeli kerti előadásban legyen részünk, olyanban, amely sajátos hangulatán kívül a sikerült színészi munka érzésével is eltölt.

A szerencsés előadás gazdag szereposztásából elsősorban kell megemlítenünk a címszereplő, szókimondó *Szilvássy* Margitot, akinek mesebeli 20 milliója körül bonyolódnak az operett eseményei. Csillogóan szárnyaló hangja, bájos megjelenése és rokonszenves játéka egyik főértéke volt az előadásnak. Örömteljes meglepetést keltett *Kelly* Anna első színpadi szereplése. Ragyogó megjelenése, kellemes, kedves hangocskája, egyaránt emlékezetessé tette. Danilót *Udvardy* Tibor játszotta. Lágy tenorja és mértéktartó játéka dícséretet érdemel. Ugyancsak elismerés illeti a kitűnő *Hámory* Imrét Rossilon alakjában. A többi szereplő közül megdícsérjük az ellenállhatatlan humorú *ifjú Latabár* Árpádot, a kómikusan ügyefogyott *Maleczky* Oszkárt, *Pataky* Miklóst, *Szomolányi* Jánost, *Fülöp* Sándort, *Széchy* Ferencet, *Orbán* Violát. *Feltűnést* keltett a gyönyörű, fiatal *Erőss* Éva, aki *Sallay* Zoltánnal táncolt duettjével aratott megérdemelt sikert. Az előadást *Rubányi* Vilmos vezényelte a Budapesti Hangversenyzenekar élén, a táncokat *Horváth* Margit tanította be.

Turi Turgonyi András

PEÉRY PIRI SZÍNHÁZAT NYIT

Színházi körökben kellemes meglepetéssel fogadták azt a hírt, melv szerint *Peéry* Piri, az illusztris drámai művésznő, akinek nevéhez a legkomplikáltabb női szerepek mesteri megformálása fűződik, rövidesen színházat nyit. Értesülésünk szerint a művésznő intim hatású kis kamaraszínházat létesít.

— Pillanatnyilag nem tudom pontosan megmondani, — válaszolt a *Magyarország* munkatársának kérdésére — hol találok alkalmas színházhelyiséget. A Színművészeti Kamarában már érdeklődtem a művészi ügyvezetők csoportjába való átminősítés feltételei iránt, természetesen az igazgatói csoportba való átminősítésre majd akkor kerülhet sor, amikor hivatalosan meg tudom jelölni létesítendő színházam helyét.

Színházi körökben nagy figyelemmel kísérik az új színházalapítási tervet.

KÉSŐ

Felújítás a Radiusban

Muráti Lili

A *Radius Filmszínház* ritkán vállalkozik arra, hogy akár a legsikeresebb filmujdonságot is műsorára tűzze, ha egyszer már játszotta. Ez a ritka eset következett most be, amikor a Radius a mai nappal műsorára tűzi *Daróczy* József *Késő* című, irodalmi értékű magyar filmdrámáját, amely már hetekre szóló sikert aratott egyszer. A felújítás a *Radius* népes törzsközönsége táborában élénk tetszést aratott, mert igen sokan vannak, akik mégegyszer látni akarják ezt a filmet. Mint emlékezetes, két házaspár összeütközését tárgyalja a film, amelynek hangja mindvégig választékosan ízléses, problémája izzóan emberi, megoldása pedig megnyugtató és felemelő. A nagy kiállítású film négy főszerepét négy élvonalbeli sztár játssza: *Muráti* Lili, *Bulla* Elma, *Jávor* Pál és *Sárdy* János.

A Garabonciás Zürichben

Nemsokára lefordítják *Lehár Garabonciását*, mely rövidesen *Zürichben* is színre kerül. *Lehár* több neves fordítóval tárgyal, hogy az Operaházban tavaly színre került dalműből mielőbb meg lehessen tartani a svájci bemutatót.

Pénteken temetik Gerardot, a népszerű bohócot, aki tegnap délben húnyt el. Az elhúnyt artistát az egész magyar artistatársadalom gyászolja. A Fényes Cirkusz díszes temetést rendez: Gerard hamvainak elhantolására: a temetés pénteken délelőtt 11 órakor lesz a kerepesi temető halottasházából.

Vitéz Hajmássy Lajos Nagykanizsán

v. Hajmássy Lajos

Vitéz *Hajmássy* Lajos, a népszerű bonviván *Nagykanizsán* vendégszerepelt a *Piros bugyelláris*-ban. A helybeli lapok elragadtatással írnak a kiváló művészről, aki Nagykanizsáról indult el művészi útjára. A *Zalai Közlöny* többek közt ezeket írta: »Jó ránézni erre a fiatal színészre, attól függetlenül is, hogy nagyot dobban a lokálpatrióta szívünk, valahányszor filmen, színpadon láthatjuk. Jó ránézni harsogó fiatalságára, legényes magyar kiállására, szétragyogó mosolya. Jó hallani telitüdős énekszavát, elkapni szeme betyáros villanását, az egész, fiatalabba oltott jávorpálos kiállását, játékát.«

Koréh Endre hazaérkezett

Koréh Endre, *Operaházunk* népszerű basszistája hazaérkezett Bécsből, ahol a *Varázsfuvola Sarastróját* énekelte. Bécsi lapok szerint *Koréh* a híres *Mayr* Richard utódja. *Koréh* egyébként a jövő szezonban is fellép a bécsi Operaházban, még pedig tizenöt estén át vendégszerepel

Zarah Leander nemrég bemutatott filmje, a Művészszerelem az ismert művésznő első svéd filmje volt, mely 1935 táján készült el. A filmet utólag szinkronizálták német nyelvre.

A Komédia Orfeumban szerdán ötvenedszer került színre a Lopótök című nyári revü, amely eddig minden alkalommal zsúfolt nézőteret vonzott. A színház az ötvenedik előadás után megkezdi új revüjének próbáit, annak bemutatásáig azonban a Lopótök marad műsoron.

A kör bezárul. Karin visszatér a magányos szigetre, hogy búcsút vegyen szerelme színhelyétől. Igy fejeződik be az Ufa irodalmi értékű filmujdonsága az Egy esőkért, amelyet az Uránia játszik.

TURGONYI PÁL,

a *Kolozsvári Nemzeti Színház* tehetséges fiatal jellemszínésze három készülő magyar filmben kapott hálás szerepet. Többek között *Csabay* Imre, az újonnan feltűnt fiatal író *Tizennégy nap szabadság* című kémfilmjének egyik főszerepét játssza.

SZÍNHÁZI HÍREK

Hankiss János kultuszállamtitkár ma délután 16 órás kezdettel előadást tart a rádióban Amiszékelydajkánk címmel.

•

Maria Mercader játssza a Végzetes találkozás című olasz film főszerepét. Az erősen drámai történet egy svájci határállomáson történik, ahol összetalálkozik az igazság elől menkülő férfival, akit távollétében súlyosan elítéltek. A lány súlyos szívbajban szenved s ez a találkozás valóban mindkettejük végzetét jelenti.

•

A renaissance Róma nagy festője volt Caravaggio, akinek kalandos és mozgalmas életéről, háttérben a középkori Róma érdekes képével, hatalmas képet készítettek az olaszok. Caravaggio élete annyi kalandot tartalmazott, hogy az a legmerészebb írói fantázát is felülmulja. A híres festőt a filmben, amelynek címe ...És lement a nap... Amadeo Nazzari játssza.

•

Donizetti egyik legismertebb dalműve, a Szerelmi bájital július 22-én este 7 órakor közvetítésre kerül a rádió stúdiójából.

•

Nagyváradon néhány nappal ezelőtt nyílt meg a haditudósítókiállítás, melynek utolsó napján, július 25-én nagyszabású művészest lesz a nagyváradi Szigligeti Színházban Több jeles fővárosi művész lép fel az esten, amelyet a rádió is közvetít vasárnap este 7 óra 10 perces kezdettel.

•

Alida Valli, a szép és tehetséges olasz filmsztár grófi címet kapott. Természetesen nem a valóságban, hanem Lopott feleség című filmujdonságában, amelynek mulatságos alapötlete egy elcsent névjegy s a vele kapcsolatos ártatlan szélhámoskodásból pattan ki. Alida Valli partnere Andrea Mattoni.

•

Szilassy László Jómadár című új filmjében olyan jómadarat játszik, akinek minden sikerül, többek közt saját érzéseit megcsúfolva férjhezadja Pelsőczy Irént Ajtay Andorhoz.

•

A Fényes Cirkusz a nagy érdeklődésre való tekintettel minden vasárnap délelőtt Cirkusz-matinét rendez teljes műsorral.

• •

Fábián Esztert, aki a mult esztendőben nagy sikerrel végezte Pécsett a színházi évet, Székely György dráma; hősnőnek szerződtette a Pécsi Nemzeti Színházhoz.

•

Az Erzsébetvárosi Színház, ahol A két Kapitány című operett már ötvenedik előadása felé közeledik, délutáni előadásait négy, esti előadásait nyolc órakor kezdi.

ÖNGYILKOSOK

Írta: Ignácz Rózsa

Az elmult napokban — hírül adták az ujságok is — öngyilkosságot kísérelt meg egy neves színész, régi ismerősöm. Ómaga természetesen nem kísérletnek gondolta. Összeroppant idegileg. Nagy adag mérget vett be — és mégis életben maradt. Magam elé képzeltem megdöbbent, csodálkozó arcát: hát mégis élek? Ez sem sikerül nekem? Bizonyára szégyelte is magát szegény. Egy ilyen sikertelen öngyilkosság kicsit mindig tragikomikus.

Különös, hogy éppen ez az ember mentett meg az öngyilkosságtól, évekkel ezelőtt két fiatal leányt. Két szerződésnélküli kis színésznő volt akkor öngyilkosjelölt. Egymás kezét szorongatva éppen a Margit-hídra kapaszkodtak, hogy a Dunába vessék magukat. A színész az utolsóelőtti pillanatban csípte el őket, véletlenül. Megragadta őket, rájuk rivallt:

— Taknyosok! Öngyilkosok akartok lenni! Azonnal jertek velem!

Kézenfogta a két zokogó és rugkapáló leányt, taxiért kiabált, betuszkolta őket s hajtatott velük a Rókushoz egyenesen. Az inspekciós orvos ismerőse volt. Percekbe telt, hogy a két megrettent leányzó ott álljon az öngyilkosok közös kórtermében.

— Melyikhez akartatok hasonlítani, ostobák? — kérdezte és cipelte őket feldagadthasú, vízből kimentettek, habzószájú lúgkövesek, borotvapengét nyelt vérhányók között... A két megszeppent lányt később megreggeliztette, pénzt nyomott a markukba és utnak eresztette őket. Ma is virulnak mind a ketten. Az egyik öngyilkosnak ruhaszalonja van, a másik családanya. A színész alaposan elrettentette őket a haláltól. Sajátmagát azonban nem tudta elrettenteni. Pedig ő volt az, aki »ideges« barátait elcipelte a bolondok házába, mert ahogy »öngyilkosság ellen« legjobb öngyilkost látni, úgy idegesség ellen, szerinte, legjobb orvosság megnézni a bolondokat. Egy igazi idegbeteg láttán a legtöbb ideges ember nyomban kigyógyul. Hipochondrásoknak közkórházi látogatást ajánlott. Mármár gyanus-félés volt, hogy ennyire ismeri a védekezési módokat öngyilkossági szándék, idegbaj, betegség ellen. Talán egész élete egyetlen védekezés volt az összeomlás ellen? Milyen rettenetes utat kellett megjárnia, míg mégis bevette a mérget. És milyen furcsa lehet szegénynek most az életbe visszatérnie...

...Sok ember életében történt ilyen meghiusult öngyilkosság. Csak nem szívesen beszélünk róla, mert nevetséges egy kicsit. Például az enyém is. Én éppen háromszor »öltem meg« magamat.

Először tizenhatéves voltam. Szó sem volt szerelemről. Ellenben meghalt apám, ránkszakadt a nyomorúság és körülöttem mindenki engem siratott. Hogy velem mi lesz, ki taníttat, ki nevel fel? Hogy bírja kicsi, beteges anyám, hogy miattam dolgozó nő legyen? Addig tárgyalták a sorsomat, míg elhatároztam, hogy nem fogadok el áldozatot senkitől. Napokon át készültem a halálra. Először kiirtottam az összes »emlékeimet«. Elégettem a fényképeimet, a leveleimet (szerencse, hogy az iskolai bizonyítványom nem nálam állt), tűzbe tettem első megjelent cikkeimet is, megstoppoltam a harisnyáimat, — ne örököljön fölem senki lyukasat. Aztán egy reggel elcsentem a sógorom éjjeliszekrényéből az ismétlőpisztolyt. Kilopóztam a kert egy elhagyott zugába. Elhatároztam, hogy kipróbálom előbb. Csak akkor használom, ha biztosan működik. Komolyan meg akartam halni. Tudtam, hogyan kell betölteni, önműködő fegyver volt. Csak éppen elfordítja az ember a závárt és meghúzza a ravaszt. A kerítés aljának fordítottam a revolvert, céloztam. A golyó pontosan a kerítés aljába fúródott. Alig pukkant, — modern fegyver volt — enyhe büdöset eresztett. Most! — gondoltam. Most már nyitva van a fegyver, kipróbáltam, belőttem, önmagától működik, nem kell újra nyitni. A második golyót magamba eresztem. Semmi kétség, hogy meghalok. Leültem egy ribizlibokor tövébe, kigomboltam a blúzomat. Kikerestem a szívem csücskét, a hetedik és nyolcadik borda között, rászorítottam a langyos essövet, konokan a földre néztem és meghúztam a ravaszt. Ketyegett egyet a ravasz, mintha kulcsot dugnának a zárba. Egyéb nem történt.

— Talán már meg is haltam, csak nem veszem észre! — gondoltam kétségbeesetten és meghúztam mégegyszer. Ismét gyenge mocorgás, semmi több. Álmélkodva eresztettem le a pisztolyt. Kihúztam a golyótartóját. *Nem volt benne golyó! Az utolsót* lőttem ki, mikor meg akartam róla bizonyosodni, hogy működik. Most mit csináljak? Az eszembe sem jutott, hogy új golyót, vagy más gyilkoló szerszámot keressek. Utóvégre már meg is történt, amit akartam. Meg akartam halni. Valami olyasmit gondoltam, hogy ennél többet igazán nem tehetek. Valaki benézett a kertajtón. Gyorsan ráültem a revolverre és nekiestem a ribizlibokornak. Addig ettem, amíg megfájult a hasam. Azt már olvastam akkoriban Krúdytól, hogy hasfájással nem lehet szerelmesnek lenni. S most hozzáteszem: öngyilkolni se.

A megkésett aratás miatt

az új termésig különleges intézkedések

fogják biztosítani az élelmiszerellátást

A szerdai lapokban hivatalos helyről jött felhívás jelent meg, amely arra *inti a gazdákat, hogy idejében arassanak és csépeljenek,* nehogy a késői aratás vagy a megkésett cséplés következtében szemveszteség álljon elő, mert a mai háborús viszonyok között minden egyes magra szükség van. A felhívás utal arra is, hogy az aratás az idén a rendkívüli időjárás miatt *megkésett* és így kétszeresen szükség van arra, hogy *a terméssel jól gazdálkodjunk.*

Az aratás késedelme azonban más fontos kérdéseket is felvet. A tavalyi termés, mint ismeretes, nagyon rossz volt és a szükösen rendelkezésre álló gabonamennyiség csak a legnagyobb beosztással és *a legszigorúbban végrehajtott készletgazdálkodási rendszer* segítségével volt a gazdasági év végéig elegendő. Időközben részint háborús intézkedések váltak szükségessé, amelyek a fogyasztás fokozódásával járnak együtt, részint előre nem látható árvízkárok súlyosbították a helyzetet. A legtöbb gondot azonban az okozza, hogy a hosszú tél és a késői kitavaszodás következtében a gazdasági év hetekkel meghosszabbodott.

Értesülésünk szerint az illetékes körök most foglalkoznak azzal a kérdéssel, hogy a fogyasztók szükségletét az átmeneti időre hogyan biztosítsák a lehető legkisebb korlátozással. *Valószínűleg az eddigieken túlmenő rendszabályokra kerül sor* és néhány hétre csökkentik is a fogyasztást, a *testi munkát végző egyének* felemelt fejadagja azonban előreláthatólag nem változik.

Az aratás késedelme ma európai jelenség és így külföldön is sokhelyütt összhangba kell hozni a fogyasztást a gazdasági év meghosszabbodásával. Ez a kérdés természetesen ott jelentkezik legsürgetőbben, ahol az aratás korábban szokott megkezdődni és a fogyasztás előbb érkezik el a gazdasági év végéhez. *A Magyarországon várható intézkedések* minden valószínűség szerint biztosítani fogják az átmeneti időben a városi lakosság kenyérellátását.

Olaszországban megkezdődött az aratás

Róma, június 24. *(Stefani)* Az ország különböző részeiből érkező jelentések szerint az aratási és cséplési munkálatok mindenütt igen kielégítően folynak. *(MTI)*

EGY RÖVID KIS ORVLÖVÉSZ-TÖRTÉNET

TABORI LEVEL

Pünkösd vasárnapján történt. Már napok óta folytak az apró csatározások, de inkább csak nyugtalanítani akarták p..... őrségünket. Úgy látszott, hogy csak napok mulva kerül sor komolyabb összetűzésre. Annál meglepőbb volt azután, hogy az erdőségből, amely egy tagban Moszkváig húzódik, nagyszámú orvlövészcsapat tört elő. Másfélórás gyilkos ütközet után *halottaikat, sebesültjeiket hátrahagyva visszahúzódtak a sűrűségbe.*

— Ekkor estünk mi fogságba a komával — meséli mosolyogva a v.....i állomáson egy szőke magyar honvéd. Úgy történt, — folytatja — hogy én éppen a raktárból hurcolkodtam, amikor körülfogtak hirtelen és csomagjaimmal együtt elhurcoltak. Gyorsan vonultak visszafelé, közben állandóan lövöldöztek hátra, ahol már erősen szorították őket a mieink. Egy tisztáshoz érve öt orosz katonát állítottak őrzésünkre, akik közül azután egy elment és egy kocsival, melyet kis orosz lovacska húzott, tért vissza. Ők felültek a kocsira, csomagjainkat maguk mellé helyezve, elindultunk. Mi ketten gyalog, folyton szembe öt puska csövével.

— Így érkeztünk egy kb. 30 házból álló kis orosz faluhoz. Itt a kocsi megállt, hárman hozzánk léptek és megkérdezték, hogy van-e cigarettánk. Nálam volt az egyik csomagban az őrség egész cigarettajárandósága. Úgyis átkutatták volna, tehát megmondtam, hogy van. Ekkor összeálltak, előbb súgdosva, majd veszekedve kettő felvette a csomagot, egy harmadik pedig kísérte őket és megindultak az egyik ház felé. Ketten tovább őriztek minket. Alig tűnt el a házban a három, aki nyilván sajátmaguknak akarta biztosítani a zsákmányt, jelbeszéddel megkérdezte az egyik őrünk, hogy nincs-e még több cigarettánk, a csomagokra mutatva.

— Most légy okos, Feri, gondoltam — meséli tovább. — Hát dehogy nincs, feleltem magyarul, de rögtön megértették. Félszemmel a távoli házra sandítva rámparancsolt, hogy adjam oda. Fogaim között odaszóltam a komának, hogy vigyázzon, mert tudtam, hogy a zászlós úr revolverét a hátizsák aljára raktam. Gyorsan elkezdtem kotorászni a hátizsákban, szépen kivettem észrevétlenül a pisztolyt a táskából... Két lövést gyorsan beléjük nyomtam, mert körülálltak kíváncsian, aztán fel a kocsira.

— Szegény lovacska félóra mulva golyó nélkül is kiadta lelkét, annyira hajtottunk.

Dr. Pesthy István

Árdrágítókat ítéltek el Kolozsváron

Kolozsvár, június 24. *(A Magyarország tudósítójától.)* A *kolozsvári* törvényszék uzsorabirósága több árdrágító felett ítélkezett. *Sajovits* Károly *kolozsvári* zsidó kereskedő nagyobb mennyiségű *szalo*t visszatartott, hogy azt a forgalomtól elvonja és busás haszon mellett kizárólag hitsorsosainak juttassa. A bíróság *kéthavi fogházra* és kétévi politikai jogvesztésre ítélte.

Paneth Károly *bánffyhunyadi* zsidó kereskedő a *benzin*t a megállapított ár *háromszorosáért* árulta. *Ő száz pengő pénzbüntetésben* és kétévi jogvesztésben részesült.

Szikszay Márton *kolozsvári* fakereskedő a hasítatlan *tüzifa* métermázsáját 6 pengőért árusította. Folytatólagosan elkövetett árdrágítások miatt *főbüntetése hathónapi elzárás* és háromévi jogvesztés, mellékbüntetése 100 pengő pénzbüntetés.

A közlekedési bizottság búcsúja Babarczy tanácsnoktól

A főváros közlekedési szakbizottsága ülésén báró *Babarczy* István közlekedési tanácsnok ismertette a *Beszkár* nyári menetrendjét, amelyben lényeges változás nincs. Napirend után *Lázár* Ferenc taxikérdésekről beszélt. *Halter* Károly a bizottsági tagok meleg ünneplése közben elbúcsúzott báró *Babarczy* István tanácsnoktól, aki a *Beszkár* egyik vezérigazgatóhelyettesi állását foglalja el.

Babits Mihály: A MÁSODIK ÉNEK

A daloskedvű pásztor a Balaton partján legeleti nyáját, míg egyszer a véletlen a királyi udvarba nem szólítja, ahol szép nótájával meggyógyítja a beteg királyleányt. A dal jutalma: egy egész királyság. Ezt a népmesemagot szökteti csirába, majd terebélyes lombozattá *Babits* Mihály posztumusz könyve: »*A második ének*«. Csak a kiindulás népi, a táj, a szín, a hangulat minden más a költő gazdag képzeletének a tulajdona. Az első énekkel királyságot szerezhetünk, de a másodikkal azt el is veszíthetjük. Amíg a dal szabadon szárnyalhat, önként: csupa gyönyörűség. Mihelyt kötelesség parancsolja: börtön és halál. »*...ha kötelességtől ajakam megzendül, nem az ének tör ki, csak a lakat csendül.*« Babits Mihály még 1911-ben a fogaras tanárkodás évében írta ezt a négyfelvonásos mesedrámát, amelyből az olvasó eddig csak a harmadik felvonást ismerhette. A [illegible] gondosan rejtegette a költő, ta-

HIREK

— **BEFIZETÉSI LAP A JÚNIUS 15-IKI LEJÁRATOK MEGÚJÍTÁSÁRA.** Vidéki előfizetőink lappéldányaihoz, amennyiben az előfizetésük június 30-án lejár, ma befizetési lapot mellékelünk. Kérjük előfizetőinket, hogy a megújításra szánt összeget mielőbb adják fel, nehogy a lap küldésében fennakadás legyen.

— **HÁZASULÓK FIGYELMÉBE!** Az *Országos Szociális Felügyelőség* felhívja a házasulók figyelmét arra, hogy házassági kölcsönt a házasságkötés *előtt* kell kérni.

— **A BOLSEVISTÁK 4.5 MILLIÓ EMBERT VESZTETTEK.** Északamerikai forrásból származó jelentés szerint a bolsevisták a keleti hadjárat első évében 4.5 millió embert, 22.000 löveget, 15.000 harckocsit és 9000 repülőgépet vesztettek. Ezek a számok azonban jóval alatta vannak a valóságos veszteségeknek. Különösen a hadianyagban volt sokkal nagyobb a szovjet vesztesége. *(MTI)*

— **MAGYAR OTTHONT AVATTAK POZSONYBAN.** *Esterházy* János gróf, a szlovákiai Magyar Párt elnöke felavatta a pozsonyi magyar ifjak és kereskedők otthonát.

— **AZ AMERIKAI HADITERMELÉSI HIVATAL** rendeletére 90 napra megtiltották magánszemélyek számára valamennyi húskonzerv vásárlását. *(MTI)*

— **A KAPOSVÁRI IPAROSOK TÁMOGATJÁK HADBAVONULT TÁRSAIKAT.** A Kaposvár és Vidéke Ipartestület közgyülésén elhatározták, hogy minden iparos az ipartestületi tagdíj 100%-át fizeti a hadbavonult iparosok hozzátartozóinak támogatása céljából.

— **BANGKOK ÉS SZINGAPUR között július 1-ével ismét megindul a gyorsvonatforgalom. A menetidő, ellentétben a régivel, 10 órával megrövidül.** *(MTI)*

— **HŐHULLÁM INDIÁBAN.** Bombayi jelentés szerint Lucknov vidékén hőhullám uralkodik. Öt nap alatt csupán Lucknovban 18 európai halt meg hőguta következtében. A hőségnek az indusok körében is sok az áldozata.

— **HÁZASSÁG.** Pusztaszentgyörgyi és tetétleni *Darányi* Erzsébetet eljegyezte *Olgyay* Aladár építészmérnök.

— **ARAD ÚJ RÓMAI KATOLIKUS PLÉBÁNOSÁVÁ** a temesvári megyéspüspök *Vass* Tibor dr.-t nevezte ki.

— **TÁVHÁZASSÁGKÖTÉS KAPOSVÁROTT.** A kaposvári anyakönyvi hivatalban megkötötték az első távházasságot. *Bognár* Teréz esküdött örök hűséget vőlegényének, *Szabó* János árkász tizedesnek, aki a keleti harctéren teljesíti hazafias kötelességét. *(MTI)*

— **A DEBRECENI NYÁRI EGYETEMEN** tanul, üdül, szórakozik külföldiek társaságában. Előadások, nyelvleckék, üdülés a nagyerdei strandon. Kérjen tájékoztatót.

— **OLÁH GÁBORT,** a tegnap elhúnyt költőt szombaton délután félnégy órakor temetik a debreceni köztemetőben.

— **PÁRIS ÉLELMEZÉSI DIKTÁTORT KAP** a párisi piac ellátásának irányítására. A meg nem szállott terület öt városába, Marseillebe, Lyonba, Nizzába, Toulouseba és Saint-Etienbe nemsokára szintén kinevezik az élelmezési diktátorokat. *(MTI)*

— **GYÁSZROVAT.** Özv. dr. fahnenfeldi *Cotelly* Gézáné sz. *Vágfalvy* Irma június 23-án 85 éves korában meghalt. Temetése 25-én délután ½5 órakor lesz a farkasréti temető halottasházában.

Szabó-Antal Emil ny. áll. ezredes, a Ferenc József-rend lovagja stb., a Ludovika Akadémia első tüzérségi kiképzésének vezetője június 22-én, életének 75. évében elhúnyt. Temetése 25-én délután 5 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

SZINHÁZ és FILM

PÁRISI EXPRESSZ

Bemutató a Márkus Parkszínházban

Erdélyi Mihály második nyári »üzeme«, a *Márkus Parkszínház* ma este nyitja meg kapuit Yves *Mirande Párisi expressz* című vígjátékának zenésített változatával.

Ez a jókedvű, féktelen komédia pontosan olyan, mint a színház csalogatója«: a főváros egyetlen esőtől, széltől, hűvös időtől is védett csukhatónyitható tetejű virágdíszes arénaszínháza! Illetőleg hát zenés vígjátéka, amelyet *Pünkösti* Andor dolgozott át magyarra, át meg átszőve a humor, mulatságos helyzetek és kacagtató bonyodalmak színes szálaival.

A játék hőse a fiatal asszonyka, kinek férje vasuti katasztrófa áldozata lett és aki a gyászév múltával férje legjobb barátjához kötötte életét. Idáig egyszerű a tétel, de váratlanul *megjelenik az »elhunyt« férj* a híres párisi nőfodrász álarcában, mire természetszerűleg összeomlik az egyszerűnek látszó bonyodalom és vágtatva elindul az a fergeteges komédia, amely tulajdonképpen akörül kavarog, hogy *a két férj közül melyik is az igazi?* Mindezt a kalamajkát az »elhunyt« férj háziorvosa szövögeti, ki a hipnózis bűvöletével hol a fodrász »én«-t, hol meg a régi férjet kelti életre, büntetlenül garázdálkodva a vasuti katasztrófa szerencsés áldozatának tudatalatti egyéniségeivel.

Ezek a vígjátéki adottságok és helyzetek már eleve biztosítják a darab legteljesebb sikerét, *hiszen a komédia valóban színház, vérbeli színház,* melynek hősei gáttalanul és szertelenül mókázhatnak a rivaldafényben.

A kétférjes asszony szerepében *Dayka* Margit ragyogtatja kivételes színészi képességeit. Groteszk humora, kis fintorai, komédiázása és mókái ellenállhatatlanok. Temperamentuma szinte elsodorja a nézőt, mint az a bizonyos »párisi expressz« az első férjet, ki sütővasakat csattogtatva jelenik meg a színen, »délfrancia« tájszólással ropogtatva azokat a kedves szemtelenségeket, amelyek a szereplőket ájulásba, a közönséget meg nevetőgörcsbe ejtik. *Kertész* Dezső eleveníti meg ezt a figurát, híven a komédia szelleméhez, mulatságosan és sziporkázva.

A »második férj« szerepében *Feleky* Kamill mókázik egyéni humorának varázsával. Remek alakítás. Minden mozdulatát kacagás kíséri. Kétségtelen, hogy ő ma Pest egyik legjobb komikusa, nem is beszélve arról, hogy táncolni is remekül tud. *Mihályi* Ernő vígszínházi sikereit tetézi az »önzetlen« barát figurájában; ha férfira elmondhatjuk azt a jelzőt, hogy »aranyos«, úgy *Mihályira* elmondhatjuk. *Pataki* Miklós orvosa mulatságos alak, hasonlóképpen *Sárossy* Andor stentori rendőre, kinek minden mozdulata teli van a legvadabb humor groteszk elemeivel.

Csikós Rózsi szőke, villogó, viharos kis Lilije nagy meglepetés. Rengeteget fejlődött utolsó színpadi szereplése óta. Mulatságos, kedves, remekül táncol — egyszóval: pompás szubrett. (Felhívjuk rá *Fényes* Szaboles igazgató úr figyelmét!) *Buttykay* Emmi fergeteges szobalányát, *Császár* Terkát, *Miklós* Liviát és *Ihász* Lajost kell még megdicsérnünk.

Igen jó a vígjáték zenéje *(Csanak* Béla szerzette), valamint a »zenekar«, amelyet a szerző és *Mecseki* Rudolf képvisel két zongorával. Kedvesek *Erdélyi* Mihály versei, s szép *Bercsényi* Tibor két díszlete. A tempós, pompás rendezés az átdolgozó *Pünkösti* Andort dícséri.

Hertelendy István

FÉRJEK

A Forum filmszínház holnapi bemutatója

Mariella Lotti

Holnap mutatja be a Forum filmszínház az Esperia új olasz filmdrámáját, a Férjek-et, amely a mult század végének Nápolyát eleveníti meg. A történet hősei féktelen, tomboló, indulatos emberek, kiket az őnzés, szerelem és minden gáton áttörő érvényesülés hajszol a katasztrófába. A nagyvonalú, drámai és remekül szerkesztett történet hősei az olasz filmgyártás legjobbjai, elsősorban az érdekes szépségű Clara Calamai, azután Amadeo Nazzari, Camillo Pilotto, Sandro Ruffini és Mariella Lotti. Bizonyosra vesszük, hogy a film a közönség előtt is olyan nagy sikert fog aratni, mint ma délelőtt a sajtóbemutatón.

Földényi László is belépett a színészírók sorába: mai tárgyú budapesti történetet írt három felvonásban. Darabját valószínűleg a jövő szezónban adják elő.

Olthy Magda, a Nemzeti Színház művésznője Berlinbe utazott, ahol a magyar követség estélyén lép fel. Szerepét a »Hősök nélkül«-ben Várady György veszi át.

Csütörtökön este félkilenckor nyílik meg a Rákóczi-úton a Kert Varieté című szórakozóhely. Fodor Artúr, Barna Anci, Misoga László lép fel több artista mellett.

KARÁDY?

Átépítik a pécsi színházat

Pécs, június 24. *(A Magyarország pécsi tudósítójától.)* *Hlatky* László, a megujhodott pécsi színház igazgatója, tájékoztatta a sajtót a színházzal kapcsolatos újításokról és tervekről. Mindenekelőtt azt a téves »értesülést« cáfolta, mintha a pécsi színház a Nemzeti Színház kísérleti színpada lenne.

— Nem leszünk kísérleti színház — szólt Hlatky László — csupán dr. *Németh* Antal tanácsait és szellemi irányításának erkölcsi hasznát fogjuk élvezni.

Október végén kezdődik meg a pécsi szezón a *Csongor és Tünde* előadásával. A darabot *Németh* Antal rendezi. Az előadáshoz 15.000 pengőért új díszleteket készíttetnek.

A továbbiakban az igazgató arról számolt be, hogy a nyári turnusban *Baján* kezdi a szezont, innen *Pécsre*, majd *Kaposvárra* és *Mohácsra* megy. Kisebb városokban — *Dombóváron, Szigetváron, Barcson, Bátaszéken* — is kiszáll az együttes, de a »vendégnapok« egy évben legfeljebb 30 napot tesznek ki. Különben a pécsi szezon hat és fél hónapig tart s ezalatt a társulat 45 bemutatóelőadást tart. Mintegy 25 darab teljesen új kiállításban kerül színre. A társulatnak lesz *60 tagja*, a katonazenekar mellett 8 tagú állandó kiegészítő házizenekara. A legnagyobb újítás a színház újjárendezése, újjáépítése lesz: *megnagyítják a nézőteret, modern, félcsavarható körhorizontot építenek be*, modernizálják a technikai, a világítási apparátust. Új bérletrendszert vezetnek be, amelyek olcsóbbak lesznek a réginél. A prózai bérlet 35, a vegyesbérlet 30, az operettbérlet 20, a szabadbérlet 15 százalékos kedvezményre jogosít.

Beszámolóját a következőképpen fejezte be:

— Szerződésem értelmében egyes napokat köteles vagyok átengedni a városnak. Ezeken azonban főleg délutáni műkedvelő előadások tartását tervezik, ezenkívül vasárnapi matinékat, néhány nagy esti hangversenyt. Szeretném, ha *az új pécsi társulat színészei a polgármester intencióinak megfelelően a társadalmi életben, egyesületekben, kaszinókban is megtalálnák az őket megillető helyet.* Azon dolgozom, hogy Pécs, a délvidéki kultúrfellegvár olyan színházat kapjon, amilyent multja és jövője alapján megérdemel.

Csütörtökön

egy sereg budapesti filmszínház tart bemutatót. A *Forum* filmszínház premierjéről külön beszámoltunk már.

A *Royal Apollo* a *Kétezerpengős férfi* című *Barabás* Pál-vígjátékot mutatja be *Bulla* Elma, *Simor* Erzsi, *Hajmássy* Miklós, *Vaszary* Piroska, *Juhász* József és vitéz *Bánky* Róbert felléptével.

A *Scala* a *Nápolyi csókok tüzében* című francia filmet újítja fel. Főszereplők: Vivianne *Romance*, Michel *Simon* és Mireille *Balin*.

A *Décsi* filmszínház érdekes ujdonsággal szolgál a közönségnek. *Dán filmet mutat be.* Budapest 25 esztendeje nem látott dán filmet, amióta Waldemar *Psylander*, a világhírű dán sztár halott. Az első dán hangosfilm bemutatója iránt igen nagy érdeklődés nyilvánul meg. A film címe *Négy testőr*, a főszereplője Inge-Lise *Rune*, a leghíresebb dán színésznő, akit valamikor Hollywoodba akartak szerződtetni.

A *Radius második hétre* prolongálta Tito *Schipa Tisztítótűz* című filmjét.

Az Omnia a *Deutsche Filmexport Házasság adagolva* című mulatságos revűfilmjét mutatja be. Az érdekes, mulatságos história főszereplői Leni *Marenbach*, Johannes *Riemann*, Grete *Weiser* és Ralph Arthur *Roberts*.

Kállay Miklós író csütörtökön este 18.35-kor rádióelőadást tart Budapest I hullámhosszon Nagy könyvek címmel.

Aranypók
Kert Varieté
VII., Rákóczi-út 15. Telefon 143-072.
Jún. 25-én, csütörtökön este ½9-kor **először**
Nyári kaland
zenés, táncos, énekes revű.
Fodor, Misoga, Barna A., Lugossy stb.
Vasár- és ünnepnap délután ½5 órakor is.
Olcsó helyárak 80 fillértől.

— Sokgyermekes magyar anyák fiainak díszszolgálata az Ereklyés Országzászlónál. A néhány évvel ezelőtt Gödöllőn felállított Szent István fiúnevelő intézet és ennek kiegészítéséül Jolsván felállított intézet növendékei vasárnap az Ereklyés Országzászló előtt őrszolgálatot teljesítettek. A növendékek a Ludovika növendékeinek viseletéhez hasonló formájú, acélszürke magyar egyenruhában teljesítettek szolgálatot. A legtöbbnyire 5—6, sőt 10 gyermekes anyák fiai páratlanul feszes, katonás magatartásukkal keltettek figyelmet, midőn délben a zenekarral őrségváltásra vonultak fel. A déli őrség-ünnepségen számos előkelőség is megjelent.

— A Beszkár a magyartalan fogalmazás ellen. *Perczel* György, a Beszkár vezérigazgatója rendeletet adott ki a helyes magyaros fogalmazás ügyében és rendeletében többek között ezeket mondja: »Anyanyelvünk védelme és tisztaságának megóvása kötelességünkké teszi, hogy hivatalos irataink is magyarosan szerkesszük meg. Felhívom minden egyes tisztviselőnket, hogy az előterjesztések, rendelettervezetek, hirdetések, körlevelek, általában minden hivatalos irat szövegezésénél a helyes magyarosságra több gondot fordítson. Ügyeljünk a helyes szófűzésre, a magyaros mondatszerkezetre, kerüljük az idegen szavak használatát. A jövőben a magyartalanul és helytelenül fogalmazott előterjesztéseket vissza fogom adni.«

— Országzászlóavatás Nagyszőllősön. *Ungvárról* jelentik: Megható hazafias ünnepség keretében avatták fel vasárnap Nagyszőllős címeres országzászlóját, amelyet az ercsi cukorgyár alkalmazottai ajánlottak fel a községnek. Az országzászlót a község főterén, a Horthy Miklós téren állították fel. Az ünnepélyes avatásra a község lakossága, magyar, illetve magyar-orosz nemzeti viseletben vonult fel. Az országzászló talapzatán egy honvéd arcképe látható. Alatta »1939 március 15« és »Magyar Királyi Első Honvéd Lovasdandár« felírás áll. — Ugyancsak vasárnap avatták fel Érdparkváros országzászlaját is.

— Rendőrbírói ítéletek légvédelmi kihágás miatt. Hétfőn délelőtt a VIII. kerületi rendőrkapitányságon a rendőrbíró *300 pengő pénzbüntetésre, nemfizetés esetén 15 napi elzárásra ítélte Dénes Lajosnét*, aki a Homok ucca 3. számú ház tulajdonosnője. Dénesné a ház légvédelmi őrségének *nem akarta megvásárolni a szükséges karszalagokat és a padláson nem helyeztette el az előírás szerinti víztartályt.* Ugyancsak légvédelmi kihágás miatt 100 pengő pénzbüntetésre ítélte a rendőrbíró ifj. *Gundelstrasser* János mázolót, aki egy légvédelmi gyakorlaton *megtagadta az engedelmességet.*

— Elmarad a berlini nemzetközi bűnügyi rendőrkongresszus. *Berlinből* jelentik: A nemzetközi bűnügyi rendőrbizottság 15-ik gyűlését, amelyet mintegy negyven nemzet képviselőjének jelenlétében tartottak volna meg Berlinben augusztus 30. és szeptember 8. között, a bizottság belga tagjának indítványára későbbi időpontra halasztották.

— Befejezték a Nagykun viadal vívóversenyeit. A kunhegyesi Nagykun viadal vívóversenyének eredményei: Kardvívásban: 1. *Orbázi* Kunmadaras, 2. *Kornis* Karcag. Törvívásban: 1. *Kiss* Karcag, 2. *Orbázi* Kunmadaras. Kardcsapatversenyben: 1. *Túrkeve*, 2. *Karcag.*

— Az Országos Magyar Katolikus Eszperantó Egyesület, fennállásának 10. évfordulója alkalmából, szeptember 3-án délelőtt 10-kor a *Nemzeti Szövetség* díszermében (Géza u. 4. I.) jubiláris díszközgyűlést rendez, *Marczell* Ágoston elnökletével.

— Uccai harc nemzeti szocialisták és kommunisták közt Amsterdamban. *Amsterdamból* jelentik: A kommunizmus és a nemzeti szocializmus hívei között vasárnap uccai verekedésre került sor. *Sokan megsebesültek.* A rendőrség többeket letartóztatott.

— Elsőizben rendezik meg az Ujvilágban a 18. nemzetközi Pax Romana kongresszust, amelyet augusztus 27-ike és szeptember 2-ika között tartanak Washingtonban, szeptember 3-ika és 9-ike között pedig Newyorkban. Ezen az értekezleten 225 európai, 75 délamerikai, néhány más nemzetiségű és igen sok egyesültállamokbeli kiküldött vesz részt. Magyarországot hárman képviselik: dr. *Feyer* Lucy, *Magyar* István, a katolikus diákszövetség és *Szentkirályi* József az Americana nevében.

— A Royal Színház befejezte nyári előadásait. A Royal Színházban vasárnap este befejeződött az Iglói diákok előadássorozata. Megkezdték a nyitó darab próbáit.

— Halálozás. Dr. szentandrási *Andrássy* Kálmán MÁV h. igazgató, a Signum Laudis, a Polgári Hadi Érdemkereszt, a Pápai Nagy Szent Gergely Rend, a Pro Ecclesia et Pontifice és egyéb kitüntetések tulajdonosa 58 éves korában elhúnyt. Ma délelőtt temetik Miskolcon.

Dr. kálinfalvi *Jurka* János ny. kúriai bíró 76 éves korában hétfőn reggel meghalt. Dr. *Szemák* Jenő, a budapesti büntetőtörvényszék elnöke nagybátyját gyászolja az elhúnytban.

Kepes Ferencné, sz. *Lukács* Sári zongoraművésznő, a Saáry Lukács néven ismert írónő elhúnyt. Temetése ma délután 4 órakor lesz az óbudai keresztény temetőben.

MEGHIVÓ. A Józsefvárosi Bérház Részvénytársaság budapesti bej. cég Budapesten, IV., Váci-utca 27/29. szám alatti irodájában 1939. évi szeptember hó 9-én, szombaton délelőtt 12 órakor **rendkívüli közgyűlést** tart, melyre a részvényeseket meghívja azzal, hogy részvényeiket le nem járt szelvényeikkel együtt, 3 nappal a közgyűlés megtartása előtt a vállalat irodájában helyezzék letétbe. A közgyűlés tárgysorozata: 1. A közgyűlési elnök megválasztása. 2. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére 2 részvényes kijelölése. 3. Az igazgatóságnak, — a részvénytársaság felszámolására vonatkozó javaslata feletti határozathozatal. 4. A felszámolók kirendelése, illetve megválasztása. **Az igazgatóság.** Budapest, 1939 augusztus 20-án.

Ultimátum!

1914 július 28.

Megjelent a hadüzenet a házak falán. Az ősz király a fegyverek erejéhez nyúl. **Mindent megfontoltam és mindent meggondoltam...**

Zimony alatt elfognak egy kémet. Uldöző és üldözött szembenéznek: **két jóbarát!**

Felrobbantják a zimonyi hidat... nincs vissza út többé! Egy asszony menekül a sötét éjszakában...

Férje és hazája közt kell választania...

A vérzivatarban két férfi küzd egy nőért: két szerelmes barát — két ellenséges katona!

A legragyogóbb francia filmremek. Párbaj a sorssal, a szerelemmel és az élettel. — Főszereplői:

Erich von Stroheim, Dita Parlo és Abel Jacquin.

Décsi Ma kedden premier 6, 8 és 10 órakor!

Kamara Holnap szerdán premier 6, 8 és 10 órakor!

(Harmonia-film)

— Zsarolási per lett a kilakoltatásból. *Aczél* Dezső rákoshegyi tisztviselő a mult év novemberében fia rákosligeti házából kilakoltatta *Fényes* Győző műkereskedőt és családját. Aczél megjelent a lakásban, amikor *csak az ágyban fekvő beteg asszony és két gyermeke volt otthon.* Négy napszámossal *leszedette az ajtókat, ablakokat, sőt a kályhát is, amelyben égett a tűz, elszállíttatta.* Zsarolás és magánlakeértés miatt vonta felelősségre a pestvidéki törvényszék *Várady*-tanácsa. Aczél tagadta bűnösségét, de a sértettek és tanuk ellene vallottak. *Szégyelje magát,* — szólt rá a tanácselnök — *télvíz idején egy beteg asszonyt és két kisgyermeket ilyen embertelen és lelketlen módon dobott ki az uccá a.* A törvényszék Aczélt zsarolás vétsége címén 40 napi fogházra átváltoztatható 200 pengő pénzbüntetésre ítélte. A tisztviselő megnyugodott a büntetésben, de az ügyész súlyosbításért fellebezett.

— A menyasszony öngyilkos lett, a fiú anyja agyonverte az urát. *Debrecenből* jelentik: Józsa községben *Németh* Sándor gazdálkodó és felesége összeszólalkozott amiatt, hogy fiuk házasságát az apa ellenezte s azért a menyasszony öngyilkos lett. A gazda ebéd után kiment a kertbe s lefeküdt és elaludt. Felesége utána ment s *ásóval fejbeverte.* Németh, akire felesége több mint hat csapást mért, *meghalt.* A gyilkos asszonyt a csendőrség őrizetbe vette.

— A Budapesti Önkéntes Mentőegyesület mentőtanfolyamot nyit. Kellő számú hallgató jelentkezése esetén a Budapesti Önkéntes Mentőegyesület a délutáni órákban, a legközelebbi napokban mentőtanfolyamot nyit. Jelentkezni lehet délelőttönként a BÖME igazgatóságánál (Budapest, V., Markó ucca 22. I. em. 25. ajtószám, telefón: 126—385).

= Prágai őszi vásár. A prágai őszi vásár, mely ez év szeptember 3-tól 10-ig tart, teljes képet fog nyujtani Cseh- és Morvaország termelési, nevezetesen kiviteli teljesitőképességéről. A Németbirodalom illetékes hivatalai az 1939 szeptember 3-tól 10-ig tartó prágai mintavásár alkalmából a Cseh- és Morvaország Protektorátusába való utazáshoz különleges utazási kedvezményeket engedélyeztek. Az átlépési engedélyek (Durchlassscheine) továbbra is érvényben vannak, azonban a vásári meghívók, igazolványok és más vásári bizonyítványok fognak a Protektorátusba való utazás engedélyezésének alapjául szolgálni. Ezen igazolványok előmutatása alapján a birodalmi külképviseleti hivatalok különleges jóindulattal fognak eljárni. A prágai őszi vásár látogatói ezúttal is a szokásos viteldíjkedvezményekben részesülnek az összes vasúti és repülővonalakon. Bővebb felvilágosítások és vásárigazolványok kaphatók a prágai mintavásár képviselőjénél: »Continental« Idegen- és Fürdőforgalmi Kft. (V., József nádor tér 8. Tel.: 182—062) vagy közvetlenül a prágai vásár hivatalánál: Prager Mustermesse A. G. Prag, Messepalast.

= Nincs a világon olyan férfi, aki ellenállni tudna a tökéletes üdeség lenyügöző bájának. A Leton szappan krémes habja utasítás szerint használva, hozzásegíti a nőket a vonzóerők birtoklásához. A Leton nemcsak szappan, hanem kitűnő szépségápoló szer. A krémes hab átjárja a pórusokat, megakadályozza a mitesszer- és pattanásképződést. Élénkíti a bőr vérkeringését, simává, selymessé teszi az arcbőrt, mely ezáltal frissen, tisztán és üdén marad. Kezdje el még ma a Leton szappankúrát, megtudja, mit jelent szépnek lenni. Egy darab Leton szappan ára 96 fillér. Kapható mindenütt és a főraktárban: Hunnia Laboratórium Budapest, VII., Erzsébet körút 56.

— Vitéz Bonczos Miklós államtitkár ellenőrző körútja. Vitéz *Bonczos* Miklós belügyi államtitkár alföldi körútja során vasárnap délelőtt Hódmezővásárhelyen volt, ahol *Endrey* Béla polgármester fogadta. Innen az államtitkár Makóra ment, ahol *Szajoli Fehér* Miklós főispánnal tárgyalt. Makóról tovább utazott Orosházára, majd Békéscsabát, Gyulát és Berettyóújfalut látogatta meg. Az éjszakát Debrecenben töltötte és innen hétfő reggel továbbutazott Mátészalkára. Az államtitkár körútja során az illetékes tényezőkkel *általános közigazgatási* kérdésekről folytatott megbeszélést. Elsősorban *a termelés folytonosságának biztositásával* kapcsolatos kérdésekről tárgyalt. Bonczos államtitkár hétfőn újból Békéscsabán tartózkodott, felülvizsgálta a közigazgatást és a város vezetőségével gazdasági vonatkozású kérdésekről tárgyalt. *Bonczos* államtitkár hétfőn délután Nyiregyházára érkezett s tárgyalásai után Szolnok vármegyébe folytatta útját.

— Félbeszakították a kreefeldi német-belga atletikai mérkőzést, mert a belgák hazautaztak. A német-belga válogatott atletikai viadalt 2 napra tervezték, de csak az elsőnapi küzdelmeket tudták lebonyolítani, mivel a belgák a második napon már hazautaztak.

— Szerelmi dráma. *Székesfehérvárról* jelentik: *Kádlóczky* János udvardi legény szivenlőtte szerelmesét *Vadkerti* Ferencnét, majd önmagával végzett.

— Az izraelita vallású hadviseltek, hadiözvegyek és hadiárvák és ellenforradalomban résztvettek összeírása. A Pesti Izraelita Hitközség kebelében megalakult »Hadviseltek Bizotsága« statisztikai adatok felvétele végett az ország összes izraelita vallású, a világháborúban katonai szolgálatra bevonult hadviseltjeinek, illetve hadiözvegyek és hadiárvák és ellenforradalomban részvettek összeírását határozta el. Ezúton hívja fel ismételten az érdekelteket, valamint a világháborúban és azóta elhaltak hozzátartozóit, hogy címüket akár írásban, akár személyesen (családtagok által is) a »Hadviseltek Bizottságá«-val — mint felekezetünk ez ügyben egyetlen hivatalos tényezőjével — mielőbb közölni szíveskedjenek. Személyes jelentkezésnél igazolóokmányok elhozandók. Cím: Budapest, VII., Síp u. 12. II. 34. Hivatalos órák kizárólag 8—1-ig.

— A cseh válogatott 7:3-ra verte a jugoszláv futballcsapatot. A cseh-morva védnökség válogatott labdarúgócsapata vasárnap a Spartapályán 14.000 főnyi közönség előtt 7:3 (3:1) arányban győzött a jugoszláv válogatott felett. A technikásabb cseh együttes némi szerencsével verte a lelkes és gyors jugoszláv csapatot. A győztes csapat legjobb embere *Kopecki* volt, aki egyedül három gólt rúgott. A csapat többi része is kitűnően dolgozott. A jugoszláv együttesben a kapus, a középfedezet, valamint a csatársorban *Vujadinovics* játéka emelkedett ki.

— BEKÜLDÖTT HIREK. — KEDD. — KÜLÖNFÉLÉK. — **A Szent Kristóf Szoborbizottság** szeptember 3-án **Balatonföldváron** avatja fel az autósok védszentjének, Szent Kristófnak a szobrát. Délben 2 órakor ünnepi autósebéd lesz a **Kupa vezér**-ben. — A **Pesti Izraelita Hitközség V/a. kerületi Ifjúsági Csoportja** szeptember 4-től új kezdő és haladó **angol** és spanyol nyelvtanfolyamait, Gellért Endre, Halász Klára, Szántó György és Widder Dezső tanár vezetésével, a Hollán ucca 21/b. szám alatt lévő kultúrházban tartja meg. Beiratkozás augusztus 30-án és 31-én u. o. Pfeifer Ede titkárnál. — Az **V. ker. szigetuccai női ipariskolában** szeptember 1-én és 2-án tartják a pótbeírásokat az 1939—40. iskolaévre. Az iskola **fehérnemű- és felsőruhavarrásból, színes- és fehérhimzésből** nyujt kiképzést és megismerteti a növendékekkel az összes magyar népihímzéseket. — A **bánságlak (délvidékiek)** szeptember 5-én este ½9-kor a Britannia-szálló (Teréz körút 39.) sárgatermében kedélyes műsoros, társas összejövetelen találkoznak. Ülés után vacsora, majd tánc. — A **Pannonia Bélyegegyesület** az Andrássy út 3. számú házban **Bélyegotthont** rendezett be, amelyben szeptember 2-től minden szombaton d. u. ½5-től este 9-ig **egyesületközi vendégnapokat** rendeznek.

Légiposta-fotokópia

pehelykönnyü — fehér alapon. Megvárható: Schulman Lajos V., Kádár-utca 4. (A Nyugatinál) Tel.: 113-901. Díjtalan küldöno

AZ IDŐ *(Mérsékelten meleg, de zivatarokra hajló marad.)* A szombaton Nyugat-Európába nagy nehézséggel végre benyomult óceáni levegő egyik gyenge hulláma vasárnapra beszivárgott hazánk területére és felettünk a déli tengerek felől jövő páradús levegővel együtt az itt talált régi szárazföldi levegővel vegyülve folytatódott a felhős, esőre, zivatarokra hajló időjárás. Vasárnap reggelig a Dunántúl keleti felén, a Duna-Tisza közén és az ország északkeleti részén, hétfő reggelig pedig ismét a Dunántúl keleti részén, a Duna-Tisza közén és a Tiszántúl nyugati felén volt eső, sok helyen zivatar. A különböző eredetű légtömegek harca tehát főként a Duna-Tisza között fekvő terület felett bonyolódott le.

Vasárnap reggelig a legtöbb csapadékot jelentették: Balatonkenese, Balatonfüred és Makó 11, Tiszaroff 23, Orosháza 25, hétfő reggelig pedig Szeged 12, Jolsva 13, Rozsnyó 14, Battonya és Harkány 21, Jászapáti és Eger 26, Izsák 29 litert négyszögméterenként. A legtöbb helyen, különösen, ahol nem volt zivatar, a csapadék mennyisége az 5 litert sem haladta meg.

A hőmérséklet vasárnap még általában 26—28 fokra emelkedett, de a hétfőre virradó éjjelen északon és keleten 16—18, a nyugati megyékben azonban már 12—14 fokra süllyedt. Hétfőn az ország keleti felén derültebb volt az idő és ott 29—30, Ungvárott 32 fokra emelkedett a hőmérséklet, Budapesten 26, de a Dunántúl és a Kis-Alföldön 23—24 fokot ért el, mert ott zivataros volt az időjárás. Így Szombathelyen, Keszthelyen és Kaposvárott voltak nagyobb esők, Keszthelyen 23, Kaposvárott 34 liter. Este, amikor az ég többnyire felhős volt, Bánhidán és Ógyallán tartott még az esőzés. Mivel estig az időjárási helyzet nem változott meg, kedden gyenge északi, északkeleti széllel, az ország több helyén újabb zivataros eső lesz, a hőmérséklet pedig keleten alig változik, ott nyugaton kissé emelkedik.

A Balaton vizének hőmérséklete Balatonkenesén 20, Keszthelyen és Balatonbogláron 21, Balatonfüreden 22, Siófokon 23, a Duna vizének hőfoka Budapesten 20 Celsius fok volt.

Dr. Massány Ernő
m. kir. főmeteorológus.

*

Augusztus 30-án, szerdán a ***Nap kél 4 óra 59 perckor, lenyugszik 18 óra 30 perckor; a Hold kél 18 óra 24 perckor, lenyugszik 5 óra 29 perckor.***

Budapesten este kilenc órakor a hőmérséklet 21 Celsius-fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 764 mm, gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás a következő huszonnégy órára: Gyenge északi-északkeleti szél. Változó felhőzet. Több helyen eső, zivatar. A hőmérséklet nyugaton emelkedik, keleten alig változik.

— **Horváth József miniszterelnökségi segédhivatali igazgató temetése.** Vasárnap délután 4 órakor temették a farkasréti temető halottasházából *Horváth* József miniszterelnökségi segédhivatali igazgatót, akit — mint megírtuk — szolgálat közben tragikus hirtelenséggel ért a halál. Az elhúnytat a miniszterelnökség részéről dr. *Pataky* Tibor államtitkár búcsúztatta, méltatva kiváló tisztviselői érdemeit és emberi erényeit. »Horváth József — mondotta az államtitkár — példás tisztviselő volt, mert amikor az államot szolgálta, a hazáját szolgálta szeretettel.« A temetésen megjelent Bárczi házi *Bárczy* István m. kir. titkos tanácsos, miniszterelnökségi államtitkár, továbbá *Gogolák* Lajos miniszterelnökségi ny. államtitkár, *Rákóczy* Imre miniszteri osztályfőnök, *Balla* István, *Kovrig* Béla, *Oszwald* György és *Ottlik* László miniszteri tanácsosok, *Komjáthy* Aladár miniszteri osztálytanácsos, valamint az elhúnyt számos barátja és tisztelője.

— **Katonai zászlóavatások.** Vasárnap nagyarányú katonai ünnepség keretében avatták fel a *körmendi* 11. honvéd határvadászzászlóalj új zászlaját. Az ünnepségen a kormányzó képviseletében megjelent vitéz balázsfalvi *Kiss* László altábornagy, hadtestparancsnok. — *Léva* városa zászlót adományozott a Léván állomásozó vadászzászlóaljnak. A zászlót nagyszabású hazafias ünnepség keretében vasárnap avatták fel. A kormányzó képviseletében *Schweitzer* István tábornok jelent meg, a honvédelmi minisztert és a hadseregfőparancsnokot vitéz *Magyarossy* Sándor ezredes képviselte.

— **A magyar modern pentatlon csoport ötödik lett a tereplovaglásban.** A Ljungbyhedben rendezett nemzetközi modern pentatlon verseny a tereplovaglással kezdődött. Eredmények: 1. *Grundbacher* svájci, 2. *Garva* német, 3. *Rettich* svájci, 9. *Bolgár* magyar, 19. vitéz *Bartha* magyar, 20. *Balázs* magyar.

Csapatversenyben: 1. *Svájc* 14 pont, 2. *Svédország* 16 p, 3. *Németország* 19 pont, 4. *Finnország* 35 pont, 5. *Magyarország* 48 pont.

— **A japán ügyvivő teája a felvidéki tantestület tiszteletére.** Takouchi Tokonosuke császári japáni ügyvivő a követség palotájában vasárnap délután vendégül látta a Felvidékről továbbképző tanfolyamra Budapestre érkezett kassai és abaújtornavármegyei iskolafelügyelőket, igazgatókat és tanítókat. Az összegyűlt tanférfiak előtt *Mezey* István előadást tartott Japánról és a japán-magyar kapcsolatok elmúlt húszévi történetéről. Előadás után az ügyvivő teán látta vendégül a továbbképző tanfolyam hallgatóit, akik a követség tagjaival együtt a magyar-japán barátkozás jegyében késő esti órákig maradtak együtt.

— **Orvosi hír.** Dr. *Márer* Miksa, V., Szent István körút 13., ismét rendel. Tel.: 129—512.

Dr. *Székely* János orvos, bel- és nőgyógyász szakorvos szabadságáról visszatért és újból rendel. V., Váci út 70. Telefon 29—06—39.

Dr. *Bánóczy* Sándor főorvos szabadságáról visszatérve ismét rendel. IV., Irányi ucca 27., I. 1. Telefon: 388—119.

Dr. *Grünbaum* Ernő bőrgyógyász-kozmetikus (VI., Andrássy út 2. Tel.: 111—193) rendelését újból megkezdte.

Színházak keddi műsora

MARGITSZIGETI SZABADSZINPAD: Nincs előadás. — **ERZSÉBETVÁROSI:** Zimberi-zombori szépasszony (8). — **ROYAL:** Iglói diákok (½9). — **KOMÉDIA:** Röhögő olimpiász (½6, 9). — **FÉNYES CIRKUSZ:** Augusztusi műsor (4, 8).

RÁDIÓ **AUGUSZTUS 29. Budapest I. 6.45:** Torna, hírek, közlemények, hanglemezek. Utána: Ébrend. **10.00:** Hírek. **10.20:** »Arad híres emberei.« Irta Darvay Mária (felolvasás). **10.45:** Divattudósítás (felolvasás). **12.00:** Harangszó, Himnusz, időjárásjelentés. **12.10:** Jámbor László énekel, zongorakísérettel. Simenszky Valéria zongorázik. **Közben 12.40:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, időjárásjelentés. **13.30:** Rendőrzenekar. Vezényel Szőllössy Ferenc. **14.30:** Hírek. **14.45:** Műsorismertetés. **15.00:** Élelmiszerárak. **16.15:** Bátori Irén mesél. **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17.00:** Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven. **17.10:** Lendvai Jóska és cigányzenekara. **18.00:** »Andrássy Géza gróf emlékezete.« Cs. Szabó Kálmán előadása. **18.30:** A rádió szalónzenekara. **19.15:** Hírek. **19.25:** »Ghenti Guido, a csapfúró.« Stephen Leacock humoreszkjét felovassa Baló Elemér. **19.40:** »Tosca.« Dalmű három felvonásban. Szövegét Sardou nyomán írták Illica és Giacosa. Zenéjét szerezte Puccini. Előadják: Gigli, Borgioli, Tomei, Domino, Maria Caniglia, Maziotti és Conti. A római opera ének- és zenekarát vezényli Oliviero de Fabritiis (hanglemez). **21.40:** Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven. **22.00:** Közvetítés a Gellért-szállóból. Ilniczky László jazzenekara játszik. **22.40:** Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. **23.00:** Közvetítés a Spolarich-kávéházból. Magyar Ferkó énekel, Farkas Jenő és cigányzenekara muzsikál. **00.05:** Hírek. — **Budapest II. 19.00:** Magyar-orosz hallgatóinknak. Ilykovics Alexej: Magyar-oroszok külföldön. **19.30:** A földművelésügyi minisztérium mezőgazdasági félórája. **20.00:** Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven. **20.20:** »Régi filmek nagysikerű számai.« Hanglemezek. **21.35:** Időjárásjelentés. **21.40—22.00-ig:** Beethoven: B-dur fuvola-zongora szonáta. Előadja Hochstrasser Ferenc és Polgár Tibor. — **Telefonhírmondó. 6.45—11.20-ig:** Budapest I. műsora. **11.20—11.50-ig:** Hanglemezek. **11.50—15.25-ig:** Budapest I. műsora. **15.25—15.55-ig:** Hanglemezek. **Utána:** Budapest I. műsoar. — **Közvetítőállomások. 6.45—19.30-ig:** Budapest I. műsora. **19.30—21.35-ig:** Budapest II. műsora. **21.40-ig:** Budapest I. műsora. — **Kassa. 10.00—11.00-ig:** Budapest I. műsora. **11.05:** »Árpád vezér fia, Levente.« Kőhegyi Imre előadása. **11.25:** Hanglemezek. **11.40:** Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés. **12.00—19.25-ig:** Budapest I. műsora. **19.30—21.35-ig:** Budapest II. műsora. **21.40—00.15-ig:** Budapest I. műsora. — **Rövidhullámon. 32.88 méteren. 1.00—2.00-ig:** Hírek magyar, angol, szlovák és magyar-orosz nyelven. Közben: Hanglemezek. Magyar Hiszekegy. Rákóczi-induló.

Rendkívüli színházi kedvezmény a Pesti Napló előfizetői és olvasói részére

Előfizetőink jegyet rendkívül leszállított áron válthatnak: »Az Este« kiadóhivatalában, VII., Erzsébet-körút 18—20., tel.: 143-888, reggel 9 órától délután 5 óráig, vasárnap délelőtt 9—2 óráig.

KEDD, aug. 29. Margitsziget: Vihar (8). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szép asszony (8). **Komédia:** Röhögő olimpiász (5½ d. u. és 9 este).

SZERDA, aug. 30. Margitsziget: Ahogy tetszik (8). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szép asszony (8). **Komédia:** Röhögő olimpiász (5½ d. u. és 9 este).

CSÜTÖRTÖK, aug. 31. Margitsziget: Ahogy tetszik (8). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szép asszony (8). **Komédia:** Röhögő olimpiász (5½ d. u. és 9 este).

PÉNTEK, szept. 1. Margitsziget: Ahogy tetszik (8). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szép asszony (8). **Komédia:** Röhögő olimpiász (5½ d. u. és 9 este).

SZOMBAT, szept. 2. Erzsébetvárosi: Zimberi-zombori szép asszony (8).

VASÁRNAP, szept. 3. Erzsébetvárosi: Zimberi-zombori szép asszony (5 d. u. és 8 este). **Komédia:** Röhögő olimpiász (4½ és 9 este).

LÓSPORT

Vasárnapi lóversenyeredmény

A Lovaregylet augusztusi mítingjének utolsó napján folytatódtak a meglepetések. A Kozma Ferenc emlékversenyt a fogadásokban elhanyagolt *Katica* nyerte *Signum laudis* és a favorit *Parittya* ellen, de a legtöbb futamban szintén kikaptak a favoritok.

Részletes eredmény:

I. **Sanbloe** (Kovács J.) 1. *Mafalda II* (Blazsek) 2. *Lándzsa* (Dósai) 3. F. m.: Taifun, Wadelai, Sarit, Royales. 12 h, 5 h. 10:336, 38, 15, 14. 10, 4, 2. Befutó: 10:2948. — II. **Vinkó H.** (Schejbal) 1. *Ciro* (Klimscha A.) 2. *Dankó Pista* (Gutai) 3. 5 h, 3 h. 10:19. 7/10 reá, 1¼. Befutó: 10:27. — III. **Levente II** (Balog) 1. *Góbé* (Alt) 2. *Földesúr* Schejbal) 3. F. m.: Hortobágy, Garam, Bellicoso, Marci, Koma, Komárom, Lacroma, Dutch Wife, Rolleboise, Leányka. 2½ h, ötnegyedh. 10:171, 47, 159, 30. 10, 16, 4. Befutók: 10:4182 és 565. — IV. **Katica** (Csuta) 1. *Signum laudis* (Kolonics) 2. *Parittya* (Klimscha) 3. F. m.: Blagueur, Számadó, Huncut, Blue Boy, Fecsegő, Bakchich, Lajos, Hilversum, D'Annunzio. Nyakh. ½ hk 10:121, 20, 14, 13. 6, 3, 1½. Befutók: 10:309 és 258. — V. **Agrippina** (Felix) 1. *Siber Rummy* (Klimscha J.) F. m.: Farandole, Pénz, Nótárius, Mutasd meg, Primus, Hindu, Eldorádó, Bacchus, Hajrá, Fanny Elssler. 5 h, ötnegyedh. 10:20, 16, 29, 25. Perl, 6. 12. Befutók: 10:115 és 122. — VI. **Lord Macbeth** (Klimscha A.) 1. *Ripacs* (Csuta) 2. *Messina* (Teltschik) 3. F. m.: Őszirózsa II. Hargita, Ceremoni, Móka, Lehel, Csongor, Fruska, Muci, Pompa, Számum, Fejh, ötnegyedh. 10:36, 17, 50, 19. 3. 8, 3. 10:512 és 94. — VII. **Ravasz** (Balog) 1. *Rakoncátlan* (Alt) 2. *Bonnie* (Klimscha A.) 3. F. m.: Pattantyús, Pandora, Adoma, Ezerjó, Cinus. 1 h, ¾ h. 10:56, 14, 12. 14. 4, 1½, 3. Befutó: 10:127.

Legközelebbi versenynap: szombaton.

SZÍNHÁZ

A VIHAR

A Nemzeti Színház előadása a Margitszigeten

A kedvezőtlen idő miatt péntekről szombatra halasztódott a *Nemzeti Színház* szabadtéri Shakespeare-ciklusának második bemutatója: *A vihar* előadása, a Margitsziget természetből kivágott zöldszínpadán. Szombaton este is már-már bizonytalanná tette a csepergő eső az előadás megtartását, de nyolc óra után fölszakadt a borulás. *A vihar* színházi látványosságát igazi viharral fenyegető veszedelem szerencsésen elvonult s a szétszórt felhőfoszlányok mögül kiragyogott a méla hold, amelynek bujdosó fénye — sikeres versenyre kelve a reflektorsugarakkal — végigkísérte az egész játékot.

A szabadtéri előadások *művészi értékét* illető felfogásomat legutóbb, a *Szentivánéji álom* évadnyitó produkciója kapcsán részletesen kifejtettem. Nézetemen *A vihar* szigeti bemutatója sem változtatott semmit. A költészet — amely mindig elvonatkozás a valóságtól — magára marad, eltéved, varázsát veszti és idegenné válik a hangot-játékot szétfoszlató, szabad természet keretében. Mennél árnyaltabb és sokrétűbb, annál inkább. Így jár Shakespeare *Viharja* is a Margitszigeten, amelyet a legravaszabb lombfestő mesterkedéssel sem lehet Prospero »mézes dallal zengő« álomszigetévé bűvölni. A költő *szavaiban* színesebben, gazdagabban és elevenebben él Ariel és Caliban meseszigete minden rendezői *megvalósításnál*, amelynek műszél-sivításai, felhőgomolygást utánzó füstbombái, spiccelő balettündérei és óriás-békái messze elmaradnak a *képzelet* jelenítő ereje mögött s csak arra jók, hogy a *lényegről* a *járulékra* tereljék az elbámészkodó néző figyelmét. *A vihar* szombati előadásán legfeljebb azt éreztük: milyen ügyes látványosságrendező dr. *Németh* Antal. Maga Shakespeare, a nagy varázsló, a könnyek szivárványán átmosolygó költő szinte elhalványul mellette. Amit annál őszintébben sajnálhatunk, mert *A vihar* ezúttal először hangzott fel *Babits* Mihály Shakespeare-hez méltó, Arany tökéletes fordításaival egyenrangú, költői tolmácsolásában. Ez igazán zárt színpadot kívánt volna, ahol a *darab belső muzikalitását* csodálatosan kifejező versek művészi szépségéből semmi sem vész el, ahol a színész nem kénytelen állandóan emelt hangon beszélni s a puszta érthetőség kedvéért lemondani a nyelvi dallamvezetés, a kifejező tónus-adás árnyalati finomságairól, — hiszen köztudomás szerint »ordítva« még szellemesnek sem lehet lenni.

Különben az előadásnak (épúgy, mint a *Szentivánéji álom* esetében) csupán nyers-vaskos komikai és majdnem túlzottan adagolt »tündéri« részletei érvényesültek valóban hatásosan. Prospero melancholikus, megindultságban elfúló lírája — a költő búcsúja magateremtette képzeletvilágától, önnön varázsló-művészetétől s vele együtt nyilván egész élete értelmétől — jórészt elsikkadt a durvább hatások kényszerének nyomása alatt. A reflektorfény irgalmatlan: tolakodóan világít bele a költői jelkép sejtelmes félhomályába. A hangosság és távolság pedig szükségkép megfosztja a játékot az elmélyült *emberi alakítás* lehetőségétől. Vagyis ép attól, ami a *színjátszás* veleje. Nem a derék színészeket kell hibáztatnunk ezért (legalább is nem többségüket), de magát az elhibázott produkciót, amely Shakespeare képzeletének a valóságból csinál konkurrenciát s páratlanul tündöklő zsenijét csak néhány szentjánosbogár-villanásig engedi érvényesülni a megdicsőült giccs ragyogásában. Az előadásnak talán egyetlen olyan mozzanata volt, amelyben zavartalan meghatódással éreztük felcsendülni a költő igazi mondanivalóját: az Epilógus. A híres zárövers fájdalmas-szép sorai —

Bűbájam szétszállt, odalőn
S ha még maradt csekély erőm,
Az már a magamé csak és
Nápolyig vinni is kevés...
Célom a tetszés volt. S ma már
Oda a szellem, oda a báj
S kétségbe kéne esni ma,
Ha nem könnyítne szent ima —

megszabdaltan is szívünkhöz szóltak Prospero kitűnő megszemélyesítőjének, az inkább plasztikus, mint színesjátékú *Lehotaynak* Ódryra emlékeztető, meleg-bársonyos hangján. S egy pillanatra szinte úgy tetszett: a költő kísértetiesen találó kritikáját összegezi ez az epilóg — magáról a szabadtéri revűkölteményről.

Lehotay mellett különösen *Major* Tamást illeti komoly elismerés a szereplők közül. Calibánja sikeresen birkózott meg a legveszedelmesebb akadállyal: Sugár Károly nagyszerű alakításának felejthetetlen emlékével. Azt a rendezői ötletet azonban, amely ennek a csodálatos szörnyetegnek *összetett* lényét külön vad-ős-hal-emberre bontva, *egy* karaktervonással igyekszik felruházni (ahelyett, hogy egyszerűen köpönyeggel ruházná fel a vihar-jelenetben, amikor is Trinculónak lenne *hová* bújnia): semmiképp sem tartjuk indokoltnak. Caliban az Caliban, olyan, amilyennek Shakespeare fantáziája megteremtette. Elvenni belőle s egyoldalúvá szegényíteni épúgy nem lehet, mint valószínűsíteni vagy megmagyarázni. Még kevésbé szerencsés gondolat volt Ariel habkönnyűségében is nehéz szerepét az egyébként tehetséges és kedves *Olthy* Magdára bízni. Ez a feladat egy-

általán nem neki való. Zárdai vizsgaünnepélyeken szoktak olyan bájosan csipogva szavalni a süldőlányok, mint ez a félreosztott Ariel. Viszont helytálló volt *Lukács* Margit Miraudája, *Táray* tisztán értelmező Alonsója és *Szabó* Sándor Ferdinándja, de kiváltkép *Matány* és *Tapolczay* mulatságos, részeg szolga-párja, továbbá *Várkonyi* Antoniója, *Ujlaky* Sebastiánja és *Tassi* Adriánja. *Balázs* Samu Gonzalo szerepében jeleskedett, kissé iskolamester módjára oktató hangon, felesleges kenetteljességgel. *Koltay* Gyula a kormányos szerepének csak nyúlfarknyi végét mondhatta el, mert a hajótörés egész jelenetét törölte a rendezés, azzal érvelve, hogy a szöveg nem »hitelesen« shakespearei, — bár később nyilvánvaló utalások történnek rá, a kihagyás miatt így persze meglehetősen értelmetlenül.

Az előadás érdekességéhez tartozott Jean *Sibelius*, a kiváló finn zeneszerző természetfestő kísérőzenéje, amelyet *Polgár* Tibor vezényelt. A jelmezeket *Nagyajtay P.* Teréz tervezte, a díszletet *Bercsényi* Tibor.

Kárpáti Aurél

Miskolc nem akar „másodrendű színházi város" lenni

Miskolc, augusztus 28.

(A Pesti Napló tudósítójának telefónjelentése.)

A miskolci színházban hétfőn helyszíni szemle volt, hogy megállapítsák: milyen javítási munkálatok elvégzése szükséges az új szezón megkezdése előtt. A városban egyébként nagy lehangoltságot keltett a kultuszminiszternek az a döntése, hogy Miskolc városát a másodosztályú színházi városok közé sorozza. Nem változtatott ezen a lehangoltságon az a félhivatalos nyilatkozat sem, amely szerint az I/a és az I/b osztály között sem erkölcsi, sem művészi színvonal tekintetében nincs különbség, csupán a szezón tartama hosszabb az I/a osztályban. A város közönsége rövidnek találja az engedélyezett színiszezónt. *A színügyi bizottság attól tart, hogy a közönség érdeklődése elfordul majd a színháztól.* A közeli napokban összehívják a színügyi bizottságot és hír szerint sajtó útján hívják majd fel a közönséget arra, hogy pártolja a Miskolcra jövő társulatot, amely a miskolci színházban teljes művészi becsvággyal és lelkesedéssel szolgálja majd a színikultúrát.

(*) Ormánságba utaztak a Földindulás filmszereplői. *Kodolányi* János drámája, a Földindulás, nemsokára filmváltozatban jelenik meg a magyar közönség előtt. A szerző *Patkós* György igazgató társaságában darabját filmre írta át. A filmtársaság már el is utazott Ormánságba, ahol a helyszíni felvételeket készítik el. A műtermi felvételeket a Hunnia filmgyárban folytatják, *Cserépy* Arzén rendezésében. A szereposztás nem egészen egyezik meg a színpadi szereposztással. Végleges szereposztás: *Páger* Antal, *Eszenyi* Olga, *Kiss* Ferenc, *Simon* Marcsa, *Boray* Lajos, *Hosszu* Zoltán, *Bilicsi* Tivadar, *Keresztessy* Mária, *Görbe* János.

(*) A Sziget Színpad vasárnap esti előadásán a Vihar Calibánját *Rajci* Lajos alakította. — A Vihar hétfőn elmaradt előadását ma este tartják meg.

(*) Búcsúzik a főka. A Fényes Nagycirkusz főkája, mely majdnem egy hónapon keresztül szórakoztatta a cirkusz közönségét, elbúcsúzik Budapesttől. Búcsúzik a kötéltáncospár is, valamint a japán erőművész, aki leányaival kénytelen hazautazni Japánba.

(*) A Népművelési Bizottság utolsó szabadtéri előadása. A Székesfőváros Népművelési Bizottsága kedden este 7 órai kezdettel rendezi utolsó szabadtéri előadását, a Fővárosi Képtár kertjében. Bemutatják *Donizetti* Lammermoori Lucia című operáját *Bor* Dezső karnagy vezényletében.

(*) Kleptomániás főúr. Nem szép szerep, de André *Lefaut*, a híres francia drámai színész szívesen fogadta el, mert »sok drámai lehetőség« rejlik benne. A készülő Comédie de bonheur című filmben játszik, partnere Jacqueline *Delubac*. Ramon *Novarro* is nagy szerepet játszik a készülő filmben, mely arról is nevezetes, hogy a Ben Hur híres alakítója most szerepel először francia filmben.

(*) A Royal Színház készül újdonságának bemutatására. A Royal Színház ezen a héten megkezdi szezónnyitó darabjának, a *Kié a gyerek?* című háromfelvonásos zenés burleszknek próbáit. A darab szerzője még ismeretlen, mert névtelenül küldte be művét az igazgatóságnak. Majd próbák közben derül ki, ki írta a mulatságos vígjátékot, melynek szereplői: *Fejes* Teri, *Somogyi* Nusi, *Lantos* Ica, *Kertész* Dezső, *Rátkay* Márton, *Feleky* Kamill, ifj. *Latabár* Árpád.

(*) Filmet készítenek Walter Scott Ivanhoe-jából. Walter *Scott* népszerű regényének, az Ivanhoe-nak filmváltozatát Hollywoodban készítik el. A legendás főhőst, Ivanhoe-t Carry *Grant* személyesíti meg.

(*) Befejezeték a Bubus előadásait. A Márkus Parkszínházban vasárnap este tartották a Bubus utolsó előadását.

(—) Szalmás Piroska zongoraművésznő, áll. okl. zenetanár, tanítását megkezdi. Zongoraoktatás kezdőknek és haladóknak. Zeneelmélet, korrepetició. VI., Szondy ucca 66. sz. Telefón: 127—201.

A KISKAPU

előtt még nem állnak az örökvárakozók, akik az est csillagait egy pillanatra a földön is szeretnék látni. Addig, míg autójába száll, míg előkeresi kisszakaszát vagy míg autobuszra várakozik.

A kiskapuk közönsége a legbecsületesebb, a legragaszkodóbb közönség. Nem zugolódik, ha a színész el akarja kerülni az ovációt és egérutat vesz. Nem kesereg, ha ma nem sikerült autogramot szereznie a primadonnától vagy a férfisztártól. Majd holnap — gondolja — és holnap ismét előkeresi a kis ceruzát, melyet emlékei közé rejt, ha a kedvenc aláírta vele a Nevét. Mert a kedvencnek csak nagy Neve van. A »kiskapus« közönség nem is igen hiszi el, hogy a színész előadás után pörköltet eszik és utána dinnyét kér a pincértől, csakúgy, mint a könyvügynökök és a parlamenti gyorsírók.

A kiskapuk most csendesek, környékük néptelen. Nincsenek kiskapusok, mert nincsenek, akik esténként diadalmasan, vagy lesujtva libbenjenek ki a kiskapun, kiszökjenek és elmenjenek haza keseregni. »Jaj, már megint nem tudtam elég elhitető lenni. »Jaj, mit is írt rólam a Pesti Napló — hogy nem éltem át a szerepemet; igaza volt. Most is sántított a kitörési jelenetem, hű, most jut eszembe, milyen hitvány volt, mennyire nem én voltam! Észrevette a közönség!«

A színésznek nem kell átszenvednie mindezt az utólagos önkritikát, nem kell másnapra újra készülnie. Most senkinek sem kell semmit sem csinálnia. Máskor ilyenkor itt-ott már megjelentek az első kiskapusok, félénken, de tisztelő áhítattal. Mintha megérezték volna, hogy most nem lesz célja az órákig tartó várakozásoknak. Nincsen előadás, nincsen kiskapun távozó színész és nincsen kiskapunál várakozó rajongó.

Szeretjük a színészetnek ezeket a névtelen katonáit, ezeket a fanatikusokat, akik szócsatákat vívnak azért, hogy megállapítsák, Bulla Elma nagyobb színésznő, vagy Corinne Luchaire. Valami nincs rendjén. Kellene gondolni erre a rajongó tömegre. Ez annak a régibb rajongó tömegnek szellemi leszármazottja, amely annakidején a primadonna kocsijából kifogta a lovakat és maga húzta haza a rózsadombi villába, akár esett az eső, akár nem.

Ma már nincsenek túlkapások, józanabb lett a kiskapusok társadalmi is. De annyit még megőrzött a dicsőséges multból, hogy ragaszkodik legalább ahhoz, hogy a sztárhoz egy kicsit közelebb lépjen és lássa, amint a földön lépeget, már nem kényesen, hanem emberi mivoltában. Széplelkű közönség, éhes közönség: titokban a valóság és a káprázat különbségeit kutatja és ezt így fejezi ki, hogy a kapuba áll és vár. Nem meri magának sem megvallani, hogy nem hisz a színpadi parádékban, egy kis valóságot keres, meg akar győződni még arról is, hogy egyáltalán létezik-e az a színész, akit látott a színpadon.

Nemsokára itt lenne annak az ideje, hogy a kiskapusok állandó tartozékai legyenek a színész be- és kijáró környékének. Milyen jellegzetes emberek ezek a kiskapusok. Nyúló nyakuk, éber szemük van és csak látnak. Nem hallják, hogy a mentő tülköl, csupaszemmel lesik a kapu moccanását: megdobbannak a szívek, előkerülnek a fehér papirkák, a ceruzák. Milyen szép látvány: komoly leánykák, még komolyabb nagylányok, nyurga diákok, leendő írók és színészek egyformán akadozva vagy egyforma alkalmi szemtelenséggel ostromolják meg a művésznőt és a művészurat. Sokan az autogramot élő bizonyítéknak szerzik be, csak azért, hogy bebizonyítsák az irigykedő Klárinak, Magdának és Évinek: »Nézd, személyesen ismerem Pataky Jenőt és Szilassy Lászlót! Na, mit szólsz hozzá? Tegnap este beszéltem vele utoljára.« A kiskapus autogramgyüjtő nem hazudik, mert beszélt a művész úrral, de ez a beszéd csak egyoldalú volt és csak annyi, hogy: »Művész úr, kérek egy autogramot!«

Ugyanez a másik oldalon: »művésznő, kérek egy autogramot«. És Szeleczky Zita, Szörényi Éva, Mezey Mária, Bajor Gizi — mit tehet? — Autogramot ad ennek az autogramozó törzsközönségnek; nagyon jól ismerik a kiskapusok lelkét. Hiszen azért színészek. Miért ne adjanak valami kézzelfogható, megörökíthető emléket? Az a kusza vonal, a »Zita« után felidézi a libbenő fátyolruhát, az az energikus kanyar az —y után egy élesebb arcvonalat, keményebb hangsúlyt jelent.

Igy sillabizálnak a kiskapusok, így lélekelemeznek, így grafologizálnak akkor, amikor van színészet. Amikor a kiskapuk környéke mozgalmas, eleven.

Most még várnotok kell, kiskapusok, állítólag szeptember közepéig. Aztán jön a ti uralmatok, ti sohanemdidergők, sohamegnemázók, ti örökáhitatosak. Majd kaptok autogramot, kettőt mindannyian. Művésznők és művészurak, szeressék nagyon a kiskapusokat és ne meneküljenek el előlük. Kik szeressék a színészetet? Ezek szeretik.

Baráth Ferenc

MOZIK

Rövidítések: Sz. = Szombat. V. Ü. = Vasárnap és ünnepnap. H. = Híradó. M. = Matiné.

ADMIRÁL (353-707. Margit körút 5.): **Dédé** (Danielle Darrieux) és a kísérő műsor. (½4, ½6, ⅛8, 1/10; V. Ü.: ½2, ½4, ½6, ⅛8, ½10.) Vas. d. e. 1/10 és ½12-kor: **Csavargókirály** (Ronald Colman). — **ALKOTÁS** (353-374. Gömbös Gyula u. 11.): **IX. parancsolat** (G. Morlay). Sivadászat az Alpesekben. H. (½4, ½6, 1/8, ½10; V. Ü.: ½2, 1/4, ½6, ⅛8, ½10.) — **ANDRÁSSY** (134-127. Csengery u. 39.): **Rasputin, a fekete cár** (Harry Baur). H. (3/4, 3/6, ⅜8, ¾10; V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) — **ÁTRIUM** (154-024, 153-034. Margit körút 55.): **A baskervillei kutya** (Conan Doyle regénye; Basil Rathbone). H. (½6, ⅛8, ½10; Sz V. Ü.: ½4, ½6, ⅛8, ½10.) — **BELVÁROSI** (384-568. Irányi u. 21.): **Szélhámosnő voltam** (Edwige Feuillère). H. (4, 6, 8, 10; V. Ü.: jobbt. 4, 6, 8, 10; balt. 3, 5, 7 9.) — **BODOGRÁF** (149-510. József körút 63.): **Tékozló asszony** (Hilde Stolz). Győzedelmes Japán. H. (1/4, ½6, ⅛8, ½10; V. Ü.: ½2, ½4, ½6, ⅛8, 1/10.) — **BROADWAY** (144-212. Károly körút 3.): **Mr. Moto a kalózok szigetén** (P. Lorre) és a kísérő műsor. H. (½4, ½6, 1/8, ½10; Sz. V. Ü.: ½2, ½4, ½6, ⅛8, ½10.) — **BUDAI APOLLO** (351-500. Csalogány u. 46.): **Rasputin** (Harry Baur). Táncos éjszakák. (½5, 3/7, 9; vas. és ünnep: ½2, ½4, ½6, ⅛8, ½10.) — **CAPITOL** (134-337. Baross tér 32. szám): **Boldogság ára** (Marcelle Chantal). Képek orvosa. Híradók. (1/4, 1/6, ⅛8, ½10; vasárnap és ünnepnap: ½2, ½4, ½6, ⅛8, ½10.) — **CASINO** (383-102. Eskü út 1. szám): Harmadik hétre prolongálva! **Suez** (Annabella). H. (½6, ⅛8, ½10; Sz. V. Ü.: ½4, ½6, ⅛8, ½10.) — **CITY** (111-140. Vilmos császár út 36.): **A baskervillei kutya** (Basil Rathbone). Békére készül a világ. H. (¾6, 1/8, 1/10; Sz. V. Ü.: ¾4, 1/6, ⅜8, 1/10.) — **CORSO** (182-818. Váci u. 9.): **Mi lesz veled, Andy Heardy** (Mickey Rooney). Kalózok kincse (kultúrf.). Néró és az öngyujtó (színes trükkf.). H. (½6, ⅛8, ½10; Sz. V. Ü.: 1/4, ½6, 1/8, ½10.) — **CORVIN** (139-584, 138-988. József körút és Üllői út sarok): **Condor légió** (a spanyol polgárháború történelmi filmóriása) és a kísérő műsor. H. (½4, ½6, ⅛8, ½10; V. Ü.: ½2, ½4, ½6, 1/8, ½10.) — **DAMJANICH** (134-803. Damjanich u. 1.): **A sejk fia** (Rudolf Valentino, Bánky Vilma). **A fekete bandita.** H. (½4, ½6, ⅛8, 1/10; V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) **DÉCSI** (121-343, 125-932. Teréz körút 28.): **Ultimátum** (Erich v. Stroheim). Matyólakodalom. H. (6, 8, 10; Sz. V. Ü.: 4, 6, 8, 10) — **FORUM** (189-707, 189-543, 188-528. Kossuth Lajos u. 18.): **Judit** (Bette Davis). (1/6, ⅛8, 1/10; Sz. V. Ü.: 1/4, 1/6, ⅛8, 1/10.) — **GLÓRIA** (144-800. Thököly út 56.): **IX. parancsolat** (Jean Gabin). Lambeth Walk kft. (zenef.). H. (1/5, ¾7, 9; Sz.: ½4, ½6, 1/8, ½10; V. Ü.: 1/2, ½4, ½6, ⅛8, ½10.) — **HOLLYWOOD** (142-455. Bethlen tér 3.): **Elkésett szerelem** (Victor Francen). H. (½4, ½6, ⅛8, ½10; V. Ü.: 1/2, ½4, ½6, ⅛8, ½10.) Vas. d. e. 1/11-kor: **Uj bálványok** (Clark Gable). — **HOMÉROS** (296-178. Hermina út 7.): **Pajkos hercegnő** (Jeanette Mac Donald). (5, 1/8, 1/10; V. Ü.: ½2, ½4, ½6, ⅛8, 1/10. Szép idő esetén 1/8-tól a kertben.) — **IPOLY** (292-626. Csáky u. 65.): **Nehéz az élet** (Duna Steffi) és a kísérő műsor. H. (½4, ½6, ⅛8, ½10; V. Ü.: ½2, ½4, 1/6, ⅛8, ½10.) — **JÓZSEFVÁROSI** (134-644. Kálvária tér 7.): **A tékozló asszony** (Hilde v. Stolz). Győzedelmes Japán (kultúrf.). (½4, ½6, ⅛8, 1/10; V. Ü.: ½2, ½4, ½6, 1/8, ½10.) — **KAMARA** (144-027. Dohány u. és Nyár u. sarok): **A baskervillei kutya** (Basil Rathbone). (6, 8, 10; Sz. V. Ü.: 4, 6, 8, 10. — **KULTUR KERTMOZGÓ** (286-193. Kinizsi u. 16.): **A vasöklü** (Robert Taylor) és a kísérő műsor. (Teremben 1/6; kertben ⅜8, ¾10; vasárnap és ünnepnap: teremben 1/2, 1/4, 1/6; kertben 1/8, 1/10.) — **LLOYD** (111-994. Holló ucca 7. szám, a Szent István körút sarkán): **Három kis angyal** (Deanna Durbin). (4, 6, 8, 10; V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) — **NYUGAT** (127-162. Teréz körút 41.): **IX. parancsolat** (Jean Gabin). Zenekar a rács mögött. A rádium regénye. Híradó. (1/5 7, ½10; V. Ü.: 2, ½5, 7, ½10.) — **ODEON** (130-263. Rottenbiller u. 37/b.): Üldöznek a nők (Henry Garat). Madonna a művészetben (kultúrf.). A világcsoda (attr.). H. (1/5, 1/7, 1/10; Sz.: ½4, ½6, ⅛8, ½10; V. Ü.: ½2, 1/4, ½6, ⅛8, ½10, folyt. előad.) — **OLYMPIA** (342-947. Erzsébet körút 26.): **Szélhámosnő voltam** (Jean Murat). H. (Mindennap: d. e. 11; d. u. 2, 4, 6, 8, 10.) — **OMNIA** (130-125. József körút és Kölcsey u. sarok): **A három kadett** (Tontain). Kieg: **A láthatatlan madár.** H. (4, 6, 8, 10; V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) — **ORIENT** (114-926. Izabella u. és Aradi u. sarok): **Párizsban huncut a lány** (Danielle Darrieux). Madonna a művészetben (kultúrf.). Florida hősei (attrakció). Híradók. (Folytatólagos előadások: 1/5, ¾7, 1/10; vasárnap és ünnepnap: ½2, 1/4, ½6, ⅛8, ½10.) — **OTTHON** (146-447. Beniczky ucca 3. és Baross ucca 87. sarok): **Szélhámosnő voltam** (Edwige Feuillère). H. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, ⅛8, 1/10.) — **PALACE** (136-523. Erzsébet körút 8.): **Toprini nász** (Jávor, Kiss F.). H. (Mindennap: d. e. 11; d. u. 2, 4, 6, 8, 10.) — **PÁTRIA** (145-673. Népszínház ucca 13.): **Három kis angyal** (Deanna Durbin) és a kísérő műsor. Premierhíradó. (4, 6, 8, 10; vasárnap és ünnepnap: 2, 4, 6, 8, 10. Vas. d. e. ½11-kor: M. — **PHÖNIX** Feuillère). Utazás a Fekete erdőben. H. (5, 1/8, ½10; Sz. V. Ü.: 3, 5, 1/8, ½10.) — **RÁDIUS** (122-098, 120-564. Nagymező u. 22—24.): **Kaukázusi brigád** (La brigade sauvage; Vera Koréne). Híradó. (2/6, 2/8, ¾10; Sz. V. Ü.: 2/4, ¾6, 2/8, ¾10.) — **RIALTO** (139-497. Rákóczi út 70.): **Nehéz az élet** (Duna Steffi). Harcos indiánok (cowboy-film). H. (4, 6, 8, 10; Sz. V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) — **ROYAL APOLLO** (141-902, 342-946. Erzsébet körút 45. szám): Második hétre prolongálva! **Acélkaraván** (Barbara Stanwick). Híradók. (6, 8, 10; szombat, vasárnap és ünnepnap: 4, 6, 8, 10.) — **SAVOY** (146-040. Kálvin tér sarok, Üllői út 4.): **Három kis angyal** (Deanna Durbin) és a kísérő műsor. Premierhíradó. (½4, ½6, 1/8, ½10; V. Ü.: ½2, ½4, ½6, ⅛8, ½10.) V. d. e. ½11-kor: M. — **SCALA** (114-411. Teréz körút 60. szám): **Éjjeli kaland** (Sacha Guitry). H. (2/6, 2/8, 2/10; Sz. V. Ü.: 2/4, 2/6, ⅜8, ¾10.) Nyitott tető! — **TISZTI KASZINÓ zártkörű filmszínháza:** Pénztárnyitás szept. 1-én. Szept. 3-án: **Nem loptam én életemben** (Egry Mária, Szilassy). 8-án: **A Condor légió.** 10-én: **Három kis angyal** (Deanna Durbin). (Előadások kezdete: ½5, 2/7 és 9-kor.) — **TIVOLI** (123-049. Nagymező u. 8.): **Rasputin** (Harry Baur). Madonna a művészetben (kultúr). H. (½5, 7, ½10; Sz.: ¾4, ¾6, 2/8, 2/10; V. Ü.: 2/2, ¾4, ¾6, 2/8, 2/10.) — **TURÁN** (120-003. Nagymező u. és Mozsár u. sarok): **Szélhámosnő voltam** (Edwige Feuilliére) és a kísérő műsor. (4, 6, 8, 10; V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) Vas. d. e. 9 és 11-kor: **Csavargókirály** (Ronald Colman). — **URÁNIA** (146-046. Rákóczi út 21.): **Hétpecsétes titok** (Brigitte Horney) H. (5, 1/8, ½10; V. Ü.: 2/3, 5, 1/8, ½10.)

HÁROM KADÉT ● OMNIA

Walt Disney: Minden vihar elül...

SPORT

Gábori legyőzte Crammot a MAC tenniszversenyén

Hétfőn délután befejeződött Magyarország nemzetközi tenniszbajnoki versenye. A férfi egyes döntőjében *Gábori* (MAC) 1:6, 1:6, 6:1, 6:2, 6:2 arányban legyőzte von *Cramm* svéd versenyzőt. Harmadik lett *Asbóth* (BBTE) és *Szigeti* (UTE).

A vegyes páros döntőjében az *Asbóth, Körmöczi* (BBTE) pár 6:1, 6:4-re győzte le a *Gábori* (MAC), *Kaeppel* német együttest. Harmadik a *Cramm, Somogyi* és *Rosenthal* német, *Stolpa* pár.

A női páros döntőjében a *Somogyi, Körmöczi* pár 6:3, 3:6, 6:4-re győzte le a *Bárd, Paksiné* párt. Harmadik a *Geldner, Jávori* és a *Rosenthal, Kaeppel* kettős.

Az országos leánybajnoki döntőben *Jávori* győzött, mert *Popp* Márta visszalépett. Harmadik *Gergely* Éva és *Hirman* Lenke (Békésgyula).

A lengyel futballválogatott 4:2 arányban verte a magyar csapatot Varsóban

Vasárnap játszotta mérkőzését a magyar válogatott labdarúgó csapat a lengyelekkel Varsóban, a Hadsereg Stadionban. A két csapat érdekes és változatos mérkőzést játszott, amelynek első félidejében a magyar együttes, *míg a második félidőben a lendületesebben és nagyobb kedvvel játszó lengyel csapat volt fölényben.* A magyar válogatott csak az első félidőben mutatta azt a játékot, amit vártak tőle.

Húszezer néző előtt a finn *Pekonnen* sípjelére indult a mérkőzés. Az első gólt a magyar csapat érte el. A 13. percben *Zsengellérhez* került a labda, akinek éles lövése a lengyelek hálójába jutott *(1:0)*. A 28. percben *Ádámhoz* került a labda, aki a jó helyzetet góllá értékesítette *(2:0)*. A lengyelek erősítették a játék iramát és a 33. percben *Cebila* középcsatáruk révén gólt értek el *(2:1)*.

A második félidő a lengyelek viharos támadásával indult és a sorozatos támadások alatt a magyar védelem megingott. A 17. percben *Willimowski* kiegyenlített. *(2:2.)* A lengyelek a közönség buzdítása mellett továbbra is irányítói maradtak a játéknak és a 27. percben megszerezték a vezetést. A labda *Biró* kezén akadt meg, a büntetőterületen belül, *Pekonnen* 11-est ítélt, amelyet *Piontek* értékesített.*(3:2.)* A mérkőzés utolsó gólját a 29. percben érték el a lengyelek, *Willimowski* révén *(4:2)*.

A magyar csapat játékán meglátszott a tréninghiány, a játékosok kondíciója rossz volt, lassan mozogtak és pontatlanok voltak. *A leggyengébb Biró volt, de Gyetvai játéka is alacsony színvonalon mizgott.* Dr. *Sárosi* és *Zsengellér* munkája is kifogásolható. A csatársorban csak *Ádám* és *Toldi* nyujtott elfogadhatót. A magyar csapattal ellentétben a lengyel együttes lendületes, lelkes és friss volt. *A lengyelek megérdemelten nyerték a mérkőzést.*

„A magyar csapat legjobb tagja Dudás volt" — írja a Przeglad Sportowy

Lengyelország sportlapja, a *Przeglad Sportowy* így ír a nagy mérkőzésről:

»Váratlan, de megérdemelt győzelem. A lengyel csapat a mérkőzés első harmadában nehezen játszotta az új, az angol taktikát, később azonban a mieink mindjobban beleélték magukat az új taktikába s különösen akkor operáltak vele nagyszerűen, amikor a magyar csapat tagjai kezdték elfelejteni utasításaikat s játékuk a rendszertelenségbe csapott át.

Csapatunk legjobb embere Wilimowski volt. Szinte egyedül döntötte el a mérkőzés sorsát. El kell azonban ismernünk, hogy ő volt az, akire legkevésbé ügyeltek a magyarok. Csapatunk többi tagja is derekasan küzdött, szívét és lelkét adta a játékba.

A magyar csapat legjobb tagja Dudás volt. A 11-es túlszigorúnak tűnt fel nekünk is.«

Tizenöt világbajnokságot, tizennégy második és tizenöt harmadik díjat nyert a hétfőn Budapestre érkezett főiskolai csapat

A bécsi nemzetközi versenyeken szerepelt magyar főiskolai válogatott csapat hétfőn délben 2 órakor érkezett meg a keleti pályaudvaron Budapestre. Néhány perccel előbb jelent meg *Stolpa* József államtitkár *Hóman* Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter képviseletében. Ott volt továbbá vitéz *Tárczay Felicides* Román min. osztályfőnök, *Misángyi* Ottó, az OTT főtitkára, *Arató* Géza, az OTT titkára és nagyszámú érdeklődő. A vonatból kiszálló főiskolások felsorakoztak és *Milecker* Dezső egyetemi tanár, tanárelnök, *Prém* Lóránt, az OTT ügyvezető alelnöke, *Rajczy* Imre és *Holló* Zoltán számvevőségi tanácsos vezetésével a fogadócsarnokba vonultak, ahol *Stolpa* József államtitkár meleg szavakkal köszöntötte valamennyiüket.

— Mély tisztelettel jelentem, — mondotta *Milecker* Dezső egyetemi tanár — hogy becsülettel megálltuk helyünket. *15 világbajnokságot szereztünk, 14 második és 15 harmadik helyezéssel a megjelent nemzetek között a harmadik helyet nyertük el, azt is úgy, hogy a sokkal nagyobb erővel megjelent olasz nemzet mellett csak 7 ponttal lettünk harmadikak.* A továbbiak során megköszönte a miniszternek és az államtitkárnak azt a szeretetet, amellyel felkarolják a főiskolások sportját.

— A vallás- és közoktatásügyi miniszter úr nevében meleg szeretettel és büszkeséggel köszöntlek benneteket — válaszolta *Stolpa* József államtitkár. — Ti minden magyar szívet megdobogtató szép eredményeket értetek el abban a nemes küzdelemben, ami annál fontosabb, mert más nemzetek előtt újabb *fényes bizonyságát adtátok a magyar ifjúság és vele a magyar nemzet életerejének, küzdőképességének és fegyelmezettségének.* Ujabb bizonyítékát szolgáltattátok annak, hogy a magyar nemzet joggal követel magának méltó helyet a nemzetek társadalmában. *Jaj annak a nemzetnek, amely eltesped és amely nem váltja ki magából a benne rejlő erők teljességét.* Bécsi látogatásomkor arra kértelek titeket: mindenki úgy teljesítse kötelességét, mintha egyedül rá volna bízva a nemzeti becsület megoltalmazása. Ennek a feladatnak maradéktalanul megfeleltetek.

Ezután a miniszter nevében köszönetet mondott a vezetőknek, akik buzgalommal készítették elő a versenyzőket, hogy részesei lehessenek a szép győzelmeknek. Az elismerő szavakért a versenyzők háromszoros huj, huj, hajrával válaszoltak. *Ezután a versenyzők az ünneplő közönséggel együtt elhagyták a pályaudvart.*

Ausztrália teniszezői 4:1 arányban verték a jugoszlávokat

Newyork, augusztus 27.

A *Chestnut Hillsben* rendezett *Davis Cup* zónadöntőben Ausztrália 4:1 arányban verte Jugoszlávia tenniszcsapatát. Utolsó napi eredmények: *Bromwich* 6:0, 6:2, 6:2 arányban győzött *Mitics* ellen, *Quist* pedig 6:2, 6:3, 6:4 arányban verte *Kukuljevicet.*

Gáldi Miklós nyerte a KMAC nagy ezüstsorlegét

A KMAC balatoni sporthét keretében vasárnap Siófokon nagysikerű automobil és motorkerékpár ügyességi versenyt rendezett. A 6 különféle feladatból összeállított verseny komoly próbára tette a résztvevők ügyességét és lélekjelenlétét. Az eredmények:

Automobilok: 1. *Gáldi* Miklós DKW 58 jó pont, 2. Dr. *Szabó* Kálmán Adlór Triumpf Junior 56 jó pont, 3. *Ságodi* Frigyes Ford Taunus 41 jó pont, 4. Ifj. *Szücs* Lajos Opel Kadett 39 jó pont, 5. *Varga* László Peugeot 39 jó pont, 6. *Török* Imre DKW 37 jó pont.

A győztes *Gáldi* Miklós a KMAC nagy ezüst sorlegét, a második helyezett dr. *Szabó* Kálmán a kereskedelemügyi miniszter díját, egy művészi kivitelű bronz szobrot nyert. Indult összesen 19 automobil. A hölgyvezetők közül a legjobb eredményt dr. *Sümeghy* Istvánné DKW érte el.

Motorkerékpárok: 1. *Lénárt* István NSU 48 jó pont, 2. *Szücs* Lajos NSU 36 jó pont, 3. Dr. *Rendek* Károly NSU 19 jó pont. A győztes *Lénárt* István Puch János tiszteletdíját nyerte. *Indult összesen 5 motorkerékpár.*

Ugron Gábor és Reményi-Schneller pénzügyminiszter fogadta a vitorlázó Európa-bajnokság résztvevőit Balatonfüreden

Megnyitották a V. Nemzetközi Sporthetet Siófokon

Vasárnap délelőtt nyitották meg a diadalkapukkal, virágokkal és zászlókkal díszített siófoki Rózsaparkban az *V. Nemzetközi Balatoni Sporthetet.* A rendezőbizottság részéről Tóth Lajos, a Balatoni Intéző Bizottság főtitkára fogadta az érkező előkelőségeket. *Albrecht* királyi herceg feleségével, *Katalin* hercegnével együtt érkezett, *Cserry* Károly korvettkapitány, szárnysegéd kíséretében. A Balatoni Intézőbizottságot dr. *Pöltzel* Jenő miniszteri tanácsos képviselte, aki meleg szavakkal köszöntötte az egybegyült előkelőségeket. Az előkelőségek sorában megjelentek: *Varga* József iparügyi miniszter, a m. kir. kormány képviseletében, *Dutka* Béla tábornok. *Ripka* Ferenc ny. főpolgármester, *Algya-Papp* Sándor ny. altábornagy, *Kalándy* Imre ny. altábornagy, *Mány* Dezső, a MAC szakosztályi elnöke, nagybudafai *Vermes* Gyula, a KMAC alelnöke, *Erődi-Harrach* Tihamér, *Schmidt* Jenő főszolgabíró, *Széchényi* György gróf, szolgabíró, Cs. *Szabó* Kálmán, *Korbuly* János vezérigazgató, *Landauer* Eduárd, a KMAC vezértitkára, *Kőhler* Géza vezérigazgató, *Brunner* Vilmos vezérigazgató, *Királdy* Akos és számosan mások.

Az ünnepi megnyitás tábori misével kezdődött, amelynek végén *Vohlmuth* Antal plébános megáldotta a sporthét küzdelmeiben résztvevőket s az egyes egyesületek lobogóit. *Pöltzel* Jenő miniszteri tanácsos mondott rövid megnyitóbeszédet, majd díszebéd következett, amelyen *Varga* József iparügyi miniszter mondott nagyhatású pohárköszöntőt.

Balatonfüreden *Ugron* Gábor v. b. t. t. ny. belügyminiszter, a *Magyar Yacht Szövetség* elnöke és *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter fogadta a vitorlás Európa-bajnokságra érkező külföldi versenyzőket. Ezután megkezdődtek a vitorlás bajnokság egyes futamai.

Francia hírek szerint a japánok nem vesznek részt a téli olimpiászon

Szokatlan eseményről ad hírt a párizsi *L'Auto* című sportlap. Arról számol be, hogy a japánok elhatározták, hogy a garmischpartenkircheni téli olimpiászon nem vesznek részt. Erre, a francia lap értesülése szerint, a német olimpiai bizottság levelet intézett a japánokhoz és ebben *az oda- és visszautazás, valamint a játékok színhelyén való tartózkodás költségeinek megtérítését helyezte kilátásba arra az esetre, ha a japánok megmásítanák állásfoglalásukat.*

Vasárnapi sporteredmények

Főiskolai világbajnokság:

Kézilabda: Németország—Magyarország 12:4.

Atletika: 4×100 méteres staféta: 1 Németország (41.8 mp), 2. Olaszország 42.1 mp), 3. Magyarország (42.6 mp). 4×400 méteres staféta: 1. Németország (3 p 15.8 mp), 2. Olaszország (3 p 17 mp), 3. Magyarország (3 p 17.4 mp).

Balatoni sporthét

A MUE 2000 méteres Balaton bajnoki úszóversenyén *Vörös* Ferenc 32 perc 0 másodperces kitűnő idővel győzött és megnyerte a *Miklós Andor vándordíjat.* A hölgyek csoportjában *Molnár* Magda 38 p 53 mp-ces idővel lett az első.

Atletika:

A Beszkár vasárnapi atletikai versenyén a 10.000 méteres futásban *Szilágyi* és *Kelen* párharcából új 30 p 49.2 mp-es országos rekord származott, de még a második helyen végzett *Kelen* is megjavította *Szilágyi* régi 30 p 54.6 mp-es országos rekordját. Az FTC atletikai versenyén Németh 14.80 métert dobott súllyal.

Futball:

Vasárnapi tréningmérkőzések: *Ujpest—Pamutipar* 10:1, *Hungária—Nemzeti* 4:2, *Elektromos—FSC* 5:2.

NBB eredmények: MTK—Pénzügy 2:1, Szegedi AK—FTC 0:0, UTE—Vasas 6:1, SFAC—PVSK 6:2, Füleki PC—Losonci AFC 4:0, DVSC—Beregszászi FTC 7:1, ARAK—TSz 4:1, ÉSE—Zugló 1:1, MÁVAG—Szentlőrinc 5:0, Postás—Rákoskeresztúr 4:4, WMFC—Cs. MOVE 2:0, Salgótarjáni—Ózd 7:2, Ungvári AC—RUSJ 3:3, Dorogi AC—Lampart 1:1.

SPORTHIREK

A nemzetközi evezősszövetség elhatározta, hogy eltekint a szeptember 1—3-iki Amszterdamban kiírt Európa-evezősbajnoki versenyek megrendezésétől.

A szlovák labdarúgószövetség vasárnap rendezte Pozsonyban első nemzetközi mérkőzését, amelyen a szlovák válogatott csapat 17.000 néző előtt 2:0 (1:0)-ra győzött egy német utánpótlás-csapata ellen. A szlovákok góljait Arpas és Luknar rúgták.

A aacheni nemzetközi lovastorna utolsó napján a nyeretlenek versenyét bonyolították le. A nyeretlen külföldiek versenyében *Némethy* magyar főhadnagy győzött **Ádám** lován.

AZ IDŐ *(Napról napra melegebb.)* A szombat esti fenyegető zivatarok után vasárnapra az esőhajlam gyengült és vasárnap már csak az ország déli és északkeleti részein, hétfőn pedig csupán a Kis-Alföldön és a Jolsva, Kassa között levő területen volt eső. Ez természetesen a legtöbb helyen még zivatarokkal járt, sőt Dunaszerdahelyen, Esztergomban, Bódvaszilason, Hidasnémetin és Kassán jég is esett. Az esőzés nemcsak területben, hanem csapadékmennyiség tekintetében is fokról fokra csökkent, amennyiben a legtöbb helyen a lehullott nedvesség lényegtelen volt és nagyobb esővel járó zivatarok már csak kis területre szorítkozva, elszigetelten alakultak ki.

Kedden már egyáltalában nem volt eső és csak Kassa jelentett az esti órákban esőnyomot. Így a legnagyobb csapadékmennyiségek vasárnap Kassán 15, hétfőn Bodvaszilason 19, Esztergomban 17 liter volt négyszögméterenként. A derültebb égbolt, a mind tartósabb napsütés és a Keletről, a szárazföld belsejéből jövő páraszegény, de meleg levegő hatására nappal a hőmérséklet fokról fokra emelkedett, úgyhogy amíg szombaton országszerte csak megközelítette a 25 fokot, addig vasárnap Kassán, Ungvárott 30, Budapesten 28, hétfőn Miskolcon és Ungvárott 31, Budapesten 30 fok volt és kedden is elérte a hőmérséklet Kassán, Nagykőrösön, Budapesten a 30 fokot, este pedig a fővárosban 25, de az Alföld sok helyén, ahol derült volt az időjárás, az erősebb hőkisugárzás miatt már csak 20—21 fokot mértek. Egyébként általában a hőemelkedés kiterjedt az ország eddig hűvösebb nyugati és déli részeire is, mivel az éjszakák is enyhék voltak, — hiszen a hőmérséklet csak a hajnali órákban szállott 15—16 fokra — a szép, pompás időnek nemcsak a gazda, de a városi ember is szívből örvendhetett.

Megszünt tehát az a kedvezőtlen időjárási helyzet, amely egész Európában úgyszólván csak hazánkban okozott lehüléseket és zivataros esőket és kedden reggel is az egész kontinensen csupán Dániából és a Fekete tenger északi partvidékéről kaptunk esőről jelentést. Egyébként mindenütt folytatódott a derült és száraz időjárás. A Keletről, a szárazföld belsejéből felénk áramló levegő olyan kis páratartalmú, hogy az emberi test felületén a kipárolgás zavartalanul mehet végbe, hiányzik tehát a fülledt érzés és a nagyobb melleget is könnyebben elviselhetjük. Szerdán az időjárási helyzet ilyen marad, mert egyelőre bennünket még nem fenyeget sem az Óceán, sem a tengerek felől jövő meleg, de páratelt és esőt hozó levegő.

A Balaton vizének hőmérséklete kedden reggel Siófokon és Keszthelyen 22, Balatonfüreden és Balatonbogláron 21, Balatonkenesén 19, a Duna vizének hőfoka Budapesten 18 C fok volt. *Dr. Massány Ernő* m. kir. főmeteorológus.

*

Augusztus 24-én, csütörtökön a Nap kél 4 óra 51 perckor, lenyugszik 18 óra 41 perckor; a Hold kél 15 óra 15 perckor, lenyugszik 25-én 0 óra 02 perckor.

Budapesten este kilenc órakor a hőmérséklet 21 Celsius fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 763 millimáter, gyengén emelkedő irányzatú.

Várható időjárás a következő huszonnégy órára: Mérsékelt légáramlás. Változó felhőzet. Néhány helyen, főképpen a Dunántúlon és a Felvidéken, záporeső, zivatar lehetséges. A meleg tovább tart.

— Szendy polgármester visszatért nyári szabadságáról. *Szendy* Károly polgármester kedden délelőttre rendkívüli tanácsülést hívott össze, amelyen az összes, Budapesten időző tanácsnokok megjelentek. A tanácsnokok jelentést tettek az ügyosztályaik folyamatban lévő ügyeiről. A polgármester 23-án, szerdán már véglegesen elfoglalja hivatalát.

— Milánói diákok magyarországi tanulmányútja. A milánói olasz királyi egyetem nagyobb csoportja érkezett Budapestre mint *Hóman* Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter vendége. A csoportot dr. *Bassani* Gerolamo egyetemi tanár, a milánói külpolitikai intézet igazgatója vezeti. Az olasz diákokat az állomáson vitéz dr. *Nagy* Iván vallás- és közoktatásügyi minisztériumi miniszteri osztálytanácsos olasznyelvű beszédben üdvözölte. Bassani professzort Hóman Bálint m. kir. vallás- és közoktatásügyi miniszter külön kihallgatáson fogadta, amely alkalommal Bassani tanár megköszönte azt a meleg és őszinte vendégszeretetet, amelyet a miniszter jóvoltából az olasz diákcsoport Magyarországon élvez. Kedden délelőtt 11 órakor az olasz fasiszták fehér díszegyenruhájába öltözött csoportja és a budapesti olasz fascio fekete díszruhás küldöttei koszorút helyeztek el az Ismeretlen Katona emlékművénél. A kultuszminisztérium részéről az ünnepségen dr. *Paikert* Géza kultuszminisztériumi miniszteri osztálytanácsos vett részt. Az olasz csoport útközben már megtekintette Keszthelyt és Hévizet. Kedden délben dr. *Baranyai* Zoltán, a külügyminisztérium kulturális osztályának helyettes vezetője Bassani Gerolamo professzor tiszteletére a Dunapalotában villásreggelit adott, amelyen megjelent Omero *Formentini* olasz királyi ügyvivő, *Clementi* olasz követségi titkár, az olasz ifjúsági csoport vezetője és a tanulmányúton résztvevő főiskolai hallgatók vezetőnője, azonkívül a miniszterelnökség, a külügyminisztérium és a vallás- és közoktatásügyi minisztérium egyes osztályának vezetői. Az olasz egyetemi hallgatók csoportja szerdán Debrecenbe utazik tovább, majd körutat tesz Tokaj—Kassa—Rozsnyó—Krasznahorka—Miskolc útvonalon. A tanulmányút utolsó állomása Pécs városa lesz. A csoport mellé a pécsi egyetem volt magyar lektorát, dr. *Ecsédi* János gimnáziumi tanárt osztották be.

Angol-Magyar Leánynevelő

(IV., Ida-u. 3. (Városliget) Telefon: 296-313) **Internátus. Továbbképzés. Idegen nyelvek. Erzsébet Főiskola, Zsidó Leánygimnázium, stb. közelében.**

SZÍNHÁZ

A Szentivánéji álom a Margitszigeten

A Nemzeti Színház évadnyitó előadása

Irta: KÁRPÁTI AURÉL

A *Nemzeti Színház* új évadjának műsorterve nyolc klasszikus darab előadását ígéri, köztük a *Hamlet, Macbeth, Troilus és Cressida, Athéni Timon, Vihar* és *Makrancos hölgy* felújítását. Shakespeare tehát végre mégis csak visszatér régi otthonába, ahol pár esztendő óta meglehetősen mostoha elbánásban részesült. Igaz, ez a hazatérés némi kerülővel történik most — a Margitszigeti Szabad Színpadon keresztül. Mintegy nyári vándorúttal indul, amelynek első három állomását a *Szentivánéji álom*, a *Vihar* és az *Ahogy tetszik* zöldbeli kirándulása jelzi. Mégsem adjuk fel a reményt, hogy előbb-utóbb majd csak hazatalál, sőt talán honát is megleli egykori otthonában.

A szokatlan »kapunyitás« hétfőn este zajlott le a Víztorony tövében, a *Szentivánéji álom* előadásával, amelyet különben már tavaly is láttunk itt s ezúttal mint »torról maradt sültet« élveztünk újra végig, bizony nem éppen zavartalan művészi gyönyörűséggel. A divatnak hódoló szabadtéri előadásokról több ízben kifejtettem már *elvi* felfogásomat ezeket a hasábokon, így nem térhetek ki az ismétlés elől. Ma sem mondhatok mást, mint akkor: minden ilyen kísérletet velejében elhibázottnak, végső soron *művészietlennek*, stílustalannak tartok. Mert a költő ugyan a természetből jön, de sohasem tér vissza a természet valóságába. Nem a valót, csupán annak »égi mását« mutatja fel. Lehet Pán fia, de semmiesetre sem alkalmi kiránduló. A Nemzeti Színház most mégis víkendet rendez Shakespeare-ből. A *Szentivánéji álom* tündéri játékát kiemeli a kőszínház műsorából s szinte azonmód, ahogy a *zárt színpad* üvegházában kivirágzott, odaplántálja *szabad térre:* igazi fák és valódi bokrok közé. *Festett* díszletek keretéből kiülteti az *élő* természetbe, a *művészet* valóságából átbillenti a *valóság* művészetébe — már amennyiben efféle művészetről egyáltalán beszélni lehet — s az egészet megfesti *hazug* reflektorfénnyel, hogy még szebb és még menthetetlenebb *giccs* legyen belőle. A legjobb esetben »megelevenedett« színes képeskönyv, amelynek látványossága háttérbe szorítja a költészetet, elnémítja *magát a költőt*, aki pedig mégis csak legfontosabb szereplője minden *igazi színháznak*. S ezen a legpazarabb kiállítás sem segít. Inkább tetézi a bajt. Egyszerűen azért, mert a költő — aki szárnyalásra termett s könnyedén repüli át a képzelet végtelen birodalmát — a gyepen szükségképp elcsúszik. Hiszen azt kívánják tőle: Hazudj, de rajt' ne kapjanak! — ám itt mennél lelkesebben *hazudik* tiszte szerint, annál kíméletlenebbül cáfol rá a *kézzelfogható* igazság. A természetadta *szabad tér* a színpad mesterséges *zárt terével* szemben merőben *másnak* bizonyul, mihelyt költői és művészi *tartalmával* együtt vetjük össze a kettőt. S ilyenkor nyomban kiderül: mennyivel többet ér és ad az illúzió — a valóságnál. Nincs kiábrándítóbb, mint a megvalósított álom.

A zárt színpadon semmi sem *valódi*, a szigeti szabad színpadon viszont minden *az*. Fű, fa, bokor, szellő, harmat, csillagragyogás és felhőjárás, szúnyogcsípés és tücsökmuzsika. Ép ez a hiba. Mert amint ebben a valóság-környezetben megszólal a költő: szava hamis csengést kap, verse »csinált« lesz, erejét veszti, szétmosódik a térben, vagy fennakad a lombrezdülésen. Pedig ez a vers itt egyszerre két költőt is revelál: Shakespearet és Aranyt. Hová lesznek finom árnyalatai, játékos fordulatai, belső zeneiségének halk hullámai és csipkés fodrai? Mindezt elnyomja Puck kényszeredetten jókedvű csikónyerítése és mókusviháncolása a fatetőn, a lovas-bevonulás szemhez szóló parádéja, vagy a tündérek »festői« balettje, amely alatt — Shakespeare hallgat. Talán csak a mesteremberek színjátszó-jelenetének vaskosan mókázó realizmusa bírja el stílustörés nélkül a természetes keret valóságát, bár a szónál itt is nagyobb szerep jut a gesztusnak. De nem jár jobban a költőnél maga az alakító színész sem, akinek árnyaltabb modulálása és mimikája jórészt elsikkad. A valóságból úgy válik ki kosztümös alakja, mint idetévedt, idegenszerű, stilizált mozgású bábué. Minél inkább *játszik*, annál reménytelenebbül osztozik a költő sorsában. A benépesített színpadkép így végeredményében azokra a dadaista festményekre emlékeztet, amelyeknek *festett* színfoltjai közé *igazi* bádog-, üveg-, selyem-, fa- vagy papírdarabkákat ragasztott a megzavart művész. A legügyesebb rendezői erőfeszítés is hiábavaló itt, mert a felemás produkció mélyén rejlő *benső ellentmondást* lehetetlen feloldani vagy eltüntetni. A költészet felkeltheti a valóság illúzióját, a valóság a költészetét — soha. S ha a néző már-már belé is feledkeznék az előtte kibontakozó természeti látvány illuzionista bűvöletébe: elég egy önkéntelen oldalpillantás, hogy a jobbról-balról legyezős fénykévéket szóró, tarka világítótestek rögtön ráébresszék a hangulatból kizökkentő technikai ravaszkodásra. A lombok közül minduntalan kivillan a kaján-kegyetlen goethei igazság reflektorsugara: *látom* a szándékot és ez lehangol. A színház, mint minden **művészet, elvonatkozás** a valóságtól. Mit kezdjek hát az ilyen *művészi* igényekkel fellépő »színház« valóságával, amelyben nemcsak a természet ajándéka, hanem a rendező mesterkedése is egyaránt **zavar!**

Mindezt, mondom, részletesen kifejtettem már a szigeti színpad megnyitásakor, ép a *Szentivánéji álom* előadása kapcsán. Mégsem tartom feleslegesnek most újból visszatérni rá és külön is hangsúlyozni, mert ezúttal maga a *Nemzeti Színház* az, amely idei évadját szabadtéri játékokkal kezdi. Megértem, hogy *Németh* Antal igazgató — aki annyi meggyőző tanujelét adta a színpad hatáskeltő *külsőségei* iránt érzett egyoldalú szeretetének — kapva-kapott azon a csábító alkalmon, amelyet a *Szentivánéji álom* »nyaraltatási akciója« kínál. Ez az örökszép tündéri álomjáték kilenctizedrészében a szabad természet ölén játszik s bőséges lehetőséget nyujt a színes reflektorok használatára, lovas és gyalogos tömegek felvonultatására, tánccsoportok beillesztésére és a zenekar kihasználására. Ha van a Margitsziget fái alá kívánkozó Shakespeare-darab: *papírforma* szerint a *Szentivánéji álom* igazán az. Épúgy, akár a *Vihar* vagy az *Ahogy tetszik*. A *lényeget* illetően azonban a tévedés nyilvánvaló s a fentebb kifejtett elmélet alapján nem kétséges, hogy a gyakorlati eredmény csak a költői mű siralmas eltorzulása, eredeti intencióiból való kiforgatása, művészi meghamisítása és stílustalan elszegényesedése lehet — függetlenül az olcsó tömegsiker értelmetlen tapsaitól. Ne áltassuk magunkat: hiába lett divat napjainkban világszerte a szabadtéri játék, az igazi »nagy művészet« rangját sehol sem érte el. S nem is éri el soha. Mert tartalom és forma, eszköz és cél között itt kibékíthetetlen ellentét feszül. Mindaddig, míg a szabadtéri játék *színházi* igényekkel lép fel, vagyis drámaiságra épít: ennek a belső ellentétnek »művészi« megnyilatkozása csak *stílustörés* lehet. Ha viszont lemond a költői és művészi igényről: színvonala szükségképp alászáll és »stílusa« puszta külsőséggé, üres látványossággá jelentéktelenedik. Ez az a veszedelmes dilemma, amelyen minden öncélú rendezői kísérlet elvérzik. S ez egyúttal mértéke a *tisztán művészi értékelésnek is*, amelyet nem érint még az a didaktikus célzatú meggondolás sem, hogy ezúttal legalább Shakespeare s nem holmi szokvány operett-szerző vonzott közönséget a látványossághoz. A *Szentivánéji álom* szabadtéri előadására — ha mindenki más keres is rajta — maga a költő csak ráfizethet. S rá is fizet alaposan. Szerencsére van miből fedeznie a művészi deficitet, lévén ő ama csodálatos varázsló, akinek kincses tarisznyája kifoszthatatlan. Minden megmaradt garasa aranyat ér.

Igy, szöges ellentétben állva az előadás rendezői alapfelfogásával, kevés értelme lenne az egyes mozzanatok részletes méltatásának. Ezért csak általánosságban jelzem, hogy — leszámítva Theseus udvari bevonulásának feltűnő szegényességét — Németh Antal rendezése eléggé kiaknázta a kínálkozó hatáslehetőségeket. Különösen a tündérek tánca s a lovas vadászjelenet volt mutatós. A Zuboly-Gyalu közjáték pedig, a tágas térben szétfolyó vontatottsága ellenére is, ellenállhatatlan humorral hatott. A szereplők közül magasan kiemelkedett *Makláry*, Zuboly megszemélyesítője, de a köréje sereglő komikai együttes tagjai: *Pethes, Gózon, Juhász, Major* és *Matány* is teljes elismerésre tartanak számot. *Somogyi* Erzsi Puckja viszont erősen vackorízű volt: elszántan vidám, igazi jókedv és őszinte pajkosság nélkül. *Szeleczky* Zita szép, kedves Titániája meg kissé súlytalan, mint általában a többiek is, jók és kevésbé jók, *Olty* Magdával, *Könyves Tóth* Erzsivel, *Lukács* Margittal, *Lehotayval* és *Ungvárival* az élükön. *Polgár* Tibor karnagyot, Mendelssohn kísérőzenéjének hivatott vezénylőjét épúgy dicséret illeti, mint *Both* Béla játékmestert, *Nagyajtai P.* Terézt, a stílusos jelmezek tervezőjét és a kitűnő *Brada* Rezsőt, aki a táncok koreografiáját tervezte és tanította be. Mindent egybevetve, végül és mégegyszer csak annyit, hogy szívesebben látnánk tíz ilyen megnyirbált és kivilágított, szabadtérre »átdolgozott« nyáréji álomnál egy igazi *Szentivánéji álmot* — a Nemzeti színpadán. Akár minden díszlet nélkül is, de valóban Shakespeare szelleméhez hű és méltó előadásban.

(*) Harsányi Zsolt, a Vígszínház igazgatója, befejezte nyaralását. Már el is foglalta hivatalát és irányítása mellett megkezdődtek a színház megnyitásának előmunkálatai. Egyelőre a színésztársulat összeállításán dolgozik.

(*) Beiratkozások Rózsahegyi Kálmán színészképző iskolájába. *Rózsahegyi* **Kálmánnak, a Nemzeti Színház örökös tagjának színészképző iskolájába a beiratkozások megkezdődtek. Jelentkezni lehet délután 4—6 óra között Menkina János u. 11/a. alatt. Tel.: 153—406.**

Mennyit keresnek az amerikai gyerekszínészek?

Tóth Magda, a volt amerikai gyereksztár, beszámol az amerikai gyerekszínészetről

(Saját tudósítónktól.) Gyerekszínészet? Nem gyerekjáték. Sajnos, nálunk még csak gyerekcipőben jár, de külföldön, elsősorban persze Amerikában, példátlan sikereket aratnak a gyerekszínészek. Külön színházi és »filmműtermi« törvények védik őket. Egyik fontos és derék rendelkezés például megszabja, hogy a csecsemősztár mennyi ideig tartózkodhatik egyfolytában a Jupiter-lámpák fényében. Ilyen nagy és körültekintő elővigyázattal védik a csecsemő- és gyereksztárok szemét.

Tóth Magda

— Hát még az erkölcseit! — kezdi *Tóth* Magda, aki hosszú ideig gyereksztárkodott Amerikában. Minden gyerekszínésznek és gyerekszínésznőnek megvan a gyártelepen a maga gardéja. A gyártelepek kapuján a gyerekszínész hozzátartozója állandó engedéllyel juthat be egészen a felvételek színhelyéig. Shirleyt mindig elkíséri az édesanyja is.

Mozi a filmgyárban

— Addig, míg a gyerekek nem jutnak a felvevőgép lencséje elé, felügyelet alatt szórakozhatnak, játszhatnak. Édesek a kis »sztárok«, akik világhódító körútra indulnak, babajátékkal a kezükben. Egyik percben még játszadoztak a filmgyár játszóterein, másik percben már sztárarccal állnak és játszanak a felvevőgép előtt.

— Nem unatkoznak, mert szórakozásaikról megannyi ötlettel gondoskodnak. *A filmgyárban mozit állítottak fel a gyereksztárok részére.* Akárhányszor gyerekek a nagyszabású tömegjelenetek szereplői. Ilyenkor addig, míg nem kerül rájuk sor, bemennek a moziba s leforgatják előttük saját filmjeiket. Persze vannak mulatságos esetek is. Egyszer az egyik kis elkényeztetett sztár, akivel együtt szerepeltem egy nagy filmemben — valami kis ideges, elkényeztetett nagysztármodorú babaszépség volt — nem akart kijönni a moziból addig, míg nincs a filmnek vége. Ragaszkodott ahhoz, hogy a filmet végig forgassák le. Mert a gyereksztároknak nagyon sok mindent megengednek. Bár mindig gyerekszínész maradhatnék: soha nem élvezhetek akkora szabadságot, soha nem lesik annyira a kívánságaimat, mint Amerikában, gyerekszínész koromban.

Mammutfizetések

— Amellett — folytatja *Tóth* Magda — kitűnően megfizetik a gyerekszínészeket. Nem kell okvetlenül Shirley Templenek vagy Micky Roonynak lenni. Még csak kezdő gyerekszínész voltam, márie olyan fizetést kaptam, amilyent Európában aligha fizetnének még jónevű színésznek sem. Heti 600 dollárt sokan kapnak. Shirley hetenként 4000 dollárt keres. Igaz, hogy a gyerekszínész mindig ki van téve annak a veszélynek, hogy egyszer csak nem lesz »csodagyerek«, hanem felserdül és lesz belőle ugyanolyan bakfis vagy kamasz, mint a többi.

— Csakhogy ez esetben, ne feledje el, művésznő, az »excsodagyerek« még mindig tanulhat valami foglalkozást.

— Az amerikai gyermek-exsztároknak nem kell a polgári foglalkozás. Ez a legnagyobb hibája a sztárosdinak. Ebből a szempontból szinte bünösnek kell tartanunk a sztárnevelést.

Filmgyár, ahol csak gyerekfilmeket gyártanak

— Magyarországra csak a nagyszabású gyerekfilmek jutnak el. Nálunk csak Shirley Templéről és Micky Roonyról tudnak, pedig Micky már nem is gyerekszínész, hiszen már borotválkoznia kell.

— Van Amerikában olyan filmgyár is, ahol csak gyerekfilmeket gyártanak. Magam is állandóan szerződtetett tagja voltam egy ilyen gyárnak, a »Brooks Pictures Film Co«-nak. Itt nem csináltak a gyerekből sztárt, bár egy-egy filmmel itt is ki lehetett ugrani.

— Művésznő melyik filmjével ugrott ki?

— Hétéves koromban — bizony már kilenc éve — nagy sztarral szerepeltem együtt, *Richard Barthelmess volt a partnerem.* Ezidőtájt sokat emlegették *Madge Toth*-ot. Egyre jobban megszerettek és a magyar színészgárdák magukkal vittek a magyar városokba is. Angolul és magyarul mondtam szerepeimet. Amerikában nagyon sok színházban, bárban, mulatóban csak magyarok szerepelnek. A híres »Original Gipsy Dance«, mely minden szezónban bebarangolja egész Amerikát, csupa magyar tagokból áll. Emlékszem *Takács* Géza, *Jankovitz* Manci, *Günther* P. Ernő, *Böck* József nevére. »Hungrian Rhapsody« néven ismeretes egy másik magyar szám az amerikai stage-ken; ennek főszereplője szintén magyar: ***Pásthy* Berta. Ő** énekelte először magyarul azt a slágert, amely azóta az egész világon elterjedt: »If I had a talking picture of you.«

— Sokat szerepeltem és nagyon jól éreztem magamat. Egy szép napon Kecskemét körül örököltünk egy kis birtokot és hazajöttünk.

(Ime: nemcsak Amerikában vannak gazdag nagybácsik, akiktől örökölni lehet. *Tóth* Magda magyarországi nagybácsitól örökölt.)

— Bizony, — folytatja *Tóth* Magda — meglehetősen angolos volt a kiejtésem, amikor hazajöttem. De nagyon sokat beszéltem magyarul és megjavult. Azt gondoltam, hogy itthon nem lépek fel, mert a gyerekszínészetből már kinőttem.

„Mégis fellépek"

— Ugy alkalmakkor azért felléptem volna, de nem rendszeresen. Nemrégen egy balatoni jótékonycélú előadáson szavaltam, amikor »felfedezett« *Kertész* Dezső, a Royal Színház igazgatója. Szerződést ajánlott fel. Nem tudtam ellenállni. Eszembe jutottak az amerikai gyerekkori szerepléseim. Mégis fellépek. Elfogadtam a szerződést. Azt hiszem, szubrettszerepeket játszom.

— Hosszú volt az út idáig. De ez mind csak kezdet volt, mert most megint kedvet érzek a színházhoz és játszani akarok.

(Rajta, a külső feltételek már megvannak!)

Baráth Ferenc

(*) Öngyilkos magyar költő. Az egyik nagy francia filmgyár öngyilkos magyar költő életét akarja filmre vinni és felkért egy magyar írónőt, hogy írja meg a film forgatókönyvét. Úgy hírlik, hogy *József* Attila életét akarják megfilmesíteni.

(*) Szombathelyi Blanka mint primadonna. *Szombathelyi* Blanka, a tehetséges fiatal színművésznő, aki nemrégen tért vissza Amerikából, szeptember elsejétől az egyik pesti mulatóhelyen lép fel. Ő lesz a mulatóhely primadonnája.

(*) »Nincs kegyelem!« Néhány évvel ezelőtt egy halálraítélt francia igazi franciás szellemességgel azt válaszolta az ítélőbírónak, hogy utolsó kéréseként szeretné megírni élete utolsó óráit. Kért egy nap haladékot. A bíróság megengedte, hogy megírja »emlékiratait.« A kéziratot elhelyezték a fegyház múzeumában. Most arról számol be az egyik francia lap, hogy megfilmesítik a halálra ítélt ember kéziratát. Címe: »Nincs kegyelem!«

Színházak szerdai műsora

MARGITSZIGETI SZABADSZINPAD: Szentiványéji álom (½9). — **MÁRKUS PARK:** Bubus (8). — **ERZSÉBETVÁROSI:** Zimberi-zombori szépasszony (8). — **ROYAL:** Iglói diákok (½9). — **KOMÉDIA:** Röhögő olimpiász (½6, 9). — **VÁROSI:** Gyöngyösbokréta (½8). — **FÉNYES CIRKUSZ:** Augusztusi műsor (4, 8).

RÁDIÓ **AUGUSZTUS 23. Budapest I. 6.45:** Torna, hírek, közlemények, hanglemezek. **Utána:** Étrend. **10.00:** Hírek. **10.20:** »Zilahi diákélet Ady Endre korában.« Irta Szunyogh Farkas (felolvasás). **10.45:** »Forgách Zsuzsanna.« Irta Vértes József (felolvasás). **12.00:** Harangszó, Himnusz, időjárásjelentés. **12.10:** A rendőrség fúvószenekara. Vezényel Szöllössy Ferenc. **Közben 12.40:** Hírek. **13.20:** Időjelzés, időjárásjelentés. **13.30:** Vöröss Sári magyar nótákat énekel, kíséri Rácz Zsiga és cigányzenekara. **14.30:** Hírek. **14.45:** Műsorismertetés. **15.00:** Élelmiszerárak. **16.15:** Az Országos Ifjúsági Tenniszbajnokság ünnepélyes megnyitása. Helyszíni közvetítés a BEAC-pályáról. Beszélő Pluhár István. **16.45:** Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. **17.00:** Hírek szlovák és magyar-orosz nyelven. **17.10:** »Balkáni és keleti népdalok.« Előadja Bonkovska Ágnes, zongorakísérettel. **17.30:** »Kémiai tűzvédelem a légoltalomban.« Irta Förster Rezső vegyészmérnök, a légoltalmi ügyosztály előadója. Az Országos Légvédelmi Parancsnokság közleménye. **18.00:** Magyarország—Olaszország főiskolai válogatott labdarúgómérkőzés II. félideje. Közvetítés a bécsi nemzetközi főiskolai játékokról. Beszél Pluhár István. **18.45:** Szórakoztató hanglemezek. **19.15:** Hírek. **19.30:** Csorba Gyula cigányzenekara. **20.20:** »Az új talpra magyar.« Zilahy Lajos csevegése. **20.40:** »Iglói diákok.« Diáktörténet négy felvonásban. Irta Farkas Imre. Vezényel Dolecskó Béla. Rendező Szüle Mihály. Közvetítés a Royal Színházból. **Az I. felvonás után kb. 21.30:** Hírek, időjárásjelentés, hírek szlovák és magyar-orosz nyelven. **A II. felvonás után kb. 22.20:** Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. **A III. felvonás után kb. 23.15:** A postavezérigazgatóság tájékoztató közlése a néprádiókészülékek forgalomba hozatala alkalmából. **00.05:** Hírek. — **Budapest II. 18.45:** Közvetítés a Gellért-szállóból. Huiczky László jazzenekara játszik. **19.30:** »Magyar emlékek a Rajna-vidéken.« Dr. Kampis Antal egyetemi magántanár előadása. **20.00:** Hírek magyar, szlovák és magyar-orosz nyelven. **20.20:** Hanglemezek. **21.30:** Időjárásjelentés. — **Telefónhírmondó. 6.45—11.20-ig:** Budapest I. műsora. **11.20—11.50-ig:** Hanglemezek. **Utána 15.25-ig:** Budapest I. műsora. **15.25—15.55-ig:** Hanglemezek. **Utána:** Budapest I. műsora. — **Közvetítőállomások.** Egész nap: Budapest I. műsora. — **Kassa. 10.00—11.00-ig:** Budapest I. műsora. **11.05:** »Régi angol utazók a Felvidéken.« Dr. Gál István előadása. **11.20:** Hanglemezek. **11.40:** Hírek magyar és szlovák nyelven. Műsorismertetés. **12.00—15.30-ig:** Budapest I. műsora. **15.30:** Varaeskay József magyar nótákat énekel. Orgován Jani és cigányzenekara muzsikál. **16.15—00.15-ig:** Budapest I. műsora. — **Rövidhullámon. 32.88 méteren. 1.00—2.00-ig:** Hírek magyar, angol, szlovák és magyar-orosz nyelven. **Közben:** Hanglemezek. **Szózat. Rákóczi-induló.**

MOZIK

ADMIRÁL (353-707. Margit körút 5. szám): **Szerelmesek** (Jeanette Mac Donald). H. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) Vas. d. e. 1/10 és 1/12-kor: **Nyugat leánya** (Jeanette Mac Donald). — **ALKOTÁS** (355-374. Gömbös Gyula u. 11.): **A Broadway angyala** (Shirley Temple). Keresd a kölyköt. Árverési hiénák. H. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **ANDRÁSSY** (124-127. Csengery u. 39. szám): **Az örök csavargó** (Mickey Rooney). Kedélyes zenebarát. H. (3/4, 3/6, 3/8, 3/10: V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) — **ATRIUM** (154-024, 153-034. Margit körút 35.): **Vihar egy kalap körül** (Heinz Rühmann). H. (1/6, 1/8, 1/10; Sz. V. Ü.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **BELVÁROSI** (384-563. Irányi u. 21.): **IX. parancsolat** (Jean Gabin). Cirmos az emberevők között (trükkf.). H. (4, 6, 8, 10; V. Ü.: jobbt. 4, 6, 8, 10; balt. 3, 5, 7, 9.) — **BODOGRÁF** (149-310. József körút 63.): **Szerelmesek** (Jeanette Mac Donald). H. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **BROADWAY** (144-212. Károly körút 3. sz.): **Szervusz Péter** (Páger, Simor Erzsi) és a kísérő műsor. H. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; Sz. V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **BUDAI APOLLO** (351-500. Csalogány utca 46. szám): **Tékozló asszony** (Hilde v. Stolz). Madonna a művészetben. (1/5, 3/7, 9; vasárnap és ünnepnap: 3, 6, 9.) — **CAPITOL** (134-337. Baross tér 32.): **Pénz áll a házhoz** (Vaszary, Bilicsi). A láthatatlan madár (túzoklesen). H. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **CASINO** (383-102. Eskü út 1. sz.): Harmadik hétre prolongálva! **Suez** (Annabella). H. (1/6, 1/8, 1/10; Sz. V. Ü.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **CITY** (111-140. Vilmos császár út 36.): **Vihar egy kalap körül** (Heinz Rühmann). H. (3/6, 3/8, 3/10; Sz. V. Ü.: 3/4, 3/6, 3/8, 3/10.) — **CORSO** (182-818. Váci u. 9. sz.): **Mi lesz veled, Andy Heardy** (Mickey Rooney). Kalózok kincse (kultúrf.). Néró és az öngyujtó (színes trükkf.). H. (1/6, 1/8, 1/10: Sz. V. Ü.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **CORVIN** (139-384, 138-988. József körút és Üllői út sarok): Prolongálva! **Szervusz Péter** (Páger Antal, Simor Erzsi) és a kísérő műsor. Híradók. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; vasárnap és ünnepnap: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **DÉCSI** (121-343, 125-952. Teréz körút 28.): **Kínai expressz** (Erich v. Stroheim). H. (6, 8, 10; Sz. V. Ü.: 4, 6, 8, 10.) — **FORUM** (189-707, 189-543, 188-528. Kossuth Lajos u. 18.): **Café de Paris** (Vera Korène). (1/6, 1/8, 1/10; Sz. V. Ü.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **GLÓRIA** (144-800. Thököly út 56. szám): **A nagy keringő** (Luise Rainer). H. (1/5, 3/7, 9; Sz.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **HOLLYWOOD** (142-455. Bethlen tér 3. sz.): **Szélhámosnő voltam** (Jean Murat). H. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) Vas. d. e. 1/11-kor: **Ujjé, a hegyekben nagyszerű** (Stan és Pan). Uj audioszkop. — **IPOLY** (292-626. Csáky u. 65.): **Tilos utakon** (Corinne Luchaire) és a kísérő műsor. Híradók. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; vasár- és ünnepnap: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **JÓZSEFVÁROSI** (134-644. Kálvária tér 7.): **Szerelmesek** (Jeanette Mac Donald). Híradók. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **KAMARA** (144-027. Dohány u. és Nyár u. sarok): **Vihar egy kalap körül** (Heinz Rühmann). H. (6, 8, 10; Sz. V. Ü.: 4, 6, 8, 10.) — **KULTUR KERTMOZGÓ** (386-193. Kinizsi ucca 16.): **A cárnő kegyence** (Pierre Richerd). Afrika bömböl (burl.). H. (Teremben: 1/6: kertben 3/8, 3/10: V. Ü.: teremben 3/2, 3/4, 3/6: kertben 3/8, 3/10.) — **LLOYD** (111-994. Hollán u. 7., a Szent István körútnál): **Három kis angyal** (Deanna Durbin). (4, 6, 8, 10: vas. és ünnep: 2, 4, 6, 8, 10.) — **NYUGAT** (127-162. Teréz körút 41. szám): **A vasöklű** (Wallace Beery). Győzedelmes Japán (konferál Pluhár). H. (1/5, 7, 1/10; V. Ü.: 2, 1/5, 7, 1/10.) — **ODEON** (130-263. Rottenbiller u. 37/b. szám): **Alibi** (Erich von Stroheim). Ismeretlen katona. Kinekeresők. H. (1/5, 3/7, 1/10; Sz.: 1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10. folyt. előad.) — **OLYMPIA** (342-947. Erzsébet körút 26.): **Tehetséges család** (Allan Jones). Egy hű barát (kultúrf.). H. (Mindennap: d. e. 11: d. u. 2, 4, 6, 8, 10.) — **OMNIA** (130-125. József körút és Kölcsey u. sarok): **Kongó** (Fekete extázis). Kieg: A vadnyugat hőse. Sportküzdelmek. H. (4, 6, 8, 10; V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) — **ORIENT** (114-926. Izabella u. és Aradi u. sarok): **A Noszty-fiú esete Tóth Marival** (Jávor, Szörényi). 100 kutya 1 sorban (Pluhár konferál). Ismeretlen katona. H. (Folyt. előad.: 1/5, 3/7, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **OTTHON** (146-447. Beniczky u. 3. és Baross u. 87. sarok): **IX. parancsolat** (Jean Gabin). Skrany úrfi kalandjai. H. (3/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) — **PALACE** (136-523. Erzsébet körút 8.): **Érik a búzakalász** (Fedák, Rózsahegyi). H. (Mindennap: 4, 6, 8, 10.) — **PÁTRIA** (145-673. Népszínház u. 13.): **Három kis angyal** (Deanna Durbin). A légkör titkai. Premierhíradó. (4, 6, 8, 10; vasárnap és ünnepnap: 2, 4, 6, 8, 10.) Vasárnap délelőtt 1/11-kor: Matiné. — **PHÖNIX** (144-434. Rákóczi út 68. szám): **Alibi** (Erich von Stroheim). Az ismeretlen katona. Világvarieté. H. (5, 1/8, 1/10; szombat, vasárnap és ünnepnap: 3, 5, 1/8, 1/10.) — **RÁDIUS** (122-008, 120-564. Nagymező u. 22—24. szám): **Kaukázusi brigád** (La brigade sauvage; Vera Korène). Híradó. (3/6, 3/8, 3/10; szombat, vasárnap és ünnepnap: 3/4, 3/6, 3/8, 3/10.) — **RIALTO** (139-497. Rákóczi út 70.): **Szerelmesek** (Jeanette Mac Donald). H. (4, 6, 8, 10; Sz. V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) — **ROYAL APOLLO** (141-972, 342-946. Erzsébet körút 45.): **Acélkaraván** (Barbara Stanwick). H. (6, 8, 10; Sz. V. Ü.: 4, 6, 8, 10.) — **SAVOY** (146-040. Kálvin tér sarok, Üllői út 4.): **Három kis angyal** (Deanna Durbin). A légkör titkai. Premierhíradó. (1/4, 1/6, 1/8, 1/10; V. Ü.: 1/2, 1/4, 1/6, 1/8, 1/10.) Vas. d. e. 1/11 kor: **M.** — **SCALA** (114-411. Teréz körút 60.): **Éjjeli kaland** (Sacha Guitry). H. (3/6, 3/8, 3/10; Sz. V. Ü.: 3/4, 3/6, 3/8, 3/10.) Nyitott tető! — **TIVOLI** (123-049. Nagymező u. 8.): **A Noszty-fiú esete Tóth Marival** (Jávor, Szörényi). 100 kutya 1 sorban (Pluhár konf.). Ismeretlen katona. H. (Folyt előad.: 1/5, 7, 1/10; Sz.: 3/4, 3/6, 3/8, 3/10; V. Ü.: 1/2, 3/4, 3/6, 3/8, 3/10.) — **TURÁN** (120-003. Nagymező u. és Mozsár u. sarok): **Tarantella** (Jeanette Mac Donald). (4 6, 8, 10; V. Ü.: 2, 4, 6, 8, 10.) Vas. d. e. 9 és 11-kor: **Nyugat leánya** (Jeanette Mac Donald). — **URÁNIA** (146-046. Rákóczi út 21.): **Halálos szerelem** (Victoria von Balasko). (5, 1/8, 1/10; V. Ü.: 3/3, 5, 1/8, 1/10.)

Rendkívüli színházi kedvezmény a Pesti Napló előfizetői és olvasói részére

Előfizetőink jegyet rendkívül leszállított áron válthatnak: »Az Est« kiadóhivatalában VII. Erzsébet-körút 19—20., tel.: 143-888, reggel 9 órától délután 5 óráig, vasárnap délelőtt 9—2 óráig.

SZERDA, aug. 23. Margitsziget: Szentiványéji álom (8½). **Városi:** Gyöngyös Bokréta (7½, rendes ár). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szép asszony (8). **Royal:** Iglói diákok (8½). **Márkus Park:** Bubus (8).

CSÜTÖRTÖK, aug. 24. Városi: Gyöngyös Bokréta (7½) (rendes ár). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szép asszony (8). **Royal:** Iglói diákok (8½). **Márkus Park:** Bubus (8).

PÉNTEK, aug. 25. Margitsziget: Vihar (8½). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szép asszony (8). **Royal:** Iglói diákok (8½). **Márkus Park:** Bubus (8).

SZOMBAT, aug. 26. Margitsziget: Vihar (8½). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szép asszony (8). **Royal:** Iglói diákok (8½). **Márkus Park:** Bubus (8).

VASÁRNAP, aug. 27. Margitsziget: Vihar (8½). **Erzsébetvárosi:** Zimberi-zombori szép asszony (5 d. u. és 8 este). **Royal:** Iglói diákok (5 d. u. és 8 este). **Markus Park:** Bubus (5 d. u. és 8 este).

HÍREK

— Hány éves a nyolcvanesztendős Herczeg?

NAPIREND

CSÜTÖRTÖK, 1943 szeptember 23. Római kat.: Tekla sz. vt. — Protestáns: Tekla: — Görög kat.: Ker. Ján. fog. — Izr.: Elul 23. Középeurópai időszámitás szerint Budapesten a Nap kel: 6 óra 31 perckor, nyugszik 18 óra 41 perckor; a Hold kel: 1 órakor, nyugszik 15 óra 52 perckor.

— Fiugyermek született Bánffy Dániel báró földmivelésügyi miniszter családjában. *Bánffy* Dániel báró földmivelésügyi miniszter feleségének kedden fiugyermeke született. Bánffy Dániel báró családjában minisztersége óta most a harmadik gyermek született meg. A földmivelésügyi miniszternek összesen hat gyermeke van, három fiu, három leány.

— Német épitészmérnök előadása a Mérnök Egyletben. A Magyar Mérnök- és Épitészegylet mü- és középitési szakosztálya szeptember 27-én, hétfőn délután félhét órakor ülést rendez, amelyen Völckers Ottó müncheni épitészmérnök tart előadást „Ház és település" cimmel.

— A gordonka és gitár kiváló szakemberei és órlási választék *Sternberg* hangszergyárban, Rákóczi-út 60.

— Az Olaszországban rekedt magyar importáruk hazaszállitása. Az olaszországi események miatt elrendelt határzárlat következtében az Olaszországban rekedt magyar importáruk felkutatásának és hazaszállitásának megkisérlése érdekében a Magyar Királyi Külkereskedelmi Hivatal felhivja mindazokat a magyar importőröket, akiknek Olaszországban már feladott vagy ugyanott elszállitásra váró, de még fel nem adott küldeményeik vannak, hogy ezeket a hivatal fuvarosztályánál: Hunyadi János-ut 1. III. em. folyó évi szeptember 25-e, szombat déli 12 óráig személyesen irásban három példányban jelentsék be. A bejelentésnek a következő adatokat kell tartalmaznia: az olasz exportőr neve, pontos cime, az áru neme, mennyisége, értéke, esetleg jele és száma, a magyar importőr pontos cime, az áru jelenlegi tárolási helye, a vételár kifizetésének módja, ideje és a magyar pénzintézet megnevezése, melynél a kifizetés eszközöltetett. *(MTI)*

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

— Hősi emlékmüavatás. A volt m. kir. 1. honvéd tábori ágyusezred és az abból alakult tüzérezredek hősi emlékmüvének avatása október 31-én tizenegy órakor a Vilmos főherceglaktanyában lesz. Az avatást megelőzőleg 9 óra 30 perckor a római katolikusok részére tábori szentmise, a protestánsok részére tábori istentisztelet lesz a laktanya udvarán. Az emlékmü-bizottság (Budapest, V., Bálvány- (Gróf Teleki Pál-)utca 22, I. emelet 3). A meghivók szétküldése céljából kéri a bajtársakat, hogy pontos cimüket mielőbb közöljék.

— Halálos idill. Véres jelenet játszódott le szerdán délután Kőbányán. A X. kerületben a városszéli telepen levő Általános Szövetkezet hentesáru üzletében Brankner József harminchárom négyéves üzletvezető tréfából ölelgetni kezdte az egyik kiszolgálólányt. A fiatal lány nem értette a tréfát, felkapta a pulton heverő henteskést és az évőlő férfi mellébe döfte. Az üzletvezetőt a mentők a Horthy Miklós-kórházba vitték, ahol a mütőasztalon kiszenvedett. A kiszolgálólányt előállitották a főkapitányságra.

— Unitárius istentisztelet és Urvacsoraosztás vasárnap. A budapesti unitárius egyházközség Kohary-utcai templomában szeptember 26-án, vasárnap őszi hálaadó istentisztelet lesz Urvacsoraosztással egybekötve. Délelőtt kilenc órakor prédikál Szent-Iványi Sándor vezető lelkész, Urvacsorát oszt Barabás István lelkész, 11 órakor prédikál Barabás István lelkész, Urvacsorát oszt Kerecki Gábor lelkész, vallástanár. Mindkét istentiszteleten Nagy Sándor orgonál.

FÓRUM

A szinház a legujabb időkig kizárólag azzal foglalkoztatta a nyilvánosságot, amit előadott és ahogyan előadta. A darabon, rendezésen és játékon kivül más anyagot a hozzászólásnak nem szolgáltatott. Ez az állapot mára gyökeresen megváltozott. Az, hogy sokkal több szó esik a szinház világáról, mint bármikor, magában csak örvendetes lenne, ha e fontos kulturtényező munkájának intenzivebb méltánylását jelentené. De sajnos nem ez a helyzet. Sokkal többet olvasunk konfliktusokról, mint produkciókról. Az igazgató a fegyelem meglazulását panaszolja a nyilvánosság előtt, a színész viszont azt, hogy nem kap müvészi becsvágyának megfelelő feladatot. Válságról beszél ez is, az is, hol a nagyobbrangu irodalmi termelés, hol a rendezés, hol a müvészi utánpótlás válságáról. Annyi összeütközés, viszály és kulisszamögötti izgalom követeti magának a publikum érdeklődését, hogy nem lenne csoda, ha ebből az érdeklődésből már nem is maradna a szinház eredeti, legitim feladatai számára. Ennek a helyzetnek meg kell változnia. Mert semmi értelme sincs, de annál több veszedelme van annak, ha a szinház magánélete pikáns érdekességeivel csinál konkurrenciát munkássága müvészi érdekességének.

*

A közlés, hogy a székesfővárosi lakáshivatalnak végre sikerült megfelelő hajlékot szerezni saját maga számára, szinte kisértően kinálkozik a maliciózus fejtegetés témájául. Ezt a kisértést azonban el kell háritani. Mert a malicia nem lenne sem igazságos, sem megokolt. Nemcsak a hivatalnak, de a közönségnek is érdeke, hogy minden szerv és intézmény birtokában legyen azoknak a feltételeknek, amelyek gátlástalan, szabatos müködéséhez szükségesek. Ezek között pedig a legelemibb a kellő elhelyezése. Végeredményben a hivatal nem magának, hanem a közönségnek dolgozik. Minden hiány és kényelmetlenség a felek számára jelent megakadást és sanyaruságot, akik érthető türelmetlenséggel várják ügyük elintézését. Ezek a gátló technikai fogyatkozások igen kiadós forrásai a tisztviselők és a közönség kölcsönösen annyit felpanaszolt idegességének. Természetes, hogy a hivatal jobban, simábban és teljesitőbben dolgozik ott, ahol ilyen kényelmetlenségek nem hátráltatják a munkájában. Ezért üdvözölhetik a lakásvárók is örömmel, hogy a lakáshivatalnak már sikerült lakást kapnia.

*

Illetékes körök szigoru intézkedést követelnek az árudiszitás megelőzésére, illetve megtorlására. Árudiszitésnek szakma nyelven azt a müveletet nevezik, mikor például a gyümölcsöt ugy tárják a közönség elé, hogy a láda, vagy a kosár tetején szép és egészséges áru mosolyog, de a vékony felső réteg alatt sokkal silányabb minőség huzódik meg. Ezért nem lehet ezt kozmetikának minősiteni. Mert nem csinál szépet a csunyából, hanem a csunyát csempészi át a szép leple alatt. A kereskedőt sohase érheti gáncs azért, ha minél tetszetősebb és vonzóbb megjelentetéssel igyekszik kelletni a portékáját. Ez nemcsak joga, hanem a saját érdekében való kötelessége is. De ez a müvelete nem érintheti az áru minőségét, ugyhogy tévedésbe ejtse a vevőt és silányabb portékát sózzon rá, mint amilyet mutattak neki. Ez nem a gusztusos tálalás, hanem gusztustalan machináció.

— Üzenet külföldi magyaroktól. A Magyar Vöröskereszt polgári tudósító szolgálatához (Budapest, VIII., Baross-utca 15) több üzenet érkezett külföldről olyanok részére, akiknek jelnlegi tartózkodási helye ismeretlen. Récsei Zoltán, szül. 1906 március 6-án (utolsó lakcime: Budapest, Zsigmond-utca 23) Amerikából, Földes Pál (Bp., III., Lajos-utca 41) Newseelandból, Anday Irén (Bp., Erzsébet-tér 3) Amerikából, Grábler Sándorné (Bp., Petőfi Sándor-utca 8) Angliából, Wawrinszky Károlyné (Bp., Uri-utca 42) Egyiptomból, Lányi Dezsőné (Bp., Menkina János-utca 14) Amerikából, Kolb Vivian Katalin (Bp., V., Zoltán-utca 16) Amerikából, Székely János (Bp., Zoltán-utca 12) Amerikából, Buday Kálmán (Bp., Lánchid-utca 6) Amerikából, Horváth Lajosné (Bp., Sarkantyu-utca 31) Cubából, Vajda Julia (Bp., Hungária-körut 152) Amerikából, Deszberg Jakabné (Bp., Gróf Zichy Jenő-utca 1) Braziliából, Simon Erzsi és Guszti (Bp., Zsitvay Leó-utca 20) Santiagóból, Szabó Mária (Bp., Hunyadi János-ut 5) Angliából, ifj. Somlyai Árpád (Bp., XIII., Jász-utca 126) Angliából, Le Frances Warburton (Bp., Zrinyi-utca 1) New-Seelandból, Hollóné Mária (Bp., Hajcsár-ut 91) Kaliforniából, Mocsányi Margit (Bp., Széchenyi-rakpart 7) Braziliából, Hencz János kefekötő (Nagyszentmiklós) Kanadából, Szántó Láng Sománé (Bp., Rákóczi-ut 51) Braziliából, Pandovichné Szidónia (Békésszentandrás) Kanadából, Miller Ilona, szül. 1917 (Nagykapos) Amerikából, Kraholetz Ferenc, szül. 1895 (Bp., Wekerle Sándor-utca 19) Amerikából, Kovács Rózsa, szül. 1878 (Bp., Rákóczi-ut 81) Amerikából, Balkányi Ella (Bp., Forint-utca 12) Ausztráliából, Etler Béla (Bp., III., Cserje-utca 10) Angliából, Kovács Ferencné Margit, szül. 1897 (Bp., IX., Páva-utca 22) Amerikából, Pokorny Antalné, szül. 1907 (Bp., Dohány-utca 74) Amerikából, Görög Elza, szül. 1893 (Bp., Barcsay-utca 3) Amerikából, Révész József, szül. 1886 (Bp., V., Sziget-utca 5—7) Amerikából és Balla Zsigmondné (Bp., Váci-utca 12) Palesztinából kapott üzenetet.

— Öngyilkossági kisérlet. Kedden este a nyugati pályaudvar III. osztályu várótermében luminállal megmérgezte magát Ruszin Julia 21 éves ápolónő. Az életunt nőt a mentők a Rókus-kórházba vitték.

— Közlekedési balesetek. A Vilmos császár-ut 18. számu ház előtt egy taxi elütötte Tóth László 17 éves nyomdásztanoncot. Az elgázolt fiatalembert a Rókusba vitték. — Stefanovits Lipót 43 éves magántisztviselőt a Baross-téren elgázolta egy 44-es villamos. Koponyatöréssel, sulyos állapotban vitték a Rókus-kórházba. — A Berlini-téren egy 90-es villamos elütötte Váradi Teréz 30 éves munkásnőt, aki át akart bujni a sineken álló két villamos között. A mentők sulyos állapotban vitték a Magdolna-kórházba.

— Házasság. *Mindszenthy* István, a rádió és a grammofonlemezek ismert magyarnóta-énekese szerdán délután tartotta esküvőjét a Calvin-téri ref. templomban *Horváth* Juliával. Tanu volt: *Marnitz* Frigyes és *Herédy* Gyula dr. A fiatal párt a müvészvilágból számosan keresték fel jókivánataikkal.

Benedek István és *Weisz* Zsuzsanna házasságot kötöttek.

ÉVEK - NAPOK

Szeptember 23

1801-ben halt meg Pray György, Magyarország királyi történetirója. A jezsuitarend tagja volt s a bécsi Theresianumban a költészetet tanitotta, ugyanakkor pedig az ifju Sálm herceg nevelője is volt. Utóbb teológián tanitott Győrött, Nagyszombatban és Budán. 1760-ban, mikor a jezsuita-rendet felosztották, Mária Terézia „Magyarország történetirójává", majd a budai egyetemi könyvtár első őrévé nevezte ki. Később a stallum literariumot kapta meg a nagyváradi káptalanban. Tudományos történetirásunk egyik megalapitója volt. Ő fedezte fel legrégibb összefüggő szövegü nyelvemlékünket, a tizenharmadik század elejétől, II. Endre korából való. Halotti beszédet egy Árpád-kori latin miséskönyvben, melyet Toldy Ferenc Praykódexnek nevezett el róla.

— Kik épitkeznek? Szendy Károly polgármester legutóbb a következő nagyobb épitkezésekre adott engedélyt: Asztalos László III., Sarolta-utca 2, kétemeletes ikerház, négy lakással, Royal Ipari és Kereskedelmi Rt. IX., Illatos-ut 38230/3. hrsz. hatlakásos lakóház és Padra Sándor II., Lévai-utca 9/a kétemeletes ikerház 12 lakással. Ezenkivül a polgármester a következő földszintes családi házak épitését engedélyezte: Aszódi István és neje X., Várgede-utca 16, egy lakással, Tóth Lajosné XIV., Szuglói-utca 97, egy lakással, Fodor Márton III., Szeréna-ut 6/a egy lakással, Lovas Illés és neje XI., Ercsi-ut 106, egy lakással, Simon Ferenc X., Óhegydülő Kerecsényi-ut, egy lakással, Bánhidy Józsefné XIV., Egressy-ut 151, két lakással, Kővári Rezsőné, X., Mongol-utca 26, három lakással.

VIZÁLLÁS

A földmivelésügyi minisztérium vizrajzi intézete jelenti:

A Duna Strudenig, Gönyü—Esztergom és Dunapentele—Apatin között árad, máshol apad. Igen alacsony vizállásu. Szerdai vizállás: Schärding 298 cm 30%, Passau 415 cm 19%, Struden 250 cm 19%, Krems 216 cm 16%, Bécs 193 cm 15%, csütörtökön 230 cm 20%, Pozsony 227 cm 17%, Gönyü 136 cm 15%, Komárom 162 cm 15%, Esztergom 150 cm 17%, Budapest 181 cm 17%, csütörtökön 183 cm 17%, Paks 189 cm 15%, Baja 220 cm 15%, Mohács 240 cm 13%, Bezdán 274 cm 11%, Gombos 211 cm 15%, Palánka 207 cm 19%, Ujvidék 265 cm 19%. — A Tisza Visk—Tekeháza és Tiszafüred—Szolnok között árad, másutt apad. — A Balaton Siófoknál 59 cm 54%. — A Velencei-tó Agárdnál 85 cm 41%.

— Két és félévi fegyház revolveres merénylet miatt. Bodonyi István 29 éves kispesti lakos mult év november 17-én, átkártyázott éjszaka után ittasan tért háza. Összeszólalkozott a vele közös háztartásban élő Pordány Imrénével s ennek hevében pisztolyával az asszonyra lőtt. A golyó csak kisebb sérüléseket okozott. A pestvidéki törvényszék Bodonyit szándékos emberölés büntettének kisérlete miatt két és félévi fegyházra itélte. A tábla szerdán az itéletet helybenhagyta.

— Férfihulla az óbudai ingyenuszodában. Az óbudai ingyenuszodát minden összel kiemelik a Dunából. Kedden kezdték el ezeket a munkálatokat és kiemelés közben az uszoda padlózata alatt felismerhetetlen férfihullát találtak. A rendőrorvosi megállapitás szerint a holttest körülbelül féléve lehetett a vizben. A halott kilétét kutatja a rendőrség.

— Másfélévi börtönre itélték a politizáló cipészt. A debreceni törvényszék izgatásért másfélévi börtönre itélte Kathy József 50 éves hajduböszörményi cipészmestert, aki egy alkalommal a szovjetrendszert dicsőitette. A Kuria most az itéletet helybenhagyta.

Rendeletek a hivatalos lapban

42.000/1943. K. M. sz. alatt a böröndös és bőrdiszmüves, valamint övkészitő iparban és kereskedelemben felszámitható legmagasabb haszonkulcsok megállapitásáról.

42.960/1943. K. M. sz. alatt a Nemesacél Egyezmény keretében nem tartozó nyers és félkészacélok és acélgyártmányok legmagasabb eladási árának megállapitásáról.

47.700/1943. K. M. sz. alatt az állati szervek legmagasabb árának, továbbá a husvizsgálatot végző személyek és szedők dijának megállapitásáról.

Korszerű konyha

A JÓ GAZDASSZONYNAK

tudnia kell, hogy igyekezni kell a paradicsombefőzéssel, mert mostanában sok, teljesen beérett paradicsom érkezik a piacra. A befőzésre használt közönséges paradicsom ára 100—140 fillér kilónként.

—

NAGYVÁSÁRTELEPI ÁRAK

Burgonya: nyári rózsa és Gülbaba 30.55, őszi rózsa 29.50, Ella és sárga 26.35, Woltmann 24.80, Krüger 23.75. — Zöldség és zöldfőzelék: vöröshagyma 27.23—31.90, fokhagyma 69.04—86.32, fejejskáposzta 50—80 fillér kg-ként. — Gomba: csiperke kg 800—1400.

—

CSARNOKOK

Kicsinybeni árak. HUSNEMÜ: marhahus 510; borjuhus 540; juhhus 450; sertéshus: karaj 630—690, comb, lapocka, tarja 510—550, oldalas 380, háj 530, zsir 560; élő baromfi: tyuk 560, csirke 680; tisztitott baromfi: tyuk 680, csirke 800; hal: ponty, élő 600, nem élő és jegelt 570. — TOJÁS friss 580. — TEJTERMÉK: teavaj 970—1010, tejfel 280, sovány tehéntúró 160. — BURGONYA: nyári rózsa és Gülbaba 35, Ella 31.

PÉNTEK

Ebéd: Julienneleves vegyes aszalt zöldségből, zöldbabos lecsó, tört burgonya.

Vacsora: Rakott ponty, sajt, szilva.

JULIENNELEVES

A száritott metélt zöldséget 3—4 órát hideg vizben ázni hagyjuk, ha megduzzadt, puhára főzzük és annyi vizzel öntjük fel, hogy 2½ deci leves jusson egy személyre. Tálalás előtt személyenként egy-egy Yestor-husleveskockát olvasztunk fel a forró levesben.

ZÖLDBABOS LECSÓ

Egy kiló szálkátalanitott zöldbabot 5 cm-es darabokra vágva, forró sósvizben csaknem puhára főzünk. Zsiron apróra vágott hagymát megfonnyasztunk, megszórjuk kevés füszerpaprikával, hozzáadunk ½ kiló szeletelt zöldpaprikát, ha puha, ¼ kiló meghámozott, felszeletelt paradicsomot és puhára főzzük. A puhára főtt zöldbabot leszürjük és összefőzzük a lecsóval. Tört burgonyát adunk hozzá.

RAKOTT PONTY

A megtisztitott, jól megmosott, hosszában kétfelhasitott pontyot 2—3 cm-es széles szeletekre vágjuk, besózzuk és egy óráig állni hagyjuk. Zsirral vagy margarinnal kikent tüzálló edénybe ujjnyi vastagon karikára vágott főtt burgonyát rakunk. Ennek telejére helyezzük szép sorjában a pontyszeleteket, melyeket piritott hagymával és paprikás tejfellel leöntünk és forró sütőben 40 percig sütjük.

— Halálozás. *Róna* Tibor fővid szenvedés után, 29 éves korában Mátralucán elhunyt. Temetése 23-án csütörtökön Budapesten lesz.

Mély fájdalommal jelentjük, hogy özv. *Landberger* Rafaelné 82 éves korában elhunyt. Temetése csütörtökön délután ½2 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben. Nyugodjék békében.

Néhai *Gergely* Jenőné szül. *Scherer* Margit sirkőfelavatása vasárnap, szeptember 26-án délelőtt ½12 órakor lesz (17/c., 23. sor, 16. sirhely).

Frey Miksa gyarmatárukereskedő elhunyt. Temetése ma déli 12 órakor lesz a rákoskeresztúri izr. temetőben.

— Idénykorlátozások a személyhajózásban. A MFTR közli, hogy szeptember 22-től kezdve a helyihajó Budapest—Pálffy-térről Pünkösdfürdőre és a Felső-Margitszigetre utolsó járatban 19 órakor indul. Az átkelési hajó pedig Óbuda és Hungária-ut, továbbá pesti Margithidtő és Alsó-Margitsziget között 19 óráig közlekedik.

LATABÁR, TOLNAY, SZILASSY kacagtató filmje
Szerencsés tolás
Két kedves betörő vidám kalandjai
Duna ✧ Bethlen ✧ Csaba

Sziporkázó szellem, izgalmas bünügy, színészi csúcsteljesitmény!

MICHEL SIMON, JEAN PIERRE AUMONT, MEG LEMONNIER
Kolczonay-film
Ma premier: Scala

SZINHÁZ

Mi az igazság?

Pirandello az Uj Magyar Szinházban

1.

Luigi *Pirandello* még sokkal közelebb áll hozzánk (csak néhány éve halt meg) semmint hogy az idő már kirostálhatta volna munkái közül a kisérleteket, amelyeken keresztül eljutott remekmüveihez. A közönség számára még minden szinmüve egyaránt ujszerü. Alakjai, témái a szinpadon idegesitően nyomasztóak, tulságosan elvontak, gondolatiak. A *IV. Henrik*-kel és a *Hat szerep*-pel egy-egy kitünően sikerült előadás már meg tudja közeliteni a közönséget, ezzel a két nagy művével már a siker is találkozott. De a nagy ujitó többi tiz-tizenöt szindarabját legfeljebb udvariasan megtapsolja a nézőtér, még nem szereti igazán.

Igaz, hogy Pirandello nem is tartozik a sima, szeretetreméltó szerzők közé: örömmel hozza zavarba nézőit és gyakorta kacag a szemükbe. Shaw olaszba ojtott rokonának mondhatnók, ha egy nagy különbség meg nem akadályozná: Shaw ugyanis az álarcok letépése után rendszerint eljut az igazi ember igazi arcáig, Pirandello soha. Legvégül is csak álarcot mutat fel, akárhogyan levetkőztette is az embert. Nem véletlen, hogy kiadója *Meztelen álarcok* (Maschere nude) cimmel gyüjtötte össze és adta ki szinmüveit.

2.

Korai munkái között szerepel a *Cosi é, se vi pare*, amelyet az Uj Magyar Szinház *Mi az igazság?* cimmel mutatott be. Párbeszédes formában irt, de inkább könyvbe, mint szinpadra kivánkozó példázat az igazság viszonylagosságáról. *Az igaz, amit annak tartunk: ugy van, ahogy vesszük.* Ez a tartalma és mondanivalója a háromfelvonásos parabolának.

Meséje egy olasz kisvárosba visz. Az uj prefektusi titkár különös, zárkózott házasélete, feleségének és édesanyjának szokatlan idegenkedő viszonya felkelti a kisvárosi társaság kiváncsiságát és pletykaszomját. Ahogy lassan feszegetni, bontogatni kezdik a családi titkokat, sulyos szerencsétlenség árnyéka merül fel; a vő, Ponza, és az anyós, Proláné, őrültséggel, lelki zavarodottsággal vádolják egymást; de kideríthetetlen, melyikük a terhelt s milyen családi titkot rejt a félig kibogozott történet.

Ebben a darabban még csak Laudisi hordozza azt a metafizikai nyugtalanságot, amely később minden pirandellói müben visszatér. Benne, s a hires tükörjelenetben jelentkezik legteljesebben a kétkedő hang, a minden igazságban csupán viszonylagosságot sejtő és érző szerző. Lamberto Laudisi talán egy kissé önarckép is. A szerző gondolatait, véleményeit ez a figura hordozza a legvilágosabban. Mindvégig fölénnyel leplezi kisértő izgalmát és keserü nevetésekbe fojtja borzongását, amikor beigazolódni látja meggyőződését, hogy nem lehet bizonyosságot szerezni, minden igazság csak akkor az, ha hiszünk benne.

3.

Ebből a rövid és felületes elemzésből is kitünik, hogy a darab merőben gondolati munka, elméleti tartalommal: elvont, iskolás tétel bizonygatása. Természetesen ragyogó és pompás okfejtéssel, körmönfont helyzetforgatással, hiszen Pirandello itt is az a nagy irómüvész és gondolkozó, mint máshol. Ez a darabja azonban valamennyi müve között a legkevésbbé dráma, s igy a szinpadon kisebb az élete és ereje, mint könyvben. A történet nem halad előre, egy pont körül forog, s a játék minden szereplője változatlanul ugyanaz és ugyanolyan a harmadik felvonás végén is, mint az első percben volt. A téma tulajdonképpen az első felvonásban már lezárul: a másik két felvonás csak ugyanazt az anyagot forgatja, ismétli, szinezi, világitja, mint az első. A mese néhány fordulat után kérdőjellé kanyarodik és Laudisi nevetése biggyeszt pontot a kérdőjel kanyarulata alá.

Nem elégitett ki a darab, nem sodort magával. Ami szinszerü benne, az javarészt rémjáték s nem különösebben érdekes, ami pedig elméleti, az nem forr össze annyira a játékkal, hogy különvalónak ne éreznők. Itt még nem keveredik a gondolat és a játék oly mesterien, mint Pirandello más, jelentékenyebb müveiben. Kitünő előadásban talán néha éreznők a hátgerincünkön végigfutó borzongást, amikor szemünk előtt tetszik fel, hogy hiába hajszoljuk a teljes, tiszta, maradéktalan, kétségmentes igazságot, *mindnyájan másként és másnak látjuk egymást s még magunkat sem ismerjük tökéletesen* ... De ennek a megrendülésnek a felkeltésével az Uj Magyar Szinház teljesitménye adósunk maradt.

4.

Ebben a darabban, mint majdnem valamennyi Pirandello szinmüben, nem emberek szerepelnek, csupán kisérleti lények. Talán épp emiatt *Siklóssy* Pál dr. rendezése csaknem bábjátékszerüre hangolta az előadást. A szereplők minden szavukat erős játékkal, mozgással kisérik, a szót még egy és még egy mozdulat huzza alá, ugyhogy ha visszagondolunk a szinpadi képre, tulnyomóan sok lengő, remegő, rángatózó gesztust látunk magunk előtt. A kisvárosi figurák a tuljátszás következtében majdnem torzképekké alakulnak s emiatt a játék időnként bohózati pillanatokat érint.

Laudisi alakjában csak a fölényt látjuk, a töprengő izgalom elsikkad. Tükörjelenete a darab döntő pontja, ezt nem lehet könnyedén játszani. Agazzi tanácsos a komolytalanságig tuljátssza a méltóságot. Ponza, az uj prefektusi titkár első megjelenésekor az egyszerüség, a kissé visszafojtott izgalom helyett, halálsápadt arccal, feldultan lép be, eltorzult hangokon beszél, ferde, tört magatartása, tétova mozdulatai őrültet sejtetnek. Ezzel megoldhatatlanná teszi második felvonásbeli feladatát, amikor meg kell játszania az őrültet s utána hirtelen visszatérve az első felvonásbeli józan hangjához, kijelenteni, hogy csak játszott. Ponza ehelyett mindvégig vergődő terheltet alakit.

Ezek a leginkább szembetünő eltérések a darab és az előadás között, de általában s a tévedések ellenére is becsülni való az igyekezet, amellyel az együttes felkészült a nehéz feladatra.

Halassy Mariska tartózkodó egyszerüsége nagyon jó. Szivhez szólóan formálja meg Prolánét, rokonszenves alakitásának hangulata van. Laudisit az intelligens játéku *Földényi* László, Ponzát a népszerü *Perényi* László, Agazzit *Harsányi* Rezső alakitotta. Agazzinéban a régen látott *Simonyi* Mária lépett fel. Érdekes és jó Sirelliné szerepében *Fülöp* Viola. Jól illeszkedett az együttesbe a tehetséges *Bors* Kató. *Bordás* Rózsi, *Csatay* Janka, *Pataky* Miklós, *Ihász* Aladár és *Sugár* Lajos játszotta a többi fontos szerepet.

A kissé régiesen hangzó forditás *Fáy* E. Béla munkája, a jó diszlet *Bercsényi* Tibor terve.

I. V. E.

Zenevilág

A Magyar Müvelődés Háza október elején kis operaelőadásainak sorozatába iktatja Mozart, „Bastien és Bastienne" cimü dalmüvét Berg Ottó vezénylésével Raffay Erzsi, Nagypál László és Komáromy Pál szereplésével. A Mozart-operával egy estén kerül szinre Gluck „A részedett kádi" cimü vigoperája, a tavalyi repriz közreműködőivel.

A Filharmóniai Társaság erdélyi hangversenyeiről nagy elismeréssel irnak a marosvásárhelyi, nagyváradi és kolozsvári ujságok.

Bisztriczky Tibor, a Zenemüvészeti Főiskola uj hegedütanára megkezdette működését a főiskolán.

Ungár Imre, a kiváló zongoramüvész, október közepén tartja az uj szezonban első budapesti hangversenyét.

Csak röviden

A Madách Szinház igazgatósága közli, hogy a *Hamlet* meghirdetett vasárnap délutáni előadásai — *Várkonyi* Zoltán tulterhelése miatt — elmaradnak. Az előzetesen megváltott jegyeket a pénztár átcseréli vagy visszaváltja.

*

A Vigszinházban kosztották a szezonkezdő darab szerepeit. Somlay Artur, Tolnay Klári, Lázár Mária és Dénes György játssza Fendrik Ferenc „Két hét boldogság" cimü vigjátékának főszerepeit. A bemutatót csak október közepére tervezik a „Fekete Péter" változatlan sikere miatt.

Szenzációs uj revü **Uj figurák** Türk Berta Fekete Pál Misoga Premier szombaton a **Komédiában**

Szeptember 27-én megismétlik a cirkuszi Kivánsághangversenyt

Szinte példa nélkül az a siker, amely a Magyar Vöröskereszt rendezésében a magyar müvészek estjét kisérte a Fényes-cirkuszban. Már az első nap elkapkodták a cirkusz összes jegyeit és ezért az a kivánság merült fel minden oldalról, hogy ismételjék meg a cirkuszi müvészestet. A Magyar Vöröskereszt és *Fényes* György, a cirkusz igazgatója szivesen engedett a kérésnek és szeptember 27-ére tüzték ki a második cirkuszi müvészestet, amely azonos az első müsorral. *Karády* Katalin, *Szeleczky* Zita, *Orosz* Julia, *Fellegi* Teri, *Kelly* Anna, *Simor* Erzsi (aki ismét lovon énekel), *Sárdy* János, *Latabár* Kálmán, *Cselényi* József, *Ujlaky* László, *Legenyei* József, Pécsi Öregdiákok szerepelnek a müvészlista élén, mig a cirkuszi attrakciók közül *Matthies* tüzugró tigrise, *Bob Cimze* motoros légtornászok és *Rivelsék* illeszkednek a nagy előadás kereteibe. A teljes tiszta bevétel a Vöröskereszt nemes céljait szolgálja, jegyek a pénztárnál még kaphatók.

* **A Magyar Müvelődés Házában** hétfőn este elmaradt V. I. bérletsorozat első előadását szeptember 27-én, hétfőn este 1/26 órakor tartják meg ugyanazzal a müsorral. A V. I. bérletek és a megváltott jegyek erre a napra érvényesek.

Kreutzberg-táncest 5-én

Uj müsorral Magy. Müv. Házában 7 óra. Jegyek péntektől Városi Sz.. Koncert, Harmónia és jegyirodákban. (Bel Canto-rendezés.)

SZINHÁZAK MÜSORA

NEMZETI SZINHÁZ: Szilágyi Irma (½7).
NEMZETI KAMARASZINHÁZA: Tacskó (½7).
MÜVELŐDÉS HÁZA: Az urhatnám szolgáló; A tékozló fiu; Angelika (½6).
MADÁCH SZINHÁZ: Hamlet (½7).
VIGSZINHÁZ: Fekete Péter (½7).
UJ MAGYAR SZINHÁZ: Mi az igazság? (½7).
ANDRÁSSY SZINHÁZ: Egy nap a világ (½7).
FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ: Egy boldog pesti nyár (6)
VIDÁM SZINHÁZ: Ballépés jobbra (½7).
KOMÉDIA ORF.: „Szór a szitába ..." (½7).

MOZI

Kulisszatologatóból operaénekes

A müvészet egyetlen ágában sem voltak olyan csodálatos karrierek, mint az operaénekesek között. Nem egy szegény, egyszerü ember lett a hangja révén egyszeriben világhirü müvész. Ilyen különleges énekes-karrierről szól a Szerencse fia cimü uj olasz film, mely bemutatja, hogyan lesz egy kulisszatologatóból ünnepelt énekes.

Ez a siker!

(Mit irt az Ujság?)

MAKRANCOS HÖLGY

Karády Katalin bebizonyitotta, hogy ugyanolyan pompás vigjátékban, mint drámában. Kedves ötletek egész sora diszíti a filmet.

5. premierhét: Scala

ANYÁMASSZONY KATONÁJA

Rendkivül mulatságos film az ujoncélet gyönyöreiről és keserveiről. (Szilassy. Pelsőczy. Bilicsi. Mály).

15. premierhét: Deák, Kaszinó

Ezt nézzük meg!

KÖZGAZDASÁGI UJSÁG

Aláirták a magyar-finn áruforgalmi és fizetési megállapodást

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti: A magyar-finn áruforgalmi és fizetési megállapodás megujitása céljából az utóbbi napokban Budapesten lefolytatott kereskedelempolitikai tárgyalások kedden befejeződtek. A megbeszélések eredményeképpen létrejött uj megállapodás a folyó évi augusztus 15-én lejárt korábbi megállapodás helyébe lép. Az uj megállapodás egy évre szól és jelentékeynen kiszélesiti a két ország között lebonyolódó áruforgalmat. Lehetővé teszi nevezetesen, hogy magyar buza és liszt kivitele által Finnország közélelmezésének segitségére siethessünk. Finn részről ezzel szemben jelentős mértékben növeltettek a fa- és papiripar, valamint egyes fémek Magyarországba való kivitelére vonatkozó kontingensek.

Az uj megállapodást kedden este irta alá a külügyminisztériumban a finn kormány nevében Jalanti Tauno rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, a magyar kormány nevében pedig Nickl Alfréd rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter.

Miniszteri körrendelet a mezőgazdasági munkafegyelemről

A földmivelésügyi miniszter körrendeletet adott ki a szerződésen vagy honvédelmi munkakötelezettségen alapuló mezőgazdasági munka teljesitéséről és a munkafegyelemről. A körrendelet előirja, hogyha a munkások a munkahelyen nem jelennek meg, vagy onnan jogosulatlanul eltávoznak és ha azt a községi elöljáróság nem tudta megakadályozni, a munkásokat köteles késedelem nélkül karhatalommal kivezéttetni. Rámutat a körrendelet arra is, hogy milyen különbségek vannak a szerződéses mezőgazdasági és a honvédelmi munkások között. Ha a karhatalommal előállitott mezőgazdasági munkás a munkát nem folytatja, hanem szabotál, vagy ujra elszökik, internálni kell és a katonai vezetés alatti tarcsapusztai mezőgazdasági munkatáborba kell irányitani. A körrendelet részletes utasitásokat ad a hatóságoknak arra nézve is, hogy az eljárásokat illetően melyik elöljáróság illetékes.

Uj ezerlévás bankjegyek Bulgáriában

Szófia, szeptember 22. A bolgár nemzeti bank különleges papirból készült, vizjeggyel ellátott uj ezerlévás bankjegyeket hoz forgalomba. A bankjegy egyik oldalán az elhunyt király képe és a nemzeti cimer látható, a másik oldalán pedig a Rila kolostor. Az uj bankjegy szine kávébarna és narancssárga lesz.

Összehivták a szövetségesek végleges fizetési ügyeinek konferenciáját

Stockholm, szeptember 22. A *Financial News* londoni ujság jelentése szerint október hónap folyamán Washingtonba összehivják a szövetségesek legjelentősebb pénzügyi szakértőit, hogy kidolgozzák egy végleges fizetési terv módozatait.

PÉNZ ÉS TŐKE

Külföldi tőzsdék

NEWYORK. (Keddi zárlat.) Baltimore & Ohio 7¼, Newyork Central 17.625, Pennsylv. Railroad 27.875, Allied Chemical 154, Amer. Smelt. 41, Am. Teleph. 155.875, Am. Tobacco 61, Anaconda Copper 27, Bethlehem Steel 60½, Chrysler Corp. 82.875, General Electric 38.625, General Motors 53½, Intern. Teleph. 14¾, Radio Corp. 10.625, Shell Union 25¾, Standard Oil 59.875, U. S. Rubber 45.375, U. S. Steel 54, Westinghouse Electr. 96¼, Woolworth Corp. 39½.

Valuták és devizák

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMAI

VALUTÁK: Szlovák korona (csak 20 koronás és annál kisebb cimlet) 11.45—11.75, svájci frank 79.60—80.60, svéd korona (csak 50 koronás és annál kisebb cimlet) 81.70—82.70.

DEVIZÁK: Amsterdam 180.07½—181.40, Athén 2.21—2.24, Belgrád 6.78½—6.83½, Berlin 135.70—136.70, Pozsony 11.64—11.78, Brüsszel 54.28—54.68, Bukarest 2.75—2.82, Istanbul 268.68½—270.66½, Kopenhága 70.84—71.36, Madrid 32.00—32.24, Oslo 77.10—77.67, Páris (Vichy) 6.78½—6.83½, Prága 13.57—13.67, Szófia 4.14—4.17, Stockholm 82.00—82.80, Zürich 79.80—80.60, Helsinki 6.87—6.93, Zágráb 6.79—6.83.

Amsterdam, Belgrád, Brüsszel, Oslo átutalások a magyar-német devizakompenzáció keretében történnek, kivéve azokat a régi tartozásokat és követeléseket, amelyeknek elszámolásáról külön rendelkezések intézkednek.

Külföldi zárlatok

AMSTERDAM. Brüsszel 30.11—30.17, Zürich 43.63—43.71, Stockholm 44.81—44.90.

ZÜRICH. Páris 5.80, London 17.32½, Newyork 431.—, Brüsszel 69.25, Madrid 39.75, Amsterdam 229.37½, Berlin 172.55, Stockholm 102.66¼, Oslo 98.62½, Kopenhága 90.37½, Szófia 5.37½, Prága 17.30, Zágráb 8.75, Istanbul 3.50, Bukarest 2.37½, Helsinki 8.77½, Lisszabon 17.71¼, Buenos Aires 95.—.

ÉRTÉKPIAC

A szerdai értékpiacon a következő árfolyamokat jegyezték:

	Előző zárlat	Előfordult kötések	zárlat
Nemzeti B.	—	—	432.—
Hitelbank	136.5	—	136.5
Magy. Bank	96.5	—	96.5
Leszámitoló	98.—	98	98.—
Bauxit	772.5	—	772.5
Cementia	—	—	303.—
Aszfalt	—	—	19.—
Nagybátonyi	85.—	85	85.—
Ganz	78.—	—	78.25
Rima	347.3	—	347.3
Schuller	—	—	120.—
Sopr. vas.	—	67.5	67.5
Hofherr	44.—	46	46.—
Levante	2.8	—	2.8
Trust	142.—	—	142.—
M. cukor	375.25	—	375.25
Georgia	65.5	—	65.5
Fősör	—	—	131.25
Királysör	—	—	404.—
Pannonia sör	35.—	—	35.—
Gyapjumosó	34.2	—	34.2
Szeg. kender	—	311.75	311.75
Gumi	136.5	—	136.5
Vasuti forg.	68.25	—	68.25

Államadósság, kötvények, záloglevelek: Népszövetségi font 147.5 147.5. Kényszerkölcsön (86.—) 86.—. 1911. évi főv. kötv. (20.25) 20.25. 1914. évi főv. kötv. (607.5) 607.5. 1941. évi 4½% (78.—) 78.—. 1942. évi 3% (57.1) 57.1 57.1.

ÁRUPIAC

Gabonatőzsde

A szerdai gabonatőzsdén a magpiac forgalma rendkivül csekély volt és csak néhány cikkben cseréltek gazdát kisebb tételek.

TÉNYLEGES KÖTÉSEK. Sárgarépa 150 q 21, 150 q 22 kisalföldi.

Gyümölcspiac

GYÖNGYÖS. Kékszilva 60—120, sárgadinnye 40—46, görög 40—46, saszlaszőlő 210—230, szőlőskertek királynője 220—230 fillér kg-ként. — A gyenge felhozatalt vontatott kereslet mellett szilárd árakon, kizárólag belföldi számlákra vásárolták fel.

KECSKEMÉT. Körte Ia 130—160, IIa 70—100, őszi aszaló szilva 75—85, vegyes alma Ia 120—150, IIa 60—80, saszlaszőlő 200—210, oporto 170—180, szőlőskertek királynője 240—250, zöldpaprika, hegyes 50—60, tölteni való 40—60, paradicsom 60, tök 40—50 fillér kg-ként. — Igen élénk kereslet mellett szilárd volt a helyzet, a felhozatal gyenge volt.

JÁNOSHALMA. Körte Ia 80—110, IIa 60—80, IIIa 40—60, alma Ia 60—110, IIa 50—60, IIIa 40—50, aszaló szilva 60—80, szőlőskertek királynője 180—200, saszla 170—190, oporto 170—180 fillér kg-ként. — Felhozatal közepes, a kereslet élénk.

A szerkesztésért és kiadásért
Dr. BAGYÓ JÁNOS
felelős
KIADÓTULAJDONOS:
AZ UJSÁG RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ALAPITOTTA:
Dr. ÁGAI BÉLA

Korszerű konyha

A JÓ GAZDASSZONYNAK

tudnia kell, hogy a keddi piacon olcsóbb volt a fejessaláta. Szabadföldi salátát darabonként 14—20, melegágyit 20—70 fillérért kínáltak.

NAGYVÁSÁRTELEPI ÁRAK

Vöröshagyma, makói, I. oszt. 29.63, II. oszt. 24—53, fokhagyma 68.82—89.84, petrezselyemgyökér 36—54, tojás 388—396, csiperkegomba 600—1000 fillér kilónként.

CSARNOKOK

Vásárcsarnokok és nyilt piacok kicsinybeni árainak jegyzése: HUSNEMÜ: marhahus 370; borjuhus 380; serléshus: karaj 430—470, comb, lapocka, tarja 350—370, oldalas 260, zsirszalonna 314—334, háj 360, zsir 380; juhhus: hátulja 240—270, eleje 180—210; élő baromfi: tyuk 420, csirke 480; tisztított baromfi: tyuk 470—503, csirke 550—589, sovány kacsa 490, sovány liba 510; hal: ponty, élő 400—440, jegelt 380—420. — TOJÁS: friss 420. — TEJTERMÉK: teavaj 770, tejfel 230, tehénturó, sovány 130, félkövér 150. — BURGONYA: Gülbaba 27, őszi rózsa 26, Ella 23. — ZÖLDSÉG ÉS ZÖLDFÖZELÉK: vöröshagyma 30—35, fokhagyma 99, sóska 120—200, paraj 36—80, fejeskáposzta 44—56, kelkáposzta 48—67, sárgarépa 28—40, petrezselyemgyökér 53—68, kalarábé 56—78, uj kalarábé, drb 120—160, fejessaláta 14—70, hónapos retek, csomója 24—120. — GYÜMÖLCS: alma 220—660, narancs 520—700, citrom, drb 30—40. — GOMBA: csiperke, 10 dekánként 88—120 fillér.

CSÜTÖRTÖK

Ebéd: Tavaszi leves, vagdalt bifsztek sóskamártással, hadi mézeskalács.

Vacsora: Burgonyalepény gombamártással.

TAVASZI LEVES

Spenótot, sóskát vagy fejessaláta külső leveleit ha megmostuk, metéltre vágjuk és kevés forró zsirban fedő alatt megpároljuk, majd meghintjük liszttel és sósvizzel feleresztjük, adunk bele 2—3 szem hámozott, szeletekre vágott burgonyát, ha megpuhult, szitán áttörjük, pirított kenyérkockával tálaljuk. Izlésünk szerint fűszerezzük.

KORSZERŰ VAGDALT BIFSZTEK sóskamártással (filléres konyha).

Öt személyre veszünk 50 deka sovány marhahust és ezt 1—2 darab hámozott nyers burgonyával kétszer ledaráljuk. Izlésünk szerint megfüszerezve, egy evőkanál tejjel összegyurjuk. Lisztes kézzel 10 darab kis bifszteket formázunk belőle, majd kevés zsiradékon mindkét oldalán megsütjük. Sóskamártással tálaljuk.

HADI (hamis) MÉZESKALÁCS

12 deka cukrot világosbarnára piritunk, aztán felengedjük 2½ deci vizzel és addig forraljuk, mig a piritott cukor elolvadt, ekkor hozzáadunk még 13 deka cukrot és még 2 percig főni hagyjuk. Ha kihült, hozzáadunk körülbelül ¼ kiló lisztet, 1 kávéskanál szódabikarbónát, egy egész tojást, reszelt citromhéját s ha van, egy kevés szegfüszeget és fahéjat. Tömör tésztát kell kapni, melyet jól összegyurunk. Tetszés szerint formázva, kikent, lisztezett tepsiben sütjük, cukorral meghintjük.

BURGONYALEPÉNY

Tiz deka főtt áttört burgonyát 2—3 evőkanál tejjel, 1 tojássárgájával, ½ deka élesztővel, 2 deka zsirral, csipetnyi sóval összegyurunk, kis lepénykéket formálunk belőle és megsütjük. Gombamártással tálaljuk.

Huszonhat filmgyártó cég kapott gyártási lehetőséget

Az Országos Nemzeti Filmbizottság legutóbbi ülésén foglalkozott az ez évi gyártási programm kialakitásával. A bizottság kijelölte azokat a cégeket és filmgyártókat, akikkel az idei gyártást megvalósitottnak látja. Összesen 26 filmgyártó cég kap lehetőséget a kezdődő gyártási évad folyamán filmek készitésére. Tekintettel arra, hogy a bizottság a mütermi sorrend kialakitásánál elsősorban olyan filmterveket vesz figyelembe, amelyek a művészi, nemzetnevelési és nemzetvédelmi célokat kielégitik, a kijelölt gyártóknak módot kiván adni arra, hogy az esetleg már bejelentett programmjukat ennek szemmeltartásával módositsák. Illetve filmterveiket kicseréljék.

Megállapitotta a bizottság, hogy a nemzetvédelmi propaganda és a honvédelmi miniszter urak által gyártatni szándékolt 12 film nem tartozik a kijelölt gyártók kontingensébe, ezeknek a filmeknek elkészitésével a két minisztérium esetről-esetre bizza meg a témának legjobban megfelelő felkészültségü gyártót.

RENDELETEK A HIVATALOS LAPBAN

216.919/1943. K. K. M. szám alatt a hadigondozási célra szolgáló 4+1 filléres cimletü feláras postabélyeg forgalombabocsátásáról;

11.489/1943. K. K. M. szám alatt a Lillafüredi Állami Erdei Vasutak korlátolt közforgalmu engedély okiratáról.

— **Erdélyi István dr., az ismert filmember motorkerékpárbalesete.** Husvétvasárnap motorkerékpárszerencsétlenség érte Erdélyi István dr.-t, a Kárpát-film népszerü igazgatóját. Erdélyi a Szépvölgyi-uton motorkerékpárjával nekirohant egy oszlopnak, lezuhant gépéről, de szerencsére csak könnyebb sérüléseket szenvedett. A mentők a Sportszanatóriumba szállitották.

— **Életuntak.** Németi Mária 24 éves táncosnő szublimátpasztillákkal követett el öngyilkossági kisérletet. A mentők kórházba vitték. — Illés Imréné magántisztviselőnő ugyancsak szublimátoldattal mérgezte meg magát; a mentők kórházba szállitották.

Gyomorrontásoknál igyunk mindig egy-két pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvizet, mert ez nemcsak gyorsan és alaposan tisztitja ki a tápcsatornát, hanem az emésztőszervek további működését is hathatósan előmozditja. Kérdezze meg orvosát!

— **Eltünés.** Varga Gyuláné bejelentette a főkapitányságon, hogy április 22-én a Szigony-utca 25. szám alól eltünt 73 éves zavaros értelmü édesanyja. Az idős asszony kockás ruhában volt, amikor hazulról távozott. Aki tartózkodásáról felvilágositást tud adni, forduljon leányához, Varga Gyuláné, kinek telefonszáma: 338-723.

— **Halálozás.** *Kertész* Gyula, a *Köztelek* kiadóhivatalának igazgatója, 74 éves korában meghalt. Az elhunyt 50 évig állt a *Köztelek* kiadóhivatala élén és egyik rendezője volt az Országos Mezőgazdasági Kiállitásnak. Kedden délután temették a kerepesuti temető halottasházából.

Salgó Zoltán, a Mezőturi Takarékpénztár volt tisztviselője, rövid, sulyos szenvedés után elhunyt.

Perl Jenő április 26-án, 43 éves korában, rövid szenvedés után elhunyt. Temetése szerdán déli egy órakor lesz a rákoskereszturi temetőben.

Reichard Dénes 75 éves korában elhunyt. Temetése szerdán délután ¼4 órakor lesz a rákoskereszturi temetőben.

Tóth Ferenc nyugállományu százados április 20-án, életének 67., házasságának 42. évében elhalálozott. Temetése április 23-án volt a X. ker. uj köztemetőben lévő katonai sirkertben.

SZERKESZTŐI ÜZENETEK

Hüséges olvasó. A 777/1938. rendelet 7. szakasza szerint jár a bevonulás hetére és az azt követő hétre való fizetés.

Drogéria. Drogériában, vagy gyógyáru-nagykereskedésben csak olyan fiatalember lehet, aki legalább négy osztályt végzett valamelyik középiskolában. Ezenkivül a Kereskedelmi és Iparkamara bizottsága előtt képességvizsgát kell tennie. A tanulói idő négy osztály elvégzése után 3 év, hat osztály elvégzése után 2½ év, nyolc osztály elvégzése esetén 2 év. Kétévi segédkedés után tehető le a mestervizsga.

Cserha. Az állampolgárság fenntartása 1940-ben nyujtatott be, még most is elutasitható, ha a belügyminiszter annakidején valamilyen közbecsü intézkedést tett az ügyben. Ez a belügyminiszter állandó gyakorlata. Ha valóban nem töltött belföldön három hónapot meghaladó időt s igy nem szakadt félbe a távolléti 10 évi idő, akkor valóban nem állitható ki az állampolgársági bizonyitvány, kivéve, ha a belügyminiszter hozzájárul az állampolgárság fenntartásához annak idején tett bejelentése alapján. Az érvényes utlevéllel való távollét nem akadálya a tiz év eltelténck, mert az utlevél birtoka nem szakitja félbe a tizévi határidőt. Az állampolgárság fenntartását elutasitó határozat ellen nincs helye jogorvoslatnak, hanem legfeljebb csak revíziót lehet kérni, tehát uj eljárást.

Áprilisi bevonuló. A több katonát adó családok kedvezményét munkaszolgálatosokra nem alkalmazzák. Igy semmit sem tehetnek, legfeljebb, ha valamelyik fiu családfenntartó, ezen az alapon lehetne kérelmezni felmentését a polgármestertől.

Munkács. Ha majd bizonyitani tudják, hogy minden munkára alkalmatlannak minősitették, nem kell ujra jelentkeznie. 2. Az Mk minősitésüeknek jelentkezni kell és vigyen magával felszerelést.

Kolozsvár. Mindenkinek jelentkeznie kell, aki nem „An" minősitésü, vagy nincs határozott időre szabadságolva.

Tanár. Jelentkeznie kell, mert esetleg könnyü szolgálatra alkalmas.

Érdeklődő. A hitközségi adót ott kell fizetni, ahol állandó lakhelye van. Ahol ingatlantulajdonos, ott csak iskolafenntartási célzattal adóztathatja meg a hitközség. A lakóhelye szerint illetékes rabbinál.

Reménykedő. Szeged. Van olyan rendelkezés, amilyenre gondol. Ezen az alapon sokan leszereltek.

S. A. Ha „An" minősitést kapott, nem kell jelentkeznie.

Régi előfizető. Mindenki csak a lakóhelye szerint illetékes hitközségnek lehet a tagja. Ha szükséges lesz, fellebbezzen a hitközség elöljáróságához is.

Z. K. A kérdezett festő nevét és munkáit nem ismerjük. Ugylátszik, nyilvános kiállitásainkon nem szerepel. Képességéről tehát nincsen itéletünk.

FREUD

A lélekelemzés legujabb eredményei

Tartalom: Az álomtan revíziója — Okkultizmus — Világnézet, stb.

AMPELOS KÖNYVEK I.

Ára füzve 7.20 P, kötve 9.60 P

Kapható minden könyvkereskedésben!

SPORT

Vasárnapi sportkrónika

Husvét két ünnepe nem bővelkedett ugyan sporteseményekben, de amit kaptunk, az — érdekes volt. A futballbajnokság fordulója uj lendületet adott a bajnoki küzdelmeknek, hiszen a vezető WMFC pontot adott le s igy a NAC egy ponttal megközelitette az élen... A Ferencváros ismét pontot vesztett (ezuttal a Gammával szemben), ugyhogy bajnoki esélyei teljesen elmosódtak. *A zöld-fehéreket egyébként a Vasas is beérte a bajnoki táblázaton.* Eredmények:

Diósgyőri MÁVAG—WMFC 2:2 (1:2). Óriási küzdelmet hozott ez a találkozó. *Füzér* révén a helyi csapat vezet, de *Keszthelyi* egyenlit és *Fuszek* a bajnokcsapatnak szerzi meg a vezetést. Szünet után feljön a D. MÁVAG és *Turbéki* egyenlit.

NAC—Szolnoki MÁV 1:0 (1:0). Majdnem pontot vesztett a NAC Váradon. *Tóth III.* fejel gólt az első félidőben. Szünet után *Laborcz* tizenegyesét *Vécsey kapufára tólja, majd amikor a kipattanó labdát Laborcz ujra lövi, nagy bravurral véd.* Itt nyerte meg a NAC a mérkőzést.

Gamma—Ferencváros 1:1 (1:1). Hiába volt fölényben a Ferencváros, támadósora nem tudott megbirkózni a Gamma védelmével. *Kemény* lövése *Farkas* lábáról jut a ferencvárosi hálóba. Öngól. *Sárosi* Béla 11-esből egyenlit. A Gamma döntetlenjében oroszlánrésze van *Tóthnak*, a válogatott kapusnak, aki ragyogóan védett.

Vasas—Haladás 7:1 (2:1). Ugy látszik, a Vasas kilábalt a hullámvölgyből és most azt adja, amit — tud. *Tóth II.* és *Jenőfi* lőtt gólt az első félidőben. Jobbágy válaszolt. Fordulás után ragyogóan játszott a munkáscsapat. Csatársora ellenállhatatlan volt és előbb *Tóth II.*, majd *Jenőfi* és *Junász*, végül kétszer egymásután ujra *Tóth II.* lőtt gólt. A Vasasban *Szomolányi* és *Tóth II.* válogatott formában játszott.

Ujpest—KAC 2:2 (0:0). A szeszélyes ujpesti csapat saját otthonában vesztett pontot. A KAC kieső csapathoz méltó lelkesedéssel játszott, az indiszponált játékvezető viszont sokat tévedett Ujpest kárára. Emiatt félbe is kellett hagyni a mérkőzést, a közönség ugyanis majdnem botránnyt rendezett. A játék a II. félidőben 6 percig szünetelt. *Szokoli* révén kétszer is vezet a KAC, de előbb *Zsengellér*, majd *Szusza* egyenlit.

SBTC—Törekvés 3:1 (1:1). Lanyha iramu mérkőzés. Biztos győzelem. *Déri* révén a Törekvés vezet, de *Csuberda* három góljával a helyi csapat kényelmesen győz.

UAC—Szeged AK 5:1 (2:1). A szegedi csapat, ugy látszik, megadta magát a sorsának. *Kalmár* ugyan a vendégcsapatnak szerzi meg a vezetést, de erre *Welker* (2), *Avar* (2) és *Pálfi* révén öt góllal válaszolnak az ujvidékiek.

Kispest—Elektromos 1:0 (0:0). Az Elektromos nagy akarással játszott, a Kispest azonban jobb volt. *Nonn* lőtte a gólt.

Husvét második ünnepén a *Vasas* a *Bajai Munkás TE* ellen mérkőzött és 10:1 arányban győzött. A *NAC* 6:4 arányban vereséget szenvedett Debrecenben a *DVSC*-től. *A budapesti NB I. válogatott* csapata Pécsett 4:4 arányban végzett a *délnyugati kerület* válogatottjával.

*

A nemzetközi hivatásos ökölvivő mérkőzéseken a következő eredmények voltak: *Moreyon kubai ökölvivő 10 menetes küzdelemben pontozásos vereséget szenvedett Szigetitől. Szobolevszky* 6 menetben ugyanigy győzött *Konkoly* ellen. *Kubinyi* a II. menetben kiütötte a francia *Cointreau*-t, *Jánosit Csiszárral* szemben orrcsonttörés miatt leléptették. *Deli* pontozással győzött a francia *Regout* ellen, *Tanamár* pedig nyolcmenetes küzdelemben ugyancsak pontozással verte *Nánayt*.

A székesfehérvári országuton a BSzKRt 100 km-es kerékpárversenyében *Liszkay* (Törekvés) győzött *Vida* (FTC) félgéphossz és *Nagy* Béla (Törekvés) előtt. *Liszkay* ideje 2 óra 47 p 02 mp volt, átlaga 35.900 m.

Ennek a versenynek különben igen szomoru eseménye is volt. Vigh, a Sólyom KE versenyzője egy izben belehajtott gépével a szembejövő bolyba és nekiment Szekeresnek, a KKK kerékpárosának. Vigh olyan szerencsétlenül esett, hogy nyakcsigolyatörést szenvedett és azonnal meghalt. Szekeres agyrázkódással kórházba szállitották.

SZINHÁZ

A tábornokné

Bemutató az Uj Magyar Szinházban

Nagyszombaton este mutatta be az Uj Magyar Szinház immár hagyományos tavaszi *Fedák-operettjét*, amelynek fő célja és rendeltetése most is, mint mindig, hogy egyetlen nagy Fedák-szerepet állitva a darab középpontjába, a müvésznőnek alkalmat adjon elpusztithatatlan egyénisége kitombolására. Ehhez mérten a darab meséje is számos fedáki bonyodalmon keresztül jut el a happy-endhez. *Tóth* Miklós és *Vándor* Kálmán fémjelzik ezt a valóban időszerü történetet, amelyben feltalálható minden siker-kellék *vidéki kuria, kievi főhadiszállás, portásnak öltözött kém, valamint színésznőnek öltözött kémnő, szerelmes jelenetek, szerelmi bonyodalmak, Zsuzska mama (Fedák), aki végül is mindent rendbehoz, daliás altábornagy, ifju ukrán hadnagy* és mindehhez — végül, de nem legutolsónak — *Buday* Dénes bübájos, friss, pattogó tavaszi muzsikája.

A szerzők tehát jó munkát végeztek. *Tóth* Miklós érdemének tudhatjuk be a változatos, fordulatos mesét, mig *Vándor* Kálmán szerepét a szövegkönyv megirásánál nyilván ott kell keresnünk, ahol a — *negativumok* mutatkoznak. Noha az operett a mai háboruban, sőt egy része a fronton játszódik, sehol sem találhatók meg azok a „műhazafias" tulzások, amelyekre pedig az ilyen téma önként felkinálja magát, igy *A tábornokné* nem szolgál semmiféle politikai propagandát, hanem kizárólag a nézőközönség szórakoztatását.

Az előadás ugyancsak egységesen szolgálja ugyanezt a célt. A játék természetesen elsősorban *Fedák* Sári körül bonvolódik, aki régbevált *„Fedákiádákkal"* köriti szerepét. Örömmel halljuk, hogy néhány jelenetét, amely mellett a kritika nem mehetett volna el szó nélkül, a főpróba után kigyomlálták a darabból. Reméljük, hogy második felvonásbeli *„bukjel-szoknyáját"* hasonló sors érte, mert nehezen tartjuk elképzelhetőnek, hogy magyar altábornagynék — akár még ha Kievben is — ebben a ruhadarabban hóditanák meg a tiszti sziveket.

Másodiknak mindjárt *Bordy* Bellát, az operaház primaballerináját emlithetjük a népes névsorban, aki *A tábornokné* szubrett-szerepében keltett kellemes feltünést. Fiatal mosolya, üde humora és természetesen elsősorban — *ragyogó tánctudása* — elsőélvonalbeli szubrettet teremtett belőle. Második szinpadi kirándulása lényegesen jobban sikerült az elsőnél! *Simor* Erzsi az operett primadonnájának szerepében hódit, gyönyörü ruhákban, kedvesen elcsicsergett tangókkal és érzelmes slow-foxok melódiáival, finom játékával és karcsu termetével. *Halász* Gézát, a szinház fiatal felfedezettjét most láttuk először bonviváni szerepkörben. *Több mosolyt és kevesebb komorságot kérünk a fiatal müvésztől,* aki egyelőre még tulságosan drámára játssza könnyü és könnyed szerepét. Azonban ha elhagyja apró modorosságait, igen nagy nyereségére válhatik az operettszinpadnak is. *Pethes* Ferenc Emil hőlgyfodrász kelekótya szerepében szerzett derüs perceket, mig *Szilágyi Szabó* Eszter fekete szépségével, tüzes ukrán temperamentumával tünt fel a szinpadon. *Hajmássy* Miklós uri magyar tábornagyi figurája előkelően vált el a szines operett-háttértől. Kellemes alakitásként jelentkezett *Nagyajtay* György is egy jólsikerült ukrán hadnagy szerepében.

Az előadást *Delly* Ferenc rendezte, tempósan, jólpergő ütemben. A kitünő szinmüvészt először láttuk ebben a minőségében, premiere jól sikerült. A szines, néhol talán kissé tulszines diszleteket *Bercsényi* Tibor tervezte. **B. M.**

Kiadta a polgármester a szinigazgatói engedélyeket

Budapest székesfőváros polgármestere aláirta az 1943—44. évadra érvényes szinháznyitási engedélyeket.

A Szent István-körut 14. sz. alatt lévő Vigszinház helyiségére *Harsányi* Zsolt; a VII., Izabella-tér 4. sz. alatt lévő Uj Magyar Szinház helyiségére vitéz *Bánky* Róbert; a VI., Nagymező-utca 17. sz. alatt lévő Fővárosi Operettszinház helyiségére *Fényes* Szabolcs; a VI., Paulay Ede-utca 35. sz. alatt lévő Andrássy Szinház helyiségére *Vaszary* János; a VII., Madách-tér 6. sz. alatt lévő Madách Szinház helyiségére *Pünkösti* Andor; a VI., Révay-utca 10. sz. alatt lévő Pesti Szinház helyiségére *Harsányi* Zsolt és a VI., Nagymező-utca 11. sz. alatt lévő Vidám Szinház helyiségére *Szüle* Mihály igazgatók kaptak 1946 augusztus 31-éig szinházny itási engedélyt.

A III., Árpád fejedelem utja 83. sz. alatt lévő Kisfaludy Szinház helyiségére *Erdélyi* Mihály, a XIV., Városliget, Játéktér 15. sz. alatt lévő Jókai Szinkör helyiségére *Kárpáti Kiss* Pál; a VIII., Kálvária-tér 6. sz. alatt lévő Józsefvárosi Szinház helyiségére *Erdélyi* Mihály; a III., Szent Margitszigeten lévő Szent Margitszigeti Szabadtéri Szinpad helyiségére *Fényes* Szabolcs; a XIV., Aréna-ut 31. sz. alatt lévő Budapesti Erzsébetvárosi Szinház helyiségére *Erdélyi* Mihály és a VIII., Muzeum-körut 2. sz. alatt lévő Márkus Park Szinház helyiségére ugyancsak *Erdélyi* Mihály szinigazgató kapott az 1943—44. szini évadra engedélyt.

* **Nyilvános főpróba az ujságirói és a szinészi nyugdijintézetek javára.** A Madách Szinház csütörtökön este fél 7 órakor nyilvános főpróbát tart a *Rosmersholm*-ból. Ugyanaznap este 6 órakor a Pesti Szinház tart főpróbát az *Északi fény*-ből. Mind a két főpróba jövedelme fele-felerészben a Magyar Hirlapirók Országos Nyugdijintézetéé és az Országos Szinész Egyesület Nyugdijintézetéé.

Zeneviláq

Az Operaház a jövő szezon elején felujitja Debussy „Pelleas és Melisande" operáját. Betanitására és vezénylésére Ernest Ansermet, a legelismertebb Debussy-interpretátort kérte fel.

A firenzei zenei ünnepségeket az idén a jelenlegi viszonyokra tekintettel nem tartják meg.

Hans Weisbach főzeneigazgató május 9-én érkezik Budapestre, hogy előkészitse Hubay Dante szimfóniájának előadását.

* **Zenekari hangverseny.** A *Székesfővárosi Zenekar* és a *Budapesti Kórus* husvéthétfőjén matiné keretében ismertette meg *Beethoven* kilencedik szimfóniájának nagycsütörtöki előadását *Ferencsik* János karnagy vezénylése alatt. A szimfónia előtt *Bartók* Rapszódiája állott müsoron. A nagy magyar zeneköltőnek ez a korai opusa még tematikájában Liszt- és zenekari hangszerelésében Strauss Richárd-hatásokat mutat, de már érezhető benne Bartók zseniális egyéni alkotóképessége is. *Bacsák* Erzsébet zongoraművésznő igen tehetségesen, formásan játszotta stilusosan kidolgozott szólóját.

* **Az OMIKE Művészakció müsora.** Szerdán, 28-án Szép Ernő szinmüve: Aranyóra (Gellért Lajos, Szigeti Jenő, Dózsa István, Bondy István, Szabó Dezső dr., Solt Ibolya, Vidor Ferike (fél 7). Csütörtökön, 29-én Molnár Ferenc drámai története, Az ismeretlen lány 14-ik előadása (Rosty Magda, Pártos Erzsi, Simon Zsuzsa, Zágon Vera, Gárdonyi Lajos, Justh Gyula, Fenyő Emil, Zátony Kálmán, Simai Ede, Szigeti Jenő (fél 7). Pénteken, 30-án és szombaton, 1-én nincs előadás. Vasárnap, 2-án délelőtt Lakner bácsi gyermekelőadása: Janika (Sarkadi Aladár, Ormos Béla, Dózsa István, Ács Rózsi (fél 11); aznap délután (Róna Vera, Spiegel Annie, Somogyi a Verdi-sorozat IV. előadása: Aida Piri, Ernster Dezső, Fehér Pál, Kálmán Oszkár, Lendvay Andor (fél 3); aznap este Ibsen szinmüve: A vadkacsa (Gellért Lajos, Zátony Kálmán, Simai Ede, Sándor József, Ujfalusi István, Kelen Dóra, Simon Zsuzsa, Zágon Vera (fél 7).

* **Pintér Imre kitüntetése.** Már csak egész kevesen emlékeznek *Pintér* Imrére, az egykori Népszinház művészére, a nagy népszinműsikerek hősére, *Blaha* Lujza partnerére. A kitünő szinművész most ünnepelte pályafutásának hatvanesztendős jubileumát. Ebből az alkalomból a szinművészet szolgálatában szerzett érdemeiért Signum laudis-t kapott. A kitünő, idős szinművész kitüntetése osztatlan örömet keltett szinházi körökben.

* **Palló Imre ünneplése Pándon.** A pándi református egyházközség bensőséges ünneplésben részesitette főgondnokát, a község földesurát Mátisfalvi *Polló* Imre dr.-t, az Operaház örökös tagját. Az ünnepi istentisztelet után *Mészáros* István dr. esperes köszöntötte a művészt és diszes kötésü Szentirást nyujtott át neki. Palló Imre meghatva mondott köszönetet a ragaszkodásért.

* **Z. Molnár László előadóestje.** *Szerdán este 7 órakor ismétli meg a Zeneakadémia nagytermében Z. Molnár László, a kiváló szinművész nagysikerü előadóestjét. Az est keretében a művész teljesen uj műsorral lép a közönség elé, amelynek során többek között egy „Hamlet"-paródiát, valamint a „Sasfiók" egyik jelenetét is előadja. Egyébként Petőfi, Vörösmarty, Arany és más nagy magyar költők művei szerepelnek a gazdag műsoron, amelyet a művész egyéni visszaemlékezései és szines konferanszai is élénkitenek.*

* **A magyar rádióállomások kisérleti adásai.** Április három utolsó napján, 28-án, 29-én és 30-án a magyar rádióállomásokon műsoronkivüli időben müszaki kisérleteket folytatnak. E kisérletek különböző gépi hangok sugárzásából állanak és céljuk a berendezések ellenőrzése.

Csak röviden...

Husvétvasárnapján a Magyar Művelődés Házában kitünő sztárok léptek fel, igy Karády Katalin, Gyurkovics Mária, Fellegi Teri. Az est legkellemesebb meglepetése egy fiatal szinésznő, Horváth Margit szereplése volt. Lontay Istvánnal, a Vigszinház művészével adott elő tréfás jelenetet s tehetségesen, rendkivül sok drámai készséggel játszotta szerepét. Kiemelkedő sikere volt Kardos Magdának, a Kamara Varieté táncos sztárjának, aki a Faustból a tüztáncot adta elő Polgár Tibor által vezényelt szimfónikus zenekar kiséretével.

HANGVERSENYEK

Rózsavölgyi hangversenyei:

MA: Z. MOLNÁR LÁSZLÓ

előadóest. Közr.: **Névay Ilonka.** Z. 7.

Holnap: WALDBAUERÉK. Z. 7.

Brahms hatos, **Bartók** 3. négyes, **Schubert** ötös.

Beethoven V, Csajkovszkij V.

3-án. Vez.: **Komor.** Z. 7.

SZINHÁZAK MÜSORA

OPERA: Északiak (6) E. 18.
NEMZETI SZINHÁZ: Szépanyám (½7). Bemutatóbérlet 11.
NEMZETI KAMARASZINHÁZ: Tacskó (½7)
MŰVELŐDÉS HÁZA: Az uj földesur (½4, ½7). Filmelőadás.
MADÁCH SZINHÁZ: Rosmerholm (½7). Főpróba.
VIGSZINHÁZ: Méreg (½7).
PESTI SZINHÁZ: Nincs előadás.
UJ MAGYAR SZINHÁZ: Tábornokné (½7).
ANDRÁSSY SZINHÁZ: Egy nap a világ (½7).
FŐVÁROSI OPERETTSZINHÁZ: Egy boldog pesti nyár (6)
VIDÁM SZINHÁZ: Aranytulipán (½7)
OMIKE (Goldmark-terem): Aranyóra (½7).
NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK: Panoptikum (½7).
NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK: Toldi (½7)
ROYAL REVÜSZINHÁZ: Férfiak nélkül (½7)
KOMÉDIA ORFEUM: Bőrharisya (½4, ½7).

MOZI

Uj Giono-Pagnol film:

A pék felesége

A PÉK FELESÉGE — GINETTE LECLERC

A kenyér és a szerelem gyöngyörü emberi története ez a film, amelyben a hires délfrancia iró, Jean Giono iróí elképzelését és müvészi törekvéseit Marcel Pagnol, a nagy rendező-iró vitte keresztül. Ez a kettős számos nagy francia népi filmben már bevált, de ez a közös alkotásuk a legremekebb és legmüvészibb az utóbbi évek termése közül. A történet egy provencei falucska uj pékmester házaspárjáról szól. Amikor megnyitja üzletét a pék (Raimu), még dicsekedve mutatja be leendő vásárlóinak az asszonyt, aki valóban elbüvölő teremtés. Az első éjszaka után azonban az asszony megszökik egy juhásszal. A pék eleinte hinni sem akarja a valóságot, amikor azonban rádöbben az igazságra, abbahagyja a sütést, kijelenti, hogy addig nem hajlandó a falut kenyérrel ellátni, amig az asszonyt vissza nem szerzik. Miután a falunak kenyér kell, összeállnak a falu vezetői, hogy megkeressék a pék feleségét. Raimu alakitásán és a hétköznapi mesén keresztül a francia föld és a francia falu igazi lelke mutatkozik meg, a kacér és szerelemvágyó feleség figurájában pedig Ginette Leclerc ad nagyszerü portrét. A rendkivül kimagasló filmet a Forum mutatja be.

Inspekció a „Késő"-nél

Kimagasló filmsiker a Késő! — megirtuk már akkor, amikor bemutatták. A közönség érdeklődése igazolta ezt a megállapitásunkat, mert azóta — ennek van már három hete — valósággal ostrom alatt tartják a Nemzeti Apolló pénztárait. A Késő népszerüsége Budára is átterjedt, ahol az Átrium most müsorára tüzte Daróczy Józsefnek ezt a valóban nagyszerü, páratlan bőkezüséggel előállitott filmjét. De nemcsak bőkezü, hanem a legszebb, legigényesebb, legmüvészibb magyar film az utóbbi évek filmtermésében, amely különleges pazarlással négy nagy sztárt állitott csatasorba a sikerért. Muráti Lili egy fiatal, ünnepelt színésznőt játszik, akibe halálosan szerelmes felfedezője és pártfogója, a világhirü sebészprofesszor (Jávor Pál). A fiatal színésznő azonban színészférjét (Sárdy Jánost) szereti, bár a professzor felesége (Bulla Elma) önfeláldozó lemondással segitené elő férje boldogságát...

Ez a rövid meseváza ennek a bőeselekményü és szélesen hömpölygő filmdrámának, amelynek rezüméje végül is az erkölcs, a becsület, az igazi tiszta szerelem nagy és zengő himnuszába csendül. Daróczy József, ki nemcsak rendezte, hanem irta is a filmet, nagyszerüen ért ahhoz, hogy a közönség szivéhez férközzön. Soha annyi szipogó dámát és könnyeit rejtő és titokban letörlő urat a mozi nézőterén nem láttunk, mint inspekciónk folyamán.

Inspektor

Bolgár filmet készitenek Budapesten

Szófiából jelentik: Az *Utro* és a *Zarija* megemlékezik az *„Iva Szamodiva"* cimü uj bolgár film magyarországi forgatásáról, ami ujabb bizonyitéka a Magyarország és Bulgária között fennálló barátságnak és kitünő kulturális kapcsolatoknak. Ismertetik illetékes magyar köröknek ebben az ügyben tartott értekezletét, a technikai előkészületeket és a *magyar művészek* és a *magyar rendező* részvételét a felvételeknél. Ez az első eset, hogy egész bolgár filmet Magyarországon forgatnak le.

Mozik müsora

(Sz. = szombat. v. = vasárnap. ü. = ünnep.)

ADRIA. Keresztuton. Hiradó. (¼4, ¼6, ⅛8, v. és ü.: 11 és ½2-kor is.)
ANDRÁSSY. Üzenet a Volgapartról. (½4, ½6, ½8, v. és ü.: ½2-kor is.)
ATRIUM. Késő. (½4, ½6, ½8, sz., v. és ü.: ½2-kor is.)
BARLANG. A kutasó leánya. (½2, ½4, ½6, ⅛8.)
BELEZNAY. Két asszony. (10, ¼12, ½2, ½4, ½6, ⅛8 v. és ü.: 11, ½2, ½4, ½6, ⅛8.)
BELVÁROSI. Keresztuton. (½4, ½5, ½6, ½7, ⅛8, v. és ü.: ½2 és ½3-kor is.)
BELVÁROSI HIRADÓ. (181-244.) Az 1000-ik magyar világhiradó. Hit és művészet (kulturfilm). Rajzos hiradó a kereszténység elterjedéséről. Az első magyar filmhiradó. Ufa-Magazin. Luce-hiradó. (Folyt egyórás előadások 10—21 óráig.)
BETHLEN. Katyi. Hiradó. ¼4, ¼6, ⅛8, sz., v. és ü.: ½2-kor is.)
CAPITOL. Láthatatlan bilincs. (½2, ¼4, ½6, ⅛8, v. és ü.: 11-kor is.)
DEÁK. Pista tekintetes ur. ½2, ¼4, ½6, és ⅛8 órakor.)
DUNA. Légynyársár. (¼4, ½6, ⅛8, v. és ü.: ½2-kor is.)
ERZSÉBET. Keresztuton. Hiradó. (11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8.)

Francia izlés!
Francia művészet!

Két asszony

Főszereplő: **RAIMU**

Kizárólag **BELEZNAY**

FORUM. A pék felesége. (¼4, ½6, ⅛8, v. és ü.: 11-kor is.)
HIRADÓ FILMSZINHÁZ (222-499). Az 1000-ik magyar világhiradó. Hit és művészet (kulturfilm). Rajzos hiradó a kereszténység elterjedéséről. Az első magyar filmhiradó. Ufa-Magazin. Luce-hiradó. (Folyt egyórás előadások 9—21 óráig.)
IPOLY. A nőnek mindig igaza van. (¼4, ½6, ⅛8, sz., v. és ü.: ½2-kor is.)
JÓZSEFVÁROSI. Keresztuton. Hiradó. (½4, ½6, ⅛8, sz., v. és ü.: ½2-kor is.)
KAMARA. Az éjszaka lánya. (11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8.)
KASZINÓ. Pista tekintetes ur. (¼4, ½6, ⅛8, sz.: ½2-kor is. V. és ü. d. e. 11, ¼4, ½6, ⅛8.)
KORZÓ. Érted (Paula Wessely, Attila Hörbiger.) (½4, ½6, ⅛8, v. és ü.: d. e. 11-kor is.)
MESEVÁR. Katyi. Hiradók. (½4, ½6, ⅛8.

CSÜTÖRTÖKTŐL:

A tigrisek ura

A szezon legizgalmasabb cirkuszfilmje.

KIZÁRÓLAG **BARLANG**

NEMZETI APOLLÓ. Késő. (½2, ¼4, ½6, ⅛8, v. és ü.: 11-kor is.)
NYUGAT. Szerelmi vihar. Hiradó. (¼4, ½6, ⅛8, v. és ü.: ½2-kor is.)
OTTHON. Gül-Baba. (¼4, ½6, ⅛8, v. és ü.: ½2-kor is.)
PEST (PALACE). Legénynyársár. (11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8.)
PETŐFI. Keresztuton. Hiradó. (½4, ½6, ⅛8, v. és ü.: ½2-kor is.)
RADIUS. Az első randevu. (Danielle Darrieux.) (¼4, ½6, ⅛8, sz.: ½2, ¼4, ½6, ⅛8, v. és ü.: d. e. 11, d. u. ¼4, ½6, ⅛8.)
SCALA. Opium keringő. (½4, ½6, ⅛8, sz., v. és ü.: ½2-kor is.)
SZÉKELY Stan és Pan Hiradó. (11, ½2, ½4, ½6, ⅛8.)
SZITYA. Egy szoknya, egy nadrág. (½4, ½6, ⅛8, v. és ü.: ½2-kor is.)
SZIVÁRVÁNY. Stan és Pan: Életmentés mindhalálig. (¼4, ½6, ⅛8, v. és ü.: ½2-kor is.)
TINÓDI. Barátnőm. (¼4, ½6, ⅛8, v. és ü.: 11 és ½2-kor is.)
TOLDI Csaba. (10, ¼12, ½2, ¼4, ½6, ⅛8.)
TURÁN. Keresztuton. Hiradó. (11, ½2, ¼4, ½6, ⅛8.)

Ez a siker!

(Mit irt az Ujság?)

ELSŐ RANDEVU

Az elragadó Danielle Darrieux játssza a pompás és napsugaras francia film főszerepét. Ezzel talán már el is mondtuk a legjobb kritikát a filmről.

4. hét: **RADIUS**

LEGÉNY A GÁTON

Kacagtató filmburleszk a javából. Vidám ötletrakéták robbannak, a közönség remekül szórakozik.

7. premierhét: **KORZÓ.**

KÉSŐ

Muráti, Bulla, Jávor és Sárdy négyesfogata röpiti ezt az uj Daróczy-filmet a siker utján. Nemcsak bőkezű, hanem a legszebb és legigényesebb magyar filmek egyike.

3—4. hét: **NEMZETI APOLLÓ ÁTRIUM**

Ezt nézzük meg!

KÖZGAZDASÁGI UJSÁG

Ötven éves a Nemzeti Takarékpénztár

A főváros egyik jelentős pénzintézete, a Nemzeti Takarékpénztár ötvenéves fennállása alkalmával diszes albumot adott ki, amely magában foglalja, képekkel is illusztrálva, az intézet történetét. Jubileumi ünneplések helyett ennyit tett csak az intézet e nevezetes évforduló megörökitésére.

Az intézet félszázados történetét a diszes album a következő sorokkal vezeti be: Ötven esztendővel ezelőtt, 1893 januárjában az erzsébetváros vezető polgárai körében felmerült a terv, hogy a kerületben takarékpénztárt kell alakitani és 1893 április 30-án lezajlott a Budapest-Erzsébetvárosi Takarékpénztár születésének napja, mert az ötven év előtti szerény takarékpénztár a mai hitelintézet őse. A főváros VII. kerületének gazdasági érdekei kivánták az alapitást és az üzletmüködés első éveiben főként az volt a cél, hogy ezek az érdekek kielégitést nyerjenek.

Az intézet azután lassan-lassan kinőtt szerény kereteiből és félszázados fejlődése során elérkezett odáig, hogy ma — mint Nemzeti Takarékpénztár Részvénytársaság — a főváros számottevő pénzintézetei között foglal helyet.

Az intézet munkásságának öt évtizede tele van küzdelmekkel. Ragyogó korszakban, az ezeréves fennállását ünneplő nemzet gazdasági erőinek ujjászületésével indult meg a munka, de két világrengés, két világháboru és a közöttük eltelt viszontagságos évek sulyos feladatokat hoztak magukkal. Az intézet ötvenéves története egy kicsit Budapest utolsó félévszázadának története is. Az alapitó erzsébetvárosi polgároknak még uj volt a villamos és csodaszámba ment *Puskás* Tivadar telefonhirmondója. Az első rendes közgyülés évében jelent meg a pesti utcán az első automobil, épült a földalatti vasut és a Ferenc József-hid. Az erzsébetvárosi kis takarékpénztár bölcsője körül már bontogatta szárnyait Budapest, a világváros, melynek fejlődése, emelkedése magával-ragadta az intézetet is.

Az intézet fejlődésének jelentős állomása az 1939-es év, amikor a Nemzeti Takarékpénztár a Pesti Magyar Kereskedelmi Bank leányintézete lett. Ettől az időtől kezdve viseli az intézet jelenlegi cégét és megindult az elevenebb, célltudatosabb üzletvezetés és fokozottabb lendülettel haladt a munka.

A LÉGOLTALMI ELSÖTÉTITÉS VILÁGITÁSTECHNIKÁJA cimen *Gregor* Aladár okl. gépészmérnök a világitástechnikai állomáson (Eötvös-utca 11.) péntek délután fél 7 órai kezdettel előadást tart. Vendégeket szivesen látnak.

ÉRTÉKPIAC

A keddi értékpiacon a következő árfolyamokat jegyezték:

	Előző zárlat	Előfordult kötések	Zárlat
Nemzeti B.	432.—	432	432.—
Hazai Bank	—	—	70.25
Hitelbank	129.—	129	129.—
Magy. Bank	—	—	90.—
Leszámitoló	97.—	—	97.5
Keresk. B.	239.5	239.5	239.5
Kőb. Tkp.	52.5	—	53.—
MOKTÁR	75.75	—	75.75
Pesti Hazai	168.75	—	168.75
Első M. B.	1966.—	—	1966.—
Hungária m.	—	106.5	106.5
Királymalom	38.4	—	38.4
Bauxit	772.5	—	772.5
Beocsini	55.—	—	55.—
Borsodi szén	39.8	—	40.2
Szentlőrinci	26.—	—	26.25
Cementia	303.—	—	303.—
Kohó	50.—	—	50.5
Magnezit	934.—	934	934.—
Aszfalt	—	—	17.7
Kőszén	1626.—	1626	1626.—
Nagybátonyi	79.—	79	79.—
Salgó	129.—	129	129.—
Urikányi	59.4	—	60.—
Athenaeum	—	—	104.—
Fővárosi	—	14.8	14.8
Pallas	10.6	—	10.6
Fegyver	167.75	169.75	169.75
Ganz	66.75	—	67.5
Acél	240.5	—	240.5
Rima	347.3	—	347.3
Trust	142.—	142	142.—
Pamutipar	—	—	126.25
Délcukor	221.25	223.5	223.5
M. cukor	375.25	—	375.25
Georgia	65.5	65.5	65.5
Goldberger	159.—	—	159.—
Magy. kender	—	72.25	72.25
Gummi	135.5	136.25	136.25

Államadósság, kötvények, záloglevelek:

Népszöv. magyar (137.—) 138.5 138.5. Népszöv. amerikai (171.—) 171.—. Népszöv. font (147.5) 147.5. Népszöv. svájci frank (161.—) 161.—. Kényszerkölcsön (80.75) 81.—. 1941. évi nyereménykölcsön (96.25) 97.25 97.25. 1910. évi főv. kötv. 382.5. 1911. évi főv. kötv. 20.25. 1914. évi főv. kötv. (607.5) 607.5. 1927. évi főv. kötv. (170.—) 170.—. Belv. Tkp. 7% doll. zl. (138.—) 138.—. Hitelbank 7% ar. zl. (156.5) 156.5. Hitelbank 7.5% ar. zl. (156.5) 156.5. Ált. Tkp. B. doll. zl (138.—) 138.—. Földhitelintézet A. font zl. 177.—. Földhitel A. és B. doll. zl. 160.5 160.5. Olaszbank A. és B. doll. zl. (148.—) 148.—. MOKTÁR A. font ar. zl. (148.75) 148.75. Pesti Hazai 7.5% doll. zl. (173.5) 173.5. 1942. évi 3%-os kölcsön (62.—) 57.—58.—.

Külföldi értéktőzsdék

NEWYORK. (Hétfői zárlat.) Allied Chemical 155¾, Americ. Smelting 43¾, Americ. Telephone 145¼, Am. Tobacco 54½, Anaconda Copper 29¼, Baltimore & Ohio 9, Bethlehem Steel 63½, Canadian Pac. 10, Chrysler Corp. 72¼, General Electric 35⅝, General Motors 49¾, Newyork Central 15¾, Pennsylvania R. 29⅞, Radio Corp. 10⅛, Standard Oil 53⅞, U. S. Rubber 38, U. S. Steel 55, Westinghouse Electric 92¼, Woolworth Comp. 36.

VALUTÁK ÉS DEVIZÁK

VALUTÁK: Szlovák korona (csak 20 koronás és annál kisebb cimlet) 11.45—11.75, lira (csak 10 lirás és annál kisebb cimletek) 17.40—17.90, svájci frank 79.60—80.60, svéd korona (csak 50 koronás és annál kisebb cimletek) 81.70—82.70.

DEVIZÁK: Amsterdam 180.07½—181.40, Athén 2.21—2.24, Belgrád 6.78½—6.83½, Berlin 135.70—136.70, Pozsony 11.64—11.78, Brüsszel 54.28—54.68, Bukarest 2.75—2.82, Helsinki 6.87—6.93, Istanbul 268.68½—270.66½, Kopenhága 70.84—71.36, Madrid 32.00—32.24, Milánó 17.68—17.8864, Oslo 77.10—77.67, Páris (Vichy) 6.78½—6.83½, Prága 13.57—13.67, Szófia 4.14—4.17, Stockholm 82.00—82.80, Zágráb 6.79—6.83, Zürich 79.80—80.60.

Amsterdam, Belgrád, Brüsszel, Oslo átutalások a magyar—német devizakompenzáció keretében történnek, kivéve azokat a régi tartozásokat és követeléseket, amelyeknek elszámolásáról külön rendelkezések intézkednek.

Athéni átutalások a magyar—olasz fizetési forgalom keretében történnek.

Külföldi devizazárlatok

ZÜRICH. Páris 4.05, London 17.31¼, Newyork 431.00, Brüsszel 69.25, Milano 22.66¼, Amsterdam 229.37½, Madrid 39.75, Berlin 172.55, Oslo 98.62½, Stockholm 102.66½, Kopenhága 90.37½, Szófia 5.37½, Prága 17.30, Zágráb 8.75, Istanbul 3.50, Bukarest 2.37½, Helsinki 8.77½, Lisszabon 17.80, Buenos Aires 101¼.

Budapesti gabonatőzsde

A négynapos szünet után a magpiac forgalma a gabonatőzsdén rendkivül csekély volt és csak kisebb tételek cseréltek gazdát egyes cikkekben.

KÉSZÁRUPIACI JEGYZÉSEK

TÉNYLEGES KÖTÉSEK. LUCERNAMAG: 8 q 385 felsőmagyarorsz. — SÁRGABORSÓ: 150 q 54.20 Bpest. — MUSTÁRMAG: 20 q 167. Bpest. — VAJBAB: 9 q 900 Bpest.

HIVATALOS TERMÉNYJEGYZÉS. BUZA, szokv. 78 kg 30, minős. 80 kg 31, 81 kg 31.50. — ROZS, 71 kg 28. — KÉTSZERES 28. — TAK.-ÁRPA, 65 kg 24.50, sörárpa, közönséges 29, elsőrendü 30, kiváló 31, kopaszárpa 50 — ZAB, 41 kg 27. — TENGERI, szemes 22.90.

MAGVAK, HÜVELYESEK. KÖLES 33.40. — REPCEMAG, kép. v. répa 68, vad 52. — ROSTLENMAG 67. — TÖKMAG 65. — RICINUSMAG Ia 100, IIa 75. — KENDERMAG, szokv. 120, magasnöv. belf. vetőmag 150. — MÁK, kék 181. — KÖMÉNYMAG 394, édes 314. — KORIANDERMAG 87 — nagy 75.20. — LÓHEREMAG, ny. ar. 230, erd., kolozsv. 240. — BALTACIMMAG 80. — Évelő VÖRÖSHEREMAG 350. — BIBORHEREMAG 150. — KOML.-LUCERNAMAG 200. — NYULSZAPUKAMAG 220. — SZARVASKEREPMAG 260. — SZUDÁNI FÜMAG 70. — CSILLAGFÜRT, édes 36.20, keserü 29.20. — CSIBEHURMAG, óriás 55, apró 50. — SÁRGARÉPA és KAROTTA 20.25—21.50.

A szerkesztésért és kiadásért
Dr. BAGYÓ JÁNOS
felelős
KIADÓTULAJDONOS:
AZ UJSÁG RÉSZVÉNYTÁRSASÁG
ALAPITOTTA:
Dr. ÁGAI BÉLA

A két Kapitány

Az Erzsébetvárosi Színház nyári operettbemutatója

Néhány évvel ezelőtt a színházi fronton ilyenkor, június közepetáján az volt a helyzet, hogy a színházak jórésze már bezárt, amelyik nyitva volt, az is búcsúzott az idénytől és — a budai nyári színkör lebontása óta — ekkor lépett elő mint a *nyári színházi élet szuverénje, Erdélyi* Mihály. Színigazgatói és szerzői minőségében. És nyári operettjével, melynek szövegét és muzsikáját is rendszerint maga írta, az Erzsébetvárosi Színházban a legjobb erők összegyűjtésével gondoskodott a megfogyatkozott lakosságú nyári főváros szórakoztatásáról. Utóbb már a belvárosban és a Szigeten is akadt versenytársa, ezidén pedig, amikor pünkösdre megnyitotta nagy operettje előtt városligeti színháza kapuit, még alig néhány színház zárt be.

Hiába, a háborús konjunktúra idejét éljük és nem is egy színház egész nyáron játszani kívánja operettjét. Igy aztán Erdélyi Mihálynak *erősen fel kellett készülnie, hogy kicsalogathassa a közönséget a Ligetbe.* Annak ellenére, hogy a legtöbb színház még foglalkoztatja színészeit, sikerült néhány jólcsengő nevet, népszerű művészt szerepeltetni színlapján.

A tradicionális Erdélyi-operetthez most is *nyári igényekkel* mentünk ki és *így nem csalódtunk.* Erdélyi tengerészmódra most is kivégja a rezet. Látszik, hogy szorgalmasan készült nyári operettjére, beleadott apait-anyait és a gondos előkészület *elfogadható* előadást eredményezett. A *jól bevált, régi fogások persze most se hiányoznak.* Akad itt romantika, szerelem, naivitás, ligeti humor bőven, — azért a jóízlés határain belül, — és ugyancsak bőségesen ömlik a muzsika.

„A két kapitány" című operett meséje túlromantikus, dehát Erdélyi tudja, hogy ilyesmi kell nyáron a ligetben. A két Kapitány-fiú egy leányt szeret. Az idősebb mérnök, a fiatalabb jogász, de mindketten szorgalmasan segítenek édesanyjuk vendéglőjében. A kisebbik elmondja bátyjának, hogy nagyon szereti a leányt és belepusztul, ha nem lehet az övé. Esélyeinek egyetlen komoly veszélyeztetője a bátyja. Az idősebb testvér, — bár a leány előzően már kimutatta iránta való hajlandóságát, — anélkül, hogy őt magát megkérdezné, félre áll, csomagol és a francia idegenlégió egyik kiszolgált sergeantjával azonnal útrakél az idegenlégió felé.

Kissé *erőltetett* és kellően meg nem indokolt, hogy ezért idegenlégionista legyen valaki, de így érdekes, egzotikus jelenetekre kerülhet sor. A sergeant is visszakerül az idegenlégióba és velük tart a ragaszkodó cigányprímás is, aki után pedig a kenyeresleány megy ki és egy afrikai mulatóhely vezetője lesz. Ebben a mulatóban látjuk viszont öt év után a szereplőket. — Van itt egy bronzvörös énekesnő, aki nagyon hasonlít a mérnök elhagyott szerelmesére. Nála talál vigasztalásra.

A szerződéses öt év leteltével a légió magyar tagjai hazakészülnek, a mérnök azonban nem akar velük tartani, inkább afrikai vasútépítésnél kíván dolgozni. A parancsnok közli a légionistákkal, hogy nem lesz egyszerű dolog hazakerülni, mert Európában kitört a háború. Amikor a mérnök megtudja, hogy Magyarország is háborúban áll, *a hazatérőkkel tart.*

Itthon aztán megtudja, hogy öccse megnősült s végül is, — kissé mesterkélt félreértések után — kiderül, hogy az öt évet hiába töltötte a légióban, mert öccse nem azt a leányt vette feleségül, akit ő is szeretett, hanem egy kis fruskát. A szeretett leány hűségesen várt rá.

A történet nem igényes, de épkézláb. Magasabb irodalmi színvonalat, sziporkázó szellemességet ne keressünk, de a könnyed nyári szórakoztatás céljainak Erdélyi ezúttal is megfelelt úgyis mint librettista és úgy is mint zeneszerző, sőt a kiállítás pazarságával mint direktor is. Ötletei ü[illegible]esek, stilszerű kiszólásai, élcelődései célbatalálnak és derültségben nincs hiány. Muzsikája is hű a tradicióhoz: ha helyenként ismerősnek tűnnek is andalító melódiái, formás indulói és magyar nótái, szívesen hallgatjuk. Fülbemászók is, amit bizonyít, hogy amikor felvonásközben a szerző dirigálásával a zenekar megismételte egyikmásik számát, a közönség vele dúdolta. A legnagyobb sikerre mégis az a pattogó, lelkesítő indulója talált, amelyet a leszerelő magyar légionisták énekelnek a második felvonás végén. Ezt az indulót sokszor kellett újrázni és bizonyos, hogy rövidesen úton-útfélen hallani fogjuk.

A primadonnaszerepet a többre hivatott *Barabás* Sári játssza és énekli. Rendkívül kulturált, meleg, tisztáncsengő hangja, — amellyel egyébként takarékosan bánik, — most is biztosítja számára a sikert és különösen a koloratúr részleteknél részesíti magasabbrendű művészi élvezetben közön-

ségét. Jól játszik, ruhái is szépek, teljes illuziót kelt. Nem csodálkozunk azon, hogy az ősszel Berlinbe akarják vinni állandó szereplésre. Jávor Pál élettől duzzadóan alakítja a mérnök szerepét. Alakításának azonban hasznára válnék, ha mérsékletet tanúsítana, különösen a duhajkodó jelenetekben. *Puskás* Tibor a szerelmes jogászfiú szerepét játssza frissen, lendületesen, de egy kicsit még kamaszosan.

Mednyánszky Ági, a nemrég filmen feltűnt ifjú színésznő játssza a szerelmes fruskát. Hamvas szőkesége és üde fiatalsága, méginkább tánctudása, színpadon is jól érvényesül. *Fejes Teri, Berky Lili, Sárossy Andor* és a kisebb szereplők is jók. *Bercsényi* Tibor díszletei tetszetősek, különösen jó és hatásos az afrikai erőd díszlete. *Nádor* Jenő rendezői munkáját is megdícsérhetjük, de az első felvonás vendéglői és a második felvonás afrikai első jelenetei túlhangosak és ez a ricsaj még a ligetben is sok. Mérséklése éppúgy, mint a helyenként túlerős zenekaré, kívánatos. Kisebb melléfogásoktól eltekintve, az új nyári operett szórakoztató és mulattató és a nyáron ezidén sem lesz több bemutató az Erzsébetvárosi Színházban.

Somody István

SÁGI ÉLET

ajózás helyzete

ország az elsüllyesztett hajóteret

naszt a hajógyárakkal szemben Svédország háborús felkészülődése is. Mindezen nehézség ellenére a svéd hajógyárak jelenleg 150 hajót építenek kereken 580.000 br. reg. tonna tartalommal, illetve ennyi hajóra kapták rendelést 390.000 br. reg. tonnát svéd 600.000 br. reg. tonnatartalommal. Az egyik svéd kereskedelmi testület viszont 180 hajóra becsüli a svéd flotta veszteségeit, 486.000 br. reg. tonnatartalommal.

Ezzel a veszteséggel szemben a svéd hajóépítők egyesülete szerint ezév márciusáig 180 új hajót építettek, 351.000 br. reg. tonnatartalommal, úgyhogy a svéd kereskedelmi flotta veszteségei valamivel több, mint negyedmillió br. reg. tonnát tesznek ki, vagyis a háború előtti svéd kereskedelmi hajótér 15 százalékát. Ezenfelül 1940-től 1942-ig 34 hajót vásároltak a svédek külföldön, 62.000 br. reg. tonnatartalommal.

Svédországban azt tervezik, hogy a háború után rátérnek a cet-halászatra is. Ez év tavaszán külön cethalász-vállalatot alapítottak félmillió svéd korona alaptőkével. Ez a vállalat egyelőre egy cethalászhajót építtet,

KISHIRDETÉSEK

mm sor —·40 fill
Legkisebb P 6·—

VEGYES

Irodabútort
Szabó és Tálos-tól IV. Eskü tér 6. Tel: 183-608.

Keresek és kínálok
nagyszámú megbízóm részére Pest és környékén ház és telek ingatlanokat, továbbá az ország egész területén mezőgazdasági és szőlőbirtokot. Nagy iroda, Baross-tér 17. Telefon 424-373.

Mai értékét fizetem használt férfi és egyenruhákért. T.: 426-772.

Nagyvállalat keres csemegeüzletei részére 4 polgárit végzett
tanulókat
Saját kézzel irt ajánlatokat „Nagyvállalat 2621" jeligére Blocknerhez, Városház ucca 10.

Német nyelvre jó eredménnyel tanit gyermekeket és felnőtteket intelligens, német születésű fiatal úriasszony. Értesitéseket levelező-

Haladás—Sal. BTC, Szombathely, fél 6, vezeti: Vass.

A Ferencváros–Ujpest rangadó

A Ferencváros és Ujpest annyi vérveszteséget szenvedtek ebben a bajnokságban, hogy most, amikor pünkösd vasárnapján az Üllői úti FTC sportelepen a szétválasztás óta 34-szer találkoznak hagyományos rangadójukon, nem magát a bajnokságot döntik el egymás közt, hanem esetleg a harmadik helyet szerzik meg. *Ennek ellenére portérték és szinvonal tekintetében ez a nagy küzdelem a bajnokság utolsó előtti fordulóján az év legérdekesebb attrakciójának igérkezik.*

A Ferencváros pünkösd vasárnapján *saját otthonában* játszik az Ujpest ellen, míg 20-án *Ujvidéken* fejezi be bajnoki küzdelmeit. 24-én, Urnapján *ismét itthon* játszik a csapat a Csepeli MOVE ellen a Magyar Kupa középdöntőjében.

Pünkösdhétfőn lesz a KISOK labdarúgó bajnoki döntő mérkőzése

Pünkösdkor kerül sor a KISOK labdarugó bajnokság döntőjére. A döntő két résztvevője *a budapesti Szent István kereskedelmi és a nagyváradi kereskedelmi csapata.*

Döntetlen után a BTK nyerte az ökölvívó csapatbajnokságot a szolnoki leventék ellen

Pénteken este zsúfolt nézőtér előtt fejeződtek be a Mátyás király pajzsért folyó országos ökölvívó csapatbajnoki küzdelmek a Nemzeti Sportcsarnokban. Az elsőségért hihetetlen nagy küzdelmet vívott a BTK a szolnoki leventékkel s a mérkőzések 8:8 arányu eldöntetlennel végződtek. A csapatbajnoki címet azonban a BTK szerezte meg, mert több kiütéses győzelme volt. Ugyancsak döntetlen, 8:8 arányú eredmény volt a WMTK és BVSC között, amelyek közül több kiütéses győzelme révén a WMTK került a harmadik helyre.

Vidéki ökölvívók Kalándy-vándordijas bajnoki mérkőzése

A pünkösd vasárnap és hétfőn eldöntésre kerülő Kalándy-vándordíjas vidéki ökölvívó bajnoki küzdelemre 24 város közel 200 nevezést adott le, s *a küzdelmek magas színvonalát a legjobb vidéki versenyzők indulása biztositja.* A versenyt vasárnap délelőtt fél 11 órakor kezdik meg a Nemzeti Sportcsarnokban, hétfőn délelőtt 10 órai kezdettel az elő és középdöntőkre kerül sor, míg a döntőket délután 6 órakor kezdik meg.

Egyes számu cédula M.D.K.

Bercsényi Tibor

—ó: "Diszleteit tervezte Bercsényi Tibor" cimmel folytat interjut a müvésszel, akinek önmagáról készitett karikaturáját is bemutatja a lap. Az interju során elmondja, hogy melyik szinházhoz, milyen darabokhoz tervezett szinpadképeket. Igy: Madách, Nyári, Magyar, Pódium, Béke, Márkus Park-Szinház, Belvárosi Szinház, Uj Szinház, Royal és a Medgyaszay Sz Szinház részére dolgozott.

A müvész az idén érte meg diszlettervezői pályafutásának 25.-ik évfordulóját.

Szinház, Bp. 1946. juli. 24-30. II. évf. 28. sz. 14. lap

Kettes számu cédula

Bercsényi Tibor

A művész 25 éves pályafutása alatt 700 szín-
darabhoz körülbelül kétezer szinpadképet ter-
vezett.
Az Iparművészeti Főiskola elvégzése után
1921-ben az Operáhpz került, ahol Kéméndy mel
lett dolgozott.
1930-ban Csehszlovákiába ment, ahol Tibor
Sylvester néven dolgozott. /A csehek nem tud-
ták a Bercsényi nevet kiejteni/
Kassa, Pozsony és Prága szinházai részére
dolgozott. Az 1936-37-es évben Kassán 34,
Pozsonyban 41 diszletet tervezett.

Szinház, Bp. 1946. juli 24-30. II. évf.
28. sz. 14. lap

M.D.K.

Hármas számu cédula

Bercsényi Tibor

1938-ban a müvész visszatért Budapestre s a Nemzetiben az "Ahogy tetszik" szinpadképeivel aratott sikert. Később a Sziget-Szinpadhoz került. 1939-ben ment át az Operett Szinházhoz, ahol ma is dolgozik. Sok plakátot tervezett, többek között a Pódium plakátjait. Tiz filmet dekorált és több szinpadtechnikai találmánya van.

Szinház, Bp. 1946. juli 24-30. II. évf.
28. sz. 14. lap

M.D.K.

Bercsényi Tibor

A Belvárosi Szinházban bemutatott "Játék a kastélyban" c., a Fővárosi Operett Szinházban szinrekerült Harmath-Fényes: "Maya" c., a Márkus Parkszinházban Török Rezső: "Vannak még férfiak" c. darabok diszleteit tervezte.

Pesti Müsor, Bp. 1945. juli. 5-11.
4-5. lap

M.D.K.

M.D.K.

Bercsényi Tibor

A Pódium Kabaré "Balra át!" c. revü diszleteit tervezte.

Pesti Müsor, Bp. 1945. juli. 19-25.
6. lap.

M.D.A.

M.D.K.

Bercsényi Tibor

Márkus László: "Nikola Rodinov: "A győztes" c. kritikájában kiemeli a művész által tervezett szinpadképeket a Magyar Szinház előadásához.

Szinház, Bp. 1946. juli. 3-9. II. évf. 25. sz. 6. lap

M.D.K.

Bercsényi Tibor

Márkus László: "Fagyöngy" c. kritikájában megdicséri a müvésznek a darabhoz tervezett szinpadképeit.
Magyar Szinház előadása

Szinház, Bp. 1946. május 29.-juni. 4. II. évf. 2o. sz. 6. lap

M.D.K.

Bercsényi Tibor

sz.j.: "Csicsónénak három lánya" c. kritikájában igen komolyan értékeli a müvész diszlet terveit.
Fővárosi Operettszinház előadása.

Szinház. Bp. 1946. okt. 9-15. II. évf.
39. sz. 6. lap

M.D.E.

Bercsényi Tibor

sz.j.: "Csicsónénak három lánya" c. kritikájában igen komolyan értékeli a művész diszlet terveit.
Fővárosi Operettszinház előadása.

Szinház. Bp. 1946. okt. 9-15. II. évf.
39. sz. 6. lap

M.D.K.

Bercsényi Tibor

A Pódium Kabaré: "Minden kegy elkelt" c. előadásról irott kritikájában Márkus László kiemeli a müvész által tervezett szinpadképeket.

Szinház, Bp. 1946. nov. 6-14. II. évf.
43. sz. 14. lap

M.D.I.

Bertsényi Tibor

A pódium Rabaré: "Minden kegy elkelt" c. elő-
adásáról írott kritikájában Bertus László ki-
emelii a művész élital tervezett szinpadképeket.

Szinház. Bp. 1946. nov. 6-14. II. évf.
45. sz. 14. lap

M.D.K.

Bercsényi Tibor

Kálmán Jenő: "Okos mama" c. kritikájában a művésznek a darabhoz készitett diszlettervéről komoly elismeréssel ir.
Fővárosi Operett Szinház előadása.

Szinház. Bp. 1947. febr. 12-18. III. évf. 7. sz.

M.D.K.

M.D.K.

Bercsényi Tibor

Márkus László: Fővárosi Operettszinház: "Kihajolni veszélyes" c. szindarabról irt kritikájában kiemeli a müvész által tervezett diszleteket.

Szinház, Bp. 1947. juli 29.-aug. 4. III.évf. 30. sz.
Fenti dátumot a lap tévesen irta. A helyes dátum juli.22-28.

M.D.K.

Bercsényi Tibor

/Operett/

Kálmán Jenő:"Én és a kisöcsém" a Fővárosi Szinházban" c. kritikájában igen magasra értékeli a müvész által tervezett diszleteket.

Szinház, Bp. 1948. május 18-24. IV. évf. 21. sz.

M.D.K.

Bercsényi Tibor

A Fővárosi Operettszinházban bemutatott előadáshoz tervezett diszleteket és jelmezeket.
A mesejáték cime: "Masenyka álma"

P. M. Pesti Misor c. rovat.
Szinház és Mozi. Bp. 1949. dec. 25. II. évf. 51. sz. 64. l.

Bercsényi Tibor M.D.K.

Az előadás díszlete.

Cs.O.:Boszorkányok pedig nincsenek Felkai Ferenc játéka a Petőfi Színpadon

Pest Megyei Hírlap 1963. április 28. 4.l.

Borcsényi Tibor
Szervező

14.D.4

Operettművészetünk Szervezője-
ként feleutherett a tárlaton.

Révész Lszurza: Húsz év szinpadkepei
Művészet, 1965. szeptember – 39 lap.

Bercsényi Tibor

Új Magyarság 1943. máj. 15.

Vitaminrevü

A körút tömegízlését kiszolgáló Royal-revüszínház kissé túlzott önbecsüléssel most Revüpalotára változtatva nevét és „Vitaminrevü" címmel bemutatta új müsorát. Mindjárt bevezetőben megállapítjuk, hogy a cím és a revü tartalma között vajmi kevés a kapcsolat. A cégérül hirdetett és manapság valóban oly fontos vitamin ugyanis teljességgel hiányzik belőle. Amit vitamin helyett kapunk, az bizony csak gyenge, hatástalan pótanyag, ha még olyan tetszetős papirosba is csomagolták. Legutóbbi müsoruk bemutatásakor már vészjeleket adtunk a jóízlés, a tartalmi színvonal és a szellemes mulattatás — de nem utolsósorban magának a színháznak érdekében is. Ezúttal talán még inkább szükségük van erre a figyelmeztetésre. Az a színvonal, amellyel két esztendővel ezelőtt a színház olyan egycsapásra meghódította a pesti közönséget, kötelez a kezdeti nívó fenntartására. Egy-két sikerült artistaszámra talán még sem lehet egész estét betöltő színházi-revümüsort felépíteni. A primadonna szerepében egyébként ezúttal is Déry Sári hódítja meg a közönséget, a szubretti szerepkörben Rév Erzsi, a komikai poszton pedig Vay Ilus ügyeskedik. Fodor Artur és Lugosi György kettőse mellett Kállay (keresztnevét nem árulja el a müsor) személyében rokonszenves színészt ismerünk meg. Heinemann igazgató „Tiértetek" kezdetü katonadalát most már a harmadik változatban népszerüsítik, az elmaradhatatlan zenekari kép pedig nem éppen kívánatos régi slágerek felelevenítésével kísérletezik. A müsorból messze kimagaslik a Carolinas-hármas és Fokker kitünő artista száma. A szép díszleteket Bercsényi Tibor tervezte a vérszegény színpadi jelenetek szerzője Rubió Lajos és Németh Antal.

M.D.K.

Bercsényi Tibor

Eisemann-Baróti-Dalos: "Bástyasétány 77" c. operettjéhez tervezett "a darabbal együtt játszó diszletet" - irja a kritika.
Az operett a kecskeméti Katona József Szinházban került bemutatásra.

. - .

Klabund: „Krétakör" c. szinmüvének nyiregyházi és Nicola Manzari: „Óh mai gyerekek!..." c. vigjátékának budapesti előadására tervezett kifejező és hangulatos diszleteket.

Kecskemét c. közl.
Film Szinház Muzsika. Bp. 1957. dec. 13. I. évf. 31. sz. 23. l.
Haán Endre: Két bemutatóról c. közl. ugyanazon szám 24. l.

M.D.K.

Bercsényi Tibor

Az Országos Kamaraszinházban előadott, -Kós Károly: "Budai Nagy Antal" c. drámájához tervezett -a kritika által elismert-kitünő diszleteket.

Sz.I.: Országos Kamaraszinház: Budai Nagy Antal c. kritikája
Film Szinház Muzsika. Bp. 1958. május 9. II. évf. 19. sz. 18. l.

M.D.K.

Bercsényi Tibor

A Fővárosi Operett Szinházban bemutatott "Handa - Banda" c. darabhoz készitett szinpadképterveit a kritika megdicséri.

/d.z./:"Handa-Banda" c.
Film Szinház Irodalom, Bp. 194o. jan. 31.-febr
7. III. évf. 5. sz.

M.D.K.

Bercsényi Tibor diszlettervező

"Gaál Franci levélpárbaja kétszeri rajzváltással" c. tréfás közl.-t illusztrálta.

Szinházi Élet. Bp. 1932. jan. 17-23. XXII. évf. 4. sz. 22-23. lap.

.

M.D.K.

Bercsényi Tibor

A Pódium Kabaré "Régi rossz Budapest" c. előadásához tervezett diszleteket.

Pesti Müsor, Bp. 1945. aug. 9-15.
6. lap

M.N.K.

M.D.K.

Bercsényi Tibor

Vaszary Gábor: "Udvarolni felesleges" c. darabjához tervezett diszleteit a kritika megdicséri.

Baróti Géza:"Szinpadi knikebájn" c. Szinházi Magazin, Bp. 1943. febr. 17-23. VI. évf. 9. sz. 3.-5. lap

M.D.K.

Bercsényi Tibor

A Vidám Szinház darabjához készitett díszlet-terveket.

Ifj. Ambrózy Ágoston: "Csibesült "Fejes"-salátával a Vidám Szinházban" c. Szinházi Magazin, Bp. 1942. dec. 2-8. V.évf. 5o. sz. 12. lap

M.D.K.

Bercsényi Tibor

Baróti Géza: "Hirverés az uj Fővárosi Operettszinháznak" cimmel előzetes beszámolót közöl a szinre kerülő darabról, melynek diszletterveit készíti a művész.

Szinházi Magazin, Bp. 1942. szept. 23-29. V. évf. 4o. sz. 14-15. lap

M.D.K.

Bercsényi Tibor

A Royal Revü Szinház részére tervezett "..az ezeregyéjsazaka meséibe illő pazar diszleteket.."-irja Pataky Károly kritikájában.

Film Szinház Irodalom, Bp. 1941. nov. 7-13. IV. évf. 45. sz.

Közepes eredmények a vidéki atlétikai bajnokságok első napján

Miskolc, augusztus 19.

Zuhogó esőben bonyolították le az országos vidéki atletikai verseny első részét szombaton a diósgyöri vasgyár stadionjában. A nagy érdeklődéssel várt verseny megtekintésére Diósgyőrbe utazott Vangel Gyula, a MASz elnöke, Tatár István főtitkár, Szepes Béla atlétakapitány és az amerikai Simpson edző. A szombati eredmények a következők:

100 m sík: 1. Szigetvári Délnyugat 11.1 mp, 2. Korompai Kelet 11.2 mp, 3. Gulyás Észak 11.3 mp. Rúdugrás: 1. Tokár Észak 350 cm, kerületi rekord!, 2. Pálosi Kelet 340 cm, 3. Farkas Északnyugat 340 cm. 800 m: 1. Nyalka Észak 1 p 58.6 mp, 2. Monostori Délnyugat 1 p 58.8 mp, 3. Tárnoki Pestvidék 1 p 59.4 mp. Távolugrás: 1. Karácsony Délnyugat 659 cm, 2. Kranzl Északnyugat 651 cm, 3. Gulyás Észak 644 cm. 400 m gát: 1. Werbőczi Észak 56.4 mp, 2. Karácsony Délnyugat 56.9 mp, 3. Vigh Pestvidék 57.9 mp, kerületi rekord! 5000 m sík: 1. Farkas Pestvidék 15 p 44.8 mp, 2. Játékos Északnyugat 15 p 59.8 mp, 3. Molnár Pestvidék 16 p 12 mp. Gerelyhajítás: 1. Bényi Délnyugat 55.54 m, 2. Rákhelyi Északnyugat 54.78 m, 3. Horváth Észak 51.82 m.

Campbell új motorcsónak sebességi világrekordot állított fel

London, augusztus 19.

Sir Malcolm Campbell, a világhírű angol autó- és motorcsónakversenyző szombaton hajnalban kísérletet tett a motorcsónak gyorsasági világrekord megdöntésére. Campbell örnagy kísérlete teljes sikerrel járt, amennyiben *a kijelölt távot odafelé 224 km-es, visszafelé pedig 227 km-es óránkénti sebességgel tette meg.* A két időeredmény középarányosát jelentő 226.78 km-es sebesség (141.74 tengeri mérföld) jelentékenyen felülmúlja az ugyancsak Campbell által felállított 130.9 mérföldes eddigi világcsúcsot.

Sporthírek

() **A MAC és az UTE győzött a klubközi ifjúsági atlétikai** versenyeken. Szombaton két klubközi ifjúsági atlétikai viadalt rendeztek, amelyeken a MAC 82:45 arányban győzött az MTK, az UTE pedig 77:47 arányban az FTC ellen. A kiemelkedőbb eredmények: 100 m: Gara (MAC) 11.2 mp. Súlydobás: Csapó (MAC) 13.86 cm. Diszkoszvetés: Györök (MAC) 38.26 cm. 3000 m: Kiss (UTE) 10.09 p.

A BAROSS SZÖVETSÉG TAGJAI

NŐI KALAPOT csak FORST MARGIT üzletében vegyen, VIII, ÜLLŐI-ÚT 16/B

ÜVEG PORCELLAN Szittner Ferenc IV., Mária Valéria-utca 1. Telefon: 382—114.

ramocsaházi NAMÉNYI SZOUET-, SELVEM-, VASZON-, MOSÓÁRU Zoltán IV., Szervita-tér 8.

TANKÖNYVEK Papiráruk miniszterileg megszabott árakon minden iskola számára kaphatók KÓKAI LAJOS KÖNYVKERESKEDÉSÉBEN Budapest IV., Kammermayer Károly-u. 3. Központi Városháza épületében). — Telefon: 189-444 és 189-464 Előjegyzéseket elfogadok

REFRACTIO Archoz formált ÚJFAJTA szemüvegek FERENCIEK TERE 1.

Balázs NYÁRI cipő-különlegességek IV., Múzeum-körút 11.

HALDA-NORDEN SVÉD IRÓGÉP világmárka. Vezérképviselő: PIRKNER IV., Mária Valéria-utca 1. szám. Telefon: 112-097, 182-743.

Kész női ruhák, kabátok 6 havi hitelre is Árvai József nőiruha-kereskedő, Bpest, VIII., Szentkirályi-u. 1.

BAZSÓ ing, harisnya Budán XI., Horthy Miklós-út 60. Uri- és női divat

Wiva SPORT BUDAPEST IV., Türr István-u. 7

Zománcedények háztartási cikkek, evőeszközök, tűzhelyek, kályhák Jeszenszky Jenő Ráday-utca 17. Telefon: 185-435.

Seiler JÓZSEF 1 — Bélyegzők, címkék, vésnöki munkák, zománctáblák, reklámnaptárak, karácsonyfadíszek Bpest, Teréz-körút 23. T.: 126-674

Szőnyeg linoleum, viaszosvászon, takaró Magyar-perzsa és torontálból nagy választék Császár Imre Budapest, IX., Lónyay-u. 36. Telefon: 188-749.

Vászonáru, fehérnemű, kelengye KUNZ Petőfi Sándor-utca 16

Wanderer Werke A. G. Siegmar Schönau CONTINENTAL IRODAGÉPEK magyarországi vezérképviselete és mintaraktára GOY és KOVALSZKY, V., NÁDOR-UTCA 11. Tel.: 126-933, 124-580

Szemüvegek Fotokészülékek barométerek, hőmérők Calderoni és Társa Budapest, VÖRÖSMARTY-TÉR 1.

ING mérték szerint is, HARISNYA, NYAKKENDŐ, ALSÓ RUHÁZAT BAZSÓ Baross-u. 66. Telefon.

P.10.- Valódi csak a piros gyűrűvel! P.10.- »TINTENKULI« a tűhegyű ÁTLÁTSZÓ töltőtoll. Ceruzaszerű írás, de tintával. Gyári lerakat: ECKER KÁLMÁN, Budapest, VIII., Vas-u. 12. Névaláírás bevésése díjtalan. „KULI" NÉGYSZÍNŰ ÍRÓN kis fordulattal váltja a színt. ELEGÁNS, OLCSÓ! P 8.—

Fáth Harisnya, fürdőruha FERENCIEK-TERE 2.

Kalapokat, ingeket Nagy Ferencnél vegyünk Múzeum-körút 2 Erzsébet-körút 27

Háztartási cikkek kerti bútorok Kátai Budapest, VI., Teréz-körút 26. szám.

BUTOR készen és tervek szerint Tóth Kálmán műasztalos IV., Kecskeméti-utca kilenc

Női kalapok Ruttkay Anna IV, Haris-köz 1 (a Váci-utca mellett)

ÜVEG PORCELLAN NÁSZAJÁNDÉKOK ILOVSZKY JÓZSEF-KÖRÚT 59

ARANY EZÜST ÉKSZER eladás, beváltás, alakítás WINTERMANTEL és SZOMBATHY VII., DOHÁNY-UTCA 7.

Vászon, fehérnemű, kelengye Mössmer cégnél IV, Váci-utca 1

DIÓSY VII, Rákóczi-út 24

EZÜST EVŐESZKÖZÖK, DISZTÁRGYAK HENGER ezüstárugyár IV., DALMADY-U. 9

TANGÓHARMONIKA, GRAMOFON, RÁDIÓSZAKÜZLET MARNITZ József-körút 37. Képes árjegyzék ingyen!

MODERN- ÉS STIL- MŰBÚTOROK GYŐRFFY IMRE kárpitosmester, lakásberendező IV., Irányi-utca 15 (Belvárosi mozgónál) — Telefon: 184—209.

IRODABUTOR RAKTÁRON A KÉSZITŐNÉL BUTORSZABÓ IV., Irányi-u. 12. T.: 181-530. Árjegyzéket kérjen.

ING nyakkendő FÖLDVÁRY KOSSUTH LAJOS-UTCA 18. A Forum-mozi mellett RÁKÓCZI-ÚT 3. A Pannonia-szálló mellett

ÜDIT és felfrissit a NERUDA LAVENDULA SZESZ NERUDA DROGÉRIA, IV., Kossuth Lajos-utca 10

VITORLA, SÁTOR, TENISZHALÓ, HORGÁSZATI cikkek olcsón kaphatók HAUSCHILD ALBERT, Budapest, IV., Gerlóczy-utca 11. sz., Központi Városházánál. 92 ÉVES CÉG!

Olajfestmények, keretek Hoffmann Ferenc Budapest, IV., Károly-krt 28. (Központi Városháza)

Szőnyegfonalak Turáninál, II., Fő-utca 80. szám

A „Tátrai tüzek" második kiadása

Az idei könyvnapnak számottevő eseménye volt Dékány András „Tátrai tüzek" című novellás kötetének megjelenése. A kitünő fiatal iró ebben a művében a mai felvidéki életet irta meg, pompás fejezetekbe foglalva a pásztorok, a favágók, a vadászok életét s elevenen megkapó képekben tárta fel a hegyi folyók, szakadékok, szurdokok világát és a köves földeken szántó-vető felvidéki nép életét. Az első kiadás néhány hónap alatt elfogyott, a Singer és Wolfner vállalat most második kiadásban jelentette meg a könyvet, amely most már tízezer pldányban került forgalomba.

A Gyöngyösbokréta szentistvánnapi csoportja a Városi Szinházban

Paulini Béla, a Gyöngyösbokréta összeválogatását olyan magas művészi fokra emelte, mint a japán virágrendezők. Voltaképpen a felsorakoztatott tizenegybokréta mindegyike a maga nemében varázslatos és egységes színt ad a magyar néplélekről és mindegyik szál virág a magyar kedély és játékosság sokrétű illusióját kelti. De valahogy a szentistváni főcsoport, ha lehet még élénkebb, virítóbb és frissebb színekben tárta fel a népi táncban rejlő magyar szépségeket. Minél többször látjuk, annál jobban megragad a nagykállói kettős. Ez az egyhangúságában is változatos, beszédes és ízes játék megkapó jellemkép: kész színdarab, tökéletes drámai kifejléssel, amelybe a költő beleálmodhatja az azonos mesének száz és száz változatát — vérmérséklete és lelki hajlama szerint. A kállóiak kettőse adta meg a szentistváni bokrétának az alaptónusát, a gerincét, mint a beköszöntő csoportnak színpompáját a törökszentmiklósiak verbunkósa rögzítette meg. A Kiskomárom, Csorna, Mikóháza, Galgahéviz, Uszod, Mecsekszabolcs, Nagybaracska, Sióagárd, Perenye és Bart, az utóbbi a felszabadult Felvidék pompás színeivel egészítette ki a remek virágcsokrot. Ez a tizenegy bokréta a szentistváni budavári körmeneten is részt vesz és hozzájuk csatlakoznak a következő csoportok bokrétásai. A magyarokon kívül a körmenetben résztvesznek a nemzetiségek csoportjai, a szlovákok, németek, ruszinok és sokácok színes népviseletükben.

Gyilkosság a Café de Paris-ban

A francia filmgyártás a bünügyi mesék tálalásánál is tud mindig valami váratlant, újszerüt kitalálni. Ilyen film a „Café de Paris", amelyet valószínüleg már hétfőn bemutatnak a Fórum-filmszínházban. A francia bünügyi film szövegírója Yves Mirande, aki Sacha Guitrynek a humor és a fölényes párisi szellemesség terén méltó versenytársa. A film tulajdonképpen humorral teleszött vidám játék, amelynek meséje természetesen Párisban játszik, a nagy Bouleward egyik kávéházában. Éppen Szilvesztert ünneplik a kávéházban és éjfélkor, a szokásoknak megfelelően, az összes lámpákat eloltják. Percekig sötét van, vigalom, lárma és harangkongás, aztán újra kigyúlnak a lámpák s ekkor megdöbbenve fedezik fel, hogy a terem közepén véres, élettelen emberi test fekszik. A Café de Parisban gyilkosság történt. A film további jeleneteiben rendkivül ötletesen, izgalmas fordulatok, kalandok során keresztül folyik a nyomozás a heppiendig, amely jelen esetben a tettes elfogását jelenti.

Iparművészeti kivitelünk fél év alatt több mint hárommillió értékü valutát hozott

Az Országos Magyar Iparművészeti Társulat elnöksége most adta ki az 1939. év második negyedére vonatkozó jelentését, amely részletesen foglalkozik azzal a tevékenységgel, amelyet a társulat a kormány megbizásából a newyorki világkiállításon végzett. A jelentés szerint az amerikai sajtó egyhangú elismeréssel írt a magyar pavillon sikeréről. Nagy jelentősége volt az igen jól sikerült iparművészeti és műipari kiállításnak is, amelyet a társulat a külkereskedelmi hivatallal karöltve Angliában rendezett.

A háziipari és iparművészeti export a társulat jelentése szerint az első félévben 9 százalékos visszaesést mutat a tavalyi eredményekhez képest, ami azonban jóval kevesebb, mint ipari exportunk általános visszaesése. Legjobban csökkent az angliai kivitel, ezzel szemben a finnországi, kanadai és a délamerikai emelkedett. A szőnyeg, a kötöttáru, a petitpoint és díszműárú kivitel is emelkedést mutat. *Végeredményben kivitelünk az első félévben 3,315.000 pengő értékü valutát hozott az országba,* ami devizagazdálkodásunknak igen jelentős tétele.

Végleges a stagione-rendszer!

Hóman Bálint kultuszminiszter a vidéki színészet átszervezése ügyében értekezletet hívott össze, amelyen résztvettek *Stolpa* József államtitkár, vitéz *Haász* Aladár miniszteri osztályfőnök, a művészeti osztály vezetője, *Mariay* Ödön miniszteri tanácsos, *Pusztay* János miniszteri osztálytanácsos, továbbá az országos színművészeti kamara részéről *Kiss* Ferenc elnök és *Cselle* Lajos főtitkár.

Az értekezlet behatóan megvitatta a vidéki színészet összes problémáit és ennek eredményeként *a kultuszminiszter véglegesen állást foglalt az úgynevezett stagione-rendszer bevezetése mellett,* egyszersmind megfelelő összeget bocsátott rendelkezésre az új rendszer megszervezésére és a stagione-társulatok működésének biztosítására.

A tervezet szerint a városok a következő csoportosításban vesznek részt a stagione-körzetekben: *Az A-körzetbe* Pécs, Kassa, Debrecen, Szeged téli állomások mellett: Pestszenterzsébet, Ujpest, Kispest, Hódmezővásárhely tartoznak, *a B-körzetben* pedig Miskolc, Székesfehérvár, Győr, Sopron, Kecskemét, Kaposvár, Szombathely, Érsekújvár, Nyíregyháza, Losonc, Ungvár, Szolnok, Eger, Cegléd, Nagykanizsa, Mohács városok foglalnának helyet az első esztendőben.

Amennyiben Szeged és Debrecen városok saját hatáskörben az önálló színház fenntartása mellett döntenének, a városokat megfelelően átcsoportosítják. A további stagione-körzetek kiépítése fokozatosan történik meg a most kezdődő színiévad tapasztalatai alapján.

A stagione-rendszerben a városok az eddig megszokott teljes színiévadot élvezik, csupán egy társulat helyett *négy társulat váltja fel egymást különböző műsorral és így négy társulat mutatja be azt az évi hetven darabot, amelyet a régi rendszerben egy társulat adott elő.* Mindebből nyilván következik, hogy a társulatok egy év alatt az eddigi 60—70 darab helyett mintegy 20 darabot tanulnak be s ezeket az eddiginél jóval alaposabb próbák után, sokkal gondosabb kiállítással vihetik a közönség elé.

Kiss Ferenc, a kamara elnöke, jelentést tett a miniszternek a budapesti színházak jelenlegi helyzetéről és a jövőévi előkészületekről is. Megállapítást nyert, hogy *az egyetlen függőben levő probléma a Magyar Színház ügye,* mert a vállalkozók visszavonták színháznyitási engedély iránti kérvényüket és újabb előterjesztést még nem tettek.

Mesterséges vihar, tomboló orkán és mennydörgés a szigetszinpadon a »Vihar« előadásain

Déltájban a margitszigeti szabadszínpadon mozgalmas az élet. Fűrészelés, kopácsolás messzehangzó lármája fogad. Lécek, deszkák, falemezek tömegét vágják, szabják a munkások, amíg az anyag átváltozik oszlopokká, pillérekké, lépcsőkké és más egyéb díszletformákká. Bercsényi Tibor szcenikai főnök, a „Vihar" és az „Ahogy tetszik" tervezője kalauzol. Megmutatja a színpompás orchideákat és egyéb egzotikus virágokat, a folyondárokat, amelyek a színpadot a világítás segítségével valóságos trópusi mesevilággá varázsolják. Egész pálmaerdőt hordtak már össze, de még mindig kevésnek találja Bercsényi Tibor, aki rajzokat készít, magyaráz a munkásoknak s egyre újabb részletmegoldásokon töri a fejét.

A színpadon éppen a táncosok és táncosnők hadserege próbál — fürdőtrikóban, Brada Rezső vezényszavára.

— A „Szentiványéji álom" táncait — mondja Brada Rezső —, a tavalyitól eltérő új felfogásban tanitom be, Németh Antal igazgató utasitására. Inkább a kifejező mozgás lesz most előtérben, magának a táncnak másodrendű szerep jut. Németh igazgató olyan logikusan fejtette ki előttem a shakespearei gondolatokat, hogy teljesen tisztában vagyok azokkal a kérdésekkel, amelyeknek megoldása nehéz, de élvezetes feladatot nyujt.

A szigetszinpad személyzeti büfféjében meglepetés ér: szeszesitalt nem árulnak. A színészek szörpöket, ásványvizet, tejet és jégbehűtött kakaót isznak. Bercsényi Tibor a „Vihar" díszleteiről és a rendezés tehnikai megoldásairól beszél:

— Szerencsém, hogy egy nagy színpadi varázsló, Kéméndy Jenő tanitványa voltam, akinek az volt a varázsigéje, hogy mindent nagyon egyszerűen, majdnem primitiven kell megoldani. Ezért nem volt különösebb probléma számomra annak a néhány hatásos tehnikai trükknek keresztülvitele, amelyeket a „Vihar" előadása megkiván. A nyitány alatt Arielnek a fák lombjai felett kell tombolnia, a vihart kavarva. Az előadáson majd meglátják, hogy ez sikerült, valamint az is, hogy később Ariel a föld felett lebegve jelenjen meg. Nem árulom el a trükk titkát, hogy ne rontsam az illuziót. A díszletek, a cölöpkunyhó, Caliban barlangja már elkészültek, díszletnek számitanak az egzotikus virágok és szerepe van a hetven darab reflektornak és derítőnek is. Azért teszem a díszletek mellé a reflektorok számát, mert látni fogja a közönség, mennyire együtthatóként működik a díszlet és világitás.

Este is ellátogatunk a szigetre, a „Vihar" egyik házipróbájára, amelyet Németh Antal igazgató vezetett.

A sötét nézőtéren felhangzik Sibelius csodálatos muzsikája, döbbenetes nagyszerűséggel vihar keletkezik a színpadon, felhők gomolyognak, villámok cikáznak, bömböl az orkán és fent, szédítő magasban tombolva táncol Ariel és óriás varázsköpenyével kavarja a szeleket a cölöpkunyhó tetején álló Prospero parancsszavára.

A nyitány végeztével elsötétül a szín, hogy aztán olyan mesés szinorgiát tárjon elénk, amilyent alig láttunk még színpadon. Külön érdekessége a rendezésnek Caliban három figurája, amelyet a három előadáson más-más fiatal színész játszik. Az egyik Caliban tetovált vadember, a másik a neandervölgyihez hasonló embertipus, a harmadik halfarkú uszonyos szörnyeteg.

Alomszerűen peregnek a jelenetek, Ariel a föld felett lebeg és Prospero szigete káprázatosan változó új színekben tárul elénk. Valóságos élő film, amit látunk, amelyet mesteri kézzel forgat előttünk az újkori Prospero: Németh Antal dr.

Acélkaraván

(Royal Apollo)

Pénteken nyitották meg a kissé megszépített és rendbehozott Royal Apolló filmszínház kapuit. A mozi új vezetősége szerencsés kézzel választotta meg szezonnyitó filmjét, a Paramount-gyár filmkölteményét, az „Acélkaraván"-t. A pacific vasut megépítése a történelem tanusága szerint a modern amerika megszületésének döntőjelentőségü eseménye volt. Az Egyesült Államok minden lakója átérzi ezt és igy elképzelhető, hogy Amerika szinte „megőrült" Cecil B. de Mille filmjétől, amelyben a világ legjobb filmrendezője ennek a vasutnak megszületését meséli el. A Csendes-óceán és az Atlanti-óceán partvidékét a hatalmas amerikai szárazföldön valamikor végeláthatatlan prerik, ismeretlen sziklás hegységek választották el egymástól. A vad, indiánokkal és bölénycsordákkal teli vidéken kellett megépiteni a világ leghosszabb vasutvonalát. Az Union Pacific és a Central Pacific vasuttársaság a két parttól kiindulva kezdett neki a munkának. Ogdennél kellett találkozniok. Hogy a munka minél gyorsabb legyen, hatalmas díjat tűztek ki annak a társaságnak, amelyik előbb éri el ezt a helységet. Cecil B. de Mille ezt a versengést helyezte a film történetének tengelyébe. Valóságban a film vadnyugati történet, de ennek a műfajnak kétségtelenül legművészibb alkotása. A Central-társaság gonosz ármánykodással, megvesztegetéssel, rablással, gyilkossággal igyekszik a másik társaságot a gyors munkában meggátolni, hogy ő vigye el a díjat és a dicsőséget. Az Union közbiztonsági felügyelője azonban soha nem látott izgalmas kalandok között leküzd minden nehézséget. Joe McCrea a nagyszerű rendező keze alatt egészen kiváló alakítást nyujt ennek a félelem és gáncsnélküli vadnyugati lovagnak szerepében. A csodakezű és sasszemű felügyelő egymásután végez ellenfeleivel. Barbara Stanwyck, a vonatkaraván szép postáskisasszonyának küzdelmes életét finom játékával teszi felejthetetlenné. A különlegesen szépen fényképezett film a bemutatón bombasikert aratott. Ezt igazolja a helyenként ki-kirobbanó tapsorkán is.

* **A Troyanoff balettakadémiában a beiratások megkezdődtek. Naponta 11—1, 3—6. Tanitás szeptember 1-től Hajós-utca 15. I. 1. Telefon: 123-755.**

Bárdos Lajos előadása Székesfehérváron

A tanárok és tanitók székesfehérvári „nyári egyetemének" egyik legérdekesebb előadását *Bárdos* Lajos tartotta *„A mai magyar zene"* címmel. Előadásában három nemzedékről emlékezett meg, az egyik a mult századé, mely idegen szellemi termékeket fogyaszt zeneileg is. A népszinmű-magyarság fénykora ez, követőit ma is megtaláljuk a népies műdal kedvelői között. *Az önálló, új magyar hangot a század eleje hozta meg.* A második nemzedék, Bartók és Kodály, felfedezik a magyar parasztdalt, amely formai tökéletességével, hangnemi és hangulati újdonságaival forradalmositja a magyar zenei világot. Megindul a népdalgyüjtés, amely egész tudománnyá fejlödik. Például az erdélyi őslakosság kérdése pontosan tisztázható a népdalgyüjtés alapján, természetesen a székelység javára. A pedagógusoknak nem kell többé mesterkélt és idegen dalokon tanitani hazaszeretetre a magyar ifjúságot. A két nagy úttörő vezetésével új magyar zeneélet indul virágzásnak. Az egyházi ének és zene területén Harmath Artúr végzi a tisztogatás nagy munkáját. Mindezzel a magyar, sőt az európai zenekultúra olyan kincshez jutott, amely egycsapásra megoldotta a régi nagy zenei nemzetek teljes kimerülésének problémáját. A vérátömlesztés erejével állitotta talpra ez a zenei szenzáció a teljes dekadenciában tévelygő európai zeneéletet.

A harmadik nemzedék feladata, hogy ezt a végre felfedezett igazi ősi magyar kincsünket a nemzet minden tagjának féltve őrzött kincsévé tegye. A tanároknak és tanitóknak lesz ez elsősorban szent kötelességük. A nagy közönség hálás tapsokkal jutalmazta Bárdos Lajosnak három órán át tartó érdekes előadását.

A fővárosi képtár grafikai kiállitása

Huszty Károly dr. és *Szebeny* József tanácsnokok nagy és előkelő közönség jelenlétében nyitották meg a pesti vigadóban a székesfővárosi képtárnak grafikai kiállitását, valamint a budapesti sportegylet fotokiállitását, amelyből az idegenforgalmi hivatal és a fővárosi szabadidőmozgalom fényképfelvételeinek kiállitását.

A főváros grafikai gyüjteménye most először kerül bemutatásra. Gyönyörű és felbecsülhetetlen értékü ez az anyag, amiből ki kell emelni *Lotz* Károly, *Székely* Bertalan, *Vastagh* György, *Mészöly* Géza, *Rippl Rónay* remekműveit. A BSE fotó-kiállitásán kitünnek Dulovits Jenő, Kozák Lajos, Pénzes József dr., Huszty Károly dr., Király Kálmán, Simonffy János és Reminiczky Lajos művészi képei. Igen érdekesek a Székesfőváros munkásainak Kassán készült felvételei. A BSE fotópályázatán első díjat nyertek Dulovits Jenő, Pénzes József dr. és Kozák Lajos. Második díjat nyert Bor Dezső, Buzay Béla, Kazinczy Gábor, Lorberer Árpád, Schermann József, Simonffy Szilárd, Szepeshelyi Istvánné és Wunderlich Antal. Harmadik díjat nyert: Balázs Endre, Bulányi Szilárd, Csorna Antal, Doroghy Farkas Dénes, Kenessey Elek, Klell Kálmán, Makk István, Mannó József, ifj. Medek Béla, Régenhardt Pál, Szentiványi László dr., Szentkuti Lajos, Szepeshelyi István dr., Uhl Gyula dr., Vargha György és Wózner István.

Kedvezményes

AngolPark jegyek!

Alpesi falu parkbelépővel	—.80	helyett	—.60
Parkbelépő	—.40	„	—.24
Magasvasút	—.40	„	—.24
Szellemvonat	—.30	„	—.18
Vizisikló	—.30	„	—.18
Elvarázsolt kastély	—.30	„	—.18
Dodgem (2 személy)	—.50	„	—.36
Repülő	—.50	„	—.36
Inga	—.30	„	—.18
Keringő	—.20	„	—.12
Csodacsónak	—.20	„	—.12
Whip	—.20	„	—.12
Tobogán	—.20	„	—.12
Pilótaiskola	—.20	„	—.12
Kisvasút	—.20	„	—.12

Stádium Jegyirodában

Budapest, VIII., József-körút 5.

A NYÚL

Irta: Ignácz Rózsa

Az asszony fölkel éjfél után. Forró teát önt a hőtartó palackba, sonkát csomagol selyempapírba, tömi a sok jóval az ura hátizsákját. Férjuram vadászni indul a vasárnap hajnali vaksötétben.

Még a nyáron szerzett egy olcsó vadászterületet. — Milyen jó lesz, hogy ellátlak egész télen vadhússal benneteket, — mondta. Igaz, hogy százötven kilométert kell utaznia vonaton és negyvenet taxin, amíg eléri, de legalább dús terület, nem lőnek ki belőle mindent a fővárosi autós vadászok. A bölcs rendelkezés megengedi, hogy a vadászok vasárnap is használhassanak autót olyan helyekre, amelyeket nem lehet vonattal megközelíteni. A vadászat ma nemcsak sport, hanem elsőrendű élelemszerző alkalom is.

Hétfőn reggel — még hivatali idő előtt — térdig sárosan, csapzottan, halálos fáradtan, ám diadalmas arccal érkezik vissza a férj.

— Mit hoztál? — kérdi mohón a nő s ezzel a kérdéssel egyszerre letörli a férj arcáról a tündöklő mosolyt. Hústalannapi, kicsinyes kérdés. Konyhaszemléletű. Igazi, hivatott vadász feleségéhez nem is méltó. A férj fáradtan hátradől a karosszékben, nem veszi észre, hogy az asszony aggódva nézi az olvadó sárcsomót a csizma mellett, a szőnyegen. A pompás kirándulásra gondol és megint csak elmosolyodik.

— Már a hegyek között járt a vonat, mikor pirkadni kezdett — kezdi és a tűzpiros hajnalhasadást látja maga előtt.

Az asszony a hátizsákot bontaná.

— Várj! Hadd mesélem el előbb. Az állomáson várt a kocsi.

— Mennyit fizettél a taxiért? — kérdi a feleség és ceruza után nyul. A férfi nem látja a mozdulatot. Beszél tovább.

— Kár, hogy nem láthattad, szívem! Csodálatos volt az erdő. A kopasz ágak között tapadós, havas eső esett. Megült a kalapomon, lecsúszott a nyakamon, végigfutott a testemen, a szemembe ragadt. Alig láttam. Csak közvetlen közelből vettem észre, hogy két kis őz áll egy bokor előtt. Céloztam volna, de a puskám csövét bedugasztotta a hó. Mire kitisztítottam, szeliden, mint engedelmes iskoláslányok, akik párosával járnak, elléptek az őzek. Haha! A farkát lőttem el az egyiknek. Csak a farkát! Még ez sem esett meg velem...

— Szóval őzet nem hoztál?

— Az akácosban, ahol ősszel annyi a fácán, hogy szinte kézzel lehet fogni, most nagy volt a csend. Tudod, ilyenkor a földszínű madár odatapad a göröngyök közé. Nem száll fel, hiába hallja a zajt. Tudod, hogy én sohasem dolgozom hajtókkal. A körvadászatot is megvetem. Engem a cserkészés izgat, az, hogy egyedül járom az erdőt. Egyszerre váratlanul föl:ebbent előttem valami öt. Az egyik kakas éppen a fejem felett. Kissé hosszasabban néztem utána a kelleténél. Ritka példány volt. Sohasem láttam ilyent. Tenyérnyi vörös folt volt a két oldalán. Utána is kellene néznem Hermann Ottóban, hogy ez milyen speciesz lehet?

— Szóval elhibáztad?

— Ez kitört s vele még három. De az ötödik!

— Na végre!

— Pedig eltaláltam.... De csak a hulló tollát leltem meg. Úgy látszik szárnyon lőttem és mikor lesett, volt még annyi ereje, hogy talpra szökve elinaljon.

— Tehát fácán se!

A férj arca elvörösödik:

— Hoztam egy nyulat! — vágja ki sértődötten — de nem érdemled meg, hogy elmeséljem a pompás és izgalmas kalandot, ami ezzel ért.

— Csak egy nyúl! — kiált az asszony és dühösen ír a papíron. — Tessék! Egy vacak nyúl belekerült 169 pengő 75 fillérbe!

A férj megdöbben egy pillanatra:

— Mit beszélsz?

— A sonka, a tea, a vonatköltség, a taxi, a puskaműves havi részlete, a patron, a terület bérletárának egy napra eső része, — hadarja a nő. — Összeadtam, 169 pengő 75 fillér összesen. S ha elgondolom, hogy egy nyavalyás nyulat a vadkereskedésben néhány pengőért megkaphatok...

A férj egy szót sem felel. Csak kicsit szomorúan, kicsit csalódottan végignéz az asszonyán. Indul a fürdőszobába. Hivatalba kell mennie.

Arra gondol, hogy majd délután, a kávéházban, csendes cigarettafüst mellett elbeszéli barátainak a kedves kalandot. Milyen pompás kis nyul: Mennyi izgalomba, rohanásba került felhajtania. Milyen gyönyörűség volt elejteni! Kiszellőztette testét-lelkét ebben a szenvedélyes játékban. De azt, úgy látszik, kisfantáziájú asszonyember — nem tudja megérteni...

Harmadfélmillió méter textilanyaggal, 60.000 férfiinggel, 66.000 pár munkáscipővel

megkezdődött a népruházati akció

Győrffy-Bengyel miniszter megszemlélte a felhalmozott anyagot

A tenyészállatvásár telepén a legnagyobb kiállítási épületben a nagy betonbokszok tömve vannak szinte megszámlálhatatlan mennyiségű vég *flanelekkel, kartonokkal, festőkkel, kanavász- és zefiranyagokkal.* Házmagasságban állnak a közellátási miniszter által megindított gyors népruházási akció számára összegyüjtött legkülönbözőbb *olcsó, de igen jó minőségű anyagok.*

Jó néhány kiállítási helyiséget elfoglalnak ezek a pőrékák, a sorra következő helyiségekben hatalmas szövettekercsek sorakoznak emeletnyi magas rakásokban. Három kiállítási helyiséget töltenek meg ezután a zsíros- és szárazfelsőrészből készült színbőrből gyártott munkáscipők.

A *népruházati akció megindult.* Ma délben tekintette meg *Győrffy-Bengyel* Sándor közellátásügyi miniszter *Lossonczy* István közellátási államtitkár társaságában, a minisztert elkísérte a közellátási minisztérium szakembereinek élén vitéz *Kiss* Vilmos, a minisztérium ipari főosztályának vezetője.

A közellátási miniszter a népruházási akció lebonyolítását a Hangyára bízta, amelynek részéről *Wünscher* Frigyes üdvözölte a minisztert.

Győrffy-Bengyel és államtitkára először a pamutanyagok termeit nézték meg. Találomra felbontottak néhány véget.

— Kegyelmes uram, — jelentik a miniszternek — *két és félmillió méter zefir festőkarton, kanavász és alsóruhának való anyag gyűlt össze eddig.*

— A férfiingek is itt vannak már?

— *60 ezer férfiing van itt,* a szétosztás már megkezdődhet.

Felbontottak egy férfiing csomagot, a miniszter és az államtitkár még azt is megnézték, hogy a *gombok* jól vannak-e felerősítve.

A sorrakövetkező helyiségben *óriási cipődombok* szoronganak egymás mellett. *Győrffy-Bengyel* miniszter előbb meghallgatja vitéz Kiss jelentését:

— Kegyelmes uram, már itt van *66.000 pár munkáslábbeli.* 35-ös számú gyermekcipőtől kezdve a 46-os férfiszámig. De rövidesen elérjük *a százezres számot.*

A miniszter alaposan megvizsgálta a munkásbakancs talpbélését, belső vászonborítását, a fejbőrt, alsórészét:

— Úgy látom, hogy *a lehető legkiválóbb minőségű, tiszta, jó bőranyagból készült* és a készítők prima munkát végeztek.

A munkásbakancsokat vidéki és fővárosi kisiparosoknak adták ki készítésre, minden pár kézimunkával készült. Minden páron rajta van a vállalkozó és a készítő kézjegye. A bakancsokat elkészültük után külön ellenőriztették páronként is.

A népruházati akció elsősorban a *legszegényebb néposztály* téli felruházását segíti.

A lebonyolítás rendszere

A népruházati akció egyik vezetője a következő tájékoztatást adja a miniszter szemleútja alatt:

— Városokban a közellátási hivatalok, községekben pedig a közellátási bizottságok határozzák meg a megfelelő társadalmi szervek bevonásával, hogy ezekből az árukból ki kaphat. Az igényjogosultakat *utalvánnyal* látják el, az utalványok szétosztásánál a többgyermeket családokat és a legjobban rászorultakat részesítik előnyben. Elsősorban azok kapnak utalványt, akiknek havi jövedelme községekben a *100 pengőt,* városokban pedig a *200 pengőt* nem haladja meg.

— Az elosztóhelyen rendelkezésre álló készletek keretein belül a női és férfi fehérneműanyagokból *személyenként 3—3 métert,* a szövetekből *egy-egy ruhára valót,* a kötött árukból a harisnyák kivételével *egy-egy darabot* lehet kiadni. *Zsidók és a nemzethűség, valamint a megbízhatóság szempontjából kifogás alá esők az akció kedvezményeiben nem részesíthetők.*

Az árak

Győrffy-Bengyel miniszternek jelentést tesznek az árakról:

A zefirek métere 1.40—2.94, a puplinoké: 2.10—3.10, a ceigruhaanyagoké: 3.32—7.80, a jó középminőségű flaneloké: 2.76—3.74, a sifonoké: 1.98—2.46, a női ruhaanyagoké: 1.86—4.—, a kartonoké: 1.08—2.94, a struxanyagoké: 1.72—5.66 pengő.

A zsebkendőket 28 filléres áron hozzák forgalomba, a szimplaszéles női ruhaszövetek ára 2.95—4.30, a női kabátszöveteké: 6.20 pengő, de van 13 és 17 pengős kabátanyag is. A férfiöltönyszövetek ára 7.90—8.90 és 12.80—19 pengő lesz. Jóminőségű bekecsszövetet lehet majd kapni 10.80 pengős áron.

Mit mond a miniszter és az államtitkár?

Amíg a szemle tart, beszélünk *Lossonczy* István közélelmezési államtitkárral, aki a következőket mondja:

— Néhányszáz mezőgazdasági munkásunkkal együtt jöttem haza Németországból. Valamennyien igen takarékosan éltek, volt olyan közöttük, aki jelentős összeget hozott haza magával.

Győrffy-Bengyel miniszter a következő nyilatkozatot tette szemleútjáról a *Magyarország*-nak:

— Nemcsak az a jelentős eredmény, hogy ez az akció méreteiben és hatásaiban semmiféle régebbivel össze nem hasonlítható, hanem az, hogy a legjobban rászoruló szegény munkásnép idejében megkapja a mai közellátási nehézségek között, megfizethető áron, a minőségben jó ruházatot és lábbelit.

— A Hangya gyorsan és szakszerűen végezte el feladatát. (R—ó)

A Kormányzó úr szanatóriumban vizsgáltatja meg magát

A *Magyar Távirati Iroda* jelenti:

Hivatalosan közlik:

A Kormányzó Úr Őfőméltósága, akinél egy idő óta apróbb lázak jelentkeztek, vizsgálat céljából ma délután a Siesta szanatóriumba ment. Budapest, 1941 december 11. Dr. *Szöllősy* Lajos, magyar királyi egészségügyi főtanácsos.

Használjunk honvéd-bélyeget

A határainkon túl küzdő honvédeink karácsonyi szeretetadományban való részesítése céljából indított mozgalom támogatására december hó 1-én 20 filléres névértékű, 40 filléres felárú postabélyeg került forgalomba.

A nemes cél érdekében a postavezérigazgatóság mindenkit felkér, hogy *küldeményeinek bérmentesítésére lehetőleg ezt a bélyeget is használja.*

A LEGSZEBB KARÁCSONYI AJÁNDÉK

A FELSZABADULT ERDÉLY

30 színes és 70 mélynyomású műmelléklettel. Erdődi Mihály színes felvételei, Cs. Szabó László szövege. Visszanyert Erdélyünk természeti, művészeti és népi kincsei bravúrosan szép felvételekben vonulnak fel e színesen ragyogó könyvben.

Díszkötésben 36 pengő.

ATHENAEUM KIADÁSA

HIREK

— **ARNÓTHY-JUNGERTH MIHÁLY** szófiai magyar követ és felesége tegnap villásreggelit adott *Filov* miniszterelnök és felesége tiszteletére.

— **ZÁROLTÁK AZ ANGOLOK BULGÁRIAI VAGYONÁT. A bolgár minisztertanács elhatározta az angolok bulgáriai vagyonának zár alá helyezését. Az üzérkedés megakadályozása végett egyébként megtiltotta az ingatlanok adásvételét.**

— **SZOMBATON MÓDOSÍTJÁK A 15-ÖS AUTOBUSZJÁRAT ÚTVONALÁT.** December 13-án, szombaton, mint a Beszkár közli, megváltoztatják a 15-ös autobusz útvonalát. A Borárostér felé a Csanády-utca helyett a Légrády Károly-utcán át fognak közlekedni a kocsik és a Légrády Károly-utcában, a Visegrádi-utcánál és a Pannónia-utcánál állanak meg.

— **KOMMUNISTA MERÉNYLETEK FRANCIAORSZÁGBAN. Fénain északfranciaországi község polgármesterét kommunista terroristák meggyilkolták, két községi tanácsost revolverrel megsebesítettek. Egy másik merényletnél életveszélyesen megsebesítettek egy bányamunkást. Azonkívül agyonlőttek egy gyárigazgatót, két szakszervezeti titkár ellen pedig merényletet kíséreltek meg.** *(NST)*

— **CSAK FELÁRÉRT ADTAK HÚST, ELITÉLTEK KÉT NAGYVÁGÓT.** A budapesti tábla büntető tanácsa *árdrágító visszaélés bűntette miatt 10 hónapi börtönre* ítélte *Weisz* Albert nagyvágót, mert a mészárosoknak csak kilogramonként 35 filléres felár ellenében akart húst adni. *Garami* (Fischer) Péter pestszenterzsébeti nagyvágót azért, mert a borjúhús kilójára 73 fillér felárat fizettetett, *10 hónapi börtönre*, 3000 pengő pénzbüntetésre és 1000 pengő vagyoni elégtételre ítélte a tábla.

— **A FELSŐKRISZTINAVÁROSI UJ TEMPLOM ALAPKÖVÉT** 14-én d. u. 3 órakor teszik le. Az ünnepi szertartást és az alapkő megáldását *Serédi* Jusztinián bíboros-hercegprímás végzi.

— **A SZENT ISTVÁN AKADÉMIA** 14-én délelőtt 10 órakor a Szent István Társulat dísztermében *Serédi* Jusztinián bíboros hercegprímás elnökletével ünnepi ülést tart.

— **JAMBOL KÖZÉPBULGÁRIAI VÁROS gimnáziumában ezév őszén kommunista diákszervezetet ugrasztottak szét, a főkolompost most 18, 4 diákot 10, kettőt pedig egyévi szabadságvesztésre ítélték.**

— **HALÁLOS VILLAMOSGÁZOLÁS.** Pestszentlőrincen egy Beszkár személyzeti kocsi *halálra gázolta Koczur Károly fémesiszolót.* A kocsi vezetőjét, *Nagy* Antalt őrizetbe vették.

— **GYÁSZROVAT.** *Wähler* Paula, a Magyar Országgyűlés Gyorsirodájának ny. tisztviselője, aki 1904-ben az első magyar gépíróbajnokság győztese volt, Budapesten meghalt. Temetése december 13-án, szombaton délután négy órakor lesz a Kerepesi-temető halottasházából.

— **ÖNGYILKOSSÁG.** *Berényi* Gyula postatisztviselő az Egressy-út 47. számú házban a befűtött kályha csövét kihúzta a falból és a kiáradó *szénmonoxid megölte.*

— **PALOTAI BORIS: A MÓKUSUTCAI TITOK.** Izgalmas kalandok, meglepő fordulatok kergetik egymást *Palotai* Boris új ifjúsági regényében, amelyet át meg átszött a líra aranyszála. Akörül bonyolódik a történet, hogy az ifjúsági egyesület vagyonkája elvész s mialatt a diákok a tettest kutatják, megnyílik előttük a világ igazi képe. Ez a ráébredés nem kiábrándult fintorral végződik, hanem könny és mosoly csillan a végén az arcokon. Helyes pedagógiai érzékkel kezeli újszerű témáját az író s bizonyos, hogy *A mókusutcai titok* beváltja a hozzáfűzött reményeket. (Hungária-kiadás.)

— **NÉMET EGYETEM STRASSBURGBAN.** A régi strassburgi egyetem, ahol Goethe is tanult, ismét megnyílt. Négy fakultásán, jog- és államtudományi, bölcsészeti, természettudományi és orvosi szakán 100 magántanár és 73 rendes tanár kezdte meg eddig előadásait 800 főnyi hallgatósággnak.

— **A BELVÁROSI SZÖVET- ÉS SELYEMÁRUKERESKEDŐK** 1941 XII/9—XII/24-ig üzleteiket reggel ½9-től délután 6-ig, december 14-én és 21-én, vasárnap délelőtt 10—2-ig tartják nyitva.

— **AZ »UNGARN«** karácsonyi számába Szekfü Gyula, Tóth László, Nyirő József, Szabó Lőrinc, Márai Sándor, Mályusz Elemér írtak cikkeket és Illyés Gyula, Tompa László, Mécs László és Babits Mihály verseiből közöl többet.

— **A »GAZDASÁGI JOG«** decemberi száma Sólyomházy Ferenc egyetemi tanár és Rittinger Imre tanulmányait, továbbá a szövetkezeti kérdésről és magánvállalati vezetőkre vonatkozó új rendeletről tartalmaz érdekes cikkeket.

SZINHÁZ és FILM

KÖRTÁNC

Bemutató a Madách Színházban

Ma este mutatja be a *Madách Színház Babay* József *Körtánc* című háromfelvonásos, kilencképes pesti történetét, amely valójában érdekesen bonyolított bűnügyi história, a műfaj rikítóbb színeinek mellőzésével.

A történet színhelye a négyemeletes bérház, melynek lakóit a házmestertől kezdve a negyedik emeleti padlásszobában lakó festőig külön szálak kötik össze: *a szerelem és a bűn.* A *földszinti* divatkereskedés négy ember életét zárja magába, a főnökét, a főnökéét, Editét és a segédet. (Ez a család különben az *első emeleten* lakik.) Jómódú emberek, tisztességes kereskedőcsalád. A *második emeleten* lakik az állandóan utazó férj és kikapós felesége. A *harmadikon* donjuani fészkében a nőhódító ügyvéd. S végül a *negyediken* a festő. A négy emelet őre a minden lében kanál házmesteri pár.

Edit szerelmes az ügyvédbe, gyereket vár tőle. A kikapós asszony hasonlóképpen szeretője a harmadik emelet urának, aki mellesleg az asszony szobalányával is »barátkozik«. És mindez egy estén tudódik ki, felszabadítva a ház lakóiban a *düh és bosszú* fúriáit. Edit bevallja szégyenét nénjének, aki elmondja férjének. A festő is tudomást szerez erről és a segéd is. (Mindketten szerelmesek Editbe.) Ugyanakkor a másodikemeleti férj tettenéri feleségét az ügyvéddel. Az egész ház az ügyvéd ellen lázad, akit éjféltájban ismeretlen tettes agyonlő. Itt kezdődik aztán a bűnügyi bonyodalom, amelyet az író igen ügyesen old meg.

A darabban vannak bizonyos lélektani zökkenők és váratlanul gyors emberi átváltozások, de a történet vezetében érdekes. A darab főhibája különben az, hogy *nem való a Madách Színház apró színpadára.* A sok változás — az első felvonásban például öt — megbontja a darab egységét, amely szerkezeténél fogva nagyobb és forgószínpadot kíván. Néhány jelenet elmosódott, különösképpen az expozició. Azután a befejezés is határozottabb lehetett volna.

Az előadás hibátlan, ami a vezető színészek alakítását illeti. *Bulla* Elma Editje csupa élet. Néha megdöbbentően emberi. A nagy színésznő biztonságával és ihletettségével lehell életet az író szavaiba, s hangjának sokezer szine az ember velejéhez szól. Remek *Sennyey* Vera szépasszonya. Izig-vérig színésznő. Minden jó, amit csinál. Komoly vesztesége a magyar színpadnak, hogy oly hosszú ideig nem vettek róla tudomást, tudniillik különös, franciás egyénisége paratlanul áll színpadjainkon. *Greguss* Zoltán ügyvédje pofoznivalóan élethű. Pompás alakítás, dicséretére válik *Gregussnak.* Egy-két jelenetben ellenállhatatlan. Remek színfoltja az együttesnek *Várkonyi* Zoltán félszeg, csupa lélek festője, *Tapolczay* Gyula pirospozsgás házmestere, *Fáykiss* Dóra »politizáló« igen tehetséges házmesternéje és *Danis* Jenő »feledékeny« főnöke.

Baló Elemér rideg férjét, *Bors* Kató kedves szobalányát, *Pápay* Klári főnöknőjét, *Mátray* Józsefet, *Hoykó* Ferencet, *Vándory* Gusztávot, *Ekecs* Jánost, *Szepessy* Zoltánt, *Bozóky* Istvánt, és *Kéry* Gyulát kell még megdicsérnünk.

A rendezés *Pünkösti* Andor gondos munkája. *Bercsényi* Tibor díszletei semmiképpen sem állják meg helyüket. Stílustalanok és nem hű keretei az előadásnak.

Hertelendy István

SZÍVDOBOGÁS

Premier a Radius filmszínházban

Magda Schneider

Paul Hörbiger

Tegnap este mutatta be díszelőadás keretében a Radius filmszínház a Léna Film Szívdobogás című filmjét, amelynek premierje ma lesz a Radiusban. A film a szezón egyik legkedvesebb bécsi históriája; ellenállhatatlanul mulatságos történet, teli színnel, humorral, dallal és hamisítatlan bécsi kedéllyel. A történet női főszerepét Magda Schneider játssza, az ő bűbájos egyénisége körül bonyolódik a mese aranyködökben fonódó sokezer szála. A Szívdobogás nagy szenzációja a második női főszereplő: Rosita Serrano. A világhíres délamerikai énekesnő, akit a budapesti közönség már igen jól ismer gramofonlemezről, csillogó hangját és aranyos egyéniségét ezúttal bocsátotta első ízben a film rendelkezésére. Ez a szerepe valóban meglepetés és feledhetetlen élmény. A történet férfi hőse a bécsi színpad és német film legismertebb s legnépszerűbb művésze: Paul Hörbiger. Ők hárman biztosítják elsősorban, hogy a Szívdobogás valóban feledhetetlen mulatság, amit különben a tegnap esti díszelőadás közönsége lelkes tapsaival számtalanszor bebizonyított.

Az Atrium újból prolongálta a BOB HERCEG-et

Emlékezetes nagy sikerrel mutatta be néhány hete a *Royal Apollo Hausz* Mária produkciójában *Huszka* Jenő feledhetetlen operettjének, a *Bob herceg*-nek filmváltozatát. Nem sokkal ezután az *Atrium* is műsorára tűzte ezt a pompás magyar filmet és *a mozi vezetői egy cseppet sem csalatkoztak reményeikben: a Bob herceg-et nagy sikerére való tekintettel most újból prolongálta az Atrium filmszínház.*

Az ismert történet ebben a filmben pompás, mesés keretben kel életre a legkitűnőbb magyar színészek tolmácsolásában. *Szilassy* László *Bob hercege* ragyogó, hasonlóképpen a többi szereplők alakítása is. *Simor* Erzsi, *Kovács* Kató, *Greguss* Zoltán, *Rajnay* Gábor, *Makláry* Zoltán, *Vizvári* Mariska, *Bilicsi* Tivadar és a többiek *bőséges részt kérnek maguknak a film elvitathatatlan nagy sikeréből.*

Foxot egyévi és egynapi börtönre ítélték

Hollywoodból jelentik: A pennsylvaniai szövetségi bíróság William *Fox* volt híres filmvállalati elnököt és többszörös milliomost *egyévi és egynapi börtönre és 3000 dollár pénzbüntetésre ítélte,* mert »*csalárd úton alaknázni igyekezett a törvényes eljárást az ellene indított csődben*«.

Az amerikai lapok ezzel kapcsolatban megírják, hogy *Fox Magyarországról vándorolt ki és gazdagsága tetőpontján 165 millió dollár magánvagyona volt.*

Mozart-ünnepet

rendez holnap délben 12 órakor *a Magyar Nemzeti Múzeum dísztermében a Magyar-Német Társaság.* Elnöki megnyitót mond *Tasnádi Nagy* András, *Fáy* István a kultuszkormány nevében beszél, *Kresz* Géza kamarazenekarának kíséretével Mozart G-dur hegedűversenyének Adagio-ját játssza, *Pukánszky* Béla Mozartról mond ünnepi beszédet, majd *Kresz* Géza, *Montag* Vilmos, *Tátrai* Vilmos és *Frank* Lajos Mozart II. milánói vonósnégyesét mutatja be. *Végül megkoszorúzzák Mozart szobrát.*

Néma kolostor

Karácsonykor mutatják be vidéki diadalútja után Budapesten a Néma kolostor című hatalmas magyar filmet, amely Eötvös József Karthauzi-ját vitte a felvevőgép elé. A forgatókönyvet Asztalos Miklós írta, a rendezés munkája pedig Rodriguez Endrét dicséri. A film főszereplői: Tolnay Klári, Lukács Margit, Jávor Pál, Ajtay Andor, Fáy Béla és Boray Lajos.

Karácsonyi előadások az Operaházban

A két karácsonyi ünnepnap délutáni előadásai: *December 25-én:* Jancsi és Juliska, A babatündér, *26-án:* A mosoly országa; esti előadások: *december 25-én:* Pataky Kálmán fellépésével a Manon, *26-án:* Hovanscsina. Vasárnap, *december 28-án* Németh Mária és Pataky Kálmán fellépésével Az álarcosbál, *december 31-én:* A denevér kerül előadásra.

A Trio Italiano hangversenye

A *Trio Italiao-t (Casella—Poltronieri—Bonucci* együttest) legutoljára tavasszal hallottuk, amikor modern olasz kamaraműveket adtak elő. *Bámulatosan finom veretű* — és ha szabad e szót használnom: *szabályos* játékuknak a klasszikus formanyelvre törekvő modern olasz művek igen megfeleltek. Mostani hangversenyükön is megejtett a *Clementi—Cesla D-dur zongorahármas* elbűvölő finoman előadott második tétele. Remek technikai készséggel, tökéletes összjátékkal szólaltatták meg a *Haydn G-dur zongorahármast is,* ámbár *Haydn* népies íze, helyenként szinte darabos modora kissé távol áll a *Trio Italiano* elvont kulturáltságától. A kulturáltság néha előkelő tartózkodást jelenthet, hűvösséget.

A megrázó hangú *Beethoven D-dur hármasban* kiváló előadóink inkább a bölcseletet, az elmélkedést hangsúlyozták, mint a szenvedélyes drámát. Így talán még nemesebbé vált e — sajnos oly ritkán hallható — remekmű. A brahmsi érzelmeket főleg *Casella* zongorája hangsúlyozta *Brahms C-dur hármasában.* **Dr. V. A.**

Régi keringő

Rövidesen bemutatják a *Régi keringő* című nemrégiben elkészült magyar filmvígjátékot, mely a hírek szerint igen mulatságos produkció. *Páger* Antal taxisofőrt játszik a filmben, partnerei *Szörényi* Éva, *Zsilley* Margit és *Szilassy* László. A filmet két premiermozi fogja bemutatni.

A légió Vénusza

A *Kamara Varieté* nagysikerű *Kubai kaland* című revüjét december 18-án kénytelen levenni a műsorról, ugyanis a színház erre a terminusra már összel szerződtetett egy világhírű artista-számot. Így a *Kubai kaland* utolsó tíz előadása után december 19-én, pénteken új revüt mutat be a *Kamara Varieté A légió Vénusza* címmel. A revüt *Halász* Rudolf írta.

SZÍNHÁZI HÍREK

Kőbánya — Kőbányáért *címmel nagyszabású hangversenyt rendez a MÉP Tanügyi Hivatásrendjének X. ker. csoportja e hó 13.-án. A hangversenyen Bartóffy Erzsébet, Sallay Iván, Udvardy Tibor, Frey Sarolta és Kondói Kiss Jenő működik közre.*

•

Matuska Miklós, *az ismert dalénekes januárban a teljes Dichterliebe-t énekli hangversenyén.*

•

Előreláthatólag a jövő héten mutatják be a Táncoló Bécs *című legfrissebb Wien—Terra-filmet, amelynek főszereplői Hans Moser, Paul Hörbiger és Elfie Mayerhofer, a német film legfiatalabb és legtöbbre hivatottabb új sztárja.*

•

A Casino filmszínház december 14-én vasárnap délelőtt 11 órakor eszperanto filmmatinét rendez La kuracisto de la bildoj *címmel.*

•

A Szimfonikus Zenekar, *amely legutóbb Beethoven IX. szimfóniáját mutatta be, január 8-án Liszt—Brahms-estet rendez Komor Vilmos vezényletével.*

•

Séfeddin Sefked bey *»Kolozsvári dáridó« című operettjét szombator mutatja be Erdélyi Mihály Erzsébetvárosi Színháza. Az operett zenéjét Saáginé Schack Manka és Soproni Ehrlich Józsi írta.*

AZ OSZTÁLY

Írta: Ignácz Rózsa

Rengeteg embert érdekel az, hogy osztálytársaiból mi lett? Ezért nem mennek ki divatból, úgy látszik, soha, az érettségi találkozók. Gimnáziumot végzett emberekből azonban ritkábban lesznek annyira különböző állapotú és foglalkozású egyének, mint például — bár első hallásra furcsán hangzik — egy szakiskola növendékeiből. Hogy a magamé mellett maradjak: a színiakadémia hallgatóiból. Azt lehetne képzelni, hogy aki a tehetségvizsgáló felvételin túljutott és elvégezte a színművészképző három évét, abból színész lesz. Tizenegy éve végeztem a színiakadémiát tizennyolcadmagammal — ma a tizennyolcból mindössze nyolc színész. Egy ilyen színiakadémiai osztálynak a tanulói, már a koruk és iskoláik miatt is, nagyon különbözők. Köztük volt néhány 16 éves, négy polgáris kislány, hat 18 éves, érettségizett fiú meg leány, egy 25 éves kiszolgált katona, egy 20 éves volt pincér s vagy három 19—20 éves egyetemi hallgató. Mindnyájan azt képzeltük magunkról, hogy zseniális színészek leszünk.

Első gyanum akkor támadt, mikor kezembe került az elmult évjáratok évvégi értesítője. Függetlenül attól, hogy egy-egy osztályban mennyire különböző korú és műveltségű fiatalok jártak, az osztály maga, együttesen, vagy fennmaradt vagy eltűnt, mint színész, nyomtalanul. A Tasnády Ilonáék, Ábonyi Gézáék, Bajor Giziék, Uray Tivadarék osztályából például a többsége a hallgatóknak jeles színész vagy színészettel foglalkozó szakember lett s voltak osztályok, melyekből egyetlenegy tanuló sem lett neves ember. Akadémista-korunkban izgatottan találgattuk, hogy vajjon velünk, mint osztállyal, mi lesz? Érdekes volt, hogy a régibb évjáratokból több férfi maradt meg a pályán, mint nő.

A mi kis társaságunk a legszerencsétlenebb években startolt. Minden pályán akkor volt a legtöbb állástalan, a protekció minden vonalon tombolt. A Nemzetiben havi 50 pengő volt az ösztöndíj. Érettségi után, néhány egyetemi s három akadémiai évvel havi ötvenet keresni, — persze hogy nyomban otthagyta a pályát a három egyetemistából kettő. Osztályom nagy része vidékre került. Egy madonnaarcú, nagyon intelligens, de kevéssé temperamentumos, nem is túlthetséges paplány nemsokára éhenhalt egy pesti padlásszobában. Szerény gyerek volt. Megelégedett volna statisztálással is, de akkoriban, mint egy volt pesti igazgató ékesen kifejezte, ahhoz, hogy a színház körében élhessen, »más mentalitás kellett volna, nem egy papleányé«. Féltehetségű, másodrendű színésznővé sikerülve meghalt nemrégiben, alig 30 éves korában, osztályunk volt sztárja is. Az iskolában ő játszott minden főszerepet, ő volt a legszebb. A legpompásabb ruhákban vizsgázott. Nem boldogult, szegény. Három lány nyomban férjhezment és sohasem játszott többé. A kiszolgált katona fűszerüzletet nyitott Pest környékén. Én megjártam a Nemzeti Színházat s békében elbúcsúztam a színészettől. E pillanatban öt nő színész közülünk. Egyik felváltva primadonna vidéken és kis-színésznő Pesten. A második háromévenként kezdi újra. Fel-felbukkan egy-egy frissen alakult színháznál apró szerepben, örökös kezdő gyanánt, aztán eltűnik megint. A harmadiknak voltak már Pesten nagy sikerei és nagy pihenői, de mintha nem tartana ki mellette a szerencse. Szép is, tehetséges is, okos is. Nagy lendülettel indul, aztán megint hallgatásra kényszerül. Félig privátaszszony, félig színésznő. Mindig valami nagyra készül, fel is tűnik, sikere van, aztán »hajszálat talál a levesben« és visszavonul. A negyedik és ötödik a Nemzeti Színház derék tagja. Mind a ketten túlintelligensek és túl egyéniségek ahhoz, hogy sztárok lehessenek. Náluk fiatalabbak már régen színpadi csillagok. Őket mindenki elismeri, játszanak is. Használható, nagyon jó színésznők, csak *egyelőre* a tökéletes tündöklés öröme nem adatott még meg nekik.

Férfi csak három folytatja a pályát, egyik Pesten, kettő vidéken. Még minden lehetne belőlük...

Sokszor gondoltam osztályomon s úgy tetszett mindig, hogy ez az évjárat a félsikerűek évjárata. Pedig tehetségesebb volt ez az évjárat, mint sok következő. Csak éppen szerencsétlen időben verődött osztállyá 18 gyerek. Mikor végeztek, évekig vártak állástalanul a színházi világ változására s mikor végre változott a régi, áporodott szellem, már nem ők voltak az egészen fiatalok. Mielőtt mi végeztünk volna, tíz éven át a csodával volt határos egy-egy fiatalnak a színházakba bejutnia. A lapok és a közvélemény döngette a fiataloknak a bezárt kapukat. De a kapuk másoknak, nálunk fiatalabbaknak nyíltak ki, évek mulva. Félsikerű, közbeeső nemzedék, gondolom és elszomorodom... Aztán azt hallom véletlenül, hogy a pihenő színésznő filmet ír, a Nemzeti egyik tagja francia színdarabot fordít, a vidéki színészt kinevezték főrendezőnek, sőt... A napokban olvasható, hogy H. L. volt osztálytársunk lett Pécsett az új színigazgató. Hát mégsem egészen elveszett társaság. Csak éppen úgy, mint más pályák trianoni fiataljainak is, tízszer olyan nehezen és ötször olyan lassan sikerült az élet, mint azoknak, akik ma húszegynéhány évesek.

Lossonczy miniszter a gyors munkáról beszélt a közellátási hivatal tisztviselői előtt

A közellátási hivatal tisztviselői kara ma délelőtt üdvözölte *Lossonczy* Istvánt, az új közellátási minisztert. A tisztviselői kar élén *Rozváczy* Lajos államtitkár köszöntötte. A miniszter válaszában kegyeletes szavakkal emlékezett meg elődjéről, majd a többi között ezt mondotta:

— Vegyétek halálos komolyan munkátokat, mert *az egész ország sorsa és a belső front szilárdsága függ a közellátás biztosításától.* Tegyünk félre minden egyéni érdeket és csak egy cél álljon mindnyájunk előtt: *a ránk bízott munkát legjobb tudásunk szerint és leggyorsabban intézzük el.*

Lossonczy István miniszter ma délben a kerepesiúti temetőben *kegyelete jeléül koszorút helyezett el elődje, Győrffy-Bengyel Sándor sírján.*

Háromhónapi fogház Jurka Fláviusz főispán megrágalmazásáért

A büntetőtörvényszék *Vályi Nagy* István dr. elnöklésével ítélkező tanácsa két napon keresztül tárgyalta azt a rágalmazási bűnpert, melynek *Omelka Ferenc, a nyilaskeresztes párt szakmai székházának parancsnoka* volt a vádlottja.

Omelkát *Jurka* Fláviusz máramarosi főispán jelentette fel sajtó útján elkövetett *rágalmazás* vétsége miatt. A bíróság bűnösnek mondta ki *Omelka* Ferencet a terhére rótt rágalmazásban és ezért *háromhónapi fogházbüntetésre* ítélte.

Az ítélet indokolása szerint *Omelka* Ferenc 1941 december 9-én röpiratot írt, melyet a jelenleg szökésben lévő *Sütő* Gyula, akkor országgyűlési képviselő írt alá. A röpiratban *Omelka* azt állította *Jurka* Fláviuszról, hogy az akkoriban román megszállás alatt lévő Máramarosszigeten 1940 május 10-én, mint a máramarosi antirevizionista gyűlés vezére, *a »díszmenet« élén haladt.* Azt is állította, hogy *Jurka* Fláviusz *magyarfaló volt.*

A büntetőtörvényszék a tanúképpen kihallgatott *Bárdossy* László volt miniszterelnök, *Mikó* Imre, *Pál* Gábor, dr. *Kökényessy* Péter országgyűlési képviselőt, továbbá dr. *Thiefenthaler* József pápai prelátust, *Pávai Mátyás* Sándor ny. altábornagy, vitéz *Rády* József vezérőrnagy, valamint a valóság bizonyítása és az ellenbizonyítás során tanuképpen kihallgatott más tanuk vallomása alapján megállapította, hogy *az inkriminált röpirat tartalma teljesen valótlan.*

A büntetőtörvényszék súlyosbító körülménynek vette, hogy *Omelka* már többször volt büntetve. Az ítélet ellen *Omelka* és védője fellebbezés jelentett be.

A DUNAKORZÓ ÜGYE

(Levél a Szerkesztőhöz.)

Igen tisztelt Főszerkesztő Úr!

Amióta a rendőrség végigfésülte a Dunakorzót és megtisztította Budapest e legszebb helyét a kétes elemektől, a foglalkozásnélküli egyénektől, kártyásoktól, prostituáltaktól, zugügynököktől, útlevél nélkül az országba settenkedett idegenektől, munka és munkatáborkerülőktől, *a pesti zsidóság elhatározta, hogy bojkottálja eddigi kedvenc szórakozóhelyét.* Lapjaik fejlett technikájú módszerekkel támogatják az akciót. Az egyik lap mult vasárnap például kárörvendő cikket közöl a helyzetről s miközben heinei stílusban a tavasz és a nyár szépségeiről gügyög, vigyorogva tudtunkra adja, hogy a korzón »már csak a verebek ülnek a Buchwald-székeken.«

Mindenekelőtt a következőket szeretné megállapítani. Nem találja furcsának Főszerkesztő Úr, hogy *az egész pesti zsidóság ilyen nyiltan azonosítja magát a korzón keresett kétes elemekkel, foglalkozásnélküli léhűtőkkel, külföldről illegálisan ideszökött bujkálókkal?* Mert, ugyebár, a dunakorzói razzia nem tisztességes emberek ellen irányult, csak olyanok ellen, akiknek vaj volt a fejükön. A kereszténveket is igazoltatták s ha papírjaikat nem találták rendben, éppúgy eljárás indult ellenük, mint a másvallásúak ellen. Nevezzük *merő véletlennek*, hogy a bizonytalan elemek kilencvenkilenc százaléka zsidó volt és ez mély felháborodást keltett a sajtóban azok között, akik régen fájlalták, hogy a korzón egyre inkább a dobutcai zugkávéházak kifestett és kijampecesedett problematikus közönsége foglal helyet és képviseli az idegenek előtt Magyarországot.

Miért azonosítja magát az egész zsidóság ezekkel? Miért érzi magát *egynek* a kifüstölt szélhámosokkal, gyanús idegenekkel, munkakerülőkkel, katonaszökevényekkel? Miért válaszol általános dacos és zendülés-ízű bojkottal az egyszerű tisztogatásra? Ha a lelkiismerete nyugodt, nem kellett volna *en block magára venni*, amit idegen rejtegetők és más hasonszőrűek ellen a rendőrség teljes joggal cselekedett. A Dunakorzó bojkottjával a pesti zsidóság nyiltan kimondotta, hogy *azonosítja magát* azokkal az elemekkel, akik a korzói razzia tanúsága szerint összeütközésbe kerültek a törvénnyel s ártalmasak a közre.

Ám jó, tudomásul vesszük. De van az ügynek más oldala is. A zsidóság be akarja bizonyítani, hogy *a korzó ura* s Budapest tipikus nevezetessége meghal, ha bojkott alá veszi. Ha bántani mernek egy zugkereskedőt, vagy bujkáló »szlovák menekültet« a Dunaparton, a zsidóság halálra ítéli a sétányt. A forgalom egy ideig tényleg megcsappant, ha nem is olyan mértékben, mint a liberális lapok eltúlozva és kiszínezve megállapítják. Az Erzsébethidtól a Vigadóig a régi élénkség uralkodik, a Vigadótól a Lánchídig terjedő jellegzetes szakasz ürült ki (kivéve a Ritz-szállót). Az atmoszféra lényegesen jobb a sétányon, nincs meg többé túlzsúfolt és levantei színezete.

A zsivaj, a festék kissé megkopott, de a hangulat szolidabb, polgáribb. Tudjuk, hogy igen sok keresztény nem járt a korzóra, mert rosszul érezte magát az idegen és agresszív környezetben. Előítéletének okai megszűntek, — *ne hanyagolja el többé Budapest legszebb helyét*, ne engedje, hogy a zsidóság kérkedhessék bojkottja eredményével, a dunaparti keresztény üzemek tönkretételével. Mutassuk meg, hogy mi is értékelni tudjuk a szépet s a keresztény középosztály nemcsak a kiskocsmák füstjében érzi jól magát, hanem van érzéke a világvárosi formák iránt is. Arra kérem Főszerkesztő Urat, propagálja lapjaiban a Dunakorzót, nemcsak azért, hogy az ellenfél bojkottját legyőzzük, hanem azért is, mert az eddig idegenkedő és a korzótól elszokott középosztályt *meg kell nevelni* a városiasabb életmódnak.

Nem elég a Dunakorzót megtisztítani, a kiürült kádert meg is kell tölteni, felvirágoztatni. A mai közlekedési viszonyok mellett a sétáló és a kiránduló úgy sem mehet egykönnyen messzebb, használjuk üdülésnek, pihenésnek a központi fekvésű, jól megközelíthető, jólevegőjű Dunapartot a város szívében, szebbet nehezen találunk. Azt hiszem, ez pesti és magyar kötelesség. A Dunapartért rajongó német, olasz, francia, szláv átutazóknak pedig mutassuk meg, hogy van Pesten magyar élet is.

Főszerkesztő Úrnak igaz híve

Keresztény korzórajongó

Vasúti szerencsétlenség a celldömölki vonalon, három halott

A Győr—Sopron—Ebenfurti Vasút celldömölk-eszterházai vonalán június 30-án este 18 óra 20 perc körüli időben a *Celldömölkről Eszterháza* felé közlekedő 218. számú motorosvonat fékhiba következtében *Vörcök* állomáson nem tudott megállni. Az állomáson átfutó motorosvonat az állomás felé a nyilt pályán ellenirányból haladó 231. számú *vegyesvonatba beleütközött*, noha a vegyesvonat mozdonyvezetője ellengőzzel megállította és hátrafelé megindította vonatát.

Az összeütközés során a motorvonat *három utasa meghalt. A többi megsérült utast* a Celldömölkről azonnal a baleset helyére kiérkezett segélyvonat, valamint a celldömölki és pápai mentőautók a celldömölki, illetve pápai *kórházba szállították.*

A vasút igazgatósága a baleset ügyében a vizsgálatot azonnal megindította. *(MTI)*

HIREK

— **VIRÁG FERENC PÉCSI PÜSPÖK PÁPAI TRÓNÁLLÓ.** *Virág* Ferenc pécsi püspök július 3-án, pénteken mutatja be aranymiséjét egyházmegyéjének egyik falujában, egyszerű keretek között. A jubiláns főpapot ma délelőtt értesítették, hogy a pápa *pápai trónállóvá* nevezte ki. Egyben átnyujtottak a püspöknek egy nagy összegről szóló takarékkönyvet. Az összeget az egyházmegye papsága gyüjtötte össze, hogy a püspök egyházmegyéje területén *Assisi szent Ferencnek szentelt templomot* emelhessen.

— **BOLIVIA PÉNZÜGYMINISZTERE** és gazdasági minisztere Washingtonba utazott, hogy aláírja az amerikai kölcsönnyujtási szerződést.

— **DOKTORRÁ AVATTÁK BÁLINT JÓZSEF KÉPVISELŐT.** A kolozsvári tudományegyetemen kánonjogból »summa cum laude« avatták doktorrá *Bálint* József országgyülési képviselő, szentszéki tanácsost, az ismert hitszónokot.

— **AZ ANGOL SZÉN — A NEMZET TULAJDONA.** A londoni rádió jelenti, hogy a szerdai naptól kezdve az angol szén a nemzeté és többé nem áll magántulajdonban. *(MTI)*

— **OKMÁNYOKAT VÁSÁROLT** *Frankl* Sándor pozsonyi szökevény zsidó *Házi* István fodrászsegédtől. Frankit kitoloncolják, Házit letartóztatta a rendőrség.

— **NIZZÁBÓL** tegnap 215 francia munkás indult Németországba. Toulonban és Marseilleben újabb munkáscsoportok csatlakoznak hozzájuk.

— **LEUGROTT** a Katona József-utca 25. számú ház III. emeletéről ma hajnalban a házban lakó Klein Ottó cipőgyáros 45 éves felesége. Családi okokból akart meghalni. Válságos állapotban vitték a mentők szanatóriumba.

— **OLCSÓBB A PÉKSÜTEMÉNY.** A hivatalos lap mai száma közli a közellátási miniszter rendeletét a péksütemény áráról. A vizeszsemlye, császárzsemlye és vizeskifli fogyasztói ára 6 fillér, nagybani ára 5 fillér.

— **ROBBANÁS TÖRTÉNT** tegnap délben a lisszaboni rendőrség központi ügyeletén. Két rendőr súlyosan megsebesült.

— **HUSZONEGY AMERIKAI KÖZTÁRSASÁG képviselőinek részvételével konferencia kezdődött Washingtonban. A konferencia napirendjén a tengelyhatalmakkal való pénzügyi és gazdaságpolitikai kapcsolatok megszüntetésének kérdése szerepel.**

— **A »KEDÉLYES« BETÖRŐ.** *Farkas* Ferencné kolozsvári, *Seregély*-utca 5. szám alatti lakásán betörő járt, aki különféle értéktárgyakat ellopott, majd az alábbi levél hátrahagyása után távozott: »Kedves Farkas-család! Ne ijedjen meg, *csak a legszükségesebbeket vittem magammal.* Máskor azonban jobban zárja be az ajtót. Aláírás: *Úri betörő.*« A levelező betörő kézrekerítésére erélyes nyomozás indult.

— **ELALUDT A VASUTI SINEKEN** Kecskemét mellett *Bene* László 9 éves tehénpásztorfiú. Az arra haladó motoros lelökte a sinekről. Kórházba vitték. Jobb lábfejét le kellett vágni.

— **SOKBA KERÜL A HÁBORÚ AMERIKÁNAK. Most zárták le az USA történetében a legköltségesebb pénzügyi évet. Tavaly a pénzügyi költségek nagyobbak voltak, mint az első világháború összkiadásai. Napi 18 millió font volt a kiadás, ennek több mint háromnegyed részét hadicélokra fordították.**

— **DSIDA JENŐ ÖZVEGYE FÉRJHEZ MENT.** Özv. *Dsida* Jenőné, szül. *Imbery* Melinda, a neves erdélyi fiatal költő özvegye most tartotta esküvőjét *Szabó* Lajossal, a kolozsvári Nemzeti Színház főtitkárával.

— **HÉTEZER SZÉKELY LEVENTE** sereglik össze július 3—5-ike között Kolozsváron nyári tanfolyamra, utána a Balaton vidékére mennek táborozni, ahonnan ugyanennyi levente megy a Székelyföldre.

— **HALÁLOS FEJESUGRÁS.** *Csegezán* Ferenc 18 éves kolozsvári MÁV műhelytanonc az Anyaggátnál fejest ugrott a vízbe, de olyan szerencsétlenül, hogy csigolyacsonttörést szenvedett. A mentők bevitték a kórházba, ahol rövidesen meghalt.

— **AZ ORSZÁGOS MAGYAR VENDÉGFORGALMI SZÖVETSÉG** kiadásában megjelent a Magyar Utazási Kézikönyv és Útmutató kiegészítő füzete, »Az utas könyve«, mely Bács-Bodrog vármegyét ismerteti és képekkel illusztrálva mutatja be a fürdőket, üdülőket és kirándulóhelyeket.

SZINHÁZ ÉS FILM

Épül a Margitszigeten a biedermeier Bécs

A Margitszigeti Szabadtéri Színpadra néhány nap óta visszaköltözött az élet és a virágzó hársfák alatt tánckar próbál, az énekkórus gyakorol, míg a háttérben kőművesek és díszletépítő munkások hadserege dolgozik a *Bécsi keringő* című nagy Strauss-operett épületszerű hatalmas díszletein. A munkálatokat *Bercsényi* Tibor, a neves díszlettervező vezeti, aki a nagy reprezentatív szigeti szabadtéri játék díszleteiről és színpadairól a következőket mondotta a *Magyarország* munkatársának:

— A *Bécsi keringő* első felvonása a bécskörnyéki *Eberrender* cukrászda egyemeletes rózsalugassal díszített biedermeier épületét ábrázolja, amely mögött egy régi grinzingi utca kanyarog, ahonnan a postakocsi és egy egész majálisi népség-katonaság vonul be az első felvonás nyitányában a színre. Az első felvonás finálé ja a bécsi erdőben játszódik. A második felvonás díszlete a *Dormayer* kaszinó nagy, oszlopos, sokablakos barokk-palotájában játszódik. Ennek a díszletnek az az érdekessége, hogy az épület méreteiben és kivitelében pontos hasonmása lesz az igazi kaszinópalotának. Az épület óriási ablakain keresztül be lehet majd látni a kivilágított hangversenyterembe, ahol az ifjabb Strauss győzelmet arat konzervatív apja felett. A második felvonás finálé ja, a nagy *Kék Duna* balettel, mint az öreg Strauss nagy viziója a Duna forrását ábrázolja hatméteres vízesésel. A harmadik felvonás a *Strauss-házban* játszódik le, afféle kedves, hangulatos bécsi polgárház, ahol a két nagy muzsikus drámai összecsapásának megbékélő finálé ja pereg majd le.

A nevettetés világbajnokai

ma mutatkoznak be a Cirkuszban

A gondtalan nevetés, a vidám jókedv szolgálatába állította Fényes György a Cirkusz teljes júliusi műsorát, amelyben Európa legnevesebb bohócai, zenebohócai, clownjai és humoros akrobatái vonulnak fel. A Fényes Cirkuszban tehát ma este valóságos bohócolimpiász kezdődik, mely pazarló kézzel szórja szét a műfaj nagy attrakcióinak mulatságos művészetét. Megérkezett a júliusi műsorra a négy Frensh, a felülmulhatatlan zenebohóc-familia, azután itt marad az ezúttal magyar nyelven dolgozó három Bonos, akik a cirkuszi humor legfinomabb ágát képviselik, fellép Sacha Fries, az ügyetlenség klasszikus bajnoka, végezetül Leo, a kötéltáncos zsonglőrfóka. Mellettük akrobaták, műlovarok, állatcirkuszok és a cirkusz kaleidoszkópszerűen váltakozó ezerféle műsorszáma tölti meg és teszi egyetlen boldog perccé a cirkusz júliusi műsorát.

Erna Morena, a néhány évvel ezelőtt visszavonult filmszínésznő, aki a Metropolis című világsikert aratott néma film egyik főszerepében vált a néma filmgyártás nagy sztárjává, ismét visszatért a filmhez. Thea von Harbou »A fehér nővér« című filmjében vállalt szerepet, amelyet rövidesen Budapesten is bemutatnak. A film második női főszerepét Herta Thiele játssza.

Csergő kontra Bubik

Csergő István, a Fővárosi Operettszínház főtitkára erkölcsi és anyagi okok miatt beperelte *Bubik* Árpádot, a színház volt igazgatóját. A Színészkamara mint bírói testület Bubikot 2304 pengő megfizetésére kötelezte, ezenkívül elmarasztalta 1010 pengő perköltség megfizetésére.

BELLEVUE ZÁLLODA
gyönyörű terraszain kellemes az üdülés. Kerttel összefüggő étteremben
MINDEN ESTE TÁNC
Nemes borok Kitűnő konyha

MODELL **KARÁDY**
NAPSZEMÜVEG
A LEGÚJABB DIVAT KIZÁRÓLAG KAPHATÓ BELVÁROSI OPTIKA, Apponyi-tér 5

Jávor Pál még hat hétig Rómában marad

A napokban fejezték be a Róma melletti Cinecittában Jávor Pál első olasznyelvű filmjét, a Fehér emberek-et, amelyet Radványi Géza rendezett. Jávor Pál ma Budapestre érkezett levelében közli, hogy a film első vetítése alapján újabb olasz filmre szerződtették, amely De Amicis egyik világhírű regénye nyomán Livorno mellett készül. Jávor Pál augusztus közepéig marad Rómában, tehát eleget tud tenni valamennyi budapesti kötelezettségének és a Nemzeti Színház megnyitására már Budapestre érkezik.

A sokoldalú Pünkösti Andor

Pünkösti Andor

Nem mindennapi eseménye volt a Márkus Parkszínháznak, ahol Pünkösti Andor rendezésében és fordításában a Párisi express című mulatságos zenés vígjátékot játssza a népszerű szereplőgárda. Ebben a falrengető bohózatban egy párisi rendőrkomisszár szerepét játszotta Sárossy Andor, aki a napokban nem jelent meg az előadáson és a zsúfolt nézőtér közönségét az előadás elmaradásával fenyegette. Az előadásig olyan rövid idő áll rendelkezésre, hogy Sárossy Andor pótlására gondolni sem lehetett. A kritikus helyzetet Pünkösti Andor mentette meg, aki a próbák és a fordítás idejéből majdnem szóról-szóra ismeri a darabot. Pünkösti Andor villámgyorsan kimaszkírozta magát és magára öltötte a kissé bő Sárossy-kosztümöt, majd a közönség nagy meglepetésére színpadra lépett és kirobbanó sikerrel eljátszotta a szerepet, megmentve az esti előadást. Pünkösti Andor bravúrjához hasonló beugrással valószínűleg kevés színigazgató dicsekedhetik el.

Egyetlen éjszaka

a Radiusban

A filmszínházak nyári műsorvezetésében kimagasló eseményt jelent a Radius csütörtöki felújítása, amelynek során Pierre Blanchar világsikert aratott zenés filmje, az »Egyetlen éjszaka« kerül újra vetítésre. Az elmult években kevés ilyen szellemes és amellett mélyen drámai filmet produkált a francia filmgyártás. Pierre Blanchar játssza a világhírű zongoristát, akit sorsa egyetlen éjszakára összesodor azzal az asszonnyal, akivel egész életét szívesen töltené. Ebből az éjszakából fejlődik ki a nemes dráma, amelyet a francia filmgyártás legfinomabb eszközeivel készítettek el és avattak világsikerré. Pierre Blanchar mellett a törékeny szépségű Renée St. Cyr játssza a kettős női főszerepet az »Egyetlen éjszaká«-ban, mely csütörtöktől kezdve díszíti a Radius műsorát.

Ilse Werner
az »Ötvenéves férfi« című UFA-film főszerepében

SZÁZ PIROS RÓZSA KISPESTEN

Kőszegi Géza szabadkai igazgató Kispesten állomásozó társulata pénteken ünnepi külsőségek között mutatja be a *Száz piros rózsa* című operettet, a *Fővárosi Operettszínház* nagy téli sikerét. A darabot *Kőszegi* Géza rendezi és a vendégszereplő ifjabb *Latabár* Árpádon kívül *Fraknóy* Sári, *Dobay* Bella, *Vörösmarty* Lili, *Szabó* Ernő és *Nagy* Béla játssza a főszerepeket.

Lózsy János, a neves fiatal zeneesztéta, aki számos lényegremutató zenekritikájával, zeneirodalmi szakmunkájával tette ismertté a nevét, átvette a Magyar Dal című zeneszaklap szerkesztését.

•

Járay József, az Operaház kiváló fiatal tenoristája ma délután Újvidékre utazik, ahol a Rigoletto-ban lép fel az Ünnepi Hét alkalmából.

•

József Ferenc főherceg és Anna főhercegasszony tegnap este végignézte a Bábszínházban a bábszínpadra átdolgozott Toldit. A főhercegi pár elismeréssel és tetszéssel nézte végig az előadást.

A BOLDOG PERCEK

Irta Hunyady Sándor

Bemutattak egy idősebb hölgynek, aki a meginduló társalgás első perceiben kedvesen megjegyezte, hogy ott volt »Feketeszárú cseresznye« című darabom premierjén. A dolognak már tizenkét éve, mégis emlékszik, hogy kitapsoltak a vasfüggöny elé. »Milyen boldog percei lehettek azon az estén!« — mondta barátságosan.

Udvariasan bólintottam, sőt sóhajtottam is, hogy »bizony az szép este volt!« — Bonyolult lett volna megmagyarázni, hogy menynyi kínszenvedést állottam ki ennek a szerencsés darabnak a bemutatóelőadásán.

A bajt Sándor portás kutyája csinálta. Sohasem telepedtem ki a darabjaim premierjén a nézőtérre. Azon az estén is a társalgóban ültem, frakkba öltözve, a jelenésükre váró, kifestett színészek közt. Azt hiszem, bar-kochbát játszottunk. Egyszer csak megjelent a társalgó küszöbén a portás kutyája. Nagyon kedves, de nagyon mocskos kis korcs kutya volt. Zseniális patkányfogó. Magamhoz füttyentettem, az ölembe vettem, vakargatni kezdtem a fületövét. Amiből az következett, hogy kaptam tőle egy bolhát. Láttam is, amint rápattant a kezemre, mint egy fényes, kis fekete mákszem. Eleinte nem törődtem vele, annál többet törődtem vele később. A bolha nem ugrott rólam tovább, hanem a manzsettámnál bebujt az ingem alá. Mikor a felvonás végén ki kellett menni a tapsokra a függöny elé, már hólyagosra csípte egészen a könyökig a jobbkaromat.

Bosszúszomjasan gondoltam: »megállj bestia! Megöllek! Mihelyt vége a szünetnek, bemegyek valamelyik férfiöltözőbe, megfoglak és összeroppantlak a körmömmel!«

De a szép tervből nem lett semmi. Ha a darabnak sikere van, a szerzőnek mindenféle kötelessége támad. Meg kellett köszönnöm a gratulációkat. Folyton kezet kellett szorítanom, holott vakarózni szerettem volna. Jött hatalmas pátrónusom, Bánffy Miklós gróf, bevitt a páholyába, ahol két történelmi nevű, erdélyi dáma ült. Az egyik dáma arra kért, hogy ne menjek vissza a színpadra. Nézzem velük együtt a darabot. Ez az óhajtás olyan kedves volt, hogy többnek számított minden parancsnál. Ott maradtam tehát a páholyban, szenvedve ültem a kis bársonyszéken. Az a spártai érezhetett ilyesmit, akinek nem volt szabad jajgatni, mialatt a róka ette a belét. Bár azt hiszem, hogy a viszketés gonoszabb a fájdalomnál. Igazán nem emlékszem már rá, mi adott erőt, hogy ne vakarózzam meg alaposan, a két előkelő hölgy jelenlétében.

Ezután következett a második felvonás vége. A vastaps. Egy pillanatra sem lehetett elszakadni az eseményektől, hogy elbujhassak bajommal a nyilvánosság elől. Ki kellett menni a vasfüggöny elé, meghajolni. Minden vágyam az volt, hogy megvakarjam a hátam a vasajtó élében, ahogy a sertés vakarózik az ólja deszkafalának dörzsölődve. Dehát ilyesmit mégsem lehet csinálni, ezerhatszáz ember szemeláttára. Hajlongtam és vigyorogtam, mialatt tüzes karikák szikráztak előttem.

A viszketés paroxizmusát éreztem. A bolha tombolt bennem. A karomról fölment a vállamra. Bejárta a hátamat. Előrejött a mellemre, a plasztronom alá. Kirándult, föl, a nyakamhoz, ahol a gallér van az ingre gombolva. Nem is hiszem, hogy közönséges, magyar, kutya-bolha volt, valami különös fajtájú vérszopó lehetett, esetleg boszorkány volt, mert úgy megkínozott, hogy ma is, mint rémálomra emlékszem vissza miatta arra az estére.

Az egész átkozott premierből az volt a jó, amikor vége lett mindennek. Végre bejutottam, ha jól emlékszem, Jávor Pál öltözőjébe. Levetkeztem. A színházi szabó kirázta az ingemből a bolhát, majd egy hidegvizes szivacsal végigtörülte hólyagosra mart hátamat. De ez azután igazán boldog perc volt.

Paulin étterem és kávéház
a Dunapart és Vigadó-tér sarkán
Kiváló jó konyha kitünő borok és Dreher-sörök
Az éttermi teraszon Rácz Béla és zenekara muzsikál
A dunaparti teraszon Malcsiner Béla zongorázik

Hatvanöt miniszteri biztos irányítja a cséplés ellenőrzését

A *Közellátási Hivatal* rendezésében második napja *tanfolyam* zajlik az Országos Mezőgazdasági Biztosító Intézet Akadémia-utcai dísztermében. A *nyári termés* számbavételét készítik elő ezen a tanfolyamon, ahol az egyes szakelőadók *a cséplés miniszteri biztosai* számára adják meg munkájuk sikeres elvégzéséhez a szükséges tudnivalókat.

Intelligens, tanult mezőgazdák, okleveles gazdák, nyugalmazott okleveles gazdatisztek, jószágigazgatók, földbirtokosok közül került ki az a *65 miniszteri biztos*, aki ezt a tanfolyamot végighallgatja. Tegnap délelőtt *Lossonczy* István közellátásügyi államtitkár nyitotta meg a tanfolyamot, amely reggel kilenctől este nyolcig tartott, rövid ebédmegszakítással. A tanfolyam résztvevői ma reggel kilenckor gyűltek ismét egybe s ma is estig hallgatnak előadásokat. Este 7 órakor zárják be a kétnapos tanfolyamot.

Minden törvényhatóságban egy-egy miniszteri biztos ügyel fel a cséplésre és irányítja a *járásonként* működő cséplési *főellenőrök* és az azok alá rendelt *ellenőrök* munkáját. A budapesti tanfolyam után az egyes vármegyék székhelyén a miniszteri biztosok rendeznek majd tanfolyamot a járási főellenőröknek, azok pedig az ellenőröknek. Ilymódon biztosítják a szükséges *egyöntetűséget*, azt, hogy az egész országban egyforma elvek szerint vegyék számba a terméstmár cséplésnél. A közönség számára igen megnyugtató, hogy megfelelően *képzett ellenőrök ügyelnek a termés, az »élet« sorsára*, hogy a készletgazdálkodás szabályai között mindannyiunknak egyforma és elegendő élelem jusson. (m)

„Ebédhez kapcsolt" sör — nem büntetendő cselekmény

Vendéglősök és vendégek vitája feljelentésekkel

Az utóbbi napokban a sörhiányra való tekintettel a vendéglősök úgy igyekeztek minden vendéget egyformán kiszolgálni, hogy nem adtak a kívánt mennyiségben mindenkinek sört, hanem készleteiket elosztva, egy-egy vendégnek legfeljebb egy-két pohár sört tett asztalára a pincér. A vendéglősök eme intézkedése miatt a budapesti vendéglőkben sok helyen kifakadások hangzottak el és *viták támadtak vendéglős és a vendégek között, sőt az utóbbi napokban számos feljelentés is érkezett a vendéglősök ellen.*

A feljelentők kifogásolták az intézkedést és azon az alapon kértek eljárást indítani a vendéglősök ellen, hogy a sört — amelyről több bírósági ítélet megállapította, hogy közszükségleti cikk — a vendéglősök »tartalékolják«, már pedig a feljelentések szerint ehhez nincs joguk. Előfordult, — ugyancsak feljelentés szerint — hogy olyan vendéglős is akadt, aki csak menüvel vagy egyéb ételneművel »kapcsolva« akart sört kiszolgáltatni.

A *Magyarország* munkatársa illetékes helyen érdeklődött a feljelentések ügye felől, s azt a felvilágosítást kapta, hogy *a vendéglősöknek ez a magatartása indokolt.* Igaz ugyan, hogy a sör közszükségleti cikk, azonban ez esetben nem a sör elrejtése történik, hanem *csupán takarékossági szempont a meglévő készletek arányos elosztása. Már pedig ez nem büntetendő cselekmény.*

Milyen lesz a nagytérgazdálkodás?

Német szakember érdekes előadása Budapesten

Schuster Lajos, a németbirodalmi mezőgazdasági és közellátásügyi minisztérium osztályfőnöke a *Mezőgazdasági Iparok Magyar Nemzeti Bizottságának* meghívására Budapestre érkezett és tegnap este meghívott közönség előtt előadást tartott az európai mezőgazdasági iparok helyzetéről és jövőjéről. *Varga* József iparügyi miniszter nyitotta meg az eladóestet, *Kállay* Miklós miniszterelnök, mint a Bizottság elnöke nevében üdvözölte az előadót.

Schuster osztályfőnök ismertette a nagytérgazdálkodás elméletét. A nagytérgazdálkodás világszempontból három hatalmas területre: Amerikára, Kelet-Ázsiára és az európai kontinensre. Oroszország és Anglia nélkül, támaszkodik. A nagytérgazdálkodás révén megszűnik majd az európai malomipar túlméretezettsége. A zsírkérdésnél az önellátást a tejgazdálkodás színvonalának emelése és az olajosmagvak termelésének fokozása biztosítja. A nyerscukor behozatalát félmillió tonna erejéig a cukorrépatermelés fejlesztése fogja pótolni. Szükség van a burgonyatermelés fokozására is, így *fellendül a cukoripar és a burgonyaipar. Magyar szempontból különös jelentősége van még a gyümölcs- és főzelékfeldogozó iparágaknak*, amelyek a tengerentúli behozatalt a nagytérgazdálkodás lehetőségei révén feleslegessé teszik majd.

A nagy tetszéssel fogadott előadást vitéz *Guóthfalvy Dorner* Zoltán miniszteri tanácsos köszönte meg. *Schuster* osztályfőnök magyarországi tartózkodása során *a földművelésügyi miniszter vendégeként meglátogatja a tokajhegyaljai borvidéket.*

MOVE-páiva Hungária-körút
Június 21-én, vasárnap d. u. 6 órakor
Szolnok-Ferencváros
I. o. Nemzeti Bajnoki mérkőzés,
előtte negyed 5 órakor
Gamma-Nagyvárad
I. o. Nemzeti Bajnoki mérkőzés.

Az Egyiptomban élő amerikaiakat hazatanácsolták

Buenos Aires, június 20. *(Stefani)* Washingtonból érkező híradás szerint az északamerikai kormány hivatalos közleményben *azt a tanácsot adta az Egyiptomban élő északamerikai polgároknak, hogy hagyják el minél gyorsabban Egyiptomot. (MTI)*

Kiosztották az ifjúsági fémcsata győzteseinek a díjakat

Most egy éve, hogy a belső front anyagcsatájának egyik jelentős küzdelme, az ifjúsági ócskavasgyüjtés megindult. A különböző ifjúsági szervezetek: a diákkaptár, a leventék és cserkészek vállvetett erővel kezdték meg a gyüjtési munkát, hogy az ócskavascsata minél szebb eredményeket mutathasson fel. Az önzetlen ifjúság munkájának buzdítására a Fémgyüjtő akkoriban és most is kerékpárokat, valamint 8 napos nyaralást a Balatonon ajánlott fel azzal a feltétellel, hogy e díjakat a legtöbbet gyüjtő diákok kapják meg.

Így indult meg az ifjúsági ócskavascsata, melynek győztesei e héten, az iskolai évzáró ünnepélyeken vették át a Fémgyüjtő jutalmait.

Szép iskolai ünnepségek során osztották ki a győzteseknek a jutalmakat. A Fémgyüjtő kerékpárjait, illetve nyaralási díjait a következő gyüjtők kapták: *Polgár* Sándor és *Fanz* Sigfrid, Kecskemét, *Pető* Sándor és *Tarics* János, Komárom, *Csölle* Konrád, Kaposvár, *Csorba* Borbála, Sátoraljaújhely, *Lukácsi* Lajos, Pápa, *Büte* Gyula Szatmárnémeti, *Kiss* Zoltán és *Kereti* László Debrecen, *Heller* Gusztáv, Győr és *Szabó* Tibor, Érsekújvár.

Az ifjúság rendszeres gyüjtési munkája során a most lefolyt tanévben közel egymillió kg vas- és fémhulladékot gyüjtött össze. Az ifjúság vascsatája tehát meghozta az eredményt.

Július elején indulnak a diákok a Balatonra, hogy a Fémgyüjtő díjai alapján nyaralásukat megkezdjék.

FODOR FERENC
AZ ELNEMSODORT FALU
Egy Árpád-kori település tö ténete, a magyar élniakarás nagy példája.
Képekkel és térképekkel ára **10** P
A T H E N A E U M

HIREK

— **BÁRCZAY JÁNOS ÁLLAMTITKÁR MOND ÜNNEPI BESZÉDET A NAGYVÁRADI GAZDANAPON.** A »Falu« magyar gazda és földmíves szövetség június 24-én, szerdán Nagyváradon »gazda és szövetkezeti« napot rendez. A gazdanapon az ünnepi beszédet *Bárczay* János földmívelésügyi államtitkár mondja. *(MTI)*

— **SCHIRACH WEIMARBAN. Baldur von Schirach, a nemzetiszocialista párt ifjúságnevelési birodalmi vezetője pénteken Weimarba érkezett, hogy résztvegyen az európai ifjúság kulturális összejövetelén.** *(MTI)*

— **FÜSTTELEN NAP.** *Etesen* a leventeifjúság és a Kalász leányalakulatok füsttelen napot rendeztek, amelynek során 6503 darab cigarettát, 199 csomag dohányt, 98 csomag cigarettapapírt és két dohánytartó szelencét gyüjtöttek össze. Az adományt eljuttatták a hadrakelt sereg katonáihoz.

A veszprémmegyei *Vaszar* községben is füsttelen napot rendeztek, amely 481 pengőt eredményezett a harctereken küzdő honvédek számára. *(MTI)*

— **SERRANO SUNER** spanyol külügyminiszter néhány napig magánemberként *Rómában* tartózkodik. A hivatalos jelentés szerint *Ciano* gróf olasz külügyminiszter is visszautazott Rómába. *(NST)*

— **FAJGYALÁZÁSÉRT** félévi fogházra ítélte a kolozsvári törvényszék *Rosen* Ábrahám bánffyhunyadi zsidó lakost, aki évek óta együtt él egy C. M. nevü görögkatolikus nővel és szerelmüknek nemrég gyümölcse is lett.

— **SVÁJC DIPLOMÁCIAI LÉPÉSE WASHINGTONBAN SVÁJCIAK MOZGÓSÍTÁSA MIATT. Az Egyesült Államokban az utóbbi időben sok ott élő svájci mozgósítási parancsot kapott az amerikai hadseregbe való jelentkezésre. Svájc emiatt diplomáciai lépéseket tett Washingtonban.** *(MTI)*

— **HÁZASSÁG.** *Sárdi* Mária és *Horváth* Jenő e hó 21-én este 7 órakor tartják esküvőjüket a városmajori rk. templomban.

— **HÁZAKAT RONGÁLT MEG A VIHAR MÉLYKUTON.** Mélykut község határában óriási nyári vihar pusztított, amely fákat tépett ki, házakat rongált meg és az állatállományban is nagy kárt tett. *Gyetvai* Joahim gazdálkodó lovaskocsiját a szél belefordította az árokba. A gazda súlyos sérüléseket szenvedett. *(MTI)*

— **PÁTZAY PÁL** »Nővérek« cimü szobrászati alkotása, amely a velencei világkiállításon nagy feltünést keltett, Pécsett állitják fel a Scitovszky-téren.

— **GYÁSZMISE.** *Magyar* Elekné *Visy* Mária lelki üdvösségéért halála évfordulóján, hétfőn, június 22-én reggel 9 órakor engesztelő szentmiseáldozatot mutatnak be a városmajori (csabautcai) plébániatemplomban.

— **A BALATONBA FULLADT.** *Porkoláb* István cipészsegéd, levente több leventetársával Siófok közelében kiugrott a csónakból és a part felé úszott. Elmerült és mire barátai csónakkal odaértek, holttestét sem találták meg. *(MTI)*

— **PÁLYAVÁLASZTÁSI ÚTMUTATÓ.** *Várady* Zoltánnak a Danubia kiadásában megjelent könyve pontos gyakorlati útbaigazításokat ad a pályaválasztásra vonatkozólag. Rendkívül hasznos útmutató ez, sok magyar ifjút fog eligazítani a pályaválasztás útvesztőiben.

— **A VOLT SZABADKAI KERESZTÉNY DIÁKOK** június 28-án, vasárnap általános érettségi találkozót rendeznek Szabadkán. Az ünnepélyen vitéz Littay András vezérezredes, a honvédelmi miniszter helyettese, dr. Homonnay Tivadar, Budapest székesfőváros főpolgármestere, Sáfrán Ferenc ny. MÁV főtanácsos, az elhúnyt tanárok sirjánál a temetőben pedig dr. Marusich Mihály ügyvéd mond beszédet.

— **TALÁLKOZÓ.** Németh Károly ny. pénzügyi tanácsos felkéri keresztény volt iskolatársait, akik a VII., Dohány- és Kazinczy-utca sarkán volt polgári fiúiskola IV. osztályát 1892. évben végezték, hogy június 25-én délelőtt 10 órakor a Nagyatádi Szabó-utca 30. sz. átköltözött iskola évzáró ünnepélyére 50 éves találkozón megjelenni szíveskedjenek. Megelőzően 8 órakor Te Deum lesz a terézvárosi plébániatemplomban. (MTI)

— **KISANYÁK ISKOLÁJA.** Az egyéves egészségügyi és pedagógiai tanfolyamra a felvételek megkezdődtek. Beiratkozás és felvilágositás Baloghy Mária igazgatónőnél, Budapest, II., Bimbó-út 3., I. 5.

— **KÉTÉVES GYÁRGONDOZÓNŐI TANFOLYAMRA** a felvételek megkezdődtek. Beiratkozás Baloghy Mária igazgatónőnél, Budapest, II., Bimbó-út 3., I. 5.

— **A »CORVINA«** legújabb száma Francesco Fornigari, Joó Tibor, Bóka László és Tóth Dénes tanulmányait közli.

SZINHÁZ és FILM

ARANYSÁRGA FALEVÉL

Bemutató az Erzsébetvárosi Színházban

Ma este mutatja be az *Erzsébetvárosi Színházban Erdélyi* Mihály minden nyár elején esedékes »nagyoperettjét« *Aranysárga falevél* címmel, mintegy bizonyságául annak, hogy a kalendárium szerint is megérkezik holnap hajnalban a hivatalos nyár.

Ez az *Aranysárga falevél tipikus Erdélyi-operett*, csak valamelyest mértéktartóbb, mint például a tavalyi volt. Kerekebb, egységesebb és a színpadi képek pergő egymásutánja szerves mesét vetít a néző elé. De hiszen az ember ezúttal nem is a hibátlan drámai szerkezet kedvéért vándorolt ki a ligeti müintézetbe, hanem inkább az önfeledt mulatságért, amely l'art pour l'art jelentkezik minden egyes jelenetben az éppen színen lévő szereplő egyénisége szerint. Ezeknek az *Erdélyi-operetteknek* ugyanis ez a jellegzetes sajátsága, ez a helyzetekből fakadó friss és színes humor, amely jóformán minden este más formát ad az előadásnak.

A háromfelvonásos játék hőse Felvéghy ezredes, ki azért csődít fizető vendégeket pompás kastélyába, hogy a helybe érkező hölgyek közül választhassa ki élete jövendő párját. Bele is szeret Anikóba, a csodálatos csalogányba, aki azonban egy frontra induló páncélos főhadnagynak adta a szivét. *Ebből* a magból és egy »*y*«-*ból* bonyolódik aztán a mesécske, amelyet a komikus kettősök viharzása és szerelmeskedése színesit meg a nem egyszer burleszk-humor rikító elemeivel. Természetszerüleg felvonul a mese keretében az Erdélyi-kelléktár valamennyi komikus figurája, a Latabárra szabott Pálffy-téri nyugalmazott propellerkapitány, ki »félgőzzel elere« tombolja végig a három felvonást, aztán a műlovarnőből lett bárónő, a bolondos erdész, az állandóan kikosarazott kérő, a marakodó asszonyok, cigányok, lányok és egyéb operett-hősök.

Az előadás primadonnája *Orosz* Júlia, ki az Operaházból rándult a könnyü műfaj e közkedvelt hajlékába, bizonyságot téve arról, hogy ragyogó szőkesége és pompás hangja ebben a rózsaszínü hangulatban is megtalálja s megállja helyét. Megkapó jelenség, kinek egyénisége remekül érvényesül ezeken a vidámabb »deszkákon« is. Dalai feledhetetlenül szépek és az előreláthatható jó néhány jubileum sikerének java része az ő számlájára irható. *Csortos* Gyulát felesleges dicsérő jelzőkkel illetni; a magyar színészetből messzi kimagasló egyénisége és szuggesztiv ereje feledhetetlen élménnyé avatja ezt az alakitását is.

Latabár Kálmán egy esztendei elfojtott táncoskomikusi kedvét szórja szinte száz marékkal az operett dialógusaiba, fékevesztetten komédiázva és tombolva a vadító jelmezek és helyzetek bonyodalmas sorában. Nem is kell beszélnie, mozognia, elég, ha kijön a színpadra, annyi humor és egyéni kedvesség van benne. Ugyanez áll *Kiss* Manyira, kinek bája és humora felmérhetetlen. Remek figura *Tapolczay* Gyula örökké virágos kérője, *Somogyi* Nusi férj-vadász vénkisasszonya és *Göndör* Klári megjegyezniváló groteszk tehetséges Vicája.

Delly Ferenc még mindig a legjobb bonvivánunk. Alakitása ízes, élő, karakteres. Feltétlenül pesti színpadon a helye. Pompás jelenség *Szilágyi Szabó* Eszter és a galambősz *Zala* Karola. *Id. Latabár* Árpád, *Tassi* Béla, *Szabados* Mária és *Horsányi* Lucy nevét kell még feljegyeznünk.

A kifogástalan rendezés *Tihanyi* Vilmost dicséri, a remek díszletek meg *Bercsényi* Tibort. A fülbemászó és már slágerré vált *Erdélyi-dalokat Endre* Emil vezényelte dicséretes mértéktartással és ízléssel *a nagyon jó zenekar élén.*

Hertelendy István

Házasság adagolva

A közeli napokban új Léna—DFE-vigjáték kerül a pesti mozijáró közönség elé Házasság adagolva címmel. A mulatságos és ötletes komédia arról beszél, hogy melyik asszonytípus biztositja leginkább a házasság harmóniáját?

A kedves komédia főszereplői a német film legismertebb sztárjai, Leni Marenbach, Johannes Riemann és Grete Weiser. Az ötletes és mulattató filmtörténet, amint már mondottuk, előreláthatólag a jövő héten jelenik meg.

Dalosünnep

A Magyar Dalos Egyesületek Országos Szövetsége fennállásának 75-ik évfordulója alkalmából Budapesten 1942 június 28-án és 29-én a budapesti és környéki énekkarok részvételével a *Zeneakadémia nagytermében* dalosünnepet rendez. A hangversenyeken 40 énekkar vesz részt arányos szétosztásban és minden hangversenyen 600—600 énekes közös kórusokat is ad elő *Bárdos* Lajos országos karnagy vezetésével.

Vályi Nagy Géza, az ismert katonaköltő, a Petőfi Társaság tagja június 27-én »A hagyományőrző Gvadányi« címmel tart rádióelőadást.

•

A holnapi kilencedik kívánsághangversenyben Rosita Serrano, a világhirü csilei énekesnő is fellép. A rádió este 7 órai kezdettel közvetiti a hangversenyt.

•

Vitéz Tolnay Andor nyiregyházi társulata évadzáró darabként a Háry János-t mutatja be több előkelő fővárosi művész vendégszereplésével.

•

Megjelentek a Nemzeti Szinház utolsó plakátjai, melyek bejelentik, hogy a színház június 27-én, szombaton zárja szezonját Hubay Miklós Hősök nélkül című darabjával.

MA 7-kor CSAJKOVSZKY-EST
vez.: FERENCSIK, közr.: VARGA TIBOR. HEGEDŰVERSENY. V. szimf., KÁROLYI-kert

Vidám és szomorú versek a rádióban

Érdekes műsorszám kerül hamarosan a rádió hallgatósága elé: *Szabó* Lőrinc vidám és szomorú versekről tart előadást »*Vidám vagy szomorú?*« címmel. Az előadás során *Mezey* Mária és *Somogyi* Erzsi »szavalóversenyt« rendeznek a rádióban, szomorú, illetve vidám versekből. Külön érdekessége a szavalóestnek, hogy *Mezey* Mária ez alkalommal lép *először* versekkel a mikrofon elé.

Ajtay Andor nemrég befejezte első darabját, mely egy színészről és egy íróról szól. A férfifőszerepet az író-színész alakítja.

•

Vitéz Bánky Róbert, az Uj Magyar Színház és a szegedi színház igazgatója hazaérkezett Szegedről, ahol aláirta a színigazgatói szerződést. Ennek értelmében vitéz Bánky a jövő szezonban több olyan előadást rendez Szegeden, melynek fővárosi művészek lesznek a szereplői.

Szerdán indul a Párisi expressz

A *Márkus Parkszínház* az idén június 24-én, szerdán nyitja meg kapuit: ekkor kerül először a közönség elé a *Párisi expressz* című francia darab, *Erdélyi* Mihály fordításában, *Pünkösti* Andor rendezésében, *Csanak* Béla zenéjével.

A rendkívül mulatságos, de helyenkint a dráma határáig feszített darab különleges témája egy asszony körül forog. A véletlen során vonatszerencsétlenség alkalmával eltünik a férje. Uj házasságra lép s amikor már majdnem rendeződik az élete, megjelenik a régi férj, aki nem halt meg a vasúti katasztrófában.

A darab egyik főszerepét *Csikós* Rózsi alakítja, aki több fővárosi sikere után most ismét a közönség elé lép. *Dayka* Margit, *Kertész* Dezső, *Feleky* Kamillo, *Buttykay* Emmy, *Mihályi* Ernő játszik még fontos szerepet a darabban, amelynek hétfőn lesz első jelmezes próbája.

ÉRTÉKES

és biztató tehetséggel szaporodott a magyar színészutánpótlás Turgonyi Pállal, ki tavaly végezte el az Akadémiát és első gyakorló esztendejét a Kolozsvári Nemzeti Színháznál töltötte. Végiglapozva az elmult kolozsvári évadról irott kritikákat, meg kell állapitanuk, hogy a fiatal Turgonyi a színház egyik legreményteljesebb tagja, ki komoly drámai tehetségről és színpadi felkészültségről tett tanuságot. Sok nehéz feladatot oldott meg az elmult esztendőben, jóformán hibátlanul, amint azt a tárgyilagos kritikák is megállapitják. Turgonyi Pál, értesülésünk szerint, a nyár folyamán néhány filmszerepet is eljátszik Budapesten.

Szombati és vasárnapi rádióműsor

SZOMBAT:

BUDAPEST I.: 17.00 Hirek szlovák és ruszin nyelven. 17.15 Az olasz rádió müsorából: filmzene. 17.45 Elbeszélés. 18.10 Beszkárt-zenekar. 18.35 Hangképek innen-onnan. 19.00 Hirek magyar, német és román nyelven. 19.20 Uray Margit magyar nótákat zongorázik. 19.35 Szovjet-Oroszország nyersanyagkincsei. Surányi Unger Tivadar előadása. 19.50 A Budapesti Helyiérdekü Vasutak Liszt Ferenc kórusa. 20.05 Fürödjünk vidáman. 20.20 Vidám zenés világtörténelem. 21.40 Hirek. lóversenyeredmények. 22.15 Üzen az otthon. 23.00 Hirek német, olasz, angol, francia és finn nyelven. 23.25 Tánczene. 24.00 Hirek.

BUDAPEST II.: 18.10 Mezőgazdasági félóra. 18.40 Beszkárt-zenekar. 19.25 Magyar történelem a bécsi levéltárakban. 19.50 Saint-Saens: Halálitánc. 20.00 Hirek. 20.10 A Budapesti Helyiérdekü Vasutak Liszt Ferenc kórusa. 20.35 Régi erdélyi városok. 21.00 Bisztriczky Tibor hegedül. 22.10 Magyar nóták.

VASÁRNAP:

BUDAPEST I.: 8.00 Fohász. Szózat. Reggeli zene. 8.45 Hirek. 9.55 vitéz jákfai Gömbös Gyula, Magyarország volt miniszterelnöke szobrának leleplezése. 11.15 Evangélikus istentisztelet. 12.15 Leventemüsor. 12.55 A belső front. 13.10 Künneke: Táncosvit. 13.45 Időjelzés, hirek, vizállásjelentés. 14.00 I. rész: Operarészletek és hangszerszólók. II. rész: Benjamino Gigli énekel. 15.00 Védekezés a zsizsik ellen. 15.45 Tánczene. 16.00 Gárdonyi Géza elbeszélése. 16.25 Géczy Barnabás zenekarának müsorából. 16.40 A nő szerepe a szociális nevelésben. 17.00 Hirek magyar, szlovák és ruszin nyelven. 17.20 Melles Béla zenekara. 18.00 Magyar toll a magyar kardért. 18.30 Alfvén: Midsommarvaka. 18.45 A Balaton. 19.00 Honvéd kívánsághangverseny. 20.15 Hirek magyar, német és román nyelven. 21.40 Hirek. 22.00 Hangképek a vasárnap sportjáról. Sport- és lóversenyeredmények. 22.30 Csajkovszkij: Aurora násza. 23.00 Hirek német, olasz, angol, francia és finn nyelven. 23.25 Cigányzene. 24.00 Hirek.

BUDAPEST II.: 10.00 Egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Zenekari müvek. 15.00 Tánczene. 17.15 Wagner: Tannhäuser. 20.00 Hirek. 20.15 Batáry-vonósnégyes. 21.00 Szent Ágoston fordítása közben.

KASSA: 8.00 Budapest I. 9.00 Egyházi ének és szentbeszéd. 10.00 Református istentisztelet. 11.00 Bach: Brandenburgi hangverseny. 11.15 Hirek, heti beszámoló, müsorismertetés. 11.35 Budapest II. 12.15-től Budapest I.

MÁRKUSPARK (fedett) **SZÍNHÁZ**
Telefon 131-187. — Rákóczi-út és Múzeum-körút sarkán
Pünkösti Andor rendezésében **PÁRISI EXPRESS**
Zenés vígjáték írta: **Ives Mirande**, fordította: **Pünkösti Andor**, zene: **Csanak Béla**, versek: **Erdélyi Mihály**
Dayka Margit
Feleky Kamill, Csikós Rózsi, Kertész Dezső, Mihályi Ernő, Buttykay Emmi, Pataky Miklós, Császár Terka, Sárossi Andor, Ihász Lajos
felléptével
Bemutató előadás június 24-én, szerdán este ½9 órakor. Vasár- és ünnepnapokon délután ½6 órakor is. Jegyek már válthatók.

EURÓPAI ŐRJÁRAT

BARLANGKÉPEK

Talán öt esztendeje történt, hogy két *délfrancia* cserkészfiú — a történelem feljegyezte, hogy *Ravidat* és *Marsal* a nevük — a *Montignac* közelében lévő erdőbe ment sétálni a kutyával. Egy hatalmas tölgy aljában tátongó lyukba egyszerre csak beleesett az eb. A fiúk mentési munka közben rájöttek arra, hogy barlangszájba, *zsombolyba* kerültek, melyet földalatti palotájuknak neveztek el. A kíváncsiság másnap továbbhajtotta őket — most már két bányászlámpával felszerelve. A *prehistoria* ezen a tájon kissé közkincsé vált, mert a közelben feküsznek a *La Tene*-kultúra lelőhelyei: faragott csontok, kőszakócák, őskori lábnyomok után vadásznak, amúgyis a falusiak. Ám mire a két fiú bejutott a kiszélesedő barlangba — a gyenge fényben *képek* kontúrjai villantak fel: ebben a pillanatban már tudták, hogy csoda részesei. Húszezer év után talán először pillantotta meg emberi szem ezt az ősember vadászösztönével ellesett, totemisztikus jelekkel gazdag «parietisztikus» képmezőt, melyben százai az ősbölénynek, gazelláknak, antilopoknak és medvéknek — a jégkorszakutáni *fauna* gazdag egyvelegében rohannak végig a függőleges sziklafalon.

A titkot a fiúk először tanítójuknak — ennek épp *Laval* volt a neve — árulták el, aki amatőr régész hírében állt. Eleinte erős kétkedéssel fogadta a hírt, hiszen ezen a tájon nem volt ismeretlen a turisták kedvéért kitalált régiség-misztifikáció. Amikor acetylénlámpája végigszaladt a sziklamezőn — ellebbent szájáról a ma már közkézenforgó mondat «hiszen ez szebb, mint *Altamira*». Valóban, úgy látszik, hogy a Montignac melletti *lascauxi* barlang képmezejének színpompája, vizuális gazdagsága túltesz az eddig ismert legszebb északspanyol barlangképen, mely Altamira nevéhez fűződik.

Három nap mulva *Breuil* abbé, a nagy francia prehisztorikus ereszkedett le a zsombolyba. Az *idén*, szeptember utolsó vasárnapján pedig a francia halhatatlanok meghatott gyülekezetének jelenlétében adták át a *nyilvánosságnak* a földalatti Franciaország újonnan felfedezett, csodálatos ékszerét.

Amikor két miniszter lelép a villanyreflektorokkal világított, kényelmes lépcsőzettel megközelíthető barlangszájba — *André Maurois* halkan megjegyzi «Lám, két miniszter is eljött a *húszezer* éve halott művészek tiszteletére... Mily biztatás... Talán húsz ezredév mulva nekünk is lehet még sikerünk...»

A művészek, akik itt éltek: már ismerték a *köz és* fogalmának mélyebb, emberi és művészi értelmét — ugyanakkor tökéletes technikai tudással, *vasoxidfestékeik* vörösével s feketéjével, a felkent mészréteggel s az agyagos borításokkal nemcsak a színek élénkségét, de rendkívüli tartósságát is biztosítani tudták, melyhez, persze, hozzájárult a barlang szerencsés, állandó klímája. Az elpusztult műkincsek helyébe a Gondviselés az emberiség milliói-ból új, felbecsülhetetlen drágaságokat adott...

GRAHAM GREEN

angol író, abból a nyugtalan, különös generációból, melyet *Huxley, Woolf, Eliot, Waugh, Spender* neve jegyez. Elvégezte a hagyományos iskolákat, fiatalon a *Times* irodalmi rovatvezetője, majd a *Spectator* kritikusa lett. Maréknyi biográfia csak, belső élménynek annyi, hogy húszesztendős korában, hosszú lelki válság eredményeként áttér a *katolikus* hitre s azóta e kevéssé termékeny, de megrendítően eredeti író a nagy konvertiták majdnem *dogostoni* nyugalmasságával termékenyíti meg hősei életét. A világháború a nyugatafrikai partokra küldi, kormányhivatalban ott tölt el három esztendőt. A *Hatalom és Dicsőség* írójának (néhány éve jelent meg nálunk, *Sötér* István kitűnő átérzésében) *új*, most megjelent regénye, melyet az angol irodalom a legnagyobb érdeklődéssel fogadott — ennek az *afrikai élménynek* gyermeke.

A *Dolgok Szíve* (The Heart of the Matter) Green meztelen, fanyar, mindenhol rothadást érző szemléletéből ered. Az író nem is olyan régen, kaland- és detektívregényekkel is kísérletezett, egyiknek pl «*Bérgyilkos Pisztoly*» a címe) hőse egy középafrikai gyarmat helyettes rendőrfőnöke, a háború közepén. E prózainak tűnő mestersége mellett a katolikus *Scobie* már másfél évtizede látszólag eredményesen harcol az ekvatoriális éghajlat erkölcsi álomkórja s a szíriai kereskedők korrupciója ellen. Felesége romantikus, egyenetlen lélek, akit fojtogat a milieu. Ennyi a keret, melyből kiindul a regény: meztelen vázában kalandos történet, egy megtorpedózott hajó roncsairól partravetett tizennyolcéves özveggyel — a kísértővel — gyémántcsempészekkel, kémtörténettel, éjszakai utakkal az elsötétítés leple alatt... A *valóságban* a lelkiismeret válsága, annak az embernek erkölcsi és fizikai elposványosodása, aki minden botlását, minden gyengeségét a szigorú s önkínzó hit világánál szenvedi el. Két nő közt leláncolva, tehetetlenül, korrupcióba hajszolva — új karrierje küszöbén veti el magától az életet. E drámai katarzisban újból felfakad a mindent elemésztő, félelmes Afrika.

Egy kritikusa *Péguy*-t idézi «a *bűnös* ott él a kereszténység *szívében*. A hit dolgában talán ő az, aki a legjobban eligazodik... Csak a *szent* tesz túl ebben a bűnösön...» E kegyetlen, egyenetlen remekműnek talán ez lehet végső moralitása...

Passuth László

ÖREGEK LÁZADÁSA

Az angol orvosok szövetségének brightoni gyűlésén egy kiváló sebész, a 71 éves Sir E. Rock *Carling* lázadásra szólította fel öreg kollégáit a „nyugdíjképes kor" zsarnoksága ellen. Nagy beszédében — amelyről a *„New Statesman"* részletesen számol be — a hallgatóság nagy tetszése mellett fejtette ki, hogy az a rendszer, amely mellett 65—70 éves korban vissza kell vonulni, teljesen önkényes és ennek a kronológiai kornak semmiféle jelentősége sincs a biológiai kor szempontjából. Mint gerontologista — az aggkor tudományának művelője — természetesen nem tagadta, hogy a kor előrehaladottsága fiziológiai változásokat idéz elő. Csakhogy a fiziológusok például még nem tudják, miért meszesednek el és keményednek meg az ütőerek, nagyon tökéletlenül ismeri az öregség lefolyását és annak okait, hogy az egyes egyének öregedésének menete egészen különböző.

Éppen ezért sem nekik, sem az életbiztosítóknak nincs illetékességük arra, hogy megállapítsák a nyugdíjazás korát, amely egyszerű szabályozás, közgazdasági kényelem vagy — jelenleg — inkább közgazdaság-ellenes kényelmetlenség. Rock Carling hivatkozott arra, hogy az emberi szervezet alkalmazkodó és amint a háborúban az ifjúság használhatóságát kiterjesztették azáltal, hogy kikutatták, milyen működési körre alkalmas, ugyanúgy ugyanezt meg lehetne tenni az öregekkel is és ezáltal számukra nyereséget és hasznos foglalkozást lehetne biztosítani. Hangsúlyozta, hogy már egy 40 éves ember sem győzhet 100 yardos úszóversenyen vagy sztratoszférai repülőversenyen. Az öregek részéről sem lehet olyan teljesítményre számítani, amely meghaladja munkaképességük mérhető erejét. Ha az öregek együtt dolgozhatnának a fiatalokkal, ezektől tanulnának, viszont észrevétlenül átadhatnák nekik a saját tapasztalataikat. Ezáltal új életkedvet adnának nekik, megszabadítanának őket az aggkori élet egyhangúságának nyomasztó érzésétől.

Mindennek igen nagy a társadalompolitikai és közgazdasági jelentősége. Sokan léphetnének át tehetségvizsgálat és hivatási tanácsadás segélyével más hivatásra. Van olyan tőzsdés, aki későbbi korában eredményes mezőgazda lett. És hány fizikai munkás van, aki mint ilyen már megöregedett és nem tudja, milyen más munkára lenne hivatottsága. Ezen hivatási tanácsadás és vezetés sokat segíthetne.

A vita során többen foglalkoztak a lakosság korosztályok szerinti tagozódásában beállott lényeges változásokkal. Ezeknek súlyos kihatásaik vannak a nemzeti munka termelékenységére és a társadalombiztosításra. Utaltak arra, hogy Angliában most 6 millió egészséges férfi és nő van „nyugdíjas" korban és csak 200 ezer van ezek között beteg vagy rokkant. A *munkaképes* öregeknek aránya az összlakossághoz ma 13½%, kétszer annyi, mint 1901-ben és háromszor annyi mint 70 év előtt. A születési arányszám csökkenése és az életkornak — az előrehaladott orvosi tudomány által biztosított — megnyujtása komoly kérdéssé teszi a produktív és az öreg lakosság közti arányszám változását. Dr *Sanderson*, az aggkorúak gondozására alakult nemzeti testület titkára kimutatta, hogy, ha a munkában töltött élet tartamához 5 évet tudnánk hozzáadni és így növelnők a munkaképesek és csökkentenők az ellátottak számát, ezzel fele részére csökkentenők azt a terhet, amelyet ma az öregek ellátása a munka nyujtotta jövedelemre nehezedik.

A nálunk most alakított munkagazdálkodási hivatal bizonyára meg fogja szívlelni a brightoni orvosgyülés tanulságait.

TISZTÁNI FORGÁCSOK

A lelki kezelés jogosultsága

Az *Orvosok Lapja* legújabb számában dr *Hermann* megvilágítja, hogy a lelki kezelés akkor is jogosult, ha az orvostudomány materialista alapon áll és hogy a szovjet orvostudomány sem veti el a pszichoterápiát, amely még belgyógyászati vonatkozásban is jelentős, pl. a magas vérnyomás kezelésében.

A tudományos vita csak akörül folyik, hogy elfogadhatunk-e a testtől függetlenül is létezni képes lelket vagy sem? Mert a lelkierő, a lelki tényező, a lelki hatás realitásával egyformán számol minden tudós, minden orvos.

Igen fontosnak tartom dr *Simon* megállapításait ugyancsak az *Orvosok Lapjá*-ban, amely *a lélektani területek* és *az orvosi filozófia* egyetemi tanítását érinti. Ezt én már évtizede sürgetem és számos cikkemben utaltam orvosképzésünk ez anakronisztikus fogyatékosságára. Az emberi élettan lélektani kiegészítő néikül csonka tudomány.

A férfi «változás-évei»

A multban a szervezet alkonyodása, az ötvenes évek körül megnyilatkozó közismert tünetkép csaknem női monopóliumnak számított. Mi férfiak egyszerűen nem hittük el, hogy velünk is megeshetik ilyesmi és patriarkális gondolkodásunk egyik jellemző fogyatékosságaként tagadtuk a férfi-klimaxot, sőt a tudomány is bölcsen hallgatott erről, mert hiszen a tudományt általában a mi nemünk művelte. De a hormonok szerepének megvilágításával kapcsolatos tüzetesebb vizsgálatok és megfigyelések egészen új helyzetet teremtettek: *nem tagadhatjuk többé, hogy mi is alatta állunk a klimax természeti törvényének és el kell viselnünk a hormonok alkonyát — férfiasan!*

A férfi-klimax valamivel később köszönt be, mint a női, de eljön, biztosan. Ha hevülések, verejtékezések, rosszullétek ritkábbak is, annál jellemzőbbek a pszihikus tünetek. Indokolatlan lehangoltságok, öngyilkossági gondolatok, félelemérzetek, szorongások, vergődések a gyakori panaszok. Gyakran a klimaxos férfi jelleme megváltozik és ez a változás akár a pszihózisig fokozódhatik. Fáradtság, szédülés, szívdobogások, vértolulások is előfordulnak Néha csak apátia, érdeklődés hiánya mutatkozik. E tünetek gyakran már negyvenéveseknél mutatkozhatnak, tehát a férfiak sem mentesek a «korai klimax» lehetőségétől. Ha jobban megbarátkozunk a férfi-klimax fogalmával, biztos, hogy egész sorozata a negyven és halvan év közötti panaszoknak e csoportba kerül és hormonológiai világítás mellett e tünetek kezelése ma már szép sikerekkel kecsegtet.

Mit ajánlott Hippokrates a borozóknak?

Az ókor legnevesebb orvosa szerint az erős borozók úgy kerülhetik el a szesz okoz a káros következményeket, ha kocsmázás után — fokhagymát fogyasztanak! De még jobb — mondja Hippokrates —, ha már az ivás megkezdése előtt veszszük magunkhoz ezt a növényi őrangyalt.

A fokhagyma tekintélye különben minden korban nagy volt és a hagymával egyetemben életmeghosszabbító arkánumnak számít ma is. De akadnak szó zólói a kellemetlen illatot árasztó gumónak komoly szakemberek körében is. Így pl. *Neuberger* orvostanár a vérkeringés hatalmas serkentőjét látja benne, *Schoenenberger* professzor szerint pedig a vérnyomást erősen csökkenti, valamint megelőzi az érelmeszesedést. Persze, az ilyen értékeléseket fenntartással kell fogadnunk, még akkor is, ha szakemberektől származnak, mert „vérnyomás" és „serkentés" az élő szervezet labirintusában sokértelmű kifejezések és egyéni szerveze enként is más-más jelenthetnek. A kezdetleges gondolkodásra és kritikátlan vakbuzgalomra misem jellemzőbb, mint a hit *egy* szerben, *egy* gyógyeljárásban, *egy* növényben. Aki ilyen fanatikus, az megérdemli, hogy mindenünnen kinézzék és rettegjenek tőle az egész vidék hagyma- vagy fokhagymaszaga miatt...

KIÉ A JÖVŐ?

Hosszabb távlaton egész biztosan azé, aki életrevalóbb, aki frissebb, aki komolyabb, megbízhatóbb, dolgosabb, hívőbb, lelkiismeretesebb. Aki még nem fáradt ki belsőleg, aki előtt még cél lebeg és ez a cél nem szűkül el az egyéni önzés apró felhőjévé, hanem tágultabb, egyetemesebb, be'efér a másik ember ügyes-bajos dolga, be'efér, egy kicsit legalább, a közösség is.

Hosszú évekig tanítottam a régi középosztály fiait. Kedvesek voltak, értelmesek, ügyesek, a formák ügyesei, életrevalóak. Fővárosi fiúk voltak majdnem mind, közéjük csak kevés munkásfiú, iparosfiú, parasztfiú került. Ezeket rendszerint elnyelte a nagy többség varázsa, bár már valami elgondolkodtató őrajtuk is akadt.

Azután tanítottam két évig a dolgozók gimnáziumában, fiúkat és leányokat egyaránt, nagyrészt fizikai dolgozókat, vagy ha voltak, inkább úgynevezett kistisztviselőket.

Sok élményem volt velük kapcsolatban. De a legmélyebb és legerősebb élményem az volt, ahogyan ők még hittek. Tudtak hinni. Tudtak hinni a tudásban, a haladásban, örülni tudtak a jó munka örömének, tudtak hinni az elvégzett anyagnak, tudtak hinni a gondolatnak és az emberi szónak. És elsősorban a fizikai dolgozók.

Egésznapi fáradságos munka után milyen áhítatos komolysággal csüggtek a tanár ajkán nyílott szavakon. És bíztak ezekben a szavakban. Hittek ezeknek a szavaknak. Úgy vették őket, ahogyan elhangzottak. Nem csavarták őket ki, nem utaztak a fonákjukra, átvették egyszerűen, komolyan, becsületesen a tartalmukat, az igazságukat, az összefüggésüket, azt a csodálatosan erős eszmeiségot, amit csak azoknak tudnak adni e szavak, illetve csak azoknak adhat át, akik még hiszik őket.

Nem fárasztottak ezek a szavak, hanem elevenítettek, felráztak és újrarendezték a világot a szellemben, a szívben és a lélekben. Nem vette el a hamvasságukat tréfa és cinizmus, ezért maradtak meg erősnek és erőssé is tettek. Nem koptak még el jelszavakká, amiket az otthon, a hivatal hangoztatott, de halálosan komolyan nem vett, legfeljebb azt várta el, vagy arra számított, hogy mások úgy vegyék.

Az eszmék, az eszmények szavakba öltöznek. Élő, pompázó szavakba. De nem jó, ha már csak díszruhává, csak ünneplővé lesznek. Akkor a mindennap kihull a hatalmukból, márpedig az élet a mindennapok sorozata, és azé az élet, akié a mindennap, s az ünnep is azé lesz, előbb-utóbb.

Kiejti az életet a kezéből az az osztály, amely a szívéből már kiejtette ennek az életnek eszményi képét. És ez történt meg az úgynevezett vezetőosztályban. Persze, nem minden tagjában, de a többségben. Hanyatló lett, fel kell frissülnie, többségében újjá kell születnie, át kell cserélődnie. Elvesztette a szavak hitét, azért ellene támadtak a szavak és ellene lettek eszmények. Cinikusan vette őket, ezért ezek kemény és komor arcukat, egyenes és becsületes arcukat megint megmutatták neki.

Igaz, hogy ezek a fiúk és lányok osztályuk legkülönbjei, mert hiszen azért vállalkoztak ilyen nagy többletmunkára. De éppen ezért olyan jelentős élmény ez és olyan legyőzhetetlen erő, hogy itt nő fel közöttünk néhány nemzedék, mely megint komolyan, becsületesen, nem felületesen és játszva, hanem odaadóan és áldozatosan tud hinni az édes, szép, zengő magyar szavaknak és azok valóságos, nagy, örök tartalmainak.

Alföldi Pál

Korszerű Jegyzetek

Egy filadelfiai orvos zenekari művet írt, amely 9 tételben egy vakbéloperáció mozzanatait örökíti meg. — Ha majd e furcsa zeneszerzőn *egymütétet* fognak végezni, azt is megzenésítheti.

*

Olvassuk: «Bresselles kisaszszonyt, Franciaország 100 méteres úszóbajnoknőjét egy párisi sebész férfiúvá operálta.» — Ja így könnyű volt *női* bajnokságokat szerezni!

O

Új magyar szót ajánlunk az *amerikázás* fogalmának kifejezésére: «á munkás».

—0—

100 éves korában nősült meg egy olasz férfiú. Menyasszonya 63 éves. — A házasság nem igérkezik boldognak, mert a hagyományos számítás szerint (férfi életkorának fele + 7) az arának csak *57 évesnek* kellene lennie.

—0—

Orvosi hír: külföldi sebészprofesszorok a rákos gyomor kiirtása után a *mellkasban* készítenek műgyomrot. — Ilyen esetben egyenesen áldásos lesz a *műgyomorsüllyedés*.

Olvassuk: «Pipavásárlási láz tört ki Magyarországon. Sok a jó pipa...» — *«Jó pipákban»* — sőt nagypipákban — itt soha nem volt hiány. Csak a *dohány* volt általában kevés.

*

Egy holland tudós tudományos alapon megállapította, hogy «az emberek egyre *ostobábbak* lesznek Európában». — Ez a felfedezés sok mindent megmagyaráz.

oOo

Ezzel szemben egy japán tudós tehénhormon kezeléssel meg tudja növeszteni apró növésű honfitársait. S a professzor szerint «a megnövekedett személyek szellemi képessége is emelkedett». — Csak a végén aztán ki ne derüljön, hogy — *minél hosszabb, annál rosszabbl*

****

Az egyik ujság panasz-rovatában olvassuk: «Gázórám, amelyet nemrég felszereltek, akkor is jár, amikor nem használjuk a gázt.» — Ez a gázóra bizonyára nagy karriért fog befutni: nagyon *stréber!*

Kunszery Gyula

Mi történik *Argentinában?*

Péron elnök ismeretes beszéde óta, amelyben csaknem teljes nyiltsággal az amerikai nagykapitalizmust vádolta az ellene tervezett merénylet szerzőségével. Argentinában egymást követik a feltűnő események.

Mindenekelőtt közzétették, hogy *Bertollo* rendőrfőnök külön megbizatással Montevideóba utazott. Azóta kiderült: Uruguay elnökével és rendőrségének vezetőjével folytatott bizalmas tárgyalásokat. Indiszkréció folytán az is kipattant, hogy kétszáz nevet tartalmazó listát adott át uruguayi kollégájának azokról az „összeesküvőkről", akik a szomszéd állam területéről szőtték a szóbanlévő merénylet szálait.

Második szenzációként hirtelen távozott állásából *Anadon* argentin tengerészeti miniszter, az elnök legbizalmasabb, régi híveinek egyike. Lemondását összefüggésbe hozzák a rendőrség leleplező jelentésének azzal a mondatával, amely szerint a merénylettervbe a tengerészet két lelkésze is belekeveredett. A buenosairesi püspökség ugyanekkor felfüggesztette az őrzetbe vett papokat.

Végül sok kommentárra adokot az argentin lapok első oldalán közölt hivatalos megállapítás: Az összeesküvésben katonai személyek nem vettek részt. A közlés ezután azt mondja, hogy amennyiben a vizsgálat során katonatisztek neve is felmerült, ez csak úgy magyarázható, hogy ezek a tisztek feletteseik tudtával kerestek összeköttetést a szervezkedés irányítóival. Ilyen módon vált lehetővé a posta és a telefonközpont elfoglalására irányuló tervek megszerzése és leleplezése is.

A világlapok most már szinte állandó rovatban foglalkoznak az argentin eseményekkel, ami nemcsak a köztársaság stratégiai jelentőségével magyarázható, hanem azzal is, hogy Argentinában található a világ legtarkább és legzűrzavarosabb „emigrációja": e pillanatban még teljességgel tisztázatlan, hogy ennek melyik része van érdekelve a merényletben, azaz — pontosabban szólva — a merénylettervben, és melyik sorakozik fel a demokráciával igazán kevéssé vádolható Péron elnök oldalán.

Az azonban bizonyos, hogy a világ fasisztáinak menedékhelyet biztosító amerikai állam kritikus gazdasági és politikai helyzetbe jutott. Elmúltak a nagy konjunktura évei, amelyekben Európa népei egymást gyilkolták, vagy az éhínséggel küzdöttek és a nehezedő helyzetet a még megmaradt ellenzék igyekezik is kihasználni. Ennek letörését szolgálná a kormány „alkotmányreformja", amelynek elfogadásáról vagy elutasításáról népszavazás dönt majd december elején, addig azonban az ellenzéket elighanem véglegesen likvidálják.

Két momentum mutat erre. Az egyik az elnöknek Európában csak most ismertté vált beszéde, amely ilyeneket tartalmazott: *„Hangom nem fog remegni azon a napon, amikor az ellenzék kiirtására kiadom a parancsot. Átveszem az ő módszereiket és valamennyiüket börtönbe dugom..."* A másik momentum: a beszéd elhangzása után öt nap sem telt el és Buenos Aires rendőrsége kiadta az első beszámolót a leleplezett összeesküvésről, amelyben az ellenzék egyes vezetői is részesek.

A „péronizmus" döntő csatára készül. A harc kimenetele legalább is kétséges.

Kemény István

Központi fűtés, vízvezeték, egészségügyi berendezések önálló tervezésében gyakorlott mérnököket vagy technikusokat állandóra azonnal felveszünk KÖRTING B. és E. NEMZETI VÁLLALAT, Budapest, Kisfaludy-utca 11.

ERNYŐJAVÍTÁS ÁTHÚZÁS 24 ÓRA ALATT KASZAB B. WEKERLE SÁNDOR-U. 5.

Autó, motorkerékpár villamos berendezés, akkumulátor-javítás HADAMCSIK, Rózsa Ferenc-utca 90.

Forgalmas helyen levő, régi, jól bevezetett bútorüzlet áruraktárral, berendezéssel családi okból átadó, esetleg társulható. Ajánlatok „Biztos megélhetés" jeligére Karczag hirdetőbe, VI. Podmaniczky-utca tizenhárom.

Az Opera száz sora

Estéről estére operát hallgatni, még normális körülmények közt sem fenékig tejfel, ma pedig, amikor a túlértékelt anyagi gond a Dalszínház főproblémája, felette kétes műélvezet. A sablonos repertoár: *Traviata, Hovanscsina, Otello, Pillangó, Rigoletto,* két-két *Bán* és *Carmen,* tehát öt *Fricsay,* két *Somogyi,* egy-egy *Lukács, Kerekes* előadás jogos kérdés, miért maradt ki *Komor* a nyitásból? — nem az a nivó, hogy minden mozzanatát érdemes volna kommentálni. Az unalmas produkciók zöme nem is igényel kritikát. Mi az oka, hogy bírálat, noha a kritikaellenes tendencia nyilvánvaló, mégis folytatja tevékenységét s a művészetnek kijáró igényességgel harcol ott is, ahol egyhangúan csak szélmalom kelepel? A publikum? Bár a meggyőződéses kritikának mindig van olyan közönsége, mely szívesen veszi az esztétikai útmutatást, az operai publikum ízlésfoka oly megdöbbentően alacsony, hogy képes a félhanggal mélyebbre csúszott virágáriát megismételtetni. Kölcsönhatás lévén, aztán meditálhatunk, hogy vajjon a színháznak van-e olyan közönsége, vagy a publikumnak olyan teátruma, amilyent érdemel?

Termékeny zenei és színpadi energia nélkül a remekmű, bármennyire önérték is, nem hathat. A hangsúly az egyesről az együttesre tolódik s így fokozódik a *karmester* és *rendező* jelentősége. Az igazi művészet szárnyát növesztik a korlátok. Nem pénz-, *leleménykérdés* az Opera is. Sajnos a «rendezés» sohasem frissít, a dalműszínpad áll és részeire hullik. Egyaránt kérünk ide ötletet és munkát! *Somogyi* László két *Carmen*-próbatétele tipikus koncertdirigens-kiállás. Átlátszóságra, hangzáskultúrára és precizitásra törekedett. Felépítményének lassúbb tempói a plasztikusabb zenekari munkát célozták. A színpaddal és drámával kellő kapcsolatban nem lévő *Somogyi* okoskodása épp azt öli meg, ami zseniális. Maradjon csak a koncertnél. Inasévek átugrásával 43 éves korban nem lehet operai pályát kezdeni. *Németh* Carmenje a jobb. Francia szövegének és ezzel kapcsolatos finomkodó sanzonos modorának nem örültünk, de a magyart dicsérjük. Egyéb szereplései is azt mutatják, hogy ma *legszebb mezzó*-orgánumunk. *Simándy* disztonáló *o* vokálisa, közép- és mélyhangcsúszásai figyelmeztetésre késztetnek. Kitűnő Micaela *Orosz.* Zuniga uniformisában a vidéki tűzoltóparancsnok grandezzája *Bencze.* Téved, ha azt hiszi, hogy a basszus akkor jó, ha «*keresztülbúg csonton, velőn*». Micsoda szöveget hallat: «*Haja szőke, rajta kék szoknya*»? Ejnye-bejnye. Ha adós is a lényeggel, az Otello *Lukács* legjobb teljesítménye. *Halmos,* immár ki tudja hányadszor, újra megmutatta mit ér. Az ő, valamint a mult év legjobb Turandotja: *Walter* és a semmivel sem kevesebb *Závodszky* esetében hangsúlyoznunk kell, hogy használható *prominensei nélkül nem Opera az Opera.* Hanyatlott *Fricsay* Rigolettója. *Gyurkovics* sok mindenért kárpótol, de *Fehér* kínos magasságait ő sem tehette meg nem történtekké. *Jámbor,* akár a túl nagy hangokat ambicionáló *Losonczy,* működése aggodalomra késztet. Ez a *Rigoletto*-alakítás alapjában elhibázott. A friss férfikar «Csitt csak lassan» helytállását dicsérjük.

Gaál Endre

BOROSZLÓ!

E század első évtizedében történt, hogy a Magyar Földrajzi Társaság Wien-nek kezdte nevezni *Bécset,* Leipzig-nak *Lipcsét,* Zagreb-nek *Zágrábot,* mégpedig azért, mert azt várta, hogy viszonzásul a külföld is Pozsonyt, Győrt, Kolozsvárt fog írni. A kísérlet furcsa következménnyel járt. A külföld tudómást sem vett róla, a magyar közönség azonban felkapta, s itthon is eredeti (idegen) nevén kezdte emlegetni azokat az idegen városokat, amelyeknek magyar nevük is van. Behódolt a divatnak az államvasút is, a hajóstársaságok is, s a magyar menetrendből eltűnt Bécsnek büszke neve.

A sajtó felszólalt e fonákság ellen, s a M. Tud. Akadémia megállapította hogy földrajzi tulajdonneveknek eredeti, idegen alakjokban való használatára *egyetlen nyugati államban sincs példa.* Fölkérte tehát a kormányt, hogy szigorúan tartassa meg azt a rendeletét, amelyet az Iskolai Helyesírás Szabályaiban a helynevek írására nézve kibocsátott. E szabályok szerint, de meg a korrektorok és revizorok helyesírási szabályai szerint is, a földrajzi nevek közül *magyarul* írjuk azokat, amelyeknek magyaros alakja vagy külön magyar neve századok óta közhasználatban van, mint Bécs, Lipcse, Boroszló, Drezda stb. Ezek a szabályok megakadályozzák, hogy régi városneveink ki ne haljanak köznyelvünkből, mint *Nándorfehérvár* (Beograd), *Ilyó* (Lemberg, Lwow) stb. *És ma is érvényesek!*

Miért mondjuk el mindezt? Nemrégiben olvashattunk ujságjainkban arról a nevezetes értekezletről, amelyet az európai értelmiség képviselői a béke megsegítésére tartottak *Wroclaw*-ban, a mult héten pedig arról, hogy magyar ujságírók utaztak a *wroclawi* kiállításra. Wroclaw a magyar nép ajkán *Boroszló* lett már igen régen, s előbbutóbb megint csak Boroszló lenne, ha most újra Wroclawnak kezdenénk nevezni. Az idő kerekét forgatjuk hát vissza — ok nélkül.

Természetesen nem arról van szó, hogy Boroszlót írjon levele borítékjára az, aki Boroszlóba ír. Az címezze csak levelét Wroclawba. De miért írunk egymásnak, miért beszélünk magunk között is Wroclawról? *Boroszló* a magyar szókincshez tartozik éppen úgy, mint *Cologne* (Köln), *Aix-La-Chapelle* (Aachen) a franciához, vagy *Raab* (Győr), *Fünfkirchen* (Pécs) a némethez. Akad-e olyan francia vagy német, aki lemondana efféle történelmi emlékű szavairól? Majd bolond lenne. Mi se mondjunk le róluk.

Gy. Gömöri Jenő

HÁROM VILÁG

A három világ voltaképpen három ember: anya, apa és gyermek. Ülnek a viaszosvászonnal letakart asztal körül a lámpa sárga fényében. Középen a lábasból sűrű pára száll föl és a paprikáskrumpli hagymás, zsíros szaga. Vesznek, esznek. Az asszony néha egy-egy szóval megérinti őket, aztán megint csak esznek. Az evés láthatatlan hálót von köréjük.

A férfi a gyárra gondol, a gépre, ahol reggel újra elfoglalja a helyét. A fülében még ott a dohogása, az orrában az olaj szaga és szeme előtt még egyre járnak a csillogó acélkarok. Akármit csinál, ha eszik, ha sétál, ha kocsmázik, ha ölel, minden mögött ott járnak fel s alá az acélkarok.

— Azt mondják, öreg vagyok már hozzá, mást tesznek a helyemre! Ostobák, a gépet nem elég érteni, a gépet szeretni kell. Ismerni minden porcikáját, mégis szeretni, akár az asszonyt, aki nem szép már, nem egészséges nem is könnyű mellette az élet, mégis ki kell tartani mellette. De hogyan mondja ezt meg? A mérnök úr csak azt látja, hogy néha remeg a keze... mintha a kéz volna minden. A gép is ismeri az embert, nemcsak az ember a gépet. Sokáig tart amíg megismerik egymást. Előbb annyi minden van még: szórakozás, ital, asszony... aztán már csak a gép marad és az ember. Összetartoznak . . . — gondolta az ember és lecsurgó kanállal vett még a krumpliból.

A fiú a lányra gondolt, aki már biztosan várja a sarkon. Már érezte is a karjában vékony derekát és ujjai alatt a haját, amely száraz és illatos, mint az idei széna. Ezen a héten nem ad haza a pénzből, odaadja a lánynak, hadd vegyen magának piros kabátot, bővet, harangosat. Nem igaz, amit az anyja mond, hogy a lány másokkal is jár. Az anyja már öreg, nem érti meg, hogy most mások a lányok. Igen, mama öreg már, szegény... göbösek az ujjai, a körmei töredezettek. A kislánynak rózsaszínű a körme... lakkoztatja.

— Jó ez a krumpli! — mondja és újra megtölti a tányérját. Úgy küldi az anyja felé ezt a néhány szót, mint valami szemérmes ajándékot.

— Jó, édes fiam? — mondja az asszony hálásan és valami rejtelmes fényforrástól ragyogni kezd az arca. Már nem is olyan öreg, ajka köré visszatér annak a fiatal leánynak a mosolya, aki egyszer ő volt. Majszolja a krumplit, tartogatja a szájában, mintha ki akarná érezni belőle, mi is az, amit dicsér rajta a fia. Arra gondol, hogy új ruha kéne a fiának, majd szól a fűszeresnének, hátha tud valami mosás-vasalást... és nyakkendőt is vesz neki, hadd nézzék meg a lányok. És holnap felsikálja a szobát és beereszti sárgával. Sietni fog, hogy mire hazajönnek, készen legyen minden. Ránéz egyikre is, másikra is, a szívével, mint valami láthatatlan szárnyakkal némán hozzájuk és amíg eszik a paprikáskrumplit, a három külön világ csendben, észrevétlenül egybeolvad.

H. Lányi Piroska

SZEKUNDA

Tegnap éjjel álmomban megint beszekundáztam. Átéltem újra pontosan az egészet.

...Már rég elkondította az öreg Rákóczi-harang a nyolc órát. Rohantam a Kádas-utcai lakásunkból a Collégium felé. Átviharzottam az emlékkerten, be az osztályba. Az utolsó pillanatban érkeztem. Ledobtam magamat az utolsó padban a helyemre és lihegve kérdeztem meg a szomszédomat:

— Mi van feladva?

— Kazinczy Ferenc...

Ebben a pillanatban a híres irodalomprofesszor, Géressy Kálmán, belépett az ajtón. A fiúk dobogva fölállottak.

A tanár úr elővette a noteszét. Lapozott.

Fölsóhajtottam. Átment a második oldalon, ahol az „F"-betűsök sorakoztak. Egy pillanatra szépnek, vidámnak, rózsaszínűnek láttam a világot. De csak egy pillanatra. Mert a tanár úr végiglapozta a noteszét és azután — visszafelé kezdett lapozni:

— Farkas!

Fölállottam. A szemeim könyörögve fordultak a fiúk felé.

— Mi a lecke?

— Kazinczy Ferenc.

A kezét összekulcsolta, féloldalt fordult, felnézett a plafonra. Várt. Ő várt. Én is vártam. Végre a szomszédom elébem csúsztatta a nyitott könyvet. Félszemmel odasandítottam, mint a meghajszolt hiuz.

— Kazinczy Ferenc született Érsemjénben, Biharmegyében...

— Mikor?

— 1759-ben.

Hatalmas tintafolt födte el az életrajz többi adatát. Vésztjóslóan hangzott a kérdés:

— Ki volt rá nagy hatással?

Bessenyey Ferkó visszafordult az első padban és önmagára mutatott. Ezt megértettem.

— Bessenyey.

Szünet.

— Mi volt a költői almanach címe?

Most már ölen is súgtak. A tanár úr felhördült:

— Ne súgjanak! Azt hiszik nekem nincs fülem? Majd én megmondom: Helikoni virágok. De amíg Kazinczy ezeket a virágokat összegyüjtötte, rengeteget tanult. Fordított Lessing, Shakespeare, Goethe, Molière műveiből. Maga csak a virágot szereti, a munkát nem. Pedig ebből baj lesz az életben...

Megértettem. Arra a kis virágra célzott a tanár úr, akivel előző este együtt látott sétálni.

— Leülhet!

Olyan szekundát írt a nevem mellé, hogy csak úgy ropogott. És én — Isten tudja hányadszor — újra végigéltem álmomban ezt a jelenetet. Annyi szépet láttam az életben, a hársfavirágos Párist, a pasztellszínekben ragyogó Sztambult, boldogan hallgattam valakivel a Márkus-téren a muzsikát, kék havasok között, fehér vizeken jártam... minden eltűnt, elmosódott. De ez a szekunda mindúntalan visszatér az álmok felhőszárnyán. Talán azért, hogy: igazolja az én kedves, öreg professzoromat.

Mert a jóslata tökéletes volt. Kelleténél jobban szerettem a virágokat. És bizony, sok baj lett belőle az életben...

Farkas Imre

Színházi hírek

Nem nősülök

(Fővárosi Operettszínház)

A fürdőhely körülrajongott szeladonja, N. N.-jelvényt hord gomblyukában. Ebből minden ravasz és férjfogási szándékkal közeledő ifjú hölgy megtudhatja, hogy a partiképes fiatalember jelszava: «*Nem nősülök!*» — de szerintünk azt is, hogy — *Nem Normális.* Az ifjú ugyanis a zenés vígjáték nagyjelenetében nem ismeri fel szíve hölgyét, csak azért, mert éppen más ruhában van és icipici álarc fityeg az orrocskáján, noha a hölgy arcberendezését előbb hetekig egész közelről vizsgálgatta. *Szenes* Béla egykori nagysikerü vígjátékának átdolgozói: «*Szántó, Szécsény* és *Haiász* Rudolf rt. tehát nem rendeznek szellemi nívóversenyt, de az igaz, hogy *a mulattatást jól értik.* S akik ezt az egyértelmü «kétértelmüségekkel» zsúfolt s háromórás problémát megfejtik: kit vesz el inkább a férfi, a démont imitáló könnyüvérü ifjú hölgyet, vagy a dolgozó nőt imitáló démont, — azok között kisorsoljuk a szerzők fényképes autogramját.

Az előadás, szerencsére, messze a darab fölé emelkedik és ez elsősorban *Feleki* Kamill érdeme, akinek groteszk, rendkívül mulatságos ötletei sziporkáznak a színpadon. Ő és *Kiss* Manyi a lelke és motorja az előadásnak, Samba tánckarikatúrájukat például végelgyengülésig kellett ismételniök. *Csikós* Rózsi meglepően sokat fejlődött, ezenkívül vonzó és kellemes jelenség. *Gozmány* György jóhangú és emberi lényként ható bonviván. Csak ne beszélne mindig magas torokhangon. A mulatságos *Somogyi* Nusi, a kitünő formát mutató *Latabár* Árpád (Veres Péterkarikatúráján sokat nevettünk), tehetséges *Boros* Ida s *Eric* «mutatós», kosztümjeiben és *Bercsényi* díszletében táncoló görlök, a gazdag színpad kellemes színfoltjai. *Makai* Margit nemes művészete, beszédkultúrája néha a régi Vígszínház emlékét idézi. *Horváth* Jenő népszerű, kitünő slágereket írt — köztük a Sambát — de ez nem operettzene. A zenekar egyébként túlharsogja a szereplőket, akiknek pedig énekelniök kellett volna.

Stób Zoltán

Bartók Béláról utcát neveztek el Bukarestben. Verdi, Csajkovszkij, Beethoven, Mozart, Shopin, Puccini és Bach is utcákat kaptak.

Új filmek

●● MESE A TÜZMADÁRRÓL. A szovjet film ünnepi hetének 8. bemutatója a *Mese a tüzmadárról* című színes rajzfilm, amely a szovjet rajzfilmkultura magas nívójáról tesz tanubizonyságot. Elsősorban a technikai kivitelről beszélünk, a ragyogóan mulatságos rajzokról, a pasztellszínárnyalatok ezerfajtaságáról, amely tulajdonságok már első pillanatban megnyerik a nézőt. A film cselekményének vonalvezetése hasonlít általában az orosz filmeket jellemző realista látásmódhoz. Népi figurák népesítik a népi motivumokban gazdag filmkockákat. A film arra tanít, hogy a jó végül mégiscsak elnyeri jutalmát, bármennyit is kell küzdeni és harcolni érte, a rossz pedig okvetlenül rajtaveszt. A szemet-szívet gyönyörködtető filmet megelőzően egy kisfilmen az orosz népdalból és népzenéből kapunk gyüjteményes ízelítőt.

Késői találkozás *(angol).* Egy asszony és egy férfi két vonat között találkoznak egy állomáson. A röpke találkozásból halálos szerelem lesz, de már elkéstek a boldogsággal. Egyik férjesasszony, a másik nősember. Ezt a rendkívül kényes témát sok ízléssel és kulturával oldotta meg Noel Coward, a film írója, David *Lay,* a film rendezője, aki, mint értesülünk, amerikai rendezői világdíjat is kapott szép munkájáért. Különösen érdekes az a jelenet, amikor a feleség szemével és lelkével elmondja, de mégsem mondja el férjének sorsdöntő kalandját. Celia *Johnsonban,* a női főszereplőben új, bensőséges, egyénien kifejező színésznőt ismertünk meg. A film egyike a legszebbeknek és legnívósabbaknak, amit az utóbbi időben láttunk.

Express szerelem *(orosz).* A nagyszerű, színes, zenés vígjátékról a napokban — a film bemutatója során — számoltunk be. **(S. Z.)**

A Józsefvárosi Színházban megkezdődött a miskolci Nemzeti Színház vendégjátéka, amelynek során Moliére *„Fösvény"*-ét játszották *Fö'dessy* Géza rendezésében. A jó előadás kellemesen bizonyítja a miskolci szinház társulatának komoly munkáját és nívóra való törekvését. *Juhász* József, *Sima* Éva, *Kovács* Terus, *Fü'öp* Sándor alakításait dícsérjük meg.

A Vígszínház *Simone és a béke* című darabja szombaton este érkezett a 25-ik előadásához. Ez alkalommal a szinház nívójutalomban részesítette *Bárdi* György szinészt és *Holdampf* József asztalost.

Dr Sándor Zoltán, a Vígszinház volt gazdasági igazgatója annak megállapítását kéri, hogy nem azonos a rizspanama hasonlónevü letartóztatoltjával.

Disznóhizlalásban

nagy gyakorlattal bíró, elsőrangú szakembereket keresünk azonnali belépésre. Ajánlatokat „Bacon" jeligére az Állami Hirdető Nemzeti Vállalat, Somogyi Béla-út 10. félemelet alatti irodájába kérünk.

Feltámadás

Nincs abban semmi szégyen, hogy világéletemben földhözragadt szegény ember voltam. (Igaz, hogy dicsekedni se illik vele...) A szegénységben csak az a legfájóbb, hogy nem tudunk adni. Mert adni jó. Segíteni öröm. Ajándékozni gyönyörűség. Van valami enyhe báj abban a cselekedetben, amikor a reászorulónak átnyujt valamit az ember és belemelegszik a szíve. Az ajándékozás műfaj, lelki művészet, amelyről már régen könyvet kellett volna írni...

Ónody néni, aki földim és pár év óta itt éldegél Budán, elhagyottan és magánosan, öregen és megfáradtan, nagyníha felkeres. Cseppecske kegydíja van, valami kis konyhában tengődik, amióta a fiát megölte a bomba. Nagyon szegény. Hegyes kis állán úgy ül a gond, mint valami láthatatlan fekete madár. Ha megkeres, hát kér is valamit. Joggal. Elvégre földiek vagyunk. No és mégis csak én vagyok a «gazdag» az ő szemében.

— Látja-e, édös gyerököm, már lassan nyócvan löszök. És még mindég cipelnöm köll a sorsomat. De most nagy gond emészt, nézze e, leszakadt a cipő a lábamról. Tudna-e segíteni?

Bevallom, zavarban vagyok. Honnét vegyek Ónody néninek cipőt? «Momentán» annyi pénzem nincs. De már határoztam, akárhogy, de segíteni fogok.

És eszembe jut anyám. A mama. Jaj, őneki már nem kell cipő. A mennyei utcákon se por, se sár, se jég...

És eszembe jut, hogy amikor eltemettem, a simongátiutcai házban összeszedtem egy csomó holmit. Emlékül. Amolyan cseppnyi dolgok, mint a kalapüje, a kesztyüje, az otthoni fejkeszkenője, egy meleg szoknya, két öregecske blúz és... és egy pár cipő... Cipő, amelyben eltipegte utolsó lépéseit... Leültetem Ónody nénit és nézem. A szemében annyi szomorúság, hogy már minden könnyét felihatta. Mert a szomorúság örökkön szomjas és az itala a könny...

És arra gondolok, mit tenne most anyám? Ő megtehetné, hogy odaadja a holmijait, de megtehetem-e én? Hiszen drága, simogatni való dolgok ezek, a blúz, a melegszoknya, a cipő ...a cipő... amely vitte elpihent kis testét az udvarra, a konyhába, az én kis szobámba, a templomba, a temetőbe, a kisváros rokoni házaiba.

Határoznom kell. Jön a tél. itt ül előttem ez a rongyos öregasszony.

És határozok. Előveszem a holmikat a hazulról hozott kosárból. Nézze Ónody néni, én kimegyek a konyhába, maga meg addig vegye fel a meleg szoknyát, ezt a régi blúzt, húzza fel a cipőt, jó cipő, benne van még a «pertli» is. Kösse fel a fejkeszkenőt, húzza fel a kötött kesztyűt is... Jó?

Jó.

Még megmarad a kalaptű.. Meg az egyik blúz...

Mire visszamegyek, Ónody néni sír a boldogságtól. Én érzem, hogy kissé sápadt vagyok. És ahogy elindul haza, utána osonok. Ni-ni, feltámadtak a mama ruhái... Újra élnek. Járnak... Dícsértessék...

Anyám nem haragszik, ezt érzem.

Ő adta oda a dolgokat. Ez bizonyos. Most ő a legjobb. Még túl a halálon is. Igaz, mama? Köszönjük szépen. Aludj... **Babay József**

HIDEG ÉS MELEG

Október 5-én hidegre fordult az idő. Körülbelül nyolc fokkal süllyedt egyik napról a másikra a hőmérséklet. Mivel előző nap reggel kilenckor húsz Celsius-fokot mutatott a hőmérő fagypont fölött, ez még nem jelentett valami túlzott hideget. Az emberek mégis úgy jártak-keltek a városban, fázósan összehúzódva őszi kabátjukban, mintha legalább is mínusz két fok volna. Még olyan nővel is találkoztam, aki bundát vett fel. „Mit szólsz ehhez a hideghez?" — mondják szomorúan. — „Itt a tél." Ha ez a hőmérséklet márciusban fordul elő, az emberek nyitott kabáttal, boldog mosollyal az arcukon üdvözlik egymást. „Itt a tavasz — mondják —, hihetetlen ez a meleg, valóságos nyári idő." Csodálatosképpen egyformán őszinték e kijelentések ősszel és tavasszal, az emberek dideregnek vagy izzadnak az évszakok szerint, pontosan ugyanazon hőmérsékletnél.

Ez természetesen arány dolga, a test hozzászokott bizonyos hőfokhoz, s a többet vagy kevesebbet túlozva érzi, kivéve persze az abszolut hideget, amikor megfagy, vagy az abszolut meleget, amikor elég, de különben egyéni dolog ez is. Én sokkal inkább hírom a hideget, mint a meleget, utóbbitól jóval többet szenvedek, ellentétben az emberek javarészével, akik meglepően érzéketlenek iránta, míg a legkisebb hideget vészkiáltással üdvözlik.

A hideg, szerintem, azért is könnyebben kibírható, mert utóvégre jobban lehet ellene védekezni, kályhával a lakásban, meleg ruhával a szabadban, míg egy valóban forró nyári napon városban csak tel-jesen elsötétített lakásban lehet kibírni a hőséget, szabadban pedig csak uszodában, ami nem mindenütt, s akkor sem mindenkinek áll rendelkezésére. Persze, ha e védelmek hiányoznak... akkor talán kevesebb komoly bajt okoz a meleg, ezt különösen az elmult ostrom alatt tanultuk meg, amikor majd egész Budapest fütőanyag hiányban szenvedett. De normális, rendezett viszonyok között, amikor kisfizetésü hivatalnokok és munkásemberek is meg tudják maguknak venni a fütésre valót, fenntartom állításomat, hogy a két véglet között én a hidegre szavazok, mint ami számomra a kevésbbé kellemetlen állapot. Igaz, hogy én ritkán fázom, könnyü őszi kabátban járok, amikor ismerőseim már régen elővették a téli gúnyát, bundát pedig csak tíz fok hideg körül veszek fel, azt is csak ötven éves korom óta, addig nem volt.

A meleget valójában csak falun szeretem. Ott vastagfaluak a házak, árnyasak a kertek és ha a sétától izzadtan és csapzottan érkezünk haza, nem keltünk kinos feltünést az utcán. Öltözni is megfelelőbben lehet, a fiatalok sortban és ujj nélküli trikóban, az idősebbek szoknyában ugyan, de fűzőtelenül, tekintet nélkül kilóik számára, ki bánja ott, hogy ho', mi domborodik elől-hátul? Így aztán a meleget is ki lehet bírni. Legjobb persze, ha egyik tényezőt sem viszi túlságba az adakozó természet, hanem belenyugszik, hogy mi mérsékelt égövben lakunk. Sajnos ezt a geográfia adatot, legalábbis úgy érzem, igen-igen gyakran eltéveszti szem elől.

Bethlen Margit

Beresényi Tibor

VASÁRNAP, 1943 ÁPRILIS 18.

Magyar Nemzet

Frey András:

Diplomaták és újságírók tiszta tenyészetben...

Ankara, április hó.

Az első kép, amelyet Ankara a feléje közeledő vonatnak nyujt, olyan szép, mintha egy metszet művésze kereste volna ki. Két-három hegyre kúsznak fel a házak, az egyik a régi vár, a másik modern villákkal van boritva, egy harmadikon pedig apró házacskák sorakoznak kivehetetlen rend szerint egymás mellé.

A vonatban ezt olvassuk egy tekintélyes, félhivatalos kiadványban Ankaráról: A tenger színe felett 850—1000 méter magasságban fekszik, körülbelül olyan földrajzi szélességben, mint Madrid, Washington és Peking. A mellette lévő legmagasabb hegy magassága 1855 méter. Lakosainak száma 1918-ban 20.000 volt, ma több, mint 120.000. A törökök a kétségtelenül turáni eredetű hittitáknak, tehát a világ legrégibb civilizációjának utódai és örökösei. Majdnem a mai Ankara helyén volt Krisztus előtt kétezer évvel Angora városa, Ancyrát pedig ezen a helyen a Krisztus előtti 9. században alapitották. A bizánci időkben Ancyra kereskedelmi és [illegible] fő közlekedő

dern, hogy bármelyik világvárosba beillenék s a nagy sugárutak és bulvárok csodálatos képét nyujtják egy máról-holnapra ideteremtett metropolisnak. Óriási paloták, széles, simára aszfaltozott utak, kényelmes járdák ejtik ámulatba az idegent. Különösen szép és impozáns az Atatürk-bulvár, a kocsiút közepén fákkal és bokrokkal teliültetett sáv fut végig. Ez az út az újváros tengelye, e körül csoportosulnak a hatalmas kiállitású paloták, a szédületes arányú minisztériumok, külön feltűnik az egyetem épülettömbje. A törökök méltán büszkék erre a pusztába épitett és magyar, facsemetékkel teliültetett városra, amelyet Kemál és Inönü varázsvesszővel teremtett meg és fejlesztett tovább pontos kifejezéseként annak, hogy mire képes a török nép.

Szép a régi, középkori levegőjű vár és az annál is magasabb Csankája nevű hegy, ennek tetején épült az elnök és a miniszterelnök villája, lejjebb a nagykövetségek és követségek házai. Lejövet az Atatürk-bulváron hajt a kocsi s lassit, hogy megnézhessük, hol kísédiplomaták és ujságírók majdnem kizárólag csak egymással járnak össze. Tudják egymásról még azt is, hogy ki mikor szokott csokoládét enni, s ha a vendéglőben elnéznek is egymás feje fölött, órákon belül hallják (persze, csak a nyilvános napi eseményekről) hogy odaát milyen híreket per traktálnak. Úgy, hogy a világpoli

Megható az ország

Kállay Miklósnénak, a miniszterelnök hitvesének rádiószózata, amelyet arra szólította fel az ország társadalmát, hogy a valamennyiünkért életüket áldozó hős honvédeink árváit nemzet hálás szeretete fogadja oltalmába és adjunk apát a hadiárváknak egyre szélesebb körü visszhangot ver A nemzet szive kötelessége tudatába megnyilt s ez a legnemesebb cél mozgalom most már valóban országos jelleget ölt.

A napokban a kormányzó hitvesének kezdeményezésére a Főmé tóságú Úr és családja, valamint

Magyar Nemzet

...vszky V szimf.

Beethoven C... ...hor. Z., 7.

május 3. Ve...

...ok parádéja

...vasárnap délután ½4., V.

...Piri, Latabár Kálmán, Kiss Manyi, ...vadar, Turay Ida, Pethes Sándor, ...erta, Kőváry Gyula, Rátkay Márta, Pécsi Öregdiákok, Dán Klári, Don Alfonso, Ursula, Vékony Zoltán. 3 órás kacagóparádéval, Jegyek 111-111 Berlini-tér 6 és jegyirodák.

*

TOBORZÓ húsvéti rendezései

a Magyar Művelődés Házában:

„SZÓL A JAZZ" húsvétvasárnap, délután ½3-kor

JAZZ! DAL! TÁNC!

CHAPPY és zenekara, MAGYAR REVÜ tánczenekar, ARIZONA zenekara, SZABÓ JAZZ zenekar

Óváry Tibor vezényletével, Szőnyi testvérek, Szamossy testvérek, Chappy Baba, La Bella Márta, Konf.: tiszaújhelyi dr Keönch István

Éneklő csillagok húsvétvasárnap, este 6 órakor

Karády Katalin, Sárdy, Lázár M., Fellegi, Gyurkovics M., Gobbi H.

Forray kamarakórus, Kazal L., Hegyi—Magyari, Rátonyi, Juanita és Angelo, Lontay István, Horváth Margit, Németh Judit, Vékony Zoltán, Peterka Zsuzsika közreműködésével. Az 50 tagú rendőrzenekart Bánfalvi (Beck) Miklós vezényli. Konferál: tiszaújhelyi Keönch István.

Színházi hírek

„Aranytulipán" a Vidám Színházban

A Nagymező-utca fínom, franciás kis bonbonniére-színpada, a *Vidám Színház* dicséretreméltó, szép igyekezettel magyar kékmadárstílusú, színpompás népszínművet tálal a közönség elé: v. *Vadady* Albert és *Fehér* István *Aranytulipán* című zenés mesejátékát. Igénytelen a szövegrész és ha sok is a közhely benne, a mézeskalácsos, egyszerű történet mosolya belelopja magát a szívekbe; ugyanígy a muzsika, a sok reminiszcencia ellenére is pattogó, hangulatos és mindenekfelett gyönyörködtetően magyar. A vitéz obsitos huszár és a gonosz mostoha kényuralma alatt szenvedő derék kisleány szerelméről szól a mese, a vitézi telket jelentő ellopott obsitoslevéllel, gaz rágalommal, hogy „lógós" volt a katona és hazugságleleplező varázstulipánnal, amit Tulipánország bohémlelkű királyától kell megszerezni tenger viszontagság árán — de kár is tán izgalmas cselekményben keresni a kétségtelen vonzerőt, amit sok színes és hangulatos szinpadi kép, tenger tréfa, egész sereg jóízű nóta és tánc kerekít élvezetes és mulatságos szinházi estté.

A Vidám Színház alkalmi, jórészt fiatalokból áll, lelkes gárdája szívvellélekkel a hangulatos mesejáték szolgálatába állította tehetségét és szép igyekezetét, amit *Szüle* Mihály gyakorlott rendezői keze köt illatos, mezei virágos csokorba. Meglepetése az előadásnak a Madách Színház kisebb szerepeiből főszerepre kölcsönkért *Feleki* Sári fiatal komikaalakítása, ami csupa friss báj, természetesség és harsogó derű, továbbá a katonai szolgálata után a színpadra visszatérő v. *Hajmássy* Lajos daliás huszáralakja, ami meggyőzően férfias, ízzó és lendületes. Új primadonna *Fábry* Éva, akinek kedves és kultúrált hangja máris kitűnően érvényesült a tenyérnyi színpadon, játékából még sokhelyütt hiányzik a gyakorlat. *Újvári* Lajos, a közönség régi kedvence ezúttal új színekkel gazdagította komikusi pályafutását: szellemes, jóízű és ellenállhatatlanul kacagást kellő. Éppen így *Keresztes* Mária, aki hálátlan mostoha szerepében is csupa magyaros íz és gazdag termeszetesség. Kisebb szerepeikben *Bánhidi* László, *Kovács* Károly és *Hollós* Melitta alakítása tünt fel kellemesen, de kitűnően megállták helyüket *Somkuthy* Dezső, *Bihari* Nándor, *Szalay* Gyula, *Rédey* Sári és a három felvonás előtt verses köszöntőt mondó *Németh* Thyra. A kibővített zenekart *Csanak* Béla dirigálta és irányította biztos gyakorlattal. Meglepően szépek és helyenként nyiltszíni tapsot kaptak a magyaros stílusú ruhatervek és kosztümök s látványosak *Bercsényi* Tibor díszletei. A főpróba előjeleiből ítélve az *Aranytulipán* új sikersorozatot ígér a szerencséskezű színháznak.

Vécsey Leó

Ára:
40 fillér

Magyar Nemzet

Kedd
1947 július 22
III. év 164. szám

El a kezekkel a polgárságtól!

Marosán György, a szociáldemokrata párt helyettes főtitkára a *Népszava* július 16-i száma szerint deklarálta, hogy *«a szociáldemokrata párt az ipari munkásság és parasztság pártja»*. Nem akarunk Marosánnal vitatkozni, mert mi a parasztságot a polgárság egyik — még pedig tömegre és súlyra egyaránt igen fontos — kategóriájának tartjuk; de ha el is fogadnók ezt a szabatos és mereven körülhatárolt, takszációs meghatározást, *akkor sem tartoznak a szociáldemokrata pártba a polgárság egyéb, ugyancsak jelentős rétegei.* Éppen ezért csodálkozunk azon, hogy e párt lapjai mily módszeresen, mily pergőtűzszerűen ostromolják a polgári csoportokat. Még pedig oly sztratégiai és taktikai rendszerességgel, hogy hódító hadműveletük köréből nem hagyják ki a polgárság egyetlen kategóriáját sem.

Íme pár szemelvény a *Népszava* utolsó pár heti számából.

A június 22-i szám megállapítja, hogy a kereskedők *«tisztességes»* része «már a háború előtt is azonosította céljait a szociáldemokrata párt céljaival», tehát itt az ideje, hogy a többi feleszmélt kereskedő is «levonja a szükséges konzekvenciákat», hiszen «a szocialdemokrata párt évtizedes küzdelmei az ő érdekükben is folytak és ez lesz a helyzet a jövőben is».

Ugyane számban a szociáldemokrata «proletariátus» üzen a tudósoknak és íróknak. A június 24-i szám megállapítja, hogy «a szociáldemokrata párt ma az ország legeurópaibb pártja, tehát *az értelmiségnek ott a helye*». Ott a helye elsősorban az orvosoknak, továbbá a mérnököknek és technikusoknak.

A június 25-i szám az ország 22.000 tanítójához fordul, mert ha ez a tömeg megérti a szociáldemokrácia nagy igazságait, «a demokrácia leghatalmasabb és legerősebb kórusává magasztosulhat». *Bóka* László a lap június 28-i tudósítása szerint kijelentette, hogy a pártnak «minden erejével azon kell igyekeznie, hogy *a magyar nevelők (tanárok és tanítók) minden rétegét körébe gyűjtse»*... A július 12-i szám egyik cikke elpanaszolja a tanárok és tanítók sérelmeit, «szomorúan látja», hogy a párt javaslatait nem tették magukévá az arra illetékesek és hogy — írja a lap — e sérelmekről *«rajtunk kívül senki sem beszél»*. A lap felkarolja az orvosok, mérnökök és általában az összes értelmiségiek, továbbá a kereskedők követeléseit, a július 3-i szám tanusága szerint *Kéthly* Anna kiáll az iparosok, egy másik cikk az *őszeresek* mellett.

Szóvá tehetnők azt a lázas buzgalmat is, amellyel a *Népszava* a közalkalmazottak s ezek körén belül legfeltűnőbben a *segédhivatali tisztviselők* «generálprotektorának» nevezte ki magát s ezek érdekei védelmében élharcosi érdemeket vindikált magának. Végül csak úgy mellékesen említjük meg, hogy a *Népszava* július 13-i száma egy népbíróság által elítélt *megtért bűnös* levele kapcsán, aki a börtönben «derázta értelméről az idejemult misztikus ballasztokat» és ráeszmélt, hogy a «reakció elleni harcban» *helye a szociáldemokrata pártban van*, — a lap nagyon óvatosan és a szokásos fenntartásokkal ugyan, de mégis a megbocsátás cipruságát nyujtja a szociáldemokrácia aklába áhítozó «fekete bárányka» felé... De izelítőnek talán elég is az idézetekből.

Mi nem akarjuk oly merev határvonalak közé szorítani a pártok terjeszkedési területét, birtokállományát, mint Marosán szabatos definiciója. *A demokrata polgárságnak megvannak a maga pártjai.*

Ezek eminenter, százszázalékosan, speciálisan képviselik a polgárság érdekeit, gondolkodásmódját, sőt sajátos világ- és nemzetszemléletét is. E polgári pártok őszintén örültek mindig s örülnek, ha a polgárság érdekeiért vívott küzdelmekben értékes támogatást kapnak a munkáspárt részéről, mint ahogy ők és lélekkel támogatják a munkáspártokat a munkások jogos követelései kiharcolásában. S ez így helyes, mert az összesség nagy átfogó, nemzeti érdekközössége nem ismer s nem ismerhet hermetice lezárt politikai párthatárokat.

A polgári pártok hálásan honorálják bármely munkás- vagy más párt megértését a polgárság irányában, *a polgárság háza azonban az ő váruk* s tiltakoznak az ellen, hogy *a választások előtt* hirtelen lázasan felbuzgott polgár-rajongás, polgár-védelem monopolisztikus jelszavaival azok, akik más zászlóra esküdtek, rohamokkal akarják őket e várból kiszorítani, vagy trójai faló gyomrában próbálják a polgárság várának kapui mögé magukat becsempészni. Már pedig Marosán egészen nyiltan kijelentette azt is, hogy *a kisgazdapárt válsága kitűnő alkalmat szolgáltat a szociáldemokrata pártnak e párt tömege — elhalászására.* Ilyen körülmények közt e polgárság udvarlására szánt zengemények nem szerelmi vallomások, hanem *csábdalok, szirénhangok.* S akik oly fáradhatatlanul, egyben pedig taktikai következetességgel dalolnak, azok nem szeretni akarnak, hanem — *elszeretni*...

Véleménykülönbségek a nyugati hatalmak között

A *United Press* Washingtonból azt jelenti, hogy a USA külpolitikusai, akik egy héttel ezelőtt még a Kelet és a nyugati világ közti szakadás miatt aggódtak, most azon dolgoznak, hogyan lehetne kiegyenliteni a nyugati nagyhatalmak között a német gazdasági újjáépítéssel kapcsolatban felmerült véleménykülönbségeket.

Ramadier francia miniszterelnök vasárnap kijelentette, hogy a francia szocialisták ugyan hálásak a Marshall-tervért, de nem felejtik el: *Európa az Atlanti-óceántól az Uralig terjed.* Mindent el kell követni, hogy a Szovjetúnió elfoglalja az őt megillető helyet. *Németország csak Franciaország gazdasági szanálása után támadhat fel újból,*

Tekintettel az angol-amerikai nézeteltérésekre — főleg a Ruhr-vidék gazdasági rendezésére vonatkozóan — az Egyesült Államok beleegyeztek abba, hogy az angol-amerikai övezet ipari színvonalának emeléséről szóló egyezmény végrehajtásának megkezdését szeptemberig elhalasszák.

McNeil angol államminiszter repülőgépen az Egyesült Államokba érkezett a gazdasági kérdések megbeszélésére. Washingtoni körök úgy tudják, hogy *még az Egyesült Államok kormányán belül sem történt megegyezés, hogy milyen mértékig engedjék meg Németország ipari újjáépítését.* A többi európai ország gazdasági talpraállítása és a német termelés helyreállításának sorrendi kérdései sem nyertek eddig tisztázást.

Winiewicz washingtoni lengyel nagykövet bejelentette, hogy kormánya tiltakozik minden olyan törekvés ellen, mely lehetőséget nyujtana Németországnak arra, hogy megint vezető ipari állama legyen Európának.

Újabb palesztinai válság

A *„President Warfield"* (Exodus 1947) hajó elfogatásakor lezajlott események újabb terrorhullámot indítottak el Palesztinában. *A hajó utasait* — a súlyosabban sebesültek kivételével — *három brit gőzös fedélzetén*

[redacted]

dósághoz, az angolok elleni harcra buzdítva őket. Vasárnap hajnal óta két vonatrobbantással próbálkoztak a terrorszervezetek és Haifából délre támadást hajtottak végre egy angol Radar-állomás ellen, mely a zúgbevándorló hajók felkutatásánál dolgozik.

Jeruzsálemben elkeseredett éjszakai csaták folytak, a brit fegyveres szolgálatnak két halottja és 18 sebesültje van. Tel Aviv mellett is megkíséreltek a terroristák egy bombamerényletet, ennek azonban nem volt emberáldozata.

Angliában úgy a *Times*, mint a *Manchester Guardian* vezércikket közöl a palesztinai kérdésről. *Bevin* külügyminiszter most terjesztette az Egyesült Nemzetek Palesztina-bizottsága elé a brit kormány beszámolóját arról, miért nem sikerült Nagy-Britanniának, mint mandatárius hatalomnak, az utolsó huszonöt évben teljesíteni kötelezettségeit Palesztinában.

Az arabok és a zsidóság közötti eredendő ellentét tovább élesedett az arab nacionalizmus megerősödésével és az európai zsidóságra zúdult kétségbeejtő katasztrófával. Az arabok teljes önkormányzatot követeltek, a zsidóság pedig a Balfour-deklarációban megígért Nemzeti Otthont.

A *Times* szerint annakidején elmulasztották kellően megvizsgálni a *Peel*-féle vizsgálóbizottság által beterjesztett javaslatot, mely Palesztina kétrészreosztását lehetőnek és helyesnek tartotta. *A felosztást éppúgy meg lehetett volna kísérelni, mint ez most Indiában történik,* ahol külön hindu- és külön mohamedán államot létesítenek a federáción belül.

Bevin jelentése — az angol lapok történelmi dokumentumnak nevezik — csak egyik része lesz az Egyesült Nemzetek elé kerülő anyagnak, mert az UNO részéről kiküldött bizottság is terjeszt be külön jelentést. A *Manchester Guardian* aggodalmának ad kifejezést, hogy az UNO szeptember 13-án összeülő közgyűlését megelőző idő még súlyos tehcrpróbákkal járhat Palesztinában.

Az osztrák-magyar gazdasági kapcsolatok

A *Volksstimme* című bécsi kommunista lap az osztrák-magyar kereskedelmi egyezmény végrehajtása körül mutatkozó nehézségekkel foglalkozik. Magyarországnak június végéig 50.000 dollár értékű gyümölcsöt és főzelékfélét kellett volna Ausztriába szállítani, miután azonban Ausztria tartozása Magyarországgal szemben már meghaladta a félmillió dollárt, a osztrák kormány az újabb szállítások elhalasztását kérte. Pedig — írja a *Volksstimme* — *Magyarország igen alacsony árakon tud szállítani.* Az osztrák közvélemény csak kerülő utakon értesül az osztrák-magyar kereskedelmi forgalom helyzetéről.

Az osztrák bankjegyforgalom, a legutóbbi kimutatás szerint, öt és félmilliárd schillingre csökkent. Az *MTI* idézi a *Wiener Tageszeitung* cikkét az osztrák schilling hazai túlértékeléséről. A zürichhi árfolyamjegyzés szerint egy magyar forint 5.76 schillinggel egyenlő, viszont az Osztrák Nemzeti Bank 1:1-hez számítja. Az amerikai dollár 100 schillinget ér, szemben a hivatalos árfolyammal, mely mindössze tíz schillingben jelöli meg a dollár értékét.

Miért utasította vissza Csehszlovákia a párisi meghívást?

Fierlinger miniszterelnökhelyettes vezércikkben ismertette a csehszlovák közönséggel, hogy miért utasította vissza a prágai kormány a Marshall-terv megvitatására szóló párisi meghívót. Amikor a csehszlovák kormány először úgy döntött: párisi nagykövetével képviselteti magát az értekezleten, már tudott ugyan a Szovjetúnió elutasító álláspontjáról, de úgy vélte, hogy megismerkedik előbb a javaslatok tartalmával és csak azután határoz véglegesen.

A szovjet nagykövetség útján később közvetlen tájékoztatás érkezett Moszkvából, amikor pedig a csehszlovák kormányküldöttség már korábbi elhatározás alapján a Szovjetúnió fővárosába érkezett, ott olyan körülményekről értesült, melyek a csehszlovák kormányt meggyőzték arról, hogy a Marshall-terv megvitatásában való részvétele könnyen helytelen utakra terelhetné. Kiderült ugyanis, hogy a párisi értekezlet legfontosabb kérdése, Németország bekapcsolása lesz Európa gazdasági újjáépítésébe. Ez a probléma pedig a szövetségesek legutóbbi megbeszéléseinek egyik ütközőpontja volt.

Fierlinger miniszterelnökhelyettes cikke ezután kifejti, hogy a Szovjetúnió nélkül a német kérdésről alkalmi direktórium nem dönthet. Csehszlovákiának biztosítania kell magát a német imperializmus ujjáéledésével szemben. A párisi meghívás visszautasítása egyébként nem érintheti Csehszlovákia gazdasági kapcsolatait a Nyugattal — írja Fierlinger. De ha ez mégis megtörténnék, akkor sincs ok az aggodalomra, mert a Szovjetúnióval, Jugoszláviával és Lengyelországgal kötött gazdasági szerződések biztosíthatják Csehszlovákia ipari fellendülését.

Háború az egykori holland gyarmatbirodalomban

A hollandiai miniszterelnök vasárnap este rádióbeszédet intézett Hollandia népéhez és bejelentette, hogy kormánya felhatalmazta Van *Mook* dr-t, a holland-keletindiai kormányzóhelyettest, indítson karhatalmi akciót az indonéziai szélsőnacionalisták ellen, akik — holland felfogás szerint — megsértették Hollandia és az indonéziai köztársaság között létrejött fegyverszünet egyes pontjait. Van Mook kormányzóhelyettes a sajtót úgy tájékoztatta, hogy a németalföldi kormány megpróbált előbb más megoldásra jutni, de ez nem vezetett eredményre. Így került sor az ellenségeskedések kitörésére:

Jávában a holland kormánycsapatokat repülőgépek is támogatják. A helyzet ismerői azt mondják, *az indonézek kiképzése és felszerelése túlságosan hirtelen ahhoz, hogy tartósan ellenállást tanusítsanak a holland katonasággal szemben.* Az üzleti élet Batáviában megbénult, a köztársaságiak pénze majdnem teljesen elértéktelenedett.

Gani dr indonéz miniszterelnökhelyettes s az indonéz köztársaság más tisztségviselőit vasárnap és hétfőn katonai őrizet alá helyezték.

A brit kormány hivatalosan közölte a holland kormánnyal, hogy mindenkor készen áll a közvetítésre Németalföld és Indonézia között.

A külpolitika hírei

Prágában megkezdődött az ifjúsági világtalálkozó, melyen hatvanezer fiatal férfi és nő vesz részt.

A csehszlovák külkereskedelmi minisztérium egyik szóvivője kijelentette, hogy a legutóbb megkötött szovjet-csehszlovák kereskedelmi szerződés legnagyobb előnye Csehszlovákia szempontjából az ötesztendős gazdasági tervszerűsítés lehetősége, mert a Szovjetúnió hajlandó ennyi időre előre feladni rendeléseit. A Szovjetúnió sokezer villanymotort, vasúti kocsit és kompresszort rendelt meg előre.

Az amerikai vezérkar egyik legkiválóbb stratégája: *Wedemeyer* tábornok a napokban érkezik Kínába. A kínai hírszolgálat azt is jelenti, hogy *Cook* tengernagy, a 7. amerikai hajóraj főparancsnoka szintén Shanghaiba készül. A kínai belpolitikai helyzet egyre zavarosabbá válik, a koumintang szélsőségesen reakciós szárnya és a kínai marxisták között — a jelek szerint — minden egyeztető megoldás kudarcra van ítélve.

Stuttgartból hivatalosan jelentik, hogy a német nácitlanítási bíróságok által nyolcévi fogházra ítélt *Schacht*, volt pénzügyminiszter, perújítást kért. Schachtról úgy tudják, hogy az amerikaiak különőrizetében van.

A *Tanjug* athéni tudósítója jelenti, hogy a görög szabadcsapatok megközelítették Janinát, Epirusz fővárosát.

Romániába újabb szovjet búzaszállítmányok érkeztek.

Hírek Németországból

USA katonai hatóságainak parancsára Landshutban elmozdították Friedrich *Payr* rendőrfőnökőt, akiről kiderült, hogy az *SS* tagja volt. *Landshutban eddig három rendőrfőnököt kellett meneszteni náci multja miatt.*

★

Berlin közelében 300 német katona tömegsírjára bukkantak. Néhány nappal a kapitulációt előtt agyonlőtt dezertőrök sírjáról van szó.

★

Wiesbadenban és környékén mult héten 600 paratifusz-esetet jelentettek.

★

Bambergban egy Julius *Holz* néven szereplő állítólagos félzsidóról és náci-üldözöttről kiderült, hogy *a Gestapo egyik vezetője volt.*

★

Tizennégy-tizennégy napi fogházra ítéltek öt német anyát, akiről kiderült, hogy többizben átlépte a holland határt, mert éhező gyermekének csak így tudott burgonyát szerezni.

★

Hamburgban eddig közel 3 millió köbméter romot takarítottak el. *Még 43 millió köbméter rom eltakarítása van hátra.*

1,800.000 berlini lakását döntötte romba a háború.

★

1939-ben, 4.3 millió berlini lakos mellett, 62.000 haláleset történt a német fővárosban. Most Berlinben körülbelül 3 millió ember él. De *a halálesetek száma egy év alatt 132.000-et tett ki.*

★

Berlinben a hatóságilag számontartott *tbc*-megbetegedések száma — 70.000.

★

Az utolsó esztendőben a német főváros *minden ötödik újszülöttje házasságonkívüli viszonyból jött világra.*

★

Berlinben *14 napilap* és közel *200 folyóirat* jelenik meg.

★

A német fővárosban *42 nácitlanítási bizottság működik.* Lassan dolgoznak. *Havonta 1800—2000 esetet intéznek el.*

★

Berlinben nagy reményeket fűznek ahhoz a hatósági közléshez, hogy rövidesen *50-re emelkedik a taxik száma.*

★

Egy berlini lap szerint: *minden 1000 berlinire legalább 1 jós esik.*

Hírek a Szovjetúnióból

Most ünneplik meg a Szovjetúnióban *a Moszkva—Volga-csatorna megalkotásának tizedik évfordulóját.* Tíz év alatt több, mint 20 millió tonna árut és 25 millió embert szállítottak hajókon a csatornán. Az új ötéves terv során kibővítik a kanálist és a moszkvai kikötőt erőteljesen mechanizálják.

★

Ötvenezer rubeles nagydíjat kapott *Rudnizki*, a híres növénynemesítő, akinek a növénynemesítéseivel több, mint hatmillió hektárnyi földet tettek értékesebbé.

★

A Taimyr-félszigeten, a Szovjetúnió legészakibb pontján, most új expedició dolgozik, hogy felderítse a még bejáratlan részeket és eltüntesse a Szovjetúnió térképéről az utolsó *«fehér folt»*-ot.

★

Charkow újjáépítése óriási lendülettel folyik. Eddig — a lakóházakon kívül — 30 tudományos kutatóintézetet, 27 főiskolát, 8 színházat, 11 mozit, 157 könyvtárat és 27 klubot állítottak helyre.

A moszkvai rádió a szovjet-magyar kereskedelmi szerződésről

Az MTI jelenti:

A moszkvai rádió hírmagyarázója foglalkozott a szovjet-magyar kereskedelmi szerződés jelentőségével. Rámutatott arra, hogy az 1945-ben kötött szerződés teremtett alapot Magyarország gazdasági életének megújhodására. Számos iparág tisztán a szovjet áruknak köszönhette megindulását. Az új szerződés szerint a Szovjetúnió ipari nyersanyagot, vasércet, vasötvözetet, gyapotot, műtrágyát, sőt egyéb cikkeket szállít Magyarországnak. Ugyanakkor a magyar áruk kivitele komoly ösztönzést jelent a magyar ipar és a mezőgazdaság továbbfejlesztésére. A tárgyaláson az egyenjogúság elvét tartották szem előtt. Az új egyezmény nem csupán a Szovjetúnió érdekeinek felel meg, hanem ugyanolyan mértékben Magyarország érdekeinek is. Kifejezésre jut benne a Szovjetúnió gazdasági politikájának főirányvonala: a magyar nemzetgazdaság támogatása a háború ütötte sebek gyors begyógyulása céljából és a lakosság életszínvonala emelésének előmozdítása. A Szovjetúnió minden erejével felkarolta a magyar gazdasági élet újjáépítését, fejlesztését

Újjáépíti a főváros a Petőfi-házat

A Petőfi-házat a felszabadulás után a főváros a Petőfi Társaságtól átvette és kötelezettséget vállalt, hogy a szabadságharc centenáriumára az épületet s az abban elhelyezett múzeumot teljesen újjáépíti. *Kaesz* Gyula építészmérnököt, az Iparművészeti Főiskola tanárát bízták meg az átépítési tervek kidolgozásával. Az elkészült tervek szerint az épületnek Jókai Mór által lakott szárnya külsejében érintetlen marad. A többszörösen és szerencsétlenül átépített volt Feszty műtermet azonban kívül és belül lényegesen átépítik. A főbejáratot a Kmetty-utcába helyezik át és az épület nyitott teraszszerű előcsarnok-bejárattal szemben rendezik be a kiskörúti szoba másolatát, amelynek érintésével vezet fel a lépcső a körjáratossá átalakítandó emeleti helyiségekbe, itt kronológikus sorrendben Petőfi életútjának mozzanatai szerint kerül majd bemutatásra az emlékanyag. Az előcsarnok galériáján falbasüllyesztett szekrényekben helyezik el a költőnek ma is eleven hatását és példaadását kiemelő anyagot. A múzeumban mesterséges fény alkalmazásával óvják meg a pótolhatatlan kéziratokat a napsugarak romboló hatásától. A főváros 300.000 forintot irányzott elő a hároméves terv keretén belül a Petőfi-emlékmúzeum átépítésére és berendezésére.

Szemlécske

Egyik hetilap írja: «Feltűnően durva hangú cikkben száll síkra a Magyar Nemzet a latin nyelv tanítása mellett.» — Nyugodt lelkiismerettel olvasóinkra bízhatjuk annak eldöntését: találkoztak-e a *Magyar Nemzet* hasábjain valaha is «feltűnően durva hang»-gal?!

★

Faragó László «Ötven tolvaj» című írásának visszhangjaként most «Ötven kontár» címmel olvashattunk egy hasonló célzatosságú cikket. — Csak 50 kontár lenne Magyarországon? — Kézből kontár; akarjuk mondani: kontra!

★

Régi harcos szociáldemokrata munkás nyilatkozata egy interjúban: «Ami nem épül kellő *erkölcsi alapra*, összeomlik. Ezért kell tisztességesen dolgozni.» Tehát mégis csak Berzsenyinek van igaza: a *tiszta erkölcs* az igazi „Unterban"!

★

Örömmel értesülünk a Népszavából, hogy «a felszabadulás óta jelentős mértékben fejlődött állattenyésztésünk: serlésben és apróállatban már túlhaladtuk a békebeli színvonalat.» — Csak azt nem értjük, hogy akkor mért drágul a disznóhús ára heti 50%-os tempóval?!

Lósport

Honvágy nyerte a Tátrai-hendikepet melyben összes ellenfelének többkevesebb sulyt adott. A mérföldes versenyben először Fibula vezetett, a fordulóban Tallér ment előre, nyomukban galoppozott a két reás favorit Alpár és leghátul a várásra lovagolt Honvágy. A célegyenesben legelőször Tallér kapott ostort, Fibula már mellette volt, az egyenes közepén Alpár igyekezett az élre jutni, ám az is ostort kapott és verve visszaesett, majd 300 méterrel a cél előtt a belső pályán előretört Honvágy, a távoszlop után kiszökött a csomóból és könnyen két hosszal győzött Rio Ritta ellen, míg háromnegyed hosszal hátrább Fibula lett harmadik. A győztes kanca tavaszi jobbik formáját futotta, míg Alpár az agyonhajszolt fáradt ló benyomását keltette már a verseny előtt is. A kétévesek versenyében sokat igérően mutatkozott be a győztes Bánk, az 1000 méteres hendikepben pedig a favorit Caribou-t megverte istállótársa, Barka, melyet Schejbal agyonostorozva vert be a célba. Az egyes versenyek befutója a következő volt: I. Arany (10:19), Nurmi, Szuhavölgy, II. Bánk (10:10), Buona Sera II., Futár, III. Aranykalász (10:16), Szipirtyó, Főti lány, IV. Honvágy (10:40), Rio Ritta, Fibula, V. Tétike (10:37), Hangos, Cserehere, VI. Hű Pajtás (10:51), Ádáz, Füstös, VII. Csókakő (10:17), Gézengúz, Pelárda II., VIII. Barka (10:32), Caribou, Azra II. IX. Csipke II. (10:25), Major II., Szendrő. A Magyar Lovar Egylet a következő versenyét szombaton rendezi.

Jótékonysági ügetőverseny. A Magyar Ügetőverseny Egyesület kedden este 8 órai kezdettel jótékonysági versenyt rendez villanyvilágítás mellett. A verseny teljes bevétele a Hofherr-Schrantz gépgyár és a Ganz-hajógyár legutóbbi égésénél kárt szenvedett gyári munkások javára lesz fordítva. Az esti verseny programján hat futam szerepel 138 nevezett lóval.

A Szent Anna-kongregáció július 26-án, szombaton zarándoklatot rendez a Magyar Szentföldre. Délelőtt 10 órakor nagymise és szentbeszéd. Délután 3-kor közös zsolozsma a Szent Anna háza másolatában, 5 órakor szentbeszéd és szentséges körmenet. (Széll Kálmán-téren a 83-as villamosra kell felszállni és a Szentföldnél leszállni.)

Ahol ATOM G. 6. van — ott poloska nincs! —

Ügyvédi hír. Dr *Geiger* Samu ügyvéd, VIII., Baross-u. 4. Új telefonszáma 138—592. —

Ipari termelő szövetkezet fűrészipar gyakorlására szóló iparigazolványt a 17.180/1947. Ip. M. sz. rendelet értelmében csak az iparügyi- és kereskedelemügyi miniszterek előzetes engedélye alapján kaphatnak.

Meghalt egy régi ujságíró. *Halász* Zsigmond 76 éves korában, hosszas szenvedés után elhunyt. Főszerkesztője volt a *Weltkurier*-nak, valamint a *Biztosítás és Városgazdaság* című lapoknak és 35 éven át munkatársa a *Neues Politisches Volksblatt*-nak.

Biron Miksáné szül. Löw Dóra felesége az egész család nevében mély fájdalommal tudatja, hogy szeretett hű élettársa, a legjobb rokon és a nemesszívű emberbarát

Biron Miksa

a Magyar Gyapju- és Pamutárugyár rt. ny. igazgatója

f. hó 15-én hosszú betegség utná Oxfordban elhúnyt.

Rákosi Mátyás nyilatkozata az amerikai szeretetcsomagokról

Rákosi Mátyás miniszterelnökhelyettes a Magyar Kommunista Párt főtitkára fogadta *Török* Mátyást, az Amerikai Magyarok Demokratikus Tanácsának titkárát. Török Mátyás részletes beszámolót adott az amerikai magyarok aktuális problémáiról Rákosi Mátyásnak, aki arra a kérdésre, hogy jövőre szükség lesz-e szeretetcsomagok küldésére, *feltétlenül igenéssel* válaszolt.

— A gazdasági helyzet szükségessé teszi — mondotta Rákosi Mátyás —, hogy a szeretetcsomagok a jövő esztendő folyamán is legalább abban a mértékben jöjjenek, mint eddig jöttek Magyarországba. (MOT)

Sporthírek

Négy magyar atléta Londonban — négy magyar győzelem! A Magyar Nemzet már megírta, hogy az idei angol atlétikai bajnokságokra Londonba utazott négy magyar atléta közül, a pénteki első versenynapon Németh 53.33 méteres dobással győzött a kalapácsdobásban. A szombati második versenynapon ujabb három magyar győzelmet adott hírül az angol rádió. A hosszas esőzéstől felázott versenypályán Garai Sándor 4 p 10.6 mp-es angol bajnoki rekorderedménnyel győzött az angol mérföldes (1609 méteres) síkfutásban a holland Skylhius ellen (4 p 12.12 mp). — Hites a két angol mérföldes akadályversenyben győzött a belga Everaert ellen 10 p. 39.3 mp-es idővel és Zsitvay Tibor 380 cm-es ugrással győzött a rúdugrásban.

Ujabb magyar győzelem és egy döntetlen eredmény a vasutas Európa-bajnokságban. A szombati fordulón 25.000 néző előtt Magyarország csapata 3:1 (1:0) arányban győzte le Bulgária csapatát. A magyar csapat góljait Fejes és B. Nagy (2) lőtték. — A vasárnapi fordulón a román csapat volt a magyar csapat ellenfele. A 18.000 néző előtt lejátszott mérkőzés eredménye: Románia—Magyarország 1:1 (1:0). A magyar csapat kiegyenlítő gólját Kolláth lőtte a második félidő 2. percében. — A további eredmények a következők: Románia—Franciaország 8:1 (2:1), Jugoszlávia—Lengyelország 4:3 (2:1), Ausztria—Franciaország 10:2 (1:2). — A vasárnapi mérkőzések után a csapatok sorrendje a következő: „A" csoportban: 1. Magyarország (16:3), 5 ponttal, 2. Románia (13:4) 5 ponttal, 3. Bulgária (4:4) 4 pont, 4. Ausztria (13:8) 2 pont, 5. Franciaország pont nélkül. — A „B" csoportban: 1. Jugoszlávia (8:3), 4 pont, 2. Lengyelország (8:7) 2 pont, 3. Csehszlovákia (5:7) 1 pont, 4. Olaszország (2:6) 1 pont.

A keddi vasutas mérkőzések programja: Lengyelország—Olaszország és Jugoszlávia—Csehszlovákia.

Az evezős-bajnokságok eredményei: Egyes versenyben: 1. Marosi (Ganz), 2. Ormándi (Hitelbank), 3. Király (Hitelbank), kormányos kétevezősben: 1. Hitelbank, 2. Ganz, kormányos nélküli kétevezősben: 1. Hungária, 2. Hitelbank, kormányos négyesben: 1. Hitelbank—Duna vegyes csapat, 2. Postás, 3. Ganz, kormányos nélküli négyesben: 1. Hitelbank—Duna, 2. FTC, 3. Postás, nyolcasban: 1. Postás, 2. Ganz, 3. Hitelbank. — A női versenyek során Verenyiné (Kase) nyerte az egyes versenyt. A kétpárevezősben és a két négyes versenyben a Kase—Juventus csapatai győztek.

A magyar rendőrök futballesapata Varsóban 2:2 arányban döntetlenül mérkőzött a lengyel rendőrök válogatott csapatával.

A női mellúszás legujabb világrekordja. A hollandi Van Vliet hölgyúszó 2 p. 49.2 mp-es világrekorderedménnyel győzött a 200 méteres mellúszásban.

Jobbak voltak a lengyel rendőrökölvívók. A Varsóban rendezett mérkőzésen 13.3 arányban győztek a magyar rendőrök csapata ellen.

Ádám győzött Párisban a férfiegyes bajnokság harmadik fordulóján 6:2, 6:4, 4:6, 7:5 arányban a francia Pellizza ellen. — A vegyes párosban az Asbóth—Körmöczi-pár 6:1, 6:3 arányban győzött a francia Dubuc—Segherr-pár ellen. — A férfi párosban a Frigyesi és Szentnéteri-pár is megnyerte első mérkőzését.

A MAFC úszóversenyén a fiatal Mitró (Előre) versenyen kívül indulva 4 p. 54.8 mp-es nagyszerű idővel győzött a 400 méteres gyorsúszásban. A másodiknak beúszott „győztes" Vörös ideje 5 p 05 mp. volt. — Budapest 1500 méteres bajnokságát Vörös nyerte 20 p 29 mp-es gyenge idővel.

Bajnoki vizipólómérkőzések: MAFC—FTC 1:1 (1:0), MMUE—Egri Barátság 4:2 (2:0). UTE—Tipográfia 21:0 (9:0), MTK—Egri Barátság 7:0 (3:0)

Csehszlovák és dán egyetemisták érkeztek Budapestre. A MEFESZ diákcsere akciójának keretében Magyarországra érkezett 10 csehszlovák, 12 dán főiskolai hallgató. A külföldi vendégek egy hetet Budapesten és az ország bejutazásával, két hetet Balatonszemesen üdülésssel töltenek. Az egyetemistákat a köztársasági elnök úr is fogadja.

F. hó 22-én, kedden este 8-kor

esti ügetőverseny

villanyfényben a Hofherr-Schrantz gépgyár és a Ganz hajógyár tűzkárosult munkásai javára.

KISTYPUSÚ hordozható

SIEMENS—E. K. G.

készülékei **vennék.** Ajánlatokat ármegjelöléssel kér orvos, Budapest, II., Apostol-utca egy.

Gazdasági hírek

A tőzsde

A stopkurzuson és azon felül csak kis üzlet alakult ki a hétfői tőzsdén. Mindössze négy részvényben és egy kötvényben volt kötés. Az irányzat végig csendes volt és nagyobb árváltozások nem fordultak elő. Kötések: Szén 76—77, Salgó 6.80—6.50, Rima 10.90, Pamut 18.50, 14-es fővárosi 73.50. Kötés nélkül: Bauxit 85 áru, Ganz 4.30 áru, Cukor 120 áru, Dreher 106 áru, Gschwindt 570 áru, Goldberger 55—58, Telefon 4.55, népszövetségi fontkötvény 350—360, 27-es fővárosi 1085—1100.

A Magyar Általános Hitelbank július 19-én igazgatósági ülést tartott, amelynek tárgya az 1947 január 1-i megnyitó forintmérleg megállapítása volt. Az igazgatóság a július 31-ére összehívott közgyülés elé azt a javaslatot terjeszti, hogy *az alaptőke 66 millió forintban*, a tartalékok pedig 33 millió forintban állapíttassanak meg. A javaslat szerint az intézet alaptőkéje 880.000 egyenként 75 forint névértékü részvényre oszlik. —

A Blum-kísérlet vége

Emlékezetes Léon Blum kísérlete a francia frank megmentése érdekében. Lélektani sokkot idézett elő azzal, hogy minden előzetes bejelentés, minden érdemleges árcsökkentő közgazdasági intézkedés nélkül, egyszerűen parancs-szóval elrendelte a kiskereskedelmi árak 5%-os leszállítását és beígérte további 5%-os mérséklésüket. A kísérlet kitűnően bevált. A sokk bekövetkezett. Az árindex, amely decemberben 865 volt, áprilisra 837-re esett. Ha ezután nyomban politikai békesség és az államháztartás kiegyensúlyozása következett volna, úgy a Blum-tev fényes győzelmet arathatott volna. De Blum lemondott, utóda alatt egyik politikai válság, egyik sztrájk a másikat követte és ma az árindex 935-ön áll, a Blum-kísérlet tehát végleg megbukott. Látható, hogy a legjobb pénzügyi tervet is nagyban alátámasztja a megfelelő lelki előkészítés, de pusztán lélektani eszközökkel, a józan gazdaság- és pénzügypolitikai rendszabályok alkalmazása nélkül lehetetlen az árak stabilitását előidézni vagy fenntartani.

Canada dollár-gondjai

Canada ez év első negyedében 442 millió dollárnyi árut importált a USA-ból. Ez négyszer annyi, mint 1938-ban és 158 millióval több, mint 1946 első negyedében. A baj csak az, hogy a canadai export a USA-ba csak 232 millió, tehát ¼ évi kereskedelmi deficit 210 millió. Ez egy évre számítva 840 millió. Az import legfőbb tételei 9400 traktor, 7400 autó, 9800 mosógép, 6300 frigidaire és 14.000 rádió. Tehát hasznos és szükséges dolgok. De honnan fedezzék a kereskedelmi mérleg nagy hiányát? A kormány már bekövetelí a közönség dollárjait és nagy mértékben csökkenti a USA-ba utazók készpénz-ellátmányait. Ez azonban távolról sem nyujt teljes megoldást. Felmerült a canadai dollár leértékelésének lehetősége, de ezt — legalább egyelőre — elvetették. Úgy látszik, hogy ebben az esetben sem segíthet más, mint egy nagy dollár-kölcsön, amelyet a USA nyujtana Canadának.

A francia infláció

ugyanolyan kísérteties arányokat ölt, mint egy évvel ezelőtt a magyar pengöromlás. A bankjegyforgalom naponta 3 milliárd frankkal emelkedik és e pillanatban közel 900.000 milliárdot tesz ki. Az aranyfedezet már csak 7% körül van. Ebben a súlyos helyzetben a francia államkincstár sem tud új orvosszereket találni és ugyanahhoz a metódushoz szándékozik nyúlni, amellyel a magyar kormány is kísérletezett. Ahogy nálunk annakidején kivonták a forgalomból a legnagyobb bankjegyet, az ezerpengőst, úgy most a franciák arra gondolnak, hogy megszüntetik az 5000 frankos bankjegy érvényességét. Bár a franciák arra gondolnak, hogy egyidejűleg kötelezővé teszik bizonyos értékhatár felett a csekkel való fizetést, azzal a szigorítással, hogy a megállapított összeg felett a bankjegyben végzett fizetés egyszerűen érvénytelen és semmis, aligha tudják ezzel az inflációt hosszabb időre megfékezni és ahogy nálunk az ezerpengős bevonásának a hatása néhány napig tartott, az 5000 frankosok megsemmisítése valószínűleg nem jár tartós eredménynyel. Szó van arról is, hogy az 5000 frankos bankjegyekért a bankjegytulajdonosoknak kötvényt adnak.

A tervgazdálkodás

rendszerét újabb országban honosították meg. A norvég storting — mint a *Neue Zürcher Zeitung* jelenti — felhatalmazást adott a szociáldemokrata kormánynak a tervszerű gazdálkodás bevezetésére, illetve a gazdasági élet irányítására. «Az új felhatalmazási törvény — a svájci lap szerint — olyan széleskörű, amire demokratikus országban kevés példa található.» Egyelőre azonban csupán 1948 július 1-ig érvényes.

Olaszország gazdasági helyzetének

siralmasságát egyetlen szám is illusztrálja. A termelési index (1938 = 100) az év első negyedében 49-re csökkent. A második évnegyed indexszáma még nem ismeretes, de valami javulást fog mutatni. Ennek ellenére hatóságilag még most is 2,169.000 munkanélkülit tartanak számon.

A lipcsei vásár

— mint a *Neue Zürcher Zeiung* közli — elég látogatottnak ígérkezik. Németország amerikai övezetéből 550, brit övezetéből 350, francia övezetéből pedig 80 cég jelentette be részvételét.

Belgium újabb kölcsönt adott

Hollandiának. Ezzel a Hollandiának nyujtott belga kölcsön összege 4.13 miliárd belga frankra emelkedett.

A szaporosjei acélművekkel

— mint az *Izvesztija* jelenti — a Szovjetúnió egyik legnagyobb acélüzeme kezdi meg hosszú újjáépítési munka után tevékenységét. Olyan kapacitású acélművekről van szó, amelyek működése a szovjet ipar felbecsülhetetlen jelentőségű gazdagodását jelenti.

Kinevezések. Dr *Bárd* Imrét és dr *Barsi* Imrét miniszteri osztályfőnökökké kinevezték.

Nem bőrtalpú cipőkből 400 ezer párat augusztus 15-ig vámmentesen lehet behozni.

Vámmentesség. A 9010/1947. Korm. sz. rendelet értelmében aug. 31-ig 16.000 kg súlyig szárított tésztaneműt vámmentesen lehet behozni. Az említett rendelet dec. 31-ig ugyancsak vámmentességet biztosít többek között az ipari célokra használt boraxra, koffeinre, kokain-kloridra, atropin-szulfátra, transzformátor-lemezekre, vaslemezből készült csövekre, vastartányokra és még számos vas- és fémipari nyersanyagra és félkész gyártmányra.

A bérbe nem adott szállodák, penziók és magángyógyintézetek házadóját a 180.500/1947. VII. P. M. sz. rendelettel szabályozták. A rendeletben megállapítják az adózás alapját alkotó alaphaszonérték kiszámításának módjait.

NYARALÓBA IS EGY JÓ KÖNYVET

Dr LANGER NORBERT

ÖTNYELVŰ KÖLCSÖNKÖNYVTÁRÁBÓL

ANDRÁSSY-ÚT **58.**

Előfizetési díj csak heti 2 Ft! Beiratkozás bármikor. Naponta cserélhet.

KERESÜNK

1500—2000 liter térfogatú, fűthető köpennyel ellátott keverő

AUTOKLAVOT

„Iparvállalat 4216" jeligére **Bloekner J.** hirdetőjébe, IV. Városház-utca tíz.

Beköltözhető,

gyönyörű 300 □-öles parkban, Pasarét felett,

1 emeletes villa

1x4 és 1x3 szoba összkomfortos lakásokal **eladó.** Érd. T. 137-296.

Színházi hírek

Kihajolni veszélyes

(Fővárosi Operettszínház)

Valamikor *Budapest—Wien* volt a címe *Szántó* Armand—*Szécsén* Mihály és *De Fries* Károly operettjének, amely inkább bohózat és inkább a szomszédos Medgyaszay Színház hangulatát idézi, mint e „családi" szórakozóhelyét. Nos, ez az újjáfestett *Budapest—Wien* kényes bohózati kanyaraival, kitűnően fektetett sineken, expressz sebességgel rohan egészen a második felvonás közepéjáig, amikor is sajnos, a tempó lelassul és vicinális válik a gyorsból. A mozdony néha nagyokat is köhög, meg-megállna, ha a ragyogó szereplőgárda motorja *Latabár* Kálmán elragadó humorával, ellenállhatatlan tempójával nem pótolná a fűtőerőt. Egyébként a bohózatnak ezt a vidám vonatát részben *erotikával*, részben *humorral* fütik s valljuk be, a szórakozni vágyó közönség rendkívül szívesen vesz részt e mulatságos társasutazáson.

A csiszoltabb mondatok, az operettlibretto-átlagnál sokkal igényesebb szöveg egyébként jobban „fekszik" a prózai szereplőgárdának, amelynek élén a rendkívül bájos és az amerikai glamour görlöket is megszégyenítő külsejű *Tolnay* Klári halad úgyis mint primadonna, úgyis mint a vidámság egyik forrása. *Mészáros* Ági, a szerepével kedvesen eljátszadozó *Básthy* Lajos (aki még hegedűszólóval is megajándékoz!) és karakterszerepében fulminánsan mulattató ifjú *Latabár* Árpád, valamint a színpad minden apraja-nagyja kellemesen vidám estét szerez a közönségnek.

De *Fries* Károly felújításra érdemes, népszerű számait sajnos nem tudják énekelni, legfeljebb a személyzet, a szobapincér, szobalány és a londiner hármasa: *Horváth* Ferenc (még hanghordozásban is Sárdy-utánzat), *Szakonyi* Rózsa, *Varga* Ferenc, majd a szünetekben a mikrofon elé állított vonzó, névtelen fiatal hölgy adott izelítőt a dalokból. *Tihanyi* Vilmos mosolyt kacagásra halmozó rendezése, *Bercsényi* jó díszletei, különösen a mozgó hátterű vonat illusztrációja, járult hozzá a kétségtelen sikerhez.

Stób Zoltán

Hangversenyek

PEER GYNT MA,

kedden ½8-kor az Állatkertben (Libertas, Madách Imre-út 5. 223—492). —

FŐVÁROSI ZENEKAR

Károlyi-kerti hangversenye **ma, kedden** ½8-kor. Vez.: **Kóródy,** közr.: **Kuttner—Harsányi. Mozart:** Varázsfuvola, Symphonie koncertante, *Brahms:* IV. Symph.

Városházi hírek

Bognár József polgármester hétfőn délben 1 órakor tartotta első pártközi értekezletét, a pártok vezetőivel. Napirenden szerepelt a hároméves terv, amely kedden kerül a főváros pénzügyi bizottsága, szerdán és csütörtökön pedig a közgyűlés plénuma elé.

Szemere János dr a Beszkárt vezérigazgatója, aki részt vett Stockholmban a nemzetközi kisvasúti kongresszuson, hazaérkezett Budapestre.

Az Angliában rendezett nemzetközi dalosversenyen első díjat nyert magyar munkáskórus tiszteletére a polgármester július 25-én pénteken este vacsorát ad.

A napokban töltik be az újonan létesített 18 új budapesti kéményseprő körzet mesteri állását. A különbözeti területi változások, amelyek az új munkakerületek felállításával történtek, augusztus 1-i hatállyal lépnek érvénybe.

A feláras emlékbélyeg-blokkok árusításában Budapesten csupán a 4., 7. és 114-es sz. postahivatalok vesznek részt.

A szegedi egyetemi énekkar külföldi sikerei. A szegedi egyetemi énekkar tovább folytatja nagysikerű hangversenykörútját. A legújabban érkezett hírek szerint Innsbruckban zsúfolásig megtelt ház előtt, majd július 20-án Salzburgban adtak hangversenyt, amelyet a rádió is közvetített.

Ünnepi Chopin-játékok Lengyelországban

Július 15-én megkezdődtek a Kladzko melletti Duszniki Zdrojban az ünnepi Chopin-játékok, amelyek megnyitásán szinte Lengyelország egész zenei élete részt vett.

Gorkij-bemutató Londonban

Az *Österreichische Zeitung* írja, hogy a londoni *Unity-Theater*-ban most zajlott le Maxim *Gorkij* darabjának, az *Ellenségek*-nek az „ősbemutatója". *Ez a Gorkij-darab még sohasem került színre Angliában.*

Színházi műsor

Vígszínház: Tótágas rádióközvetítés, Vera és családja (8 órakor) **Művész Színház:** A csókos asszony (½8) **Fővárosi Operettszínház:** Kihajolni veszélyes (7) **Medgyaszay:** Ő sincs fából (½8) **Kamara Varieté:** Nyáron is lehet (½8) **Fővárosi Cirkusz:** Júliusi műsor (4, 7) **Gazdag Cirkusz** (Ujpesten): Világattrakciók (8, v. ü. 4) **Alatkerti Színpad:** Kacagó-est (½8)

Mozik műsora

ÁTRIUM (457-121): Gilda (amerikai) (5, 7, 9, szomb., vas ünnepnap 3 is) **CITY** (128-129): Szerencsés nászutat (Előadások: ½4, ½6, ½8, sz. v ½2) **CORSO** (182-813): Lowoodi árva (am.) (Előadások mindennap: 4, 6, 8 órakor) **CORVIN** (339-933): Szerencsés nászutat (Előadások mindennap: 4, 6, 8 órakor) **DÉCSI:** (121-343): Lowoodi árva (am.) (½6, ½8, ½10, sz. v. ü. ¼4-kor is) **FORUM** (189-707): Szűz és az ördög (francia) (Előadások: (½5, ½7, ½9) **KAMARA** (423-901): Szerencsés nászutat (amer.) (4, 6, 8, szomb., v. 2 is) **KÖRÚTI HÍRADÓ** (222-499): Mafirt krónika, Amerikai, Francia Orosz hiradók, Színes trükkfilm. A rádium regénye A művészet visszatér otthonába. (9—22-ig, sz., v., ü. 9—23-ig) **LLOYD:** Szenzációk albuma, Kisfilmek (Előadások kezdete: 5, 7, 9, sz. v. 3 is) **OMNIA** (136-693): Lowoodi árva (am.) (5, 7, 9, szomb., vas. ünn. 3-kor is) **ROYAL APOLLO** (222-292): Dalol a nyár (amerikai) (5, 7, 9, sz. v. ü. 3) **SCALA** (120-150): Tuskólábú (amerikai) (5, 7, 9, szomb., vas., ünn. 3-kor is) **URÁNIA** (136-888): Nyári szünet miatt zárva. **VÁROSI** (136-456): Titokzatos lakó (am.) (4, 6, 8)

MASODHETES MOZIK:

ADY: Száguldó szárnyak (4, 6, 8) **BELVÁROSI:** Szépek szépe (amer.) (½4, ½6, ½8, v. ü ½7) Balterem: Walt Disney rajzfilmek (½4—½9, vas., ünn. ½4—½7-ig) **BETHLEN:** Gyanakvó szerelem (¼5, ¼7, ¼9) **BODOGRÁF:** Kard és szerelem (am.) (4, 6, 8, v. ü 2 is) **BUDAI VIGADÓ:** Bagdadi tolvaj (am.) (5, 7, 9, v. ü. 3) **CAPITOL:** Nincs időm a szerelemre (amer.) (4, 6, 8, v ü. 2 is) **ELIT:** Nagy hazugság (amer.) (4, 6, 8) **HOMEROS:** Segítség, örököltem (m.) 5, 7, 9, vasárnap és ünnepnap 3 is) **HUNNIA:** Uj világ asszonya (amer.) (4, 6, 8, v. ü. 2 is) **IPOLY:** Szerelmem (orosz) (5, 7, 9, v. ü. 3 is) **JÓZSEF ATTILA:** Csikágó grófja (4, 6, 8, v. ü. 2 is) **KRISZTINA:** Vissza az úton (magy.) (½4, ½6, ½8) **KOSSUTH:** Tom Mix, az atomlovas I. (5, 7, 9, sz., v ü. 3 is) **OLYMPIA:** Hová lettél drága völgyünk (amer.) (2, 4, 6, 8, v. ü. ½12 is) **OTTHON:** Nem gyerekjáték (am.) (½4, ½6, ½8) **PALACE:** Az utca törvénye (amer.) (11, 1, 3, 5, 7, 9) **PÁTRIA:** Nagy hazugság (amer.) (4, 6, 8, sz v. 2 is) **PETŐFI:** Waterloo Bridge (amerikai) (¾4, ¾6, ¾8) **PHÖNIX:** Kard és szerelem (amer.) (11, 1, 3, 5, 7, 9) **ROXY:** Szépek szépe (am.) (2, 4, 6, 8) **SAVOY:** Nagy hazugság (amerikai) (5, 7, 9, vas., ünn. 3 is) **STUDIÓ:** Pipo hét éjszakája (½2, ½4, ¾3, 8) **SZABADSÁG:** Mindenki muzsikája (am) (5, 7, 9, vas ünn. 3 is) **TÁTRA:** Átalakítás miatt zárva. Nyitás vasárnap: Casablancával (am.) **TINÓDI:** Nagy hazugság (am.) (½5 ½7, ½9) **TURÁN:** Kard és szerelem (amer.) (4, 6, 8, v. ü 2 is) **VESTA:** Kard és szerelem (am.) (10, 12, 2, 4, 6, 8) —

A Rádió műsora

BUDAPEST I.

6.30: Falurádió. **6.45:** Torna. **7:** H. **7.20:** Áttelepítési közlemények. **7.30:** Izraelita vallásos félóra. **8:** Szórakoztató muzsika. **9:** Jazz. **10:** H. **12:** H. **12.15:** Dános Lili zongorázik. **12.40:** E. **13:** Szalonzene. **14:** H. **14.10:** E. **14.50:** Farkas Ilonka énekel, Molnár Anna hárfázik. **15:** Szövetkezeti negyedóra. **15.15:** Rádióiskola. **15.55:** Műsorism. **16:** Az amerikai Vöröskereszt a magyar dolgozókért. **16.15:** A tücsök és a hangja. Rappaport Gusztáv rádiójátéka hanglemezekkel. **16.40** Petőfi világa. **17:** H. **17.10:** Pár hiradó. **17.30:** Magyar Hadifogoly Hiradó. **17.35:** Vöröskereszt. **18:** Hanglemez. **18.15:** Mit üzen a rádió. **18.45:** Világhiradó. **19:** Részletek Wagner: Tannhäuseréből. **19.55:** H. sport. **21.50** H oroszul. **22:** Mit hallunk holnap. **22.25:** Lengyel-est. **23:** Zenekari művek. **24:** H. **0.10:** H franciául. **0.20:** H angolul.

BUDAPEST II.

17: Jazz. **18:** H. **18.05:** Magyar nóták és egyvelegek. **19:** E. **19.15:** Repülő ritmus, zsongó dallam. **20:** Művészlemezek. **20.30:** A Rádió Szabadegyeteme. **21:** H. **21.15:** Amerikai tánczene. **22.15:** Szórakoztató BBC hanglemezek.

Országos büntető intézetekké változtak át a váci és soproni fegyintézetek, a szegedi ker. börtön, valamint a budapesti gyüjtőfogház.

Rozgonyi gyermekképei olcsók.—

JÖN! JÖN!

KINA

LORETTA YOUNG, ALAN LADD

A szezon legizgalmasabb bűnügyi filmje:

A TITOKZATOS LAKÓ

Kirobbanó siker! 20th. Centuri Fox—Mopex film) **Városi Színház** **Prolongálva!**

Katona Jenő:

Prohászka

Tizenöt éve annak, hogy az Egyetemi-templom hatalmas barokk szószékén, melyet pufók kis angyalkák szálldosnak körül, csodálatos működésének egyik állandó színhelyén, összeomlott. Az Úr kegyelme küzdőhelyéről, apostoli igehirdetés közben szólította el, elragadva őt, egyik legjobb és legigazibb katonáját, mint Illyés prófétát tüzes szekerén, szónoklata ragyogó és tüzes áradása közben. Tizenöt éve, hogy elhagyott minket és halálával szegényebb, szürkébb, szánnivalóbb lett mindannyiunk élete...

Őt idézzük halottaiból, aki már életében a halhatatlanságba nőtt, a keresztény magyarság csodálatos emberremekét, aki az eszménynek nemcsak tűnő képét hirdette, kergette, hanem húson-véren életrekeltette, megelevenítette, meglelkesítette. Az angyalt kerestem — mondotta *Michelangelo*, márványtömbjét faragva. Ő önmagából kivéste angyalát. „*Ez az én lelkem, ez az én lettem*" — ki mondhatta el ezt több joggal nála, a nagy emberi végleteket kiegyensúlyozó lelki harmónia hősénél és művészénél?

Utolsó lelki gyakorlataira

e sorok írója fiatal egyetemi hallgatóként sietett. Ezeket az Egyetemi-templomban katolikus és protestáns kollégiáival egyetemben hallgatta. Hiszen ott, az örök lámpa áradó és apadó fényében, Prohászka az evangélium örökifjú ihletését ébresztette, a kereszténység nagy, örök, egyetemes tanítását mutatta föl, az emberiség mindinkább egyetlennek igazolódó élethigiéniáját és szavaiban revelálódott igazán méltó alakban magyar földön a „diadalmas világnézet". Szószéke előtt, melyen keresztény, „birétumos Apolló"-ként magaslott föl, fölsorakoztak estéről-estére a hívők, rajongók, szkeptikusok, keresők, vívódók, vergődők, érdeklődők és ő sok fogalmi magyarázat nélkül — pedig ha valaki, hát ő megjárta a szillogizmusok bazaltköves útját — vitte, emelte, lendítette őket mindannyiukat magával. Egész lélekkel menjünk az igazság elébe — hirdette minden szava és lendületében, mintha Isten angyala szólott volna, a szeretet, a költészet és a hit hangján.

Elfelejthetem-e valaha azt a szerdai napot — a keddit egy leckeóra elvette tőlem —, amikor fejtegetéseiben a végső dolgokhoz, a halál, ítélet és örökkévalóság észvesztően mély és egyedül fontos kérdéseihez érkezett. A katolikus, a keresztény eschatológia nagy problémáit bogozta rettenetes, fenséges komolysággal. A halál nagy tanítását tanította, a halálét, amely fölfakasztotta a középkor földjéből a gótikus dómokat, testvériségre tanította az egymásttépő emberfarkasokat és az örök folytatás vágyát oltja az emberszívekbe. A halálét, melynek nagyméltósága előtt csodálatosan megtisztul az emberi szív és nem tud vétkezni a sír felé rohanó emberélet. Tanította, hogy az ember sorsa itt a földön talán nem is az erős harc, a küzdelem és győzelem, hanem mindenekfölött: a megváltás. A halotti szobába az Egyház beállítja kicsiny gyertyái fényét és imádkozik: az ember, a gyarló, parányi ember Tőled, végtelen és fenséges Úr nem igazságot, hanem irgalmat vár, csak ezért könyörög. Hiszen érdemeim is, ha vannak, mind csak a Te ajándékaid...

Ezen az estén az eschatológiával viaskodott, a végső dolgok tanával, mely elől a szelid egri remete, *Gárdonyi* a buddhista lélekvándorlás álmához menekült. Ezt adja még a középkori dominikánus ajkára is az „*Isten rabjaiban*" a kicsiny Jancsi frátert tanítva. De ő, Prohászka Ottokár, a római teológia és filozófia tanítványa, a jezsuita ész és akarat fegyelmezettje volt... Utolsó szent beszédében mégis megjárta mindazokat az útakat, amelyeket valaha emberész és szív megpróbált, hogy az örök büntetés kínja elől meneküljön. *Origines* apokatastasis-tanát, a nagy újrakezdését, a lélekvándorlás millióktól hitt ábrándját. De azután fölhangzott ajkán a határozott válasz. Nincs apokatastasis, Origines tévedett, nincs metempsychosis, lélekvándorlás; az örök pusztulás nemcsupán pedagógiai érv és eszköz. Az Írás világosan beszél, aki a Legfőbb Jótól elfordultan fejezi be a múló földi létet — micsoda és milyen egyetlen tragikum! — az többé nem közelíthet hozzá. „Ha Isten lettem volna, nem teremtettem volna poklot" — sírtak föl szavai, „de Krisztus mondta és nincs más kódex, mint az Evangélium."

Ő mondta, aki azután elvette a halál fulánkját, aki édessé és könnyűvé tette igáját. És e szavaknál vivódó, vergődő, gyötrődő szívében újra megjelent a galileai mezők mély üde, bizalmas költészete, az ezüstlevelű olajfák alatt, a Genezáreth-tó kék vizén ringó, csónakjában tanító Ember Fia, akihez eljönnek mind az élet megalázottjai és megszomorítottjai, hogy megsebzett szívük minden bánatát elsírják lábainál. A Föltámadás vigasztaló hite és reménysége, az a hajnal, amely a halhatatlanság hitével és bizonyosságával ajándékozta meg a világot.

Tekintete a tabernákulum felé fordult, de ekkor már az agyában megpattant erecskéből szivárogni kezdett a vér és elborította a nagy hálózatot. Még mondott egy-két mondatot, de már többé nem a bergsoni teremtő emlékezet működött, csak a mechanikus memória. Utolsó erőfeszítésével, egyik karjával görcsösen megragadva a barokk szószéket, másik kezét áldásra emelte. Így állott ég és föld között, Közvetítőként, igazi Papként, akin át a Kegyelem száll szomorú emberszívekre. Azután tekintetével még mindig a Kenyér színe alá rejtőzött Istenét keresve, előrebukott. A tompa, mély csöndet férfiak sírása, hangos zokogása törte meg, férfiaké, akiknek sírása mindig szívettépő és akik közül nem egy hitének utolsó tartó támasza hanyatlott el. Aki megélte ezt az estét az egyetem templomában, az megérzett egy életre valamit az antik tragédiák fönségéből, sőt ennél többből, a hősies és hitvalló halál, a lét legfönségesebb perce győzelméből, mely bizton tekint mély sírja éje elé, mert azon túl fölsúgárzik már előtte Krisztus irgalmas és diadalmas arca...

E világ és túlvilág

— a legnagyobb feszültség, ami emberi lélekben lehetséges. Állandó és gyötrő feszültség ez annál, aki átérzi azt és csak ritkán, a szív örökkévalóság-pillanataiban dobódik át szegényes lényünk egy valótlanul ható, de minden valóságnál valóbb világ síkjára, hogy megérintse, megsejtse az örökkévalót. Prohászka lelkében ez a kimondhatatlan és gyermekkorunk tisztaságának fogytával egyre ritkuló pillanat, az egyszeriség pillanata, úgyszólván állandóságra cserélődött. Innen és ezért volt ereje meghirdetni a krisztusi tant ott, ahol ma legnehezebb, szociális síkon is, azoknak, „akik nem hisznek, mert nincs mit reméljenek többé". A magyarság legmélyebb és legszámosabb rétegének, akik előtt úgyszólván kenyér alakjában kell a hit Istenének megjelenni, hogy hinni tudjanak, akiknek lelki üdvözítése föltételezi szociális üdvözítésüket.

Prohászka Ottokár hungarizmusa nem volt talmi szólam, lakodalmas fajvédelem, szociális igazság hiján, hazug képmutatásra torzult „honfibú". Mélységesen egynek tudta és egyéniségében példázta a legszociálisabb magyarság egységét a Krisztushit világokat ölelő tanításával. Róma gondolatait gondolta és szavait mondotta, az Írásnak ugyanazon „első szeretetével", amellyel valamikor ifjú korában lelke körülrepdeste az örökváros falait, egy kicsiny helyet esdve, ahol Szent Péter árnyékában fölnevelkedhessék. Mint a betemetett, befedezett, törökdúlás éjjelén elfelejtett, áldotthitegységű magyar középkor zarándokai a Via Flaminián, a lelkek városának körvonalait megpillantva, csókkal köszöntötték egyszerű szívük hevületében annak földjét, akként fordult ő mindvégig Róma felé. Akkor is, amikor a sas merészebb szárnyalása az Egyház komoly pedagógiai szándékait őrzőket egy-két írásának indexre helyezésére késztette, a zsoltáros szavával válaszolt lelkében: „Száradjon el a két karom és tapadjon inyemre nyelvem, ha valaha megfeledkeznék Rólad, oh Jeruzsálem." Tiszteletteljes hallgatása pedig azt mondotta: vajjon ha édesanyánk büntet, mégha büntetését túlszigorúnak érezném is, elengedhetném-e kezét a lét szörnyű és sötét kietlenségében?...

Érdemes volna egyszer

részletesen kidolgozni társadalomszemléletét, melynek bátorsága, a nagy magyar sorskérdésekkel való könyörtelen szembenézése mellett ugyancsak elszégyenkezhetnének mindenfajta radikálisok.

Még kispap korában, amikor a vértanuk, a Krisztus vérére emlékeztető és neki elkötelező piros reverendát hordta, két egyszerű zarándok keresi föl. Két szegény magyar parasztember, akik gyalog tették meg az útat az örök városig. „Szegény magyar nép, vajjon mit tehetek majd érted" — jegyzi be naplójába. Csak egy forró felvillanás ez, de már jelzi, hogy így érnek ki, növekednek föl a későbbi Széchenyiek és Prohászkák.

Ugyanebben a naplóban, ahol magát Isten előtt alázatos lélekkel megmeztelenítve vall önmagáról és embertársairól, legtitkosabb gondolatairól, leljük föl az egész magyar életet rapszódikus formában is átfogó szemléletét. „Magyar intelligencia, úgy illik rád ez az elnevezés, mint szemre az ököl" — jegyzi föl egy beszélgetés után, amellyel hasztalan akart még a régi békeévekben helyesebb, méltányosabb nemzetiségpolitikai belátást ébreszteni értelmiségünk egyik tagjában. Egy másik alkalommal leírja, hogy egyik külföldi látogatója megkérdezi tőle: Miért nem szeretik Önt bizonyos arisztokrata körökben? Mondtam neki, hogy talán, mert nem szeretem a sablonokat, nem vagyok a konvenciók embere. De azután hozzáteszi: én tudom, miért nem szeretnek...

S azután a nógrádi tájakat járván, ahol olyan mélyen érző, gyermeteg kedélyű palóc nép lakik, bejegyzi a *Soliloquia*ba: milyen áldott magyar nép ez. Csak ez a nógrádi vármegyeháza ne volna!...

Prohászka vallásos lelkiismeretének gyökerén szökkent szárba megmásíthatatlan szociális akarata, amely éppen ezért elalkudhatatlan és lehalkíthatatlan, vele organikusan egy volt. S ez az akarat nem elégedett meg kegyes igék ismétlésével, hanem a magyar katolicizmustól példaadó és megváltó tetteket sürgetett, hogy valóban fölléphessen bíróul a tőke és munka pörében. És vállalta krisztusi tanításáért és hősi bátorságáért a megnemértést és félreértést onnan is, ahonnan a legkevésbbé várhatta volna. Hogy is mondotta? „Az ember megteszi kötelességét s azután elviseli, ami a hegyibe jön."

A magyar katolikus fiatalságnak

társadalomszemléletére a legmaradandóbb és legelhatározóbb hatással kétségtelenül az ő alakja és tanítása volt. S ha ebben a fiatalságban még mindig is várat magára az, akiben szellemének csodás kiáradásai és lelkének jövőbe világító inspirációi — mint egykor az Úr igénytelen szolgának, *Albachnak* hatása a legnagyobb magyarra — tettekben vállódnék ki, bizonyos, hogy ez a nemzedék hozzá zarándokol, amikor szociális szemléletet a történeti kereszténységgel akarja szintézisre hozni. Ebbe a termékeny és fölszabadító egységbe az ő egyéniségének példája és szellemének hagyatéka fogja össze egyfelől a születésnek, neveltetésnek, műveltségnek, világképnek és másfelől a szociális szemléletnek, bizony sokszor a fizikailag is kínzó szociális helyzetnek divergáló elemeit.

Ő az, aki minden magyarázatot fölöslegessé téve, mutatja föl, hogy nincs ellentét keresztény és legnemesebb értelemben vett szociális gondolkodás között és hogy Krisztus tanításába bele kell férnie a legszélesebb és legbecsületesebb szociális fejlődésnek. Évezredes nagyszerű epikája nem zülhetett sunyi szepegéssé a sors-elnyomorította törpe lelkekben és páratlan szociális etikájának ma is megvan a maga korszerű társadalomszemléleti vetülete. A *Kultúra és terror*, az *Ünnepnapok*, a *Soliloquia* írójának kultusza persze néha mintha a századvég Széchenyi-kultuszára emlékeztetne. A gyarló ember eszményeiben is önképe mását keresi és már nem okulni járunk hozzá, hanem saját törpeségünket vetítjük rá, hogy hamis igazolást nyerhessünk...

A nagy magyar halottak

különben is mélyebben vannak eltemetve. Milyen jól el lehet feledni a feledhetetlent! Amikor ma a nagy halott püspök árnyát idézzük, vajjon a hungarizmus könynyes és dicsőséges prófétájának szelleme jelen van-e minden esetben? Huszonnégy hatalmas kötetben gyüjtötte össze alázatos tanítványa és életírója műveit, de vajjon hány lélek hordozza lelkét, a kötetek számát megszégyenítve? Néha úgy tűnik föl előttünk, hogy égő álom volt, amely elégett és tovaszállt s ma már csak lélektelen szobrát állja körül a lelketlen maradék. Pedig ő „*égni és élni*" akart, ahogy kedves szentje, *Clairvauxi Bernát* tanította. Az életet és az élet Urát kereste a Pilis hegyén, a virágok csillagszemű népében, régi kolostorok mohos omladékaiban, fogékony emberszívek ragaszkodásában, egy csodálatos, nagyszerű multat és igazabb jövőt idézve. Magyarország és mennyország, ahogy a régi egyházi ének sírja, mily messze is vagytok egymástól! Neki sikerült e földi Inferno köreiben a kettőt összekötni és eleven Jákob-lajtorjává válnia. *Vajjon mikor jön hozzá hasonló?*

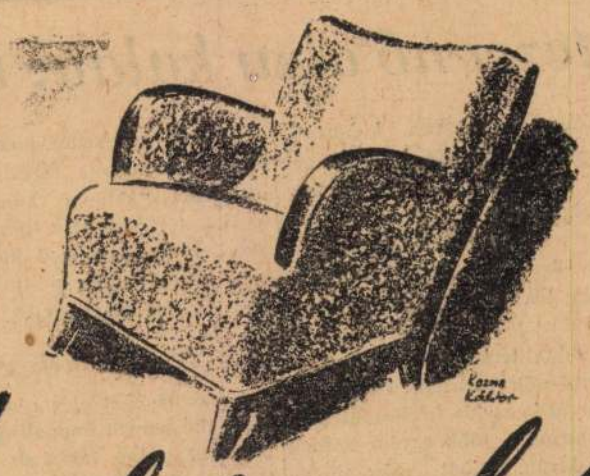

Foglaljon helyet

egy ilyen barátságosan hivogató fotelben, mondjuk — ebéd után. Fogadni mernénk, hogy a szunyókálás jobban esik, mint a kereveten... Hozzá egy jó szivar, vagy cigaretta: tökéletes pihenést és teljes kikapcsolódást jelent.

Talán nincs fotel a lakásban? Oreg hiba — de ezért még nem kell kicserélni bútorát. Csak kiegészíteni: zavarba-ejtően gazdag választékunkból. Sétáljon végig mintaszobáinkon: talál majd kedvére való méretben, színben és formában egy ilyen bűvös fotelt! Ennyit igazán megengedhet magának.

A Divatcsarnok bútort: egy életre veszi!

Magyar Divatcsarnok

BUDAPEST VII, RÁKÓCZI ÚT 70—76

Igazolványkép két órán belül PÁRISI „GYORS" FOTÓ Párisi Nagy Áruház 3 darab 2.40 P

Tartalékos tiszteknek karpaszományosoknak és tiszteseknek rangjuk és származásuk igazolásához szükséges hitelesített FOTÓKÓPIA-MÁSOLATOKAT KÉSZÍT GRAFOTYP HIRSKÓ GYULA Telefon 113-901 V., Kádár-utca 4., NYUGATINÁL

BORT bepárolásra és átvételre keres pestkörnyéki nagy pincészet. Megkeresések „10.000 hektóliter" jeligére a Központi Hirdető Irodába, Budapest, VII., Erzsébet-körút 23. küldendők.

AZ UNIO KIADVÁNYAI HÚSVÉTRA!

MESEKÖNYVEK

BIRÓ—RÁCZ: PINDURKA . . . . . P 3·20

OSZKAR BACSI: MARGITSZIGETI MESÉK . . . . . P 5·20

ÁKOS MIKLÓS: SZÜLŐFÖLDEM SZÉP HATARA . . . P 3·20

KIFESTŐKÖNYVEK

VERSES MESÉLŐ KIFESTŐK

JANCSI ÉS JULISKA — PIROSKA ÉS A FARKAS — HAMUPIPÓKE — A ROKA ÉS A HOLLÓ

VERSES KIFESTŐK

JÁNOS VITÉZ — TOLDI MIKLÓS

A KIS MŰVÉSZ

12 FAJTA GYÖNYÖRŰ KIVÁGÓ ÉS BERAGASZTÓ KÉPESKÖNYV

KAPHATÓK: PAPÍR- JÁTÉK- UNIO ÉS KÖNYVKERESKEDÉSBEN.

Hatezer nő akar kalauz lenni

A Beszkárt nemrégiben kalauznőket sorozott. Körülbelül ezer kalauznőre van szüksége, jelentkezett kétezer és még négyezer kérvény van raktáron.

Az, hogy ilyen rengetegen jelentkeztek és hogy kik jelentkeztek, nem érdektelen.

Az lett volna természetes, hogy a gyári munkásnők akarnak kalauznők lenni, ez az állás mégis felelősségteljes, gyors elhatározást, több egyéni kezdeményezést kíván, tehát mindenféleképpen emelkedést jelent a tömegmunka szintjéről.

És bár a jelentkezők között voltak munkásnők, nagyrészük a pesti cselédekből állott. Rengeteg mindenes és szobalány hagyta ott a helyét, hogy a villamoskocsira kerüljön.

És nem akarok rosszmájú lenni, — nem ver az Isten bottal — de a forgalmi osztály vezetőjének a régi, többéves kipróbált személyzete is otthagyta a helyét és felcsapott kalauznak...

Vidékiek nem!

Mit kért a Beszkárt a felvételre jelentkező kalauznőktől?

Elsősorban *erkölcsi bizonyítványt.* Keresztlevelet, 18 évesnél fiatalabb és 30 évesnél idősebb nem lehetett a jelentkező. *Iskolai bizonyítvány nem kellett.* A jelentkezőknél pszihotechnikai vizsgálat döntötte el, hogy rendelkezik-e annyi intelligenciával és ismerettel, amennyi szükséges? És főképpen, hogy rátermett-e erre a mesterségre? Az iskolai bizonyítványt azért nem követelik, mert sokan, akiknek csak hat elemijük van, sokszor intelligensebbek, mint a magasabb képzettségűek. Ez az egyéntől függ. Alapfeltétel: írni és olvasni tudni, jól fogalmazni és főképpen, *fejben és írásban kitűnően számolni.* Ez nemcsak a pénz visszaadásánál szükséges, az esti bonyolult elszámolást csak az tudja hiba nélkül megcsinálni, aki jól számol. A kalauznőnek gyors elhatározóképességre van szüksége, jó emlékezetre, bizonyos fokig arcismeretre, arra, hogy talpraesett legyen és bármilyen helyzetben feltalálja magát, azonkívül helyismeret is szükséges.

És éppen ezért a jelentkezők közül *csak a budapestieket lehetett felvenni.* Azokat, akik beleszülettek ebbe a városba, hozzászoktak Budapesthez. A vidéki ember lehet, hogy megtanulja Budapestet, de a vérébe nem megy soha.

A legjobb emberanyag erre a szolgálatra a második nemzedék. Az, akinek a szülei még parasztok voltak, viszont ők már itt a városban születtek.

Kalauz-iskola

— Milyen a kalauznő iskola? — kérdem vitéz *Ujházy* Lajost, aki ebben az ügyben a legtöbb illetékes.

— A tanfolyam négyhetes, — feleli Ujházy — napi nyolcórás tananyaggal. Ebből négy az elmélet és négy a gyakorlat. Biztosan ismeri a képet a villamosról: a kalauz, mellette egyenruhás fiatal kalauznő tanul. A kalauznő már az első nap a gyakorlati órán villamosra kerül. Nem csinál egyebet, utazik. Később aztán lassan, fokozatosan hozzászoktatják a teendőkhöz. Harmadnap már szabad neki csengetni, később már jegyet adhat és így tovább. Az utolsó napokon az oktató kalauz már csak kíséri és figyeli, hogy nem csinál-e valami hibát. A tanfolyam után, amikor szolgálatra osztják be, először könnyű relációra kerül. Könnyűnek nevezzük azt, ahol nagy távolságok vannak a vonalon, nincsenek folytonos átszállások, ilyen például a kispesti vonal, a 14-es, a 69-es, az 53-as.

— Mi az, hogy nehéz reláció?

— *A legnehezebb a 6-os és a 46-os...*

A hatos. A körúton a kedves, aranyos hatos. Hát ezt inkább hagyjuk.

— És könnyű, úgy-e, a földalatti? Igaz, most jut az eszembe, miért nem láttam eddig a földalattin kalauznőt?

— Nem vette észre, hogy egy idő óta két kalauz van a földalattin? Pedig ott nem is kell a kocsiban jegyet árulni. *A földalatti a legnehezebb szolgálat.* Fizikai erő kell hozzá. Azt nő nem bírja. Mert a pesti közönség... Hát ezt inkább hagyjuk.

Nem nőnek való!

A kalauznőket elég rendesen fizetik. Havi 150 pengőt kapnak. Ehhez körülbelül 10 pengő túlórázás járul, ruhát kapnak a Beszkárttól és prémiumot a bevétel után. Ha bizonyos fokú bevételt elértek, prémiumot kapnak. A legjobb, legügyesebb kalauzok havi 10—15 pengőt megkeresnek így.

Amint látjuk, ez így szemre elég sok pénz. Rendes megélhetés.

Ezért megy annyi háztartási alkalmazott kalauznak: akik évek óta reggeltől estig bajlódnak a háztartásokban, azt hiszik, hogy ez nagyobb szabadságot, több pénzt, jobb életet jelent.

Ezzel szemben *a kalauznők egymásután hullanak ki a szolgálatból, a legfrissebb, a legenergikusabb sem bírja tovább pár évnél.*

Kalauznak lenni, ez rendkívül nehéz szolgálat, megerőltető, *nem nőnek való.*

Az ember önkéntelenül azt kérdezi miért? Mi lehet a titka, miért bírják a férfiak?

A szolgálat napi nyolc óra. Ez alatt az idő alatt megfeszített testi-lelki koncentráció szükséges. Igen ám, de a kalauz, ha a szolgálatból fáradtan hazamegy, ott várja a családja, elébe adják az ételt, tisztán kapja reggelenként a felvevő ruháját és a szolgálata után pihen.

A nő pedig nem. A nőnek családja van. Kis testvére, anyja, férje, gyermeke, akit el kell látni. A dolgozó nő átka ez, aki vállalja azt, hogy kenyeret keres, mint a férfi, viszont *az összes női kötelességei megmaradnak.*

BECHSTEIN
BÖSENDORFER
FÖRSTER
zongoragyárak
kizárólagos
vezérképviselete
MUSICA RT.
VII., Erzsébet-körút 43. szám

Abban a ritka esetben, ha a kalauznőnek nem kell mást kiszolgálni, még mindig marad valaki, akit el kell látnia. Saját magát. Ki látott már kalauzt, aki otthon kimossa a ruháját, kivasalja, takarít és megfőzi a vacsorát?

Ezért nem bírják a nők ezt a szolgálatot.

A nagymama...

A napi nyolc óra szolgálati időt, egy vagy két részletben dolgozzák le.

Ha egyfolytában, akkor közben van egy 40—50 perces pihenő, amelyet az állomásokon, a személyzeti szobákban tölthet el. Ha kétrészes a szolgálat, akkor legalább két óra szünet van a kettő között, hogy hazamehessen. De ez a két óra néha öt is lehet.

Elv az, hogy *este tíz után kalauznő ne legyen szolgálatban.*

Ez az akció eredetileg a kalauzok és kocsivezetők érdekében támadt, hogy azoknak a feleségét, leányát alkalmazzák, akik katonai szolgálatot teljesítenek. Csak amikor nem volt volt elég jelentkező, terjesztették ki a felvételeket másfelé is.

A két éve felvett 500 kalauznőből ma 327 van szolgálatban.

A kalauznőt munkája teljesen elvonja az otthonától. Ha asszony jelentkezik, mindig megkérdik tőle, *mit csinál a gyermekeivel?* Ilyenkor kitűnik, hogy az ilyen családban, ahol az anya egész nap távol van hazulról, mindig van egy *nagymama,* vagy egy idősebb testvér, aki a dolgozó anya jogkörét átveszi.

Izsáky Margit

Varga József kereskedelem- és iparügyi miniszter előadása három év munkájáról

A *Magyar Mérnökök és Építészek Nemzeti Szövetségének* meghívására dr. *Varga* József miniszter, aki *kerek három évvel ezelőtt került az iparügyi miniszteri székbe,* a vármegyeháza dísztermében rendkívül nagy érdeklődéssel kísért előadást tartott *három év munkája. építés, szervezés, alkalmazkodás* címmel.

Ismertette azokat a munkákat, amelyeket az elmúlt három év alatt a két tárca terhére sikerült elvégezni. Ezek a munkálatok *nagyjában* a következők:

Szajol és Debrecen között második vágány épült és ilyen épül most *Szabadbattyán és Kápolnásnyék* között is. *Taracköz és Aknaszlatina, Kolozsnagyida és Szászlekence* között vasút épült, a *szeretfalva—dédai* vonal is elkészül az őszre. A *szamosvölgyi vasút* vonalának elsőrangúsítása is rövidesen befejeződik. A vasútépítések és pályamegerősítések együttes költsége *megközelíti a százmillió pengőt.*

Évente átlag *száz kilométer hosszú köztak épültek* korszerű pormentes útburkolattal. S ezenkívül még kétszáz kilométer hosszú *másodrendű út* is. Az állami utak hossza három év alatt kereken 95 *százalékkal növekedett. Ötszáznyolcvan község kapott bekötő utat.* Ebben az évben *húszmillió pengő* áll útépítés céljára rendelkezésre.

Az épülő *óbudai Árpádhíd,* a *csallóközi Dunahíd,* a *tiszapolgári Tiszahíd* építési költsége *huszonkilenc millió pengő.* A Délvidéken a szerbek által felrobbantott *nyolcvankét hídból harminckilencet véglegesen, huszonhármat ideiglenesen* már helyreállítottunk.

Lényegesen megnöveltük *utasszállító repülőgép-parkunkat* és *Vecsés mellett épül Európa egyik legnagyobb légi kikötője.*

Vízi közlekedésünket tökéletesítettük a *Duna-tengerjáró hajótípus* kialakulásával, a *budapesti nemzeti és szabadkikötő* egyre nagyobb jelentőségre tesz szert, épült egy új szabadkikötő-medence s a berendezések bővítése is folyik. Kárpátalján és Erdélyben *több turista- és sportszálló, több vidéki városban diákszálló* épült.

Új postaházak építésére *13 millió pengőt* fordítottunk. A visszacsatolt területeken kívül *428 községet kapcsoltunk be a rendszeres postaforgalomba* és ugyancsak a felszabadult területeken kívül *33 új távbeszélőközpontot létesítettünk.* Székesfehérvár közelében *két új rövidhullámú rádióadó állomás létesült* és elhatároztuk egy harmadik létesítését is. *Bécs* és *Szeged* között kibővítettük a *távkábelt* és ilyent építünk most a *Tiszántúl és Miskolc felé.*

Szénbányáink szinte kivétel nélkül fokozták termelésüket, részben új aknák fúrásával, illetve újabb rétegek feltárásával. A hatalmas beruházások már jelentkeznek.

Befejezéséhez közeledik az *ungi vízerőmű építése* és folyamatban vannak a *tiszaluci vizierőtelep* munkálatai. Erdélyben hozzáfogtunk a *vizierők kihasználásához.* Az olcsó *lignit* és a *hulladékszén* felhasználására *két energiatelep* létesült, a mátravidéki és az ajkai. Tavaly *harminchét községet,* az idén *száztizenegyet* kapcsoltunk, illetve kapcsolunk *villamoshálózatunkba.* Elsőrendű nemzetgazdasági és honvédelmi érdek volt *ásványolajtermelésünk fejlesztése is.*

Ahol építkezések és korszerűsítések folytak és folynak, *lakótelepeket, fürdőtelepeket, kultúrházakat* létesítettünk és létesítünk. *Több alumíniumgyár létesült,* amelyek mind szép eredménnyel dolgoznak. Vas- és gépiparunk termelőképessége *teljesen ki van használva.* Textilgyáraink korszerűsítése is folyamatban van. A pamut pótlására több gyárunk foglalkozik *kotonin* előállításával. Nagy súlyt vetünk arra, hogy a *hazai cellulózegyártást* és ennek nyomán a *papírgyártást* is tovább fokozzuk.

Az inzulin- és a pepsin-ellátás, valamint a bőrellátás rengeteg feladatot rótt *az iparra is.*

— Nem akarok hosszabban szólni arról — fejezte be előadását a miniszter —, hogy ezek mellett a túlnyomórészt műszaki beruházások mellett még mi minden egyéb tevékenységet fejtett ki a minisztérium. Az eddigi munkára büszke vagyok s hogy ezt megvalósíthattam, minisztertársamnak, *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszternek kell hálás köszönetet mondanom, akinél minden műszaki jellegű beruházásnál az esetek *99 százalékában nyitott ajtókra találtam.*

Az előadásért az elnöklő *Berencsy Béla* mondott igen meleg köszönetet.

Ezüst-, kékróka kabát tavaszra, már most beszerezhető Nagy Sándor szőrmeáru IV. Eskü-út 2. (Fióküzlet nincs!)

Szinházi hírek

Az „André Chenier" felújítása

Szombaton este, harmincötévi szüneteltetés után szólaltatta meg újra Operaházunk *Giordano* 1897-ben bemutatott *„André Chénier"* operáját. Azóta egész új generáció nőtt fel, mely nem emlékezhet erre a verizmus zászlója alatt elindított, de kevés diadalt aratott (nálunk tízéves pályafutása alatt mindössze tizennégyszer előadott) alkotásra, úgy, hogy a szombati reprizt bátran bemutatóként könyvelhetnénk el.

Maga az opera a francia forradalom rémségei és véres viharai alatt is idilleket, eklogákat, szerelmi elégiákat irogató, az antik bukólikus eszményekre tekintő *Chénier* András Mária személyét viszi színpadra. A nagytehetségű fiatal poéta azonban nemcsak az antik egyszerűségbe és szabadságba vágyódó lélek volt, hanem korának s a racionalizmusnak gyermeke is. Költészetében fesztelen szabadsággal és mind erősebb hangon bírálja a „szónokló hóhérok" seregét. Még a vérpad tövében is verset ír. utolsó költeményeinek egyikében pedig megénekli azt a fiatal fogolynőt, akit hozzá hasonlóan a gillotin vár... A végzetes sorsú költő egyéni tragédiáját a francia forradalom égigérő lángja világítja meg s hogy az egész történetből librettó legyen, nem kell más, mint egy szerelmi kaland beillesztése, mely „megmagyarázza", miért nem menekült el a vérszomjas fenevadként újabb és újabb áldozatokat követelő forradalom gyilkoló szenvedélye elől a kivégzés előtt már egy évvel gyanússá vált *Chénier* s miért várta meg Párizshoz közel, hogy az 1794 Thermidor 7. őt is lekaszálja.

Chénier és Madeleine közös szerelmi halálának kevés történelmi alapja mutatható ki, mégis ez és a megelőző forradalmi tribunal kép, a darabnak csúcspontja. Hogy a történet még hatásosabb legyen, mivel az időszerűtlen lírai szenvedélyével a vesztőhely felé tántorgó, túlságosan passzív módon viselkedő Chénier operahősként kevés részvétet ébreszt, — megnemesedett Jágóként előtérbe lép az egykori inas, Gérard. A halállal fenyegetett tenorista megmentése operai recept szerint csak úgy történhet, ha asszonya érte életét, vagy becsületét áldozza fel. Ugyanaz a helyzet áll tehát elő, mint amit később *Puccini* a Toscában oly remekül aknáz ki, de Chénier librettójából hiányzik a kínzás fűszere. Gérard nem Scarpia, megrendíti őt Madeleine áldozata, megöleli és megcsókolja az általa feljelentett Chéniert s aztán végképp eltűnik a színről, mint oly sokan az előző felvonásokban szereplők közül. Mint a többiekkel, vele sem tudjuk mi történt, de nem kutatjuk, mert ez nem is lényeges.

A fontos egy operánál mégis az, hogy milyen a zene? Nos, *Giordano* kényelmes és ma már teljesen érdektelen aláfestő zenét írt. Muzsikája kíséri a szöveget, vagy legjobb esetben mellette lépdel. Különlegesebb sajátosságokat nem hallunk s azt igazán nem lehet mondani, hogy a szerző találékonyságának gazdagságával akar hivalkodni. Ebben a forradalmi operában, mely ismételten tömegekkel dolgozik, az utolsó duettet kivéve, egyetlen komoly együttes, sőt még igazi kórustétel sincs. A komponista kölcsönveszi a forradalom melódiáit, de nem sokat izzad. Egyszerűen beragasztja minden különösebb feldolgozás nélkül a partitúrába. Általában az egész zenében, a vastagsága miatt szinte tapintható hangszereléstől eltekintve, nagyon kevés, ami megfogható.

Ezek után, mivel egy 35 éve hevertetett és kevés zenei értéket képviselő alkotásnál nem lehet közönségóhajra hivatkozni, szeretnénk tudni, miért újította fel dalszínházunk ezt a kompozíciót? A repertoárból hiányzó *Händel-, Gluck-* és *Debussy*-operák mellett annyi más érték kínálkozott volna, melyek sokkal több létjogosultsággal dicsekedhetnének. Ha történelmi esemény és a költősors operaszínpadi megszólaltatásában időszerűséget és közönségsikert láttak, miért kellett külföldi témát és idejétmúlt szerzőt hozni? Úgy tudjuk, Operaházunk könyvtárában porosodik a magyar szabadságharc világhírű költőjének, *Petőfi* Sándornak alakját elénk állító, egész estét betöltő magyar opera, melyet a színház már öt évvel ezelőtt előadásra szerződéssel lekötött. Úgy érezzük, hogy az André Chénier-eset kapcsán kötelességünk ezt a tényt minden kommentár nélkül megemlíteni...

Ami az előadást illeti, *Failoni* mindent megtett a siker érdekében. A túlhangszerelt partitúra egyes húzásait avatott kézzel ő végezte. Dicsérve buzgalmát, nem hallgathatjuk el, hogy a magunk részéről többet, esetleg az egész operát töröltük volna. A címszerepben *Pataky* Kálmán középfekvése a g'-től lefelé gyönyörűen szól, de magasságából hiányzik a hősi erő, ami érthető is, hiszen ez a nagy művész lírai orgánum s elsősorban *Mozart* és a többi lírai szerep az ő igazi terrénuma. Az egyes tenorfrázisok könnyű játékában és a finálé duettjében az ő hangjának szárnyalása és előadásának idítőereje visz tartalmasságot, remek szövege pedig a legvastagabb zenekari hangzáson keresztül is pompásan érvényesül. Ezt sajnos a többi szereplőre nem mondhatjuk. Az első két felvonásban úgyszólván alig lehetett valamit megérteni. Az erőteljes hangon éneklő *Rigó* Magda kiszámított játéka és mesterkélt előadása helyett Madeleine játékszerepére *Walter* Rózsit elsőrangú színészi kvalitásai inkább predesztinálták volna. A hullámzó hangú *Losonczy* György kiváló színpadi figura és szerepét most is érdekes alakító talentummal mintázta. Az epizódisták tömegéből *Csóka* Béla plasztikus éneke és egyéni színjátszó készsége, az erős hangot sikerrel ambícionáló, mély fekvésben jó szöveggel ékes *Komáromy* Pál és az ügyes *Kovács* Jolán kelti fel a figyelmet. *Dósa* Mária nehezen érthető szövegét különösen korrigálni kell, *Szabó* Miklós intrikus szerepéhez több hang kellene. A színpadi képeket tervező *Fülöp* Zoltán különösen a III. felvonás nagy vonásaiban remekelt, de a többi díszletei is színesek és hatásosak. A rendező *Rékai* András most kiemelkedőbbet nyújtott, mint máskor. Dícséretül hozzuk fel, hogy az énekesek színpadi játékának túlzásbavitelétől óvakodik. A tárgyalótermi statisztéria állandóan túlzott elevenségét azonban nem ártana kissé csökkenteni.

Gaál Endre

Leány a talpán

Színházavató vígjáték-bemutató a Vidám Színházban

A koraőszi színházi koncessziók kiosztása idején kapta még meg *Szüle* Mihály, a jónevű bohózatíró „Vídám Színház"-vállalkozása a színháznyitási engedélyt, a helyiségbérlettel kapcsolatos adminisztrációs nehézségek miatt mégis *kereken hét hónapba* került, amíg kis színpadát, a főváros legújabb, tenyérnyi nézőterű színházát át tudta adni hivatásának. Nyitó darabnak új szerző, *Molnár* Géza zenés bohózatát, a *Leány a talpán* című habkönnyű vídámságot tűzte műsorra, amelyet *Eisemann* Mihály, a betétdalok zeneszerzője fémjelzett, jól csengő nevével.

Nem nagyigényű bohóság a *Leány a talpán,* valójában egyfelvonásnyi ötlet, amelyben a franciás ízű burleszk operettkísérletek módszerével, a bábjátékszerű zenés jelenetek drótszála adja az egyetlen stabil vázat. De feldolgozásában sok a friss ötlet, jóízű fiatalság, felderengő helyzetkomikum és korszerűség. A fiatal szerző és a kis színház ezzel meg is nyerte a csatát, hiszen a péntek esti főpróba és a szombat esti bemutató közönsége melegséggel, harmadfélórás kacagással és tapssal fogadta a darabot. Nehéz megállapítani, mennyi része van ebben a jórészt rutinos, régi és kipróbált színészek és a kitűnő zeneszerző szikrázó ötletességének és könnyed jókedvének.

A címszereplő *Kiss* Manyi a vídámság és kacagás szikraesőjével záporozza be az egész estet. Az ártatlanság himnuszát karikírozó belépője slágernek ígérkezik, harmadik felvonásbeli Marlene *Dietrich*-paródiája pedig a kacagtató színpadi bravúr csúcsteljesítménye. *Kertész* Dezső ezúttal szerencsésen tompította a benne bujkáló bonvivánt és százszázalékos *legénynek* mutatkozott a talpán. *Somoggi* Nusi apró szerepében is felizzó, ősi humorérzék oroszlánkarmait mutatja és meglepően jó színpadi démonnak bizonyult *Somló* Vali. *Latabár* Árpád és *Bihary* Nándor kipróbált komikai művészete simult még hatosfogatként az előadás élcsapatához, ami olyan diadalmasan tör előre, hogy a három-négy többi szereplő, de különösen dr. *Szentgyörgyi* Tamás túlzó és műkedvelőízű alakítása sem tud már rontani rajta. *Martonffy* Emil stílszerű rendezésének csupán ez róható fel hibájául, hogy nem enyhítette ezeket a kirívó, filmszerű túlzásokat s így nem fogta kellő egységbe az előadás tempóját. *Bercsényi* Tibor díszletei tetszettek.

V. L.

Szinházi hírek

Hibások

Bemutató a Nemzeti Szinházban

Bibó Lajos parasztdrámájának címe azokat az embereket akarja egy név alatt összefoglalni, akik a maguk különösségével, a megszokott életformáktól való eltérésükkel a köznapian gondolkozó, az anyagiasabb életelvű halandók szemében „hibások"-nak látszanak. Maga a darab főalakja, Nótás Gál István sem mindennapi lélek. Valami művészi képesség, valami magasabbrendűség van benne. Tanyáján a „hibások"-ból egész társaságot gyüjt maga köré. Édesanyja, Veron, rossz szemmel nézi fiának környezetét. Kicsinyes, földhöztapadó gondolkozásával félti tőlük a vagyont és a fiát, akit javíthatatlan fantasztának tart. Törvény elé megy s el akarja Nótás Gál Istvántól pörölni a földet. Közben fiának szerelmébe is beleártja magát. Az özvegy gazda egy kis cselédleányhoz, Piroshoz vonzódik, anyja azt szeretné, ha Julist, a fiatal özvegyasszonyt venné el. Az öregasszony a pereskedéssel nem éri el célját. A törvény Nótás Gál István javára dönt, Veron pedig a fordulatba belebetegszik. Halála előtt azonban megbékél fiával, aki megbocsát anyjának.

Bibó Lajos új színműve a mondanivaló emelkedettségével, a figurák eleven és igaz rajzával, a fojtott, viharos telítettségű levegővel, a dialógus erejével és tisztaságával s az egészből kiáradó őszinte fróisággal nagyon rokonszenves alkotás. Technikai fogyatkozások azért ebben is akadnak. A mese lassan halad előre, a motiváció sem elég világos mindig, a történet főszálát kissé vékonynak érezzük, de a darabban megnyilatkozó írói kvalitások olyan nemesek, hogy a technikai hiányok előtt szívesen szemet húny a néző.

A Nemzeti Színház előadása zavartalan hatású művészi munka. A darab rendezője, *Major* Tamás, az író elképzelését híven valósította meg, amikor a példálódzó, a lényeget eleinte csak kerülgető dialógus-részeket fojtottan, tartózkodóan játszatta, a hirtelen villámokat cikázó drámai mozzanatokat pedig annál robbanóbb erővel. Csak egy-két helyen kellene az előadóművészeket valamivel hangosabb beszédre biztatnia.

Kiss Ferenc Nótás Gál Istvánja minden ízében átélt alakítás. A színészi tehetségiránynak és a szerepnek ritka-szerencsés találkozása. Kiss Ferenc imponáló megjelenésű, kevés mozgású gazdaembert állít elénk. Egy-egy hangsúlya, egy-egy szemrebbenése annál többet beszél. *Gobbi* Hilda játssza a keményszívű öregasszonyt. Veronjának törött hangja, hajlott válla s a kor ellenére is eleven mozgása maga az élet. A tehetséges fiatal művésznőnek ezt az alakítását a maga legszebb művészi teljesítményei közé sorozhatja. Nagyon kedves jelenség Piros szerepében *Somoggi* Erzsi. Játékának egy-egy mozzanata szívig ható. A „hibások" alakjait erős jellemző képességgel, de egyúttal művészi mértéktartással igen hatásosan játszották *Lehotay* Árpád és *Makláry* Zoltán. Egy eszelős paraszt kis szerepében nagyon jó *Major* Tamás. *Előry* Kató eleven, fiatal özvegyasszony, *Szabó* Sándor kedves megjelenésű szolgalegény s ezúttal egészen tisztán beszél. Kisebb feladataikat jól oldották meg *Pataki* József, *Pásztor* János, *Cserényi* Adél, *Kabók* Győző és *Tassi* András.

Ami a tájszólást illeti, a színészek dicséretreméltóan iparkodtak egységes kiejtésre. Itt-ott persze még belecsúszott beszédjükbe egy-két hiba, de a jószándékot — a rendező és az előadók jószándékát — örömmel állapítjuk meg.

Galamb Sándor

Bemutató a Fővárosi Operettszínházban:

Kata, Kitty, Katinka

Ez a zenés vígjáték olyan, mint a májusi napsugár.

Jaj, de régen vártuk!

Az ember össze-vissza van gémberedve. Pedig csak egy kis melegség kell, problémamentes, tiszta öröm, tavaszi ragyogás — és hogyan megváltozik minden!

Az is jó, hogy a *Kata, Kitty, Katinka* zenés vígjáték. Nem operett. Meglehetősen elszoktunk már a nagy felvonulásoktól, a finálétól, ahol a grófnő zenében zokogja, hogy ő a daliás huszártisztet szereti, dehát . . .

Épkézláb vígjáték kell, sok humor — szegény néző nevetni akar! — és sok kedves melódia. Ha van. De a mostani revűsített vígjátékokban mindebből csak gyér patak csörgedez.

Hát a *Kata, Kitty, Katinka*-ban muzsika is van és három felvonáshosszat nevetni lehet.

Még pedig, ami szokatlan, nem több-kevésbbé ócska vicceket sütögetnek el sortüzszerűen — a figurákon kell mulatni, a csavaros histórián, Becsületesen megkonstruált, békebeli vígjáték ez, eleven emberekkel.

A handlékisasszony, az álarcos dizőz, a végrehajtó, a zsugori házi-úr, aki beáll sajátmagához házmesternek — mind kitűnő ötlet.

És sehol semmi megrendítő érzelmi dráma, amit ez a könnyű műfaj nem tűr. Angóracica prüszköl a virágbaborult almafáról a hetyke kis kakasra — legfeljebb ennyi az egész. És ez a kedves.

A darab lelke mégis a *muzsika*. Mennyi melódiát Cirógatják, körülhízelgik az embert, belopódznak a fülébe. Azt mondják, a „sláger" akkor válik igazán slágerré, amikor már fürdőszobában is fújják. Hát ebben a darabban van több olyan zeneszám, amiből rövidesen közhasznú fürdőszoba-ária lesz.

Válogatni lehet belőlük. Látszik, hogy a szerző fiatal; pazar bőségben árad belőle a melódia. Három operettre való zene van ebben a bolondos *Kata, Kitty, Katinka*-ban.

Az előadás nagyon jó.

Az első felvonás három szobában történik egyszerre, állandóan ide-oda mozog a forgószínpad. Meglátszik, hogy *Horváth* Árpád rendezte. kihasznált minden helyzetet, összefogta az együttest és még olyan színészekből is színészt faragott, akiket egyébkor, jaj, de keservesen néztem . . .

A primadonna, *Kosáry* Emmi, finom, nobilis, kitűnően csinálja a második felvonásbeli sanzonját, a harmadikban pedig bravúrosan fölényes színésznő.

Déry Sári rendkívül dekoratív, szépek a ruhái — különösen tangóruhája —, de kitűnő ruhái vannak *Raffay* Blankának is, aki valóságos szenzáció. Tündérien groteszk. Hol volt eddig, hogy a színigazgatók nem tépték szét?

A férfiak közül legjobban *Solthy* György tetszett. Jó színész. Cigaretta-sanzónja és ahogyan féligkomolyan eljátssza a nagy tangót, nem mindennapi.

Madarász László, ifj. *Latabár* Árpád, *Simon* Marcsa, *Pártos* Gusztáv, *Wessely* Pál, *Fülöp* Sándor járulnak még hozzá a darab sikeréhez. *Bercsényi* Tibor díszletei hatásosak, szépek.

Külön meg kell emlékezni a „pompes funèbres"-muzsikáról, amikor a végrehajtó bemászik az ablakon. Már régen nem nevetett annyit a közönség.

Hegedüs Tamás, a fiatal zeneszerző, rendkívül tehetséges.

Az ötletes szövegkönyv *Vécsey* Leó munkája.

A zenekart sok temperamentummal *Török* Emil vezényelte.

Izsáky Margit

Vigszinház SZERDÁN, május 13-án először

CSIGAHÁZ

Színmű 3 felvonásban. Irta: **DARIO NICCODEMI**

LÁZÁR MÁRIA, SÁNDOR IZABELLA, ZSILLEY MARGIT, SITTKEY IRÉN, ILOSVAY KATALIN, AJTAY ANDOR, VÉRTESS L., DÉNES GY., VITÉZ BENKŐ GY., GONDA GY., LONTAY I., LÁZÁR T.

*** Operaház.** A *Heggek alján* pénteki előadásán Márta szerepében először lépett fel *Németh* Mária. A vendégénekesnő kísérlete már azért sem idézhette a mult nagy sikereit, mivel ez a mezzo-szólam a művésznő főerejét jelentő négy legmagasabb hangját már nem érvényesíti. A pontosságra törekvő előadásban dinamikailag is élesen elvált a közép és mély regiszter a magasabbtól s zavarólag hatott a tájszólásra emlékeztető furesa szövegmondás. Pedro olaszos hősnek való és nem *Závodszkynak*, de egyszerű jellemzésének kulturáltságát méltányoljuk. A szinte testre szabott szerepben a kiváló színészi kvalitásokkal ékes *Losonczy* György drámaisága hatásosan érvényesült. Mint Nuri *Szabó* Ilonka megjelenésben és hangban illúziót kelt, bár mint mostanában többször tapasztaltuk, intonációja nem salakmentes. A hangbelileg teljesen elszürkült *Vitéz* Tibor teljesítménye teljesen jelentéktelen és a melodráma, sőt a pantomim felé hajló előadásból hiányzik minden, ami műélvezetet jelent. A darab legfőbb sikerét a vezénylő *Berg* Ottó kitünően összefogó, gondos munkája jelentette. *(G. E.)*

Ma ½4-kor. Sportcsarnok **Jazz-párbaj**

CHAPPY—LEN HUGHES zenekarai és Török Berta—Major Ida, Csiffra György—Vécsey Ernő, Holéczy Ákos—Vigh György, Palkány—Horváth Sándor, Chappy—Weiss Appy soha nem látott párviadala. Jegyek a Jegyirodákban

* **Erkel „Bánk bán"-ja a** jövő szezón kezdetén, mint Soini Oiva finn operaigazgató budapesti tárgyalásainak kézzelfogható eredménye, színre kerül a helsinki operaházban. Az operát, hír szerint, *Ferencsik* János és *Oláh* Gusztáv készítené elő. Reméljük, hogy a *Bánk bán*-t finn testvéreink nem a művésztelenül és stílustalanul baritonná átdolgozott, hanem *eredeti formájában* fogják megismerni. Viszonzásul Operaházunk finn bemutatót tervez, amelyen Soini Oiva mint énekművész szerepel.

HÁZTARTÁSUNKBAN, okmányainkban, napi-munkánkban **teremtsünk rendet** Oeconomus: *Árendkönyvei vel*

korszerű magánrendtartási eszközök. **Kaphatók** papírkereskedésekben és **„A rend könyvei" kiadóhivatalában**, Budapest, VI. ker., Andrássy-út 35. **Kérjen ismertetőt.**

Szinházak műsora

Operaház. Vas. d. u. és este: Nincs előadás. — Hétfő: Nincs előadás. — Kedd (½7): Istenek alkonya (A. 25.) — Szerda: Andrée Chénier (E. 24.) — Csütörtök: A cigánybáró. — Péntek: Veronai szerelmesek. (C. 22.) — Szombat d. u. (4): A végzet hatalma (Ifj. előadás.) Este: Nincs előadás. — Vasárnap d. u.: Traviata. Este: Nincs előadás. (3, ½8.)

Nemzeti Színház. Vasárnap d. e. (½11): Akadémiai vizsga. Délután (3): Sasfiók. Este: Hibások (I.) — Hétfő (II.), kedd (III.): Hibások. — Szerda (XI.), csütörtök (XII.): Dárday-ház. — Péntek: Hibások (VI.) — Szombat: Dárday-ház (VII.) — Vasárnap d. u.: Egy pohár víz. Este: Dárday-ház (VIII.) (½4, ½8.)

Nemzeti Kamaraszínház. Csütörtökig minden este és most vasárnap d. u.: Koncert. — Péntek, szombat, jövő vasárnap: Nincs előadás. (½4, ¾8.)

Magyar Művelődés Háza. Vasárnap d. e. (½12): Gyermekmatiné. Délután (3): A denevér (V. II. 5.) Este (½8): A mosoly országa (V. III. 8.) — Hétfő (8): Opera- és hangverseny-est. — Kedd (4, 7): Filmelőadás. — Szerda (4): Filmelőadás. Este (½8): A Katolikus Legényegylet estje. — Csütörtök d. e. (½11): Ref. nagygyülés. Este (7): Honvéd kívánsághangverseny. — Péntek: Nincs előadás. — Szombat (½8): Vidám est. — Vasárnap d. u. (4): Boldog Margit-ünnep. Este (½8): Pillangókisasszony (V. III. 9.)

Új Magyar Színház. Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Vén diófa. (½4, 8.)

Vígszínház. Vasárnap d. u.: Naplemente előtt. Este: A tábornok. — Hétfő: Naplemente előtt. — Kedd: A tábornok. — Szerda: Csigaház (C.) — Csütörtök d. u.: Naplemente előtt. Este: Csigaház (D.) — Péntek: Naplemente előtt. — Szombat d. u.: A tábornok (Szombat d. u. bérlet II.) Este: Csigaház (Szombat esti bérlet). — Basárnap d. u.: A tábornok. Este: Csigaház (T.) (½4, 8.)

Madách Színház. Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Domino. (½4, 8.)

Pesti Színház. Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: A bolond Ásvayné. (½4, 8.)

Andrássy Színház. Vasárnap este (H.), hétfő (K.), kedd (L.), szerda (M.) és a többi estéken: Gazdátlan asszony. — Most vasárnap d. u. és csütörtök d. u.: Viharos szerelem. — Jövő vasárnap d. u.: Gazdátlan asszony. (½4, 8.)

Fővárosi Operettszínház. Minden este, vasár- és ünnepnap délután: Kata, Kitty, Katinka. (½4, 8.)

Vidám Színház. Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Leány a talpán. (4, 8.)

Royal Revüszínház. Minden este, csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Royal Kurir (½5, ½9)

Pódium Irodalmi Kabaré. Minden este, vasár- és ünnepnap délután: Kacagó estek. (5 ½9.)

Komédia Orfeum. Minden este, vasár- és ünnepnap délután: Női napozó. (½5, ½9.

Kamara Variété. Minden nap; Szerelemből jeles. (½9, csütörtök, szombat: 6 9, vasár- és ünnepnap: ½4, ½7, 9.)

Nemzeti Bábszinjáték. Hétfőn, szerdán, pénteken: opera. Csütörtök, szombat, vasárnap: Kacagó est Kedd: d. u. és este: Toldi. Minden d. u., kedd kivételével: Mesejáték (4, 8.)

Erzsébetvárosi Színház Minden nap: vedd le a kalapod a honvéd előtt (½6, ½9, vas.: ½4, ¾6, ½9.)

Kisfaludy Színház. Péntekig: Vedd le a kalapod a honvéd előtt. (½6, ½9, vas.: ½4, ¾6, ½9.)

Józsefvárosi Színház. Péntekig: Nászéjszaka. (½6, ½9, vas.: ½4, ¾6, ½9.)

Magyar Műszinkör. Vasárnap: Vőlegényem a gazember. (½4, 6, 8.)

Fényes Cirkusz. Májusi műsor. Találtánc a levegőben és a 4 French zenebohóc-együttes. (4, 8.)

ELEKTROGRAMOFONT

egyen- és váltóáramra legolcsóbban Kristály rádióházban, Dohány-utca 16. I.6. T. 223-907

Zenei hírek

* **Hangverseny a sebesült katonák javára.** A XIV., Aréna-út 25. sz. népiskola a sebesült katonák javára magas színvonalú hangversenyt rendezett, amelyen a tantestület tagjain kívül az iskola egykori növendékei léptek fel. Nagy sikere volt *Szabó* Sándornak, a Nemzeti Színház művészének, *Geguss* Kornélia mozdulatművésznőnek, a pompásan hegedülő, zeneszerző *Dolinay* Gusztáv iskolaigazgatónak, dr. *Toplak* Ferencné énekművésznőnek, *Toki Horváth* Gyulának, a fiatal gavallér-cigányprímásnak és a széphangú *Bereczky* János h. igazgatónak, aki a rendezés munkáját végezte.

* **Giorgio Ciompi** a magyar—olasz művészcsere keretében a Zeneművészeti Főiskolán hangversenyezett. A muzikális és jeles technikai készültségű hegedüs remekhangú hangszerét élvezettel hallgattuk, de, meg kell mondanunk, hogy különösebb fejlődést azóta, hogy utoljára hallottuk, nem észleltünk. A jól sikerült *Sztravinszki* „Ninna Nanna" mellett különösen nagy tetszést aratott *Principe* megújrázott műve. A kísérő Franco *Verganti* ízléssel alkalmazkodó, de néha túl személytelen zongorista.

* **A fővárosi ének- és zenekar** a Zeneművészeti Főiskolán az anyagát kiválóan ismerő, értékes kulturmunkát végző *Karvaly* Viktor vezényletével rendkívüli hangversenyt adott. Hálásan fogadtuk, hogy bevezetőül *Mozart* két ritkábban hallható műve, a *Misericordias Domini* és *Laudate Dominum* hangzott el a kitűnő kórus és alaposan elmélyedő vezéréhez illő színvonalas előadásban. Az évadunkban a nyilvánosság előtt legtöbbet szereplő és külföldi sikerekben is gazdag vegyeskar a *Saint-Saëns* „La nuit' bemutatásával érdekes bepillantást engedett a ma háttérbe szorított, ritkán hallható romantikus kórusirodalomba. A hangulatos kompozició ugyan távolról sem kimagasló alkotás, de a női kar ködkönnyű előadásában kellemes szórakozást és nagy sikert jelentett. A szólókat zengő *Osváth* Julia most jobb diszpozícióban tolmácsolt s bár intonálása a közép és mély fekvésben megint mélyebb volt a kelleténél, lírai finomságait élvezettel hallgattuk. *Péter* József először énekelt *„Székely kantátája"* nem fedi azt a fogalmat, amit a „kantata" jelent. Zenekarkíséretes népdalegyveleg, melyben a vezénylő szerző kórusismeretének inkább adta tanujelét, mint hangszerelési, különösen fúvóskezelési jártasságának. A *Laurisin* Irén által dicséretes buzgalommal előadott szoprán szólóból keveset hallhattunk, mert a gyakorlatlan szerző nemcsak az egész kórust, hanem a teljes zenekart tubástul együtt ráeresztette a szólóra. A közreműködő *Végh* Sándor fiatalos merészséggel ismét a kísérő karmester kikapcsolásával vállalta a *G-dur hegedűversenyt*, ami nemcsak a zenekari hangzásnak, hanem a versenyszólam kidolgozásának sem használt. *Végh* játéka nem *Mozart* életörömtől duzzadó erejét, hanem rokokó finomkodásokat, öntött hangokba s érthető, hogy a dirigensnélküli együttes fúvói többször elfedték vékony hegedűhangját, sőt nem kívánatos ingadozások is támadtak. Legjobban az Adagio szépsége érvényesült, de a hivalkodó kadenciákban kevés stílus nyilvánult meg. *(G. E.)*

Kreutzberg táncestje

18-ÁN az OPERETTSZINHÁZBAN. Új műsorán **„AZ ÖRÖK KÖR"** (A halál legendája) 7 változatban és még 9 szám. Jegyek a színháznál és Rózsavölgyinél.

*

RÓZSAVÖLGYI HANGVERSENYEI:

„Parasztbecsület" holnap

8-kor a Művelődés Házában. BECSEY Mária, HALMOS, MALECZKY felléptével. Vezényel: RUBÁNYI. II. részben hangverseny.

Rendületlenül! 13.-án V. 8.

Mai magyar költők. PARRAGI, DARVAS. Rendező: HONT.

Értől az óceánig

12-ÁN. Fellépnek: Déry Sári, FELLEGI, KISS Manyi, KOLLÁR Lívia, LADOMERSZKY, NÉMETH Anna, RÁCZ Vali, SENYEY, BAKAY, BILICSI, Geguss, KÓVÁRY, LENDVAY Andor, PETHES, RÖSLER, SÁRDY. Kísér: RUBÁNYI. Z. ½9. Jegyek jegyirodákban is.

*

BUDAI MANDOLIN ZENEKAR

hangversenye 17-én ½5-kor a ZENEAKADÉMIÁN, vezényel: HORVÁTH ZOLTÁN. Műsoron OLASZ, SPANYOL szerenádok és népdalok, virtuóz zenekari számok, Ragyogó humoros kísérőműsor.

Jegyek MARNITZNÁL, József-körút 37—39. és a Zeneakadémián.

*

MÁRIA SIRALOM, Ottó Ferenc oratóriumának bemutatója 30-án. Előadásra kerül továbbá BACH: WACHET AUF c. kantátája. Szólók: Basilides, Eysen, Rösler, Jámbor. Vez.: Lichtenberg. (Koncert.)

CSILLÁRT METEOR csillárgyárnál vásároljon

Podmaniczky-utca 27, József-körút 44

Vizállás

A *Duna* Oroszvárig árad, lejjebb apad, Paksig alacsony, Bajától Bezdánig közepes, Gombostól lefelé magas vízállású. *A szombati dunai vizállások:* Schärding 268, Aschach 209, Struden 326, Krems 296, Bécs 284, Pozsony 156, Komárom 302, Budapest 256, holnap 250, Paks 170, Baja 320, Mohács 376, Bezdán 437, Gombos 521, Palánka 510, Újvidék 553. — A *Rába* Szentgotthárdnál 20. — A *Dráva* Varasdnál 174, Barcsnál 5, Drávaszabolcsnál 145, Eszéknél 272. — A *Tisza* Máramarossziget és Vásárosnamény—Szolnok között apad, máshol árad, Záhonyig alacsony, Tokajnál közepes, lejjebb magas vízállású. *A szombati tiszai vízállások:* Máramarossziget 45, Visk 50, Tekeháza 56, Tiszaújlak 36, Vásárosnamény 182, Tokaj 380, Tiszafüred 474, Szolnok 590, Csongrád 617, Szeged 701, holnap 701, Zenta 703. — A *Szamos* Désnél 70, Szatmárnémetinél 80. — A *Bodrog* Bodrogszerdahelynél 291. — A *Sajó* Bánrévénél 66. — A *Hernád* Hidasnémetinél 48. A *Berettyó* Margittánál 50. — A *Körösök* Csucsánál 60, Nagyváradnál mínusz 70, Békésnél 364, Gyománál 494. — A *Maros* Marosvásárhelynél 16, Makónál 421. — A *Balaton* Siófoknál 114. — A *Velencei-tó* Agárdnál 168.

— **Rádiók** szakszerű javítása és különlegességek nagy választéka *Sternberg* hangszergyárban, Rákóczi-út 60

— **Megjelent Csermely Gyula posthumus regénye.** A közelmultban elhúnyt *Csermely* Gyula írásai örök emléket állítottak a szerzőnek. Alig van magyar olvasó, aki ne ismerné a *Toprini nász*, az *Ami a két Miatyánk között van* és számos más kitűnő regényét, elbeszélését. Csermely Gyula hátrahagyott írásait özvegye sajtó alá rendezte. Ezek közül most jelent meg „A pásztorbottól a vérpadig" című költői szépségű regény, amely a bibliai időkben játszódik. A római birodalom nagy napjai kelnek életre a könyv oldalain. A népszerű kiváló író ez új műve méltón csatlakozik azokhoz, amelyek ismertté tették Csermely Gyula nevét.

— **Szakbizottsági ülések.** A főváros törvényhatóságának *közélelmezési szakbizottsága* dr. *Body* László alpolgármester elnökletével ülést tartott. A napirend letárgyalása után dr. *Rosta* János tanácsnok megnyugtató választ adott a szakbizottság tagjai által felvetett közélelmezési kérdésekre. — Az *üzemgazdasági szakbizottság* dr. *Morvay* Endre alpolgármester elnökletével letárgyalta és elfogadta a polgármesternek a *mátravidéki új erőmű* tüzelőszerellátására a *Salgótarjáni Kőszénbánya Rt.*-gal, valamint a *Mátravidéki Szénbányák Rt-gal* kötött szerződés kiegészítésére vonatkozó javaslatát. — A *közlekedési szaktizottság Body* László alpolgármester elnökletével tartotta ülését. Döntöttek a *benzinkutak* és a *villamosmegállóhelyek* ügyében. Elfogadták azt a javaslatot, hogy *az új villamoskocsikba* csak *keresztben elhelyezett padokat* építenek. A BSZKRT-alkalmazottak panaszaira *Papp* Sándor vezérigazgató-helyettes válaszolt.

1—1½ hónapra

keresünk üres pince- vagy **szuterrén-helyiséget**

V.—VI. kerületben.

„Száraz pince" jeligére kiadóba.

Surányi Unger Tivadar a magyar—német gazdasági együttműködésről

Münchenből jelenti a *Német Távirati Iroda: Surányi Unger* Tivadar, mint a középeurópai gazdasági értekezlet magyar tagozatának ügyvezető elnöke, a müncheni *Német—Magyar Társaság* ülésén előadást tartott Németország és Magyarország háborús és az eljövendő békebeli gazdasági kapcsolatairól.

— A mai hadigazdálkodásban — mondta a többi között — Magyarország arra törekszik, hogy termelőképességét a szövetséges Németországnak is rendelkezésére bocsássa. Az ipari együttműködés terén nemcsak az az elv érvényesül, hogy a szükséghez képest rendeléseket irjanak át Magyarországra, hanem megkönnyítik azt is, hogy amennyiben a háború megkívánja, *egyes német ipartelepeket Magyarországra helyezzenek át.* Az átmeneti és békebeli gazdasági időkre Magyarország *szakszerűen kidolgozott terveket* tartogat a Németországgal való élénk munkamegosztásra, amely mindkét fél számára annál hasznosabban alakulhat, minél jobban adva van Magyarország számára annak lehetősége, hogy az új Európában *következetesen* mezőgazdasági, ipari és kereskedő állammá fejlődjék. *(MTI.)*

Meleg, napos időt kíván a vetés

A földművelésügyi minisztérium szombaton délben *hivatalos vetésjelentést* adott ki, amely szerint a legutóbbi három heles időszak időjárása *rendkívül hüvös volt* s így mezőgazdaságunk helyzetére *nem volt kedvező. Minden vetés meleg, napos időt kiván.* **A repcevetések** szárba indultak, sok helyütt már rügyeznek, sőt néhol virágzanak is, egy-két helyen a fagy- és vízkár miatt a repcéket ki kellett szántani. **Az őszi búzák** általában ritkák, egyelőre elmaradottak, néhol sárgulnak. **A tavaszi búza** vetése későn történt, de *jól sikerült.* Az időszakhoz képest elmaradott. **Az őszi rozs**-vetések általában ritkák, foltosak. A szárbaindulás megtörtént. **A tavaszi rozsot** elvetették, jól kelt. **Az őszi árpák** egy-két vármegyétől eltekintve ritkák és alacsonyak. **A tavaszi árpa és zab** elvetése megtörtént, a kelés általában jól sikerült.

A tengeri vetése később történt a megszokottnál és még folyamatban van. A kikelés a hűvös idő miatt még alig indult meg. *A burgonya* elültetése legtöbb helyen megtörtént, de még nem igen tudott kikelni. *A cukor- és takarmányrépa* vetése helyenként még folyik. A vetés általában jól sikerült, egy-két kivételtől eltekintve szépen, egyenletesen kel. Sarabolása folyamatban van, egyezését még csak itt-ott kezdték meg.

Az *őszi len* néhol fagykárt szenvedett, a *tavaszi len* már mindenütt kikelt, és szépen fejlődik, a *kender* vetése befejezéséhez közeledik. A *dohánypalánták* kiültetését csak itt-ott kezdték még meg. A *lóherék* és *lucernák* fejlődése lassan indult meg, bennük néhol fagykár, egérkár és foltokban vízkár található. A *bíborhere*kben az őszi és a téli fagyok jelentékeny károkat okoztak. A *tavaszi lóherevetések* és a *zabosbükkönyök* nagyon jól keltek. A *csalamádé* vetésére általában csak a jövőben kerül sor. A mélyfekvésű *rétek* és *legelők* nagy részben a belvizek és a sok eső miatt víz alá kerültek. A szárazon álló réteken és legelőkön a sarj fejlődése már megindult, a gyeptakaró sűrű, a növények azonban igen alacsonyak és vékonyak. Melegebb idő beköszöntésekor meg lehet minden reményünk rétjeink és legelőink teljes feljavulásához. *A korán virágzó gyümölcsfák* virágzása erősen megkésett. A fiatal barack- és mandulafaállományban számottevő fagykár állapítható meg. A hideg időben virágzott fák kötése gyenge, az utóbbi napok meleg időjárása a jelenleg virágzó fák kötését kedvezően befolyásolja. A *szőlők* fakadását a legutóbbi napokig tartó hűvös időjárás nagy mértékben hátráltatta. A metszést a legtöbb helyen befejezték.

Több mint egymillió naposcsibét oszt ki a földművelésügyi minisztérium

A baromfitenyésztés széleskörű fejlesztése érdekében a földművelésügyi minisztérium által létesített és fenntartott 15 keltetőközpont már január vége óta nagy tömegben szállítja a kedvezményes árú naposcsibéket. Ebben az évben mintegy másfélmillió naposcsibe kiosztását vették tervbe. A keltetőközpontok kizárólag állami ellenőrzés alatt álló telepekről származó tojásokból keltetnek és a fajtára vonatkozó igényléseket is a lehetőséghez képest igyekeznek kielégíteni. *(MTI.)*

Valuta- és devizapiac

A Magyar Nemzeti Bank hivatalos árfolyamai

Valuták: Szlovák korona 11.45—11.75, lei 1.95—2.05, líra 17.40—17.90, svájci frank 79.60—80.60, svéd korona 81.70—82.70.

Devizák: Amszterdam 180.075—181.40, Athén 221—224, Belgrád 6.785, —6.835, Berlin 135.70—136.70, Pozsony 11.64—11.78, Brüsszel 54.28—54.68, Bukarest 2.75—2.82, Helsinki 6.87—6.93, Isztanbul 268.685—270.665, Kopenhága 70.84—71.36, Madrid 32.23, Milánó 17.66—17.864, Oslo 77.10—77.67, Párizs 6.785—6.835, Prága 13.57—13.67, Szófia 4.14—4.17, Stockholm 82—82.86, Zürich 79.80—80.60, Zágráb 6.79—6.83.

Az amszterdami, belgrádi, brüsszeli és oslói kifizetések árfolyama csak a magyar—német devizakompenzáción keresztül lebonyolódó elszámolási forgalomban, a párizsi kifizetések árfolyama pedig csak a meg nem szállt Franciaországgal szemben az áruforgalom körén kívül eső követelések és tartozások, valamint az 1940 július 16-a előtti áruszállításokkal keletkezett követelések elszámolásánál érvényes. A madridi kifizetés jegyzése kizárólag az 1940 július 15-én életbelépett magyar—spanyol kereskedelmi és fizetési megállapodás keretében lebonyolódó fizetésekre vonatkozik.

Zürich, május 9. (Zárlat.) Párizs 9.57, London 17.26¼, New York 431, Brüsszel 69.25, Milánó 22.66¼, Madrid 39.75, Amszterdam 229.50, Berlin 172.53¾, Lisszabon 17.90, Stockholm 102.67, Oslo 98.75, Kopenhága 90.50, Szófia 5.37½, Prága 17.37½, Zágráb 8.75, Isztanbul 3.30, Bukarest 2.50, Helsinki 8.77½, Buenos Aires 86.87, Yokohama 101.

Amszterdam, május 9. (Zárlat.) Berlin 75.36, New York 1.88³/₁₆—1.88⁹/₁₆, Brüsszel 30.11—30.17, Zürich 43.63—43.71, Stockholm 44.81—44.90.

London, május 9. (Zárlat.) New York 4 02½—4.03½, Montreal 4.43—4.47, Zürich 17.30—17.40, Stockholm 16.85—16.95, Lisszabon 99.80—100.20, Buenos Aires 16.95⅝—17.13, Madrid 40.50, Mexico 20.5, Ausztrália 125, Újzéland 124⅜, Dél-Afrika 100.25. — Magándiszkont 1—1¹/₃₂, napipénz 0.75—1.25.

Értéktőzsdék

A *budapesti értéktőzsdén* szombaton még csekélyebb volt a forgalom, mint pénteken. Az 1914-es kötvény javult, a többi részvény árfolyama alig változott.

A *budapesti értéktőzsdén* szombaton a következő árfolyamokat jegyezték:

	Előző zárlat	Kötések	Zárlat
N. Bank	350.—	350—342	344.—
Hitelb.	87.—	89.5	89.5
Magy. B.	66.5	65	65.—
Lesz.-b.	69.—	—	66.—
Ker. B.	143.—	142	142.—
Köb. Tak.	—	—	49.—
P. Hazai	—	—	106.—
I. Bp. g.-m.	40.—	—	41.—
Hung. m.	67.—	—	67.—
Kir.-m.	25.—	—	25.—
Bauxit	430.—	415	415.—
Bors. sz	25.75	—	26.—
Drasche	48.—	—	48.—
Aszfalt	135.—	—	135.—
Köszén	825.—	800	800 á
Salgó	63.5	62.5—61	61.25
Urikányi	52.5	—	52.—
Fővárosi	11.—	—	11 á
Franklin	15.—	—	15.—
Csáky	—	—	20.—
Fegyver	—	173	173.—
Ganz	52.5	51	51.—
Acél	155.—	154	154.—
Rima	176.—	174—172.5	172.25
Nasici	96.—	—	94 á
Trust	92.5	87	86.5
M. Cuk.	177.—	175	175.5
Georgia	—	—	39.5á
Gschw	2075.—	—	2100 á
Lukácsf.	—	—	80.—
Pamut.	64.—	—	64.—
Sz. kend.	160.—	—	158.—
Műtr.	210.—	205	205.—

Fixkamatozású értékek:

1914. főv. 4½%	473.—	480	479.75
1927. főv. 6%	121.—	—	120.—
4% Áll. ny.-k.	100%	100%	100%
Népsz. dollár	99.—	—	98.—
Kényszerk	80.5	—	81.5á
H.-b. 7.5% a. zl.	134.—	—	134 á
P. H. 7.5% d. zl.	—	—	149 á

Terménytőzsde

A *budapesti terménytőzsdén* szombaton csendes volt a magpiac. — *Kötések: Lóheremag* 9 q minta szerint 140.— bpesti paritás. *Baltacimmag* 10 q 90 százalék 80.— bpesti paritás. *Fehérhere* 3 q 93 százalék 350.— ab feladóáll. *Muharmag* 23 q vető 60.—, 18 q vető 61.—, 10 q vető 62.— ab feladóáll. *Mustármag* 1 q fehér, vető 210.—, 4 q fehér, vető 230.— ab feladóáll. *Répamag* 3.5 q takarmány 246.—, 1.5 q takarmány 266.— ab feladóáll. *Szőlőmag* 150 q szárított 24.25 ab feladóáll. *Angol perje* 8 q vető 272.5 ab feladóáll.

Magpiac

A Magyar Magtenyésztési Rt., Budapest—Monor hetijelentése. Hivatalos nyersáruárak per 100 kg ab feladóállomás: Hajdina 36.40. Köles, fehér, vörös, japán, Bpest 33.40. Kendermag, szokványszerű 80, magasnövésű belf. vetőmag 120. Mák ,kék 158. Mustármag, fehér 168, fekete 108. Köménymag 396. Koriandermag 88. Borsó, Viktória steril. 54.60, express steril. 46.60. Lencse, kisszemű steril. 51.60, középszemű steril. 61.60, nagyszemű steril. 71.60. Bab, fehér, szokvány, gyöngy 56.60. Lóheremag, nyers, arankás, 90%, Bpest 230. Lucernamag, nyers, arankás 90% Bpest 385. Baltacimmag, hámozatlan, 90%, Bpest 80. Bíborheremag, 96% 150. Fehérheremag 90% 320. Komlóslucernamag, 95% 200. Svédheremag, 90% 300. Nyúlszapukamag, 88% 200. Somkórómag, 95% 150. Szarvaskerepmag, 92% 250. Muharmag, 95% 40. Szudáni fűmag, 95% 70. Bükköny, 96%, szőszös 115, pannon 50, tavaszi, Bpest 40. Csillagfürt, 96%, édes 35, keserű 28. Borsó 94% (homoki 60, őszi (mezei 60, Szegedborsó, 95% 40. Cirokmag, 95% seprőcirok 28, cukorcirok 40. Csibehurmag, 96%, óriási 55, aprószemű 50. Gomborkamag, 96% 65. Csomósebír 200. Franciaperje 240. Olaszperje 200. Réticsenkesz 200. Réti komócsin 220. Angolperje 240. Juhcsenkesz 300. Rétiperje 400. Tarackostippan 330. Ligetiperje 600. Taréjos cincor 410. Réti ecsetpázsit 400.

Országos vásárok

Május 11-én, hétfőn: Ádány (Somogy m), Avasfelsőfalu (Szatmár m), Beszterce (állatv.), Borsa (Máramaros m), Csákvár (Fejér m), Dédes (Borsod m), Eger (Heves m), Felsőbány (Szatmár m), Gersesz (Zala m), Hajduszoboszló (Hajdu m), Jászó (Abauj-Torna m), Kapolcs (Zala m), Királyegyháza (Baranya m), Kóny (Győr m), Körmend (Vas m), Kunmadaras (Szolnok m), Losonc (Nógrád m), Nagyszőllős Ugocsa m), Németboly (Baranya m), Nógrád (Nógrád megye), Ócsöd (Békés megye), Paks (Tolna megye), Brakaca (Borsod m), Sárkeresztur (Fejér m), Sárvár (Vas m), Somogysár (Somogy m), Somogyszil (Somogy m), Söjtör (Zala m), Szécsény (Nógrád m, állatv.), Szekszárd (Tolna m, 18-án), Szirák (Nógrád m, állatv.), Szöny (Komárom m), Tarcal (Zemplén m), Tarján (Komárom m), Szécső (Máramaros m), Tiszapalkonya (Borsod m), Tompa (Bács m) Ujkécske (Pest m), Kuncs (Sopron m), Vál (Fejér m, 11—12.).

12-én, kedden: Bajna (Esztergom m, 12—13.), Barkaszó (Bereg m), Barlafalu (Szatmár m), Dunaszerdahely (Komárom m), Jászfényszaru (Szolnok m), Krasznabéltek (Szatmár m), Magyarlápos (Szolnok-Doboka m), Mezőkomárom (Veszprém m, 12—13), Nagyberezna (Ung m, állatv.), Nagypirit (Veszprém m), Patca (Somogy m), Regő (Tolna m), Sümeg (Zala m), Szászrégely (kirakóv.), Szerednye (Ung m), Zalaegerszeg (állatv.), Zsibó (Szilágy m, juhvásár).

13-án, szerdán: Alberti (Pest m), Ajparét (Szolnok-Doboka m), Alsóverecke (Bereg m), Csorna (Sopron m, állatv.), Devecser (Veszprém m, állatv.), Földes (Hajdu m), Kassa (állatv.), Keménd (Esztergom m), Korond (kirakóv.), Kur (Tolna m), Makó (Csanád m, állatv.), Magyarnemegye (Komárom m), Nemesetés (Zala m), Nyirmada (Szabolcs m), Pétervására (Heves m), Petrőd (Bács m), Szabadszentkirály (Baranya m), Székesfehérvár (állatv.), Szobránc (Ung m), Tiszavöd (Szabolcs m), Zsibó (Szilágy m, 13—14.).

15-én, pénteken: Aszód (Pest m), Csenger (Szatmár m), Felsőmocsolád (Somogy m), Gyula (Békés m, 15—16.), Kecskemét (Pest m, állatv.), Kerceliget (Somogy m), Királyháza (Ugocsa m), Koppányszántó (Tolna m), Kővárhosszúfalu (Szatmár m), Köveskál (Zala m), Mikes (Somogy m), Pálháza (Abauj-Torna m), Pátka (Fejér m), Rimaszombat (Gömör m), Tótszerdahely (Zala m), Varsány (Veszprém m).

16-án, szombaton: Celdömölk (Vas m), Csesztreg (Zala m), Endrőd (Békés m), Gálosvai (Somogy m), Gyula (Békés m, kirakodóv.) Iharosberény (Somogy m), Kibéd (Maros-Torda m, állatv.), Szegvár (Csongrád m, 16—17), Szőllősgyörök (Somogy m), Ujvidék (Bács m).

17-én, vasárnap: Abádszalók (Szolnok m), Csíkszereda (Csík m, állatv.), Kunszentmárton (Szolnok m), Szegvár (kirakóv.), Ujvidék (Bács m, kirakóv.).

Engedélyezzenek a magyar munkásságnak külön szervezetet Szlovákiában — mondta Esterházy János

Pozsonyból jelenti a *Bud. Tud.:* A szlovák parlament csütörtöki ülésén a szlovák dolgozó közösségről szóló törvényjavaslat vitájában a magyar munkások érdekképviseleti szerve érdekében *Esterházy* János is felszólalt és a következőket mondotta:

— Szociális állam vagyunk, a keresztény felebaráti szeretetet is valljuk, ezért természetes, hogy egyik legfőbb gondunknak a munkások védelmének, megfelelő ellátásának, életük és sorsuk biztosításának kell lennie. Eddig a helyzet az volt, hogy a szlovákoknak megvolt a szervezetük a munkások és alkalmazottak részére, megvan a németeknek is az Arbeitsfrontjuk, csupán mi magyarok nem tudjuk elérni, hogy dolgozóink helyzetét rendezzük, mert szakszervezetünk alapszabályait illetékes hatóságok mindezideig nem hagyták jóvá.

— Kifogásolnom kell a törvényjavaslatnak azt a rendelkezését, amely szerint azon nemzetiségi csoportok hozzátartozói, akiknek *nincsenek saját érdekvédelmi szervezetük,* önkéntesen tagjai lehetnek *a szlovák szervezetnek.*

— En a törvényjavaslatot el nem fogadhatom. Elfogadnám a törvényjavaslatot, ha abban olyan pótlás, illetve változás történne, hogy minden nemzetiségnek *joga van saját pártja keretében* ugyanolyan tagozódású munkaközösséget létesíteni, mint aminővel a szlovákok, illetve a Hlinka-párt rendelkezik. Semmiképpen sem nyugodhatunk bele abba, hogy a mi dolgozóink mintegy Vogelfrei-ek maradjanak, azért mert nincs magyar szakszervezet vagy nincs a magyar dolgozóknak munkaközösségük vagy pedig arra kényszerüljenek, hogy belépjenek *valamilyen más nemzetiség ilyen szervezetébe.* Már eddig is a magyar munkásnak elég hátránya volt abból, hogy a hatóságok húzták-halasztották a szakszervezeti alapszabályok jóváhagyását. Ezt egyes helyeken a magyarok ellen a legvisszataszítóbb módon használták ki, úgyhogy ártalmatlan, derék, szorgalmas munkásokat nem részesítettek ugyanolyan elbánásban, mint olyanokat, akik akár a szlovák, akár a német munkásszervezetben voltak benne. Nem adtak nekik drágasági segélyt, illetve járulékokat és ilymódon érezték velük, hogy bűnhődniök kell, mert hívek maradtak magyarságukhoz és nem léptek be nem magyar szervezetbe. Meg vagyok győződve, hogy ez nem egyezik sem az államfő, sem a kormány intencióival, mégis ilyen esetek előfordulását mindaddig nem lehet elkerülni, amíg a magyar dolgozók helyzete itt teljesen nem tisztázódik. Az állam konszolidálása is megköveteli ezt.

Esterházy beszéde végén arra kérte a kormányt, adja hozzájárulását a törvény módosításához.

Angliában rögzítették a bútorok és berendezési tárgyak árát

Lisszabonból jelenti a *Stefani:* Az angol kormány rendelettel szabályozta az új és a használt bútorok és más lakásberendezési tárgyak árát, közöttük az írógépekét, a rádiógépekét, a háztartási gépekét és a gyermekkocsikét. Ezeket a cikkeket az eddiginél magasabb áron csak külön felhatalmazással szabad árusítani. E rendszabályok célja főképpen az, hogy megfékezzék azoknak a használt tárgyaknak igen nagyarányú áremelkedését, amelyek új állapotban már nem kaphatók. *(MTI.)*

IRODAVEZETŐT kereszténYt, aki perfekt könyvelő, nagy gyakorlattal bir, adminisztrációban jártas. Intelligens, fiatal, gyakorlott, keresztény **TISZTVISELŐNŐKET** keres nagykereskedés. „Jobb fizetésre 8012" jeligére **Blocknerhez**, IV., Városház-utca 10.

Könyv
LEGUJABB
TÉRKÉPEK
OROSZ HADSZINTÉR
Az európai Oroszország 63×92 cm. . . . . P 1.50
VILÁGTÉRKÉP
A föld országai, 8 színben, 77x116 cm. . . . . P 3.60
CSENDES ÓCEÁN
10 kis melléktérképpel, 63x93 cm. . . . . P 1.—
FÖLDKÖZI-TENGER
a környező államokal, 65x116 cm. . . . . P 2.80
EURÓPA
Oroszország részletes térképével, 84×114, 8 szín . . . . . P 3.—
Ugyanaz 64×77 „ . . . . . P 1.50
AFRIKA
és a Földközi-tenger, 63x78 cm. P 2.—
BRIT SZIGETEK
és az európaiparlok, 63x88 cm. P 2.—
KÓKAI LAJOS
Budapest, IV., [illegible] 3
A. M. kir. [illegible] Térképészeti Int.
Az összes előzetes beküldése esetén, (bélyegben is) bérmentes szállítás.

Könyvekért,
sorozatokért **igen magas árat** fizetek (kifogástalan kötött példányokért)
100 kötet **Jókai** centenárium . . . . . 280.—
5 kötet **Málonyai:** Magyar nép művészete . . . 125.—
Révai lexikon 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21. kötetei, összesen hét kötetért . . . . 140.—
6 kötet **Uj lexikon** . 50.—
18 kötet **Brehm:** Állatok vil. (Gutenberg-kiadás) 110.—
2 kötet **Siklós:** Hangszereléstan . . . . . 15.—
Egyes könyveket is hasonló magas áron veszek.
ROZSNYAI KÁROLY könyvkereskedés, IV., Múzeum-krt 15

Könyvek, könyvtárak felbecsülését, rendezését vagy értékesítését elvállalom. „Bizalom 20659" jeligére kiadóba

Megvenném Révai lexikon
21 kötetét 280 P-ért, Jókai centenáriumi 100 kötetét 300 P-ért. Archeológiai vonatkozású művészeti könyveket, térképeket, 1800 előtti magas áron. „Könyvtár 657" jeligére a kiadóba.

Salgó fizet
Egy ember élveért (3 kötet) 10, Nabaért 8, Tildy latin szótárért 25, Winnetouért (6 kötet) 13 P-t. **Nagymező-u. 38.** T. 127-696. 276

ELADOM több, mint 150 kötetből álló, nagyrészt egészvászonkötésű
Ady-gyüjteményemet
Megtekinthető előzetes megbeszélés szerint. Telefon: **25-84-23.** 16

Alkalmi vétel!
21 KÖTET RÉVAI LEXIKON ELADÓ! Ára 320 P. Nagyon szép példány. Megtekinthető: Ehrenreich László, „Vigszinház" könyvesbolt, V., Szent István-körút 12. Telefon: 111-566. 401

KÖNYVBARÁT VENNE MAGÁNYOSTÓL SOROZATOKAT, LEXIKONT, STB. „GYÜJTŐ 92" JELIGÉRE KIADÓBA. 520

240 pengőt FIZETEK
centenáriumi Jókaiért
Veszek: könyvtárakat, egyes könyveket, lexikonokat, sorozatos munkákat minden mennyiségben. Házhoz jövök. Vidékre részletes jegyzék alapján árajánlatot teszek. **Ehrenreich László, „Vigszinház könyvesbolt", V., Szent István-körút 12. Tel.: 111-566.**

Mielőtt **könyveit**
bárkinek eladná, saját érdekében feltétlen irjon vagy telefonáljon
Fischer Sándor
könyvkereskedőnek. Vilmos császár-út 58. Tel.: 120-105. 671

Nem csak ígérem,
de fizetem is ezeket az árakat:
HITLER: Mein Kampf első német kiadás 1200 P;
JESCH: Elektrotechnika 12 P;
ROUSSEAU: Emil 7 P;
GALLSWORTHY: Hattyúdal 4 P;
REMARQUE: 3 bajtárs 4 P;
SZABÓ DEZSŐ-füzet 38-as szám 2.50 P;
FÉJA: Viharsarok 6 P;
MÁLNÁSI: Magyar Nemzet Története 10 P;
KOSZTOLÁNYI: Modern költők 8 P;
SHAKESPEARE: 6 kötet 20 P;
BAKTAY: India 10 P;
WELLS: Világtörténet 10 P;
és **minden egyéb könyveket,** könyvtárakat **MINDEN NYELVEN.** A legmagasabb áron vásárol a
Könyvelő Iroda,
Váczi-körút 119. Tel.: 355-202.

Különféle
Folyószámlakönyv
villamoson elveszett
Holián-u. 42. földszint 3. Jutalmat ad.

1834 körül született, róm. kath.
VÉGH CAROLINA
születési helye, illetve **keresztlevele** kerestetik, ki 1858 május 4-én kelt egybe Jaczkó Emánuel honv. főszámtanácsossal s 1903 márc 21-én temettetett el Bu-lán, farkasréti temetőben. Néhai Jaczkó Manó miniszteri tanácsos anyja volt. Nyomravezetőnek jutalom. Szíves tudósításokat „Családkutatás" címen a kiadóhivatalba. 317

Kötszövőgyár bérmunkát
VÁLLAL. Vigogne és gyapjúmellényeket, pulóvereket saját üzemében fel is konfekcionál. Készíti pamut- és műselyem szemfedőt, finom kötöttárut. „Prima bérmunka" jeligére kér választ a kiadóba. 316

Harmincéves, motorszerelő, vaseszterga-lyos nem árja munkatársat keresek, vidéki városban lévő bevezetett üzemembe és raktáramba
benősüléssel
„Becsületes" jeligére Patak hirdetőbe, Vilmos császár-út 29. 82

Gépüzem
(őskeresztény) **hadimunkát** is vállalna. „Összeköttetést honorálom 764" jeligére kiadóba kérem. 489

Felhívás.
Ügyfelem megvenni szándékozik Mihalik Sándornak Budapesten, IV., Vámház-körút 6. alatt folytatott textil- és divatáruüzletét. Felhívom a hitelezőket, hogy követeléseiket irodámban 3 napon belül jelentsék be, mert fenti időn túl igényeiket ügyfelem nem veheti figyelembe.
Dr. Gadó Béla
ügyvéd. Budapest, VIII., Népszínház-utca 22. 563

Hajlítható fatalpat gyártok
Jelige „Kaptafa után is"

SZIGORÚAN HIGIÉNIKUS
villanygép-masszázs
Csáky-utca 46. I. 1. 513

Autóbuszt,
üzemanyaggal rendelkezőt. 20—30 személyest, jó állapotban lévőt, állandóra bérelnék. „Rentabilis 867" jeligére kiadóba. 558

SZIGORÚAN HIGIÉNIKUS VIBRÁCIÓS
frissítő gyógymasszázs
Egyetem-utca 3. félemelet kettő.

Gyógymasszázs
naponta VI., Podmaniczky-utca 11. **első emelet hét** Főlépcsőház

Exportőrökkel
ÖSSZEKÖTTETÉST „KERESEK V."

Élelmiszer
PÓTANYAGOT, ELJÁRÁST „KERESEK 2053". 443

Lélekanalizis, grafologia
Kálmán-utca 14. III. 2/a. Este 7—9-ig. Levélbeni megkeresés is. 652

Úgy kell írni a hirdetést, ahogy az olvasó füle megszokta a beszédet. Ha az olvasónak gondolkodnia kell, mert nem ért valamit belőle, akkor rossz a hirdetés.

kör 6., 13. — Lapály-utca 5. — Lengyel-utca 14 — Limnova-tér 4. — Lipótvár-utca 10., 25., 34b. — Lőcsey-út 20b., 39., 40., 55a., 61., 73—75., 81., 82., 95a., 107, 121., 124 — Majolika-út 6., 9., 16. — Mexikói-út 28b., 30a., 32b., 34b, 42a., 42b. — Mindszent-utca 8., 9. — Mirtusz-utca 46., 65. — Miskolczy-út 28a., 60., 85., 91a., 100. — Mogyoródi-út 92., 96., 122., 131., 145 — Nagybecskerek-tér 9. — Nagy Lajos király-útja 19., 24., 129., 130., 150, 158., 161. — Nezsider-utca 14., 15., 16. — Nürnberg-utca 43, 45., 45., 48., 52., 55. — Ógyalla-utca 12. — Ond vezér útja 2b., 32., 58. —Ötvenes-utca 43., 45. — Öv-utca 92., 109., 111., 120. — Pálma-utca 1., 3, 4., 5., 6., 7., 13. (Hungária-körút 192., sarok). Pancsova-utca 4. — Paskal-utca 8a. — Pósa Lajos-utca 18., 35., 52. — Privigye-utca 4a. — Rákospatak-utca 82., 98a. Rákosszeg-utca 25, 26., 28. — Ráskay Lea-utca 18., 20., 22., 42., 46., 86. — Róbert Károly-körút 93. (Vágány-utca 17.). — Róna-utca 109., 123., 127, 129a., 129c., 165., 183., (Limanova-utca 2.), Róna-utca 207., 209. — Sashalmi-utca 9. — Savanykút-utca 4. — Semsey Andor-utca 2b., 8., 10., 12 — Stefánia-út 27a., 41a., 59. — Stubnyai-utca 16. — Szabács-utca 7. — Szabó József-utca 23. — Szatmár-utca 4., 40a., 93., 115a — Százszorszép-utca 12—14. (Újvidék-utca). — Szent Domonkos-utca 7., 8., 9., 18. — Szent Mihály-utca 6b., 17b., 19a., 22., 32b — Szent Tamás-utca 1., 15. (Újvilág-utca 5.). — Szeréd-utca 2. (Miskolci-út 61.). — Szigligeti-út 11b. — Szikszó-utca 9. — Szobránc-köz 2., 3., 4., 6. — Szobránc-utca 2a. — Szomolányi-utca 47. — Szugló-utca 4., 24., 72, 94., 29., 63. — Tallér-utca 6., 18., 28. — Tarsoly-utca 3. — Telepes-utca 1a., 22. 35a., 50., 51., 54—56., 96, 103. — Tengerszem-utca 24., 33., 53. — Torontál-utca 8b., 10., 41a. — Thököly-út 49, 53., 54., 55., 57a., 62., 68., 75., 77., 81., 83., 84., 86., 92., 98, 105., 156., 161, 171. — Törökőr-utca 16., 22., 47., 50., 53., 59., 63., 70. — Törökőr dűlő 32153/5. hrsz., 32154/7. hrsz. — Udvard-utca 9 — Újvidék-köz 10. — Újvidék-utca 21., 23. — Ungvár-utca 9. — Utász-utca 9. — Uzsoki-utca 32. — Vadvirág-utca 24. — Vágsellye-utca 5a. — Vágújhely-utca 13 (Cinkotai-út 117.). — Várna-utca 16. — Vezér-utca 96. — Zalán-utca 44., 51b. — Zászlós-utca 5. — Zoborhegy-tér 6a. — Gróf Zichy Géza-utca 8.

Ne vegyük meg a zsidók lakásberendezési, ruházati és háztartási tárgyait

Illetékes köröknek tudomására jutott, hogy a zsidók átköltöztetésükkel kapcsolatban egyes lakásberendezéseit, ruházati és háztartási tárgyaikat eladásra kínálják. Miután az 1600/1944. M. E. számú rendelet értelmében a zsidó áliai 1944. évi március 22. napja után kötött jogügylet, amellyel bejelentés alá eső vagyontárgyát másra átruházta, érvénytelen, továbbá mert hivatalosan nincs megállapítva. hogy az eladásra kínált vagyontárgy tényleg mentes-e a bejelentés alól, figyelmeztetünk mindenkit, hogy a zsidók tulajdonában lévő vagyontárgyak megvételétől vagy bármi módon való megszerzésétől tartózkodjék. Ezekkel az adásvételekkel kapcsolatban úgy az eladó, mint a vevő súlyos büntetésnek teszi ki magát.

Aki tudomást szerez árról, hogy zsidó bármely vagyontárgyát áruba bocsátja, azt a rendészeti hatóságnál jelentse be. (MTI)

Hogyan kell a zsidó házakba való költözésre lakást igényelni?

A Magyarországi Zsidók Szövetségének ideiglenes intézőbizottsága nevében Csergő Hugó dr. főjegyző közli, hogy a bizottság 216 körzetet alakított a főváros területén. Minden körzetben külön irodát állított fel a kiköltözni kényszerülő zsidó lakóknak a kijelölt zsidó házakba való beköltözése érdekében. Minden házban kifüggesztették az értesítést, hogy hol van az illetékes körzeti iroda.

Szombat estig mindenki bejelentheti igényét, hogy lehetőleg ugyanannak, illetve szomszédos közigazgatási kerületnek *valamely zsidó házban lakó, melyik hozzátartozójához vagy ismerőséhez kíván költözni.* Ezen a bejelentésen azonban az illető befogadó is tartozik igazolni hozzájárulását. Az írásbeli bejelentés annak a körzetnek irodájában nyujtandó be, ahová a bejelentő költözni kíván. Ilyen bejelentés természetesen később is tehető, de kívánatos, hogy az *lehetőleg szombat estig* megtörténjék. Az ilyen összeköltözéseket a bejelentés tudomásulvétele után az érdekeltek végre is hajthatják.

Azok, akiknek nincs módjukban, hogy rokonnal vagy ismerőssel költözzenek össze, forduljanak a lakóhelyük szerint illetékes körzeti irodához, ahol elhelyezésükre nézve megfelelő útbaigazítást kaphatnak.

A miniszterelnök tájékoztatta a MÉP-et a tegnapi klubestén

A Magyar Élet Pártja csütörtökön este akadémiautcai székházában igen nagy érdeklődéssel kísért klubnapot tartott. *Konkoly-Thege* Sándor földmüvelésügyi államtitkár előadást tartott a mezőgazdaság időszerű kérdéseiről. Az esti órákban még jobban benépesedtek a párt helyiségei. Nyolc óra tájban *megjelent a pártban Sztójay Döme miniszterelnök is.* A miniszterelnökön kívül ott voltak *Reményi-Schneller* Lajos pénzügyminiszter, *Jurcsek* Béla földmüvelésügyi miniszter, *Huszovszky* Lajos miniszterelnökségi államtitkár, *Kiss* Endre és vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály államtitkárok és még sokan mások, a párt országgyülési képviselői és felsőházi tagjai közül, nemkülönben gróf *Teleki* Béla vezetésével az Erdélyi Párt tagjai. *Sztójay* Döme miniszterelnök hosszabb időt töltött a pártban. *Részletesen tájékoztatta a párt egybegyült tagjait az időszerű politikai kérdésekről,* majd közvetlenül, szívélyes hangon elbeszélgetett a párt törvényhozóival. *(MOT)*

Eltemették a szerdai légitámadás budapesti áldozatainak első csoportját

Ma délután 4 órakor kísérték utolsó útjukra a rákoskereszturi temetőben a szerdai légitámadás áldozatainak első budapesti csoportját. A 162. parcellába kizárólag a légi terror áldozatait temetik. Szombat délután hantolják el az angolszász bombázók 75 halottját. A pestkörnyéki áldozatokat az ottani temetőkben helyezik örök nyugalomra.

Magyar-német kívánsághangverseny az Operában

Az Operaház csütörtökön délután magyar-német bajtársi műsorai keretében mutatta be Erkel Ferenc „Hunyadi László" című operáját. Az előadáson megjelent vitéz nemes *Vörös* János vezérezredes, a honvédvezérkar főnöke, vitéz *Béldy* Alajos vezérezredes, vitéz *Faragó* Gábor altábornagy, *Hász* István tábori püspök, *Remlinger* birodalmi vezérőrnagy. A polgári előkelőségeket vitéz [illegible] csa Mihály államtitkár *Zilahy-Schuss* Jenő külügyi sajtófőnök és sokan mások képviselték.

Kötelességteljesítés közben

Lapunk tegnapi számában azt írtuk, hogy *Móricz* Alajos 62 éves péksegéd a tegnapi bombázás alkalmával kíváncsiság áldozata lett. Ma délben szerkesztőségünkben járt *Móricz Alajos fia,* aki elmondta, hogy ódesapja parancsnoka volt egy óvóhelynek és nem a kíváncsiság áldozata lett, hanem *kötelességteljesítés közben lelte halálát.* Mint parancsnok ugyanis előbb mindenkit levezényelt az óvóhelyre és utoljára akart maga is levonulni. Mielőtt lesiethetett volna az óvóhelyre, a közvetlen közelben bomba esett le, amely Móricz Alajost darabokra szaggatta.

Holnap áll a statáriális bíróság elé a bércu cai gyilkos

A Magyarország jelentette, hogy Vácott elfogták *Csicseli* Mihály 21 éves géplakatost, aki két revolverlövéssel meggyilkolta a gellérthegyi Bérc-utcában *Péhl* István taxisoffőrt. A gyilkos a soffőrnél nagyobb pénzösszeget remélt és ezért fogott rá fegyvert. Mivel a fegyverrel elkövetett bűncselekmények a statáriális bíráskodás körébe tartoznak, a rablógyilkos a rögtönítélőbíróság előtt felel tettéért. A rögtönítélőbíróság Krayzell Miklós táblai tanácselnök vezetésével holnap délelőtt 9 órakor ül össze.

Harmincötmázsás kőkerekek megkezdték félmillió zsidókönyv őrlését

„Ezt az irodalmat ki kell tépni a magyar szellemi életből", mondotta vitéz Kolosváry-Borcsa államtitkár

Vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály államtitkár, a sajtóügyek kormánybiztosa, másfélhónappal ezelőtt rendeletet adott ki, melynek értelmében a zsidó szerzők müveit papírzuzdába kell beszolgáltatni és az így nyert papírt fontos ipari célokra kell felhasználni. A rendeletben érintett 2540 könyvtár, iskola, kaszinó, könyvkiadó, kereskedő már eddig is mintegy *20—22 vagón zsidó könyvet* juttatott el a 44 vidéki és a 14 budapesti körzeti székhelyen át abba a papírgyárba, mely tegnap kezdte meg *az eddig beszolgáltatott 447.627 kötet* péppézúzását.

Az ünnepi aktuson megjelent vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály államtitkár, kormánybiztos, *Duin* Elek miniszterelnökségi miniszteri tanácsos, *Gáspár* Jenő, a Sajtókamara igazgató főtitkára, Kurt *Brunhoff,* a budapesti német követség sajtóattaséja, továbbá számos magyar és külföldi ujságíró, akiket a papírgyár katonai és polgári vezetői fogadtak.

Az udvaron hatalmas szekerek sorakoztak, mindegyik tele volt zsidókönyvekkel. Kötésnélküli, kartonba, vászonba és bőrbe kötött zsidókönyvek várták sorsukat.

Az államtitkár beszéde

Miközben bent a zúzók a sajátságos papírszagot terjesztve dolgoztak, vitéz *Kolozsváry-Borcsa* Mihály államtitkár beszédet mondott az udvaron:

— Ezzel az ünnepi aktussal — mondotta — *egy félévszázados egészségtelen folyamat ér véget.* Az a folyamat, mely körülbelül Kiss Józseffel kezdődött meg a magyar irodalomban. Ő tette meg az első félig-meddig épkézláb lépéseket a magyar irodalomba való behatolásra, de ez a térfoglalás a magyar szellemtől mindig távol állt és mindig örökre *idegen* maradt. *Az a példátlan térhódítás,* melyet a zsidó szellemiség a zsidó könyvkiadóvállalatokon, nyomdákon és irodalmi intézeteken keresztül alig félszázad alatt elért, *a magyar olvasóközönségnek tekintélyes részét korlátlan befolyása alá.* Hogy a zsidó szellemi termékek kirostálása a kalmával *dzsungelbe nyúltunk,* azt legjobban hivatalom tudja bizonyítani, ahova naponta százával érkeznek jelentések a zsidó müvek elterjedéséről. Zsidó irodalmi müvekkel voltak tele a leányintézetek, a magyar iskolák, a hitbuzgalmi testületek könyvtárai. Voltak vidéki könyvtárak, melyeknek állománya közt 5—600 kötettel szerepeltek a zsidó szerzők. A március 19-iki események után *vált a tam* a könyvégető liberális oldalról annyiszor elítélt és barbárnak minősített szerepet, *mert ezt az irodalmat ki kell tépni a magyar szellemi életből.* Az ötszázezer zsidó könyv megsemmisítésével komoly nemzetgazdasági feladatot is teljesítünk, amikor a könyvek újból nyersanyaggá, *a magyar szellemi élet nyersanyagává válnak.*

Vitéz Kolosváry-Borcsa államtitkár rendelkezése *eddig 120 magyarországi és 35 külföldi zsidó író müveire* vonatkozik. Kívánatos lenne — mondta az államtitkár — ha minden magyar ember beszolgáltatná magánkönyvtárának zsidó müveit is vagy a gyüjtőhelyekre vagy a Zsidókérdést Kutató Magyar Intézetbe. Az államtitkár végül megemlékezett *Prohászka* Ottokárról és *Gömbös* Gyuláról, akik felvették a küdelmet a zsidó irodalommal.

Megindultak a kőkerekek...

A beszéd után *megindult az összes zúzógép:* harmincötmázsás kőkerekek alatt őrlődött a sok könyv. Két és fél óra alatt a vízzel locsolt három-négymázsányi könyv korpaszerű péppé változik, azután bekerül a finomítóba, hogy újra nyersanyag legyen belőle.

Vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály államtitkár *maga is bedobott* egy magyar és egy külföldi könyvet a zúzóba: *először Kiss József költeményeit.*

Mérgező anyagot szórtak le a muraközi határvidéken ellenséges repülők

A gazdák nem hajtják ki állataikat a legelőre

Nagykanizsa, június 16. A muraközi Miksavár határában ellenséges repülőgépek, legutóbbi berepülésük alkalmával, gyapotszerű mérgezett anyagot szórtak le a határvidéken, melyet azonban a szél a határontúli mezőkre sodort. A mezőkön legelő állatállomány közül a tehenek a füvel együtt fogyasztották az anyagból. Tíz tehén megdöglött, belsőrészüket vegyvizsgálatra küldték. Az eset fokozott óvatosságra inti a gazdákat.

A nagykanizsai járás főszolgabírósága jelentése szerint Gelse, Pölöskefő és Pötrete községek határában ugyancsak fehér forgács, illetve fagygyúszerű anyagot dobtak le mérgező anyaggal az ellenséges repülők. A határ oly fehér volt, mintha behavazott lett volna. A gazdák okulva a tapasztaltakon, állataikat nem hajtották ki a legelőre. Az ellenséges repülőgépekről sok magyarnyelvű uszító és lázító röpcédulákat szórtak le ezen a területen, amit a lakosság illetékes helyre szolgáltatott be.

Szabadka, június 16. Zentán ellenséges repülőgépekből hópehelyszerű anyagot szórtak a mezőkre, amelytől sok állat elpusztult. Az anyagot felküldték a vegyvizsgáló intézetbe. (MTI)

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK

BUDAPEST I.: 17.00 Sportközlemények. 17.10 Rossini: Hamupipőke, nyitány. 17.20 Csányi László csevegése. 17.35 Magyar népmuzsika. 18.05 Munkásfélóra. 18.35 Solymossy Lajos zongorázik. 18.50 Hirek. 19.00 Sinka István verseiből előad Eszenyi Olga. 19.15 Cigányzene. 19.35 II Simeon bolgár cár hetedik születésnapján. 19.45 A zsidókérdés Magyarországon. 20.00 Ünnepi hangverseny. 21.40 Hirek. 22.10 Hirek német nyelven 22.20 A rádiózenekar műsorából. 23.00 Azúrkék égbolt alatt. 23.45 Hirek.

BUDAPEST II.: 17.00 Hirek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven.

KISERLETI ADÓ: 17.30—18.30 Gondüző derü.

SZOMBAT

BUDAPEST I.: 6.00 Üzen az otthon. 6.35 Ébresztő. Torna. 6.45 Reggeli zene. 7.00 Hirek. Közlemények. 8.00 Hirek német, román, szlovák, ruszin és szerb nyelven. 8.30 A rádiózenekar műsorából. 10.00 Hirek. 10.10 Délelőtti muzsika. 11.45 Szülők iskolája. 12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz. Utána Melles Béla-zenekar. Közben 12.40 Hirek. 13.25 Időjelzés. 13.30 Honvédeink üzennek. 14.00 Cigányzene. 14.30 Hirek. 14.45 Mindenből mindenkinek. 16.00 Lorkovich Melitta zongorázik. 16.20 Szalonötös. 16.45 Időjelzés, hirek. 17.00 Puszta Sándor előadása. 17.15 Magyar zeneszerzők félórája. 17.45 Komáromi József Sándor elbeszélése. 18.00 Ütry Anna és Mindszenti István énekel. 18.40 Külügyi tájékoztató. 18.50 Hirek. 19.00 Német hallgatóinak. 19.35 Hangképek innen-onnan. 20.00 Rádiójáték egy felvonásban. 20.15 Chabrier: Habanera. 20.25 Szombaton este . . . 21.40 Hirek, versenyeredmények. 22.10 Hirek német nyelven. 22.20 Ki mit szeret? 23.45 Hirek.

BUDAPEST II.: 17.00 Hirek német, román, szlovák, ruszin és horvát nyelven. 17.30 Mezőgazdasági félóra.

KISERLETI ADÓ: 17.30—18.30 Gondüző derü.

LÓSPORT

SZOMBATI LÓVERSENYEK

A szombati lóversenyek főszáma a Villámdij lesz, amelyben *Derengő, Ditto* és *Bácsi* mérik össze erejüket. Amennyiben Derengő megismétli rekordját, amellyel ezen a távon nyert, nem kell tovább a nyerőt keresni. Bácsi munkában legjobbját futja, Ditto ugyancsak kitünő formában van. Igy a küzdelem izgalmasnak és érdekesnek igérkezik.

Jelöltjeink az egyes futamokra:

I. Zokszó—Azile—Vis major, II. Mikulás—Mangó—Bors, III. Kaláka—Frog—Unus, IV. Derengő—Ditto—Bácsi, V. Remete—Napsugaram—Mamiasz, VI. Tök Ász—A. B. C.—Zalán, VII. Kármentő—Csintalan—Zsellér, VIII. Ursula—Muskétás—Bob herceg.

SZINHÁZ és FILM

ÁRTATLANOK

Bemutató a Madách Színházban

Az új vezetés alatt álló, újjászervezett *Madách Színház* ma este mutatja be *Kádár* Lajos és *Solymosi* István *Ártatlanok* című háromfelvonásos színművét. A tegnapi sajtófőpróba után a kritikus kissé zavarban van: hasadást érez lelkében és nem tudja, milyen álláspontra helyezkedjék. Legyen egy a közönség köréből, aki a legidőszerűbb téma megrázóerejű lepergetése alatt vörösre tapsolta tenyerét, vagy az abszolut értéket keresve, félszemmel a dramaturgia, kortörténet, színjátszás és egyéb tényezők követelményeire is figyelve, alkalmazza a kritika tárgyilagos szigorát? Az első esetben — szubjektív megítéléssel — elragadtatással beszélhet a darabról és a friss benyomások hatása alatt nagy sikert jósolhat neki. A kritikus azonban — akinek egyik kezében mindig ott van a böllérkés — csóválja a fejét.

Az első antiszemita darab időszerűségéhez nem fér kétség. Maga a tény, hogy ilyen színmű helyet kapott a nemzetnevelés céljait most már komolyan vevő magyar színpadon, ünnepivé avatja a mai bemutatót. Rossz szolgálatot tennénk azonban a megújhodott magyar színjátszás ügyének, ha — az „ünneprontás" vádjától félve — nem mutatnánk rá a hibákra.

Beszéljünk először a darabról. Az *Ártatlanok* elgondolásban, az idegen fajtól megfertőzött magyar életből kivágott eleven eseménysorozatával, alakjainak pompás jellemrajzával *Kádár* Lajosnak, a kitűnő írónak a műve. A társszerző inkább a dramatizálás körül tevékenykedett. A színlap még *Dövényi Nagy* Lajos nevét is feltünteti, aki átdolgozta a művet. Az eredeti darabot a vitéz Endre László által — pestvármegyei alispánsága alatt — indított Faluszínpad hetvenszer játszotta olyan nagy sikerrel, hogy a fővárosból is sokan lerándultak megnézni. A cselekmény egy kis faluban játszódik le, a jellegzetes magyar faluban. Erlich Efraim, a zsidó szatócs pénzével, ravaszságával és lelkiismeretlenségével kezében tartja az egyszerű parasztokat, de befolyását érvényesíti a bíróválasztásban is. Üres váltókat írat alá a megszorult emberekkel és ezeket felhasználja ellenük, ha érdekei úgy kívánják. A fondorlatos behálózásban tevékeny része van fiának, a »doktor úrnak«, valamint a kaftános, pajeszos einkostársaknak. A falu tehetetlen, csak egy ember, *Tőzsér* Mihály, a szellemi ínségmunkás veszi fel a zsidókkal a harcot és leleplezi őket.

Mint írói mű, a darab megállja a helyét. Nagyszerűek a zsidó figurák, ezzel szemben a magyar paraszt rajzában sok hiba csúszott be. A felépítés körül is bajok vannak. A színészek játékáról is vegyes érzelmekkel számolhatunk be. *Tompa* Béla, *Bánhidy* László és *Ignáth* Gyula a darab főerősségei, megvesztegető élethűséggel alakítják a zsidó jellemeket. *Toronyi* Imre bírója kissé erőtlen. *Bacsányi* Paula alakítása nagyszerű parasztasszony, de ma már nem ilyenek a bírónék. *Kovács* Klára szerepeltetése nem indokolt ilyen nagyobb feladatnál. *Iványi* Zoltán szimpatikus, tehetséges fiatal színész, de nem tudja kihozni a szerepében rejlő erőket. *Kardoss* Géza epizódalakítása élményszámba megy. *Puskás* Tibor is remekelt a részeges parasztlegény szerepében. Elismeréssel kell adóznunk még *Szakáts* Zoltánnal, *Dinnyéssy* Juliskának, *Berky* Józsefnek, *Egyed* Lenkének, *Szalkai Hojkó* Ferencnek. Utolsónak hagytuk a darabban szereplő *Zentai* Anna akadémiai növendéket, aki parányi szerepében túltett a vezető szerepeket játszó színésznőkön. A rendezés *Kardoss* Géza kitűnő munkája, a díszleteket *Bercsényi* Tibor tervezte.

Miklóssy Lajos

TÖRÖK ILONA

játssza az Erzsébetvárosi Színházban Erdélyi Mihály „Cserebogár, sárga cserebogár..." című operettje egyik fontos szerepét. A tehetséges fiatal színésznő, aki az Éjféli gyors, a Lajtőn és egyéb filmekben játszott, Honthy Hanna, Csortos Gyula, Fejes Teri, Somogyi Nusi, Bilicsi Tivadar, Kertész Dezső, Rév Erzsi, Csányi László és Miklós Lívia együttesében lép fel.

A Pest mozi pénteki, szombati és vasárnapi látogatóit megajándékozza Szörényi Éva, Somlay Artúr és Nagy István dedikált fényképeivel. Az említett három művész játssza a főszerepeket a Pest moziban színre kerülő Benedek ház című Hausz Mária-filmben.

Délelőttönkint csökkentett energiával sugároz a rádió

A Magyar Rádió június hó 16-tól, péntektől kezdődően hétköznaponként, további intézkedésig reggel 8.30 perctől 9.30 percig csökkentett energiával sugározza műsorát. Amennyiben ezalatt az idő alatt légvédelmi riasztásra kerülne sor, a riasztójelzést a rádió teljes energiával fogja sugározni.

Operettújdonság Kassán

A kassai Nemzeti Színház operettbemutatót tartott Bohémtanya címmel. Az újdonságot, melynek igen nagy sikere volt Kiss Ilona, Bán Ibolya, Földessy Lilla, Márkus Lajos és Károlyi Vilmos főszereplésével, Szemerjai D. Tibor és Kőrössy Zoltán társulatának egyik vezető tagja, Selmeczy Mihály írta.

Hlatky Edit bravúrja

addig újrázott a hadikórházban, míg „végkimerült"

Az egyik hadikórházban előadást rendeztek a magyar és német sebesültek részére. A szereplő művészegyüttesből legnagyobb sikere Hlatky Editnek, a tehetséges táncos-énekes színésznőnek volt. A katonák többször megismételtették vele a számokat s a művésznő addig újrázott, míg ájultan esett össze. Nyomban első segélyben részesítették s a német kórházparancsnok vitte haza az esés következtében megsérült színésznőt, aki három napig nem vehetett részt a filmfelvételeken, sem a Hungária Parkban.

A Radius vasárnap délelőtt 11 órakor a bombakárosultak javára rendezi meg az Ez történt Budapesten című film előadását. Muráti Lili és Hajmássy Miklós, a két főszereplő az előadás előtt autogrammot ad.

Színházak műsora

OPERA: Nincs előadás. — **NEMZETI:** Péter (K., 2., ½6). **VÍG:** Nem értünk a fiatalokhoz (6). — **ÚJ MAGYAR:** Ő felsége, a mama (½6). — **FŐVÁROSI OPERETT:** Luxemburg grófja (½6). — **ANDRÁSSY:** A pénz nem boldogít (6). — **JÓKAI:** Párosan szép az élet (¾7). — **NÉPVARIETÉ A SPORTCSARNOKBAN** (297—842, 297—843): Cirkuszi műsor (6). — **BÁBSZÍNHÁZ:** Angyalt vettem feleségül (6). — **MŰSZÍNKÖR** (csak vasárnap): Gyöngyvirágos huszárcsákó (3, 5, 7).

A többi színház ma nem tart előadást.

Mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap.

ADRIA (353—707): Bécsi melódiák. (3 5 7; V U 11 és 1-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): Bolondos család. (1/44 5 7; V U 11 1/42 3 5 7.) — **ANDRÁSSY** (124—127): Édes ellenfél. (3/4 1/46 1/48.) — **ATRIUM** (153—034, 154—024): Magyar sasok. (1/44 1/46 1/48; Sz V Ü ½2-kor is.) — **BARLANG** (422—722): Jómadár. (1/42 1/44 1/46 1/48.) — **BAROSS** (149—510): Két lány az utcán. (3 5 7; V 11-kor is.) — **BELVÁROSI FILMSZINHÁZ** (384—563): Eltitkolt szerelem. (1/44 1/46 1/48; V ½2 1/43 1/44 1/45 1/46 1/47 1/48.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): Rendőrkutyák. A lombikok titka (kultúrfilmek). Rajzos híradó Tivoliról. Magyar, Ufa- és Európa-híradók. (Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN** (225—003): Első csók. (3 5 7; V U 1-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): Trópusok hőse. (1/44 1/46 1/48; V U 1/42-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: A két örömapa. — **CAPITOL** (134—337): Örök küzdelem. I. rész: Élni akarunk! (1 3 5 7; V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (133—988, 339—584): Ítél a folyó. (3 5 1/48; V 11-kor is.) — **CSABA** (146—040): Első csók. (3 5 7; V U 11 és 1-kor is.) — **DAMJANICH** (425—644): Trópusok hőse. (3/44 1/46 1/48; V U 1/42-kor is.) — **DEÁK** (121—343, 125—952): Kirándulás az alvilágba. (1/44 1/46 1/48; szombat 1/42-kor; vasár- és ünnepnap 11 órakor is.) — **DUNA** (111—994): Első csók. (3 5 7; V U 1-kor is.) — **ERZSEBET** (222—401): Félvér. (11 1 3 5 7.) — **FORUM** (186—707: Örök küzdelem. II. rész: Isten veled, Kyra! (6 5 7; V Ü 11-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): Borcsa Amerikában. (1/44 1/46 1/48; V U 1/42-kor is.) — **HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): Liguriai partvidék. Vadász, védd a vadat (kultúrfilmek). Rajzos híradó Tivoliról. Magyar, Ufa- és Európa-híradók. (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — **IPOLY** (292—626): Tonelli. (1/44 1/46 1/48; V 1/42-kor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): Sárga rózsa. (3 5 7; V Ü 1-kor is.) — **KAMARA** (423—901): Cseresznyevirág. (1/412 1/42 1/44 1/46 1/48.) — **KORZÓ** (182—818): Ez történt Budapesten. (3 5 7; Sz 1; V Ü 11-kor is.) — **KULTUR** (188—120): Féltékenység. (1/44 1/46 1/48; V Ü 1/42-kor is.) — **MESEVÁR** (114—502): A látszat csal. (1/44 1/46 1/48; V Ü ½2-kor is.) — **NEMZETI APOLLÓ** (222—002): Sportkirály. (3 5 7; Sz 1; V Ü 11 és 1-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): Körhinta. (1/44 1/46 1/48; Sz V Ü ½2-kor is.) — **OMNIA** (130—128): Ez történt Budapesten. (3 5 7; Sz 1; V Ü 11 és 1-kor is.) — **OTTHON** (146—447): Trópusok hőse. (1/44 1/46 1/48; V Ü 1/42-kor is.) — **PÁTRIA** (145—673): Rákóczi-induló. (10 1/412 1/42 1/44 1/46 1/48; Sz 11 3/42 1/44 1/46 1/48.) — **PEST** (221—222): Harmadik hétre prolongálva! Benedek-ház. (1/412 1/42 1/44 1/46 1/48.) — **PETŐFI** (428—478): Ilyen a feleségem. (3 5 7; V Ü 1-kor is.) Vasárnap délelőtt 11-kor: Szélvészkisasszony. — **RADIUS** (122—098, 120—564): Ez történt Budapesten. (1/44 1/46 1/48; Sz 1/42; V Ü 11-kor is.) — **RAKÓCZI** (426—326): Szüts Mara házassága. (11 1 3 5 7.) — **SCALA** (114—411): Második hétre prolongálva! Számüzöttek. (1/44 1/46 1/48; Sz V Ü 1/42-kor is.) — **SZEKELY** (226—425): Botrány. (1/412 1/42 1/44 1/46 1/48.) — **SZITTYA** (111—140): Tizennegyedik hétre prolongálva! Csodarepülő. (1/44 1/46 1/48; Sz V Ü ½2-kor is.) — **TINÓDI** (225—602): Keresztúton. (1/44 1/46 1/48; Sz 1/42; V U 11 és ½2-kor is.) — **TOLDI** (224—443): Trópusok hőse. (10 3/412 1/42 1/44 1/46 7; V Ü 1 3 5 7.) — **TURÁN** (120—003): Trópusok hőse. (1/42 1/44 1/46 1/48; V Ü 11-kor is.) — **ÚJBUDA** (268—999): Első csók. (1/44 1/46 1/48; V 1/42-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): Második hétre prolongálva! A nagy út. (3 5 1/48; V Ü 11-kor is.)

A SVÉD FILMGYÁRTÁS BÜSZKESÉGE:

Félvér

újra látható

kizárólag

Erzsébet mozgó

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

Műrostmentes női ballonkabát végig béleive **P 478·82**
Sportöltöny P 346 18
NÁDOR RUHA
Budapest, V., Nádor-utca 2.

Gyermekkocsit megbízhatót a készítőnél, **„FAVORIT"** Andrássy-út 77.

Mentse meg értékeit! LEGO ládáinak bélelését tűz, nedvesség és féreg ellen lakásán elvégeztetem. Tel. 8—2-ig: 344-681.

Gyermekkerékpárt vennék 5—6 éves leányka részére jó állapotban. Tel. 185-840. Müller. 9—2-ig.

Hátizsák vízmentes, óvóhelyre továbbá férfi- fiú- és női rövid és hosszú, műrostmentes ***short nadrágok*** férfi és nő ***olcsó öltönyök*** nagy választékban! ***Női ballonkabátok*** P 219.— árban. **Ordódy** ruházati cikkek Rákóczi-út 26. Tel.: 426-889.

Légóviztartályt jótállással házhoz szállítok. Hívható 2—6-ig: 493-323.

Sóltöztetés, szállítást 1—2 lovas kocsikkal vidékre is vállal SIPOS és LÁSZLÓ. Telefon: 428 031.

Újrendszerű **vakolt weekendház** télen-nyáron lakható, azonnal szállítható. Telep és iroda X., Kőrösi Csoma-út 39. T: 348-101

Légóládák 100×60×60 méretben, rendelésre egyéb méretben is kaphatók. VIII., Nagyfuvaros-utca 14. Asztalos üzem. Udvarban.

Hátizsák oldalzsák NOVÁK ANTAL-nál, XIII., Váci-út 47/c. (Elektromos Művek után az első megálló).

Bútorberaktározást vidéki nagy raktárunkban elszállítással vállalok. Telefon: 145-300, délelőtt 9—2-ig

355 G Orion **zenegépet** vagy hasonlót keresek bármely elfogadható árért. »Váltóáramú, alig használt« jeligére főkiadóba

Bútort, férfiruhát fehérneműt, cipőt **ma Márkus vesz** és legtöbbet fizet. Lujza-u. 18. T.: 134—027 hétk.

RAPID BOY áruszállítás. Kerékpár, tricikli, fakerék kapható. Javítás, T. 137-817

Költözködést helyben és vidékre 1—2 lovas kocsikkal, mindennemű szállítást napibérbe is, szakemberekkel, felelősség mellett vállalok. Telefon: 226-469.

Címirógépek ADMIRAL címirógépekkel 80% időt, munkát takarít meg, minden vállalatnál nélkülözhetelen az ADMIRAL cím- és lajstromírógép Bp., Kalocsai, IX, Thaly Kálmán-utca 56. Tel.: 135-169

Üveg és porcellán szakszerű csomagolását vállalja Farkas, V., Rothermere-utca 16

Horgászok figyelmébe! Mielőtt botot vesz, tekintse meg »Vív« törbotkülönlegességeinket. Horgászkellék, csalétek. Használt horgász felszereléseket magas áron veszünk. Horgászüzlet, V., Vilmos császár-út 42. szám.

Bőröndzárat minden mennyiségben veszek. Szenkovits, Almássy-utca 3., III. emelet 24.

Egyesült Gép- és Fémárugyárak Rt. Lőportár-utca 9—11. keres megvételre jókarban levő féltonnás **TEMPO vagy mástípusú teherautót**

Pomázon beköltözhető **családi ház eladó** Lászlovszki-u. 17. Tel.: 366-877.

Kertészetet bérbe keres Budapesten. Ajánlót díjaz MOLNÁR, Veres Pálné-utca 8.

Irodai munkában gyakorlott **tisztviselőt** (nőt) **perfekt gépíró és önálló könyvelőt** (nőt) keresünk mielőbbi belépésre. »Fémárugyár« jeligére, Árató hirdetőirodába, Erzsébet-körút 14.

HÁTIZSÁK, OLDALZSÁK CSAJKA KULACS **Molnár Gyula** VII., Károly kir.-út 3/c (sarokház). Telefon: 427-575.

Kisörssy **TEHERTAXI** Tel.: 292-791. V. Zápolya-u. 25.

Új tisztiruha nem műrostos, középtermetre eladó Luczay, József-körút 50. III. emelet, 9—12-ig.

Gyermekkocsik gyermekágyak legolcsóbban: Prohászka-gyárból, Gróf Zichy Jenő-utca 46. Fiók: Üllői-út 7.

Légóbőröndök légőládák minden méretben Szenkovits, Almássy-u. 3, III. 24

Precíziós önálló **szerszámkészítőt** jó fizetéssel állandó munkára felvesz Ökrös Sándor fémárugyár, Kispest, Lőcse-utca 7. sz.

Weekendházak gömbfából készülnek, télen is lakhatók, szétszedhetők. Megtekinthető: XIV., Vizakna-utca 8. — 68-as végállomástól 5 perc. VADÁSZ.

Hargita fabázak készen kaphatók. Miskolci-utca 84. Tel.: 496-065.

ELVESZETT egy foxlikutya, első ballába sérült. Megtalálója jutalomban részesül. I., Hegyalja-út 19. Fűszerüzlet.

Perfekt cottonharisnya **kettlizőnőket** és Cotton kötött Kalló-nonstop 51-es gépre azonnalra felveszünk. Glória harisnyagyár, XIV., Novibazár-tér 13.

Gúlasátort 1—2 személyes használtat vennék. Nagymező-u. 45., Mandel.

Őskeresztény házvezetőnőt keresek. Valaszt: »XII. kerület« jeligére Blocknerhez, Városház-utca 10.

Csodás rádiók érkeztek. Bicró—Kozmári műszeripar kft., IX., Lónyay-utca 33. Telefon: 185-252.

Kettős halálos ítéletet hozott a pestvidéki rögtönítélő bíróság

A pestvidéki törvényszéken *Mendelényi* László elnök vezetésével rögtönítélő bíróság kezdte tárgyalni *Halmi* István gyárimunkás és *Kiss* András cserepesmester lopási bűnügyét, akik azért kerültek a statáriális bíróság elé, mert *elsötétítés ideje alatt loptak*. A vádirat szerint 70 kiló burgonyát loptak egy pincéből. Ezt halmi 30 pengőért eladta és *a pénzt elmulatták* egy kocsmában, majd később betörtek *Dauda* István lakatosmester üzemébe és onnét *a munkások ruháit vitték el*.

A bíróság először Halmit hallgatta ki. A toprongyos külsejű, borostás arcú ember az elnök kérdésére elmondta, hogy a vádat megértette, de nem tudta, hogy statáriális rendelkezés alá esik tette.

— Társam nagyobb bűnös, — védekezett — ő vitt engem a bűnbe.

A továbbiakban előadta Halmi: Kissel megegyeztek, hogy másnap megosztoznak a reszelővágó műhelyből elvitt zsákmányon. Amikor rakodni kezdett a talicskára, Kiss megszökött, valószínűleg azért, mert *észrevette a közeledő légvédelmi rendőrt*, aki azután igazoltatta is. Kiss András is azzal védekezett, nem tudta, hogy ügyük az elsötétítés miatt statáriális bíróság elé tartozik.

— Ezt nem hiszi el magukmak senki. Az ilyen emberek jobban tudják hogy a statárium életben van az ilyen cselekményekre, mint a jogászok.

Kiss azzal folytatta vallomását, hogy ő kint vigyázott, mialatt Halmi a lopásokat elkövette.

— Maguk egyéb lopásokat is elkövettek még. Ezeket is előre megbeszélték? — kérdezte a tanácselnök.

— Igen, *állandó megállapodás volt közöttünk a betörésekre*. A lopott holmikat mindig eladtuk és a pénzt elköltöttük a kocsmákban.

A vádlottak kihallgatása után *Sáray* Rezső államrendőrségi detektív, *Juhász* László közrendőr és *Bajusz* András légvédelmi segédrendőr mondta el a vádlották elfogatásának történetét. Halmi az igazoltatáskor azt állította, hogy a talicskán lévő dolgokat Soroksáron kapta munkaadójától. Ezt azonban nem tudta igazolni, mire előállították a rendőrségre ahol a reggeli órákban beismerte a betöréseket.

A bíróság kihallgatta még *Tsuda* István reszelővágómestert, akinek műhelyéből körülbelül 60 pengő értekű ruhaneműt loptak el. *Kenyeres* Lajos magántisztviselő vikendházának kifosztásáról vallott; neki 150 pengő kárt okoztak. *Fromm* Vendel kőművesmester felesége és *Somogyi* Sándorné gépmunkásnő elmondta, hogy a vádlottak előzőleg hozzájuk is betörtek.

Az elnök ezután megkérdezte a károsultaktól:

— Kívánják a vádlottak megbüntetését?

— *Nem, nem kívánjuk*, — hangzott szinte egyöntetűleg a válasz.

A törvényszéki orvosszakértők véleménye szerint sem Halmi, sem Kiss nem szenved elmebetegségben.

Szakolczay Lajos ügyész vádbeszédében mindkét vádlottra a legszigorúbb büntetés kiszabását indítványozta, míg védőik: *Martini* László és ifj. *Nagy* Béla irgalmas ítéletet kértek. A bíróság ezután tanácskozásra vonult vissza. Majdnem egyórás tanácskozás után hirdette ki Mendelényi László a rögtönítélő bíróság ítéletét, amely szerint *egyrendbeli lopás büntettében, mint tettestársakat találták bűnösnek a vádlottakat s a törvényszék ezért Halmit is, Kiss Andrást is halálra ítélte.*

Az ítélet indokolása szerint *a vádlottak beismerték*, hogy az elsötétítés ideje alatt betöréses lopást követtek el. Az érvényben levő rendkívüli rendelkezés szerint ez a bűncselekmény a legszigorúbb büntetéssel sujtandó, amelyet a rögtönítélő bíróság meg is hozott. Az elítéltek és védőik ezután *kegyelmet kértek*. A bíróság kegyelmi tanáccsá alakult át, amelynek határozata azonban nem kerül nyilvánosságra. Halmit és Kisst a szuronyos fogházőrök visszakísérték celláikba.

NAGY SIKERI NAGY SIKERI
DALMADY ERZSI énekel
Gáspár Lajos és fiai cigányzenekara muzsikál
a FLÓRIÁN KÁVÉHÁZ-ban
Margit-körút 40 Telefon 151-888. Záróra után villamos összeköttetés

A kormányzó úr kihallgatáson fogadta Papen nagykövetet

A Magyar Távirati Iroda jelenti:
A Kormányzó Úr Őfőméltósága szerdán a déli órákban kihallgatáson fogadta Franz von Papen törökországi német nagykövetet, aki átutazóban van Magyarországon. A kihallgatást követőleg Papen nagykövet a Főméltóságú pár vendége volt villásreggelin.

Mától kezdve este 11 órakor van a záróra

A hivatalos lap mai száma közli a kormány ma életbelépett rendeletét *a nyilvános étkező- és szórakozóhelyiségek zárórájának újabb szabályozásáról*.

A rendelet szerint a vendéglőket, kávéházakat, kocsmákat, italmérő és más hasonló üzleteket (cukrászda, kifőzde, kávémérés, büfé, espresso, stb.) továbbá az egyesületek (szövetség, klub, kaszinó, társaskör, stb.) helyiségeit, végül a nyilvános szórakozóhelyiségek közül az éjjeli mulatókat *legfeljebb este 11 óráig szabad nyitva tartani*. Ezeket a helyiségeket reggel hat óra előtt kinyitni nem szabad.

Az előbb nem említett szórakozóhelyiségekben (színház, kabaré, mozgófényképüzem, cirkusz, hangversenyterem stb.) az előadást, továbbá a rendőrhatóság részéről esetleg engedélyezett bárminő összejövetelt (közgyűlés, tánctanítás, sportoktatás, mulatság, stb.) este ½10 óra előtt olyan időpontban kell befejezni, hogy az illető helyiség este ½10 órakor kiürítetten be legyen zárva.

A pályaudvari vendéglők zárórájának és nyitását az érkező és induló vonatok figyelembevételével az elsőfokú rendőrhatóság (Budapesten az államrendőrség budapesti főkapitánya) állapítja meg.

A rendelet kihirdetése napján, azaz csütörtökön lép hatályba.

Az elsötétítés kezdete Budapesten 21 óra 30 perckor

Fényes nappal kifosztottak egy belvárosi divatüzletet

Tegnap délután a Mária Valéria-utca 7. számú házban *Kundmann* Rezső úridivatáru kereskedésében megjelent két férfi, egy elegánsan öltözött alacsonytermetű, feketehajú molett nő társaságában. Az egyik férfinál hatalmas disznóbőr táska volt, amelyet az üzletbe belépve az ajtó mellé tett le. A másik férfi az előzékenyen elébe siető kereskedőnek azt mondotta: egészen különleges minőségű inganyagot szeretne vásárolni. *Kundmann* Rezső mutogatni kezdte árukészletét, de az igényes vásárló kijelentette, hogy még finomabb minőségre gondolt. Eközben társa és a fekete nő a pult mellett leültek. A kereskedő azzal, hogy még raktáron van svájci áruja, az üzletből nyiló raktárhelyiségébe vezette vevőjét, ott villanyt gyujtott és kirakta a legfinomabb svájci puplin anyagokat és újra megkezdődött a válogatás. Amikor a kényes ízlésű vevő néhány véget vásárlásra alkalmasnak ítélt, a kereskedő félre fordult a méterért. Ebben a pillanatban a fiatalember megragadta őt, *belökte a raktárral szomszédos kis irodahelyiségbe, rázárta az ajtót s azután felnyalábolva a kitett értékes textilárut, kifelé rohant*. A kereskedő az üvegfalon át annyit látott, hogy odakint a boltban a másik férfi és a nő már a táskába csomagolják a pulton hagyott árut. Utána mind a hárman elmenekültek.

Egy óra mulva tért be az üzletbe ifjabb *Kundmann* Rezső, a kereskedő fia, aki rögtön észrevette, hogy az üzletben valami történt, az üres polcok és az elhagyott üzlet keltette fel gyanúját. Apja segélykiáltásait hallva, talált rá az irodában *Kundmann* Rezsőre. A fiatal *Kundmann* éppen a Vöröskereszt központjában járt, ahol a keleti fronton elhúnyt testvéröccse lelkiüdvéért rendelt engesztelő szentmisét és másik fronton lévő fivére után érdeklődött. Apjával együtt számba vette a kárt, ami *több mint tízezer pengő*, majd a rendőrségre sietett és elpanaszolta üzletük kifosztását.

Kundmannék két évvel ezelőtt alapították úridivatkereskedésüket s alaptőkét a keresztény kiskereskedők árubeszerzési alapjától kaptak. Üzletük azóta kitünően prosperált, előkelő vevőik vannak. A fiatalabb *Kundmann* emlékszik rá, hogy három nappal előbb az a nő, akiről apja pontos személyleírást adott, valamit vásárolt üzletükben, valószínűleg ekkor tartott terepszemlét. A rendőrség széles körben indította meg a nyomozást az üzletfosztogatók kézrekerítésére.

5000 embert fogadott kihallgatáson a pápa

Vatikánváros, szeptember 24. *(Stefani.)* XII. Pius pápa szerdán több mint 5000 embert fogadott kihallgatáson, akik között mintegy ezer fiatal házaspár volt. A pápa áldását adta a pápai fogadótermekben elhelyezkedett minden egyes csoportra és többekkel beszélgetésbe bocsátkozott, akik tanácsért vagy segítségért fordultak hozzá. A kihallgatás négy óra hosszat tartott. *(MTI)*

ŐSZI LAKBERENDEZÉSI ÉS HAZTARTÁSI VÁSÁR
Budapest—Városliget Október 1—12
500 kis- és középipari vállalat bemutatója
Külön kiállítások:
„Kémelhárítás“
„A szovjet frontról“
„A jövő Budapestje“
1.50 pengő helyett
1.-P-ért kedvezményes jegyek kaphatók
Pest-Magyarország Utazási Irodájánál, VII., Erzsébet-körút 7. Tel.: 422-985
STADIUM József-körút 5. Tel.: 140-000.
KULTUR Petőfi Sándor-u. 16. Tel.: 189-999. fiók: Teréz-krt 2/4. Tel.: 220-102.
IBUSz JEGYIRODÁIBAN:
Vigadó-téri főiroda: Tel.: 18-13-74. — *IBUSz* könyvkereskedés, Váci-utca 2. Tel.: 18-16-40. — *MAVAUT:* Mussolini-tér 7. Tel.: 42-43-43. — *Autobus-Tours:* Vörösmarty-tér 7. Tel.: 18-65-44. — *MEFHOSz* utazási iroda: IX., Ferenc-körút 38. Tel.: 18-72-74.
továbbá a Magyar Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete minden árudájában és fenti irodák összes kirendeltségénél és bizományosánál.

Óriási siker! 7 hetes premiersiker után folytatja diadalútját a
KADÉTSZERELEM
Kizárólag: Kamara Előadások: 11, ½2, ¼4, ½6, ½8

HIREK

— **BEFIZETÉSI LAP AZ OKTÓBER 1-I LEJÁRATOK MEGÚJÍTÁSÁRA.** Vidéki előfizetőink lappéldányaihoz, amennyiben előfizetésük október 1-én lejár, ma befizetési lapot mellékelünk. Kérjük előfizetőinket, hogy a megújításra szánt összeget mielőbb adják fel, nehogy a lap küldésében fennakadás legyen.

— **A MAGYAR EGYSÉG**, a teljes összefogás mellett való megnyilatkozás volt Szováta község és fürdő országgázlóavatása. *Martri* Ágoston főjegyző, *Tamás* László, *Budaváry* László EONB tanácstag és *Domokos* János bíró beszélt az avatáson.

— **SZÁZ ÉPÜLETET BONTANAK LE Newyorkban, hogy hozzájuthassanak a beépített vasszerkezetekhez és a vízvezeték ólomesőveihez. A legelsők között lesz a 22 emeletes Hudson Towers, amelyet 1924-ben építettek 5 millió dollárért.** *(MTI)*

— **ARANYMISÉJÉT** most mutatta be Apátfalván a csanádi egyházmegye nagyprépostja, *Raskó* Sándor pápai prelátus.

— **A JERUZSÁLEMI NAGYMUFTI 100.000 kuna alapítványt tett a szarajevói mohamedán egyesületetnél jótékonycélokra.**

— **ELAPADT A TANYAI KUTAK VIZE** a nagy szárazságtól a szegedi tanyavilág egyrészén. Ezért a közelmultban négy artézikutat fúrtak, de még további 36 artézikutat fúrnak.

— **ÉVI 38 MILLIÓ LITER BENZIN és 15.000 gumiabroncs megtakarítását reméli a washingtoni hadügyminisztérium szállítási hivatala a 7000 newyorki taxi egyharmadának üzemen kívül helyezésétől.** *(MTI)*

— **A DEBRECENI TUDOMÁNYEGYETEM** szeptember 26-án tartja rector magnificusát, tanácsát beiktató és az idei tanévet megnyitó közgyűlését.

— **SZTRÁJK TÖRT KI Anglia egyik legnagyobb hajógyárában, a Vickers Armstrong cég barrow-in-furnessi gyárában.**

— **MÁSODSZOR VIRÁGZIK** az orgona egy dunapentelei gazdálkodó kertjében. Ebből hosszú őszt jósolnak.

— **CSAK AZ ANYAKÖNYVVEZETŐ ELŐTT KÖTÖTT HÁZASSÁG ÉRVÉNYES Ukrajnában a most bevezetett új házassági jog szerint. Férfiak csak 18., nők csak 16. évük betöltése után köthetnek házasságot. A zsidókkal való házasulás tilos. A házasságot csak német törvényszék bonthatja fel.** *(NST)*

— **A LEVEGŐBE REPÜLT** egy nagy lőporraktár, mint Madridból jelentik, La Corunában. Egy ember meghalt, 72 megsebesült. *(MTI)*

— **MEGTILTJA A ZSIDÓK BEVÁNDORLÁSÁT a bolíviai képviselőház által most elfogadott törvényjavaslat.** *(MTI)*

— **A JÁSZÓVÁRI PREMONTREI KANONOKRENDBEN** a következő személyi változások történtek: Jászóvárában *Szolcsányi* Félix konventuális, Leleszen *Borcsányi* Ákos alperjel és plébános, Váradszentmártonban *Telepy* Marcell váradhegyfoki alperjel és plébános, Gödöllőn *Bernáth* Kálmán hittanár, *Racz* Gergely óraadó tanár, Kassán *Agoston* Godelfried óraadó tanár és konviktusi prefektus, Budafokon *Szabadka* Medárd hittanár és ifjúsági hitszónok, Nagykapocson *Majthényi* Dezső plébános lett. *Lehmann* Leó és *Hutós* Pongrác tanulmányi kiküldetést kapott Rómába.

— **ÖTVEN SZÁZALÉKKAL FELEMELTÉK a vasúti fuvardíjakat Egyiptomban.**

— **ELVESZTETTE** munkaadója 80 fillérjét és félelmében a Tiszába ölte magát *Cseh* Etelka 15 éves csongrádi varrólány.

— **MEGINT ELTŰNT egy amerikai haditudósító. Eddig nyolc amerikai ujságíró esett el, 18 megsebesült, 58 fogságba esett, 15-öt internáltak.** *(MTI)*

— **NAGYSZABÁSÚ** katonai díszszemle volt tegnap délelőtt Stockholmban a király, a trónörökös és a hadseregfőparancsnok előtt. Az uralkodó átadta az új zászlókat a légvédelmi tüzérezredeknek. *(MTI)*

— **BURMÁBAN MEGTILTOTTÁK a japánok az ópium eladását és eltörölték az angol hatóságok által az ópiumkereskedésre kiszabott adót.** *(MTI)*

— **GYÁSZROVAT.** *Réti* L. Pál szerda éjjel 80 éves korában Budapesten elhúnyt. Péntek délután ¾3 órakor temetik a rákoskeresztúri temetőben.

— **A LUKÁCSFÜRDŐ** pénztárai gyászeset miatt pénteken délben 12 órakor zárnak.

x **FELHÍVJUK** a hölgyközönség figyelmét egy új sikerre a Havas László-szalon (Deák Ferenc-u. 15.) őszi és téli kollekciójára.

SZINHÁZ és FILM

MÁRIA FŐHADNAGY

Bemutató a Fővárosi Operettszínházban

Ma este mutatja be a Fővárosi Operettszínház Szilágyi László posthumus művét, a *Mária főhadnagy*-ot, amelynek zenéjét *Huszka* Jenő szerezte. *Fényes* Szabolcs, az Operettszínház új igazgatója, ezzel az első bemutatójával azt bizonyítja, hogy *valóban operett et akar játszani, ellentétben az elmult esztendők oprettszínházbeli produkcióival.*

A *Mária főhadnagy* ismert, romantikus történetet dolgoz fel: *miképpen csapott fel huszárnak egy osztrák tábornok nevelt leánya, hogy bebizonyítsa szerelmének, a kossuthista, bővérű jurátusnak szíve legószintébb gerjedelmét.* Ebbe a témába belefér minden: hazafiság, jókedély, romantika, fény, mulatság, tömeg, pompa, móka, háború, divat és szerelem. *És benne is van minden.* A *Mária főhadnagy Szilágyi* László legjobban sikerült műve. A témát át meg át szövi *Huszka* Jenő sok pattogó, andalító és sejtelmes melódiája. *Fényes* Szabolcs pedig két kézzel szórta szét a színpadon az igazi operette'őadás két legfontosabb kellékét: *a pénzt és a hivő lelkesedést.* Ez az előadás tudniillik a régi, forró operettsikerek emlékét idézi, sőt: ismétli. Kifogástalan, ragyogó, remek produkció, amely az első perctől az utolsóig leköti a néző figyelmét.

A *Mária főhadnagy* nagy sikerének első magyarázata természetesen a szereposztás, hiszen a színház igazgatója mindent elkövetett, hogy a »könnyű muzsa« e kivételesen szép bemutatkozása a magyar színpad legjobb erőinek közreműködésével történjék. A cimszerepet *Szeleczky* Zita, az oly régen látott *Szeleczky* játssza, ami már egymagában is komoly biztosítéka a sikernek. Aranyos, kedves, ellenállhatatlan egyénisége csupa szín, derű és mosolygás. *Mária főhadnagya* végtelenül szimpatikus. A másik női főszereplője az operettnek *Honthy* Hanna, ki szinte felülmulja önmagát Antónia szerepében. Az ő személye biztosítja különben az operett teljes hitelességét; abban a pillanatban, hogy a színpadra lép, megváltozik még a levegő színe is: csillogóbbá, fényesebbé válik minden. *Szeleczky* és *Honthy* közös jelenetei a Mária főhadnagy legszebb pillanatai.

A férfi hős az Operaháztól kölcsönkért *Sárdy* János. *Sárdy* énekesi erényeit nem kell dicsérnünk, hiszen operaházi mivolta önmagáért beszél. Inkább arról kell beszélnünk, hogy *milyen remekül sikerült első találkozása az operettel.* *Sárdy* érdekes színészi egyéniség, valami egészen különös íze van a játékának és beszédének. A népes férfigárdából ki kell még emelnünk *Solthy* György, a Kossuthot alakító *Földényi* László, a kitűnő *Fáy* Béla és *Palaky* Miklós, valamint *Szentiványi* Béla és az egyre fejlődő *vitéz Gozmány* György nevét.

A történet humoros vonalának sikere *Kiss* Manyi és *Latabár* Kálmán kezében van. *Kiss* Manyi ellenállhatatlan. Aranyos, szemtelen, vicces, mintha Walt Disney rajzolta volna. *Latabár* Kálmán fergeteges humora megint csak ezeregy ötlettel kábítja el a nézőt. Igen jó volt *Haraszti* Mici. *Pártos* Gusztáv maszkja enyhe túlzás, hasonlóképpen id. *Latabár* Árpád erőltetett »kardcsörtető« járása.

A rendezés, amely nagyvonalú és hibátlan, *Tihanyi* Vilmos érdeme. A káprázatos színpadi képeket *Bercsényi* Tibor tervezte. A színes, bonyolult és hatalmas táncjeleneteket *Horváth* Margit tanította be. Nagyszerűek a jelmezek; *Diósy* Antalné, *Nagyajtay* Teréz és dr. legenyei *Pintér* Viktorne tervei szerint készültek. A *Magyar Filmzenekart Endre* Emil vezényelte dicséretes mértéktartással.

Összefoglalva benyomásainkat a *Mária főhadnagy* az elmult évek legragyogóbb operettelőadása, vérbeli, igazi operett, amelynek igen nagy sikere lesz.

Hertelendy István

A Radius holnapi bemutatója

Holnap mutatja be a Radius filmszínház a Kolczonay Film legújabb svéd produkcióját, a Babylon című filmet, amely az idei szezón legnagyobb meglepetésének igérkezik. Az amerikai és francia hagyományokon nevelkedett svéd filmgyártás ebben az érdekes, izgalmas és változatos történetben a film igazi hivatása s megjelenési formája mellett tesz tanuságot. A mese valahol a mandsu határon, a dühöngő forradalom legvéresebb pillanataiban indul el, belesodorva egy embert az »álarcos« élet szörnyű bilincseibe. A mese másik szála Svédországból indul, a nyirfás, csendes tájból, ahol egy szőke lány várja a messzi Ázsiába vetődött vőlegényét. A két ember aztán Párisban akad össze, a »nagy kalandban. Itt mélyül el a film és itt válik azzá a csodálatosan szép hőskölteménnyé, amelyet nyugodtan nevezhetünk a fájdalom époszának, mert a Babylon végső tanulsága az, hogy minden elmúlik az életben, csak a fájdalom örök; a szép élet legfőbb záloga a kín, ez nemesíti az embert vissza a természethez, a fákhoz és a csendes hazai tájhoz.

A Babylon korszakalkotó film. Sigfried Siwerts írta, Alf Sjöberg rendezte, főszereplői pedig: Gerd Hagman, Arnold Sjöstrand, Georg Rydeberg, Anders Henrikson és Rune Carlsten. A Babylon zenéjét Miff Görling és Arthur Österwall szerezte.

Bécsi vér

A bécsi békekongresszus csillogó világába, az akkori császárváros jókedvű és táncoló forgatagába vezet Willy Forst legújabb filmremeke, a Bécsi vér című Wien-film, amely Strauss János hasonló című operettje nyomán készült és amelyben felcsendül a nagy bécsi zeneszerző számtalan, világszerte ismert melódiája, így többek között a Bécsi vér című keringő is.

Pataky Kálmán Kolozsváron

A *Kolozsvári Nemzeti Színházban* szeptember 29-én, *kedden* este *Pataky* Kálmán, a világhírű magyar tenorista vendégszerepel. Rossini *A sevillai borbély* című vígoperájában lép fel.

A Kisfaluly Színház pénteken este szinrehozza Erdélyi Mihály Aranysárga falevél című nagysikerű nyári operettjét, amelynek ez a 150. előadása lesz.

A király bolondja

Korzó

Victor *Hugo* és *Verdi* fantáziájának és melódiáinak köszönheti elsősorban létét ez a művészi szépségű film, amely végre bántó hibák nélkül, sőt dicséretes erények tömegével ébreszti életre *az igazi romantikát*, azt az andalító, szelíd bájt és sötét, induiatos mélységét, amely mint a fény és árnyék játéka hitelesíti a mesében élő figurák létét.

A király bolondja, a nagy csinytevő, ki hű őre és istápolója a királyi szerelmes kalandoknak, *a saját lánya törvénytelen nászával hull bele a tragédia fenekellen örvényébe.* Erről szól a film, amely a szezon legpazarabb kosztűmös filmje.

A bolond szerepében Michel *Simon*, a nagy francia jellemszínész, életének egyik legjelentősebb alakítását adja. Pompás színész Rossano *Brazzi*, ki a királyt személyesíti meg. A népes szereplógárdából ki kell még emelnünk *Solthy* György, a Kossuthot alakító *Földényi* László, a kitűnő *Fáy* Béla és *Palaky* Miklós, valamint *Szentiványi* Béla és az egyre fejlődő *vitéz Gozmány* György nevét.

Verdi feledhetetlen melódiáit az olasz operaszínpad két legnagyobb egyénisége, Benjamino *Gigli* és Toti *dal Monte* énekli a »mese alá«. *A király bolondja kifogástalanul szép film.*

A KADÉTSZERELEM ÚJ PREMIERJE

Az induló filmszezon első kirobbanó nagy magyar filmsikere a *Kadétszerelem* volt, amelyet *hét hétig játszott egyfolytában két premier filmszínházunk.* Most a *Kamara* filmszínház *második premierként műsorára tűzi a Kadétszerelmet*, a gondtalan fiatalságnak ezt a tüneményes, jókedvű filmjét, amelyben *Pataky*, vitéz *Benkő*, *Rajnay*, *Zsilley* Margit, *Hidvéghy* Vali, *Mihályi* Ernő, *Árpád* Margit és még sokan mások másfélórás gondtalan szórakozást, jókedvet biztosítanak a közönség számára. A *Kamara* naponta *öt előadásban játssza a Kadétszerelmet.*

Magyar est az olasz rádióban

Róma, szeptember 24. A római rádió szerdán este 22 óra 20 perces kezdettel magyar estet rendezett. Lina *Linari* előadóművésznő ismertette *Mécs* László költészetét és méltatta a költő érdemeit a magyar öntudat ébrentartása szempontjából a cseh megszállás idején. Ezután az előadóművésznő *Mécs* László több versét szavalta el olasz nyelven. Végül rámutatott arra, hogy *Mécs* László, aki katolikus pap, ugyanakkor magyar fajtájának lángoló szerelmese és ezt a két érzésvilágot harmonikusan tudja összeegyeztetni lelkében. Ezután Jolanda *di Maria Petris* magyar dalokat adott elő.

Felemelték a mozihelyárakat

A Magyar Mozgóképüzem Engedélyesek Országos Egyesülete és az Országos Magyar Mozgóképipari Egyesület közösen tartott ülésében *elhatározta a mozihelyárak felemelését.* A határozat szerint az ország valamennyi mozgófényképüzem engedélyese helyárait olyan mértékben emelheti, hogy *teljes teltházbevétele a régihez képest 20%-os többletet eredményezhessen;* mégis azzal a megszorítással, hogy az emelés a helyáresoportok *egyikénél sem haladhatja meg a 30%-ot.* A helyáremelés szabályszerű végrehajtásának ellenőrzése végett *a belügyminiszter a körrendeletet megküldte az ország valamennyi másodfokú rendőrhatóságának. A helyáremelés a jóváhagyás keltétől foganatosítható.*

Kőrössy Zoltán búcsúja Újpesttől

Kőrössy Zoltán kassai színigazgató prózai társulata egyhónapos vendégjáték után Hermann *Bahr Koncert* című vígjátékával búcsúzott *Ujpesttől.* A darab főszerepeit *Szederkényi* Ada, *Isaszeghy* Kornélia, *Mester* Tibor és *Simon* József játszotta. A társulat *október 3-án* kezdi kassai évadját.

Szondy Biri helyett Verő Erzsi. A Kamara Variété szerda esti előadásán a hirtelen megbetegedett Szondy Biri szerepét beugrással Verő Erzsi, az ismert fiatal színésznő vette át. Az ifjú művésznő már az első este nagy sikert aratott.

HIREK

ESŐ, SZÉL

A Meteorológiai Intézet jelenti március 10-én délben: A magyar medencében tegnap még mindenütt enyhe, tengeri eredetű levegő volt uralmon, ma azonban a nyugati megyéket hidegebb, szárazföldi eredetű levegőt szállító északi szél árasztotta el. A szélső keleti megyék kivételével mindenütt hullott eső.

Budapesten ma délben a hőmérséklet plusz 8 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 mm, mérsékelten süllyedő irányzatú.

Várható időjárás a következő huszonnégy órára: Erősödő szél. Sok helyen eső. A hegyeken részben havaseső és havazás. A hőmérséklet az ország keleti felében még enyhe marad, nyugaton csökken.

— **POSTAUTALVÁNY A MÁRCIUS 15-ÉN LEJÁRÓ ELŐFIZETÉSEK MEGÚJITÁSÁRA.** *Vidéki előfizetőink lappéldányaihoz, amennyiben előfizetésük március 15-én lejár, ma postautalványt mellékelünk. Kérjük előfizetőinket, hogy a megújításra szánt összeget mielőbb adják fel, nehogy a lap küldésében fennakadás legyen.*

— **KEITEL JUBILEUMA.** *Keitel* tábornagy tegnap ünnepelte negyvenéves szolgálati jubileumát. *Hitler* személyesen fejezte ki szerencsekívánatait.

— **LESZERELIK A BOLGÁR TARTALÉKOSOKAT. A bolgár hadsereg a tartalékos korosztályokat leszereli. Szófiai hivatalos közlés szerint az ország biztonságának védelme kizárólag a bolgár hadsereg feladata, a német csapatok pedig az egész Balkán békéjének biztosítására szolgálnak.**

— **ÉLETMENTÉS.** Egy francia gőzerejű bárka legénysége *Lorient* magasságában élete kockáztatásával megmentett négy német katonát, akik egy szerencsétlenül járt csónakon tartózkodtak. A német katonai hatóságok köszönetet mondtak a franciáknak.

— **A ROZSNYÓI PÜSPÖK IMAHADJÁRATA.** *Bubnics* Mihály rozsnyói megyéspüspök a böjti vasárnapi ájtatosságokat egyházmegyéje valamennyi templomában a fiatalság részére foglalta le. Pásztorlevelében közli, hogy imahadjáratot akar megvalósítani a béke és a hit elmélyítése érdekében, mert a gyermekek imája hathatós.

— **ZSIRDRÁGITÁS.** *Nigrinyi* Béla gyöngyösi hentest jogerősen 3 hónapi fogházra és 1000 pengőre ítélték, mert a megengedettnél drágábban árusította a zsírt.

— **ARAB—ZSIDÓ TÁRGYALÁS. Arab és zsidó megbízottak Tel-Avivban megvitatták az arab—zsidó közeledés problémáját.**

— **A TÖRÖK KÜLÜGYMINISZTER FIVÉRE.** Rusdi *Szaradzsoglu* Isztanbulban meghalt. A külügyminiszter Ankarából Isztanbulba utazott a temetésre.

— **SAJÁTKEZŰLEG GYILKOLT MEG 14 EMBERT.** A bukaresti rendőrség elfogta *Cretzu* George volt legionárius rendőrfőtisztet, aki beismerte, hogy a jilavai fegyházban őrzött politikusok közül tizennégyet sajátkezűleg gyilkolt meg. Résztvett a rendőrségen fogvatartott emberek legyilkolásában is.

— **FÖLDRENGÉS.** A Belgrádtól 230 kilométernyire lévő Kosovska Mitrovica városban tegnap este földrengés volt. Kár nincs.

— **LEVÁLTJÁK A MOSZKVAI FRANCIA NAGYKÖVETET. Vichyben úgy tudják, hogy rövidesen visszahívják Labonne moszkvai francia nagykövetet, akit a letűnt rendszer képviselőjének tekintenek. Pétain kormánya a maga eszmevilágához közelebb álló személyt kíván küldeni a kényes moszkvai állomáshelyre.**

— **ROMÁN ÉPÜLETFÁT KAPOTT A SZOVJET.** A *Szovjet-Unió* és *Románia* között létrejött kereskedelmi szerződés keretében elindult az első áruszállítmány *Romániából*, moldvai épületfát küldtek.

— **A BUDAI EVANGÉLIKUS MÁRIA DOROTTYA NŐEGYLET** tegnap névadójának, *Mária Dorottya* főhercegasszonynak emlékére ünnepet rendezett a bécsikaputéri templomban. Ünnep után szeretetvendégség volt, amelyen felszólalt József királyi herceg is. Hangoztatta, legyünk mindnyájan igaz magyarok és testvérek, akiknek egyetlen gondolata a haza.

— **ROMANIABAN SZARVASMARHÁT VÁGNI TILOS.** A szarvasmarhaállomány csökkenése miatt *Romániában* mától kezdve csak sertést, bárányt és juhot lehet levágni.

— **KITÜNTETÉS.** Dr. *Gaskó* Dezsőt, a *Magyar-Finn Társaság* ügyvezető alelnökét a Finn Fehérrózsa I. osztályának lovagkeresztjével tüntették ki. A budapesti finn követ ünnepség keretében nyujtotta át a kitüntetést.

— **KUTYAKIÁLLITÁS A TENYÉSZALLATVÁSÁRON.** A Magyar Ebtenyésztők Országos Egyesülete március 30-án, az Országos Mezőgazdasági Kiállítás első vasárnapján a Tenyészállatvásár területén rendezi mezőgazdasági kutyakiállítását. Nevezéseket március 20-ig kell beküldeni Ilosvai-Hollóssy Lajos gazdasági főtanácsos, ügyvezető-igazgatóhoz, Budapest, Rákóczi-út 29. sz. egyesületi irodába. Telefon: 138—464. Onnan kell kérni a nevezési íveket is.

Bemutatkozott a kukoricás kenyér és cukrászsütemény

Ma mutatkozott be a kukoricás liszt. Az eddigi tapasztalatokról a *pék* ezt mondja:

— A kukoricás kenyér színe megsápadt, íze még nem egységes. Előállítását illetően azt mondhatjuk, hogy feldolgozása nem okoz nagy nehézséget, de több munkát ad. A kukoricalisztet előbb fel kell tárni, mert rendkívül kemény szemcséjű, *le kell forrázni*. A budapesti sütőiparosok mindent elkövetnek, hogy jó, élvezhető kenyeret állítsanak elő a kukoricás lisztből, de ehhez elsősorban *biztositani kell a megfelelő búzaliszt alapanyagot*. A kérdés sütéstechnikailag azon fordul meg, hogyan bírja el a búzaliszt a 25 kilogram burgonyát és 20 kilogram tengerilisztet mázsánként. Mi, sütőiparosok azt kérjük, hogy *egységes kiőrlésű búzalisztet* kapjunk.

— A mai állapot szerint legalább 85 százalékra kell kiőrölni a búzát. Ez a kiőrlési százalék megfelelő, de mivel a kiőrlés felső határa nincs megszabva, forgalomba kerülhet közel 100 százalékos kiőrlésű liszt is. Az ilyen magaskiőrlésű lisztben lévő sok korpaanyag *nehezen házasítható össze a kukoricával*, mert a korpa nem csirizesedik, az eredmény az, hogy elrepeszti a kenyeret. Mi azt kérjük most, hogy a 85 százalékos engedélyezett kiőrlést úgy szabják meg, hogy a búzát legalább 84, legfeljebb 86 százalékra őröljék ki a malmok. Ha ilyen egységes kiőrlésű búzalisztipust kapunk, mindenkor a kukoricás kenyér mindvégig *jóizű, teljes kenyér lesz*.

A *cukrász* így beszél: Ma egyelőre csak kísérletezünk. A cukrásziparban a kukoricalisztet mindenütt fel kell használnunk, ahol fel lehet. A linzerféléknél, a diós, mandulás, mogyorós, csokoládés süteményeknél *annyira el tudjuk varázsolni, hogy a közönség észre sem veszi*. Más a helyzet a finom biszkvit-tortáknál, a piskótatésztáknál, a rétesféléknél. Mi a lisztet a székesfőváros útján kapjuk és reméljük, hogy a kellően finoman őrölt kukoricalisztet is ezen az úton kapjuk meg. Az első nap tapasztalatai után *megbeszélést tartunk*, hogy kinek mi a megállapítása és erészen bizonyos, hogy *egész sereg új tésztafélét* talál majd ki az ötletes cukrászipar.

— **A VAJDA JÁNOS TÁRSASÁGBAN** (Erzsébet-körút 49. sz., Otthon Irók és Hírlapírók Köre) holnap este háromnegyednyolckor *Harsányi* Zsolt »Horatiusról, *Pálóczi*-Horváth György »Az európai ember válságáról, *Hont* Ferenc: »Az ázsiai színjátszásról tart előadást.

— **GYÁSZROVAT.** Dr. *Jármai* Károly, a kórbonctan ny. r. tanára 54 éves korában elhúnyt. Holnap délután félnégykor temetik a farkasréti temetőben.

Manno Leonidas szkv. honvédhuszárkapitány hosszas szenvedés után elhúnyt.

Özv. *Kunst* Ottóné szül. szőrényi *Reischl* Karolin életének 72. évében e hó 9-én elhúnyt. Temetése e hó 11-én d. u. 4 órakor lesz a kerepesi temető halottasházából. Az elhúnytban Wälder Gyula műegyetemi tanár és képviselő felesége édesanyját gyászolja.

Dr. vitéz *Mosonyi* Sándor pápai prelátus, tábori főesperes, a Ludovika Akadémia tíz éven át volt lelkésze elhúnyt. Temetése holnap délután körülbelül négy órakor lesz a X. kerületi új köztemető Hősök temetőjében.

— **A VIRÁGKEDVELŐK EGYESÜLETE** március 13-án d. u. 1/5 órakor Esterházy-utca 4. szám alatt előadást tart. Hogyan kell nagot vetni. Bemutatással. Előadó: Füredi Jenő.

— **A SZEPESI SZÖVETSÉG ÉS A SZEPESI DIÁKSZÖVETSÉGEK** március 16-án, délután 1/26 órakor a vasutcai kereskedelmi iskola tornacsarnokában szabadságünnepélyt rendeznek. Az ünnepi beszédet dr. Koch István, a budapesti evangélikus gimnázium igazgatója fogja mondani.

Pest—Magyarország—IBUSz

Társasutazás

BEOGRADBA

a Jugoszláv—Magyar válogatott mérkőzésre

1941 március 22—24.

Indulás Budapestről márc. 22-én 23.48 órakor. Visszaindulás Beogradból márc. 23-án 22.50 órakor. N. B. eng. sz. 1383.

Menetdíj:

III. osztály P 45.— II. osztály P 62.—

Hálókocsipótdíj oda-vissza P 52.—

A futballmérkőzésre ülőhelyek P 4.—6.—

Jelentkezési határidő: március 14.

Felvilágosítás és jelentkezés: Pest—Magyarország—IBUSz Utazási és Menetjegyiroda, VII., Erzsébet-körút 7. Tel.: 422-985 és a többi IBUSz-irodákban.

— **SZAPPANRENDELET BULGÁRIÁBAN.** *Bulgáriában* korlátozták a mosószappan forgalmát. Korlátozták a mosdó- és borotvaszappan forgalmát is.

— **VASUTI KATASZTRÓFA CHILEBEN.** A santiagói vonalon kisiklott egy vonat. Kilenc ember meghalt, sok megsebesült.

— **A MAGYAR KÉMIKUSOK EGYESULETEBEN** (egyetem kémiai intézete, Múzeum-körút 4/b) március 13-án, este 3/47 órakor dr. A. Skita hannoveri egyetemi tanár »Katalytische Hydrierungen« címmel előadást tart.

— **MAGYAR TURISTÁK A JUGOSZLÁV TENGERPARTON.** A jugoszláv tengerparton megkezdődtek az előkészületek az új idegenforgalmi idényre. Kétszáz magyar turistát várnak.

— **SZÁZHUSZONKÉTMILLIÓ MÁZSA ELADATLAN TERMÉNY.** Az Argentinában pillanatnyilag eladatlan termények mennyisége a következő: búza 44,640.666, len 13,507.360, kukorica 64,392.940 mázsa.

— **DAS SCHAFFENDE UNGARN** márciusi száma vezetőhelyen körli Hóman Bálint kultuszminiszter cikkét, amely a magyar-bolgár kulturális egyezményt méltatja. Vitéz Náray Antal a dunai árvizről ir, Mierka Alfréd nyugtábornok Fenyegetik-e Amerikát? cimü cikke és dr. Marjay Frigyes, Kenpelen Farkasról irt tanulmánya igen érdekesek. Brodszky Ferenc A magyar zene német feljegyzéseiről értekezik. Dr. Balás-Piry László Aba-Novák művészetét ismerteti. Freyer János professzor a budapesti német tudományos intézet munkásságát mutatja be.

— **A BARTHA MIKLÓS TÁRSASÁGBAN** 12-én, szerdán este 1/28 órakor Kozocsa Sándor: Modern irodalmunk szociális lelkiismerete, Papp László: Magyarabb jog felé címmel tart előadást. Vendégeket szívesen látnak.

Nem csiszolta meg a biliárdgolyót, tíz hónapot kapott

Az ügyészség csalás miatt vádat emelt *Szebelédi* Ede rovottmultú ügynök ellen, mert egy körúti kávéházban előadta, hogy biliárdgolyókat tud csiszolni; átadtak neki több biliárdgolyót, de többé nem jelentkezett. *Gamberszky* Guido tanácselnök, egyesbíró nem jogerősen 10 havi börtönre ítélte.

FERENCJÓZSEF KESERŰVIZ

Az árvízkárosultakért

Az árvízkárosultak javára a *Magyarország* és *Pest* szerkesztőségéhez az alábbi adományok érkeztek:

Egy beteg asszony fogadalma	100.— P
Tompa Béla, a Faluszínház társulatának gyüjtése	32.— »
Eddigi gyüjtésünk	1074.— »
Összesen:	1206.— P

Ünnepelték a 400 éves Jézustársaságot

A *Jézustársaság* alapításának négyszázadik évfordulója alkalmából vasárnap a Szent István bazilikában *Glattfelder* Gyula csanádi megyéspüspök mondott szentbeszédet, amely a jezsuita életstílusról szólt. Hangoztatta, a szentignáci munkarend nem érzelmekre pályázik, hanem új életet kialakítani tanít, nem a szép szavak, hanem a nagy tettek programja. A szentbeszéd után Angelo *Rotta* pápai nuncius szentmisét pontifikált. A szentmisén résztvett a kormányzó hitvese, *József* királyi herceg, *Auguszta* királyi hercegasszony, *Radocsay* László igazságügyminiszter és számos közéleti kiválóság.

Délben a fővárosi Vigadóban jubileumi díszünnepély volt. Báró *Kray* István, az előkészítőbizottság elnöke bejelentette, hogy a díszgyülés alkalmából táviratilag üdvözölték a pápát, a kormányzót és a *Jézustársaság* római általános főnökét. *Cselényi* Pál országgyülési képviselő *Magyar jezsuiták* címmel tartott előadást. *Dudás* Miklós hajdudorogi megyéspüspök arról a szerepről beszélt, melyet a Jézustársaság az egyház történelmében betöltött. *Mécs* László *Jezsuiták-katonák* és *Boldog a nép, amely örülni tud* című költeményeit szavalta.

Serédi Jusztinián hercegprimás mondotta a záróbeszédet, amelyben ennek a nagy morális személynek, ennek a szerzetesi intézménynek a jelentőségét méltatta és eredményeit emelte ki.

P. Somogyi Jenő S. J. tartományfőnök rendjének háláját és köszönetét fejezte ki a megemlékezésért és a hercegprímás áldását kérte. A hercegprímás főpapi áldása és a pápai Himnusz énekelése után végetért a jubileumi díszgyülés.

Hétfői és keddi rádióműsor

HÉTFŐ:

BUDAPEST I.: 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15 Lengyel Anna és László Imre magyar nótákat énekel. 17.40 Magyar ünnapok. 18.15 »Péns áll a házhoz.« Közvetítés a m. kir. Postatakarékpénztár székházából. 18.40 Gémes Irén hárfázik. 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20 A mérnökök szakképzettségi adatainak bejelentése az iparügyi minisztérhez. 19.35 A belgrádi Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése az Operaházból. 20.15 Megemlékezés Iványi-Grünwald Béláról. 21.40 Hírek, időjárásjelentés. 22.00 »Mindenből egy kevesetc Táncznekar és a Rajkók zenekara. 23.00 Hírek német, olasz, angol, francia és eszperantó nyelven. 23.30 Szórakoztató hanglemezek. 24.00 Hírek.

BUDAPEST II.: 18.30 Német nyelvoktatás. 19.00 Szórakoztató zene. 20.00 Hírek. 20.10 Cigányzene. 21.10 A tudomány műhelyéből. 21.40 Időjárásjelentés.

KEDD:

BUDAPEST I.: 6.40 Ébresztő. Torna. Hírek. Közlemények. Etrend. Hanglemezek. 10.00 Hírek. 10.20 Költők jóslatai. 10.45 Divatdudolás. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00 Harangszó. Himnusz. Időjárásjelentés. 12.10 Szabó Sándor hegedül. 12.40 Hírek. 12.55 Dr. Mészárosné Krizmanits Klára zongorázik. 13.20 Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 13.30 Cigányzene. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.20 Hanglemezek. 15.40 Mit főzzünk? 16.10 Gyermekdélután. 16.45 Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 17.00 Hírek szlovák és ruszin nyelven. 17.15 »Mindnyájunk gondjai.« A közellátási szolgálat közleményei. 17.30 Tánczene. 17.55 Finomodunk. 18.20 A dalkam. 19.00 Hírek magyar, német és román nyelven. 19.20 Magyar önismeret. 19.25 Cigányzene. 20.00 Finta Zoltán verseiből előad Fáy Béla. 20.10 A Rádió Szalonzenekara. 21.00 Kádár Erzsébet előbeszélése. 21.30 A zágrábi »Zvonimir« kórus hangversenye. 21.40 Hírek, időjárásjelentés. 22.00 A Mária Terézia 1. honvéd gyalogezred zenekara. 23.00 Hírek német, olasz, angol és francia nyelven. 23.25 Cigányzene. 24.00 Hírek.

BUDAPEST II.: 17.30 Ruszin hallgatóinknak. 18.00 Francia nyelvoktatás. 18.30 Tánczene. 19.00 Kozma Géza gordonkázik. 19.25 Mezőgazdasági félóra. 20.00 Hírek. 20.10 Hanglemezek. 21.35 Mi minden történt öven évvel ezelőtt. 21.40 Időjárásjelentés.

SZINHÁZ és FILM

Somlay Artur a Hattyúdalban

A legnagyobb színészek pályafutásában is vannak csúcsok és hullámvölgyek. *Somlay* Artur most már évek óta járja a csúcsokat. fölényes erővel, biztonsággal és művészettel, nincs okunk félni, hogy közeli időben hullámvölgybe kerül, mégis azt kell mondanunk, amit a Vígszínház új darabjában mondanak arról a színészalakról, akit megtestesít: »*Kár volna, ha ez a nemzedék nem látná tőle Lear királyt*«. Leart és a Shakespeare-tragédiák többi nagy hősét, akiknek alakítására félszázadban születik egy-egy zseniális művész: alakban, hangban, alakítóerőben méltó arra, hogy kimagasodjék a shakespearei-szín alakjai közül és megrendítő erővel hasson nézők tízezreire. Művész, akinek alakítását tanulmányokban dolgozzák fel az utókor számára, s akire később, mikor a színészhiány méltatlan kezekbe juttatja a nagy angol drámaíró tollából fakadt szépséget és erőt, hivatkoznak, mint példaképre a művészettörténészek.

A *Hattyúdal* — Emlyn Williams színműve, Innocent-Vincze Ernő fordítása — méltó a Vígszínház nagy hagyományaihoz és szépségeivel, drámai fordulataival, a humor egész skáláján végigcsendülő futamaival öröme lesz mindenkinek, aki megnézi, megérdemelt sikert igér a színháznak, azonban talán ott van az igazi jelentősége, hogy figyelmeztette azokat, akiket illet, *Somlayra*, a vele és mai közönségünkkel kapcsolatos kötelességekre. Figyelmeztette, hogy nem elég ezt a nagy színészt minden két-három hónapban kihozni a színpadra, eljátszatni vele azt a *valamit*, ami a színháznak éppen kezeügyébe akadt, — *sokszor nem is a legszerencsésebb választással*, mert például ehhez a *Hattyúdal*-hoz méltó művet hosszú ideje nem láttunk budapesti színpadon — hanem ki kell választani a klasszikusokból a legnagyobbakat, kezébe adni, hogy formáljon belőlük egy-egy alakítást *a maga művészete szerint*.

Tévedés azt hinni, — erre talán idővel ráébrednek a budapesti színigazgatók is — hogy a siker feltétlenül a malackodás, a színpadi öltözködésvetközödés, a szellemtelen komédiázás, a sztár személyének vagy botrányainak alkatelemeiből és megfelelő fényhatásokból tevődik össze. *Boszszantó versenyfutás* folyik mostanában a budapesti színházakban, hogy az előbb említett dolgokból ki tud tökéletesebbnek látszó keveréket színre vinni. *Márai Kalandjá*-nak óriási sikere és a *Hattyúdal* Somlayval talán fordít egyet ezen az irányzaton s ha nem lesznek új darabok — *amit nem akarunk elhinni! — jól kiválasztott klasszikusok* felújításán keresztül eljutunk egy egészségesebb színházi szellemhez.

A *Hattyúdal*-ban Somlay mellett elhalványul mindenki, de *Tolnay* Klári, *Orsolya* Erzsi, *Somló* István, *Sulyok* Mária, *Bihari* József, *Kőmives* Sándor, *Pártos* Erzsi alakítása egyaránt dicséretet érdemel. A Vígszínház *Hegedüs* Tibor rendezésében, nagy gonddal kidolgozott kitünő előadást juttatott közönségének.

(dkl.)

Halper-Lepée Gjurgja a Carmenben

Carment, a szenvedélyek festői zenedrámáját Operaházunk ez alkalommal a *zágrábi Opera* ünnepelt énekesnőjével, *Halper-Lepée Gjurgjával* és részben új hazai szereplőkkel adta elő. *Halper-Lepée* kitűnő színésznő, Carmen szenvedélyének ideges hullámzását, tomboló életörömét, majd halálsejtelmektől megkínzott, tragikus végbe hullt életét igazi délvidéki tűzzel és nyughatatlansággal játszotta meg. Az énekesnő hangja kulturáltságot, magas zenei intelligenciát árul el.

Nagyon finom és kifejező volt magasba szárnyaló nemes hangjával, új szerepében *Orosz* Julia. Szépen megfelel az új *Frasquita*. *Horányi* Karola. *Moralest* ez alkalommal *Reményi Sándor* énekelte. A régiek közül ki kell emelnünk *Halmos* Jánosnak különösen az utolsó felvonásban nagyszerűen megjátszott és énekelt *Don Joséját*. A zenekart *Rubányi* V. vezényelte.

Dr. V. A.

Székely vendégek a Pódiumban

A *Pódium* tegnap esti előadásán nagy feltűnést keltett *tíz székely népviseletbe öltözött férfi*. Két páholyban foglaltak helyet és szemmel láthatólag igen jól mulattak *Békeffi* társulatának szatiráin. A legnagyobb sikere azonban a székely származású *Vágónénak* volt, aki a *Terézvárosi búcsú* című kis jelenetben alaposan meg is könnyeztette hazai vendégeit.

Az Arizona szombaton este mutatta be új, nagyszabású revü-műsorát, mely káprázatos csillogásával, rendezői ötleteivel, a megelevenítés művészetével dicséri a rendezőt, Miss Arizonát. Természetesen most is Miss Arizona áll a műsor középpontjában: csodálatos ruháival ép úgy hódít, mint franciásizű dalaival. Kedvező benyomást keltett a premier közönségében a filmfelvétel: a közönség sorait lefilmezték és a helyszínen le is vetitették a filmet. A szereplők emlékül megkaptak egy-egy kópiát. A premier hangulata nagy sikert igér.

Szüts Mara házassága

Szeleczky Zita

Zsigray Julianna nagysikerű regényéből, amelynek címe Szüts Mara házassága, filmet csinál Kalmár László, a legnagyobb sikerű magyar filmrendező. A főszerepet Szeleczky Zita fogja játszani. A filmet a Duna filmvállalat készíti a Hunniában, gyártási vezető Szalontai Kiss Miklós, aki azzal a gondolattal foglalkozik, hogy a regény mindkét női alakjának megszemélyesítését Szeleczky Zitára bízza. A film férfifőszerepére Páger Antalt szerződtették.

DON JUAN SZMÓKINGBAN

Teljes elismeréssel adózunk minden nemes törekvésnek, ha a rendelkezésre álló erők igénybevételével a jó zenét szolgálják. De elhibázott dolognak tartjuk, amikor a színpadi zeneirodalom legszebbikét, a *Don Juan*-t, színpadi keret nélkül, közepes zenekarral hangversenyszerűleg adják elő. Elhiszem, hogy a kísérletnek pedagógiai jelentősége van, de ez még nem jogcím arra, ohgy a nagyközönség előtt peregjen le. Miért nem lép fel a *Fiatalok Operaegyüttese* inkább kisebb régi operákban, amikor *erre a helyes irányt egy másik kamaraopera-együttes, Endre* Béla *lelkes társulata már megmutatta?* Végeredményben az ilyen donjuani próbálkozás a különben tehetséges énekeseknek — *Pornói* Klára, *Kele* Anna, *Kassai* János, *Sikolya* István stb. — sem hasznos. Reméljük, hogy a jó együttest a következő alkalommal a lehetőségeknek megfelelőbb zenei előadásban halljuk viszont.

Dr. V. A.

Két esztendeje játsszák Newyorkban a legnagyobb filmsikert, Margaret Mitchell Elfujta a szél című regényének filmváltozatát. Először az 5000 férőhelyes Capitol játszotta tizennégy hétig, majd az Astor negyvenkét hétig. Azután ismét a Capitol vette át a filmet és immár negyvenötödik hete játssza.

FITYFIRITTY

A Fővárosi Operettszínház újdonsága

Halász Rudolf írta a *Fityfiritty* meséjét, amely egy minden lében kanál boltikisasszony neve után kapta a címét. Nem hercegi palota kulisszái között játszódik, hanem a mai korhoz közelebb álló környezetben, áruházban, ahol négyszeres szerelem szálai szövődnek a selyemosztálytól a játékosztályig, oda és vissza, boltilányból lett világhírű énekesnő, portugál kalandor, szegény, de tisztaszívű dsentri cégvezető és még sok figura közbeiktatásával. Vékonyka történet, de ahhoz elegendő, hogy az operett örök törvényei szerint körülöntse a tánc- és énekszámokat, amelyeknek hol pattogó, hol andalító zenéjét *Buday* Dénes szerzette. Arra pedig különösen jó, hogy keretet adjon *Kiss* Manyinak és *Latabár* Kálmánnak. *Kiss* Manyi ízes, mint egy stanicli cukorka: ropsz-dropsz, grillázs, konyakos meggy, ropogós prominci vegyesen.

Latabár most is *latabáros*. Mókái százszor beváltak. Jól teszi, ha százegyedszer is így mókázik. A háziorvor se rendel veronált régi páciensének, ha tudja, hogy ugyanabból a betegségből aszpirinnel szokta kikurálni. *Honthy* Hanna a jó régi primadonnarutin rekvizitumainál többet érő szép hangját, *Szonday* Biri kedves temperamentumosságát állítja csatasorba. *Solthy* György férfias megjelenésű szerelmes vezérigazgató. *Hajmássy* Lajost hollywoodi fogvilogtatása, szívtipró eleganciája egyenesen arra predesztinálja, hogy beállítsák a »for gentleman« feliratú áruházi kirakatba. A nézőtéren bizonyára sokan igazat adnak a vezérigazgató leányának, ha beleszeret. *Pártos* Gusztáv maszkja nagyon ügyes, *Bercsényi* Tibor díszletei, különösen az áruházi képekben szépek, gazdagok. A rendezés — *Sereghy* Andor munkája — kitűnő. Van itt minden, ami operetté teszi az operettet. Tánc, szerelem, divatrevü, szerető szivek összedobbanása és megtörése a forgószínpad gyors változataiban és mindennek tetejébe tömeges happyend a finálében. Az egész együtt: *jó kis operett, három órára való szórakozás. Kijár neki a siker.* **(—i)**

Európa nem válaszol

T. Fekete Mária

Radványi Géza nemsokára befejezi Európa nem válaszol című új filmjének felvételeit. A film azzal kezdődik, hogy egy ködös napon elindul az Oceánia a newyorki kikötőből. Erre az alkalomra jóformán a Film Iroda valamennyi műtermét elködösítették. Ebben a jelenetben az autók végtelen sora robog a hajó elé. A hordárok sorra nyitogatják az autókat és az egyikből holttest zuhan a járdára. Köpeczi-Boócz Lajos játssza ezt a szerepet. Igy indul a történet, amelynek főszereplői Tasnády Fekete Mária, Petrovics Szvetiszláv, Titkos Ilona, Kiss Ferenc, Somlay, Greguss, Táray, Rózsahegyi, Buttykay Emmi, Mály, Vaszary Piroska, vitéz Hajmássy és Mihályfi Béla.

Havasi napsütés

Tolnay Klári

Tegnap forgatták a filmgyárban a »Havasi napsütés« című *Hunyady* Sándor-film egyik legmegkapóbb jelenetét, amikor az apa *(Csortos* Gyula) megérkezik a szanatóriumba és felolvassa az orvosok előtt lánya *(Tolnay* Klári) végrendeletét. A három orvos, *Rajnay* Gábor, *Makay* Margit és *Vértes* Lajos alig tudta visszafojtani meghatódottságát, pedig a végrendeletet vidám hangon írta a szanatóriumnak ez a legkedvesebb betege, a milliomos *Csortos* lánya, *Tolnay* Klári.

GULLIVER

Max *Fleischer*, a világhírű trükkfilmrajzoló panaszkodott az egyik newyorki lap riporterének:

— Tudja, — mondta — olyan örömmel csinálom a rajzfilmjeimet, bármennyi munkát is igényelnek, ugyanis nem kell attól félnem, mint Hollywood minden egyéb film emberének, hogy a sztárok vetélkedése megakasszon a munkámban. A *Gulliver*-nél *azonban én sem kerülhettem el ezt a film-betegséget*. Van egy kis hősöm a filmben, *Fecsegi*, a liliputiak rémhirnöke. *Fecsegi annyira »tehetségesnek« bizonyult, hogy kedvence lett a műtermeknek és a rajzolóim, műszaki embereim állandóan bejártak a dolgozó szobámba, hogy protegálják Fecsegit.* Igy lett mind hosszabb és hosszabb *Fecsegi* szerepe.

Dohnányi—Telmányi szonáta-estje

Azt hisszük, hogy *Beethoven* hegedüzongora szonátáit aligha lehet tisztább, őszintébb hangon megszólaltatni, mint ahogy *Dohnányi* mester adja elő. Játéka nemes, salaktalan zene, a fiatal Beethoven még vidám ragyogású beszéde. De nyodalmas ideutazással kapcsolatos) intársát is, hogy a hegedű hasonló válaszokat adjon a zongora feltett kérdéseire. *Telmányi* józlésű muzsikus. elsőrangú szonátajátékos, Dohnányival közösen adott hangversenyeit régóta ismerjük.

Telmányi kezdeti (valószínűleg a bonyodalmas ideutazással kapcsolatos) indiszpoziciója hamarosan feloldódott és már a második számban, az *a-moll szonátában*, különösen az *Andantéban* nagyon finom hangon szólalt meg hegedűje. Az est az igazi beethoveni szellemben hangzott el.

Dr. V. A.

Színházi, zenei és filmhírek

Vasárnap délután a jugoszláv követség a fővárosunkban időző Belgrádi Filharmóniai Zenekar és kitűnő karmesterük, Matacic tiszteletére teát adott a követség arénaúti palotájában. A tán társadalmi és zenei életünk számos előkelősége jelent meg és a legszivélyesebb légkörben folyt le.

•

A filmkellékes a filmszakmában az az ember, akit a legtöbb meglepetés ér, ugyanis a rendező mindig vele közli, hogy mire van szüksége másnap. Hol négy repülőgépet kér, hol hat tejesüveget, vagy esetleg huszonnégy zongorát. Farkas Zoltán, az Egy tál lencse rendezője ezúttal meglehetősen szokatlan kéréssel fordult kellékeséhez: százhúsz angoranyúlra volt szüksége. Ennyi nyúl hemzseg ugyanis a felvételek során Jávor Pál szobájában. A százhúsz angoranyúl, 5000 pengő értékben meg is érkezett Jávor szobájába, persze nagy kísérő személyzettel és egy neves állatorvossal.

•

Görbe János, ez a fiatal, izmos tehetségű színész március 16-án tartja előadóestjét a Zeneművészeti Főiskolán. Máriáss Imre bevezetője után Görbe Jánoson kívül Rózsahegyi Kálmán, Toronyi Imre, Danis Jenő, Pataky Jenő, Ujlaky László, Szabó Miklós, Keresztessy Mária, Csányi László, Dolly Hopkins és Páka Jolán lép fel.

•

Meghalt Edmond Lafouche, a világhírű filmes, aki az első francia filmgyárat létesítette. Fényképészinasból lett milliomos: az ő ötlete volt a »filmváros« is. Nizzában, majd Marseilleben akart filmvárost létesíteni, de ötletét ellopta egy élelmes amerikai konzervgyáros, aki Hollywoodban megépítette Edmond Lafouche álmát. Lafouche nem veszítette kedvét, gyors egymásutánban hat gyárat épített Franciaországban és a nagy szinészek lábnyomait fedezte fel, közöttük Chevalier, Raimut, Charles Boyer, Lucienne Boyer, Sacha Guitryt, Jacqueline Delubacot.

A lehullott csillag fénye

Irta: Hunyady Sándor

Társaságban hallottam a következő történetet:

Az 1920-as években, a longchampsi lóversenypálya tribünjén egy sikkes, fiatal, párisi hölgynek bemutattak egy érdekesen sötét arcbőrű, nagyon komoly férfit.

Egymásba szerettek, olyan erősen és becsületesen, hogy nem volt kedvük bujkálni. Bevallottak mindent a férjnek, aki savanyú arcot vágott, de mégis kénytelen volt belenyugodni a válásba, hogy azután a szabaddá lett asszony feleségül mehessen a szerelméhez.

A sötétbőrű ember mérnök volt, vállalkozó. Indo-Kínában élt és hatesztendős gyarmati tartózkodás után került Párisba, hogy egy kicsit kipihenje magát. Elég gazdag volt már ahhoz, hogy az asszony kedvéért otthagyhassa a nedves és forró trópusokat. De egyszer még vissza kellett mennie Indo-Kínába, elszakítani az ottani kapcsolatait, értékesíteni a vállalatát. Az asszony mindenáron vele akart utazni. De a férfi gyöngéden elhárította. Nem való európai nőnek a forró évszakban Indo-Kína éghajlata.

A szerelmesek elváltak egymástól, azzal, hogy néhány hét mulva újra találkozni fognak és ettől kezdve együtt maradnak örökre.

Eltelt körülbelül egy hónap. Akkor sürgöny érkezett Saigonból, hogy a férfi meghalt. Oly könnyű meghalni a forró és nedves gyarmatokon. Valami rovar megcsípte. Nem vigyázott. A csípés helyén seb keletkezett. Vérmérgezést kapott. Három nap alatt elpusztult.

Az asszony úgy viselkedett, ahogy ilyenkor a szerelmes nők szoktak viselkedni. Amikor elolvasta a táviratot, összeesett, elveszítette az eszméletét. Beteg lett, gyászba öltözött, nem mozdult ki a lakásából, eceteskendővel a homlokán feküdt naphosszat a besötétített szobában.

A szerelmes levelek azonban változatlanul megérkeztek minden nap Indo-Kínából a férfi halála után is. Mert a sürgöny és levélposta közlekedése közt hosszú idő van. Olyanféle tünemény volt ez, mint, hogy az égen látjuk olyan csillagok fényét is, amelyek már régen lehullottak. A csillag meghalt már ezer éve, de sugara a világtér messzeségéből csak most érkezik szemünkhöz.

Az asszony eleinte zokogva olvasta a hosszú és tüzes szerelmes leveleket, amelyek teli voltak azokkal az apró, szívig ható bolondságokkal, amelyek a boldogságot igérik és kivánják.

De egyszer csak valami kémiai változást idéztek elő lelkében ezek a levelek, amelyek mindennap felzaklatták és nem engedték elpihenni fájdalmas emlékezését. Jobb kedve lett, fölvette szép ruháit, társaságba járt, büszkén mutogatta barátnőinek a leveleket.

A valóságban már régen elmaradtak a levelek, a csillag fénye végleg kihúnyt, de az asszony úgy érezte, hogy még mindig kapja a szerelmes üzeneteket. Káprázó szeme prospektusokon, üres papírdarabokon forró szavakat talált. Ismerőseinek elragadtatva mutatott cédulákat: »Nézd, mit ír nekem Charles!«... És egy szőrmeárjegyzékről hangosan fölolvasott egy hosszú, gyöngéd szerelmeslevelet.

Ez a szokása megmaradt később, a tébolydában is. Ha valahol valami írást talált, akár receptet, akár a mosónő céduláját, az a számára Indo-Kínából érkezett levél volt. Szöveget látott mindeniken, szerelmes vallomást, amelyet rajongó hangsúlyozással olvasott föl a doktoroknak.

Nagyon boldog volt és boldogságában teljesen elhízott. Hóna alatt egy skatulyát szorongatott, amelyben rongyos cédulák közt a valódi szerelmes leveleket őrizte. Mázsás kövéren, csillogó szemmel járkált a melankólikus asszonyok közt, mutogatta nekik a leveleket, dicsekedett, csicsergett, énekelt, néha forró fürdőbe kellett ültetni, hogy a jókedvét megfékezzék. A szomorú ház kertjében szedett gazból, virágból menyasszonyi koszorút font a fejére. Hosszú fátylakat hordott, színes selyemsálakat, festékért és parfömért könyörgött az ápolóinak, hogy szép legyen és illatos, ha majd a szerelmese megérkezik.

Az új eljárás során is 3½ évi börtönre és 20.000 pengőre ítélte Brammer Pált a törvényszék

100.000-re szállították le az előző ítéletben kirótt 160 000 pengős vagyoni elégtételt

A büntetőtörvényszék *Dorosy*-tanácsa ma hozott ítéletet *Brammer* Pál belvárosi divatárukereskedő árdrágítási ügyében. A *Dorosy*-tanács annakidején *Brammert 3 évi és 6 hónapi börtönre, 20.000 pengő pénzbüntetésre*, iparigazolványának elvesztésére és mintegy *160.000 pengő vagyoni elégtétel* megfizetésére ítélte árdrágítás miatt.

A kúria az ítéletet megsemmisítette és a törvényszéket *új eljárás* lefolytatására utasította, annak megállapítása mellett, hogy *Brammer* túllépte-e az 1939 augusztus 26-án rögzített árakat. *Brammer* ügyét a *Dorosy*-tanács több ízben tárgyalta. A vádlott mindvégig megmaradt *tagadása* mellett. A legutóbbi tárgyaláson már a perbeszédekre került sor, ma reggel *Brammer* Pál szólalt fel az utolsó szó jogán és ismét ártatlanságát hangoztatta.

A bíróság ítélethozatalra vonult vissza, majd 11 órakor hirdette ki ítéletét: Brammer Pált az első alkalommal elhangzott ítélethez hasonlóan *3 és fél évi börtönre, 20.000 pengő pénzbüntetésre ítélte*, csupán a vagyoni elégtétel megszabása különbözött az első ítélettől: *ezúttal a bíróság 100.000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére* kötelezte *Brammer* Pált. Egyébként, éppen úgy, mint az első alkalommal, iparigazolványát elvonta, 5 évre eltiltotta a közszükségleti cikkekkel való kereskedéstől, és *a már előző alkalommal letett 200.000 pengő biztosíték ellenében szabadlábon hagyta Brammer Pált. Dr. Kleitsch* Imre ügyész az ítélet ellen semmiségi panaszt jelentett be, ugyancsak perorvoslattal éltek *Brammer* Pál védői is.

A nagy érdeklődéssel kisért ügyben tehát végső fokon *a tábla mondja ki az utolsó szót.*

Harminc éve érsek Eger főpásztora

Az egri főegyházmegyének, egyben a magyar püspöki karnak nesztora: *Szmrecsányi* Lajos pápai trónálló, egri érsek, aki néhány hét mulva tölti be áldásos és munkás életének 91. évét, csütörtökön életének ritka jubileumához érkezik: ekkor lesz harminc éve annak, hogy boldogemlékű X. Pius pápa cirroi címzetes érsekké nevezte ki és utódlási joggal *Samassa* érsek oldalára állította koadjutorként. Szmrecsányi Lajos rendíthetetlenül állott és áll magas őrhelyén és végzi munkáját az egyházkormányzat és a közélet terén, lankadatlan buzgalommal, fiatalokat megszégyenítő munkakészséggel. Mostani jubileumán, papjain és híveinek százezrein kívül, az egész magyar társadalom köszönti benne a melegszívű főpapot, az alkotó egyházfejedelmet, a végtelen jóságú embert és a példaadó magyart.

Országos népművelési értekezlet Balatonkenesén

A vallás- és közoktatásügyi miniszter március 26, 27. és 28-án *országos népművelési értekezletet* hivott egybe *Balatonkenesére.* Az értekezleten a magyar népművelés feladatai, célkitűzései, a leventenevelés, a népművelés és a szabadidőmozgalom kapcsolatai képezik a vita tárgyát. Az értekezleten behatóan foglalkoznak a falvak és tanyák népművelési kérdéseivel, s ennek kapcsán a népművelési előadások ügyével, s végül szervezeti, ügyviteli és gazdasági kérdésekkel.

Kósa Kálmán miniszteri osztályfőnök a közoktatás és népművelés kapcsolatairól, *Balassa* Brunó miniszteri osztályfőnök a nemzetnevelés, *Bisztray* Gyula miniszteri osztálytanácsos a magyar, *Szalay* Béla miniszteri osztálytanácsos pedig az erdélyi népművelés összefoglaló céljairól és feladatairól beszél. Előadást tartanak még *Bellasz* János, *Borbély* József, *Domokos* Péter Pál, *Hübner* József, *Katona* Géza, *Komoróczy* Béla, *Novágh* Gyula, *Lhosonczy* Rezső. Az értekezletet *Hóman Bálint* [illegible] *záró*szavai fejezik be.

A riomi pert félbeszakítják?

Vichy, március 24. *(Német TI)* az elmult szombaton tartott minisztertanáccsal kapcsolatban Vichyben az a híresztelés terjedt el, hogy a riomi pert a törvénykezési szünet után, amely április 2-ától 14-éig tart, vagy teljesen, vagy hosszabb időre félbeszakítják. Az erre vonatkozó határozatot a híresztelés szerint *Barthelemy* igazságügyminiszter, aki a minisztertanácstól ebben a tekintetben kifejezett *teljhatalmat kapott*, megfelelő indokolással hirül adja majd annakidején. Vichyi jólértesült körökben nem tartják kizártnak azt a lehetőséget, hogy *a pert megszüntetik.*

Vichyi illetékes körökben *nem hajlandók állást foglalni* ezzel a híreszteléssel kapcsolatban. *(MTI)*

40—50 mázsa „fekete" cukor a kispesti piacon

Ítélet: kétévi fegyház és 12, 7 és 7 hónapi börtön

Székhelyi Márton kereskedősegéd a kispesti élelmiszerjegyelosztó egyik megtévedt tisztviselőjétől *cukorutalványokat* szerzett. Társult *Szőnyegi* János ügynökkel, aki megfelelő összeget kölcsönzött neki, *a cukorutalványokért így tizmázsánként 700 pengőt fizetett*, az utalványok alapján hatósági áron hatalmas cukormennyiségre tett szert, majd *Wälter* Mihály lakatossegéd segítségével kilogramonként 2½ pengőért árulta. Többen vettek a cukorból, *hamarosan híre terjedt a »fekete« cukornak*, bizalmas jelentés is érkezett a főkapitányságra róla és így mindannyiuk ellen megindult az eljárás.

Az ügy a bíróság elé került. A *Párkányi*-tanács előtt *beismerő vallomást* tettek a vádlottak. Mintegy *45—50 mázsa cukrot* hoztak forgalomba feketén. A tanács *Székhelyi Mártont kétévi fegyházra*, 300 pengő pénzbüntetésre, 1000 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte, három évre eltiltotta közszükségleti cikkek árusításától és három évre kitiltotta a főváros területéről; *Wälter Mihályt egyévi börtönre*, 50 pengő pénzbüntetésre, 100 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte és két évre eltiltotta a közszükségleti cikkek árusításától; *Wunderl* Józsefet héthavi börtönre, 200 pengő pénzbüntetésre, 300 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére, *Langmayer* Balázsnét héthavi börtönre, 200 pengő pénzbüntetésre és 300 pengő vagyoni elégtétel megfizetésére ítélte. Az ítélet nem jogerős.

Vita a mérnök-nevelés reformjáról

A Magyar Mérnök- és Építész-Egyletben igen nagy érdeklődés mellett több estén át tárgyalták a mérnöknevelés reformját.

A vita utolsó két estéjén felszólaltak: *Bangha* Imre, nyug. altábornagy, *Csala* Albert műszaki főtanácsos, dr. *Pais* Sándor h. vezérigazgató, *Magasházy* Ödön főmérnök, dr. *Vietorisz* József műszaki főtanácsos, *Tirser* László műszaki igazgató, *Feyér* Gyula és *Hanzély* János miniszteri tanácsosok, *Schön* Győző, a Gázművek ny. h. vezérigazgatója, *Szeniczey* Lajos főmérnök, *Doktorics* Benő műszaki főtanácsos.

A vitát e hó 26-án, csütörtökön délután 6 órakor folytatják, amikor dr. *Schimanek* Emil műegyetemi tanár hosszabb előadást tart.

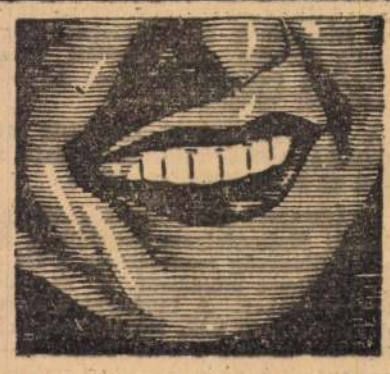

Egy nevető száj
szép fehér fogakkal, rokonszenvessé tesz. Az erős tisztító hatásu, de a fogzománcot kimélő Chlorodont-fogpaszta, már rövid használat után is remek elefántcsont fényt kölcsönöz a fognak.
Felkelés után és lefekvés előtt
Chlorodont
fogpasta

HIREK

A »Magyarország« legközelebbi száma Gyümölcsoltó Boldogasszony ünnepe után csütörtökön, március 26-án a rendes időben jelenik meg.

— **HÁROM SZOVJETEJTŐERNYŐST FOGTAK EL BULGÁRIÁBAN. A mult év őszén szovjet repülőgépekről ejtőernyősöket dobtak le bolgár terület felett. A rendőrség egy dél-bulgáriai faluban utolsó három ilyen ügynöknek jutott most nyomára.** *(NST)*

— **VAJDRÁGITÁSÉRT FÉLÉVI BÖRTÖN.** Özv. *Singer* Jenőné tiszavárkonyi kereskedő a vajat 5 pengő 90 filléres maximális ár helyett 6 pengő 60, illetve 7 pengőért árusította. A szolnoki törvényszék árdrágító visszaélés bűntette miatt *6 hónapi börtönre ítélte.* A tábla az ítéletet helybenhagyta.

— **KALÓZKODÁSÉRT ELITÉLTEK HÁROM TENGERÉSZT ORÁNBAN. Az orániadditörvényszék Peyrat és Pillien tengerészt halálra, Carboulec tengerészt 10 évi kényszermunkára ítélte kalózkodásért. A két halálos ítéletet hétfőn végrehajtották.**

— **FAJGYALÁZÓ SZÓFIAI ZSIDÓ.** A szófiai ügyészség vádat emelt egy gazdag zsidó ellen, aki ajándékokkal körülbelül húsz bolgár nőt csalt fel a lakására. Két másik zsidót szintén vád alá helyeztek bűnrészesség miatt.

— **EGYSZERŰSÍTETT FÉRFIRUHATÍPUST vezetnek be Angliában május 1-től; a férfiruhákra kevesebb gombot és zsebet szabad varrni. A kivitelre készült ruhákra a rendelet nem vonatkozik.** *(MTI)*

— **A MAGYAR KÜLÜGYI TÁRSASÁG BALKÁN-BIZOTTSÁGA** tavaszi előadássorozata keretében 26-án, csütörtökön délután 6 órakor dr. *Tóth* László egyetemi tanár helyett báró *Villani* Lajos rk. követ és meghatalmazott miniszter, egyetemi tanár tart előadást »Albánia multja és jelene« címen. Előadása után dr. *Szabó* Pál Zoltán egyetemi m. tanár »Horvátország geopolitikája« című vetítettképes előadása következik.

— **BERNBEN LEZUHANT EGY KATONAI REPÜLŐGÉP. Hétfőn délután az Eigen-völgyben, a Pilátushegytől északra, a hegyoldalnak ment és összetört egy gyakorlórepülést végző repülőgép. A legénység két tagja meghalt.** *(MTI)*

— **A VATIKÁNI SVÁJCI TESTŐRSÉG ÚJ PARANCSNOKA.** Altishofeni *Pfyffer* alezredest — vatikánvárosi jelentés szerint — ezredesi ranggal kinevezték a svájci testőrség parancsnokává.

— **A ROMÁNIAI VASUTI KORLÁTOZÁSOKAT május elsejéig meghosszabbították.** *(NST)*

— **MEGHALT ALVEAR VOLT KÖZTÁRSASÁGI ELNÖK.** Buenos Airesből jelentik, hogy hétfőn este hosszabb szenvedés után 73 éves korában elhúnyt Mercelo Alvear volt köztársasági elnök, a radikális párt elnöke. *(MTI)*

— **SZÓFIÁBAN KOMMUNISTA ÖSSZEESKÜVÉST lepleztek le. Húsz személyt letartóztattak.** *(NST)*

— **A PALLAGI TEHENÉSZ NYOLCADIK GYEREKE.** *Buzás* István pallagi tehenész feleségének most született meg a nyolcadik gyereke. Az újszülött keresztanyaságát a Pallagi Gazdasági Akadémia női hallgatói vállalták.

— **A 17 ÉVES ANGOL LÁNYOK MUNKASZOLGÁLATRA** való összeírását rendelte el az angol kormány. *(MTI)*

— **HÁZTARTÁSI ALKALMAZOTTAK** részére új főzőtanfolyam kezdődik a Népművelési Bizottság rendezésében a *Gázművek* VI., Vilmos császár-út 3. sz. alatti mintakonyhájában. A tanfolyam március 26-tól április 30-ig tart, minden hétfőn és csütörtökön délután 4—7-ig. Tandíj 5.— P, anyagmegtérítés nincs. Minden kedden és pénteken délután 5 órakor bemutató főzőelőadás, időszerű ételekkel a gáz takarékos használatáról. Belépődíj nincs.

— **OLASZORSZÁGBAN 1,070.000-ről 1,560.000-re emelték azoknak az iskolai növendékeknek számát, akik intézetben póttáplálékban részesülnek.** *(MTI)*

— **JÁVA IDEI RIZSTERMÉSE fedezi Holland-India egészévi szükségletét. A termés az idén 30 százalékkal jobb lesz az átlagnál.**

— **A BERNI MOZGÓSITÁSI GYAKORLATOK kielégítő eredménnyel végződtek. Ujabb ilyen gyakorlatot nem rendeznek.**

— **ELŐADÁS.** A Magyar Mérnök- és Építész-Egylet vetítettképes társas összejövetelén, március 28-án, szombaton este ½8-kor Papp Simon főgeológus előadást tart »Utazás Pápuában és az egykori német Új-Guineában« címmel.

SZINHÁZ és FILM

TAHITI GYÖNGYE

Bemutató a Fővárosi Operettszínházban

Tegnap este mutatta be nyilvános főpróba keretében a *Fővárosi Operettszínház Segesdy* László és *Bubik* Árpád *Tahiti gyöngye* című operettjét, amelynek zenéjét *Dolecskó* Béla írta. A látványos, bőkező produkció Tahitiban kezdődik, ebben a színes, fényes, különös álomországban amelynek csillaga *Pepeta*, a bűbájos halászlány. Ebbe az idillikus csöndbe és nyugalomba tör be *latabári* temperamentummal az a furcsa filmexpedíció, amely pillanatok alatt elragadja Pepetát szivárványszínű hálói, dörgő hangú hercege és szerelmes *Papara*-ja mellől a »fény városába«, Párisba, ahol ünnepelt revűsztár lesz belőle. Természetesen Pepeta nem találja helyét az idegen és »gonosz« környezetben, elhagyja a színházat (miután felvonultak a revűre szerződtetett bokszbajnokok, énekesnők, táncosok, zsonglőrök és artisták) és dizőz lesz egy előkelő mulatóban. Itt találkozik végre a harmadik felvonás fináléjában a történet sok furcsa szereplője, akik közül mindenki mond még egy bölcset a csillagokról, honvágyról, hollandi sajtról és távoli tulipánmezőkről, aztán — operettről lévén szó — kiki megbékélve párja oldalán visszatér hazájába.

A *Tahiti gyöngye* jószándékú operett, teli fénnyel, pompával és csillogással; mindössze egy hibája van: *több akar lenni az operettnél.* A műfajoknak egészen egyéni keverékei az operától a revű és kabaré silányabb fajtájáig. A történet különben iskolapéldája annak a közmondásnak, hogy aki sokat markol, keveset fog. A bőséges, túladagolt anyag szétfolyik a rendező kezében és az operett meséje a végén teljesen elvész a kulisszák és az izgalomnak szánt revű egyes jelenetei között. Igen kitűnőek a bokszólók, érdekes Martin *Djemil* furcsa éter-hangszere, pompás a *Mornitz tangóharmonika-együttes* és Diana *Clayton* kitűnően beállított énekestánca is sok tapsot kap, de hát ennek vajmi kevés köze van az operetthez és inkább csak a mese soványságát leplezi.

Barabás Sári formálta meg Pepeta szerepét kifogástalanul. A hangja ezúttal is tökéletes, nagyon szépen beszél, remekül táncol és rendkívüli ízléssel öltözik. Minden adottsága megvan ahhoz, hogy nagy primadonna legyen belőle. Igen jó színésznő a filmsztár szerepében *Hamvay* Lucy. Alakítása csak dícséretet érdemel. Ania *Suli* kedves, mulatságos szubrett, amikor énekel, tökéletes. Uj színésznő a biztató tehetségű *Elekes* Zsuzsa. *Madarász* László filmrendezőjét, *Solthy* György finom, elegáns producerét, *Ignáth* Gyula markáns hercegét, *ifj. Latabár* Árpád mulatságos segédrendezőjét, *Wessely* Pál holland konzulát, *dr. Sikolya* István Paparáját, *Fülöp* Sándor detektívjét, *Simon* Marcsa öltöztetőnőjét és *Ihász* Aladár munkafelügyelőjét kell még megdícsérnünk. Igen tehetséges a két szólótáncos, *Bányai* Rózsi és *v. Gozmány* György.

Tahiti gyöngyét Bubik Árpád rendezte avatott kézzel, de arra nem ügyelt, hogy ujdonságának egyes főszereplői valóban azon a helyen álljanak, ahová tehetségük utalta őket. *Bercsényi* Tibor tervezte a ragyogó díszleteket, a táncokat pedig *Brada* Rezső és *Horváth* Margit tanította be. A *Budapesti Hangverseny Zenekar*, amely az operettet kísérte T. *Török* Emil karnagy vezetésével. *nem alkalmas operettkíséretre. Túlságosan hangos,* mintha az operett arra való lenne, hogy színes háttere legyen a zenekari produkciónak. A karnagy és a zenekar »érdemes«, hogy az előadás felé beleveszett a hangok felesleges tobzódásába és hogy az énekes produkciók negyedrésze sem érvényesülhetett.

Hertelendy István

TÖKÉLETES ANTAL

Holnap mutatja be a Corvin filmszínház Hans Moser új filmjét

Hans Moser

A népes német komikusgárdában egészen különleges helyet foglal el Hans Moser, a német film legkeresettebb és legkedvesebb csillaga. Az ő egyéniségében és alakítóművészetében kristályosodik ki legjobban az a jóviális, derűs humor, amely a régi Bécset oly ellenállhatatlanul varázslatossá tette. Hans Moser valamennyi szerepében ennek a régi, tradicionális bécsi humornak drágakövelt csillogtatója, ezzel a jellegzetes humorral kacagtat és ezzel a humorral hódította meg közönsége javarészét. Legnagyobb sikereit pincérszerepekben érte el. Most egy új filmje kerül a közönség elé, a Bavaria filmvígjátéka, a Tökéletes Antal. Ezúttal a nagy nevettető mint kétbalkezes, minden lében kanál komornyik jelenik meg a film vásznon. Körülötte dühöng az ellenállhatatlanul mulatságos bonyodalom, amelyet ő idézett elő és ő is hoz rendbe a végeredményben. A címszerepben Hans Moser brilliáns játékkal lepi meg újra közönségét. A vidám filmkomédiát, amelyet a Budapest Film hozott forgalomba, holnap mutatja be a Corvin filmszínház.

Érdekes délutánt rendeznek március hó 25-én délután a pesti Vigadóban Tavaszi Revü címmel. Közreműködnek Türk Berta, Kiss Manyi, Gervay Marica, Feleky Camill, Fekete Pál, Bajnok Jenő, Szendy Lajos, Székely Endre, Pintér Zsuzsa és Boross Ida.

A Magyar Pálos Rend szerdán este 8 órakor irodalmi estet rendez a Zeneművészeti Főiskola nagytermében Forray Miklós, Hámory Imre, Laurisin Miklós, Lehotay Árpád, Puszta Sándor, Szabó Ilonka, Nádas Zoltán és Névay Ilonka felléptével.

ZENEKARI EST

A *Magyar Női Kamarazenekar* legutolsó hangversenyét mint *impresszionista estet* hirdette. Az mindenesetre dícséretreméltó, hogy a zenekar vezetője, *Arató* István nálunk ismeretlen vagy kevésbé ismert műveket tűzött műsorára. Más kérdés, menynyiben feleltek meg az ujdonságok várakozásunknak. Az impresszionizmus fogalmától ugyan egyik-másik mű, mint *Respighi versenyműve, vagy Roussal Sinfoniettája* távol áll, dehát ez legfeljebb szépséghiba. Nagyobb baj, ha a darab már önmagában véve is gyenge alkotás.

A *Respighi ötös versenymű* mindenesetre nem képviseli a nagy olasz mester stílusát, inkább meglehetősen eklektikus, hosszadalmas munka, amiben eléggé önzetlenül játszottak a szólisták, *Gyarmati* József, *Schwab* Nándor, *Jancsin* Ferenc, *Tibay* Zoltán, *Vass* István. *Delius Air and Dance*-ja se mond sokat, a *Honegger Pastoral d'été*-je is eléggé terjengős, a befejezést nehezen megtaláló mű. *Roussel Sinfoniettája* jól indul, tömör, klasszikus építészeti munka. Sajnos, a II. és a III. tételekben ez is ellaposodik, amihez a zenekar játéka is jótékonyan hozzásegítette.

Az est legjobb számai a *Debussy, Respighi és Ravel* dalok voltak. *Eyssen* Irén *igen finom, kitűnő zenei érzékkel megmintázott előadásában. Milinkovich* Gemma *Debussy* és *Respighi* dalokat énekelt. A dalokat *Arató* István hangszerelte, ügyes kézzel eltüntetve *Debussyből* azt, ami *Debussy*. Hová tűnt el akkor az impresszionista estből az impresszionizmus?

Dr. V. A.

SZINES TAVASZ

a Casinóban és Cityben

Holnap este mutatja be elsőizben a Casino filmszínház Walt Disney Színes tavasz című trükkfilm parádéját, amelynek sztárjai a pompás kezű rajzoló legkedvesebb figurája, Donald kacsa, Pluto kutya és a Miki egér. A hat filmből álló sorozat egyes filmjeinek címe: Donald a rendőr, Álompalota, Betontörők, Légitámadás, Kacsareklám és Utitársak. A pompás sorozat csütörtöktől kezdve a City filmszínház műsorán is szerepel.

Sztárszanatórium

Ma mutatja be a Kamara Varieté »Sztárszanatórium« című új revűjét, amely a kis színház idei évadjának egyik legfényesebb produkciója lesz. A revű különben a válogatott színpadi jelenetek és pompás artistaszámok egyvelege.

Az új műsor csillagai ezúttal Rácz Vali, Szombathelyi Blanka, Dolly Hopkins, Bilinszky Ibolya, Pető Endre, Kőrössy Zoltán, Halmai Imre és a színház törzstársulata.

A Pécsi Székesegyházi Kórus hangversenye

A több mint 50 éves multra visszatekinthető *Pécsi Székesegyházi Kórus* tegnap tartotta első nyilvános hangversenyét Budapesten. A fiú-vegyeskar vezetése jelenleg *Mayer* Ferenc kezében van, aki maga is az Énekiskola növendéke volt és több éven át *Regensburgban* végzett egyházzenei tanulmányokat. A kitünő együttes nagyon szépen hangzó előadása magas zenei kultúráról, hagyományozott iskolázottságról tesz tanuságot. A *Palestrina, Lassus, Lotti* és a többi régi mesterek, nemkülönben a modern magyar szerzők művei finom kidolgozásban, pontos megfogalmazásban hangzottak el. Bámulatos, hogy a kis gyermekek mily kitünően igazodnak el a szólamok útvesztőiben.

A magyar kóruskultúra vezető egyéniségének, *Kodály* Zoltánnak tiszteletére előadták a *Jézus és a kufárok*-at is. *Halász* Béla, a pécsi székesegyház orgonistája szép felépítésben szólaltatta meg *Bach, Reger* és *Vierne* orgonaműveit. *Mindenkép kívánatos volna, hogy a kis pécsi dalosok máskor is ellátogassanak hozzánk.* **Dr. V. A.**

Az Országos Magyar Színművészeti Akadémia végzős növendékei március 25-én, szerdán délelőtt ½11 órakor nyilvános vizsgaelőadást tartanak a Nemzeti Színházban. Színre kerül Scribe Egy pohár víz című vígjátéka.

Haydn születésének 210. évfordulója alkalmából a Mozart Egyesület április elsején nagyszabású Haydn-estet rendez, amelyet dr. József Ferenc főherceg vezet be. Közreműködnek: Maleczky Bianca, Weisz Margit, Sallay Margit, Szakolczay-Riegler Ernő és a Garay—Frank vonósnégyes.

nyest, elfeledni minden mellékest? Miért nem tud elhallgatni gyanakvás, rosszindulat, rágalom? Miért nem tudjuk betapasztani a kloákák nyílásait, hogy a patkányok a sajátmaguk által gyártott földalatti járatok mérgező gázaiban fulladjanak meg? Miért nem tudunk hozzányúlni egymást segítő kézzel mindannak a falnak a lebontásához, amely száz- és ezerfelé tagol szét, amikor pedig életet adó, szabad s egységes áramlásban kellene működésbe hozni a magyarság összes erőit? Higyjük el, kevesen vannak, akik a választófalak oltalmában a maguk kis karámjában érzik csak jól magukat. Jó magyarok — és ez a többség — az egymás emberi mivoltának megbecsülésében egyenlő magyarok osztálymentes egységére vágynak, ahol kinek-kinek helyzetét a tisztessége, tehetsége, munkája és magyarsága jelöli ki. Higyjük el, kevesen vannak, akik a választófalak tövében megbújva saját pecsenyéjüket óhajtják sütögetni és nem akarják ezt felcserélni a nemzet kenyerének becsületesen és igazságosan reájuk eső karéjával.

Fehérszmókingos, feketelelkű mixerek

Csináljunk rendet a választófalak homályos világában, egy becsületes kormányzati irányzat egyhamar meg fogja találni a nyitját, — ezt ígérem, de aztán ne szisszenjen fel senki, akinek a leomló választófalak egy-egy téglája megüti a bokáját. A jól jövedelmező sinecúrák gyűjtői és a politika és az üzlet fehérszmókingos, de feketelelkű mixerjei, az összeférhetetlenségi törvény paragrafusai közt salto-mortalékat vető közéleti akrobaták, a gazdaságilag és erkölcsileg megmagyarázhatatlan profitok élvezői, a gazdasági életet, a spekuláció mocsarába fullasztó börzianer lelkek, mind az a hazug világ, amit Júda féktelenül és fékezetlennül garázdálkodó szellemisége és az egyre jobban elharapódzó úrhatnámság és előkelősködés betegsége telepített közénk, becsületesen gondolkodó magyarok közé, halálra van ítélve. Ebből a halálból új élet fakad, és mert új élet fakad, azért mi, bajtársak, őrködni fogunk, hogy ezt az ítéletet a nemzet ügyeinek felelős sáfárjai, törvényhozók és kormányzati férfiak bölcsen és a nemzet érdekei által a megkívánt alapossággal és sürgősséggel végrehajthassák és végre is hajtsák. Senkitől nem kívánjuk, hogy elfeledje magyar és emberi mivoltát, sőt megköveteljük tőle, hogy nem a gyűlölet, hanem a nemzet szenvedélyes szeretete szóljon minden szavából és tettéből. Nem ép és életerős alkotásokat akarunk robbantani, csak azért, mert régiek, hanem azt, ami valóban elkorhadt, önmaga gúnyképévé torzult, azt akarjuk az útból eltakarítani. Sok a magyar, aki térre és levegőre vágyik és nem ér rá arra, hogy a választófalak szűk ajtónyílásai előtt hajbókolva sorbaálljon. Életképtelen és elhalt intézmények gennyedései fenyegetnek a nemzet testén és nem azt az időt éljük, amikor hozzá nem értő kuruzslóknak a kegyelet tégelyéből vett olaját kell a fekélyre kennünk, hogy annak penetráns illatát elvegyük, hanem a modern sebész operáló késével és szakszerű technikájával kell dolgoznunk. Adjuk át az enyészetnek azt, ami az enyészeté, és hozzuk meg az életnek azt, ami az életé.

Szabad nemzetek új Európájáért harcolunk

— Igy fakadhat csak a halálból élet, de hogy élet fakadjon, ahhoz az is kell, hogy a magyar mezőket a vakondok túrásától és patkányok rágcsálásától megmentsük. Más a nemzeti fegyelem és más a hatalomratörés célközösségének egyhúron pendülése. Más a nemzet életakarását felpezsdítő, rövidségében is sokrétű tartalmat kibontó jelmondat és más a keleti négusok rejtelmességére emlékeztető varázsigék halmazata. Más a nemzetet nevelő, józan ítéletet élesítő felvilágosítás és más a gyáva névtelenség remélt büntetlenségében megbúvó gyűlölködés. Az értéktelenség handabandázását még a jóakarat mentsége sem igazolja. Ebben az országban csak a becsület, önzetlenség, bátorság, józan ész és tudás együttese vívhatja ki a győzelem pálmáját!

— Mi megyünk előre a magunk becsületes magyar útján, a magyar nemzet sajátos életformájára szabott közösségi rend megvalósításának útján. Nem azért, mert magunknak akarunk valamit, hanem mert tudjuk, hogy a nemzet életének ez az egyetlen biztosítéka. Ezért kell küzdenünk, ezt kell győzelemre vinnünk, mert különben csak az anarchia szétporlasztó enyészete, vagy a keleti vörös-zsidó barbárság zsarnok bilincseiben való nemzethalál lehet sorsunk. Ezért küzdünk Európa minden, új életre vágyó népével együtt. Nem valami homályos, szabadkőműves nemzetfeletti Európáért, hanem a saját törvényeik és szokásaik szerint élő szabad nemzetek együttesének új Európájáért. Barátnak és ellenségnek egyaránt tudnia kell, hogy úgy akarunk élni, ahogy egy ezredév óta a magyar mindig élni akart: becsületesen, büszkén, szabadon. Akik annyiszor tettünk hitet városaink, falvaink pusztulásával, drága és nem bőven csergedező vérünk ontásával, mérhetetlen testi és lelki szenvedésekkel, hogy nem vagyunk önös érdekek kergetői, mint nemzet sem, hanem egy nagy hivatás letéteményesei, amelynek teljesítéséért a Gondviselés után az európai nemzetek közösségének tartozunk számadással, — most is megkötveteljük, hogy higyjenek nekünk nagy és kicsi nemzetek Európában és Európán kívül egyaránt. Szükség van ránk és ezért a Gondviselés nem fog elhagyni, ha van bizalmunk önmagunkban, hitünk, ügyünk igazságában és elszánt akaratunk, hogy a háború minden poklán keresztülverekedjük magunkat a győzelem felé.

— Tudjuk, hogy jövőnknek még sokkal tartozunk, mert a jövő csak az igazság jövője lehet és nekünk bent is igazságot kell tennünk, kicsinyek és nagyok között egyaránt. A becsületnek, a munkának, a szociális megbékélésnek és a társadalmi igazságnak az országát kell megteremtenünk, hogy végre egy legyen ez a nép. Jön az új világ, jön a jobb kor, a halál jele alól hirdetjük — mutatott fel vitéz Imrédy Béla a díszemelvény mögött lévő hatalmas szövetségi jelvényre: fekete alapon halálfej kardokkal, — hogy jön a győzelem, de addig, míg a kezünkben nincs, számunkra nincs más gondolat, nincs más akarat, nincs más törvény, csak egy: a Harc!

Vitéz Imrédy Béla beszédét többször szakította félbe a lelkes taps és éljenzés és mikor a miniszter befejezte szavait, a megjelentek hatalmas tábora hosszú ideig tartó lelkes ovációban részesítette. A nagytáborozás a Himnusz eléneklésével ért véget. *(MOT)*

Imrédy beszéde a rádióban

Vitéz *Imrédy* Béla közgazdasági miniszternek a gyűlésen mondott ünnepi beszédét a magyar rádió *ma, 23-án pénteken este 19 óra 55 perckor közvetíti hangfelvétel formájában.*

Bolsevistaellenes gyűlés Pápán

Pápa, június 23. *(MTI)* A Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség pápai tagozata többezer főnyi közönség jelenlétében antibolsevista nagygyűlést tartott, amelyen Frei István, Szendrőy Pál és dr. Soós László beszélt.

A honvédvezérkar főnökének búcsúja egy harctérre induló zászlóaljtól

Vitéz nemes *Vörös* János vezérezredes, a honvédvezérkar főnöke meglátogatott egy harctérre induló zászlóaljat.

A zászlóalj éles harcászati gyakorlaton vett részt Nyugat-Magyarország hegyei között.

Vitéz nemes *Vörös* János vezérezredes *személyesen akart meggyőződni a csapatok felszereléséről, kiképzéséről, harci készségéről és ütőerejéről.*

A gyakorlat több kiséröltre rohammal való elfoglalása volt. A zászlóalj úgy oldotta meg a feladatot mintha gránát- és golyózáporban kellett volna előnyomulnia.

A magyar vér drága

Vitéz nemes *Vörös* János vezérezredes útközben több szakasz- és századparancsnokot megszólított, a végrehajtás módjai felől érdeklődött, közben értékes megjegyzésekkel és utasításokkal látta el a csapatok vezetőit.

— A magyar vér drága — mondotta többször is — azzal *takarékoskodni kell.* Az a jó vezetés, amely a megadott feladatot kevés áldozattal oldja meg. A parancsnok jól megfontolt intézkedései és a harcos helyes magatartása együttesen hozzák meg a sikert.

Az egyik század parancsnoka parancsot ad a jobbszárny előretörésére. A vezérkar főnöke figyelmesen hallgatja, tekintetével követi az intézkedés irányát, majd megjegyzi:

— A békekiképzés nehéz, fáradságos munka, azonban a harctéren bűsásan kamatozik. Már itt, a gyakorlótéren is mindent úgy kell végrehajtani, mint a valóságban, az ellenség tüzében. *A harcszerű magatartás beidegzett tulajdonsága legyen minden honvédnek.* Az ellenség ügyes megközelítése sok vérítékkel jár, de hasznos, mert ezzel drágábbat: *vért kímélünk.*

Az eredményes harc alapja a kölcsönös bizalom

Ezután az ezredes felé fordul. Amit mond, mélységesen őszinte hitvallása a magyar katonának.

— *Az eredményes harc alapja a kölcsönös bizalom.* Minden rangú vezetőnek bíznia kell alárendeltjeiben és viszont az alárendelteknek a vezetőben. A kölcsönös bizalmat békeviszonyok között, itt a gyakorlótéren és a laktanyában kell megalapozni, amely elkerülhetetlenül vezetőjévé lesz odakint az ütközetben. Minden embernek éreznie kell, hogy parancsnoka jól megfontoltan vezet, *embereinek életét okvetlenül nem teszi kockára,* azok ellátásáról, ügyes-bajos dolgairól saját kényelmét is feláldozva, jó bajtárs módjára gondoskodik. Az ilyen parancsnok megbízhat alárendeltjeiben is, követni fogják és nem hagyják cserben soha. *Bizalommal kell ennünk az öt éve dúló harcokban megedződött német baj ár akkal szemben is,* akik mindig elismeréssel adóznak a honvédek hősiességének. A helytálló és küzdeniakaró csapattal szemben ők is bizalomma vannak.

Ellenséges légitámadás

A vezérezredes ezután a zászlóalj anyagi felkészültsége felől érdeklődik és parancsot ad annak esetleges kiegészítésére, majd váratlanul kíséretéhez fordul és hangja figyelmeztetően cseng:

— *A harctér nem büntető terület, hanem a becsület mezeje.* Uraim, ezt minden egyes katona lelkébe bele kell vinni, meg kell értetni velük és az itthonmaradottakkal is.

Halk sóhaj.

— *Az itthonmaradottakkal is!* — folytatja. — Mert bizony nagyon sokan *még most sem hiszik el, hogy háborúban vagyunk.*

Hirtelen szirénák szólalnak meg, messziről, a mélyben fekvő városból a légoltalom riasztójelei érkeznek.

De a gyakorlat tovább folyik.

A vezérkar főnöke a légibombázás ideje alatt kíséretével állandóan a csapatok között tartózkodott.

Aztán kürtjel éles hangját verik vissza az erdők. Lefújják a gyakorlatot, a zászlóalj a völgyben gyülekezik, majd a vezérkar főnöke ellép a harctérre induló alakulat arcvonala előtt.

A vezérezredes elbúcsúzik honvédeitől.

A legszentebb föladat

— Honvéd Bajtársak! — szólal meg és hosszan tiszteleg. — Eljöttünk közétek, hogy lássunk Titeket, mielőtt útrakeltnétek *a magyar ember legszentebb feladatának megoldására: a Haza védelmére.* Sokan vannak köztetek olyanok, akik hosszú időt töltöttek már a harctéren. S most ismét felhangzott Hadurunk a Kormányzó Úr parancsa, hogy a legkegyetlenebb ellenségünket, az orosz hadsereget üzzétek el határainkról.

A vezérkar főnöke tisztelgett a zászlóalj előtt, majd a hadosztály két magasrangú, kiváló tagjának magas kitüntetést adott át. Vitéz *Szabó* László altábornagy a Magyar Érdemrend középkeresztjét a kardokkal a hadiszalagon, *Kindl* István ezredesnek a Magyar Érdemrend tisztikeresztjét a hadidíszítménnyel és a kardokkal nyujtotta át a vezérkar főnöke.

A zászlóalj ezután díszmenetben vonult el vitéz nemes *Vörös* János vezérezredes és kísérete előtt.

Z. Szabó Béla haditudósító

Helyreáll a bizalom a főváros és a kormányzat között

A pénzügyi bizottság ülése

A főváros pénzügyi szakbizottsága Bódy László helyettes polgármester elnöklésével ma ülést tartott. Elfogadta a bizottság a főváros elmult évi zárszámadását és vagyonleltárát, majd áttértek a belügyminiszternek a főváros 1944. évi költségvetését jóváhagyó leiratára.

Petrovácz Gyula hangoztatta, hogy a megváltozott gazdasági viszonyok között nem lehet tovább fokozni a főváros adóbevételeit, örülni kell, hogy ha az előirányzott befolyik. A rendszerváltozással kapcsolatban helyre kell állania a főváros és a kormányzat között a bizalomnak, amit a főváros megérdemel annál is inkább, mert a főpolgármester és a polgármester személyében kiváló vezetők állnak az adminisztráció élén.

Doroghi Farkas Akos polgármester a főpolgármester nevében is hangsúlyozta: mindkettőjüknek az a legfőbb törekvésük és a legforróbb vágyuk, hogy megteremtődjék a kormányzat és a főváros között a szükséges bizalom. Ennek érdekében mindő, mind a főpolgármester megtette a kezdeményező lépéseket. Ugy látja, hogy ezek a törekvések kedvező fogadtatásra találtak a kormányzat részéről és annak a reményének adott kifejezést, hogy ez a törekvés teljes sikerre fog vezetni.

Ilovszky János és Petrovácz Gyula kérték a főváros vezetőségét, hogy a nehéz helyzetben levő képzőművészek támogatását a mostani viszonyokhoz méltó összeggel segítsék, amit az elnöklő alpolgármester megígért. Végül tudomásul vette a bizottság, hogy a főváros újabb 200.000 pengővel felemeli a Budapesti Kisipari Hitelintézet alaptőkéjét.

Román állampolgár hadköteles egyének jelentkezése

A budapesti román követség katonai attasé irodája tudomásul hozza, hogy a mai naptól kezdve megszünt minden további tanulmányi vagy betegségi halasztás a *Magyarországon* tartózkodó hadköteles román állampolgárok részére, akik az 1938—1945. évfolyamhoz tartoznak. Az érdekelt személyek *kötelesek jelentkezni* az illetékes román hadkiegészítő parancsnokságnál, legkésőbb 1944 június 25-ig. Semmi néven nevezendő kivételezettségnek nincs helye. *(MTI)*

— **VÁRATLAN LÉGIRIADÓT** rendeltek el egyik este Istanbulban. A villanyvilágítást is központilag kapcsolták ki. Előre be nem jelentett légvédelmi gyakorlatot tartottak. *(TP)*

Több mint száz fővárosi és vidéki egyletet oszlatott fel a belügyminiszter

A belügyminiszter legújabb rendeletével a következő budapesti zsidó egyesületeket oszlatta fel:

Budapesti Orvosi Kaszinó, Országos Izraelita Tanító Egyesület, Magyar Izraelita Egyetemi és Főiskolai Hallgatók Országos Egyesülete, Magyar Izraelita Nőegyletek Szövetsége, Pesti Chevra Kadisa Izr. Szentegylet, Izr. Magyar Irodalmi Társulat, Pesti Izr. Hitközség Alapítványi Leánygimnázium Jóbarátainak Egyesülete, Országos Izr. Patronázs Egyesület, a Zsidógimnázium Barátainak Egyesülete.

A belügyminiszter rendelkezése ezeken az egyesületeken kívül több mint száz hasonló vidéki egyesület működését is megszüntette.

SZINHÁZ és FILM

Cserebogár, sárga cserebogár

Bemutató az Erzsébetvárosi Színházban

Ma este mutatja be az Erzsébetvárosi Színház *Erdélyi* Mihály legfrissebb nyári „nagyoperettjét" *Cserebogár, sárga cserebogár* címmel. A produkció — mint *Erdélyi* Mihály minden ilyen nyári attrakciója — színes, mulatságos, nevettető egyveleg, amelyben a tengerjáró dunai gőzöstől kezdve a falusi parasztszerelmen át, a postáskisasszonynak szerenádot adó, egyszerre nyolc-tíz leányba is belehabarodott zalai ficsurig minden fellelhető. De hiszen ez a végeredményben nem is baj. Nyár van, az emberek nevetni akarnak és egy kicsit kikapcsolódni a mindennapos életből és elefeledkezni a nehéz órák súlyáról. Ez a darab a színes hét képével minderre bőséges alkalmat nyujt, sőt arról sem feledkezik meg, hogy egy-két helyen alkalmazott mondattal a nevetés özönében is figyelmeztesse a nézőt: komoly időket élünk, ez a darab túl azon, hogy szórakoztatni akar, másra is tanít.

Az is régi szokása *Erdélyi* Mihálynak, hogy ezeket az »erzsébetvárosi operetteket« mindig a legbriliánsabb szereposztásban találja és apait-anyait beleadva, valóban helyrevaló és talpraesett produkciót nyujt minden júniusban a pesti nyárnak.

A történet meglehetősen egyszerű. Jóformán nem is fontos, hogy miről szól a darab. A *Mátra* nevű tengerjáró parancsnoka feleségül veszi a pesti színpad dédelgetett primadonnáját, de közben parancsot kap, új útra kell indulnia és ezalatt az asszony alapos rendet teremt a távoli zalai kúrián, példát mutatva, miképpen kell élnie a magyar asszonynak. Ezt a rövid és egyszerű vázat azután rengeteg mulatságos jelenettel fűszerezi.

A primadonna szerepét a magyar színpad egyetlen ragyogó primadonnája, *Honthy* Hanna játssza, át meg átfűtve a szerepet varázslatos egyéniségének millió színével. A darab humoráról, elsősorban a *Fejes* Teri—*Bilicsi* Tivadar-pár gondoskodik. Ők hajtják a cselekményt, az ő elpusztíthatatlan aranyos humoruk teszi különösképpen mulatságossá a produkciót. *Csortos* Gyula egy öreg hajókormányos szerepében komédiázik kényekedve szerint. Az igen népes szereplőgárdából fel kell még jegyeznünk *Kertész* Dezső, *Somogyi* Nusi, *Nádor* Jenő, a remekül táncoló *Csányi* László *Rév* Erzsi pár, továbbá a tehetséges fiatal *Török* Ilona, az elegáns *Miklós* Lívia és *Zala* Karola nevét.

Erdélyi Mihály zenéjének néhány száma már most sláger. A rendezés *Nádor* Jenőt dícséri, a rendőrség szimfonikus zenekarát *Bánfalvi* Miklós vezényelte jól. A díszleteket *Bercsényi* Tibor tervezte, a táncokat pedig *Horváth* Manci tanította be. (h)

Hóman Bálint a Nemzeti Önállósítási Tanács új elnöke

A Magyar Távirati Iroda jelenti: A miniszterelnök dr. Fabinyi Tihamér titkos tanácsos, nyugalmazott minisztternek a Nemzeti Önállósítási Tanács elnöki tisztéről történt lemondását tudomásul vette és egyidejűleg a Nemzeti Önállósítási Tanács elnökévé dr. Hóman Bálint m. kir. titkos tanácsost, nyugalmazott vallás- és közoktatásügyi minisztert kinevezte.

A „LÉGÓ" megszüntetett egy Karády-sajtópert

Schweiger Ede a „Jelenkor"-ban bírálatot írt az elmult év nyarán bemutatott filmekről. Cikke miatt Vargha Rezsöné, Kanzler Katalin, sajtó útján elkövetett rágalmazás címén pert indított ellene. A törvényszék Kovács Miklós-tanácsa nem kezdhette meg az ügy tárgyalását a kitüzött időpontban, mert akkor légi veszély volt és kiürítették a tárgyalótermet. A felek egy óra mulva, amikor elmult a légiveszély, nem jelentkeztek. A bíróság még egy óra hosszat várt, majd végzést hozott, amelyben a sajtópert megszüntnek nyilvánította.

Színházak műsora

OPERA: József legenda. Dorottya. Álomjáték (bérletszünet, ½6). — **UJ MAGYAR:** Ő felsége, a mama (6). — **FŐVÁROSI OPERETT:** Luxemburg grófja (6). — **MADÁCH:** Ártatlanok (½7). — **MARKUS PARK:** Szakítok magával! (6). — **ERZSÉBETVÁROSI:** Cserebogár, sárga cserebogár... (6). — **BÁBSZINHÁZ:** Angyalt vettem feleségül (6). — **JÓKAI:** Párosan szép az élet (¾7). — **NÉPVARIETÉ A SPORTCSARNOKBAN** (297-842. 297-843): Cirkuszi müsor (6). — **MUSZINKÖR:** Tokaji aszu (5, 5, 7).

A többi színház ma nem tart előadást.

Mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat, V U = Vasárnap és ünnepnap.

ADRIA (353—707): **Vágyak.** (3 5 7: V U 11 és 1-kor is.) — **ALKOTAS** (355—374): **Zárt tárgyalás.** (¾4 5 7: V U 11 ½2 3 5 7.) — **ANDRASSY** (124—127): **Elnémult harangok.** (1¼4 ½6 ½8: V 11-kor is.) — **ATRIUM** (153—034, 154—024): **Magyar sasok.** (1¼4 ½6 ½8: Sz V U ½2-kor is.) — **BARLANG** (422—722): **Az asszonyért.** (½2 ¼4 ½6 ½8.) — **BÁROSS** (149—510): **Szegény gazdagok.** (5 7: V U 3 5 7.) — **BELVAROSI FILMSZINHAZ** (384—563): **Sziámi macska.** (1¼4 ½6 ½8: V U ½3 ¼4 ¼5 ½6 ½7 ½8.) — **BELVÁROSI HIRADÓ** (181—244): **Vadász, védd a vadat. Aranyváros** (kultürfilmek). **Rajzos híradó Normandiáról. Magyar, Ufa- és Európa-híradók.** (Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN** (225—003): **Jud Süss.** (3 5 7: V U 1-kor is.) — **BUDAI APOLLO** (351—500): **Lajla.** (1¼4 ½6 ½8: V U ½2-kor is.) — **CAPITOL** (134—337): Második hétre prolongálva! **Örök küzdelem.** I. rész: Élni akarunk! (1 3 5 7: V U 11-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): Második hétre prolongálva: **Itél a folyó.** (3 5 ½8: V U 11-kor is.) — **CSABA** (146—040): **A látszat csal.** (3 5 7: V U 11 és 1-kor is.) — **DAMJANICH** (425—644): **Egy szoknya, egy nadrág.** (1¼4 ½6 ½8: V U ½2-kor is.) — **DEAK** (121—343, 125—952): **Kirándulás az alvilágba.** (½4 ½6 ½8; Sz ½2: V U 11-kor is.) — **DUNA** (111—994): **Jud Süss.** (3 5 7: V U 1-kor is.) — **ERZSÉBET** (222—401): **Dr. Kovács István.** (11 1 3 5 7.) — **FORUM** (189—707): **Örök küzdelem.** II. rész: **Isten veled, Kyra!** (3 5 7: V U 11-kor is.) — **GLORIA** (427—521): **Pénz áll a házhoz.** (½4 ½6 ½8: V U ½2-kor is.) — **HIRADÓ FILMSZINHÁZ** (222—499): **Lombikok titka. Aranyváros** (kultürfilmek). **Rajzos híradó Normandiáról. Magyar, Ufa- és Európa-híradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — **IPOLY** (292—626): **Az új földesúr.** (½6 ½8; szerda, péntek ¼4 ½6 ½8; vasár- és ünnepnap ½2 órakor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Eltévedt emberek.** (3 5 7: V U 1-kor is.) — **KAMARA** (423—901): **Szerelmi riadó.** (½12 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **KORZO** (182—818): **Ez történt Budapesten.** (3 5 7: Sz 1: V U 11-kor is.) — **KULTUR** (188—120): **Csödöt mond a tudomány.** (¼4 ½6 ½8: V U ½2-kor is.) — **MESEVAR** (114—502): **Nixi mindig bajt csinál.** (1¼4 ½6 ½8; V U ½2-kor is.) — **NEMZETI APOLLO** (222—002): **Sportkirály.** (3 5 7: V U 11 és 1-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Elkésett szerelem.** (¼4 ½6 ½8: Sz V ½2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): **Ez történt Budapesten.** (3 5 7: V U 11 és 1-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Bob herceg.** (1¼4 ½6 ¾8: V U ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Komédiások.** — **PATRIA** (145—673): **Legény a gáton.** (10 ¾12 ½2 ¼4 ½6 ½8: Sz 11-kor is.) — **PEST** (221—222): Negyedik hétre prolongálva! **Benedek-ház.** (½12 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **PETOFI** (428—478): **Csókparádé.** (3 5 7: V U 1-kor is.) — **RADIUS** (122—698, 120—364): **Szív és dal.** (¾4 ½6 ¾8: Sz ½2: V U 11-kor is.) — **RAKOCZI** (426—326): **Nápoly a csókok tüzében.** (11 1 3 5 7.) — **SCALA** (114—411): **Ez történt Budapesten.** (1¼4 ½6 ½8: Sz V U ½2-kor is.) — **SZEKELY** (226—425): **Tüz.** (½12 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **SZITTYA** (111—140): Tizenhatodik hétre prolongálva! **Csodarendőlő.** (1¼4 ½6 ½8: Sz V U ½2-kor is.) — **TINODI** (225—602): **Bécsi vér.** (1¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V U 11 és ½2-kor is.) — **TOLDI** (224—443): **Keresztúton.** (10 ¾12 ¼4 ½6 7: V U 11 1 3 5 7.) — **TURAN** (120—003): **Körhinta.** (½2 ¼4 ½6 ½8: V U 11-kor is.) — **UJBUDA** (268—999): **Jud Süss.** (1¼4 ½6 ½8: V ½2-kor is.) — **URANIA** (146—046): Második hétre prolongálva! **A nagy út.** (3 5 ½8: V U 11-kor is.)

ERZSÉBETVÁROSI SZÍNHÁZ

Június 23-án, pénteken 6 órakor először és utána mindennap

Erdélyi Mihály nyári operettje

Cserebogár sárga cserebogár

HONTHY HANNA, Fejes Teri, Somogyi Nusi, Rév Erzsi, Zala Karola, Török Ilona, Csortos Gyula, Bilicsi Tivadar, Kertész Dezső, Csányi László, Nádor Jenő felléptével

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

Bútort, férfiruhát tehérneműt cipőt **ma Márkus vesz** és legtöbbet fizet. Lujza u. 18. T.: 134—027 hétk.

Gyermekkocsik gyermekágyak legolcsóbban: Prohászka gyárból, Gróf Zichy Jenő utca 46. Fiók: Üllői-út 7.

Látcsövet kéktaxiban hagytam 15-én Lotz Károly-utca és Operaház közötti útvonalon. Sofőrt kérem, jelentkezzék. Megtaláló magas jutalomban részesül. Tel. 164-879

Légóviztartályt jótállással házhoz szállítok. H'vható 2—6-ig: 493-323.

Irattáskámat a HÉV margithídi végállomására 22-én reggel 7.45-kor befutott békásmegyeri villamoson felejtettem hivatali kulcsokkal és készpénzzel. Kérem a becsületes megtalálót, hogy legalább a 3 kulcsot, melynek elvesztéséből nagy kellemetlenség hárul rám, küldje vissza. Epest, Nádor-u. 5, dohánytőzsde címre.

Elcserélem Margit-krt 71. kijelölt házban lévő 1 sz. komfortos lakásomat hasonlóra v. hallosra a közelben, keresztény házban. Margit-krt 71., III. 3. Tel.: 355-078

Elcserélném zsidóházban levő 3 szobás villalakásomat hasonlóért. Wolff Károly 61.

Paulay Ede utcában kijelölt házban levő 1 szoba, hálófülkés, konyhás **lakásomat elcserélem** összkomfortos 2 szobásra. Telefon: 427—383.

Légóládák minden méretben kaphatók. Soós asztalos, VIII., Erdélyi-u. 1

Szerdán, e hó 21-én megtalálóra értéktelen **okmányokat a Damjanich-u. és Rákóczi-út között** kék borítékban elvesztettem. Kérem a becsületes megtalálót, Luther-u. 1/c, házfelügyelőnek leadni **jutalom ellenében**

Elcserélném Fönix-utcai 4 szoba-hallos, közp. fűtéses lakásomat kijelölt házban levő 2 szobás lakásra. Telefon 9-11 és 2-4 között 458-540

Két szekrényt, sub ótot és szőnyeget vennék. Telefon: 224—164.

Zug óban szoba-konyhás lakásomat (26 bér) hasonlóval csiliagos házban elcserélném azonnal. Szentes-utca 37. földszint 4. szám.

Zug ló szép részén kertes házamba, 3 sz., komf., régibérű lakásomat zsidó házban levő 2 sz. komf. XIV., Káldi-utca 39. szám.

Zsidóházban 3 szoba, összkomfortos lakást adok luxus garszónért meg garázsért. Telefon: 290-631.

Lőpormalom III. ker. részén hölgy részére **szobát keres** azonnalra. »Csendes lakó« jel. Monkhart hirdetőbe Szt. István-körút 9.

Rövidáruk szalagáru, mindenféle zippzár, gomb, szabókellék. Nagy választék!

Simon Luxustextil, Teréz-körút 18.

Öltöztetést, szá itast 1—2 lovas kocsival helyben és vidékre vállal Sipos és László Telefon 428-031

Keresztény házban lévő gyönyörű erkélyes 2 szoba, hallos lakásomat elcserélném 1—2 szobásra · k··· ··· lehetőleg Budán. Cím: Fadrusz-utca 14. V. e.

Utazókosár csomagoláshoz 70—80—90—100 cm hosszban, nagyban-kicsinyben.

Szőlőkötöző magyar raffia kg-ja P 2.—. Kérjen mintaküldeményt, kipróbált elsőrendü anyag.

Kosár és faáru nagyban. Anders Ottó Budapest VII., Rottenbiller-u. 15.

Ősker, jobb nő kétéves gyermekével kertes villában, lehetőleg magánosnál **házvezetőnői állást** vállal elsőére. »Jó referencia« jeligére a főkiadóba.

Elveszett 21-én Doxa női arany karóra. Megtaláló magas jutalomban részesül. Telefon: 124—486.

Elcserélném zuglói kertes keresztény villában levő 2 szobás összkomf. évi 720 bérü, nagyon szép lakásomat, Damjanich-u. környéki hasonló vagy nagyobb lakásra. »Keresztény« jel. Baky hirdetőbe, Rákóczi-út 27/A

ELCSERÉLNÉM kijelölt házban levő 3 szoba összkomfortos, 2 bejáratú tiszta lakásom rózsadombi, gellérthegyi hasonló magányos villalakásért. Podmaniczky-u. 49. I. em. 10. Telefon 122-353

Kijelölt zsidóházban egy 4 szobás **irodahelyiséget** amely korábban lakás volt, azonnal **elcserélnék** keresztény házban levő, legalább 4 szobás irodahelyiséggel vagy lakással. Lehetőleg V. kerületben. Szabadság-tér környékén. Telefon 124-868

ELCSERÉLNÉM rózsadombi szép fekvésü 3 szobás, nem pincés lakásomat kijelölt házban levő 1 szoba-konyhás lakással. II., Lévay-utca 6.

ELCSERÉLNÉM zsidó házban levő 1 szoba, előszoba, fürdőszobás lakásomat 1 v. 2 szobás utcai összkomfortos lakásra. Akácfa-utca 10., IV. emelet 6.

Elcserélnék komf. szoba hallost kijelölt egyszobásra, közelben. Azonnali beköltözés. XIV., Törökőr-u. 75. I. emelet 4.

Elcserélem 3 szobás, összkomfortos, gyüm. kertes villalakásomat kij. házban lévő 2 vagy 3 szobás lakással, XIV., Amerikai-út 26.

Nem kijelölt Szentkirályi-utca 1/B III. 16. Fenyvesi. 3 összkomfortos udvari, 1100 bér, kijelöltet cserél.

Női és férfi bevonulócikkek Molnár Gyula VII, Károly kir.-út 3/c (sarokház). Telefon: 427-575

RAPID BOY áruszállítás. Kerékpár, tricikli, fakerék kapható. Javítás. T. 137-817

Használt férfiruhát és fehérneműt legmagasabb áron veszek. Telefon: 130-977. Hajdu

Újrendszerű **vakolt weekendház** tél. n-nyáron lakható, azonnal szállítható. Telep és iroda X., Kőrösi Csoma-út 39. T: 348-101.

Weekendházak gömbfából készülnek, télen is lakhatók, szétszedhetők. Megtekinthető: XIV., Vizakna-utca 8. — 68-as végállomástól 5 perc VADÁSZ. Telefon: 143—348.

Belvárosi kijelölt zsidóházban levő régibérü 4 szobás összkomfortos lakásomat **elcserélném** budai, Pasarét, Rózsadomb vagy Naphegy környéki régibérü 4—5 szobás villalakásra. Vitéz Atinay. Telefon délelőtt 10—1-ig: 386-106

Kijelölt, modern házban lévő fürdőszobás, **különbejáratú szobámat elcserélném** 1 vagy 2 szobás lakásra, lehet Budán is. Dohány-u. 30., IV. 4

Elcserélném keresztény házban lévő 2 szobás hallos, utcai, összkomfortos lakásomat hasonló 1 szobás vagy garszón lakásra belterületen, (lifttel). VII., Rózsa-u. 43, I. 1

Elcserélném Rózsadombon gyönyörü kertes keresztény villában levő 2 szobás olcsóbérü komf. lakásomat kijelölt házban levő 1 v. 2 szobás lakással. II., Fillér-u. 62.

Bérbevennék víkendházat villamoshoz, vagy HÉV-hez közel. Levelek Főkiadóba »Üdülés« jeligére

V. kerületben keresek 3 szobás modern lakást, lehetőleg gőzfűtéssel, keresztény házban. Közvetítőt honorálok. Tel. 122-074. 5 és 6 között.

Elcserélném 4 szobás, nagyméretü, keresztény házban lévő lakásomat 3 v. 4 szobás, kijelölt házban lévő lakásra. Telefon: 117—266.

Elcserélném 3 szobás, összkomf. olcsóbérü utcai lakásom 2 szobás hasonló zsidó lakásra. Hársfa-utca 39., földszint 1.

Elcserélném kijelölt házban levő 2 nagy szoba hallos, összkomfortos, tiszta, utcai lakásom, V—VI kerületi keresztény házban hasonlóval. Telefon 428-304

Kijelölt házban levő 3 szobás lakásomat, 1[illegible] P bér, **elcserélném lehetőleg** Budán, megfelelőért. István-út 47 szám. Telefon: 428—6[illegible]

Főúri 4-szobás lakást keresek jó levegő és közlekedés mellett. »Igényjogosult« jeligére **Blocknerhez**, Városház-utca 10

Elcserélném keresztény házban 3 szobás utcai, olcsó bérü lakásomat kijelölt házban, 1 szoba komfortossal. Ráday-utca 16. III. 42. Kálvin-térnél.

Fontos felhívás a gépkocsitulajdonosokhoz

Április 12-én az 1939. évi II. törvénycikk, a honvédelmi törvény alapján, falragasz alakjában Budapesten és környékén hirdetmény jelenik meg. Az ebben foglaltaknak közérdekből a Budapesten és környékén lakó gépjárműtulajdonosok feltétlenül tegyenek eleget. (MTI)

Keledy Tibor, Budapest főpolgármestere elbúcsúzott Kolozsvártól

Kolozsvár, április 12. (MTI) Kolozsvár város tisztviselői kara elbúcsúzott Keledy Tibortól, a város volt polgármesterétől, akit a Kormányzó Budapest főpolgármesterévé nevezett ki. Incédy Jocksman Ödön főispán búcsúztatójában hangoztatta, hogy a távozó polgármestert, mint a szegények pártfogóját ismerték és nincsen senki Kolozsvárott, aki ne sajnálná távozását. Megköszönte Kolozsvár érdekében végzett és a város fejlesztésére irányuló munkáját. Keledy Tibor főpolgármester válaszában hangoztatta, hogy új munkahelyén is azt a közszellemet igyekszik kiépíteni és fejleszteni, amely Kolozsvárott minden jószándékot megértett és támogatott. Ezután kézfogással búcsúzott el volt munkatársaitól.

Módosították és kiegészítették a gyermeknevelési pótlékról kiadott rendelkezéseket

A hivatalos lap mai száma közli a minisztériumnak az iparban (kereskedelemben), valamint a bányászatban és kohászatban alkalmazott munkások gyermeknevelési pótlékáról szóló rendelkezések módosításáról és kiegészítéséről kiadott rendeletét.

A rendelet újra szabályozza a katonai szolgálatot teljesítők gyermeknevelési pótlékát és kimondja, hogy annak az igényjogosultnak, aki katonai szolgálata alatt hősi halált halt, eltűnt vagy hadifogságba esett, — feltéve, hogy katonai szolgálatát megelőzően legalább 3 hónapon át jogosult volt gyermeknevelési pótlékra — a háború befejezését követő harmadik év végéig ki kell fizetni gyermeknevelési pótlékát, kivéve, ha az eltűnt vagy hadifogságba esett igényjogosult előbb hazatér.

Annak az igényjogosultnak, aki légitámadás, vagy légitámadás elhárítása következtében életét vesztette, ki kell fizetni gyermeknevelési pótlékát, a háború befejezését követő harmadik év végéig, feltéve, hogy a légitámadást megelőzően, legalább három hónapon át jogosult volt a gyermeknevelési pótlékra.

A gyermeknevelési pótlék összegét olyképpen módosítja a rendelet, hogy az egy gyermek esetében 10, két gyermek esetében minden egyes gyermek után 12, három gyermek esetében minden egyes gyermek után 14, négy vagy több gyermek esetében minden egyes gyermek után 16 pengő.

A felemelt összegű gyermeknevelési pótlék elsőízben ez év május hónapjában kerül kifizetésre. *(MTI)*

A gyülekezési tilalom feloldása

A hivatalos lap mai száma közli a belügyminszter rendeletét, amellyel az ország területére 1944 március 19-ik napján elrendelt gyülekezési tilalmat feloldja.

Esztergom vármegye üdvözli a kormányt

Esztergom, április 12. Esztergom vármegye törvényhatósági bizottságának kisgyűlésén vitéz Szivós-Waldvogel József ny. tábornok körvonalazta az utóbbi idők sorsdöntő politikai eseményeit és a magyarságra váró nagy feladatokat. Indítványozta, hogy a kisgyűlés táviratilag üdvözölje Sztójay Döme miniszterelnököt és a vezetése alatt álló kormányt, biztosítva a törvényhatóság bizalmáról és odaadó együttműködési készségéről. Az indítványt egyhangú lelkesedéssel elfogadták. (MTI)

Átnyujtották a pápának a Vulgata szövegkritikai kiadásának ötödik kötetét

Vatikánváros, április 12. *(Német TI)* XII. Pius pápa külön kihallgatáson fogadta Dompietro Salmont, a Szent Jeromosról elnevezett bencés kolostor apátját, akit XI. Pius pápa *1933-ban bízott meg* a Vulgata eredeti szövegének, valamint egy szövegkritikai kiadásnak elkészítésével. Mint ismeretes, a Vulgata a Szentírás Jeromos atya tollából származó fordítása. Salmon apát most nyujtotta át a tudományos munka elkészült ötödik kötetét. A Szentatya teljes megelégedését fejezte ki a művészi kivitelű kötet felett. A magánkihallgatás után XII. Pius pápa a Vatikán trónjában fogadta a Szent Jeromos apátság szerzeteseit, valamint a montecassinói apátságból elűzött bencés szerzeteseket, akik római szerzetestársaiknál találtak hajlékra. *(MTI)*

Elmarad az idei középiskolai tanulmányi verseny

Az idei tanév korai befejezése és az egyéb rendkívüli viszonyok következtében az Országos Középiskolai Tanulmányi Verseny elmarad. *(MOT)*

Meghalt báró Korányi Sándor

Súlyos veszteség érte a magyar orvostudományt: báró Korányi Sándor felsőházi tag, ny. egyetemi tanár, ma reggel 78 éves korában hosszas betegség után elhúnyt.

Élettani, majd ideggyógyászati tanulmányok után apja, báró Korányi Frigyes klinikáján működött. A század eleje óta a belgyógyászati diagnosztikát adta elő, majd 1908-ban átvette a klinika vezetését. A belgyógyászatnak csaknem minden ágában rendkívül értékes munkásságot fejtett ki. Az orvostudomány sok nagy jelentőségű felfedezést köszönhet kutatásainak. Az első magyar orvos volt, aki a modern természettudományok fejlődését oly nagy mértékben előmozdító fizikai kémia eredményeit értékesítette a gyakorlati orvostudományban. A benzolban felfedezte súlyos vérbetegségeknek hatható gyógyszerét.

Több fontos munkával gyarapította az orvostudományi irodalmat. Német és francia gyüjtőmunkákban feldolgozta a belgyógyászat fejezeteit és sok nagy jelentőségű cikket írt magyar és külföldi szaklapokba. A Kormányzó 1927-ben nevezte ki a felsőház tagjává. Már két éve betegeskedett.

Temetése pénteken délután 4 órakor lesz a kerepesi temetőben.

Jobb beosztás és szabadság ígéretével szélhámoskodott, 3 évi fegyház

Raiz Sándor elektrotechnikus ismerősei körében azt híresztelte magáról, kitűnő összeköttetései révén módja van elintéztetni, hogy munkaszolgálatosokat katonai szolgálatra osszanak be és a harcvonalban lévő katonák hosszabb szabadságot kapjanak. Ezzel a mesével sok embert megkörnyékezett és megbízóitól többezer pengőt kapott. Természetesen soha semmit sem tudott elintézni, sőt a bünvádi eljárás kiderítette, hogy egy lépést sem tett megbízói ügyeinek sikere érdekében.

Befolyással való üzérkedés büntette és zugirászat vétsége címén került a vádlottak padjára. A törvényszék 4 évi fegyházra s 100 pengő pénzbüntetésre ítélte. A kúria Gergics-tanácsa 3 évi fegyházra mérsékelte büntetését.

Jávor Pált fegyelmi ügye elintézéséig felfüggesztették színészi játékjoga gyakorlásától

A Színművészeti és Filmművészeti Kamara fegyelmi bírósága Jávor Pál színművészt, a Nemzeti Színház tagját, kamarai tagot az ellene folyó F. Ü. 696/1944. számú fegyelmi ügyben folyó évi április hó 12-én hozott ítéletében a 6090/1938. M. E. számú rendelet 100. §-a alapján kamarai tagsághoz kötött hivatása (foglalkozása) gyakorlásától a fegyelmi ügyében hozott ítélet jogerőre emelkedéséig azonnali hatállyal felfüggesztette.

A kiürítési vonatok indulása csütörtökön

A Magyar Országos Tudósító jelenti, hogy a budapesti I—XIV. kerületi, továbbá Csepel, Kispest, Pestszenterzsébet, Budafok, Albertfalva, Pestszentlőrinc, Ujpest és Rákospalota elöljáróságoknál működő tisztviselők által április 5-től 11-ig bezárólag kiadott kiürítési vonatok helyjegyeivel ellátott utasok elszállítása április 13-án, csütörtökön az alábbi felsorolt vonatokkal történik:

Az I/5., az I/20., I/c. és I/o. számú vonat Budapest nyugati pályaudvarról 14.17-kor indul.

A II/5., a II/20., II/c. és II/o. számú vonat Kőbánya felső p. u.-ról 9.40-kor indul.

A III/e. és III/o. számú vonat Budapest keleti p. u.-ról 14.05-kor indul.

A IV/5. és IV/20. számú vonat Budapest keleti p. u.-ról 7.45-kor indul.

Az V/5., V/20., VI/c. és VI/o. számú vonat Budapest nyugati p. u.-ról 7.40-kor indul.

A VI/5. és VI/20. számú vonat Budapest nyugati p. u.-ról 14.50-kor indul.

A VII/5., VII/20., VII/c. és VII/o. számú vonat Budapest Soroksári-útról 7.42-kor indul.

A VIII/5., VIII/20., VIII/c. és VIII/o. számú vonat Kelenföldről 10.15-kor indul.

A IX/5., IX/20., IX/c. és IX/o. számú vonat Budapest déli p. u.-ról 7.25-kor indul.

A X/e. és X/o. számú vonat Budapest déli p. u.-ról 8.40-kor indul.

A XI/5., XI/20., XI/c. és XI/o. számú vonat Kelenföldről 9 órakor indul.

A XII/5. és XII/20. számú vonat Budapest nyugati p. u.-ról 6.50-kor indul.

A MÁV igazgatósága felhívja a közönség figyelmét, hogy a budapesti és az említett budapestkörnyéki elöljáróságoknál április 11-ig bezárólag kiadott helyjegyek mind érvényesek, az április 13-án, csütörtökön induló fenti vonatokon tehát azok az utasok, akik helyjegyeiket április 5-től 11-ig terjedő időben váltották meg, a vonatokat ugyancsak akadálytalanul igénybe vehetik akkor is, ha egyes elöljáróságok tévesen más alszámmal vagy betűvel jelölték meg a jegyeket, vagy ha bármilyen ok miatt eddig nem utazhattak el. (MOT)

Átállítják a fásszakmát

Adatszolgáltatásra hívták fel az érdekelteket

A kormány átállítja a fakereskedelmet s ezért a kereskedelem- és közlekedésügyi minisztérium utasította a Magyar Vállalkozói Fakitermelők, Faiparosok, Fa- és Tüzelőanyagkereskedők Országos Egyesületét, hogy haladéktalanul szerezze be és terjessze elő a fásszakmára vonatkozó szükséges statisztikai adatokat.

Az Egyesület felhívja az ország összes vállalkozó fakitermelőit, fanagykereskedőit, a telepes fakereskedőket, a furnir-, lemez-, parketta- és hordókereskedőket, fűrésziparosokat és pedig úgy a saját fűrésztelepel rendelkezőket, mint a fűrésztelepet bérlőket, valamint a bérben vágatókat, a furnir-, lemez- és parkettaelőállítókat, hogy saját érdekükben nyolc napon belül küldjék be válaszukat az Országos Egyesületnek (Budapest, V., Vilmos császár-út 74), tekintet nélkül arra, hogy tagjai-e az egyesületnek, vagy sem.

A következőkre vonatkozóan kell adatokat szolgáltatni: 1. A vállalat címe és székhelye; 2. foglalkozásának pontos, részletes megjelölése; 3. gépészeti berendezése; 4. üzemi kapacitása; 5. üzleti tőkéje; 6. telepének nagysága; 7. 1943. évi bruttó forgalma P-ben; 8. az 1941. évi XV. tc. 9. és 16. §-ának rendelkezése szerint a vállalat tulajdonosa, illetve tulajdonosai zsidók vagy nem zsidók; 9. a körzetében levő szakmabeli cégek megnevezése. Az adatszolgáltatás úgy a jogi személyekre, mint az egyéni cégekre kötelező. Nem tartoznak adatokat szolgáltatni a kijelölt tüzifa- és szénnagykereskedők, mert az említett szakmákban az átállítás megtörtént.

A Nemzeti Bank heti jelentése

A Magyar Nemzeti Bank bankjegyforgalma az április 7-i kimutatás szerint a március 31-i állapottal szemben 45.8 millióval 5.008.7 millió pengőre emelkedett. A leszámított váltók, raktári zálogjegyek és értékpapírok tétele 196.8 millió pengővel 4.266.7 millió pengőre szaporodott. A zsiróköveteléseik állománya 91.7 millió pengővel 886.2 millió pengőre gyarapodott. A külfölddel való fizetési forgalom céljára az alapszabályok értelmében nyujtott hitelek 69.5 millió pengővel 966.6 millió pengőre csökkentek. A váltópénzkészlet 1.3 millió pengővel 28.5 millióra apadt. Az »Egyéb követelés«-ek 10.2 millióval 1.622.4 millióra emelkedtek, az »Egyéb tartozások« pedig 4.6 millióval 1.594.6 millióra csökkentek.

Módosították a vágómarha-igénybevételi rendeletet

A közellátásügyi miniszter a hivatalos lap szerdai számában kiadott rendeletével módosította a vágómarha igénybevételére, valamint a vágómarha és vágójuh levágására vonatkozó egyes rendelkezéseit. Az új rendelet szerint az 1944 január 1-től igénybevett vágómarhával a tulajdonos (birtokos) az igénybevételről szóló értesítés kézhezvételétől számított 180 nap eltelte után rendelkezhetik szabadon.

Vágójuhnak és vágóbáránynak közfogyasztásra történő levágásához kiadott vágási utalvány kezeléséért a húsiparos vágójuhonkint egy pengőt, vágóbárányonkint 50 fillért köteles fizetni. Ha a vágóállatokat nem húsiparos vágja le, a vágási utalványért járó díjat az a vágató köteles megfizetni, aki a vágási tevékenység tekintetében a húsiparos helyébe lép.

Negyvenhárom áldozata van a kansasi tornádónak és áradásnak

Lisszabon, április 12. *(MTI)* Mint a brit hírszolgálat jelenti Newyorkból, a Kansasban és az Egyesült Államok több más államában pusztított tornádónak és áradásoknak eddig 43 áldozata van.

Erősen fejlődik a szövetkezeti értékesítés

A Hangya Szövetkezetek és maga a Hangya Központ is mind tevékenyebben foglalkozik az értékesítéssel. A baromfiértékesítésről már megemlékeztünk. Dr. Hilberth Béla ügyvezető igazgató a Hangya értékesítési tanácsának legutóbbi ülésén beszámolt a többi értékesítési ágazatról. Az állatértékesítés forgalma 35.4 millió P-ről 46 millió P-re emelkedett, a marhabizományosság forgalma 17.000 darabról 47.000 darabra. A közellátás céljára 1000 szövetkezet útján 190 vagón zsírt gyüjtöttek össze. A húsértékesítő alosztály a mult évben az előző évi 13.8 millió P-vel szemben 32 millió P-t forgalmazott. 300 szövetkezet foglalkozott tagjai mezőgazdasági terményének felvásárlásával. 1943-ban 25 újabb szövetkezeti magtár és 200 vagón befogadóképességü tengerigóré épült a szövetkezeteknél. A mézértékesítés 82%-os emelkedést ért el. A tollértékesítés forgalma csak kb. 10%-kal csökkent. 1943-ban számos üj háziipari munkáltatótelepet létesített a Hangya. A gyógynövények és szárított főzelékek értékesítését hét korszerü szárítótelepen végezték. A begyüjtött 550.000 kg kamilláért a szedőknek 200.000 P-t fizettek az előző évi 95.000 P-vel szemben. A nagyteljesítményü szárítótelepeken 175 vagón zöldség- és főzelékfélét szárítottak.

SZINHÁZ és FILM

MACHITA

Ma premier a Scalában és a Kaszinóban

A Scala és a Kaszinó ma mutatja be a „Machita" című új filmet, melyet Pusztaszery Margit forgatókönyvéből Rodriguez Endre rendezett. A zenét Sásdy Schack Manka szerezte. A „Machita" egy világhírű kalandornő négyarcú életét, egy mindenre elszánt kémszervezet aknamunkáját mutatja be izgalmas mese során. A címben szereplő Machita nem más, mint Karády Katalin, aki először mint hindu táncosnő, aztán mint előkelő társasági dáma, később mint dolgozó asszony, mind a három esetben pedig mint kém dolgozik fontos hadititkok megszerzéséért. Sikerül is olyan vezető főmérnökök és hadiüzemi gyárigazgatók bizalmába férkőznie, akiknek közük van a félelmetes és nagyjelentőségű légvédelmi ágyú gyártásához. Karády Katalin mellett Petrovich Szvetiszláv, Bihary József, Szabó Sándor, vitéz Molnár Iván és Nagyajtay György játszik az újdonságban.

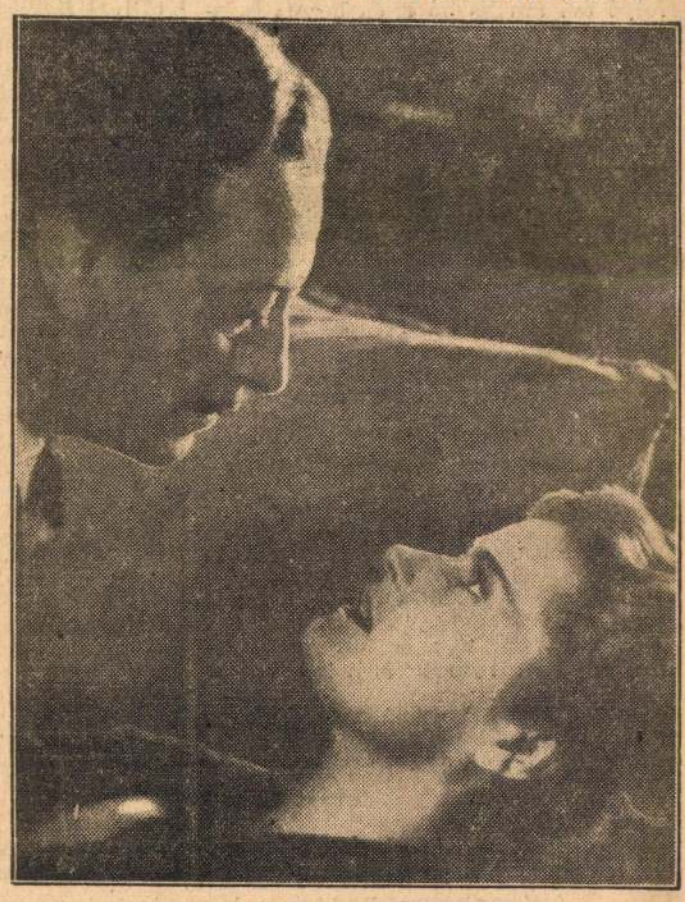

Karády Katalin és Petrovics Szvetiszláv

Magyar-német kívánsághangverseny

Április 14-én délután rendezik a Művelődés Házában az első magyar-német kívánsághangversenyt. A műsort Szeleczky Zita konferálja. A német vendégek közül elsősorban Ilse Werner és Paul Hörbiger nevét kell feljegyezni. Rajtuk kívül még sok híres német színész lép fel, a magyar művészetet Baksa Kató, Barabás Sári, Bordy Bella, Hajdu Anna, Kelly Anna, Muráti Lili, Rigó Magda, Szabó Ilonka, Utry Anna, Básti Badics Gyula, Bilicsi Tivadar, Harangozó Gyula, Jámbor László, László Imre, Naszódy Sándor, Pethes Ferenc, Varga Imre, Malcsiner Béla zongoraötöse, az operaházi balettkar, a Budai Dalárda, Marnitz Frigyes tangóharmonika együttese, Tóth-Vásárhelyi József képviseli. Közreműködik az Egyesített Honvédzenekar Pongrácz Géza és Várhalmi Oszkár vezénylésével, valamint Bura Sándor és cigányzenekara.

Jövő héttől kezdve a Zeneakadémia kamaratermében ismét sorozatos előadásokat rendeznek. Színre kerül Balázs István Regényhősök című vígjátéka, melynek főszerepét Pózmann András, Makay Margit egyik legtehetségesebb növendéke játssza.

Színházak műsora

OPERA: József legenda: Giapni Schicchi (IV., ½6). — **NEMZETI:** Hontalan nép (N., ½6). — **KAMARA:** Fatornyok (½6). — **MŰVELŐDÉS HÁZA:** Nincs előadás. — **VIG:** Nincs előadás. — **PESTI:** Hattyúlovag (½6). — **UJ MAGYAR:** A» első (½6). — **ANDRASSY:** A pénz nem boldogít (½6). — **FŐVÁROSI OPERETT:** Vidám tavaszi kabaré (½6). — **VIDAM:** Varjúfészek (½6). — **REVÜPALOTA:** Tavaszi bokréta (½6). — **KAMARA VARIETÉ:** Nincs előadás. — **KOMÉDIA ORFEUM:** Ez már délfi (½7). — **NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK:** Angyalt vettem feleségül (½7). — **JÓZSEFVÁROSI:** Fehérvári huszárok (½5, 7). — **KISFALUDY:** Kata, Kitty, Katinka (½5, 7).

Mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V = Vasárnap és ünnepnap. H = Hétfő.

ADRIA (353—707): **Alomkeringő.** (¾4 ½6 ½8: V Ü H 11 és 1-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—874): **Bercsényi huszárok.** (¾4 ½6 ½8: V Ü ¾2-kor is.) — **ANDRASSY** (124—127): **Edes mostoha.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **ATRIUM** (153—034, 154—024): **Egy nap a világ.** (½4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2 órakor is.) — **BARLANG** (422—722): **Andante... a szerelem muzsikája.** (½2 ¾4 ½6 ½8.) — **BAROSS** (149—510): **Alomkeringő.** (3 5 7: V 11-kor is.) — **BELVÁROSI FILM SZÍNHÁZ** (381—563): **Alomkeringő** (½4 ½5 ½6 ½7 ½8: V Ü ½2 és ½3-kor is.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—344): **Orgonabúgás** (kultúrfilm). **A három kérő** (Bordy). **A húsvét művészete. Magyar, Ufa- és Európa-híradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — **BETHLEN** (225—003): **Agrólszakadt úrileány.** (¾4 ½6 ½8: Ü ½2: V 11 és ½2-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Alomkeringő.** (½4 ½6 ½8: V ¾2-kor is.) — **CAPITOL** (134—337): **Alfa tau.** (½2 ½4 ½6 ½8: V 11-kor is.) — **CORVIN** (158—988, 339—584): **Trépusek hőse** (3 5 ½8.) — **CSABA** (146—00?): **Agrólszakadt úrileány.** (½4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **DAMJANICH** (425—644): **Opiumkeringő** (½4 ½6 ½8: V Ü 11 ½2 órakor is.) — **DEÁK** (121—343, 125—952): **Viharbrigád.** (½2 ½4 ½6 ½8: V Ü 11 órakor is.) — **DUNA** (111—994): **Vágyak.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **ERZSÉBET** (222—401): **Második hétre prolongálva! A király bolondja.** (11 ½2 ¾4 ½6 ½8.) — **FORUM** (189—707): **Viharbrigád.** (½4 ½6 ½8: V Ü 11-kor is.) — **GLORIA** (427—521): **Miért.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **HIRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Sziklamászók** (kultúrfilm). **A három kérő** (Bordy). **A húsvét művészete. Magyar, Ufa- és Európa-híradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — **IPOLY** (292—626): **Muzsikus lelkek.** (½4 ½6 ½8: V Ü H ½2-kor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Alomkeringő.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **KAMARA** (423—901): **Második hétre prolongálva! Gróf Monte Christo.** II. rész: A bosszú. (½12 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **KORZÓ** (182—818): **Második hétre prolongálva! ...és a vakok látnak.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü ½1 ¼4 ½6 ½8.) — **KULTUR** (188—120): **Fekete hajnal.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **MESEVÁR** (114—502): **Agrólszakadt úrileány.** (¼4 ½6 ½8: V ½2-kor is.) — **NEMZETI APOLLÓ** (222—002): **Második hétre prolongálva! ...és a vakok látnak.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Alomkeringő.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ¾2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): **Harmadik hétre prolongálva! A látszat csal.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V 11 és ½2-kor is.) — **OTTHON** (145—447): **Szerelem ügyvédje.** (¾4 ½6 ¾8: V ¾2-kor is.) — **PATRIA** (145—673): **Harmadik hétre prolongálva! Bablólovag.** (10 ¾12 ½2 ¼4 ½6 ½8: Sz 11 ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **PEST** (221—222): **Boldog idők.** (½12 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **PETŐFI** (428—478): **Alomkeringő.** (½4 ½6 ½8: V ½2-kor is.) — **RADIUS** (122—098, 120—364): **Második hétre prolongálva! Forgószél.** (¼4 ¼6 ½8: Sz ½2 ½4 ½6 ½8: V Ü 11 ¼4 ½6 ½8.) — **RÁKÓCZI** (430—826): **Alomkeringő.** (11 1 3 5 ½8.) — **SCALA** (114—411): **Machita.** (¾4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) — **SZEKELY** (226—425): **Pofon az éjszakában.** (½12 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **SZITTYA** (111—740): **Csodarepülő.** (½4 ½6 ½8: Sz V ½2-kor is.) — **TINÓDI** (225—602): **Alomkeringő.** (½4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **TOLDI** (224—443): **Akrobat ooh!** (10 ¾12 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **TURÁN** (130—003): **Komédiások.** (11 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **ÚJBUDA** (968—999): **Agrólszakadt úrileány.** (½4 ½6 ½8: H Ü ½2: V 11 és ½2-kor is.) — **URÁNIA** (146—016): **Második hétre prolongálva! Forgószél.** (3 5 ½8: V Ü 11 órakor is.)

VÍGSZÍNHÁZ

Szombaton, április 15-én 5 és ½ órakor először

„AKI FÖLÖSLEGES" Tokaji György színjátéka

Ladomerszky Margit

Kelemen Éva, Náray Teri, Sivó Mária, Orsolya Erzsi, Pogány Margit, v. Benkő, Boray, Pálóczi, Vértes

VARJÚFÉSZEK

Újdonság a Vidám Színházban

A Vidám Színház Varjúfészek című darabja egy kicsit Tóth Edének, Csepreghynek és Szigligetinek a korszakát juttatja eszünkbe. Amikor még a boros hejehujázás, a színpadra kényszerített csakazértis dacoskodás, tüzrölpattant menyecskéknek könnyes nótázása, ravaszkodás a birtok körül, ragaszkodás a földhöz volt a színpad megfellebbezhetetlen divatja, eleink bizony jól elszórakoztak az ilyen összekanyarított falusi vigasságokon. Bihary Nándor sem tett mást, csak visszaálmodta egy kicsit a népszínművek költészetből, valóságmentességből és cseppnyi életből kevert világát: így született meg a színész-író Varjúfészek című háromfelvonásos darabja.

Bihary hosszú ideig volt vidéki színész, nyilván megjárta a népszínművek iskoláját és okult belőle. Darabjának minden jelenete arra vall, hogy a rutin igen fontos kellék a színpadon, a szakmai ismeret pedig majdnem-majdnem az írói ihletet is pótolja. A „Varjúfészek" úgy, ahogy van, szórakoztatja a nézőket, hiszen végeredményben mindenkinek a szívét rezdíti meg víg és szomorú magyar nótáival, melyeket olyan avatott énekes ad elő, mint Cselényi József. A Nemzeti Színház egykori művésze szemmellátható megilletődéssel lépett újra a deszkákra, csak az első lépései voltak bizonytalanok, aztán a magyar nótáknál olyan tüzbe lendült, mintha csak most is pódiumon állt volna. Hogy el ne felejtsük: ő a címben szereplő Varjú, aki csavaros eszü paraszti politikájánál fogva nem akarja átadni vejének azt az öt hold földet, melyért — hogy népiesen fejezzük ki magunkat — a fene majd megeszi Andrist, Varjú Mihály lányának hites urát. Különösen az fáj ennek a szilaj Andrisnak, hogy az öt holddat felesége egykori kérője bérli. Mivel a birtokrészt nem kapja meg, megkeseríti felesége életét. A menyecske már el is költözik, sőt az öreg Varjú asszonya is elrepül a házból. Humorosan sanyarú legényélet következik, ezek a darab legsikerültebb jelenetei.

Hogy mi a vége, senki sem gyanítja. Az öt hold föld ugyanis se nem ide, se nem oda, hanem valami kiszámíthatatlan igazságszolgáltatásból kifolyólag — temető lesz. Varjú odaajándékozza a falunak, legalább hótta után is sajátjában pihenhet.

Szüle Mihály igazgató, mint rendező, gyors tempót biztosított az előadásnak, nagy érdeme, hogy még a városi virágszerű Fábry Évából is falusi színeket bontott ki. Dajbukát Ilona egyéni humorával tökéletesen hitelesített egy perlekedő, de jószívű anyóst. Kellemes meglepetése az előadásnak mádi Szabó Gábor szerelmes legénye: e fiúból színész lesz, akárki meglássa. Bihary Nándor cigányalakítása mulatságos. Bercsényi Tibor díszletei egy módos parasztgazda ízlését és úgynevezett „belső világképét" fejezték ki találóan.

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

Viharkabát, MELEG **kötött holmik**
BELÁK ERNŐ, V., Nagy Sándor-utca 4. Telefon: 129-294.

Finn faház lemezzel szigetelt téli nyári magyar (Szabadalom bej.) Herkules, Wesselényi-u. 2. T: 220-852. Felv. 8-3-ig

Vörös salak
legkiválóbb minőségben vidékre is **Salakkereskedelmi Vállalat** Budapest VII. Dohány-u 59. T 224-408

Keresztény **rádióműszerészeket** felvesz Herczegh-rádió, Budapest, Andrássy-út 14. sz.

1 darab prima minőségü thebris-szőnyeg jutányos árban vételre keresetik. Ajánlatokat „Hibátlan" jel. Erdős hirdetőbe, Teréz-krt 35.

Irodámba felveszek keresztény **fogalmanforgalmi ügynököt.** Andrássy-út 56, I. Telefon: 122-326.

Óvóhelytakarók munkásruhaanyag
Burgermeister, Király-utca 14. Telefon: 426-070.

Magányoshoz **mindenes-lozó nő** nem árja, bizonyítvánnyal azonnalra Király-u. 1/b. I. 3.

Télen-nyáron lakható faházak gyors szállítás mellett megrendelhetők: Rákospalota, Hitler Adolf-utca. 8., BAAN, Telefon: 495-038.

Főzni tudó keresztény **fiatal leány** kis családhoz vagy magánoshoz ajánlkozik. „IV. 15-re" jeligére Balogh hird.-be, Szt. István-krt 9

Nem árja, keresztény vallású **30—40 év körüli egészséges nőt** felvennék. Cím a kiadóban.

4-szobás VILLA berendezéssel, 600 öles kertben **bérbeadó**
Érdeklődések „Tárogató-út" jeligére Blocknerhez, Vilmos cs.-út 33

Rádiószakmában jártas keresztény nőt **üzemvezetőnek felvesz** Herczegh-rádió, Bpest, Andrássy-út 14.

3 összegezős, 5 számsoros, igen jó állapotban levő, alig használt **pénztárgép eladó**
Ajánlatokat »RIV« jeligére a kiadóhivatalba kérek.

VIKENDHÁZ luxus kivitelben, dupla hajópadlóból, bőrlemezzel fedve, vadonatúj, tulajdonostól ELADÓ. Meleg! XI., Fehérvári-út 123. Tel.: 457-090.

Aktatáskám üzleti iratokkal **elveszett**
6-os villamoson. Megtaláló illő jutalomban részesül. MADEIRA kézimunkaüzlet, József-krt 13.

Vennék, esetleg bérelnék kisebb **vendéglőt** a belvárosban. „Szakember" jelig. a kiadóba.

Budapesttől 30 km-es körzetben 2—3 szobás egyedülálló **villát keresek**
1 évre előre fizetéssel. Ajánl.: »Jó bér« jeligére a kiadóba.

Elsőrendű **manikűrnőt** azonnalra felvesz. GERE női fodrász, IV., Sütő-utca 2.

Bejáró-főzőnő vagy mindenesfőzőnő izr. felvétetik. Bauer, Podmaniczky-u. 18., IV.

Iskolázott, nem árja **urileány gyermekek mellé elhelyez edne** „Félnapra" jeligére Tenzerhez, Szervita-tér 8.

Címirást és minden egyéb irásmunkát VÁLLALOK. Zitromné, VII., Rottenbiller-utca 37/F, I. em. 12. (Odeon-mozi ház)

Lakásában alhat féregmentesítés után, felelősséggel. **Ujrendszerü gázzal (nem cián) tökéletesen** és jótállással irtunk: **„TOTAL" vállalat, Révay-utca 25.** (Opera mellett.) Telefon: **120-829** Takarítást is vállalunk!

Értékeit szállíttassa **Rapid boyjal** Telefon Tricikli fakerék kapható. **137-817**

Használt bútorszállítókocsit vennék jó állapotban. Kalmár, Bp., XIV., Kövér Lajos-u. 61. Telefon: 496—143. Részletes árajánlatot!

FAHÁZAK különféle méretben és kivitelben **Kertész és Tsa** fatelepén, XIII., Berettyó-u. 1/b, (Váci-út 164-nél)

Fuvart vállalok lovas kocsikkal, napi vagy állandóan, környékre is. Telefon: 220-387.

Katolikus, nemárja, hatvanéves özvegyember kis háztartása teljes ellátására, szintén nemárja katolikus **háztartási alkalmazottat** keres. Ajánlatok „Otthon" jeligére a kiadóhivatalba.

VARRÓGÉP új, luxuskivitelben eladó. XI., Ulászló-u. 42., III. em. 1.

Jobb zsidó nőt kinek elfoglaltsága van, keresek **komfortos szobámba lakótársnak.** „Feltétlen megbízható" jeligére Blocknerhez, Vilmos császár-út 33.

Balatonfonyódi 3 szobás üres nyaraló évi bérlőnek kiadó. T.: 225-720.

Cca 6×3 m Csapó-féle **nagy weekendház** 6000 P-ért, kisebb 3000-ért eladó. Diósdkertváros, Hunyadi Miklós-út 33. T.: 161-300, d. e. 10-ig

Értékeit elszállítom 500 kg-ig felelősséggel. Pintér. Telefon: 161-289.

Könyveiését ellenőrzi és organizálja „Kontoservice" Telefon **291-735**

MAGYARORSZÁG KISKIRAKATA

Sokszorosítógép patty festék és stenci nélkül. Hatóságok, vállalatok, üzemek, iskolák és intézetek részére nélkülözhetetlen. Körlevelek, értesítések, árjegyzékek, nyomtatvány formulárok elkészítésére kiválóan alkalmas. Díjtalan bemutatás. Vezérképviselet: Bánfalvi Zoltánné Budapest, Hőgyes Endre-utca 8. Telefon: 182-717. Viszonteladók részére engedmény.

Virágot Jakab Máriától nagyon V., Aulich-u. 7. Telefon: 113—828

Grafológia órák d. u. 4—5. Német, francia nyelv, művészettörténet. Eskütér 1. félemelet 1/a. Pythné.

Nádpalló 1000 m² 5 cm vastag, eladó. Érdeklődni: Telefon 357-873 d. u. 5-ig

Kozmetikus segédet és tanulót, fiskeresztényt felvesz Lady kozmetika, Váci-utca 20. szám.

Elcserélném háromszoba hallos, olcsóbérű mod. lakásomat, kijelölt házban levő, hasonló lakással. Bővebb felv.: Károly király-út 26. sz.

Elcserélném csillagos új házban levő 2 szoba hallos, összkomfortos lakásomat szigorúan ugyanilyenre, lehetőleg régi bérűre. V., Katona József-utca 2/d III. 4.

Leicát vagy Contaxot vennék. V., Szent István-park 12. V. em. 2.

Erzsébet királyné úton a megállónál nagy szoba, utcai erkélyes, fürdőszoba, 2 úr vagy házaspárnak is konyhahasználattal azonnal kiadó, bútorral vagy üresen. Bővebbet Károlyi Bpest, Rákóczi-út 71. T. 142-881

Elcserélném Nemzetinél körúti 3 sz. kijelölt, régibérű lakásomat V. ker-ben 3-4 szobással. T.: 136-467.

Központi fekvésű négy utcai szobás lakást 1—2 szobásra elcserélnék. Telefon: négyszázhuszonhét — ötszáztizenhét

Elcserélném kijelölt házbeli 1 szobás lakásomat 1 szobás, komf., garzonra, közp. fűtéssel. Bukovits, Árpád-u. 11. Telefon: 124-964.

Elcserélném 1-szobás udvari, komfortos, keresztény házban lévő lakásomat lehetőleg ugyanilyen zsidó házban levővel. II., Szász Károly-utca 2., II. emelet 24.

Elcserélnék 3 szobás, 105 P-ös, keletre néző 2 erkélyes, tágas komplett lakást 1 v. 2 szobásra kijel. házban. Cím: Visegrádi-u. 64. III. 21

3 szobás, közp. fűtéses, nagy beléldszobás olcsóbérű lakásom elcserélném kijelölt házban levő 1-2 szobás lakásra vagy lakrészre. Nagyenyedi-u. 5., V. 5.

Belvárosi 2 szoba, hall, modern központifűtésű lakásom **elcserélném** kijelölt házban levő 1—2 szobás komf. lakásra. T.: d. e. 9—4-ig: 187-799. Dalmady Győző-u. 9/c.

Bezerédy-u. 4. I. 1. zs. házban levő gyönyörű 3 szobás összkomfortos lakásom cserélem környékbeli hasonlóval. Megtekinthető 6—7 között

Szab. bej. **tűzbiztos, hordozható légoltalmi érték-tok** (óvóhelykazetta). Értékeit, ékszereit, okmányait, értékes bélyegeit biztonságban magával viheti az óvóhelyre. Kapható: Romil szaloncárugyár, Budapest, XIV., Nürnberg-utca 11. szám. Telefon: 496—594 és 296—879

Légóbőröndök légóládák minden méretben Szenkovits, Almássy-u. 3, III. 24

ENYV bőr-, papír-, cimke-, cipőipari ragasztó kapható a legkisebb mennyiségektől. Haderer Emil olaj- és vegyiterméknagykereskedő, Budapest, VII., Bethlen Gábor-u. 14. sz. Tel.: 224-809

Fürdőruhát készít jó anyagból Kovácsné, XI., Beregszányi-u. 14. V. 1.

Frigidairt keresek 130-175

Kertes 2 szoba hallos komf. villámat elcserélném zsidó házban levő 2 szobás lakásra. XIV. Torontál-utca 8/b (Mexikói-útnál)

Belváros központjában modern házban **berendezett hálószoba** magas állású **keresztény úrnak,** ki nem vezet háztartást, vagy vidékről időközönként ittartózkodó úrnak kiadó. — Cím: Blocknerné, Városház-u. 10.

Elcserélném kijelölt házban levő gyönyörű 2 szobás komfortos lakásomat Budán vagy az Uj-Lipótvárosban 2 szoba hallos lakásért. VII., Garai-utca 37. I. em. 2/a

Elcserélem egyszoba-konyhás, váciutcai zsidóházi lakásomat közeli 1—2—3 szobás, komfortos lakással. Megbeszélés: 382-454 telefonon.

Kijelölt házban úricsaládnál idős úriasszony részére sürgősen helyet keresek „Pontos fizető" jelig. kiadóba.

Kettőszobás udvari komfortos lakást cserélek kijelölt házban levő hasonlóért vagy 1 szobás komfortosért. V., Visegrádi-u. 6. I. em. 5. Balla.

ELCSERÉLNÉM kijelölt házban 3 szobás térre néző, régibérű lakásomat közelben első emeletire. Tisza Kálmán-tér 6. szám, I. emelet 14.

Elcserélném kertes villában levő kétszobás, modern, régibérű, összkomf. lakásomat kijelölt, lehetőleg budai lakásra azonnal. Lehet egyszobás is. XII., Tárogató-út 4/b. földszint jobb.

ELCSERÉLNÉM keresztény házban lévő remek, nagyméretű 3 sz. komf. lakásomat. VII, Alsóerdősor 12., II. 21

Kijelölt házbeli 2 szoba, összkomf. lakásomat CSERÉLNÉM belvárosi ker. házban kettő garzonra, esetleg szobahallos. 2 szobás összkomfortosra. Izabella-tér 5., VI. 2. Tel.: Dr. Harnóczi 130-068. 9 és 2 óra közt

Importanyagok átvételéhez 40—50.000-t keresek. Választ „Gyorsan lebonyolítható" jeligére kiadóba.

Elcserélném olcsóbérű 3 szobás **családi villámat** kijelölt házban levő, 3 szobás lakásra. Telefon: 120-652.

Nyugágyvászon (tiszta kender) **P 14·20-tól Aranytex** IX., HORTHY ISTVÁN-KRT 11 (volt Vámház-krt). Tel.: 185-309

BŐRÖND, RETIKÜL VI., Nagymező-utca 42. (Ági kalapszalon helyiségében)

Kozmetikusnő masszíroz, pedikűrözz. Rákóczi-út 65., II. emelet 25., LÉDIGNÉ.

Csillagos házban lévő különbejáratú balkonos szobámat átcserélném kettőszobás összkomfortosra. Érdekl. 10—2 óra között telefonon: 127-757

Tölgyfa fűrészpor állandóan eladó. XIII., Palóc-utca 15. Parkettagyár

Elcserélném 2 szobás központi fűtéses összkomfortos utcai lakásomat 1 vagy 2 szobás kijelölt-re. Vilmos császár-út 15/b. IV. 2. szám.

Motor-kerékpárt vennék, 125 cm³-től 250 cm³-esig. Ajánlatok dr. Remenár: 133-362, Mária-u. 89., 9 és 4 óra között.

ELADÓ egy extraruha és extraköpeny. VII., Király-u. 105. I. em. 6.

Elcserélném II. Fő-u. 30. II. 14. 2 szobás utcai komfortos lakásomat 1 vagy 2 szobás kijelölt házban levővel. D. e. 8—9-ig és d. u. 2—4 között

Elcserélném Teréz-körút 19. sz. III. em. 13. számú 3 utcai szobás, régibérű lakásomat 1 vagy 2 szobás csillagos házban levő garzón vagy összkomfortos lakással.

Kijelölt házban Szent István-körút 24., II. em. 5 alatti 2 szobás, összkomf., közp. fűtéses lakásomat elcserélném hasonlóval.

ELCSERÉLNÉM kijelölt házban levő régi bérű 2 szobás utcai komfortos lakásomat hasonlóra. Izabella-u. 41. III. 22.

Adler Junior Cabriolet E. kitűnő gumikkal és igen jó állapotban igényjogosultnak eladó. Telefon: 456-262.

Elcserélném ker házban levő 3 utcai szobás 1000 P bérű lakásomat kij. házban levő 1 szobásra. — Thék Endre-utca 20/a, Háztulajdonos

4 szobás, szép utcai lakásom **elcserélném** 2 v. 3 szobás, kij. házban levő lakásra. József-krt 14., IV. 10.

ELCSERÉLNÉM zs. házban lévő gyönyörűen renovált 2 szoba, összk., félemeleti utcai lakásomat hasonlóval Teleki-tér 10. Tel.: 133-543.

Kijelölt VIII., Salétrom-u. 6., fsz. 2. házban lévő 2 sz. comf. lakásomat elcserélném Zuglóban v. Újlipótvárosban 3—4 szobás modern, keresztény villalakásra v. családiházra.

Mindenkit szívesen látnak a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség ma esti nagytáborozásán

Vitéz Imrédy Béla beszél a bolsevizmus elleni harc harmadik évfordulóján — Fontos események a belpolitikai életben

A belpolitikai életben csaknem egymást érik a fontos események és megnyilatkozások. Különös érdeklődés előzi meg a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség nagytáborozását, amely ma este 6 órakor kezdődik a Tattersall fedett csarnokában. A bolsevizmus elleni honvédelmi harc kitörésének harmadik évfordulóján vitéz Imrédy Béla miniszter mond nagy beszédet.

Dr. Ney Károly, a Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség ügyvezetőigazgatója megnyitójában kegyelettel áldoz a hősi halottaknak, majd Ambrus József, a szövetség országos ideológiai vezetője olvassa fel a szövetség kiáltványát. Ezután kerül sor vitéz Imrédy Béla országos vezető beszédére, majd a Himnusz zárja be a nagytáborozást.

A Keleti Arcvonal Bajtársi Szövetség ezúton is felhívja a közönség figyelmét arra, hogy a ma esti nagytáboron való megjelenéshez senkinek sem kell meghívót igényelnie, mert külön meghívó nélkül is bajtársi szeretettel vár a szövetség minden magyart, aki a nemzet roppant erőfeszítésének idején hitet akar tenni antibolsevista meggyőződése mellett.

Most tartott ülést egyébként a Magyar Élet Pártja székesfővárosi szervezetének vezetősége Bocsáry Kálmán elnökletével. Ezen az értekezleten Bocsáry Kálmán, a fővárosi szervezetek irányítója arra kérte a megjelenteket, hogy minden erejükkel munkálják a társadalmi és politikai élet egészséges fejlődését. Soha sem volt nagyobb szükség a párttagok hazafias érzésére, okos előrelátására és feltétlen fegyelmezettségére.

A törvényhatósági közgyűlések sorozatában viszont Jásznagykun-Szolnok megye tartotta meg évnegyedes közgyűlését, amelyen gróf Szapáry Gyula felsőházi tag üdvözölte a főispáni székében megerősített vitéz báró Urbán Gáspárt. Gaál István indítványára a közgyűlés messzemenő támogatásáról és bizalmáról biztosította Sztójay Döme miniszterelnök kormányát és arra kérte a kormányt, hogy ha másképpen nem megy, hatalmi erővel is teremtse meg a politikai tényezők alkotó és cselekvő nemzeti egységét.

A csütörtöki nap politikai eseményeihez tartozik, hogy este a Magyar Élet Pártjának törvényhozói az akadémiautcai székházban klubnapot tartanak. Elterjedt hírek szerint ezen a klubnapon a kormány több tagja is megjelenik.

KEOKH-kirendeltségek megszüntetése

A hivatalos lap mai száma közli a belügyminiszter ma életbelépett rendeletét, amely szerint a Külföldieket Ellenőrző Országos Központi Hatóság kebelében szervezett kassai, kolozsvári, máramarosszigeti, nagyváradi és újvidéki kirendeltség 1944 július 1-vel megszűnik. A megszüntetett kirendeltségek feladatkörét a KEOKH a jövőben közvetlenül látja el.

Vitéz Endre László — Kispest díszpolgára

Kispest megyei város csütörtökön délelőtt vitéz *Endre* László dr. belügyi államtitkárt, hervadhatatlan érdemei elismeréséül, *a város díszpolgárává választotta.*

Milyen lesz a holnap Európája?

Ha megfigyeljük az ujságok „Szerkesztői üzenetek" rovatait, vagy az ünnepi számok asztrológiai rovatait, akkor láthatjuk, hogy milyen sok ember van még Európában, akinek a dolgokról nincsen kialakult saját véleménye, ennélfogva még kevésbbé van ereje és bátorsága ahhoz, hogy határozott véleményt nyilvánítson közérdekű és fontos kérdésekben. Ezért fordul másokhoz és ezért megy olyan jól ma a „jósoknak".

De aki egészséges, erős, józan esze van és a kor hangját képes hallgatni, az már önállóan tud magának képet alkotni, bizonyára jobban fogja tudni, mint akármelyik nagyképű jós, hogy a holnap Európája milyen lesz?

Arról az Európáról van szó, amely ma élet-halál harcát vívja. Ebben az Európában ön is békésen akar élni, ön is azt akarja, hogy gyermekeinek jövőt, fejlődési lehetőségeket nyujtson. Azt akarja, hogy ez az Európa az ön munkájának eredményeit az eljövendő nemzedékek hosszú sora számára megőrizze.

Németország hangjának igen komoly és megfontolt mondanivalója van erről a kérdésről:

Milyen is lesz a holnap Európája?

Csavarja el egy kissé jobbra rádiókészülékének a gombját és meghallhatja Németország hangját. A barát hangját az ön nyelvén!

A holnap Európája nem fog lelketlen és száraz kollektivizmusban elmerülni. A holnap Európája nem lesz a nagy ázsiai földrész kis félszigete és ép oly kevéssé lesz olyan idegen földrészek lerakodópiaca, amelyeknek bankjai, áruházai és kartelljei az európai emberben nem látnak mást, csak fogyasztót!

Aki meghallgatja Németország hangját, tudni fogja, hogy Németország éber és bátor európai szövetségeseivel az európai tulajdon megtartásáért, a személyes szabadságért, a hit szabadságáért, a munka jogáért és Európa legszegényebbjeinek felemelkedési lehetőségeiért küzd.

Olyan Európáért küzdünk, amely végre kigyógyul a testvérháboruk és az osztályharcok fertőjéből, amely egészséges lesz a független, szabad európai népcsalád boldog földjén.

Tudni akarja: — Milyen lesz a holnap Európája?... Akkor hallgassa meg Németország hangját!

A Német Birodalmi Rádió „Donau állomása" (Donau Sender) minden nap magyarul ad híreket a 325.4/922 kHz hullámhosszon.

7.15—7.30-ig
(DXO 49.92/ m: 6.010 kHz rövidhullámhosszon is.)
11.00—11.10-ig
16.30—16.40-ig
23.15—23.30-ig
1.00— 1.10-ig
20.15—21.00-ig bő szórakoztató és tanító műsor, sok zenével:

Vasárnapon:
Délkeleti rádiószemle és hallgatók kívánsághangversenye.

Hétfőn:
Hírmagyarázónk beszél.

Kedden:
Művelődés adás.

Szerdán:
Európai köradás. „A világba tekintünk".

Csütörtökön:
A „Donau állomás" a birodalomban élő magyar munkásokhoz szól.

Pénteken:
Berlini posta.

Szombaton:
Fényszóró.
Ezenkívül minden adásban hírek, aktuális megjegyzések és helyzetjelentés.

Hallgassa »Az európai hangverseny« (Das Europäische Konzert) c. műsorsorozatot minden szerdán este 22.30—23.30 óráig (német nyári időszámítás) az »Alpen« adóállomáson a 338.6 m hullámhosszon.

HIREK

— **RYTI FINN ÁLLAMELNÖK** felesége **kitüntetést adott ki és felszólította a népet, hogy vegyen részt Karjala lakosságának megsegítésében.** *(NST)*

— **GRŐSZ JÓZSEF KALOCSAI ÉRSEK** a megüresedett »canonicus theologus«-i tisztet Kerner István dr. rektor-kanonokra ruházta. *(MK)*

— **JÉGHEGGYEL ÜTKÖZÖTT ÖSSZE és elsüllyedt a Mária Preciosa portugál vitorláshajó. A személyzetét megmentették.**

— **A REFORMÁTUS HADIGONDOZÓ KÖZPONT** megkezdte a Magyar Vöröskereszt Egylet által rendezett munkásképző tanfolyamát, melyre több mint kétszáz hallgató jelentkezett.

— **ANTIBOLSEVISTA KIÁLLÍTÁS nyílt meg Belgrádban »Montenegró az ötágú szovjet csillag uralma alatt« címmel.** *(MTI)*

— **A POLGÁRMESTER** megbízta *Fekete* Géza dr. tanácsjegyzőt a tanügyi ügyosztály tanácsnokának személyzeti ügyekben való állandó helyettesítésével. *(MOT)*

— **A SVÁJCI PARLAMENT 111 szavazattal 60 ellenében, leszavazta azt a javaslatot, hogy szüntessék meg a kommunistapárt betiltására vonatkozó törvényt.** *(NST)*

— **HÁZASSÁG.** *Csohány* Éva, Csohány János dr. igazgató-főorvos lánya és vitéz *Balogh* Pál dr. orvos, június 24-én délután ½6 órakor tartja esküvőjét a Kálvin-téri református templomban. *(MTI)*

— **A SZESZESITALT ÁRUSÍTÓ ÜZLETEKET, az ország komoly helyzetére való tekintettel, egész Finnországban bezárták.**

— **AZ IPARMŰVÉSZETI ISKOLA** június havi felvételi vizsgái elmaradnak. A szeptemberi vizsgák idejét később közlik.

— **AZ EPERJESI GÖRÖGKATOLIKUS EUHARISZTIKUS KONGRESSZUS** most fejeződött be. A kongresszuson mintegy 8000 hívő vett részt. *(TP)*

— **ÜZENET A FRONTRÓL.** *Réz* György szkv. a P. 493-as tábori postáról a *Magyarország* útján üzeni, hogy levelezni szeretne itthoni magyar leányokkal.

— **A VÖRÖSKERESZT** részére a *Magyarország* szerkesztősége útján a Mátyás-tér 9. számú ház lakói 147.— pengőt küldtek. Az adományt továbbítjuk.

— **KALMÁR JOLÁN** béna leány részére özv. Bajzák Albertné, Budapest, 5.— pengőt, Egri Imre, Budapest, 4.— pengőt küldött. Az adományt továbbítjuk.

— **ORVOSI HÍR.** Dr. *Tóthegyi Tendzl* József szülész, nőgyógyász szakorvos katonai szolgálotból visszaérkezett és rendelését újból megkezdte. Rendel d. u. 5—6-ig, IX., Ráday-utca 45. Telefon: 184—824.

— **GYERMEKVÁROST létesítettek Szerbiában, Krusevác közelében. Az ország minden vidékéről ide szállítják az elhagyott, árva 10—17 éves gyerekeket.** *(MTI)*

— **KASSÁN** egymásba rohant két villamos. Az összeütközésnél Baross Gábor 63 éves ny. városi tisztviselő halálos sérüléseket szenvedett. *(MTI)*

— **MILLIOMOD GRAMMNYI SÚLYOKAT** is lehet mérni azzal a különlegesen érzékeny mérleggel, amelyet nemrég szerkesztettek meg Németországban. A napfénynek egy négyzetméternyi felületre gyakorolt nyomását, amely egy milligramm tizedrészét teszi ki, szintén le lehet ezzel mérni.

— **A MUNKAKÖZVETITŐ HIVATAL** jelentése szerint foglalkozást 4533 munkanélküli kaphat, munkát pedig 906-an kerestek. A munkaerőkereslet 80%-kal múlta felül a kínálatot.

— **GYÁSZROVAT.** Özv. *Fejes* Albertné június 16-án Budapesten elhúnyt. Temetése 21-én volt a kerepesi temető halottasházából. Az elhúnytban Héczey Péter dr. ny. rendőrfőtanácsos testvérét gyászolja.

Dr. tamási *Varga* Imre orvos e hó 17-én váratlanul elhúnyt. Temetése e hó 22-én ½5 órakor a kerepesiúti temetőből.

Özv. *Spóner* Gyuláné, sz. nagyszeletnyai *Fischer* Marieanne bárónő, e hó 15-én meghalt. Temetése Tállyán (Zempl n vm.) 18-án volt. Gyászolják a Spóner, fáji Fáy és a gróf Sztáray családok.

— **CUKORNÉLKÜLI BEFŐZÉS,** aszalás kevés gázzal. Gazdaságos melegkihasználás. E kérdésekre a *Gázművek* VI., Vilmos császár-út 3. szám alatti bemutatótermében minden kedden és pénteken délután félötkor tartott főzőelőadásain hasznos útmutatást adnak. Belépődíj nincs, kóstoló, ruhatár díjtalan.

A Városház udvarán

levő trafikban elvesztettem

barna női táskámat

Becsületes megtalálótól csak az iratokat kérem vissza. Lövőház-utca 20/b.

SZINHÁZ ÉS FILM

SZAKÍTOK MAGÁVAL

Bemutató a Márkus Parkszínházban

Erdélyi Mihály nyári szórakoztató »üzemeinek« elsője, a *Márkus Parkszínház* ma este nyit kaput Jean *de Létraz* »*Szakítok magával*« című zenés bohózatával. Létraz nem problematikus író. Szereti a könnyed, színes történeteket, a rózsaszínű humort a bolondos helyzeteket és a főfájásnélküli befejezést. Ez a Márkus Parkszínházbéli ujdonság is hasonló elvek alapján íródott.

A bohózat hőse ifjú párisi író, ki esküvőre készül és ugyanakkor lángoló leveleket irogat képzelete hősnőjéhez, Frédéricához. Miután bohózatról van szó, természetszerűleg a képzeletbéli Frédérica is megelevenedik és persze a legkellemetlenebb pillanatban. Sőt! Nem is egy Frédérica, hanem kettő. Egy valódi és egy ál. Ez a megoldás tipikus tétele a francia bohózatnak és ez a kettősség, a helyzetkomikumra alapított félreértések halmaza táplálja a darab meséjét. A bonyodalom meglehetősen átlátszó, de *Létraz* nem is forgatja nagyobb igényekkel a tollat, csak szórakoztatni akar és ezt maradéktalan sikerrel műveli.

Francia író, így alapos ismerője a mesterség titkainak, ami minduntalan kiütközik a jelenetek ügyes szövögetéséből. Nyár lévén, zenét kellett az eseményekhez adagolni és így a muzsikával színesített játék tökéletesen kielégíti az ilyen szórakozásra vágyó közönséget. A *Szakítok magával* tipikus szórakoztató produkció, amely eleget téve a műfaj szabályainak, két óra hosszat megállás nélkül nevetteti az embert.

Ennek oka elsősorban — túl a szerző szellemességén — a kitünően összehangolt szereplőgárda. *Turay* Ida csupa életvidámság és móka. Ezúttal ismét elemében van. Az ő temperamentuma hajtja tulajdonképpen a darabot. Nagy meglepetés *Nagyajtay* György. Rengeteget fejlődött utolsó fellépte óta és most már elmondhatjuk róla, hogy vérbeli színész. Szellemes, remekül illeszkedik az együttesbe és minden gesztusa, villanása helyénvaló. *Perényi* László játssza a fiatal író igen hálás szerepét, igen sok kedvvel, színnel és ötlettel. Frédérica figuráját *Simor* Erzsi személyesíti meg. Mint mindig, ezúttal is kábítóan elegáns és reá is átragad partnereinek ellenállhatatlan vidámsága. *Kovács* Károly egy párisi zugkiadó remek karikatúráját vetíti elénk, kitűnő színészi adottságainak egész fegyvertárát felvonultatva. *Kővári* Gyula nyúlfarknyi szerepében egy öreg diplomata alakját formálja meg rendkívül mulatságosan s igen sok szívvel. *Hámori* Eta az egyetlen, aki nem tud beleilleszkedni a különben remekül összehangolt együttesbe, túlságosan szürke.

A jó fordítás és síma rendezés *E. Kovách* Aladárt dícséri. A bohózat zenéjét, amelynek egy-két száma bizonyára sláger lesz, *Csanak* Béla szerzette, aki egyben a zenekart is helyettesíti „kétzongorás" partnerével. *Horváth* Jenővel. A hangulatos, igen jó párisi díszletet *Bercsényi* Tibor tervezte. A verseket *Kovách* Kálmán írta, a táncokat pedig *Feleki* Camillné tanította be. Összefoglalva benyomásainkat, a *Szakítok magával* sikernek ígérkezik: jókedvű, jószagú, mulatságos szórakoztató bolongság. **(H)**

Ez történt Budapesten

Az *Ez történt Budapesten* című nagysikerű Délibáb-film, mely *Dabos* György forgatókönyvéből *Hamza* D. Ákos rendezésében készült, tovább folytatja pályafutását a *Scalában*, a *Korzóban* és az *Omniában*.

A mulatságos vígjáték már *a kilencedik premierhete* szerepel a nyilvánosság előtt. Mint ismeretes, a film egy fiatal házaspár civakodásából indul ki: a fiatalok váni akarnak, válóperes ügyvédet és ügyvédnőt fogadnak, de ahelyett, hogy válnának, az ügyvédnő és ügyvéd is házasságra lép egymással. A fordulatos filmtörténet főszereplői: *Muráti* Lili, *Hajmássy* Miklós, *Ladomerszky* Margit, *Kiss* Manyi, *Rajnay* Gábor, *Hertelendy* Hanna, *Makláry* Zoltán, *Nagyajtay* György, *Miklós* Lívia és *Hlatky* Edit.

Meghalt Turi Elemér

A magyar művészvilág közmegbecsülésben álló, kiváló régi tagja húnyta le örökre szemét szerdán délután: Turi Elemér, a békeévek egyik legnevesebb magyar színművésze, szivszélhüdés következtében meghalt.

Turi Elemér 1874 április 3-án született. Édesapja református pap, országgyülési képviselő volt. Orvosnak készült, majd jogász lett, titokban pedig elvégezte a színiiskolát. Tizenkilenc éves korától egészen a legutóbbi napokig aratta szebbnél szebb művészi sikereit. Hét évig mint színigazgató működött.

Turi Elemér a világháborút vitézül küzdötte végig: háromszor megsebesült, ezüst vitézségi érmet és két Signum-Laudist kapott a kardokkal, tulajdonosa volt a Károly-csapatkeresztnek, mint 75 százalékos hadirokkant, tartalékos százados szerelt le. Alelnöke volt a Magyar Nyugdíjas Színészek Egyesületének és az Országos Színész Egyesületnek.

Turi különösen a lírai szerelmes szerepekben és a drámai alakításokban volt nagy és jelentős. Játszotta *Bánk bánt, Romeót, Ádámot, Hamletet, Essex grófot*, a *Vasgyárost*, az *Aranyembert, Oeskay brigadérost*. Művészi mértéktartás, úri játékstílus, az árnyalatok visszaadására tökéletesen alkalmas, kellemes orgánum, halk és finom gesztusok jellemezték alakításait. 1911-ben *Asszonyok* címmel színművet irt, élete utolsó napjáig szívesen és eredményesen forgatta a tollat. Több folytatásos regénye jelent meg különböző napilapokban, az idei könyvnapon hagyta el *„Isten veled, János"* című regénye a sajtót.

Temetéséről még nem történt intézkedés. Az elhúnytban *Turi Turgonyi* András, a Reggeli Magyarország munkatársa és *Turgonyi* Pál, a kolozsvári Nemzeti Színház művésze — mindketten katonák a fronton — édesapját gyászolja.

A Színművészeti Kamara legfrissebb tagja Kiss Klára, aki tegnap tette le nagy sikerrel a kamarai vizsgát. Így Makay Margit fiatal növendéke bekerült az előadói szakcsoportba.

*

Palotás Imre (Budapest, Bazin-utca 8.), az Uj Magyar Színház művésze jelentkezett a Magyarország akciójához: ingyen szerepléseket vállal a bombakárosultak számára rendezendő hangversenyen.

*

Placsek Ferencné Óbudán jótékonycélú előadást akar rendezni a bombakárosultak javára. Felkéri az Óbudán lakó hivatásos és műkedvelő zenészeket: megbeszélésre jelentkezzenek nála, III., Timár-utca 19. I. 77. (F. lépcső)

Színházak műsora

OPERA: Bolygó hollandi (Népműv. bérlet, ½6). — **UJ MAGYAR:** Ófelsége, a mama (6). — **FŐVÁROSI OPERETT:** Luxemburg grófja (6). — **MADÁCH:** Ártatlanok (½7). — **MÁRKUS PARK:** Szakítok magával! (6). — **ERZSÉBETVÁROSI:** Cserebogár, sárga cserebogár . . . (főpróba, ½6). — **BÁBSZÍNHÁZ:** Angyalt vettem feleségül (6). — **JÓKAI:** Párosan szép az élet (½7). — **NÉPVARIETÉ A SPORTCSARNOKBAN** (297—842, 297-843): Cirkuszi műsor (6). — **MŰSZINKÖR:** Tokaji aszu (3, 5, 7).

A többi színház ma nem tart előadást.

Mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat, V Ü = Vasárnap és ünnepnap.

ADRIA (853—707): **Vágyak.** (3 5 7: V Ü 11 és 1-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Zárt tárgyalás.** (¾4 5 7: V Ü 11 ½2 3 5 7.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Elnémult harangok.** (½4 ½6 ⅛8: V 11-kor is.) — **ATRIUM** (153—034, 154—024): **Magyar sasok.** (1/24 1/26 1/28: Sz V Ü 1/2-kor is.) — **BARLANG** (422—722): **Az asszonyért.** (1/12 1/24 1/26 1/28.) — **BAROSS** (149—510): **Szegény gazdagok.** (5 7: V U 3 5 7.) — **BELVÁROSI FILMSZINHÁZ** (384—563): **Sziámi macska.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/43 1/24 1/45 1/26 1/47 1/28.) — **BELVÁROSI HIRADÓ** (181—244): **Vadász, védd a vadat. Aranyváros** (kultúrfilmek). **Rajzos híradó Normandiáról. Magyar, Ufa- és Európa-híradók.** (Folyt. egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN** (225—003): **Jud Süss.** (3 5 7: V Ü 1-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Lajla.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/2-kor is.) — **CAPITOL** (134—337): **Második hétre prolongálva! Örök küzdelem. I. rész: Élni akarunk!** (1 3 5 7: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—388, 339—584): **Második hétre prolongálva! Itél a folyó.** (3 5 ⅛8.) — **CSABA** (146—040): **A látszat csal.** (3 5 7: V Ü 11 és 1-kor is.) — **DAMJANICH** (425—644): **Egy szoknya, egy nadrág.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/2-kor is.) — **DEÁK** (121—343, 125—956): **Kirándulás az alvilágba.** (1/24 1/26 ⅛8: Sz 1/2: V Ü 11-kor is.) — **DUNA** (111—694): **Jud Süss.** (3 5 7: V Ü 1-kor is.) — **ERZSÉBET** (222—401): **Dr. Kovács István.** (11 1 3 5 7.) — **FORUM** (189—707): **Örök küzdelem. II. rész: Isten veled, Kyra!** (3 5 7: V Ü 11-kor is.) — **GLORIA** (427—521): **Pénz áll a házhoz.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/2-kor is.) — **HÍRADÓ FILMSZINHÁZ** (222—499): **Lombikok titka. Aranyváros** (kultúrfilmek). **Rajzos híradó Normandiáról. Magyar, Ufa- és Európa-híradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — **HOMEROS** (496—178): **Néma tanu.** (1/24 1/26 1/28: vasár- és ünnepnap 1/2 órakor is.) — **IPOLY** (202—626): **Végzet.** (1/24 1/26 1/28: V 1/2-kor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Eltévedt emberek.** (3 5 7: V Ü 1-kor is.) — **KAMARA** (423—901): **Szerelmi riadó.** (1/12 1/2 1/24 1/26 1/28.) — **KORZÓ** (182—818): **Ez történt Budapesten.** (3 5 7: Sz 1: V Ü 11-kor is.) — **KULTÚR** (188—120): **Csődöt mond a tudomány.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/2-kor is.) — **MESEVÁR** (114—502): **Nixi mindig bajt csinál.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/2-kor is.) — **NEMZETI APOLLÓ** (222—002): **Sportkirály.** (3 5 7: V Ü 11 és 1-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Elkésett szerelem.** (¼4 1/46 1/48: Sz V 1/2-kor is.) — **OMNIA** (130—125): **Ez történt Budapesten.** (3 5 7: V Ü 11 és 1-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Bob herceg.** (1/24 1/26 ⅛8: V Ü 1/2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **Komédiások.** — **PÁTRIA** (145—673): **Legény a gáton.** (10 3/412 1/2 1/24 1/26 1/28: Sz 11-kor is.) — **PEST** (221—222): **Negyedik hétre prolongálva! Benedek-ház.** (1/12 1/2 1/4 1/6 1/28.) — **PETŐFI** (428—478): **Csókparádé.** (3 5 7: V Ü 1-kor is.) — **RADIUS** (122—098, 120—564): **Szív és dal.** (1/24 1/26 ⅛8: Sz 1/2: V Ü 11-kor is.) — **RÁKÓCZI** (436—326): **Nápoly a csókok tüzében.** (11 1 3 5 7.) — **SCALA** (114—411): **Ez történt Budapesten.** (1/24 1/26 ⅛8: Sz V Ü 1/2-kor is.) — **SZÉKELY** (226—425): **Tűz.** (1/212 1/2 1/24 1/26 ⅛8.) — **SZITTYA** (111—140): **Tizenhatodik hétre prolongálva! Csodarendőr.** (1/24 1/26 ⅛8: Sz V Ü 1/2-kor is.) — **TINÓDI** (225—602): **Bécsi vér.** (1/24 1/26 ⅛8: Sz 1/2: V Ü 11 és 1/2-kor is.) — **TOLDI** (224—443): **Keresztúton.** (10 ⅝12 1/24 1/26 7: V Ü 11 1 3 5 7.) — **TURÁN** (120—003): **Körhinta.** (1/2 ¼4 1/16 ⅛8: V Ü 11-kor is.) — **UJBUDA** (268—899): **Jud Süss.** (1/24 1/26 1/28: V 1/2-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): **Második hétre prolongálva! A nagy út.** (3 5 1/28: V Ü 11-kor is.)

Francia ízlés! Igazi művészet!

Az asszonyért...

Yvonne Printemps, Raimu és Pierre Fresnay

Mától: **BARLANG**

Bánky Viktor filmmestermüve:

Dr. Kovács István

Páger Antal felejthetetlen alakítása.

Mától: **ERZSÉBET** (Vesta)

A „szovjet paradicsom" igazi arca

ÖRÖK KÜZDELEM

I. rész: ÉLNI AKARUNK

Alida Valli, Fosco Giachetti és Rossano Brazzi

Óriási siker!

CAPITOL mától **BELEZNAY** is

A legidőszerűbb film az örök zsidóról.

Jud Süss

A német filmgyártás legnagyobb sikere.

Mától:

Duna Ujbuda Bethlen

Szivből kacag, gondot lelejt a

PÁTRIA filmszínházban

Legény a gáton

Csikos R., Petes Ferenc, Vaszari Piroska, Hajmási

Victor Francen, Edvige Feuillère

TŰZ

A hősi önfeláldozás filmje

Kizárólag: **Székely** volt Olympia

Mi már ilyenek vagyunk

Irta: Kolozsvári Grandpierre Emil

A bosszankodó ember

a legundorítóbb és bizonyára legfölöslegesebb változata nemünknek. Egy foxi sem szimatol izgatottabban, mint ez a különös lény, akinek éppúgy szüksége van bosszúságra, mint a halnak vízre, madárnak levegőre. Csak akkor érzi magát elemében, ha reszket a felháborodástól, tajtékzik a dühtől.

Abban a furcsa kis étkezdében ültem, amelyet egy ismerősöm ajánlott figyelmembe, mint vadászterületet, hol valósággal nyüzsögnek az élmények. Nyüzsögni éppen nem nyüzsögtek, de az az egy élmény, ami horogra akadt, megérte a fáradságot.

A félhomályos teremben apró asztalkák állottak egymás mellett, oly szorosan, hogy aki kissé oldalt dőlt, könnyen beleeshetett a szomszédja levesébe. Velem szemben ketten ebédeltek, egy ujságolvasó úr s egy másik, aki oly mogorván evett, mintha e műveletet mindennél jobban utálná. Ez az utóbbi úr a konyha felől ült, így a pincér először mind az ő óhajai iránt fordult s csak másodsorban fordult a vidámabb kedélyű étkezőhöz.

Mikor megérkeztem, már javában kanalazták a levest. Még be sem fejezték, máris megjelent a pincér, felvenni a rendelést. A mogorva ebédelő letette kanalát, szigorúan összevont szemöldökkel vizsgálgatni kezdte az étlapot, oly hosszasan, hogy bárki láthatta, régen nem az ételek között válogat, hiszen nem volt bő választék, mindössze három második fogás, hanem valami szövegezési vagy helyesírási hibát keres, amiért felelősségre vonhatja a pincért s ami alkalmat ad néhány elítélő megjegyzésre a hanyag és lelkiismeretlen munkáról. Az is lehet, hogy a pincért akarta kihozni a sodrából. De sem egyik, sem másik kísérlet nem járt sikerrel. Ekkor letette az étlapot s komoran, engesztelhetetlenül így szólt:

— Kérek egy salátafőzeléket, tükörtojással.

A pincér most a másik úr felé fordult:

— Én is.

Ebben a pillanatban a mogorva táplálkozó úgy összerezzent, mint aki tüskébe lép. Többet hozzá sem nyult a leveséhez, egyre a szomszédját nézte, oly mereven és ellenségesen, ahogy családja megrontójára néz az ember.

Nem sejtettem, mi mehet végbe a lelkében, mi haragította meg ily mélységesen, holott e pillanatban semmi sem izgatott jobban. Szerettem volna rászólni, hogy kihül a levese, de nem volt bátorságom hozzá. Hátborzongató tekintete megfélemlített.

Csak akkor nyugodott meg, amikor a pincér eléje helyezte a sötétzöld salátafőzeléket, hátán a fehéren és sárgán csillogó tükörtojással. Egy darabig habozott, nem tudta eldönteni, hogy mi helyesebb, ha tovább eszik, vagy ha tovább lövellgeti gyűlölettől terhes pillantásait. Végül is áthidaló megoldás mellett kötött ki, hozzálátott az evéshez, de közben szomszédját sem tévesztette szem elől. Ez szerencsére teljesen elmerült ujságjában s így mitsem gyanított.

Mivel egy darabig azt hittem, hogy ez a haragos ember nem szereti, ha a közelében mások is salátafőzeléket esznek, sokáig tétováztam, mielőtt rendeltem volna. De aztán mégis salátafőzeléket kértem. El voltam készülve a legrosszabbra is, de meg sem rezzent, jóllehet hallotta, mit kértem a pincértől. Ez mindenesetre azzal az eredménnyel járt, hogy a rejtély kulcsát máshol kell keresnem.

Egy perc mulva azonban ismét vérbeborult a dúltlelkű étkező szeme. Ezúttal úgy elragadta az indulat, hogy kését-villáját lecsapta, szét hátrarúgta. Már-már attól féltem, hogy ráveti magát, mit sem sejtő szomszédjára.

Magamon kívül voltam a kíváncsiságtól. Pontosan emlékeztem mindenre, ami ezt az újabb rohamot megelőzte. A pincér odahajolt a dühöngőhöz, s megkérdezte, milyen tésztát parancsol?

— Tojásos galuskát — mondta ő.

— Én is — szólalt meg az ujságolvasó vendég, mint a visszhang.

Ennyi történt, más semmi. Tudtam, hogy a megoldás valami egészen egyszerű dolog lehet, ámde ez nem használt semmit. Szerencsémre a véletlen megsegített. Az izgatott ebédelő, megérezte rajta időző tekintetemet s rám pillantott. Mintegy sugallatnak engedelmeskedve kétszer-háromszor helyeslően bólintottam, mint aki nyomatékosan igazat ad valakinek. A hatás kedvező volt. A dühöngő, miközben mérgesen nyelte a tojásos galuskát, megvetően a szomszédja felé intett a vállával. Tekintete kérdést fejezett ki, én tehát ismét bólintottam s megrovólag fordultam az ujságolvasó felé. Emberem most letette a villát s széttárta a két karját. Gyorsan és aprón integettem, mint aki élénken helyesel, amire ő ugyanolyan gyorsan rezegtetni kezdte két magasba emelt karját. Nagyon dühös volt, de tudtam, hogy nem én rám s ez megnyugtatott. A némajáték még folytatódott egy darabig kettőnk között, de akármennyit integetett, bólogatott, fintorgott, semmivel sem lettem okosabb.

Bizonyos voltam benne, hogy ha együtt távozunk, meg fog szólítani. Igy is történt. Ömlött belőle a szó, ami rosszat lehet mondani egy emberről, azt mind elmondta szomszédjáról, aki odabent a tojásos galuska utolsó falatai mellett még mindig ujságját olvasta. Gazembernek, akasztófavirágnak, szélhámosnak, sikkasztónak, csőcseléknek, a társadalom szemetének nevezte. Én helyeseltem, ha az ember egyszer elkezdi., nincs megállás.

— De hát miért haragszik rá olyan nagyon? — kérdeztem mikor szóhoz hagyott jutni.

— Hiszen látta! — kiáltott felháborodva — mikor én azt mondtam a pincérnek, hogy salátafőzeléket kérek, ő azt mondta, hogy »én is«. Hogy jön ahhoz egy vadidegen ember, hogy az én szavaimmal rendelje meg a főzeléket? Ha neki is salátafőzelék kell, mondja azt a pincérnek, hogy »salátafőzeléket kérek«, ehhez van joga, de ahhoz, hogy azt mondja »én is«, ahhoz nincs. Mert ez épolyan, mintha beleenne a levesembe, belenyulna a zsebembe. Az ilyen emberek a társadalom legveszedelmesebb ellenségei.

Nem voltam egészen egy véleményen vele, de óvakodtam ezt elárulni.

— RATIFIKÁLTÁK ZÁGRÁBBAN a Horvátország és Szlovákia között már régebben megkötött polgári jogsegélyegyezményt. *(MTI)*

PAULIN ÉTTEREM
kerthelyisége a DUNAPARTON **ma este nyílik**
RÁCZ BÉLA és cigányzenekara muzsikál
A belső helyiségben **Berg Károly** zongorázik

Kedden újabb földrengés pusztított Adapazarban

1300 halálos áldozat

Együttérzéssel és szivbőlfakadó részvéttel fordulunk a testvér török nemzet felé, amikor Anatólia legtermékenyebb tenyészete alatt újból megmozdult a föld és ismét rombadőlt, amit nemzedékek kitartó szorgalma és példás hozáértése teremtett. A kegyetlen sorscsapás az újjáépítés, a fellendülés tündöklő korszakában sujtja Török országot, amikor kiváló államférfiak vezetése mellett a török nemzet a világháború minden acsarkodása ellenére, *békében gondozhatja jövője igényeit.* Szinte irigység kiséri a mai török munkát, amely önfeláldozással és bölcs körültekintéssel szolgálja a nagy *Kemal* örökségét.

Egy magára talált nemzet öntudatos, magabiztos, nagyvonalú politikájának vagyunk szemtanui, amely Ankarából nagyon érdekes fordulatokkal tette lehetővé, hogy — *Szaradzsoglu* miniszterelnök ezavával élve — *a törökök napról napra törökebbek lehetnek.* Örömmel értesültünk erről a fejlődésről, mert a testvérnemzet öröme a mi örömünk is. Most, hogy szerencsétlenség éri, hogy veszteségei vannak a török népnek: mi magyarok is együttérzünk a rombadőlt Adapazar és környékének lakóival. Bízunk azonban a közmondásos török szívósságában és kívánjuk, hogy *Törökország a béke gyümölcsöző áldásait tovább élvezve,* mihamarább helyreállíthassa, amit a föld belsejéből feltörő erők kiszámíthatatlan meglódulása elpusztított. Adja Isten, hogy minél hamarabb így lehessen!

Újabb három földlökés

Istanbul, június 23. Az anatóliai hírszolgálat jelentése szerint kedden *három újabb erős földlökést észleltek Adapazarban és környékén.* Az újabb földrengés rémületet keltett a lakosság körében. A tartós felhőszakadás néhány helyen valóságos áradást idézett elő és teljesen elzárta az Ankara—Istanbul közötti utat. *Istanbulban a vihar és zivatar nagyobb károkat okozott, mint a földrengés.* A város kiterjedt gyümölcsöseit és zöldségkertjeit a vihar tönkretette. Viszont *a kiütéses tifuszjárványra* a nagy esőzés úgy látszik jótékony hatással volt, mert az újabb megbetegedések száma vasárnap óta erősen csökkent.

Kis klott az ankarai expressz

Az *Ankara—Istanbul* közti expressz amely *Ankara* állomásáról hétfő este futott ki, *Szindzsanköy*-nél kisiklott és a csomagkocsi felborult. A nagyobb szerencsétlenséget két falusi gyermek ébersége akadályozta meg. Az expressz teljes sebességgel rohant, amikor a parasztgyerekek észrevették, hogy egy kis vasúti hidat a víz elsodort. *Lehúzták ingüket, botra tűzték és így adták jelt a közeledő expressznek.* A mozdonyvezető észrevette a fiúk intését, meghúzta a féket és így elhárította a súlyos vasúti szerencsétlenséget. A kormány a két gyermeket pénzadománnyal jutalmazta meg.

11 halott egy kávéház romjai alatt

Hilmi Uran török belügyminiszter részletesen beszámolt az országgyülés előtt az *adapazari* földrengésről. A tartós felhőszakadás megnehezítette a mentési és eltakarítási munkálatokat. Adapazarban villámcsapás érte az egyik kórházi sátrat és az ideiglenes telefonközpontot. Az adapazari katonai kórházon kívül *a város valamennyi középülete rombadőlt.* 400 sebesültet eddig két különvonat érkezett Istanbulba.

A belügyminiszter nyilatkozott a sajtónak is a földrengésről. Anatóliában a földrengés keletről nyugatra futó vonala *Erzindzsan, Belu, Ankara, Izmit Eszkisehir, Bursa, Balikeszir* és *Izmiri* városokban, továbbá ezeknek környékén volt érezhető. Kedden kora reggel Adapazarban *egy beomlott kávéház romjai közül 11 halottat és 8 sebesültet ástak ki.* A halottak között van *Ilyas* nyugalmazott tábornok.

Újabb rengések várhatók?

Ujabb *istanbuli* jelentések szerint a földrengéssel sujtott *Hendek* városában *a halálos áldozatok száma 401-re,* a sebesülteké pedig 250-re emelkedett. Az adapazari földrengés halálos áldozatait illetően óráról órára váltakoznak a számok. Az eddigi megállapítások szerint az *adapazari* földrengés *1304 halálos áldozatot követelt.* Sok eltűnt lakost még nem találtak meg.

Az *Istanbul* melletti *kandili* meteorológiai obszervatórium igazgatója közölte a sajtóval, hogy *a földrengés tektonikus eredetü volt.* Minthogy a rengés központja az obszervatórium közelében volt, az érzékeny műszerek nyomban használhatatlanná váltak és így pontosabb megfigyelést nem lehetett végezni. A tudós feltételezi, hogy *a következő 5—6 hónapon belül újabb rengések várhatók,* míg a föld belsejében történő eltolódások nem érik el az egyensúlyi állapotot.

Bulgária részvéte

Szófia, június 23. *Pomenov* miniszter látogatást tett a török követnél és tolmácsolta *Boris király mély részvétét* a törökországi földrengés áldozatai iránt. *Karandzsulov* protokollfőnök a bolgár kormány részvétét fejezte ki a török követ előtt.

Halálos fejes a Marosba

Sepsiszentgyörgy, június 23. *Felcser* János gyergyóujfalusi igazgató-tanító a *Marosban* fürdött. Fürdés közben fejest ugrott és oly szerencsétlenül ütötte be fejét a víz alatt lévő cölöpbe, hogy koponyája szétzúzódott. Mire kihúzták a vízből, *már halott volt. (MTI)*

Titok

Nők tiszta teintjüket gyakran csak annak köszönhetik, hogy emésztésükre kellő figyelmet fordítanak. Kitünő hatásával Önnek is használ a DARMOL

HIREK

— A MAGYARORSZÁG legközelebbi száma Úrnapja után pénteken, június 25-én a rendes időben jelenik meg.

— KASSÁN TARTJÁK ez évben a katolikus nyári egyetemet. A részvétel ingyenes. Főiskolások számára kedvezményeket biztosítanak. *(MTI)*

— BUDAPEST SZÉKESFŐVÁROST június 27-én, Szent László király ünnepén, a városmajori templomnál ünnepélyesen felajánlják Jézus Szentséges Szívének.

— 55.000 HEKTÁR FÖLDET osztottak ki 5000 bolgár földnélküli parasztnak az állami birtokokból. *(TP)*

— SYBILLE SVÉD HERCEGNŐ, Gusztáv Adolf prezumptiv trónörökös felesége, negyedik gyermeke születését várja. A hercegi párnak eddig három leánya van. *(NST)*

— 550 MILLIÓ LEJT fizetett be a zsidó központ a román állampénztárba, mint a romániai zsidóságra 4 milliárd összegben kivetett háborús különadó első részletét.

— AGYONGÁZOLTA A VONAT Darány és Középrigóc állomások között *Takács József* újdombóvári MÁV segédfékezőt. *(MTI)*

— 662 OLASZ SPORTEMBER ESETT EL, 466-ot kitüntettek, köztük 52 t arany vitézségi éremmel, az olasz nemzeti olimpiai bizottság jelentése szerint. *(MTI)*

— AZ ÚJCSANÁLOSI ASSZONYOK hadisegélyének egy részét saját céljaira fordította Gulyás János volt kisbíró, akit csalás miatt a sátoraljaújhelyi törvényszék kéthavi fogházra ítélt.

— 400.000 PÁR FATALPÚ CIPŐ készül a bolgár földmüvelőlakosság részére, az őszi mezőgazdasági idényre. *(MTI)*

— »EGY LÓERŐS« különös autó keltett feltünést Lisszabonban. A feltaláló leszerelte a motorházat és annak helyét ló foglalja el. Ha a kocsi lejtős úton halad, akkor a ló is felszáll rá és utassá válik.

— ZÁTONYRA FUTOTT a feketetengeri Terkosnál a 10.000 tonnás Zuhal török gőzös. A nagy viharban a hajó elsüllyedt.

— GYÁSZROVAT. *Schaefer* Vilmos, a Ferenc József Intézet tanára, aki évekig a Pester Lloyd belső munkatársa volt, 65 éves korában meghalt. Temetése csütörtök délután ½5 órakor lesz a farkasréti temetőben.

Bak Sándor hírlapíró szerdán reggel hét órakor 64 éves korában Budapesten meghalt. Temetése pénteken délután három órakor lesz a rákoskeresztúri köztemető halottasházából.

— JAPÁN FILMHIRADÓT mutattak be Rómában, amely a pearlharbouri vállalkozásról, valamint a maláji-szigeteknél lezajlott tengeri csatáról készült. *(MTI)*

— MAZZININEK, a nagy olasz szabadsághős születésének évfordulóját Genovában megünnepelték és sírjára babérkoszorút helyeztek el. *(MTI)*

— ÚJ ROMÁN ÁLLAMKÖLCSÖNT bocsátanak ki a román keleti területek újjáépítésére és a hadsereg felszerelésére. *(TP)*

— VARRÓTÜT NYELT ötéves kislánykorában egy 45 éves spanyol úriasszony és a tűt most operálták ki combjából. Ez a leghosszabb vándorút amit egy tű emberi testben tett. *(NST)*

— KOCSMAI IDDOGÁLÁS KÖZBEN sértő kijelentéseket tett a magyar államra Gyurkó Dezső 20 éves tokaji vaskereskedő. A sátoraljaújhelyi törvényszék 3 heti fogházra ítélte.

— A TELEKKÖNYVVEZETŐK ORSZÁGOS EGYESÜLETE június 27-én d. e. 10 órakor Budapesten, a központi kir. járásbíróság épületében (V., Markó-u. 25. (szt. 23.) évi rendes közgyűlést tart.

— GÓT SÍRMEZŐK és szkytha dolmák feltárása végett, a holland régészeti kutatóintézet irányításával, ásatások kezdődtek a Dnyeper nagy kanyarulatában, Dnyepropetrovszk és Szaporozsje között.

Holnap 7 kor Beethoven V.

MOZART: ESZ-DUR szimfonia. Vez.: CSILLERY. SZFÖV. ZENEKAR, Fővárosi Képtár. Jegyek elővételben HARMONIANÁL.

SZINHÁZ ÉS FILM

LEGSZEBB ÉJSZAKA

Bemutató a Márkus Parkszínházban

A *Márkus Parkszínház* ma este mutatja be Hennequin, Willemetz és Messagger *Legszebb éjszaka* című szellemes francia vígjátékát, amely annakidején, anno dazumal a régi *Belvárosi Színházban* aratott nagy sikert *Nászéjszaka* címmel. Az eredeti darabot *Pünkösti* Andor, a kitűnő igazgató-rendező-író dolgozta át a kornak megfelelően, némi kis megtoldásokkal és néhány valóban ötletes, pergő dalszöveggel tarkítva. A darabhoz *Csanak* Béla, a tavaly feltűnt tehetséges zeneszerző írt nagyon kellemes, fülbemászó muzsikát, amely az előadás egyik legkellemesebb momentuma volt. Mi egy kissé *túlsoknak és néhol túerősnek* találtuk a komédiában a nyilván hatásos, de nem mindig célbataláló *pikantériát*, ettől eltekintve azonban vérbeli komédia került szemünk elé.

Az enyhén cezaromániás, feltűnően ordítozó amerikai milliomos Franciaországba hajókázik gyönyörű fiatal feleségével, hogy egy mitsem sejtő párisi fiatalember örökölt és értéktelennek vélt birtokát pótom pénzen megvásárolja. A minden hájjal megkent pénzember ugyanis gazdag olajforrásokra bukkant ezen a területen és a fiatalember becsapásával kevés pénzzel akar milliós nyereséghez jutni. Az asszonyka azonban szerelmes lesz a szívtipró bohémbe és a féri minden mesterkedése ellenére kiharcolja a boldogságát és azt, hogy az imádott férfi az utolsó pillanatban visszalép a kizsákmányoló szerződés aláírásától. Ennyi a darab meséje, amelyhez hozzáfűznivalónk nincs és nem is lehet. Néhány egészen elsőrangú helyzet, kacagtató párbeszéd, nagyszerű ének- és táncszám tarkítja üdítő színfoltokkal az előadást. Vérbeli nyári bolondság ez, amely a nívósabb zenés vígjáték elnevezés leple alatt hamisítatlan operettfordulatokkal igyekszik elkápráztatni a nézőt. Előreláthatólag sikere lesz.

A szereplők közül elsősorban említjük meg a briliáns, franciásan könnyed és pikáns *Mezey* Máriát, aki a szabadabb játéklehetőség minden előnyét kiélvezte. Kitűnő, elegáns, kedves és mulatságos volt *Várkonyi* Zoltán. Csak éppen nem... — bonviván. Dicséret illeti a hódítóan pompázó, feiedelmi megjelenésű, széphangú *Déry* Sárit, a rokonszenvesen csiripelő *Bárczy* Katót (néhol kissé éles volt), a kitűnő *Bihary* Nándort, a hatásosan kiabáló *Tapolczay* Gyulát és *Sugár* Lajost. A kisebb szerepekben feltűnt *Sala* Béla és *Pethő* Endre.

Pünkösti Andor rendező figyelmébe ajánljuk, hogy néhány biztoskezű húzás nem ártana az előadásnak. A zenekart két zongora helyettesítette, az egyiknél maga az illusztris zeneszerző, a másiknál a fiatal *Horváth* Jenő játszott. *Bercsényi* Tibor díszletei hatásosak.

Turi Turgonyi András

ANNAMÁRIA

Duna, Bethlen, Csaba, Ujbuda

Szörényi Éva

Holnaptól kezdve négy filmszínház — a Duna, Bethlen, Csaba és Újbuda — játssza a MIF »Annamária« című vígjátékát, amelyben Szörényi Éva kettős szerepet játszva, keresztnevének mindkét felét megszemélyesíti Amerikából érkezett kérői és az édes apja birtokát rendező mérnök előtt. A mulatságos és ötletes vígjáték főszereplői Szörényi mellett Szilassy László, Rajnay Gábor, Pethes Sándor és számos neves vígjátéki színész.

Uray Tivadar, Mészáros Ági, Halász Géza, Pethes Sándor és Makláry Zoltán a főszereplője a »28-as« című Iris vígjátéknak, amely a közeljövőben kerül a budapesti közönség elé.

28-án mutatják be a „28-as"-t

Nemrégiben készült el a *Magyar Film Irodában* az *Iris* film legújabb vígjátéka, amelyet *Apáthy* Imre rendezett saját forgatókönyvéből (*Cseréphy* László társaságában írta). A film címe »28-as«, főszereplői: *Uray* Tivadar, *Mészáros* Ági, *Hajmássy* Miklós, *Halász* Géza, *Pethes* Sándor és *Makláry* Zoltán. A zenét *Fényes* Szabolcs írta. A *filmet június 28-án mutatja be három budapesti filmszínház.*

A közeljövőben kerül bemutatásra Winnie Markus Egy szerelmes nyár című filmvígjátéka. A békevilág ismert típusa volt báró Worowsky, a daliás színházi mecénás, akinek elegáns hintója nem egy színésznői karriert indított el egy-egy sétakocsizással. Winnie Markus az egyetlen színésznő, aki nem akart ilyen módon érvényesülni. Erről szól a Wien-film Egy szerelmes nyár című vígjátéka.

Tizenhat magyar darab szerepel a Vígszínház jövőévi műsorán

Harsányi Zsolt

A Vígszínház igazgatósága most tette közzé jövőévi játékrendjét, amelyen *tizenhat magyar darab szerepel. Herczeg* Ferenc két új színdarabját adta oda a Vígszínháznak, a *Zrinyi Ilona* című történelmi drámát, amelynek címszerepét *Lázár* Mária játssza (ezzel a darabbal ünnepli a Vígszínház *Herczeg* Ferenc 80. születésnapját) és a *Fecske és denevér* című társadalmi színművet, amely a Pesti Színház szezonnyitó darabja lesz, előreláthatólag *Tolnay* Klári, *Ladomerszky* Margit és vitéz *Benkő* Gyula felléptével.

A Vígszínháznak adta új darabját *Márai* Sándor, továbbá *Bókay* János és *Harsányi* Zsolt. *Fekay* Ferenc *Coriolanus* című történelmi drámája, *Csathó* Kálmán új vígjátéka, *Hertelendy* István *Hegyibeszéd* című szatirája, *Remenyik* Zsigmond, *Illés* Endre, *Hubay* Miklós, *Fendrik* Ferenc és *Ilyés* Gyula *Tűfoka* című első színműve szerepel a továbbiakban a vígszínházi műsorterven. Három új szerző darabját is lekötötte a jövő szezonra a Vígszínház; az új szerzők: *Bednár* Béla, *Tokaji* György és *Wesselényi* Miklós.

Természetesen külföldi művek is szerepelnek a Vígszínház játékrendjén, így *Bataille, Bourdet, Cocteau, Nivoiz, Pirandello, Shaw, Csehov* és *Jonquille* egy-egy darabja. Foglalkozik továbbá a színház igazgatósága azzal a tervvel, is hogy bemutatja *Somlay* Artúrral a címszerepben *Shakespeare Lear királyát.*

MUZSIKUSLELKEK

Dél-Amerikában kezdődik ennek az új francia vígjátéknak meséje, amely új énekes, táncos sztárt avat a fiatal délamerikai Palome de Sandoval személyében. A vígjáték hősei délamerikai művészek, akik Párisba érkezve különös kalandokba bonyolódva komédiáznak végig másfélórát. A fiatal énekesnő mellett Raphael Medina, Oscar Aleman, Georges Rigaud és Pierre Brasseur játszik vezetőszerepet a Muzsikuslelkek-ben.

Turi Turgonyi András,

a kitűnő fiatal író, aki legutóbb a *könyvnapon tűnt fel* társadalmi regényével, háromfelvonásos drámát írt. Címe: *Viharban.* A fiatal író darabja előreláthatólag már az új évadban színrekerül egyik magánszínházunkban.

Színházak műsora

NEMZETI: Szerda, csütörtök este: Fekete macska (½7). — **KAMARA:** Szerda, csütörtök d. u. és este: Tacskó (3, ½7). — **VIG:** Szerda, csütörtök este: Fekete Péter; csütörtök d. u.: Hat szerep keres egy szerzőt (3, ½7). — **ANDRÁSSY:** Szerda, csütörtök d. u. és este: Egy nap a világ (3, ½7). — **UJ MAGYAR:** Szerda, csütörtök d. u. és este: Tábornokné (3, ½7). — **FŐVÁROSI OPERETT:** Szerda csütörtök d. u. és este: Egy boldog pesti nyár (½3, 6). — **ERZSÉBETVÁROSI:** Szerda, csütörtök d. u. és este: A két Kapitány (½4, ½7). — **BÁBSZINJÁTÉK:** Szerda, csütörtök este: Panoptikum; csütörtök d. u.: Mátyás király rendet csinál; csütörtök d. e.: Mesejáék (11, ½4, ½7). — **KOMÉDIA:** Szerda, csütörtök d. u. és este: Tyükketrec (½4, ½7). — **PENYES CIRKUSZ:** Mindkét nap: Unus, Kremo és a Nevető porond (½4, ½7). — **MŰSZINKOR:** Minden nap: Gül Baba (szerda: ½5, 7, csütörtök 3, 5, 7).

Mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap. M = Matiné.

ADRIA-ADMIRAL (353—707): **Magdolna.** (½4 ½6 ½8: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **5 óra 40 perc.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **ANDRÁSSY** (124—127): **Egy éjszaka valcere.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **ATRIUM** (153—034, 154—024): **Ragaszkodom a szerelemhez.** (½4 ½6 ½8: Sz V Ü ½2-kor is.) — **BARLANG-BROADWAY** (422—722): Második hétre prolongálva! **Örvény.** (½2 ¼4 ½6 ½8.) — **BAROSS-DOBOGRÁF** (149—510): **Babylon.** 24-től: **Megbélyegzett asszony.** (½4 ½6 ½8: V Ü 11 ½2 ½4 ½6 ½7 ½8.) — **BELVÁROSI FILMSZINHÁZ** (384—563): **A tigrisek ura.** 24-től: **Talpraesett lány.** (½4 ½5 ½6 ½7 ½8: vasár- és ünnepnap ½2 ½3 órakor is.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): **Ünnepi különkiadás a Kormányzó Úr 75. születésnapja alkalmából. Ufa-Magazin. Luce és Ufa híradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—22 óráig.) — **BETHLEN-HOLLYWOOD** (225—003): **A nap hőse.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Babylon.** 24-től: **Talpraesett lány.** (½4 ½6 ½8; V Ü ½2-kor is. 24-én d. e. 11-kor: **Füszer és csemege.** — **CAPITOL** (134—337): Harmadik hétre prolongálva! **Csalódás.** (½2 ¼4 ½6 ½8: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): **Csókparádé.** (3 ½6 8.) — **CSABA-SAVOY** (146—040): **A nap hőse.** 24-től: **Annamária.** (½4 ¾6 ¼9: Sz V Ü ½2 ¾4 6 ¼9-kor is) — **DAMJANICH** (425-644): **Utolsó dal.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **DEÁK-DÉCSI** (121—343 125—952): **Egér a palotában.** (¾2 4 ¼7 ½9.) — **DUNA-LLOYD** (111—994): **A nap hőse.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **ERZSEBET-VESTA** (222—401): **Csákó és kalap.** 24-től: **Lidércfény.** (11 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **FORUM** (180—707): **Ragaszkodom a szerelemhez.** (½4 ½6 8.) **GLÓRIA** (427—521): **Vissza az úton.** (½4 ½6 ½8: V Ü ½2 órakor is.) — **HIRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Ünnepi különkiadás a Kormányzó Úr 75. születésnapja alkalmából. Ufa-Magazin. Luce és Ufa híradók.** (Folyt. egyórás előadások 10—22 óráig.) — **IPOLY** (292—626): **Szerelem a vérpadig.** 24-től: **Keresztúton.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2 órakor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Az ellopott titok.** (½4 ½6 ½8: vasár- és ünnepnap ½2-kor is.) — **KAMARA** (423—901): **Heten, mint a gonoszok.** (11 ½2 ¾4 6 ¼9.) — **KORZÓ** (182—818): **Eltitkolt szerelem.** (½4 ½6 ½8: V Ü 11-kor is.) — **KULTUR** (188—120): **Legényvásár.** 24-től: **Egy éjszaka valcere.** (¼4 ½6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **MESEVÁR-ELIT** (114—502): **Talpraesett lány.** 24-től: **Lezárt ajkak.** (½4 ½6 ½8: vasár- és ünnepnap ½2 órakor is.) — **NEMZETI (ROYAL) APOLLÓ** (222—002): **Hivatása: orvos.** (½4 ½6 ¼9.) — **NYUGAT** (121—022): **Fekete liliom.** (½4 ½6 ¾8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2 órakor is.) — **OMNIA** (130—125): Hatodik hétre prolongálva! **Egy szoknya egy nadrág.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **OTTHON** (146—447) **Babylon.** 24-től: **Talpraesett lány.** (½4 ½6 ¾8: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **PÁTRIA** (145—673): **Két asszony.** 24-től: **Szüts Mara házassága.** (10—1-ig folyt. ½2 ¼4 ½6 ½8.) — **PETŐFI-ODEON** (428—478): **Az ellopott titok.** (½4 ¼6 ½8: V Ü ½2-kor is.) — **PEST-PALACE** (221—222): **Pista tekintetes úr.** (11 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **RÁKÓCZI-PHÖNIX** (426—326): **Aranyember.** (11 1 3 5 ½8.) — **RADIUS** (122—098, 120—564): Harmadik hétre prolongálva! **Ragaszkodom a szerelemhez.** (¼4 ½6 ½8: Sz ½2 ½4 ¼6 ¾8: V Ü 11 ½4 ½6 ½8.) — **SZÉKELY-OLYMPIA** (226—425): Ma, tegnap, holnap. (11 ½2 ½4 ½6 ½8.) — **SZITTYA-CITY** (111—140): **Dr. Jörn, egy nőorvos naplóia.** (½4 ¾8 ½8.) — **TINÓDI-TIVOLI** (225—602): **A cigány.** 24-től: **Talpraesett lány.** (½4 ¼6 ½8: Sz ½2: V Ü 11 és ½2-kor is.) — **TÖLDI-RIALTÓ** (224—443): **A tigrisek ura.** 24-től: **Marco Visconti.** (10 ¾12 ½2 ½4 ¼6 ½8.) — **TURÁN** (120—003): **Szélvészkisasszony.** (11 ½2 ½4 ½6 ¾8.) — **UJBUDA-SIMPLON** (268—999): **A titkok vándora.** (3 ½6 8.) — **URÁNIA** (146—046): Második hétre prolongálva! **Erényvcsősz.** (3 ½6 8.)

Simor Erzsi, Szörényi Éva, Páger Antal, Perényi

Szüts Mara házassága

Csütörtöktől kizárólag: **PÁTRIA**

NAGY művész, NAGY filmje

A pék felesége

Főszerepben: RAIMU.

Csütörtöktől kizárólag: **CAPITOL**

LIDÉRCFÉNY

holnaptól:

ERZSÉBET (Vesta)

LEZART AJKAK

Fosco Giachetti

Csütörtöktől kizárólag: **MESEVÁR**

BÁBSZÍNÉSZ

Irta: Ignácz Rózsa

Nehezen honosodott meg nálunk az állandó, művészi bábszínjátszás. A magyar jellem olyan, hogy a csupa játékból álló mutatványon egy cseppet restelkedik. Gyermekesnek találja.

Mikor Rév Pista megalapította a Nemzeti Bábjátékot, féltettem egy kissé a vállalkozását. Bácskai német származású, »alapos« ember. Olyan fajta, aki, amit kitalál, azt tűzön-vizen keresztülviszi. Nem kapkod ide-oda, hanem egy szakmába elszántan beleássa magát. Bejárta egész Európát; mindenütt a bábjátékot tanulmányozta. Végül megállapodott egyfajta bábjátéknál. Annál, amelyiknél színész mozgatja a babákat a színpad alatt. Megfaragta sajátkezűleg a figuráit. (Könnyű így színigazgatónak lenni. Olyan tagokat szerkeszt magának, amilyeneket akar.) Mikor még csak a kísérletezésnél tartott, csóválgattam a fejemet. Kell-e vajon a magyaroknak bábszínjátszás? A Felvidéken, Benes idejében, két államilag támogatott bábszínház is járta a városokat és falvakat, hogy a csehszlovák eszmét bábjátékokkal is propagálják. Egy percig sem hittem, hogy nálunk a bábjáték a magyar nemzeti eszme terjesztésére alkalmas lehet. Nem hittem, mert egy kicsit a Jókai-féle anekdótán keresztül néztem magunkat. A debreceni atyafira gondoltam, aki tudvalevőleg elmert a bolhacirkuszba s hát, uramfia, egy fránya morva ember kiszed egy iskátulyából hat aranyozott fejű bolhát. Nagy üggyel, bajjal befogja őket egy morogyóhéjból készült szekérkébe. Kiabál valamit s a főbolha, mintha érteré, nyomban felszökik a bakra. Nógatja őket a morva, izzad, liheg, szól a bolhákhoz, lekucorodik, felugrik. Megcsóválja a fejét a debreceni atyafi s azt mondja:

— Hallja-é? Mit kínlódik kend azokkal a bolhákkal? Így kell azokkal bánni-e! — S azzal a bütykös hüvelykujja körmös felivel egybe elpattintott négyet a hat éjjel-nappal nagy vesződséggel idomított »kenyérkereső« bolhából.

Attól tartottam, hogy — mint a morva bolháit — a kis fababákat is tűzre rakják valahol, mondván, hogy kár annyit vesződni ily hitvány gyermekjátékokkal, mikor nem is azok beszélnek, hanem a bábszínész, aki alattuk kucorog.

Nem élünk már Jókai korában. A bábszínjátszás meghonosodott nálunk is. A Nemzeti Bábjátékot, azt hiszem, ma már mindenki ismeri Pesten. A mai napig már ötszázszor játszották benne Toldit. Még pedig hamisítatlan, Arany János-féle szöveggel. Nemzeti eszmét ennél szebben propagálni már nem is lehet. Vidéken nem jártak még Révék, ez igaz. De Pest megszerette a kicsi színházat, ahol Csokonai-darabot s magyar népmeséket játszanak a babák. Vagyishogy a színészek. Mert róluk akarok szólni, a bábszínészekről.

Érdekes társaság. A Rév-féle bábúkat csak olyan színész mozgathatja, aki nem magasabb 170 centinél. Különben nem férne el a falban magasan épült szípad alá. Előnyös, ha a bábszínésznek hosszú és mozgékony ujjai vannak. Nagy ügyesség kell ahhoz, hogy a lábafejét, kezeit, száját és szemeit mozgatni lehessen a babáknak. A bábszínésznek énekelni is kell tudnia, de legyen ritmusérzéke is, mert ő veri ki a lépést a földig szoknyás bábú helyett, a színpad alatt. Legyen sokoldalú. Verset is tudjon mondani. Valóságos tornamutatványt végeznek a bábszínészek, nyakuk a magasba mered, karjukat le-felemelik, miközben beszélnek és sétáltatják a figurákat egy piciny, alig kétméteres helyiségben, egymás hegyén-hátán.

Azért jó dolguk is van. Nem kell magukat festeniök, elég, ha az utolsó öt pereben a helyükön vannak, mert nem kell öltözködniök; szünetben magánember módjára kimehetnek a közönség közé cigarettázni. Őket senki sem ismeri, csak a babáikat. Munkaköpenyben dolgoznak. Egy kissé mindig elszomorodom, ha bemegyek közéjük. Igazi színházban, a masztix, festék, kölni és púder illatú felöltözködött színésznépség izgalmas látvány szünetközben is. Ők sápadt nappali arccal, hervadt munkaköpenyben, fáradtan üldögélnek. Babáik az ölükben vagy az öltöztetőnő kezei között. Sohasem fürödnek a tapsban, nem hajlonganak a színpadon. Voltaképpen nagy önfeláldozás az övék. A színészi alkotásban a legnagyobb öröm a testi jelenvalóság. Az a tudat, hogy a kifejezéshez nincsen idegen anyagra szükség. A színésznek nem kell segédeszköz — hegedű, ecset, vagy véső — ahhoz, hogy közölje magát. De lám, a bábszínésznek kell. Olyan művész ő, aki egy merev fafigurába önti az egyéniségét. És nem kap színészszívnek oly jól eső, *névre* szóló kritikát.

GÖMÖRY LILI
magyar- és parasztnótákat énekel minden este a
Melropol étteremben
Csorba Dezső és cigányzenekara kíséri
Kellemes esték

Cerutti nagykövet megkapta a Magyar Érdemrend nagykeresztjét

Magyarország Kormányzója Vittorio Cerutti nyugalmazott olasz királyi nagykövetnek, akinek évek óta fontos és sokirányú kapcsolatai vannak a magyar közgazdasági élettel, a Magyar Érdemrend nagykeresztjét adományozta. A jelenleg Budapesten tartózkodó nagykövetnek *Kállay* Miklós miniszterelnök a mai napon nyujtotta át a kitüntetés jelvényeit.

A finn elnökválasztás

Helsinki, február 12. *(Német TI)* Az a háromszáz elektor, aki Finnország új köztársasági elnökét fogja megválasztani, már megérkezett *Helsinkibe* és érintkezésbe lépett az egyes pártokkal. Ezeken a pártmegbeszéléseken természetesen elsősorban *az elnökjelölt személyének* kérdését vitatják meg. *(MTI)*

Stahlberg is elnökjelölt

Helsinki, február 12. A *Svenska Pressen*, a finnországi svéd néppárt lapja, a küszöbönálló elnökválasztással kapcsolatban azt írja, hogy a választók *Ryti* vagy *Mannerheim* között választhatnak és körülbelül ez a nézete a legszélesebb köröknek is Finnországban. A lap rámutat azonban arra, hogy ketten kívül még más jelöltek is vannak és ezek között *Stahlberg* volt finn államelnököt is megnevezi, aki 1919-től 1925-ig állott az ország élén. Stahlberg jelenleg hetvenhatéves és közelálló a *svéd néppárthoz*. Mint már korábban jelentették, az elnökválasztásnál minden attól függ, hogy a pénteken kezdődő pártok közötti tárgyalásokon megegyezés jön létre egy jelölt személyében.

Kétezer pengő jutalmat kap a Vasvári Pál-utcai betörők nyomravezetője

65.000 pengő a készpénzkár, egyetlen elrabolt mellfüzet 30.000 pengő az értéke

Széles körben keresik dr. *Knapik* József detektívfőfelügyelőnek, a főkapitányság rablási és betörési ügyek főcsoportja vezetőjének irányításával több detektívcsoport tagjai a *Vasvári Pál*-utca 3. számú házban *négy napja történt nagyarányú betörés tetteseit.*

Az újabb helyszíni vizsgálat megállapította, hogy nem is 62.000, hanem *65.000 pengő tűnt el Sprontz Sámuel nagykereskedő otthonából* s hogy az *50.000 pengő* névértékű takarékbetétkönyveken kívül elvittek a betörők *50.000 pengő értékű ékszert is.*

Az ékszerek, mint a zálogházak számára megküldött s ma közzétett leírásuk mondja, *ritka becsűek, antik darabok.* Köztük van egy arany női Omega-óra, egy férfi arany Doxa-óra, egy sima fedelű férfi aranyóra s egy aranyból ötvözött, briliánskövekkel kirakott *mellű, amelynek az értéke egyedül közel 30.000 pengő.*

A zálogházakban eddig még nem próbálta értékesíteni a betörő az ékszereket, amelyeket *Sprontzék* lakásából a falba épített titkos kis szekrényből emelt ki úgy, hogy a tapétázott ajtócskát észrevétlenül visszacsukta s amikor a nagykereskedő és családja hazatért, csak a szekrényt találta fel-forgatva s a pénz és a takarékkönyvek hiányát tapasztalta. *A nyomozást megnehezíti, hogy készpénz is tűnt el,* a betörők a tekintélyes összegből hosszú ideig jól élnek majd s óvatosságból még orgazdákhoz se mennek.

Ma délben a tettes nyomravezetőjének a károsult nagykereskedő *2000 pengő jutalmat tűzött ki.*

A Magyarságtudományi Intézet Baráti Szövetségének pályázata

A Magyarságtudományi Intézet Baráti Szövetségének igazgatótanácsa, *Fabinyi* Tihamér ny. miniszter elnökletével most tartotta első ülését, amelyen megjelent *Szinyei Merse* Jenő kultuszminiszter is. Az igazgató-tanács a magyarsággal foglalkozó tudományok területén *további kutatásokat* tesz lehetővé. Elhatározta egy összefoglaló *magyar zenei bibliográfia* kiadását, népnyelvi szövegek közreadásának segítését, a magyar jogi gondolkodás történeti feltárását. A szövetség munkája révén így mind gazdagabb alkalom adódik *a magyarsággal foglalkozó tudományok elmélyülésére,* az új eredmények publikálására, tehát a magyar közműveltség emelésére és magyarítására is.

Az igazgató-tanács elhatározta, hogy a szövetség folyóiratát, a *»Magyarságtudomány«*-t támogatja és *pályázatot* hirdet egy tetszés szerint választott, hazatért bukovinai székely telepes község néprajzi, társadalomrajzi, nyelvészeti vagy antropológiai tudományos értékű feldolgozására. A néprajzi vagy társadalomrajzi monográfia terjedelme legalább 10—10, a nyelvészeti vagy antropológiai monográfia terjedelme pedig legalább 5—5 ív legyen. A díjnyertes munkákat a szokásos írói tiszteletdíj mellett *a Magyarságtudományi Intézet adja ki* s a Baráti Szövetség külön 1000—1000 pengővel jutalmazza. A pályázat beadási határideje, a szokásos jeligés borítékkal, 1943 november 1.

Vitaest Budapestről

Az Országos Nemzeti Klubban vitaestét rendeztek Budapestről. Dr. *Markos* Béla, a fővárosi Idegenforgalmi Hivatal igazgatója érdekes előadást tartott a magyar főváros multjáról és kialakulásáról. Kijelentette, hogy *Budapestet lakosságának nemzeti öntudata teszi magyarrá,* fontos azonban, hogy ez a város magyarságát a jövőre is megőrizze. A helyesen értelmezett *lokálpatriotizmus* a legtermészetesebb országépítő erény és ahhoz, hogy Budapest magyar kötelességét a nemzet érdekében a jövőben is betölthesse, nagyon fontos, hogy a város lakosai őszintén gyökeret tudjanak verni Budapest magyar földjében. Intézményesen kell arra törekedni, hogy Budapest lakosságát öntudatos, hűséges polgárokká neveljük, akik kemény, elszánt és áldozatos magyarok. Az előadást követő vitában *Szentgyörgyi* Elemér, *Tóth* László, *Zsitvay* Tibor és *Medgyaszay* István vett részt.

Kitiltották az ügetőről a felsőgallai fogadási ügy szereplőit

A sokat vitatott felsőgallai fogadási ügy tudvalevően néhány nappal ezelőtt befejeződött. A fogadókat követelésükkel *eluiasították*, a választott bíróság, mint nem »fair play« fogadást, érvénytelennek nyilvánította az ügyletet.

Ennek a választottbírósági döntésnek utójátéka a BÜE miniszteri biztosának az a határozata, amely szerint a szereplő fogadókat: ifj. *Jentner* Lajost, *Adler* Hermannt, *Adler* Lászlót és *Tatár* Istvánt *a versenyszabályok 16. paragrafusa értelmében az ügetőpályáról kitiltotta.*

RÁDIÓMŰSOR

PÉNTEK:

BUDAPEST I.: 17.00 Rádiózenekar. 17.50 Sportközlemények. 18.00 Német hallgatóinknak. 18.20 Magyar ének — magyar lélek. 18.50 Hírek. 19.05 Hanglemezek. 19.30 A székely havasok meséi. 20.40 Ki mit szeret. 21.40 Hírek. 22.10 Cigányzene. 22.50 Könnyű zene — könnyű percek. 23.45 Hírek.

SZOMBAT:

BUDAPEST I.: 5.40 Üzen az otthon. 6.40 Ébresztő. Torna. 7.00 Hírek. Közlemények. Reggeli zene. 10.00 Hírek. 10.15 Operarészletek. 11.10 Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 11.15 Mezey Mária hegedül. 11.40 Felvágottfélék felhasználása ételeinkhez. 12.00 Harangszó. Fohász. Himnusz. 12.10 Országos Postászenekar. 12.40 Hírek. 13.20 Időjelzés, vízállásjelentés. 13.30 Honvédeink üzennek. 14.00 Légierők fúvószenekara. 14.30 Hírek. 14.45 Műsorismertetés. 15.00 Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 15.15 Filmdalok. 15.50 György barát. Voinovich Géza előadása. 16.20 Hírek német, román, szlovák és ruszin nyelven. 16.45 Időjelzés, hírek. 17.00 Hangképek innen-onnan. 17.35 Cselényi József magyar nótákat énekel. 18.30 Legkedvesebb verseim. Elmondja Bajor Gizi. 18.50 Hírek. 19.05 Tótágas. 20.00 Makláry Zoltán csevegése. 20.10 Stefániai Imre kétzongorás átiratai. 20.40 Ahol gyermek voltam. Szabó Lőrinc beszél Balassagyarmatról. 21.00 Mascagni: Álarcosok, nyitány. 21.10 Molter Károly elbeszélése. 21.30 Harmonika. 21.40 Hírek. 22.10 Rádiózenekar. 23.10 Tánczene. 23.45 Hírek.

BUDAPEST II.: 17.00—18.50 Azonos Kassa műsorával. 19.05 Mezőgazdasági félóra. 19.30 Szalay Eszter énekel. 19.50 Velence építészete. 20.30 Cigányzene.

HIREK

— **BEFIZETÉSI LAP a február 15-i lejáratok megújítására. Vidéki előfizetőink lappéldányaihoz, amennyiben előfizetésük február 15-én lejár, ma befizetési lapot mellékelünk. Kérjük előfizetőinket, hogy a megújításra szánt összeget mielőbb adják fel, nehogy a lap küldésében fennakadás legyen.**

— **HŐSÖK TEMETÉSÉNÉL** nem számítanak stólát, dr. *Czapik* Gyula veszprémi püspök rendelkezése szerint. A kántor, harangozó, sekrestyés és ministráns részére sem számíthatják fel a szokásos illetményeket. *(MK)*

— **ELENA OLASZ KIRÁLYNÉ ÉS CSÁSZÁRNÉ** jelentős pénzösszeget és nagymennyiségű pamutruhát juttatott a Várna közelében lévő tüdővészellenes szanatóriumban ápolt bolgár gyermekeknek. *(MTI)*

— **MONTALBETTI ÉRSEK UTÓDJÁUL,** akit, mint ismeretes, angol repülők megöltek, Demetrio *Moscato* sanmarcói érseket nevezték ki a reggio-di-calabriai érsekség apostoli adminisztrátorává. *(MTI)*

— **NEM VITTÉK EL A NÉMETEK** Párisból Napoleon végrendeletét és XVI. Lajos több magánlevelét, amint azt híresztelték. A fontos okmányokat a francia nemzeti levéltár intézkedésére az egyik vidéki letéthelyen tartják. *(NST)*

— **CEGLÉDEN VÖRÖSKERESZTES KÓRHÁZAT** létesítenek. A mozgalom a vártnál nagyobb sikerrel járt, mert eddig már 300-nál több ágy költségeit ajánlották fel.

— **TIZ EMBERT MEGFAGYVA TALÁLT** a mentőcsónakban egy török személyszállító hajó a Fekete tengeren. Megállapították, hogy a nemrégen elsüllyedt Adana török szállítóhajó matrózai az áldozatok.

— **ÉJSZAKAI BETÖRÉSÉRT HALÁLRA ÍTÉLTÉK** *Szlavinszki* József 24 éves pákai földműveslegényt, aki a zalamegyei Kútfej községben egy gazdától ruhaneműt lopott. A nagykanizsai törvényszék rögtönítélő tanácsa hirdette ki a halálos ítéletet. *(MTI)*

— **A BELGRÁD MELLETTI KATONAI DISZSZEMLE TÉRBŐL,** a 20.000 hektár területű nagy Banyicsa-mezőből napraforgóföldet teremtenek. Ezzel a terület el akarják biztosítani Szerbia olajszükségletét. *(TP)*

— **TISO ÉDESATYJÁNAK TEMETÉSÉN,** a vágvölgyi Nagybicsén 12.000 ember jelent meg. A koporsó mögött dr. *Tiso* államelnök haladt édesanyjával, dr. *Tuka* miniszterelnök a kormány tagjaival és a szlovák közélet vezető személyiségei. *(MTI)*

— **TENGERALATTI AKNÁBA ÜTKÖZÖTT** a Duero nevű spanyol gőzös csütörtökön a gibraltári szorosban. A hajó a tangeri kikötő felé tartott. A hajó elsüllyedt. *(MTI)*

— **GYÁSZROVAT.** *Zernatto* Guido volt osztrák miniszter Newyorkban meghalt.

Dr. Ernst *Posse*, aki hosszú időn át a Kölnische Zeitung főszerkesztője volt, 83 éves korában Berlin-Zehlendofban meghalt.

Schirilla Szólon Andor t. b. kanonok, miskolci görög katolikus esperes-lelkész, 62 éves korában elhúnyt.

— **ISMÉT FORGALOMBA HELYEZTÉK** a boszniai Una egyik közúti hídját Bosanska Krupa és B. Novi között, amelyet a partizán csapatok annakidején felrobbantottak. *(MTI)*

— **HÓJELENTÉS BORSAFÜREDRŐL.** A hómagasság az olimpiai pálya startjánál 120, a szállónál 55 cm, minősége: porhó, hőmérséklet éjjel —14, délben napos +15, árnyékban —2 C. Időjárás: napsütés.

— **A HAJÓZÁSI ÁRUFELVÉTEL MEGNYITÁSA EGYES ÁLLOMÁSOKON.** Az M. F. T. R. közli, hogy az árufelvétel Regensburg, Passau, Linz, Wien, Pozsony, Ujpest, Budapest (összes rakodóhelyek) és Budafok állomások egymásközti forgalmában folyó évi február hó 15-én megnyílik. A Duna jégmentes szakaszán a küldemények menetrenden kívüli járatokkal továbbítatnak. Az árufelvétel a közeljövőben további forgalmi viszonylatokra fog kiterjesztetni.

— **RÓMAI CSÁSZÁRI SIREMLÉKET** találtak a Drina folyóhoz közel fekvő délkeletboszniai Skelani községnél. Megállapították, hogy *Alexander Severus* római császár 225—235-ből származó siremlékét fedezték fel. *(MTI)*

— **IRODALMI ELŐADÁSSOROZAT AZ OLASZ INTÉZETBEN.** Giacomo Baldini, a budapesti egyetem olasz lektora »A huszadik század olasz irodalma« címmel előadássorozatot tart, mely február 15-én d. u. 6 órai kezdettel indul meg az olasz Intézet székházában (IV., Eskü-út 5.).

A zongora kiváló szakemberei és óriási választék **Sternberg** hangszergyárban, Rákóczi-út 60.

SZINHÁZ ÉS FILM

Udvarolni felesleges

Bemutató az Új Magyar Színházban

Az Uj Magyar Színház tegnap este mutatta be *Vaszary* Gábor *Udvarolni felesleges* című háromfelvonásos vígjátékát, amelyről már előljáróban elmondhatjuk, hogy műfaji meghatározása nem fedi százszázalékosan a színpadról elhangzott »tényeket«, tudniillik a játék javarészt *a bohózat* vaskosabb fellegeiben bonyolódik.

A mesében arról esik szó, hogy *Péter* a konstruktiv szerelmesek e műkőből faragott lírai torzója, okulván a Vaszaryak által oly gyakran megénekelt »a nő mindig hazudik« című szentencián, elhatározza: nem nősül szerelemből, mert a szerelem veszedelmes méreg, inkább a józan észre hallgat. Megkéri a vadidegen *Mária* kezét, ki a *Gézával* eltöltendő kétes örömű szilveszteri pásztoróra helyett elfogadja a szokatlan ajánlatot és *Péter* felesége lesz. Később *Géza* is megnősül és a két fiatal pár véletlenségből szomszédos villában kezdi meg balatoni nyarát. *Péter* mintaférj és *Mária* látszólag leszokott a krónikus hazudozásról. De ime váratlanul betoppan a vízillatos, napsugaras csendbe *Pista bácsi*, a bohózati bajok őszfejű keverője és pillanatok alatt elhinti annak a féltékenységnek magvait, amelyekből megállíthatatlanul kikél a második és harmadik felvonásra szóló terebélyes bonyodalom. *Mária* elcsábítja *Gézát*, *Géza* hazudik. *Péter* tombol, felelősségre vonja *Máriát*, *Mária* hazudik, *Géza* hazudik, *Pista bácsi* tehetetlenül a fejét fogja majd elutazik Pestre a válni készülő *Péterrel*. Pesten folytatódik a komédia, amelybe most már a zsörtölődő *Marika néni* is belekapcsolódik, hogy teljessé váljék a bohózati négyes. A második felvonásból származó »K« monogramos kombinéval cifrázott vígjátéki gordiuszi bogot végül is *Mária* szeli ketté angyalian ártatlan, beretvaéles hazugsággal a minta-férj legteljesebb megnyugvására és örömére.

Vaszary Gábor kitűnő mestere a vidám játéknak. Ebben a darabjában is bőven ömlik a humor, pereg a dialógus, de a kritikus éppen ezért vár tőle többet és főleg igényesebbet. Mert ez az *Udvarolni felesleges* bizony kicsit könnyűcske téma, amely csak addig csillog, amig a helyén álló színész pergeti a rivaldafényben. A történet nem szokatlan, nem is új és a motívumai is túlságosan gyakran térnek vissza. Valahogyan az az érzése az embernek, hogy ügyes zsonglőr labdázik a színpadon fényes, de üres gömbökkel. Mindenesetre nem ártana a darabot kicsit meghúzni, főleg a nagyon lassú, szinte egyhelyben topogó első felvonást.

Az előadás jó; pontosabban: a vezető szólamot játszó színészek szinte kifogástalanok. *Dayka* Margit ellenállhatatlan kedvvel mókázik. Máriája színes, szeles, aranyos figura. Iskolapéldája annak, hogy a színész miképpen nőhet túl a szerepén. Mert alaposan túlnőtt. Az előadás lelke *Hajmássy* Miklós, Tenyeres-talpas, behemót humora elárasztja a színpadot és harsogó kedve jónéhány jubileumot ígér a szerzőnek. Kifogástalan, remek alakítás. Hajmássyt *Pethes* Ferenc követi a rangsorban: Pista bácsija mulatságos, élethű alak, csupa vérből meg húsból formált bohózati figura. *Greguss* Zoltán vendégként érkezett a vígjátékba. Ő is jól áll a láhán ebben a lenge, hig levegőben. *Vaszary* Piroska házvezetőnői enyveshátjainak legsikerültebb példányát ajándékozta Gábor öccsének *Lengyel* Gizi és *Fónay* Márta nevét kell még megjegyeznünk. A tehetséges *Alszeghi* Lajos ezúttal kicsit rikító volt. A többi szereplő tehetségéhez mérten megtette a magáét néhány hosszabb-rövidebb, de főleg rövidebb szerepben.

A rendező *Juhász* József hiven alkalmazkodott a darab hangulatához. Munkájában nincsen kirivó hiba, de kirivó erény sem. *Bercsényi* Tibor díszletei átlagosak, néhol hevenyészettek és eléggé szegényesek.

Hertelendy István

A NÉMA TANU-t

holnaptól az Atrium is játssza az Omnia mellett

Emlékezetes nagy sikerrel mutatta be közel két hete az Omnia filmszínház a MIFA *néma tanu* című olasz filmújdonságát, amely egy gyilkosság gyanuja elől menekülő férfi életének drámai sodrú meséjét vetíti a néző elé, hallatlanul izgalmas történet keretében. A *néma tanu* az új olasz filmgyártás egyik legkitünőbb alkotása, a legtisztább művészi szándékkal készült film, amely az első kockájától az utolsóig a valóságos élet hangulatát adja a nézőnek. A film főszereplője Amadeo Nazzari, az olasz film legismertebb amorozója, ki ebben a drámai szerepben is megjegyezniválóan értékes alakítással lepi meg a publikumot. A *néma tanu*, amint már mondottuk, az Omnia filmszínház műsorán szerepel és a nagy sikerre való tekintettel szombattól az Atrium filmszínház is játssza.

TITKOS PARANCS

A Corvin mai bemutatója

Paul Hartmann

Ma este mutatja be a Corvin filmszínház a Titkos parancs című új Tobis filmet, amely a német filmgyártás egyik legérdekesebb produkciója. A mese két konkurrens vállalat izgalmas harcát mondja el az életet jelentő vízért. Az egyik oldalon az emberiesség harcol, a sportszerűség és úri kiállás, a másikon a kiméletlen terror, és a minden aljasságra képes gonoszság. A Titkos parancs egzotikus környezetben játszódik és izgalmas epizódok sorozatában mondja el Karl Anton rendezésében ennek a történetnek lélegzetállitóan izgalmas pillanatait. A film két főszereplője a német filmgyártás két legérdekesebb egyénisége, a budapesti közönség új kedvence, Viktor de Kowa és Paul Hartmann, a német színpad világhires jellemszínésze. Tatja Sais és Hans Adalbert Schlettow játszik még jelentőszerepet a Titkos parancs-ban, amelyet — amint már mondottuk — ma mutat be a Corvin filmszínház.

Zathureczky Ede hegedűestje

Hubay Jenő hírneves hegedűiskolája a hegedűn való játszásnak egy azonnal felismerhető stílusát tette hazánkban és annak határain túl is népszerűvé. Történhetett ez így már többek között csak azért is, mert a hegedűn a hangalkotás lehetőségeinek változata szinte végtelen számú. A Hubay-iskola hegedűelőadását elsősorban a szép erőteljes hang, a nemes »tónus«, az errefelé szokásos emberi énekhanghoz való közeledés jellemzi. A hegedűjátszásnak ez a fajta ideálja a romantikus korban fejlődött ki és időközben eltakarta a hegedűjátszás régebbi módozatait. Hubay tanításait növendékei közül *Zathureczky* Ede vette át a leghívebben. A Vigadóban tartott és nagy érdeklődéssel kísért hangversenyén a Hubay-iskola prizmáján keresztül kaptuk *Bach* nagy szépségeket feltáró G-moll hegedű-zongora szonátáját és *Locatelli* csinos B-dur szonátáját. Zathureczky teljesen kiforrott technikáját és kiegyenlitett dinamikáját *Petri* Endre a zongoránál a legsikerültebben követte. A szép hangversenyt még nevezetesebbé tette *Dohnányi* Ernő közreműködése, aki Zathureczkyvel Ciszmoll szonátáját adta elő. A két művész ideális együttjátékán túl Dohnányi zongorázásában külön gyönyörködhettünk, mert Dohnányi legjobb pianista kvalitásai a kamarazenélésben érvényesülnek. A közönség hálaját Zathureczky számos ráadással viszonozta.

A MÉREG

rádióközvetítése

A rádió vasárnap közvetiti a *Pesti Színházból Illés* Endre *Méreg* című színművét, amely az idei szezon egyik legnagyobb irodalmi sikerének ígérkezik. A *Méreg*, akárcsak tavaly a Tűzvész, *estéről-estére táblás házakat vonz* és napokkal előre elfogyott minden jegy. Az érdekes közvetítés természetszerűleg a premier-szereposztásban zajlik majd le *Ajtay* Andor, *Mezey* Mária, *Sándor* Izabella, *Kömives* Sándor és *Dénes* György felléptével.

Tánclépésben a századokon át

Kellemes és könnyed elbeszélő stílusban tartott előadást a tánctól *Ottrubay* Melinda, az Operaház kiváló művésznője. Két részben tartott előadásában az ősember mozdulataival, a tánc születésével, az egyiptomi-görög-római táncokkal és az európai táncokkal foglalkozott. A Zeneművészeti Főiskola nagytermét megtöltő közönség érdeklődése bizonyította, hogy ilyen előadásokra szükség van és a táncművészet és az azzal kapcsolatos kérdések Budapesten is termékeny talajra találnak. *Ottrubay* Melinda előadását *Pintér* Margit és *Zsedényi* Károly illusztrálták. A bemutatott táncok közül *Sztravinszkij* »*Petruska*« balettjének az őrülési jelenete (Zsedényi) váltotta ki a legnagyobb hatást a közönségből. Befejezésül Strauss »Kék Duna keringő«-jét táncolta el *Ottrubay* Melinda *Zsedényi* Károllyal. Zongorán *Földes* László kísért.

Ágoston Júlia a Zeneakadémián énekel vasárnap

Nemrégiben megírtuk, milyen kivételes sikere volt *Ágoston* Júliának, a széphangú magyar dalénekesnőnek a vigadóbeli esten. *Ágoston* Júlia nemes, telt énekhangja — különösen mély hangjai — *gordonkaszerűen zengők, ritka tehetséggel, nagy belső átéléssel és szívvel énekli a magyar dalokat és nótákat.* Sebesült katonáknak énekelt legutóbb, vasárnap délután a HONSz fővárosi estélyén énekel *régi magyar dalokat és nótákat* a Zenakadémia kistermében. *Dr. Riefer* Rezső, *Szentlőrinczi* Marianne, *Lorenz* Nelly, *Török* Gizella és *Dankó* Aladár, a kiváló zongorista szerepelnek még kívüle a műsorban.

Szabó Lőrinc szombaton 20 óra 40 perckor a rádió mikrofonja elé lép és a rádió népszerű »Ahol gyermek voltam« című sorozatában gyermekkoráról, Balassagyarmaton töltött éveiről beszél.

CSUPA MÓKA

VASÁRNAP ESTE 1/27-kor a M. MŰV. HÁZÁBAN a szezón legmulatságosabb estje

Közreműködnek: **LÁZÁR M., SZÖRÉNYI, FELLEGI, RÁCZ V., SOMOGYI N., SÁRDY, RÁTKAI M., LATABÁR K., BILICSI, FELEKY, PATAKY J. Rátonyi, Kazal—Major, Antal** Ila, **Fokker** és **Iby, Milinkovics** Márta, **Polgár** Tibor jazzkettőse, konferál: **Kőváry** Gyula.

Jegyek: **Toborzónál,** Kossuth L.-u 12., félem. **Telefon:** 189-554, **Magyar Műv. Házánál** és a jegyirodákban.

NAPI HIREK

— **Kinevezések a Központi Statisztikai Hivatalban.** A Kormányzó a miniszterelnök előterjesztésére a magyar kir. Központi Statisztikai Hivatal személyzeti létszámában dr. Farkas János min. tan. c. és j. felr. min. o.-tanácsost min. tanácsossá, dr. Szél Tivadar min. o.-tanácsosi c. és j. felr. min. titkárt min. o.-tanácsossá, Somogyi László statisztikai főtanácsosi c. és j. felr. statisztikai tanácsost statisztikai főtanácsossá kinevezte; dr. Thirring Lajos min. titkárnak a min. o.-tanácsosi c. és j.-et adományozta.

— **Kitüntetések.** Az olasz király és császár dr. Gedényi Mihálynak, az Országos Irodalmi és Művészeti Tanács főtitkárának és dr. Rajczy Imre miniszteri titkárnak, a többszörös magyar vívóbajnoknak az Olasz Koronarend tiszti keresztjét adományozta.

— **Fontos kérdésekről tanácskozott a Tanitószövetség.** Az Egyetemes Tanitószövetség elnöki tanácsa *Berkényi Károly* elnöklésével gyülést tartott. A vármegyei tanitóegyesületek elnökei rámutattak a népoktatás és a tanitóság megoldásra váró kérdéseinek sokaságára. Az erdélyi kiküldöttek sürgős intézkedést kértek arra vonatkozóan, hogy a régi felekezeti tanitókat minden indok nélkül ne bocsássák el állásukból s ha ez már megtörtént, ugy helyezzék el őket állami iskoláknál. A román megszállás idején hazafias magatartásuk miatt elbocsátott magyar tanitók érdekében kérik, hogy nyugdijuk vagy szolgálati éveik megállapitásánál ugyanolyan elbánásban részesüljenek, mint azok, akik nem voltak akadályozva a működésben. A gyülésen foglalkoztak a tanitóhiány kérdésével is és megállapitották, hogy *ennek oka a tanitóság alacsony javadalmazása* és kedvezőtlen előmenetele. A gyülés elhatározta, hogy ismételten kérni fogja a régi helyettes tanitóknak a tanügyközigazgatási hivatalokba, vagy városokba, állami és községi iskolákhoz való áthelyezését.

— **Beiktatták az uj békési evangélikus esperest.** A békési evangélikus egyházmegye Szarvason tartott ünnepi közgyülésén iktatta tisztségébe az uj esperest, Kelló Gusztáv szarvasi lelkészt. Előző este megkoszoruzták a néhai szarvasi lelkésznek, Tessedik Sámuelnek sirját. Alesperessé Zemann Mihály tótkomlósi lelkészt választották meg. A gyülésből táviratilag üdvözölték dr. Szinyei Merse Jenő vallás- és közoktatásügyi minisztert. A közebéden dr. Lányi Márton mondott áldomást a Kormányzóra.

— **A csikszeredai közvetitő rádióállomást 1943-ban helyezik üzembe.** Sepsiszentgyörgyről jelentik: A postavezérigazgatóság Csikszeredán rádió közvetitőállomást készül létesiteni. A létesitendő uj leadónak a Székelyföldön nagy jelentősége van. A Székelyföldön ugyanis nemcsak a falvakban, de a városokban is sokszor 500 pengős készülékkel sem lehet zavartalanul hallgatni a rádió budapesti leadásait, mert a rendes vételt részint a légköri zavarok, részint a nagy távolság gátolja.. A csikszeredai közvetitő állomás felépülése után olcsó, 5—6 pengős készülékekkel is nagyszerüen lehet majd venni a budapesti rádió adásait. A leadót a gimnázium fölötti részen helyezik majd el. A postavezérigazgatóság négy és fél hold területet vásárol erre a célra. Az állomást minden valószinüség szerint 1943 késő tavaszán üzembe is helyezik

— **Egymillió cigaretta a Futura füstelen napjának eredménye.** Harcban álló hős honvédeink iránti kötelességtudattól indittatva a Futura igazgatósága az intézet alkalmazottai közül katonai szolgálatra bevonultak hozzátartozóinak gondozására megszervezte a Futura bajtársi szolgálatát. A bajtársi szolgálatot a tisztviselőnőkből alakitott bizottság látja el. A hölgybizottság elnökségét vitéz *Darányi Béláné*, a Futura alelnök-vezérigazgatójának felesége vállalta. Egyidejüleg a Futura, a Hombár és a Metesz alkalmazottai és vidéki bevásárló szervei a július elsején rendezett füstlelen napjuk eredményeként *egymillió cigarettát ajánlottak fel a harctéren küzdő honvédeknek.* A Futura igazgatósága ezen túlmenően a Magyar Vöröskeresztnél megfelelő számú ágyalapitványt létesitett.

— **A magyarországi orosz emigráció tisztelgése az Országzászlónál.** Vasárnap a Magyarországon működő Szent Wladimir emigráns cserkészcsapat Országzászló-őrszolgálata kapcsán az egész országból ideérkező, még a régi Oroszországból menekült és itt letelepedett orosz emigránsok is felvonulnak az Ereklyés Országzászlóhoz, hogy — felhivásuk szerint — „a lovagias és vitéz magyar nemzet iránt érzett mélységes hálájuknak adjanak kifejezést". Délben a Beszkárt tüzharcos zenekara kiséri a csapatot őrségváltásra.

— **Izgalmában meghalt a kutyája miatt.** Menyhárt László pénzügyi tanácsos 56 éves felesége a kutyáját sétáltatta a Bajvivó-utcában és szembe jött vele egy férfi, aki szintén kutyát vezetett. A két eb egymásnak ugrott, amiből gazdáik között nézeteltérés, majd élénk szóváltás keletkezett. A heves szócsata azzal ért véget, hogy Menyhárt Lászlóné izgalmában hirtelen rosszul lett és összeesett. Mire a mentők oda értek, a pénzügyi tanácsos felesége meghalt. Az orvosi vélemény szerint Menyhártné hirtelen halálát erős felindulás folytán beállott szivszélhüdés okozta.

A tangóharmonika kiváló szakemberei és óriási választék *Sternberg* hangszergyárban, Rákóczi-ut 60.

— **Uborka.** Az igazi nyár jellegzetes ajándéka az uborka, talán azért is, mert a nyár heve érleli igazi nyári örömmé: kovászos uborkává. Üditő, pompás étel, amellett szomjat olt, hüsit, még saláta formájában is. Arról is nevezetes, hogy valamikor róla nevezték el azt a nyári idényt, amikor — nem történik semmi! Ilyenkor, uborkaérés idején, a politikusok nyári szabadságra mentek, a nagyvárosi lakók pedig nyaraltak valahol a savanyukutaknál, a hüs hegyekben, vagy a nagy vizek partjai mellett. „Uborkaszezon", ez volt a hivatalos neve a forró napsütéses nyári idénynek, ilyenkor jelentek meg a „Fürdőlevelek" a lapok hasábjain és ilyenkor bukkant fel ama bizonyos cápa a fiumei öbölben, amelyről bőségesen beszámoltak az alkalmi tudósitások, de — állitólag — nem látta soha senki. Uborkaszezon: kihalt pesti utcákat jelentett, amelyeken az ismert egyéniségek közül egyedül Podmaniczky báró tipegett és azt jósolta, hogy lesz idő, amikor az emberek rájönnek, hogy a legjobban — Budapesten lehet nyaralni! Uborkaszezon... a mai időknek nincs szükségük fürdőlevelekre, meg fiumei cúpára, annyi minden történik! De a pesti strandokon, a budai uszodákban, a római partokon, a Duna ezüstös tükrén hemzsegnek az üdülők, hüsölők, napozók, nyaralók és hogy a jó öreg Podmaniczky bárónak igaza legyen, mind azt vallják, hogy a budapesti nyaralás: pompás! *

— **Vasárnap indul a magyar-szlovák légivonal első járata.** Vasárnap délelőtt 10 órakor indul a budaőrsi közforgalmi repülőtérről a magyar-szlovák légivonal első járata. A magyar légiforgalmi géppel Pozsonyba repülnek a Malert képviseletében vitéz *Laborczfy Rezső* vezérigazgató, dr. *Apáthy Jenő* igazgató. A kereskedelem és közlekedésügyi minisztériumot dr. *Török István* légügyi tanácsos, *Segesváry György* légiforgalmi főfelügyelő, pilota-kapitány, a külügyminisztériumot báró *Perényi Lukács György* követségi tanácsos képviselik. A Szlovákiában első alkalommal leszálló magyar légiforgalmi gépet vitéz dr. *Takács Nándor* légiforgalmi főfelügyelő, a Malert légiforgalmi főosztályának vezetője vezeti. A magyar légiforgalom kiküldötteit a pozsonyi repülőtéren a szlovák légiforgalmi hatóságok hivatalosan fogadják.

— **Gaál Mózes halálának évfordulóján,** kedden reggel 8 órakor gyászmise lesz a terézvárosi templomban.

— **A vonatfütőt agyonsujtotta a villamosáram.** Győrből jelentik: Hegyeshalomban, a vasuti állomáson, Pozsgai György 21 éves fütő a villamosmozdony tetején dolgozott. Véletlenül hozzáért a magasfeszültségü áram vezetékéhez és olyan sulyos égési sebeket szenvedett, hogy kórházba szállitása közben meghalt.

— **Házasság.** *Somogyváry Vera*, vitéz *Somogyváry Vilmos* ezredes és felesége, *Szanathy Mária* leánya június 11-én tartotta esküvőjét dr. *bessenyői Bessenyő Zsigmonddal*, bessenyői *Bessenyő Zsigmond* m. kir. ny. gazdasági felügyelő, földbirtokos és felesége, néhai *Hám Valéria* fiával. Tanuk voltak: vitéz *Somogyváry Gyula* iró, országgyülési képviselő és vitéz *Elekes Ferenc* alezredes.

Mossbauer Károlyné szül. *Erős Izabella* a MÁK tisztviselőnője és szentmihályuri *Rácskay Ferenc* okl. gépészmérnök, állami vasgyári mérnök házasságot kötöttek. Tanuk voltak *Tánczos Gábor* m. kir. titkos-tanácsos, ny. lovassági tábornok, a vőlegény nagybátyja és *Krassói Virgil* okl. épitészmérnök.

Dömötör Zsófia és *Zivoska Alfonz* min. segédtitkár július 14-én este 7 órakor tartják esküvőjüket az udvari várkápolnában.

Réthly-Parai Baba és dr. *Körmendy Valér* július 1-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Nemes *Siklósi István* és neje, *Biczó Sarolta* leánya, *Júlia* július 11-én tartotta esküvőjét a soproni evangélikus templomban szántóházi és dénesfalvi dr. *Szánthó Gyula* és neje, *Mányi Erzsébet* fiával, *Gyulával.*

Fejes Ilona okl. tanitónő és *Kőváry László* református lelkész július 12-én fél 12 órakor tartják esküvőjüket a Rákospalota-Óvárosi református templomban. Az esketési szertartást Főtisztelető Czeglédy Sándor ceglédi lelkipásztor végzi. Tanuk: dr. *Fejes István* őrnagy-hadbiró és dr. *Kégl József* ügyvéd, a monori takarék ügyésze.

Rajkay László és *Babó Anita* f. hó 8-án házasságot kötöttek.

Benkő János repülőfőhadnagy és *Stayer Margit* július 9-én tartották esküvőjüket Pécsett.

Gallwitz Lujza és *Fencz Lajos* július 7-én házasságot kötöttek. (Minden külön értesités helyett.)

Kis Pál Lajos és *Faragó Olga* Csillaghegyen házasságot kötöttek.

Demény Lili áll. tanitónőt eljegyezte dr. *Udvarhelyi Zoltán* m. kir. rendőrfogalmazó. (Minden külön értesités helyett.)

Horváth Gizellát Dorozsmáról eljegyezte *Ozsváth Lajos* Budapesten.

Nemes *Zwiky Edith*, Monor és *Haragos László* magyar királyi államvasuti tiszt, Szombathely, július 12-én tartják eljegyzésüket Monoron. (Minden külön értesités helyett.)

Hajós Valéria Szeged és *Magdó Szőts László* elektromérnök, Budapest, jegyesek

Lázár Sárika és léczfalvi *Gyárfás Ferenc* jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

Árgényi Teréz Szentes és *Syposs István* jegyesek. (Minden külön értesités helyett.)

— **Az alispán jelentése Pest megye közellátásáról és a munkáshiányról.** *Endre László* alispán jelentésben számol be a törvényhatóságnak Pest vármegye juniusi közállapotáról. Jelenti az alispán, hogy a hatóságilag megállapitott napszámbérekért napszámost kapni alig lehet. A középitkezések legnagyobb része a megyei városokban a munkáshiány miatt szünetel. Az utépitkezéseknél is erősen csökkent a foglalkoztatott munkások száma, mert a kálatokban résztvenni, hogy ellátását lakosság igyekszik az aratási munkálymódon biztositsa. Az alispán közli, hogy a belvizek apadása következtében egyre több gazdaságilag megmüvelhető terület szabadul föl, Kiskörösön mintegy 6000 hold, a kalocsai járás területén mintegy 10.000 hold van viz alatt. Végül az alispán panaszkodik a távbeszélő vonalak tulterheltsége miatt és megemliti, hogy a korlátozások következtében a vasuti vonalak tulzsufoltan közlekednek.

— **Módositások a MFTR menetrendjeiben.** A közönség kivánságára a MFTR julius 19-től kezdődően a következő menetrendmódositásokat eszközli: A Budapestről 7.30-kor hétköznap Nagymarosra, vasár- és ünnepnapokon Esztergomba induló hajó már reggel 7 órakor, vissza Esztergomból 17.30-kor, Nagymarosról 18.55-kor indul. A budapest—révkörtvélyesi hajó menetideje hegymenetben hosszabb lesz. Révkörtvélyesről vissza 11.55 helyett már 11 órakor indul és 20.30-kor érkezik Budapestre. Ugy menet mint jövet kiköt Budapest-Pálffy-téren. A délutáni csavargőzös Tahiba Budapestről 18.15 helyett 18.25-kor indul. Ezenkivül az esztergomi hajók menetközbeni menetrendjében párperces módositások történtek.

— **Fontos iratokkal eltünt egy böröndd.** Szombaton reggel a Déli-pályaudvaron eltünt egy sötétbarna amerikai vulkán böröndd, rajta sok német és olasz szállodacimkével. A böröndd 50×30 cm. nagyságu, benne gyermekjátszószerek, valamint felsőházi és miniszterelnökségi iratok voltak. A böröndben lévő iratok beszolgáltatója jutalomban részesül a főkapitányság II. emelet 169. számu szobájában.

Hajnal a Ligetben

Hajnali liget: Csöndes emlék,
Amely a multból itt maradt,
Ahol még az — autó se jár
Deák Ferenc fái alatt.

A vursliban is elpihent a
Vig, éjszakai dáridó,
S szóhoz jut végre itt, az ősi
Kis primadonna: A rigó.

— **Hatvanéves az izzólámpa.** Az izzólámpa ebben az évben ünnepli feltalálásának 60 éves jubileumát. Amerikából indult el diadalutjára. A találmány *Edison* nevéhez füződik, aki 1879-ben lépett elgondolásával a szakemberek elé. Az akkori kezdetleges villanylámpákat azonban csak 1882-ben sikerült a nagy feltalálónak köznapi használatra alkalmassá tenni. Ugyanebben az évben a Münchenben rendezett első elektrotechnikai kiállitáson mutatták be a nagyközönségnek az izzólámpát, valamint annak felhasználhatási lehetőségeit. Nagy feltünést keltett ezen a kiállitáson egy táváramvezeték is, amely egy villanytelepet 57 kilométer távolságról látott el árammal. Az első izzólámpák belsejében fémszálak voltak. 1906-ban alkalmazták első izben az izzólámpáknál a Wolfram-fémet, amely magas olvadási hőfokánál fogva a legalkalmasabb világitóanyagnak bizonyult. A legujabb világitó testek gázzal vannak töltve, sőt a magyar világitástechnikai gyárakban most folynak a kisérletek olyan higanygőzzel töltött lámpák gyártására, amelyek árnyékmentes világitást nyujtanak.

— **Halál az uszodában.** Győrből jelentik: Kolozsvári Mária 5 éves leány az uszodában valószinüleg szivgörcs következtében hirtelen rosszul lett és mire segitségére siettek megfulladt.

— **Egy hatéves kisfiut találtak Budafokon.** Az őrszemes rendőr Budafokon egy hatéves kisfiut talált, aki csak annyit tudott mondani, hogy *Polgár Ferencnek* hivják és Budapesten, a Soroksári-uton lakik. A rendőrség keresi a kisfiu hozzátartozóit, akik a gyermeket a budafoki rendőrkapitányságon átvehetik.

— Minden szemüvegért irásos jótállás. Refractio, Ferenciek-tere 1.

Vizállás

A *Duna* Dunaremetéig és Dunapentele—Mohács között apad, máshol árad, alacsony vizállásu. Mai vizállások: Pozsony 175, Komárom 200, Budapest 232, holnap 229, Paks 122, Baja 216, Mohács 249, Bezdán 290, Gombos 312, Palánka 282, Ujvidék 270. A *Rába* Szentgotthárdnál —42. A *Dráva* Varasdnál 178, Barcsnál —23, Drávaszabolcsnál 84,, Eszéknél 128. A *Tisza* alacsony vizállással végig apad. Mai vizállások: Máramarossziget 36, Visk —20, Tekeháza —47, Tiszaujlak —84, Vásárosnamény —76, Tokaj —5, Tiszafüred —16, Szolnok —16, Csongrád —75, Szeged 48, holnap 33, Zenta 100, Titel 219. A *Szamos* Désnél —42, Szatmárnémetinél —82. A *Bodrog* Bodrogszerdahelynél 103. A *Sajó* Bánrévénél 30. A *Hernád* Hidasnémetinél 5. A *Berettyó* Margittánál 0. A *Körösök* Csucsánál 25, Nagyváradnál —132, Békésnél —66, Gyománál —36. A *Maros* Marosvásárhelynél —36, Makónál 27. A *Balaton* Siófoknál 89. A *Velencei-tó* Agárdnál 120.

Vasárnap Budapesten a nap kel 4 ó. 59 p.-kor, nyugsz. 20 ó. 40 p.-kor, a hold kel 4 ó. 15 p.-kor, nyugsz. 19 ó. 38 p.-kor. — *Hétfőn* a nap kel 5 ó., nyugsz. 20 ó. 39 p.-kor, a hold kel 5 ó. 4 p.-kor, nyugszik 20 ó. 22 p.-kor.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

LEGUJABB

Szovjet jelentés a német sikerekről

Moszkva, jul. 11. (NST) A Krasznaja Zvjezda cimü moszkvai lap a doni arcvonal helyzetéről szóló jelentésében Kantemirovka küszöbönálló elestére céloz. Kantemirovka körülbelül 120 kilométerre van Rosszostól délre, a Don mellett.

A szovjethadsereg lapja megállapitja, hogy Kantemirovka városát a szovjetcsapatok „rendkivül kedvezőtlen és nehéz feltételek mellett" kénytelenek védeni.

A lap egyébként azt jelenti, hogy „a németek Rosszos bevételével szerzett nagy hadászati előnyüket sikerrel használják ki.

Az egyiptomi csata

Bern, jul. 11. (NST) Az ismét fellángolt el-alameini csatáról az „Exchange Telegraph" Kairóból azt jelenti, hogy a mult éjszaka az ütegek százai léptek müködésbe. A német légi erő sulyos támadásokba kezdett. További részleteket a jelentés nem tartalmaz, mivel — mint az angol hirügynökség hozzáfüzi — Auchinleck tábornok egyelőre minden hiradást megtiltott.

Olasz lap elismerése a magyar honvédségnek

Róma, jul. 11. (MTI) A „Gazetta del Popolo" „A magyar honvédség erőteljes részvétele a keleti hadműveletekben" cim alatt cikket közöl budapesti különtudósitójának tollából s abban ismerteti a magyar csapatok junius 28-ika és julius 7-ike között kifejtett hadi tevékenységét. A honvédség magatartása bámulatraméltó volt — irja az olasz tudósító — s a magyar tisztek, tiszthelyettesek és legénység tökéletesen teljesitették kötelességüket. Von Weichs német vezérezredes táviratban jelentette Horthy Miklós kormányzónak a magyar csapatok teljesitményét és a legnagyobb elismerés hangján szólott a honvédek vitézségéről.

Tisztelt Szerkesztő Ur!

A vitaminkertek megmunkálásához a főváros és közvetlen környékén nem lehet napszámost kapni. Igen sokan vagyunk, akik hétköznap hivatali és egyéb elfoglaltságunk miatt nem jutunk kertjeink megmüveléséhez, vasárnap pedig a törvény tiltja a mezei munkát. A Pesti Hirlap nyilvánosságán keresztül kérjük az illetékes hatóságokat, hogy engedélyezzék a vitaminkertek megmüvelésénél a vasárnapi munkát. Ezt az engedélyt ki kell terjeszteni az alkalmi munkásokra is, mert igen sok napszámos és más hasonló foglalkozásu, szegényebb sorsu szivesen vállalna vasárnap munkát, ha ezt a törvény megengedné. Tisztelettel V. J. igazgató-tanító.

*

A hatóságok szegénységi bizonyitványt csak abban az esetben adnak ki, ha a folyamodó beigazolja, hogy havonta 150 pengőnél nagyobb jövedelme nincsen. Tekintettel az általános drágulásra, valamint a megélhetési nehézségekre, tisztelettel kérjük az illetékes hatóságokat, hogy a szegénységi bizonyitványoknál szükséges jövedelmi határt emeljék fel. Különösen méltányos lenne, ha a kis jövedelmü közalkalmazottak részére olyan jövedelmi határt állapitanának meg, amelynek alapján azok is hozzá juthatnának a szegénységi bizonyitványhoz. A kisfizetésü közalkalmazott jövedelme kis összeggel emelkedett ugyan, azonban az általános drágasággal nem áll arányban. A szegénységi bizonyitványoknak köztisztviselők részére való kiadása azért szükséges, mert gyermekeiket ilyen bizonyitvány birtokában olcsóbban iskoláztathatják. Tisztelettel: Aláirások.

*

Azokban az utcákban, ahol a közvilágitást még ma is gázégőkkel látják el, a lámpák légvédelmi burkolata miatt teljes sötétség van. Főleg a budai hegy- és villavidék számos utcájában sötétek az utvonalak. Igy az Ilona-utca, a Vár számos kisebb nagyobb szakasza, továbbá a Naphegy utcái burkolódznak éjszakánkint komor sötétségbe. Természetes, hogy ezeken a helyeken a közbiztonság is gyenge lábon áll. Ilyen utvonalon a nők sokszor a legkülönbözőbb inzultusoknak vannak kitéve, ami annál kellemetlenebb, mert rendőrt csak ritkán találnak. Azokon az utvonalakon, ahol villany közvilágitás van, a légvédelmi burkolat eltávolitották, miért ne lehetne ezt az emlitett helyeken is megtenni? Már több alkalommal fordultunk ezirányu kérelmünkkel az Elektromos Müvekhez és a főváros polgármesteri hivatalához, azonban minden esetben eredménytelenül. A Pesti Hirlap nyilvánossága segitségével kérjük most az illetékes tényezőket, hogy a gázlámpákkal világitott utcákban legalább száz méterenkint egy-egy villanylámpát szereljenek fel, amely légvédelmi riadó esetén központilag azonnal kikapcsolható. Tisztelettel: dr. F. V. állampénztári ig.

— **Magyar—dán árucsereforgalmi megállapadás jött létre.** A magyar és a dán kereskedelmi delegáció Nickl Alfréd rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, illetve L. B. Bolt-Jörgensen budapesti dán királyi követ vezetése alatt tárgyalásokat folytatott, amelyek eredményekép ez év julius 11-én kereskedelmi megállapodást irtak alá. A kereskedelmi megállapodás a magyar-dán árucsereforgalmat 1942 julius elsejétől 1942 december 30-áig szabályozza.

— **Uj magyar-bolgár kereskedelmi megállapodást kötöttek.** A Magyarország és Bulgária között a kölcsönös áruforgalom kereteinek megállapitása végett évente tartott tárgyalások ez alkalommal Budapesten zajlottak le. A tárgyalásokat, amelyeket magyar részről Nickl Alfréd rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter, bolgár részről pedig Nicolas L. Petzeff rendkivüli követ és meghatalmazott miniszter vezetett, a két ország között fennálló hagyományos barátság szellemében folytak le. Mig az utóbbi években megtartott tárgyalások eredményeként az 1937. évi április 14-én kelt kereskedelmi megállapodást évről-évre meghosszabbitották, ez alkalommal a tárgyalások uj megállapodás aláirására vezettek. Az uj megállapodás, amelynek hatálya julius elsejétől kezdődik, a régi megállapodás helyébe lép. A szóbanforgó megállapodást, amely a kölcsönös áruforgalom kereteit lényegesen kibőviti, julius 11-én irták alá a külügyminisztériumban.

— **Milyen veszélyekkel jár a napozás?** Egy hires drezdai orvos érdekes kisérletet folytatott 65 szenvedélyes napozóval. A kisérlet eredményéről a következőkben számol be: A kisérleti személyek 4—6 órán át egyfolytában tartózkodtak a napon és az eredmény mindegyiknél a hemoglobin (a vörösvérsejtek) 65%-os csökkenése volt. A legtöbben 14 nap mulva erős étvágytalanságban és gyomorfájásban szenvedtek. Sokan csuklásról és rossz közérzetről panaszkodtak. Ugyanis a gyomorsav az erős napozás következtében változást szenvedett. 15 kisérleti személy azonban, aki bár az előbbieknél jóval hosszabb ideig tartózkodott a napon, könnyü tréning-ruhában és állandó mozgás közben, semmi elváltozásról sem panaszkodott. Ezek a kisérletek tehát minden kétséget kizáróan bebizonyitották, milyen ártalmas hosszas és egyhelyben fekve napozni.

— **Rendőri hirek.** Pethes István 90 éves szücsmester *Pesterzsébeten*, a Kiss Ernő-utca 16. sz. ház udvarán a négy méter mély kútba ugrott és belefulladt. Bucsulevele szerint betegsége miatt lett öngyilkos. — *Hetényi József* irodatiszt felesége a Rákóczi-út 69. sz. házban altatószerrel megmérgezte magát. — *Braun Lajos* szobafestő felesége az Izabella-utca 62—64. sz. alatti lakásán ismeretlen gyógyszerrel megmérgezte magát, majd az ablakon át az utcára akart ugrani Eszméletlen állapotban vitték a *Rókus*-kórházba.

— **Halálozás.** Nemeskéri *Kiss Jenő* ny. MÁV. felügyelő 59 éves korában Rákosszentmihályon meghalt

Tóth Ferenc gyógyszerész julius 10-én életének 50-ik évében, hosszu szenvedés után elhunyt. Temetése 13-án d. u. 5 órakor Erden, a gyászházból lesz.

Prückler Károly vendéglős julius 10-én, 58 éves korában elhunyt. Temetése hétfőn d. u. 5 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

Köszönetnyilvánitás! Mindazoknak, akik szeretett férjem elhunytával fájdalmamban osztoztak, köszönetem fejezem ki. Özv. *Borza J. Mihályné.*

Magyar-német

gyors- és gépirónőt

keres részvénytársaság. — Ajánlatokat „Jövő 29740" jeligére **Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33.** alá. 5259

Budapesti nagy iparvállalat keres öskeresztény

vegyészmérnököt,

valamint technológia vegyészeti szakosztályát végzett

vegyészeket

némi német tudással. Ajánlatokat kérjük „Iparvállalat 6555" jeligére **Blocknerhez,** Városház-utca 10.

Gumi

pótanyagot, vulkanizáló- és konzerválószert veszünk, finanszirozunk! Ajánlatokat: „Autó 5270" főkiadóba.

Budapest-környéki gyár keres öskeresztény, jól gyakorlott, mérlegképes, fiatalabb

könyvelőt(nőt)

Ajánlatokat életleirással és fizetési igény megjelölésével „Vegyipar 14599" jeligére **Blockner hirdetőjébe,** Városház-utca 10. 5252

Előkelő iparvállalat keres mielőbbre öskeresztény

számlarevizort és gépiró-könyvelőnőt.

Képzett munkaerők részletes ajánlatát kérjük a főkiadóba **„Szorgalmas, gyakorlott tisztviselő** 5267" jeligére.

Törvénykezés

A tiszaeszlári pör iratmásolatai a békásmegyeri elöljáróságon

Dr. *Bary Zoltán* kir. főügyészhelyettes — mint megirtuk — szerzői jogbitorlási pört inditott a *Függetlenség* cimü napilap és *Marschallkó Lajos* hirlapiró ellen, aki e lapban folytatásokban cikksorozatot közölt a *tiszaeszlári* nagy bűnügyről, bár ez ellen a főügyészhelyettes tiltakozott. Felperesként szerepel az ügyben dr. *Püsky Sándor* is, a főügyészhelyettes tiszaeszlári könyvének kiadója. Dr. *Baltay János* törvényszéki biró május végén kezdte meg az ügy tárgyalását. Az alperesek képviselője, dr. *Zimmermann Lajos* ügyvéd ekkor haladékot kért arra, hogy érdemi védekezését teljes részletességgel irásban terjeszthesse be. A törvényszék a haladékot megadta és szombaton folytatta az ügy tárgyalását. A biró ismertette az alperesek beadványa alapján a védelemnek azt az állitását, hogy Marschallkó Lajos a *Szalay Károly hagyatékából származó másolatokat Békásmegyer község elöljáróságánál — ahol azok letétben vannak — már a cikksorozat megjelenése előtt és az egyes cikkek megjelenése közben is többizben tanulmányozta.* Erre vonatkozóan az alperesek bizonyitékként kérték Békásmegyer község jegyzőjének tanukénti kihallgatását, mert ezzel azt óhajtják bizonyitani, hogy a *tiszaeszlári per iratai más helyről is előkerültek és ez az a forrásmunka, amelyből Marschalkó meritett, nem pedig a főügyész néhai édesatyjának könyve.* A felperesek a tanukihallgatást nem ellenezték, de kérték, hogy a biróság az ügyben hallgassa ki tanuként dr. *Bary Zoltánt* és vitéz dr. *Kolosváry-Borcsa Mihályt.* A tárgyalást szeptember 28-án folytatják.

— Román törvény helyett magyar törvény szerint itélték el. Kovács Mihály csikszeredai lakos hat év előtt kocsmázás után hosszupengéjü zsebkésével kétszer mellbeszurta barátját, *Petres Antalt*, aki utóbb a kórházban *meghalt.* A csikszeredai törvényszék, majd a marosvásárhelyi tábla is öt évi fegyházra itélte Kovács Mihályt. A Kuria Szolnok-tanácsa előtt most jogi vita támadt arról, hogy a *román uralom alatt elkövetett esetről melyik törvény szerint itélkezzenek,* mert a román hatóságok *ebben az ügyben itéletet még nem hoztak.* A román törvénykönyv ugyanis 10 évtől 25 évig terjedő kényszermunkát ir elő, ezzel szemben a magyar törvénykönyv 10-től 15 évig terjedő fegyházat ró ki a vádbeli cselekményre. Mivel a magyar büntetőtörvénykönyv a vádlottra nézve *előnyösebb,* ennélfogva a kuria ezt alkalmazta és Kovács Mihály büntetését *hétévi fegyházra emelte fel.*

Kereskedő tanoncokat szerződtetünk

15 éven felüli, magas növésü, 4 polgárit végzett, jó bizonyitvánnyal rendelkező, őskeresztény **fiuk és leányok julius 15-ig d. e. 10 és 11 óra között** jelentkezhetnek. Szövetkezeti Bolt, Rákóczi-ut 36. 5250

Nemzetközi szállitmányozási vállalat keres import-osztálya részére

szaktisztviselőt, továbbá

gyakornokokat jó kézirással, gépirónőket és könyvelőt

Csak őskeresztény, perfekt német tudásuak adják le ajánlatukat fizetési igény megjelöléssel „Osztatlan munkaidő" jeligére **Tenzer hirdetőbe,** Szervita-tér 8.

KISEBB

MALMOT

nagy raktárhelyiségekkel

bérelnék vagy vennék

Budapest körzetében 30—40 km.-ig, lehetőleg vasut vagy iparvágány mellett. Ajánlatokat „Tápszer" jeligére **Blockner** hirdetőbe, Vilmos császár-ut 33. 5266

Előkelő lap szerkesztősége keres őskeresztény

magyar-német és magyar gyors- és gépirónőt

titkári állásra. Kézzel irott ajánlatokat **fizetési igény** megjelölésével „Hosszu gyakorlattal rendelkező 5244" jeligére a főkiadóba kérünk.

Elsőrangu üzleti forgalommal rendelkező

kijelölt texilnagykereskedő

őskeresztény nagytőkés társat keres. Ajánlatokat „Kitünő üzleti befektetés 14527" jeligére **Blockner hirdetőbe** kér, Városház-utca 10. 5199

SZINHÁZ-ZENE

Bécsi keringő

Bemutatta a Szigeti Szabad Szinpad

A *Három a kislány* tavalyi nagy sikeréből még annyi tartalék maradt, hogy nem csodáljuk, ha a Szigeti Szabad Szinpad igazgatója, *Bubik Árpád,* uj formában kisérli meg feleleventeni a multnyári nagy sikert és megint egy darab „Altwient" varázsol a Margit-sziget lombjai közé. Tavaly Schubert alakját és dallamait idézték fel, az idén Strauss János, a keringőkirály jelenik meg a közönség szeme láttára és füle hallatára, de ha tavaly operettet láttunk, az idén inkább látványos revüt kapunk, amelyben azonban mégis az csillog, ragyog a legkáprázatosabban, amit — hallunk: a zene, az ének.

Marischka, bécsi szövegkönyviró csacska kis szövege csak arra való itt, hogy laza és nem is fontos gumiszálakkal szinpadszerüvé füzze össze azt a rengeteg ének- és táncszámot, amelyért igazán hálás lehet a közönség e revü életrehivóinak, mert ilyen nagyszabásu Strauss-egyveleget más formában alig volna alkalma hallani. Ha a revü életrehivóiról beszélünk, akkor elsősorban az énekesekre gondolunk. *Réthy Eszterre,* aki csodás fülemilehangjával akkor is tökéletes gyönyörüséget adna, ha mellesleg nem volna még szép is, biedermejer-eleganciájában oly hóditó jelenség. Aztán *Pataky Kálmánra,* akinek édes tenorja szinte átulvad a szíveken a bübájos Strauss-dallamokban. És *Barabás Sárira,* finom, kulturált énekével, csiszolt koloraturájával. Mellettük pedig *Rubányi Vilmos* karmesteri munkájára a Hangversenyzenekar élén.

További életrehivói e nagyszabásu Strauss-revünek, a táncosok. Elsősorban a tündérszép és tündérkönnyü *Ottrubay Melinda,* mellette a kitünő *Sallay Zoltán,* de általában az egész balettkar, amelynek pompás, mutatós teljesitményéért *Hofváth Margitot* és *Brada Rezsőt,* a balettmestereket kell megdicsérnünk.

A látványos díszletek *Bercsényi Tibor* mellett szólnak, de hogy ezeket ugy használják ki, ahogy nem kellene, az a rendezés egyik fogyatékossága. A második felvonásban diszletek mögé rejtett „tömeg" nyivákolja Strauss János dicsőségét az üresen hagyott szinpad legmélyén, Réthy Esztert pedig, akinek egyébként is eléggé hálátlan énekszámokat válogattak össze, elragadó fehér krinolinjának tüllfelhőiben állandóan ugy eltüntetik a szinpad hátterében, mintha nem is ő volna az igazi főszereplő, az előadás csillaga.

Szépek a főszereplők és a balett ruhái is, ezeket *Márk Tivadar* tervezte, pompázók a világitási hatások, amelyeket *Kornai Jánosnak* köszönhet az előadás.

A bemutatón támadt, közel egyórás sötétséget azonban nem neki köszönhette, sem az előadás, sem a közönség, hanem csak annak a szeszélyes és gonosz véletlennek, amely ugy szeret beavatkozni egy-egy sikeres szinházi bemutató lelkes hangulatába.

(Y)

* **Abonyi Tivadar rendezői vendégszereplése Frankfurtban.** Hans Meissner, a frankfurti állami szinház főintendánsa már az elmult szinházi év során meghivta *Abonyi Tivadart,* a Nemzeti Szinház művészét és rendezőjét, hogy a frankfurti állami szinházban rendezzen egy magyar darabot. Ez a vendégrendezés az uj szinházi év elején megvalósul és Abonyi Frankfurtba utazik, hogy ott *Herczeg Ferenc* egyik darabjának előadását beállitsa. Két Herczeg-darabról van szó, a *Bizáncról* és a *Kék rókáról,* de csak szeptemberben dől el, amikor Meissner Budapestre érkezik, hogy a kettő közül melyik kerül Abonyi rendezésében a frankfurti közönség elé. Valószinübb, hogy a Kék róka, mert a főintendáns ezt a darabot már jövő évi műsorára tüzte.

MOZI

* **Duna-mozi lett a Lloydból.** A m. kir. belügyminiszter hozzájárult, hogy a *Lloyd-filmszinház* nevét *„Duna"-filmszinházra* változtassa.

Filmkockák

A filmgyárak — ugy látszik — még mindig szivesen fogadják a hirneves emberek életéről készitett forgatókönyveket. Jeff Musso, aki már több szép sikert aratott filmet irt, most a világhirü spanyol festőművészről, Goyáról készit filmet. Társszerzője a felesége, aki ismert festőművésznő és akitől Goyáról már több tanulmány jelent meg. A felvételek egy részét Spanyolországban készitik és a film női főszerepét Imperio Argentina kiváló spanyol táncosnő játssza.

*

„Egy ember, aki játszik a tüzzel" a cime a filmnek, amelynek igen érdekes a tárgya és amelyet már forgatnak a franciaországi Joinvilleben. Egy férfiről szól a történet, aki az emberiséget ki akarja gyógyitani leggyakoribb és a legnagyobb betegségéből: a szerelemből. A darab rendezője: Jean de Limur.

*

A francia államfő már engedélyt adott, hogy az előtte lejátszott uj filmet: „Önnek rövid az emlékezőtehetsége" cimmel a mozik műsorba illeszthessék. A film anyagát a külföldön előadott filmekből, hiradókból állitják össze, tehát egy kép, jelenet sem készül a stúdióban. A film felöleli a világháboru politikai, katonai és társadalmi eseményeit, különösen kiemelve azokat a jelenségeket, amelyek a bolsevizmus aknamunkáját tüntetik fel. A bemutató előadás Lyonban lesz.

*

Gary Cooper nagyban tanulja, hogyan kell balkézzel fogni, tenni-venni. A kedvelt filmművész ugyanis egy sportfilmben játszik legközelebb és ebben egy Lou Ghérig nevü hires base-ball játékost személyesit meg, aki balkezes volt.

LÓVERSENY

A vasárnapi káposztásmegyeri versenyek

Vasárnap a káposztásmegyeri pályán folytatódnak a telivérfuttatások. Nyolc verseny kerül lebonyolitásra. Az első futam startja három órakor lesz. Esélyek: I. Dőre—Samaritanus. II. Sacrilége—Quick Arrow. III. Corti—Szeleburdi. IV. Diadalittas—Desperado. V. Lonczi—Pompa. VI. Hitves—Füred. VII. Etele—(Tátika)—Sicc. VIII. Palotás—Őszirózsa II.

A szombati ügetőversenyek eredményei

I. 1. Értelmes (Marschall), 2. Jedrenka. Fm.: Hü és Emir. Tot.: 10:17, 25. II. 1. Harmat (Wiesner), 2. Herkules, 3. Bell Hall. Fm.: Aranyos, Gavallér, Fergeteg W., Udvarbiró, Dry, Ballada II., Dóra, Örvény. Tot.: 10:16, 11, 15, 15, 31—55. — III. 1. Félénk (Zwillinger), 2. Gyertyán. Fm.: Ciráda, Teklus, Quarnero, Jutka. Tot.: 10:20, 12, 22, 60. — IV. 1. Cifra II. (Hiesz), 2. Iskolás, 3. Dongó. Fm.: 13 ló. Ágról-ágra, Váratlan nem indult. Tot.: 10:271, 56, 17, 25, 870—1257. — V. 1. Nebojsa (Maszár I.), 2. Layock Williams, 3. Dajka. Fm.: 12 ló. Pamuki Harpia, Gyalla, Csapláros, G. H. Robinson nem indult. — VI. Gróf Sennyey Géza emlékverseny (2500 m.). 1. Ivadék (Raymer), 2. Ujvidék (Wiltshire), 3. Balaton Express. Fm.: Anikó. Idő: 30.3. Tot.: 10:12, 19. — VII. 1. Virilis (Wiltshire), 2. Cirkáló, 3. Ráró. Fm.: Gala Péter, Aprópénz, Négus II., Csalóka. Tot.: 10:35, 18, 22, 19, 556. — VIII. 1. Victoria (Marschall), 2. H. Paló, 3. Elimár D. Fm.: 12 ló. Figura, Erdőszépe, Brassó, Tibor nem indult.

KÖZGAZDASÁG

Ne halogassuk az aratást!

A földmüvelésügyi minisztérium felhivja a gazdákat arra, hogy idejében arassanak le, mert az aratás késői megkezdése a pergés miatt jelentékeny szemveszteséggel jár és a jelen körülmények között minden szem gabonára szüksége van az országnak.

Akkor aratják a legjobb és a legtöbb gabonát, amikor a szem még piacérésben van, vagyis a kalászban a mag már nem tejes, de körömmel még könnyen átvágható. Az ilyen gabona a keresztekben és az asztagban utánérik, s csiraképessége kiváló. Az aratás idejét tehát nem a levél és a szár sárgulása mutatja, hanem az, hogy a gabona szeme viaszérésben van-e vagy sem.

A gazda saját érdeke éppugy megkivánja az idején való aratást és cséplést, mint az országos érdek, amelynek eleget tenni ma a legfőbb nemzeti kötelesség.

Azokon a helyeken, ahol az aratási munkálatokat már megkezdték, a cséplés is folyik ugy, hogy *az idei termésü első kenyérgabona-szállitmányok megőrlése után az uj liszt rövidesen piacra kerül.*

Az idei termésrendelet alapján a gazda kat. holdanként számitva buzából 120, rozsból, vagy árpából 110, zabból pedig 80 kg. vetőmagot tarthat vissza magának a cséplés után. A rendelet megengedi azt is, hogy az a gazda, akinek megfelelő vetőmagja nincs, gazdatársától magot cserélhessen. A gazdák figyelmet tehát felhivják arra, hogy már most szerezzenek be egymástól vetésre alkalmas magot.

Választott jerke-bárányokat kercs a földmivelésügyi minisztérium. A földmivelésügyi kormány bárány-akciójának választott jerke-bárányokra van szüksége. A bárányokért — minőség szerint — élősuly kilogrammonként 170—200 fillért fizet az akció. Az eladási szándékot a Juhtenyésztők Országos Egyesületénél kell bejelenteni (Eszterházy-utca 3.).

Rendeletek. Az igen fontos honvédelmi érdekekre való tekintettel a kormány rendeletben tiltotta meg a be nem érett zabnak lekaszálását, levágását vagy bármily módon a földtől való elválasztását és levágott állapotban vagy legeltetés utján való feltakarmányozását. A rendelet nem vonatkozik az olyan kevert vetésü zabra, amelyet más növény támasznövényeként vetettek el (például zabosbükköny). Elemi kár esetén vagy akkor, ha a vetésnek szemtermesztésre való meghagyása nem gazdaságos, a rendelet alól a vármegyei gazdasági felügyelőség felmentést adhat. — A Budapesti Közlöny szombati száma közli az iparügyi miniszter rendeletét a káliumklorát (kalium klorikum) forgalmának és felhasználásának szabályozásáról. A rendelet szerint, aki — akár a maga, akár más részére — káliumklorátból (kalium klorikumból) bármilyen mennyiségü készletet tart, köteles a rendelet hatálybalepésének napján meglévő készletét hyolc nap alatt, ezt követően pedig a minden hónap utolsó napján meglévő készletét a következő hónap hetedik napjáig a m. kir. Ipari Anyaghivatalhoz bejelenteni. — Ugyancsak a Budapesti Közlöny szombati száma közli az iparügyi miniszter rendeletét, amelynek értelmében a rendkivüli viszonyokra való tekintettel mindazok, akik községi bizonyitvánnyal háromhónapos cséplési gyakorlatot igazolnak, 1942-ben iparigazolvány nélkül is végezhetnek bércséplést. Iparigazolványt e rendelet alapján kiadni nem lehet.

A „háborus" Budapesti Nemzetközi Vásáron a főbejárattal szemben, a Vásár területének központjában helyezik el a m. kir. közhivataloknak és közintézményeknek a kiállitásait. Ezek a hivatalok és közintézmények a Szent István-hetében a fővárosba érkező magyarság előtt bizonyitani fogják azt a munkát, amelyet a különböző tárcák körébe tartozó intézmények különösen nemzetvédelmi és nemzetpolitikai szempontból kifejtenek. Közvetlenül a közhivatalok és közintézmények kiállitásához kapcsolódik a háborus aktualitások bemutatása, amelyet ugyancsak a közintézmények rendeznek.

A Magyar Magtenyésztési r. t., Budapest—Monor, heti jelentése. Ujtermésü biborheremagban, expresszborsóban és kömémymagban megindult a kinálat. A kötések biborherében a megállapitott 150 pengős áron jöttek létre. Az eddig megjelent áru jó minőségü és különösen a borsó és kömény mennyiségileg is sikerült. — Hivatalos nyersáruárak 100 kilónként a feladóállomáson: Köles, fehér, vörös, japán, Bpest 32.60. Hajdina 36.60. Kendermag: szokványszerü 80, magasnövésü belf. vetőmag 120. Mák, kék 160. Mustármag: fehér 170, fekete 110. Koriandermag 90. Kömény-mag 400. Borsó: Viktória, steril. 55, Expressz, steril. 47. Lencse: kisszemü, steril. 52. középszemü, steril. 62, nagyszemü, steril. 72. Bab, fehér, szokvány, gyöngy 57. Lóheremag, nyers, arankás 90% Bpest 230. Lucernamag, nyers, arankás 90%, Bpest 385. Baltacimmag 90% 80. Fehérheremag 90% 320. Biborheremag 96% 150. Komlólucernamag 95% 200. Svéd heremag 90% 300. Nyulszapukamag 88% 200. Somkórómag 95% 150. Szarvaskerepmag 92% 250. Muharmag 95% 70. Bükköny: 96% szőszös 110, 96% pannon 50, 96% tavaszi 40. Csillagfürt: 96% édes 35, 96% keserü 28. Tavaszi borsó (homoki) 94% 60. Őszi borsó (mezei) 94% 60. Szegesborsó 95% 40. Cirokmag: 95% seprőcirok 28, 95% cukorcirok 40. Csibehúrmag: 96% óriási 55, 96% aprószemü 50. Gomborkamag 96% 65. Csomószebir 200, francia perje 240, olasz perje 200, réti csenkesz 200, réti komócsin 220, angol perje 240, juhcsenkesz 300, réti perje 400, tarackostippan 530, ligeti perje 600, tarajos cincor 410, réti ecsetpázsit 400, sóvanyperje 620, aranyzab 700, magyar rozsnok 200, tarackos vöröscsenkesz 270, csiperiborsó 53, csikórépamag 280, takarmányrépamag 150, tarórépamag 200.

Értékplac

Valuták. Szlovák korona 11.45—11.75, lei 1.95—2.05, lira 17.40—17.90, svájci frank 79.60—80.60, svéd korona 81.70—82.70

Az amszterdami, belgrádi, brüsszeli és oslói kifizetések árfolyama csak a magyar-német devizakompenzáción keresztül lebonyolódó elszámolási forgalomban, a párisi kifizetések árfolyama pedig csak a még nem szállt Franciaországgal szemben az áruforgalom körén kivüli eső követelések és tartozások, valamint az 1940 julius 16-a előtti áruszállitásokból keletkezett követelések elszámolásánál érvényes. A madridi kifizetés jegyzése kizárólag az 1940 julius 15-én életbelépett magyar-spanyol kereskedelmi és fizetési megállapodás keretében lebonyolódó fizetésekre vonatkozik.

Zürichi zárlat. Páris 9.57, London 17.27, New York 431, Brüsszel 69.25, Milánó 22.66¼, Madrid 40, Amszterdam 229.50, Berlin 172.55, Stockholm 102.87, Oslo 98.75, Kopenhága 90.50, Szófia 5.40, Prága 17.37½, Zágráb 8.75, Istanbul 3.37½, Bukarest 2.50, Helsinki 8.77½, Lisszabon 17.75, Buenos Ayres 94¾, Jokohama 101⅝, Rio de Janeiro 22.50.

Termény- és árupiac

A vásárcsarnokok és nyilt piacok kicsinybeni árai. Marhahus: rostélyos, felsál 330—370, leveshusok (tarja, csontos oldalas, szegye) 200—290. Borjuhus: comb (szeletelve) 450, borjuvesés 300—330. Juhhus: hátulja 220—270, eleje 180—210. Sertéshus: karaj (hosszu, rövid) 380—420, tarja, comb, lapocka 310—330, oldalas 220, szalonna, zsirnak való, bőrrel 274, bőr nélkül 294, háj 320, zsir 340. Élő baromfi: tyuk 330, csirke 380, liba 380. Tisztitott baromfi: tyuk (beles, bél nélkül) 350—375, csirke (beles, bél nélkül) 630—696, liba, hizott 420, kacsa, hizott 390, pulyka 240—350. Tojás: osztályozatlan 380, repedt, 11 drb.-tól 350. Halak: ponty, élő, nagyság szerint 460, jegelt és nem élő 360—440. Tej és tejtermék: teljes tej (kannatej) 42, tejföl 180, teavaj édes tejszinből (tömb) 540, pasztörözött tejszinből (tömb) 580, tehénturó, sovány 100—120. Kenyér: egységes buzakenyér 48, községi 48, rozskenyér 48. Szárazfözelék: lencse 84—104, borsó, sárga, feles 102, zöld, feles 86, bab, fehér, aprószemü 74. Zöldségfélék: burgonya, uj, nagy 45, uj, apró 27, vöröshagyma zöldjével 10—26, fokhagyma 40—100, fejeskáposzta 36—52, kelkáposzta 30—58, savanyukáposzta 80—96, kalarábé 4—12, sóska 50—90, paraj 64—73, zöldbab 50—72, tök, főző 10—16, uborka 26—42, zöldborsó 70—140, fejessaláta 10—19. Gyümölcs: alma, közönséges ujd. 180—320, barack, kajszi 240—440, cseresznye 120—340, egres 120—170, ribizke 140—180, málna 260—300, meggy 150—280 fillér kg.-ként.

Perfekt

gép- és gyorsirónők

valamint adminisztrációban jártas

tisztviselők

ajánlatát kérjük „Nagy vállalat" jeligére **Haasenstein és Vogler r. t.** hirdetőirodába, V., Dorottya-utca 8.

SZOVÁTA

bérelt villáinkban szobák ellátással előjegyezhetők, ugyszintén

BORSZÉKRE és TUSNÁDRA is

MALNÁSFÜRDŐN OLCSÓ NYARALÁS P 9.—-től.

RAPID utazási iroda, V., Harmincad-utca. Telefon 380—321, 380—374.

HETI MUSOR

Szigeti Szabad Szinpad. Bécsi keringő. Dalj. 4 képben, id. és ifj. Strauss J. müveiből (Réthy E., Pataky, Ottrubay M.). Esténként ½9. Hétfő este ½9: Beethoven IX. és V. szimf. (Bud. Hangversenyzenekar, vez. Vaszy; fellépnek: Réthy E., Pataky, Basilides M.).

Erzsébetvárosi. Aranysárga falevél. Erdélyi M. 3 f. operettje (Orosz J., Csortos, Kiss M.). Minden este 8, vas. d. u. ¾5.

Márkus Park. Párisi express. Pünkösti—Csanak 3 felv. zenés vigjátéka (Dayka M., Feleky, Kertész). Minden este ½9, vas. d. u. ½6.

Magyar Müszinkör. Száz piros rózsa. Naponta ½6 és 8; vas. ½4, 6, 8.

Nemzeti Bábszinjáték. Vasárnap, hétfő, szerda este 8: Az ember nincsen fából; kedd este 8: Toldi; vas. d. u. (4) Gyerm. előadás. Csütörtöktől nyári szünet.

Főv. Cirkusz. Bohóc olimpiász, csodafóka. 4 French. Naponta 4 és 8.

MOZIK MUSORA

ATRIUM. (T. 153—034.) **„2000 pengős férfi";** hétfőtől: **Tosca** (½5, ½8, ½10; szomb., vas., ünn.: ½4-kor is).

BELVÁROSI HIRADÓ. (T.: 181—244.) **Uszás és ugrás. Eladó vér. Szebasztopol. Magyar, Ufa és Luce hiradók.** D. e. 10-től éjfélig.

CASINO. (T.: 135—329.) **„2000 pengős férfi."** 2. hétre prolongálva. (½6, ¾8, ¾10; szomb., vas., ünn.: ½4-kor is).

CITY. (T.: 111-140.) **Régi nyár** (¾6, ¾8, ¾10; szombat, vas., ünn.: ¾4-kor is).

CORSO. (T.: 182—818.) **Szerelmi vihar** (½6, ½8, ½10; szo., v., ünn.: ½4-kor is).

CORVIN. (T.: 138-988.) **Szabotázs** (5, ¼8, ½10; v., ü.: ¾3-kor is).

DÉCSI. (T.: 125—952.) **A szerelem orvosa** (½6, ½8, ½10; szo., vas. és ünn.: ½4-kor is).

FORUM. (T.: 139—543.) **Bünös vagyok** (¼6, ½8, ¾10; szo., v., ünn.: 3-kor is).

HIRADÓ. (T.: 222-499.) **Társadalombiztositás. Eladó vér. Szebasztopol. Magyar, Ufa és Luce hiradók.** D. e. 9-től éjfélig.

OMNIA. (T.: 130—125.) **Rózsafabot** (5, ¼8, ½10; szomb., vas., ünn.: 3-kor is).

PALACE. (T.: 221-222.) **Kádár kontra Kerekes.** 4. hétre prolongálva! (Naponta 11, 2, 4, 6, 8, 19.) Első három mérsékelt.

RÁDIUS. (Tel.: 122-098.) **Fráter Loránd** (½6, ¾8, ¾10; szo., vas., ünn.: ½4-kor is).

ROYAL APOLLÓ. (T.: 222—002.) **Régi nyár** (¾6, ¾8, ¾10; szomb., v. és ünn.: 4, 6, 8, 10).

SCALA. (T.: 114—411.) **Tosca.** (¼6, ½8, ¾10; szomb., v., ünn.: 3-kor is).

URÁNIA. (T.: 146-046.) **Régi nyár** (5, ¼8, ½10; szomb., vas., ünn.: ¾3-kor is).

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Ember a láthatáron; hétfőtől: Sok hühó, semmiért (¼4, ¼6, ¼8, ¼10; vas. 11 és ¼2-kor is). **Alkotás.** Mákvirágok; hétfőtől: Nosztl-fiu esete Tóth Marival (¼4, ¼6, ¼8, ¼10; vas. 11 és ¼2-kor is). **Anna.** Halálos tavasz; hétfőtől: Csintalan aszszonyok (¼4, ½6, ½8, ½10; vas. ½2-kor is). **Astra.** Nem loptam én életemben; hétfőtől: Tavaszi álom (¼4, ¼6, ¼8, ¼10; vas. ¼2-kor is). **Belvárosi.** Onagysága titkárja (4, 6, 8, 10; vas. jobb ter. 4, 6, 8, 10; bal ter. ¾3, ¾5, ¾7, ¾9). **Budai Apolló.** Szeretlek; hétfőtől: Ember a láthatáron (½5, ¾7, 9; vas. ½2, ½4, ½6, ½8, 10). **Capitol.** Legyünk fiatalok (½4, ½6, ½8, ½10; vas. ½2-kor is). **Elit.** Nyári szünet. Mesevár néven megnyilik jul. 30-án. **Homeros.** Érett leányok; hétfőtől: Garszon lakás kiadó (5, 7, 9; vas. 3-kor is). **Ipoly.** Ember a láthatáron; hétfőtől: Fiatal ördögök (½6, ½8, ½10; vas. ½4-kor is). **Józsefvárosi.** Balalajka; hétfőtől: Dankó Pista (5, ½8, ½10; vas. ¾3-kor is). **Lloyd-Duna.** Melyiket szeressem? (½6, ½8, ½10; vas. ½4-kor is). **Odeon.** Ember a láthatáron (½4, ½6, ½8, ½10; vas. ½2-kor is). **Otthon.** Ember a láthatáron; hétfőtől: Népitélet (¼4, ¼6, ½8, ½10; vas. ¼2-kor is). **Simplon.** Melyiket szeressem; hétfőtől: Algir (5, ¼8, ½10; vas. 3, ¼6, ½8, ¾10). **Tivoli.** Ember a láthatáron (¾4, ¾6, ¾8, ¾10; vas. 11 és ¾2-kor is). **Toldi (Rialtó).** Egy lány elindul; hétfőtől: Udvari bál (½4, ½6, ½8, ½10; vas. ½2-kor is). **Turán.** Népitélet; hétfőtől: Pepita kabát (11, ½2, 4, 6, 8, 10; vas. 11, 2, 4, 6, 8, 10).

BÉRLETI ELŐADÁSAINK

A Szigeti Szabad Szinpad

jövő heti minden előadására árusitunk jegyeket. Egész héten minden este — hétfő kivételével — a nagy sikerrel bemutatott „Bécsi keringő", a két Strauss zenéjéből összeállitott operett megy, Réthy Eszterrel, Pataky Kálmánnal, Barabás Sárival és Ottrubay Melindával a főszerepekben. Hétfőn este Beethoven IX. és V. szimfóniáját adja elő Vaszy Viktor vezénylésével a Budapesti Hangverseny Zenekar; a szólókban Réthy Eszter, Basilides Mária, Pataky Kálmán és Littasy György szerepelnek.

Az Erzsébetvárosi Szinház

állandóan zsufolt házak előtt menő nyári operettje, az „Aranysárga falevél" (a főszerepekben Orosz Julia, Csortos Gyula, Kiss Manyi) ezen a héten a Pesti Hirlap közönsége részére ismét kedden és csütörtökön este kerül szinre kedvezményes áru bérleti előadásban. Az Erzsébetvárosi Szinház többi összes előadásaira is árusitjuk a jegyeket.

A Márkus Parkban

a város közepén (a régi Nemzeti Szinház kertjében) levő szabadtéri szinpadon továbbra is a nagysikerü zenés vigjáték, a „Párisi express" megy, Dayka Margittal, Feleky Kamillal és Kertész Dezsővel a főszerepekben. A „Párisi express" összes esti és délutáni előadásaira a Pesti Hirlap közönsége pénztárainknál kedvezményes áru jegyeket vásárolhat.

*

Jegyárusitás. 8—2-ig Vilmos császár-ut 78. Tel. 112—295, 294, 293. — 10—1-ig Apponyi-tér 5. Telefon: 183—399.

RADIÓ MÜSORA

Budapest I. vasárnapi müsora. 8 Lemezek. 8.45 Hir. 9 Unit. istentiszt. 11 Egyházi ének es szt. beszéd. 12.15 Levente müsor. 12.55 Előadás. 1.10 Szór. zene. 1.55 Időj. Hir. Vizj. 2 Lemezek. 3 Gazdáknak. 3.45 Cigányzene, közben 4 Felv. 4.40 Előad. 5 Hir. 5.20 Melles-zenekar. 6 Vidám csevegés. 6.15 Tánczene. 6.40 Filbeszéles. 7 Hir. 7.20 Johannes Heesters filmdalokat énekel. 7.50 Hangjáték. 8.10 Caesar Franc mü. 8.20 Sport. 8.40 Légierők zenekara. 9 Turay Ida csevegése. 9.10 Muzsikáló Margitsziget, közben 11 Hir. idegen nyelveken. 12 Hir. **Budapest II.** 11.15 Postászenekar. 12.15 Szalonzene. 3 Szór. zene. 6.15 Madárhangverseny a Nagyerdőből. 7 Cigányzene. 8 Hir. 8.10 Massenet: Werther, opera.

Budapest I. hétfői müsora. 6.40 Torna. 7 Hir. Lemezek. 10 Hir. 10.10 Szór. zene. 11.10 Vizj. 11.20 Dalok. 11.10 Felolv. 12 Harangszó. Fohász. Himnusz. 12.10 Postászenekar, közben 12.40 Hir. 1.20 Időj. Vizj. 1.30 Honvédeink üzennek. 2 Szalonzene. 2.30 Hir. 2.45 Müsorok. 3 Árak. 3.20 Tánczene. 4.15 Felolv. 4.45 Időj. Hir. 5 Hir. szolvák és ruszin nyelven. 5.15 A helyes táplálkozás. 5.30 Magyar nóták. 6.10 Közv. Királyrévről. Sokgyermekes családok kertes családi háza. 6.35 Szór. zene. 7 Hir. 7.20 Mulató késmárki diákok. 8.20 Rádió a rádióról. 8.30 Operaházi zenekar. 9.40 Hir. 10.10 Üzen az otthon. 11 Hir. Idegen nyelveken. 11.25 Tánczene. 12 Hir. **Budapest II.** 6.35 Előad. 7 Lemezek. 8 Hir. 8.10 Elbeszélés. 8.40 Cigányzene. 10.10 Honvédzenekar.

Hohner, Marnitz és Ludwig

MARNITZ

TANGÓHARMONIKA 80.— P-től

VIII., József-körut 37-39

Fiu és leány

tanulókat felveszünk.

Feltételek: betöltött 15 éves életkor, őskeresztény származás, 4 polgári iskolai végzettség és jeles bizonyitvány. Sajátkezüleg irt ajánlatokat „Áruház 36" jeligére kérjük a Magyar Hirdető Irodába, VIII., Sándor-u. 7. 5079

KERESEK bérházat, évi 6—8000 P tiszta hozammal, lehetőleg Budán a Németvölgyi-ut környékén vagy Pesten. Háztulajdonos: II., Bimbó-ut 32. 5088

Állást keres mérnöki irodában, műszaki keresk. vállalatnál keresztény (tanus.)

gépészmérnök.

Alkalmi megbizást, helyettesitést is vállal. „Nagy gyakorlat 6468" jeligére Blocknerhez, Városház-utca 10. 5101

Okleveles vegyészmérnök

29 éves, keresztény születésü (tanusitványos), 5 éves üzemi és laboratóriumi gyakorlattal, azonnali belépésre állást keres. Szives megkereséseket „Kamarai tag" jeligére Blockner hirdetőirodába, IV., Városház-utca 10. továbbit. 5100

Csapó gömbfaházak

Csapó Kálmán és Fia, Viola-u. 7. Tel.

Ügynököket és ügynökségeket

keresünk fogyasztóknál és kereskedőknél történő — hivatalos bizonyitványokkal ajánlott — elsőrendü közszükségleti cikk terjesztésére. „Napsugár" vezérképviselet, Andrássy-ut 6. Tel.: 124—493.

Uj keresk. ügynökség

üveg, porcellán, diszmü, vas, fém, gép, épitkező, tüzelőanyag megbizást, alkalmazottat keres. „Tőkeerős 5092" Erzs. fők.

Gyors- és gépirónőt

őskeresztény származásu, többéves irodai gyakorlattal biró, intelligens munkaerőt, lehetőleg

azonnali belépésre keresek.

Ajánlatokat „Perfekt gyorsiró" jeligére *Arató* hirdetőbe, Erzsébet-krt 14. kérem. 5109

Vidéki városban lévő gépgyár keres

gépészmérnököt.

Ajánlatokat „Őskeresztény XX." jeligére Balogh hirdetőbe, Szent István-körut 9.

KERESKEDELMI ISKOLÁT (jelesenjól) végzett tisztviselőt-nőt felvesz előkelő nagyvállalat. Ajánlatok fizetési igénnyel „Nyugdij 128—5064" alatt fők.

A Dunapart és Nagykörut által határolt városrészben keresünk legalább

150-200 m²

földszinti vagy I. emeleti

világos raktárhelyiséget

hozzátartozó 1—2 szoba irodahelyiséggel. Költséget térítünk. Ajánlatokat „Kozmetika" jeligére Rudolf Mosse-hoz, Erzsébet-körut 23. I. 1. 5068

Drogista segédet (nőt is), perfekt gyors-és gépirónőt, gyakornokot (levélierakáshoz

vagy a drogéria szakma kitanulásához) keresünk. Őskeresztények ajánlkozását kérjük, eddigi működés és fizetési igény feltüntetésével „Gyógyárunagykereskedés 5039" jeligére a főkiadóba.

Fővárosi nagy textilvállalat keres érettségizett, jómegjelenésü, fiatal, intelligens

gép- és gyorsirónőt

titkárnőnek, **perfekt német tudással.** Ajánlkozásokat „Őskeresztény titkárnő" jeligére **Blockner J.** hirdetőirodájába, **Vilmos császár-ut 33.** kérünk.

Összes kereskedelmi és adminisztrációs ismeretekkel és gyakorlattal rendelkező, diszpozicióképes, keresztény

irodavezető

vezető állásban elhelyezkedhet. „Fizetési igény 3766—5106" jeligére főkiadóba.

Perfekt főkönyvelő

fővárosi részvénytársasághoz kerestetik. Ajánlatokat „Őskeresztény 1942" jeligére Patak hirdetőirodába, Vilmos császár-ut 29. 5104

Álirókönyvelésben

gyakorlott fiatalabb keresztény női munkaerőt azonnali belépésre keres belvárosi fogorvosi szaküzlet. *Fizetési igénnyel* ellátott ajánlatok „Német levelező előnyben" jeligére *Blocknerhez*, Városház-utca 10.

MOZI

* **Drágák a filmcsillagok — panaszolja a filmszakma.** A Filmkamara hivatalos lapja legujabb számában vezércikkben foglalkozik a magyar filmszakma egyik égetően aktuális kérdésével, a rezsiköltségek folytonos emelkedésével. A magyar filmtermelés további sikereit veszélyezteti az a körülmény, hogy a filmgyártási költségek tetemesen emelkednek. Ebben az emelkedésben a legfőbb szerepet a filmsztárok tulzott igényei viszik — mondja a cikkiró. — Egyes népszerü filmsztárok egyetlen szerepért 40.000 pengőt is követelnek és nem is akad nevesebb színész vagy színésznő, aki 10—15.000 pengőn alul szerepet vállalna. Ilyen körülmények között, ha csak 3—4 népszerübb színész szerepel egy film együttesében, több mint 100.000 pengőt tesz ki a színészek gázsija. Ezt a hatalmas költséget a magyar film nem birja el. A gyártók a tulzott igényü sztárok helyett uj színészeket keresnek. Már több megállapodás történt kevésbé ismert művészek vezető filmszerepben való felléptetésére. Névtelen tehetségek felfedezésére is bizonyára sor kerül.

SPORT

A horvát tenniszezők vezetnek a budapesti versenyen

A margitszigeti díszpályán megkezdett magyar—horvát—Róma-kupamérkőzésen az első két egyest a horvát vendégek nyerték meg: *Branovics—Gábori* 6:4, 6:3, 5:7, 3:6, 6:3 és *Pallada—Szigeti* 6:2, 2:6, 5:7, 6:1, 6:1.

Döntő vizilabdamérkőzés Ujpesten

A darmstadti magyar—német uszóversenyre készülő magyar uszók és vizilabdázók vasárnap Ujpesten szerepelnek az UTE országos versenyén, a Tungsram-sportuszodában. A félötkor kezdődő verseny válogató-számain kivül nagyjelentőségü s a bajnokság végső kialakulására döntő jelentőségü *UTE—MAC* találkozó, mely hivatott eldönteni az elsőséget a magyar vizilabdasportban.

A két nagy riválisi együttesében szereplők névsora:

UTE: Sólyom—Holba, Zólyomi—dr. Papp—Bozsi, Kislégi, Szittya.

MAC: dr. Mezey—dr. Tolnay, Fábián—dr. Somóczy—dr. Kánásy, dr. Fábián, Eleméri.

A vasárnap sportja

Uszás. Az UTE országos versenye UTE—MAC és BSE—BEAC bajnoki vizilabdamérkőzéssel az ujpesti sportuszodában d. u. félötkor.

Tennisz. Magyar-horvát Róma-serlegmérkőzés a felsőmargitszigeti díszpályán d. u. háromkor.

Labdarugás. Budapesti bajnoki döntő: MAFC—URAK este hatkor a lágymányosi MAFC-pályán.

Kerékpár. Vándordijas verseny Budakalász—Dobogókő—Esztergom — Visegrád—Budakalász utvonalon, indulás reggel félhétkor.

Céllövés. Bulcsu országos nyilt versenye a Marcibányi-téri lőtéren a Knébl Ferenc-vándordijért és a Furtkovits Béla-vándordijért.

Evezés. Szövetségi evezősverseny Ujvidéken.

Atlétika. Kolozsvárott és Győrött országos verseny. — A Csokor versenye a BBTE-pályán d. e. féltizkor.

A főiskolai céllövő bajnoki verseny Kolozsvárott nagy sikerrel folyt le. A csapatbajnokságokat a hadi pisztoly kivételével a Műegyetemi Lövész Egyesület nyerte meg, hadi pisztolyban a Ludovika Akadémia volt az első. Az egyéni versenyek során legtöbbször Balogh Ambrus szerezte meg a bajnoki cimet, nemzetközi kispuskával Fábián Ödön a bajnok, a hölgyeknél pedig Muraközi Piroska.

Magyar-német kerékpárpályaversenyen Boroszlóban a magyar szineket Éles, Nagy, Nótás és Rajczi képviseli.

LÓVERSENY

A vasárnapi káposztásmegyeri versenyek

Vasárnap a káposztásmegyeri versenyek délután 3 órakor kezdődnek. A különvonatok 1 óra 50, 2 óra 10 és 2 óra 30 perckor indulnak a Nyugati pályaudvarról. A programmon szerepel a Jubileumi-dij is, amelyben sok jó ló indul, többek közt egy-két kétéves is. Vasárnapi esélyek: I. Gombolai-indomitás—Smudny-idomitás, II. Henricus—Addio Mare, III. Bajvivó—Daliás, IV. Korond—Vesszőfutó—Amante, V. Fiumara—(Torma)—Ámon, VI. Nanette—Mókám, VII. Darabont—(Sicc)—Ámon, VIII. My Star—Pompa.

A szombati ügetőversenyek eredményei

I. 1. Drágám (Wiltshire), 2. Eterna. F. m. Judith, Jaspis és Ekrazit. Tot. 10:54, 21, 27, 589. — II. 1. Örvény (Simkó), 2. Duna, 3. Peter Watts. F. m. 9 ló. Pamela, Árkász, Babszi nem indult. Tot. 10:74, 20, 11, 13, 172—194. — III. 1. Ferike W. (Wampetics Gy.), 2. Robaj, 3. Acél. F. m. 13 ló. Bufelejtő, Urfi, Zsarnó nem indult. Tot. 10:19, 13, 16, 18, 44—99. — IV. 1. Dudás (Jónás), 2. Lilian Harvey (Wiltshire), 3. Harcos. F. m. 8 ló. Briós, Váratlan nem indult. Tot. 10:21, 13, 15, 19, 43—82. — V. 1. Anikófogat (Grundt), 2. Bajnok F. F. m. Esteleg-, Humor-, Aranyos-fogat. Tot. 10:24, 14, 19, 102. — I. 1. Ripacs (Reimer), 2. Kelevéz, 3. Pasa. F. m. 12 ló. Cirkáló nem indult. Tot. 10:38, 16, 23, 48, 78—644. — I. 1. Ivadék (Raymer), 2. Dévény II, 3. Dévaj. F. m. valamennyi benevezett ló. Tot. 10:17, 12, 28, 46, 45—214. — VIII. 1. Little Winny (Hévizi), 2. Victoria, 3. Zarándok. F. m. 12 ló. Teklus, Emke, Csoda és Angyalka nem indult.

KÖZGAZDASÁG

Az Alföld déli részein már aratják a rozst és az őszi árpát

A földmüvelésügyi miniszternek a vetések állásáról és a mezőgazdaság állapotáról szóló legujabb jelentése megállapitja, hogy az elmult kéthetes időszak időjárása a kalászosok fejlődésére általában kedvező volt.

A repce mindenütt érik, néhol már az aratása is megkezdődött, sőt egyegyét helyen cséplik is.

Az őszi buzák a legtöbb helyen teljes érésben vannak. *Az aratást egyes vidékeken julius első hetében megkezdik.* A tavaszi buzák jól fejlődnek, általában sürübbek, mint az ősziek, de néhol nagyon gyomosak. *A rozs* országszerte érik, az Alföld déli részein és a melegebb talajokon már aratják. A vetések általában ritkák, a szemek azonban szépek, teltek, a kalászok is elég nagyok. *Az őszi árpa* aratása a legtöbb helyen megkezdődött. *A tavaszi árpák* egy-két vidéktől eltekintve, országszerte jók. Aratásuk a jövő hét elején megkezdődhetik. *A zab* vetések elég sürüek s a bugák elég nagyok.

A kapásnövények közül a kukorica vetések a szárazságot a meleg talajokon már sinylik. *A burgonya* mindenütt virágzik, de bőséges csapadékra volna szüksége. A *cukorrépa* egészséges. Esőt kiván.

A gazdasági növények közül a *köles* és a *tatárka* vetése elhuzódik csaknem a nyár közepéig. A *lóherének* ittott már a második kaszálását is megkezdték.

A rétekről az anyaszénát betakaritották. A sarju gyenge. A legelők az állatok részére elegendőnek bizonyulnak, de az Alföldön és a Dunántul egyes részein gyengék.

A gyümölcsfélék közül a *sárga- és görögdinnye* fejlődése kedvező. *Kajszibarackból* igen gyenge termésre van kilátás. A *cseresznye* termése jó közepes, a *meggyé* közepes, *szilvából, dióból* közepes termésre van kilátás. A *szőlők* fejlődése kielégitő.

Megkétszereződött a Svájcba irányuló kivitelünk. Nagy érdeklődés mellett tartotta meg közgyülését a „Magyar Kereskedelmi Kamara Svájc Részére Budapesten" Praznovszky Iván elnökletével. Az elnök ismertette a Kamara elmult évi működését és megállapitotta, hogy behozatalunk Svájcból 1941-ben is emelkedett, kivitelünk pedig megkétszereződött, holott buzát a mult évben egyáltalában nem szállitottunk Svájcnak. Jaeger Maximilian svájci követ méltatta a kamara eredményes tevékenységét. Elnökké ujra Praznovszky Ivánt, alelnökökké dr. Metzler Jenőt, az Országos Központi Takarékpénztár elnök-vezérigazgatóját, vitéz Barczy Gábor felsőházi tagot és Troesch Frigyes gyárigazgatót választották meg.

Szabályozták az 1941. évi kenyérgabona juliusi vámőrlését. A rendelkezés szerint a vámőrlést a juliusi fejadagok számitásba vételével lehetővé kell tenni. Azt, akinek juliusra a saját hibáján kivül nincs kenyere, kenyér- és lisztjegy kiadása utján kell a községi elöljáróságnak (polgármesternek) kenyérhez juttatnia.

A „háborus" Budapesti Nemzetközi Vásár nemcsak kilenc külföldi állam, több magyar közintézmény és háborus külön kiállitás bemutatója lesz, hanem természetszerüleg igen nagy számban fognak azon résztvenni a magyar ipari vállalatok is. Eddig több mint 800 magyar cég jelentette be részvételét. Az élelmiszeripar, a butoripar, a vas- és gépipar, valamint a textilipar, e négy főcsoport mellett további tizennégy főcsoportba lesznek összefoglalva a magyar ipar háborus teljesitményei, amelyek valamennyien a magyar gazdasági élet szivósságáról és nagy ellenállóképességéről tesznek tanuságot.

A Közellátási Hivatal felhivja a délvidéki cégeket, hogy amennyiben a mai Horvátország területén tároló 1941 április 6-a előtt vásárolt és részben vagy teljesen kifizetett, illetőleg eredetileg is már tulajdonukat képező áru bejelentésére szolgáló üriapokat még nem kapták volna kézhez, haladéktalanul forduljanak a hivatal államközi osztályához, amely ezeket meg fogja küldeni.

Értékpiac

Zürichi zárlat. Páris 9.57, London 17.27½, Brüsszel 69.25, Milánó 22.66¼, Madrid 40, Amszterdam 229.50, Berlin 172.50, Stockholm 102.66½, Oslo 98.75, Kopenhága 90.50, Szófia 5.40, Prága 17.37½, Zágráb 8.75, Istanbul 3.37½, Bukarest 2.25, Helsinki 8.77½, Lisszabon 17.78, Buenos Aires 96, Jokohama 103.75, New York 431.

Termény- és árupiac

A vásárcsarnokok és nyilt piacok kicsinybeni árai. Marhahus: rostélyos, felsál 330—370, leveshusok (tarja, csontos oldalas, szegye) 200—290. Borjuhus: comb (szeletelve) 450, borjuvesés 300—330. Juhhus: hátulja 200—270, eleje 180—210. Sertéshus: karaj (hosszu, rövid) 380—420, tarja, comb, lapocka 310—330, oldalas 220, szalonna, zsirnak való, bőrrel 274, bőr nélkül 294, háj 320, zsir 340. Elő baromfi: tyuk 330, csirke 580, liba 380, kacsa —.—. Tisztitott baromfi: tyuk (beles, bél nélkül) 350—375, csirke (beles, bél nélkül) 650—696, liba hizott 420, kacsa hizott 390, pulyka 340—350. Tojás osztályozatlan kg. 350, repedt kg. 320. Halak: ponty, élő, nagyság szerint kg. 460, jegelt és nem élő 320—440. Tej és tejtermékek: teljes tej (kannatej) liter 42, tejföl liter 180, teavaj édes tejszinből (tömb) kg. 540, pasztőrözött tejszinből kg. 580. Tehénturó sovány kg. 100—120. Kenyér: egységes buzakenyér 48, egys. buzakenyér községi 48, egys. rozskenyér községi 48. Szárazfőzelék: lencse 84—104, borsó, sárga feles 102, zöld feles 86, bab, aprószemü fehér 74. Zöldségfélék: burgonya, uj, nagy 55, apró 32, vöröshagyma zöldj. 10—26, fejeskáposzta 36—52, kelkáposzta 36—52, savanyukáposzta 96—100, kalarábé drb. 6—12, sóska kg. 40—90, paraj 64—79, zöldbab 60—78, tök főző 20—26, uborka 48—90, zöldborsó 70—90, fejes saláta drb. 8—16. Gyümölcs: cseresznye 120—300, egres zöldj. ujd. 120—160, szamóca 200—400, ribizke 120—180, málna 200—260, meggy 140—260 fillér kg.-ként. A forgalom a vásárcsarnokokban és a piacokon élénk volt.

Főszerkesztő: Dr. LÉGRÁDY OTTÓ
Felelős szerk.: Dr. BENDA JENŐ

Üzemadminisztrációban, akkordirozásban jártas, 3—5 éves gyakorlattal rendelkező, az 1939. IV. t. c. hatálya alá nem eső

okl. gépészmérnököket,

továbbá fiatal

magyar-német

gyors- és gépirónőket,

kalkulációban jártas fiatal

tisztviselőket, vagy tisztviselőnőket

keres mielőbbi belépésre elektromos gyár.

Részletes ajánlatok életkor, eddigi működés és fizetési igény feltüntetésével „Elektromechanika" jeligére **Haasenstein és Vogler rt.** hirdető irodába, Dorottya-u. 8. küldendők.

VENNÉK HASZNÁLT 110 Voltos 1—1.5 HP egyfázisu motort vagy ilyennel elcserélném 110 Volt háromfázisu 1.1 HP motoromat. *Raffay*, Tel.: 351—924. 5103

Gyáripar könyvelése keres őskeresztény, jól gyakorlott, fiatalabb

könyvelőt (nőt)

lehetőleg mérlegképeset. — Részletes ajánlatokat „Könyvelő" jeligére **Filippinyi** hirdetőirodába, Deák F.-utca 17.

Tőkéstársat keresek

mezőgazdasági nagybérlethez

500 ezerig

Ajánlatokat: vitéz dr. Radvány Zoltán ügyvéd Bp., Gr. Klebelsberg Kunó-u. 6.

Felszámolás alatt lévő cukorgyár elad:

1 drb. Lehmann-féle legnagyobb méretü fondant tablirozót. — 1 drb. kb. 40 cm. henger átmérőjü, végnélküli cukorautomata gépet, 5 pár kettős betéttel. — 75 cm. átmérőjü kettős ventilációs tüzhelyek. — 2 buráju Wakum szivattyu üstökkel. — 1 drb. 190x96 forgatható vizhütéses asztal. Nagyméretü aszbesztlapos asztalok, puderkaréjok, dobozborító stb., stb. Megkeresést „Jó állapotban 5111" jeligére a főkiadóba.

Abszolut perfekt ősk. mérlegképes

főkönyvelőt

mielőbbre felveszünk. Ajánlatokat életleirással „Gyárvállalat 5102" jelig. főkiadóba.

KIS NYILTTÉR

Köznapon kiemelt szedéssel mm-ként 36 fillér; sürü szedéssel első sor 108 fillér, további 72 fillér. Állást keresőknek első sor 90 további 60 fillér. Vasárnap a köznapinak kétszerese. Gyüjtőhirdetések igen olcsó díjszabás szerint.

MUNKA
Férfi állás

Házgondnok

Házgondnokságot vállal őskeresztény, jogvégzett férfi. Cime: Kiskunhalas, postafiók 2. 66782

Házgondnokságot vállal a törvényes követelményeknek megfelelő megbizható 32 éves nős magántisztviselő. „Ingatlangarancia 1811—85361" jel. főkiadóba.

Belv. háztulaj. 20 évi gyakorl. kezelést vállal. T. 184—374. 54882

Szakképzett, miniszteriumi beosztásban levő tisztviselő házgondnokságot vállal. Megkereséseket kéri „Racionális 42217" jeligére a főkiadóba.

Házgondnokságot vállal keresztény diplomás. „Szolgabiró 528—11239" jel. főkiadó.

Ösker. háztulajdonos házgondnokságot vállalna. Berta, Pestszenterzsébet, Erzsébet-utca 88. 11219

Házgondnoki megbizást vállal őskeresztény állami főtisztviselő. Ingatlan- és pénzóvadékkal rendelkezem. „Ötvenkétéves 42119" jelige alatt a főkiadóba.

Házgondnokságot vállal ötéves gyakorlattal őskeresztény. „Doctor juris 11318" jel. főkiadóba.

Nyugdijas rendőrkapitány házgondnokságot vállal. Scheler Lajos, Murányi-u. 42.

Házgondnokságot vállal nagy gyakorlattal fiatal, őskeresztény fővárosi tisztviselő. „Diplomás 11264" fők.

Őskeresztény, fiatal, nagy szakismerettel, megfelelő gyakorlattal házgondnokságot vállal. „Jogvégzett 21059" jel. Erzsébet-krti főkiad.

Házgondnokságot vállal jó összeköttetésekkel rendelkező fővárosi főtisztviselő. Értesitést kér „Müszaki felügyelő 42115" jel. fők.

Agilis állami tisztviselő házgondnokságot vállal. II., Keleti K.-u. 46., II. 4. 77891

Éretts. tisztvnő 2 sz. komf. lakásért házgondnokságot vállal. Garz. lak. van. T.: 223-429. H. 8—11 közt.

Házgondnokságot vállal garanciával VIII. ker.-ben őskeresztény épitész. Tel. 149—487. 36345

Házgondnoki tisztséget vállalna, ezen teendőkben teljesen jártas őskeresztény, aki jelenleg is több bérpalotát kezel. Szives megkeresést kér „Házgondnok 43" jeligére Tenzerhez, Szervita-tér. 55047

Házgondnokságot vállal „Kiválóan hozzáértő 7802" jeligén főtisztviselő főkiadóba.

Házgondnokságot vállal fővárosi tisztviselő, 50%-os hadirokkant. őskeresztény. „Megbizható 42094" jeligére fők.

Házgondnokságot vállalok, közp. fütés, viz, gázberendezést, tatarozást házilag, hozzáértően végzem. Biztositékot adok. — „Mérnök-szerelő 85460" jel. fők.

Házgondnokságot vállal keresztény, nyugalmazott bankigazgató, adó- és könyvszakértő, hosszu gyakorlattal biró tapasztalt bérháztulajdonos. Teljes garancia. Jelige: „Csak nagyobb ház 42331" f.

Házgondnokságot vállalok. Adóügyeket is kezeltem. Biztositék két ház vidéken. Jelige: „Jogvégzett tisztviselő" Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33. 55099

Házgondnokságot vállal fővárosi tisztviselő, 50%-os hadirokkant, őskeresztény. „Megbizható 42094" jeligére fők.

Házgondnokságot vállal őskeresztény magasrangu nyugdijas mérnök. Válaszok „Doktor 42111" jelige alatt a főkiadóba.

Házfelügyelő

Házfelügyelőt keresek budapesti cserelakással, vizvezeték-, liftszerelésben jártassággal. Tel.: 166—178.

Házmesterségemet kétszobás lakásért azonnal átcserélem. Dob-u. 60. I. 10.

Házfelügyelőséghez juttatom nagyobb

lakás ellenében

Leveleket „Lipótváros 11296" jeligén fők.

Házfelügyelőt keresek Falk Miksa-u. 17. sz. 5 em. bérházban. Jelentkezés hétfőn délután 4—6 óra között.

Házfelügyelőt keresek, 13.000 bérhozamu uj házba, 2 szobás lakással. Követelmény: cserelakás, óvadék. Ajánlatokat „Horthy-ut körzete 11218" jel. főkiadóba.

Ötem. házfelügyelőségemet cser. ket sz. „Összk. 85399" fők.

Házmesterségem uj bérházban gyönyörü lakással elcserélném Városligethez vagy Bazilikához közel fekvő egy szobás komfortos, esetleg két szobás régibérü szép lakásért. „Azonnali beköltözés" jeligére Patak hirdetőirodába, Vilmos cs.-ut 29. 55017

Budai villába házmesterpárt keresek csak lakást átadhatók jelentkezzenek Pilsudski-ut 27. 7780

Házfelügyelőt, megbizh. felveszek. Szép lakás van, lakáscsere kell. Izabella-u. 5. Házfelügyelő. 55256

Házfelügyelő bérvillába augusztusra pályázhat „Kétszobás, fürdő, fütés 2290" jel. fők.

Házfelügyelőt, ki a belterületen megfelelő cserelakással rendelkezik, szerelésben és központi fütésben teljesen jártas és garanciával rendelkezik felveszek. Ajánlatok „Jó referencia" jeligére Haasenstein-Vogler-hez, Dorottya-utca 8. 55129

Házfelügyelőséget átadnék lehetőleg Aréna-ut, Dembinszky-utca környékbelinek. „Iparos foglalkozásu" jeligére Patak hirdetőbe, Vilmos cs.-ut 29.

Házfelügyelőségemet 2 szobás komfortos lakásért VII. ker.-ben elcserélném. „Kaució 67721" főkiadóba.

Kényelmes házfelügyelőséget kaphat idősebb, lehetőleg nyugdijas házaspár lakáscsere ellenében. Ajánlatok „VI. kerület" jeligére Leopold Cornél hirdetőirodába, Teréz-körut 3.

Házfelügyelő felvétetik, kinek lakása van. „Régi bér" jelige főkiadóba.

Nyugdijas házaspár kaucióval és komfortos cserelakással budai bérházba felvétetik. Jelentkezés hétköznapon 4—6 között. Jókai-tér 8., IV. em. 10

Nagyjövedelmü házfelügyelőségemet VIII., kétszobás lakásért, szerelővel elcserélném. Érdeklődés: Thék Endre-u. 34., szabóüzlet.

Ötemeletes budai bérházba keresünk közp. füt. kezelésében gyakorlott házmestert. Jelige: „Hüséges 55212" fők.

Házfelügyelőségemet uj házban elcserélném. Leveleket „Lakáscserével" jeligére Leopold Cornél hirdetőirodába, Teréz-körut 3. kérek.

Házfelügyelőt központi fütőt kaucióval, okmányokkal felveszek. Vasárnap 3—5-ig Koronaőr-u. 4. IV.

Házfelügyelőséget keresek biztositékkal, aki cserébe józsefvárosi legalább félkomfortos szoba-konyhás lakást tud adni. Szerelő vagy nyugdijas előnyben. „Bérház" jeligére Patak hirdetőbe, Vilmos cs.-ut 29.

Garsonházban házfelügyelőségemet jó lakásért elcserélném. „Garszon" jel. Elemér-utca 28., trafik.

Keletinél 116 lakásos házfelügyelőség 2 utcai szoba összkomf. közelében ugyanilyenért átadó. Érdeklődni: Peterdy-u. 11. I. 6. 36363

Budai közp. f. melegv. kisebb házf.-ségem elcs. 2 szobás komf. régib. lak.-ért vagy but. gyüm. telekkel átvenném. „VI., VII., VIII., IX. ker. 11443" jeligére.

Segédházfelügyelőség nagy bérházban, szoba-konyhás szép lakással 400 kp. óvadékkal idősebb házaspárnak 1-re. Murányi-u. 61. fsz. 3. 55471

Házfelügyelőt fölveszek nagyjövedelmü bérházba. „20.000.— készpénzzel 21282" fők

Elcserélnem alkovos lakásomat házmesterségért. Megb. hétköz. 5 óra után, vasárnap egész nap. Dékány, Dob-u. 84.

Házmesterséget keres közp. fütés és vizv. szerelő. Nagyfuvaros-u. 10. I. 18. Molnár.

Házfelügyelőséget egy szoba, konyhás lakás cserével, vállalnék ősker. minden szerj. jártas kőművesmester. 50 száz. hadirokkant. Harmos, Bajza-u. 64. 7777

Központi fütés racionális üzemvezetésében is jártas szőv. mérnök házgondnokságát vállalja lakás nélkül is. „Mérnöki pontosság 41802" jel. főkiadóba.

Hadirokkant E., V., VI., VII. kerületben segédházfelügyelős házban házfelügyelőséget vállalna erkölcsi és anyagi garanciával. Szives értesitést „Megbizható 7765" jeligére főkiadóba.

Házfelügyelőséget keres keresztény család. Cim: Üllői-ut 68. sz. trafik. 67697

Szép 2 sz. összkomf. belt. adnék házfelügyelőségért. „Szakértő 85400" fők.

Házfelügyelői állást vállalok, kazánszerelő lakatos, viz- és villanyszereléshez értek, jelenleg is házfelügyelő vagyok. Szives megkereséseket Lónyay-u. 23. trafik.

2 szobás komfortos utcai lakás régibérü, házmesterséggel elcserélendő. VIII. ker. Kender-utca 8., II. 12.

Fővárosi alkalmazott fiatal házaspár villába házmesterséget keres. Horvát János, Tomori-ut 2., I. 38.

Házfelügyelőséget keres szerelő közp. fütés gyakorlattal, 3000 P óv. Sebestyén, Radna-ut 3. 11212

Házfelügyelőségért elcserélném szép 2 szobás félkomfortos, régibérü lakásomat. Hoffer János, VI., Nagymező-u. 33. f. 2.

Nyugállományu csendőrtiszthelyettes házmesterséget vállal. Egysz. komf. lakást cserél (régibérü). „B. 11152" jeligére fők.

Elcserélném kétszobás félkomfortos, régibérü lakásomat házmesterségért. VI., Bajnok-u. 24. II. 15.

Házfelügyelőséget vállalok, közalkalmazott. „Perfekt szerelő 42163" jelige főkiadóba.

Kisebb házban házfelügyelőséget vállal szerelő, óvadékkal rendelkező. „Rendes 21174" jel. Erzsébet-krti főkiadóba.

Házfelügyelőséget keresek. „Kétszobás komfortos P 75 36289" Erzs.-krti főkiadóba.

Nyugdijas vasuti segédtiszt házfelügyelői állást vállalna Budapesten uri háznál. „Mechanikus 11182" jeligére a főkiadóba.

Házfelügyelőséget vállal őskeresztény, nős postaaltiszt. Jelige: „Ingatlanbiztositék 11324" fők.

Házfelügyelőséget vállal bádogos és vizvezeték szerelő mester némi készpénzzel. Ügynök kizárva. Tel. 125—068. 2—4 órakor.

1 gyermekes fővárosi műszaki altiszt ingatlan biztositékkal, házmesterséget vállal. — Cim: Nagy Antal, XII., Városmajor-u. 49

Jobb ház. f. állást vállal 14 évi házi szerelői gyakorlattal, r. k. 3 sz. összk. lakásom van. Csak kétszobás lakással cserélek. „Budai 21200" fők

Átvennék házfelügyelőséget olyantól, ki Dunántulon leteleped ne. Ajánlatot „Családi ház 7737" jeligére főkiadóba.

Őskeresztény 3 ezer pengő kaucióval házmesteri állást kerea. Cim VI., Rózsa-u. 103. fszt 3. Budapest.

Háztulajdonos urak figyelmébe! Szakképzett házfelügyelőket lakáscserével díjtalanul közvetit Házfelügyelők Orsz. Szövetsége, Semmelweis-ut. 4. T. 181-515.

Házfelügyelőnek, portásnak, telepfelügyelőnek ajánlkozik középkoru ny., lakás is van. IX., Márton-utca 28. II. 27. 67673

Nagyjövedelmü bérházba bádogos-szerelő mester házfelügyelőt keresek 1 szoba komf. lakás ellenében. „Szent István-város 42264" főkiadóba.

Szép 2 szobás utcai, összkomfortos lakásomat jobb házfelügyelőségért elcserélném. Német-utca 5. II. 2.

Kétszobás utcai lakásom házmesterségért elcserélném. Csengery-u. 8. I. 11. 7753

Házfelügyelőséget vállalok, 10.000 P érték ingatlan, 4 éves gyakorlattal. Tűzharcos közszolgálati alkalmazott. Lakás cserébe. Molnár Mihály, Rákospalota, Baksay Sándor-u. 14. 11263

Házfelügyelőséget vállalok 8000 óvadékkal. Érdeklődni: Baross-utca 47., f. 8.

Szép 2 szobás lakásomat, olcsó bérü, elcserélném jó házmesterségért. Bp., VIII., Csobánc-u. 7., II 2.

Városi alkalmazott, központi fütés és vizvezeték szerelő, 20 éves gyakorlattal, 8000 P. biztositékkal, 2 sz. lakáscserével házfelügyelőséget vállal. — Lajkó M., XIII., Vésző u. 8., II. 32. 11413

Házmesterséget keres fővárosi altiszt. Tel.: 36—42—91. 55171

Főv. altsz. házfelügyelőséget v. lakást keres aug. 1-re. Tel. 364—291. 67606

Állami altiszt házfelügyelőséget keres. „2 szobás lakáscsere 85479" főkiadóba.

Villanyszerelő, volt házfelügyelő, nagyobb házfelügyelőséget vállal óvadékkal. kétszobás lakás. Aggteleki-u. 5. III. 34. 34. 36328

Házfelügyelőséget keres bádogosmester lakáscserével. „1 szobás" jelige Erzs.-kör. főkiadóba.

Berlin az Egyiptomnak tett tengelynyilatkozat hatásáról

Berlin, jul. 4 Illetékes német helyről közlik: Az Egyiptomról és a Közel-Keletről szóló német-olasz közös nyilatkozatnak a világ közvéleményére már ismeretes visszahatásából — mint német politikai körökben hangoztatják — könnyen megállapítható, hogy a tengelyhatalmak célkitüzéseit megértették és ennek megfelelően méltatták. Előrelátható volt, hogy ennek a nyilatkozatnak Angliában nem nagyon örültek. Brit hivatalos körök azt gondolják, a kérdést elintézhetik azzal az állitással, hogy csupán „igéretekről" van szó, noha német felfogás szerint éppen ezeknek a köröknek a legcsekélyebb okuk sincs arra, hogy az „igéretek"-ről beszéljenek. Egyiptomban éppugy, mint általában a Közel-Kelet vidékein nagyon jól tudják, mit érnek az angol igéretek. Ha most Kairóból azt közlik, hogy az események hatása alatt a brit követ az egyiptomi miniszterelnöknek azt a meglepő közlést tette, hogy az angol kormány közvetlenül a háboru után teljesiti azt az egyiptomi követelést, hogy a brit csapatokat kivonják Egyiptomból abban az esetben, ha az egyiptomi kormány a háboru alatt lojálisan betartja az angol-egyiptomi szerződést és minden intézkedést megtesz a brit háborus vezetés megkönnyitésére, az egyiptomiak és az arab népek kétségtelenül arra gondolnak, hogy Anglia az első világháboru alatt közreműködésüket olyan igéretekkel szerezte meg, amelyeket azután megszegett. Azok a kijelentések, amelyekkel a jeruzsálemi nagymufti a német-olasz nyilatkozathoz csatlakozott, mutatják — amire ma Berlinben nyomatékosan rámutatnak —, hogyan értékelik az arabnyelvű világ nemzeti érzésü köreiben a brit váltókat a jövőre nézve.

A Fekete-tengeri orosz hajóhad Novorossziszkba menekült

Szófia, jul. 4. (Stefani.) A „Dnyesz" cimü lap szerint a feketetengeri orosz hajóhad jórésze Novorossziszk kikötőjébe menekült. A német légi haderő állandóan támadja azt a kikötőt és máris megrongált sok hadi- és kereskedelmi hajót.

— Szivesen lássuk... „Jöjjön nálunk, szivesen lássuk Bácsjózseffalván a bukovinai székelyek béjövetelinek első fordulatján, 1942 julius 5-én, szentvasárnapon." Igy kezdődik a meghivó szövege, amely az Észak-Bácskába telepitett székelység ünnepét harangozza be meleg, közvetlen, szép magyar beszéddel. Izelitőt ad a szöveg a tősgyökeres csángó tájszólásból, amely tul az ezeréves határokon, öt bukovinai falu „tengerszemében" őrizte meg két évszázadon keresztül nyelvünk ősi zamatát. „Kivánnánk megköszönni szivvel, dalval a megszabaditást és mennyországot, akibe jutottunk Bácskában. Istenfizessét mondani, amiért Főméltóságu Urunk szeme lett a napsugarunk, a 200 éves bukovinai nagyéccaka után." Egyszerü székely ember leveléből való ez az idézet. Ennél izesebbet, hangulatosabbat nem is lehetne mondani arról a julius 5-iki vasárnapról, amelyre 80.000 moldvai csángó testvér virágos vonatát is repeső örömmel fogadnák a már hazajöttek. Azok még váratnak magukra, de el fog zarándokolni Bácsjózseffalvára a bácskai testvérfalvak: Hadikszállás, Horthyvára, Istenföldje, Székelytornyos, Adjisten, Bácsistensegits, Hadikkisfalu, Hadikőrs, Istenhozott, meg a többi szépnevü székelytelepek lakossága, hogy ott együtt ünnepeljék meg a józseffalvai országzászló fölavatását, egybekötve a hazatérés évfordulójával. A bácskai székelyek ezen az első nagy összejövetelükön akarják megköszönni „Istennek, a Honvédségnek, a Telepitési Kormánybiztosság aranyembereinek" a hazatelepités boldogságát. Résztvesz örömükben az egész magyarság. Szeretettel üzenjük nekik, hogy lélekben „mü es" ott leszünk.

Fémárugyár keres mielőbbi belépésre:

1. **Műszaki rajzolót**
2. **Kalkulátort**
3. **Üzemi könyvelőt**

Egyéb feltételek: fiatal életkor, őskeresztény származás. Az ajánlatban az eddigi működés és fizetési igény okvetlen megadandó. Jelige: „Szorgalmas 2551" Pogány hirdetőbe, IV., Váci-u. 46.

Vidéki gépgyárunkhoz (Bpesttől 100 km.) ősker., önálló, érélyes, nagy gyakorlatu

üzemvez főmérnököt

(okl. g. m.) mielőbbre felveszünk. „Békebeli állás 5103" jeligére főkiadóba életleirással.

Néhányévi gyakorlattal biró őskeresztény, feltétlenül jó, magyar

gép- és gyorsirónőt

jó fizetéssel keresünk. „Ügyes 5095" jeligére kérünk részletes ajánlatot a fők.

Nyári kisegitésre, 2—3 hóra keresünk őskeresztény, perfekt magyar és magyar-német

gép- és gyorsirónőket vagy urakat

3-tól 6-ig jó fizetéssel. „Gyors és pregiz 5096" jeligére kérünk ajánlatokat a fők.

— Az ásitásról. Egy magyar közmondás azt mondja: ragadós, mint az ásitás. Mindenki tapasztalhatta, hogy valaki akár a villamosban, akár a vasuti fülkében, vagy bárhol, ahol többen együtt vannak, jó nagyot, egészségeset ásit, néhány perc mulva már mások is követik példáját. Az illemszabályok ugyan tiltják, hogy uriemberek nyilvános helyen ásitsanak és megszabja, hogy ha már az ásitás elkerülhetetlen, akkor lehetőleg fojtsuk el, vagy szánkat rejtsük zsebkendőnkbe, hogy mások észre ne vegyék. Csakhogy az ásitás udvariatlan. Nem igen szokta előre bejelenteni, mikor intéz rohamot valaki ellen. És elfojtani, elrejteni sem könnyü. A könnyes szemek, az elfintorított arc, a nagy sóhaj, az észrevétlenül alig maradható küzködés a támadás ellen, mind áruló jelek. Enynyi pedig már elég, hogy más is ásitson. Az orvosi tudomány azt állitja, hogy az ásitás egészséges, mert tágitja a tüdőt, uj levegővel cseréli ki az elhasználtat, megerősiti a hasfalakat, a vérkeringést gyorsitja, sőt elősegiti az emésztést is Az ásitás még azt is elárulja, hogy valaki éhes. De akkor is jelentkezik, ha valaki unja magát. Az ásitásnak ez a neme a legveszedelmesebb. Mennyi szigoru tekintet, bosszankodást eláruló ajkbiggyesztés, lesujtó homlokráncolás fagyasztaná meg az ásitást, ha nem volna későn. De az áruló jel már megmutatkozott, kihirdette, hogy a felolvasás, a szavalat, a zenei mű, a társalgás fonala, a tudományos fejtegetés, az udvarló hímes szavai, a hazafias szólamokkal kisujtásozott politikai szónoklat, a szinmüvész játéka egy csepp érdeklődést sem váltott ki. Röviden: unalmas. Mindezt pedig elmondjuk, mert a német biróság kénytelen volt foglalkozni egy ásitási ügygyel. Egy szinmüvész volt a vádló. Azt állitotta panaszában, hogy a vádlott nagy jeleneténél rosszhiszemüleg, bizonyára valamelyik vetélytársa kérésére, nagyot ásitott, mire a szomszédja balról is, jobbról is ásitani volt kénytelen, ásitottak többen is, sőt ő is a szinpadon alig volt képes ásitását elfojtani és igy beszédének hatása teljesen füstbe ment. A vádlott tőle telhetőleg védekezett, bizonyitott, erősködött és a biróság fel is mentette. A birák siettek befejezni a tárgyalást, mert a tárgyalás alatt annyit emlegették az ásitást, hogy ők is folyton nagyokat ásitottak.

(—rdy)

— Minden szemüvegért irásos jótállás. Refractio, Ferenciek-tere 1.

— Eltemették Boda Andort. A fiatalon elhunyt primor fülei *Boda Andor* miniszterelnökségi sajtóelőadó ujságirót, szombaton délután temették el a farkasréti temetőben, A végtisztességen a miniszterelnökségi sajtóosztály tagjai teljes számban megjelentek, élükön dr. *Dulin Elek* miniszteri tanácsossal, a miniszterelnökségi sajtóosztály h. vezetőjével. Ott voltak a magyar ujságirótársadalom tagjai közül is sokan, hogy bucsut vegyenek Boda Andortól. A gyászszertartást *Haypál Béla* ref. lelkész végezte, aki méltatta Boda Andort, mint embert, mint ujságirót és mint tisztviselőt. Dulin Elek miniszteri tanácsos mondott a ravatalnál bucsubeszédet a miniszterelnökségi sajtóosztály nevében. A sirnál Haypál Béla mondott még imát a Jókai-lepellel letakart koporsó felett, majd elhantolták a fiatalon elhunyt ujságiró hamvait.

— Halálozás. *Borza József Mihály* MÁV. főellenőr 56 éves korában meghalt. Temetése hétfőn délután 4 órakor lesz az uj köztemetőben.

Özv. *Edvi Illés Gyuláné*, szül. *Szeghő Róza* 73 éves korában rövid szenvedés után meghalt. Temetése julius 7-én d. u. fél 5 órakor lesz az uj köztemetőben

Özv. *Bruckbauer Mátyásné* 66 éves korában meghalt. Temetése héttőn 5 órakor lesz a farkasréti temető halottasházából.

Réthy József volt poroszlói nyug. igazgató-tanitó életének 79-ik évében, julius 1-én Egerben elhunyt.

Chinorány Chinorányi Antal körzeti iskolafelügyelő 60 éves korában Gyömrőn meghált.

Boross Imre ny. vecsési főjegyző, e. e. százados, 62 éves korában elhunyt. Temetése julius 6-án d. u. fél 6-kor lesz Vecsésen

Tisztelt Szerkesztő Ur!

Fiam többhónapi katonai szolgálat után most indul a harctérre. Rádióengedélyét távollétének idejére a postaigazgatóság rendelkezésére akarta bocsátani. Bejelentését azonban sem telefonon, sem irásban nem vették tudomásul, hanem utasitották, hogy a készüléket vigye el a főpostára, ott pecsételtesse le, mert csak abban az esetben veszik tudomásul az engedély visszaadását. Az ilyen körülményes eljárás azonban nemcsak tetemes időbe, hanem sok pénzbe is kerül. A rádiókészülék sulya és térfogata lehetetlenné teszi a kézben való elvitelt, tehát taxit kell hozatni, amely Budáról a főpostára és onnan hosszabb várakozás után vissza 9 pengőbe kerül. Tisztelettel kérdem, miért kell a rádióengedélyek lemondásánál ilyen komplikált eljárást előirni? Sokkal egyszerübb lenne, ha a bejelentések megtörténte után a posta közege a helyszinre kiszállna s ott 1—2 perc alatt a lepecsételést elvégezné. Különösen ajánlatos lenne, ha a katonai szolgálatot teljesitő rádiótulajdonosok ügyében egyszerüsitenék le a bonyolult eljárást. Tisztelettel: *E. I.* ny. főgimn. igazgató.

Törvénykezés

— Gál Csaba képviselőt a Kuria is elitélte sajtórendészeti vétség miatt. *Gál Csaba* nyilaskeresztespárti országgyülési képviselő ellen sajtórendészeti vétség miatt bünvádi eljárás indult, mert 1940 május 31-én két oldal terjedelmü röpiratot szerkesztett és azt hetven példányban sokszorositotta anélkül, hogy erre a királyi ügyészségtől engedélyt kért volna. Ezeket a nyomtatványokat, amelyeken impresszium sem volt, Gál Csaba aláirásával ellátva postán küldték el a képviselő politikai elvbarátainak. A büntetőtörvényszék előtt megtartott főtárgyaláson Gál Csaba azzal védekezett, hogy nem nyomtatványról, hanem magánlevélről van szó, amelyet zárt boritékokban adott postára s felfogása szerint ennek sokszorositásához és továbbitásához hatósági engedélyre nincs szükség. A biróság azonban ezt a védekezést nem tette magáévá, bünösnek mondotta ki Gál Csabát sajtórendészeti vétségben és ezért 500 pengő pénzbüntetésre itélte. Ezt az itéletet a tábla és most végső fokon a királyi Kuria dr. Soóky József elnöklésével tartott tárgyaláson dr. *Kovács Péter* koronaügyészhelyettes felszólalása után helybenhagyta.

— Életfogytig tartó kényszermunkára itélték a romániai szegények védasszonya gyilkosát. Marin Misu műszaki segédmunkás — mint Bukarestből jelentik — a mult év őszén meggyilkolta és kirabolta Radulescu Ella bukaresti dúsgazdag nőt. Az idős asszony vagyona nagyrészét a szegények között osztotta szét, ugyhogy tisztelői a „szegények védasszonya" jelzővel tüntették ki. A bukaresti törvényszék két nappal ezelőtt hirdetett itéletet a nagy érdeklődéssel várt bünperben és Marin Misut az előre megfontolt szándékkal elkövetett rablógyilkosság cimén életfogytig tartó kényszermunkára és — miután teljesen vagyontalan — jelképesen egy lei kártéritésre itélte.

— Halálos gázolásért három hónapi fogház. Palásti László gépkocsivezető Pesterzsébeten tehergépkocsijával sebesen hajtott a sikos uttesten és elütötte a 75 éves Balázs Jánost. Balázs a Szent István-kórházban sérüléseibe belehalt. A gépkocsivezető a pestvidéki törvényszék előtt azzal védekezett, hogy a magas hóbuckák között nem vehette észre idejében a járókelőt. A törvényszék gondatlanságból okozott emberölés vétségéért háromhónapi fogházra itélte a gépkocsivezetőt, sulyosbitó körülményként mérlegelve, hogy hasonló büncselekmény miatt már két izben megbüntették. Az itélet nem jogerős.

— Elutasitották az Arnstein-fivérek ujrafölvételi kérelmét. Az uzsorabiróság évekkel ezelőtt elitélte Arstein Sándort, Miksát és Pált, az „Arnstein Testvérek" székesfehérvári állatkiviteli cég tagjait, külföldi fizetési eszköz bejelentésének elmulasztása miatt. Erdély visszacsatolása alkalmával legfelsőbb kegyelemben részesültek. Az Arnstein-fivérek most ujrafölvételi kérelemmel fordultak az uzsorabirósághoz. A biróság azonban dr. Lukács Tibor elnöklésével a kérelmet elutasitotta, azzal az indokolással, hogy a bizonyitékok részben nem ujak, részben pedig nem alkalmasak az érdekeltek ártatlanságának bizonyitására. A három Arstein-fivér felfolyamodást jelentett be a döntés ellen.

SZINHÁZ-ZENE

„Zeneakadémiai tanár lettem, de az Operaház igazgatója maradok"

Beszélgetés Márkus Lászlóval

A muzsikusok világában jóleső feltünést keltett a hivatalos lapban szombaton reggel megjelent hir, hogy a Kormányzó Ur *Márkus Lászlót*, az Operaház igazgatóját és örökös tagját a Zeneművészeti Főiskola tanárává, az V. fizetési osztályba nevezte ki. Ugyanakkor a Főiskola két kitünősége: dr. *Székelyhidy Ferenc* és *Zathureczky Ede* is megkapta az V. fizetési osztály jellegével járó cimet.

Különös érdeklődés fogadta Márkus László főiskolai tanárságát. Munkatársunk meglátogatta az Operaház igazgatóját a budai János-szanatóriumban, ahová az évad lezárása után orvosi tanácsra költözködött be. Először is hogyléte felől érdeklődtünk

— Egészen jól érzem magam. A szezón sok munkája és izgalma talán jobban megviselt, mint egyébkor. De máris nagyon jót tett a pihenés.

Két gratuláló telefon közt mi is kifejezzük szerencsekivánatainkat.

— Örülök én is — mondja —, hogy tanár lettem, igaz, hogy egyelőre csak cim szerint vagyok az. Amint olvasom, *a hivatalos lap közleménye is rámutat, hogy hosszabb szerződés két a m. kir. Operaházhoz s csak ha majd igazgatói állásomtól megválok, akkor fogok az operai növendékek oktatásával foglalkozni.* Fölötteseim óhaja az, hogy munkaerőmet továbbra is eddigi hivatásomnak szenteljem. Tanári állásomban az első ténykedésem e szerint az lesz, hogy bizonytalan időre fizetésnélküli szabadságot kérek.

Márkus László professzor ur kiváló rendezői tudását és tapasztalatait tehát egyelőre csak közvetve, az Operaházban uralkodó művészi szellem kisugárzásaként hasznosithatja fejlődésében az uj énekes nemzedék.

A szanatóriumi szobában mindenfelé, az éjjeli szekrényen, az asztalon, de még a vetett ágy paplanán is könyvek hevernek. Csupa természettudományi, bölcseleti, matematikai szakkönyv.

— Ez a pihenése? — kérdezzük.

— Csakugyan ez. De nemcsak pihenés és szórakozás, hanem előkészület is egy kedves munkámra. *Mihelyt több szabad időm lesz, neki akarok fogni egy nagy könyv megirásának.*

— Regény? Önéletrajz? Emlékirat?

— Egyik sem, hanem ismeretelméleti mű, az én saját bölcseleti esztétikám, a modern társadalomtudomány megvilágitásában. Ehhez olvasgatok most a lábadozásom alatt.

— Mikor készül el a munkával?

A választ rejtélyes mosoly kisérte:

— Kevéssel a megjelenés előtt. De, tréfán kivül, nem sietek vele. Miért is tenném? Senki és semmi nem sürget, ezt igazán a magam mulatságára csinálom.

L. V.

Bohócolimpiász a Fényes-cirkuszban

Fényes György, a Fővárosi Nagycirkusz igazgatója, tudatában van annak, hogy amikor a világ tele van komor eseményekkel, egyenesen hivatást teljesit az, aki megnevetteti az embereket. Épp ezért, cirkusza juliusi műsorát a „bohócolimpiász" jegyében állitotta össze. A bemutató diszelőadás közönsége teljes mértékben méltányolta a törekvést és valóságos nevetőhullmokkal kisérte végig a műsort. A bohócolimpiász számos szereplője között első helyen kell emlitenünk a *4 Frenchet*, a világ legjobb zenebohóc együttesét, azután a *3 Bonost*, a nagyszerü olasz komikusokat, akik teljesen uj műsorral nevettetik és szórakoztatják a közönséget. *Sacha Price* excentrikus clown, a *Sawartos-duo* és még számos nagyszerü nevettető szám egésziti ki a bohócolimpiászt. A komoly számok között ismét a legnagyszerübb bravuros mutatványokat láttuk, köztük a *Ramwell-testvérek* mutatványait a trapézon és a távolkeleti *Herkulesek* teljesen uj és még az eddiginél is különb műsorát. A megszokott cirkuszi lovasszámok közül magasan kiemelkedik *José Moeser* spanyol lovasiskolája. A közönség nem tudott betelni a juliusi műsor látványosságával a *Lee* nevü csodafókával, amelynek idomitója, *Miss Hella*, sok tapsot kapott. **b.**

• **Kinevezések a Zeneművészeti Főiskolán.** A Kormányzó a vallás- és közoktatásügyi miniszter előterjesztésére az Országos Magyar Királyi Liszt Ferenc Zeneművészeti Főiskola rendes tanári létszámában: Szakolczay-Riegler Ernő és dr. Kókai Rezső VII. fizetési osztályba sorozott rendes tanárokat a VI. fizetési osztályba, Országh Thvadar és Szegedi Ernő tiszteletdijas zeneművészeti főiskolai tanárokat a VII. fizetési osztályba kinevezte. Az Országos Magyar Királyi Szinművészeti Akadémiánál: Szentesy Lajos titkárnak a VI. fizetési osztály jellegét adományozta.

• **A Szinművészeti Kamara érdekes reformjai a vidéki szinpadok művészi szinvonalának emelésére.** A Szinművészeti Kamara választmánya a vidéki szintársulatok műsorának és előadásainak fokozottabb ellenőrzése céljából elhatározta, hogy az uj évadtól kezdődően fővárosi tagokból alakult bizottságok, vagy kiküldöttek megfelelően kidolgozott tervezet szerint valamennyi vidéki társulat előadásait havonta legalább egyszer, hivatalosan előzetes bejelentés nélkül meglátogatják. Ezek a bizottságok, vagy kiküldöttek az előadáson tapasztalt észrevételeikből hivatalos jelentést fognak tenni. Elhatározta továbbá a választmány vidéki szintársulatok előadásai művészi szinvonalának biztositása és fokozása céljából, hogy a vidéki társulatokat osztályozza és előre megállapitja, hogy az egyes osztályokba tartozó társulatok a szini-évad folyamán maximálisan hány darabot játszhatnak és egy-egy darab előadására minimálisan hány próbával tartoznak előkészülni. Még egy fontos kérdéssel foglalkozott a Szinművészeti Kamara választmánya. A vidéken tapasztalható színészhiány ellensúlyozására, valamint a rendezőkben mutatkozó nagy hányra való tekintettel arra kéri a kultuszminisztert, kötelezze legalább 1—2 évi vidéki működésre a Szinművészeti Akadémiát és a színészegyesületi iskolát végzett növendékeket, főleg azokat, akik ösztöndijban is részesülnek.

• **Épül a „régi Bécs" a Margitszegeti Szinpadon.** A Margitszigeti Szinpad nagy Strauss-operettje valóságos látványosságnak igérkezik. Bercsényi Tibor, a diszletek tervezője vezeti azokat a nagyszabásu munkálatokat, amelyeknek során a „régi Bécs" egész városrészei támadnak fel a Margitszigeti Szinpadon. A bécsi keringő első felvonása a bécskörnyéki Eberrender cukrászda egyemeletes biedermeyer épületét ábrázolja, amely mögött egy régi grinzingi utca kanyarog. Az első felvonás fináléja a bécsi erdőben játszódik. A második felvonás diszlete a Domayer-kaszinó nagy oszlopos, sokablakos barok-épülete. Ennek a diszletnek az az érdekessége, hogy az épület méreteiben és kivitelében pontos hasonmása lesz az igazi épületnek. Óriási ablakain keresztül be lehet majd látni a kivilágitott hangversenyterembe. A második felvonás fináléja, a nagy Kék Duna-ballettel, a Duna forrását ábrázolja, hatméteres vizeséssel.

• **A városligeti hangversenyeket áthelyezik a Károlyi-kertbe.** Az idei „Szent István Vásár" miatt szükségessé vált a Városligeti Iparcsarnok előtti Zenepavillon lebontása, ahol a Székesfővárosi Zenekar vasárnap esti hangversenyeit tartotta. Ezeknek a hangversenyeknek elmaradása igen érzékenyen érintette volna Budapest nyári hangversenylátogató közönségét, ezért julius 5-től kezdődően a Székesfővárosi Zenekar minden vasárnap este 7 órai kezdettel is tart hangversenyt a Károlyi-kertben. Ezek a hangversenyek a városligeti zenepavillonban elmaradt hangversenyeket fogják pótolni és az 50 filléres belépőhely dijak is a hangversenyek népszerüsiését szolgálják.

A Székesfővárosi Zenekar legfőbb célkitüzései közé tartozik különben az élő magyar zeneszerző nemzedék műveinek megismertetése a zenekedvelő közönség széles rétegeivel. A zenekar vezetősége elhatározta, hogy ezentul Károlyi-kerti hangversenyei során minden hangverseny első számaként egy élő magyar zeneszerző művét tüzi műsorra. Ezt az ujitást a julius 14-i „Romantikus Est"-en vezetik be, amikor is a műsort Farkas Ferenc „Capriccio all'Ungherese" c. művével kezdik, a julius 16-i „Beethoven Est" első számaként pedig Visky Jénos „Enigmá"-ja szerepel.

VASÁRNAPI ÉS HÉTFŐI MŰSOR

Erzsébetvárosi. Aranysárga falevél. Erdélyi M. 3 f. operettje (Orosz J., Csortos, Kiss M.) Minden este 8, vas. d. u. ¾5.

Márkus Park. Párisi express. Pünkösti—Csanak 3 felv. zenés vigjátéka (Dayka M., Feleky, Kertész). Minden este ½9, vas. d. u. ½6.

Szigeti Szabad Szinpad. Bécsi keringő. Dalj. 4 képben, id. és ifj. Strauss J. müveiből (Réthy E., Pataky, Ottrubay M.) Pentektől esténként ½9.

Nemzeti Bábszinjáték. Az ember nincsen fából. Minden este 8. Csütt., szomb., vas. d. u. 4 gyerm. előad.

Főv. Cirkusz. Bohóc olimpiász, csodafóka, 4 French. Naponta 4 és 8.

MOZIK MÜSORA

ÁTRIUM. (T. 153—024.) „2000 pengős férfi." (½6, ½8, ½10; szomb., vas., ünn.: ½4-kor is).

BELVÁROSI HIRADÓ. (T.: 181—244.) Tobruk eleste. Angóra nyulak. A miniszterelnök Erdélyben. Magyar, Ufa, Luce és rajzos hiradók. D. e. 10-től éjfélig.

CASINO. (T.: 185—329.) „2000 pengős férfi." 2. hétre prolongálva. (½6, ¾8, ¾10; szomb., vas., ünn.: ½4-kor is).

CITY. (T.: 111-140.) „2000 pengős férfi." 2. hétre prolongálva. (¾6, ¾8, ¾10; szombat, vas., ünn.: ¾4-kor is.)

CORSO. (T.: 182—818.) Az utolsó dal. (½6, ½8, ½10; szo., v., ünn.: ½4-kor is).

CORVIN. (T.: 138—988.) „2000 pengős férfi." Prolongálva. (5, ¼8, ½10; v., ü.: ¾3-kor is).

DÉCSI. (T.: 125—952.) A négy testőr (½6, ½8, ½10; szo., vas. és ünn.: ½4-kor is).

FORUM. (T.: 139—543.) Férjek (½6, ½8, ½10; szomb., v., ünn.: ½4-kor is).

BÉRLETI ELŐADÁSAINK

Jövő heti

bérleti előadásaink: a Márkus-Park nagysikerü zenés vigjátékának, a „Párisi express"-nek minden esti és délutáni előadása, valamint az Erzsébetvárosi Szinház népszerü nyári operettjének, az „Aranysárga falevél"-nek kedden és csütörtöki előadása. Árusitunk ezenkivül jegyeket az Erzsébetvárosi Szinház többi esti és délutáni előadásaira, valamint a Margitszigeti Szabad Szinpad pénteki megnyitójára s a szombati, vasárnapi és a jövő keddi (julius 14-iki) előadásokra.

Jegyárusitás. 9—2-ig Vilmos császr-ut 78. Tel. 112—295, 284, 293. — 10—1-ig Apponyi-tér 5. Telefon: 183—399.

HIRADÓ. (T.: 222-499.) Tobruk eleste. Angóra nyulak. A miniszterelnök Erdélyben. — Magyar, Ufa, Luce és rajzos hiradók. D. e. 9-től éjfélig.

OMNIA. (T.: 130—125.) Fehér nővér. (5, ¼8, ½10; szomb., vas., ünn.: 3-kor is).

PALACE (T.: 221-222.) Kádár kontra Kerekes. Harmadik hétre prolongálva! (Naponta 11, 2, 4, 6, 8, 10.) Első három mérsékelt.

RADIUS. (Tel.: 122-098.) Egyetlen éjszaka. (½6, ¾8, ¾10; szomb., vas., ünn.: ½4-kor is.

ROYAL APOLLO. (T.: 222—002.) „2000 pengős férfi." 2. hétre prolongálva. (¾6, ¾8, ¾10; szomb., v. és ünn.: ½4, ½6, ¾8, ¾10).

SCALA. (T.: 114—411.) Tosca. (¾6, ½8, ¾10; szomb., v., ünn.: 3-kor is).

URÁNIA. (T.: 146-046.) Az ötvenéves férfi. (5, ¼8, ½10; szomb., vas., ünn.: ¾3-kor is.)

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Megvádolt asszony; hétfőtől: A kegyelmes ur rokona (½4, ½6, ½8, ½10; vas.: 11 és ½2-kor is). Alkotás. Vissza az uton; hétfőtől: Igy is lehet repülni (¼4, ½6, ½8, ¼10; vas.: 11 és ½4-kor is). **Anna.** Uj rokon; hétfőtől: Ultimátum (½4, ½6, ½8, ½10; vas.: ½2-kor is). **Astra.** Hét szilvafa; hétfőtől A bünös nő (¼4, ½6, ¾8, ¼10; vas.: ¾2-kor is). **Belvárosi.** Lángok; hétfőtől: Perzselő szerelem (4, 6, 8, 10; vas.: ¾3, ¾5, ¾7, ¾9 és 4, 6, 8, 10). **Budai Apollo.** Tavaszi álom; hétfőtől: A boldogság (½5, ¾7, 9; vas.: ½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Capitol.** Csodatevő szerelem. 2-ik hétre prolongálva! (½4, ½6, ½8, ½10; vas.: ½2-kor is). **Elit.** Nyári szünet. Mesevár néven megnyilik jul. 30-án. **Homéros.** Határvadászok; hétfőtől: Hazafelé (5, 7, 9; vas. 3-kor is). **Ipoly.** Erzsébet királynő; hétfőtől: Titokzatos Sziám (½6, ½8, ½10; vas.: ½4-kor is). **Józsefvárosi.** Az uj hold; hétfőtől: Behajtani tilos (5, ½8, ½10; vas.: ¾3-kor is). **Lloyd.** Árviz Indiában (½6, ½8, ½10; vas.: ½4-kor is). **Odeon.** A megvádolt asszony; hétfőtől: Sárga rózsa (½4, ½6, ½8, ½10; vas. ½2-kor is). **Otthon.** Életre itélek; hétfőtől: Kalózszerelem (¼4, ½6, ½8, ½10; vas.: ½2-kor is). **Rialtó.** Titokzatos Sziám; hétfőtől: Alkonyat (½4, ½6, ½8, ½10). **Simplon.** Nevess és szeress; hétfőtől: Eladó birtok (5, ½8, ½10; vas.: 3, ½6, ½8, ¾10). **Tivoli.** Operett; hétfőtől: Kalózszerelem (¾4, ¾6, ¾8, ¾10; vas.: ½2-kor is). **Turán.** Tavaszi álom; hétfőtől: Leányvásár (11, ½2, 4, 6, 8, 10; vas.: 11, 2, 4, 6, 8, 10).

A RÁDIÓ MÜSORA

Budapest I. vasárnapi müsora. 8 Lemezek. 8.45 Hir. 9 Görög kath. istentiszt. 10 Egyházi ének és szt. beszéd. 11.15 Év. istentiszt. 12.15 Levente müsor. 12.55 Előad. 1.10 Melles-zenekar. 1.45 Időjelz. Hir. Vizj. 2 Müvészlemezek. 3 Gazdáknak. 3.45 Magyar nóták zongorán. 4 Felolv. 4.10 Operettrészletek. 4.40 Előad. 5 Hir. 5.20 Szór. zene. 6.10 Előad. 6.35 Kétzongorás hangverseny. 7 Hir. 7.20 Cigányzene. 8 Sportközv. 8.30 Tarka zene. 9.40 Hir. 10.10 Szór. zene. 11 Hir. idegen nyelveken. 11.25 Tánczene. 12 Hir. Budapest II. 11.15 Szalonzene. 12.15 Melles-zenekar. 3 Tánczene. 6.10 Dalok. 6.35 Előad. 6.55 Szór. zene. 7.15 Előad. 7.35 Hegedü. 8 Hir. 8.10 Manon. Opera lemezekről.

Budapest I. hétfői müsora. 6.40 Torna. 7 Hir. Lemezek. 10 Hir. 10.15 Szór. zene. 11.10 Vizj. 11.20 Hegedü. 11.40 Felolv. 12 Harangszó. Fohász. Himnusz. 12.10 Postászenekar, közben 12.40 Hir. 1.20 Időj. Vizj. 1.30 Honvédeink üzennek. 2 Szalonzene. 2.30 Hir. 3 Árak. 3.20 Cigányzene. 4.15 Előad. 4.45 Időj. Hir. 5 Hir. szlovák és ruszin nyelven. 5.15 Légoltalmi előadás. 5.30 Énekkar. 5.50 Felolv. 6.05 Szalonzene. 6.30 Vidám csevegés. 6.50 Lemezek. 7 Hir. 7.20 Felolv. 7.30 Kétzongorás jazz. 7.50 Hangjáték. 8.10 Operaházi zenekar. 9.40 Hir. 10.10 Üzen az otthon. 11 Hir. idegen nyelveken. 11.25 Szalonzene. 12 Hir. Budapest II. 6.20 Előad. 6.50 Szalonzene. 7.20 Elbeszélés. 8 Hir. 8.10 Magyar nóták. 9.10 Közv. Zsámbéki romok. 10 Folyamőrök zenekara.

Gondok és gondolatok

Herczeg Ferenc uj könyve

Gondok és gondolatok cimmel nemrégiben hagyta el a sajtót *Herczeg Ferenc* uj könyve, amely nagy irónk ujságcikkeit, — jórészük a *Pesti Hirlap*ban jelent meg — felolvasásait és beszédeit foglalja kötetbe.

A kötet cime: programm és talán nem is egy könyvé csupán, hanem egy teljes irói életé, amelynek vezérfonala minden időkben a felelősségérzés volt. Minden irói, irodalmi értékén tul, Herczeg Ferenc életmüve abban a legjelentősebb, legalább is magyar szempontból, hogy ugyszólván minden sorával a nemzet egyetemes érdekeit, a magyarságnak mindig időszerü problémáit szolgálja. Regény, elbeszélés, szindarab Herczeg Ferencnél majdnem mindig állásfoglalás, hozzászólás, iránymutatás és lecke, végeredményében tehát az irói felelősség kifejező eszköze, — ez adja müvének azt a nagyszerü egységet és töretlen irányvonalat, amelyet csak a világirodalom legnagyobb egyéniségeinek életmüvében látunk.

Természetes tehát, hogy ez az egység magábanfoglalja Herczeg Ferencnek azokat az irói megnyilatkozásait is, amelyek nem annyira a szépirodalom, hanem inkább az ujságirás legnemesebb fajtája, a publicisztika körébe tartoznak. Hol fejezhetné ki magát az olyan felelősségteljes iró, amilyen Herczeg Ferenc, közvetlenebbül, kötetlenebbül, a nagy tömegekre kisugárzó hatás szempontjából nagyobb visszhanggal, mint az ujságcikkben? Az ő ujságcikkei azonban nem a pillanat parancsa nyomán fogant és a muló pillanattal időszerüségüket, érdekességüket, értéküket vesztő „tiszavirágok", — ahogy a legnagyobb magyar közirók egyike, *Rákosi Jenő* nevezte az ujságcikkeket — hanem olyan állásfoglalások, hozzászólások, vitairatok a nemzet nagy és egyetemes kérdéseiben, amelyek „sub specie aeternitatis" születtek meg nagy irónk „gondjaiban és gondolataiban". Herczeg Ferencnek ilyen irányu munkássága nem jelent különálló részt, más irásaitól független teljesitményt irodalmi termésében, hanem kiteljesitője, szinte azt mondhatnók: következménye egész irói, emberi egyéniségének és igy életmüvének szerves része.

Herczeg Ferenc a „homo politicus" legtisztább megszemélyesitője. Más halhatatlan iróink is politizáltak, de ennek a szónak régi, kényelmes és derüsen felelőtlen értelmében. Ezek a nagy irók, mint politikusok, annak a boldog kornak a megtestesitői, amely a politikát férfias, uri kedvtelésnek tekintette —, e régi nagy iróink politikai szereplése inkább csak izgalmas időtöltés két irodalmi alkotás között. Herczeg Ferenc sohasem volt pártpolitikus, hanem mindig az örökkévaló nemzeti eszmények szolgálatában látta a politika és a politikus hivatását. Még akkor is, amikor mint *Tisza István* egyik legbizalmasabb barátja és hive, pártjának keretében szolgálta a politikát, meg tudta őrizni véleményszabadságát, sohasem a párt változó konstellációi szerint igazodva, hanem mindig és egyedül csak a magyar sors örök csillagára irányitva tekintetét. Ennek is nagy része volt abban, hogy Trianon után őt állitotta a magyar társadalom bizalma az egész magyarságot összefogó tömörülés, a Reviziós Liga élére és mindnyájan tudjuk, hogy szavának, amelyet a trianoni igazságtalanság jóvátétele érdekében annyiszor emelt fel, mennyire általános visszhangja támadt, határainkon innen és tul.

Hogy azután, mint köziró is menynyire megmaradt a toll kivételes mesterének, az már megint az ő egészen sajátos irói adománya. Örök eszményeket is lehet — hogy ugy mondjuk — „pongyolában" a tömegek elé állitani, amint a pillanatnyi időszerüségnek is lehet klasszikus veretü mondatokkal hangsulyt adni. Herczeg Ferenc azonban nemcsak meggyőződéseiben őrzi meg mindig bölcseségét, nyugalmát, szilárdságát, logikus gondolkodásmódját és nemcsak elveiben mutatja a nemzeti hagyományainkat áhitatosan tisztelő, a szélsőségektől, demagógiától megvetően elforduló magyar férfi példáját, hanem abban a nemesveretü, tömör és hasonlithatatlanul tiszta kifejezésmódban is amellyel politikai állásfoglalásainak hangot ad. Mondatai szinte márványba kivánkoznak és igy „gondjai, gondolatai" már külső megjelenésükben is, elárulják, hogy akinek lelkében, agyában megfogantak, aki őket papirra vetette, az a magyar mindennapok időszerü kérdéseit is a nagy és örök nemzeti eszmények időtlen távlataiba helyezi, mert minden magyar problémában, amelyet az idők felszinre vetnek, érzi az összefüggéseket a magyar élet, lélek és sors mélységeivel.

Kiegyensulyozott egyéniségének, rendezett életének és lelkének, minden szertelenségtől tartózkodó bölcseségének és fölényes nyugalmának nemes jegyét viseli e könyvének minden egyes cikke. Akár történelmi multunkat idézi példamutatásul, akár jelenünkből szüri le a mult elvételt felelősségeit, mindig időszerü és egyuttal mindig örökérvényü az, amit Herczeg Ferenc itt elmond. Hatásában, nemzedékirányitó és nemzetnevelő erejében szinte a magyar élet breviáriumának nevezhetjük ezt a könyvet, annyira felőlell sorsunk és életünk ugyszólván minden kérdését.

Annak a nagy irónknak erőteljes hangja szól belőle hozzánk, aki a Kossuth Lajossal kezdődő magyar publicisztikának is egyik legnagyobb mestere.

A *Gondok és gondolatok könyve Singer és Wolfnerék* kiadásában, az iró kivételes rangjához méltó előkelőségü kiállitásban jelent meg.

NAPI HIREK

— A miniszterelnök és a német követ is megjelent a Magyar-Német Társaság klubösszejövetelén. Csütörtökön este a Hungária-szálló különtermében tartotta a Magyar-Német Társaság havi klubösszejövetelét, amely iránt rendkivül nagy érdeklődés nyilatkozott meg. A megjelent vendégeket *Tasnádi Nagy András* elnök fogadta. Az összejövetelen megjelent *Kállay Miklós* miniszterelnök is, aki hosszasan elbeszélgetett a résztvevő magyar és német előkelőségekkel. Német részről jelen volt *Dietrich von Jagow* budapesti német követ is. A magyar előkelőségek sorában ott volt *Rudocsay László* igazságügyminiszter és felesége, *Hóman Bálint* ny. miniszter és felesége, bárcziházi *Bárczy István* miniszterelnökségi államtitkár, *Stolpa József* kultuszállamtitkár és felesége, *Jurcsek Béla* közellátási államtitkár.

— Antal Istvánnét, a nemzetvédelmi miniszter feleségét, a Légoltalmi Liga III. kerületi kirendeltségének vezetősége ünnepiesen beiktatta női osztályának elnöki tisztébe.

— Beiktatták a kassai főügyészt. A kassai Tábla teljes ülésén beiktatták hivatalába *Stépán Sándor* kassai főügyészt, utána *Zachár István* itélőtáblai elnök üdvözölte meleg szavakkal a főügyészt.

— Ünnepi főpapi mise a Bazilikában. A Szent István Bazilikában a két évtized óta szokásos november 20-iki ünnepi hálaadó szentmisét az idén pénteken délelőtt 11 órakor báró *Apor Vilmos* győri püspök mondta. A szentmisén sokan jelentek meg és az odaérkező püspököt ünnepélyesen fogadták. A bevonulás után a győri püspök nagy segédlettel szentmisét mutatott be.

— Meghalt Badoglio marsall felesége. Rómából jelentik: *Pietro Badoglio* marsall felesége, donna Sofia, a szerdáról csütörtökre virradó éjjel Rómában meghalt. Két fiának, Fernandónak és Paolónak elvesztése után ez a harmadik gyászeset, amely gyors egymásutánban következett be a marsall családjában.

— Genovában elpusztult a Cavour-szobor. Az angol repülők Genovában elpusztitották Cavour grófnak, az olasz függetlenség megvalósitójának szobrát is. A szobor Vela hirneves szobrásznak, a „Haldokló Napoleon" alkotójának müve.

— A dunamelléki református egyházkerület kisgyülését dr. Ravasz László püspök és dr. gróf Teleki József főgondnok elnöklésével folytatták pénteken. Ravasz püspök a délvidéki egyházközségek visszatérése kapcsán bejelentette, hogy tizezer református lélek maradt Horvátországban. Ezeknek gondját az egyházkerület figyelmébe ajánlotta. Bereczky Albert budapesti lelkipásztor javaslatára elhatározták, hogy a hadbavonult tanároknak és tanitóknak hálájukat fejezik ki, amiért nagy megpróbáltatások közepette a fronton végzik nemzetmentő munkájukat.

— Varga József ágfalvai plébános meghalt. Varga József ágfalvai plébános 52 éves korában csütörtökön váratlanul meghalt. Tizenöt évig volt plébánosa a határszéli Ágfalvának. Fáradhatatlan odaadással dolgozott a nép fölemelésén, kiváló szociológus és a magyarság lelkes harcosa volt. Irásai gyakran jelentek meg budapesti lapokban. Szülőhelyén, Egyházasfaluban temetik el

— Mi van a hivatalos lapban? A Budapesti Közlöny pénteki száma közli a földmivelésügyi miniszter rendeletét a kolozsvári és a mosonmagyaróvári gazdasági akadémiának mezőgazdasági főiskolákká való átszervezéséről, a közellátásügyi miniszter rendeletét a gumihulladék legmagasabb eladási árának megállapitásáról szóló rendelet, továbbá a cukor forgalmának és fogyasztásának szabályozásáról szóló rendelet Budakeszire és Dunakeszire vonatkozó módositásáról, valamint a száritott zöldségek és főzelékek legmagasabb árának megállapitásáról. Végül közli a közellátásügyi miniszter rendeletét a tiloit kender és kenderkóc, valamint az ezekből előállitott nemesitett (kézileg gerebenezett) kenderrostanyagok legmagasabb eladási árának megállapitásáról.

— A polgármesteri gépészeti ügyosztály munkássága közel 400 pengőt gyüjtött a Vöröskereszt javára. A munkások előadást is rendeztek a sebesült honvédeknek, akiket a szünetben megvendégeltek. A hazai front munkássága ezzel a nemesszivü hazafias cselekedettel ujból bizonyitékát adta annak, hogy mennyire együtt érez a fronton harcoló bajtársakkal.

— Házasság. *Jalsoviczky Erzsébetet* (Budapest) eljegyezte *Zábó Gyula* (Szombathely)

Márton Margit gimn. testnevelési tanár és *Moldoványi István* gimn. testnevelési tanár szombaton délután 4 órakor Szegeden, a Fogadalmi templomban tartják eskövőjüket.

A gyomor és a bélcsatorna alapos kitisztitására igyunk hetenként legalább egyszer reggel felkeléskor egy pohár természetes **„Ferenc József"** keserüvizet, mert ez gyorsan és biztosan takaritja ki az emésztés salakkal telt utjait és az egész anyagcserét előmozditja. Kérdezze meg orvosát!

AZ ELSÖTÉTITÉS időpontja az ország egész területén éjjel 11 óra. Az elsötétités reggel 5 óráig tart.

— Szombaton délben háromszor megszólalnak a légvédelmi szirénák. *Szendy Károly* polgármester felhivja a székesfőváros lakosságának figyelmét arra, hogy november 21-én, szombaton déli 13 órakor, 13 óra 15 perckor és 13 óra 30 perckor, tehát negyedórás időközzel háromszor, müszaki ellenőrzés céljából fél percre megszólalnak a légoltalmi szirénák. A szirénák a „légi veszély elmult" jelnek megfelelően állandó magasságu, tehát nem üvöltöző hangot adnak majd. A polgármester egyébként élénksárga szinü plakátokon is közölte a szirénapróbát Budapest közönségével.

— A lőanyag és robbantószerek szállitása. A kereskedelem- és közlekedésügyi miniszter ujra szabályozta a lőanyagok és robbantószerekkel rakott kocsiknak a vonatokba való besorozását. Felsővezetékes villamosüzemi vonalakon lőanyagokkal és robbantószerekkel rakott kocsikat — tekintet nélkül a robbantószer sulyára — ugy kell besorozni, hogy közöttük és a villamos mozdony között legalább négy védőkocsi legyen. Az ilyen kocsik mögé legalább három védőkocsit kell besorozni.

— Elloptak egy bálnát. A norvég halászat egyik fontos helyéről, a Lofotákról különös esetet jelent az oslói sajtó. A halászok elejtettek egy hatalmas bálnát. Kivontatták a partra, fölemelték, megerősitették, hogy földolgozzák. De hirtelen „halhúzás"-t jelentettek a tenger felől és a halászok uj munkára siettek. A bálnát nyugodtan ott hagyhatták, mert valóban nem kellett attól tartani, hogy valaki egyszerüen a hóna alá kapja és elviszi. Pedig valami ilyesmi történt. Amikor a halászok visszajöttek, *a bálnának hült helyét találták. Ismeretlen tettesek egész egyszerüen ellopták.* Olyan könnyen elemelték, mint egy kétpengőst, vagy egy gazdátlan női táskát. A cetvadászok nagyot néztek, mert az ő — a szó szoros értelmében — „viharos" multjukban még nem fordult elő, hogy egy cethal kézen-közön úgy eltünjék, mint egy kis doboz szardinia. A rendőrség bizonyosra veszi, hogy a tetteseket meg foja találni, mert egy cethalat mégsem lehet csak úgy egyszerüen zsebrevágni vagy elhelyezni egy — mütyürke gyüjteményben! ★

— Rákosi Jenő emlékezete. Rákosi Jenő születésének századik évfordulója alkalmából pénteken délelőtt a Szociális Testvérek Társaságának kápolnájában emlékmise volt, amelyet dr. *Niszler Theodez* OSB pannonhalmi perjel mondott. Az emlékünnepen megjelentek a Rákosi-család, az Otthon Irók Köre és a Pesti Hirlap képviselői is.

— Gróf Almásy-Teleki Éva Müintézetének (volt Ernst-Muzeum, Nagymező-u. 8.) nagysikerü aukciókiállitása vasárnap, november 22-én délután bezárul. Az árveréseket keddtől, nov. 24-étől naponta délután 3 órától tartják meg.

— A Figaro folyóirat lett. A „Figaro" cimü nagy francia napilap, amely november 11-én beszüntette megjelenését, ismét meg fog jelenni mint folyóirat. Hetenkint kétszer szépirodalmi és gazdasági tartalommal.

— A rongy-gyüjtés iránt olyan példátlan érdeklődés mutatkozott a nagyközönség körében, hogy fölmerült az a kivánság, amelynek a „Pesti Hirlap" is hangot adott: jelöljenek ki rongyleadó helyeket mindazok számára, akiket a gyüjtő leventék nem találtak otthon. Ezeket a gyüjtőhelyeket rövidesen kijelölik és a rongynapok után november 23-tól kezdve a közzéteendő helyeken az elmaradt rongyot leventék veszik majd át.

— Százéves a békéscsabai kaszinó. A Békéscsabai Kaszinó Egylet diszközgyülés keretében ünnepelte fennállásának századik évfordulóját. A diszközgyülésből *Banner Benedek* elnök inditványára hódoló feliratot intéztek a Kormányzó Ur Ő főméltóságához.

— Kiugrott a vonat ablakán. Csáktornyáról őrizetbevett egyéneket kisértek a nagykanizsai ügyészségre személyvonaton. Tompa Benjamin pestszenterzsébeti lakos, őrizetbevett egyén, az ablaküveget áttörve kiugrott az ablakon és az est sötétségében eltünt üldöző őrei elől. Rádiókörözést adtak ki elfogatására.

— Összeszurkált ember a sineken. Az egyik Szolnok felé haladó tehervonat vezetője Törökszentmiklós közelében a sikeneken észrevett egy borzalmasan összeszurkált embert. Megállitotta a szerelvényt és segitséget hivott. A sineken fekvő Cs. Szabó Imre törökszentmiklósi legényt a szolnoki kórházba szállitották, ahol anélkül, hogy eszméletét visszanyerte volna, meghalt.

Vizállás

A *Duna:* Regensburgnál, Aschach és Krems között árad, másutt apad; alacsony vizállásu. — Schärding 246, Passau 394, Aschach 173, Struden 222, Krems 224, Bécs 199, holnap 210, Pozsony 40, Komárom 180, Budapest 108, holnap 105, Paks 0, Baja 84, Mohács 107, Bezdán 150, Gombos 194, Palánka 180, Ujvidék 160. A *Rába:* Szentgotthárd —57. A *Dráva:* Varasd 156, Barcs —97, Drávaszabolcs 14, Eszék 58. A *Tisza:* Vásárosnaménynál árad, másutt apad; alacsony vizállásu. Tiszaujlak —116, Vásárosnamény —116, Tokaj —86, Tiszafüred —83, Szolnok —70, Csongrád —114, Szeged —16, Zenta 23, Titel 152. A *Szamos:* Dés —50, Szatmárnémeti —92. A *Bodrog:* Bodrogszerdahely 62. A *Sajó:* Bánréve 22. A *Hernád:* Hidasnémeti —5. A *Berettyó:* Margitta —10. A *Körösök:* Csucsa 40, Nagyvárad —127, Békés —48, Gyoma 6. A *Maros:* Marosvásárhely —70, Makó 8. A *Balaton:* Siófok 49. A *Velencei-tó:* Agárd 112.

*

Szombaton Budapesten a Nap kel 5 ó. 57 perckor, nyugszik 16 ó. 3 perckor, a Hold kel 15 ó. 47 perckor, nyugszik 5 ó. 4 perckor.

Jobban teszi, ha azonnal egy valódi

MONT BLANC

tollat választ, mert a MONTBLANC toll szabadalmazott tintavezetője mindenkor az egyenletes jó irást biztositja.

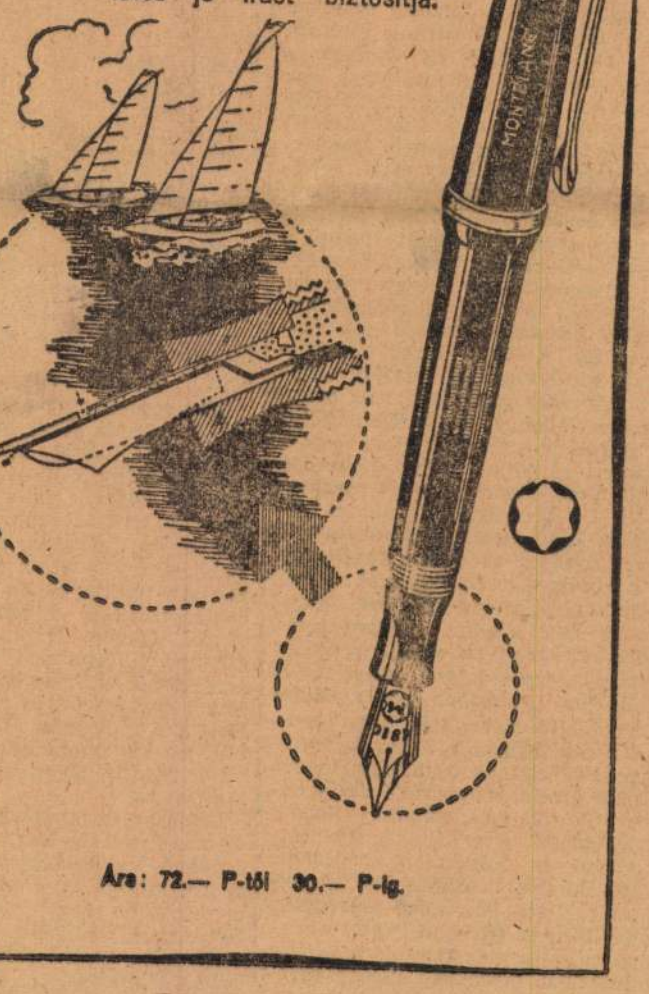

Ára: 72.— P-től 30.— P-ig.

— **Hétfő: „Beszél a front!"** A donmenti arcvonalról ujabb helyszini közvetitések anyagát küldötte meg a honvéd haditudósító század. Egyik riportjukban beszámolnak azokról a sokszor hajmeresztő állapotokról, amelyeket csapataink orosz földön találtak. A másikban hangokban festenek képet egy sebészállomás működéséről, amelyben a modern orvostudomány minden vivmányával sietnek sebesült honvédeink segitségére. A rádió a Don melől most érkezett helyszini közvetitések egy részét műsora megváltoztásával, hétfőn, november 23-án 17 óra 30 perckor közvetiti hallgatóinak Budapest I. hullámhosszán.

— Templomi gyüjtés a katonák imakönyveire. Serédi Jusztinián hercegprimás elrendelte, hogy a hadbavonult és sebesült katonák imakönyvekkel való ellátása céljából december 6-án templomi gyüjtést rendezzenek. A hercegprimás felszólította a papságot arra is, hogy a gyüjtést megelőző vasárnapon, november 29-én a szószékről hivják fel a hivők figyelmét a gyüjtés nemes céljára.

— Sulyos vasuti szerencsétlenség Törökországban. Istanbulból jelentik: Sulyos vasuti szerencsétlenség történt a Suable és Pendik között vezető vasutvonalon, ahol két vonat összeütközése következtében több vasuti kocsi kisiklott. A szerencsétlenségnek nyolc halott és 13 sebesült az áldozata.

— Halálragázolta a vonat az ujkécskei állomáselőljárót. Ujkécskén halálos szerencsétlenség történt. Vitéz ifj. Zilah Lajos állomáselőljáró észrevette, hogy az egyik tehervonat érkezésekor egy ember áll a sinek között, aki nem látja a vonatot. Odaugrott és elhuzta, de ő maga már nem tudott ellépni és a mozdony elgázolta. A szolnoki kórházba szállitották, ahol meghalt.

— Halálos villamosbaleset. Tanner Ferenc szentendrei lakos, aki csepeli munkahelyére igyekezett, pénteken reggel a Boráros-téren leugrott egy mozgó villamosról. Mire a tüzoltók a kerekek alól kiemelték, *meghalt.*

— Halálozás. Özv. dr. *Szalkay Sándorné* szül. *Dallmann Aranka,* rendőrtanácsos özvegye Budapesten nov. 18-án hosszas szenvedés után meghalt. Temetése 21-én, szombaton d. u. 3-kor lesz a Farkasréti-temetőben. Az engesztelő szentmiseáldozatot 23-án, hétfőn reggel 8 órakor mutatják be a Bazilika kápolnájában.

Izsáki Károly, a lugosi református egyház főgondnoka 73 éves korában Temesváron meghalt.

Néveri dr. *Fóris Józsefné* szül. emőkei *Emich Hedvig* nov. 19-én meghalt. Temetése vasárnap d. u. fél 3-kor lesz a Kerepesi-uti temetőben.

LEGUJABB

Tapogatódzás a keleti arcvonalon

London, nov. 20. (NST) Leningrád és Voronyezs között az egész orosz front mozgásban van — jelentik Moszkvából. — A 100 kilométer hosszu szakaszon mindkét fél tapogatódzik, hogy az ellenség állásait kikémlelje. Egyelőre azonban a nagyarányu esőzés minden hadműveletet megakadályoz. Amint a téli fagyok beállanak, a páncélosokat ismét harcba lehet vetni.

A guadalcanali ütközet

Tokió, nov. 20. A NST jelenti: Hori, a kormány szószólója pénteken foglalkozott a sajtóértekezleten azokkal az amerikai jelentésekkel, amelyek szerint a harmadik tengeri ütközet nagy angolszász győzelemmel fejeződött volna be. Az egész amerikai nép a jelen pillanatban, mondotta Hori, ünnepli a tengeri győzelmet és Roosevelt elnök is kijelentette, hogy igen nagy győzelemről van szó. Ugyanakkor azonban Knox haditengerészeti miniszter óvatosan rámutatott, hogy az amerikai flottának ez alkalommal sem sikerült a csendesóceáni uralmát biztositani. Hivatkozott Hori az United Press egyik jelentésére, amely szerint az amerikaiak 69 hadihajót, ugyanakkor a japánok 500-at vesztettek a harcok során. Ilyen csillagászati számok mellett egész csodálatraméltónak látszik Knox legutóbbi kijelentése, amely szerint a japán flotta ütőerejéből semmit sem veszitett

Összeütközések Marokkóban

Tunisz, nov. 20. (Német TI) Az amerikai megszálló hatóságok több helyen elrekvirálták a lakosság minden élelmiszerét, ennek következtében Algir és Marokkó lakossága rendkivül elkeseredett és több helyen összetüzött a katonasággal. Az összetüzések következtében több mohamedán életét vesztette. Sok üzlet zárva van, mert az üzlettulajdonosok elmenekültek az amerikai csapatok elől. Az amerikai katonák elveszik a polgári lakosság magántulajdonát és kifosztják az üzleteket. Több helységbe Eisenhower tábornok parancsára agyonlőtték azokat a mohamedánokat, akik az élelmiszerek lefoglalása ellen tiltakoztak.

UJ KÖNYVEK

— **Benda Kálmán: Bocskai István.** Bocskai Istvánról, Erdély nagy fejedelméről eddig nem jelent meg összefüggő, rendszeres élet- és jellemrajz. Pedig Bocskai a kor egyik legnagyobb magyarja, akinek fellépésével megkezdődött a magyar szabadságharcok hosszu sora, az ujkori magyar történet egyik legnagyobb egyénisége ő: nagy hadvezér és kiváló államférfi egy személyben. *Benda Kálmánnak* a Szekfü Gyula szerkesztette Magyar Életrajzok sorozatában megjelent könyve ezért hézagpótló mű. Benda nagyszabásu s részletes korrajz keretében mutatja be Bocskait. Magyarország ebben a korban már legyengült, nem Mátyás király hatalmas, erős országa többé. A hóditó ozmán hatalom megszállva tartotta az egész Nagy-Alföldet, a Dunántul jórészét, még a Felvidékből is egy darabot; a Habsburg-házból való királyaink csak egy kekeny sávot birtokoltak. Erdély 1541-től kezdve saját önálló életét élte. De az erejét vesztett Magyarország még mindig nagy érték a Németbirodalomra nézve: felfogta a török támadásokat. Miközben azonban „a maga és mások életéért harcolt a pogány ösellenséggel, azok, akiket védett, kihasználva azt, hogy minden erejét leköti a harc, guzsbakötötték állami és nemzeti szabadságát, függetlenségét. A XVI. század végére a magyar királyság függetlensége nagyrészt már csak papiroson volt meg." Kitünően jellemzi Benda Kálmán Rudolf császárt, a tehetségtelen, gyenge akaratu s vérbajjal terhelt uralkodót, aki alatt az ellenreformáció megkezdődött. De bemutatja az akkori Erdélyt is. Erdélyben egy másik terhelt ember, Báthory Zsigmond uralkodott és a kis ország remnapokat látott. Bocskai felkelése indokolt volt. A magyarság már kezdett aláhanyatlani, kezdte veszniteni kezdemenyező erejét. Bocskai megmozdulása nemzeti és ugyanakkor protestáns megmozdulás az égbekiáltó zsarnokság ellen. Benda Kálmán Bocskait hűen jellemzi A kezdő századnak ő „a legbiztosabb politikai érzékü magyarja". Célját elérte; sikerült biztositania Erdély függetlenségét, a vallás szabad gyakorlatával és politikai szabadsággal együtt. Bocskai hatalmas lelki erőkkel megáldott, lenyügöző egyéniség. Benda Kálmán finoman, biztos vonalakkal rajzolja meg Bocskai alakját s minden tulzó hősimádat nélkül varázsolja elénk a mult ködéből az embert, a politikust és az államférfiut.

B—a—l

— **Ifj. Hegedüs Sándor: Kis Dekameron.** A szerző előszavában elmondja, hogy a Dekameron szót halhatatlan nagybátyjától, Jókai Mórtól hallotta először amikor a legnagyobb magyar mesemondó egy karácsony este saját ilyen c. könyvét adta neki ajándékba. Most, fél évszázad mulva, a maga több mint ezerre rúgó történetéből összeállított egy Dekameronra valót. Ifj. Hegedüs Sándor termékenységre és képzeletének gazdagságára hasonlit Jókaihoz, de hasonlit abban is, hogy művei a világ számtalan nyelvén jelentek meg. Fáradhatatlan, derüs megfigyelője az életnek, történeteit ízes egyszerűséggel mondja el, alakjait a saját nyelvükön beszélteti. Azok közé az irók közé tartozik, akik több méltánylást érdemelnek. Legtöbb műve, igy most megjelent Dekameronja is melegen ajánlható ifjusági olvasmánynak. (*Atheneaum* kiadás.)

— **Az angol nyelv és a magyar.** Ilyen cimmel érdekes tanulmányt és gyakorlati kézikönyvet irt *Kemény Hugó*, a budapesti törvényszék angol tolmácsa. Belevilágit az angol nyelv legjellemzőbb titkaiba; sorra veszi és megmagyarázza mindazt, ami nyelvünktől és sajátságaitól leginkább s legjellegzetesebben elütő; megmutatja az angol nyelv egyszerűségét, férfiasságát, rövidségét, észszerüségét; megmagyarázza az angol hangsúly döntő jelentőségét egész sor példával illusztrálva; végül kitünő példák sokaságán keresztül mutatja be azokat a nyelvtani sajátosságokat, amelyek mások az angolban és mások a magyarban. Teljes nyelvtudás és a nyelv szellemében való elmélyedés eredménye ez a valóban kitünő könyv.

— **Ch. Morgan: A láng.** A cselekmény nem nagy, csak éppen annyi, amennyit a művészi szerkezet szigoruan megkiván. De annál több történik a lélekben, a művész lelkében és a szerelmes asszonyában. S ha a személyek száma nem is haladja meg a tizet, annál többszinüek, annál tökéletesebb a jellemrajzuk. Remekbefaragott mindegyik. Amig lesz igazi művész és lesz fájdalmas és mégis fölemelően szép művészsors, ez a regény lesz annak leghivebb és legragyogóbb képmása. Franklin-Társulat kiadása.

— **Barta János: Madách Imre.** Madách tragikus élete és az a megfoghatatlan jelenség, hogy az ember tragédiájában remekművet alkotott, mig többi munkái meg sem közelitik azt, sok homályos találgatásra adtak alkalmat. Ezt igyekszik eloszlatni pompásan megirt munkájában a Baumgarten-dijas Barta János. Hiánytalan képet ad Madách belső fejlődéséről, élete körülményeiről. A szellemtörténész gondos pontosságával elemzi az ifju Madách életérzését, a tragédia problematikáját taglalja, kapcsolatait a korszakkal. Teljes és minden vonatkozásban tökéletes képet kapunk Madáchról. Franklin-Társulat kiadása.

SZINHÁZ-ZENE

Nők harca
Pesti Szinház

Játék... játék az egész... nem kell tulkomolyan venni...

Ezt mondogattuk magunkban mindjárt az elején, amikor megjelent a szinpad két oldalán két szobalánynak öltöztetett játékbaba, kecsesen széthuzta a függönyt, letakaritotta a port a kis szinpad figuráiról s aztán életre keltette az egész marionett szinházat. Játék az egész... A selyemmel, aranynyal dusan behuzott csöppnyi szinpad, a játékfigurák: a szépséges grófné, unokahuga, a tündéri kis liba, az összeesküvő főur, akit halálra keresnek, a gróf, akinek csak a lelke hős, őmaga nem, a megyefőnök, aki Napoleont játszik és a harsány őrmester, aki valamikor Napoleonnak szolgált. Játék az egész üldözési komédia, amellyel a megyefőnök hajszolja az összeesküvőt, játék a szerelem, legtüzesebb formájában is valami évődés, incselkedés-forma, játék az élet és halál: élet, mig a játék tart, halál, amikor az egész visszakerül a skatulyába, vagy egy porlepett polcra. Játékosan muzsikál a zene, mintha csak egy zenélő óra szólalna meg és játékosak még a szavak is. Azt mondja a gróf, amikor felveszi az inas álruháját: „Megyek libériába...!"

Miért kellett ezt az ásatag, ócska játékot előszedni, ennyi fáradságot, pénzt beleölni? Talán ezt is csak merő játékból. Kicsit hazárdjáték, de hátha beüt... ki tudja...?

Mindenesetre igy ahogy látjuk, csinos és takaros játék. A szinpadi szobalánybabák által megszemélyesitett urak és hölgyek jó munkát végeztek. *Hegedüs Tibor*, az átdolgozó, a legmodernebb benzinállomáson tankolta fel Scribe és Legouvé cselekményének kissé akadozó motorját. A motort ügyesen inditja be és egyre gyorsuló iramban vezeti a rendező, *Horváth Árpád*. *Zágon István* tüzijátékosan sziporkázó, csattanós és rimötletekben gazdag versekkel, *Bolváry Ferenc* finom és leleményes muzsikával tarkitotta a szöveget. *Neogrády Miklós* bűbájos kis szinpadot fabrikált, *Horváth Margit* hajporos tánclépéseket tanitott be.

Csinosak és takarosak a kis szinpad figurái is. *Mezey Mária* finomságában, bájában, csinosságában és kedvességében mintha csak egy Walteau-kép elevenednék meg. *Kelemen Évánál* ügyes mimikri leplezi, hogy a sok porcellánbaba közt ő az egyetlen cukorbaba. Mindenesetre örömmel figyeltük, hogy a lámpalázas első percek után hogy talált magára s hogy vált játéka egyre öntudatosabbá. Vitéz *Benkő Gyula*, félszeg és esetlen fiatalemberek utólérhetetlen alakitója, ebből a jótulajdonságából ezuttal semmit sem éreztetett. Sőt, kellemesen és nagyvonaluan hitette el, hogy az általa megszemélyesitett figura főur és összeesküvő. *Dénes György* gyáva grófja a derüs játék legderüsebb része. *Kömives Sándor* megyefőnöke a legrokonszenvesebb intrikus, *Sárossy Andor*, a tipikus őrmester. Ő különben mindig jó, ha hagyják harsogni és szabadjára engedheti a baritonját...

Molnár Jenő Antal.

*

A Fővárosi Operettszinház a budapesti gyermekek számára november 29-én bemutatja Pintér Zóltán és Dolecskó Béla „Furfangos cukrászinas" cimü vidám, mókás gyermek-operettjét, amelynek cimszerepét Latabár Kálmán, többi szerepét id. Latabár, Harasztthy Mici, Fülöp és Salamon Csöppy játssza. A vasárnap délelőtti premier után egyelőre kilenc estén kerül bemutatásra a „Furfangos cukrászinas".

*

Zilahy Lajos „Süt a nap" cimü szinjátéka 175-ször kerül szinre november 29-én d. u. a Nemzeti Szinházban Jávor Pál főszereplésével.

*

Imre Vince, a Bécsben élő ismert magyar művész csütörtök este magyar áriaés dalestet adott, amelyen előkelő közönség előtt nagy sikerrel magyar áriákat és ismert magyar dalokat énekelt.

Haláltánc
Az Uj Magyar Szinház felujitása

A századforduló embere életformájának zavartalan derüjétől elkényeztetve, ugy sóvárgott a szenvedés után, mint amikor a tulterhelt gyomor a keserüt kivánja. Nem volt más baja, tehát mindenáron „lelki problémákat" keresett magának és szivesen játszadozott azoknak a nagy társadalmi átalakulásoknak gondolatával, amelyek a derüs felszin alatt már fenyegetően erjedtek, forrtak, de kirobbanásig csak a világháboru után jutottak el.

Strindberg ennek a kornak jellegzetes költője. Kétségtelen, hogy mérges keserüsége, amellyel az életet és embereket szemlélte, mélyebb, mint korának lelkisége volt, luciferi tagadása, amellyel a századvég polgári eszményeivel szembehelyezkedett, nem divatos játék csupán, de szertelen embergyülölete épp ugy, mint későbbi pietizmusa mégis a kor jegyét viseli: terméketlenül szubjektiv és kissé kacér mindkettő. Épp a *Haláltánc* cimü darabja az, amely — negyvenegy év multával — legvilágosabban mutatja meg, hogy semmiféle lelki, társadalmi vagy érzelmi probléma nem lehet önmagáért való, a szenvedés, a megigazulás, a fölemelkedés sohasem lehet önmagából fakadó, mindehhez el kell jutni, mint ahogy a mai kor embere eljutott. Ezért őszintébb a mai lélek, mint az a tegnapi volt.

A ködös, rideg északi tengerpart egyik szigetére számüzött katonaházaspár, amely ebben a darabban négy felvonáson át marcangolja, gyötri, gyilkolja egymást, Strindberg és korának felfogása szerint, nyilván a házasságnak, mint emberi kapcsolatnak, legtöményebb keserüségü párlatát személyesithette meg, nekünk azonban már nem jelent egyebet a költő és alakjai magánügyénél, érdekes, erős, izgalmas, bár majdnem elviselhetetlenül nyomasztó szinjátéknál. *Emberi* dráma helyett csak *szinpadi* drámát látunk benne, nem a házasság csődtömegét, mint Strindberg és kora, csak két, szerelemmel és gyülölettel egymáshoz láncolt teremtés saját, külön, egyéni szerencsétlenségét.

Az Uj Magyar Szinháztól bátor vállalkozás volt e darab felujitása. Egyetlen indoka, hogy a főszerep *Somlay Artur* egyik legnagyobb alakitása volt vagy huszonöt éve. Somlayban ma még érettebben él az alak, ösztönösen érzi, hogy a három felvonáson át önző és elbizakodott zsarnokként ágáló férj lelki rajzát sok mély, emberi fájdalommal kell enyhitenie, hogy hirtelen magáraeszmélését végül is valamennyire elfogadhatóvá tegye. És valóban, a művész alakitásának legszebb, legmélyebb alaphangja ez a mondhatatlanul rezignált keserüség, amely még indulatainak vad tombolásában, gyülölködésének hideg izzásában, gunyolódásának maró mérgében is örök emberi tragikumot tud éreztetni. *Peéry Piroska* viszont vad és vérfagyasztó démon az egyik pillanatban, kicsinyes és sziszegő kispolgári bestia a másikban, a kettő között kellett volna megtalálnia a feleség lelki képét. *Pataky Miklós* Kurt alakjában, ugyanezt a kétféleséget élezi ki, ahelyett, hogy egész egyszerüen: embert, tanácstalan, gyönge embert játszott volna, aki nem egészen jó, nem egészen rossz, csak: ember.

A darab — *Bercsényi Tibor* jó és jellegzetes diszletei között — egy nagy színészi alakitás élményét adja.

Fóthy János.

***A Magyar Nemzeti Diákszövetség diszelőadása.** A Magyar Nemzeti Diákszövetség december 6-án a Főméltóságu Kormányzó Ur névnapján diszelőadást rendez az Operaházban. Előadásra kerül Krisztus; részletek Liszt Ferenc oratóriumából. Jegy meghivó ellenében a Magyar Nemzeti Diákszövetség hivatalos helyiségében IV., Semmelweis-utca 2. kapható.

Cecilia-hangverseny
Harmat Artur tiszteletére

Őszentsége XII. Pius, amikor még mint Pacelli biboros részt vett a budapesti eucharisztikus kongresszuson, személyesen tapasztalta, hogy nálunk nemcsak az egyházi müzene van magas fokon, hanem az egyszerü nép ájtatos énekeit is ceciliánus szellem és fegyelem hatja át. Nem kerülte el figyelmét, hogy ennek az örvendetes fejlődésnek előidézésében oroszlánrésze van a magyar Cecilia egyesület akkori elnökének. Ez a férfiu, *Harmat Artur*, egyike Európa legképzettebb egyházi zenészeinek. Kiváló templomi karnagy, az ősi liturgia és a magyar népi megujhodás szellemétől ihletett zeneszerző.

Az egész magyar egyházzenei társadalom nagy örömére Harmat Artur nemrégiben magas pápai kitüntetésben részesült. *Shvoy Kálmán* székesfehérvári püspök, a Cecilia egyesület mostani elnöke, diszközgyülésen nyujtotta át neki az érdemkeresztet, most pedig a Zeneakadémián a budapesti egyházzenei testületek szépen sikerült hangversenyt rendeztek a tiszteletére. Szent buzgalommal, lelkes mügonddal tolmácsolták Harmat Artur vallásos lélekből fakadt, remekül megmunkált vokális alkotásait a *Terézvárosi Templom* énekkara, a *Szent Orsolya rendi Liceum* leánykara, a *Belvárosi Főplébániatemplom* énekkara, a *Szent István Bazilika* énekkara, jeles karnagyaik: *Kemenes Frigyes*, *K. Forrai Irén*, *Hidas Frigyes*, illetőleg *Lisznyai Szabó Gábor* művészi vezénylete alatt.

Végül maga az ünnepelt zeneköltő jelent meg a dobogón s a három budapesti főtemplom egyesitett kórusainak élén elvezényelte magasztos szépségü Te Deumát, amellyel 1912-ben Haynald-pályadijat nyert. A megkapó előadás szólistái mellett dicséret illeti *Udvardy Tibort*, aki néhány ősi népéneket adott elő.

A lélekemelően szép ünnepi est szónoka, dr. *Hamvas Endre* érseki helytartó köszöntőjében érdeme szerint méltatta Harmat Artur művészi és emberi egyéniségét

lv.

*** Telmányi Emil és Faragó György.** Hegedü és zongora társulása a kamarazene területén mintha férfi és nő örök kapcsolatát jelképezné: mindig marad benne valami feloldatlan. Ebben van a varázsa is. Tökéletes, harmónikus kiegyenlitődés két ennyire elütő, ennyire önálló hangszeregyéniség közt majdnem utópia. Ha megvalósulhatna, talán nélkülöznök a duó-szonáta előadások ingerlő feszültségét. Hogy éppen Telmányi és Faragó estjének benyomása alatt vetődik fel ez a gondolat, mutatja, hogy két jelentékeny művész állt össze, akikben a reprodukálás rokon az alkotás lelki folyamatával s akik — mindegyik a maga egyéni módján — keresi az utat az előadott művek lényegéhez. Ez persze náluk nem jelent technikai fegyelmezetlenséget. Csupán azt, hogy a Franck-szonátának, Mozart b-dur művének s különösen Beethoven Kreutzer szonátájának előadása során velük együtt a hallgatóság is átélhette a művészi problémakeresés jóleső izgalmát.

(i.)

*

Nyolc estéből álló irodalmi ciklust rendez Gobbi Hilda a Zeneakadémia nagytermében. A ciklust november 21-én nyitja meg a „Költők és szinészek" estje és érdekes sokszinü müsora az irás és szinművészet legbensőbb kapcsolatait világitja meg. Az est előadóművészei: Makay Margit, Tasnády Ilona, Tőkés Anna, Somogyi Erzsi, Eöry Kató, Uray, Lehotay, Pataky, Makláry, Major, Apáthy, Ujlaky, Szendrő és természetesen maga a rendező: Gobbi Hilda. A művészi élményt igérő eseményt dr. Németh Antal bevezetője nyitja meg.

*

A pécsi Nemzeti Szinház bemutatta Harsányi Zsolt „Bolond Ásvayné" cimü szinmüvét. A bemutatónak nagy sikere volt.

*

A Fráter Lóránd-Társaság a Budai Katolikus Kör disztermében ünnepi előadóest keretében rendezte meg az évadban első müsoros estjét, amelyen Fráter-, Dóczy- és Balázs-nótákat mutattak be.

HARMÓNIA

A jegypénztárak árusitásai:

I. sz. Mária Valéria-u. 12. 10—2-ig, 3—5-ig, vasár- és ünnepnap 11—1-ig. Tel.: 184-501.

II. sz. Rákóczi-ut 36. (Szöv. Bolt) 10—1-ig és 2—5-ig. Tel.: 226-437

Telmányi—Faragó mat. **holnap Z. 11.** (K.)

Böszörményi dec. 1-re halasztva. **(K.)**

Rádió-Harmónia II.:

Martzy Johanna, *Miklóssy* Irén, *Rácz* Vali, *Sennyei* Vera, *Vásárhelyi* Magda, *Forrai* Miklós kamarakórusa, *Koréh* Endre, *Rösler* Endre, *Szegedi* Ernő, kisér: *Földes*. (1, 2, 3 pengős helyárak.) Nov. 25. Z. 6.

TICHARICH a Filharmonikusok

kam. zenekarával nov. 25. V. ½7. Müsoron: *Bach*, *Händel*, *Haydn*. (Mesterbérlőknek szelvénykedv.)

Janigro-Csihy

gordonka-zongora szonátaest nov. 27. Zeneak. ½7. Beethoven-, Debussy-, Brahms-szonáták.

Székesfővárosi Zenekar III. vez.: **Ferencsik.** Müsoron: *Haydn:* D-dur szimf., *Debussy:* Gigues (bem.), *Debussy:* Ibéria, *Bartók:* Két arckép, *Malipiero:* Impressioni dal Vero, *Dukas:* Bűvészinas. Nov. 29. V. 4.

Dohnányi Ernő zongoraestje, müsoron: *Schubert*, *Beethoven*, *Dohnányi*, *Liszt*. Dec. 2. V. ½7. („B" V.)

Költők és Színészek ma Z. ½7

Világirodalmi ciklus I. Jegyek Toborzónál és esti pénztárnál.

*

HOLNAP: FILMPARÁDÉ

délután ½4 Vigadó. Filmsztárok parádés felvonulása szenzációs müsor keretében. **Jegyek 111—111** Berlini-tér 6. **és jegyirodák.**

*

Népdal-est 29-én Z. ¼4

Magyarnóta ciklus I. Közr.: **Nagy Izabella, Baksa** Kató, **Hajdu** Anna, **Fazekas** Mária, **Cselényi** József, **László** Imre, **Rózsahegyi** Kálmán, **Pethes** Ferenc, **Orbán** Sándor, **Varga** Imre, **Szigethy** Sándor, **Horti** Lajos, **Rátonyi** Róbert, **Kádár** Margit stb. Kisér. **Oláh** Kálmán és cigányzenekara. Jegyek 1.50 P-től **Toborzónál,** Kossuth L.-u. 12. Tel. 189—554, **Bárdnál,** Kossuth L.-u. 4., **Szinházi Magazinnál** és a **Zeneműv. Főisk.** portásánál.

*

MARNITZ ZENEI PARÁDÉ

holnap, vas. este 6-kor a **Müvelődés Házában, Muráti** Lili, **Kelly** Anna, **Bilicsi** Tivadar, **Hosszu** Zoltán, **Szabó** Ilonka, **Járay** József, **Kántor** Béla, **Szép** Ilonka, **Mindszenthy** István, Giuseppe **Moretti,** Martin **Djemil,** 5 **zenekar** közreműködésével. Jegyek **Marnitznál,** József-körut 37. Tel. 134—028 és 134—079.

*

KREUTZBERG táncest dec. 5. Müvelődés Háza

Jegyek **Harmóniánál, Koncertnél.**

Sztárok holnapi jazzestje (Vigadó) dec. 26-ra **halasztva.** Jegyek érvényben.

Koncert rendezesei:

TELMÁNYI-FARAGÓ holnap

szonátamatiné 11 **Zeneak.** Müsor: **Tavaszi** szonáta, Bach, Brahms.

„Zenekari versenyek" bérlet

6 est Szőv. Zenekar közr. I. **est** nov. 30. **Telmányi.** Wanda **Luzzato, Magaloff, Böszörményi** Nagy, **Varga** Tibor, **Dániel, Lengyel** Gabriella, **Faragó, Végh** Sándor, **Engel** Iván, **Bisztriczky** közr. Legszebb **zongora-, hegedüversenyek.**

Csajkovszky-est 26-án

Vaszy—Faragó György, **Pathetique** szimf., **zongoraverseny,** Capriccio. BHZ. bérl. (V. ½7.)

Telmányi zenekari est 30.

Bach, Beethoven, Brahms hegedüversenyek, Szőv. Zenekar, **Fricsay.** „Zenekari versenyek" bérl. I.

Böszörményi Nagy Béla dec. 1.

zongoraest zenekarral. **Bach—Beethoven-est.**

Szentgyörgyi hegedüest dec. 7.

Károlyi zongoraest dec. 10.

Failoni-Beethoven-est

dec. 11. (V. ½7.) B. H. Z. **IV. és V.** szimf., **G-dur** verseny **(Engel Iván).**

Szabó Kálmán dec. 13-i

szerzői jazzhangversenyén **Neményi** Lili, **Ania** Sull, **Rácz** Vali, **Major** Ida, **Vörös** Anci, **Szabó** Géza, **Fekete** Pál, **Fekete** Miklós, **Pécsi** Öregdiákok stb. (V. ½7.) Jegyek összes jegyirodákban. **Erna Sack** dec. 8. jegyárusitása **(Harmónia** rend.).

Vasárnapi Szinház-Zene-Mozi utmutatónk egész héten nélkülözhetetlen a darabok kiválasztásánál

SZINHÁZAK

SZOMBATI MÜSORA

Operaház. 6: Prometheus teremtményei, Köpeny, Polovci táncok (D. 5).

Nemzeti. 6: Don Carlos (VII. 4).

Vig. ½7: Esküvő.

Uj Magyar. ½7: Idegen asszony.

Kamara. ½7: A bolond Ásvayné.

Városi. ½7: Csalóka szivárvány (E.).

Pesti. ½7: Nők harca.

Madách. ½7: Tulvilági feleség.

Főv. Operett. 6: Mária főhadnagy.

Andrássy. ½7: Ártatlan vagyok.

Vidám. ½7: Nemes Rózsa.

Kamara Var. ¼4, ½7: Vidám hullámhossz.

Komédia. ¼4, ½7: Váltott lovaggal.

Royal Var. ¼4, ½7: Műrostos operák.

Bábszinjáték. ¼4: gyerm. el. ½7: Az ügyvéd és a férje.

Erzsébetvárosi. ¾5, ¼8: Rozmaring, a betyárgrőf.

Józsefvárosi. ¾5, ¼8: Vén diófa.

Kisfaludy. ¾5, ¼8: Leányvásár.

MOZIK

Elsőhetes mozik

Átrium. 153-034. Négylovas hintó. ¼4, ½6, ½8 (v. ½2).

Belvárosi Híradó. 181-244. Eleven motor. (W. Disney.) A rongy. Az uj európai élettér. Magyar, Ufa és Luce híradók. Folyt. 10—21 óráig.

Corvin. 138-988 Enyém vagy. 2. hétre prol. 3, 5, ¼8 (szo., v. 1).

Deák (Décsi). 125-952. A kútásó lánya. Naponta ½2, ¼4, ½6, ½8.

Forum. 189-543. Férfihűség. 3, 5, ¼8 (v. 11).

Híradó. 222-490. Eleven motor. (W. Disney.) A rongy. Az uj európai élettér. Magyar, Ufa és Luce híradók. Folyt. 9—21 óráig.

Kamara. 423-901. A király bolondja. 4. hétre prol. Nap. 11, ½2, ¼4, ½6, ½8. Első három mérs.

Kaszinó. 383-102. Keresztuton. ¼4, ½6, ¼8 (szo. ½2, v. 11).

Korzó. 162-818. Az utolsó pillanat. ¼4, ½6, ½8 (v. 11).

Nemzeti (Royal) Apolló. 222-002. Négylovas hintó. 3, 5, 7 (szo. 1, v. 11, 1).

Omnia. 130-125. Üzenet a Volga-partról. ¼4, ½6, ½8 (szo. ½2, v. 11, ½2).

Pest (Palace). 221-222. Őrségváltás. Nap 11, ½2, ¼4, ½6, ½8 Első 2 el. olcsó, 3. mérs.

Rádius. 122-096. Szerelem a vérpadig. ¼4, ½6, ¼8 (szo ½2, v. 11).

Scala. 114-411. Keresztuton. ¼4, ½6, ½8 (szo., v. ½2).

Szittya (City). 111-140 Alkalom. ¼4. ½6, ½8 (szo., v. ½2)

Uránia. 146-046. Enyém vagy. 3, 5, ¼8 (szo., v. 1).

MÁSODHETES MOZIK

Adria. Szerelmi vihar (¼4, ½6, ¼8).

BÉRLETI ELŐADÁSAINK

Jegypénztáraink ezen a héten a következő előadásokra árusitanak

kedvezményes jegyeket:

Kamara Variété: összes előadásokra.

Komédia Orfeum: szombat ½4.

JEGYELŐVÉTEL

a Pesti Hirlap jegypénztárainál

a Vigszinház, Fővárosi Operettszinház, Uj Magyar Szinház, Andrássy Szinház, Madách Szinház, Vidám Szinház, Komédia Orfeum

valamennyi előadására.

Jegypénztárak: Vilmos császár-ut 78. (Tel.: 112—295). — Erzsébet-körut 1. (Tel.: 225—688.) — Krisztina-körut 133. (Tel.: 150—924.)

RADIUS játszási ideje:

vasár- és ünnepnap: d. e. 11 órakor, d. u. ¼4, ½6, ¼8; szombaton: ½2, ¼4, ½6, ¼8; hétköznap: ¼4, ½6, ¼8 órakor

RÁDIÓ MÜSORA

Budapest I. szombati müsora. 5.40 Uzen az otthon. 6.40 Torna. 7 Hir. Lemezek. 10 Hir. 10.15 Szalonzene. 11.10 Vizj. 11.15 R. Strauss müvei. 11.40 Felolv. 12 Harangszó. Fohász. Himnusz. 12.10 Rendőrzenekar, közben 12.40 Hir. 1.20 Időj. Vizj. 1.30 Honvédeink üzennek. 2 Tánczene. 2.30 Hir. 2.45 Müsorok. 3 Árak. 3.20 Cigányzene. 3.50 Közv. a Nemzeti Szabadkiképzőből. 4.20 Hir. 4.45 Időj. Hir. 5 Igy közöntí az otthon a frontot! 5.30 Énekkar. 5.50 Katonazene. 6 Hangképek innenonnan. 6.25 Tánczene zongorán. 6.40 Muráti Lili csevegése. 6.50 Hir. 7.05 Tarka lemezek. 8.10 Népi jelenet. 8.40 A rulahi nótaköltő. Balazs Árpád-emlékest. 9.40 Hir. 10.15 Muzsikáló milleneumi album. 11.45 Hir. **Budapest II.** 5 Tánczene. 6 Előad. 6.15 Eyssen Irén énekel. 6.40 Tánczene zongorán. 7.05 Gazdáknak. 7.30 Énekkar. 8 Előadás. 8.30 Brahms-mű.

KÖNYVKIADÓK

Alkotás. Dr. Kovács István (½2, ¼4, ¼6, ½8). — **Anna.** Zárt tárgyalás (½2, ¼4, ½6, ½8). — **Belvárosi.** G. P. U. (½3, ¼4, ½5, ½6, ½7. ½8). **Budai Apolló.** G. P. U. (½4, ½6, ½8). **Capitol.** Romantika (½2, 3, 5, 7). — **Duna.** Elhagyatva (½4, ½6, ½8). **Homeros.** Egy kis tévedés (½4, ½6, ½8). **Józsefvárosi.** G. P. U. (½2, ½4, ½6, ½8). **Mesevár (Elit).** Fráter Lóránd (½4, ½6, ½8). **Nyugat.** Szüts Mara házassága (½2, ¼4, ¼6, ½8). — **Otthon.** Jelmezbál (¼4, ½6, ½8). — **Pátria.** Halálos csók (10—1-ig folyt. mérs., ½2, ¼4, ½6, ½8) **Petőfi.** Jelmezbál (¼4, ½6, ½8). **Tinódi (Tivoli).** Jelmezbál (½2, ¼4, ½6, ½8). **Tiszti Kaszinó.** Nov. 22: Fráter Lóránd; 24: Tisztitőtűz; 26: Éjfélre kiderül; 29: Két lányt szeretek (½5, ¾7). **Toldi (Rialtó).** G. P. U. (10, ¾12, ½2, ¼4, ½6, ½8). **Turán.** G. P. U. (11, ½2, ¼4, ½6, ½8). **Ugocsa (Astra).** 2000 pengős férfi (½2, ¼4, ½6, ½8). **Ujbuda.** Fráter Lóránd (½2, ¼4, ½6, ½8).

— **Legvédettebb helyek bombatámadás alatt.** A honvédelmi minisztérium légoltalmi csoportfőnöksége a rádióban előadást rendezett az óvóhelyekről. Az előadó többek között kifejtette, hogy riadókor azonnal le kell vonulni az óvóhelyre. A bombarobbanások sok példája mutatja, hogy a lakásban tartózkodás mennyi életveszedelemmel jár. Azokban a lakóházakban, ahol sem óvóhely, sem pince nincsen, riadókor a földszinti helyiségek, folyosók, tüzelőszer-helyiségek legvédettebb helyeire kell levonulni. A viszonylag legvédettebb helyek: főfalak mellett a kisebb méretü helyiségekben szabadba nyiló ablakokkal vagy ajtóval nem szemben, minél közelebb a padlóhoz. Tehát le kell ülni vagy sarokba tolt ágyba, heverőre, esetleg a padlóra helyezett matracra le kell feküdni. Ahol mód van rá, az ablak- vagy ajtónyilást szilánkbiztossá kell tenni. Ahol ez nem lehetséges, az ablakokat ki kell nyitni.

A földszintes villák és kertes házak szokásos pincéi majdnem kivétel nélkül alkalmasak szükségóvóhely céljára. A nyilásokat repeszek és szilánkok ellen homokzsákkal, földfeltöltéssel, fagerendákkal kell szilánkbiztossá tenni. Nagy fontossága van a 6—8 telekből képzett háztömb-csoport helyzetismeretének.

Azoknak a lakóknak a magatartására, akiknek házában sem óvóhely, sem pince nincsen és az udvaron sem áll rendelkezésre árokóvóhely, a következők mérvadók: még a földszintes házban is a lakásban kell maradni, a már említett helyeken. A szabadban való tartózkodás életveszélyes a saját tüzérségünk lövedékeinek visszahulló repeszdarabjai miatt is.

— **Orvosi hir.** Dr. *Hárnik Heléna* kozmetikus-orvos szabadságáról hazaérkezett. IV., Petőfi Sándor-u. 16. T.: 188-406.

Törvénykezés

— **Azonnali hatályu felmondási ok-e, ha a tisztviselő másolópapirt visz haza az irodából?** Egy nagy fővárosi gyár tisztviselője, akinek munkájával különben meg voltak elégedve, több iv indigót, másolópapirt haza akart vinni az irodából. A vállalat ezért azonnali hatállyal felmondott a tisztviselőnek és elbocsátotta. A tisztviselő pert inditott felmondási járandóságainak megfizetése iránt. A központi járásbiróság jogosnak találta a felmondást és elutasitotta a tisztviselő keresetét. A törvényszék Hajnik-tanácsa azonban a járásbirósági itéletet megsemmisitve, kötelezte a gyárvállalatot a felmondási illetmények megfizetésére, mert az azonnali hatályu elbocsátást nem találta jogszerünek. Az itélet indokolása szerint a szóbanforgó másolópapir ugyanis az alkalmazottak rendelkezésre bocsátott rendkivül csekély értékü irodai anyag volt és a tisztviselő magatartása nem minősitheto sem kifejezett bünc selekménynek, sem az üzlet érdekét veszélyeztető és a főnök bizalmával való visszaélésnek. A tisztviselő cselekedete — bár kétségtelenül helytelen, de — az azonnali hatályu elbocsátási okok egyikét sem foglalja magában.

— **Márkacikknek áron aluli árusitása — tisztességtelen verseny.** Lefkovics Bernát kereskedő a Lentheric-pudert és ajakruzst, amelyek, mint márkacikkek árvédelem alá esnek, a megszabott árnál olcsóbban árusitotta, ezért Horváth Imre vezérképviselő pert inditott ellene tisztességtelen verseny abbahagyására. A biróság a kereskedő védekezéseit nem fogadta el és Lefkovicsot esetenkint kiszabandó pénzbirság terhével kötelezte annak abbahagyására, hogy a Lentericpudert és ruzst a megszabott áron alul árusitsa. Az itélet elvi jelentőségü indokolása szerint márkacikknek áron alulieladása a biról gyakorlat értelmében a tisztességtelen versenyről szóló törvénybe ütközik. A kereskedő nem hivatkozhatik a szándékosság vagy gondatlanság fenn nem forgására, mert maga az a körülmény, hogy a cselekmény tárgyi szempontból beleütközik a tisztességtelen versenyről szóló törvénybe, gondatlanság nélkül is megállapitja a tisztességtelen verseny-cselekményt. A kereskedőnek tájékozódnia kellett volna a megállapitott árak felől, ennek elmulasztása pedig gondatlanság.

Részvénytársaság keres 2-3 szobából álló irodahelyiségeket a Belvárosban.
Részletes ajánlatokat „Sürgős 7189" jeligére a főkiadóba.

Megvételre keresünk
250 köbméter/óra teljesitményü, elektromos motorral, lehetőleg közvetlenül kapcsolható rotációs- vagy Jäger-tipusu
gázkompresszort,
városi kőszéngáz szállitására, 6 méter (6000 mm v. o.) nyomásra, a gáz fajsulya 0.5 kg/köbméter. Ajánlatokat „Iparvállalat 7172" jeligére a főkiadóba kérünk.

Radnóti Sándor, Budapest, József-körut 48. alatti fodrászüzletét ügyfelem megvásárolta. Felhivom a hitelezőket jogvesztés terhe mellett, hogy 3 nap alatt jelentkezzenek dr. Kádelburg István ügyvéd, Budapest, József-körut 48. 7206

Kijelölt textilnagykereskedővel,
tőkével azonnal társulnék. „Őskeresztény 7200" jel. Erzsébet-köruti főkiadóba

SZINHÁZ-ZENE

Mária főhadnagy
Uj Hus'ka-operett a Fővárosi Operettszinházban

1848-ban magasra lobogott a hazafias felbuzdulás lángja és sok ifju leány és asszony lelkében gyujtotta meg a férfias elszántság és harcvágy tüzét. A szabadságharc vitéz asszonyainak legendás hirét megőrizte az utókor, igy ismerősként áll előttünk Mária főhadnagy alakja, aki a korabeli „delnök" között azzal tüntette ki magát, hogy mint Lebstück Károly végigharcolta az egész szabadságharcot. Az operett a legendás alak multbamosódó konturjait a romantikus szinpad élénk szineivel rajzolta ki. Igy lett a bécsi leánykaként nevelkedett, magyar szabadsághősként hiressé lett, közben árulónak nézett, de végül is fényes elégtétellel kitüntetett Mária, vérbeli operetthősnő abból a fajtából, amely ma már egyedül alkalmas arra, hogy ennek a sokszor elbucsuztatott műfajnak visszaadja régi fényét, hitelét és becsületét.

A játék, a mese, amely Mária főhadnagy alakja körül szövődik, természetesen izig-vérig operett s igy,történelmi hitelességre nem tart igényt. Magára vessen az, aki egy operettszinházban óhajt történelmi tanulmányokat folytatni. Magunk részéről történelmünk nagyjainak a jóizlés határain belül mozgó, bár helyenkint fölöttébb naiv operetti szereplését sem kifogásoljuk, hiszen csak szinesebbé és hatásosabbá teszi a szinpadi játékot. Az operetti hatáskeltésnek megvannak a maga elfogadott, rugalmasabb törvényei és szegény néhai való Szilágyi László ügyes kézzel élt ezekkel a törvényekkel, amikor a magyar nemzetőrök és Kossuth Bécsbe érkezését, a „Talpra magyar" szövegének szétosztását, a bécsi utca forrongását, Budavár ostromát, majd az ostromot követő örömünnepet szinpadi képekbe elevenitette. Mint „nagyoperettnek" általában minden értéke abban rejlik, ami benne „nagy". Nagyszerüek az alakok, nagyvonalu a mese, nagyigényü a beállitás, nagystilü a hang, nagy jelenetekben, nagy tablókban csucsosodik ki minden egyes felvonás. Viszont nem hallgathatjuk el, hogy részletekben, különösen a párbeszédek részleteiben sok a kivánni való. A mondanivaló hiányosságain csak a későbbi előadások jobb, gyorsabb tempója segithet.

Nagyoperetti a muzsika is. *Huszka Jenő* irta s ez a tény magában is elegendő, hogy az uj mü bemutatóját följegyezzük a magyar operett történetében. A Mária főhadnagy zenéje fiatalos alkotóerejének és leleményének teljében mutatja a mestert. Mint sok elődje, ez a muzsika is kettős vonalon, a bécsi operett és a magyar daljáték vonalán halad. A kettő között jóval kevesebb az ellentét, mint amennyi ellentétet Bécs és a magyarok között maga a szöveg hoz. De ez nem is fontos: a magyar muzsika szabadságharcát igazán nem az operettzene terén vivta meg . . . Elég az, hogy ez a zene bécsi keringőiben, édes, simuló és andalitó, magyar indulóiban tüzes, pattogó és vérpezsditő, amellett csupa dallam, amilyennek a vérbeli, sikerre termett operettmuzsikának lennie kell. Külön értéke a második felvonás két igen finom, igényes dala, amely bizonyára még az operettnél is hosszabb életü lesz.

A Fővárosi Operettszinház előadása *Tihanyi Vilmos* szemrevaló rendezésében, mutatós áldozatkészséggel szolgálja a szerzőket és a müvet. *Szeleczky Zita*, a cimszereplő, menyasszonyi és krinolin ruhájában, mint égről leszállt bárányfelhő tölti be a tavasz sugaras fényeivel a szinpadot. Az operettnek az ő egyéniségénél harsányabb szinei és hangjai között az őszinte átélés édes és elragadó félhangjaival fejezi ki az ábrázolt érdekes leányalak érzéseinek áradását. *Sárdy János* az Operaháztól jött át vendégként, tehát nem illő csodálkoznunk, hogy operetthőshöz mérten milyen szépen énekel. Nagyobb meglepetés, hogy milyen jóvágásu legény, milyen kellemes, közvetlen otthonossággal játszik. Jót tett neki néhány filmszereplése. Az ismét együttszereplés friss szenzációjával csetlik-botlik régi sikereik szinhelyére vissza a *Kiss Manyi—Latabár Kálmán-pár*. Harsány derültség kiséri ezt a visszatérést, mindketten elemükben vannak. Az előadás ötödik főszereplője — inkább a zene, mint a szöveg jóvoltából — *Honthy Hanna*. Kicsit különáll az előadástól, mintha kinyilt piros rózsa gyanánt, ugy tüzték volna oda Thália estélyi ruhájának dekoltázsára . . . A számtalan kisebb szereplő közül *Harasztthy Mici—Pártos Gusztáv* brigadéros házaspárja, *Solthy György* elegáns magyar ura és *Földényi* élethü Kossuthja tetszett különösebben.

Bercsényi Tibor szép diszletekkel, *Endre Emil* a zenekar ügyes vezetésével vette ki részét a minden bizonnyal igen nagy és tartós sikerből.

(mja)

A legaktuálisabb szindarab
Eltévedt angyalok
Barabás Pál uj vigjátéka
BULLA ELMA
Csikós Rózsi, Rácz Vali, Somlay Julia, Hajmássy Miklós, Pethes Ferenc, Juhász József, Halassy Mariska, Simon Marcsa, Pálóczy László, Sugár Lajos felléptével:
szeptember 25-től
UJ MAGYAR SZINHÁZ

Óriási siker! 7 hetes premiersiker után folytatja diadalutját
Kadétszerelem
Kizárólag: **KAMARA** Előadások: 11, ½2, ¼4, ½6, ½8.

Budapest szenzációs ujdonsága
RÉGI ORFICSEK
a mult idők vidám nagy revüje.
PREMIER SZOMBATON
TÜRK FELEKY a Komédiában.

Az uj életrend és a szinházi közönség

A szinházi előadások koral kezdete csak nálunk uj dolog, külföldön már évek óta megszokta a közönség, ahogy rövidesen mi is tökéletesen beleilleszkedünk a változott időbeosztásba. Már a szinházak részéről is kezdeményezések történtek, hogy az üzletek záróráját ugy állapitsák meg, hogy a kereskedők és alkalmazottaik ne legyenek kénytelenek lemondani a szinházi szórakozásról és hisszük, hogy rövidesen ezen a téren is érvényesül az uj időbeosztás. Az uj életrend kialakulásához hozzásegit az uj záróra-rendeletnek az az igen okos intézkedése is, hogy a szinházak és mozik kötelesek féltizig befejezni előadásaikat.

Féltiztől tizenegyig, ha nem is tulságosan sok, mégis elegendő ideje van a szinházak közönségének, hogy előadás után megvacsorázzék vagy beüljön zenét hallgatni valamelyik kávéházba.

Mindebből kiderül, hogy eddig tulságosan nagy fontosságot tulajdonitottunk annak, amit életbeosztásnak nevezünk. És kiderül, hogy nem a beosztás a fontos, hanem maga az élet. A keret megváltozhatik, de a lényegnek, ami kitölti, ugyanannak kell maradnia. Megváltozott időbeosztással, de ugyanugy járunk szinházba, moziba, hangversenyre ezután is, mint eddig, ugyanugy szórakozunk, csak legfeljebb kevesebbet, — az életnek csak kerete változott, maga az élet ugyanaz marad, ami volt.

* **A mozihelyárak felemelése.** A magyar mozisok, követve a szinházak példáját, elhatározták a mozihelyárak emelését. A teljes teltházbevétel 20 százaléka lehet az emelés alapja, az egyes helyárkategóriákban azonban ez a 30 százalékot nem haladhatja meg. Az eddigi mérsékelt helyáru előadásokat a nem emelt, vagyis a mai rendes helyárak mellett lehet megrendezni. A határozatot a belügyminiszter jóváhagyta.

* **Kortárs-zeneszerzők ünnepe.** Berlinben gazdag zenei évad van készülőben. Egyedül a filharmónia tiz nagy szimfónikus estét és félszáz kisebb hangversenyt tervez. Ehhez járul a főváros zenekara több mint nyolcvan népszerü koncerttel. Ez a városi programm tiz hangversenysorozatot jelent, melyek közül a müvészvezetőség az egyiket teljes egészében ma élő zeneszerzőknek szán. Elsősorban olyan komponisták müveit adják elő, akik még Berlinben nem jutottak szóhoz. Hat hangversenyt egészen a külföld zenéjének szentelnek, ezekre külföldi karmestereket és szólistákat hivnak meg. Nyolc résztvevő európai nemzet közt természetesen Magyarország is képviseletet kap a kortárszeneszerzők ünnepén, Ázsia népei közül egyedül Japán.

A béke minőségü tangóharmonika árusitása Rákóczi-ut 60. *Sternberg* hangszergyár.

PESTI HIRLAP ELSŐ OPERA BÉRLETI ESTJE
Vasárnap, szept. 27. Kezdete 6, vége 9 órakor
János vitéz
Főszereplők: Hámory Imre, Gere Lola, Szomolányi János
Kedvezményes jegyek pénztárainknál.

SPORT

Bogács és Torma győzött az ökölvivás első napján

A háromnemzet-viadal első napján az első mérkőzést megelőzően Staindl Antal főtitkár mélyen átérzett kegyeletes szavakkal emlékezett meg a hősi halált halt vitéz nagybányai Horthy István Kormányzóhelyettesről, aki közvetlenül halála előtt vállalta el a nagy nemzetközi ökölvivóverseny fővédnökségét. A közönség egyperces néma felállással hódolt a nagy halott emlékének, a diszpáholyban a fővédnök gyászfátyollal borított karosszékén koszoru volt.

Az első nap küzdelmeiben a magyar versenyzők a várakozásnak megfelelően szerepeltek. Bogács legyőzte a német Goetzkét, Torma II. pedig az olasz Battagliát. Bogács az utolsó menetben szerezte meg a többletpontokat a pontozóktól, mig Torma II. mindvégig fölényben volt.

A többi magyar ökölvivó közül Szalai döntetlenül küzdött a német Herschenbach ellen, mig Szepes-Szelezsán az olasz Bonettitől és Jászai a német Rungetól szenvedett vereséget.

A további három sulycsoport mérkőzése során Nürnberg legyőzte Tiberit és Kleinwächter Bertolát, mig Paesani és Obermauer találkozója döntetlenül végződött.

Az első nyolc mérkőzés tizenhat pontjának megosztása: 1. Németország 8 ponttal (Runge, Nürnberg, Kleinwächter 2—2 pont, Hersenbach, Obermauer 1—1 pont), 2. Magyarország 5 ponttal (Bogács, Torma 2—2 pont, Szalai 1 pont), 3. Olaszország 3 ponttal (Bonetti 2 pont, Paesani 1 pont).

A péntek esti ellenfelek: Miriszlai—Obermauer, Bogács—Paoletti, Bonetti—Petri, Vajda—Nürnberg, Szalai—Poli, Pepper—Battaglia, Tamási—Kleinwächter és Jászai—Chiesa.

Milánóba érkeztek a leventék

„Az Európai Ifjuság Sportversenyei"-n résztvevő magyar leventecsapat, 66 fiu és 11 leány, Bakay ezredes vezetésével Milánóba érkezett. A központi pályaudvaron a milánói tartományfőnök, a fasiszta párt képviselői és báró Abele Egon főkonzul fogadták a magyar csapatot. Az olasz határon már előbb tiszti küldöttség fogadta a magyar leventéket. A magyar csapat megkoszoruzta a Hősök Emlékművét és a fasiszta hősök emlékét, majd ünnepélyes keretek között megkezdődtek az európai ifjuság sportversenyei. A leventecsapat atlétikában, uszásban, müugrásban, tenniszben és céllövésben vesz részt. A magyar csapat fegyelmezett magatartásával és katonás föllépésével kitünő benyomást keltett s amerre csak a magyar fiuk és leányok megjelentek, mindenütt melegen ünnepelték őket.

A szombaton és vasárnap a Beszkártpályán d. u. négykor kezdődő magyar-svéd atlétikai válogatott viadalra és a vasárnap az Elektromos-pályán délután négykor kezdődő Vasas—Ferencváros nemzeti bajnoki labdarugómérkőzésre jegyek elővételben kaphatók a Pesti Hirlap Vilmos császár-ut 78 szám alatti főkiadóhivatalában.

A vivók háromnemzet viadalára a vivószövetséghez már beérkezett a német válasz. A németek november 20—22 helyett november végét vagy december elejét ajánlják. A végső időpont kijelölése előtt megvárják az olaszok válaszát.

A népligeti kiskörben vasárnap délelőtt féltizkor kezdődik a száz kilométeres országuti bajnokság döntő futama.

A magyar-svéd atlétikai viadalon Gunder Hägg vasárnap szerepel, mert az 1500 méteres futás, amelyben Hägg résztvesz, erre a napra van kitüzve.

SZINHÁZAK

HETI MÜSORA

Opera. Pént. (C.) ½6: Bánk bán. Erkel F. 3 f. dahn. (Pailló, Gere L., Hámory); szomb. (D.) 6: Farsangi lakodalom; vas. (b. sz.) 6: János vitéz.

Nemzeti. Pént. (N.) ½7: Országépitő. Kós K. korrajza (Apáthy, Nagy, Mátray, E.); szomb. (b. sz.) ½7: Törtetők; vas. (b. sz.) ½7: Süt a nap.

Vig. Pént. (bem.) ½7, szomb. (sz. e. bérl.) ½7, vas. (R.) ½7: Christian. Noé 3 f. vigj. (Somlay, Tolnay K., v. Benkő); szomb. (II.) 3: Négy apának egy leánya.

Kamara. Nap. ½7: Blöff. Coubier 3 f. kom. (Somogyi E., Mészáros Á., Ungvári).

Pesti. Nap. ½7; vas. 3 és ½7: A bolond Ásvayné. Harsányi 4 f. szinm. (Bajor G., Jávor, Bodnár).

Városi. Vas. ½11: A Dárday-ház. (Nemzeti Szinh. vend. ját.)

Uj Magyar. Szomb. ½7, vas. 3 és ½7: Eltévedt angyalok.

Madách. Nap. ½7, vas. 3 és ½7: Szakadék. Darvas J. 3 f. szinm. (Bordy B., Greguss, Várkonyi).

Andrássy. Nap. ½7, vas. 3 és ½7: Artatlan vagyok. Croziére 3 f. vigj. (Muráti L., Vaszary P., Bilicsy).

Vidám. Nap. ½7, vas. 3 és ½7: Nemes Rózsa. Martonffy 3 f. zen. vigj. (Dajka M., Goll B., Latabár).

Fővárosi Operett. Nap. 6, vas. ½3 és 6: Mária főhadnagy. Huszka—Szilágyi operettje 3 f. (Szeleczky Z., Honthy H., Saárdy.)

Kamara Varieté. Pént. ½7, szomb. ¼4 és ½7, vas. 11, ½4 és ¼7: Vándorkomédiások.

Royal. Pént. ½7, szomb., vas. 3 és ½7: Revü a pokolban. Heinemann-revü (Déry S., Bárczy K., Bognár).

Erzsébetvárosi. Nap. ½5 és ½7, vas. ½3, ½5 és ½7: Párisi express.

Nemzeti Bábszinjáték. Nap. ½7: Az ember nincsen fából; szomb., vas. 3: gyermekelőadás is.

Fényes Cirkusz. Nap. ½4 és ½7: Szept. uj müsor.

MOZIK

Elsőhetes mozik

Atrium. (T.: 153-034.) **Sziriusz** (¼4, ½6, ½8; szomb., vas., ünn.: ½2-kor is).

Belvárosi Hiradó. (T.: 181—244.) **Izland. Az erődök. Magyar, Ufa és Luce hiradók.** Folyt. 10-től.

Corvin. (T.: 138-988.) **A sas visszatér.** (Naponta ¾3, 5, ⅛8.)

Deák (Décsi). (T.: 125—952.) **Gentrifészek.** (Naponta ½2, ½4, ½6, ½8.)

Forum. (T.: 189-543.) **Tavaszi szonáta.** (Naponta 3, 5, 7; vas. d. e. 11-kor is.)

Hiradó. (T.: 222-499.) **Kristályok. Az erődök. Magyar, Ufa és Luce hiradók.** Folyt. 9-től.

Kamara. (T.: 423-901.) **Kadetszerelem.** (Naponta: 11, ½2, ¼4, ½6, ½8.) Első három mérs.

Kaszinó. (T.: 185-329.) **Házasság** (¼4, ½6, ⅛8; szomb., vas. ünn. ½2-kor is).

Korzó. (T.: 182-818.) **A király bolondja** (¼4, ½6, ½8; vas., ünn.: 11-kor is).

Nemzeti (Royal) Apolló. (T.: 222-002.) **Isten rabjai.** 2. hétre prol. (Nap. ½4, ½6, ½8; szombat, vas. ½2-kor is.)

Omnia. (T.: 130-125.) **Gentrifészek.** (Naponta ½4, ½6, ½8, vas., ünn. 11, ½2-kor is.)

Pest (Palace). (T.: 221-222.) **Vadmacska.** (Nap. 11, ½2, ¼4, ½6, ½8.) Első 2 el. olcsó, 3. mérs.

Rádius. (Tel.: 122-698.) **Babilon** (¼4, ½6, ⅛8; szomb., vas., ünn. ½2-kor is).

Scala. (T.: 114—411.) **Házasság** (¾4, ¾6, ¾8; szomb., vas. és ünn. ¾2-kor is).

Szittya (City). (T.: (½4, ½6, ½8; szombat, vas., ünn. ½2-kor is).

Uránia. (T.: 146-046.) **G. P. U.** Prolongálva (3, 5, ⅛8; szomb., vas., ünn. 1-kor is).

Másodhetes mozik

Adria. 5. számu őrház (¼4, ½6, ⅛8). **Alkotás.** (¼4, ½6, ⅛8). **Anna.** Egy lány elindul (½4, ½6, ½8). **Belvárosi.** 5. számu őrház (3, 4, 6, 7, 8). **Budai Apollo.** Miért? (½4, ½6, ½8). **Capitol.** Elfélre kiderül. 2. hétre prol. (3, 5, 7). **Duna.** Ninocska. 2. hétre prol. (½4, ½6, ½8). **Homeros.** Örök szerelem (½4, ½6, ½8). **Ipoly.** 5. számu őrház (½4, ½6, ½8). **Józsefvárosi.** 5. számu őrház (½4, ½6, ½8). **Mesevár (Elit).** Az utolsó dal (4, 6, 8). **Nyugat.** Átalakitás miatt zárva. **Otthon.** Dzsungel titkai (¼4, ¼6, ¼8). **Petőfi (Odeon).** 5. számu őrház (½4, ½6, ⅛8). **Tinódi (Tivoli).** 5. számu őrház (¾4, ¾6, ¾8). **Tiszti Kaszinó.** Szept. 27: Szücs Mara házassága; szept. 29: Illuzió (½5, ¾7). **Toldi (Rialtó).** Akit elkap az ár (10, 12, 2, 4, 6, 8). **Turán.** Pillangó kisasszony (11, ½2, ¼4, ½6, ½8). **Ugocsa (Astra).** Akit elkap az ár (¼4, ¼6, ⅛8). **Ujbuda (Simplon).** Ninocska (½4, ½6, ½8).

RÁDIÓ MÜSORA

Budapest I. pénteki müsora. 5.40 Üzen az otthon. 6.40 Torna, Lemezek. 7 Hir. Lemezek. 10 Hir. 10.15 Szalonzene. 11.10 Vizj. 11.20 Lemezek. 11.40 Ruszin müsor. 12 Fohász. Himnusz. 12.10 Postászenekar, közben 12.40 Hir. 1.20 Időj. Vizj. 1.30 Honvédeink üzennek. 2. Szór. zene. 2.30 Hir. 2.45 Müsorok. 3 Árak. 3.20 Cigányzene. 3.50 Előad. 4.20 Hirek német, román, szlovák és ruszin nyelven. 4.45 Időj. Hir. 5 Lemezek. 5.25 Légoltalmi előadás. 5.35 Magyar ének — magyar lélek. 6 Külügyi negyedóra. 6.15 Német hallgatóinknak. 6.35 Tánczene. 6.50 Hir. 7.05 Sport. 7.15 Filmdalok. 7.50 Szarvasbőgés közvetitése. 8.20 Magyar est. 8.40 Hir. 10.10 Rendőrzenekar. 11 Közv. az ökölvivó mérkőzésről. 11.20 Magyar nóták. 12 Hir.

RADIUS játszási ideje: ¼4, ½6, ⅛8; szombat, vasár- és ünnep nap: ½2, ¼4, ½6, ⅛8. **BABYLON**

JÖN WILLY FORST
BÉCSI VÉR

BÉRLETI ELŐADÁSAINK

A János vitéz,
Kacsóh Pongrác remek daljátéka — amely iránt a közönség meleg érdeklődése az idők haladásával egyre fokozódik —, az idén vasárnap este szerepel először az Operaház müsorán. Az olcsó helyárakkal szinre kerülő előadásra a Pesti Hirlap közönsége kedvezményes áron vásárolhat pénztárainknál jegyeket.

A Nemzeti Szinházban
szombaton ismét a rendkivül mulatságos „Törtetők", vasárnap este pedig a bájos „Süt a nap" kerül szinre bérleti előadásaink sorában. Mind a két előadásra még árusitunk kedvezményes árú jegyeket.

A Kamara Variété
uj müsora, a „Vándorkomédiások" minden esti és délutáni előadására árusitunk kedvezményes jegyeket.

*

Jegyárusitás. Vilmos császár-ut 78. (Tel.: 112—395). — Erzsébet-körut 1. (Telefon: 225—686). — Apponyi-tér 5. (Tel.: 183—399). — Krisztina-körut 133. (Tel.: 150—924).

KÖZGAZDASÁG

Borjuhust csak jogositvánnyal ellátott husiparosok árusithatnak

Az élőborju és a borjuhus uj árai

A közellátásügyi miniszter rendeletet adott ki, amely megállapitja, hogy a vágóborju ára élősuly kg-kint I. oszt. borjunál 1.70 P, II. osztályunál 1.60 P. Ez az ár a vágóborju legmagasabb termelési ára s ezt az átadó istállójában vagy az ahhoz legközelebb fekvő vásártéren mért suly alapján kell érteni. A budapesti ferencvárosi közvágóhidon történő átvételnél I. oszt. borju 1.82 P, II. oszt. borju 1.72 P. — Megállapitotta a közellátásügyi miniszter a borjuhusért és a vágott borju melléktermékeiért számitható legmagasabb nagybani és fogyasztói árakat is. Eszerint az I. oszt. vágott lefejtett börü borjuhus 3.20—3.60, II. vágott borju bőrben 3.10—3.50, I. oszt. borju bőrben kg-kint 3.17—3.50, II. oszt. oszt. lefejtett börü borjuhus 3.10—3.60 pengő. Az árak nagyban értendők. Borjuhus, lapocka, karaj, vesés, tarja, nyak, mell, lábszár, pörköltnek való hus: nagyban 3.20—3.80 P, fogyasztói árban 3.80 P. Borjumáj 3.80—4.80 nagyban, fogyasztói ár 4.80 pengő.

A közellátásügyi miniszter szabályozta a vágóborju forgalmát és levágását is. E szerint ezentul csak a MÁSZ, valamint a közellátásügyi miniszter által kijelölt és jogositvánnyal ellátott kereskedők és bizományosok vásárolhatnak vágóborjut. Október 10-től vágóborjut levágni, annak husát közfogyasztás céljára forgalomba hozni, vagy feldolgozni csak a MÁSZ-nak vagy a kijelölt husiparosnak szabad. Kényszervágás esetében a borjut a községi elöljáróságnak közfogyasztás céljára fel kell ajánlani. Ha a községi elöljáróság a borjut nem kivánja átvenni, azzal tulajdonosa szabadon rendelkezhetik. Október 10-től kezdődően borjuhust csak a jogositvánnyal ellátott husiparosok árusithatnak. A főváros területén a vágóborju átvétele minősités utján történik. A közellátásügyi miniszter október 10-től havonkint állapitja meg az egyes községekben a közfogyasztásra levágható borjuk számát

Csütörtökön nyilik meg az Őszi Lakberendezési Vásár

Az október 1-én megnyiló Őszi Lakberendezési Vásár két részből áll. Az egyik a békés polgári munka, a másik a honvédelem szolgálata. A lakberendezés és háztartás negyven iparága közel 500 kiállitóval bizonyitja, hogy a polgári munka a háboru ellenére, teljes erővel folyik.

A városligeti vásárterület két állandó épülete mellett a polgári munkának a kiállitása a Vásár előterében épitett öt nagy pavillon területét is el fogja foglalni az utolsó helyig. Mellettük két különösen nagy épületre lesz figyelmes a Vásárt látogató közönség. Az egyiken az áll, hogy: „Kémelháritás", a másiknak felirata: „A szovjet-frontról". Ez a két hatalmas pavillon foglalja magában a Vásár „háborus" részét. A kémelháritási kiállitás minden részében igalmas látványt nyujtó összefoglalását adja mindannak, amit a polgári lakosságnak is tudnia kell. A kémkedés eszközei és módszerei, a hirtovábbitás technikája mellett a közönség számtalan, a legujabb időkből vett gyakorlati példa nyomán betekintést fog nyerni a kémek és szabotőrök, de éppugy az elháritás nehéz feladatát ellátó hatóságok munkájába és képet fog kapni arról, milyen végzetes következményekkel jár a kémkedés az ország biztonsága, a fronton küzdő hadsereg sikere szempontjából.

A Vásár hadizsákmány kiállitását csak a legutóbbi napokban állitották össze. Békeszigetként hat az Őszi Vásár „A jövő Budapestje" cimü külön-kiállitása. Modellek, tervek, makettek gyüjteménye, amelyből a közönség boldog reménykedéssel láthatja milyen nagy, milyen tökéletes lesz Budapest, mihelyt a béke ezt lehetővé teszi.

*

Az Őszi Lakberendezési és Háztartási Vásár 1 pengő 50 filléres belépőjegyeit a Pesti Hirlap kiadóhivatalai péntektől kezdve 1 pengős kedvezményes áron árusitják.

Juhászversenyt és juhásznapot rendez Kunszentmiklóson vasárnap a Pestmegyei Állattenyésztő Egyesület. A juhásznapon az alföldi juhászatokon kivül számos székelykösség is bejelentette részvételét. A kiállitásra vonatkozó ügyekben felvilágositást Kaposy Ödön gazdasági főfelügyelő ad. (Budapest, Üllői-ut 17 szám.)

„Magyarország az európai piac egyik legérdekesebb ipari szállitója." A „Hamburger Fremdenblatt" Délkelet-Európa gazdasági egyensulyával foglalkozik. A lap rámutat arra, hogy Magyarország már nemcsak mezőgazdasági kiviteli országként jön tekintetbe, hanem a magyar iparcikkek elhelyezésére is alkalma nyilik az európai külkereskedelemben. Magyarország az uj terméselosztás keretében egyike az európai piacon föllépő legérdekesebb ipari szállitóknak.

Értékpiac

A csütörtöki értéktőzsdén a részvénypiac irányzata barátságos volt. A kötvények árfolyamai tartottak.

Hivatalos árfolyamok

	Mai kötések	Mai zárlat	Előző zárlat
Nemz. Bank	325—329	329	319
Hazai Bank	—	52	—
Hitelbank	—	95.5	95.5
Jelzálog Bank	—	14	14
Leszámitoló	64	64	65
Keresk. Bank	149.5	149.5	149
Belv. Tak.	30.5	30.5	31
Moktár	52	52	—
Pesti Hazai	—	119	—
Foncière	—	210	210
Békésesabai	—	39	—
I. Bp. Gőzm.	35	35	—
Királymal.	—	25	25
Bauxit	—	510	510
Beocsini	—	39	38.5
Borsodi Szén	29.5	29.5	28.75
Kohó	39.75	39.5	39
Drasche	—	50	—
Aszfalt	—	12.5	12
Kőszén	943—937	940	931
Salgó	74.5	74.5	72.5
Urikányi	—	47	49.5
Rigler	—	172	170
Fegyver	156	156	156
Fegyver jog	23—22.5	—	—
Ganz	—	59.5	59.75
Acél	—	168	168
Rima	207	207.5	204
Schuller	—	85	85
Nasici	—	85 á	86.5
Levante	—	3	3.10
Nova	—	46	46.5
Trust	—	92	93.5
Ausztria	—	85	—
Délcukor	—	162	—
Magy. Cukor	212.5	212	209
Georgia	—	40.5	40.25
Stummer	—	140	—
Gschwindt	—	2185	2185
Izzó	—	345	340
Magy. Kend.	54.5	54.5	55
Pamutipar	86—85	85.5	86
Danica	—	8.50	8.50
Műtrágya	—	236	235
Gumi	—	88	88
Vasuti Forg.	—	50.5	—
Népsz. magy.	104	103.75	103
Népszöv. font	—	80	—
Népsz. sv. fr.	—	92	—
Kényszerk.	—	80	—
1941. é. ny. k.	—	100	—
1914. é. fv. kt.	—	480	—
1927. é. fv. kt.	—	119	—
Hitelb. 7.5%	—	120	—

Zürichi zárlat. Páris 9.58, London 17.30, New York 431, Brüsszel 69.25, Milánó 22.66¼, Madrid 40, Amszterdam 229.50, Berlin 172.55, Stockholm 102.66¾, Oslo 98.75, Kopenhága 90.25, Szófia 5.40, Prága 17.37½, Zágráb 8.75, Istanbul 3.37½, Bukarest 2.75, Helsinki 8.77½, Lisszabon 17.90, Buenos Aires 101, Jokohama 101¼, Rio de Janeiro 22.50.

Főszerkesztő: Dr. LÉGRÁDY OTTÓ
Felelős szerk.: Dr. BENDA JENŐ

KIS NYILTTER

A kisnyilttéri hirdetés díjszabása lapunk szombati számában

Hirdetőinkhez!

Felkérjük a Pesti Hirlap t. hirdetőit, hogy hirdetéseiket hétköznapi számaink részére legkésőbb d. u. 3 óráig, vasárnapi számaink részére szombat d. u. 2 óráig sziveskedjenek feladni.

MUNKA
Férfi állás

Magántisztviselő, fiatal, ker., este 7-től bármilyen éjjeli elfoglaltságot vállal. „S. T. 1942" jeligére fők.

Felsőipariskolát végzett kezdő, esetleg már gyakorlattal biró erőket felvesz budapesti előkelő gépgyár. Ajánlkozások „Jövő 350—55343" jeligére a főkiadóba küldendők.

Öskeresztény 25 éves fiatalember állást vállalna. — Nagy irodai gyakorlat. Bérelszámolás, OTI, szakmai, családpénztár stb. — „Üzemi 7425" jel. a főkiadóba.

Svéd Import-Exportt-társaság keres azonnalra öskeresztény, magyarul-németül beszélő, technikailag képzett

eladót

Ajánlatok „Elsőrangu munkaerő 16537" jeligére Blocknerhez, Városház-utca 10.

Keresk. vállalatok vezetésében jártas 12 évi ker. gyakorlattal ősk. mérlegképes könyvelő állást változtatna. Megkereséseket „Bpesti 63395" jeligére főkiadóba.

Vidéki vásárokat látogató keresztény eladókat keresek biztositékkal (iparigazolványt adok). Honvédutca 4. Szövetüzlet.

Jó házból való öskeresztény, lehetőleg négy középiskolát végzett

tanulót

fizetéssel

azonnali belépésre

felvesz **Bárczai selyemáruház, IV. Szervita-tér 2.** Jelentkezés reggel 9-10 óra között **összes okmányokkal.**

Elárusitót (nőt), keresztényt, aki csillár és villamossági cikkek eladásában gyakorlott, jó fizetéssel felveszek. Ajánlatokat eddigi működés és fizetési igények megjelölésével „Szakmai gyakorlattal 63408" jel. főkiadóba.

Intelligens, jó házból való keresztény tanuló flut vagy leányt legalább 4 polgári isk. végzettséggel azonnal felveszünk, Könyvkereskedés, Barossutca 21. 55342

Mestervizsgazott ker. vendéglős segéd azonnali belépésre üzletvezetői vagy más bizalmi állást keres. S. J., Róbert Károly-krt 90. fszt 14. *24207

Kisebb ház karbantartásáért szoba, konyhás lakást keres állami altiszt. „Hozzáértő 24204" Erzsébet-körut fők.

Vizsgázott kazánfütő, gyakorlattal, segédházfelügy. vagy házfelügyelőséget keres. Kovács, Kispest, Árpád-utca 12. 24203

Házmesterséget, villa őrzést, vagy talaritásért lakást keres megbizható gyermektelen lakatos „Állami alkalmazott 24189" jel Erzs.-krti fők.

Házfelügyelőséget keres szerceléshez értő vizsgázott fütő kétezerrel. Erzsébet-krt 15. Kálya. 24202

Villanyszerelősegéd, értelmes, gyakorlattal felvételik. Jelentkezés — vasárnap is — 1—3 között. Teréz-körut 26., IV. 17.

Nagyker. cég csomagoláshoz, áruszállításhoz alkalmazottat felvesz. Verpeléti-ut 12.*

Női állás

Dauer 5.— garanciával. IX., Gönczy Pál-u. 6. Kálvin-térnél, Sinay. Telefon. *

Kezdő ügyes gép és gyorsirónő, ki jól számol, azonnalra felvételik. Jelentkezés: Ker. Cipőkeresk. Szövetk., Király-u. 50.

Öskeresztény, flatal gépirónőt keresek. Kézzel irt ajánlatokat „Szerény 55320" jel. főkiadóba.

Ösk. szépirásu jó gépirónő gyorsirás nélkül d. u.-ra állást keres. Jel.: „Komoly 7422" főkiadóba.

Könyvelésben

gyakorlott öskeresztény tisztviselőnő textil nagykereskedésbe felvételik. Részletes ajánlatok „Komoly munkaerő 55324" jeligére a főkiadóba.

Öskeresztény, perfekt magyar-német gyorsgépirónő délutáni állást keres. „Megbizható 47287" jel. fők.

Kezdő gyors- és gépirónő állást keres. — „Megbizható 24206" Erzsébet-krti főkiad.

Fiatalabb keresztény **PERFEKT GYORS- ÉS GÉPIRÓNŐT,** aki könyvelésben és egyéb irodai teendőkben is jártas vagy arra alkalmas, felvesz belvárosi fogorvosi szaküzlet. Munkaidő 9-től 6-ig. Ajánlatok **fizetési igénnyel „Csak perfekt** gép- és gyorsirónő 1430" jel. Blocknerhez, Városház-u. 10

Próbakisasszony

tisztviselőnő, eladónő és tanulóleány keresztény vallásuak, jó fizetéssel felvétetnek.

Fenyves Áruház

Forgalmas trafikba vezetőnőt keresek 3000-rel. T.: 330—964.

Keresztény fiatal lány gyakornok vagy kiszolgáló azonnalra felvételik. Böröndösüzlet, VI., Deák Ferenc-tér 6. Ankerpalota.

Öskeresztény magányoshoz elmennék házvezetőnőnek, iskolás gyermekemmel „Jólelkü 47268" fők.

Intelligens nő, kinek német ingatlana van, házvezetőnőnek ajánlkozik. „Szerényigényü 89341" jel. főkiadóba.

Intelligens gyermeklány jelentkezzék bizonyitványokkal 2—4-ig. Zsigmond-tér 13. II. 1. Zsembery.

Öthónapos gyermekhez gyermeklányt keresek. Jelentkezés d. u. 2—3-ig Weisz Jenő, Tisza Kálmán-tér 14. II lépcső fszt 4.

Mindenes leány éves bizonyitvánnyal felvételik azonnalra. — Ginczler, Hollán-utca 33. V. 4. Jelentkezés 8—10-ig és 1—3-ig.

Mindenes főzőnőt azonnalra 60 P-vel felveszek. 3 sz. Aranykéz-u. 7. II. 1.*

Jobb mindenest keres hosszu bizonyitványnyal. Krisztina-körut 155. III. 1. d. e. 9.

Mindenes szobaleány hosszu és jó bizonyitványokkal azonnalra felvételik. Dénes, Budapest, II., Házmán-utca 2. Tel.: 365—711.

Bejárónő éves bizonyitványnyal ajánlkozik. Dob-u 38., I. 19.

Nagykereskedés keres takaritónőket este 5—½8-ig, reggel 7—8-ig. Irásbeli ajánlkozások „Heti 20" jeligére Rudolf Mosse hirdetőirodába, VII., Erzsébet-körut 23., I. 1.

Rémek faragott uriszoba csak privátnak eladó. Megtek. d. u. 2—3-ig Petőfi Sándor-u. 12. II. 3. T. 188-586.

Egyéb berend.

Veszek perzsaszőnyeget legmagasabb áron. Tel.: 428—091.

Perzsaszőnyeget veszek magas áron: Saglam Ismet Zichy Jenő-utca 10. **114-390.**

Gyári szőnyeget vagy magyarperzsát vennék 6 m2-től. Ajánlatokat „Leányszoba jeligére Tenzerhez, Szervita-tér 8. 55321

Perzsaszőnyegek privátnak eladók. Szinyey-Merse-u. 5. Kávézó. 63398

Eladó cukrászüzem komplett berendezése T.: 425—194. (8—11-ig, d. u. 2—4-ig.) 89335

Hangszer, rádió

Vennék zongorát vagy pianinót. T. 115-934.

Vennék zongorát v. pianinót. T.: 225—662.

Világmárkás gyártmányok

100

zongorás kiállitásában válogathat. Részletre is, garanciával, jókarban **1400** P-től.

Vezető cég:

Rt. Magyarország legnagyobb zongoraterme, Erzsébet-krt **19.** (Barcsay-utcai sarokbejárat). Bérzongorák legolcsóbban. 63032

Lauberger

Stingl Wirth, Andrejs

Koch Korsett, Raehse zongorák, pianinók olcsón. Zongoratorem. Rákóczi-ut **55.**

Scala, Erzsébet-krt 15 Bösendorfer rőv. zongora 1600. Világmárkák legolcsóbban. Kényelmes részlet!

Házakat, villákat keresek gyors vevőimnek. Lengyel ingatlaniroda, Szent István-krt 15. T. 327-829 (10—4-ig). *55323

Bérh. adómentes 240 ezerért, szép, modern komfortos hozam 20.300 P. ir. 421—171.

Jól ép. komf. adóm. bérh. 450.000-ért hozam 36.800. Ir.: 421-171.

67.000-ért eladó Budán I. em. adóm., 4000 jöv. Prohászka, Mária-u. 22. 38897

11.000 adóm. jöv. összkomf. lakások 145.000-ért fiz. feltételek. Prohászka. T. 133-806.

19.000 adóm. jöv. Budán főutv. 320.000-ért. Fele is. Prohászka. T. 133—806. 38899

Félház adóm. II. em. 5000 jöv. 45.000-ért feltételekkel. Prohászka. T. 133—806.

Krisztinában nagyadóm. IV. em. félház 15.000 jöv. 170.000-ért. Prohászka. T. 133-806.

Évtizedes gőzfürdő házzal, panzió 200.000-ért. Prohászka. Tel.: 133—806. 38902

Prima épitk. III. em. uri bérház, garage. 15 évig adóm. 360.000 P. **Szabó,** 227—992.

Üzemház 560 □ telken 25 lakással, nagy üzemmel 120.000 P. **Szabó,** 227—992.

Villa — Palota

VILLÁK

Szt. Imre hg.-utnál em. 4 sz. összkomf. adóm. beköltözhető. 58.000. **Muskotály**-utcánál em. 3x2, 2x1 komf. 76.000. **Sashegy oldalán** em. még 20 évig nagy adóm. 1x3, 1x2 összkomf. beköltözhető. 78.000. **Pasaréten** 5 sz. összkomfortos adóm. 100.000. **Németvölgyi**-utnál adóm. 4 sz. összkomf. azonnal beköltözhető. luxus villa prima kivitelü garage, házmesterlak. 140.000. **Szt. Imre hg.**-utnál 2 em. 13.000 hozamu bérvilla 160.000. **Harrach, Ferenc-krt 24. T. 385—112.** *

Adóm. budai vill. hoz 5000. 65.000-ért. Iroda, Tel.: 421—171. *38909

Bérvillát, telket vennék 50—80.000 P-ért. „Alkalmi 63388" fők.

Rákosszentmihályon 3 szobás összkomf. beköltözhető urivilla 28.000-ért eladó. Nagy Gáborné, Rákosszentmihály, Rákosi-ut 88. Tel. 208-633. 38913

Családi ház

Budapesten

villamos mellett még néhány 2 szobás, összkomfortos

családi ház

29.500-ért, kedvező fizetési feltételek mellett kapható. — Lefizetendő foglalkozás szerint 7 vagy 12.000 P, a többi 20 évos amortizációs lakbértörlesztéssel. **Császár Ferenc,** VII., Károly-körut **15. T. 222-671.**

Kilátással biró budai családi házat v. bérvillát keresek jó közlekedéssel 150.000 P-ig. T. 117-293. 55338

Öröklakás

Keresek öröki. villát, ár mel. Ir. 421—171.

Öröklakás.

Széna-térnél 4 sz. összkomf. azonnal beköltözhető öröklakás 58.000. Ferenc-körut 24. Harrach. Telefon: 385—112.

XI, Bocskay-uti

épités alatt álló társasházunkban

különböző nagyságu

öröklakás

jegyezhető. Terv és felvilágositás épitési irodában,

XI., Lenke-tér nyolc

Jármü

Nash autó, prima gumikkal eladó. Megtekinthető Horthy M.-ut 3. Garage. Telefon: 184—237. 55346

2½—3 t. pr. gumikkal Tel.: 293—512. 47187

Wanderer 100 1200 P. XIV., Fürész-u. 113.

100-as uj Sachs motork. eladó. „Saját 7423" jel. főkiadóba.

Oldalkocsis Ariel jó gumikkal eladó. Gr. Haller-utca 15. Borbélyüzlet. 47285

Zetka 175 olcsón. Erzsébet királyné-ut 58.

Triciklit jó karban. Lujza-u. 2-c. fsz. 6.

RUHÁZAT
Szőrme

Bundák

olcsón eladók **PLETENIK** szücsnél, Erzsébet-körut 29, első emelet. 87952

Perzsabundát

olcsón vehet Szemere szücstől. Erzsébet-körut 26.

második emeleten

Breitschwanz perzsakabát priváttól privátnak eladó. Telefon: 293—515. 55334

Más ruházati cikk

Használt férfiruhákért

egyenruhákért óriás árat fizetek. Spiegel, Teréz-krt 2. T. 224-842

HASZNÁLT férfi- női és **egyenruhákért**

szőnyegért, egész háztartásért **legtöbbet fizetek.**

FREUND Dobozi-utca 27.

T. 349-860

Figyelem! Használt ruhákért, **egyenruhákért** legmagasabb árat fizetem. Győződjön meg, hivjon. **Schulcz,** Népszinház 21 **T.140-667**

Használt férfi-, női és egyenruhákért egész háztartásért **szenzációs** árat fizetek. István-ut 28. Gerstl **T:426-547**

Egyenruha, kifogástalan állapotban eladó Klebelsberg-u. 21. II. 3

Csizma 41-es eladó. Budafok, Endre-u. 2.

Üzlet

Jómenetelü fűszerüzlet sürgösen eladó. Gömbös Gyula-ut 9. Batholdal. 47270

Kelmefestő és vegytisztitó üzemet vennék vagy betársulnék. Jel. „Becsületes 47297" főkiadóba. *

Cukrászda köruton óvadékkal elszámolásra átadó. Klein, Jobbágy-u. 9. 55318

Egyéb adás-vétel

Ma is változatlan minőségü az URANIA Portable irógép. Képviselet: Kele, Podmaniczky-u. 17. Telefon: 117—833. 63400

Singer női varrógép Lujza-u. 2/c f. 6.

Villanyszabász gépet sürgös megvételre keresek. Ajánlatok „Egyenáram 110 volt" jeligére Blocknerhez. Városház-u. 10. *

Kettős müködésü kb. 20 tonnás huzóprést megvételre keresünk. Hirmann fémárugyár, XIII., Váci-ut 119.

Különféle gombipari gépek, szerszámok, transmissziók, Emergé szijak, 1 drb 3½ HP váltóáramu motor eladók. D. e. Lónyay-utca 18/a gombmühely. 55322

Aranyat, brilliánst, ékszert veszek. Taub. Thököly-ut 18. 224-166.

Óvóhelyiségi padok, hordágyak, asztalok legolcsóbban Szeredinél, XIII. Hubau. 5/a. 63327

6—8 hektós boroshordókat kölcsön keresek. Feltételeket „300 hektóig 47299" jelig. főkiadóba. *

Kis kályhát vennék. „Fafütéses 24201" jel. Erzsébet-krti fők. *

Fejős tehenek. Tárnok. Fekete Sas.

Légkiót

„Kovo!"-al

szagtalanitson,

mert jó és olcsó. Ollé, Zsigmond k.-u. 50. T.: 357—833. 63409

BÉRL.-ELLÁT.
Lakás

Olcsóbérü 1—2—3 sz. lakások átadók. Miksa-u. 9. III. 17. Pappné. 55155

Luxus és régibérü

Lakások

gyors és megbizható közvetitője

BAZSO

Rákóczi-ut 86. I. em.

Figyelem!

2—3 szobás

LAKÁSOK

kaphatók nagy választékban

Pénzt térit,

költséget vállal **bútort megvesz**

Lakását, villáját diftalanul kiadja

EXPRESS

Erzsébet-krt 16., fsz. 3. Tel. 422—156. *52730

Háromszobás nagyméretü, déli fekvésü villa lakásomat elcserélném 2 szobás hallos lakással. Bernáth Géza-utcában vagy környéken. T. 151-469.

Lakások

XII., Jagelló-uti 1 sz. hall, ökf. k., mv, lux. lakás költségmentesen azonnalra átadó. 4 sz. ökf. belterületi lakást költségtér. keresek. **Megbizott Dr. Dudásné** iroda, 389—147.

Csere r. b. összk. garszon 3 sz. r. b. összkomfortosra „Előnyös 7417" j. fők.

Kettőszobás elsőemeleti erkélyes lakás kiadó. Balázs-u. 22.

Teréztemplomnál 2 sz. hall, komf. 158 (butor), Calvin-térnél 2 sz. komf. 75 (butor). Nemzetinél 3 sz. komf. 95 (butor).

TURÁN Mester-u. 15. I. em. 3.

2 szobás összkomfortos lakás 135 P bérért azonnalra kiadó. T.: 127—440. 55326

Fő és albéri. olcsón. Iroda, Népszinház 18. I. 15. T.: 130—246.

Régibérü és uj 1—5 szobás komf. lakások Pesten, Budán jobb uri köröknek kiadók. VI., Dévai-u. 8. fsz. 1.

Elcserélném Terézkörüti 1 sz. összkomf. garszon lakásomat konyhás összkomf. Bőv. 493—878 d. e. 8—11-ig. 7434

Azonnal kiadó hálófülkés, **teakonyhás** 1 sz. hallos garszon. Óvóhely! Kponti fütés, mviz. Margitkrttól 2 perc! **Bimbó-u. 11.** Megb. helvsz.

Pest környékén szoba, konyha, veranda butorozva kiadó. „Három hónap biztositék 38905" jeligére a főkiadóba. *

Belv. 2 hall 450.— 4. 560. T.: 349-856 (2-4-ig)

Elcser. 3 szob. régib. összkomf. lakásom 2 szobásra Nemzeti Szinház közelében. Bezerédi-u. 13. II. 14.

Parkban nagy 2 szoba-hallos uj villalakások m. vizzel Ligetnél. (Garázs.) Amerikai-ut 70. *47301

3 szob. komf. lakás butorral vagy anélkül kiadó. Konyha nincs 349—054. *38912

Lakások

Ujlipótvban 1 sz. g. 140. 1 sz. hall 150. **Körtérnél** 1 sz. hall ólof. 140. 1 sz. hall összk. 175. 2 sz. hall 215. **Fogasnál** 3 sz. hall 230. **Rekord.** Csanády-u. 17. 493—889. 7429

Gellérti 6 sz. 3600-1 25 átadó 140, 482. 24212

A Bécsi-utnál 1 sz., konyha 40 b. (kölcsön). Köbányai-u. 2. sz. félkomf. 56 bérü (but.). Kispesten 1 sz. komf. 100 bérü. Pesterzsébet 2 sz. konyh. 60 bérü. Pestszentlőrinc 2 sz. konyh. 35 bérü (butor). Merkur, Erzsébet-krt. 56. II. 7.

Sürgősen keresek

2—3 szobás lakást. Berendezést átveszek. Költséget fizetek.

Tel. 42—00—81.

Kiadó szobát v. üres

lakást keresek

T. 425-675. Bej. dijaz.*

Egy szoba konyhás lakást keresek azonnalra. „Költségmegtérités" jeligére Balogh hird., Szent István-körut 9. 55336

Ker. 1-2 szobás komf. lakást régibérüt. költséget térítek. „Állami 7435" főkiadóba.

Lakást butorral is átveszek. 132—536.

Budán, II. ker.-ben. 1 szoba-konyhás lakást (lehet albérlet is), keresek közvetitő nélkül okt. 1-re. Batthyány-utca 31. I. 1. 55338

Szoba—Ellátás

Butorozott SZOBÁK átutazó szobák

olcsón **napibérért** főlépcsőházi **főbérleti** lakások. Tel. 422-156.

EXPRESS

Erzsébet-krt 16. fsz. 3.

Átutazóknak napibéres szobák uri helyen bárhol, bármikor Mihesnél. Tel. 127—440. Jókai-tér 10. I. 2.

Tágas, üres, hónapos szobát keresek konyha- és fürdőszobahasználattal az V. kerületben, a P. H. környékén. Tsz. 42-41-92.

Nyugatinál, főlépcsőházi eleg. szoba napiv. havibérbe, ellátás nélkül. „Penzió". T.: 128—088. 7280

Butorozott szobáját diftalanul a legjobban kiadja Budapesti Lakásközvetitő. Museum-körut 5. 61925

Üres szobát keres házaspár. T. 42-46-43.

CASINÓ-PENZIÓ

Erzsébet-krt 19. hires konyha, modern komfort, mérsékelt árak, közp. fütés. T.: 222—716.

Butorozott szobák irodahelyiségek. Átutazónak

uri helyen, garszon bérletek, napi fizetésért, bárhol, bármikorra

Moós Kálmán

Erzsébet-krt 28, ½ em.

Tel. 420-081.

Délután ½1—3 között zavartalan pihenésre keres alkalmas helyet orvostanhallgatónő leánya részére Üllői-uti klinikáknál földtikos. Ajánlatokat: **V. G. Bp. XII., Csaba-u. 9. fsz. 4.** 7421

Gül Baba Panzióban szobák állandóra kiadók. 166—436. 47289

Horthy-körtérnél garszonlakásba idősebb urinő lakótársnőt keres. Érd.: Lónyay-u. 26. I. 28. 63405

Utcai szoba kereszttény urnak kiadó. Olaszfasor 1.-II. 4.

Butorozott elegáns garszonszoba összkomfort urnak kiadó. 42—75—40. 55329

Fizetővendéget kitünő ellátással vidéki kuriába télire is fogad. Kaposváriné, Vasad, u. p. Monor. 55327

2 egymásba nyiló üres albérl. szoba telefonhellyel orvosi rendelő v. irodának, esetleg jobb házaspárnak kiadó. Bővebbet: Baross-tér 1. cukrászda. 63289

Urinőnek Rózsadombon és környékén szobát keresek. Telefon: 422—156.

Századosnak körutaknál szobát keresek. Tel.: 422—156.

Belvárosban üres szobát 2 urinőnek keresek. Tel.: 422—156.

Butorozott vagy üres szobát keresek sürgősen. Tel. 224—111.

KÉK DUNA PENSIÓ

Ferenc József-rkpt 15. Kétszemélyes szobák ellátással mérsékelt áron kaphatók. Telefon 180-496. 7427

Egyéb bérlet

Üzletet Engeltől

Teréz-krt 5. T. 422-914

Gyors Megbizható Biztos eredmény.

Alapitva 1925. *37352

Raktárhelyiséget keresek. „Lehet szuterén is 24192" jel. Erzsébet-körut főkiad.

Száraz raktárhelyiséget keresek. lehetőleg IV.—V.—VI. kerületben. Ügynököt dijazok. Jel. „Könyv 47274" főkiadóba.

Keresek

V. ker-ben pince raktárhelyiséget. Tel.: 298—247. 9—3 között.

14x3 helyiség külön kis szoba, Baross-utcai. 80 P bér, berendezéssel eladó. Molnár, Kun-u. 11. Tel.: 133—609. *89372

Száraz raktárhelyiséget

keresünk azonnalra. Ajánlatok „Költséget térítünk 1431" jeligére Blocknerhez, Városház-utca 10. 55341

Kiadom üzletét, pincéjét, műhelyét. **Express, Erzsébet-krt 16. Tel. 422-156.** 55349

Fő- és albérl. üzlethelyiség olcsón kiadó. Tálas, Nagyfuvaros-u. 10. II. 21. 55354

Művész magányos, csöndes uri helyen műtermet v. részt keres. „Szobrász 24195" Erzs.-körüti fők.

KÜLÖNFÉLE
Házasság

Házasságot gazdakörökben diszk. létesit. Kincses gazda, Orosháza. 62592

Főuri diszkr. sok házas. hozott létre „Bárónő" Főpostafiók 304. Válaszbélyeg.

Férjhezm. árva 30.000, fél árva 50.000. özvegy 70.000 P-vel. Fényképek: **Nagy Jenőnél.** Rákóczi-ut 61. 89152

Minden információt kibiró jómódu 30 éves öskeresztény jómegjelenésu tisztességes jómódu, csinos feleséget keres 25-ig. „Gyárat veszek át 24187" jeligére a főkiadóba.

Férjhez mennék 3 szobás berendezett lakással, parezer pengővel 42—52 év körüli jobb urhoz. Jelige: „Ügynök kizárva 38903" Erzsébet-körüti főkiadóba.

Társ

Áruval ellátott tüzelőanyag kereskedéshez pénzes társat keresek, teherautóval rendelkező előnyben. Tel.: 141—000. 24194

Ker. szőrmeszalon keres ker. pénzes társat. Jel. „Nagy haszon 47308" fők.

Nőiruha varroda ker. elárusitó pénzes társat keres „Ker. 63406" jeligére főkiadóba.

Egyéb különleg

Ügyfelem 1942 október 1-ével átveszi Beregi Miklósnétől az abadszalóki gőzmalom bérletét. Felhivom az esetleges hitelezőket, hogy követelésüket 8 napon belül, különbeni mellőzés terhével közöljék. Dr. Gönczi László, Kunhegyes.

Ügyfelem 1942 október 1-ével átveszi a Tignum Gőzfürész és Fakereskedelmi kft. cégtől az Abádszalóki Gőzfürész és Gőzmalom rt. tulajdonát képező fürészgyári üzemre vonatkozó bérletet. Felhivom az esetleges hitelezőket, hogy követelésüket 8 napon belül, különbeni mellőzés terhével közöljék. Dr. Gönczi László, Kunhegyes. 55330

Örökösöm lesz 46585 levele van a fők.

A kiadásért **Seifert Alfréd,** a nyomdáért **Kertész Árpád** felelős.

FŐVÁROSI VIGADÓ
1941 január 5-én, vasárnap este 8 órakor
SZABÓ KÁLMÁN
művészestjója
Pécsi Öregdiákok
vidám együttese.
Közreműködik: **PATAKY JENŐ,**
a Nemzeti Színház tagja.
Konferál: **DR. LEGENYEI JÓZSEF.**
Rendező: **MARNITZ FRIGYES.**
Jegyek 1—6 P-ig kizárólag a „Marnitz Zenei Központ"-ban, Budapest, VIII., József-körut 37—39. Telefon: 134—028.

SZINHÁZ ÉS ZENE

Ilyenek a férfiak

A Fővárosi Operettszinház ujdonsága

Amerikai tánchelyiségben kezdődik az uj operett, mint számos elődje s az elinditó mozzanatok sem ismeretlenek: bárhölgy, aki a tilosban szórakozó flatal férjben diákkori csókos pajtását ismeri fel, a férj ügyefogyott barátja, aki váratlanul nagy vagyont örökölvén, menekül a szerencséje, illetőleg pumpoló rokonai elől, stb. A lármás, szokványos, de rövid első kép után elegáns vigjátéki sinpárra siklik e darab. Valóságos kamaraoperett játszódik le őt szerencsésen kitalált és nagyon jól mozgatott főszerep közt. Az eddigiekhez ugyanis a kikapós férj okos és féltékenyen szerelmes felesége, meg ennek tenyerestalpas vénlány-barátnője csatlakozik. A menyecske válási komédiát és a közéjük csöppent házibaráttal nagy álflörtöt rögtönöz, hogy helyreüsse félrebillent házastársi boldogságukat, ami igazán elmés és mulatságos fordulatok után — talán mondani sem kell — teljes mértékben sikerül. Rengeteget lehet kacagni a történteken, még pedig utólagos restelkedés nélkül. Ez az operettmese az utóbbi évek legsikerültebbjei közé tartozik. A *Hindy Zoltán* nevü uj szövegiró ugy dolgozott, mint mikor valami régi routinier meg akarja mutatni, hogy van benne friss lelemény és lendület: kitünően *Carlo de Fries* zenéje is egyest érdemel. Oly jól tudja a mesterségét, hogy már büntetlenül kifigurázhatja. Pompás parodisztikus ötletek fogják piacra perditeni egyik-másik számát. Az összjátékban megérezni, hogy a rendező, *Sziklai Jenő*, érti és szereti a műfajt. Igaz, hogy könnyü dolga van a főszereplőkkel, akiknek élén *Mezei Mária* ingerlően szines és zamatos szinészegyéniségének teljes, felszabadult varázsával remekel. Mellette három ragyogó komikai tehetség: *Kiss Manyi, Latabár Kálmán* és *Gombaszögi Ella*, mindegyik szinészi rangjához méltó feladatban A bonviván, v. *Hajmássy Lajos*, rokonszenves: *Pártos Gusztáv* öreg inasa finom kabinetalakitás. *Bercsényi Tibor* diszletei szépek. A közönség áttapsolta a felvonásközöket. A bemutató sikert igér.

L. V.

* **Mascagni kitüntetése.** Az idén mult ötven esztendeje, hogy Rómában bemutatták Pietro Mascagni „Parasztbecsület"-ét. A páratlan világsikert aratott opera illusztris szerzőjét ez alkalommal az olasz nemzetnevelésügyi miniszter aranyéremmel tüntette ki. Mascagni tiszteletére vasárnap ünnepséget rendeznek a római Szent Cecilia-konzervatóriumban. Az ünnepségen *Bottai* közoktatásügyi miniszter is részt vesz.

Rövid hirek

Nagy részvét mellett temették el Kolozsvárott *Miklóssy Margitot*, a kolozsvári szintársulat legnépszerübb művésznőjét, aki remek komikus alakitásaival hóditotta meg egész Kolozsvár közönségét. Hosszu betegség után, 62 éves korában hunyt el a kitünő művésznő. Negyven éven át volt ünnepelt kedvence egész Erdély szinházbajáró közönségének.

*

Az Andrássy Szinházban szombaton este tartották meg Török Rezső „Nehéz ma férjhez menni" cimü vigjátéknak hetvenötödik előadását.

*

A Turul-Szövetség által a nyugdijas és szerződésnélküli szinészek javára rendezett diszelőadás keretében adták elő pénteken este Muráti Lili és Szilassy László, Tüskének, az ismert humoristának egyfelvonásos mulatságos bohózatát, a „Rózsaszinü szemüveg"-et.

*

Tamási Áronnak, a kitünő székely irónak uj szinművét, a „Vitéz lélek" cimü „komoly játékot" januárban mutatja be a Nemzeti Szinház. *Apáthy Imre, Lehotay Árpád, Szeleczky Zita, Gózon Gyula, Berky Lili* játsszák a darab főszerepeit

*

A Fészek Művészek Klubja nagyszabásu vidám Szilveszter-estét rendez kiváló művészek közreműködésével és hajnalig tartó tánccal egybekötve. Estélyi ruha kötelező. Jegyeket a Fészek tagjai és vendégei részére a titkárság szolgáltatja ki.

Ötven művész monstre együttese
a Művelődés Háza
Magyar kabaréján

Az ország legmodernebb, legszebb bemutató termei:
HORTHY M-UT 39
Nagykovácsy üzletház
RÁDIÓ OSZTÁLYÁN
a budai fióküzleiben.
Részlet és csere. — Díjtalan bemutatás.
NAGYKOVÁCSY GARANCIA.
Kérjen árjegyzéket!

* **Operaház.** A „Figaro házassága" szombati előadásának szinlapján több uj és ritkábban szereplő nevet olvashattunk. Sajnos, az egész előadásról azt kell mondanunk, éppen csak megütötte azt a mértéket, amely egyetlen dalszinházunk szinpadára kötelező. Igazán jó, mozarti alakitást csak a régibb szereplőknél találtunk. Ilyen volt például *Losonczy* pompás Figarója. Gróf Almaviva alakjának Mozart jelentékenyebb szerepet szánt, mint ahogy azt *Hámory* érvényre juttatta és *Laurisin* Basiliójának is inkább csak játékbeli ötletei voltak. *Nagy Margit* énekelte a grófnőt, helyenkint finoman és harmonikusan, *Raffai Erzsi* pedig mint vendég Cherubint *Berg Ottó* vezényelt. *(mja)*

Rózsavölgyi hangversenyei:
Szilveszter a Vigadóban
kezdete 10 órakor. 3 órás műsor.
Lázár Mária: slágeregyveleg
Muráti Lili: párjelenet
Tolnay Klári: cigánnyal
Bársony Rózsi: kórusgörl
Kiss Manyi: mókás szóló
Gombaszögi—Jeney: tréfás párjelenet
Orosz Julia: Lehár: Paganini-valcer
Fellegi Teri: „Békebeli orfeum"
Türk Berta: pesti, bécsi nóták
Kondor Ibolya, Sándor Mária, Feleky, Greguss, Rátkay Márton, Dani bá, Solthy György, Pécsi Öreg Diákok, Pethes, Tapolczay Gyula.
Ujévi köszöntő, konferanszok: **Hidvéghy Valéria, Mészáros Ági, Náray Teréz, Szombathelyi Blanka.**
Jegyek **Rózsavölgyinél**, jegyirodákban.
Rózsavölgyi Tangóharmonika d. u. 5-én, Z. 5. a legjobb szereplőkkel.
Waldbauerék Fischer Annival 9-én.
Weisz Margit I. bérleti est 11-én.
Legujabb rádiókülönlegességek nagy raktára, **gramofonok, lemezek Rózsavölgyinél.**

ÉJFÉLI PARÁDÉ
a Zeneakadémia Szilvesztere 10-kor.
Honthy Hanna és 20 attrakció.

*

Január 6-ra hirdetett zenekari hangverseny betegség miatt februárra halasztva.

*

A „Koncert" rendezései:
Összes esténket 8 órakor kezdjük!
Mengelberg 5 Beethoven-est kedv. bérletben.
Endrődy Miklós és Endrődyné jubileumi tarka-estje jan. 4. Z. 8.
Basilides Schubert-est 8.
Engel Iván zongoraest 10.
IX. Szimfónia (Beethoven-matiné bérlet) jan. 12. Vigadó 11.
Ujváry szerzői matiné 12.
Károlyi Chopin-est 16-án.
„Mosolygó muzsika". Polgár Tibor tréfás zenekari revüje **jan. 19. Z. 8.**

* **Ebbe Stignani.** Uj név Budapesten, de Olaszországban 7—8 esztendeje első vonalbeli operai hősnő *Ebbe Stignani*. A hangja rendkivüli fényü, hatalmas erejü, tündöklő, diadalmas mezzoszoprán. A milánói Scala és a római Királyi Opera leglátogatottabb estéi közé tartoznak azok, amelyeken Stignani a Verdi-operák nagy mezzo-szerepeit, az Amneriseket, Azucénákat, Ulricákat, Ebolikat énekli. Azonkivül ő kreálta az utolsó tiz évben bemutatott legtöbb uj olasz opera hősnőit. Nálunk jövő vasárnap, január 5-én lép fel először az Aidában, második estje a Trubadurban lesz 8-án. Mindkét alkalommal *Németh Máriával* fog versenyezni a tapsokért.

STEINWAY
KÉPVISELET
EHALL ZONGORATEREM ANDRÁSSY-ÚT 15

GURULNI FOG A NEVETÉSTŐL az ó évből az uj évbe **HA SZILVESZTERÉT A KOMÉDIÁBAN TÖLTI!** I. előadás 8-kor II. előadás ½12-kor

SZINHÁZAK		OPERA (3, ½8)	NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, ½8)	KAMARA (½4, ½8)	MADÁCH (½4, ½8)	VÁROSI (3, ½8)	MAGYAR (½4, ¾8)	FŐVÁROSI (½4, ¾8)	ANDRÁSSY (½4, ¾8)	KAMARA VAR. (½4, ½7, 9)
Vas.	d. u.:	A mosoly országa	Bánk bán	Románc	Kaland	Négy asszonyt	Hangverseny (5)	Az ördög nem	Ilyenek a férfiak	Nehéz ma férjhez	Kacagj Lohengr.
	este:	—	Téli zsoltár I. 9.	Egy fillér R.	Kaland	Négy asszonyt	Tannhäuser N. 3.	Hajnalodik	Ilyenek a férfiak	Nehéz ma férj.	Kacagj Lohengr.
Hétfő		—	Téli zsoltár K. 1.	Egy fillér A.	Kaland	Négy asszonyt	—	Hajnalodik	Ilyenek a férfiak	Nehéz ma férjhez	Kacagj Lohengr.
Kedd		Denevér	A Gyurkovics l. (9)	Egy fillér (½8)	Kaland (9)	Négy asszonyt (9)	Magyar szilveszt	Az ördög nem	Ilyenek a f.(½8)	Nehéz ma férjhez	Kacagj Lo. 8. 11.
Szer.	d. u.:	—	—	Szilveszteri kab.	—	—	—	Hajnalodik	Ilyenek a férfiak	Nehéz ma férjhez	Kacagj Lohengr.
	este:	A cigánybáró E. 11.	Téli zsoltár IV. 9.	Egy fillér S.	Kaland	Négy asszonyt	—	Hajnalodik	Ilyenek a férfiak	Nehéz ma férjhez	Kacagj Lohengr.
Csütörtök		Ivnor hegye B. 11.	Téli zsoltár V. 9.	Szilveszt. kab. M.	Kaland	Négy asszonyt	Filmelőadás 5. 7.	—	Ilyenek a férfiak	—	Kacagj Lohengr.
Péntek		Farsangi lak. C. 10.	Téli zsoltár N. II. 4.	Egy fillér	Kaland	Négy asszonyt	Filmelőadás 5. 7.	Főpróba	Ilyenek a férfiak	Főpróba	Kacagj Lohengr.
Szombat		A sevillai borb. D 12.	Téli zsoltár VII. 9.	Egy fillér	Kaland	Négy asszonyt	Orcskay brigad	Gyergyói bál	Ilyenek a férfiak	Baj van Salomév	Kacagj Lohengr.
Vas.	d. u.:	János vitéz (½3)	A Gyurkovics l.	Egy fillér	Kaland	Négy asszonyt	Hangverseny (5)	Hajnalodik	Ilyenek a férfiak	Nehéz ma férjhe.	Kacagj Lohengr.
	este:	Aida RB. 2. (½7)	Téli zsoltár VIII. 9.	Szilveszt. kab. T.	Kaland	Négy asszonyt	Műsoros est (8)	Gyergyói bál A.	Ilyenek a férfiak	Baj van Salomév	Kacagj Lohengr.
Hétfő	d. u.:	A cigánybáró	Vidám szüret	Szilveszteri kab.	Kaland	Négy asszonyt	—	Az ördög nem	Ilyenek a férfiak	Nehéz ma férjhe.	Kacagj Lohengr.
	este:	Márta	Vihar	Szilveszt. kab. G.	Kaland	Négy asszonyt	—	Gyergyói bál	Ilyenek a férfiak	Baj van Salomév	Kacagj Lohengr.

PESTI (½5, ½9). Naponta: Tekintettel arra . . . — KOMÉDIA (½5, ½9). Naponta: Ne gyerekeskedjünk! Hétfő, csüt.: akcióban. — ROYAL VARIETÉ (3, cs. v. ü. ½5 is). Nap.: Royal ritmus.

SZILVESZTERI ELŐADÁSOK. Opera. Denevér (½8). — NEMZETI. A Gyurkovics-lányok (9). — VIG. Egy fillér. (½8). — Szilveszteri kabaré (11). — KAMARA. Kaland (5, 9). — MADÁCH. Négy asszonyt szeretek (5, 9). — VÁROSI. Magyar Szilveszter (½8, 11). — MAGYAR. Az ördög nem alszik (¾8, 11). — FŐVÁROSI. Ilyenek a férfiak (½8). — Szilveszteri kabaré (11). — ANDRÁSSY. Nehéz ma férjhez menni (¾8, 11). — PESTI. Tekintettel arra . . . (8, 11). — KAMARA VARIETÉ. Kacagj Lohengrin! (8, 11). — KOMÉDIA. Ne gyerekeskedjünk! ¼9, ¼12). — ROYAL VARIETÉ. Royal ritmus. (½8, 11).

SZINHÁZAK MUSORA

Opera. A mosoly országa. Lehár 3 f. operettje (Raffay E., Sárdy, Nagypál) (3). — **Nemzeti.** Bánk bán. Katona J. 5 f. szomoruj. (Lehotay, Könyves T. E., T. Mátray E.) (¼4). — Téli zsoltár. Kovách A. 3 f. drám. (Timár, Somogyi E., Márkus E.) (I. bérl. 9.) (½8). — **Vig.** Románc. Sheldon 3 f. szinj. (Karády K., Perényi, Somlay) (¼4). — Egy fillér. Heltai J. 3 f. álomj. (Muráti L., Somlay, Tolnay K.) (R. bérlet) (¾8). — **Kamara.** Kaland. Márai S. 1 f. szinm. (Rajnai, Tőkés A., Makay, Jávor) (¼4, ¾8). — Madách. Négy asszonyt szeretek. Bókay J. 3 f. kom. (Bajor G., Uray, Csortos) (¼4, ¾8). — **Városi.** Tannhäuser. Wagner 3 f. dalm. (Závodszky, Báthy A., Palló) (N3 V. III. 3. bérl.) (½8). — Magyar. Az ördög nem alszik. Vaszary G., Fényes Sz. 3 f. vigj. (Muráti L., Törzs, Hajmássy) (¼4). — Hajnalodik. Fekete I. 7 k. szinj. (Páger, Szilágyi, Szabó E., Komár J.) (¾8). — **Fővárosi.** Ilyenek a férfiak. Hindy, Carlo de Fries 3 f. operettje (Mezey M., Hajmássy, Latabár) (¼4, ¾8). — **Andrássy.** Nehéz ma férjhez menni. Török R. 3 f. vigj. (Bulla E., Rózsahegyi, Vaszary P.) (¼4, ¾8).

MOZIK MUSORA

ÁTRIUM (T.: 153—031). A szerelem nem szégyen (½6, ½8, ½10; vas. és ü. ¼4-kor is.)

BELVÁROSI HIRADÓ (T. 181—244). Magyar, Ufa, Luce és Fox hiradók. — Rajzos h. a Balkánról. — Egytál étel — Epitő nemzet (kulturfilm. D. e. 10-től éjfélig.

CASINO, Eskü-ut 1. (T. 383—102). A notredame-i toronyőr (¼6, ½8, ¾10; szom., vas. és ü. 3-kor is).

CITY (T. 111-140). Bepülő ördögök (Stan és Pan) (¾6, ¾8, ¾10; szo., v. és ü. ¾4-kor is).

CORSO (Tel. 132—318). 2-ik hétre prol.! Balalajka (½6, ½8, ¾10; szom., v., ü. ½4-kor is).

DÉCSI (Tel.: 125—952). A szerelem nem szégyen (½6, ½8, ½10; szom., v., ü. ½4-kor is).

FORUM (T. 189—707). Kék madár, Maeterlinck mesejátéka (¼6, ½8, ¾10; szom., vas. és ün. ¼4-kor is). Vas. d. e. 11 ó.: Lovasbravurok és akadályversenyek.

HIRADÓ (T. 222—499). Magyar, Ufa, Luce és Fox hiradók. — Rajzos h. a. Balkánról. — Egytál étel, Epitő nemzet. D. e. 9-től éjfélig.

KAMARA (T. 423-901). Rózsafabot (11, 2, 4, 6, 8, 10. Első három mérsékelt). Szilveszter (½11): Hét szilvafa.

PALACE (T. 221—222). 2-ik hétre prol.! Igen, vagy nem. — A kőbevésett mosoly (11, 2, 4, 6, 8, 10). Az első három mérsékelt.

RÁDIUS (T. 122—093). Töparti látomás (½6, ¾8, ¾10; szom., v., ü. ½4-kor is).

OLCSÓ JEGYAKCIÓNK

Jövőbeti műsorunk

középpontjában szilveszteri előadásaink állanak, főleg két-két előadásunk a Fővárosiban, ahol az uj operett kerül szinre „Ilyenek a férfiak" cimmel és a Kamara Variétéban, ahol este a mulatságos „Kacagj Lohengrin"-t, éjjel pedig szilveszteri kabarét adnak.

A Nemzetiből Vizkereszkor a „Vihar"-t adjuk, a legutóbbi felujitás szereposztásában. Az Operaházból a hervadhatatlan „János vitéz"-t iktattuk be vasárnap délutánra. A Magyarban vasárnap és hétfő délutánján is lesz egy-egy előadásunk. A Fővárosi és a Kamara Variété egész hétre küldött jegyeket, mig két előadást iktattunk be a Komédia uj műsorából, melynek cime „Ne gyerekeskedjünk!"

*

Jegyakciós előadásaink rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

Jegyárusitás 9—6-ig: Vilmos császár-ut 78. (Tel. 1—122—65—84—93). — Apponyi-tér 3. (Telefon: 1—833—60).

MASODALIAS MOZIK

Admiral. Bel Ami (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Alkotás.** A postamester (¼2, ¼4, ½6, ½8, ¾10). **Astra.** Floridai kaland (¼2, ¼4, ½6, ½8, ¾10). **Belvárosi.** Bel Ami (jobb t.: 2, 4, 6, 8, 10; bal t.: 3, 5, 7, 9). **Budai Apolló.** Hazafelé (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). Kedd (¼11): Szilveszteri kabaré. **Capitol.** Hazajáró lélek (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). Kedd (10): Kék madár és kabaré. **Elit.** Sok hühő Emmiért (2, 4, 6, 8, 10). **Homeros.** Péntek, 13. (½2-től folyt.) **Ipoly.** Hazafelé (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Józsefvárosi.** Bel Ami (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** Erzsébet királynő (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Odeon.** Egyetlen éjszaka (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Orient.** Broadway szerenád (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Otthon.** Hazafelé (¼2, ¼4, ½6, ½8, ¾10). **Rialtó.** Lángoló határok (10, 12, 2, 4, 6, 8, 10). **Simplon.** Sok hühó Emmiért (½2, ¼4, ½6, ½8, ½10). **Tiszti Kaszinó.** 29-én: Oz. 31-én: Nagy Szilveszter-est (10 ó.). Jan. 1-én: Broadway Melody 1940. 2-án és 5-én: Erzsébet királyné. 6-án: Az ifju Edison (½5, ¾7, 9). — **Tivoli.** Egyetlen éjszaka (¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10). **Turán.** Bel Ami (2, 4, 6, 8, 10).

RADIO MUSORA

Budapest I. vasárnapi műsora. 8 Lemezek. 8.45 Hir. 10 Egyházi ének és szt. beszéd. 11.15 Ev. istentisztelet. 12.20 Idő, vizj. 12.30 Székesfővárosi Zenekar. 1.45 Hir. 2 Lemezek. 3 Gazdáknak. 3.30 Szalonzene. 4 Sport hangképek. 4.30 Előadás. 5 Hir. 5.15 Honvédműsor. 6 Magyar nóták. 7 Hir. 7.20 Sport. 7.30 Magyar paraszt a szinpadon. 8.40 Hir, idő. 9.15 Lemezek. 10 Hir, utána tánczene. 11 Szór. zene. **Budapest II.** 11 Honvédzenekar. 12.05 Leventeóra. 3 Jazz zongorán. 3.30 Előad. 4 Szalonzene. 4.25 Figaro házassága. Opera hangfelvételről. Szünetben kb. 6 Hir. Kb. 7.25 Szór. zene. 8 Hir idegen nyelven. 8.20 Ugető. 8.30 Cigányzene.

Budapest I. hétfői műsora. 6.40 Torna. 7 Hir, Lemezek. 10 Hir. 10.20 és 10.45 Felolv. 11.10 Vizj. 12 Harangszó, idő. 12.10 Dalok. 12.40 Hir. 12.55 Hegedü. 1.20 Idő, vizj. 1.30 Szór. zene. 2.30 Hir. 2.45 Műsorok. 3 Árak. 3.20 Cigányzene. 4.15 Diákfélóra. 4.45 Idő, hir. 5 Hir szlovák és ruszin nyelven. 5.15 Lemezek, közben 5.40 Felolv. 6.10 Előad. 6.40 Cimbalom. 7 Hir. 7.20 A Filharmoniai Társaság rádióhangversenye. 8.40 Hir, idő. 9.15 Cigányzene. 10 Hir, utána Beethoven lemezek. 11 Szór. zene. **Budapest II.** 5.15 Előad. 5.40 Dalok. 6 Hir. 6.10 Gordonka. 6.45 Felolv. 7.15 Lemezek. 8 Hir idegen nyelveken. 8.25 Cigányzene.

Tangóharmonika, gramofon
Sternberg
Rákóczi-ut 60.

MOZI

Walt Disney uj remeke, a „Fantasia" New Yorkban

New York, december. *(A Pesti Hirlap külön tudósitása.)* Budapesten még *Walt Disney* „Pinocchio"-ját sem mutatták be. Idekint, a Manhattan egyik legelőkelőbb mozijában már páratlan sikert aratott a rajzfilm mesterének *harmadik*, egész előadást betöltő, nagyszabásu mesterműve.

Ezen az uj szines és rajzosfilmen, amelyet alkotója „Fantasia"-nak nevez, 1200 festő, mérnök, rajzoló, hangkeverő és muzsikus majdnem egy évig dolgozott Disney uj burbanki (Kalifornia) műtermeiben. A költségek *több mint hárommillió dollárt* emésztettek fel. Csupán a hangfelvételekhez *140 kilométernyi* filmszalag kellett. A vágások után a film hossza még mindig 4000 méter és lepergetése mintegy két és fél óráig tart.

Ennyi a rendkivüli méretekről. Az igazi meglepetés azonban az uj rajzcsoda meséje. *Disney* régi, kedvenc gondolata volt, hogy egyszer, ha elegendő pénze és ideje lesz hozzá, egységes keretbe foglalja azokat a világhirü zenedarabokat, amelyek a legnagyobb hatást tették rá, mégpedig *legendás állatalakjainak szerepeltetésével.* New York zenebirálói szerint ilyen jelentős lépés még sohasem történt a magasabbrendü muzsika sikeres és szórakoztató népszerüsitésére. A „Fantasia" Csajkovszkij remek „suite"-jével, a „Diótörő"-vel kezdődik, amelyet *virágok, tündérek, halak, lehulló falevelek s gombák* járnak. Ezután következik *Paul Dukas* nem kevésbé ismert „Bűvészinasa", itt *Miki egér* alakitja a főszerepet; majd *Ponchielli* csodálatosan szép „Órák tánca" villan és gomolyog a vásznon; a szólót bűbájos *aligátorhölgy*, a hires Quadrille-t *négy struccmadár*, a kettőslépést *kecses viziló* táncolja. *Mussorgsky* remekműve, a „Valpurgis-éj a Kopasz-Hegyen" ragadja el ezután a nézőket, törpékkel, boszorkányokkal és kecskebakokkal, majd Beethoven „Pasztorál-szimfóniáját" lejtik el kentaurok, kentaurhölgyek, egy csecsemő Bacchus, egy Pegazus és egy Pegazushölgy, kis szárnyas Pegazusok társaságában. A befejezés *Stravinsky* „Tavasz ébredése", amely vizözönelőtti tájon, őskori óriás-szörnyek: dinozauruszok, diplodokuszok és iguanodok részvételével játszódik le.

A csodálatos alkotás *egész sor hang- és fényfelvételi ujitásra* adott elkalmat, amelyek a szakértők szerint annyit adnak a film fejlődése szempontjából, mint amennyit annak idején *a hangosfilm bevezetése* jelentett. Következmény: a Walt Disney-remekmű lepergetésére egyelőre csak a négy-öt legnagyobb newyorki mozi vállalkozik, mert csak ezek alakithatják át leadókészülékeiket a megkivánt mértékben. Négy-öt év is beletelhet, amig a kis vidéki mozik is odáig tökéletesedhetnek vetités szempontjából, hogy lepergethetik a „Fantasia"-t. Mikor Walt Disneytől megkérdezték, anyagi szempontból nem tartja-e hátrányosnak ezt a késedelmet, vállátvonva felelte:

— Nincs semmi jelentősége. Meggyőződésem, hogy ezt a művemet, amelyet életem főalkotásának tartok, éveken át játssza majd egy-egy nagyobb mozi, sőt nem évül el halálom után sem.

• **Tiz üveg pezsgő egy jó filmcimért.** Most kezdik forgatni a Szitnyai Zoltán regényéből készülő uj magyar filmet, amelynek ideiglenes cime „Kegyelmes ur rokona". Ez a cim a regény eredeti cime, de a gyártó vállalat nem akarja megtartani. Ezért tiz üveg pezsgő pályadijjal pályázatot hirdet egy jó és találó cimre. (Sláger Filmvállalat, Erzsébet-körut 8.)

• **A Magyar Amatőr Filmszövetség,** az erdélyi bevonulásról készitett szines amatőrfilmet január 6-án este ½8-kor, a nemzetközi verseny dijnyertes filmjeit pedig január 14-én este ½8-kor ujból bemutatja. (Margitrakpart 44.)

LÓVERSENY

A vasárnapi ügetőversenyek

Utolsóelőtti versenynap 1940-ben! A programon tiz futam, az egyes futamokra sok nevezés érkezett. Nem marad-e el egyik vagy másik verseny? Legutóbb egy tizenhárom nevezéssel rendelkező versenyt nem tartottak meg. Vasárnap a *Sellő-dijban Sirocco, Rozmaring* és a régen látott *Uranos* küzdhetnek az elsőségért. A *Nemzetközi hendikepben Bakafántosnak* kellene nyernie, de *Bajnok S., Bob,* sőt *Batu Khan* is jó eséllyel indulnak. Csupa „B" kezdőbetüs ügető! Az *Amatőrversenyben* a *Jónás-lovakat Lébi* és *Zeidl* hajtják. Vasárnapi tipjeink: I. Ciano—Elimár D. II. Jónás-idom.—Fekete Barát. III. Dusán—(Éltes)—Dáma). IV. Sirocco—Rozmaring. V. Bakafántos—Bajnok S. VI. Fekete Barát—Sári biró. VII. Ursus—Bicskás. VIII. Emőd—Dana B. IX. Valódi—Bokréta. X. Pamuki Báróné—Jónás-idom.

SPORT

Az uj magyar labdarugás hajótörése

A Ferencváros bécsi veresége élénken foglalkoztatja a bécsi labdarugó köröket, amelyek állandóan a legszorosabb összeköttetést tartották fenn a magyar labdarugással. A *Völkischer Beobachter* ujra nagy cikkben foglalkozott a Ferencváros—Rapid mérkőzés tanulságaival és igen érdekes megállapitásokat tett. Megjegyzés nélkül közöljük a bécsi kritika néhány megállapitását.

A labdarugás sok bécsi barátja várta nagy érdeklődéssel a Magyarországon egy idő óta bevezetett uj játékrendszer hatását, de sokkal többet várhatott az olyan jól csengő nevü ellenféltől, mint a Ferencváros. Egy fedezetnek a védelembe való visszavonása feltétlenül a csapat támadó erejének a gyengülésével jár, sőt az ésszel játszó ellenfél csatársorának egyenesen kinálkozó alkalmakat nyujt meglepő áttörésekre. Erre iskolapéldákkal szolgált a Rapid—Ferencváros mérkőzés. Jó darab ideig tartott, mig a közönség tisztába jött azzal, kik a Ferencváros hátvédjei és kik a fedezetek. A két hátvéd, Szojka és Tátrai, egészen kihuzódtak a szélre és csak a bécsi belső csatárokra vigyáztak, Polgár, a tulajdonképpeni középfedezet, szintén a védelemben dolgozott, de ő is állandóan balra huzódott. Ennek következtében Sárosi, a tulajdonképpeni jobbfedezet, kénytelen volt a hiányzó középfedezet helyén játszani és igy teljesen védtelenül maradt a Rapid csatársorának balszárnya. Holec balösszekötő ugyszólván teljesen akadálytalanul mozoghatott és ez a helyzet mindenesetre nagyon hozzájárult a Rapid nagyszerü eredményéhez.

Tudomásunk szerint — irja tovább a bécsi kritika — maguk a budapesti játékosok sem értenek egyet a rájuk parancsolt játékmodorral. Amióta a Lajtán tul labdát rugnak, a magyar játékosok mindig lendületesen, nagy harci kedvvel játszottak és igy kifejthették nagyszerü tudásukat. Hogy mennyire befolyásolta az egész magyar csapat munkáját a lendületet megölő uj stilus, azt legjobban az bizonyitja, hogy a valamikor annyira félelmetes áttörő erejü ferencvárosi támadás most kénytelen volt egyetlen tisztelet-gólnak beérni, azt is az egyik fedezet szerezte meg. A bécsi futball sikere, illetőleg az uj magyar stilus kudarca csak azt a tanulságot eredményezheti, hogy szomszédaink, akik mindig a legnagyobb ellenfeleink voltak, visszatérnek ahhoz a játékrendszerhez, amely olyan sok ragyogó sikert jelentett számukra a multban.

A Ferencváros—Rapid revánsmérkőzés vasárnap d. u. ½2-kor lesz az Üllői-uti pályán.

Budapest—Berlin—Bécs műkorcsolyázó és jégkorong mérkőzés

Az ujesztendő első nagy sporteseménye a városligeti jégen folyik le. Budapest, Berlin és Bécs legjobb férfi és hölgy műkorcsolyázói és jégkorongcsapatai mérkőznek a három város hagyományos küzdelmében. A műkorcsolyázó versenyen Berlint Kuhn és Zeller, valamint Ulbrich és Schwabert kisasszonyok képviselik, Bécsből a nálunk is jól ismert Rada és May mellett Nierenberger és Maciek kisasszonyok jönnek, Budapestet pedig Kállay Kristóf és Király, valamint Botond Györgyi és Saáry Éva képviselik. A jégkorong mérkőzésre Berlin a Rot-Weiss csapatot küldi el, Bécsből a Wiener Eislauf Gemeinschaft csapata jön, Budapestet pedig egy válogatott csapat fogja képviselni.

A műkorcsolyázó versenyek január 4 és 5-én, a jégkorong mérkőzések pedig január 3—4—5-én lesznek.

Százkilométeres sebességgel futottak a Fulpmesben megtartott katonai silesiklóverseny résztvevői. A verseny távja négy kilométer volt, 400 méteres magasságkülönbözettel. A győztes Treichel zászlós 2 perc 19 mp alatt tette meg a távot. A győztes az Északi Fok közelében lévő Kirkenes vidékén állomásozik és most csak szabadságra jött haza.

Sí-tura a Mátrába. A Magyarországi Kárpát-Egyesület jan. 5—6-án kétnapos sí-kirándulást rendez Mátraházára és Galyára autobusszal. Indulás 4-én d. u. 5 órakor a Blaha Lujza-térről. Jegyek kaphatók Teréz-körut 4 és Vilmos császár-ut 36. szám alatti sportüzletekben. Vezetők Rubányi Vilmos és Holzmann Gyula.

Az 1941 évi ökölvivó csapatbajnokság küzdelmei január 5-én kezdődnek a Magyar Művelődés Házában (Városi Szinház). Az első alkalommal délelőtt kezdődnek a mérkőzések féltizenegy órakor. A további fordulók mérkőzéseire mindenkor az esti órákban kerül sor. Az első forduló küzdelmeit rendkivüli érdeklődés előzi meg.

Pneumatik helyett ismét tömör autóabroncs. Régi problémája a gépjármű szerkesztőknek a gumiabroncs kérdése. Az autógumi első megoldása a tömör abroncs volt. Ebből fejlődött ki a fuvott gumi, amely azonban a folytonos tökéletesedés ellenére is még mindig hiányokat mutat. Igy például a tömlőszakadás következtében hirtelen elveszti az abroncs a nyomását és ennek folytán a kocsi és utasai gyakran életveszélyes helyzetbe kerülhetnek. A tömör abroncsnál ez a hátrány ugyan nincs meg, azonban nagy sebességeknél nem lehet használni, minthogy a keletkező surlódási meleg hatása alatt rövid idő alatt tönkremegy.

A teherautóknál még egy évtized előtt is a tömörgumit használták. A gyorsjáratu tehergépkocsik elterjedésével azonban áttértek a fuvott pneumatikok használatára. Ez a megoldás azonban költségesnek bizonyult. Legujabban Sprenker Alfréd német mérnök olyan megoldást talált ki, amely a tömörgumit a gyorsjáratu gépkocsik számára is alkalmassá teszi. A feltaláló a tömör abroncsot hűtőcsatornákkal látta el. A csatornák ferdén hatolnak át az abroncson, átszelik a keréktalpat és a küllőkön keresztül a kerékagyba torkolnak. Az itt elhelyezett szivattyu gondoskodik arról, hogy a kereket és az abroncsot olyan állandó, gyors légáramlat öblitse, mely a hűtőcsatornákba került piszkot magával ragadja s igy megakadályozza a csatornák eltömődését.

A kisérletek során, amelyeket egy stuttgarti intézet ezzel az abroncccsal fölszerelt gyorsjáratu teherautóval végzett, megállapitották, hogy 100 kilométeres sebesség mellett az abroncs belsejében 72 fok, az abroncs felületén 63.5 fok a hőmérséklet. 120 kilométeres sebesség mellett az abroncs belsejében a hőmérséklet 70 fokra csökkent.

A lágy gumianyag és a hűtőcsatornák alkalmazása következtében a tömör abroncsok rugalmassága megközeliti a fuvott gumikét. Legnagyobb előnye ennek a tömör abroncsnak az, hogy a pneumatikkal szemben lényeges anyagmegtakaritást lehet igy elérni.

KÖZGAZDASÁG

Kedvezményes lucerna-vetőmag akció. A földmivelésügyi miniszter leiratot intézett a vidéki kamarákhoz, amelyben közli, hogy a mult évben megkezdett kedvezményes áru lucerna-vetőmag kiosztását a jövő évben folytatni kivánja. Ötven katasztrális holdnál (homoki és szikes talaji birtoknál 75 katasztrális holdnál) nem nagyobb szántóföldi területtel rendelkező hivatásos kisgazdák között a minisztérium a lucerna-vetőmag árából 30 százalékos kedvezményt ad, ugyszintén fedezi a vasuti szállitási költségeket és a zsákok kölcsöndiját is.

A biztositó egyesületek által fizetendő felügyeleti dij megállapitásáról a pénzügyminiszter rendeletet adott ki.

A vidéki hatósági munkaközvetitő hivatalok főnökei dr. Gortvay György miniszteri tanácsosnak, az állami munkaközvetitőhivatal igazgatójának elnöklete alatt a Munkaközvetitő Hivatal székházában szombaton országos értekezletet tartottak, amelyen a munkaközvetités ujjászervezésével és más munkaügyi kérdésekkel foglalkoztak.

A szőnyeg- és kárpitoskellékek szakmai munkaadói üzleteiket január 4-től kezdődően egész éven át szombatonkint déli 2 órakor zárják a főváros egész területén.

Értékpiac

A részvénytőzsdén tovább tartott a lanyha irányzat. Nyereségbiztositó eladások után csak átmenetileg volt némi javulás. Az ingadozások közben kivételek is mutatkoztak és kisebb számban voltak olyan részvények, amelyek nyereséget értek el. A bankrészvények is ellanyhultak. A kötvénypiac nem volt egységes. A hadikölcsönöket elhanyagolták. A nem jegyzett értékek közül az olcsóbbakban jelentkezett kinálat.

Részvények (zárjelben zárlat). Nemzeti Bank 203 (203), Első Bp. gőzmalom 15 (15), Bauxit 196—203 (202.50), Beocsini 14.50—15 (14.50), Borsodi szén 12.30—12.50 (12.75), Aszfalt 5.95 (5.95), Kőszén 395.50—402 (400), Nagybátonyi 45—45.25 (45), Salgó 40—41.35 (40.70), Urikányi 32—32.50 (32), Globus 14.50 (14.75), Fegyver 41.50—42.50 (42), Ganz 19.25—20 (19.80), Rima 93—95.25 (94), Nasici 66.50—67.50 (67.50), Levante 0.55 (0.55), Nova 20 (19.75), Tröszt 51—51.75 (51.25), Délcukor 101.50—103 (102), Magyar cukor 103—105.50 (104), Georgia 25.75—26.50 (26), Izzó 130 (130), Dreher-Haggen. 167 (167), Magyar kender 17 (17), Pamutipar 39—39.50 (39.40), Chinoin 20 (19.50), Flóra 22 (22), Szikra 192 (192), Gumi 56—57 (57), Vasuti forg. 21—21.50 (21.50).

Kötvények. I.—V. hadi 0.24 (0.24), VI.—VII. hadi 0.20 (0.20), VIII. hadi 0.16 (0.16), 1914. é. főv. 347 (347), 1927. é. főv. 107.25 (107).

Valuta. Dinár 7.60—7.90, USA dollár 343—349, Kanadai dollár 250—300, Szlovákia 11.55—11.90, Lei 3.20—3.40, Lira 17.40—17.90, Svájci fr. 79.60—80.60, Svéd kor. 81.70—82.70.

Termény- és árupiac

A gabonatőzsdén csak magféleségekben volt némi forgalom. Cirokmagból változatlan árak mellett 750 mázsa, csillagfürtből 2 pengős áremelkedés mellett 800 mázsa kelt el. Igen szilárd a köles irányzata. A kereslet élénk. Szürke kölesért feladóállomáson 51.50, vegyes kölesért budapesti paritásban 52 pengős árakat fizettek. A kinálat igen tartózkodó. Az árakat 1 pengővel fölemelték. Lóheremagból a kinálat kielégitő, német normás minőségü áru szombathelyi paritásban 295 pengős áron cserélt gazdát.

A gabona- és terménypiac áralakulása. Buza 23.70, rozs 19.70, zab 22.05, uj tengeri 17.60. Árpa: sörárpa 24.60—26.60, ipari 23.20, takarmány 21.20, középmin. 20.20. Köles: fehér 50—52, vörös 49—51, egyéb 48—50. Káposztarepce 45, napraforgómag 29, lenmag 50, tökmag 35, szójabab 31.50, mák 254—257. Borsó: Viktória 50.60, zöld 40.60. Bab: fehér gyöngy 43.60, hosszu 46.60, Sopronkörny. 48.60, lapos 46.60—48.60, szokványbab 39.60—41.60, fürjbab 45.50—47.60, vegyes 36.60, barna 38.60, tarka 37.60. Lencse: nagy 62.60, közép 50.60, kis 40.60. Lucernamag 410—470, lóheremag nyers 210—250, fehér bárcás 310—317, biborheremag 150—165, muharmag 70—80, bükköny: tavaszi 56—61, szőszös 90—105, csillagfürt 30—31, cirokmag 35—37. Buzakorpa 16.30—16.75, takarmányliszt 18.45—19.25. **Buzaliszt** (Bpest): dara 44.93—45.73, 0GG, 0G, 0F 43.93—44.73, EB, EB1 31.20—31.80, SB 24.20—24.80, rozsliszt 31.30; (vidéki): dara 44.93—46.43, 0GG, 0G, 0F 44.18—45.69, EB 31.70—33.92, SB 24.70—26.92, rozsliszt 31.79—33.25.

Takarmánypiac. Felhozatal: 24-én 26 szekér szálastakarmány. 27-én 9 szekér szálastakarmány, 4 szekér szalmaféle. Árak: réti széna Ia 10.20, IIa 8.50—8.50, IIIa 7.50—7.70, buza alomszalma 4.20.

Sertésvásár. Felhajtás 38 hussertés, mind elkelt. Árak: öreg sertés IIa 142, tőkesertés 152, sonkasertés 152.

Husvásár. Marhahus tehén IIa egészben 126—166, hátulja 146—180, eleje 120—140, növendékmarha Ia egészben 140—160, borju ölött bőrben IIa 160—164, lebőrözött eleje 160—164, hátulja Ia 230—240, juh ölött nyuzott Ia 140—150, IIa 120—138, csont 40, orr és köröm 70—90, láb 4 drb. 120—180, pacal egészben 130—180, marhabél 400—450, borjufodor egészben 70—120, juhbél 50, marhavér (egy tál) 30 fillér kg-ként. Készlet: nagymarha 18 drb. (eladás 8), növendékmarha 6 (6), borju 21 (11), birka 115 (100) drb. A vásár irányzata lanyha.

Csepeli vásártelep. Élő csirke 220—230, tyuk 200—210, lud 215—230, ruca 210—220, pulyka 180—200. Tisztitott csirke Ia 270—320, IIa 180, szedett 226—260, IIa 160—220, tyuk 180—240, lud 180—235, ruca 180—225, pulyka 140—240, hütőházi csirke Ia 140—240, IIa 145—170. Tejfel 1.30, teavaj 4.20, paszt. 4.60, tehénturó 1.40, sovány 0.60. Száraz borsó sárga 94—96, zöld 84, bab 46—48, tarka 56—58, lencse 64. Burgonya 8.15—11.60, vöröshagyma 20—34, fokhagyma 60—80, fejeskáposzta 10—14, kelkáposzta 20—35, kalarábé 14—20, cékla 14—20, karfiol 100—120, paraj 100—150, sütőtök 16—26. Alma 50—180, körte 60—200, narancs 80—96, vörösbélü 120—140, mandarin 100—140, gesztenye 65—105.

Főszerkesztő: Dr. LÉGRÁDY OTTÓ
Felelős szerkesztő: Dr. BENDA JENŐ

Iparvállalat keres
ügyes, fiatal, őskeresztény
magyar-német
gyors- és gépirónőt
Kizárólag olyanok ajánlkozzanak, akik őskeresztények és a magyar és német nyelvet szóban és irásban tökéletesen birják. Ajánlkozásokat részletes életleirással, a fizetési igény megjelölésével „Nyugdijas állás 2773" jeligére a főkiadóba kérünk. 7243

Dobogókőn Üdülő Társasház
ÖRÖKLAKÁSOK. Subalpin klima. 1—2 szobás appartementek I/a kivitelben. Kedvező fizetéssel, legjobb bérbeadási jövedelmezőséggel. Leköthetők: Glock, Bp., Molnár-u. 8. Telefon: 383-119.

Bérházat vennék
belterületen kettőszáz—négyszázezerért. Ügynökök kizárva. Ajánlatokat „Adómentes 7263" jeligére a főkiadóhivatalba.

Bütyke nem látszik, nem fáj a lába,
Csak Saller cipőt huzzon fel rája.
Szabadalom. Petőfi Sándor-u. 14. Telefon.

VILLÁT
budai hegyvidéken. Sas-, Nap-, Gellérthegy környékén, 5—6 szobával, gőzfütéssel, melegviz szolgáltatással, garázzsal, circa 300 négyszögöles kerttel. Készpénzzel fizetek, ügynök kizárva. Ajánlatok „Adómentes" jeligére Blockner J. hirdetőirodába, Városház-u. 10.

Borkereskedelmi R. T. keretet
megvételre keresünk
esetleg abba bekapcsolódnánk. Nagymennyiségü elsőrendü borral, hordó- és pincefelszereléssel rendelkezünk. Csak tiszta multu vállalatok irjanak teljes cimmel „Bor rt." jeligére Blockner hirdetőirodába, VI., Vilmos császár-ut 33. 7275

GYÁRSZERVEZÉST
Kojnok Szervező és Berendező Vállalatnál, Budapest, V., Akadémia-u. 1. Telefon 124—405.

Papiráru-osztályunk részére
osztályvezető-helyettest
keresünk. Csakis hosszabb gyakorlattal biró keresztény urak irásbeli ajánlatát kérjük, személyi adatok, eddigi működés, fizetési igény megjelölésével.
CORVIN ÁRUHÁZ
Személyzeti osztálya.

TRICIKLIT KÖLCSÖNÖZ,
elad, karbantart
eszterga és furógép bérmunkát vállal
Kiss Károly műszerész, VI., Ó-utca 34.

Németül is tudó, könyvelésben jártas őskeresztény MAGYAR GYORS- ÉS GÉPIRÓNŐ azonnal felvételik. Ajánlatokat „Teka 941 — 7239" jeligére a főkiadóba.

Német gyógyszervegyészeti gyár (világcég) keres ORVOST
mint tudományos munkatársat és orvoslátogatót. Őskeresztény urak részletes ajánlatát lehetőleg német nyelven, kézirással, fizetési igény megjelöléssel „Propaganda 7272" jeligére e lap főkiadóhivatalába kérjük.

Irodahelyiségnek
alkalmas, 10—15 szobából álló helyiséget
keresünk József Nádor-tér
közvetlen közelében azonnalra.
Ajánlatokat „Vállalat" jeligére Blockner J. hirdetőirodájába, IV., Városház-utca 10. kérünk. 7277

Heti 4-6 órai munkával
járó, havi fix 163.— P-t biztositó, különösebb szakismeretet nem igénylő külföldi gazdasági hetilap tudósitói szerződése P 1600.— kp. ellenében Budapestről külországba való áthelyezés miatt sürgősen átadó. Előfeltétel: német nyelvismeret. Ajánlatokat: „Kiépithető" jeligére a Központi Hirdető Irodába, Bpest, IV., Váci-u. 1—3. (bejárat Türr István-u. 8.) kérünk. 7278

Őskeresztény, 34 éves műszaki tiszviselő,
elektrotechnikai, faipari és kereskedelmi képesitéssel, német és szerb nyelvtudással, hosszabb külföldi gyakorlattal állást változtatna. Szives megkeresést „Katonaviselt 7251" jel. főkiadóba.

SZINHÁZ-ZENE

Tahiti gyöngye

Bemutatta a Fővárosi Operettszínház

A cím, mely olyanformán hangzik, mint „New York szépe", vagy „Sevilla rózsája", talán a régiveretü nagyoperettek virágkorára akar emlékeztetni. Van is ilyenféle törekvés *Segesdy László* és *Bubik Árpád* szövegkönyvében. A szerzők az operettszínpadra dukáló „minden, ami jó és drága" kelléktárából nem felejtették ki a „szeriőz" elemet. A bohózati fordulatok és revüképrázatok közt is végigvonul a szerelmi fonál, mely egy gyermekded lelkü bennszülött leányzó, meg egy európai primadonna közt ide-oda ráncigálja a daliás filmrendező lobbanékony bonviván-szivét. Szerepel még a deresedő haju *producer*, aki számolatlan kosarak után végül mégis csak elnyeri a primadonna kezét, mig az ifju rendező lelki problémái Tahiti gyöngyének tüzes sugárzásában oldódnak fel. Természetesen a mókás táncospár sem hiányzik és vannak a leginkább sikerült első felvonásban exotikus hangulatu tömegjelenetek, melyeket *Dolecskó Béla*, a zeneszerző, néhány kórusos fölépitésü együttesben, eléggé leleményesen aknázott ki A hangszerelés azonban itt is, a táncos számokban is annyira vaskos, hogy az előadás legvonzóbb értéke, a cimszerepet édes odaadással játszó *Barabás Sári* kellemes éneke csak a legmagasabb hangfekvésben tud keresztültörni. A szubrettszerepben *Ania Suli* főként bevált dizőz-hatásait csillogtatja *Hamvay Lucy* rutinos operettszínésznő, dr. *Sikolya István* és *Madarász László* jóhangu énekesek. A kacagtatás minden rendelkezésre álló eszközét latbaveti ifj. *Latabár Árpád* a siker érdekében, *Solthy György* pedig a szokott érzékenyitő hatással adja elő az idős gavallér ugylátszik elmaradhatatlan giccsdalát. *Simon Marcsa*, *Pártos Gusztáv*, *Fülöp Sándor*, *Ihász Aladár* tünik fel még az együttesből. A revürészt disze az érdekes tehetségü *Diana Clayton*. *Bercsényi Tibor* diszletei látványosak. (—r.)

*A pécsi székesegyházi kórus budapesti bemutatkozása fehér karinges énekescsapatot vonultatott fel a Zeneakadémia dobogóján. Az énekkar vezetője, *Mayer Ferenc* tisztelendő ur is a hagyományos karinget viseli, jeléül annak, hogy szoprán-alt hangu fiucskákból, felnőtt tenoristákból és baritonistákból álló testülete az egyház szolgálatában gyakorolja a karéneklés művészetét Mintaszerü volt Palestrinától Cottiig, Liszttől Kodályig a spirituális énekzene gyöngyeit tartalmazó műsor összeállitása, szivetlelketgyönyörködtető az előadás, mely pontosság, hangtisztaság, a polifon szólamok szin és erőbeli kiegyenlitettsége, a szövegmondás beszédessége dolgában igazán alig hagyott kivánnivalót. Megérződik, hogy a fiatal papkarmester maga is a kórus kebelében nőtt fel: a betanitás és a vezénylőmozdulatok fegyelmező ereje nem nyomta el a kifejezés belülről áradó őszinte áhitatát. Különösen jól sikerültek *Palestrina* és *Lassus* egy-egy fenkölt szépségü motettája, *Cotti* 6 szólamu Crucifixusa, az ujkori részből *Bruckner*, *Harmat* és *Bárdos* kórusai. *Halász Béla*, aki bevezetésül jól átgondolt felfogásban, helyes regisztrálással játszotta *Bach* „Passacaglia"-ját, figyelemreméltó művésze az orgonának. *lv.*

*A bolond Ásvayné keddi előadása a Városi Szinházban Bajor Gizi betegsége miatt elmaradt.

*Zongoraest. *S. Lászlóffy Margit* hétfői zongoraestjén Chopin h-moll szonátáját állitotta műsorának középpontjába és ez a szép szám arról tanuskodott, hogy a fiatal zongoraművésznő már eddig is jelentős technikája egyre ujabb területeket hódit meg. A muzsika birodalmának nincs olyan területe, amelyet művésznőnk a magáénak ne mondhatna. Őt méltatva, arra a hóditóra kell gondolnunk, aki a meghóditott területeket kiépiti, megszervezi, céljainak szolgálatába állitja. Ilyesformában képzelhetjük el játékában a hatáselemek belterjesebb kihasználását, a tónus szinváltozatainak kiépitését és általában a technikai elemeknek a magasabb eszme szolgálatába állitását. Gazdagon, sokrétüen, szinesen szólt ez a h-moll szonáta és amellett — bár némileg tartózkodó formában — az a jólértelmezett nőiesség sem hiányzott belőle, amely Chopin lirájának is jellemző sajátja. A szép produkciót méltán jutalmazta lelkes tapssal a Vigadó nagytermének közönsége *(mja)*

LISZT-EST ápr. 7-re halasztva

Közr. **Hir Sári, Szakolczay—Riegler E., Csongor I.** Jegyek: Stádium, Akadémia.

Táncosok és Artisták ma Vigadó 8.

A Székesfővárosi Zenekart vezényli *Borchard*, közr.: *Sala Trautoniummal*, pénték, 27-én, Müv Háza ½8. Mesterbérl. IX. „A" VI. Műsoron: *Weber: Oberon nyit.*, **Genzmer versenymü Trautoniumra**, *Bartók:* tánc-szvit, *Beethoven:* VII. szimf. Jegyek a „Harmónia" jegyirodákban: *Mária Valéria u. 12.* (Műbarát) T. 184—501, *Rákóczi-ut 36.* (Szöv. Bolt) T. 226—437

*

Koncert rendezései:

Böszörményi Nagy Béla

Beethoven-matinéja vasárnap Z. 11. Pathetique, Appassionata, op. 109., 110., 111. Olcsó jegyek.

Faragó zenekari zongoraest *31-én* V. 8. Schumann, Chopin, Liszt-versenyek. Hangv.-Zenekart vez.: *Ferencsik.*

Jánospassió főpróba 31-én.

Egyesitett honvédzenekarok hadsereg-hangversenye ápr. 5. *Husvétvasárnap* Vigadóban (8.). Katonai énekkarok és kiváló művészek közr. vezényel: *Pongrácz Géza.* Jegyek 1 P-től.

*

Ma d. u. 5. Vigadó

Tavaszi revü

20 szereplő, ragyogó műsor, 3 órás kacagás. Jegyek egész nap a Vigadóban.

*

Marnitz tangóharmonika-est husvéthétfőn fél 8 órakor a Művelődés Házában. **150 szereplő**, óriási műsor! Jegyek 1 P-től **Marnitznál**, József-körut 37/39.

*

Rózsavölgyi hangversenyei:

„Magyar Csillagok" ma Z. 5.

Vargay Anny dalest holnap Z. ½9.

Dohnányi-Waldbauer-Kerpely

holnap Z. 8. Utolsó trió-est.

Kincse Jolán, Zsolnay Gitta, Wagner József est 27. Z. 8.

Szegő Julia Mussorgszky-dalest 28.

Régi jó Király Színház II. operett-est uj műsorral ápr. 5. Z. ½9.

Fényes Szabolcs Filmzene d. u. Karády Katalinnal és óriási műsorral ápr. 6. Z. 5.

Hans Moser

pokolian mulatságos uj bohózata: egy minden lében kanál komornyik kacagtató kalandjai:

Tökéletes Antal

Bavaria-Budapest-Film

MA ESTE ½10-kor

CORVIN

Az Uj Magyar Szinház „Vén Diófa" cimü uj operettje szerda esti nyilvános főpróbájának teljes jövedelmét a szinész és hirlapiró nyugdijintézetek javára ajánlotta fel.

Szlovákiában, mint a pozsonyi „Magyar Néplap" jelenti, megszervezték az első magyar bábszinházat, mely ugy készült, hogy könnyü szerrel szállitható legyen egyik magyarlakta vidékről a másikra.

A magyar Pálos-rend dr. vitéz József Ferenc kir. herceg fővédnöksége alatt 25-én, szerdán este 8 órakor díszhangversenyt rendez a Zeneakadémia nagytermében. A műsorban Lehotay Árpád, Szabó Ilonka, Hámori Imre, Forrai Miklós, Laurisin Lajos, Nádas Zoltán és Puszta Sándor, a kiváló papköltő lép fel.

A Nemzeti Bábszinjáték népszerü kis szinpadán pénteken délután kerül szinre százötvenedszer és utoljára az „Istvánka" cimü bábjáték.

A „Sasfiók" jövő vasárnapi előadásán Flambeau szerepét Kiss Ferenc helyett a Nemzeti Szinház kitünő fiatal művésze: Rajczy Lajos fogja játszani.

Igy is lehet repülni

HEINZ RÜHMANN

legjobb eddigi vigjátéka.

Rendezte:

KURT HOFFMANN

A gyakorlati és elméleti repülés ezer vidám kalandja

Karin Himboldt

Lothar Firmans Harry Liedtke

MÁTÓL:

URÁNIA

*A budapesti Rossini-ünnepségek márc. 24-én kezdődnek az Operaház „Tell Vilmos" előadásával, amely bevezetője az Operaház olasz heténck. Márc. 29-én este a firenzei Operaház együttese *Mario Labroca* intendáns vezénylésével előadja Rossini egyik legkedveltebb operáját, a „Cenerentolát". Ápr. 9-én a belvárosi főplébániatemplomban előadásra kerül *Rossini* „Stabat Mater" cimü szimfóniája.

Filmkockák

Freddie Bartholomew, aki hat esztendős kora óta népszerü művésze az amerikai filmeknek és aki legelső partnere volt az azóta népszerüvé vált Spencer Tracynak, felnőtt fiatalemberré serdült. A „Diákévek" cimü uj filmjében játszik legközelebb főszerepet.

Hans Moser, a „Tökéletes Antal" cimü filmben ujabb pompás komornyikszereppel gyarapitja eddigi hasonló témáju filmjeinek sorát.

Ujabb Walt Disney parádé készül „Szines tavasz" cimmel a közönség elé. Az uj sorozatnak is Donald kacsa, Plutó kutya és természetesen Miki egér a főhőse.

Amazonok kerestetnek! Ilyen hirdetés olvasható mostanság francia ujságokban. Marcel Carné filmrendező keres uj filmjéhez olyan nőket, akik lovagolni tudnak. A film főszereplői Arletty, Maria Dea és Jules Berry.

ITT A SZINES TAVASZ

WALT DISNEY uj szines filmjei.

Régi kedvenceink: MIKI—PLUTÓ—DONALD uj műsorral

Ma ¾10-től

CASINO

A közelmultban nyilt meg Berlinben az uj televiziós szinház, amelyben a képek éppen oly nagyságban láthatók már, mint a moziknál. A bemutatásra a *„Titkos nászút"* cimü darab került. Egyelőre csak katonák látogathatják az előadásokat.

Francia filmgyárak tervbe vették, hogy a sport különböző ágazatairól, azok történelméről filmeket készitenek. A legelső már munkában van. Cime: *„La boxe en France."* A film egyik főszerepére *Georges Carpentier*, a volt nehézsúlyú világbajnok, majd későbbi bártulajdonos Párisban a Champs-Elysées-n, kapott meghivást. A másik főszereplője *Marcel Thil*, éveken át a középsúlyuak bajnoka.

Érdekes szereplői vannak a *„L'amant de Borneo"* cimü francia filmnek. Többek között jelentős szerepet kapott benne egy medve, egy csörgőkigyó, egy párduc, egy teknősbéka és egy krokodil.

LÓVERSENY

A szerdai megyeri lóversenyek

Esélyek: I. Honvéd—Dőre, II. Desperado, III. Rianás—Hortobágy, IV. Jeney idom.—Hacuka, V. Pénz—Magdalena, VI. Déda—Diszkrét, VII. Smutny idom. — Trilla.

Vérzik a foghúsa fogmosáskor?

Előzze meg a nagyobb bajt, használja fogorvosi utasitás szerint a

PYORRCA

gyógyiogpépet.

Edzi a foghúst, javitja annak vérkeringését.

A PYORRCA gyógyiogpép a Magyar Fogorvosok Országos Egyesülete útmutatása szerint készül.

SPORT

Nyolc csapat vesz részt a kardvivás csapatbajnokságában

A vivószövetség a Müegyetem aulájában bonyolitja le a szerdai ünnepnapon a kardvivás csapatbajnokságát, amelyért nyolc együttes küzd. A HTVK vivócsapatának érdekessége, hogy közreműködik Kovács is, aki ismét itthon van s bár fáradt, a HTVK jelentős megerősödését jelenti. A HTVK, amely a tőrcsapatbajnokság után vasárnap a párbajtőrben is megnyerte a csapatbajnokságot, párbajtőrben három bajnokot: Gözsyt, Keveyt és Hennyeit, valamint a legjobb öttusázót, vitéz Barthát szerepeltette, reméli, hogy megszerzi a harmadik csapatbajnokságot is.

A benevezett csapatok vivói: BEAC: dr. Rajczy, dr. Bay, dr. Barthos, dr. Sárga, Drippei és Szántai. — BBTE: Mikla, Tilly I, Tilly II, Kárpáthy, Nikolics és Hollerbach. — BSE: Tabóczi, Toperczer, Ványi, Babnigg, dr. Posta és Udvarhelyi.

HTVK: Kőszeghy, Maszlay, Berczelly, Homoródy, Németh és Kovács. — MAC: Palócz, Rajcsányi, Gerevich, Dunay, dr. Durst és Pesthy.— MAFC: László, Kerekes, Szepesi, Zsoldos, Zeöld, Vajda és Müller. — Postás: Mészáros, Bordás, Horányi, Barsi és Balthazár. — RAC: dr. Lator, dr. Kruppa, Pálinkás, dr. Nedeczky és dr. Rónay.

Az ökölvivók villámtornája

A csapatbajnoki küzdelmek érdekes felujitását jelenti az ünnepnap estéjén kezdődő ökölvivó villámtorna, amelyen a csapatbajnoki négyes döntőn résztvevő együttesek szerepelnek, még pedig olymódon, hogy az egész villámtornát egy este keretében meg lehet tartani. Ezt ugy érik el, hogy az egyes párok nem a szokásos *háromszor* három perces menetben találkoznak, hanem csupán egy három perces menetben.

A szövetség ezzel a kisérlettel azt akarja megtudni, hogy az egyes versenyzők milyen gyorsan tudják kitapasztalni ellenfelük gyengéit. Az ifju versenyzők mozgékonyságától és alkalmazóképességétől igen sokat várnak. A villámtorna szereplői: a Beszkárt, B. Vasutas, BTK és WMTK ökölvivói.

Az ünnep sportja

Vivás. Kardcsapatbajnokság a Müegyetem aulájában d. e. 9-től és d. u. 5-től.

Ökölvivás. Csapatbajnokság résztvevőinek villámtornája a sportcsarnokban este ½8.

Labdarugás. Válogatott mérkőzések a MOVE-pályán és a MÁVAG-pályán, valamint Szolnokon.

28-án SZOMBATON szenzációs premier a **KOMÉDIÁBAN**

HINTA PALINTA

uj nagy revü. **Türk és Feleky Camill.**

Kacagtató magyar filmvigjáték

KÖLCSÖNKÉRT FÉRJEK

HOLNAPTÓL Délibáb-Mesterfilm. **ÁTRIUM**

SZINHÁZAK		OPERA (3, ½8)	NEMZETI (½4, ½8)	VIG (½4, 8)	KAMARA (½4, ½8)	UJ MAGYAR (4, 8)	FŐVÁROSI (½4, 8)	MADÁCH (½4, 8)	ANDRÁSSY (½4, 8)	PÓDIUM (5, ½9)	KAMARA VAR. (½4, ½9)	KOMÉDIA (½5, ½9)
Szerda	d. u.:	—	A bolond Ásvayné	Kit szeretek?	Koncert	—	Tahiti gyöngye	IV. Henrik	Viharos szerelem	Uj műsor	**Sztárszanat.**	Ha áll a bál
	este:	Tosca E. 17.	Három mama XI. 13.	Kit szeretek? C.	Koncert	—	Tahiti gyöngye	Nero	Viharos szerelem	Uj műsor	**Sztárs.** (½7, 9)	Ha áll a bál
Csütörtök . . .		István kir. (4)	Három mama. XII.13.	Kit szeretek? K.	Koncert	Vén diófa Bem. b.	**Tahiti gyöngye**	Nero	Viharos szerelem	Uj műsor	**Sztárs.** (6, 9)	**Ha áll a bál**
Péntek		Don Carlos C. 17.	Három mama N.II.7.	Kit szeretek?	Koncert	Vén diófa. F.	**Tahiti gyöngye**	Nero	Viharos szerelem	Uj műsor	**Sztárszanat.**	**Ha áll a bál**
Szombat		André Chénier D. 19.	Három mama VII.13.	Kit szeretek?	Koncert	Vén diófa	Tahiti gyöngye	Nero	Viharos szerelem	Uj műsor	**Sztárs.** (6, 9)	Hinta-palinta
Vasárnap	d. u.:	Sevillai borbély	Niskavuori	Kit szeretek?	Koncert	Vén diófa	Tahiti gyöngye	IV. Henrik	Viharos szerelem	Uj műsor	**Sztárszanat.**	Hinta-palinta
	este:	La Cenerentola	Három mama VIII.13	Kit szeretek? T.	Koncert	Vén diófa. A.	Tahiti gyöngye	Nero	Viharos szerelem	Uj műsor	**Sztárs.** (½7, 9)	Hinta-palinta

VIG. Szombat d. u. Kit szeretek? (Szom. d. u.-i bérl. I. sorozat) (½4) — PESTI (4, 8). Naponta: Tűzvész. — VÁROSI. Szerda: Bol dog Margit-ünnepség. (½4). — Sasfiók (A Nemzeti Szinház vendégjáték. C. 5. bérl.) (½8). — Csütörtök: Ellák (Ifj. előad.) (3). — Sasfiók (A Nemzeti Szinház vendégjáték. D. 5. bérl.) (¾8). — Péntek: IX. Mesterbérlet (½8). — Szombat: A bolond Ásvayné (A Nemzeti Szinház vendégjáték. F. 5. bérl.) (½8). — Vasárnap: Hires szinészek (3). — Magyar nótaest (½8). — Sasfiók (A Nemzeti Szinház vend. ját. G. 9. bérl.) (10). — ROYAL (½5, ½9). Naponta: Primavera. — VIDÁM SZINHÁZ (4, 8). Szombattól naponta: Leány a talpán. — NEMZETI BÁBSZINJÁTÉK (Podmaniczky-u. 8.) (4, 8). Naponta délután: Ezüstfurulya. — Naponta este: Kacagó est. — Hétfő d. u. és este: Toldi. — Péntek délután és este: Istvánka.

SZINHÁZAK MŰSORA

Szerda

Opera. Tosca. Puccini 3 f. melodr. (Walter R., Maleczky, Járay) (E. 17. bérl.) (½8). — **Nemzeti.** A bolond Ásvayné. Harsányi Zs. 3 f. szinm. (Bajor G., Jávor, Szörényi É.) (½4). — Három mama. Birabeau 4 f. vigj. (Tasnády I., Mátray E., Szörényi É.) (XI. 13. bérl.) (½8). — **Vig.** Kit szeretek? Birabeau 3 f. vigj. (Fényes A., Szilassy, Ajtay) (½4, 8) (Este: C. bérl.). — **Kamara.** Koncert. H. Bahr 3 f. vigj (Makay Margit) (½4, ¾8). — **Fővárosi.** Tahiti gyöngye. Segesdy—Dolecsko 3 f. operettje (Barabás S., Latabár A.) (½4, 8). — **Madách.** IV. Henrik. Pirandello 3 f. trag. (Várkonyi, Hamvay L., Greguss) (½4). — **Nero.** Felkai F. 3 f. szinm. (Tapolczay, Sennyey V., Toronyi) (8). — **Andrássy.** Viharos szerelem. M. Devellis—Losonczy D. 3 f. zen. boh. (Muráti L., Hajmássy, Latabár K.) (½4, 8). — **Pesti.** Tűzvész. Keith Winter 3 f. szinj. (Mezey M., Páger, Tolnay K.) (4, 8).

Csütörtök

Opera. István király. — A fából faragott királyfi (VI. Ifj. előad.) (4). — **Uj Magyar.** Vén diófa. Szilágyi L.—Fényes Sz. 3 f. operettje (Fedák S., Földényi, Simor E.) (Bem. b.) (8).

MOZIK MŰSORA

ATRIUM. (T.: 153-034.) **A beszélő köntös** (½6, ½8, ½10; szomb., vas., ünn.: ½4-kor is).

BELVÁROSI HIRADÓ. (T.: 181—244.) Déltengeri hajtóvadászat. Nagyt karinás az állatkertben. India, Magyar, Ufa, Luce hiradók. D. e. 9-től éjfélig.

CASINO. (T.: 185-329.) Ma ½4. ½6, ¾8: **Csak névleg.** — ¾10-kor diszbemutató: Walt Disney: **Szines tavasz.**

CITY. (T.: 111-140.) **Vadmacska. — Elvarázsolt kastély** (¾6, ¾8, ¾10; szomb., v., ü.: ¾4-kor is).

CORVIN. (T.: 138-988.) Ma ½3, és 7: **Forrócsalmár.** ½10-kor premier: **Tökéletes Antal.**

DÉCSI. (T. 125-952.) **Ember a láthatáron** (½6, ½8, ½10; szomb., v., ü.: ½4-kor is).

FORUM. (T.: 189-543.) **Haláltánc** (½6, ½8, ¾10; szomb., v., ü.: 3-kor is). — Vas. d. e. 11: **Lovasok és lovak világa.**

HIRADÓ. (T.: 222-499.) **A jég hátán. Nagytakaritás az állatkertben. India. Magyar, Ufa, Luce hiradók. D. e. 9-től éjfélig.**

KAMARA. (T.: 423-901.) **Régi keringő.** (Naponta: 11, 2, 4, 6, 8, 10). Első három mérsékelt.

OMNIA. (T.: 130-125.) 6-ik hétre prol.! **Behajtani tilos** (5, ½8, ½10; szomb., vas., ünn.: 3-kor is).

PALACE. (T.: 221-222.) 3-ik hétre prol.! **Nevadai hajtóvadászat. — Juj, nem kell megijedni!** (Naponta: 11, 2, 4, 6, 8, 10.) Első három mérsékelt.

RADIUS. (T.: 122-098.) **Magdolna** (½6, ¾8, ¾10; szomb., v., ü.: ½4-kor is).

ROYAL APOLLO. (T.: 222—002.) 5-ik hétre prol.! **Beszélő köntös.** (Első szines magyar film) (¼6, ½8, ¾10; szomb., v., ü.: 3-kor is).

SCALA. (T.: 114-411.) **Az utolsó dal** (5, ½8, ½10; szomb., vas. és ünn.: ¾3-kor is).

URÁNIA. (T.: 146-046.) Prol.! **Carl Peters** (5, ½8, ½10; szomb., v. és ünn.: ¾3-kor is). Szerdán d. e. 11: **Édesanyám.**

MÁSODHETES MOZIK

Admiral. Lelki klinika (11, ½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Alkotás.** Életre itéltek (11, ½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Anna.** A Noszty-fiu esete Tóth Marival (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Astra.** Oroszlánkölykök (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). — **Belvárosi.** Lelki klinika (Jobb t.: 2, 4, 6, 8, 10; bal t.: ¾3, ¾5, ¾7, ¾9). **Budai Apolló.** Európa nem válaszol (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Capitol.** 2-ik hétre prol.! Vaskorona (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Elit.** Bizsu (2, 4, 6, 8, 10). **Homeros.** Bün és bünhődés (½2-től folyt.). **Ipoly.** Mária nővér (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Józsefvárosi.** Bob herceg (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Lloyd.** Leányvásár (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Nyugat.** Nászut hármasban (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Odeon.** Leiki klinika (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Otthon.** Lelki klinika (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Rialtó.** Rettegés (11, 1, 3, ½6, ½8, ½10). — **Simplon.** Luna asszony (½2, ½4, ½6, ½8, ½10). **Tiszti Kaszinó.** Március 25-én: Luna asszony. 26-án: Bizsu. 29-én: Cigány. 31-én: Nem vagyok áruló. Ápr. 2-án: Moziszünet. 5-én: Régi keringő. 6-án: Szűz és a gödölye (½5 ¾7, 9). **Tivoli.** Lelki klinika (11, ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10). **Turán.** Talpig uriember (11, 2, 4, 6, 8, 10).

RÁDIÓ MŰSORA

Budapest I. szerdai műsora. 8 Lemezek. 8.45 Hir. 10 Egyházi ének és szentbeszéd. 11.15 Görögkat. istentiszt. 12.20 Időj. Vizj. 12.30 Rádiózenekar, közben 1 Herczeg Ferenc előadása. 1.45 Időj. Hir. 2 Művészlemezek. 3 Előad. 3.25 Cigányzene. 4.15 Libázás a Hortobágyon. Közv. 5 Hir. 5.20 Magyar népmuzsika. 5.50 Külügyi negyedóra. 6.05 Wagner-mű lemezekről. 6.20 Honvédmüsor. 7 Hir. 7.20 Versek. 7.45 Jazz. 8.10 Sport. 8.20 Népszinmü-részletek. 9.40 Hir. 10.15 Cigányzene. 10.45 Jazz zongorán. 11 Hirek idegen nyelveken. 11.25 Tánczene. 12 Hir. **Budapest II.** 11.15 Honvédzenekar. 5.20 Szór. zene. 6.20 Felolv. 6.45 Tánczene. 7.40 Székely lányok Pesten. Közv. 8 Hir. 8.10 Előad. 8.30 Beszkárt-zenekar. 9.30 Felolv.

Budapest I. csütörtöki műsora. 6.40 Torna. 7 Hir. Lemezek. 10 Hir. 10.15 Szór. zene. 11.10 Vizj. 11.20 Gordonka. 11.40 Felolv. 12 Harangszó. Fohász. Himnusz. 12.10 Szalonzene, közben 12.40 Hir. 1.20 Időj. Vizj. 1.30 Honvédeink üzennek. 2 Cigányzene. 2.30 Hir. 2.45 Műsorok. 3 Árak. 3.20 Tűzoltózenekar. 4.15 Ruszin óra. 4.45 Időj. Hir. 5 Hirek szlovák és ruszin nyelven. 5.15 Orgona. 5.35 Gazdáknak. 6 Tánczene. 6.35 Előadás. 7 Hir. 7.20 Honvédeink nótát kérnek... 8.20 Nagyszalonta, versekben. 8.40 Rádiózenekar. 9.40 Hir. 10.10 Tánczene. 10.30 Szalonzene. 11 Hirek idegen nyelveken. 11.25 Művészlemezek. 12 Hir. 12.15 Üzen az otthon. **Budapest II.** 4.15 Rádiózenekar. 5.40 Orgona. 6 Előad. 6.30 Postászenekar. 7.25 Zongora. 8 Hir. 8.10-től kb. 10.40 Tosca. Opera.

OLCSÓ JEGYAKCIÓNK

Eheti műsorunk

élén a Fővárosi Operettszinházban kedden bemutatott uj nagysikerü operettje, a „Tahiti gyöngye" csütörtökön és pénteken bérleti est keretében kerül közönségünk elé.

A Kamara Variété is bemutatót tartott a héten „Sztár-szanatórium" cimmel. Az uj műsor is valamennyi előadásával szerepel jegyakciónkban.

Az Operaházban a jövő hét csütörtökjén a „Parsifal" kedvezményes jegyeit nyujtjuk közönségünknek.

*

Jövőheti előadás. Opera. Csütörtök: Parsifal (½7).

*

Jegyakciós előadásainkat rendjét a műsortáblázatban vastag betükkel emeljük ki.

*

Jegyárusitás. 9—2-ig: Vilmos császár-ut 78. (Telefon: 1—122—95—84—93). — 10—1-ig: Apponyi-tér 5. (Telefon: 1—833—99).

KÖZGAZDASÁG

A Pénzintézeti Központ közgyülése

A Pénzintézeti Központ márc. 24-én tartotta dr. *Jakabb Oszkár* m. kir. titkos tanácsos, ny. m. kir. pénzügyi államtitkár elnöklete alatt XXV. rendes évi közgyülését.

A közgyülésen, amelyen a m. kir. pénzügyminisztert dr. *Aninger László* miniszteri osztályfőnök képviselte, megjelentek dr. *Hegedüs Loránt* m. kir. titkos tan., ny. m. kir. pénzügyminiszter, a TÉBE elnöke, dr. *Fabinyi Tihamér* m. kir. titkos tanácsos, nyug. pénzügyminiszter, a Magy. Ált. Hitelbank elnök-vezérigazgatója, dr. *Baranyai Lipót* m. kir. titkos tanácsos, a Magyar Nemzeti Bank elnöke, dr. *Bárányos Károly* földmivelésügyi, dr. *Csizik Béla* pénzügyi és dr. *Koós Ödön* ny. kereskedelemügyi államtitkárok, *Quandt Richárd* m. kir. kincstári főtanácsos, a Magyar Nemzeti Bank vezérigazgatója, valamint a budapesti és vidéki pénzintézeti élet számos előkelősége.

Napirend előtt dr. Jakabb Oszkár elnök a megjelent előkelőségek és a pénzintézetek, különösen a délvidéki intézetek 23 évi távollét után ujra megjelent kiküldötteinek üdvözlése után nagyobb beszédet mondott. Beszédében foglalkozott azokkal a pénzügyi és gazdasági természetü intézkedésekkel, amelyeket a világháboru kimélyülése Nagy-Magyarországon szükségessé tett és ismertette a hitelszervezetnek ezzel kapcsolatos munkásságát. Rámutatott arra, hogy a hitelszervezet nagy odaadással és eredményesen teljesitette eziranyu, rendkivül sokoldalu, közérdekü feladatait. Pénzintézeteink minden erejükkel résztvettek a hadsereg és a hadviselés, valamint az állami nagy beruházási program pénzszükségletének kielégitésében, de emellett a mezőgazdasági és ipari termelés fenntartásának és fokozásának, a nyersanyagbeszerzésnek és az exportnak szolgálatában is sikeresen működtek közre, amivel nagy életrevalóságról és rugalmasságról tettek tanuságot. Az eredményeket olyan időkben érték el, amikor a viszonyok a pénzintézetek egyes normális erőforrásainak kihasználását vagy egyáltalában nem, vagy csak korlátozott mértékben tették lehetővé. Foglalkozott a tartalékolások szükségességével és az osztalék kérdésével. Rámutatott arra, hogy csupán átmeneti rendkivüli bevételekből nem kivánatos osztalékot fizetni. Figyelmeztetett arra, hogy a hitelszervezet háboru utáni teendőit már most végig kell gondolni és azok legjobb megoldására idejében kell felkészülni. Részletesen foglalkozott a vidéki pénzintézetek helyzetével és a pénzintézetek nagy hivatásával a helyi szükségletek kielégitése, különösen a mezőgazdasági termelés fenntartása és fejlesztése terén, ami indokoittá és szükségessé teszi jövedelmezőségük biztositását. Beszéde végén a visszacsatolt országrészek hitelszervezete átszervezésének kérdéseivel foglalkozott.

Az igazgatóság jelentését, amelyet dr. Pösch Gyula vezérigazgató terjesztett elő és amelyhez dr. *Metzler Jenő*, a Magyar Országos Központi Takarékpénztár elnök-vezérigazgatója szólt hozzá, a közgyülés tudomásul vette és megállapitotta az 1941. évi december 31-iki mérleget, amely 1,005.087.61 P tiszta nyereséget eredményezett. A közgyülés a pénzintézeti üzletrészek után az alapszabályszerü 4%-os osztalékot, a kincstári üzletrészek után pedig 2%-os osztalékot állapitott meg.

A közgyülés az igazgatóság uj tagjaivá *Perhács Imrét*, az Ipolysági Takarékpénztár ügyvezető igazgatóját és vitéz *Tar Antalt*, a Szeged-Csongrádi Takarékpénztár vezérigazgatóját, a választmány uj tagjaivá dr. *Szent-Iványi Gábort*, a Háromszéki Takarékpénztár Rt. (Sepsiszentgyörgy) elnökét, *Mohácsi Pált*, a Zentai Agrár Takarékpénztár Rt. ügyvezető igazgatóját és *Horváth Árpádot*, a Biharmegyei Takarékpénztár és Gazdasági Bank (Nagyvárad) vezérigazgatóját, a felügyelőbizottság uj tagjaivá pedig dr. *Sajtos Lajost*, a Magyar-Olasz Bank Rt. igazgató-helyettesét, *Schiffkorn Kornélt*, a Magyar Leszámitoló- és Pénzváltóbank igazgató-helyettesét és *Fábián Aladárt*, a Kárpátaljai Bank Rt. (Ungvár) vezérigazgatóját választotta meg.

A közgyülés után a Pénzintézeti Központ választmánya is ülést tartott, amelyen ismerték az 1941. évben tartott revíziók során észlelt jelenségeket és jelentést tettek a választmány albizottsága által elhatározott tagfölvételekről.

Ujból megállapitották a buza és a rozs kiőrlési arányát. A hivatalos lap szerdai száma közli a közellátási miniszter rendeletét a buza és a rozs kiőrlési arányának megváltoztatásáról. Vegyes és vámőrléssel foglalkozó malom buzából legalább 82 százalékl, de legfeljebb 85 százalék, rozsból legalább 77 százalék, de legfeljebb 80 százalék tisztasulyu lisztet köteles kiőrölni. Ezek a malmok csak a következő lisztfajtákat állithatják elő: buzából legalább 20 százalék, de legfeljebb 21 százalék finom lisztet (buzadarát és nullálisztet), illetőleg egységes kenyérlisztet. Rozsból kizáróan egységes rozslisztet. A rendelet április elsején lép életbe.

A Keresztény Gyáripari Vállalatok Szövetsége (TESZISZ) rendkivüli közgyülést tartott, amelyen kimondta feloszlását.

Be kell jelenteni a kandiscukor-készletet. A főváros közélelmezési ügyosztálya felhivja a kijelölt cukor nagy- és kiskereskedőket, hogy kandiscukor-készletüket ipari célra leendő felhasználás végett március 31-ig a Cukor- és Konzervipari Anyaggazdálkodási Szakbizottságnak (Fő-utca 90/b.) jelentsék be. Az átvételi árat az iparügyi miniszter fogja megállapitani.

Értékpiac

A szerdai tőzsdei szünnap előtt kedden lebonyolitásokra került a sor. A részvények árfolyamai gyengültek. A kötvénypiac tartott.

Hivatalos árfolyamok

	Mai kötések	Mai zárlat	Előző zárlat
Nemz. Bank	370	370	370
Hazai Bank	53.5	53.5	54
Hitelbank	101—100	100	—
Magy. Bank	—	73	73
Leszámitoló	79	79	80
Keresk. Bank	159	159	162
Belv. Takarék	—	30	30
Budai Tak.	—	7	7
Kőb. Takar.	—	58	60
Moktár	56	56	—
Pesti Hazai	115	115	117
Hung. Malom	—	67.5	68.5
Bauxit	470—455	455	475
Bors. Szén	—	33	33
Kohó	41.4	41.25	—
Drasche	54	53	—
Aszfalt	—	15	—
Kőszén	915—903	905	930
Nagybát.	63	62.5	63
Salgó	76—75	74	77
Urikányi	59	59	60
Athenaeum	—	73	78
Fővárosi	—	11 á	—
Fegyver	180	180 á	—
Ganz	64	64	67.5
Acél	163	162.5	162
Rima	208.5—206	205 á	208
Levante	—	2.5 á	2.80
Nova	—	42	—
Trust	101	101	109.75
Délcukor	169—171	169	166
Magy. Cukor	210	209	213
Georgia	44.5	44.5	45.5
Izzó	—	390 á	—
Dreh.-Hagg.	379	375 á	377.5
Schwartzer	—	33.5	—
Goldberger	130	130	—
Magy. Kender	—	65	63
Pamutipar	—	67 á	—
Diana	—	105	—
Műtrágya	—	210	214
Szikra	—	350	350
Gumi	91	90 á	93
Beszkárt ktv.	—	9	—
1914. é. 4½%	490—487	487	493
1927. é. 6%-os	123—123.5	123	123
4%-os áll. ny.	100%	100%	100%
Népsz. amer.	105—105.5	105	105.5
Népsz. font	90.5—90	90	90.5
Kényszerk.	—	79	—
Olaszb. doll.	—	125	—

Valuták. Szlovák korona 11.45—11.75, lei 1.95—2.05, lira 17.40—17.90, svájci frank 79.60—80.60, svéd korona 81.70—82.70.

Az amszterdami, belgrádi, brüsszeli és oslói kifizetések árfolyama csak a magyar-német devizakompenzáción keresztül lebonyolódó elszámolási forgalomban, a párisi kifizetések árfolyama pedig csak a meg nem szállt Franciaországgal szemben az áruforgalom körén kivül eső követelések és tartozások, valamint az 1940 julius 16-a előtti áruszállitásokból keletkezett követelések elszámolásánál érvényes. A madridi kifizetés jegyzése kizárólag az 1940 julius 15-én életbelépett magyar-spanyol kereskedelmi és fizetési megállapodás keretében lebonyolódó fizetésekre vonatkozik.

Zürichi zárlat. Páris 9.57, London 17.25, New York 431, Brüsszel 98, Milánó 22.67, Madrid 39.50, Amszterdam 229, Berlin 172.55, Lisszabon 18.08¾, Stockholm 102.67, Oslo 98.50, Kopenhága 89.90, Szófia 5.37½, Prága 17.37½, Bukarest 2.50, Helsinki 877½, Buenos Ayres 83, Jokohama 101.50.

Termény- és árupiac

A vásárcsarnokok és nyilt piacok kicsinybeni árai. Marhahus, borjuhus, juhhus és sertéshus árusitása hustalan nap miatt szüneteit. Szalonna, zsirnak való, bőrrel 264, bőr nélkül 284, zsir 330, háj 310. Élő baromfi: tyuk 280—300, csirke 340—360, lud 350, ruca 329, pulyka 280. Tisztitott baromfi: tyuk 320—350, csirke 400—460, lud, hizott 390—420, ruca, hizott 390, pulyka 340—350. Tojás: tea 10 drb.-ig drb. 19—21, 11 drb.-tól kg. 380—400, főző 10 drb.-ig drb. 16—19, 11 drb.-tól kg. 370. Ponty, élő, nagyság szerint 300—360, ponty, jegelt és nem élő 200—300. Teljes tej (kannatej) liter 42, tejföl liter 180, teavaj édes tejszinből (tömb) kg. 540, pasztőrözött tejszinből (tömb) 580, tehénturó, sovány 100—120. Egységes buzakenyér 48, egységes buzakenyér, községi 46, egységes rozskenyér, községi 46. Lencse 84—104, borsó, sárga, feles 102, bab, fehér, aprószemü 74, borsó, zöld, feles 86. Burgonya: Gülbaba 19, nyári rózsa 20, őszi rózsa 18, Ella és sárga 17, kifli 26, Woltman 15, Krüger 14, fokhagyma 78—100, fejeskáposzta 36—62, kelkáposzta 60—110, savanyukáposzta 40, kalarábé 52—78, sóska, melegágyi 600—800, paraj 300—500, fejessaláta, melegágyi drb. 60—140, hónapos retek csomó 80—140, karfiol, tisztitott, külföldi kg. 280—360, vöröshagyma, makói 32. Alma 190—460, közönséges 140—220, narancs, vörösbélü 270—350, sárgabélü 230—300, mandarin 220—320, dió, héjas, 37%-os 232—244, dióbél, csemege 800, dióbél I. rendü 770 fillér kg.-ként. A forgalom a piacokon és a vásárcsarnokokban lanyha volt.

Főszerkesztő: Dr. LÉGRÁDY OTTÓ
Felelős szerk.: Dr. BENDA JENŐ

KIS NYILTTÉR

Sürü szedéssel 1 sor P 1.14, vasárnap P 1.90, további sor 76 fill., vas. P 1.34. Kiemelt szedéssel 1 mm 38, vasárnap 64 fill. Gyüjtőhirdetések igen olcsó díjszabás szerint.

MUNKA
Férfi állás

Evolut könyvelésben jártas perfekt német, őskeresztény könyvelő keresteik. „Önálló munkaerő" jel. Balogh hirdetőbe, Szt. István-krt 9.

System könyvelő heti 7—8 tetszés szerinti órára felvétetik. Ajánlat fizetési igény megjelölésével „Őskeresztény V. 352" jeligére Tenzer hirdetőbe, Szervita-tér 8.

KÖNYV- adószakértő ősker. felfektet (átirónódra is), könyvel (service) restancia, vidéken is. Zalán, József-körut 2. sz. 130—779, 9—2.

Mérlegét elkésziti, könyveit, adminisztrációját felfekteti, rendbehozza, ellenőrzi 1939. IV. t.-c. megfelelő keresztény. T. 116-147, d. e. 9—11 és 3—5-ig. *6083

Raktárkezelésben és expeditori teendőkben jártas, abszolut korrekt volt tisztviselő altiszti vagy hasonló állást keres. Szives meghivást „Szerény igényekkel 1942" főkiadóba kérek. *

Ősker. tökéletes németmagy. levelező: oktat d. u. állást keres. Mayer A., II. Veronika-u. 4.

Keresztény raktárnokot, lehetőleg nyugdijast felvesznek ujabb raktáramba. „Nyilvántartó 46181" jel. főkiad.*

Keresek őskeresztény, esetleg tanusitványos Hinz rendszerben gyakorlott könyvelőt gyors és gépirni tudással. Válasz „Azonnali belépés 32412" jeligére Erzsébet-körut 9. főkiadóba.

Hinz-rendszerü
átiró könyvelésben teljesen jártas, őskeresztény önálló
könyvelőt
(könyvelőnőt) keresünk „Őskeresztény műszaki vállalathoz 46255" jeligére főkiadóba.

Mérlegképes könyvelő állást keres, őskeresztény, OTI, családpénztárkezelő, bérelszámoló, levelező, számlázó. Cim a főkiadóban. 46275

Külföldet járt fiatal iró nevelőnek, titkárnak ajánlkozik. „Irodalmi müveltség 98631" jeligére főkiadóba. *

Vidéki utazót mellékcikkre keres régi kozmetikai gyár. Ajánlatot „Ismert cikkek 60540" jel. főkiad. *

Most jelentkezzen napi 20—30 pengő keresetre: Teréz-krt 18., II. 1. Hirlapirodában, délelőtt 10—12-ig. 6291

Fodrászoknál bevezetett jutalékos ügynök felvétetik. „Fodrászkellék vegyiárúk 46276" jeligére főkiadóba.

Ügynököt élelmiszer n. ker. felv. azonnal 10—12 között. Lövőház-u. 29.

Ügynököt keres vidéki borgazdaság. Mester-u. 2., Italmérés. 32355

Parkett munka megszerzőjét dijazom. „Kisfaros" jeligére Patakhoz, Vilmos cs.-ut 29. *

Külföldi lapokra ujszerü előfizetésgyüjtésre urat, hölgyet napi 25—30 pengő kereset biztositva, felvesz Bartl, Visegrádi-u. 8., II., hétköznap 10—12 között.

Bszkrt nyugdijas pénzbeszedő v. hasonló állást vállal. VIII., Csobánc-u. 7., fsz. 1. 37869

Őskeresztény cipőkereskedő segéd, ki németül is beszél, állást keres. Balázs Benedek, VII., Vörösmarty-u. 5., I. 2.

Ügyes fiatal segédek azonnalra jelentkezzenek. Szepes divatház, Margit-körut 40. 46234

Csapos fölvételetik. Rákos rendező pályaudvar, Büffé. *46227

Elsőrendü kávéházi és éttermi üzem keresztény férfi vagy női raktárkezelőt keres. Ajánlatok „Hozzáértő" jeligére Tenzer hirdetőbe, Szervita-tér 8. *52076

Cipőszakmában jártas keresk. segéd elhelyezkedne. Márton, Cserhát-utca 16—18., I. 12. 60550

Ősker. üzletvezetőt azonnal felvesz belv. cég bizt.-kal. „Állandó 300—46250" jeligére fők. *

Kifutófiut, 17 éveset, keresztényt, jó családból felvesz nagy iparvállalat. Szülők részletes levélajánlatát „Heti 25 P 46272" jeligére továbbit a főkiadó. *

Ügyes fiatal csapost azonnal felvesz Keresztesy söntés, Jókai-u. 7.

Kirakat árcédula irót keresünk, aki kirakatrendezéshez is ért, azonnali belépésre. Ajánlatokat „Dekoráció" jel. Singer hirdetőirodába, Wesselényi-u. 35. *52147

Női konfekció nagyvállalat

jó családból való **őskeresztény tanulóhut fizetéssel azonnali** belépésre felvesz. Ajánlatokat „Legalább 4 középiskolai végzettség 52092" jeligére a főkiadóhivatalba kérünk.

Kocsikisérő

(Abtrager), ki incassót is vállal azonnali belépésre kerestetik. — „Óvadékos őskeresztény" jel. **Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33.** *

Elsőrangu referenciákkal és óvadékkal rendelkező élelmiszerszakmában jártas
keresztény üzletvezető
ajánlatát kérem fizetési igény megjelöléssel Teréz-krt 1-e. Mezőkémia vezérképviselete.

Házfelügyelői állást kaphat állami házaspár IV. em., liftes házban, 1—2 szobás lakásért. „VI. ker.-ben 80257" jeligére főkiadóba.

Iparoscsalád, ker., házfelügyelőséget vállal nagyobb bérházban. Bodakos, Budafok, Péter-Pál-u. 44. 51967

Villába egyedülálló, megbizható, szereléshez, kerthez értő házmesterpár felvétetik. Feleségnek egyedülálló úr háztartását kell ellátni. Ajánlatok „52062" fők.

Házfel. bádog-szer. 2 em. házba felvesznek. „Inform. kibiró 52068" főkiadóba.

Állami altiszt, vizvillanyszerelő, házfelügyeloséget vállal **nagyobb bérházban Budán** május 1-re. Cim: Kassai Kálmán, Ujpest, Szent Gellért-u. 32/a.

Állami házaspár villába házmesterséget keres. Cim: Kiss L., Pestujhely, Adria-u. 17. 46224

Állami iparos házaspár, szereléshez értő, kisebb házba vagy bérvillába házmesterséget keres ingatlan biztositékkal. „Budai 46137" jel. fők.

Házfelügyelőt kis budai bérházba kaucióval felvesz. „Központi fütő 32346" Erzs.-krt főkiad.

Kertészethez értő gyermekt. Bszkrt házaspár házmesternek menne. XIV. Komocsi-u. 10. f. 9.

Házmesterség aug. 1-re nagyobb bérházban. Andrássy-útnál fiatal házaspárnak e foglalható. Megbizhatóság, elsőrendü bizonyitványok, óvadék 4000 P. Liftkezelői vizsga. Állással rendelkező pályázók küldjék ajánlatukat biz. másolatokkal „Megbizható óvadékos 52165" jeligére Erzsébet-krti főkiadó.

40.000 pengő jövedelmezőségü, gőzfütéses, uj házba szerelő, fütő, liftvizsgás megbizható házfelügyelőt P 4000 óvadékkal felveszünk. „Közalkalmazott előnyben 52155" jel. főkiadó.

Vidéki textilgyár
teherautó-soffőrt keres azonnali belépésre
Irásbeli ajánlatok „Hosszu gyakorlat" jeligére Leopold Cornél hirdetőirodába, Teréz-körut 3. küldendők. 52188

Uraságí inast, mindenest, nem dohányzót, jó bizonyitvánnyal felveszek. Jelentkezés szerdán 4—5 óra között. — Gyopár-u. 10. 46260

Vegyészeti gyári lakatost azonnal felveszünk. — Ajánlatokat „Jó munkaerő 398" jeligére **Blocknerhez, Városház-utca 10.**

Fénymásolót gyakorlattal felveszünk. T. 351-637

Fogtechnikus tanulót és segédet, fiut vagy lányt felveszek. Selinger, Józsefkrt 22. 52162

16—18 éves jobb házból való fiut biztositott megélhetési munka betanulására azonnal felveszünk. Fekete fémbetük, Teréz-krt 2. *

Budapesti nagy vegyészeti gyár részére keresünk **állandó munkára** jó **vasesztergályost** és több **szerszámlakatost,** lehetőleg müanyag formakészitő gyakorlattal. Ajánlatokban megjelölendő minimális fizetési igény és életkor „Nincs éjjeli munka" jeligére Blockner hirdetőirodába. Városház-u. 10. 51185

Irógépműszerészt kinti munkára és tanoncot felveszek. Ajánlatot a főkiadóba kérek „Azonnal 46241" jeligére. *

Elektro- és rádiótechnikusok elméleti és gyakorlati szaktudással, ősker. felvétetnek. „Antenna 6252" jel. fők.

Gyakorlott szappanfőzőmestert vagy segédet keresek vidékre. „Sürgősen 6254" jel. fők.

Megbizható értelmes keresztény fiatalember négy polgárival bármilyen kezdő vagy gyakornoki állást keres. VIII. Baross-u. 99. II.24.

Nyugdijas ősker. gépészmérnök kerestetik. „Állandó foglalkozás 52107" jel. főkiadóba.

Nagy iparvállalat üzemvezetője, 3 éves széleskörü gyakorlattal, megfelelő hasonl. állást keres. „Kivételezett szmérnök" jeligére Tenzerhez, Szervita-tér. *

Női állás

Nyelvek, levelezés Gyakorlati Nyelviskolában. Havi 4. Kossuth L.-u. 15. 386-617. Vidékre postán.*

Járásu, őskeresztény, fiatal kezdő könyvelőnőt felvesz kijelölt textilnagykereskedő. Jelentkezés d. u. 5—7 között. Sas-u. 29., III. 75.

Külföldi praxissal, német, cseh nyelvben tődéletes őskeresztmagyar urileány titkárnői állást vállal. Ajánlatokat „Megbizható 6261" fők.

Kezdő keresztény gépirónőt, megbizható szorgalmas, az V. kerületben lakó adja be ajánlatát „Kezdőfizetés 80246" jeligére főkiad.

Dauer 4 P garanciával. IX., Gönczy Pál-utca 6. Calvin-térnél. Sinayné.*

Keresztényeknek számitó gép- és gyorsiró tisztviselőnőt felveszünk. — Ajánlatok „Azonnalra 408" jeligére **Blocknerhez,** Városház-u. 10.

Nagyvállalat jogügyi irodája keresztény magyar-német gyors- és gépirónőt felvesz. Ajánlatokat „Ügyes 11901" jeligére Blocknerhez, Városház-u. 52118

Belvárosi élelmiszervállalat azonnali belépésre alkalmaz irodai gyakorlattal biró, gyors- és gépirásban perfekt keresztény tisztviselőnőket. Fizetési igény megjelölendő. Ajánlatok „Perfekt 11899" jel. Blocknerhez, Városház-u.

Nagyvállalat perfekt könyvelője (Evolut stb.) órakönyvelést vagy délutáni állást keres. „Pontos 52148" jel. főkiadóba.

Gépirásra, könyvelésre kereszténynek számitó kezdő tisztviselőnőt felveszek. — „Nagykereskedés 6202" jel. fők.

Ker. ér. gyors-, versenygépirónő d. u. 3—7 elfg. keres. „Ügyv. ir. gyak. 6268" jeligére főkiadóba.

Fiatal keresztény
gép- és gyorsirónőt felveszünk
Ajánlatok „Berlini-tér" jeligére Haasensteinhez, Dorottya-utca 8.

Gyors- és gépirónő, aki számlázásban teljesen gyakorlott „azonnali állást kap őskeresztény nagykereskedőnél. Választ „100 éves cég 6290" jeligére főkiadóba

Diszpozicióképes keresztény tisztviselőnő gép- és gyorsirással elsejei belépésre ajánlkozzon. Jelige: „Olaj és vegyitermék" Blocknerhez, Városház-utca 10. 52227

Villamossági és müszaki kereskedés keres őskeresztény
perfekt magyar gyors- és gépirónőt
aki könyvelési munkát is elvégzi. Válasz fizetési igény megjelölésével „Nyugatinál május 1-től" jel. Blockner hirdetőjébe. Városház-utca 10. 52057

Irodakisasszonyt keres villanyszerelési vállalat „20%-os 52180" jel. fők.

Belvárosi élelmiszervállalat azonnali belépésre alkalmaz jól számoló, szépirásu keresztény tisztviselőnőket. Ajánlatban fizetési igény megjelölendő. Jelige „Szépirás 11898" Blocknerhez, Városház-u. 10. 52119

Délután 3—7-ig keres ügyvédi iroda keresztény perfekt gyorsgépirónőt. „P 100—52181" jeligére főkiadóba

Cukrászdába intelligens kezdő kiszolgálólányt felveszek. Leveleket Betanitom 46179" fők.

Keresztény eladónőt azonnalra felvesz Fehér csemegés, Teréz-krt 54.

Trafikomba kettőezerrel elárusitónőt havi 160 fixszel felveszek. Jelentkezés csütörtökön Berlini-téri „Bszkrt" pavilonban. 46267

Önálló angol, francia tüzőnők, próbakisasszonyok és fiatal jóházból való gyakornok lányok azonnalra felvétetnek. Ábel, Rákóczi-ut 4. *32393

Szállodába, penzióba szobaasszony, hosszabb bizonyitványnyal és óvadékkal ajánlkozik. Cim: Farkas, Csalogány-u. 36*

Jó családból való, csinos, kezdő kiszolgáló kisasznyt, lehetőleg Budán lakót felveszek. Marcis cukrász, Gömbös Gyula-ut 15. 52104

Gyak. üzletasszony üzletvezetői, felügyelőnői állást vállalna óvadékkal. — Vendéglői szakmában teljesen jártas. — „Jó megjelenés 52166" fők.

Trafikba vezetőnek ajánlkozik. Tel. 357-553.

Fiatal kifutóleány felvétetik. Dob-u. 46-b. Vegytisztitó.

Kiszolgálónőt gyakorlattal azonnal felveszek. Cukrászda, Üllői-ut 34.

Elárusitónő, keresztény, gyermekruhaüzletbe felvétetik. Schick, IV., Kammermayer Károly-utca 3. 52219

16—17 éves kezdő leány, keresztény, üzleti teendőkre felvétetik. „Modellek" divatszalon, Váci-utca 8. *52213

Előfizetésgyüjtőket kioktatunk, napidijat is adunk. Tündérujak, IV. Szervita-tér 3. *52098

Szakképzett dobozgyári munkásnőket, behajtóleányokat felvesz. Bertalan Lajos-u. 24. Schäffer.

Gyakorlott kozmetikusnőt keres bevezetett kozmetika. Részletes ajánlatok „Pacientura 52193" jel. főkiadóba.

Angol munkához erős és kisebb kézileányok, francia munkához derékvarrónők és kézileányok felvétetnek. Ambrus szalon, Párisi-u. 1. Jelentkezés reggel munkakönyvvel. 52224

Kiváló szabásznő megfelelő elhelyezkedést keres „Gyakorlott 27915" jeligére Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33.

Belvárosi kozmetika tanitványt felvesz. Kosztolányiné, Semmelweis-utca tizenhét. *52169

Idősebb asszony elmenne magánoshoz vagy házaspárhoz. Mezeyné, Nagymező-u. 51., f. 1. *

Házvezetőnőt vagy komornát komolyabbat felvesz úrhölgy. 8—10. Koronaőr-utca 4. IV.

Megbizható, szorgalmas, munkabiró, becsületes leányt kitünő fizetéssel felveszek. Jelentkezés hétköznap 9—12-ig 11-22-95 telefonon.

Házvezetőnőnek középkoru nő ajánlk. Farkas, Csalogány-u. 36. 46236

Magányoshoz gyermekgondozónő és egy házvezetőnő ajánlkoznak, külön is. Leveleket Király Pál-u. 8., házfel. *

Keresek jólelkü középkoru magányos nőt vagy árvalányt gyengélkedő hölgy mellé. „Intelligens 6246" jeligére fők.

Házvezetőnőnek, anyahelyettesnek elmenne fiatalasszony, franciául, németül beszélő, vidékre is. Szabóné, Szent István-tér 11., trafik.

Főzőnőt, szobaleányt, mindenest keres, ajánl 33—35—93. Irányi-u. 10. Maczkó. 68880

Bötejü dajka csekély fizetésért elmenne pesti vagy vidéki családhoz. Cim Vas-utca 10. Vavrik Mária. 32402

Szakácsnő tanyára, baromfihoz értő, erélyes jó gazdasszony jelentkezzen XI., Szt. Imre herceg-ut 54. III. 4. Lipp. 60532

Elsőranguan főző szakácsnő elsejére állást keres. Szív-utca 63. földszint 1. 6245

Megbizható perfekt szobaleány hosszu bizonyitványokkal felvétetik. Teréz-krt 7., II. em. lépcsőház. 19478

Mindenest jó bizonyitv. 1-ére keresek. Galambos, Báthory-u. 19. 52128

Kis háztartás vezetésére főző mindenest keresek tanyára. József-körut 85. II. 14. 32406

Mindenes szobalány 2 szobás lakásba 2 személyhez felvétetik. Jelentkezés 8—11 vagy 5-kor Aulich-u. 7. IV. 12/b.

Főző mindenes hosszu bizonyitv.-al áll. ker. 60 P 1-re. Osztheimer Katalin, Piliscsaba. 60514

Főző szobaleányt keresek

magas fizetés, jó bánásmód. Telefon: 257—548. D. e. 9—12-ig. *52235

Jobb leány 2 személyhez v. magányoshoz főzőnek mindenesnek ajánlk. T. Ágl. XI., Kruspér-u. 10. fszt 7. 60529

Főzőmindenes ajánlkozik kis háztartásba hosszu bizonyitvánnyal, háziaspárhoz. G. M., Romanelli-ut 18., fsz. II.

Előfizetésgyüjtőket kioktatunk, napidijat is adunk. Tündérujak, IV. Szervita-tér 3. *52098

Szakképzett dobozgyári munkásnőket, behajtóleányokat felvesz. Bertalan Lajos-u. 24. Schäffer.

Gyakorlott kozmetikusnőt keres bevezetett kozmetika. Részletes ajánlatok „Pacientura 52193" jel. főkiadóba.

Angol munkához erős és kisebb kézileányok, francia munkához derékvarrónők és kézileányok felvétetnek. Ambrus szalon, Párisi-u. 1. Jelentkezés reggel munkakönyvvel. 52224

Kiváló szabásznő megfelelő elhelyezkedést keres „Gyakorlott 27915" jeligére Blocknerhez, Vilmos császár-ut 33.

Belvárosi kozmetika tanitványt felvesz. Kosztolányiné, Semmelweis-utca tizenhét. *52169

Idősebb asszony elmenne magánoshoz vagy házaspárhoz. Mezeyné, Nagymező-u. 51., f. 1. *

Házvezetőnőt vagy komornát komolyabbat felvesz úrhölgy. 8—10. Koronaőr-utca 4. IV.

Megbizható, szorgalmas, munkabiró, becsületes leányt kitünő fizetéssel felveszek. Jelentkezés hétköznap 9—12-ig 11-22-95 telefonon.

Dr.-tól német, olasz. Olcsón odajön. „Prima 46203" főkiad.

Angol iró-tanár legalaposabban oktatja anyanyelvét. Érdeklődőknek munkáiból szemelvényeket küld „Writer 52160" főkiadóba.

Két iskolásgyermekem mellé keresek német nevelőnőt, lehetőleg angollal vagy franciával. „Tüchtig" jeligére Tenzer hirdetőbe, Szervita-tér 8. 52215

Német intell. szerény igényü kisasszonyt bejárónak felveszek azonnal. Szövetség-u. 29. fszt 44. (Reggel.) 46239

Berkovich tanár nivós angol társalgási órái P 2.50-től. T. 116-529. —

Német kisasszony fél napra, vagy háromszor Budán állást keres. Hidegkuti-u. 18. trafik.

Bejáró gyermekkisasszony, 28 éves keresztény ajánlkozik. Esetleg háztartásban is segédkezik. S. Márta, Damjanich-u. 30., fsz. 3-a.

Gyermekszerető éretts. vidéki urilány pesti uricsaládhoz gyermekkisasszonynak ajánlkozik. „Megbizható 6251" jeligére főkiadóba.

Nevelőnőket, tanerőket, csecsemőgondozónőket, gyermekkisasszonyokat legmegbizhatóbban ajánl, elhelyez Tulokné Nevelőnők Irodája, Cengery-u. 58. (112-772) *80252

Nevelőnőt keresek 6 éves kisfiam mellé délutánra jó bizonyitvánnyal. Gál, Erzsébet-krt 4

Mérlegképes könyvelővé gyakorlati uton egyénileg gyors eredménnyel kiképez szakértő. 125-146. Értekezés: 8—1 és 2—7.

Mérlegképes könyvelővé Evolut-, Hinz-átirásra, gép-, gyorsirásra hetek alatt kiképez Szemző tanár, Nagymező-u. 10. I. 7

ALK. MUNKA

Ápolást idősebb fentjáró férfi mellé, azonfelül háztartásban segédkező nőt keresek. „Megbizható 52127" fők.

Gépirónő olcsón vállal leirást otthon. IX. Ranolder-u. 32-b., I. 12.

1 tonnás Blitz csukott teherkocsival helyi fuvart vállalok. Kellenvölgy, Győri-ut 1. 52202

Mosni, takaritani ajánlkozom. Magyariné, Vajda-Hunyad-utca 36. fsz. kilenc. 37845—

ADÁS-VÉTEL
Butor
SZENZÁCIÓS OLCSÓN
vásárolhat **paplanokat,** dunyhájából 2 nap alatt csoda szép paplant készit
Cserhát paplan
Murányi-u. 30. T. 420-454*

Páros és egyes bied. fotel, **kombin. szekr.** 370 P. **2 antik szekr.** 55 mély 130 szél. 6 faragv. **szék.** Molnár-utca 10. Kárpit. pince.

Használt butor biztosan jó. Hálók, sima hálók, ebédlők, gyönyörü kombinált szobák, használtak, ujak. Uj és használt konyhák. Oriási választék! Részletfizetés! Butormagazin, Mária-utca 48. 68897

Nagy Sándor Károly-körut 26.
Gyönyörü uj használt **BUTOROK**
Hálók, ebédlők, uriszobák, garnitúrák, irodabutorok, csodás kombinált berendezések.

Uri és kombinált szobák, rekamiék, styl, bőrgarniturák, uj, használt. Szücs, Semmelweis tizenhét. 59228

Butort legjobban
BOG-MIL butorüzletében: Vilmos császár-ut 43. Béthory-u. szemben.

Király-u. 112.
Jöjjön hozzánk, meglátja, érdemes! Használt és uj márkás mübutorok hálók, ebédlők, uriszobák, kombinált szobák, antikvitások, irodabutorok, egyes darabok olcsón. Butorüzlet, Király-u. szaztizenkettő (Lövölde-térnél).

Veszek: Butort, kombinált, antik, stil és irodabutort. Freller, Lónyay-u. 27. (Cimre ügyelni!) Tel.: 187-277.

BUTOR
RÉSZLETRE IS
LEGJOBBAN
NAGYMEZŐ-U. 25.
EICHLER.
10
raktárban
100
készitő
1000
butora.
UNIVERSAL
mübutorgyár, irodabutorgyár, VII. Wesselényi-u. 8. T. 22-66-93

Részletre szelonok átvétek, ebédlő- és futószőnyegek Paplanok, fotelágyak, függönyök, kárpitosáruk Lakásberendezőnél, Baross-utca hetvennégy.

Szenzációs butorhitel.

Csodás kombinált berendezések, hálók, ebédlők óriási választékban. **Minden 100 pengő után havi 7 pengő.**
RÉSZLETRE
István-ut 22. Grosz.

Nincs fényes kirakat, butorüzlet udvarban, hálók, kombináltak, rekamiék, szelonok. Butorcsere. Olcsón, részletre is. Károly-körut 16.

Butorvevők! Nagy választékban keményfahálók, simahálók, ebédlők, kombinált szobák. Weselényi-u. 54. Butorüzlet Cimre ügyelni. Fizetési kedvezmény. 58730

Kombinált butorok,

ebédlők, hálók legolcsóbban Dessewffy-u. 47

Már heti részletre konyhák, rekamiék szines butorok, irodaberendezések. Bányafalvinál, Izabella-u. 11. 58649

Jókai-u. 36 — látta már?

Mária Terézia barokk, biedermeier rokokó és ol

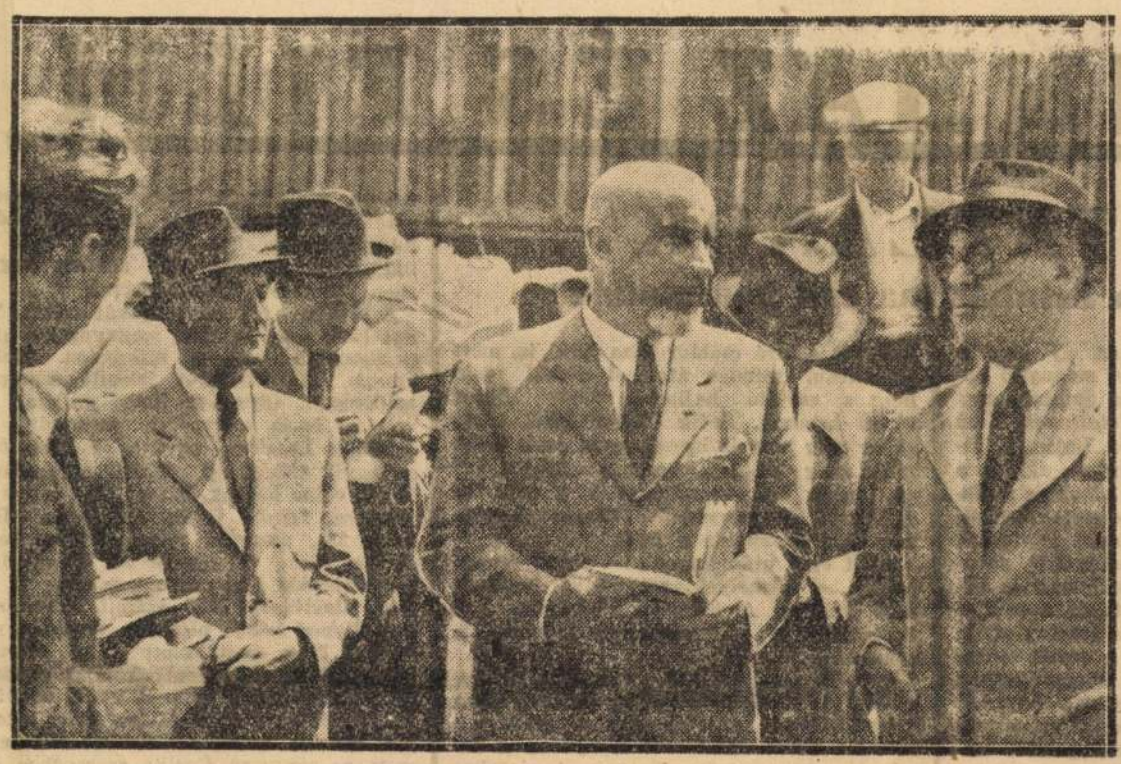

Vitéz Kolosváry-Borcsa Mihály államtitkár a könyvzúzás megkezdése előtt ismerteti a magyarországi zsidó szellemi métely történetét

Viszik a zúzómalomba a megsemmisülésre ítélt könyvek tízezreit

Megkezdték a zsidó könyvek szétzúzását egy budapesti papírgyárban

Társzekerek hosszú sora döcög a Budafoki-úton. *Szokatlan a rakományuk. Könyvkötegek halmozódnak rajtuk kazal-magasan, egyszerű füzetek és díszkötésű, bőrbe, vászonba borított művek.*

A csendesen kocogó lovak egymásután fordulnak be az egyik gyártelep kapuján és állnak oda a társzekerekkel a mázsára, majd *indulnak tovább a zuzómalom felé, hogy megsemmisüljön mindaz a métely, ami az elmult ötven esztendő alatt megmérgezte a magyar szellemiséget.*

Óriásiak az arányok. Az első lista, amint megtudjuk, *120 magyarországi és 135 idegenben élő zsidó író nevét tartalmazta és ennek eredményeként 2540 bejelentés érkezett a Sajtókormánybiztosságra s összesen 447.627 kötetet, mintegy 22 vagónt kitevő könyvet selejteztek ki a könyvtárakból,* ahol eddig gáttalanul hinthették a mákonyt.

Ez a félmillió kötet annyit jelent, hogy *majdnem negyedmillió kiló friss papír szolgálja majd a magyar szellemiséget.* Mert a lélekölő betűtömeget magábafoglaló papírtengerből ismét papír lesz. Néhány pillanat mulva kezdődik meg a zuzás és ezzel mondhatjuk a magyar irodalom tiszta, új korszaka.

A gyár udvarán vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály államtitkár, a sajtó- és rádióügyek kormánybiztosa tart szemlét *Dulin* Elek miniszterelnökségi miniszteri tanácsossal, *Gáspár* Jenővel, az Országos Magyar Sajtókamara igazgató-főtitkárával, valamint Kurt *Brunhoffa*, a budapesti német követség sajtóattaséjával és a megjelent német, magyar ujságírókkal a könyvhalmazok felett a vállalat katonai és polgári vezetőivel.

Az első kötet, amely a kormánybiztos kezébe akad, Kiss József versgyüjteménye. Pompás kiállítású mű...

A kormánybiztos államtitkár nézi, bólint kesernyés mosollyal és odafordul a köréje sereglő ujságírókhoz. Úgy fakadnak fel belőle a szavak, mint a víz a hirtelen kitörő forrásból:

— *Ezzel az ünnepi aktussal, amelynek itt tanúi vagyunk, egy több mint félévszázados egészségtelen folyamat ér véget: a zsidó szellemiség e hatalmasodása a magyar szellem felett.* Ez a folyamat körülbelül Kiss Józseffel kezdődött meg a magyar irodalomban — mutat rá a véletlenül kezébe került kötetre.

— Ő tette meg az első félig-meddig épkézláb kísérletet a hatvanas évek végén a magyar irodalomba való behatolásra, de ez a térfoglalás a magyar szellemtől mindig távol állott és mindig örökre idegen maradt.

Az a példátlan térhódítás, amelyet a zsidó szellemiség a zsidó könyvkiadó vállalatokon, nyomdákon és irodalmi intézeteken keresztül alig fél évszázad alatt ért el, *a magyar olvasóközönség tekintélyes részét keritette befolyása alá* — vázolja *Kolosváry-Borcsa* Mihály a zsidó irodalom veszedelmét és számadatokkal bizonyítja, hogy mily óriási arányú volt.

— *Magyar leányintézetekből, iskolákból, hitbuzgalmi egyesületek könyvtáraiból 500—600 kötet számára kerültek elő zsidó szerzők művei.*

A március 19-i események bekövetkezése szabott határt ennek a terjeszkedésnek és következett el a nagy tisztogatás, amelynek folyományaként mint első részlet kerül szétzúzásra ez a félmilliónyi kötet. De ezt még újabb és újabb sorozatok követik, míg teljesen meg nem tisztulnak a magyar könyvtárak.

Beszéde végén vitéz *Kolosváry-Borcsa* Mihály megemlékezett arról a két nagy magyar szellemiségről, aki sohasem szűnt meg hangoztatni a kíméletlen harcot a zsidósággal, a zsidóság szellemi felfogásával szemben: *Prohászka* Ottokárról és *Gömbös* Gyuláról, majd pedig *maga indította meg a megsemmisítés folyamatát azzal, hogy Kiss József verseskötetét odavetette a sokmázsás malomkövek alá.*

Egyetlen másodperc alatt alaktalan péppé zuzódott a könyv és a gépek falni kezdték a könyvhekatombákat. Piszkos, szürke dara vált a papirtömegből s eltörlődött még a nyoma is, az emléke is a mérgező betűnek.

A szomszéd teremben pedig ott zakatoltak a gépek és csavarodott a hengerekre a hófehér tiszta papiros, amely majd ismét magára fogadja a betűt, a magyar hitet, magyar szellemet terjesztő betűt.

Méltó befejezése ez a zsidó kútmérgezésnek, de az lesz az igazi ünnep, amikor a magánkönyvtárakból is kikerülnek ezek a szellemi halálra ítélt művek az utolsó kötetig és nem akad többé magyar kéz, amely fellapozná oldalaikat.

OLBERG BESZÁMOLÓJA AZ OLASZORSZÁGI ARCVONALRÓL

Berlin, június 16. *(NST)* Alfred von Olberg nyugalmazott alezredes, az Europapress katonai munkatársa írja:

— Az olaszországi német arcvonal jobbszárnya csaknem akadálytalanul folytatja elszakadó mozdulatait. Sem az Abruzzókban, sem az Appenninekben nincs elegendő hely nagyobb harci cselekményekre. Az angol előőrskötelékek a völgyekben követik a német utóvédeket, amelyek minden alkalmas helyen makacs ellenállással tartóztatják fel az ellenséget és főleg minden átkarolást megakadályoznak. Így Kesselring tábornagy főerejének ideje van, hogy visszavonulását összhangba hozza a nyugati szárnnyal.

Az amerikaiaknak szerdán sem sikerült áttörniök Narni irányában és feltehető, hogy most már felhagynak ezzel a kísérletezéssel, mivel már teljesen reménytelenné vált, hogy a keleti német harccsoport oldalába betörjenek. A Tirreno-tenger partján a harc a legnagyobb elkeseredéssel folytatódott. A Bolsena-tó két partján a németek folytatták elszakadó mozdulataikat a Volsini hegyek felé, nagy ellenséges nyomás közepette. Az elkeseredetten harcoló német utóvédek csak e hegyek lejtőin tartóztatták fel az észak és északnyugat felé előretörő amerikai csapatokat.

Újabb súlyos támadás a Földközi-tengeren egy német kórházhajó ellen

Berlin, június 16. Csütörtökön — mint az Interinf értesül — Livornótól északra Viareggio közelében a tengeren az Erlangen német kórházhajót alacsonyan repülő ellenséges bombázók újra megtámadták és súlyosan megrongálták. A hajó teljesen tele volt az olasz arcvonal sebesültjeivel. Az eddigi megállapítások szerint 300 sebesült meghalt vagy újból súlyosan megsebesült.

Az Erlangent már június 13-án reggel 6 órakor ugyanezen a tengerrészen megtámadták alacsonyan repülő gépek. *(MTI)*

Hogyan fulladt kudarcba Churchill alezredes dalmáciai vállalkozása?

Berlin, június 16. *(NST)* A dalmát partok előtt fekvő Brac szigetén három napig tartott a harc Churchill alezredes, az angol miniszterelnök unokaöccsének csapatai és a német erők között. Churchill alezredes 3600 emberrel jött a szigetre, 1100 angol katonával és 2500 partizánnal. Ebből a 3600 főből mindössze 1500 tudott elmenekülni, a többi 2100 vagy életével fizette meg a vállalkozást, vagy pedig — mint Tom Churchill alezredes — német hadifogságba került. A háromnapos csata példátlan elkeseredéssel folyt éjjel-nappal szünet nélkül. A támadókat 5 ágyúnaszád és 30 lövegből álló tüzérség támogatta. A németek legfőbb védőállása ellen az angol vezetés alatt harcoló partizánok nem kevesebb mint 11 rohamot intéztek. Annak ellenére, hogy a támadók úgy létszám, mint hadianyag tekintetében fölényben voltak, a németek végül is kiverték őket a szigetről. Az angolok közül 3 tiszt és 61 katona került fogságba.

— **Megmérgezte magát és meghalt egy gimnáziumi igazgatónő.** Szalkay Margit 58 éves gimnáziumi igazgató tegnap a Horthy Miklós-út 77. számú ház alatti lakásán gázzal megmérgezte magát. Mielőtt segíteni tudtak volna rajta, meghalt. Öngyilkossága előtt hangoztatta, hogy idegein nem tud tovább uralkodni.

Pest megye érdekes közigazgatási bizottsági ülése

Pest vármegye törvényhatóságának közigazgatási bizottsága vitéz Mérey László főispán elnöklésével ülést tartott. Napirend előtt Bakos Géza hódolattal emlékezett meg a kormányzó születésnapjáról.

Hangoztatta, hogy az a hatalmas ttremtő erő, amely a magyart ezer esztendővel ezelőtt idetelepítette, *Horthy Miklós szemelte ki arra a szent hivatásra, hogy az annyi véráldozattól legyengült s megcsonkított magyart újra naggyá és hatalmassá tegye. Indítványára hódoló táviratot küldtek a Kormányzónak.*

A bizottság ezután az alispán havi jelentését tárgyalta, mely beszámolt a megye ellen intézett multhavi terrortámadásokról.

A továbbiakban az alispán ismertette, hogy kenyér, liszt, cukor, petróleum- és szappanellátás tekintetében említésreméltó nehézségek nem merültek fel.

A hús- és zsírellátás terén javulás várható. A lábbeli- és talpbőr-ellátás terén a nehézségek fennállnak.

Kívánatosnak tartaná az alispán, ha *a megye tűzifakontingensét még a nyár elején kiutalnák,* mert akkor a fakészletek leszállítása őszig befejezést nyerne. A bizottság az alispán jelentését egyhangúlag elfogadta.

Vitéz *Sághy* József alispán Balatoni Farkas bizottsági tag kérdésére bejelentette, hogy a légieszélyre való tekintettel *az aratás biztosítására megtörténtek a szükséges intézkedések.*

Ezek az intézkedések az előállható veszélyeket a legminimálisabbra csökkentik. A minisztérium úgynevezett *munkavezető törzseket* állított fel.

Ezek a munkavezető törzsek az igénylések alapján megfelelő aratómunkásokat és egyéb munkaerőket, gépeket bocsátanak rendelkezésre.

A főispán hangoztatta, hogy az aratás biztosítására a tervezett intézkedéseket még kibővítik.

Bakos Géza végül *a statárium általános kiterjesztését kérte.*

— **Okiratot hamisított, hogy Magyarországon maradhasson.** Tegnap délután zsidórazzia volt a városban és az egyik belvárosi trafikban igazoltatták *Deutsch* Sándor bőrgyárost. Kiderült róla, hogy 1942 október 26-án szökött át Szlovákiából Magyarországra. Akkor tiltott határátlépés miatt a külföldieket ellenőrző rendőrhatóság hat hónapra kitiltotta az ország területéről. *Deutsch* Sándor ekkor *Antócz* Demeter névre szóló iratokat vásárolt magának és ezekkel bujkált az országban. A rendőrség *Deutsch* Sándort őrizetbe vette és okirathamisítás és tiltott határátlépés miatt megindult ellene az eljárás.

Sporthoz, napozáshoz

Bertenyi Tibor

SPORT

Megnyeri-e idén is a Ferencváros a Magyar Kupát?

Vasárnap a Ferencváros az Ujpesttel találkozik a *Magyar Kupa* elődöntőjében. Könnyen lehetséges, hogy a mérkőzés győztese már egyben a kupa győztese is, mert sem a *Csepel*, sem a *Kolozsvár* nem olyan erős, mint a *Ferencváros* vagy az *Ujpest*.

A kupa védője, a *Ferencváros* nehéz feladat előtt áll, mert az *Ujpest kitűnő formában van* és a zöld-fehérek támadó sorából eltiltása miatt hiányozni fog a középcsatár *Onody II*. Úgy tudjuk, hogy a zöld-fehérek vasárnapi mérkőzésére *Nagy* András kerül előre a csatársorba és dr. *Sárosi* játszik középcsatárt.

A fedezetsor tengelyében valószínűleg *Kéri* játszik, így a csatársor kevés támogatásra számíthat.

Az Ujpest csapatát előreláthatóan erősíteni fogja a sérüléséből már felépült *Zsengellér* és *Szusza* is. *Biró* helyettese *Golács* lesz.

Kisorsolták a Szent István Kupa mérkőzéseket

Szerdán sorsolták ki az idei *Szent István-Kupa* esti labdarúgómérkőzéseit. A Szent István-Kupában a *Ferencváros, Nagyvárad, Ujpest, Kispest, Csepel, Gamma, Kinizsi* és *Elektromos* indulnak. A mérkőzések előtt ifjúsági döntő mérkőzések lesznek. A küzdelmeket augusztus 2-án kezdik.

LÓSPORT

Estifény nyerte a Lónyay-emlékversenyt

A tegnapi ügetőversenyek főszámában, a Lónyay Gábor-emlékversenyben *Cifra* vezetett, de beugrott és ezzel teljesen elvesztette kitűnő esélyét. A versenyt *Estifény* nyerte meg, *Fenegyerek* és *Misterium* ellen. Az Esterházy-díjban *Cent* győzött meglepetésre *Huba D.* és *Diadal* ellen. *Gala Peter* még nem volt egészen rendben, a startnál is kisebb baleset történt vele. Még várni kell vele, ami a bemelegítésből is látható volt.

Részletes eredmények:

I. 1. *Fidibusz* (Konta, 3), 2. Kartács (Raymer, 2), 3. Kunság (Kovács J., 4). F. m.: Agfa, Irigy II., Csábító, Talleyrand, Zsiga T., Eifel, Bunker, Feszes. Tot.: 10:63, helyre 18, 15, 34; befutó: Fidibusz—Kartács 157, Fidibusz—Kunság 288. Idő: 31.9.

II. 1. *Ara* (Horváth, 6), 2. Aranybalta (Paulovitz, 4), 3. Zogu (Raymer, 1½). F. m.: Pirike, Csicskás, Ékes, Derűre-ború, Ljuba, Dicső, Hűség, Fábián W., Irat, Almos II., Pezsgő, Bravou, Bázis. Tot.: 10:173, helyre 28, 15, 13; befutó: Ara—Aranybalta 1306, Ara—Zogu 1007. Idő: 31.6.

III. 1. *Kálnok—Napraforgó* (Grundt, 2), 2. Fajvédő—Pamuki Hilda (dr. Csecsotka, pari). F. m.: Cimbalmos—Jedrenka fia, Graciosa—Vitamin D., Cipra—Nestor II. Tot.: 10:38, helyre 20, 13. befutó: 65. Idő: 43.6.

IV. 1. *Szép Ilonka* (Marschall J., pari), 2. Cécó (Mészáros, 2), 3. Csinos MIR (Váradi, 4). F. m.: Csendbiztos, Baksa, Eger, Ciryll, Erczes U., Hű, Duda, Bimbó, Bedő, Jaj Liza, Felső-Barcika, Panmare, Gonosz Törpe, Pozsony. Tot.: 10:22, helyre 15, 18, 34; befutó: Szép Ilonka—Cécó 64, Szép Ilonka—Csinos MIR 82. Idő: 32.8.

V. 1. *Estifény* (Marschall J., 1½), 2. Fenegyerek II. (Konta, 2½), 3 Misterium (Wiltshire, 3). F. m.: Féktelen, Elly, Örvös, Cifra, Főbíró. Tot.: 10:41, helyre 12, 13, 13; befutó: Estifény—Fenegyerek II. 84, Estifény—Misterium 102. Idő: 29.

VI. 1. *Torpedó* (Istók, 4), 2. Magnézium (Kovács F., 6), 3. Muki (Fiszter, 3). F. m.: Csakugyan, Harcos, Dinom-Dánom, Erény, Mangon, Little Tich, Sirocco, Fekete Barát, Ripacs. Tot.: 10:70, helyre 24, 28, 21; befutó: Torpedó—Magnézium 365, Torpedó—Muki 354. Idő: 27.1.

VII. 1. *Cent* (Kovács II., 5), 2. Huba D. (Kovács I., 3), 3. Diadal (Marschall J., 6). F. m.: Zombor, Aranyos, Cinkos MIR, Harsona, Ördög, Csillám, Gala Peter, Ciano, Peter Watts, Okos, Csoda. Tot.: 10:84, helyre 34, 22, 24; befutó: Cent—Huba D. 457, Cent—Diadal 484. Idő: 27.2.

VIII. 1. *Meridian* (Citányi, 6), 2 Robaj (Kovács J., 2½), 3. Újvidék (Konta, 1½). F. m.: Drága II., Vilma, Extra, Hárfa, Bodak, Csilla MIR, Trencsén, Hajrá, Bella, Elimár D., Esetleg. Tot.: 10:179, helyre 56, 19, 16; befutó: Meridian II.—Robaj 686, Meridian II.—Újvidék 556. Idő: 27.9.

IX. 1. *Igéret* (Jónás J., 4), 2. Babatündér (Nerháft E., 3), 3. Pamela (Katona, 2). F. m.: Krisni, Gergely, Hypolit, Buda, Ferike W., Aranyos U., Fuss, Patience, Allant, Galiba. Tot.: 10:47, helyre 17, 12, 13; befutó: Igéret—Babatündér 159, Igéret—Pamela 169. Idő: 30.4.

X. 1. *Cecil* (Kovács I., 8), 2. Lantos (Simkó, 5), 3. Fenegyerek (Marschall J., pari). F. m.: Index, Előssó, Előre, Baksis, Billy, Eger II., Mesés, H. Paló, Fergeteg W. Tot.: 10:183, helyre 32, 20, 13; befutó: Cecil—Lantos 1792, Cecil—Fenegyerek 322. Idő: 25.8.

XI. 1. *Butterfly* (Wiltschire, 6), 2. Juhász (Raymer Sz., 2), 3. Elharcos (Kovács I., 3). F. m.: Drágám, Celofán, Cserkész T., Felvidék, Iparos, Dolfy, Csodabogár M., Dolly. Idő: 28.1.

SZINHÁZ ÉS FILM

ÁRTATLANOK

A Madách Színház ma esti bemutatója

Három szerzőt emleget az új vezetés alatt és új művészi elvekkel megnyíló kamaraszínházunk, a Madách Színház, ma este bemutatásra kerülő *Ártatlanok* című darabjának plakátja. *Kádár* Lajos, a kitűnő és ismertnevű regényíró — akinek a *Tyukász Péter*, a *Kujtorgó lelkek* és a *Taposóka* komoly helyet biztosítottak irodalmunkban — a szerző, *Solymosi* Istvánnal, mint társszerzővel. Az „átdolgozó" azonban — s ezt a plakát hangsúlyozza — *Dövényi Nagy Lajos*. Nehéz tehát a bírálat bonckésével akárcsak meg is érinteni olyan művet, amelyet — nyilván a darab művészi és nem utolsó sorban közönségsikere érdekében — hárman is írtak. Látnunk kellett volna az *Ártatlanok* eredetijét, amely a „Faluszínpad" propaganda darabja volt, hogy ma, az *Ártatlanok* csütörtök esti sajtóbemutatója után biztosan tudjuk, mennyit vall magáénak a nagyon érdekes darab témáján kívül a falu alakjainak *igazi* és biztosszemű írója, Kádár Lajos, a társszerzővel együtt és mit tűzdelt bele *Dövényi Nagy* Lajos kartársunk, a jó riportregényíró és kitűnő riporter, hogy „frissítsen", aktualizáljon az egyébként is izzón mai tárgyú életképen.

Mert ennyi bevezetés után meg kell mondanunk, hogy a nagy drámai magvat sejtő és hihetetlen drámai lehetőségekkel kecsegtető, egy-két nagyon eredeti, vérbeli Kádár Lajos-féle mondatával szívünkig hatoló darab életképpé egyszerűsödött.

Mert miről is szól az *Ártatlanok*?

Erlich Efraim, — egy tiszamenti falu galiciai származású szatócsa, negyvenéves magyarországi tartózkodása alatt, a beszivárgott zsidóság helyi hatalmassága lett. Hitellel, óvatos uzsorával, mindenki »a markában« van. A falu jegyzője is. Kivétel a bíró: *Csikós* András, akit viszont, mint a faluban apostolkodó, modern gondolkodású »szellemi inségmunkás« községi írnok: *Tőzsér* Mihály hívét, — úgy próbál lehetetlenné tenni, hogy politikába meríti kanalát és a közelgő bíróválasztáson, hálójának egyik vergődő halát, egy bizonyos Kis Istvánt lépteti föl ellene. Ennél a pontnál szárba szökkenhetne a drámai mag. Mert *Erlich* tatának, ennek a pompásan megrajzolt figurának kibontakozó tervei mögött, nem egyszerűbb ok rejtőzik, mint hogy fiából, az ügyvéddé nevelt trónörökösből és doktor *Erényi* Viktorrá magyarosodott és cipőben keresztelkedett szemefényéből asszimilált hatalmasságot akar csinálni. S a másik drámai mag: *Csikós* András házatáján leskelődő tragédja, »Viktor«, ez a kultúrzsidófiú, a »báró úr keresztfia«, a jegyző és az antiszemita, de »gyanus · származású« dzsentri birtokos: Komlós Aladár kártyapajtása szemet vetett a bíró lányára. Ilonka tanittatott paraszt-kisasszony a harmincas évek hajnalán. Pesti slágert énekel, únja a falusi életet, a házkörüli munkát és szellemi tápláléka: a *Színházi Élet*. Ilonkában is színésznői buzgalmak gerjedeznek. Természetesen, Viktor magvetése nyomán.

A dráma, sajnos, elakad. Tőzsér Mihály kissé Jávor Pálos, filmszerepekre emlékeztető és gyengén, felületesen megrajzolt riportfigurája (akiből kevesebb frázissal és több iróval is megjelenítő erővel az lehetett volna, akinek nyilván Kádár Lajos szánta!) belép a színre s most már csak pergő eseményt kapunk. Tőzsér leleplezi, egyelőre „Efraim tata" maffiájának szárnysegédjét, Róth Izsókot, de elkergeti a felhőt a bíró családi háza fölül is, mert Ilonkában, minden átmenet nélkül meginog a csábító hajlamú kéjenc Viktor iránti bizalma. Pedig Viktor igazi arcát ekkor még nem is ismeri, mert csak utóbb tudja meg például, hogy a „doktor úr" egy másik kis parasztlánynak, a nála tudatlanabb és egyszerűbb *Kisvig* Rozikának már elcsavarta a fejét.

Amit ezek után kapunk — ügyes jelenetekben — közhelyek sorozatával elkövetkező kifejlet. A bűnösök bűnhődnek s a tisztességesek küzködhetnek tovább a sorssal.

Egyedül az uralmát veszített *Erlich* Efraim és társainak hatása csillant meg valami drámai erőt és tölti el megnyugvással a nézőt. Most már színpadon a darab, — nem osztogathatunk tanácsokat szerzőknek, dramaturgoknak és rendezőknek. Az *Ártatlanok*-at tekintsük úttörő kísérletnek s vonjunk le tanulságokat belőle. *Kádár* Lajos — ez az erős tehetség — reméljük, a jövőben egymaga írja új darabját. Mert alakjai, — főleg a zsidó figurák — annyira igazak, — néhol megdöbbentők, másutt mulattatók, hogy ennyi emberábrázoló tehetséggel kár társszerzőkhöz — főleg átdolgozókhoz folyamodni. Így sem tudjuk, ki maradt adós néhány nagyszerűen jellemzett alak sorsával.

A színészek? Tudásuk javát adták. Toronyi Imre szép beszéde, megnyugtató alakja gránitszikla volt a színpadon. Mellette *Tompa* Béla Efraimot jelenítő szerepében brillirozott. Olyan tökéletes galiciai zsidó volt az Izsák szerepében színpadra lépő *Bánhidy* Lászlóval együtt, mintha éppen az egyik tiszamenti falusi szatócsboltból lépett volna közénk. Viktor fiát, a városias jampecet *Ignáth* Gyula alakította. Hanghordozása, mozgása teljes illúziót keltett. *Kardos* Géza főjegyzője és *Berky* József dzsentriskedő kisbirtokosa szintén a legjobb alakítások közé számít. Mulatságos volt *Egyed* Lenke pletykás vénasszonya és *Puskás* Tibor imitt-amott kissé túlrajzolt Kása Mátyása a tizenöt holdját elivott legény alakjában. *Bacsányi* Paula túlstilizálta öltözékét, *Kovács* Klára még kiforratlan, gyenge színésznő. Sokkal jobban tetszett az egyszerű Rozika szerepében a kis *Zentai* Anna. *Szakáts* Zoltán Gergője, *Dinnyési* Juliska Ágnes asszonya, *Szalkai Hajkó* Ferenc meggyalázott apája jól kiegészítették az előadást, amelyet *Kardoss* Géza rendezett jelentősen és okos mértéktartással. A díszleteket *Bercsényi* Tibor tervezte.

Szabó József

Kirándulás az alvilágba

Bűnügyi bohózat a Deákban

Mulatságos bokszolási jelenet a Deák-mozi izgalmas filmjéből, melyet most mutattak be Kirándulás az alvilágba címmel

MIHÁLY LÁSZLÓ A költő és a király című renaissance-darabját a rádió június 18-án ½5 órakor közvetíti. A hangjáték Mátyás király korában játszódik le. A főszerepeket Timár József és Toronyi Imre játssza. Rendező: Abonyi Tivadar.

SZÖRENYI, SOMLAY ÉS NAGY ISTVÁN sajátkezűleg aláírt fényképét ajándékozza mindenkinek, aki június 16-án, 17-én vagy 18-án megnézi a Pest moziban a Benedek-ház című Hausz-filmet. A kitűnő filmnek ugyanis Szörényi, Somlay és Nagy István a három főszereplője.

AUTOGRAMMOT OSZTOGATNAK a bombakárosultak javára rendezendő matinén a Radiusban. A népszerű filmszínház vasárnap 11 órakor rendezi meg jótékonycélú előadását az Ez történt Budapesten című filmből. Muráti Lili és Hajmássy Miklós a helyszínen autogrammot osztogat.

A KASSAI NEMZETI SZÍNHÁZ eredeti operettbemutatót rendezett. Színre került Selmeczy Mihály és Szemerjai D. Tibor Bohémtanya című darabja. Körössy Zoltán társulata kitűnő előadásban mutatta be az újdonságot.

Színházak mai műsora

OPERA: Nincs előadás. — NEMZETI: Péter (K. 2., ½6). — VIG: Nem értünk a fiatalokhoz (6). — ÚJ MAGYAR: Ófelsége, a mama (½6). — FŐVÁROSI OPERETT: Luxemburg grófja (½6). — ANDRÁSSY: A pénz nem boldogít (6). — JÓKAI: Párosan szép az élet (¾7). — NÉPVARIETÉ A SPORTCSARNOKBAN (297—842, 297—843): Cirkuszi műsor (6). — BÁBSZÍNHÁZ: Angyalt vettem feleségül (6). — MŰSZÍNKÖR (csak vasárnap): Gyöngyvirágos huszárcsákó (3, 5, 7).

A többi színház ma nem tart előadást.

A SVÉD FILMGYÁRTÁS BÜSZKESÉGE:

Félvér

újra látható

kizárólag

Erzsébet mozgó

A mozik műsora

Rövidítések: Sz = Szombat. V Ü = Vasárnap és ünnepnap.

ADRIA (353—707): **Bécsi melódiák.** (3 5 7: V Ü 11 és 1-kor is.) — **ALKOTÁS** (355—374): **Bolondos család.** (1/44 5 7: V Ü 11 1/2 3 5 7.) — **ATRIUM** (153—034, 154—024): **Magyar sasok.** (½4 1/26 1/28: Sz V Ü ½2-kor is.) — **BARLANG** (422—722): **Jómadár.** (3/22 1/24 1/26 1/28.) — **BAROSS** (149—510): **Két lány az utcán.** (3 5 7: V 11-kor is.) — **BELVÁROSI FILMSZÍNHÁZ** (384—563): **Eltitkolt szerelem.** (1/24 1/26 1/28: V 1/22 1/43 1/24 1/45 1/26 1/47 1/28.) — **BELVÁROSI HÍRADÓ** (181—244): **Rendőrkutyák. A lombikok titka** (kultúrfilmek). **Rajzos híradó Tivoliról. Magyar, Ufa- és Európa-híradók.** (Folytatólagos egyórás előadások 10—21 óráig.) — **BETHLEN** (225—003): **Első csók.** (3 5 7: V Ü 1-kor is.) — **BUDAI APOLLÓ** (351—500): **Trópusok hőse.** (1/24 1/26 1/28: V Ü ½2-kor is.) Vasárnap délelőtt 11 órakor: **A két örömapa.** — **CAPITOL** (134—337): **Örök küzdelem.** I. rész: Élni akarunk! (1 3 5 7: V Ü 11-kor is.) — **CORVIN** (138—988, 339—584): **Itél a folyó.** (3 5 1/48: V 11-kor is.) — **CSABA** (146—040): **Első csók.** (3 5 7: V Ü 11 és 1-kor is.) — **DEÁK** (121—343, 125—952): **Kirándulás az alvilágba.** (1/24 1/26 1/28: szombat ½2: vasár- és ünnepnap 11 órakor is.) — **DUNA** (111—994): **Első csók.** (3 5 7: V Ü 1-kor is.) — **ERZSÉBET** (222—401): **Félvér.** (11 1 3 5 7.) — **FORUM** (189—707): **Örök küzdelem. II. rész: Isten veled, Kyra!** (3 5 7: V Ü 11-kor is.) — **GLÓRIA** (427—521): **Borcsa Amerikában.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/22-kor is.) — **HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ** (222—499): **Liguriai partvidék. Vadász, védd a vadat** (kultúrfilmek). **Rajzos híradó Tivoliról. Magyar, Ufa- és Európa-híradók.** (Folyt. egyórás előadások 9—21 óráig.) — **IPOLY** (292—626): **Tonelli.** (1/24 1/26 1/28: V 1/22-kor is.) — **JÓZSEFVÁROSI** (131—316): **Sárga rózsa.** (3 5 7: V Ü 1-kor is.) — **KAMARA** (423—901): **Cserosznyevirág.** (1/12 1/2 1/24 1/26 1/28.) — **KORZÓ** (182—818): **Ez történt Budapesten.** (3 5 7: Sz 1: V Ü 11-kor is.) — **MESEVÁR** (114—502): **A látszat csal.** (1/24 1/26 1/28: V Ü 1/22-kor is.) — **NEMZETI APOLLÓ** (222—002): **Sportkirály.** (3 5 7: Sz 1: V U 11 és 1-kor is.) — **NYUGAT** (121—022): **Körhinta.** (1/44 1/46 1/48: Sz V Ü 1/42-kor is.) — **OMNIA** (130—125): **Ez történt Budapesten.** (3 5 7: Sz 1: V Ü 11 és 1-kor is.) — **OTTHON** (146—447): **Trópusok hőse.** (1/44 1/46 1/48: V Ü ½2-kor is.) — **PÁTRIA** (145—673): **Rákóczi-induló.** (10 3/12 ½2 1/24 1/26 1/28: Sz 11 3/42 1/24 1/26 1/28.) — **PEST** (221—222): **Harmadik hétre prolongálva! Benedek-ház.** (1/12 ½2 1/24 1/26 1/28.) — **PETŐFI** (428—478): **Ilyen a feleségem.** (3 5 7: V Ü 1-kor is.) Vasárnap délelőtt 11-kor: **Szélvészkisasszony.** — **RADIUS** (122—038, 120—564): **Ez történt Budapesten.** (1/44 1/46 1/48: Sz 1/22: V Ü 11-kor is.) — **RÁKÓCZI** (426—326): **Szüts Mara házassága.** (11 1 3 5 7.) — **SCALA** (114—411): **Második hétre prolongálva! Szamözöttek.** (1/24 1/26 1/28: Sz V Ü ½2-kor is.) — **SZÉKELY** (226—425): **Botrány.** (1/12 ½2 1/24 1/26 1/28.) — **SZITTYA** (111—140): **Tizennegyedik hétre prolongálva! Csoda repülő.** (1/24 1/26 1/28: Sz V Ü ½2-kor is.) — **TINÓDI** (225—602): **Keresztúton.** (1/24 1/26 1/28: Sz 1/22: V Ü 11 és 1/22-kor is.) — **TOLDI** (224—443): **Trópusok hőse.** (10 3/12 ½2 1/24 1/46 7: V Ü 1 3 5 7.) — **TURÁN** (120—003): **Trópusok hőse.** (1/42 1/44 1/46 1/48: V Ü 11-kor is.) — **ÚJBUDA** (268—999): **Első csók.** (1/24 1/26 1/28: V 1/22-kor is.) — **URÁNIA** (146—046): **Második hétre prolongálva! A nagy út.** (3 5 1/48: V Ü 11-kor is.)

Újabb automatikus forgalmijelző lámpákat szerelnek fel Budapest utcáin

Az utóbbi hónapokban az útközepes forgalomjelző lámpákat fokozatosan leszerelték. Pótlásukra az útkereszteződések sarkain emeletes típusú, automatikusan működő új jelzőlámpákat szereltek fel. Ezek a jelzőlámpák, amelyek a legtöbb külföldi államban használatosak, a gyakorlatban nálunk is teljes mértékben beváltak, úgyhogy valamennyi forgalmi gócponton ilyen jelzőlámpákat szerelnek fel.

Ma helyezték üzembe az újtípusú jelzőlámpákat az Andrássy-út és a Nagymező-utca sarkán, valamint a Baross-tér és a Bethlen-utca torkolatánál. A közeli hetekben hasonló forgalmi jelzőlámpát állítanak fel a Ferenc József-tér különböző pontjain, továbbá a Széna-téren és a Berlini-tér kereszteződéseinél.

Újabb cipő-értekezlet volt ma *a Kamarában*

A cipőkereskedelmi és ipari érdekeltségek, valamint a különböző egyesületek képviselői a cipőrendelet ügyében szombaton tanácskoztak a kereskedelmi és iparkamarában. Ezeket a tanácskozásokat ma folytatták és nemcsak a kereskedelem, hanem a cipőiparosok részéről is különböző előterjesztéseket készítettek. Amennyiben már a mai tanácskozás alkalmával meg tudnak egyezni az összes kérdésekben, az értekezlet javaslatait a kereskedelmi miniszter elé terjesztik, úgy, hogy talán még e hét folyamán megjelenik a cipőrendeletnek a különböző részletkérdésekre is kiterjeszkedő végrehajtási utasítása.

A 400 ÉVES JÉZUSTÁRSASÁG *ünneplése a Vigadóban*

A *Magyar Kurir* jelenti: A világ katolicizmusa most ünnepli a *Jézustársaság alapításának négyszázados fordulóját.* Magyarországon a *Jézustársaság* által vezetett intézmények és iskolák vasárnap délelőtt a Vigadóban nagyszabású *díszgyűlésen* emlékeztek meg az évfordulóról.

Az ünnepséget a Szent István-bazilikában főpapi mise előzte meg, amelyet *Angelo Rotta* c. érsek, apostoli nuncius pontifikált. *Glattfelder* Gyula csanádi megyéspüspök mondott szentbeszédet *a jezsuita életstílusról.*

— Ezt nem paragrafus, hanem egyéniség ragyogtatja — mondotta.

— Loyolai Szent Ignácnak hívják, azt az élő törvényt, amely a társaságot 400 év óta lelkesíti s páratlan sikereit magyarázza.

A szentbeszéd után a *pápai nuncius megkezdte a szentmisét,* amelyen résztvettek: *József főherceg, Horthy* Miklósné, a kormányzó felesége, *Auguszta* főhercegasszony, *Radocsay* László igazságügyminiszter és számos közéleti kiválóság. A bazilika énekkara *Harmat* Artur vezetésével működött közre.

Fél 12 órakor kezdődött a fővárosi Vigadóban *a jubileumi díszünnepély. Kray* István báró nyitotta meg a díszgyűlést.

Bejelentette, hogy táviratilag üdvözölték a díszgyűlés alkalmából XII. Pius pápát, Magyarország Kormányzóját és a Jézus-társaság római általános főnökét.

Felolvasta azt a választáviratot, amelyet a Kormányzó kabinetirodája az üdvözlésre küldött.

Cselényi Pál kormányfőtanácsos, orsz. képviselő *«Magyar jezsuiták»* címmel tartott előadást. 1561-ben lépett Oláh Miklós érsek buzgolkodására az első 10 jezsuita hazánk földjére, megalapította a nagyszombati kollégiumot és azóta *a tanítás és nevelés-ügy terén fejtettek ki elsősorban óriási munkásságot.*

Ezután a *Szent Gergely Kórus* és a *Székesfővárosi Zenekar* adták elő a szerző vezetésével szenttamási *Horváth* Mihály nagyhatású alkalmi *Kantátáját,* majd *Dudás* Miklós hajdúdorogi megyéspüspök *beszélt arról a szerepről, amelyet a Jézustársaság az egyház történelmében betöltött.*

Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás mondotta a záróbeszédet, amelyben *a jezsuita rend jelentőségét méltatta és eredményeit emelte ki 400 éves fennállása alatt az egyház, a haza és az egész emberiség szolgálatában.*

— Ezeknek magyarázata — mondotta a főpásztor — a tagok kiváló képzettsége, példás buzgósága, csodálatos szervezettsége és egészen az önfeláldozásig menő engedelmessége mellett elsősorban Isten különös gondviselése és kegyelme.

Ez az erő remélhetőleg a jövőben is eredményesen fog működni.

P. Somogyi Jenő S. J. tartományfőnök igéretet tett, hogy *a négyszázados hagyományt a jövőben még nagyobb buzgalommal akarják folytatni.* Erre kérte a bíboros-hercegprímás áldását.

A *hercegprímás főpapi áldásával* fejeződött be a díszgyűlés.

— **Házasság.** *Büchler* Babát (Kiskőrös) eljegyezte *Bleier* Miklós (Kalocsa). (Minden külön értesítés helyett.)

Fehér Zsuzsanna (Újpest), *Klein* József (Gáva) jegyesek. (Minden külön értesítés helyett.)

Rubinstein Erzsike és *Belog* György e hó 9-én tartották esküvőjüket a Bethlen-téri templomban. (Minden külön értesítés helyett.)

Itt a féléves terv

a gyors meggazdagodásra

Az osztálysorsjáték új, 46. játéktervében ilyen nyeremények szerepelnek:

Legnagyobb nyeremény szerencsés esetben **700.000 P**

Jutalom: **400.000 P**

Főnyeremények: **300.000 P**, **100.000 P**

Továbbá: **70.000 P**, **60.000 P**, 2x **50.000 P**, 2x **40.000 P**, **30.000 P**, 21x **20.000 P**, 32x **10.000 P**

és még nem kevesebb, mint 45.938 nyeremény, együttesen

10,148.000 P

értékben.

HÍREK MINDENFELŐL

A POLITIKA jelenti Vichyből: Ezentúl azt a francia pezsgőt, amelyet a franciák a német katonai parancsnokságnak szállítanak, német és francia nyelvű vignettákkal kell ellátni.

AZ AMERIKAI HATÓSÁGOK felbatalmazták Nagy-Britanniát, hogy átvehesse azt az 500.000 köbméter héliumgázt, amelyet eredetileg tudományos és orvosi célokra Franciaországnak adtak el. A héliumgázszállítmányt júniusban az újskóciai Halifax kikötőben tartották vissza.

JUGOSZLÁVIAI LAPOK jelentése szerint Gibraltárba nagyszámú kanadai bányász érkezett, azzal a feladattal, hogy Gibraltár falai alatt új várost építsenek fel. Itt építik fel — állítólag — a lakóházakat, a kórházakat, raktárakat és rejtekhelyeket, valamint a földalatti vasutat, hogy védekezhessenek az esetleges támadások ellen.

FRASER UJZÉLANDI MINISZTERELNÖK kijelentette, hogy Ujzéland ezúttal több katonát tud küldeni a tengerentúlra, mint az első világháborúban. Ujzéland 70.000 embert a távolkeleti helyzetre való tekintettel Ujzélandban tart vissza. Eddig csupán a légierőnél 23.000 önkéntes jelentkezett.

RÓMÁBÓL jelenti a belgrádi „Politika": Rövidesen 350.000 olasz munkást alkalmaznak a Német Birodalomban.

POPOV BOLGÁR KÜLÜGYMINISZTER felépült betegségéből.

CSANG-KAI-SEK tábornagy a nemzeti tanácsban beszédet mondott, amelyben többek között a következőket fejtette ki: Akármilyen álláspontot foglaljanak is el a Szovjet, az USA és Nagybritannia, remélem, hogy ezeknek a magatartása végeredményben Kínát Japánnal szemben nem gyengíteni, hanem erősíteni fogja. Nem reménykedem abban, hogy a Szovjetunió vagy Amerikai résztvesz a mi háborúnkban, mert mi magunk is elég erősek vagyunk, hogy a végső győzelmet kiverekedjük. Győzelmünk a Szovjetnek, Angliának és az Egyesült Államoknak előnyére fog válni. Japánnak sohasem fog sikerülni, hogy a blokádot Kína ellen keresztülvigye. Kínában sohasem lesznek olyan állapotok, mint Németországban 1918-ban, amikor kiéheztetés folytán a küzdelem továbbfolytatása lehetetlenné vált. Ma, négyéves háború után, a kínai kormány abban a helyzetben van, hogy a bankjegyforgalom hatszázalékos fedezetét fenn tudja tartani.

A FRANCIAORSZÁG megszállott és meg nem szállott részeiben egyaránt tapasztalható élelmiszer- és egyéb áruhiány következtében rendkívül felvirágzott a lánckereskedelem. Különösen egyes élelmicikkek és ruházkodási cikkek terén fajult el annyira a helyzet, hogy a vichyi kormány szükségesnek látta egy külön rendőrség megszervezését, amely kizárólag a lánckereskedelem üldözésével fog foglalkozni. Egyelőre nem sok foganatja volt az újonnan szervezett rendőrség működésének, mert például a gombostűk és varrótűk teljesen eltűntek a forgalomból és csak «zugban» kaphatók.

EZÜST ÉS KÉKRÓKA
kabátok. Szőrmekülönlegességek
FRIEDMANN SZŰCS Károly király-út 9., félemelet.

A SVÉD FŐVÁROS tanácsa elhatározta, hogy Stockholm egyik külső negyedében katonai és polgári célokra egyaránt alkalmas új repülőteret épít.

MADRIDBÓL jelentik: Serranót, a neves spanyol daljátékszerzőt vasárnap temették el.

CSILÉBEN, Santiago és Antefagasta között súlyos vasúti szerencsétlenség történt. La Calerától északra kisiklott egy vonat. A mozdony és hét kocsi felborult. Kilencen életüket vesztették és sokan sérüléseket szenvedtek.

BULGÁRIÁBAN a közellátási kormánybiztosság rendelete értelmében szombattól kezdve korlátozták a mosószappan forgalmát. Bizonyos korlátozásokat léptetnek életbe a mosó- és borotvaszappan forgalmában is.

A BUKARESTI RENDŐRSÉG hosszas nyomozás után elfogta Cretzu George volt légionárius rendőrfőtisztet, aki beismerte, hogy a jilavai fegyházban őrzött politikusok és a Vasgárda által vádolt egyének közül tizennégyet saját kezűleg gyilkolt meg és részt vett a rendőrségen fogvatartott és a mult rendszerhez tartozó emberek legyilkolásában is.

TAVASZRA LÉNYEGESEN MEGJAVUL a vasúti összeköttetés Erdély felé

Kolozsváron a környező vármegyék hatóságainak és intézményeinek vezetői a MÁV részéről kiküldött vasúti tisztviselők részvételével, dr. *Inczédy-Joksman* Ödön, Kolozs vármegye főispánjának elnöklésével *értekezletre gyűltek össze, amelyen a MÁV kiküldöttei ismertették Budapest—Kolozsvár—Beszterce nyári vasúti menetrend-tervezetét.* A fővonalon május 15-től kezdve *két gyors-, két személy- és egy Árpád-típusú gyors sínautobuszjárat közlekedik, amelyek a legjobb összeköttetést biztosítják az anyaország, valamint az északi és délerdélyi városok között.*

Budapestről éjfél után *0.5 órakor* induló *gyorsvonat* Kolozsvárra érkezik reggel *7.27 órakor,* Besztercére *11.25 órakor,* a nappali gyorsvonat *Budapestről* reggel *7 órakor* indul és Kolozsvárra délután *2 órakor,* Besztercére pedig *5.50-kor* érkezik. Az *ellenvonatok* Besztercéről *délben 12.17 órakor* és *este 8 órakor,* Kolozsvárról *délután 4.15 órakor,* illetve *éjfél után 0.15 órakor* indulnak és *Budapestre érkeznek este 11.10 órakor,* illetve *reggel 7.16 órakor.* Az Árpád-járat Budapestről *este 6.20-kor* indul és Kolozsvárra *éjjel 11.10-kor* érkezik, *vissza* Kolozsvárról *reggel 6 órakor* indul, Budapestre *10.52-kor érkezik.* Budapestről *személyvonat éjfél után 0.15 órakor* és *délben 12.35 órakor* indul, Kolozsvárra *érkezik 1.15 órakor,* illetve *éjfél után 0.13 órakor.* Az ellenvonatok Kolozsvárról *6.48 órakor,* illetve *8.30 órakor* indulnak és Budapestre érkeznek *délután 5.36 órakor,* illetve *reggel 8.40 órakor. Kolozsvár és Nagyvárad között még egy közvetlen személyvonatpár is közlekedik.*

A kiskereskedő árusíthat *mosószappant*

A mosószappan forgalmát szabályozó rendelettel kapcsolatban a kereskedelmi és iparkamara arról értesült, hogy a bejelentésre és zár alá vételre vonatkozó redelkezések csak az előállítók és a nagykereskedők készleteire vonatkoznak. A kiskereskedők nem tartoznak készleteiket bejelenteni, minthogy pedig a zár alá vétel csak a bejelentés alá eső készletekre vonatkozik, ennélfogva a kiskereskedők úgy a meglévő, mint a jövőben beszerzendő mosószappan-készletüket a fogyasztók részére továbbra is zavartalanul árusíthatják.

NAGY ROBBANÁS *egy arénaúti festékgyárban*

Súlyos szerencsétlenség történt ma délelőtt az *Aréna-út* 17. szám alatt lévő *Halblein*-féle vegyi festékgyárban.

Tíz óra előtt néhány perccel hatalmas robbanás reszkettette meg a levegőt és a következő pillanatokban hatalmas lángnyelvek csaptak ki a laboratórium ablakain.

A teremben, ahol a robbanás történt, *Halblein* Imre gyáros és több munkás tartózkodott. A robbanás következtében *a munkások ájultan zuhantak az égő laboratórium padlójára.* A tűzoltóság *Kiss* Lajos tűzoltófőparancsnok személyes vezetésével több szerkocsival érkezett a szerencsétlenség színhelyére, ahol azonnal a lángban álló vegyészeti gyár oltásához kezdtek.

A tűzoltóknak sikerült az égő laboratóriumból Halblein Imrét és az öt munkást kimenteniök, akiket égési sebekkel és súlyos füstmérgezéssel szállítottak a mentők a Rókus-kórházba.

Aránylag rövid idő alatt sikerült a veszedelmes tűzvész továbbterjedését megakadályozni.

Délelőtt rendőri bizottság szállt ki a színhelyre, hogy a robbanás okát megállapítsák.

Az eddigi vizsgálat szerint a robbanás a festékanyag keverése közben keletkezett.

A bizottság most azt igyekszik megállapítani, hogy a robbanásért terhel-e valakit felelősség.

A romániai német csapatok nem küldhetnek haza élelmiszercsomagot

Bukarest, március 10.

(Magyar Távirati Iroda) **Antonescu tábornok, a román állam vezetője, az ország tudomására hozta, hogy a külállamokkal már megkötött és még megkötendő gazdasági egyezményeket a következő szempontok figyelembevételével kötötték vagy fogják kötni:**

1. A nemzeti vagyon nem idegeníthető el,

2. idegen tőke csak a kormány tudtával, beleegyezésével és ellenőrzése alatt vehet részt a román gazdasági életben.

Ezeket az elveket szögezte le Antonescu tábornok berlini, római és legutóbbi bécsi megbeszélései során és ezeket a tengelyhatalmak vezetői teljes mértékben el is fogadták. A Führer határozottan kifejezésre juttatta, hogy Németország segíteni akar Románián. Ezért jött Romániába és nem azért, hogy a megszállásból hasznot kovácsoljon magának. A németek mai magatartása és mások multbeli viselkedése között mindenki párhuzamot vonhat. A multban a romániai **németek elidegenítették az államtól, az állam túlzottan magas kamatokat fizetett és megalázó idegen ellenőrzésnek volt kitéve. Azokat a román állampolgárokat, akik a rendelkezésektől eltérően elidegenítették javaikat, a nemzeti érdekek árulóinak minősítik és mint ilyeneket vonják felelősségre, ha pedig idegen állampolgárok cselekedtek ilyképpen, huszonnégy órán belül kiutasítják őket a román államból.**

A román területen levő német csapatokat javarészt Németországból élelmezik. Sem a csapatok, sem más egyének nem küldhetnek élelmiszercsomagokat Németországba. Rosszindulatúak tehát azok, akik egyes, a piacról hiányzó élelmiszercikkek hiányát a német hadsereg ittartózkodásának tulajdonítják. Románia semmi áldozatot sem hozott a német csapatok érdekében. A motorizált német egységek élelmezésére a román állam százmillió lejes keretet állapított meg, de a lehetővé vált román leszerelés következtében az állam több mint egymilliárd lejt takarít meg havonta, mert határait így biztosítva tudja.

Husvét Dalmáciában! *SPLIT (Spalato) és DUBROVNIK (Ragusa)*

MNB. 1379. 15- és 22-napos társasutazások, indulás április 6.

Jelentkezés valláskülönbség nélkül **JUGOMART** V., Dorottya-u. 6. Tel. 183-216

SZÍNHÁZ • FILM

Délszláv Carmen az Operában

Vasárnap este Bizet Carmenjének örökszép melódiái csendültek fel az Operaházban. A címszerepet ezúttal *Halper-Leppée Gjurgja*, a *Zagrebi Állami Operaház művésznője énekelte.* Különösen a harmadik felvonásbeli áriájával aratott nagy sikert. Az Operaház nézőterét zsúfolásig megtöltő, előkelő közönség meleg ünneplésben részesítette a délszláv énekesnőt, aki nemcsak szép hangjával, hanem feltűnően jó színésznői képességeivel is sikert aratott.

A régi magyar együttesből *Halmos* Jánost kell kiemelni, aki *ezúttal is remekelt Don José szerepében. Orosz* Julia bájos és szephangú Micaela volt. *Escamillo szerepét a népszerű Palló Imre énekelte.* Frasquitát *Horányi* Karola alakította szép sikerrel. *Kováts* Jolán, *Maleczky* Oszkár, *Somló* József, *Vitéz* Tibor, *Reményi* Sándor is jól megállták a helyüket a régi együttesben.

Kár hogy az Operaház igazgatósága a Carment ritkán tűzi műsorra, aminek nyilván nem annyira technikai, mint inkább személyi okai vannak. A közönség vasárnap este sokat tapsolt és lelkesen ünnepelte a kiváló vendégművésznőt.

(rtk)

HATTYÚDAL

E. Williams színműve a Vígszínházban

Emlyn *Williams* angol szerző fájdalmasan szép, romantikus csengésű színművét mutatta be szombaton a *Vígszínház.* Jellegzetesen angol darab a *«Hattyúdal»*, szélesen ömlő beszélgetésekkel, sűrű kortyolgatásokkal, ám a viszki itt nem csupán kísérő körülmény, hanem főmotívum. Maddock Tamás, aki amolyan Keanszerű tehetség volna, állandó viszki-mámorban él és tehetségét mint áruházi Mikulás-apó kamatoztatja. Egyszer még felcsillan előtte a lehetőség: eljátszhatná Lear királyt a Covent Garden ezernyi embertömege előtt, csillogó reflektorok fényözönében, ekkor azonban megtudja, hogy leánya férjhez megy, ami olyan válságot idéz benne elő, amelyet nem értünk, azaz értünk ugyan, de sehogyan sem fogadhatunk el... Meg akar halni, de leendő veje megakadályozza az öngyilkosságot. Dermedten ülünk a nézőtéren, borzongunk és várunk valami méltó megoldást, amikor hirtelen ránktör — *a heppiend:* a fiatalok elviszik magukkal Amerikába, amit a «nagy Mad» megnyugodva vesz tudomásul. Mindössze ez a végső jelenet, ez az operettszerű befejezés rontja a darab harmonikus szépségét.

A *«Hattyúdal»*-ban nincs semmi, ami mára, a mai problémákra utalna. Színház ez, magáért a színházért és — talán ezért annyira kedves előttünk. A darab tulajdonképpen egyetlen szerep, amelyet *Somlay* Artur alakít megrendítően és hibátlanul. Van néhány olyan jelenete, amely alatt nehezen lélegzik a nézőtér. Egy nagy komédiás jár-kél a színpadon és a közönség megbűvölve követi szemével minden mozdulatát. Kívüle egy sereg kitűnő figura mozog a színpadon: *Sulyok* Mária, *Orsolya* Erzsi, *Pártos* Erzsi, *Somló*, *Kőmíves*, *Bihary* és *Tolnay* Klári, aki megható színekkel eleveníti meg a nagy színész martíriumságra hajlamos leányát.

Innocent-Vincze Ernő fordítása és *Hegedüs* Tibor rendezése nagy sikerré avatja a *«Hattyúdal»-t.*

Klamár Gyula

A Gyergyói bál — századszor

Ritka nagyjelentőségű jubileumhoz érkezik el március 20-án a «Gyergyói bál», Szilágyi László és Huszka Jenő zenés játéka. Századszor adják. Értesülésünk szerint az ünnepi előadást vacsora követi majd, amelyen nemcsak a szerzők és a szereplők, hanem a színház barátai is részt vesznek.

Simándy Pál — Ujlaky

Nagy Istvánnak rövidesen vissza kell utaznia *Kolozsvárra,* amelynek színházához szerződés köti. Az *Elnémult harangok*-ban *Simándy* Pál szerepét, amelyet a fiatal színész nagy sikerrel játszott, itt kell hagynia. A szerepet ma már próbálni kezdte a *Nemzeti Színházban Ujlaky* László.

ENDREI FERENC: „SABUR KIRÁLY"

Endrei Ferenc, az ismert novellista és filmíró *„Sabur király"* címen igen sikerült színművet írt. A darab ókori miliőben játszódik. A dráma felépítése igen komoly munkára vall. A szereplők jelleme megkapóan emberi. A *„Sabur király"* különben most hagyta el a sajtót és lapunk könyvesboltjában is kapható.

* A «Fiatalok Operaegyüttese» rendezésében a Zeneművészeti Főiskola kistermében bemutatták *Mozart Don Juan*-ját. Szép és komoly előadás volt, amelynek közönsége lelkes tapsokkal kísérte a kitűnő fiatal énekeseket. Kivált közülük *Sikolya* István dr., akinek érzelmes lírai tenorja pompásan csengett. Mellette *Kassay* János, *Fehérpataky* Ervin, *Kele* Anna, *Pornóy* Klári, *Lánczi* Éva, *Heténvi* Kálmán és *Csongor* István énekeltek sokat ígérő tehetséggel. A *Szimfónikus Zenekart Nemes* János vezényelte tudással és lendülettel.

Megérkeztek a belgrádi filharmonikusok

A *belgrádi filharmonikusok Matacsics* Lovro főzeneigazgató vezetésével megérkeztek *Budapestre.* Ma koncertet adnak az *Operaházban,* holnap reggel pedig visszautaznak *Belgrádba.*

Matacsics Lovrót, a világhírű dirigenst régi ismerősként fogadták *Budapesten.* Két évvel ezelőtt már volt itt és akkor *sok barátot szerzett magának.*

Példa nélkül...

Példa nélkül áll még az amerikai filmgyártás történetében is az *Elfujta a szél...* filmváltozatának newyorki sikere. 1939 karácsonyán mutatták be az ötezer személyes *Capitol* moziban Margaret *Mitchell* világhírű regényének színes filmváltozatát. A tizenegyedik héten az *Astor* mozi vette át a filmet és játszotta további *negyvenkét héten át* felemelt helyárakkal. Most pedig újra a *Capitol* mozi műsorán szerepel az *Elfujta a szél...*

* **A Royal Varieté** műsorában új remek programpont szerepel. *Sódar* Gizi, a fiatal és nagyon szép táncosnő *kígyótáncot lejt* egy eleven kígyóval. Bemutatkozásakor lelkes tapsokat kapott.

* **„2000 éves Arizona"** címmel bemutatták *Miss Arizona* új színpompás revűjét. Taps tapsot ért a pompás előadás során, amelyben a szereplők valósággal rendkívülit produkáltak. A pazar bőkezűséggel kiállított revű érdekes meglepetést is hozott: a közönség tagjai közül azokat, akik azt óhajtották, filmre vették és egy óra mulva már le is vetítették. Az önkéntes *„filmszereplők"* között nem egy komoly tehetség is akadt. Komoly sporteseménynek számított a női birkózás, valamint *Morejon* fekete boxsampion produkciója, amelyért főként a sport barátai lelkesedtek.

MOZIMŰSOR

Sz. = szombat, Ü. = ünnep, V. = vasárnap.

ADMIRAL (T.: 353—707): **Salvator Rosa kalandjai.** (½4, ½6, ½8, ½10, vas. ½4-kor is)
ALKOTÁS (Tel.: 355—374): **Tűzkeresztség.** (¼4, ¼6, ¼8, ¼10, v. és ü. ¼2-kor is.)
ANDRÁSSY (T.: 124—127): **Mindenki mást szeret.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü. ¾10, ¾12, 2, 4, 6, 8, 10.)
ATRIUM (Telefon: 154—024 és 153—034): **Elnémult harangok.** (½6, ½8, ½10, sz., és v. ½4-kor is.)
BELVÁROSI (T.: 384—563): **A menekülő asszony.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. jobbt.: 2, 4, 6, 8, 10, bait.: ¾3, ¾5, ¾7, ¾9.)
BELVÁROSI HÍRADÓ (Telefon: 181—244): **Cigarettafüst. — A világ gyarmatosításának története. — Székely bál. — Rajzfilm. — Híradók.** (Folyt. 10—24 óráig.)
BODOGRAF (T.: 149—510): **A menekülő asszony.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. ½2-kor is.)
BROADWAY (T.: 422—722): **Egy csók és más semmi.** (½2, ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
BUDAI APOLLO (T.: 351—500): **Hétszilvafa.** (½5, ¾7, 9, v. és ü. ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.)
CAPITOL (Telefon: 134—337): **Kék madár.** (11, ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.)
CASINO (Telefon: 383—102): **Dankó Pista.** (½6, ¾8, ¾10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)
CITY (T.: 111—140): **Cisco, a száguldó lovas.** (¾6 ¾8, ¾10 sz., v. és ü. ¾4-kor is.)
CORSO (T.: 182—818): **A kegyelmes úr rokona.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)
CORVIN (Telefon: 138—988 és 139—584): **Jud Süss.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
DAMJANICH (T.: 425—644): **Az örömapa.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. 2, 4, 6, 8, 10.)
DÉCSI (Telefon: 125—952 és 121—343): **Alipang, a fekete szultán.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)
ELIT (Tel.: 114—502): **Hatodik emelet.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. 2-kor is.)
FORTUNA (Tel.: 225—238): **Igen vagy nem.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. 2-kor is.)
FORUM (Telefon: 189—543 és 189—707): **9 agglegény.** (½6, ½8, ¾10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)
GLORIA (Telefon: 427—521): **Hétszilvafa.** (½5, ¾7, 9, sz. ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
HIRADÓ FILMSZINHÁZ (Telefon: 222—499): **Albánia. — A világ gyarmatosításának története. — Székely bál. — Rajzfilm. — Híradók.** (Folyt. 9—24 óráig.)
HOLLYWOOD (T.: 225—063): **Zárt tárgyalás.** (½4, ½6 ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
HOMEROS (T.: 496—178): **Szerelemből nősültem.** (¾5, 7, ¾10, sz. ½4-től v. és ü. 2-től folyt.)
IPOLY (Telefon: 292—626): **Csintalan férjek.** (½4, ½6, ½8 ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
JÓZSEFVÁROSI (T.: 134—644): **Hétszilvafa.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
KAMARA (Telefon: 423—901): **Tóparti látomás.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)
KULTUR (T.: 386—193): **Nápoly a csókok tüzében.** (5, ¼8, ¼10, v. és ü. ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.)
LLOYD (Telefon: 111—894): **Hazajáró lélek...** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
NYUGAT (Telefon: 121—022): **Hétszilvafa.** (½5, 7, ½10, sz. 4, 6 8, 10, v., ü. 2-kor is.)
ODEON (Telefon: 422—785): **Hétszilvafa.** (¼5, ¾7, ¼10, sz. ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
OLYMPIA (Telefon: 423—188): **Az örömapa.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)
OMNIA (T.: 130—125): **A kegyelmes úr rokona.** (5, ¼8, ½10 sz., v. és ü. 4, 6, 8, 10.)
ORIENT (Telefon: 114—926): **Igen vagy nem.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
OTTHON (Tel.: 146—447): **Schubert szerenád.** (¼4, ¼6, ¼8, ¼10, v. és ü. ½2-kor is.)
PALACE (Tel.: 221—222): **Frankenstein fia.** (11, 2, 4 6, 8, 10.)
PÁTRIA (T.: 145—673): **A kolostor lilioma.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. 2-kor is.)
PHÖNIX (Telefon: 223—242): **Hétszilvafa.** (11, 1, 3, 5 ¼8, ½10.)
RÁDAY (T.: 382—581): **Mindenki mást szeret.** (½5, 7, ½10, v. és ü. 2, 4, 6, 8, 10.)
RÁDIUS (Telefon: 122—098 és 120—564): **Irene.** (½6, ¾8, ¾10, sz., v., ü. ½4-kor is).
REX (Telefon: 228—020): **Elsodort asszony.** (½5, ¾7, 9, sz. ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
RIALTO (Telefon: 224—443): **Ifju Edison.** (11, 1, 3, 5, ¼8, ½10, v. és ü. 10, 12, 2, 4, 6 8, 10.)
ROYAL APOLLO (T.: 222—002): **Olajváros.** (½5, 7, ½10, sz., v. és ü. 2-kor is.)
ROXY (Telefon: 226—224): **Tarzan bosszuja.** (3, ¼6, ½8, ¾10, v. és ü. ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.)
SAVOY (Tel.: 146—040): **A kolostor lilioma.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
SCALA (T.: 114—411): **A Manderley-ház asszonya.** (½5, 7, ½10, sz., v. és ü. 2-kor is.)
SIMPLON (Tel.: 268—999): **Hazajáró lélek.** (½4, ½6, ½8, ½10 v és ü. ½2-kor is.)
STUDIO (T.: 225—276): **Hatodik emelet.** (11, ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.)
TIVOLI (Telefon: 225—602): **Hétszilvafa.** (11, ½2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü. ¾10, ¾12, ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.)
TURÁN (T.: 120—003): **Nápoly a csókok tüzében.** (11, ½2, 4, 6, 8, 10, v. és ü. 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10.)
URÁNIA (T.: 146—046): **A nyugati győzelem.** (5, ¼8, ½10 sz., v. és ü. ¾3-kor is.)
VESTA (Telefon: 222—402): **Cserebere.** (11, ½2, ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. 11, 2, 4, 6, 8, 10.)

Színházak műsora:

Operaház (3, ½8). Hétfő: VII. Filharmóniai hangverseny, kedd (½7): Rózsalovag (A 17), szerda: Falstaff (E 20), csütörtök: Figaro házassága (B 19): péntek: Hunyadi László (N 6), szombat (díszelőadás): Farsangi lakodalom, vasárnap d. u.: János vitéz, este: Nincs előadás.
Nemzeti Színház (½4, ½8). Hétfő: Kegyenc (II), kedd: Elnémult harangok, szerda: Kegyenc (IV), csütörtök: Niskavuori asszonyok, péntek: Kegyenc (VI), szombat: Kegyenc (VII), vasárnap d. u.: Vitéz lélek, este: Kegyenc (VIII).
Nemzeti Kamaraszínház (½4, ¾8). Minden este és vasárnap d. u.: Kaland.
Madách Színház (½4, ¾8). Minden este és vasárnap d. u.: Négy asszonyt szeretek.
Magyar Művelődés Háza. Hétfő (½8): Hangverseny (Z. 3. VIII), kedd (5 és ¼8): szerda (5 és ¼8), csütörtök (5 és ¼8): péntek (5 és ¼8): Kultúrfilm, szombat (7): Hazafias ünnep, este (½8): Rigoletto (V 6).
Vígszínház (½4, ¾8). Hétfő: Hattyúdal (G), kedd: Féltékenység (B), szerda: Hattyúdal (S), csütörtök: Hattyúdal (K), péntek: Féltékenység (E), szombat d. u.: Hattyúdal (szomb. d. u. bérlet), este: Hattyúdal, vasárnap d. u.: Féltékenység, este: Hattyúdal (R).
Magyar Színház (½4, ¾8). Minden este és vasárnap d. u.: Gyergyói bál.
Andrássy Színház (½4, ¾8). Minden este és vasárnap d. u.: Ne játssz a szerelemmel.
Pódium a Pesti Színházban (½5, ½8). Minden este és vasárnap d. u.: Tekintettel arra...
Fővárosi Operettszínház (½4, ¾8). Minden este és vasárnap d. u.: Fityfiritty.
Komédia Orfeum (½5, ½9). Minden este és vasárnap d. u.: Kassner, a varázsló.
Kamara Varieté. Minden este ½9, szombat 6, 9, vasárnap ½4, ¼7, 9: Tabáni álom.
Royal Varieté (½5, 9). Minden este és vasárnap délután: Tavaszi revű.

FITYFIRITY

Operettbemutató a Fővárosi Operettszínházban

A kis elárusítónőből lett világhírű énekesnőről szól *Halász* Rudolf és *Buday* Dénes a négy eljegyzéssel végződő házasságpárti operettje, amely mulatságos fordulataival mindvégig betartja a legszórakoztatóbb operettek szabályait és amelyet *Buday* Dénes, a kiváló komponista pompásnál pompásabb számokkal, nagyszerűen hangszerelt tangókkal, valcerekkel, máris népszerű indulókkal és (különösen a revűjelenetekben) bravuros, többször megujrázott táncszámokkal tűzdelt tele.

A szereplők közül *Honthy* Hanna énekben és játékban, mint mindig, ezuttal is kiváló volt. Lelkesen ünnepelték. Az ellenállhatatlanul mulatságos *Kiss* Manyinak és az ötletmilliomos *Latabár* Kálmánnak is rendkívüli sikere volt. *Gombaszögi* Ella, a gyönyörű *Szondy* Biri, *Solthy* György, *Pártos* Gusztáv, vitéz *Hajmássy*, a szép és tehetséges *Miklós* Lívia, *Fülöp* Sándor és *Rubinyi* is rengeteg tapsot kaptak.

Bercsényi Tibor áruházi diszleteit, *Sziklai* Jenő és *Sereghy* Andor rendezése, valamint *Török* Emil vezénylése is sokban hozzájárultak az operett nagy sikeréhez.

(r. g.)

SPORT

Az elemekkel is megküzdöttek a csapatok a harmadik fordulóban

Szakadó eső, őszies kép adott keretet az Elektromos és a Szolnok találkozásának. Hangos nézőtér, sok izgalom, heves iram jellemezte a játékot. A szolnokiak megállták a helyüket és ha az eső nem áztatja át a talajt, nem biztos, hogy a szolnokiak alulmaradnak. Az Elektromos nehezebb legénységének jobban megfelelt ez a talaj és a második félidőben kibontakozott kondiciófölény legyőzte Szolnok gyors és technikás csapatát, amely az első félidőben mutatott játékával könnyen elhihetővé tette, hogy a tavaszi szezon első két mérkőzését a kékingesek reálisan nyerték és hogy a szolnoki vasutasok a diósgyőriekkel együtt a legjobb elsőosztályú csapatok sorába tartoznak. A bordó-sárgák munkáján meglátszott az a gondos munka, amely minden hajnoki mérkőzést megelőz a Latorca-utcában.

*

A Hungária-úti pályán lejátszott Ferencváros—Törekvés-mérkőzésen szembetűnő volt, hogy a Törekvés-játékosok most már jobban igyeknek, mint az őszi szezonban. A Törekvés legutóbb megnyerte a Szent István-kupát és pedig nem védekező, hanem támadó, sőt rohamozó rendszerrel. A Törekvés visszaesése azért következett be, mert a lelkesedést még a legjobb játékosokból álló csapat sem nélkülözheti.

Vasárnap a tartalékos Törekvés és a légsúlyu csatárok alulmaradtak a jobb kondicióban játszó, nagytudású Ferencvárossal szemben, amelynek ez a nehéz talaj nagyon is megfelelt. A Törekvés az első félidőben mindennek ellenére jól tartotta magát.

*

A BEAC-pályán gyanútlanul megjelent Ujpestet többféle meglepetés várta. A sáros pálya nem sok jóval biztatta a lapos játékra berendezkedett lilákat, de az sem kelthetett kitörő örömet, hogy Cseh Matyit, akit egyes hírek már Dél-Amerikába költöztettek, a Gamma csatársorában látták viszont. Az őszi szezonban sérülések sorozata üldözte a Gammát, most azonban sikerült olyan csapatot összehozni, amelyet a szakszerű vezetés rövidesen a középcsoportba fog feltornászni. A Gamma győztes csapata a következő: *Havas—Nádas, Szebeni—Magda, Tóth, Kemény—Váradi, Cseh, Ádám, Turay II., Háray.* Az Ujpest jó szellemére jellemző, hogy amikor a Gamma a huszárosan rohamozó Váradi góljaival már 2:0 arányban vezetett és a laikusok nagy összeroppanást jósoltak — *még erősíteni is tudott és a kedvezőtlen körülmények ellenére is közeljárt a kiegyenlítéshez. Mindenesetre a Stadionban vasárnap nehéz dolga lesz a lila-fehér csapatnak a lendületben lévő Elektromossal szemben. Lehet, hogy az Ujpest csatársora új összeállításban fog szerepelni.*

*

A vasárnapi elsőosztályú eredmények:

Gamma—Ujpest 2:1 (2:0).
Elektromos—Szolnok 2:0 (0:0).
SBTC—Kispest 2:2 (2:1).
Ferencváros—Törekvés 5:2 (2:2).
Haladás—Diósgyőr 1:1 (1:1).
Tokod—Szeged 1:0 (1:0).
WMFC—BSZKRT 2:0 (2:0).

SPORTHIREK

A MÁV-kolónia színházitermében megtartott Budapest-bajnoki ökölvivóverseny döntői során bajnoki címet nyert légsúlyban Podány (B. Vasutas), bantamsúlyban Sampiás (MPSE), pehelysúlyban Frigyes (BSZKRT), könnyűsúlyban Kocsis (BTK), weltersúlyban Oláh (BTK), középsúlyban Torma II. (BTK), kisnehézsúlyban Szolnoki (BSZKRT) és nehézsúlyban Homolya (FTC). A pontversenyt az OTT vándordíjáért a BTK nyerte meg a B. Vasutas előtt.

A Vasas szenzációs győzelmet aratott a Soproni FAC ellen 5:1 arányban. A csapat *Gallowich* Tibor tréner lelkes munkája révén a B.-bajnokság Duna-csoportjában 21 ponttal a harmadik helyen áll és az őt megelőző csapatoktól csak gólarány választja el.

Az Ujpesti Torna Egylet, amely hat ponttal vezet a NB III. nyugati csoportjában, tegnap 2:1 arányban győzött a Hungária ellen.

A nemzetközi professzionista boxversenyen a ligeti cirkuszban a havannai *Moreyon* könnyen győzött *Dvornics* ellen, aki megsérült és a harmadik menetben feladta a mérkőzést. Csiszár ellenfele Stelczer sem állta végig a tiz menetet: ő a negyedik menetben adta fel. *Kirobbanó formát mutatott Körösi, aki a nagyerejű Pappot győzte le.* Papp a negyedik menetben feladta a küzdelmet. *Kitettek magukért Trummer és Pozsonyi, akik derekasan végigverekedték a megállapított hat menetet* és pedig végig nagy iramban.

Olasz bajnokság: Novara—Napoli 1:0, Ambrosiana—Genova 4:0. Nagy meglepetés a Genova ilyen arányú veresége. Livorno—Juventus 1:0, Triestina—Lazio 0:0, Roma—Fiorentina 1:0, Milano—Torino 4:0, Venezia—Bologna 1:0. A bajnokságban a Bologna vezet 31 ponttal, 2. Ambrosiana 28 pont, 3. Juventus 26 pont.

Az idei szezon első válogatott mérkőzése Stuttgartban került sorra. Eredmény: Németország—Svájc 4:2.

RÁDIÓ MŰSOR

Állandó műsorszámok. Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna. 7.00: Hírek, közlemények, étrend, hanglemezek. 10.00: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó, Himnusz, időjárásjelentés. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 2.45: Műsorismertetés. 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven. 9.40: Hírek, időjárásjelentés és 12.00: Hírek.

Hétfő, március 10.

BUDAPEST I. 3.20: Katonazenekar. **4.15:** Erdélyi Gizella dr. előadása. **5.15:** Magyar nóták. Közben: „Magyar ónismeret". **6.15:** Közvetítés a Postatakarékpénztárból. **6.40:** Gémes Irén hárfázik. **7.20:** Műszaki előadás. **7.35:** A belgrádi Filharmóniai Társaság hangversenyének közvetítése, közben: Réti István előadása, hírek és időjárásjelentés. **10.00:** Butiola- és Rajkózenekar. **11.30:** Hanglemezek.

BUDAPEST II. 6.30: Német nyelvoktatás. **7.00:** Szórakoztató zene hangfelvételről. **8.00:** Hírek. **8.10:** Cigányzenekar. **9.10:** Felolvasás. **9.40:** Időjárásjelentés.

Kedd, március 11.

BUDAPEST I. 10.20 és **10.45:** Felolvasások. **12.10:** Hegedű zongorakísérettel. **12.55:** Zongorajáték. **1.30:** Cigányzenekar. **3.20:** Hanglemezek, közben háztartási előadás. **4.10:** Gyermekdélután. **5.15:** „Mindnyájunk gondjai." **5.30:** Ilniczky-tánczenekar. **5.55:** Kardeván Károly előadása. **6.20:** Ádám Jenő előadássorozatának V. része. **7.20:** Cigányzenekar. **8.00:** Versek. **8.10:** A rádió szalonzenekara. **9.00:** Elbeszélés. **9.20:** A zágrábi Zvonimir kórus hangversenye hangfelvételről. **10.00:** Katonazenekar. **11.25:** Cigányzenekar.

BUDAPEST II. 5.30: Ruszin népdalok. **6.00:** Francia nyelvoktatás. **6.30:** Ilniczky-táncszenekar. **7.00:** Komma Géza gordonkázik. **7.25:** Mezőgazdasági félóra. **8.00:** Hírek. **8.10:** Hanglemezek. **9.10:** „Mi minden történt ötven évvel ezelőtt." **9.40:** Időjárásjelentés.

SZÍNHÁZ • FILM

Roswaenge ma reggel elutazott Budapestről

Roswaenge, a világhírű operaénekes, aki a *Faust*-ban és *A végzet hatalmá*-ban nagy sikerrel vendégszerepelt az *Operaház* színpadán, *ma reggel elutazott Budapestről*. Egyenesen *Berlinnek* vette útját, ahol kedden este a Nagyopera színpadán szerepel ugyancsak a *Faust*-ban, majd néhány nap mulva *Berlinből Rómába* repül és megkezdi olaszországi turnéját, amely több hétig tart.

Elutazása előtt beszéltünk a kiváló művésszel, aki a következőket mondotta:

— Ismert családi kapcsolataim révén *budapestre nemcsak mint operaénekes jövök, hanem egyúttal mint jó rokon is.* Ezért toldottam meg ittartózkodásomat egy nappal. Pénteken szándékoztam elutazni, rokonaim azonban meghosszabbították tartózkodásomat egy nappal.

— Most *Berlinbe* megyek, ahol kedden este a *Faus*-ot éneklem, néhány nappal később pedig *Olaszországba* utazom, ahol megkezdem többhetes operai turnémat. Először *Rómában* szerepelek a *Királyi Operaházban.*

— Ittlétem alatt *nyári vendégjátékról* is tárgyaltam. Ha a *Szigeten* lesznek operaelőadások, eljövök vendégészerepelni és akkor *néhány hetet Budpesten töltök.*

MÁSFÉL ÓRA ALATT — egy teljes emberélet!

A „Vissza az úton" Csortos-víziói

A régmult társadalmi vígjátékaiban kedvelt és gyakran alkalmazott színpadi fogás volt, hogy a színész — ha gondolatait úgy akarta közölni a közönséggel, hogy partnere ne hallja — egyszerűen oldalt fordult és *„félre"* beszélt. A régi darabok szövegkönyveiben gyakran találkozni is ezzel a rendezői utasítással: *félre...*

A hangosfilm persze nem használhatja már ezeket az avult színpadi fogásokat, pedig itt még gyakran felmerül a probléma, hogyan *tegyék népszerűvé, láthatóvá a szereplők gondolatait, esetleg lelki vívódását. Ráthonyi* Ákos, a *Vissza az úton* rendezője a nagy *Csortos*-filmben érdekes és újszerű megoldásokat keresett.

Csortos ebben a teljesen ráépített filmben *másfél óra alatt egy teljes emberéletet elevenit meg a filmen,* minden magassággal és mélységgel, amelyet egy elcsúszott ember megjárhat. A film során többízben fordul elő, hogy a főszereplő lelki harcát kell megjeleníteni, de úgy, hogy a film cselekménye ne akadjon meg. *Ráthonyi* a vizuális és akusztikai hatások teljes összjátékával oldotta meg feladatát.

Csortos mellett tudvalevően két női szerep is van az új filmben. Ezeket *Mezey* Mária és *Tolnay* Klári játsszák, akik ugyanazt a sanzónt éneklik, — *mégis milyen óriási a különbség a két szám között!*

Mezey Mária, mint az előkelő mulatóhely dizőze pezsgőspohárral a kezében dúdolja az angolkeringőt, a dal jóval később *Tolnay* Klárihoz érkezik a lebujba, de itt már a dal énekléséhez — *söröskrigli jár.*

GÜL BABA

Felújítás a Fővárosi Operettszínházban

Pénteken este felcsendültek a *Fővárosi Operettszínház* színpadán a *Gül Baba* híres melódiái. *Fedák* Sári számára készült annak idején ez a romantikus meséjű operett és a kor ízlése szerint, trikós-szerepe volt benne *Fedáknak. Gábor* diákot játszotta, aki szerelmes *Gül-Baba* szépséges leányába, *Leilába* és sok hetvenkedés után el is nyeri kezét.

Nagyon örültünk e felújításnak, már csak azért is, mert alkalmunk volt viszontlátni *Patkós* Irmát, a széphangú primadonnát. Kitűnő *Gábor* diák volt, pompásan énekelt, amit a közönség sok tapssal honorált. Rajta kívül *Latabár* Kálmánnak volt frenetikus sikere *Mujkó* cigány szerepében, amelyet néhány évtizeddel ezelőtt *Rátkai* Márton alakított. Most sem lehet mást írni *Latabárról*, mint hogy mindenkit magával ragadott. *Szondy* Biri szép Leiláján kívül sokat tapsolt a közönség a *Gül Babát* megszemélyesítő *Solthy* Györgynek, aki különösen a második felvonásbeli drámai jelenetben adott bizonyságot színészi képességeiről, kitűnő volt *Fülöp* Sándor, mint vérszomjas Ali basa, no és *Gombaszögi* Ella, akinél aranyosabb Zulejkát még nem látott a világ! A többi szereplők: *Bordás* Rózsi, *Pártos* Gusztáv, *Tompa* Pufi és a szépen táncoló *Miklós* Livia ugyancsak részesei a sikernek, amely a felújítást kísérte.

Szép díszleteket tervezett *Bercsényi* Tibor és pompásan dirigálta a zenekart *Török* Emil.

(K-r.)

—* **Vasárnap temetik Fekete József-et.** Színházi körökben mélységes részvétet keltett *Fekete* József halála. Temetése holnap, vasárnap fél 11-kor lesz *a rákoskeresztúri temetőben.*

Pataky Kálmán hazaérkezett

Pataky Kálmán, a világhírű magyar énekes, nagysikerű zürichi hangversenye után, amelyen *a szövetségi elnök is megjelent*, tegnap *hazaérkezett Budapestre.*

Holnap, vasárnap este már fel is lép az *Operában*, ahol a Tosca *Cavaradosszijját* énekli *Németh* Máriával.

A Filharmóniai Társaság Liszt Ferenc-estje

A Filharmóniai Társaság tegnap este Liszt Ferencnek egy eddig előadatlan művét, a «Bölcsőtől a koporsóig» című szimfónikus költeményt mutatta be. A közönség nagy érdeklődéssel fogadta a hatvanesztendős újdonságot, amely nemcsak zenetörténetileg mutatkozott érdekesnek, hanem egyébként is gyakorta emlékeztetett a nagy mester lángelméjére. Az A-dúr zongoraversenyben Böszörményi Nagy Béla mesteri játékát elragadtatva hallgatta a közönség. Hosszasan ünnepelték a kiváló művész virtuóz, fölényes és bátor előadását. A Faust-szimfóniában Nagypál László énekelt. Tenorja szépen és tisztán hangzott, de talán egy kissé erőtlenül. A Budai Dalárda is közreműködött.

Dohnányi Ernő lendületesen, nemes értelmezéssel vezényelte az érdekes hangversenyt, amely a magyar Liszt-kultusznak igen szép bizonyága volt. (—)

Jubileum a Vígszínházban

„A szökékkel mindig baj van", Vaszary Gábor vígjátéka csütörtökön este jubiláris előadás keretében kerül színre. Huszonötödször adják a vidám színdarabot.

MOZIMŰSOR

Sz. = szombat, V. = ünnap, v. = vasárnap.

ADMIRAL (Telefon: 333—707): **Rózsafabot.** (½4, ½6 ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
ALKOTÁS (Telefon: 353—374): **Cserebere.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
ANDRÁSSY (Telefon: 124—127): **Cserebere.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü. ¾10, ¾12, 2, 4, 6, 8, 10.)
ATRIUM (Telefon: 153—034 és 134—024): **Tokaji aszu.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)
BELVÁROSI (Telefon: 384—563): **Rózsafabot.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. jobbt.: 2-kor is, balt.: ¾3, ¾5, ¾7, ¾9.)
BELVÁROSI HÍRADÓ (Telefon: 181—244): **Küzdelem Kináért. — Magyar—olasz ökölvívó mérkőzés. — Rajzos Híradó a francia gyarmatokról. — Rajzfilm. — Híradók.** (Folyt. előadások 10—24 óráig.)
BODOGRAF (Tel.: 149—510): **Rózsafabot.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü.: ½2-kor is).
BROADWAY (Tel.: 422—722): **Hazajáró lélek.** (½4, ½6, ½8, ½10, sz., v., ü. ½2-kor is.)
BUDAI APOLLO (Tel.: 351—500): **Rózsafabot.** (½5, ¾7, 9, v., ü. ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.)
CAPITOL (T.: 134—337): **Szerelem és vérpad.** (½4, ½6, ½8, ½10, v., ü. 11, ½2-kor is.)
CASINO (Telefon: 383—102): **Arvíz Indiában.** (½6, ¾8, ¾10, sz., v. és ü. ¼4-kor is.)
CITY (Telefon: 111—140): **Tokaji aszu.** (¾6 ¾8 ¾10 sz. v. és ü ¾4-kor is.)
CORSO (Tel.: 182—818): **Nem gyerekjáték.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü. ½4-kor is.)
CORVIN (Telefon: 130—988 és 139—584): **Zárt tárgyalás.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
DAMJANICH (Telefon: 425—644): **Aranyváros.** (¾4, ¼7, 9, v. és ü. ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10.)
DÉCSI (Telefon: 125—852 és 121—343): **Alipang, a fekete szultán.** (½6, ½8, ½10, sz., v. és ü ½4-kor is.)
ELIT (Telefon: 114—502): **Zárt tárgyalás.** (4, 6, 8, 10, v. és ü, 2-kor is.)
FORTUNA (T.: 225—238): **Budai cukrászda.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. 2-kor is.)
FORUM (Telefon: 189—843 és 182—737): **Egy életen át.** (½6, ½8, ¾10, sz., v. és ü. ¼4-kor is.)
GLORIA (Telefon: 427—521): **Rózsafabot.** (½5, ¾7, 9, sz. ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
HÍRADÓ FILMSZÍNHÁZ (Telefon: 222—499): **Téli halászat. — Magyar—olasz ökölvívó mérkőzés. — Rajzos Híradó a francia gyarmatokról. — Rajzfilm. — Híradók.** (Folyt. előadások 9—24 óráig.)
HOLLYWOOD (T.: 225—003): **Az ifju Edison.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
HOMÉROS (T.: 296—178): **„Z", a korbácsos ember.** (¾5, 7, ¼10, sz. ½4-től, v. és ü. ½2-től folyt.)
IPOLY (Telefon: 282—626): **Rózsafabot.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
JÓZSEFVÁROSI (T.: 134—644): **Rózsafabot.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
KAMARA (Telefon: 423—901): **Udvari bál.** (11, 2, 4 6, 8, 10.)
KULTÚR (Tel.: 286—193): **Irland zsarnoka.** (5, ½8, ¼10, v. és ü. ¾2, ¾4, ¾6, ¾8 ¾10.)
LLOYD (Telefon: 111—994): **Az örömapa...** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
NYUGAT (Telefon: 121—022): **Rózsafabot.** (½5, 7, ½10, sz. 4, 6 8, 10, v., ü. 2-kor is.)
ODEON (Telefon: 422—785): **Rózsafabot.** (½5, ¾7, ¼10, sz. ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
OLYMPIA (Telefon: 423—188): **Newyorki házasság.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)
OMNIA (Telefon: 130—125). **Egy életen át.** (5, ½8, ½10, sz., v. és ü. 4, 6, 8, 10.)
ORIENT (T.: 114—926): **Stanley, a riporterek királya.** (½5, ¾7, ¼10, v. és ü. ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.)
OTTHON (Telefon: 146—447): **Kismama.** (¼4, ½6, ½8, ¾10, v. és ü. ½2-kor is.)
PALACE (T.: 221—222): **Notredamei toronyőr.** (11, 2, 4 6, 8, 10.)
PÁTRIA (Telefon: 145—675): **Hétszilvafa.** (4, 6, 8, 10, v. és ü. 2-kor is.)
PHÖNIX (Telefon: 223—242): **Cserebere.** (11, 1, 3, 5, ¼8, ½10.)
RÁDAY (Telefon: 382—581): **Aranyváros.** (½5, 7, ½10, v. és ü. 2, 4, 6, 8, 10.)
RÁDIUS (Telefon: 122—038 és 120—564): **Egy asszony három élete.** (½5, 7, ½10, sz., v. és ü. 2-kor is.)
REX (Telefon: 228—020): **Rózsafabot.** (½5, ¾7, 9, sz. ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
RIALTO (Telefon: 224—443): **Rózsafabot.** (11, 1, 3, 5, ¼8, ½10, v. és ü. 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10.)

ROYAL APOLLO (T.: 222—002): **Dankó Pista.** (¼6, ½8, ¾10, sz., v. és ü. 3-kor is.)
ROXY (Telefon: 226—224): **Maradj!** (3, ¼6, ½8, ¾10, v. és ü. ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.)
SAVOY (Telefon: 146—040): **Hétszilvafa.** (¼4, ½6, ½8 ½10, v. és ü. ½2-kor is.)
SCALA (T.: 114—411): **A Manderley-ház asszonya.** (½5, 7, ½10, sz., v. és ü. 2-kor is.)
SIMPLON (Tel.: 268—999): **Zárt tárgyalás.** (½4, ½6 ½8, ½10 v és ü. ½2-kor is.)
STUDIO (Telefon: 225—276): **Csala.** (11, ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.)
TIVOLI (Telefon: 225—602): **Rózsafabot.** (11, ½2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ü. ¾10, ¾12, ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.)
TURÁN (Telefon: 120—003): **Kismama.** (11, ½2, 4, 6, 8, 10, v. és ü. 10, 12, 2, 4, 6, 8, 10.)
URÁNIA (Telefon: 146—045): **Jud Süss.** (5, ¼8, ½10 sz., v. és ü. ¾3-kor is.)
VESTA (Telefon: 222—402): **Tip-Top Follies.** (11, ½2, ¼4, ½6, ½8, ½10, v. és ü. 11, 2, 4, 6, 8, 10.)

Kökény Ilona levelei...

Kökény Ilona, a kitűnő színésznő annakidején Nagy Endre híres kabaréjának színpadán kezdte szereplését. Később a Terézkörúti Színpad tagja lett, ahol tizenkét esztendőt töltött nagy sikerek között. Most visszaszerződött régi sikereinek színterére, a Kamara Varietéhez — amely tudvalevőleg a régi Terézkörúti Színpad helyiségében játszik — és estéről estére itt kapja a tapsokat és tömegével a — leveleket.

Régi közönsége lelkes szavakban, meleg szeretettel üdvözli Kökény Ilonát abból az alkalomból, hogy ismét láthatja azon a színpadon, amelynek annakidején annyi derűt, vidámságot hozott. «Soha nem volt szükségünk annyi mosolyra — írja az egyik levélíró —, mint a mai időkben. Ezért aki ma nevettetni tud, legnagyobb kincsünk nekünk.»

SPORT

Tizenhatos válogatott keret készül a boxolók Európabajnokságára

Holnap, vasárnap a székesfehérvári színházban propaganda boxversenyt rendeznek, amelyen többek között Morejon cubai néger bajnok is «fellép». Morejon magyar hivatásos boxoló ellen (István) szerepel, miután a MÖSz szakbizottsága kimondotta, hogy amatőr versenyző ellen többet nem szerepelhet, még bemutató mérkőzés formájában sem. Ezalkalommal két amatőr válogató mérkőzést is tartanak, amelyek során *Csapogya* (M. Pamut) *Szelezsán* (WMTK) ellen és *Vojnovich* (B. Vasutas) *Kocsis* (BTK) ellen mérkőzik.

E válogató mérkőzések győztesei, mint Sulkó Béla szövetségi kapitány nekünk elmondotta, jövő vasárnap a Royal Varietében újból ringbe lépnek, éspedig az előbbi mérkőzés győztesének Frigyessel, az utóbbi mérkőzés győztesének Monferával kell megmérkőznie.

A jövő vasárnap a Royal Varietében európabajnoki előkészítő versenyt rendez a szövetség, — mondja *Sulkó* Béla szövetségi kapitány.

Az a tervem, hogy február 23-i formák alapján megalakítom a tizenhatos keretet, amely az Európa-bajnokságra készül. A versenyzőket egyelőre visszaadtuk az egyesületeknek, hogy a március 2-án kezdődő Budapest-bajnokságok előtt az egyesületi trénerek kezei alatt dolgozzanak.

A Budapest-bajnokság lezajlása után a tizenhatos keret szövetségi felügyelet alatt együtt marad és minden nap tréningen vesz részt. Még a vasárnap sem lesz kivétel, mert akkor a budai hegyekben futótréninget tartunk. Az előkészítésre vonatkozó terveimet egyébként előterjesztettem az elnökségnek.

— Nagyon sajnálom, hogy a szlovák—magyar mérkőzés elmaradt, mert a válogatottaknak szükségük lett volna erre a versenyre. Most legjobban szeretném, ha azokat is kipróbálhatnám, akik a csapatbajnokságon nem kerülhettek egymással szembe. *Igy nagyon szerctnék egy Jászai—Szigeti mérkőzést létrehozni és ha Szigeti ismét rendszeresen dolgozik — amiről hétközben meggyőződést fogunk szerezni — akkor ezt a mérkőzést is kitűzzük a jövő heti válogatóverseny programjára.*

Kezdődik a labdarugó évad

A labdarúgásban holnap kerül sor az utolsó simításokra, mert a jövő vasárnap már megkezdődik a bajnoki szezon. Az Elektromos pályán, mint már jelentettük, a Törekvés vendégszerepel, míg a Gamma a BEAC-pályán a DiMÁVAG ellen játszik barátságos mérkőzést. *Az Ujpest, amely a mult heti barátságos mérkőzésen tetszetős játékkal örvendeztette meg a közönséget, ezúttal a MÁVAG-ot választotta ellenfélnek.* Mint *Langfelder* Ferenc igazgató velünk közölte, a mérkőzés színhelye még bizonytalan, mert *a Duna közelsége miatt az áradás következtében a csatornákból felnyomuló víz átáztatta a talajt és igy lehetséges, hogy a mérkőzést a MÁVAG-pályán fogják megtartani*, azonban lehetőség szerint igyekezni fognak az újpesti stadion talaját rendbehozni.

Joe Louis, a barna bombázó számára menedzsere, Mike Jacobs újabb mérkőzést kötött le. Eszerint Jon Louis április 15-én Bob Pastor ellen mérkőzik, majd a mérkőzés győztese Arturo Godoy chilei bajnok ellen áll ki, akinek az utóbbi időben jó eredményei voltak.

Garmisch-Partenkirchenben megkezdődött a téli sporthét. A 18 kilométeres futásban száznál több versenyző közül a finnek és a svédek küzdöttek az elsőségért. A favorit *Kurikkala* finn világbajnok még a táv első felében feladta a versenyt. Az első kilenc helyet finn és svéd versenyzők foglalták el. *Berauer* tizedik lett. Ma, szombaton a lesiklóversenyt rendezik meg.

A Ferencváros és a WMFC vasárnap játsszák le az Erdély-kupa döntőjének első mérkőzését Csepelen.

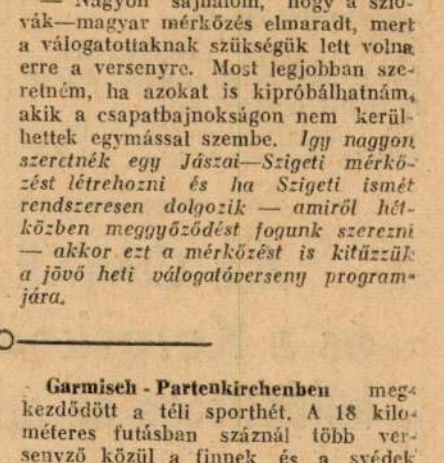

RÁDIÓ MŰSOR

Állandó műsorszámok. Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna. 7.00: Hírek, közlemények, étrend, hanglemezek. 10.00: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó, Himnusz, időjárásjelentés. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, időjárás- és vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 2.45: Müsorismertetés. 3.00: Árfolyamhirek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, időjárásjelentés, hírek. 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven. 8.40: Hírek, időjárásjelentés. 9.40 és 12.00: Hírek.

Szombat, február 15.

BUDAPEST I. 5.20: Chappy-zenekar. **6.10:** Ifjúsági rádió. **5.15:** A rádió szalónzenekara. **6.00:** Tóth László dr. elbeszélése. **6.30:** Hangképek innen-onnan. **7.20:** Kogutovitz Károly dr. előadása. **7.55:** A „Gyergyói bál" zenés játék közvetítése, közben hirek, időjárásjelentés. **10.50:** Cigányzenekar. **11.25:** Tánczenezek.

BUDAPEST II. 6.00: A rádió szalónzenekara. **6.20:** Felolvasás. **6.55:** Dedinszky Izabella orgonál. **7.20:** Mezőgazdasági félóra. **8.00:** Hírek. **8.10:** Ügetőeredmények. **8.20:** Kamarahármas. **9.00:** Hanglemezek. **9.40:** Időjárásjelentés.

Vasárnap, február 16.

BUDAPEST I. 8.00: Hanglemezek. **8.45:** Hírek. **9.00:** Gör.-kat. szentbeszéd. **10.00:** Római katolikus szentbeszéd. **11.15:** Evang. istentisztelet. **12.20:** Időjelzés, időjárásjelentés. **12.50:** Székesfővárosi Zenekar, közben **1.35:** Rádiókrónika. **2.00:** Hanglemezek. **3.00:** Mezőgazdasági előadás. **3.45:** Géczy Barnabás-hanglemezek. **4.15:** Labdarúgómérkőzés. **4.20:** Dr. k. Nagy Dénes előadása. **5.00:** Hírek. **5.15:** Honvédműsor. **6.00:** Magyar nótaest. **7.20:** Albert Ferenc hegedül. **7.45:** Sporthirek. **7.55:** Solymossy Margit énekel. **8.10:** Hunyady Sándor elbeszélése. **8.50:** Gitár-est. **10.00:** Cigányzenekar. **11.25:** Tánczenezek.

BUDAPEST II. 11.00: Cigányzenekar. **12.05:** Levente félóra. **3.05:** Munkásdalegyletek. **4.30:** Zenedélután közvetítése a Hubay-palotából. **7.00:** Beszkárt-zenekar. **8.00:** Hírek. **8.10:** Ügetőeredmények. **8.20:** Malcsiner-jazz. **8.40:** Felolvasás. **9.00:** Hanglemezek. **9.35:** Időjárásjelentés.

Hétfő, február 17.

BUDAPEST I. 1.20. és 10.45: Felolvasások. **12.10:** Szalónötös. **1.30:** Rendőrzenekar. **3.20:** Cigányzenekar. **4.15:** Szalay László elbeszélése. **5.15:** Hanglemezek. **6.00:** Gáspár Jenő előadása. **6.20:** Weidinger-szalónzenekar. **7.20:** Cigányzenekar. **7.55:** Orvosok beszélgetnek. **8.10:** Operaházi zenekar. **10.00:** Mellee Béla-zenekar. **11.30:** Hanglemezek.

BUDAPEST II. 6.30: Német nyelvoktatás. **7.00:** Ifj. Toronyi Gyula énekel. **7.20:** Dr. Palotay Gertrud előadása. **8.00:** Hírek. **8.10:** Cigányzenekar. **9.00:** Chappy-tánczenekar. **9.35:** Időjárásjelentés.

Színházak műsora:

Operaház (3, ½8). Szombat: Trubadur (D 16), vasárnap délután: Seherezade, Coppelia, Pesti Karneval, este: Tosca, hétfő: Nincs előadás, kedd (½7): Don Carlos (A 15), szerda: Turandot (E 18), csütörtök (4): A cigánybáró (Ifjúsági előadás), péntek: Rigoletto (C 15), szombat: Parasztbecsület, Gianni Schicchi (D 17), vasárnap d. u.: Szöktetés a szerályból, este: Nincs előadás.

Nemzeti Színház (¼4, ¾8). Szombat: Niskavuori asszonyok (VII), vasárnap d. u.: Bánk bán, este: Niskavuori asszonyok (VIII), hétfő: Niskavuori (K 2), kedd: Niskavuori, szerda (7): Cyrano, csütörtök: Vitéz lélek, péntek: Niskavuori (N 1), szombat: Elnémult harangok, vasárnap d. e. (½11): Vizsgaelőadás, d. u.: A vihar, este: Elnémult harangok (I).

Nemzeti Kamaraszínház (¼4, ¾8). Minden este és vasárnap d. u.: Kaland.

Madách Színház (¼4, ¾8). Minden este és vasárnap d. u.: Négy asszonyt szeretek.

Magyar Művelődés Háza. Szombat (½8): Cyrano (T), vasárnap d. e. (½11): Sárga csikó (G), d. u. (5): Hangverseny (I), hétfő (½8): Hangverseny (Z 2), kedd: Nincs előadás, szerda (½8): Vitéz lélek (A), csütörtök és péntek d. u. (5): és este (¾8): Filmelőadás, szombat (7): Honvédest, vasárnap délelőtt (10): Tornaverseny, este (½8): A mosoly országa (V 3).

Vígszínház (¼4, ¾8). Szombat: Féltékenység, vasárnap d. u.: Szökékkel mindig baj van, este: Féltékenység (V), hétfő: Féltékenység (F), kedd: Szökékkel (H), szerda: Féltékenység (G), csütörtök: Féltékenység (M), péntek: Féltékenység (L), szombat d. u.: Féltékenység (szomb. d. u. bérlet), este: Féltékenység, vasárnap d. u.: Szökékkel, este: Féltékenység (T).

Magyar Színház (¼4, ¾8). Szombat (½8): vasárnap d. u. és este (½8) és hétfőtől minden este és vasárnap d. u.: Gyergyói bál.

Andrássy Színház (¼4, ¾8). Minden este és vasárnap d. u.: Ne játssz a szerelemmel.

Pódium a Pesti Színházban (½5, ½9). Minden este és vasárnap d. u.: Tekintettel arra...

Fővárosi Operettszínház (¼4, ¾8). Szombat, vasárnap d. u. és este, szerda, csütörtök, jövő vasárnap d. u. és este: Gül baba, hétfő, kedd, péntek és jövő szombat este: Ilyenek a férfiak.

Komédia Orfeum (½5, ¼9). Minden este és vasárnap d. u.: Kassner, a varázsló.

Kamara Varieté. Minden este ½9, szombat 6, 9, vasárnap ½4, ¼7, 9: Tabáni álom.

Royal Varieté (½5, 9). Minden este és vasárnap délután: Royal-bál.

„Egykéz" gyüjti a faggyút

A zsiradékhulladék gyüjtésének és elosztásának lebonyolítására egykéz van alakulóban, amely a kereskedelem értesülése szerint korlátolt felelősségü társaság formájában fog müködni. A faggyú országos gyüjtését is ez az egykéz fogja lebonyolítani.

Az új egykéz az ország egész területén bizományosokkal fog dolgozni, akik körzetekben az árkormánybiztosság által megállapított árak mellett kizárólagos jogosultságot kapnak a faggyú vásárlására. Ezek szerint éppen úgy mint a bőrnél, ebben a cikkben is kijelölt bizományosokkal dolgozhatnak, akik az új egykéz megbizottai lesznek.

Kéthónapi fogházra ítélték
Fáy István főispán rágalmazóját

Harter Pál 23 éves kereskedősegéd, mint szerző vállalta a sajtójogi felelősséget három közleményért, amely a *Magyarság Utja* cimü lap számaiban jelent meg.

A cikkek éles támadást tartalmaztak Fáy István, Pest vármegye akkori főispánja ellen.

A sajtóperek megindítására a belügyminiszter felhatalmazást adott a királyi ügyészségnek.

A főtárgyaláson *Harter* Pál a valóság bizonyítását kérte, azonban a törvényszék ezt nem rendelhette el, mert *a vádlott a kérelmével elkésett.*

A büntetőtörvényszék Harter Pált négyhónapi fogházra ítélte el.

Ezt a büntetést a tábla *kéthónapi fogházra mérsékelte.* A királyi Kúria dr. *Kvassay*-tanácsa, dr. *Moldoványi* Géza koronaügyészhelyettes felszólalása után a védelem részéről bejelentett semmisségi panaszok elutasításával *a tábla ítéletét jogerőre emelte.*

Az OMKE, a FÖVKE és a Kereskedelmi Csarnok küldöttsége az árkormánybiztosnál

A textiláruk eladási árával kapcsolatos adatok szolgáltatásáról megjelent rendelet ügyében az OMKE, a Magyar Kereskedelmi Csarnok és a FÖVKE vezetősége megjelent *Illyefalvy* árkormánybiztosnál.

Mösmer Pál dr. ismertette a rendelet végrehajtásával járó nehézségeket, rámutatott arra, hogy a bejelentések határideje egybeesik az évvégi leltárkészitési munkálatokkal, az adóvallomások időpontjával.

Kérte a kormánybiztost, hogy a kereskedelem szempontjából nagyfontosságú árkormánybiztosi rendeletek kiadása előtt nyujtson módot az érdekképviseletek véleménynyilvánitására. *Illyefalvy árkormánybiztos válasza után a küldöttség tájékoztatta a kormánybiztost a kereskedelemnek az árpolitikával kapcsolatos különböző problémáiról.*

A textiláruk kalkulációjával kapcsolatban az OMKE pénteken hat órakor tájékoztató ülést tart.

A FÖVKE tegnapi ülésén foglalkozott az árkalkulációs problémákkal, amely alkalommal az egyesület elnöke, *Dán* Leó beszámolt az új iparigazolványok tömeges kiadásával előállott helyzetről.

Olyanok kértek nagyrészt iparigazolványt, akik vagy nem tudtak máshol érvényesülni, vagy pedig még egyáltalában nem foglalkoztak kereskedelemmel.

— Nem lehet máról holnapra minden átmeneti előkészület nélkül egyszerűen egy iménti kiváltott iparigazolvánnyal üzletet csinálni. *A kereskedelem maradjon a kereskedelemé* — mondotta az egyesület elnöke.

Fokozzák a műtalp-termelést

A közellátási kormánybiztosok bevonásával tartott legutóbbi értekezleten a közellátási miniszter többek között azt is kijelentette, hogy a talpbőr-termelés fokozása érdekében *gondoskodni fognak megfelelő mennyiségü műtalp előállításáról.*

Elsősorban, mint ezt már jelentettük, fából készült cipőtalp gyártásáról van szó.

Több faipari vállalat máris berendezkedett ilyen fából készült cipőtalp gyártására. *Az első kisérletek jó eredménnyel végződtek,* mert a fatalpak ruganyosak.

A miniszter más eljárási módok alapján is fokozni kivánja a műtalp-termelést.

A fatalpakon kivül felsőbőr hulladékokból készült műtalpak előállításáról és nagyobb tömegekben való forgalomba hozataláról is szó van.

ISMERETLEN MÉREGGEL követett el öngyilkossági kisérletet alkalmaztatási helyén Szlatina Katalin húsz éves cselédlány. Eszméletlen állapotban találtak rá és a Rókus-kórházba vitték.

— **A „Ferenc József" keserüvíz** régóta kitünően bevált háziszer megrögzött székrekedésnél és annak mindenféle káros következményeinél; biztos, enyhe és gyorsan ható, természetes hashajtó, amely számos betegségnél az emésztést javítja és az étvágyat fokozza. Kérdezze meg orvosát!

Óriási siker a
ROYAL VARIETÉ
REVUE SZINHÁZ
februári műsora
Dénes Oszkár
és 12 világhirü artista szám
Jegyrendelés telefon 421-920

Korszerű főzőtanfolyamok Budán

Hogyan lehet kevés cukorral és zsírral ízletesen főzni? Ezt tanitják meg a budai gázfőzőtanfolyamokon. Február havában a következő tanfolyamok indulnak: 1. *Kezdő tanfolyamok, úrihölgyek részére,* február 19-től hat hétig, szerdán és pénteken, d. u. 5—8-ig. Tandíj 22 pengő. 2. *Haladótanfolyamok úrihölgyek részére,* február 20-tól 6 hétig, hétfőn és csütörtökön 5—8-ig. Tandíj 22 pengő. 3. *Időszerű egytálételek,* gyors- vagy garszonkonyha hölgyek és urak részére, február 18-tól minden kedden 5—8-ig, hat héten keresztül. Tandíj 11 pengő. 4. *Háztartási alkalmazottak részére,* február 15-től hat hétig, minden szombaton d. u. 5—8-ig. Tandíj 10 pengő. Fenti tanfolyamokon külön anyaghozzájárulás nincs, az ételeket a tanítványok a helyszínen elfogyasztják. Beiratkozni lehet minden d. u. 5—7-ig, a Batthyány-u. 8. sz. alatti iskola irodájában. Tel.: 15-18-60.

x **Tisztítsa fogait Automent fogkrémporral.** Lerakodást, „filmet", fogkövet gyökeresen eltávolít. Remekül habzó nemes anyagokból gyártott készítmény. Egy doboz hat hónapra elég. Ára 98 fillér. Nagy megtakarítást jelent. *Automent fogat ment.*

HÍREK MINDENFELŐL

■ ■ **XII. PIUS PÁPA** — legújabb vatikáni közlés szerint — Páris érseke útján 100.000 frankot adományozott a megszállt Franciaország inségesei számára.

■ ■ **MOSZKVÁBÓL** jelentik: Ma este hat órakor a Kreml nagytermében megnyilik a 18. kommunista pártkonferencia.

■ ■ **A BOLGÁR KORMÁNY** további intézkedésig megtiltotta a textiláruk, cipők és cipőipari kellékek árusitását.

■ ■ **KATASZTROFÁLIS A SZÉNHIÁNY SVÉDORSZÁGBAN.** A Svédországban uralkodó szénhiány egyre nagyobb méreteket ölt, minthogy a német szénszállitásokban a kemény tél következtében fennakadás állott be. A kieli csatornán át ugyanis még mindig nem a megszokott keretek között zajlik a forgalom. Különösen a kokszhiány érezhető nagyon, olyannyira, hogy átmenetileg az ipari termelés megszorításával számolnak. Ezzel kapcsolatban a kormány tervbevette a gázszolgáltatás lényeges megszorítását és a fatüzelés szélesköru propagálását.

■ ■ **A NORVÉG CELLULÓZEGYÁRAK** újabb megállapodást kötöttek az állami gabonaegyedárusággal. Ennek értelmében 140.000 tonna takarmánycellulóze mielőbbi gyors leszállitására vállaltak kötelezettséget. Remélik, hogy ilymódon sikerül a Norvégiában uralkodó nagy takarmányhiányt kiküszöbölni.

■ ■ **BELGIUM,** mely a fejenkénti sörfogyasztás első helyén áll a világon, a német megszállás óta szükébe került a sörgyártás nyersanyagainak, mert sem az árpa-, sem a komlótermelés nem fedezi a belföldi szükségletet. A sörgyártás nyersanyagfogyasztásának csökkentése céljából már régebben elrendelték, hogy csak 4%-os sör gyártható, minthogy azonban ez az intézkedés egymagában nem bizonyult célravezetőnek, most ahhoz a megoldáshoz folyamodtak, hogy sört ezentúl csak kenyérjegyre szolgáltatnak ki.

FERENC JÓZSEF KESERŰVÍZ

■ ■ **OLASZORSZÁG ÉS JUGOSZLÁVIA** között a napokban Abbáziában gazdasági tárgyalások indulnak meg. Olaszország textiltermékekkel fizet a jugoszláv nyersanyagokért.

■ ■ **SPANYOLORSZÁG ARGENTINÁVAL** gazdasági egyezményt kötött, melynek értelmében Argentina gyapotot, 50.000 tonna búzát és 1500 tonna húst szállit Spanyolországnak.

■ ■ **TÖRÖKORSZÁG NAGYOBB MENNYISÉGÜ MEZŐGAZDASÁGI GÉPET** vásárolt az Egyesült Államokban. A szerződés szerint a szállitmányt még e hónapban hajóra rakják, hogy az még aratás előtt rendeltetési helyére érkezzék.

■ ■ **AZ ANGOL VEGYIPARI KIVITEL** 1940-ben 12 százalékos emelkedést ért el az előzőévi exporthoz képest. Különösen a gyógyszerkivitel emelkedése szembetünő.

■ ■ **MOSZKVÁBÓL JELENTIK:** A Szovjet-Unióhoz csatlakozott balti államok számára az ipari népbiztosság nagyvonalú iparositási programot dolgozott ki. A terv különösen a mezőgazdasági iparoknak szán nagyobb szerepet.

BRILIÁNS ARANY, EZÜST vétele és eladása VARJAS KÁROLY-KÖRÚT 22 udvar. Tel. 189-236

■ ■ **A TÖRÖK KORMÁNY** az 1939. évi dohánytermés még raktáron lévő készleteit átvette és kompenzációs úton értékesitette.

■ ■ **ANGLIA TÁROLÁSI NEHÉZSÉGEKKEL KÜZD.** Londonból jelentik: Az angol nyersanyagellátásügyi minisztérium közlése szerint a hadiipari szempontból fontos nyersanyagokból egyévi szükségletet meghaladó készletet tárolnak az országban. Vannak bizonyos nyersanyagok, melyeknek további tárolása megfelelő tárolóberendezések hiányában növekvő nehézségekbe ütközik.

■ ■ **A „CORRIERE DELLA SERA"** berlini tudósítója szerint néhány hete minden német vadászgépet „echo-lot" hangtani irányító készülékkel szereltek fel. A készülék még az éjszakai órákban is lehetővé teszi az ellenséges repülőgépeknek hang után való követését. A különleges mikrofonok és új féműntvények segitségével számos műszaki nehézséget sikerült áthidalni.

A vizsgálóbíró ma megkezdte *az Árkormánybiztosság* főrevizorának kihallgatását

Megvesztegetés büntette címén folyik az eljárás Szabó László ellen

Az árkormánybiztosság épitkezési osztályának főrevizora ellen a budapesti királyi ügyészség a büntetőtörvényszéknél megvesztegetés büntette címén vizsgálati inditványt terjesztett elő.

Szemák Jenő dr., a büntetőtörvényszék elnöke a vizsgálattal Enyedy Róbert dr. kir. büntetőtörvényszéki tanácselnököt, vizsgálóbirót bizta meg. Az iratok átvizsgálása után a vizsgálóbiró nyomban intézkedett, hogy a súlyosan gyanusitott Szabó László főrevizort vezessék elő. Enyedy Róbert vizsgálóbiró ma zárt ajtók mögött kezdte meg a nagyarányú vesztegetési bünügy gyanusitottjának kihallgatását.

Enyedy Róbert dr. az utóbbi évtizedben lefolytatott nagyobb vesztegetési bünügyek vizsgálóbirája volt. Ezeket a vizsgálatokat a legnagyobb elismerést kiváltó jogi felkészültséggel és érzékkel vezette.

Vízáradat a Margit-körúton

Csőrepedés miatt reggel óta szünetel a villamos- és autobuszforgalom is — A Vízművek munkásai dolgoznak a megrepedt csatorna kijavitásán

Ma reggel fél kilenc után a Margit-körüti járókelők különös morajra lettek figyelmesek. Pár perc mulva az úttesten a gránitkockák közül viz szivárgott fel, majd nem sokkal ezután hatalmas áradat öntötte el az egész úttestet s percek mulva már a járdákat is viz borította.

A Margit-körúton, a Kapás-utca sarkán — mint ez aztán később kiderült — a székesfővárosi vizművek egyik főcsatornája repedt meg, illetve egy darabon eliört és ez okozta a szökőárszerű áradást.

Az őrszemes rendőr azonnal értesitette a II. kerületi kapitányságot, valamint a Vizműveket és csakhamar rendőri készültség jelent meg a helyszinen, hogy fentartsa a rendet, miután sokszáz ember torlódott össze a forgalmas útvonalon.

Kisvártatva, autón megérkeztek a *Vízművek emberei* is egy szerkocsival és egy segélykocsival. Azonnal munkához láttak, hogy *megállapitsák: tulajdonképpen hol történt a hiba.*

Természetesen a forgalom is megakadt, úgy, hogy a Délivasút felől, vagy arrafelé irányított villamoskocsik nem közlekedhettek tovább. A 12-es és 7-es autobuszok menetrendjét is megváltoztatták kényszerüségből, úgy, hogy ezek az autobuszok a Margit-körút veszélyeztetett szakaszán nem bonyolithatják le a forgalmat, hanem a Kapás-utcán keresztül a Pálffy-tér felé közlekednek.

Ez alatt azonban óriási mennyiségü viz tört ismét fel és a sárgásszinü, iszapos áradat tovább hömpölygött a Margit-körúton.

A rendőrség minden óvintézkedést megtett és a kiváncsiak tömegét a házak felé terelte, ügyhogy *a szakmunkások szakaszai teljes erővel megkezdték a munkát.*

A feltörő viztömeg egy helyen felszakitotta a villamos sineit is, ügyhogy később a BSZKRT szerkocsijai is kivonultak a helyszinre.

Az *Esti Kurir* munkatársa kérdést intézett a *Vízművek* igazgatóságához, ahol *Pap* Ferenc vezérigazgató a következőket mondotta:

A Vízművek vezérigazgatójának nyilatkozata

— Az egyik vízvezeték-főcső megrepedt a Margit-körúton. A javitási munkálatokat már megkezdtük, most állapitják meg, hogy a törés tulajdonképpen hol történt. A szükséges részeken elzártuk a vizet és minden óvintézkedést megtettünk.

— Ez a csőrepedés azonban nem áll semmiféle összeköttetésben a magas vizállással, illetve az árvizzel.

Arra a kérdésünkre, hogy a javitási munkálatok mikor fejeződnek be, a vezérigazgató kijelentette, még megközelitőleg sem tud nyilatkozni, mert e pillanatban az a helyzet, hogy felbontják az úttestet, mert csak igy tudják pontosan megállapitani, hol történt a baj.

A *Gázművek is megtett minden szükséges óvintézkedést arra az esetre, ha a gázkábelekkel baj lenne.*

A forgalom még a déli órákban is szünetel a vízzel borított Margit-körúton és értesülésünk szerint előreláthatólag csak a *délutáni órákban várható, hogy a forgalmat e szakaszon újból megindítsák.*

Báli naptár

Ma este lesz az erdélyi bál a *Pesti Vigadó* összes termeiben este fél 10 órai kezdettel. Mindennemü felvilágositást ad a báliroda: telefon 23-42-88 (Rákóczi-út 15).

A szentistvánvárosi ifjúság V/B csoportja február 16-án, vasárnap délután 5 órakor jótékonycélu táncos összejövetelt rendez Hollán-utca 21/b. szám alatti termében.

A *Budapesti Cukrászok és Mézeskalácsosok Ipartestülete* február 19-én este 10 órakor rendezi a *Cukrászbált* a Britannia-szállóban.

A tavaszias időjárásban megélénkült az utcák forgalma és különösen a Belvárosé, ahol az üzletek kirakataiban már lassankint kibontakoznak a tavaszi divat szinei és vonalai. A legnagyobb érdeklődés ma délelőtt a Bécsi-utca és Deák Ferenc-utca sarkán pompázó kirakatsort kisérte, ahol a patricius Semler-cég elsőrendü szövetújdonságai tartják a maguk revüszerü bemutatóját. A férfiruháknak és női kosztümöknek való anyagok gazdag választéka tárul itt föl, e kilencven éve fennálló cég rendkivüli teljesitményének bizonyitékául.

A „Sárga csikó" a Müvelődés Házában

Csepreghy híres népszinműve, a *„Sárga csikó"* vasárnap délelőtt fél tizenegy órai kezdettel színre kerül a *Magyar Müvelődés Házában,* a *Nemzeti Színház* müvészeinek előadásában. A főszerepeket *Mészáros* Ági, *Hosszú* Zoltán, *Pataky* Jenő, *Szabó* Sándor, *Ónody* Ákos, *Ujlaky* László és *Várkonyi* Zoltán játsszák.

A NEW YORK intim MÁRVÁNYTERME 9-2-ig NYITVA! Beretvás László a zongoránál

CARL DIEM képviseli a német sportot gróf Baillet-Latour Henry, az olimpiai bizottság elhunyt elnökének brüsszeli temetésén. Carl Diem az 1936-os olimpia főtitkára volt. A régi békeidőkben mint atléta szerepelt és Budapesten is versenyzett. Diem 1913 óta sportvezető, akkor lett a Deutscher Reichsausschuss für Leibesübungen főtitkára.

◆◆

KESKENYFILMES ELŐADÁS ERDÉLY SZÉPSÉGEIRŐL. A Gyopár Turista Egyesületben (Erzsébet-körút 49, II.) január 16-án, csütörtökön este, fél 10 órai kezdettel bemutatásra kerülnek *Balassa* Ferenc országoshírű keskenyfilmjei Erdély és a Kárpátalja legszebb vidékeiről. A gyönyörű filmekhez *Péchy-Horváth* Rezső hírlapíró, az *Esti Kurir* belső munkatársa tart előadást. *Vendégeket szívesen látnak.*

◆◆

VASÁRNAP ESTE 7 órakor kezdődik az új Sportcsarnokban a birkózó-csapatbajnoki verseny. Az első alkalommal tizennégy mérkőzést bonyolítanak le, a BSZKRT SE-nek a Ceglédi MOVE TSE lesz az ellenfele, míg a Budapesti Vasutas SC-nek a WMTK kiváló együttese. Az előbbit *Matura* Mihály, az utóbbit pedig *Sárosi* (Testvériség) vezeti. Eredetileg a Törekvés SE birkózócsapata is jelentkezett, de azután a ceglédiek javára visszalépett, hogy csak négy csapat legyen a küzdelemben.

◆◆

ERDÉLY JÉGHOKKI-VÁLOGATOTTJA a budapesti műjégpályán vasárnap este fél nyolckor a BKE, hétfőn este fél kilenckor Budapest csapata ellen szerepel. A hétfői mérkőzés díjtalanul tekinthető meg.

◆◆

A SVÁJCI JÉGHOKKIBAJNOKSÁG legújabb eredményei: Davos—Arosa 12:1, Montchoisi—Zürchner SC 1:3; Rotveiss-Basel—Grashoppers 1:1.

◆◆

AZ OLASZ LABDARÚGÓBAJNOKSÁGBAN az *AS Róma* és a *Venezia* 15—15 pontjukkal vezetnek a *Triestina* és az *Ambrosiana* (14—14 p.) előtt.

◆◆

A BKE JÉGKORONGCSAPATA a második mérkőzésen a HC Milan csapatával 2:2 arányban döntetlenül mérkőzött.

SZÁZ PIROS RÓZSA

A Fővárosi Operettszínház bemutatója

Az utolsó évtizedek operettjeinek ismert félreértései és átlátszó bonyodalmai olyan hosszú ideig aratták a maguk sikereit, hogy elnézéssel kell lennünk az új szerzők iránt, akik joggal kérdezhetik, hogy ha bizonyos rekvizitumok eddig jók voltak, *miért ne lennének jók ezentúl is?* Meg kell tehát bocsátanunk a *Fővárosi Operettszínház* mai szerzőinek, amiért fölöslegesnek tartották az új dolgokkal való kísérletezést és operettjükben nem hagyták el a sokszor járt utat holmi ismeretlen veszedelmek kedvéért. *Kovách* Károly tehát, a legfrissebb szövegíró ragaszkodott a régi hagyományokhoz — noha néhány kedves tréfát nem lehet tőle eltagadni —, *De Fries* Károly pedig, a népszerű zeneszerző, csak a szövegkönyvhöz alkalmazkodott, amikor ezúttal adós maradt a «gyujtó» számokkal. Partitúrája kulturált, ha hangszerelésben egy kissé túlzsúfolt is.

A színészek sok szeretettel karolták föl az újdonságot: *Honthy* Hanna remek színjátszó készsége, *Fejes* Teri szikrázó viharzása, *Barabás* Sári kellemes hangja, ifj. *Latabár* Árpád egyéni humora és telitalálatszerű ötletei, egy kis szerepben *Pártos* Gusztáv mulatságos ripacs-karrikatúrája, *Kéry* Panni parasztceléd-maskarája lendületesen vezetik az előadást. A kitűnő, férfias és széphangú *Solthy* Györgynek le kell fogynia, *Madarász* László még nem tud elég jelentékeny lenni, *Simon* Marcsa, *Raffay* Blanka, *Veszely* Pál jó epizódszereplők, *Bányay* Rózsi figyelemreméltó táncosnő. *Ihász* Aladár játékmester és *Bercsényi* Tibor díszlettervező gondos munkájukért dicséretet érdemelnek. *(y)*

Filharmóniai hangverseny

A *Filharmóniai Társaság* tegnap este az Operaházban Beethoven *IX. szimfóniáját* adta elő *Dohnányi* Ernő elnök-karnagy vezényletével. Az új esztendő örvendetes eseménye volt ez, mivel a Társaság az utóbbi időben egyre lazább és fakóbb módon előadott remekművet példás és mintaszerű előadásban mutatta be. Közreműködött a *Székesfővárosi Énekkarok* és négy kitűnő szólista: *Báthy* Anna, *Basilides* Mária, *Rösler* Endre és *Losonczy* György.

A közönség zúgó tapssal ünnepelte a gyönyörű előadást, amely előtt *Lászlóffy* Margit, a jeles zongoraművésznő játszotta el Liszt Ferenc *Esz-dur versenyművének* magánszólamát, nagy technikai tudással és ízléssel.

Latabár helyett Halmay

Megírtuk, hogy a kassai Nemzeti Színház e hónap 15-én mutatja be a „Katyuska" című operettet, amelynek tánckomikus szerepére ifjabb Latabár Árpádot szerződtették. Közben Latabár budapesti szerződést vállalt, így a kassai színház a kamarához fordult annak eldöntésére, hogy Latabárnak hol kell játszania A kamara kimondotta, hogy bár jelen esetben a kassai szerződés az érvényes, a budapesti szerződésnek elsőbbsége van, így Latabárnak Budapesten kell fellépnie. A kassai színház ekkor Halmay Tibort, a kiváló színészt szerződtette Latabár helyére. Most hát a „Katyuská"-ban Neményi Lili, Szondy Biri, Halmay Tibor és vitéz Tolnay Andor lépnek fel a főszerepekben.

* **Az Operaháznak** a következő napokban négy vendége lesz: *Réthy* Eszter, *Müller* Mária, *Grahl* János és *Rauch* Alfréd.

a fiatal drámai művésznőt, aki az OMIKE-művészakció keretében bontakozott ki rendkívül tehetségesen. Játékának egyszerűségével hangjának csengésével és meggyőző erejével, úgyszólván egyik napról a másikra került a fiatal művészgárda élére.

Hogy dolgoznak a kémek

A kémek titokzatos munkájáról lebbenti fel a fátylat *Bolgár* Géza legújabb filmje, az *„Akit elkap az ár"*. A fordulatos és izgalmakkal teli forgatókönyvet *Csörghy* Géza néven maga a producer írta és a mese *az ipari kémkedés* titkait mutatja be, *Rodriguez* Endre rendezésében.

Az újdonság főszerepeit *Simor* Erzsi, *Hidvéghy* Valéria, *Somogyi* Nusi, *Földényi* László, *Mihályfi* Béla és *Solthy* György játsszák. A rendkívül érdekes és izgalmas film *rövidesen a közönség elé kerül.*

Filmmese, amelyet a XIII. században írtak

1204-ben a *Szent Columbanus és Appolonius*-kolostorban *Jacob Pjáter* írta meg a «*Vaskorona*» történetét. A történet szerint a bizánci császár rendeletére abból a vasszögből, amelyiyel Krisztust keresztre feszítették, *vaskoronát kellett kovácsolni.* A vaskorona azután *Bizáncból* elindult *Rómába* és ennek az útnak csodálatos és misztikus története elevenedett meg Jacob páter leírásában.

A szentéletű páter feljegyzései alapján készült el a «*Vaskorona*» című monumentális olasz filmalkotás, amely külföldön mindenütt igen nagy sikert aratott. *A reprezentáns olasz filmet rövidesen nálunk is bemutatja az Esperia Filmvállalat.*

VOX rendezése
KÁNKÁNTÓL A CONGÁIG
Nagy farsangi délután
11-én, vasárnap d. u. ½6. Vigadó.
Jegyek az összes jegyirodákban.

Pódium Irodalmi Kabaré (5, ½9) Csütörtökig nincs előadás, péntektől minden este; szombat, vasár- és ünnepnap d. u.: Új zenés revü.

Royal Revüszínház. Minden este (½9), csütörtök, szombat, vasár- és ünnepnap d. u. (½5): Souvenir.

Komédia Orfeum (½5 ½8) Minden este, vasár- és ünnepnap d. u.: Kabala.

Kamara Varieté. Minden este (½9), szombat (6, 9), vasár- és ünnepnap (¼4, ¼7, 9): A légió Vénusza.

Nemzeti Bábjáték (Podmaniczky-utca 8. szám) (4, 8) Hétfő és péntek kivételével minden este: Istvánka, hétfő és péntek: Toldi, minden délután: Ezüstfurulya.

Erzsébetvárosi Színház (¼8 ½9 vasárnap ¼4, ¾6, ½9). Péntekig: Rigó Jancsi hegedűje.

Józsefvárosi Színház (¼8, ½9, vasárnap ¼4, ¾6, ½9). Péntekig: Sárgapitykés közlegény.

Kisfaludy Színház. (¼6, ½9, vasárnap ¼4, ¾6, ½9). Péntekig: Alvinci huszárok.

Rádió

Állandó műsorszámok. Budapest I. 6.40: Ébresztő, torna. 7.00: Hírek, közlemények, hanglemezek. 10.00: Hírek. 11.10: Nemzetközi vízjelzőszolgálat. 12.00: Harangszó, Fohász, Himnusz. 12.40: Hírek. 1.20: Időjelzés, vízállásjelentés. 2.30: Hírek. 2.45: Műsorismertetés. 3.00: Árfolyamhírek, piaci árak, élelmiszerárak. 4.45: Időjelzés, hírek. 5.00: Hírek szlovák és ruszin nyelven. 7.00: Hírek magyar, német és román nyelven. 9.40: Hírek és 12.00: Hírek.

Szombat, január 10.

BUDAPEST I. 3.20: Postászenekar. **4.10:** Ifjúsági rádió. **5.15:** Közvetítés Komádi községből. **5.40:** Tárogató-együttes. **6.00:** Szalay László elbeszélése. **6.25:** Szalonzenekar. **7.20:** A legújabb filmdalok. **8.20:** Márai Sándor karcolatai. **8.45:** Katonazenekarok. **10.10:** Tánclemezek, cigány- és jazzzenekar. Éjjel **12.15:** A Vöröskereszt bajtársi rádiószolgálata.

Vasárnap, január 11.

BUDAPEST I. 8.00: Hanglemezek. **8.45:** Hírek. **10.00:** Róm. kat. szentbeszéd. **11.15:** Evang. istentiszetelet. **12.15:** Levente-félóra. **12.45:** Székesfővárosi Zenekar. **1.00:** Rádiókrónika. **1.45:** Időjelzés, hírek. **2.00:** Művészlemezek. **3.00:** Mezőgazdasági előadás. **3.45:** Szórakoztató zene. **4.40:** Közművelődési előadás. **5.00:** Hírek. **5.20:** Magyar nóták. **6.10:** Nyírő József előadása. **6.35:** Clementis Klára zongorázik. **7.20:** Honvéd kívánsághangverseny. **8.30:** Sporteredmények. **10.10:** Tánclemezek. **11.25:** Szalonötös.

Hétfő, január 12.

BUDAPEST I. 10.15: Szórakoztató zene. **11.20:** Ifi. Banda Ede gordonkázik. **11.40:** Felolvasás. **12.10:** Fúvószenekar. **1.30:** Honvédeink üzenetek. **1.45:** Rádiózenekar. **3.20:** Cigányzene. **4.15:** Felolvasás. **4.35:** A rádiótorna új rendje. **5.15:** Sportelőadás. **5.35:** Weidinger-szalonzenekar. **6.10:** Váczy Péter dr. előadása. **6.35:** Egyetemi Énekkarok. **7.20:** Heinemann-zenekar. **7.55:** Thury Elemér csevegése. **8.10:** Radnai Miklós-emlékest. **10.10:** Szórakoztató zene. **11.25:** Varga Imre énekel cigányzenekísérettel. Éjjel **12.15:** Üzenet a katonáknak.

IPOLY (Telefon: 292—628): **Végre.** (¼4, ½6, ½8, ½10, v., ú. ½2-kor is.)

JÓZSEFVÁROSI (Telefon: 131—316): **Egy szív regénye.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ú. ½2-kor is.)

KAMARA MOZGÓ (Tel.: 423—866): **Algir.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

KULTUR MOZGÓ (Telefon: 188—120): **Végre.** (5, ¾8, ½10, sz., ¼4, ¾6, ½8, ½10, v. és ú. ¾2, ¾4, ¾6, ¾8, ¾10.)

LLOYD FILMSZÍNHÁZ (T.: 111—994): **Talpig úriember.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ú. ½2-kor is.)

NÉPSZÍNHÁZ MOZGÓ (T.: 137-244): **Egy szív regénye.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ú. ½2-kor is.)

NYUGAT MOZGÓ (Telefon: 121—022): **Az arizonai vadmacska.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ú. ½2-kor is.)

ODEON (T.: 422—785): **Arizonai vadmacska.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ú. ½2-kor is.)

OLYMPIA (T.: 423—188): **Mária névér.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

OMNIA (Tel.: 130—125 és 138—071): **Néma kolostor.** (5, ¼8, ½10, sz., v. és ú. 3-kor is.)

ORIENT (Telefon: 114—926): **Ámok.** (½4, ½6, ½8, ½10, v., ú. ½2-kor is.)

OTTHON (Telefon: 146—477): **Beata és az ördög.** (¼4, ¼6, ¼8, ½10, v. és ú. ¾2-kor is.)

PALÁCE (Tel.: 221—222): **Európa nem válaszol.** (11, 2, 4, 6, 8, 10.)

PHÖNIX (Telefon: 426—326): **Arizonai vadmacska.** (11, 1, 3, 5, ¼8, ½10.)

RADIUS (Tel.: 122—188 és 120—564): **Pinocchio.** (½6, ½8, ½10 sz., v. és ú. ½4-kor is.)

REX FILMSZÍNHÁZ (Tel.: 228—020): **Beata és az ördög.** (½5, ¾7, 9, sz. (¼4, ¼6, ¾8, ½10, v., ú. ¾2-kor is.)

RIALTO (T.: 224—443): **Mindennek a téri az oka.** (11, 1, 3, ¾6, ½8, ½10.)

ROYAL APOLLO (Telefon: 222—102): **Nincseka.** (¾6, ½8, ¾10, sz., v. és ú. 3-kor is.)

SAVOY (Tel.: 146—040): **Isten veled, Francis a.** (½4, ¾6, ½8, ½10, v. és ú. ½2-kor is.)

SCALA (Tel.: 114—411): **Kalózszerelem.** (5, ¼8, ½10, sz., v. és ú. ¾3-kor is.)

SIMPLON (T.: 268—999): **Gyurkovics-fiúk.** (½4, ½6, ½8, ½10, v. és ú. ½2-kor is.)

STUDIO (Tel.: 225—276): **Operett.** (11, ½2, ½4, ½6, ½8, ½10.)

TIVOLI (T.: 225—602): **Beata és az ördög.** (¾4, ¾6, ¾8, ¾10, v. és ú. 11 és ¾2-kor is.)

TURÁN (T.: 120—003): **Egy szív regénye.** (11, ½2, 4, 6, 8, 10, v. és ú. 11, 2, 4, 6, 8, 10.)

VESTA FILMSZÍNHÁZ (T.: 222-401): **A nagy keringő.** (11, ½2, ½4, ½6, ½8, ½10, v. és ú. 11, 2, 4, 6, 8, 10.)

Szemalatti ránctalanítás
VERA KOZMETIKA

A SVÉD ÖKÖLVIVÓ SZÖVETSÉG a breslaui versenyre a következő kilenc versenyző kiküldését határozta el: bantamsúly: S. Kreuger; pehelysúly: B. Hansson és B. Carlsson; könnyűsúly: L. Boyvist, H. Andersson; váltósúly: B. Wretman, G. Andersson; középsúly: G. Noren és A. Granelli.

erről az új ... lön tudományos munkát adnak ki.

●

ISZTANBULBÓL JELENTI AZ NST: A hideghullám, amely a mult héten az egész Közelkeletet elöntötte, most már Egyiptomban is érezhetővé vált. Különösen a Nilus völgyében van olyan hideg, amilyen még Egyiptomban nem fordult elő.

●

HELSINKIBŐL JELENTI A FRANCIA OFI: Ilteni értesülések szerint a finn országgyülés legközelebb vizsgálat tárgyává teszi a háború által okozott polgári károkat, amelyeknek értékét 12 milliárd finn márkára becsülik.

●

RÓMÁBÓL jelenti az NST: A fasiszta párt titkárának javaslatára a Duce a horvát usztasa mellé rendelt fasiszta bizottság új elnökévé Carlo Balestra párttagot nevezte ki.

●

A SZÉL MINT ENERGIAFORRÁS. A szél energiájának kutatására alakult német munkaközösség, amely az összes meteorológiai állomások és főiskolák, továbbá a légügyi, közlekedési és gazdaságügyi minisztérium megbízottaiból alakult, nemrég adta ki első jelentését. A munkaközösség feladata, hogy a szél mérhetetlen energiájának kiaknázására irányuló kísérleteknek annyi fantasztikus próbálkozás után végre szilárd tudományos alapozást adjon. E feladat megoldásának első feltétele olyan megfigyelőállomás-hálózat felállítása, mely lehetővé teszi a különböző magasságokban uralkodó légáramlatok pontos megismerését. A közelmúltban a megfigyelések alapján létesítendő szél-erőművektől természetesen még nem lehet a szénfogyasztás lényeges tehermentesítését várni, ha azonban sikerül majd a szél-termelte áram tárolásának problémáját is megoldani, a szél energiaforrásul való felhasználása előtt beláthatatlan távlatok fognak feltárulni. Ennek az előbb vagy utóbb mégis csak bekövetkező korszaknak módszeres előkészítésére a német tudomány a munkaközösség megszervezésével már megtette az elhatározó lépést. (M. N. K.)

A Rosita kézfinomító kezét fehérré, bársonyossá teszi

Csepnadarító üvegben P 1.91, 3.40. Szaküzletekben és Marko its drogériában. Andrássy-út 79. és Király-utca 93.

A filmsztárok dicsősége rendkívül mulandó. Kevés olyan csillag ragyog a filmégboltozaton, amelyik fénye hosszú időn keresztül változatlanul világítana; a legtöbb *néhány esztendő alatt elhalványul, majd teljesen eltűnik.* Különösen a hangosfilm bevezetése okozott szerte az egész világon nagy *«csillaghullást».*

A némafilm egykori nagyságai szinte kivétel nélkül eltűntek és olyan nevek merültek máról holnapra feledésbe, akikért annakidején az egész világ lángolt és lelkesedett.

Sűrűn olvashatunk magazinokban olyan híreket, amelyek egy-egy ilyen régi sztár *halálhírét* közlik. *«Szegényen és elhagyatva halt meg»* — olvashatjuk egy-egy nekrológban —, *«a hangosfilm térhódítása után elvesztette népszerűségét, még egy tucat megyproducernél ... rephez jutni, aztán végleg felhagyott a kísérletezésekkel és eltűnt a filmgyárak környékéről ...»*

Mindössze *egyetlen* filmszínésznő van, akinek nem ártott sem a *hangosfilm,* sem az *idő,* akinek vonzereje ma is változatlan és ez a svéd származású *Greta Garbo. Övé a legtartósabb karrier a filmvilágban.* Pozíciója ma talán *megingathatatlanabb, mint valaha volt.* Most mutatták be Budapesten is egyik filmjét, a *Ninocská*-t és a pesti közönség ma ugyanúgy rajong az *«isteni Garbóért»,* mint mondjuk, tíz esztendővel ezelőtt. Csodálatos tehetsége ma ugyanúgy lázba hozza az embereket a világ bármelyik sarkán, mint valamikor, amikor *még a nagy némafilmek hősnőjeként ünnepelték.*

Az első Garbo-életrajz

Greta *Garbo* a filmvilág *legtitokzatosabb személyisége.* Róla tud legkevesebbet a közönség. Soha senkinek *nem adott interjut,* úgynevezett *civilképet nem közöltek róla a lapok* és a legritkább esetben jelenik meg nyilvános helyen. A titokzatosság, amely körüllengi ezt a csodálatosan nagy művésznőt, még jobban felkeltette a világ mozipublikumának kíváncsiságát.

Most, a napokban készült el róla *Svédországban az első, hiteles életrajz,* miután eddig csak annyit tudott róla a közönség, amennyit a filmek és filmgyárak reklámfőnökei — *kitaláltak.*

Kicsoda hát tulajdonképen és hogy lett az egész világ bálványa ez a magas nyulánk, tragikusarcú svéd nő? ...

Életének minden mozzanata olyan fantasztikus, mintha legalább is *Grimm,* vagy *Andersen* írta volna — olvassuk *Greta Garbo* életrajzában.

Stockholmban született és polgári nevén Greta Gustafssonnak hívják.

Születésének évét nem közli életrajzírója, *egyesek szerint 36—37 éves,* mások szerint valamivel *túlhaladta a 40 esztendőt.* Családjában ő volt a harmadik gyerek, két idősebb testvére: fivére *Sven* és nővére *Alva.*

Gyűlölte az iskolát, de még az iskolánál is *jobban félt a szünetektől, mert társai csúfot űztek hosszú lábaiból és magas, törékeny alakjából.* Állítólag ezek az iskolai szünetek tették emberkerülővé és ezek a ráerőszakolt társas érintkezések hagytak nyomott egész lelkivilágán.

Különös, rendkívüli gyerek volt.

Ha csak tehette, elszökött valamelyik színház előadására és ebben a környezetben megszűnt félénk és ijedt kislány lenni.

Tizennégyéves korában kellett *először foglalkozás után nézni.*

Édesapja hirtelen meghalt és a család kereső nélkül maradt.

Eckengrenék, akik a családnak régi barátaik voltak, ebben az időben nyitottak kis borbélyüzletet, ahová *a tizennégy éves Greta beállt inasnak.* A svéd borbélyüzletek akkoriban *lányokat alkalmaztak kisebb munkák elvégzésére.*

Hosszú idő telt el meginl és *Gretával nem történt semmi különösebb,* míg csak egyik alkalommal az első szerepe ...

Ösztöndíjas színinövendék

A *Csavargó*-beli szerepe nem elégítette ki. Rájött, hogy sokat kell tanulnia és *Franz Enwell* tanácsára szorgalmasan készült a *Királyi Színiiskola felvételi vizsgáira.*

A Szökimondó asszonyság egyik jelenetét tanulta be és a vizsgán egyhangulag neki ítélték az ösztöndíjat.

1923 tavaszán indult el tulajdonképpen karrierje. Mauritz Stiller, a nagy svéd rendező új tehetséget keresett *„Goesta Berling bűnhődése"* című filmje számára. *Molander,* az iskola igazgatója, a kis *Gustafssont* is figyelmébe ajánlotta a rendezőnek és amikor *Stiller* meglátta a leányt, *nyomban a Goesta Berling főszerepét bízta reá!*

A film viharos fogadtatásra talált nemcsak *Svédországban,* hanem egész *Európában. Greta Gustafsson a svéd közönség kedvence lett* és sorsa szorosan hozzákapcsolódott *Stiller* sorsához.

Körülbelül egy évvel később Stiller társaságában Berlinbe utazott és itt választotta magának a „Greta Garbo" nevet.

Stillert két év mulva meghívták *Amerikába* és magával vitte *Greta Garbót* is, akiről a *Goesta Berling* révén már az amerikai filmesek is jó véleménnyel voltak.

Hónapokat kellett eltöltenie Hollywoodban, míg végre próbafelvételre hívták.

Az első felvétel *az első alkalommal nem sikerült,* ami nem is csoda, mert az amerikai közönségnek abban az időben *a flapper-típusok tetszettek,* akik pompásan járták a *charlestont, Greta Garbo* pedig egyáltalán nem ez a típus volt.

Stiller végül elérte, hogy *még egy próbafelvételt készítsenek róla* az ő elgondolása szerint és e próba eredménye már mást mutatott.

Egy *új típus* tűnt fel a képen, amellyel érdemes volt kísérletezni. A *The Torrent* című filmben bízták rá az első főszerepet és a film bemutatása után neve futótűzként terjedt szét a filmvárosban. A nagy sikerre való tekintettel nyomban hozzákezdtek a *The Temptress* című film forgatásához és a közönség ezt a filmet is olyan lelkesedéssel fogadta, amilyenre annak előtte nem volt példa.

John Gilbert — a nagy partner ...

A következő filmet már *John Gilberttel* együtt játszotta. Címe *«Flesh and the Devil»* volt.

Még mindenki emlékszik a filmrajongók közül arra a sok pletykára, amely Greta Garbo és John Gilbert nagy szerelméről szólott.

A két nagy filmsztár egymásután több filmen szerepelt.

«A csók» című némafilm után a *Metro-gyár* elhatározta, hogy a következő filmje *beszélőfilm* lesz és természetesen *mikrofonpróbát kellett csinálnia, mert ettől függött, hogy játszhatja-e Garbo Anna Christie főszerepét vagy sem.*

Az egész studió lélegzetvisszafojtva várta a próba eredményét, amely *kitűnő volt.*

Néhány nap mulva már megjelentek Amerika utcáin a hatalmas plakátok, amelyek jó-

Flanell áru

tiszta pamutból legjobb minőségben különféle színekben, pongyolára, fehérneműre alkalmas. Kapható: **PAPP MIKLÓS** cégnél **Nádor u. 17** Közvetlen import. Viszonteladókat is kiszolgálunk.

A Magyar Kurir jelenti: Nagy részvét mellett folyt le szombaton délelőtt 9 órakor *Schwartz* Gusztáv pápai prelátus, rákospalotai plebános temetése. A plébániatemplomban koszorúk óriási tömege között ravatalozták fel a koporsót és a zsúfolásig megtelt templomban, hol megjelentek a polgári és katonai hatóságok fejei, a különféle egyesületek és intézmények képviseletei Kovács Vince váci segédpüspök mondott nagy papi segédlettel ünnepi gyászmisét, majd a Libera szertartását végezte. Ennek befejezése után hangzottak el a gyászbeszédek, amelyek során elsőnek *Csik* József apát-plebános a kerületi papság, *Szőcs* József polgármester a város, *Horváth* Géza MÁV főfelügyelő a katolikus egyesületek és intézmények, P. *Varga* Vince a gazdatársadalom nevében mondottak búcsúztató beszédet. Ezután megindult a hosszú gyászmenet, amelyben Rákospalota majdnem egész lakossága vett részt.

— **Házasság.** *Balkányi Ági* és *Szekeres* Miklós házasságot kötöttek.

Weisz Paula (Ungvár) és *Kőszegi* Gábor (Budapest) házasságot kötöttek. (Minden külön értesítés helyett.)

— **„Árdrágítók a Kúria előtt."** Ezen a címen lapunk tegnapi számában tudósítást közöltünk *Pető* Pál ügynök árdrágítási perének kúriai tárgyalásáról. *Petőt,* aki villanykörtéket maximális áron felül, de egyévi garanciával adott el, a törvényszék mint uzsorabíróság *fölmentette az árdrágítás vádja alól,* azzal az indokolással, hogy a vevők a többletet az egyévi garanciáért fizették. A Kúria *Szolnok*-tanácsa ezt az indokolást nem tette magáévá és megállapította *Pető* Pál bűnösségét. *Sajnálatos sajtóhiba* folytán közleményünk szerint *Pető* Pált a Kúria nyolchónapi fogházra ítélte, a valóság azonban az, hogy a Kúria az árdrágítás *vétségét* állapítva meg, *Petőt nyolcnapi fogházra ítélte el.*

Rádióját Borsódy csak Budapest vételére lakásán is átalakítja V., Pozsonyi-út 10 Telefon 112-780